

ÖPRÜLÜ KÜT.
668
M. Asım BY.

الجلد الثالث من ترجمهٔ قاموس

٦٦٨

الجلد الثالث

بسم الله الرحمن الرحيم

فصـــــــل الصاد المهمله الصدق صادك كسرى وفتحيله والمصدوقة ميمك فتحيله برسوز وبرحبر
كرچك اولمق وكرچك سويلمك معناسنه دركه واقعه مطـابق اولمقدن عبارتدر كذب مقابليدر وعند البعض صادك
فتحيله مصدردر وكسريله اسم مصدردر كرچك وكرچكلك معنـاسنه پس مصدر اولدقده خبر كرچك اولمق
وبرآدم كرچك سوزلو اولمق وكرچك سويلمك معنالرينه اولور يقـال صدق فلان فى الحديث وصدق فلان
الحديث صدقا ومصدوقة من الباب الاول ضدّ كذب ويقـال صدق القتال ومنه المثل *صدقنى سن بكره* بومثل
هدع ماده سنده بيان اولندى مؤلفك بصـائرده بياننه كوره صدق وكذب فى الاصـل قول وكلامك وصفى اولمق
اوزره موضوعدر كه فارسيده راست ودروغ وتركيده كرچك و يلان تعبير اولنور قول مزبور ماضى ومستقبل اولسون
ووعد وسائر كونه كلام اولسون وصدق وكذب قصداوّل ايله انواع كلامدن همـان كلام خبرى يه مخصوصدر
و بعضا بالعرض امر واستفهام ودعا مثللو كلام انشائيده دخى استعمـال اولنور واتساع جهتيله قائل ومخبره ده
وصف اولور وصدق برنسنه نك اجزاسى مجتمع واركانى تامّ وقوّتى كامل اولمق جهتيله حاصل اولمسنه اطلاق اولنور
نته كه امثلهٔ آتيه دن مستبـان اولوروكاه اولور كه صدق اعتقاد متكلمده حاصل وثابت اولان نسنه ده استعمال اولنور
وكذب آنك مقابلى اولور نته كه صدق ظنى وكذب ظنى دينـور وكاه اولور كه افعال جوارحده استعمال اولنور نته كه
صدق القتال وصدق فى القتال ديرلر فتور وتهاونسز قتاله كرچكدن اقدام ايدوب حق حربى توفيه ايتدى معناسنه
وصدق ماده سى لازم ومتعدّى اولور ايكى فعله دخى تعديه ايدرنتــه كه مقابلى اولان كذب دخى بويلجه در انتهى
وصدق صادك كسريله شدّت معناسنه استعمال اولنور يعنى بركسه شدت اوزره صلاح وخيره نسبت اولنسه
صدق لفظنه مضـاف ايدرلر مثلا رجل صدق وصديق صدق وامرأة صدق وحمار صدق ديرلر اضافتله يعنى
رجوليت وصديقيت وحمار بنده صادقدر كه اجزاء واركانى كاملدر نتـه كه اصطلاحمزده دخى اوكرچكدن آدم
وكرچكدن اشك تعبير اولنور ومنه قوله تعـالى ولقد بوّأنا بنى اسرائيل مبوّأ صدق اى انزلناهم منزلا صالحا يعنى
منزليده كامل وغرض ومطلوبه صالح ومرضى وهردرلو خير ظنّ واعتقـاد اولنمقده صادق منزله انزال بيورديلر كه
مراد مصر وشام اولكه لريدر ووجه مذكور اوزره شدّت وكمال معناسى اراده اولندقده اضافتله رجل صدق ديرلر
صادك كسريله ونعت اولديغى صورتده الرجل الصدق ديرلر كه صادك فتحيله در وصادك فتحـيله متانتلو دوز
وطوغرى مزراغه وصف اولور يقـال رمح صدق اى صلب مستو ومتانت وسداد واستقامتى اولان آدمه وصف
اولور يقـال رجل صدق اى مستقيم متين ومطلقـا اجزاء واركانى تامّ وكامل آدمه وصف اولور يقـال رجل صدق

مطلب

اى كامل

اى كامل ويقـال امرأة صدقة وقوم صدقون ونساء صدقات ويقـال رجل صدق اللقاء وصدق النظر قيچن نابيله
كورشمسى والفت ونظر ومعـامله سى ثابت ومستقيم ووجه تحقيق اوزره اولسه يعنى نفاق ومداهنه وصورت معامله
مقوله سى اوضـاع ومعاملاتدن سالم اولسه وعربلرك يمينلرندندر كه صدقت الله حـديثا ان لم افعل كذا ديرلر
لاصدقت الله حديثا ان لم افعل كذا تأويلنده دركه لاء نافيه محذوفدر الصدق صادك ضميله وضمتيله صدق
لفظندن كه صادك فتحـيله وصفدر جمعدر رهن ورهن كبى يقـال قوم صدق اى صادقون وصدوق لفظندن
وسحاب وزننـده صداق لفظندن جمع اولور الصديق امير وزننـده كرچك سوزلو راستكوى آدمه دينـور يقال
رجل صديق وصديق صدق بالاضافة مبالغة وكرچك دوسته اطلاق اولنور مفرد وجمعى ومذكر ومؤنثى برابردر
ومؤنثنده صديقه دخى دينور جمعى اصدقاء كلور وصدقاء كلور كرماء وزننـده وصدقان كلور صادك ضميله وجمع الجمع
اصادق كلور مترجم دير كه بيضاوى اشبو ولاصديق حميم كريمه سنده صديقك افرادى بابنده بووجهى دخى
سرد ايلمشدر كه صديق لفظى عدوكبى جمعده اطلاق اولنـور زيرا حنين وصهيل كبى فى الاصل مصدردر پس
وصفيتى اعتبار يله تأنيث وجمعى دخى كلور انتهى وصديقك مصغرنده صدّيق دينـور ياى مشدده ايله عربلر مدح
وتوقير قصـديله تصغير ايدرلر كه اخص واخلص اصدقاء ديمكى مراد ايدرلر تقول هوصديقى اى اخصّ اصدقائى
الصداقة كرامه وزننـده صدق وجهيله اولان دوستلغه ومحبته اطلاق اولنور يقال بينهما صداقة اى محبة بالصدق
الصيدق صيقل وزننـده امين وموثوق به آدمه اطـلاق اولنور يقـال فلان صيدق اى امين وقطب ديدكلرى
كوكبك اسميدر كه مراد قطب شماليدر نتـه كه قود ماده سنده ذكر اولندى مؤلف اورادِه سهى نام كوكب ايله تفسير
ايلمشيدى وصيدق پادشاهه اطـلاق اولنور ملك معناسـنه المصداق مصباح وزننـده برنسنه يى تصديق
ايدن شيئه دينـور دليل وبرهان كبى يقـال عنده مصداق ذلك اى ما يصدّقه المصدق منبر وزننـده لكن
شـارحك لسان العرب واساس وعبـاب وسائر امهاتدن مصرّح التقييد تصحيحى اوزره ميمك ودالك فتحـيله كه
مصدر ميميدر صدق معناسنه در پس ذولفظنه اضافتله شول بهادره اطلاق اولنور كه دشمن اوزره حمله وهجومى
راست ودرسـت اوله كويا كه اول حمله يى وعد ايلمكله وعدنده صادق اوله ومنبر وزننـده اولديغنه كوره كه آلت
اولور بنه صحيح بلكه بونده مبالغه يى متضمن اولور يقـال شجاع وفرس ذومصدق اى صادق الحملة وصادق الجرى
يعنى دشمن اوزره كرچكدن حمله ايدن دلاوردر وكرچكدن سكردن آتدر الصدقة فتحاتله اوجه الله تعالى فقرايه
ويريلان نسنه يه دينور يقـال اعطاه الصدقةَ وهى ما اعطى فى ذات الله تعـالى مترجم دير كه صدق فعل معناسندن
مأخوذدر زيرا صدقه رياو سمعه سز صدق واخلاصله على وجه القرب اخراج واعطا اولنـان مالدن عبارتدر
زكوة كبى لكن صدقه متطوّعه وزكوة واجبه مخصوصدر و بعضا واجبه دخى صدقه اطلاق اولنور فعلنده تحرّى
صدق ايلمك علاقه سـيله والحاصل مثوبالله صدق رغبتى اظهار ايلديكيچون اول عطيه يه صدقه اطلاق اولنور
نته كه مالك زكاء ونمـاسنى مستلزم اولديغيچون زكات اطلاق اولنور صداق زوجه دخى صدق ماده سندندر كه
زوجك زوجه يه صدق رغبتنى اظهـار ايدر الصدقة صـادك فتحى ودالك ضميله والصدقة غرفه وزننـده
والصدقة ثمره وزننـده والصدقة ضمتيله والصدقة فتحتيله والصداق كتاب وزننـده والصداق سحاب
وزننـده زوجه نك مهرينه دينور كابين معناسنه وندسه وزننـده اولان صدقه نك جمعى صدقات كلور وصدقه نك كه
صادك ضميله در صدقات كلور كذلك صادك ضميله در وصدقات كلور صادك ضمى ودالك فتحيله وصدقات كلور
ضمتيله كه افيح جمعيدر صديق زبير وزننـده برطاغك آديدر واسمـاء رجالدندر صديق بن موسى واسمعيل
بن صديق الذارع محدّثلردر الصدّيق سكيت وزننـده كه مبـالغه صيغه سـيدر كثير الصدق آدمه دينور يقال
رجل صدّيق اى كثير الصدق بورادِه كثرت دوامدن كنايه در وصدّيق شيخ الخلفاء الراشدين ابو بكر رضى الله عنه
حضرتلرينـك لقبلريدر امر معراجى ايشـتديكى آنده تصديق ايلديكيچون تلقيب اولندى وتابعيندن ابو هندك
اسميدر ومحمد بن محمد البلخى نام محدّثك جدّى اسميدر وابو الصدّيق بكر بن عمر والناجى التـابعى كنيه سـيدر
روايت حديث ايلمشدر وخشنام بن صديق كه امير وزننـده در على قول سـكيت وزننـده در محدّثدر الصادقة
حقيقتى اوزره ظاهر ومتبين اولان مادّه يه وحالته اطلاق اولنور يقـال فعله فى غبّ صادقة اى بعد ما تبين له الامر
الاصداق همزه نك كسريله خاتونك نكاحنده تعيين مهر ايلمك معناسنه در يقال اصدق المرأة اذا سمى لها صداقا
الصدق فتحتيله بعضلر نصارى طائفه سـنك آئش كيجه لرينه اطـلاق ايلديلر لكن بولحن در صواب اولان
سـين مهمله ايله سدق در نته كه سين ماده سنده بيـان اولندى التصديق برآدمك كلامنى كرچكه نسبت ايلمك

يعنى كرچك سويلدى ديمك وكرچكلمك معناسنه‌در يقال صدقه ضد كذبه ووحشى جانور اوزره حمله وهجوم
اولندقده چوره سنه التفات ايتميوب همان طوغريسنه سكردوب كتمك معناسنه استعمال اولنور يقال صدق
الوحشى اذا عدا ولم يلتفت لما حمل عليه المصدّق محدّث وزننده زكات اخذايدن عامله اطلاق اولنور يقال
اخذ المصدّق الفريضة وهو آخذ الصدقات المتصدّق متفرّق وزننده صدقه وزكات ويرن آدمه دينور يقال
هو متصدّق اى معطى الصدقات وفى التنزيل انّ المصدّقين والمصدّقات الايه اصله المتصدّقين والمتصدّقات
فقلبت التاء صادا وادغمت فى مثلها شارح ديركه تصدّق مطلقا تفضل معناسنه اولوب بعده عرفده كندوسيله
ثواب الهى طلب اولنان فعلده كه صدقه ويرمكدن عبارتدر استعمال اولندى تقول تصدّقت على الفقراء
وتصدقت بكذا المصادقة مفاعله وزننده والصداق جدال وزننده صداقت اوزره دوستلشمق معناسنه‌در
يقال صادقه اذا خالّه التصادق تفاعل وزننده مصادقه معناسنه‌در يقال تصادقا بمعنى صادقا الصرق
فتحتيله يوفقه نسنه‌يه دينور يقال شئ صرق اى رقيق الصريقة سفينه وزننده يوفقه اتمكه دينور رقاقه
معناسنه جمعى صريق درهاسز وصرق كلور ضمتيله وصرايق كلور الصعفوق صادك فتحيله لئيم وفرومايه‌يه
دينور يقال رجل صعفوق اى لئيم ويمامه‌ده برقريه آديدر آنده بين العرب بروقعه اولمشدر واكا صعفوقه دخى دينور
واشبو صعفوقدن غيرى كلام عربده فعلول وزننده وارد اولمامشدر اما خرنوب كلمه‌سى ضعيفدر فصيح اولان
خانى مضموم ياخود رابى مشدّد اولمقدر وصعفوق صعافقه‌نك مفردى اولور كاسيذكر الصعافقة علاقه
وزننده بنو مروان خدّام وتوابعندن برطائفه‌يه اطلاق اولنور يمامه‌ده متمكن اولورلر ايدى وآنلره بنو صعفوق
دخى ديرلر صادك ضميله ده زبانزده در وبو صعفوق كلمه‌سى اسم اعجمى اولمغله غير منصرفدر يمامه‌ده صعفوق
نام قريه‌ده ساكن اولملريله محلك اسميله تسميه اولنديلر وصعافقه شول كمسنه‌لره دينوركه سرمايه‌سز بازاره
واروب تاجرلر برنسنه آلدقلرنده آرالرينه بيله جه صوقيلوب برتقريبله حصه‌يه داخل اولورلر اوله يقال هو
من الصعافقة وهم الذين يشهدون السوق للتجارة بلا رأس مال فاذا اشترى التاجر شيئا دخلوا معهم صعفق كه
جعفرى وزننده‌در وصعفق كه جعفر وزننده‌در وصعفوق كه ذكر اولندى مفردلريدر وجمعلرى صعافقه كبى
صعافيق دخى كلور الصاعقة اولومه اطلاق اولنور موت معناسنه مؤلفك بصائرده بياننه كوره صاعقه نزول
نارى ياخود عذاب وموتى مستصحب اوله‌رق جوّ سمادن ظهور ايدن اصوات شديده‌يه اطلاق اولنوب بعده
ملازمه علاقه‌سيله بونلرك هر برنده استعمال اولندى وراغبك بياننه كوره موت ونار وعذاب وصيحة عذاب
جمله‌سى فى ذاتها شئ واحددر تأثيرات اعتباريله متعدده اولمشدر انتهى وصاعقه مهلك عذابه اطلاق اولنور
وصيحة عذابه دينور وسوق سحابه موكل اولان فرشته‌نك يدنده اولان آتشين قامچى‌يه دينوركه اوجى طوقندوغى
نسنه‌يى احراق ايدر ياخود سمادن دوشن آتشدن عبارتدركه يلدرم تعبير اولنور وصاعقه مصدر اولور
راعيه كبى يلدرم طوقندرمق معناسنه يقال صعقتهم السماء صاعقة من الباب الثالث اذا اصابتهم بها الصعق
صادك فتحيله وفتحتيله والصعقة والتصعاق تذكار وزننده برشدّت سبيله بيهوش وبيخود اولمق معناسنه‌دركه
بايلمق تعبير اولنور يقال صعق الرجل صعقا وصعقا وصعقة وتصعاقا من الباب الرابع اذا غشى عليه الصعق
كتف وزننده وصفدر برشدّتدن بايلمش بايغين آدمه دينور وشديد الصوت كمسنه‌يه دينور يقال رجل صعق
اى الشديد الصوت ودائما صاعقه‌يه توقعده اولان كمسنه‌يه دينور وخويلد بن نفيل نام كمسنه‌نك لقبيدر وبنو كلابدن
برفارس لقبيدر اكا صعق دخى ديرلر ابدى ابل وزننده نسبتنده صعقى دينور فتحاتله وصعقى دينور عنبى وزننده كه
غير قياس اوزره در تميم قبيله‌سى مز بورك باشنه شدّتله اوردقلرندن من بعد متأثرا اولوب برآواز شديد ايشتدكده
بيهوش اولور ايدى اكا مبنى لقب مزبورايله تلقيب ايلديلر وبعضلر ديديكه بركون طعام طبخ وترتيب ايدوب ناكهان
برشديد روزكار ظهور وتجره‌يى سرنكون ايلمكله روزكاره سبّ ولعن ايتدكده مظهر رجز الهى اولوب اول
هنكامده برصاعقه ظهور وصدمه سيله صوب عدمه مرور ايلديكى باعث تلقيب اولمشدر الصعق فتحتيله
شدّتله حيقرمق معناسنه‌در يقال صعق الرعد صعقا من الباب الرابع اذا اشتدّ صوته وشدتلو اوازه دينور
صعائق علابط وزننده نجد اولكه‌سنده بنو اسد يوردنده برموضعدر صعق زفر وزننده برموضع آديدر
الصفرّق صادك وفانك وراء مشدده‌نك ضمه‌لريله فالوذق اسميدركه پالوده محرّفى بلنده تعبير اولنور تقول
اكلنا صفرّقا اى فالوذقا وبرنبات اسميدر الصفق صادك فتحى وفانك سكونيله شماركبى سسلنور وجهله
اورمق معناسنه‌در يقال صفق رأسه صفقا من الباب الثالث اذا ضربه ضربا يسمع له صوت وبرنسنه‌يى

كيرويه دوندرمك معناسنه‌در قپويى قپامق ايچون كيرويه دوندرمك كبى يقال صفق الشئ اذا صرفه وردّه
وصفق ناحيه معناسنه‌در يقال قعد فى صفق اى ناحية بونده صادك ضميله وفتحتيله جائزدر ومحل وموضع
معناسنه‌در وصفق الجبل طاغك يوزينه دينور ياخود يوره‌سنه دينور يقال نزلوا صفق الجبل وهو وجهه
اوسفحه وصفق العنق بيونك برجانبنه دينور يقال ضربه على صفق عنقه اى على جانبيها وصفق الفرس
آتك بناغندن عبارتدر تقول لا تضرب صفق الفرس اى خدّيه وصفق شول صارى صويه دينوركه
اوزرينه صودوكيلوب اصلنمش يكى سختياندن ظهور ايدر بومعناده فتحتيله جائزدر وعند البعض
صفق دباغت اولنان شيئك ريح وطعمنه دينور وصفق وصفقه بيعك عقدى وقوعنده ال اله چالمق
معناسنه‌دركه بايع ايله مشترى ال اله آلوب قطع مادّه ايدرلر يقال صفق يده بالبيعة وعلى يده صفقا وصفقة
من الباب الثانى اذا ضرب يده على يده وذلك عند وجوب البيع وبو معنادن اسم صفق وصفقى درزمجى وزننده كه
بيع وقتنده ال اله آلمغه دينور وصفق قوش قسمى قنادلرنى قاقمق معناسنه‌در يقال صفق الطائر بجناحيه اذا
ضربهما وقپويى ارقه‌سنه چويرمك على قول قپامق معناسنه‌در بو معنايده خصيصه‌در يقال صفق الباب
اذا ردّه اواغلقه وقپويى اچمق معناسنه اولمغله اضداددن اولور يقال صفق الباب اذا فتحه وكوز يومق
معناسنه‌در يقال صفق عينه اذا غمضه وسازك تللرنى دپرندرمك معناسنه‌در يقال صفق العود اذا حرك اوتاره
وبيانه كتمك معناسنه‌در يقال صفق الرجل اذا ذهب ويل اغاجلرى اوينامق معناسنه‌در يقال صفقت الريح
الاشجار اذا حركتها وكاسه‌يى طولدرمق معناسنه‌در يقال صفق القدح اذا ملأه وبربره برجماعت قونمق
معناسنه‌در تقول صفقت علينا صافقة اى نزل بنا جماعة وناقه‌نك رحمى قصيلوب قپانمغله ايچنده ياوريسى
اولمك معناسنه‌در يقال صفقت الناقة اذا ارتجت رحمها عن ولدها حتى يموت وقلجله اورمق معناسنه‌در يقال
صفق بالسيف اذا ضربه به وصوايله ممزوج شربتى سوزيلوب طورلمق ايچون برقابدن آخرقابه چكمك معناسنه‌در
يقال صفق الشراب اذا حوّله ممزوجا من اناء الى اناء الصفق صادك كسريله قپوقنادينه دينور يقال فتح صفق
الباب اى مصراعه وقال فى الاساس باب داره صفق واحد اذا لم يكن مصراعين الاصفاق همزه‌نك كسريله
بودخى كيرودوندرمك معناسنه‌در يقال اصفق الشئ اذا صرفه وردّه وقپويى كيرو چويرمك على قول قپامق
معناسنه‌در يقال اصفق الباب اذا ردّه اواغلقه وكاسه‌يى طولدرمق معناسنه‌در يقال اصفق القدح اذا ملأه
وصولو شرابى طورلمق ايچون آخرقابه چكمك معناسنه‌در يقال اصفق الشراب اذا حوّله ممزوجا من اناء الى اناء
ليصفو وبرماده اوزره اتفاق ايلمك معناسنه‌در يقال اصفق القوم على كذا اذا اطبقوا وال برنسنه‌يه اتفاقى راست
كلمك معناسنه‌در تقول اصفقت يدى بكذا اى صادفته ووافقته وبرآدمه طويوره‌جق طعام كتورمك معناسنه‌در يقال
اصفق للقوم اذا جاءهم من الطعام بما يشبعهم شارح ديركه اصفاق قپونى ياخود كچى‌يى كونده بركرّه صاغمق
معناسنه‌ده كلور مؤلف بو معنايى اهمال ايلدى يقال اصفق الغنم اذا لم يحلبها فى اليوم الّامرّة التصفيق بودخى
قوش قسمى قنادلرنى قاقمق معناسنه‌در يقال صفق الطائر بجناحيه اذا ضربهما وبرنسنه‌يى چويرمك معناسنه‌در
يقال صفقه اذا قلبه وممزوج شرابى تصفيه ايچون آخرقابه بوشالتمق معناسنه‌در يقال صفق الشراب اذا حوّله
ممزوجا من اناء الى اناء ليصفو وال قاقمق معناسنه‌در يقال صفق يديه اذا ضرب بباطن الراحة على الاخرى
ودوه‌يى برمرعادن آخرمرعايه تحويل ايلمك معناسنه‌در يقال صفق الابل اذا حوّل من مرعى الى آخره وكتمك
معناسنه‌در يقال صفق الرجل اذا ذهب وبربرك چوره‌سنى طولشمق معناسنه‌در يقال صفق الشئ اذا طافه
الصافقة بربره نازل اولان جماعت انسانى‌يه دينور الصفقة تمره وزننده مصدردركه ذكر اولندى ولزوم
عادى علاقه‌سيله عقد اولنان بيعه‌يه اطلاق اولنور ومنه يقال صفقة رابحة او خاسرة اى بيعة الصفاق شدّاد
وزننده شول بازركانه دينوركه چوق سفرلر ايدوب اشمش يورتمش اولوب امور تجارتده متقلب ومتصرف وبغايت
كاركذار اوله يقال تاجر صفاق اى الكثير الاسفار والتصرّف فى التجارة ويقال هو صفاق افاق الصفاقة جماقه
وزننده ثوب صبيق وتفه‌لو ومحكم اولمق معناسنه‌در يقال صفق الثوب صفاقة من الباب الخامس ضد سخف
وبركمسه پك يوزلو بى شرم وحيا اولمق معناسنه‌در يقال صفق الرجل اذا وقح الصفيق امير وزننده وصفدر
صبيق وتفه‌لو ومحكم طوقنمش ثوبه دينور يقال ثوب صفيق ضد سخيف وپك واوتانمز يوزه وصف اولور يقال
وجه صفيق اى وقح الصفوق صبور وزننده بغايت يوكسك وصرپ طاغه دينور يقال جبل صفوق اى ممتنع
ويومشق كباده يايه دينور يقال قوس صفوق اى لينة ويوكسك يالجين قيايه دينور يقال صخرة صفوق

ای طلساء مرتفعة جمعی صفق کلور کتب وزننده وزیاده سیله ضرب و بوکسك دیك یوقری عقبه یه وصف اولور
جمعی صفائق وصفق کلور ضمتیله الصفاق کتاب وزننده قاسقده قیل بتن درینك آلتنده اولان یوفقه جه
دری یه دینور که زار کبی اولور اکثری فتق عارضه سی اکا عارض اولور عند البعض دری ایله بغرسقلر ارالغی وعلی
قول بطنك دریسنك مجموعنه دینور که جلد ظاهری وجلد باطنینك مجموعی اولور یقال انشق صفاقه ای الجلد
الاسفل تحت الجلد الذی علیه الشعر اوما بین الجلد والمصران اوجلد البطن کله الصوافق والصفائق حوادث
ونوائبه اطلاق اولنور صفیقه وصفاقه نك جمعیدر الصفق فتحتیله دماغك آخر ونهایتنه دینور شارح دیر که
الدماغ نسخه لری غلطدر صواب اولان بای موحده ایله الدباغ اولمقدر که درینك الصولك دباغتی اوله جقدر
وصفق یکی قربه نك وطلومك چالقاندیسی اولان صاری صویه دینور و بوعنقریب ذکر اولندی لکن اول صورت
دیکر ایله تعبیر اولنمشیدی الصفاقیق صادك فتحیله برموضع آدیدر المصافق مصاحب وزننده شول دوه یه
دینور که برمقدار بر یانی اوزره و برمقدار بر یانی اوزره تیار اوله المصافقة مفاعله وزننده بریاندن بریانه دونه رك یاتمق
معناسنه در یقال صافق الرجل بین جنبیه اذا انقلب وناقه یی بوری طوتمق معناسنه در یقال صافقت الناقة
اذا مخضت وایکی ثوبی بری برینك اوزرینه کیمك معناسنه در یقال صافق بین ثوبین اذا طارق الانصفاق
انفعال وزننده کیرو دونمك معناسنه در یقال انصفق فلان اذا انصرف ورجع الاصطفاق افتعال وزننده
روزکار طوقنمغله اغاجلر او ینایوب صرصلمق معناسنه در یقال اصطفقت الاشجار اذا اهتزت بالریح وسازك
تللری او ینایوب چالنمق معناسنه در یقال اصطفق العود اذا تحرکت اوتاره التصفق تفعل وزننده بری اوته
اواطه ایلمك معناسنه در یقال تصفق الرجل اذا تردد وبرخصوصه تعرض ایلمك معناسنه در یقال تصفق
للامر اذا تعرض له وناقه ترسنه یاتمق معناسنه در یقال تصفقت الناقة اذا انقلبت ظهرا لبطن الصق صادك
فتحی وقافك تشدیدیله قباکلری اوتمك معناسنه در یقال صق الحرباء صقا من الباب الثانی اذا صر وصق بریره
زور ایله قاقیلان اکسرك صوتندن حکایه در الصلق خلق وزننده قتی آواز ایله فریاد ایلمك معناسنه در یقال
صلق الرجل صلقا من الباب الاول اذا صات صوتا شدیدا شارح دیر که اشبو لیس منا من صلق وحلق حدیثنده
واقع صلق مصائبده رفع صوت ایله نوحه وفریاد ایلمك وحلق کذلك مصائبده حلق شعر ایلمك اوله جقدر که
بونلر منهیدر وصلق دکنکله اورمق معناسنه در یقال صلق فلانا بالعصا اذا ضربه وخاتونی ارقه سی اوزره
یاتروب جماع ایلمك معناسنه در یقال صلق جاریته اذا بسطها فجامعها وبرآدمی برعظیم فتنه یه وواقعه یه
اوغراتمق معناسنه در یقال صلق بنی فلان اذا اوقع بهم وقعة منکرة وبرآدمی کونش اسیسی چالوب کویندرمك
معناسنه در یقال صلقت الشمس فلانا اذا اصابته بحرها الاصلاق همزه نك کسریله قتی اواز ایله فریاد ایلمك
معناسنه در یقال اصلق الرجل اذا صات صوتا شدیدا المصلق منبر وزننده والمصلاق محراب وزننده والصلاق
شداد وزننده جاری وسخنور وبلیغ آدمه دینور یقال خطیب مصلق ومصلاق وصلاق ای بلیغ الصلیقة
سلیقه وزننده کرکی کبی پشمش کبابه وبریانه دینور جمعی صلایق کلور تقول اطعمنا الصلیقة وهو لحم مشوی منضج
صلبق امیر وزننده واسط ایالتنده بر بلده در ومهره تخته سی کبی دوز واملس نسنه یه دینور یقال شیء صلبق ای
املس مترجم دیر که یوفقه اتمکه صلبق وصلبقه اطلاقی ظاهرا بو معنادندر زیرا امهات سائره ده صلبق وصلبقه
یوفقه اتمك ایله ده مفسردر الصلق فتحتیله ال آیاسی کبی دوپدوز هموار اوه یه دینور جمعی اصلاق وجمع الجمعی اصالیق
کلور المصالیق مصابیح وزننده ایری بیوك طاشلره دینور وجست وچالاك دوه لره دینور المصلوق علی قول
مصلیق که مندیل وزننده در بنو عمرو بن کلاب یوردنده برصو آدیدر صالقان لامك کسریله بلخ قضاسنده
برقریه در و بست مضافاتندن بر بلده در الصلاقة ثمامه وزننده شول صویه دینور که بریرده چوق اکلنوب
وجابجا ایچنه طوار کیروب بری اوته قارشدروب دوندرمکله استعماله صلاحی قالمامش اوله یقال لا یتوضأ
من الصلاقه وهی الماء الذی قد اطال فی مکان وقد صلقتها الدواب واول صویه مصلوقه دخی دینور دواب
صلق ایتدیکیچون یعنی ضرب یاخود ایقاع وقعه ایلدیکیچون بوراده ابتدا اطال فعلی مذکر کلدی لفظ ماء
اعتباریله بعده صلقتها ضمیری مؤنث کلدی صلاقه یاخود ماءه اعتباریله وتذکیر ایله صلقها نسخه لری غلطدر
ومؤلفك فهی مصلوقة قولنده هی ضمیری ینه ماءه یه یاخود صلاقه یه راجعدر مؤلف عجب مشوش رسم ایلمشدر
الصلنق علندی وزننده والفك مدیله جائزدر چوق سوزلو مکثار معناسنه در التصلق تفعل وزننده خاتونی
بوری طوتمغله فریاد ایلمك معناسنه در یقال تصلقت المرأة اذا اخذها الطلق فصرخت ودابه یه وجع

مقوله سی عارض اولمغله اضطرابندن ارقه سی اوزره یاتوب بری اوته اغنمق معناسنه در یقال تصلقت الدابة
اذا تمرغت ظهرا لبطن غما وکذا کل متألم المصطلق مصطلح وزننده جذیمة بن سعد بن عمرونك لقبیدر بغایت
خوش آواز اولمغله تلقیب اولندی خزاعه قبیله سندن ابتدا طرب وتغنی ایدن مزبوردر بنو المصطلق که قبیله
مزبوره دن بر بطن درآنك نسلندندر الصمقة فتحاتله بیره سوده دینور تقول سقانی صمقة ای اللبن الذی ذهب
طعمه وقالین وغلیظ دستی یه دینور الاصماق همزه نك کسریله قپویی قپامق معناسنه در علی قول آرقه سندن
کیرو دوندروب کرکی کبی قپایوب پر کیتمك معناسنه در یقال اصمق الباب اذا اغلقه اورده واوثقه وسودك یاخود
صوینك دادی بوزیلوب آزتمق معناسنه در یقال اصمق اللبن او الماء اذا تغیر طعمه وخبث الصامق آج علی قول
صوسز دیمکدر یقال مازال صامقا ای جایعا او عطشان المصمق محدث وزننده فرط حیرت سببیله اکل
وشربدن قالمش آشفته وحیران آدمه دینور یقال هو مصمق ای متحیر لا یأکل ولا یشرب الصندوق صادك
ضمی وفتحیله معروفدر که ترکیده دخی صندوق دینور زندوق وسندوق بونده لغتدر جمعی صنادیق کلور
الصنق ضمتیله اصند معناسنه در که صن وصنان لفظلرینك جمعیدر قولتقلرك چرکین رایحه سنه دینور
ظاهرا مفردی صناق در الصنق فتحتیله قولتق پك بد وچرکین قوقمق معناسنه در یقال صنق ابطه صنقا
من الباب الرابع اذا ذفر شدیدا الصنق کتف وزننده والصانق جمیع نسخه لرده المتین الشدید عبارتیله
مرسومدر که شدید ومتین ومستحکم اولان نسنه دیمکدر لکن مقتضای ماده اوزره المنتن الشدید اولمق یعنی نون
وتا ایله منتن مصحفی اولمق ظن اولنور که مراد قولتغی پك بد وچرکین قوقان کسه دیمك اولور فلینظر وصنق
جثه سی بیوك و یومری انسان وحیوانه دینور یقال رجل صنق وجمل صنقة ای ضخم کبیر بوراده هاء مبالغه
ایچوندر الصنقة فتحاتله یومری قالین فرجه دینور وصانق لفظندن جمع اولور که دوه یه خوشجه وکوزلجه خدمت
وتیمار ایدن آدملره دینور یقال هم صنقة ای المحسنون خدمة الابل المصنق محسن زننده بودخی دوه قسمنه کوزل
نظارت وتقید وتیمار ایدن آدمه دینور جمعی مصنقون در الصناق کتاب وزننده اسروب کوکره دکده آوازی
ایراغه کیدن بلند آواز دوه یه دینور صانقان نونك کسریله مرو قضاسنده برقریه آدیدر الاصناق همزه نك
کسریله اصرار ایلمك معناسنه در یقال اصنق علیه اذا اصر علیه وطواره کوزلجه تقید وتیمار ایلمك معناسنه در
یقال اصنق فی ماله اذا احسن القیام علیه الصوق سوق وزننده ومرادفیدر که طوار سورمك معناسنه در یقال
صاق الدابة یصوقها صوقا یعنی ساقها الصوق صادك ضمیله چارشویه دینور سوق معناسنه وعقیق المدینه قربنده
برموضع آدیدر واکا صوقی دخی دینور طوبی وزننده وکثیر نام شاعرك شعرنده جمع اوله رق صوقاوات عنواننده
وارد اولمشدر کویا که اجزاسی اعتباریله جمع ایلمشدر الصاق ساق وزننده ومرادفیدر که بالدره دینور الصویق
امیر وزننده سویق معناسنه در که قاووده دینور التصوق تفعل وزننده مرداره بیلاشمق معناسنه در یقال
تصوق بعذرته اذا تلطخ شارح دیر که مزهرده وسائر کتب صرفیه ده مثبت اولدیغی اوزره سین وصاد ایله لغت
مطلب اولان ماده لر برأسها لغت مستقله اولوب تبادل جهتیله دکلدر حتی صالح نام بر نحوی تبادل ادعاسنده اولمغله
ایمدی جنابکزه سالح دیمك دخی صالح اولور دیو برادیب ظریفك جواب مسکتی لطائفدن معدوددر الصهصلق
جحمرش وزننده چاغرغان وباغرغان شماطه جی قوجه قاری یه دینور وتند وشدید صوته دینور الصهصلیق زنجبیل
وزننده بودخی چاغرغان قوجه قاری یه دینور تقول ماهذا الصهصلق من هذه الصهصلق والصهصلیق ای
الصوت الشدید من هذه العجوز الصخابة الصبق صادك کسریله والصبقة هاایله هواده جولان ایدن توزه
دینور علی قول بری برینه طولاشق یوصه رق هوایه آغمش کثیف توزه دینور یقال سطع الصبق والصبقة ای
الغبار الجائل فی الهواء او هو التفافه وتکاثفه وارتفاعه مؤلف تردید ثانی یی مسامحه کونه رسم ایلمشدر الغبار الملتف
المتکاثف المرتفع تاو بلنده در وسسه دینور صوت معناسنه وتره دینور عرق معناسنه وطوار قسمندن نشئت
ایدن بد ومنتن رایحه یه دینور وخرما یتیشنك ایچنده اولان قزل نسنه یه دینور جمعی صبق کلور عنب وزننده
وسرچه قوشنه دینور جمعی صبقان کلور وعربدن بر بطن آدیدر صبقاة صادك فتحیله برموضعدر آنده بروقعه
اولمغله یوم صبقاة معروفدر الصائق لازق وزننده ومرادفیدر یقال هو صائق له ای لازق فصل
الضاد المعجمة الضفق ضادك فتحی وفانك سکونیله برصقندی ایله بردن دفع طبیعی ایلمك معناسنه در یقال ضفق
الرجل ضفقا من الباب الثانی اذا وضع ذا بطنه بمرة الضق ضادك فتحی وقافك تشدیدیله اجرام صلبه بری برینه
طوقنمغله سسلنمك یعنی طاق ایتمك معناسنه در یقال ضق الحجر ضقا اذا صوت کما یقال طق الضبق ضادك

کسری وفتحیله طار اولمق معناسنه در یقال ضاق الشیء یضیق ضیقا وضیقا ضدّ اتسع و بوندن اسم ضادك
کسریله درکه طارلق دیمکدر   وضیق ضیق لفظك مخففی اولور میت ومیت کبی طار نسنه یه دینور   ودرونده
اولان شكّ وکمانه اطلاق اولنور ضادك کسریله ده لغتدر   وقلبه طارلق ویرن نسنه یه اطلاق اولنور غم وفکر
وتلاش وفقر وفاقه کبی یقال له فی قلبی ضیق ای شكّ وفی صدره ضیق ای ماضاق عنه الصدر وضیق یمامه ده
برقریه آدیدر و بخیل اولمق معناسنه مصدر اولور یقال ضاق الرجل اذا بخل وضیق ضادك کسریله وسعت
وضیق شانندن اولان نسنه یه مخصوص صدر دار وحجره کبی پس فقر و بخل وغم مقوله سنده استعمال اولنمز
بعضلر عندنده ضادك فتحی و کسریله برابردر یعنی عموم اوزره مستعملدر یقال فی الدار ضیق بالکسر فقط او یقال
فیها ضیق وضیق بالکسر والفتح التضیق تفعل وزننده والتضایق تفاعل وزننده طارالمق معناسنه در
یقال تضیق المکان وتضایق ضدّ اتسع الاضاقة همزه نك کسریله طار التمق معناسنه در یقال اضاقه ضدّ
اوسعه و برآدمك مال ومنالی کیدوب طارلغه دوشمك معناسنه در یقال اضاق الرجل اذا ذهب ماله وافتقر
التضییق تفعیل وزننده بو دخی طارقلمق وطار التمق معناسنه در یقال ضیقه بمعنی اضاقه الضیق سید وزننده
وتخفیفله والضائق طار نسنه یه دینور ایکیسیده اسم فاعلدر اولکی ثبوتی وایکنجی حدوثی متضمندر قال الشارح
وقرئ قوله تعالی وضائق به صدرك الآیة المضیق مکیل وزننده شول مکانه وامر ومصلحته دینورکه طار وصیق اوله
یقال نزل فی مضیق ویقال وقع فی مضیق وهو ماضاق من الاماکن والامور ومضیق لحف اره نام جبلده برقریه آدیدر
الاضیق پك طاره جق یره دینور مؤنثی ضیقی وضوقی در ضیزی وطوبی وزنلرنده شارح دیرکه اصللری ضیقی ایدی
ضادك ضمه سیله اولدیغی یایه مجاورت ایچون ضمه کسره یه مبدل اولدی وثانیده ضمه یه مجانست ایچون یا واوه ابدال اولندی
الضیقة ضادك کسری وفتحیله فقر وفاقه یه اطلاق اولنور ضیق جمعیدرکه جمع جنسی دیمکدر یقال اصابه
ضیقة ای فقر وسوء حال وضیقه منازل قمردن برمنزل آدیدر شارحك بیاننه کوره ثریا ایله دبران بیننده ممرّ قمر
اوله رق برکوکبدر ممرّ مذکور بغایت ضیقدر پك منحوس عدّ ایدرلر قال فی الاساس فلان کوکبه ضیقة فهو ابدا
فی ضیقة وهی نجم بین الثریا والدبران وضیقه طائف ایله حنین بیننده برطریق آدیدر وعیذاب قربنده برموضع
آدیدر المضایقة مفاعله وزننده برآدمی برنسنه ده تضییق ایلمك معناسنه درکه صقشدرمق تعبیر اولنور یقال
ضایقه اذا عاسره الضیاق کتاب وزننده خرقه وطیب مقوله سندن برکونه علاجه دینورکه انکله نسوان
فرجلرنی تضییق ایدرلر فصـــــل الطاء المهملة الطبق فتحتینله هر نسنه نك قپاغنه و پوشیده سنه
دینور جمعی اطباق کلور یقال وافق الشیء طبقه ای غطاءه مؤلفك بصائرده بیاننه کوره بو مادّه اسماء متضایفه دندر
برنسنه برآخر نسنه نك مقدارنجه فوقنده قلنمق معناسنه در بعده اول فوقنده اولان نسنه ده و بو مناسبتله برشیئه
او یغون وموافق اولان نسنه ده بعده درجه ومنزله ده واحوال واطوارده دخی استعمال اولندی وطبق الشی
اول نسنه یه او یغون و برابر کلان شیئه دینور پاپوش تکی کبی وطبق الارض یرك یوزندن عبارتدر واسانمزده دخی
طبق دیدکاری نسنه یه دینورکه ایچنه میوه وسائرها کولات قورلر فارسیده تبوك وتپنك دینور وکوچك تپسی یه
ومیوه سپدینه دخی اطلاق اولنور وزماندن برقرنه طبق اطلاق اولنور وقرن اشهر اقوالده یوز سنه مدتدر علی قول
طبق یکرمی سنه یه اطلاق اولنور یقال مضی طبق من الزمان ای قرن او عشرون سنة وطبق الناس والجراد
ناسدن وچکرکه دن جمع کثیره یاخود بونلردن بر جماعته اطلاق اولنور تطابق اعتباریله وحال وشان معناسنه
استعمال اولنور ترقی وتعلی مناسبتیله ومنه قوله تعالی لترکبنّ طبقا عن طبق ای حالا عن حال وآرقه ده اولان
اوکورغه کمکلرینك ارالقلرنده او یناق برینه کلان بوغمه جه کمکاره اطلاق اولنور یقال اصاب طبقه وهو عظم
رقیق یفصل بین کل فقارین وهر یری احاطه ایدن عامّ وشامل یغموره اطلاق اولنور یقال مطر طبق الارض ای عامّ
وعورت فرجنك صرتنه دینور وطبق اللیل والنهار کیجه وکوندز وزدن وقت وفیر ومعظمنه اطلاق اولنور یقال
مضی طبق من اللیل او النهار ای معظمهما بنات طبق دواهی وآفاته اطلاق اولنور فی الاصل حیه یه اطلاق اولنور
ایدی قیور یلوب یاتدقده طبق شکلنده اولدیغیچون یقال احدی بنات طبق ای الدواهی وقبلو بغه لره وحیه لره اطلاق
اولنور و بنت طبق شول قبلو بغه در که طقسان طقوز یمورطه یمورطلیوب جمله سی قبلو بغه چقار یوزنجی حیه
ظهور ایدر داهیه یه اطلاقی عند البعض بوکه مبنی در وطبق مصدر اولور طفق معناسنه که برایشه بشلیوب ایشلمك
اوزره اولمق معناسنه یقال طبق یفعل کذا طبقا من الباب الرابع بمعنی طفق وطبق وطبق سبق وزننده برآدمك
الی یانه یاپشوب آیرلمز اولمق معناسنه در یقال طبقت یده طبقا وطبقا اذا لزقت بجنبه التطبیق برنسنه یی

قپاقلق معناسنه در یقال طبق الشیء اذا غطاه و برنسنه عامّ وشامل اولمق معناسنه در یقال طبق الشیء اذا عمّ
وسحاب هوا یوزنی بتون اورتوب قپلامق معناسنه مستعملدر یقال طبق السحاب الجوّ اذا غشاه کذلك صو یاخود یغمور
یر یوزنی بورمك معناسنه در یقال طبق الماء وجه الارض اذا غطاه وتطبیق فی الصلاة رکوع حالنده ایکی اللری
او یلقلر اراسنه صوقوب قصدر مقدن عبارتدر یقال طبق الراکع اذا جعل یدیه بین فخذیه وقدنهی التطبیق وفلج
ایکی کمیك ملاقی اولان مفصله راست کلوب بری برندن آیرمق معناسنه در یقال طبق السیف المفصل اذا اصابه
فابانها وتطبیق الفرس آت سکردیرکن ایکی النی معا رفع ومعا وضع ایلمکدن عبارتدر یقال طبق الفرس اذا قرّب
فی العدو وسحاب هر یره قپلایی یاغدرمق معناسنه در یقال طبق الغیم الارض اذا عمّ بمطره الاطباق همزه نك
کسریله برنسنه یی قپاقلمق واوزرینه نسنه اورتوب قپامق معناسنه در یقال اطبق الشیء اذا غطاه مؤلف
بونی تکرار ایلمشدر و برنسنه ضمننده ناس اتفاق ایلمك معناسنه مستعملدر یقال اطبق القوم علیه اذا اجمعوا
وفلکده کواکب پك چوق کورنمك معناسنه مستعملدر یقال اطبقت النجوم اذا کثرت وظهرت الانطباق انفعال
وزننده تطبیقدن مطاوعدر یقال طبقه فانطبق التطبق تفعل وزننده اطباقدن مطاوعدر یقال اطبقه
فتطبق المطابقة والطباق نفاق وزننده برنسنه یی برنسنه یه او یدروب مناسب ومساوی قلمق معناسنه در
یقال طابقه مطابقة وطباقا اذا وافقه وساواه وایکی لباسی بری بری اوزرینه کیمك معناسنه در یقال طابق
بین قمیصین اذا لبس احدهما علی الاخر و برنسنه برنسنه یه او یغون وجسبان اولمق معناسنه در یقال طابقه
اذا وافقه وآیاغی بغلو کسه آدیملری صیق صیق آتارق یورمك معناسنه در یقال یطابق المقید ای یمشی مقاربا
الخطو وآت قسمی اباقلرینی اللری بصدیغی موضعه وضع ایده رك یورمك معناسنه در یقال طابق الفرس اذا وضع
رجلیه مواضع یدیه الطبق طانك کسریله طبق کبی برسوری چکرکه یه و برکروه ناسه اطلاق اولنور ودبق اسمیدرکه
اوکسه و یلم قره تعبیر اولنان لزوجتلو نسنه درکه آنکله قوش صید اولنور و برجنس آغاجك یمشنه دینور
و برنسنه یی آخر نسنه یه یاپشدیره جق شیئه دینور چریش وطوتقال کبی ود وزاقلره وقپانلره دینور مفردی
طبقه در ونهاردن برساعته دینور طبقه دخی دینور یقال مضی طبق من النهار وطبقة ای ساعة منه وطبق
کیج معناسنه مستعملدرکه فارسیده دیر دیرلر کو یا که زمان مطبق اولمشدر طبیق دخی دینور کاسید کر
و برنسنه نك او یغونه ومناسب کلاننه دینور نته که فتحتینله ده لغتدر طباق وطبیق دخی بو معنایه در کاسید کر
الطبقة فتحاتله طبق لفظنك مفردیدرکه برنسنه نك قپاغی واوزرینه اورتیلان جسبان پوشیده سنه دینور
مؤلفك بصائرده بیاننه کوره طبق وطبقه برنسنه نك موافقی اولان قپاغه و پوشیده سنه موضوع اولوب
و بالتشبیه آکت قاته موافق کلان اوست قاته و بو کسك رتبه یه ودرجه یه اطلاق اولنور وجمعنده اطباق وطباق
دینور انتهی وطبقه عربدن برعاقله خاتون اسمیدرکه آنی شنّ نام برعاقل ودانا کسنه تزوج ایلدی * وافق شنّ طبقة
مثلی آندن نشئت ایلمشدر مترجم دیرکه بو مثلك تفصیلی مستقصی الامثال نام کتابده مبسوطدر وعند البعض برقومك
برقریه سی وار ایدی استعمال ایده رك اکابر قپاق دوزدیلر وقپاق بغایت او یغون کلمکله وافق شنّ طبقة دیدیلر
یاخود طبقه ایاد قبیله سندن برجنکاور بهادر جماعت ایدی دائما ناسه مسلط وشرکیر اولوب برقبیله آنلره مقاومت
ایده مزلر ایدی لکن شنّ قبیله سی دخی نامدار پهلوانان اولمغله طبقه قبیله سنی شبخون ایدوب انلردن سائرلرك داد
وانتقامنی اخذ ایتمکله مثل مزبوری ایراد ایلدیلر برنسنه برآخر شیئه پك مناسب وجسبان کلدکده ایراد اولنور
الطباق کتاب وزننده وجه مذکور اوزره مفاعله دن مصدر در ومنه قوله تعالی الذی خلق سبع سموات طباقا
الآیة لمطابقة بعضها بعضا قال الشارح قال البیضاوی لمطابقة بعضها فوق بعض وهو مصدر طابقت
النعل بالنعل او طوبقت طباقا او ذات طباق جمع طبق کجبل وجبال او طبقة کرحبة ورحاب وطباق برنسنه یه
مطابق اولان شیئه دینور طبیق کبی کاسید کر الطباق زنار وزننده برجنس شجردر مکه طاغلرنده
نابت اولور شربا وضمادا سمومه نافع وجرب وحکه وجمای عتیقه یه وسانجو و یرقان وسدّه کبده مفید
وشدید الاسخاندر مفرداتده بونی غافث ایله و بعض کتب طبیه ده غافث یرینه استعمال اولنور دیو مرسومدر
الطباقاء طانك فتحی والفك مدّیله ناقه یه آشمقدن عاجز و ینوا اولان دوه یه دینور یقال جمل طباقاء ای عاجز
عن الضراب وتکلمده طوتیلوب طلاقت وجری وسلاسته سو یلیه مز اولان آدمه دینور یاخود شول ثقیل
وکرانجان کسیه دینورکه وقت جماعده ثقلتندن خاتونك سینه سنه قپاق کبی قپانوب چوکر اوله یاخود جماعدن
عاجز سست اندام آدمه دینور یقال رجل طباقاء ای ینحجم علیه الکلام و ینغلق او ثقیل یطبق علی المرأة بصدره

لنقله اوعي الطابق هاجر وزننده والطابق صاحب وزننده والطاباق اشباعله بيوك قطعه‌لو بيصي
كرميده وطوغله‌يه دينور وعضو بدنه دينور ال واياق كبي على قول برقيونك نصف كوده سنه دينور وطابق هاجر
وزننده ياغ اريده‌جك طاوه‌يه دينور تابه فارسى معربيدر جمعى طوابق وطوابيق كلور مترجم ديركه طوغله معناسنده
دخى تابه معربيدر العمة الطابقية باشه طاوه طرزنده عمامه صارنمغه دينور كه مراد اوجنى چكه آلتندن كتوره‌يوب
باشده طاوه شكلنده منعقد اولميدر اقتعاط معناسنه و بوكونه صارنمق منهى در ظاهرا بود يارلرده احطاب
خدمتنه معين شادى تعبير ايتدكلرى طائفه‌نك صارقلرى كبى اولور يقال اعتم زيد العمة الطابقية وهى الاقتعاط
الطبق عنب وزننده بودخى دوزاغه وقپانه دينور بونكده مفردى طبقه‌در طانك كسريله الطبيق امير وزننده
كيجه‌دن برساعته دينور نته كه طبق كوندزدن برساعته دينور جمعى طبق كلور طانك ضميله يقال مضى طبيق
من الليل اى ساعة وكيج معناسنه استعمال اولنور طبق كبى كويا كه زمان مطبق اولمشدر يقال جاء طبقا وطبيقا
اى مليا و برنسنه‌يه اويغون ومطابق كلان شيئه دينور طبق وطبق وطباق كبى يقال هذا طبقه وطبقه وطباقه
وطبيقه اى مطابقه ماطبقه فعل تعجبدر ما احذقه معناسنه هر نسنه‌يى هر شيئه اويغون ومناسب ايلمك معناسندن
مأخوذدر تعجب اوزو استاذ آدمدر ديمك اولور الطبقة فرحه وزننده ذكر اولنان طبق لفظندن مأخوذدر كه ال
يانه ياپشق اولمق معناسنه‌در نته كه ذكر اولندى پس طبقه يانه ياپشق اله دينور كه خلقى اويله اولور اصلا آيريلوب
قلدايه مز يقال يد طبقة اى لازقة بالجنب المطبق محسن وزننده برنسنه‌يى تمام اورتوب بورويجى نسنه‌يه دينور
بومناسبتله عقل وادراكى تماما ستر وتغطيه ايدن جنون عارضه‌سنه جنون مطبق اطلاق اولنور كذلك همیشه اخذ
واستيلا ايدوب اصلا مفارق ومنفك اولميان حماعلته حماى مطبقه اطلاق اولنور قال الشارح يقال جنون مطبق
ومجنون مطبق عليه بفتح الباء فى الثانى وحمى مطبقة ومحموم مطبق الحروف المطبقة محسنه وزننده ظهر لسانى
اوست طماغه قپادان حروفدر كه صاد وضاد وطاء وظاء حرفلريدر المطبق محدث وزننده دائما امور ومصالحه
رأى وفكر يله مصيب اولان آدمه اطلاق اولنور تطبيق سيفدن مأخوذدر كه ذكر اولندى يقال هو مطبق اذا كان
يصيب الامور برأيه الطرق حرق وزننده اورمق على قول مطرقه ايله اورمق معناسنه‌در يقال طرقه طرقا
من الباب الثانى اذا ضربه او بالمطرقة وچهره‌يه شماراورمق معناسنه‌در يقال طرقه اذا صكه وطرق شول
ايركلمش صويه اطلاق اولنور كه دوه‌لر ايچنه كيروب بول وتلويثله مردار ايتمش اوله مطروق دخى دينور كاسيذكر
وخرده طاشلر ايله فال آچمق معناسنه‌در نخود فالى كبى يقال طرق الكاهن اذا ضرب بالحصى ويوكى يواوب
ديمك على قول بومشتمق ايچون چبوقله چارپمق معناسنه‌در يقال طرق الصوف اذا نفشه او ضربه بالقضيب
وآيغردوه‌يه دينور كه دائما آتى ناقه‌يه چكرلر بوغور تعبير اولنور و بوتسميه بالمصدردر يقال له طرق كثيراى فحل
ضارب وطرق وطروق قعود وزننده اركك ديشى‌يه آشمق معناسنه‌در يقال طرق الفحل الناقة طرقا وطروقا
اذا ضربها و بره كيجه‌وقتنده كلمك معناسنه‌در تقول طرقنا فلان طرقا وطروقا اى اتانا الليل وساز وطرب ونغماتدن
هر صوت وآغازه‌يه ونغمه‌يه على حدة طرق اطلاق اولنور يقال تضرب هذه الجارية كذا طرقا وهو كل صوت او نغمة
من العود ونحوه وطرق اركك منيسنه دينور ماء الفحل معناسنه وعقل وادراك ضعيف اولمق معناسنه‌در يقال
طرق الرجل طرقا على بناء المفعول اذا ضعف عقله و بركونه كهانت معناسنه‌در كه پموغى يوكه قارشدرمق وجهيله
ايدرلر يعنى اول جهتله فال آچمق معناسنه‌در يقال تطرق العجوز طرقا اى تخلط القطن بالصوف اذا تكهن وطرق
طى لغتنده خرما آغاجنه دينور وطرق وطرقه بركره معناسنه استعمال اولنور يقال اختضبت المرأة طرقا وطرقين
وطرقة او طرقتين اى مرة او مرتين وتقول اتيته طرقين وطرقتين و بومعناده طانك ضميله ده جائزدر وطرق دوزاغه
وقپانه على قول دوزاق طرزنده نسنه‌يه دينور كه آنكله وحش صيد اولنور طانك كسريله ده لغتدر وطرق اصفهان
قضاسنده برقريه آديدر وطرق بولانق صو ايچمك معناسنه‌در يقال طرق الرجل طرقا من الباب الرابع اذا شرب الماء
الكدر المطروق طرق كبى بودخى شول صويه دينور كه ايچنه دوه‌لر كيروب خلط وتلويث ايلمكله مردار اولمش اوله
يقال ماء طرق ومطروق اذا خوضته الابل و بولت فيه وسست وكوشك وسلوك آدمه اطلاق اولنور يقال رجل
مطروق اذا كان فيه رخاوة وشول چاره دينور كه قوريد قدنصكره آكا يغمور اصابت ايلمكله نوعا طراوتلنمش اوله
يقال كلأ مطروق اذا ضربه المطر بعد يبسه الاستطراق اوفه‌جق طاشلر ايله فال آچان فالجيدن فال آچمق
ايستمك معناسنه‌در تقول استطرقته اذا طلبت منه الطرق بالحصى و بركسه‌دن دول ايچون آيغر طلب ايلمك
معناسنه‌در يقال استطرقه فحلا اذا طلبه منه ليضرب فى ابله المطرق والمطرقة ميملرك كسريله يوك چرپجك

چبوغه وطوقمغه دينور وچكيجه دينور ومطرق بردوه‌نك اسميدر وابولينة ابن مطرق محدثيندندر الطرقة طانك
فتحيله بركره ديمكدر كه ذكر اولندى و برآدمك كار وصنعتنه اطلاق اولنور يقال هذا النصل طرقة رجل اى صنعته
الطارق ايرته يلدزينه دينور كيجه طلوع ايتديكيچون يقال طلع الطارق اى كوكب الصبح فن نجوم اصحابى
عندنده كاه زهره وكاه مشترى يلدزى اولور الطروقة طانك فتحيله چكلمك درجه‌سنه بالغ اولمش ناقه‌يه دينور
يقال ناقة طروقة الفحل اذا بلغت ان يضربها الفحل ودرجه مزبوره‌يه كلمش قيزه ده اطلاق اولنور الطارقة
برآدملك كوچك سريه دينور تقول رأيته يقعد على طارقة اى على سرير صغير و برآدمك اقرباء وعشيرتنه اطلاق
اولنور يقال هم طارقته اى عشيرته الطارقية بركونه قلاده اسميدر المطروقة قولغنك اورته يرى تمغا لنمش ديشى
قيونه دينور يقال نعجة مطروقة اذا كانت قد وسمت على وسط اذنها الطراق كتاب وزننده ذكر اولنان قيونك
قولغى اورته سنه باصيلان تمغايه دينور و بيضه مقوله‌سى نسنه ايلمك ايچون دوكيلوب تنكه كبى يصيلنمش دموره
دينور وقات قات ديكلمش عرب پاپوشنك هر قاتنه دينور كه پاپوشك اندازه‌سنه بس برابر اوله كذلك پاپوشك تكنه
او يغون كلان ديكر تكنه اطلاق اولنور ومطلقا برايشه او يغون كلان ايشه دينور مثلا بر كوپه‌نك تكى بر آخر كوپه‌يه
او يغون كلمك كبى يقال هذا طراقه اى على حذوه واياق قابنك جلدينه دينور كه تصمه‌سى نزع اولندقدنصكره
قلان جلدندن عبارتدر وشول درى‌يه دينور كه قلقانك مقدارنجه دكرميجه بچيلوب قلقانه قپلانمش اوله
وطراق بومعناده مفاعله‌دن مصدر اولور يقال طارق الترس طراقا اذا قور الجلد على مقداره فالزقه به
الطرق طانك كسريله سموزلك وزور وقوته دينور يقال مابه طرق اى شحم وقوة وسمن عربلر شحم ايله تاب
وقوتدن كنايه ايدرلر الطرق طانك ضميله طريقك وطراقك كه كتاب وزننده‌در جمعيدر الطرقة طانك
ضميله قراكولغه دينور يقال غشيت الطرقة اى الظلمة وحرص وطمع معناسنه‌در يقال به طرقة اى طمع
واحمق آدمه دينور و برى برى اوزره يغلمش طاشلره دينور وعادت وقانون معناسنه‌در يقال هذه طرقته اى دأبه
وعادته و يوله دينور طريق معناسنه و برشيئه سبب ووصل اولان وسيله‌يه وطريقه مخصوصه‌يه دينور يقال
هذه طرقة اليه اى طريقة و برى برى اوزره قات قات يغلمش اشياده اولان طريقه‌يه دينور جمعى طرق كلور صرد
وزننده بومعناده طانك كسريله ده لغتدر و يابده اولان جزكيلره ياخود يول يول كورينن نسنه‌يه دينور جمعى طرق
كلور صرد وزننده الطرق فتحتينله قربه‌نك بوكنديسنه دينور كه يوطرزنده اولور چين چين كبى وطرق مصدر
اولور دوه‌نك ديزلرى كوشك وضعيف اولمق على قول انجكلرنده اكريلك اولمق معناسنه‌در يقال طرق البعير
طرقا من الباب الرابع اذا كان فى ركبتيه ضعف اوفى ساقه اعوجاج وقوشك يلكلرى برى برى اوزره قات قات اولمق
معناسنه‌در يقال طرق الريش اذا كان بعضها فوق بعض وطرق صوايركيلان يرلره دينور ووقبى نام محل قربنده
برصويك آديدر وطرقه‌دن جمع اولور كه حلقه حلقه اولان دوزاغه وآغه دينور وصره واردى دوه‌لرينه دينور
يقال هذه طرق الابل اى اثارها بعضها فى اثر بعض الاطرق احمق وزننده ديزلرى كوشك ياخود انجكلرى
اكريجه اولان دوه‌يه دينور طرقاء مؤنثيدر الاطراق همزه‌نك فتحيله طرق لفظنك كه فتحتينله درجمعيدر كه
قربه‌نك بوكم يرلرينه دينور بومناسبتله اطراق البطن قارن دريسنك برى برى اوزره بوكم بوكم اولان يوللرينه
اطلاق اولنور واطراق القربه مشكك بوكنديلرينه دينور كه ذكر اولندى الطريق امير وزننده معلومدر كه
يوله دينور طرق اقدام اولديغيچون و بومذكر ومؤنث اولور مؤنثك جمعى اطرق كلور يمين وايمن كبى ومذكرك جمعى
طرق كلور نذير ونذر كبى واطرقاء كلور نصيب وانصباء كبى واطرقه كلور رغيف وارغفه كبى وجمع الجمعى طرقات
ضمتينله الطريقة سفينه وزننده اوزون خرما آغاجنه دينور جمعى طريق‌در وحال وشان معناسنه مستعملدر
يقال فلان على طريقة حسنة اى حالة وآلاچق وسايبان ديركنه دينور و رقومك شريف وذيشانه اطلاق
اولنور يقال هو طريقة القوم اى شريفهم بونده مفرد وجمعى مساويدر وكاه اولوركه طرائق اوزره جمعلنور
وطريقه بعض يرده بوكم و يوطرزنده اوزون اوزادى اورق وايسك يره دينوركه يول شكلنده اولور و برنسنه‌نك
بوزنده اولان اوزون جزكى‌يه دينور وشول پلاسه دينوركه يوكدن ياخود قيلدن برارشون قدر عرضى اولوب حشم
نشينلر آنى اوراينك اوزنلغى مقدارنجه نسج ايدرلر وآنى اوراينك بركوشه‌سندن او بركوشه‌سنه كلنجه شقه‌لرك ارالغنه
ايكى طرفلو ديكوب وصل ايدرلر برم چادرلرده آكثريت تعبير اولنور ديركك باشى الك اورته لغنه كلوب آغرشغى
انده اولور ويقولون ثوب طرائق اى خلق ثوب اسكيوب درازدراز سوكيلوب آچلغله كويا كه هر جزؤى اعتبار ا
جمع صيغه‌سنده استعمال ايدرلر الطريقة سكينه وزننده سلوكلكه وكوشكلكه دينور يقال فيه طريقة

ای رخاوة ولیرومنه المثل * تحت طریقتك عنداوة * تنه كه عندماده سنده بیان اولندی وطپراغی یومشق اولان
ارض سهله یه دینور المطراق محراب وزننده برنسنه نك اویغون واولجومنده اولان مثل ونظیرینه دینور یقال
هومطراقه ای تلوه ونظیره المطاریق مصابیح وزننده پیاده آدملره دینور شارحك بیاننه كوره مفردی
مطرقدر منبر وزننده كه نوادردندر وصوبه یقلشدقده بری بری اردینه دیزلمش دوه لره دینور ام طریق قبیط وزننده
صرتلانك كنیه سیدر الطرایق سكیت وزننده اكثری یره باقوب خاموش واپسم طوران آدمه دینور یقال
رجل طریق ای كثیر الاطراق وطوی قوشنك ارككنه دینور الاطیرق احیمر وزننده والطریق زبیر وزننده
حجازه مخصوص برجنس خرما اغاجیدر الاطراق همزه نك كسریله خموش واپسم اولمق معناسنه در یقال
اطرق الرجل اذا سكت ولم یتكلم وكوزلری یره دیكوب اپسم وخاموش طورمق معناسنه در یقال اطرق الرجل
اذا ارخی عینیه ینظر الی الارض وبركسیه دول ایچون عاریتی بوغور و یرمك معناسنه در یقال اطرق فلانا فحله
اذا اعاره لیضرب فی ابله ولهو ولعبه میل ایلمك معناسنه در یقال اطرق الی اللهو اذا امال الیه وكیجه نك ظلمتی
قات قات چوكمك معناسنه مستعملدر یقال اطرق اللیل علیه اذا ركب بعضه بعضا ودوه لر بری بری اردنجه كتمك
معناسنه در یقال اطرقت الابل اذا تبع بعضها بعضا وتزوج معناسنه مستعملدر ومنه یقال لا اطرق الله علیه
ای لا اصبر الله له ما ینكحه اطرقا همزه نك فتحی ورانك كسریله كه تثنیهٔ امر حاضر بنیه سیله در بر بلده اسمیدر ومنه
قول ابی ذؤیب الهذلی * علی اطرقا بالیات الخیام * الا الثمام والا العصی * المطرق محسن وزننده بروادی آدیدر
ونسب وحسب جهتیله دون وكمتر آدمه دینور یقال رجل مطرق ای وضیع ومحدثیندن نضر كوفی پدرینك
اسمیدر المطرقة مكرمه وزننده بری بری اوزرینه قاتلنمش نسنه یه دینور تأنیثی موصوف اعتباریله در مجان مطرقه
بو معناده در مجان مجن لفظنك جمعیدر كه قلقانه دینور پس مجان مطرقه بری برینك اوزرینه قاتلنوب یاخود
اوزلرینه دری وسكیر قپلانمش قلقانلر دیمك اولور كه قات قات دیكلمش عرب پاپوشی طرزنده اولور مؤلف بونكله
اشبو لا تقوم الساعة حتی تقاتلوا قوما كان وجوههم المجان المطرقة حدیثنه تلمیح ایلمشدر معظمه وزننده
دخی مرویدر یعنی قیامت قائم اولمز تا كه سزلر چهره لری قاتلنمش یاخود دری وسكیر قپلانمش قلقان شكلنده
دكرمی ویومری وغلیظ اولان بر طائفه ایله جنك ایلمدكجه پس اول صفتلو طائفه ایله محاربهٔ اسلامیه قبل قیام الساعه
واقع اوله جقدر وحدیث آخرده اوصاف سائره لری دخی مسرود اولمغله شراحك بیاننه كوره مراد مغول وتاتار
طائفه سیدر كه مستعصم خلیفه زماننده هلاكوخان ایله بغداده وسائر دیار اسلامیه یه استیلای تام ایلدیلر
التطریق تفعیل وزننده مخصوص بغرتلق قوشنك یمورطه سی وقتی كلوب چاتمق معناسنه در یقال
طرقت القطاة اذا حان خروج بیضها وناقه نك كذلك خاتونك ولدی رحمنده ایلشوب طوغمسی كوجلنمك
معناسنه در یقال طرقت الناقة بولدها اذا نشب ولم یسهل خروجه وكذلك المرأة وبر آدمك حقنی
انكاردنصكره اقرار ایلمك معناسنه مستعملدر تقول طرق فلان بحق اذا جحده ثم اقربه ودوه لری مرعایه
صالیوریوب آلیقومق معناسنه در یقال طرق الابل اذا حبسها عن الكلأ ویول ایلمك معناسنه در یقال
طرق للابل اذا جعل لها طریقا الاطراق همزه نك وطای مشدده نك كسریله كه فی الاصل افتعال وزننده در
دوه لر بری برینك اردنه دوشوب كتمك معناسنه در یقال اطرقت الابل اذا ذهب بعضها فی اثر بعض ودوه لر
جاده یی ترك ایدوب سائر یوللره پراكنده اولمق معناسنه در یقال اطرقت الابل اذا تفرقت علی الطرق
وتركت الجواد التطارق بو دخی دوه لر بری برینك ارنه دوشوب كتمك معناسنه در یقال تطارقت الابل اذا ذهب
بعضها فی اثر بعض المطارقة مفاعله وزننده ایكی ثوبی بری برینك اوزرینه كیمك معناسنه در یقال طارق
بین ثوبین اذا طابق ای لبس احدهما علی الآخر وایكی پاپوشی بری برینك اوزرینه اندازه سنده راست ایدوب
دیكمك معناسنه در یقال طارق بین نعلین اذا خصف احداهما علی الاخری المطارقة اسم مفعول بنیه سیله
بری بری اوزرینه قاتلنوب دیكلمش ایاق قابنه دینور عربلر قلوره سی كبی یقال نعل مطارقة ای مخصوفة الطریاق
قرطاس وزننده والطراق طانك كسری ورانك تشدیدیله تریاق لفظنده لغتلردر الطرموق عصفور وزننده
یراسه قوشنه دینور الطسق طانك فتحی وسینك سكونیله برنوع اولچك اسمیدر علی قول ترلا دونملری اوزره وضع
اولنان خراج مقرره معینه یه دینور عند البعض سالیانه طرزنده اولان معلوم ومعهود كسیمه دینور واهل
بغداد طای مكسوره ایله استعمال ایدوب لحن ایدرلر ولغت مزبوره مولد یاخود معرب طن اولنور اتمهات
سائره دن منفهم اولدیغی اوزره اشبو طسق كلمه سی تشه فارسی معربیدر تانك وشین معجمه نك فتحیله كه باغ اولجه جك

اولجویه دینور بعده خراج ارضده استعمال اولندی وفیه قال فی النهایة وفی حدیث عمر رضی الله عنه كتب
الی عثمان بن حنیف فی رجلین من اهل الذمة اسلما ارفع الجزیة عن رؤسهما وخذ الطسق من ارضهما وقال الطسق
الوظیفة من خراج الارض المقررة علیها وهو فارسی معرب الطفق طانك وفانك فتحیله والطفوق قعود
وزننده برایشی ایشلمكه بشلیوب بردوزیه ایشلیوب كتمك معناسنه در یقال طفق یفعل كذا طفقا وطفوقا
من الباب الرابع والثانی اذا واصل الفعل وبو ماده اثبات موقعنده خاصدر مقام نفیده استعمال الله ما طفق دیمك
جائز دكلدر شارح دیر كه طفق فعلی افعال مقاربه دندر خبرك دنو ایله فاعله ثبوتنك حصولنه موضوعدر وكرچه
بالفعل شروع معناسنه اولوب لكن استمراری متضمندر انتهی وطفق وطفوق بر آدم امل ومقصودینه
ظفر بولوب نائل اولمق معناسنه در یقال طفق الرجل بمراده اذا ظفر به وطفق بر یره ملازمت ایلمك معناسنه در
یقال طفق الموضع طفقا من الباب الرابع اذا لازمه الاطفاق همزه نك كسریله بر آدمی مرامنه نائل قلمق معناسنه در
یقال اطفقه الله تعالی بمراده ای اظفره به طق طانك فتحی وقافك سكونیله طاش بری برینه یاخود اجسام
صلبه یه طوقندقده ظهور ایدن طاقردیدن حكایه در الطقطقة زلزله وزننده اسمدر وجه مذكور اوزره
طاقردامغه وطاقردی یه دینور طق طانك كسریله صوكاریزندن صیچرایان قوربغه نك صوتندن حكایه در
الطلوقة طانك ضمیله والطلاقة حماقه وزننده بر آدم كولر یوزلو كشاده روی اولمق معناسنه در كه عباست
وترشروی مقابلیدر یقال طلق الرجل طلوقة وطلاقة من الباب الخامس اذا كان طلق الوجه وكوندز وكیجه
نه اسی ونه صوغوق اولمق یعنی خوش ومعتدل اولمق معناسنه در یقال طلق الیوم اذا صار طلقا الطلق طانك
حركات ثلاثی ولامك سكونیله والطلق كتف وزننده والطلیق امیر وزننده طلوقه وطلاقه دن وصفلردر
ودائما وجه لفظنه مضاف اولورلر كولر یوزلو بشاشتلو كشاده روی آدمه دینور یقال هو طلق الوجه مثلثة وطلق
الوجه وطلیق الوجه ای ضاحك الوجه مشرقة والی آچق جوانمرد آدمه طلق الیدین اطلاق اولنور طانك
فتحیله وضمتینله یقال رجل طلق الیدین وطلقهما ای سمح الیدین ولسانی جاری وآب روان كبی متكلم وفصیح
آدمه طلق اللسان اطلاق اولنور طانك فتحی وكسریله وطلیق اللسان دخی دینور ولسانه دخی صفت اولور
یقال رجل طلق اللسان وطلیقه ای ذلیق اللسان ویقال لسان طلق ای ذلق ولسان طلیق ای ذلیق وطلق بضمتین
ای ذلق وطلق كصرد وطلق ككتف ای ذو حدة واوج ایاغی سكیل اولوب مثلا صاغ الی سكیل اولمیان آته
طلق الید الیمنی دیرلر طانك فتحیله یقال فرس طلق الید الیمنی ای مطلقها لا تحجیل فیها وقال فی الاساس فرس
محجل ثلاث مطلق یدا ورجل ویقال محجل الایامن مطلق الایاسر وطلق طانك فتحیله آهویه دینور ظبی معناسنه
جمعی اطلاق كلور وكلب شكاری یه دینور كه تازی تعبیر اولنور ومنه یقال ارسل الطلق الی الاطلاق ای كلب الصید
الی الظباء وباغلو اولمیوب ایاغی بوش اولان ناقه یه دینور شارحك بیاننه كوره ناقه یه مخصوص دكلدر وطلق
نه اسی ونه صوغوق اولان معتدل كوندزه وكیجه یه وصف اولور یقال یوم طلق ولیلة طلق وطلقة ای لا حر ولا قر
وطلق اعلام ناسدندر طلق بن علی بن طلق وطلق بن خشاف وطلق بن زید اصحابدندر وطلق مصدر اولور
خاتونی بوری طوتمق معناسنه در یقال طلقت المرأة فی المخاض طلقا علی بناء المجهول اذا اصابها وجع الولادة
وبر آدم الی خیر واحسانه آچق یعنی بر واحسان ایلمك معناسنه مستعملدر یقال طلق فلان یده بخیر طلقا من الباب
الثانی اذا فتحها به وبرنسنه ویرمك معناسنه مستعملدر یقال طلقه الشیء اذا اعطاه ایاه وایراقلشمق معناسنه در
یقال طلق الرجل طلقا من الباب الرابع اذا تباعد وطلق ایاغی باغلو اولمیوب بوش اولان آدمه اطلاق اولنور
طانك ضمیله ده لغتدر یقال حبس فی السجن طلقا ای بلا قید ولا وثاق وآت قسمنك برباش سكرتمسنه
دینور ومنه یقال عدا الفرس طلقا او طلقین ای شوطا او شوطین الطالقة بو دخی خوش ومعتدل كیجه یه وصف
اولور جمعی طوالق كلور یقال لیلة طالقة ای لا حرة ولا قرة طلیق زبیر وزننده ابن سفیان دركه اصحابدندر
طلقه تمره وزننده برفرسك اسمیدر الطلاق طانك فتحیله عورت زوجندن بوش اولمق معناسنه در كه
قید نكاحدن خلاص اولور یقال طلقت المرأة من زوجها وطلقت طلاقا من الباب الاول والخامس اذا بانت
شارحك بیاننه كوره اشبو طلاق ماده سی تخلیه من القید معناسنه موضوع اولوب معانیٔ سائره آندن منشعبدر
وطلاق لفظی وجه مذكور اوزره مصدر اولوب اسم اوله رق دخی استعمال اولنور ومنه قوله تعالی الطلاق مرتان
الآیه تركیده آندن بوشامق وبوشانمق ایله تعبیر اولنور انتهی الطالق طلاق مذكوردن وصفدر بوش اولان
عورته دینور جمعی طلق كلور ركع وزننده وطالقه دخی دینور هابله جمعی طوالق كلور شارحك بیاننه كوره قول اول

بصري تون قوليدركه نسوانه مختص اولان صفاتندر ذات طلاق معناسنه دركه نسب اوزره اولور وعند الاخفش ماضي
معناسنه طالق ومستقبلده طالقه استعمال اولنور يعني اكر خاتون بالفعل بوش ايسه طالق دينور وبوشانمق داعيه سنده
ايسه طالقه دينور فيقال امرأة طالق اي طلقها زوجها ويقال امرأة طالقة غدا انتهى وطالق يولارسز صالمه ناقه يه
دينور على قول صويه كيدن ناقه يه ياخود بركون بركيجه ارالق ويروب بعده صاغيلور اولان ناقه يه دينور جمعي طوالق در
وطالقه صالمه ناقه يه دينوركه اوبه نك ومرعانك هر طرفندن ديلديكي يرلرده باشلو باشنه رعي ايدر اوله ياخود شول ناقه يه
دينوركه چوبان آني كندي نفسيچون اختيار ايدوب سائر ناقه لري على العاده صويه كتوروب صاغدقده اني ترك ايليه
يقال ناقة طالقة اذا اصارت ترسل في الحي ترعى من جنابهم حيث شاءت وهي التي تتركها الراعي لنفسه فلا يحتلبها على الماء
المطلاق والمطليق ميملرك كسريله والطلقة همزه وزننده والطليق سكيت وزننده عورتي چوق بوشار اولان كشي يه
دينور يقال رجل مطلاق ومطليق وطلقة وطليق اي كثير التطليق ومطلاق يولارسز صالمه ياخود صويه توجه ايدن
ناقه يه دينور الاطلاق همزه نك كسريله طواري باغليوب صالمه اوله رق صاليورمك معناسنه در يقال اطلق المواشي
ضد قيدها وطوتساغي صاليورمك معناسنه در يقال اطلق الاسير اذا خلاه وزوجه يي بوشامق معناسنه در
يقال اطلق امرأته اذا خلاها عن قيد النكاح واطلاق يدخير واحسان ايلمك معناسنه مستعملدر يقال اطلق
يده بخير اذا فتحها وبر آدمي زهرلمك معناسنه مستعملدركه قيد حياتدن بري ايدر يقال اطلق عدوه اذا سقاه سما
واغاجي آشيلق معناسنه در يقال اطلق نخله اذا لقحه وبر آدمك دوه سي باغدن بوشانمق معناسنه در يقال
اطلق القوم اذا اطلقت ابلهم التطليق بودخي عورت بوشامق معناسنه در يقال طلق المرأة بمعنى اطلقها
واغاج آشيله مق معناسنه در يقال طلق نخله اذا لقحه ويلان صوقمش آدمك رنج ووردي ساكن اولوب راحت
اولمق معناسنه در يقال طلق السليم على بناء المجهول اذا رجعت اليه نفسه وسكن وجعه وسليم تفألا يلان
صوقمش كمسه يه اطلاق اولنور الطليق امير وزننده معاني متعدده لري قريبا بيان اولندي وبندن خلاص
اولمش اسيره اطلاق اولنور وطليق الاله روزكاره اطلاق اولنور مخلوقك مدخلي اولميوب انجق بالذات طرف
ربانيدن مرسول ومسبب اولديغنه مبني يقال طليق الاله اطلقنا من كرب الحر اي الريح الطلق طانك كسريله
حلال معناسنه مستعملدر يقال هولك طلقا اي حلالا صاحبي هر جهتله تصرفنه متمكن اولوب قطعا بروجهله
متقيد اولمامق علاقه سيله اطلاق اولنمشدر بمعنى مفعولدر وبرنسنه دن خارج وبري وغير متعلق اولان آدمه
اطلاق اولنور تقول انت منه طلق اي خارج بريء الطلق فتحتينله دريدن دوزيلور بركونه باغه وبوقاغي يه
دينور ودوه قسمنك صوارسنه مخصوص بركونه سير وروشه دينوركه دوه ايله صويك ميانه سي ايكي كيجه لك مسافه
اولمغله ليله اولاده اولان سيره طلق ديرلر چوبان دوه يي اطلاق ايلمكله يولده مسببا اوتليه رق كنديكيچون
اطلاق اولندي بو جهتله ذكر اولنان دوه لره ليله ثانيه دن اول طوالق وليله ثانيه ده قوارب ديرلر وطلق بهره ونصيب
معناسنه مستعملدر تقول اصبت من ماله طلقا اي نصيبا وبغرسغه دينور جمعي اطلاق كلور مؤلف والمعي
والقتب عبارتيله تفسير ايلمكله القتب لفظي عطف تفسيردر بغرسغه طلق اطلاقي مسبب اولديغنه مبني در وشبرم
اسميدركه مصرده شربت حجازي وتركيده اغاج سودلكني ديدكلري نباتدر على قول طلق بشقه بر نبات اسميدركه
بو يه ارده استعمال اولنور ياخود بوني نبات ايله تفسير وهمدر ذكري آتي حجردن حائد اولمشدر مؤلف بونكله
ابن عباده تعريض ايلمشدر وطلق بر باش سكرتمكه دينور طلق كبي شوط معناسنه يقال عدا الفرس طلقا
وطلقا اي شوطا وبر حجر اسميدركه دوا ايدر كوكب الارض ديدكلريدر تركيده اورن يولي ديرلر يماني وهندي واندلسي
نوعي اولور اعلاسي يماني بعده هندي وبعده اندلسي اولاندر صحيفه لري بغايت رقيق وبراق ولوني صدفي اولور
دق اولندقده قتر قتر صحيفه لري وپوللري ظهور ايدر وآنلري حمامرده جام يرلرينه استعمال ايدرلر محلولك
اعضايه طلاسي آتش يانغنه مانع اولور وطريق حلي بودركه بعض خرده چقل طاشلريله برخرقه ده ايليجه صويه
وضع وتحريك ايدنصكره سوزوب كونشده قوريدهلر واشبو طلق لفظي تلك فارسي معربيدركه فتحتينله در وكرچه
لامك سكونيله مشهوردر ياخود لامك سكوني لحندر زيرا اصلي فتحتينله در وابو حاتم طانك كسريله مثل وزننده
حكايت ايلدي المطلق محدث وزننده دائما آت يارشدرمه داعيه سنده اولان آدمه اطلاق اولنور يقال رجل
مطلق اذا كان يريد يسابق بفرسه الانطلاق انفعال وزننده كتمك معناسنه دركويا كه بركمسه كندوسني
اطلاق وارسال ايلمكله اكا مطاوع اولمش اولور يقال انطلق الرجل اذا ذهب وبر آدمك يوزي كولوب بشاشلنمك
معناسنه در يقال انطلق وجهه اذا انبسط وكيدرلمك معناسنه مجهولا با حرفيله استعمال اولنور يقال انطلق به

اذا ذهب به الاستطلاق اسهاله اوغرايوب يورك سورمك معناسنه در يقال استطلق بطنه اذا مشى التطلق
تفعل وزننده آهو اصلا برسمته ميل ايلميه رك اوق كبي طوغري يسنه قاچوب كتمك معناسنه در يقال تطلق الظبي
اذا مر لا يلوي على شيء وآت سكرتدكدنصكره قشانمق معناسنه در يقال تطلق الفرس اذا بال بعد الجري
الاطلاق اطراد وزننده كه افتعالدندر انسانك دروني آچلوب منشرح ومنبسط اولمق معناسنه در يقال
ما تطلق نفسه اطلاقا اي ما انشرح طالقان خابران وزننده بلخ ايله مروالروذ بيننده بر بلده اسميدر علمادن
ابو محمد محمود بن خداش الطالقاني اورادندر وقزوين ايله ابهر بيننده بر بلده ياخود بر ايالت اسميدر صاحب اسمعيل بن
عباد اورادندر الطوق فوق وزننده حليات نسوان انواعندن بيونه طاقدقلري كردنبنده دينوركه طانك ضميله
طوق تعبير اولنور يقال لها طوق من الذهب وهو حلي للعنق ومطلقا چنبر وحلقه وقسناق كبي برنسنه نك
چوره سنه دائر اتمادار چور يلان شبئه دينور اكا دخي طوق تعبير اولنور دكرمن طوقي كبي جمعي اطواق كلور
ومنه المثل * كبر عمرو عن الطوق * وفق ومقدارندن دون وكثر نسنه يه ملابس اولانك حقنده ضرب اولنور بو مثلي
ابتدا تكلم ايدن امير حيره جذيمة الابرش دركه مزبور عمرو ك دايسيدر اصلي بودركه جذيمه ذاتنده جليل الشان
اولمغله اطراف امراء وملوكك اوغللرني كتوردوب استخدام ايدر ايدي عدي بن نصر دخي اول جمله دن اولوب وبغايت
خوب ودلبر اولمغله جذيمه نك رقاش نام همشيره سي آنك افتاده حالي وآشفته عشق جمالي اولمشيدي وعدي
جذيمه يه مخصوص ساقيلك خدمتن ايدر ايدي بركون رقاش عدي يه ديديكه جذيمه نك عشرت وانبساطي وقتنده
قافيه سني دوشوروب بني كنديدن طلب قيل اولدخي بركيجه عالم آبده جذيمه تمام كرمي وتاب بولمغله عدي يه
بندن نه مطلوب ايدرسك مساعده ايدرم ديو تلطف ايلدكده همشيره سنك تزويجي خصوصني نياز ايلدي جذيمه
روي رضا اظهاريله مساعده ايلمكله رقاش جذيمه نك هوشيار اولدقدنصكره كيفيت مذكوره يي انكار ايليه جكني
تيقن ايلديكندن همان اول كيجه عدي ايله دادوستاده اشتغال وشغل معهودي اكمال ايلديلر على الصباح
عدي عروسانه جديد ونفيس لباسلر كيوب انواع طيبله مطيب اوله رق پيشكاه جذيمه ده عرض اندام ايلدكده
اشبو عروسانه جامه نازكانه ايله آرايشنك سببندن استفسار ايلدكده اولدخي كيجه همشيره سني كندينه تزويج
ايلديكني اخبار ايلدي جذيمه بو وضعي كليا انكار ودست تاسفله سرورويني ضرب ولطمه ابتدار ايده رك همشيره سنه
توجه و * حدثيني وانت غير كذوب * ابحر زنيت ام بهجين * ام بعبد وانت اهل لعبد * ام بدون وانت اهل لدون
قطعه سيله حال وشاندن استفسار ايلدكده اولدخي سن بني ابناء ملوكدن بر كفوء كريمه تزويج ايلدك ديو اظهار
تشكر بيشمار ايلدي جذيمه انديشه دور ودراز ايله خموش اولوب بو معامله عدي يه منعكس اولدقده خوفندن
وطني طرفنه فرار وآنده عاقبت عزم دار القرار ايلدي بو طرفده رقاش عدي ظهرندن بر ولده حامل قالوب
مدتي انقضاسنده بر اوغلان طوغوردي جذيمه اسمني عمرو وضع ايدوب وكنديسي اولاددن محروم اولمغله
تبني ايدوب بركونه اكا مهر ومحبت ايلديكه دقيقه واحده كورمسه آرام ايده مز ايدي مرور زمانله عمرو نشو
جوان اولدقده سائر غلمانلر ايله دائما جذيمه ايچون منار ديو شور مكه صحرايه عزيمت ايدر ايدي غلمانلر صنا شدقلري
منارك اعلالرني كنديلري اكل وناچيز مقوله سني جذيمه يه كتورورلر ايدي لكن عمرو اصلا اكل ايتميوب دسترس
اولديغي هيئتيله آلوب كتوروب * هذا جناي وخياره فيه * اذ كل جان يده الى فيه * ديه رك نظرگاه جذيمه يه
عرض ووضع ايدر ايدي بركون نفيس وذي قيمت لباس وآرايشله صحرايه عازم اولوب ناكهان جن طائفه سي كنديسني
اختطاف ايلمكله نابديد اولمغين اطراف واكناف جستجو اولنوب نام ونشاني ناپيدا اولمشيدي بعد مدة بلقين
يعني بنو القين جماعتندن مالك وعقيل ابنا فارج نام برادرلر بعض تحف وهدايا ايله جذيمه طرفنه امل ضمننده
متوجه اولمرله كذركاهلري اولان سماوه ترانده بر وادي يه نزول ايدوب كندي مصلحتلرينه مشغول ايكن ناكهان
بر طرفدن عمرو مزبور پيدا اولوب قيافت منكره ايله بونلرك يانلرينه كلوب اوتوردي سن كيمسين ديو سؤال
ايلدكلرنده ابن التنوخيه ديو جواب ايلديلر بونلر اكا التفات ايتميوب يانلرنده اولان جاريه لرينه هكبه دن بر طعام
اخراج ايله ديو امر ايلمرله اولدخي چقاروب اطعام ايدركن عمرو بكا دخي طعام ويرديو جاريه يه اشارت ايلمكله
اكا دخي برمقدار طعام اعطا ايلدي بعده جاريه مزبوره باده ويركن عمرو باده دن دخي التماس ايلمكله جاريه
لا تطعم العبد الكراع * فيطمع في الذراع * ديمكله مثل اولمشدر بعده مرقوملر عمرو وجه تحقيق اوزره ادراك ايلمرله
آلوب جذيمه يه كتورديلر جذيمه عمرو اولديغني يقين ايدوب دودست محبتله در اغوش وتقبيل ايلدكدنصكره
والده سي يانته ارسال ايلدي ومالك ايله عقيله بونك مقابلنده بندن هرنه كه مطلوبكز وار ايسه حاصلدر ديمكله

انلردخی کندیسنه ندیم ومصاحب اولمغی نیازایلدیلر بوجهتله الی آخرالعمر مرکز منادمه ده برقرار اولدیلر وعمرو وی
والده سی حمامه ادخال وبدنی تنظیف وکیسولرنی تسریح ایدوب اکتنه ملوکانه لباسلر الباس وکردننه برمجوهر
التون طوق کچورمکله جذیمه اول طوقی کوردکده کلام مزبوری ایراد ایلدی وطوق مصدر اولور برنسنه یه کوچ
یتوب طاقت کتورمك معناسنه طاقه کبی یقال طاقه یطوقه طوقا وطاقة اذاقدر علیه وطوق اسمادندر مالك بن
طوق هارون الرشید ایامی رجالندندر رحبة الفرات نام بلده صاحبیدر الاطواق همزه نك فتحیله هندستان
جوزینك سودینه دینور که مسکردر لکن ایچن آدم روزکاره چقمدقچه نشئه سی معتدل اولور واکر روزکاره
چقر ایسه سکری افراط ومشتد اولور واعتیادی اولمیان آدمك شرب مدامی عقل ودماغنی بالکلیه تباه وافساد ایدر
حلاوت ونشئه سی برکون باقی اولوب برکوندنصکره سرکه کبی اکشی اولور الطوقة تمره وزننده درشت وغلیظ
اراضی اراغنده واقع یومشق ودوز ودکرمی ارضه دینور الطاق کره دینورکه مقوس بنادن عبارتدر قنطره
ودیوانخانه وپنجره کمرلری کبی جمعی طاقات کلور وطیقان کلوز طانك کسریله یقال بنی طاقا وهو ماعطف
من الابنیة شارحك بیانه کوره بونده ومعانیٔ آتیه ده تای معربدر وطاق برکونه ثوبه دینورکه مراد بموقلی خرقه
وقفتان مقوله سیدر وباشه اورتدکلری شال مقوله سنه دینور طیلسان معناسنه علی قول یشل اولانه مخصوصدر
وسجستان ایالتنده بربلده آدیدر وطبرستانده برحصن آدیدر شیطان الطاق لقبیله ملقب اولان محمد بن النعمان
آنده ساکن اولمشیدی غلاة شیعه دن شیطانیه دیدکلری طائفه مسفورك اصحابیدر وطاق طاغك برون کبی
سیوریلوب چقمش اوجنه دینور کذلك قویدن سوولوب چقان سیوری قیایه دینور وکینك کوپشه سی
تخته لرینك اراغندن طشره سوولوب چقان تخته یه واغاجه دینور وطاق بك معناسنه درکه جفت مقابلیدر
یقال طاق نعل ای فرد منه وایپك برقاته دینور ودسته معناسنه در یقال طاقة ریحان ای شعبة منه الطائق
بودخی طاغك برطرفه سیوریلوب چقان اوجنه دینور طایقان بلخ قضاسنده برقریه در التطویق برکسیه
برایش تکلیف ایلك معناسنه در تقول طوقتکه تطویقا ای کلفتکه واقدار ایلك معناسنه در تقول طوقنی الله
اداء حقه ای قوانی علیه وتطویق نفس تطویع کبی برآدمك نفسی برایشی کندوسنه تسهیل وترخیص ایلمك
معناسنه درکه بوایش آساندر تمشیت ویره بیلورسن دیه رك تشجیع واغرا وتسویل ایلمکدن عبارتدر یقال طوقت له
نفسه ای طوعت یعنی رخصت وسهلت وبیونه طوق کچورمك معناسنه درکرك حلی اولسون وکرك دمور مقوله سی
اولسون ومنه قریٔ قوله تعالی وعلی الذین یطوقونه ای یجعل کالطوق فی اعناقهم من التطویق وقریٔ
یطوقونه اصله یتطوقونه من التطوق قلبت التاء طاء وادغمت کقولهم اطیر یطیر اصله تطیر یتطیر وقریٔ یطیقونه
اصله یطیوقونه قلبت الواو یاء وقریٔ یطیقونه بفتح الیاء والطاء والیاء المشددتین اصله یتطیوقونه وزنه یتفیعلونه
قلبت الواو یاء والتاء طاء المطوقة معظمه وزننده بیونی قدرتدن طوقلی کوکرجین قوشنه دینورکه بدننك
رنکنه مخالف اولور یقال حمامة مطوقة ای ذات الطوق وبیونی کندیدن طوقلی بیولك شیشه یه اطلاق اولنور
الاطاقة همزه نك کسریله برنسنه یه کوچ یتوب قادر اولمق معناسنه درکه طاقت کتورمك تعبیر اولنور یقال اطاق
الشیٔ واطاق علیه اذاقدر بومعنادن اسم طاقه در تاب وتوان معناسنه تقول مالی طاقة به ای قدرة الطهق نهق
وزننده تیز تیز یورمك معناسنه در یقال طهق الرجل طهقا من الباب الثالث اذامشی سریعا فصل العین
العبق فتحتینله والعباقة حماقه وزننده والعباقیة کراهیه وزننده بدنه مشك وعنبر مقوله سی طیب سیشوب
یاپشمق معناسنه در یقال عبق به الطیب عبقا وعباقة وعباقیة من الباب الرابع اذالزق به وبریرده مقیم اولمق معناسنه
مستعملدر یقال عبق بالمکان اذااقام به وبرنسنه یه پك دوشکون حریص اولمق معناسنه مستعملدر یقال عبق به
اذاولع العبق کتف وزننده شول آدمه دینورکه برمقدارجه طیب سورندکده رایحه سی برمدت بدنندن
کتمیوب قالور اوله مؤنثی عبقه در یقال رجل عبق وامرأة عبقة اذاتطیبا ادنی طیب لم یذهب عنهما ایاما العبقة
فتحاتله یاغ طلومنده قالمش یاغ بیلاشغندن دینور یقال مافی النحی عبقة ای وضر السمن عبق فتحتینله ابو اسحق
اسمعیل بن عمر العبق نام محدثك جدی اسمیدر العباقاء عینك فتحیله شول کسیه دینورکه طوتقال کبی ناسه
یاپشوب ایرلمز اوله مبرم دلنجی کبی یقال رجل عباقاء ای یلزق بك العباقیة ثمانیه وزننده مصدردرکه ذکر اولندی
ومکار خدعه کار آفت وعیار کسیه اطلاق اولنور مکر وشرتی ناسه یپلاشوب قالدیغی تصوری بنه مبنی در یقال فلان
عباقیة ای مکار داهیة وشول یاره اثرینه دینورکه چهره نك کورینن یرنده قالمش اوله وعباقیه جالی جنسندن براغاجك
اسمیدر ویك طرار وعیار اوغری یه دینور یقال لص عباقیة ای خارب العبقاء عینك وبانك فتحیله والعبقاة

هابله کسکین پنچه لو طوشنجل قوشنه دینور یقال عقاب عبنقاء وعبنقاة ای عقباة العبقان عینك وبای
مشدده نك کسریله والعبقانة هابله بدخوی وبدمشرب آدمه دینور یقال رجل عبقان ربقان ورجل وامرأة
عبقانة ربقانة ای سیٔ الخلق بوراده ربقان اتباعدر الاعبنقاء اسلنقاء وزننده برکسه آفت ومکار اولمق علی قول
بدخوی اولمق معناسنه در یقال اعبنق الغلام اذاصار داهیة اوساء خلقه التعبیق تفعیل وزننده خوش
رایحه یاپمق معناسنه در یقال عبق الرجل رایحة الطیب اذاذکیها العتق عینك کسریله کرم وحسن وجمال
واصالت ونجابت وشرف وشان معنالرینه در یقال به عتق ای کرم وجمال ونجابة وشرف مؤلفك بصائرده بیانه کوره
اصل عتق ماده سی قدم معناسنه درکه فارسیده دیرینه وترکیده چوقدانکی تعبیر اولنور وقدم دخی زمان ومکان
ورتبه جهتلریله متصوردر بوجهتله قدیم نسنه یه وکریم وجمیل ونجیب وشریف کسه لره ورقیدن خالی اولان کسیه
عتیق اطلاق اولنور انتهی وعتق کشی زاده لك حریت معناسنه در وقول آزاد اولمق معناسنه در بونده
عینك فتحیله ده لغتدر علی قول فتحله مصدر وکسرایله اسمدرکه آزادلق معناسنه در العتاق والعتاقة عینلرك
فتحیله بونلرده عتق کبی قول آزاد اولمق معناسنه در یقال عتق العبد عتقا وعتاقا وعتاقة من الباب الثانی
اذاخرج عن الرق فهو عتیق وعاتق شارحك مصباحدن نقلنه کوره بومعناده عتق بنفسه متعدی اولمز
فلایقال عتقته پس مجهول صیغه سیله عتق العبد دیمك صحیح اولمز کذلك افعال بابندن بومعناده لازم کلمز بلکه
ثلاثی لازم وافعال بابی متعدیدر انکیچون معتوق دیمیوب عتیق وعاتق ومعتق دینور وعتیق مؤنثده وصف
اولور وعتق برآدمك دریسی سرد ودرشت ایکن بعض علاج سبیله یوفقلوب نازك اولمق معناسنه مستعملدر
یقال عتق فلان وعتق بعداستعلاج عتقا وعتقا وعتاقة من الباب الثانی والخامس اذارقت بشرته بعدالجفاء
والغلظ وبرکسه اوزره یمین واجب اولمق معناسنه در یقال عتقت الیمین علیه اذاوجبت وطوار تاولنوب یرار
اولمق معناسنه در یقال عتق ماله اذاصلح وآت ایلرو چوب قورتلمق معناسنه در یقال عتق الفرس اذاسبق
فنجا وعتاقه برنسنه اسکی وقدیم اولمق معناسنه در یقال عتق الشیٔ وعتق عتاقة من الباب الخامس والاول
اذاقدم وشراب یللیوب نشئه دار اولمق معناسنه مستعملدر یقال عتقت الخمر عتاقة اذاحسنت وقدمت
وقیز بکی یتشمك معناسنه درکه هنوز ایلك زوج قیدندن آزاده لکی حالدر یقال عتقت الجاریة عتقا من الباب
الخامس اذاصارت عاتقا وعتق عینك فتحیله اصرمق معناسنه در اثر ابقا ایلدیکنه مبنی در یقال عتقه بفیه عتقا
من الباب الاول اذاعضه وطواری خوشجه تیمار ورعایتله ایو ویرار ایلمك معناسنه در یقال عتق المال
اذااصلحه وطوار کندوسی صلاحیت بولمق معناسنده کلمکله بومعناده متعدی ولازم اولور یقال عتق
المال هواذااصلح وبوتکرار دکلدر زیرا سابق باب ثانیدن بواولدندر وآت سائرلری تقدم ایلمك معناسنه در یقال
عتق الفرس عتقا من الباب المزبور اذاتقدم نته که باب ثانیدن دخی کلور که آنفا ذکر اولندی العتق عینك
ضمیله عتیق وعاتق لفظلرندن جمع اولور العتیق امیر وزننده والعاتق حائض وزننده آزاد اولمش قوله دینور
شارحك بیانه کوره عاتق باب ثانیدن لازمك وصفیدرکه حائض کبی نسب اوزره در آزاد اولدیمك اولور وعتیق
مفعول معناسنه درکه آزاد اولمش دیمك اولور انتهی لکن مؤلف اعتاق ذیلنده دخی فهو معتق وعتیق عنوانیله
رسم ایلمکله ظاهرا غیرقیاس اوزره اعتاقدن دخی کلمسی ملحوظدر وعتیقك جمعی عتقاء کلور کرماء وزننده
ومؤنثده دخی وصف اولور یقال عبد عتیق وامة عتیق ویقال عتیقة وعتیقه نك جمعی عتائق کلور ویقال
هومولی عتاقة ومولی عتیق ومولاة عتیقة یعنی آزادلو قول وجاریه در مولی کلمه سی عتق ایدن افندی یه اطلاق
اولندیغی کبی عتق اولنان قولده ده اطلاق اولنور وعتیق قدیم اولان شیئه دینور وبیت عتیق کعبه معظمه یه
اطلاق اولنور شرفها الله تعالی وسبب تسمیه سنده وجوه عدیده بیان ایلدیلر اولا روی زمینده اك اول وضع
وطرح اولنان بیت اولدیغنه مبنی در وعند البعض طوفانده آسمانه رفع اولنمغله قید غرقدن عتیق وآزاد اولدیغی
وجه تسمیه در وعلی قول مطلقا تسلط واستیلاء جبابره دن معتق اولدیغنه مبنی در یاخود حبشه نك یعنی ملك
حبشه طرفندن سوء قصد ایله هجوم ایدن ابرهه نك تسلطندن معتق اولدیغیچوندر ابابیل وفیل قصه سی معلومدر
یاخود کعبه معظمه یه برکسه مالك اولمیوب حر الاصل اولمسی باعث تسمیه در وعتیق برجنس ارکك خرما
اغاجنه دینورکه آندن آشیلنان اغاجك خرماسی اصلا دوکلمز وعتیق صویه وشیره یه وشرابه اطلاق اولنور یقال
سقاه عتیقا ای ماء وطلاء وشرابا وخرمانك علمیدر وسوده اطلاق اولنور وهرشیئك کزیده سنه وخیارینه
اطلاق اولنور وعتیق صدیق اکبر رضی الله عنه حضرتلرینك لقبلریدر حسن وجماللرینه مبنی یاخود حقلرنده

لسان شريف حضرت نبويدن عليه السلام من اراد ان ينظر الى عتيق من النار فلينظر الى ابى بكر حديث
شريفى صادر اولديغنه مبنى در ياخود والدهلرينك تسميهلريدر مترجم دير كه عقب ولادتنده والدهلرى قوجاغنه آلوب
بيت عتيقه كتوروب يارب اعتق هذا من الموت فهبه لى دعاسيله طول عمرى ايچون نيازمند اولدقده انطاق الهى ايله
ركنك بردن * يا امة الرحمن بالتحقيق * قرت بحمل الولد العتيق * يعرف فى التوراة بالصديق * ارجوزهسى
والدهسنك وسائر حضارك مسموعلرى اولديغى سبب تلقيب اولمشدر وعند البعض اسم اصليسى عتيق در انتهى
وعتيق بن يعقوب وعتيق بن سلمه وعتيق بن هشام وعتيق بن عبد الله المصرى وعتيق بن محمد بن هارون وعتيق بن
عبد الرحمن وعتيق بن موسى وعتيق بن محمد القيروانى وولدمكرملرى محدثلردر وابو عتيق محمد بن عبد الرحمن
بن ابى بكر وابو عتيق عبد الرحمن بن جابر بن عبد الله تابعيلردر وابن ابى عتيق رواة حديثدن برماجن معروفدر
تابعين طبقهسندندر وعتيق بللمش خمره اطلاق اولنور يقال راح عتيق وعتيقة اى قديم وصو يى پاكه اطلاق
اولنور يقال فرس عتيق اى رائع وبعضلر ديديكه عتق لفظى عينك كسرى وضميله خمر وتمر كبى جمادات وموات
وصف اولور نته كه قدم لفظى موات وحيوانه عموما وصف اولور پس فرس عتيق ديمبوب خمر عتيق دينور وخمر قديم
وفرس قديم دينور وعتيق دريسى سرد ودرشت ايكن بعض معالجه ايله يوفقلوب نازك اولمش آدمه دينور يقال
رجل عتيق اى الرقيق البشرة بعد الجفاء والغلظ العاتق آزادلو قوله دينور كه ذكر اولندى وبللمش نشئهلو
بادهيه دينور عتيق كبى وككبش طلومه دينور يقال زق عاتق اى واسع ويكى يتشمش تازه قيزه دينور يقال
هى عاتق اى شابة اول ما ادركت وهنوز ارهوارمش قيزه دينور على قول اورتهجه يعنى كرچه يتشوب وهنوز اره
وارمش اولوب لكن وقتى دخى كچدران ايلامش اوله بونلر ازواج تحت تملكى قيدندن هنوز آزاده اولدقلرى
ملاحظهسيله در ووصف خاصدر يقال جارية عاتق اى لم تتزوج او هى التى بين الادراك والتعنس وعاتق
اموزده رداء وشال وضع اولنان عضوه دينور على قول اموز باشيله بيونك اراغنه دينور تركيده چكين تعبير اولنور
وبو مذكردر بعضا مؤنث اولور يقال حمله على عاتقه وهو موضع الرداء من المنكب او ما بين المنكب والعنق شارحك
بيانه كوره تقدم معناسندندر وعاتق قزارمش اسكى بايه اطلاق اولنور عاتقه دخى دينور وهنوز اوچغه بتشلمش
قوش باوريسنه على قول هنوز قوتلنمامش بغرتلق وكوكرجن پلازينه دينور وعاتق لفظنك جمعى عواتق كلور
كواهل كبى العتيقة سفينه وزننده آزاد اولمش جاريهيه دينور نته كه ذكر اولندى يقال امة عتيق وعتيقة واماء
عتائق واسكى نسنهيه دينور تأنيثى موصوفه ناظردر وعربلرك قنطرة عتيقة وجديد ديدكلرينك وجهى بوراده
عتيقه عاتقه معناسندر كه نسب اوزره در ذى عتق معناسنهدر وجديد لفظى مفعول معناسنه اولديغندن
هاء ادخال اولنمامشدر ما له الفعل ايله ما وقع له الفعل بيننى تفريق ايچون الاعتاق همزهنك كسريله قول آزاد
ايلمك معناسنهدر يقال اعتقه اذا اخرجه عن الرق وذلك معتق وعتيق وراكب آتى سرعت ايتدروب ايلرى
كچورمك معناسنهدر كه كر وهدن قورتاروب آزاد ايلمش اولور يقال اعتق فرسه اذا اعجلها وانجاها واسكى
قيويى قازوب ديوارنى طاشله اورمك معناسنهدر يقال اعتق قليبه اذا حفرها وطواها وطوارى كوزلجه تقيد
وتيمار ايله تاولندروب اصلاح ايلمك معناسنه مستعملدر يقال اعتق المال اذا اصلحه وبر يرى حوزهٔ ضبطه
كچوروب ملك ايدنمك معناسنه مستعملدر يقال اعتق موضعه اذا احازه فصارله المعتق مكرم وزننده اعتاق
اولنمش قوله دينور عتيق كبى شارح دير كه معتوق ديمك جائزدكلدر زيرا ثلاثى وجه مذكور اوزره همان لازمدر
مزيد متعديدر پس آزاد ايدنه معتق وآزاد اولنه معتق وعتيق دينور ومؤلفك عتيق لفظنى تكرارى ظاهرا بو كه
اشارتدر انتهى مولى عتاقه اضافتله ومولى عتيق كذلك اضافتله آزاد اولمش قولك آزاد ايدن افنديسنه
دينور كه آخر عصبات سببيهدر اشبو مولى لفظى افندىيه اطلاق اولنديغى كبى آزاد اولمش قوله دخى اطلاق اولنور
پس مولى عتاقه اضافتله ايكى طرفه دخى صالحدر ومولى عتيق اضافتله افندى طرفنه صالحدر ووصفيتله
آزاده قول طرفنه صالحدر كذلك مولاة عتيق ومولاة عتيقه اضافتله قولى وجاريهيى آزاد ايدن سيده اطلاق
اولنور ومولاة عتيقة وصفيتله آزاده اولان جاريهيه اطلاق اولنور وبعض نسخهده اضافتله وبعضده اعرابله مطلب
مضبوط اولمغله وجهين مذكورينه نسبتله ايكيسيده صحيحدر وفرائضده مولى العتاقهدن مراد افنديسيدر
عتيق زبير وزننده اعلام ناسدندر عتيق بن محمد الجرشى وعتيق بن احمد بن حامد وعتيق بن عامر المنجع
وبكر بن عتيق ونصر بن عتيق والغضور بن عتيق وعلى بن عتيق واحمد ومحمد ابنا عتيق محدثلردر العتقيون
زفر بون وزننده عتقايه منسوب اولنلردر كه الف تخفيف اولنمشدر مراد اصحابدن عبد الله بن بشر ومحدثيندن حارث بن

سعيد وقاضى ٔ مصر عبد الرحمن بن الفضل وامام مالك اصحابندن عبد الرحمن بن قاسمدر العتقاء كرماء وزننده
عتيق لفظندن جمعدر كه ذكر اولندى وعتقاء كلمهسى كه اشبو الطلقاء من قريش والعتقاء من ثقيف بعضهم
اولياء بعض فى الدنيا والاخرة حديثنده واقعدر مراد يوم فتح مكهده بعد الاسر والاسترقاق سبيللرى تخليه
اولنانلردر نته كه طلقاء حيطهٔ اسر واسترقاقه كيرمشيكن رعايتا اطلاق اولنانلردر وعتقاء قبائل متعددهدن
برجماعتدر حجر قبيلهسندن حمير وسعيد قبيلهسندن عشيره وكنانهدن مضر وبونلردن بشقه نيجه اشخاصدن
عبارتدر ومسجد العتقاء مصرده برجامعدر مذكور عبد الرحمن بن قاسم كه امام مالك صاحبيدر آنك بنا كردهسيدر
العتاق كتاب وزننده برنجى قوشلره اطلاق اولنور مفردى عتيق در وصويى پاك نجيب آتلره اطلاق اولنور يقال
خيل عتاق اى نجائب العتائق ايكى قريه اسميدر برى نهر عيسى وبريسى حلهٔ مزيديه شرقيسندهدر العتاق
غراب وزننده بودخى بللمش اسكى بادهيه دينور التعتيق تفعيل وزننده اسكتمك معناسنهدر يقال عتق الثوب
ضد جدده واصرمق معناسنهدر يقال عتقه اذا عضه المعتقة معظمه وزننده بردرلو عطر اسميدر ويللدلمش
اسكى خمره وصف اولور يقال خمر معتقه اى قديمة العتق عينك كسرى وضمتيله برجنس شجر اسميدر كه
آندن يای اتخاذ اولنور العثق عينك وثاى مثلثهنك فتحيله برجنس شجر اسميدر مفردى عثقه در وعثق الطريق
يولك جادهسنه دينور تقول اخذنا عثق الطريق اى جادته العثقة فتحاتله بوللق وآبادان ونعمت وحاصلاتى فراوان
ارضه دينور يقال امست الارض عثقة اى مخصبة الاعثاق همزهنك كسريله يريراوجوزلق وبوللق نعمتلو
بركتلو اولمق معناسنهدر يقال اعثقت الارض اذا اخصبت المتعثق متفرق وزننده والمنعثق منعقد وزننده
بريرينه قارشمش كيرشمش سحابه دينور يقال سحاب متعثق ومنعثق اذا اختلط بعضه ببعض العبدسوق
حيزبون وزننده بربوجك آديدر العدق عينك فتحى ودالك سكونيله جمع ايلمك معناسنهدر يقال عدقه عدقا
من الباب الثانى اذا جمعه ويقينا بيلمديكى نسنه حقنده ظن وتخمينله سوز آتمق معناسنهدر يقال عدق بظنه
اذا رجم به وموجهار أبه الى ما لا يستيقنه وبر نسنهيى اراشدرر كبى حوضك اطرافنه الصوقوب برى اوته كزدرمك
معناسنهدر يقال عدق بيده اذا ادخلها فى نواحى الحوض كطالب شئ التعديق تفعيل وزننده بودخى يقينى
اولمديغى نسنه حقنده مجرد رأى خوديله ظن وتخمين ايدهرك سوز آتمق معناسنهدر يقال عدق بظنه بمعنى
عدق العدق فتحتينله عدق ايله ايكى معناده دخى مرادفدر يقال عدق بظنه عدقا من الباب الرابع بمعنى عدق
وعدق بيده بمعنى عدق فى نواحى الحوض الاعداق همزهنك كسريله بودخى نسنه اراشدرر كبى حوض اطرافنه
الصوقوب برى اوته كزدرمك معناسنهدر يقال اعدق بيده بمعنى عدق العودقة حوقله وزننده اعداق معناسنهدر
وعودقه اسم اولور عودق كبى كه قيودن قوغه چقره جق چنكله دينور واكاعدوقه دخى دينور جمعى عدق كلور
كتب وزننده وعدقه دخى دينور فتحاتله بونك جمعى عدق در فتحتينله وعودقه اوجى چنكللو بردموره دينور كه
قورد صيد ايدنلر اكابر پارهات صاپليوب يره ديكرلر قورد كلوب انى قاوره يىنجه بوغزينه صاپلنوب قالمغله كلوب
اخذ ايدرلر العادق بللو وپايدار اوله رق رأى وفكرى اولميان آدمه دينور كه رأى واحد اوزره قرار ايده ميوب
دائما تلوين وتحويل ذهن ايدر اوله يقال رجل عادق الرأى اى ليس له صبور يصير اليه العذق عينك فتحى
وذال معجمهنك سكونيله بمثلى خرما آغاجنه دينور جمعى اعذق وعذاق كلور عينك كسريله وعذق مصدر
اولور دوه سوريسندن يوغورى قوغوب سوريىبى برارايه طوپلمق معناسنه يقال عذق الفحل عن الابل عذقا
من الباب الثانى اذا دفع عنها وحواها وقيونه كندى رنكنه مخالف برنسنه ايله نشان ايلمك معناسنهدر يقال
عذق الشاة اذا وسمها بالعذقة وبركسنهيه برعيب وتهمت اسناد ايلمك ياخود حقنده بدسوز سويلمك معناسنه مستعملدر
يقال عذق فلانا بشر او قبيح اذا رماه به وبرشيئى برنسنهيه نسبت ايلمك معناسنهدر يقال عذقه الى كذا
اذا نسبه ودوه اسهال ايلمك معناسنهدر يقال عذق البعير اذا ثلط ومكه آريغى ديدكلرى اوتك يمشى بلورمك
معناسنهدر يقال عذق الاذخر اذا ظهرت ثمرته العذق عينك كسريله خرما سالقمنه دينور كذلك اوزم سالقمنه
ياخود خرماسى ياخود اوزمى اكل اولنمش سالقم چوپنه دينور جمعى اعذاق وعذق كلور ضمتينله يقال قطع
عذق النخل والعنب وهو القنو من النخل والعنقود من العنب او اذا اكل ما عليه وعذق مدينهده بنى اميه بن زيده
مخصوص برقلهنك اسميدر وعز ومجد ورفعت معناسنه مستعملدر يقال فى بنى فلان عذق قديم اى عز ومجد
وجناللو اغاج دالنه دينور خبراء العذق خانك فتحى وعذق عنب ياخود جبل وزننده صمان ناحيهسنده برموضعدر
آنده فتح واقر سدر اغاجى وجانجا مياه كثيره واردر العذقة عينك فتحى وكسريله قيونك رنكنه مخالف شول نشانه

دینورکه سائرك قبوللرینه فارشوب ضایع اولمامق ایچون بوینه تعلیق ایدرلر الاعذاق همزه نك کسریله بودخی
قبونه عذقه تعلیق ایلمك معناسنه در یقال اعذق الشاة بمعنی عذقها ومکه ایریغی بمش ویرمك معناسنه در
یقال اعذق الاذخر اذا اظهرت ثمرته الاعتذاق افتعال وزننده باشه صاریلان دلبندك ایکی اوجنی بردن ارقه یه
صالندرمق معناسنه در یقال اعتذق الرجل اذا اسبل لعمامته عذبتین من خلف وبرکمسه یی برنسنه یه
مخصوص قلمق معناسنه در یقال اعتذق فلانا بکذا اذا اختصه به ودوه یه کندی لونه مخالف نشان ایلمك معناسنه در
یقال اعتذق بکرة من الابل اذا اعلم علیها لیقبضها یعنی سوروینك ایچندن برکنج دوه یی کندی اشتراء وقبض ایلمك
ایچون نشانلدی العذقانة شیطانه وزننده دلی زفیر بدزبان عورته دینور یقال امرأة عذقانة ای سلیطة العذق
کتف وزننده اوز وچیره دست الی هرشیئه یاقشور آدمه دینور یقال رجل عذق ای لبق ورایحه سی تیز طیبه
دینور یقال طیب عذق ای ذکی التعذلق تدحرج وزننده دوز یوریمیوب ایکی یکا حرکت ایده رك یوریمك
معناسنه در یقال تعذلق فی مشیه اذا مشی متحرکا العذلوق عصفور وزننده جست وچالاك وسبکروح
اوغلانه دینور ذعلوق کبی العرق فتحتینله ذی روح قسمنك کوده سی دریسندن صیزوب چقان رطوبته
دینورکه ترتعبیر اولنور سائرنسنه لرك ترنده بالاستعاره استعمال اولنور یقال مسح عرقه وهو رشح جلد الانسان
ودیواردن صیزوب چقان رطوبته اطلاق اولنور وعوض وثوابه علی قول قلیلنه اطلاق اولنور یقال اتخذت
عنده یدا بیضاء واخری خضراء فنالت منه عرقا ای ثوابا ونفعا وسوده اطلاق اولنور ممه یه کلنجه طمرلردن ترشح
ایلدیکیچون ودیوار صره سنه وقورینه دینور یقال بنی البانی عرقا او عرقین وعرقة وعرقتین ای صفا
وصفین وطاغك یوره سنده اولان یوللره اطلاق اولنور وصره صره دوه ایزلرینه اطلاق اولنور وعرق
التمر خرما پکمزینه دینور وعرق قوری اوزومه دینور زبیب معناسنه ودوه نك دولنه دینور نتاج الابل
معناسنه ونفع وفائده یه اطلاق اولنور تقول ما اصبت منه عرقا ای نفعا وصره واردی طوران آتلره
وقوشلره اطلاق اولنور ومطلقا هرنسنه نك صره سنه وطابورینه دینور وخرما یپراغندن حصیر طرزنده
یاپلمش نسنه یه دینور بوکوب زنبیل یاپمزدن مقدم علی قول زنبیله دینور بونده رانك سکونیله ده لغتدر
وآت قسمنك مصراو یونه کیدرکبی برباش سکرتمسنه دینور یقال جری الفرس عرقا ای شوطا وطلقا وعرق
القربه شدتدن ومحنت ومشقتدن کنایه در قربه ترلدکده رایحه سی بد وخبیث اولور یاخود قربه ده فی نفس الامر
عرق متصور اولمغله کویا که محال نسنه یی متکلف اولور یاخود عرق القربه دن مراد قربه نك منفعتی یعنی ترشح
ایدن صویدرکویا اولکمسه بغایت تعب ومحنته اوغرایوب وبانده وبراسهل محلده دخی صوا ولمامغله مسافة
بعیده ده واقع قربه نك صوینه واروب دفع حرارت ایلمکه محتاج اولمشدر یاخود عرق القربه دیدکلری خرما
یپراغندن اورلمش حصیر طرزنده نسنه درکه طلو قربه کتورن آدم آنی کوکسنه طیایوب قربه یی آنك اوزرندن
آلور یاخود طلو واغر قربه یی کتورن کسنه نه کونه ثقلت چکوب عرقریز اولور ایسه اول کونه رنج ومشقته اوغرامقدن
کنایه در والحاصل بین العرب عرق القربه مثلدر تقول لقیت منه عرق القربة ای الشدة والمجهود والمشقة
وعرق مصدر اولور ترلمك معناسنه یقال عرق الرجل عرقا من الباب الرابع اذا ترشح جلده واوشنکن کاهل
اولمق معناسنه در یقال عرق الرجل اذا کسل العرق صرد وزننده چوق ترلاین شخصه دینور یقال رجل
عرق ای کثیر العرق واشبو عرق کلمه سی که صرد وزننده در مبالغه معناسنده مطرد دکلدر اما عرقه کلمه سی که
همزه وزننده در مبالغه ده مطرددر زیرا فعله علی الاطلاق ثلاثی مجرد فعلنده مطرد در ضحکه کبی که کوله کن
آدمه دینور العرقة تمره وزننده بودخی طاغ یوره لرنده اولان انجه جك یوله دینورکه جلق وچغیر تعبیر اولنور
العرق کتف وزننده شول سوده دینورکه طلوم ایچره اولوب دوه یه بوکلمکله دوه نك تری نشف ایدوب طعمی
بوزلمش اوله یقال لبن عرق اذا فسد طعمه عن عرق البعیر المحمل علیه العرقة فرحه وزننده برخاتونك لقبیدرکه
اسمی قلابه ایدی کلابه وزننده مزبوره نك اوغلو حبان بن العرقه درکه خندق غزوه سنده سعد بن معاذ رضی الله
عنه حضرتلرینه مشرکین طرفندن رمی سهام ایلمشدر ومزبوره یه عرقه ایله تلقیب رایحه سی پك خوش اولدیغنه
مبنی در العرقة فتحاتله دیوار قورلرینك ارالقلرینه ارقوری قونان اغاجه دینورکه هاطل تعبیر اولنور ودره یه
دینورکه تحریفله طوره تعبیر اولنور یقال ضربه بالعرقة ای بالدرة وطونساق بند ایتدکلری بصی قولان طرزنده
باغه دینور جمعی عرق کلور هاسرز وعرقات کلور فتحاتله العرق غرق وزننده والمعرق مقعد وزننده کمیك
اوزرنده اولان اتی کیروب جمله سنی یمك معناسنه در یقال عرق العظم عرقا ومعرقا من الباب الاول اذا اکل ما علیه

من اللحم وبرسنه کیتمك معناسنه در یقال عرق فی الارض اذا ذهب وقربه یه وآزق جانطه سنه عراق دیکمك
معناسنه در یقال عرق المزادة اذا جعل لها عراقا وعرق اتی یتمش کمیکه دینور جمعی عراق کلور کتاب وزننده
وعراق کلور غراب وزننده وبونوادردندر وبعضلر عندنده اتی اوزرنده اولان کمیکه عرق واتی صویلوب اکل اولنمسه
عراق دینور غراب وزننده کما سیذکر وعلی قول ایکیسیده ذکر اولنان ایکی معنایه اطلاق اولنور وعرق برآدمك
کوده سنده اتی آز اولمق معناسنه در کما سیذکر وعرق شول یوله دینورکه ناس آندن سلوك وتردد ایده رك شاهراه
اولمش اوله یقال اخذ العرق فی ذهابه وهو الطریق یعرقه الناس حتی یستوضح پس بو معروق معناسنه اولور
العراق غراب وزننده اتی اکل اولنمش کمیکه دینور وبعضلرك قولی آنفا ذکر اولندی وعراق وعراقه هاءیله
صودن نطفه یه یعنی صافی یه علی قول قوغه وقربه دیبلرنده قلان برمقدارجه صویه دینور ویك چوق یغموره
دینور وعراق الغیث یغمور عقبنده بتن اوته دینور یقال ما اطیب عراق الغیث ای نباته فی اثره المعرق معظم
وزننده کوده سنده اتی آز اولان جلمسز آدمه اطلاق اولنور یقال رجل معرق العظم ای قلیل اللحم وآزجه صوایله
ممزوج مشروبه دینور المعروق بودخی کوده سنده اتی آزجه جلمسز آدمه دینور یقال عرق الرجل علی بناء
المجهول عرقا فهو معروق ای قلیل اللحم وآزجه صوقالمش مشروبه دینور یقال سقاه معروقا وهو شراب جعل
فیه عرق من الماء ای قلیل العرق عینك کسریله طمره دینور فارسیده رك دینور بدنده اولور واغاجده اولورکه
کوکنده طمر طرزنده اینجه صچاقلردن عبارتدر هرطرفه سوروب کیدر جمعی عروق واعراق کلور وعراق کلور
عینك کسریله وعرق هرنسنه نك اصل وبنیادینه اطلاق اولنور یقال له عرق کریم ای اصل واصلاوت
بتورمز چوراق یره دینور وشول یوکسك ودیك یوقری غلیظ صرپ طاغه دینورکه صرپلغندن تپه سنه چقمق
ممکن اولمیه وکوچك طاغه دیمکله ضد اولور وکوده یه دینور جسد معناسنه وبرموضع آدیدر وسوده دینور
وچوق دواب ومواشی دولنه دینور نتاج کثیر معناسنه وحسین بن عبد الجبار نام محدثك لقبیدر وایلغین اغاجی بتن
چوراق یره دینور ویریله اوزون اوزادی یوقفه جه قوم یغنه دینور علی قول یوکسك مکانه دینور جمعی عروق در
وآزجه نسنه یه دینور یقال عرق من الماء ای قلیل ذات عرق بادیه ده برموضعدر حجاج عراقك میقاتیدر
وعرق بنو حنظلة بن مالکه مخصوص بر وادی اسمیدر وبصره ده ایکی موضع آدیدر ویالکزجه بولنمش طاغك
قطرینه دینور ویرده قلان اکشی اوت بقیه سنه دینور وعبد الرحمن بن عرق واوغلو محمد تابعیندندر وابراهیم
بن محمد بن عرق الحمصی محدثدر واحمد بن یعقوب المقرئ البغدادی ابن اخی العرق دیمکله معروفدر عرقه
عینك کسریله شامده بربلده در عروة بن مروان المسند ووائلة بن حسن العرقیان که اعلامدندر اورادندر
مؤلف بونی تکرار ایلمشدر العروق فارسیده زرده چوبه وترکیده صاری اغاج وتحریفله زرده چاو دیدکلری
کوکك اسمیدر علی قول هرد یاخود مامیران اسمیدر وعند البعض کرکم صغیر آدیدر العروق البیض مستعجله
دیدکلری نبات آدیدرکه بوزیدان دیدکلریدر تلکی طشاغی وسموزلك اوتی تعبیر اولنور نسوانی سمین اولمغله
سمورمك ایچون تناول ایدرلر العروق الحمر فوه اسمیدرکه قزل بویه وقزل کوك دیدکلریدر بو یاجیلر استعمال
ایدرلر العرق ضمتینله عراق لفظنك که ذکر قیبسنه دینور جمعیدر العروق عینك ضمیله دیارنی کلابده سنجانام
صویه قریب برنیجه قزل طپراقدن یغلمش اوبوکاره دینور العراق کتاب وزننده قوش یلکنك چوقنه دینور
وبنو سعد یوردنده برنیجه صولره اطلاق اولنور وصو کنارینه علی قول اوزون اوزادی قیبسنه دینور کذلك
دکزك قیبسنه دینور یقال یمشی فی عراق الماء وفی عراق البحر ای شاطئه وکذا شاطئ البحر طولا وقربه نك وصو
طلومنك دیبلرینه وضع اولنان کونه ومبشینه دینورکه ایکی قات دیکش چکیلور وطبابه یه دینورکه دیکش اوزرینه
قونیلان مبشیندر دیکشك کوزلری طوتلمق ایچون قورلر وعراق یالکزجه طاغك قرینه دینور ویرده قلان اکشی
اوتلرك بقیه سنه دینورکه دوه مرعاسندندر ومنه یقال ابل عراقیة ای ترعی بقایا الحمض وطرنغی چپ چوره احاطه
ایدن پروازه دینور وعراق قولاغك پروازی اولان کرتلکدن عبارتدر وعراق الدار فناء داردرکه خانه نك
یوره سندن وحولوسندن عبارتدر وعراق السفره طعام صفره سنك پروازینه دینور وعراق النهر ایرمغك وارقك
اشاغی طرفندن منتهاسنه قدر قیبسنه دینور وعراق الحشا بطنك کوبکدن یوقری آرقوری کلان یرندن عبارتدرکه
بو کوره الغی اولور پروازطرزنده در وعراق لفظنك مجموعنده جمعی اعرقه در وعرق در عینك ضمی وضمتینله وعراق
بلاد معروفه یی محتوی اولکه نك اسمیدرکه طولا بصره قربنده عبادان نام قصبه دن موصل شهرینه وعرضا
قادسیه دن حلوان نام بلده یه قدر ارضدن عبارتدر مؤنثدر مذکر دخی اولور وجه تسمیه سنده اقاویل مختلفه واردر

بعضلر عندنده ارض مرقومه ده خرما وسائر اغاجلر فراوان اولمغله عروقلرينك برى برينه صوقشوب صيق وكور اولمسى باعث تسميه در ياخود ارض عربى حاشيه و پروازكبى احاطه واستكفاف ايلديكندن اطلاق اولنندى ياخود عراق المزاده دن مأخوذدر كه ذكر اولندى ارض مرقومه ابادانلقله چول مابيننده واقع اولمغله كويا كه اول ايكى درى ارالغنه ديكيلان ميثبنه تشبيه اولنندى و بعضلر ديديكه ارض مزبوره دجله نك وفراتك قييلرنده واقع اولمغله اطلاق اولنندى ياخود عراق ايرانشهر معربيدر كه كثيرة النخل والشجر ديمكدر مترجم ديركه ايرانشهر لفظنك بومعنا ايله مناسبتى معلوم دكلدر العراقان كوفه ايله بصره يه اطلاق اولنور العرقوة عينك فتحى وقافك ضميله ترقوه وزننده وعينك ضميله ده جائزدر قوغه نك آغزينه طاقيلان خاچ طرزنده ارقورى ايكى آغاجك برى سنه دينور العرقوتان عرقوه نك تثنيه سيدر وشول ايكى آغاجه دينوركه سمر آغاجنك اوك قاشيله آرد قاشنك ارالغنده اولوب آنلرى برى برينه قاوشدروب بند ايدرلر جمعى عراقى كلور عينك فتحى وقافك كسريله وعرقوه يرده اولان شول بوكسكجه تپه يه دينوركه مزارطاشلرى طرزنده يغلمش اوله العرقاة عينك فتحيله بودخى قوغه نك اغزنده صليب شكلنده چكوريلان ايكى آغاجك برينه دينور وعرقاة عينك فتحى وكسريله اصل و بنياد معناسنه در على قول مالك يعنى دواب ومواشى قسمنك اصل ومنشأ ينه دينور عرقه دخى دينور عينك كسريله وعرقاة وعرقه اغاجك اوچه سنه وكتوكنه دينوركه اطرافنه سوروب كيدن طمرلر وكوكلر آندن منشعب اولور اويوم دخى دينور اورومه معناسنه ومنه يقال استأصل الله عرقاتهم اى اصلهم واورومتهم پس عرقاتهم لفظنك عينى مفتوح ايدن تايى دخى مفتوح ايدر و بو اكثر استعمالدر زيرا عرقاة لفظى مفرددر والنى الحاق ايچوندر وعينى مكسور ايدنلر تايى دخى مكسور ايدرلر زيرا بو صورتده عرقه لفظنك جمعى اولمش اولور ذات العراقى عينك فتحيله آفت وداهيه يه اطلاق اولنور عراقى مذكوردندر يقال رماه الله بذات العراقى اى الداهية عريق زبير وزننده بصره ايله بحرين بيننده برموضعدر عريقه جهينه وزننده برموضعدر انده بروقعه اولمغله يوم عريقه معروفدر الاعراق همزه نك كسريله عراق اولكه سنه وارمق معناسنه در يقال اعرق الرجل اذا اتى العراق و بركمسه كرم ونجابتده ياخود لؤم ودنائتده صوى واصيل اولمق معناسنه در يقال اعرق فلان اذا صار عريقا فى اللؤم او فى الكرم واغاج كوك صالوب كوكلشمك معناسنه در يقال اعرق الشجر اذا اشتدت عروقه فى الارض وشرابه برمقدارجه صوقاتمق معناسنه در يقال اعرق الشراب اذا جعل فيه عرقا من الماء اى قليلا وقوغه يى طلودن آزجه طولدرمق معناسنه در يقال اعرق فى الدلو اذا جعل الماء فيها دون الملء التعريق اعراق ايله ايكى معناى اخيرده مرادفدر المعرقة محسنه وزننده والمعرقة محدثه وزننده بحر قلزم ساحلنده مكه دن شامه موصل طريقك اسميدر كه قريش آندن آمدشد ايدرلر ايدى المعترق مفترق وزننده كوده سنده اتى آزجه اولان چلمسز آدمه دينور يقال رجل معترق اى قليل اللحم نته كه معرق دخى دينور الاستعراق كوده ترلمك ايچون تره باتمق معناسنه در يقال استعرق الرجل اذا تعرض للحر كى يعرق العوارق عارقه نك جمعيدر كه كميكدن اتى كركى كبى كمروب اكل ايدنه دينور بومناسبتله ديشلره اطلاق اولنور وقحط سنه لره اطلاق اولنور انسانك اتى صيروب اعدام ايلديكيچون التعرق تفعل وزننده كميكده اولان اتك جمله سنى كميروب يمك معناسنه در يقال تعرق العظم اذا اكل مافيه وكورش طوتان كمسه خصمنك باشنى كندى قولتغى آلتنه قصدروب يقمق معناسنه در يقال صارعه فتعرق اى اخذ رأسه تحت ابطه فصرعه ابن عرقان عرفان وزننده عربدن بركمسه در العرقان عينك كسريله برموضعدر عارق رانك كسريله قيس بن جروة الطائى نام شاعرك لقبيدر اشبو * فان لم نغير بعض ماقد صنعتم * لانتحين العظم ذو انا عارقه * بيتى باعث تلقيب اولمشدر مصراع ثانيده واقع ذوكلمه سى طى لغتنده الذى معناسنه در الاعراق همزه نك فتحيله برموضعدر العزق عينك فتحى وزاى معجمه نك سكونيله خاصه يرى يارمق معناسنه در يقال عزق الارض خاصة عزقا من الباب الثانى اذا شقها وسرعتله يلمك معناسنه در يقال عزق الرجل عزقا من الباب الاول اذا اسرع فى العدو و برخبرى محلنه ايصال ايليوب عوق وتأخير ايلمك معناسنه در تقول عزق الخبر عنى اذا حبسه و بركمسه يى اوروب سست وبيمجال يره يمامق معناسنه در تقول عزقته ضربا اى اثخنته المعزق منبر وزننده والمعزقة مكنسه وزننده برپاره چق قازمه يه دينوركه كسركبى ياخود آندن بيوجك اولور و بيايه دينوركه خرمن صاوررلر العزق ضمتيله خرمن صاوران آدملره دينور و بداخلاق كمسه لره دينور مفردلرى عزق در كتف وزننده يقال رجل عزق اى العسر الخلق ورجال عزق بضمتين اى السيئوا الاخلاق العزق فتحتيله يابشمق معناسنه در يقال عزق به عزقا من الباب الرابع اذا الصق به العزيق امير وزننده طاغ ارالقلرنده اولان اوتراقلو دوزيره

دينور العزاقة جبانه وزننده والعزوق جرول وزننده شام فستغى اغاجنك فستق ويمديكى سنه ده اولان يمشنه دينوركه ايچى اولميوب داغلر پلاموديكبى آنكله درى دباغت ايدرلر ياخود بشقه براغاج يمشيدركه بغايت بمزه اولور المتعزق متفرق وزننده عزق كبى چيره شك خويلو آدمه دينور العسبق زبرج وزننده برجنس آجى اغاج اسميدركه آنكله يارهلره علاج اولنور العسق فتحتيله يابشمق معناسنه در يقال عسق به عسقا من الباب الرابع اذا الصق به و بر نسنه يه دوشكون اولمق معناسنه در يقال عسق به اذا اولع به و بركمسه دن مطلوب اولان شيئك طلبنده الحاح واقدام ايلمك معناسنه در يقال عسق عليه اذا الح عليه فيما يطلبه وناقه بوغوره سورنوب اوزرينه دوشمك معناسنه در يقال عسقت الناقة على الفحل اذا اربت عليه و بدخو بلغه وچيره شك مزاجلولغه وتنك مشرب بلكه دينور يقال فى خلقه عسق اى التواء وعسر وضيق وظلمته دينور غسق معناسنه وكثر خرماسالقمنك چوپنه دينور التعسق تفعل وزننده عسق ايله اوج اولكى معناده مرادفدر العسق ضمتيله بورجلولرنى صقشدروب تضييق ايدن آدملره دينور وخرما آشلیان آشيجى كمسه لره دينور لقاحون معناسنه العسقة سفينه وزننده بك صولو اولان كثر شرابه دينور العسلق جعفر وزننده والعسلق زبرج وزننده والعسالق علابط وزننده والعسلق عملس وزننده سرابه دينوركه بيابانده ايراقدن صو شكلنده مرئى اولان نسنه در وسباعدن قورده دينور وارسلانه دينور واركك دوه قوشنه دينور ومطلقا صيد وشكار خصوصنده جرئ ودلير اولان يرتيجى جانوره دينور وزشت چهره بداندام قبيح الصوره كمسه يه دينور وخفيف وسبكپا آدمه دينور واوزون بيونلو آدمه دينور وتلكى يه دينور مجموعنك مؤنثى هايله در جمعى عسالق در العسنق قنفذ وزننده اجزاء حسن وجمالى تام وكامل محبوبه دينور يقال غلام عسنق اى التام الحسن العشرق شين معجمه ايله زبرج وزننده اغلاث جنسندن بر نباتدر تخمى بواسيره نافع وتوليدلبن وتسويد شعر بابنده مفيددر مفردى عشرقه در مفرداتده بونى مر وجنسندن مرماخور ايله بيان ايدرلركه تخمنه تخم مرو ديرلر العشرقة دحرجه وزننده نبات ياخود زمين يشلنمك معناسنه در يقال عشرق النبت والارض اذا اخضرتا عشارق علابط وزننده برآدمك ياخود برموضعك اسميدر العشق عينك كسريله والعشق فتحتيله والمعشق مقعد وزننده بركمسه نك سوديكى محبوبدن غيرى نظرنده دلبر ومحبوب اولميوب نظرى اكا حصر ايلمك على قول افراط اوزره محبت ايلمكدن عبارتدر عفاف وعصمت جهتيله اولسون كرك فساد ضمير ونيت جهتيله اولسون وعند البعض محبك نظرى محبوبك عيوب ونقائصنى كورمز اولوب سراپا عين جمال مشاهده ايلمكدن عبارتدر ياخود عشق بركونه مرض وسواسيدركه عاشق كندى فكر وانديشه سنى بعض صورت حسنه نك استحسانى اوزره تسليط ايلمكله مرض مزبورى كندى نفسنه جلب ايلمكدن عارض اولور يقال عشقه عشقا وعشقا ومعشقا من الباب الرابع وهو عجب المحب بمحبوبه او افراط الحب ويكون فى عفاف وفى دعارة او عمى الحس عن ادراك عيوبه او مرض وسواسى يجلبه الى نفسه بتسليط فكره على استحسان بعض الصور قول اوله كوره ترجمه مز لازم معنا تصويرى قيلندندر واطباء عشقى امراضدن عد ايلديلر حتى بقراط نصف امراضدر وفارابى ثلثان امراضدر ديدى زيرا هم نفسه وهم بدنه متعلقدر وعشق غليظ الطبع وفاسد المزاج ووضيع الهمه اولان اشخاصه عارض اولماز ديديلر شارحك بياننه كوره عشقه ديدكلرى نباتدن مأخوذدر و بوندن اسم كذلك عينك كسريله در العاشق عشقه كرفتار آدمه دينور مذكر ومؤنثه وصف اولور مؤنثنده عاشقه دخى دينور يقال رجل عاشق وامرأة عاشق وعاشقة التعشق تفعل وزننده تكلفله اظهار عشق ايلمك معناسنه در يقال تعشقه اذا تكلفه العشيق سكيت وزننده عشق وعلاقه سى كثير اولان آدمه دينوركه دائما كورديكى دلبرلره عاشق وآشفته اولور يقال رجل عشيق اى كثير العشق العشق فتحتيله يابشمق معناسنه در يقال عشقه به عشقا من الباب الرابع اذا الصق به العشقة فتحاتله برنوع شجره دركه يشروب كيده رك انجلوب صاپصارى اولور جمعى عشقدر جميع مفرداتده عشقه صارمشق ديدكلرى نباتله مفسردر كه اغاجه صارمشوب چقار وصارلديغى اغاجى قوريدر ديو مفسردر المعشوق سرمن رأى نام قصبه ده برقصرك اسميدر ومقياس مصرده برموضعك آديدر العشق ضمتيله شكوفه قسمنى خوشجه ديكوب تربيه وتيمارى خصوصنده استاد اولان كمسه لره دينوركه چيچكچى تعبير اولنور ظاهرا مفردى عشيق ياخود عشوق در العشنق عملس وزننده والعشانق علابط وزننده ضخامتى وثقلت وجودى اولميه رق ياقشقلوجه اوزون بويلو آدمه دينور مؤنثى هايله در جمعى عشانقه در عينك فتحيله يقال رجل عشنق وعشانق اى طويل ليس بضخم ولا مثقل ويقال امرأة عشنقة وعشانقة اى كذلك العصاقية كراهيه وزننده والعصاقياء مد ايله غريو وغوغا وشماطه يه دينور يقال

ماهذه العصاقية والعصاقياء اى الجلبة واللغط العطرق جعفر وزننده بر رجل اسمیدر العفق عینك
فتحی وفانك سكونیله تلبدیدا اولمق معناسنه در یقال عفق الرجل عفقا من الباب الثانی اذا غاب وضرطه لمق
معناسنه در یقال عفق الحمار اذا اضرط وقامچی ایله چوق اوروب دوكمك معناسنه در یقال عفقه بالسوط
اذا ضربه كثیرا وبراز اویوب اویانمق معناسنه در یقال عفق فلان اذا نام قلیلا ثم استیقظ وبر ایشی محكم ایلیوب
سست وكوشك طوتمق معناسنه در یقال عفق العمل اذا لم یحكمه واركك مركب دیشی یه چوق آشمق معناسنه در
یقال عفق الحمار اذا اكثر ضرابها نهایه ده مطلق كثرت اضراب ایله مفسر اولمغله ظاهرا بوراده عفق حمار مثالی
تمثیل محضدر وعفق دوه صویه چوق واروب كلمك معناسنه در یقال عفقت الابل اذا ترددت الی الماء كثیرا
و بر كدرمك معناسنه در یقال عفق الشیء اذا جمعه و برآدمی بر نسنه دن منع ایدوب آلیقومق معناسنه در یقال
عفقه عن الامر اذا حبسه ومنعه و بر نسنه یی روزكار چالمق معناسنه در یقال عفقت الریح الشیء اذا ضربته وعفق
وعفوق دوه لر مرعایه صالیویرلدكده صاحبنه رق بردوزه یه طوغری كتمك معناسنه در یقال عفقت الابل عفقا
وعفوقا اذا ارسلت فی المرعی فرت علی وجوهها و برآدم كندیكی یردن كیرو یه چوق چوق دونوب كلمك معناسنه در
تقول انك لتعفق ای تكثر الرجوع وعفق وعفاق سحاب وكتاب وزنلرنده ناقه یی چوق صاغمق معناسنه در
یقال عفق الناقة عفقا وعفاقا اذا اكثر حلبها وسرعتله كتمك معناسنه در یقال عفق الرجل عفقا وعفاقا
اذا ذهب سریعا العافق بری اوته رجوع وترددی كثیر اولان هرشیئه دینور یقال هو عافق ای راجع مختلف
كثیر التردد المعفاق محراب وزننده احبابی چوق زیارت ایدن آدمه دینور دائما ذهاب واياب ایلدیكیچون یقال
رجل معفاق الزیارة ای كثیر الزیارة العفقة تمره وزننده نابدیدلكه دینور یقال یعفق العفقة ای یغیب الغیبة وعفقه
اطفاله مخصوص بردرلو لعب آدیدر كه طبراغی یغوب متعارفلری وجه اوزره اوینارلر عفاق كتاب وزننده
ابن مری دركه باهله قبیله سندن احدب بن عمرو نام كمسه مزبوری برقحط ایامده اشترا وبریان ایدوب اكل
ایلمشدر العیفقان عینك فتحی وفانك ضمیله عرفج كبی بر اوتك اسمیدر الاعفاق همزه نك سكونیله بركسه اقتضاسی
یوغیكن بیهوده بریره چوق واروب كلمك معناسنه در یقال اعفق الرجل اذا اكثر الذهاب والمجیء فی غیر حاجة
العفق ضمتینله سباعدن قورد لره دینور ذئاب معناسنه عفیق زبیر وزننده اعلامدندر فزع بن عفیق
تابعیندندر التعفیق سوری یی كندكلری سمتدن طوپلیوب كیرو دوندرمك معناسنه در یقال عفق الغنم بعضها
علی بعض اذا ردها عن وجوهها المنعفق فانك فتحیله اسم مكاندر دونه جك یره دینور منعطف معناسنه
بعضلر صودن دونه جك یره تخصیص ایتدیلر الانعفاق انفعال وزننده برایشه سرعتله قوشوب كتمك معناسنه در
یقال انعفقوا فی حاجتهم اذا امضوا فیها واسرعوا المعافقة مفاعله وزننده بركسه یی الداتمغه چالیوب دورشمك
معناسنه در یقال عافقه اذا عالجه وخادعه مخادعه معالجه اوزره مرتبدر وقورد كیدوب كلوب سوری یی تباه وافساد
ایلمك معناسنه در یقال عافق الذئب الغنم اذا عاث فیها ذاهبا وجائیا التعفق تفعل وزننده صغنمق معناسنه در
یقال تعفق بفلان اذا لاذ الاعتفاق افتعال وزننده ارسلان شكار اوزره دونوب صالمق معناسنه در یقال
اعتفق الاسد فریسته اذا عطف علیها وقلجله چار پشمق معناسنه در كه مشاركت ایچوندر یقال اعتفق القوم
بالسیوف اذا اجتلدوا معفق منبر وزننده بر رجل اسمیدر العفلق جعفر وزننده والعفلق عملس وزننده بول
وسلپوك وصوپیق فرجه دینور یقال فرج عفلق وعفلق ای واسع رخو وشاشقین و بون و بد نطق عورته دینوركه
سو یلدیكی كندیسی دخی بیلمز اوله اكاعفلقه دخی دینور عملسه كبی یقال امرأة عفلق وعفلق وعفلقة ای خرقاء
سیئة المنطق العفلوق زنبور وزننده احمق و بمغز آدمه دینور العقیق امیر وزننده یمنی دیدكلری قرمزی حجرك
اسمیدر كه معروفدر یمن اولكه سنده و بحر رومیه سواحلنده بولنور وآنك برنوعی واردر كه طوزلنمش اتدن اقان
صو رنكنده بولانق اولوب وخفیجه آق آق خطوطی اولوب حجر مرقومله تختم محاربه ومخاصمه هنگامنده خوف
واضطراب قلبی مسكن وذروری جمیع اعضادن دمك انقطاعنی موجبدر وجمیع اقسامنك ذروری دیشلرك چركك
وصفرتی مزیل ومحروقنی طلا تحرك اسنانی دافعدر مفردی عقیقه در جمعی عقائقدر وعقیق دره یه دینور
جمعی اعقه در وسیل صوینی باردیغی آقندی یه دینور یقال نزلوا فی العقیق ای الوادی وكذا كل مسیل شقه
ماء السیل ومدینه ده و یمامه ده وطائفده وتهامه ده ونجدا ولكه سنده بر موضع آدیدر و بونلردن بشقه الی
قطعه موضعك آدیدر وعقیق مولودك صاچنه وتویینه دینوركه موی مادرزاد تعبیر اولنور كرك انسان وكرك
بهایم اولسون شارح دیر كه عق ماده سی شق وقطع معناسنه موضوعدر شعر مولود قطع اولندیغنه مبنی

عقیق وعقه وعقق اطلاق اولندی وعقه فی الاصل مصدر دره یه و آقندی یه عقیق اطلاقی منشق
اولدقلرینه مبنی در یقال قطع عقیق الولد وهو شعر كل مولود من الناس والبهایم وحجر مزبوره عقیق
اطلاقی مدار قطع دم اولدیغنه مبنی در العقة عینك كسریله بودخی یكی طوغمش مولودك صاچنه وتوینه
دینور وعند البعض عقه انسان ایله حمار جنسندن اولانه مخصوصدر جمعی عقق كلور عنب وزننده
العقیقة سفینه وزننده بودخی مولودك صاچنه وتوینه دینور وایكی یاشنه وارمش جذعك یوكنه دینور
ومولودك صاچی قیرقلوب تراش اولدقده ذبح اولنان قیونه اطلاق اولنور مترجم دیر كه شق معناسندن مأخوذدر
ومنه الحدیث الغلام مرتهن بعقیقته ای ان اباه یحرم شفاعة ولده اذا لم یعق عنه وهی الشاة التی تذبح عند حلق
شعر المولود رسول اكرم صلی الله علیه وسلم حضرتلری دائما قبیح اسملری حسنه تغییر ایلمریله عقیقه یی دخی
نسیكه یه تحویل بیوردیلر وعقیقه نك صفات وشروطی شرعة الاسلام نام كتابده مفصلا مشروحدر انتهی
وعقیقة البرق شمشكك سحاب ایچره قلان اوزون شعاعنه اطلاق اولنور عربلر اكا تشبیهله تابدار قلجلره عقایق
اطلاق ایدرلر وعقیقه صوطلومنه واز یقدغار جغنه دینور وایرمغه دینور نهر معناسنه وثوبدن برتلوب
قوپرلدیغی حینده صارقی طرزنده قوپان بر پارچه سنه دینور وسنت اولان چوجغك سنتدر یسنه دینور وهوایه
طوغری آتیلان اوقه دینور شارحك بیاننه كوره بو مخصوص اوقدر كه جاهلیتده اكا سهم الاعتذار دخی دیرلر ایدی
عادات جاهلیه دن دیت قتیله متعلق بر ماده ضمننده هوایه بر اوق آتارلر ایدی بینلرنده متعارف اولان وجه
اوزره نزول ایدرسه رضاداده اولورلر ایدی العقق صرد وزننده بودخی شمشكك سحاب ایچره قلان اثر شعاعنه
دینور العق عینك فتحی وقافك تشدیدیله یارمق معناسنه در یقال عقه عقا من الباب الاول اذا شقه
ومولودك حلق شعرنده عقیقه كسمك معناسنه در یقال عق عن المولود اذا ذبح عنه وهوایه طوغری اوق آتمق
معناسنه دركه ذكر اولندی یقال عق بالسهم اذا رمی به نحو السماء وعق صفت اولور كاسیذكر العقوق قعود
وزننده والمعقة محبه وزننده ولد پدر ومادرینه عصیان ایلمك معناسنه دركه شق عصای طاعت ایدر یقال عق
والده عقوقا ومعقة من الباب الاول ضدبره العاق والعق عینك فتحیله والعقق فتحتینله پدر ومادرینه
عاصی اولان ناخلفه دینور شارح دیر كه صواب اولان عقق اولمقدر صرد وزننده كه عاقك معدولیدر عامر وعمر كبی
انتهی وعاق لفظنك جمعی عققه در العقق ضمتینله بودخی عاق وعاصی اولان ناخلفه دینور یقال ولد عاق
وعق وعقق وعقق ای عاص لوالده عقاق قطام وزننده عقوقدن اسمدر بدر ومادره عاصیلغه دینور العق
والعقاق عینلرك ضمیله آجی صویه دینور یقال ماء عق وعقاق ای مر العقوق صبور وزننده كبه قصراغه
دینور قطع عفر وقطع شبهه ایلدیكنه یاخود حملی مقطوع ومجزوم اولدیغنه مبنی در یقال فرس عقوق ای حامل
وكبه اولمیان قسراغه دیمكله ضد اولور یقال فرس عقوق ای حائل بعضلر عندنده كبه اولمیانه عقوق اطلاقی
تفأل جهتیله در جمعی عقق در ضمتینله وجمع الجمعی عقاق در كتاب وزننده وطلب الابلق العقوق مثلی كه ممتنع
الحصول اولان نسنه یی طلب معرضنده ضرب اولنور بلق ماده سنده بیان اولندی ونوی العقوق اطلاق
ایتدكلری خرما چكردكی كه بغایت یومشق اولمغله اغزده چینور كبه آتلر ملایمتدن ناشی كوه لیوب اكل ایتدكلریچون
اطلاق اولندی العقاق سحاب وزننده والعقق فتحتینله قسراق كبه اولمق معناسنه در یقال عقت الفرس
عقاقا وعققا من الباب الثانی اذا حملت وعند البعض عقاق سحاب وكتاب وزنلرنده كبه اولان قسراغك بعینه
حملنه دینور وعقق یارلمق انشقاق معناسنه در یقال عق الشیء یعق كعض یعض عققا اذا انشق عقه
بقه وزننده نمر بن قاسط قبیله سندن بر بطن در وعقه هواده شمشكك اوزون اوزادی شعاعنه دینور و یرده
اولان درین چقوره دینور العق عینك كسریله بودخی یرده اولان درین چقوره دینور یقال وقع فی العقة
والعق ای الحفرة العمیقة فی الارض العقة عینك ضمیله چوجوق اوینجاغنه دینور العقان عینك كسریله
خرما اغاجنك واوزم اصمه سنك دیبلرندن سوروب چقان فلیزلره دینوركه اصلاح ایچون انلری قطع ایدرلر
الاعقاق همزه نك كسریله خرما اغاجنك واوزم اصمه سنك دیبلرندن زوائد فلیزلر سوروب چقمق معناسنه در
یقال اعقت النخلة او الكرمة اذا اخرجتا العقان و بر نسنه یی آجی قلمق معناسنه در یقال اعقه اذا امره وقسراق
كبه قالمق معناسنه در مؤلف بونی تكرار ایلمشدر یقال اعقت الفرس اذا حملت بوقیاس اوزره كبه قسراغه معق
دیمك لازم ایدی لكن غیر قیاس اوزره عقوق اطلاق اولندی و بو نوادردندر یاخود لغت ردیه ده معق دخی
اطلاق اولنمشدر العواق عینك فتحی وقافك تشدیدیله خرما اغاجنك رواد فنه دینوركه چوره سنده بیله جه بتن

فدانلرندن عبارتدر تقول اقطع عواق النخل ای روادفه العقعق فدفد وزننده برنوع آق وقاره ایله آلاجه
قوش اسمیدركه صوتی عین وقاف حرفلرینه شبیهدر تركیده صقصغان دیدكلریدر الاعتقاق افتعال
وزننده قلجی قیندن صیرمق معناسنه‌در یقال اعتق السیف اذا استله وسحاب یارلوب آچلق معناسنه‌در
یقال اعتق السحاب اذا انشق الانعقاق انفعال وزننده توزهوایه اغمق معناسنه‌در یقال انعق الغبار
اذا سطع ودوكم پكشمك معناسنه‌در یقال انعقت العقدة اذا انشدت وبلوت دفعة صاغانقله یغموردوكمك
معناسنه‌در یقال انعقت السحابة اذا انبجت بالماء ومطلقا یارلمق معناسنه‌در یقال انعق الشیء اذا انشق
العلق فتحتینله عامة قانه دینوردم معناسنه علی قول پك قزل قانه یاخود قیوقانه یاخود اویوشق قانه دینور علقه
آندن برقطعه‌در یقال فی ثوبه علق ای دم او الشدید الحمرة او الغلیظ او الجامد اشبو علق ماده‌سی یاپشوب ایلشمك
معناسنه موضوعدر ومطلقا ایلشكن ویاپشقان نسنه‌یه دینور بو راده نسخه‌لر ایكی كونه‌در وایكیسی دخی
صحیح ومحتملدر كیمنده وكل ماعلق عبارتیله كه مجهول ومشدد اللام اوله‌رق مرسومدر بوكه كوره مطلقا كندوسنه
ایلشلوب علاقه اولنان نسنه دیمك اولور وكیمنده علق عنوانده كه سمع وزننده درمرقومدر بوكه كوره مطلقا
ایلشكن ویاپشقان نسنه دیمك اولور زیرا فتحتینله فعل فاعل معناسنه كلور لكن بونی ذیلنده والطین الذی یعلق
بالید معناسی مؤیددر واله یاپشقان بالجغه دینور وخصومت ومحبت لازمه معنالرینه مصدر اولورلر كما سیذكر
وعلق سلوك تعبیر اولنان سیاه واوزنجه قورده دینوركه اعضایه یاپشدریلور واشجار طورسندن مواشی
ییدیكی طورغه دینور ویولك ایشلك یرینه دینور وقیونك بكره ایلشوب ایپ چكیلان نسنه‌یه دینور وبكره‌نك
كندیسنه یاخود ایپ وقوغه ومحوركبی جمله ادواتنه اطلاق اولنور یاخود بكره‌یه تعلیق اولنان ایپه دینور
وعشق ومحبت ایلمك معناسنه‌در علاقه كبی كما سیذكر وعلق القربة عرق القربة معناسنه‌در كه شدت ومحنتدن كنایه‌در
یقال وقع فی علق القربة ای عرقها وعلق برایشی ایشلمكه بشلیوب وآنك اوزرینه اولمق معناسنه‌در یقال
علق یفعل كذا ای طفق وبیلمك معناسنه‌در یقال علق امره علقا من الباب الرابع اذا علمه وبرنسنه‌یه ایلشوب
طوتلمق معناسنه‌در ومنه المثل * علقت معالقها وصر الجندب * ومثل مزبور صر ماده‌سنده بیان اولندی
مترجم دیركه كرچه مؤلف ماده مزبوره‌یه احاله ایلدی لكن آنده بردر او تعرض ایلمدی اصلی بودركه برقیوقربنده
یورد طوتمش بركسه بركون اول قیویه واروب ایپنی قیونك ایپنه بند ایلدكدنصكره قیوصاحبی دواروب حق جوار
ادعاسنده اولدی قیوصاحبی سیندن سؤال ایلدكده ایپنی قیوسنك ایپنه بند ایلدیكنی اخبار ایلدی قیوصاحبی
بونی ایشتدكده نه بیانه سویلرسن ایكی آلوب بوسمتدن برطرف اول دیو استثقال ایلدكده مزبور كلام مرقومی
ایراد ایلدی یعنی قیونك صوچكمك آلتی بغلنوب وجندب اوتمكه بشلدی كه حرارت ایلمدن كنایه‌در پس بكا بورادن
ارتحال امر محالدر دیمكدر بركسه كندی ایشنده كماینبغی متانت واستحكام ویردكده ضرب اولنور وبعضلر
جف القلم مثلنك معرضنده ضرب ایتدیلر وعلق عورت كبه قالمق معناسنه مستعملدر یقال علقت المرأة
اذا حبلت وطوارك اغزینه سلوك یاپشمق معناسنه‌در یقال شربت الدابة الماء فعلقت بها العلقة ای
تعلقت وعلق برنسنه ایلشوب كچمكله یرتلمش یرتغه دینور یقال بثوبه علق ای خرق من شیء علقه وبو حاصل
بالمصدر قبیلندندر العلقة عینك ضمیله بودخی طوارك اغاج طورغندن یدكلری طوروغه دینور وانسانك
كفایت مقداری تعیش ایده‌جك معیشتنه دینور یقال له علقة وهی ما یتبلغ به من العیش وشول اغاجلره
دینوركه یپراقلری قیش موسمنه قالمغله دوه‌لر بهار حلولنه قدر آنكله تعیش ایدرلر وقهوه آلتی وصفرالق
تعبیر اولنان طعام مختصره دینور تقول اطعمنا علقة ای لمجة وجزؤ نجه نسنه‌دن كنایه اولور یقال لم یبق
عنده علقة ای شیء وبرنسنه‌یه آصدقلری آصقیه دینور وایلشكه دینور تقول لی فی هذا المال علقة ای علاقة
العلاق سحاب وزننده والعلاقة سحابة وزننده بونلرده مواشینك اشجار اوجلرندن كچندكلری برك وشاخه
دینور وعلاق صفرالق تعبیر اولنان طعام مختصره دینور علقه كبی كه ذكر اولندی وعلاقه علق كبی بركسه‌یه
كوكل ایلشوب عشق ومحبت ایلمك معناسنه‌در كما سیذكر وبركسه یاخود برنسنه‌یه دروند اولان محبت لازمه‌یه
دینوركه زائل ومنفك اولمیه عینك كسریله‌ده لغتدر یاخود عینك فتحیله محبت مقوله‌سنك ایلشكنه دینور وكسر ایله
قامچی مقوله‌سنك قولنه دینوركه كوشه تازیانه تعبیر اولنور پس علاقه اسم اولور یقال بقلبه لفلان علاقة بالفتح
وبالكسر ای الحب اللازم للقلب او بالفتح فی المحبة ونحوها وبالكسر فی السوط ونحوه وعلاقه ایلشك معناسنه‌در
علقه كبی تقول لی فی هذا المال علاقة ای تعلق وذخیره جلبی ایچون قافله‌یه قوشلوب كوندریلان دوه‌یه دینور

وصداقت معناسنه‌در یقال بینهما علاقة ای صداقة وخصومت معناسنه كلمكله ضد اولور یقال بینهما علاقة
ای خصومة وبرآدمك ایلشوب دائما مقید اولدیغی نسنه‌یه دینور كار وصنعت وحرفت كبی یقال مالفلان علاقة
ای ما یتعلق به من صناعة وغیرها وكفاف اوزره كچنه‌جك معاشه دینور یقال لفلان علاقة ای ما یتبلغ به من عیش
وعلاقة المهر خاتونك اهل واولیاسی راضی اولوب آنكله خاتونی تزویجه تزوج ایدن آدمه تعلق والتیام ایلدكلری
مقداردن عبارتدر مثلا یوز غروشدر جمعی علائق كلور یقال ادی علاقة المهر ای ما یتعلقون به علی المتزوج وعلاقه
تابعیدن زیادك پدری اسمیدر واوله اطلاق اولنور العلوق قعود وزننده والعلق عینك كسریله
والعلق فتحتینله والعلاقة عینك فتحیله بركسه‌یه یاخود برنسنه‌یه كوكل ایلشوب عشق ومحبتنه كرفتار اولمق
معناسنه‌در یقال علقه وعلق به علوقا وعلقا وعلقا وعلاقة من الباب الرابع اذا هواها واحبها ذو علق فتحتینله
بنواسد یوردنده برطاغدر آنده جماعت مزبوره ربیعة بن مالك اوزره هجوم ایلمكله ینلرنده یوم ذی علق معروفدر
العلق خلق وزننده طوار اغاج طورغندن اوتلامق معناسنه‌در یقال علقت الابل العضاة وعلقت علقا
من الباب الرابع والاول اذا رعتها من اعلاها وعلق شول یرتغه دینوركه كا برنسنه ایلشوب طوقنمغله یرتلمش اوله
یقال اصاب ثوبه علق وعلق بفتحتین كالمز ای خرق من شیء علقه وعلق برموضع آدیدر وبرشجر آدیدركه دباغلر
استعمال ایدرلر وسوكمك معناسنه‌در یقال علقه علقا من الباب الاول اذا شتمه وبرآدمی دیلمك معناسنه‌در یقال
علقه بلسانه اذا اسلقه علقه فتحاتله اسمادندر علقة بن عبقر بن انمار بجیله قبیله‌سندن بركسه‌دركه اصحابدن
جندب بن عبد الله العلقمی انك اولادندر وعلقة بن عبید ازد قبیله‌سی رجالندندر وعلقة بن قیس بطن اسمیدر
وامامحمد بن علقة التیمی الادیب عینك كسریله‌در وعلقة بن الحارث كه قبیلهٔ قیس رجالندندر قبره وزننده‌در كذلك
عقیل بن علقه كه شاعردر وهلال بن علقه كه قادسیه وقعه‌سنده سرعسكر عجم اولان رستمك قاتلیدر قبره وزننده‌در
المعلوق بوغزینه صوایچركن سلوك یاپشمش انسان وحیوانه دینور یقال علق الرجل علی بناء المفعول فهو
معلوق اذا نشب العلق بحلقه علاق قطام وزننده اسم فعل امردر تعلق قیل معناسنه‌در تقول علاق یاهذا
ای تعلق العلق صرد وزننده غیرمنصرف اوله‌رق آفت وداهیه‌نك علمیدر فلق لفظیله استعمال اولنور
عالق وفالق لفظلرندن معدولدر یقال جاء بعلق فلق ای بالداهیة وعلق اولومره اطلاق اولنور منایا معناسنه
واشغاله اطلاق اولنور وجمع كثیره اطلاق اولنور مؤلف والعلق كصرد المنایا والاشغال والجمع الكثیر عبارتیله رسم
ایلمكله اولمنوال اوزره ترجمه اولندی انجق وجه مذكور اوزره علق لفظنی داهیه معناسنده وبونلرده صرد ایله وزن
ایلمكله هله داهیه‌ده مفرد اولدیغی ظاهر اولوب لكن بو معنالر جمع اولمغله مفرد تركیبنه ملایم دكلدر غالبا ذهنی اوله
متعلق اولمغله بو راده دخی من غیرتنبه صرد ایله وزن ایلدی زیرا مقتضای معنا بو راده علق جمع اولمقدر غرف كبی كه
غرفه‌نك جمعیدر پس علق دخی علقه‌نك جمعی اولور غرفه وزننده فلیحرر ذو معلقه مرحله وزننده ایلشكن
آدمه دینوركه هر كوردیكی واوغرادیغی نسنه‌یه ایلشوب تعلق ایدر اوله یقال رجل ذو معلقة اذا كان یتعلق بكل
ما اصابه المعلاقان میمك كسریله معلاقك تثنیه‌سیدر قوغه وزنبیل مقوله‌سنك ایكی طرفنده اولان ایلره دینوركه
آنلر ایله آصیلورلر ومعلاق وذو معلاق بحث وبرهانله جدل وخصومت ایدن آدمه اطلاق اولنور یقال رجل
معلاق وذو معلاق ای خصم یتعلق بالحجج ومعلاق لسانه اطلاق اولنور یقال هو شدید المعلاق ای اللسان ومطلقا
كندیسیله برنسنه ایلشدیرلوب آصیلور اولان شیئه دینور آصه‌جق چنكال واوزنكی دوالی كبی جمعی معالیق در
یقال فی بیته معالیق التمر والعنب وهو كل ما علق به الشیء ومعالیق برجنس خرما اغاجنك اسمیدر المعلوق میمك
ضمیله بودخی كندیسیله برنسنه ایلشدریلوب آصیلور اولان شیئه دینور العلقی سكری وزننده برنوع نباتدركه
دالری انجه وقیرلمسی عسیر اولور اندن سپوركه اتخاذ ومطبوخی استسقا ایچون شرب ایدرلر مفرد وجمعنه
اطلاق اولنور العالق علق دیدكلری نبات مزبور اوتلیان دوه‌یه دینور ومغیلان كبی ایری مبشه اغاجلرینه
بیونی اوزادوب اوتلیان دوه‌یه دینور العلیق قبیط وزننده والعلیق قبیطی وزننده برنوع نباتدركه اغاجلره
صارمشوب طولاشور ورقنی اغزده چیكمك دیش اتلرنی مقوی واغزده حادث اولان قلاع مرضنی دافع وضمادی
كوزه عارض اولان بیاضی وقبارمسنی مزیل وبواسیره مفیددر وكوكی بوكركده اولان طاشلری پاره‌لمقده مؤثردر
جمیع مفرداتده بونی بوكورتلن دیدكلری نباتله تفسیر ایدرلركه كوچك سیاه توت كبی یمشی اولور وما كولدر
علیق الجبل وعلیق الكلب برر نبات آدلریدر مفرداتده علیق الجبل بكورتلنك جبلی قسمیله مفسردركه تیكنلری
آزوداللری آق وتدویره مائل اولور وعلیق الكلب بكورتلندن اكبر وشجره شبیه اولور وثمری زیتون طرزنده وشكل

بعده قرمزى اولورتركيده قوش بورنى وايت بورنى و بيان كلى ديرلر العوالق جوهر وزننده غول بيابانى يه
اطلاق اولنور وحرصلو قانجق كلبه دينور وقو بروغه دينور ذئب معناسنه وسباعدن قورده دينور ذئب معناسنه
وآجلغه اطلاق اولنـور تقول اخذنى العوالق اى الجوع العوالق يمنده برطائفه دركه وادى الحنك نام محلده
اقامت ايدرلر العلاقة كتابه وزننده قامچى مقوله سنك قولينه دينوركه ذكر اولندى و ياى آصمق ايچون باغلد قلرى
نسنه يه دينـور العلاقية ثمانيه وزننده شول كمسه يه دينوركه ايلشديكى نسنه دن آيرلمز اوله يقال رجل علاقية
اذاعلق شيئالم يقلع عنه العلقة عينك فتحيله ثوبى اغاج وچالى مقوله سى نسنه ايلشوب چكمكه دينور العلق
عينك كسريله مصدردركه ذكر اولـندى وايلشك معناسنه در علاقه كبى يقـال له فى هذا الشئ علق اى علاقة
ونفيس وفاخر نسنه يه اطـلاق اولنـوركه اكا قلب تعلق ايدر جمعى اعلاق وعلوق كلور يقـال جاء بالاعلاق
والعلوق اى النفـائس ودغارجغه دينورجراب معناسـنه بوايكى معناده عينك فتحيله ده جائزدر و باديه على قول
بلملش كهنه سنه دينـور وفاخر وكريم ثوب وقاشه دينور وقلقانه ياخود قلچه دينـور و برنسنه يه علاقه سى اولان
آدمه دينور بوجهتله دائماعلم ومعرفته محبّ وتابع اولان آدمه علق علم اطـلاق اولنور طلب علم وتبع علم كبى
يقـال هوعلق علم اى يتبعه و يحبه و يقـال فلان علق شرّ اذاكان كذلك المتعلق اسم مفعول بنيه سيله علق
وعلاقـه كبى ايلشكه اطـلاق اولنـور تقول لى فى هـذا المـال علقة وعلق وعلوق وعلاقة ومتعلق بمعنى
العليق امـير وزننـده طوارك يمنه اطلاق اولنـوركه طوربه يه وضع اولنـور يقـال علق مخلاة بلاعليق
اى بلاقضيم علـيق زبـير وزننـده اسمادندر جبـان بن عليق طىّ قبيله سندن بركسه در العلـيقة
سفينه وزنـنده علاقه كبى ذخيره جلبى ايچون قافـله يه قوشيلان دوه يه دينـور العلوق صـبور
وزنـنده اولومه اطـلاق اولنـور يقـال علقت به العلوق اى المنية وغول بيابانى يه اطـلاق اولنـور
وآفت وداهيه يه دينور يقال اصابه العلوق اى الغول وكذا الداهية ودوه ونلايجق نبات واشجاره دينور و برنوع
شجره دينوركه وضع حملى متقرّب اولان ناقه لر اوتلار ومطلقـا آدمه يابشان شيئه دينور وشول ناقه يه دينوركه
كندى كوشكندن غيرى يه ياقلمغله ولدينه اصلاميل وحنين ايتميوب هر بار يقين كلسه آنى استشمـام ايدوب تبرّى
ايدراوله يقـال ناقة علوق اذاكانت تعطف على غير ولدها فلاترأمه واتما تشمه بانفهـا وتمنع لبنها بوراده فلاترأمه
ضميرى ولده راجعدر كرچه مقتضـاى نظم سياق غيره راجع اولمقدر لـكن اصول سـائره دن ولده ارجاعى لايح
اولمشدر ازجمله زمخشرى مقدمة الادبده علوق آنكه بچه رامى بو بدوشيرندهد عبارتيله رسم ايلمشدر وذكرى
آتى مثلى بونك ذيلنده ايراد ايلمشلردر واقعـا بومعنايه ملايمتى ظـاهردر وزوجنك غيرنى سومين خاتونه دينور يقـال
امرأة علوق اذاكانت لاتحب غير زوجها و بوغوره رام اولميان ناقه يه دينور وولدينه ياقلميان ناقه يه دينور ومنه
قولهم * عاملنا معاملة العلوق * يقال لمن تكلم بكلام لافعل معه يعنى بركسه برسوزى سويليوب بارنسنه وعدايدوب
عهده سندن كلدكده ايراد اولنور ودائمـا غيرك اولادنى ارضاع ايدن سوداناسنه دينـور العلقة عينك كسريله
يكى طوغمش چوجغه ابتدا ديكلمش ثوبه دينـور على قول يكلرى يوق عرب كوملكنه دينـور ياخود شول ثوبه
دينوركه بچيلوب لكن ايكى طرفى اوجقور باغلنه جق يره قدر ديكلمامش اوله كه بونى كوچك قيزجغزلر كيونورلر ياخود
نفيس وفاخر ثوبه دينـور و براغاج اسمـيدر كه انكله دباغت اولنور وعلقه بر رجل اسمـيدر العلقات فتحاتله
علقه نك جمعيدر كه عرقة القربه معناسـنه در نته كه ذكر اولندى ومنه يقـال استأصل علقـاتهم اى عرقاتهم
العلاق زنّار وزننـده برنبات آديدر العلاقى ربّانى وزننـده مصرك طرف جنوبيسنده برحصن آديدر العلاقى
سكارى وزننده انسانه وضع اولنـان القـابه اطلاق اولنور مفردى علاقيه در ثمـانيه وزننـده العلابق بودخى
القابه اطـلاق اولنور مفردى علاقه در كتابه وزننـده قامچى قوابى كبى آدمه طـاقلد يغيچون اطلاق اولندى
وشول شكارلره دينـوركه اياقلرينه دوزاقلرك ايپلرى چكوب ايلشمش اوله الاعـلاق همزه نك كسريله برعضوه
سلوك ياپشدرمق معناسـنه در يقال اعلق الرجل اذا ارسل العلق ليمص بوراده ترجمه مزحاصل معنادر زيرا
اصل معنا ياپشمق ايچون سلوك صـالبورمكـدر ونفيس وفاخر ماله صتاشمق معناسـنه در يقـال اعلق فلان
اذاصـادف علقـا من المـال و بربلاى عظيم پيدا ايلمك معناسـنه در يقـال اعلق الرجـل اذاجاء بالداهية
وصوچكدكارى قونغه ايپنك اوجنه ايكى دوه قوشمق معـناسـنه در يقـال اعلق بالغرب بعيرين اذاقرنهما بطرف
رشائه وياية آصاجق باغ طاقمق معناسـنه در يقـال اعلق القوس اذاجعل لهـا علاقة وآوجينك دوزاغنه
آوطولشوب طوتلمق معنـاسنه در يقـال اعلق الصـائد اذاعلق الصيد فى حبالته التعليق برنسنه يى برنسنه يه

بكروب آصمق معنـاسنه در يقال علق الشئ اذاجعله معلقـا اساسده تعليق برنسنه يى معلق قلمق معناسنده
مرسومدركه نه قطع ونه ترك ايلمكدن عبارتدر يقـال علق امره وامره معلق اذالم يصرمه ولم يتركه ومنه تعليق افعال
القلوب انتهى وتعليق قپويى قپامق معناسـنه در يقال علق الباب اذاازلجه و برآدمك عشق ومحبتنه كرفتار
اولمق معناسنه در يقـال علق فلان امرأة على بناء المجهول اذااحبهـا التعلق تفعل وزننده بودخى برنسنه يى
برشيئه بكوروب اصمق معناسـنه در يقـال تعلق الشئ اذاجعله معلقا و برآدمك عشق ومحبتنه كرفتـار اولمق
معناسـنه در يقال تعلق المرأة وتعلق بها اذااحبها الاعتلاق افتعال وزنـنده بودخى برمحبوبك عشق ومحبتنه
كرفتـار اولمق معناسـنه در يقـال اعتلق الغلام اذااحبه المتعلق اسم فاعل بنيه سيله علقه ايله يعنى سدّرمق
مقـداريله تعيش ايدن آدمه دينـور ومنه المثل * لبس المتعلق كالمتأنق * يعنى كفـايت مقداريله تعيش ايدن آدم
طعـام خصوصنده تدقيق واهتمام ايدوب ديلديكنى تناول ايدن كمسه كبى دكلدر مضرب مثل معلومدر علاّق
شدّاد وزننـده اعـلامدندر عـلاّق بن ابى مسلم وعثمـان بن حسين بن عبيدة بن علاّق محدّثلردر وعلاّق بن
شهاب بن سعد بن مناة جاهليه دن بركسه در العمق عينك فتحى وضميله والعمق ضمتينله قيو ودكز مقوله سنك
درينلـكنه دينـوركه دبنه طوغرى بعددن عبـارتدر يقـال عمق البئر وعمقها كذا اى قعرعا العماقة جماقه
وزنـنده درين اولمق معنـاسنه در يقـال عمقت البئر عماقة من الباب الخامس اذاصارت قعيرة وعماقه وعمق عينك
ضميله يول بعيد ياخود طويل اولمق معنـاسنه كلور يقـال عمق الطريق وعمق عماقة وعمقا من الباب الخامس
والرابع اذاكان عميقـا العميق امير وزنـنده وصفدر ديبى درين قيو ودكز مقوله سنه دينـور جمعى عمق كلور
ضمتينله وعمق كاور عنب وزننده وعمايق كلور وعماق كلور عينك كسريله يقال بحر عميق و بئر عميقة اى قعيرة وعميق بعيد
ياخود دور ودراز اولان يوله اطـلاق اولنور ومنه قوله تعـالى يأتين من كل فج عميق اى بعيد اوطويل و يقـال
فى التعجب ما ابعد عمـاقة البئر وما اعمقها العمق عينك فتحيله بيـابانك بعيد اولان اطرافنه دينـور عينك ضميله ده
جائزدر جمعى اعمـاق در وقورتمق ايچون كونشه وضع اولنمش خرما قورغنه دينـور وطائفده بروادى آديدر
و بلاد مزينه ده برموضع ياخود برصو آديدر بونده فتحتينله ده جائزدر وحلب نواحيسنده برقضانك آديدر و باديه ده
وادى القرع نام محلـده برپيكار آديدر ونهر فرات اوزرنده برحصن آديدر كه حالا خرابه در مؤيد خليل بن ابراهيم
العمقى اورادندر العمق صرد وزنـنده وضمتينله ذات عرق ايله معدن بنى سليم بيننده كه مكه جاده سنده در حجاج
كوفـه نك برقوناق يرينك آديدر ياخود ضمتينله خطـادر عمق ذكرى وزنـنده برنبات آديدر واكا عماقيه دخى
دينـور ثمانيه وزنـنده وعمق شول ارضك اسمـيدركه آنده ابوذؤيب الهذلى نام برشـاعرك يار وهمدمى قتل
اولنمغله مرثيه سنده اشبو * لمـارأيت اخا العمق تاوبنى * همى وافرد ظهرى الاغلب الشيح * بيتيله ندبه ايلمشدر
و بعضلر بونده عمق لفظنى عينك ضمـيله روايت و برده ايله بيـان ايلديلر الاعماق همزه نك فتحـيله حلب ايله
انطاكيه بيننده بر بلده در زمينى مصبّ ميـاه كثيره اولمغله دائمـا مرج وچيل اولور همـان شدّت صيف ايامنده
برمقدارجه چكيلور و بوآنفـا ذكر اولنان عمق نام قضا اوله جقدر اجزاسى اعتبـاريله جمع اولنمشدر حالا عمق
اوه سى ديدكلرى آنك اوه سيدر حشم نشين اولان اكرادطائفه سنك قشلاقلريدر العمقة فتحـاتله طلومده قلان
ياغ بلاشغنه دينـور العمق فتحتينله حقّ واستحقاق معناسـنه در يقـال له فيه عمق اى حقّ العاعق ذكر
اولنـان عمق نام نبات اوتليـان دوه يه دينور عمـاق كتاب وزننـده برموضعدر اعامق همزه نك فتحيله بروادى
آديدر الاعماق همزه نك كسريله درين قلمق معناسنه در يقـال اعمق البئر اذاجعلهـا عميقة التعميق اعماق
معناسنه در يقال عمق البئر بمعنى اعمقها و برنسنه ده درين نظر وفكر ايلمك معناسنه دركه تدقيق وامعاندن عبارتدر
يقال عمق النظر فى الامور اذابالغ الاعتماق افتعال وزننده درين ايلمك معناسنه در يقال اعتمق البئر اذاجعلها عميقة
التعمق تفعل وزننده درينلمك معناسنه در ومنه يقـال تعمق فى كلامه اذاتنطع العمـاليق والعمالقة عيلرك
فتحيله عمليق اولادندن برقوم ايدى كه اطراف بلاده متفرق اولمشلر ايدى وعمليق قنديل ياخود قرطاس وزننده ابن
لاوذ بن ارم بن سام بن نوح عليه السلام در شارح ديركه قوم عاد بقيه سندن جباره ايديلر شام ديارنده تمكن ايدرلر ايدى
جالوت انلردن ايدى العملقة دحرجه وزنـنده اينـجمك وحدتلمك عـلى قول اسهاالله دفع ايتمك معناسنه در
يقـال عملق الصبىّ اذابال وسلح اوهوالرمى بهمـا وسوزى درين سويلمك معناسـنه در يقـال عملق فى الكلام اذاعمق
العملاق قرطـاس وزننده شول آدمه دينـوركه ظرافت وزاكتله ناسى فريفته ومخدع ايدر اوله يقال رجل عملاق
اى يخدعك بظرفه العندقة بندقه وزنـنده بطنك اشاغيسنده كوبك ياننده كى چقوره دينـوركه بوغاز چقورى

طرزنده اولور مراد کویك چقوری اوله جقدر العنفق جعفر وزننده برنسنه‌نك خفته دینور که مراد خفیف نسنه
اوله جقدر بو معنادندر که آلت دوداقله اکك ارالغنده بتن آزجه و خفیفجه صقال تللرینه عنفقه دینور مؤلف
مسامحه اوزره تفسیر ایلمشدر یقال شیء عنفق ای خفیف زیرا خفت عنفقه‌نك معناسیدر یقال عنفق الشیء اذا خف
وقل و عنفق لفظنك مؤنثی عنفقه‌در یقال فی عنفقته شعرات بیض وهی شعیرات بین الشفة السفلی والذقن
العنق عینك ضمی و ضمتیله والعنیق امیر وزننده والعنق صرد وزننده بوینه دینور جید معناسنه مذکر
ومؤنث اولور جمعی اعناق در و عنق ناسدن برکروهه اطلاق اولنور تقول اتانی عنق من الناس ای جماعة ورؤسای
قومه اطلاق اولنور یقال هو عنق قومه ای رئیسهم وهم اعناق ای اشراف وعنق الکرش اشکنبه‌نك اسفلندن
عبارتدر که مراد کودن بغرسغنك اشاغیسیدر وعنق الخبر بر وخیر و حسنه‌دن برقطعه‌یه اطلاق اولنور یقال لفلان
عنق من الخبر ای قطعة منه ومنه الحدیث المؤذنون اطول الناس اعناقا یوم القیمة ای اکثرهم اعمالا اورؤساء لانهم
یوصفون بطول العنق وروی بکسر الهمزة ای اسراعا الی الجنة یعنی یوم قیامتده مؤذن زمره‌سی جمله‌دن ازید
اعمال حسنه قطعه‌لرینه مظهر اوله‌رق محشور اولورلر بعضلر اشراف وسادات معناسنه حمل ایلمکله امت محمد
بیننده اشراف وسادات اوله‌رق حشر اولنورلر دیمك اولورز یرا عرب بلر رؤساء و اعیانی طول اعناقله توصیف ایدرلر
وافظ مزبور همزه‌نك کسریله‌ده مروی اولمغله اسراع معناسنه اولمغین جمله‌دن زیاده جنته سرعت ایدن طائفه
مؤذن کروهی اولور دیمك اولور و بونده التی کونه وجه دخی ذکر ایدرلر شروح کتب احادیثده مبسوطدر وعربلر
عنق ایله برنسنه‌نك اولندن کنایه ایدرلر مثلا کان ذلك علی عنق الدهر دیرلر علی قدیم الدهر معناسنه وهم عنق الیك
دیرلر آنلر سکا مائل و منتظرلردر دیمك اولور زیرا بیون مدار میل و توجه و انتظاردر ذوالعنق مقداد بن اسودك
فرسی لقبیدر و یزید بن عامر بن ملوح نام کسنه‌نك لقبیدر و برشاعر جذامی لقبیدر وخویلد بن هلال البجلی لقبیدر بیونی
قالین اولدیغیچون ومزبورك اوغلی حجاج بن ذی العنق جاهلیه رؤساسندندر الاعناق همزه‌نك فتحیله عنقك
جمعیدر که ذکر اولندی بو معنادندر که تشبیه طریقیله روزکارك هوایه اغان توزندیلرینه اعناق الریح اطلاق
ایدرلر یقولون اقبلت اعناق الریح ای ماسطع من عجاجها المعنقة مکنسه وزننده کردانبنده دینور یقال جاءت
وعلیها معنقة ای قلادة و بیوك قوملق او کلرنده کائن انجه اوزون قوم یغننه اطلاق اولنور و بونده قیاس اولان
معناقه اولمقدر زیرا جمعنده معانیق الرمال دیرلر ذوالعنیق زبیر وزننده برموضعدر ذات العنیق حاجر نام محل
قربنده برصودر المعنقة مرحله وزننده بو کری قیا پارچه‌سنه دینور وشول یره دینور که بغایت قوراق اولمغله آنده
اقامت قابل اولمیه یقال بلد معنقة ای لامقام به لجدوبته یوم عانق بین العرب یوم معروفدر الاعنق احمق
وزننده اوزون بیونلو انسان وخبوانه دینور یقال رجل اعنق ای الطویل العنق و بر ایغر آتك اسمیدر که خیول اعنقیه
اکا منسوبلردر و بونده بیاض اولان کلبه دینور و ابراهیم بن اعنق محدثدر بنات اعنق سلفده اعنق نام برمتمول
دهقانك قزلری در که پك خوب و دلبرا ولملریله اشعار عربده ایراد اولنور و اعنق دیدکلری مزبور آیغرك دوللری اولان
قسراقلره بنات اعنق اطلاق اولنور و عمرو بن احمر نام شاعرك اشبو* تظل بنات اعنق مسرجات* لرؤیته یرحن
و یغتدینا* بیتنده وجهین مزبور بله مفسردر شارحك بیانه کوره اکر اعنقدن رجل مراد اولورسه مسرج لفظی
اسم فاعل وآت مراد اولورسه اسم مفعول بنیه‌سیله اولور العنقاء حمراء وزننده اعنقك مؤنثیدر بو مناسبتله
سیمرغ دیدکلری قوشه عنقاء مغرب اطلاق اولنمشدر که معروف الاسم و مجهول الجسم قوشدر نته که غرب ماده‌سنده
ذکر اولندی مترجم دیر که شارحك بیانه کوره تأنیثی داهیه اعتباریله‌در لکن داهیه‌یه عنقاء اطلاقی طائر مزبوردن
متفرعدر وجه اصحی بو فقیرك مغرب ماده‌سنده بیان ایلدیکیدرکه ابتداده دیشی اوله‌رق خلق اولنمشدر کرچه
جثه‌سنك عظم وضخامتی کذلك اتوز کونه رنکدن ترکبی جهتلریله کویا که جماعت طیر تأ ویل و اعتباری دخی ممکندر
لکن انلره حاجت یوقدر ومذکر اولان مغرب ایله توصیفی لحیة ناصل وناقة ضامر قبیلندندر یاخود تذکیری استعظام
جهتنه محمولدرز یرا عربلر شیء کبیره ذکر اطلاق ایدرلر مثلا آری قسمنك یعسوب دیدکلری بیوك رئیسلرینه ذکر النحل
اطلاق ایدرلر وعنقاء ایله آفت وداهیه‌دن کنایه اولنور وعنقاء ملوك غساندن ثعلبة بن عمروك لقبیدر کردنی اوزون
اولدیغندن ملقب اولمشدر و یوکسك واطرافه حواله اولان طاغك باشنده اولان تپه‌یه اطلاق اولنور وقبیلهٔ
قضاعه‌دن برامیرك لقبیدر وابن عنقاء برشاعردر عنق بشری وزننده بر ارضك یاخود بر دره‌نك اسمیدر العنبق
امیر وزننده بری برینك بیونه صارمشمش ایکی کسه‌نك هر برینه دینور یقال هو عنیقه ای معانقه العنق
فتحتیله دوه و سائر دوابه مخصوص برکونه یوروشه دینور که آدیملرنی آچوب بیونلرنی سوندروب یره دوشنه‌رك

اشکین یورو یشندن عبارتدر نشاط وسرعتله اول رسمه یوررلر طریق حجازده کیجه ایچره دوه‌لر نشاطه کلوب اول کونه
یوریدکلری مشهود مز اولمشدر و اول دور و درازیابانی اول یوروینشله قطع ایدرلر طیران ایده یوررلر قیاس اولنور
یقال تسیر الابل العنق وهو سیر مسبطر للابل والدابة وعنق مصدر اولور برآدم اوزون بیونلو اولمق معناسنه یقال
عنق الرجل عنقا من الباب الرابع اذا کان اعنق العناق سحاب وزننده دیشی او غلاغه دینور جمعی اعنق
وعنوق کلور عینك ضمیله ومنه المثل* العنوق بعد النوق* یعنی مقدما ناقه‌لر صاحبی ایکن شمدی دیشی اوغلاقلره
قالدی دیمکدر مثل مزبور برکسه وسعت ورخا صاحبی ایکن قلت ومضایقه‌یه دوشدکده ضرب اولنور عناق الارض
فارسیده سیاهکوش دیدکلری جانوردر ترکیده قاره قولق دیدکلری اوله جقدر جانور مزبور دائما ارسلان او کنجه
کیدوب ارسلانك خبرجیسی اولمغله داهیه‌دن و برامر شدید و فظیعدن کنایه ایدرلر یقولون جاء بالعناق وبعناق الارض
ای بالداهیة والامر الشدید وعناق وعناقه هایله خیبت و خسران و نومیدی معناسنه استعمال اولنور یقال
جاء فلان بالعناق والعناقة ای بالخیبة و بنات نعش دیدکلری یدی کوکبك وسطنده اولان کوکبه اطلاق اولنور
نته که قود ماده‌سنده تفصیل اولندی وعناق ایکی یللق رکات مالنه دینور قیل ومنه قول ابی بکر لعمر رضی الله عنهما
حین حارب اهل الردة لو منعونی عناقا مما کانوا یؤدونه الی رسول الله علیه الصلوة والسلام لقاتلتهم علیه ای زکاة عامین
و یروی عقالا وهو زکاة عام مترجم دیر که نهایه‌نك بیانه کوره عناقدن مراد بر یاشنی تمام ایتمامش دیشی اوغلاقدر امام
شافعی بو معنایی اخذ ایله سخالده صدقه‌نك وجوبنه ذاهب اولدی و بعضلر ایکی یللق مال زکاتله تفسیر ایدیلرنته که
عقال بریللغه اطلاق اولنور وعناق مسلم بن عمرو الباهلی فرسنك اسمیدر و برموضع آدیدر ودهناده برمناره عادیه‌نك
یعنی دیکیلی طاش کبی برمیل قدیمك آدیدر نته که ذوالرمه اشبو* عناق فاعلی واحقین کانه* من البغی للاشباح
سلم مصالح* بیتنده ذکر ایلمشدر وعناق طی قبیله‌سی ارضنده بروادی اسمیدر العناقان برموضع آدیدر العناقة
سحابه وزننده غنی قبیله‌سی یورنده برصودر العانقاء نونك کسریله عرب طوشانی وزلاصحانی دیدکلری
جانورك یوه‌لرندن برینه اطلاق اولنور التعنق تفعل وزننده عرب طوشانی مذکور یوه‌سنه کیرمك معناسنه در
یقال تعنق الیربوع اذا دخل العانقاء وطوشان باشنی بیوتی یوه‌سنه کوموب سینمك معناسنه‌در یقال تعنق الارنب
اذا دس رأسه وعنقه فی جحره التعانیق برموضع آدیدر وتعنوق لفظنك جمعی اولور التعنوق تانك ضمیله
یومشق طپراقلی یره دینور المعناق محراب وزننده عنق دیدکلری یورویشی کوزل یعنی اشکنی آچق وراحت
اولان آته دینور جمعی معانیق در یقال فرس معناق ای الجید العنق الاعناق همزه‌نك کسریله سرعت ایلمك
معناسنه‌در یقال اعنق الفرس اذا اسرع وکلبك کردننه قلاده کچورمك معناسنه‌در یقال اعنق الکلب اذا جعل
فی عنقه قلادة وا کین بویلنوب سنبله‌سی چقمق معناسنه‌در یقال اعنق الزرع اذا طال وطلع سنبله واولکر یلدزی
باتمق معناسنه‌در یقال اعنقت الثریا اذا غابت و یل طپراق صاورمق معناسنه‌در یقال اعنقت الریح اذا ذرت
التراب المعنق محسن وزننده شولپك وسرد یوکسك یره دینور که اطراف وحوالیسی یومشق ودوز اوله
ومطلقا یوکسك ارضه و تپه‌یه دینور ومنه یقال مرباة معنقة ای مرتفعة التعنیق برکسه‌نك اوزرینه یوریوب
حواله اولمق معناسنه‌در کویا که بیوندن قاوره یوب طوتمق ایچون یورر کبی یقال عنق علیه اذا مشی واشرف
وخرمانك قیجوغی اوزامق معناسنه‌در یقال عنقت کوافیر النخل اذا طالت ومقعد طشره او غرامق معناسنه‌در
یقال عنقت استه اذا خرجت وخرما قورغی دینه قدر الاجه لنوب اولمغه بشلمق معناسنه‌در یقال عنقت البسرة
اذا بلغ الترطیب قریبا من قمعها و برآدمی خائب ومحروم قلمق معناسنه‌در یقال عنق فلانا اذا خیبه و برکسه‌نك
بیونی دوتوب صقمق معناسنه‌در ومنه حدیث ام سلمة رضی الله عنها قالت دخلت شاة فاخذت قرصا تحت دن لنا
فقمت فاخذت من بین لحییها فقال رسول الله علیه السلام ما کان ینبغی لك ان تعنقیها ای تأخذی بعنقها وتعصریها
او تخیبیها من عنقه اذا خیبه کما ذکر وروی تعنکیها من التعنیك وهو المشقة والتعنیف ولو روی تعنفیها بالفاء لکان
وجها المعنقة محدثه وزننده بر بوجك آدیدر المعنقات اسم فاعل بنیه‌سیله اوزون طاغلره وصف اولور
یقال جبال معنقات ای طوال التعانق تفاعل وزننده والمعانقة مفاعله وزننده بری برینك بیونلرینه صارلمق
معناسنه‌در بونلر عاشق ومعشوق کبی محبت ضمننده صارلمقده مستعملدر نته که اعتناق خصوصنه مخصوصدر
شارحك بیانه کوره کاهیجه احدهما آخر موضعنده دخی مستعمل اولور یقال تعانقا وعانقا اذا التوی کل واحد منه
بالمحبة الاعتناق افتعال وزننده بو دخی بری برینك بیونه صارلمق معناسنه‌در که مشارکت ایچوندر لکن
بو خصومته خاص اولمغله بری برینك بیونلرنی قاوره یوب و بوغزینه صارمشمق اولور یقال اعتنقا فی الحرب

ونحوها بمعنى تعانقا المعتنق اسم مفعول بنيه سيله باديه ده سراب لمعان ايدن يردن اوز ون اوزادى قوم يغنك
چقوب كردينى اوجنه دينور كه كويا سراب ايله اعتناق ايلمشدر العوق سوق وزننده بركسه يى برايشدن آليقومق
معناسنه‌در يقال عاقه يعوقه عوقا اذاحبسه وصرفه وكيجكدرمك معناسنه‌در يقال عاقه اذاثبطه وعوق
براحده خير ومنفعتى اولميان شخصه دينور فى الاصل مصدردر عينك ضميله ده جائزدر جمعى اعواق در يقال هو
عوق من اعواق اى لاخيرعنده وداٸمانلسى خيردن صرف ومنع ايدن شخصه اطلاق اولنور عوقه دخى دينور
يقال فلان عوق وعوقة اذاكان يعوق الناس عن الخير وعربلرك لايكون ذلك آخر عوق قوللرى آخردهر
معناسنه مستعملدر كويا كه زمانك نهايتنه قدر اولمز ديمكدركه عوق وتاخيرك توكنديكى وقتدر وعوق عائق
معناسنه اولور كاسيدكر ودره نك بورغاج برينه دينور يقال نزلوا عوق الوادى اى منعرجه وحجازده برموضع آديدر
ياخود بونده ضمه در ياخود ضم ايدنلر غلط ايلديلر ياخود صردوزننده‌در وعوق خاتونك زوجنك قلبنه كيروب يانده
مرغوب ومعتبر اولمق معناسنه مستعملدر يقال ماعاقت المرأة ولالاقت عندزوجها اى لم تلصق بقلبه بومعنا حاصل
معنادر ومفعولدن اكتفا ايله بويلجه مستعملدر وهميشه لاقت كلمه‌سيله مستعملدر اصل تركيب ماعاقت المرأة
زوجها عن النظر والمحبة الى الغير ولالاقت عنده اى لاصقت تقديرنده در يعنى مرأه زوجنى غيره نظر ومحبتدن
صرف ايله كندوسنه حصر وتخصيص ايلمدى ديمكدركه عندنده وقع واعتبارى مستلزمدر ولياقة التعاق
معناسنه‌در وتركيب مزبور هميشه مقام نفيه مخصوصدر التعويق والاعتياق بونلرده عوق وصرف ايلمك
معناسنه‌در يقال عوقه واعتاقه بمعنى عاقه العائق والعوق كتف وزننده عوق كبى برايشدن آليقويوب
منع وصرف ايدن مانع ومشغله‌يه دينور تقول عاقنى عائق وعوق بالفتح والضم كمامر وعوق اى صارف وشاغل
يعوق ياى تحيه نك فتحيله حضرت نوح على نبينا وعليه السلام قومنك پرستش ايتدكلرى بتك اسميدر و بعضلر
ديديكه يعوق سلفده صلحادن هركسك معتقد ومرغوبى برآدم ايدى حلول اجل موعوديله عازم دارالخلود
اولدقدنصكره ناس اكا بغايت متأسف ومتأثر اولوب جزع واضطراب ايلديلر شيطان لعين اغتنام فرصت ايدوب
همان برآدم صورتنه تمثل وآنلره كلوب سزه يعوقك صورتنى تمثيل ايده‌يم محراب جامعه نصب ايده‌سزتاكه هرنمازده
آنى مشاهده ايله تسليه بوله‌سز ديو تسويل ايلمكله آنلردخى رأينى استحسان ايلديلر پس لعين مسفور يعوقك
صورتنى وآندنصكره وفات ايدن بدى نفر صلحانك صورتلرنى بعينها دوزوب محرابلرينه وضع ايلديلر وآنلره
دائما تعظيم ايدراولديلر مرور زمانله اولادلرى آباء واجدادينك تعظيملرى جهتندن غافل اولملريله آباء واجدادمز
بونلره عبوديت ايدرلرايدى ديه رك اصنام اتخاذ وپرستش ايدراولديلر العوائق عائقه نك جمعيدركه برنسنه‌يى
جهتندن منع وعوق ايدن حالته ومشغله‌يه دينور ومنه عوائق الدهر اى الشواغل من احداثه العيق سيد وزننده
ضيق كلمه‌سنه اتباعا ايراد اولنور يقال ضيق ليق عيق اتباع وعيق نامى دائما ايشندن كوجندن عوق وتأخير
ايدن كسيه دينور بونده ياى مشدده نك فتحيله ده جائزدر يقال رجل عيق وعيق اى ذوتعويق وترتيب بونلرك
اصلى عيوق وعبوق ايدى العوق صرد وزننده والعوق عنب وزننده والعوقة همزه وزننده بونلرده ناسى
دائما امور ومصالحدن عوق وتثبيط ايدن آدمه دينور العوق قبر وزننده بودخى عيق وعوق معناسنه‌در
على قول قورقق آدمه اطلاق اولنور يقال رجل عوق اى يثبط الناس عن امورهم اوجبان وعوق عائق
لفظندن جمع اولور العوق صرد وزننده عائق وشاغل معناسنه‌در وقورقق آدمه دينور وشول آدمه دينوركه
دائما آنى امور ومصالح زائده كندى ايشندن عوق ايدراوله يقال رجل عوق اى لايزال تعوقه امور عن حاجته وقصد
ايلديكى ايشى فعله كتورراولان آدمه دينور بوايكى معناده واوك تشديديله ده لغتدر عوقه همزه وزننده يمامه‌ده
برموضع آديدر عوق فتحتينله عبدالقيس قبيله سندن بربطن اسميدر فضلاى سلفدن منذر بن مالك وشيخ البخارى
محمد بن سنان العوقيان انلردندر وعوق آجلق معناسنه مستعملدر تقول اخذنى العوق اى الجوع العوق خجل
وزننده آج آدمه دينور يقال رجل عوق اوق اى جائع عاق عاق قرغه نك صوتندن حكايه‌در عوق نوح
وزننده سلفده طول قامتله ز بازده اولان عوج نام كسه نك پدرى اسميدركه عوج بن عوق طول قامتده ضرب مثلدر
عامه ناسك عوج بن عنق ديملرى يكلشدر العواق غراب وزننده داته نك بوردكن قارنندن ظهور ايدن صوته دينور
العيوق قيوم وزننده برقرمزى تابان ومشتعل كوكب اسميدركه كهكشانك دائما صاغ طرفنده ثريانك اردنجه كيدوب
وثريايه تقدم ايلمز يقال طلع العيوق وهونجم احمر مضئ فى طرف المجرة الايمن يتلو الثريا لايتقدمها شارحك
بياننه كوره دبران ديدكلرى كوكبلر ايله ثريا ميانه‌ده اولمغله آنلرى ثريا ايله ملاقاتدن عوق ومنع ايلديكيچون عيوق

اطلاق ايلديلر و بو فيعول وزننده‌در واو يايه منقلب وادغام اولندى وازهرى عندنده يفعول وزننده‌در الاعواق
همزه‌نك كسريله يولده دابه درمانده قالوب ياخود زاد راه توكنمكله سيردن كسيلوب اويلجه قالمق معناسنه‌در
تقول اعوق بى الدابة اوالزاد اى قطع يعنى عجزت عن السفر المعوق محسن وزننده خفقان قلبه اوغرامش
آدمه دينور يقال رجل معوق اى مخفق وآج آدمه دينور يقال هو معوق اى جائع التعوق تفعل وزننده
اويالنوب اكلنمك معناسنه‌در يقال تعوق الرجل اذاتثبط العوهق جوهر وزننده اوزون آدمه دينور مذكر
ومؤنثه اطلاق اولنور يقال رجل وامرأة عوهق اى طويل وبريغور آديدركه صوى دوه‌لرا كانسبت اولنور
ولونى سياهه مائل قرامتق اوكوزه دينور وطاغ قرلنغچى ديدكلرى قوشه دينور وقاره قارغه‌يه دينور ولازورد
يعنى لاجورد تعبير اولنان حجره دينور على قول لاجورده شبيه بردرلو بويه اسميدر وسماء رنكنده اولوب قرامتقجه
اولان لونه دينوركه قيومائى ولاجوردى اوله جقدر و بعضلر عندنده سياه تويلو دوه‌يه دينور وبوز رنكلو دوه قوشنك
اوزون اولانه دينور وقين اغاجنك كزيده سنه دينوركه ياى دوزرلر و برچمزار اسميدر العوهقان تثنيه بنيه‌سيله ايكى
كوكبدركه فرقدانك يانلرينه طوغرى متسفلدر مدارلرى قطب جاه وراسنده‌در العيهق صيقل وزننده جنبش
ونشاط معناسنه‌در يقال اخذه العيهق اى النشاط العيهقة هاءيله برقوش آديدر العيهاق عينك فتحيله ضلال
وكمراهى معناسنه‌در يقال ماهذا العيهاق اى الضلال العوهقة دحرجه وزننده برآدمى ضلال وكمراهلغه اوغراتمق
معناسنه‌در تقول ماذاعوهقك اى رمى بك فى العيهاق العيقة عينك فتحيله دكز يالسنه وقيسنه دينور ساحل البحر
معناسنه العيق عينك فتحيله عوق لفظنده لغتدر يقال عاقه يعيقه عيقا بمعنى عاقه عوقا وصوحصه‌سنه دينور يقال
اخذعيقه اى نصيبه من الماء عيق عينك كسريله زجر وآزار كلماتندندر التعييق تفعيل وزننده سسلنمك معناسنه‌در
يقال عيق الرجل اذاصوت العيوق قيوم وزننده بركوكب اسميدركه آنفا ذكر اولندى واوى وياٸيدرز براعيق عوق
معناسنده كلور فصـــــل الغين المعجمة الغبرقة قنفذه وزننده كوزلرى بيوجك ومكحل كبى بغايت سياه اولان
خاتونه دينوركه جاموس كوزلو تعبير اولنور يقال امرأة غبرقة العينين اى واسعتهما شديدة سواد سوادهما الغبوق
صبور وزننده اخشام وقتى ايچيلان باده وسود مقوله‌سى نسنه‌يه دينور صبوح مقابليدر يقال شرب الغبوق
وهو مايشرب بالعشى الغبق سبق وزننده غبوق ايچورمك معناسنه‌در يقال غبقه غبقا من الباب الاول
اذاسقاه الغبوق الاغتباق غبوق ايچمك معناسنه‌در يقال اغتبق الرجل اذاشرب الغبوق المغتبق ميمك
ضمى وبانك فتحيله اسم مكان اولور غبوق ايچه جك محله دينور ومصدر ميمى اولور غبوق ايچمك معناسنه الغبقان
عطشان وزننده دائما غبوق ايچن كشى‌يه دينور مؤنثنده غبقى دينور يقال رجل غبقان وامرأة غبقى اذاكان
يشرب الغبوق الغبقة فتحاتله شول ابه دينوركه جفت سورن وقبودن صوچكن اكوزك بيوندرق طورمق ايچون
اوريكى اوزره ارقورى كلان خشبه‌يه بندايدرلر التغبق تفعل وزننده اخشام سودنى صاغمق معناسنه‌در يقال
تغبق الرجل اذاحلب بالعشى الغدق فتحتينله چوق صويه دينور يقال ماء غدق اى كثير وحسن بن بشر بن
اسمعيل بن غدق حفاظدن شيخ عبدالغنى شيخيدر وغدق مصدر اولور يكارك صويى فراوان اولمق معناسنه
يقال غدقت العين غدقا من الباب الرابع اذاغزرت بئرغدق اضافتله مدينه‌ده برقيو آديدر الغيدق والغيدقان
غينك ودالك فتحيله والغيداق بيطار وزننده تروتازه جوانه دينور وجوانلغه وصف اولور يقال شاب وشباب
غيدق وغيدقان وغيداق اى ناعم وغيداق كريم ومحسن آدمه وصف اولور يقال رجل غيداق اى كريم
وكلرياور يسنه دينور وكريملو اوزون آته دينور يقال فرس غيداق اى طويل وغيدقان كريم الخلق اولان تازه جوانه
دينور يقال شاب غيدقان اى ناعم كريم الخلق الغياديق غينك فتحيله يلانلره دينور حيات معناسنه الاغداق
همزه‌نك كسريله والاغديداق اعشيشاب وزننده يغمورك قطراتى فراوان اولمق معناسنه‌در يقال اغدق المطر
واغدودق اذاكثر قطره الغيدقة دحرجه وزننده برآدمك اغزنك توكركى چوق اولمق معناسنه‌در يقال غيدق
الرجل اذاكثر بزاقه الغرق فتحتينله صويه بوغلمق معناسنه‌در يقال غرق فى الماء غرقا من الباب الرابع اذارسب
وبرايچم سود ايچمك معناسنه‌در يقال غرق الرجل اذاشرب الغرقة وبرآدمك احتياجى قالميوب مستغنى
وبى نياز اولمق معناسنه مستعملدر يقال غرق فلان اذااستغنى الغرق كتف وزننده والغارق ناصر وزننده
والغريق امير وزننده صويه غرق اولمش آدمه دينور غريقك جمعى غرقى كلور مريض ومرضى كبى باب رابعدن
دخى اسم فاعل ناصر وزننده كلمك مطرده‌در عالم وعاشق وناعم كبى الغرقة فرحه وزننده زياده سيله صويه
قانمش ارضه اطلاق اولنور يقال ارض غرقة اذاكانت فى غاية الرى الغاروق كوفه مسجدينك اسميدركه

مرادزمینی اوله جقدر زبرا فوران تنور آنك بركوشه سندن اولمغله طوفان نوح واقع اولوب عالم اورادن صویه غرق
اولدی قال الشارح وفی النهایة وفی حدیث علی رضی الله عنه وذكر مسجد الكوفة فی زاویته فار التنور وفیه هلك
یغوث ویعوق وهو الفاروق الغرقة غرفه وزننده برابچم سود وشربت مقوله سنه دینور جمعی غرق در صرد
وزننده غرق زفر وزننده یمن دیارنده همدان قبیله سنه مخصوص بر بلده اسمیدر غرق فرق وزننده
برقریه در وبو غرق مصحفی دكلدر كه زای معجمه ایله در محدثیندن جرموز بن عبد الله الغرقی اورادندر الغرقیء
غینك كسریله یمورطه قبوغنك ایچنده بیاضنه یاپشق انجه زاره دینور وبونك محل ذكری بومقامدر
زیرا همزه سی زائدر جوهری وهمدن ناشی همزه بابنده ذكر ایلدی شارح دیر كه مؤلف دخی
مخصوص باب مزبورده ثبت ایلدی وجوهری اوراده همزه نك زیاده سنه تنبیه ایلدی الغرقاة دحرجه وزننده
طاوق طشره قبوقسز بالكز انجه زار ایله یموطه یمورطلق معناسنه در یقال غرقات الدجاجة بیضتها
اذا باضتها ولیس لها قشر یابس غریق زبیر وزننده بنو سلیم یوردنده بردره آدیدر الغرقة غینك فتحیله
برابچم سود آلمق معناسنه در تقول غرقت من اللبن غرقة اذا اخذت منه كثبة الغرق كتف وزننده غریق
معناسنه در كه ذكر اولندی بو معنادندر كه برنسنه دن قورقش اولمغله چاغرمقدن سسی بوغلوب كسلمش اولان
آدمه غرق الصوت اطلاق اولنور یقال انه لغرق الصوت ای منقطعه مذعور الغریاق جریال وزننده برقوش آدیدر
الاغراق همزه نك كسریله صویه بوغمق معناسنه در یقال اغرقه وغرقه فی الماء بمعنی بو معناده ثلاثی استعمال
اولنمز واما قوله تعالی والنازعات غرقا فالغرق فیه اقیم مقام المصدر الحقیقی ای اغراقا یعنی آیت مرقومه ده
غرق كلمه سی فی الاصل اسم مصدر اولوب مصدر مقامنه اقامت اولنمشدر مترجم دیر كه سعدی چلبی بو وجهی
بیاندنصكره حذف زوائد ایله اغرق صیغه سندن مصدر اولمق احتمالنی دخی ایراد ایلمشدر ووجه اول آذی اذاة
واطاع طاعة وسلم سلاما واصاب صوابا واطاق طاقة قیلندندر كه اسم مصدر مصدر حقیقی موضعنده مستعملدر مطلب
وبو سماعیدر انتهی واغراق برقابی كركی كبی طولدرمق معناسنه مستعملدر یقال اغرق الكأس اذا ملأه ویایی
چكن آدم یایی شدت وافراطله چكمك معناسنه مستعملدر كه یایی طولدرمق تعبیر اولنور یقال اغرق النازع
فی القوس اذا استوفی مدها التغریق بودخی صویه بوغمق معناسنه در یقال غرقه بمعنی اغرقه ویایی
طولدرمق معناسنه در یقال غرق النازع فی القوس اذا استوفی مدها وقتل ایلمك معناسنه مستعملدر یقال
غرقه اذا قتله بونك اصلی قابله اولان خاتون قیلنلق بلنده تولدایدن مولودی صولق صوینده بوغارلر ایدی بعده
كثرت استعماله مطلقا قتلده استعمال اولندی المغرق معظم وزننده والمغرق مكرم وزننده كومش ایله بالتمام
تزیین اولنمش نسنه یه اطلاق اولنور یقال لجام مغرق بالفضة ومغرق ای محلی الاستغراق برنسنه یی سراپا
قپلامق معناسنه مستعملدر یقال استغرق الشیء اذا استوعبه وشدتله بابله رق كولمك معناسنه مستعملدر
یقال استغرق فی الضحك اذا استغرب ودوه نك قارنی بك بیومكله قولان وكوكسلك هر برنی طوتوب صقیلامق
معناسنه مستعملدر یقال استغرق البعیر التصدیر اذا ضخم بطنه فاستوعب الحزام حتی ضاق عنه مثال مزبورده
البعیر فاعل والتصدیر مفعولدر الاغتراق افتعال وزننده آت سوری به قارشوب بعده جمله سنه سبق وتقدم
ایلمك معناسنه مستعملدر یقال اغترق الفرس الخیل اذا خالطها ثم سبقها وصولغی زیاده سیله ایچری چكمك
معناسنه مستعملدر كه هنچقرمه درجه سنده اوله یقال اغترق النفس اذا استوعب فی الزفیر ودوه نك قارنی
بك بیومكله كوكسلك وقولان طارلمق معناسنه در یقال اغترق البعیر التصدیر اذا ضخم بطنه فاستوعب الحزام
حتی ضاق عنه ومحبوبه دلبر بالجمله انظارناسی كندیسنه مشتغل قلمق معناسنه مستعملدر یقال فلانة تغترق نظرهم
ای تشغلهم بالنظر الیها عن النظر الی غیرها لحسنها الاغریراق اعشیشاب وزننده كوز یاشله طولمق معناسنه
مستعملدر شویله كه مردم دیده باشه غرق اوله یقال اغرورقت عیناه اذا ادمعتا كانها غرقت فی دمعها غاریقون
یاخود اغاریقون همزه ایله برنبات كوكنك اسمیدر یاخود برنسنه در كه متعفن اولمش اشجار جوفنده تكون ایدر
تركیده قطران كوكی دیدكلری بدر كه كوكه شبیه ودریای روم جزیره لرندن اغاریقا نام جزیره دن كتورورلر انجیر
وجمیز كبی اغاجلرك جوفلرنده تعفن سببیله تكون ایدر مبشه اغاجنده دخی تكون ایلدیكی كبی سمومك تریاقیدر
مفتح واخلاط كدره یی مسهل ومفرح وعرق النسا ووجع مفاصله بغایت مفید وصالحدر وتعلیقی لسع عقربه
مانعدر الغردقة دحرجه وزننده خلق توز وطلاز بوریمك علی قول كیجه نك ظلمتی هر شیئی بوریمك معناسنه در
یقال غردق الغبار الناس اذا البسه او الغردقة الباس اللیل كل شیء كذلك پرده مقوله سنی صالیوروب اورتمك

معناسنه در یقال غردق الستر ونحوه اذا ارسله الغرنوق زنبور وزننده والغرنوق فردوس وزننده والغرنیق
غینك ضمی ونونك فتحیله صوقوشلرندن برسیاه علی قول بیاض قوشك آدیدر وعند البعض غرنوق وغرنیق كه
غینلرك ضمیله در بو ایكی اسم طورنا قوشینه دینور كركی كبی یاخود طورنایه شبیه برقوشدر واسامیء آتیه شاب
ناعمه دینور كاسیذكر بو قوش جمیع مفردانده قوغو تعبیر اولنان آق صوقوشیله مبین در قازدن بیوك وبوینی اوزون
اولور فارسیده اكا قو دیرلر وبونك اشبو غرق ماده سنده ذكری صحیح دكلدر جوهری وهمدن ناشی اوراده
ذكر ایلدی كه نونك زیاده سنه ذاهب اولمشدر شارح دیر كه ابن جنی روایت ایدر كه سیبویه بو ماده نك بنات
اربع اولدیغنه یعنی اصالت نونه وابو حیان زیاده سنه ذاهب اولدی وابن اثیر نهایه ده بنات اربع راده سنده ذكر
وبیاضی وجه تسمیه ایلمشدر وغرنیق غینك ضمی ونونك فتحیله وغرنوق زنبور وزننده وغرنیق قندیل وزننده
وغرنیق سموءل وزننده وغرنوق فردوس وزننده وغرناق قرطاس وزننده وغرانق علابط وزننده بدنی سیم كبی
بیاض وگل كبی تر وتازه دلبر جوانه دینور جمعلری غرانیق وغرانقه كلور وغرنوق زنبور وزننده اورلمش صاچ طوتنه
دینور وبر شجر آدیدر جمعی غرانق در علی قول غرنوق وغرانق برنباتدر كه عوسج اغاجنك كوكنده بتر بغایت
یومشق ولطیف اولور جمعی غرانیق كلور وعند البعض غرنوق تازه ومستتر اولان اوتلغه دینور كه كونش وسائر
حوادث اوغرامدیغندن تر وتازه اوله وغرانق اعضاء واندامی تام وهر یری اویغون اتنه طلو تازه دلو قنلو یه دینور
محبوبه یه ده وصف اولور یقال شاب غرانق ای تام وامرأة غرانق وغرانقة ای شابة ممتلئة پس بو راده غرانق
مفرد اولور شارح دیر كه تلك الغرانیق العلی فقره سنده غرانیقدن مراد اصنامدر بیاض جهتیله طیورمذكوره یه
تشبیه اولنمشدر الغرانقة والغرانقیة غینلرك فتحیله شول نرم گیسو یه وصف اولور كه نسیم دلگشا آنی پری اوته
پریشان ایدر اوله یقال لمة غرانقة وغرانقیة ای ناعمة تفیئها الریح الغرنقة دحرجه وزننده كوز قارا اولمغله شعاع
شمسه نظر ایدر كن ایپلك ایپلك نسنه لر كورنمكه دینور الغرنق جندب وزننده بنو سلیم یوردنده بر وادی آدیدر
غزق غینك وزای معجمه نك فتحیله مرو قضاسنده برقریه آدیدر وبو غرق مصحفی دكلدر الغسق فتحتینله كیجه نك
ابتدا قرا كولغنه دینور یقال من الغسق الی الفلق ای من ظلمة اول اللیل وغسق بغدای ایچنده زوان وقره موق كبی
زائد نسنه یه دینور مفرداتی سلزه بیانه كوره قره موق اوله جقدر الغسوق قعود وزننده والغسقان فتحاتله
كوز طمانلنوب سیحمز اولمق یاخود یشارمق معناسنه در ظلمت معناسندن مأخوذدر یقال غسقت عینه وغسقت
غسوقا وغسقانا من الباب الثانی والرابع اذا اظلمت او دمعت وغسقان یاره دن صاری صو آقمق معناسنه در یقال
غسق الجرح غسقانا من الباب الرابع اذا سال منه ماء اصفر وغسق ضرب وزننده وغسقان فتحاتله بولود یغمور
چسنتیلمك معناسنه در یقال غسقت السماء غسقا وغسقانا من الباب الثانی اذا ارشت وممه دن سود دوكلمك
معناسنه در یقال غسق اللبن اذا انصب من الضرع وغسق وفتحتینله غسق وغسقان كیجه پك قرا كو اولمق
معناسنه در یقال غسق اللیل غسقا وغسقا وغسقانا اذا اشتدت ظلمته وغسقان برنسنه دوكلمك معناسنه در
یقال غسق الماء غسقانا من الباب الرابع اذا انصب الاغساق همزه نك كسریله بودخی كیجه پك مظلم اولمق
معناسنه در یقال اغسق اللیل اذا اشتدت ظلمته وكیجه نك ابتدا قرا كوسنه كیرمك معناسنه در یقال اغسق
الرجل اذا دخل فی الغسق ومؤذن اخشام اذانی ابتدا قرا كولغه قدر تأخیر ایلمك معناسنه استعمال شرعیدر
یقال اغسق المؤذن اذا اخر المغرب الی غسق اللیل بو راده والغسوق والاغساق الاظلام عبارتی دخی مرسوم
اولمغله تكرار اولدیغندن تعرض اولنمدی نهایت اغساقی غسوق كبی مجرد اظلام معناسنه حمل ایله تكراردن
تفصی اولنور الغاسق اسم فاعل بنیه سیله قمره اطلاق اولنور یاخود شفق غائب اولدیغی حینده لیله
اطلاق اولنور ومنه قوله تعالی ومن شر غاسق اذا وقب ای اللیل اذا دخل او الثریا اذا سقطت لكثرة
الطواعین والاسقام عنده سقوطها وقال ابن عباس وجماعة من شر الذكر اذا قام یعنی بعضلر
مطلقا قمر ایله وبعضلر لیل ایله وبعضلر خسوفه داخل قمر ایله وبعضلر ظلمته داخل كیجه ایله تفسیر
ایلدیلر زیرا موقع شر وشوردر وبعضلر ارتفاعدن ساقط اولان ثریا ایله تفسیر ایلدیلر كه
اول هنگامده طواعین واسقام چوق تحدث ایدر خصوصا دواب ومواشی هلاكلری اول اوانده اولور وطلوع
وارتفاعنده مندفع اولور نته كه اذا طلع النجم ارتفعت العاهات حدیثنده اشارت اولنمشدر وفی الجامع الصغیر
اذا طلعت الثریا امن الزرع من العاهات وابن عباس ومفسریندن جماعت كثیره قوامه كلمش ذكر ایله بیان ایلدیلر كه
شر وشورك آلتی مخصوصی اولدیغی تذكردن مستغنی در الغسوق وقوف وزننده قرا كو اولمق معناسنه در یقال

غسق اللیل غسوقا اذا اظلم الغساق سحاب وزننده والغساق شداد وزننده بارد ومنتن و بد رایحه ایجه جکه
دینور قال الشارح ومنه قوله تعالی لایذوقون فیها برداو لاشربا الاحمیا وغساقا ای باردامنتنا بوراده بارد دن مراد
غایة الغایه بارداولاندرکه ایچلمز رتبه سنده اوله مؤلف همان البارد المنتن عنوانیله تفسیرایلمکله مطلق ایجه جك ایله
ترجه اولندی لکن صحاحده وساٸرده الماء البارد المنتن عبارتیله مرسوم اولمغله بوراده الماء قیدی ساقط اولمق
دخی محتملدر اساسده اهل نارك جلودلرندن سیلان ایدن ماء اسود ایله مفسردر پس وجه تسمیه سواد اولور مؤلفك
تفسیرنه کوره ده سواد البته تعفنه لازم وملزوم غالبدر وراغب مفرداتده مایقطر من جلود اهل النار عبارتیله بیان
ایلمشدر و بیضاویده مایغسق ای یسیل من صدیدهم وقیل الزمهریر عبارتیله مفسر اولمغله غسق لفظنی سیل
وجریان معناسنه حمل ایلمشدر نته که مؤلف مقیدا بیان ایلدی وغریبدرکه جوالیقی غساق لفظنی لغت ترکیده
صووق وقوقش صویه دینمکله کویاکه معرب عدایلمشدر هرحالده جیم مقابله سیله مؤلفك تفسیری ارجحدر
وقرئ بالتخفیف والتثقیل الغشق عینك فتحی وشین معجمه نك سکونیله یومشق نسنه یه اورمق معناسنه در
الغصلقة غینك فتحی وصادك سکونیله ایوجه طوزلنمامش وخوشجه پشمامش تاتاری اته و پصدرمه یه دینور
الغفق غینك فتحیله ضرطه لمق معناسنه در یقال غفق الحمار غفقا من الباب الثانی اذا خرجت منه ریح
وبرآدمی چوق اوروب دوکك معناسنه در یقال غفق فلانا بالسوط اذا ضربه کثیرا ودوه هرساعت صویه کلمك
معناسنه در یقال غفقت الابل اذاوردت کل ساعة وارکك اشك دیشی یه پیدرپی آشمق معناسنه در یقال
غفق الحمار الاتان اذا اتاها مرة بعدمرة وغفق شدتلو اولمیان حفیفجه یغموره دینور و برنسنه اوزره هجوم ایلمك
معناسنه در یقال غفق علیه اذاهجم وغاٸب ونابدید اولدقدنصکره ناکهانی چقه کلمك معناسنه در یقال
غفق فلان اذا آب من الغیبة فجاءة الغفقة صفقه وزننده برمقدارجه اویومق معناسنه در یقال غفق القوم غفقة
اذاناموانومة التغفیق اهل مجلسك کلماتنی دکلیه رك اویومق معناسنه در یقال غفق فلان اذانام یسمع حدیث القوم
و بلان صوقش آدمی او یوتمامقله تیمار ایلمك معناسنه در علی قول او یقوسز قالدقدنصکره اویومق معناسنه در
یقال غفق السلیم اذا عالجه وسهده اوالتغفیق نوم فی ارق المغفق منزل وزننده مرجع معناسنه در التغفق
تفعل وزننده بتون کون شراب ایچمك معناسنه در یقال تغفق الشراب اذاشربه یومه اجمع جوهری بوراده
المتغفق للمنصرف عبارتیله متغفق دونجك برمعناسنه اولمق اوزره ثبت ایدوب لکن اول عین مهمله ایله اولمغله
آنده واستشهاد ایلدیکی ارجوزه ده غلط ایلدی شارح درکه جوهری اصمعی ایله ابن اعرابیدن روایت ایلمشدر
غافق صاحب وزننده اندلسده برحصن آدیدر الاغتفاق افتعال وزننده احاطه ایلمك معناسنه در یقال
اغتفق به اذا احاط الغفلقة عفلقه وزننده ومرادفیدرکه ذکر اولندی ومهمله ایله افصحدر الغق شق وزننده
والغقیق حقیق وزننده زفت قینار ایکن واقر واقر سسی چقمق معناسنه در یقال غق القار غقا وغقیقا
من الباب الثانی اذا غلی وسمع صوته وچاقرطغان اوتمك معناسنه در یقال غق الصقر اذاصوت وصوککبش
یردن طارجه یره اقارکن چاغلمق معناسنه در یقال غق الماء غقا وغقیقا اذاصات صاٸرامن سعة الی ضیق
وغق قرغه نك سسی بوغیلوب غلظلندقده اولان اوتمسندن حکایه در الغقغقة زلزله وزننده چاقرطغان اوتمك
معناسنه در یقال غقغق الصقر اذاصوت الغقاق شداد وزننده والغقوق صبور وزننده جماع حالنده
فرجی اوتن عورته دینور یقال امرأة غقاق وغقوق اذاکانت یسمع لفرجها صوت عندالجماع الغقغقة فتحاتله
طاغ قرلنغچ قوشلرینه دینور غق غق غینلرك کسریله برنسنه قینار ایکن ظهور ایدن صوتندن حکایه در
ومنه الحدیث ان الشمس لتقرب من الناس یوم القیمة حتی ان بطونهم تقول غق غق وهی حکایة صوت الغلیان
الغلفق جعفر وزننده بوصونه دینور طحلب معناسنه علی قول صوده نابت برکونه اوتلقدرکه یصی یپراقلی اولور
ورخاوه ووسعت اوزره اولان دیرلکه دینور یقال عیش غلفق ای رخی وکباده کبی ملایم یایه دینور یقال قوس غلفق
ای رخوة وآصمه اوزره اولدقجه یپراغه دینور وخرمافینه دینور وقول وفعلی جرکین چوالیه وهمج قاری یه دینور
یقال تزوج غلفقا ای خرقاء سیئة المنطق والعمل الغلفاق قرطاس وزننده چاپك یوروین عورته دینور یقال امرأة
غلفاق المشی ای سریعته واوزون عورته دینور یقال امرأة غلفاق ای طویلة غلافقه غینك ضمیله یمنده
زبید ساحلنده برقریه آدیدر الغلفقة دحرجه وزننده معسر و بدحال اولمق معناسنه در یقال غلفق الرجل
اذا اعسر و بدسو یلمك معناسنه در یقال غلفق الکلام اذا اساءه الغلقة غینك فتحی وکسریله والغلقی سکری
وزننده برجنس کوچك اغاج اسمیدرکه حجاز وتهامه وحبش مملکتلرنده اولور آنکله اعلاد باغت اولنور وحبشه

طائفه سی آنکله آلات حرب صواروب تسمیم ایدرلر اول آلتك اصابت ایلدیکی وجود اصلا فلاح بولمیوب هلاك
اولور بونی مفرداتده طخشیقون ایله بیان ایدرلر که سودلکن نوعندن سمیتلو برنباتدر بلادارمنده آنکله سلاح
نامشروعی صواررلر المغلوق شجر غلقه ایله دباغت اولنمش دری یه دینور یقال اهاب مغلوق اذادبغ بالغلقة
الغلق خلق وزننده قپوقپامق معناسنه در یقال غلق الباب غلقا من الباب الثانی اذاردٸه و بولغه دریعنی
خطادر یاخود لغت ردیئه مهجوره در فصیح اولان افعال بابندن اولمقدر وغلق بومعنادن اسمدر قپویی قپامغه
دینور وغلق یك ایراق یره کیتمك معناسنه در یقال غلق فی الارض غلقا اذاامعن وغلق آرق وقوجه آدمه ودوه یه
علی قول قزل بکزلو آدمه وقزل تویلو دوه یه دینور یقال رجل اوجمل غلق ای کبیر اعجف اواحمر الغلق ضمتینله
قپانمش قپویه دینورنته که ضمتینله فتح بونك مقابلیدر یقال باب غلق ای مغلق الغلق فتحتینله مغلاق معناسنه درکه
قپویی قپایجق منداله وسورکویه وکلیده دینور یقال اغلق الباب بالغلق ای المغلاق وهو مایغلق به الباب
وغلق مصدر اولور و بردیکی قرض بدلی یانته وضع اولنان رهنی مدیون وقت مشروطده اداایتمامکله مرتهن
اول رهنه مستحق اولمق معناسنه در یقال غلق الرهن غلقا من الباب الرابع اذا استحقه المرتهن وذلك
اذالم یفتکك فی الوقت المشروط شارح درکه فعل مزبور افعال جاهلیه دن اولمغله اشبو لایغلق الرهن بمافیه
حدیثیله نهی ورفع اولندی پس غلق فك رهنك ضدی اولور وغلق خرمادالرینك دیبلری قورولنمغله میوه
و یرمکدن قالمق معناسنه در یقال غلقت النخلة اذادودت اصول سعفها فانقطع حملها ودوه نك ارقه سی اصلا
اوکولمیه جق وجه اوزره یاغر اولمق معناسنه در یقال غلق ظهر البعیر اذادبر دبرالایبراء المغلاق مفتاح وزننده
والمغلوق میمك ضمیله بونلرده قپویی قپایجق آلته دینور کلید وطرقاز ومندال وسورکو کبی مغلوق کلمه سی که میم
مضمومه ایله مکحل ومسعط کبی نوادردندر المغلق منبر وزننده قمارا وقلرندن براوق یاخود قمار تضعیف اولندقده
یدنجیده کلان اوقه دینور جمعی مغالق کلور علی قول مغالق قمارده فاٸز اولان اوقلرك نعوت واوصافندندر
اسماسندن دکلدر الاستغلاق پازاری مخیر قلمیوب وجه قطعی ایله و یرمك معناسنه درکه باب معامله یی
اغلاق ایتمش اولور تقول استغلقنی فی بیعته ای لم یجعل لی خیارا فی رده ویقال استغلقت علی بیعته اذاصار
کذلك وتکلمده حصراولمق معناسنه در یقال استغلق علیه الکلام اذاارتج الغلق کتف وزننده چیره شك چتین
سوزه دینور یقال کلام غلق ای مشکل غلاق شداد وزننده بنوتمیم قبیله سندن بررجل آدیدر و برشاعر
اسمیدر وخالد بن غلاق محدثیندندر یاخود بومهمله ایله در غلاق قطام وزننده برموضع آدیدر غولفان صولجان
وزننده مروقضاسنده برقریه در الاغلاق همزه نك کسریله قپویی قپامق معناسنه در یقال اغلق الباب ضد
فتحه وزوراکی ایشلتمك اکراه معناسنه مستعملدر یقال اغلقه علی شی اذااکرهه وآغر یوك یوکلتمکله دوه نك
صرتنی یاغر ایلمك معناسنه در یقال اغلق ظهر البعیر اذاادبره بالاحمال المغالقة مفاعله وزننده مراهنه
معناسنه در یقال غالقه اذاراهنه الغمق فتحتینله یری رطوبت باصمقله مرج وچیل اولمق معناسنه درکه
هواسنك وخامتنی مستلزمدر یقال غمقت الارض وغمقت وغمقت غمقا من الباب الرابع والاول والخامس اذا رکب
علیها الندی الغمقة فرحه وزننده پك رطوبتلو اولمغله هواسی وخیم اولان یاخود صولره قریب اولان ارضه
دینورکه جذب وسریانله داٸما رطوبتلو اولوب هواسی توخیم ایدر یقال ارض غمقة ای ذات ندی وثقل اوقریبة
من المیاه الغمق کتف وزننده کثرت رطوبتدن رایحه سی فاسد ومتعفن اولمش نباته دینور یقال نبات غمق
اذاکان له ریحه نخمة وفساد لکثرة الندی المغموق شول خرما قورغنه دینورکه نضج بولوب اولمق ایچون اوزری
اورتلوب بورنمش اوله یقال بسر مغموق اذاکان قدغم لیدرك وینضج شارح دیرکه اصل مغموق شول خرما
قورغیدرکه جزؤیجه سرکه یه طوز سوروب کالیله نضج بولمق ایچون کونشه موضوع اوله ومغموق غمقه مرضنه
اوغرامش دوه یه دینور الغمقة فتحاتله برکونه مرضدرکه دوه نك اوکورغه کیکنده حادث اولور الغهق کتف
وزننده والغیهق صیقل وزننده کرملو اوزون دوه یه دینور وغیهق نشاط وشطارت معناسنه در ودلیلکه
دینور جنون معناسنه یقال به غیهق ای نشاط وکذاجنون و بولفظله عظم وزارت صفتلنور یعنی بیوکلکه
وآزلغه مبالغه وصف اولور یقال شی غیهق ای عظیم ویقال شی غیهق ای نزر الغوهق جوهر وزننده بودخی
جنون معناسنه در وقرغه یه دینور مهمله ده لغتدر الغیهقة دحرجه وزننده کوزه طمانلق کلمکله بصری
ضعیف ایلمك معناسنه در یقال غیهق الظلام عینه اذا اضعف بصره وکوزه طمان کلوب ضعیف اولمق معناسنه در
یقال غیهقت عینه اذا اظلمت الغاق برجنس صوقوشی اسمیدر غاقه دخی دینور وقرغه یه دینور غاق قافك

كسريله قرغه‌نك سسندن حكايه در قچن نكره اولدقده تنوين ادخال اولنور التغيق تفعيل وزننده برنسنه بي
فساده و يروب تباه ايلمك معناسنه در يقال غيق ماله اذا افسده و برنسنه نظرى دنك وحيران قلمق معناسنه در
يقال غيق بصره اذا حيره و برآدم بررأى وفكرده قرار ايمبوب تردد وشورش اوزره اولمق معناسنه در يقال
غيق الرجل فى رأيه اذا اختلط فيه فلم يثبت على شئ التغيق تفعل وزننده كوز طمانلمق معناسنه در يقال تغيقت
عينه اذا اظلمت غيقه ثمره وزننده تبس قربنده برقريه در محدثيندن حسين وعمر ابنا ادريس وعبد الكريم
بن الحسين الغيقيون اورادندر وحرة النار ظهرنده بنى ثعلبه بن سعد يوردنده برموضعدر تمجز بعونه تعالى
فصـــــل الفاء الفؤاق همزه ايله غراب وزننده فواق لفظنده لغتدر كه انجقرغه دينور يقال اخذه الفؤاق
اى الفواق ومصدر اولور انجقرمق معناسنه در يقال فأق الرجل فوأقا من الباب الثالث اذا اخذه الفوأق
وعند البعض فوأق همزه ايله وجعك اسميدر كه معده ده متحدث اولان ريح سببيله تكون ايدن انجقرق علتندن
عبارتدر كه علت مخصوصه در يعنى مهموز اولان فوأق علت اولان انجقرغه وواوى اولان عادتا عارض اولانه
مخصوصدر علتك سببى وعلاجى كتب طبيه ده مشروحدر الفتق فانك فتحى وتانك سكونيله يارمق معناسنه در
يقال فتق الشئ فتقا من الباب الاول اذا شقه وفتق شق عصاى جماعت معناسنه مستعملدر كه اتفاقلرى ياخود
مصالحه لرى بوزيلوب بينلرينه شقاق دوشوب حرب وقتال رجوع ايلمكدن عبارتدر يقال فتق فلان بينهم
اى شق عصاهم فرجع الحرب بينهم وشفق سوكوب فجر يرى اغارمق معناسنه مستعملدر بونده فتحتينله جائزدر
يقال انظر الى فتق الفجر اى الصبح وشول يره اطلاق اولنور كه اطراف وحواليسنه يغمور ياغوب اوراسنه ياغميه
و بو فاتق معناسنه دركه كويا كه اطرافنى شق ايتمش اولور تقول نزلنا فى فتق المواضع وهو موضع لم يمطر وقد مطر
ماحوله وفتق فاسيق يارغى تعبير اولنان علته دينور مؤلف ايجاز وجهيله تعريف ايلمكله تفصيلى بودر كه علت
مزبوره تفرق اتصالدر يعنى شول يارقدر كه قاسقك پرده‌لرى آلتنده محتبس اولان جسمك تفرق اتصال سببيله
خارجه نفوذ ايلمسيدر وكاهيجه انثيينك اوستنده اولان ايكى مجرالرك يرتلوب واسع اولمسنه اطلاق اولنور بو تقديرجه
كيس انثيينه ايچ ياغى و يارده و يابغرسق نازل اولور خصوصا اعور ديدكلرى بغرسق نازل اولور ياخود يارقدن
چقان شئ غليظ يلدر و ياماءيتلى و يادموتيلى رطوبتدر و بو علت صبياندن غيرى يه حادث اولورسه برؤ وافاقتى
يوقدر و دبه ديدكلرى بونك شديد اولانيدر كه انثيينه امعانك نزوليله بيوبيوب قرعه طرزنده اولور وفتق ككيش
وكشاده وميدانلو يره اطلاق اولنور يقال خرج الى فتق اى الى ماانفرج واتسع وخميره مايه قاتمق معناسنه در
يقال فتق العجين فتقا اذا جعل الفتاق فيه وفتق آفت ونازله وحادثه يه اطلاق اولنور دين ومرض وفقر كبى جمعى
فتوق كلور يقال اصابتهم فتوق اى آفات كالدين والفقر والمرض التفتيق بودخى يارمق معناسنه در يقال
فتقه اذا شقه التفتق تفعل وزننده والانفتاق انفعال وزننده يارلمق معناسنه در يقال فتقه فتفتق وانفتق
اى شقه فانشق وانفتاق ناقه نك ممه سيله كوبكى ارالغنده فتق ديدكلرى علت حادث اولمق معناسنه دركه
كاهيجه هلاكه مؤدى اولور و بوبك سموز اكدن تحدث ايدر يقال انفتقت الناقة اذا اخذها داء فيما بين ضرعها
وسرتها ور تماموت به المفتق مقعد وزننده كوملكك يرتماجنه و يقاسى يريغنه دينور الافتاق همزه نك كسريله
فتق ديدكلرى يره يعنى اطرافنه يغمور ياغوب اكا اصابت ايلمامش اولان يره اوغرامق معناسنه در يقال افتق الرجل
اذا صادف الفتق و برآدمك طوارلرى سموروب تاولنمق معناسنه در يقال افتق الرجل اذا سمنت دوابه وخرما
سالقمنك چوبيله مسواكلمك معناسنه در يقال افتق فلان اذا استاك بالعراجين و بركسه اوستندن سحاب كثافتى
آچلوب برطرف اولمق معناسنه در يقال افتق القوم اذا انفتق عنهم الغيم وافتاق قرن الشمس كونش سحاب ايچره
كيروب قولغى ايازده قالمغله اندن برلمعه وشعاع ظاهر اولمقدن عبارتدر يقال افتق قرن الشمس اذا اصاب فتقا فى السماء
فبدا منه وافتاق برآدمه اكثرى فتوق عارض اولمق معناسنه در يقال افتق الرجل اذا الحت عليه الفتوق كما ذكر
وكنيش وميدانلو آچق يره چقمق معناسنه در يقال افتق الرجل اذا خرج الى فتق الفتق فتحتينله عورتك فرجى رتقاء
يعنى بتشك اولميوب يك آيرق اولمق معناسنه در يقال فتقت المرأة فتقا من الباب الرابع ضد رتقت و يل قوراق
اولميوب نعمتلو و بركتلو اجوزلق بوللق اولمق معناسنه در يقال فتق العام اذا اخصب الفتقاء حمراء وزننده
فرجى بتشك اولميوب آيرق اولان عورته دينور يقال امرأة فتقاء اى منفتقة الفرج الفتق ضمتينله چوق سوزلو
عورته دينور يقال امرأة فتق اى المنفتقة بالكلام وطائفده برقريه آدبدر الفتيق امير وزننده يك سموزلكدن
دريسى جابجا يارلوب يرتلمش اولان دوه يه دينور يقال جمل فتيق اذا كان قد انفتق سمنا وفتيق اللسان متكلم

ومنطق

ومنطيق تيز زبان آدمه اطلاق اولنور يقال رجل فتيق اللسان اى حديده وچتال دمرنه فتيق الشفرتين دينور
كويا كه بريسى آخرندن آيرلمشدر يقال نصل فتيق الشفرتين اذا كانت له شعبتان وفتيق يك روشن صباح وقته
وصف اولور يقال صبح فتيق اى مشرق الفيتق صيقل وزننده دولكره دينور نجار معناسنه ودمورجى يه
دينور حداد معناسنه ويادشاهه اطلاق اولنور وقپوجى يه دينور بواب معناسنه بونلرك مجموعنده فتق
معنارى ملحوظدر ذوفتاق كتاب وزننده برموضعدر الفتاق كتاب وزننده برطاغك آديدر وخمير مايه سنه
دينور يقال العجين لا يربو الا بالفتاق وهى الخميرة الكبيرة تعجل ادراك العجين وخرما اليغنك بياض دبنه دينور وخرما
سالقمنك چوبنه دينور وكونشك طلوع وظهوريله كوربن قولغنه اطلاق اولنور يقال ظهر فتاق الشمس اى
قرنها وعينها بوراده واو مع معناسنه اولمق ملحوظدر وكونشك اوكندن سحاب آچلوب برطرف اولمغه دينور
يقال ظهرت الشمس بالفتاق اى بانفتاق الغيم عنها وادويه مخلوطه دن مركب معجونه دينور و برمعروف صو
اسميدر فوتق فوفل وزننده مروقضاسنده برقريه در العيجمة جميله دحرجه وزننده يورركن آيشى آيروب
آچمق معناسنه در يقال فيجق بين رجليه اذا باعد الفيجق صيقل وزننده بول وميدانلو يره دينور يقال ارض
فيجق اى واسعة المتفيجق اسم فاعل بنيه سيله آيشى آيره رق يوريين آدمه دينور متفيهق معناسنه الانفحاق
انفهاق وزننده ومرادفيدر كما سيذكر الفرزدق سفرجل وزننده تنوره دوشمش كرده لره دينور كه جابجا كويوب
محترق اولور مفردى فرزدقه در تقول اطعمنا الفرزدق وهو الرغيف سقط فى التنور واتمك قرنتيسنه دينور فتات
الخبز معناسنه و بعضلر عنده فرزدقه پارۀ فارسى معربيدر كه خمير يومغنه دينور على قول فرزايله دق
لفظلرندن منحوت ومركبدر زيرا خمير دقيق اولمغله آندن برقطعه افراز اولنمشدر يعنى يوغق ديدكلرى دق اولنان
خميردن برقطعۀ مفرزه در جمعى فرازق كلور قياس ايسه فرازد اولمقدر وفرزدق ايله همام بن غالب بن صعصعه نام
شاعر معروف ملقب اولمشدر شارحك بيانه كوره چهره سى تنوره دوشمش كرده يه شبيه اولمسى باعث تلقيب در
وفرزدق لفظنك تصغيرنده دخى قياس اولان فريزد اولمقدر زيرا اسم قچن بش حرفلو اولسه وجمله سى حروف
اصول اولسه جمع وتصغيرنده حرف اخيرى حذف اولنور لكن دالك مخرجى تاء مخرجى اولوب وتاء حروف زياده دن
اولمغله مادۀ مزبوره ده تابه قياسله قافدن حذفه اولى عد اولندى وجمع وتصغيرنده ياء تعويض ايدوب فرازيق
وفريزيق دخى دينور الفرسق فرسك وزننده ومرادفيدركه اتشفتالوسنه دينور الفرق حرق وزننده
والفرقان فانك ضميله ايكى نسنه اراسنى آيرمق معناسنه در يقال فرق بينهما فرقا وفرقانا من الباب الاول اذا فصل
وقوله تعالى فيها يفرق كل امر حكيم اى يقضى وقوله تعالى وقرآنا فرقناه اى فصلناه واحكمناه وقوله تعالى
واذ فرقنا بكم البحر اى فلقناه وقوله تعالى والفارقات فرقا اى الملائكة تنزل بالفرق بين الحق والباطل وفرق
باشده اولان صاچ بلوكلرينك بولند دينوركه مراد آرالقلريدر يقال بدا الشيب فى فرقه وهو الطريق فى شعر الرأس
و برقوش اسميدر وكتان بزينه دينور و براولچك آديدركه مدينه ده معروفدر اوچ صاع غلال استيعاب ايدر بونده
فتحتينله جائزدر على قول فتحتينله افصحدر وعند البعض اون آلتى رطل وعلى قول درت رطل استيعاب ايدر جمعى
فرقان كلور بطنان وزننده يقال كاله بالفرق وهو مكيال بالمدينة يسع ثلاثة آصع و يحرك اوهو افصح او يسع ستة
عشر رطلا او اربعة ارطال مترجم ديركه بوراده نسخه لرده او اربعة ارباع مرسوم اولمغله غلط محضدر مطرزى
مغربده اقوال عديده تحرير ندنصكره و بعضهم يقول الفرق بسكون الراء اربعة ارطال عبارتى رسم ايلمكله
صواب اولان بوراده اربعة ارطال عنوانيله اولمقدر وتهذيبده اوچ صاع اون التى رطلى مستوعبدر ديو مرسوم
اولمغله ظاهرا مؤلفك اختلافله بيانى ملايم دكلدر زيرا اصح اقوال اوزره صاع نبوى بش رطل وثلث رطل اولمغله
اوچ صاع تمام اون التى رطل اولور مكر حجازى وعراقى اختلافنه محمول اوله وفرق ديدكلرى يارلمش چكرده كه
مالك اولمق معناسنه دركه دوه يه علف ايدرلر كما سيذكر يقال فرق الرجل فرقا من الباب الاول اذا ملك الفرق
شارح ديركه كرچه مؤلفك سياقندن ضميرملك اكا ارجاع اولنمق متبادردر لكن صواب اولان قيون سوريسنه
راجع اولمقدر وفرق قوش حدثلمك معناسنه در يقال فرق الطائر فرقا اذا ذرق الفاروق مبالغه در بغايت فرق
وفصل ايدن آدمه دينور بومناسبتله عمر بن الخطاب رضى الله عنه حضرتلرينه تلقيب اولنمشدر حق ايله باطل
مابينني كمال اوزره فرق وفصل ايلديكنه مبنى ياخود مكۀ مكرمه ده آفتاب اسلامى اظهار ايدوب ايمان وكفرك ميانى
فرق وفصل ايلديكندن تلقيب اولندى وترياق فاروق كه جميع ترايق ومركباتك احمد وافضليدر مرض ايله صحت
بينني فارق اولديغيچون فاروق ايله متصف اولدى وفاروق يك قورقق آدمه دينور كما سيذكر الفرق فتحتينله

قورقق واودك اولمق كذلك قورققمعناسنه‌در خوفدن قلبی منصدع اولمق ملاحظه‌سیله‌در يقال فرق الرجل
فرقا من الباب الرابع اذا فزع وفرق صباح وقتنه دینور بامداد معناسنه على قول فجر سوكوب صباح يرينك
آچلمسنه دینور تقول بتنا نسامر الى الفرق اى الصبح نفسه او فلقه واوك دیشلرك ارالغی سیرك اولمغه دینور يقال
فی ثناياه فرق اى تباعد فيما بينها ودوه‌نك اياقلرينك بقنه قلری بری برندن آچق وميدانلو اولمغه دینور وآت
قسمنده فرق آلماجقنك بريسی آخرينك اوزرينه حواله اولمق يعنی برطرفی يوكسك او برطرفی چوكك وباصق
اولمقدن عبارتدر وبو آت قسمنده مكاره اوصافندندر وخروس قسمنده فرق ايكی آيرق يعنی چتال اولمسندن
عبارتدر وپرچمك وصقالك تللری سيرك اولمغه دینور وپرده‌نبات آيرو آيرو طاغنق اولمغه دینور معانی مذكوره‌ده
فرق مصدر واسم اولور وفرق دكزك موجنه كيروب طالمق معناسنه‌در يقال فرق الرجل فرقا من الباب الرابع
اذا دخل فی الفرق اى الموجة وغاص فيها وفرق ديدكلری مكيال ايله نسنه اچمك معناسنه‌در يقال فرق
الرجل اذا شرب بالفرق اى بالمكيال المزبور الفاروقة والفروقة صبوره وزننده وتشديد ايله جائزدر قورققق
وبی‌زهره آدمه دینور كه اودك تعبير اولنور مذكر ومؤنثه وصف اولور يقال رجل وامرأة فاروقة وفروقة اى فزع
وعند البعض فرق كه كتف وزننده وفرق كه ندس وزننده‌در وفروق كه صبور وزننده‌در وفروقه كه ملوله وزننده‌در
وفرّوق كه فرّوج وزننده‌در وفاروق وفاروقه پك قورققق شديد الفزع آدمه دینور وبعضلر عندنده فرق ندس
وزننده جبلی وطبيعی قورققق واودك اولانه دینور وفرق كتف وزننده برنسنه‌دن خوف ايلمش اولانه دینور
المفرق مقعد وزننده والمفرق مجلس وزننده باشك تپه سنك اورته سنه دینور كه صاچك هر طرفه
تفرّق ايلديكی محلدن عبارتدر يقال بدا الشيب فی مفرقه ومفرقه اى وسط رأسه وهو الذی يفرق
فيه الشعر ومفرق الطريق يولك نيچه يوللره آيريلان يرينه دینور كه يول اغزی تعبير اولنور جمعی مفارق‌در
ومنه تقول وقفته على مفارق الحديث اى وجوهه مترجم دير كه بوراده مفرق مقعد وزننده كلديكی قياس اوزره
باب اولدن اولديغنه مبنی‌در ومجلس وزننده كلديكی باب ثانيدن دخی ورودينه مبنی‌در اگرچه مؤلف بونی ذكر ايلمدی
لكن امهات سائره‌ده مثبوتدر حتی مصباحده وفی لغة من باب ضرب عبارتيله مرسومدر انجق لغة عاليه اولمامغله مؤلف
اكا التفات ايتميوب بوراده اشارتيله اكتفا ايلدی الفروق قعود وزننده يول چتاللنمق معناسنه‌در على قول برخصوص
ظهور ايدوب وجه وطريقی بيلنمك معناسنه‌در يقال فرق له الطريق فروقا اذا اتجه له طريقان او اتجه امر فعرف وجهه
وناقه‌يی ياخود قاتجق مركبی بوری طوتمغله درد وتلاشندن طوره‌ميوب برطرفه قاچوب كتمك معناسنه‌در يقال
فرقت الناقة او الاتان اذا اخذها المخاض فندت فی الارض الفارق بوری طوتمغله درددن باشنی آلوب قاچوب
كيدن ناقه‌يه ياخود مركبه دینور جمعی فوارق وفرّق كلور ركع وزننده وبر سحابدن آيريلوب بشقه‌جه كيدن
سحاب قطعه‌سنی اكا تشبيهله فارق اطلاق ايدرلر الافرق برآلماجغی ديكرندن يوكسك اولان آته دینور
يقال فرس افرق اذا كانت احدى وركيه مشرفا على الاخرى وچتال ايبكلی خروسه دینور يقال ديك افرق
اى بين الفرق وناصيه‌سی ياخود لحيه‌سی چتال هيئتنده آيرق اولان آدمه دینور يقال رجل افرق اى كان ناصيته
اولحيته مفروقة بين الفرق وآق خروسه اطلاق اولنور يقال ديك افرق اى ابيض مترجم دير كه ظاهرا اطلاقك
وجهی افرق فی الاصل حقنده حديث شريف صادر اولان خاصه لوديك ابيضك وصفی اولوب ناسك كمال
رغبتلرينه مبنی كثرت استعمال الله كيده‌رك اسم منزلنده شايع اولمق ملحوظدر وخايه‌لرينك ارالغی ميدانلو اولان قيونه
دینور جمعی فرق كلور فانك ضميله وتك طاشاق آته دینور يقال فرس افرق اى ذو خصية واحدة وقوللرينك
ارالغی ميدانلو وقولا جلو اولان آدمه دینور يقال رجل افرق اى افلج الفرقة فرحه وزننده اوتلری پراكنده
بتمش يره دینور يقال ارض فرقة اى فی نبتها فرق يعنی اذا كان متفرقا وبعضلر ديديكه فرق كتف وزننده خرده
اولمغله يرك يوزنی اورتوب بوريميان اوته دینور يقال نبت فرق اى صغير لم يغط الارض الفرقاء حمراء وزننده
حيوانلرينك امزكلرينك ارالقلری كشاده اولان قيونه دینور يقال شاة فرقاء اى البعيدة ما بين الطبيين فارقين ميم
ماده‌سنده مذكوردر يعنی ديار بكر ايالتنده بر بلده‌در كه ميافارقين ايله متعارفدر الافراق همزه‌نك فتحيله اموال
مدينه‌دن بر موضعدر فريقات جهينات وزننده عقيق مدينه‌ده بر موضعدر فريق زبير وزننده تهامه‌ده
بر موضعدر فرّيق يای مشدده مكسوره ايله صغير وزننده بحرين قربنده بر چول بيابان آديدر فروق فانك ضميله
ديار سعده بر موضعدر مفروق برطاغك آديدر وابو عبد المسيح نام كسنه‌نك اسميدر فروق صبور وزننده
هجر نام بلده‌دن اوته جده‌ده بر عقبه آديدر وقسطنطنيه شهرينك لقبيدر شارحك بيانينه كوره شرق وغرب ياخود

بحرين بينلرنی فارق اولديغنه مبنی‌در وبر موضع آخر اسميدر الفروقة ملوله وزننده حرمت وناموسه دینور تقول
انتهكت فروقته اى حرمته وبوكرك باغنه دینور تقول اطعمنا الفروقة اى شحم الكليتين يوم الفروقين ايام
عربدن بر يوم معروفدر الفرق فانك كسريله عظيم قيون وكچی وصغر واهو سوريسنه دینور على قول بالكزجه
قيون وكچی سوريسنه ياخود صاحبنك غائب ايلديكی قيون وكچی سوريسنه دینور ياخود يوزدن اكسك اولان
قيون وكچی سوريسنه دینور وهر نسنه‌دن بر بلوكه دینور يقال فرق منه اى قسم وصبياندن بر طائفه‌يه دینور
وفی الاساس رأى اعرابی صبيانا فقال هؤلاء فرق سوء ظاهرا من بعد كثرت استعمال الله اسم اولمشدر ودوه‌لره
علف ايده‌جك چكردك كاچه‌سنه دینور وپاره‌لنمش ياخود فصله فصله آيرلمش نسنه‌دن بر پارچه‌يه دینور يقال هذا
فرق منه اى فلق وطاغه اطلاق اولنور وبصتم بايره‌وتپه‌يه دینور ودكزك طالغه‌سنه اطلاق اولنور يقال اخذه
فرق البحر اى موجه الافراق همزه‌نك كسريله قوش صاغنمق معناسنه‌در يقال افرق الطائر اذا ذرق
ولوخسه خاتونه فريقه يدرمك معناسنه‌در يقال افرق النفساء اذا اطعمها الفريقة وخسته صحته بولمق
معناسنه‌در على قول صاغلمق معناسنه‌در بعضلر عندنده افراق انسانه مدة العمر بردفعه عارض اولان علتدن
افاقته مخصوصدر چچك وقزامق كبی يقال افرق المريض من مرضه اذا اقبل وافاق او برئ ولا يكون الافراق
الا فيما لا يصيبك غير مرة وناقه‌نك چكيلان سودندن بقيه‌سنه برمقدارجه سود كلمك معناسنه‌در يقال افرقت الناقة
اذا رجع اليها بعض لبنها ودوه‌لری انتاج والقاح قيدلرينه دوشميوب مرعاده ايلقی كبی حاللری اوزره ترك ايلمك
معناسنه‌در يقال افرق القوم ابلهم اذا خلوها فی المرعى لم ينتجوها ولم يلقحوها ذات فرقين ياخود ذات فرق
فارك كسری وفتحيله بصره ايله كوفه بيننده بلاد تميمه‌ده بر ياصتم باير اسميدر الفرقة فانك كسريله بر مقدارنی
اخراج ايلديكجه چالقمسی قابل اولميان سود ايله طلو ياغنه وطلومه دینور وناسدن بر بلوكه دینور جمعی فرق كلور
فانك كسری وراءنك فتحيله وبعض اشعارده افارقه اوزره جمعلنمشدر وجمع الجمعی افراق كلور وصيغهٔ منتهی
الجموعی افاريق كلور يقال بدت فرقة من الناس اى طائفة الفريق امير وزننده فرقه‌دن اكثر اولان طائفهٔ
انسانيه‌يه دینور جمعی افرقاء كلور وافرق كلور افلس وزننده وفروق كلور يقال جاء فريق من الناس وهو اكثر
من الفرقة شارحك بيانينه كوره فريق اسم جمعدر واحد وكثيره اطلاق اولنور الفرقان فانك ضميله
مصدردر كه ذكر اولندی وقرآن كريمه اطلاق اولنور حق وباطل وحلال وحرام بينلرنی فرق ايلديكيچون مبالغة
مصدر ايله تسميه اولندی وهر نسنه‌يه دینور كه آنكله حق وباطل بينی فرق اولنه ونصر وعون معناسنه‌در
ودليل وبرهان معناسنه‌در وصبح وقتنه على قول سحر هنكامنه اطلاق اولنور وصبيانه اطلاق اولنور مراد فرق
مذكوركبی صبيان كروهی اوله‌جقدر فرقه كباردن مفترق اولدقلری تصور ايله در پس بو معناده اسم جمع
منزلنده اولور ياخود فای مضمومه ايله فرق لفظندن جمع اعتبار اولنور وحضرت موسايه نازل اولان توراة
شريفه اطلاق اولنور ودريانك بولنوب آچلمسنه اطلاق اولنور انفراق بحر معناسنه ومنه قوله تعالى واذ آتينا
موسى الكتاب والفرقان اى انفراق البحر يوم الفرقان كه قرآن كريمده يعنی اشبو وما انزلنا على عبدنا يوم الفرقان
الآية كريمه‌سنده واقعدر مراد يوم بدردر زيرا حق ايله باطلی ابتدا فرق ايدن كوندر الفرق فانك ضميله بو دخی قرآن
كريمه اطلاق اولنور فارق معناسنه‌در نهايت فرقان ابلغدر الفريقة كنيسه وزننده بردرلو طعامدر كه لوخسه
خاتون ايچون ترتيب ايدرلر سود ايله خرمادن ياخود برنج وسائر حبوبات ايله سوددن ترتيب ايدرلر كه لپه اوله‌جقدر
وسوريدن كيجه آيريلوب برطرفه طوغری چكلوب كيدن قيون بلوكنه دینور الفراق سحاب وزننده والفراق
كتاب وزننده آيريلمغه دینور فرقه معناسنه كه اسمدر وقرئ قوله تعالى هذا فراق بينی وبينك بالفتح افريقيه
همزه‌نك فتحيله مغربده اندلس قرشوسنده واقع بلاد واسعه‌نك يعنی بر اولكه‌نك آديدر شارحك بيانينه كوره افريقش
بن ابرهه نام پادشاه اسميله مسمادر مصر ايله مغرب ميانه‌سنده‌در المفرق محسن وزننده ياوريسی اولمكله فراقنه
اوغرامش ناقه‌يه دینور يقال ناقة مفرق اذا فارقها ولدها بموت ومفرق الجسم كوده‌سی انسزجه على قول سموز
اولان انسان وحيوانه اطلاق اولنور كه ضد اولور ايكيسنده دخی فرق ملحوظدر يقال رجل وفرس مفرق الجسم
اى قليل اللحم او سمين التفريق والتفرقة تكمله وزننده بری برندن آيرمق معناسنه‌در يقال فرّقه تفريقا وتفرقة
اذا بدده مترجم دير كه ظاهرا تفرقه تجربه كبی اسم مصدر ايكن مصدر منزلنده دخی استعمال اولنمشدر زيرا تفعيل وزنی
صحيح اللام اولان بابه وتفعله تسميه وتزكيه كبی معتل اللام اولان بابه مخصوصدر انتهى وتفريق قورقمق معناسنه
مستعملدر كه شعورنی دماغندن پراكنده ايدر يقال فرّقه اذا خوّفه التفاريق تفرقه‌نك ياخود اسم قلنان تفريقك

جمعیدر آبروجه نسنه‌ره دینـور ومنه یقـال اخذ حقه بالتفاریق ومن الامثال* انك خیر من تفاریق العصـا
بومثلی ابتدا اعرابدن غنیه نام عورت کندی اوغلنه خطـاب ایلمشدر بیـانی بودرکه مزبوره‌نك براوغلو وارایدی
شوکهٔ شکاعی کبی بغـایت بنیه‌سی ضعیف ونحیف اولوب لـکن زیاده‌سیله بدخوی وبدمشرب ودائمـا همحالی
اولان جوانلره اویوب اولاشورایدی خلاصـه آفت کبی برمعنـا ایدی برکون علی العـاده ینه بردلو قنلو به شرکیر
اولوب اورزینه اوق بلانی کبی هجوم ایلدکده اولدخی برضربه ایله کندیسنی خاکسار ایتدکدنصکره طوتوب انفنی
قطع ایلمکله والده‌سی دیتنی اخذ ایلـدی فی الاصل مبتلای فقر وفاقه ایکن دیت مرقومه حالنه امـداد ایدوب
برمقدارجه رطوبتـه دسترس اولدی بعدمدة ینه بریشـه شرکیر اولمغله اولدخی اخـذ وقولغنی قطع ایلـدی
ینه والده‌سی دیتنی اخذ ایلدی برکونده بریسی دوداغنی قطع ایلمکله آنکدخی دیتنی آلوب خلاصه اوغلنك کویا که
درهم درهم اتی صاتمغله وافرجه ماله نائل اولوب اوغلنه مدح وثنامعرضنده کلام مرقومی ایراد ایلدی یعنی ای اوغلم
سن عصا پاره‌لرندن خیرلوسن زیرا عصا قطع اولندقده پاره سندن کلبك یونته خلطه اولور وچوی وقازق اولور
وچوال قولبنه چکره جك اغاج اولور وآنك باشنه آغرشق کبی برنسنه چورلسه بسرك دوه برونسه‌لغی اولور وناقه‌نك
ممه‌سنه بغلیجق اغاج اولور واکرعصا شجردن کوندرشکلنده قطع اولنورسه هرشق برکمانکره اولور که مهره آته جق
زنبورکدر وشقه‌لری تفریق اولنورسه اوق اولور واول اوقلرتفریق اولندقده حظاء اولور یعنی اطفـال ملعبه‌سی
اولان خرده اوقلر اولور بعده دیب چوبسی اولور بعده ایلك اکیره جك اولور بعده قبریق چنق کادلری اولور که
کادجی آندن انسب کادلیه جك نسنه بوله مز مفرّق النعم ظربان لقبیدرکه ترکیده کوجن دیدکلری بدرایحـه
جانوردر بولده دوه‌لر وسائر حیوانلرکیدرکن ارالقلرینه کیروب پیدرپی ضرطه ارسال ایدر بغـایت بدبوی اولمغله
حیوانلر تعفنه تحمل ایده میوب پراکنده اولورلر التفرّق تفعل وزننده والتفراق تانك وفانك کسری ورانك
تشدیدیله بری برندن آیریلوب فرقه فرقه اولمق معناسـنه‌در یقال تفرّق القوم تفرّقا وتفرّاقا ضد تجمع الافتراق
افتعـال وزننده تفرّق معنـاسـنه‌در یقال افترق القوم بمعنی تفرّق شارح دیرکه بعضلر تفرّقی ابدانه وافتراقی کلام
وهوایه تخصیص ایلدیلر لکن اصحّ اولان ایکیسی بردر نته که مؤلف دخی تفریق ایلمدی الانفراق انفعـال وزننده
آیرلمق معنـاسـنه‌در یقـال انفرق عنه اذا انفصل المتفرق میمك ضمی ونونك سکونی ورانك فتحیله اسم مکان
ومصدر اولـور انفراقدن الفرانق علابط وزننـده ارسلانه دینـور وارسلانك قره قولغنه دینورکه پروانك
معرّبیـدر اوکنجه سائرجانورلری اندار ایده‌رك کیدر واولاق سور یجیسنه دینـورکه اکایول دلالت ایدر یقـال
هوفرانق ای الذی یدل صاحب البرید علی الطریق مترجم دیرکه برهانده پروانك قره قولاق ایله وچرقه‌جی ایله
وپروانه کلبك دیدکلری بوجك ایله وفرمان شاهی ایله وبنده قره قولاق ایله مفسردر الفرنق قنفذ وزننـده کوتو
وکثرشیئه دینور یقـال شیءٌ فرنق ای ردیءٌ التفرنق تدحرج وزننده برنسنه فاسد وتبـاه اولمق معنـاسـنه‌در
یقال تفرنق الشیء اذا فسد وحیوانك قولغی قالقوب دیك طورمق معناسنه‌در یقـال تفرنقت اذن البعیر اذا شخصت
الفستق قنفذ وزنـنـده والفستق جندب وزننده پسته معرّبیدرکه شام فستیغی تعبیر اولنـان میوه‌در فندیغك
قرنداشیدر جکره وفم معدیه وسانجویه وآغز رایحه‌سنه بغـایت نافعدر شارحك بیـانه کوره عند البعض فستق
ماده‌سندن مأخوذدرکه عربیـدر فستقـان فانك وتانك ضمیـله مر وقضاسنده برقریه آدیدر فستقه فانك
وتانك ضمیله برمحدّث لقبیدر الفسق فانك کسریله والفسوق قعود وزننـده خدای متعـالك امرینی ترك ایلمکله
عصیان ایدوب طریق حقدن خروج ایلمك یاخود زنا وفجور ایلمك معناسـنه‌در یقـال فسق الرجـل وفسق
فسقـا وفسوقا من البـاب الاول والثانی والخـامس اذا ترك امرالله تعالی وعصی وخرج عن طریق الحقّ او فجر
وقوله تعـالی انه لفسق ای خروج عن الحـقّ وقوله تعـالی ففسق عن امر ربه ای خرج وطوغری یولدن
صاپمق معنـاسنه‌در یقـال فسق الرجـل اذا جار یعنی عن قصد السبیل وتازه خرما قبوغندن طشره یورتلبوب
چقمق معنـاسنه‌درکه مأخذ معانی اولمق منقولدر یقـال فسقت الرطبة عن قشرهـا اذا خرجت الفاسق
طریق حقدن خارج اولان آدمه دینور کرك اصلی وکرك عارضی اولسون بعضلر عندنده معنـای مزبوردن مأخوذدر
والفظ مزبور عربی خالص ایکن رجال جاهلیه‌نك منثور ومنظوم کلاملرنده قطعا واردا اولمامشدر سیوطی مزهرده
دیدیکی فسق لفظنی عرب مجرّد خروج معناسنه استعمـال ایدرلرایدی بعده شارع طاعت الهیدن خروج فاحش مطلب
ایله خروج معنـاسـنه نقل ایدوب بووجه اوزره خارج اولان کسیه فاسق اطـلاق ایلدی پس معنـای مزبور
اصطلاح شرعی اولوب مؤلفك مرادی معنـای مزبورده استعمـال عرب واقع اولمدی دیمك اولور یوخسه خروج

معنـاسنه بینلرنده متداولدر نته که فسق رطبه مثالی مرورایلدی پس مزهرك تقریرینه کوره فسق رطبه مثالی
مجرّد تمثیل اولور لکن راغبك بیـانه کوره مخصوصدر الانفساق انفعـال وزننده بودخی خرما قبوغندن طشره
چقمق معنـاسنه‌در یقـال انفسقت الرطبة عن قشرها اذا خرجت الفسق صرد وزننده والفسیق سکیت
وزننـده دائمـا فسق وفجور اوزره اولان آدمه دینـور یقـال رجل فسق وفسیق ای دائم الفسق الفویسقة
مصغر بنیه‌سیله فاره‌یه اطلاق اولنور بوسندن اضرار ناس قصدیله خروج ایلدیکیچون قال الشارح ومنه الحدیث
اقتلوا الفویسقة وفی النهـایة انه علیه السلام سمّی الفارة فویسقة پس اسم مزبور تسمیهٔ نبوی اولور فساق قطام
وزننـده وفسق زفر وزننـده حرف ندا ایله استعمـال اولنورلر اولکی مؤنثه وثانی مذکره مخصوصدر ایکیسیده
معدوللردر یقـال یافساق للمرأة ای یافاسقة ویقـال للرجل یافسق ای یاایها الفاسق التفسیق برآدمی فسقه نسبت
ایلمك یعنی اول فاسقدر دیمکدرکه تعدیل مقـابلیدر یقال فسقه الحـاکم ضد عدله الفاسقیة برکونه صارق
صارمغه دینـور الفشق مشق وزننده قیرمق معناسنه‌در یقـال فشق الشیء فشقـا من البـاب الاول اذا کسره
وفشق یمك یمکـدن برنوعدر که دوکه‌رك وصاچه‌رك پك پك یمکدن عبـارتدر یقـال فشق الرجل فشقـا وهو
ضرب من الاکل فی شدة وبرآدمه دنیـا الق پك چوق توجه ایلمکله دائمـا دنیا ایله اوغراشوب اوینـامغه مشغول
اولمق معناسـنه‌در یقـال فشقوا الدنیـا فشقـا من البـاب الثانی اذا کثرت علیهم فلعبوا بهـا الفشق فتحیله
نشاط وشطـارت معناسـنه‌در یقـال فشق الرجل فشقـا من البـاب الرابع اذا نشط وبرنسنه‌یه نفس طاغیلوب
یعنی پاره پاره اولوب حرص ایلمك معناسنه‌درکه تحصیلنه شدت حرصندن نشأت ایدر یقـال فشق علیه اذا حرص
وانتشرت نفسه علیه وسکردوب قاچمق معنـاسنه‌در یقال فشق العبد اذا هرب وصغر وقیون قسمنك بوینوزلری
ارالغی آچق ومیدانلو اولمغه دینور وحیوانك اوکده اولان ممه‌لریله کیروده اولان ممه‌لری ارالقلری آچق اولمغه دینور
التفشق تفعل وزننده توشح بالثوب معناسنه‌درکه ثوبی صاغ قولتغندن آلوب صول اوموزینه القـا ایلمکـدن عبـارتدر
احرام محرم کبی یقـال تفشق الرجل اذا توشح بثوبه فاشوق بخاری قضاسنده برقریه‌در المفاشقة مفـاعله
وزننده ناکهانی برکسه اوزره چقه کلمك معناسنه‌در یقـال فاشقه اذا باغته الفقّ فانك فتحی وقافك تشدیدیله آچمق
معنـاسـنه‌در تقول فققته فقّـا من البـاب الاول اذا فتحته الفقاق سحاب وزننده والفقاقة سحابه وزننده
والفقفـاق والفقفاقة فالرك فتحیله بیهوده کوی وپریشان سخن احمق وبیمغز آدمه دینور یقـال رجل فقاق
وفقـاقة وفقفـاق وفقفـاقة ای احمق هذرة وفقفـاق یاوه وبیمعنی سوزه دینـور یقـال کلام فقفـاق
ای سقط الفقفقة زلزله وزننده پك فقیر وخاکسار اولمق معناسنه‌در یقـال فقفق الرجل اذا افتقر مدقعا وکوپك
قسمی خوفندن اورمك معناسنه‌در یقال فقفق الکلب اذا نبح فرقا وتکلمده پك دربنلنوب تصنع ایلمك معنـاسـنه‌در
یقـال فقفق فی کلامه اذا تقعر وفقفقة المـاء صوبك صارصار قطره‌لری دوکیلوب آقیسی صوتنـدن حکایه‌در
الفقفوق زنبور وزنـنده عقل وذهن وشعور معنـاسـنه‌در یقـال مابه فقفوق ای عقل وذهن فقاقة سحابه
وزنـنده برقوش آدیدر جمعی فقـاق درهاسز الفقفة فتحاتله اوغوز وبیمغز عورته دینور یقـال امرأة فقفة
ای الحمق الانفقاق انفعال وزننده برنسنه یاریلوب آیرلمق معناسـنه‌در یقال انفقّ الشیء اذا انفرج الفلق خلق
وزننده یارمق معناسنه‌در یقال فلق الشیء فلقا من البـاب الثانی اذا شقه وفلق یاریغه وچتلاغه دینور جمعی فلوق در
یقال فی رجله فلوق ای شقوق وکرج مقوله‌سنه اورلمش درینك توینی یولمق معناسنه‌در یقـال فلق صوف الجلد
اذا نزعه نته که مرق دخی بومعنـایه‌در التفلیق بودخی برنسنه‌یی یارمق معنـاسـنه‌در یقال فلق الشیء بمعنی فلقه
الانفلاق انفعـال وزننده والتفلق تفعل وزننده یارلمق معناسنه‌در یقـال فلقه فانفلق وتفلق ای شقه فانشق
وتفلق ناسی متعجب ایده جك مرتبه‌ده افراط ومبـالغه ایله سکرتمك معناسنه‌در یقال تفلق الرجل اذا اجتهد فی العدو
حتی اعجب من شدته الفـالق فلقدن اسم فاعلدر یاریجی معناسنه وقوله تعـالی فالق الحبّ والنوی ای خالقه
اوشاقه باخراج الورق منه بوراده خلق معنـاسی دخی فطر کبی مجازدر وفالق بنوکلاب یوردنده برموضعـدرانده
برکوچك صووارددر وفالق چچکنی یارمش خرما اغاجنه وصف اولور یقال نخل فالق ای منشق عن الطلع وایکی
تپه یاخود ایکی یوکسك یرارالغنده اولان الچق اوتوراقلو دوزیره اطـلاق اولنور فالقه دخی دینـور ومنه یقال کان
ذلك بفـالق کذا یریدون المکان المنحدر المطمئن بین الربوتین الفلقـة تمره وزننـده دوه‌نك قولغی التنده‌اشبو
رسمه یاصلمش تمغـایه دینـورکه اورته سندن برعمود شق ایلمش حلقه‌دن عبـارتدر المفلوق قولغی التنه فلقه
دیدکلری تمغـا باصلمش دوه‌یه دینـور الفلق فانك کسری وفتحیله آغزلك شقه یعنی برکوشه‌سنه دینور تقول کلمی

من فلق فيه اى من شقه يعنى بكايارم آغزسو يلدى وفلق آفت وداهيه يه اطلاق اولنور و عمامه ده برقريه آديدر
وبعجب اولنه جق امر عجيبه دينور يقال يأتى بالفلق اى بالامر العجب و يارى بولنمش اغاجك برنصفندن دوزلمش
بايه دينور وايكى بولنان چبوغك هر شقنه فلق اطلاق اولنور الفلقة فانك كسريله بودخى داهيه معناسنه در
ورنسنه نك قرنبسنه دينور يقال هذه فلقته اى كسرته وفلقة الجفنة آيرلمش چناغك نصفنه دينور يقال هذه
فلقة الجفنة اى نصفها الفليق امير وزننده بودخى آفت وداهيه يه دينور وامر عجيبه دينور وطائفده برقريه
آديدر وقولده برطمرك اسميدر على قول دوه نك بوينك اوكنده مجراى حلقوم قتنده اولان دوزجه چقوره دينور
الفلبقة سفينه وزننده والمفلقة محمده وزننده والفلق سكرى وزننده بونلرده داهيه يه دينور الفلق فتحتينله
صبح و بامداد معناسنه در ياخود عمود صبحدن منشق اولان يعنى عمود شكلنده ممتد اولان آيدينلقدن وضيادن
عبارتدر ياخود فجر معناسنه در كه صباح برى اغاروب آچلمقدن عبارتدر ومنه قوله تعالى قل اعوذ برب الفلق
اى الصبح اوما انفلق من عموده او الفجر و بعضلر بونى مجموع مخلوق ايله تفسير ايلديلر وعند البعض مراد جهنمدر
ياخود جهنمده برچاهك آديدر وفلق ايكى تپه بيننده واقع آلحق اوتوراقلى دوزيره دينور جمعى فلقان كلور فانك ضميله
على قول ايكى قوملق تپه بيننده واقع دوزو آچق ميدانه دينور وطومرغه دينور كه زندانده مجرم اياغنه اوررلر يقال
مات اللص فى الفلق اى فى مقطرة السجان مكتب خواجه لرينك فلقه لرى بوندندر كه فلق مفرديدر وچناق دبنده
قلان سود بقيه سنه دينور ومنه يقال تحقيرا يا ابن شارب الفلق وهو ما يبقى من اللبن فى اسفل القدح واكشيوب كسلمش
سوده دينور ويمنده عثر ناحيه سنده برقريه آديدر المتفلق متفرق وزننده بودخى اكشيوب كسلمش سوده دينور
الافلاق همزه نك كسريله برامر عجيب پيدا ايلمك معناسنه در يقال افلق الشاعر اذا اتى بالعجيب شارحك بيانته
كوره شعر اقسمنده بو وصف غالب اولمشدر مضامين عجيبه ومعانئ نادره وغريبه اختراع ايدن شاعر بليغه مفلق
اطلاق اولنور وافلاق آفت وداهيه احداث ايلمك معناسنه در همبشه اعلاق ماده سنه مرادفا استعمال ايدرلر
يقال اعلق وافلق فلان اذا جاء بعلق فلق كما سيذكر الافتلاق افتعال وزننده بودخى امر عجيب پيدا ايلمك معناسنه در
يقال افتلق الرجل اذا اتى بالعجيب وخلق عجبه كتوره جك درجه سكرتمكده چبالبوب مبالغه ايلمك معناسنه در
يقال افتلق فلان اذا اجتهد فى العدو وحتى اعجب من شدته علق فلق زفر وزنلرنده وخمسة عشر كبى مركب اوله رق
آفت وداهيه يه اطلاق اولنور يقال جاء بعلق فلق اى بالداهية الفليق قبيط وزننده يارمه شفتالو ديدكلرى
شفتالويه دينور كه چكردكندن ياريلوب آيريلور تقول اكلت فليقا اى خوخا يتفلق عن نواه المفلق معظم
وزننده چكردكندن آيريلوب قوپدلمش يارمه شفتالويه دينور كه ريچال مقوله سى يپارلر الفيلق صيقل
وزننده عسكره دينور جمعى فيالق در يقال جاء بفيلق عظيم اى بجيش عظيم وعظيم الهيكل آدمه دينور
يقال رجل فيلق اى عظيم مؤلف بيله معربى اولان فيلق لفظندن سكوت ايلدى كه ايبك قوردينه وآصتى تعبير
ايتدكلرى ايبك قوزه سنه دينور كتب فقهيه ده بيع فاسد مبحثنده مسطوردر التفيلق تدحرج وزننده بركمسنه
سموزو بويمرى تنومند اولمق معناسنه در يقال تفيلق الرجل اذا ضخم وسمن وتماشا ايدنلرى متعجب ايده جك رتبه
سكرتمكده جهد ومبالغه ايلمك معناسنه در يقال تفيلق الرجل اذا اجتهد فى العدو وحتى اعجب من شدته المفلاق
محراب وزننده ذاتنده آلحق وفرومايه اوله رق مفلس ومندبور كمسه يه دينور يقال رجل مفلاق اى دنئ رذل قليل
الشئ يعنى معدم فلق عنب وزننده نيسابور قضاسنده برقريه آديدر الفلاق غراب وزننده والفلوق
صبور وزننده پنيرلنمش سوده دينور كه مراد سود كسيكى اوله جقدر صورتقه پنيرى كبى يقال لبن فلاق وفلوق
اى متجبن الفلاق كتاب وزننده سودك اكشيوب كسلمسنه دينور وفلاق فانك كسرى وضميله يارلمش يمورطه
پارەسنه دينور الافلاق همزه نك فتحيله فلقك جمعيدر كه يارلمش يمورطه پارەسنه دينور يقال صار البيض فلاقا
وافلاقا اى متفلقا الفلاقة ثمامه وزننده برنسنه دن آيريلان پارەيه دينور يقال فلاقة آجر اى قطعة منه جمعى
فلاق درهاسز الفلقاء حمراء وزننده ممه سنك دلكى واسع قيونه وصف اولور يقال شاة فلقاء الضرة اى واسعتها
الفليقة سفينه وزننده آزجه صاچه دينور يقال فى رأسها فليقة اى قليلة من الشعر الفلقان عثمان وزننده آچق
وآشكاره يلان سوزه دينور يقال جاء بالفلقان اى الكذب الصراح الفنتق قنفذ وزننده يوللرده ياپلمش خانه
وكار بانسرايه دينور تقول نزلنا الفنتق اى خان السبيل الفندق قنفذ وزننده بندق كبى فندق تعبير اولنان يمشه دينور
ويوللرده اولان خانه وكاربانسرايه دينور فنتق كبى شارح ديركه فنتق وفندق شول خاندر كه يوللر اوزره يپارلر غرباء
وابناء سبيل اجرتسز اكا قونارلر ومصيصه نام قصبه قربنده برموضع آديدر و برمحدث لقبيدر فندق الحسين

برموضعدر

برموضعدر الفنيدق مصغر بنيه سيله حلب قضاسنده برموضع آديدر الفنداق فانك ضميله حساب دفترينه
دينور يقال احضر الفنداق اى صحيفة الحساب شارح ديركه فنداق روزنامچه ديدكلريدر كه ارباب ديوان روزنامه
تعبير ايتدكلرى دفتر اوله جقدر الفنيق امير وزننده مدينه قربنده برموضعدر وشول بغوره دينور كه بغايت
كريم ونجيب اولمغله اصلا كنديسنه تحميل كبى حالتله رنجيده اولنموب واوزرينه ركوب اولنميه جمعى فنق در كتب
وزننده وجمع الجمعى افناق در الفنيقة سفينه وزننده غراره يه دينور كه ظرف معلومدر جمعى فنائق در
الفنق ضمتينله والمفناق محراب وزننده وجودى تروتازه ونازنده محبوبه يه دينور يقال جارية فنق
ومفناق اى منعمة وفنق سموز وتاولو كنج ناقه يه دينور يقال ناقة فنق اى فتية سمينة الافناق
همزه نك كسريله فقر ومحنتده ايكن ناز ونعمه نائل اولمق معناسنه در يقال افنق الرجل اذا تنعم
بعد بؤس التفنيق تفعيل وزننده ناز ونعمتله پرورده ايلمك معناسنه در يقال فنق فلانا اذا نعمه
التفنق تفعل وزننده ناز ونعمله پرورده اولمق معناسنه در يقال تفنق الغلام اذا تنعم المفانق اسم فاعل
بنيه سيله خوش ونازك وملايم ديركه دينور يقال عيش مفانق اى ناعم فوق فانك فتحى وواوك سكونيله جهات ست
اقسامندندر برنسنه نك اوستنه دينور كه تحت مقابليدر اسم وظرف اولور وهر حالده مبنى در قچن بركلمه يه مضاف
اولسه معرب اولور مؤلفك بصائرده بيانته كوره فوق كلمه سى مكانده وزمانده وجسمده وعددده ورتبه ومنزلتده
استعمال اولنور و برقاج نوع اوزره مستعمل اولور ازجمله علو معناسنه نحو قوله تعالى قل هو القادر على ان يبعث
عليكم عذابا من فوقكم ومن تحت ارجلكم الآيه وصعود وحدور اعتباريله استعمال اولنور نحو قوله تعالى
فان كن نساء فوق اثنتين الآيه وكبر وصغر جهتلرنده استعمال اولنور نحو قوله تعالى ان الله لا يستحيى ان يضرب
مثلا ما بعوضة فما فوقها الآيه اشار بما فوقها الى العنكبوت وكاهجه فضيلت دنيويه واخرويه اعتباريله اولور
وقهر وغلبه اعتباريله استعمال اولنور انتهى وقوله تعالى مثلا ما بعوضة فما فوقها اى فى الصغر وقيل فى الكبر
وفوق وفواق سحاب وزننده مصدر اولورلر شرف وفضيلتده سائره غالب وسر بلند اولمق معناسنه يقال
فاق فلان اصحابه يفوق فوقا وفواقا اذا علاهم بالشرف واوقك كزنى قيرمق معناسنه در تقول فقت السهم فوقا
اذا كسرت فوقه واوقك كزنى اكلمك يا اوفانمق معناسنه در كه كما سيذكر الفواق غراب وزننده برآدمى انجقرق
طوتمق معناسنه در معده دن ريح متفوق اولور يقال فاق الرجل فواقا من الباب الاول اذا شخصت الريح من صدره
وفواق وفؤوق قعود وزننده بدندن جان چقمق اوزره اولمق على قول اولمك ياخود جان ويرمك معناسنه در يقال
فاق بنفسه فواقا وفؤوقا اذا كانت على الخروج اومات اوجاد لها وناقه نك ممه سنده قيقه بركك معناسنه در يقال
فاقت الناقة اذا اجتمعت الفيقة فى ضرعها وفواق انجقرق علتنه دينور حالت نزعده بعض محتضره عارض
اولور وصدردن يعنى معده دن بى اختيار يوقرى چقان ريحه دينور كه بودخى انجقرق اوله جقدر اولكى علتدر
ثانى عارضه در معده متأذى اولديغى نسنه دن قاچنوب منقبض اولمسيله موذيى دفع ايچون منبسط اولمسندن
مركب برحالتدر بعض اختلاف مهموزا اولان فؤاق ماده سنده بيان اولندى يقال اخذه الفواق وهو الذى يأخذ
المحتضر عند النزع والريح التى تشخص من الصدر مترجم ديركه فواق استيلا ايلدكده ايكى پرمغله بروتى طوتوب
صولغنى قبض ايليه شويله كه آخر رمق كرته سنه واره باذنه تعالى مندفع اولور انتهى وفواق ايكى صاغمك ارالغى
اولان وقته دينور مثلا ناقه يى برمقدار صاغدقدنصكره ترك ايدرلر ياوريسى برمقدارجه امدوب آندنصكره ينه
صاغارلر اينته بو ايكى صاغمك ماييننه فواق ديرلر بونده سحاب وزننده دخى جائزدر وعند البعض فواق ممه يى
صاغان كمسه نك صاغاركن الني آچوب يومديغنك مابينى اولان وقتدن عبارتدر جمعى افوقه كلور اشربه وزننده
وآفقه كلور قلبله و بوآدرقبيلندندر كه مقلوبدر يقال ما اقام عنده الا فواق ناقة اى ما بين الحلبتين من الوقت
او ما بين فتح يد الحالب وقبضها على الضرع واندامى سلكى ومضطرب اولان اوزون آدمه دينور كما سيذكر
الفائق هرنسنه نك كزيده واعلاسنه اطلاق اولنور يقال شئ فائق اى خيار و بيون ايله باشك بتشديكى يره
دينور يقال ضرب فائقه وهو موصل العنق والرأس الفوقة فتحه الله ادباء خطبايه اطلاق اولنور كه ادب و بلاغتده
سائردن سر بلندلر در مفردى فائق در يقال هم فوقة اى ادباء خطباء الفاق طعامله طلو كاسه يه دينور شارحك
بيانته كوره اصلى فوق ايدى فتحتينله وطبخ اولنمش زيتون ياغنه دينور وصحرايه دينور و برارضك اسميدر و بنيه
واندامى سلكى ومضطرب اوزون آدمه دينور و برصوقوشى آديدر كه بيونى اوزون اولور وفاق مصدر اولور
فوق كبى بونكده اصلى فوق در فتحتينله كما سيذكر واوقك كزى اكيلمك على قول اوفانمق معناسنه در يقال فاق السهم

يفاق فاقا وفوقا اذامال وانكسر وبو باب رابعدندر كما سيذكر الفوق * فانك ضميله بودخی اندامی مضطرب
سلكی اوزون آدمه دینور وفوق الذكر آلت تناسلك باشنه اطلاق اولنور اوق كزینه تشبیهله وفوق طریق اوّله
دینور كه مسلوك اولان طریقلردن طریق اول اوله جقدر یقال اخذ فوق الطریق وهو الطریق الاوّل وبرسمته
بردن اوق سرپمكه اطلاق اولنور كویا كه بر كزدن آتلمش اولور تقول رمینا فوقا ای رشقا وبنده اوق كزی معناسندن
مأخوذ اولەرق برآدم بردوزه‌یه كیدوب بردخی كیر ودونوب كلسه ماارتدّ علی فوقه دیرلر مضی ولم یرجع معناسنه
وفوق برقوش آدیدر وفنون كلامدن برفنه اطلاق اولنور ومنه تقول للرجل اذا اخذ فی فنّ من الكلام خذ فی فوق
احسن منه ای فی فنّ وعورتك فرجنه اطلاق اولنور ولسانك اوجنه علی قول اغزك یاریغنه وشكافنه دینور واوق
كزینه دینور كه اوقده كریش بندره جك كرتكدر بعضلر عندنده فوقان تثنیه بنیه‌سیله زنمتان یعنی اول كرتكك
ایكی طرفنده اولان دیرسكلره دینور كه هر برینه فوق دیرلر جمعی فوق كلور صرد وزننده وافواق كلور وفقی
كلور كه فوق لفظندن مقلوبدر فانك ضمّی والفك قصریله ذوالفوق مفروق ابو عبد المسیح نام كسه‌نك قلجنك
اقیدر وفوق سلفده روم شاهلرندن برینك اسمیدر كه دنانیر فوقیه اكا منسوبدر یاخود صواب اولان قافین ایله
اولمقدر الفوقة فانك ضمیله بودخی اندامی مضطرب اوزون آدمه دینور واوق كزینه دینور الفیق فانك كسریله
بودخی خلقی مضطرب سلكی اوزون كسیه دینور الفیاق غراب وزننده فیق معناسنه در الفاقة فقر واحتیاج
معناسنه در كه آدمه استیلاء وقهر ایدر بودخی فوق ماده سندندر یقال اخذته الفاقة ای الفقر والحاجة الفوقاء
حمراء وزننده شول بكره‌یه دینور كه دمورینك هر دیشنده ایكی فوق اوله یعنی اوق كزی كبی ایكی كرتك اوله یقال
محالة فوقاء اذا كان لكل سنّ منها فوقان وسیوری اوجلو ذكر باشنه اطلاق اولنور یقال كمرة فوقاء ای المحددة
الطرف الافوق احمق وزننده كزی قیرلمش اوقه دینور یقال سهم افوق ای مكسور الفوق الفوق فتحتینله
اوقك كزی آكیلك یاخود قیرلمق معناسنه در بعضلر دیدیكه بونك فعلی باب رابعدندر یعنی فی الاصل فاق السهم
یفاق فاقا وفوقا صیغه سندندر خاف یخاف كبی بعده رفع التباس ایچون واوی تحریك اولنوب حذر یحذر جنه اخراج
اولندی زیرا بو فعل باب رابعدندر فیقال فاق السهم یفاق فاقا وفوقا بالتحریك اذامال وانكسر كما ذكر الفیقة فانك
كسریله ایكی صاغم اراسنده ممه‌ده مجتمع اولان سودك اسمیدر جمعی فیق كلور هاسز وفیق كلور عنب وزننده
وفیقات كلور فانك كسر ومدّیله وافواق كلور وجمع الجمعی افاویق كلور وفیقة الضحی قباقوشلغه اطلاق اولنور
تقول اتیته فیقة الضحی ای ارتفاعها وافاویق سحابده جمع اولان شول یغموره دینور كه ساعة بعد ساعة یاغار اوله
یقال تحت السماء افاویقها وهی اجتمع فی السحاب من ماء فهو یمطر ساعة بعد ساعة وافاویق اللیل كیجه‌نك
اكثر وقتنه اطلاق اولنور تقول خرجنا بعد افاویق من اللیل ای اكثره افیق امیر وزننده یمنده برقریه آدیدر
ودمشق ایله طبریه بیننده بربلده آدیدر آنده برعقبه واردر كه اخبار ملاحمده ذكر ایدرلر عامّه همزه‌سز فیق دیرلر
حضرت عیسانك عقبهٔ مزبوره‌یه ده نزوللری مرویدر الافاقة همزه‌نك كسریله اوق كزنی كریشه بندرمك
معناسنه در تقول افقت السهم افاقة اذا وضعت فوقه فی الوتر وتقول اوفقته ایفاقا بالقلب واما افوقته فنادر
وافاقه ناقه‌نك ممه‌سنده ذكر اولنان فیقه بركمك معناسنه در یقال افاقت الناقة اذا اجتمعت الفیقة
فی ضرعها وخسته‌یه صحت یاخود خسته صحته دونمك یعنی صاغالمق معناسنه در اجتماع فیقه دن
مأخوذدر یقال افاق المریض من مرضه اذا رجعت الصحة الیه اورجع الی الصحة وقحط وقلندنصكره زمان
اجوزلق بوللق اولمق معناسنه در یقال افاق الزمان اذا اخصب بعد جدب وراحت وآسایش معناسنه مستعملدر
یقال ماله افاقة ای راحة وایكی صاغم بیننده دیكلنوب آرام ایلمك معناسنه در یقال افاق الحالب اذا اراح
بین الحلبتین المفیق مجیب وزننده والمفیقة هاء ایله ممه‌سنده فیقه مجتمع اولمش ناقه‌یه دینور جمعی مفاویق در
ومفیق مفلق معناسنه در كه مضامین عجیبه ابداع ایدن شاعره دینور یقال شاعر مفیق ای مفلق الاستفاقة
بودخی خسته صحت بولمق معناسنه در یقال استفاق المریض من مرضه بمعنی افاق وناقه‌یی برمقدار فاصله
ویره‌رك ارالق ارالق صاغمق معناسنه در یقال استفاق الناقة اذا حلبها فواقا فواقا ومنه تقول استفق الناقة
ای لا تحلبها قبل الوقت یعنی ناقه‌یی ممه‌سنه سود مجتمع اولمزدن اقدم عجله ایدوب صاغمه وشرابدن فراغت ایدوب
هوشیار اولمق معناسنه مستعملدر یقال ما یستفیق من الشراب ای ما یكف مؤلفك مرادی شربی ترك ایلمكله
همیشه آییق اولمقدر صحاحده استفاق من سكره عنوانده اولمغله سرخوشلقدن آیلمق دیمك اولور وفی الاساس
هو ممن لا یستفیق من الشراب واویقودن كوز آچلیوب همیشه اویوراولمق معناسنه مستعملدر ومنه یقال

رجل مستفیق ای كثیر النوم استفاقة ناقه معناسنه در التفویق اوقه كز یاپمق معناسنه در یقال فوّق السهم
اذا جعل له فوقا ودوه كوشكنه ارالق ارالق سود ایچورمك معناسنه در یقال فوّق الراعی الفصیل اذا سقاه اللبن
فواقا فواقا المفوّق معظم وزننده آزجه آزجه اكل وشرب اولنیان مأكول ومشروبه دینور التفوّق تفعّل
وزننده بركسه اوزره یوكسكلمك معناسنه در كرك حسی وكرك معنوی اولسون یقال تفوّق علی قومه اذا ترفع
ودوه كوشكی سودی ارالق ارالق ایچمك معناسنه در یقال تفوّق الفصیل اذا شرب اللبن فواقا فواقا وناقه‌یی
ارالق ارالق صاغمق معناسنه در یقال تفوّق الناقة اذا حلبها فواقا فواقا الانفیاق انفعال وزننده دوه
زیاده‌سیله آرقلیوب هلاك اولمق معناسنه در یقال انفاق الجمل اذا هزل وهلك واوقك كزی قیرلمق معناسنه در
یقال انفاق السهم اذا انكسر فوقه الافتیاق افتعال وزننده فقیر اولمق یاخود ایچقرق استیلاسیله اولمك
معناسنه در یقال افتاق الرجل اذا افتقر اومات بكثرة الفواق الفهق نهق وزننده وفتحتینله جائزدر كركی كبی
طولمق معناسنه در یقال فهق الاناء فهقا من الباب الرابع اذا امتلأ وبرآدمك فهقه‌سنه اورمق یاطوقنمق
معناسنه در یقال فهقه فهقا من الباب الثالث اذا اصاب فهقه الفهقة تمره وزننده بیونك آرقه كیكنده بتشدیكی
یرك یاننده اولان كیكه دینور كه اوكورغه كیكلرینك اوّلكیسی اوله جقدر علی قول بیونك ایچ یوزندن باشه بتشدیكی
یرك یاننده طمّاق اوزرندن كوچك دل اوزره حواله اولان كیكه دینور الفاهقة عقیده‌قان روان اولان طعنه‌یه دینور
علی قول فهقه اوزره یاصیلان داغه وصف اولور كه لفظنه وصف اولور تقول رأیت علیه فاهقة ای طعنة تفهق
بالدم ای تنصب اوهی كیّة علی الفهقة الفیهق صیقل وزننده واسع نسنه‌یه دینور یقال حوض فیهق
ای واسع وسودی پك چوق ناقه‌یه دینور یقال ناقة فیهق ای صفیّ المفهاق محراب وزننده صویی فراوان
قیویه دینور یقال بئر مفهاق ای كثیر الماء الافهاق همزه‌نك كسریله طولدرمق معناسنه در یقال افهق
الاناء اذا ملأه ودوه‌نك فهقه‌سی اوزره فاهقه دیدكلری داغ باصمق معناسنه در یقال افهق البعیر اذا كواه الفاهقه
وبرنسنه فراوان اولمق معناسنه در یقال افهق البرق وغیره اذا اتسع التفهق تفعّل وزننده والانفهاق
انفعال وزننده بونلرده برنسنه فراوان اولمق معناسنه در یقال انفهق الشیء اذا اتسع التفیهق تفیعل وزننده
كلامده تعمّق ایدرك دكرمن جقجقه‌سی كبی پك چوق سویلمك معناسنه در یقال تفیهق فی كلامه اذا تنطع وتوسّع كانه
ملأ به فمه یعنی طواسدرمق معناسنه اولان فهق لفظندن مأخوذدر الفیق فانك فتحیله طاوغك صوتندن
حكایه‌در كه مراد طوتلدقده چاغرمسندن حكایه اوله جقدر وفیق مصدر اولور جان ویرمك معناسنه یقال
فاق الرجل یفیق فیقا اذا جاد بنفسه لغة فی یفوق الفیق فانك كسریله دنیایی محیط اولان طاغك اسمیدر
شارحك بیاننه كوره قاف ایله قیق مصحفیدر وفیق پك اوزون آدمه دینور وبرموضع آدیدر الافاقة همزه‌نك
كسریله شاعر مفلق اولمق معناسنه در یقال افاق الشاعر اذا افلق وبوماده‌لر یائیه وواویه درنته كه ذكر اولندی
افیق امیر وزننده آنفا ذكر اولنان عقبه‌در فصل القاف القربق جندب وزننده كربهٔ فارسی
معرّبیدر كه بقال دكاننه دینور واما ابو قحفان العنبری نام شاعرك اشبو * یا ابن رقیع هل لها من مغبق * ماشربت
بعد قلیب القربق * بیتنده واقع قربقدن مراد بعینها بصره شهریدر پس قربق بصره‌نك دخی اسماسندن
اولور القرطق جندب وزننده كرتهٔ فارسی معرّبیدر كه كردكی وبو بلده‌ده خرقه تعبیر ایتدكلری لباسه دینور
القرطقة دحرجه وزننده كردكی كیدرمك معناسنه در التقرطق تدحرج وزننده كردكی كیمك معناسنه در
تقول قرطقته فتقرطق ای البسته القرطق اياه فتلبس القرق كتف وجبل وزنلرنده ال ایاسی كبی دوز وهمواره
مكانه واوه‌یه دینور یقال مكان وقاع قرق وقرق ای مستو وقرق فتحتینله دوز اووه‌لرده یاخود ایراق بیابانلرده سیر ایلمك
معناسنه در یقال قرق الرجل قرقا من الباب الرابع اذا سار فی القرق اوفی المهامه القرق فرق وزننده طاوق بسنه دینور
القرق قافك كسریله كثر صویه ونسبه دینور یقال هو من قرق ای اصل ردیء وعادت وآیین معناسنه در یقال له
قرق حسن ای دأب وعادة وصغار ناسه دینور پس مفردی قرقه اولور یقال هو من قرق الناس ای من صغارهم
وسدّر دیدكلری لعبه دینور كه تركیده طقوزجن او یونی دیدكلریدر مربع الشكل اوله‌رق یكرمی درت
جز كیلی خانه‌لر طرح ایدوب خرده طاشلر ایله اوینارلر وسدّر سكر وزننده سه‌در معرّبیدر كه اوچ قاپولی
دیمكدر وفی النهایة وفی حدیث ابی هریرة انه ربما رأهم یلعبون بالقرق فلا ینهاهم القروق صبور وزننده
صمان ایله هجر بیننده بروادی آدیدر قربق زبیر وزننده موضع مزبور یاننده برموضع اسمیدر
القققة فتحاتله غربان اهلیه‌یه دینور كه اولرده بسلنن قرغه‌لردر وجوجق حدثنه دینور ققه دخی دینور

تشدید ایله وقافك کسریله ده زبازده در وقفه فنا وکثیر رأی وفکر وتدبیره اطلاق اولنور یقال وقع فی قفه ای رأی
سوء وبعضلر دیدیکه چوجق حدثه قفه دینور بقه وزننده یاخود قفه کذلك ققه وزننده در چوجق قسمی برفنا ومردار
شیئه یقلشدقده زجر ایچون چاغردقلری صوتدن حکایه در که ققه ققه دیو چاغررلر یاخود چوجق برنسنه ایله
قورقدلدقده یعنی مخاطره شیئه صالمق داعیه سنده اولدقده تخویف ایچون چاغردقلری صوتدن حکایه در
القلق فتحتینله مضطرب وبیقرار اولمق معناسنه در یقال قلق الرجل قلقا من الباب الرابع اذا انزعج ای اضطرب
القلق جمزی وزننده برکونه قلاده اسمیدر القلق کتف وزننده مضطرب وبیقرار آدمه دینور که اسم فاعلدر
یقال رجل قلق ای مضطرب ومنه یقال امرأة قلق الوشاح ای مضطرب وشاحها بونکله عربلر چلمسز زبونجه
خاتوندن کنایه ایدرلر المقلاق مفتاح وزننده مضطرب وبی آرام آدمه دینور که مبالغه یی متضمندر یقال رجل
وامرأة مقلاق ای مضطرب الاقلاق همزه نك کسریله دابه نك ارقه سنده ادواتی یك طوروبوب بری اوته
اوینار اولمق معناسنه در همزه صیرورت ایچوندر یقال اقلقت الناقة اذ اقلق جهازها ای قتبها وآلتها القوق
قافك ضمیله والقاق حال وزننده که اصلی قوق ایدی فتحتینله والقیق قافك کسریله حدّی متجاوز اوزون
اولان کشی یه دینور یقال رجل قوق وقاق وقیق ای الفاحش الطول وقوق برجنس بیونی اوزون صو قوشنه
دینور وعورتك فرجنه دینور وقیاصرهٔ رومدن برقیصرك آدیدر دنانیر قوقیه اکا منسوبدر مؤلف بونی فاایله ده
ذکر ایلمشدر شارح دیر که اکا قوقا دخی دیرلر ایدی ظاهرا قوقا دیدکلری کسوت اورام اکا منسوبدر وقاق خفیف
وشلفه سبکمشرب احمق آدمه دینور یقال رجل قاق ای احمق طائش القوقة قافك ضمیله صلعه معناسنه در که
طازلغه دینور یقال برأسه قوقة ای صلعة المقوق معظم وزننده باشنك اوکی یك طاز وقاواق آدمه دینور یقال
رجل مقوق ای عظیم القوقة القوق قافك فتحیله والقوقاة دحرجه وزننده طاوق قاق قاق دیو قاقه لمق
معناسنه در یقال قاقت الدجاجة تقوق قوقا وقوقات قوقاة اذا صوتت قهقاء صحراء وزننده برقریه آدیدر
قهقوه ترقوه وزننده مصرده بر ولایت آدیدر القیق قافك فتحیله طاوق قسمنك چاغرمسندن حکایه در
خروسی چفتلشمکه چاغردقده القیق قافك کسریله شلفه وبل قوان احمق آدمه دینور قاق کبی یقال رجل
قیق ای احمق طائش ودنیایی محیط اولان طاغك اسمیدر مؤلف بونی فاایله ده ذکر ایلدی القیاق کتاب وغراب
وزنلرنده اوزون آدمه دینور القیقة قافك کسریله یمورطه قبوغنك ایچنده اولان انجه زاره دینور القیقیء زبرج
وزننده یمورطه ایچنك آقنه دینور ومؤلف بونی همزه بابنده دخی ذکر ایلدی القیقان جیران وزننده ایکی موضعدر
القیقاءة قافك کسریله ارض غلیظه یه دینور جمعی قواقی وقیاقی کلور قاف ثانیه لرك کسریله وقوق کلور عنب
وزننده شارح دیر که اصلی قوقاءة در جمع اوّل اصلی اوزره در ثانی لفظی اوزره در ثالث مفردی قیقه اولمق توهمنه
مبنی در فصــــل اللام اللبق کتف وزننده واللبیق امیر وزننده ایشی یاقشغی اوزره ایشلر اولان اوز وچیره
دست استاده دینور یقال رجل لبق ولبیق ای حاذق بما عمل واکثنه کیدیکی هرجامه یاراشق ویاقشق اولان
آدمه دینور که خلق برمعنادر هرنه کیرسه یاقشوب اندامنه جسبان اولور یقال رجل لبق ولبیق ای یلیق به الثوب
معنای آیدن وصفلردر اللبقة فرحه وزننده واللبیقه ظریفه وزننده مؤنثلریدر علی قول ناز وشیوه واداسی
کوزل ولباس کیوب قوشنمسی نازك یاراشقلو محبوبه یه دینور یقال امرأة لبقة ولبیقة ای یلیق بها الثوب او الحسنة
الدلّ واللبهة اللبق فتحتینله واللباقة کرامه وزننده هرایشده اوز وچیره دست وحاذق اولمق معناسنه در
یقال لبق الرجل ولبق لبقا ولباقة من الباب الرابع والخامس اذا حذق وبعضلر عندنده لبق ظرافت معناسنه در
یقال لبق الرجل لبقا اذا ظرف ولبق ولباقه اندامه لباس یاراشوب یاقشمق معناسنه در یقال لبق به الثوب ولبق به
اذا لاق اللبق سبق وزننده برنسنه یی یومشتمق معناسنه در یقال لبق الشیء لبقا من الباب الاول اذا لینه
التلبیق لبق معناسنه در یقال لبقه اذا لینه الملبق معظم وزننده چروبشله یومشدلمش ترید وصف اولور
یقال ثرید ملبق ای ملین بالدسم اللثق لامك وثای مثلثه نك فتحیله کون روزکارسز اولوب وجوق قیراغی
دوشمکله رطوبتلو اولمق معناسنه در که وخامتی موجبدر تقول لثق یومنا لثقا من الباب الرابع اذا رکدت ریحه
وکثر نداه الالثاق همزه نك کسریله برنسنه یی یاشاردوب اصلاتمق معناسنه در یقال الثقه اذا بلّه وندّاه
الالتثاق افتعال وزننده برنسنه یاشاروب اصلانمق معناسنه در یقال الثقه فالتثق ای بلّه فتبلل اللثق کتف
وزننده تویلری اصلاق قوشه وصف اولور یقال طائر لثق ای مبتلّ التلثیق برنسنه یی افساد وتباه ایلمك
معناسنه مستعملدر یقال لثقه اذا افسده اللحق لامك فتحی وحائك سکونیله واللحاق سحاب وزننده بر آدمك

آردندن یتشمك معناسنه در یقال لحق به ولحقه لحقا ولحاقا من الباب الرابع اذا ادرکه الالحاق همزه نك کسریله
لازم ومتعدی اولور آردندن یتشمك ویتشدرمك معنالرینه یقال الحقه اذا ادرکه والحق غیره اذا جعله مدرکا
وفی القنوت انّ عذابك بالکفار ملحق ای لاحق پس بوراده لازمدر لکن بوراده احسن بلکه صواب اولان اسم
مفعول صیغه سیله اولمقدر اللحوق قعود وزننده آت قسمی اتندن دوشوب آرقلامق معناسنه در یقال لحق
الفرس لحوقا من الباب الرابع اذا ضمر آت قسمنك ضموری ایکی کونه اولور بری صاحبی عملیله وبری بنفسه اولور بوراده
لحوق ضمور معناسنه اولمق آنك دریسی هزالدن کیکنه یاخود قارنی صرتنه لاحق ولاصق اولمق تصورینه مبنی در
لاحق معاویة بن ابی سفیانك وغنیّ بن اعصرك وحازوق نام خارجینك وعیینة بن حارثك فرسلری اسمیدر
ولاحق الاصغر بنواسده مخصوص برفرسك اسمیدر ابولاحق طغان قوشنك کنیه سیدر اللویحق مصغر
بنیه سیله بریرنجی قوش آدیدر که ککلك شکار ایدر الملحاق مفتاح وزننده شول ناقه یه دینور که بغایت رونده
اولمغله سائر دوه لره یتشوب واکا اصلا سبق وتقدّم ایله فائق اولمیه لر الملحق مکرم وزننده برقوم وقبیله دن
اولمیوب صکره دن انلره التصاق ایدن آدمه اطلاق اولنور یقال هو ملحق ای دعیّ ملصق اللحاق کتاب وزننده
یای غلافنه دینور الالحاق همزه نك فتحیله دره نك شول یرلرینه دینور که آنلردن صو چکیلوب یرینه اکین زرع
اولنور اوله مفردی لحق در فتحتینله الاستلحاق الحاق دیدکلری مواضع مذکوره یه اکین اکمك معناسنه در یقال
استلحق الرجل اذا زرع الالحاق وفلان بنم اوغلمدر دیو ادّعا ایلمك معناسنه در یقال استلحق فلانا اذا ادّعاه اللحق
فتحتینله الحاق لفظنك مفردیدر که ذکر اولندی واولکی شیئه یتشن نسنه یه دینور واولکی میوه نك عقبندن بردخی
ایریشن میوه یه دینور یقال اثمر الشجر اللحق وهو الثمر الذی یلحق بعد الاول التلاحق تفاعل وزننده بری برینه یتشمك
معناسنه در یقال تلاحقت المطایا اذا لحق بعضهم بعضا اللخنوق خای معجمه ایله عصفور وزننده جانورانی کبی برده
اولان یاریغه دینور اللاذقیة ذال معجمه مفتوحه ایله حلب اعمالندن بربلده آدیدر حالا مهمله ایله لادقیه دیدکلریدر
لزقه لامك ضمیله مغربده برحصن آدیدر اللزوق زای معجمه ایله لصوق وزننده ومرادفیدر که یاپشمق معناسنه در یقال
لزق به لزوقا من الباب الرابع اذا لصق الالتزاق افتعال وزننده بودخی یاپشمق معناسنه در یقال التزق به بمعنی لزق به
اللزاق کتاب وزننده کندیسیله نسنه یاپشدریلان شیئه دینور چریش وطوتقال کبی یقال الزقه باللزاق
ای مایلزق به وجماع معناسنه مستعملدر لزاق الذهب کتاب العرب وزننده اشق آسمیدر که چادر اوشغی
دیدکلری نباتدر وبرنوع دوایی دارو آدیدر که یاپشه لونده اولور ارمن بلادندن جلب ایدرلر وبشقه بردارو آدیدر که
بول صبیاندن اتخاذ اولنور یعنی بلوغه قریب غلامانك بولنی باقر ظرفه ایچره بورهٔ ارمنی ایله کونش قرشوسنده
غلظت پیدا ایدنجه بنجه مدّت سحق ایدرلر جراحات خبیثه یه یك نافعدر مؤلف بونلری تفریقله بشقه جه نسنه عدّ
ایلمشدر لکن مفرداتك بیاننه کوره لزاق الذهب بورهٔ ارمنی نوعندن اولان تنکارك برنوعی اوله جقدر که لحام الذهب
دخی دیرلر معدنی ومصنوعی اولور ادخالی التونك سربعا اذوبنه باعث اولور انتهی لزاق الحجر یاخود لزاق الرخام
بردارودر که حجر مخصوصدن اتخاذ اولنور بودارو صمغ البلاط دیدکلریدر که مرمر یاخود آخر حجر اوننه طوتقال
اضافه سیله شیء واحد اولنجه دقّ ایتدکلری نسنه در ترکیده طاش یاپیجی دیرلر اللزوق صبور وزننده واللازوق
قاموس وزننده شول لاصق یه دینور که یاره اوزره یاپشدریلور صغالنجه اندن قوپمز یقال داوی الجراحة باللزوق
واللازوق وهو دواء للجرح یلزمه حتی یبرأ اللزق لامك کسریله واللزیق امیر وزننده برنسنه یه بتشك ویاپشق
اولان شیئه دینور ومنه یقال هو لزقی وبلزقی ولزیقی ای بجنبی اللزّیق لامك ضمی وزای مشدده نك فتحیله خلیطی
وزننده کلامده اولان رطوبته یعنی لطافت وملایمته اطلاق اولنور که سامعك درونه چریش کبی صوانوب
یاپشور یقال فی کلامه لزّیق ای رطوبة اللزق فتحتینله لوی معناسنه در که آق جکرك صوسزلقدن یانه یاپشمسندن
عبارتدر یقال لزقت الرئة بالجنب لزقا من الباب الرابع اذا الصقت به عطشا اللزیقاء قطیعاء وزننده یغمور
عقبنده طاشلرك دیبلرندن یشروب چقان خرده اوتلره دینور الملزق معظم وزننده محکم ومتین اولمیان شیئه
اطلاق اولنور یقال شیء ملزق ای غیر محکم اللسوق لصوق وزننده یاپشمق معناسنه در یقال لسق به لسوقا
من الباب الرابع اذا لزق به الالتساق افتعال وزننده لسوق معناسنه در یقال التسق به بمعنی لسق الالساق همزه نك
کسریله یاپشدرمق معناسنه در تقول السقته اذا الزقته اللسق لامك کسریله واللسیق امیر وزننده برنسنه یه
یاپشق اولان شیئه دینور ومنه یقال هو لسقی وبلسقی ولسیقی ای بجنبی اللسق فتحتینله صوسزلقدن آق جکر
بو کوره یاپشمق معناسنه در لزق کبی یقال لسقت الرئة بالجنب لسقا من الباب الرابع اذا الصقت عطشا ویقال لسق

البعير اذا التصقت رئته بجنبه عطشا بو ذكر اولنان ماده لرك مجموعنده زای وصاد ایله ده لغتدر الملسق معظم
وزننده برقومه صکره دن ملحق اولان کمسه به دینور یقال هو ملسق بهم ای دعی الملصقة مکرمه وزننده
اته طلوطقنازخاتونه دینور الالصاق همزه نك کسریله یاپشدرمق معناسنه در یقال الصقه بمعنی الزقه
ودومنك آردسکیرنی یاخود بچاغنی سکیرلمك معناسنه مستعملدر یقال الصق بعرقوب بعیره او بساقه اذا عقره
اللعقة لامك فتحی وضمیله یلامق معناسنه در یقال لعقه لعقة من الباب الرابع اذا لحسه ولعق الاصبع اولمکدن
کنایه در ارزاقی توکنمك ملابسه سنه مبنی در یقال لعق فلان اصبعه اذا مات ولعقه لامك فتحیله بناء مرّه اولور برکره
یلامق معناسنه واسم اولور بر یلامتق نسنه یه دینور ومنه یقال فی الارض لعقة من ربیع ای قلیل من الرطب یعنی
ارض مذکوره دن حیوانلره بر یلامتق چایر واردر اللعقة غرفه وزننده برقاشق طلوسی نسنه یه دینور یقال العقه
لعقة وهی اسم ما تأخذه فی الملعقة الملعقة مکنسه وزننده قاشیغه دینور که یلایجق آلتدر اللعوق صبور
وزننده قاشقله یلادقلری نسنه یه دینور معجون وکلبشکر کبی اللعوق جرول وزننده عقلی آزجه اولان سبکسر
آدمه دینور که بر یلامتق عقلی اولور یقال رجل لعوق ای القلیل العقل اللعاق غراب وزننده یلانمش طعامدن
آغزده قلان بقیه یه دینور تقول مافی لعاق وهو ما بقی فیه من طعام لعقه اللعوقة دحرجه وزننده برایشی
چابك طوتمق معناسنه در یقال لعوق فی عمله اذا اسرع اللعق کتف وزننده حریص کمسه یه دینور یقال رجل
وعق لعق ای حریص لعقة الدم فتحاتله قان یلایان کمسه لر دیمکدر که مراد بنو عبد الدار و بنو مخزوم و بنو عدی
و بنو سهم و بنو جمح قبیله لریدر قبائل مزبوره عادت جاهلیه اوزره بری بریله اعتضاد و اتحاد ایلمك اوزره تعاهد
وتحالف ایلدکلرنده بردوه ذبح ایدوب دمنی یلایوب علی قول اللرنی اول دمه باترمغله کویا که عقد یمین وتوثیق عهد
ایلدیلر الالتعاق افتعال وزننده برآدمك لونی متغیر اولمق معناسنه در کویا که لونی لعق اولنمشدر یقال التعق
لونه علی بناء المفعول اذا تغیر اللفق لامك فتحی وفانك سکونیله ثوبك بر پاره سنی بر پاره یه یاپشدروب دیکمك
معناسنه در یقال لفق الثوب لفقا من الباب الثانی اذا ضم شقة الی اخری فخاطهما وطلب ایلدیکی نسنه یه
یتشمیوب خائب اولمق معناسنه در یقال لفق الامر اذا طلبه فلم یدرکه وطغان قوشی صالیورلدیکی شکاری صید
ایتمیوب بوش دونمك معناسنه در یقال لفق الصقر اذا ارسل فلم یصطد اللفق لامك کسریله ایکی ایندن دیکلمش
جارك براینه دینور یقال ملاءة ذات لفقین ای عرضین التلفاق تانك کسریله یاخود لفاق که کتاب وزننده در بری برینه
یناشدر یلوب دیکیلجك ایکی ثوبه دینور مؤلف ثوبان عنوانده رسم ایلمکله او یلجه ترجمه اولندی لکن مقتضا اول
ثو بلرك هر برینه اطلاق اولنمقدر حتی اساسده ماهذا بطاق لذا ولفاق عباره سیله مرسومدر التلفق تفعل
وزننده التحاق معناسنه در یقال تلفق به اذا لحقه التلافق تفاعل وزننده برقومك امور متفرقه سی رابطه والتیام
بولمق معناسنه در یقال تلافق القوم اذا تلاءمت امورهم اللفق فتحتینله برایشه یتشلیوب ایشلیوب کتمك معناسنه در
یقال لفق یعمل کذا لفقا من الباب الرابع اذا طفق و بر نسنه یه نائل اولوب اخذ ایلمك معناسنه در یقال لفق الشیء
اذا اصابه واخذه الملفقة معظمه وزننده دوزمه قوشمه یالدزلمه اولان کلماته اطلاق اولنور یقال احادیث ملفقة
ای مزخرفة اللق شق وزننده یرده اولان یار یغه وچتلاغه دینور یقال بالارض لق ای صدع ولق مصدر اولور
ال ایله یاخود ال اباسیله برآدمك کوزینه اورمق معناسنه یقال لق عینه لقا من الباب الاول اذا ضربها بیده
او براحته اللقلق فدفد وزننده لسانه اطلاق اولنور یقال حرك لقلقه ای لسانه ولکلك قوشنه دینور
یاخود بونده افصح اولان لقلاق اولمقدر جمعی لقالق کلور شارحك بیاننه کوره لقلق لقلاق مختصر یدر
ولکلك معربیدر که فارسیدر اللقلقة زلزله وزننده لکلك اوتمك معناسنه در یقال یلقلق اللقلق ای یصوت
ومطلقا اضطراب ایله اولان صوته یاخود شدت تلوصوته دینور یقال لهن لقلقة ای صوت فی اضطراب او شدة
الصوت و یلان قسمی متصل دلنی چقاروب چکه لرنی اوینتمق معناسنه در یقال الحیة تلقلق ای تحرك لحییها
دائما وتخرج لسنها و بر نسنه بی صرصوب ارغلامق معناسنه در یقال لقلق الشیء اذا حرکه التلقلق تزلزل
وزننده بری اوته ارغلانمق معناسنه در یقال تلقلق الشیء اذا تقلقل الملقلق اسم مفعول بنیه سیله متصل
شمشك کبی حرکت ایدوب اوینار اولان یاوز کوزه دینور یقال طرف ملقلق ای حدید لایقر مکانه
اللقلقة فتحاتله آغزلی طاره جق چقوره دینور و آلتلریله ناسك کوزلرینه ضرب ایدن کمسه لره دینور که جمع
اسم فاعلدر مفردی لاق در تشدید قافله اللمق لامك فتحیله یازی یازمق معناسنه در یقال لمقه لمقا من الباب
الاول اذا کتبه و یازیبی سیلوب محو ایلمك معناسنه اولمغله ضد اولور یقال لمق بعد ما لمق ای محا بعد ما کتب

وال آیه سیله خاصة کوزه اورمق معناسنه در یقال لمق عینه اذا ضربها بکفه و باقمق معناسنه در یقال
لمق الیه اذا نظر اللمق فتحتینله یولك اورته سنه دینور یقال اخذ فی لمق الطریق ای لقمه اللماق ضمتینله لامقاق
جمعیدر که برکسه ایله اورشمغه یاخود اورمغه بشلدقده ابتدا آنك کوزینك ایچنه اورمغه ابتدار ایدن آدمه دینور
تقول رأیته لامقا وهو المبتدئ بصفق الحدقة فی ضرابه وهم لمق اللماق سحاب وزننده مأکولات ومشروبادن
جزؤی نسنه یه دینور که بر داد یملق و بر یلامتق تعبیر اولنور یقال ماذاق لماقا ای شیئا التلمق تفعل وزننده
دانمق معناسنه در یقال ما تلمق بشیء ای ما تلمج اللوق سوق وزننده یومشتمق معناسنه در تقول اقته الوقه
لوقا اذا لینته وکوزه اورمق معناسنه در تقول لقت عینه اذا ضربتها و دواتك مرکبنی اصلاح ایلمك معناسنه در
تقول لقت الدواة اذا اصلحت مدادها و ثابت و برقرار اولمق معناسنه در یقال هو لا یلوق عندك ای لا یقر اللوقة
لامك فتحیله ساعت معناسنه در یقال ذهب فلان لوقة ای ساعة اللوقة لامك ضمیله قایمغه یاخود
کره یاغنه دینور علی قول قایمقله یاخود کره یاغیله تازه خرمادن یاخود صافی یاغله تازه خرمادن مرتب طعامه
دینور واکا الوقه دخی دیرلر ملوله وزننده تقول اطعمنا لوقة والوقة ای زبدة او هی بالرطب والسمن مؤلف الوقه یی
الق باننده دخی ثبت ایلمشیدی که الق ماده سندن ایدی ظاهر ابو راده مراد همان تمثیلدر التلویق کره یاغیله
طعامی اصلاح ایلمك معناسنه در یقال لوق الطعام اذا اصلحه بالزبدة اللواق سحاب وزننده بر داد ملق
نسنه یه دینور یقال ماذاق لواقا ای شیئا اللوق فتحتینله حمق و بلاهت معناسنه در الالوق احمق وزننده
ومرادفیدر یقال رجل الوق ای بین اللوق احمق اللهق کتف وفرح وزنلرنده شول آق دوه یه دینور که رنکنده
نوعا اشقرلك اوله که جبل اولور مؤنثی لهقه در جمعی لهقات در ولهاق در لامك کسریله ولهق بیاض او کوزه دینور
ومطلقا آق نسنه یه دینور و پك آق نسنه یه وصف اولور کاسیذکر مؤنثی لهقه در علی قول لهق پارلدیلی اولمیان
آق نسنه یه دینور نور وثوب وشبیده وصف اولور یقال شیء لهق ولهق ای ابیض او اللهق بفتحتین الابیض لیس
بذی بریق ولهق فتحتینله مصدر اولور پك آق اولمق معناسنه یقال لهق الشیء لهقا من الباب الرابع اذا ابیض
شدیدا اللهاق سحاب وزننده بو دخی آق او کوزه ومطلقا آق نسنه یه دینور اللهاق کتاب وزننده بو دخی
شدید البیاض نسنه یه دینور مؤنثی دخی لهاق در اللهق سحق وزننده بو دخی بر نسنه پك آق اولمق معناسنه در
یقال لهق الشیء لهقا من الباب الثالث اذا ابیض شدیدا التلهق تفعل وزننده لهق معناسنه در اللهوق
جرول وزننده لافزن کمسه یه دینور که عهده سندن کلیه جکی نسنه لر وعدایدر یقال رجل لهوق ای مطرمذفیاش
اللهوقة دحرجه وزننده برکسه عهده سنده اولمدیغی نسنه ایله حسن وزینت صاتمق معناسنه در یقال یلهوق
فلان اذا کان یتحسن بما لیس فیه وبرایشی یاخود برسوزی وجه لایقی اوزره اهتمامله عمل وادا ایلیوب همان
کلبشی کوزل ایلمك معناسنه در یقال لهوق فی العمل والکلام اذا لم یبالغ فیه التلهوق تدحرج وزننده لهوقه
معناسنه در یقال تلهوق فی العمل والکلام بمعنی لهوق الملهق معظم وزننده لونی آق اولان شیئه دینور یقال
شیء ملهق اللون ای ابیضه اللیقة واللیق لامك فتحیله دواته لیقه قومق علی قول مرکبنی اصلاح ایلمك
معناسنه در یقال لاق الدواة یلیقها لیقة ولیقا اذا جعل لها لیقة او اصلح مدادها ودواتده مرکب لیقه یه آشمق
معناسنه در یقال لاقت الدواة اذا الصق المداد بصوفها وصغمق معناسنه در یقال لاق به اذا لاذ و برآدمك
اندامنه لباس او یوب یاقشمق معناسنه در یقال لاق به الثوب اذا لبق و بر نسنه بر شیئه مناسب وحسبان اولمق
معناسنه در یقال هذا الامر لا یلیق بك ای لا یعلق یعنی بو ایش سکا یاقشمز که یاقشمزد یمکدر شارحك بیاننه
کوره بو ایکی معنای اخیرده مصدری لیاقه دخی کلور کتابه وزننده الالاقة همزه نك کسریله بو دخی دواته
لیقه قومق یا مرکبنی اصلاح ایلمك معناسنه در یقال الاق الدواة بمعنی لاقها و یاپشدرمق معناسنه در یقال
الاقه بنفسه اذا الزقه ومنه یقال ما یلیق درهما من جوده ای ما یمسکه یعنی کمال جود وسخاسندن النده اقچه طوتمز
ذکر اولنان الصاق معناسندندر که کنه درهمی الصاق ایتمز معناسنك لازمیدر اللیقة لامك کسریله دواته وضع
اولنان ابریشم مقوله سیدر که لسانمزده دخی لیقه تعبیر اولنور دواته ومداده ملاصق اولدیغیچون اطلاق اولندی
ولیقه شول لزوجتلو چامور پارچه سنه دینور که ال ایله دیواره اورادقده یاپشور اوله اللیق لامك کسریله بر سیاه
نسنه در که سرمه یه قارشدررلر اللیق عنب وزننده بو لیقه سحاب پاره لرینه دینور الالتیاق افتعال وزننده
برکسه برآدمله بری برینه یاپشوب جسم واحد اولمق درجه سنده خلوص اوزره قونشوب دوستلق ایلمك معناسنه در
یقال التاق فلان بفلان اذا اصاقه کانه لزق به ولازم اولمق معناسنه در یقال التاق له اذا لزمه وسنغی اولمق

معناسنه‌در يقال التاق فلان اذا استغنى اللياق سحاب وزننده ثبات و پايدارى معناسنه‌در يقال ابس
لفلان لياق اى ثبات فى الامر واوتلاغه دينور مرتع معناسنه اللياق كتاب وزننده آتش شعله‌سنه دينور
تقول آنست لياقا اى شعلة نار تجز بعونه تعالى فصـــــل الميم المأق ميمك فتحى وهمزه‌نك سكونيله كه
معق وزننده‌در والمؤق ميمك ضمى وهمزه‌نك سكونيله كه معق وزننده‌در والمؤقى معطى وزننده والماقى قاضى
وزننده والماق مال وزننده كه همزه الفه قلب اولنمشدر والموقى همزه‌يى واوه قلبله موقع وزننده والمأقى ميمك
فتحى وهمزه‌نك سكونى وقافك كسريله مأوى الابل وزننده والموق ميمك ضميله سوق وزننده والامق همزه‌
مضمومه ايله والمقية ميمك ضميله كوزك بروندن جانبنه دينور كه كوزدن ياش اقه جق يردر تركيده كوزك پيكارى
تعبير اولنور على قول كوزك مقدّمنه وعلى رأى مؤخرينه دينور شارح ديركه مقدّم العين ديديكى يه كوزك پيكارى
اوله جقدر ومؤخر العين قويرغى اوله جقدر بو صورتده حرف ترديد ايله اومقدّم العين عبارهسى تكرار اردر ظاهرا
امام ليثك موق العين مؤخرها وماقها مقدّمها تعبيرندن متحوّلدر انتهى وبونلرك جمعى آماق كلور آبار كبى
وامأق كلور ابار كبى ومواق كلور ميمك فتحيله ومآق كلور ميمك فتحى وهمزه‌نك مدّيله شارحك بيانته كوره ايكى
اوّلكى موق ومأق وامق وموق وماق لفظلرينك جمعيدر المأقة فتحاتله برحالتدر كه انسانه بكاء حالنده عارض
اولور صدرندن انجفرق كبى قوپاراق چكمه وكوكس كچورمه تعبير اولنور يقال اصابته مأقة وهى شبه الفواق كأنه
نفس ينقلع من الصدر عند البكاء والنشيج المأق فتحتيله اغلركن اق چكمك وكوكس كچورمك معناسنه‌در
يقال مئق الصبى مأقا من البـاب الرابع اذا اخذته المأقة شارحك بيانته كوره اسم فاعل مئق دركتف وزننده ومنه
المثل * انت تئق وانا مئق فكيف نتفق * بوراده تئق تاى فوقيه ايله‌در كه محلنده ذكر اولندى يعنى سن سريع الغضب
وبن ضعيف القلب اولمق حسبيله امتزاجمز ممكن دكلدر الامتئاق افتعال وزننده مأق معناسنه‌در يقال امتأق الصبى
بمعنى مئق وغضب مشتدّ اولمق معناسنه‌در يقال امتأق غضبه اذا اشتدّ المؤق ميمك ضمى وهمزه‌نك سكونيله
وهمزه‌نك تركيله ده لغتدر بر ارضك يك چقور اولان اطراف ونواحيسنه دينور جمعى امأق كلور ازمان وزننده الأمأق
امهال وزننده مأقه يه يعنى ذكر اولنان كوكس كچورمه حالتنده داخل اولمق معناسنه‌در كه مراد اول حالتنه اوغرامقدر
يقـال امأق الرجل اذا دخل فى المأقة ومنه الحديث مالم تضمر والامأق اى الغيظ والبكاء مما يلزمكم من الصدقة
نهايه ده حذف همزه ايله اماق عنوانده كه كتاب وزننده در مرسوم وامأق مخففى اولمق اوزره مشروحدر المحق
سحق وزننده برنسنه‌يى محو وابطال ايلمك معناسنه‌در كه آندن اثر ونشان قومبوب بلورسز نابود ايلمكدن عبارتدر
يقال محق الشئ محقا من البـاب الثالث اذا ابطله ومحاه وبرنسنه‌نك بركتنى كيدرمك معناسنه مستعملدر يقـال
محق الله الشئ اى ذهب ببركته وبرنسنه‌يى اتشى ياقوب كوبدرمك معناسنه‌در يقـال محق الحرّ الشئ اذا احرقه
التمحيق بودخى برنسنه‌يى محو وابطـال ايلمك معناسنه‌در يقـال محقه بمعنى محقه وعادت جاهليه اوزره محيق
رسمنى اجرا ايلمك معناسنه‌در يقال محق الرجل اذا راعى المحيق كما سيذكر التمحق تفعل وزننده والامتحاق افتعال
وزننـده محو ومضمحل اولمق معناسنه‌در يقـال محقه فتمحق وامتحق ويقال امّحق بتشديد الميم اصله امتحق
فقلبت التاء ميما وامتحاق برنسنه‌يى اتسى چالمقله كوبمك معناسنه‌در يقـال محقه الحرّ فامتحق الامحاق همزه‌نك
كسريله بودخى برنسنه‌نك بركتنى كيدرمك معناسـنه‌در يقـال امحق الله الشئ اى ذهب بركته لكن بو لغت
ضعيفه‌در فصيحى ثلاثيدن اولمقدر ومحاق هلال كبى هلاك اولمق معناسـنه‌در يقـال امحق المال اذا اهلك كمحاق
الهلال المحاق ميمك حركات ثلاثيله آيك آخرينه على قول آيك آخرنده اولان اوچ كيجه‌يه دينـور ياخود قمرك
نهان اولمسندن عبارتدر كه صباح واخشام كورنمز اولور قمر كونشله برابرجه طلوع ايلمكله كونش نور قمرى محق ومحو
ايلديكيچون اطلاق اولندى يقـال جاءنى فى محاق القمر وهو آخر الشهر اوثلاث ليـال من آخره اوهو ان يستتر
القمر فلايرى غدوة ولاعشية المحيق امير وزننـده يوفقه لنوب كسكينلنمش ناملو يه دينور كمال رقتدن كويا كه
محق اولمش اولور يقـال نصل محيق اى مرقق محدّد ومحيق افعال جاهليه‌دن بر عمل اسميدر كه يوم محاقده
برصويك صاحبى اولان كمسه صودن برجانبه طوغرى چكيلوب كندكده بر آخر كمسه كلـوب اول صويه نزول
وطوارنى اسقا ايدوب آخر ماه آخرينه قدر انده اقامت ايدر بعده صاحبى كلوب اول صويه مستحق اولور بينلرنده اول
صويه محيق تعبير ايدرلر الماحق يك ايسى كونه اطلاق اولنور يقال يوم ماحق الحرّ اى شديده وماحق الصيف
يازايامنك شدّت حرّندن عبـارتدر يقال جاء فى ماحق الصيف اى شـدّة حرّه المدق محق وزننـده طاش
قيرمق معنـاسنه‌در يقـال مدق الصخرة مدقا من البـاب الاول اذا كسرها المذيق ذال معجمه ايله امير وزننده

صوقالمش سوده دينور تقول سقانى مذيقا اى لبنا ممزوجا بالماء المذق ميمك فتحيله سوده صوقاتمق معناسنه‌در
يقال مذق اللبن مذقا من البـاب الاول اذا مزجه بالماء ودوستلغى خلوص اوزره اتميوب منافقانه ايلمك معناسنه
مستعملدر يقـال مذق الودّ اذا لم يخلصه الامتذاق افتعـال وزننده والامّذاق همزه‌نك وميم مشدّده‌نك
كسريله كه بودخى افتعـال وزننده‌در سود صوايله ممزوج اولمق معناسنه‌در يقـال مذق اللبن فامتذق وامّذق
اى اختلط بالمـاء الممذوق صوقالمش سوده دينور يقال لبن ممذوق ومذيق اى ممزوج المذاق شدّاد وزننده
والمماذق منافق وزننـده دوستلغى خلوص وصفوت اوزره اولميان كمسه‌يه دينور احباب زمانه كبى يقـال رجل
مذّاق ومماذق اى غير مخلص المذرقة دحرجه وزننـده آتمق معناسنه‌در يقـال مذرق به اذا رمى به المرق
فرق وزننـده عجله ايله دورتمك وسانجمق معنـاسنه‌در يقـال مرقه بالرمح مرقا من البـاب الاول اذا طعنه به بالعجلة
وتجربه ده شوربايى يا ات صوينى چوق ايلمك معنـاسنه‌در يقـال مرق الرجل اذا اكثر مرق القدر وسپى يه اورلمش
درينك تويى يولمق معنـاسنه‌در يقال مرق الجلد اذا نتف صوفه معطونا ومرق جوارى واسافل مقوله‌سنك يعنى
موسقيدن بيخبر اشخـاص رذله‌نك بسته وشرقى كبى طرب وتغنى ايلمسنه دينـور حالا بوديارلرده آيوجى ومميونجى
چنكانه لرك ومحله بكجيلرينك و بلغورلو عرب بجيلرينك تركيلرى ومعنيلرى كبى شارحك بيانته كوره بونده اسمدر فعلى
تمريق‌در تقول سمعت المرق وهو غناء الاماء والسفلة ودباغت ايچون سپى يه اورلمغله متعفن اولمش درى يه دينور
يقـال انتن من المرق اى الاهاب المنتن وتقـول العرب فلان اصابه ذلك فى مرقك اى من جرّاك وفى جرمك يعنى
من اجلك بوراده فى من معنـاسنه اولمغله فلان كمسه‌يه فلان ايش سندن اوتورى وسنك جرمكدن ناشى اصابت
ايلدى ديمك اولـور اهاب منتن معناسندن ياخود شارحك بيانته كوره مرق خرما اغاجنه مخصوص برآفته دخى
ديمكله آندن مأخوذدر الامراق همزه‌نك كسريله بودخى تجربه ده چوربايى ياخـود ات صوينى چوق ايلمك
معنـاسنه‌در يقال امرق القدر اذا اكثر المرق فيها و برآدم عورت يرينى آچمق معناسنه‌در يقال امرق الرجل اذا ابدى
عورته ودباغت ايچون معالجه اولنان درينـك تويى يولنه جق وقتى كلمك معناسنه‌در يقـال امرق الجلد اذا حان له
ان ينتف المرق ميمك ضميله تو يلرى قاوله مش قوردلره دينور امرق مفرديدر يقـال ذئب امرق وذئاب مرق
اى امعط المرق ميمك كسريله سپى يه اورلمش درينك قوقمش تو ينه دينور يقال انتن من المرق اى الصوف المنتن
مرق فتحتيله موصل قضاسنده برقريه آديدر واكينه عارض اولور برآفته دينـور كه سنبله‌دن حبه‌لر قبل النضج
صاپ صاپرده كلور يقال اصاب الزرع مرق اى آفة وشوربايه وات صوينه دينور مرقه آندن اخص دركه بر مقدار جه‌سنه
دينـور مؤلف ومن الطعام معلوم عبـارتيله رسم ايدوب شوربايه كذلك ات صوينه ديديكى امهـات سائره‌دن
استنبـاط اولندى وجه تسميه‌سى نتف صوف معنـاسندن مأخوذدر ات صوينى اتدن مروق ايدوب شوربا دخى ات
صويندن اولديغنه مبنى در بعده مطلق شوربايه دخى اطلاق اولندى بو فقير عربستانده برادبيدن * اذا فاتك اللحم
فاشرب المرقة * كلامنى مثل اوله‌رق استماع وسؤال ايلديكمده ات صويى اولديغنى افاده ايلمشدر واساسده وهو الماء
الذى يمرق من اللحم عنوانيله بيـان اولنمشدر ومقدمه‌ده شـوربا ايله مفسردر پس مرق شوربايه وات صوينه ده
اطلاق اولنور ومرق مصدر اولور خرما اغاجنك يمشى يك فراوان اولمغله يمشى دوكمك معنـاسـنه‌در يقـال مرقت
النخلة مرقا من البـاب الرابع اذا انفضت حملها بعد الكثرة ويمورطه ايكدين اولوب جلق كسمك معنـاسنه‌در
يقـال مرقت البيضة اذا فسدت فصارت ماء المروق قعود وزننـده اوق نشانك اوته جانبنه چيقوب چقمق
معنـاسنه‌در يقـال مرق السهم من الرمية مروقا من البـاب الاول اذا خرج من الجانب الاخر ومروق سنبله‌نك
قلچقلرينه دينـور مفردى مرق‌در ميمك ضميله المـارقة خوارج طائفه‌سنه اطلاق اولنور دين محمديدن
مروق سهم كبى مروق وخروج ايلدكلريچـون قال الشارح وفى الحديث وذكر الخوارج يمرقون من الدين كما
يمرق السهم من الرمية وفى حديث على رضى الله عنه امرت بقتـال المارقين يعنى الخوارج الامتراق انفعال
وزننده بودخى اوق نشاندن اوته چيقمق معناسنه‌در ومنه المثل * رويد الغزو يمرق * بنوكنانه دن برخاتون بغايت دلير
اولمغله دائما باشنه عسكر جمع ايدوب قبائل سائره‌يه چاپل ايدر ايدى مقدّما استرقاق ايلديكى جوانلردن برينه علاقه
واتصال ايلمكله اندن حامل اولوب اول اثناده توابعى ينه رسمنه آغاز ايلمك خصوصنى درميان ايلملريله كلام مزبورى
ايراد ايلدى كه شيخون خصوصنده برمدّت دخى امهـال وتأخير ايليه‌سز تا كه بطنمده اولان ولد طشره خروج
ايده جه ديمكدر مثل مزبور عاقبت احواله انتظـار وتوقف موقعنده ضرب اولنور المرتق قبيط وزننده عصفر
اسميدر كه اصبور ديدكلرى نباتدر المتمرّق اسم مفعول بنيه‌سيله مرتق ايله ياخود زعفران ايله بويانمش نسنه‌يه دينور

يقال ثوب ممزّق اى مصبوغ بالمزيق او بالزعفران المتمزّق اسم فاعل بنيه‌سيله سمور مكه بوزطوتمش آته دينور
يقال فرس متمزّق اذا اخذ فى السمن المراقة ثمامه وزننده دربدن يولنان يوكه دينور كه يولنتى تعبير اولنور
ياخود دوه ايچون يولنان برمقدارجه اوت يولنيسنه دينور الامتزاق افتعال وزننده برنسنه سرعتله خروج ايلمك
معناسنه‌در يقال امتزق الشيء اذا اخرج سريعا بئر مرق فرق وزننده وفرح وزننده مدينه‌ده برقيو آديدر الممرّق
محدّث وزننده سودك يوزنده يلدز يلدز چكر كه كوزى كبى جابجا پارلدايان دانه دانه اوزينه دينور الامراق همزه‌نك
فتحيله بودخى سنبله قلچقلرينه دينور مفردى مرق درميمك ضميله مرقيه فتحاتله شامده برحصن آديدر
المزق ميمك فتحى وزاى معجمه‌نك سكونيله والمزقة هايله يرتمق معناسنه‌در يقال مزق الثوب مزقا ومزقة من الباب
الثانى اذا خرقه وقوش چقرمق معناسنه‌در يقال مزق الطائر مزقا من الباب الاول والثانى اذا رمى بذرقه و بركسه‌نك
عرض وناموسنه طوقنمق معناسنه مستعملدر يقال مزق عرض اخيه اذا طعن فيه التمزيق بودخى برنسنه‌يى
يرتمق معناسنه‌در كه مراد پاره‌لمقدر التمزّق تفعل وزننده يرتلمق معناسنه‌در يقال مزّقه فتمزّق الممزّق معظم
ياخود محدّث وزننده شأس بن نهار نام شاعرك لقبيدر زاده طبعى اولان اشبو * فان كنت مأكولا فكن خير آكل * والا
فادركنى ولما امزق * بيتى باعث تلقيب اولمشدر وممزّق محدّث وزننده بشقه برشاعر حضرميدر وممزّق كه معظم
وزننده‌در تمزيق كبى مصدردر اشار المؤلف به الى قوله تعالى ومزّقناهم كل ممزّق الآيه المزق عنب وزننده
يرتلان شيئك پاره‌لرينه دينور مفردى مزقه‌در فرقه وزننده يقال مزق ثوبه فصار مزقا اى قطعا المزاق كتاب وزننده
زياده‌سيله رونده وچابك ناقه‌يه دينور كه فرط سرعتندن يرتلمق درجه‌سنه وارر يقال ناقة مزاق اى سريعة جدا
مزيقياء مصغر بنيه‌سيله ملوك يمندن عمرو بن عامرك لقبيدر هركون ايكى فاخر جامه كيوب بغايت متكبر وخودبين
اولمغله بردخى كيمكدن وآخر كسه‌نك دخى كيمسندن عار وتابى ايلمكله اخشام اولنجق ايكيسنى دخى يرتوب پاره پاره
ايدرايدى اكا بناء مزيقياء ايله ملقب اولدى المزقة غرفه وزننده بركوچك قوش آديدر المزقة ميمك كسريله
مطلقا برتق پاره‌سنه دينور جمعى مزق درعنب وزننده كه ذكر اولندى الممازقة مفاعله وزننده سكرتمكده
بربله يارشوب مسابقه ايلمك معناسنه‌در يقال مازقه اذا سابقه فى العدو المستق قنفذ وزننده ستق ماده‌سنده
بيان اولندى المشق رشق وزننده مزراق دورتمكده واورمقده على قول خاصة قامچيله اورمقده وطعام يمكده
سرعت ايلمك معناسنه‌در يقال مشق الطعن والضرب او بالسوط والاكل مشقا من الباب الاول اذا اسرع
اساسده ومقدمه‌ده بونلره كتابتى دخى الحاق ايلمشدر نته كه مشهور ومتداولدر لكن مؤلف تفريق ايلمشدر ومشق
فى الكتابة حروفلرى اوزاتمقدن يعنى خط جلى كبى اوزون اوزون كشيده‌لو يازمقدن عبارتدر يقال مشق فى الكتابة
اذا مدّ حروفها ومشق بردرلو جماع ايلمك معناسنه‌در كه مراد سرعتلو جماع ايلمكدر وطرامق معناسنه‌در يقال
مشق شعره اذا مشطه و برنسنه‌يى سونوب اوزامق ايچون چكمك معناسنه‌در باش درى چكمسى كبى يقال مشق الشيء
اذا جذبه ليمتدّ واثواب يرتمق معناسنه‌در يقال مشق الثوب اذا مزقه وضعيف ضعيف طعام يمك معناسنه اولمغله
كويا كه ضدّ اولور زيرا سرعت اكل معناسنه‌ده كلور نته كه ذكر اولندى وسودى آزجه صاغمق معناسنه‌در يقال
مشق الناقة اذا حلبها قليلا وخاصة كريشى يوموشمق ايچون چكوب سوندرمك معناسنه‌در يقال مشق الوتر اذا مدّه
ليلين و برنسنه انجه اوزون اولمق معناسنه‌در يقال مشقت الجارية على بناء المجهول ويقال فى قدّها مشق وقدّ
ممشوق اى طويل معرّق وطوار چايرك ايو وخوش اولنلرنى اوتلامق معناسنه‌در يقال مشقت الابل الكلأ اذا اكلت
اطايبه و برآدم طعامدن برمقدارجه‌سنى ييوب چوغنى قابده قومق معناسنه‌در يقال مشق الطعام اذا ابقى منه اكثر
مما اكل وجديد لباس بجاغه سوزمكله ياقوب آچمق معناسنه‌در يقال مشق الثوب الجديد الساق اذا حرقها
بالاصابة المشقة ثمره وزننده طوارك اياغنه بغلنان باغك اثرينه دينور كه ايچمش اولور وآت وقاطر مقوله‌سى طوارك
اياقلرى ميدانلو آچيق اولمغه دينور يقال فى قوائم الفرس مشقة اى تفجج وتشجج المشاقة ثمامه وزننده صاچ
وصقال وكتان طرانوركن دوكيلان طراتيه دينور ياخود هوايه كيدن ياطراقدن قورتلانه دينور ايكيسى برنسنه
اوله‌جقدر كتان طرانيسنه اوسنبو تعبير اولنور الامتشاق افتعال وزننده برنسنه‌يى سهولتله قاپمق معناسنه‌در
يقال امتشقه اذا اختلسه و برنسنه‌يى كسوب ياتولوب برپاره‌سنى آلمق معناسنه‌در يقال امتشقه اذا اقتطعه وممده‌ده
اولان سودك جمله‌سنى صاغمق معناسنه‌در يقال امتشق مافى الضرع اذا استوفاه حلبا المشق ميمك كسريله
كوده‌سى چلمسز آدمه دينور كاسيد كر وميمك كسرى وفتحيله آشى بويه‌سنه دينور يقال صبغه بالمشق اى بالمغرة
المشيق امير وزننده بودخى آزانلو چلمسز آدمه دينور كاسيد كر وكيلمش لباسه دينور يقال ثوب مشيق اى لبيس

وآرقلمش يراق آته دينور يقال فرس مشيق اى ضامر الممشوق بودخى چلمسز آدمه دينور يقال رجل مشق
ومشيق وممشوق اى خفيف اللحم و براغنى بولمش آته دينور يقال فرس ممشوق اى ضامر وانجه‌رك اوزون چبوغه دينور
يقال قضيب ممشوق اى طويل دقيق المشقة ميمك ضميله امتشاقدن اسمدر كه يكى لباسك بجاغى سوروب
يافقسنه واو يلقلرك بريرينه سوروب آچمسنه دينور يقال فى ساقه اوقوائمه مشقة اى حرقة من الثوب الجديد
الامشق جابجا چتلامش درى‌يه دينور يقال جلد امشق اى متشقق و يوروركن او يلقلرى بريرينه سورينن آدمه
دينور جمعى مشق درميمك ضميله المشق فتحتيله رآدمك او يلقلرى بريرينه سورنور اولمق معناسنه‌در يقال
مشق الرجل مشقا من الباب الرابع اذا اصابت احدى ربلتيه الاخرى المشقاء امشق لفظندن مؤنثدر يورركن
او يلقلرى بريرينه سورينن عورته دينور التمشق تفعل وزننده كيجه‌نك چوغى كتمك معناسنه‌در يقال تمشق
الليل اذا ولى وتمشق جلباب الليل شفق سوكوب فجر آيدنلغى عيان اولمقدن كنايه‌در بو ايرا كچمك معناسندن مأخوذدر
يقال تمشق جلباب الليل اذا ظهر تباشير الصبح واغاجك دالى وچبوغى صو يلوب قبوغندن قاولمق معناسنه‌در
يقال تمشق الغصن اذا انقشر وتحسر ولباس پاره‌لنمك معناسنه‌در يقال تمشق الثوب اذا تمزق الممشوقة قامتى تازه
فدان كبى نازك وموزون ودلكش اولان محبوبه‌يه دينور يقال جارية ممشوقة اى حسنة القوام التماشق تفاعل وزننده
برنسنه‌يى چكشمك معناسنه‌در يقال تماشقوا اللحم اذا تجاذبوه المماشقة مفاعله وزننده بودخى چكشمك معناسنه‌در
يقال ماشقه الشيء اذا جاذبه وسوكشمك معناسنه‌در يقال ماشقه اذا سابّه وچيقرشمق معناسنه‌در يقال ماشقه
اذا صاخبه المشقة ميمك كسريله بودخى مشاقه معناسنه‌در كه كتان اوسنبوسنه دينور واسكى ثوبه دينور يقال جاء
وعليه مشقة اى ثوب خلق على قول يموق پارچه‌سنه دينور جمعى مشق كلور عنب وزننده الامشاق همزه‌نك
كسريله قامچى ايله اورمق معناسنه‌در يقال امشقه اذا ضربه بالسوط المطق فتحتيله خرما آغاجنه مخصوص
برعلت آديدر كه اصلاح بوله طوتمز اولور المطقة ثمره وزننده طتلولغه دينور يقال مابه مطقة اى حلاوة التمطق
تفعل وزننده برنسنه‌نك طعمنى بيلمك ايچون طاتمق معناسنه‌در يقال تمطقه اذا ذاقه ولذيذ طعام يركن
بك خوشلنديغندن طمانغه اوروب اوتدرمك معناسنه‌در يقال ذاقه او اكله فتمطق اذا صوّت بلسانه يضمه بالغار
الاعلى المعق ميمك فتحيله برنسنه‌يى شدتله ايچمك معناسنه‌در يقال معق الماء معقا من الباب الثالث اذا شربه
شديدا ومعق اوتسز قيريره دينور يقال نزلوا فى معق اى ارض بلا نبات ومعق ميمك فتحى وضميله ايراقلق
بعد معناسنه‌در يقال بينهما معق اى بعد ومعده فاسد اولمق معناسنه‌در يقال معق الرجل فهو ممعوق على بناء
المجهول اذا فسدت معدته وسيل صويى اوغراديغى يرى ياروب طپراغنى صيروب كوترمك معناسنه‌در يقال
معق السيل الارض اذا جرفها وبدخويلغه دينور يقال به معق اى سوء خلق المعيق امير وزننده درين شيئه
دينور يقال نهر معيق اى عميق ويقال بئر معيقة اى عميقة المعاقة كرامه وزننده درين اولمق معناسنه‌در يقال
معقت البئر معاقة من الباب الخامس اذا عمقت الامعاق همزه‌نك كسريله درين ايلمك معناسنه‌در تقول امعقت
البئر اذا اعمقتها التمعق تفعل وزننده درينلمك معناسنه‌در يقال تمعق الشيء اذا تعمق و بدخوى اولمق
معناسنه‌در يقال تمعق الرجل اذا ساء خلقه الامعاق همزه‌نك فتحيله اعماق معناسنه‌در كه بعيد اولان بيابان
اطراف ونواحيسنه دينور جمعى الجمعى اماعق واماعيق كلور تمعق تنصر وزننده برطاغك آديدر المقّ شقّ
وزننده آشيلمق ايچون خرما چكردكنى يارمق معناسنه‌در يقال مقّ الطلعة مقّا من الباب الاول اذا شقها للابار
الامتقاق افتعال وزننده ياورى ممده اولان سودك جمله‌سنى اتمك معناسنه‌در يقال امتقّ الفصيل مافى الضرع
اذا شربه كله التمقق تفعل وزننده مشروبى تدريجى آزجه آزجه ايچمك معناسنه‌در يقال تمققه اذا شربه
شيئا فشيئا و برنسنه‌دن متأثر اولمق معناسنه مستعملدر يقال اصابه جرح فما تمققه اى لم يضرّه المقق فتحتيله
اوزونلغه دينور الامقّ يك اوزونه دينور يقال فرس امقّ اى بين المقق طويل المقامق اسم فاعل بنيه‌سيله
اقصاى حلقومدن تكلم ايدن آدمه دينور يقال رجل مقامق اذا كان يتكلم باقصى حلقه المقاء سقاء وزننده
اتسز چلمسز او يلغه وصف اولور يقال فخذ مقاء اى عارية عن اللحم وايراق يره دينور يقال ارض مقاء اى
بعيدة المقمقة فتحاتله هنوز سود امن اوغلاقلره دينور وجاهل ونادان اشخاصه دينور التمقيق تفعيل وزننده
بركسه نفقه عيالى خصوصنى تضييق ايلمك معناسنه‌در يقال مقّق على عياله اذا ضيق عليهم وقوش ياورسنى
آغزيله يملمك معناسنه‌در يقال مقّق الطائر فرخه اذا غرّه المقمقة زلزله وزننده برنسنه‌يو مشروب صهولتلمك
معناسنه‌در يقال مقمق الشيء اذا لان وسلس وسرد نسنه‌يى منقاد ايلمك معناسنه‌در يقال مقمق الشيء اذا

خبسه‌وذلله و باوری اناسنك ممه‌سنی شدتله چکوب اتمك معناسنه‌در يقال مقمق امه اذامص ضرعها شديدا
موفق موهب وزننده اجأنام جبلده برقريه آديدر الملق خلق وزننده محوايلمك معناسنه‌در يقال ملق الشیء
ملقا من الباب الاول اذامحاه وجماع ايلمك معناسنه‌در يقال ملق جاريته اذاجامعها و يايقه‌مق معناسنه‌در يقال
ملق الثوب اذاغسله وباورى سودامك معناسنه‌در يقال ملق امه اذارضعها واورمق معناسنه‌در يقال
ملقه بالعصا اذاضربه بها وپك پك يورمك معناسنه‌در يقال ملق فلان اذاسارشديدا التملق تفعل وزننده
والتملاق كسرتيله ولامك تشديديله برآدمه تلطفله عرض واظهار محبت ايلمك معناسنه دركه يلتاقلنمق تعبير
اولنور يقال تملقه وتملق له تملقا وتملاقا اذاتودد اليه وتلطف له الملق فتحتيله لطف ومحبت معناسنه‌در يقال
فيه ملق اى ود ولطف وضميرنده اولميان نسنه‌يی لسانيله اعطا ايلمك معناسنه‌در يقال ملقه وملق له ملقا
من الباب الرابع اذا اعطاه بلسانه ماليس فى قلبه وملق دوزوهموار يره دينور تقول سرنا فى الملق اى الارض
المستوية وبوكرك آتك بغايت سريع وراحتلو والطف سكرتمسنه دينور يقال لهذا الفرس ملق وهوالطف
الحضر واسرعه وبول خاتم برمقده بری اوته اوينامق معناسنه‌در يقال ملق الخاتم اذاخرج الملق كتف
وزننده يك سرعت ولطافتله سكردن بوكرك آته دينور يقال فرس ملق اذاكان به ملق مؤنثى ملقه‌در وضعيف
وزبون آدمه دينور يقال رجل ملق اى ضعيف ولطافت واستقامتله سكرتمسنه اعتماد اولنميان يعنى چالق
سكردر اولان آته دينور يقال فرس ملق اى لايوثق بجريه المالق هاجر وزننده اكنجيلرك ترلانك طپراغنى
دوزلتدكلرى نسنه‌يه دينوركه سوركو تعبيراولنور وديوارجيلرك صبوه صيوادقلرى وصبوه دوزلتدكلرى
نسنه‌يه دينوركه تركيده فارسى تعبيرايله ماله دينور شارحك بيانته كوره ماله كبی مالق دخى ماله معربيدر المملق
منبر وزننده بودخى مالق معناسنه‌در پس بو محو معناسندن اولور التمليق ترلانك طپراغنى ذكر اولنان ماله ايله
دوزلتمك وديوارك صيواسنى كذلك ماله ايله صبوايوب دوزلتمك معناسنه‌در يقال ملق الارض والجدار اذا
ملسوهما بالمالق مالقه لامك فتحيله انداس ديارنده بر بلده آديدر المبلق حيدر وزننده جست وچابك انسان
وحيوانه دينور يقال رجل وفرس ميلق اى سريع و بررجل اسميدر الانملاق انفعال وزننده برنسنه مهره
تخته سى كبی دوز وهموار اولمق معناسنه‌در يقال انملق الشیء اذاملاس وبرنسنه صابون كبی الدن قايوب
سپوشمك معناسنه‌در يقال انملق منى اى افلت الاتملاق همزه‌نك وميم مشدده‌نك كسريله كه فى الاصل افتعال
وزننده درانملاق ايله معناى اولده مرادفدر يقال امّلق الشیء اذاملس الملقة فتحاتله پالچين دوزقيايه دينور يقال قام
على الملقة اى الصفاة الملساء ملاق غراب وزننده بر نهرك اسميدر ملقونيه يانك تخفيفيله حلزونيه وزننده قونيه
قرينده بر بلده آديدر المملوق ملقدن اسم مفعولدر يايقانمش واملمش معنالرينه‌در بومناسبتله ايله يكيجه قسراغه
چكلمش آيغره مملوق الذكر اطلاق ايدرلر يقال فرس مملوق الذكر اى حديث العهد بالنزاء الاملاق همزه‌نك
كسريله فقيراولمق معناسنه‌درملاست معناسندندر ياخود محو معناسندندر يقال املق الرجل اذاافتقر وقسراق
قولون دوشورمك معناسنه‌در يقال املقت الفرس اذاازلقت وبايقه‌مق معناسنه‌در يقال املق الثوب اذاغسله
الامتلاق افتعال وزننده اخراج ايلمك معناسنه‌در يقال امتلق الشیء اذااخرجه الموق ميمك ضميله قنادلى
قرنجه‌يه دينور وغباره دينور وكوزك پكارنه دينور وقالين جزمه‌يه دينوركه مست كبی يوفقه خف اوزرندن كيلور
ادك وطوماق ونسوان چدكى كبی جمعى امواق در شارحك بيانته كوره موزه معربيدر بونك تفصيلى جرموق
ماده‌سنده مرورايلدى فلينظر وموق غباوته مقارن حماقته دينور يقال ما ابين موقه اى حمقه فى غباوة و بومعناده
مصدراولور كاسيذكر المائق غبى وكندذهن اولان احمق و بمغزه دينوركه مانق وسمه تعبيراولنور جمعى
موقى كلور سكرى وزننده يقال رجل مائق واحمق مائق ورجال موقى المواقة كرامه وزننده والمؤوق قعود
وزننده والموق ميمك ضميله بركسه كندذهن اولوب احمق يعنى سمه ومانق اولمق معناسنه‌در يقال ماق الرجل
يموق مواقة ومؤوقة ومؤوقا وموقا اذاحمق الموق شوق وزننده بازار رايكان اولمق معناسنه‌در يقال ماق البيع
يموق موقا اذا رخص وموق ميمك فتحيله وموق ميمك ضميله ومؤوق قعود وزننده ومواقه طلاقه وزننده
هلاك اولمق معناسنه‌در يقال ماق فلان موقا وموقا ومؤوقا ومواقة اذاهلك الانمياق انفعال وزننده بودخى
هلاك اولمق معناسنه‌در يقال انماق الرجل اذاهلك موقان سلطان وزننده ارمينيه‌ده برقضا اسميدر
الاستماقة بركسه‌يی احمق عدّ ايلمك معناسنه‌در يقال استماقه اذااستحمقه المهق فتحتيله صويه عارض
اولان خضرته دينوركه چوق طورمقدن عارض اولور يقال الماء علاه مهق اى خضرة الامهق احمق وزننده

شول آق نسنه‌يه دينوركه اكا اصلا حمرت قارشميوب وبراق اولميوب لكن كرج رنكنده اوله يعنى كرچه يا ضلغى
ساده اوله لكن برق ورونق اولمامغله كرج كبی بوزنتق طونقسى اوله يقال ابيض امهق اذاكان لاتخالطه حمرة
ولبس بنيرلكنه كالجص ومنه فى النهاية فى صفته عليه السلام ولم يكن بالابيض الامهق وهوالكريه البياض
كلون الجص يريدانه كان نيرالبياض المهبق امير وزننده بولده اولان چقورجه اياق ايزينه دينوركه چوق
چكنديكندن ياتمش اولور وارض بعيده‌يه دينور التمهق تفعل وزننده مشروبی ساعة فساعة ايچمك
معناسنه‌در يقال تمهق الشراب اذاشربه ساعة بعد ساعة التمهيق باورى سودى بول بول ايمك معناسنه‌در
يقال مهق الفصيل الضرع اذارضع مخرفجا المهق نهق وزننده يلمك يوبيدن معناسنه‌در يقال الخيل تمهق
مهقا من الباب الثالث اى تعدو فصل النون النبق سبق وزننده يازو يازمق معناسنه‌در يقال نبق
الرجل نبقا من الباب الاول اذاكتب ونبق سدراغاجنك يمشنه دينوركه عربستان كراسى تعبيراولنور مفردى نبقه‌در
وشول اون كبی نسنه‌يه دينوركه خرما اغاجنك اوزدكنك اوزندن ظهور ايدر لذيذ اولور بكمزايله تقويه ايدوب نبيذ
ايدرلر النبق نونك كسريله والنبق كتف وزننده بونلرده سدراغاجنك ميوه‌سنه دينور مفردلرى هايله‌در
ذونبق بر موضعدر التنبيق آهسته‌جه ضرطه لمق معناسنه‌در يقال نبق الحمار اذاحبق غير شديد المنبق
معظم وزننده والمنبق محدث وزننده زوائدلرى ازاله اولنمغله برچر پيدن چقمش كبی ياقشقلو دوبدوز خرما
وسائر نسنه‌لرك صره‌سنه دينور يقال نخل منبق ومنبق اى مستو مهذب مصطف على سطر النبيقة سفينه
وزننده ايرى اصمه قوللرينك كوزلرندن آقان ياشه دينور ابونبقه حمزه وزننده بنو مطلبدن برجماعتك جدى
كنيه‌سيدر الانتباق افتعال وزننده استخراج كلام معناسنه‌در يقال انتبق الكلام اذااستخرجه الانبياق
بواجوف اولمغله محل ذكرى بوق ماده‌سيدر لكن جوهرى وهمندن ناشى بوراده رسم ايلدى النتق فتق وزننده
برنسنه‌يی صرصوب سلكمك معناسنه‌در يقال نتق الشیء نتقا من الباب الاول اذازعزعه ونفضه و برنسنه‌يی
يرندن طشره چكمك معناسنه‌در يقال نتق الغرب من البئر اذاجذبه وخاتونك اولادى كثير اولمق معناسنه مستعملدر
كوياكه رحمى ماده‌ء اولاددن سلكمش اولور يقال نتقت المرأة اذاكثر ولدها وسويلمك نطق معناسنه‌در يقال
لاينتق اى لاينطق الناتق والمنتاق اولادى كثير اولان خاتونه دينور وناتق فاتق معناسنه‌دركه برنسنه‌يی
شق ايدن كسه‌يه دينور ورافع معناسنه‌دركه برنسنه‌يی يوقرى قالدريجى ديمكدر يقال هوناتق له اى رافع
وبرنسنه‌يی دوشيوب بسط ايديجى يه دينور يقال هوناتقه اى باسطه شارح ديركه مصدرلرى اولان نتق شق ورفع
وبسط معنالرينه‌در وچابك طوتيشن چقماغه دينور يقال زندناتق اى وار وتركيبه اولان ناقه‌يه دينور يقال ناقة
ناتق اى سريع الحمل وشول آته دينوركه دوزوراحت يورييوب راكبنى سلكوب ارغلار اوله يقال فرس ناتق اذاكان
ينفض راكبه وناتق حرف تعريفسز رمضان آيينك علميدر صائمى سلكوب صرصديغيچون النتوق قعود
وزننده وجودى ات ايله طولمق درجه‌سنده سمورمك معناسنه‌در يقال نتق زيد نتوقا من الباب الاول اذاسمن
حتى امتلأ المنتق مقعد وزننده آت قسمنك قارننده اوزنكى چاله‌جق وماهميز اوره‌جق يره دينور الانتاق
همزه‌نك كسريله زورمند آدملرك قالدره‌جقلرى آغر كرزطاشنى قالدرمق معناسنه‌در يقال انتق الرجل اذاشال
حجرالاشداء وبرآدمك خانه‌سى بماجنده خانه ياپمق معناسنه‌در يقال انتق فلان اذابنى داره نتاق دارغيره وچوق
اولاد طوغورر خاتون آلمق معناسنه‌در يقال انتق الرجل اذاتزوج منتاقا وكولكه‌لك وسايبان طوتمق معناسنه‌در
يقال انتق فلان اذاعمل مظلة من الشمس شارح حمل نسخه‌لرينى تخطئه ايلمشدر ودغارجغى ايچنده اولان كوهلر
دوشمك ايچون سلكمك معناسنه‌در يقال انتق الرجل اذانفض جرابه ليصلحه من السوس وصوم رمضان طوتمق
معناسنه‌در يقال انتق الشيخ اذاصام شهر رمضان النتاق كتاب وزننده برنسنه‌نك بماجنه دينور يقال داره نتاق دارى
اى بحياله التخانيق خاى معجمه ايله نخوق لفظنك جمعيدركه قبود بوارنه مشابه پايلودبواره دينور لكن بوآندن
كوچك اولور التخانقة كلب قبيله‌سندن بنو عامر بن عوفدن برجماعته اطلاق اولنور انداق همزه‌نك فتحيله سمرقند
قضاسنده برقريه‌در ابن ابى الحسن ديمكله معروف حسن بن على بن سباع الانداقى اورادندر ومرو قضاسنده
برقريه‌در النرمق نونك وميمك فتحيله نرمه فارسى معربيدر تازه محبوب بدنى كبی نرم وملايم نسنه‌يه دينور النزق نونك
فتحى وزاى معجمه‌نك سكونيله والنزوق قعود وزننده آيغر قسراغه آشمق معناسنه‌در ياخود جست وخفيفلكدن
ايلرو صچرايوب سائرلرى تقدم ايلمك معناسنه‌در يقال نزق الفرس ونزق نزقا ونزوقا من الباب الرابع والاول
والثانى اذانزا اوتقدم خفة ووثب ونزق فتحتيله ونزق ونزوق غضب هنكامنده توقر ايلميوب خفيفلك ايلمك

معناسنده‌در که چکرکه کبی اورادن اورایه صچرامقدر یقال نزق الرجل ونزق نزقا ونزقا ونزوقا من الباب الرابع
والثانی اذاطاش وخف عند الغضب الانزاق همزه‌نك کسریله آیغری قسراغه آشدرمق معناسنده‌در یقال
انزق الفحل اذاانزاه وافراطله کلمك معناسنده‌در یقال انزق الرجل اذاافرط فی ضحکه وبرآدم رشد وفطانت
ووقار صاحبی ایکن سفیه وخفیف وسبکسر اولمق معناسنده‌در یقال انزق فلان اذاسفه بعد حلم التنزیق
بودخی آیغری قسراغه آشدرمق معناسنده‌در یقال نزق الفحل بمعنی انزقه النزق فتحتینله نزق ونزوق
معناسنده‌در که ذکر اولندی وقاب وحوض مقوله‌سی اغزینه قدر طولمق معناسنده‌در یقال نزق الاناء والغدیر
اذاامتلأ الی رأسه وقریب معناسنده‌در یقال مکان نزق ای قریب النزاق کتاب وزننده جابك ناقه‌یه
دینور یقال ناقة نزاق ای سریعة المنازقة مفاعله وزننده والنزاق جدال وزننده سوکشمك معناسنده‌در
یقال نازقا منازقة ونزاقا اذاشاتما ومقاربه معناسنده‌در یقال نازقه اذاقاربه التنازق تفاعل وزننده بودخی
سوکشمك معناسنده‌در یقال تنازقا اذاتشاتما النستق قنفذ وزننده خدمتکاره دینور خادم معناسنه علی قول
بولغت رومیه‌در عربلرده تکلم ایلدیلر النسق نونك فتحی وسینك سکونیله کلامی بری برینه عطف وربط ایدوب
انجو دیزیسی کبی اسلوب ونظام واحد اوزره ترتیب ایلمك معناسنده‌در یقال نسق الکلام نسقا من الباب الاول
اذاعطف بعضه علی بعض النسق فتحتینله انجو دیزیسی کبی بردوزه‌یه اسلوب واحد اوزره مرتب اولان سوزه
دینور بوراده نسق منسوق معناسنده‌در یقال کلام نسق ای علی نظام واحد فی الاصل نسق مصدردر ونسق نظم اللآل
کبی دوز وهموار اولان دندانه وصف اولور یقال ثغر نسق ای مستویة وانجو وبونجق دیزیسنه دینور وجوزا برجنك
مشتمل اولدیغی کواکبه دینور که ثریانك اکسه سنده جوزانك صول اموزنده واقع کواکب منتظمه‌دن عبارتدر
علی قول بونده ضمله‌در ومطلقا نظام وترتیب واحد اوزره اولان شیئه دینور یقال جاء القوم نسقا وغرست النخل
نسقا النسقان تثنیه صیغه‌سیله ایکی کوکبه اطلاق اولنور که فکه‌یه قریب یردن طلوع ابتدا ایدرلر بری یمانی
ودیکری شامیدر وفکه شمال طرفنده قصعة المساکین دیدکلری کوکبلردر الانساق همزه‌نك کسریله مسجع
ومقفی منتظم کلام ایراد ایلمك معناسنده‌در یقال انسق الرجل اذاتکلم سجعا التنسیق تفعیل وزننده یك دوز
ونظام اوزره دیزمك معناسنده‌در یقال نسق الشیء اذانظمه المناسقة مفاعله وزننده برنسنه‌یی برنسنه عقبنده
ایراد ایلمك معناسنده‌در یقال ناسق بینهما اذاتابع التناسق تفاعل وزننده والانتساق افتعال وزننده
والتنسق تفعل وزننده نظام اوزره دیزلمك معناسنده‌در یقال تناسقت الاشیاء وانتسقت وتنسقت ای انتظمت
بعضها الی بعض النشوق صبور وزننده انفیه کبی برونه چکیلان آجشدریجی دوایی دارویه دینور علی قول
رایحه‌سنی وکسکینلکنی طویمق ایچون برونه یقلشدروب استشمام اولنه‌جق دارویه دینور یقال جاء بالنشوق
واللعوق وهو کل دواء ینشق بماله حرارة اویدنی من الانف ایجدر بحه وحرّه النشق فتحتینله قفولمق معناسنده‌در
یقال نشقه نشقا من الباب الرابع اذاشمه ودوزاغه ایلشمك معناسنده‌در یقال نشق الظبی فی الحبالة اذاعلق
الانشاق همزه‌نك کسریله قفولتمق معناسنده‌در تقول انشقته اتاه اذاشممته ودوزاغه وآغه ایلشدرمك
معناسنده‌در تقول انشقته فی الحبالة اذاعلقته فیها المنشق مقعد وزننده برونه اطلاق اولنور النشقة
غرفه وزننده قیون وقوزی مقوله‌سنك بیونلرینه چکربلان حلقه‌یه دینور النشاق سکاری وزننده بیونه
دوزاغك حلقه‌سی کچورلمش صیدلره دینور نته که اباقلرینه ایلشمش اولنلره علاقی دینور ومنه یقول الصائد
لشریکه لی النشاق ولك العلاقی الاستنشاق برونه نسنه چکنمك معناسنه‌در یقال استنشق الماء اذادخله
فی انفه نشاق غراب وزننده دیار خزاعه‌ده برموضعدر النشق کتف وزننده شول ایلشکن آدمه دینور که
دخول ومباشرت ایلدیکی ماده‌لره ایلشوب قالور اوله یقال رجل نشق اذادخل فی امر نشب فیه النطق نونك
ضمیله والمنطق مجلس وزننده والنطوق قعود وزننده معانی فهم اولنور حروف واصواتله سوز سویلمك
معناسنده‌در یقال نطق الرجل نطقا ومنطقا ونطوقا من الباب الثانی اذاتکلم بصوت وحروف تعرف بها المعانی
شارح دیرکه بوتعریف مقتضاسنجه نطق انسان کلامنه مخصوصدر سائرلره اسنادی مجازدر الانطاق همزه‌نك
کسریله سویلتمك معناسنده‌در یقال انطقه الله ای کلمه الاستنطاق برکسه‌دن سوز سویلمك طلب ایلمك معناسنده‌در
تقول استنطقته اناطلبت منه النطق الناطق سویلیجی کوینده معناسنده‌در یقال هوناطق ای متکلم وناطق
مطلقا مالدن حیوان قسمنه اطلاق اولنور نته که صامت التون وکومش مقوله‌سنه اطلاق اولنور ومنه یقال ماله
ناطق ولاصامت ای حیوان ولاغیره من المال الناطقة بوکوره دینور خاصره معناسنه المنطقة مکنسه وزننده

قوشاغه دینور المنطق منبر وزننده والنطاق کتاب وزننده نسوان عرب لباسلرندن برلباسدر حقیقتی ازار کبی
برشقه‌در وسطی بللرینه بغلیوب یوقریسنی اشاغیسنك اوزرندن دیزلرینه طوغری صالیوردلر واشاغیسی یرده
سوریونور آنك اوچقورلغی وآغی وپاچه‌لری اولمز حالبا فستان تعبیر ایتدکلری کبی برثوبدر یقال جائت وبها منطق
ونطاق وهی شقة تلبسها المرأة وتشد وسطها فترسل الاعلی علی الاسفل الی الارض والاسفل ینجر فی الارض
لیس لها حجزة ولانیفق ولاساقان شارح دیرکه ابتدا آنی والدهٔ اسمعیل علیه السلام اتخاذ ایلدی وثوب
مذکور نسوانك ایش اثوابلرندندر الانتطاق افتعال وزننده خاتون نطاق بغلمق معناسنده‌در یقال
انتطقت المرأة اذالبست النطاق وقوشاق قوشانمق معناسنده‌در یقال انتطق الرجل اذاشد وسطه بمنطقة
وبرنسنه ایله قوت ومتانت بولمق معناسنه مستعملدر ومنه قول علی رضی الله عنه من یطل هن ابیه ینتطق به
ای من کثر بنو ابیه یتقوی به یعنی پدرینك ذکری اوزون اولان آدم آنی بلنه قوشانور طول ذکر پدر کثرت
اولاددن وانتطاق آنلر ایله قوت ومناعت بولمقدن کنایه‌در التنطق تفعل وزننده بودخی قوشاق قوشنمق
معناسنه‌در یقال تنطق الرجل بمعنی انتطق ذات النطاقین اسماء بنت ابی بکر رضی الله عنهما القیدر لیلهٔ
هجرتده فخر عالم علیه الصلوة والسلام حضرتلریله ابو بکر الصدیق رضی الله عنه غاره تشریفلرنده
اکسنده اولان نطاقنی ایکی بولوب برپاره‌سنی کندیلره طعام صفره‌سی وبرپاره‌سنی قربه‌یه باغ ایلمشیدی
ذات النطاق بنو کلابه مخصوص برتپه‌یه اطلاق اولنور یوقریسی واشاغیسی سیاه اولوب وسطی قوشاق
طرزنده بیاض اولمغله اطلاق اولندی النطاقان تثنیه بنیه‌سیله عورت فرجنك ایکی طرفلو دودقلرینه اطلاق
اولنور المنطیق مبالغه صیغه‌سیله بلیغ وسخنور آدمه اطلاق اولنور یقال رجل منطیق ای بلیغ وشول
خاتونه دینور که صغریسنی بوغچه ایله طومالدوب بیوك کوستوررا اوله زیرا بین العرب صغر یلوقاری مقبوله‌در
یقال امرأة منطیق اذاکانت متأزرة بحشیة تعظم عجیزتها التنطیق قوشاق قوشاتمق معناسنه‌در
یقال نطقه اذاالبسه المنطقة وصو برآدمك یابرنسنه‌نك کرکاهنه چقمق معناسنه مستعملدر یقال نطق الماء
الاکمة وغیرها اذابلغ نصفها النطق ضمتینله نطاقك جمعیدر وعباس رضی الله عنه حضرتلرینك قولنده
یعنی نعت نبویده نظم ایلدکلری قصیده ابیاتندن اشبو * حتی احتوی بیتك المهیمن من * خندف علیاء تحتها
النطق * بیتنده واقع بیتدن مراد شان وشرف مصطفویدر ونطقدن مراد بعضها فوق بعض اعراض ونواحی
جبالدر کندوسیله شد اوساط اولنان نطاق مذکورلره تشبیهله رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك
قوم وعشیرتلری میاننده ارتفاعلری وانلرك کندیلردن مادون اولدقلرنی تمثیل ایلمشلردر المنتطق اسم فاعلدر
بالتجوز عزیز ومنیع ورفیع الشان آدمه اطلاق اولنور تنطق اولاد معناسنه‌در یقال رجل منتطق ای عزیز
المنطقة معظمه وزننده شول اغنامه اطلاق اولنور که کرکاهلرینه قرمزی نسنه ایله نشان اولنمش اوله المنطق
معظم وزننده بلنه کرقوشادلمش کسیه دینور ومنه جبل اشم منطق یعنی شول مرتبه یوکسك طاغدر که
سحاب آنك کرکاهنده کر کبی قالور المنتطق انتطاقدن فاعلدر آتنه یغیوب یدکنده چکوب کوترن آدمه دینور
یقال جاء منتطقا فرسه اذاجنبه ولم یرکبه النعق صعق وزننده والنعیق نونك فتحیله والنعاق نونك ضمیله
والنعقان فتحاتله چوبان قیونه وکچی‌یه زجر وآزار ایله حیقرمق معناسنه‌در یقال نعق الراعی بغنمه نعقا ونعیقا
ونعاقا ونعقانا من الباب الثالث والثانی اذاصاح بها وزجرها وقرغه اوتمك معناسنه‌در یقال نعق الغراب اذاصاح
الناعقان جوزا برجنك کواکبندن ایکی کوکبه دینور شارحك بیاننه کوره بری صول اباغنده وبری صول اموزنده
مرکوز وبغایت براقلردر ناعق بنو مقیم جماعتنه مخصوص برفرس اسمیدر النعبق عین مهمله ایله قنفذ
وزننده احمق وبمغز آدمه دینور یقال رجل نعبق ای احمق النعبوق عصفور وزننده برقوش وبرموضع
آدلریدر النعبقه دحرجه وزننده طوارك یورركن قارنندن ایشیدیلان لارق لارق دیه‌رك سسه دینور علی قول
بوسس خایه‌لری قابلرینك ایچنده اوینامسندن حاصل اولور النعبوقة نونك ضمیله نعبقه معناسنه‌در النغرقة
غین معجمه ایله قنفذه وزننده شول اکسه‌دن صارقق صاچ بلوکنه دینور که قیورجق اولمق ایچون بورلمش
واورلمامش اوله یقال ما الطف نغرقته وهی قصبة الشعر النغیق شهیق وزننده قرغه اوتمك معناسنه‌در
علی قول مادهٔ مزبوره خیر اولان خصوصده اوتمسنه مخصوصدر نته که نعب شر اولان ماده‌یه مخصوصدر یعنی
عربلر قرغه‌نك آوازندن تفال وتطیر ایلدکلریله تفألده نغق وتطیرده نعب استعمال اولنور یقال نغق الغراب نغیقا
من الباب الثانی اذاصاح اونغق فی الخیر ونعب فی الشر ونغیق شول ناقه‌یه دینور که اراالق اراالق یوغوق سس ایله

باغررا اوله يقال ناقة نفيق اذا كانت تبغم بعيدات بين النفاق فاله سحاب وزننده بازار كاسد اولميوب رايج ورايكان
اولمق معناسنه در يقال نفق البيع نفاقا من الباب الاول اذا راج مؤلفك بصائرده بيانه كوره اشبو نفق ماده سي
مضى ونفوذ معناسنه موضوع سائر معانى برمناسبتله آندن منشعبلردر ونفاق چارشوده بازار قورلمق معناسنه در
يقال نفقت السوق اذا قامت وبرنسنه توكنوب بتمك على قول آزالمق معناسنه در يقال نفق الشئ اذا انفد وفنى
اوقل النفوق قعود وزننده اولمك معناسنه در يقال نفق الرجل والدابة نفوقا اذا ماتا وياره نك قبوغى قاوله مق
معناسنه در يقال نفق الجرح اذا تقشر النفق فتحتيله بودخى برنسنه توكنمك ياخود آزالمق معناسنه در يقال
نفق الشئ نفقا من الباب الرابع اذا انفد وفنى اوقل ونفق زير زمينده اولان اغم وجانورانى وارينه مقوله سنه دينوركه
براوجى آخر طرفه چقار اوله ومنه المثل * ضل دريص نفقه * نته كه درص ماده سنده بيان اولندى النفاق
كتاب وزننده منافقلق ايلمك معناسنه در كاسبذكر وآندن اسم اولوركه منافقلغه دينور ونفقه دن جمع اولوركه
حوايجه صرف اولنه جق نسنه يه دينور درهم وسائرى كبى يقال نفقت نفاقهم اى فنيت نفقاتهم المنفاق محراب
وزننده كثير النفقه آدمه دينور يقال رجل منفاق اى كثير النفقة النفق كتف وزننده شول آته دينوركه
سكرتمسى چابك قطع ايدر اوله كه صولوقسز وميدانسز تعبير اولنور يقال فرس نفق الجرى اى سريع انقطاعه
نفيق زبير وزننده برموضعدر نافقان مرو قضاسنده برقريه در الانتفاق افتعال وزننده يرالتنده نفق
ديدكلرى زير زمينه كيرمك معناسنه در يقال انتفق الرجل اذا دخل النفق وعرب طوشانى يوه سنه دخول ايلمك
معناسنه در يقال انتفق اليربوع اذا اخذ فى نافقائه وعرب طوشانى يوه سندن چقمق معناسنه در يقال
انتفق اليربوع اذا اخرج من نافقائه النفقة فتحاتله حوايجه وتعيشه صرف اولنه جق اقچه وزاد وزواده مقوله سنه
دينور يقال نفدت نفقته وهى ماينفقه من الدراهم ونحوها النافقة نافجه وزننده ومرادفيدر كه كوبك مسكنه
دينور يقال له نافقة من مسك اى نافجة ظاهرا بودخى نافه معربيدر نافجه كبى النافقاء مدايله والنفقة همزه
وزننده عرب طوشانى وترلا فارسى ديدكلرى جانورك يوه لرنده بريوه نك اسميدر ايكى يوه اتخاذ ايدر برنى كتم
وبرنى اظهار ايدر برحيثيله كه آنك سقفنى يوفقه جه يرك يوزنه قريب ايدر قاصعاء ديدكلرى يوه سندن كلنسه
همان نافقانك سقفنى دلوب طشره فرار ايدر منافقت بوندن مأخوذدر النفق نفع وزننده عرب طوشانى نافقاء
ديدكلرى يوه سندن طشره چقمق معناسنه در يقال نفق اليربوع ونفق نفقا من الباب الاول والرابع اذا اخرج
من نافقائه التنفيق تفعيل وزننده نفق معناسنه در يقال نفق اليربوع بمعنى نفق وبرمتاعى رايج ورايكان
قلمق معناسنه در يقال نفق السلعة اذا روّجها النيفق صيقل وزننده اچ طونك آغنه دينوركه ايكى
پاچه سنك ارالغيدر شارحك بيانه كوره نيفه فارسى معربيدر الانفاق همزه نك كسريله برآدمك مالى دوكنوب
فقير اولمق معناسنه در ظاهرا انفاق كثيره افتقار لازمدر املاق كبى يقال انفق الرجل اذا افتقر وبركسه مالنى
خرج وصرف ايدوب دوكتمك معناسنه در يقال انفق ماله اذا انفده وناسك بازارى رايج ورايكان اولمق معناسنه در
يقال انفق القوم اذا نفقت سوقهم ودوه نك پك سموزلكدن توبلرى دوكلمك معناسنه مستعملدر يقال انفقت الابل
اذا انتثرت اوبارها سمنا الاستنفاق بودخى مالى خرج ايدوب دوكتمك معناسنه در يقال استنفق ماله اذا انفده المنتفق
منتسب وزننده برقبيله پدريدر حالا منتفق عربلرى ديدكلرى آندن منشعبدر ومالك بن المنتفق بسطام بن قيسك
قاتليدر المنافقة مفاعله وزننده والنفاق جدال وزننده بركافر كفرنى ستر ايدوب صورتا ايمان واسلام
اظهار ايلمك معناسنه در يقال نافق فى الدين اذا ستر كفره واظهر ايمانه شارحك بيانه كوره وجه مذكور
اوزره عرب طوشانك نافقاء نام مستور يوه اتخاذندن مأخوذدر وبو تعبير اسلاميدر قبل الاسلام عربلر استعمال
ايلمزلر ايدى وراغبك بيانه كوره نافقاء ايكى قبولى اولمغله نفاق آندن مأخوذدر منافق كسه كويا كه برقپودن
شرعه دخول وبرقپودن خروج ايدر انتهى وعرب طوشانى نافقاء ديدكلرى يوه سنه كيرمك معناسنه در يقال نافق
اليربوع اذا اخذ فى نافقائه التنفق تفعل وزننده عرب طوشانى يوه سندن طشره چقرمق معناسنه در
تقول تنفقت اليربوع اذا استخرجته يعنى من نافقائه النقيق قافله وزننده قورباغه اوتمك معناسنه در مطلب
يقال نق الضفدع نقيقا من الباب الثانى اذا صاح وعقرب وكدى وطاوق سسلنمكده دخى مستعملدر يقال نقت
العقرب والدجاجة والهر اذا صاتت النقاقة دقاقه وزننده قورباغه يه دينور النقنقة زلزله وزننده قنى قنى
نقراتله قورباغه اوتمك معناسنه در يقال نقنق الضفدع اذا صوتت وذلك اذا ضوعف وكوز ايچرو باتمق
معناسنه در يقال نقنقت العين اذا غارت النقنق زبرج وزننده اركك دوه قوشنه على قول اوركك

اولانه ياخود چابك اولانه دينور مؤنثى نقنقه در النمرق والنمرقة نونك ورانك حركات ثلاثيله
كوچك يصديغه دينوركه قولتق يصديغى تعبير اولنور على قول ميثره معناسنه دركه ايرو پالان يصديغدر
بورالرده ايرو پالان يصديغى متعارف دكلدر انجق محفه وتختروان ايچنه قودقلرى كوچك يصدق متعارفدر
وپالان اوزرينه اورتيلان اورتويه ونهالى يه وغاشيه يه وزينپوشه دينور شارحك بيانه كوره نمارق جمعيدر يقال
اتكأ على نمرقة اى الوسادة الصغيرة او الميثرة ويقال جلس على النمرقة وهى الطنفسة فوق الرحل ذو النمرق الكندى
نعمان بن يزيدك لقبيدر النمرقة زبرجه وزننده ارارى آچق آچق اولان سحابه اطلاق اولنور النمق نونك
فتحيله كوزه طبانجه اورمق معناسنه در يقال نمق عينه نمقا من الباب الاول اذا لطمها وبازى يازمق معناسنه در
يقال نمق الكتاب اذا كتبه التنميق تفعيل وزننده يازويى پك كوزل ورونقلو يازمق معناسنه در يقال نمق
الكتاب اذا حسنه وزينه بالكتابة النمقة فتحاتله مردار رايحه يه دينور يقال للشئ المروح فيه نمقة اى زهومة وانتان
النمق فتحتينله يولك مسلوك اولان وسطنه وپايكاهنه دينور يقال اخذ نمق الطريق اى لقمه المنمق محسن وزننده
چكردكسز تازه خرمايه دينور يقال رطب منمق اى ماله نواة الانماق همزه نك كسريله اغاجك خرماسى
چكردكسز اولمق معناسنه در يقال انمقت النخلة اذا لم يكن لرطبها نواة الناقة معلومدركه ديشى دوه يه دينور
فارسيده اشتر ماده دينور تركيده ماده بى تحريفله مايه تعبير ايدرلر جمعى ناق ونوق كلور نونك ضميله وانؤق كلور
همزه نك فتحى وهمزۀ متوسطه نك ضميله وانوق كلور واونق كلور قلب ايله وايْنق همزه نك فتحى وياءنك سكونيله
ونياق كلور نونك كسريله وناقات وانواق وجمع الجمعى اياتق كلور ونياقات كلور وايْنق كلمه سنك مصغرنده
اينقات دينور قياس ايسه اينق اولمقدر شارح ديركه لفظندن مذكرى يوقدر بلكه مذكرى جمل وناقه نك اصلى
نوقه در فتحاتله زيرا جمعى نوق كلشدر خشب وخشب كبى وهمزه ايله انؤق كلسى واوك ثقلت ضمه سنه مبنيدر
وياايله اينق كلمه سنده مقلوب اولان اونقك واوى يايه مقلوبدر وبونك جمع الجمعى اياتق در وناقه لفظى نوق آتى
معناسندن مأخوذدر وناقه فلكده برنجه كواكبه اطلاق اولنوركه ناقه شكلنده منتظملردر نوق نونك ضميله
بلخ قضاسنده برقريه در نوقان نونك ضميله طوس ايالتنك ايكى شهرندن برينك اسميدركه ديكرى طاراندر
نوقات نونك ضميله سيستان شهرنده برمحله در المنوّق معظم وزننده شول اركك دوه يه دينوركه چوق قوللنلغله
ناقه كبى يواشيوب رام اولمش اوله يقال جمل منوّق اى مذلل كالناقة وآشلنمش خرما اغاجنه دينور يقال نخل
منوق اى ملقح وبرصره يه ديزلمش وبرديزى يه قطار كبى يول يول وصوقاق صوقاق اولمش نسنه يه دينور مؤنثى
منوقه در يقال شئ منوق اى مصفف مطرّق مسكك النوّاق شدّاد وزننده ايش ارى كاركذار آدمه دينور
يقال هو نوّاق اى رائض الامور ومصلحها النوقة نوبه وزننده هر نسنه ده اوزلغه وحذاقت ومهارته دينور
يقال به نوقة اى حذاقة فى كل شئ النوقة فتحاتله يهود طائفه سى طرفندن قصاب دكانه ناظر تعيين اولنان
اشخاصه دينوركه اچ ياغى اندن آروب تنقيه ايدرلر زيرا آنلرك عندنده اچ ياغى حرامدر نق نق نونلرك
ضميله ذكر اولنان نوقه دن امر حاضردر اندن ياغى تنقيه قيل ديمكدركه مرسوم ناظر قصابه امر وخطاب ايدر
پس نوق بوندن مصدر اولور النّاق باش پرمغك آلتنده اولان ات ايله سرچه پرمغك آلتنده اولان ات بيننده
بلكيجه نك اچ يوزنه مقابل واليك اياسنه ملاصق يارينه شبيه بوكندى يه دينور كذلك ديرسكك اچ يوزنده
وقوروق صوقنك كبكى دبنده واقع اول رسمه يرلره دينور والده ظهور ايدن سبوجه لره دينور مفردى ناقه در
النوق فتحتينله آزجه حمرتى اولان بياضه دينور ناقه نك تويى كبى يقال به نوق اى بياض فيه حمرة يسيرة
التنيق والتنوّق تفعل وزنلرنده بركسه طعام ولباس خصوصنده اهتمام ايدوب دائما نفيس طعام اكل وفاخر
لباس تلبس ايدر اولمق معناسنه در يقال تنيق فلان وتنوّق فى مطعمه وملبسه اذا تجوّد وبالغ النيقة نونك كسريله
تنوّق معناسندن اسمدر نفيس يوب نفيس كير اولمغه دينور النيق كيس وزننده طعام ولباس خصوصنده
تقيد واهتمام ايدن آدمه دينور يقال رجل نيق اذا كان يتجوّد فى مطعمه وملبسه الانتياق افتعال وزننده
برنسنه يى اورنديلمك معناسنه در يقال انتاق الشئ اذا انتقى النيق نونك كسريله طاغك اك يوكسك يرينه
دينور جمعى نياق كلور نونك كسريله وانياق ونيوق كلور الاستنواق ناقه لنمك معناسنه در * ومنه المثل
استنوق الجمل * اصلى بودركه مسيب بن علس نام شاعر ملوك عربدن عمرو بن هند حضورنده برجمل وصفنى متضمن
نظم ايلديكى اشبو * وقد اتلافى الهم عند احتضاره * بناج عليه الصيعرية مكدم * بيتنى انشاد ايلدكده طرفة
بن العبد كه اول هنكامده هنوز نوجوان ومجلس مزبورده حاضر ايدى همان كلام مرقومى ايراد ايلدى زيرا صيعريه

ناقه یه مخصوص برکونه تمغادر مسبب جمل حقنده ایراد ایلمشیدی پس مسبب طرفه نك بو تعریضندن خشمناك اولوب لیقتلنه لسانه یعنی بو اوغلانی البته کندی لسانی قتل ایدر دیدی واقعا انجام کار کندی لسانی بلاسیله خاکسار اولدی مثل مزبور بر آدم حین تکلمده خلط کلام ایدوب آخر کلام تقریر ایلدکده ضرب اولنور نیقیه نونك کسریله یاخود همزه ایله انیقیه یاخود نیقیا استنبول اعمالندن بر بلده در شارح دیرکه معربانده مدینهٔ ازنیق اولمق اوزره مرسومدر لکن نیکده معربی اولمق آندن اقربدر نیوق صبور وزننده برجبل عظیم آدیدر و بو فایله نیوف مصحفی دکلدر تنوق تانك فتحیله عمان قضاسنده برموضعدر الانیاق همزه نك کسریله برنسنه نکره اولمغله تماشا ایدنلری عجبه کتورمك معناسنه در تقول آنقنی الشیء انیاقا ونیقا ای اعجبنی شارحك بیانی اوزره آنقنی مقلوبدر ونیق کلمه سی که ثلاثیدر افعال بابندن غیرقیاس اوزره وارد اولمشدر ومؤلف بو ماده یی بعینها انق ماده سنده دخی ثبت ایلمشدر نیق العقاب بین الحرمین برموضعدر ونیق برآخر موضع آدیدر النهق نونك فتحی وهانك سکونیله برقوش آدیدر وصورته سنه شبیه براوك اسمیدر علی قول فتحتینله صورته سی وصوکرده سی دیدکلری نباتك بیانی نوعیدر النهیق نونك فتحیله والنهاق نونك ضمیله مرکب آکیرمق معناسنه در یقال نهق الحمار ونهق نهیقا ونهاقا من الباب الثانی والرابع اذاصوت الناهقان ایکی یومری کمیکدرکه بتون طرنقلی حیوانك یوزنده کوز باشی آقدیغی برده اولور وآنلره نواهق دخی دینور صیغهٔ جمع ایله بعضلر عندنده ناهق حلق جماردن آوازی چقدیغی یره دینور جمعی نواهق کلور فصـــــــل الواو الوبوق قعود وزننده والموبق موعد وزننده هلاك اولمق معناسنه در یقال وبق الرجل و وبق کوعد ووجل وورث وبوقا وموبقا اذاهلك الاستیباق وبوق معناسنه در الموبق مجلس وزننده مصدردرکه ذکر اولندی واسم مکان اولور مهلك معناسنه ووعد کاهه دینور موعد معناسنه وزندانه دینور محبس معناسنه وجهنمده بروادی آدیدر وایکی نسنه نك بینه حاجز وحائل اولان شیئه دینور قال الشارح قال فی الاساس قوله تعالی وجعلنا بینهم موبقا ای مهلکا من اودیة جهنم یحول بینهم وقال فی البصائر ای من العذاب مایهلکهم اوالموبق الموعد اومحبسا وقیل وادفی جهنم الایباق همزه نك کسریله حبس ایلمك یاخود هلاك ایلمك معناسنه در یقال اوبقه اذاحبسه اواهلکه الثقة ثای مثلثه نك کسریله والموثق موعد وزننده برآدمه امنیتله اعتماد قلمق معناسنه درکه ایناتمق تعبیر اولنور یقال وثق به کورث ثقة وموثقا اذاائتمنه شارحك بیانه کوره اسم فاعل واثق در الوثیق امیر وزننده محکم واستوار اولان شیئه دینور جمعی وثاق کلور واوك کسریله و بو وثاقه دن صفتدر یقال عقد وثیق ای محکم الوثاقة طلاقه وزننده برنسنه محکم واستوار اولمق معناسنه در یاخود برایشه محکم تدارك ایله بشلر اولمق معناسنه در یقال وثق الشیء وثاقة من الباب الخامس اذاصار وثیقا او یقال وثق الرجل اذااخذ بالوثیقة فی امره الوثیقة سفینه وزننده والثقة عده وزننده شول نسنه یه دینورکه اکا ایناتلوب آنکله قلبه اعتماد حاصل اوله تمسك وحجت وکفیل کبی یقال اخذ امره بالوثیقة والثقة ای مایعتمد به بوراده ثقه مصدر بمعنی مفعولدر انکیچون تذکیر وتأنیث وافراد وجمعی مساو یدر و بعضا کورواناده ثقات اوزره جمعلنور عدات کبی ووثیقه جاری چوق یره اطلاق اولنور یقال ارض وثیقة ای کثیرة العشب التوثیق تفعیل وزننده برایشه متانت واستحکام اوزره یاپشمق معناسنه در یقال توثق فی امره اذااخذه بالوثیقة المیثاق والموثق مجلس وزننده عهدو پیمانه دینور جمعلری مواثیق ومیاثق ومیاثیق کلور تقول بیننامیثاق وموثق ای عهد شارح دیرکه میثاق اصلده موثاق ایدی که برنسنه یی باغلیه جق نسنه یه دینور وموثق مصدردر بعده مبالغهٔ عهد و پیمانده مستعمل اولدی ومصاحده بو جملر میثاقك اولوب موثقك جمعی یاسز مواثق اولمق اوزره مرسومدر الوثاق واوك فتحی وکسریله برنسنه یی محکم بغلیه جق باغه دینور یقال شده بالوثاق وهومایشدبه الایثاق همزه نك کسریله وثاق ایله یاخود وثاق ایچره محکم بغلمق معناسنه در یقال اوثقه فی الوثاق اذاشده فیه التوثیق برنسنه یی محکم واستوار قلمق معناسنه در یقال وثقه اذااحکمه و برکسه حقنده امین ومعتمددر دیمك معناسنه در یقال وثق فلانا اذاقال فیه انه ثقة الاستیثاق برکسه دن امین واعتماد اولنه جق وثیقه آلمق معناسنه در حجت وکفیل وتمسك آلمق کبی یقال استوثق منه اذااخذ منه الوثیقة الودق واوك فتحیله یغموره دینور یقال اخذنا الودق ای المطر مؤلفك بصائرده بیانه کوره ودق مطر ارالغنده غبار کبی نسنه یه موضوعدر که ترکیده اکا قای دیرلر بعده تجوزا مطرده استعمال اولنور وودق مصدر اولور یغمور طملق معناسنه یقال ودق المطر ودقا من الباب الثانی اذاقطر وودق وودوق وقوف وزننده برنسنه یه کلوب چاتمغله توکه کلمك معناسنه در یقال ودق الیه ودوقا وودقا اذادنامنه وامکنه ومنه المثل ❊ ودق العیر الی الماء

ای دنامنه بو مثل برنسنه یه افراط حرصندن تذلل وخضوع ایدن کمسه حقنده ضرب اولنور وودق آلشوب انس والفت ایلمك معناسنه در یقال ودق به اذااستأنس به وقارن وسعتلمك علی قول اسهال ایلمك معناسنه در یقال ودق بطنه اذااتسع اواستطلق وبلود یغمور یاغدرمق معناسنه در یقال ودقت السماء اذاامطرت وقلج کسکینلمك معناسنه در یقال ودق السیف اذاحدّ و برشخصك پك سموزلکدن کوبکی سلپوکلنوب صارقمق علی قول کوبکی چقق کمسه کبی سموزلکدن طشره اوغرامق معناسنه در یقال ودقت سرّته اذاسالت واسترخت اوخرجت کانه ابجر وودق شول قرمزی نقطه لره و بنکلره دینورکه کوزده حادث اولور دمك قیناوب چقمسندن حادث اولور علی قول براچکزدرکه کوزده حادث اولوب کیده رك بیوبوب غلیظلنور یاخود کوزده برمرضدرکه آنك ضربندن قولق شیشوب قبارر مفردی ودقه در و بونده دالك فتحیله ده جائزدر یقال اصاب بعینه ودق ای نقط حمر تخرج فیهامن دم تشرق به اوهی لحمة تعظم فیها اومرض فیهاترم منه الاذن لکن کتب طبیده ودقه شحمه یه شبیه قطعهٔ بیضادرکه طبقهٔ ملتحمه ده ظهور ایدر دیو معرّف اولمغله قول ثانی بوکه اقربدر الایداق همزه نك کسریله بودخی بلود یغمور یاغدرمق معناسنه در یقال اودقت السماء اذاامطرت و بتون طرنقلی حیوان کوسنمك معناسنه در یقال اودقت ذات الحافر اذاارادت الفحل الوداق سحاب وزننده والودقان فتحاتله والودق فتحتینله بونلرده بتون طرنقلی حیوان کوسنمك معناسنه در یقال ودقت ذات الحافر وودقت وداقا وودقانا وودقا من الباب الثانی والرابع والخامس اذاارادت الفحل الاستیداق بودخی وداق معناسنه در یقال استودقت ذات الحافر یعنی ودقت الودوق صبور وزننده والودیق امیر وزننده کوسنمش بتون طرنقلی حیوانه دینور یقال فرس واتان ودوق وودیق ای بها وداق بوراده و بهاء وداق نسخه لری غلطدر الوداق کتاب وزننده اسمدر بتون طرنقلی حیوانك کوسنکلکنه دینور یقال بالاتان وداق ای ارادة فحل المودق مجلس وزننده اسم مکاندر برنسنه نك پك کلوب چاتوب توکه کلدیکی موضعه دینور ذات ودقین ایکی طرفلوشدّته یاغان یغموره دینور بو مناسبتله آفت وداهیه یه اطلاق اولندی ومنه قول علی رضی الله عنه تلکم قریش تمنانی لتقتلنی فلاور بك مابرّ واولاظفروا ❊ فان هلکت فرهن ذمتی لهم ❊ بذات ودقین لایعفولهااثر ❊ امام مازنی دیدیکه امام علی کرّم الله وجهه حضرتلرندن اشبوایکی بیتدن غیری شعر صدوری صحت بولمامشدر وزمخشری بو قولی تصویب ایلدی الودیقة سفینه وزننده پك اسیلکه دینور یقال خرجوا فی الودیقة ای شدة الحرّ وسبزوات یاخود چایرلو چمنلو اولان موضعه دینور تقول نزلنافی الودیقة ای الموضع الذی فیه بقل اوعشب الودق فتحتینله برآدمك کوزنده ودق دیدکلری ذکر اولنان عارضه ظهور ایلمك معناسنه در یقال ودقت عینه کوجلت تیدق بکسر التاء ودقا اذاظهر فیها الودق بوراده مضارعت حرفنك کسری بهراء لغته مبنیدر الودقة فرحه وزننده ودق عارضه سی ظهور ایلمش کوزه دینور یقال عین ودقة ای بها ودق الوادق کسکین آلته دینور یقال سیف وادق ای حدید ودقان سحبان وزننده برموضعدر ودقه حمزه وزننده بررجل اسمیدر الورق واوك حرکات ثلاثیله والورق کتف وزننده والورق جبل وزننده سکه لو اقچه لره دینور دراهم مضروبه معناسنه جمعی اوراق ووراق کلور واوك کسریله شارحك بیانه کوره بونلر جنسدر انکیچون مؤلف جمع صیغه سیله تفسیر ایلدی مفردلری هایله در الرقة رانك کسریله بودخی سکه لو اقچه یه دینور جمعی رقون کلور شارح دیرکه بوراه ایله ارون کیدر ومنه الحدیث فی الرقة ربع العشر ورقه بغدایجق اوتنك ابتدا نابت اولانه دینور وشول ارضه دینورکه ابتدا کوز فصلنده یاخود اورته یازده وسمنده اکا یغمور یاغمغله تازه و یشل اوتلر بتمش اوله رقه کلمه سنده هاء واو محذوفه دن عوضدر وعد وعده کبی الورّاق شدّاد وزننده اقچه سی چوق آدمه دینور یقال رجل ورّاق ای کثیرالدراهم وکاغدجی یه دینور الوراقة کتابه وزننده کاغدجیلق حرفته دینور الوراق سحاب وزننده یر یوزینك نباتله یم یشل اولمسنه دینور و بو ورقدن مأخوذ دکلدر ورق وعد وزننده اسمادندر محمدبن عبد الله بن جدویه بن ورق محدثدر وورق مصدر اولور اغاج یپراقلنمق معناسنه یقال ورق الشجر ورقا من الباب الثانی اذاظهر ورقه الورق فتحتینله کاغده دینور و یپراغه دینور شارح دیرکه فی الاصل یپراغه موضوعدر بعده یپراق کبی بوفقه دری یه اطلاق اولندیکه اکا یازو یازیلور ایدی بعده کتاب کاغد بنه اطلاق اولندی مفردلری ورقه در هایله و یر یوزنده دککر میجه قان قطعه سنه اطلاق اولنور علی قول یاره دن دوشمش قان پاره سنه دینور تقول رأیت فی الارض ورق الدم وهومااستدار منه علی ارض اوماسقط من الجراحة وخبط معناسنه درکه اون کبی دق اولنوب اونه قاتلدقدنصکره دوه یوغزینه دوکدکلری

یبراق مجونند دینور ومطلقا جانلو حیوانه دینور تقول صادفت ورقا وهو الحی من کل حیوان ودوه وقیون واینجه
وساٸری کبی مال ومواشی یه دینور وورق القوم جماعتك دلو قنلولرینه اطلاق اولنور علی قول ضعیف اولان دلو
قانلولرینه دینور یقال هم ورق القوم ای احداثهم او ضعفاء فتیانهم وناسك حسن وجمالنه ودنیانك جمال وبهجت
وزینتنه اطلاق اولنور یقال ما احسن ورق القوم ای حسنهم وغرته ورق الدنیا ای جمالها وبهجتها الورقة
فتحاتله ورقك مفردیدر که ذکر اولندی وورقه خسیس وناکس شخصه اطلاق اولنور ورقك ابتذالی مناسبتیله
یقال هو ورقة القوم ای خسیسهم وکریم آدمه اطلاق اولنمغله ضد اولور وبو ورقك نضارت ولطافتی تصوریله در
یقال هو ورقة بین القوم ای کریم وبعضلر دیدیکه مذکرده هاسز ومؤنثده هایله اوله رق همان خسیس معناسنه
مستعملدر یقال رجل ورق وامرأة ورقة ای خسیسان وورقه عنده بر بلده آدیدر وورقة بن نوفل بن اسد بن عبد
العزی که خدیجة الکبری رضی الله عنها جنابلرینك عم زاده لریدر خصوص اسلامی مختلف فیه در وورقة
بن حابس التمیمی اصحابدندر الوریقة سفینه وزننده والورقة فرحه وزننده یبراغی فراوان اغاجه دینور یقال
شجرة وریقة ووریقة ای کثیرة الورق الایراق همزه نك کسریله اغاج یبراقلنمق معناسنه در یقال اورق الشجر
اذا ظهر ورقه وبر آدمك اقجه سی ودواب ومواشیسی فراوان اولمق معناسنه در یقال اورق الرجل اذا کثر ماله
ودراهمه وصیاد صید ایده میوب خائب اولمق معناسنه در یقال اورق الصائد اذا لم یصد وطالب مرامنه نائل
اولمیوب محروم اولمق معناسنه در یقال اورق الطالب اذا لم ینل وغازی غنیمته ظفر بولمیوب تهی دست اولمق
معناسنه در یقال اورق الغازی اذا لم یغنم التوریق بودخی اغاج یبراقلنمق معناسنه در یقال ورّق الشجر بمعنی
اورق الوراق کتّاب وزننده یبراغك یاروب ظهور ایده جك هنگامنه دینور یقال قدحان الوراق ای وقت
خروج الورق الوراقة سحابه وزننده داللری یم یشل ویبراقلری تاب وطراوتلو خوشمنظر شجره دینور یقال
روضة ذات وراقة وهی الشجرة الخضراء الورق الحسنة ورقان سحبان وزننده بر موضعدر ورقان رانك
کسریله عرج ایله رویثه بیننده مدینه دن مکه یه مصعد طریقك صاغ طرفنده واقع بر سیاه طاغك اسمیدر
قال الشارح ومنه الحدیث ضرس الکافر فی النار مثل ورقان مورق مقعد وزننده روم پادشاهلرندن برینك
آدیدر ظاهرا ماوران معربیدر ومحدثیندن طریف مدینك پدری اسمیدر وبونك موکل وموزن وموهب وموظب
وموحد کلماتندن اوزکه نظیری یوقدر الورقة ثمره وزننده یایده اولان عیب ونقیصه یه دینور یقال ما فی القوس
ورقة ای عیب الاورق احمق وزننده لونی قرامتق بیاض اولان دوه یه دینور بولونده اولان دوه نك اتی خوش
ولذیذ اولور گرچه استعمالی ویوریمسی مقبول اولمز وبو نضارت ورق معناسندن یاخود رماد معناسندن
مأخوذدر یقال جمل اورق اذا کان فی لونه بیاض الی سواد وکوله دینور رماد معناسنه وبهمو سر قوراق زمانه
اطلاق اولنور یقال عام اورق ای لا مطر فیه وثلثانی صودن عبارت اولان سوده دینور یقال ابن اورق اذا صار
ثلثاه ماء وثلثه لبنا جمعی ورق کلور واوك ضمیله الورقاء حمراء وزننده دیشی قورده دینور ذئبه معناسنه وکوکرجن
قوشنه دینور یقال غنت الورقاء ای الحمامة جمعی وراقی ووراق کلور صحاری وصحاری کبی نسبتنده ورقاوی دینور
واوایله وبدیل بن ورقاء اصحابدندر الاریق زخیم اوزره اورقك مصغریدر ومنه المثل * جاء بام الربیق علی اریق
نته که ارق ماده سنده ذکر اولندی مورق مکرم وزننده فارس ایالتنده بر موضعدر مورّق محدث وزننده
اسامیدندر مورق بن مهلب ومورق بن مشمرخ تابعیلردر ومورق بن شخیب محدث ضعیفدر الایریقاق
احمرار وزننده اصمه نك اوزمی رنکلنمك معناسنه در یقال ایراق العنب یوراق ایریقاقا اذا لوّن المواریق میمك
ضمیله رنکلنمش اوزمه دینور وریقه جهینه وزننده بر موضعدر التورّق تفعل وزننده طوار یبراق اوتلامق
معناسنه در یقال تورقت الناقة اذا اکلت الورق المواروقة مفاعله وزننده یك یقلشمق معناسنه در ومنه تقول
مازلت منك موارقا ای قریبا مدانیا المورقة مجلبه وزننده مالك کثرت ووفرتنه باعث اوله جق نسنه یه دینور
یقال التجارة مورقة للمال ای مکثرة الوسق واوك فتحی وسینك سکونیله بر نسنه یی برکدروب یوکلمك معناسنه در
یقال وسقه یسقه وسقا اذا جمعه وحمله ومنه قوله تعالی واللیل وما وسق زیرا کیجه جمیع جبال وبحار واشجار
واحجاری وروی زمینی احاطه واستیعاب ایلمکله آنلری جمع ایدوب ارقه سنه یوکلنمش کبی اولور ووسق سوروب
کوتورمك طرد معناسنه در یقال وسقه اذا طرده ودیشی حیوانك رحمی ارککك منیسنی کوتوروب کبه قالمق معناسنه در
یقال وسقت الناقة اذا حملت واغلقت علی الماء رحمها وکوزیاشی حامل اولمق معناسنه در مستعملدر یقال وسقت
العین الماء اذا حملته وقال فی الاساس لا افعل ذلك ما وسقت عینی الماء ووسق التمش صاعی مستوعب کیل ومقداره

دینور علی قول بردوه یوکندن عبارتدر یقال عنده وسق من تمر ای ستون صاعا او حمل بعیر وبو حمل معناسندندر
قول اوله کوره التمش صاع نبوی عند اهل الحجاز اوجیوز یکرمی رطل ایدر وعند اهل العراق درتیوز سکسان
رطل ایدر نته که نهایه ده بو بیلجه مرسومدر الوسیقة سفینه وزننده شول دوه لره اطلاق اولنور که بری برینه
بغایت مونس والوف اولمغله بری اوغورلنوب سورلسه جمله سی آندن آیرلیوب برابرجه سورلیلور اوله بنی آدمده
رفقه کبیدر که بری برندن منفك اولمز یقال ساق العدو الوسیقة وهی من الابل کالرفقة من الناس فاذا سرقت
طردت معا الواسق کبه ناقه یه دینور جمعی وساق کلور واوك کسریله ومواسق ومواسیق کلور غیر قیاس
اوزره کویا که میساقك یاخود موسقك جمعلریدر الوسیق نهیق وزننده حیوانی سوروب کوتورمك معناسنه در
یقال وسقه وسیقا اذا ساقه ووسیق بغموره اطلاق اولنور التوسیق غلالی التمش صاع مقدارنده بلوك بلوك
ایلمك معناسنه در یقال وسق الحنطة توسیقا اذا جعلها وسقا وسقا الایساق همزه نك کسریله
دوه یه یوك یوکلتمك معناسنه در یقال اوسق البعیر اذا حمله حمله وآغاجك خرماسی فراوان اولمق
معناسنه در یقال اوسقت النخلة اذا کثر حملها الاستیساق دوه لر برکمك معناسنه در یقال استوسقت
الابل اذا اجتمعت الاتساق اتفاق وزننده که اصلی اوتساق ایدی اسلوب واحد اوزره منتظم اولمق
معناسنه در یقال اتسق امره اذا انتظم المواسقة مفاعله وزننده برکسه ایله قوتده یاخود سائر حالنده
معارضه ایدوب آنکله برابر کلمك معناسنه در یقال واسقه اذا عارضه فکان مثله ولم یکن دونه ومشاهده
معناسنه در که جنکده بری برینك اوزرینه صالوب طوتشمقدن عبارتدر یقال واسقه اذا شاهده المیساق میمك کسریله
شول قوشه دینور که اوچارکن قنادلرنی بری برینه چالوب اوررا وله جمعی میاسیق ومآسیق کلور همزه ایله الوشیق
شین معجمه ایله امیر وزننده والوشیقة سفینه وزننده ات پصدرمه سنه دینور علی قول بردفعه قینادوب
قورتدقدنصکره اولان پصدرمه یه دینور که یوله کوترلر وبو کونه اولان سائردن زیاده طیانوب برقرار اولور بو ظاهرا
برم سوکش دیدیکمز اوله جقدر یقال عنده وشیق ووشیقة ای لحم یقدد حتی ییبس او یغلی اغلاءة ثم یقدد
الوشق مشق وزننده اتی پصدرمه قلمق معناسنه در یقال وشق اللحم وشقا من الباب الثانی اذا قدده ودورتمك
معناسنه در یقال وشقه بالرمح اذا طعنه به وسرعت ایلمك معناسنه در یقال وشق زید اذا اسرع ووشق پراکنده
چاره دینور یقال بالمرعی وشق ای متفرق من الرعی الاتشاق اتفاق وزننده اتی بول پصدرمه سی قلمق معناسنه در
یقال اتشق اللحم بمعنی وشقه ونیچه کسه لر بر آدمی قلجله پصدرمه کبی پاره پاره طوغرامق معناسنه در یقال اتشق القوم
فلانا اذا جعلوه وشایق یعنی کما یقطع اللحم اذا قدد بوراده اتشاق اشتراك ایچوندر الواشق صاحب وزننده
بر مقدار جه سوده دینور تقول سقانا واشقا ای لبنا قلیلا وسرعتله چکوب کیدن شیئه دینور عمر وزمان کبی وباشق
لفظنده لغتدر که آتمجه قوشنه دینور وبر کلب آدیدر یاوز اولوب هر شیئی پاره لدیکیچون تسمیه اولنمشدر وبروع
نام صحابیه نك پدری اسمیدر الوشاق شداد وزننده بودخی سرعتله چکوب کیدیجی نسنه یه دینور یقال شیء
واشق ووشاق ای ذاهب مضی التوشیق بر نسنه یی کسوب طوغرامق معناسنه در یقال وشقه اذا قطعه
وپراکنده ایلمك معناسنه در یقال وشقه اذا فرقه التواشق تفاعل وزننده بودخی نیچه کسه لر بر آدمی
قلجله پصدرمه کبی پاره پاره طوغرامق معناسنه در یقال تواشقه القوم بمعنی اتشقوه الایشاق همزه نك کسریله
بر نسنه یه ایلشوب طوتلمق معناسنه در یقال اوشق الشیء اذا نشب فی شیء قلج قنه واخر کلیده ایلشوب طوتلدیغی
کبی المواشق اخر دیشلرینه اطلاق اولنور مفردی میشاق در وشقه حمزه وزننده اندلسده بر بلده در الوشق
رکع وزننده اتشق لفظنده لغتدر که چادر اوشغی دیدکلری دار ودر عجیبدر که مؤلف وشق تعبیر اولنان حیواندن
سکوت ایلدی معلومدر که در یسندن اعلا کورك اولور تلبسی بو اسمیر ونقرس علتلرینه امانذر وغریبدر که
حیاة الحیوان صاحبی دخی ذکر ایلمامشدر مفردات طبیه ده همان بو اسمله معروف جانوردر لون وشکلده قپلانه
شبیه اولور کلامیله مرسومدر لکن ظن ایدرمکه فی الاصل وشق مذکور معناسندن عربی اوله نته که کلب مرسوم واشق
ایله مسمادر الوصیق امیر وزننده بر طاغ آدیدر که کنانه قبیله سنك یوردینه اندن اقرب طاغ یوقدر الوعیق نعیق
وزننده والوعاق غراب وزننده طوار یورترکن قارنندن ظهور ایدن صوته دینور الوعق وعد وزننده طوار
یوررکن قارنندن صوت ظهور ایلمك معناسنه در یقال وعق الفرس وعقا من الباب الثانی اذا سمع من بطنه
نعیق ونعاق اذا مشی ووعق بدخوی وتنك مشرب ودارغین وجزوی نسنه دن ضجرتلنور بی امتزاج آدمه
دینور وعقه دخی دینور صخره وزننده وعق دخی دینور کتف وزننده یقال رجل وعق ووعقة ووعق ای شرس

سیء الخلق ضجر متبرم   ووعقه اسم اولور چنین خو بلولغه دینور یقال به وعقة ای شراسة   ووعق   وعد وزننده
عجول اولمق معناسنه‌در تقول وعقت علی یا رجل کورتث وعقا ای عجلت و یقال ما اوعقك ای ما اعجلك بالتعجب
واعقه برموضع آدیدر   التوعیق   تعویق وزننده ومرادفیدر کویا که آندن مقلوبدر یقال وعقه ای عوّقه
وخلاف ومخالفت معناسنه‌در یقال وعقه اذا خالفه وافساد معناسنه‌در یقال وعقه اذا عاته و برکسه‌یی چنین
خو بلولغه وسرکشلکه نسبت ایلمك معناسنه‌در یقال وعق فلانا اذا نسبه الی الشراسة   الوغیق   غین معجمه ایله
وعیق وزننده ومرادفیدر که طوار قسمنك یوررکن قارنندن ظهور ایدن صوته دینور علی قول بو صوت ذکری قابنك
جاتقاغندن نشأت ایدر   الوفیق   امیر وزننده یولداشه اطلاق اولنور تقول هو وفیقی ای رفیقی و برآدمك علمیدر
الوفق   واوك فتحیله برنسنه برشیئه او یغون کلمك معناسنه‌در و بعضا موافق معناسنه استعمال اولنور ومنه یقال
حلوبته وفق عیاله ای لبنه قدر کفایتهم وتوفاق وتیفاق معناسنه کلور کاسیذکر و برکسه‌نك ایشی راست کلمك
معناسنه‌در تقول وفقت امرك وفقا من الباب السادس ای صادفته موافقا   التوفاق   والتیفاق   تالك فتحی
وکسریله   والتوفیق   والمیفاق   والتوفق   تفعل وزننده برنسنه برشیئك حدوث وظهوری هنکامنده صورت
بولمسنده استعمال اولنور کویا که اول نسنه اول شیئك آن حدوثنه موافق اولور و بونلر فی الاصل مصدرلردر ومنه
تقول اتیتك لوفق الامر وتوفاقه وتیفاقه ای لحین حدوثه و یقال اتیتك لوفق تفعل ذلك وتوفاقه وتیفاقه
ای لحین فعلك ذلك و یقال اتیتك لتوفیق الهلال وتوفاقه وتیفاقه وتوفیقه ومیفاقه وتوفقه ای حین اهل
وتیفاق تانك کسری وفتحیله حذا ومقابل معناسنه مستعملدر ومنه حدیث علی رضی الله عنه وسئل عن البیت
المعمور فقال هو بیت فی السماء تیفاق الکعبة ای حذاءها ومقابلها   الایفاق   همزه‌نك کسریله اوقك کزنی
کریشه قومق معناسنه‌در کریشه کزی او یدرمقدن عبارتدر یقال اوفق السهم و بالسهم اذا وضع الفوق
فی الوتر لیرمی ولا یقال افوق نته که فوق ماده‌سنده ذکر اولندی که بو معناده افاق افاقة دینور افوق افواقا نادردر
وایفاق ناس برآدمك یانه کلوب جمله‌سنك سوزی برلکده متحد اولمق معناسنه‌در یقال اوفق القوم لفلان اذا دنوا منه
واجتمعت کلمتهم ودوه‌لر قطار اولنوب جمله‌سی بس برابر صره‌لنمق معناسنه‌در یقال اوفقت الابل اذا اصطفت
واستوت معا و برنسنه‌یه ناکهانی راست کلمك معناسنه‌در تقول اوفق لزید لقاؤنا علی المجهول اذا کان لقاؤه
فجأة   الموافقة   مفاعله وزننده برنسنه‌یی برنسنه‌یه او یدرمق معناسنه‌در تقول وافقت السهم بالسهم ای قصدت له به
و برکسه‌یه راست کلمك معناسنه‌در تقول وافقت فلانا اذا صادفته   التوافق   تفاعل وزننده اتفاق ایلمك معناسنه‌در
یقال توافقوا فی الامر اذا اتفقوا و یاردملشمق معناسنه‌در یقال توافقوا اذا تظاهروا   الاتفاق   افتعال وزننده که
اصلی اوتفاق‌در بری برینه متقارب اولمق معناسنه‌در که مراد برلکده اولمقدر یقال اتفقا اذا تقاربا   المتوفق   متکلم
وزننده کلامی دوزوب قوشوب اجتماع والتیام ایله تکلم ایدن آدمه دینور یقال هو متوفق للکلام اذا کان یجمعه
و یهیؤه   التوفیق   ایشی راست کتورمك معناسنه‌در یقال وفق امره اذا جعله موافقا و برآدمك دلیل وحجتنی
مصیب قلمق معناسنه‌در یقال وفقه الله ای اصابه فی الحجة   الاستیفاق   خدای متعالدن توفیق نیاز ایلمك معناسنه‌در
تقول استوفقت الله ای سألته التوفیق و یقال انه لمستوفق له بالحجة بفتح الفاء اذا اصاب فیها   التوفق   تفعل وزننده
توفیقه مظهر اولمق معناسنه‌در یقال ما یتوفق عبد الا بتوفیقه   الوق   شق وزننده کوچکن قوشی اوتمك
معناسنه‌در یقال وق الصرد وقا من الباب الاول اذا صاح   الوقواق   ثرثار وزننده قورقق آدمه دینور یقال رجل
وقواق ای جبان و برشجر آدیدر که آندن بازی یازه‌جق دیویتلر اتخاذ اولنور بو شجر هندستان طرفنده اولور
ووقواق چین اولکه‌سندن بوقریجه‌ده برمملکتك اسمیدر مترجم دیر که بعض جغرافیا کتابلرنده وقواق برجزیره
اسمی اولوب آنده شجرهٔ وقواق نابت اولمق اوزره مرسوم واول شجره‌نك وصفنده عجائب حکایات مرقومدر
الوقوقة   وعوعه وزننده کوپکلر اورشمك وقوشلر جولدشمك معنالرینه‌در یقال الکلاب توقوق ای تنبح و یقال
الطیر توقوق ای تصوّت   الوقواقة   ثرثاره وزننده یکشاق و برکوی آدمه دینور یقال رجل وقواقة ای مکثار
الولق   خلق وزننده سرعت ایلمك معناسنه‌در یقال ولق الرجل ولقا من الباب الثانی اذا اسرع   وآهسته‌جه
دورتمك معناسنه‌در یقال ولق فلانا بالرمح اذا طعنه به خفیفا   وقلجله اورمق معناسنه‌در یقال ولقه بالسیف
اذا ضربه به   و بردوزه‌یه کتمك یاخود بردوزه‌یه یلان سو یلمك معناسنه‌در یقال ولق فی السیر او الکذب اذا استمر
قال الشارح ومنه قرئ قوله تعالی اذ تلقونه بالسنتکم بفتح التاء وکسر اللام قال الراغب ای تسرعون الکذب
الولقی   جمزی وزننده ناقه‌یه مخصوص یك یك یلمکه دینور یقال ناقة تعدو الولقی ای العدو وفیه شدة   ور ونده

وچالاك ناقه‌یه دینور یقال ناقة ولقی ای سریعة   الولیقة   سفینه وزننده اون و سود وصاقی یاغله یاپدقلری
بولماج آشنه دینور   الاولق   همزه‌نك ولامك فتحیله دلولکه دینور علی قول دلولکه شبیه برعارضه‌یه دینور که
مراد چالقسی اولمقدر یقال اخذه الاولق ای الجنون او شبهه   شارح دیر که امام فارسی بونی افعل وزننده وابن بری
فوعل وزننده تقیید ایلدی پس اوّله کوره سرعت معناسنه اولان ولقدن اولور افکل کبی اسمدر وثانی‌یه کوره
جنون معناسنه اولان القدن اولور ومؤلف بونی الق ماده‌سنده دخی ثبت ایلدی اختلافه بناء   المألوق   مألوف
وزننده   والمأولق   مدحرج وزننده دیوانه‌یه یاخود چالق عقللو سبکسر آدمه دینور که عقلی یلق تعبیر اولنور
و یلق تعبیری بو ماده‌دن مأخوذ ومحرف اولمق محتملدر مأولق کلمه‌سی اولق ماده‌سندن اسم مفعولدر یقال الق
الرجل واولق علی بناء المجهول فهو مألوق ومأولق ای مجنون او شبیهه   والق   صاحب وزننده اسمادندر
جندل بن والق تابعی کوفیدر   الوالقی   خزاعه قبیله‌سنه مخصوص برفرسك اسمیدر   الومق   نمق وزننده
والمقة   عده وزننده سومك معناسنه‌در یقال ومقه ومقا ومقة من الباب السادس اذا احبه   الوامق   اسم فاعلدر
یقال هو وامق له ای محب   التومق   تفعل وزننده محبت اظهار ایلمك معناسنه‌در یقال تومقه ای تودده
الوهق   فتحتینله وهانك سکونیله جائزدر اوجی ایلکلی ایپه واورغانه دینور که کمند تعبیر اولنور جمعی اوهاق کلور
علی قول معربدر یقال طرح فی عنقه الوهق وهو الحبل یرمی فی انشوطة فتؤخذ به الدابة والانسان مترجم
دیر که معرب بابنده وهك فارسی معربی اولمق اوزره مرسومدر   و وهق   نهق وزننده آلیقومق حبس معناسنه‌در یقال
وهقه عنه یهقه وهقا من الباب الثالث اذا حبسه   المواهقة   مفاعله وزننده یولداشلره همپا اولوب برابرجه یورمك
معناسنه‌در یقال هذه الناقة تواهق الاخری ای تواعد وتواضخ ودوه بوینی اوزاده‌رق آخر دوه ایله یاریشور کبی
اشوب کتمك معناسنه‌در یقال البعیر یواهق الاخر ای یمد کل واحد اعناقه فی السیر و یباری   التوهق   تفعل
وزننده برآدمی کلامده مضطر ومتحیر قلمق معناسنه‌در که نه سو یلیه‌جکنی بیلمز اولور یقال توهق فلانا فی الکلام
اذا اضطره الی ما یتحیر فیه   وچقل طاشلری یك قیزمق معناسنه‌در یقال توهق الحصی اذا اشتد حره   التواهق
تفاعل وزننده بری بریله برابرشده برابرلشمك معناسنه‌در یقال تواهقوا اذا استووا فی الفعال   ودوه‌لر یاریشور کبی
بری برینه قیرشوب یورو یشمك معناسنه‌در یقال تواهقت الرکاب اذا تسایرت   تجز بعونه تعالی   فصـــــل الهاء
الهبرق   جعفری وزننده   والهبرقی   هبرزی وزننده دمورجی‌یه دینور حداد معناسنه وقیومجی‌یه دینور صائغ
معناسنه   و بیان اکوزینه دینور ثور وحشی معناسنه   الهبلق   عملس وزننده بودور آدمه دینور   الهبنق
قنفذ وزننده   والهبنوق   زنبور وزننده   والهبنیق   قندیل وزننده و بونده هانك فتحیله جائزدر   والهبیق
سمیدع وزننده   والهبانق   علابط وزننده تازه دلی قانلی خدمتکاره دینور   وهبنق   عملس وزننده احمق
و بمغز آدمه دینور و بودور کشی‌یه دینور یقال هو هبنق ای احمق وکذا قصیر   هبنقه   عملسه وزننده ذوالودعات
یزید بن ثروان نام احمق مشهورك لقبیدر نته که ودع ماده‌سنده بیان اولندی   الهبنوقة   هانك ضمیله دودکه دینور
مزمار معناسنه مفردات سازده کیلرده چالنان دودك ایله مفسردر که ترکیده سپسی وفارسیده شبنه دیدکلریدر
الهبنقة   دحرجه وزننده او یلقلرك ایچ یوزلرنی بری برندن آیره‌رق یره دوشوب اوتورمغه دینور یقال بهنق
فی الجلوس هبنقة و یقال یجلس الهبنقة وهی ان تلزق بطون فخذیك بالارض اذا جلست وتکفهما   الهدلق
زبرج وزننده اوزن الکنه دینور منخل معناسنه وسلوك ومسترخی نسنه‌یه دینور   و آوردی بیوك دوه‌یه دینور
الهدلقة   زبرجه وزننده دوه‌نك آلت چنه‌سنده اولان صارقق تو یلره دینور   الهراقة   کتابه وزننده صو دوکمك
معناسنه‌در یقال هراق الماء یهریقه بفتح الهاء هراقة اذا صبه واصله اراق یریق اراقة کاسیذکر   الاهراق
همزه‌نك کسریله هراقه معناسنه‌در یقال اهرق الماء یهرقه اهراقا علی وزن اکرم یکرم اکراما اذا صبه   الاهریاق
همزه‌نك ورانك کسریله اهراق معناسنه‌در یقال اهراقه یهریقه بضم الیاء وسکون الهاء وکسر الراء اهریاقا
فهو مهریق بضم المیم وفتح الهاء وکسر الراء وذاك مهراق بضم المیم وفتح الهاء ومهراق بضم المیم وسکون الهاء
اذا صبه   واصله ای اصل هراق الماء یهریق هراقة اراق یریق اراقة کاجاب یجیب اجابة واصل یریق یریق
کیکرم واصل یریق یأریق علی وزن یؤکرم   خلاصه‌سی بودر که هراقه کتابه وزننده افعال بابندن مصدردر
بو ماده‌ده اوچ لغت واردر بری لغت مزبوره‌در که همزه‌یه قلب اولندی نته که ارحت وهرحت دیرلر زیرا
کلام عربده متکلم صیغه‌سنده اناءاریقه استعمال اولنمدی بلکه همزه‌تینك اجتماعنی ثقیل کوردکلرندن هایه قلب
ایدوب اهریقه دیدیلر   ولغت ثانیه اهرق یهرق اهراقا عنوانده استعمال اولنمقدر اکرم یکرم اکراما کبی وقتا که

همزه‌یی وجه مذکور اوزره هایه قلب ایلدیلر ایسه هایی نفس کلمه‌دن کبی لازم قیلوب اوزرینه الف ادخال وهانك
زوومنی عین الفعلی حذف ایلمکدن عوض ایلدیلر زیرا اهرق فی الاصل اریق ایدی ولغت ثالثه اهراقه‌یهریقه
اهرباقا عنوانده‌در نته‌که اطاع یطیع اطاعة صیغه‌سنده اسطاع یسطیع اسطیاعا دیرلر ماضیده همزه‌نك فتحی
ومضارعده یانك ضمیله که سبنی عین الفعلك حرکهٔ محذوفه‌سندن تعویض ایلدیلر واسم فاعلنده مهریق دینور
میمك ضمی وهانك فتحی ورانك کسر ومدیله واسم مفعولنده مهراق دیرلر میمك ضمی وهانك فتحی وسکونیله ومعلوم
اوله که یهریق لفظنك که لغت اولك مضارعیدر یانك ضمی وهانك فتحیله وزنی یهفعل‌در ومهراق لفظنك که
میمك ضمی وهانك فتحیله اسم مفعولدر مهفعل‌در اما یهریق ومهراق کلمه‌لری که هانك سکونیله‌در تکلملری ممکن
دکلدر زیرا هاء وفاء ایکیسیده ساکنلردر اما هانك سکونی ظاهردر وفانك سکونی راء ساکنه‌دن بدل اولدیغنه
مبنی‌در وعربلر هریقوا علیکم اول اللیل دیرلر امر بنیه‌سیله ازلوا معناسنی اراده ایدرلر مؤلفك خلاصهٔ مرادی
منوال محرر در شافیه شرحنده دخی بو رسمه مسطوردر که مصنف یعنی ابن حاجب اراق کلمه‌سنك همزه‌سی هایه
ابدال اولندقدنصکره هایی نفس فاء الفعل توهمنه مبنی اولنه همزه ادخال وهایی اسکان‌ایله اهراق یهریق دینلری مطلب
تغلیط ایلمشدر وبو آنفا ذکر اولنان وجه ثانی اوله جقدر اسطاع یسطیع اسطیاعا کبی که طوع ماده‌سنده ذکر
اولندی ومصباحده مؤلفك ذکر ایلدیکی وجه اولی دحرج بابندن عد ایلمشدر هراق کلمه‌سنك اصلی هریق
ایدی دحرجه وزننده انکیچون مضارعنده هاء مفتوح اولور یدحرج کلمه‌سنده دال مفتوح اولدیغی کبی کذلك
اسم فاعلنده واسم مفعولنده دخی مفتوح اولور وامر حاضرنده هرق دینور هانك فتحی ورانك کسریله اصلی هریق
ایدی دحرج وزننده وبعضا هاء ایله همزه‌یی جمع ایدوب اهراقه یهریقه دیرلر هایی ساکنه ایله کویا که همزه
فی الاصل یانك حرکه‌سندن عوض اولمشدر ولهذا بو باده ایله فعل خماسی اولمز وصاحب تهذیب بونی تخطئه
ایلدی وبعضلر هایی اصلیه اعتباریله ثلاثیدن هرقه هرقا دیدیلر که باب ثالثدندر لکن مؤلف وجوهری بو قوله
التفات ایلمدی پس وجه وجیه قول اولدر که مؤلفه کوره اقامه بابندن ومصباحه کوره دحرجه بابندندر که مصدری
بنه هراقه‌در اصلی هریاق ایدی دحراج وزننده یاء حذف اولنوب آخرینه هاء عوض اولمشدر وامر حاضرنده هرق
هریقا هریقوا دیرلر المهرق مکرم وزننده صحیفه‌یه دینور که یازو یازیلور وبو معربدر جمعی مهارق‌در مترجم
درکه مهره کرده معربیدر که مهره لنمش کاغد دیمکدر ومهرق مهره تخته‌سی کبی دوز وهموار اوه‌یه اطلاق اولنور
المهرورق اهرباقدن اسم فاعلدر شدتله دوکیلن صغاناقلی یغموره وصف اولور یقال مطر مهرورق ای صبب
التهریق برنسنه‌یی چوق دوکمك معناسنه‌در ومنه تقول العرب هرق علی خمرك ای تثبت یعنی سن کرکی کبی
تثبت واستحکام ایله اصلا زیغ ایلمه دیمك یرده هرق علی خمرك دیرلر کسه‌دن بانك وپروا ایلمه سکر ونشه‌ك اوزره رقات
دخی زیاده ایله دیمکدر بعده بو نکله تثبتدن کنایه ایلدیلر المهرقان میمك ورانك ضمیله صحلان وزننده والمهرقان
میمك ورانك فتحیله ملکعان وزننده ومیمك ضمی ورانك فتحیله ده لغتدر دریایه دینور بحر معناسنه علی قول ساحلدن
دریانك مدیله طاشدیغی موضعه دینور اهراقدن مأخوذدر ومهرقان میمك ورانك ضمیله ساحل بحر بصره‌ده
بر بلده آدیدر ماهی رویان معربیدر که بالق چهره‌لو دیمك اولور مترجم دیر که ماه رویان معربی اولمق دخی روشندر
هورقان عسقلان وزننده مرو قضاسنده بر قریه‌در الهرق هانك کسریله اسکی ثوبه دینور یقال جاء وعلیه
هرق ای ثوب خلق هرزوقی هانك وزای معجمه‌نك ضمی وقصریله حبس وتسجین معناسنه اسمدر شارحك
بیانه کوره لغت نبطیدر زانك تقدیمیله ده لغتدر عدم انصرافی علمیت والفت تانیثه مبنیدر المهرزق مدحرج
وزننده محبوس معناسنه‌در شارحك بیانه کوره بو ماده متصرف اولمیه‌رق بو رسمه مسموعدر الهزق کتف
وزننده رعد شدیده دینور الاهزاق همزه‌نك کسریله چوق کولمك معناسنه‌در یقال اهزق فی الضحك اذا
اکثر منه المهزاق میاق وزننده کوله‌کن خاتونه دینور یقال امرأة مهزاق ای کثیرة الضحك وبریده قرار ایتمز
اولان سکمشرب ویل قوان قاری‌یه دینور الهزقة فرحه وزننده مهزاق معناسنه‌در یقال امرأة مهزاق
وهزقة ای لا تستقر فی موضع الهزق فتحتینله جنبش ونشاط معناسنه‌در یقال به هزق ای نشاط الهزرقة
دحرجه وزننده یك چرکین کولمکه دینور یقال تنفر الناس هزرقته وهی اسوء الضحك هزروقی هزروقی وزننده
ومرادفیدر وآندن مصحف دکلدر المهزرق مهرزق وزننده ومرادفیدر الهطق فتحتینله تیز تیز یورمکه
دینور یقال ماهذا الهطق ای سرعة المشی الهفنق جعفر وزننده هفته معربیدر که یدی کوندن عبارتدر
اسبوع معناسنه‌در الهقهقة زلزله وزننده شدتله یورمك معناسنه‌در یقال یهقهق الرجل ای یسیر شدیدا

وبرقومك کرامنه بعده لئام وسفله‌سنه بر مقدار جه عطیه توزیع ایلمك معناسنه‌در یقال هقهق فی القوم اذا
خوص فیهم بشیء من عطاء شارح ضاد معجمه ایله تخوض نسخه‌سنی تخطئه ایلمشدر الهق شق وزننده جماعه
جهد ایله خاتونی بیتاب ایلمك معناسنه‌در یقال هق المرأة هقا من الباب الاول اذا جهدها بالجماع الهقق
فتحتینله پك چوق جماع ایدن کمسه‌لره دینور یقال هم هقق ای نیاکون الهقهاق ثرثار وزننده امور ومصالحنده
قطعا فاتر ومتکاسل اولمیوب مقدم وساعی اولان آدمه دینور یقال رجل هقهاق ای منکمش فی اموره الهلق
خلق وزننده والتهلق تفعل وزننده سرعت ایلمك معناسنه‌در یقال هلق الرجل هلقا من الباب الثانی وتهلق
تهلقا اذا اسرع الهلقی جمزی وزننده ولقی معناسنه‌در که ناقه‌نك شدتله یلمسنه دینور الهمق کتف وزننده
تر وتازه وایبك کبی یومشق چاره دینور وچوق اوته دینور وقوری اوتلغه دینور الهمق هانك کسری ومیمك
کسری وفتحیله زمکی وزننده کاه اوبکاکاه بو یکا مستانه کبی یورمکه دینور یقال یمشی الهمقی وهو مشی علی جانب
مرة وعلی اخری مرة الهمقیق حصیص وزننده بر نوع نبات آدیدر الهمقاق هانك فتحی وضمیله بر جنس
دانه‌در که بلغم جبالنده نابت اولور قاوروب تقویت جماع ایچون اکل ایدرلر مفردی همقاقه‌در الهمق معظم
وزننده اوکونمش سویقه دینور الهمق خدب وزننده چولپه وسلکی وپریشان احمق آدمه دینور یقال رجل
همق ای احمق مضطرب الهملقة دحرجه وزننده سرعتله یورمك معناسنه‌در یقال هملق الرجل اذا اسرع
الهنق فتحتینله قلب صقندیسی کبی حالت انقباضه دینور که انسانه عارض اولور تقول اخذنی الهنق وهو شبه
ضجر یعتری الانسان الهندلیق زنجبیل وزننده چوق سوزلو پرکوی آدمه دینور یقال رجل هندلیق ای الکثیر
الکلام الهوقة هانك فتحیله اوقه وزننده ومرادفیدر که ذکر اولندی الهیق هانك فتحیله والهیقم زیادهٔ
میمله ارککده قوشنه دینور وهیق الجه اوزون آدمه دینور الاهیق احمق وزننده اوزون بیونلو انسان وحیوانه
دینور یقال رجل وفرس اهیق ای الطویل العنق فصـــل الیاء الیرقان فتحاتله ورانك سکونیله اکینه
عارض اولور بر کونه آفت اسمیدر ترکیده صاکارمش وسام چالمش تعبیر اولنور کذلك انسانه عارض اولور بر کونه
مرض اسمیدر که ایکیسنده ده صارلق تعبیر اولنور نته که ارق ماده‌سنده بیان اولندی مؤلف اوراده یرقان اسود
ویرقان اصفر تعبیریله ایکی کونه‌یه تقسیم ایلمشیدی ومشهوری دخی بودر لکن تذکرهٔ داووده بو فقیر کوردمکه
بر دخی اخضر نوعی اولور ایمش واول هندستاندن غیری دیارده قلیل الوقوع ایمش اصفر واسودك اجتماعی ایمش
المایروق والمیروق یرقان علتنه اوغرامش آدمه واکینه دینور یقال رجل وزرع مأروق ومیروق اذا اصابهما
الیرقان بعض نسخه‌ده ورق وبعضده رزق عنوانده مرسوم اولمغله آنلرده صالحدر الیارق هاجر وزننده یصی
دستبنده دینور که نسوان عربه مخصوص بلازکدر شارحك بیانه کوره یاره معربیدر الیقق یانك وقافك فتحیله
خرما کوبکی دیدکلری نسنه‌یه دینور جمار النخل معناسنه یقعه آندن اخص‌در که بر پاره سنه وبر لقمه‌سنه دینور
ویقق بموغه دینور ویك آق اولان شیئه دینور وتأکیدا وصف ایدرلر یقال ابیض یقق ای جدا الیقق کتف
وزننده پك آق اولان شیئه دینور یقال شیء یقق ای شدید البیاض شارح دیر که اولکی کسائی وثانی ابن السکیت
روایتیدر الیقایق یقق لفظندن جمعدر یقال بیض یقایق ای شدیدة البیاض الیقوقة عمومه وزننده پك آق
اولمق معناسنه‌در یقال یق الشیء یقوقة من الباب الرابع اذا ابیض الیلق فتحتینله آق نسنه‌یه دینور یقال
شیء یلق ای ابیض الیلقة سمکه وزننده آق تو یلو کچی‌یه دینور الیلمق یانك ومیمك فتحیله یلمهٔ فارسی معربیدر که
قفتانه دینور قباء معناسنه جمعی یلامق‌در وبولمق ماده‌سنده دخی ذکر اولندی لکن مؤلف مادهٔ مذکوره‌ده
بوکه تصدی ایلمامشدر قالدیکه اصل فارسیده یلمه قباءه تعبیر اولنان قفتانه دینور ینناق سحاب
وزننده روم سرعسکرلرندن برینك اسمیدر که زمان خلافت صدیق اکبرده قتل وسر مقطوعی دیوان
خلافنده غلطان اولدی بناق شداد وزننده اتباع تابعیندن حسن بن مسلمك جدی اسمیدر که صحابیدر

❊ بـــاب الکاف ❊ فصـــل الهمزه ❊

الأبك احمد وزننده بر موضع آدیدر الابك فتحتینله بر آدمك وجودی پك اتلو سموز اولمق معناسنه‌در یقال
ابك الرجل ابکا من الباب الرابع اذا اکثر لحمه الابك کتف وزننده والمئبك منبر وزننده احمق
آدمه اطلاق اولنور یقال انه لعفك ابك ومعفك مئبك ای اخرق عفك دخی بو معنایه اولمغله تأکیدا اولور
الاراك سحاب وزننده بر قطعه ارضه دینور وعرفاتده نمره قربنده بر موضع آدیدر نعمان الاراك ووادی الاراك
دیدکلریدر وهذیل قبیله‌سی یوردنده بر طاغك آدیدر واراك اکشی اوته دینور حمض معناسنه که مراد ملوحت

ومر ارتی اولان اوتدردوه قسمنك فاكهه سیدر وحمض نوعندن برشجر اسمیدر كه داللر یله اسناك اولنوز تركیده
مسواك اغاجی دیرلر كه یمن طرفنه مخصوصدر جمعی ارك كلور ضمتینله وارائك كلور الارك همزه نك كسر یله بودخی
اكشی اوته دینور حمض معناسنه ویقال عشب له ارك ای تقیم فیه الابل زیرادوه قسمی شوراوتلقدن پك محظوظ
اولور الاراكیة همزه نك فتحیله مسواك اغاجی اوتلیان دوه لره دینور یقال ابل اراكیة اذا كانت ترعی الاراك
الاركة فرحه وزننده مسواك اغاجی چوق اولان یره دینور یقال ارض اركة ای كثیرة الاراك ومسواك اغاجی
اوتلامقدن خسته اولان دوه لره دینور جمعی اراكی كلور طلاحی كبی الارك كتف وزننده والمؤرك مؤتلف
وزننده مسواك اغاجنك قورولغنه دینور كه فراوان وبری برینه صارمشق اوله یقال اراك ارك ومؤترك ای كثیر
ملتف الارك فتحتینله دوه اراك اغاجی اوتلامقدن قارنی اغریوب خسته اولمق معناسنه در یقال اركت الابل
اركا من الباب الرابع اذا اشتكت من اكل الاراك فهی اركة واراكی وارك بریرده مقیم اولمق معناسنه در یقال ارك
بالمكان اذا اقام به الاروك قعود وزننده بودخی دوه اراك اغاجی اوتلامقدن خسته اولمق معناسنه در یقال اركت
الابل اروكا من الباب الاول اذا اشتكت من اكل الاراك ویقال اركت الابل علی المجهول ودوه اراك اغاجی اوتلامق
یاخود دائمی انی اوتلایوب طورمق یاخود مطلقا اوغرادیغی اغاجی اوتلایوب قالمق معناسنه در یقال اركت الابل
اروكا من الباب الثانی والاول اذا رعت الاراك اولزمته واقامت فیه تأكله اوهوان تصیب ای شجركان فتقیم فیه
وبرخصوصده لج واصرار ایلمك معناسنه در یقال ارك فی الامر اذا لج وبرایشده قیجلیوب كیرولنمك معناسنه در
یقال ارك فی الامر اذا تأخر ویاره نك شیشی چكیلوب اوكولمغه یوزطوتمق معناسنه در یقال ارك الجرح اذا سكن
ورمه وتماثل وبریرده مقیم اولمق معناسنه در یقال ارك بالمكان اذا اقام وبرنسنه یی بركسه عهده سنه الزام ایلمك
معناسنه در یقال ارك الامر فی عنقه اذا الزمه الارك ترك وزننده دوه یه اراك اغاجی اوتلاتمق معناسنه در تقول
اركت الابل اركا من الباب الاول اذا رعیتها الاراك وارك سبستان قضاسنده برموضع آدیدر المورك ایراكدن
اسم فاعلدر اراك اغاجلغنده یوردطوتوب دوه سنه آنی اوتلادراولان آدمه دینور ومنه یقال قوم موركون ای نازلون
بالاراك یرعونها الاریكة سفینه وزننده زفافخانه ده قوریلان سریره دینور یاخود مطلقا اتكا اولنه جق نسنه یه
دینور سریر ومنصه وفراش كبی یاخود كلین ایچون نصب اولنان قبه یاخود چادر ایچره ترتیب ایلدكلری عالی ومزین
تخته دینور واگر آنده سریر اولمز ایسه اكا حجله دینور جمعی اریك كلور هاسز وارائك كلور وبو اقامت معناسندن
مأخوذدر ومنه یقال هم متكئون علی الارائك مع بیض كالترائك فالاریكة سریر فی حجلة اوكل ما یتكأ علیه من سریر
ومنصة وفراش اوسریر منجد مزین فی قبة او بیت فاذا لم یكن فیه سریر فهو حجلة قال الراغب الاریكة حجلة
علی سریر واریكه یاره نك درست اولان اتنه اطلاق اولنور كه چرك وهجرانی زائل اولدقدنصكره تازه قیناپوب
ظاهر اولوب همان اوزرنده دری بتمكدن غیری نسنه قالمامش اوله یقال ظهرت اریكة الجرح ای ذهبت غثیثته
وظهر لحمه الصحیح الاحمر التأریك كلینی اریكه یه اوتورتمق معناسنه در كه اوكنه پرده چكوب انده اجلاس ایدرلر
داماد كلوب آنك اوزرنده زفاف ایدر یقال ارك العروس اذا سترها بالاریكة ارك فتحتینله تدمر قربنده برقریه در
ونجد وحجاز بیننده قفا حضن نام جبلده برطریق آدیدر ذوارك جبل وعنق وزنلرنده یمامه ده بروادی آدیدر
ذواروك همزه مضمومه ایله بروادی اسمیدر ارك همزه مضمومه وضمتینله برموضعدر اریك امیر وزننده
بردره آدیدر اریكتان مصغر بنیه سیله ابوبكر بن كلاب قبیله سی یورنده ایكی طاغك آدیدر اراكه صحابه
وزننده اسامی نسواندن ورجالدندر اراكة بن عبدالله ویزید بن اراكه شاعرلردر المأروك اصل وبنیاد معناسنه در
یقال هو كریم المأروك ای الاصل الارك همزه نك مدیله افضل وزننده افعل تفضیلدر اریكه دن اخذ وتصرف
اولنمشدر پك لایق وجسبان معناسنه در ومنه یقال هو آركهم بكذا ای اخلقهم الایتراك افتعال وزننده
اراك اغاجی ایریلنوب قوتلنمك علی قول یتشوب كالنی بولمق معناسنه در یقال ائترك الاراك اذا استحكم وضخم
اوادرك الاسكتان همزه نك فتحی وكسری وكافك فتحیله تثنیه در فرجك ایكی قیسنه دینور كه دوداقلری
تعبیر اولنور علی قول قیللرندن اوته جدا ایكی جانبنه یاخود ایكی كناربنه دینور اوزون زه كبی یرلریدر مفردی اسكه در
وجمعی اسك در همزه نك كسری وفتحیله واسك در عنب وزننده شارح دیر كه مؤلف شفرا الرحم عنواننده
ثبت ایلمكله رحمدن مراد فرجدر المأسوكة شول خاتونه دینور كه سنتجی خطا ایتمكله سنت اوله جق لحم زائدنی
كسمیوب غیری یرنی كسمش اوله یقال امرأة مأسوكة اذا كانت قد اخطأت خافضتها فاصابت غیر موضع الخفض
الآسك هاجر وزننده ارجان قربنده برموضعدر الافك همزه نك كسری وفتحیله والافك فتحتینله والافوك

قعود وزننده یلان سویلمك معناسنه در یقال افك الرجل وافك افكا وافكا وافوكا من الباب الثانی والرابع
اذا كذب مؤلفك بصائرده بیانه كوره افك صرف الشیء عن وجهه معناسنه موضوع اولوب معانی سائره آندن
منشعبدر وافك برآدمی برنسنه دن كیروچویرمك یاخود رأی واندیشه سنی دوندرمك معناسنه در یقال افك فلانا
عنه افكا من الباب الثانی اذا صرفه وقلبه اوقلب رأیه وبركسه یی یلان سویلر ایلمك یعنی یلانجی قلمق معناسنه در
یقال افك فلانا اذا جعله یكذب وبرآدمی مقصودندن محروم ونومید ایلمك معناسنه در یقال افك فلانا اذا حرمه
مراده التأفیك بودخی یلان سویلمك معناسنه در یقال افك الرجل اذا كذب الافاك شداد وزننده والافیك
امیر وزننده والافوك صبور وزننده یلانجی آدمه دینور كذاب معناسنه وافیك حزم ورشدی وحیله وفطانتی
قلیل اولان عاجز وچولپه آدمه دینور بومعناده بمعنی مفعولدر یقال رجل افیك ای عاجز قلیل الحیلة والحزم
وكندی رأی وفكری جهتندن مخدوع وفریفته اولان آدمه دینور كه قلت رشدندن نشأت ایدر یقال هو افیك
ای مخدوع عن رأیه المأفوك افك ایله معنای اخیرده مرادفدر وشول یره دینور كه اكا یغمور اصابت ایلمیوب
وآنده اصلا نبات اولمیه مؤنثی ها ایله در یقال مكان مأفوك وارض مأفوكة اذا لم یصبه مطر ولیس به نبات
وعقل ورشد واذعانی ضعیف اولان آدمه دینور یقال افك المكان علی بناء المجهول افكا بالفتح فهو مأفوك
ای لم یصبه مطر ومابه نبات وكذا یقال افك الرجل فهو مأفوك ای الضعیف العقل الائتفاك افتعال
وزننده برنسنه ترسنه دونمك معناسنه در یقال ائتفكت البلدة اذا انقلبت المؤتفكات اسم فاعل بنیه سیله
شول بلده لردر كه قوم لوط علیه السلام اوزره زیروزبر اولدیلر ومنه قوله تعالی
والمؤتفكات بالخاطئة شارح دیر كه صعبه وصعده وعمره ودوما وسدوم نام شهرلر ایدی ومؤتفكات شول
ریاحه اطلاق اولنور كه ارسال الهی ایله برارضی تقلیب ایلیه یاخود مختلفة المهاب اوله یعنی نشئت ایدوب اسدیكی
كرته لر مختلف اوله كه كیمی جنوبی وكیمی شمالی وغربی اوله ومنه تقول العرب اذا كثرت المؤتفكات زكت الارض
یعنی مختلف یللر اسدكده یرك زرعی قوتلو ونمادار اولور الافیكه سفینه وزننده یلان سوزه دینور جمعی افائك
كلور یقال رماه بالافیكة ای الكذب افكان سحبان وزننده بربلده آدیدر الافكة فرحه وزننده قوراق سنه یه
اطلاق اولنور یقال سنة افكة ای مجدبة الافك فتحتینله چهره ده چكه ایله آغز اوجلرینك قاوشدیغی یره
دینور یقال اصاب بافكه ای مجمع الفك والحطمین الافك همزه نك ضمیله افوك لفظندن جمعدر یلانجیلره دینور
الاكة همزه نك وكاف مشدده نك فتحیله والاكاكة شداده وزننده شدائد زماندن اولان شدیده ومحنته دینور یقال
اصابتهم الاكة والاكاكة ای الشدیدة من شدائد الدهر واكه شدت دهره وشدت حره دینور یقال ازعجته اكة الدهر
واكة الحر ای شدتهما وبدخو یلغه دینور یقال به اكة ای سوء الخلق وحقد وكینه معناسنه در یقال بقلبه اكة ای حقد
واولومه اطلاق اولنور وبركسه اوزره خشم وغضبله توجه ایلمكه دینور تقول ادهشنی اكته ای اقباله علی بالغضب
وصقشمق زحمت ومزاحمه معناسنه در تقول ماهذه الاكة ای الزحمة وهوانك راكد اولمسنه دینور الاك همزه نك
فتحی وكافك تشدیدیله والاكیك امیر وزننده ایكیسیده وصفدر روزكارسز اسی كونه دینور یقال یوم اك
واكیك ای حار ساكن الریح والاك مصدر اولور كون روزكارسز اسی اولمق معناسنه در یقال اك یومنا اكا
من الباب الاول اذا صار اكیكا وكیرودوندرمك معناسنه در یقال اكه اذا رده ومزاحمه ایلمك معناسنه در یقال
اك فلانا اذا زاحمه وتنكدل اولمق معناسنه در یقال اك فلان اذا ضاق صدره الائتكاك افتعال وزننده بودخی
هوا راكد اوله رق پك اسی اولمق معناسنه در تقول ائتك یومنا بمعنی اك وصقشمق معناسنه در یقال ائتك الورد
ای جاعة الابل الواردة اذا ازدحم وبرایش برآدمه بیوك كوربنوب وبیوك كلمكله آندن استنكاف ایلمك معناسنه در
یقال ائتك من الامر اذا عظم علیه وانف منه ویوروركن اپاقلری بری برینه چارپلوب طوقنمق معناسنه در یقال
ائتكت رجلاه اذا اصطكتا الالك همزه نك فتحیله آغزده نسنه چیكنمك معناسنه در یقال الك الفرس اللجام
الكا من الباب الاول اذا علكه الالوكة همزه نك فتحی ولامك ضمیله والمألكة میمك فتحی ولامك ضمی وفتحیله
والالوك همزه نك فتحیله والمألك میمك فتحی ولامك ضمیله وبوندن غیری مفعل وزننده وارد اولمامشدر مجموعی
ایلچیلك رسالت معناسنه در شارح دیر كه مؤلف تشویش ایله ثبت ایلمشدر زیرا امهات سائره نك بیانه كوره
الك والوكه والوك ومألك مقعد وزننده مصدرلردر ایلچیلك ایلمك معناسنه در ومألك میمك فتحی ولامك
ضمیله ومألكه لامك ضمی وفتحیله اسمدر ایلچیلكه دینور یقال الك بین القوم الكا والوكة ومألكا والوكا
من الباب الثانی اذا ترسل ویقال بینهما مألك ومألكة ای رسالة والوكه ایلچینك حامل اولدیغی رساله ونامه یه

اطلاق اولنور تقول احمل اليه الوكني اى رسالتى انتهى والوك صبور وزننده ايلچى يه دينور يقال هوالوك
بينهما اى رسول الملك فتحتيله فرشته يه دينور لسانمزده دخى ملك دينور جن وشيطان كبى بونكده تركيبى
بو قدر عند البعض بو ماده دن مأخوذ دركه اصلى مألك ايدى همزه لام اوزره تقديم اولندقدنصكره حذف اولندى
و بعضلر عندنده ملكدن مأخوذ دركه سيذكر المألوك مألوق وزننده ومرادفيدركه ذكر اولندى يقال رجل
مألوك اى مألوق الاستيلاك ايلچيلك معناسنه در يقال استألك مألكته اذا حمل رسالته الانك همزه نك
مدى ونونك ضميله قورشونه دينور اسرب معناسنه على قول ايضنه دينوركه قلاى اوله جقدر ياخود اسودينه
ياخود خالصنه دينور مؤلف اسرب لفظنى آنك وآنك لفظنى اسرب ايله تعريف ايدوب ورصاصى ماده سنده
ايكى نوعه تقسيم ايلمشيدى كه برى اسود دركه اسربدر وبرى ايضدركه قلعيدر ديمشيدى شمدى بوراده
آنك لفظنى اسرب ايله تعريف ايلدى كه كندى بيانته كوره رصاص اسود اولور تركيده قورشون ديدكلريدر
وقول ثانى يه كوره قلعى اولور كه قلاى ديدكلريدر قول ثالث كه اواسوده يعنى ياخود اسودى ديمكدر ايشته
تقرير مذكوراسودى اسرب اوله جقدر بو تر ديدك زائده اولديغى غيرستير درواسرب فارسيدن معربدر وآنك
لفظنك وزنى افعل دركه افلس وزننده جمعه مخصوص اولمغله مفرداوله رق بولندن واشد لفظندن غيرى وارد
اولمامشدر شارح ديركه بعضلر وزنى فاعل اولمغه ذاهب اولديلر الانك همزه نك فتحيله برنسنه بيو يوب
يوغونلمق معناسنه در يقال انك الشئ انكا من الباب الاول اذا عظم وغلظ واوزامق معناسنه در يقال
انك البعير اذا طال وردنائك اولمق معناسنه در يقال انك الرجل اذا توجع وخست ودنائت وارتكاب كبى اخلاق
رذيله پيدا ايدوب حرص وطمعه دوشمك معناسنه در يقال انك الرجل اذا طمع واسف لملائم الاخلاق الاوكة
شوكه وزننده غضب وشر وشور معناسنه در يقال ماهذه الاوكة اى الغضب والشر تركيده غضبه اويكه
ديمكله ظاهر اوكه دن مأخوذ ومحرفدر الايك همزه نك فتحيله صيق وبريرينه صارمشق اغاج قورولغنه
دينور ياخود سدر واراك اغاجلغى اولان اورمانه دينور على قول مطلقا اغاجلغه دينور حتى خرمالغه دينور مفردى
ايكه در يقال نزلوا فى الايك وهو الشجر الملتف الكثير او الغيضة تنبت السدر والاراك او الجماعة من كل الشجر
حتى من النخل ومن قرأ قوله تعالى اصحاب الايكة بالايكة فهى الغيضة ومن قرأ ليكة باللام فهى اسم القرية
قرأت ثانيه يه كوره موضع ذكرى لام فصلى اولور وصحيح بخاريده اصحاب الايكة يعنى لام مشدده ايله ايكه نك
جمعى اولمق اوزره مرسوم اولمغله وهم اولمق ملحوظدر وايك مصدر اولور اغاج قورولق ياخود اورمانلق اولمق
معناسنه يقال ايك الاراك ايكا من الباب الرابع اذا صار ايكة الاستئياك ايك معناسنه در يقال استأيك
الاراك بمعنى ايك الايك كتف وزننده ميوه دار اولان اغاجلغه دينور يقال ايك ايك اى مثمر فصل الباء
الموحدة بابك هاجر وزننده مشهور صاحب خروج اسميدركه بلاد فارسدن خرم نام قصبه دن نشئت وظهور
ايدوب جمله ممالكه استيلا ايلمكه رمق يسير قالمشيدى بعده بر تقريبله معتصم عباسى زماننده قتل واعدام
اولندى وعبد الصمد بن بابك شعراء مفلقيندندر شارحك بيانته كوره بابك عجمه وعلميتله غير منصرفدر
البتك فتك وزننده كسمك معناسنه در يقال بتكه بتكا من الباب الثانى والاول اذا قطعه التبتيك تفعيل
وزننده بودخى كسمك معناسنه در الانبتاك انفعال وزننده والتبتك تفعل وزننده كسلمك معناسنه در يقال
بتكه فانبتك وتبتك اى قطعه فانقطع وتقطع البتكة بانك كسرى وفتحيله كسيلمش شئك پاره سنه دينور كه كسنتى
تعبير اولنور جمعى بتك كلور عنب وزننده يقال فى يده بتكة من الحبل اى قطعة منه واواخر ليلده اولان ظلمته اطلاق
اولنور تقول خرجت وقد بقيت بتكة من الليل اى جهمة اشبو بتك ماده سنده صحاح مترجمنك بتك برنسنه يى قبض
ايدوب چكمك معناسنه ده كلور عنوانيله صحاحدن برمعنا دخى ترجمه سى قطع معناسندن متفرع اولوب معناى
مذكور تحتنده اولديغنه بناء مؤلف كاالتفات ايلمامشدر حتى راغب مفرداتده بتك اعضاء وشعر قطعنده مستعملدر
يقال بتك شعره واذنه وبتكت الشعر اى تناولت قطعة منه والبتكة القطعة المنجذبة عبارتيله رسم ايلمكله معناى اول
ضمننده اولديغى واضحدر الباتك قاطع معناسنه در ومالك بن كعب الهمدانى قلجنك اسميدر البتوك صبور وزننده
بودخى قاطع معناسنه در يقال سيف باتك وبتوك اى قاطع البخنك بخنق وزننده ومرادفيدر تبوذك ثانك فتحيله
عنقريب تاء فصلنده مرسومدر البركة فتحاتله برنسنه نك آرتوب چوغالمسنه دينور يقال فيه بركة اى نماء وزيادة
مؤلفك بصائرده بيانته كوره اصل برك دوه يره چوكمك معناسنه موضوعدركه ديزلرنى وصدرنى يره قويوب
يرلشمكدن عبارتدر بومعنادن لزوم وثبوت معناسى اعتبار اولندى بروك دابه وابتراك فى الحرب وبركة الماء وبرشيئه

خيرالهينك ثبوتنه بركه اطلاق وآندن زياده ونماء معناسى وسعادت معناسى منشعب اولمشدر انتهى وبركه
سعادت معناسنه در يقال هو اهل البركة اى السعادة وبركه اسامينددر بركة المجاشع تابعيندندر التبريك بركتله
دعا ايلمك معناسنه در يقال برك على الطعام وبرك فيه اذا دعاله بالبركة ودوه چوكك معناسنه در يقال برك البعير
اذا استناخ البريك امير وزننده خير وبركتلو شيئه دينور يقال طعام بريك اى مبارك فيه المباركة مفاعله
وزننده بركت ويرمك وبركتلو قلمق معناسنه در يقال بارك الله لك وفيك وعليك وباركك اى وضع فيك البركة
واما فى حديث الصلوة على النبى عليه السلام وبارك على محمد وعلى آل محمد فمعناه ادم له ما اعطيته من التشريف
والكرامة پس اهدنا ثبتنا على الهداية معناسى متضمن اولديغى كبى بوراده بارك دخى ادم له البركة معناسنى
متضمندر ومبارك برنسنه يه مداومت ايلمك معناسنه مستعملدر يقال بارك عليه اذا واظب التبارك تفاعل
وزننده خاصةً صفت الهيه دن اولمغله اشياء سائره ده استعمال اولنمز يقال تبارك الله تقدس وتنزه فى ذاته وصفاته
پس بوراده ملازمه علاقه سيله تعالى معناسنه اولور وجميع خيرات وبركات حضرت حقه مخصوص اولمغله
مخلوقاتدن متعالى اولديغنه مبنى مخلوقاتده استعمال اولنمز مترجم ديركه خصيصه دن اولمغله بوندن مضارع ومصدر
واسم فاعل صيغه لرى متصرف اولمزنته كه بيضاوى سورهٔ فرقان اولنده تنصيص ايلمشدر وبنه بيضاوى
عليه الرحمه تكاثر خيره او تزايد عن كل شئ وتعالى عنه فى صفاته وافعاله عبارتيله تفسير ايلمشدركه قول اول حاصل مطلب
معنادر وقول ثانيده تعالى كلمه سى تزايد لفظنه عطف تفسيردر وتفاعل صيغه سى مبالغه يى متضمندركه ازلى وابدى
خير وبر واحسانى كثير يعنى غير منقطعدر ياخود وجه مذكور اوزره مخلوقاتدن متعالى در ديمكدر تعالى وتقدس
ومزهرده مرسومدركه نواسخ ابتداء وباب استثناء وباب تعجب وامثالى اوزره مبنيه اولان افعال وصفات الهيه يه
مخصوص اولان تبارك فعلى وينبغى وعم وهب مقوله سى فعللر صيغ مختلفه تصرفندن ممنوعلردر وتبارك برنسنه ايله
خيره تفأل ايلمك معناسنه در يقال تبارك بالشئ اذا تفأل به معناى اولده وجه مذكور اوزره متصرف اولميوب
لكن معناى ثانيده متصرف اولور البروك قعود وزننده والتبراك تذكار وزننده دوه چوكك معناسنه در
يقال برك البعير بروكا وتبراكا من الباب الاول اذا استناخ وثابت ومقيم اولمق معناسنه در يقال برك بالمكان
اذا ثبت واقام به وبروك ابتراكدن اسم اولور كما سيذكر وبلودك يغمورى دائمى اولمق معناسنه در يقال بركت
السحاب اذا دام مطرها وچالشمق معناسنه در يقال برك الرجل فيه اذا اجتهد الاراك همزه نك كسريله دوه يى
چوكرمك معناسنه در تقول ابركت البعير اذا انخته البرك بانك فتحيله حشم نشين اولان اوبه خلقنك مجموع
دوه لرينه دينوركه اونلاقدن اخشام وقتنده كلوب اوبه نك كنارلرنده بالغة ما بلغت بلودكبى چوكمش اوله هرنقدر
كثير اولورسه ده برك اطلاق اولنور على قول چوكمش دوه سورينه ياخود بك چوق دوه لره دينور مفردى باركدر
صحب وصاحب كبى مؤنثى باركه در وجمعى بروك در پس اسم جمع اولور يعنى ماده سندن واحدى اولان اسم جمع
اولور ركب كبى وبرك كوكسه اطلاق اولنور معناى آتيدن مأخوذدر يقال ضربه بركه اى صدره ودوه نك كوكسندن
يره كلان موضعنه دينور وبرموضع آديدر فتحتيله ده زبازده در المبترك ابتراكدن اسم فاعلدر برنسنه اوزره
چوكوب زور واقداميله طيانان كسبه دينور يقال رجل مبترك اى معتمد على شئ ملح البرك صرد وزننده دائما
نسنه اوزره چوكر اولان كسبه دينور البركة بانك كسريله بودخى كوكسه دينور صدر معناسنه وچوكمش ناقه نك
چوكديكى يرده سود ينك ادرار ايلمسنه دينوركه صاحبى آنى كوردكده قالدروب صاغار يقال دنا وقت بركة
الناقة وهى ان تدر لبنها وهى باركة فيقيمها ويحلبها ودوه نك كوكسنك يره كلان دريسنه دينور ياخود بونده
برك لفظنك كه بانك فتحيله درجمعيدر حلبه وحلى كبى بوراده تشويش واردر زيرا مؤلف حلى ماده سنده حلى كه حانك
فتحى ولامك سكونيله در جمعى حلى كلور دلو ودلى كبى ياخود حلى جمعدر مفردى حلبه درظبيه كبى وحلبه كه حانك
كسريله در جمعى حلى كلور حانك كسرى والفك قصريله وحلى كلور حانك ضميله ديو تنصيص ايلمكله بوراده
البركة او جمع البرك كحلية وحلى قولى ملايم دكلدر غالبا عباره اومفرد البرك عنوانيله ايكن قلم ناسخدن او جمع عنوانيله
واقع اولمشدر وعلى قول برك بانك فتحيله انسانك كوكسنه وبركه سائر حيوانك كوكسنه دينور ياخود برك كوكسك
ايچ يوزينه دينور وبركه حوضه دينور برك كبى جمعى برك كلور عنب وزننده وبركه بشاء نوع اولور دوه بركونه چوكك
معناسنه يقال ما احسن بركة هذا البعير اى نوع من البروك وصاغمال قبونه دينور تثنيه سى بركتان وجمعى بركات در
يقال له بركة اى شاة حلوبة وبركه صو ايركيلوب كوللنديكى يره دينور حالا طريق حجازده بركلر كه بانك ضميله در
آندن محرفدر وصباح وقتى صاغيلان سوددن برصاغملغه دينور بونده بانك فتحيله ده جائزدر وبردولو قماش

یمنی اسمیدر البرك بانك کسریله بودخی حوضه دینور ومکه ایله زبید میاننده برموضع آدیدر ونجدده بنوعقیل
یوردنده برصو آدیدر ومجازده برموضعدر ودیکر ایکی موضع آدیدر البرکة غرفه وزننده برکونه صوقوشنه
دینور که صغیر وابیض اولور ترکیده مارتی قوشی دیدکاریدر جمعی برك‌در صرد وزننده وابراك در اصحاب کبی
وبرکان در رغفان وزننده بانك کسریله ده جائزدر وبرکه قوربغه یه دینور جمعی برك‌در ودیت وجاله معناسنه‌در
علی قول دیتی متحمل اولوب اداسنه سعی ایدن کسه‌لره دینور واشراف واعیان کروهنه دینور تقول اتیته وعنده
برکة ای جماعة من الاشراف وذکر منجینك آلدیغی دکرمن حقنه دینور آوج اونی تعبیر اولنور ودیت طلبنده
اولان جماعته دینور بونده بانك حرکات ثلاثیله ده جائزدر وبرکة الاردنی محدثدر مکحولدن روایت ایلمشدر
الابتراك افتعال وزننده دیز اوزره چوکوب محاربه ایلمك معناسنه‌در یقال ابترکوا اذا جثوا للرکب فاقتتلوا
وسکر تمکده یك چبالیوب سرعت واقدام ایلمك معناسنه‌در یقال ابترکوا فی العدو اذا اسرعوا مجتهدین بوندن
اسم بروکدر وقلجك یاسنی آچان آدم یاس آچه جق آلتك اوزرینه یماتوب چوکمك معناسنه‌در یقال ابترك
الصیقل اذا مال علی المدوس وبلودك یغموری شدتله صغانقلی دوکلمك معناسنه‌در یقال ابترکت السحابة
اذا اشتد انهلالها وبلودك یغموری دائمی اولمق معناسنه‌در یقال ابترکت السماء اذا دام مطرها وبر آدمه
سوکوب عرض وناموسنه نقص وخلل ویرمك معناسنه‌در یقال ابترك فی عرضه وعلیه اذا تنقصه وشتمه البروکاء
جلولاء وزننده والبراکاء بانك فتحیله دیز اوزره چوکوب ثبات وتمکینله اولان حرب وقتاله دینور البروك
صبور وزننده ولدکبیری وار ایکن اره وارمش عورته دینور یقال امرأة بروك اذا کانت قد تزوجت
ولها ولد کبیر البروك بانك ضمیله اون حلواسنه دینور خبیص معناسنه البریکة بانك فتحیله اسمدر
اون حلوامی یامغه دینور وعند البعض بریك امیر وزننده قایمغله تازه خرمادن مرکب طعامه دینور مترجم دیر که
بوراده عباره مشوش ظن اولنور زیرا حسب الظاهر بریکه حلوایه دیمکدر خبیصه کبی جمعی بریك اولور وبروك
اسم اولمقدر البراك کتاب وزننده برجنس بالقدر که قوش برونی کبی برونی اولور جمعی برك کلور بانك ضمیله براك
قطام وزننده اسم فعل امردر ابرکوا معناسنه درکه کل واحد اعتباریله درتابتقدم اوله‌سز دیمکدر یقولون فی الحراب
براك براك ای ابرکوا البراکیة غرابیه وزننده بردرلوکمی یه دینور البرکان بانك کسریله برشجر آدیدر علی قول
شور اولان نباته دینور یاخود ساقی اوزامیان نباته دینور وبرنوع نبات آدیدر که نجد بلادنده نابت اولور یاخود
نباتك خرده نوعنه دینور مفردی برکانه‌در یاخود برکان جمعدر مفردی برك‌در صرد وصردان کبی برکان
عثمان وزننده اسمادندر ابوصالح برکان تابعیدر البرکان والبرکانی بانك وراء مشدده‌نك فتحیله
والبرنکان زعفران وزننده والبرنکانی زعفرانی وزننده ایدن طوقنمش برکونه سیاه ابایه دینور جمعی برانك
کلور حالا کمیجیلرك واوطونجی مقوله‌لرینك کیدکلری سیاه ابا اوله‌جقدر برك الغماد بانك کسری وفتحی وغین
معجمه‌نك حرکات ثلاثیله یمنده علی قول وراء مکه‌ده بش مرحله مسافه‌ده برموضعدر علی رأی اقصای معموره
ارضده واقعدر برك النخل وبرك التریاع بارك کسریله ایکی موضعدر طرف البرك مکه‌یه اون فرسخ جبل
سطاع قربنده برموضعدر برکة ام جعفر بانك کسریله طریق مکه‌ده مغیثه ایله عذیب ارالغنده بربرکه‌در
برکة الحیرزان فلسطین ترابنده در برکة زلزل بغداد قضاسنده‌در برکة الحبش وبرکة الفیل وبرکة رمیس
وبرکة جب عمیره مصر دیارنده در بریك زبیر وزننده یمامه‌ده بربلده‌در ومحدثیندن برجماعتدر البریکان
مصغر بنیه‌سیله فرسان عربدن بارك وبریك نام برادرلردر یوم البریکین ایام عربدندر برکوت عصفوت وزننده
مصرده برقریه‌در برك عنب وزننده بصره‌ده برصوقاق آدیدر المبارك اسم مفعول بنیه‌سیله بصره‌ده برنهر
آدیدر وواسطده برنهردر که اوزرنده برقریه واردر المبارکة خوارزم ایالتنده برقریه‌در المبارکیة برقلعه‌در که
موالی بنی عباس دن مبارك ترکی بنا ایلمشدر مبرك مقعد وزننده تهامه‌ده برموضعدر ومدینه‌ده برخانه‌در که
پیغمبر اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلری مدینه‌یه تشریفلرنده ناقه‌لری انده بروك ایلمشدر مبرکان میمك وراءنك
فتحیله برموضعدر تبراك قرطاس وزننده برموضعدر برك زفر وزننده شهر ذی الحجه‌نك اسم قدیمیدر وعوف بن
مالك بن ضبیعه‌نك لقبیدر وبرك قورقق جبان معناسنه‌در وکابوس معناسنه‌درکه اویقوده عارض اولان
آغرلقدر آغربصمه تعبیر اولنور البارك بودخی قورقق آدمه دینور یقال رجل برك وبارك ای جبان
وکابوسه دینور تقول زاحمنی البرك والبارك فی النوم ای الکابوس التبرك تفعل وزننده برنسنه ایله تیمن ایلمك
معناسنه‌در یقال تبرك به ای تیمن البروکة قسوره وزننده دیشی کرپی یه دینور المبرکة محسنه وزننده آتشه

دینور البورك بورق وزننده ومراد فیدر که ماده‌سنده بیان اولندی برزك قنفذ وزننده سامة بن لوی اولادندن
اسم ابن نعماندر البرنکة دحرجه وزننده برنسنه‌یی پرتوب چاکچاك ایلمك معناسنه‌در یقال برنك الثوب
اذا مزقه وخرقه وبرنسنه‌یی قیمه قیمق معناسنه‌در یقال برنکه اذا قطعه مثل النملة البرانك بانك فتحیله کوچك
طپراق تپه‌لره دینور مفردی مسموع دکلدر البرشکة شین معجمه ایله دحرجه وزننده برنسنه‌نك اجزاء واعضاسنی
یاروب بری برندن آیرمق معناسنه‌در یقال برشك الجزور اذا فصلها وابان بعضها من بعض البرشوك سقنقور
وزننده برنوع سمك بحری اسمیدر برمك جعفر وزننده یحیی بن خالد برمکینك جدی اسمیدر که انلره برامکه اطلاق
اولنور البرنکان برك ماده‌سنده بیان اولندی بزرك بانك وزای معجمه‌نك ضمیله لفظ اعجمیه یعنی فارسیه‌در بیوك
کبیر معناسنه‌در یاخود اولو وعظیم معناسنه‌در بعده انکله وزیر مشهور نظام الملك ملقب اولدی البزکی
جمزی وزننده سرعت سیر معناسنه‌در یقال یسیر البزکی وهو سرعة السیر البشك بانك فتحی وشین معجمه‌نك
سکونیله برایشی فناء وکثرا ایشلمك معناسنه‌در یقال بشك فی عمله بشکا من الباب الاول والثانی اذا اساء فیه وتیکشی
سیرك سیرك فناء وکوتو دیکمك علی قول عجله ایلمك معناسنه‌در یقال بشك الثوب اذا خاطه خیاطة ردیة او عجل
ویلان سویلمك معناسنه‌در یقال بشك الرجل اذا کذب وکسمك معناسنه‌در یقال بشکه اذا قطعه ودوه‌نك
ایاغنی باغی چوزمك معناسنه‌در یقال بشك عقال البعیر اذا حله وبرنسنه‌یه برشیء قاتمق معناسنه‌در یقال بشکه
فیه اذا خلطه وطواری تیز تیز سورمك معناسنه‌در یقال بشك الدابة اذا ساقها سریعا وسرعتله یوریمك
معناسنه‌در یقال بشك الرجل اذا اسرع وطوار یوررکن ایاقلرنی تیز تیز نقللیوب آشمك معناسنه‌در یقال
بشك الفرس اذا خف نقل قوائمه وبونده شینك فتحیله ده جائزدر وبشك آت یردن طرنقلرنی قالدیره‌رق المرنی
تمام دوشمیه‌رك وجه اوزره یوریمك یاسکرتمکه دینور یقال یعدو او یمشی البشك وهو ان یرفع بحوافره من الارض
ولا تنبسط یداه الابتشاك افتعال وزننده بودخی یلان سویلمك معناسنه‌در یقال ابتشك فلان اذا کذب وکسمك
معناسنه‌در نته که بشك کسمك معناسنه‌در یقال ابتشك سلکه اذا انقطع قال الشارح وفی العباب ابتشك سلاه
ای انقطع وانقطاع سلاء محنت شدیده اوغرامقدن کنایه‌در عباب مأخذ قاموس اولمغله ظاهرا صواب اودر
سلکه عنوانی قلم ناسخ اثریدر وابتشاك برآدمك عرض وناموسنه طوقنمق معناسنه‌در یقال ابتشك عرضه اذا وقع فیه
البشکی جمزی وزننده جست وچیره دست وپیشکار خاتونه دینور یقال امرأة بشکی الیدین والعمل ای خفیفة
سریعة ورونده وچابك ناقه‌یه دینور یقال ناقة بشکی ای سریعة البشکانی عثمانی وزننده عربدن اولوب
عربیه بیلمز اولان احمق وبیغمز آدمه دینور یقال هو بشکانی ای احمق لایعرف العربیة ومحمد بن علی الهروی
البشکانی القاضی محدثدر الباضك ضاد معجمه‌نك کسریله والبضوك صبور وزننده یك کسیجی قلجه دینور
البضك بتك وزننده کسمك معناسنه‌در یقال لایبضك الله یده بضکا من الباب الثانی ای لایقطعها البطرك
قطر وزننده والبطرك جعفر وزننده بطریق معناسنه‌درکه نصاری طائفه‌سنك سرعسکری یاخود
مجتهدلری مشابه‌سنده اولان پاپاسلریدر علی قول مجوس طائفه‌سنك اولولرینه دینور نته که بطرق ماده‌سنده
بیان اولندی البعکوکة بانك ضمیله ناسك جمعیتکاهلرینه دینور یقال اجتمعوا فی بعکوکتهم ای مجتمعهم
وبعکوکه بانك ضمی وفتحیله وبعکوك برمحله نازل اولان جماعتك منزللرنده باقی قلان آثارلرینه یاخود خواصنه
یاخود جماعتنه دینور ودوه‌لرده دخی استعمال اولنور وبرنسنه‌نك وسطنه دینور ودواب ومواشینك کثرتنه
وغبار وازدحامنه دینور وبعضلر دیدیکه بعکوکة الصیف یازموسمنك اسیلکنك ازدحام واجتماعنه وبعکوکة
الشتاء قیش فصلنك اجتماع برودتنه اطلاق اولنور وبعکوك اسیلکه دینور حر معناسنه البعك بانك فتحیله
برنسنه‌نك اطرافنی قلجله چالمق معناسنه‌در یقال بعکه بالسیف بعکا من الباب الاول اذا ضرب اطرافه البعك
فتحتینله بدن طقناز ویومری اولمق معناسنه‌در یقال بعك جسمه بعکا من الباب الرابع اذا غلظ واکتنز الباعك
احمق وبیغمز آدمه دینور البعکوکاء بانك فتحیله شر وشور وغریو وغوغایه دینور یقال ماهذه البعکوکاء ای الشر
والجلبة البك بانك فتحی وکافك تشدیدیله برنسنه‌یی یرتمق معناسنه‌در یقال بك الثوب بکا من الباب الاول
اذا خرقه وطاغتمق معناسنه‌در یقال بك الشیء اذا فرقه وبرنسنه‌یی فسخ وتباه ایلمك معناسنه‌در یقال بك الشیء
اذا فسخه نسخه‌لرده بومکررا واقع اولمشدر ومجلسده برآدمه صقشدروب مضایقه ویرمك معناسنه‌در یقال
بك فلانا اذا زاحمه بوصورتده تفریق معناسیله بینلرنده ضدیت اولور شارحك بیاننه کوره اوزحمه عنوانی زائددر
زیرا زحم ومزاحمه برمعنایه‌در ومتکبر ومدمغ کسه‌نك نخوت ودماغنی رد ایله اشاغیلتمق معناسنه‌در یقال بك فلانا

اذارد نخوته ووضع و بركسه نك بونني قيرمق معناسنه در يقال بك عنقداذا دقها وفقر واحتياجه اوغرامق معناسنه در يقال بك الرجل اذا افتقر و بهادرلقدن ناشى تن پرور اولمامغله وجود خشونتلو سرت اولمق معناسنه در يقال بك الرجل اذا اخشن بدنه شجاعة وچاشوب چاليه رق ياخود كثرت والحاح اوزره جماع ايلمكله خاتونه زحمت ويروب بى تاب ايلمك معناسنه در يقال بك المرأة اذا جهدها جماعا بكة بانك فتحيله مكهٔ مكرمه نك اسميدر على قول ايكى طرفنده واقع ايكى طاغك مابينى اولان بقعه نك ياخود مطافك اسميدر دق العنق معناسندن مأخوذدر اعناق جبابره يى دق وشكست ايلديكيچون اطلاق اولندى ابرهه وقريش كبى ياخود مزاحمه معناسندن مأخوذدر بهرسنه آنده ناسك ازدحامى باعث تسميه در مؤلفك بصائرده بيانه كوره عند البعض باء ميمدن بدلدر لازب ولازم كبى ياخود آنده ظلمه الحاد ايدن جبابره نك اعناقنى دق ايلديكيچون ياخود ازدحامدن ناشى اطلاق اولندى ومنه قوله تعالى ببكة مباركا الايه مترجم ديركه اديان سالفه يى خرق واهل كفرى تفريق ومشركينى فسخ وتباه ودماغ ونخوتلرنى رد ووضع ايلمك معنالرى دخى وجه اطلاق اولمق بعيد دكلدر التباك تفاعل وزننده تراكم ايلمك معناسنه در يقال تباك الشىء اذا تراكم وناس صقشوب غلبه لك ومزدحم اولمق معناسنه در يقال تباك القوم اذا ازدحموا التبكبك تزلزل وزننده بودخى مزدحم اولمق معناسنه در يقال تبكبك القوم اذا ازدحموا البكبكة زلزله وزننده نسنه يى برى برينك اوزرينه طرح والقا ايلمك معناسنه در يقال بكبك الشىء اذا طرح بعضه على بعض وغلبه لك وازدحام معناسنه در يقال بكبكوا اذا ازدحموا وبرى اوته كلوب كتمك معناسنه در يقال بكبك الناس اى يجيئون ويذهبون و برنسنه يى ارغلامق معناسنه در يقال بكبك الشىء اذا هزه و برمتاعك آلتنى اوستنه دوندرمك معناسنه در يقال بكبك المتاع اذا قلبه وكچى قسمى اوغلاغنك كوده سنى بتلركبى ديشلمك معناسنه در يقال بكبكت العنز بولدها اذا فعلت بها كانها تعضها الابك همزه نك وبانك فتحيله پك قوراق وقتلق زمانه دينور يقال عام ابك اى شديد ودواب ومواشى وسائرلرى تفريق و پراكنده ايدنه دينور واهل وقومنك امورنده سعى وكوشش ايدن اجيره دينور و برموضع آديدر ومقطوع اليد كمسه يه دينور يقال رجل ابك اى اجذم جمعى بكان كلور بانك ضمى وكافك تشديديله البكبك قدقد وزننده قازق كبى تند وقوى آته دينور يقال ذكر بكبك اى مدفع البكباك ثرثار وزننده شول پك بودور آدمه دينوركه بغايت قصه لغندن يورركن كره كبى يوارلنور اوله يقال رجل بكباك اى قصير جدا اذا مشى تدحرج من قصره البلك صواب وخطاسنى فرق وتميزه قدرتى اولميان احمق ونادانه دينور يقال احمق بالك تالك اذا كان لايدرى صوابه من خطائه تالك لفظى تأكيددر البلك ضمتيله كوجلو قوتلو دلى قانلولره دينور يقال هم بلك اى احداث اشداء واوبناق دنج اشكره دينور البلابك علابط وزننده بغايت جنبشلو نشاطلو شوخ مشرب آدمه دينور يقال انه لبلابك اى مرح بلابك بررجل آديدر الابلنداك احرنجام وزننده برنسنه بولالمق معناسنه در يقال ابلندك الشىء اذا اتسع وحوض يرايله بس برابر اولمق معناسنه در يقال ابلندك الحوض اذا استوى بالارض البلسكاء بانك وسينك فتحى وكسرلريله برجنس اوتدركه اتوابه ايلشدكده اصلا آرتلنوب ايرلمز يابشقان اوتى كبى شارح ديركه بو مناسبتله ناظر عسكره بلسكاء اطلاق ايدرلر البلعك جعفر وزننده صالق وسلپوك ناقه يه على قول قوجه ياخود بومرى كوده لو اولوب وقوللانلمغله رام وذلول اولانه دينور وكند ذهن وبليد اوله رق بين الناس لئيم وحقير آدمه دينور يقال هو بلعك اى بليد لئيم حقير و برنوع خرما اسميدر البلعكة دحرجه وزننده قلجله كسمك معناسنه در يقال بلعكه بالسيف اذا قطعه به البلك بانك فتحيله قارشدرمق معناسنه در لبك كبى يقال بلكه بلكا من الباب الاول اذا لبكه البلك ضمتيله برآدمى استخفافدن ناشى برمقله آورذى تحريك ايلمكدن ظهور ايدن اصواته دينوركه جرطه تعبير اولنور بالك هاجر وزننده ابومعمر نام فقيهك فرسى اسميدر البنك بانك ضميله وشينك اصلنه ياخود خالصنه دينور يقال هو بنكه اى اصله اوخالصه شارح ديركه بن فارسى معربيدركه برنسنه نك اصلنه وكوكنه دينور و بنك كيجه دن برساعته دينور يقال مضى بنك من الليل اى ساعة منه و بردرلو طيب معروف آديدر تحفه صاحبنك بيانه كوره بنك توت اغاجى قبوغنه شبيه رايحه سى كوزل بركونه قبوقدر بعضلر مغيلان يمنى اغاجنك قبوغيدر ديدیلر وبو عطر ياندندر التبنك تفعل وزننده مقيم اولمق معناسنه در يقال تبنك بموضع اذا اقام و يرلشوب پايدار اولمق معناسنه در يقال تبنك فى عزه اذا تمكن بانك هاجر وزننده برقريه در وشيخ النفعسى اولان سعيد بن مسلمك جدى اسميدر البنك قنفذ وزننده والبنبك جندل وزننده دلفين كبى برجنس دكز جانوريدر

على قول قدرغه بالغى كبى ر بالقدر كه انسانى ايكى پاره ايدوب بلع ايدر البابونك بابونج دركه پاپاذيه ديدكلرى نباتدر شارحك بيانه كوره ايكبسيده بابونه معربيدر التبنيك تفعيل وزننده ايكى اوبه دن ايكى قيز برسمته چقوب برى برينه اهل وقومنك اخبار وحوادثنى نقل و بيان ايلمك معناسنه در يقال الجاريتان تبنكا وهوان تخرجا من حيهما فتخبر كل صاحبها باخبار اهلها وايش بتورمك معناسنه در ومنه يقال اذهبى فبنكى حاجتنا اى اقضيها على بناء الامر البنائك بانك فتحيله بنائق معناسنه دركه لباس قولتقلرينه اوريلان خشتكلره دينور شارحك بيانه كوره مفردى بندك اولوب معرب اولمق غالبدر بندكان عنفوان وزننده مروقضاسنده برقريه در فقهادن محمد بن عبد العزيز اورادندر البووك قعود وزننده دوه تاولنمق معناسنه در يقال باك البعير بووكا اذا سمن البائك سموز دوه يه دينور جمعى بوك وبيك كلور ركع وزننده مؤنثى بائكه در جمعى بوائك در مترجم ديركه بائك لفظى واوى ايكن جمعنده يا ايله بيك ورودى مفردينك لفظنه نظر ايله در نته كه قائم ونائم وصائم كلمه لرنده دخى قوم وقيم ونوم ونيم وصوم وصيم ديرلر آنجق چارپردى بومقوله يى شواذدن عد ايلمشدر زيرا قاعدهٔ صرف اوزره واوك يايه انقلابنى مقتضى بوقدر لكن صرفيون عندنده استثقال وتخفيف بعينه طبيبلر عندنده هر دردايچون قوللندقلرى پهلوان باقيسى يرنده اولمغله بو بابده دخى متمشى اولور زيرا عندلرنده بر واو ايكى ضمه ايله مقدردر بونده ايسه ايكى واو واركه درت ضمه يرنده در بردخى اولك ضمه سى اولمغله بش ضمه مجتمع اولور برضمه يى استثقال ايدرلر ايكن بش ضمه يى البته استثقال ايدرلر پس استثقالا للضمات وقصدا للتخفيف يايه قلبله بيك ونيم وقيم ديمش اولمق بعيد دكلدر فلينظر البوك بانك فتحيله اركك حيوان ديشى يه آشمق معناسنه در يقال باك الحمار الاتان بوكا اذا نزا عليها وايكى آوج ايچره مهره كبى يوالق نسنه يى برى اوته يو اليوب دوندرمك معناسنه در يقال باك البندقة اذا ادورها بين راحتيه ونسنه صاتمق ياخود صاتون آلمق معناسنه در يقال باك المتاع اذا باعه او اشتراه وصوچقمق ايچون صويك كوزينه اغاچ مقوله سنى صوقوب برى اوته اوينادوب قارشدرمق معناسنه در يقال باك العين اذا ثور ماءها بعود ونحوه ليخرج وجماع ايلمك معناسنه در يقال باك المرأة اذا جامعها و برنسنه قارش مورش اولمق معناسنه در يقال باك الامر اذا اختلط و برقومك راى واندیشه لرى عرب صاچى كبى شوريده ومختلط اولوب بروجهله مخرج صوابدن عاجز اولمق معناسنه در يقال باك القوم رأيهم اذا اختلط عليهم فلم يجدوا مخرجا و بوك كره ياخود شىء معناسنه استعمال اولنور يقال اول بوك اى اول مرة اوشىء الانبياك انفعال وزننده بودخى رأى واندیشه شوريده ومختلط اولمق معناسنه در يقال انباك عليه رأيه اذا اختلط فلم يجد مخرجا المباوك اسم فاعل بنيه سيله جوار وصحبتده برآدمه مخالط وهمحال اولان آدمه دينور يقال هو مباوك له اى مخالط فى الجوار والصحابة تبوك تانك فتحيله شام ايله مدينه بيننده برارضك اسميدر غزوهٔ تبوك اورادهواقعدر مترجم ديركه اهل سير بيانى اوزره تبوك تفول وزننده كه فعل مستقبل مخاطبدر شامه موصل طريق مدينه ده واقع برقلعه آديدر تاسعهٔ هجريه ده اورايه غزاى حضرت نبوى واقع اولمشدر مخلفين قصه سى بونده اولمشدر بعضلر قولنجه منزل مذكورده رسول اكرم صلى الله عليه وسلم اصحابدن برجماعتك برنمناك اشمه يه صو يى چقسون ديو اوق صوقوب اوينادقلرنى كوردكده مازلتم تبوكونها بوكا بيورملريله من بعد تبوك ايله مسمى اولدى بعده معجزهٔ عليه لريله صونبع ايدوب جريان ايلدى لكن اهل جغرافيا عندنده تبوك نام اصليدر حتى حلبى مرحوم عجمه دن عد ايلمكله عدم انصرافنى ترجيح ايلمشدر حالا منزل مزبور شام حاجنك قوناغيدر عاصى خرما تعبير ايدرلر بيان خرماسى كثيردر التبوكية ياى نسبتله بردرلو طائفى اوزم اسميدركه تبوكه نسبت اولنور البوكاء بانك فتحيله شورش واختلاط معناسنه در يقال بين القوم بوكاء اى اختلاط باكويه دربند شروان نواحيسندن بربلده در ومحمد بن عبد الله بن احمد بن باكويه الشيرازى صوفيه دندر بعونه تعالى

فصـــــــل التاء الفوقية تبوذك تانك فتحى وذال معجمه نك فتحيله برموضع آديدر وحفاظدن ابو سلمه موسى بن اسمعيل المنقرى يه تبوذكى اطلاقى تبوذك اهلندن برجماعت كنديلك خانه سنه نزيل اولوب آنلر ايله الفت ومجاورتلرندن ناشيدر على قول موضع مزبوردن برخانه اشترا ايلمكله سبب انتسابى اولمشدر وتبوذك طاوق احشاسى صتان آدمه دينور قورصغى و يوركى وجكرى مقوله سى حشو ياندن عبارتدر التبركة دحرجه وزننده بر يرده مقيم اولمق معناسنه در يقال تبرك بالمكان اذا اقام تبراك قرطاس وزننده برموضعدر الترك تانك فتحيله والتركان تانك كسريله برنسنه دن فراغت ايلمك معناسنه دركه وازكلك و براقمق و بوشلمق تعبير اولنور يقال ترك الشىء تركا وتركانا من الباب الاول اذا ودعه شارح ديركه ترك ماده سى مفعول واحده تعديه ايلدكده طرح وتخليه معناسنه اولور

مطلب

ومفعولنه متعدّی اولدقده صیر وجعل معناسنی مضمن اولوب افعال قلوب مجراسنه جاری اولور انتهی وترك
جعل معناسنه مستعملدر یقال ترکه کذا ای جعله بو صورتده کویا که ضدّ اولور وقوله تعالی وترکنا علیه فی الاخرین
ای ابقینا یعنی ابقیناله ذکرا حسنا پس ابقاء معنای لازمی اولور وترك تریکه اولان خاتونی تزوّج ایلمك معناسنه در یقال
ترك الرجل ترکا من الباب الرابع اذا تزوّج تریکة الاتّراك تای مشدده ایله افتعال وزننده بودخی ترك وفراغت ایلمك
معناسنه در یقال اترکه بمعنی ترکه التتارك تفاعل وزننده برنسنه یی ترك ایدشمك معناسنه در یقال تتارکوا
الامر بینهم اذا ترکوه التّرکة رانك کسریله فرحه وزننده کشینك بعد الموت ترك وابقا ایلدیکی میراث ومخلفاتنه
اطلاق اولنور یقال بقی منه ترکة کثیرة ای میراث شارح دیرکه فعله بمعنی مفعوله در وبعضا تانی کسر ورایی اسکانله
تخفیف اولنور کلمه وکلمه کبی پس لسان عوامده فتحاتله ترکه غلطدر التّریکة سفینه وزننده شول خاتونه دینورکه
آنی کسه تزوّج ایلیوب مهجوره قالمش اوله یقال امرأة تریکة اذا کانت قد ترکت ولم تزوّج وشول چمنزاره وچایرلغه
دینورکه اوتلانمسندن غفلت اولنمش اوله یقال روضة تریکة اذا غفلت عن رعیها وسیل صوینك یرنده ترك وابقا
ایلدیکی صوره دینور وایچندن یاوری چقدقدنصکره یمورطه یه اطلاق اولنور بعضلر دوه قوشنك یمورطه سنه
تخصیص ایلدیلر وتوغلغه یه دینور بیضة الحدید معناسنه جمعی ترائك وترِیك کلورهاسز یقال اقتحم فی المعرکة
وعلی رأسه تریکة ای بیضة الحدید وخرماسی سلکلمش صالقمه دینور التّرکة تمره وزننده بودخی یاوریسی
چقمش یمورطه یه وتوغلغه یه دینور جمعی ترك در هاسز وفی الحدیث جاء الخلیل علی نبینا وعلیه السلام الی مکة
یطالع ترکته ای هاجر وولدها اسمعیل ولوروی بکسر الراء کان وجها بمعنی الشیء المتروك یعنی تمره وزننده روایته
کوره مرادها جرایله حضرت اسمعیل در ترك اولنان بیضة نعامه یه تشبیه اولنمشدر وفرحه وزننده روایته کوره
مفعول معناسنه درکه شیء متروك دیمك اولور وترکه اورنه بویلو خاتونه دینور یقال تزوّج ترکة ای امرأة ربعة
التّریك امیر وزننده بمعنی اکل اولنمش صالقمه دینور یقال مافیها الا تریك ای عنقود اکل ما علیه وخرماسی سلکلمش
داله دینور روضة التریك بمنده برمرغزار اسمیدر المتارکة مفاعله وزننده برنسنه یی حالی اوزره ترك ایلمك
وترك ایدشمك معنازینه واحد ومشارکت ایچون اولور یقال تارکه وتارکه البیع وقولهم لابارك الله فیه ولا تارك
ولا دارك اتباع التّرك تانك ضمیله ناسدن برجنس درعرب وروم کبی جمعی اتراك در بونلر ترك بن یافث نسلندندر
بنورکان عثمان وزننده واسط شهرنده براهل بیت یعنی برخاندان ودودمان در ابو التریك الاطرابلسی ومحسن بن
تریك که زبیروزننده لردر محدثلردر ترکه تانك ضمیله بررجل اسمیدر وزید وبرید ابنا ترکی شاعرلردر مؤلف اسم
فعل امر اولان تراك لفظندن که قطام وزننده در سکوت ایلدی وبو اترك معناسنه در قال فی الاساس تراك تراك
صحبة الاتراك التّرنوك نونله عصفور وزننده خیره جوره آدمه دینور یقال رجل ترنوك ای حقیر مهزول التّك
شك وزننده برنسنه یی کسمك یاخود چکنیوب پاره لمق معناسنه در یقال تك الشیء تکا من الباب الاول اذا قطعه
اووطئه فشدخه ونبیذ وشراب آدمی کرکی کبی سرخوش ایلمك معناسنه در یقال تك النبیذ فلانا اذا بلغ منه التکتکة
زلزله وزننده تك ایله معنای اولده مرادفدر یقال تکتك الشیء بمعنی تکه التّاك تشدید کافله آرق بیتاب آدمه
دینور یقال هو تاك ای مهزول واولو محل کسیه دینور یقال رجل تاك ای هالك بونلر ومعنای آتی قطع معناسندن
نسب اوزره در واحمق ونادانه دینور جمعی تاکون وتکّکه کلور فتحاتله وتکاك کلور زهاد وزننده وتکك کلور صرد
وزننده التّکوك قعود وزننده برکسه احمق اولمق معناسنه در تقول تککت یا فلان تکوکا من الباب الثانی
ای کنت تاکا التّکّة تانك کسریله اوچقوره دینور شلوار بند معناسنه وبو قطع معناسندندر جمعی تکك کلور
عنب وزننده یقال حل تکته ای رباط السراویل الاستکاك طونه وشلواره اوچقور کچورمك معناسنه در یقال
استك التکة اذا ادخلها فی السراویل التّمك تانك فتحیله والتّموك قعود وزننده دوه نك اورکجی کرکی کبی
بویلنوب وصمصیق طقناز اولمق معناسنه در یقال تمك السنام تمکا وتموکا من الباب الاول والثانی اذا طال وارتفع وتروّی
واکتنز التّامك وجه مذکور اوزره اولان اورکجه دینور واورکجی بیوك ناقه یه دینور الاتماك همزه نك کسریله
ناقه یی چایرسمورتمك معناسنه در یقال اتمك الکلأ الناقة اذا اسمنها تامك هاجر وزننده محمد بن یوسف السمرقندی
نام محدّثك جدّی اسمیدر التّانك صاحب وزننده بك احمق آدمه دینورکه سمه تعبیر اولنور یقال احمق تائك
ای شدید الحمق التّیوك قعود وزننده بر آدم سمه اولمق معناسنه در یقال تاك الرجل یتیك تیوکا اذا کان تائکا
الاتاکة همزه نك کسریله قیل بولمق معناسنه در یقال اتاك الشعر اذا نتفه فصل الثاء المثلثة الثّك
شك وزننده سیر وسیاحت ایلمك معناسنه در یقال ثك فی الارض ثکا من الباب الاول اذا ساح الثکثکة

زلزله وزننده برکسه نادان اولمغله ناسله دائما عربده وغوغا ایلمك معناسنه در یقال ثکثك الرجل اذا حمق
وعربد وثکثکه اسم اولور شاشقین وچولپه عورته دینور یقال هی ثکثکة ای رعناء فصل الجیم
جرکان سحبان وزننده اصفهان قضاسنده برقریه در محدثیندن ابو الرجاء محمد بن احمد آندندر
الجرعکبك والجرعکوك فتحتینله وعینلرك سکونیله بك اویومش قویی یوغرده دینور تقول اطعمنی
الجرعکبك والجرعکوك ای اللبن الرائب الثخین الجکجکة جیملرك فتحیله دمورلری برینه
طوقندقده ظهور ایدن صوتدن حکایه در جنك جیمك فتحیله بررجل اسمیدر ظاهرا عجمیدر زیرا جنك فارسیده
حرب معناسنه جیکان جیمك کسریله فارسده برموضعدر ومحمد بن منصور بن جیکان محدثلرکه ایدر
فصل الحاء المهملة الحبك حانك فتحیله برنسنه یی پك بغلیوب محکم قلمق معناسنه در یقال حبکه حبکا
من الباب الاول والثانی اذا شده واحکمه وجلاه ایشلدیکی ثوبده اثر صنعتی کوزل ایلمك یعنی نقه لو متین وزیبا
طوقیوب کوزل زمانلر طرح ایلمك معناسنه در یقال حبك الحائك الثوب اذا احسن اثر الصنعة فیه واجاد نسجه
مؤلف بونی تکرار ایلمشدر وکسمك معناسنه در یقال حبکه اذا قطعه وبیون اورمق معناسنه در یقال حبك
عنقه اذا ضربها وضرطه لمق معناسنه در یقال حبك بالمرأة اذا حبق واشترا اولنان شیئی مشتریدن کیرو
ردّ ایلمك یاخود مشتری بایعه ردّ ایلمك معناسنه در یقال حبك فلانا فی البیع اذا ردّه الاحتباك افتعال وزننده
بودخی جلاه ثوبی کوزل زمانلر طرحیله خوب ومحکم طوقیمق معناسنه در یقال احتبك الحائك الثوب اذا اجاد
نسجه ودیزلری دیکوب جامه سنی صرتنه واباقلرینه صاروب اوتورمق معناسنه درکه درویشان اصطلاحنده
کنده کیرمك وکره کیرمك تعبیر اولنور یقال احتبك بازاره ای احتبی مترجم دیرکه اهل بیان صنایع بدیعه دن
احتباك صنعتی معنای اولدن اخذ ایلدیلر زیرا جلاه ثوبی صیق ومتین طوقیغله خیوط ارالقلرنی سدّ ایدوب
وزائد حسن ورونق ولطافت ایداع ایلدیکی کبی متکلم دخی مواضع حذفه محذوفلر وضع ایله کلامی ملتئم ایدوب مطلب
ایجاز ولطافت وحسن افاده ایله زیبا ور ونقدار ایدر زیرا احتباك ثانیده نظیری اثبات اولنان لفظی اولدن
واولده نظیری مثبت اولنانی ثانیدن حذف ایلمکدر کذلك ایکی جمله ذکر اولنه که هر برنده آخره متقابل کلمه
اولمغله هر برندن آخرده ذکر اولنانك ضدّنی حذف ایلمکدن عبارتدر وبو صنعتی متأخرین اختراع ایلمشدر
حتی ابتهالله نباتا قول شریفنی احتبا که حمل ایلدیلر فلیحفظ الحبیك امیر وزننده والمحبوك کوزل طریقه لر
وزمانلر ایله صنعتلو محکم طوقنمش قماشه دینور ومحبوك قویّ البنیه توانا آته وصف اولور یقال فرس محبوك
ای قویّ الحبکة غرفه وزننده شلوارك اوچقورلغنه دینور حجزه معناسنه وکرکبی بله بغلدقلری ایپه دینور
وشول قایشه دینورکه انکله بالانك صاغلوصو للوغر اضیف دیدکلری اغاجلره بالانك باشنی چکوب صرارلر جمعی
حبك کلور صرد وزننده التحبك تفعل وزننده بلنه حبکه یی چکوب بغلمق علی قول جامه سنی قاوشدروب
صارلمق معناسنه در یقال تحبك الرجل اذا شدّ الحبکة اوتلبب بثیابه وخاتون نطاق قوشنمق معناسنه در
یقال تحبکت المرأة اذا انتطقت بنطاقها الحباك کتاب وزننده بودخی سمرك ایکی طرفلو اغاجلرنی باشنه
صاردقلری قایشه دینور جمعی حبك کلور کتب وزننده وحباك الحمام کوکرجین قنادلری اوزره اولان سیاه سیاه
اوزونجه نقشلره اطلاق اولنور الحبك ضمتینله قوملقده اولان زه کبی اوزون اوزون قیورم طرزنده طریقه لره
دینورکه روزکار سهولتلوجه اورمغله پیدا اولور کذلك دکز وسائر صوا اوزره اول رسمه پیدا اولان یول یول مخیل آق
طریقه لره دینور مفردی حباك در کتاب کبی یقال للریح فی الرمل والماء حبك ای حروف وطرائق وپك
قیور جقدن قاورلمش کبی شکن شکن اولان صاچه دینور یقال فی رأسه حبك ای شعره جعد متکسر وحبك السماء
فلکده کواکبك سیر ایتدکلری طرائق ومدار اتدن عبارتدر یقال حبك السماء ای طرائق النجوم بونك مفردی
حبیکه در قال الشارح ومنه قوله تعالی والسماء ذات الحبك ای الطرائق فمن الناس من تصوّرها منها الطرائق
المحسوسة بالنجوم والمجرة ومنهم من اعتبر ذلك بما فیها من الطرائق المعقولة المدرکة بالبصیرة وسبیکه کبی حبیکه
صاچ طونامنده اولان شکنه دینور ودمور توغلغه ده زه کبی کورینن طریقه یه دینور بونك جمعی حبك در هاسز
وحبائك وحبك در ضمتینله الحبکة فتحاتله اصمه اوجه سنه دینور حبك دخی دینور هاسز وبولامله حبله دن
مصحف دکلدر وسویق دانه سنه دینور عبکه ده لغتدر ذو الحبکه عبیده یاخود عبدة بن سعدی النهدی لقبیدر
الحبك حدب وزننده لئیم وناکسه دینور یقال رجل حبك ای لئیم الحنك عتلّ وزننده تند وشدید آدمه دینور
یقال رجل حبك ای شدید التحبیك محکم بغلمق معناسنه در یقال حبکه اذا اوثقه وبرنسنه یه اوزون اوزون

يوللر ايلمك معناسنه‌در يقال حبك فيه اذا خلط المحبك معظم وزننده پك قبورجق صاچه اطلاق اولنور كما جاء في صفة الدجال محبك الشعر اى مجعده ويروى حبك الشعر بضمتين بمعناه الحبك جعفر وزننده والحباك علابط وزننده جوره كسيه دينور الحبركى فتحتيله وقصر ايله اسم جمعدر قوم هلكى معناسنه‌در كه هلاك اولان طائفه وجماعتدن عبارتدر ومفرداولور كنه ديدكلرى بوجكه دينور قراد معناسنه مؤنثى حبركاة‌در وقات قات صيق وقالين سحابه دينور و برى برى اوزره يغلمش قوم يغنه دينور و بوغون بيونلى آدمه دينور يقال رجل حبركى اى الغليظ الرقبة وشول اياقلرى فرسز وضعيف آدمه دينور كه اياقلرينك فرسزلكندن مقعد كبى حركت ايدر اوله يقال رجل حبركى اى الضعيف الرجلين كانه مقعد لضعفهما و بلندن يوقريسى اوزون واياقلرى قصه انسان وحيوانه دينور يقال هو حبركى اى الطويل الظهر القصير الرجلين و بو حبركى لفظنك الفى تأنيث ايچوندر يعنى غير منصرفدر وبعضا تنوين الحاق اولنور انصرافله الحتك فتك وزننده والحتكان فتحاتله آدملرى صيق صيق آنه‌رق تيز تيز يورمك معناسنه‌در يقال حتك الرجل حتكا وحتكانا من الباب الثانى اذا مشى وقارب الخطو مسرعا و برنسنه‌يى جد ايله اراشدرمق معناسنه‌در يقال حتك الشىء اذا بحثه وقوش طپراغى ياقوملغى اشنوب بوه ايلمك معناسنه‌در يقال حتك النعام الرمل اذا فحصه وتوجه ايلمك معناسنه مستعملدر تقول لا ادرى اين حتكوا اى اين توجهوا التحتك تفعل وزننده بو دخى آدملرى صيق صيق آنه‌رق تيز تيز يورمك معناسنه‌در يقال تحتك الرجل اذا مشى وقارب الخطو مسرعا الحوتكى جوهرى وزننده چلسز جوره اوله‌رق جوجه آدمه دينور حوتك دخى دينور وحوتكى پك پك طعام اكل ايدن اذعانسزه دينور يقال رجل حوتكى وحوتك اى قصير ضاو يقال حوتكى اى الشديد الاكل الحوتكية جوهريه وزننده بر درلو دلبند و عمامه صارنشه دينور كه عربلره مخصوصدر ومنه الحديث كان رسول الله عليه السلام يخرج وعليه الحوتكية وهى عمة تعممها العرب شارح ديركه حوتك نام كسيه منسوبدر الحونكة دحرجه وزننده والحنكى زمكى وزننده بو دور آدمك يوريشنه دينور يقال يمشى الحوتكة والحنكى اى مشية القصير الحواتك علف وغدالرى كنز وناخوش دابه‌لره دينور ودوه قوشنك ياوريلرينه ياخود خرده نوعنه دينور الحتك فتحتيله بو دخى دوه قوشى ياوريلرينه ياخود خرده‌لرينه دينور الحرك جعفر وزننده خرده كوده‌لو جوره آدمه دينور يقال رجل حرمك اى الصغير الجسم الحرك ترك وزننده والحركة بركه وزننده قملدامق ودپرنمك معناسنه‌در يقال حرك الرجل حركا وحركة من الباب الخامس ضد سكن وحرك برآدم ذمتنده اولان حقى ادادن امتناع ايلمك معناسنه‌در يقال حرك الرجل حركا من الباب الاول اذا امتنع من الحق الذى عليه و برآدمك اموزى باشنه اورمق معناسنه‌در يقال حرك فلانا اذا اصاب حاركه التحريك دپرتمك وقملداتمق معناسنه‌در التحرك تفعل وزننده مطاوعيدر تقول حركته فتحرك الحراك سحاب وزننده اسمدر پرنشه وقملدى يه دينور جنبش معناسنه يقال ما به حراك اى حركة المحراك محراب وزننده آتش تحريك ايدوب اوچره جك كوسكى يه دينور المحرك مقعد وزننده بيونك يوقرى كله طرفندن كوكنه دينور يقال ضربه محركه وهو اصل العنق من اعلاها الحارك اعلى الكاهل اسميدر كه ارقه‌ده يغرينك اوست يانيدر كورك كمكلرينك ملتقاسيدر واموز باشلرينك ارالغيدر تركيده چكين تعبير اولنور جيم فارسى وكاف فارسى مكسورتيله ايكى طرفنده ايكى حارك اولور كه كورك باشلرى اوله جقدر ايكى كوركى اورادا قاوشور وحارك فى الاصل ذو حركه معناسنه اولوب بعده عضومز بورده اسم اولدى كاهل كبى يقال حمل على حاركه اى اعلا الكاهل وشول يومر بچه‌كه كه دينور كه آتك كوركى باشنك ايكى طرفنده اولور وآتك اموزلرينه قريب بيوندن ابتدا ايلسى يرينه دينور كه راكب الله اكا ياپشوب ركوب ايدر الحركوك عصفور وزننده يغرنى يه دينور كاهل معناسنه الحركك حانك وكافك فتحيله اويلق باشنده اولان سيورى كميكه دينور جمعى حراكك وحراكيك‌در الحريك امير وزننده بى رجوليت آدمه اطلاق اولنور تفأول قيلندندر يقال رجل حريك اى عنين وشول آدمه دينور كه بلى پك ضعيف اولمغله يوردكن نبات كوكى كبى كويا كه يردن قوپار صورتنده اوله مؤنثى حريكه‌در يقال رجل حريك وامرأة حريكة اى ضعيف الخصر اذا مشى كانه يتقلع الحرك فتحتيله عنين اولمق معناسنه‌در يقال حرك الرجل حركا من الباب الرابع اذا صار حريكا المحترك محترق وزننده دائما دونك اموزى باشنه بنن آدمه دينور الحرك كتف وزننده ذكى وزيرك وجست وچالاك اوغلانه دينور يقال غلام حرك اى خفيف ذكى الحزك حانك فتحى وزايك سكونيله برنسنه‌يى صاروب بغلمق معناسنه‌در يقال حزكه حزكا من الباب الثانى اذا عصبه و برنسنه‌يى بريره قصوب صقشدرمق معناسنه‌در يقال حزكه اذا ضغطه

وبند ايلمك معناسنه‌در يقال حزكه بالحبل اذا شده الاحتزاك افتعال وزننده برنسنه ايله بغلنمق معناسنه‌در يقال احتزك بالثوب اذا احتزم الحسك فتحتيله دمورتيكنى ديدكلرى نباته دينور كه چوبان قالقدان دخى ديرلر ثمره‌سى قيونلرك يوكلرينه ايلشوب آيرلمز تركيده اكا يوتراق ديرلر و يپراغى رجله يپراغنه شبيه واندن خرده اولوب و يپراقلرى يانده‌قى وصيق ومثلث الشكل تيكنلرى اولور ثمرنى شرب كليتنده ومثانه‌ده اولان طاشلرى مفتت وعصاره ورقنى شرب قوت جماع ودفع عسر بول و يلان صوقمسى خصوصنده نافع و برخانه‌يه مطبوخنى سرپمك پيره قسمنى مهلكدر وحسك بركونه دمور چنكاله اطلاق اولنور كه بعينه دمور تيكنى طرزنده اوچ دانه سيورى مخلرى اولور جنكلرده خصوصا حصارلرده قلعه‌نك واوردونك دشمن كلجك يرلرينه آتارلر نه طرفندن آتسه‌لر حاجى ياتمز كبى البته اول مخلر ديك يوقرى كلور على الغفله كلدكلرنده آتلرك و پياده‌لرك اياقلرينه باتمغله بر خطوه ايلرى كزران ايده‌مزلر و بعضا سنين قاشندن دخى ايدرلر تركيده بوكه دخى دمور تيكنى وطموز اياغى تعبير اولنور فارسيده سپاخ دينور وحسك حقد وعداوت معناسنه‌در كه كين وطارلمق معناسنه‌در تقول حسك على حسكا من الباب الرابع اذا غضب وطوارلنمك معناسنه‌در يقال حسكت الدابة اذا قصمت الحسيكة سفينه وزننده والحساكة ثمامه وزننده والحسكة فتحاتله بونلرده كين وعداوته دينور تقول فى صدره على حسك وحسيكة وحساكة وحسكة اى حقد وعداوة وحسيكه كرپى‌يه دينور وطوارك يم طوتلمش ارپه‌سنه دينور الحسك كتف وزننده طارغين آدمه دينور يقال رجل حسك اى غضبان حسكان سحبان وزننده محدثيندن نيسابورى برجماعتك نسبلرى رجالندندر الحسكك زبرج وزننده كرپى‌يه دينور الحساكك هرشيئك خرده وكوچك اولنلرينه دينور الحسيك امير وزننده بودور آدمه دينور الاحساك همزه‌نك كسريله طواره يم طوتمق معناسنه‌در يقال احسك الدابة فحسكت اى اقصمها فقصمت الحسيكة جهينه وزننده مدينه‌ده برطاغك اوجنده برموضع آديدر حسك حانك ضميله اساميدندر عبد الملك بن حسك محدثيندندر الحشك حانك وشينك فتحيله ممه‌يه سود شدتله ادرار ايدوب اركلمك على قول ممه‌ده سود چابك طولمق معناسنه‌در يقال حشك اللبن فى الضرع حشكا من الباب الرابع اذا در سريعا اوهو سرعة تجمع اللبن فى الضرع ويايى شدتله قوروب چكمك معناسنه‌در يقال حشك القوس اذا نزعها شديدا وطواره يم ايله يملنمك معناسنه‌در مهمله‌ده لغتدر الحشك حانك فتحيله ناقه‌نك سودى چوغلسون ديو صاغمیوب ترك ايلمك معناسنه‌در يقال حشك الناقة حشكا من الباب الثانى اذا ترك حلبها حتى يجتمع لبنها وحشك وحشوك ناقه ممه‌ده سودى كندى بركدرمك معناسنه‌در يقال حشكت الناقة لبنها اذا جمعته و بلودك يغمورى فراوان اولمق معناسنه‌در يقال حشكت السحابة اذا كثر ماؤها وخرمانك يمشى چوق اولمق معناسنه‌در يقال حشكت النخلة اذا كثر حملها وناس بركلك معناسنه‌در يقال حشك القوم اذا اجتمعوا وهارهار صولومق معناسنه‌در يقال حشك نفسه اذا علاه البهر وياى پك وصلابتلو اولمق معناسنه‌در يقال حشكت القوس اذا صلبت الحشوك صبور وزننده ممه‌سنده سودى تيز بركدرن ناقه‌يه دينور الحاشك ميوه‌سى كثير اولان خرما اغاجنه دينور يقال نخلة حاشك اى كثيرة الحمل وصلابتلو يايه دينور يقال قوس حاشك اى صلب و پيدرپى متتابع نسنه‌يه دينور يقال جاؤا حاشكا اى متتابعا الحواشك مختلف اسن يللره دينور على قول سرت وشديد ياخود آهسته جه اسن يللره دينور يقال رياح حواشك اى مختلفة اوشديدة اوضعيفة شارح ديركه حشك لفظنك برمعناسى دخى بودر حواشك كه مفردى حاشكه‌در آندندر حشاك شداد وزننده برنهرك آديدر الحشاك سحاب وزننده اناسى اتمسون ديو اوغلاغك آغزينه بغلدقلرى اغاجه دينور كه اسنك تعبير اولنور الحوشكة جوهره وزننده قوناغك بر كوشه‌سندن ايشيديلان سسه دينور تقول سمعت حوشكة وهو ما تسمعه فى ناحية من الدار والمنزل الحشكة فتحاتله جماعت معناسنه‌در يقال جاؤا بحشكتهم اى بجماعتهم الحشيكة حسيكه وزننده ومرادفيدر و بو ابو زيد روايتيدر الاحشاك همزه‌نك كسريله طواره يم ويرمك معناسنه‌در يقال احشك الدابة اى اقصمها فحشكت كما ذكر الحفلكى حبركى وزننده ضعيف البنيه جوره آدمه دينور الحفنكى حفلكى وزننده ومرادفيدر پس الفلرى الحاق ايچوندر يقال رجل حفلكى وحفنكى اى ضعيف الحك شك وزننده اجرامدن برنسنه‌يى ديكر نسنه‌يه شدتله سورتمك معناسنه‌در يقال حك الحجر بالحجر حكا من الباب الاول اذا امره عليه صكا و بدن كچشوب قاشندرمق معناسنه‌در تقول حكنى رأسى اى دعانى الى حكه مؤلف بوراده تشويش وتفريطا اوزره رسم ايلمشدر زيرا المهمات سائره‌ده حك قازيمق وقاشيمق معنالريله منصوصدر ازجمله مقدمة الادبده تراشيدن وخاريدن تعبيرلريله مفسر واساسده ماحك جلدك مثل ظفرك

واحكنى راسى فحككته وبى بزه تحكنى عبارتيله مرسوم ومصباحده حككت الشئ قشرته عنوانيله مرقومدر
وسائرلرده دخى بو رسمه درمؤلف معناى اولى رسم ايتدكدنصكره واحتك رأسى وحكنى واحكنى واستحكنى اى دعانى
الى حكه عبارتيله رسم ايلمكله احتكاك بكشمك وقاشنمق وقازنمق معنالرينه اولوب حك واحكاك واستحكاك
قاشندرمق معناسنه اولمش اولور نهاية الامر قازيمق وقاشيمق معناسنى دعانى الى حكه تفسيرنده بالاشاره بيان
ايتمشدر مادّه ايسه معناى مز بورده مستقل اولوب اندن فروعات تفرع ايلدى وكمال ايجازدن مكركه معناى اول تحتنه
ادراج ادعاسنده اوله كه طرنغى عضوه سورتمك اولور بيان لغت معرضنده بو وتيره ايسه ناملايمدر والحاصل حك
قازيمق وقاشيمق معناسنه در مؤلفه كوره قازندرمق وقاشندرمق معناسنه ده اولور كه بكشمك لازميدر وقالديكه
بوراده عباره اساسك عبارهسى كبى دعانى الى حكه فحككته اولوب قلم ناسخدن فحككته لفظى ساقط اولمق دخى
ملحوظدر وحك صدر ريب وكمان واثم وخلجان قلب مقولهسى درونه تاثير ايدن حالاتدن عبارتدر ومنه تقول
ماحك فى صدرى كذا اى لم ينشرح له صدرى يعنى كان فى قلبى شئ من الشك والريب ويقال حك فى صدرى
اى عمل فى صدرى ودائما شر وشور وفتنه احداثنه سبب اولان آدمه حك الشر وحكاك الشر اطلاق ايدرلر
كتاب وزننده يقال انه حك الشر وحكاكه اى يحاكه كثيرا يعنى يحدثه الاحتكاك افتعال وزننده بكشمك
معناسنه در تقول احتك رأسى اى دعانى الى حكه وبرنسنهيه سورتنوب وقاشنمق معناسنه در او بوزك اغاجه
سورتنوب قاشنديغى كبى يقال احتك به اذا احتك نفسه عليه ودرونده برنسنه تأثير وخلجان ايلمك معناسنه مستعملدر
تقول احتك فى صدرى اذا عمل الاحكاك همزهنك كسريله بو دخى قاشندرمق معناسنه در تقول احكنى رأسى
اى دعانى الى حكه وقلبه برنسنه خلجان ويرمك معناسنه در تقول احك فى صدرى اذا عمل الاستحكاك
احكاك ايله معناى اولده مرادفدر تقول استحكنى رأسى اى دعانى الى حكه الحكة حانك كسريله والحكاك غراب
وزننده اسملردر بكيكه دينور يقال به حكة وحكاك اى داء يحك منه كالجرب وحكاك بورق اسميدر كه بورهدبدكلرى
نسنهدر الحك حانك كسريله شك وكمانه اطلاق اولنور قلبى قازيديغيچون يقال فى صدرى منه حك اى شك
التحاك تفاعل وزننده ايكى نسنه برى برينه طوقنوب بكديكرى صيروب قازيمق معناسنه در يقال تحاكا
اذا اصطك جرماهما فحك كل الاخر المحاكة برى بريله برابرلك ادعاسيله يارشمق معناسنه مستعملدر يقال حاكه
اذا باراه الحكاكة ثمامه وزننده ايكى سرمه طاشنى برى برينه سورتمكله ارالرندن نشاره كبى حاصل اولان سرمهيه
دينور وقازينوب ويرداخت اولنان نسنهدن دوكيلان خرده وبومشق قازنتىيه ودوكنتىيه دينور الحكاكات
حانك فتحى وكافك تشديديله حكاكهنك جمعيدر قلبه خلجان ويرن وساوس واوهامه اطلاق اولنور ومنه واياكم
والحكاكات اى الوساوس الحكك ضمتيله اصحاب شر وفتنهيه اطلاق اولنور وحوايج ومهمات طلبنده
الحاح وجد واقدام ايدن كسهلره اطلاق اولنور يقال هم حكك اى ملحون فى طلب الحوايج مفردلرى حاك در
الحكك فتحتيله رخامه شبيه برنوع آق طاشه دينور بو طاش آق وبومشق اولور عرب بستان طرفلرنده حوارى
تعبير ايدرلر وحكك اموزلرى اويناده رق بودور آدمك يوروبشى كبى يوريمكه دينور يقال بمشى الحكك وهومشية
يتحرك كتفية القصير يحرك منكبيها وحكك اسم اولور برنسنهيى رفق ولطافتله يونمغه وپرداخت ايلمكه دينور
وطوارك اياغى قبارلنمق معناسنه در يقال حككت الدابة حككا من الباب الرابع اذا نحتت قوائمه خفبا
المحكك تحكيكدن كه سورتوب قاشيمق معناسنه در اسم مفعولدر * ومنه الجذل المحكك * وبوشول دير كه دينور كه
دوه اغيللرنده ديكرلر بكيك اولان دوهلر اكا سورتنوب قاشنورلر ومنه المثل * انا جذيلها المحكك * حباب بن
منذر سقيفة بنى ساعدهده مشورت اثناسنده كندى رأى وتدبيرنى ترجيحله عربيفلك معرضنده * انا جذيلها المحكك
وعذيقها المرجب * ديمكله من بعد مثل اولدى جذيل جذلك مصغريدر وعذيق عذقك مصغريدر تعظيمى
متضمندر وعذيق مرجب شول خرما دالنه دينور كه طباق اورلمغله متانت واستحكام پيدا ايلمش اوله يعنى خلقك
شفاى صدرى وتمشيت امورى بنم رأى وتدبيرمه منوطدر كه بيلكيج باشلرى بنم ديمكدر الاحكاك همزهنك
فتحيله حاك لفظندن جمعدر قازيجى وقاشيجى معناسنه در ومنه يقال ما انت من احكاكه اى من رجاله يعنى سن
بو خصوصك تمشيتنه اهل وجسبان دكلسين الحكيك امير وزننده قازنمش آشنمه دينور وبومناسبتله كثرت
مشى سببيله فرسوده اولمش طوغنه اطلاق اولنور يقال كعب حكيك اى محكوك وقبارلنمش آت طرنغنه
دينور يقال حافر حكيك اى منحوت ولطافتله پرداخت اولنمش نسنهيه دينور يقال شئ حكيك اى منحوت
خفيا وطرنقلرى قبارلنمش آته دينور يقال فرس حكيك اى منحت الحافر الاحك بو دخى قبارلنمش آت

طرنغنه وصف اولور يقال حافر احك اى منحوت واغزنده ديشلرى قالمامش آدمه دينور يقال رجل احك
اى لاسن فى فمه الحاكة ديشه اطلاق اولنور التحكك تفعل وزننده برآدمه شر وشور ايچون تعرض ايدوب
شر كير اولمق معناسنه مستعملدر يقال فلان يتحكك بك اى يتعرض لشرك الحلكة حانك ضميله والحلك
فتحتيله پك سياهلغه دينور يقال فيه حلكة وحلك اى شدة السواد وحلكه لساننده اولان عجمه لكه دينور حلكه
معناسنه كويا كه مقلوبدر يقال فى لسانه حلكة اى حكلة وبرجنس خرده جانوره دينور كه بالق صويه طالديغى كبى
قوملغه طالوب كيدر على قول كرتنكله انواعندندر وحلك فتحتيله مصدر اولور پك سياه اولمق معناسنه يقال
حلك الشئ حلكا من الباب الرابع اذا اسود شديدا وحلك الغراب قرغهنك منقارينه ياخود سياهلغنه دينور
يقال لونه اسود مثل حلك الغراب اى حنكه اوسواده الحالك نسب اوزره اسم فاعلدر پك سياه نسنهيه دينور
المحلولك اسم فاعل بنيهسيله والحلكلك قذعمل وزننده والحلكوك عصفور وزننده والحلكوك قربوس
وزننده والمحلنكك والمستحلك اسم فاعل بنيهلريله بونلرده پك سياه اولان شيئه دينور وبونلر اتباع دكلدر
يقال شئ واسود حالك ومحلولك وحلكلك وحلكوك وحلكوك ومحلنكك ومستحلك اى شديد السواد الحلكاء
حانك ضمى وفتحيله والحلكاء غلواء وزننده والحلكى حانك ولامك ضمى وكاف مشددهنك فتحيله غلى
وزننده بونلرده حلكه كبى برجنس كرتنكلهيه دينور الحمك فتحتيله مطلقا خرده وكوچك جوره نسنهلره دينور
مفردى حمكهدر وكهلهزه دينور ورذال ناسه اطلاق اولنور يقال هم حمك اى رذال وخرده قرنجهلره دينور
وسوداميرقوز يلره دينور وخاصه بغرتلق قوشنك ودوه قوشنك جورهلرينه دينور وبرنسنهنك اصل وطبعنه دينور
يقال كريم الحمك اى كريم الاصل والطبع وبو اسز بيابانلرده بيلمهرك رهبرلك ايدن نادان قولاغوزلره دينور يقال
ذهبوا بدلالة الحمك اى الادلاء الذين يتعسفون الفلاة الحمكة هايله مفرديدر وچركين وبدانداملو بودور عورته
دينور وحمك محدثيندن ابراهيم بن على بن حمك الحمكى جدينك لقبيدر الحنك حانك فتحيله اوكجه قلاغوزلق
ايدوب كتمك معناسنه در يقال حمك فى الدلالة حمكا من الباب الرابع اذا مضى حماك سحاب وزننده بمنده
برحصن آديدر الحنك فتحتيله اغزك ايچ يوزندن سقف اعلاسنك ايچ يوزيله چكه ككلرينك اوكلرينك اوجلرندن
اشاغيجه اولان عضوه دينور كه مراد اغزك تماما سقف اعلاسيدر فارسيده كام وتركيده دماق تعبير اولنور
بعض نسخهده اوالاسفل واقع اولمغله اكا كوره اولفظى تنويع اولوركه اغزك سقف اسفلنده حنك دينور ياخود
واونسخه سنه كوره والاسفل من طرف مقدم اللحيين مفهومندن مراد سقف اسفل اولور كه سقف اعلايه وسقف
اسفله ده حنك دينور وبو پك ملايمدر زيرا لسانمزده يوقريسنه اوست دماق واشاغيسنه آلت دماق تعبيرى
واردر لكن زمخشرى اساسده ومقدمة الادبده وهوسقف اعلى الفم عنوانيله تصريح ايلمكله ترجمهده
بو معنا تقديم اولندى وحنك لفظنك جمعى احناك در وحنك كوچراولو اولوسه دينور كه اغرادقلرى يرلرى رعى ايدهرك
كيدرلر يقال هم حنك واحناك اى جماعة ينتجعون بلدا يرعونه وشول كوچك وبوكسك تپهلره اطلاق اولنور كوفه كبى
طاشى كبى يومشق وآق طاشلق اوله وبو اطلاق حنك سقف اعلايه اولنديغى تأبيدايدر وحنك يمنده عوالق
قبيلهسى يوردنده بروادى آديدر ومحدثيندن عامر اصفهانى لقبيدر وحنك الغراب قرغهنك منقارينه على قول
سياهلغنه اطلاق اولنور الحنكة فتحاتله يوكسك محلده اطرافنه مشرف قله كبى تپهيه دينور الحنك ضمتيله
رشد وفطانت اهلى خاتونه دينور اره دخى اطلاق اولنور يقال رجل وامرأة حنك اى لبيب وحنك محنك معناسنه در
كماسيذكر التحنيك بركسهنك دماغنى اوغمق معناسنه در يقال حنكه اذا دلك حنكه وخرما مقولهسنى
اغزده چينبوب چوجغك دماغنه چالمق معناسنه در يقال حنك الصبى اذا مضغ تمرا اوغيره فدلكه بحنكه
وعمر وزمان سببيله احوال وتقلبات كثيره تجربهسى آدمك عقل ورأى وفطانتنى مستحكم قلمق معناسنه مستعملدر
كويا كه فرس محنوك طرزنده مذلل ايدر يقال حنكته السن بمعنى حنكته كماسيذكر الاحناك همزهنك كسريله
بو دخى برآدمك طماغنى اوغمق معناسنه در يقال احنك فلانا اذا دلك حنكه وعمر وزمان سببيله تجارب احوال
آدمك رشد ورأينى استوار ايلمك معناسنه در يقال احنكته السن اذا احكمته التجارب وكيرو دوندرمك معناسنه در
يقال احنكه اذا رده المحنك منبر وزننده بواشه تعبير اتدكلرى ايپه دينور كه بواشمق
ايچون سركش دابهنك اغزينه بندايدرلر وحناك حنكه معناسنه در كه حانك ضميله در كماسيذكر وحناك
اساميدندر حناك بن سنه وحناك بن ثابت وابو حناك بنوابى بكر بن كلاب وابو حناك براء بن ربعى شاعرلردر
الحنك حانك فتحى ونونك سكونيله بواشيق ايچون طوارك اغزينه بواشه اورمق معناسنه در يقال حنك الفرس

حنكا من الباب الثاني والاول اذا جعل في فيه الرسن و برنسنه‌يي كركي كبي فهم واتقان ايلمك معناسنه‌در يقال
حنك الشيء اذا فهمه واحكمه وخرما مقوله‌سني اغزده ازوب پرمقله كوچك چوجغك طماغنه چالمق معناسنه‌در
كرك ابتدا اطعامه آلشدرمغه بشلدقده اولسون كه ابه قادينلر آغز آچمه تعبير ايدرلر وكرك آلشدقدنصكره اولسون
يقال حنك الصبي اذا مضغ تمرا وغيره فدلكه بحنكه و برآدم معمر اولمغله تقلبات كثيره تجربه‌سي رأي وانديشه‌سني
وعقل ورشدني متين واستوار قلمق معناسنه‌در يقال حنكته السن فلانا اذا احكمته التجارب بو معناده فتحتينله‌ده
لغتدر الاحتناك افتعال وزننده بودخي بواشيق ايچون آتك اغزينه بواشه گچورمك معناسنه‌در يقال احتنك
الفرس بمعنى حنكه واحتناك السن معمر آدمي تجربهٔ احوال زمان متين الرأي قلمق معناسنه‌در يقال احتنكته
السن بمعنى حنكته وبركسه اوزره غالب ومستولي اولمق معناسنه مستعملدر معناي اولدن مأخوذدر يقال
احتنكه اذا استولى عليه وچكركه برده اولان نباتاتي سپوري يمك معناسنه مستعملدر يقال احتنك الجراد الارض
اذا اكل ماعليها و برآدمك بالجمله مالني اخذ ايلمك معناسنه مستعملدر يقال احتنك فلانا اذا اخذ ماله كله المحنوك
والمحنك معظم وزننده اغزده خرما مقوله‌سني ازوب طماغنه سوردكلري چوجغه دينور ومحنك معظم
وزننده ومحنك مكرم وزننده ومحتنك اسم فاعل بنيه‌سيله وحنيك امير وزننده كثرت تجارب احوال زمان
سببيله رشد ورأيي متين واستوار اولان آدمه دينور حنك دخي دينور كه ذكر اولندي يقال رجل محنك ومحنك
ومحتنك وحنيك وحنك اي محكم الرأي بالتجارب الحنكة والحنك حانك ضميله والحنك حانك كسريله اسمدر
تجربهٔ احوال سببيله عقل وفكرك متانت واستحكامنه دينور الاحنك افضل وزننده افعل تفضيلدر سائرلردن
ازيد اكول اولان دوه‌يه اطلاق اولنور يقال احنك البعيرين اي اشدهما اكلا وهو نادر لان الخلقة لايقال فيها ما افعله
يعني خلقت افعالندن فعل تعجب واول واديدن اولان افعل تفضيل وارد اولمز لكن شارحك بيانه كوره بو صيغ
تعجب ومفاضله دندر فعلي يوقدر الحانك حالك وزننده ومرادفيدر يقال اسود حانك اي حالك الحنكة غرفه
وزننده والحناك كتاب وزننده شول اغاجه دينور كه انكله سمرك صاغلو صوللو قاشنده اولان چوبلري بري برينه
ضم اولنور يا خود انلري بري برينه بناشدروب صاردقلري قايشه دينور وشول تخته‌يه دينور كه ناقه‌نك چكه‌سي
آلتنه رابب ايله بغليوب ايپك براوجني يكانه كوشكك يونه بند ايدرلر تا كه اكا يا قيلوب قبول ايليه الحنيكة سفينه
وزننده كوزل يشلو دابه‌يه دينور يقال دابة حنيكة اي الجيدة الاكل التحنك تفعل وزننده صارغك كلبني چكه
آلتندن كتوروب آلمق وجه اوزره صارغق معناسنه‌در يقال تحنك الرجل اذا ادار العمامة من تحت حنكه الاستحناك
برآدم قليل الاكل ايكن صكره‌دن شديد الاكل اولمق معناسنه‌در يقال استحنك الرجل اذا اشتد اكله بعد قلة
واغاج كوكدن آيريلوب قوپمق معناسنه‌در يقال استحنك العضاة اذا انقلع من اصله الحوك شوك وزننده
والحياك والحياكة حانك كسريله طوقومق معناسنه‌در و بو تركيب واوي و يائيدر و بوراده حياك وحياكه‌نك
اصلي واويدر يقال حاك الثوب يحوك حوكا وحياكا وحياكة اذا نسجه و برخاطره درونده يرلشمك معناسنه
مستعملدر تقول حاك الشيء في صدري اذا رسخ وحوك باذروج اسميدر كه تره خراساني ديدكلري بدر نباتدر
وسموز اوتنه دينور الحائك جلاهه دينور جمعي حاكه‌در قائد وقاده كبي وحوكه‌در فتحاتله مؤنثي حائكه‌در جمعي
حوائك‌در المحاكة ميمك فتحيله اسم مكاندر جلاه تزكاهنه دينور دستكاه معناسنه حاكه بلاد عذره‌ده بر وادي
آديدر المحوكة مقعده وزننده كه ذكر اولنان محاكه‌نك اصليدر تزكاهه دينور بو مناسبتله قتال ومحاربه‌ده
استعمال اولندي كويا كه قلچ تزكاهيدر ومنه تقول تركتهم في محوكة اي قتال الحيك حانك فتحيله والحيكان
فتحاتله بودخي طوقومق معناسنه‌در يقال حاك الثوب يحيك حيكا وحيكانا اذا نسجه وصالني صالني يوريمك
على قول وجودني واموزلرني اويناده‌رق يوريمك معناسنه مستعملدر حياكت هنكامنده‌كي اوضاع كبي يقال
حاك الرجل اذا تبختر واختال او حرك منكبيه وجسده في مشيه وحيك برسوز درونه ايشلمك كذلك قلچ ضربه‌يه
ايشلمك معناسنه مستعملدر يقال حاك القول في القلب حيكا اذا اخذ وحاك السيف اذا اثر وكسمك معناسنه
مستعملدر كه تأثيرك لازميدر يقال حاكت الشفرة اذا قطعت الحائك والحياك شدّاد وزننده جلاهه
دينور مؤنثي حياكه‌در الحيكى جمزى وزننده والحيكانة حانك فتحي وكسري والحيكانة حانك ضمي و يانك
فتحيله بونلرده مؤنثلردر صالني صالني يا خود اموزلرني وكوده‌سني اويناده‌رق يورين عورته دينور الاحاكة
همزه‌نك كسريله بودخي تأثير ايلمك معناسنه‌در يقال احاك السيف اذا اثر وكسمك معناسنه‌در يقال احاكت الشفرة
اذا قطعت ويقال ما احاكه السيف اي ما احاك فيه حيك فتحتينله اسمادندر نصر ومحمد ابنا حيك محدثلردر

حيكان غيلان وزننده نيسابورده امام اهل حديث وابن امام اولان يحيى بن محمد بن يحيى الذهلي لقبيدر
الحييكة مصغر بنيه‌سيله طقناز و يومري بودور عورته دينور يقال امرأة حييكة كيكة اي قصيرة مكتلة الاحتباك
افتعال وزننده كنده كيرركبي جامه‌سنه صارلمق معناسنه‌در احتباك دخي بو معنايه‌در يقال احتبك بثوبه اذا احتبى به
فصـــل الخاء المعجمة خبك فتحتينله وثيرابن المنذر نام محدثك جدي اسميدر خبنك سمند وزننده
بلخ قضاسنده برقريه‌در الخرك خرق وزننده لج واصرار ايلمك معناسنه‌در يقال خرك فيه خركا من الباب
الرابع اذا لج خارك هاجر وزننده بحر فارسده برجزيره آديدر خركان فتحاتله بخاراده برمحله آديدر خسك
خانك ضميله عبد الملك نام محدثك جدي اسميدر خشك خانك ضميله محمد بندن اسحق بن عبد الله النيسابوري
لقبيدر وداود مفسرك پدري اسميدر وابراهيم بن حسين بن خشكان كه عثمان وزننده‌در واعظ مشهوردر اشبو
خشك لفظي فارسيده قوري‌يه دينور خاشك التقاء ساكنينله مكران ايالتنده بر بلده آديدر فصـــل الدال المهملة
الدباكة ثمامه وزننده كرنافه معناسنه‌در كسلمش بداغك اغاجده قلان كتوكنه دينور الدرك فتحتينله
برآدمك آردندن يتشمكه دينور لحاق معناسنه اسمدر قال الشارح ومنه الحديث اعوذبك من درك الشقاء اي لحاقه
وتبعه معناسنه‌در كه طلبندن صاحب حق اولان آدمك خالي اولمديغي نسنه‌دن عبارتدر ضمان كبي بونده رانك
سكونيله ده لغتدر ومنه يقال ما ادركك من درك فعلي خلاصه وهو اللحق من التبعة ودرك هر نسنه‌نك نهايت قعرينه
دينور جمعي ادراكدر يقال بلغ الغواص درك البحر اي اقصى قعره وشول ايپ پاره‌سنه دينور كه قوي ايپنك
قوغه‌دن طرفنه بند والحاق ايدرلر تا كه صويه اول پاره كلوب اصل ايپ صويه كلميوب چوريمكدن محفوظ اوله ودرك
اشاغي‌يه طوغري اولان طبقه‌يه و پايه و مرتبه‌يه دينور نته كه درج يوقري‌يه اولاندن عبارتدر جمعي دركات كلور
بو جهتله مراتب جنتدن درجات ايله ومنازل اهل جهنمدن دركات ايله تعبير اولنور يوم الدرك اوس ايله خزرج
ميانندده بريوم معروفدر الادراك همزه‌نك كسريله ايرشمك و يتشمك لحوق معناسنه‌در يقال ادركه اذا لحقه
و برنسنه‌نك وقتي ايريشوب درجهٔ كمالني بولمق معناسنه مستعملدر يقال ادرك الشيء اذا بلغ وقته وانتهى و برنسنه
توكنوب فنا بولمق معناسنه‌در يقال ادرك الشيء اذا فني الدرّاك شدّاد وزننده والمدرك والمدركة اسم
فاعل بنيه‌لريله سريع الادراك اولان آدمه دينور يقال رجل درّاك ومدرك ومدركة اي سريع الادراك ودرّاك بر رجل
اسميدر التدارك تفاعل وزننده برجماعتك آخري كلوب اولنه يتشمك معناسنه‌در يقال تدارك القوم اذا لحق
آخرهم اولهم وقوله تعالى حتى اذا اداركوا فيها جميعا الاية اصله تداركوا يعني تا داله قلب وادغام واولنه همزه
ادخال اولندي وقوله تعالى بل ادارك علمهم في الاخرة اي جهلوا علمها ولا علم عندهم من امرها يعني علملري لحوق
امر آخرت خصوصنده نهايت بولدي شارح ديركه تداركه الله برحمته قولنده تدارك لحوق معناسنه‌در خداي متعال
اكا رحمتيله يتشه كه رحمتني ايصال ايده ديمكدر الدراك كتاب وزننده مفاعله‌دن مصدردر آت آردينه دوشديكي
وحشينك آردندن يتشمك معناسنه‌در يقال دارك الفرس الوحش دراكا اذا لحقه و برنسنه‌يي بري برينك آردنجه قلمق
معناسنه‌در يقال دارك الشيء اذا اتبع بعضه على بعض ودراك بركلبك آديدر المتدارك اسم فاعل بنيه‌سيله
اهل عروض اصطلاحنده شول قافيه‌يه دينور كه انده ايكي حرف ساكن بيننده ايكي حرف متحرك واقع اوله
متفاعلن كبي كه الف ونون بيننده عين ولام واقعدر وفعولن فعل كبي وفعول فل كبي كه لام اولانك سكونيله‌در
كويا كه متحركين بيننده واقع ساكن اول عايق اولمامغله حركات بري برني متعاقب اولمشدر التدريك يغمورك
قطره‌لري پيدرپي دوكلمك معناسنه‌در يقال درك المطر اذا تابع قطره الاستدراك برنسنه ايله برنسنه‌يي ادراك
ايلمك قيدنده اولمق معناسنه‌در يقال استدرك الشيء بالشيء اذا حاول ادراكه به ومثلا استدرك الخطأ بالصواب
ديرلر خطا اولان قول ورأيي صوابله ادراك ايدوب چاره‌سني كورمك طلبنده اولسه كذلك فوت اولان نسنه‌يي
برشيء ايله يرينه كتورسه استدرك ما فاته ديرلر الدركة دالك كسريله يايه كجر يلان كريش باشنك ايلمكنه دينور وشول
قايشه وصرمه دينور كه يايك كريشنه وصل اولنور وقصه قولانه اكلدكلري پارچه‌يه دينور المداركة مفاعله
وزننده‌در مصدر ثانيسي ذكر اولندي واما قولهم لابارك الله فيه ولا دارك فاتباع المداركة اسم فاعل بنيه‌سيله
جماعدن طويمز اولان عورته اطلاق اولنور يقال امرأة مداركة اذا كانت لا تشبع من الجماع المدركة محسنه
وزننده بنو يربوع يوردنده برصو آديدر وايكي اموزك بيننده اولان يومريجه‌يه مدركه اطلاق اولنور ومدركة بن
الياس خندف ماده‌سنده بيان اولندي مدرك محسن وزننده برفرسك اسميدر ومدرك بن زياد ومدرك بن الحارث
ومدرك الغفاري ابو الطفيل اصحابدندر وخلد بن دريك كه زبير وزننده‌در تابعيندندر دراك قطام وزننده

فعل امر در بتش معناسنه تقول دراك بمعنى ادرك الدريكة سفينه وزننده آردندن سور يلوب كيدن شكاره دينور
تفألا ياخود مألا اطلاق اولنور طريده معناسنه در الدرمك جعفر وزننده خاص بغداى اوننه دينور يقال فلان
يطعم من الدرمك اى الخبز من الدقيق الحوارى و يومشق طپراغه دينور الدرموك عصفور وزننده قاليچه يه
دينور طنفسه معناسنه الدرمكة دحرجه وزننده يلمك على قول آديملرى صيق صيق اتارق يورمك معناسنه در
يقال درمك الرجل اذا عدا او قارب الخطو و بنايى دوزو پالچين يامق معناسنه در يقال درمك البناء اذا ملسه و بريرى
بوزوب ريزه ريزه خراب وتباه ايلمك معناسنه در يقال درمك الحوض اذا كسره الدرنوك عصفور وزننده
والدرنيك دالك كسريله برجنس ثوبه ياخود بر كرنه دوشمه يه دينور ودرنوك قاليچه يه دينور درنك دخى دينور
زبرج وزننده الدوسك جوهر وزننده ارسلانه دينور الديسكى دالك وسينك فتحى والفك قصريله دوه
قوشندن وقيون وكچيدن بر عظيم سورى يه دينور الدعك دالك فتحيله يكى لباسى كيمكله خشونتنى كيدروب
ملايم قلمق معناسنه در يقال دعك الثوب باللبس دعكا من الباب الثالث اذا الان خشنته ودشمنى رام ومنقاد ايلمك
معناسنه در يقال دعك الخصم اذا لينه وطپراغه بله مك معناسنه در يقال دعكه فى التراب اذا مرغه واوغمق
معناسنه در يقال دعك الاديم اذا دلكه المداعك معاند وزننده والمدعك منبر وزننده خصومتى تند
وشديد آدمه دينور يقال خصم مداعك ومدعك اى الد الدعك صرد وزننده ضعيف وناتوانه دينور و بوق
بوجكنه دينور و برقوش آديدر الدعك كتف وزننده بناز اونكو آدمه دينور يقال رجل دعك اى لجوج التداعك
تفاعل وزننده بربرينه خصومتلرى مشتد اولمق معناسنه در يقال تداعك القوم اذا اشتدت خصومتهم واوغراشده
بربرنى بريرى اوته سوروب دورشمك معناسنه در يقال تداعكوا فى الحرب اذا تمرسوا الدعكة دالك ضميله دعفه
وزننده ومرادفيدر كه بربلوك دوه يه دينور وبولك ايشلك صرتنه دينور يقال اخذ دعكة الطريق اى سننه الدعك
فتحتينله حمق ورعونت معناسنه در يقال دعك الرجل دعكا من الباب الرابع اذا حمق الداعكة والداعك
احمق و بيغز آدمه دينور وداعكه جرأت واقدامى اولان جاقنلو عورته دينور الدعكاية دالك كسريله ششمان
آدمه دينور اروعورته اطلاق اولنور كرك طويل وكرك عريض وكرك بودور اولسون المدعوكة ميمك فتحيله
شول يره دينور كه اكا ناس چوق قونوب كوچرا ولمغله مهملا تندن مردار وملوث ومتعفن اوله
يقال ارض مدعوكة اذا كانت كثر بها الناس فكثر آثار المال والابوال حتى تفسدها وهم يكرهون ذلك الدك
شك وزننده ديوار مقوله سنى يقوب ريزه ريزه وخرد مرد ايلمك معناسنه در يقال دك الحائط دكا
من الباب الاول اذا دقه وهدمه ودك دوز وهموار قوملغه دينور جمعى دكاك كلور دالك كسريله
ودوز وهموار مكانه دينور جمعى دكوك در يقال مكان دك اى مستو ودك مصدر اولور بركانيش و يوقش وچاقر
چقورنى مهره تخته سى كبى دوزلتمك معناسنه در يقال دك الارض دكا من الباب الاول اذا سوى صعودها
وهبوطها وچقورجه يره طپراق چكوب دوبدز ايلمك معناسنه در يقال دك الارض اذا كبس حفرتها بالتراب
وسويها وقيو يى طپراغله اورتوب باصرمق معناسنه در يقال دك البئر اذا دفنها وطمها ودك ايو كه دينور تل
معناسنه ودك مجهول صيغه سيله خسته اولمق معناسنه در على قول بناء معلوم اوزره مستعملدر برآدمى
مرض وعلت زبون ايلمك معناسنه يقال دك الرجل على بناء المجهول اذا مرض او يقال دكه المرض
اذا اضعفه الدكة دالك فتحيله بودخى دوز وهموار قوملغه دينور ودكان معناسنه در كه قپو اوكنده وقپو
ارالغنده اوتورمق ايچون مسطح يابلمش سد وسكى وصفه مقوله سى نشيمنه دينور تقول رأيته يقعد على الدكة
والدكان وهو بناء يسطح اعلاه للمقعد ودكه غوطه دمشقده بر موضع آديدر الاندكاك انفعال وزننده بربرك اتكبه
ويوم يلرى وچاقرى چقورى برابر ويكسان اولمق معناسنه در يقال دك المكان فاندك الدكاء دالك ضميله
پك ايرى ويومرى نسنه يه دينور ويره يقين باصتم طاغه دينور جمعى دكك در قرده وزننده وادك لفظندن جمع
اولور كاسيذكر الادك يصى ارقه لى يره يقين آته دينور يقال فرس ادك اى العريض الظهر واور كسز ياخود
يصى اور كجلو اركك دوه يه دينور يقال جمل ادك اى لا سنام له اولم يشرف سنامه الدكاء كافك تشديديله
مؤنثدر غليظ اولميان كوچك بالحق تپه يه دينور جمعى دكاوات در على قول جمع صيغه سيله مستعملدر مفردى
يوقدر ودكاء اوركجسز ياخود يصى اوركجلو ناقه يه دينور الدكك فتحتينله اسمدر دوه نك اوركجسز لكنه ياخود
يصى اوركجلولكنه دينور المدكوك الماجقلرى باصق وياصتم آته دينور يقال فرس مدكوك اى لا اشراف
لحجبته الدكان رمان وزننده دكه كبى مسطح سد وسكى وصفه مقوله سى نشيمنه دينور شارح ديركه بعضلر

عنده

عنده نونى اصليه در تقول رأيته يقعد على الدكان وهو بناء يسطح اعلاه للمقعد ودكان همدان قضاسنده بر قريه
آديدر الدكداك دالك فتحى وكسريله والدكداك ثرثار وزننده چقور ودره وخندق مقوله سى يرلرى اورتوب
بر ايله بس برابر اولان قوملغه دينور على قول يره ياپشق اولان قوملغه دينور ياخود غلظتلو ارضه دينور جمعى
دكادك ودكاديك كلور يقال ترلنا بدكداك ودكداك اى رمل تكبس واستوى اوتلبد بالارض اوهى ارض فيها غلظ
المدكدكة مدحرجه وزننده مدعوكه معناسنه دركه ذكر اولندى يقال ارض مدكدكة اى مدعوكة المدكوكة مسلوكه
وزننده شول ارضه دينور كه چوره سنده سنوركبى تومسكلرى اولميوب هموار اولوب ورمث ديدكلرى نبات انبات ايدر اوله
المدكة ميمك كسريله مصكه وزننده بغايت پشكار ايشه كوجه طيانقان جاريه يه دينور يقال امة مدكة اى قوية
على العمل ومذكره دخى وصف اولور يقال غلام مدك اى قوى الدكيك امير وزننده تام وكامل نسنه يه
اطلاق اولنور كويا كه نقصانى كبس اولنمشدر يقال يوم دكيك اى تام المدكك معظم وزننده خرما مقوله سى
نسنه ايله ما كول اولان ابوجهل قرپوزينه دينور يقال حنظل مدكك اى يؤكل بتمر وغيره التدكيك ابوجهل
قرپوزينه خرما مقوله سى طتلو قاتمق معناسنه در يقال دكك الحنظل بالتمر اذا خلطه الدلك دالك فتحى
ولامك سكونيله برنسنه يى ال ايله سورتمك واوغمق معناسنه در يقال دلك الشئ بيده دلكا من الباب الاول
اذا مرسه ودعكه وتأديب وكوشمال ايتمك معناسنه مستعملدر يقال دلك الدهر فلانا اذا ادبه وحنكه الدلوك
سلوك وزننده كونش باتمق على قول صرارمق ياخود زواله وارمق ياخود وسط سمادن زائل اولمق معناسنه در
يقال دلكت الشمس دلوكا اذا غربت او اصفرت اومالت اوزالت عن كبد السماء الدليك امير وزننده يل توزيدوب
صاوردیغى طپراغه دينور وتركانلرك خوش خرم ديدكلرى يه جكه دينور كه قيمغله سوددن ترتيب ايدرلر على قول
خرما ايله قيمقدن مرتب اولور يقال اطعمنا الدليك وهو طعام من الزبد واللبن اوزبد وتمر و برنبات آديدر
ووردا حمرك ثمرينه دينور كه چچكى دوكلد كدنصكره بتر وتازه خرما كبى شيرين اولور شامده اكا صرم الديك ديرلر
على قول دليك يبانى قرمزى كلك ثمريدر جرم وحمرنده خرما قروغى قدر وحلاوتده تازه خرماد ينه شبيه اولور
بمنده برى برينه اهدا ايدرلر بعض مفرداتده دليك چبلك ديدكلرى ميوه ايله مفسردر وچبلك اندن محرف اولمق
اقربدر ودليك امور ومصالحه ممارست ايلمش كاركذار وتجربه كار آدمه اطلاق اولنور جمعى دلك در عنق وزننده
يقال رجل دليك اذا كان قد مارس الامور التدلك تفعل وزننده برخوى ايله طبيعتلنوب خو يلنمق معناسنه در
يقال تدلك به اذا تخلق الدلوك صبور وزننده بدنه سوروب اوغوشدره جق نسنه يه دينور طيب ودهن كبى
يقال تدلك بدلوك وهو ما يدلك به من طيب وغيره ودلوك حلب ترابنده بر موضع آديدر مترجم ديركه دلوك عينتاب
قضاسنده بر قلعهٔ قديمه اولوب حالا بر قريهٔ كبيره اولمشدر ابنيهٔ قديمه آثارنى مشتملدر ومتنبى قصائدينك برنده ذكر
ايلمشدر الدلاكة ثمامه وزننده فيقهٔ اولادنا اول صاغيلان سوده دينور وفيقه ماده سنده ذكر اولندى
المدلوك مدكوك وزننده ومرادفيدر يقال فرس مدلوك اى مدكوك و برنسنه طلبنده ابرامله اوروسلنمش آدمه
دينور يقال رجل مدلوك اذا الح عليه فى المسألة وكثرت سير وسفر ايله پك اورسلنوب فرسوده اولمش دوه يه دينور
ياخود ديرلنده كوشكلك اولانه دينور يقال بعير مدلوك اذا دلك بالاسفار اوهو الذى فى ركبتيه دلك الدلك
فتحتينله كوشكلكه دينور يقال به دلك اى رخاوة المدالكة مفاعله وزننده برآدمك حقنى اويالندرمق معناسنه در
يقال دالكه اذا ماطله الدالكة همزه وزننده بربوجك آديدر الدوالبك دالك ولامك فتحيله اثوابنه صاريلوب
قاوشديره رق سرعتله ديوشوركلى يورمكه دينور دأليك دخى دينور همزه ايله ولامك كسريله بونى مؤلف دول
ماده سنده ثبت ايلمشدر بوراده ثبتى ظاهر الفطنه نظر ايله در بوخسه بو دوال ماده سندن تثنيه در فلينظر
الدؤلوك دالك ضميله امر عظيمه دينور جمعى دأآليك در الدلعك جعفر وزننده يومرى جثه لو سلوك ناقه يه
دينور الدموك سلوك وزننده سرعتله سكرتمك معناسنه در يقال دمكت الارنب دموكا من الباب الاول
اذا اسرعت فى عدوها و برنسنه مهره تخته سى كبى دوز وپالچين اولمق معناسنه در يقال دمك الشئ اذا صار
املس الدمك دالك فتحيله برنسنه يى اون كبى اوكوتمك معناسنه در يقال دمك الشئ دمكا اذا طحنه
وكونش ارتفاع بولمق معناسنه در يقال دمكت الشمس اذا ارتفعت وايپ بوكك معناسنه در يقال دمك
الرشاء اذا فتله وناقه يه پغور آشمق معناسنه در يقال دمك الفحل الناقة اذا ركبها الدموك صبور وزننده
صلب ومتين اولان ياخود تيز تيز دونر اولان مقاره يه دينور على قول پك بيوك اولمغله اكا ولاب دوه سى قوشيلان
مقاره يه دينور جمعى دمك كلور عنق وزننده يقال بكرة دموك اى صلبة اوسريعة المر او عظيمة يسقى بها السانية

الدامكة آفت وداهيه معناسنه‌در الدميك امير وزننده تام وكامل شيئه دينور يقال شهر دميك اى تام وقاره
دينور ثلج معناسنه دموك صبور وزننده عقبة بن سنانك فرسى اسميدر وآثار اجزلك اشبو * انا ابن عمرو وهى
الدموك * مصراعنده واقع دموك فرسك اسمى اولميوب بلكه صفتدر سريعه معناسنه‌در سرعتله دائر اولان
دكرمانه تشبيه ايلمشدر جوهرى اسم اولمق اوزره قيد ايلمكله وهم ايلمشدر المدمك منبر وزننده يوفقه آچه‌جق
اوقلاغويه دينور مطمله معناسنه المدماك محراب وزننده بناك برصره‌سنه دينور كه قور تعبير اولنور يقال
رفع الباني اليوم مدماكا واحدا وهو الساف من البناء الدمكمك سفرجل وزننده طيانقان قوى وشديد انسان
وحيوانه دينور الدملوك عصفور وزننده كله كبى يوالق يالجين طاشه دينور يقال جاء وبيده دملوك اى حجر
املس مستدير المدملك مدحرج وزننده يكپاره دوزلنوب تدوير تام اوزره مدور اولمش قوند وهموار وصمصق
نسنه‌يه دينور قلعه بو القلرى كبى يقال حجر وسهم مدملك اى مخلق التدملك تدحرج وزننده قيز ممه‌سى
اغر شقلنمق معناسنه‌در يقال تدملك ثدى الجارية اذا فلك ونهد الدونك جوهر وزننده برموضع آديدر تثنيه
وجمع بنيه‌لريله ده استعمال اولنور نته كه ابن مقبل ايكى دوه قوشنك شدت عدوى وصفنده انشاد ايلديكى اشبو
يكادان بين الدونكين والوة * وذات القتاد السمر ينسلخان * بيتنده تثنيه صيغه‌سيله ايراد ايلمشدر كويا كه شدتله عدولرى
سببيله دريلرندن منسلخ اوله‌يازارلر ديمكدر كذلك كثير نام شاعرك اشبو * اقول وقد جاوزن اعلام ذى دم * وذى
وجمى اودونهن الدوانك * بيتنده جمع صيغه‌سيله واقع اولمشدر الدندك قنفذ وزننده شول سموز قوچ قيونه
دينور كه پك سموزلكندن يوركن كوده‌سنك اتلرى تريل تريل دتره‌يوب اوينار اوله الدوك شوك وزننده والمداك
ميمك فتحيله ازمك معناسنه‌در يقال داك الشئ يدوك دوكا ومداكا اذا سحقه وجماع ايلمك معناسنه مستعملدر
يقال داك المرأة اذا جامعها وناس شورش وغوغا وفتنه‌يه دوشمك معناسنه‌در يقال داك القوم اذا وقعوا فى اختلاط
وخلق بردن خسته اولمق معناسنه‌در كويا كه خسته‌لك مجموعنى سحق ايدر يقال داك القوم اذا مرضوا وبر آدمى
صويه ياخود طپراغه طالدرمق معناسنه‌در يقال داك فلانا اذا غته فى ماء او تراب المداك ميمك فتحيله والمدوك
منبر وزننده عطارلرك داروازه‌جك سماقيلرينه دينور الدوكة دالك فتحى وضميله شر وشور وغوغا وخصومته
دينور يقال وقعوا فى دوكة اى فى شر وخصومة التداوك تفاعل وزننده شر وغوغا ونزاع ومحاربه‌ده برى برينه
كيروب تضييق ايدشمك معناسنه‌در يقال تداوكوا اذا تضايقوا فى الشر والخصومة دهك فتحتينله شيراز ياخود
واسط قضاسنده برقريه‌در محدثيندن على وهارون ابنا حميد اورادندر الدهك دالك فتحيله برنسنه‌يى
ريزه ريزه ايدوب اوكتمك معناسنه‌در يقال دهك الشئ دهكا من الباب الثالث اذا طحنه وكسره واياقله بصوب
چكنمك معناسنه‌در يقال دهك الارض اذا وطئها وجماع ايلمك معناسنه مستعملدر يقال دهك المرأة اذا وطئها
دهلك جعفر وزننده بريمن ايله برحبشه ميانده برجزيره آديدر الدهالك دالك فتحيله ارض عربده معروف
برقاج سياه تپه‌لره اطلاق اولنور الديك دالك كسريله خروسه دينور جمعى ديوك وادياك وديكه‌در قرده وزننده
وكاه اولوركه طاوغه‌ده اطلاق اولنور نته كه اشبو * وزقت الديك بصوت زقا * مصراعنده واقعدر وديك مشفق
ومهربان آدمه اطلاق اولنور خروس خصلتى اولديغيچون وبهار موسمنه اطلاق اولنور كويا كه تلون نباته
مبنى در وساج اياغنه دينور اثافى معناسنه بونده مفرد وجمعى برابردر وآتك قولقلرى ارده‌نده اولان يومرى كميكه
اطلاق اولنور وهارون بن موسى نام محدثك لقبيدر ديك الجن عبد السلام نام شاعرك لقبيدر المداكة ميمك فتحى
وضميله والمديكة ميمك فتحيله خروسى چوق يره دينور يقال ارض مداكة ومديكة اى كثيرة الديك دكدك دالك
كسريله خروس كشليجك اصواتندر يقولون دكدك للديك وهو زجرلها فصل الذال المعجمة
الذكذكة زلزله وزننده حيات قلب معناسنه‌در كه قلبك كمال راحت وانبساطندن عبارتدر يقال بقلبه ذكذكة
اى حياة فصل الراء الربك سبك وزننده برنسنه‌يى قارشدرمق معناسنه‌در يقال ربك الشئ ربكا
من الباب الاول اذا خلطه وتريدى اصلاح ايلمك معناسنه‌در يقال ربك الثريد اذا اصلحه وبر آدمى چاموره
براقمق معناسنه‌در يقال ربك فلانا اذا القاه فى وحل وربيكه ديدكلرى طعامى ياپمق معناسنه‌در يقال ربك الربيكة
اذا عملها الارتباك افتعال وزننده قارشمق معناسنه‌در يقال ربكه فارتبك اى اختلط وچاموره باتمق معناسنه‌در
يقال ارتبك فى الوحل اذا وقع وبر آدمك ايشى شوريده اولمق معناسنه‌در يقال ارتبك الرجل اذا اختلط عليه امره
وسوزى آچق سويليوب قارشق وطولاشق سويلمك معناسنه‌در يقال ارتبك فى كلامه اذا تتعتع وصيد دوزاغه
ايلشوب برى اوته مضطرب اولمق معناسنه‌در يقال ارتبك الصيد فى الحبالة اذا اضطرب الربيكة سفينه

وزننده

وزننده برد رلو طعامدر كه كش وخرما وصافى ياغله ترتيب اولنور وكاهجه اوزرينه صود وكوب ايچرلر على قول
اون ايله ياخود سويقله تربيه ايدرلر ياخود خرما وبغداى ياغى او وكش ايله ياغى بولايوب طبخ ايدرلر واكا ربيك دخى
ديرلر ومنه المثل * غرثان فاربكوا له * يعنى قارنى آجدر اكا ربيكه ترتيب ايده‌سز كه اكل ايليه اصلى بودر كه براعرابى
بياباندن يوردنه كلدكده زاوغلى تولد ايلديكنى تبشير ايلديلر اعرابى مبشره ما اصنع به آ آكله ام اشربه يعنى بن اول
اوغلانى نه‌يپايم يه‌يمى ايچه‌يمى ديدى خاتونى بو كلامى ايشتدكده كلام مزبورى ايراد ايلدى پس اكا ربيكه ياپوب تمام
اكل وشبع حاصل اولدقدنصكره كيف الطلى وامه يعنى صبى ايله اناسنك حالى نيجه‌در ديو استفسار ايلدى وربيكه
سوددن ايرليان قيغه دينور وچامور ايله قارشق صويه دينور الربك صرد وزننده والربيك امير وزننده
والربكة هجفة وزننده ايشى شوريده ومختلط ومشوش اولان آدمه دينور الربك كتف وزننده ضعيف الحيله قليل
التدبير آدمه دينور يقال رجل ربك اى ضعيف الحيلة الربك فتحتينله بر آدمك ايشى قارش مورش اولمق معناسنه‌در
يقال ربك الرجل ربكا من الباب الرابع اذا اختلط عليه امره الاربيكاك اعشيشاب وزننده برماده‌دن ايركيلوب
طورمق معناسنه‌در يقال اربأك عن الامر اذا وقف وبر آدمك فكر واندیشه‌سى شوريده اولمق معناسنه‌در يقال اربأك
رأيه اذا اختلط اربك همزه‌نك فتحى وبانك ضميله خوزستان قضاسنده برقريه‌در اربق دخى ديرلر اعلامدن على بن
احمد الفضل الاربكى اورادندر الاربك احمر وزننده بوزمتق سياه دوه‌يه دينور على قول قولقلرى وياللرى
پك سياه اولوب سائر يرلرى بوزمتق اوله الرتك راءنك فتحى وتانك سكونيله والرتك فتحتينله والرتكان فتحاتله
دوه آديملرى صيق صيق آتارق يورمك معناسنه‌در يقال رتك البعير رتكا ورتكا ورتكانا من الباب الاول اذا قارب
خطوه الارتاك همزه‌نك كسريله دوه‌يى وجه مذكور اوزره يورتمك معناسنه‌در تقول ارتكت البعير اذا مشيته
بالرتك وفرسز فرسز كلمك معناسنه‌در يقال ارتك الضحك اذا ضحك فى فتور المرتك مقعد وزننده مرداسنج
اسميدر كه مرده سنك ديدكلرى دارودر الردك فتحتينله بركلمه‌در كه صيغه‌سى مهجوردر لكن آندن كلمات آتيه
يعنى رودك ومرودك كلمه‌لرى تصرف اولنمشدر الرودك جوهر وزننده والمرودك مجوهر وزننده دلبر وخوب
اندام مستثنا تازه جوانه دينور مؤنثى رودكه ومرودكه‌در يقال غلام رودك ومرودك وجارية رودكة ومرودكة اى
فى عنفوانهما حسنا الخلق ومرودك ومرودكه كلمه‌لرينك ميملرى مفتوح اولمقده جائزدر بو صورتده رباعى اولور
يعنى رودكه‌دن اسم مفعول اولميوب جوكركبى رباعى الاصل اولور پس وزنى فعوال اولور ومزهرده فوعل بابنده
شباب رودك اى ناعم عبارتيله ده رسيده نظردر قالديكه ذكرى آتى رودكه قول ثانيدن آيدر فلينظر الرودكة
دحرجه وزننده برنسنه‌يى كوزل ياپمق وكوزل ايلمك معناسنه‌در يقال رودكه اذا حسنه مردك مقعد وزننده
بررجل آديدر الروذكة ذال معجمه ايله جوهره وزننده كوچك قوزى‌يه واوغلاغه دينور جمعى رواذك در راذكان
ذال مفتوحه ايله طوس قضاسنده برقريه آديدر فقهادن احمد بن حامد اورادندر رزيك زاى معجمه ايله قبيط
وزننده وزير مصر اولان ملك صالح طلايعك پدرى اسميدر وطلايعك اوغلو ملك عادلدر الرشك رانك كسريله
قباصقاللو آدمه دينور يقال رجل رشك اى الكبير اللحية مترجم ديركه فارسيده دخى رشك بو معنايه‌در واوق يارش
ايدنلرك سبق وتقدملرنى عد وشمار ايدن آدمه دينور اصلى رشق ايدى قافله بعده معناى مزبورده استعمال
اولندى يقال هو رشك اى الذى يعد على الرماة فى السبق لكن مؤلف رشق لفظنى ماده‌سنده بو معنايه ذكر
ايلمامشدر ورشك يزيد بن ابى يزيد الضبعى نام كسنه‌نك لقبيدر كه علم فرائض وحسابده يكانهٔ عصر ايدى شارح
ديركه رشك لفظى بصريون لساننده قسامه اطلاق اولنديغى منقولدر مترجم ديركه ابن جوزى نقلى اوزره مزبورك
صقالى پك بيوك ايمش بركيجه صقالى ايچنه بركبير عقرب كيروب اوچ كون قالمش وآگاه اولمامش فارسيده راء
مضمومه ايله رشك عقربه ديمكله تعريبا راء مكسوره ايله مزبوره رشك تلقيب ايلمشلر سبب تلقيبى بو ايمش كرچه
دميرى دخى بو حكايه‌يى نقل ايلمشدر انجق شارحك نقل مذكورنى ترجيح ايتمشدر الارضاك ضاد معجمه ايله ادراك
وزننده كوزلرى پيدرپى يوموب آچمق معناسنه‌در يقال ارضك عينيه اذا غمضهما وفتحهما الركيك امير وزننده
والركاك غراب وزننده والركاكة غرابه وزننده والارك همزه‌نك ورانك فتحى وكافك تشديديله ذاتنده فرومايه
وناكس اوله‌رق رأى وعقل وادراكى ضعيف اولان آدمه دينور على قول غيرت وناموسى اولميان ياخود اهلى
عندنده وقع ومهابتى اولمامغله كنديسنى اسلميوب ومبالات ايلمز اولان كسنه‌يه دينور مؤنثى ركاكه‌در ومذكرى كبى
ركيك در جمعى ركان در رانك كسريله يقال رجل ركيك وركاك وركاكة وارك اى فسل ضعيف فى عقله ورأيه
اومن لا يغار او من لا يهابه اهله وعلم وعرفانى قليل اولان آدمه ركيك العلم اطلاق اولنور يقال هو ركيك العلم

اى قليل العلم الرك شك وزننده والركاكة سماحه زننده برنسنه سست وضعيف اولمق معناسنه در يقال
رك الشيء ركاوركاكة من الباب الثانى اذاضعف و بوفقه اولمق معناسنه در يقال رك الشيء اذارق و برنسنه نك
بعضنى بعض اوزره آتمق معناسنه در يقال رك الشيء ركا من الباب الاوّل اذاطرح بعضه على بعض و برنسنه يى
بركسه نك بيونه الزام ايلمك معناسنه در بيونه طوق بچورمك كبى يقال رك الذنب فى عنقه اذاالزمه اياه و برنسنه نك
حجم وجثه سنى بيلمك ايچون ال ايله صقوب يوقلمق معناسنه در يقال رك الشيء بيده اذاغمزه ليعرف حجمه وچالشه رق
جماع ايلمك معناسنه در يقال رك المرأة اذاجامعها فجهدها ورك آزجه يغموره على قول چسنتيدن زياده جه
اولانه دينور رانك كسريله ده لغتدر ركيكه دخى دينور كماسيذكر جمعى اركاك وركاك در رانك كسريله ورك
بلودچسنتى ياغدرمق معناسنه در يقال ركت السماء ركا اذاجاءت بالرك ورك جبل سلمى شرقيسنده برصو
آديدر زهيراشبو * ثم استمرّوا وقالوا انّ مشربكم * ماء بشرقى سلمى فيد اوركك * بيتنده ضرورت ايچون فك
ادغام ايلدى الاستركاك برنسنه يى ضعيف عد ايلمك معناسنه در يقال استركه اذا استضعفه المرتكّ مرتدّ
وزننده شول آدمه دينوركه ظاهرا بليغ ومنطيق وسخندان كورينوب لكن وقت جدل وخصومت ومحاوره ده
عاجز وابكم اوله يقال فلان مرتكّ اذا كان تراه بليغا واذاخاصم عيى وشول دوه يه دينوركه بنيه سى سست
اولوب وايليكى خالص اولميه يعنى صيبوديق وسلكى اوله يقال جمل مرتكّ اى رخوممذوق النقى الارتكاك افتعال
وزننده بركسه ظاهر اسخنوركورينوب جدل ومخاصمه ده عاجز ومبهوت اولور اولمق معناسنه در يقال ارتك
الرجل اذا كان مرتكا وبرى اوته مضطرب اولمق معناسنه در يقال ارتك الشيء اذاارتج وبرخصوص ضمننده
مطمئن القلب اولميوب شك وشبهه ده اولمق معناسنه در يقال ارتك فى امره اذاشك الركركة زلزله وزننده
برنسنه فرسز وضعيف اولمق معناسنه در يقال ركرك الشيء اذاضعف ويقال به ركركة اى ضعف الركيكة
سفينه وزننده رك كبى چسنتى يه ياخود چسنتيدن زياده جه اولان يغموره دينور تقول مااصابنا الاركّ وركيكة
اى مطرقليل اوهوفوق الدث وچسنتى سپه لمش يره دينوركماسيذكر الاركاك همزه نك كسريله بلودچسنتى
ياغدرمق معناسنه در يقال اركت السماء اذاجاءبالرك المرك اسم مفعول بنيه سيله والرك رانك كسريله
بونلرده چسنتى سپه لمش يره دينور ركيكه كبى يقال ارض ركيكة ومرك ورك اذامطرعليها الرك الركاء صحراء
وزننده بايقوش سسنه دينور الركراكة ثرثاره وزننده قيچى واويلقلرى بيوك عورته دينور يقال امرأة ركراكة
اى العظيمة العجز والفخذين الركى راى مضمومه ايله رتبى وزننده تيزاريوب صرزدربلور اولان ايچ ياغنه دينور
ومنه المثل * هوشحمة الركى * دم حاجنده امور ومصالحكده يار وياوراولميان آشناحقنده ضرب اولنور المركول
علاج واصلاح اولنمش قربه يه وطلومه دينور يقال سقاء مركول اذاعولج واصلح التركرك تزلزل وزننده طلوم
وبايق ايچنده اولان سود ياغ اولمق ايچون چالقنمق معناسنه در الرمكة فتحاتله قسراق آته دينور ودول ايچون
اتخاذاولنان قسراق باركيره دينورجمعى رمك در جمع الجمعى ارماك در مؤلف الفرس والبرذونة تتخذ للنسل عبارتيله
بيان ايلمكله مقتضاى سياق وصف مذكور ايكيسنده ده صفت اولمقدر لكن شارح بالكز برذونه يه تخصيص ايلمكله
اول رسمه ترجمه اولندى تقول ركبت الرمكة اى الفرس اوالبرذونة تتخذ للنسل وضعيف وبيمجال آدمه اطلاق
اولنور يقال هورمكة يركب الرمكة اى ضعيف الرامك صاحب وهاجر وزننده برسياه نسنه دركه آنى مسكه
قاتوب قارشدررلر مفرداتك بياننه كوره رامك زاج اسود ومازو وقشر رمان وصمغ عربى ودبسدن مرتب
بر تركيبدر ورامك بريرده مقيم اولوب اورادن ايرلميان آدمه دينور على قول بيشايلكدن جمادكبى طورغون آدمه
دينور يقال هورامك اى مقيم اومجهود الرموك قعود وزننده بريرده دائمى مقيم اولمق معناسنه در يقال رمك
بالمكان رموكا من الباب الاول اذااقام به ويقال رمكت الابل اذاعكفت على الماء الارماك همزه نك كسريله برآدمى
بريرده مقيم قلمق معناسنه در تقول ارمكته بالمكان اذااقمته به الرمكة غرفه وزننده كول رنكنه دينوركه بوزلقدر
يقال به رمكة اى لون الرماد مؤلف وجه مذكور اوزره بونى لون رماد ايله تفسير ايلدى لكن نهايه ده كدوره ايله
بيان وذكر اولنان رامكى بوندن تصويغ ايلمشدر واساسده ورقة فى سواد عبارتيله تفسير اولنمغله قرامتق
بوز اولور پس بوقوللره كوره كول رنكندن قويوقرامتق اولور ومقدمة الادبده بك قزل رنكله بيان ايلمشدركه
شدت حمرتدن سياهه مائل كورينه فلينظر الارمكاك احمرار وزننده دوه كول رنكنده بوز اولمق معناسنه در
يقال ارمك الجمل اذاكان فى لون الرماد ودوه آرق وزبون اولمق معناسنه در يقال ارمك البعير اذاضمر ونهك
الارمك احمر وزننده كول رنكنده بوز دوه يه دينور رمكان فتحاتله برموضع آديدر يرموك يعفور وزننده

شام ناحيه سنده بروادى اسميدر ارمك همزه نك فتحى وميمك ضميله بحر عمنده برجزيره در الاسترماك برآدمك
اصل وحسبى معيوب ومستهجن اولمق معناسنه در يقال استرمك القوم اذااستهجنوافى احسابهم راتك صاحب
وزننده بركوچك قبيله آديدر الروكة شوكه وزننده بايقوش آوازينه دينور روكاء دخى دينور واهل بغداد
لساننده طالغه يه دينور موج معناسنه الرهك رانك فتحيله برنسنه يى ايكى طاش ارالغنده بلغوركبى خرد ايلك
على قول يك سحق ايلمك معناسنه در يقال رهك الشيء رهكا من الباب الثالث اذاجشه بين حجرين اوسحقه
شديدا وچباليه رق شدتله جماع ايلمكله خاتونى اتعاب ايلمك معناسنه در يقال رهك المرأة اذاجهدها
فى الجماع وبريرده مقيم اولمق معناسنه در يقال رهك بالمكان اذااقام به ورهك عمل صالح معناسنه در يقال له
رهك اى عمل صالح المرهوك والرهيك امير وزننده بلغوركبى خرد اولمش ياخود يك سحق اولنمش نسنه يه
دينور الرهوكة دحرجه وزننده يورركن اعضاء ومفاصل سست وشلپوك اولمق معناسنه دركه مراد مفاصل
واعضاسى صالق وسلپوك اوله رق قاغشق كبى كوشك كوشك صالقم صچاق يوريمكدر يقال رهوك الرجل
اذااسترخى مفاصله فى المشى ومضطرب وبيقرار اولمق معناسنه در يقال رهوكوا اذااضطربوا الارتهاك
افتعال وزننده رهوكه ايله معناى اوّلده مراد قدر يقال ارتهك الرجل بمعنى رهوك ويقال به رهوكة وارتهاك
اى استرخاء المفاصل فى المشى الترهوك تدحرج وزننده طالغه كبى چالقنه رق يوريمك معناسنه در يقال
مرفلان يترهوك اى يموج فى مشيه الرهكة ثمره وزننده ضعيفلكه وزبونلغه دينور يقال فيه رهكة اى ضعف
الرهكة فتحاتله صويسز وضعيف وناتوان ناقه يه دينور واصلا برايشه كوجه يراميان بى خير ومنفعت آدمه دينور
رهكه دخى دينور همزه وزننده يقال رجل رهكة ورهكة اى لاخيرفيه الرهوك جدول وزننده سموزا وغلاغه
وسموز آهويه دينور وتر وتازه دلى قانلويه دينور يقال جدى وظبى رهوك اى سمين ويقال شاب رهوك اى ناعم
مؤلفك ومن الشباب قولنده شباب شاب لفظندن جمعدر المرهوك مدحرج وزننده ضعيف ومضطرب
اولان شيئه دينور يقال امر مرهوك اى ضعيف مضطرب الريكان رانك كسرى وياءنك فتحيله ريكه لفظندن
تثنيه در ايكى يومرپچه مهره يه دينوركه اوجلرى آت قسمنك ايكى طرفلو كوركلرى قاوشديغى برك اوجلرندن
حقوب كوكلرى محل مز بورك اوسط طرفندن اولور هر برينه ريكه دينور تمجز بعونه تعالى فصل الزاى
المعجمة الزأكان زانك وهمزه نك فتحيله صالنمق تبختر معناسنه در يقال زأك الرجل زأكانا من الباب الثالث اذاتبختر
التزاؤك تفاعل وزننده اوتانمق معناسنه در يقال تزاءك منه اذااستحيى الزبعبك سفرجل وزننده
والزبعبكى ياى مشدده ايله شول بيعار وفاحش وبى پرده كسيه دينوركه حقنده سويلنن سوزلره اصلا مبالات
ايتميوب متأثر اولميه يقال رجل زبعبك وزبعبكى اى فاحش لايبالى بماقيل فيه الزحك زانك فتحى وحاى مهمله نك
سكونيله يورليوب فرومانده اولمق معناسنه در يقال زحك البعير زحكا من الباب الثالث اذااعيا ومقيم اولمق
معناسنه در يقال زحك بالمكان اذااقام به وبرنسنه يه يك يقين اولمق معناسنه در يقال زحك منه اذادنى
وبرنسنه دن آلارغه اولمق معناسنه اولمغله ضد اولور يقال زحك عنه اذانحى عنه الازحاك همزه نك كسريله
برآدمك دابه سى يوريلوب قالمق معناسنه در يقال ازحك الرجل اذااعيت دابته المزاحكة مفاعله وزننده
بعيد ايلمك معناسنه در يقال زاحكه عن نفسه اذاباعده التزاحك تفاعل وزننده برى برينه يقلشمق معناسنه در
يقال تزاحكوا اذاتدانوا وايراقلشمق معناسنه در يقال تزاحكوا اذاتباعدوا الزحلوكة زحلوفه وزننده
ومرادفيدركه قيزاقه دينور التزحلك تزحلق وزننده ومرادفيدر الزخموك عصفور وزننده كنونا اسميدركه
باغ صرمشغى ديدكلرى نباتدر جمعى زخاميك در الزرك فتحتينله بدخوى اولمق معناسنه در يقال زرك الغلام
زركا من الباب الرابع اذاساء خلقه زريك زبير وزننده اسامينددر زريك ابن ابى زريك البصرى محدثدر
الزرنوك زنبور وزننده الذكر منك الانه دينور زرنك سمند وزننده اسمادندر عبدالرحمن بن زرنك واوغلو ابوبكر
وحفيدى حسن بن محمد محدثلردر الزوزكة زاى معجمه ايله دحرجه وزننده قيناقلرى ويانلرى چالقيه رق
يوريمك معناسنه در يقال زوزكت المرأة اذاحركت اليتيها وجنبيها فى المشى الزونزك سفرجل وزننده اوزلرنى
ويانلرنى اوينداده رق بدنى چالقيه رق يورر اولان بودوره دينور زونك دخى دينوركماسيذكر تفصيله الزعلوك
عصفور وزننده سموز دوه يه دينور ولئيم وناكس بودوره دينور جمعى زعاكك وزعاكيك كلور الازعكى احمرى
وزننده زعكوك معناسنه در الزعكة زجه وزننده برمقدارجه اكلنوب طورمغه دينور يقال لهم زعكة اى لبثة
الزك شك وزننده والزكك فتحتينله والزكيك زانك فتحيله ضعيف وزبونلقدن آدملرى صيق صيق اتادق

یوریمك معناسنه در یقال زك الرجل زكا وزكیكا من الباب الثانی اذامر یقارب خطوه ضعفا وزك آرق
وزبون شخصه دینور یقال رجل زك ای مهزول وسكرتمك معناسنه در یقال زك الغلام زكا اذاعدا وچقرمق
معناسنه در یقال زك بسلحه اذارمی به وطاوق یلمك معناسنه در یقال زكت الدجاجة اذاهرولت وطولدرمق
معناسنه در یقال زك القربة اذاملاءها الزكزكة زلزله وزننده بودخی زبونلقدن آدیملری صیق صیق اتارق
یوریمك معناسنه در یقال زكزك الشیخ بمعنی زك الزكیك مصدر درکه ذکر اولندی وخرده خرده قارشق
یورویشه دینور یقال مشی زكیك ای مقرمط الزكازك علابط وزننده جثه سی خوار ونمایشی حقیر وچوره
آدمه دینور یقال رجل زكازك ای دمیم الزك زاك ضمیله اوكیك قوشنك یاوریسنه دینور الزكة سكه
وزننده سلاحه دینور یقال جاء وعلیه الزكة ای السلاح الزكة زاك ضمیله دروننده اولان غیظ وغمه وتاسه یه
اطلاق اولنور یقال اخذته الزكة ای الغیظ والغم الترکزك تزلزل وزننده سلاحلنوب یراقلنمق معناسنه در
یقال تزكزك الرجل اذا اخذ عدته ای سلاحه الزكزاكة ثرثاره وزننده قحبه یوك عورته دینور یقال امرأة زكزاكة
ای عجزاء الازكاك همزه نك کسریله برنسنه‌یا وزره مصر ومستولی اولمق معناسنه در یقال ازك
علی الشیء اذا اصر واستولی وحبس بول ایلمك معناسنه در یقال ازك ببوله اذا حقن الازدكاك افتعال وزننده
اکین تاب وطراوت پیدا ایلمك معناسنه در یقال ازدك الزرع اذا ارتوی الزمكی کسرتینله وکافك تشدیدی
والفك قصری والزمكی یاسز قوشك قویروغی بندیکی یره دینور علی قول بالجمله قویروغنه یاخود کوکنه دینور
الزمك زاك فتحیله بر آدمی برکسه اوزره او الحروب قشقرتمق معناسنه درتا که آنك حقنده غیظ وغضبی مشتد اوله
یقال زمك فلانا علیه زمكا من الباب الاول اذا حرشه حتی اشتد علیه غضبه وطولدرمق معناسنه در یقال زمك
القربة اذاملأها الازمیكاك اعشیشاب وزننده یك غضبه کلمك معناسنه در یقال ازماك الرجل اذاغضب شدیدا
الزمك فتحتینله طارغنلغه دینور یقال اخذه الزمك ای الغضب الزمكة فتحاتله طارغین وعجول وتیز
مشرب آدمه دینور علی قول احمق بودوره دینور یقال رجل زمكة ای عجول غضوب او احمق قصیر زملكان
زاك ومیمك کسریله دمشق قضاسنده برقریه در شیخ ابو المعالی اورادندر ویلخ قضاسنده برتفرجگاه اسمیدر
زنك زاك فتحی ونونك سکونیله احمد بن احمد نام محدثك جدینك جدی اسمیدر الزنكتان فتحاتله زنكه نك
تثنیه سیدر زیكتان معناسنه درکه ذکر اولندی الزونك عملس وزننده زوزك معناسنه درکه چالقنه‌رق صالنی
بولانی یورین بودوره دینور علی قول شول فضول کمسنه یه دینور که مقدارندن زیاده خود بینلك ایدوب ادا ایله ایكی
طرفنه یاقنوب کویا که کندی نفسنی بر آدم قیاس ایدر اوله اکن ذاتنده بر پوله دکمز اوله یقال هوزونك ای زوزك
ای القصیر الحیاك فی مشیته کما ذکر او هو الرافع نفسه فوق قدرها الناظر فی عطفیه یری ان عنده خیرا ولیس کذلك
مترجم دیر که اشبو زوزك وزونك امهات سائره ده قصیر دمیم ایله یعنی چرکین بداندام تصلق بودور ایله مفسردر
ولفظ مزبور فارسیدر حتی برهانده زوزك وخدنك وزننده زونك وزونكل حقیر الجثه قنبور اولان بودور ایله
مفسردر بعینه عرب اخذ واستعمال ایلمشدر الزانكی نونك کسریله شاطر آدمه دینور الزوك شوك وزننده
قرغه نك یورویشنه دینور واموزلری اوینادهرق بو یمکه دینور وصالنمق تبختر معناسنه در الزوكان فتحاتله
زوك معناسنه در عند البعض ذکر اولنان زونك لفظی بوندن مأخوذدر المزوكة اسم فاعل بنیه‌سیله مسرعه
خاتونه دینور نته که عنقریب زوزك ماده سنده ذکر اولندی اکن معنای آخر ایله ذکر ایلمشدر زوك زاك ضمیله
یمنده برقریه آدیدر الزهك زاك فتحیله برنسنه یی ایكی طاش بیننده یارمه کبی خرد ایلمك معناسنه در یقال
زهك الشیء زهكا من الباب الثالث اذا جشه بین حجرین وبل یرك طپراغنی صاورمق معناسنه در یقال زهكت
الریح الارض اذا سهكته الزیكان فتحاتله صالنمق معناسنه در زوكان کبی یقال زاك الرجل یزوك زوكانا ویزیك
زیكانا اذا تبختر زیكون نسف قضاسنده برقریه در فصل السین المهملة السبك سینك فتحیله
التون وکومش مقوله‌سنی اریدوب قالبه سوزمك معناسنه در یقال سبك الذهب وغیره سبكا من الباب الثانی اذا اذابه
وافرغه التسبیك سبك معناسنه در یقال سبكه بمعنی سبكه السبیكة سفینه وزننده اریدلوب قالبه افراغ
اولنمش قطعه یه دینور که تحریفله سویکه تعبیر اولنور تقول عندی سبیكة من الفضة ای قطعة مذوبة منها وسبیكه
بر آدمك علمیدر سبك الضحاك سینك ضمیله مصرده برقریه در سبك العبید بنه مصرده برقریه در شیخ
علی بن عبد الكافی اورادندر سبنك سمند وزننده ابو القاسم عمر بن محمد نام محدثك که حفیدی محمد بن اسمعیل
بن عمر دخی محدثدر جدی اسمیدر و بونلر ابن السبنك دیمکله معروفدر سنبك تای فوقیه ایله تاء فصلنده مذکوردر

الاسحنكاك همزه نك وحانك کسریله کیجه پك قرانكو اولمق معناسنه در یقال اسحنكك اللیل اذا اظلم وسوز
سویلرکن طوتلوب حصر اولمق معناسنه در یقال اسحنكك الكلام علیه اذا تعذر السحكوك عصفور وزننده
والسحكوك قربوس وزننده والمسحنكك کافك کسری وفتحیله پك سیاه نسنه یه دینور یقال شعر سحكوك
وسحكوك ومسحنكك ای شدید السواد السدك سینك فتحیله والسدك فتحتینله ایرلمامق وجه اوزره برنسنه یه
ملازم اولمق معناسنه در یقال سدك به سدكا وسدكا من الباب الرابع اذا لزمه السدك کتف وزننده برنسنه یه
دوشکون آدمه دینور یقال هو سدك به ای مولع به وایش ایشلمکده الی چابك چیره دست آدمه دینور یقال رجل
سدك ای الخفیف الیدین بالعمل ومزراق صاپمقده ماهر وسبكدست آدمه دینور یقال هو سدك بالرمح ای طعان
وبرنسنه یه دائما ملازم اولان کمسیه دینور یقال هو سدك به ای لازم به التسدیك برنسنه یی بری برینك اوزرینه دیزوب
استف ایلمك معناسنه در یقال سدك جلال التمر اذا نضد بعضه فوق بعض سدنك سمند وزننده بررجلك
علمیدر السرك فتحتینله برکسه قوی البنیه ایکن ضعیف وزبون اولمق معناسنه در یقال سرك الرجل سركا
من الباب الرابع اذا ضعف بدنه بعد قوة السروكة دحرجه وزننده والتسروك تدحرج وزننده زبونلقدن یاخود
یورغنلقدن قیلوبغه کبی آغر آغر وکوشك کوشك یوریمك معناسنه در یقال یسروك فلان ویتسروك ای یمشی
ردیئا وبطیئا من عجف او اعیاء السرکوك عصفور وزننده آرق دوه یه دینور یقال بعیر سرکوك ای مهزول
السفك سینك فتحیله صو وقان مقوله سی نسنه یی دوکمك معناسنه در قانده کثیر الاستعمالدر یقال سفك الدم
سفكا من الباب الثانی اذا صبه وسرعتله چوق کلام سویلمك معناسنه مستعملدر یقال سفك الكلام اذا نثره
المسفوك والسفیك امیر وزننده دوکلمش نسنه یه دینور الانسفاك انفعال وزننده دوکلمك معناسنه در یقال
سفكه فانسفك ای انصب المسفك منبر وزننده چوق سوزلو پرکوی آدمه اطلاق اولنور یقال رجل مسفك
ای مکثار السفاك شداد وزننده کلامه قادر بلیغ وسخندان آدمه اطلاق اولنور یقال خطیب سفاك ای بلیغ
قادر علی الكلام السفكة غرفه وزننده لجه معناسنه درکه مهمانه تقدیم اولنان ماحضردر السفوك
صبور وزننده نفس انسانی یه اطلاق اولنور وکذابه اطلاق اولنور السك شك وزننده اکسره دینور میخ ومسمار
معناسنه سكی دخی دینور جمعی سكاك درسینك کسریله وسكوك درضمله وطاره جق قیویه دینور سینك ضمیله ده
لغتدر وطوغری یاپلمش راست وهموار بنایه دینور کذلك طوغری قازلمش چقوره دینور ومصدر اولور برنسنه نك
اوکی طوتوب قپامق معناسنه یقال سكه سكا من الباب الاول اذا سده وایكی قولغی دیبلرندن کسمك معناسنه در
یقال سك اذنیه اذا اصطلمهما وقپونك ارقه سنه قول دموری قاقمق معناسنه در یقال سك الباب اذا ضببه بالحدید
ودوه قوشی چمقرمق معناسنه در یقال سك النعام مافی بطنه اذا القاه واسهاله یستهلك معناسنه در یقال سك
سلحه اذا رمی به رقیقا وسك حلقه‌لری وکوزه نکلری طاره جق زرهه دینور یقال جاء وعلیه سك ای درع
ضیقة الحلق السكوك صبور وزننده بودخی طاره جق قیویه دینور السك سینك ضمیله عقرب یاخود
اور مجك یوه سنه دینور ولامت طبعه دینور یقال به سك ای لؤم طبع وکوزه نکلری طاره جق زرهه دینور
واوکی طوتلوب قپانمش یوله دینور بیسز صوقاق کبی یقال اخذ سكا ای طریقا منسدا واسك لفظندن
جمع اولور کما سیذکر و بردرلو طیب آدیدر که رامكدن اتخاذ اولنور رامكی اون ایدوب الكدن کچردکدنصکره
صو ایله معجون ایدوب کرکی کبی اوغارلر بعده قابه یاپشمامق ایچون برمقدار دهن خیری ایله یلایوب بر کیجه
علی حاله ترك ایلدکدنصکره برمقدار مسحوق خالص مسك اضافه وکرکی کبی مزج وقرصلر دوزوب
وایكی کون ترك ایدرلر صکره اول قرصلری چوالدوز ایله دلوب برقینه تسبیح کبی دیزوب برسنه او یلجه ترك ایدرلر
عتیق اولدقجه رایحه سی اطیب اولور بین الاطباء بو سك المسك ایله متعارفدر السكاء تشدیدکافله بودخی
حلقه‌لری طاره جق زرهه دینور واسك لفظندن مؤنثدر کما سیذکر السكك فتحتینله صاغرلغه دینور مصدر
واسم اولور ومنه یقال فی اذنه سكك ای صمم وقولقلر کوچك وباصق وباشه یاپشق اولمق معناسنه در که ترکیده
چومار تعبیر اولنور علی قول اوستی یاخود ایچ دائره سی کوچوك ودلیکی طار اولمق معناسنه در انسانده وحیوانده
اولسون تقول سككت یا جدی خطابا للصبی سككا من الباب الرابع وهو صغر الاذن ولزوقها بالرأس وقلة اشرافها
او صغر قوف الاذن وضیق الصماخ الاسك صفتدر قولغی وصف مذکور اوزره اولان انسان وحیوانه دینور
سكاء مؤنثیدر مترجم دیر که سكاء ماده سی کتب فقهیه ده اضحیه بحثنده مستعملدر لکن فقهاء خلقی قولغی اولمیان ایله
تعریف ایدرلر حتی مغربده التی لااذن لها الا الصماخ عبارتیله بیان ایلمشدر قوش کبی ومنه کل سكاء تبیض وکل

شرفاء بلد واسك صاغره دینور یقال هواسك ای اصم و بنوعبدالله بن عمرو بن کلثوم جماعتدن برینك قرشی
اسمیدر ودوه قوشنه اطلاق اولنور ایشتمز اولدیغیچون السکاکة ثمامه وزننده خرده قولقلی شخصه دینور
وکوك یوزینه ملاقی هوایه دینور سکاك دخی دینور اهل حکمته کوره طبقهٔ سابعهٔ هوائیه اولور تقول لاافعل ذلك
ولو زوت فی السکاکة والسکاك ای الهواء الملاقی عنان السماء ورأی خودیله عامل اولوب برکمسه ایله مشورت ایلمز
اولان آدمه دینور یقال هوسکاکة ای مستبد بالرأی السکاك غراب وزننده بودخی کوك یوزینه ملاقی هوایه
دینور کاذکر واوقه یلك یاپشدریلان یره دینور السکة سینك کسریله ضربخانه سکه سنه دینور یقال هذا الدرهم
فی سکة فلان وهی حدیدة منقوشة تضرب علیها الدراهم واشجار طابورینه دینورکه مسطر واری صره ایله
دیکلمش اشجاردن عبارتدر جمعی سکاك در سینك کسریله ومنه قولهم ضربوا بیوتهم سکاکا ای صفا واحدا
وسکه چفت چکنلرك صبان دمورینه دینور یقال شق الارض بسکة وهی حدیدة الفدان وطوغری یوله وصوقاغه
دینور ومنه یقال اخذ الامر بسکته ای فی حین امکانه شارحك بیاننه کوره جمعی سکك کلور سدره وسدر کبی
مصباحده وغیرده السکة الزقاق عبارتیله مرسومدر ومغربده زقاق واسع ایله مفسردر و بو معنا سکه شجردن
مأخوذدر السکی سکه یه منسوب دیمکدر بو مناسبتله مسکوك آلتونه اطلاق اولنور السکسکة زلزله وزننده
ضعف وزبونی معناسنه در یقال به سکسکة ای ضعف وشجاعت معناسنه در یقال فی سجیته سکسکة
ای شجاعة السکاسك سینك فتحیله یمنده برکوجك قبیله آدیدر بدرلری ملوك یمندن سکسك بن اشرس ایدی
علی قول اسمی سکاسك بن وائله در یاخود بو وهمدر صواب اولان قول اولدر نسبتنده سکسکی دینور الاستکاك
افتعال وزننده نبات کرتندن بری برینه صارمشمق معناسنه در یقال استك النبت اذا التف وقولق دلیکی
طار اولمغله ایشتمز اولمق معناسنه در یقال استکت المسامع اذا صمت وضاقت بوراده وامهات سائره ده مثال بو رسمه در
ظاهرا قولغك دلیکی خلق قپانق وجهیله طار اولمغله هواء خارج هواء واقفی قرع ایله ایچرو دماغ وقلبه ادخال
ایده مدیکی سببیله ایشتمز اولور یاخود خارجدن جسم غریب وقوعی کبی عارضه دن یا داخلدن رطوبات غلظتلنوب
عصبده تحجری کبی عارضه دن ناشی سدّه حادث اولمغله دلیك مسدود طرزنده طاره جق اولمغله ایشتمز اولور
فلیحرر التسکسك تزلزل وزننده یلوارمق معناسنه در یقال تسکسك الیه اذا تضرع الانسکاك خاصة
بغرتلق قوشی یك هوالنوب پرواز ایلدکدنصکره کوکسنی اشاغی یه و یروب یوزی قپو طوغریلغنه سوزیلوب اتمك
معناسنه در یقال انسك القطا والحجل انسکاکا وهو ان ینسك علی وجهه ویصوب صدره بعد التحلیق اصل
انسکاك طوغری یوله کتمك معناسنه در السکرکة ضمتینله مصر بغداینددن مرتب بوزه یه دینور تقول سقانی
السکرکة ای شراب الذرة السلك سینك فتحیله والسلوك قعود وزننده یول ومکان مقوله سنه کیرمك
معناسنه در یقال سلك المکان سلکا وسلوکا من الباب الاول اذا دخل فیه مؤلفك بصائرده بیاننه کوره اصل
یوله کیرمك معناسنه موضوعدر که یوله دوزلمك تعبیر اولنور وسلك متعدی اولور یقال سلکه غیره وفیه وعلیه سلکا
ای ادخله ویقال سلك یده فی الجیب ای ادخلها فیه الاسلاك همزه نك کسریله ادخال معناسنه در یقال اسلکه
ایاه واسلك یده فی الجیب اذا ادخلها فیه السلکة سینك کسریله ایپلك تلنه دینورکه ایکنه یه کچوریلور جمعی
سلك وجمع الجمعی اسلاك وسلوك کلور یقال سلك السلکة فی الابرة ای الخیط السلکی بشری وزننده مزراق
مقوله سنك طوغریلغنه دورتمسنه ودورتلمسنه دینور یقال طعنة السلکی ای طعنة مستقیمة وطوغری ایشه
دینور امر مستقیم معناسنه یقال امر سلکی ای مستقیم ظاهرا تانیثی حال یاخود فعله تاویلنه مبنی در السلك
صرد وزننده بغرتلق قوشنك علی قول ککلك قوشنك فریکنه دینور تقول اخذت سلکا ای فرخ القطا او الحجل
ودیشیسنه سلکه دینور هایله وسلکانه دینور سینك کسریله و بو نادردر جمعی سلکان کلور سینك کسریله سلیك
زبیر وزننده اسامیدندر سلیك بن عمرو یاخود سلیك بن هدبة القطفانی اصحابدندر وسلیك بن یثربی بن سنان بن
سلکه شاعر ودزد چالاك وقتا کدر سلکه که همزه وزننده در والده سیدر ❊ اعدی من سلیك ❊ مثلنك منشأیدر
وسلیك العقیلی وشقیق بن سلیك شاعرلردر وسلیك بن مسحل واغر بن حنظلة بن سلیك السلیکی تابعیلردر المسلاك
معظم وزننده ایپلك تلی کبی نحیف ونزار آدمه دینور یقال رجل مسلاك ای نحیف السلکوت جبروت وزننده
برقوش آدیدر شارح دیرکه سیالکوت دخی هندستانده برشهر آدیدر المسلکة مقعده وزننده قفتانك برتماجنه
دینور السلك سینك کسریله ناقه طوغوردقده ممه سندن ابتدا چقان نسنه یه دینورکه ممه آغزی تعبیر اولنور بعده
آغوز چقار السمك فتحتینله بالغه دینور السمکة هایله مفردیدر وفلکده حوت برجنه اطلاق اولنور السمك

سبنك

سینك فتحیله یوکسلمك معناسنه در یقال سمك البناء سمکا من الباب الاول اذا رفعه وسمك خانه نك تاوانه اطلاق
اولنور سقف معناسنه علی قول خانه نك اعلاسندن اسفلنه قدر اطلاق اولنور که مراد بوقریسندن دبنه قدر امتدادیدر
یقال رفع سمك البیت وهو السقف او من اعلا البیت الی اسفله لکن بیضاوی اشبو رفع سمکها آیت کریمه سنده
ای جعل مقدار ارتفاعها من الارض او ثخنها الذاهب فی العلو رفیعا عبارهسیله تفسیر ایلمکله ایکیسی دخی مؤلفك
تفسیرینه منافیدر قول اول ظاهردر وقول ثانی علی العکس در مؤلفك قولنه کوره عمق اولمشدر وهر نسنه نك
بوینه وقامته دینور یقال سمك الشیء ای قامته وتیماء نام قصبه ترانده برصو آدیدر السموك سلوك وزننده یوکسلمك
معناسنه در یقال سمك البناء سموکا فسمك سموکا ای ارتفع السماك کتاب وزننده شول نسنه یه دینورکه آنکله
برنسنه یی یوکسلدوب یوقری قالدررلر جمعی سمك کلور ضمتینله وسماك اعزل وسماك رامح فلکده ایکی براق کوکبلردر
یاخود اسد صورتنك بوغزی چنبرینه طوغری کوکسنه کلمش ایاقلری صورتلریدر وسماك بن حرب وسماك بن ثابت
وسماك بن سعد وسماك بن مخرمه که کوفه ده مسجد سماك صاحبیدر وسماك بن هزال صحابیلردر السمّاك شدّاد
وزننده محمد بن صبیح نام عابد ومحدثك جدی اسمیدر ودارقطنی شیخی اولان عثمان بن احمد الدقاقك جدیدر
المسماك محراب وزننده چادر دیرکنه اطلاق اولنورکه آنکله رفع خیمه در المسمکات مکرمات وزننده سماواته اطلاق
اولنور مسموکات لحن در یاخود انده اغلاطدر لکن سمك رفع معناسنه اولمغله مسموکات قیاس اوزره وارد اولدیغندن
تلحینی ناملایمدر حتی نهایه ده وفی حدیث علی وباری المسموکات ای السموات السبع عنوانیله مرسومدر المسموك
اوزون شیئه دینور ومتین ومحکم ایپه واورغانه دینور السمیکاء مصغر بنیه سیله قورتلقلری خرده بالقره دینور آرینه
وترهوز کبی سمکه فتحاتله بررجل اسمیدر السملکة دحرجه وزننده برنسنه یی اوزون ودکرمی قلمق معناسنه در
طبوز صاپی کبی یقال سملك اللقمة اذا طولها فی لمة وتدویر السنك ضمتینله آچق شاهراه یوللره دینور السنبك
قنفذ وزننده برکونه یملکه دینور و بتون طرنقلو دوابك طرنقلری اوجنه دینور یقال سنبك الفرس ای طرف حافره
وسنبك السیف قلیجك قننده اولان زینتك اوجنه اطلاق اولنور وسنبك المطر یغمورك اولنه دینور وسنبك البیض
توغلغه نك تپه سنه دینور وسنبك البرقع یچه نك اکسه یه بغلدقلری باغندن عبارتدر وسنبك الارض غلیظ
اولوب خیر ومنفعتی آز اولان یوریه دینور و برنسنه نك وقت وزمان ادراکنه اطلاق اولنور یقال کان ذاك
علی سنبکه ای علی عهده و برنسنه دن سابق ومتقدم اولانه دینور یقال سنبك من کذا ای متقدم منه السهك
فتحتینله ترلین کمسه دن ظهور ایدن بد رایحه یه دینور یقال فیه سهك ای ریح العرق وسهك مصدر اولور ترلمش
کمسه بدقوقمق کذلك تربدقوقمق معناسنه یقال سهك الرجل والعرق سهکا من الباب الرابع اذا اروح ومتعفن
اتقوقوسنه و بالق ودمور پاسی قوقولرینه دینور السهکة سینك فتحیله والسهکة همزه وزننده بولرده سهك
معنالرینه در یقال ماهذا السهك والسهکة والسهکة ای قبح رایحة اللحم الخبز وکذا ریح السمك وصدء الحدید
السهك کتف وزننده تربدقوقان آدمه دینور السهك سحق وزننده یل یرك طپراغنی صاورمق معناسنه در
یقال سهکت الریح التراب عن الارض سهکا من الباب الاول اذا اطارته وسحق ایلمك معناسنه در یقال
سهکه اذا سحقه السهوك سلوك وزننده دابه آهسته جه وملایم اشوب کتمك معناسنه در یقال سهکت الدابة
سهوکا اذا جرت جریا خفیفا الاساهیك دواتك کوناکون اشوب کیدشلرینه دینور الساهکة والسهوك
صبور وزننده والسیهك صیقل وزننده والسیهوك طیفور وزننده والمسهکة مقعده وزننده یك شدیداسن
روزکاره دینور ومسهکه ومسهك میلرك فتحیله شدیداسن روزکارك ممرینه وکذر کاهنه دینور الساهك صاحب
وزننده کوز اغریسنه وچکیکنه دینور کاهل کبی اسمدر یقال بعینه ساهك ای رمد وحکة السهّاك شدّاد
وزننده والمسهك منبر وزننده شول بلیغ وسخنور آدمه دینورکه روزکار اسر کبی فتور وفاصله سز متصل واحد
سرد کلام ایدر اوله یقال رجل سهّاك ومسهك ای بلیغ یمر فی الکلام مرّ الریح یقال فرس مسهك ای جرّاء
ومسهك روزکار کبی اشوب کیدن آته اطلاق اولنور السهوك صبور وزننده طوشنجل قوشنه دینور التسهوك
ترهوك وزننده آهسته جه تانی ایله یوریمك معناسنه در یقال تسهوك الرجل اذا مشی رویدا السهیکة سفینه
وزننده بردرلو طعام آدیدر السوك شوك وزننده برنسنه یی سورتوب اوغمق معناسنه در یقال ساك الشیء یسوکه
سوکا اذا دلکه واغزی مسواکلمك معناسنه در یقال ساکه فه بالعود اذا دلکه التسویك بودخی اغزه مسواك
سورمك معناسنه در یقال سوك فه بمعنی ساکه الاستیاك افتعال وزننده والتسوك تفعل وزننده مسواکلمك
معناسنه در یقال استاك الرجل وتسوك اذا دلك بالمسواك بو ایکی ماده ده فم وعود ذکر اولنمق صحیح دکلدر

المسواك آغزه سوره جك معهود اغاجدر السواك كتّاب وزننده مسواكه دينور جمعی سوك در كتب وزننده
و بو مؤنث ومذكر اولور وسواك وتساوك تفاعل وزننده ضعيف وفرسز يوريمك معناسنه مستعملدر كويا كه
فرط ضعفندن وجودنی ايكی طرفه سوروب وسورتونه رك يعنی يوجه اوره رق يورر يقال ساك الرجل يسوك سوكا
وتساوك تساوكا اذا سار ضعيفا سواك غراب وزننده بر رجلك علميدر بحمده تعالی فصل الشين المعجمة
الشبك سبك وزننده بر نسنه نك اجزاسنی بری برينه چكروب صوقشدرمق معناسنه در پنجره قفسی و بالق آغی
و پرمقلری بری برينه چكروب كليدلمك كبی يقال شبك الشیء شبكا من الباب الثانی اذا انشب بعضه فی بعض فتشبك
وامور ومصالح پيچيده وشوريده اولمق معناسنه مستعملدر ظاهرا بونك مصدری شبوك در قعود وزننده يقال
شبكت الامور اذا اختلطت والتبست الاشتباك افتعال وزننده مطاوعيدر يقال شبك الشیء فاشتبك و يقال
اشتبكت الامور بمعنی شبكت التشبيك شبك معناسنه در التشبك تفعل وزننده مطاوعيدر يقال شبك الشیء
فتشبك التشابك تفاعل وزننده بودخی امور ومصالح شوريده و پيچاپيچ اولمق معناسنه در يقال تشابكت
الامور بمعنی اشتبكت وتشابك كلب وسائر سباع چاتشمق معناسنه در كه كليدلنورلر يقال تشابكت السباع اذا ازت
الشابك بری برينه كيريشوب صوقشمش نسنه يه دينور ذو شبك معناسنه يقال طريق شابك ای متداخل ملتبس
ودیشلری بری برينه كيرشمش ارسلانه وصف اولور يقال اسد شابك ای مشتبك الانياب الشباك زنّار وزننده
قوزغون قلجی ديدكلری نباته شبيه وآندن اعذب بر نبات آديدر وحصير طرزنده صوقشدرمه اولان نسنه لره دينور
پنجره قفسی و پنجره دموری وزنبوری پرده كبی هر طائفه سنه شباك دينور ودوه يه چاندقلری محمللرك خانه لرينك
چانجق اوجلرينك ارالقلرينه دينور كه قايشلر ايله مشبك چاتوب صرارلر وصياد آغنه دينور شبكه كبی كما سيذكر
جمعی شبابيك در وشباك اسمعيل بن مبارك نام محدثك جدی اسميدر وعلی بن احمد بن ابی العز نام محدثك
پدرينك جدی اسميدر الشباك شدّاد وزننده اساميدندر شباك بن عائذ الدستوانی وشباك بن عمرو محدثلردر
شباك كتاب وزننده اساميدندر شباك الضبی وشباك بن عبد العزيز وعثمان بن شباك محدثلردر وشباك
اوج موضعك آديدر الشبكة فتحاتله آوجيلرك آغنه دينور شرك معناسنه جمعی شبك وشباك در شبنك كسريله
يقال نصب الصياد الشباك والشبكة ای شركة وشبكه بری برينه يقين قيولره اطلاق اولنور ودبی يقين اولان اشمه لره
اطلاق اولنور كه بونلرده بری برينه متقارب اوله وقيولری چوق ارضه دينور وترلا صحرانك بوه لرينه دينور كه
دلك دلك اولور واجأ نام جبلده بر صو آديدر وسميراء الاسد نام محل شرقيسنده بر صو آديدر و بنو قشير يوردنده بر صودر
و بنو نمير يوردنده اوچ صو آديدر و بشقه بر صو آديدر الاشباك همزه نك كسريله بری برينه قريب قيولر ودبی يقين
اشمه لر قازمق معناسنه در يقال اشبك القوم اذا احفروا الشبكة الشبكة غرفه وزننده صوقشمه معناسنه در بو علاقه ايله
نسب قرابته يعنی خصملغه اطلاق اولنور يقال بينهما شبكة ای نسب قرابة شبيك زبير وزننده بنو مازن بلادنده
بر موضع آديدر شبيكه جهينه وزننده عرجاء قربنده بر وادی اسميدر ومكه ايله زاهر بيننده بر موضع ياخود
برقيو آديدر و بنو سلوله مخصوص بر صو آديدر بنو شبك شبنك كسريله بر بطن آديدر ذو شبك فتحتينله حجازده
بلاد بنی نضر بن معاويه ده بر صو آديدر الشبك فتحتينله طراق ديشلرينه اطلاق اولنور الشابابك بانك
فتحيله بر نبات اسميدر كه مصرده برنوف ديمكله متعارفدر بين الاطباء شابانج ايله معروفدر مصر ديارنده اولور
الشحك سحق وزننده اوغلاق اناسنی امسون ديو آغزينه شحاك اقلمق معناسنه در يقال شحك الجدی شحكا
من الباب الثالث اذا جعل فی فمه الشحاك الشحاك كتاب وزننده اناسنی امسون ديو اوغلاغك اغزينه
ارقوری بند ايتدكلری اغاجه دينور كه اسنك وآغزلق تعبير اولنور الشودكان شبنك ودالك فتحيله سلاح
و يراغه دينور شكه واداة سلاح معناسنه بعض نسخه ده الشكة واقع اولمغله شارح آنی تخطئه ايلمشدر شاذك
ذال معجمه ايله هاجر وزننده محدثيندن يوسف السجستانی پدرينك اسميدر الشرك شبنك كسريله والشركة
شبنك كسری وضميله اورتاقلق معناسنه در تقول لی فيه شرك وشركة ای اشتراك وشرك شريك كبی اورتاغه دينور
جمعی اشراك كلور شبر واشبار كبی يقال هو شركه ای مشاركه وشركه مصدر اولور اورتاغ اولمق معناسنه يقال شركه
فی البيع والميراث شركة من الباب الرابع اذا صار شريكه وشرك اشراكدن اسم اولور كفر معناسنه كه واحد حقيقی
اولان ذات اجل واعلايه حاشا شريك اسنادينه دينور وخصملغه وقرابته اطلاق اولنور نسبده اورتاقلق اولمق
ملابسه سيله تقول رغبنا فی شركم ای مشاركتكم فی النسب وشرك جبل قنان وراسنده بر صو آديدر الاشتراك
افتعال وزننده والتشارك والمشاركة بری برينه اورتاق اولمق معناسنه در يقال اشتركا وتشاركا وشاركا

اذا وقعت بينهما الشركة الشريك امير وزننده اورتاغه هر برينه دينور جمعی اشراك كلور شهيد واشهاد كبی
وشركاء كلور كرماء كبی مؤنثی شريكه در جمعی شرائك در الاشراك همزه نك كسريله خدای متعاله غيری بی
حاشا شريك ايلمك زعم باطلنده اولمق معناسنه در يقال اشرك بالله ای كفر المشرك والمشركی يای نسبتله كه
مبالغة نفسنه منسوبدر وصف مذكور اوزره اولان كافر ملعونه دينور الشرك فتحتينله آوجيلرك دوزاغنه
وآغنه دينور كه ايپدن اورلمش اولور كويا كه كوزه نكلر واوركولر بری برينه شريكدر دام وشصت معناسنه جمعی
نادر اوله رق شرك در ضمتينله يقال نصب الصائد الشرك وهو حبائل الصيد وماينصب للطير وشرك الطريق
يوللرك جادّه لرينه وايشلكنه دينور علی قول اولو يولده اولان چتال چتال يوللره دينور كه او يولجه چكيلوب
كيدوب بر محلده اصل جادّه يه قارشمه يه مفردی شريكه در ايكيسی دخی معنای اوّلدن مأخوذدر قول اوّله كوره
كويا كه بالق آغی سرلمش طرزنده اولديغی تصوّر يله در وثانی ظاهردر يقال مضوا علی شرك الطريق ای جوادّه
اوهی الطرق التی لاتخفی عليك ولاتستجمعلك وشرك حجازده بر موضع آديدر ومصدر اولور پاپوشك تصمه سی
منقطع اولمق معناسنه يقال شرك النعل شركا من الباب الرابع اذا انقطع شراكه وحجازده بر طاغك آديدر الشراك
كتاب وزننده پاپوش تصمه سنه دينور كويا كه پاپوشله شركی واردر جمعی شرك در كتب وزننده واشرك در
افلس وزننده يقال اصلح شراك نعله ای سيرها وچارلقده اولان انجه بوجغزه دينور كه جيغر وجلق تعبير اولنور
التشريك اورتاق ايلمك معناسنه در يقال شرّكه اذا جعله شريكا له واياق قابنه تصمه چكورمك معناسنه در
يقال شرّك النعل اذا جعل لها شراكا واشترا اولنان نسنه نك بر مقدارنی مجموعنی آلديغی بهايه بيع ايلمك معناسنه
مستعملدر يقال عامل بالتشريك وهو بيع بعض ما اشتراه بما اشتراه به الشركی شبنك ضميله هذلی وزننده
وراءنك تشديديله جائزدر سرعتله يورويشه دينور كويا كه خطوهٔ اولايی ثانيه يه شريك ايدر يقال سار شركی ای سيرا
سريعا وسرعتله پيدرپی اوريلان سله وشماره دينور يقال لطم شركی ای سريع متتابع شريك زبير وزننده
اساميدندر شريك بن مالك بن عمرو بر بطن پدرينك اسميدر ومسدّد بن مسرهد نام كمسه نك جدّی اسميدر
ومرقوم محدثيندندر نسبی رقبة العقرب كبی مسلسل اوله رق مسرهد ماده سنده بيان اولندی المشترك اسم فاعل
بنيه سيله موسوس ومهموم كبی كندی كنديسيله سويلشور اولان آدمه دينور كويا كه كندی نفسيله اشتراكی
واردر ياخود بالق آغی كبی نفسنه طولاشمشدر يقال رجل مشترك اذا كان يحدث نفسه كالمهموم الفريضة المشركة
معظمه وزننده واكا مشتركه ومسئلهٔ حماريه دخی اطلاق اولنور و بو ميراثه متعلق شول مسئله دن عبارتدر كه بر خاتون
فوت اولوب زوجنی وانمی واخوان لام واخوان لابوينی ترك ايلمكله عمر الفاروق رضی الله عنه حضرتلرندن كيفيت
تقسيمی سؤال اولندقده اصل مسئله آلتيدن كلمكله نصفنی زوجه وسدسنی امه وثلثنی اخوان لامه و يروب اخوان
لابوينی محروم ايلدكده مزبورلر يا امير المؤمنين طوته لم پدرمز حمار ايمش انمز بر دكلمدر ديديلر حضرت عمر دخی
تفكر ايدوب اول ثلثده انلری تشريك ايلديلر بناء عليه اول مسئله يه مشركه ومشتركه وحماريه اطلاق اولندی
الشركة فتحاتله بنواسده مخصوص بر قريه در المشارك اسم فاعل بنيه سيله اصولدن اسن يللرك بيننده هبوب
ايدن اكری يلك كرته سنه قريب كرته دن اسن يله اطلاق اولنور يقال ريح مشارك وهی التی تكون النكباء اليها
اقرب من الريحين التی تهب بينهما الشك شبنك فتحی وكافك تشديديله شبهه وكمان معناسنه در كه يقين مقابليدر
جمعی شكوك در يقال مافيه شك وهو خلاف اليقين مترجم ديركه شك ماده سی مصباحده مبسوطدر فليراجع
وشك مصدر اولور شبهه وكمان ايلمك معناسنه يقال شك فی الامر شكا من الباب الاوّل اذا ارتاب وشك كمكده
اولان آزجه چتلاغه دينور يقال فی ضلعه شك ای صدع صغير فی العظم و بر كونه دارو اسميدر كه فاره يی
اهلاك ايدر خراسانده واقع كومش معدنندن جلب اولنور تركيده صيچان اوتی ديرلر بياضی وصاريسی اولور
وشك مزراغی دريوب وكچكه ايلدوب تا اوته سنه قدر چكورمك معناسنه در يقال شكه بالرمح شكا اذا انتظمه به
يعنی خرقه الی العظم وسلاحلنمك معناسنه در يقال شك فی السلاح اذا دخل فيه ودوه نك قوللری يانلرينه
ياپشمق معناسنه در كه يتابلغندن اولوب آغمغه باشلر يقال شك البعير اذا لزق عضده بالجنب و بر نسنه يه
نوعا بل ايلمك معناسنه در تقول شككته واليه شكا من الباب الرابع اذا ركنت وخانه لری بر چرپيده صره واردی
ياپمق معناسنه در يقال شكوا بيوتهم اذا جعلوها علی طريقة واحدة التشكك تفعل وزننده بودخی كمان
ايلمك معناسنه در يقال تشكك فيه بمعنی شك التشكيك تفعيل وزننده بر آدمی شك وكمانه دوشورمك معناسنه در
يقال شككه فلان اذا القاه فی الشك الشكوك صبور وزننده شول ناقه يه دينور كه يك تو يلو اولمغله سموزلكنده

وز بونلغنده شكّ وكمان اولمغين اوركجنه يابشلوب بوقلنور اوله جمعى شكّ كلور شبنك ضميله السّكّ شبنك كسريله
باى كوشه لرينك ارقه لرينه بچوريلان غلافلره دينور السّكّ شبنك ضميله شكوك لفظندن جمعدركه ذكر
اولندى الشّكة سكه وزننده سلاحه وبراغه دينور يقال جاء وعليه شكة اى سلاح وبالته مقوله سنك صاپى كيره جك
دليكه صقشوب طوتمق ايچون صوقيلان چوى يه دينور الشّكة شبنك ضميله شقه وزننده ومرادفيدركه مسافه
معناسنه در يقال بينهما شكة بعيدة اى شقة الشّاكة بركونه ورم اسميدركه بوغزده حادث اولور الشّكيكة
سفينه وزننده فرقه معناسنه دركه بربلوكه دينور يقال جاءت شكيكة من الناس اى فرقة واسلوب وطريقه
معناسنه در جمعى شكائك وشكك كلور ضمتيله وخوى وخلق معناسنه در يقال له شكيكة حسنة اى خلق وميوه
سپدينه دينور الشّكى شبنك ضميله آغركه دينور كه سركش آتلره اوريلور شارحك بيانته كوره ارمنيه ده
شكّ نام قريه يه منسوبدر الشّكاك كتاب وزننده صيره صيره مسطر وارى ياپاش بيوت وخيامه دينور
السّكاكة سحابه وزننده ارضدن برناحيه يه دينور الشّكشكة زلزله وزننده كسكين سلاحه دينور على قول
سلاحك كسكينلكنه دينور شنبك جعفر وزننده محدثيندن عبدالله الدينورى پدرى وعثمان بن
احمد الدينورى جدينك اسميدر شنبك زبرج وزننده محدثيندن عبدالله بن احمد النهاوندى جدينك اسميدر
شنوكه ملوله وزننده برطاغك آديدر وكثيرنام شاعر ❊ فان شفائى نظرة لونظرتها ❊ الى ثاقل يوما وخلفى شنائك
بيتنده اجزاسى اعتباريله جمع بنيه سيله ايراد ايلمشدر الشّوك شبنك فتحيله تيكنه دينور خار معناسنه مفردى شوكه در
وشوك مصدر اولور كوده يه تيكن باتمق معناسنه در يقال شاكته الشوكة تشوكه شوكا اذا دخلت فى جسمه
وبو معناده متعدى اولور برينك كوده سنه تيكن باتورمق معناسنه تقول شكته الشوك اشوكه شوكا اذا ادخلتها
فى جسمه وشوك السلاح حديد السلاح آدمه اطلاق اولنور كما سيذكر وبرآدمك شوكت وحدتى نمايان اولمق
معناسنه در يقال شاك الرجل يشاك شوكا من الباب الرابع اذا ظهرت شوكته وحدته الشّاكة تيكنلك يره دينور
خارستان معناسنه يقال ارض شاكة اى كثيرة الشوك وشاكه وشوكه فرحه وزننده وشائكه ذائقه وزننده
تيكنلو اغاجه دينور يقال شجرة شاكة وشوكة وشائكة اى كثيرة الشوك شاك كلمه سنك اصلى شوكه ايدى فرحه
وزننده واو الفه قلب اولندى وشاكه وشيكه شبنك كسريله مصدر اولور تيكنلكه اوغرامق وتيكنلكه دوشمك
معناسنه در يقال شاك الرجل يشاك شاكة وشيكة اذا وقع فى الشوك وتيكنلكده قارشمق معناسنه در يقال شاك
الرجل الشوكة اذا خالطها وباء حرفيله متعدى اولور برآدمه تيكن طوقندرمق معناسنه يقال ماشاكه بالشوكة
اى ما اصابه بها وتيكن طوقنمق معناسنه در تقول شاكتنى الشوكة اى اصابتنى وتقول شكت الشوك اشاكه اذا وقعت فيه
بونلرك مجموعى باب رابعدندر قالديكه مثال اخيرنكرار ردكلدر زيرا مثال سابقده شوك لفظى غير مذكوردر وبوراده
ظرفيت اوزره منصوبدر التّشويك اغاج تيكنلو اولمق معناسنه در يقال شوكت الشجرة اذا كانت شائكة
وديوارك اوزرنى تيكنلمك معناسنه در يقال شوك الحائط اذا جعل الشوك عليه واكين سنبله سنك دانه لرى
طاعلمزدن مقدم اوجلرى اغاروب تيكن تيكن كسكينلمك معناسنه در يقال شوك الزرع اذا ابيض قبل ان ينتشر
يعنى حدد ودوه نك آزى ديشلرى اوزامق معناسنه مستعملدر يقال شوكت لحيا البعير اذا طالت انيابه
وقوش ياوروسى تويلنوب اوجلرى تيكن تيكن جقمغه باشلمق معناسنه مستعملدر يقال شوك الفرخ اذا اخرجت
رؤس ريشه وديلى قانلو جوانك بيغى سرد لنمكه باشلمق معناسنه مستعملدر يقال شوك شارب الغلام اذا خشن
لمسه وقيزك ممه لرى اوجلرى كورنمكه باشلمق معناسنه در يقال شوك ثدى الجارية اذا تحدد طرفه وتراش اولمش
آدمك باشنك قيللرى ظهور ايلمك معناسنه در يقال شوك الرأس بعد الحلق اذا نبت شعره الاشواك همزه نك
كسريله بودخى اغاج تيكنلنمك معناسنه در يقال اشوكت الشجرة اذا كانت شائكة وبو اصلى اوزره در
وبعد الاعلال اشاكه برآدمه تيكن باتورمق معناسنه در تقول اشكته الشوك اذا ادخلتها فى جسمه وبرآدمه تيكن
طوقندرمق معناسنه در يقال ماشاكه شوكة ولا شاكه بها اى ما اصابه الشّوكة شوكك مفرديدركه ذكر اولندى
وشوكه براغه دينور يقال جاء وعليه شوكة اى سلاح وعند البعض سلاحك حدتنه اطلاق اولنور اوله كوره
اسم وثانى يه كوره مصدر ياخود اسم مصدر اولور وشوكة القتال حرب وجدالك شدتنه ودشمنى افراط اوزره
قتل ونكايت واستيصاله اطلاق اولنور يقال دهشتنى شوكة القتال اى شدة بأسه والنكاية فى العدو وشوكه
بر مرض معروف اسميدر شارحك بيانته كوره طاعون نوعندندر ظاهرا كتب طبيه ده باغره اسميله مرسوم اولان
علتدر كه طاعون طرزنده اولور اكثر متطبب آنى طاعون ظن ايدرلر لكن دكلدر مصرده اكا كبه ديرلر كاف مضمومه ايله

وشامده

وشامده ضربه ديرلر وقزللق وقزل طونلى ديدكلرى علته دينور كه قورداشنى كبى دوكون كوده قبقزل اولور
وجلاهلرك چنبر ديدكلرى آلته دينور كه تيكن تيكن اولور ارش وارغاجى آنكله دوزلدرلر وعقربك ايكنه سنه
دينور وبرخاتون اسميدر وشوكة السكان كانچيلرك طراق برينه قوللندقلرى نسنه يه دينور كه ياش چاغوره خرما
تيكنلرى ديزدكده صكره قوريدوب كانى آنكله طرارلر المشوك ميمك فتحيله مفعول وزننده كوده سنده شوكه ديدكلرى
قزللق حادث اولان آدمه دينور يقال شيك الرجل على بناء المجهول فهو مشوك اذا علت جسده الشوكة الشوكاء
حمراء وزننده هنوز اولكرى وسردلكى اولان يكى لباسه وصف اولور يقال حلة شوكاء اذا كانت عليها خشونة
الجدة شاك السلاح كافك تخفيفى وضميله وشائك السلاح وشوك السلاح كتف وزننده وشاكى السلاح
كسكين براقلو آدمه دينور يقال رجل شاك السلاح وشائك السلاح وشوك السلاح وشاكى السلاح اى حديده
شارح ديركه شاك السلاح لفظنده شاك كلمه سى كافك كسريله اولديغى صورتده منقوص اولور قاض كبى وبونده
ايكى قول وارد ربرى اصلى شائك ايدى هار وهائر كبى قلب اولندى شوكه دن مأخوذدركه حدت سلاح معناسنه در
قول ثانى شكه لفظندن كه تشديد ايله درمأخوذدر سلاح معناسنه مبالغه يى متضمندر وكافك ضميله اولديغى حينده
كذلك ايكى قول وارد ربرى اصلى شوك ايدى واو الفه قلب اولندى وقول ثانى شائكدن محذوفدر انتهى المشوكة
محسنه وزننده تيكنلو آغاجه دينور يقال شجرة مشوكة اى ذات الشوك وسحاء وقتاد وهراس مقوله سى
چاليلق يره دينور يقال ارض مشوكة اذا كانت فيها السحاء والقتاد والهراس شوكان شبنك فتحى وضميله بر موضع
آديدر مشوكه معظمه وزننده يمنده جبل قلحاح اوزره برقلعه در الشّويكة جهينه وزننده برجنس دوه يه
دينور شارحك بيانته كوره آزى ديشلرى اوزون اولانه دينور وشويكه بر موضع آديدر وقدس قربنده برقريه
آديدر شاوكان بخارا قضاسنده بر موضعدر قنطرة الشوك بغداد قضاسنده نهر عيسى اوزرنده برقريه در
نسبتنده شوكى دينور شوكان چوكان وزننده بحرين قضاسنده برقريه ويمنده برحصن آديدر وسرخس ايله
ابيورد بيننده بربلده درمحدثيندن عتيق بن محمد بن عنبس وبرادرى ابو العلا بيس بن محمد الشوكانيان اورادندر
بجز بعونه تعالى فصل الصاد المهملة الصّأك فتحتيله بركسه ترلدكده كوده سى بد وچركين قوقمق
معناسنه در يقال صئك الرجل صأكا من الباب الرابع اذا عرق فهاجت منه ريح منتنة وقان طوكمق معناسنه در
يقال صئك الدم اذا جمد وبر نسنه يه ياپشمق معناسنه در يقال صئك به اذا لزق به الصّأكة تمره وزننده اصلا ءش
تخته واغاج رايحه سنه دينور تقول ماهذه الصأكة وهى رايحة الخشبة اذا نديت الصّئك كتف وزننده تند
وشديد آدمه دينور يقال رجل صئك اى شديد المصائكة مفاعله وزننده برآدمه شدتله معامله ايلمك معناسنه در
تقول ظل يصائكنى منذ اليوم اى يشادنى الصّعلكة دحرجه وزننده فقير ايلمك معناسنه در يقال صعلكه
اى افقره وقاب اچره ثريده تپه يابمق على قول تپه سنى قبه كبى يوكسلتمك معناسنه در يقال صعلك الثريدة
اذا جعل لها رأسا اورفع رأسها وچارداوه يى سمورتمك معناسنه در يقال صعلك البقل الابل اذا اسمنها المصعلك مدحرج
وزننده يوالق نسنه يه دينور ومنه يقال رجل مصعلك الرأس اى مدوره الصّعلوك عصفور وزننده
فقير وبى نوايه دينور يقال رجل صعلوك اى فقير التّصعلك تدحرج وزننده فقير اولمق معناسنه در يقال
تصعلك الرجل اذا افتقر ودوه تويى دوكمك معناسنه در يقال تصعلكت الابل اذا طرحت اوبارها
عروة الصعاليك عروة بن الورد لقبيدر دائما فقرايى بردوه آغلنه بركدروب مال غنايمله بهره مند ايلديكيجون
اسمنه مضاف اولمشدر صعلكيك زنجبيل وزننده بررجل آديدر الصّكّ شكّ وزننده برآدمه بربيوك نسنه ايله
اورمق على قول مطلقا اورمق معناسنه در يقال صكه صكا من الباب الاول اذا ضربه شديدا بعريض اوعام
وقپويى كليدلمك ياقپامق معناسنه در يقال صك الباب اذا اغلقه او اطبقه وصكّ نامه ومكتوبه دينور كتاب معناسنه
جمعى اصكّ كلور همزه نك فتحى وصادك ضميله وصكوك وصكاك كلور صادك كسريله مترجم ديركه بوندن مراد
پادشاه براتى وقاضى حجتى اوله جقدر فارسى اولان چك معربيدر لكن قاضى حجتنده مشهوردر علم صكنده اولدر
بعضلر ضرب معناسندن بمعنى مفعولدر كوياكه شهود اكا ضرب يد ايتمشلردر بووجهله عربيدر ديديلر بوكه كوره
شهود اسملرى قيد اولنمدقجه صك اطلاق اولنمز ومؤلفه كوره ايكى صورتده دخى مطلق مكتوبده استعمالى مجازدر
الاصكّ والمصكّ ميمك كسريله شول آدمه دينوركه يورركن ديزلرى واوكجه لرى بربرينه چاربلور اوله طوارده
طوبوق چالمق تعبير اولنور يقال رجل اصكّ ومصكّ اى مضطرب الركبتين والعرقوبين وقوى وتوانا انسان
وحيوانه دينور ومصكّ ابرش الكلبى فرسنك آديدر وقپو بندايده جك كليد وطرقاز مقوله سنه دينور الصّكك فتحتيله

بورر كن طبوق چلار اولمق معناسنه در تقول صككت يارجل صككا من الباب الرابع اى كنت مصكا الصكيك
امير وزننده ضعيف وزبون معناسنه در الصكة صادك فتحيله او يله آتيسنك پك شدتنه دينور اعمى لفظنك
مرخم مصغرى اولان عمى كلمه سنه اضافتله استعمال اولنور تاكيد ومبالغه ايچون تقول لقيته صكة عمى
اى فى اشد الهاجرة حرا وعمى عمالقه دن برجبار ك آديدر برقومى شدت هاجره ده بصوب نهب وغارت ايلمكله
ادنى ملابسه ايله اسمنه مضاف اولمشدر باى تحتيه بابنده ذكرى اعاده اولنور انشاالله تعالى الصكاك غراب
وزننده سكاك كبى هوايه دينور الصلك عنب وزننده قيونك ممه سندن ابتداچقان قوبى ولز وجتلى نسنه يه
دينور كه آغوز آند نصكره كلور سود اغزى تعبير اولنور التصليك تفعيل وزننده ناقه نك ممه لرنى صارقى ايله
صاروب بغلمق معناسنه در يقال صلك ضرع الناقة اذا صرّ الصمكيك فتحتيله والصمكوك حلزون وزننده
شرّ وشور وفساده سرعت ايدن جاهل ونادانه دينور كه پيك شرّ تعبير اولنور يقال رجل صمكيك وصمكوك اى جاهل
سريع الى الشرّ و باوز وقوى وشديد اولان انسان وحيوانه دينور ولز وجتلى يلشك نسنه يه دينور وقالين وكنده
وتصلق انسانه وسائر نسنه يه دينور وصمكيك برموضع آديدر وعجول اولان احمق و بيغزه دينور يقال رجل صمكيك
اى احمق عجل الصمكة فتحاتله توانا اركك دوه يه دينور يقال جمل صمكة اى قوى المصمئكة مطمئنه وزننده
يغموردن اصلا نمش يره دينور يقال ارض مصمئكة اى مبتلة من المطر ودو بدوز قابلا بى رطوبتلو بلوده دينور كه
همان يغمور ياغدرمق اوزره اوله يقال السماء اى السحاب مصمئكة اى مستوية خليقة للمطر الاصمكاك
اعشباب وزننده غضبه كلمك معناسنه در يقال اصمأكّ الرجل اذا غضب وسود يوغرد كبى پك قو يولنمق
معناسنه در يقال اصمأكّ اللبن اذا خثر الصمكمك سفرجل وزننده بدبوى اولان شيئه دينور واركن آدمه دينور
عزب معناسنه وقوى وتوانا آدمه دينور الصماك كتاب وزننده اوچكه صكره دن الحاق اولنان تخته يه دينور كه
كوچك اولمغله الحاق ايدرلر جمعى صمك كلور كتب وزننده الصملك عملس وزننده پك قوتلو زورمند قوند
كوده لو آدمه دينور جمعى صمالك در يقال رجل صملك اى الشديد القوة والبضعة الصوك شوك وزننده اوّل
ونخستين معناسنه در تقول لقيته اوّل صوك وبوك اى اوّل شئ يعنى الك اوّل اكا بولشدم وحركت معناسنه در
يقال مابه صوك ولابوك اى حركة و برنسنه بلاشوب ياپشمق معناسنه در يقال صاك به الزعفران يصوك صوكا
اذا لزق به وصوك اركشينك منبسنه دينور التصوك تفعل وزننده بلاشمق معناسنه در يقال تصوك فى رجيعه اذا تلطخ به
الصيك صادك فتحيله ياپشمق معناسنه در يقال صاك به الطيب يصيك صيكا اذا لزق به فصــــل الضاد
المعجمة المضئوك منهوك وزننده زكامه اوغرامش آدمه دينور يقال ضئك الرجل على المجهول فهو مضئوك
اى مزكوم شارحك بيانته كوره مصدرى واسمى ضأك در زكام وزننده الضبوك ضادك ضميله برك تباشيرينه
اطلاق اولنور كه اوّل بهارده جابجا اوتلرى قينايوب چقمغه بشلامغله تاب وطراوتلو خوشمنظر اولمسندن عبارتدر
تقول اعجبنى ضبوك الارض اى تباشيرها وضبوك الغيث سحابك يغمور علامتلرنى كوسترمسنه اطلاق اولنور كه
اوائلندن عبارتدر يقال قد ظهر ضبوك الغيث اى اخالته للمطر الاضبيكاك اعشباب وزننده برك اوتلرى
ظهور ايلمك معناسنه در يقال اضباكت الارض اذا اخرج نبتها الضبرك زبرج وزننده قبا و يلفلى عورته دينور
يقال هى ضبرك اى العظيمة الفخذين الضبارك علابط وزننده ارسلانه دينور واهل وعيالى چوق ثقلتلو
آدمه دينــور ووجودى ايرى وشديد شخصه دينــور ضبرك دخى دينور قرطاس وزننده الضحك ضادك فتحى
وكسريله والضحك كسرتيله والضحك كتف وزننده كولمك معناسنه در يقال ضحك الرجل ضحكا
وضحكا وضحكا من الباب الرابع صدقيكى و بعض ناس ضادك كسريله ضحكت ديرلر كسرهء حايه اتباعا وحلقيه ده
بو وضع صحيحدر التضحك تفعل وزننده كولمك پيدا ايلمك معناسنه در التضاحك تفاعل وزننده كولشمك
معناسنه در الضاحك اسم فاعلدر والضحاك شدّاد وزننده والضحوك صبور وزننده والمضحاك
محراب وزننده والضحكة همزه وزننده والضحكة حزقه وزننده كوله كن آدمه دينور كثير الضحك معناسنه
وضحاك وضحكه همزه وزننده بين العرب ذمّ وقدح محلنده ايراد اولنور كه مراد كستاخ و بى پرده اولوب دائما ناسك اقوال
وافعالنه خنده ايدن بى ادبه استعمال اولنورنته كه غرفه وزننده ضحكه بوندن مذمومدر كما سيذكر وضحاك وضحوك
يولك آچق و بللو يرينه ووسطنه اطلاق اولنور تقول اخذنا ضحاك الطريق وضحوكه اى المستبين منه وضحاك سلفده
برشاهك اسميدر كه بتون ارضه مالك اولمشيدى والده سى جنيه اولمغله اولدخى اثره ملحق اولمشيدى مترجم ديركه
ظاهرا فريدونك قتل ايلديكى ضحاك ماردوش اوله جقدر كه ده آك معربيدر اون عيلو ديمكدر برهان قاطع ترجمه مزده

مبسوطدر الضحكة غرفه وزننده خلقه كولنج اولان كسيه دينور و بوبغايت ذمّ وقدح مقامنده ايراد اولنور مسخره
كبى يقال هو ضحكة اى يضحك عليه الاضحاك همزه نك كسريله كولدرمك معناسنه در تقول اضحكته ضدّ
ابكيته الضاحكة شول ديشلره اطلاق اولنوركه كولدكده عيان اولورلر ياخود آزى ديشلر ايله سبورى ديشلرك
بيننده اولان درت ديشدن عبارتدر ايكى قولك مألى بردر يقال افترّ عن ضاحكته وهى كلّ سنّ يبد وعند الضحك
اوالاربع التى بين الانياب والاضراس وضاحكه بنى سبيع يوردنده برصو آديدر الاضحوكة همزه نك ضميله كولمكه
باعث اولان كولجك شيئه دينور يقال جاء باضحوكة اى مايضحك منه الضحك فتحتيله حيض كورمك معناسنه در
يقال ضحكت الارنب ضحكا من الباب الرابع اذا حاضت قيل ومنه قوله تعالى فضحكت فبشرناها باسحق الاية
اى حاضت بعض امهاتده مصدرى ضاد مكسوره ايله ضحك اولمق اوزره مرسومدر لكن مؤلفك قاعده سى اوزره
فتحتيله در وكولمك معناسندن مستعاردر زيرا حائض اولان خاتون حامل اولمق غير منكر اولمغله حيضى باعث
انبساطى اولور يوخسه حيض ضحك مادّه سنك معناى موضوعى دكلدر وارنب قسمى حيض كورر اولمغله
مؤلف افاده ايچون آنكله تمثيل ايلدى حيوة حيوانده طوشان وصرتلان وكلب و يراسه قوشى حيض كورر اولدقلرى مطلب
مسطور در وقالديكه راغب مفرداتنده حاضت ايله تفسيرى اشدّ ردّ وانكار ايله تزييف ايلمشدر فليراجع انتهى
وضحك برنسنه يى عجبلمك ياخود برنسنه دن بلكلمك معناسنه مستعملدر يقال ضحك الرجل اذا عجب اوفزع
و بلودده شمشك اويناملق معناسنه مستعملدر يقال ضحك السحاب اذا برق وميمون سسلنمك معناسنه در
يقال ضحك القرد اذا صوّت الضحك ضادك فتحيله قاره دينور ثلج معناسنه وكره ياغنه وقيمغه دينور
زبد معناسنه وباله دينور عسل معناسنه ياخود موملو باله دينور وعجب وتعجب معناسنه در واق و براق ديشه
دينور واغاجك چچكنه دينور و يولك وسطنه دينور وخرمانك قبچوغندن هنوز ياروب چقان طمور جغنه دينور
الضحك ضادك ضميله ضحوكك جمعيدر الضاحك اسم فاعلدر كه ذكر اولندى وطاغلرده كورينن بلوركبى
آق و براق طاشه اطلاق اولنور واعراض مدينه دن فرش نام ناحيه دن اشاغيجه ده ايكى طاغك آديدركه برينه
ضاحك و برينه ضويحك دينور برقة ضاحك ديار تميمده برموضعدر روضة ضاحك صمان نام جبلده
برموضعدر الضريك امير وزننده اركك كركس قوشنه دينور واحمق آدمه دينور يقال رجل ضريك اى احمق
وكوترم كسيه دينور يقال هو ضريك اى زمن ومادرزاد اولان اعمايه دينور يقال رجل ضريك اى ضرير و پك فقير
و بينوايه دينور يقال هو ضريك اى فقير سىّء الحال جمعى ضرائك وضركاء كلور الضراكة سماحه وزننده معانىء
مزبوره نك مجموعنده مصدر در برآدم ضريك اولمق معناسنه در يقال ضرك الرجل ضراكة من الباب الخامس
اذا كان ضريكا و بركسه ضراك اولمق معناسنه در يقال ضرك الرجل اذا كان ضراكا الضراك غراب
وزننده ارسلانه دينور و بوغون كوده لو سكيرلرى ايرى اعضاسى قوند ومتين انسان وحيوانه دينور يقال رجل
ضراك اى الغليظ الشديد عصب الخلق الضراك ضادك فتحيله برجنس بالق آديدر الضك شكّ وزننده
برنسنه برآدمه مضايقه و يروب تنكدل ايلمك معناسنه در يقال ضكه الامر ضكا من الباب الاول اذا ضاق
عليه وفصدروب صفشدرمق معناسنه در يقال ضك الشىء اذا ضغطه الضكضكة زلزله وزننده ضك
معناسنه در يقال ضكضكه بمعنى ضكه وتيز تيز يورمك معناسنه در يقال هو يضكضك اى يمشى فى سرعة
الضكضاك ثرثار وزننده طقناز بودوره دينور ضكاضك دخى دينور علابط وزننده مؤنثى هايله در يقال رجل
ضكضاك وضكاضك اى قصير مكتنز التضكضك تزلزل اوزننده شن وشاد وخندان اولمق معناسنه در
يقال تضكضك الرجل اذا انبسط وابتهج الاضمكاك اعشباب وزننده اوت كركى كبى صو يه قانوب يشل
رتاب وطراوت اولمق معناسنه در يقال اضمأكّ النبت اذا اروى واخضرّ و يرك نباتى ظهور ايلمك معناسنه در
يقال اضمأكّت الارض اذا اخرج نبتها و پرخشم وغضب اولمق معناسنه در يقال اضمأكّ الرجل اذا انتفخ غضبا
وسحاب شبهه سز يغمورلى اولمق معناسنه در يقال اضمأكّ السحاب اذا لم يشكّ فى مطره الضنك ضادك
فتحيله مطلقا طارنسنه يه دينور وصف بالمصدر در مذكر ومؤنثده مستعملدر يقال مكان ضنك وعيشة ضنك
اى ضيق وضنك وضناكه ضادك فتحيله وضنوكه ضادك ضميله طار اولمق معناسنه در يقال ضنك
المكان ضنكا وضناكة وضنوكة من الباب الخامس اذا ضاق وضناكه برآدم ضعيف و بيمجال اولمق معناسنه در
كرك رأى وفكرنده وكرك جسمنده ونفس وعقلنده اولسون وكرك بونلرك مجموعنده اولسون ضيق معناسندن
مأخوذ در يقال ضنك الرجل ضناكة اذا ضعف فى رأيه وجسمه ونفسه وعقله الضنيك امير وزننده وصفدر

ضعیف آدمه دینور یقال رجل ضنیك ای ضعیف وطار دیرلکه دینور یقال عیش ضنیك ای ضیق وکندی
اتمکیله برآدمه خدمت ایدن خدمتکاره دینور که همان بوغازی طوقلغنه خدمت ایدن خادمدن دخی مادوندر
یقال هو ضنیك لفلان ای تابع له یخدم بخبزه وقطع اولنمش نسنه یه دینور الضناك غراب وزننده والضنكة
غرفه وزننده زکام علتنه دینور المضنوك زکام علتنه اوغرامش کمسنه یه دینور یقال ضنك الرجل علی المجهول
فهو مضنوك ای مزکوم الضناك همزه ایله جندب وزننده والضناك جندل وزننده بنیه وترکیبی متین واندامی
محکم سکیرلی قوی آدمه دینور مؤنثی ضناکه در وضنأك جندب وزننده ناقهٔ عظیمه دینور الضناك کتاب
وزننده بنیه وترکیبی قوند ومحکم انسان وحیوانه دینور مذکر ومؤنثه اطلاق اولنور وصغریسی قیون قوریغی کبی
بیوك وثقیل اولان عورته دینور و بوفی الاصل مصدردر یقال رجل وامرأة ضناك ای الموثق الخلق الشدید ویقال
امرأة ضناك ای الثقیلة العجز واولو آغاجه دینور الضوك شوك وزننده ایغرقسراغه آشمق معناسنه در
یقال ضاك الفرس الحجر یضوك ضوكا اذا نزا علیها الضواكة ثمامه وزننده والضویكة مصغر بنیه سیله
جماعت معناسنه در یقال جائت ضواكة من الناس وضویكة ای جماعة ظاهرا تصغیر نوعدن برقطعه
اولدیغی تصوریله در التضوك تفعل وزننده بیلاشمق معناسنه در یقال تضوك فی رجیعه اذا تلطخ الاضطواك
افتعال وزننده برنسنه یی شدتله چکشمك معناسنه در یقال اضطوكوا علیه اذا تنازعوه بشدة الضیك
حیك وزننده ناقه هوانك شدت حرارتندن آپشوب قالمق معناسنه در یقال ضاكت الناقة تضیك ضیكا
اذا تفاجت من شدة الحر فلم تقدران تضم فخذیها علی ضرعها یعنی اسبنك شدتندن آپشلرنی آیروب
اویلقلرینی ممه لرینه بناشدرمغه قادر اوله مدی و پرغضب اولمق معناسنه در یقال ضاك فلان علی ای امتلاء
غضبا الضائك اسیلکدن آپشوب قلان ناقه یه دینور جمعی ضیك درركع وزننده فصل الطاء
طبرك فتحاتله ری قضاسنده برقلعه آدیدر واصفهان اولکه سنده برقلعه در الطحك قبر وزننده هنوز
بازل اولمامش یعنی آزیسنی یارمامش دوه یه دینور طرکونه طاك وراء مشدده نك فتحیله اندلسده بربلده در
ومغربده برموضعدر الطسك طاك فتحیله طسق وزننده ومراد فیدرکه ذکر اولندی فصل العین
المهملة العبك عینك فتحیله برنسنه یی برنسنه یه قاتوب قارشدرمق معناسنه در یقال عبك الشئ بالشئ
عبكا من الباب الاول اذا لبكه العبكة فتحاتله حبکه معناسنه در که سویقده اولان دانه در و برنسنه نك
قرنتیسنه دینور کسره معناسنه یقال هذا عبكة ذاك ای کسرته وطلومه بیلاشوب صواتمش یاغ اثرینه
دینور یقال ما فی النحی عبكة ای ما یتعلق به من الوضر وناچیز نسنه یه دینور وثقیل و بدرون ونادان و بدلقا
و بغیض کمسنه یه دینور یقال رجل عبكة ای عبام بغیض العنبك عملس وزننده بنیه سی محکم ومتین وشدید
انسان وحیوانه دینور العتك عینك فتحی وتای فوقیه نك سکونیله صواشده دشمان اوزره حمله ایتمك
معناسنه در یقال عتك الرجل عتكا من الباب الثانی اذا کر فی القتال وآت برآدمی قامچغه صالدرمق معناسنه در
یقال عتك الفرس اذا حمل للعض و یای اسکیلکندن قزارمق معناسنه در یقال عتكت القوس اذا احمرت قدما
و برکسه نك الی کوکسنه طوغری بوروب چویرمك معناسنه در یقال عتك یده اذا ثناها الی صدره و برنسنه
حقنده عزم ونیتی اصلا منحرف اولمیوب طوغری وراست ایلمك معناسنه در یقال عتك فلان بنیته ای استقام
لوجهه و برآدمه حواله اولوب متصل بلامانع طورمیوب اوروب دوکمك معناسنه در یقال عتك فلان علیه
یضربه ای لم ینهنهه شئ وعتك دهر وزمانه دینور یقال مضی علیه عتك ای دهر و بوعاتك معناسنه در
و برطاغك اسمیدر العتوك قعود وزننده یالکزجه کیتمك معناسنه در یقال عتك فی الارض عتوكا اذا ذهب وحده
ویمین فاجره یه اقدام وجسارت ایلمك معناسنه در یقال عتك علی یمین فاجرة اذا اقدم و برآدمه آرقوری کلوب
معترض اولمق معناسنه در یقال عتك علیه بخیر اوشر اذا اعترض وعورت زوجنه عقوق وعصیان ایلمك
معناسنه در یقال عتكت المرأة علی زوجها اذا نشزت وعصت وعتك کبی یای کهنه لکدن قزارمق معناسنه در
یقال عتك القوس عتكا وعتوكا اذا احمرت قدما و برنسنه پك آکشیمك معناسنه در یقال عتك اللبن والنبیذ اذا
اشتدت حموضته وسدك ناقه نك اویلقلرنده قوریوب قالمق معناسنه در یقال عتك البول علی فخذ الناقة اذا
یبس و بریره یولسز آرقوری قطع ایدوب وارمق معناسنه در یقال عتك البلد اذا اعتسفه و بریره صاپمق معناسنه در
یقال عتكوا الی موضع کذا اذا مالوا الیه وعدلوا و برخاتون قومنه سرکرده اولمق معناسنه در یقال عتكت المرأة
اذا شرفت ورأست مؤلف کرچه مصدرلری تخلیط وابهام ایدوب لکن شارحك تمییزی اوزره رسم اولندی

فلا

فلا تغفل العاتك اسکیلکدن قیقزل اولان یایه دینور وکریم و بهتر نسنه یه دینور وخالص اولان رنکه دینور
یقال شئ عاتك ورجل عاتك ای کریم ولون عاتك ای خالص واونکو ینار آدمه دینور یقال رجل عاتك ای لجوج
و برحال اوزره ثابت اولمیوب حالدن حاله تلون ایدن نسنه یه دینور ونبیذ صافی یه دینور العتیك امیر وزننده
پك اسی کونه دینور یقال یوم عتیك ای شدید الحر وازد قبیله سندن برفخذك اسمیدر نسبتنده عتکی دینور فتحاتله
العاتكة آشی طوتمز اولان خرما آغاجنه دینور یقال نخلة عاتكة اذا صارت لاتأبر وطیب وکلکونه سورتمکدن
چهره سی قیقزل اولان عورته دینور یقال امرأة عاتكة ای محمرة من الطیب وعاتكه اسماء نسواندندر پیغمبر اکرم
صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك جداتنده طقوز نفر عاتكه کلمشدر که عواتك ایله تعبیر اولنور اوچ نفری سلیم
قبیله سندندر بری عاتكه بنت هلال درکه هاشمك جدینك والده سیدر و بری عاتكه بنت مرة بن هلال درکه
هاشمك والده سیدر و بری عاتكه بنت اوقص بن مرة بن هلال درکه وهب بن عبد منافك والده سیدر
و باقیلری سلیم قبیله سندن غیریدندر قال فی النهایة قال النبی علیه الصلوة والسلام انا ابن العواتك من سلیم
بنو سلیمی مزیت جهتیله تصریح وتخصیص بیوردیلر وعاتكه بنت اسید وعاتكه بنت خالد وعاتكه بنت زید
بن عمرو وعاتكه بنت عبد الله وعاتكه بنت عوف وعاتكه بنت نعیم وعاتكه بنت الولید صحابیه لردر عثکان
عینك کسریله برموضعدر العثك عینك وثای مثلثه نك فتحیله والعثك صرد وزننده والعثك عنق وزننده
خاصة خرما آغاجنك عروق واصوانه دینور الاعثك اعسر وزننده ومراد فیدرکه صولاق آدمه دینور یقال
رجل اعثك ای اعسر العثكة فتحاتله ردغه معناسنه درکه صولو چاموره دینور العدك عینك فتحیله یاغی یی
طوقفله چرپمك معناسنه در المعدكة مکنسه وزننده یاغی چرپجك طوقمغه دینور یقال عدك الصوف بالمعدكة
اذا ضربه بالمطرقة العرك ترك وزننده اوغمق معناسنه در یقال عرك الادیم عركا من الباب الاول اذا دلكه
و برنسنه یی محو واولنجه یه یا اصلاح اولنجه یه دك سورتمك معناسنه در یقال عركه اذا حكه حتی عفاه و برکسه یه
آزرده ایده جك شر وشور یاخود برحادثه ومصیبت حمل وحواله قلمق معناسنه در یقال عركه اذا حمل علیه الشر والدهر
دهر نازله ونکبته اطلاق اولندیغی ماده سنده بیان اولندی وعرك دوه دیرسکیله یانی سوروب یاقاشیوب یره لمك
معناسنه در یقال عرك البعیر اذا حز جنبه بمرفقه حتی خلص الی اللحم وتقلبات زمان برآدمی تادیب وکوشمالله
متبصر وهشیار ایلمك معناسنه مستعملدر یقال عرك الدهر فلانا اذا حنكه وطواری مرعایه صالمه صالیویرمك
معناسنه در یقال عرك الابل فی الحمض اذا خلاها فیه تنال منه حاجتها وطوار اوتلری هب اوتلامق معناسنه در
یقال عركت الماشیة النبات اذا اكلته وعرك وعراك سحاب وزننده وعروك سلوك وزننده حیض کورمك
معناسنه در یقال عركت المرأة عركا وعراكا وعروكا اذا حاضت وعرك برنجی جانور نجسنه دینور العارك
دیرسکیله یانی سوروب یره ایدن ارکك دوه یه دینور وحائض عورته دینور العركرك سفرجل وزننده عاركلیله
معناسی اولده مراد فدر و یوك وجسیم فرجه دینور و بنیه سی قالین دوه یه دینور العرك فتحتیله اسمدر طواری
ایسندیکی قدر اوتلامق ایچون مرعایه مسبب صالیورمکه دینور وچکده برکسه مردافکن اولمق یعنی اوغراشدیغی
کسه یی آقدارر بهادر اولمق معناسنه در یقال عرك الرجل عركا من الباب الرابع اذا صار عركا وعرك سسه دینور
صوت معناسنه الاعراك همزه نك کسریله بودخی حیض کورمك معناسنه در یقال اعركت المرأة اذا حاضت
المعرك محسن وزننده حائض عورته دینور عارك ومعرك وصف خاصلردر العراكة غرابه وزننده اولکی
فیقه دن مقدم صاغیلان سوده دینور وفیقه ماده سنده ذکر اولندی العراك کتاب وزننده والمعاركة مفاعله
وزننده صواشمق معناسنه در یقال عاركه عراكا ومعاركة اذا قاتله وعراك دوه لر صو اوزرنده مزاحمه ایلمك
معناسنه در یقال اورد ابله العراك ای اوردها جمیعا الماء یعنی زاحمت و بونده العراك لفظی منصوبدر فی الاصل
مصدر اولوب بعده حرف تعریف ادخال اولنمشدر وحرف تعریف مصدری کندی حالندن تغییر ایلمامشدر مترجم
دیرکه بو ترکیب مررت بهم الجماء الغفیر وذالك نصبیله الحمد لله قوللری قبیلندندر و بعضلر حال ترکیب ایدرلر و بونده
سیبویه وابو علی قوللری واردر کتب نحویه ده وارسلها العراك قولی برمحبثدر وعراك بن مالك اجلهٔ تابعیندندر
المعركة مقعده وزننده وراکك ضمیله ده لغتدر والمعرك مقعد وزننده والمعترك مشترك وزننده جنکاهه دینور
تقول حضرنا معركتهم ومعركهم ومعتركهم ای موضع العراك والمعاركة الاعتراك افتعال وزننده بری بریله
اوغراشمق وصواشمق معناسنه در یقال اعتركوا فی المعركة اذا اعتلجوا ودوه لر صو اوزره ازدحام ایلمك معناسنه در
یقال اعتركت الابل فی الورد اذا ازدحمت وحایض عورت بز طوتمق معناسنه در یقال اعتركت المرأة بمعركة اذا

احنشت بخرقة المعركة مکنسه وزننده حیض بزینه دینور العرك کتف وزننده میدان حربده مردافکن اولان
بهادره دینور جمعی عرکون کلور ذکر اولنان عرك لفظندن که فتحتیله دروصفدر وبری برینه صوقشمش قوملغه
دینور وسسه دینور صوت معناسنه المعرورك اسم فاعل بنیه سیله بری برینه کیرشمش قوملغه دینور
ومعرورك اعضاء ومفاصلی متداخل آدمه دینور کاسیذکر العرکرکة سفرجله وزننده شول عورته دینور که
شیشمان اولوب لکن صغریسی واویلقلری اتسزاولمغله بداندام وبدقیافت اوله یقال امرأة عرکرکة
ای رسحاء لحیمة قبیحة العریکة سفینه وزننده دوه نك اورکجنه علی قول اورکجك بقیه سنه اطلاق اولنور وتفس
وذات معناسنه مستعملدر یقال کریم العریکة ای النفس ویقال رجل لین العریکة ای سلس الخلق منکسر النخوة
یعنی ملایم مشرب ونازك طبیعت اولوب نخوت وخشونتدن وخلاف ونفوردن آزاده در وبونلر اورکج معناسندن
مستعاردر بوجهتله طبیعت معناسنه مستعملدرتنه که صحاحده مرسومدر العروك صبورروزننده شول ناقه یه دینور که
سموزلکی وز بونلغی اورکجنی یوقلامغله معلوم اوله علی قول اورکجی یاغلیمیدر دکلمیدر یوقلنور اوله جمعی عرك
کلور کتب وزننده العرکة تمره وزننده کرّه ومرّه موقعنده استعمال اولنور جمعی عرکات کلور حرکات کبی تقول
لقیته عرکة ای مرّة وعرکات ای مرّات العرکی عربی وزننده بالق آوجیسنه دینور جمعی عرك در عربی
وعرب کبی وعروك درضمله وکمیجی لوندلرینه عرك اطلاقی بومعنادندر آنکده واحدی عرکی در شارح دیرکه
عرك موج وتلاطم معناسنه اولمغله اطلاق مزبور آندن مأخوذ در العریك امیر وزننده اعضاء ومفاصلی قوند
ومتداخل آدمه دینور العرکیة عربیه وزننده روسپی عورته دینور یقال امرأة عرکیة ای فاجرة وبوغون کوده لو
عورته دینور عرکانه دخی دینور المعروك مزدحمگاه اولان صویه دینور یقال ماء معروك ای مزدحم علیه
المعروکة شول ارضه دینور که اوتلرنی مواشی بالجمله اکل ایلمکله کل باش کبی قیر وقوراق قالمش اوله یقال ارض
معروکة اذا کانت قد عرکتها الماشیة حتی اجدبت العرکة همزه وزننده رنج وجفایه متحمل آدمه اطلاق اولنور
یقال رجل عرکة اذا کان یعرك الاذی بجنبه یعنی یحتمله ذوالعرکین بنوشیباندن نباتة الهندی نام کسه نك لقبیدر
المعرك منبر وزننده والمعراك محراب وزننده اسامیدندر العسك فتحتیله برنسنه یه یاپشوب آندن آیرلمیوب
قالمق معناسنه در یقال عسك به عسکا من الباب الرابع اذا لزمه ولصق به العضنك ضاد معجمه ایله عملس وزننده
غلیظ وشدید نسنه یه دینور یقال شیء عضنك ای غلیظ وشدید ویومری وصمصق بیوك فرجه دینور وشول
عورته دینور که سموزلکندن وطقنازلغندن صغریلری قاوشق واویلق آره لقلری طاره جق وصمصق اوله
وبیوك فرجلو عورته دینور یقال امرأة عضنك ای اللفاء التی ضاق ملتقی فخذیها مع ترارتها وکذا العظیمة الرکب
العضنکة عملسه وزننده شیشمان وتصلق عورته دینور وبیوك فرجلو عورته دینور العفك عینك فتحی وفانك
سکونیله والعفك فتحتیله بك احمق اولمق معناسنه در یقال عفك الرجل عفکا وعفکا من الباب الرابع اذا حمق
جدّا وعفك فانك سکونیله سوزی کج سویلك یاخود سوزی غیری جهته بوروب چویرمك معناسنه در یقال
عفك الکلام عفکا من الباب الثانی اذا لم یقمه اولفته لفتا الاعفك بك احمق سمه کسیه دینور وصولاق آدمه
دینور وبرایشی حسن ولایق اوزره ایشلمکه قادر اولمیان همچ کسیه دینور وبرسوزده ثابت اولمیوب چالی قوشی کبی
برسوزدن برسوزه منصرف اولان آدمه دینور ومن کلّ المعانی یقال رجل اعفك ای احمق جدّا وکذا الاعسر وکذا
من لایحسن العمل وکذا من لایثبت علی حدیث العفك کتف وزننده والعفیك امیر وزننده والعنفك جندل
وزننده بك احمق وشاشقین آدمه دینور ابوعفك فتحتیله بریهودیدر که بغایت موذی وملعون اولمغله پیغمبر اکرم
صلی الله علیه وسلم سالم بن عمیر انصاری بی ارسال وملعون مزبوری سپردهٔ دار النکال اویلمشدر العفکاء حمراء
وزننده سرکش اولان ناقه یه دینور العکة عینك حرکات ثلاثی وکافك تشدیدیله والعکك فتحتیله والعکیك
امیر وزننده والعکاك کتاب وزننده هوا طورغون اولدیغی حالده اسیسنك شدّتنه دینور جمعی عکاك کلور
مفردی کبی وعکه قربه دن کوچك اولان یاغ طلومنه دینور جمعی عکك در صرد وزننده وعکاك در عینك کسریله
وعکه حالك دترتمسنه واوشوتمسنه دینور که مقدّمه سیدر یقال اخذته عکة الحمی ای عروائها وشول قوملغه
دینور که کونشك تأثیرندن آتش کبی قیزغین اوله بو ایکی معناده عینك فتحیله ده لغتدر وکبه ناقه یه عروض ایدر
برکونه لونه دینور که کبه نسوانه عارض اولان چفت دیدکلری لونه شبیه اولور العکة عینك فتحیله پك اسی یره
دینور یقال ارض عکة بالنعت وارض عکة بالاضافة ای حارّة وطورغون هوالی پك اسی کیجه یه دینور یقال
لیلة عکة ای شدیدة الحرّ مع لثق واحتباس ریح العکّ والعکیك امیر وزننده بونلرده طورغون هوالی اسی کونه

دینور یقال یوم عكّ وعکیك ای شدید الحرّ وعكّ مصدر اولور هوا طورغون اوله رق بغایت اسی اولمق معناسنه در
تقول عكّ یومنا عکا من الباب الاول اذا صار عکیکا وکبه ناقه چفت اولمش خاتون کبی بردرلو رنکه کیرمك
معناسنه در یقال عکت الناقة اذا تبدّلت اونا غیر لونها وبرکسه نك اوزینه کرّ وحمله ایلمك معناسنه در یقال
عكّ علیه اذا عطف کما یقال عاکه عوکا وبرسوزك تکرار سویلمسنی طلب ایلمك معناسنه در یقال عكّ فلانا
اذا حدّثه بحدیث فاستعاد منه مرّتین او ثلاثا وبر آدمك حقنی عوق وتأخیر ایلمك معناسنه در یقال عکه اذا ماطله
بحقه وبرکسه اوزره تکرار بتکرار شرّ وشور القا ایلمك معناسنه در یقال عکه بشرّ اذا کرّره علیه وبر آدمی
ایشندن صرف ایدوب آلیقومق معناسنه در یقال عکه عن حاجته اذا صرفه وحبسه وبرکسه یه حجت وبرهان ایله
غالب اولمق معناسنه در یقال عکه بالحجة اذا قهره بها وبر آدمی اتعاب ایدنجه قدر برایشی تکرار بتکرار ایشلتمك
معناسنه در یقال عکه بالامر اذا ردّه حتی اتعبه وقامچی ایله اورمق معناسنه در یقال عکه بالسوط اذا ضربه به
وبرمغلق ومبهم کلامی تفسیر وبیان ایلمك معناسنه در یقال عكّ الکلام اذا فسره وعكّ بله قوشانیلان قوطه نك
ایکی اوجلرنی صالیوروب سائرینی قوشانوب بغلمغه دینور عکی دخی دینور حتی وزننده یقال ایتزر ازرة عكّ وكّ
وازرة عکی وهی ان یسبل طرفی ازاره ویضمّ سائره بوراده وكّ واو ایله دفع معناسنه درکه ازاری صالیویرمکدن
عبارتدر وعكّ بن عدنان ثای مثلثه ایله ابن عبدالله بن الازد در جوهری وهمندن ناشی معدك برادری اولمق اوزره
نونله ابن عدنان دیو رسم ایلمشدر وعكّ علی قول حارث بن الدیث بن عدنانك لقبیدر لکن صواب اولان قول
اوّلدر المعاکة مفاعله وزننده بودخی برکسه اوزره کرّه وحمله ایلمك معناسنه در یقال عاکه اذا عطف علیه
العکوك جرّور وزننده طقناز بودوره علی قول شیشمان بودوره دینور یقال رجل عکوك ای قصیر ملزز او سمین
وطبراغی پك وقاتی اولان یوره دینور علی قول ملایم وسهل یره دینور وبر رجل آدیدر المعكّ میمك کسریله
خصومتی شدید آدمه دینور یقال رجل معكّ ای خصم الدّ وشول آته دینور که برمقدار اشوب صکره ضرب ومهمیز ایله
یورتمکه محتاج اوله یقال فرس معكّ اذا کان یجری قلیلا ثم یحتاج الی الضرب عکاء عینك فتحی والفك مدّیله تغور
شامیه دن برمعروف بلده در العکی عینك ضمیله رتبی وزننده مقل سو یقنه دینور العلك عینك فتحی ولامك سکونیله
برنسنه یی اغزده ساقز کبی براوته چیکنمك معناسنه در یقال علکه علکا من الباب الثانی والاول اذا مضغه ولجلجه
وآت اغزنده کمی کومك معناسنه مستعملدر یقال علك الفرس اللجام اذا حرّکه فی فیه ودیشلری بری برینه سوروب
قرداتمق معناسنه در یقال علك نابه اذا حرق احدهما بالاخر فحدث صوت العالك والعلك کتف وزننده چیکنمسی
متین اولان اوزلو نسنه یه دینور که تکلفله یو مشبوب اکل اولنه یقال طعام عالك وعلك ای متین المضغة العلك عینك
کسریله چیکنکه قابل اولوب اجزاسی متفرق اولمیان نسنه لره اطلاق اولنور اسم جنس درکه ساقز تعبیر اولنور
صمغ صنوبر وصمغ ارزه وصمغ فستق وسرو وینبوت وبطم کبی جمله سندن بهترى صمغ البطم درکه
ساقز ترمنتی تعبیر اولنور مسخن ومدر ومقوی بت جماعده مؤثردر وعلك لفظنك جمعی علوك کلور العلاك شدّاد
وزننده ساقز صتانه دینور العلاك غراب وزننده والعلاك سحاب وزننده چیکنتی یه دینور یقال ماذاق
علاکا وعلاکا ای مایعلك التعلیك دری یی کوزل دباغت ایلمك معناسنه در یقال علك القربة اذا جاد دبغها
ودواب ومواشی یه کرکی کبی تقید وتیمار ایلمك معناسنه در یقال علك ماله اذا احسن القیام علیه واللرنی مالنك
اوزرینه ساقز کبی یاپشدروب طوتمق معناسنه درکه افراط اوزره بخل وخست ایلمکدن کنایه در یقال علك یدیه
علی ماله اذا شدّهما بخلا العلکة فرحه وزننده ارکك دوه اسردکده بوغزندن چقان قزل دغارجغه دینور
شقشقه معناسنه وصویه قریب اولان یره اطلاق اولنور یقال ارض علکة ای قریبة من الماء العلکات
فرحات وزننده شدید آزی دیشلره اطلاق اولنور مفردی علکه در یقال له علکات ای انیاب شداد العلك
فتحتیله والعلاك سحاب وغراب وزنلرنده برنوع شجر حجازی اسمیدر العولك جوهر وزننده آت واشك
وقیون قسمنده رطم در که براوجی رحملرنده اولوب وبراوجی فرجلرنده اولان لحم زائده داخل اولمشدر وعولك
لسانده اولان یلتکلکه دینور یقال فی لسانه عولك ای لجلجة الاعلنکاك اسحنکاك زننده صاچ کور وطوپ
اولمق معناسنه در یقال اعلنکك الشعر اذا کثر واجتمع العلکة فتحاتله سموز وخوشمنظر ناقه یه دینور العنك
عینك فتحیله والعنوك قعود وزننده قوملق بغایت متعقد ومحکم ومرتفع اولمق معناسنه در شویله که اندن
طریق وسلك ممکن اولمیه یقال عنك الرمل عنکا وعنوکا من الباب الاول اذا انعقد وارتفع فلم یکن فیه طریق وعورت
ارینه نشوز وعصیان ایلمك معناسنه در یقال عنکت المرأة اذا نشزت وعصت وسودیك قویو اولمق معناسنه در

يقال عتك اللبن اذا خثر وبر ره ر وان اولمق معناسنه در يقال عتك فلان اذا ذهب فى الارض وبركسه اوزرينه
حمله ايدوب سور صالمق معناسنه در يقال عتك الفرس اذا حمل وكرّ وقوم وقان بك قرارمق معناسنه در يقال
عتك الرمل والدم اذا اشتدت حمرتهما ودوه خلاصى دشوار اولان قومساله دوشوب كتمك معناسنه در يقال
عتك البعير اذا سار فى الرمل فلم يكد يتخلص منه وقپويى قپامق معناسنه در يقال عتك الباب اذا اغلقه التعتك
تفعل وزننده قوملق يېغلوب منعقد ومرتفع اولمق معناسنه در يقال تعتك الرمل بمعنى عتك الاعتاك افتعال
وزننده دوه خلاصى كوچ قوملغه دوشوب تعب ومحنتله كتمك معناسنه در يقال اعتتك البعير بمعنى عتك العاتك
محكم ومعقد قوم يېغنه دينور كه اندن يول ممكن اولميه ولازم وملازم معناسنه در يقال هو عاتك له اى لازم وسموز
عورته دينور وجوهر ينك قرمزى ياخود بك قزل قانه عاتك اطلاقى وهمدر بونلر تاى فوقيه ايله در العتك عينك
كسريله اصل واساس معناسنه در فتحيله ده جائزدر يقال عتك قوى اى اصل وكيجه نك اولندن بر بلوكه
دينور ثلثه وارنجه على قول مظلم اولان بلوكنه ياخود ثلث باقى يه دينور بو معناده عينك حركات ثلاثيله ده
لغتدر يقال مضى عتك من الليل اى سدفة من اوله الى ثلثه او قطعة منه مظلمة او الثلث الباقى وهر نسنه نك وافر
ومعظمنه دينور وقاپويه دينور يقال فتح العتك اى الباب العتيك امير وزننده محكم ومتعقد قوم يېغنه دينور
جمعى عتك در عينك ضميله المعتك منبر وزننده قاپو قپايجق كليد وسوركويه دينور الاعتاك همزه نك كسريله
قاپويى قپامق معناسنه در يقال اعتك الباب اذا اغلقه وچرچى وصاتيجى مقوله سى قپولرده آلم صاتم ايلمك معناسنه در
يقال اعتك الرجل اذا اتجر فى الابواب وچوق وعظيم قوملغه دوشمك معناسنه در يقال اعتك فلان اذا وقع
فى الرمل الكثير العنك عينك فتحيله بر موضع آديدر عنك زفر وزننده بحرين قضاسنده بر قريه در العنقك
قافله جندل وزننده احمق وشاشقين آدمه دينور اره وعورته اطلاق اولنور وثقيل وناتراش كسنه يه دينور العوك
شوك وزننده بركسه اوزره دونه دونه حمله ايلمك معناسنه در يقال عاك عليه يعوك عوكا اذا عطف وكرّ وبر نسنه يه
توجه واقبال ايلمك معناسنه در يقال عاك عليه اذا اقبل وعورت كندى خانه سنه كلوب بولديغى يمك معناسنه در
يقال عاكت المرأة اذا رجعت فى بيتها فاكلت ما فيه ومنه المثل * عوكى على بيتك اذا اعياك بيت جارتك * يعنى
اى خاتون قومشوكك اونده يه جك نسنه بولمديغك حينده كندى اوجكزكه واروب بولديغكى اكل ايله وكسب
ايلمك معناسنه در يقال عاك معاشه اذا كسبه وصغمق معناسنه در يقال عاك به اذا لاذ وبر نسنه اميدينه
دوشمك معناسنه در يقال عاك على ماله اذا رجاه وعوك اوّل وهله معناسنه در تقول لقيته اوّل عوك وبوك
اى اوّل شئ وحركت معناسنه در يقال ما به عوك اى حركة المعاك ميمك فتحيله بودخى كسب ايلمك معناسنه در
يقال عاك معاشه عوكا ومعاكا اذا كسبه ومعاك اسم مكان اولور مذهب ومسلك معناسنه وملجأ وملاذ معناسنه در
يقال هو معاكى اى ملاذى واحتمال معناسنه در يقال لبس عنده معاك اى احتمال الاعتواك افتعال
وزننده غلبه لك اولمق ازدحام معناسنه در يقال اعتوكوا اذا ازدحموا التعاوك تفاعل وزننده حرب وقتال
ايلمك معناسنه در يقال تعاوكوا اذا اقتتلوا المعوكة معركه وزننده والعويكة سفينه وزننده حرب وقتال
معناسنه در تقول تركتهم فى معوكة وعويكة اى قتال العيهكة والعوهكة عينلرك فتحيله حرب وقتال
معناسنه در على قول عيهكه برى برينى يره چالمغه دينور صراع معناسنه وحيقرشمغه دينور صياح معناسنه يقال
ما هذه العيهكة والعوهكة اى القتال او العيهكة الصراع والصياح العيكان فتحاتله اموزلرى اويناده رق
يورمك معناسنه در يقال عاك الرجل يعيك عيكانا اذا مشى وحرك منكبيه العيكة ايكه وزننده ومرادفيدر كه
صيق اغاج قورلغنه دينور العيكتان ايكى طاغدر عيكان دخى دينور سيدان وزننده فصـــل الغين المعجمة
الغسك غسق وزننده ومرادفيدر كه ظلمت معناسنده در الغانكة شاشقين وبون عورته دينور يقال امرأة غانكة
اى حمقاء فصـــل الفاء الفتك فانك حركات ثلاثيله والفتوك سلوك وزننده نفسك خواهش وآرزو
ايتديكى نسنه لره وخاطره خطور ايدن ايشلره اركلبوب همان تعرض وهجوم ايلمك معناسنه در يقال فتك
الرجل فتكا مثلثة وفتوكا من الباب الثانى والاول اذا ركب ما هم من الامور ودعت اليه نفسه وفتك بركسه نك فرصتنى
كوزه درك دوشوروب ناكهانى همان آجقدن قتل ايلمك ياخود يارەلمق معناسنه در على قول اعمدر كرك خفية
وكرك مجاهرة اولسون يقال فتك بفلان اذا انتهز منه فرصة فقتله او جرحه مجاهرة او اعمّ قال الشارح ومنه الحديث
الايمان قيد الفتك يعنى اهل ايمان فتك فعلنى ارتكاب ايلمز ولج وعناد ايلمك معناسنه در يقال فتك فى الامر اذا لج
وعورت لاابالى اولمق معناسنه مستعملدر يقال فتكت الجارية اذا مجنت وفتوك خباثده مبالغه ايلمك معناسنه در

يقال

يقال فتك فى الخبث فتوكا اذا بالغ الافتاك همزه نك كسريله فتك ايله معناى اوّلده مرادفدر يقال افتك بمعنى
فتك الفاتك فتك وفتوكدن اسم فاعلدر وفاتك جرئ ومقدام وبهادره دينور جمعى فتاك كلور رمّان وزننده
المفاتكة مفاعله وزننده برى برينه مهارت وحذاقت وچيره دستلك اظهار ايدشمك معناسنه در يقال فاتكه
وفاتكوا اى ماهره وماهروا وبر نسنه ايله شدتله اوغراشمق معناسنه در اكل طعامه اويكه ايله اوغراشمق كبى
يقال فاتك الشئ اذا واقعه بشدّة وبر ايشه دورشمك معناسنه در يقال فاتك الامر اذا واقعه وبركسه طرفنه
ملازمت ايلمك معناسنه در يقال فاتك فلانا اذا داومه وصاتلق شيئه صاحبنك تقدير ايلديكى ثمنى ويرمك
معناسنه در نته كه مفاتحه بهاسو يلشوب بر نسنه ويرمكدن عبارتدر يقال فاتك فلانا اذا اعطاه ما استام بيعه
كما يقال فاتحه اذا ساومه ولم يعطه شيئا التفنيك يموق ديتمك معناسنه در يقال فنك القطن اذا نفشه
ظاهرا لسانمزده بوندن تفتك مأخوذ ومحرفدر التفتك تفعل وزننده برايشه بركسه ايله مشورتسز همان كندى
نفسنه هجوم ومباشرت ايلمك معناسنه در يقال تفتك بامره اذا امضى لايؤامر احدا فدك فتحتيله خيبر قضاسنده
برقريه آديدر وفدكى ابن اعبد كه عربى وزننده درام عمرو بن الاهتم اولان ميا نام خاتونك بدريدر فديك زبير
وزننده بر موضعدر الفديكات مصغر بنيه سيله خوارجدن بر طائفه در فديك نام خارجى يه منسوبلردر التفديك
يموق ديتمك معناسنه در تفنيك كبى يقال فدك القطن اذا نفشه الفذلكة ذال معجمه ايله دحرجه وزننده حاسب
حساب مفصلنى تكميل وفراغت ايلمك معناسنه در يقال فذلك الحاسب حسابه اذا انهاه وفرغ منه وبو محاسبلرك
حسابى نهايته ايرشدروب خلاصه واجمال ايلدكده مقدار مبلغى بيان ضمننده فذلك كذا وكذا يعنى حساب
مزبورك جمله سى شو مقداردر ديدكلرندن مأخوذ ومخترعدر پس بسمله وحوقله كبى منحوت اولور الفرك ترك
وزننده بر نسنه يى ال ايله سورتوب اوغمق معناسنه در يقال فرك الثوب والسنبل فركا من الباب الاول اذا دلكه
وبر آدمه بغض ايلمك على قول احد زوجين آخره بغض ايلمكه مخصوصدر نته كه فانك كسريله فرك وقعود وزننده
فروك وضمتين وتشديد كافله فركان دخى بو معنايه در يقال فركه وفركه فركا وفركا وفروكا وفركانا من الباب
الرابع ومن الاول شاذ اذا ابغضه او خاص ببغضة الزوجين فيقال فركها وفركته الانفراك مطاوعدر بر نسنه
ال ايله اوغلمق معناسنه در يقال فرك الثوب فانفرك واموز دوشوك اولمق معناسنه در يقال انفرك منكبه اذا زالت
وابلته من العضد الفارك والفروك صبور وزننده قول اوله كوره مطلقا بغيض اولان وثانى يه كوره زوجنى
سوميوب بغض اوزره اولان عورته دينور المفرك معظم وزننده شول كشى يه دينور كه عورتلراندن خوشلنميوب
بغض ايدر اوله يقال رجل مفرك اذا كان تبغضه النساء المفركة معظمه وزننده شول عورته دينور كه اركلراندن
حظ ايلميوب بغض ايدر اوله يقال امرأة مفركة اذا صارت يبغضها الرجال المفاركة متاركه وزننده ومرادفيدر
يقال فاركه اذا تاركه الفرك فتحتيله قولق ديبندن صالق اولوب دوشوك اولمق معناسنه دركه كوكچ قولقلى
تعبير اولنور يقال فركت اذنه فركا من الباب الرابع اذا استرخى اصلها الفركاء حمراء وزننده والفركة فرحه
وزننده ديبندن صالق ودوشوك اولان قولغه وصف اولور يقال اذن فركاء وفركة اى مسترخية التفرك تفعل
وزننده يوريمكده وسوز سويلمكده فرسز وفاتر اولمق معناسنه در يقال تفرك الرجل اذا تكسر فى كلامه ومشيه
الافراك همزه نك كسريله اكين سنبله سنك الده اوغولمق وقتى كلوب چاتمق معناسنه در يقال افرك الحب اذا حان
ان يفرك الاستفراك سنبله نك دانه لرى اوزلنوب پكشمك معناسنه در يقال استفرك الحب فى السنبلة اذا سمن
واشتدّ الفريك امير وزننده شول دانه لره دينور كه كمالنى بولغله الده اوغولغه صالح اوله اناطوليده فريك پلاوى
بوندن اولور وفريك آشنه دينور كه باغله ياسود ايله ترتيب ايدرلر المفروك شول دوه يه دينور كه ضعفندن
وكوشكلكندن اموزلرى مفصلدن آيريلوب وكورك كميكنك وسطنده اولان يومرى كميكك جوفندكى سكيرى
يرندن جدا اولمش اوله وبك قويو بويانمش نسنه يه دينور يقال ثوب مفروك اى مصبوغ صبغا شديدا الفرتكان
فانك ضمى وباى مشدده نك كسريله لسانك دبنده اولان ايكى دانه كميكلره اطلاق اولنور هر برى فريك در
فركان سمّار وجلنار وزنلرنده بر موضع ياخود ايكى موضع آديدر الفرك فانك كسريله كلواذى قربنده برقريه
آديدر فرك عنب وزننده بر موضعدر فرك جبل وزننده اصفهان قضاسنده برقريه در الفرك كتف
وزننده ال ايله اوغولغله قبوغندن قاولمش نسنه يه دينور افرك احمد وزننده اسامئ رجالدندر الفركة دحرجه
وزننده قيمه قيمق معناسنه در يقال فركه اذا قطعه مثل الذرّ وبر ايشى بوزوب تباه ايلمك معناسنه در يقال
فرك عمله اذا افسده وآدملرى خرده خرده اتارق يوريمك معناسنه در يقال فرك الرجل اذا مشى مشية متقاربة

فرتك جعفر وزننده ياخود رأس الفرتك يمن جانبنه طوغرى ساحل بحر هندستانده بر طاغك كلاه كبى سيورى
تپه سنك آديدر الفرسك زبرج وزننده شفتالويه دينور خوخ معناسنه على قول تويسن وقزل نوعنه دينوركه
ات شفتالو تعبير اولنور ياخود چكرد كندن آيريلور اولانه دينوركه فارسيده هلو وتركيده يارمه شفتالو و بعض
ديارده اتمك شفتالو ديرلر تقول اكلنا الفرسك اى الخوخ اوهو ضرب منه اجرد احمر اوماينفلق عن نواه وانقولى
مرحوم ماينفلق لفظنده كى ما كلمه سنى نافيه يه حمل ايله انحراف ايلمشدر الفك شك وزننده برنسنه يى بتشك
و ياپشق اولديغى نسنه دن آيرمق معناسنه در مفصل وختم مكتوب كبى يقال فك الشىء فكا من الباب الاول
اذا فصله وفك وفكوك رهن ايلديكى نسنه يى قورتروب چقرمق معناسنه مستعملدر يقال فك الرهن اذا خلصه
و پيرفانى اولمق معناسنه در يقال فك الرجل اذا هرم و يقال فك الشيخ وفرج يعنى پك پير اولوب چكدسى
دوشدى واسيرى قورترمق معناسنه در يقال فك الاسير اذا خلصه وقول آزاد ايلمك معناسنه در يقال فك
الرقبة اذا اعتقها و برنسنه يى طتوب يومش وصفمش اولان آوجى آچمق معناسنه در يقال فك يده اذا فتحها
عمافيها وفك ال و بلك يرندن بورقلوب چقمغه دينوركه قيرلقدن دوندر يقال وقع فك بيده
وهو انفصال اليد دون الكسر وفك وفكه سلوك وچولبه اوله رق احمق وشاشقين اولمق معناسنه در
تقول فككت يارجل وفككت فكا وفككة من الباب الرابع والخامس اى حمقت فى استرخاء و يقال به
فكة اى استرخاء فى الحمق وفك چكه يه دينور زنخ معناسنه ايكيسنه فكان دينور يقال ضرب فكه
اى لحيه و بو انفصال معناسندن مأخوذدر فى الاصل مصدردر الافتكاك بودخى رهنى قورترمق معناسنه در يقال
افتك الرهن اذا خلصه الفكاك فانك فتحى وكسريله بودخى اسير قورترمق معناسنه در يقال فك الاسير فكا
وفكاكا اذا خلصه وفكاك شول نسنه يه دينوركه آنى وير مكله رهن خلاص اولور فانك كسريله ده لغتدر يقال
مال رهنك فكاك اى ماينفك به الانفكاك برعضو يرندن آيريلوب چقمق معناسنه در يقال انفكت قدمه اذا زالت
و يقال انفكت اصبعه اذا انفرجت الفكك فتحتينله اياق يرندن بورقلوب چقمق معناسنه دركه مصدر
واسم اولور يقال فكت قدمه تفك فككا من الباب الرابع و يقال بقدمه فكك اى انفساخ وچكه يرندن آيريلوب
دوشمك معناسنه در يقال فك فكه فككا اذا انكسر واموز مفصلندن آيريلوب دوشك اولمق معناسنه در
يقال فك منكبه فككا وفكا بالادغام اذا انفرج واسترخى الافك صفتدر ضعف واسترخادن ناشى اموزى
مفصلندن آيريلوب دوشوك اولان كسيه دينور مؤلف بونى تكرار ايلمشدر وافك چكه يه دينور فك كبى ياخود
برون اوجندن اوست چكه نك بركديكى يره ياخود آلت واوست چكه لرك قاوشديغى يره دينور ايكى طرفلو اولور
هر برينه دينور الفكة فانك فتحيله صبيان عربك قصعة المساكين واطفال تركك دلنجيلر كشكولى ديدكلرى
كواكب مستديره يه دينوركه سماك رامحك خلفنده اولور المتفككة متفكهه وزننده كوسنك قصراغه دينور
يقال فرس متفككة اى ودبق الافكاك همزه نك كسريله والتفكك تفعل وزننده ناقه نك طوغورمسى
ياقلشمغله قويروغى دبنك ايكى طرفى صالقلنوب ومه سى يوملمك معناسنه در على قول تفكك اك كوستيوب
اركك ايستمك معناسنه در يقال افكت الناقة وتفككت اذا اقربت فاسترخى صلواها وعظم ضرعها ودنا نتاجها
اوتفككت بمعنى اشتدت ضبعتها وتفكك حماقتدن ناشى هر فعلده صالق وسوسه و پريشان كردار اولمق
معناسنه در يقال هو يتفكك اذا لم يكن به تماسك من حمق يعنى فى كلامه ومشيه وغيره الفاك پيرفانى آدمه
ودوه يه دينور يقال رجل و بعير فاك اى هرم و ك احمق وشاشقين آدمه دينور جمعى فككه كلور فتحاتله وفكاك
كلور رجال وزننده الفلك فتحتينله مدار النجوم اسميدركه كواكبك دائر اولديغى كوك اولمش اولور جمعى افلاك
وفلك كلور ضمتينله استداره معناسندن مأخوذدر مؤلف انجاز وجهيله تعريف ايلمشدر گرچه راغب دخى
مجرى النجوم عنوانيله تفسير ايلمشدر پس مراد مدار كواكب اولان كوك ديمكدر حتى نهايه ده وهو مدار النجوم
من السماء عبارتيله رسم ايلمشدر وابو عبيد فلك السماء الذى يدور عليه النجوم ايله بيان ايلمشدر بناء عليه سماده
نجومك طريقه مدارى ديمك دكلدر خلاصه فلك كندوده نجوم دوران ايدن كوكه اطلاق اولنور كه فلك البروج
وافلاك تدويرات اولور فلك اعظمه وسائر افلاكه وضعا اطلاق اولنيوب بلكه تغليبا ياخود مرسلا اطلاق
اولنمش اولور وهر شيئك مستدار ومعظمنه دينور ودر يانك چالقنان طالغه سنه دينور تقول تركته كانه يدور كالفلك
اى كموج البحر المضطرب وروزكارك تحريك ومضطرب ايلديكى بيوك صويه دينور يقال يضطرب كالفلك
اى كالماء الذى حركته الريح ودوز صحرا اورته سنده واقع قومدن تپه يه دينور واطرافندن مرتفع دگرمجه ارض

قطعه لرينه دينور مفردى فلكه در تمره وزننده وجمعى فلاك در رجال وزننده الافلاك احمر وزننده فلكه
ديدكلرى ارض مذكوره چوره سنده دائر اولان آدمه دينور الفلك فانك فتحيله قيزك ممه سى آغيرشقلنمق
معناسنه در يقال فلك ثدى الجارية فلكا من الباب الاول اذا استدار وقيز آغرشق ممه لى اولمق معناسنه در
يقال فلكت الجارية اذا اصارت فالكا الافلاك همزه نك كسريله والتفليك تفعيل وزننده بونلرده قيزك ممه سى
آغرشقلنمق معناسنه در يقال افلك ثديها وفلك بمعنى فلك وتفليك قيز آغرشق ممه لى اولمق معناسنه در يقال
فلكت الجارية بمعنى فلكت و برخصوصده لج واصرار ايلمك معناسنه در يقال فلك فلان اذا لج فى الامر
وقانجق كلب اركك قيرمق معناسنه در يقال فلكت الكلبة اذا اجعلت وحاضت يعنى اركك يك قيرديغندن
اپچريسندن قان كلدى التفلك بودخى قزك ممه سى آغرشقلنمق معناسنه در يقال تفلك ثديها اذا استدار
الفالك والمفلك محدث وزننده آغرشق ممه لى قيزه دينور وصف خاصلردر الفلكة فانك ضميله آغرشغه
دينوركه ايپلك اكردكلرى ايكده اولور فانك كسريله ده جائزدر يقال صار ثديها كالفلكة وهى شىء مدور
للمغزل سمايه فلك تسميه سى بوندندر ودوه نك اوكورغه كيكلرى ار القلرينك قاوشدقلرى اكه دينور ولسانك
ديب طرفندن اولان اوجنك اوزرندن اولان يومر بجه كوچك نسنه يه دينوركه كوچك دلدن بشقه در وآتك
ودوه نك كوكسلرينك چوره ودائره سنه دينور و يكپاره برقبادن اولان تپه يه دينور وآت قويرغنك قللرندن اورلمش
آغرشق طرزنده شول نسنه يه دينوركه اناسنى ايمسون ديو دوه ياور يسنك لساناتى جزئيجه ياروب اوزرينه بندايدرلر
ومطلقا ذكرمى اولان نسنه يه اطلاق اولنور الفلك فانك ضميله كمى يه دينور سفينه معناسنه مونث ومذكر
اولور ومفرد وجمع اولور پس اسم جنس اولمش اولور و بعضلر يعنى سيبويه ديديكه جمع اولان فلك مفرد اولان فلكك
جمع تكسيريدر يعنى جمعده اولان ضمه وسكون مفردده اولان ضمه وسكونه مغاير اعتبار اولنور و بوجنب وطفل كبى
واحد وجمع اولان اسم قبيلندن دكلدر زيرا فعل فانك ضميله وفعل فتحتينله شىء واحده اطلاق اولنمقده مشتركلردر
عرب ايله عرب كبى وفتحتينله اولان فعلك خود فانك ضميله فعل اوزره جمع اولنمسى جائزدر اسد ايله اسد كبى پس مطلب
فانك ضميله فعلك بنه فانك ضميله فعل اوزرينه جمعلنمسى جائز وصحيح اولور مترجم ديركه مصباحك وسائرك
بيانه كوره واحد اولدقده مذكر اولور كه بناء قفل كبى اولور وجمع اولدقده مؤنث اولور كه بناء حمر كبى اولور
ياخود مركب تا و يليله مذكر وسفينه تاويليله مؤنث اولور وجمع اولدقده وجه مذكور اوزره حروفنك تغييرى
تقديرى اولور دلاص وهجان كبى الفلك كتف وزننده كيكلرى صالق ومفاصللرى ايرى وكنده اولان نصلق
آدمه دينور ودير ينك اغرشغنده وجع اولان كسيه دينور يقال رجل فلك اذا كان به وجع فى فلكة ركبته وزنكى
عربلر كبى اغرشق صغريلى آدمه دينور يقال رجل فلك اى له الية كفلكة كالزنج فلك جبل وزننده سرخس
قضاسنده برقريه آديدر الفيلكون حيزبون وزننده اوقلاغويه دينور شوبق معناسنه الافليكان
همزه مكسوره وتثنيه بنيه سيله بوغزده كوچك دلى جناح طرزنده احاطه ايدن ايكى خرده ات پارچه سنه
دينور هر برينه افليك دينور الفنوك سلوك وزننده بر يرده اقامت ايلمك معناسنه در يقال فنك بالمكان فنوكا
من الباب الاول اذا اقام به و برنسنه يه مداومت ايلمك معناسنه در يقال فنك عليه اذا واظب و يلان سويلمك
معناسنه در يقال فنك الرجل اذا كذب و برنسنه ده لج واصرار ايلمك معناسنه در يقال فنك فيه اذا لج
وعورت لاابالىيانه و بى پرده اولمق معناسنه در يقال فنكت الجارية اذا مجنت وسفره ده برنسنه قومييوب بردوزه يه
يوب كتمك معناسنه در يقال فنك فى الطعام فنوكا من الباب الاول والرابع اذا استمر فى اكله ولم يعف منه شيئا
و برايشه كيرشمك معناسنه در يقال فنك فى الامر اذا دخل الافناك همزه نك كسريله بودخى مداومت ايلمك
معناسنه در يقال افنك عليه اذا واظب و يلان سويلمك معناسنه در يقال افنك الرجل اذا كذب ولج وعناد
ايلمك معناسنه در يقال افنك فى الامر اذا لج المفانكة مفاعله وزننده بودخى برايشه دخول ايلمك معناسنه در
يقال فانك فى الامر اذا دخل فيه الفنيك امير وزننده چكه لرك قاوشديغى يره دينوركه ايكى طرفلو اولور ايكيسنه
فنيكان دينور على قول آلت دودغك آلتنده عنفقه نك ايكى يانلرينه كلان اوجلرينك هر برينه دينور ايكيسنه
فنيكان دينور عنفقه ذقن اورته سنده كى آزجه قيللره دينور نته كه ماده سنده بيان اولندى قال الشارح
ومنه الحديث اذا توضأت فلاتنس الفنيكين قال المؤلف وهو مجمع اللحيين اوطرفهما عند العنفقة محل مزبورلر
غسلده موقع غفلت اولديغنه مبنى تنبيه صادر اولدى لكن نهايه ده غيركونه تفسير اولنمشدر و باشده تراش منتهى
اولديغى يرده كى كيكه دينور وزمكى معناسنه دركه قوشك قويرغنك كوكنه دينور الافنيك همزه نك كسريله

فنك معناسنه در الفنك فانك فتحی ونونك سكونيله وفتحتنله عجب وتعجب معناسنه‌در و بركسيه تعدّی ايلك
معناسنه در يقال فنك عليه فنكا من الباب الاول اذا تعدّی عليه ولجّ واصرار ايلك معناسنه در يقال
فنك فيه اذا لجّ و غالب اولمق معناسنه‌در يقال فنك عليه اذا غلب و يلان سويلك معناسنه در يقال فنك
الرجل اذا كذب وفنك قپويه دينور باب معناسنه الفنك فانك كسريله بودخی قپويه دينور باب معناسنه
وكيجه دن برساعته و بربلوكه دينور فانك ضميله ده لغتدر الفنك فتحتنله قرصق تعبير اولنان جانوره دينور كه
دريسندن كورك اولور كورك انواعنك اطيبی واشرف واعدليدر جميع امزجهٔ معتدله‌يه صالحدر وفنك سمرقند
قضاسنده برقريه آديدر وجزيرهٔ ابن عمر قربنده اكراده مخصوص برقلعه آديدر المتفنكة متفكهه وزننده بون
عورته دينور حمقاء معناسنه الفناك شدّاد وزننده قرصق كوركی صتان آدمه دينور واحمد بن محمد الفناكی كه
فقهادندر پدری اكا منسوبدر الفيهك حيدر وزننده بون وسبكمغز عورته دينور فصـــــل الكاف
الكركی كردیّ وزننده طائر معروف اسميدر كه طورنا قوشنه دينور فارسيده كلنك دينور جمعی كراكی كلور كافك
فتحيله زنبق ياغيله قارشدرلمش دماغنی ومراره سنی سعوطً استعمال قوّت محافظه ايراثنده عجيب الاثردر بلكه
اكثری حافظه‌يه الديغی نسنه‌يی من بعد اونتمز اولور و يازی صو بيله مراره سنی اوجكون سعوط لقوهٔ بتديه نافع
كذلك مراره سنی طلا جرب و برص علتلرينه ظاهر المنافع در مترجم ديركه طورنا دماغنی اكل قوّت حافظه ايراثنده
بيعديل اولوب لكن رجوليتی قاطع اولديغی بعض ثقاتدن مسموع اولمشدر كرك كافك فتحيله جبل لبنان
اتكنده برقريه آديدر كرك فتحتنله بلقاء نواحيسنده برقلعه آديدر الكراك دمّل وزننده عربلره مخصوص
برلعب آديدر شارح ديركه كره او يونيدر كه طوپ او يونی اوله جقدر انتهی وحيرٌ ومخشه كركی اطلاقی بو جهتندر
غلاماره‌لرك اوكلرينه طوپ كبی يو النورلر الكرك كتف وزننده قرمزی نسنه‌يه دينور يقال شیء كرك ای احمر
الكسك كافك فتحی وشين معجمه‌نك سكونيله اريه صويته دينور ماء الشعير معناسنه مراد اپه چور باسيدر كه اطباء
يوغردقروسی اولان كشك ايله فرق ايچون كشك الشعير اطلاق ايدرلر يوخسه ماء الشعير بشقه تركيبدر الكزمازك
كافك فتحيله ايلغين يمشنه دينور فارسيده كاف عجميله اولمغله تعريب اولندی ولفظ مزبور ايلغين مازوسی
ديمكدر زيرا فارسيده كز ايلغين اغاجنه دينور وصف تركيبی جهتيله تقديم اولنمشدر الكعك كافك فتحيله كاك
وبكسماد ديدكلری اتمكه دينور كاك فارسی معربيدر شام كاكی معلومدر الكوكوة دحرجه وزننده ايكی طرفه
حركت وتمايل ايده‌رك تيرتيريور يمك علی قول بودوركسه يلمك معناسنه دريقال كوكی الرجل كوكوة اذا اهتز
فی مشيه واسرع اوهو عدو القصير الكواكة علابطه وزننده والكوكات كافك فتحيله بودوره دينور المكوكی
ميمك ضميله اصلا ايشه يرامز بی خير ومنفعت كمسه‌يه دينور يقال رجل مكوك ای لاخير فيه الكيكة ايكه وزننده
يمورطه‌يه دينور بيضه معناسنه اصلی كيكيه‌در فيعله وزننده جمعی كيا كی كلور ليالی وزننده ومصغری كييكه‌در
جهينه وزننده وكيكيه درليله وزننده الكيكاء بيداء وزننده ايشه يرامز بی خير آدمه دينور يقال هو كيكاء ای لاخير
فيه فصـــــل اللام الملأك والملأكة ميملرك وهمزه‌لرك فتحيله ايلچيلكه دينور رسالت معناسنه
تقول احمل اليه ملأكی وملأكتی ای رسالتی الألاكة همزه‌نك كسريله ايلچيلك ايلك معناسنه در تقول الكنی
الی فلان ای ابلغه عنی و بونك اصلی الئكنی ايدی اكرمنی وزننده همزه‌نك حركه سی ماقبلنه نقل اولندقدنصكره همزه
حذف اولندی الملاك مقعد وزننده فرشته‌يه دينور طرف الهيدن پيغمبرلره رسول اولوب ابلاغ احكام
ايلدكلری ايچون وزنی مفعلدر كثرت استعمالدن همزه حذف اولنوب ملك ديديلر و بعضا شاذّ اوله‌رق اثبات اولنور
مؤلف همزه فصلنده دخی بونی ايراد ايلمشيدی بو جهتله همزيه ولاميه اولمسی مختلف فيهدر بلكه مؤلف ملك
ماده سنده دخی ثبت ايتمشدر پس بونده اوچ كونه بلكه بعضلر لوكدن دخی مأخوذدر ديمكله درت كونه اختلاف
اولمشدر راغب وزمخشری واكثر ائمه مهموز الفاء اولمسنه ذاهبلردر قالديكه لاميه اولديغی صورتده ذكر اولنان
ملأك وملأكه مصدر ميمی اولوب مأخذ اولمق وتركيب ارسال معناسنه اولمق لازمدر كه حتی مفعل آندن مأخوذ
واسم مكان ياخود اسم مفعول مقامنه قائم تصوّر اولنه زيرا مبالغه‌تلك موضع رسالت ياخود اسم مفعول اعتبار
اولنمق صحيحدر و بو قول ابو عبيده قوليدر لكن تركيبك ارسال معناسنه اولديغی ثابت دكلدر انكيچون مؤلف دخی
تلعثم وايجاز ايله ثبت ايلدی والا بو قول تكلف جهتندن اسلمدر وكتب سالفه‌نك برنده بو حقير كوردمكه سريانيده
مقلبا تاملاك ديمكدر ميمك وقافك فتحی وآخرده ثای مثلثه ايله بعده عربلر تعريب ايدوب ملكا ديديلر صكره تخفيف
وتصرّف ايدوب ملك وملائكه ديديلرنده كه لفظهٔ جلاله‌نك وآمين كلمه سنك ورحمن لفظنك اهل تحقيق سريانی

مطلب

الاصل

الاصل اولديغنی تنصيص ايلديلر فليحفظ اللبك سبك وزننده قاتوب قرشدرمق معناسنه در يقال لبكه لبكا
من الباب الاول اذا خلطه ولبك مخلوط نسنه‌يه اطلاق اولنور لبكه كبی يقال ثريد لبك وثريدة لبكة ای مخلوط وثريدی
اكل ايچون پارايه طو يلمق معناسنه در يقال لبك الثريد اذا جمعه ليأكله التلبيك بو دخی قرشدرمق معناسنه‌در
يقال لبكه اذا خلطه اللبك كتف وزننده قارشق شوريده نسنه‌يه دينور يقال امر لبك ای ملتبس مختلط الالتباك
قارشق شوريده اولمق معناسنه در يقال التبك الامر اذا اختلط اللبيكة سفينه وزننده بكيله معناسنه‌دركه
بری برينه قرشمش كچی وقيون سوريسنه دينور وجماعت انسانی‌يه دينور يقال جائت لبيكة من الناس ای جماعة
و بردرلو طعام آديدركه كشواون ياخود خرما وصافی ياغله مرتب اوماج آشيدر اللباكة ثمامة وزننده بو دخی
جماعت انسانی‌يه دينور اللبكة فتحاتله لقمه‌يه علی قول ثريددن ياحيس ديدكلری طعامدن برقطعه‌يه دينور
الالباك همزه‌نك كسريله فحش وخطا سويلمك معناسنه در يقال البك الرجل اذا اخنی واخطأ فی منطقه التلبك
تفعل وزننده برماده مشتبه ومختلط اولمق معناسنه در يقال تلبك الامر اذا التبس اللحك سحق وزننده آغزه
دارو يعنی آغزاوتی دوكمك معناسنه در يقال لحك الصبی لحكا من الباب الثالث اذا اوجره الدواء و برنسنه‌يی برنسنه‌يه
كركی كبی ياپشدروب بتشدرمك معناسنه در يقال لحك بالشیء اذا اشتد التئامه و يلامق معناسنه در يقال لحك العسل
لحكا من الباب الرابع اذا لعقه الملاحكة مفاعله وزننده والتلاحك تفاعل وزننده بونلرده لحك معناسنه‌در
يقال لاحكه به وتلاحكه بمعنی لحكه مؤلف كلاحك وتلاحك عبارتيله لحك لفظنه تنظير ايلمكله اول رسمه ترجمه
اولندی يوخسه امهات سائره‌ده تلاحك برنسنه‌نك اجزاسی صوقشدرمه كبی بری برينه كيرشمك معناسيله مرسومدر
ومؤلفه كوره برنسنه برشيئه كركی كبی ياپشوب بتشك اولمق معناسنه در يقال تلاحكت فقار الظهر تلاحكا اذا اشتد
التيامها اللحك كتف وزننده كيج انزال ايدن آدمه دينور يقال رجل لحك ای بطیء الانزال اللحكاء غلواء
وزننده واللحكة همزه وزننده كرتنكله‌يه شبيه كوك رنكلو برجانور آديدر المتلاحكة متلاحقه وزننده بنيه
وتركيبی قوند وقوی وشديد ناقه‌يه دينور الملاحك ميمك فتحيله طاربرلره دينور يقال وقعوا فی الملاحك
ای المضايق اللدك لامك فتحيله واللدك فتحتنله ياپشمق معناسنه در يقال لدك به لدكا ولدكا من الباب الرابع
اذا لزق به اللذك لامك وذال معجمه‌نك فتحيله ياره هنوز بر خوشجه اوكولمبوب لكن اتلری بتوب دوزلمك معناسنه‌در
يقال لذك الجرح لذكا من الباب الرابع اذا استوی نبات لحمه و بعضلر عندنده لفظ مزبور مصحفدر صواب اولان
ارك الجرح اولمقدر الالفك احمر وزننده صولاق آدمه دينور اعسر معناسنه واحمق كمسه‌يه دينور يقال رجل
الفك ای اعسر وكذا احمق اللفيك امير وزننده بودخی احمق آدمه دينور اللكّ شكّ وزننده يومرقله برآدمك
قفاسنه اورمق علی قول بركسه‌يه اوروب اوته قاقمق معناسنه در يقال لكه لكا من الباب الاول اذا ضربه بجمعه
فی قفاه او ضربه فدفعه واتی كيكدن آيرمق معناسنه در يقال لكّ اللحم اذا فصله عن عظامه وقرشدرمق معناسنه در
يقال لكه اذا خلطه ولكّ انه دينور لحم معناسنه و بر نبات آديدركه انكله نسنه بويانور شارحك تعريفنه كوره
فارسيده لاك ديدكلری نباتدر كه لوك تعبير اولنان قرمزی بويه انك صمغيدر اندن مهر مومی دوزيلور وانكله يالكز
اپيك و يولك بويانور وثقلی قبو مجبلر استعمال ايدرلر اللكاك كتاب وزننده زحام معناسنه در يقال ماهذا اللكاك
ای الزحام واتی قوند وشديد اولان ناقه‌يه دينور جمعی لكك كلور صبر دوزننده ولكاك كلور مزردی كبی و بو دلاص
قبيلندندر اللكيك واللكالك لاملرك ضميله بونلرده شديد اللحم اولان ناقه‌يه دينور الالتكاك صقشوب مزدحم
اولمق معناسنه در يقال التك الورد اذا ازدحم وناس بمكلك طاسی كبی بری برينه كيرشمك معناسنه در يقال
التكّ العسكر اذا انضامّ وتداخل وسوزده خطا ايلمك معناسنه در يقال التك فی كلامه اذا اخطأ و برآدم اقتضا
ايدن دليل وحجتی كيج ايراد ايلمك معناسنه در يقال التكّ فی حجته اذا ابطأ اللكيك امير وزننده بری برينه كيرشمش
عسكره دينور و بدنده كی اته اطلاق اولنور وكوده سی صيقی و يك وطقناز آدمه دينور وقطرانه دينور و برشجر ضعيف
آديدر و برموضع اسميدر اللك لامك ضميله ذكر اولنان لكّ ديدكلری نباتك ثقلنه ياخود عصاره سنه دينور
قبو مجبلر انكله خنجر و بچاق صابلرنی ياپشدررلر بر درهمنی شرب خفقان و يرقان واستسقا وجكر ومعده وطلاق
ومثانه اوجاعنه نافع اولوب لكن سموز آدمی اهزال ايدر و بعضلر ديديلركه لامك ضميله لكّ ذكر اولنان لكّ بويه سيله
بويانمش دريك بوقفه تراشه سنه دينوركه انكله خنجر و بچاق صابلرينی بند ايدرلر لامك فتحيله ده جائزدر ولك اندلس
اولكه سنده بر بلده آديدر واسكندريه ايله طرابلس غرب بيننده بر بلده در ولك لكيك كبی اته طلو صمصيق طقناز آدمه
دينور ملكك دخی دينور معظم وزننده الملتك ملتذّ وزننده بكمز خوشه دينور يقال سكران ملتك ای يابس

سكرا اللكلك هدهد وزننده بودوره دينـور وايرى و بومرى كوده لودوه يه دينور اللكاك غراب وزننده حزن بنى
بر بوعده برموضع آديدر اللكاء عكاء وزننده لوك بويه سيله بويانمش دريلره دينور اللالكائى آخرده همزه بعده
ياى نسبتله محدث مشهور ابو القاسم هبة الله بن الحسن بن منصور الرازى الطبرى نسبتيدر اللمك لامك فتحيله
واللماك غراب وزننده واللماك كتاب وزننده توتيايه دينور كه كوزه چكيلوب جلا ويرر يقال اكتحل باللمك واللماك
واللماك وهو الجلاء يكحل به العين ولمك مصدر اولور خميرى ايوجه يوغورمق معناسنه يقال لمك العجين لمكا
من الباب الاول اذا ملكه اللماك سحاب وزننده جزؤ بجه طعامه دينـور كه يلامتق تعبير اولنور التلمك تفعل
وزننـده جزؤ بجه نسنه طاتمق معناسنه در يقال ماتلمك بلماك اى ماذاق شيئا ودوه چكه لرنى برى اوته او يناد وب
كومك معناسنه در يقال تلمك البعير اذا لوى لحييه ودل ايله دودقلرى يلاتمق معناسنه در يقال هو يتلمك اى يتلمظ
لمك فتحتينله ولامك هاجر وزننده نوح پيغمبر على نبينا وعليه السلام حضرتلرينك پدرلرى اسميدر الملك
امير وزننـده كوزلرى سرمه لو آدمه دينور يقال رجل لميك اى مكحول العينين التلك يلمع وزننـده قوى وتوانا
دلى قانلو يه دينـور وبو رجاله مخصوصدر يقال رأيت بلكا اى شابا قويا اللوك شوك وزننده اغزده برنسنه يى يك يا بچه
چينمك معناسنه دركه كوملك تعبير اولنور على قول پك نسنه يى چينمك ياخود ساقز كبى چينمك معناسنه در يقال
لاك الشئ يلوك لوكا اذا مضغه اهون المضغ او هو مضغ صلب او علك الشئ وآت كمى كومك معناسنه مستعملدر
يقال لاك الفرس اللجام اذا مضغه وبرآدمك عرض وناموسنه طوقنوب ديلملك معناسـنه مستعملدر يقال هو يلوك
اعراض الناس اى يقع فيهم اللواك سحاب وزننـده چيگنتى يه دينـور يقال ماذاق لواكا اى مضاغا وقولهم
الكنى الى فلان ذكر فى لاك يعنى الاكه دن مأخوذ الكنى مثالى كه ايلچيلك ايلمك معناسنه در الاكه دن امردر جوهرينك
بوراده ذكرى وهمدر واكا متعلق قياسدن ذكر ايلديكى كلاملر بالجمله تخبيط وتخليطدر خلاصه اشبو لوك ماده سندن
دكلدر شارح ديركه جوهرى ابوزيد وابو عصفور وابو حيان امثالى اهل لغته اتباع ايلمشدر لانهم قالوا ويقال الملك
من لاك الشئ فى فيه اى اداره وهو مفعل كمعاد ثم حذفت العين الليكة ايكه وزننـده اصحاب حجرك قريه لرى
اسميدر وبها قرأ نافع وابن كثير وابن عامر فى سورة الشعراء وصاد وزمخشرينك ليكه نك اسم قريه اولديغى انكار
ايلمسى نابجادر فصـــــــل الميم المتك فتك وزننـده وضمتينله ويالكز ميمك ضميله سينك برونه على قول
ذكرينه دينـور وهر حيوانك ذكرينك اوجنه دينـور وانسان ذكرينك كله سنك التنده واقع طمرك اسميدر منبنك
مخرجى اودر ديرلر على قول احليلدن ايچرو طوغرى كريلوب چكيلان دريچكه دينـور ياخود احليلك وتر بنديعنى
كريشنه دينور كه اوكنده كريلوب طوران طمر اوله جقدر شارح ديركه بونكله اولكى قولك فرقى نامعلومدر ياخود
شول طمره دينور كه حشفه نك آلتى ياننده ذكرك ايچ يوزنده اولوركه سنت اولان كسنده الا صكره صاغالنى اور القدر
وعورت قسمنك فرجنده دلجك تعبير اولنان لحم زائده دينور كه سنت اولدقدنصكره برنده قالور ياخود آنده اولان
طمره دينـور واغاج قاونه دينور بونده ميمك كسريله ده لغتدر وزماورد اسميدركه قادين بوطى وقادين لقمه سى
تعبير اولنان طعامدر وقرئ قوله تعالى واعتدت لهن متكا اى زماوردا او اترجا وانقولى مرحومك بوراده زماوردى
طرفنده ميوه ايله تفسيرى غريبدر وسوسن اسميدركه معروف چيچكدر المتك عتل وزننده بودخى عورت فرجنك
لحم زائدنه دينـور المتك فتك وزننـده كسمك معناسنه در يقال متك الشئ متكا اذا قطعه ومتك برنبات آديدر كه
عصـارهسى بوز كبى منجمد اولور المتكاء حمراء وزننده فرجنك لحم زائدى اوزون اولان خاتونه دينور يقال امرأة
متكاء اى بظراء وايكى دليكى براولان عورته دينـور يقال هى متكاء اى مفضاة و بولنى طوتميان عورته دينـور
يقال امرأة متكاء اى لاتمسك بولها المماتكة مفاعله وزننـده برنسنه نك بيع وشراسنده برى برينه مماهره ايلمك
معناسنه دركه هر برى مهارتده غلبه ايلمك قيدنده اولمقدن عبارتدر يقال ماتكه فى البيع اذا ماهره التمتك تفعل
وزننـده آزجه آزجه و يودم يودم ايچمك معناسنه در يقال تمتك الشراب اذا تجرعه المحك سحق وزننـده لج
وعناد ايلمك معناسنه در يقال محك الرجل محكا من الباب الثالث اذا لج المحك كتف وزننده والمماحك معاند
وزننده والمتمحك والمحكان عطشان وزننده لجوج ومعاند آدمه دينوركه اونكو تعبير اولنور ومحكان چنين خوبلو
چپارزمشربلو نازبى امزاج آدمه دينور و بونكله بعض كسه لر تسميه اولنديلر يقال رجل محكان اى عسر الخلق
التماحك تفاعل وزننده لج وعناد ايتمك معناسنه در يقال تماحكا اذا تلاحّا المتمحك اسم فاعل بنيه سيله غضوب
اوله رق لجوج اولان آدمه دينور يقال رجل متمحك اى لجوج فى الغضب الامحاك همزه نك كسريله برآدم دارغين
مشرب اوله رق لجوج اولمق معناسنه در يقال امحك الرجل اذا كان متمحكا المراك سحاب وزننده يمنده عدن شهرنه

برمرحله

برمرحله مسافه ده برموضعدر مرك تمره وزننده زنكبارده بربلده آديدر المرك كتف وزننده مأبون كسيه دينور
مذكر سماعى اوله جقدر يقال رجل مرك اى مأبون المسك ميمك فتحيله درى يه دينور جلد معناسنه على قول خاصة
قوزى دريسنه دينور جمعى مسوك در برقطعه سنه مسكه دينـور تمره وزننـده كه اخص در وتقول العرب هم
فى مسوك الثعالب اى مذعورون خائفون زيرا تلكى قسمى بغايت توهم واندیشناك اولورلر ودرى يه مسك اطلاقى بدنى
ماسك اولديغنه مبنى در ومسك مصدر اولور برنسنه يى صالبورممك وجه اوزره پك طوتوب ضبط ايلمك معناسنه در
يقال مسك به مسكا من الباب الاول اذا احتبس واعتصم به المسك فتحتينله بو ينوزدن و بغه دن وفيل كميكندن
دوزلمش بلازكلره وخلخالره دينور مفردى مسكه در وصو يى ايچميوب طوتان پك يره اطلاق اولنور المسك
ميمك كسريله طيب معروفدر برمقدارينه مسكه دينور كه اخص در جمعى مسك در عنب وزننـده قلبه تقويت
وسوداوى اولنلره شجاعتى مورث وخفقانه وامعاده اولان رياح غليظه يه نافع وسمومه مفيد وجماعى مقوى در
وشـوبى باغيله ممزوجنى رأس احليله طلا تحريك قوت جماعيه ده عجيب الاثردر شارحك بياننه كوره مسك
فارسى معربيدر عربلر اكا مشموم اطلاق ايدرلر مسك البر تركيده مسك اوتى ديدكلرى خوشبو نباتدر
مسك الجن عنبربوى ديدكلرى نباتدر كه سريانيده شواصر دينور الممسك معظم وزننده مسك قاتلمش
نسنه يه دينور يقال دواء ممسك اى خلط بالمسك التمسيك مسك سورمك معناسـنه در يقال مسكه
اذا طيبه بالمسك وبرنسـنه يى پك طوتوب حفظ ايلمك معناسنه در يقال مسكه اذا احتبس واعتصم به المسكان
ميمك ضميله اشترا اولنان نسنه نك ويريلان پيشين بهاسنه دينور تقول اشتريته بمسكانه اى بعربونه الامساك
همزه نك كسريله والتماسك والتمسك والاستمساك بونلرده برنسنه يى صالبورممك وجه اوزره طوتمق
معناسنه در يقال امسك به وتماسك وتمسك واستمسك اذا احتبس به واعتصم به وامساك آليقومق معناسـنه
مستعملدر يقال امسكه اذا حبسه وسو يلمركن ابسم اولمق معناسنه در يقال امسك عن الكلام اذا سكت وبخل
معناسـنه مستعملدر يقال فيه امساك اى بخل المسكة غرفه وزننده كنديسـنه تمسك اولنه جق شيئه دينور
تقول لى فيه مسكة اى ماتمسك به وامساك بدن ايده جك اكل وشربه متعلق غدايه دينور كه بدل مايتحلل تعبير
اولنور على قول يچنه جك قدر قوت وغدايه اطلاق اولنور يقال ماله مسكة وهى مايمسك البدن من الغداء
والشراب اومايتبلغ به منهما وعقل وافره وذهن كامله اطلاق اولوركه ناشايان اعمالدن امساك ايدر جمعى مسك در
صرد وزننده يقال انه لذو مسكة اى عقل وافر وبخل وخست معناسـنه در بونده ضمتينله ده جائزدر ومراجعت
اولنه جق خير وفائده يه دينور كما سيذكر المسيك امير وزننده بودخى بدنى امساك ايده جك قوت وغدايه ياخود
يچنه جك قدر معاشه دينور وعقل وافره دينور وبخيل آدمه دينور يقال رجل مسيك اى بخيل المسكة
فتحاتله يكى طوغمش چوجغك وآت قولونك چهره لرنده اولان قبوق كبى يوفقه دريجكه دينور وقيوقاز يلجق
پك ومحكم يره على قول شول پك يرده واقع كسمه قيويه دينور كه ايچريسى طاشله اوريلوب بالجمله محتاج اوليه
بوايكى معناده ميمك ضميله ده جائزدر ودلير وبهادر آدمه اطلاق اولنور يقال حسكة مسكة اى شجاع الماسكة
مسكه ايله معناى اولده مرادفدر وماسكه طوتيجى نسنه يه دينور تانيثى موصوف اعتباريله در ومنه تقول العرب
بيننا ماسكة رحم اى واشجة رحم و بورحم ماسكة تاويلنده در المسيك سكيت وزننده والمسكة همزه وزننده
والمسك عنق وزننده بونلرده بخيل وممسك شخصه دينور يقال رجل مسيك ومسكة ومسك اى بخيل ومسيك
چوق صو آلان قربه يه اطلاق اولنور يقال سقاء مسيك اى كثير الاخذ للماء ومسكه همزه وزننده شول الى قوتلو
زوردست آدمه دينوركه برنسنه يى طوتوب ضبط ايلدكده بركسـه آنى الندن قورتارمغه قادر اوليه يقال رجل
مسكة اذا امسك بشئ لم يقدر على تخليصه منه بونك جمعى مسك در صرد وزننده المساك سحاب وزننده والمساكة
سحابه وزننده والمساك كتاب وزننده والمساكة كتابه وزننده بونلرده بخيلكه دينور يقال فيه امساك ومسكة
ومساك ومساكة ومساك ومساكة اى بخل ومساك سحاب وزننده صو يى طوتوب ايچمين پك يره دينوركه صو آنده
ايركيلوب قالور ومساك كتاب وزننده مراجعت اولنه جق خير ومنفعته دينوركه آنى الدن صالبورمق مناسب وممكن
اولمامغله كويا كه آدمى امساك ايدر يقال مافيه مساك ومسكه ومسيك اى خير يرجع اليه الممسكة مكرمه وزننده
آتك سكيل اولان اياغنه اطلاق اولنور يـاضى امساك ايلديكيچون على قول سكيل اولميان اياغه دينور الماسكة
كرامه وزننده قربه چوق صو آلور اولمق معناسنه در يقال مسك السقاء مساكة اذا صار مسيكا مسكويه
سيبويه وزننده بررجـل علميدر ماسكان سينك كسريله مكران ايالتنده برناحيه در مسيك زبير وزننده

اسامیدندر فروة بن مسیك اصحابندندر مسكان عثمان وزننده شیخ طائفهٔ شیعه اولان عبداللهك لقبیدر ماسك
صاحب وزننده بر رجل آدیدر المسیكة سفینه وزننده صو یی صوروب احجمز اولان یك یره دینور یقال ارض
مسیكة اذا صارت لاتنشف الماء صلابة مشكان شین معجمه ایله عثمان وزننده بر رجل علمیدر واصطخر
قضاسنده برقریه در وفیروزآباد فارس قضاسنده برقریه در وهمدان اعمالندن بربلده در ومشكان الجمال تابعیندندر
ومعروف بن مشكان المقری وعطوان بن مشكان التابعی ومحمد بن مشكان محدثلردر مشكدانه میمك ضمیله
فارسیده شول خوشبو حبه لره دینور كه بعض عطریاتله تركیب ایدوب تسبیح كبی ایلیكه دیزوب كوچك قیزلر
بوینلرینه وقوللرینه قلاده ایدرلر محدثیندن عبدالله بن عامر بغایت خوشبوی اولمغله انكله ملقب اولمشدر
المصطكی میمك فتحی وضمی والفك قصریله والمصطكاء میمك فتحی ومدّ ایله علك رومی اسمیدر كه تركیده ساقز
تعبیر اولنور بیاضی وسیاهی اولور بیاضنك مطبوخنی شرب معدیه وخروج مقعده وامعاء وجگره وسعال
مزمنه نافع واغز قوقوسنه ودیش اتلرینه وتفتیق شهوه وتفتیح سدّه بابلرنده بغایت مفیددر الممصطك مدحرج
وزننده مصطكی قاتلمش دارویه دینور یقال دواء ممصطك اذا خلط به المصطكی المعك میمك فتحیله برنسنه یی
طپراغه سورتوب بیله مك معناسنه در یقال معكه فی التراب معكا من الباب الثالث اذا دلكه به شارح دیركه
معك مطلقا اوغمق معناسنه كلور یقال معكه اذا دلكه و معك برآدمی برتقریبله مغلوب ومقهور ایلمك معناسنه
مستعملدر یقال معكه بالقتال والخصومة اذا لواه و برآدمك حقنی اوپالندرمق معناسنه مستعملدر یقال معك دینه
وبدینه اذا مطله به المعك كتف وزننده والممعك منبر وزننده والمماعك معاند وزننده دائما بورجنی تأخیر
ایدن آدمه دینور یقال رجل معك وممعك ومماعك ای ماطل بدینه ومعك شدید الخصومه آدمه دینور واحمق
ونادانه دینور یقال رجل معك ای الالدّ وكذا الاحمق المعاكة سماحه وزننده احمق اولمق معناسنه در یقال معك
الرجل معاكة من الباب الخامس اذا حمق التمعك تفعل وزننده طپراغه بیلنمك معناسنه در یقال تمعك فی التراب
اذا تمرغ التمعیك طپراغه بیله مك معناسنه در تقول معكته اذا مرغته المعكی سكری وزننده چوق دوه یه دینور
یقال ابل معكی ای كثیرة المعكوكاء میمك فتحی وضمیله قرقشه وفتنه وتوز وطمان وشرّ وشور معناسنه در كه
ایكی عسكر بری برینه آمیخته اولدقده پیدا اولور یقال وقعوا فی معكوكاء ای فی غبار وجلبة وشرّ المعكوكة
میمك ضمیله كثرت ووفرت ماله دینور تقول اعجبنی معكوكة المال ای كثرته المكّ شك وزننده ممه دن سودی
وكیكدن ایلیكی اغزایله صوروب جمله سنی امك معناسنه در یقال مكّ المخ مكا من الباب الاول اذا امتصه جمیعه
وهلاك ایلمك معناسنه مستعملدر یقال مكّ الشیء اذا اهلكه واكسلتمك معناسنه مستعملدر یقال مكه اذا انقصه
ومنهما مكة كما سیذكر وقوش چقرمق معناسنه در یقال مكّ الطائر بسلحه اذا رمی به الامتكاك والتمكك
تفعل وزننده بونلرده برنسنه نك مجموعنی آغزایله اموب صورمق معناسنه در یقال امتك المخ وتمككه اذا امصه جمیعه
وتمكك مدیونه تقاضا ایلمك معناسنه در یقال تمكك علی الغریم اذا الحّ المكمكة زلزله وزننده بودخی برنسنه نك
مجموعنی صوروب امك معناسنه در یقال مكمك الشیء بمعنی مكه ویوالق كبی یوارلنه رق یورمك معناسنه در كه
طقناز یومری بودور یورویشیدر یقال یتمكمك فی المشی ای یتدحرج المكاك غراب وزننده والمكاكة غرابه
وزننده صوریلوب جمله سی آغزایله آلنان نسنه یه دینور صوزیلان ایلیك كبی یقال خرج مكاكه ومكاكته
ای مصاصه مكة میمك فتحیله بلد حرام یاخود مجموع حرم شریفك اسمیدر كه داخل مواقیت اولان ارض منیفه دن
عبارتدر نقص معناسندن مأخوذدر جمع كناهی نقص وافنا ایلدیكیچون یاخود اهلاك معناسندندر آنده
ظلم وجور ایدنلری اهلاك ایلدیكیچون مؤلفك بصائرده بیاننه كوره بش وجه دخی محتملدر بری ارض مرقومه ده
صوقلیل اولمغله كویا كه یردن صو یی اغزلریله اموب استخراج ایدرلر ثانی ینه اموب صورمق معناسندندر كویا كه مطلب
برنسنه نامی كندیسنه طوغری اموب جذب ایدر ثالثا مكّ طائر معناسندندر كویا كه عصیانی مك ودفع ایدر
رابعا مكاكدن مأخوذدر كه وسط عظمده اولان لب ومخ اوله جقدر ارض مرقومه دخی دنیانك وسطی
وخلاصه سیدر خامسا عصاتك ذنوبنی كیكدن ایلیك صوروب چیقاردكبی استخراج وازاله ایدر انتهی المكوك
تنور وزننده بركونه صو ایچه جك طاسه دینور شارحك بیاننه كوره وسطی واسع و یوقریسی طاره جق اولور
ومكوك بردرلو اولچك آدیدر كه برمجق صاع آلور علی قول نصف رطل آلور سكز اوقیه یه قدر یاخود نصف
ویبه آلور وویبه یكرمی ایكی یاخود یكرمی درت مدّ حضرت نبوی علیه السلام مقداریدر وعند البعض اوچ كیلجه
آلور وكیلجه برمنّ ایله برمنك یدی ثمنیدر ومنّ كه بربطماندر ایكی رطلدر ورطل اون ایكی اوقیه در و براوقیه براستار ایله

و براستارك ثلثانیدر واستار درت مثقال ایله نصف مثقالدر ومثقال بر درهم ایله بر درهمك ثلث اسباعیدر
ودرهم التی دانقدر ودانق ایكی قیراطدر وقیراط ایكی طسوجدر وطسوج ایكی حبه در وحبه بر درهمك ثمنك
سدسیدر كه درهمك قرق سكز جزؤندن برجزؤدر ومكوك لفظنك جمعی مكاكیك در ومكاكی كلور كاف اخیری
یا یه ابدال وادغامله المكماكة ثرثاره وزننده والمتمكمكة متدحرجه وزننده اعضاسی صیق ودیرنكلی عورته
دینور یقال امرأة مكماكة ومتمكمكة ای ككامة المكانة كتانه وزننده جاریه قسمنه اطلاق اولنور امه معناسنه
تحقیرا مك طائر معناسندندر الملك میمك حركات ثلاثی ولامك سكونیله والملكة فتحاتله والمملكة میمك
فتحی ولامك ضمی علی قول حركات ثلاثیله برنسنه یه استقلال وجهی اوزره ضبط ایلمكه قادر اوله رق ظفر بولوب
زبردست استیلا به آلمق معناسنه در كه مالك اولمق تعبیر اولنور یقال ملك الشیء ملكا مثلثة وملكة ومملكة
من الباب الثانی اذا احتواه قادرا علی الاستبداد به وملك میمك حركات ثلاثیله یاخود فتحتینله ملكیت
اوزره ضبط وتصرف اولنه جق نسنه یه دینور یقال ماله ملك اوملك اوملك ای شیء یملكه و بین الاعراب برآدمك مرعا
ومشرب ودوابّ ومواشیسنه یاخود برآدمك كندیسی حفر ایدوب انفراد اوزره ضبط ایلدیكی قویه اطلاق اولنور
ومنه تقول لی فی هذا الوادی ملك مثلثا و یحرّك ای مرعی ومشرب ومال اوهی البئر یحفرها و ینفرد بها وملك
میمك حركات ثلاثیله خاصة برآدمك صوینه اطلاق اولنور یقال لیس لهم ملك مثلثا ای ماء وملك كذلك
حركات ثلاثله مملوك معناسنه مستعملدر ملكه كبی كما سیذكر و برآدمك تحت اقتدارنده اولان شیئه دینور تقول
اعطانی من ملكه مثلثة ای مما یقدر علیه و ینه حركات ثلاثله قوللق رقّ وبندكی معناسنه در یقال طال ملكه
مثلثة ای رقه و ینه حركات ثلاثله خاتون تزوج ایلمك معناسنه مستعملدر یقال املكه اباها حتی ملكها ملكا
مثلثا ای زوجه اباها فتزوجها ولا یقال ملكها ولا املك وملك الطریق ینه حركات ثلاثله یولك وسطنه یاخود
كارینه اطلاق اولنور یقال اخذ ملك الطریق ای وسطه اوحدّه الاملاك همزه نك كسریله برنسنه یی بركیمسه یه
ملك ایلمك معناسنه در یقال املك الشیء اذا جعله ملكا له یملكه و برآدمی شاه نصب ایلمك معناسنه در یقال
املكوه اذا صیروه ملكا و برآدمه خاتون تزویج ایلمك معناسنه مستعملدر یقال املكه اباها اذا زوجه اباها ولا یقال
ملكه بها كما ذكر و یقال املك فلان علی بناء المجهول اذا زوج ایضا پس املاك معلوم ومجهولدن تزویج وتزوج
معناسنه كلور شارح دیركه مؤلفك اذا زوج عنه ایضا كلامنده عنه ایضا عباره سی تتمه تفسیردن دكلدر بلكه
تهذیبده ومحكمده قول اول لحیانیدن منقول اولوب بعده قول ثانی دخی آندن منقول اولدیغنی بیان ضمننده عنه ایضا
عبارتی مرسوم اولمغله مؤلف من غیر امعان اول عباره یی دخی صحیفه سنه نقل ایلمشدر انتهی واملاك امر تطلیق
محلنده استعمال اولنور یقال املكت فلانة امرها علی المجهول اذا طلقت وخمیری كركی كبی اوزلیه رك یوغورمق
معناسنه مستعملدر ملاكدن مأخوذدر یقال املك العجین اذا انعم عجنه حتی انتهت ملاكته التملیك بودخی برنسنه یی
برآدمه ملك ایلمك معناسنه در یقال ملكه ایاه اذا جعله ملكا له یملكه و برآدمی شاه قلمق معناسنه در یقال
ملكوه اذا صیروه ملكا وخمیری كركی كبی یوغورمق معناسنه در یقال ملك العجین اذا انعم عجنه الملاك میمك
ولامك فتحیله برنسنه نك قیام ملكینه سبب اولان شیئه دینور ومنه یقال الماء ملاك امرلانهم اذا كان معهم
ماء ملكوا امرهم وملك ملائكه نك مفردیدر كه فرشته یه دینور لأك ماده سنده بیان اولندی شارح دیركه
ملك لفظنی اشبو ملك ماده سندن دخی اخذ ایلدیلر كه قوت معناسنه در الملك میمك فتحیله صویه قاندرمق
معناسنه در تقول ملكنا الماء ملكا ای اروانا یعنی فقوینا علی امرنا كما ذكر ومالك اولمق معناسنه درنته كه رأس
ماده ده تثلیثله بیان اولندی وملك الولی یعنی ولی تحت ولایتنده اولان خاتونی كندی باشنه
تزوجدن حظر ومنع ایدوب امر تزوجده متصرف اولمسندن عبارتدر وملك ذوالملك یعنی ملك صاحبی
پادشاه وملك معناسنه در كما سیذكر وملك املاك كبی خمیری قوتله اوزلیه رك یوغورمق معناسنه در
یقال ملك العجین ملكا من الباب الثانی اذا انعم فی عجنه وآهو یاوریسی قوتلنوب اناسنك ارقه سنه دوشوب كتمكه
قادر اولمق معناسنه در یقال ملك الخشف امه اذا قوی وقدر ان یتبعها الملكة فتحاتله مملوك معناسنه در تقول
ملاك یمینی وملكة یمینی ای ماملكه وقوللق رقّ معناسنه در یقال طال ملكه وملكته ای رقه ویقال اقرّ
بالملكة ای بالملك مترجم دیركه علماء وحكماء ملكه نفسانیه یی بوندن تفریع ایلدیلر واول نفس انسانیده راسخ
برصفتدن عبارتدر توضیحی بودر كه نفس انجون افعالدن بعض افعال سببیله برهیئت مخصوصه حاصل اولور
اول هیئته كیفیت نفسانی دینور پس اول كیفیت سریع الزوال ایسه اكا حالت دینور تا مكرر سببیله نفسه ممارست

حاصل واول كيفيت مرتسم اولوب عديم الزوال يابطئ الزوال اولورسه ا كاملكه اطلاق اولنور كويا كه صاحبنك
مملوكى اولمش اولور المملكة ميمك فتحى ولامك حركات ثلاثيله مصدردر نته كه ذكر اولندى وعربلرك عبد مملكه
ديدكلرى شول قولدر كه اوزى اسيرا اولوب پدر ومادرى اسيرا اولميه نته كه عبدقن كوله زاده اولان كوله دن عبارتدر
وبعضلر عبدقن اشترا اولنان قولدر ديديلر يقال هو عبد مملكة اذا ملك ولم يملك ابواه ومملكه لامك فتحى وضميله
پادشاهك عز وملكنه وفر ودارات وسلطنته وحدم وحشم وبندكانه اطلاق اولنور يقال ذاك الملك صاحب
مملكة اى عز وسلطان وعبيد ولامك فتحيله اسم مكاندر قلمرو سلطنتى اولان اراضى وايالاته اطلاق اولنور
ولامك ضميله مملكتنك وسطنه اطلاق اولنور سرة الملك كبى الملوكة ميمك ضميله ملك معناسنه در يقال اقر بالملوكة
اى بالملك الملك ميمك ضميله اسمدر حكم ايله برنسنه نك ضبط وتصرفنه دينور وبرتصرف قصده اولان شيئه
دينور مذكر ومؤنث اولنور وعز وعظمت وشوكت وسلطنت معناسنه مستعملدر يقال له الملك اى العز
والسلطان وملك جلبان ديدكلرى غله يه دينور وآزجه صويه دينور وملك الدابه طوارك اياقلر ينه دينور
وضمتينله لغتدر مفردى ملاك در كتاب وزننده الملك ميمك فتحيله والملك كتف وزننده والمليك امير
وزننده والمالك صاحب وزننده ملك صاحبنه دينور كه مراد پادشاهدر جمعلرى ملوك واملاك وملكاء كلور
كرماء وزننده وملك كلور ركع وزننده لف ونشر مرتب اوزره در الاملوك همزه نك ضميله اسم جمع ملوكدر
وعربدن برجماعتدر على قول حمير قبيله سنك مقاولنه يعنى ملوكنه اطلاق اولنور الملكوت رهبوت وزننده
والملكوة ترقوه وزننده مبالغه در عز وسلطنت وعظمته اطلاق اولنور ولله الملك والملكوت والملكوة اى العز
والسلطان شارح ديركه اهل تحقيق ملكى عالم ظاهرده وملكوتى عالم باطنده استعمال ايدرلر واشبو ملكوت وجبروت
ورغبوت ورهبوت وتربوت مقوله سنده واو وتاء زائده در مبالغه ايچوندر پس ملكوت ملك عظيم معناسنه در
التمالك تفاعل وزننده برآدم كندى نفسنه مالك اولمق يعنى نفسنك مغلوبى ومحكومى اولميوب ضبط وتصرفنه
قادر اولمق معناسنه در يقال تمالك فلان عنه اى ملك نفسه ومايتمالك فلان ان وقع كذا ديرلر نفسنى ضبط
وحبسه قادر اولميوب فلان ماده يه اوغرادى ديجك يرده وشو ديوار محكم دكلدر ديجك يرده هذا حائط لايتمالك
ديرلر الملاك سحاب وزننده اقتدار ملك معناسنه در يقال ليس له ملاك اى لايتمالك وملاك ميمك فتحى
وكسريله رايشك قوامنه اطلاق اولنور كه آنكله كا مالك اولنور يقال هذا ملاك الامر وملاكه اى قوامه الذى
يملك به الملاك كتاب وزننده وباخفه اطلاق اولنور كه بنا يا يپلور وتزوج على قول عقد نكاح معناسنه مستعملدر
بونده فتحله ده جائزدر تقول شهدنا املاكه وملاكه اى تزوجه اوعقده وقوام معناسنه در كه ناقة ملاك الابل
ديرلر ناقه نك باجمله دوه لر اكسه سنه اويوب آردنه دوشر لر ديجك يرده كويا كه اول دوه لره مالك اولمغله انلرى
چكوب كوترر المليكة جهينه وزننده صحيفه يه اطلاق اولنور وبرجماعتك اسميدر كه نسواندن صحابيه لردر
مليك تضرب وزننده برصحابيه در مليكه سفينه وزننده بنت ابى الحسن النيسابوريه دركه محدثه در مليك
زبير وزننده اساميدندر يزيد بن مليك وعبدالرحمن بن احمد بن مليك محدثلردر مليك امير وزننده اساميدندر محمد بن
على بن مليك محدثدر ملوك صبور وزننده اساميدندر محمد بن الحسن بن محمد بن ملوك واحمد بن ملوك محدثلردر
مالك صاحب وزننده امام المدينه ابن انس عليه الرحمه حضرتلريدر كه صاحب مذهبدر ومالك قتى وافر محدثين
وطقسان نفر صحابه كرين اسملريدر ابو مالك آجلغك باخود بك قوجه لغك كنيه سيدر تفأل قيلندندر
يقال اخذه ابو مالك اى الجوع اوالسن والكبر ملك ميمك كسريله مكه ده ياخود تهامه ده بر وادى اسميدر ملكان
ميمك كسريله ياخود فتحاتله طائفه برطاغك آديدر وفتحاتله ملكان بن جرم وملكان بن عباد قضاعه قبيله سى
رجالندندر بوايكيدن ماعداسى ميمك كسريله در المهك ميمك فتحيله برنسنه يى كركى كبى سحق ايلمك معناسنه در
يقال مهك الشئ مهكا من الباب الثالث اذا سحقه فبالغ وتيز تيز يورمك معناسنه در يقال مهك فى المشى اذا اسرع
وجماعده جهد ايله خاتونى خاكسار ايلمك معناسنه در يقال مهك المرأة اذا جهدها جماعا وبرنسنه يى مهره نخدسى
كبى دوز وصيرنجق ايلمك معناسنه در يقال مهك الشئ اذا ملسه واركك انسانك وحيوانك صلبى ضعيف
ويبشاب اولمغله دولى اولمماز اولمق معناسنه در يقال مهك صلبه مهكا من الباب الرابع ومهك على بناء المجهول
اذا صار مهكا كما سيذكر المهكة غرفه وتمره وزننده جوانلغك وداوقانلولغك تمام چاغنه دينوركه بنيه
وتركيب كركى كبى قرار ينه كلوب اعضاء واندام قالبنه كيرمكدن عبارتدر يقال به مهكة الشباب اى نفخته وامتلاؤه
المتمهك امتهاكدن اسم فاعلدر والمهك معظم وزننده كركى كبى چاغنى واندامنى بولمش طولغون جوانه دينور

يقال شاب متمهك ومهك اى ممتلئ شبابا المهك زملق وزننده اندامى مضطرب وسلكى اوزون آدمه دينور
وآدملرى سيرك وميدانلو آته دينور المهوك صبور وزننده يومشق يابه دينور يقال قوس مهوك اى لينة ماهك
هاجر وزننده اساميدندر يوسف بن ماهك محدثدر التمهك تفعل وزننده برايشى كوزل ايشليوب حسن ولطافت
كوسترمك معناسنه در يقال تمهك فى العمل اذا تحسن فيه وبرنسنه يى ال ايله نقش ايلمك معناسنه در يقال
تمهك بيده اذا نقشه الممهوك كلامده خطاسى چوق اولان آدمه دينور يقال رجل ممهوك اى الكثير الخطأ
المهيك امير وزننده دولى اولميان اركك حيوانه دينور صلبى ضعيف وعليل اولديغندن نشئت ايدر يقال فحل
مهيك اذا ضرب فلم يلقح التماهك تفاعل وزننده بربريله لجاج وجدال ايلمك معناسنه در يقال تماهك القوم
اذا تماحكوا ولجوا نجز بعونه تعالى فصل النون النبكة فتحتينله وثمره وزننده باشى سيورى تپه يه
دينوركه اكثرى طپراغى قزل اولانه دينور على قول اينشلو يوقشلو ارضه دينور ياخود طپراقدن اولان كوچك تپه يه
دينوركه ايوك تعبير اولنور جمعى نبك در ونبك كلور فتحتينله ونباك در نونك كسريله ونبوك در نونك ضميله الانتباك
افتعال وزننده يوكسلمك معناسنه در يقال انتبك الشئ اذا ارتفع وبرشى وقتنه خصوصنه عزم وتصميمله
قيام ايلمك معناسنه مستعملدر يقال انتبك القوم اذا انطووا على شر النبك نونك فتحيله حمص ايله دمشق بيننده
برقريه در النباك غراب وزننده سفاح بن خالد التغلبى وكليب بن ربيعة التغلبى فرسلرينك اسميدر وبرموضع
آديدر ياخود بونباكه در النبوك قعود وزننده برموضعدر النابك صاحب وزننده مرتفع يره دينور يقال مكان
نابك اى مرتفع تنبوك تنسوخ وزننده برموضع آديدر النتك نتق وزننده برنسنه يى ال ايله كوركى كبى قاوره يوب
طوتمقدنصكره كنديسنه طوغرى زور ايله چكرك اكوب بوكمك معناسنه در يقال نتك الشئ نتكا من الباب
الثانى اذا اجذبه يقبض عليه ثم يكسره اليه بجفوة وبعد البول ذكرى ال ايله برى اوته اوغوب استبرا ايلمك
معناسنه در يقال نتك ذكره اذا استبرأ بعد البول ونفضه وقيل يولمق معناسنه در يقال نتك شعره اذا نتفه اندكان
همزه نك فتحى ودالك ضميله فرغانه قضاسنده برقريه در عمر بن محمد بن طاهر الصوفى اورادندر وسرخس
قضاسنده برقريه در احمد الحمادى نام زاهد مشهورك مرقدى آنده در النزك نونك كسرى وفتحيله كلر وبزمجه
تعبير اولنان جانورلرك آلت تناسلنه دينور بونلرك ايكيشر ذكرى اولور النيزك حيدر وزننده قصه مزراغه دينور
شارح ديركه بو نيزه فارسى معربيدر كرچه كاف فارسيده تصغير ايچوندر لكن بوراده تعريبه علامتدر النزك
نزق وزننده نيزك ايله دورتمك معناسنه در يقال نزكه نزكا من الباب الاول اذا طعنه بالنيزك وبرآدمه بلا موجب
بدسو يلنوب طعن وآزار ايلمك معناسنه مستعملدر يقال نزك فلانا اذا اساء القول فيه ورماه بغير حق النزك
صرد وزننده شول كمسه يه دينوركه دائما ناسى طعن وتعريض وتعييله آزرده ايدر اوله يقال رجل نزك اى عياب
لمزة النزيكات مصغر بنيه سيله اصلا ايشه يارار بى خير ومنفعت اولان آدملره وچيلره دينور النسك نونك
حركات ثلاثى وسينك سكونيله وضمتينله حضرت رب ذوالجلاله اولان قوللغه وعبادت وطاعته دينور ومطلقا
حق اللهه اطلاق اولنور زكات وصدقه وذبح لله كبى وبو معناده مصدر اولور كما سيذكر النسكة نونك فتحيله
والمنسك مقعد وزننده والنساكة سماحه وزننده نسك كبى مصدرلر در حضرت خدا عز وجل دركاهنه
عبادت وطاعت ايلمك معناسنه يقال نسك الرجل ونسك نسكا مثلثة ونسكا بضمتين ومنسكا ونساكة
من الباب الاول والخامس اذا تعبد التنسك تفعل وزننده بودخى حق تعالى يه قوللق ايلمك معناسنه در يقال
تنسك الرجل اذا تعبد النسك نونك ضميله والنسك ضمتينله والنسيكة سفينه وزننده حق يولنه ذبح
اولنان قربانه دينور على قول نسك نونك ضميله قربانك دمنه ونسيكه قربانه دينور يقال من صنع كذا فعليه
نسك ونسك ونسيكة اى ذبيحة او النسك الدم والنسيكة الذبيحة ونسيكه آلتوندن ياكومشدن يوغون
سبيكه كبى قطعه يه دينور شارح ديركه بو صفا اولانه مخصوصدر حتى عبادت معناسى بوندن مأخوذ اولديغى
بعضلردن منقولدر المنسك مجلس وزننده والمنسك مقعد وزننده نسك وعبادتك شرعه وطريقه سنه
وامور مرعيه سنه دينوركه رطريقه اعمالندن عبارتدر وعبادتگاهه دينور جمعى مناسك در ومنه قوله تعالى وارنا
مناسكنا اى متعبداتنا شارح ديركه منسك ومنسك كلمه سى اسم مكان اولور عبادتگاه معناسنه ومصدر اولور
واسم زمان اولور مناسك جمعده شايع اولمشدر كه امور مشروعه مخصوصه دن عبارتدر انتهى ومنسك ومنسك
نفس نسك وعبادت معناسنه اولور وقربان ذبح ايده جك موضعه دينور بسملكاه معناسنه ومنسك مقعد
وزننده برآدمك مألوف اولديغى مكانه اطلاق اولنور النسك نونك فتحيله برنسنه يى صو ايله ياقيوب پاك ايلمك

معناسنه‌در يقال نسك الثوب وغيره نسكا من الباب الاول اذاغسله بالماء فطهره وچوراق يرى تطييب واصلاح
ايتمك معناسنه‌در يقال نسك السبخة اذاطيبها وكوزل سيرت وطريقه‌يه مداومت ايلمك معناسنه‌در يقال نسك
الى طريقة جميلة اذاداوم عليها ونسك منسك كبى مكان مألوف ومعتاده اطلاق اولور الناسكة شول ارضه
دينوركه يقينده اكا يغمور ياغمغله يشروب تازه‌لنمش اوله يقال ارض ناسكة اى خضراء حديثة العهد النسيك
امير وزننده آلتونه وكومشه اطلاق اولنور نسك صرد وزننده برقوش آديدر المنسوكة تويلرى دوكلمش جبلاق
قسراغه دينور يقال فرس منسوكة اى ملساء جرداء وكوره‌لنمش تلايه دينور يقال ارض منسوكة اى دمنت
بالابعار النشاك شين معجمه ايله شداد وزننده خالد بن مبارك نام محدثك جدى اسميدر انطاكيه همزه‌نك فتحى
وكسرى ونونك سكونى وكافك كسرى وياءنك تخفيفيله عواصم تعبير اولنان اولكه‌نك قاعدة الملكى اولان بلده‌نك
اسميدركه مراد عواصم حلب الشهبادر جابجا عيون كثيره‌يى حاوى بربلده‌در سورينك مقدار دوره‌سى اون ايكى
ميلدر ودروننده بش جبلى مشتملدر مترجم ديركه بقاياى ملوك اسكندردن انطقيوس بناسيدر النكفة فتحاتله
نكفه معناسنه‌دركه بوغزده چقان اوره ويومرى‌يه دينور النكنكة زلزاله وزننده بورجلويه پك تشديد وتقاضا
ايلمك معناسنه‌در يقال نكنك على غريمه اذاشدد وبرايشى ايواوكارمق معناسنه‌در يقال نكنك العمل اذا اصلحه
النلك نونك ضمى وكسريله شجردر ياخود زعرور اسميدر مؤلفك اوليكيدن مرادى اخلاط اغاجى اوله جقدر
وزعرور آلج اغاجيدر شارحك بيانه كوره معرّبدر ننك بقم وزننده بررجل علميدر نانك هاجر وزننده محدثيندن
احمد بن داود الخراسانى لقبيدر النوك نونك ضمى وفتحيله اسمدر حمق وبلاهت معناسنه‌در يقال به نوك
اى حمق النواكة والنواك نونلرك فتحيله والنوك فتحتينله احمق اولمق معناسنه‌در يقال نوك الرجل نواكة
ونواكا ونوكا من الباب الرابع اذاحمق الاستنواك نواكه معناسنه‌در الانوك احمر وزننده والمستنوك احمق
آدمه دينور انوكك جمعى نوكى كلور سكرى وزننده ونوك كلور نونك ضميله هوج وزننده النوكاء حمقاء
وزننده ومرادفيدر جمعى نوك‌در نونك ضميله الانواك همزه‌نك كسريله برآدمى احمق بولمق معناسنه‌در
يقال انوك فلانا اذاصادفه انوك ماانوكه فعل تعجبدر مااحمقه معناسنه ولم يقل انوك به وهو القياس يعنى
قياس ايكن بوندن فعل تعجب آخر وارد اولمامشدر النهاكة نونك فتحيله غالب اولمق معناسنه‌در يقال
نهكه نهاكة من الباب الثالث اذاغلبه ولباسى اسكيتجه قدر كيمك معناسنه‌در يقال نهك الثوب اذالبسه حتى
خلق واكل طعامده افراطه كتمك معناسنه‌در يقال نهك من الطعام اذابالغ فى اكله وبرآدمه مبالغه ايله
شتم ايلمك معناسنه‌دركه عرض وحرمتنه كركى كبى خلل ويرمكدن عبارتدر يقال نهك عرضه اذابالغ فى شتمه
النهك نهق وزننده ممه‌ده كى سودك مجموعنى صاغوب آلمق معناسنه‌در يقال نهك الضرع نهكا اذااستوفى
جميع مافيه وبرآدمى برعارضه وعلت كركى كبى زبون وبيمجال ايلمك معناسنه‌در يقال نهكته الحمى اذا اضنته
وهزلته وجهدته ويقال نهكته نهكا من الباب الرابع كما سيذكر ونهك ونهكه برآدمه پك اشكنجه ايلمك معناسنه‌در
يقال نهكه السلطان نهكا ونهكة من الباب الرابع اذابالغ فى عقوبته وبرنسنه‌يى اچوب دوكتمك معناسنه‌در
يقال نهك الشراب اذاافناه وبرنسنه‌نك كثرت شربى شاربى زبون وبيتاب ايلمك معناسنه‌در يقال نهكه الشراب
نهكا من الباب الثالث اذااضناه واشبو نهك ماده‌سى مبالغه معناسنى متضمندر ومنه قوله عليه السلام انهكوا
اعقابكم اولتنهكنها النار اى بالغوا فى غسلها وتنظيفها يعنى آبدستده طوپوقلريكزى كركى كبى غسل وتطهيرنه
اهتمام ايده سز يوخسه اورايى صكره نار جهنم احراقده مبالغه وافراط ايدر وكذا فى الحديث انهكوا وجوه القوم
اى اجهدوهم وابلغوا جهدهم يعنى جنك وقتاله تشويق وسوق واغرا ايله عسكرك يوزلرينه سل سيف هجوم
ايلكده پك مبالغه وبذل جهد ومقدور ايده سز ونهك ونهك فتحتينله ونهكه ضربه وزننده ونهاكه نساكه
وزننده مرض برآدمى زبون وناتوان ايلمك معناسنه‌در يقال نهكته الحمى نهكا كامر ونهكا ونهكة ونهاكة من الباب
الرابع اذااضنته وهزلته وجهدته الانتهاك افتعال وزننده بودخى مرض برآدمى بيمجال ايلمك معناسنه‌در
يقال انتهكته الحمى بمعنى نهكته الانهاك همزه‌نك كسريله بودخى برآدمه پك اشكنجه ايلمك معناسنه‌در
يقال انهكه السلطان اذابالغ فى عقوبته المنهوك مرض وعلتدن زار وزبون اولمش آدمه دينور يقال نهك
الرجل على المجهول فهو منهوك اذادنف وضنى ومنهوك عروضيون عرفنده بحر رجزدن ثلثانى اسقاط اولوب
ثلثى قلان بيته اطلاق اولنور نهك على جارى اولمش اولور شارح ديركه بحر منسرحده دخى جارى اولور النهيك
امير وزننده والناهك هرخصوصده مبالغه ايدن آدمه دينور يقال رجل نهيك وناهك اى مبالغ فى الاشياء

ونهيك بهادر آدمه دينور يقال رجل نهيك اى شجاع وآدمجل اولان قوى وتوانا دوه‌يه دينور وبغايت
كسكين وايشلك قلجه دينور يقال سيف نهيك اى القاطع الماضى وحسن خلق صاحبى آدمه دينور وبر رجل
اسميدر النهوك صبور وزننده بودخى بهادر آدمه دينور النهاكة سماحه وزننده نهيك اولمق معناسنه‌در
يقال نهك الرجل والفحل نهاكة من الباب الخامس اذاكان نهيكا نهيك زبير وامير وزنلرنده حرقوص ديدكلرى
بوجكه دينور الانهكاك انفكاك وزننده ومرادفيدر يقال مانهك اى مانفك امهات سائره‌دن منفهم اولديغى
اوزره مبالغه‌نك لازمى اولان دوام معناسنى متضمن اولوب وهميشه منفيا استعمال اولنور نته‌كه انفكاك ماده‌سندن
ماانفك ومانفك دخى بويله‌در النيك نونك فتحيله جماع ايلمك معناسنه‌در يقال ناك المرأة ينيك نيكا اذاجامعها
النياك شداد وزننده جماع آدمه دينور ومنه المثل ❊ من ينك العير ينك نياكا ❊ عير اشكه دينور غالبلره مغالبه معرضنده
ضرب اولنور التنايك تفاعل وزننده كوزى اويقو بصمق معناسنه‌در يقال تنايكوا اذاغلبهم النعاس
وكوزلك قپاقلرى فتور ونومدن يومولمق معناسنه‌در يقال تنايكت الاجفان اذاانطبق بعضها على بعض تجزت
النون بعونه تعالى فصل الواو الاونك احمر وزننده والاونكى قصر ايله اجفلى وزننده شهريز
ديدكلرى برجنس خرمايه دينور ياخود سواد عراقه مخصوص بركونه خرمادر الودك فتحتينله ات ياغنه دينوركه
چرويش تعبير اولنور يقال مافيه ودك اى دسم وودك مصدر اولور ات ياغى يلاشمغله ياغلو اولمق معناسنه‌در
يقال ودكت يده ودكا من الباب الرابع اذادسمت الدكة عده وزننده اسمدر ياغلولغه دينور التوديك برنسنه‌يه
چرويش قومق معناسنه‌در يقال ودك الثريد اذاجعل فيه الودك الودك كتف وزننده سموز ياغلو اته دينور
يقال لحم ودك اى سمين ذو ودك الوادك سموز وچرب آدمه دينور يقال رجل وادك اى سمين الوديكة والوديك
واوك فتحيله والودوك صبور وزننده سموز وياغلو طاوغه وصف اولنور يقال دجاجة وديكة ووديك
وودوك اى سمينة ووديكه اون ايله وچرويش ايله ياپيلان بولماج آشنه دينور ودك فتحتينله رابع مسكونه
مالك اولان ضحاكك ماردوشك والده‌سى اسميدر وادك صاحب وزننده وودوك صبور وزننده ووداك شداد
وزننده ومودك محدث وزننده اسامى رجالدندر بنات اودك احمر وزننده دواهى وآفاته اطلاق اولنور واودك
تلسدن كنايه اولنور يقال مادرى اى اودك هو اى اى الناس الودكاء صحراء وزننده برقوملق ياخود برموضع
آديدر ودبك زبير وزننده برموضع آديدر الورك واوك فتحى وكسريله والورك كتف وزننده يدنده اويلغك
اوست طرفنه دينوركه اوجه وككنه اوجه كيكى دينور ايكى طرفلو اولور ايكيسنه وركان دينور لحم وشحميله تركيده
قپاق تعبير اولنوركه عربيده اليه دينور وفارسيده سرون دينور وبو مؤنثدر جمعى اوراك‌در ومنه يقال القوم على
ورك واحد اى متفق كما يقال ساق واحد الورك فتحتينله برآدمك قپاغى بيوك اولمق معناسنه‌در يقال
وركت المرأة وركا من الباب الرابع اذاعظمت وركها الاورك احمر وزننده بيوك قپاقلو آدمه دينور وركاء
مؤنثيدر الورك ترك وزننده قپاق اوزره چوكوب اوتورمق معناسنه‌در يقال ورك الرجل يرك وركا اذااعتمد
على وركه وبرنسنه‌يى وركك برابرنده قلمق يعنى تمام وركى آلك اوستنه كتورمك معناسنه‌در مثلا ابره وپالانه
بندكده قولانى وركك التنه كتورمك كبى يقال ورك الحبل اوالرجل اذاجعله حيال وركه واركك اشك آلت چكه‌سنى
ديشينك صغريسى اوزره قودمق معناسنه‌در يقال ورك الحمار على الاتان اذاوضع حنكه على قطاتها وراكب
آتدن اينمك ايچون وركنى بوكك معناسنه‌در يقال ورك الراكب اذاثنى وركه لينزل اى عن الدابة وبرآدمك وركنه
اورمق معناسنه‌در يقال ورك فلانا اذاضرب فى وركه التورك تفعل وزننده بودخى وركك اوزره چوكك معناسنه‌در
كرك بروركى وكرك ايكيسى اوزره اولسون وكرك برنى ياخود ايكيسنى دخى يره وضع ايلسون يقال تورك الرجل
اذااعتمد على وركه وبرآدم برنسنه‌يى فيچنه بصدروب يوكلنمك معناسنه‌در يقال تورك الصبى اذاجعله على وركه
معتمدا عليها وتورك فى الصلوة وركى صاغ اياق اوزره قويوب اوتورمق على قول قيناقلرك ايكيسنى يابرنى يره
قومقدن عبارتدر اولكى وضع سنت وايكنجى منهى‌در زيرا صول وركى صول اياغك اوزرينه كلمك لازمدر
وبووضع رجال حقنده منهى‌در ونسوان حقنده استر اولمغله صول اليه سنى يره قويوب ايكى اياقلرنى دخى
صاغ جانبندن اخراج ايدرلر يقال تورك فى الصلوة اذاوضع الورك على الرجل اليمنى اووضع اليته اواحداهما
على الارض وراكب اتمك ايچون ياخود استراحت ايچون اياغنك برنى بوكوب وركنى ابرقاشنك ايچ يوزينه
قومق معناسنه‌در يقال تورك على الدابة اذاثنى رجله لينزل او يستريح وكيجكمك معناسنه مستعملدر
يقال تورك عن الحاجة اذاابطأ ووركه نجسنه بلاشمق معناسنه‌در يقال تورك فى خرئه اذاتلطخ به ووردة

مقيم اولمق معناسنه‌در يقال تورك بالمكان اذا اقام به و برشيئه قادر اولمق معناسنه‌در يقال تورك على الامر اذا قدر
التوارك تفاعل وزننده بودخی ورك اوزره چوكوب اوتورمق معناسنه در يقال توارك الرجل اذا اعتمد على وركه
الوروك فعود وزننده راكب اياغنك برنی بوكوب وركنی ايرباخود پالان خانه سنه قومق معناسنه در يقال
ورك الراكب وروكا اذا ثنى رجله لينزل او يستريح ومنه المثل *لا ترك فان الورك مصرعة* يعنی وروك راكبی
دوشورمكه سبيدر ووروك بريرده مقيم اولمق معناسنه‌در يقال ورك بالمكان اذا اقام به و برايشه قادر اولمق معناسنه‌در
يقال ورك على الامر اذا قدر و يان اوزره ياتمق معناسنه‌در يقال ورك الرجل وروكا من الباب السادس اذا اضطجع
كانه وضع وركه على الارض المورك مجلس وزننده والموركة والواركة والوراك كتاب وزننده پالانده وابرده
قاشك ايچ يوزنه دينور كه راكبك اياغنه فتور كلدكده بوكوب وركنی اورايه وضع ايدر ووراك كتاب وزننده شول
زيبا توب وچلتار مقوله سنه دينور كه هاودك و پالانك موركنه زينت ايچون وضع وتعليق ايدرلر جمعی ورك در
كتب وزننده وشول منقش قماشه دينور كه رنكين يوكلردن صيچاقلرو يوسكلر ياپوب پالانك موركنه چكررلر
ياخود شول مزين كوچك خرقه و پرده مقوله سنه دينور كه پالانك موركنه اورتيلور ايرغاشيه سی كبی پالان اورتوسی
اوله جقدر اكثری يمندن ايدرلر الموركة مكنسة وزننده والموراك محراب وزننده پالانك اوك خانه سنه دينور
و پالان مند رينه دينور كه ايرمندری كبی پالانه ركوب ايدنلر آنك اوستنه قعود ايدرلر التوريك برنسنه‌يی وركك
برابرينه آلوب اوزينه اوتورمق معناسنه در يقال ورك الحبل اوالرحل اذا جعله حيال وركه و برنسنه‌يه قادر
اولمق معناسنه‌در يقال ورك على الامر اذا قدر و برنسنه‌يی ايجاب والزام ايلمك معناسنه در يقال وركه
اذا اوجبه و برجنحه وكناهی بركسيه نسبت ايدوب اكا يوكلتمك معناسنه در يقال ورك الذنب عليه اذا حمله
و يمين ويرن آدمك خلاف مرادنی نيت ايده رك يمين ايلمك معناسنه در يقال ورك اليمين اذا نوى غير ما نواه
المستحلف المواركة مفاعله وزننده طاغی آشمق معناسنه در يقال وارك الجبل اذا جاوزه المورك معظم
وزننده بی كناه اولوب اوزرينه كناه حمل اولنان مظلومه دينور يقال انه لمورك فی هذا الامر ای لبس له ذنب
توريك مذكوردن مأخوذ در ومنه توريك العلماء فی مصنفاتهم على بعض الورك واوك كسريله پابك كريش
چكره جك جانبنه دينور واغاجك وركندن يعنی كوكنه قريب يرندن دوزلمش مصنوع اولان پايه دينور الورك واوك
ضميله وضميله وارك جمعيدر كه ذكر اولندی الوركان واوك فتحی وراك كسريله برنسنه‌نك كوكندن ودبندن
يوقريجه ايكی يان باشنه دينور نعل موركه موعده وزننده ونعل مورك موعد وزننده ونعل موروكه دوه‌نك
طبانك در يسندن دوزيلان اياق قابنه دينور يقال نعل موركة ومورك وموروكة اذا كانت من الوارك ای من نعل
الخف شارح دير كه ورك نعل خف اسمی دكلدر بلكه دوه‌نك اياغی طشرقد قده ينه دوه صغريسندن طبانك
التنه نعل بيارلر ايشته اول دريدن يابيلان اياق قابنه نعل موركه ديرلر حتی اهل مكه اكا فارسيدن مأخوذ
اوله رق دركون وجمعنده دراكين ديرلر ودركون باب الاست ديمكدر ومورك لفظنك تذكيری نعل كلمه سنك لفظی
اعتباريله‌در الميركة ميجنه وزننده ايرك و پالانك اوك خانه سنه دينور كه راكبك اياغنه كلال كلدكده بوكوب وركنی
اورايه وضع ايدر موركه دخی دينور المورك محسن ايراكدن اسم فاعلدر پالانك اوك خانه سنه فتور كلان اياغی
بوكوب وركنی وضع ايدن آدمه دينور بعده استعاره وجهيله مركوبده علاقه سی اولميان آدمه اطلاق اولندی ومنه
يقال هو مورك فی هذه الابل ای ليس له منها شیء الوركة فرحه وزننده يمامه ده برقوملق آديدر وركان سلمان
وزننده اصفهانده برمحله آديدر الوركاء حمراء وزننده والوركانة عطشانه وزننده بيوك قيناقلی عورته وبيوك
قويرقلی ديشی قيونه دينور ووركاء ابراهيم الخليل على نبينا وعليه التسليم حضرتلرينك مولد شريفلری اولان محلك
اسميدر مترجم دير كه اكثر مورخين عندنده بابل اقليمنده كوثی وكتب سالفه ده كوثاريانام بلده‌ده فناسنده برغار
ايچره تولد ايلمشدر ظاهرا وركاء اول غارك اسميدر حضرت نوح عليه السلام دخی انده تولد ايلدی وعند البعض
مولدی سوس اهواز شهرنده در الوركی سكری وزننده واوك كسريله ده جائزدر برنسنه‌نك اصلنه واساسنه
اطلاق اولنور ومنه يقال ان عنده لوركی خبر ای اصل خبر الورك واوك فتحی وزای معجمه‌نك سكونيله عورت
قيمی سرعتله يورمك على قول چركين وبدبد يورمك معناسنه‌در يقال وزكت المرأة وزكا اذا اسرعت
اومشت قبيحة وجماع حالنده ارينه ملايمت وانقياد ايلمك معناسنه در يقال وزكت عند النكاح اذا لانت وواتت
الوشك واوك فتحی وشين معجمه‌نك سكونيله والوشاكة نساكه وزننده سريع وچابك اولمق معناسنه در يقال
وشك الامر وشكا ووشاكة من الباب الخامس اذا اسرع ومنه وشك الفراق كما سيذكر التوشيك بودخی تيز

وسريع اولمق معناسنه‌در يقال وشك الامر اذا اسرع الايشاك همزه‌نك كسريله سرعتله يورمك معناسنه‌در يقال
اوشك الرجل اذا اسرع السير ومنه يوشك الامر ان يكون كذا ويوشك ان يكون الامر ولا تفتح شينه او فتحه لغة رديئة يعنی
وجه مذكور اوزره يوشك كلمه سی ايشاكدن فعل مستقبل اولمغله سرعت ايدر معناسنه اولوب بعده فعل مقاربه ده
استعمال اولندی پس مثال من بورده ايش شو بلجه اولمغه يقلشور ديمك اولور شارح دير كه فعل مقاربه‌ده مضارعك
استعمالی ماضيدن اكثردر واسم فاعلك استعمالی قليلدر و بعضلر ثلاثيدن دخی استعمال ايلديلر قال فی الاساس
اوشك ذاخر وجاووشك واوشك ان يفعل ويوشك ان يخرج المواشكة ايشاك معناسنه‌در يقال واشك الرجل
اذا اسرع السير الوشيك امير وزننده سريع وچابك معناسنه‌در مذكر ومؤنثده استعمال اولنور يقال امرأة
وشيك ای سريعة ووشيك حازوق نام خارجينك فرسی اسميدر الوشك واوك فتحی وضميله والوشكاب واوك فتحی
وضميله اسملردر سرعت معناسنه در يقال وشك الفراق ووشكانه ای سرعته وشكان واوك حركات ثلاثيله اسم
فعل ماضيدر سريع اولدی معناسنه يقال وشكان ما يكون ذلك ای سرع مترجم دير كه شيخ رضی قولنجه خبر
معناسنه دال اولان اسماء افعالك جمله سی تعجب معناسنی متضمندر مثلا هيهات كلمه سی ما بعده ووشكان
ما اسرعه و بطأن ما ابطأه معنالرينه‌در زيرا اسماء افعال معناسنه دال اولاديغی فعللردن آكد وابلغدر پس بونلرده
تعجب معناسی تأكيد مذكوردر المواشك مصاحب وزننده چابك وچالاك انسان وحيوانه دينور يقال رجل و بعير
مواشك وناقة مواشكة ای سريع وقد واشك الوشاك كتاب وزننده اسميدر چابكلكه دينور الوعك واوك فتحيله
والوعكة ضربه وزننده هوا طورغون اوله رق پك اسی اولمق معناسنه در يقال وعك الحر وعكا ووعكة من الباب
الثانی اذا اشتد مع سكون الريح واسمه وجودی اورسليوب آزرده قلمق معناسنه در يقال وعكته الحمى اذا اذته وپك
يورغونلقدن نشئت ايدن درد والمه دينور يقال اخذه الوعك ای الم من شدة التعب ووعك محموم آدمه دينور
مصدر ايله مسماد ر ووعك برنسنه‌يی يره اوروب پاره پاره ايلمك معناسنه‌در يقال وعك الشیء وعكا اذا دكه وطپراغه
بيله‌مك معناسنه در يقال وعكه فی التراب اذا معكه الوعك كتف وزننده والموعوك وعك حمادن زار وزبون
اولان آدمه دينور الوعكة ضربه وزننده مصدر دركه ذكر اولندی ووعكه صواش يرينه دينور معركه معناسنه
وشدتله دوشمكه دينور وصوا وزره دوه‌لرك ازدحامنه دينور الايعاك همزه‌نك كسريله طپراغه بيله‌مك معناسنه‌در
يقال اوعكه فی التراب اذا معكه ودوه‌لر صوا وزره ازدحام ايلمك معناسنه‌در يقال اوعكت الابل فی الورد اذا
ازدحمت الوكوكة زلزله وزننده طوب كبی يوارلنه رق يوريمك معناسنه‌در طقناز بودور يوريمسی كبی يقال
وكوك الرجل اذا مشى متدحرجا وجنكدن قاچمق معناسنه‌در يقال وكوك من الحرب اذا فر وكوكرچين اوتمك
معناسنه‌در يقال وكوك الحمام اذا هدر التوكوك تزلزل وزننده بودخی يوارلنی يوريمك معناسنه‌در
يقال توكوك الرجل اذا مشى متدحرجا الوكواك ثرثار وزننده طقناز بودور كبی يوارلنی يوريين آدمه دينور
وقورقق يی زهره آدمه دينور يقال رجل وكواك ای جبان الوكواكة ثرثاره وزننده صغريسی بيوك عورته دينور
يقال امرأة وكواكة ای العظيمة الاليتين الوك دك وزننده اوته فاقمق معناسنه‌در يقال وكه وكا اذا دفعه
وعربلرك ايتزرعك وك قوللری عكك ماده سنده ذكر اولندی الومكة واوك فتحی وميمك سكونيله كبشلكه
دينور يقال فيه ومكة ای فسحة الونك واوك فتحی ونونك سكونيله كشی كندی قومی ايچره يرلشوب تمكن ايلمك
معناسنه‌در يقال ونك فلان فی قومه ونكا من الباب الثانی اذا تمكن فيهم الوانك يوردنده آرام ايدن قوشه دينور
واكن معناسنه يقال طائر وانك ای واكن تجز بعونه تعالى فصـــــل الهاء الهبكة همزه وزننده احمق
ونادان كسبه دينور يقال رجل هبكة ای احمق وطپراغی بتاق يره دينور كه يوردكن اياق باتوب كيدر جمعی هبكات
كلور تقول وقعنا فی هبكة ای الارض التی تسوخ فيها الاقدام وهبكات كلب بوندنر كه كلب قبيله سی يوردنده
برنيجه صولردر الانهباك انفعال وزننده بتاغه باتوب كومولمك معناسنه‌در يقال انهبكت به الارض اذا ساخت به
بورداده انهباك باء حرفيله متعدی اولمشدر يوخسه اصل بناء انفعالدر الهبركة هابك وراك فتحيله تروتازه ونازنين
قيزه دينور يقال تزوج هبركة ای جارية ناعمة الهبرك جعفر وزننده كمالنه كلمش جوانلغه دينور يقال شباب
هبرك ای تام وهبرك وهبارك علابط وزننده كمالنی بولمش جوانه دينور يقال شاب هبرك وهبارك ای تام الهبنك
عملس وزننده عقل وفكرنده نقصان اولان احمق وسمه آدمه دينور وقوغجی ونقال مقال كسبه دينور مؤنثی
هبنكه‌در يقال رجل هبنك ای الاحمق الضعيف يعنی فی العقل ويقال رجل هبنك وامرأة هبنكة ای المائق بالنميمة
وهبنكه اوشكن تنبل آدمه دينور كسلان معناسنه الهنك فنك وزننده پرده مقوله سی نسنه‌يی يرندن چكوب

قطع ایلمك علی قول دلیك و برنق آچلوب آردنده کی کورینه جك قدر بر پارچه سنی یرتمق معناسنه در یقال هتك
الستر وغیره هتكا من الباب الثانی اذا جذبه فقطعه من موضعه اوشق جزءا منه فبدا ماوراءه الانهتاك والتهتك
تفعل وزننده پرده مقوله سی وجه مذکور اوزره یرتلمق معناسنه در یقال هتکه فانهتك وتهتك المنهتك والمتهتك
والمستهتك اسم فاعل بنیه لریله بحیا و بیعاره دینورکه رسوایلقدن مبالات ایلمزاوله یقال رجل منهتك ومتهتك
ومستهتك ای لایبالی ان یهتك ستره الهتکة غرفه وزننده اسمدر یرتق پرده نك یرتلمش پارچه سنه دینور
و کیجه دن برساعته اطلاق اولنور کویا که یرتق پارچه سیدر تقول سرنا هتکة من اللیل ای ساعة الهنك عنب
وزننده بکی طوغمش جوجقله بیله جه چقان اش دیدکلری در یدن یرتلان پاره لره دینور الهترك جعفر وزننده
ارسلانه دینور الهدك هانك فتحیله بنایی یقمق معناسنه در یقال هدك البناء هدكا من الباب الثانی اذا هدمه
التهدك تفعل وزننده برکسه به افراط غضب وتهورایله حواله اولوب خاطرشکن ودلازار سوزلر سویلمك
معناسنه در یقال تهدك علیه بالکلام اذا تهدم الهودك جوهر وزننده سموز وملحم آدمه دینور الهنادکة
عنقریب مذکوردر مؤلف جوهری یه تعریض ایلمشدر الهیفك صیقل وزننده شاشقین وحمقاء عورته دینور
یقال زوج هیفکا ای حمقاء المنهفك منهمك وزننده صالق و پریشان یوررا ولان آدمه دینور وخلط وخطاسی
کثیر آدمه دینور یقال رجل منهفك ای المضطرب المسترخی فی المشی وکذا الکثیر الخطاء والاختلاط پس مصدرلری
معنای مذکور اوزره در المهفك معظم وزننده منهفك معناسنه در الهك دك وزننده آهسته جه ضرطه لمق
معناسنه در یقال هك الرجل هكا من الباب الاول اذا فسا وقوش چمقرمق معناسنه در یقال هك الطائر اذا
خذف بذرقه ودوه قوشی صاغمق معناسنه در یقال هك النعام اذا سلح وسحق ایلمك معناسنه در یقال هك
الشیء اذا سحقه وقلجله اورمق معناسنه در یقال هکه بالسیف اذا ضربه به ونبیذ یاخود باده شاربنی کرکی کبی
سرخوش ایلمك معناسنه در یقال هك النبیذ فلانا اذا بلغ منه وممه دن سودك مجموعنی صاغوب چقرمق
معناسنه در یقال هك اللبن اذا استخرجه و برآدمك کرکی کبی عرضنی یقمق معناسنه در یقال هك فلانا اذا نهکه
وشدتله یاخود چوق جماع ایلمك معناسنه در یقال هك المرأة اذا جامعها شدیدا اوکثیرا وهك فاسد العقل آدمه
دینورکه وصف اولور یقال رجل هك ای فاسد العقل جمعی هککه کلور فتحاتله واهکاك کلور وصفا نقلو شدید
یغموره دینور ومزراغله پیدرپی سانجمق معناسنه در یقال هکه بالرمح اذا دارکه بالطعن وقیوا و بریلوب چوکمك
معناسنه در یقال هکت البئر اذا تهورت وهك طوی قوشی عجله ایله چمقرمق معناسنه در هکیك کبی کما سیذکر
واسقاط اولنمق معناسنه در یقال هك الشیء علی المجهول اذا اسقط المهکوك سحق اولنمش نسنه یه دینور
وقوه ماسکه سی اولمامغله دبرینه مالك اولمیان آدمه دینور وکلامده مبالات ایلمیوب دلنه نه کلورسه سویلین فضوله
دینور یقال رجل مهکوك ای لایملك استه وکذا یتمجن فی کلامه الهکیك بودخی سحق اولنمش نسنه یه دینور
ومخنث وزن سبرت شخصه دینور ومصدر اولور هك کبی طوی قوشی عجله ایله چمقرمق معناسنه یقال هك
الحباری هکا وهکیکا اذا ذرق بالعجلة الهکوك عزور وزننده پك وغلیظ یره دینورکه پورتعبیر اولنور علی قول
یومشق سهل یره دینمکله ضد اولور وسموز ملحم آدمه دینور وماجن ولاابالی کسیه دینور یقال رجل هکوك
ای سمین وکذا ماجن الهکوك صبور وزننده بودخی لاابالی وماجن کسیه دینور الانهکاك انفعال وزننده
عورت طوغورزکن چاتیسی آیرلمق معناسنه در یقال انهك صلاها اذا انفرج فی الولادة ودوه چوکرکن یره
سورینوب یاپشمق معناسنه در یقال انهك البعیر اذا لزق بالارض عند بروکه المنهکة منفکه وزننده طوغورمسی
دشوار اولان خاتونه دینور یقال امرأة منهکة اذا عسر ولادها الهکهکة زلزله وزننده چوق جماع ایلمك
معناسنه در یقال هکهك الرجل اذا اکثر من الجماع الهکهاك ثرثار وزننده چوق جماع ایدن آدمه دینور
یقال رجل هکهاك ای کثیر الشفتنة التهکك تفعل وزننده کبه حیوانك وضعی کلوب چاتمغله ممه لری بیوبوب
آچشی ککشوب سلوکلنمك معناسنه در یقال تهککت الاتی اذا اقربت فاسترخی صلواها وعظم ضرعها الهلك
هانك ضمیله والهلاك سحاب وزننده والتهلوك تانك ضمیله والهلوك سلوك وزننده والمهلکة مقعده وزننده
والتهلکة تانك فتحی ولامك حرکات ثلاثیله اولمك معناسنه در یقال هلك الرجل وهلك هلکا وهلاکا وتهلوکا
وهلوکا ومهلکة وتهلکة من الباب الثانی والثالث والرابع اذا مات مؤلفك بصائرده بیاننه کوره هلاك که میتة
سوءایله اولمك وفنا بولمق معناسنه در آنکچون انبیای عظام حقلرنده استعمالی ممنوعدر ودرت وجه اوزره مستعملدر
اولا برنسنه برکسه دن مفقود اولوب لکن سائرك عندنده موجود اوله ومنه قوله تعالی هلك عنی سلطانیه ثانیا

فاسد وتباه اولمق معناسنه در ومنه قوله تعالی و یهلك الحرث والنسل ثالثا موت معناسنه در ومنه قوله تعالی
ان امرؤ هلك لیس له ولد رابعا بالکلیه محو ومعدوم اولمق معناسنه درکه آندن فناء ایله تعبیر اولنور ومنه قوله تعالی
کل شیء هالك الا وجهه وعذاب وخوف وفقر معنالرنده دخی مستعملدر وتهلکه لفظی نوادر مصادردندر
ومؤلف منع کلمه سیله ده تنظیر ایلمکله باب ثالثدن دخی وارد اولور ایمش لکن ظاهرا شواذدندر انجق فصیح شارحی
عامی یه نسبت ایلمشدر انتهی وهلك وهلاك متعدی اولور یقال هلکه هلکا وهلاکا من الباب الثانی بمعنی اهلکه
و بوتمیم لغتنه مخصوص اولدیغی مصباحده مثبتدر و برنسنه یه پك دوشکون حریص اولمق معناسنه مستعملدر
یقال هلك الیه اذا شره الاهلاك همزه نك کسریله هلاك ایلمك معناسنه در یقال اهلکه بمعنی هلکه و برنسنه یی
صاتمق معناسنه مستعملدر یقال اهلکه اذا باعه الاستهلاك هلاك ایلمك معناسنه در یقال استهلکه بمعنی
اهلکه ومالی طاغیدوب بتورمك معناسنه در یقال استهلك المال اذا انفقه وانفده التهلیك بودخی هلاك ایلمك
معناسنه در یقال هلکه بمعنی اهلکه الهالك هلاك اولان شیئه دینور نسب اوزره اسم فاعلدر پس تمیم لغتنده
متعدی اولمق لازمدر جمعی هلکی کلور مرضی کبی وهلك کلور رکع وزننده وهلاك کلور قطاع وزننده وهوالك
کلور شاذ اوله رق فوارس ونواکس کبی زیرا فواعل فاعله نك کذلك صفت مختصه مؤنث اولان نسبرعاقلك
صفتی یاخود اسمی اولان فاعلك جمعیدر الهلکة فتحاتله والهلکاء صحراء وزننده هلاك معناسنه اسملردر یقال
وقع فی الهلکة والهلکاء ای الهلاك ویقال هی هلکة هلکاء توکید الهلك هانك فتحی وضمی ولامك سکونیله
هلاك معناسنه اسمدر ومنه تقول لاذهبن فاما هلك واما ملك ای اما ان اهلك او املك یعنی البته بن کیدرم یا هلاك
اولورم یا دخلو بعه مالك اولورم ترکیب مزبور اما ان اهلك هلکا واما ان املك ملکا سبکنده درکه فی الاصل مفعول
مطلق در فعلی حذف اولنوب ثباته دلالت ایچون مرفوع اولدی یاخود فعل محذوفك فاعلیدر اما ان یقع لی هلك
وملك تاویلنده در یاخود مبتدای محذوفه خبر یاخود مبتدادر وملك لفظنده دخی میمك فتحی وضمی جاریدر المهلکة
میمك فتحی ولامك حرکات ثلاثیله مصدردر که ذکر اولندی واسم مکان اولور چوله و بیابانه اطلاق اولنور مفازه
معناسنه الهلکون حلزون وزننده وهانك کسریله جائزدر اوتسز و بیاتسز ارضه دینور هر نقدر آنده
صودخی اولورسه وهلکون وهلکین مدت مدیده دنبرو یغمور یاغمامش قوراق ارضه دینور یقال ارض
هلکون وهلکین اذا لم تمطر منذ دهر و بونلر صیغه جمع اوزره مبالغه یی متضمن اسملردر الهلك فتحتیله خط
وقوراق سنه لره دینور مفردی هلکه در وهلکات دخی دینور فتحاتله وهلك یدیقات ارضك هر برینك ارالغنه دینور
یدنجی یه وارنجه قدر وهلاك اولمش حیوانك جیفه سنه دینور وطاغك بوقریسیله اشاغیسنك ماببینه دینورکه
یوره تعبیر اولنور ومطلقا ایکی نسنه ارالغنده اولان بوش یره وهوایه دینور زمین ایله سقف ارالغی کبی و یوقریدن
اشاغی یه دوشن نسنه یه دینور الهلوك صبور وزننده ارکك اوزره یوملوب دوشن کیردیوانه سی روسپی عورته
دینور یقال امرأة هلوك ای فاجرة متساقطة علی الرجال وقوجه سیله خوش معاشرت ایدن خاتونه دینمکله ضد
اولور معنای ثانیده هلاك محبتدن ناشی متصوردر یقال امرأة هلوك ای الحسنة التبعل لزوجها وسریع الانزال آدمه
دینور الهلك ضمتیله هالکه معناسنه درکه صفت مفرده در ومنه قولهم افعل ذلك اما هلکت هلك بوراده هالکه
معناسنه در واما کلمه سی همزه مکسوره ایله در وهلکت ماضی مؤنثدر فاعل هلك لفظیدرکه صفت مفرده در
هالکه معناسنه در ناقة سبرح وامرأة عطل کبی وهلکدن مراد نفس هالکه در ومنونا و بعضا غیرمنون استعمال
اولنور غیرمنصرف اولدیغنه کوره کویا که هلك لفظی نفسنه علم اعتبار ایلمشدر واضافتله هلکت هلکه دخی واقع
اولمشدر اوله کوره هالك یعنی هلاك شاننده اولان نفسك هلاك اولورسه ده وایکنجی یه کوره آنك نفس هالکه سی هلاك
اولورسه ده اول ایشی ایشله دیمك اولور بعده کلام مزبوری توسیعله علی ماخیلك موقعنده مثل اوله رق اجرا
ایلدیلرکه بهمه حال دیمك اولورشه که اسانمزده دخی بورسمه تعبیرلر بازده در مثلا افعل ذلك اما هلکت هلك
واما هلکت هلکه دیمك بهمه حال بن او ایشی ایشله رم دیمك اولور وعن الکسائی اما هلکة هلك جعله اسما واضاف
الیه بوندن مرادینه نفس درهی هلکة هلك سبکنده در وهلك بونده غیرمنوندرکه غیرمنصرفدر وهلکه هالك
فتحیله هلاك معناسنه در پس اسناد مبالغه یی متضمن یاخود وقعت فعل محذوفك فاعلی اعتبار اولنور
وعلی کلا الوجهین قسم اول تقدیر اولنور واما ثانیده واوك حذفی جائزدر یاخود بازائده اولوب ان وصلیه اعتبار
وواو وصلیه مقدرا اراده اولنور کذا افاد الشارح ووقع فی مسند احمد بن حنبل فی حدیث الدجال وذکر صفته
فقال اعور جعد ازهر هجان اقمر فاما هلك الهلك فان ربکم لیس باعور هکذا روی بأل یعنی بحرف التعریف بودخی

معناى مزبورده يعنى على كلّ حال موقعنده مستعملدر مترجم ديركه ابن اثيرايكى روايت دخى نقل ايلمشدر برى
ولكنّ الهلك كلّ الهلك كه هالك ضمى ولاملك سكونيله دروبرى واتّماهلكت هلك كه ركع وزننده در روايت
اولايه كوره هلك هلاك معناسنه اسمدر دجّاله هلاكله دعادر ملعون مسفورهر نقدر ادّعاى ربوبيتله ناسه مقدوردن
خارج بعض اوضاع وحالات تلبيس وتسويل ايدرسه ده كوزندن بكچشملك نقيصه سنى ازاله به قادر دكلدر
مرزك تكريكز اعور دكلدر يعنى عيب ونقيصه دن منزهدر ديمكدر وروايت ثانيه يه كوره هلك هالكك جمعيدر
ملعون مزبوره اتباع ايدن نفوس جاهله هلاك اولسون ديمكدر خلاصه كلمات مرقومه نه كونه اولورسه اولسون
همه حال موقعنده مثل متداولدر التهلكة تانك فتحى ولامك ضميله مصدردركه ذكر اولندى واسم مجراسنده استعمال
اولنوركه عاقبتى هلاكه مؤدّى اولان نسنه يه وحال وكيفيته دينور يقال وقع فى التهلكة وهى كلّ ماعاقبته الى الهلاك
وادى تهلك تانك وهانك ضمى ولام مشدده نك كسريله باطل وبيهوده معناسنه علمدر وغير منصرفدر وزن فعل وعلميتله
تنه كه تخيب وتضلل دخى بو يلجه باطل موقعنده علمدر يقال وقع فلان فى وادى تهلك اى فى الباطل الاهتلاك
والانهلاك بركسه كندى نفسنى مهلكه يه صالمق معناسنه در يقال القطاة تهتلك وتنهلك من خوف البازى
اى ترمى بنفسها فى المهالك المهتلك اسم فاعل بنيه سيله يالخوار وعبد البطن شخصه دينوركه ناس كنديسنى ضيافت
واطعام ايلمكدن غيرى فكر ومقصدى اوليه يقال رجل مهتلك اى لاهمّ له الّا ان يتضيفه الناس الهلاك
زوّار وزننده شول جرّار وسائل مشرب طائفه يه دينوركه ناسى جرّ وسؤال ايده رك دورايدر اوله لر وشول اوبه
اوبه جرّ واستعطا ايلمك عادتلرى اولان جرّار طائفه سنه دينوركه يوللرندن آزوب كراه اولمش اوله لر والمره
مهتلكون دخى ديرلر يقال ذو هلاك اى الذين يتنابون الناس ابتغاء معروفهم ويقال هم هلاك ومهتلكون اى المنتجعون
الذين ضلوا الطريق الهالكىّ دمورجى يه دينور فى الاصل هالك قبيله سندن بركسه مشهور دمورجى اولوب
بعده كيده رك مطلقا دمورجى يه اطلاق ايلديلر على قول الاوّل بين العرب دمور ايشلين هالك بن اسدنام
كسه اولمغله هر دمورجى بى صكره اكانسبت ايلديلر وقلج وخنجر پالرنى آچوب جلاوير آدمه دخى
اطلاق ايلديلر التهالك تفاعل وزننده برنسنه اوزرينه نفسنى القا ايله بوملوب دوشمك معناسنه در
پروانه نك چراغه دوشديكى كبى يقال تهالك على الفراش اذاتساقط وخاتون ايكى طرفه صالنى بولانى يوريمك
معناسنه در يقال تهالكت المرأة فى مشيها اذاتمايلت الهالكة زياده سيله حريصه اولان نفسه وصف اولور
يقال نفس هالكة اى شرهة الهلكة هانك كسريله ساقطه وهالكه معناسنه در جمعى هلك كلور عنب وزننده يقال
فلان هلكة الهلك اى ساقطة من السواقط الهيلكون حيزبون وزننده دندانه سى اولميان اوراغه دينور اكينى ابوجه
بجمبوب تباه ايلديكيچون الهالوك صيحان اوتنه دينور سم الفار معناسنه كتب طبيه ده تراب هالك ايله مرسومدر
وطراثيث يعنى قولغان تيكنى تغيير اولنان نباتدن برنوعك اسميدر التهمك هانك فتحى وميمك سكونيله برآدمى برايشه
كيرشدروب آنكله متمادى متوغل ايدوب اوغراشدرمق معناسنه در الانهماك انفعال وزننده والتهمك تفعل وزننده
برايشه كيريشوب جدّ واصرار ايله متمادى اكامتوغل اولوب اوغراشمق معناسنه در يقال همكه فى الامر همكا
من الباب الاوّل فانهمك وتهمك اى لجّجه فيه فلج يعنى جدّ وتمادى فيه المهموك ممدود ومتمادى اولمش نسنه يه
دينور بو مناسبتله صرتنك ايكى طرفنده تكلتى دكديكى يرلرى يومرى اولميوب صالقى اولان آته مهموك المعدّين
اطلاق اولنور يقال فرس مهموك المعدّين اى مرسلهما موضع منبورلرى اشاغى به طوغرى ممدود اولديغيچون
اطلاق اولندى الاهمكاك اشميزاز وزننده پرغضب اولمق معناسنه در يقال اهمأكّ الرجل اذاامتلأ غضبا
الهندكىّ هانك ودالك كسريله هند طائفه سندن اولان بركسه يه دينور وبوهند لفظندن منصرف دكلدر يعنى
هند لفظنه منسوب دكلدر زيرا حرف كاف حروف زياده دن دكلدر جمعى هنادكدر يقال رجل هندكىّ
من الهنادك اى من اهل الهند مترجم ديركه مؤلف بونكله جوهرى يه تعريض ايلمشدر زيرا جوهرى كافى زائد
اعتباريله غير قياس اوزره هند لفظنه نسبت ايلمشدر لكن بو اعتبارى ازهريدن وسائردن اخذ ايلمشدر وواقعا
كافك برنخله زياده سى ثابت دكلدرمكر كه لفظ مزبورى عرب ابتدا حبشه اهلندن استماعله استعمال ايلمش اوله لر
زيرا اهل حبشه اسمك آخرينه نسبته دال اولمغيچون كاف زياده ايدرلر وقالديكه محتملدر كه لفظ مزبور فارسيدن مطلب
مأخوذ اوله زيرا فارسيده آخره لاحق اولان كاف اداة تصغيردر اهل هند اهل فرس عندنده محقر اولمغله اكثرى هندى
وهند ومقامنده هندك ديرلر نسبت تصوّر يله زيرا اصلى هندوك ايدى هنديجك ديمكدر بعده عرب اخذ وكافى جوهر
كلمه دن قياسله آخرشه ياء نسبت الحاق وتعريبا دالى مكسور ايدوب هندكى ديديلر صدور اسلامده عرب ايران

اقليمنى فتح واهل فرسه اختلاطله قتى وافر الفاظ فارسيه اخذ وكونا كون اللرده اجراى تلاعب ايتدكلرى منهرده
منصوصدر وفيه قال الازهرى سيوف هندكية اى هندية والكاف زائدة وصحاحده جمعى هناد كه عنوانده
مثبوتدر كه واحدى منسوب اولديغنه دالدر فليحرر الهوك شوك وزننده والهوك هجف وزننده والبهكوك
يعفور وزننده شول احمق كسيه دينوركه بك نادان اولميوب دماغنده برمقدار جه رشد وادراك بقيه سى اوله الهوك
فتحتيله اسمدر وجه مذكور اوزره اولان حماقته دينور يقال به هوك اى حمق وفيه بقية ومصدر اولور برآدم بهكوك
اولمق معناسنه يقال هوك الرجل هوكا من الباب الرابع اذا كان بهكوكا المتهوك متهوّر وزننده والتهوّاك شدّاد
وزننده سركشته ومتحير آدمه دينور ومتهوك دائما هلاكه مؤدّى اولان ورطه يه كنديسنى القا ايله ساقط وهالك
اولور اولان آدمه دينور الهوكة هانك ضميله چقوره دينور حفره معناسنه التهويك تفعيل وزننده چقور
قازمق معناسنه در يقال هوك الرجل اذاحفر التهوك تفعل وزننده سركشته ومتحير اولمق معناسنه در يقال
تهوك الرجل اذاتحير وتهور معناسنه دركه برخصوصه ملاحظه ومبالات ايلمكسزين شروع واقتحام ايلمكدر يقال
تهوك فلان اذاتهوّر الهوّاكة شدّاده وزننده چوراق يره دينور سبخه معناسنه الهوكة فرحه وزننده
هوّاكه معناسنه در الانهياك انفعال وزننده تهوك معناسنه در يقال انهاك الرجل بمعنى تهوك التهييك
تفعيل وزننده سرعت ايلمك معناسنه در يقال هيك الرجل اذااسرع وچقور قازمق معناسنه دركه نهو يكده لغتدر
يقال هيك الرجل اذاحفر مؤلف هيك وهيك كلمه لرنى دخى لفظلرينه نظرا بوراده ذكر ايلمسى مناسب ايدى هيك كه
هاء مكسوره ايله درهيك لفظندن مخففدركه ياى مشدده مفتوحه ايله در وبواياك لفظندن مقلوب اولان هياك
مخففيدر تحذيرايچوندر احذر معناسنه مستعملدر وهيك كلمه سى كه هاء مفتوحه ايله درهيك لفظندن مخففدركه
ياى مشدده مفتوحه ايله درو بوهياك مخففيدركه اسرع معناسنه اسم فعل امردر ظاهرا مؤلف كاف خطابيه اولديغنه
نظر ايله اواخر كابه توقيف ايدوب لكن اوراده دخى سكوت ايلمشدر فصل الياء يك يانك فتحى
وكافك تشديديله فى الاصل لفظ فارسيدر برعددك اسميدر واحد معناسنه وروبه نام شاعر اخذ ايدوب اشبو
وقد اقاسى حجة الخصم المحك * تحدّى الرومى من يك ليك بيتنده ايراد ايلمشدر من واحد لواحد ديمكدر
وبونده يك لفظى منونا وغير منوّن مرويدر والفارسى لفظنه وزنك تحملى اولمديغندن الرومى ايله تعبير
ايلمشدر زيرا مرادى تحدّى الفارسى ديمك ايدى مترجم ديركه شاعر مرقوم الرومى ديجك يرده
الفرسى ديسيدى دخى اهون اولور ايدى ويك مغربده بربلده در يكك فتحتيله برموضعدر وقد تجزت
الكاف بعون الملك الكافى المعين والحمد لله اوّلا وآخرا والصلوة على نبيه وآله وصحبه اجمعين

❁ باب اللام ❁

❁ فصل الهمزة ❁

الابل همزه نك وبانك كسريله وبانك سكونيله كه مخففدر دوه يه دينور وبو مفرددر جمعه دخى اطلاق اولنور
فى ذاته جمع واسم جمع دكلدر جمعى آبال كلور همزه نك مدّيله مصغرى ابيله درهاايله مترجم حقيرديركه اصول سائره نك
وشيخ رضى وسائرك بيانلرينه كوره غنم كبى ابل كلمه سى دخى اسم جمعدر لفظندن مفردى يوقدر ومؤنثدر زيرا
لفظندن مفردى اولميان اسماء جموع آدميونك غيريده تانيثى واجبدر اكابناء مصغرى ابيله درهاايله وجمعنده آبال
دينوركه چوق دوه سوريلرى ديمك اولور وتثنيه سنده ابلان دينوركه ايكى دوه سوريلرى ديمكدر مؤلف دخى تثنيه بى
مطلب بومعنا ايله بيان ايلمكله اسم جمع دكلدر قوللرينك بيننده تناقض شائبه سى اولور ومفردى بعيردرنته كه غنمك مفردى
شاه در ومؤلفه كوره جنسه دال اولور لكن غنم قبيلندن اولمز وحياة حيوان صاحبنك تنصيصنه كوره ابل ناس
منزلنده وبعير انسان وجمل رجل وناقه مرأه وقعود فتى وقلوص فتيه منزلرنده در فليتظر ودرّ مختارده
مرسومدركه ابل تسميه سى افخاذلرينه بول ايلدكلرى تصوّرينه مبنى درپس بيلرنده اشتقاق كبير مناسبتى اولور
لكن بوتوجيه وجدانه ملايم كلمديكى غير ستيردر قالديكه مأخذ اشتقاق اباله تصوير اولنمق اقربدر الابلان
تثنيه در ايكى سورى دوه ديمكدر يقال له ابلان اى القطيعين من الابل وابل يغمورلى سحابه اطلاق اولنور
التابل تفعل وزننده دوه ايدنمك معناسنه در يقال تأبل الرجل اذااتخذ الابل وطوارچاير اوتلامق سيله صودن
اكتفا ايلمك معناسنه در يقال تابلت الابل وغيرها اذااجزأت عن الماء بالرطب وارعورتك جماعندن امتناع
ايلمك معناسنه در يقال تابل عن امرأته اذاامتنع عن غشيانها الابل همزه نك فتحيله برآدمك دوه سى چوغالمق
معناسنه در يقال ابل الرجل ابلا من الباب الثانى اذاكثرت الله وغالب اولمق معناسنه در يقال ابله اذاغلبه
وامتناع ايلمك معناسنه در يقال ابل عنه اذاامتنع وابل وابول دوه تازه چايرياخود يوبجه اوتلامغله صودن مستغنى

اولمق معناسنه در يقال ابلت الابل وابلت ابلا وابولا من الباب الاول والثانى والرابع اذا جزأت عن الماء بالرطب
و بعضلر عندنده ابل وابول دوه لرچو باتسز صالمه ومسبب اوله رق يورديرندن ايرقلشوب غائب اولمق ياخود
وحشيلوب ايلق كبى يبانى اولمق معناسنه در يقال ابلت الابل وابلت اذا اهملت فغابت ولبس معهاراع اوتابدت
و بركسنه جماعدن ايكره نوب امتناع ايلمك معناسنه در يقال ابل الرجل عن امرأته اذا امتنع عن غشيانها وعبادته
دورشمك معناسنه در يقال ابل الرجل اذا نسك ودكنكله اورمق معناسنه در يقال ابله بالعصا اذا ضربه بها
و بركسنه يى صالمه دوه لر صاحبى قلمق معناسنه در يقال ابله ابلا اذا جعل له ابلا سائمة وقيو آغزنه اباله جاتمق
معناسنه در تقول ابلت البئر اذا جعلت لها ابالة وابل ياش ياخود قورى اوتلغه دينور همزه نك ضمىله ده جائزدر
التأبيل تفعيل وزننده بر آدمك دوه سى چوغالمق معناسنه در يقال ابل الرجل اذا كثرت ابله و برنسنه دن امتناع ايلمك
معناسنه در يقال ابل عنه اذا امتنع ودوه قسمنه خوشجه تقيد وتيمار ايدوب طاولندرمق معناسنه در يقال ابل الابل
اذا سمنها و برآدم كندى نفسيچون بسليه جك دوه لر ايدنمك معناسنه در كه بيع ايچون اولميه يقال ابل فلان اذا اتخذ
ابلا واقتناها وتأبيل الميت تأبين معناسنه در كه ميتك صفات جميله سنى ياد وتعداد ايده رك كريه وزارى ايلمكدن
عبارتدر يقال ابل الميت بمعنى ابنه الايبال همزه نك كسرىله بو دخى برآدمك دوه لرى چوغالمق معناسنه در
يقال آبل الرجل ايبالا اذا كثرت ابله الابول قعود وزننده حيوان چار بمكله صودن اكتفا ايلمك معناسنه در كه
ذكر اولندى ودوه لر بر يرده آرام واقامت ايلمك معناسنه در يقال ابلت الابل ابولا اذا اقامت بالمكان ودوه لر چوغالمق
معناسنه در يقال ابلت الابل اذا كثرت واوتلر دوه لر اوتلايه جق درجه ده اوزامق معناسنه در يقال ابل العشب
اذا طال فاستمكن منه الابل الابل صاحب وزننده چاراوتلامغله صودن مستغنى اولان حيوانه دينور جمعى
ابال در كفار كبى ودوه وقيون مصالحنده استاذ وهنرمند آدمه دينور يقال رجل آبل اى حاذق فى مصلحة الابل
والشاء ودوه صاحبى آدمه دينور يقال رجل آبل اى ذو ابل وحمص قضاسنده برقريه آديدر و دمشق سنجاغنده
برقريه در كه آبل السوق ديمكله متعارفدر حسين بن عامر المقرئ الابلى اورادندر ونابلس ترابنده برموضعدر واردن
قربنده برموضعدر كه آبل الزيت ديمكله متعارفدر الاباله سماحه وزننده والابل فتحتيله برآدم دوه وقيون
مصالحنده اوز وهنرمند اولمق معناسنه در يقال ابل فلان وابل ابالة وابلا من الباب الاول والرابع اذا حذق فى مصلحة
الابل والشاء فهو آبل كما ذكر ودوه چوغالمق معناسنه در يقال ابلت الابل وابلت من الباب الرابع والاول اذا كثرت
الابل كتف وزننده باب رابعدن اسم فاعلدر دوه وقيون مصالحنده استاذ اولان آدمه دينور ودوه صاحبى
كسيه دينور وسموز تنومند دوه يه دينور يقال بعير ابل اى لحيم الابل افضل وزننده اسم تفضيلدر دوه وقيون
قسمنك تقيد وتيمارى خصوصنده پك اوز وپك هنرمند آدمه دينور يقال هو من آبل الناس اى اشدهم تانقا فى رعية
الابل والشاء المؤبلة معظمه وزننده بر كسنه نك كندى نفسيچون و بسلمه ايچون اتخاذ ايلديكى دوه لره دينور كه
بيع ايچون اولميه يقال ابل مؤبلة اذا اتخذت للقنية الابل سكر وزننده صالمه دوه لره دينور يقال ابل ابل اى مهملة
الاوابل چوق دوه لره دينور يقال ابل اوابل اى كثيرة الابابيل همزه نك فتحيله بلوكلر وسوريلر فرق معناسنه در كه
فرقه نك جمعيدر و بو مفردى اولميان جمعدر عباديد وشماطيط كبى يقال جاءت الابل ابابيل اى فرقا شارح ديركه
بعضلر مفردى اباله وابول وابيل اولديغنه ذاهب اولديلر و بعضلر ابابيل طاغ قرلنقجى ديدكلرى قوش اولمسنه
ذاهب اولديلر نته كه بعض كتب تفاسيرده وحياة حيوانده مرسومدر الابالة اجانه وزننده بانك تخفيفيله ده
جائزدر والابيل سكيت وزننده والابول عجول وزننده والايبال دينار وزننده كه بونك اصلى اتبال ايدى
تشديد باءيله قوش ودوه وآت قسمندن بر بلوكه دينور على قول يدر پى كلان بلوكلردن هر بلوكه دينور يقال
ابالة من الطير والخيل والابل وابيل وابول وايبال اى قطعة او متتابعة منها واباله اجانه وزننده بر باغ اوتلغه دينور كه
كوتر بلور ومنه المثل * ضغث على ابالة * يعنى بر باغ اوتلق بوكنك اوزرنه برطوتام اوتلق دخى وضع وتحميل اولندى
مراد ثقلت كالنده ايكن بر ثقلت دخى عارض اولدى ديمكدر مثل مزبور بليه اوزره بليه عارض اولدقده ايراد اولنور
بعضلر عندنده خصب ورخانك تعاقبنده ضرب اولنور كه اولك ضديدر و بونده دخى بانك تخفيفيله جائزدر
الابيل امير وزننده دكنكه دينور عصا معناسنه وسريانى لساننده حزين وغمكين آدمه دينور ونصارى طائفه سنك
رئيسنه ياخود پاپاسلرينه دينور راهب معناسنه ياخود صاحب ناقوسلرينه دينور كه ظاهرا مؤذن مقامنده اولور
جمعى آبال در شهيد واشهاد كبى وابل در همزه نك ضميله بو جهتله ابيل الابيلين كه پاپاسلر پاپاسى ديمكدر نصارى
طائفه سى عيسى على نبينا وعليه السلام حضرتلرينى مراد ايدرلر مؤلف والحزين بالسريانية ورئيس النصارى

اولراهب عبارتيله ثبت ايلمكله مقتضاى سياق بو معناده ابيل سريانى اولوب وسبب تسميه حزن ماده سى اولمقدر
نته كه راهب خوف معناسنه اولان رهبدندر وزمخشرى اساسده ديديكه ابلت الابل ديرلر دوه ياش بونجه يمكله
صودن قانع وفارغ اولسه وتابل فلان ديرلر نكاحى وقربان نسوانى ترك ايلسه وراهبه ابيل اطلاقى بو معناداندر يقال
ابل اباله فهو ابيل مثل فقه فقاهة فهو فقيه وابن اثير دخى نهايه ده وجه مذكور اوزره بيان ايلمشدر مؤلف دخى
بو معنالرى بو قريده ثبت ايلمشدر فلينظر الايبلى همزه نك فتحى و بانك سكونى و باى موحده نك ضمى و فتحيله
والهيبلى صيقلى وزننده والابلى همزه نك فتحى و بانك ضميله والابيل صيقل وزننده والإبيل بانك ضميله
والايبلى اميرى وزننده بو نلرده ابيل معناسنه در كه نصارانك رئيسلرينه ياخود پاپاسلرينه ياخود چاك صاحبلرينه
دينور الايبلة سفينه وزننده والايبالة دبناره وزننده والوبيلة سفينه وزننده بو نلرده اباله كبى بر قوجاق
اوتلغه دينور الابالة كتابه وزننده دوه وقيون مقوله سنى كركى كبى كوزه دوب تقيد وتيمارلرينه حسن اهتمام
ايلمك معناسنه در يقال فلان حسن الابالة اى السياسة يعنى القيام على ما له واباله بر آدمك اصحاب وعشيرتنه
دينور ابله كبى كاسيذكر و بر آدمك استكلوسى اولان شيئه دينور طلبه معناسنه كاسيذكر وقيونك آغزينه چوردكلرى
بنايه دينور كه قيو بلازكى تعبير اولنور يقال لبس على البئر ابالة وهى شئ تصدر به البئر و يوك وقبا اوطون باغنه
دينور كه اورته سندن ايپ ايله بغليوب بوكلنور زمامه وزننده دخى لغتدر مثل مذكورده بانك تخفيفى بو معناندر
يقال احتمل ابالة من الحطب اى حزمة كبيرة الابلة فرحه وزننده بو دخى بر آدمك استكلوسى وخواهشى
اولان نسنه يه دينور يقال هى ابلته اى طلبته وحاجته ودولاو دوشلوخير و بركتلو ناقه يه دينور يقال ناقة ابلة
اى مباركة من الولد مؤلف بونى تكرار ايلمشدر الائتبال افتعال وزننده دوه قسمنك تقيد وتيمار ورعايت مصلحتنه
دائما قيام واهتمام ايلمك معناسنه در يقال انه لا يأتبل اى لا يثبت على رعية الابل ولا يحسن مهنتها اى خدمتها
ورا كب دوه اوزره مصر جندلسى كبى ثابت و برقرار اولمق معناسنه در يقال هو لا يأتبل اى لا يثبت على الابل
راكبا الابلى كسرتيله وفتحتيله آبل وابل كبى دوه لرى اولان آدمه دينور يقال رجل آبل وابل وابلى اى ذو ابل
الاباله شداد وزننده دوه چوبانه دينور الابلة همزه نك كسريله عداوت معناسنه در يقال هو شديد الابلة
اى العداوة الابلة غرفه وزننده آفته دينور عاهه معناسنه الابلة تمره وزننده على قول فتحاتله انسانه عارض
اولان ثقلت ووخامته دينور كثرت طعامدن عارض اولان ثقلت كبى تقول اخذتنى الابلة اى الثقل والوخامة وكاعه
دينور اثم معناسنه الابل فتحتيله بو دخى آدمه عارض اولان ثقلت ووخامته دينور شارحك بياننه كوره بونلرك
اصلى وبله ووبل ايدى واو همزه يه تبديل اولنمشدى الابلة عتله وزننده بردرلو طعامدر كه خرمايى ايكى طاش
بيننده نيجه دوكدكدنصكره اوزرينه سود صاغوب قارشدرمغله ترتيب ايدرلر و بلوك خرمايه دينور يقال ابلة
من التمر اى قدرة وابله بصره ده برموضع آديدر كه دنياده مشهور اولان درت جنانك بريسيدر كه غوطه دمشق
سغد سمرقند وشعب بوان وابله بصره در امام مسلم شيخى شيبان بن فروح الابلى اورايه منسوبدر وابله بر آدمك
عشيرت واصحابنه دينور اباله كبى يقال جاء فى ابلته وابلته اى اصحابه وقبيلته و بر آدمك مطلوبى وخواهشكرده سى
اولان شيئه دينور كاسيذكر ايبلى مصغرا ومقصورا بر خاتون اسميدر المؤتبل معظم وزننده شعرادن ابراهيم
اندلسى لقبيدر ابل همزه نك ضميله برموضعدر الابل ضمتيله اوتلاندقدنصكره تازه دن يشروب چقان چايره
دينور الابلة كسرتين ولام مشدده ايله وضمتيله كه ذكر اولندى والابلاة همزه نك كسريله بو نلرده طلب
اولنه جق نسنه يه دينور يقال هو من ابلة سوء وابلته وابلاته وابالته كما ذكر اى من طلبة سوء يعنى جهت قبيحه دن
مطلوب اولان نسنه لردندر ابلى كردى وزننده طى قبيله سنه مخصوص ايكى مشهور طاغك بانده بر طاغك
آديدر ابلى حبلى وزننده بر نيجه طاغلردر كه بئر معونه اورده در المأبولة آغزينه بلازك چويرلمش قيويه دينور
يقال بئر مأبولة اى مصدرة بالابالة البلة ثبه وزننده بو دخى يوك وقبا اوطون باغنه دينور المأبلة مأسده
وزننده دوه لى يره دينور يقال ارض مأبلة اى ذات ابل الاتل همزه نك فتحى وتانك سكونيله
والاتلان والاتلال فتحاتله اويكه وطار غنلقله آديملرى صيق صيق آته رق ارقون يوريمك معناسنه در كه
برنسنه ضمننده غضبناك اولان كسه او يلجه يوريوب كيدر يقال اتل الرجل اتلا واتلانا واتلالا من الباب الثانى
اذا قارب الخطو فى غضب وطعامدن طلوم كبى طيطلو اولمق معناسنه در يقال اتل من الطعام اذا امتلأ الاوتل
احمر وزننده طوق كسيه دينور شبعان معناسنه مؤلف بونى واو فصلنده دخى ذكر ايلمشدر ظاهرا واو همزه دن
مقلوب دينى قوله مبنى بوراده دخى ثبت ايلدى الاتل والوتل ضمتيله طوق كسه لره دينور مفردى اوتل در

يقال قوم اثل ووثل اى شباع شارح ديركه مؤلف نهر اثل ماده سندن ذهول ايلمشدركه بلاد خزر و بلغاره جاری برنهر عظيمدر الاثول ثاى مثلثه ايله وصول وزننده برنسنه كوكلنوب تمام مرتبه اصل واستحكام بولمق معناسنه در يقال اثل الشئ اثولا من الباب الثانى اذا تاصل التاثل تفعل وزننده اثول معناسنه در يقال تاثل الشئ بمعنى اثل واولولنمق معناسنه در يقال تاثل الشئ اذا عظم وامك چكوب سرمايه قزانمق معناسنه در يقال تاثل المال اذا اكتسبه وقيوقازمق معناسنه در يقال تاثل البئر اذا حفرها وذخيره ايدنمك معناسنه در يقال تاثل الرجل اذا اتخذ ميرة و برنسنه اطرافدن تدريجله بركمك معناسنه در يقال تاثل الشئ اذا تجمع التأثيل تفعيل وزننده مالى مايه لندروب نماو بركتله فراوان ايلمك معناسنه در يقال اثل ماله اذا زكاه واصله وملكى اولولندرمق معناسنه در يقال اثل ملكه اذا عظمه واهل ومتعلقاتنه فاخر كسوه لر الباس ايدوب نوازش واحسان ايلمك معناسنه در يقال اثل الاهل اذا كساهم افضل كسوة واحسن اليهم و برآدمك مالى كثرت بولمق معناسنه در يقال اثل الرجل اذا كثرماله الاثلة تمره وزننده برسمتدن مجلوب اولان ذخيره يه دينور يقال جلب اثلة اى ميرة واواسبابنه دينور متاع البيت معناسنه و بونده حركاتله جائزدر و بات و يراغه وساز وسامانه دينور يقال اخذ اثلته اى اهبته و برنسنه نك اصل ومايه سنه دينور جمعى اثال كلور جبال وزننده يقال لفلان اثلة مال اى اصل مال ومجازا شرف وحسبه اطلاق اولنور ومنه يقال هو ينحت فى اثلتنا اى يطعن فى حسبنا اساسده بو معنا شجر آتى الذكر اسمى اولان اثل كلمه سندن اولمق اوزره مرقومدر واقعا نحت تعبيرى اكا قرينه اولور واثله مدينه قربنده برموضعدر و بغداد قضاسنده برقريه در وهذيل بلادنده برموضع آديدر الاثل همزه نك فتحى وثانك سكونيله آجى ايلغين اغاجنه دينور مفردى اثله در وجمعى اثلات در فتحاتله واثول كلور ايلغين اغاجى ايكى نوع اولور برى طرفاء و برى اثل دركه كبير اولور بوكه آجى ايلغين ديرلر اغاجى پك متين اولور قصعه وقدح يپارلر ذكر اولنان شرف وحسب معناسى بوندن مأخوذدر الاثال سحاب وزننده والاثال غراب وزننده موروث اولان مجدوشرف وشانه اطلاق اولنور يقال هو علوّ الاثال والاثال اى المجد والشرف واثال غراب وزننده برطاغك آديدر وعبس قبيله سنه مخصوص برصو ياخود برحصن آديدر وقاعده ده برقريه آديدر و بردره اسميدركه وادى الستاره يه منتهى اولور وغمازه قربنده برصو آديدر وغمر ايله بستان ابن عامر بيننده برموضع آديدر وضمرة بن ضمرة النهشلى نام كسه نك فرسى اسميدر واثال بن النعمان اصحابدندر اثيل زبير وزننده نواحى مدينه ده بردره آديدر عند البعض ذو اثيل ايله مسمادركه بدر ايله صفراء بيننده واقعدر آل جعفره مخصوص خرمالغى چوق بر يردر اثيل امير وزننده برموضعدر ذو المأثول وذات الاثل واثيله جهينه وزننده بر موضعدر الاجل فتحتيله بر وقتك غاية وانجامنه دينور مثلا حيات وعمر انسانى باننده مضروب ومقدر اولان مدتك غايتنه دينوركه اول آنده انسان لا محاله وفات ايدر كذلك وعده ايله آلنان بورجك نهايت مدتنه دينور و برنسنه نك مدت وزماننه دينور جمعى آجال كلور آمال وزننده مؤلف بصائرده ديديكه اجل كلمه سى برنسنه حقنده مضروب ومقدر اولان مدته موضوعدر بعده حيات انسانه مضروب اولان مدته كه مراد غايتيدر استعمال اولندى ونص كريمده بش وجه اوزره مستعملدر اولا غايت مدت حيات كه موت مقدردن عبارتدر ثانيا وقت معين معناسنه در ثالثا اهلاك كفار معناسنه در رابعا عدت مطلقه ده استعمال اولندى خامسا عذاب وعقوبت معناسنده استعمال اولندى انتهى واجل مصدر اولور كبرولنمك معناسنه در يقال اجل الامر اجلا من الباب الرابع اذا تاخر التأجيل تفعيل وزننده برمعين وقته قدر مدت مهلت تعيين ايلمك معناسنه در يقال اجله اذا حدد له الاجل واجل ديدكلرى بيون اغريسنه تيمار ايلمك معناسنه در يقال اجل فلانا اذا داواه من الاجل و برايشدن برآدمى آليقومق معناسنه در يقال اجله عنه اذا منعه وحبسه وصوايركيلجك كولجك مقوله سى يره اطرافدن صوكتوروب بركدرمك معناسنه در يقال اجل الماء فى المأجل اذا جمعه فيه الآجل عاجل وزننده والاجيل امير وزننده ذكر اولنان اجل ماده سندن اسم فاعللردر متاخر اولان شيئه دينور عاجل مقابليدر ومنه يقال يوثر العاجل و يذر الآجل والاجيل الاستيجال وقت معينه قدر مهلت ايسمك معناسنه در تقول استأجلته فاجلنى الى مدة الآجلة عاجله وزننده آخرته اطلاق اولنور نته كه عاجله دنيايه اطلاق اولنور الاجل همزه نك كسريله بيون آغريسنه دينوركه يصدقدن دوشمكدن ياخود يصدغك خشونتندن عارض اولان اغرى اوله جقدر و بقر وحش سورى يسنه دينور جمعى آجال در الاجل همزه نك فتحيله بيون وجه مذكور اوزره اغريمق معناسنه در يقال اجل الرجل اجلا من الباب الرابع اذا اشتكت عنقه و بيون اغريسنه تيمار ايلمك معناسنه در يقال اجله من الاجل اجلا من الباب

الثانى اذا داواه منه و برآدمى برايشدن آليقومق معناسنه در يقال اجله عنه اذا حبسه ومنعه ومنه يقال اجلوا مالهم اى حبسوه عن المرعى و بركسه حقنده شر ومضرتله جنايت ايلمك على قول اوزرينه شر وفتنه توزتمق معناسنه در يقال اجل الشر عليهم اذا جناه او اثاره وهيجه و برى اوته سعى وكوشش ايده رك مال كسب وجمع ايلمك معناسنه در يقال اجل لاهله اذا كسب وجمع وجلب واحتال المؤاجلة مفاعله وزننده بودخى بيون اغريسنه علاج ايلمك معناسنه در يقال آجله اذا داواه من الاجل ومنع وتوقيف ايلمك معناسنه در يقال اجله عنه اذا حبسه ومنعه الاجل همزه نك ضميله اجيلك جمعيدركه متاخر معناسنه در وخرما اغاجنك چوره سنده مجتمع اولان چاموره دينور التأجل تفعل وزننده وقت معينه قدر مهلت ايسمك معناسنه در يقال تأجل اذا استأجل تفعل بابى استفعال معناسنه ده مطرده در وطاغ او كوزلرى بركوب سورى اولمق معناسنه در يقال تأجل الصوار اذا صار اجلا وناس برارايه كلوب بركمك معناسنه در يقال تأجل القوم اذا تجمعوا و كولجك مقوله سى يرده صوا بركمك معناسنه در يقال تأجل الماء فى المأجل فتأجل اى استنقع من اجلك ومن اجلالك همزه لرك فتحى وكسريله من جللك معناسنه دركه سندن اوترى ديمكدر فارسيده از براى تو مقامنده در ايكنجى اوچنجيدن مخففدر واول جلل ماده سندندر مؤلف بوراده استطرادا ذكر ايلمشدر مترجم ديركه تحقيقمزه كوره اجل فى الاصل ذكر اولنديغى اوزره جنايت شر معناسنه اولوب بعده مطلقا جنايتده شايع اولدى مثلا من اجله فعلت ذلك قولنده آنك كسب وجنايتى سببيله ايجاب ايلديكى فعلدن ناشى بن شويله ايتدم ديمك اولوب كيده رك اتساع ايله مطلقا علت مقامنده استعمال ايلديلر پس مجاز بمرتبتين اولور ومن كلمه سى ابتدائيه در فعل مذكوره متعلقدر مثلا من اجله ضربت قولنده ضربت فعلنه متعلقدر ابتداء ضربى وانشاؤه من اجله سبكنده درنته كه من جرائك دخى بو يلجه دركه من ان جرته سبكنده در المأجل مقعد وزننده والمؤجل معظم وزننده صو بريكجك يره دينور مستنقع معناسنه اجيل زبير وزننده اسامبدندر عمر وعثمان ابنا اجيل محدثلردر وناعم بن اجيل موالى ام سلمه دندر تابعيدر اجل فتحتيله نعم لفظى كبى كلمه جوابدر يعنى ايجاب ايچون موضوعدر نعم و بلى كلمه لرى كبى تركيده اودو بلى وفارسيده آرى دينور لكن اجل تصديقده نعم كلمه سندن احسن در ونعم استفهامده اجل كلمه سندن احسن در مثلا انت سوف تذهب دينلسه جوابنده اجل ديمك احسن در واتذهب دينلسه جوابنده نعم ديمك احسن در اجلى جمزى وزننده برمعروف مرعانك آديدر اجله دجله وزننده يمامه ده برقريه در الآجل قنب وزننده والآجل قبر وزننده طاغ كچيسنك اركگنه دينور الادل عدل وزننده اوكولغه بشلين يارەنك مهره سى دوشمك معناسنه در يقال ادل الجرح ادلا من الباب الثانى اذا سقط جلبه وسودى ياخود آيرانى يايقده يايمق معناسنه در يقال ادل اللبن اذا مخضه وحركه و برآغرنسنه يى يوكلنوب امكليه رك ابقه رق ياب ياب يوريوب كتمك معناسنه در يقال ادل الشئ اذا ادلح به مثقلا الادل همزه نك كسريله بيون آغريسنه دينور يصدقدن دوشمكله عارض اولان اغرى اوله جقدر و پك قويو اكشى سوده دينور تقول اطعمنا ادلا ما يطاق حمضا اى لبنا خاثرا حامضا و برآدمك امكليه رك كوتوروب كتديكى آغرنسنه يه دينور الاردخل خاى معجمه ايله قرطعب وزننده اتنه طلوسمز آدمه دينور يقال رجل اردخل اى تار سمين ازل ضمتيله برطاغك آديدر وديار فزاره ده برموضع آديدر وطئ قبيله سى ديارنده برصهر يجك اسميدر اربليه همزه نك فتحى و بانك تخفيفيله اندلس اولكه سنده برحصن آديدر اربل زبير وزننده ابن والبة بن الحارث دركه بنو والبه دندر الارلة همزه نك ضميله غرله وزننده ومراد فيدركه حشفه نك درى سيدر ختانده قطع اولنور الازل همزه نك فتحى وزاى معجمه نك سكونيله طارلق وشدت وسخن معناسنه دركه اسمدر ومصدر اولور كما سيذكر يقال هو فى ازل من العيش اى ضيق وشدة ويقال ازل ازل ككتف مبالغة اى شدة شديدة وحبس وتوقيف ايلمك معناسنه در يقال ازله ازلا من الباب الثانى اذا حبسه وآتك اوركنى وكوسنكنى قصالدوب صالبوردك معناسنه در يقال ازل الفرس اذا قصر حبله ثم سيبه ودواب ومواشى يى خوفدن ياخود قورالقدن ناشى بيابانه چقرميوب اوبه ده آليقومق معناسنه در يقال ازلوا اموالهم اذا لم يخرجوها الى المرعى خوفا او جدبا بو معنا ذكر اولنان عمومده داخل ايكن مؤلف تخصيص ايلمشدر كويا كه بونده زيادە ضيق وشدت متصوردر وطارلغه وقيتلغه اوغرامق معناسنه در يقال ازل الرجل اذا صار فى ضيق وشدة الازل همزه نك كسريله كذب معناسنه در يقال فى كلامه ازل اى كذب وآفت وداهيه يه دينور الازل فتحتينله قدم معناسنه دركه شيئك اول وابتداسى اولمامقدن يعنى وجودك جانب ماضيده معتبر ازمنۀ مقدرۀ غير متناهيه ده استمراردن عبارتدر نته كه ابد جانب مستقبلده استمراردن عبارتدر يقولون هو ازلى اى منسوب الى الازل و بونك اصلى يزلى ابدى كه لم يزل كلمه سنه منسوبدر

مطلب

یعنی قدیم اولان شیئه لم یزل اطلاق اولنمغله آندن اختصار اولنان یزله منسوبدر بعده تخفیفا یایی الفه قلب ایدوب ازلی دیدیلر نته که ذی یزن نام ملکه منسوب اولان مزراغی نسبتده رمح ازنی دیدیلر ولم یزل زوال ماده سندندر که دوام معناسنه مستعملدر شارح دیر که بعضلر ضیق معناسنه اولان ازلدن مأخوذدر دیدیلر قدیمک بدایتی طرفنی تقدیر وادراکدن عقول ومدرکه مضایقه ده قالوب بر وجهله نافذ اولمدیغنه بناء آنده استعمال اولندی وزمخشری دیدیکه بو ماده مصنوعدر کلام عربدن دکلدر کویا که لم ازل لفظنه نظر ایدوب اختصار ایله ازلی اخذ واستعمال ایلدیلر مترجم دیر که ظاهر الدی تعبیر ینه مشاکل ومقابل ایلدیلر الازول صبور وزننده پک قحط وشدید اولان یله وصف اولور جمعی ازل کلور همزه نک ضمیله یقال سنة ازول ای شدیدة المأزل منزل وزننده اسم مکاندر مضیق معناسنه التازل تفعل وزننده طارلمق معناسنه در یقال تازل صدره اذا ضاق ازال سحاب وزننده یمنده صنعاء شهرینک اسم قدیمیدر علی قول بانیسی اسمیدر الاسل فتحتینله قوغه لق وحصیر اوتی دیدکلری نباته دینور که سازلق اقسامندندر وتشبیهله مزراق قارغیلرینه واوقلره اطلاق اولنور وخرما اغاجنک سیوری سیوری تیکنلرینه دینور وشول چبوق طرزنده فدانلره ودالره دینور که یپراقسز دوز وهموار بتوب آندن حصیر وسپت مقوله سی نسج ایدرلر علی قول اکری اولمیوب دوز وطوغری اولان چبوقلره وشاخلره اطلاق اولنور مفردی اسله در واسلة اللسان دلک سیوری اوجنه اطلاق اولنور واسلة البعیر دوه نک قضیبنه یعنی ذکرینه اطلاق اولنور واسلة النصل تمرنک یلمانه اطلاق اولنور واسلة الذراع قولک انجه لن یرینه اطلاق اولنور واسلة النعل پاپوشک بورندن عبارتدر واشبو اسله کلمه سی عظم ماده سنده اعاده اولنور انشاء الله تعالی التأسیل تفعیل وزننده یغمورک یره نافذ اولان رطوبتی قولک اسله سنه یعنی انجه لن یرینه قدر بالغ اولمق معناسنه در که مراد طپراغه اولمقدار نفوذ ایلمکدر یقال اسل المطر اذا بلغ نداه اسلة الید مترجم دیر که نته که یغمور قولک عظیم اولان یرینه قدر بالغ اولسه عظم المطر دیرلر واساسده مرسومدر که بر اعرابی بر آخر اعرابی یه کیف کانت مطرتکم اسلت ام عظمت یعنی آثار رطوبتی قولک انجه رکی اولان یری یاخود قباری قدرمی یره نفوذ ایلدی دیو سؤال ایلدکده ما بلغت الضرائر یعنی باش پرمغک ضره لرینه یعنی التنده اولان اته قدر بیله وارمدی دیو جواب ایلدی الآسال همزه نک مدیله شمائل واخلاق وعلامات معناسنه در یقال هو علی آسال من ابیه ای شبه وعلامات وبونک مفردی مسموع دکلدر شارح دیر که آسان کلمه سی دخی بو معنایه در اکا قیاس اولنورسه مفردی اسل اولور ضمتینله المؤسّل معظم وزننده کسکینلنمش نسنه یه دینور یقال شیء مؤسّل ای محدّد پس تأسیل برنسنه یی کسکینلتمک معناسنه در الاسیل امیر وزننده چبوق کبی طوغری ودوز وصیرنجق نسنه یه دینور یقال شیء اسیل ای املس مستو وسو بو یوزه اطلاق اولنور یقال خدّ اسیل ای طویل مسترسل الاسالة اصاله وزننده یوزسو بو اولمق معناسنه در یقال اسل خدّه اسالة من الباب الخامس اذا کان اسیلا اسیله سفینه وزننده بنو العنبر یوردنده برصو وبرخرمالق آدیدر وبنو مالک بن امرئ القیس جماعتنه مخصوص برصو آدیدر التأسّل تفعل وزننده برآدم شمائل واخلاقده اتاسنه بکزه مک معناسنه در یقال تأسّل اباه اذا اشبهه المأسل مقعد وزننده برطاغک آدیدر دارة مأسل دارة عربدندر الاشل همزه نک فتحی وشین معجمه نک سکونیله ارشون واندازه مقادیرندن برمقدار معلومدر که بصره اهالیسی بینده متعارفدر جمعی اشول در واشول ایپلره دینور کویا که آنلر ایله اولچلدکیچون اطلاق اولندی وبولغت نبطیه در الاصل همزه نک فتحیله والاصول یافوخ وزننده هر نسنه نک اسفلنه یعنی وجودینک اشاغیسنه دینور که دیب وکوک تعبیر اولنور جمعی اصول در وآصل در همزه نک مدیله افلس وزننده یقال قعد فی اصل الجبل ویا صوله ای اسفله شارح مرحوم دیر که بعضلر عندنده برشیئک اصلی قاعده سندن عبارتدر که اوشیئی یوقری مرتفع اولیور توهم ایلسک آنک ارتفاعیله سائر اوله رق مرتفع اوله اغاجک کوکی ودیوارک دیبی کبی وعند البعض اصل الشیء اول شیئک وجودینک مستند اولدیغی نسنه دن عبارتدر قالدیکه صورت تعریفلر مختلف ومآللر متحددر وحسبه ونسبه که صوی تعبیر اولنور اصل اطلاقی بو معنایه در وعربک لا اصل له ولا فصل قوللرنده اصلدن مراد حسب وفصلدن مراد لسان اولدیغی کسائیدن منقولدر انتهی واصل مصدر اولور برکسه یی بیله رک قتل ایلمک معناسنه در یقال اصله علما اصلا من الباب الاول اذا قتله مترجم دیر که اساسک بیاننه کوره بو معنا اصلک معنای موضوعندن مأخوذدر که اصل وحقیقته اصابت ایتدی معناسی اراده اولنور یا اصله دن مأخوذدر که انسانه صحرایی حیه قتاله یه دینور کاسیذکر انتهی واصل برکسه اوزرینه اصله دیدکاری یلان صچرایوب آتلمق معناسنه در یقال اصلته الاصلة اذا وثبت

علیه الاصالة کرامه وزننده برنسنه کوکلی اولمق علی قول کوکی محکم یرلشوب ثابت وبرقرار اولمق معناسنه در یقال اصل الشیء اصالة من الباب الخامس اذا صار ذا اصل اوثبت ورسخ اصله وبرآدمک رأی وفکر وملاحظه سی خوب وبهتر اولمق معناسنه مستعملدر یقال اصل الرأی اذا جاد وبرآدم اصیل اولمق معناسنه در یقال اصل الرجل اذا کان اصیلا التأصّل تفعل وزننده بودخی برنسنه نک کوکی یرلشوب کوکلمک معناسنه در یقال تأصّل الشیء اذا ثبت ورسخ اصله الاصیل امیر وزننده والاصیلة هاءیله هلاک معناسنه در وموت معناسنه در اصالة مذکوردن مأخوذ اسمدر واصیل اندلسده بر بلده اسمیدر وکوکلی نسنه یه دینور یقال شیء اصیل ای له اصل وعرق ونسب صاحبی آدمه اطلاق اولنور یقال رجل اصیل ای له اصل ورأی وتدبیری ثابت ومتین اوله رق دور اندیش وعاقبت بین آدمه اطلاق اولنور یقال هو اصیل ای عاقب ثابت الرأی وایکندی ایله اخشام ارالغنه دینور که آخر نهاردر تقول لقیته اصیلا ای عشیا جمعی اصل کلور ضمتینله واصلان کلور همزه مضمومه ایله وآصال کلور همزه ممدوده ایله واصائل کلور واصلان کلمه سنک مصغرنده نادر اوله رق اصیلان دینور وکاهیجه اصیلال دینور نونی لامه ابدال ایله شارح دیر که برکلمه جمعده ادنای عدد اوزره مصغر اولور یعنی جمع قلت وزنندن تصغیر اولنور وجمع قلت افعل وافعال وافعله وفعله در اصلان کلمه سی بونلردن اولمامغله شاذ اولدی الایصال همزه نک کسریله ایکندی ایله اخشام ارا سنه کیرمک معناسنه در یقال آصل الرجل اذا دخل فی الاصیل الاصیلة سفینه وزننده برنسنه نک کوتریسنه دینور کاسیذکر وخاصة دواب ومواشینک یاخود خرمالغک مجموعنه اطلاق اولنور یقال اصیلتک ای مالک اونخلک الاصلة فتحاتله بودخی برنسنه نک کوتریسنه دینور یقال اخذه باصیلته واصلته ای کله یعنی اصل واساسیله که مجموعیدر اخذ ایلدی واصله برجنس یلانه دینور که کوچک علی قول بیوک اولوب نفخ ونفسیله انسان وحیوانی در ساعت هلاک ایدر جمعی اصل در فتحتینله اصیل زبیر وزننده اسامیدندر اصیل بن عبد الله الهذلی او الغفاری اصحابدندر الاصل فتحتینله صو چامورلقدن ناشی متعفن اولمق معناسنه در یقال اصل الماء اصلا من الباب الرابع اذا اسن من حمأة وات بوزلمق معناسنه در یقال اصل اللحم اذا تغیر الاستیصال برنسنه یی کوکندن قوپرمق معناسنه در یقال استأصله اذا قلعه من اصله الاصل کتف وزننده استیصال اولنمش نسنه یه دینور یقال شیء اصل ای مستأصل الاصطبل جردحل وزننده آخوره دینور موقف دابه معناسنه وبولغت شامیه در شارح دیر که مؤلف مأوی الدابة عنوانیله ایراد ایلسه انسب ایدی وبونک همزه سی اصلیه در ابن درید بونی مولداندن عد ایلدی مؤلف شامیه ایله اکا تلمیح ایلمشدر وجمعنده اصاطب دینور الاصطفلین جردحلین وزننده که یا ونون زیاده سیله در سبزواتدن هاویجه دینور مفردی اصطفلینه در کما ورد فی کتاب معاویة الی قیصر وبلغه انه اراد ان یغزو بلاد الشام ایام فتنة صفین لئن تممت علی ما بلغنی من عزمک لاصالحن صاحبی ولأکونن مقدمته الیک ولاجعلن القسطنطینیة البخراء حممة سوداء ولانتزعنک من الملک انتزاع الاصطفلینة ولاردنک اریسا من الارارسة ترعی الدوبل ای انتزاع الجزرة یعنی معاویه امیر المؤمنین امام علی کرم الله وجهه حضرتلریله صفین ملحمه سنه مشغول ایکن قیصر روم شام اوزره هجوم قصدنده اولمغله معاویه تهدیدی حاوی مرسوم طرفنه اشبو نامه یی ارسال ایلدی مفهومی بودرکه اکر سن مسموعم اولدیغی اوزره شام اوزره عزمکی تتمیم وتحقیق ایدر ایسک صاحبمله یعنی حضرت مرتضی ایله مصالحه ایدوب بعده مقدمه عسکر مشار الیه اوله رق اوزریکه واروب بالله الکریم پای تختک اولان قسطنطنیه بخرایی یاقوب یقوب سیاه کومور ایده رم وسنی مملکتکدن یردن هاویج چکیلوب قوپارلدیغی کبی چکوب قوپاردقدنصکره سنی خنزیر چوبانی ایده رم قالدیکه قسطنطنیه یی بخراء ایله توصیفی ساحل بحرده اولمغله کثیر الابخره اولدیغنه مبنیدر وابن اثیر اصطفل کلمه سنی دخی شامیه دن عد ایلمشدر الاطل همزه نک کسریله وکسرتینله بدنده بوکوره دینور خاصره معناسنه جمعی آطال در الایطل صیقل وزننده بودخی بوکوره دینور جمعی آطل در الاطل همزه نک ضمیله نسنه معناسنه در یقال ماذاق اطلا ای شیئا الافول قعود وزننده غائب ونابود اولمق معناسنه در یقال افل القمر وافل افولا من الباب الثانی والاول والرابع اذا غاب وامزکلی خاتونک سودی چکیلوب صوغشمق معناسنه در یقال افلت المرضع افولا من الباب الاول اذا ذهب لبنها الافیل امیر وزننده دوه نک ابن مخاض اولانه واندن یاشلوجه اولانه ده دینور ودوه کوشکنه دینور فصیل معناسنه جمعی افال کلور همزه نک کسریله جمال وزننده وافائل کلور الآفل والآفلة صاحب وصاحبه وزننده کبه اولان یرتیجی جانوره دینور یقال سبعة آفل وآفلة ای حامل الافل فتحتینله جنبش ونشاطه کلمک

معناسنه‌در يقال افل الرجل افلا من الباب الرابع اذا انشط وامركلي خاتونك سودى بالجمله صوغشمق معناسنه‌دو
يقال افلت المرضع اذا ذهب لبنها المأفل معظم وزننده ضعيف وناتوان آدمه دينور التافل تفعل وزننده
تكبرلك ايلمك معناسنه‌در يقال تافل الرجل اذا تكبر التافيل تفعيل وزننده برآدمه توقير ايلمك معناسنه‌در يقال
افله اذا وقره الاكل همزه‌نك فتحيله والمأكل مقعد وزننده يمك خوردن معناسنه‌در يقال اكله اكلا
ومأكلا من الباب الاول اذا تناول المطعم وفى الحديث امرت بقرية تأكل القرى اى يفتح اهلها القرى ويغنمون
اموالها فيجعل ذلك اكلا منها اوهذا تفضيل لها كقولهم هذا حديث يأكل الاحاديث اشبو حديث شريفده
واقع قريه‌دن مراد مدينهٔ منوره‌در واهلى انصار كرامدر حاصل معنا بن مدينه‌يه هجرتله مأمور اولدم كه
اهالیسی اسلام سببيله بلاد سائره‌يه غالب اولوب اموال واشيالرنى اغتنام واكل ايدرلر وعند البعض مدينه‌نك بلاد
سائره‌يه جهت تفضيلنى مبيندركه مدينه‌يه نسبتله بلاد سائره معدوم مثابه‌سنده‌در مدينه‌نك قدر وشانى
آنلرى محو وكتمان ايدرديمك اولور الآكل والاكيل امير وزننده اسم فاعلدر آكلك جمعى اكله‌در كاتب وكتبه
كبى واكيل اكل اولنان نسنه‌يه دينور يقال شئ اكيل اى مأكول وبركسه ايله برابر طعام ايدن آدمه دينور
يقال هو اكيله اى مؤاكله وجانور اكل ايلديكى ماشيه‌يه دينور الاكلة ضربه وزننده بناء مره‌در بركره يمك
معناسنه‌در تقول اكلته اكلة اى مرة الاكلة غرفه وزننده لقمه‌يه دينور وبرقرص نانه اطلاق اولنور تقول
اكلت اكلة اى قرصة ومطلقا يه‌جك نسنه‌يه دينور تقول ماذقت عنده اكلة اى طعمة جمعى اكل كلور صرد
وزننده ذوالاكلة حسان بن ثابت رضى الله عنه حضرتلرينك لقبيدر الاكلة همزه‌نك كسريله بناء نوعدر
طعام يمك قلغنه وهيئتنه دينوركه يمش تعبير اولنور يقال يأكل الطعام اكلة حسنة وفصل وغيبت معناسنه مستعملدر
وبونده همزه‌نك حركات ثلاثيله جائزدر ومنه يقال للمغتاب هو يأكل لحوم الناس والاكله گجيك علتنه دينور حكه
معناسنه ومصدر اولور اكال كبى كاسيذكر الاكال غراب وزننده بودخى گجيك علتنه دينور يقال اخذه
الاكلة والاكال اى الحكة وتاكل معناسندن اسم اولور عضو سورتنوب برى برينى يمكه دينور اكال كبى وناقه‌نك
قارننده ولدى تويلنوب برى اوته سورتنمكله ايچرو يسنده عارض اولان گجيكه دينور يقال بالناقة اكال اى حكة
فى بطنها حين نبت وبر جنينها ومصدر اولور اكله كبى بدن گجيشمك معناسنه تقول اكلنى رأسى اكلة واكالا
اى حكنى وبو معناده سحاب وزننده دخى جائزدر الاكلة فرحه وزننده بودخى گجيكه دينور وبرمرض اسميدركه
عارض اولديغى عضوى تدريجله اكل ومحو ايدر خلق بيننده آكله مرضى ديدكلريدر يقال وقعت فى رجله اكلة
وهى داء فى العضو يأتكل منه واكله شول ناقه‌يه دينوركه قارننده ولدى تويلنمكله برى اوته ايچريسى سورتنوب
گجور اوله الآكلة همزه وزننده والاكيل امير وزننده والاكول صبور وزننده يه‌كن برخور آدمه دينور
يقال رجل اكلة واكيل واكول اى كثير الاكل الايكال همزه‌نك كسريله بركسه‌يه برنسنه يدرمك معناسنه‌در
يقال اكله الشئ اذا اطعمه اياه وبرنسنه‌يى اكل ايلدى ديو دعوى قلمق معناسنه‌در يقال اكله الشئ اذا ادعاه
عليه وناس اراسنه فتنه وفساد القاسيله برى برينه دوشورمك معناسنه مستعملدر يقال آكل بينهم اذا حمل بعضهم
على بعض وخرما واكين مقوله‌سى حاصل ويرمك معناسنه‌در يقال آكل النخل والزرع اذا اطعم وبرآدمى
بركسه‌نك اخذ وقهرينه مقتدر ايلمك معناسنه‌در يقال آكل فلانا فلانا اذا امكنه منه قال الشارح ولما انشد الممزق
العبدى النعمانى قوله * فان كنت مأكولا فكن خير آكل * والا فادركنى ولما امزق * قال له النعمان لا آكلك ولا اوكلك
غيرى اولكى اكلدن ثانى ايكالدندر يعنى سنى نه بن قهر ايده‌رم ونه غيرى به قهر وخاكسار ايتديررم التاكيل
تفعيل وزننده بودخى برنسنه‌يى اكل ايلدى ديو ادعا ايلمك معناسنه‌در يقال اكله الشئ اذا ادعاه عليه وحوق
يدرمك معناسنه‌در يقال اكل فلان مالى وشربه اى اطعمه الناس يعنى هم مالى خلقه يدروب ايچوردى وحوق
يمك معناسنه‌در تقول ظل مالى يؤكل ويشرب اى يرعى كيف شاء المؤاكلة مقاتله وزننده والاكال
قتال وزننده بركسه ايله بيله جه اكل ايلمك معناسنه‌در يقال آكل فلانا مؤاكلة واكالا اذا اكل معه كما يقال
واكله مواكلة فى لغة يعنى لغتردبه‌ده همزه‌سى واوه ابدال اولنور الاستيكال بركسه‌دن يه‌جك ايستمك
معناسنه‌در يقال استأكله الشئ اذا طلب اليه ان يجعله له اكلة اى طعمة ويقال فلان يستأكل الضعفاء اى يأخذ
اموالهم الاكل همزه‌نك ضميله وضمتيله ميوه‌يه اطلاق اولنور ثمر معناسنه يقال اكل بستانك دائم اى ثمره
ودنيادن رزق وحظ ونصيبه اطلاق اولنور يقال فلان ذو اكل من الدنيا اى رزق وحظ مفردلرى اكله‌در
عمده وزننده ورأى وعقل وادراكه اطلاق اولنور وحصافت ومتانت ذهن ورشد معناسنه مستعملدر يقال انه

ذواكل اى راى وعقل اى حصافة ذهن ومنسوج اولان بزك وقماشك تفه‌لولكنه وصيقلغنه اطلاق اولنور كثرت
غزل تصورينه مبنيدر يقال ثوب ذو اكل اى صفاقة وقوة الاكيلة سفينه وزننده اكيل كبى جانورك اكل
ايلديكى قيون وكچى مقوله‌سى ماشيه‌يه دينور وشول قيونه دينوركه اكل ايچون سوريدن افراز اولنمش اوله الاكولة
صبوره وزننده طوغورمز قسير قيونه دينور يقال شاة اكولة اى عاقر واكل ايچون سوريدن افراز اولنمش قيونه
دينور وجانور صيدى ايچون دوزاغه نصب اولنان قيونه دينور اكوله دخى دينور همزه‌نك مضموميله وبو لغت
قبيحه‌در المأكلة ميمك فتحى وكافك فتحى وضميله بر محلدن جلب اولنان ذخيره‌يه دينور يقال جاء بالمأكلة
اى الميرة واكل اولنه‌جق نسنه‌يه دينور وبونده وصف اولور يقال لفلان مأكلة اى ما يؤكل ويقال شاة مأكلة
ذوالآكال مدايله بين العرب اهل قبيله‌نك رؤساء وسادانه اطلاق اولنوركه مرباع اخذ ايدرلر ومرباع غنيمت مالنك
ربعنه دينوركه جاهليتده رؤسايه عائد اولور ايدى يقال هو من ذوى الآكال اى سادة الاحياء الآخذين للمرباع
جوهرى وهمندن ناشى بالكرجه الآكال عنوانده ثبت ايلدى وآكال مدايله اكل لفظنك جمعيدركه اكل اولنه‌جق
نسنه‌لردر آنكچون ملوكك خواص تعبير اولنان مأكللرينه آكال الملوك اطلاق اولنور يقال آكال الملوك
اى مآكلهم وآكال الجند عسكرك علوفه‌لرينه اطلاق اولنور يقال اعطوا آكال الجند اى اطماعهم الاكلة
صاحبه وزننده اوتلايجى حيوانلره اطلاق اولنور وآكلة اللحم بچاغه اطلاق اولنور واوجى سيورى كسكين
دكنكه اطلاق اولنور وآتشه وقامچيلره اطلاق اولنور المئكلة مكنسه وزننده اوچ آدم طويوره‌جق كوچك
چناغه وقوانه‌يه دينور وكوچك تجره‌يه دينور ومطلقا ايچنده طعام اكل اولنه‌جق قابه دينور تقول اكلنا الطعام
من المئكلة وهى قصعة صغيرة تشبع الثلاثة وكذا برمة صغيرة وكل ما كل فيه وبو اسم آلت بنيه‌سنده اولان
اسم مكانلردندر الاكل فتحتيله اعضاء واغاج مقوله‌سى برى برينه سورتنمكله يپريوب آشنمق معناسنه‌در يقال
اكل العضو والعود اكلا من الباب الرابع اذا اكل بعضه بعضا الايتكال افتعال وزننده بودخى اكل معناسنه‌در
يقال ايتكل العضو والعود بمعنى اكل وبركسه پك اوپكه‌لنوب دريا كبى جوش وخروش ايلمك معناسنه‌در يقال
ايتكل الرجل منه اذا غضب وهاج وپك دارغنلقدن آتش كبى يانوب ياقلمق معناسنه‌در يقال ايتكل غضبا اذا احترق
وتوهج التأكل تفعل وزننده ايتكال معناسنه‌در وبرنسنه‌نك پارلدايوب يلابيق معناسنه‌در يقال تأكل
الكحل والصبر والفضة والسيف والبرق اذا اشتد بريقه الاكال كتاب وزننده اكال كبى اسمدر عضو واغاج
مقوله‌سى برى برينه سورتنمكله آشنوب يپرتمسنه دينور الاكال سحاب وزننده ناقه‌نك قارننده ولدى تويلنوب برى
اوته سورتنمكله جوفى گجيشمك معناسنه‌در يقال اكلت الناقة اكالا من الباب الرابع اذا نبت وبر جنينها فوجدت
حكة واذى فى بطنها واغزده ديشلر آشنوب يپرتمك معناسنه‌در يقال اكلت الاسنان اذا انكسرت اى احتكت
فذهبت الاكل اسم فاعلدركه ذكر اولندى واكل پادشاه ووالى‌يه اطلاق اولنور نته كه رعيت وزيردستانه
مأكول اطلاق اولنور المؤكل مكرم وزننده مرزوق ومنعم آدمه دينور يقال هو مؤكل اى مرزوق المئكال
محراب وزننده قاشيغه اطلاق اولنور ملعقه معناسنه الألّ همزه‌نك فتحى ولامك تشديديله حركت واهتزاز ايله تيز
تيز يورمك ياخود مضطرب وناهموار يورمك معناسنه‌در يقال الّ الرجل فى مشيه يؤل ويئل الاً من الباب الاول
والثانى اذا اسرع واهتز اواضطرب وبرنسنه صاف وبراق اولمق معناسنه‌در يقال الّ اللون اذا برق وصفا ويلوب
سكردركن اموزلرك باشلرنده فريصه ديدكلرى اتلر بوقرى دوره‌يوب اوينامق معناسنه‌در يقال الّت فرائصه
اذا لمعت فى عدو وحربه ايله دورتمك معناسنه‌در يقال الّ فلانا اذا طعنه وطرد ايلمك معناسنه‌در يقال الّه اذا طرده
وثوبى سيرك سيرك يكمك معناسنه‌دركه ايلمك تعبير اولنور يقال الّ الثوب اذا خاطه تضريبا وبركسه‌يى ياخود برنسنه‌يى
بركسه اوزره حمل وحواله قلمق معناسنه‌در يقال الّه عليه اذا حمله عليه وتقول ما الّك علىّ اى ما حملك والّ والل
فتحتيله والبل خسته ياخود غمناك آدم ايكلوب زار يلق ايلمك معناسنه‌در يقال الّ المريض والحزين الاً واللاً والبلا
من الباب الثانى اذا انّ وحنّ وبلند آواز ايله دعا ايلمك معناسنه‌در يقال الّ الرجل اذا رفع صوته بالدعاء ومصيبت
هنگامنده فرياد وافغان ايلمك معناسنه‌در يقال الّ الرجل اذا صرخ عند المصيبة وآت قولقلرينى قلم كبى ديكمك
معناسنه‌در يقال الّ الفرس اذا نصب اذنيه وحدّدهما وشكارى قوش آوه صالمقدن امتناع ايلمك معناسنه‌در يقال
الّ الصقر اذا ابى ان يصيد ونالّه وزار يلقله دعا ايلمك معناسنه‌در يقال الّ الرجل اذا جأر بالدعاء واله لفظندن جمع
اولور كما سيذكر الالل فتحتيله مصدردركه ذكر اولندى وديشلر چوريوب تباه اولمق معناسنه‌در يقال الّت
اسنانه اللاً من الباب الرابع اذا فسدت وطلوم قوقمق معناسنه‌در يقال الّت السقاء اذا اروحت والّلان كه

تثنیه در خنجرك وبچاغك ایکی یوزینه دینور هر برینه الل دینور واللان کتفك ایکی یوزینه دینور یاخود کتفده
بری برینه منطابق ایکی لحمه یه دینور که بینلرنده کتف کیکنك یوزینه طوغری بر بوش اراالق وار در اورادن ات نزع
اراوب اول ایکی لحملردن بری آخردن فصل وتمییز اولندقده بینلرندن صوسیلان ایدر واللیلل کلمه سنده لغتدر که
دیشلرك قصه واغزك ایچنه طوغری دور یلوب اکر بجه اولمسنه دینور الالیل امیر وزننده مصدردر که ذکر اولندی
والیل چوجغی وفات ایلمش خاتونه دینور الیله دخی دینور یقال امرأة الیل والیلة ای ثکلة وحمی عارضه سنك درد
واضطرابنه دینور یقال اخذه الیل الحمی ای علزها وابری واوفق طاشلرك بری برینه طوقنملرندن حاصل اولان
چاقردی یه دینور وصوچاغلتیسنه دینور خریر معناسنه الالیلة الیل معناسنه در که ذکر اولندی وشول
اوتلاق طوارلرینه دینور که مرعالری بعید اوله آله دخی دینور همزه مضمومه ایله الال همزه نك کسریله عهد
و پیمان و یمین معناسنه در یقال بینهما ال ای عهد وحلف و برموضع آدیدر وقومشولق جار معناسنه در وخصملق
قرابت معناسنه در یقال بینهما ال ای جار وکذا قرابة وجید و بهتر اولان اصل ومعدنه دینور یقال هو من ال
ای اصل جید ومعدن صحیح وحقد و بغض وعداوت معناسنه در یقال به ال ای حقد وعداوة وتکریلق ربوبیت
معناسنه در قال الشاوح ومنه حدیث لقیط انبئك بمثل ذلك فی ال الله ای فی ربوبیته والهیته وال خدای متعالك
اسم شریفیدر وهر اسم که آخری ال وایل اوله اول اسم اللهه مضافدر زیرا ال وایل اسماء خدای متعالدر لکن
راغب تفسیرنده بونی تضعیف ایلمشدر کاسیذکر اسرائیل وجبرائیل کبی وال وحی ربانی معناسنه در که
طرف ربانیدن انبیاء عظامه القا اولنسان کلمه در وذمت وامان وزنهار معناسنه در ومصیبت دمنده جزع
وفریاده دینور ومنه ماروی فی الحدیث عجب ربکم من الکم فمن رواه بالکسر وروایة الفتح اکثر ای من جزعکم
عند المصیبة و یروی من ازلکم وهو اشبه ای من ضیقکم وشدة قنوطکم الالة همزه نك فتحیله یصی دمرنلو حربه یه
دینور یقال طعنه بالالة ای الحربة العریضة وایکلتی یه دینور ناله معناسنه تقول مانمت من الته ای من اننه
وسلاحه و بالجمله ادوات جنکه دینور و باشی چتال اولان شاخه وصریغده دینور واقان صویك جغلتیسنه دینور
وحربه ایله دورتمکه دینور یقال القاه بالالة ای بطعنة الحربة الالال کتاب وزننده بودخی یصی تمرنلو حربه یه
دینور الال همزه نك ضمیله اول معناسنه در وبو اول لفظندن متصرف دکلدر یقال آله ای اوله الالة
همزه نك کسریله بنای نوعدر برکونه انین ایلمك معناسنه در الالال سحاب وزننده باطل و بیهوده یه دینور
وعربلرك هو الضلال بن الالال قوللری اتباع ومزاوجه در الا همزه مکسوره والف مقصوره ایله درت وجه
اوزره مستعملدر اول استثنا ایچوندر کقوله تعالی فشربوا منه الا قلیلا ثانی غیر کلمه سی مقامنه قائم صفت اولور
مابعد نك ماقبلنه ذاتا وصفة تغایری حسبیله پس الا ایله یاخود مابعدیله یاخود ایکیسیله بیله جمع منکر یاخود شبه
منکر صفتلنور اولك مثالی لوکان فیهما آلهة الا الله لفسدتا کریمه سیدر وثانی یه مثال ذوالرومه نك اشبو *قلیل بها
الاصوات الا بغامها* مصراعنده واقع الا کلمه سیدر زیرا الاصوات کلمه سنك تعریفی تعریف جنس اولمغله منکره
شبیهدر وجه ثالث عاطفه اولور واو کبی قیل ومنه قوله تعالی لئلا یکون للناس علیکم حجة الا الذین ظلموا الایه وکذا
قوله تعالی انی لایخاف لدی المرسلون الا من ظلم ثم بدل حسنا بعد سوء الایه جمهور بونلری استثناء منقطعه
ارجاع ایلمریله مؤلف قبل ایله تمریضا ایراد ایلمشدر وجه رابع زائد اولور کقول ذی الرمة *حراجیج ماتنفك الا مناخة
علی الخسف اونرمی بها بلدا قفرا* ماتنفك مناخة دیمکدر الا همزه نك فتحیله حرف حث وتحضیض در جمله
فعلیه خبریه یه مختص در مؤلف بونلری اواخر کتابده دخی ثبت ایلمشدر الال سحاب وزننده والال کتاب
وزننده عرفاتده بر طاغك آدیدر یاخود بر اوزون قوملق یغیندر که عرفاتده امامك صاغ طرفنده در وشیر بعضلر بونی
خل وزننده ال عنوانیله بیان ایلمریله وهم ایلدیلر الله همزه وزننده بر موضع آدیدر التألیل تفعیل وزننده
برنسنه نك اوجنی سیوراد وب کسکینلتمك معناسنه در یقال ال الشیء اذا حدده ای حدد طرفه الالل عنب
وزننده اله نك جمعیدر که خصملق معناسنه در یقال بینهم الل ای قرابات الالل صرد وزننده اله نك جمعیدر که
قوروسی بعید اولان مواشی یه دینور الو همزه نك ولامك ضمیله بر جمعدر که کندی لفظندن مفردی یوقدر ذو و
معناسنه در که صاحبلر دیمکدر وهمان مضاف اوله رق استعمال اولنور وکویا که مفردی ال کلمه سیدر تخفیفله
زیرا حالت رفعنده واو ایله استعمال اولنور کقوله تعالی نحن الوقوة وحالت نصب وجرنده یا ایله استعمال اولور
کقوله تعالی ذرنی والمکذبین اولی النعمة وقوله تعالی لتنوء بالعصبة اولی القوة شارح دیر که بعضلر اسم جمع
اولوب مفردی لفظنك غیرندن ذو اولدیغنه ذاهب اولدیلر مرأه ایله نسوه کبی واولات جمع مؤنثیدر انتهی اولوا الامر

که حکم وفرمان صاحبلری دیمکدر مراد پیغمبر اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك اصحاب کرامیدر واصحاب
کرامه اتباع واقتدا ایدن اهل علم زمره سیدر واهل علم ودین اولان ملوك وامراء فرقه سیدر مترجم دیر که بو ماده امر
ماده سنده بسط اولندی الامل جبل ونجم وشبر وزنلرنده امید ورجاء معناسنه در که ترکیده بوندن اومی ایله واومه ایله
تعبیر اولنور جمعی آمال کلور مد ایله یقال انقطع امله ای رجاوه وامل مصدر اولور اومق وامید ایلمك معناسنه در
یقال امل الشیء املا من الباب الاول اذا رجاه التأمیل تفعیل وزننده بودخی اومق معناسنه در لکن تکثیر ایچوندر
یقال امله بمعنی امله الاملة همزه نك کسریله بنای نوعدر ومنه یقال ما اطول املته ای امله اوتأمیله طول املدن تعجب
مقامنده سویلنور مؤلفك اوتأمیله قولنه کوره امله تأمیلدن اسم دخی اولور ایمش که آندن اومه ایله وامید ایله تعبیر
اولنور التأمل تفعل وزننده برایشك غور وحقیقتنه اطلاع امیدیله بالتأنی اعاده فکر ایده رك ایرکی کبی دوشونمك
معناسنه در یقال تأمل فی الامر اذا تلبث فیه والنظر امیل امیر وزننده بر موضعدر وشول طولانی قومه یغننه دینور که
طولی بر مرحله وعرضی بر میل مقداری اوله علی قول بلند ومرتفع اولانه دینور جمعی امل در کتب وزننده
امول صبور وزننده بر موضعدر المؤمل معظم وزننده قوشی آتلرندن سکزنجی کلان آته دینور که جمله سی
اون اولور الاملة فتحاتله برآدمك اعوان وانصارینه دینور یقال هم املته ای اعوانه مفردی آمل در امیدوار
معناسنه زیرا فی الحقیقه اومیجیلردر آمل آنك وزننده طبرستانده بر بلده آدیدر امام محمد بن جریر الطبری
الاملی ومحدث مشهور فضل بن احمد الزهری الاملی اورادندر وامل نهر جیحونه بر میل مسافه ده بر بشقه بلده
آدیدر عامه انکا آمودریا صواب اولان آمل در شیخ البخاری عبدالله بن حماد الاملی وشیخ ابی داود احمد بن عبدة
الاملی اورادندر الاول حول وزننده والمآل معاد وزننده رجوع ایلمك معناسنه در یقال آل الیه الامر
یؤول اولا ومآلا اذا رجع و برنسنه دن کرو یه دونمك معناسنه در یقال آل عنه اذا ارتد واول وایال کتاب وزننده
برنسنه پك قوی اولوب غلیظ اولمق معناسنه در یقال آل الدهن وغیره اولا وایالا اذا خثر واول بو معناده متعدی
اولور تقول النه اذا جعلته خاثرا واول وایال وایاله کتاب وکتابه وزنلرنده والی اولوب حکومت ایلمك معناسنه در
یقال آل علی القوم اولا وایالا وایالة اذا ولی ودواب ومواشی یی حسن تقید وتیمار ایله اصلاح ایلمك معناسنه در
یقال آل المال اذا اصلحه وساسه وقورتلمق معناسنه در که وأل لفظنده لغتدر یقال آل من فلان اذا نجا وطوار
زبونلیوب آرقلمق معناسنه در یقال آل لحم الناقة اذا ذهب فضمرت الایال کتاب وزننده اول معناسنه در که
ذکر اولندی ووالیء مملکت امور ومصالح رعیتی کوزل رعایت وسیاست ایلمك معناسنه در یقال آل الملك رعیته
ایالا اذا ساسهم ای احسن رعایتهم الایتیال افتعال وزننده بودخی مالی خوشجه کوروب کوزتمك معناسنه در
یقال ائتال المال اذا اصلحه وساسه المآل معاد وزننده اول معناسنه در که ذکر اولندی و برنسنه یی اکسلتمك
معناسنه کلور یقال آل الشیء مألا اذا انقصه الایل قنب وزننده والایل خلب وزننده والایل سید وزننده
وعل اسمیدر که طاغ کچیسی نکه سنه دینور که ترکیده کیك و برنوعنه صغن تعبیر اولنور وطاغ کچیسنه ترکیده
جیران دیرلر معلوم اوله که بو برقاچ نوع اولور برنوعی قوی الهیکل واتی مبشه لکلرده اولور عربیده بقر الوحش
وفارسیده کوزن دینور و برنوعی طاغ اتکلرنده اغاجلی یرلرده اولور جثه سی آهودن اکبر وشتاده تویلری سیاهه
مائل وصیفده قرمزی اولور وقویرغی اولمز بونه عربیده وعل وترکیده چوپردینور واتی طاغلرده اولان نوعنه
بفرجلی دیرلر که طاغ اوکوزی تعبیر اولنور التأویل تفعیل وزننده برنسنه یی برنسنه یه رد وارجاع ایلمك
معناسنه در یقال اول الشیء الیه اذا رجعه الیه وتأویل الکلام مرجع کلامی تدبر وتحری وتقدیر ایله تفسیر ایلمکدن
عبارتدر یقال اول الکلام اذا دبره وقدره وفسره مؤلفك بصائرده بیاننه کوره تفسیر کلمه سنك اشتقاقنده
اختلاف اولندی بعضلر عندنده لفظ تفسره دن منقولدر که طبیبك تشخیص علت ایچون قاروره مریضه نظر
ایلمسندن عبارتدر و بعضلر اجرای فرس معناسنه اولان تفسیردن و بعضلر کشف معناسنه اولان سفردن
مأخوذدر دیدیلر و حقیقت عرفیه سی بر لفظدن مراد اولوب وفهمدن محتبس اولان معنایی کشف وایضاحدن
عبارتدر وتأویل رجوع معناسنه اولان اولدن مأخوذدر پس عند المفسرین بر آیت کریمه نك معناسنی برنسنه یه
ارجاعله بیان ایلمکدن عبارتدر و بعضلر اول لفظندن مأخوذدر دیدیلر بو که کوره تأویل کلامی اولنه صرف
وارجاع ایلمکدن عبارت اولور و بعضلر حکم وسیاست معناسنه اولان ایالتدن مأخوذدر دیدیلر بو که کوره
تأویل مأول اولان کلمه ده ذهن وفکرنی سر کلامك تتبعنه تسلیط ایلمکدن عبارتدر که کلمه دن مقصود اولان معنا
ظاهر ومراد متکلم عیان اوله پس تفسیر ایله تأویل بیننده فرق اولور تفسیر نزول آیتك سببندن بحث ومن حیث اللغه

مطلب

موضع کلامك بیاننه متعلق مادّه‌یه مباشرتدن عبارتدر وتأویل اسرار آیاتی واستار کلماتی تفحص واحد احتمالات آتی تعیین ایلمکدن عبارتدرکه وجوه مختلفه‌یه محتمل اولان آینده اولور انتهی وتأویل رؤیا تعبیر ایلمك معناسنه مستعملدر یقال اوّل الرؤیا اذا عبره وتأویل برخوشبو نبات آدیدر وبوتثبیت بابندندر یعنی تفعیل وزننده کلان اسملردندر التأوّل تفعل وزننده بودخی تأویل کلام معناسنه‌در یقال تأوّل الکلام بمعنی اوّله الائل خلب وزننده رحمه ساقط اولمش منی‌یه دینور وبك قویوسوده دینور علی قول سودك قاتنه دینور الایل صاحب وزننده بودخی بك قویوسوده دینور الال حال وزننده قورمی یوکسك دوه‌یه دینور وسرابه دینورکه تاب آفتاب چوارق یرلره طوقنمغله شعشعه‌سی ایراقدن صوکبی کورینور ایلغم سالغم تعبیر اولنور علی قول اوّل نهارده مرئی اولان سرابه مخصوصدرکه خفیفجه برپارلدیدرکه پیدرپی ترفع وتموّج وتردّد ایدر صورتنده کورینور یوصارقدر وکاهی سمتنده اولان اشخاصی ترفیع ایدر تخیل اولنور راغبك بیاننه کوره آل یوئل ماده‌سندندر وبومذکردر ومؤنث اولور یقال لمع الآل ولمعت ای السراب اوهو خاصّ بما فی اوّل النهار وآل تخته‌یه وکراسته‌یه دینور خشب معناسنه وبرنسنه‌نك شخصنه دینور قال الشارح فی تفسیر قوله تعالی واغرقنا آل فرعون قیل آل فرعون ای شخصه وچادر دیرکنه دینور آله دخی دیرلر جمعی آلات کلور وآل برطاغك آدیدر وطاغك اطراف ونواحیسنه دینور یقال نزلوا آل الجبل ای اطرافه ونواحیه وآل الرجل کشینك اهل وعیال واتباع واحباء واصدقاسندن عبارتدر واکثری اشرافده واصحاب قدر وشانده استعمال اولنور آل الاسکاف دغزنته که اهل الاسکاف دینور وبومعناده اصلی اهل ایدی هاء همزه‌یه ابدال اولندقدنصکره توالی همزتان استهجان اولنمغله همزهٔ ثانیه الفه قلب اولنوب آل اولدی مصغرنده اویل دینور واصلنه ردّ ایله اهیل دخی دینور یقال آل الامیر ای اهله واتباعه واولیاؤه شارح دیرکه عند البعض اصلی اول ایدی فتحتینله واو الفه مقلوب اولدی پس رجوع معناسندن اولور الالة حاله وزننده بودخی چادر دیرکنه دینور وحالت معناسنه‌در تقول رأیته فی آلة شدیدة ای حالة وقاتیلق شدت معناسنه‌در وسریر میته دینورکه تابوت اوله جقدر وبرنسنه‌یی ایشلمکه وسیله اولان شیئه دینور اداة معناسنه دولکرك کسری وکاتبك قلمی کبی یقال لایعمل الا بالالة وهی ما اعتملت به من اداة وآل لفظی مفرد وجمعه اطلاق اولنور علی قول مفردی اولیه‌رق جمعدر یاخود مفرددر جمعی آلات کلور اول حول وزننده ارض غطفانده برموضع آدیدر ومکه ایله یمامه بیننده بردره آدیدر اوال سحاب وزننده بحرین دکزنده برجزیره‌درکه بانده مغاص لؤلؤ واردر وبکر وتغلب قبیله‌لرینه مخصوص برصنم آدیدر الاوّل همزه‌نك وواو مشدده‌نك فتحیله کـه آخر مقابلیدر وأل ماده‌سنده مرسومدر الایالات همزه‌نك کسریله درلردینوراودیه معناسنه الاول فتحتینله سبق وتقدّم ایلمك معناسنه‌در یقال اول الرجل اولا من الباب الرابع اذا سبق اولیل همزه‌نك فتحیله مغربده برطوزله آدیدر الاهل همزه‌نك فتحی وهانك سکونیله برآدمك عشیرت واقرباسنه دینور اولاد وعیال واخوان وسائر قوم وتباری کبی یقال هو من اهله ای من عشیرته وذوی قرباه آل بوندن مقلوبدر جمعی اهلون کلور واهالی کلور همزه‌نك فتحیله وآخرنده یا ایله لیالی کبی وآهال کلور مدّ ایله فرخ وافراخ کبی واهلات کلور هانك سکونیله وفتحیله واهل الامر اولوا الامر دیمکدر یقال اهل الامر ای ولاته واهل البیت برآدمك خانه‌سی سکاننه اطلاق اولنور واهل المذهب برمذهبك سالك ومعتقدینه اطلاق اولنور واهل الرجل واهلة الرجل کشینك زوجه‌سنه اطلاق اولنور واهل النبی علیه السلام ازواج مطهره وبنات مزهره ودامادمکرملری اولان علی المرتضادن یاخود ازواج مطهره ایله آل اطلاق اولنان رجالدن عبارتدرکه احفاد وذریات انده داخلدر واهل الانبیاء هرپیغمبرك امتنه ده اطلاق اولنور مؤلفك بصائرده بیاننه کوره اهل اسماء عمومندندر ازانجمله اهل الرجل شول کسه‌لردرکه آنلری واول آدمی برنسب یاخود بردین یا برصناعه یا بیت وبلد جمع ایلمش اوله پس فی الاصل اهل بیت الرجل برمسکنك جمع ایلدیکی کسه‌لر اولوب بعده تجوزا برنسبك جمع ایلدکلرنده استعمال بعده علی الاطلاق اسرهٔ حضرت نبویه‌ده متعارف اولدی بومناسبتله اهل الرجل صاحبة البیتی یعنی زوجه‌سنده واهل الاسلام دین اسلامك جمع ایلدیکی ذواتده استعمال اولندی وعربلرك قادم اولان آدمه مرحبا واهلا قوللری سن مضایقه سز وسعتلو وشن وآبادان ویرلو آشنا وخاندان اولان محله کلدك اجانب وغرباء اولان محله کلمدك دیمکدرکه مراد ذات وقدر وشانکی عارف آشنا واحبابه کلدك هرحالده خوشدل وعزیز ومکرّم اوله جقسز دیمکدر یقولون مرحبا واهلا ای صادفت اهلا لاغرباء واهل مستحقّ ومستوجب معناسنه مستعملدر بونده مفرد وجمعه اطلاق اولنور یقال هو وهم

اهل لکذا ای مستوجب وآل معناسنه‌درکه اقرباء واحباء واولیایه دینور وآل کلمه‌سنك اصلی اهل ایدی کما تقدم فی اول ومنه آل الله ورسوله ای اولیاؤه الاهول افول وزننده اهل ایدنمك معناسنه‌درکه زوجه ایدنمك وقوم وعشیرت واحباب ایدنمکدن عبارتدر یقال اهل الرجل اهولا من الباب الاول والثانی اذا اتخذ اهلا التأهل تفعل وزننده والاتهال افتعال وزننده اهول معناسنه‌در یقال تأهل الرجل واتهل بمعنی اهل الاهل صاحب وزننده شن وآبادان یره دینور یقال مکان آهل ای له اهل المأهول بالفعل کندیده شنلك اولان یره دینور یقال مکان مأهول ای فیه اهله وقد اهل علی بناء المجهول الاهلیّ یای نسبتله خانه‌یه وآدمه مؤنس وشنلکه مألوف اولان حیوانه دینورکه وحشی وبیانی مقابلیدر یقال حمار اهلیّ ای مألوف للمنزل الاهل کتف وزننده اهلیّ معناسنه‌در التأهیل قادم ومسافره مرحبا واهلا دیو آلقشلمق معناسنه‌در یقال اهّل به اذا قال له مرحبا واهلا وبرآدمی برنسنه‌یه مستحق وشایان کورمك معناسنه‌در یقال اهّله لذلك اذا رآه اهلا له الاهل فتحتینله انس والفت ایلمك معناسنه‌در یقال اهل به اهلا من الباب الرابع اذا انس به الایهال ایصال وزننده بودخی برآدمی برنسنه‌یه مستحق کورمك معناسنه‌در یقال آهله لذلك ایهالا اذا رآه اهلا له الاستیهال مستحق اولمق استیجاب معناسنه‌در یقال استأهله ای استوجبه وبولغت جیده‌در جوهرینك انکاری باطل وبیهوده‌در مترجم دیرکه خیالی حاشیه‌سنك دیباجه‌سنده الحمد لله مستأهله قولی بوندندر واستیهال اهاله اخذ ایلمك معناسنه‌در یقال استأهل فلان اذا اخذ الاهالة الاهالة همزه‌نك کسریله ایچ یاغنه دینور علی قول ارنمش وصزدرلمش دینور یاخود زیتون یاغنه دینور تقول اکلنا اهالة ای شحما وما اذیب منه اوزیتا ومطلقا قاتیق اولان شیئه دینور یاغ وسرکه وسائر کبی وعربلرك *سرعان ذا اهالة* مثللری سرع ماده‌سنده بیان اولندی واهاله برموضع آدیدر الاهلة فرحه وزننده مال اطلاق اولنورکه عند العرب اجمال ومواشیدر یقال هو اهل اهلة ای مال اهیل زبیر وزننده برموضع آدیدر ایل همزه‌نك کسریله اسماء حسناء الهیه‌دندر شارح دیرکه سریانیدر اسرائیل عبدالله یاخود صفوة الله دیمکدر واسمعیل مطیع الله دیمکدر پس ایل کلمه‌سی توارد اللغه قبیلندن اولور وایل برطاغك آدیدر ایلیاء همزه‌نك کسریله والفك مدّی وقصریله وایکی صورتده لامك تشدیدیله والیاء یای واحده ایله والفك مدّی وقصریله قدس شریف شهرینك اسمیدر مترجم دیرکه سریانیده ایلیا خدایی معناسنه‌در زیرا ایل اسم جلال ویا کلمه‌سی سریانیده اداة نسبتدر والبا ایلیا مخففیدر حاصل معنا بیت الله دیمکدر ایله همزه‌نك فتحیله مکه ایله مدینه بیننده ینبع قربنده برطاغك آدیدر وینبع ایله مصر بیننده بربلده آدیدر عقبهٔ ایله مشهوردر عقیل بن خالد الاموی که موالیٔ حضرت عثماندندر وآنك اقرباری ویونس بن یزید که موالیٔ معاویه‌دندر واقرباری وبرجماعت محدثین اورادندر ایله همزه‌نك کسریله باخرز قضاسنده برقریه‌در وایکی موضع آدیدر ایلول همزهٔ مفتوحه ایله شهور رومیه‌دن برشهرك اسمیدر آئل یقم وزننده بربلده‌در

فصـــل الباء

البأدلة دحرجه وزننده سرعتله یورمك معناسنه‌در یقال بأدل الرجل اذا مشی سریعا وبأدله کشینك ممه‌سیله قولتغی اراغنده اولان اته علی قول ممه اتنه دینور جمعی بأدل‌در بطائل وزننده وعند البعض بونك ماده‌سی ثلاثی اولمغله موضع ذکری بدل ماده‌سیدر جوهرینك بوراده ذکری وهمدر البأزلة دحرجه وزننده نزاع وجدال معناسنه‌در یقال ماهذه البأزلة ای اللحاء والمعارضة وتیز تیز یورمك معناسنه‌در یقال بأزل الرجل اذا مشی سریعا البئیل امیر وزننده خیره وجوره آدمه دینور یقال ضئیل بئیل ای صغیر ضعیف البأله کرامه وزننده والبؤولة سهوله وزننده برکسه خیره وجوره اولمق معناسنه‌در یقال بؤل الرجل بآلة وبؤولة من الباب الخامس اذا کان بئیلا بابل صاحب وزننده عراقده برموضع آدیدر اکا سحر وخمر نسبت اولنور سحر بابلیّ وخمر بابلیّ مشهوردر شارح دیرکه بابل بلده اولق اوزره معروفدر وسریانیدر نهر معناسنه‌در دجله وفرات یانلرنده واقعدر سلفده ملوك کنعانیین مقرّی ایدی نمرود حضرت ابراهیمی اوراده ناره القا ایلدی انتهی البابلیّ والبابلیة سم ایله خمره اطلاق اولنور ظاهرا بابل موقعلری اولدیغنه مبنی‌در البتل باتك فتحیله کسمك معناسنه‌در یقال بتله بتلا من الباب الاوّل والثانی اذا قطعه وبرنسنه‌یی آخردن آیروب افراز وتمییز ایلمك معناسنه‌در یقال بتل الشیء اذا میزه عن غیره وبتل کسلمش نسنه‌ده استعمال اولنور مبالغه مبتول معناسنه ومنه یقال عطاء بتل ای منقطع لایعطی بعده عطاء یعنی برعطادرکه انواعندن منقطع وممیزدر مقدارده کندیسنه اصلا بردرلو عطاء شبیه اولمز یاخود افرادندن منقطعدر دیمکدر اکسه‌سی کسلمش عطادر دیمك اولور ویقال صدقة بتلة ای منقطعة عن صاحبها یعنی قطعی اولمغله من بعد رجعت احتمالی

بوقدر التبتيل تفعيل وزننده بودخی کسمك معناسنه در وتبتل معناسنه در كما سيذكر الانبتال انفعال
وزننده والتبتل تفعل وزننده کسلمك معناسنه در يقال بتله فانبتل وتبتل ای قطعه فانقطع وتقطع وخرما
فدانی بتول اولمق معناسنه در كما سيذكر يقال انبتلت الفسيلة وتبتلت اذا صارت بتولا و تبتل الى الله ماسوادن
کسيلوب وجه اخلاصله حقه توجه وعبوديت ايلمك على قول نكاح وتزوجی ترك ايدوب زهادت ايلمك
معناسنه در يقال تبتل الى الله وبتل اذا انقطع واخلص اوترك النكاح وزهد فيه مؤلف اشبو آيت كريمه يه اشارت ايلمشدر
وتبتل الى الله تبتيلا بو آيتده احتباك صنعی واردر وتبتل تبتلا وبتل نفسك تبتيلا سبكنده در بالكليه دركاه
حضرت حقه منقطع ومتوجه اولوب ودائما نفسنی ماسوادن قطع وتجريد اوزره اولمغی متضمن در وتبتيل دخی
تبتل معناسنه ده اولمغله رعايت فواصل وتفنن ودقيقهٔ مذكوره نكته لرينه مبنی اولور وبو سيبويه مذهبيدر البتول
صبور وزننده شول خاتونه دينور كه رجال قسمندن بالكليه كسيلوب اصلا آنلره دائر حاجتی وشهوت ومراجعتی اولميه
يقال امرأة بتول ای منقطعة عن الرجال لا ارب لها فيهم مريم العذراء رضی الله عنها جنابنه بتول اطلاقی بو جهتله در
و بتول فاطمة الزهراء رضی الله عنها جنابلرينك لقبلريدر فضل ودين وحسب جهتلريله نسوان زماندن ونسوان
امتدن منقطعه وممتزه اولديغيجون وبتول شول خرما فدانته دينور كه اغاجك كوكندن بشقه جه آيريلوب كوك
صالمغله اناسندن منقطع ومستغنی اوله يقال فسيلة بتول ای منقطعة عن امها مستغنية بنفسها البتيل امير وزننده
بودخی حضرت مريمه اطلاق اولنور بتول كبی وآناسندن آيريلوب بشقه جه كوك صلان خرما فدانته دينور
ودره نك اشاغيسنده اولان آقندی يه دينور جمعی بتل كلور كتب وزننده وصالقملری اشاغی يه طوغری صارقق
اولان اغاجه دينور وعمامه ده برطاغك آديدر وبردره نك اسميدر البتيلة سفينه وزننده بودخی اناسندن بشقه جه
بنفسه كوك صالمش خرما فدانته دينور وبتيل نام جبل مذكور قربنده برصو آديدر وانسانك وحيوانك صغريسنه
دينور عجز معناسنه واتنه طلو طقنا زعضوه دينور يقال عضو تبيل ای مكتنز وبتلاء معناسنه در كما سيذكر
المبتله محسنه وزننده شول خرما اغاجنه دينور كه بتيله ديدكلری فدان مذكورك اناسی يعنی اصلی اوله الاستبتال
بودخی خرما فدانی بتول اولمق معناسنه در يقال استبتلت الفسيلة بمعنی تبتلت المبتلة معظمه وزننده بغايت
خوب ودلبر محبوبه يه دينور كويا كه حسن وجمال جسم واندامنه بخلش قطعی كسوت اوله يقال امرأة مبتلة
ای جميلة كانها بتل حسنها على اعضائها وشول خاتونه دينور كه تام الخلقه ومتناسبة الاعضاء اولوب اندامنك
اتلری بری بری اوزره كلمش اولميه يعنی سر وسهی كبی برچر پيدن چقمش موزون اوله على قول اندامنده انقباض
اولميوب راست ونازك اوله يقال امرأة مبتلة اذا كانت لم يركب بعض لحمها بعضا اوكان فی اعضائها استرسال
ويقال جمل مبتل اذا كان كذلك وبونكله رجال طائفه سی صفتلنمز البتلاء حمراء وزننده ابتل كلمه سندن
مؤنثدر بتيله كبی كسيك ومنقطع نسنه لره وصف اولور ومنه عمرة بتلاء ای لبس معها غيرها ويقال عمرة بتيلة
ويقال مرّ على بتيلة وبتلاء من رأيه ای عزيمة لا ترد يعنی ردّ وارجاعی ممكن اولميان عزيمت قطعيه اوزره مرور
ايلدی البتلة بانك ضمی وتای مثلثه نك سكونيله شهرت معناسنه در يقال له بتلة ای شهرة التبجيل تفعيل
وزننده برآدمه تعظيم ايلمك معناسنه در يقال بجله تبجيلا اذا عظمه وبرآدمه بجل ديمك معناسنده در يقال بجله
اذا قال له بجل البجال سحاب وزننده والبجيل امير وزننده معظم وموقر آدمه يا خود عظيم القدر مسن واختيار
اوله رق شكل وشمائل صاحبی وجيه وسيد وذيشان آدمه دينور يقال رجل بجال وبجيل ای مبجل اوهو الشيخ
الكبير السيد العظيم مع جمال ونبل وبجيل يوغون وغليظ نسنه يه اطلاق اولنور يقال شیٔ بجيل ای غليظ
البجالة اصاله وزننده والبجول قعود وزننده برآدم بجيل اولمق معناسنه در يقال بجل الرجل بجالة وبجولا
من الباب الخامس اذا كان بجيلا الباجل صاحب وزننده خوشحال وصاحب نعمت ورفه وثروت آدمه دينور
يقال رجل باجل ای الحسن الحال المخصب ودائماشن وشادان آدمه دينور يقال رجل باجل ای فرحان وبونلر
باب آتيدندر البجل بانك فتحيله والبجول وصول وزننده برآدم باجل اولمق معناسنه در يقال بجل الرجل وبجل
بجلا وبجولا من الباب الرابع والاول اذا صار باجلا الابجل احمد وزننده اياقده برقالين طمرك اسميدر على قول آت
قسمنك قوللرينه مخصوصدر انسانده اكحل ديدكلری طمر مثابه سنده در البجل فتحتينله بهتان معناسنه در
على قول بانك ضميله بهتان عظيمه دينور وعجب وتعجب معناسنه در ولقمان بن عادك اشبو * خذی منی اخی ذا البجل
قولنده يرضی بخسيس الامور معناسنه در تفصيلی بودر كه برادرلرندن بريسی برخاتونه خطبه ايلمكله لقمان اول
خاتونه برادر مرقومنی ذمّ وقدح ضمننده كلام مزبوری ايراد ايلمشدر بونده واقع بجل كلمه سی وجه آتی اوزره حسب

وكفايه معناسندن مأخوذ اولمغله برادرم مزبور بغايت دون همت ومتنزل كسنه اولمغله معالی اموره صرف ذهن
ايلميوب رذالت طبعی حسبيله دائما امور خسيسه يه رغبت وارتكاب ايدوب بو بكا كفايت ايدر ديو قصر باغ همت
ايدر ديمكدر بجلی فتحتينله وياى متكلمه اضافتله وجيمك سكونيله جائزدر حسبی معناسنه در يعنی بجل كلمه سی
اسم اولور وايكی وجه اوزره استعمال اولنور اولا حسب مرادفی اولور تقول بجلی ای حسبی يعنی بكا بسدر واسم
فعل اولور يكفی معناسنه پس بجلك وبجلنی دیرسن لاملرك سكونلريله يكفيك ويكفينی معناسنه ثانيا حرف اولور
نعم معناسنه كه حرف تصديقدر الابجال همزه نك كسريله كفايت ايلمك معناسنه در يقال ابجله الشیٔ اذا كفاه
البجلة ثمره وزننده شجرهٔ صغيره يه دينور جمعی بجلات در وخوب ودلبر اولان شكل وسيمايه وچهرهٔ دلارايه
دينور يقال به بجلة ای بشارة حسنة وبجله برقبيله نك پدری اسميدر نسبتنده بجلی دينور جيمك سكونيله اصحابدن
عمرو بن عبسه ومحدثيندن عيسی بن عبد الرحمن البجليان آنلردندر بجيله سفينه وزننده يمنده معد قبيله سندن
برجماعتدر نسبتنده بجلی دينور حركاتله اصحابدن جرير بن عبد الله البجلی اكا منسوبدر بنو بجاله سحابه وزننده
بربطنك اسميدر البحل بانك فتحی وحای مهمله نك سكونيله آدمی خاكسار ايدن فقر شديد معناسنه در البحدلة
دحرجه وزننده امور باشنك آردنده اولان كورك كبكی اكيلمك معناسنه در يقال بحدل الرجل اذا مالت كتفه
وسرعتله يوريمك معناسنه در يقال بحدل الرجل اذا اسرع فی المشی وايشده ويلوب يورمقده جست وچابك كه دينور
يقال به بحدلة ای خفة فی السعی بحدل جعفر وزننده بر رجل آديدر البخشلة شين معجمه ايله دحرجه وزننده
قاره عربلرك رقصی كبی رقص ايلمك معناسنه در يقال بخشل الغلام اذا رقص رقص الزنج بخشل جعفر
وزننده احمد بن عبد الرحمن المحدث المصری لقبيدر البخظلة ظای معجمه ايله دحرجه وزننده عرب طوشانك
وفاره نك قالقوب صيچرامسی كبی صيچرايوب آتيلمق معناسنه در يقال بخظل اذا قفز قفزان اليربوع والفارة
البخضل خای معجمه ايله جعفر وزننده قالين كوده لی اتی چوق بومری وطوپاج آدمه دينور التبخضل تدحرج
وزننده كوده نك اتی چوق وقالين اولمق معناسنه در يقال تبخضل لحمه اذا غلظ وكثر البخل والبخول بارك
ضميله والبخل جبل وزننده والبخل نجم وزننده والبخل عنق وزننده ناكسلكه دينور كه جود وكرم مقابليدر
يقال به بخل وبخول وبخل وبخل وبخل ای ضد الكرم وبخل بانك ضميله وبخل فتحتينله مصدر اولور ناكسلك
ايدوب امساك ايلمك معناسنه يقال بخل بكذا وبخل بخلا وبخلا من الباب الرابع والخامس ضد كرم وكاه
اولوركه بخل ايله كه فتحتينله در مبالغة يك بخيل اولان كسنه صفتلنور يقال رجل بخل مبالغة الباخل
ممسك وناكس شخصه دينور جمعی بخل كلور ركع وزننده البخيل امير وزننده جبلی ناكسه دينور باب
خامسدندر جمعی بخلاء كلور امراء وزننده البخال سحاب وزننده والبخال شدّاد وزننده والمبخل معظم
وزننده يك بخيل وناكسه دينور الابخال همزه نك كسريله بركسه يی بخيل بولمق معناسنه در يقال ابخله اذا
وجده بخيلا التبخيل برآدمی بخله نسبت ايلمك معناسنه در يقال بخله اذا رماه بالبخل المبخلة مرحله وزننده
باعث بخل اولان شيئه دينور قال الشارح ومنه الحديث الولد مبخلة مجبنة ای ما يحمل على البخل والجبن ويدعو اليه
البدل فتحتينله والبدل بانك كسريله والبديل امير وزننده برنسنه نك عوض وخلفنه دينور كه دكشك
تعبير اولنور جمعی ابدال در يقال هذا بدله وبدل وبديل ای خلف منه التبدل تفعل وزننده برنسنه يی
برنسنه دن بدل آلمق معناسنه در يقال تبدّله وتبدّل منه اذا اتخذه منه بدلا وبرنسنه اسكی هيئتندن بوزيلوب متغير
اولمق معناسنه در يقال تبدّل الشیٔ اذا تغير الاستبدال بودخی برنسنه يی برنسنه دن بدل آلمق معناسنه در
يقال استبدله وبه بمعنی تبدله الابدال همزه نك كسريله والتبديل تفعيل وزننده بونلرده تبدّل معناسنه در
يقال ابدله منه وبدّله اذا اتخذه منه بدلا وتبديل برنسنه يی تغير ايلمك معناسنه در يقال بدّله اذا حرّفه ای غيره
مؤلف تبديلك برنسنه يی شیٔ آخره دكشمك معناسندن اقتصار ايلمشدر بو معناده ايكی مفعوله تعديه ايدر
حروف البدل عند الصرفيين اون دورت حرفدر كه انلری اشبو * انجدته يوم وصال زط * كلامی جمع ايلمشدر
وادغامك غيريده شايع اولان حروف بدل يكرمی برحروفدر كه اشبو * بجد صرف شكس آمن طی ثوب عزته * كلامی
جمع ايلمشدر واشبو حروف بدلدن مراد يكديكرك مقامنه وضع اولنان حروفدر مثلا ياء يرينه وضع اولنان واو كبی
المبادلة مفاعله وزننده والبدال جدال وزننده برنسنه يی برنسنه ايله دكشمك معناسنه در يقال بادله مبادلة
وبدالا اذا اعطاه مثل ما اخذه منه الابدال همزه نك فتحيله اولياء الله زمره سندن برجماعتدر كه حضرت حق جل
وعلا انلری ارضنده اقامت يعنی بعض تصرف مصالح خلق ضمننده اذن معنوی ايله مظهر خلافت ايدر وانلر دائما

بعض نفرا اولورلر قرق نفری ارض شامده واتوزی بلاد سائره ده اولور ایجلرندن بریسی انتقال ایلدکده سائر ناسدن
برنی انتخاب وآنك برینه اقامه واجلاس ایدرلر البدل بانك کسریله وفتحتیله شریف وکریم آدمه اطلاق اولنور
جمعی ابدال در البدل فتحتیله برآدم وجع مفاصله وقول آغریسنه مبتلا اولمق معناسنه در یقال بدل الرجل بدلا
من الباب الرابع اذا اشتکت مفاصله ویده ویقال اخذه البدل ای وجع المفاصل والیدین و برآدمك بأدله سی
اغریمق معناسنده در یقال بدل الرجل اذا اشتکت بأدلته کما ذکر فی مادته البدل کتف وزننده وجع مفاصله
وقول اغریسنه مبتلا آدمه دینور البدّال شدّاد وزننده مأکولات صاتیجی آدمه دینور که عامه بقال دیرلر
یقال هو بدّال ای بیّاع المأکولات والعامة تقول بقال زیرا بقال سبزوات صاتیجی یه دینور بادولی دالك فتحی
وضمی والفك قصریله بر موضعدر بدیل زبیر وزننده اسماء رجالدندر بدیل بن ورقاء و بدیل بن میسره وبدیل بن
ام اصرم الخزاعیان وبدیل بن سلمه وبدیل بن عمرو بن کلثوم وبدیل بن ماریه وبدیل آخر که بر بلده وقبیله یه نسبتله
متعارف دکلدر جمله سی اصحابدندر واحمد بن بدیل الایامی وبرجماعت اخری وامیر وزننده بدیل بن علی الاردبیلی
وبدیل بن احمد الهروی وبدیل بن ابی القاسم الخویی وصالح بن بدیل محدثلردر البذل بانك فتحی وذال معجمه نك
سکونیله معلومدر که طیب نفسله برآدمه عطیه احسان ایلمك معناسنه در یقال بذله بذلا من الباب الاول والثانی
اذا اعطاه وجاد به الابتذال افتعال وزننده برنسنه یی دائمی قوللنمق معناسنه در که صیانت مقابلیدر یقال
ابتذله ضدّ صانه ومنه یقال *فرس له بذل او ابتذال* ای له حضر یصونه لوقت الحاجة یعنی بر آتدر که وقت حاجتنده
اجرا مدوب قوللنمق ایچون ذاتنده موقوف ومحفوظ یوکرکلك مایه سی واردر شارح دیر که اصل مثل فرس له صون
وبذل وابتذال عنوانده در نته که اساسده مرسوم اولدیغی اوزره فرس له صون وبذل دیرلر قیچن آت مقدوری
اولان جری وحضرك جمله سنی دفعة اخراج ایلیوب بعضنی بذل وبعضنی وقت اقتضایه توقیف ایلسه نته که
تکمیل آتلرك حالیدر انتهی المبذلة مکنسه وزننده والبذلة بانك کسریله سپنده وصندوقده حفظ اولنمیوب
هرکون استعمال اولنان ثوبه دینور که کونده لك تعبیر اولنور ومبذله ومبذل منبر وزننده کهنه لباسه دینور
تقول خرج علینا فی مبذلته وبذلته وهی ما لا یصان من الثیاب وتقول جاء وعلیه مبذلة ومبذل ای ثوب خلق المبتذل
والمتبذل ابتذال وتبذّلدن اسم فاعل بنیه لریله کونده لك یاخود کهنه لباس تلبس ایدن آدمه دینور ودائما ایشنی
بنفسه ایشلر اولان کسبه دینور که نفسنی مبتذل ایدر یقال هو مبتذل ومتبذل اذا کان یعمل عمل نفسه المبتذل
اسم مفعول بنیه سیله دائما قوللنلان شیئه دینور ومنه یقال سیف صدق المبتذل ای ماضی الضریبة یعنی قوللنلوب
جار یلدیغی نسنه ده کرکی کبی ایشلك ونافذدر مبذول میمك فتحیله بر شاعردر بذل بجم وزننده بذّال شدّاد
وزننده بذیل زبیر وزننده اسماء رجالدندر البرائل علابط وزننده والبرائلی قصر ایله قوشك بیونك
چوره سنده اولان دکرمیجه تویلره دینور که اکثری خروس بیونده اولور علی قول همان طوی قوشنك بیونده
اولان دکرمیجه تویلره مخصوصدر وبرائل وبرائلی وابو برائل خروسه اطلاق اولنور وبرائل الارض پرده بنی
چاره وچنه اطلاق اولنور البرأله دحرجه وزننده والتبرأل تدحرج وزننده والابریلال اشمیزاز وزننده
خروس وطوی قوشی بری بریله دوکشورکن بیونلرنده برائل دیدکلری دکرمی تویلری قبارتمق معناسنه در یقال
برأل الدیك والحباری وتبرأل وابرألّ اذا نفش البرائل للقتال المبرئل اسم فاعل بنیه سیله شرّ وشوره آماده
اولان کسبه اطلاق اولنور یقال هو مبرئل للشر ای متهیّء له برآل بانك ضمیله اسمادندر عبد الباقی بن محمد بن
برأل محدث اندلسیدر برجلان بانك وجیمك ضمیله واسط قضاسنده بر قریه در البرجلانیة بغدادده بر محله در
البرزل قنفذ وزننده فیل هیئت ایری آدمه دینور البرطل قنفذ وزننده والبرطلّ تشدید لام ایله اردنّ
وزننده بر کونه قلنسوه یعنی باش کسوتیدر شارحك بیاننه کوره سلفده مولوی کلاهی کبی اوزون بر کونه بجوزه
ایدی البرطلة ضمتینله ولامك تشدیدیله ایجریسی طاره جق اولان کوالکه اکه دینور ظلة ضیقه معناسنه
البرطیل قندیل وزننده بر کونه اوزون ویك طاشه دینور ترکیده پلاندز طاشی دیرلر وبعضلر عندنده بردرلو دمور
کلنکه دینور که پك متین وطولانی اولور انکله دکرمن طاشی نقر ایدرلر ترکیده دیشنکی دیرلر وطاشجیلرك مطلقا
طاش قیردقلری کلنکه دینور که واریوز تعبیر اولنور ورشوته دینور که حق ابطال وباطلی احقاق صورتنه
کتورمك ایچون ویریلان زهرلکدر جمعی براطیل کلور شارحك بیاننه کوره بو معنای اولدن مأخوذدر یقال
القمه البرطیل ای الرشوة البرطلة دحرجه وزننده حوضك دیوار وکناری مقوله سی برابرینه برطیل دیدکلری
طاش یامق معناسنده در یقال برطل الرجل اذا جعل بازاء حوضه برطیلا وبرآدمه رشوت ویرمك معناسنه در

یقال برطل فلانا اذا ارشاه التبرطل تدحرج وزننده رشوت المق معناسنه در یقال برطله فتبرطل اذا ارتشی
البرعل قنفذ وزننده صرتلان باوریسنه دینور علی قول آق طوشان ایله چقالك امتزاجندن حاصل اولان
باوری یه دینور البراغیل غین معجمه ایله براطیل وزننده صویه قریب اولان قری واراضی یه دینور علی قول
اوتلو صولو آبادان یرایله بریه میاننده اولان بلاده دینور انبار وقادسیه کبی مفردی برغیل در قندیل کبی البرغلة
دحرجه وزننده براغیل دیدکلری ارض مذکوره ده ساکن اولمق معناسنه در یقال برغل الرجل اذا سکن البرغیل
البرقلة قافله دحرجه وزننده یلان سویلمك معناسنه در یقال برقل الرجل اذا کذب البرقیل قندیل وزننده
سلفده کمانکره دیدکلری آلته دینور که آنکله بوالق آتارلر ایدی جلاهق معناسنه حالا تفك آنك بدلیدر بو صورتده
تفکه ده اطلاق صحیح اولور اصل کمانکره زنبورك اوله جقدر که حالا عجمده مستعملدر بعض وزراء جبخانه سنده
دخی رسیده نظردر البزل بانك فتحی وزای معجمه نك سکونیله یارمق معناسنه در یقال بزل الشیء بزلا من الباب
الاول اذا شقه وخمرك وسائر نسنه نك ظرفنی دلمك معناسنه در یقال بزل الخمر وغیرها اذا ثقب اناءها وبرنسنه یی
سوزوب طورلتمق معناسنه در یقال بزل الشراب اذا صفاه وبرایشی یاخود بر ملاحظه یی قطعی وایلشکسز
ایلمك معناسنه مستعملدر یقال بزل الامر والرأی اذا قطعه وبزل وبزول دوه نك آزی دیشی یاروب چقمق
معناسنه در یقال بزل ناب البعیر بزلا وبزولا اذا طلع وبزل شدّت وسختی معناسنه در یقال امر ذو بزل ای شدّة
التبزیل بو دخی یارمق معناسنه در التبزل تفعل وزننده یارلمق معناسنه در یقال بزل الشیء فتبزل ای شققه
فتشقق وبرنسنه نك قابنی دلمك معناسنه در یقال تبزل الخمر وغیرها اذا ثقب اناءها الانبزال انفعال وزننده
بو دخی یارلمق معناسنه در یقال انبزل الشیء اذا انشق الابتزال افتعال وزننده بو دخی برنسنه نك ظرفنی دلمك
معناسنه در یقال ابتزل الخمر وغیرها اذا ثقب اناءها البزال غراب وزننده خمر مقوله سی نسنه نك ظرفنك دلنمش
یرینه یعنی دلکنه دینور البازل والبزول صبور وزننده آزیسی هنوز یارمش دوه یه دینور جمل وناقه یه وصف
اولور یقال جمل وناقة بازل وبزول اذا کان قد بزل نابه جمعی بزل کلور رکع وزننده وبزل کلور کتب وزننده
وبوازل کلور وبو طقوزنجی سنه ده اولور که اندنصکره براسمله مسمی اولور دیشی ظهور ایلمز لکن مؤلفك اوننجی
یاشنده دوه یه مخلف اطلاقی بو قولنه مناقضدر نته که خلف ماده سنده بیان ایلدی وبازل دوه نك بزول وقتنده
ظهور ایدن دیشنه ده دینور جمعی بوزل کلور وبازل تجربه احوالده کامل ورشد ودرایتده تام ومستکمل آدمه
اطلاق اولنور یقال هو بازل ای کامل فی تجربته المبزل منبر وزننده والمبزلة مکنسه وزننده سوزکویه دینور
مصفاة معناسنه البزلاء حمراء وزننده شول امر عظیمه اطلاق اولنور که حق ایله باطل میاننی فرق وفصل ایلیه
یقال خطة بزلاء ای تفصل بین الحق والباطل وداهیه عظیمه یه اطلاق اولنور ورأی جید وفکر صائبه اطلاق
اولنور وشدائده وامور عظامه اطلاق اولنور یقال هو نهاض ببزلاء ای الشدائد ویقوم بالامور العظام البازلة
مال قسمندن شیء یسیره دینور یقال ما عنده بازلة ای شیء من مال وشول باش یارغنه دینور که دری یی یاروب لکن اوته
صاوشمیه یقال ما یلزم فی البازلة وهی الحارصة من الشجاج تبزل الجلد ولا تعدوه بزل قفل وزننده
برکچینك آدیدر بزیل زبیر وزننده عاص بن وائلك عبد آزاد کرده سیدر البزال کتاب وزننده شول چوالدوز
طرزنده دمور آلته دینور که انکله کوپك سوزه جك دلیکی آچلور التبزلة تانك وزایك کسریله والتبیزلة مصغر
بنیه سیله بعض نسخه ده تبزله مرسومدر والتبزلّة لامك تشدیدیله بودور آدمه دینور یقال رجل تبزلة وتبیزلة
وتبزلّة ای قصیر البسل نسل وزننده حرام معناسنه در وحلال معناسنه اولمغله ضدّ اولور مفرد وجمع ومذکر
ومؤنثه اطلاق اولنور زیرا فی الاصل مصدردر یقال هذا وهی بسل ای حرام وکذا حلال ودشنام ولوم وتوبیخ
معناسنه در یقال بسله بسلا من الباب الاول اذا الحاه ولامه وجاهلیتده غطفان وقیس قبیله لرندن بر طائفه
عندنده معتبر اولان سکز اشهر حرمك اسمیدر وابودرمك معناسنده در یقال بسله بسلا اذا عجله وشدّت
وسختی معناسنه در واللك ایله اون مقوله سی نسنه یی الهمك معناسنه در یقال بسله اذا نخله بالمنخل وبرنسنه یی
آزجه آزجه اخذ ایلمك معناسنه در یقال بسل الشیء اذا اخذه قلیلا قلیلا وبسل اصبور صوینه وقنه صوینه
دینور وبد منظر وزشت هیئت آدمه دینور کما سیذکر وحبس ایلمك معناسنه در یقال بسله اذا حبسه وبنی عامر بن
لوی جماعتنك لقبیدر وانلر قریش ظواهرك برجناحلری ایدی جناح آخرلرینه بسل اطلاق اولنور ایدی
یای تحتیه ایله وبسل آمین معناسنه استعمال اولنور اذا دعا الرجل یقال بسلا بسلا ای آمین آمین شارحك
بیاننه کوره ایجاب معناسندن مأخوذدر وکان عمر رضی الله عنه یقول فی دعائه آمین وبسلا معناه ایجابا وتحقیقا

مترجم دیر که حلّ وَاباحه معناسندن اولمق اقربدر یقال بسله الله بسلا ای احله پس بو راده ابسله بسلا سبکنده درکه
یارب دعامی مستجاب ایدوب اول مقصودی ارزان قیل دیمك اولور و بسل و بل وهلاك معناسنه مستعملدر
لوم وشدّت معناسندن مأخوذدر یقال بسلاله ای و یلاله و یقال بسلا واسلا دعاء علیه البسیل امیر وزننده
بودخی بدمنظر وکریه قیافت آدمه دینور یقال رجل بسل وبسیل ای الکریه المنظر و برقریه آدیدر وادبای اندلسدن
حلف قرشی نام ادیبك پدری اسمیدر وقابده بیاته قالمش نبیذ و باده بقیه سنه دینور وحرام نسنه یه دینور یقال شیء
بسیل ای حرام بسل فتحتینله اجل معناسنه درکه کلمهٔ تصدیقدر الابسال همزه نك کسریله حرام قلمق تحریم
معناسنه در یقال ابسله الله ای حرّمه و برنسنه یی برشیئه قرشو طوتوب رهن ایلمك معناسنه در یقال ابسله
لکذا اذا عرضه ورهنه و بر آدمی مهلکه وخذلانه براقق معناسنه در یقال ابسله اذا اسلمه للهلکة و برایشی
برآدمه احاله وسپارش قلمق معناسنه در یقال ابسله لعمله وابسل به اذا وکله الیه و برکسه نفسنی موت وهلاکه
تمکین ایلمك معناسنه در یقال ابسل نفسه للموت اذا وطنها وخرما قروغنی قوریدوب پخته ایلمك معناسنه در
یقال ابسل البسر اذا طبخه وجففه البسول قعود وزننده برنسنه حرام اولمق معناسنه در یقال بسل الشیء
بسولا من الباب الاول اذا کان بسلا ای حراما وسود ونبیذ مقوله سی قتی و بدطعم اولمق معناسنه در یقال بسل
اللبن والنبیذ اذا صار باسلا الباسل حرام نسنه یه دینور وارسلانه دینور ودلیر و بهادره دینور جمعی بسلاء
کلور امراء وزننده و بسل کلور بانك ضمیله یقال رجل باسل ای شجاع و باسل کریه وُ مستهجن وشدید سوزه
دینور یقال قول باسل ای کریه شدید البسل کتف وزننده حرام شیئه دینور التبسل تفعل وزننده
غضبدن یا شجاعتدن یوزی کوزی بورتروب آکشتمك معناسنه در یقال تبسل الرجل اذا عبس غضبا وعند البعض
تبسل برآدمك چهره ومنظره سی پك زشت وکریه اولمق معناسنه در یقال تبسل الرجل اذا کرهت مرأته وفظعت المتبسل
متوکل وزننده ارسلانه دینور البسالة والبسال بارك فتحیله بهادر اولمق معناسنه در یقال بسل الرجل
بسالة و بسالا من الباب الخامس اذا صار باسلا التبسیل تفعیل وزننده برنسنه دن خوشلنمیوب ایکرنمك
معناسنه در یقال بسله اذا کرهه البسلة سفینه وزننده برنسنه نك طعمنده اولان آجیرق داده
دینور یقال فیه بسلة ای فی طعمه علقمة و برنسنه نك بقیه سنه دینور البسلة غرفه وزننده رقیه وافسون اوقیان
آدمه و یریلان اجرته دینور الابتسال افتعال وزننده رقیه خوان اجرت آلمق معناسنه در یقال ابتسل الراقی اذا
اخذ البسلة المبسل معظم وزننده طعمی آجی وکریه اولان نسنه یه دینور ومنه یقال حنظل مبسل اذا اکل
وحده فعکره طعمه زیرا ساده جه یندکده طعمی پك بشیع کلور الاستبسال بودخی برآدم نفسنی موت وهلاکه
توطین وتقریر ایلمك معناسنه در یقال استبسل نفسه للموت اذا وطنه و برآدم دشمنی یا هلاك ایدرم یا بن هلاك
اولورم دیو بیمحابا و بی باك و پرواکندیسنی جنکه القا ایلمك معناسنه در یقال استبسل الرجل اذا طرح نفسه
فی الحرب یرید ان یقتل او یقتل البسکل قنفذ وزننده فسکل معناسنه درکه یارش آتلرندن اك صکره کلان آته
دینور البسملة دحرجه وزننده بسم الله دیمك معناسنه در یقال بسمل القاریء اذا قال بسم الله مترجم حقیر
دیرکه امام سیوطی مزهر نام کتابنده بو ماده ایچون باب مخصوص عقد ایدوب و بو قبیلدن اولانه منحوت اطلاق
ایلمشدر ونحت اصطلاح ادبیه ده ایکی کلمه یی بعد الاختصار ترکیب ایلمکدن عبارتدر حمدله وحوقله وحیعله
وهلله بونلردندر بسیل یای تحتیه ایله جعفر وزننده روم طائفه سندن برکسه درکه دولت رشیدیه ده ترجمان
ایدی وخلف بن بسیل علماء اندلسدندر البصل فتحتینله معلومدرکه صوغانه دینور مفردی بصله در وجنکده
باشه کیلان توغلغه یه دینور یقال جاؤا وفی رأسهم البصل ای بیض الحدید البصلیة بغدادده برمحل آدیدر
اقلیم البصل اندلسده اشبیلیه ده براولکه نك آدیدر المتبصل متبصر وزننده شول نسنه یه دینورکه صوغان کبی
صبق وقات قات قبوقلو اوله یقال قشر متبصل ای کثیر القشور کثیف بصله غرفه وزننده بر رجلك علمیدر
التبصیل تفعیل وزننده والتبصل تفعل وزننده صو یوب چیلاتمق معناسنه در بنا اری سلب ایچوندر یقال
بصله من ثیابه وتبصله اذا جرّده ویقال تبصلوه اذا اکثروا سؤاله حتی نفد ماعنده یعنی کثرت سؤال الله اول آدمی
صوغان کبی صو یوب بتون مالنی توکندیلر البطل والبطلان والبطول بارك ضمیله برنسنه عبث کیدوب لغو
وهدر اولمق معناسنه در یقال بطل الشیء بطلا و بطلانا و بطولا من الباب الاول اذا ذهب ضیاعا وخسرا
الابطال همزه نك کسریله برنسنه یی لغو وهدر قلمق معناسنه در یقال ابطله اذا اذهبه ضیاعا وخسرا
وهزل و یاوه سوزسویلمك معناسنه مستعملدر یقال ابطل فی الحدیث اذا هزل و برباطل و بیهوده نسنه پیدا

ایلمك

ایلمك معناسنه در یقال ابطل الرجل اذا جاء بالباطل البطالة اصاله وزننده یاوه و بیهوده سوزسویلمك
معناسنه در یقال بطل فی الحدیث بطالة اذا هزل وارغاد آواره قالمق معناسنه در یقال بطل الاجیر اذا تعطل
و بهادر اولمق معناسنه در یقال بطل الرجل بطالة من الباب الخامس اذا کان بطلا ای شجاعا الباطل حق
مقابلیدر نته که خطأ صواب مقابلیدر ذاتنده ثبات وحقیقت اولمیان نسنه دن عبارتدر جمعی اباطیل کلور یقال
هو باطل ای ضدّ الحقّ وابلیس لعینه اطلاق اولنور ومنه قوله تعالی ومایبدیء الباطل البطّال شدّاد وزننده
کمال بطالته متصف اولان شیئه دینور یقال رجل بطّال ای ذو باطل بین البطول و پك بهادره دینور کاسید کر
مترجم دیرکه اصطلاحمزده آیلاق تعبیر اولنان شخصه بطّال اطلاق اولنور التبطل تفعل وزننده باطل و بیهوده
نسنه ایله اوغراشمق معناسنه در یقال تبطلوا بینهم اذا تداولوا الباطل و بهادرلنمق معناسنه در یقال تبطل
الرجل اذا تشجع البطل فتحتینله والبطال شدّاد وزننده بهادر آدمه دینور جنکده زخمدار اولدقده نجدت
وشهامتندن زخمنه مبالات ایلمیوب او پلجه ترك وابطال ایلدیکیچون یاخود اکفاء واقرانك دملری انلرك یانلرنده هدر
و باطل اولدیغیچون اطلاق اولندی یقال رجل بطل و بطّال ای شجاع تبطل جراحته فلا یکترث لها او تبطل
عنده دماء الاقران جمعی ابطال کلور مؤنثی بطله در البطلات سکرات وزننده ترّهات ومالایعنی کلمات وافعاله
دینور یقال جاء بالبطلات ای الترّهات الابطولة همزه نك ضمیله والابطالة همزه نك کسریله باطل و بیهوده
معناسنه در یقال بینهم ابطولة وابطالة ای باطل البطلة فتحاتله باطلك جمعیدر جادولره اطلاق اولنور یقال
هم بطلة ای سحرة البعل بانك فتحی وعینك سکونیله شول یوکسك یره دینورکه اکا همان سنه ده بردفعه یغمور
اصابت ایدر اوله ومسقی اولمیان خرما وسائر اغاجلره واکینلره دینورکه دشتی تعبیر اولنور علی قول یغمور ایله مسقی
اولانلرینه دینور یقال فی البعل کذا عشرا وهو کل نخل وشجر وزرع لایسقی اوماسقته السماء و باغچه وترلا
صوارمق ایچون میری طرفنه و یریلان خراجه دینورکه نهر خراجیدن سقی اولندقده و یریلور یقال ادوا بعلهم
وهو ماعطی من الاتاوة علی سقی النخل وخرما اغاجنك ارککنه دینور و یونس علیه السلام قومنه مخصوص
بر پتك آدیدر بعض نسخه ده قوم الیاس واقع اولوب لکن الیاس نسخه سی صحیح وصوابدر یونس لفظی سهو قلم
ناسخدر اذ قال تعالی وانّ الیاس لمن المرسلین اذ قال لقومه الاتتقون اتدعون بعلا الایة بیضاوینك بیاننه کوره
شام دیارندن بك نام بلده اهلنه مخصوص برصنمدر اول بلده حالا بعلبك ایله مشتهردر وعند البعض بعل یمن لغتنده
رب معناسنه در انتهی وبعل سلاطین سالفه دن برینك اسمیدر و بعل الشیء برنسنه نك صاحب ومالکنه دینور
یقال هو بعله ای ربّه واغرلغه دینور ثقل معناسنه وزوج معناسنه درکه زوج وزوجه یه اطلاق اولنور وزوجه ده
بعله دخی دینور جمعی بعال دربانك کسریله و بعوله در بونده هاء تانیث جماعت ایچوندر و بعول در بارك ضمیله
مؤلفك بصائرده بیاننه کوره زوج معناسنه حقیقت وماعداده مجازدر استعلاء تصوّرندن منشعبلردر الاستبعال
بر یر یغمور صویله صوار یلور اولمق معناسنه در یقال استبعل المکان اذا صار بعلا وزوج اولمق معناسنه در
یقال استبعل لها اذا صار بعلالها البعولة بانك ضمیله بودخی زوجیت معناسنه درکه طرفیندن معتبردر یقال
بعل الرجل لها بعولة من الباب الثالث اذا صار بعلالها وکذا بعلت المرأة اذا صارت ذات بعل واباوامتناع
ومخالفت ایلمك معناسنه در یقال بعل علیه اذا ابی التبعل تفعل وزننده خاتون زوجنه خدمت واطاعت ایلمك
علی قول زوجی صفالنمق ایچون آراسته اولمق معناسنه در یقال تبعلت المرأة اذا اطاعت بعلها اوتزینت له البعال
جدال وزننده والمباعلة مجادله وزننده جماع ایلمك معناسنه در یقال باعلها بعالا ومباعلة اذا جامعها وارعورتیله
اویناشمق معناسنه در یقال باعلها اذا لاعبها وخاتون اره وارمق معناسنه در یقال باعلت المرأة اذا اتخذت بعلا
و برجماعت بری برینك قیزلرنی تزوج ایلمك معناسنه در یقال باعل القوم اذا تزوج بعضهم الی بعض ومجالست معناسنه
مستعملدر یقال باعل فلان فلانا اذا جالسه التباعل تفاعل وزننده بودخی ارعورتیله اویناشمق معناسنه در یقال تباعل
اهلها اذا لاعبها البعل فتحتینله برنسنه دن پك هیتلنوب خوف ایلمکله مدهوش اولوب نه ایشلیه جکنی بیلمز اولمق
معناسنه در یقال بعل بامره بعلا من الباب الرابع اذا دهش وفرق و برم فلم یدر ماصنع البعل کتف وزننده وصف ندکور
اوزره اولان آدمه دینور البعلة فرحه وزننده شول جولپه و پریشان عورته دینورکه لباسی حسن اسلوبله
یاقشدره میوب اندامه او یدره مزاوله یقال امرأة بعلة اذا کانت لاتحسن لبس الثیاب بعال سحاب وزننده
عرفان قربنده برارضك آدیدر بعال غراب وزننده ارمینیه ده برطاغك آدیدر شرف البعل حجاج شام
یولنده برطاغدر بعلبك شامده برشهرك آدیدر بکك ماده سنده ذکر اولندی مترجم دیرکه بو اداة موهومه در

زیرا آنده مادهٔ مزبوره یی ذکر ایلمدی قالدیکه بغل صنم اسمیدر که ذکر اولندی وبك اول صنمه پرستش ایدن ملکك اسمیدر صنم مزبور بقعهٔ شهر مذکورده قائم ولوب کیده رك ترکیله شهر مرقومه اطلاق اولندی البغل بانك فتحی وغین معجمه نك سکونیله دواب قسمندن قاطره دینور فارسیده استر دینور جمعی بغال کلور بانك کسریله مؤنثی بغله در المبغولاء میمك فتحیله اسم جمعدر قاطرلره دینور البغل بدل وزننده برآدمك اولادنی هجنه نسبت ایلمك معناسنه در مادهٔ مزبوره دندر قاطر قسمی ناجنس اولدیغنه مبنی در قاطره باباك کیمدر دیو سؤال ایتمشلر اتام آندر دیمش یقال بغلهم بغلا من الباب الثالث اذا هجنهم التبغیل بغل معناسنه در یقال بغلهم بمعنی بغلهم ویورمکدن یورلوب فرومانده اولمق معناسنه در یقال بغل فی المشی اذا بلد واعیی ودوه یورغه ایله اشکین بینده یورمك معناسنه در یقال بغلت الابل اذا مشت بین هملجة والعنق بغیل زبیر وزننده اسمادندر حفص بن بغیل محدثدر البقل بانك فتحی وقافك سکونیله ظاهر وعیان اولمق معناسنه در یقال بقل الشیء بقلا من الباب الاول اذا ظهر وبرك یوزنده اوتلر بتمك معناسنه در یقال بقلت الارض اذا انبتت ورمث دیدکلری اوت یشرمك معناسنه در یقال بقل الرمث اذا اخضر وتازه جوانك سبزه کبی خط رخساری بلورمك معناسنه مستعملدر یقال بقل وجه الغلام اذا اخرج شعره وطوار ایچون تازه چایر بکدرمك معناسنه در یقال بقل لبعیره اذا جمع له البقل وبقل شول اوته دینور که تخمندن بتر اوله که آنك بهر سنه یکیلیه جك اصلی واو یومی اولمیه اوزرنده اولان تخمی داغماد وکیلوب کلجك سنه تخملردن بنه نابت اوله مفردی بقله در یقال ترعی الابل البقل وهو ما نبت فی بزره لافی ارومة ثابتة الابقال همزه نك کسریله بودخی براوتلامق معناسنه در یقال ابقلت الارض اذا انبتت ورمث دیدکلری اوتلق یشرمك معناسنه در یقال ابقل الرمث اذا اخضر وتازه نك خط رخساری بلورمك معناسنه در یقال ابقل وجه الغلام اذا اخرج شعره واظهار ایلمك معناسنه در یقال ابقله الله ای اظهره وانبات ایلمك معناسنه در یقال ابقله ای انبته وبرآدمك مواشیسی بقل اوتلامق معناسنه در یقال ابقل القوم اذا رعت ماشیتهم البقل الباقل رمث دیدکلری اوتك یشروب تازه لنمشنه دینور یقال رمث باقل ای مخضر وباقل برعاجز وهیچ وبیمغز کسنه نك اسمیدر که بین العرب * اعیی من باقل * مثلك منشأیدر برکون اون براچه یه برآهو اشترا ایدوب آغوشنده کتوررایکن برکسنه بو آهویی قاچ اقچه یه آلدك دیو بهاسندن سؤال ایلدکده لسانیله اون براقچه یه آلدم دیمکی اداره ایده مدیکندن اشارتله تفهیم ایده یم زعمیله اون پرمغنی ارائت ایچون آوجلرنی آچوب وبرعده اشارت ایچون لسانی چقردقده آهو قوجاغندن پرتاو ایدوب فرار ایلدی بنو باقل ازد قبیله سندن برجماعتدر وانلره بقل دخی دینور البقلة سفینه وزننده والمبقلة مرحله وزننده سبزه لو یره دینور یقال ارض بقیلة وبقلة ای مبقلة التبقیل تفعیل وزننده بودخی براوتلامق وتازه نك خط رخساری بلورمك معناسنه در یقال بقلت الارض اذا انبتت وبقل وجه الغلام اذا اخرج شعره وحیوانه کوزل تقید وتیمار ایلمك معناسنه در یقال بقل الدابة اذا ساسها التبقل تفعل وزننده بقل اراشدرمغه چقمق معناسنه در یقال تبقل الرجل اذا اخرج یطلب البقل وطوار بقول اوتلامق معناسنه در یقال تبقلت الماشیة اذا رعت البقل البقل بانك ضمیله خاصة موسم بهارده ظهور ایدن بقل دیدکلری اوته دینور البقالة شدّاده وزننده والمبقلة مرحله وزننده سبزه زاره دینور بونده قافك ضمیله ده جائزدر الابتقال افتعال وزننده طوار بقول اوتلامق معناسنه در یقال ابتقلت الماشیة اذا رعت البقل وبرآدمك طواری بقول اوتلار اولمق معناسنه در یقال ابتقل القوم اذا رعت ماشیتهم البقل بقلة الضب برنبات آدیدر بادر نجبویه برید رکه اوغل اوتنك بیانی نوعیدر الباقلی لامك تشدید وتخفیفی وقصر ایله والباقلاء لامك تخفیفی ومدّ ایله فول اسمیدر که بقله تعبیر اولنان غله در مفردنده باقلاءه دینور هایله علی قول مفرد وجمعی برابردر تناولی ریاح فاسده واو بقوده احلام ردیئه یعنی فناء ومختلف دوشلر کورمکی مورث وسدد وهم واخلاط غلیظه یی مولّد وسعاله وطراوت بدنه نافعدر وبعض مصلحلر ایله اصلاح اولنمشی حفظ صحت بابنده مؤثردر وزنجبیل ایله تازه سنی تناول تقویت جماعده یعمدبدر الباقلی القبطی برنباتدر که دانه سی بقله دن اصغر اولور ترکیده یبان بقله سی وفارسیده جاسه دیدکلری اوله جقدر البقلة الیمانیة وبقلة الرماة وبقلة الرمل اوالبراری والبقلة الحامضه والبقلة الاترجیه بو نباتات آدیدر بقلهٔ یمانیه اشتر دیدکلری نباتدر وبقلة الرماة ارمینیه وخزر ومغربده کثیر اولور ورقی سکرلی یپراغنه شبیه وآندن اصغر وکوکی انجه وشعبه لری کثیر اولور وبقلة الرمل که بقلة البراری دخی دیرلر قوم بقله سی دیدکلریدر قناری یه شبیه وآندن اصغر اولور وبقلهٔ حامضه قوزی قولاغی نوعندن حماض دیدکلریدرکه

فارسیده زهٔ سانی وساق ترشك دخی دیرلر وبقلهٔ اترجیه بادر نجبویه درکه اوغل اوتی دیدکلریدرکه سبزوات بدلی تناول ایدرلر بقلة الانصار کرنب درکه لهنه دیدکلری سبزه در بقلة الخطاطیف عروق الصفر درکه زرده چاو یاخود مامیران در البقلة المبارکة هندبادر یاخود سموز اوتیدر البقلة اللینة وبقلة الحمقاء سموز اوتیدر پایکاهلرده بتدیکیچون حمقه مسنددر بقلة الملك شاهتره در البقلة الباردة لبلاب درکه صارمشق نوعندندر ترکیده همیل دیرلر البقلة الذهبیة قطف اسمیدرکه سرمق دیدکلریدر قیون صرمشغی تعبیر اولنور بقول الاوجاع برنباتدرکه وجع بطن ایچون مجربدر یونانیده قاقالیا دیدکلریدرکه بو اسمله مشهوردر مغربده وافریقیه بادیه لرنده بتر البوقال بانك ضمیله قولپسز برداغه دینور تقول شربت من البوقال وهو کوز بلا عروة ظاهرا تشدید قافله ترکیده بقال دیدکلری اندن محرفدر بنو بقیله جهینه وزننده بر بطن اسمیدر البقال شدّاد وزننده اطعمه ومأکولات صتان کسنه یه دینور وبو لغت عامیه در صواب اولان بدّال اولمقدر تتمهٔ که ماده سنده بیان اولندی ومحمد بن ابی القاسم الخوارزمی البقال که تصانیف کثیرهٔ حسنه صاحبی امام بارعدر عجم آخرینه یاء زیاده سیله امام البقالی عنواننده ذکر ایدرلر پس یاء نسبت اولمیوب یاء عجمه اولور البکل بانك فتحیله برنسنه یی قاتوب قارشدرمق معناسنه در یقال بکل الشیء بکلا من الباب الاول اذا خلطه وغنیمت معناسنه در یقال اخذ بکلا کثیرا ای غنیمة وبکیله دیدکلری طعام یاپمق معناسنه در یقال بکل الرجل اذا اتخذ البکیلة التبکل تفعل وزننده بودخی غنیمت دینور وبو اسمدر مصدر دکلدر تنوط کبی یقال له تبکل کثیر ای غنیمة وتبکل مصدر اولور برنسنه یه مقابل صاتمق معناسنه مثلا دوه یی سختیانه صاتمق کبی یقال تبکله بشیء اذا عارضه به کالبعیر بالادم وبرکسنه یه شتم وضرب وقهر ایله حواله وشرکیر اولمق معناسنه در یقال تبکله وتبکل علیه اذا علاه بالشتم والضرب والقهر وتخلیط ایلمك معناسنه در یقال تبکل فی الکلام اذا خلط وعجب وپندار ایله صالنه رق یورمك معناسنه در یقال تبکل فی مشیته اذا اختال البکیلة سفینه وزننده والبکالة سحابه وزننده بردرلو طعامدرکه اونی رب ایله یاخود صافی یاغ وخرما ایله قرشدروب اوماج ایدرلر علی قول کرکی کبی اصلانمش قاود یاخود خرما وسود ایله قارشق قاود یاخود قاود ایله اونی قارشدروب صو ایله وصافی یاغ ایله یاخود زیت ایله مرطب اولمش قاود یاخود قتی کشکه تازه خرما قاتیلوب یاخود اوکونمش کش وخرمایی زیت ایله قارشدرمق جهتیله ترتیب اولنور وبکیله بری برینه قاتلمش قیون وکچی سوریسنه اطلاق اولنور کذلك برآخر سوری قاتلمش سوری یه دینور یقال ظلت القطیعة بکیلة اذا اختلط الضأن والمعز وکذا الغنم اذا القیت علیها غنم آخری وغنیمت مالنه دینور وطبیعت معناسنه در یقال کریم البکیلة ای الطبیعة التبکیل تفعیل وزننده قارش مورش ایلمك معناسنه در یقال بکله اذا خلطه البکلة بانك کسریله بودخی طبیعت معناسنه در وهیئت وشکل وقیافت وحال وخلقت معنالرینه در بنو بکال کتّاب وزننده حمیر قبیله سندن بر بطن در تابعیندن نوف بن فضالة البکالی انلردندر البکیل امیر وزننده همدان قبیله سندن برجماعتدر وبکیل شول دلبر محبوبه دینور که لباس وروشنده کرکی کبی تکلف ودقت واهتمام ایدر اوله یقال جمیل بکیل ای متنوق فی لبسه ومشیه ذو بکلان سحبان وزننده ابن ثابت نام امیردرکه رعین قبیله سندندر البلل فتحتینله والبلة بانك کسری ولامك تشدیدیله والبلال کتّاب وزننده والبلالة بانك ضمیله یاشلق معناسنه در یقال به بلل وبلة وبلال وبلالة ای ندوة البل بانك فتحیله والبلة بانك کسریله برنسنه یی یاشلتمق واصلاتمق معناسنه در یقال بله بالماء بلا وبلة من الباب الاول اذا ندّاه وبلّ وبلال صلهٔ رحم ایلمك معناسنه مستعملدر نته که یبس قطع رحم معناسنه مستعملدر زیرا نداوتله بعض اشیاء بری برینه مختلط ومتصل اولور یقال بل رحمه بلا وبلالا اذا وصلها وبل وبلول وبلل فتحتینله خسته لکدن صحت بولوب تندرست اولمق معناسنه در یقال بل من مرضه بلا وبلولا وبللا من الباب الثانی اذا حسنت حاله وبلّ برشیئه یك دوشکون وآشفته اولمق معناسنه در یقال بل بالشیء بلا اذا لهج به وبلّ وصف اولور شول کسنه یه دینور که دائما یمین ایده رك انکار ایله خلقك حقنی اکل وبلع ایدوب ادا ایلمز اوله یقال رجل بل اذا کان یمنع بالحلف ما عنده من حقوق الناس وعلی بن الحسن بن البل البغدادی محدثدر وبلّ بیانه کتمك معناسنه در یقال بل فلان بلا اذا ذهب فی الارض وبلّ لغایت لجوج ومجادل ومعارض آدمه دینور یقال رجل بل ای الدّ جدل وذمتنده اولان حقوق ناسی مماطله واکل وبلع ایدن حلاف وظلوم کسنه یه دینور وبو تکراردر وبلّ لطف واحسان معناسنه مستعملدر یقال بلّك الله ابناء وبلّك بابن ای رزقکه وترلایه تخم اکمك معناسنه در یقال بلوا الارض اذا بذروها التبلیل تفعیل

وزننده ونسنه‌یی بك اصلاتمق معناسنه‌در الابتلال افتعال وزننده اصلاتمق معناسنه‌در یقال بلّه فابتلّ التبلّل تفعل وزننده بودخی اصلاتمق معناسنه‌در یقال تبلل الشیء اذا تندّی وابتلال وتبلل خسته افاقت بولوب کرکی کبی تندرست اولمق معناسنه مستعملدر یقال ابتلّ من مرضه وتبلل اذا حسنت حاله بعد الهزال وتبلل ارسلان حیقره‌رق پنجه‌سیله یره اوروب طاشنی طپراغنی توزتمق معناسنه‌در یقال تبلل الاسد اذا اثار بمخالبه الارض وهو یزأر البلّة بانك کسریله اسم مصدردر که ذکر اولندی وبله خیر ورزق وحسنه معناسنه مستعملدر یقال اصاب منه بلة کثیرة ای خیرا ورزقا ولسانك طلاقت وبیان وفصاحتله جریانه علی قول مطاوعنله هر حرفی مخرجندن اخذ ایده‌رك آب روان کبی سلاستله جری واستمرار ینه اطلاق اولنور یقال ما احسن بلة لسانه ای جریانه وفصاحته اووقوعه علی مواضع الحروف واستمراره علی المنطق وسلاسته وآزجه یاشلغه دینور که نمناکلك تعبیر اولنور یاخود مطلقا یاشلغه دینور یقال به بلة ای بلل دون اونداوة وصحت وعافیته اطلاق اولنور وولیمه‌یه اطلاق اولنور البلال کتاب وزننده وبانك حرکات ثلاثیله صویه اطلاق اولنور ومطلقا کندوسیله بوغز ترطیب اولنه‌جق شیئه دینور یقال ما فی سقائه بلال وهو ما یبل به الحلق وبلال مصدردر صلهٔ رحم ایلمك معناسنه‌در که ذکر اولندی واسامیٔ رجالدندر بلال بن رباح بن حمامه امام المرسلین علیه الصلوة فی کل حین حضرتلرینك مؤذنلریدر که بلال حبشی‌در رضی الله عنه وحمامه رباحك والده‌سیدر وبلال بن مالك وبلال بن حارث المزنیان وبر محله منسوب اولمیه‌رق بلال آخر صحابه‌لردر بلال اباد بر موضعدر البلة بانك ضمیله تازه چایرك رطوبتنه وترلکنه دینور ومرعاده قلان چایر بقیه‌سنه دینور یقال بالمرعی بلة ای بقیة الکلأ وعیب ونقیصه معناسنه مستعملدر یقال طواه علی بلته کما سیذکر وبونده بانك فتحیله جائزدر البلة بانك فتحیله وضمیله کنجلك وتازه‌لك هنکامنك طراوتنه وترلکنه اطلاق اولنور یقال به بلة الشباب ای طراوته ومغیلان کبی بیوك مبشه اغاجلرینك چچکنه یاخود چچکلری عقبنده ظهور ایدن خرده توی وتفتك کبی نسنه‌یه دینور وعرفط وسمر اغاجلرینك چچکلرینه دینور یاخود انلردن حاصل اولان لزوجتلی شیره‌یه دینور که میان بالی کبی نسنه‌در وبونده بانك کسریله لغتدر وفقر وفاقه دنصکره اقبال ایدن زنکینلکه اطلاق اولنور تقول شکرت بلة فلان ای غناه بعد الفقر ومرعاده قلان چایر بقیه‌سنه دینور بانك ضمیله ده جائزده وقرظ اغاجنك یمشنه دینور که انکله دباغت ایدرلر بلا نود اوله جقدر البلی بانك ضمیله ربی وزننده بودخی بعد الفقر اقبال ایدن غنایه دینور البلیل بانك فتحیله رطوبتلو سرین روزکاره دینور مفرد وجمعنه اطلاق اولنور یقال ریح بلیل وریاح بلیل ای الریح الباردة مع ندی وصوت معناسنه‌در وقلیل کلمه‌سنه اتباع اولور یقال قلیل بلیل البلول وصول وزننده سرین رطوبتلو یل اسمك معناسنه‌در یقال بلت الریح بلولا من الباب الثانی اذا هبت بلیلا وقورتلمق معناسنه‌در یقال بلّ منه اذا نجا وخسته صحت بولمق معناسنه‌در کما ذکر وبلول عیب ونقیصه معناسنه مستعملدر کما سیذکر وبر نسنه‌یه ایلشوب مبتلا اولمق معناسنه‌در کما سیجیء البلّ بانك کسریله شفاء معناسنه‌در یقال وجد بلا من مرضه ای شفاء ومباح معناسنه‌در یقال هو بلّ ای مباح ویقال حلّ وبلّ ای حلال ومباح اوهو اتباع وآفت وداهیه معناسنه‌در جمعی ابلال‌در یقال هو بلّ ابلال ای داهیة الدواهی بلال قطام وزننده صلهٔ رحمك اسمیدر یقال هو یراعی بلال ای صلة الرحم وخیر ومنفعته اطلاق اولنور یقال لا تبلك عندنا بلال ای لا یصیبك خیر الابلال همزه‌نك کسریله بودخی قورتلمق معناسنه‌در یقال ابلّ منه اذا نجا واغاج میوه ویرمك معناسنه‌در یقال ابلّ الشجر اذا اثمر وخسته افاقت بولمق معناسنه‌در یقال ابلّ المریض اذا برأ وحیوان باشنی آلوب یبانه قاچوب ناپدید اولمق معناسنه‌در یقال ابلت مطیته علی وجهها اذا همت ضالة واغاجه صو یورمك معناسنه‌در یقال ابلّ العود اذا جری فیه الماء وسیر وسیاحت ایلمك معناسنه‌در یقال ابلّ الرجل اذا ذهب فی الارض وبرکسه نهایت درجه‌ده مفسد وخبیث اولمق معناسنه‌در شویله که ناسی فساد وخباثتله عاجز ایدر اوله یقال ابلّ الرجل اذا اعیی فسادا وخبثا وبر آدمه غالب ومستولی اولمق معناسنه‌در یقال ابلّ علیه اذا غلبه البلل فتحتینله بلّ وبلول کبی خسته ایکدن وز بونلقدن کمال عافیت بولمق معناسنه‌در یقال بلّ من مرضه بلا وبللا وبلولا من الباب الثانی اذا حسنت حاله بعد الهزال وبلل فتحتینله وضمتینله وبلوله بانك ضمیله بقیه معناسنه‌در ومنه یقال انصرف القوم ببلالهم وبلولتهم ای وفیهم بقیة البلة بانك ضمی وفتحیله والبلولة والبلول والبلالة بارك ضمیله والبلة فتحاتله والبلّلات حرکات وزننده والبلالة سحابه وزننده والبلّلات بانك ضمیله یاشلغه دینور ومنه یقال طویته علی بلته وبلوته وبلوله وبلالته وبلته وبللته وبلالته وبلاته ای احتملته علی ما فیه من العیب اودار یته وفیه بقیة من الود بو کلام

باشلق معناسندن یاخود بقیه معناسندندر یاخود عیب ونقیصه معناسندندر که حقیقتلری یاشلق معناسیدر پس مرادبن آنك عیب واساءتنی تغافل وتجاهل کونه کتم واخفا ایده‌رك اوضاعنه متحمل اولدم یعنی ظاهرا حقوق ومحبته خلل وبرمدم دیمکدر یاخود هوزدر ونده بکا محبت بقیه‌سی اولمغله جفاسندن اغماضله ینه مدارا ومواساة ایلدم دیمکدر بونك اصلی طلومی یاش ایکن بوکدکده دری منکسر اولمیوب قوریدقدنصکره بوکدکده البته اندامنه کسر وخلل عارض اولور اولمغله اطوا السقاء علی بله وبالله دیدکلری کلامندندر کما یقال طویت السقاء علی بلته بضم الباء واللام وبفتحها ای طوبته وهو ند وبلل فتحتینله فوز وظفر بولمق معناسنه‌در تقول بلت به بللا من الباب الرابع اذا ظفرت به وبر محنت دلسوزه کرفتار اولمق معناسنه‌در تقول بلت به ای صلیت وشقیت بالقاف وبر آدمك صحبتنه ملازم اولمق معناسنه‌در تقول بلت فلانا اذا لزمته وبلل وبلاله وبلول برنسنه‌یه شیفته ومبتلا اولمق معناسنه‌در تقول بلت به بللا وبلالة وبلولا اذا منیت به وعلقته کما تقول بلت به بالفتح ابلّ بلولا وبرنسنه‌یی بیلمك وآشنا اولمق معناسنه مستعملدر ومنه یقال ما بلت به بالکسر بللا ای ما اصبته ولا علمته وبرکسه ابلّ اولمق معناسنه‌در یقال بلّ الرجل بللا من الباب الرابع اذا صار ابل کما سیذکر ورونق وتجمل وآب وتاب معناسنه مستعملدر یقال ما احسن بلله ای تجمله الاستبلال بودخی خسته کرکی کبی صحت بولمق معناسنه‌در یقال استبلّ من مرضه اذا حسنت حاله بعد الهزال البالة تشدید لامله داله وزننده خیر ومنفعته اطلاق اولنور یقال لا تبلك عندنا بالة او بلال کقطام کما ذکر ای لا یصیبك خیر الابلّ وصفدر یك اونکو مجادل ومنازع آدمه دینور بل کبی یقال رجل ابل ای الدّ جدل وکسه‌دن اوتانمز یك یوزلو کسه‌یه دینور یقال هو ابلّ اذا کان لا یستحیی ونهایت درجه‌ده لئیم وناکسه دینور که اصلا خیر ونفعی شائبه‌سنه برکسه ظفریاب اولمز اوله یقال رجل ابلّ ای المتمنع والشدید اللؤم لا یدرك ما عنده وناسك دائما حقنی مماطله ایله اکل وبلع قیدنده اولان حلاف وظلوم آدمه دینور یقال فلان ابلّ ای مطول حلاف ظلوم وزناکار کسه‌یه دینور مؤنثی بلاء درجمعی بل کلور بانك ضمیله یقال رجل بلّ وامرأة بلاء ای فاجر المبلّ میمك کسریله خصومتده ثابت وپایدار آدمه دینور یقال خصم مبلّ ای ثبت البلبل دلدل وزننده معروف قوشك اسمیدر که لسانمزده دخی بلبل دینور وشول آدمه دینور که بغایت جست وسبکروح وصاحب غیرت اولمغله سفرلرده هر کسك امور ومصالحنه معاونت ایدر اوله بلبلی دخی دینور نفسنه نسبتله یقال رجل بلبل وبلبلی ای خفیف فی السفر معوان وبربانق اسمیدر که جثه‌سی ال قدر اولور وبلبل اسماء رجالدندر ابراهیم بن بلبل وحفیدی بلبل بن اسحق محدثلردر واسمعیل بن بلبل معتمد خلیفه‌نك وزیری ایدی کرماء ناسدن ایدی وبلبل الکوز برداق وابریق امزکنه اطلاق اولنور تقول شربت من بلبل الکوزة ای من قناتها التی تصب الماء البلبلة هدهده وزننده امزکلی برداغه دینور وقادینلر ینه جکی هودجه دینور البلبلة زلزله وزننده جنکده مزراقلری یری برینه کیرشدروب قارش مورش ایلمك معناسنه‌در یقال بلبلوا الاسنة اذا خلطوها وآراء وافکاری پریشان وپراکنده قلمق معناسنه‌در کذلك متاعی پریشان ایلمك معناسنه‌در یقال بلبلوا آراءهم اذا فرقوها ویقال بلبل المتاع اذا فرقها وبلبله برنوع سیاه بوجغه دینور که صدفلر ایچلرنده اولور وبلبله قلبه بغایت خراش واضطراب ویرن تاسه‌یه ووسوسه‌یه وخلجانه دینور کما سیذکر ومصدر اولور برآدمك درونه تاسه ووسوسه وخدشه وبرمکله مضطرب وبیقرار ایلمك معناسنه البلبال بانك کسریله بودخی مصدردر بلبله معناسنه یقال بلبل فلان القوم بلبلة وبلبالا اذا هیجهم وحرکهم البلبال والبلابل والبلبالة بارك فتحیله بونلرده قلبه عارض اولان تاسه‌یه وخدشه ووسوسه‌یه دینور یقال الق فی صدر فلان بلبلة وبلبالا وبلابل وبلبالة ای هما شدیدا ووساوس وبلبال قورده دینور ذئب معناسنه بلبول سرسور وزننده بر موضع اسمیدر وبمامده بر طاغك آدیدر بلیّ وبلیان کسرتینله وبارك تشدیدیله وبلی حتی وزننده وبانك کسریله جائزدر بونلر یك بعید اولمغله یری نا معلوم اولمق مقامنده استعمال اولنور وجه مذکور اوزره باشنی آلوب یبانه کیدوب ناپود اولمق معناسنه اولان بلول ماده‌سندن مأخوذدر ومنه یقال هو بذی بلیّ وذی بلیان وبذی بلی ای بعید حتی لا یعرف وقنده اولدیغی معلوم دکلدر دیمك برده هو بذی بلی دیرلر ولی وزننده بانك کسریله ده جائزدر وذی بلیان دیرلر فتحاتله وبانك تخفیفیله وذی بلیان دیرلر کسرتینله وبانك تشدیدیله وبذی بل دیرلر بانك کسریله وذی بلیان دینور بانك کسری ولام مشدده‌نك فتحیله وذی بلیان دیرلر بانك ولام مشدده‌نك فتحیله وذی بلیان دیرلر سحبان وزننده کذلك ذهب بذی هلیان وبذی بلیان دیرلر هانك وبانك ولام مشدده‌نك کسریله ومنصرف وغیر منصرف اوله‌رق نیرده اولدیغی معلوم دکلدر دیمك برده وعند البعض بلیان بعدك علمیدر

بو سلرك مجموعی بلون مذكور معناسندن مأخوذ ومتصرفدر على قول بلبان وراء يمنده
ياخود اعمال هجردن برموضع اسميدر ياخود ربع مسكونك نهايتنده دينور وخالد بن وليد رضی الله عنه حضرتلرينك
اما وابن الخطاب حی فلا ولكن ذلك اذا كان الناس بذی بلی بكسر البـاء واللام والياء المشددة وذی بلی بكسر الباء
وفتح اللام المشددة والقصر قولندن مراد ناس متفرق اولوب خليفه سز واماسز قالمغله فرق مختلفه وطوائف
نامؤتلفه اولمغين بری برندن حسی يامعنوی بعيد اولملريدرنه كه وجه مذكور اوزره هر نسنه كه بعيد اولوب محلی
نامعلوم اولسه هو بذی بلی وذی بلی وذی بليان ديرلر بو رسمه تركيلرده ذی صاحب معناسنه اولوب مقتضاسنه
كوره مكان ياخود وقت مقدره مضاف اعتبار اولنور ومنه اذهب بذی تسلم البلان شدّاد وزننده حمامه دينوركه
غسلكاهدر جمعی بلانات در تقول دخلت البلانّ فاغتسلت ای الحمام شارح ديركه حاليا عامه حمام خدمتكارينه
اطلاق ايدرلر المتبلل متذلل وزننده ارسلانه دينور المبلل محدّث وزننده اونكن كوكرجينه دينور وچاغرغان
طاوس قوشنه دينور البلل صرد وزننده تخمه دينور بذر معناسنه التبلبل تزلزل وزننده لسانلر مختلف ومختلط
اولمق معناسنه در مثلا كيمی عربی و كيمی فارسی ورومی اولمق كبی يقال تبلبلت الالسن اذا اختلطت ودواب
ومواشی اوتلاغك هر طرفنی تتبع ايده رك باجمله اوتلايوب بتورمك معناسنه در يقال تبلبلت الابل الكلأ اذا تتبعته
فلم تدع منه شيئا البلابل علابط وزننده جست وچالاك آدمه دينوركه هر نه ايشه شروع ايلسه چابكلك ايله
رؤيت ايليه جمعی بلابل در بانك فتحيله يقال رجل بلابل ای خفيف فيما اخذ المبل ميمك ضمی وبانك كسريله
شول آدمه دينوركه خبث وخدعه سندن ناشی مراد ايلديكك خصوصده سكا متابعتدن سنی عاجز وبيتاب
ايدر اوله يقال رجل مبل اذا كان يعييك ان يتابعك علی ما تريده بلبل زبير وزننده صفين ترابنده واقع شر يعدنك
يعنی نهرك اسميدر و بر رجل آديدر البالول جزو بجه صويه دينور يقال ما فی البئر بالول ای شیء من الماء البلة
همزه وزننده زیّ وهيئت وقيافت معناسنه در البلة والبلولة ضمتيله حال وشان معناسنه در تقول كيف
بلالك وبلولتك ای حالك الابلة ضمتيله قبيله معناسنه در يقال جاء فی ابلته ای فی قبيلته بل بانك فتحی ولامك
سكونيله حرف اضرابدر اكر كنديدن صكره جمله ذكر اولنورسه اضرابك معناسی يا مفهوم اولی ابطال اولور كقوله
تعالی وقالوا اتخذ الله ولدا سبحانه بل عباد مكرمون ياخود بر غرضدن غرض آخره انتقال اولور كقوله تعالى فصلی
بل تؤثرون الحياة الدنيا واكر كنديدن صكره مفرد كلورسه ثانی يی اوله عطف ايچون اولور بعده اكر كنديدن مقدّم
فعل امر ياخود كلمهٔ ايجاب ذكر اولنورسه ماقبلنی مسكوت عنه شكلنده قيلر يعنی ماقبلنه بر نسنه ايله حكم اولنميوب
بلكه حكم مابعدينه اثبات اولنور كقولهم اضرب زيدا بل عمرا وقام زيد بل عمرو واكر كنديدن مقدّم نفی ياخود
نهی ذكر اولنورسه ماقبلنی علی حاله تقرير ايدوب ضدّ مفهومنی ما بعدينه اثبات ايدر كقولهم ماقام زيد بل عمرو
ولا يقم زيد بل عمرو و بعضلر يعنی مبرّد وعبد الوارث نفی ونهيك معنالرنی مابعدينه ناقل اولمسنی تجويز
ايلديلر پس ما زيد قائما بل قاعدا و بل قاعد ديمك صحيح اولوب ومعناجهتلری مختلف اولور وكوفيون نهی وشبه
نهيك غير نسنده واقع بل ايله عطف كلامی اولنمغی منع ايلديلر پس ضربت زيدا بل اياك قولی صحيح اولمز وكاه
اولور كه توكيد اضراب ايچون بعد الايجاب واقع اولان بل كلمه سندن مقدّم لاء نافيه زياده اولنور كقول الشاعر
وجهك البدر لا بل الشمس لونا * ولاء مزبوره بعد النفی بل كلمه سنك تقرير ماقبلنی توكيد ايچون زياده اولنور كقوله
وماهجرتك لا بل زادنی شغفا بنبل بانك ضمی ونونك كسريله شعرای اندلسدن محمد بن مسلمك جدّی اسميدر
و بونده اصحّ اولان اماله ايله اولمقدر لكن اصطلاحا يای تحتيه ايله كتب ايدرلر البول بانك فتحيله معلومدركه سدكه
دينور جمعی ابوال كلور فی الاصل مصدر در و بول مصدر اولور ايشمك معناسنه در يقال بال الرجل يبول بولا
و بول ولده اطلاق اولنور يقال له بول كثير ای ولد وعدد كثيره اطلاق اولنور و يردن صوقينايوب آقمق معناسنه
مستعملدر يقال بال الماء اذا انفجر وارعمك معناسنه مستعملدر يقال بال الشحم اذا ذاب البيلة بانك كسريله اسمدر
ايشمكه دينور البولة تمره وزننده قيز اولان ولده دينور دختر معناسنه يقال له بولة ای بنت البوال غراب
وزننده بر علتدر كه چوق چوق ادرار ايتدرر يقال اصابه بوال ای داء يكثر منه البول مترجم ديركه ظاهرا بو علت
كتب طبيه ده ذيابيطس اسميله مرسوم اولاندر كه يونانيدر واكا عربيده دواره ودولاب وزلاق الكليه ديرلر و بو سلس
البولدن بشقه در بونده عطش دائمی اوله رق ايچديكنی همان بول ايدر كلی ضعف اولمغله امساك ماء ايده ميوب
تيز تيز ادرار ايدر اولور البولة همزه وزننده چوق ادرار ايدن آدمه دينور المبولة مكنسه وزننده اوردك تعبير
اولنان قابه دينوركه اكا ادرار ايدرلر المبولة مرحله وزننده ادراره باعث اولان شيئه دينور يقال الشراب مبولة

ای

ای يحمله علی البول البال حال وشان معناسنه در ومنه يقال هو كاسف البال ای سیء الحال وخاطر معناسنه در
يقال قال له فالقی له بالا ای خاطرا وقلبا و بر جنس ايری بالق آديدر بو بالق هند وحبشه دریاسنده اولور بك
عظيم وغريب جثه سنی نقل ايدرلر و بال ترلايلدكلری دمور بيله دينور ورفاه ورخاء معاش معناسنه در يقال له
بال ای رخاء عيش البالة حاله وزننده قاروره يه دينور ودغارجغه دينور جراب معناسنه وطيب قوبجق قابه
وقنوبه دينور وحجازده برموضع آديدر وقارمق معناسنه اولان باله نك محل ذكری معتلّ بابيدر بولی سكری
وزننده اسمادندر هلال بن زيد بن يسار بن بولی تابعيندندر ابوال البغال سرابه اطلاق اولنور مترجم ديركه بغل
سفر بعيده متحمل اولديغيچون اطلاق اولندی لكن بوراده بولدن مراد ولد اولمق اغلبدر بغالك ولدی اولمامغله
واهی اولان سرابدن كنايه ايدرلر بالويه بر رجل اسميدر البهدل جعفر وزننده صيرتلان انكنه دينور و بر يشل
قوشك آديدر بنو بهدل بنی سعددن برجماعتدر البهدلة دحرجه وزننده جست وچابك يورمك معناسنه در
يقال بهدل الرجل اذا خف واسرع فی المشی واركسيك ممه سی بيوك اولمق معناسنه در يقال بهدل الرجل اذا
عظمت ثندوته و بهدله تميم قبيله سندن بر رجل اسميدر وام عاصم بن ابی النجود المقری اسميدر البهصل عصفر
وزننده بومری كوده لو دبزمان آدمه دينور يقال رجل بهصل ای الغليظ الجسم وآق نسنه يه دينور البهصلة
قنفذه وزننده بودور عورته دينور بانك فتحيله ده جائزدر وچاغرغان عورته دينور يقال امرأة بهصلة ای صخابة
و بشره سی پك بياض اولان خاتونه دينور بانك فتحيله ده لغتدر يقال امرأة بهصلة ای الشديدة البياض البهيصل
مصغر بنيه سيله ضعيف وكمزوردیء آدمه دينور البهصلة دحرجه وزننده بركسه صويوب لباسنه قمار
اوينامق معناسنه در يقال بهصل الرجل اذا خلع ثيابه فقامر بها وكيكك اتنی كروب چوره سنده اولانی
زه كبی آليقومق معناسنه در يقال بهصل الرجل اذا اكل اللحم علی العظم فتنكفه من اكنافه وناسی
ماللرندن يعنی خركله سی ايچندن سوروب اخراج ايلمك معناسنه در يقال بهصل القوم من مالهم اذا اخرجهم
البهكلة بهكنه وزننده ومرادفيدركه نرم تن تازه محبوبه يه دينور يقال امرأة بهكلة ای غضة ناعمة البهل
بانك فتحيله آزجه صويه دينور ماء قليل معناسنه بعض نسخه ده مال قليل مرسومدر ولعن ونفرين ايلمك معناسنه در
مؤلف بونی تكرار ايلمشدر يقال بهل الله فلانا بهلا من الباب الثالث ای لعنه ومهل معناسنه در يقال
بهلا ای مهلا ای امهل بهلا و برآدمی كندی رأی واراده سنه قويوب خود سر اوله رق بوشلامق معناسنه در
تقول بهلت فلانا اذا خليته مع رأيه شارحك بيانه كوره معنای موضوعی بودر لعن وسائر معانی منشعبه بوندن
متفرعدر التبهل تفعل وزننده مطلوب اولان نسنه نك تحصيلی سبيله رنج وزحمت چكمك معناسنه در يقال
تبهل فلان اذا عنی بما يطلب الابهال همزه نك كسريله بر نسنه يی بوشلامق ترك واخلا معناسنه در يقال ابهله
اذا تركه وناقه يی صالمه صالبورمك معناسنه دركه ايستين كسه سودنی صاغوب تناول ايدر يقال ابهل الناقة
اذا اهملها كذلك سودلو ناقه نك ممه سی باغنی چوزوب او يلجه صالبورمك معناسنه در يقال ابهل الناقة اذا حل
صرارها وتركها و بر كسه يی رأی واراده سنه قويوب اصلا آنك قيد وغائله سنده اولميه رق كندی باشنه ترك ايلمك
معناسنه در تقول ابهلت فلانا اذا خليته مع رأيه بعضلر ديديكه اكر بو رسمه تسبيب واهمال اولنان حرائر ايسه
يعنی كشی زاده ايسه بهله دينور ثلاثيدن واكر عبيد قسمی ايسه ابهله دينور افعال بابندن وابهال تخمی تمام
اكدكدن صكره تارلايه صو صالبورمك معناسنه در يقال ابهل الماء اذا ارسله فيما بذره الباهل شول ناقه يه دينوركه
ممه سنك باغی اولميه علی قول بولارسز صالمه اوله ياخود تمغا ونشانه سی اولميه جمعی بهل كلور بانك ضميله ركع كبی
و بهّل كلور ركّع وزننده يقال ناقة باهل ای لا صرار عليها او لا خطام او لا سمة وباهل خود سر آدمه دينور باديه
اعرابی كبی يقال رجل باهل ای علی رأسه لا يصل اليه احد وبيكار وآواره كزن شخصه دينور يقال هو باهل
ای متردد بلا عمل وصويه سی وطو يقه سی اولميان چوبانه دينور يقال راع باهل اذا كان بلا عصا البهل فتحتيله
ناقه نك ممه سی باغی چوز يلوب ولدی امر اوله رق صالمه اولمق معناسنه در يقال بهلت الناقة بهلا من الباب
الرابع اذا احلت صرارها وترك ولدها يرضعها المبهلة مكرمه وزننده ممه سنك باغی چوزوب تسبيب ايتدكلری
صالمه ناقه يه دينور جمعی مباهل كلور الاستبهال ممه سنك باغی اولميان ناقه يی صاغمق معناسنه در يقال استبهل
الناقة اذا حلبها بلا صرار ووالی رعيتی خود سر ترك ايلمك معناسنه در يقال استبهل الوالی الرعية اذا اهملهم
واستبهلت البادية القوم ديرلر قچن حشم نشين طائفه سی باديه يه نزول ايدوب مقرّ حكومتدن بك بعيد اولمغله
تصرف وولاة قيدندن سرازاده اولوب دلخواهلری اوزره عمل وحركت ايلسه لر الباهلة طول خاتونه اطلاق

اولنور يقال امرأة باهلة اى ايم وبرقبيله اسميدر البهلة بانك فتحى وضميله اسمدر لعنت ونفرين معناسنه در
يقال عليه البهلة اى اللعنة المباهلة مفاعله وزننده والتبهل تفعل وزننده والتباهل تفاعل وزننده
برى برينه لعنتله بددعا ايلمك معناسنه در يقال باهل بعضهم بعضا وتبهلوا وتباهلوا اى تلاعنوا الابتهال افتعال
وزننده سائردن قطع تعلق ايدوب صميم واخلاصله حضرت حقه تضرع ودعا ايلمك معناسنه در يقال ابتهل
اليه تعالى اذا دعا وتضرع بهلل قنفذ وزننده وبهلل جعفر وزننده غير منصرف اوله رق باطل و بيهوده
موقعنده مستعملدر يعنى باطل و بيهوده نك علمليدر سبب انصرافلرى وزن فعل وعلميتدر اول فى الاصل مجهول
صيغه سى اولوب بعد العلم لام اولى مضموم اولمشدر يقال هو الضلال بن بهلل و بهلل اى الباطل الابهل احمد
وزننده برشجر كبيرك يمشنه دينوركه ورقى طرفاء ورقنه و يمشى سدر يمشنه شبيه اولور و بو جوهرينك توهم ايلديكى
كبى شجر عرعر دكلدر تركيده اول شجره آردج آغاجى و يمشنه آردج تخمى ديدكلريدر بخورى رحمدن جنينك
سرعت اسقاطنده مؤثر وسركه ايله طلاسى داء الثعلب علتنه نافع وبال ايله طلاسى قروح خبيثه نك تنقيه سنده
مفيددر البهلول بانك ضميله سرسور وزننده كوله كن خندان آدمه دينور يقال رجل بهلول اى ضحاك وجامع مجامع
خير وحسنات اولان سيد وذيشان آدمه دينور يقال هو بهلول اى سيد وجامع لكل خير شارح ديركه صورت
مجانينده اولان عقلادن بهلول دانا مجذوب معروفدر البهلة سفينه وزننده بهيره معناسنه دركه بين القوم سيده
وشريفه اولان خاتونه دينور يقال امرأة بهلة اى بهيرة بهيل امير وزننده ابن عريب بن حيدان در بيل بانك
كسريله رى قضاسنده برناحيه در زهاد ومحدثيندن عبد الله بن حسن البيلى اورادندر وسرخس قضاسنده
برقريه در محدثيندن عصام بن الوضاح ومحمد بن احمد بن عمرويه ومحمد بن حمدون بن خالد البيلبون اورادندر
نجز بحمده تعالى فصـــل التاء الفوقية التألان تانك وهمزه نك فتحيله بركسه باشنى يوقرى يوقرى
سلكه رك يورمك معناسنه در على قول صواب اولان نونله اولمقدر كما سيذكر ان شاء الله تعالى مؤلف بوراده تعريفده
مسامحه ايلمشدر التبل حبل وزننده دشمنلكه دينور جمعى تبول ونادر اوله رق تبايل كلور يقال بينهما تبل اى عداوة
وحقد وكينه معناسنه در يقال له فى قلبه تبل اى ذحل و بركسه يى خسته قلمق معناسنه در يقال تبله الحب تبلا
من الباب الاول اذا اسقمه و برآدمك عقلنى آلوب سمه و بيهوش ايلمك معناسنه در يقال تبله اذا ذهب بعقله وزمان
حوادث ونوائبله بركسه يى تباه وتلف ايلمك معناسنه مستعملدر يقال تبل الدهر القوم اذا رماهم بصروفه وافناهم
و برمحبوبه عشق جماليله برعاشق بيچاره نك كوكلنى آشفته ودردناك ايلمك معناسنه مستعملدر يقال تبلت المرأة
فؤاد الرجل اى اصابته بتبل وذلك الفؤاد متبول وتنجره يه تابل قومق معناسنه در يقال تبل القدر اذا جعل فيها التابل
الاتبال همزه نك كسريله بودخى برآدمى درده دوشورمك معناسنه در يقال اتبله اذا اسقمه التتبيل تفعيل وزننده
والتوبلة حوقله وزننده والمتابلة مفاعله وزننده بونلرده تنجره يه تابل قومق معناسنه در يقال تبل القدر وتوبلها
وتابلها اذا جعل فيها التابل التابل صاحب وهاجر وزنلرنده والتوبل جوهر وزننده ابزار الطعام معناسنه دركه
تنجره حوائجنه دينور فلفل وكمون وسائرى كبى كه تلذيذ طعام ايچون وضع اولنور جمعى توابل كلور شارح ديركه توابل
حوائجدن اخصدر توابل تلذيذ ايچون وضع اولنان ابزاردر التبال شداد وزننده توابل صاحبنه دينور كه مراد
صاتيجيسى اوله جقدر توبال النحاس وتوبال الحديد تانك ضميله باقر ودمور چكيلنديكده اطرافه صچرايان
خرده لردركه تركيده توال ديرلر باقر توالى ودمور توالى تعبير اولنور ماء عسل ايله برمثقالنى شرب بلغمى قوتلو
مسهلدر تباله سحابه وزننده يمنده بربلده دركه خصب ورخاء ونعمتله معروفدر امويه دن عبد الملك حجاج ظالمى
اورايه والى ايلمكله واروب خارجدن شهرى تماشا ايلديكده بكنميوب استحقار ايلديكندن بين العرب * اهون من تبالة
على الحجاج * مثل اولمشدر تبل زفر وزننده بردره نك اسميدر تبل سكر وزننده حلب اعمالندن بربلده در كفرتبيل
امير وزننده رقه ايله بالس بيننده برموضعدر التتل تانك فتحيله برنوع طيب اسميدر التوزلى تانك فتحى والفك قصريله
ومديله آفت وداهيه يه دينور تربل زبرج وجعفر وزنلرنده برموضعدر التعل فتحتينله كاهيجه آدمك بوغزينه
عارض اولان ياقسى آجى كچشمكه دينور يقال اخذه التعل اى حرارة الحلق الهائجة ويقال تعل حلقه تعلا
من الباب الرابع التفل تانك فتحى وفانك سكونيله توكرمك معناسنه در يقال تفل تفلا من الباب الاول والثانى اذا بصق
شارح ديركه تفل بلاتجه توكرمكه دينور رقيه خوانلك اوجنه واوقوديغى آدمك وجودينه توتوديه رك رطوبتسز
توكرديكى كبى بوندن مادونى نفث بعده نفخ اولور التفال تانك ضميله والتفال غراب وزننده توكركه دينور
بصاق معناسنه وكوكه دينور زبد معناسنه التفل فتحتينله برآدمك وجودى بد قوقمق معناسنه در يقال

تفل الرجل تفلا من الباب الرابع اذا تغيرت رائحته التفل كتف وزننده كوده سى بدقوقان آدمه دينور
التفلة فرحه وزننده والمتفال محراب وزننده كوده سى بدقوقان عورته دينور الاتفال همزه نك كسريله
برنسنه نك رائحه سنى متغير ايدوب بدقوقمق معناسنه در يقال اتفلت الشمس رائحته اذا غيرته التنفل تنضب وزننده
والتنفل قنفذ وزننده والتنفل درهم وزننده والتنفل جعفر وزننده والتنفل زبرج وزننده والتنفل
جندب وزننده والتنفل سكر وزننده تلكى يه على قول ايكنه دينور مؤنثلرى ها ايله در وتنفل تنضب وزننده
قورى اوتلغه دينور على قول برشجر آديدر ياخود قرامق ديل برنبات آديدر التكلان تانك ضميله برنسنه يه
يابركسيه اعتماد ايلمك معناسنه در يقال تكل عليه تكلانا من الباب الرابع اذا اتكل و بو كرچه وكولدن مأخوذ اولمغله
موضع ذكرى واو فصلى اولوب لكن لفظنه رعاية بو مقامده دخى ذكر ايلمشدر التل تانك فتحى ولامك تشديديله
برآدمى يره يقمق معناسنه در على قول بيونك برطرفى و بر يكاغى يره كلمك وجه اوزره يقمق معناسنه در يقال تل فلانا
تلا من الباب الاول اذا صرعه او القاه على عنقه وخده و بركسه حقنده مخل ناموس اوله جق حرف اندازلق ايلمك
معناسنه مستعملدر يقال تل فلانا بتلة سوء اذا رماه بامر قبيح و برنسنه يى برآدمك اليه خشونتله وجه و يرمك ياخود النه
براقيورمك معناسنه در يقال تل الشئ بيده اذا دفعه اليه او القاه وتضرع ونياز ايلمك معناسنه در يقال تل الرجل
اليه تلا من الباب الاول والثانى اذا تضرع ودوشمك معناسنه در يقال تل الشئ اذا سقط ودوكمك معناسنه در
يقال تل الماء اذا صبه وكوده ترلمك معناسنه مستعملدر يقال تل جبينه اذا رشح بالعرق وقيويه ايپ صارقتمق
معناسنه در يقال تل الحبل فى البئر اذا ارخاه فيها وتل طپراقدن تپه يه دينور كه اويوك تعبير اولنور وقوم كومه سنه
دينور و كوچك طاغ طرزنده يوكسك تپه يه دينور رابيه معناسنه جمعى تلال كلور جبال كبى ويصدغه اطلاق اولنور
وساده معناسنه بونك جمعى شاذ اوله رق اتلال در على قول تل بردرلو قماشه دينور وتل اعلامدندر عمر بن محمد بن
التل الكوفى محدثيندر المتلول والتليل امير وزننده يره چالنمش كسيه دينور ومتلول قورومى تين ودبوشورملى
قوند اوكوزه دينور وتليل بيونه اطلاق اولنور عنق معناسنه جمعى اتله كلور اجله وزننده وتلل كلور سرر وزننده
وتلائل كلور دلائل وزننده التلة تانك كسريله چركين ايشه دينور يقال رماه بتلة سوء اى بامر قبيح بوراده سوء
لفظنه اضافتى مبالغه يه محمولدر و بو صرع معناسندن مأخوذ اسمدر معناى مزبورده استعمال اولندى وتله بناء نوع
اولور يان اوزره بركونه ياتمق معناسنه كه آندن ياتش ايله تعبير اولنور يقال له تلة حسنة اى ضجعة وباشلغه دينور
يقال به تلة اى بلل وحاجت معناسنه در يقال له تلة حسنة اى حالة واوشكلكه دينور يقال فى خلقته تلة اى كسل
التلى حتى وزننده يره يقلمش كسه لره دينور مفردى تليل در يقال قوم تلى اى صرعى وتلى برموضع آديدر تانك كسريله ده
جائزدر المتل ميمك كسريله مقص وزننده برآدمى يره يقه جق نسنه يه دينور يقال تله بالمتل وهو ماتل به ودم ديك
قوى ومتين مزراغه دينور و پاوز آدمه ودوه يه دينور ونمازده ديم ديك طورر اولان مصلى يه اطلاق اولنور يقال
هو يصلى متلا وهو المنتصب فى الصلوة التلتلة زلزله وزننده برنسنه يى صرصوب ارغلامق معناسنه در يقال
تلتل الشئ اذا حركه واقلقه وارغلانمق معناسنه در يقال تلتل الشئ اذا زلزل و يك يك يورمك معناسنه در يقال
تلتل الرجل اذا سار شديدا وطوارى عنف وشدتله سورمك معناسنه در يقال تلتل الدابة اذا ساقها عنيفا
وقاتيلق شدت معناسنه در يقال لقى منه تلتلة اى شدة وتلتله شول مشربه يه دينور كه خرمانك انداچقان يمشنك
قبجوقلرندن دوزلمش اوله وتلتلة بهراء قبيلة بهراء خلقنك مضارعت حرفنى مكسور تلفظ ايلمرندن عبارتدر
شارح ديركه نته كه قيس وتميمك همزه يى عينه تبديللرينه عنعنه وهذيلك حاى عينه تبديللرينه فحفحه وربيعه
ومضرك كاف خطاب مؤنثدنصكره شين معجمه الحاقنه كشكشه ديرلر و بونلرك تفصيلى كتاب مزهرده مبسوطدر
مترجم ديركه لطايفدندر كه عقيلة قبيله سى اولان ليلاى اخيلية بهرائيه نام خاتون حسب العاده كندى لغتلرى
اوزره تكلم ايدرايدى بركون عبد الملك اموى حضورينه دخول ايدوب اتفاقى امام شعبى دخى حاضر بالمجلس
اولغله ليلى ايله مطايبه بابنده بالاشاره مأذون اولدقدنصكره ليلايه خطاب ايدوب ياليلى مابال قومك لايكتنون
يعنى سنك قومك نيچون كنيه ايله اكتنا ايلمزلر ديدكده ليلى و يحك امانكتنى ديديكه مرادى بزلر كنيه ايله اكتنا ايلمز ميز
ديمكدر كه نكتنى اكتنادن مستقبل متكلم مع الغيردر لكن كندى لغتلرى اوزره نونى مكسور تلفظ ايلمكله جماع مطلب
معناسنه اولان نيكدن ماضى مخاطب صورتنده اولمشدر كه ظاهرا سن بنى تصرف ايلمدكمى ديمك اولور پس
امام شعبى جوابنده لا والله لو فعلت لاغتسلت ديمكله ليلايه حجاب ومجلسه انبساط بحساب عارض اولدى انتهى
التلة تانك فتحيله بودخى خرما يمشنك قبجوقلرندن دوزلمش مشربه يه دينور تلتله كبى تقول شربت بالتلة والتلتلة

وهي مشربة من قبقاء الطلع وتله بناء مره اولور بر كره دوكمك معناسنه يقال تله تله اى صبه صبة واحدة و يان
اوزره باتمغه دينور ضجعه معناسنه التال ضال كلمه سنه اتباعا ذكر اولنور يقال ضال تال التلالة والتلال
ضلاله وضلال وزنلرنده وآنلره اتباع اولورلر يقال ضلالة تلالة والضلال بن التلال اتباع التلى ربى وزننده
بوغزلنمش قيونه دينور المتالة تشديد لامله مفاعله وزننده قسراق ايچون آيغر طلب ايلمك معناسنه در يقال
ذهب يتال متالة اى يطلب لفرسه فحلا الاتلال همزه نك كسريله برنسنه يى طا ملمتق معناسنه در يقال اتل المايع
اذا قطره وحيوانى يدكه بغليوب چكوب يدمك معناسنه در يقال اتل الفرس اذا ربطه واقتاده التلل فتحتينله
ياشلغه دينور يقال به تلل اى بلل التلول صبور وزننده يدكه بطائله كلوب كوجله يديلور اولان حيوانه دينور يقال
فرس تلول اذا كان لا ينقاد الا بطيئا التلاتل علابط وزننده قالين كوده لو صمصق طقناز آدمه دينور يقال رجل
تلاتل اى تارغليظ المتمل مشمعل وزننده اعتدال اوزره اوزون بوىلو آدمه دينور على قول اوزون اولوب ميل كبى
ديم ديك طورر اولان آدمه دينور يقال رجل متمل اى طويل معتدل او طويل منتصب الاتملال افعيلال وزننده
برنسنه پك اوزامق معناسنه در يقال اتمال الشئ اذا طال واشتد التملول عصفور وزننده بر نبات آديدر كه
نبطى لساننده قنابرى وفارسيده برغست ديرلر ابتداى بهارده جميع سبزواتدن اقدم ظهور ايدر تركيده ارمنيلر
خيارى وسلوكلى بنجار تعبير ايدرلر اكلا وضمادا بهق ووضح وبرص عللترينه نافع ومسهل
ومعده يه وجكره صالح ومحرور ومبرود مزاجلره موافقدر مكبوسى اشتهاى طعامى زياده ايدر التامول تانبول
اسميدر كه يقطيندن يعنى ساق اوزره طورميان نبات انواعندندر قاون وصارمشق كبى ورقنك طعمى قرنفل
طعمنه شبيه اولور مغسول كرج ايله مضغ ايدرلر طعامى مشهى ونشئه بخش وجماعى مقوى ودیش اتنه ومعده
وكبده ايراث تقويتده بيعديلدر و بونى اهل هند باده بدلى استعمال ايدرلر نوعا كيف ونشوه ايراث ايدر ونباتى
بوكرلجه نباتى شكلنده بتوب صرمشق كبى جوارنده اولان اشجاره صاريلور هند اهلى تنبول و پان دخى ديرلر
تميله جهينه وزننده بجاز ديارنه مخصوص برجانوردر كه كدى يه شبيه اولور على قول قره قواق ديدكلريدر جمعى
تملان در تانك كسريله وتميلات كلور تانك ضميله ابو تميله يحيى بن واضح نام محدثك كنيه سيدر الاتمهلال
اقشعرار وزننده برنسنه پك اوزامق على قول اعتدال وجهيله اوزامق معناسنه در يقال اتمهل الشئ اذا طال
واشتد او اعتدل التنبل درهم وزننده والتنبال قرطاس وزننده والتنبالة قرطاسه وزننده والتنبول
زنبور وزننده بودور آدمه دينور التنبل تنضب وزننده والتانبول ذكر اولنان تامول كلمه سنده لغتدر التنتل
درهم وزننده والتنتالة قرطاسه وزننده بودور آدمه دينور التولة تانك ضميله همزه وزننده جادولغه دينور
سحر معناسنه على قول سحره شبيه وضع وفعله دينور نيرنجات كبى يقال هو يعمل التولة اى السحر او شبهه
ونسوانك افسون بوجغنه دينور كه قوجه لرنى تسخير وتحبيب ايچون افسون ايدوب استصحاب ايدرلر و پك عظيم
ومنكر داهيه يه دينور جمعى تولات كلور تانك ضمى وواوك فتحيله التولة عنبه وزننده توله ايله ايكى معناى اولده
مراد فدر التولة تانك فتحى وضمى وواوك سكونيله بودخى عظيم ومنكر داهيه يه دينور التول قول وزننده سحره
دورشمك معناسنه در يقال تال الرجل يتول تولا اذا عالج السحر التال حال وزننده خرما فدانلرينه دينور مفردى
تاله در توله حمزه وزننده اسمادندر محمد بن احمد بن توله محدثدر التويلة سفينه وزننده جماعتنه دينور
تولى سكرى وزننده اسمادندر عبدالله بن تولى تابعيندندر تويل امير وزننده امراء مصردن حنظلة
بن صفوانك جديدر تويل زبير وزننده اسمادندر قيس بن تويل بر كمسنه در التاويلة واوك كسريله براوت
اسميدر التولات تانك ضمى وواوك فتحيله ذكر اولنان توله نك جمعيدر كه داهيه يه دينور ومنه يقال جاء بدولاه
وتولاه ودولاته وتولاته اى بالدواهى ودولات دخى داهيه معناسنه در فقرهء اولاده اختصارا تالرى حذف اولنمشدر
فصـــل الثاء المثلثة الثؤلول زنبور وزننده ممه نك دوكه جكنه دينور حلمة الثدى معناسنه و بدنده حادث اولان
خرده خرده دانه جكلره دينور كه سكيل تعبير اولنور فارسيده آزخ ديرلر كونا كون ظهور ايدر كيمى منكوس وكيمى
منشق اولوب يونقه لنور وكيمى بدنه ياپشق اولور وبر نوعى واردر كه مسمار شكلنده دبى انجه واوزون وبر طرفه
مائل ومنفتح اولور بوكه طاوق كوتى تعبير ايدرلر جمله سى بلغمى ياسوداوى ياخود ايكيسندن مركب خلط غليظ
وبايسدن تحدث ايدر وثؤلول كلمه سنك جمعى ثأليل كلور بعاليل وزننده الثألّة دحرجه وزننده والتثأل
تدحرج وزننده برآدمك بدننده سكيللر بتمك معناسنه در يقال ثؤلل الرجل على المجهول وتثألل جسده اذا خرجت به
الثأليل الثل ثانك ضميله والثيل فتحتينله قاب وحوض مقوله سنك دبنده قلان بقيه يه دينور يقال لم يبق

فيه الا ثيل وثيل وهو البقية في اسفل الاناء وغيره الثيتل تا ايله حيدر وزننده رجوالينسز آدمه دينور يقال هو ثيتل
اى عنين وصغن ديدكلرى كيكه على قول قوجه سنه ياخود ارككه دينور و برجنس بيان وكوزنه دينور وكى
ارسلانى كبى صاحب شكل وقيافت اولمغله كنديدن ارلك وشجاعت مأمول ايكن ايچى بوش طاول كبى مايه دن خالى
آدمه دينور يقال انه ثيتل وهو الرجل الضخم الذى تظن ان فيه خيرا الثيتلة بيطره وزننده بعد التعاقل اظهار
حماقت ايلمك معناسنه در يقال ثيتل الرجل اذا تحامق بعد تعاقل الثجل فتحتينله برآدمك قارنى بيوبوب صارقق
ياخود بوكورلرى و يانلرى طلوم كبى قبباروب بلورمك معناسنه در يقال ثجل الرجل من الباب الرابع اذا عظم
بطنه واسترخى اوخرجت خاصرتاه الاثجل والثجل معظم وزننده قارنى بيوك وصالق آدمه دينور وثجل
الوادى دره نك ككبش يرينه اطلاق اولنور الثجلاء حمراء وزننده اثجلك مؤنثيدر وككبش جانطه يه ودغارجغه
دينور يقال مزادة ثجلاء اى واسعة الاثجلين اثجل كلمه سندن جمع در داهيه سوزلره اطلاق اولنور ومنه يقال
طعن فلانا الاثجلين اى رماه بداهية من الكلام و بو افورين وفتكرين قبيلندندر كه عربلر اسماء دواهى يى
تاكيد وتهويل ايچون صيغهء عاقل اوزره جمع اوله رق ايراد ايدرلر ثجل قفل وزننده شق عاليه ده برموضعدر
ثجل يمنع وزننده برموضعدر ثرثال ثاى مثلثه ايله خرغال وزننده احمد بن عبد العزيز بن احمد البغدادى نام محدثك
پدرينك جدى اسميدر بين المحدثين جزؤ مشهور صاحبيدر الثرطلة دحرجه وزننده صالقيلق وسلوكلك
معناسنه در يقال به ثرطلة اى استرخاء ولباسى يره سوريه رك يوريمك معناسنه در يقال مر مثرطلا اذا كان
يسحب ثيابه الثرعلة قنفذه وزننده خروسك بوينده دكرمى طوب تويلره دينور الثرغلة العجماله قنفذه
وزننده ديشى تلكى يه دينور ثرعول زنبور وزننده براوت آديدر الثرملة دحرجه وزننده يستهلمك معناسنه در
يقال ثرمل الصبى اذا سلح وات يمك معناسنه در يقال ثرمل الرجل اذا اكل اللحم وانى تاتارى پشورمك على قول
مسافره تيز جه يتشدرمك ايچون طعامى چيك پشورمك ياخود آتش قورنده پشورمش اتك كولنى سلكميوب
ميدانه او يلجه كتورمك معناسنه در يقال ثرمل اللحم اذا لم ينضجه اولم ينضج طعامه تعجيلا للقرى اولم ينفض
ملته من الرماد لذلك وطعامى صاچند صقالنه دوكه رك والنى واغزنى بيلاشدره رق بيسجه يمك معناسنه در
يقال ثرمل الطعام اذا لم يحسن اكله فانتثر على لحيته وفمه وايشلديكى ايشده دقت وورزش ايتميوب همان
كلشى كوزل ايشلمك معناسنه در يقال ثرمل عمله اذا لم يتنوق فيه الثرمل قنفذ وزننده برجانور آديدر ام ثرمل
ديشى صرتلان كنيه سيدر الثرملة قنفذه وزننده اوست دودغك طشره بوزنده اولان بيوه دينور كه برونك
بروجه ده اورته سنده اولور وقابده قلان بقيه يه دينور و تلكى يه دينور و برر جل آديدر الثعل قفل وزننده
والثعل جبل وزننده والثعلول بهلول وزننده ديشلرك اكسه سنده بتن زائد ديشه دينور كه اكثرى بعد البلوغ
ظهور ايدر على قول ديشلرك منبتلرى مختلف اوله رق برى برينك اوستنه آور يلوب بنكشمكه دينور يقال باسنانه ثعل
وثعل وثعلول اى سن زائدة خلف الاسنان او دخول سن تحت اخرى فى اختلاف من المنبت الثعل فتحتينله
ديشلرك منبتى مختلف اوله رق برى برينك اوزرينه بنكشمك معناسنه در يقال ثعلت سنه ثعلا من الباب الرابع
اذا تراكبت احديها على الاخرى وثعل ناقه نك وانيكك وقيونك ممه لرينك باشلرنده اولان زائدنسنه يه دينور كه سكيل
طرزنده اولور على قول ممه لرينك امزكلرى اوستنده برزائد امزكه ياخود امزكك اوجى چتال اوله رق زائدينه دينور
الاثعل ديشلرى برى برينك اوزرينه يمانوب بنكشمش اولان آدمه دينور و بين الناس احسانله فضيلت زائده سى
اولان سيد وعالیشان آدمه اطلاق اولنور يقال رجل اثعل اى سيد ضخم له فضول معروف الثعلاء حمراء وزننده
شول ديش اتنه وصف اولور كه ديشلرى برى برينك اوستنه بنكشوب بتمش اوله يقال لثة ثعلاء اذا تراكبت اسنانها
الاثعال همزه نك كسريله مهمانلر چوغالمق معناسنه در يقال اثعل الضيفان اذا كثروا واجرت عظيم اولمق
معناسنه در يقال اثعل الاجر اذا عظم ومخالفت ايلمك معناسنه در يقال اثعل القوم علينا اى خالفوا وبرماده
پك عظيم اولمغله جهت تشبث وسلوكى نامعلوم اولمق معناسنه در يقال اثعل الامر اذا عظم فلايدرى كيف يتوجه له
ودوابك كثرتندن صويك باشى پك مزدحم اولمق معناسنه در يقال اثعل الورد اذا ازدحم الثعول صبور وزننده
ملحقانى واو يوتسى چوق اولان عسكره دينور يقال كتيبة ثعول اى كثيرة الحشو والتباع وزائد ممه سى اولان
ياخود امزكى چفته اولان ناقه يه دينور الثعل ثانك فتحى وضميله ثعل معناسنه دركه فتحتينله درت نه كه ذكر اولندى
ثعاله ثمامه وزننده وثعال غراب وزننده ديشى تلكى يه دينور معرفه لا ينصرفدر و بعضلر عندنده ثعاله
عنب الثعلب اسميدركه چقال اوزمى ديدكلريدر وثعالة الكلأ چارك قوريسنه و يابسنه دينور المثعلة مرحله

وزنده دیشی تلکی چوق اولان یره دینور یقال ارض مثعلة ای کثیر الثعالة بنو ثعل ابن عمرو که صرد وزننده در برجاعتدر ثعال غراب وزننده روحا ایله رویثه بیننده برشعب آدیدر ثعل قفل وزننده نجد دیارنده برموضعدر وبر بوجك اسمیدر که تعفن ایدن قربه لرده متکون اولور ولئیم وفرومایه کسیه دینور المثعل محسن وزننده مزدحم اولان صو باشنه دینور یقال ورد مثعل ای مزدحم الثعلول سرسور وزننده طارغین وغضبناك آدمه دینور یقال رجل ثعلول ای غضبان واوج یادرت طرفدن دخی صاغمسی ممکن اولان قیونه دینور و بوسهولت وانقیادندن یاخود ممه سنك زیاده لکندن ناشی اولور الثفل ثانك ضمی وفانك سکونیله والثافل برنسنه نك چوکندیسنه دینور که دردی مجرّی فی طورطی تعبیر اولنور یقال فی الدواء والماء علا صفوه ورسب ثفله وثافله وهو ما استقرّ تحت الشیء من کدرة وثفل دانه وغله جنسنه اطلاق ایدرلر تقول ترکتهم یأکلون الثفل ای الحبّ وال دکرمنك آلتنه یایدقلری سفره یه دینور و ثافل انسان نجسنه دینور الثفل کتف وزننده دائما برنسنه نك چوکندیسنی ولورتی وطورطوسنی اکل ایدن آدمه دینور یقال رجل ثفل اذا کان یأکل الثفل المثافل مسافر وزننده سود وبوغرت قسمی اولمامغله حبوبات ایله تعیش ایدن آدمه دینور که بدوی طائفه سنك اول صورتده احواللری شدید اولور یقال هم مثافلون ای یأکلون الثفل وهو الحبّ ای مالهم اللبن الثفال کتاب وزننده ابریغه دینور که ابدست آلنور وال دکرمنی آلتنه یایدقلری سفره یه دینور وزهیر نام شاعرك اشبو ❊ فتعرککم عرك الهوی بثفالها مصراعنده واقع بثفالها کلمه سنك بای علی یاخود مع معناسنه اولمغله ظرف محلیت حالده در حال کونها طاحنة سبکنده در زیرا دکرمن چکنلر آلتنه سفره یی چکدکلری وقتده بسط ایدرلر وثفال دکرمنك آلت طاشنه دینور ثفال دخی دینور غراب وزننده الثفل ثانك فتحیله ال دکرمنك آلتنه سفره یایمق معناسنه در یقال ثفل الرحی ثفلا من الباب الاول اذا وقاها بالثفال و برنسنه یی برکرّه ده صاچمق معناسنه در یقال ثفل الشیء اذا نثره بمرّة واحدة الثفال سحاب وزننده والثفل جبل وزننده آیاغی آغر حیوانه دینور الاثفال همزه نك کسریله برنسنه چوکندیلی اولمق معناسنه در یقال اثفل الشراب اذا صار فیه ثفل التثفل تفعل وزننده برنسنه طورطولنمق معناسنه در وطورطولنمق معناسنه لازم ومتعدی اولور ومنه یقال تثفله عرق سوء اذا قصر به عن المکارم یعنی اول آدمی بد اصل وفرومایه لکی مأثر ومکارم ومروّتدن قاصر وبی بهره ایلدی المثافله مثافنه وزننده ومرادفیدر که برکسه ایله بریرده چوکوب اوتورمق معناسنه در یقال ثافله بمعنی ثافنه التثفیل تفعیل وزننده طعامی سود ایله رابر یمك معناسنه در که مراد طعام اراغنده آیران کبی جابجا سود ایچه رك یمکدر کویا که طعامی سوده ثفل ایدر تقول ثفلت عن اللبن بالطعام اذا اکلت الطعام مع اللبن الثقل قافله عنب وزننده آغرلغه دینور یقال به ثقل ای ضدّ الخفة وثقل وثقاله اصاله وزننده مصدر اولورلر آغر اولمق معناسنه در یقال ثقل الشیء ثقلا وثقالة من الباب الخامس ضدّ خفّ وکذلك حالتی بلورمك معناسنه مستعملدر یقال ثقلت المرأة اذا استبان حملها واغماجك دالری اوزلنوب قوتلنمك معناسنه مستعملدر که اغرلقلرنی مستلزمدر یقال ثقل العرفج والثمام اذا ارتوت عیدانه وقولق برمقدار جه صاغر لنمق معناسنه درکه آغرلشمق تعبیر اولنور یقال ثقل سمعه اذا ذهب بعضه الثقیل امیر وزننده والثقال سحاب وزننده والثقال غراب وزننده وصنفلر در آغر نسنه یه دینور جمعلری ثقال کلور ثانك کسریله وثقل کلور ضمله وثقیل باب رابعدن دخی وصف اولور مرضی آغرلشوب مشتدّ اولان خسته یه دینور ثاقل کبی کما سیذکر الثقل فتحتیله مسافرك متاع وحشمنه دینور ساز وسامان وبار و بنکاه معناسنه که آغرلق تعبیر اولنور یقال للمسافر ثقل کثیر ای متاع وحشم وشول نفیس وعالیقدر نسنه یه دینور که کرانبها اولمغله صاحبی جوقلق استعمال ایلیوب حفظ وصیانت ایدر اوله یقال له ثقل کثیر وهو کل شیء نفیس مصون ومنه الحدیث انی تارك فیکم الثقلین کتاب الله وعترتی بونلرك هر بری شیء نفیس ومصوندر والثقلان فی قوله تعالی ایها الثقلان الآیة الانس والجنّ زیرا بونلرك هر بری قطّان ارض اولمغله کویا که ارضی ثقیل ایدرلر یاخود ذنوب سببیله مثقللردر الاثقال همزه نك فتحیله ثقل کلمه سنك جمعیدر که ثانك کسریله در یرده مدفون اولان کنج ودفینه یه اطلاق اولنور ومدفون اولان موتایه اطلاق اولنور قال الشارح ومنه قوله تعالی واخرجت الارض اثقالها ای کنوزها اوموتاها وانسانك متحمل اولدیغی ذنوب وآثامه اطلاق اولنور وآغر یوکلره دینور یقال حملوا الدواب اثقالا ای احمالا ثقیلة التثقیل تفعیل وزننده آغر قلمق وآغرلتمق معناسنه در یقال ثقله اذا جعل ثقیلا الاثقال همزه نك کسریله آغر یوك یوکلمك معناسنه در یقال اثقله اذا حمله ثقیلا وکذلك بلورمك معناسنه در یقال اثقلت المرأة اذا استبان حملها و وآدمی مرض ونوم ولأمت کبی

عارضه بصمق معناسنه مستعملدر یقال اثقله المرض والنوم واللؤم اذا علاه وثقله المثقل محسن وزننده حملی آغرلشوب بیانه چقان عورته وسائره دینور یقال امرأة وفرس مثقل اذا استبان حملها المثقلة معظمه وزننده دوشمه مقوله سنی بصدرن بصق طاشنه دینور که مرمردن اولور برطرفی قالقوب بورشمسون دیو قورلر المثقال محراب وزننده برشیئك کندی مثلندن وزن ومیزانه دینور که مراد آنك آغرلغنده اولان نسنه در مثلا برمثقال کش که بردینار اغرلغندن اولان کش دیمکدر یقال مثقال الشیء ای میزانه من مثله فقوله تعالی مثقال ذرّة ای زنة ذرّة جمعی مثاقیل در ومثقال الذهب که بردرهم و بردرهمك سبعی اوله جقدر مکوك ماده سنده تفصیل اولندی ومثاقیل مؤنت وحوایجه اطلاق اولنور یقال التی علیه مثاقیله ای مؤنته الثقال سحاب وزننده ثقیل معناسنه درکه ذکر اولندی وصغر بسی بیوك علی قول آغر طبیعتلو تمکین ورزانتلو خاتونه اطلاق اولنور یقال امرأة ثقال ای مکفال اورزان واباغی آغر کند حیوانه دینور یقال بعیر ثقال ای بطیء الثقل نقل وزننده برنسنه نك خفت وثقلتنی بیلمك ایچون الده تخمینله طارتمق معناسنه در یقال ثقل الشیء بیده ثقلا من الباب الاول اذا رازثقله التثاقل تفاعل وزننده اوشنوب آغرلشمق معناسنه در یقال تثاقل وتباطأ و برکسه نجدت ومبارزته حثّ وتحریك اولنمشیکن قیام ومبادرتدن او یالنوب تقاعد ایلمك معناسنه مستعملدر یقال تثاقل القوم اذا لم ینهضوا للنجدة وقد استنهضوا لها الثقلة فتحاتله والثقلة ثانك کسریله والثقلة تمره وزننده والثقلة عنبه وزننده والثقلة فرحه وزننده آغرلغه وبارو بنکاهه اطلاق اولنور یقال ارتحل القوم بثقلتهم وثقلتهم وثقلتهم وثقلتهم ای باثقالهم وامتعتهم کلها وثقله تمره وزننده وثقله فتحاتله طعامك ثقلتندن الجرویه عارض اولان آغرلغه دینور تقول وجدت فی نفسی ثقلة وثقلة بعد الطعام وهی ما یوجد فی الجوف من ثقل الطعام وثقله ثانك فتحیله آدمی بصدیرن او یوقلق حالتنه دینور که کوزی آچقدن قالور تقول اثقلتنی الثقلة ای النعسة الغالبة الثقل فتحتیله متاع وحشم معناسنه درکه ذکر اولندی وثقل مصدر اولور خسته آغرلشمق معناسنه یقال ثقل المریض ثقلا من الباب الرابع اذا اشتدّ مرضه الثاقل ثقیل کبی خسته لکی آغرلشمش خسته یه دینور یقال مریض ثقل وثاقل واصبح ثاقلا ای اثقله المرض بوراده ثاقل نسب اوزره در وتامّ وکامل الوزن التونه وصف اولور یقال دینار ثاقل ای کامل ویقال دنانیر ثواقل ای کوامل وثاقل بربلده آدیدر المستثقل اسم مفعولدر ثقیل عدّ اولنان شیئه دینور وخسته لك ونوم ولؤم مقوله سی حالته باصلمش آدمه دینور الثقال جبال وزننده والثقلاء جهلاء وزننده ثقیلك جمعیدر صحبتلری مستثقل نادان وکرانجان کسه لره اطلاق اولنور که مفارقتلری ثقلت روحانیدر یقال هم ثقال الناس وثقلاؤهم ای یکره صحبتهم الثقل ثانك کسریله برموضع آدیدر الثکل ثانك ضمیله موت وهلاك معنا رینه در یقال اصابهم الثکل ای الموت والهلاك و برکسه محبوبنی یاخود ولدنی یاوی قلمغه دینور بونده فتحتیله ده لغتدر یقال اقلقه الثکل والثکل ای فقدان حبیبه اوولده وثکل فتحتیله مصدر اولور برآدم سوکیلی دوستنی یاخود ولدنی یاوی قلمق معناسنه یقال ثکل فلان الحبیب او الولد ثکلا من الباب الرابع اذا فقده الثاکل والثکلان عطشان وزننده سوکیلی دوستنی یاخود ولدنی یاوی قلمش آدمه دینور مؤنثنده کذلك ثاکل وهابله ثکلانه دینور قلیل اولدرق یقال رجل ثاکل وثکلان ای ذو ثکل وامرأة ثاکل وثکلانة ای ذات ثکل الثکول صبور وزننده والثکلی سکری وزننده بونلرده ولدنی یاوی قلمش عورته دینور الاثکال همزه نك کسریله خاتون دائما ولدنی یاوی قیلر اولمق معناسنه در یقال اثکلت المرأة اذا لزمها الثکل وولدنی یاوی قلدرمق معناسنه در یقال اثکلها الله ولدها اذا جعلها مثکلا المثکل محسن وزننده دائما ولدنی یاوی قیلان ماتمزده خاتونه دینور جمعی مثاکیل در المثکلة محسنه وزننده شول قصیده یه وصف اولور که آنده ماتمه متعلق مضامین ایراد اولنه یقال قصیدة مثکلة اذا کانت قد ذکر فیها الثکل المثکلة مرحله وزننده دوستنی یاخود ولدنی یاوی قلمغه باعث اولان شیئه دینور ومنه یقال رحمه للوالدات مثکلة ای داعیة للثکل الثکول صبور وزننده ولدنی یاوی قلمش خاتونه دینور که ذکر اولندی وشول بیلانه وصف اولور که اکا سلوك ایدن مفقود ونابود اوله یقال فلاة ثکول ای من سلکها فقد الاثکال همزه نك کسریله والاثکول اطروش وزننده خرمانك سالقم لو جوبنه دینور عثکال معناسنه اثکال اعصار کبی افعال وزننده کلان اسمدر الثلة ثانك ولام مشدده نك فتحیله قارشق قیون وکچی سوریسنه علی قول چوق اولان سوریسنه وعلی رأی خاصة بالکز قیون سوریسنه دینور جمعی ثلل کلور ثانك کسریله بدره و بدر کبی وثلال کلور سلال کبی یقال له ثلة ای جماعة الغنم او الکثیرة منها اومن ضأن خاصة وبالکزجه قیون یوکنه دینور یقال کساء جید الثلة وهو الصوف وحده وقیل ودوه تو یلریله

قارشق بوکه دینور وقیودن اخراج اولنان طپراغه دینور بونك جمعی ثلل کلور صرد وزننده وصحرالرده میل
ومناره کبی نسنه لره دینورکه بوله کیدنلر انلرك دیبلرنده کولکه لنورلر ودوه قسمنك صوسزلغی حالاتندن برحالتنه
دینورکه اول ایکی شرب بیننده اولان ایکی کونلك صوسزلقدر مرادایکی کون صوسزقالوب صویه کلملری اوله جقدر
الاثلال همزه نك کسریله برآدمك قیون سوریسی یاخود یوکی چوق اولمق معناسنه در یقال اثل الرجل اذا کثرت
عنده الثلة وبرآدمه دیوارك یاخود خانه نك ترمیم واصلاحیله امر ایلمك معناسنه در تقول اثللته ای امرته باصلاح
مائل منه المثل مقل وزننده ثله سی کثیر اولان آدمه دینور الثل ثانك فتحیله قیودن طپراق چقرمق
معناسنه در یقال ثل البئر ثلا من الباب الاول اذا اخرج منها الثلة ای التراب وثل وثلل فك ادغامله هلاك
ایلمك معناسنه در یقال ثلهم ثلا وثللا اذا اهلکهم وثل طوار ترسلمك معناسنه در یقال ثلت الدابة اذا راثت
وطپراق یاخود قوم یعنی ال ایله برطرفه چالمق یاخود برجانبندن یقوب کیدرمك معناسنه در یقال ثل التراب
المجتمع او الکثیب اذا حرکه بیده اوکسر من احدی جوانبه وبنایی یقمق معناسنه در یقال ثل الدار اذا هدمه
ومنه یقال ثل الله عرشه ای اماته اواذهب ملکه اوعزه پس بورادده عرشدن مراد وجودی یاخود تخت
ملك وعزتیدر وثل قیویی طپراقلمق معناسنه در یقال ثل التراب فی البئر اذا اهاله والجه دوکك معناسنه در
یقال ثل الدراهم اذا اصبها الثلة ثانك ضمیله جماعت انسانی یه دینور ومنه یقال فلان لاتفرق بین الثلة
بالفتح وبین الثلة بالضم ای بین جماعة الغنم وبین جماعة الناس وچوق اقچه یه دینور یقال ثلة من الدراهم
ای کثیرة بونده فتحله ده جائزدر الثلة ثانك کسریله هلاکلکه دینور هلکه معناسنه جمعی ثلل در عنب وزننده
الثلل فتحتینله هلاك ایلمك معناسنه درکه ذکر اولندی وهلاك معناسنه درکه اسمدر یقال اصابه ثلل ای هلاك
وثلل الفم اغزده اولان دیشلرك دوکلسندن عبارتدر یقال رماه الله بثلل الفم ای ان تسقط اسنانه الثلثلة
زلزله وزننده بودخی طپراق یاخود قوم یعنی برطرفنی ال ایله رخنه دار ایلمك معناسنه در یقال ثلثل التراب
المجتمع او الکثیب بمعنی ثله التثلل تفعل وزننده بناء یقلمق معناسنه در یقال تثلل الدار فتثللت الثلثل هدهد وزننده
یقلمش بنایه دینورکه یقق تعبیر اولنور هدم معناسنه که فتحتینله درمهدوم معناسنه در الثلیل امیر وزننده
صویك چاغلدیسنه دینور علی قول صودوکیلورکن شارلدیسنه دینور تقول سمعت ثلیل الماء ای صوت جریه
اوصوت انصبابه الثلثال زلزال وزننده طعمی اکشی اولان نباتاتدن برنوع نبات آدیدر الانثلال انفعال وزننده
برنسنه اوزره هرطرفدن اوشنتو ایلمك معناسنه در یقال انثلوا علیه اذا انثالوا المثلل محدث وزننده دائما
مال جمع وادخار ایدن آدمه دینور یقال رجل مثلل ای جامع للمال الثلی ربی وزننده برباد وتباه اولمش عزت
وشوکته اطلاق اولنور یقال عزة ثلی ای هالکة انثلال جلجلان وزننده ایت اوزمی دیدکلری نباته دینور
وقوری چاره دینور بونده ثانك کسریله لغت اعلادر الثملة ثانك ضمی وفتحیله والثمیلة سفینه وزننده قاب ایچره
اولان شول دانه وغله یه وقاوده وخرمایه دینورکه قابك نصفی قدر یانصفندن اکسکجه اوله یاخود
نصفندن زیاده جدا اوله ثمله نك جمعی ثمل کلور صرد وزننده وثمائل کلور وثمله وثمیله حوضك یاقربه نك دبنده
قلان جزء بچه صو بقیه سنه دینور واشمه تعبیر اولنان قیوبك دبندن چقان چامورده دینور ودوه یه قطران
یاقربه یه باغ سوردکاری یوك وپیاغی پارچه سنه دینور وثمله رشد وحزم وفطانت اثرینه اطلاق اولنور ثمل کبی
کماسیذکر الثملة فتحاتله بودخی حوض وقربه دیبلرنده قلان برمقدارجه صوبقیه سنه دینور ودوه وقربه
یاغلیه جق یوك پارچه سنه دینور وخبض برینه دینور الثمالة ثمامه وزننده والثمیلة سفینه وزننده بطنده
طعام وشرابدن قلان بقیه یه دینور وثماله کپوکه دینور رغوه معناسنه یقال شرب ثمالة اللبن ای رغوته وثماله
عوف بن اسلمك که بربطن پدریدر لقبیدر کندی قومنی اطعام ایدوب کپوکلی سود ایچور مکله تلقیب اولندی
الثمیلة سفینه وزننده ثمله وثماله معنالرینه درکه ذکر اولندی واوتراقلی دوشکلی بنایه دینورکه ثملی طاشلر ایله
دوشنمش اوله وبرقوش آدیدر واکین برلرنده صو ایرکلك ایچون ساده طاشلر ایله چورلمش چوریکه ودائره یه دینور
الثملة مکنسه وزننده بودخی دوه وقربه یاغلیه جق یوك پارچه سنه دینور وسوزمه یوغردقو بچق سنده دینورکه
خرمایراغندن ایشلنور وچوبانك آزیق چانطه سنه دینورکه ایچنه آزغنی قیوب اموزنه چکورر الثمل ثانك ضمیله
بودخی عقل وحزم ودرایت شائبه سنه اطلاق اولنور ثمله کبی یقال به ثملة وثمل ای شئ من عقل وحزم الثمل
فتحتینله سرخوش اولمق معناسنه در یقال ثمل الرجل ثملا من الباب الرابع اذا سکر وکولکه یه دینور ظل
معناسنه ومکث واقامت معناسنه در یقال ثمل فلان اذا اقام ومکث وثمله لفظنك جمعی اولورکه خبض برینه

دینور الثمل کتف وزننده سرخوشه دینور یقال شرب حتی اصبح ثملا ای سکرانا وبرنسنه یه محب وولان
کمسنه یه دینور تقول انا ثمل الی کذا ای محب له الثمل جمل وزننده والثمول شمول وزننده مکث واقامت
معناسنه در یقال ثمل الرجل ثملا وثمولا من الباب الثانی والاول اذا اقام ومکث وبرآدمه مدد ویاردم ایدوب
ایشنی کورمك معناسنه در یقال ثمل قومهم اذا اغاثهم وقام بامرهم وبرآدمی یدروب ایچوروب وهرلوازمنی یتورمك
معناسنه در یقال ثملهم ای اطعمهم وسقاهم وقام بامرهم واکل ایلمك معناسنه در یقال ثمل الطعام ثملا
من الباب الثانی اذا اکل ویقال ماثمل شرابه بشئ ای ما اکل قبل ان یشرب طعاما الثمال کتاب وزننده
شول آدمه دینورکه دائما قومنه مدد ویاورلك ایدوب امور وحوائجلرینه قیام ایدر اوله یقال هو ثمال قومه
ای غیاثهم یقوم بامرهم الثمال غراب وزننده والمثمل معظم وزننده شول زهره دینورکه تربیه اولنوب قابده
مدت مدیده قالمغله کماله بالغ اوله که یلماش زهر اولور یقال سقاه الثمال والمثمل ای السم المنقع یعنی اتاماحتی اختمر
وثمال ثماله نك جمعی اولورکه کپوکه دینور المثمل منزل وزننده ملجأ وپناه معناسنه در یقال هو مثمله ای ملجأه
الثامل جلاسی کهنه لنمش چوقدان پاسلو قلیجه دینور یقال سیف ثامل ای قدیم العهد بالصقال وشول محله
دینورکه لطیف وموافق اولمغله لطافتی انسانی آنده اقامته حمل وتشویق ایدر اوله المثمل محسن وزننده کپوکلی
سوده دینور کماسیذکر وثامل ایله معنای ثانیده مرادفدر یقال بلد ثامل ومثمل اذا کان یحمل المقام المثمل
محدث وزننده بودخی کپوکلی سوده دینور یقال لبن مثمل ومثمل ای ذو رغوة ومثمل کوکرجن قوشنك اصوات
والحانلرینی اوصافندندر یعنی کوکرجنك شول کونه اوتیشیدرکه سامعی باده کبی نشئه دار ایلیه ومنه یقال سمعت الحمام
یصوت مثملا وهو الذی یطرب ویکاد یثمل ای یسکر من یسمع صوته الثاملیة اشجع قبیله سی یوردنده برصو آدیدر
المثملة مرحله وزننده صهریجه دینور مصنعه معناسنه الثمیل امیر وزننده اکشی سوده اطلاق اولنور تقول سقانی
ثمیلا ای لبنا حامضا وطاغلرده وقیالرده صو ایرکیلجك نقره یه وچقوره دینور ثمیل زبیر وزننده ابن عبدالله
الاشعری درکه تابعیدر التثمل تفعل وزننده قابده اولان بقیه یی بالجمله ایچمك معناسنه در یقال تثمل مافی الاناء
اذا تحساه التثمیل تفعیل وزننده برنسنه دن آرتوب بقیه قومق معناسنه در یقال ثمله اذا ابقاه الثنتل تای
فوقیه ایله زبرج وزننده بودوره دینور الثنتلة قنطره وزننده ایکدنی عمورطه یه دینور ومصدر اولور برکمسنه
پاکلندکدنصکره ینه مردار وملوث اولمق معناسنه یقال تنتل الرجل اذا انقذر بعد تنظف الثول قول وزننده
بال آریسنك سوریسنه دینور جماعة النحل معناسنه مفردی یوقدر علی قول ارککنه دینور وطعمنده حموضت
اولان شجره دینور الثول فتحتینله خاصه قیون قسمنك اعضاسی کوشکلك وسلوکلك پیدا ایلمکله صالقی وسست
اولمق علی قول جنون کبی برعارضه درکه سراسیمه اولمغله اصلا سوریه اویموب اوتلاقده سرسری یری اوته
دوران ایدر یقال ثولت الشاة ثولا من الباب الرابع وهو استرخاء فی اعضائها خاصة او کالجنون یصیبها فلاتتبع الغنم
وتستدیر فی مرتعها الاثولال افعلال وزننده ثول معناسنه در یقال اثولت الشاة اثولالا بمعنی ثول التثول تفعل وزننده
برآدمه شتم وقهر ایله حواله وشرکیر اولمق معناسنه در یقال تثول علیه اذا علاه بالشتم والقهر وبال آریلری برکوب
طوبلمق معناسنه در یقال تثولت النحل اذا اجتمعت والتفت الانثیال انفعال وزننده بردن دوکلمك معناسنه در
یقال انثال التراب اذا انصب وقوه ناطقه ده سوز چوغالوب بیدرپی اسان طولمق معناسنه مستعملدر کویاکه
ناطقه یه کلام اوشوندوایدر یقال انثال علیه القول اذا تتابع وکثر فلم یدر بایه یبدأ الثویلة سفینه وزننده بربلوك
طوب چارلغه دینور وشول جماعته دینورکه متفرق اوبه لردن کلوب برکش اوله لر الثوالة جبانه وزننده چوق
چکرکه سوریسنه دینور وبوجبانه کبی اسمدر الاثول احمر وزننده مجنونه دینور واحمق وبعض آدمه دینور
وبرکسیه مدد ونصرت خصوصنده کذلك خیر وحسنه خصوصنده ومطلقا کار وعملده بطی وکرانطبع اولان
آدمه دینور وسکرتمسی آغر قاپران طواره دینور جمعی ثول در ثانك ضمیله الثول قول وزننده برآدم احمق
اولمق علی قول کندیده نوعا جنون شائبه سی بلورمك معناسنه در یقال ثال الرجل ثولا اذا حمق او بدا فیه الجنون
ولم یستحکم وقابده اولان نسنه یی دوکك معناسنه در یقال ثال مافی الوعاء اذا صب مافیه الاثاولة اسافله وزننده
کویاکه ثول کلمه سندن جمع الجمعدر کاهل وقاپران اشخاصه دینور یقال اشباح اثاولة ای بطاء الثولاء حمراء
وزننده اثول کلمه سندن مؤنثدر یقال شاة ثولاء ای مجنونة ونعیم بن الثولاء بصره صو باشلغنه متصرف برآدم ایدی
ثهلان سلمان وزننده برطاغك آدیدر وبررجل اسمیدر ثهلل جعفر وقنفذ وجندب وزنلرنده مجهول وغیرمعروف
اسملردر یاخود اسماء باطله دندر وغیرمنصرف اوله رق استعمال اولنور که علمیت ووزن فعل سببلری واردر یقال هو

الضلال بن تهلل ای الذی لایعرف اومن اسماء الباطل التهل فتحتیله یراوزره یایلوب دوشمك معناسنه در یقال
تهل الشیٔ تهلا من الباب الرابع اذا انبسط علی الارض تهلل جعفر وزننده ساحل کاظمه قربنده برموضعدر
التبل ثانك کسری وفتحیله دوەنك وسائر حیوانك ذکری علافنه دینور علی قول ذکرلرینه دینور وتبل ثانك
کسریله برنبات آدیدر تیل دخی دیرلر کبس وزننده ترکیده آیرق دیدکلری نبات اوله جقدر الاتیل احمر وزننده
ذکرینك غلافی یوك اولان دوەیه دینور جمعی تیل کلور ثانك کسریله تیله کبسه وزننده قطن نام محلده برصودر
فصـــــل الجیم الجأل جعل وزننده بری اوته کیدوب کلمك معناسنه در یقال جأل الرجل جألا
من الباب الثالث اذا ذهب وجاء و بوك و یباغی برکدرمك معناسنه در وکندی برکمك معناسنه اولمغله لازم ومتعدی
اولور یقال جأل الصوف اذا جمعه او اجتمع الجألان فتحاتله طوپال اولمق معناسنه در یقال جئل الرجل جألانا
من الباب الرابع اذا عرج الاجئلال افعلال وزننده برنسنه دن قورقق معناسنه در یقال اجئلّ عنه اذا فزع
الجئلال دحراج وزننده بودخی بلکلیوب قورقق معناسنه در یقال جئلل عنه جئلالا اذا فزع جیأل حیدر
وزننده وجیأله حیدره وزننده غیر منصرف اولەرق وجیئل فتحتیله والجیأل معرّف باللام اولەرق
حیدر وزننده صرتلانه دینور ضبع معناسنه الجیألة حیدره وزننده یارەلك چرکنه دینور یقال مسح جیألة الجرح
ای عثیثه جبیل جعفر وزننده بمنده دیار نهد ترابنده برموضع آدیدر الجبل فتحتیله مطلقا وتدارضه دینور
که طاغ تعبیر اولنور فارسیده کوه دینور کرك عظیم وکرك طویل اولسون اکر بشقه جه منفرد اولورسه اکه یاخود قنة
دینور جمعی اجبل کلور افلس وزننده وجبال کلور جیمك کسریله واجبال کلور وجبل برقومك سید وذیشانه کذلك
عالم وفاضلنه اطلاق اولنور یقال هو جبل قومه ای سید هم وعالمهم وبخیل وممسك شخصه اطلاق اولنور یقال
فلان جبل ای بخیل وجبل اسماندندر جبل بن جوّال اصحابدندر بلاد الجبل اذربیجان اولکه سیله عراق عرب
بیننده واقع مملکته دینور که بجه بلاد وخوزستان وفارس و بلاد دیلمدن عبارتدر محدثیندن حسن بن علی الجبلیّ
اورایه نسبت اولنور الجبلان طیّ قبیله سنه مخصوص سلمی واجأ نام ایکی طاغه اطلاق اولنور الاجبال
همزه نك کسریله طاغه وارمق معناسنه در یقال اجبل القوم اذا صاروا الی الجبال و برآدمی بخیل بولمق معناسنه در
یقال اجبله اذا وجده جبلا ای بخیلا و متکلمه سوز دشوارلنوب انقباض وانجماد کلمك معناسنه مستعملدر یقال
اجبل الشاعر اذا صعب علیه القول وقیو قازان کسه پك یره وارمق معناسنه در یقال اجبل الحافر اذا بلغ المکان
الصلب وزور وجبر ایلمك معناسنه در یقال اجبله اذا اجبره و برآدمك اوقنك تمرنی یاقلجی جبل یعنی کند اولمق
معناسنه در یقال اجبلوا اذا اجبل حدیدهم کاسیذکر ابنة الجبل یلانه اطلاق اولنور حیه معناسنه وآفت
وداهیه یه اطلاق اولنور یقال رماه الله بابنة الجبل ای بالداهیة وطاغ تپه سنده نابت قین اغاجندن دوزلمش یایه
اطلاق اولنور المجبول عظیم الخلقه کوه پیکر آدمه اطلاق اولنور یقال رجل مجبول ای عظیم الجبل جبل
وزننده اوحولوسنه دینور ساحه معناسنه ومصدر اولور یراتمق معناسنه یقال جبلهم الله جبلا من الباب الثانی
والاوّل ای خلقهم و برطبیعتله طبیعتلندرمك معناسنه در یقال جبله علی الشیٔ ای طبعه وجبر وزور ایلمك
معناسنه در یقال جبله اذا اجبره وجبل تصلق وغلیظ وکنده شیئه دینور مجبول معناسنه در ومنه یقال رجل جبل
الرأس ای قلیل الحلاوة الجبل جیمك کسری وضمیله چوق شیئه دینور کثیر معناسنه الجبل جیمك ضمیله
قوری اغاجه دینور وجماعت انسانیه دینور یقال جاء جبل من الناس ای جماعة الجبل عنق وزننده والجبل
عدل وزننده والجبل عتلّ وزننده والجبل طمرّ وزننده والجبلة طمره وزننده والجبیل امیر وزننده
بونلرده جماعت انسانیه دینور الجبل کتف وزننده تصلق و یاقشقسز یونلمش اوقه دینور یقال سهم جبل
ای الجافی البری وعند البعض مطلقا یوغون وتصلق وناتراش نسنه یه دینور ودیشی دموردن دوزلمش تمرنه دینور که
کند اولوب کجمز اولور الجبلة جیمك فتحی وکسریله یوزه دینور وجه معناسنه علی قول بشره سنه دینور
یاخود ناظره مقابل کلان یرینه دینور یقال به صباحة الجبلة ای الوجه او بشرته اوهی ما استقبلك منه و یوغون
کوده لو تصلقجه عورته دینور وعیب ونقیصه معناسنه در یقال ما فیه جبلة ای عیب وزور وقوت معناسنه در یقال به
جبلة ای قوة و برك بکلکنه وصلابتنه دینور الجبلة جیمك کسریله وضمیله والجبلة طمره وزننده امت وجماعت
معناسنه در یقال جبلة وجبلة کثیرة ای امة وجماعة و برنسنه نك اصل ومباسنه دینور یقال هو قوی الجبلة ای الاصل
وثوبك مایه وقوامی اولان نسج اولنه حق ایلکه دینور ومنه ثوب جید الجبلة ای الغزل وغلظت معناسنه در یقال
رجل ذو جبلة ای غلیظ الجبلة جیمك ضمیله امت وجماعت معناسنه در واورکجه دینور سنام معناسنه وفتحله جائزدر

الجبلّة طمرّه وزننده بودخی امت وجماعته دینور وخلقت وطبیعت معناسنه در یقال کریم الجبلة ای الخلقة
وچوقلغه دینور یقال به جبلة ای کثرة الجبلة حزقه وزننده بودخی چوقلق کثرت معناسنه در و برنسنه نك
اصل واساسنه دینور الجبلة جیمك حرکات ثلاثیله والجبلة فتحاتله یرادلش خلقت ونهاد وطبیعت معناسنه در
یقال جبلة فلان وجبلته علی الکرم ای خلقته وطبیعته الجبال کتاب وزننده جسده وبدنه دینور یقال بعیر
عظیم الجبال ای الجسد والبدن جبیل زبیر وزننده فید قربنده برطاغ آدیدر واقاعبه ایله مسلح میاننده
برطاغدر که آنده بان اغاجلری نابت اولور وسواحل دمشقده بر بلده آدیدر عبید بن خیار واسمعیل بن حصین
ومحمد بن الحارث وابو سعید المحدثون الجبلیون اورادندر ورضا ابن جبیل قضاعه نسبی رجالندندر جبل جیمك
فتحی وبای مشددەنك ضمیله شاطیٔ دجله ده برقریه در موسی بن اسمعیل وحکم بن سلیمان واحمد بن حمدان
واسحق بن ابراهیم المحدثون الجبلیون آندندر ذوجبله جیمك کسریله یمنده برموضعدر جبله غرفه وزننده عدن
ایله صنعا میاننده بر بلده در الجبیلة سفینه وزننده قبیله معناسنه در الجبلة تشدید لامله ابله وزننده قیتلق وقورالق
یله دینور سنه مجدبه معناسنه التجبیل تفعیل وزننده برنسنه یی کسوب طوغرەمق معناسنه در یقال جبله اذا قطعه
التجبل تفعل وزننده برنسنه یی سوروی آلمق معناسنه در یقال تجبل ما عنده اذا استنظفه الجبلة تمره وزننده
والمجبال محراب وزننده قالین کوده لو عورته دینور یقال امرأة جبلة ومجبال ای غلیظة جبله فتحاتله
نجدده برموضع وتهامه ده برقریه آدیدر وساحل بحر شامده بر بلده در محدثیندن سلیمان بن علی وعثمان بن ایوب
وعبد الرحمن بن شعیب الجبلیون اندندر وبحرین قضاسنده برقریه در وحجازده برموضعدر ذکر اولنان سلیمان
بن علی اکا منسوب اولدیغی بعضلردن مرویدر وجبله اسامیدندر جبلة بن حارثه وجبلة بن عمرو بن الازرق وابن
مالك وابن الاشعر وابن ابی کرب وابن ثعلبه وابن سعید ومنسوب اولمیەرق بنجه جبله نام ذوات اصحابدندر وجبلة
بن سحیم وجبلة بن عطیه محدثلردر وجبلة بن ایهم آخر ملوك غسّان در عمرو بن النعمان الجبلی نسلندندر
واتمام محمد بن علی الجبلیّ جبل اندلسدندر ومحمد بن عبد الواحد الجبلیّ الحافظ ضیاء الدین شامده جبل قاسیونه
منسوبدر ومحمد بن احمد بن احمد بن علی واحمد بن عبد الرحمن الجبلیان محدثلردر الجبیل امیر وزننده جماعت انسانیه
دینور که ذکر اولندی ومطلقا تصلق وغلیظ وچرکین نسنه یه دینور ومنه یقال رجل جبیل الوجه ای قبیحه
جبیله جهینه وزننده بحرین اعمالندن برقصبه در جبول تنور وزننده حلب قربنده برقریه در الجنبل قنفذ
وزننده اغاجدن مصنوع بومری وقالین قواطه یه وچناغه دینور جبریل جبرماده سنده ذکر اولندی الجبهل
سمند وزننده تصلق و یاقشقسز آدمه دینور یقال رجل جبهل ای جاف الجثل جیمك فتحی وثای مثلثه نك سکونیله
والجثیل امیر وزننده چوق وکور اولوب بری برینه صارمشمش طوپ اغاجلغه وصاچه دینور علی قول قصه
اولەرق قالین وقبا اولانه یاخود سیاه وکثیف اولانه دینور یاخود مطلقا قصیق وقبا اولوب بری برینه صارمشق
طوپ اولان شیئه دینور الجثالة اصاله وزننده والجثولة عموده وزننده برنسنه جثیل اولمق معناسنه در یقال
جثل الشعر او الشیٔ وجثل جثالة وجثولة من الباب الرابع والخامس اذا کان جثیلا الجثلة تمره وزننده
ابری قرنجه یه دینور جمعی جثل در تمر کبی و یپراقلری کور وفراوان ابری اغاجه دینور یقال شجرة جثلة ای الکثیرة الورق
الضخمة الاجثئلال اشمئزاز وزننده قوش تو یلرنی قبارتمق معناسنه در یقال اجثألّ الطائر اذا انفش ریشه
واوت قسمی بو یلنوب کور اولوب بری برینه صارمشمق یاخود بو یلنوب حرکته بشلامغله بولمغه قابل اولمق معناسنه در
یقال اجثألّ النبت اذا طال والتف او اهتزّ وامکن ان یقبض علیه وقوشك تو یلری اورپروب قبارمق معناسنه در
یقال اجثألّ الریش اذا انتفش و برآدم غضبه کلکله شرّ وقتاله یاتمق معناسنه در یقال اجثألّ فلان اذا غضب
وتهیأ للقتال والشرّ المجثئلّ مشمعلّ وزننده انلو عریض نسنه یه دینور ودیکیلوب طوران شیئه دینور الجثل
جیمك فتحیله یال برنسنه یی صیروب ایلمك معناسنه در یقال جثلته الریح جثلا من الباب الاول اذا جفلته الجثال
غراب وزننده طو یغار قوشنه دینور الجثالة ثمامه وزننده خزان اولوب دوکیلان اغاج یپراقلرینه دینور
الجثل فتحتیله انابه دینور امّ معناسنه وزوجه یه دینور ومنه یقال ثکلته الجثل وفسر بهما الجحل جیمك فتحی
وحای مهمله نك سکونیله قبا کلرینه دینور حرباء معناسنه وابری کلره دینور وآری قسمنك بکنه دینور که بیوك اولور
یعسوب معناسنه وابری طلومه دینور و بوق بوجکنه دینور جمعی جحول وجحلان کلور جیملرك ضمیله وایکی یالمری
ابری وقبا آدمه دینور یقال رجل جحل ای عظیم الجنبین وخرده دوه لره دینور وجحل اسامیدندر جحل بن حنظله
برشاعردر وحکم بن جحل وسالم بن بشر بن جحل تابعیلردر وجحل مصدر اولور یره چالمق معناسنه یقال جحله

جحلا من الباب الثالث اذا صرعه التجحيل جحل معناسنه‌در يقال جحله اذا صرعه الجحلاء حمراء وزننده
ناقهٔ عظيمه‌يه دينور الجحجل حيدر وزننده بيوك قيايه دينور وشول بيوك بالق در يسنه دينور كه اندن قلقان
دوز يلور وطلقالرى و بيوك شيشه دينور المجحل معظم وزننده يره چالنمش مصروع معناسنه‌در الجحال
غراب وزننده آغويه دينورسم معناسنه الجحدلة دحرجه وزننده برآدم دوه‌جى على قول كراجى اولمق معناسنه‌در
يقال جحدل الرجل اذا صار جمالا اومكاريا وفقير ايكن زنكين اولمق معناسنه‌در يقال جحدل فلان اذا استغنى
بعد فقر وبركسه‌يى يره‌يقمق على قول بغلمق معناسنه‌در يقال جحدل فلانا اذا صرعه اوربطه وطولدرمق
معناسنه‌در يقال جحدل الاناء اذا ملأه ومال بركدرمك معناسنه‌در يقال جحدل المال اذا جمعه ودوه‌لرى
طوپلوب كرايه قوشمق معناسنه‌در يقال جحدل الابل اذا ضمها واكراها الجحدل جعفر وزننده والجحدل
قنفذ وزننده هر يانى او يغون اته‌طلوسموز اوغلانه دينور الجنحدل كنهبل وزننده بودوره دينور الجحشل شين معجمه
ايله جعفر وزننده والجحشل قنفذ وزننده والجحاشل علابط وزننده جست وچالاك آدمه دينور الجحفل
جعفر وزننده چوق عسكره دينور يقال جاء الامير بجحفل اى جيش كثير وسيد وكريم آدمه دينور يقال
هو جحفل اى سيد كريم وبانلرى ايرى وقبا آدمه دينور يقال رجل جحفل اى العظيم الجنبين الجحفلة
جوهره وزننده‌بتون طرنقلو طوارك دوداغنه دينور آت وقاطر واشك كبى نته كه انسان دوداغنه شفه دينور وآت
قسمنك قوللرينك ايچ يوزلرنده فلورى مقدارنده ايكى دانه‌تويسزجه نشانلرك ومهره‌لرك هر برينه دينور كه
خلق تمغا طرزنده اولور وجحفله مصدر اولور آتوب يره چالمق معناسنه يقال جحفله اذا صرعه ورماه
وبرآدمى كندى فعليله تبكيت واسكات ايلمك معناسنه‌در يقال جحفله اذا بكته بفعله التجحفل تدحرج وزننده
بركمك معناسنه‌در يقال تجحفل القوم اذا تجمعوا الجحنفل سمندل وزننده قالين دوداقلى آدمه دينور يقال رجل
جحنفل اى الغليظ الشفة الجخدل خاى معجمه ايله جعفر وقنفذ وزنلرنده هر يانى او يغون اتلو جانلو اوغلانه دينور
يقال غلام جخدل اى حادر سمين الجدل جيمك فتحى ودالك سكونيله اوركو يى محكم ايلمك معناسنه‌دركه محكم
بوكك اوله جقدر يقال جدل الحبل جدلا من الباب الثانى والاول اذا احكم فتله وجدل قازق كبى قوتى وشديد
اولان ذكره اطلاق اولنور والليرك واياقلرك وسائر اعضانك متين ومحكم اولان اوزون كيكلرينه اطلاق اولنور
وبدنده شول كيكه دينوركه كتوك كبى بوغون ومحكم اولوب واكاسائر كيكلر قارشيوب بشقه جه اوله او مجه كيكى كبى
بونلرده كسر ايله ده جائزدر جمعى اجدال كلور وجدول كلور وجدل مصدر اولور آهو وسائر حيوان ياوريلرى قوتلنوب
اناسى آرقه‌سنه او يوب كيدر اولمق معناسنه‌در يقال جدل ولد الظبية وغيرها جدلا اذا قوى وتبع امه وسنبله اوزلنمك
معناسنه‌در يقال جدل الحب فى السنبل اذا وقع وبرآدمى يره‌يقمق معناسنه‌در يقال جدله اذا صرعه على الجدالة
وجدل قبر ومزاره اطلاق اولنور الجديل امير وزننده تصمه‌دن اورلمش يولاره دينور ودوه يوينه كچردكلرى
ايپه دينوركه تصمه‌دن ياخود قيلدن اورلمش اوله ونسوان عربك وشاح تعبير ايتدكلرى زينته دينوركه كردنلرينه
حمائل وارى طاقنورلر جمعى جدل كلور كتب وزننده وجديل نعمان بن منذرك بر بوغورينك اسميدر المجدول
كيكلرى مناسب ولطيف واندام وتركيبى محكم وقوند آدمه دينور يقال رجل مجدول اى لطيف القصب محكم
الفتل الاجدل قوريى قوند وخوش اولان عضوه وصف اولور يقال ساعد اجدل اى حسن الطى واجدل
صقر اسميدركه جوارح طيوردن چاقر تعبير ايتدكلريدر فارسيده چرغ دينور جمعى اجادل در واجدل ابوذر
الغفارى رضى الله عنه حضرتلرينك فرسى اسميدر وجلاس بن معدى كرب الكندى فرسنك آديدر وبنو
جديله‌دن مشجعه‌نك فرسى اسميدر المجدولة والجدلاء حمراء وزننده قوريى قوند وكوزل وياقشقلى بالدره
وصف اولور يقال ساق مجدولة وجدلاء اى حسنة الطى ومحكم اورلمش زرهه وصف اولور جمعى جدل در
جيمك ضميله يقال درع جدلاء ودروع جدل اى محكمة وجدلاء بر ديشى كلبك آديدر وقولقلرى بر طرفه بوكك
وقبوريق اولان قيونه دينور يقال شاة جدلاء اى المثنية الاذن وبر طرفه طوغرى وربجه اولان شقشقه‌يه يعنى
دوه‌نك اغزندن چقان قزل دغارجغه وصف اولور يقال شقشقة جدلاء اى مائلة وبرشيئك جهتنده سمت
وناحيه سنده مستعملدر ومنه يقال ذهب على جدلائه اى على وجهه وناحيته الاجدلى نفسنه نسبتله
بودخى اجدل كبى چاقره دينور صقر معناسنه المجدل منبر وزننده كوشكه دينور قصر معناسنه جمعى مجادل در
قال الشارح ومنه قول الاعشى * فى مجدل شيد بنيانه * اى فى قصر بوراده قصير نسخه‌لرى غلطدر ومجدل بك
مجادل ومنازع آدمه دينور وبر موضع آديدر الجدالة سحابه وزننده يره دينور ارض معناسنه يقال القاه على الجدالة

اى الارض وعند البعض بوفقه جه قومساله دينور وشول خرما قورغنه دينوركه هنوز يكشيوب لكن دكرميلنوب
يشللنمش اوله واياقلرى اوزونجه خرده قرنجه‌يه دينور التجديل بودخى يره يقمق معناسنه‌در الانجدال انفعال
وزننده والتجدل تفعل وزننده مطاوعلردر يره چالنمق معناسنه‌در يقال جدله جدلا فانجدل وتجدل اى صرعه
فانصرع الجدول وصول وزننده پك ومحكم اولمق معناسنه‌در يقال جدل الشىء جدولا من الباب الاول اذا
صلب الجدل كتف وزننده والجدل عدل وزننده جدولدن وصفدر پك وسخت اولان شيئه دينور يقال شىء
جدل وجدل اى صلب وجدل كتف وزننده پك منازع ومجادل آدمه دينور الجدل فتحتينله عن اقتدار شدتله
نزاع وخصومت ايدر اولمق معناسنه‌در يقال جدل الرجل جدلا اذا اشتدت خصومته وقدر عليها وبو احكام
فتل معناسندن مأخوذدر المجادلة مقاتله وزننده والجدال قتال وزننده بركسه ايله شدتله مخاصمه ايلمك
معناسنه‌در يقال جادله مجادلة وجدالا اذا خاصمه باللدد المجدال محراب وزننده بودخى پك مجادل ومنازع
آدمه دينور يقال رجل جدل ومجدل ومجدال اى شديد الجدال الجدل مقعد وزننده جماعت انسانى‌يه دينور
الجديلة قبيله وزننده ومرادفيدر وسجيت وفطرت وشاكله معناسنه‌در يقال عمل على جديلته اى شاكلته
وناحيه معناسنه‌در وكوكرجين مقوله‌سى قوش قوبجق قفسه دينور وحال واسلوب وطريقه معناسنه‌در
يقال القوم على جديلة امرهم اى حالتهم الاولى وطريقتهم ويقالمز عرب كوملكى طرزنده بردرلو ثوبه دينوركه
عرب صبيانى وحايض خاتونلر كيرلر وجديله اسماء نسوانددر جديله بنت سبيع بن عمرو حمير قبيله سندن
بر جماعتك والده سيدر نسبتنده جدلى دينور عربى وزننده الجدال شداد وزننده جديله ديدكلرى قوش قفسى
يبان آدمه دينور جدال غراب وزننده موصل اعمالندن بر بلده‌در مجادل اسم فاعل بنيه سيله خابور قضاسنده
بر بلده آديدر الجدول جعفر وزننده والجدول خروع وزننده نهر صغيره دينور وخاصة بر نهر معروف اسميدر
الجدلة ثمره وزننده ديبك وهاون التنه دينور الاجدال همزه‌نك كسريله آهو مقوله‌سى ديشى حيوانك ولدى
قوتلنوب كندى بسيله كزر اولمق معناسنه‌در يقال اجدلت الظبية اذا مشى معها ولدها الجذل جيمك كسرى
وذال معجمه‌نك سكونيله اغاج مقوله سينك يوقرى طوروسى كندكدن صكره قلان اودجه سنه وكوكنه دينور على قول
اغاجك كوكنه دينوركه خرمانك كسلمش بداغى ديبى طرزنده اولور جيمك فتحيله ده جائزدر جمعى اجذال وجذال
كلور جيمك كسريله وجذول وجذوله كلور جيملرك ضميله يقال انتصب كالجذل وهواصل الشجرة وغيرها بعد ذهاب
الفرع اوما عظم من اصول الشجرة وما على مثال شماريخ النخل من العيدان واياق قابنك اوجنه دينور وطاغك
مرئى وظاهر اولان تپه سنه دينور جمعى اجذال كلور وآزجه ماله اطلاق اولنور يقال له جذل من المال اى قليل
وشول سورى كتوك طرزنده بوغون اغاجه دينوركه دوه قسمنك يتاغنه ديكرلر ابوز وكجك دوه‌لر كاوب اكا سورتنك
ايچون مصغرنده جذيل دينور ومنه قول الحباب بن المنذر * انا جذيلها المحكك وعذيقها المرجب * تصغيرلرى تعظيم
ايچوندر ومنه يقال انا جذل برهان اى صاحب برهان وعربلر دواب ومواشى قسمنك ضبط وصيانت ورعايتى خصوصنده
رفيق ومعاون اولان آدمه جذل مال اطلاق ايدرلر يقولون فلان جذل مال اى رفيق بسياسته جذل الطعان
مشاهير عربدن علقمة بن فراسك لقبيدر الجذول وصول وزننده اغاج كبى دكيلوب طورمق معناسنه‌در يقال
جذل الشىء جذولا من الباب الاول اذا انتصب وثبت الجذل فتحتينله شادان اولمق معناسنه‌در يقال جذل الرجل
جذلا من الباب الرابع اذا فرح الجذل كتف وزننده والجذلان سكران وزننده مسرور وشادان كسه‌يه دينور
وبعض اشعارده ضرورة جاذل عنواننده وارد اولمشدر يقال رجل جذل وجذلان اى فرح الاجذال همزه‌نك
كسريله برآدمى سوندرمك معناسنه‌در الاجتذال افتعال وزننده سونمك معناسنه‌در يقال اجذله فاجتذل
اى افرحه فابتهج الجاذل شول طلومه دينوركه ايچنده اولان سودك طعمى تغير ايدر اوله يقال سقاء جاذل
اذا غير طعم اللبن التجاذل تفاعل وزننده كين وعداوت ايدشمك معناسنه‌در يقال تجاذلوا اذا تضاغنوا
وتعادوا الجذلة فرحه وزننده شول آشمه‌يه وصف اولوركه صوسزلقدن چبوقلرى وفلبرزى قيور جقلنمش اوله
يقال كرمة جذلة اذا يبست وجعدت عيدانها يعنى من العطش الجرل فتحتينله طاشلره دينور پس مفردى
جرله‌در على قول اغاجلو طاشلغه ياخود پك وسخت وغليظ اولان مكانه دينور جمعى اجرال كلور وجرل مصدر
اولور بر محل پك وقاتى وغليظ اولمق معناسنه‌در يقال جرل المكان جرلا من الباب الرابع اذا صلب وغلظ الجرل
كتف وزننده طپراغى پك وغليظ اولان مكانه دينور بو نكده جمعى اجرال در الجرول جعفر وزننده طاشلق
يره دينور سنكستان معناسنه وطاشلره على قول القياسنه دينور تحملنه قدر وبر نجى جانورلردن بر جانورك

اسمیدر وحطیئة العبسی نام شاعرك لقبیدر الجرول علبط وزننده والجرولة علبطه وزننده بونلرده
طاشلق یره دینور الجریال جیمك كسریله قرمزی بویه یه دینور یقال صبغه بالجریال وهوصبغ احمر وجریال
الذهب آلتونك جرتنه دینور واصپورك ابتدا اجقان عصارەسنه دینور ومطلقا صافی وخالص اولان رنكه دینور
قرمزی وسائری اولسون و بادەیه دینور خمر معناسنه علی قول بادەنك رنكنه دینور وعباس بن مرادسك
وقیس بن زهیر نمرینك فرسلری اسمیدر الجریالة جیمك كسریله بودخی بادەیه یاخود رنكنه دینور الجرولة
جیمك فتحیله اعلای دیارنجدده غنی قبیلەسی یوردنده برصو آدیدر جرول جندب وزننده یمنده برقریه یاخود
برصو آدیدر الاجرال همزەنك كسریله قیو قازاركن پك وپوریره وارمق معناسنه در یقال اجرل الحافر
اذاحفر فبلغ الجراول الجرثلة ثای مثلثه ایله دحرجه وزننده ال ایله طپراغی صاورمق معناسنه در یقال
جرثل التراب اذاسفاه بیده الجردبیل زنجبیل وزننده جردبان معناسنه در واول شول كسه در كه سفره باشنده
برمقدار طعام آلوب صول النه حفظ ایدوب وخلق ایله برابرجه صاغ الیله یمكه بشلر خلقك اوكنده اولان طعام
بتدكدنصكره كندیسی اول صقلدیغی طعامی اكل ایدر مترجم دیركه جردبال جردبان معربیدر عربلر اخذ ومعنای
مزبورده تلاعب ایلدیلر بعده آندن جردبیل كلمەسنی دخی اخذ ایتدیلر الجردحل جیمك كسریله درەیه دینور
وادی معناسنه ویك ایری كوه پیكر دوەیه دینور اركك نه ودیشیسنه اطلاق اولنور الجردلة دحرجه وزننده
اشاغی یه دوشمكه مشرف اولمق معناسنه در یقال جردل الرجل اذااشرف علی السقوط ووقع فی صحیح
البخاری فنهم الموبق بعمله ومنهم من مجردل وفی روایة فنهم المجردل كلاهما بالجیم فیماضبطه ابو محمد الاصیلی
وفسره بالاشراف علی السقوط وحكی ابن الصابونی المجزدل بالجیم والزای المعجمة وهو وهم ورواية الجمهور
بالخاء المعجمة والراء المهملة ومعناه المقطع بالكلالیب اوالمصروع كما سیأتی الجرعبیل زنجبیل وزننده بوغون
وغلیظ شیئه دینور یقال شیء جرعبیل ای غلیظ الجزل جیمك فتحی وزای معجمەنك سكونیله قوری اوطونه
دینور علی قول حمام اوطونی كبی قالین اوطونه دینوركه طومرق تعبیر اولنور یقال جاء بجزل كثیر
ای حطب یابس اوهوالغلیظ العظیم منه وچوق نسنەیه اطلاق اولنور جمعی جزال كلور جیمك كسریله یقال
شیء جزل ای كثیر ویك جومرد كریم آدمه اطلاق اولنور یقال رجل جزل ای كریم معطاء ورأی وفكری متین
درایت كامله صاحبی عاقل ورشید آدمه اطلاق اولنور یقال رجل جزل ای عاقل اصیل الرأی وركیك اولیوب
راست ودرست اولان لفظ وكلمه یه وصف اولور یقال لفظ جزل ای خلاف الركیك وكوكرجین آوازەسنه دینور
یقال ما الطف جزل الحمامة ای صوتها وجزل عروضیون اصطلاحنده زحافات بحر كاملدندر كه متفاعلن
جزؤنك حرف رابعنی اسكان وثانیسنی اسقاطدن عبارتدر كه مفتعلن جزؤنه نقل اولنور مترجم دیركه كتب
عروضده خای معجمه ایله خزل عنوانده مرسومدرنته كه مؤلف اوراده دخی ذكر ایلمشدر وجزل مصدر اولور
جزؤ مذكورده زحاف مرقومی اجرا ایلمك معناسنه یقال جزل متفاعلن جزلا من الباب الثانی اذااسقط رابعه
واسكن ثانیه وبعضلر دیدیكه جزؤ مذكوره مجزول اطلاقی جزل عارض اولان دوەیه تشبیهله دركه وسطی اولان
حرف رابعی سنام مجزوله تشبیه اولنمشدر وجزل هاوید دوەنك اموزی باشی كسوب یاغر ایلمك معناسنه در
یقال جزل القتب غارب البعیر اذاقطعه وبرنسنه یی قلجله چالوب ایكی پاره قلمق معناسنه در یقال جزله
بالسیف اذاقطعه جزلتین وجزل برنبات آدیدر الجزیل امیر وزننده بودخی چوق نسنه یه دینور یقال
شیء جزیل ای كثیر الجزلة تمره وزننده والجزلاء حمراء وزننده جزل كلمەسنك مؤنثلریدر كه فكر وملاحظەسی
اصیل ومتین اولان عاقله ورشیده خاتونه دینور وجزله صغریسی بیوك خاتونه دینور یقال امرأة جزلة ای العظیمة
العجز واتمك بقیەسنه دینور وسود طلومنه دینور وخرماسپدینه دینور الجزل جیمك ضمیله اجزل كلمەسنك
جمعیدر كماسیذكر الجزلة جیمك كسریله بیوك خرمابلوكنه دینور جزل دخی دینور هاسز یقال جزلة من التمر
وجزل ای قطعة عظیمة منه وبرنسنەدن برپارەیه دینور یقال اخذ جزلة منه ای قطعة الجزل فتحتینله دوه
هاوید اغاجی تاثیرندن اموزی باشی كسلمش یاخود جدا اولمش اولمق معناسنه دركه اموزی باشی یاغر ایلمكله
اورادن كمك چقوب بری چقور اولور یقال جزل البعیر جزلا من الباب الرابع اذاصار اجزل الاجزل احمر وزننده
وصف مرقوم اوزره اولان دوەیه دینور مؤنثی جزلاءدر الاجزال همزەنك كسریله هاوید دوەنك اموزی باشنی یاغر
ایلمك معناسنه در یقال اجزل القتب البعیر بمعنی جزله الجزالة اصاله وزننده برنسنه بیوك وعظیم اولمق
معناسنه در یقال جزل الشیء جزالة من الباب الخامس اذاعظم وبرآدم خوب رأی وپك اندیش اولمق

معناسنه در یقال جزل الرجل اذاصارذا رأی جید الجزال سحاب وزننده خرما كسمه دینور یقال هذا زمن
الجزال ای صرام النخل جزالی سكاری وزننده برموضع آدیدر الجوزل جوهر وزننده تازه جوانه اطلاق اولنور
تقول رأیت جوزلا ای شابا وكوكرجین پلازینه دینور وآرقلقدن دوشكون وفرومانده اولمش ناقه یه دینور
وزهره دینور سم معناسنه یقال سقاه الجوزل ای السم بنوجزبله سفینه وزننده كنده قبیلەسندن
بربطندر جزل صرد وزننده محدثیندن سعید بن عثمانك لقبیدر جزل وجزله تمره وتمر وزنلرنده اسامیدندر
الجطلاء حمراء وزننده سست وزبون قوجه ناقه یه دینور وپیرلكدن دیشلری یاخود قوتی قالمامغله
علفی چینیوب كوەل اولان ناقه یه دینور الجعل جیمك فتحی وضمیله والجعالة جیمك فتحی وكسریله
ایش ایشلمك معناسنه در یقال جعله جعلا وجعالة وجعالة من الباب الثالث اذاصنعه مؤلفك بصائرده
بیاننه كوره جعل كلمەسی اصل معناده عموم افعاله موضوعدر فعل وصنع وسائری كبی معانیء آتیه دن فنقی معناده
استعمال اولنسه لامحاله فعل یعنی ایشلمك معناسنی متضمندر وقرآن مبینده اون اوج وجه اوزره مستعملدر
١ طفق واخذ وانشأ واقبل معناسنه كه برایشی ایشلمكه یونلوب بشلمق وایشلر اولمق دیمكدر یقال جعل
یفعل كذا ای طفق ٢ خلق معناسنه در كقوله تعالی وجعل الظلمات والنور ٣ قول وارسال معناسنه در
كقوله تعالی اناجعلناه قرأنا عربیا ای قلناه وارسلناه ٤ تهیئه وتسویه معناسنه در كقوله تعالی یجعل له
من امره یسرا ای یهیء ٥ تقدیر معناسنه در كقوله تعالی قدجعل الله لكل شیء قدرا ای قدر ٦ تبدیل معناسنه در
كقوله تعالی وتجعلون رزقكم ٧ ادخال الشیء معناسنه در كقوله تعالی یجعلون اصابعهم فی آذانهم ٨ برنسنه یی
قلبه الهام والقا ایلمك معناسنه در كقوله تعالی وجعلنا فی قلوب الذین اتبعوه ٩ اعتقاد معناسنه در كقوله
تعالی الذین یجعلون مع الله الها آخر ١٠ تسمیه معناسنه در كقوله تعالی وكذلك جعلناكم امة وسطا
١١ برشیئی شیء اخردن ایجاد وتكوین ایلمك معناسنه در كقوله تعالی وجعل لكم من انفسكم ازواجا ١٢ برنسنه یی
برصفت وحالتدن آخر صفت وحالته دوندرمك معناسنه دركه تصییر مرادفیدر بوندن لسانمزده قلمق ایله تعبیر
اولنور كقوله تعالی جعل لكم الارض فراشا ای صیرها ١٣ برنسنه اوزره حكم ایلمك معناسنه دركرك حق
وكرك باطل اولسون كقوله تعالی انا رادوه الیك وجاعلوه من المرسلین پس معانیء مذكوره ده عموم وخصوص
یاخود اطلاق وتقیید علاقه لریله استعمال اولنور اصل قلمق معناسنه اولوب وافعال مرقومه نك هربرنده
ملحوظ ومصوردر انتهی وجعل وضع ایلمك معناسنه در یقال جعل الشیء جعلا اذاوضعه ویقال جعل بعضه
فوق بعض ای القاه وقلمق معناسنه در یقال جعل القبیح حسنا ای صیره واعتقاد ایلمك معناسنه در یقال
جعل البصرة بغداد ای ظنها ایاها بوراده ظن اعتقاد معناسنه در وبركسنه ایله برخصوصی بروجه اوزره
شرطلشمق معناسنه در یقال جعل له كذا علی كذا اذاشارطه به علیه وبرایشه یونلوب بشلمق معناسنه در یقال
جعل یفعل كذا ای اخذ واقبل وتسمیه معناسنه در ومنه قوله تعالی وجعلوا الملائكة الذین هم عباد الرحمن
اناثا ای سموا وتبیین معناسنه در كقوله تعالی اناجعلناه قرأنا عربیا ای بینا وعزو ونسبت ایلمك معناسنه در
تقول جعلت زیدا اخاك ای نسبته الیك ویراتمق معناسنه اولور كقوله تعالی وجعل الظلمات والنور ای خلقهما
وتشریف معناسنه در كقوله تعالی وجعلناكم امة وسطا ای شرفناكم وكقوله تعالی جعل الله الكعبة
البیت الحرام قیاما ای شرفه وتبدیل معناسنه در كقوله تعالی وجعلنا عالیها سافلها ای بدلنا وحكم شرعی
معناسنه در نحو جعل الله الصلوات المفروضات خمسا وتحكم بدعی معناسنه در مخالف شریعت اوله رق حكم عندیدن
عبارتدر حكم شرعی مقابلیدر كقوله تعالی الذین جعلوا القرأن عضین وكاه اولوركه لازم اوله رق استعمال
اولنور قچن افعال مقاربه یه داخل اولسه یعنی فعل مقاربه معناسنی متضمن اولسه كقول الشاعر * وقد جعلت
اذا ماقمت یثقلنی * ثوبی فانهض نهض الشارب الثمل * وجعل خرما اغاجنك اركك نه دینور الجعالة جیمك حركات
ثلاثیله والجعال كتاب وزننده والجعل قفل وزننده والجعیلة سفینه وزننده برایش مقابلەسنده شرط
اولنان عوض واجرته دینور ایاق تری وال كراسی كبی یقال اعطی العامل جعالته مثلثة وجعیلته ای ماجعله له
علی عمله یعنی اجره التجاعل تفاعل وزننده برنسنه یی بینلرنده جعل وشریطه تعیین ایدشمك معناسنه در
یقال تجاعلوا الشیء اذاجعلوه بینهم الجعالة سحابه وزننده رشوته اطلاق اولنور یقال اعطی له جعالة ای رشوة
وغزا وقتاله بدل كوندریلان آدمه شرط وتعیین ایلدكلری بدل اجرته اطلاق اولنور بونده جیمك كسری وضمیله ده
جائزدر تقول اعطیت جعالته وهی مایجعل للغازی اذاغزی عنك بجعل الجعالة جیمك كسری وضمیله

بچاورەیه دینور که آنکله آتشدن تجره‌یی طتوب اندررلر جعال دخی دینور هاسز یقال انزل القدر بالجعالة
والجعال ای الخرقة الاجعال همزەنك کسریله برکسیه عملی مقابلنده جعل واجرت تعیین ایلمك معناسنەدر
یقال اجعله جعلا اذا اثبته له واجرت ویرمك معناسنەدر یقال اجعل له الجعل اذا اعطاه وبچاوره ایله اوجاقدن
تجره اندرمك معناسنەدر یقال اجعل القدر اذا انزلها بالجعال وقانجق کوپك وسائر جانورلر ارککه قیزمق
معناسنەدر که یلاقیق تعبیر اولنور یقال اجعلت الکلبة وغیرها اذا احبت السفاد وصویه بوق بوجکی اوشمق
یاخود صوده اولمك معناسنەدر یقال اجعلت الجعلان ماء اذا کثرت فیه اوماتت فیه الاستجعال بودخی
قانجق کوپك وقورد مقوله‌سی جانور یلاقیق معناسنەدر یقال استجعلت الکلبة بمعنی اجعلت المجعل محسن
وزننده ارککه قیزمش قانجق کوپك مقوله‌سنه دینور وبوق بوجکی اوشمش صویه دینور الجعلة تمره وزننده
خرما فدانته دینور علی قول بودور خرما آغاجنه دینور یاخود کثر اولانته یاخود بمشنه ال ایرشمز اولانته دینور جمعی
جعل در تمر کبی الجعل صرد وزننده سیاه وچرکین وبد منظر وبدقیافه کسیه دینور یقال رجل جعل
ای اسود دمیم واونکو لجوج ومعاند کسیه دینور ودائما ناسك افعال واوضاعنی کوزدن رقیبه دینور یقال
رجل جعل ای لجوج وکذا رقیب وبوق بوجکنه دینور که فارسیده سرکین کردان دینور جمعی جعلان در جیمك
کسریله المجعلة محسنه وزننده بوق بوجکی چوق اولان یره دینور یقال ارض مجعلة ای کثیرة الجعلان الجعل
جیمك کسریله والجعل کتف وزننده بوق بوجکی اوشمش یاخود ایچنده اولمش صویه دینور یقال ماء جعل
وجعل ومجعل کامر اذا کثرت فیه الجعلان اوماتت فیه الجعل فتحتینله صو بوق بوجکیله طولمق معناسنەدر
یقال جعل الماء جعلا من الباب الرابع اذا امتلاء بالجعلان وبر آدم سموز اوله رق بودور اولمق معناسنەدر یقال
جعل الغلام اذا اقصر فی سمن ونساز اولمق معناسنەدر یقال جعل فلان اذا کان لجوجا الجعول جرول
وزننده دوه قوشنك یاورسنه دینور بنو جعال کتاب وزننده برجماعتدر جعله همزه وزننده برموضع
آدیدر جعیل زبیر وزننده اسامیدندر جعیل بن سراقة الضمری وجعیل الاشجعی اصحابدندر وکعب بن جعیل
برشاعردر الجاعل نسنه ویریجی معطی معناسنەدر المجتعل آلیجی آخذ معناسنەدر یقال هو جاعل
ای معط وذا مجتعل ای آخذ من قولهم جعله فاجتعل ای اعطاه فاخذ المجاعلة مفاعله وزننده برآدمه
رشوت ویرمك معناسنەدر یقال جاعله اذا ارشاه الجعبلة دحرجه وزننده سرعتله ایلمك معناسنەدر یقال
جعبل الرجل اذا اسرع جعثل ثای مثلثه ایله قنفذ وزننده ابن عاهان درکه قاضیٔ افریقیه در قراء وفقهادندر
الجعدل جعفر وزننده والجنعدل کنهبل وزننده والجنعدل خبعثن وزننده صلب وشدید اولان شیئه دینور
الجعفلیل زنجبیل وزننده شسوب بتان مقتوله دینور یقال فی الارض جعفلیل ای قتیل منتفخ الجعفلة دحرجه
وزننده سواری یی اوروب آقدارمق معناسنەدر یقال طعنه فجعفله ای قلبه عن السرج فصرعه الجفل نفل
وزننده برنسنه‌نك قبوغنی صویمق معناسنەدر یقال جفله جفلا من الباب الثانی اذا قشره وچاموری صیروب
کورمك معناسنەدر یقال جفل الطین اذا جرفه وخاصة فیل قسمی ترسلمك معناسنەدر یقال جفل الفیل
اذا راث وکیکدن اتی صیرمق معناسنەدر یقال جفل اللحم عن العظم اذا نحاه وبالغی دکز طشره آتمق معناسنەدر
یقال جفل البحر السمك اذا القاه علی الساحل ویل بلودی چالوب سرعتله ایلتمك معناسنەدر یقال جفلت الریح
السحاب اذا ضربته واستخفته ویقال جفلت الریح الظلیم اذا حرکته وطردته ویره چالمق معناسنەدر یقال
جفل فلانا اذا صرعه وجفل پك اورکك دوه قوشنه دینور ویغموری بوشالمغله بوش کیدن سحابه دینور یقال
سحاب جفل اذا کان قد هراق ماءه ومضی واپاقلو ایری قرنجه‌یه دینور جثل کلمه‌سنده لغتدر وبردرلو سیاه قرنجه‌یه
دینور وکمی‌یه دینور سفینه معناسنه جمعی جفول کلور التجفیل تفعیل وزننده جفل ایله ایکی معنای اولده
مرادفدر یقال جفله تجفیلا بمعنی جفله فی المعنیین الاولین الجفل جیمك کسریله فیل قسمنك ترسنه دینور
جمعی اجفالدر الجفول قعود وزننده صاچ بژمرده وپریشان اولمق معناسنەدر یقال جفل الشعر جفولا
من الباب الاول اذا شعث وسرعتله چقوب کتمك معناسنەدر یقال جفل الظلیم اذا اسرع وذهب فی الارض
ویل سرعتله اسمك معناسنەدر یقال جفلت الریح اذا اسرعت الاجفال همزەنك کسریله بودخی سرعتله
کتمك معناسنەدر یقال اجفل الظلیم اذا اسرع ویقال اجفل القوم ای انجفلوا ومتعدی اولور سرعتله یورتمك
معناسنەدر تقول اجفلته اذا اسرعته الجفول صبور وزننده سحابی سرعتله کوتروب کیدن یله دینور یقال
ریح جفول ای تجفل السحاب وکور وفراوان شیئه دینور یقال جمة جفول ای عظیمة وباشلو عورته دینور یقال

امرأة جفول ای کبیرة الجافلة والمجفل محسن وزننده سرعتله اسن یله دینور یقال ریح جافلة ومجفل ای سریعة
الاجفیل ازمیل وزننده قورقق جبان معناسنەدر یقال هو اجفیل ای جبان وورکك دوه قوشنه دینور
واوقی میدانلو سورن یایه دینور وباشلو عورته دینور یقال تزوج اجفیلا ای مرأة مسنة الانجفال انفعال وزننده
سرعتله کتمك معناسنەدر یقال انجفل الظل اذا ذهب وخلق یوردندن قوپوب سرعتله عزیمت ایلمك معناسنەدر
یقال انجفل القوم اذا انقلعوا فمضوا الجفالة ثمامه وزننده جماعت انسانی‌یه دینور وتجره‌نك یوزندن کیجه ایله
آلنان کفه وکپوکه دینور وسیل صوینك سوروب ایلتدیکی خار وخاشاك مقوله‌سنه دینور که سیلندی تعبیر اولنور
الجفلی جمزی وزننده والاجفلی همزەنك فتحیله انساندن عامه وجماعت معناسنەدر که شمولی متضمندر یقال دعاهم
الجفلی والاجفلی ای بجماعتهم وعامتهم بعضلر دیدیکه همزه ایله اجفلی هر نسنه‌نك جماعتنه دینور الجفل جیمك
ضمیله جفولك جمعیدر که ذکر اولندی الاجفلة همزەنك وفانك فتحیله جماعت معناسنەدر یقال جاؤا اجفلة
وازفلة وباجفلتهم وازفلتهم ای بجماعتهم جفول جیمك ضمیله برموضعدر الجفال غراب وزننده سودك کوکنه
دینور وچوق نسنه‌یه دینور علی قول خاصة چوق یوکه ویپاغی‌یه دینور وسبل کوتردیکی سیلندی‌یه دینور الجفیل
امیر وزننده بودخی چوق یوکه ویپاغی‌یه دینور وکور اولدیغندن زلابی بسمان اکیندن تخفیف ایچون قطع اولنانه
دینور الجفلة تمره وزننده قرقمش یوکه دینور که یپاغی تعبیر اولنور الجفلة تمره وزننده یپراقلری کور وفراوان
اغاجه دینور یقال شجرة جفلة ای الکثیرة الورق جیفل صیقل وزننده ماه ذی القعده‌نك اسم قدیمیدر انجفل
تفعل وزننده خروس بیونك تویلرینی قبارتمق معناسنەدر یقال تجفل الدیك اذا انفش برایله الجافل یرندن
قوپوب اوینیان شیئه دینور یقال هو جافل ای منزعج وبنوذبیانه مخصوص برفرسك اسمیدر الجلالة والجلال
جیملرك فتحیله برآدم یاشلو ومعمر اولمق معناسنەدر یقال جل فلان جلالة وجلالا من الباب الثانی اذا اسن
واحتنك مؤلفك واحتنك قولی تفسیر ارکاندن دکلدر تتمیم قبیلندندر وجلال اولو وبزرك اولمق معناسنەدر
یقال جل جلالا اذا عظم مؤلفك بصائرده بیاننه کوره جلاله عظم قدر معناسنه اولوب وجلال که هاسزدر
عظم قدر وشانده غایت وتناهی معناسنەدر که آنکله همان ذات اجل واعلا موصوف اولور فقیل ذوالجلال والاکرام
وحق جل وعلایی آنکله توصیف یا ذات وحدانیتنه استدلال اولنه جق اشیاء عظیمه خلق ایلدیکیچوندر یاخود
احاطه‌دن عالی وجلیل اولدیغنه یاخود حواسله ادراك اولنمقدن جلیل اولدیغنه مبنی درانتهی وجلال اجل معناسنه
کلور که اداة تعلیلدر کماسیذکر الجلیل امیر وزننده ایکی معنای مذکوردن وصفدر یاشلو وسالخورده آدمه دینور
واولو وبزرك وعظیم معناسنەدر وتمام دیدکلری نباته دینور که بیاندار یسی تعبیر اولنان اوتدر معنای اولك
جمعی جله کلور جیمك کسریله واخیرك جمعی جلائل کلور وبر رجالك آدیدر ویمن دیارنده برقومك اسمیدر تابعیندن
ابو مسلم الجلیلی انلردندر علی قول یمنده ذوالجلیل نام وادی‌یه منسوبدر جبل الجلیل شامده برطاغك اسمیدر الجل
جیمك کسری وفتحیله جلیل معناسنەدر که اولو وعظیم دیمکدر وخرده ودقیق اولمیان شیئه دینور که ایری وبیوك دیمك
اولور ومنه یقال ماله دق ولا جل ای دقیقة ولا جلیلة وبیوك دوشمه وکلیم مقوله‌سنه اطلاق اولنور که پلاس مقوله‌سنه
مقابلدر وحصاد اولان اکینك قامشنه دینور که اکیر تعبیر اولنور فارسیده ساری دیرلر وبونده جیمك ضمیله
وفتحیله جائزدر الجلال غراب وزننده والجلال رمان وزننده بونلرده جلیل وعظیم معناسنه وصفلردر یقال
شیٔ جلال وجلال ای جلیل وجلال هر نسنه‌نك معظمنه ووفرتنه دینور مثلا جلال البحر دکزك انکین یرینه دینور
الجلیلة والجلالة غرابه وزننده مؤنثلردر قدری عظیم اولان قادینه دینور وجلیله همان برقارن طوغورمش
حیوانه دینور یقال ناقة جلیلة اذا کانت نتجت بطنا واحدا ویمشی پك چوق اولان اولو خرما آغاجنه دینور جمعی
جلال کلور کسر ایله الاجلال همزەنك کسریله اولولمق تعظیم معناسنەدر یقال اجله اذا اعظمه وبرآدمه
جلیله دیدکلری حیوان ویرمك معناسنەدر تقول ما اجلنی ای ما اعطانی الجلیلة وقوی وزورمند اولمق معناسنەدر
یقال اجل الرجل اذا قوی وضعیف وناتوان اولمق معناسنه اولمغله ضد اولور پس همزەسی سلبیه اولور
یقال اجل فلان اذا ضعف التجلة تحله وزننده اسمدر اولولمغه دینور تکرمه کبی الجل جیمك ضمیله جلال
کبی برشیٔك وافر ومعظمنه دینور یقال اخذ جله وجلاله وکبره ای معظمه وجل دابه چولنه دینور
چول جل محرفیدر جیمك فتحیله ده جائزدر جمعی جلال در جیمك کسریله واجلال در یقال رفع جل الفرس
ای ما یلبسه لیصانه مترجم دیرکه راغبك مفرداتده بیاننه کوره جل کندو سیله معظم شیٔ اورتیلجك پوشنه
دینور جل فرس وجلة تمر بو معنادندر صحیفه معناسنه اولان مجله دخی بوندندر کماسیذکر وجل کذلك

فتح وضمله یاسمین دیدکلری چیچکه دینور و ورد اسمیدر که گل تعبیر اولنان معروف شکوفه در
کرک آق وقرمزی وصاری اولسون مفردی جله در شارحك بیاننه کوره گل فارسی معربیدر وجلّ واقصه قربنده
رصو آدیدر وجلّ بن خق طی قبیله سی نسبندندر وجلّ چادر والاجق وبناقور یلان یره دینور که اوبه یری
اوله جقدر یقال جلّ بیتك ای حیث ضرب وبنی التجلل تفعل وزننده برنسنه اوزره تفوق ایلمك معناسنه در
یقال تجلله اذا علاه وبرنسنه نك وافر ومعظمنی آلمق معناسنه در یقال تجلل الشیء اذا اخذ معظمه التجال
تشدید لامله تفاعل وزننده اولولنمق معناسنه در یقال تجالّ عنه ای تعاظم الجلی ربّی وزننده امر عظیمه دینور
جمعی جلل در صرد وزننده شارح دیر که بو اجلّ کلمه سندن مؤنثدر تأنیثی خطه یاخود داهیه تأویلیله در الجلة
جیمك کسریله وجه مذکور اوزره جلیلك جمعیدر قدر وشان صاحبلری عظماء وساداته دینور یقال قوم جلة
ای عظماء سادة ذووا اخطار و یاشلو وساخورده آدمه ودوه یه دینور مفرد و جمعنه ومذکر ومؤنثنه اطلاق اولنور علی قول
ایکی یاشندن بازل اولنجه یه دك ناقه یه دینور یاخود ایکی یاشنده اولان ارکك دوه یه دینور یاخود ارککنه جلّ
ولاقه یه جله دینور یقال بعیر جلّ وناقة جلة الجلة جیمك ضمیله بیوك خرما کوفه سنه وزنبیلنه دینور که بشقدجه
بردنك اولور خرماد اللرندن ایشلنور جمعی جلال کلور جیمك کسریله وجلل کلور صرد وزننده مؤلف بونی تکرار
ایلمشدر مقدمة الأدبده یاش خرما دنکی ایله مفسردر الجلل فتحتینله عظیم اولان شیئه دینور یقال امر جلل
ای عظیم وصغیر وحقیر اولانه دیمکله ضدّ اولور یقال شیء جلل ای حقیر مؤلف بونیده تکرار ایلمشدر التجلیل
تفعیل وزننده بودخی دابه یی چوللمق معناسنه در تقول جللت الدابة اذا البستها الجلّ الجلّ جیمك فتحیله
بودخی دابه یی چوللمق معناسنه در تقول جللت الدابة جلا اذا البستها الجلّ وجلّ جیمك فتحی وضمیله کی یلکنه
دینور شراع معناسنه جمعی جلول در وجلّ عربدن برجماعتك پدری اسمیدر وجلیل معناسنه در یقال امر
جلّ ای جلیل وحقیر معناسنه اولمغله ضدّ اولور وجلّ وجله مصدر اولور ال ایله دوه قیغنی برکدرمك معناسنه
یقال جلّ البعر جلا وجلة من الباب اول اذا جمعه بیده وجنایت منعاسنه در تقول جللت هذا علی نفسك
ای جنیته وجلّ جلای وطن ایلمك معناسنه درکه سبذ کر وبرنسنه نك کوم ومعظم اولانی آلمق معناسنه در
یقال جلوا الاقط جلا اذا اخذوا جلاله وجلّ برجماعت آدیدر جلال سحاب وزننده اسماء والقابدندر
ابو الجلال زبیر بن عمرو وابو الجلال الکرمنی محدثلردر بعضلر ثانی یی حاء مهمله ایله ضبط ایلدیلر وام الجلال
بنت عبدالله بن کلیب العقیلیه محدثه در ومحمد بن ابی بکر الجلالی محدثدر ذات الجلال کتاب وزننده هلال
بن قبس الاسدی فرسنك لقبیدر الجلال غراب وزننده ایری ودیزمان شیئه دینور یقال شیء جلال ای ضخم
وبرطاغك آدیدر وبرنسنه نك کومنه دینور یقال اخذ جلال الشیء ای معظمه جلال شداد وزننده نجد
اولکه سندن مکه یه کلیجك یولك اسمیدر الجلالة سحابه وزننده شول صغره دینور که بوش کزوب نجاسات
تناول وتتبع ایدر اوله قال الشارح ومنه الحدیث نهی عن لحوم الجلالة ای البقرة التی تتبع النجاسات نهایه ده مطلقا
نجاسات اکل ایدن حیوان ایله مفسردر واحکامی مفصلدر الجلالة کناسه وزننده بیوك وقبا ناقه یه دینور الجلة
جیمك حرکات ثلاثیله دوه قیغلرینه علی قول بردانه سنه یاخود ازیلوب طاغلمامش اولاننه دینور الاجتلال
افتعال وزننده طوبرق ایچون دوه قیغی دیوشورمك معناسنه در یقال اجتلّ الرجل اذا التقط الجلة للوقود
وبرنسنه نك کومنی آلمق معناسنه در تقول اجتللت الشیء اذا اخذت جلاله ای معظمه من جلك جیمك ضمیله
ومن جلالك جیمك فتحیله ومن جللك فتحتینله ومن تجللك تحله وزننده ومن اجلالك همزه نك کسریله
ومن اجل اجلالك جمله سی من اجلك معناسنه مستعملدر که کلمهٔ تعلیلدر سندن اوتوری دیمکدر یقال فعله
من جلك وجلالك وجللك وتجللك واجلالك ومن اجل اجلالك ای من اجلك ابتداسی تعظیم ایچون اولوب
بعده کیده رك تعلیل موقعنده استعمال اولندی زیرا مثلا فعلته من جلك قولی سکا تعظیما آنی ایشلدم دیمك اولوب
کیده رك توسیعله سنك ایچون ایشلدم موقعنده استعمال اولندی الجلول وصول وزننده جلّ کبی جلای وطن
ایلمك معناسنه در یقال جلّ القوم عن منازلهم جلولا وجلا من الباب الثانی اذا جلوا الجالّة لامك تشدیدیله جلاء وطن
ایدن جماعته دینور جلان برکوچك قبیله آدیدر التجلجل تزلزل وزننده یره کومولمك معناسنه در یقال تجلجل
فی الارض اذا ساخ وصرصلوب ارغلانمق معناسنه در یقال تجلجل الشیء اذا تحرك وتضعضع الجلجلة
زلزله وزننده برنسنه یی ارغلامق معناسنه در یقال جلجل الشیء اذا حرکه وبك چاغرمق معناسنه در یقال
جلجل الرجل اذا صاح شدیدا وکوك کورلدمك معناسنه در یقال جلجل السحاب اذا رعد وآسان ایله برآدمی

قورقمق معناسنه در یقال جلجل فلانا اذا اوعده بالوعید وقارشدرمق معناسنه در یقال جلجل الشیء اذا خلطه
وآت قسمی صفوتله کشنمك معناسنه در یقال جلجل الفرس اذا اصفا صهیله وکریشی محکم بوکك معناسنه در
یقال جلجل الوتر اذا شدّ فتله المجلجل مسلسل وزننده کورلدیلی بلوده دینور یقال سحاب مجلجل ای راعد
وبك ظریف اولوب اصلا عیب ظاهر یسی اولمیان آدمه دینور یقال رجل مجلجل ای ظریف جدا لا عیب فیه
وقوتی تامّ وکامل اولان دوه یه دینور الجلجال زلزال وزننده کورلدیلی وهر یره شامل یغموره دینور یقال غیث
جلجال ای راعد مطبق المجلجل اسم فاعل بنیه سیله قویّ وتوانا اولان سید وذیشان آدمه دینور علی قول
بلند آوازاولانه دینور یقال هو مجلجل ای سید قویّ او البعید الصوت وجریء ودقاع اوله رق ناطقه یه مالك
سخنور آدمه دینور یقال رجل مجلجل ای جریء دقاع منطیق وچوق عدده دینور یقال عدد مجلجل ای کثیر
الجلجل هدهد وزننده کوچك چاکه ودف پولنه دینور جرس صغیر معناسنه وسبکروح اولوب
ایشده کوجده چست وچالاك ونشاطمند آدمه دینور جمعی جلاجل کلور الجلاجل علابط وزننده
جلجل معناسنه در یقال غلام جلاجل وجلجل ای خفیف الروح نشیط فی عمله وجلاجل دروننده جلجل کبی
مختلج اولان خاطره یه اطلاق اولنور ومنه تقول ابنته جلاجل نفسی ای ما کان یتجلجل فیها وصوت ونقی
صاف وطوری حماره دینور جلال کبی که غراب وزننده در یقال حمار جلاجل وجلال ای صافی النهیق
المجلجلة مسلسله وزننده چاك بکورلمش دوه یه دینور یقال ابل مجلجلة اذا علقت علیها الجلاجل
دارة جلجل هدهد وزننده نجدده برموضع آدیدر الجلجلان جیملرك ضمیله کشنش تخمنه دینور ثمر الکزبره
معناسنه وحبّ السمسم اسمیدر که صوصم دیدکلری غله در وحبّ القلب اسمیدر که سویدا اوله جقدر بورکده
مردمك دیده کبی دانه جکدر جلاجل جیمك فتحی وضمیله برموضع آدیدر وجیمك فتحیله برموضع آخردر المجلة
میمك وجیمك فتحیله شول صحیفه یه دینور که آنده حکمت مسطور اوله ومنه قرأ مجلة لقمان وهی الصحیفة التی
فیها الحکمة وهر کتاب ومکتوبه مجله اطلاق اولنور یقال رأیته وبیده مجلة ای کتاب مترجم دیر که جلّ کتابك
جلد وغطاسنه دینمکله مجله بوندن مأخوذدر پس مجله غطا بکورلمش کتاب وصحیفه یه دینوب بعده بالتوسیع
مطلق کتابه اطلاق اولندی نته که جلّ ماده سنده بیان اولندی نهایه ده بعضلر عبرانیدن معرب اولدیغنه ذاهب
اولدقلری مرسومدر لکن وجه مذکور اوزره عربی صحیحدر مقدما کتب حکمیه یك مرغوب ومعتبر اولمغله فاخر
غطالر بکورررلر ایدی بعده مطلق کتابده استعمال اولندی جلولاء جیمك فتحی ولامك ضمیله بغداد قضاسنده
خانقین نام بلده یه برمرحله مسافه ده برقریه آدیدر آنده اهل اسلام ایله عجم بیننده بروقعه اولمشدر نسبتنده جلولی
دینور غیر قیاس اوزره المجلل محدّث وزننده اعلامدندر امّ جمیل فاطمه بنت المجلل صحابیه در التجالل
تفاعل وزننده برنسنه نك کومنی المق معناسنه در تقول تجاللته اذا اخذت جلاله ای معظمه جلتا جیمك فتحی
ولام اولانك ضمیله نهروان ناحیه سنده برقریه در جلولتین جیمك فتحی ولامك ضمیله برقریه آدیدر ابوجله جیمك
ضمیله بررجالك کنیه سیدر جلاله ثمامه وزننده برعورتك آدیدر الجلال غراب وزننده جلاجل کبی سسی
طوری اشکه دینور الجمل جیمك ومیمك فتحیله ومیمك سکونیله جائزدر ارکك دوه یه دینور وشذوذ اوزره ناقه یه
اطلاق اولنور ومنه قیل شربت لبن جمل وبعضلر دیدیکه جمل درت یاشنه کیرمش علی قول جذع یاخود بازل
یاخود ایکی یاشنه کیرمش ارکك دوه یه مخصوصدر بوکره یه وارنیجه جمل اطلاق اولنمز جمعی اجمال وجامل
وجمل کلور جیمك ضمیله وجمال کلور جبال کبی وجماله وجمالات کلور جیملرك حرکات ثلاثیله وجمائل کلور
واجامل کلور مترجم دیر که جمل ذکری آتی جالدن مأخوذدر زیرا عربلر جمل قسمنی جمال وزینت عد ایدرلر
قالدیکه مؤلف جمع عدادنده جامل کلمه سنی دخی ثبت ایلدی بقر ماده سنده باقر کلمه سنك اسم جمع اولدیغنی تنصیص
ایلمکله بودخی آنك کبی اسم جمع اولمق اغلبدر حتی شیخ رضی دخی تنصیص ایلمشدر وفی المثل ※ اتخذ فلان اللیل جملا
ای سری کله یعنی بتون کیجه طورمیوب بردوزه یه کندی الجامل جمعدر نته که ذکر اولندی وچوبانلری
وصاحبلری برابر اوله رق دوه سوریسنه دینور وعظیم اوبه یه اطلاق اولنور الجمالة ثمامه وزننده جامل دیدکلری
دوه سوریسندن بربلوکه دینور علی قول ایچنده ارکك دوه اولمیان ناقه سوریسنه دینور جیمك حرکات ثلاثیله ده
جائزدر وآت سوریسنه دینور جمعی جمال کلور جیمك ضمیله نادر اوله رق ومنه قول الشاعر ※ والادم فیه یعترکن
بجوه عرك الجمالة ※ الجمیل امیر وزننده اریمش وصیزدرلمش ایچ یاغنه دینور یقال اکل الجمیل ای الشحم
الذائب وجمال ماده سندن وصف اولور خلق وخلقی خوب اولان آدمه دینور یقال هو جمیل ای الحسن الخلق

والحلق درب جمل بغدادده باب معروفدر اکا نچه ذوات منسوبلردر واسحق بن عمر والجمیلی برشاعر یکانه
ومفلقدر الاستجمال دوه جمل اولمق مرتبه‌یه وارمق معناسنه در یقال استجمل البعیر اذا صار جملا الجمالة
شدّاده وزننده دوه جیلره دینور خیاله وحماره کبی یقال هم جمالة ای اصحاب الجمال الجمالیة غرابیه وزننده
جمل کبی بنیه وترکیبی قوی ومحکم وطیانقان ناقه‌یه وصف اولور یقال ناقة جمالیة ای وثیقة کالجمل وکذا یقال رجل
جمالی ای ضخم الاعضاء تام الخلق الجمل فتحتیله ارکک دوه‌یه دینور که ذکر اولندی وخرما آغاجنه دینور
و برجنس دکز بالغنه دینور که طولی اوتوز اندازه مقدارنده اولور وبو جمل البحر دیدکلری در وجمل اسامیدندر
جمل بن سعد مدحج قبیله سندن برجماعتک پدری در تابعیندن هند بن عمرو الجملی انلره منسوبدر بر جمل
مدینه‌ده برمعروف قیودر وجمل حسین بن عبد السلام نام شاعرک لقبیدر که امام شافعیدن روایت فقه وحدیث
ایلمشدر لحی جمل لامک فتحیله بین الحرمین برموضعدر مدینه‌یه اقربدر کذلک مدینه ایله فید بیننده برموضعدر
ونجران ایله تثلیث بیننده برموضعدر لحیاجمل تثنیه بنیه سیله یمامه‌ده برموضعدر عین جمل کوفه قربنده
برچشمه آدیدر ابو الجمل ایوب بن محمد وسلیمان بن داود الیمامیان کنیه لریدر که محدثلردر الجمیل زبیر وزننده
والجمیل قبیط وزننده والجملانة والجمیلانة جیمک ضمیله مصغر بنیه سیله بلبل قوشنه دینور الجمال
کمال وزننده برآدم خلق وخلقی کوزل اولمق معناسنه در یقال جمل الرجل جمالا من الباب الخامس اذا صار
جمیلا صباحک بیانه کوره اصلی جماله ایدی کثرت استعمالدن هاسی تخفیف اولندی وعربلر جمالک ان لا تفعل
کذا دیرلر که اغرادر یعنی شو یله ایلمک سکا شین ونقیصه ایراث ایدر اولمغله آنی ایشلیوب جمال ایراث ایده‌جک
فعله ملازمت ایله الجمال غراب وزننده والجمّال رمّان وزننده بو دخی وصفدر صاحب جمال آدمه دینور
الجملاء حمراء وزننده مؤنثدر واعضاء وترکیبی تام وهر طرفی اویغون ولطیف حیوانه دینور التجمل تفعل
وزننده زینتلنمک معناسنه در یقال تجمل الرجل اذا تزین واریمش یاغ اکل ایلمک معناسنه در یقال تجمل الرجل
اذا اکل الشحم المذاب المجاملة مفاعله وزننده برآدم ایله صدق صمیمیله دوستلق ایلیوب صورتا کوزلجه معامله
ایدشمک علی قول کوزل الفت ومعاشرت ایدشمک معناسنه در یقال جامله اذا لم یصفه الاخاء بل ماسحه بالجمیل
او احسن عشرته الجمل جمل زننده برکدرمک معناسنه در یقال جمل الشیء جملا من الباب الاول اذا جمعه
وایچ یاغی ارتمک معناسنه در یقال جمل الشحم اذا اذابه الاجمال همزه‌نک کسریله ایچ یاغی ارتمک معناسنه در
یقال اجمل الشحم اذا اذابه واجمال برنسنه‌نک طلبنده عجله وافراط ایلیوب تأنی واعتدال ایلمک معناسنه در
یقال اجمل فی الطلب اذا اتأد واعتدل فلم یفرط وطاغنق نسنه‌یی برکدرمک معناسنه در یقال اجمل الشیء
اذا جمعه عن تفرقه وحساب وکلامی جمله ایلمک معناسنه در که تفصیل مقابلیدر یقال اجمل الحساب اذا رده
الی الجملة وایولکی واحسانی چوق وکوزل ایلمک معناسنه در یقال اجمل الصنیعة اذا احسنها وکثرها الاجتمال
افتعال وزننده ایچ یاغی ارتمک معناسنه در یقال اجتمل الشحم اذا اذابه الجمول صبور وزننده داغمه ایچ یاغی
اریدن آدمه دینور وسموز خاتونه دینور الجملة غرفه وزننده معلومدر که برنسنه‌نک جماعتنه ومجموعنه دینور
یقال جملة الشیء ای جماعته وجمله قاضیء دمشق اولان یوسف بن ابراهیم نام فاضلک جدی اسمیدر الجمل
سکر وزننده والجمل صرد وزننده والجمل قفل وزننده والجمل عنق وزننده والجمل جبل وزننده کمی ایپنه
دینور که مرادی هلاطدر قومنه تعبیر اولنور وقریء بهن قوله تعالی حتی یلج الجمل فی سم الخیاط الآیة وجمل
سکر وزننده وتخفیفله جائزدر حساب جمله دینور که ابجاد حروف مقطعه‌سیدر هر بری برعدده دال دار تاریخ
حساب ایدرلر الجمل صحف وزننده جماعت انسانیه دینور التجمیل تفعیل وزننده تزیین ایلمک معناسنه در
یقال جمله اذا زینه وعسکری خیلی مدت اویالندروب توقیف ایلمک معناسنه در یقال جمل الجیش اذا اطال
حبسهم الجمیلة سفینه وزننده آهوسر به‌سنه وکوکرجین سوریسنه دینور جمل قفل وزننده برعورتک اسمیدر
جمال سحاب وزننده بر بشقه جه خاتون اسمیدر جمل صرد وزننده ابن وهبدر که بنو سامه جماعتی نسبندندر
جمل زبیر وزننده اخت معقل بن یساردر که صحابیه‌در جومل جوهر وزننده بر رجل آدیدر جمال سحاب
وزننده وجمل جبل وزننده وجمیل امیر وزننده اسامی ناسدندر که جمله‌سی ذکر اولندی جمال غراب وزننده
بر بلده‌در جمیل قبیط وزننده ابو الخطاب عمر بن حسن بن دحیه نام حافظک جدیدر الجحمل حای مهمله ایله
شمخر وزننده صدف ایچره اولان اته دینور که قابنه یاپشق اولور کتب طبیه‌ده ادویه اقسامندن معدوددر
الجمعلیل خزعبیل وزننده هر نسنه‌دن بر مقدار برکدرر اولان کسیه دینور الجمعلة خزعبیله وزننده صرتلانه

دینور ویک قوجه دوشکون ناقه‌یه علی قول بنیه‌سی قوی طیانقلو یاوز اولانه یاخود ضعف وهزالدن فرومانده
اولمیکن صکره‌دن وجودینه تاب وتوان کلوب کالیله قوتلنمش اولانه دینور یقال ناقة جملیلة ای هرمة او شدیدة
وثیقة او التی کانت رازمة ثم انبعثت الجمعلة قنفذه وزننده بالدن یاخود یاغدن برطولو یاغه دینور که جوز قدر اوله
تقول اخذت جمعلة من عسل او لبن ای قدر جوزة المجعلة مدحرجه وزننده بدنی طولو یاح عورته دینور یقال
امرأة مجمعلة اللحم ای معقدته جماعیل جیمک فتحی ومیمک تخفیفی وتشدیدیله قدس قضاسنده برقریه آدیدر
الجنبلی قنفذ وزننده اغاجدن دوزلمش قالین قواطه‌یه وچناغه دینور مؤلف بونی جبل ماده سنده دخی ثبت ایلدی
ظاهر اونون امرنده اختلافه مبنیدر وجنبل ابو عبد الله محمد بن عصمة الطبی نام محدثک جدی اسمیدر جنثل ثای
مثلثه ایله جعفر وزننده بر رجل آدیدر الجندل جعفر وزننده برآدمک قالدیروب کوتوره‌جکی قدر اولان طاشه دینور
دالک کسریله‌ده جائزدر ومنه یقال شاد قصره بضم الجندل وهو ما یقله الرجل من الحجارة ایاسک بیانه کوره
نونی زائده‌در ظاهرا مؤلف عندنده اصلیه‌در وجندل معرفه اوله رق بر بقعه‌نک اسمیدر الجندل علبط وزننده
طاش یعنی اولان محله دینور الجندلة علبطه وزننده طاشلق یره دینور سنکستان معناسنه جیمک فتحیله‌ده جائزدر
یقال ارض جندلة ای کثیرة الحجارة الجنادل علابط وزننده قوی وعظیم اولان انسان وحیوانه دینور دومة الجندل
برموضع آدیدر الجنجل جیمیله قنفذ وزننده قوش قونمز اوتنه شبیه براوتک اسمیدر صلاته شتی وچاچیغی بیارلر
مفرداتده قوش قونمزدن برصنف اولمق اوزره مبیندر الجنعدل سفرجل وزننده وجیمک ضمی ودالک کسریله
لغتدر قالین کوده لو صمصق طقناز آدمه دینور یقال رجل جنعدل ای تار غلیظ الجولة جیمک فتحیله خاصة
جنکده جوانب میدانی طولاشمق معناسنه‌در که بهادر سواری وصفیدر ننه که جول وجولان طوافده مستعملدر
کما سیذکر یقال جال فی الحرب یجول جولة اذا دار المیدان وعسکر اعدادن کیر وچکیلوب ینه حمله ایلمک معناسنه
مستعملدر که دونک چالمق تعبیر اولنور یقال جال القوم اذا انکشفوا ثم کروا الجول جیمک فتحی وضمیله
والجوول قعود وزننده والجولان فتحاتله والجیلان جیمک کسریله که اصلی جولان ایدی بونلر مطلقا طولاشمق
معناسنه‌در یقال جال فی الطراف یجول جولا وجوولا وجولانا وجیلانا اذا دار وجول طپراق برندن صاورلوب
هوایه آغمق معناسنه‌در یقال جال التراب جولا اذا ذهب وسطع وبرنسنه‌یی اختیار ایلمک معناسنه‌در یقال
جال الشیء اذا اختاره وجول جیمک فتحی وضمیله طپراغه دینور جائل معناسنه‌در وجول باء حرفیله متعدی اولور
برنسنه‌یی طولاندرمق معناسنه یقال جال به اذا اداره وجولک چوق قیون وکچی یه دینور وعظیم لشکره دینور
ودوه سوریسنه وآت سوریسنه دینور علی قول اتوز یا قرق رأس یاخود کزیده ومنتخب اولان دوه بلوکنه دینور
ویاشلو قوجه کیکه دینور وبر شجر آدیدر وطاغه دینور جبل معناسنه شارح دیر که بونده صواب اولان حبل
اولمقدر که ایپه دینور وتوزه دینور غبار معناسنه التجوال تائک فتحیله تفعالدن مصدردر چوق طولاشمق معناسنه‌در
یقال جول الرجل تجوالا اذا طاف الاجتیال افتعال وزننده طولاشمق معناسنه‌در یقال اجتال الرجل اذا طاف
وبرآدمی طوغریلقدن صرف وتحویل ایلمک معناسنه‌در یقال اجتالهم اذا حولهم عن قصدهم واختیار
ایلمک معناسنه‌در یقال اجتاله منهم اذا اختاره الانجیال انفعال وزننده بو دخی جولان ایلمک معناسنه‌در یقال
انجال الرجل بمعنی جال وطپراق برندن قالقوب هوایه آغمق معناسنه‌در یقال انجال التراب اذا ذهب وسطع المجول
منبر وزننده نسوانه مخصوص برکسیم جامه‌یه دینور که قصه زبون اوله جقدر علی قول کوچک قیزلر کیرلر
ویجرک لباسیدر که ایچنده جولان ایدرلر وقلقانه اطلاق اولنور وخلخاله اطلاق اولنور ودرست اقچه‌یه دینور
بین الناس جولان ایدر وبازو بنده وحمائله دینور عوذه معناسنه وحمار وحشی‌یه دینور وکومشه دینور وکرداتلق
اورته‌سنه بچورد کلری کومشدن یاپلمش شمسه‌یه دینور وشول بیاض توبه دینور که قارجیلر براره کلوب قاره
بسلندقده قارا وقلری کندیسنه تسلیم اولنان کسه‌نک یدینه وبریلور الجولان سلمان وزننده شامده برطاغک
آدیدر وطپراغه دینور وشول خرده چقللره دینور که روزکار آنلری بری اوته او یناتوب دوران ایتدرر اوله وتوزلو
طپراقلو یعنی طپانلو کونه دینور کما سیذکر الجیلان جیمک فتحیله طپراغه دینور وطمانلو کونه دینور الجولان
فتحاتله مصدردر که ذکر اولندی ودواب ومواشینک خرده لرینه وکثرلرینه دینور وجولان الهموم قلبه عارض
اولان تاسه واندوهک ابتدائی عروضندن عبارتدر که دروننده اویناتوب دورانه باشلر تقول فی قلبی جولان الهموم
ای اوائلها الاجالة همزه‌نک کسریله طولاندرمق معناسنه‌در یقال اجاله واجال به اذا اداره التجاول
تفاعل وزننده میدانده جولان ایدشمک معناسنه‌در یقال تجاول الجیش اذا جال بعضهم علی بعض فی الحرب

المجاولة مفاعله وزننده مدافعه ومطارده معناسنه‌در يقال بينهم مجاولات اى مطاردات ومدافعات الاجول
احمر وزننده والجولانى والجيلانى جيملرك فتحيله بونلرده توزلو طپراقلو طمانلو كونه وصف اولور يقال يوم
اجول وجولانى وجيلانى وجولان وجيلان اى كثير الغبار والتراب وجولانى عام المنفعه آدمه دينوركه خير ونفعى
قريب وبعيده جائل اولور يقال رجل جولانى اى عام المنفعة الجائلة جولان ايدن نسنه‌يه دينور تأنيثى موصوف
اعتبار يله‌در بو مناسبتله ضميرده جولان ايدن خاطره‌يه وميانه‌ده دائر اولان مصلحته اطلاق اولنور ومنه تقول اجل
جائلتك اى اقض الامر الذى انت فيه الجول جيمك ضميله عقل معناسنه مستعملدر وعزم معناسنه مستعملدر
يقال ليس له جول اى عقل وكذا عزم وآت سور يسنه ودوه سور يسنه دينور وقبرك وقيونك ديبلرندن اغزلرينه قدر
بالمنه دينور ودكزك وطاغك برطرفنه دينور جمعى اجوال وجواله كلور جيمك ضميله وبر بلوك دوه‌يه ودوه
قوشنه وقيون وكچى سوريسنه دينور وصو يك دبنده اولان بيوك قيايه دينور الجيل جيمك فتحيله والجال
بونلرده قبرك وقيونك ودكزك وطاغك برجانبنه دينور جوله جيمك ضميله اساميدندر عبدالله بن احمد بن
جوله ومحمد بن على بن جوله وعلى بن محمد بن احمد بن جوله محدثلردر اجول احول وزننده طى قبيله‌سى
يوردنده واقع اجا وسلمى نام طاغلرك حذاسنده برطاغ آديدر ياخود برينه قريب برقاچ بايرلره دينور الجوالة
سحابه وزننده برنسنه‌نك سچلمش كزيده‌سنه دينور يقال اخذ جوالة ماله اى نقاوته وخياره الجوّال شدّاد
وزننده عقفان اليربوعى نام كمسه‌نك فرسى آديدر الاجولى احمرى وزننده پك جست وچالاك وجوّال آته
دينور يقال فرس اجولى اى سريع جوّال جولى سكرى وزننده برموضعدر الجويل امير وزننده
روزكارك اوكنه آلوب توزنديغى نسنه‌يه دينور قورى اوتلق واغاج يپراغى كبى يقال مال الدنيا كالجويل وهو ما سفرته
الريح من حطام النبت الجهل سهل وزننده والجهالة رذاله وزننده بيلمز اولمق معناسنه‌دركه علم مقابليدر
يقال جهل الشئ جهلا وجهالة من الباب الرابع ضدّ علمه وعلى حرفيله بيلمزلنمك معناسنه اولور يقال جهل
عليه اذا اظهر الجهل الجاهل والجهول صبور وزننده بيلمز نادان معناسنه اسم فاعللردر جمعلرى جهل كلور
جيمك ضمى وضمتيله وجاهلك جمعى جهل كلور ركع وزننده وجهّال كلور وجهلاء كلور ويقال هو جاهل منه
اى جاهل به يعنى اول نسنه مقدّمدن آنك معلومى دكلدر بو جهل مذموم دكلدر وجاهل ارسلانه اطلاق اولنور
التجاهل تفاعل وزننده بركسه كنديسنى جاهل كوسترمك يعنى بيلمزدن كلمك معناسنه‌در يقال تجاهل زيد
اذا اظهر الجهل المجهلة مرحله وزننده برآدمى جهالته باعث ومؤدّى اولان شيئه دينور يقال شغل العبث
مجهلة اى يحمل على الجهل التجهيل برآدمه جاهلدر ديو جهله نسبت ايلمك معناسنه‌در يقال جهله اذا نسبه
الى الجهل المجهل مقعد وزننده شول بيابانه دينوركه آنده علامت طريق وسمت اولمامغله منزل مقصوده عزم
ووصول متعذّر اوله وبونك تثنيه وجمعى يوقدر يقال ارض مجهل اذا كانت لايهتدى فيها لكن اساسده جمع
بنيه‌سيله ده مرسومدر الاستجهال برآدمى جاهل عدّ ايلمك معناسنه‌در يقال استجهله اذا عدّه جاهلا
واستخفاف واستحقار معناسنه مستعملدر يقال استجهله اذا استخفه وروزكار اغاجك داللرينى اوينامق معناسنه
مستعملدر يقال استجهلت الريح الغصن اذا حركته فاضطرب المجهل منبر وزننده والمجهلة مكنسه وزننده
والجيهل صيقل وزننده والجيهلة صيقله وزننده كوسكويه دينوركه آنكله اوجاق وآتش قارشدررلر وجيهل
صيقل وزننده برخاتونك آديدر وبيوك ياجين قيايه دينور المجهولة شول ناقه‌يه اطلاق اولنوركه آندن هركز سود
صاغلمامش اوله ياخود تمغاسز اوله يقال ناقة مجهولة اى لم تحلب قطّ اولاسمة عليها الجهلاء حمراء وزننده جاهليت
لفظندن مأخوذ اولوب وآنى تأكيد ايچون ايراد اولنور يقال كان ذلك فى الجاهلية الجهلاء وهى القديمة الجهبل جعفر
وزننده بيوك باشلو آدمه دينور يقال رجل جهبل اى العظيم الرأس وباشلو سالخورده كبكه على قول ايرى
جثه‌لو سنه دينور وجهبل بن سيف شول كسه‌دركه پيغمبر اكرم صلى الله عليه وسلم حضرتلرينك انتقاللرى خبرينى
اهل حضرموته ايصال ايلمشدر بنوجهبل شاهده برخاناندركه جمله‌سى فقهاء ايدى الجهبلة جيمك وبانك فتحيله
چركين وبدچهره عورته دينور يقال امرأة جهبلة اى قبيحة الجيل جيمك كسريله ناسدن برصنف وطائفه‌يه
دينور يقال جيل من الترك وجيل من العرب اى صنف وجيل اسفل بغدادده برقريه آديدر وزياد بن جيل ويزيد
بن جيل محدثلردر جيلان جيمك فتحيله عبدالقيس قبيله‌سندن برجماعتدر وبعنده برابالتدر وشول چقل
طاشلرينه دينوركه آنى روزكاربرى اوته طوزندى كبى بوالبوب اوينادر اوله جيلان جيمك كسريله ايرانده براقليم
يعنى براولكه‌نك اسميدر كيلان معرّبيدر وبرجماعته دينوركه آنلرى نوشروان بحرين ولايتنه ترتيب وتمكين
ايلمشيدى

ايلمشيدى وجيلان ابو الجلد بن فروه ديمكله معروف محدّث تابعينك اسميدر فصل الحاء المهملة
الحبل حانك فتحيله ايپه دينوركه نسنه بندايدرلر جمعى احبل واحبال وحبول كلور وفى الحديث حبائل اللؤلؤ
كأنه جمع على غير قياس اوهو تصحيف والصواب جنابذ يعنى صفت جنتده وارد اولان فاذا فيها حبائل اللؤلؤ
حديثنده واقع حبائل كلمه‌سى كويا كه غير قياس اوزره حبلك جمعيدر وبعضلر عندنده مصحفدر صواب اولان جنابذ
اولمقدركه جنبذك جمعيدر كنبد معرّبيدركه قبه‌يه دينور شارح ديركه اولكى امام بخارى روايتيدر رمل مستطيل
معناسنه اولان حبلك غير قياس اوزره جمعى اولان حباله‌دن جمع الجمع اولمغله بالتشبيه اطلاق اولنمشدر وحبل
اساميدندر احمد بن محمد بن حبل قاضى مالقه‌دركه نحو تونده‌ندر وربيعة بن حاتم الحبلى المصرى محدثيندندر وحبل
مصدر اولور برنسنه‌يى ايپله بغلمق معناسنه يقال حبل الشئ حبلا من الباب الاول اذا شدّه بالحبل ومنه المثل * ياحابل
اذكر حلا * يعنى اى بونى بندايدن كمسه چوزمه‌يى خاطر كدن اخراج ايلمه كه بونك بغلمسى وار اما چوزمسيده وار
وحبل ايپه واورغانه دينور رسن معناسنه جمعى حبول درشارح ديركه بونك معناى اول ايله فرقى نامعلوم اولمغله
تكرار كبيدر لكن ا تولده رباط ايله تفسير ايلمكله بوندن اخصّ اولور واوزون اوزادى قوم يغنه اطلاق اولنور يقال
نزلوا فى حبل اى رمل مستطيل وعهد وپيمان معناسنه مستعملدر يقال بينهما حبل اى عهد وذمّت وزنهار
وامان معناسنه‌در يقال قطع حبله اى ذمته وامانه وآغرلق ثقل معناسنه‌در وآفت وداهيه‌يه اطلاق اولنور
ووصال وتواصل معناسنه‌در وعاتق معناسنه‌دركه اموز باشيله بيونك آره‌لغندن عبارتدر على قول اول آره لقده
اولان اوزونلغه وطريقه‌يه دينور ياخود اوراده اولان سكيره دينور وقولده وارقه‌ده برطمرك اسميدركه اضافتله
متعين اولور يقال حبل الذراع وحبل الظهر قالديكه هر عضوده اوزون وقالين اوله رق اصيل وقوام اولان طمره
حبل اطلاق ايدرلر مثلا حبل الظهر قفادن نازل آرقه طمريدركه آندن نيچه طمرلر منشعب اولور وحبل الذراع
قيفالدن ديرسك يانده ظهور وزندين اوزرينه دائر ايكى قسمه منقسم اولور وحبل الوريد بيون طمريدر وقس
على ذلك وبصره‌ده برموضع آديدركه رأس ميدان زياد ديمكله متعارفدر بونده حانك كسريله ده جائزدر ياخود
هر برى بشقه موضعلردر وحبل عرفه‌نك يعنى جبل عرفاتك اسميدر وقوشى ميدانتك باشنه دينوركه يارشجيلر
آنده طوروب اورادن قوشررلر وحبل ينه مصدر اولور حباله ايله جانور طوتمق ياخود حباله نصب ايلمك معناسنه
يقال حبل الصيد حبلا اذا اخذه بالحبالة اونصبها له حبال كتّاب وزننده اساميدندر حبال بن رفيده تابعيندندر
وحبال بن سلمة بن خويلد طليحة بن خويلدك برادر زاده‌سيدر وحبال الساق بالدرده اولان سكيرلره اطلاق
اولنور بوراده حبال ينه حبلك جمعيدر لكن مؤلف بوكه تعرض ايلمدى وحبال الذكر آلت تناسلك طمرلرندن عبارتدر
الحبّال شدّاد وزننده ايپجى‌يه واورغانجى‌يه دينور محدثيندن ابو اسحق الحبّال وبرجماعت اول حرفت اصحابيدر
المحبل معظم وزننده بودنجى ايپه واورغانه دينور وقيورجق صاچه دينوركه ايب كلابه‌سى شكلنده اولور يقال
شعر محبل اى مجعد شبه الحبل حبله ثمره وزننده عسقلان قربنده برقريه آديدر الحابول خرما اغاجنه
چقه‌جق كمنده دينور الحبالة كتابه وزننده والاحبول والاحبولة همزه‌لرك ضميله دوزاغه وآغه دينوركه
ايبدن دوزيلور يقال نصب حبالته واحبوله واحبولته اى مصيدته الاحتبال افتعال وزننده حباله ايله جانور
آولمق ياخود حباله قورمق معناسنه‌در يقال احتبل الصيد اذا اخذه بالحبالة اونصبها له المحبول شول جانوردركه
كنديسنى صيد ايچون دوزاق قورلمش اوله هر نقدر دوشمديسه‌ده المحتبل اسم فاعل بنيه‌سيله دوزاغه دوشمش
جانوره دينور الحبائل حباله‌نك جمعيدركه آغه ودوزاغه دينورنته كه ذكر اولندى ومنه حبائل الموت اى اسبابه
قال الشارح ومنه الحديث النساء حبائل الشيطان اى مصائده حبيل براح امير فلاح وزننده بهادره اطلاق اولنور
وارسلانك اسميدر بوراده حبيل محبول معناسنه‌دركه بغلنمش ديمكدر وبراح زوال معناسنه‌در ارسلان وبهادر آدم
جرأت وشجاعتلرندن ناشى يرلرنده بغلنمش كبى ثابتقدم اولدقلرينه مبنى اطلاق اولندى حبيل زبير وزننده
اساميدندر محمد بن الفضل بن ابى حبيل محدثدر الحبل حانك كسرى وفتحيله آفت وداهيه‌يه دينور جمعى حبول كلور
ودانا وزيرك وصاحب رشد وفطانت آدمه دينور ومنه يقال انه لحبل من احبالها للداهية من الرجال وحبل رفق
ونلطفله دواب ومواشينك تقيد وتيمار واهتمام ايدن آدمه دينور يقال هو حبل ماله اى قائم عليه رفيق بسياسته
الحابل دوزاق نصب ايدن آدمه دينور ومنه قولهم ثار حابلهم على نابلهم اى اوقدوا الشر بينهم يعنى بينلرنده آتش
شر وفتنه ايقاد ايدوب بربرينه دوشديلر بوراده نابل اوق آتانه دينور وحابل برنك ارشنه ونابل ارغاجنه دينور
مثل من بو معنادن دخى اخذ اولنور وعربلر حوّل حابله على نابله ديرلر زير وزبر ايلدى ديجك يرده وحابل حبله

ديدكلرى نبات اكل ايدن جانوره دينور يقال ضب حابل اذا كان يأكل الحبلة وجادويه دينور ساحر معناسنه
و برارضك اسميدر الحبلة غرفه وزننده اصمه يه دينور كرم معناسنه على قول تكا كندن واو محه سندن بر قواه دينور
و فتحاتله جائزدر وسلم وسيال وسمر نام باديه اغاجلرينك يمشنه دينور ياخود ابرى مبشه اغاجلرينك يمشنه دينور
مغيلان يمشى كبى جمعى حبل كلور رقفل وزننده وحبل كلور صرد وزننده وحبله نسوان زينتلرندن بر كونه پيرايه
اسميدر و براوت اسميدر كه انى دائما كلرا كل ايدر الحبل فتحتيله اوزم اصمه سنه دينور و بعضلر بابى اسكان ايدرلر
مفردى حبله در هايله يقال له حبل تغل صبعانا وهى الكرم والحبلة الكرمة اصمه نك چبوقلرى وقوللرى حباله تشبيه
اولنمشدر وحبل طولمق معناسنه مصدر اولور يقال حبل من الشراب حبلا من الباب الرابع اذا امتلأ واو يكه لنمك
معناسنه در يقال حبل فلان اذا غضب واو يكه وغم وتاسه معناسنه اسم اولور يقال به حبل اى غضب وغم وكبه
اولمق معناسنه در يقال حبلت المرأة حبلا اذا صارت حبلى واسم اولور قارنده اولان چوجغه و ياورى يه دينور
مؤنثى حبله در جمعى احبالدر الحبال غراب وزننده طولمغه دينور امتلأ معناسنه يقال به حبال من الشراب
اى امتلاء الحبلان سكران وزننده قارنى شرابدن طولمش كشى يه دينور مؤنثى حبلى در عطشى وزننده
وحارك ضميله ده جائزدر وحبلان وحبلانه پرخشم وغضب اره وعورته دينور حبل حبل حارك فتحى وبارك سكونيله
قيون قسمنه مخصوص زجر وآزار كلماتندندر الحابلة كبه خاتونه دينور جمعنده شاذ اوله رق حبله دينور فتحاتله
الحبلى كبرى وزننده بودخى كبه خاتونه دينور امتلاء معناسندن مأخوذدر جمعى حبليات در وحبالى در
حانك فتحى والفك قصريله كه الف تأنيثدن مقلوب اولان ياء الفه ابدال اولنمشدر وكاهجه حبلانه دخى دينور كه
مفرددر وحبلى كلمه سنك نسبتنده حبلى وحبلوى وحبلاوى دينور حارك ضميله حبل الحبلة فتحتيله عمل العمله
وزننده كه اشبو نهى عن بيع حبل الحبلة حديثنده وارد اولمشدر مراد بطن ناقه ده اولان ياورى در پس حبله حابله نك
جمعى اولور كه ناقه لردر يعكدر ياخود اصمه نك قبل البلوغ اوزميدر ياخود بطنده اولان ولدك ملحوظ اولان ولديدر كه
جاهليده ولد ولد مواشى بى تبايع ايدرلر ايدى پس بوكه كوره حبله مفرد مؤنث اولور قال المؤلف وهو ما فى بطن الناقة
او حمل الكرمة قبل ان يبلغ او ولد الولد الذى فى البطن وكانت العرب تفعله المحبل مقعد وزننده اسم زماندر
كبه لك وقتنه دينور يقال كان ذلك فى محبل فلان اى وقت حبل امه به ومحبل كتاب اوله اطلاق اولنور كه مراد
لوح محفوظدر المحبل منزل وزننده مهبل معناسنه در كه رحم ياخود رحمك نهايتيدر كما سيذكر التحبيل تفعيل
وزننده اكينك ياخود اصمه نك فليزلرنى وچبوقلرنى برى برينك اوزرينه آتمق معناسنه در يقال حبل الزرع اذا قذف
بعضه على بعض الاحبل اثمد واحمد وزنلرنده والحنبل قنفذ وزننده بوكرلجه يه دينور لوبياء معناسنه
الحبالة حانك فتحى ولامك تشديديله اوزون اوزادى كتمكه دينور انطلاق معناسنه و برنسنه نك موسم وزمانه
دينور يقال حانت حبالته اى زمانه وحينه وآغرلق ثقل معناسنه در ومطرده ندر كه لامك شدة سيله فعاله وزننده
اولان كلمه ده لامك تخفيفى دخى جائزدر الاحباله كلمه سنده جائز دكلدر نته كه حمارة القيظ وصبارة البرد كلمه لرنده مخفف
اولور الحبلى بشرى وزننده كبه خاتونه دينور كه ذكر اولندى وسالم بن غنم بن عوفك لقبيدر كبير البطن اولديغيچون
بنو الحبلى كه انصاردن بر بطندر مزبورك ذريتندر واكا نسبتده حبلى ديرلر قياس اوزره وحبلى دينور ضمتيله
وحبلى دينور جهنى وزننده الحبلبل حانك ضميله بر كوچك جانوردر كه هلاك اولدقده نصكره وجودينه يعمور
اصابت ايلدكده ينه جانلنور المحتبل محتمل وزننده آت قسمنك بلكجه سنه دينور كه خرده تعبير اولنور يقال
فرس طويل المحتبل اى ارساغه حبال كتاب وزننده ابن سلمة بن خويلددر كه ابن اخى طليحة بن خويلددر حبل
زفر وزننده بر موضعدر الاحبال همزه نك كسريله كبه ايلمك معناسنه در يقال احبلها اذا القحها وابرى
مبشه اغاجلرينك چچكلرى دوكيلوب يمش طوتمق معناسنه در يقال احبلت العضاة اذا تناثر وردها وعقد
الحنبل تاى فوقيه ايله جعفر وزننده والحنابل علابط وزننده وجودى چلمسز اولان ياخود جوره وخرده بدن
آدمه دينور الحاجل جيمله علابط وزننده اعضاسى طوپاج طقناز بودوره دينور يقال رجل حباجل
اى القصير المجتمع الخلق الخبركل سفرجل وزننده قالين دوداقلى آدمه دينور يقال رجل حبركل اى الغليظ الشفة
الحبوكل واوايله حبركل وزننده ومرادفيدر الحبكل جعفر وقنفذ وزنلرنده بودوره دينور الحثل فتل
وزننده و يرمك معناسنه در يقال حثله حثلا من الباب الاول اذا اعطاه وحثل هر شيئك ردى وكترينه دينور
يقال اعطاه حثلا اى رديئا ومثل وشبه معناسنه در بونده حانك كسريله ده جائزدر الحاثل بودخى مثل ونظير
معناسنه در الحوثل جوهر وزننده بلوغه مراهق اوغلانه دينور و بغرتلق قوشنك ياوريسنه دينور وجوره

وضعيف آدمه دينور يقال رجل حوثل اى ضعيف الحوثلة حوصله وزننده بودوره دينور الحثفل عصفر
وزننده چوملك دبنده قلان شور باوات صويى بقيه سنه دينور على قول ات صوينك دبنده قلان قرتى تريد بقيه سنه
دينور و ياغ طورطوسنه و يوصه سنه دينور ومالك كوتوسنه وكترينه دينور كه ايوسى انتخاب اولنمش اولور وولدايله
وصكره جه چقان چركاب ومهملاته دينور وسفله ورذال ناسه دينور كه آدم مواوزى تعبير اولنور وتجره
دبنده قلان ات خرد مردينه دينور الحثل حانك فتحى وثاى مثلثه نك سكونيله سوء رضاع وسوء حال معناسنه در
يقال نشأ الصبى بالحثل اى بسوء الرضاع والحال وحثل هر شيئك كوتوسنه وكترينه دينور الاحثال همزه نك
كسريله صبينك رضاع وغداسنده اهتمام ايلميوب سوء حالله باقوب بسلمك معناسنه در يقال احثلته امه اذا اساءت
رضاعه فنشأ بالحثل و برآدمى زمان فقير و بدحال ايلمك معناسنه در يقال احثله الدهر اذا اساء حاله المحثل
مكرم وزننده بد رضاع و بدغدا ولده دينور ومحثل بن جوثاء برشاعردر الحثل حانك كسريله خيره وزبون
آدمه دينور يقال رجل حثل اى ضاو الحثالة كاسه وزننده بغداى وخرما مقوله سندن آتيله جق سلكندى
مقوله سنه دينور كه زوان وقبوق مثللو مهملاتدر ايشه يراميوب آتارلر وهر شيئك كوتوسنه وكترينه دينور تقول اطرح
حثالة الطعام وهى الزوان ونحوه يكون فيه والقشارة وما لاخير فيه وكذا الردئ من كل شئ الحثبل حذيم
وزننده بودوره دينور و برشجر كوهى اسميدر واوشكن كاهل وكسلان آدمه دينور و بدغدا اولان خيره
چوجغه دينور الحثل فتحتيله بر آدمك قارنى بيوك اولمق معناسنه در يقال حثل الرجل حثلا من الباب الرابع
اذا عظم بطنه الحثلة حانك كسريله حوض دبنده قلان صو بقيه سنه دينور كه استعماله موافق اولمز
الحثفل حثفل وزننده ومرادفيدر كه ذكر اولندى الحثفلة دحرجه وزننده تجره دبنده قلان بقيه يى ايچمك
معناسنه در يقال حثفل الرجل اذا شرب الحثفل من القدر الحجل فتحتيله ككلك قوشنك اركگنه دينور
مفردى حجله در مؤلف الواحدة حجلة عبارتيله رسم ايلمكله مؤنثنه ده اشارت ايلمشدر الحجلى حانك كسرى
والفك قصريله دفلى وزننده اسم جمعدر و بونك ظربى لفظندن غيرى نظيرى بوقدر و بوظربان لفظندن اسم
جمعدر لكن مصباحده وشافيه ده بوحجل وحجله دن جمع اولمق اوزره مرسومدر وككلك اتى معتدلدر نصف
مثقال جكرندن اكل وابتلاع صرع مرضنه نافع ومراره سى آبده بر كره دماغه استعاط ذكاء وفطنت ايراثنده
بغايت مفيد و بصرى مقويدر الحجلة فتحاتله حجل مفرديدر كه ذكر اولندى وقبه طرزنده زفافخانه ترتيب اولنان
چادره دينور كه عربلر مخصوصا جوانب اربعه سى ايلكلى مستور قبه طرزنده چادر اتخاذ وثياب وستور ايله
دروننى تزيين ايدوب اوراده زفاف ايدرلر حالا شهرلرده دخى انواع جهاز ايله آراسته بيت الزفاف وجهاز
اوطه سى معلومدر جمعى حجل كلور فتحتيله وحجال كلور حانك كسريله يقال المرأة فى حجلتها وهى كالقبة
وموضع يزين بالثياب والستور للعروس مؤلفك وموضع قولى وهى موضع تقديرنده در ياخود واو طغيان قلم نا سخدر
زيرا نهايه ده بيت كالقبة يستر بالثياب عبارتيله مرسومدر وحجله خلقى كوچك وخرده دوه يه دينور كه غير مقبولدر
جمعى حجل كلور فتحتيله التحجيل تفعيل وزننده كلين ايچون مجهز زفافخانه اتخاذ ايلمك على قول كلينى زفافخانه يه
قومق معناسنه در يقال حجل العروس اذا اتخذلها حجلة او ادخلها فيها وخاتون پرمقلرى اوجنه آلاجه قنه ياقمق
معناسنه در يقال حجلت المرأة بنانها اذا لونت خضابها وتحجيل آت قسمنك قوائمنده اولان بياضه دينور كه سكيل تعبير
اولنور بلكلرنى تجاوز ايدوب ديزلرنى يوقرى يكجمه زيرا بوقانى معناسنه اولان حجلدن مأخوذدر واشبو سكيل دخى كيمك
درت اياغنده و كيمك ايكى اياغيله برالنده و يا الكز بر اياغنده اولور بويلجه اولورسه اكا تحجيل واول آته
محجل دينور وخاصة ايكى اللرنده اولمز مادامكه اياقلريله بيله جه اولميه كذلك يالكز اللك برنده اولمز مكر كه اياقلريله
بيله جه اوله يعنى بر اياغيله يا ايكى اياغيله بيله جه اوله پس بو يلجه اولمز سه تحجيل ومحجل اطلاق اولنمز واشبو تحجيل
كلمه سى مصدردر اسم دخى اولور يقال حجلت قوائم الفرس تحجيلا على بناء المجهول وفى قوائمه تحجيل وهو بياض
فى قوائمه كلها و يكون فى رجلين و يد وفى رجلين فقط وفى رجل فقط ولا يكون فى اليدين خاصة الا مع الرجلين
ولا فى يد واحدة دون الاخرى الا مع الرجلين مترجم ديركه سير كبيرده مسطوردر كه زمان جاهليه ده فرس ارجل ايله
تشأم واحجل ايله تفأل ايدرلر ايدى رسول اكرم عليه الصلوة والسلام مبعوث اولوب عادات جاهليه نك كيمنى نسخ مطلب
وابطال و كيمنى ابقا ومسامحه بيورديلر اشبو تحجيل خصوصنى دخى مسامحه وابقا ايدوب خير الخيل الاقرح
المحجل حديثيله فرس محجل ميمون وافضل اولديغنى بيان بيورديلر حالا بين العرب معتبردر انتهى وتحجيل ناقه نك
ممه سنده باغدن عارض اولان بياضه دينور ودوه يه مخصوص بر عضا اسميدر وكوز چقورلنوب ايچرى باتمق

معناسنه در يقال حجلت عينه تحجيلا اذاغارت وتحجيل المقرى بين العرب مهمان ضافت ايده جك چناغه آتك
تحجيلي مقدارسود جكز قودقد نصكره اوزرينه صودوكوب چناغى طولدرمقدن عبارتدر وبونى قوراق اتامده
ايدرلر كه سودك عزت وقلتى اولور يقال فراهم بتحجيل المقرى وهوان يصب فيه لبنة قليلة قدر تحجيل الفرس
ثم يوفى المقرى بالماء بوراده مقرى كلمه سى منبر وزننده در الحجل حمل وزننده والحجلان فتحاتله اياغى
بوقاغيلى كسه براياغنى قالدروب ديكر اياغى اوزره چوكوب صحرايه رق يوريمك معناسنه در يقال حجل المقيد
حجلا وحجلانا من الباب الثانى والاول اذارفع رجلا وتربّث فى مشيه على رجله وسكه رك يوريمك معناسنه در يقال
حجل الغراب اذازاقى مشيه وايكى نسنه بيننده حائل اولمق معناسنه در يقال حجل بينه وبينه على بناء المجهول
اذاحيل الحجل حانك كسرى وفتحيله والحجل ابل وزننده والحجل طمر وزننده خلخاله دينور جمعى احجال
وحجول كلور وحجل حانك كسريله آقلغه دينور جمعى احجال كلور يقال به حجل اى بياض وبوقاغونك اياقلره كچه جك ايكى
طوقلق هر برينه دينور وبوقاغونك كنديسنه دينور يقال حل حجله اى قيده وبونده حانك فتحيله وكسر تدله جائزدر
المحجول والمحجل معظم وزننده وجه مذكور اوزره اياغى سكل اولان آته دينور شارح ديركه اكر سكيل درت اياغنده
اولورسه اكا محجل الاربع ديرلر واكر ايكى اياقده اولورسه محجل الرجلين ديرلر واكر برايانغده اولوب بلكنى تجاوز ايلمش
اولورسه محجل الرجل اليمنى ياخود محجل الرجل اليسرى ديرلر واكراوچ اياغنده اولوب برالنده يارايانغده اولمسه
محجل الثلث مطلق اليدنا مطلق الرجل ديرلر واكر اليله صاغ اياغنده اولورسه ممسك الايامن مطلق الاياسر ديرلر واكر
صوللرنده اولورسه ممسك الاياسر مطلق الايامن ديرلر واكر صاغ اليله صول اياغنده ياخود صول اليله صاغ اياغنده
اولورسه كرك آز وكرك چوق اولسون اكا مشكول ديرلر ومحجل باغدن صقرلنمش ناقه مه سنه دينور يقال ضرع
محجل اى مبيض من آثار الصرار الحجول قعود وزننده كوز چقورلنوب ايچرو باتمق معناسنه در يقال
حجلت عينه حجولا من الباب الاول اذاغارت الحوجلة حوقله وزننده حجول معناسنه در يقال حوجلت
عينه اذاغارت وحوجله قاروره يه دينور على قول دبى بيوك اولانه دينور وبعضا لامى مشدد اولور جمعى حواجل
وحواجيل كلور الحجلاء حمراء وزننده سائراعضاسى سياه اولوب همان قوللرى بياض اولان قيونه وصف
اولور وبروادى اسميدر الحاجلات شول دوه لره دينوركه سكرلنمكله صاغ قلان اياغى اوزره سكرك يورويه لر
تحجل تنصر وزننده كه جوهرى برفرس اسميدر ديو ثبت ايلمشدر بو تصحيفدر صواب اولان عجلى اولمقدر عينله
سكرى وزننده الحجيلاء مصغر بنيه سيله شول صويه دينوركه اكاهر كز كونش طوقنمز اوله والفك قصريله
برموضع آديدر الحجال شدّاد وزننده برّاق وتابان نسنه يه دينور يقال شئ حجال اى برّاق الحجول صبور
وزننده ابراق نسنه يه دينور يقال منزل حجول اى بعيد حجل حجل فتحتينله مكرّرا ديشى قيونه مخصوص
زجر وآزاردر على قول سودنى صاغمق ايچون چاغره جق اصواتندر دبى حجل دالك ضميله اطفال عربه
مخصوص برلعبدر حجل فتحتينله اسامى ندر حجل بن عمرو بنوحنيفه دن برفارس در وحجل برشاعردركه
بنو مازن موالبسندن ايدى الحجيل امير وزننده اوچ اياغى سكيل اولان آته دينور يقال فرس حجيل
اى محجل ثلاث حجل حانك فتحيله پيغمبر اكرم صلى الله عليه وسلم حضرتلرينك مغيره نام عموجه لرينك
لقبيدر الاحجال همزه نك كسريله دوه نك صول الندن باغى چوزوب صاغ اياغنه بغلمق معناسنه در يقال
احجل البعير اذااطلق قيده من يده اليسرى وشدّه فى اليمنى الحدل فتحتينله ظلم ايلمك معناسنه در
تقول حدل على حدلا من الباب الرابع اى ظلمنى وبرآدمك براموزى ديكرندن يوكسك وقالقق اولمق
معناسنه در يقال حدل الرجل اذااشرف احد عاتقيه على الاخر وكوزك برياننه بقمق معناسنه در
يقال هو يحدل حدلا اى ينظر فى شق عينه الاحدل والحدل كتف وزننده وصفلردر براموزى ديكرندن
قالقق اولان كشى يه دينور جمعى حدالى كلور سكارى كبى وعند البعض احدل بيونى برطرفه اكرى
اولانه دينور جمعى حدل در كتب وزننده على قول برياني اوزره بنكج كبى يانى يورر اولان آدمه دينور
وك طشاق حيوانه دينور يقال فرس احدل اى ذوخصية واحدة وصولاق آدمه دينور يقال رجل احدل
اى اعسر وبركابك آديدر وابوذر غفارينك فرسى آديدر ياخود بونده صواب اولان جيمله اولمقدر الحدل
عدل وزننده والحدول عدول وزننده جوروستم ايلمك معناسندر يقال حدل عليه حدلا وحدولا من الباب الثانى
اذاجار وحدل وصف اولور عدل كبى يقال انه لحدل اى غير عدل المحدلة مكرمه وزننده والحدال غراب
وزننده والحدلاء حمراء وزننده شول يايه دينوركه بركوشه سى ديكر كوشه سندن قالقق اوله كه برابر اولميوب برطرفى

قاچش اولور يقال قوس محدلة وحدال وحدلاء اى بينة الحدل والحدولة يعنى تطامنت احدى سيتيها التحادل
تفاعل وزننده اوق آتان كسه ياياك اوزرينه اكيلوب باتمق معناسنه در يقال هو يتحادل اى ينحنى على القوس الحدل
حانك كسريله طونك وشلوارك اوجقورلغنه دينور وبيون اغريسنه دينوركه باش يصدقدن دوشمك سببله
تحدث ايدر تقول اخذنى حدل اى وجع عنق الحودل جوهر وزننده اركك ميمونه دينور بنوحدال غراب
وزننده ياخود بنوحداله ثمامه وزننده برجماعتدر حدالى سكارى وزننده برموضعدر حدال سحاب وزننده
برشجردر وشامه ده برموضعدر الحدال غراب وزننده دوزو يالچين نسنه يه دينور مهره تخته سى كبى يقال شئ حدال
اى املس المحادلة مفاعله وزننده تلكو كبى برنسنه يه سينه رك واغفال ايده رك وارمق معناسنه در يقال حادله
اذاراوغه الحدل ضمتينله حضض اسميدركه حولان ديدكلرى داروردر الحديل حذيم وزننده والحيدلان
صيدلان وزننده بودوره دينور الحودلة حوصله وزننده تپه يه دينور اكه معناسنه حديله جهينه وزننده
بررجلك اسميدر ومدينه ده برمحله آديدر حديلاء مصغر بنيه سيله برموضعدر الحدلاء حمراء وزننده طوغريلغنه
قازلمامش قيويه دينور يقال ركية حدلاء اى مخالفة عن قصدها الحدقلة دحرجه وزننده كوزى چويره رك
بقمق معناسنه در يقال حدقل الرجل اذاادار العين فى النظر الحذل حانك فتحى وذال معجمه نك سكونيله ميل
معناسنه در يقال حذلك مع فلان اى ميلك الحذل فتحتينله كوز علتلرندن برعلتدركه كوزك قپاقلرى وپيكارى
قيزل وقرحه لر پيدا اولوب دائمايا شى سيلان ايدر اولمقدر ياخود خرده سبو لجه لر پيدا اولمغله كوزك كرپكلرى
دوكلمكدن عبارتدر يقال حذلت عينه حذلا من الباب الرابع وبها حذل وهى حمرة فى العين وانسلاق وسيلان
دمع اوقلة شعر العينين وحذل برجنس شجرك دانه سنه دينوركه خطسنه لرده اعرابيلر آندن اتمك يابوب اكل
ايدرلر وحذل كوملكك اتكنك چوره سنه دينور الحاذلة ذكر اولنان حذل علتنه اوغرامش كوزه دينور
الاحذال همزه نك كسريله كوزى حاذله قلمق معناسنه در يقال احذل عينه البكاء والحر اى جعلها حاذلة
الحذال سحاب وغراب وزنلرنده فانه شبيه برنسنه دركه سمراغاجندن ظهور ايدر عربلر اكا حبض السمر
ديرلر بعض توت اغاجندن دخى ظهور ايدر على قول برزائد نسنه دركه شجرمز بورده نابت اولور ياخود صمغه
شبيه برنسنه دركه طلح ومغيلان اغاجلرنده حاصل اولور وحدال سحاب وزننده قرنجه يه دينور الحذل حانك
ضمى وكسريله والحذل صرد وزننده اصل ومبنا معناسنه در وحذل صرد وزننده طونك اوجقورلغنه
دينور وقوجاغه دينور آغوش معناسنه يقال فى حذل امه اى فى حجرها وحذل حانك ضميله وحذله هايله
نطاق ديدكلرى قوشاغك اشاغى كنارينه دينور الحذل حانك كسريله شول آغر يوكه دينوركه آلتنده
امكليه رك ثقلت عظيمه ايله يوريور اوله تقول رأيته وعليه حذل وهو ماينداح به ثقلا من شئ يحمله الحذل صرد
وزننده والحذل قفل وزننده والحذالة ثمامه وزننده بونلرده كوملك اتكنك چوره سنه دينور وحذاله ثمامه
وزننده بركونه قزل صمغ اسميدر وهر نسنه نك آتيله جق دوكندى نقوله سنه دينور وصمان قريقلرينه
وتوكنديلرينه دينور التحذل تفعل وزننده برآدمك حالنه آجيوب مهر ومرحمت ايلمك معناسنه در يقال
تحذل عليه اذااشفق الحذال كتاب وزننده زعفران كبى برنسنه دركه نارچيچكنك ايچنده اولور الحوذلة حوصله
وزننده دوه نك طبانى برجانبه ميل ايدوب آكيلمك معناسنه در يقال حوذل خف البعير اذامال فى شق ويقال
فى خفه حوذلة حذيلاء رتيلاء وزننده برموضعدر حذاله سحابه وزننده برعورت آديدر الحرجل عصفر
وزننده والحراجل علابط وزننده اوزون آدمه دينور وحرجل چابك وچالاك انسان وحيوانه دينور الحرجلة
حانك وجيمك فتحيله آت سوريسنه دينور حرجل دخى دينور هاسنز وچكركه سوريسنه دينور واسى ووخيم ارضه
دينور وآغسقلغه دينور يقال برجله حرجلة اى عرج ومصدر اولور وزامق معناسنه يقال حرجل الشئ اذاطال
وصف وطابورى تماملمق معناسنه در يقال حرجل فلان اذاتمم صفا فى صلاة اوغيرها وصاغه صوله يلوب
يوپورمق ياخود بغى ونشاطله يلمك معناسنه در پرورده طايك يلمسى كبى يقال حرجل الرجل اذاعدا يمنة
ويسرة اوهى عدو فيه بغى ونشاط الحراجلة حانك فتحيله حرجله نك جمعيدركه آت سوريسنه دينور ومنه يقال
جاؤا حراجلة اى على خيلهم وعراجلة اى مشاة الحرقلة قافله دحرجه وزننده بركونه يوريمكه دينور
الحركلة حرقله وزننده ومراد فيدر وحركله پياده كانه دينور رجاله معناسنه ومصدر اولور صباد شكاردن
خيبتله دونوب كلمك معناسنه يقال حركل الصائد اذااخفق حراله حانك فتحى ولامك تشديديله مغربده بربلده
آديدر على قول بربرقومندن برقبيله در على بن احمد بن الحسن الحرالى كه تصانيف مشهوره صاحبيدر اكا منسوبدر

الحرمل جعفر وزننده اوزرلك تخمنه دینور فارسیده سپنددرلر سودایی و بلغم غلیظی بغایت مسهل ودمی
مصفی ومنوّمدر غیر مسحوقندن بر بچق مثقالنی اون ایکی کون سفوف وجهیله تناول عرق النسأ علتنك بالکلیه
دفعنده مجرّبدر وحرمل بر آدمك و بر موضعك اسملریدر الحرملة حرکله وزننده بر بشقه نبات اسمیدر که
بادیه نشینلر چقماق اتخاذ ایتدکلری مرخ وعفار نام اغاجلردنصکره چقماقلرینك اجودی بو نباتدر وجلهٔ
یتوعاتندرکه سودلو اولور سودی یاغیله آلتوب قوریدلدقدنصکره ضماد اولنسه علت جربه بغایت مفیددر
وحرمله اسامیدندر حرملة بن عبدالله بن حرمله امام شافعی اصحابندندر ونیجه محدثین اسملریدر حرملاء
حالك فتحیله بر موضعدر الحرملیة حالك فتحیله انطاکیه قضاسنده بر قریه‌در الحریملة مصغر بنیه‌سیله بر جنس
شجردرکه کوچك نار شکلنده قوزه‌لری اولور ایچندن بغایت ملایم ولطیف یموق حاصل اولور آنك یموغی
خفت ونعومتی حسبیله ملوك وکبارك یوز یصدغنه وضع اولنور الاحزئلال زای معجمه ایله اقشعرار وزننده
برنسنه یوکسکه آغوب یوجلمك معناسنه‌در کرك حسی وکرك معنوی اولسون فمن الثانی یقال احزألّ البعیر
فی السیر احزئلالا اذا ارتفع ومن الاول احزألّ الجبل اذا ارتفع فوق السراب و برکك معناسنه‌در یقال احزألّ
الشیء اذا اجتمع و برنسنه‌نك اجزاسی دیوشور یلوب طوپلنمق معناسنه‌در یقال احزألّ فؤاده اذا انضمّ خوفا
زیرا آسوده لکده یورك منبسط اولور الحوزل جوهر وزننده والحوزلة جوهره وزننده بودوره دینور الاحتزال
افتعال وزننده لباسه بورنمك معناسنه‌در یقال احتزل الرجل اذا احتزم بالثوب وبعضلر عندنده بو مصحفدر
صواب اولان احتزاك اولمقدر کافله الحزنبل غضنفر وزننده شاشقین و بون عورته دینور یقال تزوج حزنبلا
ای مرأة حمقاء وکوده سی دیرنکلو طوپاج بودوره دینور و پك قوجه قاری‌یه دینور وعقاقیر انواعندن بر نبات
آدیدرکه بو اسمله معروفدر دیارشامده آندن مرتال ترتیب ایدرلر وحزنبل قالین دوداقلو آدمه دینور و یومری قالقق
فرجه دینور وسائر یومری قالقق نسنه‌یه دینور حزقل قافله زبرج وزننده یاخود حزقیل که زنبیل وزننده‌در
انبیای عظامدن بر پیغمبر ذیشانك اسمیدر صلوات الله علی نبینا وعلیهم اجمعین شارح دیرکه پیغمبر مشار الیه
بنی اسرائیل انبیاسندندر حضرت موسی انتقال ایتدکدنصکره حضرت یوشع بن نون قائم اولوب بعده کالب وبعده
حزقیل قائم اولمشدر قومنه طاعون اصابت ایلمکله الوف یعنی بغایت کثیر اوله‌رق دیارلرندن خروج ایلدیلر
بعده جمله‌سی بر وادی‌یه کلوب انده آرام ایدرلر ایکن حق جل وعلا مجموعنی بردن اهلاك و بعده حضرت حزقیل
دعاسیله علی العموم احیا ایلدی الحزاقلة حالك فتحیله سفله ورذال ناسه دینور یقال هم حزاقلة الناس
ای خشارتهم الحزقل زبرج وزننده طارخو یلونك مشرب آدمه دینور الحزوکل فدوکس وزننده بودوره
دینور الحزمل زبرج وزننده خبیثه وناکس عورته دینور یقال هی حزمل ای خبیثة الحسبلة بسمله
وزننده حسبی الله دیمك معناسنه‌در یقال حسبل زید اذا قال حسبی الله شارحك بیاننه کوره بسمله وحمدله کبی
بودخی منحوتدر الحسدل جعفر وزننده کنه دیدکلری بوجکه دینور قراد معناسنه الحسدلی جعفری
وزننده شول قومشویه وصف اولور که دائما کوزی وکوکلی همجوارنده اوله یعنی آینده ورونده‌سنی واحوال
وافعالنی همیشه کوزه دوب تجسس وتفتیش ایدر اوله اولمقوله قومشو جوارنده دکل محله سنده اقامت نامعقولدر
یقال هو جار حسدلیّ وهو الذی عینه تراك وقلبه یراك مترجم دیرکه اقطاف نام کتابده مرسوم اولدیغی اوزره
جار حسدلی قراد مذکوره منسوبدر قراد دابه‌نك تو بنی وقاتی نه کونه تقشیر ایدرسه جار حسود دخی کوز یله اوبلجه
تقشیر ایدر حتی حسد ماده‌سی حسدل ماده‌سندن مأخوذ اولدیغی دخی آنده مسطوردر ومنه یقال * الجار
ثم الدار * بو حقیر اوبلجه قومشو نظر یله خیلیجه مصاب اولمشدر بو بابده تحرّی وتباعد ایله جمله‌یه وصیتم درکاردر
عمل ایتمك واجبه دندر الحسل نسل وزننده طواری شدتله سورمك معناسنه‌در یقال حسل الدابّة حسلا
من الباب الاول اذا ساقها شدیدا وحسل نبق دیدکلری میوه‌نك هنوز یشل وخام اولانه دینور ورذیل ایلمك
معناسنه‌در یقال حسله اذا رذله و برنسنه‌دن ایشه یرامز رذیل وکتر بقیه قومق معناسنه‌در یقال حسل منه
اذا ابقی بقیة رذالا الحسل حالك کسریله کلر دیدکلری جانورك هنوز یومورطه‌دن چقمش یاوریسنه دینور جمعی
احسال وحسول وحسلان کلور حالك کسریله وحسله کلور عنبه وزننده ومنه المثل * لا آتیك سنّ الحسل * ای ابدا
یعنی بن سکا حسل قسمنك دیشلری طوردقجه کلم که ابدی کلم دیمکدن کنایه‌در زیرا کلر قسمنك هلاکه دك
دیشلری ساقط اولمز ابو حسل وابو حسیل مصغر بنیه‌سیله کلرك کنیه‌سیدر الاحتسال افتعال وزننده
یومورطه‌دن چقمش کلر یاوریسی آولمق معناسنه‌در یقال احتسل الرجل اذا اصطاد الحسل الحسیلة سفینه

مطلب

وزننده خرمانك کتربنه دینور که قوروغی حلاوتلنمزدن مقدمجه قوریداوب سوده یاصویه اصلدقدنصکره
بر مقدار لذیذ خرما قاتمغله کسب حلاوت ایدوب اکل اولنور ورذال ناسه دینور که آدم مواوزی تعبیر
اولنور یقال هو حسیلة القوم ای خشارتهم و بوزاغی‌یه دینور الحسیل امیر وزننده حسیله‌نك جمعیدر
و بقر اهلی‌یه دینور بوندن مفردی یوقدر وهر نسنه‌نك کتربنه ورذالنه دینور جمعی حسل کلور کتب وزننده
الحسالة ثمامه وزننده کومشه علی قول برادهٔ سنه دینور یقال اتی بحسالة ای الفضة او بحثالتها وارپه و بغدای
مقوله‌سنك دوکیلن قبوق مثللو دوکندیسنه دینور المحسول خبیس وناچیز وکتر نسنه‌یه دینور یقال هو محسول
ای خبیس ومرذول الحسلات فتحاته دیار بنی ضبابده برنیچه هضبه‌لردر آنلرك هر برینه حسله وحسیله
دخی دینور ثمره وجهینه وزننده الحسفل قافله زبرج وزننده هر نسنه‌نك کتربنه ورذالنه دینور تقول اعطانی
حسفله ای ردیئه وخیره وجوره چوجقلره دینور جعفر وزننده دخی جائزدر الحسفل حضجر وزننده قارنی بیوك
آدمه دینور یقال رجل حسفل ای الواسع البطن الحسقل قافله زبرج وزننده هر حیوانك خرده وصغیر اولان
یاوریسنه دینور الحسکل حسقل وزننده ومرادفیدر جمعی حساکل کلور وحسکله کلور هاایله مترجم دیرکه
اشبو حسکل کلمه‌سنك جمعی هاایله حسکله دخی کلمشدرکه نوادردندر نته که علی قول کمء کلمه‌سنك دخی جمعی کمأة
کلمشدر تذکیر وتأنیث ماده‌سنده شیخ رضی دیدیکه کاهجه تاء واحددن مفارقت ایدوب جنسه داخل اولور کمئه
وفقعه کبی که جنسلردرکمء وفقع مفردلریدر وعند البعض بونلرده تاء‌نه وحدت ایچوندر مجرد اولنلر جنسلردر پس
اشبو حسکل دخی بو قبیلدندر اختلاف مذکوره مبنی مؤلفکم ماده‌سنده اختلافه اوزره ثبت ایلمشدر واکثر
مجلده مؤلف جنسی جمع عنوانیله ثبت ایدرکه مراد جمع جنسی اوله جقدر زیرا ترکیبندن واحدی اولان اسم جنس
عند الاصح جمعدر وحسکل دموربجی قبرغین دموری دوکرکن صچرایان صاچندی‌یه دینور الحسکل جعفر
وزننده هر شیئك ردیء وکتربنه دینور الحسکلتان زبرجتان وزننده حسکله‌نك تثنیه‌سیدر خصیتینه دینور الحسکلة
دحرجه وزننده دوه‌نك خرده نوعنی بوغرلمق معناسنه‌در یقال حسکل الرجل اذا نحر صغار ابله الحساکلة
حالك ضمیله عسکرك ایشه یرامز خرده وخشاره لرینه دینور الحشل حالك فتحی وشین معجمه‌نك سکونیله هر شیئك
الجغنه وکتربنه دینور ومصدر اولور رذیل وکتر قلمق معناسنه یقال حشله حشلا اذا رذله الحشبلة سفینه وزننده
بر آدمك عیالنه دینور حشبله کبی که بای موحده ایله‌در یاخود احدهما آخردن مصحفدر الحاصل هر نسنه‌دن
حاصل شول شیئه دینور که ماعداسی زائل اولدقدنصکره کندیسی یرنده باقی وثابت اوله یعنی هر شیئك برازی
کتدکدنصکره یرنده باقی وثابت اولاننه عبارتدر یقال هذا حاصله وهو ما بقی وثبت وذهب ماسواه الحصول
وصول وزننده والمحصول معقول وزننده مصدرلردر حاصل اولمق معناسنه‌در یقال حصل الشیء حصولا ومحصولا
من الباب الاول اذا بقی وثبت وذهب ماسواه التحصیل تفعیل وزننده حاصل اولان نسنه‌یی تخلیص وتمییز ایلمك
معناسنه‌درکه سائرندن آیروب حاصل قلمقدن عبارتدر مثلا حصل تراب المعدن دیرلر آلتونی طپراغندن آیروب
خالص ایلدی وحصل الدقیق دیرلر اونی کپکندن الك ایله آیردی وحصلوا القوم فی الدیوان دیرلر قومك حاضر
وغائبنی وزنده ومرده‌سنی تفتیش وتمییز ایلدی معناسنه که اصطلاح حمزده یوقلامه ایله تعبیر اولنور وتحصیل خرمانك
بلح دیدیکی قروغی کذلك ابتدا چقان طمورجغی حصل اولمق معناسنه‌در یقال حصل النخل اذا صار بلحه او طلعه
حصلا الحصیلة سفینه وزننده اسمدر برنسنه‌نك برازی کتدکدنصکره باقی وممیز اولاننه دینور ومنه یقال
ما حصیلتك ای ما میّز من تحصیلك اساسك بیاننه کوره جمعی حصائل در وسمی کتاب الحصائل لانّ صاحبه زعم
انه حصل فیه مافات الخلیل التحصل تفعل وزننده برنسنه برارایه برکوب ثابت و باقی اولمق معناسنه‌در یقال
تحصل الشیء اذا تجمع وثبت المحصول مصدرکه ذکر اولندی وحاصل معناسنه مستعملدرکه حصول بولان
نسنه‌دن عبارتدر ومنه یقال هذا محصول کلامه ای حاصله شارح دیرکه صوم وفطر صائم ومفطر موقعنه ایقاع
اولندیغی کبی بودخی فاعل موقعنه ایقاع اولندی الحصل فتحتینله دابه طپراق یاخود چقل ییوب جوفنده
قالمق معناسنه‌در یقال حصلت الدابة حصلا من الباب الرابع اذا اکلت التراب او الحصی فبقی فی جوفها
ومثانه‌ده طاش پیدا اولمق معناسنه‌در یقال حصل الصبی اذا وقع الحصی فی انثییه وحصل خرما قوروغنه دینور
پکشمزدن اقدم علی قول پکشوب دکرملندیکی هنکامده اطلاق اولنور وخرمانك ابتدا طمور جقلنوب چقان
چچکی قوروغنه دینور صرارمغه بشلدقده و بغدایدن آیرلنوب آتیلان نسنه‌یه دینور که زوان وقره موق کبی
نسنه‌لردر وخرمن یرنده تمیزلندکدنصکره قلان چچ و پاك غله‌یه دینور الحصل ثمر وزننده حصل ایله معنای

مطلب

اولده مرادفدر الاحصال همزه‌نك كسريله خرما قوروغى حصل اولمق معناسنه‌در يقال احصل النخل بمعنى حصل الحصالة ثمامه وزننده بودخى بغداى ايچندن آيرتلنوب آتيلان دليجه وقره موق مقوله‌سنه دينور وخرمن يرنده تنقيه وتميز لندكدنصكره باقى قلان جچ غله‌يه دينور الحصيل امير وزننده بر نبات آديدر الحوصل جوهر وزننده والحوصلاء مدايله والحوصلة جوهره وزننده وتشديد لامله لغتدر قوشك قورسغنه دينوركه انسانك معده‌سى يرنده‌در فارسيده سنكدان دينور غداسى اوراده حاصل اولديغيچون اطلاق اولنمشدر وعند البعض حوصله هر حيوانك قارنندن اشاغى يرينه دينور قاسغنه وارنجه قدر وحوصلة الحوض حوضك نهايتنده صويك مستقر اولديغى يره اطلاق اولنور وحوصله مصدر اولور قوش كندى قورسغنى طعمه ايله طولدرمق معناسنه يقال حوصل الطائر اذا ملأ حوصلته مترجم ديركه مؤلف حوصل ديدكلرى قوشدن سكوت ايلدى واول صوقوشلرندن كبير الجثه عظيم الحوصله بر قوشدر مصرده بجع وجمل الماء دخى ديرلر آق طوشان توبى كبى توبلرى اولمغله آندن كورك اتخاذ ايدر حياة حيوان صاحبنك بياننه كوره سياه نوعى دخى اولور الاحونصال احرنجام وزننده قوش بيوتى اكسه‌سنه طوغرى بوكوب قورسغنى طومالتمق معناسنه‌در يقال احونصل الطائر اذا ثنى عنقه واخرج حوصلته الحوصل جوهر وزننده والمحوصل مجوهر وزننده بونلرده حوضك نهايتنده صو مستقر اولان يرينه دينور وحوصل شول قيونه دينور قارننك كوبكندن يوقرى طرفى عظيم اوله المحصوصل اسم فاعل بنيه‌سيله شول آدمه دينوركه قارى كبى كوبكندن اشاغيسى طومالوب قالقمش اوله يقال رجل محصوصل اذا كان قد خرج اسفله من قبل سرته كالحبلى حوصلاء حانك فتحيله برموضعدر المحصلة محدثه وزننده دائما معدن ترابندن التونى تحصيل وتميز ايدن خاتونه دينوركه معدن رنجبرى اولمش اولور الحيصل صيقل وزننده سبز واتدن بادنجانه دينور الحضل حانك وضاد معجمه‌نك فتحيله خرما اغاجنك يداقلرينك ديبلرى فاسد وتباه اولمق معناسنه‌در يقال حضلت النخلة حضلا من الباب الرابع اذا فسدت اصول سعفها وآنك اصلاحى شووجهله‌دركه يداقلرك ديبلرينده فونده ياقوب اول فاسد اولانلرى ودللرى بالجمله محترق اولوب بعده يكيدن تازه‌لنوب خوب وجيدلنلر وبرك وشاخلر ظهور ايدر الحظل حانك كسريله سباعدن قورده دينور جمعى احظال در الحظل حانك فتحى وظاى معجمه‌نك سكونيله والحظلان حانك كسريله والحظلان فتحاتله برآدمى تصرفدن ومشى وحركتدن منع ايلمك معناسنه‌در يقال حظل عليه حظلا وحظلانا وحظلانا من الباب الاول والثانى اذا منعه من التصرف والحركة والمشى الحظل كتف وزننده والحظال شداد وزننده والحظول صبور وزننده شول ممسك وحسابى متصرف آدمه دينوركه اهل وعياله انفاق ايلديكى نفقه‌يى حساب ايدراوله يقال رجل حظل وحظال وحظول اى مقتر يحاسب اهله بالنفقة الحظلان خذلان وزننده معناى مزبوردن اسمدر الحظلان فتحاتله مصدردركه ذكر اولندى وغضبناك آدمك يورويشنه دينور يقال هو يحظل حظلانا اى يمشى مشى الغضبان ومقدور اولان يورويشك مجموعنى صرف وابراز ايلميوب برازنى اليقومق معناسنه‌در يقال حظل المشى حظلانا اذا كف بعض مشيه الحظل فتحتينله دوه ابوجهل قاربوزنى چوق يمك معناسنه‌در يقال حظل البعير حظلا من الباب الرابع اذا اكثر من اكل الحنظل وخرما شاخلرينك ديبلرى فاسد وتباه اولمق معناسنه‌در يقال حظلت النخلة بمعنى حضلت وقيونك ممه‌سنده ورم پيدا اولمغله لون وقيافتى برمرده لنوب وياغى اغسمق معناسنه‌در يقال حظلت الشاة اذا اظلعت وتغير لونها لورم فى ضرعها الحظل كتف وزننده ابوجهل قاربوزنى چوق اكل ايدن دوه‌يه دينور جمعى حظالى كلور سكارى وزننده الحفل نفل وزننده والحفول قعود وزننده والحفيل حانك فتحيله بركمك معناسنه‌در يقال حفل الماء واللبن حفلا وحفولا وحفيلا من الباب الثانى اذا اجتمع ويقال حفل القوم حفلا اذا اجتمعوا وبركدرمك معناسنه متعدى اولور يقال حفله اذا جمعه وچاى ايكى يانلرى سيل ايله طپطلو اوله‌رق آقمق معناسنه مستعملدر يقال حفل الوادى بالسيل اذا جاء بملء جنبيه وبلوتدن صغانقلى يغمور ياغمق معناسنه مستعملدر يقال حفلت السماء اذا اشتد مطرها وكوز ياشى چوق آقمق معناسنه‌در يقال حفل الدمع اذا كثر وحفل جمع كثيره اطلاق اولنور كماسيذكر وبو فى الاصل مصدردر وقايرمق مبالات معناسنه مستعملدركه بركدرمكى مستلزمدر يقال ما حفله به اى ما بالى التحفل تفعل وزننده بودخى بركمك معناسنه‌در يقال تحفل الماء اذا اجتمع وزينلمك معناسنه مستعملدر كويا كه انكله جمعيت پيدا ايدر يقال تحفل فلان اذا تزين شارح ديركه صحاحده حفل اى جلا وتحفل اى اجتلا معنالرندن مراد زين وتزيندر وتحفل مجلسك اصحابى چوغالمق معناسنه مستعملدر يقال

تحفل المجلس اذا كثر اهله الاحتفال افتعال وزننده بودخى بركمك معناسنه‌در يقال احتفل الماء اذا اجتمع ويقال احتفل القوم اذا اجتمعوا وچاى سيل ايله مالامال آقمق معناسنه مستعملدر يقال احتفل الوادى بالسيل اذا جاء بملء جنبيه وبرنسنه واضح وآشكاره اولمق معناسنه مستعملدركه جمعيتك لازميدر يقال احتفل الشئ اذا اوضح وافراط ومبالغه ايلمك معناسنه مستعملدر يقال احتفل فيه اذا بالغ وامور ومصالحه حسن قيام واهتمام ايلمك معناسنه‌دركه جمعيتلو طوتمقدن عبارتدر يقال هو يحتفل بالامور اى يحسن القيام بها ومبالات ايلمك معناسنه‌در يقال ما احتفل به اى ما بالى ويول بللو وعيان اولمق معناسنه‌در يقال احتفل الطريق اذا بان وظهر لكن بونده تكرار شائبه‌سى واردر وآت قسمى مقدورى اولان سكرتمكدن هنوز عهده‌ء اقتدارنده بقيه وار ايكن راكبنه نهايت وسعى صرف ايلدى صورتنى كوسترمك معناسنه‌در يقال احتفل الفرس اذا اظهر لفارسه انه بلغ اقصى حضره وفيه بقية التحفيل تفعيل وزننده بركدرمك معناسنه‌در يقال حفله اذا جمعه وتزيين ايلمك معناسنه‌در يقال حفله اذا زينه وتصريه معناسنه‌دركه صاتلق قيونى ممه‌سنده سود جمع اولوب پك سودلو كورنمك ايچون برقاچ كون صاغيلميوب حالى اوزره قومقدن عبارتدر يقال حفل الشاة اذا صراها قال الشارح نهى عن بيع المحفلة الحافل سود ايله طپطولو اولان ممه‌يه وصف اولور جمعى حفل دركع وزننده يقال ضرع حافل اى كثير لبنه وممه‌سى پك سودلو حيوانه دينور تانيثله ده مستعملدر الحفول صبور وزننده بودخى ممه‌سى پك سودلو حيوانه دينور يقال ناقة حافلة وحفول وشاة حافل اى كثير اللبن فى ضرعها الحفلى جمزى وزننده والاحفلى همزه ايله جفلى اجفلى كلمه‌لرنده لغتلردركه ذكر اولندى الحفيل امير وزننده حفل كبى جمع كثيره دينور يقال جمع حفل وحفيل اى كثير وبرنسنه‌يى مبالغه وجهيله اخذ ايدن آدمه دينور كماسيذكر الحفلة سفينه وزننده كوترى ومجموع معناسنه‌در يقال جاؤا بحفيلتهم اى بجمعهم المحفل مجلس وزننده والمحفل مقعد وزننده والمحتفل احتفالدن اسم مكان اوله‌رق جمعيتگاهه دينور يقال هذا محفل القوم ومحفلهم ومحتفلهم اى مجتمعهم الحفلة ثمره وزننده افراط ومبالغه معناسنه‌در يقال رجل حفيل وذو حفل وحفلة اى مبالغ فيما اخذ فيه وبرخصوصده جد ومبالغه ايلمكه دينور ومنه يقال اخذ للامر حفلته اى جد فيه الحفالة حثاله وزننده ومرادفيدركه برشيئك رذال وكمترينه دينور ودهن وطيبك رقيق اولان پوصه‌سنه وتفلنه دينور وسود كوكنه دينور الحفول خروع وزننده برجنس شجردركه يمشى خرده اريك قدر وآجمترق وما كول اولور الحوفلة حوصله وزننده ايرى ذكر باشنه دينور ومصدر اولور برآدمك ذكرينك باشى شيشوب قبارمق معناسنه يقال حوفل الرجل اذا انتفخت حوفلته الحفال غراب وزننده جمع عظيم معناسنه‌در يقال جاؤا حفالا اى جمعا عظيما ومجتمع اولمش سوده دينور المحافل مجادل وزننده شان وناموسى حفظ ووقايه ايدن آدمه اطلاق اولنور يقال هو محافظ على حسبه محافل اى يصونه ذات الحفائل برموضعدر حفائل حانك ضميله برموضع ياخود بر وادى اسميدر الحفيلل سميدع وزننده برشجر اسميدر الحقل عقل وزننده طپراغى پاك ومنبت زرايه دينور حقله دخى دينور ثمر وثمره كبى ومنه المثل * لا تنبت البقلة الا الحقلة * جوهر انسانيت اصيل آدمدن مأمولدر ديجك يرده ايراد اولنور وحقل يپراقلرى كركى كبى شعبه‌لنوب زرايى بصمش كور واوكاد كوك اكينه دينور على قول ديرنكلنوب طپراقدن ظهوره بشلمش اولان ياخود هنوز تازه ويشل ايكن اطلاق اولنور الحقلة ثمره وزننده حقل معناسنه‌در يعنى مفرديدر ودوه‌يه مخصوص برعلت آديدركه قارنى سانجيلمقدن عبارتدر وطپراق يمكدن ناشى آت قسمنك قارننه عارض اولان وجعه دينور وبو معناده مصدر اولور كماسيذكر الاحقال همزه‌نك كسريله زرا واكين حقل اولمق معناسنه‌در يقال احقلت الارض واحقل الزرع اذا صار حقلا المحاقل محافل وزننده مزارع معناسنه‌دركه مزرعه‌نك جمعيدر مفردى محقله‌در يقال فى ارضه محاقل اى مزارع المحاقلة مفاعله وزننده زراده اولان اكينى هنوز صلاحى عيان اولمزدن مقدم صاتمق على قول هنوز سنبله‌ده اولانى در انبار اولان بغدايه صاتمق وعند البعض حاصلك ثلثنه يار بعنه ياخود آندن اقل واكثره عقد مزارعه ايلمك ياخود زرايى برمقدار بغداى بدلى اكرا ايلمك معناسنه‌در قال الشارح ومنه الحديث نهى عن المحاقلة وهى بيع الزرع قبل بدو صلاحه او بيعه فى سنبله بالحنطة او المزارعة بالثلث او الربع او اقل او اكثر او اكراء الارض بالحنطة الحقلة حانك كسريله وحركات ثلاثيله جائزدر حوضده قلان صافى صو بقيه‌سنه دينور وقابده قلان سود بقيه‌سنه دينور وسحيلن خرما دوكندبسنه دينور وكاسه‌نك دوداغندن اشاغيجه طلوسنه دينور وعمامه‌ده برناحيه اسميدر الحقل فتحتينله دوه ذكر اولنان حقله مرضنه اوغرامق معناسنه‌در حقله كبى كذلك آت دخى حقله ديديكى

قارب جمعا وغرامق معناسنه در يقال حقل البعير والفرس حقلة وحقلا اذا اصاب الحقلة الحقل حانك كسريله
محفديه دينور و بطن امراضندن برمرض آديدر وطوارك چار يمكدن بغرسقلرنده حاصل اولان صو يه دينور الحقال
غراب وزننده بو دخى بطن دوابده چاردن حاصل اولان صو يه دينور الحقيلة سفينه وزننده حقال معناسنه در
جمعى حقائل در وخرمانك رذال وكثرنه دينور كه آيرلنوب آتيلور الحفيل امير وزننده شول بوكسكجه ارضه
دينور كه طاغلق درجه سنه بالغ اولميه يا صمرق يا يرجه بر اوله جقدر و برنبات آديدر الحوقلة حوصله وزننده
شول كردنى اوزون شيشه يه دينور كه سقالر طاشيرلر وسست وسلپوك ذكره دينور وآدملرى صيق صيق آدرق
تيز تيز يوريمك معناسنه در يقال حوقل الرجل اذا مشى سريعا وقارب الخطو وضعف وعجز واعياء معناسنه در
يقال حوقل الرجل اذا ضعف واعيا واويومق معناسنه در يقال حوقل الرجل اذا نام وادبار معناسنه در يقال
حوقل اذا ادبر وجماعدن عاجز اولمق معناسنه در يقال حوقل الشيخ اذا عجز عن الجماع و پير وسالخورده
آدم ناتوانلقدن اللرينى بوكرنه طيامق معناسنه دركه قيامه عجزدن نشئت ايدر يقال حوقل الشيخ اذا اعتمد بيديه
على خصره واوته قاقمق معناسنه در يقال حوقله اذا دفعه الحيقل صيقل وزننده خير ومنفعتسز آدمه دينور
يقال هو حيقل ى لاخير فيه الحوقل جوهر وزننده ذكره دينور الحاقول برنوع بالق اسميدركه يشل واوزون
اولور حفل تمر وزننده جبل اجأ قربنده برقريه در وايله قربنده برقريه در وقبيلة سليم يوردنده بردره آديدر
وساحل شهرتيما اسميدر مخلاف الحقل يمنده براولكه در حقل الرخامى نقل اليسامى وزننده برموضعدر
الحقالية غرابيه وزننده يمنده برحصن در حقال كتاب وزننده برموضعدر حقبال سحاب وزننده
ابن نمارندر الحكل حانك ضميله آوازى ايشدلمين حيوانه دينور قرنجه كبى يقال تكلم كلام الحكل واصب وهو
مالايسمع صوته كالذر مثال مز بورده تكلم امر صيغه سيله در يره وكهله دخى بو نوعدندر وحكل سليمان پيغمبرك
على نبينا وعليه السلام اسميدر مؤلفك بصائرده بيانته كوره سليمان قول راجحده اسم اعجمى اولمغله اسم مادر
زادارى اولور پس براسم شريفى دخى حكل اولور لكن بو كه تعرض ايلمامشدر وسائرلرك بيانته كوره سليمان
اسم عربيدر حكل داود كبى علم عبريدر وحكل آت قسمنك طوقلرى سلپوك و بوطلرى باصق اولمغله يوردكن
برى برينه سورتيلور اولمغه دينور الحكلة غرفه وزننده لسانده اولان طوتقونلغه دينور كه كلامى خوشجه بيان
ايدوب آچقجه فهم اولنمز اولور يقال فى لسانه حكلة اى عجمة الحكل شكل وزننده بر كلام مشكل ومشتبه اولمق
معناسنه در يقال حكل على الخبر حكلا من الباب الاول اذا اشكل وسكوبى براياق اوزرنده طورغورمق معناسندر
يقال حكل الرمح اذا اقام على احدى رجليه ودكنكله اورمق معناسنه در يقال حكله بالعصا اذا ضربه بها الاحكال
همزه نك كسريله بو دخى بركلام وخبر مشكل ومشتبه اولمق معناسنه در تقول احكل على الخبر اذا اشكل و بركمسه
وزره شر وفتنه قوپرمق معناسنه در يقال احكل عليهم اذا اثار عليهم شرا الحوكل جوهر وزننده بودوره
دينور و بخيل وناكسه دينور الحوكلة حوصله وزننده بركونه بور يمكه دينور الاحتكال افتعال وزننده برماده
طوتقلوب مشكل ومشتبه اولمق معناسنه در يقال احتكل عليه الامر اذا اشكل والتبس ولسان عربى ايكن
عجميه تعلم ايلمك معناسنه در مراد عرب بلرك زنكه تكلملرى كبى تكلم ايدر اولمقدر عجميه عربيه مقابليدر روم
وزنك وفرس وسائر لسانه شاملدر يقال احتكل الرجل اذا تعلم العجمية بعد العربية الحاكل برنسنه يى تخمين وتقدير
ايدن آدمه دينور كه اهل خبره ديديكمز اوله جقدر يقال رجل حاكل اى مخمن التحكل تفعل وزننده جهلدن ناشى
لج وعناد ايلمك معناسنه در هرنه خصوصده اولورسه اولسون يقال تحكل فلان اذا لج جهلا الحل حانك فتحى
ولامك تشديديله والحلول قعود وزننده والحلل فتحتينله كه نوادردندر بر يره نزول ايدوب قونمق معناسنه در
يقال حل المكان و بالمكان حلا وحلولا وحللا من الباب الاول والثانى اذا نزل به وكاه اولور كه با حرفيله متعدى اولور
قوندرمق معناسنه حرف با همزه افعالى معاقب اولديكه آنكله همزه دن استغنا اولندى يقال حل به اذا جعله
يحل وحل سكرتمك معناسنه در يقال حل الرجل اذا عدا ودوكى چوزمك معناسنه در يقال حل العقدة اذا
نقضها مؤلفك بصائرده بيانته كوره اشبو حل ماده سى چوزمك معناسنه موضوعدر معانى سائره بر مناسبت
وتصور ايله آندن منشعبدر وحل وحلول طوكش نسنه نك طوكى چوز يلوب اريمك معناسنه در يقال حل
الجامد على المجهول اذا اذيب و برمكان مسكون اولمق معناسنه در يقال حل المكان على المجهول اذا سكن
وحل شيرج اسميدركه صوصم ياغيدر شير روغن محرفى شيرلغن تعبير اولنور يقال ما فى القنديل حل اى شيرج
الحال برمحله قونان آدمه دينور جمعى حلول كلور حانك ضميله وحلال كلور عمال وزننده وحلل كلور ركع وزننده

الاحتلال افتعال وزننده بو دخى بر يره قونمق معناسنه در يقال احتل المكان و بالمكان اذا نزل به الاحلال
همزه نك كسريله بر يره قوندرمق معناسنه در يقال احله المكان و بالمكان اذا جعله يحل به وحاجى احرامدن
چقمق معناسنه در يقال احل من احرامه اذا خرج و برنسنه يى حلال قلمق معناسنه در يقال احله الله اى
جعله حلالا و برنسنه يى واجب ولازم قلمق معناسنه در يقال احله الله عليه اى اوجبه وقيونك سودى آز المق
على قول ممه سى قورنمغله چار اونلايوب يكيدن ممه سى سود لنمك معناسنه در يقال احلت الشاة اذا قل لبنها او يبس
فاكلت الربيع فدرت واشهر حرمدن چقوب اشهر حلاله كيرمك ياخود حرم شريفدن حله چقمق ياخود
درعهده ايلديكى عهد وميثاقدن چقمق معناسنه در يقال احل الرجل اذا دخل فى اشهر الحل اوخرج الى الحل
او من ميثاق كان عليه و برآدم كندى نفسنه استلزام عقوبت ايلمك معناسنه در يقال احل الرجل بنفسه اذا
استوجب العقوبة التحليل تفعيل وزننده بو دخى برآدمى بر يره قوندرمق معناسنه در يقال حلله المكان
اذا جعله يحل به و برنسنه يى حلال قلمق معناسنه در يقال حلله الله اى جعله حلالا وكفارت يمين ايلمك
معناسنه در تحل وتحله كبى كما سيذكر و بو معنادن اخذ ايله برنسنه يى خفت وسهولتله طوتمقده استعمال اولنور
ومنه ضربه ضربا تحليلا اى كالتعزير يعنى لم يبالغ فيه المحالة تشديد لامله مفاعله وزننده بركمسه ايله بيله جه
قونمق معناسنه در يقال حاله محالة اذا نزل معه الحليلة سفينه وزننده برآدمك زوجه سنه اطلاق اولنور
وزوجنه حليل دينور و بمعنى فاعل تصور يله زوجه يه ده حليل اطلاقى جائزدر زيرا هر برى آخرك محلنه حلول
ايدر يخانه قسمى حلول ايده مز ياخود احدهما آخرك ازارنى حل ايدوب ياخود بر برينه حلال اولدقلرينه مبنى در
الحلة حانك فتحيله بغداد اعمالندن دجيل ناحيه سنده برقصبه در حالا لسانمزده كسرايله متعارفدر وضريه ايله
يمامه بيننده بر بوكسكجه برك اسميدر ياخود بلاد ضبه ده برطپراغى درست موضعك آديدر وحله سازلقدن
اورلمش بيوك زنبيله دينور وقوناق يرينه دينور محله معناسنه يقال نزلوا بالحلة الوخيمة اى المحلة وشامده برموضع
آديدر وحلة الشئ حانك فتحى وكسريله برنسنه نك جهتنه وطوغرى سمتنه دينور يقال هذه لبست بحلته
اى جهته وقصده ووجوده عارض اولان قريقلغه وضعف وفتوره اطلاق اولنور حانك كسريله ده جائزدر
يقال فيه حلة اى ضعف وفتور وتكسر الحلة حانك كسريله بر يره قونوب آرام ايدن قوم وجماعته دينور تقول
رأيت بها حلة اى قوما نزولا وحله بناء نوع اولور قونمق هيئتنه دينور كه آندن قونوش ايله تعبير اولنور يقال لهم
حلة سهلة وهى هيئة الحلول و بر محلده مجتمع جملة بيوته اطلاق اولنور كه باديه نشينلر اوبه واهل شهر محله تعبير
ايدرلر على قول يوزخانه دن عبارت اولان بيوته اطلاق اولنور يقال بها حلة اى جماعة بيوت الناس او هى مائة
بيت ومجلسه اطلاق اولنور وقومك جمعيتكاهنه اطلاق اولنور جمعى حلال كلور حانك كسريله وحله برجنس
تيكنلى چالى يه دينور كه مواشى مرعاسندندر وآنلره بغايت يرار وحصيرشقه سنه دينور وحله بربلده آديدر كه امير
عرب صدقة بن دبيس بن مزيد بنا ايلمكله حالا مزيديه ايله متعارفدر وحوزه قربنده برقريه اسميدر كه دبيس
بن عفيف نام امير عرب بنا ايلمشدر وحلة ابن قيله اعمال مذاردن بربلده در وحله مصدر اولور حجده قربان
كنديسى ذبح اولنمسى حلال اولان محله ايرشمك معناسنه يقال حل الهدى حلة من الباب الثانى اذا بلغ الموضع
الذى يحل فيه نحره ومطلقه خاتون عدتندن چقمق معناسنه در يقال حلت المرأة اذا خرجت من عدتها
الحلة حانك ضميله قاشدن وآخر ثوبدن رداوازارك مجموعنه دينور البته حله ايكى ثوبدن اولور برثوبه اطلاق
اولنمز على قول حله ايچى استارلى ثوبه اطلاق اولنور شارح ديركه قول اول ارجحدر واول ايكى ثوب جنس واحد
اولمغه محتاجدر يقال جاء وعليه حلة وهى ازار ورداء بردا وغيره ولا يكون حلة الا من ثوبين او ثوب له بطانة
وحله سلاحه اطلاق اولنور زره وسپر وسائرى كبى جمعى حلل كلور صرد وزننده وحلال كلور حانك كسريله
ذوالحلة عوف بن حارث بن عبد مناة لقبيدر المحلة ميمك وحانك فتحيله قوناق يرينه دينور يقال هى محلة القوم
اى منزلهم ومصرده بربلده واون درت موضع اسميدر المحلال محراب وزننده شول چايرلغه ومرغزاره دينوركه
اكا ابناء سبيل چوق قونار اوله اسم آلت منزلنه تنزيل اولنمشدر يقال روضة محلال اذا كانت تحل الناس فيها كثيرا
المحلتان اسم فاعل عنوانى وتثنيه بنيه سيله تجره ايله ال دكرمنه اطلاق اولنور كه باديه نشينلره ادوات نزولك
الزملريدر المحلات بو دخى ميمك ضمى وحانك كسرى وجمع بنيه سيله تجره وال دكرمنى وقوغه وقربه وچناق
و بچاق و بالته وچقماق مقوله سى ادواته اطلاق اولنور زيرا حوايج مزبوره سى موجود ومكمل اولان مسافر
دلخواهى اولان محله نزول ايدرلر والا براو به يه ياخود قريه سمتنه نزول ايلمكه مضطر اولورلر يقال نزلوا ومعهم

احلاك وهى القدر والرحى والدلو والقربة والجفنة والسكين والفاس والزند من الاشياء التى لابد للنازل منها
المحلة اسم فاعل بنيه سيله شول آقندى ودره آغزينه دينوركه ايچنه حشم نشين اولاندن بريا ايكى اوصغشوراوله
يقال تلعة محلة اذا كانت تضم بيتا او بيتين الحل حانك كسريله حاجى احرامدن چقمق معناسنه‌در يقال حل
من احرامه حلا من الباب الثانى اذا خرج ويقال فعله فى حله وحرمه بالكسر والضم فيهما اى وقت احلاله واحرامه
وحل ارض مكه‌ده حرم حوزه سندن خارج اولان محله اطلاق اولنوركه حرم مقابليدر وبو تسميه بالمصدردر
يقال صار فى الحل وهو ماجاوز الحرم وحلال اولان شيئه دينور يقال هو حل اى لبس بحرام وحلال اولمق
معناسنه مصدر اولور يقال حل الشئ حلا من الباب الثانى اذا كان حلالا وقول العرب حل وبل ذكر
فى فصل الباء وحل تحليل يمين معناسندن اسم اولور عهده يميندن چقمغه دينور واوق نشانه دينور الحلال
سحاب وزننده احرامدن چقمش حاجى يه دينور حل يحل حلا صيغه سندندر بونده حال ديمز قياس
ايسه حال اولمقدر يقال حل المحرم فهو حل كماذكر وحلال لاحال شارحك بيانه كوره مصدر ايله
تسميه در حلول معناسندن التباس واهمه سنه مبنى حال اطلاق اولنمدى وحلال حرام اولميان شيئه دينور
حانك كسريله ده جائزدر يقال شئ حلال ضد حرام وحلال اساميدندر حلال بن ثور بن ابى الحلال العتكى
وبشر بن حلال واحمد بن حلال محدثلردر الحلو الحلال شبهه وريبه وافتراشائبه سندن عارى اولان كلامه
اطلاق اولنور يقال كلامه حلو حلال اى لاريبة فيه الحلول قعود وزننده قونمق معناسندركه ذكر اولندى
وقربانلق حيوان محله ذبح اولنه جغى محله بالغ اولمق معناسنه‌در حله كبى يقال حل الهدى حلة وحلولا اذا بلغ
الموضع الذى يحل فيه نحره وواجب ولازم اولمق معناسنه‌در يقال حل امر الله عليه اى وجب المحل اسم فاعل
بنيه سيله حرام اولان شيئك حرمتنى نقض ايله حلال عد ايدن على قول اشهر حرمك حرمتنى نقض ايدوب رعايت
واعتبار ايلمين كمسيه دينور يقال رجل محل اى منتهك الحرام اولايرى للشهر الحرام حرمة الحليل امير وزننده
بودخى حلال معناسنه‌دركه حرام مقابليدر الاستحلال برنسنه‌يى حلال اتخاذ ايلمك ياخود بركسه‌دن حلاللق
ديلمك معناسنه‌دركه حقوقى حلاللشمق تعبير اولنور يقال استحله اذا اتخذه حلالا او يقال استحله الشئ اذا سأله
ان يحله له الحلال حانك كسريله نسوانه مخصوص بر كونه مركب اسميدر محفه كبى و پالانك اسباب وادواتنه
دينور التحلة والتحل تانك فتحى وحانك كسريله تحليل كبى مصدرلردر وصيغه اخيره شاذدر كفارت يمين ايلمك
معناسنه‌دركه يميندن حانث اولميوب برنسنه ايله چقمقدن عبارتدر يقال حلل اليمين تحليلا وتحلة وتحلا اذا كفرها
يمين ايدن آدم كفارت ايلديكى عقده يمينى حل ايدر وتحله اسم اولوركنديسيله عقده يمينك انحلال بوله جغى
كفارته دينور شارح ديركه استثناء بالمشيه دخى تحله در ومنه قوله تعالى قد فرض الله لكم تحلة ايمانكم اى بين
ماتحل به عقدة ايمانكم من الكفارة والاستثناء بالمشية مؤلفك بصائرده بيانه كوره تحلة القسم كفارتدن واستثناء
قولنك مقدار مدتندن دخى عبارت اولور مثلا والله افعل ذلك ان شاء الله قولنده واقع ان شاء الله كلامنك تكلمى قدر مطلب
آن يسيردن عبارتدر ومنه الحديث لايموت لرجل ثلثة من الولد فتمسه النار الاتحلة القسم اى الاقدر مايقول
ان شاء الله يعنى بر مسلمك اوچ ولدى وفات ايلسه اول كمسيه نار جهنم همان ان شاء الله ديجك قدر مدت مس ايدر
زياده مس ايلمز ومس تمز بوردن مراد ورود على النار در بعده عرب تحلة قسمى قليل مفرطده استعمال ايلديلر
اصلى وجه مذكور اوزره يمين برنى بوله جق فعلك مقدار جزئيسنه مباشرتدن عبارتدر مثلا برمكانده قعود ايلمك بابنده
بركسه يمين ايلكله مكان مزبورده جزئيجه قعود ايلسه يمين برنى بولوب اول كمسه حانث اولمز ايشته تحلة القسم
بوندن عبارتدركه يمينى حل ايده جك قدر فعل اولور بعده لمح البصر كبى قدر يسيرده استعمال ايلديلر كذلك
استثناء بالمشيه ايله حانث اولمامغله انك تلفظنده وقدر مدتنده استعمال ايلديلر التحلل تفعل وزننده يمينده
استثنا ايلمك معناسنه مستعملدركه مشيت الهيه يه تعليقله يمين ايلمكدن عبارتدر والله افعل ذلك ان شاء الله ديمك كبى
يقال تحلل فى يمينه اذا استثنى وبركسه بولدن كلدكدنصكره بولك عارضه سندن عليل وبيمزاج اولمق معناسنه
مستعملدر يقال تحلل السفر بالرجل اذا اعتل بعد قدومه الحلان حانك ضمى ولامك تشديديله كفارت يمين
ايچون ويربلجك نسنه‌يه دينور تقول اعطه حلان يمينه اى مايحللها واوغلاغه دينور جدى معناسنه ياخود تازه
قوزى بچغزه دينور خروف معناسنه على قول اناسنك قارنى ياروب چقردقلرى اوغلاغه مخصوصدر وهدر وباطل
معناسنه مستعملدر يقال دمه حلان اى باطل المحلل محدث وزننده يارشده ايكى بحث ايدن كمسه‌يه ثالث اولانه
دينوركه اكر آنلرى سبق ايدرسه اوكدلى آلوب وكيرو قالورسه غرامتدن معاف اولور شارح ديركه مؤلفك المحلل

الفرس الثالث فى الرهان ان سبق اخذ وان سبق فاعليه شئ عنوانيله يعنى فرس ايله تفسيرى مسامحه‌در وشول
كمسيه دينوركه طلاق ثلاثه ايله مطلقه اولان خاتونى تزوج ايليه تاكه زوج اوله نكاحك حلنى مؤدى اوله يقال
فلان محلل فراجعه وهو متزوج المطلقة ثلاثا لتحل للزوج الاول الانحلال انفعال وزننده دوكم چوزلمك معناسنه‌در
يقال حل العقدة فانحلت المحلل معظم وزننده آزجه ناچيز نسنه‌يه دينور شئ يسير معناسنه وايچنه دوارلر
كيروب تكدير وتغيير ايلامش صويه دينور يقال ماء محلل اذا كان قد حلته الابل فكدرته المحل ميمك فتحى
وحانك كسريله مصدردر مرجع كبى واجب ولازم اولمق معناسنه‌در يقال حل حق عليه محلا من الباب الثانى
اى وجب ويقال حل الدين اذا صار حالا يعنى مدت معقوده سى تمام اولمغله اداسى لازم اولدى شارح ديركه
مديون اولان عربلر هلالى كورنجه لامرحبا بمحل الدين وتقرب الاجال ديدكلرى بوندندر الاحليل والتحليل
همزه‌نك وتانك كسره‌لريله ذكرك دليكنه دينوركذلك ممه‌نك دليكنه دينور اضافتله متعين اولور الحلل فتحتينله
قونمق معناسنه‌دركه ذكر اولندى ودوابك اياقلرنده اولان سلوكلكه دينور على قول سكيرلرى كوشك وبومشق
اوله رق طبوقلرنده اولان سلوكلكه دينور ياخود دوه قسمنه مخصوصدر ويقال حل البعير حللا من الباب الرابع
اذا كان به حلل وهى رخاوة فى قوائم الدابة او استرخاء فى العصب مع رخاوة فى الكعب او تخص الابل ورسح
معناسنه‌دركه انسانك قيناقلرى چلمسز اولمغه دينور تقول حللت يارجل اى كنت ارسح وپوچلر ودبلر آغرقلى
اولمق معناسنه‌در تقول حللت يافلان اى اصابك وجع بوركك وركبتيك الاحل معناى مزبوردن وصفدر
مؤنثنده حلاء دينور جمعى حل كلور حانك ضميله احليل اكليل وزننده بروادى اسميدر احليلاء مد ايله
بر طاغك آديدر وقصر ايله بنو اسد يورنده برشعبك آديدر المحل ميمك فتحى وحانك كسريله يمنده برقريه آديدر
الحلحلة زلزله وزننده برنسنه‌يى دپره‌دوب او ينادرق يرندن آيروب الارغه ايلمك معناسنه‌در يقال حلحلهم
اذا ازالهم عن موضعهم وحركهم ودوه‌يه حل حل ديمك معناسنه‌در يقال حلحل الابل اذا قال لها حل حل
التحلحل تزلزل وزننده يرندن اوينايوب آلارغه اولمق معناسنه‌در يقال حلحلهم فتحلحلوا حل حل
حانك فتحى ولاملرك تنوينلريله ياخود حل سكون لاميله دوه زجر وآزارندر اشدروب يورتمك ايچون آنكله آزار
واغرايدرلر الحلاحل علابط وزننده برموضع آديدر وحلاحل ذاتنده بهادر اولان عظيم الشان آدمه دينور
ياخود كثير المروه عاليشان ياخود صلابتلو وجاهتلو وقور وبرتمكين اولانه دينور وبورجاله مخصوصدر وبوندن
فعل متصرف اولمز جمعى حلاحل درحانك فتحيله يقال هو حلاحل اى سيد شجاع او الضخم الكثير المروة او الرزين
فى ثخانة بوراده ضخامت علوشانه مصروفدر المحلحل اسم مفعول بنيه سيله حلاحل معناسنه‌در حلحل
فدفد وزننده برموضعدر حلحول حانك فتحيله شامده حبرون قربنده برقريه‌دركه يونس پيغمبرك على نبينا
وعليه السلام مرقد منورلرى انده‌در وبونده قياس اولان حانك ضميله اولمقدر حلبل زبير وزننده سليم قبيله‌سى
يوردنده برموضعدر وحرون نام آيغرك نسلندن برفرسك اسميدركه مقسم بن كثيرك ايدى وبررجلك اسميدر الحلحال
ثرثار وزننده ابن ذرى الضبى دركه تابعيندندر الحمدلة دحرجه وزننده الحمد لله حكايه سيدركه مراد الحمد لله ديمكدر
بسمله وحسبله كبى منحوتدر يقال حمدل القارئ حمدلة اذا قال الحمد لله الحنظل ظاى معجمه ايله حنظل وزننده
ومرادفيدركه ابو جهل قرپوزيدر الحنظلة دحرجه وزننده حنظل ديوشورمك معناسنه‌در يقال حنظل الرجل
اذا جنى الحنظل الحمل رمل وزننده والحملان حانك ضميله ارقه‌يه برنسنه‌يى يوكلنوب كوترمك معناسنه‌در يقال
حمله حملا وحملانا من الباب الثانى بمعنى احتمله وقوله تعالى انا عرضنا الامانة على السموات والارض فابين ان يحملنها
وحملها الانسان الاية اى يخنها وخانها الانسان والانسان هنا الكافر والمنافق يعنى آيت مرقومه‌ده واقع حملدن
مراد تجوز طريقيله خيانتدر زيرا امانت برحمل روحانيدركه صاحبنه ادا ايلمدكجه ذمتندن زائل وعهده سندن
خارج اولميوب دائما آنى كويا كه ارقه سنده يوك طرزنده كوتروب طورر بوجهتندركه عربلر اداى امانت ايلمين
آدمه حامل الامانه ومحتمل الامانه اطلاق ايدرلر پس انسان كه بوراده مراد كافر ومنافقدر بعد التحمل خيانت يعنى
اداى حقوقنده امتناع وتقصير ايلديلر مؤلف بصائرده قبول ايله ده تفسير ايلمشدر وحمل على الشئ قندرمق حث
واغرا معناسنه‌در يقال حمله على الامر اذا اغراه به وعن ايله صله لندقده حلم ومسامحه وملايمت معناسنه اولور
يقال حمل عنه اذا حلم فهو حمول وحمل قارنده اولان ولده اطلاق اولنور وصف بالمصدردر جمعى حمال كلور
حانك كسريله واحمال كلور يقال سقط حملها وهو مايحمل فى البطن من الولد وحمل يمنده برقريه آديدر وخاتونك
اولمق معناسنه‌در يقال حملت المرأة حملا من الباب المزبور اذا علقت ولايقال حملت به او قليل يعنى باء حرفيله

بو معناده تعدیسی جائزدکلدر یاخود نوادردندر مترجم دیرکه حماسه ابیاتندن * حملت به فی لیلة مزؤدة * مصراعنده
شراح علقت معناسنی تضمین ایلمشلردر وحمل اغاجك یمشنه اطلاق اولنور حانك کسریله ده جائزدر یاخود
حانك فتحیله هنوز اناسی قورنده اولان میوه یه وکسر ایله ظاهره چقان میوه یه دینور یاخود فتحله عورتك بطننده
وشجرك رأسنده اولانه وکسر ایله ارقه ده یاباشده کوتریلان یوکه دینور وعند البعض اغاجك میوه سی چوق وکور
اولمزسه کسر ایله اطلاق اولنور وچوغالوب فراوان اولورسه فتحله حمل دینور جمعی احمال کلور وحمول کلور
حانك ضمیله وحمال کلور کسر ایله ومنه یعنی فی الحدیث یعنی حدیث بناء مسجد المدینة هذا الحمال لا حمال
خیبر یعنی ثمر الجنة وانه لا ینفد وقال ابن الاثیر ای ان هذا فی الاخرة افضل من ذاك واحمد عاقبة وفی المشارق هذا الحمال
لا حمال خیبر هذا ابر ربنا واطهر وقال فی شرحه الحمال مصدر حمل اللبن لبناء المسجد وقوله لا حمال بالنصب یعنی
لا یکون مثل حمل خیبر وقوله ربنا بالنصب علی حذف حرف النداء کانه یتمثل به عند نقله اللبن فی بنیان المسجد
وکلام مزبور موزوندر وحمل متعدی اولور یوك یوکلتمك معناسنه یقال حمله الحمل ای فعل ذلك به واظهار
غضب ایلمك معناسنه در یقال حمل الغضب اذا اظهره قیل ومنه الحدیث اذا بلغ الماء قلتین لم یحمل خبثا
ای لم یظهر فیه الخبث المحمول والحمیل امیر وزننده برنسنه یی ارقه سنه یوکلنمش آدمه دینور یقال حمله
فهو محمول وحمیل ومحمول شول آدمه اطلاق اولنور که دائما اشکین وفاره دابه یه بنمك جهتندن بختلو ومحظوظ اوله
یقال رجل محمول ای مجدود من رکوب الفره وحمیل اوغلغه اطلاق اولنور یقال هو حمیله ای دعیه وغریب آدمه
اطلاق اولنور یقال هو حمیل ای غریب وبرآدمك شریکنه دینور وکفیله دینور یقال هو حمیل له ای شریك
وکذا کفیل وبلاد کفردن اناسی قارننده کتورلمش ولده دینور واسلام ولایتنده طوغمیوب دیارندن کوچك کتوریلان
اسیره دینور وسیل صوینك کتوردیکی خار وخاشاکه دینور وثمام ووشیح دیدکلری اوتك سیاه لنوب پژمرده اولانه
دینور وصو آقندیسنك وسط وبطننه دینور که اوراده هر کز اوت نابت اولمز وطریقه یاخود جامعه براقلمش شول
صبی یه دینور که قوم آخر آنی کوتروب کندی بلادنده پرورش ایلیه یقال هذا حمیل وهو المنبوذ یحمله قوم فیربونه
الاحتمال افتعال وزننده بودخی برنسنه یی یوکلنوب کوترمك معناسنه در یقال احتمله بمعنی حمله وبرآدمك
احسانی قبول وتلقی ایدوب مقابلنده شکر وثنا ایلمك معناسنه مستعملدر یقال احتمل الصنیعة اذا تقلدها وشکر
وغضبدن لون بشره متغیر اولمق معناسنه در یقال احتمل لونه علی المجهول اذا غضب وامتقع وبر بلده دن بلده
اخرایه کوتریلجك اسیر اشترا ایلمك معناسنه در یقال احتمل الرجل اذا اشتری الحمیل ای السبی المحمول من بلد الی بلد
الحمل حانك کسریله کوتریلان یوکه دینور فارسیده بار دیرلر جمعی احمال در یقال علی ظهره حمل وهو ما حمل
ومحفه کوترن دوه یه دینور فتحله ده جائزدر الحملان حانك ضمیله مصدر درنته که ذکر اولندی وحملان برآدمه
بوکنی یوکلتمك ایچون خاصة هبه طریقیله ویریلان دابه یه دینور یقال سأله الحملان وهو ما یحمل علیه من الدواب
فی الهبة خاصة وقیو مجیلر اصطلاحنده اقچه یه حمل واضافه اولنان باقر مقوله سی قاتندی یه دینور یقولون
ما بهذا الدرهم حملان وهو ما یحمل علی الدراهم من الغش الانحمال انفعال وزننده اغرا معناسنه اولان
حملدن مطاوعدر برنسنه یه اغرا ولنمغله اکا حواله اولمق معناسنه در یقال حمله علیه فانحمل شارح دیرکه بودخی
العدم کبی شواذدندر الحملة ثمره وزننده جنکده دشمن اوزره صالدروب هجوم ایلمکه دینور یقال له حملة
صادقة ای کرة فی الحرب الحملة حانك کسری وضمیله براوبه یه دن براوبه یه یاخود برمنزلدن برمنزله یوکلنوب
کوزمکه دینور پس بو حمل واحتمالدن اخص اولور التحمیل تفعیل وزننده والحمال حانك کسری ومیمك
تشدیدیله کذاب وزننده برنسنه یی آخره یوکلتمك معناسنه در یقال حمله الامر تحمیلا وحمالا التحمل تفعل
وزننده والتحمال کسرتیله وتشدید میمله برنسنه یی یوکلنمك وبرماده یی اوزرینه المق معناسنه در یقال حمله
فتحمل تحملا وتحمالا التحامل تفاعل وزننده برزحمتلو کوچ نسنه یی کندی اوزرینه آلوب محنت چکمك
معناسنه در یقال تحامل فی الامر وبالامر اذا تکلفه علی مشقة وبرآدمه طاقتندن خارج نسنه تکلیف وتحمیل
ایلمك معناسنه در یقال تحامل علیه اذا کلفه ما لا یطیق مترجم دیرکه امهات سائره ده تحامل یته علی حرفیله میل
معناسنه کذلك ظلم وجور معناسنه مستعمل اولدیغی مسطوردر وقال فی الاساس والشیخ یتحامل فی مشیه یعنی
آغر آغر یوریسه کویاکه صرتنده آغر یوك واردر وبو معنالر مجازدر مؤلفك تحامل تعبیراری ظلم معناسندندرکه
صوچی اکا یوکلتمك کیدر الاستحمال برآدم کندی امور وحوایجنی برکسیه حواله وتحمیل ایلمك معناسنه در
کتخدایه امور حمل وحواله ایتدکلری کبی یقال استحمله نفسه اذا حمله حوائجه وامورة المستحمل اسم فاعل

بنبه صیله شول آیه اطلاق اولنور که مدت دورنده موجود اولان ناسه محنت ومشقت حمل ایلیه یعنی خنامنه قدر
خلق رنج ومحنتله امرار اوقات ایده لر یقال شهر مستحمل اذا کان یحمل اهله علی مشقة الحمول صبور وزننده
مبالغه در آغر یوك وچوق یوك کوترنه دینور وحلیم وحوصله دار آدمه اطلاق اولنور یقال رجل حمول ای ذو حلم
کما ذکر حملان غثمان وزننده یمنده برقریه در الحامل والحاملة کبه خاتونه دینور یقال امرأة حامل وحاملة
ای ذات حمل حامل صفت مختصه اولدیغندن وحامله حملت صیغه سندن مبنی اولدیغندن ناشیدر مترجم دیرکه
کافیه شارحی شیخ رضی تأنیث بحثنده بو مبحثی شرح وبسط ایلمشدر فلیراجع وحامله میوه لو اغاجه وصف اولور
یقال شجرة حاملة ای ذات حمل واوزوم طاشیه جق زنبیله اطلاق اولنور محمل کبی الحمال شداد وزننده دائما یوك
کوترنه دینور بارکش معناسنه یقال هو حمال ای حامل الاحمال الحمالة کتابه وزننده حماللق حرفتنه دینور
المحمل مجلس وزننده محفه طرزنده ایکی طرفلو نسنه در که دوه یه چاتوب هر برینه برآدم بنوب کیدر جمعی
محامل کلور حالا شام ومصر حاجلری اوکلرنده کیدن محمل اوله جقدر که محفه شکلنده لکن تپه سی مخروطی
اولور ناس محفل شریف تعبیر ایدرلر وآنك یعنه محدثیندن ابو الحسن احمد بن محمد بن القاسم بن اسمعیل بن
محمد بن اسمعیل المحاملی وولدی محمد ویحیی وبرادری ابو القاسم الحسینی منسوبلردر شارح دیرکه آنی ابتدا
حجاج ظالم ایجاد ایلمشدر ومحمل شول بیوك زنبیله دینور که آنکله سمره جك یره اوزوم طاشیرلر المحمل منبر
وزننده قلج باغنه دینور که اسیدکر واغاجك یره سوروب کیدن کوکنه وطمرینه اطلاق اولنور الحمیلة سفینه
وزننده والحمالة حانك کسریله بونلرده قلج باغنه دینور یقال تقلد محمل السیف وحمیلته وحمالته ای علاقته
شارح دیرکه محمل کلمه سنك جمعی محامل در وحمیله وحماله نك عند الخلیل حمائلدر وعند الاصمعی حمائل
کلمه سنك لفظندن مفردی یوقدر بلکه مفردی محمل در الحمولة حانك فتحیله یوك طوارینه دینور کرك دوه
وحمار وکرك سائری اولسون وحالا صرتنده یوك اولسون اولمسون یقال لهم حمولة وهی ما یحمل القوم علیه
من بعیر وحمار ونحوه کانت علیه اثقال او لم تکن شارح دیرکه اشبو حموله لفظی رکوبه وحلوبه قبیلندندر وحموله
بعینه یوکلره ده اطلاق اولنور یقال مرت الابل وعلیها حمولة ای احمال الحمول حانك ضمیله حمل کلمه سنك که
کسر وفتحله در جمعیدر هودج معناسنه علی قول هودج چاتلمش دوه لره دینور یقال مرت الحمول ای الهوادج او الابل
علیها الهوادج الاحمال همزه نك کسریله برآدمه یوك یوکلتمك خصوصنده معاونت ایلمك معناسنه در یقال
احمله الحمل اذا اعانه وعورت کبه اولمادین ممه سنه سود کتورمك معناسنه در یقال احملت المرأة اذا نزل لبنها
من غیر حبل الحمالة سحابه وزننده شول دیته دینور که برقوم جهتندن قوم آخر تحمل ایدوب درعهده ایدلر
حمال دخی دینور سحاب وزننده جمعی حمل در کتب وزننده یقال علیهم حمالة وحمال ای الدیة یحملها قوم مولف
قوم ایله تعبیری مجرد تمثیل قبیلندن اکثری یه مبنی در یوخسه برآدم دخی تحمل ایدر مثلا ایکی طائفه مقاتله ایدرکن
خارجدن بری میانه لرینه دخول ومقتوللرك دیتنی تحمل برله اصلاح مابین ایدر وحماله مصدر اولور کفیل اولمق
معناسنه یقال حمل به حمالة من الباب الثانی اذا کفل حماله کتابه وزننده بنی سلیم وعامر بن الطفیل ومطر
بن الاشیم وعبابة بن شکس نام کمسه لرك فرسلری اسمیدر حمال شداد وزننده اوفی بن مطرك فرسی اسمیدر
وفقهادن رافع بن نصرك لقبیدر حمیل زبیر وزننده بر رجل اسمیدر وابو بصرة الغفاری لقبیدر وبصره بای
موحده وصاد مهمله ایله در وبنو حمله مخصوص برفرسك اسمیدر که حرون نام آیغرك دولنددندر الحوامل اپاقلره
اطلاق اولنور وحوامل القدم وحوامل الذراع اپاقلرك وقوللرك سکیرلرینه اطلاق اولنور مفردلری حامله در
المحامل میمك فتحیله جمعیدر که ذکر اولندی ومحامل الذکر وحمائل الذکر آلت تناسلك کوکنده اولان طمر ایله
در یسنه اطلاق اولنور المحمل محسن وزننده شول خاتونه دینور که کبه دکل ایکن ممه سنه سود کلمش اوله احمال
مذکوردندر الحمل فتحتینله املیك قوزی یه دینور یاخود طوقلی یه وآندن صالجه کوچکنه دینور جمعی حملان
کلور حانك ضمیله واحمال کلور یقال ذبح حملا وهو الخروف او الجذع من اولاد الضأن فادونه راغبك بیاننه کوره
صغرندن ناشی قوجاقده حمول اولدیغنه مبنی اولمغله قول اول ارجح اولور وحمل یغموری چوق بلوده اطلاق اولنور
وبروج فلکیه دن بر برجك آدیدر که آنده مرکوز اولان کواکب حمل هیئتنده در وشامده برموضع آدیدر ومکه یه
قریب زیمه وسومه یاننده برطاغك آدیدر وحمل اسامیدندر حمل بن سعدانه اصحابدندر وحمل بن مالك بن النابغه
وحمل بن بشر الاسلمی وعدام بن حمل وعلی بن السری بن الصقر بن حمل محدثلردر وعاج نام قوملغك تپه لرندن
برتپه اسمیدر وبرطاغك آدیدر که اوراده طمران نام ایکی طاغ دخی واردر الحومل جوهر وزننده طوری وصافی

اولان سیل صوینه دینور و یغمورینك کرتندن ناشی قابقاره اولمش سیاه بلوده دینور وهرشیئك اوتانه دینور
وحارثة بن اوسك فرسی اسمیدر و برخاتونك اسمیدر که * اجوع من کلبة حومل * مثلنك منشأیدر مزبوره نك بردیشی
کلبی وارایدی کوندز آج قویوب کیجه صالیورر ایدی و بتون کیجه چادرك اطرافنی طولانوب حراست ایدر ایدی
برکون آجلق جاننه کار ایلمکله ناچار کندی قویروغنی اکل ایلدی بعده بغایت آج کسه حقنده مثل اولدی
وحومل برموضع آدیدر الاحمال همزه نك فتحیله تمیم قبیله سندن برنیجه بطنه اطلاق اولنور المحمولة برجنس
بغدایه دینور که بوزاولوب سنبله سنك دانه لری بیوك اولور بنوجمیل امیر وزننده بر بطن در الجمیلة جهینه
وزننده عراقده نهر الملك ناحیه سنده برقریه در الجملة سفینه وزننده برکسه اوزره ثقلت ومحنت اولان آدمه
ونسنه یه اطلاق اولنور تقول هو جملة علینا ای کلّ وعیال بو یله محللرده تاء مبالغه یه دالدر داهیه تصوریله
الحوملة دحرجه وزننده صوکوترمك معناسنه در یقال حومل الرجل اذا حمل الماء الحنبل جعفر وزننده
بودوره دینور وکورکه دینور فرو معناسنه علی قول کهنه سنه دینور یاخود اسکی جزمه یه دینور یقال جاء حنبل
وله حنبل ای قصیر وله فرو اوخلقه اوالخف الخلق ودکزه دینور و بیوك قارنلو آدمه دینور علی قول شیشمان
آدمه دینور وحنبل دیار تمیمده برمرغزاره دینور وحنبل اسامیء ناسدندر ابو عبد الله احمد بن عبد الله
بن حنبل صاحب المذهب وامام السنه در شارح دیرکه صواب اولان احمد بن محمد اولمقدر الحنبالة حانك کسریله
بودخی درایه دینور و چوق سوزلو برکوی آدمه دینور الحنبال حانك کسریله بیوك قارنلو یاخود ملحم وشیشمان
آدمه دینور یقال رجل حنبال ای الضخم البطن اوالملحم الحنبل قنفذ وزننده مغیلان آغاجنك طمور جغنه
دینور وغاف دیدکلری شجرك یمشنه دینور وغاف ماده سنده ذکر اولندی وحنبل بوکرلجه یه دینور الحنبلة
دحرجه وزننده بوکرلجه یمك علی قول کورك کیمك معناسنه در یقال حنبل الرجل اذا اکل الحنبل اولبس الحنبل
التحنبل تدحرج وزننده باشی اشاغی اکمك معناسنه در یقال تحنبل الرجل اذا تطأطأ الحنابل علابط وزننده
قالین ومتین کریشه دینور یقال وتر حنابل ای غلیظ شدید ابو حنبل تای فوقیه ایله جعفر وزننده بشر بن احمد
بن فضاله نام محدثك کنیه سیدر الحنتال حانك ضمیله وهمزه ایله وهمزه سز اکثردر خلو وافتراق معناسنه در
بدّ کلمه سی کبی تقول مالی منه حنتال ای بدّ یعنی بنم چون آنی بوشلامق بو قدر ناچار وضرور یدر نته که لابدّ چاره سز
وناکزیر دیمکدر وکلمهٔ مزبوره رباعی یاخود خماسیدر جوهری وهمندن ناشی ثلاثی ماده سنده ذکر ایلمشدر
شارح دیرکه بعض ائمهٔ صرفك قولی اولمغله وهم مترتب دکلدر الحنثل ثای مثلثه ایله جعفر وزننده ضعیف وزبون
آدمه دینور الحنجل زبرج وزننده ایری کوده لو چاغرغان شماطه جی عورته دینور یقال ابتلی فلان بحنجل ای بامرأة
ضخمة صخابة الحنجل قنفذ وزننده بر یرنجی جانور آدیدر الحناجل علابط وزننده اعضاسی دیریکلو صیقی
بودوره دینور الحندل جعفر وزننده بودوره دینور الحنصال والحنصالة حانك کسریله قارنی بیوك آدمه دینور
وبو بعضا مهموز اولور الحنظلة حنظله وزننده قبارده اولان صو ایرکیلجك چقوره وآنده ایرکیلن صویه دینور
علی قول کوچك صوکولنه دینور حنظله مفردیدر الحنظل جعفر وزننده معلومدرکه ابو جهل قرپوزینه دینور
افضلی صاری نوعیدر مستعمل اولان شحمیدر مفاصله منصبّ اولان بلغم غلیظی شربی یا احتقانی مسهل
ومالیخولیا وصرع وافکار فاسده وداء الثعلب وجذام علتلرینه نافع کذلك شحمی خصوصا کوکی بلان وعقرب
صوقدیغنه مفیدودانه سیله بخوری وجع دندانه ومطبوخنی خانه یه سرپمك اهلاك براغیثده مؤثر ویشلی دلك عرق
النسا علتنه عظیم المنافع در ونباتنده منفردا نابت اولانی قتالدر وحنظل اسامیدندر حنظل بن حصین اصحابدندر
وحنظله اون درت صحابه نك اسمیدر و بش نفر محدث آدیدر وحنظلة بن مالك قبیلهٔ تمیمده اعز واکرم قبیله درکه
دود مانه اطلاق ایدرلر درب حنظله ری شهرنده بردر وازهٔ سور اسمیدر ذوالحناظل بکرة بن قیس نام
فارس وبهادرك لقبیدر الحنکل جعفر وزننده والحناکل علابط وزننده لئیم وفرومایه یه دینور و بودوره دینور
و یومری کوده لو تصلق وناز با کسیه دینور یقال رجل حنکل وحناکل ای لئیم وقصیر وجاف غلیظ الحنکلة
حنظله وزننده حرکین وبد اندام قاره عورته دینور وتصلق و یاقشقسز عورته دینور یقال تزوج حنکلة ای
دمیمة سوداء وکذا جافیة وحنکله مصدر اولور آغر آغر او یالندرق یوریمك معناسنه در یقال حنکل فی المشی
اذا تثاقل وتباطأ الحوقلة حوقله وزننده ومرادفیدر وسائر معنالری حقل مادّه سنده ذکر اولندی الحول
قول وزننده یله دینور سنه معناسنه جمعی احوال وحؤول کلور حانك وهمزه نك ضمیله وحوول کلور حانك وواوك
ضمیله مؤلفك بصائرده بیاننه کوره اصل حول ماده سی برشیئك غیردن تغیر وانفصالی معناسنه موضوعدر

کاه

کاه تغیر وکاه انفصال اعتباریله معانیء سائره آندن منشعبدر مثلا سنه یه حول اطلاق اولنوکه تسمیه بالمصدردر
انقلابی وشمسك مطالع ومغاربنده دورانی اعتباریله مبنی در انتهی وحول سنه تمام اولمق معناسنه در یقال
حال الحول یحول حولا اذا تمّ وحول وحؤول همزه ایله قعود وزننده برنسنه اوزرینه یل چکمك معناسنه در یقال
حال علیه الحول حولا وحؤولا اذا اتی علیه وکذا یقال حالت الدار وحال بها و برحالدن برحاله دونمك معناسنه در
یقال حال الشیء اذا تحوّل من حال الی حال و یای اکیلمك معناسنه در یقال حالت القوس اذا صارت معوجة ومطلقا
برنسنه اسکی حالندن متغیر اولمق معناسنه در طوغری نسنه نك اکیلمسی کبی یقال حال الشیء مثلا اذا تغیر من الاستواء
الی العوج وحول حیله معناسنه در کما سیذکر مؤلف بونی اسم سیاقنده بالمسامحه ثبت ایلدی لکن بو معناده
مصدر در وطواره صیچرایوب بنمك معناسنه در یقال حال فی ظهر دابته اذا وثب واستوی وحول وحؤول وحیلوله
قیلوله وزننده ایکی نسنه آرالغنه حاجز وحائل اولمق معناسنه در یقال حال بینهما اذا حجز وحول برنسنه نك
چوره و پیرامنه دینور حوال کبی که سحاب وزننده در یقال قعد هو حواله وحوالیه مثنی حوال وحوله وحوالیه مثنی وحواله
کسحاب واحواله جمع حول تثنیه ترکیبلرینه کوره چوره مقوسا ایکی یه تقسیم اولنور وحول قوت معناسنه کلور
حوله کبی کما سیذکر الاحالة همزه نك کسریله سنه یی تمام ایلمك معناسنه در یقال احاله الله الحول ای اتمه وکافر
اسلامه کلمك معناسنه در که کفردن تحول ایلمکدر یقال احال فلان اذا اسلم و برآدمك ناقه سی یغوره چکلمش
ایکن اول سنه قسیر قالمق معناسنه در یقال احاله الرجل اذا صارت ابله حائلا فلم تحمل و برنسنه اوزرندن یل
چکمك معناسنه در که بر یللق اولمق تعبیر اولنور یقال احال الشیء اذا اتی علیه حول و برمحلده بر یل اقامت ایلمك
معناسنه در یقال احال بالمکان اذا اقام فیه حولا وکذا یقال احول به علی الاصل وسنه نك تمامنه ایرشمك
معناسنه در یقال احال الرجل الحول اذا بلغه یعنی وفات ایلیوب ختام ساله ایرشدی و برنسنه برحالدن برحاله
دونمك معناسنه در یقال احال الشیء اذا تحوّل ای من حال الی حال ودائنی آخر آدمه حواله وتقاص ایلمك
معناسنه در یقال احال الغریم اذا زجاه عنه الی غریم آخر و برکسه یی ضعیف عد ایلمك معناسنه در یقال
احال علیه اذا استضعفه وقوغه دن وقابدن برنسنه بوشالتمق معناسنه در یقال احال علیه الماء من الدلو
اذا افرغه منه و برکسه اوزره قامچی مقوله سی نسنه ایله اورمغه قصد وهجوم ایلمك معناسنه در یقال احال
علیه بالسوط اذا اقبل و کیجه نك ظلمتی زمین اوزره یایلمق معناسنه در یقال احال اللیل اذا انصبّ علی الارض
وصیچرایوب طوارك ارقه سنه بنمك معناسنه در یقال احال فی ظهر دابته اذا وثب واستوی و برنسنه اوزره یللر
چکمك معناسنه در یللمق وسالخورده اولمق تعبیر اولنور یقال احالت الدار اذا اتی علیها احوال ای سنون وکذا
یقال احولت واحوال که همزه نك کسریله اصل اوزره در چوجق بر یللق اولمق معناسنه در یقال احول الصبیّ
احوالا اذا اتی علیه حول واحاله محال سوز سویلمك معناسنه در یقال احال الرجل اذا اتی بالکلام المحال وناقه
حائل اولمق معناسنه در یقال احالت ناقته اذا صارت حائلا کما سیذکر الاحتیال افتعال وزننده بودخی
برنسنه اوزرندن یل چکمك معناسنه در یقال احتال الشیء اذا اتی علیه حول وحیله ایلمك معناسنه در یقال
احتال فلان اذا اتی بالحیلة کما سیذکر الحوالة سحابه وزننده احاله نك معناسندن اسمدر بورجلو بی
برآدمه بوزایلدیکی اقچه یه دینور و بر نهری نهر آخره دوندرمکه دینور وکفالت معناسنه در یقال قبل حوالته
ای کفالته وعبد الله بن حواله یاخود ابن حولی صحابه در المحول محسن وزننده بر یللق چوجغه دینور یقال
صبیّ محول اذا اتی علیه حول ودیشی طوغوردقدنصکره ارکك طوغرمش یاخود علی العکس اولان عورته
وناقه یه دینور محیل کبی کما سیذکر الحولیّ حانك فتحیله بر یللق حیوانه دینور کرك حیوان طرنقلی وکرك سائری
اولسون مؤنثده حولیه وآنك جمعنده حولیات دینور یقال اتی بالحمل الحولیّ وهو ما اتی علیه حول من ذی حافر
وغیره شارح دیرکه عربلر بونی توسیعله مطلقا صغیر نسنه ده وقصیر المدّه نسنه ده استعمال ایدرلر المستحالة
والمستحیلة صکره دن اکیلمش یایه وصف اولور یقال قوس مستحالة ومستحیلة ای معوجة و برنسنه یاخود ایکی
سنه سورلیوب بورقالمش ترلایه اطلاق اولنور ومطلقا استواء حالندن عوج حالنه متحوّل اولان نسنه یه مستحیل
اطلاق اولنور ومستحاله بالدرینك وانجك کمیکنك ایکی طرفیده اکری اولان آدمه دینور ها نقلیه در یقال
رجل مستحالة اذا کان طرفا ساقیه معوجین الاستحالة برنسنه اولکی حالندن حالت اخرایه دونمك معناسنه در
استقامتدن عوجه دونمك کبی یقال استحال الشیء اذا تحوّل من حال الی حال و یقال استحالت القوس اذا تغیرت
من الاستواء الی العوج و برنسنه یه تعجبا حرکت ایدرمی دیو بیلمك ایچون نظر ایلمك معناسنه در یقال استحاله

اذا نظر اليه هل يتحرك الحول والحيل حارك فتحيله والحول عنب وزننده والحولة صوله وزننده
والحيلة حالك كسريله والحويل عويل وزننده والمحال والمحاله ميملك فتحيله والاحتيال والتحول
والتحيل تفعل وزنلرنده امور ومصالحك تصرف وادارهسنده حذاقت وجودت فكر ونظر وقدرت معناسنه دركه
تقليب فكر صائب لازمه سيدر اصطلاحجزده حيله فند ومكر ودوباره مقامنده استعمالى بوندن بعيد دكلدر بونك
لازمى كيدر مؤلف احتيال ايله تحول وتحيلى اطراد امزج ايلمشدر حيله نك جمعى حول كلور عنب وزننده اصلى
اوزره وحيل كلور بنه عنب وزننده وحيلات كلور عنبات وزننده يقال فلان ذو حول وحيل وحول وحولة
وحيلة وحويل ومحال ومحالة واحتيال وتحول وتحيل اى ذو حذق وجودة نظر وقدرة على التصرف وحول
عنب وزننده اسمدر زوال وانتقال معناسنه ومنه قوله تعالى لايبغون عنها حولا وحول الدهر زمانك تقاليب
وعجايبنه اطلاق اولنور وحول شول خندقه دينوركه اكا سرايا خرما اغاجلرى ديكرلر الحولة صوله وزننده حيله
معناسنه دركه ذكر اولندى وزور وقوت معناسنه در وبرحالدن برحاله دونمكه دينور تحول وانقلاب معناسنه
بوايكى معناده حول دخى مستعملدر قال الشارح ومنه لاحول ولاقوة الا بالله وآتك ارقهسنه نمكه دينور الحول
صرد وزننده والحولة بومه وزننده والحول سكر وزننده والحولة همزه وزننده والحوالى حالك فتحى
وضميله والحولول سفرجل وزننده والحولى سكرى وزننده بغايت حيله كار آدمه دينوركه هر امورنده لطف
وحذاقتله تصرف ايدر يقال رجل حول وحولة وحول وحولة وحوالى وحولول وحولى اى شديد الاحتيال
ما احوله وما احيله فعل تعجبدر ما اكثر حيلة معناسنه در ويقال هو احول منك واحيل اى اكثر حيلة يعنى افعل تفضيل
دخى كلور وبو المر سابق الذكر حيله معناسنه اولان حول بناسندن ياخود احتيال بناسندن مصوغلردر زيرا
اخفش ومبرد عندلرنده جميع مزيد ثلاثيدن فعل تعجب وافعل تفضيل مصوغ اولور التحول والتحيل تفعل وزننده
بريردن آخر يره انتقال ايلمك معناسنه در يقال تحول عنه اذا زال الى غيره وارقهده كاره يعنى بار ارقهيوكى يوك كوترمك
معناسنه در يقال تحول الرجل اذا حمل الكارة على ظهره ويقال تحول الكساء اذا جعل فيه شيئا ثم حمله على ظهره
وحيله قلمق معناسنه دركه ذكر اولندى يقال تحول فى الامر اذا احتال وتحول واعظ ناسك قبول وعظ وپندايچون
نشاط واقبال وقتنى ارشدروب كوزتمك معناسنه در يقال تحول فلانا بالموعظة اذا توخى الحال التى ينشط فيها
لقبولها لا محالة ميمك فتحيله لابد معناسنه در محاله كلمهسى مصدر ميميدر تحول ياخود حيله معناسنه در لا كلمهسنك
اسميدر خبرى محذوف موجوده لفظيدر لابد معناسنه مستعملدركه ناچار ولا علاج ديمكدر مثلا الموت آت لا محالة
منه ديرلر موت البته كلجكدر كلسون ديو حيله وآندن خلاصه چاره وزوال وانتقال ممكن دكلدر ديمكدر المحال
غراب وزننده وجه وطريقندن منحرف اولان كلامه دينوركه مراد وقوع وامكان جهتندن خارج باطل وبيهوده
كلامدر مثلا جسم واحد حالت واحدهده ايكى مكانده بولنور ديمك كبى يقال تكلم بالمحال اى الكلام الذى عدل
عن وجهه شارح ديركه بعده مطلقا ممكن الوقوع اوليان باطل نسنهده استعمال اولندى المستحيل بودخى محال
معناسنه در وطلونسنهيه اطلاق اولنور يقال شىء مستحيل اى ملآن التحويل تفعيل وزننده برنسنهيى محال
قلمق معناسندر يقال حوله اذا جعله محالا وبرنسنهيى بردن آخر يره ايرمق معناسنهدر يقال حوله اليه
اذا ازاله اليه بوندن اسم حول وحويل درعنب واميروزنلرنده وبرنسنه بردن آخر يره ايرلمق معناسنه اولمغله لازم
ومتعدى اولور يقال حول الشىء اذا تحول وكهكشان وسط فلكه وارمق معناسنه دركه يازموسمنده اولور
يقال حولت المجرة اذا صارت فى وسط السماء وناقه حائل اولمق معناسنه در يقال حولت الناقة اذا صارت حائلا
وبر آدمك كوزنى برعارضه ايله شاشى قلمق معناسنه در يقال حول عينه اذا صيرها حولاء الحول عنب وزننده
والحويل امير وزننده زائل اولمق معناسندن اسملردر ايرلمغه دينور زوال معناسنه نتهكه ذكر اولندى يقال
لا حول عنه ولا حويل اى لا زوال ولا انتقال عنه وحويل طلب وخواهش معناسنه اسمدر محاوله معناسندر
وشاهد وكواهه دينور يقال هو حويل له اى شاهد وبرموضع آديدر وكفيل معناسنه دركه بوندن اسم حواله در
نتهكه ذكر اولندى يقال يجب على حويله اى كفيله الاحتوال اصلى اوزره افتعال وزننده بر آدمه ناس هر طرفدن
اوشوشوب ايدوب اورتايه آلمق معناسنه در يقال احتولوه اذا احتاشوا عليه الحوال جدال وزننده والمحاولة
مجادله وزننده برنسنهيى طلب وخواهش قلمق معناسنه در يقال حاوله حوالا ومحاولة اذا رامه اساسده طلب
بالحيله معناسيله مفسردر وبرنسنه طرفنه حوالة نظر ايدوب دقت وامعان ايلمق معناسنه در تقول حاولت له
بصرى اى حددته نحوه ورميته به الحيلولة كينونه وزننده ايكى نسنه ارالغنه كيروب حاجز اولمق معناسنه دركه

ذكر اولندى يقال حال بينهما حيلولة اذا حجز الحوال كتاب وزننده والحول صرد وزننده والحول جبل
وزننده ايكى نسنه ارالغنه كيروب حاجز ومانع اولان شيئه دينور الحوال سحاب وزننده تغير وانقلاب معناسنه در
ومنه حوال الدهر اى تغيره وصرفه الحولة حالك ضميله والحولان فتحاتله والحول عنب وزننده والحولان
حالك ضمى وواوك فتحيله والحولاء حالك ضميله جملهسى صرف وتغير معناسنه اولمغله لازمى اولان عجايب وغرائب
اراده اولنور ومنه يقال هذا من حولة الدهر وحولائه وحوله وحولانه وحولائه اى من عجائبه الحائل لونى بوزلمش
نسنهيه دينور يقال شىء حائل اى متغير لونه وطى قبيلهسى يوردنده اولان ايكى طاغ يانندهبر موضع آديدر ونجدده
بر موضع آديدر وبوغوره چكلمش ايكن طوتميوب قسير قالمش ناقهيه دينور على قول برسنه ياخود ايكى ياخود برقاچ سنه
قسير قالمشنه دينور كذلك مطلقا حمل شانندن اولان نساء وحيوان وجه مذكور اوزره قسير قالسه وميوهدار اغاج
اولمجه ميوه طوتميوب قالسه حائل اطلاق اولنور جمعى حيال كلور حالك كسريله وحول كلور حالك ضميله وحول
كلور سكر وزننده وحولل كلور كه حالك ضمى ولامك فتحيله اسم جمعدر وكاهيجه تأكيد ومبالغه ايچون حائل حول
وحائل حولل ديرلر اضافتله وعند البعض برسنه كبه قالميانه حائل وايكى سنه كبه قالميانه حائل حول وحائل حولل
ديرلر حارك ضميله پس بو مبالغهيى متضمندر يقال ناقة حائل اذا كانت قد حمل عليها فلم تلقح او التى لم تلقح سنة
اوسنتين اوسنوات وكذا كل حائل ويقال حائل حول وحائل حولل مبالغة وان لم تحمل سنة فحائل اوسنتين فحائل
حول وحولل وحائل ديشى كوشكه دينور طوغديغى ساعتده نتهكه اركگنه سقب دينور يقال نتجت الناقة
حائلا حسنة اى الانثى من اولاد الابل ساعة توضع الحال بال وزننده انسانك ماهو عليهى اولديغى نسنهيه
دينور تأنيثله حالت دخى دينور يعنى نفسى وبدنى ووصفى اولان امور متغيرهدن انسانه مختص اولان هيئت وكيفيته
اطلاق اولنوركه انسان آنك اوزرنده قائم اولور هيئت مزبوره ذى الحال اولان انسانه لازم ومفارق دخى اولور
لكن صفتده ثبوت معتبردر وحال لفظى اعتباريله مذكر وصفت اعتباريله مؤنث اولور يقال له حال حسن وحسنة
وحالة وهى كينة الانسان وماهو عليه وحال الآن ايچنده اولديغك وقته اطلاق اولنوركه ماضى ايله مستقبل
بيننده برزخدر ماضينك نهايتى ومستقبلك بدايتيدر جمعى احوال واحوله كلور افعله وزننده شارحك بيانته
كوره اصلى حول ايدى فتحتيله وحال سياه ياخغه دينور وبومشق طپراغه دينور وچارشف مقولهسى ثوبه سلكلمش
سمراغاجنك يپراغنه دينور وكشينك زوجهسنه اطلاق اولنور وسوده دينور وخاصة متعفن سياه ياخغه دينور
حمأة معناسنه وبو معناى اولدن اخص در وارقه يوكنه دينور نهاوروسه اولسون كاره معناسنه يقال جاءنا
يحمل حالا اى كارة وهى تحمله على ظهرك وچوجق عربهسنه دينوركه آنكله يوريمكه مشق ايدرلر وآت قسمنك
صرتنده تكلتى كلان يره دينور ياخود صرتنك بوندن صغرىيه قدر اوزاديسنه وطريقهسنه دينور واتشى كولهدن
دينور رماد حار معناسنه وايچنه بچماش چار قوبوب كوتردكلرى چول وپلاس مقولهسنه دينور وبمنده ازد
ديارنده بربلده آديدر الحالة حال معناسنه دركه مؤنثيدر جمعى حالات كلور وحالات الدهر واحوال الدهر زمانك
صروف وانقلاباتنه اطلاق اولنور يقال غيرتهم حالات الدهر واحواله اى صروفه الحولة حالك ضميله عجيبه
زمانه اطلاق اولنور جمعى حول كلور غول وزننده وداهى ومنكر نسنهيه اطلاق اولنور ومطلقا تعجب ايدهجك
نسنهيه دينور الحؤول قعود وزننده والحيال والحيالة حارك كسريله ناقه حائل اولمق معناسنه در
يقال حالت الناقة حؤولا وحيالا وحيالة اذا صارت حائلا وحيال اسم اولور شول ايپه دينوركه دوهنك قارنى التندن
قولانته بند اولنور تا كه قولان صير يلموب خايهسنه طوغرى انميه وحيال الشىء برنسنهلك بماجنه دينور قباله معناسنه
ومنه يقال قعد حياله وبحياله اى بازائه المحول محدث وزننده تحويل مذكور معناسندندر حائل اولان ناقهيه
دينور يقال ناقة محول اى حائل وديشى عقبنده اركك طوغرمش ياخود على العكس اولان عورته وناقهيه دينور
كماسيذكر حيويل ياى تحتيه ايله زنبيل وزننده اسمادندر قرة بن حيويل محدثدر المحالة ميمك فتحيله قيوچرخنه
دينور منجنون كبى وبيوك مقارهيه دينور بكرة عظيمه معناسنه شارحك بيانته كوره تكرلكه دخى دينور
جمعى محال در هاسز ومحاول كلور وبودونمك معناسنه اولان حولدندر وارقهده اكورغه كمكلرينك اورتهسنده
اولان كمكه دينوركه ارقه كميكى تعبير اولنور مهرهٔ پشت معناسنه محال دخى دينور سحاب وزننده الحول
فتحتيله كوزشاشى اولمق معناسنه دركه برقاچ كونه اولور بياضى قوبرغنده وسياهى بكارينه طوغرى اولور
وكيمنده حدقهدن برون اوزرينه مائل اولور وكيمنده قوبروغنده اولور وكيمنده يوقرى قاش كيكنه طوغرى مائل
وناظر اولور وكيمنده حدقه قوبرغنه طوغرى مائل اولور ويقال حولت عينه حولا من الباب الرابع وفى عينه

حول ويقال حالت تحال مثل خافت تخاف الاحولال احمرار وزننده بودخی کوز شاشی اولمق معناسنه در
یقال احوالّت عینه بمعنی حوالت لکن بو مبالغه ایچوندر الاحول احمر وزننده والحول کتف وزننده کوزی
شاشی آدمه دینور مؤنثی حولاء در وکوزه ده وصف اولور یقال امرأة حولاء وعین حولاء الحولاء حانك کسری
وواوك فتحیله عنباء وشیراء وزنلرنده که وزن مزبورده بو اوج کلمه دن غیری یوقدر حانك ضمیله ده جائزدر ناقه نك
دول یتاغی اولان دری یه دینور نسوانده مشیمه دینور واول یشیله مائل بردریدر که کدورتلو اولور صو ایله طلو
اولوب یاوریله بیله جه ظهور ایدر وجانب اقزل ویشل خطوطله مخطط وایچنده عرس دیدکلری دریجکلر اولور
و بوسلانك غیریدر زیرا اول یاورینك یوزنده بورلمش چقمز کیدرمینجه هلاك اولور و بو معنایه مبنی عربلر ماء
وخضرت وخصبی حاوی محله نازل اولدی دیجك یرده نزلوا فی مثل حولاء الناقة دیرلر زیرا حولاء وجه مذکور
اوزره یشل وصو ایله مملو وریان اولور الاحویلال احمیرار وزننده یرك نباتلری بویلنوب بر یوزی یم یشل اولمق
معناسنه در یقال احوالّت الارض اذا احضرت واستوی نباتها بنو حواله سحابه وزننده عربدن بر بطن
آدیدر بنو محوّله معظمه وزننده اصحابدن عبدالله بن غطفان اولاد وانسالنه اطلاق اولنور مقدّما اسمی
عبدالعزّی اولوب بعد الاسلام مفخر انام علیه الصلوة والسلام حضرتلری تحویل وعبدالله ایله تسمیه بیورملریله
اولاد واحفادنه بنو محوّله اطلاق اولندی المحوّل معظم وزننده بغداد غربیسنده برموضعدر المحیل میمك
ضمیله که احاله دن اسم فاعلدر محول ومحوّل کبی دیشی طوغور د قدنصکره عقبنده ارکك یاخود بالعکس
طوغورمش خاتونه وناقه یه دینور یقال امرأة محیل وناقة محیل ومحول ومحوّل اذا کانت قد ولدت غلاما اثر جاریة
اوعکست حاله بنو القین دیارنده برموضعدر حولایا حانك فتحیله نهروان اعمالندن برقریه در حوالی حانك
ضمی وقصریله برموضعدر ذوحولان سلمان وزننده برموضعدر التحاویل تجاویف وزننده برسنه
زراعت اولنوب و برسنه زراعت اولنمیان ترلالره اطلاق اولنور شارحك بیاننه کوره مفردی تحویلدر ومؤلف
مسامحه ایله تفسیر ایلمشدر یقال تحاویل الارض ای تخطی حولا وتصیب حولا ای تزرع سنة وسنة لا وبه تتقوی الارض
الحولول سفرجل وزننده پك جالاك وچرك محیل وداهیه آدمه دینور یقال رجل حولول ای منکر کبش ذوحوال
سحاب وزننده ملوك حمیردن برملکك لقبیدر که اذواء زمره سندندر الحیعلة دحرجه وزننده اذان واقامت ایدن
مؤذّن حیّ علی الصلوة وحیّ علی الفلاح دیمك معناسنه در و بو بسمله وحمدله کبی منحوتدر یقال حیعل المؤذّن اذا قال
حیّ علی الصلوة حیّ علی الفلاح الحیهل حیدر وزننده والحیهل حانك و یای مشدده نك فتحیله و یانك
کسریله جائزدر دوه مرعاسی اولان ترش وخرده نبات نوعندن برکونه خرده شجر اسمیدر که یپراغی اولمز مفردی
حیهله وحیهله در وحمید بن ثور نام شاعرك اشبو * دمیث به الرمث والحیهل * مصراعنده که هاء مضمومه در
لامك حرکه سی هایه نقل اولندی وحیهله یانك تشدیدی ولامك فتحیله وحیهل لامك سکونیله وحیهلن
نونله وحیهلا تنوینله وحیهلا تنوینسز حث واغرا کلماتندندر و بونلرك حکم آخرلری دخی واردر معتل
بابندن حیّ فصلنده ذکرلری کلور ان شاء الله تعالی الحیلة حانك فتحیله یکی سوریسنه علی قول یکی وقیون قارشق
سوری یه دینور وطاغك بوقریسندن یوالنوب انمکله طاغك دبنده چوغالوب کومه لنمش طاشلره دینور وسراة
قضاسندن بربلده آدیدر واحبالدن اسم اولور حیل وحول کبی یقال انه لذو حیلة وحیل وحول ای حیلة
وحیل زور وقوّت معناسنه در یقال به علیه حیل ای قوة ودره نك اورته سنده ایرکلوب قالمش صویه دینور جمعی
احیال وحیول کلور وحیل مدینه ایله خیبر بینده برموضعدر یوم الحیل ایام عربدن بر یوم معروفدر حیلان
سلمان وزننده حلب قضاسنده برقریه اسمیدر که درون حلبه جاری مجرانك مخرجی آندندر الحیلان حانك
کسریله خرمن عربه سنك تخته زیله دمور ادواتنه دینور الحیول قعود وزننده بوزلمق معناسنه در یقال
حال الشیء یحول حیولا اذا تغیر حیل حیل مکرّرا جیر وزننده یکی قسمنه مخصوص زجر وآزار کلماتندندر
فصـــــل الخاء المعجمة الخبل خانك فتحی و بانك سکونیله برعارضه سببیله اعضایه عارض اولان فساده
وتباهلغه دینور وفالج علتنه دینورکه عضو کوشیوب طوتمز اولور وکاه باشدن غیری جمیع اعضایه عارض اولوب
حسّ وحرکتدن قالور بو معناده فتحتینله ده جائزدر یقال به خبل ای فساد عضو وکذا فالج والترك وایاقلرك
کسلکنه دینور جمعی خبول کلور یقال بنو فلان یطالبون بدماء وخبل ای قطع الایدی والارجل بو معناده
خبل وصف بالمصدر زیرا فی الاصل مصدردر وخبل اصطلاح عروضیونده بحر بسیط ورجزك مستفعلن
جزؤلرندن سین وفاء حرفلرنی اسقاط ایلمکدن عبارتدر زیرا حرف ساکن سبب خفیفك یدی مزلنده اولمغله

اسقاط اولندقده کویا که قطع اولنمش اولور و بو زحاف مزدوجدر که طیّ ایله خبن علتلرندن مرکبدر وخبل
اصلی اوزره مصدر استعمال اولنور حبس ایلمك معناسنه یقال خبله خبلا من الباب الاول اذا حبسه ومنع
ایلمك معناسنه در یقال خبله خبلا من الباب الثانی اذا منعه واودنج معناسنه در قرض کبی یقال اخذه خبلا
ای قرضا وعاریت نسنه آلمغه دینور یقال اخذه خبلا ای استعارة و یولك کتورن جماله قول وشرطدن زائد
و بریلان نسنه یه دینور یقال اعطاه خبلا وهو مازدته علی شرطك الذی یشترطه الجمال و برآدمی مجنون
قلمق معناسنه در یقال خبله الحزن خبلا اذا جننه و برآدمك عقلنی یاخود عضونی تباه ایلمك معناسنه در
یقال خبل فلانا اذا افسد عقله اوعضوه وتقصیر ایتمك معناسنه در یقال خبل عن فعل ایه اذا اقصر الخبل
فتحتینله جنّ ودیوه دینور یقال مسه الخبل ای الجنّی وطوارك ایاقلرینه عارض اولان فساده و بوزقلغه دینورکه
یوریمکدن قالور ودلیلکه دینور بونده خانك ضمی وفتحی و بانك سکونیله ده جائزدر یقال به خبل وخبل
وخبل ای جنون وخبل برقوش آدیدرکه بنون کبجه کویاکه مانت خبل دیه رك اوتر وصو طلومنه
وطلوقربه یه دینور الخابل بودخی جنّ و پری یه دینور ومفسد وفتنه کاره دینور وشیطانه دینور
الخبال سحاب وزننده نقصان معناسنه در وهلاك معناسنه در ورنج وزحمت وکلّ وعیال
معناسنه در یقال فلان خبال علیه ای کلّ وعیال وزهر قاتله دینور واهل جهنمك جبین حرقنده بدنلرندن سیلان
ایدن صاری صویه دینور قال الشارح ومنه الحدیث من شرب الخمر سقاه الله من طینة الخبال یوم القیمة وهو
صدید اهل النار وقیونك ایچریسنده اولان او برقلق و بوجاقلولق وضعنه دینورکه بعضا قوغه اول او برقلره و بوجاقلره
کیروب ایلشمکله یتیلور یقال هذه البئر فیها خبال وهو ان تکون متلجفة فربما خلت الدلو فی تلجیفها فتخرق و جوهری
خبالی ایدك فرسی اسمیدر دیو ثبت ولبیدك اشبو * تکائر قرزل والجون فیها * وعجلی والنعامة والخبال * بیتیله
استشهادی وهمدر تنه که عجلی لفظنده دخی وهمله تحجل عنواننده رسم ایلمشدر صواب اولان یای تحتیه ایله خیال
اولمقدر وخبال مصدر اولور دلورمك معناسنه یقال خبل الرجل خبالا من الباب الرابع اذا جنّ و برکسه نك الی چولاق
اولمق معناسنه در یقال خبلت یده اذا شلت التخبیل تفعیل وزننده والاختبال افتعال وزننده مجنون قلمق
معناسنه در یقال خبل فلانا واختبله اذا جننه و برکسه نك عقلنی یاعضونی فاسد وتباه ایلمك معناسنه در یقال
خبله واختبله اذا افسد عقله اوعضوه واختبال طوار قسمی دلوروب بریده آرام ایلمیوب بری اوته چالقلمق معناسنه در
یقال اختبلت الدابة اذا لم تثبت فی موطنها الاخبل احمر وزننده خبال مذکوردن وصفدر یقال هو اخبل
ای مجنون الخبل کتف وزننده شول زمانه وصف اولورکه خلقی بغایت شدت ومضایقه وحوادثله قهر
وتباه ایلیه یقال دهر خبل ای ملتو علی اهله الاستخبال طواری عاریت ایستمك معناسنه در الاخبال
همزه نك کسریله برطواری عاریته و یرمك علی قول سود بله و یوکیله انتفاع ایلمك ایچون یاخود اوزرنده غزا ایلمك
ایچون برآتی عاریته و یرمك معناسنه در تقول استخبلنی ناقة فاخبلتها ای استعار نیها فاعرتها واعرتها لینتفع
بالبنها ووبرها اوفرسا لیغزو علیه واخبال برآدم ناقه لرنی ایکی بلوك ایدوب برسنه بر بلوکنی وکلجك سنه دیکر
بلوکنی انتاج ایلمك معناسنه در تنه که ایکی ترلاسی اولان برنی برسنه ودیکرنی کلجك سنه زراعت ایلمکله ترلالری
دیکلنوب قوّت بولدرر یقال فلان یخبل ابله اخبالا وهو ان یجعل ابله نصفین ینتج کل عام نصفا المخبل
معظم وزننده بنو ثماله دن وقریع وسعد قبیله لرندن برنیچه شاعرلردر کذلك کعب المخبل شاعر معروفدر المخبل
محدّث وزننده دهر وزمانك اسمیدر معانیء مذکوره ملاحظه لرینه مبنی در الخبل خانك ضمیله وفتحیله قلب
وخاطره اطلاق اولنور تقول وقع فی خبلی ای فی نفسی وخلدی و بو ترکیب نادم و پشیمان اولدم دیجك موقعده
استعمال اولنور تقول وقع فی خبلی ای سقط فی یدی بو ترکیب خیلیجه تتبعه الجا ایلمکله بالاخره مأخذ مؤلف اولان
عبابده وقع فی خبلی من کذا ای فی نفسی وخلدی وهو کقولهم سقط فی یدی وقد یفتح عبارتیله مذکور اولمغله
ترکیب مذکور مثل مزبور وادیسنده استعمالی منفهم وسائر مأخذلردن وکتب امثالدن دخی مستنبط اولدیغی مطلب
اوزره خبل ماده سی بروجه مذکور جنون وفساد عقل معناسنه اولوب حالیت ومحلیت علاقه سیله ابتدا نفس
وقلبده مستعمل اولمشدرتنه که مثل مزبورده واقع یددخی نفس وقلبده استعمال اولندی ووجوهی سقط ماده سنده
تفصیل اولندی بعده مثل مزبور معرضنده استعمال اولندی زیرا عادتا قلب ونفسه واقع اولان خدشه ووسوسه
وخلجان اکثری تأسف وندامت یاخود حیرتدن یاخود زلّه وخطادن ناشی اولور پس وقع فی خبلی من کذا قولی
اول نسنه دن ناشی نادم ومتأسف یاخود متحیر اولدم یاخود مخطی اوایدم معلوم اولدی دیمك اولور و بعض

ما حده سقطت فی یدی عوانیله مرسومدر نته که جوازی سقط ماده سنده تفصیل اولندی الخبل تای
فوقیه ایله جعفر وزننده بودورعورته دینور الخبنل قنفذ وزننده شول چالق وشاشقین کسیه دینور که دائما ناسك
مکروه ومنفوری اولان اعمال واوضاع واشباهه اقدام ایدوب اولمعوله مکروهاتله اوغراشور اوله یقال فلان
خبنل ای اهوج ابله مقدم علی مکروه الناس الخبنلة دحرجه وزننده برکسه چالق وسرسم و بیمغز اولمغله دائما
مکاره ناسله اوغراشمق معناسنه در یقال هو یخنبل ای اهوج ابله یقدم علی مکروه الناس الخبرجل سفرجل
وزننده طورناقوشنه دینور کرکی معناسنه الختعلة تای فوقیه ایله آغر آغراو یاالنه رق یورمك معناسنه در
یقال ختعل الرجل اذا ابطأ فی مشیه الختل قتل وزننده والختلان فتحاتله الدامق معناسنه در یقال ختله
ختلا وختلانا من الباب الثانی والاول اذا خدعه وقورد مقوله سی جانور شکاری طوتمغه آهسته آهسته سینه رك وارمق
معناسنه مستعملدر یقال ختل الذئب الصید اذا تخفی له الخاتل والختول صبور وزننده معنای مذکوردن
اسم فاعللردر الخوتل جوهر وزننده ظریف وخوشطبع آدمه دینور یقال رجل خوتل ای ظریف الخوتلی
خوزلی وزننده سیرانه رك وسینه رك یورویشه دینور که شکار یاخود برکسه نی کورمسون دیو او یلجه یوررلر یقال یمشی
الخوتلی وهی مشیة فی سترة ختلان سلمان وزننده بر بلده آدیدر بو بلده ترکستانده واقعدر نسبتنده ختلی دینور
خانك فتحی وتانك سکونیله شارح دیرکه بو نسبتك وجهی معلوم اولمدی مترجم دیرکه کتب جغرافیانك بعضنده مطلب
ختل قتل وزننده بدخشان اولکه سنده بر ولایت آدیدر آکا ختلان دخی دیرلر دیو محرر اولمغله ختلی اخفنه نسبت
اولنمش اولور و بعضنده ختل شهرك وختلان ایالتك اسمی اولمق اوزره مرسوم اولمغله نسبتی موافق اولور الختل
خانك کسریله سیرانه جك وتسترایدجك پرده مقوله سنه وموضعنه دینور وطوشان ابنه دینور ختل سکر وزننده
ماوراء نهرده بر ولایت آدیدر مصنف الدیباج اسحق بن ابراهیم ومؤلف کتاب المحبة ابراهیم بن عبدالله وعباد
ومجاهد ابناموسی ومحمد بن علی بن طوق وموسی بن علی وعباس بن احمد واحمد بن عبدالله وعبدالرحمن بن احمد وعلی
بن احمد الازرق وعمر واحمد ابنا جعفر وعلی بن عمرو ومحمد بن ابراهیم ومحمد بن خالد وحسن بن محمد بن الجنید المحدثون
وعلی بن حازم ابو الحسن اللحیانی اللغوی الختلیون اورایه منسوبلردر المخاتلة مفاعله وزننده برآدمی الدامق ودوباره
ایتمك معناسنه در یقال خاتله اذا خادعه التخاتل تفاعل وزننده بری برنی الدامق معناسنه در یقال تخاتلوا
اذا تخادعوا الاختتال افتعال وزننده ناسك سرّاسو یلشدکلری فسلدی یه خفیة قولاق طوتوب دیکلمك
معناسنه در یقال اختتل الرجل اذا استمع سرّ القوم الختلة خانك فتحی وثای مثلثه نك سکونیله وفتحاتله قارندن
کوبك ایله قاسیغك ارالغنه دینور جمعی ختلات کلور خانك فتحی وتانك سکونیله وفتحیله وختله بیوك قارنلو عورته
دینور ومنهما یقال الختلة اشتکت ختلتها ای المرأة الضخمة البطن عن وجع ما بین السرة والعانة خثیل زبیر
وزننده امام مالکك جدّی اسمیدر یاخود بو جمله در الخجل فتحتینله برآدم اوتاندیغندن متحیر ومدهوش اولوب
جماد کبی ساکن وایسم قالمق معناسنه در یقال خجل الرجل خجلا من الباب الرابع اذا استحیی ودهش وبقی ساکتا
لایتکلم ولایتحرك وطوار بالچغه وبتاغه اوغرامغله متحیر کبی بیمجال اولوب قالمق معناسنه مستعملدر یقال
خجل البعیر اذا اسار فی الطین فبقی کالمتحیر وارقه ده اولان یوکك آغر اولمغله آلتنده باصلوب بیتاب اولمق معناسنه
مستعملدر یقال خجل بالحمل اذا ثقل علیه واوتلر اوزایوب وچوغالوب بری برینه صارمشمق معناسنه در یقال
خجل النبت اذا طال والتف وبرآدمه برماده یك مشکل وچیارز اولمغله حیران اولوب نه کونه عمل وحرکت ایده جکنی
بیلمز اولمق معناسنه مستعملدر یقال فلان خجل فلان بامره اذا التبس علیه فلا یدری کیف المخرج منه وبرکسه دولت
واقبالنی هضم ایتمیوب سرمستلکله کویا که بو طورلغه مؤدّی اولمق معناسنه مستعملدر کویا که دولت وغنا کندیسنی
باصمش اولور یقال فیه خجل ای سوء احتمال الغنی کان بأشر وبطر عنده قال الشارح ومنه الحدیث للنساء
اذا جعتن دقعتن واذا شبعتن خجلتن یعنی آچ اولدیغکز وقتده در دونفکردن خاکسار اولورسز وطویدیغکزده
مست کبی جهانه صغمز اولورسز بعضلر موجب شرم وخجالت اوله جق اوضاعه مبادرت ایدرسز دیو تفسیر ایلدی
وبرنسنه دن اوصانوب بیقمق معناسنه مستعملدر یقال خجل منه اذا برم وکسب وطلب معاش خصوصنده کاهللك
ایلمك معناسنه مستعملدر یقال به خجل فی طلب الرزق ای التوانی وفساد وتباهی معناسنه در یقال خجل الشیء اذا فسد
وکوملك وقفتان مقوله سی لباسك اتکلری پاره پاره صالقم صچاق اولمق معناسنه در یقال خجل القمیص اذا انشق
اسافله وذلاذله الخجل کتف وزننده والمخجل محسن وزننده اوتلری پك فراوان یاخود بری برینه صارمشق
اولان یره دینور یقال واد خجل ومخجل ای مفرط النبات اوملتفه وخجل کهنه ثوبه وصف اولور یقال

ثوب خجل ای خلق و بول واوزون ثوبه وصف اولور یقال ثوب خجل ای واسع طویل و بو یلو اوزون اوته دینور
وشول ککبش چوله دینور که آتك ارقه سنی صقمامغله بری اوته اوینایوب مضطرب اوله یقال جل خجل
ای واسع یضطرب علی الفرس الاخجال همزه نك کسریله والتخجیل تفعیل وزننده برآدمی خجل وشرمسار
قلمق معناسنه در یقال اخجله وخجله اذا جعله خجلا الخدل خانك فتحی ودالك سکونیله یومری وطولغون
نسنه یه دینور قباق طولمسی کبی اولان بالدر کبی یقال شیء خدل ای ممتلئ ضخم الخدل فتحتینله والخدالة
عداله وزننده والخدولة عمومه وزننده برنسنه یومری وطولغون اولمق معناسنه در یقال خدلت الساق خدلا
وخدالة وخدولة من الباب الرابع اذا کانت خدلة الخدلة عدله وزننده وصف اولان خدل مذکورك مؤنثیدر
قباق طولمسی کبی یومری وطولغون بالدره دینور یقال ساق خدلة ای بینة الخدل ممتلئة ضخمة وشول خاتونه
وصف اولورکه بالدری یومری وطولغون وذکرمی اوله فرحه وزننده دخی لغتدر جمعی خدال کلور علی قول
خدله کمکلری انجه اوله رق کوده سی اتنه طلو خاتونه دینور یقال امرأة خدلة ای الغلیظة الساق المستدیرتها
اوهی ممتلئة الاعضاء فی دقة عظام وخدله برعارضه سبیله ضعیف وپژمرده اولمش اوزم دانه سنه دینور وصاب
دیدکلری شجرك اوزدکنه دینور بونده خانك ضمیله ده لغتدر الخدلاء حمراء وزننده والخدلم خانك ولامك
کسریله بونلرده کمکلری انجه اوله رق اتنه طلو طقناز خاتونه دینور میم مبالغة زائددر الخدافل خانك فتحیله
پك اسکی ومبتذل لباسلره دینور معاوز معناسنه و بونك مفردی مسموع دکلدر ومنه المثل غرّنی برداك من خدافلی
یعنی سنك اکنکده اولان ایکی قماشك بنی الداتمغله کندی اسکی جامه لرمك تلفنه بادی اولدی بونك اصلی بودرکه
برخاتون برکسه نك اکنده ایکی نفیس لباس کورمکله ثروت وسلمان صاحبی برآدم ظن ایدوب تزوّجنه رغبت و بر تقریب
ایله عقدی صورتیاب اولوب حال ومال صاحبی ارده واره یورم دیو کندی کهنه لباسلرنی طرح ایدوب استقراضیله
جدید جامه لر اتخاذ ایلدی بعد المقارنه اول آدمك یالدز اولدیغی متبین اولمغله کلام مزبوری ایراد ایلدی بعضلر
برداك لفظنده کاف خطابی کسریله تکلم واصلنی بورمجه بیان ایلدیکه برکسه برخاتوندن ایکی فاخر جامه
استعاره وتلبس وکندی کهنه جامه سنی طرح ایدوب چندروز مرورنده خاتون کلوب اول عاریت جامه لرنی استرجاع
ایلدکده اول کسه مثل مزبوری ایراد ایلدی آخر کسه نك مالنه طمع ایله کندی مالنی تلف وضایع ایدن کسه حقنده
ضرب اولنور الخدفلة دحرجه وزننده اسکی لباس کیمك معناسنه در یقال خدفل الرجل اذا لبس قمیصا
خلقا الخذل خانك فتحی وذال معجمه نك سکونیله والخذلان خانك کسریله برآدمه مدد ونصرت ایلمیوب خوار
وذلیل ترك ایلمك معناسنه در یقال خذله وخذل عنه خذلا وخذلانا من الباب الاول اذا ترك نصرته شارح دیرکه
نصرت مأمول اولنان کسه نصرتنی ترك ایلمك لفظ مذکورك وضعنده معتبردر انتهی وکیك مقوله سی حیوان
صواحبندن یعنی سوریدن واشلرندن تخلف ایدوب یالکزجه اولمق علی قول تخلف ایدوب سوری یه یتشمیوب اولجه
کندی باشنه قالمق معناسنه در یقال خذلت الظبیة وغیرها اذا تخلفت عن صواحبها اوتخلفت فلم تلحق ترکیب
مذکور خذلت الظبیة القطیع اوصواحبها تقدیرنده در کویا که سوریدن مفارقت وانفرادی سبیله ابناء نوعنی
مخذول ایتمش اولور ووحشیه اولان حیوان یاوریسنی ترك ایتمیوب اوزرنده برقرار اولمق معناسنه در یقال
خذلت الظبیة اذا اقامت علی ولدها وحشیهٔ مزبوره سوری یی ترك وولدی عندنده قیام ایلمکله عبارت مرقومه ده
ترك معناسی معتبردر کذلك مثال اوّل کبی ولدی اوزره قیام سبیله سوریدن مفترق اولمغله کندوسی یاخود بالسببیه
ولدی سوری یی مخذول ایتمش اولور شارحك ترکیب مزبوری قلب قیلندن دیمسنه حاجت یوقدر الخاذل
والخذلة همزه وزننده اسم فاعللردر ترك مدد ونصرت ایدن کسه یه دینور مفهوم ثانیده مبالغه معتبردر وخاذل سوریدن
متخلف اولوب منفرد اولان وحشی حیوانه دینور وولدنی ترك ایتمیوب اوزرنده قائم اولان وحشی یه دینور ومنهزم
آدمه دینور وبو نسبت اوزره در یقال رجل خاذل ای منهزم الخذول صبور وزننده والمخذل محسن وزننده دائما
سوریدن تخلفله یالکز باشنه اولان کیك مقوله سی حیوانه وصف اولور وخذول شول قسراغه دینور که طوغورمق
بوریسی طوتدقده اصلا بری اوته اضطراب ایتمیوب یرندن برقدم ایرلمز اوله یقال فرس خذول اذا ضربها المخاض
لم تبرح من مکانها الاخذال همزه نك کسریله بودخی وحشی حیوان ولدنی ترك ایتمیوب اوزرنده اولمق
معناسنه در یقال اخذلت الظبیة اذا اقامت علی ولدها ووحشی حیوانك یاوریسی اناسنی کندیسنی خذل
وترك ایدر بولمق معناسنه در یقال اخذل ولد الوحشیة اذا وجد امه تخذله التخاذل تفاعل وزننده اخذال ایله
معنای اولده مرادفدر یقال تخاذلت الظبیة بمعنی اخذلت وبرآدمك ایاقلری ضعیف وبیمجال اولمق

معناسنه‌در كويا كه مشى حالنده اياقلرى كنديسنه تبعيت ايتميوب ترك ايدر يقال تخاذلت رجلاه اذاضعفتا
و برآدم جنكدن ياخود عسكردن قچليوب كيرودونمك معناسنه‌در يقال تخاذل القوم اذاتدابروا الخذعل
زبرج وزننده شاشقين واحمق عورته دينور ومبشبندن ديكلمش بركسيم لباسه دينوركه اعراب طائفه‌سندن
حائض عورتلر و بعض بون واوغوزعورتلردخى كيرلر الخذعلة دحرجه وزننده بركونه يوريمكه دينور مراد
اياقلرنى چكه‌رك وآغسه‌رق يوريمكدر وقارپوزمقوله‌سنى كوچك كوچك ديلمك معناسنه‌در يقال خذعل البطيخ
وغيره اذاقطعه قطعاصغارا الخذعولة خانك ضميله قبق وخيار مقوله‌سندن ديلنمش دليمه دينور
خربيل راء مهمله وباى موحده ايله قنديل وزننده آل باسبندن مؤمن اولان ذات كزينك اسميدر
شارح ديركه تبصيرده آل فرعوندن اولمق اوزره مرسومدرنته كه قرآن كريمده حضرت موسى على نبينا وعليه الصلوة
والسلام قصه‌سنده مذكوردر وخربيل شاشقين احمق عورته على قول بك قوجه قارى‌يه دينور جمعى خرابل در
شارح ديركه بونده قياس اولان خرابيل اولمقدر الخردلة دحرجه وزننده طعام قسمنك طيب ونفيسنى يمك معناسنه‌در
يقال خردل الطعام اذااكل خياره وخرماقورو قلرينك اكثرنى دوكوب كيروقالانلرى سيركلمكله ايريلنوب
شهدانه اولمق معناسنه‌در يقال خردلت النخلة اذا كثرنفضها وعظم مابقى من بسرها واتى ايرى ايرى پارچه‌لمق
على قول خرده خرده طوغرايوب طاغتمق معناسنه‌در يقال خردل اللحم اذاقطع اعضائه اوقطعه وفرّقه
المخردل اسم فاعل بنيه‌سيله شول خرما آغاجنه دينوركه يمشلرينك اكثرنى دوكلكله كيروقلان قوروقلرى ايريلنوب
شهدانه اولوراوله يقال نخلة مخردل اذااكثرنفضها وعظم مابقى من بسرها الخراديل خرده خرده طوغرانمش
وقياش اته دينوركه قيمه تعبيراولنور يقال لحم خراديل اى مخردل شارحك بيانته كوره مفردى مسموع دكلدر
المخردل مدحرج وزننده يره چالنوب يقلمش آدمه دينور مصروع معناسنه الخردل جعفر وزننده معروف دانه‌در
تركيده تحريفله خاردال ديدكلرى بدردر برّى قسمندن برنوعنه چجى تعبيراولنور مسخن وملطف واعماق بدندن بلغمى
جاذب وقالع ومليّن وهاضم وطلاسى نقرس وعرق النسأ وبرص علتلرينه نافع وبخورى خانه‌دن طرد حيات
خصوصنده مفيد وعصاره‌سنى تقطير وجع اذنى مسكن ومسحوقنى ضماد وجع اسنانى دفع ايتمكده بغايت مؤثردر
وخردل فارسى ديدكلرى مصرده حشيشة السلطان ديمكله متعارف اولان نباتدركه حرف ابيض يعنى تره‌دن
برقسمدركه ورقى عريض وچچكى آق وحدّتى اقلّ اولور الخرذلة ذال معجمه ايله خرذله وزننده ومرادفيدر
يقال خرذل اللحم لغة فى خردله الخرطال خزعال وزننده برجنس معروف غله اسميدر ياخود هرطمان
ديدكلرى بدركه بورچغه شبيه دانه‌لردر اريه وبغداى ارالقلرنده بيترركيدكه چرى وچتالجه دخى ديرلر الخرقلة
قافله دحرجه وزننده اوقى حذاقتله استادانه آتمق ياخود تأنّى وسكونتله يانه رق صالبورمك ياخود نشانه
ايشلدوب اوته‌سنه كچورمك معناسنه‌در يقال خرقل الرامى فى رميه اذاتنوّق اوارسله بالتأنى اوهوامراق السهم
من الرمية الخرمل زبرج وزننده بون واوغوزعورته على قول چولپه وسلوك وپريشانه ياخود بك ياشلو قوجه
قارى‌يه دينور وبك چوق ناسه دينور يقال تزوّج فلان خرملا وهى المرأة الحمقاء اوالرعناء اوالعجوز المتهدمة
الخرامل خدافل وزننده ومرادفيدركه بك اسكى اثوابه دينور التخرمل تدحرج وزننده لباس كهنه لكندن
پاره‌لنمك معناسنه‌در يقال تخرمل الثوب اذاتمزق الخزل خانك وزاى معجمه‌نك فتحيله بركسه بلنى صالمش
كبى آغر آغر يوريمك معناسنه‌در يقال خزل الرجل خزلامن الباب الرابع اذامشى فى تثاقل وبرآدمك يابرحيوانك
بلى شكست اولمق معناسنه‌در يقال خزل فلان اذاانكسرظهره التخزّل تفعل وزننده بودخى بلى شكسته
كبى آغر آغر يوريمك معناسنه‌در يقال تخزّل الرجل اذامشى فى تثاقل ويقال تخزّل السحاب كانه يتراجع
تثاقلا يعنى بلود بغايت آغر يوريدكندن كوياكه كيرو كيرو كيدر تخيل اولنور الانخزال انفعال وزننده تخزّل
معناسنه‌در يقال انخزل الرجل اذامشى فى تثاقل وبرآدمك سوزينه مبالات ايتميوب عجزدن ياخود سائرحالتدن
ناشى جوابندن سكوت ايلمك معناسنه مستعملدر يقال انخزل عن جوابى اذالم يعبأبه وكسلمك معناسنه‌در يقال
انخزل فى كلامه اذاانقطع الخيزل حيدر وزننده والخيزلى والخوزلى خيزرى وزننده بلنى صالمش كبى كسبك
كسبك آغر آغر يورويشه دينور يقال يمشى الخيزل والخيزلى والخوزلى وهى مشية فى تثاقل كانه انكسر
ظهره الخزلة غرفه وزننده اسمدر بل قرقلغنه دينور يقال به خزلة اى كسرة فى ظهره واهل عروض
اصطلاحنده متفاعلن جزؤندن الفك سقوطيله تانك ساكن اولمسنه اطلاق اولنوركه مفتعلن جزؤنه نقل اولنور
الاخزل احمر وزننده والمخزول بلى شكسته انسان وحيوانه دينور يقال هواخزل ومخزول اى منكسر الظهر

واخزل شول دوه‌يه وصف اولوركه اوربكى بتمامه يرپوب قالمامش اوله يقال بعير اخزل اذاذهب سنامه كله
الخزل خانك فتحى وزانك سكونيله بودخى عروضيون اصطلاحنده خزله ديدكلرى علت مرقومه‌يه اطلاق اولنور
لكن خزل مصدردر ذكراولنان خزله اسميدراول جزؤه مخزول دينورنته كه جميله جزل دخى بومعناده مستعملدر
وبرآدمى ايشدن عوق ايدوب آليقومق معناسنه‌در يقال خزله عن حاجته خزلامن الباب الثانى اذاعوّقه
وكسمك معناسنه‌در يقال خزل الشئ اذاقطعه الاختزال افتعال وزننده برآدم قوم وجماعتدن آيريلوب
منفرد اولمق معناسنه‌در يقال اختزل فلان اذاانفرد وبرنسنه‌يى كسوب اسقاط ايلمك معناسنه‌در يقال اختزله
اذاحذفه وبرنسنه‌يى كنديسيچون بولوب آيرمق معناسنه‌در يقال اختزله اذااقتطعه الخزلة همزه وزننده
شول آدمه دينوركه دائما ناسى حاجت ومقصدندن عوق وتأخيرايدراوله يقال هوخزلة اذاكان يعوّق الناس
عمايريد الخزعلة دحرجه وزننده آغسه‌رق ويكديره‌رك يوريمك معناسنه‌در يقال خزعل الضبع اذاعرج
وجمع ويقال خزعل الماشى اذانفض رجله يعنى اغسق كبى اياقلرنى سلكه‌رك يوريدى الخزعال خانك فتحيله
آغسقلغه دينور يقال ناقة بهاخزعال اى ظلع وكلام عربده فاء الفعلى مفتوح فعلال وزنى مضاعف اولنلردن
غيريده بوقدر الاهمان خزعال وقسطال وخرطال كلمه‌لرى واردر الخزعل جعفر وزننده صرتلانه دينور
الخزعالة خانك ضميله خوراطه وشقا ايلمك معناسنه‌در يقال ماهذه الخزعالة اى المزاح والتلعب الخزعبل
فتحتينله شمردل وزننده طرفه وخوش آينده حكايه‌لره وداستانلره دينور يقال جاءبالخزعبل اى الاحاديث المستطرفة
الخزعبل خانك ضميله قذعمل وزننده والخزعبل اشباعله باطل وبيهوده ومهمل نسنه‌يه دينور يقال اتى
بالخزعبل والخزعبيل اى الباطل مترجم ديركه مقامانده جمع صيغه‌سيله خزعبلات عنوانده مرسوم اولمغله خزعبل
جمعى اولمش اولور الخزعبلة قذعمله وزننده تعجب اولنه‌جق عجيب نسنه‌يه دينور الخزعبيلة اشباعله آدمى
كولدرجك نسنه‌يه دينور اضحوكه معناسنه الخسيل امير وزننده احق ورذيل وكمترشيئه دينور جمعى خسائل
وخسال كلور خانك كسريله يقال شئ خسيل اى رذل وناسك ناكس ورذيل وفرومايه‌سنه دينوركه آدم دولوزى
تعبيراولنور يقال هوخسيل اى خشارة القوم المخسل معظم وزننده والمخسول بين الناس مرذول ومحقر آدمه
دينور الخسل سكر وزننده والخسال رمان وزننده ارذال ناسه دينور يقال هم خسل وخسال اى ارذال
الخسل غسل وزننده برنسنه‌يى كمترلكندن ناشى بيانه طرد ايلمك معناسنه‌در يقال خسله خسلا من الباب الاول
اذانفاه الخسالة حساله وزننده ومرادفيدركه هرنسنه‌نك بيانه آتيله‌جق كوتوسنه وكمترنه دينور الخشل
خانك فتحى وشين معجمه‌نك سكونيله ايچى چقمش يمورطه‌يه دينور ومقل ديدكلرى داروبه على قول يابسنه ياخود
تازه‌سنه ياخود خرده‌سنه ياچكردكنه دينور فتحتينله ده جائزدر مفردى خشله درثمره وزننده وخشله درثمره
وزننده بودار وبه تركيده ابوجهل قوزه‌غى تعبيراولنوركه حجاز وهندده مخصوص برشجرك يمشيدر وخشل
برجنس نبات اسميدركه صارى وقرمزى ويشل نوعلرى اولور وخشل بلازكلرك وخلخاللرك باشلرينه واوجلرينه
دينور الخشل فتحتينله كوتو وكمترشيئه دينور يقال شئ خشل اى ردئ ومصدراولورلباس اسكيمك معناسنه
يقال خشل الثوب خشلا من الباب الرابع اذابلى المخشل معظم وزننده والمخشول مرذول ومحقر كسه‌يه دينور
ومخشل مزيّن آدمه اطلاق اولنور بونده تفعيل ازاله ايچوندر يقال رجل مخشل اى محلى الخشل خانك فتحى
وشينك سكونيله رذيل ايلمك معناسنه‌در يقال خشله خشلا من الباب الاول اذارذله الخشبل امير وزننده
فورى سيلندى‌يه دينور غناء يابس معناسنه الخشل كتف وزننده زبون وبيحال آدمه دينور يقال هوخشل
فسل اى ضعيف التخشل تفعل وزننده تذلل وتحقر ايلمك معناسنه‌در يقال تخشل الرجل اذاتطامن وذلّ
الخنشليل زنجبيل وزننده بك ايشلك سريع وماضى انسان وحيوانه دينور يقال رجل خنشليل اى ماض
الخشبل خانك وبانك فتحى ولامك تشديديله طبراغى بك تپه‌يه دينور اكمة صلبة معناسنه الخشنفل جحنفل
وزننده عورت قسمنك فرجنه دينور الخصلة خانك فتحى وصادك سكونيله خوى وخلق معناسنه‌در يقال له
خصلة حسنة اى خلة وانسانده مركوز اولان فضيلت ومزيت ياخود رذيلت ودنائت صفتنه دينور لكن فضيلت
صفتنده غالب اولمشدر پس به خصلة ديلسه صفت فضيلتله متصفدر ديمك اولور جمعى خصال در وخصله
ارق نشانه راست دكمكه دينور على قول نشانك پك يقين بتشكنه اورمغه دينور آنكيچون ايكى دفعه نشانك اول رسمه
پك سمتنه اورسه‌لر تيرانداز بينده راست نشانه اورمش عدّ اولنور خصل دخى ديرلر وخصله اورمك نفريه تعبير
اولنان خرده سالقمنه دينور وكسلمش تيكنلى شاخه دينور بوايكى معنالرده خانك ضميله ده جائزدر واغاجده دالك

وجبوغك تازه و يومشق اولان اوجنه دينور فليز كبي وعرفط نام شجرك تر وتازه اولان چبوغنه دينور بو ايكي
معناده فتحاتله ده لغتدر على قول اصل فتحاتله لغتدر الخصل اصل وزننده خصله ايله معناى ثالثده مرادفدر
واوق يارشنده ميدانه وضع اولان اوكدله دينور ومنه يقال احرز فلان خصله اذا غلب اى اخذ خطره وخصل
وخصال كتاب وزننده اوق آتشمقده سائره غالب اولمق معناسنه‌در يقال خصلهم خصلا وخصالا من الباب الاول اذا
نضلهم و بو باب مغالبه دن اولمغله خاصلهم فخصلهم سبكنده‌در ناضلهم فنضلهم كبي و بونده فايله فضلهم
نسخه سي غلطدر وخصل برنسنه‌يي كسوب آيرمق معناسنه‌در يقال خصله اذا قطعه وفصله الخصلة غرفه وزننده
ديوشورلمش طوب صاچه دينور على قول برطوتام صاچه دينور وات پارچه سنه دينوركه عضو اوله قول
وبوط كبي الخصيلة سفينه وزننده بودخي خصله معناسنه‌در وات پارچه سنه دينور على قول عضونده
اولوب آيرلمامش اولان ات پاره سنه دينور او يلقلرك و بازولرك وقره جه لرك بالق اتلري كبي ياخود قالين رقبه
اتلوسكيره دينور جمعي خصيل درو خصائل در التخاصل تفاعل وزننده اوق يارشمقده اوكدل قومق معناسنه‌در
يقال تخاصلوا اذا راهنوا على النضال الخصيل امير وزننده اوق يارشنده مغلوب اولان آدمه دينور يقال هو
خصيل اى مقمور وآت وصغر مقوله سي حيوانك قويروغنه دينور ذنب معناسنه بوراده ذنب نسخه سي غلطدر
الخصال محراب وزننده اكين بچه جك اوراغه دينور منجل معناسنه المخصل منبر وزننده كسكين قلجه
اطلاق اولنور سيف قطاع معناسنه التخصيل تفعيل وزننده برنسنه‌يي كسوب پاره پاره ايلمك معناسنه‌در
يقال خصله اذا جعله قطعا واغاج بودامق معناسنه‌در يقال خصل الشجر اذا شذبه وطواره يدرمك ايچون
يومشق تازه شاخلر كسمك معناسنه‌در يقال خصل البعير اذا قطع له الخصلة خصيله جهينه وزننده بنت
واثلة بن الاسقع در كه اصحابدندر بنو خصيله عربدن بر كوچك بطن در الخصالة ثمامه وزننده حصاله لفظنده
لغتدر كه خرمن برنده قلان سپورنديه دينور الخضل ضاد معجمه ايله كتف وزننده والخاضل شول اصلاق
ونمناك نسنه‌يه دينوركه رطوبتي آزجه آزجه طشره يه صيزوب چقار اوله يقال شئ خضل وخاضل اى ند
يترشف نداه وخضل سموز وطراوتلو اته وبريانه وصف اولور يقال شواء خضل اى رشراش وخضل بن سلمه
وخضل بن عبيد شاعرلردر الخضل فتحتيله برنسنه ياشاروب نمناك اولمق معناسنه‌در يقال خضل الشئ
خضلا من الباب الرابع اذا ندى واصلانمق معناسنه‌در يقال اخضله فخضل اى ابتل الاخضلال افعلال
وزننده برنسنه پك نمناك اولمق معناسنه‌در يقال اخضل الشئ اذا ندى واصلانمق معناسنه‌در يقال اخضله
فاخضل وكيجه پك مظلم اولمق معناسنه‌در يقال اخضل الليل اذا اظلم الاخضيلال اطميان وزننده بودخي
برنسنه پك نمناك اولمق معناسنه‌در يقال اخضأل الشئ اذا ندى واخضيلال كه احمرار وزننده‌در اخضلال
مذكور معناسنه‌در يقال اخضال الشئ اذا ندى واغاجك داللري ويپراقلري فراوان اولمق معناسنه‌در يقال
اخضأل الشجر كاطمأن واخضال كاحمار اذا كثرت اغصانها واوراقها الاخضال همزه نك كسريله برنسنه‌يي
اصلاتمق معناسنه‌در يقال اخضله اذا بله واصلانمق معناسنه لازم اولور يقال اخضل الشئ اذا ابتل
الاخضيضال اعشيشاب وزننده بودخي برنسنه اصلانمق معناسنه‌در يقال اخضوضل الشئ اذا ابتل
الخضلة سفينه وزننده باغچه يه وچمنزاره دينور الخضلة حزقة وزننده تاب وطراوت معناسنه‌در يقال به
خضلة اى نعمة وري ورفاه واقبال وسامان معناسنه‌در يقال هو في خضلة اى رفاهية ويقال يوم خضلة
بالاضافة اى يوم نعيم وزوجه يه اطلاق اولنور يقال خضلة الرجل اى زوجته وخضله نسوان عرب اساميسندندر
والكم صاغمه يه دينور عادتا موجب مطر ونعمت اولديغنه مبني يقال طلعت الخضلة وهي قوس قزح وبدني تر
وتازه ونازك خاتونه دينور يقال امرأة خضلة اى ناعمة المخضل مكرم وزننده ولامك تشديديله مجمر وزننده لغتدر
تاب وطراوتلو خوش ديرلكه وصف اولور يقال عيش مخضل ومخضل اى ناعم الخضل فضل وزننده وفتحتيله
جائزدر انجويه على قول صافي وآبدار اولانه اطلاق اولنور يقال جاء وفي يده خضل كثير اى اللؤلؤ اوالدر الصافي
وبرمعروف بوجق آديدر مفردي خضله‌در الخطل فتحتيله چابكلكه دينور يقال بيده خطل اى خفة وسرعة
وفاسد اوله رق چوق كلامه دينور وبو معناده مصدر اولور يقال خطل الرجل خطلا اى تكلم بكلام فاسد كثير
وانسان وفرس قسمنك قاشلرنده سلكيلك واضطراب اوله رق اوزونلغه دينور يقال فيه خطل اى طول
واضطراب كذلك مزراقده دخي وصف مذكوره دينور وخطل المرأه عورت قسمنك فاحشه اكندن عبارتدر
يقال بها خطل اى فحش وريبة وصالنه رق وبوريله رق اولان يورويشه دينور يقال في مشيه خطل اى تلو

وتبختر

وتبختر الاخطل احمر وزننده جست وچالاك آدمه دينور وهرزه كوي اوله رق اوزان ويكشاق كسبه دينور
يقال رجل اخطل اى الكثير الكلام الفاسد واخطل القابدندر اخطل تغلبي كه غياث بن غوث در واخطل
ضبعي كه ضبيعه قبيله سندندر واخطل بن حماد بن النمر بن تولب واخطل بن غالب شاعرلردر الخطل كتف
وزننده بودخي وصفدر اخطل معناسنه‌در واحمق وبيغز آدمه دينور يقال رجل خطل اى احمق وشول مقاتله
دينوركه تاني ايلميوب خصمه همان مزراغي صانجمقده عجله وسرعت ايدر اوله كه مرام اوزره اوله مز يقال هو خطل
اى السريع الطعن العجله ونشان سمتنه طوغري كتميوب دوز اولمديغندن برطرفه صپان اوقه دينور وسرد
وغليظ ثوبه وصف اولور يقال ثوب خطل اى خشن غليظ وصباده دوزاق اپنه دينور والاچق ديدكلري
چادرك وثوبك اوجلرينه واتكلرينه دينوركه اوزنلقلرندن يره سورنور اوله وخطل البدين اللري سرد ودرشت
اولان آدمه دينور يقال رجل خطل البدين اى خشنهما وسريع الاحسان آدمه اطلاق اولنور يقال رجل خطل
بالمعروف اى عجل عند العطاء التخطل تفعل وزننده صالنه رق و بوريلارق يوريمك معناسنه‌در يقال
تخطل في مشيته اذا تبختر وتلوى الخطل جبل وزننده اساميدندر هلال ياخود عبدالله بن خطل شول كسه دركه
يوم فتح مكه ده استجاره قصديله استار كعبه يه صارلمشيكن رسول اكرم صلى الله عليه وسلم حضرتلري قتلي بابنده
فرمان ايلمكله ابو برزة الاسلمي تيغيله عازم سوى نيران اولدي الخيطل صيقل وزننده كلبه دينور وكدي يه
دينور الخنطل جندل وزننده خيطل معناسنه‌در وآفت وداهيه يه دينور وچكركه سربه سنه دينور
وعطاره دينور الخطلاء حمراء وزننده انلوقواقلي قيونه دينور جمعي خطل در كتب وزننده وصالقي ودوشوك
قولاغه وصف اولور يقال اذن خطلاء اى مسترخية وممه لري طلوم كبي صارقق اندامي تصلمق نازيبا عورته
دينور يقال امرأة خطلاء اى جافية طويلة الثديين الخيعل صيقل وزننده كوركه دينوركه كيلور فرو معناسنه
على قول يرتماجلي ثوبه دينور ياخود شول نسوان فراجه سنه دينوركه برشقي ديكيلوب شق آخري ديكلميوب
او بلجه كوملك كبي ارقه يه آلوب كيرلر ياخود يكسز عرب كوملكنه دينور مؤلف اوقيص لا كمى له عبارتيله رسم مطلب
ايلمكله لا كمى له كلمه سنده لام مقحم منزلنده اولمغين معتد بها اولمديغندن كوياكم لفظي ضميره مضاف اعتبار اولنمغله
نون تثنيه ساقط اولمشدر لاغلامي له ولا اباله تركيبلري كبي انتهى وخيعل قورده دينور ذئب معناسنه وصبرق يوزلو بي پرده
وبيحيا كسبه دينور خليع معناسنه وغول بياباني يه دينور الخياعيل برموضع آديدر الخيعلة دحرجه وزننده
برآدمه خيعل ديدكلري ثوب مزبوري كيدرمك معناسنه‌در التخيعل تدحرج وزننده ثوب مرقومي كيمك معناسنه‌در
يقال خيعله فتخيعل اى البسه الخيعل فلبسه الخوعلة حوقله وزننده برنسنه‌دن ناشي كبر ايتمك معناسنه‌در يقال خوعل
الرجل اذا اختبى من ريبة الخافل فاى مكسوره ايله قاچقين كوله ومحبوس كبي قاچوب كيدن آدمه دينور هارب
معناسنه يقال هو خافل اى هارب الخفثل ثاى مثلثه ايله جعفر وزننده والخفائل علابط وزننده عقلي
وبدني ضعيف وزبون اولان آدمه دينور يقال رجل خفثل وخفائل اى الضعيف عقلا وبدنا الخفاجل علابط
وزننده اصلا قولا وفعلا برايشه يرامز اولان عاجز وچولپه كند فهم آدمه دينور يقال رجل خفاجل اى فدم
الخفنجل سمندل وزننده ثقيل وكراجان وترك ونادان كسبه دينور وآيشق بد اندام قبيح الهيكل كسبه دينور يقال
رجل خفنجل اى ثقيل وخم وكذا من فيه سماجة وقبح الخفنشل شين معجمه ايله خفنجل وزننده ومرادفدر الخل
خانك فتحي ولامك تشديديله تازه اوزمك وغيرينك شيره سندن حموضت بولان نسنه يه دينوركه سركه تعبير اولنور
ولفظ مزبور عربي صحيحدر آندن برمقداره خله دينور تا تخصيصله وسركه تازه اوزمدن وقورو اوزمدن وخرما
وشكر وعسل وانجير امثالندن وبرنج مثللو حبوباتدن ترتيب اولنور اجود وافضلي خل الخمر در يعني تازه اوزم
شيره سندن اولان سركه در ابتدا خمر اولمدقجه سركه اولمامغله خل الخمر اطلاق اولنور وسائرك شيره لري
اول امردن سركه اولور وبو سركه ايكي لطيف جوهردن مركب دركه بارد وحار در معده يه وديش اتنه
وقروح خبيثه يه وبجيكه نافع وحشرات صوقسنه وافيون تناولنك مضرتنه وآتش يانغنه ووجع اسنانه وآتشده
كرم اولانك بخاري استسقايه وعسر سمعه وقواق كورلتيسنه وچكلتيسنه بغايت مفيددر مؤلفك بصائرده
بيانه كوره اشبو ماده فرجه بين الشيئين معناسنه موضوعدر بالجمله معاني سائره بر ملاحظه ايله آندن متشعبدر
ازجمله خل كلمه سي كه سركه يه دينور شيره به حموضت تخلل ايلديكي تصورينه مبني در وخله كه مودت وصداقت
معناسنه‌در درونه متخلل اولمق ملاحظه سيله‌در وسائرلري بونلره قياس اولنه انتهى وخل قوملقده اولان
نافذ يوله على قول ايكي قومسال اراسندن كچن يوله ياخود يغلمش ومتراكم اولمش قوملقده كچن يوله دينور

وبومذكردرمؤنث دخی اولور جمعی اخلّ كلور همزه نك فتحی وخانك ضمیله وخلال كلور خانك كسریله يقال
اخذوا الخلّ ای الطريق الّذی ينفذ فی الرمل اوالنافذ بين رملين اوالنافذ فی الرمال المتراكمة ونحيف وزبون
ومختلّ الجسم آدمه اطلاق اولنور يقال رجل خلّ ای نحيف مختلّ الجسم وپك كهنه جامه به دينور يقال
ثوب اخلّ ای بال وپيونده وارقده اولور برطمرآديدر باشدن انوب كلور وابن مخاضه دينوركه ايكی به كيرمش
اركك دوه باوريسيدر خله دخی دينور مذكراوله رق مؤنثده كذلك خله دينور كاسيذكر بونك باوريلغنه بوكلك
تخللی باعث تسميه در يقال اتاهم بقرص كانه فرس خلّ اوخلة ای ابن المخاض وتويلری آزجه اولان قوشه دينوركه
جابجا آرالقلرنده دريسی كورينور يقال طائرخلّ ای القليل الريش واكشی اوته دينور حمض معناسنه وآرق
ومهزول انسان وحيوانه دينور وسموزه ديمكله ضدّ اولور يقال رجل خلّ ای مهزول وكذلك سمين ودوه
كوشكنه دينور فصيل معناسنه وشرّ وشوره اطلاق اولنور يقال رماه بالخلّ ای بالشرّ ولباسده اولان
يرتماجه دينور ورمان الخلّ حجازده لينه قربنده واقع قومساللره اطلاق اولنور ومحمد بن المبارك بن الخلّ
فقهادندر وكاه اولوركه سركه معناسنه اولان خلّ ايله خيردن كنايه ايدرلر حلال اولديغيچون نته كه خمرايله شردن
كنايه ايدرلر يقال ماله خلّ وخمرای خير ولاشرّ يعنی اندن خير وشركلمز وخلّ مصدر اولور دوه بی نباتی اكشی
اولميان محله كوترمك معناسنه در يقال خلّ الابل خلا من الباب الاوّل اذا حوّلها الی الخلة وبرنسنه يی
دلوب اوته يانه ايلتمك معناسنه در يقال خلّ الشیء اذا ثقبه ونفذه واناسی امسون دبوكوشكك دلنه خلال
ديدكلری آغزلق كچورمك معناسنه در يقال خلّ الفصيل اذا شق لسانه فادخل فيه الخلال وكليم وكچه
مقوله سنك پاره لرنی خلال ايله بری برينه بنشدروب اوبوقلمق معناسنه در يقال خلّ الكساء اذا شدّه بخلال
وفقير ومحتاج اولمق معناسنه در يقال خلّ زيد علی المجهول اذا احتاج وتخصيص معناسنه در اعمدن
افرازنه مبنی در يقال خلّ فی دعائه ای خصّ وهوضدّ عمّ وخلّ وخلول كوده نك اتی اكسلوب مهزول اولمق
معناسنه در يقال خلّ لحمه خلا وخلولا من الباب الاول والثانی اذا نقص وهزل الخليل امير وزننده بدنی نحيف
ومختلّ الجسم اولان آدمه دينور يقال رجل خليل ای نحيف مختلّ الجسم وبرنسنه ايله دلنمش نسنه يه دينور
وفقير وبی نوايه دينور يقال رجل خليل ای معدم فقير وبرآدمك يار ودوستنه دينور جمعی اخلاء كلور وخلان
كلور خانك ضميله علی قول خليل صادق دوسته دينور ياخود محبتی شائبه خللدن عاری راست ودرست وصافی
اولان دوسته دينور مؤنثی خليله در جمعی خليلات وخلائلدر يقال هو خليله ای صديقه اوهوالصادق اومن اصفی
المودّة واصحها وخليل اصحابدن سعيد بن زيد بن عمرو بن نفيلك قلجی آديدر وابراهيم الخليل علی نبينا وعليه
صلواة الجليل حضرتلرينك بلده لری اسميدر كه قدس شريف قربنده در نسبتنده خليلی دينور مؤلف حبر
ماده سنده اسم مدينة حضرت ابراهيم عليه السلام حبرون اولمق اوزره رسم ايلمشدر قالديكه اصل اسمی حبروندر كه
بيت حبرون دخی ديرلر مدينة الخليل تعبيری متداول ايكن كيده رك مدينه لفظی اسقاطله خليل زبانزد اولمشدر كه
حالا خليل الرحمن ايله متعارفدر وخليل الرجل آدمك قلبنه ياخود انفنه اطلاق اولنور الخلة خانك فتحيله
سركه دن برمقداره وابن مخاضه وبنت مخاضه دينور نته كه ذكر اولندی وكوچك دليكه ياخود مطلقا دليكه دينور
وسائرقوملقلردن بشقه جه اولان قوملغه دينور وخمره ياخود اكشبسنه دينور ياخود اكشيوب بشقه كونه طعمی
متغير اولمش خمره دينور جمعنده خلّ دينور هاسز يقال اتی بالخلة ای الخمر اوحامضها اوالمتغيرة بلاحموضة
وخله يمنده برقريه آديدر وخفيفه عورته دينور وبرآدمك وفاتندنصكره خالی قلان مكاننه دينور وحاجه وفقر
وفاقه معناسنه در ومنه المثل ✱ الخلة تدعوالی السلة ✱ ای الفقر والخصاصة تدعوالی السرقه يعنی ضرورت فقر
واحتياج اوغريلق ارتكابنه مؤدّی اولور وخله خوی وخصله معناسنه در جمعی خلال در خانك كسريله يقال
هذه خلة صالحة ای خصلة التخليل تفعيل وزننده خمر وسائر اشربه اكشيوب تباه اولمق معناسنه در يقال
خللت الخمر وغيرها من الاشربة اذا حمضت وفسدت وشيره سركه اولمق معناسنه در يقال خلل العصير
اذا صار خلا وسركه ايلمك معناسنه متعدّی اولور يقال خلل الخمر اذا جعلها خلا وترشی بصمق معناسنه دركه
حجازسمتنده خرماقور وغنی بصارلر يقال خلل البسر اذا وضعه فی الشمس ثمّ نضجه بالخلّ فجعله فی جرة
يعنی خرماقور وقلرنی ابتدا كونشده برمقدارسركه ايله اصلادوب تربيه دنصكره دستی يه باصدی وخيار ترشيسی
باصدقده خلل الخيار ديرلر وتخليل صقالی وپرمقلری خلالمق معناسنه دركه ارالقلرينه صو كچورمكدن
عبارتدر يقال خلل لحيته واصابعه اذا اسال الماء بينها الاختلال افتعال وزننده بودخی شيره سركه

اولمق معناسنه در يقال اختلّ العصير اذا صار خلا وسركه اتخاذ ايلمك معناسنه در يقال اختلّ الرجل
اذا اتخذ الخلّ ودوه لر شورا ولميان يرده اوتلايوب قالمق معناسنه در يقال اختلت الابل اذا احتبست فی الخلة
وبرنسنه يه محتاج اولمق معناسنه در يقال اختلّ اليه اذا احتاج ودشمنی مزراغه دزمك معناسنه دركه اوته سنه
چكوری قومقدن عبارتدر يقال اختله بالرمح اذا انفذه وانتظمه وكوده نك اتی اريوب مهزول اولمق معناسنه در
يقال اختلّ لحمه اذا نقص وهزل الخلال شدّاد وزننده سركه صتان آدمه دينوركه سركه جی تعبير اولنور
يقال هو خلال ای بايع الخلّ الخلة خانك ضميله برجنس تيكنلی مبشه اغاجنه دينوركه دوه قسمنك مرعاسندندر
وعرفج اغاجنك اورمانته دينور وشول اوته دينوركه طعمی شورا ولميوب حلا وتلو اوله كه حمض مقابليدر
اشبو خله دوه قسمنك اتمكی وحمض كبابی منزله سنده در وخله شول ارضه دينوركه آنده حمض اولميه كرك خله اولسون
كرك اولمسون جمعی خلل كلور صرد وزننده وخله خليله معناسنه دركه صدق وصميله يار اولان خاتونه دينور
وبركسه طرفنه مختص اولان صداقت ومحبته دينوركه آنده اصلا خلل اولميه كرك عفت وكرك فجور وعارت
جهتيله اولسون جمعی خلال در كتاب وزننده وخله صميمی دوسته دينور صديق معناسنه تسميه بالمصدر در
مذكر ومؤنثه ومفرد وجمعه اطلاق اولنور تقول هو وهی وهم خلتی ای صديقی الخلولة خانك ضميله والخلالة
خانك حركات ثلاثيله معنای اولدن اسمدر كه وجه مذكور اوزره دوستلشمغه وآشنالغه دينور الخلبة خانك ضمی
ولام مشدده نك كسريله كه خله يه منسو بلرديمكدر مؤنثدر والمخلة ميمك ضمی وخانك كسريله والمخلة شول
دوه لره دينوركه خله ديدكلری ذكر اولنان اوتلق اوتلار اوله لر يقال ابل خلية ومخلة ومختلة اذا كانت ترعی الخلة
الاخلال همزه نك كسريله دوه بی شورا ولميوب طتلو اولان اوتده اوتارمق معناسنه در يقال اخلّ القوم اذا رعت
ابلهم الخلة ودوه لری اوتی شورا ولميان محله ايلتمك معناسنه در يقال اخلّ ابله اذا حوّلها الی الخلة وبرنسنه بی
رخنه دار ايلمك معناسنه دركه سقطلمق تعبير اولنور يقال اخلّ بالشیء اذا اجحف ويريی ياخود برنسنه بی ترك
ايدوب كتمك معناسنه در يقال اخلّ بالمكان وغيره اذا غاب عنه وتركه مثلا برآدم مصاف معركه ده طورديغی
يردن برآخر يره كتسه اخلّ فلان ديرلر ووالی مملكت سرحدلرده محافظ اولان عسكری تقليل ايلمكله سرحدلرده
رخنه ووهن وخلل پيدا ايلمك معناسنه در يقال اخلّ الوالی بالثغور اذا اقلل الجند بها يعنی فاوهنها بالخلل فيها
ووعده ياخود حقوقه وفا ايلميوب غدر ايلمك معناسنه در يقال اخلّ بالرجل اذا لم يف له وكذا ومحتاج اولمق
معناسنه در يقال اخلّ الرجل علی المجهول اذا احتاج ومحتاج قلمق معناسنه در تقول ما اخلك الله اليه
ای ما احوجك وخرما اغاجی قوروق طوتمق معناسنه در يقال اخلت النخلة اذا اطلعت الخلال وخرما اغاجی
يمشنی بدوفنا ويرمك معناسنه در يقال اخلت النخلة اذا اساءت الحمل مؤلف بونی كرچه اضداددن عدايلدی
لكن ضدّ يتی محتمل در الخلل فتحتينله ايكی نسنه بيننده اولان آچقلغه وآرالغه دينور پرمقلرك بيننده اولان
آرالق كبی وسحابده اولان سونكر آرالقلری كبی خفی وموهوم آرالغه دينوركه انلردن يغمور خروج ايدر خلال كبی
كاسيذكر شارحك بيانته كوره جمعی خلال در جبل وجبال كبی پس مؤلفك كخلاله قولی مسامحه اولور فقوله
تعالی فتری الودق يخرج من خلاله الاية قریٔ بهما وخلل برنسنه ده ياخود برخصوصده اولان وهن وضعف
حالتنه دينوركه مضبوط ومستحكم اولمز يقال فی امره خلل ای وهن وانساندرقته وحال بوقفه لغنه دينور
ورأی وتدبير واندیشه ده اولان نظامسزلغه وپريشانلغه دينور يقال فی رأيه خلل ای انتشار وتفرق الخلال
خانك كسريله سحابدن يغمور مخرجلرينه دينور مفردی خلل دركه ذكر يقال المطر يخرج من خلل السحاب
ومن خلاله ای مخارج الماء وايكی نسنه ارالغنه صوقلمش شيئه دينور خلل كبی كاسيذكر بونده خانك فتحيله ده
جائزدر وخلال الدار اولرك ارالقلرينه دينوركه حدودلرينك ماحوللريدر زقاق كبی كرك بيوت شهر وكرك بيوت
حشم اولسون مفردی خلل در ومنه قوله تعالی فجاسوا خلال الديار الآية ای ماحوالی حدودها ومابين بيوتها
وبرنسنه بی دلهجك آلته دينور بيز كبی كرك دموردن وكرك اغاجدن اولسون جمعی اخله در وديش وقواق
آرتلمه جق شيئه دينوركه تحريفله هلال تعبير اولنور فارسيده دندان فر زديرلر ودوه كوشكی اناسنی امسون ديو
دلنی ياروب كچوردكلری تخته پاره سندن دوزلمش آغزلغه دينور وبرلمش كليم مقوله سی نسنه بی بری برينه
اويوقلوب بنشدره جك تخته پاره لرينه دينوركه بعينه كاغد طرزنده اولور وخلال بوقلغه وعدم حاله دينور بو معنايه
مبنی ابو بكر الصديق رضی الله عنه حضرتلری ذوالخلال ايله ملقب اولديلر زيرا املاكلرنی تصدّق وانفاق
ايدوب قطعا كيرويه برنسنه تخليف ايلمديلر ومحمد بن احمد الخلالی محدثدر كذلك محدثيندن ابراهيم بن

عثمان الخلالی که کتانی وزننده دربیع خلاله منسوبدر وخلال مفاعله دن مصدر اولور کاسیذکر وخلال
دیش ارالقلرنده قلان طعام بقیه سنه دینور کاسیذکر الخلل خانك کسریله بودخی ایکی نسنه ارالغنه صوقلمش
شیئه دینور خلال کبی یقال هوخللهم وخلالهم ای بینهم ودیشلرك ارالقلرنده قلان طعام بقیه‌لرینه دینور
خلاله کبی کاسیذکر مفردی خله وخلله در خانك کسریله التخلل تفعل وزننده ارالغه صوقلمق معناسنه در یقال
تخللهم اذادخل بینهم وبرنسنه نك اورته سنه ایشلیوب کچمك معناسنه در یقال تخلل الشیء فیه اذانفذ فیه وانقرلی
مرحوم نفذلفظنی غالبا اهمال الله بولدیغندن برنسنه تمام اولمق معناسنه ترجمه ایلمشدر وتخلل یغمورهر یره یاغمیوب
مخصوص بر یره یاغمق معناسنه درکه مراد بعض یره یاغمقدر یقال تخلل المطر اذاخص ولم یکن عاما وجماعتك
ارالغنه کیرمك معناسنه در یقال تخلل القوم اذادخل خلالهم بوراده تقدیر مضافله خلال دیارهم تأویل اولنسه
تکراردن سالم اولور وشاخلرك ارالقلرندن رطب اراشدرمق معناسنه در یقال تخلل الرطب اذاطلبه بین خلال
السعف ومزراغله برآدمه پیدرپی دورتشدرمك معناسنه در یقال تخلل فلانا بالرمح اذاطعنه طعنة اثراخری
وخلال ایله دیش ارالقلرنی آریتلمق معناسنه در تقول وجدت فی فمی خلة فتخللت الخلال والخلالة خانك
ضمیله شاخلر ارالقلرنده اولان میوه یه وقورقلر ارالغنده اولان اولمش خرمایه دینور وخلال شول عارضه یه دینور که
حلاوتلو نسنه یه عارض اولوب طعمنی اکشیمك ایدر یقال اصابه خلال وهو عرض یعرض فی کل حلو فیغیر طعمه
الی الحموضة وخلاله دیش ارالقلرنده قلان طعام بقیه سنه دینور خلل کبی مترجم دیرکه عربلر فلان یأکل خلاله
وخلله وخلالته دیرلر که کتاب وعنب وثمامه وزنلرنده دیرلر فلان دیشلری ارالقلرنده قلان طعام بقیه سنی
اکل ایدر دیمکدر بونکله آنك خست ولأمتندن کنایه ایدرلر المخلول دلنوب اوته سنه ایشلنمش نسنه یه دینور
خلیل کبی الخال تشدید لامله والمتخلل متزلزل وزننده ارالقلری سیرك سیرك اولان شیئه دینور که بری برینه
یناشی وبتشك منضم ومتکاثف اولمیه یقال عسکر خال ومتخلل ای غیر متضام مترجم دیرکه قاضی میرده وسائر
کتب حکمیه ده تکاثف مقابلنده تخلل تعبیرلری بومعناندر المختل معتل وزننده شول نسنه یه دینور که وهن
وضعفندن تباه اولوب بربادلغه مشرف اوله یقال امر مختل ای واه ویوخسول آدمه دینور مخل کبی ویك صوسز
انسان وحیوانه دینور یقال رجل مختل ای الشدید العطش المخل اسم فاعل بنیه سیله والاخل خلیل
ومخل کبی یوخسوله دینور یقال رجل مخل ومختل وخلیل واخل ای معدم فقیر ویقال رجل اخل ای افقر
بونده اصل فعل معتبر اولمیوب فضیلت معتبردر المخالة مفاعله وزننده والخلال جدال وحلال وزنلرنده
برکسه ایله صدق وصفوت اوزره دوستلق ایلمك معناسنه در یقال خاله مخالة وخلالا اذاصادقه بونده حلال
وزنی شذوذ اوزره در الخل والخلة خانك کسریله صمیمی ازدل وجان دوستلغه دینور یقال انه لکریم الخل
والخلة ای المصادقة والاخاء وخل کذلك خانك کسریله وضمیله صدیق مختصه دینور که برآدمك صمیمی یاریدر
وعند البعض ود کلمه سنه مقارن اولمدقجه ضم خایله خل اطلاق اولنمز جمعی اخلال کلور تقول کان فلان لی ودا
وخلا وهو بالکسر والضم ای صدیقا مختصا ولایضم الامع ود المخلل محدث وزننده نافع بن خلیفة
الغنوی نام شاعرك لقبیدر الخلال سحاب وزننده خرماقوروغنه دینور که مراد دکرمیلنوب پشلنمکه بشلامش
اولاندر کرچه مؤلف بلح ایله تفسیر ایلدی لکن مسامحه کونه بیان ایلمشدر درجاتی اسرماده سنده تفصیل ایلمشدر
الخلة خانك کسریله دوستلغه دینور که ذکر اولندی ومبثین یاسختیان قپلانمش اولان قلج قنه دینور
علی قول زرین وسیمین قین اوزره محافظه ایچون چکیلان مبثین مقوله سی دری یه دینور وکوشه کمانه صاردقلری
دری یه دینور که تیراندازلر بیننده زاغ تعبیر اولنور طونجی اکا کچررلر ومطلقا منقش ومزین اولان مبثینه
وسختیانه دینور که انکله بعض نسنه دوزرلر جمعی خلل کلور عنب وزننده وخلال کلور خانك کسریله وجمع الجمعی
اخله در الخلخل فدفد وهدهد وزنلرنده والخلخال بلبال وزننده نسوانك زینت معروفه لریدر که اباق
بلازکلریدر عربستانده متعارفدر کوشدن دوز یلور ونازك ثوبه دینور یقال ثوب خلخل وخلخال ای رقیق
وخلخال اذربیجان اولکه سنده سلطانیه شهرنه قریب بربلده آدیدر المخلخل اسم مفعول بنیه سیله اباقده
خلخال کچره جك یره دینور که اسم مکاندر یقال نعم الخلخال فی المخلخل الحسن وهو موضع الخلخال التخلخل
تزلزل وزننده خاتون اباغنه خلخال طاقنمق معناسنه در یقال تخلخلت المرأة اذالبست الخلخال الخلخلة
زلزله وزننده کمیك اوزرنده اولان اتك جمله سنی صیرمق معناسنه در یقال خلخل العظم اذااخذ ماعلیه من اللحم
خلیلان نونك ضمیله برمطرب ومغنی اسمیدر جمیع نسخه لرده بضم النون عنوانیله مقیددر لکن اصل بضم الخاء

اولمقدر که مصغر اولور النون نسخه لری قلم ناسخ طغیانی اولمق ملحوظدر الخمول شمول وزننده برکسه نك نام
اولمق معناسنه در که آدی صانی باتمق تعبیر اولنور یقال خمل ذکره وصوته خمولا من الباب الاول اذاخفی فهو
خامل الاخمال همزه نك کسریله برآدمی کنام ایدوب ذکر وشهرتنی منسی ومهجور ایلمك معناسنه در یقال
اخمله الله ای جعله خاملا وبرقطیفه وکلیم ومقرمه وچوقه مقوله سنه خاو وصچاق ایلمك معناسنه در یقال
اخمل القطیفة اذاجعلها ذات خمل الخامل بین الناس شان وشهرتی ساقط اولان کنام آدمه دینور جمعی
خمل کلور فتحتینله یقال رجل خامل ای ساقط لانباهة له الخمیلة سفینه وزننده اچق وچقورجه باصق یره
دینور که کوزل اوت بتمکی اوله علی قول اشجار انبات ایدر اولان قومساله دینور یقال نزلوا فی خمیلة وهی الارض
المنهبطة وهی بکرمة للنبات اورملة تنبت الشجر وقطیفه یه دینور که معروفدر وبری برینه صارمشق صیق وکور
اغاجلره دینور که فارسیده خیابان دیرلر واغاج قورولغی یره دینور نیرده اولورسه اولسون تقول نزلنا فی خمیلة ای الموضع
الکثیر الشجر ودوه قوشنك یلکلرینه وتویلرینه دینور الخملة تمره وزننده بودخی قطیفه یه دینور وکلیم واحرام
وزیلو وچوقه ومقرمه مقوله سی خاولی وصچاقلی نسنه یه دینور بونده کسر ایله ده جائزدر الخملة خانك کسریله
بودخی قطیفه یه دینور وبرآدمك سریره وبطانه سنه دینور که نفسنده مرکوز اولان مایه سیدر جمعی خملات در
یقال فلان خبیث الخملة ای البطانة والسریرة ویقال اسئل عن خملاته ای اسراره ومخازیه ویقال هو لئیم الخملة
اوکریم الخملة وعند البعض لؤم ودنائته مخصوصدر که کریم الخملة دیمك جائزدکلدر الخمل خانك فتحیله بودخی
دوه قوشنك تویینه ویلکنه دینور وخمل مصدر اولور خرماقورغنی بوشمق ایچون دستی مقوله سی قابه بصمق
معناسنه در یقال خمل البسر خملا من الباب الاول اذاوضعه فی الجر اونحوه لیلین وخمل قطیفه وزیلو واحرام
ونهالی مقوله سنك صچاغنه وخاوینه ویوسکنه دینور یقال قطیفة ذات خمل ای هدب وقالیچه یه دینور طنفسه
معناسنه وبربالق اسمیدر علی قول بونده صواب اولان جمیله وفتحتینله اولمقدر الحمالة سحابه وزننده بودخی دوه
قوشنك توینه دینور الخمل خانك کسریله والخمالی غرابی وزننده صدق وصفوت وصمیم
اوزره اولان دوسته وآشنایه دینور یقال فلان له خمل وخمال وخمالی ای الحبیب المصافی وخمال غراب وزننده برعلت
آدیدر که انسانك مفاصلنه وحیوانك قوائمنه عارض اولور که ایاقلری اندن آغسیوب طوپاللنور وجع مفاصل اوله جقدر
المخمول خمال علتنه اوغرامش انسان وحیوانه دینور یقال خمل الانسان وغیره علی المجهول فهو مخمول ای به
خمال بنوخماله ثمامه وزننده عربدن بربطن در الخمیل امیر وزننده یومشق ودلایم اولان طعامه دینور ترید
وحلوا کبی یقال اکلوا خمیلا وهو مالان من الطعام وصیق وکثیف سحابه دینور وصچاقلو تویلره دینور
مفردی خمیله در خمل خانك ضمیله وخمیل امیر وزننده وخمیله سفینه وزننده وخمیله جهینه وزننده
اسامیدندر خمیل زبیر وزننده حبیب بن ابی ثابت الزیات نام محدثك شیخیدر که تابعیدر الاخمالی افتعال وزننده
دواب ومواشی صیق اغاجلق اوتلامق معناسنه در یقال اخمل البعیر اذارعی الخمائل الخمجلة زنجبیله
وزننده ناس ارالغنده اولان شورش وفتنه وغوغا واختلاله دینور یقال وقعت بین القوم خمجلیلة ای تهویش خنبل
حنبل وزننده بررجل اسمیدر خنبل قنفذ وزننده دبار قبیلة کلابده برموضع آدیدر الختل ثای مثلثه ایله جندل
وزننده ضعیف وزبون کسیه دینور یقال رجل خنثل ای ضعیف وبیوك قارنلو صالقی وسلپوك خاتونه دینور یقال
تزوج خنثلا ای مرأة ضخمة البطن مسترخیة وبروادی اسمیدر الخنجل زبرج وزننده ایری کوده لو شماطه جی
عورته دینور واوغوز شاشفین عورته دینور ودلی زفیر بدزبان بذیئه عورته دینور یقال هی خنجل ای جسیمة صخابة
وکذا حمقاء وکذا بذیئة الخنجلة دحرجه وزننده خنجل اولان عورت آلمق معناسنه در یقال خنجل فلان
اذا تزوج بخنجل الخندلة دحرجه وزننده بدن انه طلو اولمق معناسنه در یقال خندل جسمه اذاامتلاء الخنشلة
شین معجمه ایله دحرجه وزننده پك پیرلکدن ناشی وجود سندره یوب مضطرب اولمق معناسنه در که قوت تماسکی
قالمیوب حرکتده سندره یوب یقلق اوزره اولور یقال خنشل الرجل اذااضطرب من الکبر والهرم الخنشل
جندل وزننده والخنشلیل زنجبیل وزننده چابك وروننده دوه یه دینور ویومری بدنلو ایری وباوز دوه یه دینور
الخنطلیلة زنجبیله وزننده دوه وصغر سوریسنه دینور وبلود پاره سنه دینور الخنطول عصفور وزننده
خنطلیله معناسنه در جمعی خناطیل درکه بلوك بلوك دوه لره وصغیرلره دینور یقال ابل خناطیل ای متفرقة
ویقال لعاب خناطیل ای متلزج معترض بها یعنی کبك وصغر مقوله سنك اغزلرندن بلمشك صالیارلر بلوك بلوك
آقوب چکه لرنده ارقوری یاپشوب قالسه لر الخال مال وزننده والده نك قرنداشنه دینور که طایی تعبیر

اولنور جمعی اخوال واخوله وخول كلور خانك ضميله وخوول كلور سكر وزننده وخؤوله كلور عمومه وزننده مؤنثی خاله دركه
والده نك قز قرنداشیدر تیزه تعبیر اولنور تقول هو خالی ای اخوامی وهی خالتی وهن خالاتی مترجم دیر كه امام ثعلب
بیانه كوره خال خولدن مأخوذ دركه فتحتیله در حشم معناسنه در یعنی اصلی خول ایدی یاخود خائلدن مقلوب
ومختصردر كه محافظ معناسنه در نته كه عم عمم ماده سندندر جاحظ اشبو * عرق الخال لاینام * مثلنك بیانده
دیدیكه ولدك خال وخاله یه مشابهتی عم وعمه یه مشابهتندن زیاده در زیرا ولدك والده سنه اولان مناسبتی
والدینه اولان مناسبتندن زیاده در حتی اكثری والده سی عرقنه چكرلر قرآن كریمده قل كل یعمل علی شاكلته
آیتی علی لینه ایلهده تفسیر اولنمشدر آنكچون پدرینه نسبت ناخلف اولاد كثیر اولور خصوصا والده سی طرفی
فرومایه اوله البته پدرینه اول ولد عدو اولور بعض حكمادن صوردیلر كه سبب ندر كه بز ولدلرمزه مهر ومحبت
ایده رز انلر بزه چندان محبت ایتمزلر بلكه وجود واموال وامورمزه عداوت معامله سی ایدرلر اول حكیم تقریر
مذكور ایله جواب ویردی وحكیم آخر دیدكه ولدمز بزدن جزؤدر البته كل جزؤه مائل ومنجذبدر وبری دخی دیدیكه
حضرت آدمك والدی اولمامغله والدحقنی بیلمامك كویا كه اولادینه میراثدر وبری دخی صوفیانه دیدیكه بو عالم
ابتلایه قدوملرینه سبب اولدیغمز ایچون بزه عداوت ایدرلر انتهی كذلك ذكری آتی معنالرك جمله سندن خال كلمه سی
خائلدن مقلوب ومختصردر وخال برنسنه نك سیماسندن فراستله فهم واستنباط اولنان علامت خیره دینور
تقول اخلت فی فلان خالا من الخیر ای توسمت وعسكرك بیراغنه دینور وبرجنس قماش آدیدر كه بین العرب
معروفدر وسیاه تویلو یغوره دینور یقال له خال ای فحل اسود من الابل وبرنسنه نك صاحبنه دینور تقول
انا خال هذا الفرس ای صاحبها وبرنسنه یی كركی كبی كوروب كوزه دوب رعایت وتیمارنده همیشه قیام واهتمام ایدن
آدمه دینور یقال هو خال مال ای ازاؤه قائم علیه الاخالة همزه نك كسریله برنسنه ده امارۀ خیر تفرس
واستدلال ایلمك معناسنه در یقال اخال فیه خالا من الخیر اذا تفرس التخیل والتخول تفعل وزنلرنده اخاله
معناسنه دركه واوی ویائیدر یقال تخیل فیه خالا من الخیر وتخول اذا تفرس وتخول برآدمی طابی ایدنمك
معناسنه در یقال تخول خالا اذا اتخذه كما یقال تعمم عما وبرنسنه یی كوروب كوزدوب محافظه ایلمك معناسنه در
یقال تخول فلانا اذا تعهده الاخوال همزه نك كسریله كه اصلی اوزره در طابیلر صاحبی اولمق معناسنه دركه
نجه طابیلری اولمقدن عبارتدر یقال اخول الرجل واخول علی المجهول اذا كان ذا اخوال الخائل بودخی مالی
كركی كبی محافظه وتیمار ورعایتنده تقید واهتمام ایدیجی آدمه دینور نته كه دخی خال دخی دینور وخال بوندن مقلوب
ومختصردر نته كه ذكر اولندی یقال هو خال مال وخائله ای ازاؤه قائم علیه المخول محسن وزننده والمخول مكرم
وزننده والمخال واوی الفه قلبله كریم الاخوال آدمه دینور نته كه معم ومعم كریم الاعمام اولانه دینور وبونلر معم
كلمه سنه مقارنا استعمال اولنورلر یقال رجل معم ومعم مخول ومخول ومخال ای كریم الاعمام والاخوال
الخؤولة عمومه وزننده طابیلق معناسنه در تقول بینی وبینه خؤولة ویقال هو خال ای بین الخؤولة ویقال هما
ابنا خالة یعنی ایكی تیزه اوغلاریدر ولا تقل ابنا عمة یعنی ایكی عمه اوغلاری دیمك صحیح دكلدر نته كه ابنا عم دینوب
ابنا خال دیمك مستقیم دكلدر زیرا عمه نك برادری عمه نك اوغلنه طابی اولور وطایینك همشیره سی طایینك اوغلنه
خاله اولور الخول فتحتیله آت كسنك طماغنك دبنه دینور وبرآدمه منعم حقیقی جل شانه حضرتلرینك انعام
واحسان ایلدیكی قول وجاریه وحواشی وخدم وحشم ونعمت وسامانه دینور مفرد وجمعنه ومذكر ومؤنثنه اطلاق
اولنور وعند البعض مفردی خائل در اوله كوره اصلی مصدر اولمق تصور اولنور یقال لفلان خول وهو
ما اعطاه الله تعالی من النعم والعبید والاماء وغیرهم من الحاشیة وبو تعهد ورعایت معناسندن مأخوذ در
الاستخوال اصلی اوزره خدم وحشم ایدنمك معناسنه در یقال استخولهم اذا اتخذهم خولا وطابی ایدنمك
معناسنه در یقال استخول فیهم اذا اتخذهم اخوالا ویقال استخال فیهم التخویل تفعیل وزننده برآدمه
احسان وتفضل وجهیله نسنه اعطا ایلمك معناسنه در یقال خوله الله المال ای اعطاه اياه متفضلا الخولی
خانك فتحیله مالی كركی كبی كوروب كوزه دوب حفظ وتیمار ورعایتنده حسن اهتمام ایدن آدمه دینور خائل كبی جمعی
خول كلور فتحتیله شارح دیر كه محكمه ده عربی وعرب وزنلرنده مرسومدر الخول حول وزننده والخیال
كتاب وزننده كه اصلی خوال ایدی ماله حسن تقید ورعایت ایلمك معناسنه در یقال خال الرجل ماله یخول خولا
وخیالا اذا رعاه وساسه وقام به اخول اخول همزه نك وواوك فتحی وآخرلرك فتحی اوزره بنا ایله ایكی اسمدر
اسم واحد حكمنده قلنمشدر پراكنده ومتفرق معناسنه مستعملدر یقال ذهبوا اخول اخول ای متفرقین اساسده

مطلب

مرسوم اولدیغی اوزره جاء الاول فالاول ثم تفرقوا اخول اخول دیرلر منتشرین ومتفرقین معناسنه وبو خول
كلمه سندن كه مالی حسن رعایت ایلمك معناسنه در مأخوذدر چوبانلرك هر بری سوریلرنی آكوب اوتلاقلره
طاغیلوب وهر كس سوریسی ایچون اوتلاغك كزیده سنه ابتدار واعلا چایرلر ایله طوارلرنی رعی وتیمار
ایلدكلری حالده یكدیكره نفاستله انا اخول من الاخر یعنی بن رعیه وتعهدم آندن افضل وبهتردر
دیرلر ایدی بعده بالملابسه مطلقا متفرق وپراكنده اولان نسنه ده استعمال اولندی المخیل مكیل
وزننده خلیق الخیر معناسنه دركه سیماسنده اثر خیر وكرم لایح اولمغله افاضۀ خیره اهل وحسبان
آدمه اطلاق اولنور یقال انه لمخیل للخیر ای خلیق له الخولی حولی وزننده اسامیدندر اوس بن خولی واوك
فتحیله وسكونیله وخولی بن ابی خولی واوك سكونیله وخولی بن اوس اصحابلردر المخول معظم وزننده
برمحدثدر وبسطام بن قیس نام كسه نك قلجی اسمیدر الخویلاء مصغر بنیه سیله برموضع آدیدر خولان
سحبان وزننده یمنده برقبیله آدیدر كحل الخولان حضض یعنی خولان دیدكلری داروك عصاره سنه دینور
الخولة تمره وزننده دیشی آهویه دینور وخوله نسواندن اون نفر صحابیه اسمیدر علی قول درت نفری خویله در
جهینه وزننده كه خویله بنت حكیم وخویله بنت ثامر وخویله بنت قیس وخویله بنت المخاوله در الخیل والخیلة
خانك فتحی وكسری ویانك سكونیله والخال حال وزننده كه اصلی خیل ایدی فتحتیله والخیلان فتحاتیله
والمخیلة میمك فتحی وخانك كسریله والمخالة میمك فتحیله والخیلولة حیلوله وزننده صانمق معناسنه دركه
فارسیده پنداشتن مرادفیدر یقال خال الشیء یخال خیلا وخیلة وخالا وخیلانا ومخیلة ومخالة وخیلولة اذا ظنه
وبو افعال قلوبدندر متكلم مستقبلنده اخال دینور همزه نك كسریله ولغت ردیه ده مفتوح اولور شارحك بیانه
كوره كسری لغت طائیه در كیده رك السنه ده كثیر الاستعمال اولمغله فصیح منزلنده اولدی وبو غیر قیاس
اوزره در التخییل تفعیل وزننده والتخیل تفعل وزننده كه ظاهرا غیر قیاس اوزره تفعیلدن مصدر ثانی اوله رق
مسموعدر ایچق بو زیاده طغیان قلمدن اولمق اغلبدر زیرا اخذلرك بونده بوقدر برآدمه سوء ظن ایلمك معناسنه در
یقال خیل علیه تخییلا وتخیلا اذا وجه التهمة الیه والتخییل برآدمك سیماسندن خیر وكرم ونجابت تفرس وادعان
ایلمك معناسنه در یقال خیل فیه الخیر اذا تفرسه وسباعدن قورد قسمی كوروب خوف ایلمك ایچون دوه یاوریسنك یاننه
اویوق نصب ایلمك معناسنه در یقال خیل للناقة اذا وضع لولدها خیالا لیفزع منه الذئب وسحاب یغمور
یاغدرمغه یاقمق معناسنه مستعملدر یقال خیل السحاب اذا تهیأت للمطر وبرنسنه دن ضرر اندیشه سیله خوف
واحتراز ایلمك معناسنه مستعملدر كه خیالمق تعبیر اولنور یقال خیل عن القوم اذا كع عنهم التخیل تفعل
وزننده كه باب مخصوصدر برنسنه دن فراستله بروضع وحالت یاخود برنسنه یی فراستله فهم وادراك ایلمك
معناسنه در یقال تخیله اذا تفرسه ویقال تخیل فیه الخیر اذا تفرسه وبلود یغمور یاغدرمغه یاقمق معناسنه دركه
بولانوب وقرارمغله آندن یغمور یاغمق حس اولنور یقال تخیلت السحاب اذا تهیأت للمطر وكبر وخودبینلك ایلمك
معناسنه در یقال تخیل الرجل اذا تكبر وبرنسنه برآدمك قوۀ متخیله سنده برصورت مثالیله صورتپذیر اولمق
معناسنه در مثلا برسواد كوروب دابه تصور ایدركن انسان ظهور ایتمك كبی یقال تخیل الشیء له اذا تشبه المخیلة
محدثه وزننده والمخیل محدث وزننده والمخالة مجبه وزننده والمخیلة یغمورلی قیاس اولنان بلوده وصف
اولورلر یقال سحابة مخیلة ومخیل ومخیلة ومخالة اذا كانت تحسبها ماطرة الاخیال همزه نك كسریله كه اصلی
اوزره در والاخالة اماله وزننده یغمورلی ظن اولنان سحابه یاغدرمی دیو باقدرمق معناسنه در
تقول اخیلنا اخیالا واخلنا اخالة ای شمنا سحابة مخیلة واخیال سحاب امطاره یاقمق معناسنه در یقال
اخیلت السماء اذا تهیأت للمطر وسباعدن قورد كوروب خوف ایلمك ایچون دوه یاوریسنك یاننه اویوق نصب
ایلمك معناسنه در یقال اخیل للناقة اذا وضع لولدها خیالا لیفزع منه الذئب واخاله ناقه نك ممه سی سودلو
كوسترمك معناسنه مستعملدر یقال اخالت الناقة اذا كان فی ضرعها لبن وزمین كونا كون نباتله مزین اولمق
معناسنه مستعملدر یقال اخالت الارض بالنبات اذا ازدانت الخال مال وزننده شول سحابه دینور كه خلف
مطر ایلمیوب البته یاغدررا وله ابر بارنده معناسنه علی قول یغمورسز اولانه دینور كه مراد یغمورلی كورنمكله خلق
امیدوار ایدوب صكره یغمورسز ظهور ایده شارحك بیانه كوره قول اول ارجحدر ومنه قولهم سح خال اذ رعد
ای امطر سحاب لا یخلف مطره وشمشكه دینور یقال لمع الخال ای البرق وكبر ونخوته دینور یقال به خال ای كبر
وسرت اولمیوب نازك وملایم اولان ثوبه دینور وبرجنس قماش یمنی اسمیدر وبدنده اولان نقطه یه دینور كه بك تعبیر

اولنور زیب جمال خوباندر جمعی خیلان کلور خانك کسریله یقال فی خده خال ای شامة وایری و یومری طاغه
دینور یقال صعد وابالخال ای الجبل الضخم ویومری ایری کوه پیکر دوه یه دینور یقال جاء علی خال ای بعیر ضخم
وامیرك اوکنده چکیلان سنجاغه دینور یقال عقد واخالا ای لواء ودابه یاغنه عارض اولان آغسقلغه دینور
و بومعناده مصدر اولور که اصلی خیل ایدی فتحتیله یقال خال الفرس یخال خالا من الباب الرابع اذا ظلع و یقال
فی قوائمه خال ای ظلع ومیت ستر اولنان ثوب وکفنه دینور یقال لف المیت فی خال وهو ثوب یستر به المیت
و بك جوانمرد وسخی آدمه دینور یقال رجل خال ای سمح و برموضع آدیدر وفهم وفراست معناسنه در یقال
اخطأ فیه خالی ای مخیلتی وفراستی وسیاه تو یلو یغوره دینور بونده واوی و یائیدر یقال له خال ای فحل اسود و برنسنه نك
صاحبنه دینور یقال هو خاله ای صاحبه وخلافت معناسنه در یقال احرز خاله ای خلافته ودثینه نام موضعك
یماجنده برطاغك آدیدر وخودبین ومتکبر آدمه دینور یقال هو من اوضاع الخال ای المتکبر المعجب بنفسه وانیس
والیف اولمیان خالی وتنها موضعه دینور یقال رأیته فی الخال ای الموضع الذی لاانیس به وظن وتوهم وکمان
معناسنه در یقال اصاب فیه خالی ای ظنی وتوهمی وعلاقهٔ محبتدن آزاده دل اولان آدمه دینور که اصلا کندیده
براحد طرفنه عشق ومحبت شائبه سی اولمیه یقال رجل خال ای فارغ من علاقة الحب وارکن آدمه دینور یقال
هو خال ای عزب ومالی کرکی کبی کوروب کوزه دوب رعایت وتیمارنده حسن قیام واهتمام ایدن آدمه دینور یقال
هو خال المال ای الحسن القیام علیه وکوچك تپه یه دینور اکمهٔ صغیره معناسنه و برنسنه یه دائما ملازم ومواظب
اولان آدمه دینور یقال هو خاله ای ملازمه وآتك کمنه دینور یقال لاترکب علی فرس بلاخال ای بلالجام وقلبی
وجسمی ضعیف یعنی جان وزبون آدمه دینور یقال لاخیر فی الخال ای الضعیف القلب والجسم و برنبات آدیدر
ونجد بلادنه مخصوص برکونه معروف شکوفه آدیدر و بونبت اول یعنی نبات مذکور دکلدر وربیه وکمان وتهمتدن
بریء الساحه آدمه دینور یقال رجل خال ای بریء من التهمة وفراست مصیبه صاحبی آدمه دینور که تخیل
وتفرس ایلدیکی ماده ده حسن فراست واصابت فکر وکیاستی اوله ایاس وابو فراس کبی یقال هو خال ای الحسن
المخیلة بما تخیل فیه شارح دیر که خال کلمه سنده مؤلفك ذکر ایلدیکی اوتوز اوج معنادر بعضی واوی و بعضی یائیدر
و بونلرك اکثرنده خائل کلمه سندن مقلوب ومختصردر و بعضنده اصلی خیل در نال ونیل کبی و بعضنده اصلی
خیل در فتحتیله الاخیل احمر وزننده والمخیل مجیب وزننده والمخیول وجودی بکلو آدمه دینور اضافتله متعین
اولور مؤنثنده خیلاء دینور حمراء وزننده یقال هو اخیل واخیل الخد ومخیل ومخیول ای ذو خال الاخیل احمد وزننده
اسم اولور ق والخیلاء نفساء وزننده والخیل والخیلة خانك فتحی و یانك سکونیله والمخیلة مسیره وزننده
کبر و پندار معناسنه در یقال اتاك والاخیل والخیلاء والخیل والخیلة والمخیلة ای الکبر الخائل والمختال
والاخائل علابط وزننده خال کبی خودبین ومدمغ وصاحب وجود آدمه دینور یقال رجل خال وخائل وخال
مقلوبا ومختال واخائل ای متکبر اوچنجی لغت خائلدن مقلوب ومختصردر التخایل تفاعل وزننده
کبر و پندار ایلمك معناسنه در یقال تخایل الرجل اذا تکبر الاخیل احمر وزننده صرد اسمیدر که کوچکن
دیدکلری قوشدر بیون بوران دخی دیرلر یاخود بین العرب شأمتله معروف برقوشدر علی قول شقراق اسمیدر که
آری قوشیدر اق وقره الاجه اولدیغی باعث تسمیه در جمعی خیل در خانك کسریله بنوالاخیل بنی عقیلدن
برجماعتدر که لیلی الاخیلیه نك رهطیدر وابو الاخیل خالد بن عمر والسلفی واسحق بن اخیل الحلبی محدثلردر
الخیال والخیالة سحاب وسحابه وزنلرنده انسانك مخیله سنده یقظه ورؤیا حاللرنده مرتسم ومنشبه یعنی
صورتپذیر اولان شخص وتمثاله دینور تقول تخیل لی خیال وخیالة وهو ما تشبه له فی الیقظة والحلم من صورة جمعی
اخیله در افعله وزننده مؤلفك بصائرده بیاننه کوره خیال وخیاله فی الاصل صورت مجرده دن عبارتدر مناممده
ومرآتده وصوده ومرئینك غیبتندنصکره قلبده متصور اولان صورت کبی بعده مخیله ده تصور اولنان هرنسنه ده
استعمال اولندی کذلك خیال مجراسنده اولان نال کبی نحیف ورقیق شخصلرده استعمال اولندی وتخیل برنسنه نك
صورت مجرده سنی نفسده یعنی مخیله ده تصویر ایلمکدن عبارتدر وتخیل اول صورت مخیله نك صورتپذیر اولمسندن
عبارتدر وحکماء قوای دماغیدن قوهٔ مخیله یی بوندن تصریف ایلدیلر واول انسانده برقوتدر که صور محسوسه مطلب
وآندن منتزع اولان معانیٔ جزئیه ده تصرف ایدوب کاه ترکیب وکاه تفریق ایدر الحاصل دائما صور معانی یه برر قالب
نسج والباس ایلمك بو قوتك شانندندر و بو قوتی عقل کلیاتده استعمال ایدرسه مفکره دیرلر واکر وهم جزئیاتده
استعمال ایدرسه مخیله دینور و بو قوتك محلی وسط دماغدر عالم رؤیاده نفس ناطقه عالم شهودده حدوث ایده جك

باحدوث اتمش اشیاء واحوالی عالم ملکوت ومثالده عقل فعالدن تلقف ایلدیکی معانیٔ روحانی یه اشبو قوت
برر صورت وقالب الباس ایلر که رؤیای صادقه بو کیفیتدن عبارتدر و بو قوت خیالیه نك غیریدر وحواس ظاهره نك
ربله محسوس اولان صورتك مدرکی حس مشترکدر آنك خازن وحافظی خیالدر نته که صور محسوسه دن منتزع
اولان معانینك یعنی امور جزئیه نك مدرکی وهم وآنك حافظی ذاکره در انتهی وخیال برآدمك شخص وطلعتنه اطلاق
اولنور که قرالتبسی اوله جقدر یقال شاهدت خیاله ای شخصه وطلعته واو یوق تعبیر اولنان شیئه دینور که
براغاجه برسیاه کلیم اورتوب اکینلی ترلا و باغ و باغچه کنارلرینه نصب ایدرلر تا که بهایم وطیور آنی انسان ظنیله توحش
ایدرلر فارسیده تندیسه دیرلر یقال نصب خیالا فی مزرعته وهو کساء اسود ینصب علی عود یخیل به للبهایم
والطیر فتظنه انسانا و یقال له الفزاعة وخیال بنو تغلبه مخصوص برارضك اسمیدر و براوك آدیدر الخیل لیل
وزننده آت سوریسنه دینور جماعت افراس معناسنه لفظندن مفردی یوقدر که اسم جمع اولور علی قول
مفردی خائلدر خود بینلر کبی اداوشیوه ایله یوریملریله اطلاق اولندی جمعی اخیال وخیول در وخانك کسریله خیل
دخی لغتدر وخیل آتلو عسکره دینور یقال جاءت الخیل کالسیل ای الفرسان وقز وین قربنده بربلده آدیدر
وزید الخیل که شجاعتندن ناشی تسمیه اولنمشدر درگاه رسالتپناه حضرت مصطفوی علیه الصلوة والسلام زایرینه
وفود ایلدکده خیل کلمه سنی خیره تحویل ایله زید الخیر تسمیه بیوردیلر خیر دخی خیل معناسنه یعنی اثر خیراولدیغندن
بشقه مقدما کعب بن زهیر حضرتلرینك فرسلرینی غصب واخذ ایلمك تهمتیله طرف مومی الیهدن متهوم اولمغین
اول تهمت هجنتنی ازاله قصدینه مبنی در وتقول العرب فلان لاتسایر خیلاه اولاتواقف ای لانطاق نمیمة وکذبا یعنی
فلانله قوجیلقده و یلانجیلقده مقاومت اولنوب باشه چقلمز بوراده فعللر مجهول بنیه لر یله در ومن الامثال * الخیل اعلم
من فرسانها * یعنی آتلر سوارلرندن اعلمدر برآدمك حالی ظن وکمانك وقفیجه ظهور ایلدکده ضرب اولنور وخیل
مصدر اولور دائما سدف دیدکلری نبات اکل ایدراولمق معناسنه یقال خال الرجل یخال خیلا من الباب الرابع
اذا دام علی اکل الخیل الخیل خانك کسریله سذاب اسمیدر که سدف دیدکلری نباتدر وحلتیت دیدکلری
بدبوی دارویه دینور بونده فتحله ده لغتدر خیله خای مکسوره ایله اسمادندر خیلة الاصبهانی محدثدر
المخایلة مفاعله وزننده برآدمك وضع وطوری کبی معامله ایله اکا معارضه ایتمك معناسنه در یقال خایله اذا باراه
ذوخیل اذواء تعبیر اولنان ملوك حمیردن مالك بن زید لقبیدر ذوخبلبل خانك ولامك فتحه لریله ابن جرش بن
اسلمدر بنوالمخیل معظم وزننده ضبیعة اضجم قبیله سنده برجماعتدر فصــــــــل الدال الدأل
دالك فتحی وهمزه نك سکونیله وفتحیله والدألی جمزی وزننده ضعیف وآهسته یوریمك علی قول آدیملری
صیق صیق اتارق یلمك یاخود جنبشلو نشاطلو یوریمك معناسنه در بوراده دال صدرود ألی اسمدر یقال دأل الرجل
دألا من الباب الثالث اذا مشی ضعیفة اوعدا متقاربا اومشی نشیطا ودأل ودألان فتحاتله برآدمه رنك وفند ایدوب
آلدامق معناسنه در یقال دأل فلانا دألا ودألانا اذا ختله ودأل ودألان فتحاتله ابن آوی اسمیدر که چقال دیدکلری
جانوردر تسمیه بالمصدردر الدئل دالك ضمی وهمزه نك کسریله که کلام عربده بونك نظیری یوقدر و بعضا
همزه سی مضموم اولور بو دخی چقال دیدکلری جانوردر وساعدن قورده دینور وکلنجك دیدکلری جانوره شبیه
برکوچك جانورك آدیدر ودئل بن محلم بن غالب هون بن خزیمه شعبندن برقبیله نك پدریدر نسبتنده دؤلی دینور
دالك ضمی وهمزه نك فتحیله زیرا یای نسبتله کسرتینی استثقال ایلدیلر ودولی دینور همزه یی تخفیفا واوه ابدالله
ودیلی دینور دالك کسری ومدیله که همزه یایه قلب ودال مجاورتیله مکسور اولمشدر خری وزننده ودئلی دینور
دالك وهمزه نك کسریله و بونادردر واصفهانی مرحوم کتاب اللمع شرحنده دیدیکه ابو الاسود ظالم بن عمرو
الدئلی که امام علی رضی الله عنه حضرتلرندن اخذ ایله ابتدا تکلم بالنحو ایلمشدر آنك نسبتی دالك کسری وهمزه نك
فتحیله عنب وزننده دئل نام بریشقه قبیله یه منسوبدر وابن القطاع دیدیکه دئل دالك ضمی وهمزه نك کسریله
ابو الاسودك رهطیدر که قبیلهٔ کنانه ده برجماعتدر ودول دالك ضمی ومدیله که زور وزننده در حنیفه قبیله سنده
ودیل دالك کسر ومدیله که زبر وزننده در عبد القیس کذلك ازد قبیله سنده برر جماعتدر شارح دیر که مؤلف بونلری
دول ماده سنده بنفسها بیان ایدر ودئل وزننده اسمك ورودنی کرچه سلب ایدوب لکن وعل وریم ماده لرنده ثبت
ایلمشدر ابن دألان برجل اسمیدر و بونلرك تفصیلی دول ماده سنده کلور الدؤلول عصفور وزننده آفت
وداهیه یه دینور وشورش واختلاط معناسنه در یقال وقع بینهم دؤلول ای اختلاط المداءلة مفاعله وزننده بریرینه
رنك وفند ایدوب الدامق مخاتله معناسنه در واحد ومشارکت ایچون کلور یقال دائله ای خاتله و یقال دائلای خاتلا

الدبل دالك فتحى وبانك سكونيله بركدرمك معناسنه در يقال دبله دبلا من الباب الثانى والاول اذا جمعه ودكنكله
پيدر پى اورمق معناسنه در يقال دبله بالعصا اذا تابع عليه الضرب بها ولقمه يى طو پلوب بيوك آلمق معناسنه در يقال
دبل اللقمة اذا كبرها للقم ودبل ودبول ترلايى كوبره مقوله سيله اصلاح ايلمك معناسنه در يقال دبل الارض دبلا ودبولا
من الباب الاول اذا اصلحها بالسرقين ونحوه ودبل طاعونه دينور يقال رماه الله بالدبل اى الطاعون ونهر صغيره
دينور جدول معناسنه جمعى دبول درو بركسه يه آفت ايرشدرمك معناسنه دركاسيذكر التدبيل تفعيل وزننده بودخى
لقمه يى بيوتمك معناسنه در يقال دبل اللقمة اذا كبرها للقم الدبل دالك كسريله محبوبى ياوى فلمغه دينور يقال اخذه
الدبل اى الثكل وبلا وداهيه يه دينور جمعى دبول در ويقال دبل دابل ودبل دبيل مبالغة اى داهية دهياء
ويقال دبلته الدبول اى دهته الدواهى الدبل دالك ضميله كوچك وخرده اشكه دينور الدبيلة جهينه
وزننده داهيه يه دينور مترجم ديركه تصغيرى تكثير ايچوندر كويا كه جميع دواهى كنديده منحصر داهية منفرده
ديمكدر ياخود تصغيرينه تفأل قصدينه مبنى در ودبيله برمرض وعلت آديدركه جوف انسانده عارض اولور
و بوسراجه يه قريب برچباندر اصل برشيشدركه ايچنده مادّه منصب اوله جق يرى اولور واوچ درلو اولور
برى شحميدركه ايچى طوك ياغى كبيدر و برى عسليدركه ايچنده بال كبى نسنه اولور و برى كلسيدركه ايچنده كرچ كبى
شئ اولور و بعضيدن قيل وطاش كبى واغاچ پاره سى وكيك كبى نسنه لر چقار نلس بونه كيك سراجه سى تعبير
ايدرلر الدبلة دالك ضمى وفتحيله بودخى دبيله ديدكلرى علت مذكوره يه دينور الدبان غراب وزننده كوبره
وفشقى مقوله سنه دينوركه انكله ترلا اصلاح اولنور الدوبل حوقل وزننده خنزيره على قول اركاكنه ياخود
ياور يسنه دينور وخيث قورده دينور ذئب عرم معناسنه واخطل نام شاعرك لقبيدر
وتلكى يه دينور الدبيل امير وزننده باديه مبشه لكندن غضا ديدكلرى اغاچ قورولغه دينور ودوزيره دينور
وارطى نام اغاچك تارمار اولان پيراغنه دينور جمعى دبل در كتب وزننده ودبيل سند اولكه سنده برموضع آديدر
الدبلة غرفه وزننده بيوك لقمه يه دينور يقال يأخذ دبلة اى لقمة كبيرة ونسنه كومه سنه دينور و بالته نك صاپ
كچوره جك دلبكنه دينور جمعى دبل در كتب وزننده ودبل در صرد وزننده الدبول صبور وزننده داهيه يه
دينور وولدنى ياوى قلمش عورته دينور يقال امرأة دبول اى ثكلى ويقال فى الدعاء دبلته الدبول اى ثكلته
الثكلى اى امة دبيل زبير يا امير وزنلرنده ياخود كتب وزننده شامده برموضع آديدر محدثيندن عبدالرحيم
بن يحيى واحمد بن محمد بن هارون وشعيب بن محمد اورادندر ديبل دالك فتحى وبانك سكونى وبانك ضميله سند
اولكه سنك قصبه سى يعنى قاعدة الملكى اولان شهرك اسميدر واكاديبلان دخى دينور نسبته ايله مشاهيردن محمد
بن ابراهيم الديبلى المكى اورادندر الدبكلة دحرجه وزننده دوه وقيون مقوله سى سورينك پراكنده اولنلرنى
اطرافدن چوروب برارايه طوپلوب بركدرمك معناسنه در يقال دبكل المال اذا جمعه ورد اطراف ما انتشر
منه الدبكل جعفر وزننده دريسى قالين چركين بد منظر و بد قيافه آدمه دينور يقال رجل دبكل اى الغليظ
الجلد السمج ام دبكل صرتلانك كنيه سيدر ابن ابى دباكل علابط وزننده خزاعه قبيله سندن برشاعردر
الدجيل زبير وزننده والدجالة ثمامه وزننده قطرانه دينور الدجل دالك فتحى وجيمك سكونيله دوه يه
قطران سورمك على قول جميع بدنى قطرانلمق معناسنه در يقال دجل البعير دجلا من الباب الاول اذا طلاه
بالدجيل اوعمّ جسمه بالهناء ويلان دوزوب سويلمك معناسنه مستعملدر يقال دجل الرجل اذا كذب واخرق
وجماع ايلمك معناسنه مستعملدر يقال دجل المرأة اذا جامعها وارضك انحاء واطرافنى بالجمله كشت وكذار ايلمك
معناسنه در يقال دجل فلان الارض اذا قطع نواحيها سيرا التدجيل تفعيل وزننده برنسنه يى بالتمام بورمك
معناسنه در يقال دجّل الشئ اذا غطاه و برنسنه يى التونله يالدزلمق معناسنه در يقال دجّله اذا طلاه
بالذهب الدجال غراب وزننده التونه ياخود التون صوينه دينوركه آنكله نسنه يالدزلنور يقال دجّله بالدجال
اى الذهب اوماءه الدجال سحاب وزننده قلجك جوهرينه دينور وفشقى يه دينور سرجين معناسنه الدجل
قفل وزننده شورادن بورادن بركوب ديرلمش اشخاصه دينوركه ديرتى تعبير اولنور يقال هم دجل اى القاط
الدجّالة شدّاده وزننده بك چوق بولداشلره وصف اولور يولى احاطه ايلدكلرى ايچون يقال رفقة دجّالة اى
عظيمة الدجّال شداد وزننده آخر زمانده خروج وظهور ايده جك كذابدركه ملعون معناسنه مسيح ايله ده
صفتلنور بونك اخذ واشتقاقى ذكر اولنان موادك جمله سندن محتملدر از جمله دجل ماده سندن كه دوه نك
هر يرنى قطرانلمغه دينور مرسوم دخى ارضك جمله سنى كشت وكذار ايلمكله اكا تشبيه اولندى ياخود كذب

واختراع كذب معناسندندر ياخود قطع نواحئ ارض معناسندندر ياخود تغطئه معناسنه اولان تدجيلدن
مأخوذ در كفر وطغيانيله ناسى ياكثرت جموعيله بتون روى زمينى تغطئه واحاطه ايلديكينه مبنى در ياخود حقى
باطل ايله ستر ايلديكيچوندر ياخود يالدزلمق معناسنه اولان تدجيلدن مأخوذ در زيرا باطلى حق صورتنده تمويه
وتلبيس ايده جكدر ياخود دجالدن مأخوذ دركه التونه دينور كنوز ارض كنديسنه تابع ومسخر اوله جقدر
ياخود جوهر سيف اسمى اولان دجالله مسمادر اعين ناسده سحر وتلبيسله جمله سندن ممتاز ومزين كورنديكيچون
ياخود رفقهٔ عظيمه معناسنه اولان دجّاله دن مأخوذ در كثرت توابعندن ناشى ياخود سرجين معناسنه اولان
دجالدندر اوث وجوديله روى زمينى مردار ايلديكيچون ياخود القاط ناس معناسنه اولان دجلدن مأخوذ دركه
كنديسنه تابع اولنلر اولمقوله اشخاص اوله جقدر مترجم ديركه نهايه ده اشبو يكون فى آخر الزمان دجالون
حديثنده كذابون مموهون ايله تفسير اولنمغله جمعى دجّالون اولمش اولور ومزهرده مرسومدركه دجالك جمعنده
مالك بن انس دجاجله كلديكنى روايت ايلمشدر دجلة دالك كسرى وفتحيله نهر معروف اسميدركه نهر بغداد در
تغطئه معناسندندر دجيل زبير وزننده نهر دجله دن منشعب برخليج اسميدر الدحل دالك فتحى وضمى
وحاى مهمله نك سكونيله شول لغمه ور آلتنده اولان زير زمينه دينوركه اغزى طار واشاغيسى كنكبش اوله شويله كه
ايچنده مشى اولنور اوله و بعضا شجر سدر انبات ايدر اوله على قول دره وچاى كنارلرنده اولان يارلرك آلتنده اولان
دلكه دينوركه صو ضربيله جانور دليكى طرزنده اويولمش اولور ياخود قيونك دبنده يان طرفندن ارقورى
اويولمش دلكه دينور ياخود حشم نشين چادرلرنده سرداب شكلنده خرق وشكافه دينوركه مسافر كلدكده
نسوان اورايه كيروب تستر ايدرلر ودحل صهريجه دينور جمعى ادحل وادحال ودحال كلور دالك كسريله ودحول
ودحلان كلور دالك ضميله الدحلة تمره وزننده قيويه دينور بئر معناسنه الدحل كتف وزننده قارنى بيوك
وسلپوك اولان آدمه دينور ومالى چوق ثروت وسامان صاحبى آدمه دينور يقال رجل دحل اى الكثير المال
ودائما ناسه رنك وفند وخدعه ايدن دوباره جى داهيه وقلاش كمسنه يه دينور يقال رجل دحل اى داهية خداع
وشول آدمه دينوركه دائما برنسنه اشترا سنده كندى مرامنه موافق بهايه اندرنجه قدر بايعه نقصان بها
عرض ايده رك مجادله ايله تنزيل ايدر اوله يقال هو دحل اى مماكس عند البيع حتى يستمكن من حاجته
وسموزلكدن قارنى طشره اوغرامش شيشمان بودوره دينور يقال رجل دحل اى سمين قصير مندلق البطن
الدحل فتحتينله معانئ مزبوره دن مصدر در يقال دحل الرجل دحلا من الباب الرابع اذا كان دحلا
الدحول صبور وزننده شول اشمه قيويه دينوركه قازيلوب لكن قازلديغى يردن راست صو بولنميوب
صاغ ياصول ديوارلرندن صو اثرى بلورمكله آنلرك آلتندن لغم ايدوب صو استنباط اولنه وجوانب
واطرافى واسع اولان قيويه دينور وشول ناقه يه دينوركه دائما بولده دوه لردن الارغه كيدوب
ويوريمكده جمله سيله ياريشوب معارضه ايدر اوله يقال ناقة دحول اذا كانت تعارض الابل متنحية
عنها الدحل نحل وزننده قيونك جوانبنده برقازمق على قول چادرك كوشه سنه كيروب
قوتولمق معناسنه در يقال دحل الرجل دحلا من الباب الثالث اذا حفر فى جوانب البئر اوصار فى جانب الخباء
واير اقلشمق على قول بركسه دن خوف وخشيتدن ناشى قاچوب پنهان اولمق معناسنه در يقال دحل عنى اذا تباعد
اوفر واستتر وخاف ودحل ديدكلرى لغمه كيرمك معناسنه در يقال دحل الرجل اذا دخل فى الدحل الداحول
صيادلرك كيك وصغن صيدى ايچون يره نصب ايتدكلرى خشت طرزنده اغاجلره دينوركه دوزاغى اكا رتيب ايدرلر
جمعى دواحل در دحلان سحبان وزننده برقريه در الادحال همزه نك كسريله دحل ديدكلرى ذكر اولنان
چقوره كيرمك معناسنه در يقال ادحل الرجل اذا دخل فى الدحل المداحلة مفاعله وزننده برآدمه تلكولك
ايدوب رنك وفند ايله فريفته ايلمك معناسنه در يقال داحله اذا راوغه وخادعه و برنسنه يى صاحبنى الداتمغله
اكسك بهايه المق معناسنه در يقال داحله اذا ماكسه ومعلومى اولان شيئى برآدمدن كتم ايدوب اوزگه سنى خبر
ويرمك معناسنه در يقال داحله اذا كتم ما علمه واخبر بغيره دحل نخل وزننده بنى يربوع يورده واقع درشت
يرقربنده برموضعدر الدحال كتاب وزننده امتناع ايلمك معناسنه در يقال دحل عنه دحالا اذا امتنع دحل
دالك ضميله يمن ايله بلاد بجه بيننده برجزيره در الدحلاء صحراء وزننده اغزى طار قيويه دينور يقال بئر دحلاء
اى الضيقة الرأس الدحقلة دحرجه وزننده برآدمك قارنى شيشوب قبارمق معناسنه در يقال دحقل
بطنه اذا انتفخ الدحملة دحرجه وزننده برنسنه يى پاوزرنده يوارلمق معناسنه در يقال دحمل به اذا دحرجه

علی الارض و پایمال وخاکسار ایلمك معناسنه در یقال دحل القوم اذا ترکهم مسوّین بالارض مصرّعین یوطؤن
بمعنی قومی بالجمله قتل وهلاك ایدوب لاشه لرنی پایمال وخاکسار اوله رق ترك ایلدی ودحمله اسم اولور شول قوجه
قاری یه دینور که کوده سنده اثری قالمیوب دریلری قرانه چوقدار چهرسی کبی صارقق صارقق اولمش اوله
یقال امرأة دحملة ای ناحلة مسترخیة الجلد ویومری کوده لو اتنه طلوقاری یه دیمکله ضد اولور یقال امرأة دحملة
ای ضخمة تارّة الدحامل علابط وزننده قالین کوده لو طقناز آدمه دینور یقال رجل دحامل ای غلیظ مکتنز
الدخول قعود وزننده والمدخل مقعد وزننده کیرمك معناسنه در یقال دخل الدار دخولا ومدخلا من الباب
الاول نقیض خرج وباء حرفیله متعدی اولور تقول دخلت به اذا ادخلته التدخل تفعل وزننده والاندخال
انفعال وزننده والادخال همزه نك ودال مشدده نك کسریله افتعال وزننده بونلرده کیرمك معناسنه در یقال
تدخل فیه واندخل وادّخل بمعنی دخل الادخال همزه نك کسریله والمدخل میمك ضمی وخانك فتحیله
مصدر میمی اوله رق کیردرمك معناسنه در تقول ادخلته ادخالا ومدخلا اذا صیرته داخلا الداخلة برنسنه نك
ایچ یوزینه دینور ومنه تقول اغسل داخلة ازارك ای طرفه الذی یلی الجسد وفوطه قوشانمش آدمك صاغ طرفنه
کلان برینه کذلك داخلة الازار اطلاق اولنور وداخلة الارض قویتو یرلردن عبارتدر طاغ دیبلری کبی جمعی
دواخل در تقول بتنا فی دواخل الارض من المطر ای خمرها وغوامضها وداخلة الرجل برآدمك ایچ یوزینه وضمیر
ودروننه اطلاق اولنور کاسیذکر الدخلة دالك حرکات ثلاثیله والدخیلة والدخیل والدخیل دالرك فتحیله والدخلل
دالك ضمی ولامك ضم وفتحیله والدخیلاء مصغر بنیه سیله والداخلة راحله وزننده والدخل سکر وزننده
والدخال کتاب وزننده والدخیلاء دالك ضمی وخای مشدده نك فتحیله سمیها وزننده والدخل دالك
فتحی وکسریله برآدمك ایچ یوزینه دینور که ضمیر ونیت ومذهب وجمیع امر وکار وباردر ونیسندن عبارتدر
ودخیل ودخلل قنفذ وزننده ودخلل درهم وزننده کشینك شول درونی دوستنه وهمدمنه اطلاق
اولنور که بالجمله سرائر امورنه محرم هر ایشنه اختلاط ایدر اوله یقال فلان دخیله ودخلله ودخلله ای مداخله
مباطنه وداخل الحب ودخلل الحب که جندب وزننده در محبت ومودتك ضمننده اولان صفوت ویکرنکی
حالتنه دینور یقال قد بدا داخل حبه ودخلله ای صفاء داخله الدخل فتحتیله برآدمك عقل وادراکنه
یاخود بدننه سرایت ودخول ایدن فساد وخلله دینور یقال فی عقله او جسمه دخل وهو ما داخله من فساد ومصدر
اولور برآدمك عقلنه یا بدننه فساد وخلل قارشمق معناسنه یقال دخل الرجل دخلا من الباب الرابع ودخل
علی المجهول دخلا بسکون الخاء فهو مدخول اذا داخله الفساد ودخل مکر وغدر وخدیعه معناسنه مستعملدر
یقال هذا من دخل فلان ای من مکره وغدره وخدیعته وعلت وداء معناسنه مستعملدر وبرآدمك حسب
وعرق ونسبنده اولان عیب ونقیصه یه اطلاق اولنور یقال فی حسبه دخل ای عیب وبری برینه صارمشمش
صیق وکور اغاجلغه دینور یقال بارضه دخل ای شجر ملتف ویکانه اولوب برقوم وقبیله یه منتسب کچنان قومه
دینور بو فی الاصل مصدر اولمغله مفرد وجمعه اطلاق اولنور یقال هو وهم دخل لهم ای لیسوا منهم و ینسبون
الیهم ومصدر اولور برآدمك ایچ یوزی فاسد وتباه اولمق معناسنه یقال دخل امره دخلا من الباب الرابع
ذا فسد داخله الدخیل امیر وزننده داخل معناسنه در یقال داء دخیل وحب دخیل ای داخل ویکانه دن
اولوب صکره دن رقومك بینه کیروب انلره منتسب اولان آدمه دینور یقال هو دخیل فیهم ای من غیرهم ودخل
فیهم وشول کلمه یه اطلاق اولنور که عربیه صحیحه دکل ایکن کلام عرب میاننده دخول ایتمش اوله یقال کلمة
دخیل ای ادخلت فی کلام العرب ولیست منه مترجم درکه کتاب مزهرده وجمهره ده مثال مسوطدر ودخیل
اهل عروض اصطلاحنده حروف روی ایله الف تأسیس بیننده اولان حرفه اطلاق اولنور شاعرك * کلینی لهم
یا امیمة ناصب * مصراعنده واقع ناصب کلمه سنده اولان صاد کبی ودخیل شول آته دینور که مرعایه اخراج اولنیوب
آخورده علف ایله بسلنور اوله یقال فرس دخیل اذا اخص بالعلف وکلع الضبی تاکسه نك فرسی اسمیدر
وبری برینه بغایت صوقیمش وکیرشمش مفاصل اعضایه دینور که قوند اولور دخال کبی کاسیذکر بوراده مؤلفك
رسمی مسامحه اوزره در المدخل مکرم وزننده ادخالدن مصدر میمی واسم مکان اولور وشول لئیم وفرومایه یه
دینور که بیکانه دن اولوب برجماعته یاخود برآدمه نسا انتساب داعیه سنده اوله یقال هو مدخل ای لئیم دعی
الدخل نخل وزننده مصدر درکه ذکر اولندی ودخل ایچریده اولان علته دینور وعیب ونقیصه یه دینور
وریبه وتهمت معناسنه مستعملدر بونده فتحتیله ده جائزدر یقال فیه دخل ای ریبة وبرآدمك ایرادنه دینور که خرج

ومصرف

ومصرف مقابلیدر یقال دخله لا یفی بخرجه ای ما دخل علیه من ضیعته الدخل سکر وزننده بطانه معناسنه درکه
ذکر اولندی واعضاء واندامی دیرنکلو بری برینه صوقیمش طوپاج غلیظ الجسم آدمه دینور یقال رجل دخل
ای الغلیظ الجسم المتداخله وسکیرلرك ارالقلرینه صوقیمش یومری اتلره دینور واغاج کوکلرینك ارالقلرنده
وقوو قلرنده نابت اوتلره دینور وقوشك تویلرینك ویلکلرینك طشره وایچ یوزلری ارالقلرنده بتن یومشق تویلره دینور
وبرجنس بوزرنکلی قوشك اسمیدر جمعی دخاخیل در ومدینه یه قریب بطن ایله ملحتین بیننده برموضع آدیدر الدخلل
جندب وزننده والدخلل قنفذ وزننده دخل کبی بربوز قوشه دینور الدخال کتاب وزننده برکره صوایچمش
دوه یی ایکی صوسز دوه لرك ارالغنه ادخال ایدوب حوضه سورمکه دینور تا که کرکی کبی ایچمدیسه انلر ایله ایچوب
ریان اوله دالك ضمیله ده لغتدر یقال سقی بعیره بالدخال وهو ان تدخل بعیرا قد شرب بین بعیرین لم یشربا لیشرب
ما عساه لم یکن شرب ودخال آت قسمنك صاچلرینه دینور ودخال المفاصل دخیل کبی بدنده بری برینه صوقیمش
قوند ومستحکم اکلرینه دینور مؤلف بونده مسامحه ایله بیان ایلمشدر زیرا دخول بعضها فی بعض عبارتیله
رسم ایلمشدر پس مصدر اسم فاعل معناسنه حمل اولنور الدخلة دالك کسریله برلونك لون آخره قارشمسنه
دینور ودخله ومدخل مقعد وزننده مسلك ومذهب معناسنه در یقال هو حسن الدخلة والمدخل ای المذهب
فی اموره الدوخلة دالك فتحی ولامك تشدیدیله وتخفیفیله خرما یپراغندن معمول بیوك خرما سپدینه دینور که بردنك
اولور قزوی تعبیر اولنور وقزوی غزوی محرفیدر فی الاصل غزه شهرینه منسوبدر یقال وضع التمر فی الدوخلة
وهی سفیفة من خوص یوضع فیها التمر دخول قبول وزننده برموضع آدیدر الداخل زهیر بن حرام الهذلی
نام شاعرك لقبیدر الدخیلی امیری وزننده خانکی آهویه اطلاق اولنور یقال ظبی دخیلی ای ربیب دخله
حمزه وزننده خرمالغی چوق برقریه آدیدر ووحشی بال آری یسنك بال یاپدیغی یره دینور که قبا واغاج قوو قلرنده
اولور هضب مداخل میمك فتحیله ریّان نام محلّ اوزره مشرف بربارك آدیدر الدخلل زبرج وزننده بدنده
ات ایچنده صوقشدرلمش بتن اته دینور الدخیلاء مصغر بنیه سیله عربلره مخصوص برلعبدر المتدخل
تدخلدن اسم فاعل بنیه سیله اموره تکلفله دخول ایدن آدمه دینور یقال هو متدخل فی الامور اذا کان یتکلف
الدخول الدخلة قبره وزننده بدنده طوپاج اته دینور المدخولة ایچی چور یوب قووق اولان اغاجه دینور
یقال نخلة مدخولة ای عفنة المدخول وجودینه هزال کلمش آدمه دینور یقال رجل مدخول ای مهزول
وعقل وادراکنه فساد وخلل کلمش سرسم آدمه دینور یقال دخل الرجل علی المجهول فهو مدخول ای فی عقله
دخل الدربلة دحرجه وزننده برکونه یوریمکه دینور وطبل چالمق معناسنه در یقال دربل الطبل اذا ضربه
الدرجلة دالك وجیمك فتحیله قلج باغلرینه وبای سکیرلرینه کچوردکلری تصمه یه وسکیره دینور ومصدر اولور
قلج باغنه یاخود بایه تصمه یاخود سکیر کچورمك معناسنه یقال درجل قوسه اذا جعل بها الدرجلة الدرخبیل خای
معجمه ایله شرخبیل وزننده داهیه وآفته دینور الدرخمیل میمله درخبیل وزننده مرادفیدر وبطیء وثقیل
الرأس تنبل آدمه دینور یقال رجل درخمیل ای البطیء الثقیل الرأس الدرجلة قذعمله وزننده اعجوبه واضحوکه
نسنه یه دینور الدرقل قافله سجل وزننده برجنس بزه دینور ثیاب ارمنیه کبی الدرقلة هایله صبیانه
مخصوص برلعب آدیدر وروش واندامی خوب ودلکش محبوبه دینور بحتری معناسنه الدرقلة دحرجه
وزننده سرعتله حرور ایلمك معناسنه در یقال درقل الرجل اذا مرّ سریعا وبرآدمه اطاعت ایدوب منقاد
اولمق معناسنه در یقال درقل له اذا اطاع واذعن ورقص ایلمك معناسنه در یقال درقل فلان اذا رقص
ویورورکن آیقلری آیرمق معناسنه در یقال درقل الرجل اذا تفحج وصالنی صالنی یوریمك معناسنه در یقال
درقل فلان اذا تبختر الدرکلة شرذمه وزننده وسجله وزننده عجم خلقنه مخصوص برکونه لعب اسمیدر علی قول
عجم رقصنه دینور یاخود بولغت حبشیه در درولیه دالك وراءنك فتحیله رومدیارنده بربلده درکه عامه دوه لو تعبیر
ایدرلر بوحالا اناطولیده دوه لوقره حصار دیدکلری اوله جقدر الدوشلة دالك وشینك معجمه نك فتحیله ذکرك باشنه
دینور الدعل فتحتیله رنك وفند ایله الداتمق ختل معناسنه در یقال دعله دعلا من الباب الثانی اذا ختله
الداعل دائما قاچغان کوله مقوله سنه دینور هارب معناسنه المداعلة مفاعله وزننده برآدمی یاخود بری برینی
رنك وخدعه ایله الداتمق معناسنه در یقال داعله اذا خاتله الدعبل زبرج وزننده قور بغه یمورطه سنه دینور
وتوانا ناقه یه دینور دعبله دخی دینور هایله ویوکسك ناقه یه دینور کذلك دعبله دخی دینور ودعبل خزاعه
قبیله سندن برشاعر مشهوردرکه رافضی ایدی الدعکلة دالك وکافك فتحیله ایاقله بری طاتلیوب یومشق

معناسنه‌در یقال دعكل الارض اذا دقّها برجله وطأ الدغل دالك وغين معجمه‌نك فتحیله برنسنه‌یی فاسد وتباه ایدن
مفسد شیئه دینور عیب وریبه كبی یقال فیه دغل ای دخل ومفسد وبری برینه صارمشمش اغاجلغه دینور
یقال بارض كذا دغل ای شجر كثیر ملتف وكثرتندن ناشی بری برینه كیریشوب صارمشمش اوتلغه دینور مؤلف
بوراده مسامحه ایلمشدر زیرا مصدر عنوانیله رسم ایلمشدر بو ایسه اسمدر یقال نبت دغل ای كثیر مشتبك وشول
قورقنج یره دینور كه انده بغتةً قتل واغتیال خوفی اوله جمعی ادغال ودغال كلور دالك كسریله الدغل كتف
وزننده والمدغل محسن وزننده جان قورقوسی اولان قورقنج علی قول كیزلو ونهان مكانه دینور یقال مكان
دغل ومدغل ای ذو دغل اوخوف الادغال همزه‌نك كسریله صیق اغاجلغه كیروب ناپدید اولمق معناسنه‌در یقال
ادغل الرجل اذا غاب فی الدغل وبرآدمی غدر وخیانتله علی الغفله هلاك ایلمك معناسنه‌در یقال ادغل به اذا خانه
واغتاله وبرآدمی والی وحاكمه غمز وسعایت ایلمك معناسنه‌در یقال ادغل به اذا وشی به وبرنسنه‌یه فساد
وخلل ویره‌جك شیء ادخال ایلمك معناسنه‌در یقال ادغل فی الامر اذا ادخل فیه ما یفسده الداغلة درونده
مكتوم اولان حقد وكینه‌یه دینور یقال فی قلبه داغلة لفلان ای حقد مكتتم وبرآدمك عیب ونقیصه‌سنی وغدر
وجور وخیانت ایده‌جك طریقنی التماس ایدن اشخاصه دینور یقال هم داغلتك ای یلتمسون عیبك وخیانتك
الدغل دالك فتحی وغینك سكونیله برمحله نهانیجه صقنه‌رق وسیندرك كیرمك معناسنه‌در یقال دغل فیه دغلا
من الباب الرابع اذا دخل فیه دخول المریب الدغاول دالك فتحیله آفات ودواهی‌یه دینور مفردی بوقدر جوهری
وهمندن ناشی واوك تقدیمیله دواغل عنوانده رسم ایلدیكندن بشقه ابو عبیده‌یه نسبت ایلمكله انده دخی وهم ایلدی
زیرا ابو عبیده همان دغاول عبارتیله نقل ایلدی المداغل میمك فتحیله بطون اودیه‌یه دینور مدغل مفردیدر
یقال اندتسواقی مداغل ای بطون الاودیة الدغیلة سفینه وزننده دغل معناسنه‌در كه عیب وفساد وسائر
معانیء مذكوره‌یی متضمندر الدغفل جعفر وزننده فیل یاوریسنه علی قول قوردیاوریسنه دینور ووسعت ورخا
اوزره اولان دیرلكه دینور یقال هو فی دغفل من العیش ای واسع مخصب وحرق وكورقوش تویینه دینور
واسامیدندر دغفل بن حنظلة النسابه بنوشیباندندر الدفل دالك كسریله والدفلی ذكری وزننده برجنس
مرار تلو نبت یعنی شجر اسمیدر كه فارسیده اكاخرزهره دینور وكیده آغواغاجی دیدكلریدر كه خلق اكاردوم اغاجی
دیرلر چیچكی خوشمنظر وقرمزی وبعضی صاری وسیاه ویلدر ایجی اولور باغچه‌لرده تزیین ایچون بتشدررلر
مطبوخنك طلاسی جرب وحكه‌یه وضمادی دیز وارقه اغریلرینه مفید وخانه‌یه رشی طرد براغیث خصوصنده
مؤثر ولبنی بعد الانقاء اون ایكی دفعه طلا برص علتنی ازاله‌ده نافعدر وچیچكی قتالدر ودفل قطرانه وزفته
دینور الدقل دالك وقافك فتحیله یمشی چوق خرما اغاجنه دینور خصاب معناسنه كه صاد مهمله ایله‌در
وبك كتز وبرامزخرمایه دینور علی قول متعارف اولان اجناسدن اولمیانه دینور تقول ما اطعمونا الا الدقل وهو ارداٌ
التمر او ما لم یكن اجناسا معروفة وكمی دیركنه دینور كه سرن تعبیر اولنور ومنه یقال للمحبوب زورق بلا دقل
وهو سهم السفینة الدوقل جوهر وزننده بو دخی كمی سرننه دینور وآلت تناسله اطلاق اولنور وبر رجل آدیدر
الادقال همزه‌نك كسریله خرما اغاجی كتز یمش ویرمك معناسنه‌در یقال ادقل النخل اذا اثمر دقلا وقیون خیره
وجوره اولمق معناسنه‌در یقال ادقلت الشاة اذا كانت دقلة الدقلة فتحاتله والدقلة فرحه وزننده
والدقیلة سفینه وزننده بغایت خیره وجوره قیونه دینور جمعی دقال دركتاب وزننده المدقل محسن وزننده
صكره‌دن خیره وجوره اولمش قیونه دینور اندوقلة حوصله وزننده اری ذكرباشنه دینور وبرشاعر آدیدر
الدقل نقل وزننده برآدمی برنسنه‌دن منع ومحروم ایلمك معناسنه‌در یقال دقله دقلا من الباب الاول اذا منعه
وحرمه وبرآدمك اغزینه وبرونینه اورمق علی قول قفاسنه وچكه‌لرینه اورمق معناسنه‌در یقال دقل فلانا اذا ضرب
انفه وفمه او قفاه ولحییه وبدنده اولان ضعف وزبونلغه دینور یقال فی جسمه دقل ای ضعف الدقول دخول
وزننده بریره كیروب یاخود كیدوب نابود وناپدید اولمق معناسنه‌در یقال دقل فلان دقولا اذا تغیب وكیرمك
معناسنه‌در یقال دقل فیه اذا دخل دقله فتحاتله یمامه‌ده برموضعدر الدوقله دحرجه وزننده برنسنه‌یی
اخذ واكل ایلمك معناسنه‌در یقال دوقله اذا اخذه واكله وجماع ایلمك معناسنه‌در یقال دوقل المرأة اذا جامعها
وخایه‌لر اكسه‌یه چقوب اویلقلرك كیروسنه چاریله‌رق سولومك معناسنه‌در یقال دوقلت خصیتها اذا خرجتا
من خلفه فضربتا دبار فخذیه واسترختا الدكل اكل وزننده چاموری یوغورمق ایچون ال ایله بركدروب طوپلامق
معناسنه‌در یقال دكل الطین دكلا من الباب الاول والثانی اذا جمعه بیده لیطین به وایاقله چكنمك معناسنه‌در

یقال

یقال دكل الشیء اذا وطئه الدكلة فتحاتله سیاه ومتعفن بالچغه دینور حمأة معناسنه وصیویق بالچغه دینور
یقال طانه بالدكلة ای الطین الرقیق وشول عز وانفه ومناعت اصحابی كسه‌لره دینور كه سلطان وامیر طرفنه
اجابت وامثالدن تعزز واستنكاف ایدر اوله‌لر بومعناده جمع اسم فاعلدر یقال هم دكلة ای لا یجیبون السلطان
من عزهم التدكل تفعل وزننده شوخلق اظهاریله برآدمه نازوشیوه ایلمك معناسنه‌در یقال تدكل علیه
اذا ادلّ وانبسط وعز ورفعت اظهاریله بالا پروازلق ایدوب دماغ واحكام صاتمق معناسنه‌در یقال تدكل علیه
اذا ترفع واعتز وكبر وادا ایله سرفرازلق كوستورمك معناسنه‌در یقال تدكل الرجل اذا تخایل وبركسه‌دن
كیرولنوب اكسه‌سنه قالمق معناسنه‌در یقال تدكل عنه اذا اتباطأ عنه دكاله رمانه وزننده مغربده بر زمینده
بربلده‌در الادكل ادكن وزننده ومرادفیدر كه قرامتق نسنه‌یه دینور الدكلة ثمره وزننده صلبان دیدكلری اوت
بقیه‌سنه دینور یاخود برپارچه‌سنه دینور التدكیل تفعیل وزننده طپراغه یلبوب آغنمق معناسنه‌در یقال دكل
الدابة اذا مرّغها دكالی سكاری وزننده برشیطانك اسمیدر الدلّ دالك فتحی ولامك تشدیدیله والدلال سحاب
وزننده والدالولاء مدّ ایله نازوشیوه وعشوه‌یه دینور زوجه زوجنه جرأت یعنی كستاخلق صورتنی ظاهر اتخالفت ایدر كبی
كوستورمكدن عبارتدر حقیقتده مرادی مخالفت دكلدر یقال هی حسنة الدلّ والدلال والدالولاء وهو تدللها
علی زوجها تریه جرأة علیه فی تغنج وتشكل ودلّ ودلال مصدر اولور ناز وشیوه ایلمك معناسنه یقال دلّت المرأة
علی زوجها دلّا ودلالا من الباب الثانی اذا اظهرت جرأة علیه فی تغنج وتشكل كانها تخالفه وما بها خلاف ودلّ
وقار وسكینه وحسن منظر وحسن سیرت معناسنه‌در یقال ما احسن دلّه ای هدیه التدلّل تفعل وزننده نازلنمق
وشیوه وادا كوستورمك معناسنه‌در یقال تدلّلت المرأة علیه بمعنی دلّت الادلال همزه‌نك كسریله بو دخی
شوخلق ایدوب نازوعشوه ایلمك معناسنه‌در یقال ادلّ علیه اذا انبسط وبرآدمك محبتنه اعتمادی اولمغله كستاخانه
اوضاع اظهارنده افراطه كتمك معناسنه‌در یقال ادلّ علیه اذا وثق بمحبته فافرط علیه ومنه المثل * ادلّ فامل
وادلال هنكام محاربه‌ده خصمنه یوقریدن اشاغی حمله واخذ ایلمك معناسنه مستعملدر یقال ادلّ علی اقرانه
اذا اخذهم من فوق وكذا البازی علی صیده وقورد اویوزا اولوب زبونلمق معناسنه‌در یقال ادلّ الذئب اذا جرب
وضوی الدالّة تشدید لامله اسمدر ناز وشیوه ماده‌سنه دینور كه یارصمیمیه ابراز وتحمیل اولنور هاء اسمیه‌در
تقول له علیه دالّة وهی ما یدلّ علی الحمیم الدلالة دالك حركات ثلاثیله والدلولة عموله وزننده برآدمی برنسنه‌یه
طوغری یول كوستوروب قولاغوزلق ایلمك معناسنه‌در یقال دلّه علیه دلالة مثلثة ودلولة من الباب الثانی
اذا سدّده الیه الاندلال انفعال وزننده برنسنه‌یه دلالت اولنمق معناسنه‌در یقال دلّه علیه فاندلّ ودوكلك
معناسنه‌در یقال اندلّ الماء اذا انصب الدلّیلی خلیفی وزننده مصدردر دلاله كبی یقال دلّه علیه دلالة ودلولة
ودلّیلی وعند البعض فن دلالتده معرفت ورسوخ ومهارت معناسنه‌در كه مبالغه اولور مترجم دیر كه شافیه‌ده منصوص
اولدیغی اوزره بو باب كثرت ومبالغه‌یه موضوع مصدردر انتهی جوهری بونی دلیل ایله تفسیر ایلمكله سهو ایلدی
زیرا خلیفی كبی مصادردندر الدلّال شدّاد وزننده بایع ایله مشتری بینی جامع اولان آدمه دینور كه اسا نمزده دخی معتبردر
دلالتدن مبالغه‌در ومحدثیندن برجماعتك اسملریدر الدلالة سحابه وزننده والدلالة كتابه وزننده اسمدر دلالغه دینور
وكتابه وزننده دلاللق اجرتنه دینور كذلك قولاغوزلق اجرتنه دینور دالك فتحیله ده جائزدر الدلیل امیر وزننده
قولاغوزه دینور التدلدل تزلزل وزننده معلق اولان نسنه بری اوته صالنمق معناسنه‌در یقال تدلدل الشیء اذا تهدّل
وتحرك متدلیا الدلدلة والدلدال زلزله وزلزال وزنلرنده یوردكن باشی وكوده‌یی اویناتمق معناسنه‌در یقال
یدادل فلان رأسه واعضاءه دلدلة ودلدالا اذا حرّكه الدلدال سلسال وزننده معنای مزبوردن اسمدر یوردكن
باشی وكوده‌یی اویناتمغه دینور الدلدول والدلدل دالك ضمیله كرپی‌یه دینور قنفذ معناسنه علی قول
یوكنه دینور یاخود كرپی‌یه شبیه برجنس جانوره دینور شارحك بیاننه كوره اوقلو نوعی اوله جقدر ودلدل
فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك قاترلری اسمیدر كه شهباء یعنی قیرایدی ملك اسكندریه اولان مقوقس
اهدا ایلمشدی ودلدل امر عظیم وخطب جسیم معناسنه مستعملدر یقال عن له دلدل ای امر عظیم دُلّه غله
وزننده ومدله میمك ضمی ودالك كسریله ملوك حمیردن منبجان نام ملكك ایكی قیزلری اسملریدر دل دالك
كسری ولامك سكونیله كه فارسیده كوكله دینور فؤاد معناسنه وعرب تعریبله دلّ دیدیلر دالك فتحی ولامك
تشدیدیله وآنكله محبوبه‌لره تسمیه ایدرلر دلویه فتحاتله عمرویه وزننده زیاده بن ایوب الطوسی نام محدث
مشهورك لقبیدر دلیل زبیر وزننده نیجه محدثلرك اسمیدر الدلیل امیر وزننده اسامیدندر عبد الملك بن دلیل

واحد بن محمود بن الدليل محدّثلردر دلال سحاب وزننده برمحدّث معلومدر ودلال بن عدی جمیر قبیله سنك
نسبی رجالندندر الدلدال زلزال وزننده اسمدر که ذکر اولندی وقلق واضطراب معناسنه‌در یقال اخذه
الدلدال ای الاضطراب ودلدال ودلدل هدهد وزننده شول کسه‌لره اطلاق اولنور که ایکی ماده بیننده متردّد
ومذبذب اولوب احدهمایی ترجیح واختیارایده‌میه‌لر یقال قوم دلدال ودلدل اذا تدلدلوا بین امرین فلم یستقیموا
الدلی دالك ضمیله ربّی وزننده شاهراهه دینور محجّة واضحه معناسنه الدمال سحاب وزننده مدّت مدیده دن
قالمش چورومش سیاه خرمایه دینورکه تناوله صلاحیتی قالمامش اوله تقول ماقدمونا الا دمالا وهو التمر العفن
الاسود القدیم ودکرك طشره آتدیغی خار وخاشاك مقوله سنه دینور وکوبره‌یه وفشقیه دینور وطوارك بصوب
چکنوب تلویث ومردار ایلدیکی کوبره وطپراق مقوله‌سی چرکه دینور وهنوز ادراك ایتمکسزین قاراروب تباه
اولمش خرما قورغنه دینور الدمل جمل وزننده والدملان فتحاتله ترلایی کوبره ایله اصلاح ایلمك یاخود کوبره‌لمك
معناسنه‌در یقال دمل الارض دملا ودملانا من الباب الاول اذا اصلحها اوسرقنها وناس بینلرنی اصلاح ایلمك
معناسنه مستعملدر یقال دمل بین القوم اذا اصلح وچبان اوکولوب صاغالمق معناسنه‌در یقال دمل الدمّل
دملا من الباب الرابع اذا برئ وچبانی صاغالتمق معناسنه‌در یقال دمل الدواء الدمّل دملا من الباب الاول
اذا برأه ودمل رفق وملایمت معناسنه‌در یقال عامله بالدمل ای بالرّفق التدمّل تفعّل وزننده ترلا کوبره ایله
اصلاح اولمق معناسنه‌در یقال دمّل الارض فتدمّلت ای اصلحها فصلحت بالدمال الدوملة حوقله وزننده
مبانة نامی اصلاح ایلمك معناسنه‌در یقال دومل بینهم اذا اصلح التدامل تفاعل وزننده ناس بری بریله
بینلری اصلاح اولوب بارشمق معناسنه‌در یقال تداملوا اذا تصالحوا الدمّل سکّر وزننده والدمل صرد
وزننده چبانه دینور خراج معناسنه مشدده‌نك جمعی دمامیل‌در شارح دیرکه چبانه دمّل اطلاقی اندمالی
تفأّل مبنی‌در الاندمال انفعال وزننده چبان اوکولوب صاغالمق معناسنه‌در یقال اندمل الدمّل اذا برئ
المداملة مفاعله وزننده مدارا ایلمك معناسنه‌در یقال داملة اذا داراه الدحملة حای مهمله ایله دحرجه وزننده
مرادفیدرکه یوارلمق معناسنه‌در یقال دحمل الشیٔ اذا دحرجه الدماحل علابط وزننده اعضاسی دیرنکلو
طقناز آدمه دینور یقال رجل دماحل ای مکتنز متداخل الدمحال دالك کسریله تبرّی معناسنه‌در که تانك
کسری وباء مشدده‌نك فتحیله‌در واشبو تبرّی نه اولدیغی اهل لغت تفسیر ایلمدیلر قید مذکور شارحك
تقییدی اوزره‌در دانال نونله اسم اعجمیدر شارح دیرکه دانیال ایله معروفدرکه بر پیغمبر کزین اسمیدر دنبل
قنفذ وزننده اکراد طائفه‌سندن برعشیرت اسمیدر موصل نواحیسنده متمکن اولورلر احمد بن نصر الفقیه الشافعی
وعلی بن ابی بکر بن سلیمان المحدّث الدنبلیان انلردندر الدولة دالك فتحیله انقلاب زمان معناسنه‌درکه زمانك
حالدن حاله تغیر وانقلابندن عبارتدر یقال للدهر دولة ای انقلاب ومالده اولان عقبه یعنی مال معاقبه ومناوبه
جهتیله یکدیکرك اللرینه کچمکه دینور مثلا برمال وجاه برزمان برکسه‌نك عهده‌سنده اولوب آندن برآخره بعده
برغیره نقل وارتحالندن عبارتدر دالك ضمیله ده جائزدر بعضلر عندنده دالك ضمیله نوبت مالده وفتحیله حرب وقتالده
مستعملدرکه ایکی عسکرك بری برینه بالنوبه کرّ وحمله ایله غلبه‌سندن عبارتدرکه اول بونی وکاه بو اونی سوروب کوتورر
وعلی قول دالك فتحی وضمی مساویدرکه ایکیسنده دخی استعمال اولنور یاخود دالك ضمیله آخرتده وفتحیله دنیاده
مستعملدرکه ظفر دنیوی وظفر اخرویدن عبارتدر جمعی دول‌در دالك حرکات ثلاثی وواولك فتحیله مؤلفك بصائرده
مفهوم بیانه کوره علی قول دوله که دالك ضمیله‌در متداول اولان شیئك بعینه اسمیدر ودالك فتحیله مصدردر ومنه
قوله تعالی کیلا یکون دولة بین الاغنیاء منکم الایة انتهی ودوله دالك فتحیله قوش قورسغنه دینور متدال اولدیغیچون
یقال اخرج دولة الطائر ای حوصلته مؤلف والقانصة لفظیله ده تفسیر ایلمکله تکراردن حفظ ایچون قانصه‌یی
تخصیص وحوصله‌یی تعمیم ایلمك ممکندر یاخود قانصه‌یی کودن بغرسغنه حمل ایلمك محتملدر ودوله دوه‌نك اغزندن
چیقان قزل دغارجغه دینور شقشقه معناسنه وآزق چانطه‌سی طرزنده برکونه ظرفه دینورکه اغزی طار اولور
ودولة البطن قارنك برطرفنه اطلاق اولنور یقال ضرب دولة بطنه ای جانبه ودوله مصدر اولور قارن
سلوکلنوب صارقق معناسنه یقال دال بطنه یدول دولة اذا استرخی وبرنسنه الدن اله نقل ودوران ایلمك
معناسنه‌در ومنه یقال دالت الایام اذا دارت الادالة همزه‌نك کسریله برنسنه‌یی نوبت وجهیله الدن اله
کچورمك معناسنه‌در یقال ادال الشیٔ اذا جعله متداولا ودشمنه غالب ایدوب انتقام آلمغه ظفر ویرمك معناسنه‌در
تقول ادالنا الله من عدوّنا ای جعل الکرّة لنا علیهم فغلبنا بالظفر وغلبه وفیروزی معناسنه‌در تقول اللهمّ

ادلنی علی فلان ای انصرنی واجعلنی غالبا علیه التداول تفاعل وزننده برنسنه‌یی نوبت بنوبت الدن اله
کزدرك اخذ ایلمك معناسنه‌در یقال تداولوه اذا اخذوه بالدول دوالیك دالك فتحیله که لبیك وحنانیك
کلمه‌لری کبی تثنیه بنیه‌سیله‌در مقدّر مفردی دوال‌درکه دوله معناسنه‌در بالدفعات محللرنده بیان
اولندیغی اوزره عربلر برماده‌دن تکرّر وتضاعف یاخود دوام ومبالغه قصد ایلدکلرنده ترکیب
مزبور کبی آندن تثنیه ترکیب ومحذوف الفعل یاخود صیغهٔ امر صورتنده ایراد ایدرلر پس دوالیك کلمه‌سی دخی
بو جمله‌دن اولمغله امر اوله‌رق برعمل وکاره متعاقبا اقدام اول دیمکدرکه فعل محذوف ادل
یاخود داول اولور یاخود مصدر اوله‌رق اقبال ومرام سکامرة بعد اخری توجه ایلسون دیمك
اولورکه فعلی محذوفدر یاخود بودخی امر اولمغله جملهٔ دعائیه‌در یقال دوالیك ای مداولة علی الامر
یعنی داول یافلان مداولة علی التأکید اودالت لك الدولة کرّة بعد کرّة اوتداول الدولة یافلان تداولا بعد تداول
ویقال فعلنا ذلك دوالیك ای کرّات بعضها فی اثر بعض وکاه اولورکه اکا حرف تعریف داخل اولوب کاف ایله
برابر جه اسم واحد اعتبار اولنمغله الدوالیك دخی دیرلر پس تکرّر فعلك یاخود دوامك اسمی اولور مثلا اخذ الدوالیك
مطلب سبکنده اولور واشبو دوالیك لفظی یورین آدمه جولانه بشلدقده ثوبنی ایکی طرفدن قاوشدروب صفیحه یاپمق
بابنده دخی امر اوله‌رق استعمال اولنور تاکه جولانی مضطرب اولمیوب منتظم اوله یقال دوالیك وهو امر
بالتحفز فی مشیته اذا جال یعنی تداول ثوبك من الطرفین بوراده تکرار وجه مرسوم اوزره ایکی جانبلری اعتبار ایله‌در
یاخود دائما قاوشدرمق اوزره اول دیو تأکید وتکراری متضمندر قالدیکه اشبو دوالیك وهجاجیك وهذاذیك
ماده‌لری کذلك لبیك وسعدیك مفردا استعمالی اولنمامغله دائما بورسمه تثنیه اوله‌رق مستعمل اولور مفردلری
مقدّر اولور امّا حنانیك وحوالیك ماده‌لرینك مفردلری مستعملدر شیخ رضی مفعول مطلق مبحثنده تفصیل
ایلمشدر الاندیال انفعال وزننده قارنده اولان نسنه صبرلمق معناسنه‌درکه اسهالدن کنایه‌در یقال اندال
مافی بطنه اذا اخرج وقارن سلپوکلنوب یره طوغری صارقمق معناسنه‌در یقال اندال بطنه اذا اتسع ودنا
من الارض وبرنسنه معلق اولوب بری اوته اوینایوب صالنمق معناسنه‌در یقال اندال الشیٔ اذا ناس وتعلق
الدولة همزه وزننده آفت وداهیه‌یه اطلاق اولنور ویقال جاء بدولاه وتولاه ویقال جاء بدولاته وتولاته
ای بالدواهی بوراده دولات وتولات دوله‌نك جمعیدر مثال اولده تاء مخففدر الدویل امیر وزننده اوزرندن
برسنه کچمش قوری اوته دینور علی قول ایکی سنه کچمشنه دینور یاخود نصی وسبط دیدکلری اوته مخصوصدر
الدوالی سحابی وزننده برکونه طائفی اوزوم اسمیدر الدول دالك ضمیله بنی حنیفة بن صعب بن لجیم جماعتندن
بر رجل وبکر بن وائل قبیله‌سندن برجماعتدر فروة بن نفاثه که جاهلیت زماننده حکمران مملکت شام اولمشیدی
انلردندر ودول بن سعد مناة بن غامد ازد قبیله‌سندندر ودول بن حل بن عدی رباب قبیله‌سندندر الدیل
دالك کسریله عبدالقیس قبیله‌سندن برجماعتدر علی قول انلر قبیلهٔ مزبوره‌دن دیل ایله مسمّا ایکی کسه‌درکه
بری دیل بن شنّ بن اقصی بن عبدالقیس وبری دیل بن عمرو بن ودیعة بن اقصی بن عبدالقیس‌در ودیل بلاد فزاره‌ده
برموضعدر کذلك دیل بن زید ودیل بن عمرو ازد قبیله‌سنده‌در ودیل بن امیه ایاد قبیله‌سندندر وبنو الدیل کذلك
بنی بکر بن عبد مناة جماعتندندر بنو الدال کوفه‌ده بربطندر ابو خالد یزید بن عبدالرحمن نام محدّث انلردندر
ودالان بن سابقه همدان قبیله‌سی نسبیندندر الدالة حاله وزننده شهرت معناسنه‌در جمعی دال‌در هاسز
وداله ودول حول وزننده مصدر اولورلر مشهور ورسوای اولمق معناسنه که السنه ومجالسده ذکری
متداول اولور یقال دال الرجل یدول دولا وداله اذا صار شهرة ای مشهورا ودول قارن سلپوکلنوب صارقق
معناسنه‌در یقال دال بطنه اذا استرخی ودول دلو کلمه‌سنده لغتدرکه قوغه‌یه دینور یعنی اندن مقلوبدکلدر
ودول مصدر اولور زمان حالدن حاله منقلب اولمق معناسنه دوله کبی یقال دال الزمان یدول دولا اذا انقلب
من حال الی حال دولان دالك ضمیله برموضعدر المداولة مفاعله وزننده برنسنه‌یی بین الناس الدن اله
کزدروب نقل ودور ایتدرمك معناسنه‌در ومنه یقال والله یداول الایام بین الناس قال الشارح ومنه قوله
تعالی وتلك الایام نداولها بین الناس ای نصرّفها بینهم ندیل لهؤلاء تارة ولهؤلاء اخری الدول فتحتینله
الدن اله کچن نشان اوقنه دینورکه سابقدن لاحقه انتقال ایلمش اوله الدهل دالك فتحی وهانك سکونیله
ساعت زمانی معناسنه‌در یقال مضی دهل من اللیل ای ساعة وآزجه نسنه‌یه دینور یقال بقی دهل منه
ای یسیر الداهل ذاهل وزننده واله ومتحیر معناسنه‌در یقال رجل داهل ای متحیر دهلی دالك کسریله

بلاد هندده اعظمی اولان شهرك آدیدر الدهبلة دحرجه وزننده حرص وشرهدن ناشی سائردن زیاده
یمك ایچون لقمه لری بیوك بیوك قالدرمق معناسنه در یقال دهبل الرجل اذا کبر اللقم لیسابق فی الاکل الدهبل
جعفر وزننده برقوش آدیدر وشریك نام قاضینك کوفه نك جدی اسمیدر ودهبل بن کاره اکالون کروهندن تکبیر
لقمه ایله متعارف بریادکاردر وابودهبل ایکی شاعردر بری جمح قبیله سندن ودیکری دبیر قبیله سندندر الدهقلة
دحرجه وزننده دابه نك دریسی طایچقلنوب الدن سیوشیجه قدر ال ایله طوتوب تراش ایلمك معناسنه در یقال
دهقل جلد الدابة اذا اخذه وحلقه حتی یملص دهقل جعفر وزننده قیصه وهمیل نام صحابه لرك جدلری
اسمیدر الدهکل جعفر وزننده آفت وداهیه یه دینور یقال جاء بالدهکل ای بالداهیة وشدائد ومحن زماندن
برشدیده ومحنه دینور یقال وقع علیه دهکل ای شدیدة من شدائد الدهر الدهکلة دحرجه وزننده زمینی
اباقله چکنمك معناسنه در یقال دهکل الارض اذا وطئها بالرجل وسواری عسکر برنسنه اوزرندن چکمکله
آنی نه کونه پایمال وخاکسار ایدرلرسه او یلجه ایتمك معناسنه در یقال دهکلوه دهکلة وهی شبه الدمدمة
فی الفرسان الدیل ذالك کسریله تغلب وعبدالقیس وایاد وسائر بعض قبائلدن بر جماعتدر تدیل تمیل
وزننده که وزن فعل مضارعدر ابن جشم درکه جذام قبیله سی نسبندندر فصـــــــل الذال المعجمة الذال
ذالك فتحی وهمزه نك سکونیله والذألان فتحاله سرعتله یوریمك علی قول آهسته جه اداوخرامله یوریمك
معناسنه در یقال ذأل الرجل ذألا وذألانا من الباب الثالث اذا اسرع فی مشیه اومشی علی خفة ومیس
وذألان چقالك یاخود قوردك یوروپشنه دینور الذألان سحبان وعثمان وزنلرنده چقاله علی قول قورده
دینور جمعی ذآلیل کلور لامله شاذ اوله رق ثعالیل وزننده ذؤاله ثمامه وزننده بر رجل اسمیدر وساعدن
قورده دینور علیت وتانیث سبیلریله غیر منصرفدر جمعی ذئلان وذؤلان کلور ذالك کسری وضمیله التذاءل
تفاعل وزننده تحقر ایلمك معناسنه در یقال تذاءل الرجل اذا تصاغر الذبل نبل وزننده والذبول قعود
وزننده اوت پژمرده اولمق معناسنه درکه صولمق تعبیر اولنور یقال ذبل النبت وذبل ذبلا وذبولا من الباب الاول
والخامس اذاذوی وآت آرقلق یاخود براق اولمق معناسنه مستعملدر یقال ذبل الفرس اذاضمر وعربلر بر آدمه
بددعا موقعنده ماله ذبل وذبله دیرلر که ماء موصولیه در وذبل فعل ماضی دعائیه در وذبله ضربه وزننده مفعول
مطلقدر ما کان له من المال اوغض الشباب ذبل ذبله سبکنده او لمغله مالك اولدیغی مال یاخود طراوت
شبابی ذابل اولسون دیمك اولور و بونده ذبل ذبله عنوانیله ده ز یازده درکه ینه ذبل فعل ماضی
دعائیه در ذبل نبل وزننده ضمیره مضاف فاعلدر ذبول شاندن اولان نسنه یه اطلاق اولمغله
پژمرده اولمق شاندن اولان جمیع اشیاسی ذابل اولسون دیمك اولور یقال ماله ذبل ذبلا ذابلا
وذبلا ذبیلا مبالغة یعنی بالجمله وجود وموجودی نبات پژمرده کبی صولوب آب وتاب ورونقدن عاری قالسون
الذبلة تمره وزننده دوه ترسنه دینور بعره معناسنه ونباتاتی پژمرده ایدن یله دینور یقال تهب الذبلة ای الریح
المذبلة الذبالة ثمامه وزننده والذبالة رمانه وزننده چراغ فتیلنه دینور جمعی ذبال درهاسز وذبال کلور
رمان وزننده ومنه قولهم لاتکن کالذبالة والذبالة تضیء للناس وهی تحترق وذبال عراب وزننده برکونه چبانلره
و یاره لره دینور که انسانك یان طرفنده چقوب ایچری طوغری او یولوب کیدرمفردی ذباله درفتیل کبی جوفه نفوذی
باعث تسمیه در غالبا بو یاره جمره یاخود نارفارسی دیدکلری بدر الذبل حبل وزننده دکز یاخود قره قبلو بغه سنك
قشرینه دینور که قابی اوله جقدر علی قول برد ابه بحریه نك صرتنك کمیکیدرکه اندن بلازك وطراق دوزیلورتر کیده
بغه تعبیر اولنور انکله صاچ وصقال طرامق بالخاصه صاچ وصقال دیبلرنده اولان کهله سرکه لرنی وقوکاغی
مخرج ودافعدر سائر امهاتده قول ثانی منصوصدر وذبل برطاغك اسمیدر الذبل ذالك کسریله برکسنه
محوبنی یاوی قلمغه دینور ثکل معناسنه یقال رماه الله بالذبل ای الثکل و یقال ذبل ذبیل ای ثکل ثاکل مبالغة
الذابل پژمرده نسنه دینور که نسب اوزره در یقال نقل ذابل ای ذوی وشول قارغی یه اطلاق اولنور که
طلوواوزلواولیوب ایچه رك وقبوغی ری برینه یاپشق اوله یقال قنا ذابل ای رقیق لاصق اللیط وذابل کلمه سنك
جمعی ذبل درکتب وزننده وذبل درركع وزننده وذابل بن طفیل اصحابدندر الذبلاء حمراء وزننده دودقلرنده
آب وتاب وطراوت اولمیان عورته اطلاق اولنور یقال امرأة ذبلاء ای الیابسة الشفة التذبل تفعل وزننده انجه
واوفق یاپیلو عورت ارکك یوروپشی کبی یوریمك علی قول صالنه رق یوریمك معناسنه در یقال تذبلت المرأة
اذامشت مشیة الرجال وهی دقیقة او تبخترت یذبل ینصر وزننده برطاغك اسمیدر اذبل دخی دیرلر متکلم بنیه سیله

الاذبال همزه نك کسریله صولدرمق معناسنه در یقال اذبل البرد الثمر اذا اذواه الذجل ذالك فتحی وجیمك
سکونیله ظلم وستم ایلمك معناسنه در یقال ذجله ذجلا من الباب الاول اذا ظلمه الذاجل ظالم معناسنه در الذحل
ذالك فتحی وحای مهمله نك سکونیله اوج وانتقام معناسنه در علی قول بر آدمه بر آخر کسنه طرفندن تعدی وایصال
اولنان ضرر ورخنه وجنایته یاخود عداوته مجازات طلبنه دینور یاخود مطلقا عداوته وحقد وکینه یه دینور
جمعی اذحال وذحول کلور یقال طلب عند فلان ذحلا وهو الثأر اوطلب مکافاة بجنایة جنیت علیك اوعداوة
اتیت الیك اوهو العداوة والحقد وذحل برموضع آدیدر الذحملة دحرجه وزننده ومرادفیدر ذحمله کبی یقال
ذحمل الحجر اذا دحرجه الذرملة دحرجه وزننده یستهلك معناسنه در یقال ذرمل الصبی اذا سلح ومهمانه
تعجیل ایچون اتمکی تنوردن کوللی کوللی چقرمق معناسنه در یقال ذرمل الرجل اذا اخرج خبزته مرمدة ایعجلها
علی الضیف الذعل فتحتینله برنسنه یی بعد الانکار اقرار ایلمك معناسنه در یقال ذعله ذعلا من الباب الاول
اذا اقره بعد الجحود الذفل ذالك فتحی وکسری وفانك سکونیله صیوبق قطرانه دینور الذل ذالك ضمی
ولامك تشدیدیله والذلالة ذالك ضمیله والذله والمذلة ذالك کسریله والمذلة فتحاتله والذلالة سحابه وزننده
خوار وحقیر اولمق معناسنه در یقال ذل الرجل ذلا وذلالة وذلة ومذلة وذلالة من الباب الثانی اذا هان وقوله
تعالی ولم یکن له ولی من الذل ای لم یتخذولیا یعاونه ویحالفه لذلته وهو عادة العرب یعنی عادت عرب بودرکه
حین حاجتده دفع طارقه ذلت وجلب رافقه عز ومنعت قصدیله معاضدت ومعاونت ایلمك ایچون بری بریله
تحالف وتعاهد ایدوب احدهما آخره ولی ومعین اولورلر لکن حضرت عزیز مطلق جل شانه وعز سلطانه
اول رسمه یارو یاوردن مستغنی وجمله یه معین ومغنی در الذلیل امیر وزننده والذلال کبار وزننده معنای
مزبوردن وصفدر باب رابع مجراسنده درخوار وحقیر آدمه دینور ذلیلك جمعی ذلال در ذالك کسریله واذلاء کلور
واذله کلور اجله وزننده وقولهم ذل ذلیل ای مذل اومبالغة تفسیر اول الیم کیدرکه مولم معناسنه در الاذلال
همزه نك کسریله ذلیل ایلمك معناسنه در یقال اذله اذا اصیره ذلیلا و بر آدمك قرناء واصحابی ذلیل اولمق معناسنه در
یقال اذل فلان اذا صار اصحابه اذلاء و بر آدمی ذلیل بولمق معناسنه در یقال اذل فلانا اذا وجده ذلیلا الاستذلال
ذلیل ایلمك معناسنه در یقال استذله ای ذله و بر آدمی ذلیل وخوار کورمك معناسنه درکه خوارسمق تعبیر اولنور
یقال استذله اذا اراه ذلیلا وسرکش دوه رام اولمق ایچون ارقه سنی قاشیوب کندرلنی آرتمغله اوخشامق معناسنه در
یقال استذل البعیر الصعب اذا نزع القراد عنه لیستلذ فیأنس به الذل ذالك ضمی وکسریله یواش ورام وآسان
اولمق معناسنه درکه صعوبت وسرکشی مقابلیدر یقال ذل البعیر ذلا وذلا من الباب الثانی ضد صعب فهو
ذلول پس بالکسر ضمیله حقارتده وضم وکسر ایله سهولتده مستعملدر وذل ذالك کسریله اسم اولور مذلل
معناسنه درکه کثرت تردد ایله چکنوب آسانلق پیدا ایلمش واضح وکشاده یوله اطلاق اولنور یقال رکبوا ذل
الطریق ای محجته ورفق ورحم وملایمت معناسنه در بونده ضمله ده جائزدر وقرئ بهما قوله تعالی واخفض لهما
جناح الذل الایه والمعنی لن وارفق وارحم وانقد لهما وعلی قول ذالك کسریله ذلول ماده سندن مصدردر
یواش ورام اولمق معناسنه درضمله معانئ مزبوره ده خاص در الذلول صبور وزننده ماده ثانیه دن وصفدر
یواش ورام ومنقاد اولان انسان وحیوانه دینور سرکش مقابلیدر جمعی ذلل کلور ضمتینله واذله کلور اعزه وزننده
یقال دابة ذلول ضد صعب التذلیل تفعیل وزننده ذلیل ایلمك معناسنه در یقال ذلله بمعنی اذله وآغاجنك
سالقملری اشاغی صارقوب صالنمق علی قول جمله سی برابر وهموار صارقمق معناسنه مستعملدرکه اخذی سهولتلو
اولور یقال ذلل الکرم علی المجهول اذا دلیت عناقیده اوسویت وخرما اغاجنك سالقملرنی صارقوب دوشمامك
ایچون داللری اوزره وضع ایلمك معناسنه درکه بونده بنامی سلب ایچوندر ومعلوما ومجهولا جائزدر یقال
ذلل النخل اذا وضع عذقها علی الجریدة لتحمله الاذلال همزه نك فتحیله ذل کلمه سندن جمعدرکه ذالك کسریله در
مجاری ومسالك معناسنه مستعملدر سهولت معناسندن مأخوذدرتته که ذکر اولندی یقال امور الله جاریة اذلالها وعلی
اذلالها ای علی مجاریها یعنی مسالکها وطرقها وحال وشان معناسنه مستعملدر یقال دعه علی اذلاله ای حاله ووجه
وسمت واسلوب معناسنه مستعملدر بو ایکی معناده مفردی مسموع دکلدر یقال جاء علی اذلاله ای علی وجهه وذلاذل
معناسنه در الذلاذل سلاسل وزننده والذلذل والذلذلة ذال اولارك ولاملرك فتحی وذال ثانیه لرك کسریله
والذلذل علبط وزننده والذلذلة علبطه وزننده والذلذل هدهد وزننده والذلذل زبرج وزننده
والذلذلة زبرجه وزننده کوملك مقوله سی ثوبك اوزون اولمغله یره قریب صارقان اتکلری اوجلرینه دینور که

صالوب طورر وذلاذل وذلذلات هذهدات وزننده وذليذلات مصغر بنيه سيله اذلال كبي برسمته كيدوب كلان بار مجلسده اولان ناسك اواخرينه اطلاق اولنور يقال هم اذلال الناس وذلاذلهم وذلذلاتهم وذليذلاتهم اى اواخرهم الدلولى صبورى وزننده خوشخوى وملايم مشرب حليم ومتحمل آدمه اطلاق اولنور جمعى ذلولبوندر يقال هو ذلولى اى الحسن الخلق الدمثه عبرالمدلة سبرالمحله وزننده حقارت اشكى ديمكدر بومناسبتله قازغه اطلاق اولنور وجودى خاكسار وكردنى مغلول و باشندن همبشه طوقق اكسك اولمز يقال هو كعير المذلة اى الوتد مترجم ديركه بوزمينه اشبو بيت فارسى نه كوزل ملايمدر* دشمنانت همچو ميخ خيمه مى خواهم ترا* تن بخاك وسر بكوب وريسمان در كردنست* التذلذل تزلزل وزننده برنسنه سلوك وصارقق اولمغله برى اوته اوينايوب مضطرب اولمق معناسنده در يقال تذلذل الشئ اذا اضطرب واسترخى الاذليلاء احليلاء وزننده سرعتله يوريمك معناسنه در يقال اذلولى الرجل اذا اسرع الذميل امير وزننده دوه قسمنك يورويشندن بركونه يورويشه دينور كه كندى قولاينه طبيعتجه ملايم يوريمسندن عبارتدر على قول عنق مرتبه سندن كه آديملرى آچوب بيونلرينى اوزاده رق صوكبى اشمكدن عبارتدر زياده ومتجاوز اولان يوريمسنه دينور يقال سار البعير سيرا ذميلا وهو السير اللين ماكان اوفوق العنق وذميل مصدر اولور كاسيذكر الذمل رمل وزننده والذمول شمول وزننده والذميل امير وزننده والذملان جولان وزننده دوه سير ذميل ايله يوريوب كتمك معناسنه در يقال ذمل البعير ذملا وذمولا وذميلا وذملانا من الباب الثانى والاول اذا سار ذميلا الذمول صبور وزننده وصف مذكور اوزره يورر اولان ناقه يه دينور جمعى ذمل در ذالك ضميله فعول بمعنى فاعلدر التذميل تفعيل وزننده دوه يى سير ذميل ايله اشدروب يوريتمك معناسنه در تقول ذملت البعير اذا حملته على الذميل الذميلة سفينه وزننده يوريمكدن درمانده اولمش دوه لره وناقه يه وصف اولور يقال ابل وناقة ذميلة اى معيية ذامل وذميل زبير وزننده اسامى ناسدندر الذمحلة دحرجه وزننده ومرادفيدر دحرجه كبى يقال ذمحل الحجر اذا دحرجه الذال حروف هجادن حرف معروفه در مصغرنده ذويله دينور التذويل تفعيل وزننده ذال حرفنى يازمق معناسنه در تقول ذولت ذالا اذا كتبت الذال الذويل امير وزننده قوريمش اوتلق وميوه مقوله سنه دينور يقال نبت ذويل اى يبيس الذهل اهل وزننده والذهول شمول وزننده برنسنه يى قصدا اونودركبى ترك ايلمك معناسنه در على قول مشغوليت سببيله غفلت ايدوب اونتمق ياخود الفتدن بالكليه خاطرى فارغ وآزاده قلمق معناسنه در يقال ذهله وذهل عنه ذهلا وذهولا من الباب الثالث اذا تركه على عمد او نسيه لشغل او هو السلو وطيب النفس عن الالف وذهل ذالك فتحى وضميله كيجه دن برساعته دينور يقال جاء بعد ذهل من الليل اى ساعة الذهلول بهلول وزننده يوكرك صوى آته دينور يقال فرس ذهلول اى جواد الذهل ذالك ضميله شجر بشام اسميدر كه حجازى برشجردر عراق ومصرده دخى اولور حالا بلسان ياغى ديو كتوردكلرى اندن سيلان ايدن رطوبتدر وذهل بن شيبان برقبيله در يحيى الحافظ وقول صحيح اوزره صاحب المذهب امام احمد اول قبيله دندر واما قاضى ابو الطاهر الذهلى سدوسيدر يعنى سدوس بن شيبان بن ذهل نسلندندر ذهيل زبير وزننده ابن عطيه در وذهيل بن عوف تابعيندندر الذهلان ذالك ضميله كه تثنيه در ذهل بن شيبان ايله ذهل بن ثعلبة بن عكابه مراد اولور وذهلان عثمان وزننده اساميدندر الذيل ليل وزننده هرشيئك آخر وانجامنه دينور ومنه يقال جاء فى ذيل الناس اى فى آخرهم ويقال هو ذيل القوم اى آخرهم وذيل الازار وذيل الثوب اتكلرندن عبارتدر دامن معناسنه يقال جر ذيله وهو ما جر من ثوبه وذيل الريح روزكارك قومقده صدمه سندن ناشى اتك سپورندیسى شكلنده ظاهر اولان اثر ونشانه يه اطلاق اولنور كوياكه اتكله سپوريلوب چكلمش طرزنده برصورت اولور وذيل الدابة حيوانك قويرغندن عبارتدر ياخود برطوغرى صارقان قيللو اوجنه اطلاق اولنور يقال فرس طويل الذيل اى الذنب او ما اسبل منه وذيل كلمه سنك جمعى اذيال وذيول واذيل كلور وذيل مصدر اولور ثوب اتكلى اولمق معناسنه يقال ذال الثوب ذيلا من الباب الثانى اذا صار له ذيل وحيوان قويرغى يوقرى قالدرمق معناسنه مستعملدر يقال ذال بذنبه اذا شال وبركسه ناز وفخر ايله اتكلرنى سوريوب صالنه رق يوريمك معناسنه در يقال ذال فلان اذا تبختر فجر ذيله وعورت وناقه زبونلوب هزاله اوغرامق معناسنه در يقال ذالت المرأة والناقة اذا هزلت وبرنسنه خوار وبيمقدار اولمق معناسنه در يقال ذال الشئ اذا هان وبرآدمك حالى الچقلامق معناسنه مستعملدر يقال ذالت حاله اذا تواضعت وبرآدمه كستاخانه لاابالى معامله ايلمك معناسنه در يقال ذال اليه اذا انبسط يعنى تبسط غير محتشم الاذيال همزه نك كسريله كه اصلى اوزره در والاذالة اماله وزننده بودخى لباس اتكلى اولمق معناسنه در يقال

اذيل الثوب اذا صار له ذيل واذاله عورتى ياخود ناقه يى زبونلدوب مهزول ايلمك معناسنه در تقول اذلت المرأة والناقة اذا هزلتها ودابه وعبيد وخدمتكار مقوله سنه خوشجه رعايت وتيمار ايليه رك دائما قوللنمغله زبون وبيحال ايلمك معناسنه در تقول اذلته اى اهنته ولم احسن القيام عليه وخاتون يشمغى يوزندن صالبورمك معناسنه در يقال اذالت القناع اذا ارسلته التذايل تفاعل وزننده برآدمك حالى اشاغيليوب الچقلامق معناسنه در يقال تذايلت حاله اذا تواضعت التذيل تفعل وزننده برآدمه انبساطله كستاخانه معامله ايلمك معناسنه در يقال تذيل اليه اذا انبسط وصالنمق معناسنه در يقال تذيل فلان اذا تبختر الذائل نسب اوزره در اوزون قويرقلى حيوانه دينور يقال فرس ذايل اى ذو ذيل وذائل وذائله اوزون اتكلى زرهه دينور كاسيذكر وانجه ولطيف ونازك كرده نه وصف اولور يقال حلق ذائل اى رقيق لطيف شارح ديركه طوليت دخى معتبردرتنه كه محكمده مع طول قيديله مقيددر الذيال شداد وزننده قويرغى پك اوزون حيوانه وصف اولور ياخود بوينى وقويرغى اوزون اولان كرملو آته وصف اولور يقال فرس ذيال اى الطويل الذيل او الطويل القد الطويل الذيل وصالنه رق يورر اولان عشوه لو آته دينور يقال فرس ذيال اى المتبختر فى مشيه المذالة ميمك ضميله بودخى اتكلو زرهه دينور يقال درع ذائل وذائلة ومذالة اى طويلة وجاريه يه اطلاق اولنور خدمتله امتهان اولندیغيچون ومنه المثل* اخيل من مذالة* اى الامة يعنى فى ذاتها خوار وممتهن ايكن كبرودماغندن ناشى بنه اداو خرامى الدن قومیان جاريه دن دخى مدمغدر بومثل ذاتنده دنى وحقير ايكن كبر ونخوت دستان يادكار حقنده ايراد اولنور المذيل معظم وزننده والمتذيل پك مستعمل ومبتذل نسنه يه دينور كه صقلنوب تقيد اولنمز اوله ايش اثوابى كبى يقال شئ مذيل ومتذيل اى متبذل ومذيل اوزون اتكلى ثوبه دينور يقال ثوب مذيل اى طويل الذيل ذوذيل شيبان نام كسه نك فرسى لقبيدر الاذيال همزه نك فتحيله ذيلك جمعيدر كه اتكلر ديمكدر بومعنادندر كه اواخر ناسه اذيال اطلاق اولنور تقول جاؤا اذيال الناس اى اواخر منهم المذيلة اسم مفعول بنيه سيله جزوبجه يغمور چسندیسى اوغرامش ارضه دينور يقال ارض مذيلة اذا اصابها الطخ من مطر ضعيف المذال محال وزننده عروضيون اصطلاحنده بحر بسيطك وبحر كاملك آخر بيتنده واقع شول وتدبنيه اطلاق اولنور كه اكا بر حرف زياده قلنمش اوله كوياكه حرف مزبور ثوبك اتكى منزلنده اولور مثلا متفاعلن ومستفعلن متفاعلان ومستفعلان اولور وعلت مزبوره يه اذاله وتذييل دخى دير فصل الراء الرأل رانك فتحى وهمزه نك سكونيله دوه قوشى ياوريسنه دينور على قول بريلاق اولانه دينور مؤنثى رأله در جمعى ارؤل كلور افلس وزننده ورئلان كلور رانك كسريله ورئال ورئاله كلور رانك كسريله المرئلة محسنة وزننده ياوريلى اولان دوه قوشنه دينور يقال نعامة مرئلة اى ذات رئال الرأول فاعول وزننده طوار قسمنده ظهور ايدن آرتق دیشه دينور كه ديشلرينك كروسنده چقار اربه يى خوشجه قيره ميوب ايصلادركسر ايتمد كجه يمى اوجه يه مز يقال فى اسنان الدابة رأول اى زيادة ورأول آتك آغزى كوكنه دينور ياخود سالیارنه دينور الرؤال غراب وزننده بودخى آتك اغزى كوكنه ياخود سالیارنه دينور رألان سحبان وزننده اساميدندر جابر بن رألان برشاعردر طى قبيله سندندر سنبس نام جماعتدندر نسبتنده رألانى دينور ذات الرئال رانك كسريله برجزيره نك اسميدر جمع الرئال برموضعدر الرئال رانك كسريله رئال لفظنك جمعيدركه ذكر اولندى وفلكده دوه قوشى ياوريسى صورتنده نجم كواكبه اطلاق اولنور الاسترأل اونلرده وه قوشى ياوريسنك بيونلرى كبى اوزايوب بويلنمق معناسنه در يقال استرأل النبات اذا طال ودوه قوشى ياوريسنك ديشلرى بيومك معناسنه در يقال استرألت الرئلان اذا كبرت اسنانها المرائل مجاور وزننده جست وچابك انسان وحيوانه دينور مرائله دن اسم فاعلدر رأل معناسندن منصرفدر ومنه يقال مر فلان مرائلا اى مسرعا الرأبلة دحرجه وزننده اياغى طاشمش كبى برطرفه طوغرى بيناوب صرصله رق يوريمك معناسنه در يقال برأبل فلان رأبلة اذا كان يمشى متكفئا فى جانبه كانه يتوجى وخبث ومكر وفند ودها معناسنه در يقال فعل ذالك من رأبلته اى من دهاه وخبثه الرئبال قرطاس وزننده ارسلانه دينور ودورده دينور وشول آدمه دينور كه اناسى ياكزجه ولدى كندى اوله كنديدن غيرى قرنداش تولد ايلامش اوله و بورباعيدر وبعضلر همزوز اولمز جمعى رآبل در نوافل وزننده ورآبل در مصابيح وزننده الترأبل تدحرج وزننده نيجه كسه لر اوغريلق ايلمك على قول باشبوغسز يكه باشلرينه پياده جه چته يه كيدوب جادل ايلمك معناسنه در يقال ترأبلوا اذا تلصصوا اوغزوا على ارجلهم وحدهم بلا وال عليهم الربلة رانك فتحى وبانك سكونيله وفتحاتله مطلقا

کوده ده اولان قالین وقبالته دینور علی قول او یلغك ایچ یوزینك اتنه دینورکه قبالت تعبیر اولنور یاخود حیوانك ممه سیله فرجی چوره سنده اولان اته دینور الربلة فرحه وزننده والربلاء حمراء وزننده او یلقلرینك قبا انلری بیوك اولان علی قول سموزلکدن قصیقلری طاره جق وصیق اولان عورته دینور یقال امرأة ربلة وربلاء ای عظیمة الربلات اورفغاء الربالة سحابه وزننده کوده نك اتنك چوقلغنه دینور یقال فیه ربالة ای کثرة اللحم فی بدنه الربلة عبله وزننده والمتربلة متجمله وزننده کوده سی اتلوسموز عورته دینور یقال هی ربلة ومتربلة ای کثیرة اللحم الربیلة سفینه وزننده سموزلکه دینور یقال فیها ربیلة ای سمن وخوش وبی تعب دیرلکه ورفاه وخصب ورخایه دینور یقال هو فی ربیلة من العیش ای خفض ونعمة الربل حبل وزننده ناس چوغالمق علی قول برآدمك اموال واولادی فراوان اولمق معناسنه در یقال ربل القوم ربلا من الباب الاول والثانی اذا کثروا او کثر اموالهم واولادهم وربل شول جنس نبات وشجره دینور که اواخر صیفده خزان اولدقدنصکره یغمورسز کیجه لرك سرینلکیله یکیدن یپراق آچار اوله جمعی ربول در ویقال ربل اربل مبالغة التربل تفعل وزننده حیوان ربل دیدکلری نبات مرقومی اکل ایلمك معناسنه در یقال تربل الظبی اذا اکل الربل ونبات وشجر ربل اخراج ایلمك معناسنه درکه اواخر صیفده برودت لیالی ایله یکیدن یپراقلر آچوب یشرمکدن عبارتدر یقال تربل الشجر اذا اخرج الربل وبولازمیله تفسیردر وتربل برآدم طوارینه ربل اوتلاتمق معناسنه در یقال تربل القوم اذا رعوا الربل وشکاره دورشمك معناسنه در یقال تربل فلان اذا تصید وربل نباتنی اراشدرمق معناسنه در یقال تربل الرجل اذا تتبع الربل التربیل تفعیل وزننده والارباب همزه نك کسریله یرربل دیدکلری نباتی بتورمك یاخود نبات مذکوری چوق اولمق معناسنه در یقال ربلت الارض واربلت اذا انبتت الربل او کثر ربلها المربال ربلی چوق یره دینور یقال ارض مربال ای کثیرة الربل الربیل امیر وزننده یالکزجه کزن اوغری یه دینور یقال هو ربیل ای لص یغزو وحده الربیل حیدر وزننده اته طلو تر وزم ونازك بدنلو خاتونه دینور الریبال رانك کسریله ارسلانه دینور وبویلو اولوب کثرتندن بری برینه صارمشق اولان اوتلغه دینور ومهموزی عنقریب ذکر اولندی وزبون وضعیف اختیار آدمه دینور اربل احمد وزننده موصل قربنده بربلده در ودیار شامده صیدا نام شهرك اسم قدیمیدر ربال سحاب وزننده اسامیدندر حفص بن عمرو بن ربال الربالی محدثیندندر الربل فتحتینله برجنس نبات آدیدرکه رنکی پك قوبیشل اولور مصر دیارندن بلبیس ترابنده کثیردر اندن ایکی درهم مقداری انکرك لسعنك تریاقیدر ترکیده بیان یلبنی دیدکلریدر که افسنتین بری اطلاق اولنور رتیل سکیت وزننده جمال اسدی نام کسه نك قرنداشیدرکه ملحمهٔ قادسیه ده ایکیسندن دخی آثار عظیمه سرزده ظهور اولمشدر تربل تنصر وزننده برموضعدر الارتبال افتعال وزننده برآدمك مالی برکتلنوب فراوان اولمق معناسنه در یقال ارتبل ماله اذا کثر الرحل حای مهمله ایله قطر وزننده طقناز کوده لو اته طلو اوزون بویلو کشی یه دینور علی قول خلقت واندامی تام وکامل اولانه دینور وعلی رأی عظیم الشان آدمه دینور مغنیین اولینه کوره دوه قسمنده دخی مستعملدر الرحلة قطره وزننده اته طلو ایری وجودلی اندام واعضاسی خوب وزیبا اوله رق اوزون بویلو عورته دینور یقال جاریة رحلة ای ضخمة جیدة الخلق طویلة الرتبل تای فوقیه ایله جعفر وزننده بودوره دینور وبررجل اسمیدر وصالح بن رتبیل که رانك ضمیله در محدثیندندر الرتل فتحتینله برنسنه انجو دیزیسی کبی وجه لطیف واسلوب متناسب اوزره منتظم ومرتب اولمق معناسنه در یقال رتل الشیء رتلا من الباب الرابع اذا تناسق وانتظم حسنا ودیشلر انجو کبی آق وبراق وآبدار اولمق معناسنه در یقال رتل الثغر اذا کان ابیض کثیر الماء ورتل مبالغة وصف اولور خوش ودلکش وروشن کلامه دینور یقال کلام رتل ای حسن ومطلقا خوش وپاکیزه ولطیف نسنه یه دینور وپك صیق اولیوب سیرکجه اوله رق آق وبراق وآبدار اولوب انجو دیزیسی کبی هموار ونازك دیزلمش دیشلره دینور یقال ثغر رتل ای مفلج حسن التنضید شدید البیاض کثیر الماء الرتل کتف وزننده وصفدر لطیف ودلکش وخوش آینده کلامه دینور ومطلقا خوش وپاکیزه نسنه یه دینور وانجو کبی هموار دیزلمش آق وآبدار دیشلره دینور وصوغوق صویه دینور یقال ماء رتل ای بین الرتل بارد الترتیل تفعیل وزننده کلامی برلو برنده کوزل واویغون نظام لطیف اوزره تألیف وترتیب ایلمك معناسنه در یقال رتل الکلام اذا احسن تالیفه شارح دیرکه ترتیل قرآن بوندن مأخوذدرکه قرآنی دانه دار وروشن وتأنی وتأمل ایده رك آهسته آهسته اوقومقدن عبارتدر الترتل تفعل وزننده سوزی عجله سز بلیوب تأنی وتدبر ایده رك سویلمك معناسنه در یقال ترتل فی الکلام اذا ترسل الرتیلاء مصغر بنیه سیله ومد وقصر ایله

هوام وحشرات ارضدن برجانوردرکه اشهری ذباب کبیر شکلنده اولوب دائما چراغ اطرافنده طیران ایدر ترکیده کلبك تعبیر ایدرلر وبرنوعی اولورکه سیاه اولوب الاجه بکلری اولور وبرنوعی اولورکه صاری وخرده توبلری اولور جمیع جنسی زهرناك اولمغله لسعی مورث مولم در بوجانور عنکبوت جنسندن بوی تعبیر ایتدکلری جانوردرکه صاری وسیاه قسمنك زهری عقرب قدر مؤثر وبعضا قتال اولور ورتیلاء برجنس نبات اسمیدرکه چچکی صوصام چچکنه شبیه اولور ذکر اولنان جانورك وعقربك صوقدیغی یره مفیددر الراتلة بودور آدمه دینور الارتل احمر وزننده طلاقتله تکلم ایده میوب طوتقون طوتقون سویلیان آدمه دینور یقال رجل ارتل ای ارت الرجل رانك فتحی وجیمك ضمی وتخفیفا سکونیله معلومدرکه نوع انساندن انجق بلوغ وشبابیت کرته سنه وارمش ارککه دینور اطفال وصبیانه اطلاق اولنمز فارسیده مردم وترکیده ارکشی تعبیر اولنور علی قول تولد ایلدیکی ساعتده رجل اطلاق اولنور مصغرنده رجیل دینور ورویجل دینور غیر قیاس اوزره ورجل چوق جماع ایدن آدمه اطلاق اولنور یقال هو رجل ای کثیر الجماع وپیاده یه دینور راجل معناسنه وکامل ومروتی تام آدمه اطلاق اولنور یقال هذا رجل فی الرجال ای کامل ورجل کلمه سنك جمعی رجال ورجالات کلور رانك کسریله ورجله کلور رانك فتحی وجیمك سکونیله ورجله کلور عنبه وزننده ومرجل کلور میمك وجیمك فتحیله واراجل کلور اراذل وزننده ومؤنثنده رجله دینور هایله شارح دیرکه اولا رجالات رجالك جمعیدرکه جمع الجمع اولور ثانیا مؤنثه رجله اطلاقی علی الاطلاق دکلدر بلکه اوضاع واطوارنده رجاله شبیه اولان خاتونه مقیددرکه ارککسی قادین تعبیر اولنور واقعا مفردات راغبده بو بابده مرسومدر الترجل تفعل وزننده خاتون بعض اوضاع واطوارنده ارککسی اولمق معناسنه در یقال ترجلت المرأة اذا صارت کالرجل وپیاده اولمق معناسنه در یقال ترجل الرجل اذا رکب رجلیه وچقماغی ایاقلرك آلتنه آلمق معناسنه در ارتجال ماده سنده تفصیل اولنور یقال ترجل الزند اذا وضعه تحت رجلیه وکونش یوکسلوب کوندز تمام روشن اولمق معناسنه در یقال ترجل النهار اذا ارتفع مؤلف بونی تکرار ایلمشدر وایپسز وکندسز ایاقله قیویه اینمك معناسنه در یقال ترجل البئر وفی البئر اذا نزل یعنی من غیر ان یدلی وپیاده یوریمك معناسنه در یقال ترجل فلان اذا مشی راجلا الرجولیة والرجلة والرجلیة رانك ضمیله والرجولیة رانك فتحیله مصدرلردر وبونلردن فعل متصرف اولمز ارلك معناسنه یقال رجل بین الرجولیة والرجلة والرجلیة والرجولیة الارجل افضل وزننده زیاده سیله اردیمکدر یقال هو ارجل الرجلین ای اشدهما المرجل محسن وزننده دائما ارکك طوغورر اولان خاتونه دینور یقال امرأة مرجل ای مذکر المرجل معظم وزننده شول قماشه دینور که انده رجال صورتلری نقش وتصویر اولنمش اوله یقال برد مرجل اذا کان فیه صورة الرجال شارح دیرکه مؤلف بونی تکرار ایلمشدر زیرا قریبا والمرجل المعلم دیدیکی بو اوله جقدر لکن معلم زنجفلی ثوب دیمك اولمغله تکرار دکلدر حتی ذکری آتی رحل ماده سنده مؤلف اشراب ایلمشدر ومرجل برایاغندن بوزلمش وصویلمش اولان طاوه دینور وخمر ایله طلو طلومه دینور ویره قناتلرینك اثر ونشانه لری اولان چکرکه لره دینور الرجل رانك کسریله طوبقدن اشاغی ایاغه دینور قدم معناسنه علی قول اویلغك دبندن که قالچه باشیدر اشاغی طبانه وارنجه اطلاق اولنور جمعی ارجل کلور افلس وزننده وعربلر هو قائم علی رجل دیرلر برامر عظیم تحدث واصابت ایلدکده قطعا متغیر ومتأثر اولمیوب اکا مقاومته ابتدار ایدر دیجك یرده ورجل برنسنه نك بربلوکنه اطلاق اولنور یقال هو رجل منه ای طائفة وطاومك یاریسنه قدر طلو شراب وزیت مقوله سنه اطلاق اولنور وچکرکه سربه سنه دینور بونك لفظندن مفردی یوقدر شه که عانه کبی که حمار خرکله سنه دینور وخیط کبی که دوه قوشی سوریسنه دینور وصوار کبی که صغر سوریسنه دینور جمعی ارجال در ورجل اباق طونك پاچه سنه دینور وبرنسنه ده اولان حصه ونصیبه اطلاق اولنور یقال له رجل فیه ای سهم وچوق اویویان اویقوجی آدمه اطلاق اولنور نؤوم معناسنه ویازوسز ساده کاغده دینور وفقر وفاقه وبؤس وشدت معناسنه مستعملدر وانسان نجسنه دینور قاذوره معناسنه وعسکره اطلاق اولنور وسبق وتقدم معناسنه مستعملدر تقول الرجل لی ای التقدم بومعنالرده جمعی ارجال در ورجل برآدمك عهد وزمانه اطلاق اولنور حیاتی تصورینه مبنی در یقال کان ذلك علی رجل فلان ای فی حیاته وعلی عهده رجل الغراب برنباتدر غراب ماده سنده بیان اولندی وبرکونه باغه اطلاق اولنور که آنکله ناقه نك ممه سنی بند ایدرلر یاوریسی امسون ایچون واصلا منحل اولمز رجل القوس یایك اشاغی کوشه سنه اطلاق اولنور ومنه یقال فلان لایعرف ید القوس من رجلها ای سیتها العلیا من السفلی ورجل البحر دکزك کورفزنه

طلاق اولنور خلیج البحر معناسنه ورجل السهم اوقك ایکی اوجلرندن هر برینه اطلاق اولنور ورجل الطائر
ادویه مخصوص برکونه داغلغی اسمیدر ورجل الجراد بقلهٔ یمانیه یه شبیه بر نباتدر که زرنب اطلاق اولنان
نبات اوله جقدر ترکیده چکرکه اباغی تعبیر اولنور الارجل اکل وزننده زیاده سیله اردیمکدر یقال هو ارجل
الرجلین ای اشدهما وایاغی بیوك آدمه دینور یقال رجل ارجل ای عظیم الرجل و برایاغی بوکرینه قدر سکیل
اولان آته دینور که غیر مطبوعدر مکر آلنده دخی درهم قدر بیاض اوله مؤنثی رجلاء در یقال فرس ارجل اذا کان
فی احدی رجلیه بیاض یعنی الی الخاصرة الرجل فتحتینله برآدم پیاده اولمق معناسنه در یقال رجل الرجل
رجلا من الباب الرابع اذا لم یکن له ظهر یرکبه یعنی فیمشی علی قدمیه ودابه نك برایاغی بوکرینه قدر سکیل اولمق
معناسنه درکه وصفی ذکر اولندی یقال رجلت الدابة اذا کان بیاض فی احدی رجلیه یعنی الی الخاصرة ودوه نك
یاوری هر قچن دیلرسه اناسی امسون دیو اناسیله صالیورمکه دینور کذلك اوغلاق وقوزی مقوله سنده دخی استعمال
اولنور وذکر اولان یاوری یه ده رجل اطلاق اولنور کما سیذکر وتقول العرب ارتجل رجلك ای علیك شانك فالزمه
یعنی مسبب اولان یاوری حیوانلرکی صالیورمیوب بغله دیمکدر دائما کندی حال وشانکه مقید ومشغول اولوب
امورکی مضبوط قیل پریشان ومسیب ایلمه دیمکدن کنایه در وصاچ وصقالنه قیورجق ونه کوشك طوغری اولمق
معناسنه در یقال رجل الشعر اذا کان بین السبوطة والجعودة و بو معناده وصف اولنور کما سیذکر واویلسی صاچ
صاحبنه ده اطلاق اولنور وایلق وخرکله ایچره مسیبا صالیورلمش آته دینور واول رسمه آت سوریسنده دخی
استعمال اولنور وصف بالمصدر اولمغله افراد وجمعی مساویدر یقال فرس رجل ای مرسل علی الخیل وکذا
خیل رجل ویقال بات الحصان برجل الخیل الراجل والرجل ندس وزننده والرجل کتف وزننده
والرجیل امیر وزننده والرجلان سحبان وزننده پیاده آدمه دینور راجلك جمعی
رجال کلور قائم وقیام کبی ورجاله کلور رانك فتحی وجیمك تشدیدیله ورجال کلور رمان وزننده ورجالی کلور رانك ضمی
وجیمك تخفیفیله ورجالی کلور رانك فتحیله ورجلی کلور سکری وزننده بونك اوچیده رجلان لفظنك جمعیدر
ورجلان کلور رانك ضمیله راکب ورکبان کبی ورجله کلور رانك ضمیله ورجله کلور رانك کسریله وارجله کلور رغیف
وارغفه کبی واراجل واراجیل کلور الرجلة رانك فتحیله وکسریله یك یورمکه دینور یقال ماهذه الرجلة والرجلة
ای شدة المشی وعند البعض رانك ضمیله یورمکده طیاناقلغه دینور که یوریکلك تعبیر اولنور یقال هو ذو رجلة
ای قوة علی المشی الرجلی سکری وزننده ومدایلده جائزدر شول طاشلغه دینور که بغایت صرب ودرشت اولمغله
طوار ایشلمه دیکدن تا چارنوب پیاده جه مشی اولنور اوله علی قول چاقر چقور اولمیوب کرچه دوزجه اوله لکن
سنکستان اوله یقال حرة رجلی ورجلاء ای خشنة یترجل فیها ومستویة کثیرة الحجارة الارتجال افتعال وزننده
ترحل کبی چقماغی اباقلری آلتنه وضع ایلمك معناسنه در یقال ارتجل الزند اذا وضعه تحت رجلیه اعراب طائفه سی
چقماغی اغاجدن اتخاذ ایلمرله یوقریه کلنی الیله طتوب اشاغیسنی اباغی آلتنه وضع ایدرك چقارلر وارتجال
قیون مقوله سی حیوانك اباقلرینی بغلمق علی قول بعد الذبح اباقلرندن آصمق معناسنه در یقال ارتجل الشاة اذا عقلها
برجلیها او علقها برجلها وسوزی بالبداهه سویلمك معناسنه درکه فکر وترتیب ایلمکسزین دفعی سویلمکدن عبارتدر
او یلسی آدمه حاضر جواب تعبیر اولنور کویا که یرندن حرکت یاخود قعود ایتمکسزین راجلا یعنی قائما سویلمش
اولور بلا فصل دیمکدن کنایه در یقال ارتجل الکلام اذا تکلم به من غیران یهیأه و برآدم خودرأیلك ایدوب برکسه ایله
مشورتسز واسترشادسز عمل ایلمك معناسنه در یقال ارتجل برأیه اذا انفرد ومنه یقال امرك ما ارتجلت ای
ما استبددت فیه برأیك وآت اشکین ایله یورغه بیننده نقلامق معناسنه در یقال ارتجل الفرس اذا راوح بین العنق
والهملجة وقزغانده طعام طبخ ایلمك معناسنه در یقال ارتجل الطباخ اذا طبخ الطعام فی المرجل الرجلة غرفه
وزننده قوت مشی معناسنه درکه ذکر اولندی وآت قسمنك برایاغنده بوکرینه قدر شامل سکیله دینور که غیر
مقبولدرلر که وصفلری ذکر اولندی یقال بالفرس رجلة وترجیل ای بیاض فی احدی رجلیه الی الخاصرة الترجیل
رجله کبی اسمدر یقال به ترجیل ای رجلة وصاچ وصقال طرامق معناسنه در تقول رجلت الشعر اذا سرحته
وتقویت معناسنه مستعملدر کویا که اباقلندرمش اولور یقال رجله اذا قواه الرجل رانك فتحی وجیمك سکونیله
خاتون ولدنی باشندن اول اباقلری چقار اولدیغی حالده طوغورمق معناسنه درکه ترس طوغورمق تعبیر اولنور
یقال رجلت المرأة ولدها رجلا من الباب الاول اذا وضعته بحیث خرجت رجلاه قبل رأسه ورجل شکس کبی
وصف اولور نه قیورجق ونه دوز طوغری اولان صاچه دینور فتحتینله ده لغتدر که ذکر اولندی کما سیذکر ورجل

یاوری بی اناسنی دیلدکی وقتده امسون دیو برابرجه صالیورمك معناسنه در یقال رجل الفصیل اذا ارسله مع امه
لیرضع ما شاء وقوزی واوغلاق مقوله سی اناسنی اممك معناسنه در یقال رجل البهم امه اذا رضعها ورجل
صاچی نه قیورجق ونه دوز طوغری اولان آدمه دینور فتحتینله ده لغتدر که ذکر اولندی جمعی ارجال ورجالی کلور
سکاری وزننده یقال رجل رجل الشعر ورجله ای بین السبوطة والجعودة ورجل آیغر قسراغه اشمق معناسنه در
یقال رجل الفحل علی الفرس اذا نزاه الرجیل امیر وزننده راجل کبی پك یوریکن آدمه دینور ورونده معناسنه
جمعی رجلی کلور سکری وزننده ورجالی کلور سکاری وزننده یقال رجل راجل ورجیل ای مشاء وطیانقلو وصلب
ومتین آدمه دینور یقال هو رجیل ای صلب وایکی طرفی دخی بعید اولان مکانه اطلاق اولنور که مشی کثیره محتاج
اولور یقال مکان رجیل ای بعید الطرفین یورادہ الطریقین نسخه لری غلطدر وشول آته دینور که پك چوق یلمکله
پولاد کبی متانتی پیدا ایدوب هر نقدر اتعاب اولنسه قطعا ترلمیه تاتار آتلری کبی یقال فرس رجیل ای موطؤ کوب
لا یعرق وبالبداهه سو یلنمش سوزه دینور یقال کلام رجیل ای مرتجل الرجل کتف وزننده رجل ورجل کبی
نه قیورجق ونه طوغری اولان صاچه دینور یقال شعر رجل ورجل ورجل ای بین السبوطة والجعودة وصاچی وجه
مذکور اوزره اولان آدمه دینور الارجال همزه نك کسریله یاوری دیلدکی وقتده اناسنی اممك ایچون بیله جه صالیورمك
معناسنه در یقال ارجل الفصیل اذا ارسله مع امه و برآدمه برنسنه ضمننده مهلت و یرمك یاخود پیاده قلمق معناسنه در
یقال ارجله اذا امهله اوجعله راجلا المرتجل اسم فاعل بنیه سیله شول آدمه دینور که چکرکه سوریسنه اوغرادقده برازینی
طتوب کباب ایدر اوله یقال رجل مرتجل اذا کان یقع برجل من جراد فیشوی منها وچقماغی الیله وایاقلریله طوتان آدمه
دینور الرجلة رانك کسریله بالکرز برچمن ارده وافاچلقده عرفج دیدکلری شجرك منبتنه دینور که انده چوق نابت اولور
وقاره طاشلق یه دن دوزاوه یه آقان صواقندیسنه دینور جمعی رجل کلور عنب وزننده وحمض یعنی قوزی قولاغی
دیدکلری نباتدن برکونه نباته دینور وسموزاوتنه دینور فرفح و بقلة الحمقاء دخی دینور پایکاهده بتمکله حماقته نسبت اولنمشدر
ومنه المثل * هو احمق من رجلة * بونده عامه احمق من رجله دیرلر ضمیرایله رجلة التیس رانك کسریله کوفه ایله شام
بیننده بر موضعدر رجلة احجار شامده بر موضعدر رجلتابقر حزن بنی یربوع اسفلنده بر موضعدر ذو الرجل
لقمان بن توبه نام شاعرك لقبیدر المرجل منبر وزننده طراغه دینور یقال رجل شعره بالمرجل ای المشط
وطاشدن وباقردن مصنوع بیوك قزغانه دینور و بومذکردر یقال طبخ الطعام بالمرجل وهو القدر من الحجارة
والنحاس الترجیل تانك فتحیله کرفس دیدکلری سبزه یه دینور الممرجل اسم مفعول بنیه سیله شول ثوب
ونهالی و پرده مقوله سنه دینور که انده مرجل یعنی قزغان صورتلری نقش اولنمش اوله آج اعرابی طاقی
بوکونه قزغان وچمچه تصویر ایدرلر یقال ثوب ممرجل اذا کانت فیه صور المراجل رجال شداد وزننده
ابن عنفوه درکه درکاه حضرت رسالتپناهی یه بنوحنیفه ایله بیله جه وفود ایلدی بعده مرتد اولوب مسیلمه نام
کذابه اتباع ایلمکله ملحمهٔ یمامه ده زید بن خطابك دلالت شمشیریله واصل سرمنزل سعیر اولدی بونی حای
مهمله ایله رسم ایدنلر وهم ایلمشدر ورجال بن هند شاعردر رجال کتاب وزننده اسامیدندر ابو الرجال سالم
بن عطا تابعی محدثدر والده سی عمره دن روایت حدیث ایلدی وعبید بن رجال شیخ طبرانی در الرجیلاء مصغر
بنیه سیله غمیصاء وزننده قیونلرك وکچیلرك پدر پی یعنی طبقه طبقه طوغورمه لرینه اطلاق اولنور تقول العرب
اذا ولدت الغنم بعضها بعد بعض ولدتها الرجیلاء ورجیلاء رجلیون معناسنه درکما سیذکر الراجلة شول
بیوك قوچه دینور که چوبان اکا بعض اسبابنی تحمیل ایدر المرجل مقعد وزننده والمرجل منبر وزننده
برجنبد یمنی قماش اسمیدر الرجلیون عربیون وزننده رجیلاء کبی سلفده برجماعتدر که آهو کبی یوکرك
ودونده اولمرله آتدن زیاده سکردرلر ایدی وانلر سلیك المقانب ومنتشر بن وهب الباهلی واوفی بن مطر
المازنی نام اشخاص ایدی مفردنده رجلی دینور که بغایت یوکرك دیمکدر رجل ورجله رانك کسریله
اسامیدندر رجلاء حمراء وزننده بنو سعید بن قرط یورندہ برصوآدیدر رجل عنب وزننده یمامه ده
بر موضعدر الراجل پیاده یه دینور که ذکر اولندی وشول ناقه یه دینور که ممه سی بغلو اولمیوب یاوریسی
دیلدیکی وقتده امر اوله یقال ناقة راجل علی ولدها ای لیست بمصرورة ذو الرجلة جهینه وزننده اوچ
کمسه نك لقبیدر که عامر بن مالك التغلبی وکعب بن عامر النهدی وعامر بن زید بن مناة در الاراجیل آوجیلره
دینور کویا که ارجله نك جمعیدر یقال هم اراجیل ای صیادون الرحل رانك فتحی وحای مهمله نك سکونیله
والراحول خاصةً دوه قسمنك سمرینه و پالانه دینور جمعی ارحلدر فلس وافلس کبی ورحالدر رانك کسریله یقال

شد الرحل والراحول على البعير اى مركبه عليه ورحل انسانك مسكن ومأواسنه اطلاق اولنور يقال هذا رحل
فلان اى مسكنه و برآدمك مستصحبى اولان اسباب واثاثه اطلاق اولنور كه اورويه وسپاهيلق تعبير اولنور يقال
القى رحله على رحل البعير وهو ما يستصحبه من الاثاث الرحالة كتابه وزننده آتك ايرنه دينور يقال شد الرحالة
على الفرس اى السرج وعند البعض قلتاقسز اولان ايره دينوركه ساده جه كوندن اولور عربلر بورسمه ايرى
قوشى وقنده قوللنورلر ورحاله عامر بن طفيلك فرسى اسميدر ومكرر رحاله رحاله قيونى صاغمق ايچون چاغره جق
اصواتندر ذو الرحاله معاوية بن كعب بن معاويه نك لقبيدر الرحل نحل وزننده دوه نك صرتنه پالان اورمق
معناسنه در يقال رحل البعير رحلا من الباب الثالث اذا حط عليه الرحل ورحل ورحيل بر منزلدن منزل آخره
كوچمك معناسنه در يقال رحل عن المكان رحلا ورحيلا اذا انتقل و بركسه اوزره قلجله حواله اولمق معناسنه
مستعملدر كويا كه قلجى اوزرينه پالان كبى القا ايدر يقال رحل فلانا بسيفه اذا علاه الارتحال افتعال وزننده
بودخى دوه يه پالان اورمق معناسنه در يقال ارتحل البعير بمعنى رحله ودوه اصلا طورميوب يل كبى اشوب كتمك
معناسنه در يقال ارتحل البعير اذا سار ومضى وكوچمك معناسنه در يقال ارتحل القوم عن المكان اذا انتقلوا
المرحول والرحيل امير وزننده پالان اورلمش دوه يه دينور ورحيل يوريمك بابنده قوى وتوانا اولان اركك دوه يه
دينور يقال جمل رحيل اى قوى على السير وارتحالدن اسمدر كوچ معناسنه در يقال غدا يوم الرحيل وهو اسم
ارتحال القوم ومكه ايله بصره بيننده بر منزل آديدر الرحلة رانك كسريله بناء نوعدر دوه يه پالان اورمق
هيئتنه دينوركه آندن پالان اوروش ايله تعبير اولنور يقال انه لحسن الرحلة اى الرحل للابل ورحله رانك كسرى
وضميله يوريمك خصوصنده اولان طياقلغه اطلاق اولنور يقال بعير ذو رحلة وذو رحلة اى قوى على السير
ورحله رانك ضمى وكسريله ارتحالدن اسمدر كوچه معناسنه در تقول قربت رحلتنا ورحلتنا اى ارتحالنا
وعند البعض رانك كسريله اسمدر وضميله قصد وتوجه وارتحال اولنان سمت ومقصده دينور يقال غدا
يوم الرحلة اى الارتحال ومكة رحلتى اى الوجه الذى اقصده واريد ان ارتحل اليه بوراده مؤلفك ارتحال ايله
تفسيرى تفهيم ايچوندر يوخسه معناى مصدرى دكلدر ورحله رانك ضميله بردفعه اولان سفره دينور يقال يشتكى
من رحلة اى سفرة واحدة الرحال شداد وزننده دوه يه ياقشقلى پالان اورمق خصوصنده عارف وماهر اولان
آدمه دينور المرحلة معظمه وزننده پالانلو دوه لره دينور يقال ابل مرحلة اذا كانت عليها رحالها وصرتلرندن
پالانلرى آلنمش چلاق دوه لره دينمكله ضد اولور بونده بناسى ازاله ايچوندر يقال ابل مرحلة اذا كانت قد وضعت
عنها الرحال الرحول صبور وزننده والرحولة عجوله وزننده والراحلة پالانه ياريان يعنى اوزرينه يوك تحميلنه
يرار اولان دوه يه دينوركه توانا ومنقاد اولور مؤلف الصالحة لان ترحل عبارتيله تفسير ايلمكله ابل ياخود ناقه يه
وصف اولمق منفهم اولور شارحك بيانته كوره مذكر ومؤنثه صالح مفرددر مذكر خصوصنده هاء مبالغه ايچوندر
حتى راحله نك جمعى رواحل در ومصباحك بيانته كوره بعضلر ناقه يه تخصيص ايلمشدر بو جهتله مؤلفك مرادى
بو اولمق غالبدر پس پالان اورمغه صلاحيتى اولان حمل وركوبه صالح اولمغله يوك دوه سى وبنك دوه سى ديمك
اولور ونهايه ده الراحلة من البعير القوى على الاسفار والاحمال والذكر والانثى فيه سواء والهاء فيه للمبالغة
عبارتيله مفسر اولمغله قول مذكورى مؤيددر الارحال همزه نك كسريله دوه يى تعليمله راحله قلمق
معناسنه در يقال ارحل الابل او الناقة اذا راضها فصارت راحلة و برآدمك راحله لرى چوق اولمق
معناسنه در يقال ارحل الرجل اذا كثرت رواحله ودوه ضعف وزبونلقدن صكره ارقه لنوب قوت
ومتانت بولمق معناسنه در يقال ارحل البعير اذا قوى ظهره بعد ضعف كذلك دوه آرقلقدن صكره
سموروب توانا اولمغله كوچه يرار اولمق معناسنه در يقال ارحلت الابل اذا سمنت بعد هزال فاطاقت الرحلة
و برآدمه راحله ويرمك معناسنه در يقال ارحل فلانا اذا اعطاه راحلة المرحل معظم وزننده شول قماشه
ونهالى يه دينوركه انده پالان صورتلرى منقوش اوله يقال برد مرحل اذا كانت فيه تصاوير رحل جوهرينك بونى
خز ديدكلرى صوقيونى تفكندن منسوج اولوب معلم يعنى زنجفلى اولان صوف ازار ايله تفسيرى جيد وموافق
دكلدر زيرا اول جمله مرجل كلمه سنك تفسيريدر قال الشارح فى النهاية ومنه الحديث ان رسول الله خرج ذات
غداة وعليه مرط مرحل قال المرحل الذى قد نقش فيه تصاوير الرحال المرحل منبر وزننده قوى وتوانا
اركك دوه يه دينور الرحلاء حمراء وزننده شول سياه قيونه دينوركه صرتى آق اوله ياخود على العكس اوله
يقال شاة رحلاء اى سوداء وظهرها ابيض او عكسه الارحل احمر وزننده يالكزجه صرتى آق اولان باغز

آته دينور يقال فرس ارحل اى اسود ابيض الظهر فقط الترحل تفعل وزننده برآدمه بر امر مكروه تحميل
ايلمك معناسنه مستعملدر يقال ترحله اذا ركبه بمكروه وكوچمك معناسنه در يقال ترحل القوم اذا انتقلوا
راحيل يوسف پيغمبر على نبينا وعليه السلام حضرتلرينك والده لرى اسميدر رحله رانك كسريله بر يصم
طاغك آديدر الترحيل تفعيل وزننده كوچورمك معناسنه در تقول رحلته اى اظعنته من مكانه وترحيل
اسم اوله رق استعمال اولنور بعض دوه نك كوركلرنده اولان قيرلغه على قول قزللغه دينور يقال به ترحيل وهو
شهبة او حمرة على الكتفين الراحل بر محلدن كوچن آدمه دينور جمعى رحل در ركع وزننده المرحلة مزبله
وزننده مراحل كلمه سنك مفرديدر كه بر قوناق مسافه يه دينور يقال بينهما مرحلة وهى المسافة التى يقطعها
المسافر فى نحو يوم المراحلة مفاعله وزننده برآدمك كوچمسى خصوصنده باردم ايلمك معناسنه در يقال
راحله اذا عاونه على رحلته الاسترحال بركسه دن كنديه معاون ورفيق اولمق ايچون بيله جه كوچمسنى ايستمك
معناسنه در يقال استرحله اذا سأله ان يرحل له بونده دوه سنه پالان اورمسنى ياخود كنديسنه راحله ويرمسنى
ايستمك معنالرى دخى محتملدر الرحال كتاب وزننده حيره نام ولايتده نسج اولنمش قاليچه لره دينور ابو الرحال
شداد وزننده خالد بن محمد التابعى وابو الرحال عقبة بن عبيد الطائى ورحال بن المنذر وعمرو بن الرحال وعلى بن
محمد بن رحال محدثلردر ورحال بن عزره شاعردر المسترحلة اسم فاعل بنيه سيله صويى پاك ناقه يه دينور
يقال ناقة مسترحلة اى نجيبة الراحولات فرزدق نام شاعرك بيتنده واقع اولمشدر مراد الاجه ومنقش
پالانلردر بيت مرقومدر رادى اشبو * عليهن راحولات كل قطيفة * من الخز او من قيصران علامها * بيتيدر
پس مفردى راحول دركه ذكر اولندى وقيصران بر كونه الاجه قماش اسميدر الرخل رانك كسرى وخاى معجمه نك
سكونيله والرخلة هاله والرخل كتف وزننده خاصة ديشى قوزى يه دينور جمعى ارخل ورخال كلور رانك
كسرى وضميله ورخلان كلور رانك كسريله ورخله كلور رانك فتحيله ورخله كلور عنبه وزننده رخيل زبير
وزننده بنو جعفر بن كلابه مخصوص بر فرس اسميدر بنو رخيله جهينه وزننده بر بطن در الرخلة رانك
كسريله صالح بن مبارك نام محدثك جديدر الارذحل قرطعب وزننده اتنه طلو سمور آدمه دينور مؤلف بونى
همزه فصلنده دخى ذكر ايلدى همزه سنك اصالت وزياده سى بابنده اولان اختلافه بناء الردعل دال وعين
مهملتين ايله ربحل وزننده جوره وخرده پاپلو اولاده دينور يقال له ردعل كثير وهو صغار الاولاد الرذل رانك
فتحى وذالك سكونيله والرذال غراب وزننده والرذيل امير وزننده والارذل اجهل وزننده دون وخسيس
وفرومايه كسيه دينور على قول هر شيئك كوتوسنه وكمترينه دينوردى معناسنه اوچنك جمعى ارذال ورذول كلور
رانك ضميله ورذلاء كلور جهلاء وزننده ورذال كلور كه بو ايكى رذيلك جمعيدر وارذلون كلور مترجم ديركه الا الذين هم
اراذلنا الاية كريمه سنده بيضاوى ديديكه اراذل ارذل كلمه سنك جمعيدر وارذل احمر كبى صفت اولمغله قياس — مطلب
اولان جمعى رذل اولمقدر رانك ضميله لكن بالغلبه اسم منزلتنده اولمغله اسم كبى افاعل اوزره جمعلندى حتى بو جهتله
موصوفى دخى حذف اولندى لكن صاحب مصباحك بيانته كوره اراذل ارذلك جمعيدر كه اول رذل كلمه سنك
جمعيدر كلب واكلب واكالب كبى پس اراذل جمع الجمع اولور الرذالة جهاله وزننده والرذولة عمومه وزننده
رذيل اولمق معناسنه در يقال رذل الرجل او الشئ ورذل رذالة ورذولة من الباب الخامس والرابع اذا كان رذيلا
الرذل عزل وزننده رذيل قلمق معناسنه در يقال رذله رذلا من الباب الاول اذا جعله رذيلا الارذال همزه نك
كسريله بودخى رذيل ايلمك معناسنه در يقال ارذله بمعنى رذله و برآدمك اصحاب و ياران وهمدملرى بالذات
رذيل كسه لر اولمق معناسنه در يقال ارذل الرجل اذا صار اصحابه رذلاء الرذال والرذالة رانك ضميله
هر نسنه نك ايوسى سچيلوب اوكورتلدكدنصكره كيرو قلان كوتوسنه وكمترينه دينور يقال هذا من رذال التمر
ورذالته وهى ما انتقى جيده الرذيلة سفينه وزننده خصلت رديئه وشيمه دنيه معناسنه در فضيله مقابليدر
يقال به رذيلة ضد فضيلة الاسترذال برنسنه يى ناخوش كوروب كمتر و رذيل عد ايلمك معناسنه در يقال
استرذله ضد استجاده رذالى العمر حبارى وزننده وارذل العمر اكمل وزننده اسوء العمر معناسنه دركه
فرتوت ومعتوه اولوب دماغنه يبوست تام وقوى ومدركه سنه وهن وخلل طارى اولمغله سوء فهم ونسيان
مستولى اولور بعينه اطفال سيرتنه منتقل اولور يقال رد الى رذالى العمر وارذله اى اسوءه وهو الهرم والخرف
بوراده نسخه صحيحه ورذالى كحبارى وارذل العمر اسوءه عبارتيله در رذالى قولى رذالى العمر تقديرنده دركه بو اكتفا
عند النحاة جائزدر پس حبارى كبى بونكده الفى تانيث غير حسى اولور الرسل فتحتيله هر نسنه دن بر بلوكه

و برسریه دینور جمعی ارسال در یقال رسل منه ای قطیعة منه ودوه لره علی قول دوه‌دن وقیون وکچی قسمندن
برسوری به دینور یقال جاء بالرسل ای الابل والقطیع منها ومن الغنم ورسل ورساله سحابه وزننده مصدر اولور
دوه‌صوکبی هموار وملایم یوررواولمق معناسنه‌در یقال رسل البعیر رسلا ورسالة من الباب الرابع اذا کان رسلا
وصاچ قیورجق اولمیوب صارقق اولمق معناسنه دریقال رسل الشعر رسلا ورسالة اذا کان رسلا الرسل
والرسلة رانك کسریله رفق وتانی وتوءده معناسنه مستعملدر که برایشده زور وعنف وعجله اتمیوب ملایمت
وسهولت وتانی وجهیله طوتمقدن عبارتدر ومنه یقال اخذ فیه علی رسله ورسلته ای علی الرفق والتوءدة ویقال
علی رسلك وعلی رسلتك ای ارفق واتئد یعنی رفق وملایمتله طوت تانی قیل بوراده علی حرفی مقدر فعل امر مناسبه
متعلقدر ورسل چوق سوده اطلاق اولنور متابعا ادراری مناسبتیله یقال ما بالناقة رسل ای اللبن ما کان بوراده
ماکلمه‌سی مبالغه‌یی متضمندر کذلك زمانیه یه دخی حمل اولنمق ممکندر که مدة ثبوته سیکنده اولور وآنك قولنك
اوجنه اطلاق اولنور یقال ضرب رسل الفرس ای طرف عضده الترسل تفعل وزننده برایشی عنف وعجله ایله
طوتمیوب رفق وسهولت وتانیله آهسته آهسته طوتمق معناسنه‌در ومنه یقال ترسل فی قرأته اذا اتئد وترفق
وتمهل الارسال همزه‌نك کسریله برآدمك مواشیسی سودلو اولدیغندن سودی چوق اولمق معناسنه‌در
یقال ارسل القوم اذا کثر رسلهم ودوه وقیون وکچی سوریلری صاحبی اولمق معناسنه‌در یقال ارسل القوم اذا صاروا
ذوی ارسال ای قطایع وبرآدمی برکسه اوزره تسلیطله حواله قلمق معناسنه‌در یقال ارسله علیه اذا سلطه علیه
وتخلیه وتسییب ایدوب صالیورمك معناسنه دریقال ارسله اذا اطلقه وکندی باشنه وکندی حالنه قومق
معناسنه‌در یقال ارسله اذا اهمله وکوندرمك وبولمق معناسنه‌در یقال ارسله الیه اذا وجهه الیه الترسیل تفعیل
وزننده بودخی مواشیسی سودلو اولمغله سودی فراوان اولمق معناسنه دریقال رسل القوم اذا کثر رسلهم
وترسیل ترتیل معناسنه‌در که قرآن مبین عجله اتمیوب رفق وسکونت وتانی وتدبر جهتیله قرأت ایلمکدن عبارتدر
یقال رسل قرأته اذا رتل ودوه کوشکنه سود ایچورمك معناسنه در تقول رسلت فصلانی اذا سقیتها الرسل
الرسل نسل وزننده سهولت وملایمت وجهیله اولان یورویشه دینور یقال سیر رسل ای سهل وملایمتله
آب روان کبی لطیف وهموار یورین دوه یه دینور مؤنثی رسله دریقال بعیر رسل وناقة رسلة ای السهل السیر
وقیورجق اولمیوب صارقق اولان صاچه دینور یقال شعر رسل ای مسترسل الرسلة ثمره وزننده کسل
وفتور معناسنه‌دریقال به رسلة ای کسل المرسال محراب وزننده‌یك لطیف وملایم یورویشلو ناقه‌یه دینور
یقال ناقة مرسال ای سهلة السیر جمعی مراسیل در وعربك * لایکون الفتی مرسالا * قوللرنده واقع مرسال کلمه‌سی
ارسالدن مبالغه در وبو باب کنایه‌دندر لایکون مرسل اللقمة فی حلقه معناسی مراددر که ذاتنده فتوت
ومروت جوهری مرکوز اولان آدم لقمه‌یی یالکزجه کندی بوغزینه صالیورمز یعنی مهمانسز اصلا طعام
تناول ایلمز دیمکدن کنایه‌در وبعضلر دیدیکه مراد براغاجلق واورمانلق محلدن کیدرکن اوکنه کلان شاخلری
الیله یول آچمق ایچون البته طوتوب برطرف ایلمك شان فتوتدن اولمغله مروت صاحبی آدم اول شاخلری رفیقنه
طوقنوب اضرار ایلمسون دیو اللرندن صالیورمز دیمکدرکه صاحب فتوت اولان همیشه همراه وهمدمنه ایصال
منفعت ودفع مضرت ایلمکله متصف اولور دیمکدن کنایه‌در ومرسال کوچك اوقه اطلاق اولنور یقال سهم
مرسال ای صغیر الرسالة رانك کسری وفتحیله کوندرمك معناسنه اولان ارسالدن اسمدر ایلچیلکه دینور
تقول ارسلته برسالة ورسالة شارح دیرکه بالتوسع ایلچینك حامل اولدیغی نامه‌یه ده رساله اطلاق ایلدیلر پس
کتاب صغیره رساله اطلاقی مجاز بمرتبتین اولور الرسول صبور وزننده والرسیل امیر وزننده بونلرده ایلچیلك
رساله معناسنه‌در یقال ارسلتهم برسول ورسیل ای برسالة شارحك بیاننه کوره بونلر فی الاصل مصدرلردر قبول
وازیز کبی بعده اسم مصدر اوله‌رق استعمال اولندی وبونلرك فعلی مهجوردر انتهی ورسول وصف اولور
ایلچی‌یه دینور مرسل معناسنه جمعی ارسل کلور ورسل کلور ضمتینله ورسلاء کلور علماء وزننده یقال هو
رسوله ای مرسله وقوله تعالی فی حکایة موسی واخیه هارون ﴿فقولا انا رسول رب العالمین﴾ ولم یقل رسل لان فعولا
وفعیلا یستوی فیهما المذکر والمؤنث والواحد والجمع بوراده مراد وصف بالمصدر اولان فعول وفعیل‌در وقرینه مطلب
مقابله ایله مؤلفك مرادی بودر وصفت اولان فعول بمعنی فاعل اولوب وفعیل بمعنی مفعول اولورسه کذلك تذکیر
وتانیثی مساوی اولور کذلك فعول وفعیل مشتق ایله مأول اولورسه افراد وجمعی مساویدر پس رسول ذوالرساله
دیمك اولور وتثنیه دخی جمعیتی متضمن اولدیغندن مؤلف ولم یقل رسولا دیمیوب رسل عنوانیله رسم ایلدی

وبصائردن

وبصائردن مستفاد اولدیغی اوزره اشبو رسل ورساله ماده‌سی انبعاث علی المهوله معناسنه موضوعدر وجه
مذکور اوزره رسل که فتحتینله‌در ورساله سحابه وزننده سیر اسهل معناسنه دربوندن وصف رسول ورسیل‌در
بومعنادن ایلچیلك معناسی اخذ وآندن رسول تصرف اولندی پس بوراده المرسل ایله تفسیری محضا تبیین
ایچون یاخود فعول بمعنی مفعل اولدیغی اشعار ایچوندر والحاصل رساله ورسول ورسیل فی الاصل مصدرلردر
سیر اسهل معناسنه بعده ایلچی اولمق معناسنه مصدر اوله‌رق استعمال اولندی وبو معنادن فعللری متصرف
مطلب دکلدر بعده بعضا اسم منزلنده وبعضا مبالغة وصف اوله‌رق استعمال اولنور استعمال اولده مصدریت جهتی
ملحوظ اولمغله مفرد وجمعی مساوی اولور واستعمال ثانیده تثنیه وجمعی مصوغدر وقالدیکه مؤلفك ابتدا والاسم
الرسالة وکصبور وامیر قولی اسم منزلنده مستعمل اولان مصدر اصلی‌یه ناظردر بعده والرسول ایضا المرسل قولی
وصفنه ناظردرکه بمعنی مفعل درنته که ذکر اولندی انتهی ورسول برآدمه اوق یارشنده وسائر خصوصلرده موافقت
ایدن آدمه دینور یقال هو رسوله ای الموافق له فی النضال وغیره شارح دیرکه بومعناده رسیل مشهوردر وبری برله
خبرلشن آدملرك هر برینه رسیل اطلاق اولنور التراسل تفاعل وزننده بری برینه ایلچی یوللامق معناسنه‌در
یقال تراسلوا اذا ارسل بعضهم الی بعض المراسل اسم فاعل بنیه‌سیله بالدرلری پك اوزون وقیللو اولان خاتونه
اطلاق اولنور یقال امرأة مراسل ای الکثیرة الشعر فی ساقیها الطویلته وکندیسنه دوکورلك وخطبه ایدن
کسه ایله بینلرنده مراسله ایدن عورته دینور خطبه ایدن کرك کندی نفسیچون وکرك آخر ایچون ایتسون یقال
مرأة مراسل اذا کانت تراسل الخطاب وعند البعض زوجندن مفارقت ایلمش عورته دینور یاخود پك قوجه
وساخورده اولمشنه دینور یاخود اری وفات ایلمش اولانه دینور یاخود زوجنك کندیسنی تطلیق ایده‌جکنی سزمکله
وهنوز وجودنده هرم اولمیوب استعمال صلاحیت بقیه‌سی اولمغین زوج آخره وارمق قصدیله تزین ایدوب آنکله
بالمراسله خبرلشور اولانه دینور یقال امرأة مراسل اذا کانت قد فارقها زوجها او اسنت او مات زوجها او احست
منه الطلاق فتزین لآخر وتراسله وفیها بقیة بوراده مراسله خبرلشمك معناسنه‌در الراسلان تثنیه بنیه‌سیله
بدنده ایکی کورکه اطلاق اولنور علی قول کورکلرده واقع ایکی طمره اطلاق اولنور وکتف محلنده عرقا الکفین
عنوانیله رسم ایدنلر غلط ایلمشلردر وبعضلر وابلتان ایله تفسیر ایلدیلر که ایکی بازولرك نهایت بولدیغی یردرکه
اموز باشلریدر یاخود ایکی کورك ککلربنك اوجلریدر الرسیلات مصغر بنیه‌سیله رسلات لفظندن که رسل
کلمه‌سنك جمعیدر رانك کسریله که رفق وتانی معناسنه درآندن مصغردر بواشجه وملایمجه هون وسکونت
معناسنه اولور ومنه یقال الق الکلام علی رسیلاته ای تهاون به الرسیلی مصغر بنیه‌سیله بر بوجك آدیدر ام رساله
کتابه وزننده دیشی قرتال قوشنك کنیه‌سیدر الرسیل امیر وزننده رسول معناسنه‌در که ذکر اولندی وواسع
نسنه‌یه اطلاق اولنور یقال شیء رسیل ای واسع ولطیف نسنه‌یه دینور یقال شیء رسیل ای لطیف وآیغره
وبوغوره اطلاق اولنور یقال ارسل رسیلا الی الرسل ای فحلا ومراسل معناسنه‌درکه برکسه ایله خبرلشن آدمه
دینور یقال هو رسیله ای مراسله وطتلو خوشکوار صویه اطلاق اولنور یقال ماء رسیل ای عذب الرسل ضمتینله
هنوز جار طوتمامش وفراجه کیمامش کوچك قیزه دینور یقال جاریة رسل ای صغیرة لا تختمر المرسلة مکرمه وزننده
سینه‌یه طوغری صالنوب صارقان کردانلغه دینور علی قول بونجق وتکمه مقوله‌سیله آراسته اولانه دینور یقال
جائت وفی عنقها مرسلة ای قلادة طویلة تقع علی الصدر او قلادة فیها الخرز وغیرها الاحادیث المرسلة
عند المحدثین شول حدیثه اطلاق اولنور که محدث آنی اسانید متصله ایله تابعی‌یه قدر اسناد وروایت ایدوب واول
تابعی فخر سعادتدن تلقی ایدن صحابه‌یی ذکر ایلمیه‌رك همان قال رسول الله صلی الله علیه وسلم عنوانیله طرف نبویدن
روایت ایدراوله شارح دیرکه سعید بن المسیب ومکحول ونخعی وحسن بصری اکثر بو نهج اوزره روایت ایلدیلر
یقال جاء فی الحدیث المرسل وفی الاحادیث المرسلة وهی التی یرویها المحدث الی التابعی ثم یقول التابعی قال رسول الله
صلی الله علیه وسلم ولم یذکر صحابیا مترجم دیرکه تابعیدن مادونده منتهی ومرفوع اولان حدیثه مرسل اطلاقی
مختلفدر حاکم اطلاق ایلمدی وخطیب اطلاق ایلدی نته‌که اهل اصول وفقهیه دخی اطلاق ایلدیلر
الاسترسال برآدمدن برکسه کندیسنه سوری سوری دوه یوللمسنی ایستمك معناسنه‌در یقال استرسل منه
اذا قال له ارسل الی الابل ارسالا وبرکسه ایله کمال اوزره انس والفت پیدا ایلمکله میانه‌لرندن تکلف ووحشت
برطرف اولمغین اکا بایلوب بیمحابا کستاخانه انبساطله معامله ایلمك معناسنه مستعملدرکه تکلفسز احباب
معامله‌سیدر یقال استرسل الیه اذا انبسط واستأنس وصاچ قیورجق اولمیوب صارقق اولمق معناسنه‌در

يقال استرسل الشعر اذا صار سبطا الرسال كتاب وزننده دوه نك اياقلرينه اطلاق اولنور مفردى رسل در
رانك كسريله المرسلات مكرمات وزننده كه مرسلك جمعيدر ارسال اولنمش نسنه لر ديمكدر ومنه قوله تعالى
والمرسلات عرفا اى الرياح او الملائكة او الخيل الرطل رانك فتحى وكسرى وطانك سكونيله اون ايكى اوقيه
وزننك معياريدر هر اوقيه قرق درهمدر شارحك بيانته كوره رطل ايكى كونه در برى رطل شاميدر كه مؤلفك
تعريف ايلديكى بودر يوز سكسان درهم اولور وبرى بغداديدر كه يوز يكرمى سكز درهم ايله اربعة اسباع
درهمدن عبارتدر تفصيلى مكوك ماده سنده كدران ايلدى انتهى تقول عندى رطل سمنا وهو اثنتا عشرة
اوقية والاوقية اربعون درهما ورطل جوره اوغلانه دينور يقال غلام رطل اى قصيف وبلوغه مقارب اوغلانه
دينور مراهق معناسنه على قول هنوز وجودينك كميكلرى استحكام بولمامش صغير اوغلانه دينور وملايم ولين
آدمه دينور يقال رجل رطل اى لين ووجودى ضعيف اختيار آدمه على قول سلبوكلكه و كوشكلكه وارمش
پيرلكه قدم باصمش بدنى سست وبيتاب اولمغه بشلامش اوته دينور يقال رجل رطل اى كبير ضعيف
او ذاهب الى اللين والرخاوة والكبر ورطل بالكزجه رانك فتحيله عدل وداد معناسنه در يقال ما فيه رطل اى عدل
وسلبوك وكوشك آدمه دينور يقال رجل رطل اى رخو وبون واحمق آدمه دينور وجست ورونده اركك آته دينور
بونده رانك كسريله ده جائزدر مؤنثى رطله در المرطل محسن وزننده بودخى ملايم ولين آدمه دينور واوزون آدمه
دينور يقال رجل مرطل اى لين وكذا طويل الترطيل تفعيل وزننده صاچى ياغله ياغلوب قيورجقلرنى آچوب
دوز وملايم ايده رك صالندرمق معناسنه در يقال رطل الشعر اذا لينه بالدهن وكسره وارخاه وارسله و برنسنه يى
رطل ديدكلرى وزن مزبور ايله طارتمق معناسنه دركه مراد رطل رطل طارتمقدر يقال رطله اذا وزنه بالارطال
الرطيلاء مصغر بنيه سيله بر موضعدر الارطال همزه نك كسريله برآدمك جوره ولدى اولمق معناسنه در
يقال ارطل الرجل اذا صار له ولد رطل وعند البعض ارطال برآدمك قولقلرى كوشك وسلبوك اولمق معناسنه در
يقال ارطل الرجل اذا استرخت اذناه الرطل رانك فتحيله يلمك يوريمك معناسنه در يقال رطل الرجل رطلا
من الباب الاول اذا عدا وبرنسنه نك مقدارنى بيلمك ايچون ال ايله بوقلیوب طارتشدرمق معناسنه در يقال رطل
الشئ اذا رازه ليعرف وزنه الرعل رانك فتحى وعينك سكونيله پك دورتمك معناسنه در يقال رعله رعلا
من الباب الثالث اذا طعنه طعنا شديدا وقلجله چالمق معناسنه در يقال رعله بالسيف اذا نفحه به ورعل
طاغك بورون كبى چقمش سبورى اوجنه دينور انف الجبل معناسنه ورعل الرجل آدمك اكنده اولان لباسدن
عبارتدر يقال جاء يجر رعله اى ثيابه ورعل بر موضع آديدر الارعال همزه نك كسريله بودخى پك دورتمك
معناسنه در يقال ارعله اذا طعنه طعنا شديدا الرعلة تمره وزننده دوه قوشنه دينور وناقه نك وقيونك
قولقلرينك اكسه سندن برمقدارجه ديلنوب خدايى كوپه طرزنده صارقيديلان پارچه يه دينور وسنت موضعدن
كسيلان دريه دينور وميوه سى كثير وفيا اولان خرما اغاجنه على قول اوزون خرما اغاجنه دينور وكشينك عيالنه
على قول كثير اولورسه اطلاق اولنور يقال له رعل اى عيال او كثير منهم و بر بلوك آتلولره دينور كه آزجه اوله
على قول ايلرو وجه كلنلرينه دينور يقال رأيت رعلا اى قطعة من الخيل قليلة او مقدمتها وعند البعض يكرمى
ياخود يكرمى بش مقدارى اولان سوارى بلوكنه دينور جمعى رعال وارعال واراعيل كلور كه جمع الجمع اوله جقدر
قال فى الاساس ومنه اراعيل الرياح اى اوائلها ورعل كاه اولور كه بقر جنسندن اولان اولمقدار بلوكه ده اطلاق
اولنور اشبو بقر مناسبتيله خيل مرقومدن فرس فهم اولنميه زيرا فرسان معناسنده منصوصدر مكركه مجازا
اطلاق اولنه الرعيل امير وزننده بودخى بر بلوك آزجه سواريلره دينور تقول جئت فى الرعيل الاول وهى
القطعة من الخيل القليلة الرعلاء حمراء وزننده قولغنده ذكرى مسبوق رعله اولان قيونه دينور يقال شاة
رعلاء اذا كانت باذنها رعلة وعدى بن رعلاء شاعردر المسترعل اسم فاعل بنيه سيله رعيل ديدكلرى فرقه
مذكوره ايچره چنه يه چقان آدمه دينور على قول قائدلرينه دينور كه دلير اولمغله اوكلرنده چرقه طرزنده
كچوب كيدر ياخود سوارى ايچره دوه راكبنه دينور يقال كنت مسترعلا وهو الخارج فى الرعيل او هو قائدها
او ذو الابل الرعل رانك كسريله اركك خرما اغاجنه دينور ذكر النخل معناسنه ورعل وذكوان سليم قبيله سندن
منشعب ايكى قبيله در الراعل كثر وايشه يارمز اولان خرمايه دينور دقل معناسنه المرعل معظم وزننده
دواب ومواشينك كزيده و بهترينه دينور خيار المال معناسنه الرعلول سرسور وزننده بر جنس سبزه على قول
طرخون اسميدر الارعل بدنده يره طوغرى صارقيق ودوشوك اولان ثوبه دينور كه يوقرى قالدره رق بوريكه

مضطر

مضطر اولنور يقال جاء يجر ارعله اى ما تهدل من ثيابه وفى الاساس ثوب ارعل اى طويل مسترخ كذلك
پك اوزايوب بويلو اولديغندن برطرفه اكيلوب بوكلمش اولان اوته دينور يقال عشب ارعل اى طال حتى انثنى
بوراده من النبات وطاب نسخه لرى غلطدر وارعل احمق آدمه دينور يقال رجل ارعل اى احمق الرعالة
جهاله وزننده حمق معناسنه در يقال به رعالة اى حمق الرعل فتحتيله احمق اولمق معناسنه در يقال رعل
الرجل رعلا من الباب الرابع اذا حمق المرعل منبر وزننده كسكين قلجه دينور تيغ بران معناسنه يقال ضربه
بسيف مرعل اى باتك الرعلة غرفه وزننده مرسين مقوله سى خوشبو چچكلردن ترتيب اولنوب تاج كبى باشه
صوقلان چچك طوتامنه دينور ابو رعله رانك كسريله قوردك كنيه سيدر الرعال غراب وزننده بروندن
سيلان ايدن فضله يه دينور رعبل زبير وزننده ابن آبد بن الصدف اسميدركه حضرموت قبيله سى
نسبتندندر الرعولة جهورية وزننده تاتارى طبخ اولنمش كبابه و بريانه دينور يقال شواء رعولة اذا كان
لم يطبخ جيدا الرعبلة دحرجه وزننده برآدم چوليه وشاشقين خاتون آلمق معناسنه در يقال رعبل
الرجل اذا تزوج برعناء وات كسمك معناسنه در يقال رعبل اللحم اذا قطعه واثوابى بر ثوب پاره لمق
معناسنه در يقال رعبل الثوب اذا مزقه ورعبله اسم اولور كما سيذكر الترعبل تدحرج وزننده اثواب
پرتيلوب پاره لنمق معناسنه در يقال رعبل الثوب فترعبل وثوب اسكيمك معناسنه در يقال ترعبل
الثوب اذا اخلق الرعبولة رانك ضميله پاره لنمش اسكى ثوب پچاوره سنه دينور الرعبلة زبرجه وزننده
اسكى ثوبه دينور جمعى رعابيل در ويقال ثوب رعابيل اى اخلاق هر جزؤلى بر ثوب اعتبار اولنمشدر الرعبل
جعفر وزننده كهنه لباسلو عورته دينور على قول بون وشاشقين وچوليه اصلاح خير وشره يرامز اولانه دينور
يقال امرأة رعبل اى ذات خلقان او حمقاء رعناء خرقاء وعربلر تحقير وازدراء موقعنده حاقنى تلميحله برآدمك
والده سندن كنايه ايدوب ثكلته الرعبل ديرلر يقولون ثكلته الرعبل اى امه ورعبل بن عصام وعمرو بن رعبل شاعرلردر
ياخود ثانى اعجامله در وابو ذبيان بن رعبل بين العرب ذكر وشهرت صاحبيدر الرعبلة جحفله وزننده والرعبليل
زنجبيل وزننده دوز وطوغرى اسمين يله وصف اولور يقال ريح رعبلة ورعبليل اذا كانت لم تستقم فى هبوبها
الرغل رانك ضمى وغين معجمه نك سكونيله بر نبات آديدر على قول سرمق اسميدر كه قيون صرمشغى وقاره بازى
ديدكلرى نباتدر جمعى ارغالدر الارغال همزه نك كسريله بر ذكر اولنان نبات بتورمك معناسنه در يقال
ارغلت الارض اذا انبتت الرغل واكينك سنبله سى تمام اوزلنوب بوغو لنمق معناسنه در يقال ارغل الزرع
اذا جاوز سنبله الاحام وبرطرفه مائل اولمق معناسنه در يقال ارغل اليه اذا مال وخطا ايلمك معناسنه در
يقال ارغل الرجل اذا اخطأ و يول آزمق معناسنه در يقال ارغلت الابل عن مراتعها اذا اضلت وبرنسنه يى
موضع مناسبنك غيرى موضعه قومق معناسنه در يقال ارغل الشئ اذا وضعه فى غير موضعه واناولدنى امزرمك
معناسنه در كما سيذكر الرغل رمل وزننده ذكر اولنان ارغال زرعدن اسمدر سنبله سى اوزلنوب بكشمش
اكينه دينور ورغل مصدر اولور ولد اناسنى امك معناسنه يقال رغل الولد امه رغلا من الباب الثالث اذا رضعها
فارغلته اى ارضعته و بعضلر بونى اوغلاق قسمنه تخصيص ايلديلر الرغلة تمره وزننده هنوز سود امن تازه
اوغلاغه وقوزى يه دينور الرغلة غرفه وزننده سنت يرنده كسيلجك دريه دينور قلفه معناسنه الارغل
هنوز سنت اولنمامش كسه يه دينور يقال غلام ارغل اى اقلف وخايه لرى اوزون كسه يه دينور ورفاه ووسعت
وامن وراحت اوزره اولان زمان ومعيشته دينور يقال هو فى عيش ارغل وزمان ارغل اى واسع ناعم الرغول صبور
وزننده هر بولديغى اغتنام واكل ايدر اولان آدمه دينور يقال هو رجل رغول اذا اغتنم كل شئ واكله وشول
قيونه دينور كه قوزى كبى قيونلرك ممه سنى امر اوله يقال شاة رغول اذا صارت ترضع الغنم رغال قطام وزننده
جاريه قسمنه دينور ذكر اولنان معنايدن بر معناى مناسب ملحوظ درامه وكنيزك معناسنه ابو رغال كتاب وزننده
ثمود قومندن ثقيف قبيله سنك جد اعلاسى اولان كسه در سنن ابى داود ودلائل النبوة وساير كتب احاديثده ابن عمر
رضى الله عنهما حضرتلرندن مروى اوله رق بو وتيره اوزره مثبتدر كه رسول اكرم صلى الله عليه وسلم حضرتلريله
طائف غزاسنه خروج وعزيمتمز خلالنده رهكذارمزده برقبر ظهور ايلمكله فخر عالم حضرتلرى بيورديلر كه اشبو
قبر قبيلهء ثقيفك جدى اولان ابورغالكدر مرسوم ثمود قومندن اولوب واشبو حرم شريفده متمكن اوله رق عروض
ايدن عوارض وآكدارى آندن دفع ايدر ايدى وقتا كه حرم شريفدن خروج ايلدكده طرف ربانيدن قومنه اصابت
ايدن قهر ونقمت بوراده مزبوره دخى اصابت ايلمكله هلاك و بوراده دفن اولندى پس جوهرينك ابورغال شول

کسه ایدی که بیت شریفی هدم قصدیله ورود ایدن حبشه طائفه‌سنه دلیل اولوب یولده هلاک اولمشیدی دیمه‌سی
غیر جیددر کذلک ابن سیده‌نک ابورغال شعیب پیغمبر علیه السلام حضرتلرینک عبدی اولوب عشر اموال تحصیلنه
معین وظالم وجبار ایدی بو محلده هلاک ومدفون اولدی دیدیکی نابجادر مترجم دیرکه معتمد بها اولان کتب سیرده
جوهرینک قولی مرسومدر حتی کندیسیله بیله جدبر لنهال زرین دفن اولنمشیدی نبش اولنسه بولنمق ملحوظدر
بیوردقلریله فی الحال نبش واخراج ایلدیلر ابنا رغال سحاب وزننده ضریّه قربنده ایکی طاغدر الرغلاء
حمراء وزننده شول ناقه‌یه دینور که قولقلری برمقدار دیلنوب ذیلنن پاره‌سی خدایی کوپه طرزنده صالنور اوله‌نه که
بو یلجه اولان قیونه رعلاء دینور مهمله ایله یقال ناقة رغلاء اذا شقت اذنها وبقیت معلقة رغلان عثمان
وزننده بر رجلک اسمیدر الرفل نفل وزننده والرفل فتحتینله لباس کیمکده وسائر وضع وعمله بجرکسز
تصلق وچولپه وپریشان اولمق معناسنه‌در یقال رفل الرجل ورفل رفلا ورفلا من الباب الاول والرابع
اذا اخرق باللباس وکل عمل ورفل نفل وزننده ورفلان فتحاتله اتکلری بره سوریه‌رک اداء وخرامله یوریمک
یاخود اللری صاله‌رق یوریمک معناسنه‌در یقال رفل فلان رفلا ورفلانا من الباب الاول اذا جر ذیله وتبختر
اوخطر بیده وقیونک صوینی چوغالتمق معناسنه‌در یقال رفل الرکیة رفلا اذا اجمه الارفل احمر وزننده والرفل
کتف وزننده وصفلردر بجرکسز چولپه آدمه دینور یقال رجل ارفل ورفل ای اخرق الرفلاء حمراء وزننده
مؤنثیدر چولپه وشاشقین عورته دینور وشول عورته دینور که حسن شیوه وناز ایله یوریمکی او یدروب بجره‌مدیکندن
اتکلرنی سوریه‌رک چولپه ودیوشورمسز یوررا وله یقال امرأة رفلاء اذا کانت لاتحسن المشی فتجر ذیلها الرفلة
فرحه وزننده والرفلة کسرتیله چرکین وبدمنظر عورته دینور یقال امرأة رفلة ورفلة ای قبیحة ظاهر ارانک
کسره‌سی فایه اتباعله‌در ورفله فرحه وزننده اتکلرنی شیوه وناز ایله سوریه‌رک یوررا ولان خاتونه دینور یقال
امرأة رفلة اذا کانت تجر ذیلها جرا حسنا الارفال همزه‌نک کسریله بودخی اتکلری بره سوریه‌رک ناز وخرامله
نازنینانه یوریمک یاخود اللرنی صاله‌رق یوریمک معناسنه‌در یقال ارفل فلان اذا جر ذیله وتبختر اوخطر بیده
واتکی صالیورمک معناسنه‌در یقال ارفل ذیله اذا ارسله الترفیل تفعیل وزننده تمیز لفظی کبی اسمدر اتکلرنی
سوریه‌رک صالنی یوریین آدمه دینور یقال رجل ترفیل اذا کان یرفل فی مشیه وترفیل مصدر اولور
قیونک صوینی چوغالتمق معناسنه یقال رفّل الرکیة اذا اجمها وترفیل اهل عروض اصطلاحنده بحر کاملک
متفاعلن جزؤنه برسبب خفیف زیاده ایلمکدن عبارتدر که متفاعلاتن اولور اجمام رکیه یاخود جر ذیل معناسندن که
طول ذیلک لازمیدر مأخوذدر لکن ترفیل علی بحر کامل مجزوده که عروض ثالثه سنک ضرب اولنه
مخصوصدر وترفیل بر آدمی سید وعالیشان قلمق معناسنه‌در یقال رفّله الملک اذا سوّده واولولمق تعظیم
معناسنه‌در یقال رفّله اذا عظمه وخوارلمق تدلیل معناسنه اولمغله ضد اولور یقال رفّله اذا ذلله
بونده بناسی ازاله ایچوندر وتملیک معناسنه‌در یقال رفّله اباه اذا ملکه اباه الرفل رانک کسریله اتکه دینور
یقال ارفل رفله اذا ارسل ذیله المرفال اکبری اتکلرنی سوریه‌رک خرامانی یوررا ولان آدمه دینور الرفال
سحاب وزننده اوزون صاچه دینور یقال شعر رفال ای طویل الرفل خدب وزننده اوزون قویرقلو
دابه‌یه دینور وحلیم وشحیم انسان وحیوانه دینور وبول جامه‌یه دینور ودریسی ککبش اولان دوه‌یه دینور
الرفال کتاب وزننده شول بچه مقوله‌سی نسنه‌یه دینور که دیشی بچی به آشسون دیو تکه‌نک قاسیغنه
بند ایدرلر المرفلة معظمه وزننده شول ناقه‌یه دینور که یاوریسی امسون دیو بر پچاوره ایله ممه‌سنک دبی صاریلوب
بعده اول پچاوره‌نک برطرفی صالیورلمکله ممه‌لرینک اوجلرنی بتون احاطه ایدوب بوریمش اوله یقال ناقة مرفلة
اذا کانت تصر بخرقة ثم ترسل علی اخلافها فتغطی بها روفل جوهر وزننده بر رجل اسمیدر ترفل تنصر
وزننده اسامیدندر ترفل بن عبد الکریم وترفل بن داود محدثلردر رفیل زبیر وزننده ابن المسلمه‌در که رفیل
اکا منسوبدر الرفل فتحتینله قیونک دبنده آز آز مجتمع اولان صویه دینور یقال هذا رفل الرکیة ای جمتها رفل رفل
مکررا فتحتینله قیون قسمنی صاغمق ایچون چاغره‌جق اصواتندندر الترفلة دحرجه وزننده کبر ونخوتله صالنمق
معناسنه‌در یقال ترفل الرجل ترفلة اذا تبختر کبرا الرقلة رانک فتحی وقافک سکونیله ال یتشمز اولان خرما اغاجنه
دینور جمعی رقل در هاسز ورقال کلور یقال ماهم رجال انما هم رقال جمع رقلة وهی النخلة التی فاتت الید
الراقول خرما اغاجنه چقه‌جق کنده ویالهنکه دینور حابول معناسنه الارقال همزه‌نک کسریله سرعتله یوریمک
معناسنه‌در یقال ارقل الرجل اذا اسرع وقطع مفازه ایلمک معناسنه‌در یقال ارقل المفازة اذا قطعها المرقال

والمرقل

والمرقل محسن وزننده والمرقلة محسنه وزننده جست ورونده ناقه‌یه دینور یقال ناقة مرقال ومرقل ومرقلة
ای مسرعة ومرقال هاشم بن عتبه‌نک که اصحابدندر لقبیدر صفین ملحمه‌سنده علی بن ابی طالب کرم الله وجهه
کندیسنه برعلم ویرمکله حامل اوله‌رق سرعت ایلدیکیچون تلقیب اولندی وابو المرقال زفیان ایله ملقب کسه‌نک
کنیه‌سیدر اسمی عطار بن اسید ایدی بنی عوافه‌دن ایدی الرکل شکل وزننده آت سکرتمک ایچون ایکی
یانلرینه ایاقله یا اوزنکی ایله تپوب اورمق معناسنه‌در یقال رکل الفرس رکلا من الباب الاول اذا ضربه برجله
لیعدو وبر ایاقله اورمق معناسنه‌در یقال رکله اذا ضربه برجل واحدة ورکل تپمه‌یه اطلاق اولنور که بر ایاقله
اورمقدر فارسیده لکد دینور وپراصه تعبیر اولنان سبزه‌یه دینور کراث معناسنه التراکل تفاعل وزننده
بری برلرینه ایاقله اورشمق معناسنه‌در که تپشمک تعبیر اولنور ملاعبه اقسامندندر یقال تراکل القوم اذا رکل بعضهم
بعضا بارجلهم الرکال شداد وزننده پراصه صاتیجی آدمه دینور الرکلة ثمره وزننده بر باغ سبزه‌یه دینور
یقال جاء وبیده رکلة من البقل ای حزمة المرکل منبر وزننده ایاغه اطلاق اولنور رجل معناسنه المرکل مقعد
وزننده یوله اطلاق اولنور طریق معناسنه وفارس آتی اشدروب یاخود سکرتمک ایچون یانلرنده ایاغیله تپوب اوره‌جق
یره دینور که اوزنکی یریدر المرکلة معظمه وزننده شول یره دینور که طوارلر ایاقلریله چکنیوب بصه‌رق پکشمش
وقاتیلنمش اوله یقال ارض مرکلة اذا صارت قد کدت بحوافر الدابة الترکل تفعل وزننده باغبان یره بل تپمک
معناسنه‌در یقال ترکل بمسحاته اذا ضربها برجله لتدخل فی الارض مرکلان مرطبان وزننده بر موضع آدیدر
الرمل نمل وزننده معلومدر که قومه دینور فارسیده ریک دینور مفردی رمله‌در جمعی رمال وارمل‌در افلس
وزننده ورمله ایله بعض نسوان تسمیه اولندیلر اقلغنه بناء ازجمله رمله بنت ابی سفیان که ام حبیبه‌در ازواج
مطهراتدندر رضی الله عنهن ورمل مصدر اولور طعامه قوم قاتمق معناسنه وطعامدن مراد حنطه‌در
یقال رمل الطعام رملا من الباب الاول اذا جعل فیه الرمل وبرنسنه‌یی قان ایله آلوده ایلمک معناسنه‌در یقال
رمل الثوب اذا لطخه بالدم وبز وحصیر مقوله‌سنی یوفقه‌جه طوقومق معناسنه‌در یقال رمل النسج اذا رققه
وسریر وحصیر مقوله‌سنی جوهر وسائر زینت مقوله‌سیله بزه‌مک معناسنه‌در یقال رمل السریر والحصیر اذا زینه
بالجوهر ونحوه وسریرک اوستنه شریت اوروب چکورمک معناسنه‌در که مراد حصیر اسکمله کبی اوتوراجق یرنی
یومشق شریتلردن اوروب یاپمقدر یقال رمل السریر اذا رمل ای نسج شریطا فجعله ظهراله الارمال همزه‌نک
کسریله رمل معناسنه‌در یقال ارمل النسج والسریر بمعنی رمله وبر آدمک زاد وتوشه ونفقه‌سی توکنوب بی زاد
ونوا قالمق معناسنه‌در یقال ارمل القوم اذا نفد زادهم وبو معناده متعدی اولور یقال ارملوا الزاد اذا انفدوه وایپ
مقوله‌سی نسنه‌یی اوزاتمق معناسنه‌در یقال ارمل الحبل اذا طوله وبرنسنه قانه بیلنمک معناسنه‌در یقال
ارمل السهم اذا تلطخ بالدم وخاتون طول اولمق معناسنه‌در یقال ارملت المرأة اذا صارت ارملة الترمیل
تفعیل وزننده بودخی بز وحصیر مقوله‌سنی یوفقه‌جه وخرده‌جه طوقومق معناسنه‌در یقال رمّل النسج اذا رققه
وخاتون طول اولمق معناسنه‌در یقال رمّلت المرأة اذا صارت ارملة وبرنسنه‌یی مغشوش ومزیف قلمق معناسنه‌در
قوملوغله کبی یقال رمّله اذا زیفه ویقال کلام مرمّل ای مزیف الرمل فتحتینله والرملان فتحاتله والمرمل
مقعد وزننده لینک ایله یوریمک معناسنه‌در یقال رمل فلان رملا ورملانا ومرملا من الباب الاول اذا هرول ومنه رملان
طائف البیت الشریف ورمل عروضیون اصطلاحنده قصیده ایله رجزدن ماعدایه اطلاق اولنور شارح دیرکه
مؤلفک تفسیری وضع عربه مبنیدر که قصیده ایله رجزک غیری شعره رمل اطلاق ایدرلر واهل عروض بحر
مخصوصه رمل اطلاق ایدرلر که وزنی التی کره فاعلاتن جزؤلرندن مرکبدر نسج حصیر کبی منتظم الاوتاد اولدیغیچون
تسمیه ایلدیلر انتهی ورمل آزجه یغموره دینور وبرنسنه‌ده اولان زیاده‌یه دینور وبقر وحشینک ایاقلرنده
اولان خطوطه دینور که کندی لونه مخالف اولور الارمل احمر وزننده فقیر ومحتاج یاخود مسکین اولان
کشی‌یه دینور مؤنثی ارمله‌در جمعلری ارامل وارامله‌در یقال رجل ارمل وامرأة ارملة ای محتاج ومحتاجة ومسکین
ومسکینة شارح دیرکه نفود الزاد معناسنه اولان ارمالدن مأخوذدر غیر قیاس اوزره‌در انتهی وارمل ارکن آدمه
دینور عزب معناسنه مؤنثی ارمله‌در وعند البعض یساری اولوب احتیاجی اولمیان عورته ارمله اطلاق اولنمز
هرنقدر قوجه‌سز ایسه‌ده یقال رجل ارمل ای عزب وامرأة ارملة ای عزبة ولا یقال للعزبة الموسرة ارملة
مترجم دیرکه بو ماده‌ده اوچ کلمه مستعملدر بری ثیب‌در که مؤلفه کوره زوجندن علی الاطلاق مفارقت ایتمش
خاتوندر یاخود مدخول بها اولاندر داخل اولان رجله‌ده اطلاق اولنور قول اوله کوره طول خاتون اولور ثانی‌یه

کوره بکر مقابلی اولور وبری ارمله درکه مؤلفه کوره مطلقا قوجه سز اولاندر و بعضلر عسر حالله تقیید
ایلدیلر وبری دخی ایم درکه بو دخی قوجه سز اولاندر کرک ثیب وکرک بکر اولسون ورجله دخی اطلاق اولنور وزمخشری
وسائره کوره ثیب ارکورمش اولاندر وارمله طول اولاندر کرک اره وارسون کرک وارمسون وایم قوجه سز اولاندر
کرک ثیب وکرک بکر اولسون پس مؤلفک بیانیله بینلرنده مخالفت یوق کبیدر لکن ابن اثیرک قولی بونلره مخالفدر وارمله مطلب
عند البعض رملدن مأخوذدر که قومه دینور بی زوج خاتون برمرتبه محتاج اولدیکه کویا احتیاج آنی قومه اوتورتدی
نته که ذومتربه دخی بو رسمه در وعند البعض ارمله ارمال زاد معناسندن مأخوذ اولمغله مطلقا زوجه سز اره وزوجسز
عورته ارمل وارمله دینور لکن زوجه سی وفات ایدن کشیده استعمالی قلیلدر وزوجی وفات ایدن عورتده که طول
تعبیر اولنور استعمالی کثیردر زیرا انفاق زوجه محتاجدر انتهی وارمل مطر ومنفعتی قلیل یعنی عدیم اولان سنه یه
وصف اولور یقال عام ارمل ای قلیل المطر والنفع ومحتاجین اولان رجال ضعفاء جماعتنه ارمله دینور ایچلرنده نساء
طائفه سی یوغیسه یقال اطعم الارملة ای الرجال المحتاجین الضعفاء الارمولة اضحوکه وزننده عرفج نام شجرک کسلمش
شاخندن اوزد کنده قلان پارچه سنه دینور جمعی ارامل وارامیل در الرملة غرفه وزننده بقر وحشیه نک اياقلرنده
وصرتلرنده اولان سیاه جزکی یه دینور جمعی رمل در صرد وزننده وارمال در شارحک بیاننه کوره فی قوائم البقرة الوحشیة
وفی ظهرها عبارتی نسخه لردن ساقطدر رمله تمره وزننده بش موضع آدیدر اشهری شام اولکه سنده
رمله دیدکلری بلده در محدّثیندن ادریس الرملی ومکی بن عبد السلام الرمیلی که مصغر بنیه سیله در اورادندر
الرملاء حمراء وزننده اياقلری سیاه وسائر یرلری بیاض اولان دیشی قیونه دینور مذکری ارمل در یقال نعجة
رملاء ای سوداء القوائم وسائرها ابیض المرمّل محدّث وزننده والمرمل محسن وزننده ارسلانه دینور
المرمل منبر وزننده کوچک بوقاغی یه دینور البرمول یعفور وزننده حصیر طرزنده خرما یپراغندن اورلمش
نسنه یه دینور که یلپازه وزنبیل دوزیلور الرمال غراب وزننده حصیر اورکوسنه دینور یقال ما احسن رمال
هذا الحصیر ای مرموله المرمّل معظم وزننده شول پالوده وزیروا وحلوا مقوله سنه دینور که یوزنده حصیر
اورکوسی کبی چیزلری وبوکلمری کثیر اوله یقال خبیص مرمّل اذا کثر عصده ولیه ارملول عضرفوط وزننده
مغربده بر بلده در ترامل تای فوقیه مضمومه ایله بر وادی اسمیدر یرمل یمنع وزننده بر موضعدر یرمله یانک
فتحیله اندلسده بر ناحیه در الارمولة اضحوکه وزننده ارکن اوغلانه دینور یقال غلام ارمولة ای ارمل
رمیله جهینه وزننده اوچ موضع اسمیدر و بر رجل آدیدر الارمعلال اقشعرار وزننده چوجق اغزندن سالیار
اقار اولمق معناسنه در یقال ارمعلّ الصبی اذا سال لعابه و برنسنه اصلا نمق معناسنه در یقال ارمعلّ الثوب
اذا ابتلّ وبریان وکباب طبخ اولنورکن یاغی طملار اولمق معناسنه در یقال ارمعلّ الشواء اذا سال دسمه
وسرعتله کتمک معناسنه در یقال ارمعلّ الرجل اذا اسرع و پک آوازایله حیقرمق معناسنه در یقال ارمعلّ الرجل
اذا شهق و پراکنده اولمق معناسنه در یقال ارمعلت الابل اذا تفرّقت وکون وسختیان مقوله سی پک یاش اولوب
اصلا نمق معناسنه در یقال ارمعلّ الادیم اذا ترطب شدیدا وکوز یاشی پیدر پی متصل آقمق معناسنه در یقال
ارمعلّ الدمع اذا تتابع الارمغلال غین معجمه ایله ارمعلال وزننده بو دخی کوز یاشی پیدر پی آقمق معناسنه در یقال
ارمغلّ الدمع بمعنی ارمعلّ المرمغلّ مضمحلّ وزننده دباغته اورلمش دری یه دینور یقال جلد مرمغلّ
اذا وضع للدباغ الروال غراب وزننده والراوول کافور وزننده دابه قسمنک اغزی سالیارنه دینور علی قول
آت جنسنک سالیارنه مخصوصدر یقال سال رواله وراووله فی مخلاته وهو لعاب الدواب او خاص بالفرس و یقال
روال رائل مبالغة ای لعاب کثیر وروال بعض دابه نک اغزنده بتن آرتق دیشه دینور که معین اولان صره سندن
وعددندن زیاده اولور یمکه مانع اولمغله کسر واخراج ایدرلر الرائل بو دخی دابه قسمنده ظهور ایدن آرتق
دیشه دینور یقال کسر رواله ورائله ای سنه الزائدة التی لا تنبت علی نبتة الاضراس وطملایجی وطملیان شیئه
دینور یقال دهنه حتی صار الدهن رائلا ای قاطرا الترویل تفعیل وزننده اتمکه چرویش یاغی قاتق ایلمک
علی قول صافی یاغله اوغمق یاخود پک یاغلی یایمق معناسنه در یقال روّل الخبزة اذا آدمها بالاهالة اودلکها
بالسمن اواکثر دسمها وآت قسمی افشان ایلمک ایچون آلتنی صارقیمق معناسنه در علی قول کوشکجه قالدرمق
معناسنه در وعند البعض ترویل انسان قسمی هنوز عورته مسّ ووصولدن مقدّم انزال ایلمک معناسنه در یقال
روّل الفرس اذا ادلی لیبول اوانعظ فی استرخاء او یقال روّل الرجل اذا انزل قبل الوصول الی المرأة المرول منبر
وزننده سالیاری چوق اقان آدمه دینور یقال رجل مرول ای کثیر اللعاب وانجه وضعیف ایپ واورغان پارچه سنه

دینور برولة حموله وزننده اندلسده بر ناحیه آدیدر دیر رولان سیر سلمان وزننده قبیلهٔ سلیم یوردنده بر وادیدر
الرهبلة دحرجه وزننده بر کونه یورو یشه دینور که مرادسندره یه رک وصارصله رق یورویشدر الترهبل تدحرج
وزننده صارصله رق یوریمک معناسنه در یقال ترهبل الرجل اذا مشی الرهبلة الرهبل جعفر وزننده
فهم اولنمیان سوزه دینور ظاهرا پریشان وبی سر وبن یاخود مضطرب اولدیغندن ناشیدر یقال کلام رهبل
ای لایفهم المرهبل اسم فاعل بنیه سیله فهم اولنمیان چبره شک سوزلو آدمه دینور الرهدل جعفر وزننده
ضعیف وزبون آدمه دینور واحمق ونادانه دینور یقال رجل رهدل ای ضعیف وکذا احمق وجعفر وقنفذ وزبرج
وزنلرنده بر جنس قوش اسمیدر و بونلردهدن لفظنده لغتلردر الرهل فتحتینله کوده نک اتی سلوک ومضطرب
اولمق معناسنه در یقال رهل لحمه رهلا من الباب الرابع اذا اضطرب واسترخی وکوده نک اتی قباروب قبالمق
معناسنه در که سمروب ششمان اولمقدن عبارتدر یاخود علتسز شیشکن اولمق معناسنه در یقال رهل لحمه
اذا انتفخ اوورم من غیر داء ورهل ولادت عقبنده ظهور ایدن صولک دیدکلری صاری صویه دینور الترهیل تفعیل
وزننده بر عارضه یوزی کوزی شیشروب وجودی سلپوک ایلمک معناسنه در یقال رهّله النوم اذا اورثه الرهل
الرهل رانک کسریله شول یوفقه بلوده دینور که رطوبت تخییل ایلیه المرهّل معظم وزننده یوزی کوزی
شیشکن وجودی سلپوکلنمش آدمه دینور یقال اصبح مرهّلا اذا تهبج ای وجهه و بو پک چوق اویقودن یاخود
مخمور قالمقدن نشئت ایدر الریال کتاب وزننده آغز سالیارنه دینور یقال سال ریاله ای لعابه و بو واویه ده
لغتدر الریل سبل وزننده اغزدن سالیار آقمق معناسنه در یقال رال الصبی یریل ریلا اذا سال لعابه
فصل الزای المعجمة الزبل زانک کسری وبانک سکونیله والزبیل امیر وزننده فشقی یه وکوبره یه
دینور سرقین معناسنه وزبیل زنبیل دیدکلری ظرفه دینور کاسیذکر المزبلة میمک وبانک فتحیله وشذوذا
بانک ضمیله اسم مکاندر سپورندیلکه وکوبره لکه دینور یقال الدنیا کالمزبلة ای ملقی الزبل وموضعه الزبل
حبل وزننده اکینی کوبره ایله اصلاح ایلمک معناسنه در یقال زبل زرعه زبلا من الباب الثانی اذا سمده الزبال
کتاب وزننده بال اریسنک اغزنه آلوب قوانه کتوردکی شیئه دینور و بو نکله پک آز ناچیز نسنه دن کنایه ایدرلر
یقال ما اصاب زبالا ای شیئا تنوین تحقیر ایچوندر وزانک ضمیله ده جائزدر لکن اساس نسخه لرنده النحلة
یرنده میمله النملة عنوانیله مرسوم اولمغله قرنجه نک اغزیله کوتردیکی نسنه جک دیمک اولور ومقتضای ماده یه
بو اقربدر الزبالة ثمامه وزننده بو دخی شئ یسیره اطلاق اولنور یقال ما فی البئر زبالة ای شئ یعنی من الماء
وزباله اصحابدن مالک بن الحویرث بن اشیم پدرینک جدّی اسمیدر و بر موضع آدیدر وجعفر بن محمد الزبالی
محدّثدر زباله سحابه وزننده بر موضعدر محدّثیندن محمد بن الحسن بن عیاش الزبالی اورادندر ومحمد بن
الحسن بن زباله محدّثدر وزباله بنت عتبة بن مرداس شعرادندر الزبیل امیر وزننده که ذکر اولندی والزبیل
سکین وزننده والزنبیل قندیل وزننده و بعضا زانک مفتوح اولور قفه یه دینور که کوفه تعبیر اولنان ظرفدر
خرما یپراغندن اورلر که مراد ترکیده دخی زنبیل دیدکلری اوله جقدر کونا کون شکلده یاپارلر علی قول دغارجغه
دینور جراب معناسنه یاخود مطلقا حمل اولنه جق ونسنه قویجق قابه دینور وعاء معناسنه وزبیل کلمه سنک
جمعی زبل در کتب وزننده وزبلاندر زانک ضمیله شارح دیر که زبیلک جمعی زبابیل در وزنبیلک جمعی زنابیل در
وزنبیله زبیل وزنبیل اطلاقی مقدّما آنکله کوبره طاشیدقلرینه مبنی در ونونی زائده در الزأبل زبرج وزننده
آفت وداهیه یه اطلاق اولنور الزأبل جعفر وزننده و بانک کسریله ده جائزدر بودور آدمه دینور وهمزه نک
ترکیله زبل عنوانی اکثردر زابل هاجر وزننده سند اولکه سنده بر بلده در زنبیل قندیل وزننده اسامیدندر
احمد بن الحسین بن احمد بن زنبیل النهاوندی امام بخاری تاریخنک راویسیدر که ابو القاسم الاشقردن اولدخی
امام بخاریدن روایت ایلدی الزبلة زانک ضمیله لقمه یه دینور الزبلة فتحتله شئ یسیر معناسنه در تقول
ما رزأته زبلة ای شیئا الزبتل جعفر وزننده بودور آدمه دینور یقال رجل زبتل ای قصیر الزجلة غرفه
وزننده ایکی کوزک ارالغنده اولان دری یه دینور یقال جرح زجلته ای الجلدة التی بین العینین وحالت معناسنه در
یقال هو علی زجلة حسنة ای حالة ونامک غریو وفریادینه وشماطه سنه دینور بونده زانک فتحیله ده جائزدر تقول سمعت
زجلة الناس ای صوتهم وصو مقوله سی نسنه دن حاصل اولان جزؤ بجه رطوبته دینور یقال اصابته زجلة منه
ای بلة و پک جزؤی وناچیز نسنه یه دینور یقال اعطانی زجلة منه ای هنیهة منه وهر نسنه دن برپاره یه و بر بلوکه
دینور یقال زجلة منه ای قطعة ومطلقا جماعته علی قول خاصة انساندن بر کروه وجماعته اطلاق اولنور بونده

رابك فتحيله ده جاز در وزجله بنت منظور زوجهٔ ز بيردر ياخود حضرت معاويه نك آزاد كرده جاريه سيدر
ياخود قزى عائشه نك آزاد كرده سيدر الزجل زجر وزننده برنسنه يى اوته قاقوب آتمق معناسنه در يقال
زجله وبه زجلا من الباب الاول اذارماه ودفعه ومزراغك اشاغى حربه سيله دورتمك معناسنه در يقال
زجله بالرمح اذا زجه وبعيد يردن كوكرجن صالمق معناسنه در يقال زجل الحمام اذا ارسلها على بعد وديشينك
رحمنه منى دوكلمك معناسنه در زجل الماء فى رحمها اذا اصبه الزاجل والزجال شداد وزننده ايراق يردن
صالنان كوكرجنه دينور كبوتر بغدادى كبى يقال هى حمام الزاجل والزجال اى يرسل على بعد بونلر ذكر اولنان
زجل ماده سندن اولمغله حمام لفظنه وصف اولدقلرى صورتده البته نسب اوزره اولمق لازمدر وحسب
الظاهر لامحاله وصفلر در زيرا اضافتلرنده فائده بالذكر ملحوظ دكلدر مكر بيانيه يه حمل اولنه وزاجل صاحب
وهاجر وزنلرنده طلوم باغليه جق ايپك اوجنده اولان چوى وحلقه طرزنده اغاج پاره سنه دينور ومزراغك
اشاغى حربه سنده اولان حلقه يه دينور وعسكرك باشبوغنه دينور يقال هو زاجل العسكر اى قائدهم وزيد الخيل
نام كمسه نك فرسى اسميدر وبلند آواز آدمه دينور وخواننده يه دينور يقال رجل زاجل اى رفيع الصوت وكذا
المطرب الزاجل جيمك فتحيله عالم وزننده بوغور دوه نك منيسنه دينور ياخود اركك دوه قوشنك منيسنه
دينور وكاهجه همزه ايله ده ملفوظدر وعلى قول اركك دوه قوشى كندى نوبتنده يمورطه سى اوزره ياتديغى اثناده
ديردن سلان ايدن نسنه يه دينور بعض نسخه ده تحضينها بيضها عنوانيله كه ضمير مؤنثدر مرسوم اولمغله
غلطدر صواب اولان مذكر ضميرلرى اولمقدر ياخود جمعيتى متضمن جنسيت اعتبارنه مبنى در وزاجل دوه
قسمنك بيونلرينه مخصوص بركونه تمغا اسميدر المزجل منبر وزننده مزراغك تمرننه دينور وقصه مزراغه
وخشت ديدكلرينه دينور المزجال محراب وزننده شول اوقه دينوركه هنوز تمر تلنوب ويلك چكلمامش اوله
الزجل فتحتينله ناس بربرله اويناشوب شماطه وهنكامه ايلمك معناسنه در يقال زجل القوم زجلا من الباب
الرابع اذا لعبوا وجلبوا وشرقى وبسته اوقيوب خواننده لك ايلمك معناسنه در يقال زجل الزاجل اذا طرب
ورفع صوت ايلمك معناسنه در يقال زجل الرجل اذا رفع الصوت وبو معنالرده اسم اوله رق مستعملدر الزجل
كتف وزننده والزاجل بلند آواز آدمه دينور وخواننده يه دينور وشول نباته دينوركه اكايل طوقندقجه
سسلور اوله يقال نبت زجل اذا صوت فيه الريح الزؤاجل همزه ايله علابط وزننده والزنجل قنديل
وزننده وهمزه بدل نونله ضعيف وزبون آدمه دينور يقال رجل زؤاجل وزنجل اى ضعيف الزجنجل سفرجل
وزننده آينه يه دينور مرآة معناسنه سجنجل كلمه سنده لغتدر الزجول صبور وزننده ايراق يوقشه دينور
يقال عقبة زجول اى بعيدة الزجلاء حمراء وزننده جست ورونده ناقه يه دينور يقال ناقة زجلاء اى سريعة
الرحل زانك فتحى وحاى مهمله نك سكونيله برنسنه يردن ايرلمق معناسنه در يقال رحل عن مكانه زحلا من الباب
الثالث اذا زال ويورلمق معناسنه در يقال زحل الرجل اذا اعيا ودابه يورركن قيچن كيرولمك معناسنه در
يقال زحلت الناقة اذا تأخرت فى سيرها التزحول تدحرج وزننده بودخى برنسنه يردن آيرلمق معناسنه در
يقال تزحول عن مكانه اذا زال الزحول قعود وزننده برآدم يردن آلارغه اولمق معناسنه در يقال زحل
الرجل عن مكانه زحولا اذا تنحى التزحل تفعل وزننده زحول معناسنه در يقال تزحل عن مكانه اذا تنحى
الزحل كتف وزننده والزحليل نحرير وزننده مكاندن الارغه اولان آدمه دينور الزحول صبور وزننده
شول ناقه يه دينوركه دوه لر ايله حوضه كلدكده منع ورد ايچون صاحبى يا غيرى كمسه هرنقدر چهره سنه ضرب
ايدرسه ده كيرو سكى دونوب قيچن بنه صوقيلوب حوضه كلور اوله يقال ناقة زحول
اذا وردت الحوض فضرب الرائد وجهها فولت عجزها ولم تزل تزحل حتى تردو زحول ايراق يوقشه وصف اولور
يقال عقبة زحول اى بعيدة فعول بمعنى فاعل نسبى اولمغله تذكير وتأنيثى مساويدر الزحل صرد وزننده امور
ومشاغلدن قچنلوب دائما كناره كير اولان آدمه دينور مؤنثى زحله در يقال رجل زحل وامرأة زحلة اذا كان
يزحل عن الامور وزحل زفر وزننده غير منصرف اوله رق خنس اطلاق اولنان كواكب سياره دن بركوكب
اسميدر كه فلك سابعده مركوزدر بعيد ومتنحى اولديغيچون اطلاق اولندى وبو زاحلدن معدولدر فارسيده
اكا كيوان دينور غلام زحل ابو القاسم ديمكله مشتهر برمنجمدر الزحليل نحرير وزننده دائما مكاندن
بعيد ومتنحى اولان آدمه دينور وطار وطايجق باچين يره دينوركه اياق ايلشميوب قايوب كيدر وجست وچالاك آدمه
اطلاق اولنور يقال رجل زحليل اى سريع الزحلول زانك ضميله بودخى طار وطايجق باچين يره دينور

زحليل كبى يقال مكان زحيل وزحلول اى ضيق زلق من الصفا الازحال همزه نك كسريله برآدمى برنسنه يه
ناچار قلمق معناسنه در يقال ازحله اليه اذا الجاءه اليه وايراق ايلمك معناسنه در يقال ازحله اذا ابعده
التزحيل تفعيل وزننده بودخى ايراق ايلمك معناسنه در يقال زحله اذا ابعده الزحلة همزه وزننده
شول جانوره دينوركه يواسنه قيچن كيرر اوله يقال دابة زحلة اذا كانت تدخل جحرها من قبل
استها واصلا سير وسفر وسياحت ايلمز اولان آدمه دينور يقال رجل زحلة اى لايسيح فى الارض ظاهرا
بو تهكم ياخود ضديله تسميه قبيلندندر الازحئلال همزه ايله اقشعرار وزننده احزأل مقلوبيدر كه ذكر
اولندى يقال ازحأل البعير مقلوب احزأل الزحل حدب وزننده شول اركك دوه يه دينوركه
صواد باشنده سائر دوه لرى زور ايله كيرو سوروب كنديسى ايلرويه صوقيلوب ايچر اوله الزحلة بطره وزننده
كبر واداوشيوه ايله يوريمكه دينور يقال يمشى الزحلة اى مشية خيلاء الزرقلة قافله دحرجه وزننده برآدمك
حق ومطلوبنى تماما ويرمك معناسنه در تقول زرقل بحقى اى اعطانيه وقيل دمك معناسنه در يقال زرقل
الشعر اذا نفشه الزعل فتحتينله نشاطمند اولمق معناسنه در يقال زعل الرجل زعلا من الباب الرابع اذا نشط
وبوش آت جنبش ونشاطله شوقه كلوب برى اوته قوشوب اوينامق معناسنه در يقال زعل الفرس اذا استن
بغير فارسه التزعل تفعل وزننده بودخى شنلنوب جنبش ونشاطلنمق معناسنه در يقال تزعل الرجل اذا تنشط
الازعال همزه نك كسريله آتى جنبش وشوقه كتوروب نشاطلندرمق معناسنه در يقال ازعل الفرس اذا انشطه
وبرنسنه يى يردن قوپروب ازعاج ايلمك معناسنه در يقال ازعله من مكانه اذا ازعجه الزعلول سرسور وزننده
جست وخفيف آدمه دينور الازعيل ازميل وزننده همبشه شوخ وشن وشقراق آدمه دينور يقال رجل ازعيل
اى نشيط الزعلة تمره وزننده شول حيوانه دينوركه برسنه طوغوروب برسنه ارالق ويرر اوله يقال ناقة زعلة
اذا صارت تلد سنة ولاتلد اخرى وديشى دوه قوشنه دينور الزعل زانك كسريله برموضع وبررجل آديدر
الزعل كتف وزننده آجلقدن زار ومضطرب آدمه دينوركه يلان كبى قيورلوب ناله وانين ايدر اوله يقال هو زعل
اى متضور جوعا زعيل زبير وزننده قيس بن مرداسك فرسى اسميدر زعل تمر وزننده زعلان سحبان
وزننده اسامى ناسدندر الزعبل جعفر وزننده شول آدمه دينوركه يديكى غدايى هضم ايده ميوب بدننه بدل
مايتحلل اولمامغله قارنى شيشوب وبيونى چوب كبى انجلمش اوله يقال رجل زعبل اذا لم ينجع فيه الغداء فعظم
بطنه ودق عنقه وانكرك يلانته دينور وقباكلرنه دينور حرباء معناسنه ووالده يه اطلاق اولنور وعلى قول
بون وسبكمغز اولان عورته دينور بو جهتله تحقير ودشنام موقعنده والده دن كنايه ايله ثكلته الزعبل ديرلر كه ثكلته امه
الحمقاء ديمكدر وزعبل يموق اغاجنه دينوركه عربستانده يبانى اغاج اولور وبرمحدث اسميدركه آندن ابو قدامة
الحارث بن عبيد روايت حديث ايلدى وزعبل بن الوليد الشامى وفاطمه بنت زعبل تحديث ايلديلر الزعبلة
زانك فتحيله بدنى سموروب بيونى انجلمش اولان آدمه دينور يقال رجل زعبلة وهو من يسمن بدنه وتدق رقبته
وبو ذكر اولنان زعبلدن ايسه ظاهرا تجوز اعتبارى لازمدر ومصدر اولور چوق اوله رق فاخر وبركى ويرمك
معناسنه در يقال زعبل فلان اذا اعطى عطية سنية الزعجلة زعبله وزننده بدخويلق سوء الخلق معناسنه در
الزغل زانك فتحى وغين معجمه نك سكونيله برنسنه يى دفعه دفعه دوكمك معناسنه در يقال زغل الماء زغلا من الباب
الثالث اذا صبه دفعا بوراده دفع غرف وزننده جمعدر وزغل آغزدن نسنه يوسكورمك معناسنه در يقال زغله
اذا مجه وياورى اناسنى امتمك معناسنه دركه لازميله تفسيردر يقال زغل الجدى امه اذا رضعها ودوه سدكنى آنارق
بول ايلمك معناسنه در يقال زغلت الناقة ببولها اذا رمت به الازغال همزه نك كسريله بودخى دوه سدكنى
آنارق بول ايلمك معناسنه در يقال ازغلت الناقة ببولها بمعنى زغلت وقوش آغزيله ياوريسنى يمك معناسنه در
يقال ازغل الطائر فرخه اذا زقه ومزراق دورتلديكى يردن قان فشقرمق معناسنه در يقال ازغلت
الطعنة بالدم اذا اوزغت الزغلة غرفه وزننده آغزدن پوسكورلن صومقوله سنه دينور وآزجه وناچيز
نسنه دن كنايه اولور تقول ازغل لى زغلة من انائك اى صب لى شيئا واسط ودبره دينور وبراوغوردن دوكلوب
ياخود آيلان شيئه دينور بول اولسون غيرى اولسون الزاغول خراسان ديارنده پنج ديه ناحيه سندن برقريه در
پنج ديه معربنده بنجذيه ديرلر باى موحده وذال معجمه ايله فحول اعلامدن محمد بن الحسن بن محمد بن الحسين البنجديهى
الزاغولى اورادندر بوزعدد مجلدى حاوى قيد الاوابد نام بركتاب تأليف ايلمشدر كه علم تفسير وحديث وفقه ولغته
مشتملدر الزغول صبور وزننده ممه امكه بغايت دوشكون اولان دوه وقيون مقوله سى حيوان ياوريسنه دينور يقال

جدی وفصیل زغول ای لهج بالرضاع الزغلول سرسور وزننده جست وخفیف آدمه دینور وبررجل آدیدر
وچوجغه دینور طفل معناسنه یقال له زغلول کثیر ای طفل شارحك بیاننه کوره جمعی زغالیل در زغبل زبیر
وزننده اسمادندر زغبل التمار ابن شاهین نام محدثك شیخیدر مترجم دیرکه بعض فقهاء وشعراء کلاملرنده زیوف
اقچه یه زغل تعبیرلری کوریلوب لکن اصول لغتده مرسوم اولمامغله ظاهرا مولددر الزغفل جعفر وزننده
برجنس اغاج اسمیدر الزغفلة دحرجة وزننده زغفل دیدکلری شجرمذکوری اوطون ایدوب یاقمق معناسنه در
یقال زغفل الرجل اذا اوقد الزغفل ویلان سویلمك معناسنه در یقال زغفل الرجل اذا کذب الزغمل قنفذ
وزننده درونده مضمر اولان کینه وعداوته دینور یقال به لفلان زغمل ای حسیکة فی قلبه الازفل همزه نك وفانك
فتحیله اسمدر خشم وغضب وحدته دینور یقال به ازفل ای غضب وحدة وبوافکل کبی اسمدر الازفلة ارمله
وزننده کروه وجماعت معناسنه در یقال جاؤا ازفلة ای جماعة الازفلة اردبه وزننده خفت معناسنه در
یقال به ازفلة ای خفة الازفلی اجفلی وزننده ومرادفیدر که ماده سنده ذکر اولندی زوفل نوفل وزننده
بررجل اسمیدر الزفقلة ثانیده قافله دحرجه وزننده سرعتله کتمك معناسنه در یقال زفقل الرجل اذا اسرع
الزقل زانك ضمی وقافك سکونیله والزواقیل ابابیل وزننده اوغریلره دینور یقال هم زقل وزواقیل ای لصوص
مؤلف مفردلرندن سکوت ایلمشدر وزواقیل العمامه باشدن صارغك آلتندن اخراج اولنان صاچلره و پرچملره دینور
یقال اخرجوا الزواقیل من تحت العمائم وهی الشعور التی یخرجونها من تحتها بوراده مؤلف مسامحه ایله تفسیر ایلمشدر
زیرا ان تخرج الشعور من تحتها عبارتیله رسم ایلمشدر اکثری محللرده بوعنوانله تعریف ایلمك عادتیدر اساسده وسائر   مطلب
امهاتده وهی الشعور التی یخرجونها من تحت العمائم عبارتیله مفسر اولمغله بوراده ان کلمه سی مصدریه اولمغین
خروج ایله مأول ومصدر بمعنی اسم فاعل اولمغین الخارج ایله مسبوکدر وبومطرده در نته که اوائل حاشیه مطولده
حسن چلبی تنصیص ایلمشدر و بالدفعات محللرنده ثبت اولنمشدر فلا تغفل الزقیلة سفینه وزننده طاره جق صوقاغه
دینور الزوقلة حوقله وزننده باشدن صارغك ایکی اوجلرنی چقاروب صالیورمك معناسنه در یقال زوقل عمامته
اذا اسدل طرفیها عمامه زوقلیه دیدکلری بوطرز اولان صارغدر الزل زانك فتحی ولامك تشدیدیله والزلیل ازیز
وزننده والمزلة میمك فتحی وزانك کسریله والزلول حلول وزننده والزلل فتحتینله والزلیلی خلیفی وزننده ومد ایله
لغتدر اباق چامور دن وطایغجق یردن طاینوب قایمق یاخود برسوزده زیغ وخطا ایلمك معناسنه در مؤلفك بصائرده
بیاننه کوره اباق قایمق معناسنده حقیقت وخبط وخطأ کلامده مجازدر تقول زللت یا رجل تزل وزللت تزل
زلا وزلیلا ومزلة وزلولا وزللا وزلیلی وزلیلاء من الباب الثانی والرابع اذا زلقت فی طین او منطق وبرآدمك عمر وحیاتی
کچوب کتمك معناسنه مستعملدر یقال زل عمره اذا ذهب وزلیل وزلول سرعتله مرور ایلمك معناسنه مستعملدر که
کویا قایوب کتمش اولور یقال زل الرجل زلیلا وزلولا اذا مر سریعا وزلول اقچه الدن قایوب دوکلمك علی قول
وزنی ناقص وناتمام اولمق معناسنه در یقال زلت الدراهم زلولا اذا انصبت او نقصت وزنا الازلال همزه نك کسریله
برآدمی سورچدروب قایدرمق معناسنه در یقال ازله اذا ازلقه و برآدمه انعام واحسان ایلمك معناسنه مستعملدر
یقال ازل الیه نعمة ای اسداها کویا که نعمتی اکا ازلاق ایلمش اولور پس بو استعاره یه مبنی در و برآدمه حق
ومطلوبندن برمقدارنی ویرمك معناسنه مستعملدر یقال ازل الیه من حقه شیئا ای اعطاه الاستزلال بودخی
برآدمی سورچدرمك معناسنه در یقال استزله بمعنی ازله المزلة میمك وزانك فتحیله والمزلة زانك کسریله
اسم مکانلردر طایغجق یا خیره دینور که اباق ایلشیوب قایوب کیدر اول باب رابعدن وثانی باب ثانیدندر یقال هذه
مزلة الاقدام ومزلتها ای مزلقها وزانك کسریله مصدر میمی اولور که ذکر اولندی الزلة زانك فتحیله اسمدر
اباق سورچوب قایمغه دینور وضیافت وصنیعه معناسنه مستعملدر بونده زانك ضمیله ده زبانزده در ازلال نعمت
معناسندندر یقال اتخذ فلان زلة ای صنیعة ودوکونه وولیمه یه اطلاق اولنور تقول کنا فی زلة فلان ای فی عرسه
وخطبته وجنحه وبادره به اطلاق اولنور یقال وقعت منه زلة ای خطیئة وسقطه معناسنه مستعملدر
کرك قولا وکرك فعلا اولسون یقال وقعت فی قوله اورأیه زلة ای سقطة وبردوستك یاخود اقربادن برینك
ضیافتی طعامندن بشماله قیوب خانه یه کتور یلن طعامه اطلاق اولنور که خوردن وبردن قاعده سنجه در
وبومعناده لغت عراقیه یاخود عامیه در یقال فلان یرتکب الزلة وهی اسم لما یحمل من مائدة الصدیق او القریب
مترجم دیرکه قایدرمق معناسندن لغت صحیحه اولسه نه مانعدر الزل زانك ضمیله والزلل فتحتینله صیرنجق یه
دینور صیغه ثانیه فی الاصل مصدر اولمغله تأنیث وتذکیری مساویدر یقال مقام زل وزلل ومقامة زلل ای یزل فیه

وزال وزن ومقدارده اولان نقصانه اطلاق اولنور یقال فی میزانه زلل ای نقصان وبرآدم آریق فیچلو اولمق
معناسنه در یقال زل الرجل زللا من الباب الرابع اذا کان ازل الزلاء شول یابه وصف اولور که حذاقتلو دوزلکله
اوقی تیز وچابك چقراوله کویا که قایوب کیدر اولور یقال قوس زلاء اذا کانت یزل السهم عنها السرعة خروجه الزال
تشدید لامله وزنی ناقص اولان اقچه یه وصف اولور یقال درهم زال ای ناقص الزلة زانك کسریله طاشلره
یاخود صیرنجق واملس وهموار اولنلرینه اطلاق اولنور پس مفردی زل اولور یقال رماه بالزلة ای الحجارة او ملسها
الزلة زانك ضمیله صولق طارلغنه دینور که علتدن ناشی اولور یقال اخذته الزلة ای ضیق النفس الزلال
غراب وزننده والزلیل امیر وزننده والزلول صبور وزننده والزلازل علابط وزننده شول صافی وخفیف
وخوشکوار صوغوق صویه دینور که اصلا بوغزده ایلشمیوب همان مرور ایدر اوله کویا که قایوب کیدر اولور
یقال ماء زلال وزلیل وزلول وزلازل ای سریع المر فی الحلق بارد عذب صاف سهل سلس الازل اجل وزننده
جست وچالاك معناسنه مستعملدر یقال رجل ازل ای سریع وفیچلری وقیناقلری انسز وچلمسز اولان یاخود یك
انسز وچلمسز اولان آدمه دینور که اصلا وچقور طوتمز اولور یقال رجل ازل ای اسح ای خفیف الورکین او اشد
منه بوراده والخفیف الورکین قولی الارسح قولنه عطف تفسیردر الاسح نسخه لری غلط محضدر السمع الازل
سینك کسریله شول جانوردر که قورد ایله صرتلاندن تولد ایدر اصل سمع اول جانور اسمیدر قوه سامعه سی شدید
اولدیغیچون نته که ماده سنده بیان اولندی وصغریسنك اتی اولمیوب قوری دکنك کبی اولدیغیچون ازل اکا صفت
لازمه اولدی نته که صرتلانه عرج وصف لازم اولمغله عرجاء اطلاق ایلدیلر الزلزلة قلقله وزننده والزلزال
زانك حرکات ثلاثیله برنسنه یی ارغالمق معناسنه در یقال زلزل الشئ زلزلة وزلزالا مثلثة اذا حرکه شارحك
بیاننه کوره بونلردن اسم زلزال در زانك فتحیله الزلازل زانك فتحیله بنیه جمع اوزره بلایا وشدائده اطلاق اولنور
وجه مذکور اوزره اسم اولان زلزالك جمعیدر یقال اصابته الزلازل ای البلایا ازلزل همزه نك وزانك کسریله
برکلمه در که زلزله ارض هنکامنده تکلم ایدرلر فی الاصل همزه استفهامیه مفتوحه اولوب وزلزل صیغه مجهوله ایدی
ضیق وقت سببیله تخفیفا مکسور ایلدیلر پس زلزله می اولوردیمك اولور الزلزول سرسور وزننده جست وچالاك
وظریف آدمه دینور یقال رجل زلزول ای خفیف ظریف وچابکلك خفت معناسنه در وقتال وشر وشور
وجدال معناسنه مستعملدر یقال وقع بینهم زلزول ای قتال وشر الزلزل زای اولانك ولامك فتحی وثانیه نك
کسریله او اسبابنه وخرده مرداشیایه دینور که اثاث البیت تعبیر اولنور الزلزل فدفد وزننده هارون خلیفه وقتنده
برمغنی یعنی سازنده اسمیدر سازچالمسی بین الناس ضرب مثل اولمشدر بغدادده واقع برکه زلزل اکا مضافدر مؤلفك
یضرب بضربه العود المثل قولنده العود لفظی ضرب کلمه سنك که مصدردر مفعولیدر والمثل قولی یضرب کلمه سنك
نائب فاعلیدر الزلزل هدهد وزننده طبل چالمقده استاذ اولان مهتره دینور یقال هو زلزل ای طبال حاذق
الزلیل امیر وزننده اطعمه دن پالوده یه وزیروه یه اطلاق اولنور سریع المرور اولدقلریچون تقول اطعمنا
الزلیل ای الفالوذ زلول صبور وزننده مغربده بربلده در زلاله جبانه وزننده تهامه ده برعقبه آدیدر المزلل
محدث وزننده لطف واحسانی فراوان آدمه دینور یقال رجل مزلل ای کثیر المعروف الزلیة کسرتینله
زیلوچه وجاجیم تعبیر اولنان آلاجه دوشمه یه دینور جمعی زلالی در مؤلفك الزلیة البساط قولنده البساط
لفظنك حرف تعریفی عهد خارجی یه محمولدر فلا تغفل فارسیده بو که زیلو دینور کرچه معرب ظن اولنور لکن
تعریبنه مؤلف وسائری تعرض ایلمامشدر الزمال کتاب وزننده برآدم بریانی اوزره چوکوب او بریانی بوقریجه
قالدروب سکرتمك معناسنه در کویا که بر اباغنك اوزرینه اعتماد ایدر که او بریانده زور اولمز یقال زمل
الرجل زمالا من الباب الثانی والاول اذا عدا معتمدا فی احد شقیه رافعا جنبه الاخر وزمال دوه نك اباغنده عارض
اولان اغسقلغه دینور یقال بالبعیر زمال ای ظلع وصوطلومنك صارقیسنه دینور جمعی زمل در کتب وزننده
وازمله دراشربه وزننده الزمول شمول وزننده تابع اولمق معناسنه در یقال زمله زمولا من الباب الاول
اذا تبعه الزامل دائما غیره تبعیت ایدن آدمه دینور یقال رجل زامل ای یزمل غیره یتبعه وشول دابه یه دینور که
جنبش ونشاطندن برطرفه اغسیوب یکدرر کبی یانی یانی یورر اوله یقال فرس زامل اذا کان کانه یظلع من نشاطه
وزامل معاویة بن مرداس السلمی فرسنك اسمیدر الزمل حمل وزننده والزمال جمال وزننده والزملان فتحاتله
دابه قسمی جنبش ووجد ونشاطندن برطرفه اغسیوب یکدرر کبی یانی یانی یوریمك معناسنه در یقال زمل الفرس
زملا وزمالا وزملانا من الباب الاول اذا مشی کانه یظلع من نشاطه وزمل برآدمی طواراوزره اوردینه آکوب

ردیف ایلمك علی قول محفه ومحمل مقوله سنده کندیسنه دنك ایلمك معناسنه در یقال زمله زملا اذا اردفه اوعادله
الزاملة تبلیت دابه سنه دینور که اکا بولده بنلیوب تبلیت یوکلنور دوه اولسون سائر طوار اولسون یقال رکب
علی الراحلة وحمل علی الزاملة وهی التی یحمل علیها من الابل وغیرها مترجم دیرکه مطرزینك بیاننه کوره زامله
وجه مذکور اوزره تبلیت طوارنه دینور ذکر اولنان زمل معناسندن کویا که اسم فاعلدر هاء اسمیت ایچوندر
و بو راحله وحموله کبیدر راحله بنك طوارینه وحموله یوك طوارینه دینور وزامله تبلیتك کندیسنده دخی
استعمال اولنورینه که امام محمدك اکری بعیر محمل فوضع علیه زاملة یضمن قولنده زامله دن مراد تبلیتدر الازمل
افکل وزننده قارشق آوازه دینور علی قول طوار یورر کن خایه سی دریسندن ظهور ایدن سسه دینور یقال
سمع منه ازملا وهو الصوت المختلط او صوت یخرج من قنب الدابة وهپ وجمله معناسنه مستعملدر اولکنده
اسمدر و بونده افعلدر یقال اخذه بازمله ای جمیعه واثاث ورثاث معناسنه درکه سیذکر وعیال معناسنه درکه سیجیء
الازملة همزه نك ومیمك فتحیله چوق نسنه لره دینور تأنیثی موصوف اعتباریله در ومنه یقال له عیالات ازملة
ای کثیرة و یای چکردیسنه دینور تقول سمعت ازملة القوس ای رنینها واثاث ومتاع معناسنه درکه سیذکر
وعیال معناسنه درکه سیذکر الازمولة اضحوکه وزننده والازمولة برذونه وزننده سسلنجی دیشی حیوانه
دینور بیان کچسی وسائری اولسون الزوملة حوقله وزننده دوه سورمك معناسنه در یقال زومل الابل
اذا ساقها واحمال واثقالری محمول اولمش دوه لره دینور یقال عیر زوملة ای التی علیها احمالها بوراده ضمیر
عیره عائددر الزملة زمره وزننده چوق بولداشلره دینور یقال جاء ومعه زملة ای رفقة وجماعت وکروه معناسنه در
الزملة زاینك کسریله بری برینه صارمشمش اوزون وقصه قارشق چتلق خرما فدانلرینه اطلاق اولنور وال ابرشم
اولان خرده خرما فدانلرینه دینور یقال بالارض زملة ای ما التف من الجبار والصور من الودی وکذا ما فات الید
من الفسیل الزمیل امیر وزننده والزمل زاینك کسریله برآدمك طوار اوزره آردینه بنمش آدمه دینور تقول
کنت زمیله وزمله ای ردیفه و یولده احدهما آخرك دوه لرینه یوك یوکلتمك و بنمك و بندرمك خصوصنده عمل
وموافقتی اولان ایکی یولداشلرك هر برینه زمیل وایکیسنه زمیلان دینور والارفیقان دینور خلاصه سی بودرکه
زمیل برآدمك اردینه بنن و یوکك آردینه بنن کسیه و برهود جده برآدمه عدیل اولان کسیه و یوکاری بردوه یه محمول
اولان ایکی کسه نك هر برینه وسفرده یولداشنه یوك یوکلتمك وسائر کونه مشاغلده یار و یاور اولان آدمه دینور
ورفیق بو عملرده مدخلی اولمیوب همان همراه اولان آدمه اطلاق اولنور یقال هما زمیلان اذا عمل الرجلان
علی بعیر بهما فاذا کانا بلا عمل فرفیقان التزمیل تفعیل وزننده کزلمك معناسنه مستعملدر یقال زمله اذا اخفاه
و برنسنه یی ثوب ایچره دوروب صارمق معناسنه در یقال زمله بثوبه اذا لفه به التزمل تفعل وزننده اثوابه
صاریلوب بورنمك معناسنه در یقال تزمل الرجل اذا تلفف بثوبه و یقال ازمل بتشدید الزای والمیم وزنه افعل
بتشدید الفاء والعین مؤلف بونکله اصلی تزمل اولدیغنه اشارت ایدر وقدقریء به معلوم اوله که تاء افتعالدن اول اشبو
اون درت حرفی متضمن اتثدذ سشص ضط ظوی کلامنده واقع حرفلردن بری واقع اولسه تاء اول حرفه قلب
وادغام اولنور کذلك تفعل وتفاعل تارندنصکره حروف مذکوره دن بری اولسه تاری اکا قلب وادغام
اولندقدنصکره اوللرینه همزهٔ مکسوره جلب اولنور ادثر واطهر وازمل کبی فلیحفظ الزمل سکر وزننده
والزمل صرد وزننده والزمل زاینك کسریله عدل وزننده والزمیل زبیر وزننده والزمیل قبیط وزننده
والزمال رمان وزننده والزمل کتف وزننده والازمل قرشب وزننده والزمیلة جهینه وزننده
والزمیلة قبیطه وزننده والزمالة رمانه وزننده قورقق وضعیف النفس بی زهره آدمه دینور طشره ده
برماده ظهور ایلسه جبن ورخاوتندن چیقمیوب اثوابنه صاریلوب یتار الازمیل اکسیر وزننده بچقی به دینور که
پاپوشجیلر انکله سختیان کسرلر تقول قطعت الادیم بالازمیل وهو شفرة الحذاء وشول خلال طرزنده کسکین دموره
دینورکه بقر وحش اورمق ایچون مزراغك وخشتك اوجنه استوار ایدرلر که آنکله اوررلر وچکیچه دینور یقال
ضربه بالازمیل ای المطرقة و یاوزنده وشدید آدمه دینور یقال رجل ازمیل ای شدید وضعیف وزبون آدمه دیمکله
ضد اولور یقال رجل ازمیل ای ضعیف الازمل همزه نك فتحی ومیمك ضمیله ازمل وازمله کبی بودخی سپاهیلغه
واوروبه یه دینور یقال اخذه بازمله بفتح المیم و بازمله بضم المیم و بازملته ای باثاثه الزملة فتحاتله ازمله وازمل کبی
عیال معناسنه در یقال ترك زملة وازملة وازملا ای عیالا الازدمال افتعال وزننده که تاپی داله مقلوبدر
یوکی بردن ارقه یه آلوب کوترمك معناسنه در یقال ازدمل الحمل اذا احمله بمرة واحدة ابن زوملة حوقله وزننده

مطلب

مطلب

برتعبیردرکه برشیئه و برماده یه وجه اتقان اوزره عالم اولان آدمه اطلاق اولنور ابن بجده کبی فی الاصل زومله سوق ابل
معناسنه در عند العرب سوق ابل امر عظیم ومعتنا اولمق ملابسه سنه مبنی درواب وابن واخ کلمه لری صاحب موقعنده
مستعملدر یقال هو ابن زوملتها ای الاموری عالم بها وابن زومله کنیزك زاده یه اطلاق اولنور اکثری سوق ابل
خدمتنده اولدقلری ایچون یقال هو ابن زوملة ای ابن الامة و بو کویا که مصدردن معدول علم اولمغله غیر منصرفدر
الزمل زاینك کسریله ردیف معناسنه درکه ذکر اولندی وعبدالله بن زمل تابعیندن غیر موثوق الروایه در صغانی
مرحومك صحابیدر دیمسی غلطدر وزمل ارقه ایله کوتریلجك یوکه دینور بو معنادندرکه همان یارم چوال یوکك
وارد بحك برده مافی جوالقك الازمل دیرلر زمل نمل وزننده یاخود زمیل که زبیر وزننده در ابن ربیعه یاخود
ابن عمرو بن ابی العیز بن خشاف درکه صحابیدر وزمیل بن عیاش که زبیر وزننده در عروة بن زبیرك آزادکرده سندن
روایت حدیث ایلدی زمیله جهینه وزننده نجیب قبیله سندن بربطن در محدثیندن سلمة بن مخرمة الزمیلی
آنلردندر المزملة معظمه وزننده ایچنده صو ترید ایلدکلری دستی وکوپ مقوله سنه دینور و بو اهل عراق
لغتیدر اصلاق برو بیراق مقوله سیله کیجه وقتی دستی یی وکوپی صاروب سرد ایه یاخود یلکن سر بن محله وضع
ایدرلر یقولون برد الماء فی المزملة وهی الجرة والخابیة التی یبرد فیها الماء الزنجبیل قندیل وزننده قبلانه دینور
نمر معناسنه الازمهلال اضمحلال وزننده یغمور شدتله صغا نقلی یاغمق معناسنه در یقال ازمهل المطر
اذا وقع وقرار یوب آقق معناسنه در یقال ازمهل الثلج اذا سال بعد ذوبانه المزمهل مضمحل وزننده دیکیلوب
میل کبی طوران شیئه دینور یقال کان مزمهلا ای منتصبا اوطوری وصافی صو یه دینور الزنجبیل زاینك وجیمك
فتحیله بادمیه دینور خمر معناسنه وترکیده تحریفله زنجفیل تعبیر اولنان کوکه دینورکه طپراق آلتنه ایشلوب
کیدر نباتی قامشه وحصیر اوتنه شبیه اولور قوتی مسخنه وهاضمه صاحبی و برمقدار ملین وجماعی مقوی وقوت
ذکا وحافظه یی مورث وکچینك جکری رطوبتیله مخلوطا تجفیف وسحق اولنمشی اکتحال غشاوهٔ عینی وظلمت
بصری مزیلدر شارح دیرکه معرب باتك بیاننه کوره زنجبیل شنکلیل فارسی معربیدر وعربلر مطلقا مستطاب اولان
شیئه زنجبیل اطلاق ایدرلر اکا بناء خمره دخی اطلاق ایلدیلر زنجبیل الکلاب برکونه نباتدرکه ورقی سکود
ورقنه شبیه ودالری قرمزی اولور کلف ونمش علتلرنی مزیلدر فارسیده بوکه سك کش وترکیده فرنك ببری
وکویك زنجفیلی دیرلر زنجبیل العجم اشترغازدرکه دوه تیکنی دیدکلریدر زنجبیل الشام راسن اسمیدرکه
ترکیده آندز تعبیر اولنان نباتدر الزندبیل زنجبیل وزننده زنده پیل فارسی معربیدرکه بیوك فیل دیمکدر
زنده فارسیده عظیم معناسنه در و پیل پای فارسیله فیلدر الزنفلة فایله دحرجه وزننده صرتنده آغر یوکی
اولان آدم کبی امکلیه رك ثقلتله تیز تیز یوریمك معناسنه در یقال زنفل فی مشیته اذا تحرك کالمثقل واسرع
زنفل جعفر وزننده اسامیدندر زنفل العرقی فقهاء مکه دن برفقیه غیر موثوقدر ام زنفل داهیه کنیه لرندندر
الزنقلة قافله زنقله وزننده ومرادفیدر الزوال زوال وزننده والزوول قعود وزننده والزویل زاینك
فتحیله والزولان فتحاتله برنسنه یرندن ایرلمق معناسنه در یقال زال الشیء عن مکانه یزول یعنی من الباب
الاول و یزال یعنی من الرابع وهی قلیلة مرویة عن ابی علی زوالا وزوولا وزویلا وزولانا اذا ذهب واستحال
وزوال وزوول بو معناده متعدی اولور تقول زلته بکسر الزای ازاله وازیله وتقول زلت عن مکانی زوالا
وزوولا یعنی متعدی اولدیغی صورتده یالکزجه فعل ماضی باب رابعدن ولازم کلدیکی صورتده یالکزجه باب
اولدن وارد اوله رق مستعمل اولمشدر بوراده مؤلفك وازیله قولی ذکری آتی یائیه نك مستقبلیدر استطرادا رسم
ایلمشدر وقولهم زال زواله وازال الله زواله دعاء بالهلاك مثال اولدی زواله کلمه سی فاعلدر پس بونلرده زوالدن
حرکت وتنقل مراد اولمغله اول آدمك موتنی طلب ایلمکدن کنایه در وزوال النهار کوندزك قباقوشلق اولمسندن
عبارتدر یقال زال النهار اذا ارتفع وزوال وزوول قعود وزننده وزئال کتاب وزننده وزولان جولان
وزننده کونش وسط فلکدن یعنی نصف نهاردن غروب سمتنه دونمك معناسنه مستعملدر عربلر شمسك وسط
فلکده برمقدارجه ثباتنی زعم ایلملریله میلنه زوال تعبیر ایلدیلر یقال زالت الشمس زوالا وزوولا وزئالا
وزولانا اذا مالت عن کبد السماء وکوچمك معناسنه مستعملدر بونده باء حرفیله متعدی اولور یقال زالت الحمول
برکبانها اذا نهضت وجدا اولمق معناسنه مستعملدر یقال زاله اذا فارقه الازوال افعلال وزننده بو دخی
برنسنه یرندن ایرلمق معناسنه در یقال ازول الشیء بمعنی زال الازالة همزه نك کسریله یرندن کیدروب ایرمق
معناسنه در تقول ازلته اذا نحیته وقولهم ازال الله زواله دعاء بالهلاك التزویل تفعیل وزننده ازاله معناسنه در

تقول زولته بمعنی ازلته و برنسنه بی میدانه کتوروب تحصیل ایلمك معناسنه در یقال زول الشیء اذا اجاءه بوراده
اجاده نسخه لری غلطدر الزوائل زائله نك جمعیدر شکاره اطلاق اولنور حرکتلرینه مبنی یقال بالارض زوائل
کثیرة ای صید ونسوانه اطلاق اولنور حسی ومعنوی عدم استقرارلرینه بناء یقال لبس للزوائل وفاء ای للنساء
ونجومه اطلاق اولنور الزائل زوالشاندن اولان نسنه یه دینور ومنه یقال زال الزائل الظل ای قام قائم الظهیرة
یعنی تمام اویله اتسیلکسنك شدتی قائم اولدی معلومدر که زوالیت البته ظلك وصف لازمیدر دائما زائل
اولمقده در شمس وسط سمایه واصل اولنجه قدر سیر وحرکت اوزره اولوب وقت مزبورده کویا که زائل اولمیوب
علی حاله طوررکبی تخیل اولنور و بو شمسك اوراده صورت اقامتندن نشئت ایدرکدلك قیام ظهیره ده واقع قیام مطلب
دابه نك فرومانده قالمسندن مأخوذ اولمق ممکندر شمس مرکز مرقومه واصل اولنجه قدر سیرسریعله حرکت
ایدوب مرکز مزبوره کالدکده ناظره نسبت کویا که توقف ایدر اول کونه وقوف مشاهده حالنده عربلر قام قائم
الظهیرة وزال زائل الظل تعبیر ایدرلر الزیلولة حیلوله وزننده کوچ یورده کلوب قونمشیکن برعارضه سببیله
رجعت یاخود برسمتـه میل وعزیمت ایلمك معناسنه درکه یورد دکشمك تعبیر اولنور یقال زال ظعنهم زیلولة
اذا اثنوا مکانهم ثم بدالهم عنه بوراده اثنوا کلمه سی یورد معناسنه اولان اوی ماده سندن افتعالدر المزاولة
مفاعله وزننده والزوال جدال وزننده برنسنه یی تحصیل ایدوب میدانه کتورمك ایچون دورشوب چالشمق
معناسنه در یقال زاوله مزاولة وزوالا اذا عالجه وحاوله وطالبه التزول تفعل وزننده بودخی برنسنه یی
دورشوب چالشه رق میدانه کتورمك معناسنه در یقال تزوله اذا اجاءه نته که تزویل ماده سنده غلط نسخه
بیان اولندی ونهایت درجه ده ظریف اولمق معناسنه در یقال تزول الرجل اذا تناهی ظرفه الزول
زانك فتحیله تعجب اولنه جق نسنه یه دینور جمعی ازوال کلور یقال هذا زول من الازوال ای عجب من العجائب
وچاقره دینور یقال صاده بالزول ای الصقر وکشینك عورت یرینه دینور یقال کشف زوله وهو فرج الرجل
و بهادره دینور یقال هو زول ای شجاع و بمنده برموضع آدیدر وجوانمرد آدمه دینور یقال رجل زول ای جواد
و برنسنه نك شخص وهیکلنه دینور تقول رأیت زوله ای شخصه و بلاء وآفته دینور و زیرك وظریف اوله رق
چیره وسبکروح آدمه دینور مؤنثی زوله در جمعی ازوال در یقال رجل زول وامرأة زولة ای خفیف ظریف
فطن الازیال انفعال وزننده جدا اولمق معناسنه در یقال انزال عنه اذا فارقه الزائلة غائله وزننده
هر جانلو حیوانه علی قول متحرك اولان شیئه اطلاق اولنور هاء مبالغه یاخود اسمیت ایچوندر یقال لو کان
زائلة لتحرك وهی کل ذی روح او متحرك الازدیال افتعال وزننده زائل قلمق معناسنه در یقال ازداله
ای ازاله التزاول تفاعل وزننده دورشوب چالشمق معناسنه در یقال تزاولوا اذا تعالجوا الزویل
زانك فتحیله مصدر که ذکر اولندی وتلاش واضطراب و بیقراری معناسنه مستعملدر یقال اخذه الزویل والعویل
ای الحرکة والبکاء وتقول العرب زال زویله وزال زواله ای زال جانبه ذعرا وفرقا یعنی زیاده سیله خوف ایلمکله
مضطرب و بیقرار اولوب یورکی قوپمق درجه سنه کلدی و یقال زیل زویله و بونده فعل مصدر بنه اسناد
اولنمشدر ترکیب مزبور کمال مبالغه یی متضمن در کویا که شدت خوفدن اضطرابی دخی مضطرب اولنمشدر
زویل زبیر وزننده بر بلده در ومعرف باللام اوله رق حاجز قربنده برموضعدر زویله سفینه وزننده
بربرمینده بر بلده در وافریقیه قربنده بر بلده در زویله جهینه وزننده برموضع یاخود بر رجل اسمیدر
باب زویله قاهره مصرده بردروازه آدیدر الزوال شداد وزننده که جوهری مشبسنده حرکتی کثیر وقطع
مسافه سی قلیل اولان کسه ایله تفسیر وارجوزه آیه ایله استشهاد ایلمشدر لغتده وارجوزه ده غلط ایلمشدر زیرا
ارجوزه کاف قافیه سنده منظومدر پس زوال دخی آنده کافله زوالك در وارجوزه نك اولی بودر * تعرضت
مریئة الحباك * لناشیء دمکمك نباك * البحتر المجدر الزوالك * فارها بقاسح بکاك * فاورکت لطعنه الدراك
عند الخلاط ایما ارك * فدا کها بصلم دوالك * بدلکها فی ذلك العراك * بالقنفریش ایما تدلاك * لکن زوك
ماده سنده مؤلف وصف مذکور اوزره مشی معناسنی بیان ایلمدی فلینظر الزهلول سرسور وزننده
مهره تخته سی کبی دوز وصیرنجق نسنه یه دینور یقال شیء وارض زهلول ای املس و برطاغك آدیدر الزهل
اهل وزننده شر وشور وفتنه دن ایرقلشمق معناسنه در یقال زهل عن الشر زهلا من الباب الثالث
اذا تباعد عنه الزهل فتحتیله برنسنه بیاض اوله رق پارلق اولمق معناسنه در یقال زهل الشیء زهلا
من الباب الرابع اذا کان املس ابیض الزاهل بعد الاضطراب قلبی آرام واطمینان بولمش آدمه دینور یقال

هو زاهل ای المطمئن القلب الزهملة دحرجه وزننده متاع واسبابی بری بری اوزره دیزوب استف ایلمك
معناسنه در یقال زهمل المتاع اذا انضد بعضه علی بعض الزیل نیل وزننده برنسنه یی یرندن ایرمق
معناسنه در یقال زاله عن مکانه یزیله زیلا لغة فی ازاله و برنسنه یی آخردن آیروب جدا ایلمك معناسنه در
تقول زلته ازیله فلم یزل ای مزته فلم یتمز الازالة اقامه وزننده والازیال هاسز اقام وزننده برنسنه یی یرندن
ایرمق معناسنه در یقال ازاله عن مکانه ازالة وازالا اذا نحاه التزیل تفعل وزننده والتزییل تفعیل
وزننده که شارحك بیاننه کوره لغت حجازیه درتفعل بابندن مصدر ثانی اوله رق مستعملدر پراکنده اولمق معناسنه در
یقال تزیل القوم تزیلا وتزییلا اذا تفرقوا التزایل تفاعل وزننده بودخی پراکنده اولمق معناسنه در یقال
تزایلوا اذا تفرقوا و بری برندن آیریلوب جدا اولمق معناسنه در یقال تزایلوا اذا تباینوا واهل وجاهت کسه دن
حیا وتأدب قلمق معناسنه مستعملدر که اکا تقرب ایده میوب تباین بالشخص معامله سنی مستلزمدر یقال تزایل
عنه اذا احتشم الانزیال انفعال وزننده برنسنه آخردن آیراوب جدا اولمق معناسنه در تقول زلته فلم ینزل
ای مزته فلم یتمز بونك اصلی ینزیال ایدی جزم سببیله الف ساقط اولدی التزییل تفعیل وزننده
طاغتمق وتفریق ایلمك معناسنه در یقال زیله اذا فرقه ومنه قوله تعالی فزیلنا بینهم المزایلة مقاتله وزننده
والزیال جدال وزننده مفارقت معناسنه در یقال زایله مزایلة وزیالا اذا فارقه الزیل فتحتیله پاچه نك
ارالقلری آچق ومیدانلو اولمق معناسنه در که آپشی آچق اولمق تعبیر اولنور الازیل احمر وزننده معنای مذکوردن
وصفدر یقال رجل ازیل ای بین الزیل متباعد ما بین الفخذین المزیل منبر وزننده والمزیال محراب
وزننده پك زیرك وهوشمند ولطیف اولان آدمه دینور یقال رجل مزیل ومزیال ای کیس لطیف مازال
مابرح معناسنه در که دائما اولدی دیمکدر تقول مازلت افعله ای مابرحت یعنی همیشه آنی ایشلر اولدم و بونك
مضارعی ازال وازیل صیغه لریدر که باب رابعدن و باب ثانیدندر ونحو تون اکا فعل ناقص اطلاق ایدرلر فعل
تام ایله ماده لری مختلفدر زیرا فعل تام زول ماده سندن و بوزیل ماده سندن مصوغدر علی قول ناقصه تامه دن
مغیره در فی الاصل فعل یعنی مفتوح العین اولوب بعده فعل بابنه که مکسور العیندر نقل اولنمشدر یاخود میز
وتفریق معناسنه اولان زاله یزیله ماده سندن مأخوذدر و بونده مازلت بزید ومازلت وزیدا حتی فعل وحرف
نفیسز زلت افعل دخی دیرلر مازلت افعل معناسنه که حرف نفی مقدردر و بولغت قلیله در ومازیل فلان
یفعل کذا دیرلر کادکلمه سنده کید دیدکلری کبی شارح دیرکه اشو مازال ماده سی که زوال یاخود زیلدن مأخوذدر
منفی الزوال اولمغله مداومت وملازمت معناسنه مستعملدر ورفع اسم ونصب خبر خصوصنده کان کلمه سنك
مجراسنه اجرا اولنمشدر وآنده استثنا صحیح دکلدر واحکام سائره سی کتب نحویه ده مشروح ومبسوطدر
فصـــل السین السؤال غراب وزننده والسألة سفاله وزننده والمسئلة مرحله وزننده والتسآل
تذکار وزننده والسآلة فتحاله برنسنه یی برکسه دن ایستمك معناسنه درکه فارسیده خواستن دینور اصل
دیلمك معناسنه موضوعدر یقال سأله کذا وعن کذا و بکذا ای عنه سؤالا وسألة ومسئلة وتسآلا وسآلة من الباب
الثالث اذا استدعی بوراده بکذا لفظنده باء عن معناسنه در مؤلفك بصائرده بیاننه کوره اشو سؤال ماده سی
مطلب برنسنه یی برکسه دن بیلمکی یاخود بیلمکه مؤدی اولان شیئی کذلك برکسه دن مال یاخود ماله مؤدی اولان نسنه یی
طلب واستدعا ایلمکدن عبارتدر که بونلردن ترکیده صورمق یاخود دیلمك ایله تعبیر اولنور معنای اولك جوابی
لساندر که صوریلان شیئه نه کونه ایسه جواب و یریلور ال بونده لسانك خلیفه سی اولور که کتابته یاخود اشارته
ادا ایدر ومعنای ثانینك جوابی ال ایله اولور که مطلوبنی اعطا ایدر و بونده لسان الك خلیفه سی اولور که وعد ایدر
یاخود لا ایله رد ایدر ومعنای اولده مستعمل اولنجه مفعول ثانی یه وکاهجه بنفسه وکاهجه حرف جر واسطه سیله
تعدیه ایدر مثلا سألته کذا وعن کذا و بکذا دیرلر وعن حرفیله تعدیسی اکثردر ومعنای ثانیده استعمال اولندقده
بنفسه یاخود من حرفی واسطه سیله تعدیه ایدر نحو قوله تعالی واذا سألتموهن متاعا وقوله تعالی واسئلوا الله
من فضله خلاصه سی دیلمك معناسنده حقیقتدر وصورمقده کویا که خبرك صحیح جوابنی دیلنور اولمغله بالاستعاره در
انتهی و بونك امر حاضرنده سل واسأل واسل دینور همزه عینی حذفله وکاه اولور که ماضی ومستقبلك همزه لرنی
تخفیف بدلی ایله تخفیف ایدوب سال یسال دیرلر خاف یخاف کبی وامر حاضرنده سل دیرلر و بوهذیل لغتیدر و بولغته
کوره تفاعلنده تساول دینور واو ایله یقال هما یتساولان کما یقال یتقاومان و یتقاولان کویا که خاف یخاف
ماده سنه قیاس اولنمشدر السؤل والسؤلة سینلرك ضمی وهمزه لرك سکونیله وهمزه لرك ترکیله جائزدر مطلوب

اولان حاجته دینور عرف ونکر کبی مفعول معناسنه در فارسیده خواسته مرادفیدر تقول اصبت منه سؤلی وسؤلتی
ای ماسألته المسألة مرحله وزننده مصدر درکه ذکر اولندی ومفعول ایچون مستعار اولور سؤل کبی مسئول
اولان نسنه یه دینور کاسیذکر مسائل علمیه بوندندر السؤلة سینك ضمیله همزه وزننده کثیر السؤال آدمه
دینور یقال رجل سؤلة ای الکثیر السؤال الاسآل همزه نك کسریله برآدمك حاجت ومسئولنی قضا ایلمك
معناسنه درکه همزه سی ازاله ایچون اولور یقال اسأل سؤله ومسئلته اذاقضی حاجته وبلال بن جریرك اشبو
اذاضفتهم اوسأیلتهم * وجدت بهم علة حاضره * بیتنده واقع سأیلتهم کلمه سنده که سینك فتحی وهمزه نك مدّی
وبای تحتیه مفتوحه ایله در لغتین یعنی جمع ایلمشدر بری اصل اولان سألته کلمه سندن همزه در وبریسی سایلته
کلمه سنده واقع همزه نك عوض وفرعی اولان یای تحتیه در وبوفاعلته وزننده در پس بونك وزنی فسایلتهم اولور
وبونظیری اولمیان برمثال نادردر مترجم حقیردرکه کشاف حاشیه سنده سأل سائل بعذاب واقع کریمه سنك
تفسیرنده بووجه اوزره مشروحدرکه اشبو * سأل سائل * کریمه سی ایکی وجهله قرأت اولنمشدر بری مهموز
اوله رق وبری الفله قرأت اولنمشدر که واودن مقلوبدر قال وخاف کبی وبوقریش لغتیدر وبونده اجوف یائی لغتی مطلب
دخی واردرنته که تفاعلنده یتساءلان ویتساولان ویتسایلان دیرلر یاخود یاء همزه دن مقلوبدر وبرلغت دخی واردرکه سال
کلمه سنك الفی همزه دن مقلوبدر منساة ومنسأه کبی پس بلال مزبور سایلته کلمه سنده که مسایله دندر همزه لغتنده وهمزه نك
فرعی اولان یاء لغتنه رعایتله ایکیسنی جمع ایلمشدر عندنده بریسی مرجح اولمامغله صیادك بالغه خنثی اطلاقی
قبیلندن اولور وبعذاب واقع کلمه سنده باء عند الاخفش عن معناسنه درنته که مؤلف دخی اکا ذاهب اولمشدر که بکذا
لفظنی عن کذا ایله بیان ایلدی وعند غیره بوراده سؤال دعا معناسنه مستعملدر وبعضلر مرادف عدّ ایلمکله
مرادفنه حمل ایلدیلر التساءل تفاعل وزننده بری برینی صورشدرمق معناسنه در یقال تساءل القوم
اذا سأل بعضهم بعضا وبری برلرندن نسنه طلب ایدشمك معناسنه ده قابلدر السبیل والسبیلة
سبیلراء فتحیله آچق اولو یوله دینور مذکر ومؤنث اولور جمعی سبل کلور کتب وزننده شارح دیرکه تأنیثی
اهل حجاز وتذکیری تمیم لغتیدر وقوله تعالی وعلی الله قصد السبیل الآیة فالسبیل ههنا اسم جنس لقوله
ومنها جائر یعنی آیت مرقومه ده واقع سبیل کلمه سی اسم جنسدرکه سبیل واحد مراد دکلدر تمه سنده واقع
ومنها جائر قولی قرینه سیله که تقسیمی متضمندر واسم جنس اولدیغندن ناشی قصد لفظی کندیسنه مضاف اولدی
وقوله تعالی وانفقوا فی سبیل الله ای فی الجهاد وکل ما امر الله به من الخیر واستعماله فی الجهاد اکثر یعنی شرعده
متداول اولان سبیل الهی مطلقا تقرب الی الله شرفنه موصل اولان مذهب ومسلکه واکثری غزا وجهاده
اطلاق اولنور ابن السبیل ابن الطریق دیمکدرکه یولجی یه اطلاق اولنور وشرعده زاد ونواسی قالمامغله بلده سنه
رجوعدن عاجز وفرومانده اولان یولجی یه دینور بیت المالدن حصه سی واردر یقال هو ابن السبیل ای ابن الطریق
ای الذی قطع علیه الطریق السابلة چکنمش طریق مسلوکه یه دینور وبونسب اوزره در یقال مرّ القوم
فی السابلة ای الطریقة المسلوکة وبولده کیدوب کلان یولجی طائفه سنه دینور جمعی سوابل در یقال مرّت
السابلة ای القوم المختلفة علی السبیل الاسبال همزه نك کسریله یولك یولجیسی چوق اولمق معناسنه درکه
ایشلك اولمق تعبیر اولنور یقال اسبلت الطریق اذا کثرت سابلتها وپرده وازار مقوله سنی اشاغی صالیورمك
معناسنه مستعملدر یقال اسبل الازار اذا ارخاه وپیدرپی کوز یاشی آقتمق معناسنه مستعملدر یقال اسبل الدمع
اذا ارسله وسحاب یغمور ازال ایلمك معناسنه مستعملدر یقال اسبلت السماء اذا امطرت واکثار کلام ایلمك
معناسنه مستعملدر یقال اسبل علیه اذا اکثر کلامه علیه ولازم اولور کوز یاشی ویغمور متصلا دوکلمك معناسنه
یقال اسبل الدمع والمطر اذا هطلا واکین باش ویرمك معناسنه در یقال اسبل الزرع اذا اخرج سبولته السبولة
صوره وزننده والسبلة فتحاتله والسنبلة قنفذه وزننده اکین باشنه دینور که طوب دانه لو صالقمیدر
فارسیده خوشه دینور مؤلف سنبله لفظنی بوراده استطرادا یاخود نونك اصلیه وزائده لکی بابده اختلافه مبنی
ذکر ایلمشدر وقالدیکه روض انف نام کتابده مرسوم اولدیغی اوزره اهل حجاز عندنده سنبله نك نونی زائد اولمغله
اندن افعال بابی تصریفله اسبل الزرع دیرلرنته که حنظله دن احظال تصریف ایدرلر وبنوتمیم عندنده نونی
اصلیه اولمغله اندن همان سنبل سنبلة فعللی تصریف ایدرلر وقبیلهء همدان سنبله یه سبوله وسبله اطلاق ایلمرلر بله
انلردن قیاس اوزره اسبال تصریف ایدرلر پس بوراده وذکری آتی سنبله ماده سنده بواقواله ضمنا اشارت
ایتمش اولور وسنبله یه ترکیده بشاق تعبیر ایدرلر السبل فتحتینله یغموره اطلاق اولنور یقال وقع السبل ای المطر

وبرونه

وبرونه اطلاق اولنور صورت اسبالده اولدیغیچون وسوکوب صوارمغه اطلاق اولنور کویا که باشدن اباغه اسبال
شتم ایدر یقال علاه بالسبل ای السب والشتم واکین خوشه سنه دینور وغشاوهء عین علتنه دینور که عروق
ظاهره نك طبقهء ملتحمه سطحنده منتفخ اولوب بینلرنده تتون کبی سیاه پرده نك انتساجندن حادث اولورا کرکتب
طبیه نك بیاننه کوره سبل برپرده درکه عروقه مشابه اولان اجسام غریبه نك کوز اوزره متولد اولان پرده یه
انتساجندن حادث اولور کویا که اورمجك آغنه مشابه برزار حاصل اولور فعلی قول المؤلف یقال وقع فی عینه السبل
وهو غشاوة العین من انتفاخ عروقها الظاهرة فی سطح الملتحمة وانتساج شیء فیما بینهما کالدخان ترکیده بوعلته
پرده تعبیر اولنور بعض نسخه لرده وانتساج شیء یرنده وظهور شیء مرسوم اولمغله اول نسخه لر غلطدر ومؤلفك تعریفی
موجز صاحبنك تعریفنه موافقدر السبلة فتحاتله اوست دوداغك وسطنده اولان دائره یه دینور علی قول
بیغه یاخود بیغك اوجلرینه یاخود ایکی طرفلو بیقلرك قاوشدیغی یره یاخود خاصة صقالك اوجنه طوغری ذقن
اوزره نابت قیللرك مجموعنه یاخود صقالك اوکنه دینور که سینه یه طوغری اوب صارقار جمعی سبال کلور سینك
کسریله شارح دیرکه نسخه لرده سقط واقعدر زیرا اوهی اللحیة کلها عبارتیله اولمغله اوهی اللحیة قولی
ساقط اولمشدر که یاخود صقالك مجموعنه ده اطلاق اولنور دیمکدر وسبله دوه نك آلت چکه سندن بوغزینه
طوغری صارقان تویلره دینور وثیاب ولباسه اطلاق اولنور یره طوغری صارقدیغیچون یقال جر سبلته ای ثیابه
وعربلر سبله ایله دوه نك دریسنك رقت ونزاکتندن کنایه ایدرلر یقال بعیر حسن السبلة ای رقة جلده وبالمجاوره دوه نك
بوغزی چقورینه اطلاق اولنور ومنه یقال کتب فی سبلة الناقة ای طعن فی ثغرة نحرها وتقول العرب جاء وقد نشر
سبلته ای جاء متوعدا یعنی بیغنی خروس کبی قباردوب سرپه رك کلدی که مراد ایعاد وتهدید ایده رك کلدی دیمکدر
زیرا اول هنکامده بیقلر خروس تویی کبی قباروب سرپیلور ذو السبلة خالد بن عوف بن نضله نك لقبیدرکه
رؤسای عربدندر السبلانی فتحاتله ویای نسبتله والمسبل محسن وزننده والمسبل مکرم وزننده والمسبل
محدّث وزننده والمسبل معظم وزننده والاسبل احمد وزننده سبله سی اوزون آدمه دینور شارح دیرکه
بوراده سبله دن مراد بیق اوجلریدر یقال رجل سبلانی ومسبل ومسبل ومسبل ومسبل واسبل ای طویل السبلة
ومسبل محسن وزننده ذکره اطلاق اولنور وکلره دینور ضب معناسنه وقمار اوقلرندن التنجی یه یاخود بشنجی یه
دینور وشهر ذی الحجه نك اسم قدیمیدر ایام سنه یی نهایته اسبال ایلدیکیچون ومسبل معظم وزننده یاقشقسز
بدقیافت قوجه کشی یه دینور السبلاء حمراء وزننده اوزون کرپکلو کوزه وصف اولور یقال عین سبلاء
ای طویلة الهدب الاسبال همزه نك فتحیله سبله نك جمعیدرکه برونه وبیقلره یاخود بیقلرك اوجلرینه دینور عربلر
بالاستعاره برطرفك کنارینه ودوداغنه اطلاق ایدرلر ومنه یقال ملأ الکأس الی اسبالها ای حروفها وشفاهها
السبلة فرحه وزننده اوزون وصارقق خصیه یه وصف اولور یقال خصیة سبلة ای طویلة بنو سبالة سحابه
وزننده برقبیله در السبلة غرفه وزننده واسع وشامل اولان یغموره دینور یقال وقعت السبلة ای المطرة
الواسعة اسبیل ازمیل وزننده بربلده آدیدر سبال کتاب وزننده مدینه ایله بصره میاننده برموضعدر
سبل حبل وزننده یمامه قربنده برموضعدر وبرفرسك اسمیدر وسبل بن العجلان طائفی الاصل صحابیدر
وهبیره نام محدثك پدری اسمیدر یاخود بوشین معجمه ایله در ذو السبل فتحتینله ابن حدقة بن نطه نام کمسه نك لقبیدر
وسبل بربلوك مزراقلره دینور آز اولسون چوق اولسون یقال سبل من رماح ای طائفة منها سبلل جعفر وزننده
برموضعدر التسبیل تفعیل وزننده برنسنه یی فی سبیل الله وقف ومباح قلمق معناسنه در یقال سبله اذا جعله
فی سبیل الله تعالی ذو السبال کتاب وزننده ابو هریره رضی الله عنه حضرتلرینك دایسی اولان سعد بن صفیح
نام کمسه نك لقبیدر سبال شدّاد وزننده ازد ادبن جبیل بن موسی نام محدثك والدینك جدی اسمیدر
سلسبیل زنجبیل وزننده جنتده برچشمه نك اسمیدر بوجهتله معرفه وغیر منصرفدر لکن آخر آیتده اولوب
سائر فواصل آیات منون اولمغله تناسب وازدواج ایچون آخرینه الف زیاده سیله منون اولدی وعنقریب
ماده سنده بیان اولنور مؤلفك بوراده ذکری بعضلر سل سبیلا کلمه لرندن مرکب یعنی منحوت عدّ ایتدکلرینه
مبنیدر بنو سبیله جهینه وزننده عربدن برقبیله در سبلان فتحاتله برطاغك اسمیدر ونیجه محدثلرك لقبیدر که
سالم مولی مالك بن اوس وابراهیم بن زیاد وخالد بن عبدالله وشیخ خالد بن دهقان اولان ابو عبدالله در السبنتل
عصفر وزننده برکونه سبزه نخمیدر السبحل قمطر وزننده ایری کلرده واری ویومری دومیه وبولك طلومه
وتنومند قربه دینور السبحلل سفرجل وزننده سبحل معناسنه در وبنفسه صید وشکار ایلمك کرته سنه
بالغ اولمش ارسلان یاوریسنه دینور السبحلة حمدله وزننده بسمله وحمدله کبی منحوتدر برآدم سبحان الله

دیمك معناسنه در یقال سبحل الرجل اذاقال سبحان الله السبعلل سبهلل وزننده ومرادفیدر کاسیذکر
الاسبغلال غین معجمه ایله اقشعرار وزننده جامه اصلا نمق معناسنه در یقال اسبغل الثوب اذا ابتل بالماء
ویقال اسبغل الشعر بالدهن ای ابتل به السبغلل سمندل وزننده سلاحسز و یراقسز فارغ ومجرد آدمه دینور
تقول تانافلان سبغللا ای لاشیء معه ولاسلاح علیه المسبغل مضمحل وزننده ککبش وتام ووافر اولان شیئه
دینور یقال ثوب مسبغل ای متسع ضاف ویقال درع مسبغلة ای متسعة ضافیة السبهلل سبغلل وزننده
ومرادفیدر که یراقسز وسلاحسز فارغ ومجرد کسیه دینور علی قول برکسه بی مهم ایلمدیکندن اصلا مبالات
ایلیوب بی باك و پروا اولوب صالتی بولانی کزر اولان آدمه دینور یاخود دنیوی واخروی برعمل ایله مشتغل اولمیان
بطال وبیکار آدمه دینور که آیلاق تعبیر اولنور خلاصه سی باطل و بیهوده دیمکدر یقال جاءفلان سبهللا ای سبغللا
او مختالا غیر مکترث اولا فی عمل دنیا ولا آخره قال الشارح ومنه قول عمر رضی الله عنه انی لاکره ان اری احدکم
سبهللا لافی عمل دنیا ولافی عمل آخرة مترجم دیر که ابن اثیرك بیاننه کوره بوراده دنیا وآخرة کلمه لری منوندر که
نکره لردر لکن تنکیرلری مضافلرینه راجعدر که عمل کلمه سیدر پس لافی عمل من اعمال الدنیا ولافی عمل من اعمال
الاخرة سکنده در ویقولون یمشی فلان سبهللا اذاجاء وذهب فی غیر شیء یعنی ایشی کوجی یوغیکن بیهوده یره
کیدوب کلور ویقولون هو الضلال بن السبهلل ای الباطل السَتل قتل وزننده ناس واحدا بعد واحد بر محلدن
پیدرپی خروج وظهور ایلمك معناسنه در یقال ستل القوم ستلا من الباب الاول اذا خرجوا متتابعین واحدا بعد واحد
وکوز یاشی واینجو مقوله سی نسنه صار صار آقق ودیز یسندن صیریلوب دوکلمك معناسنه در یقال ستل الدمع
واللؤلؤ اذا جری قطرانا فهو ساتل الاستتال افتعال وزننده والتساتل تفاعل زننده ستل معناسنه در
یقال استتل القوم وتساتلوا یعنی ستلوا المستل مقعد وزننده طار یوله دینور یقال وقع فی مستل ای طریق
ضیق الستل فتحتینله طوشجل قوشنه دینور علی قول اکاشبیه یاخود کرکس قوشنه شبیه برقوش اسمیدر
جمعی ستلان در سینك ضمی وکسریله وستل مصدر اولور برکسیه اویمق تبع معناسنه یقال ستل فلانا ستلا من الباب
الرابع اذا تبعه المساتلة مفاعله وزننده اویمق متابعه معناسنه در یقال ساتله اذا تابعه الستالة ثمامه
وزننده هرنسنه نك آلچغنه وکمترینه دینور یقال بقیت ستالته ای رذالته المستول مسلوت وزننده ومرادفیدر که
بتون اتی صیریلوب آلنمش کمیکه دینور یقال عظم مستول ای مسلوت السجل سینك فتحی وجیمك سکونیله
صوایله طولو اولان بیوك قوغه یه دینور پس بو وصفلره منافی اولانه اطلاق اولنمامق لازمدر تقول سقینه سجلا
وهو الدلو العظیمة مملوّة واشبو سجل کلمه سی مذکردر وقوغه طلوسی صو به دینور یقال سقاه سجلا ای ملء الدلو
وکریم وجوانمرد آدمه اطلاق اولنور یقال رجل سجل ای جواد و بیوك ممه یه اطلاق اولنور جمعی سجال وسجول
کلور ومنه المثل * الحرب بینهم سجال * ای سجل منها علی هؤلاء وآخر علی هؤلاء یعنی کاه بونلر وکاه انلر غالب اولور
پس معناسی اولدن مأخوذدر قو یودن صو چکن اعراب بادیه نك هر برینك بر قوغه لری اولمغله بالمناوبه صو چکرلر
پس محاربه ده بالمناوبه ظفر وغلبه اکا تمثیل اولنمشدر زمخشری بوراده سجال مفاعله دن مصدر اولمق دخی ممکندر
دیدی وسجل مصدر اولور برنسنه یی قوغه بوشالدرکبی یوقریدن اشاغی یه براقمق وآتمق معناسنه در یقال سجل به
سجلا من الباب الاول اذارمی به من فوق وصو دوکمك معناسنه در یقال سجل الماء اذاصبه السجیل امیر وزننده
سجل کلمه سنی تأکید ومبالغه ایچون ایراد اولنور یقال سجل سجیل مبالغة ویقال دلو سجیل وسجیلة ای ضخمة
بوراده تذکیر سجل اعتبارینه مبنی در ویقال خصیة سجیلة ای بینة السجالة مسترخیة الصفن واسعته یعنی بیوك
قوغه کبی دربلری ککبش وصارقق خایه در پس بو معنارده سجیل کلمه سی سجاله دن صفت اولور که باب خامسدندر
بیوك قوغه کبی ککبش وصارقق اولمق معناسنه ویقال ضرع سجیل واسجل کافضل ای متدل واسع وسجیل
حصه ونصیب معناسنه مستعملدر یقال اعطاه سجیله من کذا ای نصیبه و پك وصلب وشدید اولان نسنه یه
اطلاق اولنور یقال شیء سجیل ای صلب شدید الاسجال همزه نك کسریله برآدمه بر یاخود ایکی بیوك قوغه
یاخود طلوسی صو ویرمك معناسنه در یقال اسجله اذا اعطاه سجلا او سجلین بوراده سجلا کلمه سنك تنوینی تعظیم
یاخود تکثیر ایچوندر زیرا اسجالك مفهومنده مأخذ جهتیله مبالغه مضموندر نته کیم او سجلین قولی دخی اکا مبنیدر
فلیتظر واسجال برآدم بر وخیر کثیر صاحبی اولمق معناسنه در یقال اسجل فلان اذا کثر خیره وناسی ترك وفراموش
ایلمك معناسنه مستعملدر یقال اسجل الناس اذا ترکهم و برنسنه یی حالی اوزره بوشلایوب ترك وتسییب ایلمك معناسنه
مستعملدر یقال اسجل الامر لهم اذا اطلقه قال الشارح ومنه الحدیث لاتسجلوا انعامکم ای لا تطلقوها فی زرع الناس

وحوضی طولدرمق معناسنه در یقال اسجل الحوض اذا ملأه السجلاء حمراء وزننده بیوك ممه لو حیوانه
دینور یقال ناقة سجلاء ای عظیمة الضرع وقیجی بیوك عورته وصف اولور یقال امرأة سجلاء ای العظیمة المأکمة
المساجلة مفاعله وزننده برکسه ایله برنسنه مفاخرتنده بحث وادعا ایله یارشمق معناسنه در فی الاصل قوغه
یارشی ایتمك معناسنه در که ایکی کمسه قویو کنارنده طوروب وهر بری ادعا ایله النده اولان بیوك قوغه ایله
صو چکرلر احدهما آخردن زیاده چکر ایسه اول غالب اولور بعده مطلقا برماده ضمننده ادعا ایله معارضه
ومفاخرتده استعمال اولندی یقال ساجله اذا باراه وفاخره التساجل تفاعل وزننده ایکی یاخود زیاده
آدملر بر بر یله بحث وادعا ایلدکلری نسنده بالمعارضه یارش ایدشمك معناسنه در یقال هما یتساجلان
ای یتباریان المسجل مکرم وزننده مسیب صالیورلمش نسنه یه دینور مرسل ومطلق معناسنه ومنه یقال
فعلناه والدهر مسجل ای لایخاف احد احدا وهرکسه مباح ومبذول وبیدریغ اولان شیئه اطلاق اولنور
یقال شیء مسجل ای مبذول مباح لکل احد قال الشارح ومنه قول ابن الحنفیة فی قوله تعالی هل جزاء الاحسان
الا الاحسان هی مسجلة للبر والفاجر التسجیل تفعیل وزننده ذکر قوامده کلمك معناسنه در یقال سجل الرجل
اذا انعظ و برنسنه یی قوغه بوشالدرکبی یوقریدن اشاغی یه برقمق معناسنه در یقال سجل به اذا رمی به من فوق
ومحکمه سجلی یازمق معناسنه در یقال سجل القاضی اذا کتب السجل السجل کسرتینله وتشدید لامله
محکمه ده عهود وموائیق واحکام مقوله سی مواد کتب اولنان مجله وکتابه دینور جمعی سجلات در حالیا قاضینك
صور دعاوی قید ایلدیکی کتابه متعارفدر قاضیعسکرلرك روزنامچه لرینده اطلاق اولنور یقال کتب علیه
سجلا وهو کتاب العهد ونحوه مغربده کتاب الحکم ایله مفسردر که قاضینك حکم حجتی اوله جقدر و بعضلر
طومار ایله بیان ایلدیلر وعند البعض سجیل کبی سنك وکل معربیدر واوائلده اکا یازو یازارلر ایدی بعده مطلقا
مکتوب فیه اولان صحیفه ده مستعمل اولنوب مرتبه ثالثه ده قاضی سجلنده متعارف اولدی وسجل کاتبه اطلاق
اولنور واهل حبشه لساننده رجل ومردم معناسنه در که ارکشی دیمکدر وفخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرینك دیوانلری کتابندن برکاتب مخصوصك اسمیدر و برفرشته نك اسمیدر السجل سینك کسری
ولامك تخفیفیله سجل کلمه سنده که تشدید لامله در لغتدر کتاب مرقومه دینور السجل سینك ضمیله سجلاء
کلمه سینك جمعیدر که بیوك ممه لی ناقه یه دینورنته که ذکر اولندی السجیل سکیت وزننده کسك طرزنده
برکونه طاشه دینور و بوسنك وکل معربیدر که مراد قوملو چامور ایله پخته اولوب صکره متحجر اولان طاشدر
ومنه قوله تعالی ترمیهم بحجارة من سجیل ای حجارة کالمدر معرب سنك وکل او کانت طبخت بنار جهنم وکتب
فیها اسماء القوم اوقوله تعالی من سجیل ای من سجل ای مما کتب لهم انهم یعذبون بها قال تعالی وما ادراك
ما سجین کتاب مرقوم والسجیل بمعنی السجین یعنی عند البعض نارجهنمده چامور ایله مطبوخ طاشلردر که
اوزرلرنده نازل ومصیب اوله جق اشخاصك اسملری مرسومدر یاخود سجیل بوراده سجل دیمکدر
یعنی فی الاصل سنك وکل معربی اولان سجل اولوب بعده اشباع اولنمشدر پس حجارۀ مرقومه ایله تعذیب
اولنه جقلری مکتوب اولان کتاب محفوظ احکامندندر دیمکدر زیرا وما ادریك ما سجین کتاب مرقوم الایه کریمه سی
بو معنایه دلیلدر زیرا سجیل بوراده سجین معناسنه در که کتاب مرقوم ایله مفسردر وازهری دیدیکه بو معنانیم
عندمده معانیء سائره دن احسن واثبتدر الساجول والسوجل جوهر وزننده والسوجلة جوهره وزننده
شیشه غلافنه دینور السجنجل سمندل وزننده آینه یه دینور و بولغت رومیه در عربلر اخذ واستعمال ایلدیلر یقال
نظر فی السجنجل ای المرأة والتونه دینور وکومش سبیکه لرینه دینور مفردی سجنجله در وزعفرانه دینور الانسجال
انفعال وزننده صو دوکلمك معناسنه در یقال سجل الماء فانسجل ای صبه فانصب السجول صبور وزننده
سدی چوق یکی یه وصف اولور یقال عنز سجول ای عزیزة بعض نسخه ده عین سجول اولمغله اولدخی ملایمدر
سحال سحال سینلرك کسریله قیون قسمنی صاغمق ایچون چاغره جق کلماتندر السحل سینك فتحی وحاء
مهمله نك سکونیله یالك قات ایلکدن طوقنمش کوشك بزه دینور یقال جاء وعلیه ثوب سحل ای لم یبرم غزله
و بو معناده مصدر اولور یقال سحل الثوب سحلا من الباب الثالث اذا نسجه غیر مبرم غزله وسحل یالك قات ایبه
دینور بونلرك مقابلنه مبرم دینور یقال شده بالسحل ای الحبل الذی علی قوة واحدة و بردرلو بیاض بزه علی قول
پنبه دن اولان بزه دینور یقال جائت وعلیها سحل وهو ثوب ابیض او من القطن جمعی اسحال وسحول کلور
وسحل کلور ضمتینله وسحل کذلك مصدر اولور برنسنه نك قبوغنی یونوب صویمق معناسنه در یقال سحله سحلا

تسحل الارض ای تكشط من الباب المزبور اذاقشره ونحته ويل يرك يوزنی صيرمق معناسنه در يقال ان الرياح تسحل الارض ای تكشط
ماعليها واجه اوكورتمك معناسنه در يقال سحل الدراهم اذانقدها واقچه يی فی الحال صايوب ويرمك
معناسنه در كه طرنغی دينده ويرمك تعبير اولنور يقال سحل الغريم مائة درهم اذانقده وهارل هارل قامچی ايله
اورمق معناسنه در كه وجودك دريسنی صويوب صيرر يقال سحله مائة سوط اذاضربه وسحل وسحول كوز
آغلیوب صارصارياش دوكمك معناسنه در يقال سحلت العين سحلا وسحولا اذابكت وبرآدمه اوم وشتم ايلمك
معناسنه در يقال سحله فلان اذاشتمه ولامه السحيل امير وزننده بودخی بالك قات ايپلكدن طوقنمش بز ه
دينور وسحيل وسحال سينك ضميله اشك وقاطر قسمی آكيرمق معناسنه در يقال سحل البغل سحيلا وسحالا
من الباب الثالث والثانی اذانهق وسحيل وسحال اشك قسمنك اكيردقدنصكره بوغزنده تردد ايدن خرلدی يه
دينور الانسحال انفعال وزننده برنسنه نك قبوغی صويلمق معناسنه در يقال سحله فانسحل ای قشره فانقشر
وآب روان كبی متصل تكلم ايلمك معناسنه مستعملدر كويا كه برنسنه نك بتون قبوغی صويلوب صيريلمور يقال
انسحل بالكلام اذاجری به الساحل دكز يالیسنه دينور يقال قعد بالساحل ای ريف البحر وشاطئه وبومقلوبدر
زيراصوبمق معناسنه اولان سحلدن مأخوذ اولمغله قياس اولان مسحول اولمقدر زيرا يالی يی صوصدمه ايله
سحل وتقشير ايدر ياخود مضاف مقدردر كه ذوساحل ديمكدر سحل ايدیجی صوصاحبی ديمك اولور زيرا
صومد وجزر ايله قينك قشرنی صيروب كوتورر مترجم دير كه بعضلر عيشة راضيه قبيله سندن وبعضلر نسب
اوزره ده اعتبار ايتديلر المساحلة مفاعله وزننده دكز يالیسنه كلمك معناسنه در يقال ساحل القوم اذااتوا
الساحل السحالة ثمامه وزننده التون وكومش اكه لنوركن دوكيلن براده يه دينور كه اكنتی تعبير اولنور يقال
هذه سحالة الذهب والفضة وهی ماسقط منهما اذابرد اوناسك سفله وفرومايه طاقنه دينور يقال جاء ومعه
سحالة القوم ای خسارتهم و بغدای واريه مقوله سی غلالك قبوقلرينه دينور المسحل منبر وزننده نسنه يونجق
آلتنه دينور كسركبی يقال سحله بالمسحل ای بالمنحت ودورپی يه واكه يه دينور يقال سحله بالمسحل ای المبرد
ولسانه اطلاق اولنور نه كونه اولورسه اولسون يعنی كرك فصيح اولسون كرك اولمسون لكن اساسده ولسان مسحل
جعل كالمبرد قيدی فصاحتلو لسانه تخصيصی مشعردر مؤلف دير كه جوهرينك بلا حرف عطف وصف عنوانيله
واللسان الخطيب قولی سهودر صواب اولان والخطيب اولمقدر كه معنای مخصوصدر ومسحل آت كمنه دينور
لجام معناسنه علی قول كم طماغی ديدكلری چتال دموره دينور كه آتك اغزينك اچنه كيرر وبليغ وسخنور خطيبه
اطلاق اولنور يقال خطيب مسحل ای بليغ مؤلف آنفا جوهری يه تعرضنده صواب اولان والخطيب اولمقدر
قوليله مسحل مطلقا خطيبه ده اطلاق اولنديغنی تلميح ايتمشيكن غريبدر كه اكا تعرض ايلیوب خطيب بليغ ايله
بيان ايلديلر ومسحل آت كمنك اغزلغنك ايكی اوجلرنده اولان حلقه لرك هر برينه دينور كه دير كين انلره چكر يلور
ومنه يقال ركب فلان مسحله ای تبع غيه فاینه بعضا باشی سرد آت مسحل مزبوری آزی يه المغله صعوبت
ايدوب فارسك اداره واعمالنی اصلا اسليوب كندی باشنه كتدكده ركب الفرس مسحله ديرلر بومعنادن اخذ ايله
فلان اصلا منزجر اولميوب دائما بغی وطغيانه منهمكدر ديجك يرده ركب فلان مسحله ديرلر مؤلفك والغی ركب
مسحله قولی وايضا الغی يقال ركب تقديرنده در كه مسحل غی وطغيان موقعنده دخی مستعملدر ديمكدر ياخود
والغی مبتدأ وركب مسحله جمله سی خبر اولوب فاعل مقدر ومسحله ضميری مبتدايه راجعدر ياخود ضمير فلانه
راجعدر وبومبالغه يی متضمندر لكن سياق اقتضاسيله قول اول ارجحدر قال الشارح ومنه قول علی كرم الله
وجهه ان بنی امية لايزالون يطعنون فی مسحل ضلالة ای انهم يسرعون فيها ويجدون ومسحل صقالك برطرفنه
دينور علی قول عذاردن اشاغی مقدم لحيه يه وارنجه هرجانبه مسحل وايكی جانبه مسحلان دينور وجود وسخاده
درجۀ كماله رسيده اولان آدمه وصف اولور يقال رجل مسحل ای غاية فی السخاء ووالی وحاكم طرفندن اقامت
حدود ايتمكه مأمور جلاده دينور يقال هو مسحل ای جلاد يقيم الحدود بوراده جلاد دكنك چلان كمسه در كه
مضروبك دكنكله دريسنی سحل ايدر ومسحل نشيط وشاطر ساقی يه دينور واون الكنه دينور منخل معناسنه
وصوطلونك وآرق دغارجغنك اغزنه دينور وقرآن كريم قرائتنده ماهر وحاذق اولان آدمه دينور ونازك
وباكيزه يموق بزينه دينور ودائما باكز باشنه عمل ايدن بهادر آدمه دينور وصويی پك چوق اولوب شدتله دوكيلور
اولان اولوغه دينور يقال ميزاب مسحل اذا كان لايطاق ماؤه وعزم صارم وقصد جازم معناسنه مستعملدر
ومنه يقال ركب فلان مسحله اذاعزم صارما علی الامر وجد فيه بوشكيمۀ لجام معناسندن مأخوذدر وبالك قات

بوكلش

بوكلش ايپه دينور مبرم مقابليدر بوراده والغی لفظی مرسوم اولمغله آنفا ذكر اولندی وبك فراوان يغموره اطلاق
اولنور وانسانك يوزينك برجانبنه دينور يقال شاب مسحله ای عارضه وشريح بن قرواش العبسی فرسنك
اسميدر وبرآدمك اسميدر واعشی نام شاعرك تابعی اولان جنی اسميدر السحال كتاب وزننده بودخی
كه دينور لجام معناسنه الاسحلانی همزه نك وحانك كسريله طويل اللحيه آدمه اطلاق اولنور يقال رجل اسحلانی
اللحية ای طويلها الاسحلانية هايله بالابلند اولوب حسن وجمال ويال وبال صاحبه سی خاتونه دينور يقال
امرأة اسحلانية ای رايعة طويلة جميلة المسحلان ميمك وحانك ضميله والاسحلان اسطوان وزننده والمسحلانی
كذلك ضمتيله اورون بويلو علی قول كور ودورصاچلو جوانه وصف اولور مؤنثلری هايله در يقال شاب
مسحلان واسحلان ومسحلانی ای طويل اوسط الشعر افرع السحلال سينك فتحيله بيوك قارنلو آدمه دينور
مسحلان ضمتيله بروادی يا برموضع آديدر سحول صبور وزننده يمنده برموضعدر آنده ثياب نسج اولنور
الاسحل كسرتيله برجنس شجردر كه داللرندن مسواك اتخاذ اولنور السحلة همزه وزننده كوچك ديشی
طوشانه دينور المسحول جوره وجوجه آدمه اطلاق اولنور كويا كه وجودی صيرلمش اولور يقال رجل
مسحول ای صغير حقير ودوروكبش مكانه اطلاق اولنور وعجاج نام كمسه نك بارككك ذوه سی اسميدر
الاساحل اسافل وزننده صوآقنديلرينه دينور يقال نزلوا فی الاساحل ای مسائل الماء الاسحال همزه نك كسريله
برآدمی ناس كنديسنه شتم ودشنام ايله دائما تحقير ايدر بولمق معناسنه در يقال اسحل فلانا اذاوجدالناس
يسحلونه ای يشتمونه بوراده شتم معنای مجازيدر السحبل جعفر وزننده ايری وبيوك قوغه يه وكلره وطلومه
ويومری قارنه دينور وواسع دره يه دينور نته كه سحبل دخی بومعنايه دركه ماده سنده ذكر اولندی وسحبل
بردره نك اسميدر السحبلة سينك فتحيله قوغه كبی صارقق خايه يه دينور السحبلة دحرجه وزننده برنسنه يی
ال ايله اوغوب پروزنی وبورشغی كيدر مكله دوپدوز مصيقل قلمق معناسنه در يقال سحبل الشیء اذادلكه وصقله
السحادل علابط وزننده آلت تناسله دينور ومنه المثل ❊ هو لايعرف سحادليه من عادليه يعنی ذكرنی
خايه لرندن فرق وتميز ايليه جك استعدادی يوقدر عادل ضمله خايه يه دينور وسحال كلمه سنده تثنيه ارادی
موقعی اولان خايه لر اعتباريله در ياخود مشاكله ايچوندر سحدل جعفر وزننده بررجل علميدر السخلة
سينك فتحی وخای معجمه نك سكونيله قوزی يه دينور بيوك وكوچك اولسون اركك وديشی اولسون جمعی سخل در
هاسز وسخال كلور سينك كسريله وسخلان كلور سينك ضميله وسخله كلور عنبه وزننده نادر اوله رق مؤلف
السخلة ولد الشاة ماكان عبارتيله تفسير ايلمكله كندی قاعده وطريقه سی اوزره اويلجه تعميم اولنمشدر بوخسه
صحاحده وسائرده طوغديغی ساعتده قوزی يه واوغلاغه اطلاق اولنمق اوزره مرسومدر نهايت مقدمة الادبده
بره نوزاده يعنی يكی طوغمش قوزی ايله مفسردر كرچه مؤلفك ماكان تعميمی اركك وديشی يه شموليله اعتبار
اولنورسه نوعا اصول سائره يه موافق اولور لكن كندی طريقه سنه مخالف اولور خصوصا طوغديغی آنده قيدی
دخی يوقدر فليحرر السخل سكر وزننده والسخال رمان وزننده ضعيف وخوار والرندن خير وشر كلمز
كمسه لره دينور مفردلری سخل در نخل وزننده يقال رجال سخل وسخال ای ضعفاء ارذال وسخل سكر وزننده
چكردكی بكلسمز اولان كمز خرمايه دينور شيص معناسنه السخل سينك فتحيله سخل وسخالك مفرديدر كه
ذكر اولندی وناقص وناتمام اولان شيئه دينور كه هنوز حد تمامنه بالغ اولميه وسخل مصدر اولور نفی وسلب ايلمك
معناسنه در نته كه خسل دخی بومعنايه در يقال سخلهم سخلا من الباب الثالث اذانفاهم وبرنسنه يی
خدعه وصنعتله برتقريب اخذ ايلمك معناسنه در بركسه نك يانندن اصولله برنسنه اخذی كبی يقال سخل الشیء
اذااخذه مخاتلة التسخيل تفعيل وزننده برآدمی عيبلمك معناسنه در يقال سخلهم اذاعابهم وخرما اغاجنك
چكردكی وميوه سی ضعيف اولمق علی قول ميوه سنی وقتندن مقدم دوكمك معناسنه در يقال سخلت النخلة
اذاضعف نواها وتمرها اونفضته وبرآدم خرماسنی دكمك معناسنه در يقال سخل الرجل النخلة اذانفضها الاسخال
همزه نك كسريله تأخير ايلمك معناسنه در يقال اسخل الامر اذااخره المسخول مرذول ومحقر نسنه يه دينور
يقال شیء مسخول ای مرذول ونامعلوم نسنه يه دينور يقال شیء مسخول ای مجهول سخال كتاب وزننده
برموضعدر السخالة ثمامه وزننده ايونسنه دن سچيلوب آتيلان شيئه دينور نفايه معناسنه السدل عدل
وزننده برنسنه يی اشاغی صالويروب صارقتمق معناسنه در يقال سدل الشعر سدلا من الباب الثانی والاول
اذاارخاه وارسله مترجم دير كه اشبو سدل الثوب ماده سی مسائل فقهيه دندر نته كه مغربده سدل الثوب اذاارسله

من غير ان يضم جانبيه وقيل هو ان يلقيه على رأسه ويرخيه على منكبيه واسدل خطأ عبارتيله مرسوم اولمغله
بو معنالرده سدل عرفي اولمش اولور واسدال خطا اولمديغي مؤلفك رسمندن ظاهردر وسدل بر مفعوله سني برتمق
معناسنه در يقال سدل ثوبه سدلا من الباب الثاني اذا شقه وسير وسياحت ايلمك معناسنه مستعملدر يقال سدل
في البلاد اذا ذهب الاسدال همزه نك كسريله بودخي برنسنه يي اشاغي صاليوروب صارقتمق معناسنه در يقال
اسدله بمعنى سدله المنسدل اسم فاعل بنيه سيله صارقيق صاچه وصف اولور يقال شعر منسدل اي مسترسل
السدل سينك ضميله وكسريله پرده يه دينوركه آصيلور جمعي اسدال كلور وسدول كلور واسدل كلور افلس
وزننده السدل سينك كسريله شول انجو دزيسنه دينوركه نسوان قلاده ايدوب كردنلرندن سينه يه طوغري
صالندررلر يقال جاءت وعليها سدل اي سمط من الدر يطول الى الصدر السدل فتحتينله ميل معناسنه در
يقال فيه سدل الى جانب اي ميل الاسدل اكحل وزننده برطرفه طوغري ورب اولان شيئه دينور جمعي سدل
كلور كتب وزننده يقال ذكر اسدل اي مائل السديل امير وزننده حشم نشين چادرلرينك شقه لرنده آرقوري
توزلق طرزنده اكلكه دينور وزفافخانه يه چكيلان زاره وپرده يه دينور وبر موضع آديدر ومحفه وتختروان
اورتولرينه دينوركه اوچلري اشاغي صارقش اوله السودل جوهر وزننده بيغه دينور شارب معناسنه
السودلة حوقله وزننده برآدمك بيغي اوزامق معناسنه در يقال سودل الرجل اذا طال سودله السربال
قرطاس وزننده كوملكه دينور قميص معناسنه ياخود زرهه دينور درع معناسنه ياخود مطلقا ملبوس اولان
لباسه دينور يقال جاء وعليه سربال اي قميص اودرع اوكل ماليس مترجم ديركه بوراده درع زره معناسنه در
نته كه كعب رضي الله عنه دينمشدر * شم العرانين ابطال لبوسهم * من نسج داود في الهيجا سرابيل * التسربل
تدحرج وزننده سربال كيمك معناسنه در يقال تسربل بالسربال اذا تلبس به السربلة دحرجه وزننده
سربال كيدرمك معناسنه در يقال سربلته اي البسته السربال وسربله اسم اولور ياغلو تريده دينور تقول
اطعمني السربلة اي الثريد الدسم السرطلة سينك فتحيله ياقشقسز تصلق اوزونلغه دينور يقال في قده
سرطلة اي طول في اضطراب السرطل جعفر وزننده ياقشقسز مضطرب الخلقه اوزون آدمه دينور
اسرافيل همزه نك كسريله برفرشته اسميدركه ملائكة اربعه مدبره نك بريسيدر عليهم السلام واشبو اسرافيل
كلمه سي عند البعض عجاسي وهمزه سي اصليه در السراويل سينك فتحيله ايچ طونه دينور وبو فارسيدن يعني
شلوار لفظندن معربدر ومؤنثدر بعضا مذكر اولور جمعي سراويلات در على قول لفظ عربيدر سروال وسرواله
كلمه لرينك جمعيدر سينلرك كسريله ياخود مفردي سرويل در سينك كسريله وبوندن غيري كلام عربده فعويل
وزني يوقدر فانك كسريله واشبو سراويل كلمه سنده نونله سراوين ومعجمه ايله شروال دخي لغتدر شارح ديركه
بونك تفصيلي كافيه شروحنده مبسوطدر السرولة دحرجه وزننده برآدمه ايچ طوني كيدرمك معناسنه در
التسرول تدحرج وزننده ايچ طوني كيمك معناسنه در تقول سرولته فتسرول اي البسته السراويل فتلبس
المسرولة مدحرجه وزننده اياقلري تويلو اولان كوكرجنه دينوركه شلوارلي وچقشيرلي تعبير اولنور يقال
حمامة مسرولة اذا كان في رجلها ريش ومسرول شول آته وصف اولوركه اياغنك سكيل تعبير اولنان بياضي
بازولرينه واويلقلرينه شامل اوله بياض شلوار كيدرلمش طرزنده اولور يقال فرس مسرول اذا جاوز بياض
تحجيله العضدين والفخذين السطل سينك فتحيله لسانمزده تحريفله سئل تعبير اولنان قولپلي طاسه دينور جمعي
سطول كلور تقول اغتسلت بالسطل وهي طسيسة لها عروة السيطل حيدر وزننده بودخي ذكر اولنان
قابه دينور على قول لكنه دينور طشت معناسنه وبو سطل معروف دكلدر وبك اوزون آدمه دينور الساطل
هوايه آغمش غباره دينور نته كه طاسل دخي بو معنايه در التسيطل تفيعل وزننده بركسنه سلاحسز اوله رق تك
وتنها كزمك معناسنه در يقال جاء يتسيطل اذا جاء وحده ولبس معه شيء يعني من السلاح السعابل سينك
فتحيله كريملو اوزون دوه لره دينور السعال سينك ضميله اسمدر اوكسركه دينوركه آق جكرك واكا متصل
اولان اعضانك يعني آلات نفسك كنديلره مستولي اولان موذي يي دفع ايچون طبيعتك حركتندن عبارتدر يقال به
سعال وهي حركة تدفع بها الطبيعة اذى عن الرئة والاعضاء التي تتصل بها وسعال وسعله كذلك سينك
ضميله مصدر اولور اوكسرمك معناسنه يقال سعل الرجل سعالا وسعلة من الباب الاول اذا اخذه السعال
الساعل سعال لفظي تأكيد ايچون ايراد اولنور يقال اخذه سعال ساعل مبالغة وبوغازه اطلاق اولنور حلق
معناسنه واوكسركلي ناقه يه دينور السعل نعل وزننده جنبشلو ونشاطلو اولمق معناسنه در يقال سعل الرجل

سعلا من الباب الاول اذا انشط شارح ديركه صواب اولان باب رابعدن فتحتينله اولمقدر الاسعال همزه نك
كسريله نشاطمند ايلمك معناسنه در تقول اسعلته اي انشطته المسعل مقعد وزننده بودخي بوغازه اطلاق
اولنور السعلاة والسعلاء سينلرك كسريله غول بياباني يه دينور على قول جن طائفه سنك ساحره سنه دينوركه
جادو ومهيب ومهوننه قونجلوز تعبير اولنور جمعلري سعالي در سينك فتحي ولامك كسريله مؤلف ساحرة الجن
عبارتيله رسم ايلمكله ظاهرا انس كبي جن طائفه سنك دخي جادولري نسوان قسمندن اولور تقول نعوذ بالله
من هؤلاء السعالي اي النساء اللاتي كالسعالي وهي جمع السعلاة والسعلاء الغول او ساحرة الجن الاستسعال
عورت سعلاة خوينده اولمق يعني چاغرغان وسليطه وبيحيا اولمق معناسنه در يقال استسعلت المرأة اذا صارت
كالسعلاة اي صخابة السعل فتحتينله چكردكي كوشك اولان ناجنس خرمانك يابسنه دينور تقول قدم
ضيفه سعلا اي شيصا يابسا السعالي سينك فتحي ولامك كسريله تركيده اوكسرك اوتي ديدكلري نباته دينوركه
عربيده حشيشة السعال دخي ديرلر يبراغي ضماد چبانلري محلل ومفجر وتازه سي جرب علتني قلع وازاله ده مؤثردر
وسعال وربو وضيق صدر علتلرينك افضل ادويه سندندر وبخور واستنشاقنده دخي بو تأثيردر كاردر السغبلة
غين معجمه ايله دحرجه وزننده برآدمك بدننده چوق جراحتلر پيدا اولمق معناسنه در يقال سغبل الرجل اذا كثرت به
الجراحات وطعامي اريمش چروبش ياغيله قاتق ايلمك معناسنه در يقال سغبل الطعام اذا آدمه بالاهالة وصاچي
ياغه چمدرمك معناسنه در يقال سغبل رأسه بالدهن اذا رواه المسغبل مدحرج وزننده سهل وآسان نسنه يه
دينور يقال شيء مسغبل اي سهل التسغبل تدحرج وزننده زره كيمك معناسنه در يقال تسغبل الدرع
اذا لبسها السغل سينك فتحي وغينك سكونيله والسغل كتف وزننده اللري واياقلري انجه وجثه سي كوچك
اولان آدمه دينور على قول اعضاسي مضطرب تصلق اولانه يا بدخلق وبدغدا اولانه ياخود نحيف ومهزول
اولانه دينور يقال رجل سغل وسغل اي الصغير الجثة الدقيق القوائم او المضطرب الاعضاء او السيء الخلق
والغذاء او المتحدد المهزول السغل فتحتينله بركسه وصف مذكور اوزره اولمق معناسنه در يقال سغل الرجل
سغلا من الباب الرابع اذا كان سغلا السفرجل سينك وفانك فتحيله ايوا تعبير اولنان معروف ميوه يه دينور
جمعي سفارج كلور مفردنده سفرجله دينور هاءيله واشبو سفرجلك طبيعتي قابض ومقوي وبولي مدر وطعامه
مشهي وصوسزلغي مسكن در وبعد الطعام تناولي مسهلدر وديلوب چكردكني اخراج وجوفني خالي ايدوب
يرينه عسل وضع ايلدكدنصكره چامورليوب فرونده قاورلمش اولاني بغايت نافعدر السفل والسفول والسفالة
سينلرك ضميله والسفل والسفلة سينلرك كسريله والسفال سينك فتحيله اشاغيلق والچقلق معناسنه دركه
علو عينك ضميله وعلو تشديد واوايله وعلاوه عينك ضميله وعلو وعلوه عينلرك كسريله وعلاء عينك فتحيله
مقابللريدر شارحك بيانه كوره بونلرك كيمسي اسم اوله رق استعمال اولنوركه اعلامقابليدر وقوله تعالى
ثم رددناه اسفل سافلين اي الى الهرم او الى التلف او الى الضلال لمن كفر هرمدن مراد ارذل عمردر السفال سحاب
وزننده والسفول قعود وزننده اشاغي اولمق معناسنه در يقال سفل الشيء وسفل وسفل سفالا وسفولا
من الباب الخامس الرابع والاول نقيض علا فهو سافل شارح ديركه بعض فرائض كتابلرنده وان سفلت كلمه سنده
فانك ضمي تخطئه ايتمكلري ملايم دكلدر وسفول برنسنه نك يوقريسندن اشاغيسنه اينمك ودبنه چوكمك معناسنه در
طورطي كبي يقال سفل في الشيء سفولا من الباب الاول اذا نزل من اعلاه الى اسفله السفل سينك فتحي وضمي
وفانك سكونيله والسفال كتاب وزننده بركسه برنسنده مايه سي اشاغي اولمغله كم بهره اولمق معناسنه در
يقال سفل فلان في خلقه وعلمه سفلا وسفلا وسفالا من الباب الخامس اذا قل حظه فيه مترجم ديركه مصباح
صاحبي بوني باب اولدن تصريف ايلمشدر التسفل تفعل وزننده سفل وسفال معناسنه در يقال تسفل
في خلقه وعلمه بمعنى سفل السفلة سينك كسريله والسفلة فرحه وزننده ناسك اراذل واوباش وفرومايه لرينه
اطلاق اولنور يقال هو من سفلة الناس وسفلتهم اي اسافلهم وغوغائهم وسفله فرحه وزننده دابه قسمنك اياقلرينه
اطلاق اولنور يقال سفلة البعير سالمة اي قوائمه السافلة مزراغك ديب دمورينه طوغري نصفندن اشاغيسنه
اطلاق اولنور ومنه يقال ماعالية الرمح كسافلته السفالة ثمامه وزننده علاوه مقابليدر وعلاوه يل اسديكي
يره دينوركه اوراده يل چهره يه طوقنور پس سفاله آنك مقابليدر كه آنده يل چهره يه طوقنمز يقال قعد في سفالة الريح
وهي ضد علاوتها اي حيث تهب وهر شيئك اشاغيسنه دينور يقال سفالة الشيء اي اسفله وسفاله هند
اولكه سنده بر بلده آديدر السفالة سينك فتحيله الحق وخسيس وناچيز اولمق معناسنه در يقال سفل الرجل

والشیء سفالة من الباب الخامس اذانذل المسفلة مرحله وزننده اسفل مکه‌ده برمحله آدیدر نته که معلاة یوقری
طرفنده برمحله‌در ویمامه ده برقریه آدیدر السقل قافله نقل وزننده جلا ویرمك معناسنه‌در صقل لفظنده لغتدر
یقال سقل السیف سقلا من الباب الاول بمعنی صقله السقل سینك ضمیله بوکور تعبیر اولنان عضوه دینور
صقل لفظنده لغتدر السیقل صیقل وزننده ومرادفیدرکه جلاکاره دینور الاسقیل والاسقال همزه‌لرك
کسریله عنصل اسمیدرکه بصل الفار دیدکلری نباتدر ترکیده آطه صوغانی تعبیر ایدرلر السقل کتف وزننده
بوکورلری بری برینه بکمش کبی آج آریق چلمسز آدمه دینور یقال رجل سقل ای المنهضم الخاصرتین وصرتنك
ایکی یانلرینك ای آزچلمسز قارنی ایچنه چکیك آته دینور یقال فرس سقل ای القلیل لحم المتن السکل سینك کسریله
برجنس یومری سیاه بالق اسمیدر جمعی اسکال وسکله‌در قرده وزننده السلّ سینك فتحی ولامك تشدیدیله
برنسنه‌یی رفق وسهولتله برنسنه‌دن چکوب چقرمق معناسنه‌درکه صیرمق تعبیر اولنور قلیجی قندن صیرمق کبی
یقال سلّ السیف عن الغمد سلا من الباب الاول اذا انتزعه واخرجه منه فی رفق وسلّ سله معناسنه‌درکه
ایچنه اتمك مقوله‌سی قودقلری سپده دینور وسلّ برآدمك دیشلری دوکیلوب سیلنمك معناسنه‌در یقال
سلّ الرجل سلا اذا ذهبت اسنانه وصفت اولور دیشلری دوکیلوب سیلنمش کشی‌یه دینور مؤنثی
سله‌در یقال رجل سلّ وامرأة سلة ای الذاهبة الاسنان الاستلال افتعال وزننده بودخی برنسنه‌یی
صیروب چقرمق معناسنه‌در یقال استلّ السیف بمعنی سله السلیل امیر وزننده قندن صیرلمش قلیجه وصف
اولور یقال سیف سلیل ای مسلول ویکی طوغمش ولده اطلاق اولنور یقال هو سلیله ای ولده وآتك طایبنه دینور
مهر معناسنه وماسکه سز وسلا دیدکلری دریسز همان ساده جه متولد اولان یاوری‌یه دینور نته که ایش
مقوله‌سی ماسکه وسلا ایله متولد اولانه بقیره اطلاق اولنور وسلیل آت قسمنك دماغنه دینور وخالص شرابه دینور
ودوه اورکجنه دینور ودره ده یاخود وسطنده اولان صو مجراسنه دینور ونخاع معناسنه‌درکه اوکورغه ایلیکیدر
مردار ایلیك تعبیر اولنور تعریفی نخع ماده سنده مرور ایلدی وشول واسع وچقور دره‌یه دینورکه سلم وسمر دیدکلری
مبشه اغاجلری انبات ایدر اوله جمعی سلان در رمان وزننده لامك کثرت اجتماعندن اخیری نونه ابدال اولنمشدر
نته که سال دخی دینور کماسیذکر وسلیل اسمادندر سلیل اشجعی صحابیدر وابو السلیل ضریب بن بقیر تابعیدر
وابو السلیل عبدالله بن ایاد وابو السلیل احمد بن صاحب آمد عبسی واوغلو سلیل بن احمد وسلیل بن بشر بن رافع
وعبدالله بن یحیی بن سلیل وزید بن خلیفة بن السلیل محدثلردر السلة سینك فتحیله وکسریله بناء مرة وبناء
نوع در اسم دخی اولور قلج صیرمغه دینور تقول اتیناهم عند السلة ای عند استلال السیوف وسلة سل مرضنه
دینور کماسیذکر وبرنسنه‌یی نهانیجه اصولله چالوب اوغورلمغه دینور خیردن قیل چکمك کبی یقال اخذه
بالسلة ای السرقة الخفیة وایچنه اتمك وسائر نسنه قودقلری سپده وطبله‌یه وکلاتیره دینور جمعی سلال کلور
سینك کسریله نته که سلّ دخی دینور هاسز یقال وضعه فی السلّ والسلة ای الجونة وسله آت قسمی پك چوق
سکرتمکدن ناشی یاخود توکز یوب یقلمقدن ناشی ایچری سنده اویکنی شیشمکله اول شیشمکلکدن صولیه رق
هارهار آکوب ویرمك حالتنه دینور اوزرینه چول آتوب بری اوته کز دیره‌رك ترلتمد کجه اول حالت مندفع اولمز یقال
سکنت سلة الفرس وهو ارتداد الربو فی جوفه من کبوة یکبوها وسله بردیکشی ایکی ایکنه ایله ایکی قات صیرمله
دیکمکه دینورکه قربه وکون مقوله‌سنی او یلجه دیکرلر وحوضده یاخود مانجه کبی بیوك کوپلرده اولان عیب
ورخنه وسقطه یاخود حوضك دیواری اولان طاشلرك ارالقلرنده اولان یارق وچتلاق مقوله‌سی سقطه دینور
الانسلال انفعال وزننده والتسلل تفعل وزننده ناسك ایچندن نهانیجه صیریلوب کتمك معناسنه‌در
یقال انسلّ من الزحام وتسلل اذا انطلق فی استخفاء السلالة ثمامه وزننده برنسنه‌دن صیرلوب چقان
شیئه دینور یقال هو سلالته ای ما انسل من شیء وولده اطلاق اولنور سلیل کبی یقال هو سلیله وسلالته
ای ولده مترجم دیرکه ولقد خلقنا الانسان من سلالة من طین کریمه سنده راغبك بیانه کوره سلاله‌دن مراد
کدرات ارضیه‌دن مسلول اولان صفوه وخلاصه‌در وعربلر نطفه‌یه‌ده سلاله اطلاق ایدرلر السلیلة حلیله
وزننده قیز اولاده اطلاق اولنور یقال هی سلیلته ای بنته وداته قسمنك صرتنك ایکی یانلرنده اولان اوزون
اوزادی اته دینور وکوده‌ده اولان یول یول سکیره یاخود اته دینورکه بری برندن منفصلجه اولور وسلیله برجنس
اوزون بالق اسمیدر السالّ ضالّ وزننده بودخی سلم وسمر دیدکلری مبشه اغاجلری انبات ایدن ککبش
ودرین دره‌یه دینور سلیل کبی جمعی بونکده سلان کلور رمان وزننده علی قول بونك جمعی سوالّ کلور سینك

فتحی ولامك تشدیدیله السلّ سینك کسری وضمیله والسلال غراب وزننده برمرض اسمیدر بونك حقیقتی
آق جکرده حادث بریاره در ابتدای امرده برکزلو حما عارض اولور وبو مرض اکثری ذات الرئه یاخود اوزون
اوزادی قوری اوکسرکلو نوازل وزکام علتلرینك عقبنده ظهور ایدرکه انلردن منتقل اولور خلق بوعلته
ورم وقوری خسته‌لك تعبیر ایدرلر المسلول سلّ مرضنه مبتلا آدمه دینور یقال سلّ الرجل علی المجهول
واسله الله فهو مسلول ای به سلّ وسلال شارحك بیانه کوره مسلول اسلالدن اولمغله شاذدر لکن مؤلفك
مقتضای عبارتی ثلاثیدندر یاخود ایکیسندن دخی وارد اولور الاسلال همزه‌نك کسریله وجه مذکور اوزره
سلّ مرضنه اوغراتمق معناسنه‌در یقال اسله الله ای ابتلاه بالسلّ وبرنسنه‌یی نهانیجه چالوب اوغورلمق
معناسنه‌در یقال اسله اذا سرقه خفیة ورشوت آلمق معناسنه‌در قال الشارح ومنه الحدیث لا اغلال
ولا اسلال المسلة میمك کسریله چوالدوزه دینور فی الاصل اسم آلتدر ایپی مخیطدن اوته‌یه سلّ ایدر یقال
خاطه بالمسلة وهی مخیط ضخم السلاءة رمانه وزننده خرما اغاجنك تیکنه دینور جمعی سلاء در رمان وزننده
مؤلف بونی مهموز اوله‌رق همزه بابنده ثبت ایلمکله بوراده دخی ذکرینك وجهی معلوم دکلدر فلینظر سلول
صبور وزننده قیس قبیله سندن برفخذك اسمیدرکه بطندن اصغر در مرة بن صعصعه اولادیدر سلول والده‌لری
اسمیدر شعرادن عبدالله بن همام السلولی انلردندر ورئیس المنافقین اولان جهول وفضول عبدالله بن ابی نام
مردولك والده‌سی اسمیدر سلیّ کلیّ وزننده بنو عامر بن صعصعه یوردنده برموضعدر وسمی وزننده اولان سلی
لفظندن مصحف دکلدر السلان رمان وزننده بنو عمرو بن تمیم یوردنده بروادی اسمیدر السلسل جعفر
وزننده والسلسال خلخال وزننده طتلو خوشکوار صویه دینور علی قول صوغوق صویه دینور وایچمی
آسان باده‌یه دینور السلاسل علابط وزننده سلسل معناسنه‌در تقول سقانی سلسلا وسلسالا وسلاسلا
ای ماء عذبا او باردا التسلسل تزلزل وزننده صو بوکسکدن انکبه‌یه چاغل چاغل آقمق معناسنه‌در یقال تسلسل
الماء اذا جری فی حدور ولباس اسکیوب پرینجه قدر کیلمك معناسنه‌درکه دراز در ازایلکلری چقر یقال
تسلسل الثوب اذا لبس حتی رق المسلسل مدحرج وزننده والمتسلسل متزلزل وزننده سیرك سیرك فنا
وکم نسج اولنمش ثوبه دینور یقال ثوب مسلسل ومتسلسل ای ردیء النسج ومسلسل چبوقلی وقلملی الاجه قماشه
وصف اولور یقال ثوب مسلسل اذا کان فیه وشی مخطط السلسلة زلزله وزننده برنسنه‌یی زنجیر شکلنده
بری برینه اکلیوب متصل قلمق معناسنه‌در یقال سلسل الشیء به اذا اوصله به وسلسله اورکج اتندن برپاره‌یه
دینور بونده سینك کسریله ده لغتدر وسلسله طعام اکل ایلمك معناسنه مستعملدر یقال ماسلسل طعاما
ای ما اکله السلسلة سینلرك کسریله زنجیره دینور دمور دن وایپ مقوله‌سندن اولور جمعی سلاسل در یقال
قیده بالسلسلة وهی دائر من حدید ونحوه وسلاسل البرق شمشکك بری برینه زنجیر واری متصل پارلدیسندن
عبارتدر یقال بدت سلاسل البرق ای ما تسلسل منه وسلاسل السحاب بودخی بلود ایچره شمشکك پارلدیسندن
عبارتدرکه بلودیلا یوب پارلده یور قیاس اولنور مفردی سلسله وسلسل در کسرتیله وسلسله وحره دیدکلری
بوجك اسمیدرکه ماده سنده بیان اولندی السلسال کسرتیله برموضع آدیدر سلسل فدفد وزننده دهناء
نام محلده برطاغك آدیدر السلاسل سلسله‌نك جمعیدر وبری بری اوزره منعقد اولوب قات قات زنجیرلنمش اوزون
اوزادی قوم ساله اطلاق اولنورکه یوریمسی دخی سهولتلو اوله تقول اخذنا السلاسل وهو رمل انعقد بعضه
علی بعض وینقاد وسلاسل الکتاب سطور کتابه اطلاق اولنور یقال ما اقوم سلاسل کتابه ای سطوره ذات السلاسل
وادی القری وراسنده برصو اسمیدر ثامنه هجرتده سریه عمرو بن العاص اورایه غزا ایلدی السلسبیل زنجبیل
وزننده خشونتسز نرم ولطیف وملایم نسنه‌یه دینور وآنکله لطیف وخوشکوار صو وصفلنور وخمره اطلاق
اولنور وجنده برچشمه‌نك اسمیدر شارح دیرکه امهات سائره بیانه کوره لذیذ وخوشکوار سهل واطیف
صویه دینور وعند البعض سل سبیلا کلمه سندن منحوت ومرکبدر وعلی قول مطلقا سریع الجری اولان صویه
دینور السملة فتحاتله وسینك ضمی ومیمك سکونیله آزجه صویه دینور جمعی سمل در یقال ما فی الحوض
الا سملة ای ماء قلیل وسیاه ومتعفن با لجقه دینور حماه معناسنه وحوض دبنده قلان صو بقیه سنه دینور
جمعی سمل کلور فتحتیله وسمال کلور سینك کسریله التسمل تفعل وزننده حوض دبنده قلان صو بقیه‌سنی
ایچمك یاخود اخذ ایلمك معناسنه‌در یقال تسمل الرجل اذا شرب السملة او اخذها ومشروبی افراطله ایچوب
چوغه کتمك معناسنه‌در یقال تسمل النبیذ اذا الح فی شربه السمل حمل وزننده حوضی سیاه بالچقدن آریمق

معناسنه‌در یقال سمل الحوض سملا من الباب الاول اذا نقاه من السملة وناس بینی تصفیه واصلاح ایلمك معناسنه
مستعملدر یقال سمل بین القوم اذا اصلح وقوغه قویبدن ماء قلیل چقرمق معناسنه‌در یقال سملت الدلو اذالم
تخرج الا السملة القلیلة ویرکسه‌نك کوزنی چقرمق معناسنه‌در یقال سمل عینه اذا فقأها شارح دیرکه بعضلرك
بونی قزغین دمورایله کوز چقرمغه تخصیصلری موجه دکلدر التسمیل بودخی حوضی قاره بالچقدن آرتمق
معناسنه‌در یقال سمل الحوض اذا نقاه من السملة وقوغه‌قیودن ماء قلیل چقرمق معناسنه‌در یقال سملت الدلو
اذالم تخرج الا السملة القلیلة مؤلف بونی تکرار ایلمشدر وحوضدن همان ماء قلیل چقمق معناسنه‌در یقال
سمل الحوض اذالم یخرج منه الا ماء قایل ویقال سملت الدلو اذا کانت کذلك وبرآدمه سوزی رقیق ونازکانه
سویلمك معناسنه مستعملدر بوفقه‌جه آرجه صومعناسندن مأخوذدر یقال سمل فلانا بالقول اذا رفق له
الاسمال همزه‌نك کسریله ناس میانه‌سنی تصفیه واصلاح ایلمك معناسنه‌در یقال اسمل بینهم اذا اصلح ولباس
اسکیمك معناسنه‌در یقال اسمل الثوب اذا اخلق الاسمئلال افتعال وزننده بودخی کور چقرمق معناسنه‌در
یقال اسمل عینه اذا فقأها السمول والسمولة سینلرك ضمیله ثوب اسکیمك معناسنه‌در یقال سمل الثوب
سمولا وسمولة من الباب الاول اذا اخلق السمالة کرامه وزننده بودخی ثوب اسکیمك معناسنه‌در یقال سمل الثوب
سمالة من الباب الخامس اذا اخلق الاسمال همزه‌نك فتحیله والسملة فتحاتله والسمل فتحتینله اسکی ثوبه
دینور یقال ثوب اسمال وسملة وسمل ای خلق شارحك بیاننه کوره اسمال سمل کلمه‌سنك جمعیدر اجزاء اعتباریله
وصف اولمش دربرمة اعشار وثوب اخلاق ترکیبلری کبی وعند البعض اسمال بنیهٔ جمع اوزره وارد مفرد صیغه‌سیدر
انتهی السمل کتف وزننده والسمیل امیر وزننده والسمول صبور وزننده بونلرده اسکی ثوبه دینور
السملان سینك ضمیله برنسنه‌نك بقیه لرینه دینور یقال سملان النبیذ ای بقایاه السمال سحاب وزننده ماء راکد
ایچره متکون اولان قورتجغزه دینور السمال شداد وزننده برشجر آدیدر وبرقبیله پدرینك لقبیدر سله ایله برآدمك
کوزنی چقردیغندن ملقب اولمشدر ابو السمال العدوی که اسمی قعنب ایدی مقری وعلم قرأتده صاحب
تألیفدر واسد قبیله‌سندن برشاعرك کنیه‌سیدر وبشقه بررجل کنیه‌سیدرکه شرب خمر ایلمکله امیر المؤمنین
علی المرتضی رضی الله عنه حد شرب اورمشدر وسمال بن عوف اصحابدن مجاشع بن مسعودك جدیدر وسمال بن
سمال بن الجریش وخلد بن ابی یزید بن سمال محدثلردر السموّل حزوّل وزننده ارض واسعه‌یه دینور وبومشق
طپراقلو یره دینور سمویل سینك فتحیله برقوشك یاخود قوشلری چوق برشهرك اسمیدر الساملی دائما
اصلاح معیشت جهتنه سعی وکوشش ایدن آدمه دینور یقال هو سامل ای ساع لاصلاح المعیشة السوملة
جوهره وزننده کوچك فنجانه دینور تقول سقانی بالسوملة ای الفنجانة الصغیرة المسمئل مشمعل وزننده
برقوش آدیدر وآج آریق قارنلی آدمه دینور یقال رجل مسمئل ای الضامر البطن وپك اسکی ثوبه دینور
یقال ثوب مسمئل ای بال الاسمئلال اشمعلال وزننده آج آریق قارنلو اولمق معناسنه‌در یقال اسمأل الرجل
اذا کان مسمئلا السموءل سفرجل وزننده برقوش آدیدرکه ابو براءایله مکنادر وکولکه‌یه دینور ظل معناسنه
وسرکه ایچره تکوّن ایدن سینکه دینور وسموءل بن عادیاء بررجلدر یعنی حصن ابلق صاحبی یهودی ایدیکه وفاء
عهد بابنده ضرب مثلدر ومن امثالهم اوفی من السموءل وسموءل جست وچالاك دوه‌یه دینور یقال قرب سموءل
ای سریع السمأل جعفر وزننده بودخی کولکه‌یه دینور السمألة دحرجه وزننده سرکه‌یه سینك اوشمق
معناسنه‌در یقال سمأل الخل اذا علاه السموءل السملة غرفه وزننده آجلغك شدتندن کوزدن صقندیله آجشرق
جریان ایدن کوز یاشنه دینور کویا که کوزی سمل ایدر یعنی حقارر کبی اولدیغندن اطلاق اولندی یقال تسیل
من عینه السملة ای دمع یهراق عند الجوع الشدید کانه یفقأ العین السمرطل سفرجل وزننده والسمرطول
سقنقور وزننده اندامی سلکی ومضطرب اوزون آدمه دینور اسمعیل همزه‌نك کسریله ابن ابراهیم الخلیل علی نبینا
وعلیهما السلام حضرتلریدر مطیع الله معناسنه‌در وروایهٔ صحیحه اوزره ذبیح اولان حضرت اسمعیلدر مؤلف
کرچه لغتنه تصدی ایلمدی لکن سریانی وعلی قول اشمویل معربی اولمق اوزره کتب معتبره‌ده مرسومدر وصاحب
مزهرك بیاننه کوره ابراهیم واسمعیل کبی الفاظ عجمیه بی عربلر قاعده‌لری اوزره تصرف ایدرلر مثلا تثنیه‌لرنده
ابراهیمان واسماعیلان وجمعلرنده ترخیمله اباره واسامع ومصغرلرنده بریه وسمیعل دیرلر المسمغل غین معجمه ایله
مشمعل وزننده اوزون دوه‌یه دینور المسمهل مشمعل وزننده چلمسز آریق آدمه دینور السمندل سفرجل
وزننده هندستانه مخصوص برقوش آدیدرکه آتش ایچنه کیرر وآتش کندیسنه تأثیر ایلمز بو قوش فارسیده سمندر

دیدکاری قوش اوله جقدر ومؤلف سمندری برجانوردر دیو علی الاطلاق ذکر ایلمشدر السنبلة قنفذه وزننده
اکین خوشه‌سنه دینور جمعی سنابلدر سبل ماده‌سنده اکا متعلق کلام بسط اولندی وسنبله بروج فلکیه‌دن
بر برجك آدیدر وسنبله بنت ماعص وام سنبلة المالکیه صحابیه‌لردر وسنبله مکه‌ده برقیو اسمیدرکه بنوجمح
وبنو عامر حفر ایلدیلر السنبلة دحرجه وزننده اکین بشاقلنمق معناسنه‌در یقال سنبل الزرع اذا صار ذا
سنبلة وبرآدمك لباسی اوزون اولمغله آردندن یاوکندن چکوب سوریمك معناسنه‌در یقال سنبل الرجل
ثوبه اذا جره من خلفه او امامه وسنبله بیوك وتیکنلی اولان بیشه اغاجنه دینور مغیلان کبی السنبلانی عنفوانی
وزننده بول واوزون جامه‌یه دینورکه یره سوریتور اوله علی قول بلاد رومدن سنبلان دیدکاری بلده‌یه منسوبدر
یقال قمیص سنبلانی ای سابغ الطول او منسوب الی بلد بالروم سنبلان عنفوان وزننده وسنبل قنفذ وزننده روم
دیارنده ایکی بلده‌درکه ماینلری یکرمی فرسخ مسافه‌در وسنبل اسامیدندر سنبل بن علی الشامی محدثدر وسنبل
بو اسمله معروف خوشبو شکوفه اسمیدرکه سنبل العصافیر دخی دیرلر انواع عدیده‌سی واردر بهتری سوری قسمیدر
واضعفی سنبل هندی درمفتح وریاحی محلل ودماغی وکبد وطحال وکلی وامعایی مقوّی وبولی مدر ورحمدن جریان ایدن
دم مفرطی امساکه باعث بر مؤثردر وسنبل رومی دیدکاری ناردیندرکه صاری اولور آندن برنوعنه تالیان
سنبلی دیرلر وبرنوعنه آلامان سنبلی وسلطانی سنبل تعبیر ایدرلر سنجال سینك کسریله برموضع آدیدر
السنطلة سینك فتحیله اوزونلق طول معناسنه‌در السنطلیل زنجبیل وزننده‌در اوزون آدمه دینور المسنطل
مدحرج وزننده شول ضعیف المشی آدمه دینورکه یوردکن سندره‌یه‌رك یورر اوله علی قول باشنی اکوب قالدره‌رق
یورر اوله یاخود وجودنی ضبط وامساك ایده‌میوب سرخوش کبی هر طرفه میلان ایده‌رك یورر اوله یقال
رجل مسنطل ای الضعیف المشی یکاد یسقط اذا مشی او من ینحدر رأسه ویرتفع او المائل لایملك نفسه
وشکل وخلقت واندامی مضطرب قارنی بیوك تصلق آدمه دینور یقال رجل مسنطل ای العظیم البطن المضطرب
الخلق السنطالة سینك ضمیله باشی اکه‌رك سکون وقرار ایله یوروییشه دینور سنطل جعفر وزننده
عمان طاهرنده برکوچك طاغك آدیدر السهل اهل وزننده والسهل کتف وزننده قولای وآسان شیئه
دینور نسبتنده سهلی دینور سینك ضمیله که تغییر نسب قبیلندندر یقال امر سهل وسهل ورمل سهلی وهو کل شیء
الی اللین وسهل قرغه قوشنه دینور وطپراغی یومشق یورومسی آسان دوز وملایم یره دینور جمعی سهول کلور
یقال نزلوا الی ارض سهل والی سهل وهو ضد الحزن ویوزینك اتی چلمسزجه آدمه دینورکه محاسندندر یقال
رجل سهل الوجه ای قلیل لحمه وسهل یکرمی صحابی ویوز نفر محدث اسمیدر بنو سهل یمنده شهر صنعاء
قضاسنده برقریه‌در السهالة کرامه وزننده برنسنه قولای اولمق معناسنه‌در یقال سهل الامر سهالة من الباب
الخامس اذا کان سهلا شارحك بیاننه کوره بوندن اسم سهوله‌در سینك ضمیله قولایلق دیمکدر التسهیل قولای
ایلمك وقولایلق معناسنه‌در یقال سهله اذا یسره السهولة سینك ضمیله یردوز وملایم اولمق معناسنه‌در
یقال سهلت الارض سهولة من الباب الخامس اذا کانت سهلا السهلی کردی وزننده اسم منسوبدرکه ذکر اولندی
وسهلی ارض سهله‌ده رعی ایدن دوه‌یه وصف اولور یقال بعیر سهلی اذا کان یرعی فی السهل الاسهال همزه‌نك
کسریله دوز وملایم یره وارمق معناسنه‌در یقال اسهل القوم اذا صار وا الی السهل وطبیعت ملایم اولوب سورمك
معناسنه‌در یقال اسهل الرجل واسهل بطنه علی المجهول اذا امتشی ودواء مقوله سی نسنه طبیعتی ملایم ایدوب
سورمك معناسنه‌در یقال اسهله الدواء اذا الان بطنه السهلة سینك کسریله شول قوم کبی خرده و یومشق
طپراغه دینورکه صو آقندیسی سوروب کتورمش اوله السهلة فرحه وزننده سهله دیدکاری ذکر اولنان
طپراقلو یره دینور یقال ارض سهلة ای کثیرة السهلة ویقال نهر سهل اذا کان کذلك المساهلة مفاعله وزننده
عنف وشدت ایلمیوب رفق وسهولتله معامله ایلمك معناسنه‌در یقال ساهله اذا یاسره الاستسهال برنسنه‌یی
قولای صنمق معناسنه‌در یقال استسهله اذا عده سهلا سهیل زبیر وزننده اندلسده برحصن اسمیدر وینه
اوراده بروادی آدیدر وبرکوکب اسمیدرکه طلوعنده بالجمله فواکه نضج بولوب وشدت حر هوا منقضی اولور
بو کوکب دیار یمنده مرئی اولدیغیچون ستارهٔ یمنی تعبیر ایدرلر مترجم دیرکه یمن خلقندن مسموعمزدرکه کرك الما
مقوله‌سی قرمزی رنکلو میوه‌لر وسائر اول رنکده اولان اشیاء باذنه تعالی اول کوکبك طلوعنده رنکپذیر اولوب حتی
قرمزی‌یه بویه‌یجق سختیانلری حاضر ایدوب طلوعی آنده بویه‌یه وضع ایدرلر ایمش وعقیق دیدکاری طاش کذلك
آندن رنك آلور ایمش فسبحان القادر وسهیل بن رافع وسهیل بن عمرو الانصاری وسهیل بن بیضاء وسهیل بن عامر

وسهیل بن عمرو القرشی وسهیل بن عدی صحابه لردر وسهیل بن ابی حزم وسهیل بن ابی صالح محدث ضعیفلردر
سهیله جهینه وزننده برکذاب اسمیدر ومنه المثل اکذب من سهیلة السهول صبور وزننده مسهل دارویه
دینور سهله کهله وزننده بنعده ابین قضاسنده برحصن آدیدر و بررجل اسمیدر و یمنده بر ناحیه اسمیدرکه
سهلین دیمکله متعارفدر التساهل تفاعل وزننده تسامح معناسنه درکه خشونت ایلیوب رفق وملایمتله
معامله ایدشمکدن عبارتدر یقال تساهلا ای تسامحا السهبل جعفر وزننده دلیر وصاحب جرأت آدمه
دینور یقال رجل سهبل ای جریء التسویل تفعیل وزننده برآدمه کندی نفسی برنسنه یی کوزل ومزین
کوستورمك معناسنه در یقال سوّلت له نفسه کذا ای زینت مؤلفك عادتی همیشه واوی اولان ماده یی هائی یه
تقدیم ایتمك ایکن بوراده تأخیر ایلمکله ظاهرا تغیر الاسلوب نکته سنه مراعات ایلمشدر ومؤلفك بصائرده بیاننه کوره
تسویل نفس میل وحرص ایلدیکی نسنه یی صاحبنه سهل وتزیین ایدوب قبیح ایسه ده صورت حسنه ده تصویر
وارائت ایلمکدن عبارتدر تا که اکا مباشرت ایلیه بعضلر عندنده سول کلمه سندن مأخوذدرکه انسانك تمنی ایلدیکی
امنیه معناسنه در نهایت امنیه تقدیر وتصمیم اولنان مطلوبده وسول طلب والتماس اولنانده مستعملدر انتهی
وتسویل اغوای شیطانده مستعملدر یقال سوّل له الشیطان اذا اغواه السوبل امیر وزننده عدیل وهمتا
معناسنه در تقول انا سویلك ای عدیلك الاسول احمر وزننده اسفلنده سولپوکلك اولان آدمه دینور یقال
رجل اسول اذا کان فی اسفله استرخاء السول فتحتینله برآدمك بلندن اشاغیسی سولپوك اولمق معناسنه در یقال
سول الرجل سولا من الباب الرابع اذا کان اسول السولة جوله وزننده بطنده وسائر اعضاء واشیاده اولان
سولپوکلکه دینور یقال به سولة ای استرخاء وسوله نخله یمانیه ده برتپه اوزره برحصن آدیدرکه مقدما عجیبه وقریة
الحمام دیرلر ایدی السواة سینك ضمیله برنسنه یی صورمق ویستمك مسئله معناسنه در مهموز اولان سؤله ده لغتدر
السوال سینك ضمی وکسریله بودخی مهموز اولان سؤال کلمه سنده لغتدر تقول سلت اسال بفتحهما سوالا بالضم
والکسر لغة فی سألت وقولهم هما یتساولان یدل علی انها واوی الاصل یعنی همزه دن مبدله دکلدر نته که سئل
ماده سنده بیان اولندی السولة همزه وزننده کثیر السؤال آدمه دینور یقال رجل سولة ای کثیر السؤال
السولاء حمراء وزننده ابری قوغدیه دینور السیل میل وزننده والسیلان میلان وزننده آقمق معناسنه در
یقال سال الماء سیلا وسیلانا من الباب الثانی اذا جری وسیل آقان صویه ده اطلاق اولنور مصدر اسم موضعنه
موضوعدر یقال ماء سیل ای سائل وعند البعض سیل جریانی طغیان اوزره اولان فراوان صویه اطلاق اولنور
زیرا مبالغه یی متضمندر فارسیده سیلاب دیرلر جمعی سیول در پس لسان عامه ترکیده سیل صو یی بافرمان عالی ایله
قیلندر الاسالة همزه نك کسریله آقتمق معناسنه در یقال اساله ای اجراه وتمرنك یلمانی سوبولیوب
اوزاتمق معناسنه مستعملدر یقال اسال غرار النصل اذا اطاله السیلة سینك کسریله صویك آقشنه دینور
وبو بناء نوع اولور یقال ما ارق سیلة الماء ای جریته السائلة آت قسمنك جبهه سنده غرّه دیدکلری شول بیاضه
اطلاق اولنور که معتدل اولوب قصبهٔ انفه طوغری انمش اوله علی قول برونك بومشغنه انوب و برونده اولان ذاتی
بیاضده وارمش اوله یقال فی جبهة الفرس غرّة سائلة ای معتدلة نازلة فی قصبة الانف اوهی التی سالت
علی الارنبة حتی رثمتها السیلان سینك کسریله قلجك وبچاغك صابلرینه کیرن دموره دینور که قوبرق تعبیر اولنور
تقول طوّل سیلان السیف ونحوه وهو سنخ قائمه وسیلان برجماعتك اسمیدر وابن سیلان اصحابدندر وعیسی بن سیلان
وجابر بن سیلان محدثلردر السیال سحاب وزننده حجازده برموضعدر سیاله سحابه وزننده مدینه یه برقوناق مسافده
برموضعدر ومیشه اغاجلرندن برجنس اغاج اسمیدرکه اوزون وآق تیکنلری اولور قوپارلدقده سودی ظهور ایدر
علی قول سمر اغاجنك اوزون اولانه دینور جمعی سیال درهاسز المسیل مبیع وزننده اسم مکاندر صویك آقدیغی یره
دینور که کچوب کندیکی یول اوله جقدر رهکذر آب معناسنه نته که مسل دخی دینور فتحتینله که اصلی مسیل ایدی جمعی
مسائل ومسل کلور ضمتینله وامسله کلور ارغفه وزننده ومسلان کلور میمك ضمیله شارحك بیاننه کوره جموع اخیره شاذدر
کو یا که فعیل وزننده قیاس اولنمشدر ومسل که فتحتینله در مخففدر السیال شداد وزننده حساب انواعندن
برکونه محاسبه نك اسمیدر بعض نسخه ده ضرب من الحبان واقع اولمشدر مأخذلرده دخی بویلجه ومبهمدر
وسیال بن سمال محدثدر السیالی سکاری وزننده شامده برصو آدیدر سیلون جیحون وزننده نابلس قضاسنده
برقریه در سیله ایله وزننده فیوم ترابنده برقریه در سیلی ضیزی وزننده برسرحد اسمیدر حبس سیل
فتحتینله حرة بنی سلیم ایله سوارقیه میاننده برموضعدر مسیلا میمك فتحیله مسیله دخی دیرلر مغربده بربلده آدیدرکه

فاطمیون بنا کرده سیدر فصـــــل الشین المعجمة الشبل شینك کسریله صید ایلمك درجه سنه کلمش
ارسلان اینکنه دینور جمعی اشبال واشبل کلور افلس وزننده وشبول وشبال کلور جبال وزننده ومنه یقال
ان هذا الشبل من ذاك الاسد وهو ولد الاسد اذا ادرك الصید الشبول قعود وزننده ناز ونعمتله نشو ونما بولمق
معناسنه در یقال شبل الغلام شبولا من الباب الاول اذا شب فی نعمة الاشبال همزه نك کسریله برآدمه
مهربانلق ویار ویاورلك ایلمك معناسنه در یقال اشبل علیه اذا عطف واعانه وخاتون زوجندنصکره اولادنه
شفقتا اره وارمیوب اولادی اوزره قیام ومؤنتلرینه صبر واهتمام ایلمك معناسنه در یقال اشبلت المرأة علی ولدها
اذا اقامت علیهم بعد زوجها ولم تتزوج اشبیلیه همزهٔ مکسوره ایله ارمینیه وزننده اندلس دیارینك اعظم
بلادی اولان بلده در ذو الشبلین شین مکسوره ایله عامر بن عمرو بن حمارك لقبیدر ایکی ایکیز اوغلو اولوب ناس
انلره شبلین اطلاق ایلدکلرینه مبنی وخضر بن شبل فقهادندر وشبل بن عباد المکی وشبل بن العلاء محدثلردر
اسابل آزی دیشلری شبکه کبی بری برینه صوقشدرلمش ارسلانه دینور وانلو جانلو یال وبال صاحبی نازنین
داوغالویه دینور یقال غلام شابل ای ممتلئ نعمة وشبابا الشبلی شینك کسریله برجماعتك اسمیدرکه جدلری
اولان شبل نام کمسه یه منسوبلردر پس هر بری شبلی ومجموعی شبلیه در شبیل زبیر وزننده اسمادندر شبیل بن
عوف ابو الطفیل الاحمسی تابعیدر جاهلیه ده فخر عالم صلی الله علیه وسلم زمانتی ادراك ایلمشدر وشبیل بن عزرة
الضبیعی قتاده حضرتلرینك قائلریدر ومنه بن شبیل ثقیف قبیله سی نسبنك رجالندندر وابو شبیل عبد الله بن
ابی مسلم محدثدر الشثولة شینك وثای مثلثه نك ضمیله برآدمك پرمقلری خیار کبی بوغون وغلیظ اولمق معناسنه در
یقال شثلت اصابعه وشثلت شثولة من الباب الخامس والرابع اذا غلظت الشثل شکس وزننده وصفدر
بوغون پرمقلی آدمه دینور یقال رجل شثل الاصابع ای غلیظها کما یقال شثن الاصابع الشجول جمله جرول
وزننده ایاقلری اوزون آدمه دینور مشجل منبر وزننده اسامیدندر ثابت بن مشجل تابعیدر الشحلة شینك
فتحی وحای مهمله نك سکونی وتای فوقیهٔ مفتوحه ایله تحفه معناسنه درکه اوتدن و یوکدن برپنجه یولنتی یه دینور
وبونکله ناچیز نسنه دن کنایه ایدرلر تقول اعطنی شحلة من کذا ای تحفة منه الشخل شینك فتحی وخای معجمه نك
سکونیله مشروبی سوزوب طورلتمق معناسنه در یقال شخل الشراب شخلا من الباب الثالث اذا اصفاه وحیواندن
سود صاغمق معناسنه در یقال شخل الناقة اذا احلبها وشخل صدیق دوسته علی قول مصادقت ایدن تازه
غلامه دینور شخیل دخی بو معنایه در امیر وزننده یقال له شخل وشخیل ای صدیق اوهو الغلام الحدث الذی یصادقه
المشاخلة مفاعله وزننده برکسه ایله صفوت وخلوص اوزره دوستلق ایلمك معناسنه در یقال شاخله اذا صافاه
المشخل والمشخلة میملرك کسریله سوزکی یه دینور مصفاة معناسنه شادل دال مهمله ایله صاحب وزننده بررجل
علمیدر ومحمد بن شادل بن علی النیسابوری اسحق بن راهویه اصحابندندر شادله ها ایله مغربده بربلده در علی قول
ذال معجمه ایله در سید ابو الحسن علی الشاذلی قدس سره که صوفیه اسکندریه دن طائفهٔ شاذلیه نك استاذلریدر
اوراه منسوبدر واول طائفه نك مدح وترغیبلرنده استاذ ابو العباس احمد بن عطاء اشو قطعه یی انشاد ایلمشلردر

تمسك بحب الشاذلیة تلق ما	تروم فحقق ذاك منهم وحصل
ولا تعدون عیناك عنهم فانهم	شموس هدی فی اعین المتأمل

شاذل ذال معجمه ایله صاحب وزننده بررجل علمیدر وشهران بن شاذل امام مکحولك اجدادندر شیذله حیدره
وزننده فقهاء شافعیه دن عزیزی بن عبد الملك لقبیدر شراحیل شین مفتوحه وحای مهمله مکسوره ایله
اسامیدندر شراحیل بن اده وشراحیل بن یزید وشراحیل بن عمرو محدثلردر وشراحیل المنقری وشراحیل
الجعفی که بعضلر عندنده بوشرحبیل در وشراحیل بن مرة وشراحیل بن زرعه اصحابدندر واشبو شراحیل
کلمه سی سیبویه عندنده کرك حالت تعریف وکرك تنکیرده غیر منصرفدر زیرا منتهای جمع صیغه سنده در واخفش
عندنده حالت تنکیرده منصرف اولور زیرا جمع حقیقی اولمامغله علت اخرایه محتاجدر واکر مصغر قلنور ایسه
ایکیسنك عندنده دخی منصرف اولور زیرا لفظ مرقوم عربیدر سراویل بونك خلافنجه درکه حالت تصغیرنده
منصرف اولمز اعجمی اولدیغیچون شارح دیرکه شراحیل کلمه سی سیبویه عندنده مفاعل ومفاعیل کبیدرکه
منتهای جمعدر وسائرك عندنده اعجمیدر ودیعه معناسنه در اسم جلاله اولان ایل کلمه سنه مضافدر اکا بناء حالت
تنکیرده منصرف اولور شرحبیل خزعبیل وزننده اسامیدندر شرحبیل الحنظلی وشرحبیل الجعفی علی قول
بوشراحیل در وشرحبیل بن غیلان وشرحبیل بن السمط وشرحبیل بن حسنه وشرحبیل بن اوس یاخود اوس بن

شرحبيل صحابه‌لردر وشرحبيل بن سعد وشرحبيل بن سعيد وشرحبيل بن شريك وشرحبيل بن مسلم وشرحبيل بن
يزيد وابن الحكم محدثلردر الشروال سروال وزننده وآنده لغتدر كه شلواره دينور نته كه ذكر اولندى
الشنلة فرحه وزننده شنله لفظنده لغتدر كه غليظ اباغه وغليظ پرمقلره دينور الششقلة دحرجه وزننده
فلورى بوزمق معناسنه‌در يقال ششقل الدينار اذا غيره الششقال شينك فتحيله والشقاقل والاشقاقل
همزه‌نك فتحى ولامك شدّه‌سيله برجنس شجر هندى كوكنك اسميدر كه آندن مربا ترتيب اولنور ملين ومحرّك جماعدر
بين الاطباء شقاقل ايله متعارف اولان كوكدر الشاصلى صادك ضمى ولام مشدده‌نك فتحى والفك قصريله
ولام تخفيف اولنديغى صورتده الفك مدّيله تكلم اولنور برنبات آديدر الشوصلة حوقله وزننده برآدم ذكر اولنان
شاصلى يمك معناسنه‌در يقال شوصل الرجل اذا اكل الشاصلى الشعل فتحتينله والشعلة غرفه وزننده
آت قسمنك قويرغنده اولان بياضه دينور يقال فى الفرس شعل وشعلة وهو البياض فى ذنبها كذلك پرچنده وقوللقلرى
توزنده اولان بياضه دينور وشعل مصدر اولور آتك قويرغنده ياپرچنده ياخود قوللغى توزنده بياض اولمق معناسنه
يقال شعل الفرس شعلا من الباب الرابع اذا كان ذاشعلة وشعله علولنمش اوطون پارچه‌سنه دينور كه مراد علولنمش
اوجى اوله جقدر نته كه علولنمش آتش قطعه‌سنه‌ده دينور تقول خذ شعلة منه وهى ما اشعلت فيه من الحطب وآتش
علونه دينور يقال كانه شعلة النار اى لهبها جمعى شعل كلور كتب وزننده شارح ديركه صواب اولان صرد وزننده
اولمقدر وشعله قيس بن ساعك فرسى اسميدر الاشعيلال احميرار وزننده بودخى آت قسمنك قويرغنده ياپرچنده
ياخود قوللقلرى اردنده بياض اولمق معناسنه‌در يقال اشعال الفرس اذا كان ذاشعلة وباشك قيللرى اورپروب
ديك ديك قبارمق معناسنه مستعملدر يقال اشعال رأسه اذا انتفش يعنى شعره الاشعل احمر وزننده والشعيل
امير وزننده والشاعل قويرغنده ياپرچنده ياقوللقلرى اكسه‌سنده بياض اولان آته دينور شعلاء مؤنثيدر وشاعل
نسب اوزره استعمال اولنور ذو اشعال معناسنه لابن وتامر كبى يقال رجل شاعل اى ذو اشعال مترجم ديركه مزهرده
كنديلردن افعال متصرف اولميان اسماء ايچون باب مخصوص مرسوم اولوب اشبو شاعل دخى اول جمله‌ده مندرج
اولمغله بوندن دخى صيغهٔ مختلفه مبنى دكلدر الشعل جعل وزننده برنسنه‌ده مبالغه وامعان ايلمك معناسنه‌در
يقال شعل فى الامر شعلا من الباب الثالث اذا امعن فيه وآتش علولندرمك معناسنه‌در يقال شعل النار اذا الهبها
وشعل علو كبى جست وچالاك وآتشپاره آدمه اطلاق اولنور يقال رجل شعل اى خفيف متوقد وشعل تأبط
شرّا اسميله مسمى شاعرك لقبيدر جست ومتوقد اولديغنه بناء التشعيل تفعيل وزننده والاشعال همزه‌نك
كسريله بونلرده آتش علولندرمك معناسنه‌در يقال شعل النار واشعلها اذا الهبها واشعال دوه‌يى كركى كبى
قطرانلمق معناسنه مستعملدر يقال اشعل ابله بالقطران اذا كثر عليها وعسكرى چاپه ياپوب قول قول هر طرفه
پراكنده ايلمك معناسنه مستعملدر يقال اشعل الخيل فى الغارة اذا بثها ودوه‌لرى طاغتمق معناسنه مستعملدر
يقال اشعل الابل اذا فرّقها وشبخون عسكرى چاپل اوزره چكركه كبى پراكنده اولمق معناسنه‌در يقال اشعلت
الغارة اذا تفرّقت وصوارمق ياطلومه صوقوبق خصوصنده صويى چوغالتمق معناسنه‌در يقال اشعل السقى
اذا اكثر الماء وقربه‌نك ياطلومك صويى جابجا چقوب سيلان ايلمك معناسنه در يقال اشعلت القربة او المزادة
اذا سال ماؤها متفرّقا وخنجر يامزراق دورتمكله حادث اولان پاره‌نك قانى متفرّقا ظهور ايلمك معناسنه‌در يقال
اشعلت الطعنة اذا اخرج دمها متفرّقا وكوزك ياشى فراوان اولمق معناسنه‌در يقال اشعلت العين اذا كثر دمعها
الاشتعال افتعال وزننده والتشعل تفعل وزننده آتش يالكلنمق معناسنه‌در يقال شعل النار واشعلها فاشتعلت
وتشعلت اى الهبها فالتهبت بس لف مرتب اوزره مطاوعدر الشعلول شينك ضميله بودخى آتش علوينه
دينور الشعيلة سكينه وزننده فتيل اوجنده ياتمش علوه ياخود شعله لو فتيله دينور جمعى شعيل درهاسز يقال
اضاءت الشعيلة وهى المشعلة فى الذبال او الفتيلة فيها نار المشعل مقعد وزننده قنديله اطلاق اولنور اسم
مكاندر المشعل منبر وزننده سوزكى‌يه اطلاق اولنور مصفاة معناسنه واهل باديه‌نك دريدن دوزدكلرى آياقلى
كوپه دينوركه ايچنه نبيذ بصارلر مشعال دخى ديرلر مصباح وزننده المشعل محسن وزننده چوق اولوب هر طرفه
منتشر اولان چكركه سوريسنه دينور يقال جراد مشعل اى كثير متفرّق بنوشعل زفر وزننده تميم قبيله‌سندن
بر بطن در الشعاليل شعارير وزننده ومرادفيدر كه پراكندكان ومتفرقين ديمكدر همان جمع اوله‌رق مستعملدر
يقال ذهبوا شعاليل اى متفرقين الشغل شينك ضمى وغين معجمه‌نك سكونيله وضمتينله وشينك فتحيله وفتحتينله كه
درت لغتدر ايشله كوجله اوغراشه و برآدمك اوغراشديغى ايشه كوجه دينوركه فراغ مقابليدر جمعى اشغال

وشغول كلور تقول انا فى شغل وهو ضد الفراغ السغل شينك فتحيله وضميله برآدمى برنسنه ايله اوغراشدروب
مشغول قلمق معناسنه‌در يقال شغله شغلا من الباب الثالث اذا جعله مشغولا الاشغال همزه‌نك كسريله بودخى مشغول
قلمق معناسنه‌در يقال اشغله بمعنى شغله وبو لغت جيده‌در على قول لغت رديئه‌در ياخود قليله‌در يعنى بو معناده
افعال بابندن ورودى بو رسمه اختلافيدر مؤلف بونكله نوعا جوهرى‌يه تعريض ايتمشدر زيرا ولا تقل اشغلته
لانها لغة رديئة ديمشدر الاشتغال افتعال وزننده برنسنه ايله اوغراشوب مشغول اولمق معناسنه در يقال
اشتغل به اذا صار مشغولا به شارح ديركه بعضلر بوندن بناء فاعل ورودنى انكار ايلديلر زيرا افتعال اگر
مطاوع اولورسه البته لازم اولور وغير مطاوع اولورسه البته كنديده معناى تعدّى بولنمق لازمدر اكتسبت
المال واكتحلت تركيبلرى كبى واشبو اشتغلت مادّه‌سى ايسه مطاوع دكلدر وآنده معناى تعدّى بوقدر ديديلر
لكن فى الاصل فصيح كلامده مهجور الاستعمال اولان فعلك مطاوعى اولمغله كنديده معناى تعدّى بولنمشدر
زيرا اصلده اشغلته فاشتغل ايدى احرقته فاحترق كبى پس اشتغلت بكذا قولنده جار ومجرور مفعول معناسنده‌در
انتهى المشغول برنسنه ايله اوغراشور اولان آدمه دينور يقال شغل به على المجهول فهو مشغول ما اشغله
فعل تعجبدر وبوشاذدر زيرا فعل مجهولدن بنا اولنمشدر مترجم ديركه فعل تعجب البته افعل تفضيلك مبناسندن
بنا قلنور افعل تفضيلده قياس اولان تفضيل فاعل معناسندندر وبعضا غير قياس اوزره تفضيل مفعول
معناسندن بنا قلنور اعذر واشهر والوم واشغل كبى پس فعل تعجب دخى اشغل بابندن غير قياس اوزره وارددر
الشغل كتف وزننده والمشتغل اسم فاعل بنيه‌سيله برنسنه ايله اوغراشور اولان آدمه دينور وبونده غينك
فتحيله كه اسم مفعولدر نادردر الشاغل برآدمى مشغول ايدن كسيه دينور ومبالغة بونكله شغل توصيف اولنور
يقال شغل شاغل مبالغة المشغلة مرحله وزننده مشغوليته باعث اولان ايشه كوجه دينور تقول لى مشغلة
اى ما يشغلنى الشغلة ثمره وزننده دوكولمش خرمنه دينور جمعى شغل در قال المؤلف ومنه الحديث خطب على
رضى الله عنه على شغلة اى على كدس مؤلفك والكدس قولى البيدر قولنه عطف تفسيردر زيرا بيدر خرمن يرينه‌ده
دينور الاشغولة اضحوكه وزننده شغل كلمه‌سندن افعوله‌در اوغراشجق وتلهى ايده جك شيئه دينور المشغلة
قابله مكنسه وزننده حيوان قسمنك قورسغينه واشكنبه‌سنه دينور كارجه وكرش معناسنه جمعى مشاغل در
بوراده كارجه كراجهٔ فارسى معربيدر كه قورسغه دينور الشفصلى شينك وصادك كسرى ولامك تشديدى
والفك قصريله برنوع نباتدر كه يانده اولان اشجاره صارمشور على قول اول نباتك يمشنه دينوركه
سمسم كبى دانه اولور الشفصلة دحرجه وزننده ذكر اولنان نباتى اكل ايلمك معناسنه‌در كذلك شاصلى
ديدكلرى نبات مرقومى اكل ايلمك معناسنه‌در يقال شفصل الرجل اذا اكل الشفصلى وكذا اكل
الشاصلى مؤلف شاصلى ماده‌سنده فعلى شوصله اولمق اوزره ثبت ايلمكله شفصله‌نك ملايمى معلوم دكلدر
شفقل فاء وقافله جعفر وزننده برآدمك اسميدر ابوشفقل فرزدق نام شاعرك راوئ اشعاريدر
الشاقون قافله اوجى حربه لو اوكندره‌يه دينوركه بصره زرّاعلرى قوللنورلر وذكره اطلاق اولنور
شارح ديركه مهندس سلرك ومعمارلرك ومنجملرك استعمال ايلدكلرى شاقول بوندن مأخوذدر
على قول شاخل معربيدر الشقل نقل وزننده جماع ايلمك معناسنه‌در يقال شقل المرأة شقلا من الباب الاول
اذا جامعها والتون طارتمق معناسنه‌در يقال شقل الدينار اذا وزنه الشوقلة حوقله وزننده حلم وسكوندن
ناشى توقر ايلمك معناسنه‌در يقال شوقل الرجل اذا ترزن حلما الشقاقل ششقل ماده‌سنده بيان اولندى اشقاليه
همزهٔ مكسوره ايله اندلسده بر بلده آديدر شاقوله اساميدندر ميمونه بنت شاقوله متعبدات امتدن برخاتوندر
الشكل شينك فتحى وكسريله شبه ومثل معناسنه‌در يقال هذا شكله اى شبهه ومثله مؤلفك بصائرده بيانه كوره
شكل ومشاكله هيئت وصورتده مشابهتدر نته كه ندّ جنسيتده وشبه كيفيتده اولور انتهى وشكل برآدمك طبع
وهواسنه صالح وموافق اولان شيئه دينور ومنه تقول هذا من هواى وشكلى وهو ما يوافقك ويصلحك وامور
مختلفهٔ مشكله‌يه اطلاق اولنان اشكال كلمه‌سندن مفرد اولور يعنى هر برى برجنسدن اولوب يكديكره مخالف اولان
امور وحوائجك هر برينه شكل دينور يقال هذه الامور اشكال اى مختلفة مشكلة شارح ديركه معناى اولده
جمعى شكول در وبعضا اشكال كلور وشكل برنسنه‌نك كرك محسوس وكرك موهوم صورتنه دينور جمعى اشكال
وشكول كلور يقال هذا شكل ذاك وهو صورة الشئ المحسوسة والمتوهمة وصارى وقرمزيله الاجه برنبات آديدر
واهل عروض اصطلاحنده خبن وكف علتلرنى جمع ايلمكه اطلاق اولنور خبن سبب خفيفك ساكننى حذف

وكف سابع ساكنى حذف ايلمك اولمغله شكل ذووتد مجموع اولان فاعلا تن جزئندن الف ونونك حذفندن عبارت
اولور وشكل مصدراولور برنسنه متبين اولميوب چارز ومشتبه اولمق معناسنه در يقال شكل الامر شكلا من الباب
الاول اذا التبس واصمه ده ونكاكده اولان اوزمك بعضسى اولمق معناسنه در كه الاجه لنمق تعبيراولنور
على قول سياهلنوب اولمغه بشلمق معناسنه دركه بك دوشمك تعبيراولنوربقال شكل العنب اذااينع بعضه اواسود
واخذ فى النضج ويازويه نقطه واعراب وضع ايلمك معناسنه مستعملدركو ياكه شكال ايله قيدايمش اولور يقال
شكل الكتاب اذااعجمه وطوارك اياغنى كوستكلمك معناسنه در يقال شكل الدابة اذاشدّ قوائمها بحبل الشاكلة
شكل وشبه معناسنه در يقال هذا على شاكلة ابيه اى شبهه وناحيه معناسنه در يقال يمشى فى شاكلة الطريق
اى فى ناحيته وجانبه ونيت معناسنه در وطريقت ومذهب معناسنه در قال الشارح قوله تعالى قل كل يعمل على شاكلته
اى سجيته وخلقته وشاكله جبهه ده صدغ ايله يعنى طوآون ايله قولغك ارالغنده اولان بياضه دينور يقال ماالطف
شاكلته وهو بياض بين الاذن والصدغ وآت قسمنك بوش بوكورينك ارقورى طرفيله تفنه سنك يعنى انجكلرندن
او يلقلرينك قاوشديغى برك بينده اولان دريه دينور يقال اصاب شاكلة الفرس وهو جلد بين عرض الخاصرة
والثفنة التشكل تفعل وزننده صورت بولمق معناسنه در يقال تشكل الشىء اذا تصوّر واوزمك كبى پخته
اولوب الاجه لنمق معناسنه در يقال تشكل العنب بمعنى شكل التشكيل تفعيل وزننده برنسنه يى صورتلندرمك
وصورت ويرمك معناسنه در يقال شكله اذا صوّره وخاتون تپه سندن صاچنى صاغلو صوللو ايكى بولك اورمك
معناسنه در يقال شكلت المرأة شعرها اذاضفرت خصلتين من مقدم رأسها عن يمين وشمال وبرنسنه چارز
ومشتبه اولمق معناسنه در يقال شكل الامر اذا التبس واوزوم الاجه لنمق معناسنه در يقال شكل العنب بمعنى شكل
وطوارك اياغنى كوستكلمك معناسنه در يقال شكل الدابة اذاشدّ قوائمها بحبل الاشكال همزه نك كسريله
بودخى برنسنه مشتبه وملتبس اولمق معناسنه در يقال اشكل الامر اذا التبس وخرما اغاجنك يمشى درجه سنى
بولوب خوش واطيف اولمق معناسنه در يقال اشكل النخل اذا طاب رطبه وكوز شكلاء اولمق معناسنه در يقال
اشكلت العين اذا كانت شكلاء ويازويه نقطه واعراب وضع ايلمك معناسنه در همزه سى سلب ايچون اولمغله كوياكه
التباس واشتباهنى ازاله ايدر يقال اشكل الكتاب اذا اعجمه الاشكال همزه نك فتحيله شكلك جمعيدركه ذكراولندى
وملتبس ومشتبه اولان اموره وصف اولور يقال امور اشكال اى ملتبسة واشكال انجودن ياكو مشدن مصنوع
صالقم كوپه لره دينوركه بريربنه مشابه ومشاكل اوله بونكده مفردى شكل در يقال جاءت النساء وعليهن اشكال
وعليها شكل اى حلى من لؤلؤ اوفضة يشبه بعضه بعضا تقرطبه الاشكلة همزه نك وكافك فتحيله لبس والتباس
معناسنه دركه برنسنه ملتبس ومختلط اولمقدن عبارتدر يقال به اشكلة اى لبس وحاجت ومهمه يه دينور
تقول لى اليه اشكلة اى حاجة وشبه ومثل معناسنه دركماسيذكر الشكلاء صحراء وزننده بودخى حاجت
معناسنه در وشكله سى اولان كوزه دينور يقال عين شكلاء اى بهاشكلة وبوكورلرى آق اولان ديشى قيونه
دينور يقال نعجة شكلاء اى البيضاء الشاكلة الاشكل احمر وزننده قارشق قرمزيلى وآقلى اولان نسنه يه دينور
ياخود قزلسى وبولانقلى آق اولان شيئه دينور يقال شىء اشكل اذا كان فيه حمرة وبياض مختلط اوما فيه بياض
يضرب الى الحمرة والكدرة وسدر اغاجنك جبلى نوعنه دينور مفردى اشكله در وقزلسى قاره دوه يه دينور يقال
بعير اشكل اذا اختلط سواده حمرة وكوزينك بياضنده قرمزيلق اولان آدمه دينوركه قرمزيسى الا اولور نته كه
اشهل صاريسى الا اولور وفى الحديث كان النبى صلى الله عليه وسلم اشكل العين اى فى بياضها شىء من حمرة
وهو محمود محبوب فنعم ما قال فى حليته عليه السلام *مست عشق اولمغين اول چشم خمار* حمرته مائل ايدى برمقدار
وقيل طويل شق العين يعنى كوزلرينك شقى معتدل طويل ايدى كه اكا بادامى كوز تعبير اولنور محاسنندندر شارح
قول ثانى يى تغليط ايلمشدر واقعا وضع ماده يه مخالفدر واشكل قاله قارشق صويه دينور ومطلقا اونك
سوادى حمرته مائل قوچ قيونه وسائر حيوانه دينور وبرنسنه يه يك بكزه ين شبهه دينور يقال هذا اشكل به اى اشبه
الشكلة شينك ضميله قزل قارشقلى سياه اولان رنكه دينوركه بعض دوه لرده اولور وكوزده شهله يه شبيه اولور
نهايت شكله قرمزيسى آلالغه وشهله صاريسى آلالغه دينوركه قيون كوزلولك تعبير اولنور ذكر اولنان اشكل
بوندن وصفدر ياخود شكله بياضنده اولان آلالق اولمغله شهله سوادنده اولان آلالقدر مؤلف شهل ماده سنده
كوزك سياهى جزكيلى قزيله مائل اولمغله نص ايلمشدر وشكله شبه ومشابهت معناسنه دركماسيذكر الشكال
كتاب وزننده كوستكه وپايونده دينور جمعى شكل در كتب وزننده يقال شدّ قوائم الدابة بالشكال اى بالحبل

الخاص اهما وشول ايبه دينوركه دوه نك كوكسى باغيله قاسق باغنك ارالغنه چكوب بند ايدرلر كذلك قاسق
باغيله قارنى آلتندن چكيلن قولانك ارالغنه باغلدقلرى باغه دينور وطوارك الريله اياقلرى بينه باغلدقلرى
قصه كوستكه وپايونده دينور وآت قسمنك براياغى مطلق اوله رق اوچ اياغنده اولان سكيله دينور وبونك
عكسنه ده دينور يقال فرس به شكال اى ثلاث قوائمه محجلة والواحدة مطلقة وعكسه ايضا قال فى النهاية
انه عليه السلام كره الشكال فى الخيل مترجم ديركه راغب مفردانده براياغيله برالنده اولمغه تخصيص ايلمشدر
المشكول فن عروضده شكل زحافى جارى اولان جزؤه دينوركه حرف ثانى وسابع محذوف اولور نته كه
قريبا ذكر اولندى الشواكل شاكله نك جمعيدر شاهراهدن منشعب اولان يوللره دينور يقال اخذوا
الشواكل وهى الطرق المتشعبة عن الطريق الاعظم الشكل شينك كسرى وفتحيله نسوانك ناز وشيوه
وعشوه سنه دينور يقال امرة ذات شكل اى غنج ودلّ وغزل الشكل فتحتيله محبوبه ناز وشيوه لو اولمق معناسنه در
يقال شكلت المرأة شكلا من الباب الرابع اذا كانت ذات شكل وقيون وسائر حيوانك بوكورى آق اولمق معناسنه در
يقال شكل الكبش وغيره اذا كان اشكل وبرنسنه نك بياضنده قرمزيلق اولمق معناسنه در يقال شكل الشىء اذا كان
فى بياضه حمرة وشكل عربدن بربطن پدرينك اسميدر وشكل بن حميد العبسى اصحابدندر واوغلو شتير بن شكل
محدثدر الشكلة فرحة وزننده بابا مز بوردن وصفدر يقال امرأة شكلة اى ذات شكل شكله تمره وزننده
برخاتون اسميدر الشوكل جوهر وزننده پياده عسكره دينور على قول ميمنة عسكره كه صاغ قول تعبير اولنور
ياخود ميسره يه دينور وناحيه وجانب معناسنه در وسنجان تيكنى ديدكلرى شجره دينور عوسجه معناسنه
الشكيل امير وزننده آتك آغزنده اولان كمك صولوغنده ظاهر اولان قانله قارشق كوكه دينور الشكل شينك ضميله
شكلاء كلمه سنك جمعيدركه بياضى حمرته مائل كوزه دينور يقال عين شكلاء اذا كانت فى بياضها حمرة واشكل
كلمه سنك جمعيدركه ذكر اولندى المشاكلة مفاعله وزننده برنسنه برآخر نسنه يه اويغون اولمق معناسنه در
يقال شاكله اذا وافقه مترجم ديركه مشاكله اهل بيان بوندن مأخوذدركه تقارب فى الخيال علاقه سيله مجاز
قيلندندر التشاكل تفاعل وزننده بودخى موافقت معناسنه در يقال هما ايتشاكلان اى لايتوافقان
الشاكل بودخى شبه معناسنه در يقال فيه اشكلة من ابيه وشكلة وشاكل اى شبه الشلل فتحتيله توبه اصابت
ايدن شول سياهلكه يه دينوركه غسل ايله زائل اولميه يقال ماهذا الشلل بثوبك وهو سواد اصابه ولايذهب بغسله
وشلل وشل تشديد ايله مصدر اولور لر طوارى اردندن سور وب قوغمق معناسنه يقال شل الابل شللا وشلا
من الباب الاول اذا طرده وال چولاق اولمق معناسنه دركه دروج چكيلوب يابس اولمقدن عبارتدر ياخود ال
بالكليه زائل اولمق معناسنه در يقال شلت يده شلا وشللا من الباب الرابع اذا يبست اوذهبت ويقال شلت
على المجهول وعربلر راستلاد تيرانداره اوق آتدقده دعا ايدوب لاشللا ولااشلالا ولاتشلل يدك ديرلر الك دائما
صاغ ودرست اولسون ديمكدر بوراده شلال فطام وزننده در ولاتشلل نهى بنيه سيله درشارح ديركه كذلك لاشللا
ولاعمى ديرلر الك وكوزك درست اولسون ديمكدر ولاشل عشرك ديرلر عشردن مراد اون برمقيدر وشل كوزيدر پى
ياش صالبويروب آقتمق معناسنه درطردمع معناسندندر يقال شلت العين دمعها شلا من الباب الاول اذا ارسلها
مترجم ديركه امهات سائره ده شل ديكشى سيرك سيرك ديكمك يعنى ايلمك معناسنده مرسوم اولمغله مؤلف آندن
سكوت ايلمشدر الانشلال انفعال وزننده طوار اكسه سندن سوريلوب قوغلمق معناسنه در يقال شل الابل
فانشلت وسيل صويى هنوز چوغالوب طغيان ايلمزدن اول جه آيله رق آقمغه بشلمق معناسنه در يقال انشل السيل
اذا ابتدأ فى الاندفاع قبل ان يشتد ويغمور صار صار دوكلمك معناسنه در يقال انشل المطر اذا انحدر الاشلال
همزه نك كسريله بودخى ال چولاق اولمق معناسنه در يقال اشلت يده على المجهول بمعنى شلت ويقال اشل الرجل
على بناء الفاعل اذا كانت يده شلاء الاشل اقل وزننده الى چولاق كشى يه دينور يقال رجل اشل اى الشلاء
يده الشلاء حمراء وزننده چولاق اله دينور يقال يدشلاء اى يابسة اوذاهبة وبصرى زائل اولمش كوزه
وصف اولور يقال عين شلاء اذا كانت قد ذهب بصرها الشليل امير وزننده بربلده آديدر وشليل دومك
صغريسنه اورندكلرى پلاسه وجيجمه دينوركه بوكدن ياخود قيلدن منسوج اولور تركيده كوتلك تعبير اولنور
عربلر وتركانلر آنلره دخى ايدرلر وجكده زره التندن كيدكلرى جامه يه دينور يقال لبس الشليل اى الغلالة تلبس
تحت الدرع وبولزره آلتندن كيلان كوچك زرهه دينور على قول مطلقا زرهه دينور جمعى شله در شينك كسريله
جله وزننده ودره ده ياخود دره نك وسطنده اولان صو مجراسنه دينور وقوفار ايلمك ومردار ايلمك ديدكلرى ايلكه

دینور نخاع معناسنه وارقه آتنده اولان یول یول طریقه‌ره دینور که ارقه ایله بیله جه ممتد اولسور پس مفردی
شلیله‌در وشلیل اصحابدن جریر بن عبدالله البجلی جدینک اسمیدر وشلیل بن مهلهل حافظ عبدالمؤمن الدمیاطی
شیخیدر شلیل زبیر وزننده ابن اسحق الزنبقی درکه محدثدر وابو الشلیل النفاثی بنو کلابدن بر مشهور لص
وشاعردر المشل میمک کسریله دیشی اشکلرک دائما آردلرینه دوشوب سوروب کوترراولان حشاری ارککه اشکه
دینور یقال حمار مشل ای کثیر الطرد وشلول وشلل معناسنه‌درکما سیذکر الشلول صبور وزننده والشلل
عنق وزننده والشلل صرد وزننده والشلشل بلبل وزننده والشلشل فدفد وزننده ایشده کوجده جست
وسبکروح وخوش صحبت نازک طبیعت شن وشوخ آدمه دینور یقال رجل مشل وشلول وشلل وشلل
وشلشل وشلشل ای خفیف فی الحاجة سریع حسن الصحبة طیب النفس وشلول کنج ناقه‌یه وقیونه دینور که دوه‌ده
ناب کیدر وبنو عجلان یوردنده بر صویک اسمیدر وشلشل بلبل وزننده کوده‌سی چلمسز اولوب ایشده کوجده
جست وپهلوان آدمه دینور وشلشل فدفد وزننده پیدرپی طاملیان صویه وقانه دینور کما سیذکر المشلشل
مدحرج وزننده بودخی کوده‌سنک انی آزجه اولوب ایشده کوجده چابک وچالاک آدمه دینور شلشل کبی یقال
رجل شلشل ومشلشل ای قلیل اللحم خفیف فیما اخذ فیه الشلشلة زلزله وزننده شارشار صو طاملمق معناسنه‌در
یقال الماء یشلشل ای یقطر وصو وقان مقوله‌سنی دوکمک معناسنه‌در یقال شلشل السیف الدم اذا صبه وشلشله
وشلشال زلزال وزننده بولی سرپه‌رک ایشه‌مک معناسنه‌در یقال شلشل بوله وبوله شلشلة وشلشالا اذا فرقه
وارسله منتشرا الشلشال شینک فتحیله معنای اخیردن اسمدر سرپه‌رک ایشمکه دینور المتشلشل اسم فاعل
بنیه‌سیله پیدرپی طاملیان صو وقان مقوله‌سنه دینور یقال ماء ودم متشلشل ای متتابع القطر التشلشل تزلزل
وزننده صو مقوله‌سنی شارل شارل دوکمک معناسنه باء حرفیله متعدی اولور یقال تشلشل بالماء اذا صبه الشلة
شینک ضمیله مطلق نیته علی قول سفر خصوصنده معقود اولان نیته دینور تقول عقدت فی قلبی شلة وهی النیة
او النیة فی السفر وبرآدمک طلب وخواهشنده اولدیغی امر بعیده دینور وبونده شینک فتحیله ده لغتدر یقال له شلة
ای امر بعید یطلبه المشلل محدث وزننده قانجق اشکلره حرص وقصدی نهایت مرتبه‌ده اولان حشاری اشکه
دینور که همان کوردیکنک ارقه‌سنه دوشوب صالدررا اوله مشلل معظم وزننده بر طاغک آدیدر که آندن قدیدنام
محله نزول اولنور الشمال شینک کسریله والشمال یاء زیاده‌سیله که اشباعدر والشملال شینک کسریله
صوله دینور که صاغ مقابلیدر صول اله وصول یانه وصول جهته شامل‌در یمین مقابلیدر شمائلک جمعی اشمل
کلور وشمائل کلور غیر قیاس اوزره وشمل کلور کتب وزننده وشمال کلور مفردینک لفظی اوزره دلاص کبی
یقال فلان یعمل بشماله واتی من شمالی وهو ضد الیمین وشمال خوی وطبیعت معناسنه‌در جمعی شمائل‌در
یقال هو کریم الشمال ای الطبع واوغورسزلقده مستعمل‌در یقال زجرت له طیر الشمال ای طیر الشوم شارح
دیرکه عرب الرصول ایله تشأم ایلدکلرینه مبنی درته‌که یمین ایله تیمن ایدرلر برکت معناسنه اولان یمن ماده‌سندن مأخوذدر
دیرلر ولهذا یمینه یمنی وشماله شومی اطلاق ایدرلر وشمال بر درلو تمغا اسمیدرکه قیون قسمنک ممه‌سنه یاصلور
واکین بچن آدمک الیله قبض ایلدیکی بر طوتام اکینه دینور وقیونک ممه‌سنه بکچوردکلری طوربه شکلنده
کیسه‌یه دینور که ممه‌سی سوددن آغرلشدقده بکچوررلر علی قول بوکی قسمنه مخصوصدر ابو الشمال
تابعیندندر ومحمد بن ابو الشمال که عطاردیدر محدثدر ذو الشمالین اصحابدن عمیر بن عبد عمروک لقبیدر ایکی
الیله ایشلر اولدیغندن ملقب اولمشیدی الشمل حمل وزننده برنسنه‌یی صول طرفه وصوله وصول یانه آلمق
معناسنه‌در یقال شمل شملا من الباب الاول اذا اخذه ذات الشمال وبرنسنه‌یی سر پیلمک وصوغومق ایچون
شمال یلنه قومق معناسنه‌در یقال شمل الخمر اذا عرضها للشمال فبردت وقیون قسمنک ممه‌سنه شمال دیدکلری
کیسه‌یی بکچوروب بغلمق معناسنه‌در یقال شمل الشاة شملا من الباب الثانی والاول اذا علق علی ضرعها
الشمال وشده وقیونک ممه‌سنه بکچوره‌جک کیسه دوزمک معناسنه‌در یقال شمل الشاة اذا جعل لها شمالا وشمول
وعموم معناسنه‌درکما سیذکر وشمل وشمول برنسنه‌یی شمله دیدکلری احرامله اورتوب بورنمک معناسنه‌در یقال شمله
شملا وشمولا من الباب الرابع اذا غطاه بالشملة وشمل اغاجده اولان خرمالری بالجمله دیوشورمک معناسنه‌در یقال شمل
النخلة شملا من الباب الاول اذا القط ما علیها من الرطب وشمل غلبه‌لکه وازدحامه دینور یقال دخل فی شمل الجماعة
ای غمارها وبونده فتحتینله ده لغتدر الشمال شینک فتحی وکسریله حجر کعبهٔ معظمه سمتندن اسن یله دینور وحجر بیت
شریفک شمال طرفنده‌در علی قول قبله‌یه متوجه اولان آدمک صاغ طرفندن اسن یل اوله جقدر لکن صحیح اولان

قطب شمالی جهتندن مطلع شمس ایله نعش مابینندن یاخود مطلع بنات نعش ایله نسر طائرک مسقطی مابینندن
اسن روزکاردر وبو روزکار عادتا کیجه‌لرده هبوب ایلمز اولکی اختلاف مقبلک مقامی اعتباریله مبنی درکه قادیکه مطلب
مؤلفک تعریفی اصول اربعه‌یه مبنی‌در اهل جغرافیا تقسیمی اوزره مطلع شمسدن هبوب ایدن کون طوغوسی
تعبیر اولنور قطب شماله طوغری عیوقه دک اوچ کرته‌سی واردر ومطلع عیوقدن هبوب ایدنه یوراز یلی تعبیر
اولنور قطبه وارنجه‌یه بونکده اوچ کرته‌سی وار مطلع بنات نعش یورازک وسطیدر وقطبدن هبوب ایدنه یلدز
تعبیر اولنور مغیب عیوقه قدر بونکده اوچ کرته‌سی وار ومغیب عیوقدن هبوب ایدنه قاره یل تعبیر اولنور مسقط
نسر طائره قدر بونکده اوچ کرته‌سی وار وبونلر یوراز عد اولنور ومسقط نسر طائر که مغیب اصل دخی دیرلر
تمام کون طوغوسی مقابلیدر باطی تعبیر اولنور مغیب عقربه قدر بونکده اوچ کرته‌سی وار ومغیب عقربدن
اسن روزکاره لدوس تعبیر اولنور قطب جنوبی‌یه قدر وآندن اسن یله بودیارلرده قبله یلی تعبیر اولنور مطلع
عقربه قدر واندن اسن یله کشلمه تعبیر اولنور انتهی وشمال کلمه‌سنک جمعی شمالات کلور واشبو شمال لفظی
ریح مزبوره‌یه اسم اوله‌رق وصفت اوله‌رق استعمال اولنور یقال هبت الشمال وریح شمال الشمل صقل
وزننده والشأمل همزه ایله جعفر وزننده والشمل فتحتینله وقلیلا میمک سکونیله والشمأل میمک همزه‌یه
تقدیمیله جعفر وزننده وکاهجه لامی مشدد اولور والشومل جوهر وزننده والشمول صبور وزننده والشمیل
امیر وزننده جمله‌سی شمال افظنده لغتدر ریح مزبوره‌یه دینور الاشمال همزه‌نک کسریله شمال یلنه کیرمک
معناسنه‌در یقال اشمل القوم اذا دخلوا فی ریح الشمال وقیونک ممه‌سنه شمال دیدکلری کیسه دوزمک معناسنه‌در
یقال اشمل الشاة اذا جعل لها شمالا وخاصة جمله‌یه شر وشور وبلاء یتشدرمک معناسنه‌در تعمیم شر معناسنه‌درکه
خیر وحسنه‌ده استعمال اولنمز یقال اشملهم شرا اذا عمهم وبو بعضک قولیدرکما سیذکر وبرآدمه اورتوب
بورنه‌جک احرام ویرمک معناسنه‌در یقال اشمله اذا اعطاه الشملة واحرام صاحبی اولمق معناسنه‌در
یقال اشمل الرجل اذا صار ذا شمل ای شملة واغاجک خرماسی هپ دیرمک معناسنه‌در یقال اشمل النخلة
اذا القط ما علیها من الرطب وبوغوز دوه ناقه سوز یسنک نصفنی ثلثانه وارنجه‌یه قدر آشوب کبه ایلمک معناسنه‌در
یقال اشمل الفحل شوله لقاحا اذا القح النصف الی الثلثین ثه‌که مجموعنه آشمغه القا دینور الشمل فتحتینله
یوراز یلی طوقنمق معناسنه‌در یقال شمل القوم شملا من الباب الرابع اذا اصابتهم الشمال وشمل وشمول کبی برنسنه
عام وشامل اولمق معناسنه‌درکه جمله‌یه یتشمکدن عبارتدر یقال شملهم الامر وشملهم شملا وشملا وشمولا
من الباب الرابع والاول اذا عمهم ویقال شملهم خیرا وشرا من الثلاثی من الباب الرابع واشملهم شرا اذا عمهم به
کما سیذکر وشمل ناقه کبه قالمق معناسنه‌در یقال شملت الناقة لقاحا اذا اقبلته وچوقلق نسنه‌لر برنسنه‌یی اورتوب
کیرلمک معناسنه‌در یقال شملت ابلکم بغیرا لنا ای اخفته وشمل برمقدار جه تازه خرمایه دینور وآزجه
یغموره دینور کذلک ناسدن وسائر نسنه‌دن شیء یسیره دینور جمعی اشمال کلور وبرنسنه‌یی تمام اورتوب
بورین پرده مقوله‌سی شیئه دینور کنف معناسنه الاشتمال افتعال وزننده برآدم جامه‌سنه اللری بیله طشره
قالمیوب بتون بدنی احاطه ایلمک وجهیله بورنمک معناسنه‌در یقال اشتمل بثوبه اذا اداره علی جسده کله حتی لا تخرج
یده بو معنادندرکه برآدمی برماده احرام که یاصوب احاطه ایلسه اشتمل علیه الامر دیرلر الشملة شینک کسریله
بنانوعدر ثوبی بتون بورنمک هیئتنه دینورکه بوندن لسانمزده بورنش ایله تعبیر اولنور یقال هو حسن الشملة
ای هیئة اشتماله وشملة صمام صمم ماده‌سنده مذکوردر الشملة تمره وزننده والمشمل والمشملة میملرک کسریله
قطیفه دیدکلری بیوک وتویلو صچاقلو احرامدن کوچک شول یوفقه احرامه دینورکه عربلر انکا بتون بدنی
بوریوب صاریورلر یقال جاء وعلیه شملة ومشمل ومشملة وهو کساء دون القطیفة یشتمل به والمشمل یاله تعبیر
اولنان قصه قلجه دینور که صاقلندقده لباس ایله ستر اولنور یقال ضربه بالمشمل وهو سیف قصیر یغطی بالثوب
التشمل تفعل وزننده والتشمیل تفعلدن علی خلاف القیاس مصدر ثانی اولمق اوزره احرامه بورنمک معناسنه‌در
یقال تشمل بالشملة تشملا وتشمیلا اذا اشتمل بها المشمال محراب وزننده بورغانه دینور ملحفه معناسنه
الشمول صبور وزننده والمشمولة بادیه اطلاق اولنور علی قول بارد اولانه دینور رایحه‌سی ناسه شامل ایلدیکندن
یاخود شمال یلی کبی عصفه ونسمه‌سی اولدیغندن اطلاق ایلدیلر یقال سقاه الشمول والمشمولة ای الخمر او الباردة
وشمول برچنکی خاتون اسمیدر المشمول اخلاق رضیه وشمائل بهیه صاحبی آدمه اطلاق اولنور شمال
یلیله طیب ولطافت کسب ایلمش صودن مأخوذدر یقال رجل مشمول ای المرضی الاخلاق الشمل شینک

فتحی وکسریله والشملة طمرة وزننده خرما سالقمنه علی قول یمشی آزجه اولاننه دینور الشملول شینك
ضمیله بودخی آزجه نسنه یه دینور جمعی شماليل در شملة حمزه وزننده اسامیدندر شملة بن منیب
وشملة بن هزال محدث ضعیفلردر ام شملة دنیانك وخمرك کنیه سیدر شمیلة جهینه وزننده
اسمادندر شمیلة بن محمد بن جعفر که امرای مکه اولادندر محدث ضعیفدر الشملة دحرجه وزننده
بودخی اغاجده کی خرمالری بالجمله دیرمك معناسنه در یقال شملل النخلة اذا لقط ماعلیها من الرطب
وسرعتله یورمك معناسنه در یقال شملل الرجل اذا اسرع الشماليل شعاریر وزننده بولك بولك دیمکدر
جمع بنیه سیله مستعملدر یقال ذهبوا شماليل ای فرقا وشماليل معقله ناحیه سنده برنیجه متفرق اوزون قومسالره
اطلاق اولنور الانشمال انفعال وزننده برایشده چابك وچیرك اولمق معناسنه در یقال انشمل فی حاجته
اذا شمر وسرعتله کتمك معناسنه در یقال انشمل الرجل اذا اسرع التشميل تفعیل وزننده بودخی سرعتله
یورمك معناسنه در یقال شمل الرجل اذا اسرع الشملة جبله وزننده والشمال والشملال واشمليل
شینلرك کسریله چست ورونده ناقه یه وصف اولور یقال ناقة شملة وشمال وشملال وشمليل ای سریعة شمال
شداد وزننده ابن موسی درکه محدثدر وفرددر محدثینده همنامی یوقدر شمیل زبیر وزننده وشمال کتاب
وزننده وشملة حمزه وزننده وشامل صاحب وزننده اسامی رجالدندر الشمردل سفرجل وزننده کنج وچابك
وخوش اندام دوه یه وسائر حیوانه دینور وشمردل بن شریك الیربوعی وشمردل بن حاجز البجلی وشمردل الکعبی
شاعرلردر الشمردلة هایله خوشمنظر وخوب اندام ناقه یه دینور الشمذل ذال معجمه ایله شمردل وزننده وآنده
لغتدر الشمرطل شمردل وزننده والشمرطول سقنقور وزننده وجودی سلکی وپریشان یاقشقسز اوزون
آدمه دینور الشمظالة شینك ضمیله ایچ یاغلو جهات پارچه سنه دینور السمعل زبرج وزننده فیل دیدکلری
حیوانه دینور الاشمعلال اضمحلال وزننده یوکسك یره چیقمق ویوکسلمك معناسنه در یقال اشمعل الرجل
اذا اشرف وبرنسنه یی ارامق ایچون سرعتله اطرافه طاغلوب جستجو ایلمك معناسنه در یقال اشمعل القوم
فی الطلب اذا بادروا فیه وتفرقوا وذوه بوطورلق ایدوب هر بری بر جانبه پراکنده اولمق معناسنه در یقال اشمعلت
الابل اذا مضت وتفرقت مرحا وچاپل عسکری چکرکه کبی دشمنك هر قولنده صالدروب منتشر اولمق معناسنه در
یقال اشمعلت الغارة فی العدو اذا انتشرت الشمعلة دحرجه وزننده پراکنده اولمق معناسنه در یقال شمعل
الشیء اذا انفرق واسم اولور چنبشلو ونشاطلو ناقه یه دینور شمعل دخی دینور هاسن وشمعلة الیهود طائفة یهودك
قرأتلرینه اطلاق اولنور مصدر واسم اولمق محتملدر یقال اعجبنی شمعلة الیهود ای قرأتهم وشمعلة بن قائد
وشمعلة بن طیسله وشمعلة بن الاخضر الضبی شاعرلردر المشمعل مضمحل وزننده بودخی شوقلو ونشاطلو ناقه یه دینور
وسریع وخفیف الروح ظریف آدمه علی قول بك اوزون آدمه دینور یقال رجل مشمعل ای خفیف ظریف
اوطویل واکثی سوده دینور ومشمعل بن ملحان ومشمعل بن ایاس محدثلردر الشنبلة دحرجه وزننده اویمك
معناسنه در یقال شنبل الغلام اذا قبله شنبل جعفر وزننده اسامیدندر عبدالله بن شنبل محدثدر وابو شنبل
جمل بن خروج شاعردر الشنفلة قافله برنسنه یه مطالبه ایدرکن کیسه دن اقچه اخراج ایلمك معناسنده در یقال
شنفل المشتری اذا اخرج الدراهم فی المطالبة الشول قول وزننده والشولان فتحاتله ناقه قویرغنی یوقری
قالدرمق معناسنه در که لقاح ایچون کذلك حملنی اعلام ایچون قالدرر یقال شالت الناقة بذنبها تشول شولا
وشولانا اذا رفعته وقویرق کندیسی قالقمق معناسنه متعدی لازم اولور یقال شال الذنب اذا ارتفع وحرف باء
واسطه سیله متعدی اولور برنسنه یی یوقری قالدرمق معناسنه نه که معنای اول دخی بولجه در یقال شال بالحجر
شولا اذا رفعه وعربلر شالت نعامته دیرلر برآدم اویکه لنوب خفت ایلدکده نصکره ساکن وآرمیده اولدقده
یقولون شالت نعامة فلان ای خف وغضب ثم سکن زیراده قوشی اوچمق هواسیله برمقدارجه یردن ایاغی کسیلوب
لکن قوتی طیرانی اولمامغله ینه فی الحال منزل اولور وتقول العرب شالت نعامة القوم اذا خفت منازلهم
منهم یعنی قوم من یورکوچوب یورتلری خفیف یعنی تنها وخالی قالدی وبعضلر تفرقت کلمتهم قولیله تفسیر ایلدی که
سوزلری بر برینه موافق اولمیوب متفرق اولدی دوه قوشی سوراسنك تفرقلری کبی وبعضلر ذهب عزهم قولیله
تفسیر ایلدی که اول قومك عزت وشوکتلری ورونق وحیثیتلری زائل اولدی دیمکدر بونده نعامه جماعت
معناسندن مأخوذدر وشول خفیف وچابك آدمه اطلاق اولنور وطلومك وقوغه نك دیبلرنده قلان صو بقیه سنه
دینور یاخود آزجه صویه دینور جمعی اشوال در الاشالة همزه نك کسریله بودخی ناقه لقاح ایچون قویرغنی یوقری

قالدرمق

قالدرمق معناسنه در یقال اشالت الناقة ذنبها اذا رفعته وبرآدم برنسنه یی یوقری قالدرمق معناسنه در
یقال اشال الحجر اذا رفعه الشائل لقاح ایچون قویرغنی یوقری قالدران سودسز ناقه یه دینور جمعی شول
کلور رکع وزننده وشیل کلور واوی یایه ابدال ایله وشیل کلور یاء مجاورتنه مبنی شینك کسریله وشوال کلور
کتاب وزننده الشائلة شول ناقه یه دینور که حملندن یاوضعندن یدی ماه مدت کچمکله سودی بتون چکمش
اوله جمعی شول کلور که مصدر وزننده در وبو غیر قیاس اوزره در واشوال کلور التشويل تفعیل وزننده
ناقه نك سودی چکیلوب اکسلمك معناسنه در یقال شول لبن الناقة اذا نقص کذلك ناقه شائله اولمغله سودی
بتون چکلمك معناسنه در یقال شولت الناقة اذا جفت البانها ودوه نك قارنی چکیلوب کویا که ارقه سنه
یاپشق اولمق معناسنه در یقال شولت الابل اذا لحقت بطونها بظهورها وطلومك دبنده آزجه صو بقیه سی
قومق معناسنه در یقال شول فی المزادة اذا ابقی شولا من الماء وصو آزالمق معناسنه در یقال شول الماء اذا قل
وقوغه نك صوبی آزجه اولمق معناسنه در یقال شول الغرب اذا قل ماؤه وجماع ایلمکه مباشرت خلالنده ذکر
صلبوکلوب سست اولمق معناسنه در تقول اخذنی التشويل ای استرخاء الذکر عند محاولة الجماع شوالة قتاله
وزننده عقربك علمیدر ذات الشولة اولدیغیچون وبرقوشك اسمیدر وقوغجی قاری یه اطلاق اولنور یقال
امرأة شوالة ای نمامة الشولة صوله وزننده عقربك قویرغندن دائما یوقری قالدردیغی یرکه اوجی اوله جقدر
تیکنلی محلیدر یقال ضربت العقرب بشولتها وهی ما تشول من ذنبها وشاشقین وبون عورته دینور
ومنازل قمردن برمنزلك اسمیدر که ایکی نورانی کوکبدن عبارتدر آنلره حمة العقرب دخی دیرلر شارحك بیاننه
کوره عقرب صورتنك تیکنی منزلنده در وزید الفوارس الضبی فرسنك اسمیدر وعدوان قبیله سنده برسبکمغز
جاریه نك اسمیدر دائما افندیلرینه نصیحت ایدرایدی لکن فرط حماقتندن ناشی ضرر ووبالنی کندی کورر ایدی
بناء علیه *شولة ناصحة* مثل اولدی که احمق ناصح حقنده انت اوهو شولة الناصحة دیو ضرب ایدرلر المشاولة
مفاعله وزننده بودخی برنسنه یی یوقری قالدرمق ویوقری آغدرمق معناسنه در یقال شاول الحجر
اذا رفعه الانشيال انفعال وزننده یوقری قالقمق ویوقری آغمق معناسنه در یقال اشال الحجر فانشال
ای ارتفع المشوال محراب وزننده یرندن قالدرمغه کوج یتشور اولان طاشه دینور ظاهرا لازمی
اولان رمی یاخود استعمال تصوریله آلت صیغه سیله وارد اولمشدر یقال اخذ بیده مشوالا ای حجرا یشال
الشويلاء مصغر بنیه سیله بر نباتدر که ادویه دندر شوتیل دخی دیرلر قبیط وزننده بونبات ترکیده ورایقد دیدکلریدر
شوال شداد وزننده مرو قضاسنده برقریه در وشهر فطر اسمیدر که بیرام آیدر جمعنده شواویل وشوالات
دینور شارحك بیاننه کوره ناقه لرك شول اذنابی اول ماهه مصادف اولدیغی باعث اطلاق اولمشدر وصاحب مطلب
مصباحك بیاننه کوره شوال کلمه سنه بعضا حرف تعریف داخل اولور ظاهرا عباس کلمه سی کبی وصفیت اصلیه
لمحنه مبنی اولور زیرا کتب نحویه ده منصوصدر که اسماء شهور اعلام جنسیه بابندندر حتی شعبان ورمضان
کلمه لرینك عدم انصرافنك برسببی علمیتدر بو جهتله صاحب تلویحك فخر الاسلام عباره سندن رجب کلمه سی علمیت
ومعرف باللام اولان الرجب کلمه سندن عدل علتلریله غیر منصرفدر دیو نقلنه اعتراض ایلمشلردر لکن الحسن کبی
الرجب لفظنده دخی لمح وصفیت قائل اولسه لرنه مانع واردر وجه مذکور اوزره خلاف قیاسدن البته اولادر
واسامی شهوره دائر بعض نفایس محرم ماده سنده رسم اولنور انشاءالله تعالی وسالم بن شوال تابعیندندر
وعبدة بنت ابی شوال رابعة العدویه جنابلرندن روایت حدیث ایلمشدر الشويلة والشويلاء مصغر بنیه لریله
ایکی موضعلردر ذوالشاول واو مفتوحه ایله ابن دعام بن مالك الهمدانی درکه اذواء تعبیر اولنان ملوك حمیردندر
الاشتیال افتعال وزننده برآدمه سب وآزار ایله شر کبر اولمق معناسنه در یقال اشتال له اذا تعرض له وسبه
الشوشلاء شینلرك فتحیله جماعه دینورنك معناسنه علی قول بولغت حبشیه در المشول منبر وزننده کوچك
اوراغه دینور که آنکله چاربچرلر الشول کتف وزننده هر عمل وخدمتده چست وچالاك اولان آدمه دینور یقال
رجل شول ای خفیف فی العمل والخدمة والحاجة سریع الشهل فتحتینله والشهلة شعله وزننده کوزك
سیاهی کوك کدن آزجه وآندن احسن اولمق علی قول کوزك سیاهی قزللغه مائل اولمغه دینور وبو شکله کبی قزل
چزکیلی اولمیوب لکن سیاهی آزجه ویوفقجه اولمغله کویا که قزله مائل کورینور ترکیده الا کوزلولك وقیون
کوزلولك تعبیر اولنور یقال فی عینه شهل وشهلة وهو اقل من الزرق فی الحدقة واحسن منه اوان تشرب الحدقة
حمرة ولیست خطوطا کالشکلة ولکنها قلة سواد الحدقة حتی کانه یضرب الی الحمرة وشهل مصدر اولور

الاكوزلواولمق معناسنه يقال شهل الغلام شهلا من الباب الرابع اذاكانت فى عينه شهلة الاشهلال احمرار
وزننده يك الاكوزلواولمق معناسنه در يقال اشهل الصبى بمعنى شهل الاشهل احمر وزننده الاكوزلو آدمه
دينور مؤنثى شهلاءدر قال فى النهاية وفى صفته عليه السلام كان اشهل العينين الشهلة حمرة فى سواد العين كالشكلة
فى البياض واشهل رصيمك اسميدر عربدن بنوعبد الاشهل ديدكلرى جماعت اكا مضافدر الشهلاء اشهلك
مؤنثيدر كوزه دخى صفت اولور يقال رجل اشهل وامرأة شهلاء وعين شهلاء وشهلاء حاجته دينور الشهلة
كهله وزننده قوجه قارى يه دينور واورته ياشلو عاقله خاتونه دينور يقال امرأة شهلة اى نصف عاقلة و بوماده
نسايه مخصوصدر المشاهلة مفاعله وزننده بر آدم ايله نزاع ايدوب سوكشمك معناسنه در يقال شاهله اذا شاتمه
وشارّه شهيل زبير وزننده ابن نابى دركه تبع تابعيندندر شهل اهل وزننده فند الزمانى الوابلى نام شاعرك
لقبيدر وشهل كذب ودروغ معناسنه در يقال فيه ولع وشهل اى كذب شهال سحاب وزننده مصرديارنده
بر قريه در التشهل تفعل وزننده ضعف وهزالدن چهره نك آب وتاب وطراوتى كتمك معناسنه در يقال تشهل
الرجل اذا ذهب ماء وجهه الشهملة شينك وميمك فتحيله قوجه قارى يه دينور شهميل قنديل وزننده بربطن
بدر فصـــل الصاد المهملة الصألة كرامه وزننده دوه آدمجل اولمق معناسنه در يقال صئول البعير
صألة من الباب الخامس اذا وثب الناس اوصار يقتل الناس ويعدو عليهم اشبو ايكى صورتده دخى تعبير تركى واحددر
الصئول صبور وزننده آدمجل دوه يه دينور يقال جمل صئول اذا صارله صألة الصئبل امير وزننده آتك
كشنه سنه دينور صهيل معناسنه تقول اعجبنى صئيل الفرس اى صهيله الصئبل زبرج وزننده و بانك ضميله
جائزدر آفت وداهيه يه دينور الصحل فتحتينله سس بوغوق اولمق على قول بوغوقلقله تيز اولمق معناسنه در
وعند البعض آدمك صدرنده خشونت پيدا اولوب سس چتالمقدن عبارتدر كه دوزچقمز اولور صوغوق
ازندن ياخود بلغم ونزله مقوله سى عارضه دن اولور يقال صحل صوته صحلا من الباب الرابع اذا بح اواعتد فى بحح
اوهو خشونة فى الصدر وانشقاق فى الصوت من غيران يستقيم الاصحل احمر وزننده والصحل كتف
وزننده صحل ايله متصف آدمه دينور صيدلان صادك ودالك فتحيله بر بلده ياخود بر موضع آديدر نسبتنده
صيدلانى دينور وغير قياس اوزره صندلانى دينور ياء بدلى نونله وصيدنانى دينور لام بدلى نونله جمعنده صيادله دينور
لامك اصالته مبنى لام اوزره جمعلندى وصيدلانى منسوب اوله رق عطرصتان آدمه دينور مؤلف بوراده‌ك
ايجاز ايلمشدر زيرا امهات سائره نك خلاصه سى اوزره صيدلانى عطر وعقاقير واجزا صاتانه دينور كه اسپيجار
وتحجى وچرچى مقوله سى اوله جقدر فارسيده پيلور دينور وعربده ابتدا انشائى قول راجح اوزره صيدلان نام
محل بوردن اولمغله كيده رك علم غالب اولمشدر وفصيح شرحنده ديمشدر كه صيدلان بر بوجك آديدر كه اوتلق
وبراق وخار وخاشاك خرده لرنى بركدروب كندوسى ايچون مسكن يپار اجزاجى وچرچى اكا تشبيها نسبت
اولندى وبعضلر سائر كونه وجه ذكر ايلمشلر لكن ارجح اولان قول اولدرنته كه مؤلف دخى اكا تنصيص ايلمشدر
فقهادن محمد بن داود الشافعى الصيدلانى وحفيدى سليمان حرفت مذكوره يه منسوبلردر شارح ديركه اشبو صيدلانى
فارسيدن معربدر وجمع بونكدر مؤلفك اولده ثبتى ناملايمدر الصيدلة دحرجه وزننده اسپيجاراق وچرچيلك
وتحجيلك ايلمك معناسنه در يقال صيدل الرجل اذا صار صيدلانا الصاصل هاجر وزننده والصوصلاء
كربلاء وزننده براوتك اسميدر الصعلة نخله وزننده اكرى اولوب وشاخلرينك ديبلرى چبلاق اولان خرما
اغاجنه دينوركه ليف وبيراق مقوله سى اولميه وباشى وبيونى انجه وخرده اولان آدمه دينور كذلك باشى خرده وانجه
اولان خرما اغاجنه ودوه قوشنه دينور الصعلاء والاصعل والصعل نعل وزننده صفت مذكوره اولان
مزبورلرك مؤنث ومذكرلريدر وصعل اوزون شيئه دينور وتوبى دوكلمش قاواق اشكه دينور الصعل فتحتينله
والاصعيلال اشميراز وزننده انسان وخرما اغاجى ودوه قوشى خرده باشلو اولمق معناسنه در يقال صعل صعلا
من الباب الرابع واصعالّ اصعيلالا اذاكان اصعل صعيل زبير وزننده بر رجل اسميدر المصعنل مدحرج
وزننده باشى سيورى آدمه دينور يقال رجل مصعنل الرأس اى مستطيله الصغل غين معجمه ايله كتف وزننده
سغل كلمه سنده لغتدركه ذكر اولندى الصيغل ياى مشدده ايله جردحل وزننده برى برينه ياپشوب طوپلنمش
خرمايه دينوركه بولندكده ارالرنده جزكيلر هيئتنده مرئى اولور و بو برنى ديدكلرى برجنس خرمانك غيريده اولور
بوكه يالحق خرما تعبير اولنور كذلك برى برينه ياپشوب طوپلنمش ياخغه دينور وكلام عربده بوندن غيرى فيعل
وزننده كلمه يوقدر الصغبلة سغبله وزننده ومرادفيدر كه ذكر اولندى يقال صغيل الطعام بمعنى سغبله الصفصلى

صادلرك

صادلرك كسرى ولامك تشديديله براوتك اسميدر الاصفال همزه نك كسريله طواره نبات مذكورى اوتارمق
معناسنه در يقال اصفل الرجل اذا رعى ابله الصفصلى الصقل نقل وزننده برنسنه نك پاسنى آچوب يامهره لبوب جلا
ويرمك معناسنه در يقال صقل السيف والمرأة والثوب والورق صقلا من الباب الاول اذا جلاه وطوارى
آرقلتمق معناسنه در يقال صقل الناقة اذا اضمرها وبرنسنه يى يره چالمق معناسنه در يقال صقل به الارض اذا ضرب
ودكنكله اورمق معناسنه در يقال صقله بالعصا اذا ضربه به المصقول والصقيل امير وزننده جلاويرلمش نسنه يه دينور
الصقال كتاب وزننده اسمدر پاسدن آچغه دينور جلاء معناسنه يقال ما احسن صقال السيف اى جلاءها
وصقال قارنه اطلاق اولنور بطن معناسنه وصقال الفرس آت قسمنى دائما سيلوب سوروب كركى كبى تيمار
وپرورده ايلمسندن عبارتدر وجودى كويا كه مصقول اولور ومنه يقال الفرس فى صقاله اى فى صنعته وصيانته
الصاقل برنسنه يه جلا ويريجى آدمه دينور جمعى صقل دركتب وزننده المصقلة مكنسه وزننده مهره يه
دينوركه كاغدو بزمقوله سى مهره لنور يقال صقل الورق بالمصقل وهى خرزة يصقل بها مؤلف غالبه مبنى مهره يه
تخصيص ايلدى يوخسه مطلقا آلت صقل اولان شيئه دينور مثلا جاملرك پاسنى آچدقلرى مرمر توزى كبى
الصيقل حيدر وزننده قلج آچوب بيله مك صنعتى اولان آدمه دينور جمعى صياقل وصياقله كلور يقال هو
صيقل اى شحاذ السيوف وجلاؤها الصقل صادك ضميله يانه دينور جنب معناسنه وجست وروندهٔ دابه يه
دينور و بوكوره دينور صقله دخى دينور هايله يقال فرس لاحق الصقلين اى الخاصرتين الصقل كتف وزننده
يردوزه يه يوريموب درلو درلو قارشق يورر اولان آدمه دينور يقال رجل صقل اى مختلف المشى وكوده سنك اتى
آزجه چلمسزاولان آته دينور كرك يانلرى و بوكورلرى اوزون وكرك قصه اولسون يقال فرس صقل اى القليل
اللحم طال اوقصر يمنى صقله صقل زفر وزننده عروة بن زيد الخيل نام كسنه نك قلجى اسميدر مصقله
ميمك فتحيله مسلمه وزننده بررجلك اسميدر صقليه كسرات ثلاثله ولامك تشديدى و يانك تخفيفيله مغرب
دكزنده برجزيره آديدر حالا اناتاليه مملكتنه محاذى آق دكزده چجليا وسجليا تعبير اولنان جزيره اوله جقدر صقليان
كذلك كسرات وتشديد لامله شامده بر موضعدر الصقلاء صحراء وزننده بر موضع آديدر المصقل منبر
وزننده مصقله كبى اسم آلتدر بومناسبتله ضرب لسانه مالك بليغ وجارى سخنور آدمه اطلاق اولنور يقال
خطيب مصقل اى مصلق الصقعل صاد مكسوره ايله سجل وزننده تازه صاغلمش سوده اصلنمش قورى
خرمايه دينور الصنقعلة صادك كسرى ونونك سكونيله صوغوق مشروبه دينور يقال شربة صنقعلة
اى باردة الصليل صادك فتحيله مطلقا برنسنه سسلنمك معناسنه در يقال صل الشئ صليلا من الباب
الثانى اذا صوّت وآتك ديز كنى ديوشوردكن لجام اوزون اوزادى چكره مك معناسنه در يقال صل اللجام
اذا امتد صوته وقلج طوقندقده باشده اولان توغلغه سسلنمك معناسنه دركه كذلك چكره مك تعبير اولنور يقال
صل البيض اذا سمع له طنين عند القراع ودمور ميخى زور ايله برسرد يره قاقاركن چات چات ديوچاترده مق
معناسنه در يقال صل المسمار اذا ضرب فاكره ان يدخل فى الشئ يعنى اذا سمع صوته عند الضرب ودوه نك
بغايت صوسزلقدن بغرسقلرى قور يمغله صو ايچركن بغرسقلرى اوتمك معناسنه در يقال صلت الابل
اذا يبست امعاؤها من العطش فسمع لها صوت عند الشرب وصوطلومى قور يمق معناسنه دركه چاردى يى
مستلزمدر يقال صل السقاء اذا يبس الصلصلة زلزله وزننده والمصلصل مدحرج وزننده مصدر اوله رق
بودخى برنسنه سسلنمك معناسنه دركه تكررى متضمندر يقال صلصل الشئ صلصلة ومصلصلا اذا صوّت
ويابس نسنه نك اجزاسى برى برينه طوقنمغله جغشده مق معناسنه در يقال صلصل اللجام اذا توهم ترجيع
صوته پس صليل ايله بونك فرقى اولور كذلك صلصل چاك جنقرده مق معناسنه در يقال صلصل الجرس
اذا رجع صوته وبرآدمى لسانله تخويف وتهديد ايلمك معناسنه مستعملدر يقال صلصل فلانا اذا اوعده وتهدده
وعسكرك باشبوغنى قتل ايلمك معناسنه در يقال صلصل الرجل اذا قتل سيد العسكر ورعد مختلط كورلده ميوب
يردوزه يه طورى صوتله كورلده مك معناسنه در يقال صلصل الرعد اذا صفا صوته ولاف وكذاف ايله سوزه
آب وتاب ويره رك متصنعانه تكلم ايلمك معناسنه مستعملدر يقال صلصل الكلمة اذا اخرجها متحذلقا وصلصله
اسم اولور كولده قلان صوبقيه سنه وقاب دبنده قلان دهن وزيت بقيه سنه دينور چالقنوب سسلندكلرينه
مبنى در التصلصل تزلزل وزننده بودخى دمور وحلى مقوله سى طنقرده مق وجغشده مق معناسنه در يقال
تصلصل اللجام بمعنى صلصل ويقال تصلصل الحلى اذا صوّت وكولك دبنده اولان چامور قوريمق معناسنه دركه

باطردی بی مسئلزمدر یقال تصلصل الغدیر اذاجفت حمأته الصلول حلول وزننده ات قوقق معناسنه در
کرك چیك وکرك پشمش اولسون یقال صل اللحم صلولا من الباب الثانی اذاانتن وچوق طورمقدن صو بوزلمق
معناسنه در یقال صل الماء اذااجن الاصلال همزه نك کسریله بودخی ات قوقق معناسنه در یقال
اصل اللحم اذاانتن وصو بی بوزمق معناسنه در یقال اصل الماء القدم اذاغیره الصلال شدّاد وزننده
متغیراولمش صویه دینور یقال ماء صلاّل ای آجن ظاهرا بوراده صلاّل نسب اوزره در یاخود مصل معناسنه در
دراك مدرك معناسنه کلدیکی کبی الصلة علّه وزننده دری یه دینور جلد معناسنه علی قول هنوز دباغت
اولنمامش قوری دری یه دینور واپاق قابنه دینور یقال لبس الصلة ای النعل ویره علی قول قو بقوری یره دینور
یاخود ایکی ممطور اولان یرلك ارالغده کائن ممطور اولمیان یره دینور جمعی صلال در صادك کسریله ووسعتلو
فراوان یغموره دینور ومتفرق یاغان آزجه یغموره دینمکله ضد اولور بونده صادك کسریله ده جائزدر یقال
مطرة صلة ومطر صل ای واسعة وکذا متفرقة قلیلة و بر بلوك چایرلغه دینور ونمناك طپراغه دینور وزور ایله
قاقیلان میخ وقازق مقوله سنك طاقردیسنه وآت کمنك جفردیسنه دینور ودباغت ایچره اولان منتن و بدرایحه
دری یه دینور الصل صادك فتحیله بودخی متفرق یاغان آزجه یغموره دینور وصل مصدر اولور مشرو بی
سوزوب طورلتمق معناسنه در یقال صل الشراب صلاً اذاصفاه وطپراقله قارشق غله یه صودکمکله طپراقدن
بشقه جه آیرمق معناسنه در تقول صللنا الحب المختلط بالتراب ای صببنافیه ماء فعزلنا کلاً علی حیاله وداهیه
اصابت ایلمك معناسنه در یقال صلتهم الصالة اذااصابتهم الداهیة الصلة صادك ضمیله صوبك وسائر
نسنه نك بقیه سنه دینور و بد ومنتن رایحه یه دینور ونمناك یره طوران یاخود اصلاق اولان شسکن لحمه دینورکه
اکشمش رایحه سی اولور مؤلف ورازة اللحم الندی عباریله رسم ایلمکله کرجه لحم مزبورك شسکنلکی دیمك
اولوب لکن مقتضای سیاق اسم اولمغله واللحم التار الندی تأویلنده اولمق ملایمدر الصلالة صادك
کسریله جزمه نك آستارنه علی قول قونجنه دینور جمعی اصله در اجله وزننده صلال دخی دینور هاسر
یقال فسخ صلالة الخف وصلاله ای بطانته اوساقه الصلصل بلبل وزننده والصلاصل علابط
وزننده والصلصال سلسال وزننده والمصلصل اسم فاعل بنیه سیله اکیرغان بلند آواز اشکه وصف
اولور یقال حمار صلصل وصلاصل وصلصال ومصلصل ای مصوّت وصلصل بلبل وزننده صلصله
کبی کولده قلان صو بقیه سنه دینور صلصله دخی دینور صادك ضمی وهایله کذلك دهن وزیت
مقوله سنك قابده قلان بقیه سنه دینور وآتك النده اولان پرچه دینور بونده فتحله ده زبانزده در علی قول
آتك یلیسی بندیکی یرده اولان قللرك ایچنده اولان بیاضه دینور وقدح وکاسه یه یاخود کوچکنه دینور
و برقوشك اسمیدر علی قول اوکیك قوشنه دینور فاخته معناسنه وحیوان کودوب اوتلا تمقده اوزوماهر اولان
چوبانه وصغر تماچه دینور وطریق مدینه ده برموضع اسمیدر وعمامه قربنده برصو آدیدر و بر بشقه موضع اسمیدر
وآت قسمنك ارقه سنك وسینه بندینك تو یلری دوکلمکله برزنده قلان خرده بیاض تو یلره دینور وصلصال
قوم ایله قارشق خالص و پاکیزه چاموره دینور علی قول طبخ اولنوب ساقسی یاپلمزدن مقدّم اطلاق اولنور طبخ
اولندقده فخار دینور ومنه قوله تعالی خلق الانسان من صلصال الایة وهوالطین الحر خلط بالرمل اوالطین
مالم یجعل خزفا شارح دیرکه عندالبعض بونك اصلی صلاّل ایدی شدّاد وزننده لامك بری صاده ابدال اولندی
الصلصلة صادلرك ضمیله کولده قلان صو بقیه سنه دینورکه ذکراولندی وکوکرجن قوشنه دینور وقولقلره
طوغری نازل اولان زلف وکیسو یه دینور وفره معناسنه دارة صلصل هدهد وزننده برموضعدر الصل
صادك کسریله یلانه دینور حیه معناسنه یاخود انجه وصاری نوعنه دینورکه پك شدید اولور شارحك بیانه
کوره اصلا افسون تأثیر ایلمز ایمش یقال لدغته الصل ای الحیة اوهی الدقیقة الصفراء وآفت وداهیه یه
اطلاق اولنور جمعی اصلال در ومنه یقال انه لصل اصلال ای داه منکر فی الخصومة وغیرها ومثل ونظیر
معناسنه در وقرن وهمتا معناسنه در یقال هذاصل هذا ای قرنه و برشجر آدیدر وکیچی قلجه دینور جمعلری
اصلال در الصالة ضالّه وزننده بودخی داهیه یه اطلاق اولنور یقال صلتهم الصالة کماذکر الصل
صادك ضمیله قوقمش اته وسائر نسنه یه دینور المصلة میمك کسریله ایچنده نسنه طورلدجق قابه دینور
بونی بعضلر کیجه ایله ده بیان ایلمشلر الصلبان صادك ولام مشدده نك کسریله بغدایجق اوتی دیدکلری
اوته دینور مفردی صلبانه در وچوق یغموره دینور المصلل محدّث وزننده والمصلصل مسلسل وزننده

سید قوم اولان کریم وحسیب وخالص النسب آدمه دینور یقال هو مصلل ومصلصل ای سید کریم حسیب
خالص النسب ومصلل فراوان یغموره دینور یقال مطر مصلل ای جود و پاپوشچی یه دینور اسکف معناسنه که
عامه اسکاف دیرلر الصال ضال وزننده دوکلدکده بر یاربلور اولان صو یه دینورکه زورلو وفراوان منصب
اولدیغندن اولور یقال ماء صال اذاوقع علی الارض تشقق الصلالة ثمامه وزننده طپراقله قارشمش غله یه
صودوکوب تحریك ایلمکله طپراقدن آیریلان غله یه دینور صلاصل علابط وزننده بنوعمرو بن حنظله جماعتندن
بنواسمر یورده برصو آدیدر الصمل حمل وزننده دکنکله اورمق معناسنه در یقال صمل فلانا بالعصا صملا
من الباب الاول اذاضربه و برنسنه پکشوب قاصقتی اولمق معناسنه در یقال صمل الشیء اذاصلب واشتد واغاج
صو یه قانمدیغندن سرتلنوب خشونت پیدا ایلمك معناسنه در یقال صمل الشجر اذالم یجد ریا فخشن وطعامدن
چکلمك معناسنه در یقال صمل عن الطعام اذاکف عنه الصمول قعود وزننده بودخی برنسنه قاصقتی اولمق
معناسنه در یقال صمل الشیء صملا وصمولا اذاصلب واشتد الصامل والصمیل امیروزننده قوری نسنه یه دینور
الصملیل قندیل وزننده براوك آدیدر وضعیف البنیه چلمسز نحیف آدمه دینور یقال رجل صملیل ای الضعیف
البنیة الاصمیلال اضمحلال وزننده برنسنه پك قاتیلنمق معناسنه در یقال اصمال الشیء اذااشتد واولرکور
اولمغله یری برینه صارمشمق معناسنه در یقال اصمال النبت اذاالتف الاصمیلة مضمحله وزننده داهیه یه دینور
الصوملة حوقله وزننده برآدمك جوع ومحنتدن کوده سنك دریسی کون کبی قوبقوری اولمق معناسنه در یقال
صومل الرجل اذاجف جلده جوعا وضرا الصومل جوهر وزننده عالیه ده برجنس شجرك آدیدر الصمل
عتل وزننده بنیه وخلقتی شدید ومحکم آدمه دینور الصنبل قنفذ وزننده والصنبل خندف وزننده
نهایت مرتبه ده زیرك وفطن وآفت وداهی آدمه دینور یقال هوصنبل وصنبل ای الداهی المنکر وصنبل
خندف وزننده تغلب قبیله سندن بررجلك علمیدر الصندل جعفر وزننده معروف قفولواغاجدرکه برقاچ نوع
اولور بیاضی وصاریسی وقرمزیسی اولور بهتری قرمزی یاخود بیاض نوعیدر اورام حارّه یی محلل وخفقان
وصداع وضعف معده حارّه یه وجانك انواعنه نافعدر مترجم دیرکه برهانده صندل چندل معرّبی اولمق اوزره
مرسومدر وصندل وصناد ل علابط وزننده باشی بیوری وایری وکوده سی عظیم ومتین دوه یه واشکه دینور و یوم
صندل بین العرب یوم معروفدرکه آنده قتال شدید اولمشدر الصندلة دحرجه وزننده دوه واشك قسمی صندل
اولمق معناسنه در یقال صندل البعیر والحمار اذاضخم رأسه وصلب وعظم التصندل تدحرج وزننده
نسوانله خوراطه وشقا ایلیوب ارشمك معناسنه در یقال تصندل فلان اذاتغزل مع النساء الصندلانی صیدلانی
وزننده ومرادفیدرکه ذکراولندی المصنطل طانك کسریله دائما باشنی یره اکه رك مشی ایدن آدمه دینور یقال
رجل مصنطل اذاکان یمشی ویطاطیء رأسه الصول قول وزننده والصیال کتاب وزننده که اصلی صوال
ایدی والصوول قعود وزننده والصولان جولان وزننده والصال واوی الفه ابدالله والمصاله مقاله
وزننده برکسه نك اوزرینه یورو یش ایدوب صالدرمق معناسنه در آدمجل دوه کبی یقال صال علی قرنه یصول
صولا وصیالا وصوولا وصالا ومصالة اذاسطا علیه و برکسبه حواله وشر کیر اولمق معناسنه مستعملدر یقال
صال علی فلان اذااستطال علیه وقهره وصول ارکك یاوز دوه سائر دوه لر اوزره صالدروب کیمی قاوره یوب کیمی
تپه لمك معناسنه در یقال صال الفحل علی الابل صولا اذاقاتلها وحشاری اشك دیشی اوزره صالدروب اوکنه
قاتوب سورمك معناسنه در یقال صال العیر علی العانة اذاشلها وصول وصوله برآدمك اوزرینه کدی کبی صیچرایوب
آتلمق معناسنه در یقال صال علیه صولا وصولة اذاوثب و برکسه حقنده برنسنه مقدر اولمق معناسنه مستعملدر
یقال صیل لهم کذا علی المجهول ای اتیح بومعنا مجازدر و بومعناده همان مجهولا استعمال اولنور الصوول
صبور وزننده صالدریجی مقاتل دوه یه دینور آدمه صالدرانه آدمجل تعبیر اولنور تنبه که محموزا دخی
مستعملدر المصول منبر وزننده آجیسی کتمك ایچون ایچنده ابوجهل قاونی اصلاندقلری بردرلو قابه دینور
المصولة مکنسه وزننده ومرادفیدرکه سپورکه یه دینور الصیلة صادك کسریله قامچینك اوجنده
اولان دوکومه دینور صول قول وزننده صعید مصر قضاسنده برقریه در محمد بن جعفر الفقیه المکی
الصولی اورادندر صول صادك ضمیله بررجلك آدیدر اعلامدن ابوبکر الصولی وعموجه زاده سی ابراهیم الصولی اکا
منسوبلردر و برموضع آدیدر التصویل تفعیل وزننده صوایله برنسنه یی چقرمق معناسنه در برنجك صوایله طاشلرنی
چقرمق کبی یقال صوّله اذااخرجه بالماء وخرمنك اطرافنی سپورمك معناسنه در یقال صوّل البیدر اذاکنس نواحیه

وناوه ایجره قاور یلان چکرکه لری قارشدرمق معناسنه در یقال الجراد یصوّل فی مشواه ای یساط المصوّلة
معظمه وزننده صو ایله تنقیه اولنمش بغدایه یاخود چورمسی سپورلمش جج بغدای خرمننه دینور الصولة صادك
ضمیله صو ایله طپراغی وکسکی تمیزلنمش بغدایه دینور مؤلف تصویبك ایکی اوّلکی معنالرینك عقبنده وحنطة
مصوّلة ومصولة من حنطة عبارتیله ثبت ایلمکله برمقتضای سیاق وجه مذکور اوزره ترجمه قلندی المصاولة
مفاعله وزننده والصیال والصیالة صادلرك کسریله دو کشمك ایچون برکسه اوزره صچرایوب آتلمق
معناسنه در یقال صاوله مصاولة وصیالا وصیالة اذاواثبه التصاول تفاعل وزننده بری برینك اوزرینه صچرایوب
حمله ایدشمك معناسنه در یقال تصاولا اذاتواثبا صوله خوله وزننده بررجل آدیدر الصهل فتحتیله والصهل
اهل وزننده صحل معناسنه درکه صوتده جزئیجه بوغوقلق اوله رق تیزلکه دینور کهپك زیل صداسی کبی طوری
چقمیوب لکرلوجه حدّت اوزره اولمسندن عبارتدر آت کشردیسی کبی و بو محاسنندر یقال فی صوته صهل
وصهل وصحل ای حدّة مع بحح الصهیل صادك فتحیله آت کشنمك معناسنه در یقال صهل الفرس صهیلا
من الباب الثانی والثالث اذاصوّت وصهیل اسم اولور آتك سسنه دینور کماسیذکر الصهال غراب وزننده
بودخی آتك سسنه دینور که کشردی تعبیر اولنور یقال سمعت صهیل الفرس وصهاله ای صوته الصهال شدّاد
وزننده آته اطلاق اولنور کشنیجی اولدیغندن یاخود پك کشنیجی اولانه دینور الصاهل کشنیجی دیمکدر
ومنه یقال رجل ذوصاهل ای شدید الصیال والهیاج یعنی اسرمش دوه کبی خشم وسطوتله صولت وهیجانی
شدید اولان کسنه درکو یا که نفسنده وطبعنده برصاهل مندرج اولمغله صولت وقتنده کو یا که صهیل ایدر وصاهل
شول دوه یه دینور که دائما اللریله وایاقلریله بری تپوب واوکنه کلنی قاوره یوب وعزّت نفسندن ناشی اصلا بردفعه
اولسون بوکورمیه لکن شدّتندن جوفنده کورلدیلر پیدا اولوراوله یقال جمل صاهل اذا کان یخبط بیده ورجله
و یعض ولا یرغو بواحدة من عزّة نفسه ولجوفه دوی و یقال جمل ذوصاهل وناقة ذات صاهل الصاهلة فاعله
وزننده مصدردر صهیل معناسنه اسم اوله رق مستعملدر جمعی صواهل در یقال فرس له صاهلة رقیقة
ای صهیل وصواهل زلا تیدکلری وکرزمه ایتدکلری بیلرك وطرپانلرك صوتلرینه اطلاق اولنور واوتلقلر ایچره
سینکلرك وزردیلرینه اطلاق اولنور تقول اعجزتنی صواهل الذبان ای اصواتها فی العشب بنوصاهله عربدن
برجماعتدر الصهطلة دحرجه وزننده سولپکلکه دینور یقال به صهطلة ای رخاوة الصیل میل وزننده
صول کلمه سنده لغتدر یقال صال علیه یصیل صیلا لغة فی صال یصول صولا و یقال صیل کذا علی بناء المجهول
ای قبض وانیح ای قدّر نجز بعونه تعالی فصـــــل الضاد المعجمة الضئیل همزه ایله امیر وزننده خیره
وجوره چلمسز آدمه دینور یقال رجل ضئیل ای صغیر دقیق حقیر و بدنی آرق ونحیف آدمه دینور جمعی ضؤلاء
کلور کرماء وزننده وضئال کلور ضادك کسریله المضطئل اضطألدن که افتعالدر اسم فاعلدر ضئیل
معنارینه در الضآلة کرامه وزننده برآدم ضئیل اولمق معناسنه در یقال ضؤل الرجل ضآلة من الباب الخامس
اذا کان ضئیلا التضاؤل تفاعل وزننده ضآله معناسنه در یقال تضاءل الرجل بمعنی ضؤل و برآدم بنی
کورمسونلر دیو اوتوروب کوجلمکله کیزلنمك معناسنه در که سینمك تعبیر اولنور یقال تضاءل الرجل اذا اخفی
شخصه قاعدا وتصاغر الضؤلان ضادك ضمیله ثقلت وکلفت معناسنه در یقال هوعلیه ضؤلان ای کلّ الضؤلة
ضادك ضمیله شارحك تصویبی اوزره تؤده وزننده ضعیف وبیمجال آدمه دینور الضئیلة ضئیل کلمه سنك
مؤنثیدر وکوجك دله اطلاق اولنور لهاة معناسنه وانجه یلانه دینور اوق یلانی کبی یقال ساورته ضئیلة ای حیة
دقیقة الضئبل زئبر وزننده وقلیلا بانك ضمیله آفت وداهیه معناسنه در وکلام عربده اشبو ضئبل وزئبر
کلمه لرندن غیری فعلل وزننده بوقدر یعنی فانك کسری ولامك ضمیله که لغت ثانیه یه کوره در حتی مؤلف زئبر
ماده سنده آنك لحن اولدیغنه دخی قول ذکر ایلدی لکن مؤلف صاد مهمله ایله ضئبل کلمه سنی دخی وزن مزبورده
ذکر ایلدی فلینظر الضحل رحل وزننده بریوزنده اولان آزجه و بوفقجه صویه دینور که اصلا عمق اولمیه
جمعی اضحال وضحول وضحال کلور ضادك کسریله ومنه فی المسجعات* بلدکم محل* وماؤکم ضحل* وهوالماء
القلیل علی الارض لاعمق له اتان الضحل اتن ماده سنده بیان اولندی که صو ایچنده اولان قیایه دینور که برطرفی
طشره چقمش اوله وضحل مصدر اولور برده کی صو بوفقه اولمق معناسنه یقال ضحل الماء ضحلا من الباب
الثالث اذارق وکولك صویی آزجه اولمق معناسنه در یقال ضحلت الغدر اذاقلّ ماؤها بوراده غدر ضم غینله
غدیرك جمعیدر المضحل مقعد وزننده صویی آز اولان محله دینور الضزول زای معجمه ایله زبرج وزننده

بغایت

بغایت بخیل وجری ناکس شخصه دینور یقال هوضرزل ای شحیح الضاعل عینك کسریله قویّ وتوانا
ارکك دوه یه دینور یقال جمل ضاعل ای قویّ الضعل فتحتیله تقارب نسبدن یعنی بری بری اوزره متعاقبا
طوغمقدن ناشی چوجغك وجودی جوره وخیره اولمق معناسنه در یقال ضعل الصبیّ ضعلا من الباب الرابع
اذادقّ بدنه من تقارب النسب الضغیل غین معجمه ایله امیر وزننده حجامت شیشه سی چکن آدمك اغزینك
سسنه دینور تقول سمعت ضغیلا وهوصوت فم الحجام اذامتصّ محجمه الضکل شکل وزننده آزجه صویه
دینور الضبکل هیکل وزننده جثه سی بیوك و یومری تنومند آدمه دینور فیل کبی وجبلاق آدمه دینور وفقیر
وکدایه دینور جمعی ضباکل وضباکله در الاضکل احمر وزننده بودخی جبلاق آدمه دینور یقال رجل
ضبکل واضکل ای عریان الضلال والضلالة صادلرك فتحیله والضلّ ضادك فتحی وضمیله والضلضلة
زلزله وزننده والاضلولة اضحوکه وزننده والضلة ضادك کسریله والضلل فتحتیله یول آزغنلغنه
و یولسزلغه وکمراهلغه دینور که اسمدر هدایت مقابلیدر یقال هو فی الضلال والضلالة والضلّ والضلضلة
والاضلولة والضلة والضلل ای ضدّ الهدی والرشاد شارحك بیاننه کوره مؤلف مصدر ایله اسمی مخلط ایلمشدر زیرا
ضلال ایله ضلاله مصدرلردر وماعداسی اسملردر انتهی لکن اسم اوله رق دخی استعمال اولنورلر ومصدریت
صورتنده آزغون وکمراه اولمق معناسنه درکه یول آزمق معناسندن مأخوذدر تقول ضللت یارجل کزللت یعنی
من الباب الثانی و یقال ضللت کملت یعنی من الباب الرابع ضلالا وضلالة ضدّ اهتدیت مؤلفك بصائرده
بیاننه کوره ضلال وضلاله طریق مستقیمدن عمدا اوسهوا وقلیلا اوکثیرا عدول ایلمك معناسنه موضوعدر
مطلب وامورسا ئرده خطاءا اوعمدا عدول ایلمکده دخی استعمال اولنور وغفلت ونسیانده دخی مستعملدر ووجه
آخرایله ضلال ایکی قسمه منقسم اولور بری علوم نظریه ده اولان ضلالدر معرفت وحدانیت ومعرفت نبوّت
مقوله سنده اولان ضلال کبی و بری علوم عملیه ده اولان ضلالدر معرفت احکام شرعیه ده اولان ضلال کبی واضلال
دخی ایکی نوعدر بری بودر که سببی ضلال اوله مثلا برنسنه یتورمك کبی و برکسه نك ضلالنه حکم ایلمك بوقبیلدندر
و بریسی بودرکه اضلال ضلاله سبب اوله برآدمی کمراه ایلمك کبی و بعض حکمادن منقولدر که انسانك اصابتی
وجه واحددن وضلالتی وجوه کثیره دن ناشی اولور زیرا استقامت وصواب نشانه مصیب اولان اوق منزلنده در
وضلالت جوانبنه ساقط اولان یرنده درکه کثیردر انتهی وضلال وضلاله یول یتورمك معناسنه درکه یول آزمق
تعبیر اولنور تقول ضللت الطریق کملت یعنی من الباب الرابع وکذا یقال ضللت الدار والمنزل وکل شیء مقیم لایهتدی له
یعنی مطلقا ثابت و برقرار اولان برنسنه نك که طریق ودار مقوله سیدر برنی بیلمیوب یاواره جق یولنی بولمدیغك حیننده
ضللته دیرسن که باب رابعدندر واول نسنه کندی بیلمز و بولنمز اولورسه ضلّ عنی دیرسن که باب ثانیدندر خلاصه
ضدّ هدایت معناسندن باب رابعدندن وثانیدن وروداید ر وطریق ومنزل کبی ثابت اولان نسنه لرك موضعلرنی
بیلیوب آزمق وخطا ایلمك معناسنده یالکز باب رابعدن ورودایدر واول مقوله نسنه بولنمز اولدقده باب ثانیدن
عن حرفیله وارداولور وحیوان قسمی دخی ثابت منزلنده اولمغله بونده دخی باب رابعدن ایراد اولنور وضلال وضلاله
برنسنه یی یتورمك وضایع ایلمك معناسنه مستعملدر یقال ضلّ فلان البعیر والفرس ضلالا وضلالة من الباب الثانی
اذاذهباعنه و برنسنه ضایع اولوب یتمك معناسنه در یقال ضلّ البعیر والفرس ضلالا من الباب الثانی والرابع
اذاضاع و برکسه هلاك اولوب وجودی خاکسار اولمق معناسنه مستعملدر یقال ضلّ الرجل اذامات وصار
ترابا وعظاما وکیزلنوب غائب اولمق معناسنه مستعملدر یقال ضلّ الماء فی اللبن اذاخفی وغاب واونوتمق
معناسنه در یقال ضلّ فلانا اذانسیه ومنه قوله تعالی فعلتها اذاوانا من الضالین تنبیه علی ان ذلك سهو و برنسنه
یا برکسه الدن چقوب کیتمك معناسنه در یقال ضلنی فلان ای ذهب عنی فلم اقدر علیه الاضلال همزه نك کسریله
برنسنه یی یتورمك اضاعه معناسنه در یقال اضلّ البعیر والفرس اذاذهباعنه مترجم دیرکه مصباحده مرسومدر که
ازهری دیدیکه اضللت الشیء دیرلر همزه ایله فچن دابه وناقه وسائر نسنه یی ضایع اولوب یرنی بیلمز ایسه وطریق ودار
مقوله سی ثابت نسنه نك موضعنی خطا ایدرسه ثلاثیدن و باب ثانی ورابعدن ضللته وضللته دیرلر وابن اعرابی دیدیکه
اضلنی کذا دیرلر همزه ایله اول نسنه یی بولمغه قادر اولمیوب عاجز اولور ایسه وضلنی کذا دیرلر کرك انسان وکرك حیوان
اولسون باب ثانیدن اوله رق غائب اولوب بولمقدن عاجز اولور ایسه انتهی واضلال برنسنه یی یره کوموب نابود
ایلمك معناسنه در یقال اضلّ الشیء اذادفنه وغیبه الضالّ والضلول صبور وزننده آزغین کمراه معناسنه در
اوّل باب ثانیدن ثانی رابعدندر الضالة صاحبسز یابانده قالمش دوه یه دینور مذکر ومؤنثه اطلاق اولنور

يقال وجدضالته وهى من الابل التى تبقى بمضيعة بلارب شارح ديركه مؤلفك دوه يه تخصيصى انحصار عربه مبنى در
يوخسه اكر ضايع اولان كه تركيده يتك تعبيراولنور انسان ايسه ضال دينورهاسز واكر حيوان وسائرنسنه ايسه
ضاله دينورهاپله الضلة ضادك ضميله دلالت صنعتنده كائن اوزلغه وحذق ومهارته اطلاق اولنور فى الاصل
ضله يتكلكه دينوركه اسمدركويا دليل حاذق يتكلك ايچون مخلوقدر استنبولده كى معهود يوجك كبى يقال دليل به
ضلة اى حذق بالدلالة الضلة ضادك فتحيله حيرت معناسنه در تقول اخذنى منه ضلة اى حيرة وغيبت معناسنه
يعنى غائبلكه ده دينورخير وشرده استعمال اولنور مثلا براحبابك غيبت ومفارقتى و برنسنه نك ضياع وفقدانى كبى
يقال طال ضلته واقلقنى ضلته اى غيبته وقال فى الاساس ذهب دمه ضلة تضلل ضمتيله ولام مشدده نك كسريله
و بعضا ضاد مفتوح اولور باطل وهدر و بيهوده معناسنده علمدر وبوتهلك وتخيب كبى تصرفاتدندر فى الاصل
فعل مستقبلدر وحاليا غيرمنصرفلردر يقال وقع فى وادى تضلل اى الباطل وعدم انصرافك علتى علميت
وضادك ضمى صورتنده وزن فعل اصلى وفتحى صورتنده حالى علتلريدر يقال وقعوا فى وادى تضلل اى الباطل
التضليل تفعيل وزننده والتضلال تاءك فتحيله برآدمى ضلالته واردرمق معناسنه دركه آزدرمق وآزغين
ايلمك تعبيراولنور يقال ضلله تضليلا وتضلالا اذاصيره الى الضلال المضلة ميمك فتحى وضادك كسريله
والمضلة فتحتيله والضلضلة علبطه وزننده شول يره دينوركه آنده يول آز بلور اوله يقال ارض مضلة
ومضلة وضلضلة اذاكانت يضل فيها يعنى الطريق الضليل سكيت وزننده كثيرالضلال كسيه دينور
يقال شيخ ضليل اى كثيرالضلال المضلل معظم وزننده اصلا خيرطرفنه موفق اولميان شخصه دينور
يقال رجل مضلل اذاكان لايوفق بخير الملك المضل والضليل سكيت وزننده امرء القيس نام شاعر جاهلى
مراددر مؤلف بونكله اشبوحديثه اشارت ايلمشدر وفى حديث على رضى الله عنه وقدسئل عن اشعر الشعراء فقال
ان كان ولابد فالملك الضليل يعنى امرؤ القيس الضل ضادك كسريله وضميله ضلالدن اسمدر آزغينلغه دينور
ومنه قولهم مبالغة هوضل بن ضل اى منهمك فى الضلالة اولايعرف هو وابوه اولاخيرفيه وتفسيرثانى يه كوره
ضياع معناسندن اولور الضلة ضادك كسريله پيچلك وحرامزاده لك معناسنه مستعملدر ومنه يقال هو
ابن لضلة اى لغير رشدة وهدر وعبث معناسنه مستعملدر يقال ذهب دمه ضلة اى بلاثار يعنى هدرا و يقال
هوتبع ضلة بالاضافة والنعت اى داهية لاخيرفيه وكذا يقال هوضل اضلال بونده ضادك كسرى وضميله جائزدر
نته كه صادمهمله ايله ده مزبازده درلكن آنده فقط مكسور اولور الضلل فتحتيله اسمدرنته كه ذكر اولندى وشول
صويه دينوركه قيا آلتندن وقويتودن جريان ايدوب اصلا اكا كونش طوقنمزاوله على قول اغاجلق ارالغندن
جريان ايدن صويه دينور الضلاضل سلاسل وزننده صو بقيه لرينه دينور مفردى ضلضله در يقال
ضلاضل الماء اى بقاياه الضلضلة والضلضل فتحتيله وضادثانيه نك كسريله والضلضلة علبطه
وزننده والضلاضل علابط وزننده والضلضلة قنفذه وزننده طپراغى قالين يك يره دينور يقال ارض ضلضلة
وضلضل وضلضلة وضلاضل وضلضلة اى غليظة و برآدم يوكنوب كوترمكه كوج يته جك طاشلره دينور
وضلاضل وضلضله علابط وعلبطه وزننده دليل حاذقه دينور تضلال تاءك فتحيله برموضع آديدر ضل
بتضلال ضادك ضميله باطل و بيهوده معناسنده مستعملدرنته كه بعض اشعارده كلمشدر الضل ضادك ضميله
آزمغه دينوركه ذكراولندى وغيبوبت وفقدان معناسنه مستعملدر ومنه المثل * ياضل ماتجرى به العصا * اى يافقده
ويا تلفه بومثلى ابتدا املاك جزيره اولان جذيمه نك همشيره زاده سى عمرو تكلم ايلدى وعصا جذيمه نك بنديكى
قسراغك اسميدركه بغايت يوكرك ايدى وقتاكه ملكۀ حيره اولان زبانك دسيسه سيله جذيمه مزبوره طرفنه عازم
ودام حيله سنه كرفتار اولدقده وزيرى اولان قصيرفرس مرقومه يه بنوب كيرو يه فرار ايلدى وصولنده عمرو قصيرى
عصا اوزره نك وتنها ايراقدن كوردكده كلام مزبورى تكلم ايلدى توقع شروشور معرضنده ايراد اولنور ضلضله
علبطه وزننده وضلضل هدهد وزننده برموضع آديدر ضلباء ضادك فتحيله برموضعدر الاضمحلال
اقشعرار وزننده برنسنه زائل ونابود اولمق معناسنه در يقال اضمحل الشىء اذاذهب و بونده ميمك تقديميله
امضحل ونونله اضمحن دخى لغتدر وچوزلمك معناسنه مستعملدر يقال اضمحل الحبل اذا انحل وهوادن بولود
صيريلوب آچلمق معناسنه در يقال اضمحل السحاب اذاانقشع ومادۀ مزبوره نك موضع ذكرى بومقامدر
ضحل ماده سى دكلدر شارح ديركه مؤلف كرچه ميمك اصالتنه ذهابله جوهرى يه تعريض ايلمشدر لكن اكثر صرفيون
زياده سنه قائللردر الضميلة سفينه وزننده كوترم عورته على قول طوپال عورته دينور يقال امرأة ضميلة

ای

اى زمنة اوعرجاء الضندل صندل وزننده ومرادفيدركه ضخم الرأس انسان وحيوانه دينور ياخود صواب اولان
صادمهمله ايله اولمقدر الضهول قعود وزننده برقابده سود بركمك معناسنه در يقال ضهل اللبن ضهولا من الباب
الثالث اذا اجتمع الضهل اهل وزننده برقابده بركش سوده دينور على قول ضهل وضهول مطلقا برنسنه تدريجله
بركمك معناسنه در يعنى ضهل اسم اولميوب ضهول كبى مصدردر يقال ضهل الشىء ضهلا وضهولا اذا اجتمع شيئا
بعدشىء وضهل ناقه نك وقيونك سودى آز اولمق معناسنه در يقال ضهلت الناقة والشاة اذاقل لبنهما ومشروب
آزجه وطور يجه اولمق معناسنه در يقال ضهل الشراب اذاقل ورق ورجوع معناسنه در يقال ضهل اليه
اذارجع و برآدمك تمام حقنى ابطال ايدوب اكسك ويرمك معناسنه در وبوماء قليل معناسندن مأخوذدر
يقال ضهل فلانا حقه اذاانقصه اياه وابطل عليه الضهول صبور وزننده سودى آزجه اولان ناقه يه وقيونه
دينور جمعى ضهل در كتب وزننده يقال ناقة وشاة ضهول اى قليلة اللبن وصوبى آزقيويه دينور يقال بئر ضهول
اى قليلة الماء وبمورطلبجى دوه قوشنه دينور الضاهلة صوبى آزجه بكاره وآبازمه يه وصف اولور يقال عين
ضاهلة اى قليلة الماء الضهلة تمره وزننده جزئيجه نسنه يه دينور الاضهال همزه نك كسريله اغاجك
خرماسى بلورمك معناسنه در يقال اضهل النخل اذاظهر رطبه و برآدمه جزئيجه مال وعطيه ويرمك معناسنه در
يقال اضهله اذااعطاه ضهلة من مال اى عطية نزرة الاستضهال برخبرى تجسس ايده رك برلمعه سنى حسب
الامكان اخذايله تحصيل ووقوف ايلمك معناسنه در يقال استضهل الخبر اذااستوخى منه ماامكنه الضال تخفيفله
مال وزننده سدراغاجك انهاردن بعيد اولان نوعنه دينوركه ماء مطر ايله نشو ونما بولور مفردى ضاله در على قول
بيابانى نوعنه دينور و بر بشقه شجرك دخى آديدركه باديه اشجارندندر الاضالة همزه نك كسريله برشجر ضال
بتورمك معناسنه در يقال اضال المكان واضيل على الاصل اذاانبت الضال الضالة بالجمله براغه دينور سلاح
معناسنه على قول سهامه دينور ذات الضال برموضع معروف آديدر فصل الطاء الطبل طاءك
فتحيله معلومدركه صورناك اولوقرنداشيدر بريوزلو وايكى يوزلو اولور جمعى اطبال وطبول كلور وطبل مصدر
اولور طاول چالمق معناسنه يقال طبل الرجل طبلا من الباب الاول اذاضربه وطبل خلق وناسه اطلاق اولنور
شماطه لرندن ناشى و برجنس يمانى قماش اسميدركه آنده طبل صورتلرى منقوشدر على قول مصرده نسج اولنور
وخراج معناسنه دركه ارض خراجيه دن آلنان مالدر ومنه هو يحب الطبلية اى دراهم الخراج الطبال شداد
وزننده طاولجى يه دينوركه مهتر اوله جقدر الطبالة كتابه وزننده طاولجيلق حرفته دينور التطبيل تفعيل
وزننده بودخى طاول چالمق معناسنه در يقال طبل الرجل بمعنى طبل مؤلف طبله دن سكوت ايلدى فى الاصل
خراج اقچه سى صايدقلرى تختيه دينوب بعده تعميم ايلديلر الطوبالة طاءك ضميله ديشى قيونه دينور جمعى
طوبالات كلور ارككنه طوبال اطلاق اولنمز الطحال كتاب وزننده احشاء داخليه دن طلاق ديدكارى عضوه
دينور جمعى طحل در كتب وزننده وطحال بركلبك آديدر وبنوالغبر جماعتنه مخصوص برموضعك اسميدر ومنه المثل
ضيعت البكار على طحال * بو راده بكار بكرك جمعيدركه كنج دوه يه دينور اصلى بودركه سويد بن ابى كاهل نام كسنه
بنوغبرى اشبو * من سره النيك بغير مال * فالغبريات على طحال * ارجوزه سيله هجو ايدوب بعده مزبور سويد
برقبيله يه اسير اولمغله فكاكه سى خصوصنده بنوغبردن استعانه ايلدكده مرقوملر كلام مزبورى ايراد ايلديلر برآدم
مقدما حقنده اساءت ايلديكى كسه دن حاجت طلب ايلدكده ضرب اولنور الطحل فتحتيله برآدمك طلاغى
بيوك اولمق معناسنه در يقال طحل الرجل طحلا من الباب الرابع اذاعظم طحاله وچامورسبيله صو فاسد اولوب
قوفوق معناسنه در يقال طحل الماء اذافسد وانتن من حماة و برنسنه نك لونى اطحل اولمق معناسنه در
طحل الذئب اذاكان اطحل الطحل طاءك فتحى وحاءك سكونيله برآدم طلاقى اغريسنه اوغرامق معناسنه در
يقال طحل فلان على المجهول طحلا اذاشكا طحاله و برآدمك طلاغنه اورمق يا طوقنمق معناسنه در يقال
طحله طحلا من الباب الثالث اذااصاب طحاله و بونده حاءك فتحيله ده زبان ده در حرف حلق اولدقيچون
وطولدرمق معناسنه در يقال طحل الاناء اذاملأه الطحل كتف وزننده طلاغى بيوك آدمه دينور وبالطبع
دارغين وخشمناك آدمه دينور يقال رجل طحل اى غضبان وطلوقابه دينور يقال قدح طحل اى ملآن
وبوصونلى صويه دينور يقال ماء طحل اى مطحلب وسياه بولانق صويه دينور الطحلة طاءك ضميله
بوزايله قاره بيننده بردورلو رنكدركه جزئيجه بياضه مائل اولور تركيده كوكچل تعبير اولنور فارسيده نيلكون دينور
وبوطلاق رنكيدر الاطحل والطحلاء طحله دن وصفلردر كوكچل شيئه دينور يقال ذئب اطحل وشاة

طحلاء اذا كان لونه طحلة اى بين الغبرة والسواد بياض الطاحل بولانق نسنه‌يه دينور يقال شراب وغبار طاحل اى كدر مطحل منبر وزننده اسمادندر معقل بن خويلد بن مطحل هذيل قبيله سندن برشاعردر على قول اكا ابو المطاحل ديرلر يوم المطاحل ميمك فتحيله بين العرب بر يومدر كه آنده مقاتله ايلديلر ياخود مطاحل بر موضعدر كه قتال آنده واقعدر المطحول طولدرلمش قابه دينور يقال آناء مطحول اى مملوء طحلاء صحراء وزننده مصرديارنده ايكى قريه آديدر الطحمبل قنديل وزننده خروسه دينور يقال صاح الطحمبل اى الديك الطربال قرطاس وزننده يوللرده و بعض يوكسك تپه‌لرده نشان ايچون ياپلمش ميل ومناره‌يه دينور وهر يوكسك وعالى بنايه دينور وطاغدن وديواردن كنكره كبى هوايه طوغرى اوزادى چقمش ديك و يالم قطعه‌يه دينور وطاغدن سوه‌لوب چقمش بيوك قيايه دينور كه آلتى طرفندن كچلمك وهمناك اوله الطربلة دحرجه وزننده سدكى بوقرى چوكديره‌رك ايشه‌مك معناسنه‌در يقال طربل بوله اذا مدّه الى فوق الطربيل قنديل وزننده خرمن دوكجك دوكنه وخرمن عربه سنه دينور الطرابيل صوامع معناسنه‌دركه صومعهٔ راهب جمعيدر ومنه طرابيل الشام اى صوامعها شارحك بيانه كوره مفردى طربال‌در الطرجهالة طانك وجيمك كسريله فنجانه دينوركه ظرف معلومدر طرجهاره كبى مؤلف طرجهاره‌يى مطلقا رسم ايلمكله طريقه‌سى اوزره اوّلى مفتوح اولوب بوراده بالكسر قيديله تقييد ايلمكله ظاهرا بو مكسور اولور پس كالطرجهارة قولى معنايه محمول اولور وكتب طبه‌ده رأس خنجره اوج غضروفى مشتمل اولوب اوچنجيسنه طرجهالى دينور ديو مرسوم اولمغله ظاهر فنجان شكلنده اولديغنه مبنى اولور الاطرغلات همزه‌نك ورانك وغين معجمه‌نك ضمى ولامك تشديديله يونده طوقلرى اولان يوسفجق قوشلرينه وحق قرآن ديدكلرى قرى قوشلرينه واوكيك قوشلرينه دينور شارحك بيانه كوره اطرغلّ مفرديدر الطسل نسل وزننده بر بوزنده آقوب كيدن صويه دينور يقال ارض بها طسل وهو الماء الجارى على وجه الارض ومصدر اولور سراب بريه‌ده اوينايوب يلدرامق معناسنه يقال طسل السراب طسلا من الباب الاول اذا اضاء واضطرب الطيسل صيقل وزننده سرابه دينور كه بريه‌ده صو كبى كورينور ويله دينور ريح معناسنه ياخود شديدنه دينور وغباره دينور وپك قراكو كيجه‌يه دينور وچوق شيئه دينور واكنه دينور طست معناسنه نته‌كه طسيل دخى دينور سينك تقدمى ايله الطيسلة دحرجه وزننده برآدم يقين سفر ايدوب تجارت رابحه‌يه نائل اولمغله مالى چوغالمق معناسنه‌در يقال طيسل الرجل اذا سافر قريبا فكثر ماله وطيسله حيدره كبى بر رجل اسميدر الطعل طانك فتحى وعينك سكونيله ناسك نسبلرينه قدح وطعن ايلمك معناسنه‌در يقال طعل فى نسبه طعلا من الباب الثالث اذا قدح فيه الطاعل اكرى ايكن طوغرولمش اوقه دينور الطفل نفل وزننده مطلقا تروتازه ونرم اولان شيئه دينور جمعى طفال طانك كسريله وطفول كلور مؤنثى طفله‌در يقال غلام و بنان طفل وامرأة طفلة اى ناعمة فى الاصل مصدر اولمغله مذكر ومؤنثه ومفرد وجمعه اطلاق اولنور نته‌كه بنان جمع ايكن متصف اولدى الطفالة كرامه وزننده والطفولة عمومه وزننده برنسنه تروتازه ونرم اولمق معناسنه‌در يقال طفل الشئ طفالة وطفولة من الباب الخامس اذا رخص ونعم وچوجقلغه دينور طفوليه كبى كما سيذكر الطفل طانك كسريله مطلقا كوچك نسنه‌يه دينور على قول كوچك مولوده دينوركه چوجق تعبير اولنور يقال جاء ومعه طفل وهو الصغير من كل شئ او المولود وهر وحشى حيوانك دخى ولدنه طفل اطلاق اولنور جمعى اطفال كلور مترجم ديركه ابن اثيرك بيانه كوره مؤنثلرنده طفله دخى دينور وجنس اراده‌سيله طفل واحد وجمعه اطلاق اولنور وعند البعض فى الاصل مصدر اولديغنه مبنى‌در وطفل حاجت معناسنه‌در وكيجه‌يه دينور ليل معناسنه وغروبه قريب كونشه اطلاق اولنور وآتش شراره‌سنه دينور يقال تطايرت اطفال النار وهر شيئك جزؤنه و پاره‌سنه اطلاق اولنور كرك عين وذات وكرك حدث ومعنا اولسون ومنه يقال طفل الهم والحب اى جزؤ منه الطفل فتحتينله والطفولية ياى مشدده ايله طفاله وطفوله كبى چوجقلغه دينور بونلردن فعل متصرف اولمز يقال هو طفل بين الطفل والطفالة والطفولة والطفولية وطفل العشى ايكندى وقتنك آخرنه اطلاق اولنور كونش صراروب غروب ايلمكه بشلديغى هنكامده وطفل الغداة كونشك طلوعندن پرتوى هر يره استمكان يعنى يايلديغى هنكامه قدر اطلاق اولنور تقول آتيه فى طفل العشى وهو آخره عند الغروب وكذا يقال اتانى فى طفل الغداة وهو من لدن ذرور الشمس الى استمكانها فى الارض وطفل قرا كولغه دينور يقال جاءنى فى طفل الليل اى فى الظلمة وطفل مصدر اولور نباتى طپراق بصمغله بو يلمنوب تباه اولمق معناسنه‌در يقال طفل النبت طفلا من الباب الرابع

اذا اصابه التراب يعنى فاسد ولم يطل المطفل محسن وزننده چوجقلى خاتونه و ياوريلى جانوره دينور جمعى مطافيل ومطافل كلور يقال امرأة وظبية مطفل اى ذات الطفل وشول صوغوق كيجه‌يه دينور كه شدت برودتدن اطفالى هلاك ايدر اوله بونك همزه‌سى ازاله ايچوندر يقال ليلة مطفل اذا كانت تقتل الاطفال بردا التطفيل تفعيل وزننده كلامى تدرونا تأمل ايله يعنى هر طرفنى بسليه‌رك سويلمك معناسنه‌در و بو ترشيح كيدر يقال طفل الكلام اذا اتّده وكيجه كلوب چاتمق معناسنه‌در يقال طفل الليل اذا دنا وحيوان كندى ياوريسنى بسلمك معناسنه‌در يقال طفلت الناقة اذا رشحت طفلها وكونش غروبه بشلمق معناسنه‌در يقال طفلت الشمس اذا دنت للغروب ودوه‌يى ياوريسى اردندن ايرشمك ايچون آهسته‌جه سورمك معناسنه‌در يقال طفل الابل اذا رفق بها فى السير حتى تلحقها اطفالها ونباتى طپراق بصمغله بو يلمنوب فاسد وتباه اولمق معناسنه‌در يقال طفل النبات على المجهول اذا اصابه التراب وبركسه طفيلى اولمق معناسنه‌در يقال طفل الرجل اذا صار طفيليا الطفل نفل وزننده بودخى حيوان ياوريسنى تربيه ايلمك معناسنه‌در يقال طفلت الناقة طفلا من الباب الاول اذا رشحت طفلها الطفول شمول وزننده كونش غروبه يافلشمق معناسنه‌در يقال طفلت الشمس طفولا اذا دنت للغروب وبركسه غروب وقتنه كيرمك معناسنه‌در يقال طفل الرجل اذا دخل فى الطفل وكونش طوغمق معناسنه‌در يقال طفلت الشمس اذا طلعت وكونش غروب وقتنده قيزارمق معناسنه اولمغله ضدّ اولور يقال طفلت الشمس اذا احمرّت عند الغروب الاطفال همزه‌نك كسريله بودخى غروب وقتنه كيرمك معناسنه‌در يقال اطفل الرجل اذا دخل فى الطفل وكونش غروب دمنده قيزارمق معناسنه‌در يقال اطفلت الشمس اذا احمرّت عند الغروب الطفيل امير وزننده حوضلرده قالمش بولانق صولره دينور مفردى طفيله‌در وطفيل مكه‌ده بر طاغك آديدر طفيل زبير وزننده برشاعرك اسميدر وطفيل بن زلال الكوفى كه طال قاوق زمره‌سنك پيريدر وليمه‌لره وضيافتلره دعوتسز بى تكلف واردیغيدن طفيل الاعراس ياخود طفيل العرائس ايله ملقب اولمشيدى بعده هر طال قاوغى اكا نسبت ايدوب طفيلى اطلاق ايلديلر قال فى الاساس فلان مازال يطفل على الناس حتى نسخ طفيل الاعراس شارح ديركه طفيلى اهل عراق اصطلاحيدر عربيده اكاورش وواغل دينور مترجم ديركه مؤلف ابو الطفيل عامر بن واثله‌دن كه صحابيدر سكوت ايلدى مشار اليه اصحاب كرام زمره‌سنك جمله‌سندن الك صكره انتقال ايلمشدر هجرتك يوزنجى على قول يوز يكرمنجى سنه سنده ارتحال ايلدى رضى الله عنه الطفيل قنديل وزننده بودخى اويونتو به وطال قاوغه دينور طفيلى كبى واندن تصرف اولنمشدر فارسيده كاسه ليس ديرلر التطفل تفعل وزننده طفيلى اولمق معناسنه‌در يقال تطفل فلان اذا صار طفيليا الطفيل حذيم وزننده چوجغه دينور طفل معناسنه و بر رجلك اسميدر الطفال غراب وزننده والطفال سحاب وزننده قورى بالچغه دينور المطافل سينك فتحيله بر موضعك آديدر الطفيشل شين معجمه ايله سميدع وزننده بر درلو چوربايه دينور و بو مرجمك چوربا سى اوله جقدر الطفنشل نونله سمندل وزننده ضعيف وزبون وبحسب الآدمه دينور معناى مزبوردن مأخوذدر الطلّ طانك فتحى ولامك تشديديله ضعيف وفرسز يغموره دينور على قول يغمور قسمنك اك خفيف وضعيف اولانه دينوركه چسنتى تعبير اولنور وعلى قول چه وشبنم تعبير اولنان رطوبته دينور ياخود آندن زياده جه و يغموردن اشاغيجه ياغان يغموره دينور جمعى طلال در طانك كسريله وطال در عنب وزننده يقال وقعنا الطلّ اى المطر الضعيف او هو اخف المطر واضعفه او الندى اوفوقه ودون المطر وطلّ انسانه عجب و يره‌جك خوب ولطيف ودلكش نسنه‌يه اطلاق اولنور يقال ليل وشعر وماء وحديث طلّ اى حسن معجب وسوده اطلاق اولنور يقال سقانا طلا اى لبنا و ياشلو پير آدمه اطلاق اولنور ضعف وجودى تصوريله يقال رجل طلّ اى كبير سناو بلانه دينور حيه معناسنه بونده كسر ايله ده جائزدر وطلّ مصدر اولور دانك حقنى و يرميوب اوزنمق معناسنه يقال طلّ غريمه طلاّ من الباب الاوّل اذا مطله وناقه‌نك سودى آز اولمغه دينور طانك ضميله ده لغتدر وعنف وشدتله دوه سورمك معناسنه‌در يقال طلّ الابل طلاّ اذا ساقها عنيفا وقان هدر اولمق على قول انتقامى آلنميوب اويله قالمق معناسنه‌در بو معناده مجهول صيغه‌سيله اكثردر يقال طلّ دمه وطلّ على بناء المجهول يطلّ كيزلّ يعنى من الباب الثانى وكيمل يعنى من الباب الرابع اذا هدر اولم يثأر به و برآدمك حقنى ابطال الله نقصان و يرمك معناسنه‌در يقال طله حقه طلاّ من الباب الاول اذا نقصه اياه وابطله وطلّ سموزلكه ورطوبت بدنه اطلاق اولنور يقال ما بالناقة طلّ اى طرق ويره طلّ ديدكلرى رطوبت مذكوره يا غمق معناسنه‌در يقال طلت الارض على بناء المجهول

اذا نزل عليها الطل وطلا ايلمك معناسنه در يقال طله بالدهن اذا طلامه ودانك حقنى قطعا ويرمبوب
اوزرينه باتمق معناسنه در يقال طل فلانا حقه اذا منعه وطل وطلول قعود وزننده دمى هدر ايلمك معناسنه در
تقول طلت الدم طلا وطلولا اى اهدرته المطلول والطليل امير وزننده هدر اولان دمه دينور يقال دم
مطلول وطليل اى هدر وطليل مخلوقه دينور خلق معناسنه بعض نسخه لرده الحلو عبارتيله كه طتلو نسنه ديمكدر
وارد اولوب لكن شارح خلق نسخه سنى تصويب ايلمشدر و بعض نسخه ده خلق لفظى كتف وزننده مضبوط
اولمغله اسكى نسنه ديمك اولور وجدا نمده بو نسخه ارجحدر وطليل حصيره دينور على قول دوم اغاجندن ياخود
خرما دالندن ياقبو غندن ايشلنمش اولانه دينور جمعى اطله كلور اجله وزننده وطله كلور طانك كسريله
وطلال كلور كتب وزننده الاطلال همزه نك كسريله بودخى دم هدر اولمق معناسنه در يقال اطل دمه
على المجهول اذا هدر ودمى هدر قلمق معناسنه در يقال اطل الله دمه اى اهدره فهو مطل على زنة اسم المفعول
اى مهدور وبر نسنه اوزرينه حواله ومشرف اولمق معناسنه در يقال اطل عليه اذا اشرف الطلالة كرامه
وزننده بر نسنه نك خوب ونكره اولمق معناسنه در يقال طل الشئ طلالة من الباب الرابع اذا اعجب وطلاله
اسم اولور طلل كبى ويرانه خانه وسرايدن قلان آثار بنايه دينور وهر شيئك شخص وهيكلنه دينور كاسيذ كر
وفرح وسرور معناسنه در وكوزللكه دينور بهاء وبهجت معناسنه وحالت حسنه يه وهيئت جميله يه اطلاق اولنور
تقول اعجبنى طلالته اى حالته الحسنة وهيئته الجميلة الطلاء طانك ضميله سلاء وزننده هدر اولمش قانه دينور
دم مطلول معناسنه بونك همزه سى لامدن مبدل اولان ياء تحتيه دن منقلبدر الطلة طانك فتحيله لذيذ خمره
دينور يقال سقاه طلة اى خمرا لذيذة وزوجه يه دينور يقال هى طلته اى زوجته وخوش ودلكش رايحه يه دينور
يقال ماهذه الطلة اى الرايحة اللذيذة وجه درشمش چمزاره دينور يقال قعدنا فى روضة طلة اى مبلولة بالطل
وقوجه قارى يه دينور ودلى زفيربدزبان قارى يه دينور يقال امرأة طلة اى بذية ومطعم وملبس خصوصنده اولان
خوشلغه ولطافته دينور كه دائما تروتازه طعام ييوب كوزل وفاخر لباس كيمكدن عبارتدر يقال هو يعنى الطلة
اى النعمة فى المطعم والملبس الطلة طانك كسريله طليل كلمه سنك جمعيدر كه حصيره وسائره دينور الطلة
طانك ضميله بيونه دينور يقال اخذ من طلته اى عنقه و برايچيم سوده دينور جمعى طلل در صرد وزننده يقال
ماسقانى طلة اى شربة لبن الطلل فتحتينله خراب اولان خانه وعمارتدن سوه لوب قلان اثره دينور محترق اولان
عرصه ده قالمش جابجا اوجاق وديوار قطعه لرى كبى طلاله دخى دينور وهر شيئك شخص وقالب وهيكلنه دينور
جمعى اطلال وطلول كلور وطلل الدار خانه نك دهليزنده اولان سدوسكى مقوله سى نشيمنه دينور وطلل السفينه
كمينك يلكندن عبارتدر يقال مد الملاح طلل السفينة اى جلالها وتر وتازه شيئه دينور طرى معناسنه
وصويك يوزنه اطلاق اولنور يقال مشى على طلل الماء اى على ظهره يعنى وجهه وشاعرك اشبو * مثل النقالبده
ضرب الطلل * مصراعنده واقع طلل كلمه سى كه لامينله درشاعر تشديدلامله ضرب الطل ديمك مراد ايدوب
لكن وزن مطاوع اولمامغله فك ادغام ايتدكدنصكره لامى تحريك ايلدى و بعضلر طانك كسرى ولامك فتحيله
روايت ايلمكله اكا كوره طل كلمه سنك جمعى اولان طلالدن مقصور اولورلسه كلمه سى تليدن كه برى اصلنمق
معناسنه در ماضى در الطل طانك ضميله سوده على قول قانه دينور التطالل تفاعل وزننده برنسنه يه بوينى
سوندروب باقمق معناسنه دركه ايراق نسنه يه اويله باقيلور تقول تطاللت حتى رأيته اى تطاولت فنظرت الاستطلال
يوكسكه چقمغله برنسنه اوزرينه حواله ومشرف اولمق معناسنه در يقال استطل عليه اذا اشرف اطلال
همزه نك فتحيله بكيرالشد اخى نام صحابه نك ناقه سى ياخود قسراغى اسميدر رومى اليه سعد بن ابى وقاص ايله قادسيه
وقعه سنده حاضر اولمشدر ودابه مرقومه نك تكلم ايلديكنى زعم ونقل ايدرلر صورتى بودركه اثناى محاربه ده نهر
قادسيه نك وراسنده بولنوب داد وستاده مشغول ايكن عجملر نهرك جسرنى قطع ايلمرله عودتنده پيش و پسندن
رهكذر ممنوع اولوب اعدادخى تضييق اوزره اولمغين متحير اولمغله دابه مذكوره يه ثب يااطلال يعنى بو نهرى اوته يه
برتاوايله ديوچاغردقده دابه دخى وثب وسورة البقرة ديوب همان برق خاطف كبى اوته طرفه برتاوايلدى وثب قولى
على وثب تقديرنده دركه اوته صچرامق اوزره واجدر ديمكدر وسورة البقرة قولى قسمدر شارح ديركه نهر
مزبورك عرضى تمام قرق ذراع ايدى عجملر وجه مذكور اوزره دابه نك تكلمنى استماع و بورسمه وثوبنى مشاهده
ايلدكلرنده بونلر آسمانيلردر بروجهله مقاومت ايلمك ممكن دكلدر ديوب عنانكراى سمت ادبار اولديلر الطلاطلة
علابطه وزننده آفت وداهيه يه دينور و بوغزك ايچنده اولان انجكزه ياخودنسنه يوده جق يرينك اوجنده اولان

يومريجه اته دينور على قول كوچك دل دوشمكه دينوركه علتدر بوغزدن طعام وشراب سهولتله كچمز اولور
ومالك نام كسه نك پدرى اسميدر مز بور مالك طرف حضرت نبوى يه هزل واستهزا قبيحه سنه جسارت ايدنلرك
بريسيدر وطلاطله اشك قسمنه مخصوص برمرض آديدر كه اصلا بلرنده تحدث ايدوب ظهورلرنى قطع وافنا ايدر
الطلطلة علبطه وزننده والطلطل هاسز بونلرده آفت وداهيه يه دينور الطلاطل طانك ضمى
وفتحيله بودخى مركب قسمنك صرتلرنده ظهور ايدن مرض مذكوره دينور واولومه دينور موت معناسنه وچاره
وعلاج قبول ايلمين مرضه دينور ذوطلال كتاب وزننده بنومره بلادنده برصو يا برموضع آديدر وابوسلمى ابن
ربيعه نك فرسى اسميدر الطلطل هدهد وزننده مرض دائمى يه دينور يقال اخذه الطلطل اى المرض
الدائم طليطله طانك ضميله مغربده بربلده آديدر الطلطلة زلزله وزننده ارغلامق معناسنه در يقال طلطله
اذا حركه المطل اسم فاعل بنيه سيله ثابت وبرقرار اولميان شيئه دينور يقال امر مطل اى لبس بمستقر
و بو هدر معناسندن مأخوذدر كه شبنم معناسندن منشعبدر الطمل جمل وزننده خلق ومخلوقك جمله سنه
دينور يقال خلق الله الطمل وهو الخلق كلهم ومصدر اولور طوارى عنف وشدتله سورمك معناسنه در يقال
طمل الابل طملا من الباب الاول اذا ساقها عنيفا وحصيرى ارالقلرينه ايپ چكه رك اورمك معناسنه در يقال
طمل الحصير اذا رمله وجعل فيه الخيوط وبزى قوبو بويامق معناسنه در يقال طمل الثوب اذا اشبع صبغه واوقلاغوايله
اتمك خميرنى يايوب آچمق معناسنه در يقال طمل الخبز اذا وسعه بالمطملة و بلاشدرمق معناسنه در يقال طمل
الدم السهم اذا لطخه وكل ما لطخ بدهن اودم اوقار وشبه ذلك فقد طمل على المجهول الطمل طانك كسريله
والطامل والطمول صبور وزننده عارسز و پرده سز شخصه دينوركه نه ايشلرسه اصلا حياسى وباك و پرواسى
اولميه طمل كلمه سنك جمعى طمول كلور يقال رجل طمل وطامل وطمول اى فاحش لايبالى ماصنع بوندن اسم
طموله در عارسزلق وادبسزلك معناسنه وطمل بولانق صويه دينورو بويه طوبمش بزه دينور يقال ثوب طمل
اى مشبع صبغا وسياه كليمه على قول مطلقا سياه نسنه يه دينورو قلاده يه دينور يقال فى عنقه طمل اى قلادة ولئيم
وفرومايه يه دينور واحمق ونادانه دينور وفاسق وخبيث اوغرى يه دينوروا سكى ثو به دينور وشخص وجثه سى خفى
تو يسز قورده دينوركه قاولاق اولمغله شخصى كورينوب بللو اولمز وبدخلق و بدحال و بدقيافه تولكى فقيره دينور
ياخود جبلاق اولانه دينور الطمليل طانك كسريله بودخى فاسق وخبيث اوغرى يه دينور و بدخلقه و بدقيافه
و بدحال فقيره دينور الطمل طمر وزننده خفى الشخص اولان قاولاق قورده دينور الطملال سربال وزننده طمل
معناسنه در و بدخلق و بد شكل و بدحال فقيره دينور الطملول طانك ضميله طملال ايله معناى ثانيده مرادفدر
وجبلاق آدمه دينور الطميل امير وزننده خفى الشان اولان آدمه دينور واركك اوغلاغه دينور كذلك ديشى
اوغلاغه دينور عناق معناسنه وحصيره دينور وسياه چامورك صو ينه دينور وخرما اغاجنك تيكننه دينور
وبصى تمرنه دينور وقلاده يه دينور طبب ايله ملطخ اولديغيچون الطملة سفينه وزننده بودخى ديشى اوغلاغه
دينور عناق معناسنه طملال سربال وزننده بنوحارث بن ثعلبه يه مخصوص برفرس اسميدر الطملة طانك
ضمى وفتحى وفتحتينله حوض دبنده قلان صويه دينور وقاره بالچغه دينور الطملة طانك كسريله زبون
وضعيف عورته دينور يقال تزوج طملة اى ضعيفة المطملة مكنسه وزننده اوقلاغويه دينور شوبق معناسنه
المطمول والطميل امير وزننده اوقلاغو ايله آچلمش خميره دينور وقان بيلاشمش اوقه دينور الطمل فتحتينله
برنسنه يه بيلاشمق معناسنه در يقال طمل به طملا من الباب الرابع اذا لطخ به الطملة تمره وزننده مردار
و بيلاشق ايشه اطلاق اولنور يقال وقع فى طملة اى امر قبيح فالتطخ به الاطمال تشديد طايله افتعال وزننده
حوضده اولان صويك مجموعنى چقروب قورى ياچق قالمق معناسنه در يقال اطمل مافى الحوض اطمالا اذا اخرج
فلم يترك فيه قطرة بعض نسخه ده بو مجهولا مضبوطدر الاطمال انفعال وزننده اوغر يلره اوزنق اولمق
معناسنه در يقال انطمل الرجل اذا شارك اللصوص الاطمال همزه نك كسريله محوايلمك معناسنه در يقال
اطمل الدفتر اذا محاه الطملة دحرجه وزننده جاعدن عاجز وسست اندام اولمق معناسنه در يقال طمسل
الرجل عن المرأة اذا عجز الطمسل قنفذ وزننده اوغرى يه دينور جمعى طماسله در الطمسلى خوزلى وزننده
محنت وشدت وكدر وعذاب معناسنه در ومنه يقال هو يمشى فى الطمسلى اى فى الضراء الطنبلة دحرجه
وزننده بعد التعاقل اظهار حماقت ايلمك معناسنه در يقال طنبل الرجل اذا تحامق بعد تعاقل طنبول
طانك فتحيله مصرده ايكى قريه آديدر الطول طانك ضميله اوزامق معناسنه در يقال طال الشئ طولا اذا امتد

شارح دیرکه عندالبعض بوماده باب خامسدن متصرفدر نقیضی اولان قصر بابنده حمل ایله وعندالبعض باب اولدندر فعلی لازم اولمغله اسم فاعلی طویل کلور انتهی وطول طوال وطبال کبی مکث وآرام یاخود عمر وحیات معناسنه مستعملدر کاسیذکر شارحك بیاننه کوره طول اوزنلق معناسنه اسم اولور وجمعنده اطوال دینور یقال له طول ای خلاف عرض الاستطالة بودخی اوزامق معناسنه در یقال استطال الشیء بمعنی طال لکن البته بونك مفهومنده اوزون اوزادی اوزامق معتبردر و برنسنه یوقری یه طوغری اوزون اوزادی چکیلوب کتمك معناسنه در یقال استطال الشق فی الحائط اذا امتد وارتفع و برکسه اوزره فضل ورفعت داعیه سنده اولمق معناسنه در یقال استطال علیه اذا تفضل وکبر ونخوتله برآدمه حواله اولمق معناسنه در یقال استطال علیه اذا تطاول واعدانك قتل ایلدیکی نفوسدن ازید آنلردن قتل ایلمك معناسنه مستعملدر یقال استطالوا علیهم اذا قتلوا اکثر مما کانوا قتلوا الطویل امیر وزننده والطوال غراب وزننده وصفلردر اوزون نسنه یه دینور مؤنثی طویله وطواله در وجمعلری طوال وطیال درطالك کسریله ثانیده واولاجل الکسره یا یه ابدال اولندی وطویل اهل عروض عندنده بر بحرك اسمیدر لغت مولده در مترجم دیرکه تعبیرات صرفیه ده حرف طویل ومستطیل دیدکلری ضاد معجمه اوله جقدر نته که حرف صفیردن مراداری صاد مهمله وزای وسیندر رفلریدر الطوال رمان وزننده افراطله اوزون شیئه دینور یقال شیء طوال ای مفرط الطول المطاولة مفاعله وزننده باب مغالبه دندر طول قامت بابنده برآدم ایله یارشمق کذلك طول جهتنده یعنی غنا ودولت ویسار بابنده یارشمق معناسنه در تقول طاولنی فطلته ای باحثنی فی الطول والطول فکنت اطول منه شارح دیرکه باب خامسدن اولسه ده مغالبه ده باب اوله منقول اولور وبرنسنه نك وعده سنی اوزاتمق معناسنه در مثلا بورجی تاخیر ایلمك کبی یقال طاوله اذا ماطله الاطالة همزه نك کسریله والاطوال اصلی اوزره برنسنه یی اوزاتمق واوزون قلمق معناسنه در یقال اطال الشیء واطوله بمعنی طوله واطاله خاتون اوزون بویلو اولاد یاخود اوزون بویلو ولد طوغورمق معناسنه در یقال اطالت المرأة اذا ولدت اطوالا وولدا طویلا ومنه المثل * ان القصیرة قد تطیل یعنی قصه بویلو عورت کاهجه اوزون بویلو اولاد کتورر قاصر اولان کسنه دن برفعل کامل ظهورنده ضرب اولنور جوهری بو کلامی توهمندن حدیث اولمق اوزره ایراد ایلمشدر التطویل بودخی اوزاتمق معناسنه در یقال طوله اذا جعله طویلا ودابه نك مرعاده طویله ایپنی کوشدوب اوزاتمق معناسنه در یقال طول للدابة اذا ارخی طویلتها ومهلت ویرمك معناسنه درکه وعده یی اوزاتمقدن عبارتدر یقال طول له اذا امهله الطول فتحتیله دوه نك مشفر اعلاسی یعنی اوست دوداغی اوزون اولمق معناسنه در جوهری مشفر یرینه شفه لفظیله تعبیر ایلمکله وهم ایلمشدر زیرا شفه انسان دوداغنه مخصوصدر شارح دیرکه بو انسانك برونه مرسن اطلاقی قبیلندندر فلا وهم وبو باب رابعدن متصرفدر یقال طول البعیر طولا اذا کان فی مشفره الاعلی طول واعلال اولندیغی التباسه مبنی در الاطول اوست دوداغی اوزون دوه یه دینور یقال بعیر اطول اذا کان فی مشفره طول ویك اوزون نسنه یه دینور اولکیده اسم فاعل بونده اسم تفضیلدر التطاول تفاعل وزننده ایراق نسنه یه اوزانوب باقمق معناسنه در یقال تطاول الرجل اذا تطال وکبر وترفع ایلمك معناسنه در یقال تطاول علیه اذا ترفع الطیلة طانك کسریله عمر وزندکانی معناسنه در یقال اطال الله طیلته ای عمره التطول درهم وزننده والطویلة سفینه وزننده والطول والطیل عنب وزنلرنده وبعض اشعارده بو ایکینك لاملری مشدد اولور دابه نك ایاقلرینه باغلنان یاخود ایاقلرینه بغلدقدنصکره براوجنی طوتوب مرعایه صالبور یلجك ایپه دینور طوله ایپ بوندن محرفدر الطوال سحاب وزننده دهرك اوزونلغنده مستعملدر ومنه یقال لا اکلمه طوال الدهر ای مدی الدهر الطول والطیل عنب وزنلرنده والطول طانك ضمیله والطول طانك فتحیله والطیل طانك کسریله والطول صرد وزننده والطوال سحاب وزننده والطیال کتاب وزننده مکث وآرام یاخود عمر وحیات یاخود اوزون اوزادی کیدوب غائب اولمق معناسنه مستعملدر یقال طال طولك وطیلك وطولك وطیلك وطولك وطوالك وطیالك ای مکثك او عمرك او غیبتك الطول طانك فتحیله والطائل والطائلة فضل ومزیت وقدرت وغنا ووسعت ورفاهیت معنالرینه در یقال انه لذو طول ای فضل ویقال لذو طول فی کل الاحوال ای ذو قدرة وانه لذو طول فی ماله ای ذو غنی وسعة ویقال ماهو بطائل ای دون وخسیس یعنی فضیلتی یوقدر الحق وفرومایه وناکس در وطائل نفع وفائده معناسنه مستعملدر و بونفی مقامنه مخصوصدر یقال لم یحل منه بطائل یعنی آندن برفائده استفاده ایلمدی التطول تفعل وزننده برآدمی احسانله ممنون ایلمك معناسنه در یقال تطول علیهم اذا امتن

الطول قول وزننده تطول معناسنه در یقال طال علیهم یطول طولا اذا امتن طول سکر وزننده برجنس صوقوشی اسمیدرکه ایاقلری اوزون اولور طواله ثمامه وزننده برموضع یاخود برقیو اسمیدر وبنوضبیعة بن نزره مخصوص برفرسك آدیدر ابوطواله عبدالله بن عبدالرحمن البخاری کنیه سیدرکه تابعیندندر طوال غراب وزننده برآدمك اسمیدر بنوالاطول عربدن بربطندر الطالة حاله وزننده قانجق مرکبه دینور اتان معناسنه المطول منبر وزننده ذکره اطلاق اولنور واوزون ایپه واورغانه ومرعاده حیوان ایاغنه بغلدقلری اورك تعبیر اولنان ایپه اطلاق اولنور جمعی مطاول کلور ومنه شدوا مطاول الخیل ای ارسانها الطبلة کبسه وزننده بر روز کارك قرشوسندن اسن روزکاره دینور تقول صرفنا طبلة الریح ای نیجتها السبع الطول صرد وزننده سور قرآنیه دن یدی سوره کریمه یه اطلاق اولنورکه سوره بقره وآل عمران ونساء ومائده واعرافدرکه آلتی سوره متوالیه در یدنجیسی سوره یونسدر علی قول سوره انفال ایله براءة درکه اول قائل عندنده ایکیسی برسوره عد اولنور مؤلف بونکله اوتیت السبع الطول حدیثنه تلمیح ایلمشدر الطویلة طویلك مؤنثیدر ومنه المثل * قصیرة من طویلة * ای تمرة من نخلة بو مثل اختصار کلام معرضنده ضرب اولنورکه مختصر مفید اوله وطویله ضمان ترابنده برمرغزارك اسمیدرکه عرضی برمیل وطولی اوچ میل مسافه یردر وآنده یغمور ایرکلجك صهریج طرزنده بر وادیدر الطولی طوبی وزننده اطولك مؤنثیدر وحالت رفیعه یه اطلاق اولنور جمعی طول درصرد وزننده الطائلة طائل معناسنه درکه ذکر اولندی وکینه وعداوته اطلاق اولنور اوزایوب کندیکیچون یقال بینهم طائلة ای عداوة وترة الطهبلة دحرجه وزننده سیر وسیاحت ایلمك معناسنه دریقال طهبل الرجل اذا ذهب فی الارض الطهفلة دحرجه وزننده دائما داری اتمکی یمك معناسنه در یقال طهفل الرجل اذا اکل خبز الذرة وداوم علیه الطهل فتحتیله صو بوزلق معناسنه در یقال طهل الماء وطهل طهلا من الباب الرابع والثالث اذا اجن الطهل کتف وزننده والطاهل طورمقدن متغیر اولمش صویه دینور التطهل تفعل وزننده بودخی صو بوزلمق معناسنه در یقال تطهل الماء بمعنی طهل الطهلة غرفه وزننده برمقدارجه چایرلغه دینور وتر وتازه سبزه یه دینور الطهبلة دحرجه وزننده تازه سبزه یمك معناسنه در یقال طهبل الرجل اذا اکل الطهبلة الطهلئة طانك ولامك کسریله والطهلئة همزه نك تقدیمیله والطهبلة سفینه وزننده اصلا برایشه یرامیان بی خیر ومنفعت احمق ونادانه دینور وحوض ایچره پارچه پارچه دوکیلان صیو اچامورنه دینور جوهری بو مقامده طهلئه ماده سنی ثبت ومافی السماء طهلئة ای سحابة مثالیله سحابه معناسنه اولدیغنی بیان ایتدکدنصکره فعلئه وزننده اولمغله همزه سی ماده ده زائده ذکری سبق ایدن غرقیء وکرفیء کلمه لرینك همزه لری کبی زائددر دیو حکم ایلدی پس انسب اولان بونلری ایکی موضعده ذکر ایلمکدر زیرا همزه سی اختلاف اوزره درکه عندالبعض زائد وعندغیرهم اصلیدر الطهمل جعفر وزننده ال ایله یاپشه جق حجمی یعنی اله کلوب طوتیجق یری اولمیان شیئه دینور یقال شیء طهمل ای الذی لا یوجد له حجم اذا مس وجورة عورته دینور وخلقتی قبیح بدلقا ناتومند آدمه دینور مؤنثی طهمله در یقال رجل طهمل ای جسیم قبیح الخلقة الطهملی یای مشدده ایله بودور اولان سیاه آدمه دینور التطهمل تدحرج وزننده برآدم الی بوش یعنی براقسز سلاحسز کزوب یورمك معناسنه در یقال تطهمل الرجل اذا مشی ولاشیء معه یعنی من السلاح و برآدمدن برنسنه اخذ وجر ایتمك ایچون حیله ودوباره ودسیسه اعمال ایلمك معناسنه در یقال تطهمل لفلان اذا احتال ان یأخذ منه شیئا

فصل الظاء المعجمة

الظل ظانك کسری ولامك تشدیدیله ضح مقابلیدرکه فیء مفهومندن اعم اولور پس کرك دائما کولکه اولسون وکرك شمس کندیدن زائل اولسون وعلی قول فیء معناسنه درکه شمس زائل اولدقدنصکره اولان کولکه دن عبارتدر پس دائمی اولان کولکه یه که قویتی برده اولور اطلاق اولنمز وعند البعض مفهوملری مغایردر ظل صباحدن زواله قدر وفیء زوالدنصکره اولان کولکه دن عبارتدر جمعی ظلال وظلول واظلال کلور تقول قعدنا فی الظل وهو نقیض الضح او هو الفیء او هو بالغداة والفیء بالعشی شارح دیرکه ظل ستر معناسنه موضوع اولمغله قول اول ارجحدر ومن الامثال * اترکه ترك الظبی ظله * یعنی بن فلانی آهو کندی ظلنی ترك ایلدیکی کبی ترك وفراموش ایدرم دیمکدر بغایت متوحش ونفور اولوب روجهله دائره انس والفته دخول ایلمز اولان کسه حقنده ضرب اولنور زیرا آهو قسمی برنسنه دن اورکوب توحش ایدرسه بردخی اکا عودت ایلمز بلکه وحشی الطبع اولمغله کندی کولکه سندن نفور وتوحش ایدر مثل مزبورده واقع ترك لفظی رانك سکونیله درکه مصدردر جوهری وهمندن ثلثی ماضی صورتنده ایراد واترکه کلمه سنی اسقاط ایلدی

شارحك بیانه كوره تهذیب ومجمع الامثال وعبابده جوهری یه موافق مثبتدر واقعا ازجمله مستقصاده بورسمه
مرسومدر كه دائمی یاروهمدمندن نفرت ومفارقت ایدن كسه حقنده مثل ضرب ایدوب ترك الظبی ظله دیرلر
وترك وهجرانه همدمنی ایعاد ایدن كسه لازكنك ترك الظبی ظله دیركه هجران ابدی یه تلمیح ایدر فی الحقیقه ملایم
اولان دخی بویله اولمقدر زیرا مؤلفك ضرب ومضربی وجدانه ملایم دكلدر وظل جنت اعلایه اطلاق اولنور
ومنه قوله تعالى ولا الظل ولا الحرور ای الجنة والنار ومرئی اولان خیاله اطلاق اولنور كرك جن طائفه سندن
وكرك سائردن اولسون یقال اصابه ظل ای خیال من الجن وغیره وظل مسلمة بن عبد الملك بن مروانك فرسی
اسمیدر وعز ومنعه وشوكت معناسنه مستعملدر یقال به ظل ای عز ومنعة ولباسك پروزنه اطلاق اولنور یقال
بدا ظل الثوب ای زئبره وكیجه یه یاخود بلوكنه اطلاق اولنور تقول دخلنا الظل ای اللیل او جنحه وهرنسنه نك
قرالتیسنه وشخص وسوادنه یاخود تسترایلدیكی ثوب و پرده مقوله سنه اطلاق اولنور یقال هو ظله ای شخصه
اوكنه وظل الشباب جوانلغك اول هنكامنه اطلاق اولنور یقال هو فی ظل الشباب ای اوله وظل القیظ
حرارت هوانك شدتندن عبارتدر یقال سرنا فی ظل القیظ ای شدته وظل السحاب شمسی ستر ایدن پارچه سنه
یاخود یره دوشن سوادنه اطلاق اولنور وظل النهار شمس تمام ارتفاع بولوب پرتوی غالب اولدیغی هنكامده
نهارك لوننددن عبارتدر یقال اعجبنی ظل النهار ای لونه اذا غلبته الشمس وظل كنف وحمایت معناسنه مستعملدر
یقال هو فی ظله ای كنفه وحمایته وظل اظلالدن اسم اولور برنسنه یی بوریوب اورتن اورتویه دینور یقال هو
فی ظل ای فی ستر وغطاء الظلیل امیر وزننده كولكه لی یره علی قول دائما كولكه لی اولان یره دینور یقال مكان
ظلیل ای ذو ظل او دائم الظل ومنه ظل ظلیل او مبالغه یعنی دائمی كولكه یه اطلاقی بو معنادندر یاخود تأكید
ومبالغه یه محمولدركه پك قویو كولكه دیمكدر الاظلال همزه نك كسریله كولكه لی اولمق معناسنه در تقول اظل
یومنا اذا صار ذا ظل وبرنسنه برشئی اورتوب بورمك یاخود اكابك یقین كلمكله كولكه سی بصمق معناسنه در تقول
اظلنی الشیء ای غشینی اودنا منی حتى القى علی ظله الاستظلال كولكه یه واروب اوتورمق معناسنه در یقال
استظل الظل اذا مال الیه وقعد فیه وبرنسنه دن برنسنه یی كولكه لك ایدوب آنكله كولكه لنمك معناسنه در یقال
استظل من الشیء وبه اذا انظلل وآصمه نك ونكاكك صالقملی چبوقلری بری برینه صارمشمق معناسنه دركه
كولكه لكی مستلزمدر یقال استظل الكرم اذا التفت نوامیه وكوز ایچری باتمق معناسنه مستعملدر یقال استظلت
العیون اذا غارت وایچریدن قان فشقروب چقمق معناسنه مستعملدركه بشره یی ستر ایدر یقال استظل الدم
اذا فار من الجو الظل ظانك فتحیله والظلول قعود وزننده برآدم كیجه اشلیوب بتون كوندز ایشلمك معناسنه در
یقال ظل نهاره یفعل كذا ظلا وظلولا من الباب الرابع وبعض اشعارده ظل لیله عنوانیله ده مسموع اولمشدركه كیجه
ایشلمكده دخی مستعملدر شارح دیركه مقید بالوقت اولمیه رق صار معناسنه ده مستعمل اولمغله بو اول قبیلدندر
حتى ابن مالكدن ظال یاخود دام معناسنه تامه اولدیغی دخی مرویدر وناقصه اولدقده مدخولی اولان جمله نك
مضمونی اكثری استغراق نهاری مفید اولور وبونك ماضیء متكلم صیغه سنده كاه اولوركه ظللت اعمل كذا دیرسن
لام اولانك كسریله وكاه هجه لام اولایی حذفله ظلت دیرسن كه لست وزننده درو بو شاذ اولان تخفیف انواعندندر
وعربدن بعضلری لام محذوفه نك كسره سنی ظایه نقل ایله ظلت دیرلر ملت كبی الظلة ظانك فتحیله اقامت
وآرام معناسنه در یقال كان به ظلتی ای اقامتی وصاغلغه دینور یقال حیاك الله ظلتك ای صحتك الظلة
ظانك ضمیله برنسنه یی قبلایی بوریوب اورتن اورتویه دینور غاشیه معناسنه وبرظله معناسنه دركه كولكه لكدر
سایبان معناسنه تقول قعدنا تحت الظلة ای البرطلة وسحابدن ابتدا ظهور ایدوب كولكه ایدن قطعه سنه دینور
واغاجك كولكه لك ایدن یرینه دینوركه آلتنه كیروب كولكه لنور وقوله تعالى فاخذهم عذاب یوم الظلة الآیة
قالوا غیم تحته سموم او سحابة اظلتهم فاجتمعوا تحتها مستجیرین بها مما نالهم من الحر فاطبقت علیهم یعنی قرآن
كریمده اصحاب ایكه حقنده وارد اولان ظله دن مراد شول مطبق سحاب ایدی كه تحتنده باد سموم وار ایدی جمله سی
آنك تأثیریله هلاك اولدیلر وعند البعض اول كون هواده برقطعه سحاب وار ایدی شدت حرارت هوادن استراحت
ایچون آنك تحتنه التجا ایلدیلر بامره تعالى سحاب مرقوم اول طائفه نك مجموعنك اوزرینه سقف كبی چوكوب
بالجمله آلتنده هلاك اولدیلر شارح دیركه بعض مفسرین دیدیلركه بامره تعالى یدی كون على التوالی حر جهنم كبی
هوا نهایت درجه ده حار اولوب شویله كه چشمه لر غلیان ایلدیلر بعده هوا یوزنده برقطعه بلود ظاهر اولوب
استظلال ایلدكلرنده مطر كبی اوزرلرینه آتش امطار ایلمكله جمله سی محترق وهلاك اولدیلر وظله صفه طرزنده

بره دینوركه حر و بردن آنكله استتار اولنور جمعی ظلل درصرد وزننده وظلال در ظانك كسریله مترجم دیركه
مغربك بیانه كوره تعبیرات فقهیه ده واقع ظلة الدار قولندن مراد باب اوزره اولان سده در الظلالة كتابه وزننده
ظله كبی كولكه لكه دینور یقال دامت ظلالة الظل وظلته وهی ما یستظل به وهوا یوزنده برطرفدن یالكزجه
كورینن بلود پاره سنه دینوركه زمینك برسمتنه كولكه صالمش اوله الظلة ظانك كسریله ظلال معناسنه در
پس اسم جمع اولور كولكه لر دیمك اولور المظلة میمك كسری وفتحی وظانك فتحیله آلاچق تعبیر اولنان بیوك
عرب چادرنه دینوركه قیلدن اولور حالا بودیارلرده او به تعبیر اولنان چادره ده اطلاق اولنور یقال اتخذ مظلة ومظلة
ای الكبیر من الاخبیة اوله كوره اسم آلت وثانی یه كوره اسم مكان اولور جمعلری مظال در الاظل اجل وزننده
پرمغك ایچ یوزنه دینور یقال اصاب اظله وهو بطن الاصبع ودوه بقنه غنك ایچ یوزینه دینور جمعی ظل كلور
ظانك ضمیله و بو شاذدر وعجاج نام شاعر اشبو * تشكو الوجی من اظلل واظلل * مصراعنده ضرورت وزن
ایچون اظهار تضعیف یعنی فك ادغام ایلمشدر ظاهر ابو افكل كبی اسمدر الظلیلة سفینه وزننده دره آقندیسنك
اسقلنده اولان صوایر كیلجك یره دینور وجابجا طوب طوب اغاجلغی كثیر اولان باغچه یه ومرغزاره دینور جمعی
ظلائل كلور ملاعب ظله كولكه سیله اوینایجی دیمكدر بومنا سبتله برقوشه اطلاق ایلدیلر كولكه سیله
ملاعبه ایلدیكیچون دمیری قرلی ایله بیان ایلمشدر كما سیذكر ویقال فی التثنیة ملاعبا ظلهما وفی الجمع ملاعبات
ظلهن فاذا انكرته اخرجت الظل علی العدة فقلت هن ملاعبات اظلالهن بوصورتده اسم عدد حكمنده اولور
ملاعبات ظلهن دیمك صحیح دكلدر الظلالة سحابه وزننده برنسنه نك شخص وقالبنه دینور الظلال
سحاب وزننده مطلقا كولكه لك ایدن شیئه دینور سایبان معناسنه ظلیلاء ظانك فتحیله برموضعدر
ابو ظلال كتاب وزننده هلال بن ابی مالك التابعی كنیه سیدر الظلال كتاب وزننده جنتك كولكه لرندن
عبارتدر یعنی قرآن كریمده واقع بالجمله ظلالدن مراد ظلال جنتدر كما فی قوله ان المتقین فی ظلال وعیون وظلال
البحر دریانك امواجندن عبارتدر تقول ادهشتنی ظلال البحر ای امواجه الظلل فتحتینله اغاجلق وخیابان
ارالغندن آقوب كیدن صویه دینوركه اصلا اكا كونش طوقنمیه تقول استرحنا علی ظلل وهو الماء الذی یجری
تحت الشجر لا تصیبه الشمس التظلیل تفعیل وزننده كولكه لك ایتمك معناسنه دركه معلومدر وآدمی تخویف
ایچون قامچیله یادكنكله اشارت ایلمك معناسنه در یقال ظلل بالسوط اذا اشار به تخویفا الظلظل دلدل
وزننده كلمره دینور سفن معناسنه مفردی ظلظله در ظلال شدادوزننده برموضع آدیدر فصل العین
المهملة عبدل جعفر وزننده ابن حنظله دركه نهاس دیمكله معروفدر قومی ییننده شریف وذیشان ایدی
ومزید المحاربی وحكم الكوفی ابنا عبدل شاعرلردر العبادلة عینك فتحیله اصحابدن بوز یكرمی نفر ذوات
كرامدر كه جمله سی عبد الله ایله مسمادر ومطلق ذكر اولندقده درت نفر ذات شریف مراد اولوركه عبد الله بن
عباس وعبد الله بن عمر وعبد الله بن عمرو بن العاص وعبد الله بن زبیر حضراتیدر عبد الله بن مسعود داخل دكلدر
جوهری بو بابده توهم ایلمشدر شارح دیركه جوهری ثلاثه یه حصر ایدوب عبد الله بن زبیری ذكر ایلمدی وبورأی
فقهادر مؤلفك بیانی رأی محدثیندر مؤلف بونی عبد ماده سنده دخی ثبت ایلمدی وعبادله كلمه سی كلمات منحوته دندر
عبد الله لفظنك معنای جمعندن منحوت ومتصرفدر العباقیل قافله ابابیل وزننده بدنده قلان مرض
بقایاسنه وعشق ومحبت بقایاسنه دینور العبل طبل وزننده ایری ویومری نسنه یه دینور عباله دن وصفدر
انسانده فی ذاته كیبكلری ایری قالین كوده لو آدمه دینور مؤنثی عبله در جمعی عبال در حبال كبی یقال رجل وبعیر
عبل وناقة عبلة ای ضخم وعبل مصدر اولور اغاجك یپراغنی سلكمك معناسنه یقال عبل الشجرة عبلا من الباب
الثانی اذا حت ورقها واوقه معبله دیدكلری یصی واوزون تمرن لكچورمك معناسنه در یقال عبل السهم اذا جعل
فیه معبلة وكیرورد ایلمك معناسنه در یقال عبل الشیء اذا رده وآلیقومق معناسنه در یقال عبله اذا حبسه وكسمك
معناسنه در یقال عبله اذا قطعه وبرنسنه یی آلوب ایلتمك معناسنه در یقال عبل به اذا ذهب به العبالة كرامه
وزننده برنسنه ایری ویومری اولمق معناسنه در یقال عبل الشیء عبالة من الباب الخامس اذا كان ضخما
العبول قعود وزننده والعبل فتحتینله بونلرده عباله معناسنه در یقال عبل الشیء عبولا وعبل عبلا من الباب الاول
والرابع اذا ضخم العبل كتف وزننده ایری ودرشت نسنه یه دینور باب رابعدن اسم فاعلدر الاعبال همزه نك
كسریله برنسنه قالینلنوب اغارمق معناسنه در یقال اعبل الشیء اذا غلظ وابیض شارحك بیانه كوره فی الاصل
قوللرك قالینلنوب بیاض اولمسنه بالخصیصه موضوع اولوب بعده سائر نسنه ده توسیع اولندی واعبال اغاجك

يبراغی دوشوب دوكلمك معناسنه در يقال اعبل الشجر اذا اسقط ورقه واغاجك يبراقلری بلورمك معناسنه در
يقال اعبل الشجر اذا اظهر ورقه العبلاء صحراء وزننده قبايه دينور صخره معناسنه علی قول آق اولانه دينور
واوج موضع اسملريدر وقبس بلادنده واقع باقر معدننك اسميدر العنبل سمندل وزننده شديد وعظيم الهيكل
نسنه يه دينور العبل فتحتيله آچق ومنبسط اولميوب قبورشق و بوروق اولان يبراغه دينور طرفا اغاجنك
يبراغی كبی وارطی اغاجنك يمشنه دينور علی قول شجرمز بورك غليظ اولوب كنديسيله دباغت ايلمكه صالح اولان
اغصاننه دينور وعلی قول خرده يبراغه ياخود اغاجدن دوشن يبراغه دينور وهنوز ظهور ايدن يبراغه دينمكله
ضد اولور المعبلة مكنسه وزننده يصی واوزون تمرنه دينور العبالة عينك فتحی ولامك تشدی وتخفيفيله آغرلق
ثقل معناسنه در يقال الق عليه عبالته وعبالته ای ثقله ذوالعابل ابن رحيب در كه اذواء تعبير اولنان
ملوك يمنددر بنوعبيل امير وزننده عرب عاربه دن برقبيله در كه حالا منقرض اولمشلردر عبيل مرقوم ابن عوص
بن ارم بن سام بن نوح عليه السلام در العبول صبور وزننده اولومه دينور منيه معناسنه ومنه يقال عبلته
عبول ای اشعبته شعوب يقال ذلك للرجل اذا مات كما يقال غالته غول بوراده تانيث فعل منيه تصوريه مبنی در
مترجم دير كه عبول شعوب كبی منيه نك يعنی اولومك اسميدر پس غير منصرف در ضخامت وثقلت معناسندن ياخود
سقوط ورق معناسندندر ولمح وصفيت سببيله كاه اولور كه شعوب كبی اكا دخی حرف تعريف داخل اولور العبال
سحاب وزننده طاغ كلنه دينور ورد جبلی معناسنه آنك اغاجی قالين وايری اولوب حتی اندن عصا اتخاذ اولنور
عصای موسی عليه السلام آنك شاخندن اولديغی بعضلردن مرويدر عوبل جوهر وزننده بر رجل اسميدر
الاعبل احمر وزننده طاشلری آق اولان طاغه دينور ياخود بغايت سرد وخشن وغليظ اولان طاشه دينور كه
قرمزی و بياض وسياه اولور عبله غرفه وزننده اسامیدندر عبلة بن انمار عميره قبيله سی رجالندندر عبله
طلحه وزننده قريش قزلرندن برخاتون ايدی كه برقبيله نك والده سی ايدی اول قبيله خلقنه عبلات اطلاق اولنور
نسبتلرنده علی دينور عربی وزننده عبله فتحاتله محدثدر ابن ماكولادن روايت حديث ايلدی عبلة البرة
تمره وزننده مغربده برموضعدر العيلة سفينه وزننده قالين كوده لو تومند عورته دينور يقال امرأة عيلة
ای غليظة وعيلة بن قسميل صاحب منقبه بركسه در العنبل والعنبلة عينلرك ضميله فرجده اولان لحم زائده
دينور بظر معناسنه العنابل علابط وزننده بوغون شيئه دينور العنبلی سنبلی وزننده زنكی عربه
اطلاق اولنور غلظت وجودلرندن ناشی المعابل ميمك فتحيله برموضعدر المعبل محدث وزننده يصی واوزون
تمرنلو اوق طاشيان آدمه دينور العبهلة دحرجه وزننده دوه يی بوش ومسيب صالبورمك معناسنه در يقال
عبهل الابل اذا اهملها وعبهله وعبهال عينك كسريله بركسيه لوم وعتاب ايلمك معناسنه در يقال عبهله عبهلة
وعبهالا اذا عاتبه العباهل عينك فتحيله والمعبهلة مدحرجه وزننده بيانه صالمه ومسيب صالبورلمش دوه لره
دينور يقال ابل عباهل ومعبهلة ای مهملة العباهلة عبادله وزننده شول اقياله يعنی ملوك يمنه ياخود مطلقا
ملوكه دينور كه دائما ملكلرنده برقرار اولوب اصلا برطرفدن زوال تطرق ايلميه مفردی عبهل در جعفر وزننده
ومنه يقال ما كان لسوقة باهلة ان يباروا الملوك العباهلة وهم الاقيال المقرون علی ملكهم فلم يزالوا عنه و بوذكر
اولنان عبهله معناسندندر كه مقيد ومربوط اولميوب كندی باشنه اولان دوه لره تشبيه اولنمشلردر وآخرنده كی
تاء تاكيد جمع ايچوندر المتعبهل اسم فاعل بنيه سيله عز ومنعه صاحبی آدمه دينور واصلا برنسنه دن منع اولميوب
كندی باشنه مرخص تام اولان آدمه دينور العتلة فتحاتله زلاده اولان بيوك كسكه دينور كه زلا سود يلور كن
يردن قوپوب آير يلور وشول دمور قازمه يه دينور كه بالته نك باشی طرزنده اولور علی قول بابوان باشلو دكك طرزنده
اولوب انكله ديوار هدم ايدرلر تركيده كوسكو تعبير ايتدكلری آلت اوله جقدر ودولكرلرك واو يما جيلرك آی دموری
ديدكلری آلته دينور واصلا كبد قالميان ناقه يه دينور و بوغون دكنكه دينور كه صو په وطو بقه تعبير اولنور
وعجم يابه دينور جمعی عتل درهاسز وعتلة بن عبد السلمی اصحابدندر فخر عالم صلی الله عليه وسلم حضرتلری
تغيير ايدوب عتبه ايله تسميه ايلديلر زيرا عتله ذكر اولنان آلتلرك اسمی اولوب شدت وغلظتی متضمن اولمغله كريه
كوروب تغيير ايلديلر العتل ضمتيله وتشديد لامله اكول ومنوع الخير و بی منفعت اوله رق ناتراش ونادان وسنكدل
وغليظ كسيه دينور يقال هو عتل ای اكول منوع جاف غليظ و بوغون مزراغه دينور العتيل امير وزننده
ارغاد واجيره دينور وخدمتكاره دينور جمعی عتلاء كلور جهلاء وزننده وعتيل مرض شديده وصف اولور يقال
داء عتيل ای شديد العتل قنفذ وزننده وجندب وزننده فرجده اولان لحم زائده دينور بظر معناسنه العتل

قتل وزننده بر آدمی كوكسندن ياكريبانندن طوتوب عنف وشدتله سوريه رك آلوب كوتورمك معناسنه در اوغری
ومجرم چكوب كوتردكلری كبی يقال عتله عتلا من الباب الثانی والاول اذا جره عنيفا فحمله وطوارك بولاری
دبندن قاوره يوب يدمك معناسنه در يقال عتل الناقة اذا قادها يعنی اخذ من اصل زمامها فقادها الانعتال
انفعال وزننده معنای مزبورك مطاوعيدر يقال عتله فانعتل المعتل منبر وزننده بر آدمك كوكسندن ياكريبانندن
طوتوب سوريه رك كوترمك بابنده قوی وتوانا اولان آدمه دينور العتل فتحتيله شر ايشه سرعت ايلمك معناسنه در
يقال عتل الی الشر عتلا من الباب الرابع اذا اسرع العتل كتف وزننده دائما شر وشوره سرعت وشتاب ايدر
اولان كسيه دينور كه بيك شر تعبير اولنور العتلة دحرجه وزننده برنسنه يی پاره پاره يرتمق معناسنه در يقال
عتله اذا خرقه قطعا التعتل تفعل وزننده بر آدم مكانندن ايرلمق معناسنه در تقول لا تعتل معك ای لا ابرح مكانی
العتول درهم وزننده سست اندام كسيه دينور كه اصلا حركتی ياخود عورتی اغنا ايده جك مرتبه قوتی اولميه يقال
رجل عتول ای ليس عنده غناء للنساء كرچه مؤلف درهم وزنيله تقييد ايدوب لكن قتول ماده سنده تشديد لامله
رسم ايلمكله بو رايه منافی اولور العتائل عنادل وزننده اكل ايده جك لاشه مقوله سنی پاره پاره ايدن صرتلانلره
دينور شارح دير كه اكر نسخه لرده الظباء العتائل واقع اولمغله خطادر صواب اولان الضباع ولمقدر العثل ثای مثلثه
ايله كتف وزننده وفتحتيله جائزدر مطلقا چوق اولان نسنه يه دينور وايری و بوغون اولان نسنه يه دينور العثل
فتحتيله برنسنه كثير اولمق معناسنه در يقال عثل الشیء عثلا من الباب الرابع اذا كان عثلا ای كثيرا وايری و بوغون
اولمق معناسنه در يقال عثل الشیء اذا كان عثلا ای غليظا ضخما وعثل قيون قسمنك اشكنبه سنی وبغرسقلرنی
احاطه ايدن بوققه جه ياغه دينور كه چوز تعبير اولنور العثول قرشب وزننده سست وصالق وعاجز كسيه دينور
و باشنك وكوده سنك قيللری چوق اولان آدمه دينور العثوئل صنوبر وزننده عثول ايله معنای اولده مرادفدر
العثول صبور وزننده احمق ونادانه دينور جمعی عثل در كتب وزننده وپك بوغون تصلق و ياقنقسز خرما
اغاجنه دينور يقال نخلة عثول ای جافية غليظة العثولبة جعفريه وزننده كور وصيق قباصقاله
وصف اولور يقال لحية عثولبة ای كبيرة كثة عثال كتاب وزننده بر بوقش بيلاك ياخود ارض
قبيله جذامده بر دره آديدر العثل عينك كسريله مال قسمنی يعنی طوارلری ايوجه كوروب كوزه دوب
كركی كبی تقيد ورعايت ايدر اولان آدمه دينور يقال هو عثل مال ای ازاوه العثلول زنبور وزننده آت
قسمنك بلبسنك سكيرنه دينور كه بلی آنك اوزرنده بتر يقال اصاب عثلول الفرس وهو عصب المعرفة ينبت عليه
الشعر ام عثيل حذيم وزننده ديشی صرتلانك كنيه سيدر وعثيل اركك صرتلانه دينور واصلا طيب
ودهن سورنميوب وهر كز تزين ايلميان آدمه دينور كه وجودی بدرايحه بغلبوب وصاچ وصقالی قارش مورش
اولور يقال رجل عثيل ای لا يدتهن ولا يتزين العثل فصل وزننده قرلمش كميك اكری صارلمغله اكری بتمك
معناسنه در يقال عثلت يده عثلا من الباب الاول اذا جبرت علی غير استواء كما يقال عثمت يده العثجل
جعفر وزننده والعثاجل علابط وزننده قارنی بيوك آدمه دينور و ككبش بيوك قربه وطلوم وچوال مقوله سی قابه دينور
العثجلة جعفريه وزننده ارض يمامه دن وادی السليع نام محلده بر ارضك آديدر و برصويك آديدر العثجلة
دحرجه وزننده بر آدم پك پيرلكدن ياخسته لكدن ناشی بربدن كوجله آغر آغر دورنوب قالقار اولمق معناسنه در
يقال عثجل الرجل اذا اثقل عليه النهوض من هرم او علة العثكول والعثكولة عينلرك ضميله والعثكال
قرطاس وزننده خرما سالقمنك صاپنه ياخود سالقمنه دينور وعثكوله زينت ايچون هودج اوزره آصدقلری
رنكامیز بوكدن وسائر نسنه دن اولان پوسكله دينور كه سالقم كبی كيدركن بری اوته صالنور المتعثكل كافك
كسری وفتحيله سالقملی خرماداله دينور يقال عذق متعثكل ای ذو عثاكيل العثكلة دحرجه وزننده
هودجی عثكوله ديدكلری پوسكل ايله زينتلمك معناسنه در يقال عثكل الهودج اذا زينه بالعثكولة وآغر
آغر يلمك معناسنه در يقال هو يعثكل ای يعدو ثقيلا ذو عثكلان عسقلان وزننده اذواء تعبير اولنان ملوك
يمندن بر ملكدر العجل والعجلة فتحتينله اسملردر ايوه جلك ايوه جلكه دينوركه برنسنه يی وقتندن مقدم
طلب وتحری ايلمكدن عبارتدر آنكچون مذمومدر يقال اخذ امره من العجل والعجلة ای السرعة وعجل
وعجله مصدر اولور ايومك معناسنه يقال عجل الرجل عجلا وعجلة من الباب الرابع اذا اسرع وعجل بالحمأة
ياخود سياه ومتعفن بالحمأة دينور حماء معناسنه مترجم دير كه خلق الانسان من عجل كريمه سنده بعضلر مطلب
بونكله تفسير ايدوب لكن راغب بعد التزييف ديديكه بلكه مراد عجله وسرعت معناسيدر عجله وقلت صبر

وثبات انسانك لازم ماهیتی اولمغله كويا كه آندن مخلوق اولمشدر نته كه خلق زيد من الكرم ديرلر فرط مبالغه يي
متضمندر و بعضلر بونده قلب واردیدیلر خلق العجل من الانسان ايله تأويل ايلديلر كويا كه عجله انسانك طبايع
مجبوله سندن برطبيعت واخلاقندن برجزؤ اولديغنه تنبيه نكته سنه مبنی در و بالجمله عجل اطلاقی سرعت
معناسندندر كه همان طپراق صويی كورديكی كبی منطبق اولور العجل كتف وندس وزنلرنده والعجلان
عطشان وزننده والعاجل والعجيل امير وزننده شربی ايوه كن اولان آدمه دينور عجلان لفظنك جمعی
عجالی كلور عينك فتحيله وعجالی كلور عينك ضميله وعجلان وعجيلك جمعلری عجال كلور عينك كسريله وعجلان
شهر شعبانه اطلاق اولنور چابك كلوب كتديكنه بناء زيرا آخرنده صوم مفاجی اولمغله اول خيالله اذهانده
سريع الانقضاء اوله رق جلوه ايدر خصوصا تریاكيلرك وجدانلرنده هفته قدر حكمی اولور وعجلان اعلام
ناسدندر التعجيل تفعيل وزننده ايومك معناسنه در يقال عجل الرجل بمعنی عجل و بركسه يی سبق وتقدم
ايلمك معناسنه در يقال عجله اذا سبقه وكش تعبير اولنان يوغورد قورسنی عجاجيل قلمق معناسنه در يقال
عجل الاقط اذا جعله عجاجيل التعجل تفعل وزننده بودخی ايومك وايوه جنلك ايلمك معناسنه در يقال
تعجل فی امره بمعنی عجل ويوغورد قورسنی عجاجيل قلمق معناسنه در يقال تعجل الاقط اذا جعله عجاجيل
الاستعجال ايودرمك معناسنه دركه برآدمه برايشی عجله ايله طوتدرمقدن وعجله ايله طوت ديو امر وتكليف
ايلمكدن عبارتدر يقال استعجله اذا حثه وامره ان يعجل و برآدمك برخصوصده عجله ايلمسنی طلب ايلمك
معناسنه در ومنه مر فلان يستعجل ای طالبا ذلك من نفسه متكلفا اياه كويا كه كندی نفسندن عجله ايله مروری
طلب وتكليف ايدر وسبق وتقدم ايلمك معناسنه در يقال استعجله اذا سبقه العجلی سكری وزننده اوقی
چابك چقوب كيدن يايه وصف اولور يقال قوس عجلی ای سريعة السهم العاجل آجل وزننده ومقابليدر كه
حالا وحاضر اولان شيئه دينور نته كه آجل زمان آينده اوله جق نسنه يه دينور ومنه يقال لاتبع العاجل بالآجل
الاعجال همزه نك كسريله سبق وتقدم ايلمك معناسنه در يقال اعجله اذا سبقه وناقه خلقی ناتمام ياوری
دوشورمك معناسنه در يقال اعجلت الناقة اذا القت ولدها لغير تمام المعجل محسن وزننده والمعجل
محدث وزننده والمعجال مفتاح وزننده شول ناقه يه دينور كه سنه سی تماميدن مقدم طوغوروب وياوريسی
ديری قالور اوله يقال ناقة معجل ومعجال وهی ما تنتج قبل ان يستكمل الحول فيعيش ولدها ومعجل شول
ناقه يه دينور كه چوكوردوب اوزرينه بنمك ايچون اياغی اوزنكيسنه وضع ايلديكی كبی برلشمكه قالميوب همان
صچرايوب قالقار اوله معجله دخی دينور پس مذكرينه ده معجل دينور يقال ناقة معجل ومعجلة اذا كانت حين
وضعت الرجل فی غرزها وثبت وشول خرما اغاجنه دينور كه خرماسی طرفنده وقتنده اريشور اوله يقال نخلة معجلة
ای مدركة فی اول النخل المعجل مكرم وزننده سنه تماميدن مقدم طوغوب ديری قلان دوه كوشكنه دينور العجالة
عينك كسری وضميله والعجل والعجلة عينك ضميله عجله ايله ترتيب اولنان شيئه دينور طعام ماحضری
كبی قال الشارح ومنه قولهم التمر عجالة الراكب وعجله وعجلته يعنی دابه سنه ركوب ايدوب برسمته كيده جك
آدم ايچون خرما طعام ماحضردركه آنك ايچون مكث ايلمك اقتضا ايلمز وفی المثل * الثيب عجالة الراكب * بو مثل
سهل الحصول اولان نسنه ده ضرب اولنور وعجاله كذلك عينك كسری وضميله والاعجاله همزه مكسوره ايله
وعجل وعجله عينلرك ضميله صاغم وقتندن مقدم چوبانك اوتلاقده كندی ياغيری ايچون صاغديغی لبن قليله
اطلاق اولنور تقول سقانا عجالة واعجالة وعجلا وعجلة وهی اللبن الذی يعجل الحالب لنفسه اولغيره فی الرعی
من لبن يسير المعجل محدث وزننده دائماوجه مذكور اوزره عجاله اطلاق ايلدكلری سود صاغان چوبانه
دينور ودائما اهلنه اول سودی كتورن آدمه دينور يقال هو معجل اذا كان يأتی اهله بالعجالة المتعجل اسم فاعل
بنيه سيله معجل معناسنه در العجال رمان وزننده والعجول سنور وزننده حبس ديدكلری طعامدن ياخود
خرمادن برصقم شيئه دينور كه آوجله همان صقوب اكلنده استعجال اولنور تقول اتانا بعجال وعجول ای بجماع
الكف من الحيس اوالتمر مؤلف بونی تكرار ايلمشدر وسويق ايله تخمير اولنمش خرمايه دينور كه علی العجلة
بی تكلف اكل وبلع اولنور راحة الحلقوم مشابه سنده اولور العجل عينك كسريله والعجول سنور وزننده
اركك بوزاغی يه دينور ثانينك جمعی عجاجيل كلور مؤلف بوراده مسامحه ايلمشدر وبصائرده عجلك جمعی عجاجيل
كلور مؤلف بوراده مسامحه ايلمشدر وبصائرده عجلك جمعی عجول وعجولك جمعی عجاجيل اولديغنی تصريح
ايلمشدر ومصباحك بيانه كوره عجلك مؤنثی عجله درها ايله وجمعی عجول در ضمتيله وعجله درعنبه وزننده ومغربك

بيانه

بيانه كوره عجاجيل عجولك جمعيدركه سنور وزننده دركه جمعی سنانيردر وراغبك بيانه كوره بوزاغی قسمنده
بركونه عجله تصور اولندی كه ثور اولدقدنصكره اول عجله منعدم اولور ودميری ديديكه بنی اسرائيل ميعاد موسی
عليه السلام تمام اولمزدن مقدم سامری يابديغی بوزاغی يه پرستش ايتدكلری وجه تسميه در المعجل محسن وزننده
بوزاغيلی اينكه دينور يقال بقرة معجل ای ذات عجل بنو عجل فتحتينله برجماعتدر العجلة عينك كسريله
عجل كلمه سنك مؤنثيدر وصو طلومنه دينور ودولابه دينور كه قبو چرخيدر جمعی عجل كلور عنب وزننده وعجال
كلور جبال وزننده و براوتك اسميدر وشهر انبار قربنده برموضع آديدر عجله نام برخاتونك اسميله مسمادر العجلة
فتحاتله عربه يه وقاكلی يه قوچويه دينور جمعی عجل در هاسز واعجال وعجال در عينك كسريله وچرخه
ودولابه دينور علی قول دوه چرخنه دينور كه بك بيوك اولور محاله معناسنه واثواب واثقال طاشيه جق تسكره يه
وسنم عربه سنه دينور كه تخته لردن طريقه طرزنده اولور وشول اغاجه دينور كه قبونك كارنده يا يلان ميل اوزرينه
ارقوری اوزاديلوب قوغه آكا آصيلور وبالجمله وسياه ومتعفن چاموره دينور وخرما اغاجنك اوزدكنده اويمه
طرزنده اولان بصمغه دينور كه آنلره اياقلری بصه رق تپه سنه چقارلر نته كه نقيراويمه بصمقلی اولان خرما
اوزدكنه دينور بونلرك جمله سنده سرعت معناسی ملحوظدر وعجله يمنده برقريه آديدر دار العجله مكه ده
مسجد حرامك اتصالنده بردار در العجلی عربی وزننده عجله يه منسوب ديمكدر عربه جی مراد اولور ومنه
عثمان بن شراب العجلی و بو فقهاء ومحدثيندندر العجلی عينك كسريله بنو عجل جماعتنه منسوبدر ومنه
ابو الفتوح اسعد وسعد بن علی العجليان كه اعلام علمادندر العجول صبور وزننده بالطبع ايوه كن آدمه دينور
ووادنی ياوری قلمش واله وحيران عورته وناقه يه دينور جزع واضطرابندن بری اوته عجله ايله تردد ايلدكلرندن اطلاق
اولندی جمعی عجل دركتب وزننده وعجائل در واولومه اطلاق ولنور يقال صرمته العجول ای المنية مترجم
دير كه شعوب وعبول كبی بودخی غير منصرفدر وصفيت اصليه لمحه سيله حرف تعريف دخی داخل اولور وعجول
قهوه آلتی تعبير اولنان مختصری طعامه دينور تقول اطعمنا بالعجول ای اللهنة ومكه ده برقبو اسميدر كه عبد
شمس ياخود قصی حفر ايلمشدر المعاجيل مختصر اولان يوللره دينور كه شاهراه اولميوب منزله عجله ايله واربلجق
يوللردر اوغرين يول تعبير اولنور مفردی معجال در يقال اخذ وا معاجيل الطرق ای مختصراتها العجيلی
مصغر بنيه سی وقصر ايله والعجيلة جهينه وزننده تيز تيز سرعتله يورمكه دينور يقال سار العجيلی والعجيلة
ای سريعا العجيل زبير وزننده قهوه آلتی وصفرالق تعبير اولنان طعام مختصره دينور ياخود مسافره
تكلفلو طعامدن مقدم احضار اولنان مختصر بجه طعامه دينور العجالة كنابه وزننده برنبات آديدر العجلاء
صحراء وزننده برموضع معروفدر العجلانية مصيصه قربنده مرج الديباج نام محلده بربلده آديدر عجلی
سكری وزننده ذوالرمه نام شاعرك ناقه سی اسميدر وثعلبة بن ام حزنه وزيد بن مرداس السلمی ودريد بن الصمه نام
كسه لرك فرسلری اسميدر عبيد العجل صفت اوله رق حسين بن محمد نام محدثك لقبيدر العجاجيل عجولك
جمعيدركه ذكر اولندی وسو بوسو بوكش صقملرينه دينوركه آوج طولوسی صقوب اكل ايدرلر المستعجلة
اسم مفعول بنيه سيله شاهراهدن بشقه منزله قريب اوغرين يوله دينور تقول اخذت مستعجلة من الطريق
وهذه مستعجلات الطريق بمعنی القربة والخصرة وكذا يقال هذه خدعة من الطريق ومخدع ام عجلان سحبان
وزننده برقوشك كنيه سيدر العدل عينك فتحی ودالك سكونيله والعدالة عينك فتحيله والعدولة عينك
ضميله والمعدلة ميمك فتحی ودالك كسريله والمعدلة دالك فتحيله جور ايتميوب نفوس وعقولده استقامتی
قائم ودركار اولان امور حقانی اجرا ايلمك معناسنه در لسانمزده عدالت ايلمك تعبير اولنور كه سلطان ووالی يه كوره
ظلم وستم ايتميوب داد وانصاف ايلمكدن وحاكمه كوره حق ايله حكم ايلمكدن عبارتدر يقال عدل الوالی والحاكم عدلا
وعدالة وعدولة ومعدلة ومعدلة من الباب الثانی ضد جار ويقال هو يقضی بالحق ويعدل فهو عادل من عدول
وعدل بلفظ الواحد وهذا اسم للجمع ويقال رجل عدل وامرأة عدل وعدلة يعنی صيغه مز بوره دن اسم فاعل عادل
كلور جمعی عدول در وعدل اسم جمع اوله رق مستعمل اولور يقال قوم عدل ای عادلون وعادل معناسنه اولور
و بو فی الاصل مصدر در مبالغة وصف اولنمشدر اصليتی اعتباريله مرأه يه صفت اولوب امرأة عدل دينور ووصفيتی
اعتباريله علامت تأنيث ادخال اولنوب امرأة عدلة دينور مؤلف بصائرده ديديكه عدل كلمه سی مصدر اولور
ومبالغة وصف اولور ذو عدل معناسنه بوصورتده تثنيه وجمعی ومؤنثی كلمز پس رجل عدل ورجلان عدل ورجال
عدل وامرأة عدل ونسوة عدل دينور واكر تثنيه وجمع ومؤنث عنوانيله مرئی اولور ايسه خصم وندب كلمه لری كبی

فی الاصل مصدر اولوب وصف اولان کلمه‌لرك مجراسنه اجرا اولنمش اولور نته که ابن جنی امرأة عدلة عنوانیله ثبت
ومصدری مؤنثه وصف اولمق ازره اجرا ایلملریله عدل کلمه سنه علامت تانیث الحاق ایلدیلر دیو حکایت ایلدی
زیرا بو صورتده ذاته منقول اولمغله تثنیه و جمع و تانیثی صحیح اولور پس منعوت به اولان عین عدالت اعتباری که معنای
مبالغه‌در ملحوظ اولور و وصف مجراسنه اجرا اولنانده سائر صفات کبی ذات ملحوظ اولور وشارح دیر که عدل
نسب اوزره اولمیان عادل بدلی اولور ایسه وصفیتنه اعتبارا صیغه ایله تصویغ اولنور وشهاب مرحوم دیدیکه مطلب
منعوت به اولان مصدرده واحد ومذکر و جمع ومؤنث مساوی اولور و بو استواء اصل مطرددر بو صورتده مصدریتی
جهتی مقطوع النظر اولمز وشیخ رضی مرحومك رجلان عدلان قولی بو که منافی دکلدر زیرا آنده جانب معنا یعنی
وصفیت حقیقیه مراددر نته که کاهجه منتقل الیهـا اولان حالی اعتبار یله تثنیه وجمعلنور دیدی ومصباحده باب
رابعدن فتحتنله عدل صیغه‌سی زیاده ایدوب جار وظلم عبارتیـله تفسیر ایلدی کذلك باب خامسدن عدل عدالة
وعدولة فهو عدل ای مرضی یقنع به عبارتنی ایراد و واحده وغیره اطلاق اولنور کذلك تثنیه وجمعی دخی کلور دیو
تنصیص ایلمکله عدل بو که کوره شکس کبی وصف اولوب باب ثانیدن مصدر دخی اولمغله ایکی جهتنه ده اعتبار
جائز اولمش اولور زیرا مصدر ایله مبالغة توصیف مطرده در بو صورتده مؤلفك اسم جمع اولور دیدیکی اصل
مرقومه منافی اولور ومؤلف امام کلمه‌سنی بوندن تفریق ایلمشدر نته که ماده‌سنده مبیندر وعدل ایکی نوعدر بری عدل
مطلقدر که عقل آنك حسننی مقتضی اولوب وازمنه‌دن بر زمانده نسخ وتبدیلی قابل وو جهامن الوجوه جور واعتدا ایله
متصف اولمیه محسنه احسانی مقابلنده احسان و برآدمدن رنج واذایی دفع ایدن کمسه اوزرندن رنج واذایی دفع
ایلمك کبی ونوع آخری شول عدلدر که عدالتی شرعله معلوم اولوب بعض ازمنه‌ده نسخی ممکن اوله قصاص
وارش جنایات واخذ مال مرتد کبی انتهی وعدل ومعدله وعداله اسم اولور فارسیده آندن داد ایله تعبیر اولنور یقال
هو اهل العدل والمعدلة والعدالة ای ضد الجور وماقام فی النفوس انه مستقیم مؤلفك وماقام قولی ضد الجور مفهومنی
تفسیردر وسوق تعریفی عادتی اوزره مسامحه‌در وعدل برنسنه‌یی برنسنه ایله برابرلشدرمك معناسنه‌در یقال عدله
عدلا من الباب الثانی اذا وازنه بونده معنای لازم دخی مستعملدر ومحفه‌ده برآدمه دنك اولمق معناسنه‌در یقال
عدله فی المحمل اذا رکب معه وعدل مثل ونظیر معناسنه‌در جمعی اعدال در کاسبذکر واو لحکه اطـلاق اولنور
لکن عادل اولمسی معتبردر یقال اعطاه بالعدل ای بالکیل و برنسنه مقابلنده اولان جزا وعوض معناسنه مستعملدر
یقال هـذا عدل ذاك ای جزاؤه وفریضه ونافله معنالرینه کلور وفدیه معناسنه مستعملدر نفسنه معادل
اولدیغنه مبنی نته که فاء بابنده صرف فصلنده اشو من انتمی الی غیر ابیه لایقبل الله منه صرفا ولاعدلا حدیثنده
سبق ایلدی که فریضه ایله ونافله ایله وفدیه ایله تفسیر ایلدیلر وعدل برابرلکه دینور یقال قسموا بینهم علی العدل
ای علی السویة وطوغریلق استقامت معناسنه‌در یقال به عدل ای استقامة وعدل برکسه‌نك اسمیدر که *وضع
علی یدی عدل* مثلنك منشأیدر مز بور تبع نام ملك یمنك جلادی اولمغله قتلی مراد قطعی اولان کسه‌لرا کا تسلیم
اولنورایدی که من بعد خلاصی ناممکن اولورایدی بعده مطلقا نومید ومأیوس اولنان نسنه حقنده وضع علی یدی
عدل مثلی ایراد ایلدیلر وعدل برنسنه‌یی طوغرلتمق معناسنه‌در یقال عدل السهم عدلا اذا اقامه وعدل عدول
معناسنه‌در کاسبذکر و یول برسمته دونمك معناسنه‌در یقال عدل الطریق اذا مال و بوغوردوه دیشی یه
آشمغی فراغت ایلمك معناسنه‌در یقال عدل الفحل اذا ترك الضراب و بوغوری دیشی یه آشمقدن آیروب برطرف
ایلمك معناسنه‌در یقال عدل الجمال الفحل اذا نحاه یعنی عن الضراب وایکی آدمك بیننی تسویه ایلمك معناسنه‌در یقال
عدل فلانا بفلان اذا سوی بینهما العادل عدل وداد ایدیجی آدمه دینور باب ثانیدن اسم فاعلدر جمعی عدول در
شاهد وشهود کبی التعدیل تفعیل وزننده حاکم حق اوزره طوغریجه حکم ایلمك معناسنه‌در یقال عدل الحاکم
الحکم اذا اقامه وشاهد مقوله‌سنی تزکیه ایلمك معناسنه‌در که مراد عدله نسبتله عادلدر دیمکدر یقال عدل فلانا
اذا زکاه وترازو کفه‌لرینی برابرلشدرمك و برابرجه طوتمق معناسنه‌در یقال عدل المیزان اذا سواه و برنسنه یوکك یردنکی
قدر اولمق معناسنه مستعملدر یقال شرب حتی عدل ای صار بطنه کالعدل واکری نسنه‌یی طوغرلتمق معناسنه‌در
یقال عدل الشیء اذا اقامه العدلة فتحاتله والعدلة همزه وزننده شاهدلری تزکیه ایدن آدملره دینور قاضیلرك
تزکیه ناظرلری کبی که آنلره ده رقاج مزکی لازمدر علی قول همزه وزننده مفرد و فتحاتله جمع صیغه‌سیدر المعادلة
مفاعله وزننده برنسنه ایله برابرلشمك و برابرلك ایلمك معناسنه‌در یقال عادله اذا وازنه و بونده متعدی معناسی دخی لغتدر
و برمشکل ایشه کرفتار اولمغله فعل وترکی بیننده متردد اولمق معناسنه‌در یقال هو یعادل هذا الامر اذا ارتبك فیه ولم یمضه

و بونك مفهومی عدال مفهومنه مغایردر کاسیذکر و برآدمه محفه‌داش اولمق معناسنه‌در یقال عادله فی المحمل
اذا رکب معه و برنسنه اکرلمك معناسنه‌در یقال عادل الشیء اذا اعوج العدل عینك کسریله بودخی مثل
ونظیر معناسنه‌در جمعی اعدال در و یوکك بردنکنه دینور جمعی اعدال وعدول کلور یقال هذا عدل ذاك
الحمل ای نصفه العدیل امیر وزننده بودخی عدل وعدل کبی مثل ونظیر معناسنه‌در جمعی عدلاء کلور کرماء
وزننده یقال لاعدل له ولاعدل ولاعدیل ای المثل والنظیر ومحفه‌ده برآدمه دنك اولان محفه‌داشه دینور یقال
هو عدیله فی المحمل ای معادله الاعتدال افتعال وزننده کم وکیفده ایکی حالت بیننده متوسط حالتله متصف
اولمق معناسنه‌در مثلا برجسم طول وقصر حالتلری بیننده متوسط اولمق کبی که اورته بویلو اولمق تعبیر اولنور
وصو وهو احرارت و برودت بیننده متوسط اولمق کبی یقال اعتدل الشیء اذا توسط بین حالین فی کم وکیف ومطلقا
برنسنه متناسب وحد واسلوبی متوافق اولمغه اعتدال اطـلاق اولنور یقال به اعتدال ای تناسب العدول
قعود وزننده عدل کبی یولدن صاپمق معناسنه‌در یقال عدل عن الطریق عدلا وعدولا من الباب الثانی
اذا حاد وعدول دونمك معناسنه‌در یقال عدل الیه اذا رجع المعدل مجلس وزننده والمعدول اسم مکاندر
دونوب وارجق وصاپه‌جق یر دیمکدر ثانی معدول الیه حکمنده‌در یقال ماله معدل ومعدول ای مصرف الانعدال
انفعال وزننده صاپمق معناسنه‌در یقال انعدل عن الطریق اذا حاد العدال کتاب وزننده ایکی شقك برینی ترجیح
وتصمیمله اختیاره قادر اولمیوب تفکر واعمال اندیشه ایده‌رك بینلرنده متردد قالمق معناسنه‌در ومنه تقول انا
فی عدال من هذا الامر وهو ان یعرض امران فلاتدری لایهما تصیر فانت تروی فی ذلك ویقال قطعت العدال
فیه اذا اعممت مؤلف بونی کتاب وزنیله کرچه تقیید ایلدی لکن معادله کبی مفاعله‌دن مصدر اولمق اغلبدر عدولی
فتحتنله بحرین ناحیه سنده برقریه‌در وعدولی قدیم وطویل شجره دینور العدولیة یای نسبتله عدولی دیدکلری
قریه مز بوره‌یه منسوب برکونه کمیلره دینور یاخود عدول نام کمیجی یه یاخود عدول نام طائفه‌یه منسوبدر که هجر
بلادینه نازل اولورلرایدی و بو مفرددر جمعی عدولی‌در وعدولی کمیجی لوندینه دینور اعلام غالبه‌دن اولمشدر یقال
هو عدولی ای ملاح عدیل زبیر وزننده ابن الفرج نام شاعرك اسمیدر معدل مجلس وزننده ابن احمددر که
محدثدر المعدلات معظمات وزننده خانه‌نك کوشه‌لرینه اطلاق اولنور زوایا البیوت معناسنه العدل فتحتنله
یوکك ایکی دنکنك برابرلکنه و برابرلشمسنه دینور یقال لبس فی الحمل عدل ای تسویة فی عدلیه العدمل
والعدملی والعدامل والعداملی عینلرك ضمیله مسن وقدیم آدمه دینور که نوحی تعبیر اولنور واری قدیم اغاجه
دینور واری قوجه کلره دینور العدمول زنبور وزننده قور بغه‌یه دینور ضفدع معناسنه العدمل قنفذ وزننده
ارکك قرتال قوشنه دینور العندبیل زنجبیل وزننده ابن نمره روایتی اوزره برکوچك قوشك اسمیدر علی قول عندلیبده
لغتدر العندل صندل وزننده یومری باشلو دوه‌یه دینور مذکر ومؤنثه شاملدر و پك اوزون آدمه دینور مؤنثی
عندله‌در العندلة دحرجه وزننده دوه یاوز ومتین اولمق معناسنه‌در یقال عندل البعیر اذا اشتد و بلبل اوتمك
معناسنه‌در یقال عندل البلبل اذا صوت العنادلان عینك ضمیله خایه‌لره دینور مفردی عنادل در ومنه
یقال هو مایعرف سحادلیه من عنادلیه ای الخصیان العندلیل زنجبیل وزننده برکونه سرچه قوشیدر
العندلة عندلك مؤنثیدر که پك اوزون عورته دینور واری ممه‌لو عورته دینور یقال امرأة عندلة ای ضخمة الثدیین
العندلیب هزاردر که بلبل در باء بابنده ذکر اولندی العذل عینك فتحی وذال معجمه‌نك سکونیله قنه‌مق معناسنه‌در
یقال عذله عذلا من الباب الاول اذا لامه التعذیل عذل معناسنه‌در یقال عذله بمعنی عذله العذل فتحتنله
اسمدر قنه‌مغه دینور یقال لاینفعه العذل ای الملامة الاعتذال افتعال وزننده والتعذل تفعل وزننده
ملامتی قبول ایلمك معناسنه‌درکه نفسنه مراجعتله جرم وخطاسنی ادراك واعتراف ایلمکدن عبارتدر یقال
اعتذل فلان وتعذل اذا قبل العذل واعتذال برنسنه‌یی ایشلمکه تمام قصد وتوجه قلمق معناسنه‌در که معنای
اولك لازمی اولور یقال اعتذل علیه اذا اعتزم واوق آتان کسه خطا ایلمکله تکرار آتمق معناسنه مستعملدر
کویا که خطادن ناشی نفسنه لوم ایدوب تکرار آتمغه مباشرت ایدر یقال اعتذل الرامی اذا رمی ثانیة العذلة
همزه وزننده والعذال شداد وزننده دائما ناسی ملامت ایدن آدمه دینور یقال رجل عذلة وعذال ای کثیر
العذل العذلة فتحاتله والعذال رمان وزننده والعذل رکع وزننده عاذل کلمه‌سنك جمعیدر که لائم معناسنه‌در
المعتذلات معتدلات وزننده والعذل ضمتنله پك اسی کونلره وصف اولور کویا که پك اسیلکندن ناشی
کندی نفسلرینه لوم ایدرلر یقال ایام معتذلات وعذل ای شدیدة الحر العاذل عذلدن اسم فاعلدر وبدن

نسوانده شول طمره دینورکه دم استحاضه آندن خروج ایدر مؤلف بونی راء مهمله ایله عاذر عنوانندهدخی ذکر
ایلمشیدی و برصو یاخود برموضعك اسمیدر وجاهلیتده شعبان آینك علی قول شوّال آینك اسمیدر جمعی عواذل در
العذ ّالة شدّاده وزننده است ومقعده اطلاق اولنور المعذ ّل معظم وزننده شول کریم وجوانمرد آدمه اطلاق
اولنورکه افراط سخاسندن لوم اولنوراوله یقال هو معذ ّل اذا کان یعذ ّل لافراط جوده و بر رجل آدیدر العرجلة
عینك وجیمك فتحیله آت سوریسندن بربلوکه دینور و پیادکان کروهنه دینور و یکی سور یسنه دینور العرجول
بزدون وزننده جماعت معناسنه در العردل صندل وزننده صلب وشدید اولان نسنه یه دینور العردلة
دحرجه وزننده کوشك وسلوك یوریمکه دینور یقال یمشی عردلة ای مسترخیا العرندل سمندل وزننده
اوزون آدمه دینور وصلب وشدید کسیه دینور العرزال قرطاس وزننده ارسلان یتاغنه دینور وارسلانك
باور یلرینه بایدیغی یتاغه دینورکه اغاجلردن واوتلقلردن کنوروب بوطرزنده یاپوب باور یلرنی آنده یاتورر وخرما
وسائر اغاج اوزره اولان باغچوان یتاغنه دینورکه ارسلان مقوله سی جانورخوفندن یاپوب آنده آرام ایدرلر وآت
بقیه سنه دینور وچوال طرزنده اولان قابه دینور وشول کوچك چادر وقولبه مقوله سی آرامکاهه دینورکه قتال
هنکامنده ملوك ورؤسا ایچون اتخاذ اولنور یقال انّ الجیش یقاتلون والملك ینظر من العرزال وهو بیت صغیر
یتخذ للملك اذا قاتل ومنار دیو شورنلرك قولبه لرینه دینور و یلان اینه دینور ومتاع قلیله دینور واغاجك
بداغنه دینور ودکانه دینور حانوت معناسنه وفرقهٔ انسانی یه دینور وآغرلق ثقل معناسنه وذلیل وحقیر
معناسنه در وبجانطه ودغارجق مقوله سنك اغزنه دینور وشول قفیه یه یعنی اکرام قیلندن اولان طعام مقوله سنه
دینورکه خاصهٔ انسان ایچون ترتیب واختیار اولنمش اوله مسافر ایچون اختیار اولنان اطعمه کبی العرازیل
عرازیل وزننده اوغربلق ایچون مجتمع اولمش کسه لره دینور یقال قوم عرازیل ای مجتمعون فی اصوصیة العرطل
جعفر وزننده والعرطلیل زنجبیل وزننده ایری ودیزمان شبنه دینور یقال رجل عرطل وعرطلیل ای ضخم
وافراط اوزره اوزون آدمه دینور یقال رجل عرطل وعرطلیل ای الفاحش الطول العرطویل واو ایله زنجبیل
وزننده یال و بال صاحبی خوش اندام وسهی قامت جوانه دینور یقال شابّ عرطویل ای الحسن الشباب
العراقیل قافله عرازیل وزننده آفات ودواهی معناسنه در یقال اصابتهم العراقیل ای الدواهی وعراقیل
الامور صعاب ومشکلات اموردن عبارتدر یقال وقعوا فی عراقیل الامور ای ضعابها العرقلة دحرجه وزننده
طوغری یولدن صاپمق معناسنه در یقال عرقل الرجل اذا جار عن القصد وسوزی جهت واسلوبندن اکوب
صاپمق معناسنه در یقال عرقل کلامه اذا عوّجه و برآدمه برایشی یا برسوزی حتی اوزره طوتمیوب وطوغریسنی
سویلمیوب جهتندن چویروب بوکمك معناسنه در یقال عرقل علی فلان اذا عوّج علیه الفعل والکلام وادار
علیه کلاما غیرمستقیم عرقل جعفر وزننده ابن الخطیم درکه شاعر در العرقیل قندیل وزننده یمورطه نك
صاریسنه دینور العرقلی حوزلی وزننده صالندرق یورویشه دینور یقال یمشی العرقلی وهی مشیة
بتبختر العرقال قرطاس وزننده اصلی طوغری معامله ووضعی اولمیان آدمه دینورکه سلوکی وفعل وقولی
دائما کج ومج اولان کسه دن عبارتدر یقال رجل عرقال ای لایستقیم علی رشده العرکل جعفر وزننده دفه
دینورکه ساز اقسامندندر وطاوله دینور طبل معناسنه یقال ینقر العرکل ای الدفّ وکذا الطبل و بر رجلك
آدیدر العرهلّ اردبّ وزننده یاوز دوه یه دینور العراهل علابط وزننده قورومی تامّ وکامل اولان آته
دینورکه هر بری او یغون اولور یقال فرس عراهل ای الکامل الخلق العراهیل عینك فتحیله ضالمه ومسبب
دوه کروهنه دینور مفردی عرهول در زنبور کبی و بونلرك مجموعنده زای معجمه ایله ده لغتدر العزل عینك فتحی وزای
معجمه نك سکونیله برنسنه یی برندن یا کروهندن یاخود عملندن آیروب برطرف ایلمك معناسنه در یقال عزله عزلا
من الباب الثانی اذا نحاه جانبا وجماع ایدرکن انزال وقتنده کبه قالمسون دیو ایچری انزال ایلمیوب طشره اخراج
ایلمك معناسنه مستعملدر یقال عزل عن امته اذا لم یرد ولدها وعزل شول مال میری یه دینورکه اداسنك وقت
معینی حلولندن مقدم محصل طرفندن همان وزن وانتقاد اولنمقسزین اله کچنی بیت المال طرفنه اول باوّل تقدمه
طریقیله ارسال وایراد اولنوب بعده وقت معینی حلولنده طوپدن حساب اولنور اوله یقال اتی بالعزل وهو مایورد
بیت المال تقدمة غیرموزون ولامنتقد الی محلّ النجم وعزل برموضع آدیدر التعزیل تفعیل وزننده عزل ایلمك
معناسنه در یقال عزّله بمعنی عزله الاعتزال افتعال وزننده والانعزال انفعال وزننده والتعزّل تفعل
وزننده عزل وتعزیلك مطاوعلریدر یقال عزله وعزّله فاعتزل وانعزل وتعزّل ای تنحاه جانبا فتنحی واعتزال

عزل ایله معنای ثانیده مراد فدر یقال اعتزل المرأة بمعنی عزل عنها المعزال مفتاح وزننده سائرچوبانلر اختلاط
ایتمیوب دائما طوارلرنی یشقه جه رعی ایدن چوبانه دینور ودائما کروهندن آلارغه یه نازل اولان یولجی یه دینور
وسلاحسز آدمه دینور جمعی معازیل در یقال هو معزال ای نازل ناحیة من السفر وکذا لارمح له عربلر رمح ایله
مطلق سلاحدن کنایه ایدرلر وخست ودنائتندن قارجلره قارشمیوب سیرجیلك ایدن کمسه یه دینور وعقلی
ضعیف احمق ونادانه دینورکه ناسه اختلاطدن محرومدر التعازل تفاعل وزننده ناس بری برندن جدا اولوب
یشقه جه اولمق معناسنه در یقال تعازل القوم اذا انعزل بعضهم عن بعض العزلة غرفه وزننده اعتزالدن
اسمدر یشقه لغه وآلارغه لغه وآیریلغه دینور جدایی معناسنه ومنه قولهم من اختار العزلة فالعزلة الاعزل
بالکسر یشقه جه اولان قوملغه دینور یقال رمل اعزل ای منفرد منقطع وعادتا قویرغی برطرفه اکری اولان دابه یه
دینور یعنی قویرغنك اکریلکی خلقی اولمیوب کندیسی اکری آلشدرمش اوله که ذمیمه در عرب فارسلری
علی الاطلاق تشأم ایدرلر خصوصا صاغ طرفنه اکری اوله ومنه یقولون اعوذ بالله من الاعزل علی الاعزل
ای من الرجل الذی لاسلاح معه علی الفرس المائل الذنب عادة و یغمورسز بلوده اطلاق اولنور وقربان ائتدن
غائب حصه سنه دینور وسماکین اطلاق اولنان ایکی کوکبك برینك وصفیدرکه دیکرینه سماك رامح واکا سماك
اعزل دیرلر سماك رامحك اوکنده اولان کوکبی رمحه تشبیه ایلدیلر و بو بالکز اولمغله کویا که سلاحسزدر یاخود
بونك طلوع وظهوری ایامنده اصلا ریح وبرد آثاری اولمامغله کویا که سلاحدن عاری اولمشدر مترجم دیرکه
بومناسبتله اشبو قطعهٔ بلیغه نك ثبتی روا کورلدی * لاتطلبنّ بالةلك رتبة * قلم البلیغ بغیرجدّ مغزل * سکن السماکان
السماء کلاهما * هذاله رمح وهذا الاعزل * واعزل اوجه تعبیر اولنان ایکی یوجککلر ینك بریسی ناقص اولان دابه یه
دینور وسلاحسز آدمه دینورنه که عزل دخی بومعنایه در ضمتیله ایکیسنکده جمعی عزل کلور عینك ضمیله
واعزال کلور وعزل کلور رکع وزننده وعزلان کلور ضمیله العزل فتحتیله اسمدر سلاحسزلغه دینور العزلاء
حمراء وزننده دبره دینور است معناسنه وطلوم ومشك مقوله سنك صودوکیلجك یرنه دینورکه اغزندن یشقه
اولمغله اورادن صو اخذ اولنور اسفلنده اولان اغزی اوله جقدر جمعی عزالی کلور عینك فتحی ولامك
کسریله وعزالی کلور لامك فتحیله و بنو جعفر بن کلابه مخصوص برفرسك اسمیدر العزل عینك
ضمیله والعزال کتاب وزننده ضعف وزبونی معناسنه در الاعازل برموضعدر عزله غرفه وزننده
یمنده شهر بحرانه اعمالندن برقریه آدیدر العزالان عینك فتحی وتثنیه بنیه سیله طوشنجل قوشنك قویرغی اوجنده
اولان ایکی جیغه یه دینور عزیله جهینه وزننده برموضعدر المعتزلة قدریه دن برفرقه در یعنی قدری انکار
ایدنلردن برفرقه درکه اصول فرق ضالّه اولان یدی فرقه نك بریسیدر زعملرنجه عندلرنده فئهٔ ضالّه عدّ اولنان
اهل سنتدن وخوارج طائفه سندن اعتزال ایتدکلرندن ناشی کندی کروهلرینه معتزله اطلاق ایندیلر بعضلر
دیدیکه لقب مزبوری آنلره حسن بصری علیه الرحمه تلقیب ایلدی وجهی بودرکه واصل بن عطاء نام کسه که
حسن بصرینك اصحابندن وتلامذه سندن ایدی برکون جامعده درس مجلسنه خارجدن برآدم کلوب دیدیکه
ای مقتدای دین حالا زمانمزده برکروه پیدا اولدیکه اهل کبیره یی اکفار ایدرلر و برطائفه ده کفر ایله طاعت نفع
و یرمدیکی کبی ایمان ایله معصیت دخی ضرر و یرمز دیرلر پس بونده برنه کونه اعتقاد ایلمك لازمدر حسن بصری
جواب و یرمزدن مقدم مزبور واصل جوابه متصدی اولوب بن کبیره صاحبی مطلق مؤمندر ومطلق کافر در دیمم
بلکه اول کفر ایله ایمان بیننده برمنزله در نه مؤمندر ونه کافر در دیرم دیدی بعده مجلسدن قالقوب مسجدك ستونلرندن
برستون پایانه اعتزال وکلام مرقومی حسن بصری اصحابندن برجماعته تقریر ایلمکه ابتدار ایلدکده حسن
حضرتلری قد اعتزل عنا واصل دیمکله من بعد اول فرقه یه معتزله اطلاق اولندی وافعال عبادی کندی قدرتلرینه
اسناد ایدوب قدری انکار ایلدکلری ایچون قدریه ایله ده ملقب اولدیلر العزل فتحتیله طوارك صغری طرفنه دینور
ومنه یقال لسائق الحمار اقرع عزل حمارك ای مؤخره العزلة فتحاتله طوارك الماجغی اوزره اولان اومه جه کمیکنه دینور
العزهول زنبور وزننده صالمه ومسبب اولان ارکك دوه یه دینور جمعی عزاهیل در وچابك وسبکبار آدمه دینور یقال رجل
عزهول ای سریع خفیف العزهل زبرج وجعفر وزنلرنده سلکی وپریشان اندام آدمه دینور وکوکرجن قوشنك ارککنه
یاخود پلازنه دینور وعزهل زبرج وزننده وعزهول زنبور وزننده سریع وسابق آدمه دینور العزهلّ اردبّ وزننده
بیکار وفارغ بوش کزن آدمه دینور آیلاق تعبیر اولنور یقال هو عزهلّ ای فارغ عزهل جعفر وزننده بر رجل آدیدر
و برموضعك اسمیدر المعزهل مدحرج وزننده دائما قوت وغداسی کوزل اولان آدمه دینور یقال رجل معزهل ای

الحسن الغداء عزاهل علابط وزننده برموضع آدیدر العسل عینك وسینك فتحیله صو آقركن یوزنده پیدا اولان
قبرجغه دینور یقال بدا العسل فی وجه الماء ای الحباب و باله دینورکه فارسیده انكبین دیرلر بال آر یسنك لعابندن
عبارتدر وعند البعض ماده سی برخفیجه شبنم كبی رطوبتدركه حق سبحانه وتعالی هواده حادث ایدوب چچك
و یپراق مقوله سی اوزره نازل اولور الهام ربانیله آری قسمی آغزلریله اول رطوبتی التقاط ایدوب قوانته كوتروب وضع
وجمع ایدر ایشته بال اول رطوبت مجتمعه دن عبارتدر وآنك ماده سی بر بخار لطیفدركه خفیجه ارضدن صعود
وجو هواده امتزاجله نضج بولوب حقیقت اخرایه تحویل ایلدكدنصكره كیجه وقتی برودت هوادن كسب غلظت
ایدوب عسل اوله رق قدرت حلواسی كبی ازهار واوراق اوزره نازل اولور الهام الهی ایله آر یلر آنلری التقاط
ونقل ایدرلر وكاه اولوركه بعینه عسل اوله رق نازل اولمغله خلق آنی التقاط ایدرلر و بن عسلك منافع واسماسی
بابنده بركتاب مخصوص تألیف ایلدم كتاب مزبور ترقیق الاسل فی تصفیق العسل اسمیله مسمادر وعسل كلمه سی
مذكردر ومؤنث اولور جمعی اعسال وعسل كلور ضمتینله وعسل كلور عینك ضمیله وعسول وعسلان كلور عینلرك
ضمیله وعسل ایله طتلو خوی وسجیه وشمائلدن كنایه اولور ومنه یقال هو علی اعسال من ایده ای علی آسان یعنی فلانده
پدرینك اخلاق وشمائلنه دائر نشئه وحلاوت آثاری واردر كویا كه آنك عسلندن یعنی مایه سندن مخمردر وعسل
خرمایكمزینه دینور یقال اكلنا عسلا ای صقر التمر وعرفط نام شجرك صمغنه اطلاق اولنور عسل اللبنی كسل
الكبری وزننده بخور انواعندن برنوع طیب اسمیدركه برجنس شجردن بنفسه سیلان ایدر خوشبوی اولمغله خلق
آنكله تبخر ایدرلر عامه تحریفله حصی لبان دیرلر بومبعه سائله اوله جقدركه خلق حصی لبانی دخی تحریف ایدوب
عسلبند بخوری دیرلر و بعض دیارده آكاز یغله دیرلر وعسل الرمث رانك كسریله رمث دیدكلری نباتدن پیدا اولان
لزجتلی آق شیره دركه كومش قوزه شكلنده ظهور ایدر مؤلف دهن العسل دیدكلری دارو یی اهمال ایلدی ظاهرا
موكدا اولدیغنه مبنیدر ودهن العسل یونانیده اورمالی و بین الاطباء دهن داود دیدكلریدركه تركیده داود پیغمبر یاغی
تعبیر اولنور بنوعسل برقبیله در وعسل بن ذكوان برمعروف كمسه دركه اخبار یوندندر اصمعی ایله ملاقات ایلدی
وعسل مصدر اولور كماسیذكر العسلی یای نسبتله عسل رنكنده اولان شیئه دینور عسلی الیهود كه سلفده یهود
طائفه سی علامت امتیاز ایچون اموزلری باشنه دیكدكلری صاری پارچه دن عبارتدر اول جهتله اطلاق اولنمشدر واكا
قبار دخی دیرلرایدی صكره قیافتلری بتون تبدیل اولدیغندن اكا حاجت قالمدی العسال شداد وزننده
قواندن بال صاغان آدمه دینور وصفوان بن عسال اصحابه ندر و یك دره یجی مزراغه دینور كما سیذكر العاسل
بودخی قواندن بال صاغان آدمه دینور یقال رجل عسال وعاسل ای مشتار العسل من موضعه وقورده دینور ذئب
معناسنه تركیب آتیدن مأخوذدر جمعی عسل كلور ركع وزننده وعواسل كلور وشول صالح ومتقی آدمه دینوركه
صلاح وتقواسنك وصف وثناسنی ناس عسل كبی استحلال ایدر اوله یعنی طتلو طتلو وصف وثنا ایدوب وثناسندن
استطابه واستلذاذ ایده لر وعاسل دره یجی مزراغه دینور كما سیذكر العسالة جبانه وزننده آر ینك بال یاپدیغی
كوجه دینور مبالغه اطلاق اولنمشدر كویا كه بال ویریجیدر وتانیثی شوره اعتبار یله در یقال اطردت النحل
الی العسالة ای شورتها و بال آر یسنه اطلاق اولنور تانیثی نحل اعتبار یله در زیرا نحل اسم جنسدر العسل نسل
وزننده طعامه بال قاتمق و بال ایله ترتیب ایلمك معناسنه در یقال عسل الطعام عسلا من الباب الثانی والاول
اذا خلطه بالعسل و برآدمه زاد ایچون بال ویرمك وزادنی بالدن تهیئه قلمق معناسنه در تقول عسلتهم اذا زودتهم
العسل و برآدمی خوش وطتلی مدح وثنا ایلمك معناسنه دركه باللندرمق تعبیر اولنور یقال عسل فلانا
اذا طیب الثناء علیه وجماع ایلمك معناسنه در یقال عسل المرأة عسلا من الباب الثانی اذا نكحها و برآدمی خلقه
شیرین كوستروب سودرمك معناسنه در یقال عسل الله فلانا ای حببه الی الناس وعسول وعسلان معناسنه در
كما سیذكر وعسل وعسلان فتحاتله قورد وآت تلاش وسرعتله قوشدیغندن چالقندرق و باشنی دیره دوب
اویناده رق سكرتمك معناسنه در یقال عسل الذئب او الفرس عسلا وعسلانا اذا اضطرب فی عدوه وهز
رأسه یعنی من مضائه مسرعا وعسل سرعتله كتمك معناسنه در یقال عسل الدلیل بالمفازة اذا اسرع وعسل
چابك ورونده ناقه یه دینور و برموضع آدیدر وعسل هلاك وتباب معناسنه مستعملدر سرعتله ذهاب معناسندن
مأخوذدر یقال عسلا له ای تعسا التعسیل بودخی طعامه بال قاتمق معناسنه در یقال عسل الطعام اذا خلطه
بالعسل و برآدمه زاد ایچون بال ویرمك معناسنه در تقول عسلتهم ای زودتهم العسل الاستعسال بال ایستمك
معناسنه در یقال استعسل القوم فعسلتهم ای استوهبوا العسل فزودتهم اباه العسل فتحتینله طاتمق ذوق

معناسنه در یقال عسل من طعامه عسلا من الباب الاول اذا ذاقه و بو حلب حلبا بابی قبیلندندر كه باب اولدن
مصدری فتحتینله كلمشدر وعسل وعسلان فتحاتله صور وزكارك تحریكیله چالقنوب اویناشمق معناسنه در یقال
عسل الماء عسلا وعسلانا اذا حركته الریح فاضطرب وعسل سرعتله یوریمك معناسنه در ومنه الحدیث كذب
علیك العسل بنصب العسل ورفعه ای علیك بسرعة المشی تتمه كه كذب ماده سنده شرح اولندی العسول
قعود وزننده والعسلان فتحاتله الده مزراق یك دره مك معناسنه در عسل كبی یقال عسل الرمح عسلا
وعسولا وعسلانا من الباب الثانی اذا اشتد اهتزازه العسول صبور وزننده عاسل وعسال كبی دره كن مزراغه
دینور یقال رمح عاسل وعسال وعسول ای شدید الاهتزاز العنسل حنظل وزننده جست وچابك ناقه یه
دینور العسل عینك كسریله جن طائفه سندن برقبیله اسمیدر و بنو عسل بنو عمرو بن یربوعدن منشعب برقبیله در
عربلر آنلرك والده لری ساحره جنیه اولدیغنی زعم ایدرلر وعسل حیوان قسمنه كركی كبی تقید وتیمار ایدوب ایوجه
كوروب كوزه دن آدمه دینور یقال هو عسل مال ای ازاوه قصر عسل بصره ده خطه بنی ضبه قربنده
برقصرك اسمیدر صبیغ نام كمسه نك پدری اولان عسل نام كمسیه مضافدر وصبیغ باب غین معجمه ده بیان اولندی
لكن مؤلف اوراده صبیغ بن عسیل عنوانده ذكر ایلمشدر ذو عسل برموضعدر المعسلة مرحله وزننده آری
قوانته دینور خلیه معناسنه العسلة فتحاتله كه عسلدن تا وحدتله مفرددر برقطعه باله دینور ومنه یقال
ما اعرفه مضرب عسلة ای اعراقه مضرب عسل آر ینك بال چاله جق یریدركه كوچ تعبیر اولنور بعده برآدمك
عرق واصل ونسبنده استعمال اولندی زیرا كوچ بالك منشأیدر العسیل امیر وزننده ضربه سی سریع وشدید
اولان آدمه دینور یقال رجل عسیل ای الشدید الضرب السریع رجع الید وعطار سپوركه سنده علی قول
غالیه یعنی قادن قلیه مسك آله جق بلكنه دینور وفیلك ودوه نك ذكرنه دینور جمعی عسل دركتب وزننده
ابن عسلة فتحاتله برشاعردر ابو عسلة عینك كسریله قوردك كنیه سیدر العسیلة جهینه وزننده سمیراء
شرقیسنده برصو یك آدیدر وعسیله كه عسل لفظندن مصغردر مطلق نطفه یه علی قول رجلك نطفه سنه
وعلی رأی جماعك دادینه ولذتنه اطلاق اولنور كه عسله تشبیه اولنمشدر و بكل منها فسر الحدیث حتی تذوقی
عسیلته و یذوق عسیلتك وعسل كلمه سنده تانیث غالب اولمغله هاء ایله مصغر اولدی یاخود عسله دن مصغردر تركیده
اندن باجغز ایله تعبیر اولنور وقدر قلیل ایله حلبت حاصل اوله جغنه تلمیح ایچون تصغیر ایله اداییوردیلر العسل
ضمتینله صالح ودیندار آدملره اطلاق اولنور مفردی عاسل وعسول در تتمه كه عاسل ماده سنده وجهی بیان اولندی
العسلة فرجه وزننده یمنده بلده بعدانیه اعمالندن برقریه در العسلة دحرجه وزننده خلق بری برینه كلوب
كیدوب تردد ایلمك معناسنه دركه برحادثه هنكامنده یاخود عید كبی ایام معدوده ده ایدرلر یقال الناس یعسلون
ای یختلف بعضهم الی بعض ویتردد عسجل جعفر وزننده بنو سلیم حره سنده برموضع آدیدر العسطلة
دحرجه وزننده نظامسز شوریده سوز سویلمك معناسنه در یقال عسطل الرجل اذا كلم غیر ذی نظام
المعسطل مدحرج وزننده هذیان مجموم كبی شوریده و پریشان سوزه دینور یقال كلام معسطل ای معلسط
العسقلة عینك وقافك فتحیله طپراغی یك و پور اوله رق آق طاشلق یره دینور تقول نزلنا عسقلة وهی ارض
صلبة وفیها حجارة بیض ومصدر اولور سراب ایلدرامق معناسنه یقال عسقل السراب اذا ترتع العساقیل
مثاقیل وزننده منارلره دینور مفردی عسقل در جعفر وزننده وعسقول در زنبور وزننده وعساقیل وعساقل سرابه
دینوركه بریه ده صو كبی لمعان ایدر معنای مفرده موضوع اولان صیغه دندر حضاجر كبی و بلوك بلوك بلودپاره لرینه
دینور شارحك بیاننه كوره بونده جمعدر یقال فی السماء عساقیل وعساقل ای القطع المتفرقة من السحاب
عسقلان عینك وقافك فتحیله ساحل بحر شامده بر بلده دركه نصاری طائفه سی بهرسال آكا حج وزیارت ایدرلر
حالا خرابه در وبلخ قضاسنده برقریه یاخود برمحله در محدثیندن عیسی بن احمد بن وردان العسقلانی البلخی آندندر
شارح دیركه ابن حجر بلده مذكوره دندر وعسقلان الرأس باشك تپه سنه دینور یقال ضرب عسقلان رأسه
ای اعلاه العصقول عصفور وزننده اركك چكركه یه دینور العصاقیل مثاقیل وزننده قصیرغه بلارینه
دینور مفردی عصقول در یقال هبت العصاقیل ای الاعاصیر العصل فتحتینله وعینك كسری وصادك
سكونیله بغرسغه دینور معی معناسنه جمعی اعصال در وشجردفلی اسمیدركه آغو آغاجی دیدكلریدر مفردی
عصله در وعصل آت قسمنك قویرق صوقمی برطرفه طوغری اكلوب بورق اولمق معناسنه در شویله كه یاپجق
اتلرینه واروب طوقنور اوله یقال عصل الفرس عصلا من الباب الرابع اذا كان عسیب ذنبه ملتویا حتی یصیب

كاذنه ويقال فى عسيب ذنبه عصل اى التواء ودكنك كبى پك وقاتى نسنه خلقى اكرى اولمق معناسنه‌در يقال عصل العود عصلا وهو الاعوجاج فى صلابة خلقة العصل كتف وزننده والاعصل احمر وزننده اكرى اولان پك شيئه دينور عصل كلمه‌سنك جمعى عصال‌در عينك كسريله يقال عود وعصا عصل واعصل اى معوج واعصل اكرى بجاقلو آدمه دينور يقال رجل اعصل اى المعوج الساق وبعضلر ديديكه اعصل برنسنه اوزره دائما اكيلوب آوريله‌رق مشغول ومداوم اولان آدمه دينور واكرى ديشه واكرى اوقه دينور يقال ناب وسهم اعصل اى اعوج جمعى عصل‌در عينك ضميله المعصال مفتاح وزننده باغچوانلرك ككه وكلابرى تعبير ايتدكارى اوجى اكرى اغاجه دينور كه آنكله اغاجك داللرنى اكوب ميوه‌قوپاررلر وچوكانه دينور صولجان معناسنه المعصل ميمك كسريله بودخى چوكانه دينور العصلاء حمراء وزننده كوده‌سى اتسز دكنك كبى قوبقورى اولان عورته دينور يقال امرأة عصلاء اى لا لحم عليها العصل فصل وزننده ايشه‌مك معناسنه‌در يقال عصل الصبى عصلا من الباب الاول اذا بال واغاجى اكمك معناسنه‌در يقال عصل العود اذا عوّجه فان كان اعوجاجه على خلقة قلت عصل كفرح كامرّ الاعصيلال اطمينان وزننده برنى اورمق قصديله دكنكه قاوره‌مق معناسنه‌در يقال اعصالّ الرجل اذا قبض على عصاه التعصيل كيجكمك وآغردرنمك معناسنه‌در يقال عصل الرجل اذا ابطأ المعصل منبر وزننده بورجلوسنه شدّت تقاضا ايدن آدمه دينور يقال هو معصل اى مشدّد على غريمه العاصل قاتى وپك اوقه دينور المعصل محدّث وزننده آتلدقده بور يلوب برطرفه چاوب يانه كيدن اوقه دينور العنصل قنفذ وزننده برموضع آديدر ويمامه‌دن طوغرى بصره‌يه موصل طريقك اسميدر وعنصل كه عنصل دخى دينور جندب وزننده ومدّ ايله عنصلاء وعنصلاء دخى دينور بصل برى اسميدر كه اسقال ايله وبصل الفار ايله متعارفدر تركيده آطه صوغانى ديرلر بين الاطباء اسقيل ايله معروفدر داء الثعلب وفالج وعرق النسأ علتلرينه نافع وسركه‌سى سعال مزمن وربو وضيق نفس وحشرجه علتلرينه مفيد وبدن ضعيفى مقوّى‌در العصل عينك ضميله اعصلك جمعيدر كه ذكر اولندى وبرموضع اسميدر العضلة عينك وضاد معجمه‌نك فتحيله والعضيلة سفينه وزننده بالدر وقول مقوله‌سى اعضاده اولان سكيرلى قالين وقباته دينور كه بالق اتى تعبير اولنور مؤلف كرچه كل عصبة معها لحم غليظ عبارتيله تفسير ايدوب لكن مراد ترجمه اولنان اسلوبدر صاحب تذكره‌نك بيانه كوره بدن انسانده صغير وكبير بشيوز اتوز عضله واردر العضل فتحتيله برآدمك كوده‌سنده بالق اتى چوق اولمق ياخود بالدرينك بالق اتى قبا وبوغون اولمق معناسنه‌در يقال عضل الرجل عضلا من الباب الرابع اذا صار كثير العضل او ضخمت عضلة ساقه العضل كتف وزننده والعضل ندس وزننده صفتلرده وصف مذكور اوزره اولان آدمه دينور العضل فضل وزننده برآدمى صقشدروب تضييق ايلمك معناسنه‌در يقال عضل عليه عضلا من الباب الاول اذا ضيق وبرآدمك ايشى پك دشوار وشديد اولمق معناسنه‌در كويا كه كنديسنى تضييق ايدر يقال عضل به الامر اذا اشتدّ وعضل وعضل وعضلان عينلرك كسريله بركسه برخاتونى اره‌وارمقدن ظلما منع ايلمك معناسنه‌در يقال عضل المرأة عضلا وعضلا وعضلانا من الباب الاول والثانى والرابع اذا منعها الزوج ظلما الاعضال همزه‌نك كسريله بودخى برماده صرپلنوب دشوار اولمق معناسنه‌در يقال اعضل الامر اذا اشتدّ وبر دشوار ايش برآدمى عاجز وفرومانده قلمق معناسنه‌در يقال اعضله الامر اذا غلبه واعياه وخاتونك وطاوق وسائر حيوانك طوغورمسى عسرتلو اولمق معناسنه‌در يقال اعضلت المرأة والدجاجة وغيرها بولدها اذا عسر عليها وبرمشكل درد ومرض اطبايى عاجز ومغلوب ايلمك معناسنه‌در يقال اعضل الداء الاطباء اى غلبهم التعضيل بودخى برخاتونى اره‌وارمقدن ظلما منع ايلمك معناسنه‌در يقال عضل المرأة بمعنى عضلها وبراهل مجلسه طار المق معناسنه‌در يقال عضل المكان اذا ضاق وبرنسنه‌يه طيطلو اولمق معناسنه‌در يقال عضلت الارض باهلها اذا غصت بهم وخاتون وسائر حيوان طوغوره‌مقدن عسرتلنمك معناسنه‌در يقال عضلت المرأة والدجاجة وغيرها اذا عسر عليها المعضل محسن وزننده والمعضل محدّث وزننده طوغورمسى صرپ ودشوار اولان خاتونه وسائر حيوانه دينور ومعضل محسن وزننده پك چركين شيئه دينور كاسيذكر التعضل تفعل وزننده برعلت پك مشكل اولمغله اطبا بى‌چاره وتدبيردن عاجز قلمق معناسنه‌در يقال تعضل الداء الاطباء اذا غلبهم يعنى فاعياهم دواءه العضال غراب وزننده پك مشكل مرضه دينور كه طبيبلرى عاجز وفرومانده ايده يقال داء عضال اى معيى غالب يعنى على الاطباء وشول شديد يمينه وصف اولنور كه اصلا استثناء ورجوع وانصرافى ممكن اولميوب قطعى اوله يقال حلفة عضال اى شديدة لا مثنوية فيها مترجم ديركه مثنويه استثناء ورجوع وانصراف معناسنه‌در نته‌كه نابغه‌نك

اشبو حلفت يمينا غير ذى مثنوية مصراعنك شرحنده استثناء ورجوع ايله شرح اولديغى شهاب مرحوم ان الله على كل شئ قدير وخالق كل شئ كريمه‌لرينك تفسيرنده بيضاوى مرحومك فيهما على عمومهما بلا مثنوية قولنك شرحنده بيان ايلمشدر الاعضيلال اطمينان وزننده اغاجك داللرى كور وفراوان اولمغله برى برينه صارمشمق معناسنه‌در يقال اعضالّت الشجرة اذا كثرت اغصانها والتفت العضل عينك كسريله داهيه اولان آدمه دينور وپك چركين شيئه دينور العضل فتحتيله باديه‌ده برموضعدر كه چوق بيشه واورمانلو محلدر ياخود عينك فتحى وضادك سكونيله‌در وعضل بن الهون بن خزيمه برقبيله‌نك پدريدر وجوهرينك ديدكلرى ايرى صحاحنده دينور جوهرينك سياق كلامنك مقتضاسى عينك ضميله اولمقدر لكن اويله دكلدر بلكه همان فتحتيله‌در جمعى عضلان كلور عينك كسريله العضل صرد وزننده والعضل قفل وزننده آفات ودواهى‌يه اطلاق اولنور مفردلرى عضله‌در غرفه وزننده وعضل صرد وزننده برموضعدر بنو عضيله جهينه وزننده بر بطن‌در المعضلات محسنات وزننده شدائد ونوائبه اطلاق اولنور مفردى معضله‌در يقال نزلت بهم المعضلات اى الشدائد العضيل قرشب وزننده لئيم وتنكخوى وبى‌امتزاج كسيه دينور يقال رجل عضيل اى لئيم ضيق الخلق العضيل جعفر وزننده صلابتلو پك نسنه‌يه دينور العضهلة دحرجه وزننده شيشه‌نك اغزينى طقامق معناسنه‌در يقال عضهل القارورة اذا ضمّ رأسها العطل فتحتيله والعطول قعود وزننده خاتون دوزكوندن وپيرايه‌دن خالى اولمق معناسنه‌در يقال عطلت المرأة عطلا وعطولا من الباب الرابع اذا لم يكن عليها حلى وعطل فتحتيله بيونه اطلاق اولنور لباسدن خلوتى اولديغيچون يقال انها لحسنة العطل اى العنق وبرآدمك كوده‌سى بيوك اولمق معناسنه مستعملدر هر لباس او بدنده بيوك اولديغندن كذلك سرعتله ايش كوچ كوره‌مز اولديغندن استعمال اولندى يقال عطل الرجل عطلا من الباب المزبور اذا عظم بدنه وبركسه مالدن ياخود ادبدن عارى وبى‌بهره اولمق معناسنه مستعملدر يقال عطل الرجل من المال والادب اذا خلا واو اومعناسنه‌در وعطل شخص وهيكله اطلاق اولنور جمعى اعطال‌در التعطل تفعل وزننده بودخى خاتون دوزكوندن خالى اولمق معناسنه‌در يقال تعطلت المرأة بمعنى عطلت وبركسه ايشسز كوجسز بيكار قالمق معناسنه‌در يقال تعطل الرجل اذا بقى بلا عمل العاطل والعطل ضمتينله عطلدن اسم فاعلدر پيرايه‌دن خالى خاتونه دينور عاطلك جمعى عواطل‌در وعطل در ركع وزننده وعطلك جمعى اعطال‌در يقال امرأة عاطل وعطل اى خالية من الحلى وعطل ضمتينله قلاده‌سى وبولارى اولميان بوش آته ودوه‌يه دينور وتمغاسز دوه‌يه دينور وسلاحسز آدمه دينور جمعى اعطال‌در ومال وادبدن بى‌بهره آدمه دينور المعطال محراب وزننده دائماً زينت وپيرايه‌دن خالى اولمق معتادى اولان خاتونه دينور يقال امرأة معطال اى المعتادة العطل المعاطل معطالك جمعيدر كه مقعد وزننده‌در نسوانك دوزكون طاقنه‌جق عضولرينه دينور بيون وبيلكجه وطپوق كبى يقال انها لحسنة المعاطل اى مواقع الحلى الاعطال عطلك جميدر كه ضمتينله‌در وعطلك جمعيدر كه فتحتينله‌درنته‌كه ذكر اولنديلر التعطيل تفعيل وزننده قاب مقوله‌سى نسنه‌يى بوشالتمق وبوش قومق معناسنه‌در يقال عطله اذا فرّغه واخلاه وبرنسنه‌يى ضايع وتباه اوله‌رق بوشلامق معناسنه‌در قيويى ايشلتميوب خرابه بوشلامق كبى ودياری خالى وخرابه ترك ايلمك كبى يقال عطل الشئ اذا تركه ضياعا العطلة فرحه وزننده اندام ووجودى خوب دوه‌لره دينور كه زينتدن مستغنى اولورلر يقال ابل عطلة اى حسنة الجسم واحدنده عطل دينور وسودى فراوان كزيده ناقه‌يه دينور كذلك سودى چوق قيونه دينور وكوشه‌لريله اغاجك ارالغنه بغلدقلرى قايشى قيرلمش قوغه‌يه دينور العيطل حيدر وزننده حسن اندام وتناسب اعضا ايله هر يانى اويغون اوزون كردنلى خاتونه دينور ياخود مطلقا اوزون كردنلى انسان وحيوانه دينور وبو صفتلر زينتدن مستغنى ايدر يقال امرأة عيطل اى الطويلة العنق فى حسن جسم اوهو كل ماطال عنقه وعيطل اركك خرما اغاجنك چچكنك دالنه دينور كه آنى آنثى قلمى ايدرلر واكاعطيل دخى ديرلر امير وزننده ميوه‌دن خالى اولديغيچون المعطل معظم وزننده هذيل قبيله‌سندن برشاعردر ومعطل حراثت وزراعتدن خالى بورپره دينور ارض موات معناسنه المعطلة معظمه وزننده چوبانسز صالمه دوه‌لره وصف اولور يقال ابل معطلة اى لا راعى لها عطاله سحابه وزننده بنوتميم يوردنده برطاغك آديدر العطلة غرفه وزننده تعطل معناسندن اسمدر بوشلق وبيكارلق معناسنه‌در العطل عينك ضميله وضمتينله مالدن يا ادبدن بى‌بهره آدمه دينور يقال رجل عطل وعطل اى خال من المال او الادب وكريشسز يايه دينور يقال قوس عطل اى بلا وتر العطبل والعطبول والعطبولة عينلرك ضميله والعيطبول حيزبون وزننده كوزل

ودلبرانلو جانلو اوزون كردانلو تازه محبوبه به دينور جمعى عطابل وعطابيل كلور و بعضلر ديديكه عيطبول اوزون
بويلو خاتونه دينور العطال المحامله كتاب وزننده والمعاطلة مقاتله وزننده ديشيسيله جماع حالتنده چاتشوب
ايلنشور اولان كلب وچكركه مقوله‌سى جانور چاتشوب چنكللشمك معناسنه‌در يقال عاطل الكلب والجراد عطالا
ومعاطلة اذا تراكب وتشدد عند السفاد وعطال بين الشعراء تضمين قافيه ايلمكه اطلاق اولنور كه بيت مؤخرك
تمام معناسنى بيت مقدمه مرهون ومربوط ايلمكدن عبارتدر يقال عاطل فى القافية عطالا اذا ضمن التعاظل
تفاعل وزننده والاعتظال افتعال وزننده معاطله معناسنه‌در يقال تعاظلت الكلاب واعتظلت اذا تراكبت
عند السفاد العظل عينك فتحيله كوپك چاتشمق معناسنه‌در يقال عظلت الكلاب وعظل عظلا من الباب
الاول والرابع اذا ركب بعضها بعضا مثالده عظل الكلب عنوانيله اولسه مناسب ايدى العاظل والعظلى
سكرى وزننده چفتلشمكده برى برينه بغلنوب ايرلميان چكركه‌لره دينور يقال جراد عاظل وعظلى اى متعاظلة لاتبرح
كلاب مقوله‌سى سائر حيوانه‌ده وصف اولورلر التعظل تفعل وزننده والتعظيل ناس برنسنه اوزره مجتمع اولمق
معناسنه‌در يقال تعظلوا عليه وعظلوا اذا اجتمعوا عليه يوم العظالى حبارى وزننده بين العرب بر يوم
معروفدركه انده بنو تميم بكر بن وائل قبيله‌سنه شبخون ايلدى لدى الانهزام خلق مزاحمه‌دن
برى برينك اوزرينه باصيلوب ياخود ايكيسى اوچى بر دابه‌يه ركوب ايلدكلرندن ناشى اطلاق اولندى
العظل ضمتيله مأبون وگكزه اطلاق اولنور تقول لاتقرب منها فانها عضل اى مأبون المعظل محسن وزننده
والمعظئل مشمعل وزننده اغاجلق وقورولق يره دينور يقال موضع معظل ومعظئل اى الكثير الشجر العفل
عينك وفانك فتحيله والعفلة فتحاتله شول شيئه دينوركه بعض نسوانك وناقه‌نك فرجنده ظهور ايدر بعض
رجالده حادث اولان دبه‌لك كبى شارح ديركه بوقرن ديدكلرى دكلدر زيرا قرن كه آصلق تعبير اولنور
اول فرجك ايچنده قانى ات ياخود كميك تحدث ايلمكله مدخل بتشك اولور و بو ابكاره مخصوصدر وعفل دبه‌لكدركه
شيش ظهور ايدوب كذلك مدخلى سد ايدر وكاهجه پك بيويوب حتى اوتوردقده يره مس ايدر اولور وبو اكثر
بعد الولاده ظهور ايدر و بعضلر ايكيسنى برعد ايلديلر انتهى مترجم حقير ديركه اشبو ماده احكام فقهيه‌يه متعلق
اولمغله بر مقدارجه ارخاى عنان روا كورلدى معلوم اوله كه بونده اوچ تعبير متداولدر برى رتق و برى عفله و برى
قرندر مؤلفك بيانه كوره رتق فرجك ايچرى يسنك چاتيسنده كرچه منفذ متخيل اولوب آكن بتشك طرزنده اولمغله
بردرلو انفاذ قابل اولميه ياخود ايچ منفذى اولميوب بالكليه بالدن عبارت اوله و بو ابكاره مخصوصدر وعفله وجه
مذكور اوزره بعض رجالده حادث اولان ادره كبى نسوانك فرجنده متحدث شيئه يعنى شيشه دينور وادره كه دبه‌لكدر
فتق سببيله كيسه خصية منتفخ ومتعظم اولور و بونك قرو وقيله وادره واسم عام اولان فتق كبى اسباب وانواع
مختلفه‌سى وخفيفى وشديدى وصغيرى وكبيرى واردر بوحادثه نسوانده دخى اولور كيمنده خلقى و كيمنده عارضى
اولور كه فرجك اغزنده سكيرلى ات كبى نسنه اولور و بيوكى وكوچكى اولور و كيمسنده پرده اولور واكا ريح ياخود ماء
ياخود اجسام سائره انوب طشره‌يه طومالدر پس بو ابكارده واكثرى ثيبانده ولادت زوريله حادث اولور كتب
طبيه‌ده بو رتق اسميله معبردر تركيده بوكه آصلق ديرلر مؤلفك عفله ديديكى بو اوله جقدر وقرن مؤلفه كوره عفله
صغيره‌در واطبايه كوره ماده‌سى خلقى كبكدر ياخود خلط صلب شديددر بوكه علاج همان غير قابلدر و بعضا
انضمام وامتلاء سببيله‌ده نفوذ ممكن اولمز ومؤلفك رتق ماده‌سنده تقديم ايلديكى قول بو اوله جقدر ومغربك
ومصباحك ونهايه‌نك بيانلرى دخى تفصيل مرقومه ملايمدر انجق نهايه‌ده عفله ايله قرنى فرق ايتمامشدر وقاضى
شرح مختصرنده بر جاريه قرناء كتوروب استفتا ايلدكده يره اوتوردك اكر اول حادثه يره طوقنورسه عيبدر والا عيب
دكلدر ديو افتا ايلديكنى نقل ايلمشدر بوكه كوره رتق خلقى بتشك وعفل وقرن دبه‌لك اولورنته كه مؤلفه كوره ده
ايكيسى بردر لكن صغر وكبر جهتيله فرقلرى واردر پس بينلرنده عموم وخصوص مطلق اولمق ملحوظدر فليحفظ
يقال بها عفل وعفلة وهو شىء يخرج من قبل النساء وحياء الناقة كالادرة للرجال وعفل مصدر اولور خاتونده ياخود
ناقه‌ده عفله حدوث ايلمك معناسنه يقال عفلت المرأة او الناقة عفلا من الباب الرابع اذا صارت بها عفلة العفلاء
حمراء وزننده وصف مز بور اوزره اولان خاتونه وناقه‌يه دينور التعفيل تفعيل وزننده عفله ديديكى علت
مذكوره‌يى علاجله اوكولتمق معناسنه‌در بناسى ازاله ايچوندر يقال عفل المرأة اذا اصلح عفلتها و برعورت حقنده
عفلادر ديمك معناسنه‌در يقال عفلها اذا نسبها الى العفلة العفل نفل وزننده كچى تكه‌سنك واكوزك پاچه‌لرى
اراالغنك ياغنك كرتنه دينور و بواغش خصى اولنلرده مستعملدر زيرا آنلر سمور اولوب آرالرى ياغلو اولور يقال فى التبس

مطلب

اوالثور عفل وهو كثرة شحم ما بين رجليهما وهو اعفل وعفل در ايله ذكرك بيننده اولان جزكى يه دينور وقوچ قسمنك
خايه‌لرينك وچوره‌بانلرينك ياغنه دينور وقوچ قسمنك سمورلكنى وآرقلغنى بيلمك ايچون ال ايله يوقلنه جق قاورام
برينه دينور العافل دائما اوزون لباس اوزرندن قصه لباس كيراولان آدمه دينور يقال رجل عافل اذا كان
يلبس الثياب القصار فوق الطوال عفال قطام وزننده نسوانه مخصوص سب ودشنام وآزار كلماتندندر عفلان
سكران وزننده بنوابى بكر بن كلاب يوردنده بر طاغك آديدر عفلانه جبل عفلان قربنده بر قديم صويك آديدر
العفلاء عفله‌سى اولان عورتدركه ذكر اولندى وكوللرك طشره دوربلان دوداغه دينور يقال شفة عفلاء
اذا كانت تنقلب عند الضحك بنو العقيل زبير وزننده بنو مالك بن سعد جماعتيدركه عجاج راجزك قوميدر
العفنجل سمندل وزننده شول ثقيل وياوه كوى وفضول وهرزه كاره دينوركه هرماده‌ده وظيفه‌سى اولميان هذر
وهذيان سوزلر تفوه ايدر اوله العفشل شين معجمه ايله جعفر وزننده والعفنشل سمندل وزننده والعفشليل
زنجبيل وزننده ثقيل وكرانجان وخير وشره برامز كسبه دينور وعفشليل غليظ وناتراش وتصلق ثقيل ونادان
شخصه دينور وكوده سنك اتلرى سلپوكلنوب صالقى صالقى اولان قوجه قارى‌يه دينور وز يلوكبى تويلرى چوق اولان
كليمه دينور وديشى صرتلانه ياخود اركگنه دينور العفشال قرطاس وزننده قورقق و يواش آدمه دينوركه
كسبه شدتله معامله ايده مز يقال رجل عفشال اى قليل البأس العفطلة دحرجه وزننده برنسنه‌يى برآخر
نسنه‌يه قاتوب قارشدرمق معناسنه‌در يقال عفطله به اذا خلطه العفقل قافله جعفر وزننده بيوك يوزلو آدمه
دينور يقال رجل عفقل اى العظيم الوجه العفكل جعفر وزننده احمق وسبكمغز آدمه دينور العقل
عينك فتحى وقافك سكونيله علم وادراك معناسنه‌دركه ذهنده حاصل اولان صورتدن عبارتدر على قول اشيانك
حسن وقبح وكمال ونقصانه متعلق صفاتى ادراكه اطلاق اولنور بو معناى اولدن اخصدر وعند البعض ايكى
خير اولان شيئك خيرده ازيد وابلغ اولانى وايكى شر اولان شيئك شر ومضرتده اشد واوفر اولانى ادراكدن
عبارتدر و بعضلر عندنده امور عديده‌يه اطلاق اولنور يعنى عقل بر قوت معنويه مودوعه‌دركه انسان آنك
وساطتيله قبح وحسن بينى فرق وتمييز ايدر ايشته اول قوتدن كذلك ذهن انسانده بعض مقدمات سببيله حاصل
ومترتب اولان صور ومعانىء مجتمعه‌دن عبارتدركه آنلرك وساطتيله اغراض ومصالح وامور وجوه لايقه‌سى اوزره
مستتب ومستقيم ومستكمل اولور كذلك انسانك حركات وكلماتى باينده كنديسنه مخصوص هيئت محموده وشبوه
مطبوعه‌دن عبارتدر پس اشبو امور ثلاثه‌ده مشترك اولور لكن اولده حقيقت واخيرنده مجاز اولور زيرا بونلر قوت
مذكوره‌نك اثر وثمره‌سيدر قالديكه كرچه اشبو تعريف بقاتله تعريف ايلديلر لكن حق اولان بودركه عقل بر نوردر وجانبدن
عبارتدركه نفس انسانى آنك وساطتيله علوم ضروريه ونظريه‌يى ادراك واذعان ايدر وآنك ابتداى وجودى ولدك
رحمده استكمال خلقتله هنوز جنين اولديغى هنكامدندر بعده تدريجله بلوغى وقتنه قدر تزايد ونماء اوزره اولود
فارسيده آكاهوش وخرد وتركيده اوص تعبير اولنور جمعى عقول در مؤلفك و يطلق لامور لقوة بها قولنده واقع
لقوة كلمه‌سى لامور قولندن بدلدر ولمعان ولهيئة قوللرى معطوفدر و بو بدل بعض طريقيله‌در ياخود مع ماعطف
عليه اعتباريله بدل كل اولور ولقوة نسخه‌سى غلطدر مؤلفك بصائرده بيانه كوره اصل عقل امساك واستمساك
معناسنه موضوعدر وديعه مذكوره انسانى امور قبيحه‌دن منع وامساك ايلديكى ملابسه‌سيله عقل اطلاق اولندى
وتسميه بالمصدردرنته كه حجر ونهى اطلاقى دخى بو ملابسه ايله‌در ومصدر اوله‌رق استعمال اولنورنته كه معقول دخى
مصدردر مفعول وزننده عقلى استعماالله هرنسنه‌يى بيلور اولمق معناسنه‌دركه اوغلان عاقل وبالغ اولمق
تعبير اولنور يقال عقل الغلام عقلا ومعقولا من الباب الثانى اذا ادرك فهو عاقل من عقلاء وفى الاساس يقال
مافعلت منذ عقلت ويقال عقل فلان بعد الصبا اى عرف الخطأ الذى كان عليه يعنى كنديده اولان خطانك
خطا اولديغنى فهم وادراك ايلدى ومقدمة الادبده زمخشرى عقل خردمند كشت يعنى عقللو اولمق وعقل الغلام
خردمند شد يعنى اوغلان عاقل اولدى عنوانيله تفسير ايلمكله وجه مذكور اوزره ترجمه اولندى ومصباحده باب
ثانيدن متعدى اوله‌رق ادراكه وباب رابعدن لازم معناسيله مرسومدر حتى عقلاء اوزره جمعلمسى اكاميندر
ومؤلفه كوره صالح وعالم كبى نوادردن اولور انتهى وعقل علاج يوركى قبض ايلمك معناسنه‌در يقال عقل الدواء
بطنه عقلا من الباب الثانى والاول اذا امسكه وفهم وادراك ايلمك معناسنه‌دركه ذكر اولنان نور روحانى اثريدر
يقال عقل الشىء عقلا من الباب الثانى اذا فهمه ودوه‌نك اياغنى بوكوب بيلكجه‌سنى قولنه بغلمق معناسنه‌در
يقال عقل البعير اذا شد وظيفه الى ذراعه و بر آدم مقتولك خون بهاسنى ويرمك معناسنه‌در يقال عقل القتيل

مطلب

اناوداه‌و برکسه قاتلدن بدل اولوب قاتل اوزره لازم کلان خونبهاسنی کندی مالندن ادا ایلمك معناسنه در یقال
عقل عن فلان اذا ادّی جنایته بوراده عن کلمه‌سی بدلیت ایچوندر وخونبها آلمق ایچون قود وقصاصی ترك ایلمك
معناسنه در یقال عقل له دم فلان اذا ترك القود للدّیة وعقل وعقول آهو قسمی یوکسك صرپ طاغه قاچوب
چقمق معناسنه در یقال عقل الظبی عقلا وعقولا من الباب الثانی اذا صعد وعقل کولکه تمام نصف نهار
حدّنده سیردن قالوب ثابت اولمق معناسنه در یقال عقل الظل اذا قام قائم الظهیرة وعقل وعقول بر یره صغنمق
معناسنه در یقال عقل الیه اذا لجأ وکورشجی خصمنی صارمه تعبیر اولنان فنداله یقمق معناسنه در یقال عقل فلانا
اذا صرعه الشغربیة ودوه عاقول دیدکلری نبات اوتلامق معناسنه در یقال عقل البعیر اذا اکل العاقول وعقل
خونبهایه اطلاق اولنور فی الاصل خونبها ایچون ویردکلری دوه‌لری کوتروب ولیّ مقتولك قپوسنه عقل وبند ایدرلر ایدی
صکره خونبهاده دخی استعمال اولندی ومنه یقال العقل علی العاقلة ای الدیة وقلعه یه وحصن وحصاره اطلاق
اولنور وصغنجق یره دینور تقول هو عقلی ای حصنی وملجأی وانسانك کوکلنه اطلاق اولنور قلب معناسنه بونلر تسمیه
بالمصدرلردر ومحفه اورتوسی اولان قرمزی بزه دینور علی قول برچشید آلاجه قاش آدیدر محفه پوشیده‌سی دخی ایدرلر
وعقل عروضیین اصطلاحنده بحر وافرك مفاعلتن جزؤندن لامی که بشنجی حرف متحرکدر اسقاط ایلمکه اطلاق
اولنور پس مفاعلن جزؤنه نقل اولنور عقل بعیردن مأخوذدر بوراده اسقاط الیاء من مفاعیلن نسخه‌سی غلط محضدر
التعقیل تفعیل وزننده بو دخی عاقل وخردمند اولمق معناسنه در یقال عقل الرجل بمعنی عقل ودوه‌نك دیزنی
بغلمق معناسنه در یقال عقل البعیر بمعنی عقله و برآدمی عاقل ایلمك معناسنه در یقال عقله الله ای جعله عاقلا
وآصمه قورق و برمك معناسنه در یقال عقل الکرم اذا اخرج الحصرم العاقل عقل ومعقولدن اسم فاعلدر
صاحب عقل کیسه‌یه دینور جمعی عقلاء وعقّال کلور رمّان وزننده بونك عقلاء اوزره جمعلنمسی وجه مذکور اوزره
باب رابعدن دخی ورودینه مبنی درزیرا فعلاء وزننده جمع فعیل بنیه‌سنه مخصوصدر ومؤلفه کوره نوادردندر وعاقل
کیکه وجیرانه دینور ظبی معناسنه یوکسك طاغلره صعود ایلدیکیچون و برطاغك اسمیدر وبدی موضعك
آدیدر وعاقل بن البکیر بن عبدیالیل اصحابدندر مقدّما اسمی غافل اولمغله نبیّ اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلری
تحویل وعاقل ایله تسمیه بیوردیلر العقول صبور وزننده فهم وادراکی غالب فهیم ومدرك آدمه دینور الاعتقال
افتعال وزننده بو دخی دوه‌نك دیزنی بوکوب بغلمق معناسنه در یقال اعتقل البعیر بمعنی عقله و برآدمی کورشده
ایاقله صارمه‌یه کتوروب یقمق معناسنه در یقال اعتقله اذا صرعه الشغربیة وفارس نیزه‌سنی پاچه‌سیله رکابی
آرالغنه صوقوب طوتمق معناسنه در یقال اعتقل رمحه اذا جعله بین رکابه وساقه وصاغمق ایچون قیونك ایاقلرنی
حالب ایکی بجاغی آرالغنه چکوب آلمق معناسنه در یقال اعتقل الشاة اذا وضع رجلیها بین ساقه وفخذه فحلبها
وبرآدم ایراوزره یاخود پالان اوزره ایاغنی بوکوب اوجه‌سی کلان موضعه قومق معناسنه در یقال اعتقل رجله
اذا ثناها فوضعها علی المورك ومقتول ایچون دیت آلمق معناسنه در یقال اعتقل من دم فلان اذا اخذ العقل
ودل طوتلمق معناسنه در یقال اعتقل لسانه علی المجهول اذا لم یقدر علی الکلام العقل فتحتینله طوق چلارکبی
دیزلری بری برینه چارپلوب سورنمك معناسنه در که ضعفدن نشئت ایدر یاخود ایاقلری طوغری اولمیوب طشره‌یه
طوغری یورق ودورك اولمق معناسنه در که آت قسمنده اولورسه اکایت اللی تعبیر ایدرلر یقال عقل البعیر
عقلا من الباب الرابع وهو اصطکاك الرکبتین او التواء فی الرجلین الاعقل وصف مذکور اوزره اولان دوه‌یه
دینور مؤنثی عقلاءدر التعاقل تفاعل وزننده برمقتولك دیتنی نیجه کسه‌لر چکشمك معناسنه در یقال تعاقلوا دم
فلان اذا عقلوه بینهم المعقلة میمك فتحی وقافك ضمیله توزیع غرامت جهتیله ادا اولنان ماله دینور یقال صاردمه
معقلة علی قومه ای غرم علیهم وخونبهایه دینور یقال لنا عند فلان ضمد من معقلة ای من دیة کانت علیه جمعی
معاقلدر ومنه یقال هم علی معاقلهم الاولی ای علی حال الدیات التی کانت فی الجاهلیة یعنی دیتلری زمان جاهلیتده
نه رسمه ادا ایدرلرسه حالا اول وضع اوزره ادا ایدرلر و بعضلر علی مراتب ابائهم عبارتیله تفسیر ایلدیلر ومعقله دهناء
نام موضعده بردوز اوه‌نك آدیدر العقال کتاب وزننده دوه‌نك دیزنی بغلدقلری ایپه دینور وعربلرك عقال
المئین تعبیرلری که مئین جمعنیه‌سیله در بوندن مأخوذدر شول شریف وعالیشان آدمه دینور که اسیر اولدقده فکاکه
وفداسی نیچه یوزمهار دوه اوله وعقال دوه‌دن وقیوندن برسنه‌لك لازم کلان زکاته دینور ومنه قول ابی بکر رضی الله
عنه حین امتنعت العرب عن اداء الزکاة الیه لو منعونی عقالا کانوا یؤدونه الی رسول الله صلی الله علیه وسلم لقاتلتهم
علیه وعقال برجلك اسمیدر وعقال کنج دیشی دوه‌یه دینور التعقل تفعل وزننده برایاغنی بوکوب اوجه

کبکی کلان برك اوزرینه قومق معناسنه در یقال تعقل الرجل اذا ثناها فوضعها علی المورك وبرکسه‌نی دوه‌یه
ارکاب ایدن آدم ایکی اللرینك پرمقلرنی بری برینه کچوروب نردبان کبی طوتمق معناسنه در که کعبه بولنده عکاملر
اویلجه ارکاب ایدرلر یقال تعقل له بکفیه اذا شبك بین اصابعهما لیرکب الجمل واقفا العقال رمّان وزننده حوط بن
ابی جابرك فرسی اسمیدر ودابه قسمنك ایاقلرینه مخصوص برعلت اسمیدر که یوریمکه بشلدقده برساعت قدر
آغسیوب بعده کشاده ومنبسط اولور بعضلر آت قسمنه تخصیص ایلدیلر عقال شدّاد وزننده اسم ابی شیظم بن
شبه‌در که محدّثیندندر العقیلة سفینه وزننده کریمه ومخدّره اولان خاتونه دینور کویا که کندی نفسنی خارجدن
عقل ومنع وحراست ایدر یقال هی عقیلة بین قومها ای کریمة مخدّرة وعقیلة القوم برقومك سید وذیشانه
اطلاق اولنور اصل عقیله معنای اوّله موضوعدر بعده مطلقا عزیز ونفیس آدمه ونسنه‌یه توسیع اولندی مذکرده
تاء اسمیته یاخود مبالغه‌یه محمول اولور یقال هو عقیلة قومه ای سیدهم وهر نسنه‌نك انفس واکرمنه اطلاق
اولنور وعقیلة البحر شاهدانه انجویه دینور وعقیله بغایت جنسی پاك دوه‌یه دینور العاقول دریانك اکین
برینه علی قول طالغه‌سنه اطلاق اولنور ودره‌نك ونهرك بورغاج برینه دینور وچیره‌شك ومشتبه وملتبس اولان ایشه
ومادّه‌یه دینور وشول ارضه دینور که بورغاجی چوق اولدیغندن یولی بولنوب سمت مقصوده کیدلمز اوله وترکیده
یاندق اوتی دیدکلری تیکنلی اوته دینور که دوه مرعاسندندر دیرعاقول نهروان قضاسنده بربلده‌در محدّثیندن
عبدالکریم بن الهیثم العاقولی اکا منسوبدر کذلك مغربده بربلده‌در ابوالحسن علی بن ابراهیم العاقولی اورادندر
وموصل قضاسنده برقریه آدیدر عاقولا الفك قصریله توراة کتابنده کوفه شهرینك اسمی اولمق اوزره مرقومدر
العاقلة فی الاصل دیت وخونبها معناسنه اولان عقلدن اسم فاعلدر جماعت عاقله دیمکدر بعده برآدمك
عصبه‌سنه اطلاق اولندیکه قتل خطا ایله دیت لازم اولدقده دیتنی چکوب ادا ایدرلر و بو صفات غالبه‌دن
اولمشدر ومنه قول الشعبیّ لا تعقل العاقلة عمدا ولا عبدا و بو حدیث دکلدر وجه مرسوم اوزره شعبی کلامیدر
جوهری وهمندن ناشی حدیث اولمق اوزره ثبت ایلمشدر ومعناه ان یجنی الحرّ علی عبد لا العبد علی حرّ لانه لو کان
المعنی کذلك لکان الکلام لا تعقل العاقلة عن عمد ولم یکن ولا تعقل عبدا یعنی عن قصد جنایت ایدن آدمك دیتنی
عاقله‌سی تحمل ایلمز بلکه جنایت ایدن کسه‌نك مالندن لازم کلور کذلك برعبد جنایت ایلسه مولاسنك عاقله‌سی اوزره
دیتی لازم کلمز بلکه جنایتی رقبه‌سنه اصابت ایدر که بو امام اعظم علیه الرحمه حضرتلرینك قولیدر اصمعی
دیدیکه بو مبحثی هارون رشید حضورنده ابو یوسف حضرتلرینه ایراد ایلدیکمده عقلته ترکیبله عقلت عنه
ترکیبنك بیننی فرق ایلمدی حتی بن اکا تفهیم ایلدم شارح دیرکه ابن ابی لیلی قول مذکوری خلافی اوزره تفسیر ایلمشدر
یعنی احراردن برآدم برعبد اوزره جنایت ایلسه دیتنی اول جنایت ایدن آدمك عاقله‌سی متحمل اولمیوب بلکه
کندینك خاصة مالندن لازم کلور واصمعی دیدی که ابن ابی لیلانك کلامی استعمال عربه موافقدر زیرا معناقول
اوّل اوزره اولسه لا تعقل العاقلة عن عبد اولمق اقتضا ایدرایدی مترجم حقیر بعد الاستقراء الکثیر دیرکه اوّلا کلام
مرقوم امام محمدك موطأسنده سند ابن عباس ایله لا تعقل العاقلة عمدا ولا صلحا ولا اعترافا ولا ما جنی المملوك
عنوانیله حدیث اولمق اوزره مثبتدر ثانیا عبادة وفی حدیث الشعبیّ لا تعقل العاقلة عمدا ولا عبدا ولا صلحا
ولا اعترافا عبارتیله مرسوم اولمغله حدیث اوّل حدیث ثانی‌یی مبیندر نته که ابن اثیر نهایه ده متن ثانی
عنوانیله رسم ایلمشدر یعنی عمدا اولان جنایت خاصة جانی مالندن لازم کلوب عاقله‌سی تحمل ایلمز کذلك خطأ
اولوب صلح اولدقلری جنایتی کذلك من غیر بینة جانبنك اقرار ایلدیکی جنایتی عاقله‌سی التزام ایلمز کذلك
عبد حرّ اوزره جنایت ایلسه عاقلهٔ مولاسی متحمل اولمیوب رقبه‌سندن اقتضا ایدر پس حدیث مرقومك
سیاقی که لا تعقل العاقلة عمدا قولیدر وسیاقی که ولا صلحا ولا اعترافا قولیدر عقله ترکیبی بوراده عقل عنه معناسنه
مستعمل اولدیغنه دلالت ایدرلر پس معنا لا تعقل العاقلة عن عمد وعن صلح وعن اعترف سبکنده اولور نته که
هدایه شارحی اکمل بورسمه تحریر ایلمشدر واکر معنا وجه مذکور اولمسه بر نظم نقیصه‌سی لازم کلور ومؤلف
کما توهم ابو حنیفة قولیله اساءت ادب ایلمشدر زیرا اهر نقدر وهمك معنای راجحی خطرات قلب ایسه ده مرجوحه
استعمالی شایعدر محمل مذکور امکانده اولدیغندن بشفه المجتهد یخطی و یصیب مفهومی اوزره مجتهد همیشه
صائب اولمدیغی معلومدر ظهور خطأ صورتنده دخی وظیفه وادب اوزره حسن تعبیر ایلمك اهل انصافه واجبدر
مؤلفك عادت مستمره‌سی جوهری‌یه وسائره تعرّضده دائما توهم عنوانیله حرف انداز اولمغله قلمنه تعبیر مذکور
طبیعت ثانیه اولمشدر حتی بو ماده‌دن چند حرف مقدم بینه جوهری‌یه تعبیر مزبور ایله تعرض ایلمشدر بو جهتله

امام اعظم حقنده دخی فکرورویتسز سبق لسان قلم ایتمشدر یوخسه بورسمه خارج حد ادب تعبیر ناسزا ایله آلایشدن
کعبی بالاتردر خصوصا بو مسئله کندی مذهبیله منازعه یه متعلق دکلدر وامام اعظم حضرتلرینی قچن ذکر
ایلسه امام عنوانی کبی تعبیرات تعظیمله ذکر ایلمك عادتیدر خصوصا المرقات الوفیه فی طبقات الحنفیه نام تالیفنده
مذهب حنفیده اولان فقهاء کرامه خدمت ایلمشدر والحاصل تعبیر مذکور وجه محرر اوزره جوهری لاطحه سندن
من غیر استحضار الذهن سبق ایلمکله زلة العاقل قبیلندندر مع ذلك کندیسنه شین عظیم عد اولنمشدر
غریبدر که بو حقیر عربستانده بعض شافعی اساتذه دن تلمذ سببیله انلر ایله اختلاطمز اولمشیدی حنفی طائفه سنده
ذرة ما تعصب شائبه سی اولمیوب بالطبع شافعی قسمنده درکار اولمغله بو شیوه لری باعث استعجابمز اولورایدی
فالمؤلف متهم تجاوز الله عنه المعاقلة مفاعله وزننده باب مغالبه ده مستعملدر برکسه ایله عقل یارشی ایتمك
معناسنه در یقال عاقله فعقله کنصره ای غالبه فی العقل فغلبه وکان اعقل منه و برکسه ایله دیت خصوصنده برابر
اولمق معناسنه در که بونده دیتی آنك دیتی مقدارنده اولمقدن عبارتدر ومنه المرأة تعاقل الرجل الی ثلث دیتها ای موضحته
وموضحتها سواء فاذا بلغ العقل ثلث الدیة صارت دیة المرأة علی النصف من دیة الرجل یعنی رجلك موضحه سیله
عورتك موضحه سی مساویدر پس عقل ثلث دیتنه بالغ اولدقده عورتك دیتی رجلك دیتنك نصف مقدارینه
رجوع ایدر موضحه شول باش یاره غیدر که باش کمیکنك بیاضی کورنه بو مسئله نك تفصیلی بودر که فی الاصل نسوانك دیتی
رجال دیتنك نصفی ایدی حصهٔ میراث کبی سعید بن المسیب بورسمه حکم ایلدیکه اکر مجنی علیها اولان خاتونك جنایتی
ثلث دیت کاملدن ناقص اولورسه رجل ایله مساوی اولور رجل اول جنایت واقعه مقابلنده نه مقدار دیت آلورسه
خاتون دخی اول مقدار آلور واکر ثلث دیته بالغ اولورسه رجلك دیتنك نصفنی آلور مثلا برعورتك بر پرمغنه جنایت اولنسه
اون دوه دیت آلور نته که رجل دخی بو مقدار آلور وایکی پرمغنه جنایت اولنسه یکرمی دوه آلور واوچ پرمغنه اتوز
آلور ودرت پرمغنه یکرمی دوه یه رجعت اولنور زیرا ثلث دیتی تجاوز ایلمکله نصف دیت رجله رد اولندی
شارح دیرکه شافعی واهل کوفه اکا اعتبار ایلمدیلر عورتك بر پرمغنده بش وایکی پرمغنده اون دوه اخذیله عمل
ایلدیلر العقیلی سمیهی وزننده اوزم قورغنه دینور یقال فی الکرم عقیلی ای الحصرم الاعقال همزه نك
کسریله برکسه یی عاقل بولمق معناسنه در یقال اعقله اذا وجده عاقلا وبرآدم اوزره برسنه لك زکاة واجب
اولمق معناسنه در یقال اعقل الرجل اذا وجب علیه عقال ای زکاة عام وجوهر ینك ما اعقل عنك شیئا ای دع
عنك الشك قولی تصحیفدر صواب اولان ما اغفله اولمقدر غریبدر که مؤلف بونی محلندن اهمال ایلمشدر ان شاء الله
تعالی ذکر اولنور العقلة غرفه وزننده رمال اصطلاحنده اشکال رملیه دن برشکل اسمیدر که برزوج وایکی
فرد و برزوجدن عبارتدر که صورتی بودر ⁘ مترجم دیرکه بین الرمالین بونك مدلولی نون حرفیدر زیرا هرشکل
برحرفه دال اولمغله استنطاق ایدرلر وترتیبلری ابجد ترتیبی اوزره در مثلا لحیانك مدلولی الف وانکیسك مدلولی باء
حرفلریدر عقیل زبیر وزننده حوران قضاسنده برقریه آدیدر واسامی رجالدندر و برقبیله نك پدری اسمیدر
المعقل محدث وزننده ربیعة بن کعب لقبیدر المعقل منزل وزننده صغنجق یره دینور حصن وقلعه وصرب
یرلر کبی یقال لجأوا الی معقل ای ملجأ ومعقل بن المنذر ومعقل بن یسار و معقل بن سنان وابن مقرن وابن
ابی الهیم که ابن ام معقل درواکا معقل بن ابی معقل دخی دیرلر جمله سی اصحابدندر عوقله جوهره وزننده
اسمادندر ذؤالة بن عوقله صحابیدر عقیل امیر وزننده ابن ابو طالبدر که امام علی کرم الله وجهه حضرتلرینك لاب
برادرلریدر قریشك انساب وتواریخ بابنده اعلملری ایدی وعقیل بن مقرن دخی صحابیدر العقنقل سمندل
وزننده بیوك وککبش دره یه دینور وبری بری اوزره یغلمش قوم یغننه دینور وکلر دیدکلری جانورك قورسغنه دینور
عنقل دخی دینور جعفر وزننده وچناغه وکاسه یه دینور وقلجه دینور العقابیل عینك فتحیله جمعدر مفردی
عقبول وعقبوله در عینلرك ضمیله مرض وعلت وعداوت وعشق ومحبت بقیه لرینه دینور واوچوق تعبیر اولنان
خرده سیولجه لره دینور که حمی عقبنده دوداقده ظهور ایدر فارسیده تبخاله دینور ومحنت وشدیده یه دینور وشر
وشور معناسنه در یقال هو ذو عقابیل ای شرور التعقبل تدحرج وزننده برآدمی کناهی ایچون مؤاخذه
ایلمك معناسنه در یقال تعقله اذا تعقبه العقبلة علبطه وزننده برآدمك دائما اردنه دوشوب جرم ونقیصه سنی
بولوب قدح ومؤاخذه ایدن کسه یه دینور یقال هو عقبلة فلان ای یتعقبه العقرطل سفرجل وزننده و بعضاعین
وقاف وطاء مکسور اولور فیل دیدکلری حیوانك دیشیسنه دینور اثی الفیله معناسنه بورادہ الفیلة عنبه وزننده
فیلك جمعی اولمغله غین معجمه ایله الغیلة لفظی غلطدر العکل شکل وزننده برکدرمك معناسنه در یقال عکل

الشیء

الشیء عکلا من الباب الاول والثانی اذا جمعه ودوه لری اوته دن بری طوپلیوب سورمك معناسنه در یقال عکل
الابل اذا حازها وساقها ودوه نك بلکجه لرنی ایپ ایله قوللرینه بغلمق معناسنه در یقال عکل البعیر اذا شد
رسغ یدیه الی عضده بحبل و برخصوصده کندی قریحه ورأیندن سوز سویلیوب حکم ایلمك معناسنه در یقال
عکل فی الامر اذا قال فیه برأیه و برنسنه چیرشك مشتبه اولمق معناسنه در یقال عکل علیه الامر اذا التبس
و برنسنه حقنده کندی فراستیله ظن وتخمین ایلمك معناسنه در یقال عکل برأیه اذا حدس و برآدمی حبس ایلمك
علی قول یره یقمق معناسنه در یقال عکل فلانا اذا حبسه او صرعه ومتاعی بری بری اوزرینه استف ایلمك
معناسنه در یقال عکل المتاع اذا نضد بعضه علی بعض واولمك معناسنه در یقال عکل فلان اذا مات
و برخصوصده چالشوب چبالمق معناسنه در یقال عکل فی الامر اذا جد العکال کتاب وزننده دوه نك دیز باغنه
دینور عقال کبی الاعکال همزه نك کسریله والاعتکال افتعال وزننده بونلرده برماده چپارز ومشکل
ومشتبه اولمق معناسنه در یقال اعکل علیه الامر واعتکل اذا التبس واعتکال ناسدن عزلت ایلمك معناسنه در
یقال اعتکل الرجل اذا اعتزل وایکی اکوز بری بریله سوسشمك معناسنه در بناسی مشارکت ایچوندر یقال اعتکل
الثوران اذا تناطحا العکل عینك کسری وفتحیله لئیم وفرومایه کسنه یه دینور جمعی اعکال در العوکل
جوهر وزننده قوم یغننك صرتنه دینور یقال قعد علی العوکل ای ظهر الکثیب وعظیم اولان قوملغه علی قول
بری بری اوزره متراکم اولان قوم یغننه دینور و بردرلو قائغه دینور که اعراب طائفه سی چوربایه قاتوب اکل ایدرلر ومنه
مرقة عوکلیة وعوکل اصر غان طاوشانه دینور ظاهرا طوشانك بونوعیدر او اور ایمش تقول اتانی بعوکل ای بارنب
عقور وآیشاق بودوره دینور قصیر وافحج معناسنه وچاقتلو بون عورته دینور وعربلرك قلدته قلائد عوکل قوللری که
قلدته قلائد الفضائح ایله مفسردر بن آنی رسوای ومفتضح قلدم دیمکدر معانیء مذکوره دن مأخوذدر عکل
عینك ضمیله بر بلده آدیدر و برقبیله نك پدری لقبیدر که خلق غباوت و بلادتله متصفلردر ومز بورك اصل اسمی عوف
بن عبد مناة اولوب کندیسنی عکلی نام جاریه تربیه ایلمکله عکل ایله ملقب اولدی العاکل اوغورسز بخیل وناکس
بودوره دینور یقال هو عاکل ای قصیر بخیل مشؤم جمعی عکل در کتب وزننده و بررجل اسمیدر عکال کتاب وزننده
وعکیل وعکال زبیر وشداد وزنلرنده اسامی رجالدندر العوکلان عینك فتحیله ایکی کوکبه اطلاق اولنور
و برموضع آدیدر و برقبیله نك پدری اسمیدر العکلیة عینك ضمیله بنی ابی بکر بن کلاب یوردنده برصویك آدیدر
المعکل منبر وزننده چوبانك اغاجدن یپراق سلکجك دکنکنه دینور العکل فتحتینله حراغده باغك بوصه سی
دینه چوکوب برکمك معناسنه در یقال عکلت المسرجة عکلا من الباب الرابع اذا عکرت العکازیل عینك فتحیله
ارسلان پنجه لرینه دینور مفردی عکزوله در العل عینك فتحی ولامك تشدیدیله والعلل فك ادغام ایله صو
مقوله سی مشروبی برکره ایچدکدنصکره ایکنجی دفعه ده ایچمك علی قول متتابعا تکرار ایچمك معناسنه در یقال
عل الرجل علا وعللا من الباب الثانی والاول اذا شرب شربة ثانیة او شرب بعد الشرب تباعا وعل بو معناده
متعدی اولور یقال علّه اذا سقاه ثانیة او تباعا وطعامدن بر مقدار اکل ایلمك معناسنه مستعملدر یقال هذا
طعام قد عل منه علی المجهول ای اکل منه وعل صفت اولور اکثری نسوانه مزید اولان زند وسته اطلاق اولنور
یقال هو عل النساء اذا کان یزورهن کثیرا و بیوك ودیزمان کچی تکه سنه دینور وایری کنه یه علی قول خرده
کنه یه دیمکله ضد اولور ونحیف وزبون اختیار آدمه دینور ومطلقا جثه سی خرده اولوب یاشلو اولان حیوانه
دینور ومرضدن کوده سنك دریلری بورش یارش اولمش آدمه دینور یقال رجل عل اذا کان قد تقبض جلده
من مرض وعل وعلل برآدمه پدر پی اوروب دوکمك معناسنه مستعملدر یقال عل الضارب المضروب اذا تابع
علیه الضرب الاعلال همزه نك کسریله بو دخی ایکنجی دفعه ده ایچورمك معناسنه در یقال اعله اذا سقاه
ثانیة و برآدمك طواری ایکنجی مرتبه ده صو ایچمك معناسنه در یقال اعل القوم اذا علت ابلهم و برآدمی خسته
وعلیل قلمق معناسنه در یقال اعله الله ای اصابه بعلة فهو معل وعلیل ولا تقل معلول والمتکلمون یقولون ولست
منه علی ثلج یعنی معلول عنوانی جائز دکلدر هر نقدر متکلمون استعمال ایدرلر سه ده و بنم اکا وثوق واعتمادم یوقدر
مترجم دیر که مصباحك تحریرینه کوره مجهول بنیه سیله عل الانسان صیغه سی وارددر مرض معناسنه و بعضلر مطلب
باب ثانیدن لازم اوله رق مبنی للفاعل ایراد ایدرلر که اسم مفعولی علیل اولورنته که مؤلف دخی مصدری عله اوله رق
رسم ایلمشدر ومغربده ذوعله ایله مفسردر پس اعله الله فهو معلول ترکیبی قول صحیح اوزره تداخل قبیلندندر
زیرا اصلی اعله الله فعل علی بناء المفعول فهو معلول درحق خسته ایلمك معناسنه متعدی اوله رق عله صیغه سی

دخی وارد اولمغله معلول آندن قیاس اوزره مصوغدر واعلالدن قیاس اوزره اسم مفعول معلّ عنوانده دخی
وارددر لکن قلیل الاستعمالدر بو تقدیرجه مؤلفك تردّدی نابجا اولور حتی سیبویهك كاهجه مفعل بنیه‌سندن
مفعول ایله استغنا اولنور قولی وجه اوّل دقیقه سنه یعنی تداخله محمول اولورنته که احمه فهو محموم واجنه فهو
مجنون قوللرنده دخی بورسمه تعبیر ایلمشدر واعلال دوه‌صویی ایچوب کرکی کبی قانمقسزین دوندرمك معناسنه‌در
تقول اعللت الابل اذا اصدرتها قبل ریها وعلی قول بونده مجمه ایله در التعلل تفعل وزننده سائرنسنه‌یی
ترك ایدوب برنسنه ایله مشغول اولوب وقت كچورمك معناسنه‌در علی قول اوئمق معناسنه‌در یقال تعلل بالامر
اذا تشاغل به اوتجزأ وعورت ایله کولوب اوینایوب ارشمك معناسنه‌در زندوسته علی الاطلاقی بوندندر یقال تعلل
بالمرأة اذا تلهی بها وخاتون نفاسدن قورتلوب پاکلنمك معناسنه‌در یقال تعللت المرأة من نفاسها اذا خرجت
الاعتلال افتعال وزننده تعلل ایله معنای اوّلده مرادفدر یقال اعتلّ بالامر بمعنی تعلل وخسته وعلیل
اولمق معناسنه‌در یقال اعتلّ الرجل اذا مرض و برعذر وعلتله بهانه ایلمك معناسنه‌در یقال اعتلّ الرجل
اذا اعتذر و برآدمی برایشدن عوق ایلمك علی قول اوزرینه صوچ آتمق معناسنه‌در یقال اعتله اذا اعتاقه عن امر
اوتجنی علیه التعالّ تشدید لامله تفاعل وزننده بودخی خاتون نفاسدن چقمق معناسنه‌در یقال تعالّت المرأة
اذا خرجت من نفاسها التعلیل تفعیل وزننده برکسه‌یی برنسنه ایله آویدوب اکلندرمك معناسنه‌در یقال
علله بطعام وغیره اذا شغله به التعلة تانك فتحی وعینك کسری ولامك تشدیدیله والعلة عینك فتحیله والعلالة
عینك ضمیله آوتوب اکلنجك نسنه‌یه دینور که اکلنجه تعبیر اولنور یقال وماهی الاتعلة وعلة وعلالة یتعلل بها
وهومایتعلل به وعلاله ابتدا صاغمدنصکره صاغیلن سوده دینور که برکرّه صاغدقدنصکره ولدی صالیویریلوب
صکره‌جه صاغیلن سود اولوراول صاغمه فیقة اولی دیرلر ومعده قلان سود بقیه سنه و آتك سکرتمسندن قلان
بقیه‌یه وممطلقا هر شیئك بقیه‌سنه اطلاق اولنور وناقه‌یی صباح واویله واخشام وقتی صاغدقده اویله وقتی صاغیلن
سودنه دینور بومعنای سابقدن بشقه‌در المعالّة مفاعله وزننده ناقه‌یی وجه مذکور اوزره صاغمق معناسنه‌در
تقول عاللت الناقة اذا اخذت علالتها بوراده لام مشدده ایله عالّت نسخه‌سی غلطدر العلال کتاب وزننده
معالّه‌دن اسمدر وجه مذکور اوزره اولان صاغمه‌یه دینور العلة عینك فتحیله اکلنجه‌یه دینور که ذکر
اولندی وزوجه‌نك اورتاغنه اطلاق اولنور وجه آتی اوزره مشربت ثانیه‌دن مأخوذدر یقال هی علتها ای ضرتها
جمعی علات‌در بومعنادندر که لاب قرنداشلره بنوالعلات اطلاق اولنور امهات مختلفه‌دن یعنی پدرلرینك
ازواج متعدده‌سندن حاصل اولان اولاددر یقال هؤلاء بنوعلات ای بنوامهات شتی من رجل واحد وانما سمیت
بذلك لان الذی تزوجها علی اولی قدکانت قبلها ناهل ثم علّ من هذه یعنی ان الرجل الذی تزوج الامهات
علی الزوجة الاولی التی قدکانت قبل الاخیرات ناهل ای شارب اوّل شرب ثم علّ من الاخیرات بوراده کانت وجدت
معناسنه‌در پس قدکانت قولی اولی کلمه‌سنك صفتی وناهل قولی انّ الذی قولنده ان کلمه‌سنك خبریدر شارح دیرکه
بنوالعلات مافوق واحده اطلاق اولنور معلوم اوله که قرنداشلر اوچ قسمدر بنوالاعیان لأبوین و بنوالعلات لاب
وبنوالاخیاف لام اولنلردر صاحب مصباح اشبو قطعه‌ده تعریف وبیان ایلمشدر * ومتی اردت تمیز الاعیان
فهم الذین یضمهم ابوان * اخیاف ام لبس یجمعهم اب * و بعکسه العلات یفترقان العلة عینك کسریله مرض
معناسنه‌در اسم ومصدر اولور اسمك جمعی علل‌در سدره وسدر کبی علیلی اشغال ایلدیکیچون یاخود عرض متکرر
اولدیغیچون تسمیه اولنمشدر که علل مذکوردن مأخوذدر ویقال علّ الرجل علة من الباب الثانی اذا مرض ذکر
اولنان علیل بوندن مأخوذدر وجه مذکور اوزره لازم اولمغله علیل وارد اولمشدر ویقال عرضت العلة ای المرض
وعذر وحدث و بهانه‌یه اطلاق اولنور که صاحبنی توجه ایلدیکی جهتدن عوق واشغال ایدر ومنه حدیث عاصم بن
ثابت ماعلتی وانا جلدنابل ای ماعذری فی ترك الجهاد ومعی اهبة القتال ومنه المثل * لاتعدم خرقاء علة * یعنی عذر
وبهانه‌نك انواعی کثیر وایرادی یسیردر شویله که نادان عورتلر دخی برعذر و بهانه بولوب ایراد ایده‌ بیلمور بو مثل
برمادّه‌نك اتیانته مقتدر ایکن اعتذار ایدن کسه حقنده ضرب اولنور که اعتذاردن نهی ومنعی متضمندر وعله سبب
و باعث معناسنه مستعملدر بونلر مرض معناسندندر یقال هذه علته ای سببه فقهانك شرعده مثبت حکم
اولان امره علت اطلاقی بوندندر که تکرّر یله حکم متکرّر اولور واهل معقولك دخی علت تعبیرلری بوندندر
وصرفونك واوی حرفلرینه حرف علت اطلاقی بوندندر زیرا علیل زبازدیدر اضافت ادنی ملابسه ایچوندر یاخود
مرض کبی کلماته نفوذلرینه مبنیدر وعلة بن غنم قضاعه قبیله‌سنك نسبی رجالندندر بومعنالرده علةنك جمعی علات‌در

وعلات حالات معناسنه مستعملدر ومنه قولهم علی علاته ای علی کلّ حال المعلل محدّث وزننده عذر وعلتلر
سردیله خراج جابیسنی صاووب دفع ایدن آدمه دینور یقال هو معلل ای دافع جابی الخراج بالعلل وطواری برکرّه
صواردقدنصکره تکرار صواررلوان کسبه دینور ومیوه‌یی بردفعه دردکدکدنصکره تکرار دیرن آدمه دینور یقال
ناطور معلل اذا کان یجنی الثمرة مرّة بعد مرّة ومعلل برد العجوز ایامندن بریومك اسمیدر که مراد یوم سادسدر علّ
عینك ولام مشدّده‌نك فتحیله کلمهٔ طمع واشفاقدر اوّلنه لام زیاده سیله لعلّ دخی دینور و بونده لغات عدیده واردر لعل
ماده‌سنده مذکوردر الیعلول یعفور وزننده صویی صاف وآق و براق اولوب جریان اوزره اولان کوله دینور
وصویك یوزنده پیدا اولان قبرجغه دینور یقال ظهر علی الماء یعلول و یعالیل ای حباب ونفاخة وآق بلوده
علی قول برپاره آق بلوده دینور یقال فی السماء یعلول ای السحاب الابیض اوالقطعة البیضاء منه و یغمور عقبنده
تکرار یاغان یغموره دینور و بزی برکرّه بویادقدنصکره ایکنجی دفعه‌ده اولان بویایه دینور یقال اثر الیعلول
فی الثوب وهوماعلّ من الصبغ مرّة بعد اخری وایکی اورکجلوده‌یه دینور تقول رأیت یعلولا من الابل ای ذا السنامین
العلعل هدهد وزننده وفدفد وزننده ذکره دینور علی قول قوامه کلدکده شدّتلنموب ترباکی آلتی کبی سلبولك
اولانته دینور وطویغارقوشنك ارککنه دینور وکوکس نهایتنده قارن اوزره حواله اولان لسان شکلنده کیکه
دینور یقال اصاب علعله ای الرّهابة التی تشرف علی البطن من العظم کانه لسان العلعال سلسال وزننده
بودخی طویغارقوشنك ارککنه دینور وشامده برطاغك آدیدر العلعول سرسور وزننده شردائمی واضطراب
وفتنه وحرب وقتال معناسنه‌در یقال وقعوا فی العلعول ای الشرّ الدائم والاضطراب والقتال تعله تانك فتحیله
بررجل اسمیدر علعل فدفد وزننده قیون وکچی قسمنه مخصوص سوره‌جك زجر وآزار کلماتندندر
العلیلة سفینه وزننده برکرّه طیب سورندکدنصکره تکرار سورنمش خاتونه دینور یقال امرأة علیلة ای مطیبة
طیبا بعد طیب شارحك بیاننه کوره علیله علیل کلمه‌سندن دخی مؤنث اولور العلیة عینك ولام مشدّده‌نك
کسریله وعینك ضمیله لغتدر چارداغه دینور که اوسط طبقه‌ده اولور جمعی علالی کلور عینك فتحیله تقول قعدنا
فی العلیة ای الغرفة وعلیه وعلیه عینك کسری ولامك سکونی و یانك تخفیفیله وعلی عینك ولام مشدّده‌نك
کسریله وعلی عینك ضمیله که بو ایکیده تا یوقدر علوّ وشان وشرف صاحبی کمسه‌لره وصف اولور یقال هو
من علیة قومه وعلیتهم وعلیتهم وعلیهم وعلیهم ای من اهل العلوّ والشرف والرفعة وقوله تعالی کلا ان کتاب الابرار
لفی علیین الواحد علیّ کسکین وعلیة بالهاء وعلیة بضمّ العین اوجمع بلا واحد وسیعاد فی المعتلّ مؤلفك بوراده
ایرادی همان لفظنه رعایته مبنیدر العلعلان عینلرك فتحیله برجنس شجر کبیر اسمیدر التعلعل تزلزل وزننده
برنسنه سلبوك اولمغله ری اوته صالنوب اوینامق معناسنه‌در یقال تعلعل الشیء اذا اضطرب واسترخی علان
فتحاته حسمی نام محلده برصو آدیدر العلانة سکرانه وزننده جاهل ونادان عورته دینور مذکری علان‌در
یقال امرأة علانة ورجل علان ای جاهلة وجاهل علیل زبیر وزننده برآدمك اسمیدر العالة تشدید لامله
ایکنجی دفعه دخی صوار یلان دابه‌یه ودوه‌لره دینور ذو علل معناسنه‌در ومنه المثل * عرض علیّ سوم العالة
یعنی آنی بکا عرضده مبالغه والحاح ایلمدی که مراد سطحی ولفظی عرض ایلدی دیمکدر لسانمزده یارم آغزایله
تکلیف ایلدی دیجك برده ضرب اولنور زیرا ایکنجی دفعه‌ده صوار یلان حیوانلره صویك عرضندن چندان
ابرام ومبالغه اولنمز العمل فتحتینله ایشلنجك ایشه دینور مهنت وفعل معناسنه تسمیه بالمصدردر فارسیده کار
وکردار دینور جمعی اعمالدر یقال عمله جید ورأیته فی عمل شدید ای المهنة والفعل ومصدر اولور ایش ایشلمك
معناسنه یقال عمل الرجل عملا من الباب الرابع اذا مهن وفعل مؤلفك بصائرده بیاننه کوره عمل فعل ایله
مرادفدر وعند البعض فعلدن اخص‌در زیرا فعل بقصد و بغیر قصد اولانه شاملدر انکیچون بعض حیواناته
نسبت اولنور وعمل بقصد اولانه مخصوصدر ابل عواملدن غیری حیواناته نسبت اولنمامشدر اولدخی مجازدر
و بوقول عند المؤلف راجح اولمغله المهنة والفعل عنوانیله تفسیر ایلدی انتهی وعمل دوه اشکین وایلك اولمق
معناسنه‌در یقال عملت الناقة اذا کانت عملة وشمشك متصل چاقوب اوینامق معناسنه مستعملدر یقال عمل البرق اذا دام
وبرکلمه برآخر کلمه‌ده انواع اعرابدن برنی احداث ایلمك معناسنه‌در که عرف نحویندر یقال عمل الشیء فی الشیء
ای الکلمة فی الکلمة اذا احدث فیها نوعا من الاعراب والعامل ماعمل عملا تما فرفع اونصب اوجرّ ودابه‌ده
عمل اذن ایله سرعتدن کنایه اولور زیرا سرعت هنگامنده شدّت سیردن قولقلرینی تحریك ایدر یقال عملت الناقة
باذنیها اذا اسرعت الاعمال همزه‌نك کسریله ایش ایشلتمك معناسنه‌در یقال اعمله اذا جعله عاملا وآلت مفعوله سی

نسنه يى ايشه قوللنمق معناسنه در يقال اعمل رأيه وآلته اذا اعمل به الاستعمال برآدمى ايشلتمك معناسنه در يقال
استعمله غيره بمعنى اعمله وآلت مقوله سنى ايشه قوللنمق معناسنه در يقال استعمل رأيه وآلته اذا عمل به مترجم
دركه ماء مستعمل بو معنادندر پس بعضلرك قياسه مخالفدر قوللرى نابجادر الاعتمال افتعال وزننده برايشى
برآدم بنفسه ايشلمك معناسنه در يقال اعتمل الرجل اذا عمل بنفسه مؤلفك تفسيرينه كوره اعتمال سائرك مدخل
ومعاونتى اولميه رق يالكز باشنه ايشلمك اولور كه مشتق مستلزمدر لكن اساسده الرجل يعتمل لنفسه و يستعمل غيره
و يتعمل فى حاجات الناس عبارتيله مرسوم اولمغله اكا كوره اعتمال برآدم كندى نفسيچون يعنى اول ايش كنديسنه
عائد اولمق ايچون ايشلمك اولور مثلا كاتب كندى نفسيچون بركتاب يازمق كبى وتعمل غير ايچون زحمت چكوب ايشلمك
اولور اكر مؤلفك تفسيرى بو قوله توفيق مراد اولنور ايسه اذا عمل الرجل عملا متعلقا بنفسه تقدير اولنور فلينظر
العمل كتف وزننده والعمول صبور وزننده وصفلردر دائما ايشلى كوجلى آدمه دينور ياخود ايش اوزره
مطبوع اولان يعنى ايشسز بيكار طوره ميوب ايشه كوجه ادمان واعتيادى اولان آدمه دينور يقال رجل عمل
وعمول اى ذو عمل او مطبوع على العمل وعمل متصل چاقوب او بنيان شمشكه وصف اولور يقال برق عمل اى
دائم العمل العملة فرحه وزننده عمل معناسنه در وايشلنن ايشه دينور العملة عينك كسريله بودخى ايشلنن ايشه
دينور وبناء نوع اولور هيئت عمل معناسنه كه آندن ايشلنيش ايله تعبير اولنور يقال انه لحسن العملة اى هيئة العمل
و برآدمك دروننده مكنون اولان خاصة شر وفاسد وضع ونيته دينور يقال هو فاسد العملة وهى باطنة از جل فى الشر
واجيره اجرتى مقابلنده و يريلان اجرته دينور كه ايشچيلك تعبير اولنور كاسيذكر العملة عينك ضميله والعمالة
عينك حركات ثلاثيله بونلرده اجرت عمله دينور يقال اعطى عملته وعملته وعمالته اى اجر عمله التعميل تفعيل
وزننده ايش ايشلين ارغاده اجرت و يرمك معناسنه در يقال عمل فلانا اذا اعطاه العمالة و برقوم اوزره و بوده
نصب ايلمك معناسنه در واول و بودهيه عامل دينور يقال عمل فلان عليهم على المجهول اذا امر العملة
فتحاتله عاملك جمعيدر اللريله ايش ايشلين آدملره دينور رنجبرلر كبى يقال هم عملة اى العاملون بايديهم
بنو العمل پيادكانه اطلاق اولنور يقال هم بنو العمل اى مشاة المعاملة مفاعله وزننده بركسه ايله برايشى
بازارلشمق معناسنه دركه اقچه ايله مدت معلومه ياخود مطلق اوله رق ايشه قوللنمقدن عبارتدر يقال عامله اذا سامه
بعمل العملين كسرتينله وتشديد لامله ياخود عملين كه غسلين وزننده در ياخود عملين كه برحين وزننده در
افراط اذيت واشكنجه وتعب موقعنده مستعملدر يقال عمل به العملين او العملين او العملين اى بالغ فى اذاه
پس وزن اوله كوره مفردى عمل اولور طمر وعفر وزنلرنده وثانى يه كوره مفرد اولور غسلين كبى كه ياء ونون زائدلردر
وثالثه كوره اولك حركات ثلاثيله مفردى عمل اولور برحين و بلغين ماده لرنده ذكر اولنديغى اوزره برخطب وامرك
شدت نكايتنى اشعار ايچون قصد وتعمد صاحبى عقلاء منزلنده جمع سلامتله جمعلندر وب بعده علم اوله رق
استعمال ايدرلر بوجهتله بونلرده جمع ومفرد اعرابى جائزدر اما وزن ثانى مفرددر اليعملة يانك وميمك فتحيله
صوى وايشلك وايشه آلشق طيانقان ناقه يه دينور مذكرى يعمل در و بونلر اسمدر صفت دكللردر پس جمل
يعمل وناقة يعملة ديمك جائزدر العمالة كرامه وزننده ناقه ايشلك واشكين اولمغه دينور العملة
فرحه وزننده ابشلك واشكين ناقه يه دينور يقال ناقة عملة اى فارهة بينة العمالة العوامل اياقلره
اطلاق اولنور يقال ضعفت عوامله اى ارجله وچفت اوكوزلرينه وخرمن دوكدكلرى اوكوزلره
اطلاق اولنور مفردلرى عامله در العامل والعاملة مزراغك صدرنه دينور كه تمرهنك آلتى يانيدر
ومنه الرمح بعامله وعاملته اى صدره بنو عامله ابن سباءدركه يمنده برجماعتدر قاسط اولاندندر بنو عمل فتحتيله
يمنده برجماعتدر بنو عميله جهينه وزننده برقبيله در عملى جمزى وزننده برموضعدر العملة تمره وزننده سرقت
ياخود خيانت معناسنه در تقول سمعت به عملة اى سرقة او خيانة المعمول سود ايله بال قارشق اولان شربته دينور
تقول سقانا شرابا معمولا وهو مافيه اللبن والعسل عملة عينك وميم مشدده نك فتحيله برموضعدر المعمل مقعد
وزننده وادى بيشه ده ها شميونه مخصوص برملكك اسميدر يوم اليعملة بين العرب يوم معروفدر التعمل تفعل
وزننده برايش ايچون ياخود ايش ايشلمكدن تعب وزحمت چكمك معناسنه دركه مراد زحمت وتكلفله برزور ايش
ايشلمكدر يقال تعمل الرجل اذا تعنى مؤلف عامل الصدقه يى ضمنا ذكر ايلدى انشاالله تعالى سعى ماده سنده
تفصيل اولنور العميثل عينك وثاى مثلثه نك فتحيله شول انسان وحيوانه دينور كه جثه سى بيوك وسلپوك
اولديغندن بطئ الحركه اوله على قول شيوه وادا جهتيله لباسنى برطوغرى صارقيدوب اتكلرى يرى سپوره رك

يوردر اوله اصلا اتكلرنى چيره بوب ياخود بلنه صوقمز اوله وچرك جلادتلو جنبشلو آدمه ديمكله ضد اولور مؤنثى
عميثله در ودائما اوزون لباس كين آدمه دينور وكودهسى سلپوك بودوره دينور واوزون قويرقلو كيكه وطاغ
كچيسنه دينور وايرى و يصى كودهلو متين وشديد آدمه دينور وارسلانه دينور وكريم ومتعين وذيشان آدمه دينور
يقال هو عميثل اى سيد كريم العميثلة هايله عميثلك مؤنثيدركه ذكر اولندى وتنومند ناقه يه دينور العميثلية
ياى مشدده ايله كبرويه فخچنليه رق واتكنى سورويه رك اولان يوروشه دينور يقال يمشى العميثلية وهى مشية فى تقاعس
وجر ذيول العنبلة قنفذه وزننده والعنبل قنفذ وزننده فرج نسوانده اولان لحم زائده دينور وعنبله لحم زائدى
اوزون اولان خاتونه دينور وشول اغاجدن وتخته دن مصنوع نسنه يه دينور كه اوزرنده هاون ودبك مقوله سيله
نسنه دوكيلور مؤلف والخشبة يدق عليها بالمهراس عبارتيله بيان ايلمكله بورسمه ترجمه اولندى ظاهرا اول كونه
برنسنه اولور ايمش كه اوزرنده هاون ودبك مقوله سى قونوب نسنه دوكيلور عرب بلرك ادوات واوعيه لرى بوديارلرده
و بوديارلرك ادوات واوعيه لرى عربستانده متعارف دكلدر فلينظر العنابل علابط وزننده قالين كيريشه
دينور وضخم الهيكل آدمه دينور العنبلى سنبلى وزننده غليظ الجثه زنكى عورته دينور العنتل تاى فوقيه ايله
قنفذ وزننده قتى و پك نسنه يه دينور وعورتك لحم زائدنه دينور عنتل كلمه سنده لغتدر العنتلة دحرجه وزننده
برنسنه يى پاره پاره يرتمق معناسنه در يقال عنتل الشئ اذا خرقه قطعا العناثل عينك فتحيله شول صرتلانلره
دينور كه اكيله سنى يعنى طعمه سى اولان لاشه مقوله سنى پاره پاره ايدر اوله ام عثل ثاى مثلثه ايله جندل وزننده
صرتلانك كنيه سيدر ام عثيل كلمه سنده لغتدر العنجل قنفذ وزننده كوده سنك اتى كيدوب كمكلرى چقمش پير
واختياره دينور العنجول زنبور وزننده بر بوجك آديدر العندلة دحرجه وزننده دوه نك سكيرلرى قاصقى
پك وتين اولمق معناسنه در يقال عندل البعير اذا اشتد عصبه و بلبل اوتمك معناسنه در يقال عندل الهزار
اذا صوت مؤلف بونى عدل ذيلنده دخى ذكر ايلمشدر العندل جعفر وزننده باشى بيوك دوه يه دينور مذكر ومؤنثه
اطلاق اولنور واوزون وكريملو دوه يه دينور مؤنثى عندله در العنادلان عينك ضمى وتثنيه بنيه سيله خايه لره
دينور ومنه هو لا يعرف سحادليه من عنادليه اى خصيه العندليل عنداب وزننده سرچه جنسندن
برقوشك آديدر العندلة عينك ودالك فتحيله ممه لرى طلوم كبى ايرى اولان عورته دينور يقال امرأة عندلة اى ضخمة
الثديين العنادل عندليب كلمه سنك جمعيدر آخرى خذف اولنمشدر زيرا هر اسم كه ماده سى درت حرفدن
متجاوز اولوب وحرف رابع حرف مد ولين اولمز ايسه رباعى يه رد اولندقده تصغيره جمع بنا اولنور شارح ديركه
واكر حرف رابع حرف مد ولين اولورسه رباعى يه رد اولنمقسزين بنا اولنور العنصل قنفذ وزننده بصل الفار
اسميدركه آطه صوغانيدر سقل وعصل ماده لرنده دخى ذكر اولندى العنظل ظاى معجمه ايله جندل وزننده
اورمجك او ينه دينور بيت العنكبوت معناسنه العنظلة دحرجه وزننده يلمك معناسنه در يقال عنظل الرجل
اذا عدا العنكل جندل وزننده طاش كبى پك نسنه يه دينور عنبل عينك ونونك فتحيله ابن ناجية بن الجماهر دركه
اشعر قبيله سنك نسبى رجالندندر العول قول وزننده حقدن ميل وعدول ايله جور ايلمك معناسنه در يقال عال
فى الحكم يعول عولا اذا جار ومال عن الحق وترازو حق واعتدالدن ناقص ومائل ياخود زائد اولمق معناسنه دركه
درهم كفه سى آغر اولوب مبيع كفه سى خفيف اولمغله هوايه آغمقدن عبارتدر يقال عال الميزان يعول عولا و يعيل
عيلا اذا انقص وجار او زاد و برماده نك بيوب مشتبه ومشكل اولمق معناسنه مستعملدر يقال عال امرهم اذا اشتد
وتفاقم و برماده شديده برآدمى بصوب كمال اوزره ثقلت واضطراب و يرمك معناسنه در يقال عال الشئ فلانا
اذا غلبه وثقل عليه واهمه واهل فرائض اصطلاحنده مخرج ضيق اولمغله فريضه وسهام مخرج اوزره زائد
اولمق معناسنه در و بو معناده متعدى اولور يقال عالت الفريضة فى الحساب اذا زادت وارتفعت وتقول علت
الفريضة اى زدتها ننه كه فرائضده منبريه مسئله سنده عول واقع اولمشدر وعول وعياله كتابه وزننده برآدمك
عيالى چوق اولمق معناسنه در يقال عال فلان عولا وعيالة اذا كثر عياله وعول وعوول قعود وزننده وعياله
كتابه وزننده اولاد وعيالك مؤنت ونفقه لرنى كورمك معناسنه در يقال عال عياله عولا وعوولا وعيالة اذا كفاهم
ومانهم وعول اعوالدن اسم اولور عوله وعويل كبى كه صيحه ايله و بلند آواز ايله اولان بكايه دينور ومنه يقال عيل
عوله اى ثكلته امه و يقال عيل صبرى اى غلب يعنى صبرم توكندى و يقال عال عوله وعال صبرى على بناء المعلوم
تركيب ثانى رفع معناسنه اولان عولدن مأخوذدر و يقال عيل ماهو عائله اى غلب ماهو غالبه يعنى اكا غالب اولان مغلوب
اولسون برآدمك كلامندن ياسائر نسنه دن تعجب اولندقده دعاء مقامنده ايراد اولنور وعول برآدمه بار وثقلت اولان

نسنه‌یه اطلاق اولنور وصف بالمصدر در تقول هذا كان علیّ عولا ای ثقلا و مهمات ولوازمده كندیسندن
استعانت اولنان كسیه دینور یقال هو عول له ای مستعان به وعیالك قوت ونفقه‌لرینه اطلاق اولنور یقال
عال عول عیاله ای قوتهم وعربلر فلان اصلا برنسنه‌یه مالك دكلدر دیجك یرده ماله عال ولا مال دیرلر قول لفظنده
قال دیدكلری كبی كه مصدردر قوت ونفقه معناسنه‌در وماله عال ومال دیرلر كه بورادهٔ فعل ماضی صیغه‌لریله در
وما كلمه‌سی نفسندن عبارتدر بو فقره فلانك عیالی كثیر اولوب وحكمنده مصیب وعادل اولمیوب جائر ومائل اولسون
دیمكدر كه بددعا موقعنده ایراد اولنور واباغی سورچوب یقلان كسیه عالك عالیا دیرلر رفع معناسنه‌در یعنی
حق تعالی درست وعالی اوله‌رق یقلدیغك یردن قالدرسون دیمكدرته كه بو محلده لعالك عالیا دخی دیرلر كه اعضاء
وجوارحك درست وتام اوله‌رق قالقه‌سن دیمكدر وعول و یب وو یل معناسنه مستعملدر كه وای ویازق دیمكدر
یقال عولك وعول زید مثل و یبك وو یب زید الاعالة همزه‌نك كسریله بودخی فرائضی عول ایتدرمك
معناسنه‌در تقول اعلت الفرائض بمعنی علته واولاد وعیالك نفقه ومؤنتلرینی كورمك معناسنه‌در یقال اعال
عیاله اذا كفاهم ومانهم وحریص اولمق معناسنه‌در یقال اعال فلان اذا حرص ویقال اعیل فهو معول ومعیل
پس بو معناده واوی ویائی اولور وفقیر ومحتاج اولمق معناسنه‌در یقال اعال الرجل اذا افتقر الاعوال همزه‌نك
كسریله برآدم عیالمند اولمق معناسنه‌در یقال اعول فلان اذا كثر عیاله وفیه یقال اعیل وفریاد ایله اغلمق
معناسنه‌در یقال اعول الرجل اذا رفع صوته بالبكاء والصیاح وبركسیه نازواد ایله تكلفانه وضع ایلمك معناسنه‌در
یقال اعول علیه اذا ادلّ وحمل وحریص اولمق معناسنه‌در یقال اعول فلان اذا حرص كما یقال اعال واعیل
واوق آتلدقدنصكره یای چكره‌مك معناسنه‌در یقال اعولت القوس اذا صوّتت التعییل تفعیل وزننده بودخی
عیال مؤنتنی كورمك معناسنه‌در یقال عیل عیاله اذا كفاهم ومانهم وبركسه‌یی عیال ایدنوب وجه معاشنی
كورمك یاخود اهمال ایدوب كندی باشنه براقمق معناسنه‌در یقال عیلهم ای صیرهم عیالا او اهملهم اشبو تعییل
ماده‌سی یائیه اولان عیال ماده‌سندندر كما سیذكر التعویل تفعیل وزننده فریاد ایله آغلمق معناسنه‌در یقال
عوّل الرجل اذا رفع صوته بالبكاء والصیاح وبركسیه نازوشیوه ایله طفره ایلمك معناسنه‌در یقال عوّل علیه
اذا ادلّ وحمل ومنه یقال عوّل علیّ ما شئت یعنی بن سنك جفا وستم واوضاعكی متحمل بكاهرنه دیلرسك تحمیل ایله
واعتماد ایلمك معناسنه‌در یقال عوّل علیه معوّلا اذا اتكل واعتمد علیه مؤلفك مثالنه كوره معوّل معظم وزننده
مصدر میمیدر بو معناده استعمالی مادهٔ مزبوره‌یه خاص اولور پس تعویل عنوانی معنای مزبوره‌ده مستعمل اولمز
نته كه شارحك مستشهداتی دخی بونی ناطقدر وقال فی الاساس انما الدنیا دول لیس علیها معوّل لكن مصباحده
تعویل عنوانیله مرسومدر وتعویل عاله دیدكلری سایبان طوتمق معناسنه‌در یقال عوّل الرجل اذا اتخذ
العالة وبركسه‌دن استعانه ایلمك معناسنه‌در یقال عوّل علیه اذا استعان به العولة عینك فتحیله والعویل
امیر وزننده اعوال وتعویلدن اسملردر فریاد وفغانله اولان آغلمغه دینور یقال لفلانة عول وعولة
وعویل ای البكاء بالصیاح المعول مقول وزننده غلبه معناسندن مفعولدر تقول صبری معول ای مغلوب
العول عنب وزننده اعتماد معناسنه اولان تعویلدن اسمدر اعتماد معناسنه‌در یقال ماعلیه عول ای اعتماد
واستعانه معناسنه‌در یقال لم یمر عوله ای استعانته العیل كیس وزننده والعیال كتاب وزننده برآدمك بسلیوب
زاد ونفقه‌لرینی كوردیكی كسه‌یه دینور اولاد وازواج واتباع كبی ثقلت معناسنه‌در و بو واویه و یائیه‌در عیل كلمه‌سنك
جمعی عاله وعیایل كلور یقال نسوة عیایل مؤلف بونی عیل ماده‌سنده دخی ذكر ایلدی قالدیكه بوراده عیل
وعیال كلمه‌لرینی من تكفل بهم عبارتیله بیان ایدوب واوراده عیل عیال كلمه‌سنك مفردی وجمع الجمعی عیایل
اولدیغنی تصریح ایلمشدر وشارح دیركه نهایه‌ده تصریح اولندیغی اوزره عیل كلمه‌سی عیالك مفردیدر جید
وجیاد كبی كذلك جمعی عیایل كلورنته كه جیدك جمعی جیایددخی كلور وعیل بعضا جماعته دخی اطلاق اولنور
وعیال بعضا مفرده دخی اطلاق اولنور وجمعنده عاله كلدیكی سید وساده كیدر مؤلف تشویش وتضییق ایلمشدر
ونسوة عیایل قولیله كرچه جمع مؤنثه ناصح ایلیوب لكن فی الحقیقه بو ماده مذكر ومؤنثه اطلاق اولنور انتهی
المعول منبر وزننده طاشجیلرك كلنك تعبیر ایتدكلری آلته دینور جمعی معاول در ومنه مازال یقرع صفاته بمعاوله
ویفری ادیمه بمغازله وهی حدیدة ینقر بها الجبال العالة دوه قوشنه دینور نعامه معناسنه ویغموردن
تستر ایچون اتخاذ اولنان سایبانه دینور المعاول والمعاولة میمك فتحیله ازد قبیله‌سندن منشعب برنیجه قبائلدر
العوّال شدّاد وزننده اسامیدندر سبرة بن العوّال برمعروف كسه در وخارجة بن عوّال عمرو بن العاص ایله

مصر فتحنه حاضر اولدیلر الاعتوال افتعال وزننده اغلمق معناسنه‌در كه مرادف فریاد ایله اغلمقدر یقال اعتول
الرجل اذا بكی یعنی مع رفع الصوت عوال غراب وزننده بنی عبدالله بن غطفاندن برجماعتدر وایكی موضع
اسمیدر العیهل حیدر وزننده والعیهلة هایله والعیهول طیفور وزننده والعیهال بیطار وزننده جست
ورونده ناقه‌یه دینور وصوبی پاك یاوز ناقه‌یه دینور وعیهل اركك دوه‌یه دینور وخفیف وسبك مشرب آدمه دینور كه
خفتندن بر یرده قرار ایلمز اوله یلقوان تعبیر اولنور مؤنثلری عیهله‌در وشدید اسن روزكاره دینور واوزون
خاتونه دینور وعیهله قوجه قاری‌یه دینور العاهل هانك كسریله پادشاه اعظمه دینور خلیفه كبی تقول
قعد علی سریر ملكه العاهل وهو الملك الاعظم كالخلیفة وزوجی اولمیان خاتونه دینور الغیل سیل وزننده والغیلة
هایله والعیول قعود وزننده والمعیل مكیل وزننده فقیر وكدا اولمق معناسنه‌در یقال عال الرجل یعیل عیلا
وعیلة وعیولا ومعیلا اذا افتقر وعیله اسم اولور فقر وفاقه معناسنه یقال هو فی عولة من عیلة ای فی بكاء من فقر
وعیل ومعیل برآدمی برمشكل نسنه‌نك تحصیلی عاجز وفرومانده قلمق معناسنه‌در تقول عالنی الشئ عیلا
ومعیلا ای اعوزنی ونازنده لكله ایكی جانبه میلانله صالنی صالنی یوریمك معناسنه‌در یقال عال الرجل والفرس
فی مشیه اذا تمایل واختال وتبختر وبرآدم تیكی قنده آرایوب بوله‌جغنی بیلمیوب متحیر قالمق معناسنه‌در یقال
عال الضالة اذا لم یدر این یبغیها وعیل وعیول بر یرده كزوب دولاشدرمك معناسنه‌در یقال عال فی الارض
اذا ذهب ودار العائل معنای اوّلدن اسم فاعلدر جمعی عاله وعیل كلور ركع وزننده وعیلی كلور سكری وزننده
شارحك بیاننه كوره عاله عوله تقدیرنده‌در فتحاتله المعیل میمك ضمیله ارسلانه دینور وقبلانه دینور وقورده دینور
صدلرنی اعاله یعنی طلب ایلدكلری ایچون وبو كزوب دولاشمق معناسنه اولان عیلدن مأخوذدر یقال اعاله اذا التمسه
التعیل تفعل وزننده بودخی ایكی طرفه میلانله صالنی صالنی یوریمك معناسنه‌در یقال تعیل فی مشیه بمعنی
عال العیالة شدّاده وزننده صالنی صالنی یوروین خاتونه دینور یقال امرأة عیالة ای متبخترة میالة العیلان
سلمان وزننده اركك صرتلانه دینور وقیسك پدری اسمدر یاخود صواب اولان قیس عیلان اولمقدر اضافتله
وعربده آنك همنامی یوقدر وعیلان فی الاصل قیسك فرسی اسمدر كندیسنی اكا مضاف اولمشدر العیال
كتاب وزننده عیل كلمه‌سنك جمعیدر كه جید وزننده‌در كشینك نفقه ومؤنتنی رؤیت ایلدیكی كسه‌لردر فقر
وعجز معنالرندندر جمع الجمعی عیایل در و بو ماده عول ماده‌سنده دخی ذكر اولندی العیلة تمره وزننده
علی قول كبسه وزننده در صخرك پدریدر وصخر اصحابدندر واكا ابن ابی العیله دخی دیرلر وعیله فقر وفاقه
معناسنه‌در كه ذكر اولندی وبرآدمك زاد ومؤنتنی كورمكه دینور تقول طال عیلتی ایاك ای طال ما علتك
یعنی چوق زماندر بن سنك مؤنتكی اداره ایده‌رم العیالة كتابه وزننده والمعالة مقاله وزننده دابه‌نك
یمنه دینور یقال عیالة البرذون ای معالته ای علفه شارح دیركه عبارهٔ ده سقط واردر زیرا معاله‌یی مقدم تفسیر
ایلمامشدر العیل فتحتینله برآدم برخبری یا بركلامی آنك طالب ومریدی اولمیوب واول خبر وكلام شانندن اولمیان
كسیه عرض ایلمك معناسنه‌در كویا كه طالب ومریدنه ظفریاب اولمدیغندن مرید اولمیان كسه‌یه عرض ایدر اخفشك
كجی‌یه درس اوقتدیغی كبی اولور و بو معناضاله‌یی قنده آرایه‌جغنی بیلمامك معناسنه اولان عیلدن منتصرقدر
قال الشارح ومنه الحدیث انّ من البیان سحرا وانّ من العلم جهلا وانّ من القول عیلا وهو عرضك حدیثك
وكلامك علی من لا یریده ولیس من شانه كانه لم یهتد لمن یریده فعرضه علی من لا یریده نهایه‌ده دخی بعینها بو عباره ایله
مفسردر پس كانه لم یهتد كلامی التفات باشندن اولور عیله كبسه وزننده اسماء نسواندر فصـــــل الغین المعجمة
الغتل غینك وتای فوقیه‌نك فتحیله برمحل اغاجلق اولمق معناسنه‌در یقال غتل المكان غتلا من الباب الرابع
اذا كثر فیه الشجر الغتل كتف وزننده اغاجلق مكانه دینور وصیق وفراوان اولدیغندن بری برینه
صارمشمش اغاجلره دینور یقال نخل غتل ای ملتفة بوراده نخل كلمه‌سنی مذكر ایله وصف تمیم لغتنه مبنی در الغیدل
حیدر وزننده وسعت ورفاهیت اوزره اولان دیرلكه دینور یقال هو فی غیدل من العیش ای واسع رغد الغدفل
سجل وزننده پك اوزون كشی‌یه دینور وهر یانی او یغون وتامّ وعظیم الخلقه دوه‌یه دینور ووسعتلو دیرلكه دینور
یقال هو فی غدفل ای عیش واسع و پیر یمش اسكی ثوبه دینور جمعی غدافل در ومنه المثل * غرّنی بردك من غدافلی
یعنی سنك ویره‌جكك قاش جامه‌لرینی فریفته ایلمكله اسكی اثوابمدن دور ایلدی اصلی بودر كه بركسیه بردولتلودن
كسوت نیاز اولدخی وعد ایلمكله وعدنه فریفته اولوب اكنده اولان اسكی لباسلرنی طرح ایلدكدنصكره دولتلو
اخلاف وعد ایلمكله بیچاره عریان قالدقده كلام مزبوری ایراد ایلدی الغدفلة سجله وزننده وسعتلو نسنه‌یه

دینور ثانیی موصوفی اعتباریله در یقال رحمة وملاءة غدفلة ای واسعة وملاءه ثمامه وزننده ایکی شقه‌دن
دیکلمش چارشفه دینور الغدافل علابط وزننده قورغنك تویلری کوروفراوان اولان دوه‌یه یاخود قوچه دینور
یقال بعیراوکبش غدافل ای کثیرشعرالذنب الغدفلة دحرجه وزننده برآدم دائما اکل وشرب‌له یاخود
اکل وجماعله اوغراشمق معناسنه‌در یقال غدفل الرجل اذا وقع فی الاهیغین الغرلة غینك ضمیله ذکرك
باشنده سنت اوله جق دری‌یه دینور قلفه معناسنه الاغرل اقلف وزننده ومرادفیدرکه سنتسز کشی‌یه
دینور یقال رجل اغرل ای اقلف واجوزلق بوللق یله دینور یقال عام اغرل ای مخصب ووسعتلودیرلکه
دینور یقال عیش اغرل ای واسع الغرل کتف وزننده اوزون مزراغه دینور یقال رمح غرل ای طویل
وبنیه وخلقتی صالق وسلپوك آدمه دینور یقال رجل غرل ای المسترخی الخلق الغربیل حذیم وزننده حوض
دبنده قلان چاموره دینور وتوزه دینور غبار معناسنه وشول چاموره دینور که سیل صویی کتوروب برك
یوزنده یاریلوب قالمش اوله کرك یاش وکرك قوری اولسون وهر بتون طرنقلی حیوانك سموکنه دینور وشول کوله
دینور که صویی چکیلوب دبنده دعامیص یعنی ایت بالغی دیدکلری سیاه خرده بوجکلر قالمش اوله که آنده قلان
صویك ایچلمکه امکان وصلاحیتی اولمیه وشبشه‌نك دبنده قلان یاغ مقوله سنك پوصه سنه وطورطوسنه دینور
الغربلة دحرجه وزننده اون وسائر نسنه‌یی قلبورلیوب اله‌مك معناسنه‌در یقال غربل الدقیق اذا نخله قال الشارح
ومنه المثل * من غربل الناس نخلوه * یعنی خلقی قلبورلین کسه‌یی خلق دخی اون کبی الرلر وکسمك معناسنه‌در یقال
غربله اذا قطعه وقتل عام ایلمك معناسنه مستعملدر یقال غربلهم اذا قتلهم وطحنهم المغربل مدحرج زننده
دون وخسیس والحق شخصه دینور یقال رجل مغربل ای دون خسیس ولاشه‌سی شیشوب قبارمش مقتوله
دینور وتباه وخاکسار وبرباد اولمش ملك وسلطنته اطلاق اولنور الغربال قرطاس وزننده معروفدر که ترکیده
تحریفله قلبور دیرلر ودف ودائره دیدکلری چالغی‌یه دینور وقوعجی وتمام شخصه اطلاق اولنور الغرزحلة
حای مهمله ایله قندحره وزننده دکنکه دینور عصا معناسنه شارحك وصفنه کوره صویه وصو یماتی تعبیر اولنان
بوغون دکنك اوله جقدر الغرقلة قافله دحرجه وزننده باشه‌یردن صودوکمك معناسنه‌در یقال غرقل الرجل
اذا صب علی رأسه الماء بمرة وبمورطه ایکدین اولمق وقاون وقارپوز پوصالمق معناسنه‌در یقال غرقل البیضة
والبطیخ اذا فسد مافی جوفهما الغرمول زنبور وزننده ذکره دینور علی قول بوغون اوله‌رق سلپوك اولانه دینور
هنوز ختان اولمزدن مقدم غرمل قنفذ وزننده یعقوب نام محدثك پدری اسمیدر الغرامیل برنیجه قزل طپراقلی
بایرلره اطلاق اولنور الغزل عزل وزننده ایلك اکیرمك معناسنه‌در یقال غزلت المرأة القطن غزلا من الباب
الثانی وغزل اکیرلمش ایلکه دینور مغزول معناسنه الاغتزال افتعال وزننده غزل معناسنه‌در یقال
اغتزلته بمعنی غزلته الغزل رکع وزننده والغوازل ایلك اکیرن خاتونلره دینور مفردی غازله‌در یقال نسوة
غزل وغوازل ای تغزلون الغزل المغزل میمك حرکات ثلاثیله وزایك فتحیله اکیره جك آلته دینور که ایك اوله جقدر
فارسیده دوك دینور الاغزال همزه‌نك کسریله ایلك اکیرکن مغزلی چویرمك معناسنه‌در یقال اغزل
الغازل اذا ادار المغزل المغیزل مصغر بنیه سیله انجه سجیمه اطلاق اولنور المغازلة مفاعله وزننده نسوانله
عاشقانه خورطه ایدوب ارشمك وملاطفه ایلمك معناسنه‌در غزال معناسندن مأخوذدر یقال هو یغازل النساء
ای یحادثهن وبرنسنه‌یه پك یقین اولوب چاتمق معناسنه‌در یقال غازل الار بعین اذا دنی منها الغزل فتحتینله
معنای اولدن اسمدر نسوانله عاشقانه لطیفه‌یه وخورطه‌یه دینور ومصدر اولور زنانله آلفته‌لك وجهیله قونشمق
معناسنه‌در یقال غزل فلان بها غزلا من الباب الرابع اذا حادثهن وآهونك اکسه سنه دوشوب قووان تازی
آهویی شکاردن فاتر اولمق معناسنه‌در برحیثیله که یتشوب اله جکی آنده آهو خوفندن باغرمغله یاپشیوب نهی عدول
ایلیه یقال غزل الکلب اذا فتر وهوان یطلبه حتی اذا ادرکه ثغا من فرقه انصرف عنه المغزل مقعد وزننده
غزل کبی بودخی اسمدر زنانله عاشقانه صحبت ولطیفه‌یه دینور التغزل تفعل وزننده زنانله صحبت والفته تکلف
ایلمك یعنی تکلفله حاصل قلمق معناسنه‌در یقال تغزل فلان اذا تکلف المغازلة بالنساء الغزل کتف وزننده
دائما نسوانله عاشقانه ارشوب مغازله ایدن زندوسته دینور یقال هو غزل ای متغزل بالنساء وهر نسنه‌دن عاجز
وضعیف اولان آدمه دینور که اصلا برشیئك اداره سنه قدرتی اولمیه یقال رجل غزل ای ضعیف عن الاشیاء
الاغزل احمر وزننده شول حمایه دینور که اصابت ایلدیکی علیلك غریم کبی کریبانی صالیورمیه یقال اصابته
حمی اغزل وهی ما کانت معتادة للعلیل متکررة بوراده تذکیر مرض تصوریله‌در الغزال سحاب وزننده

شول آهو یاوریسنه دینور که حرکت ایدوب کزمکه باشلامش اوله علی قول ط وغدیغی آندن چوق کرکی کبی
سکرتمك درجه سنه وارنجه اطلاق اولنور جمعی غزله وغزلان کلور غینك کسریله یقال رأیت غزالا وهو
شادن حین یتحرك ویمشی اومن حین یلد الی ان یبلغ اشد الاحضار المغزل محسن وزننده غزالی اولان
کیکه دینور وصف خاصدر یقال ظبیة مغزل ای ذات غزال الغزالة سحابه وزننده کونشه
اطلاق اولنور خیوط الشمس تعبیر اولنان شعاعی ایپلك غزل ایدرکبی احداث وتمدید ایلدیکیچون اطلاق
اولندی علی قول طلوعی آننده وعند البعض ارتفاعی هنکامنده اطلاق اولنور وبعضلر عندنده عین الشمس
یعنی چشمه آفتابه اطلاق اولنور که کونشك اوزی ومنشأ شعاعیدر یقال طلعت الغزالة ای الشمس اوعند
طلوعها اوعند ارتفاعها اوعین الشمس شارح دیرکه بونده غربت الغزالة دیمك جائز دکلدر دیو حریری
وزمخشری تنصیص ایلدیلر لکن مؤلفك قول اولنه کوره جائزدر وغزاله برخاتونك اسمیدر وبعضا حرف تعریفی
محذوف اولور وبرنوع نبات آدیدر که حلاوتلو اولمغله هر حیوان انی اکل ایدر ومحظم بن ارقمك فرسی اسمیدر
وغزالة الضحی وغزالات الضحی قوشلق وقتنك اولنه یاخود کونش بریوزینه یایلدقدنصکره جه اولان وقته
دینور که کیج قوشلق تعبیر اولنور وعلی قول قوشلغك اولندن خمس نهار کذران ایدنجه قدر اطلاق اولنور
تقول لقیته غزالة الضحی وغزالات الضحی ای اولها او بعید ماتنبسط الشمس وتضحی اواولها الی مضی
خمس النهار پس غزالات اوان اعتباریله مبنی‌در غزال شعبان بربوجکدر دم الغزال طرخونه شبیه حریفتلو
برنبات آدیدر قزل سودلکن کبی صویی اولمغله نسوان اعراب آنك صویله قوللرینه بلازك طرزنده خطوط چویررلر
وغزال بن عقبه‌نك اسمیدر وغزال وغزاله اسامیدندر الغزیل ربیع وزننده هبیرة بن عبد یغوثك جدی اسمیدر
دارة الغزیل بلحارث بن ربیعه قبیله سنه مخصوص بر موضعدر المغازل میمك فتحیله خرمن عربه سنك عمودلرینه
دینور که مراد ایکلری اوله جقدر مؤلف طوس قصبه سنده واقع غزاله نام قریه‌دن سکوت ایلدی اول قریه امام
ابوحامد الغزالی علیه الرحمه حضرتلرینك مولدی اولمغله نسبتی اورایه دربونده زایك تشدیدی خطادر نته که
مصباحده منصوصدر الغسل غینك فتحی وضمیله یایقمق معناسنه‌در یقال غسل الثوب غسلا من الباب الثانی
اذا طهره بالماء بعضلر عندنده غینك فتحیله مصدر وضمیله اسمدر که یایقمغه ویایقنمغه دینور وغسل برآدمی
دوکوب وجودنی آججمق معناسنه مستعملدر یقال غسله اذا ضربه فاوجع وچوق جماع ایلمك معناسنه مستعملدر
انسان وحیوانده استعمال اولنور یقال غسل المرأة اذا جامعها کثیرا ویقال غسل الفحل الناقة اذا اکثر
ضرابها وآت پك ترلمك معناسنه مستعملدر یقال غسل الفرس علی المجهول اذا عرق الغسیل امیر وزننده
والمغسول یایقنمش نسنه‌یه دینور جمعی غسلی وغسلاء کلور قتلی وقتلاء کبی مؤنثنده غسیل وغسیله دینور
شارح دیرکه اکرچه فعیل بمعنی مفعولده تذکیر وتأنیث مساویدر لکن بونده غلبه اسمیله تاء داخل اولان صفت
مجراسنه اجرا اولندی نطیحه کبی وبونك جمعی غسالی کلور سکاری کبی المغسل مقعد وزننده والمغسل منزل
وزننده والمغتسل معتبر وزننده که اسم مکاندر خاصة میت غسل اولنان یره دینور شارح دیرکه مغتسل غسل
ایده جك یره ده دینور الاغتسال افتعال وزننده بدنی یایقه مق معناسنه‌در که یونمق ویایقانمق تعبیر اولنور
یقال اغتسل بالماء اذا غسل بدنه وبتون بدنه طیب سورنمك معناسنه مستعملدر که ترکی کبی ترشح ایدروجهله
سورنمکدن عبارتدر باغه چمدی تعبیر اولنور یقال اغتسل بالطیب اذا انتضح وآت ترکی کبی ترلمك معناسنه مستعملدر
یقال اغتسل الفرس اذا عرق الغسل غینك ضمیله اسمدر یونوب یایقانمغه دینور غسل شرعی معلومدر
ومنه الغسل فرضه کذا وغسل اغتسال اولنه جق صویه دینور اکل اولنه جق نسنه‌یه اکل دیدکلری کبی تقول
سکبت له غسلا ای ماء ایغتسل به الغسل والغسلة غینك کسریله والغسول صبور وزننده والغسول
تنور وزننده بونلرده اغتسال اولنه جق صویه دینور وخطمی‌یه یعنی کندیسیله نسنه غسل ایده جك خاتم چچکنه
وچوغان مقوله سنه دینور که اعرابك صابونلریدر بوجهتله صابونه ده اطلاق اولنور وغسله غینك کسریله مطلقا
طیبه وسورینه جك دهنه اطلاق اولنور ونسوان صاچلرنی طرارکن بومشتق ایچون صاچلرینه صاچدقلری عبیر
مقوله سنه دینور وغسل وغسله کذلك غینك کسریله باش یایقادقلری نسنه‌یه دینور مرسین وخاتم چچکی
وچوغان وکل تعبیر اولنان چامور کبی ومرسین یپراغنه دینور که بعض طیبله ترکیب ایدوب نسوان صاچلرینه
سوریورلر الغسالة ثمامه وزننده نسنه یایقانجق صویه دینور ویایقانمش نسنه‌نك صوینه دینور که یایقندی
تعبیر اولنور ومغسول اولان ثوب مقوله سنه دینور الغسلین غینك کسریله بودخی مغسول اولان ثوب مقوله سنه

دینور واهل جهنمك محترق اولورکن دریلرندن سیلان ایدن چرکابه دینورکه یانقندی مزلنده در قال تعالی ولا طعام
الا من غسلین وهو ما یسیل من جلود اهل النار ویك اسی وکرمانك نسنه یه دینور وجهنمده برشجرك آدیدر
شارحك بیاننه کوره فعلین وزننده در یاء ونون زائد در مبالغه یی متضمندر المغسل منبر وزننده کندیسیله
نسنه غسل اولنه جق آلته دینور طاس وابریق کبی التغسیل تفعیل وزننده چوق جماع ایلمك معناسنه
مستعملدر یقال غسل المرأة اذا جامعها کثیرا وغسل اعضاء خصوصنده مبالغه ایلمك معناسنه در اسباغ وضوء کبی
یقال غسل الاعضاء اذا بالغ فی غسله الغسل غینك کسریله والغسل صرد وزننده والغسیل امیر
وزننده والغسلة غینك ضمیله همزه وزننده والمغسل منبر وزننده والغسیل سکیت وزننده دیشی یه چوق
آشیجی آیغرآته و بوغورده یه دینور علی قول چوق آشوب که ایغمز اولا نه دینور یقال فحل غسل وغسل
وغسیل وغسل ومغسل وغسیل ای کثیر الضراب او یکثر الضراب ولا یلقح و بو انسانده دخی استعمال اولنور
المغاسل میمك فتحیله یمامه ده نیجه وادیلره اطلاق اولنور غسل غینك کسریله بنی اسد دیارنده برموضعدر
ذات غسل برموضع آخردر غسل غینك ضمیله سمیراء نام محلك صاغ طرفنده برموضعدر آنده برصو اولمغله
اکاغسله دخی دیرلر عسله فتحاتله تیماء نام محل ایله طی قبیله سنه مخصوص اجأ وسلمی نام طاغلرك بیننده برطاغك
آدیدر الغسولة قتوله وزننده حمص قربنده برقریه آدیدر المغسلة مزله وزننده مدینه ده برجبانه اسمیدر که
آنده اثواب غسل ایدرلر ابوغسله غینك کسریله قوردك کنیه سیدر الاغسال همزه نك کسریله ارکك حیوان
دیشی یه چوق آشمق معناسنه در یقال اغسل الفحل اذا اکثر الضراب الغسویل غینك فتحیله برنوع اوتدرکه
چوراق یرلرده اولور الغسلة سین مهمله ایله دحرجه وزننده صویی طلازیدوب صاوردق معناسنه در یقال
غسل الماء اذا ثوره الغشقل شین معجمه ایله جعفر وزننده تلکی یه دینور الاغضیلال ضاد معجمه ایله
اخضیلال وزننده ومرادفیدرکه اغاجك برك وشاخلری کور وفراوان اولمق معناسنه در یقال اغضألت الشجرة
اذا اخضألت الغطل غینك فتحی وطانك سکونیله کوك یوزنی بلود قبلایوب هوایی ظلمت بورمك معناسنه در
یقال غطلت السماء یومنا هذا غطلا من الباب الاول اذا اطبق دجنها الاغطال همزه نك کسریله غطل معناسنه در
یقال اغطلت السماء بمعنی غطلت الغطل فتحتینله کیجه یك قرا کو اولمق معناسنه در یقال غطل اللیل غطلا
من الباب الرابع اذا التبست ظلمته الغیطول طیفور وزننده هر طرفی طوتمش قبلایی ظلمته دینور وعسکرك قارشق
جغلنی وغریو وفریادلرینه دینور وقرا کولغه دینور الغیطلة غینك فتحیله غیطول ایله ایکی معنای اخیرده مرادفدر
وامن وآسایشله اولان اکل وشرب وفرح وسروره دینور یقال هو فی غیطلة ای اکل وشرب وفرح بالامن و کوزی
اویقو باصمغه دینور تقول اخذتنی الغیطلة ای غلبة النعاس وغیطلة اللیل کیجه قرا کولغی چوقلکدن عبارتدر یقال
اعتکرت غیطلة اللیل ای التجاج سواده ومال مطغی یه دینور شارح دیرکه مطغی کلمه سی اطغادن اسم فاعلدرکه طغیان
ایتدریجی یعنی صاحبنه باعث بطر وطغیان اولان مال دیمکدر بوراده مرام بودکلدر بلکه طغی ماده سندن مأخوذدرکه
صغر مقوله سنك باغرمسنه دینکله مال مطغی اکوز وجاموس مقوله سی باغریجی مال دیمك اولور و بو امام
فراء مرحومدن منقولدر وغیطله نعیم دنیا یه اطلاق اولنور یقال له غیطلة ای المال المطغی مترجم دیرکه
بوراده طغیانه حمل ایلمك شارحك تحریرندن ارجح ظن اولنور زیرا اطغا مال قسمنك همان صفت خاصه سیدر
حتی نیجه احادیثده وصف اوله رق وارددر ازجمله اشبو ان للعلم طغیانا کطغیان المال حدیثنده مصرحدر
و بو معنا متبادر در و بو محملی صاحب اساس تصریح ایلمشدر حیث قال ابطرتهم غیاطل الدنیا ای نعیمها المتزادفة
پس مؤلفك ونعیم الدنیا قولی عطف تفسیر اولور انتهی وغیطله بری برینه صارمشمش حتلق کور اغاجلغه دینور
وایلغین اغاجلغنه دینور وجماعت انسانی یه دینور وسودلو کیکه واینکه دینور الغیطل حیدر وزننده کدی یه
دینور سنور معناسنه وغیطل الضحی قوشلق وقتندن شول زماندرکه کونش مشرقدن اول درجه یه کلدکده
مغرب طرفندن ایکندی وقتنك درجه سنه کلمش هیئتنده اولورکه نهارك طلوع شمسدن عشرینه قریب وقت
اولور بعض نسخده ظهر عنوانیله مرسوم اولمغله اویله وقتنك درجه سنه کلمش کبی اولورکه زواله قریب زمان
اولور بوکه کوره قوشلغك نهایتی زمان اولور یقال جاء فی غیطل الضحی وهو حیث تکون الشمس من مشرقها
کهیئتها من مغربها وقت العصر او الظهر الغیطلة تقدیم طایله دحرجه وزننده برآدم مال وحشم ونعمت
خصوصنده رفاه ووسعت اوزره اولمق معناسنه در یقال غطیل الرجل اذا اتسع فی ماله وحشمه وصغر آکوب صاتمق
معناسنه در یقال غطیل الرجل اذا جعل تجارته فی البقر وناس بلند آواز ایله شماطه ایده رك لاقردی یه طالمق معناسنه در

یقال غطیل القوم اذا افاضوا فی الحدیث وارتفعت اصواتهم الغوطالة غینك ضمیله باغچه یه وچمنزاره دینور
الاغطیلال اخضیلال وزننده برنسنه قات قات بری برینك اوزرینه بنكشیوب چوکمك معناسنه در امواج
بحر کبی وسحاب متراکم کبی یقال اغطأل الشیء اذا رکب بعضه بعضا الغفول فایله شمول وزننده برنسنه یی
قلت تحفظ و تیقظدن ناشی سهو وترك ایلمك معناسنه در یقال غفل عنه غفولا من الباب الاول اذا ترکه وسهی
عنه الاغفال همزه نك کسریله غفول معناسنه در یقال اغفله بمعنی غفل عنه و بعضلر دیدیکه غفل الرجل
صار غافلا معناسنه در وغفل عنه واغفله وصل غفلته الیه معناسنه در مؤلف عقل ماده سنده ما اعقله
عنك عبارتنی ثبت ایلدیکیچون جوهری یه تعرض وصواب اولان ما اغفله عنوانده اولمقدر دیوب و بوراده آنی
ثبت ایلمدی سیرافی توجیهنه کوره کلام مزبور بر کلام سابقه مبنی در مثلا متکلم مخاطبه زید لبس بغافل عنی
دیوب مخاطب دخی بلی ما اغفله عنك انظر شیئا یعنی تفقد امرك دیمش اوله که بو بابده شك وشبهه یوقدر
علی التحقیق زید سندن غافل دکلدر دیمك اولور پس ضیق وقت یاخود اهتمام ایچون انظر کلمه سنی حذف
ایلمشدر فلینظر الغفلة ثمره وزننده والغفل فتحتینله والغفلان عینك ضمیله اسمدر غافللك معناسنه در
التغافل تفاعل وزننده والتغفل تفعل وزننده عن قصد غفلت کوسترمك معناسنه در یقال تغافل
الرجل وتغفل اذا تعمد الغفل التغفیل تفعیل وزننده برآدم برنسنه ایله مبهم اولموب غافل و بیخبر کندی
عالمنده ایکن علی الغفلة اوزرینه وارمق یا طوتمق معناسنه درکه غافللمك وغافل آوله مق تعبیر اولنور یقال غفل
فلانا اذا کفاه وهو غافل لا یعنی بشیء وستر ایلمك معناسنه در یقال غفله اذا ستره المغفل معظم وزننده
رشد وفطنتدن بی بهره آدمه دینور یقال رجل مغفل ای لا فطنة له و بر رجل اسمیدر الغفول صبور وزننده
بون وابله ناقه یه دینورکه کیمك یاوریسی کاوب کندیدن امرسه امزیر اوله یقال ناقة غفول ای بلهاء الغفل
غینك ضمیله شول کسیه دینورکه خیری مأمول وشرندن احتراز اولنمیه یعنی نه خیره ونه شره یرار اوله یقال رجل
غفل اذا کان لا یرجی خیره ولا یخشی شره ونشان وعلامتی اولمیان قار اوقنه و یوله وسائر نسنه یه دینور واثر عمارتی
اولمیان ارضه دینور وتمغاسی اولمیان دابه یه دینور ونصیب وغرامتی اولمیان قار اوقنه دینورکه مهمل اولور وحسب
وشرفی اولمیان خامل و بیوجود آدمه دینور یقال رجل غفل ای لا حسب له وشاعری نامعلوم اولان شعره دینور
وشاعر مجهوله دینور ودوه نك تو یلرینه دینور اوبار الابل معناسنه المغفلة مرحله وزننده عنفقه معناسنه درکه
آلت دوداق ایله ذقن بیننده مجتمع اولان طوپ قللره دینور جوهری وهمندن ناشی آنك ایکی جانبیله تفسیر ایلدی
شارح دیرکه نهایه ده رأی رجلا یتوضأ فقال علیك بالمغفلة والمنشلة حدیثنك تفسیرنده مغفله عنفقه ایله مبین در
زیرا وضوء حالنده غفلت محلی اولمغله احتیاطله امر ایلدیلر ومنشله سرچه پرمغنده خاتم طوران محلدر غافل
عبدالله بن مسعود رضی الله عنه حضرتلرینك جدی اسمیدر و برموضع آدیدر وغافل بن صخر برادر قریم
بن صاهله در غفیله جهینه وزننده عربدن بر بطن در وغفیلة بن عوف سکون قبیله سنك نسبی رجالندندر
وغفیلة بن قاسط ربیعه رجالندندر وغفیلة بنت عامر بن عبدالله بن العویج العدویه در وهیب بن مغفل که محسن
وزننده در اصحابدندر الغفل فتحتینله بول وچوق رفاه ورفاغتلو ماله ودیرلکه اطلاق اولنور باعث غفلت
اولدیغیچون یقال هو فی غفل من العیش ای کثیر رفیغ واسع بنو المغفل معظم وزننده بر بطن در وکامل
بن غفیل که زبیر وزننده در محدثدر الغل والغلة غینلرك ضمیله والغلل فتحتینله والغلیل ازیز وزننده
صوسزلغه علی قول شدتنه دینورکه یك صوسزلقدر یاخود صوسزلقدن جوفك یانوب کوینمسنه دینور یقال
اخذه الغل والغلة والغلل والغلیل ای عطش او شدته او حرارة الجوف وغل وغله مصدرا ولور صوصه مق
یاخود صوسزلقدن ایچریسی کو یمك معناسنه یقال غل الرجل علی المجهول غلا وغلة اذا عطش او اشتد
او احترق جوفه فهو غلیل ومغلول ومغل الغال تشدید لامله والغلان علان وزننده صوسز دوه یه دینور
بناءً آیدندر یقال بعیر غال وغلان ای عطشان الغلة غینك فتحیله دوه یك صوسز قالمق معناسنه در
یقال غل البعیر غلة من الباب الرابع اذا عطش شدیدا الاغتلال افتعال وزننده بو دخی دوه یك صوصه مق
معناسنه در یقال اغتل البعیر بمعنی غل و برکسه غالیه سورنمك معناسنه در یقال اغتل بالغالیة اذا تطیب بها
وایچمك معناسنه در تقول اغتللت الشراب اذا شربته وثیاب آلتندن برتوب دخی کیمك معناسنه در تقول اغتللت
الثوب اذا لبسته تحت الثیاب وقیونلره غلل وغلاله دیدیکی مرض اوغرامق معناسنه در یقال اغتلت الغنم اذا اخذته
الغلل والغلالة کما سیذکر الغلیل علیل وزننده صوسزلغه دینورکه ذکر اولندی وقلبده مضمر اولان حقد

وکینه یه دینور ومصدر اولور کاسیدکر و بونجه ایله فارشق خرما چکردکنه دینور که ناقه یه ویررلر ودروننده
جایکیر اولان عشق وحزن واندوه وتاسه حرارتنه دینور یقال فی قلبه غلیل ای حرارة الحب والحزن الغل
غینک کسریله بودخی غلیل کبی درونده مضمر اولان کینه یه دینور یقال بقلبه له غل وغلیل ای حقد ومصدر
اولور بر آدمک درونی برکسبه کیندار اولمق وکین بغلمق معناسنه در یقال غل صدره غلا وغلیلا من الباب
الثانی اذا حقد وضغن الاغلال همزه نک کسریله خیانت ایلمک معناسنه در یقال اغل الرجل اذا خان
ودوه یی ایوجه قاندرمیوب صوسز قومق معناسنه در یقال اغل الابل اذا اساء سقیها فلم ترو وقد غلت
الابل کما ذکر وقصاب دری یی یوزرکن اتی و یاغی کرکی کبی صیرمیوب دریده براز نی آلیقومق
معناسنه در یقال اغل الجازر فی الجلد اذا اخذ بعض اللحم والشحم فی السلخ یعنی وترک بعضه ملتزقا
بالجلد و بر آدمک قیونلری یک صوسه مق معناسنه در یقال اغل فلان اذا اغتلت غنمه ای عطشت ودره
غلان دیدکلری نبات بتورمک معناسنه در یقال اغل الوادی اذا انبت الغلان و بر آدمک غله و محصولی
ایرشمک معناسنه در یقال اغل القوم اذا بلغ غلتهم و برنسنه یه دیکه دیکه شدتله بقمق معناسنه در
یقال اغل البصر اذا شدد النظر وبرلا محصول ویرمک معناسنه در یقال اغلت الضباع اذا اعطت الغلة
مؤلف بونی تکرار ایلمشدر و بر آدمی خیانته نسبت ایلمک معناسنه در که فلان خائندر دیمکدن عبارتدر یقال اغل
فلانا اذا نسبه الی الغلول والخیانة الغلول قعود وزننده مطلقا خیانت ایلمک وعند البعض غنیمت مالنه مخصوصدر
یقال غل الرجل غلولا من الباب الاول اذا خان او هو خاص بالفیء الغل غینک فتحیله ادخال ایلمک معناسنه در
یقال غله فی الشیء غلا من الباب الاول اذا ادخله وداخل اولمق معناسنه لازم اولور یقال غل فیه اذا دخل
واثواب التندن غلاله کیمک معناسنه در یقال غل الغلالة اذا لبسها وصاچک دیبلرینه دهن وطیب صوقشدروب
اویوشدرمک معناسنه در یقال غل الدهن فی رأسه اذا ادخله فی اصول شعره و بر آدمک بصری سمت صوابدن
صاپمق معناسنه در یقال غل بصره اذا حاد عن الصواب واغاجلر ارالغندن صو آقوب کتمک معناسنه در یقال
غل الماء بین الاشجار اذا جری فیها وجماع ایدن آدمک ذکری یک بیوک اولمغله عورتک فرجنی طپطلو طیقامق
معناسنه در یقال غل المرأة اذا احشاها یعنی ولا یکون الا من ضخم و بر آدمک بیوننه یاالنه دمور لاله کچورمک
معناسنه در یقال غل فلانا اذا وضع فی عنقه او یده الغل وعربلرک ماله ال وغل قوللری بدعادر ال وغل کلمه لری
ماضی مجهوللردر ال قفاسندن قاقیلوب دفع اولنه وغل دیوانه اولوب بیوننه طوق ولاله کچوریله دیمکدر و بوراده
ما لفظی نفسندن عبارتدر الغلغلة دحرجه وزننده ادخال ایلمک معناسنه در یقال غلغل فیه اذا ادخل وتیز تیز
یورمک معناسنه در یقال غلغل الرجل اذا اسرع وغلغله بنجه طاغ بوللر بدر که جبل رتاندن برو کلورلر
و بر موضع آدیدر الانغلال انفعال وزننده والتغلل تفعل وزننده والتغلغل تزلزل وزننده برنسنه نک ایچنه
صوقیلوب کیرمک معناسنه در یقال انغل فیه وتغلل وتغلغل اذا دخل وتغلل وتغلغل غالیه سورنمک معناسنه در
یقال تغلل بالغالیة وتغلغل اذا تطیب بها وتغلغل تیز تیز یورمک معناسنه در یقال تغلغل الرجل اذا اسرع
التغلیل تفعیل وزننده برکسبه غالیه سورمک معناسنه در یقال غلله بالغالیة اذا طیبه بها الغلالة کتابه
وزننده والغلة غینک ضمیله قفتان واوستلک آلتندن کیدکلری نیمتن لباسه دینور که زبون وانتاری وایچلک
وزره کوملکی مقوله سیدر یقال برزت فلانة فی غلالة وغلة وهو شعار یلبس تحت الثوب وغلاله عظامه
معناسنه در که قار یلرک بیوک کورنمک ایچون لباس آلتندن قیچلرینه بغلند قلری بوغچه در ودمور حلقه نک
ایکی اوجلرنی قاوشدروب وصل ایده جک برچینه دینور الغل غینک ضمیله محبوس ومجنون بیوننه والنه
کچوردکلری دمور طوقه ولاله یه دینور جمعی اغلال در الغلة غینک فتحیله صوصه مق معناسنه در که ذکر اولندی
واسم اولور برنسنه نک دخل وماحصلاتنه دینور که محصول تعبیر اولنور خانه کراسی واجر غلام وفائدهٔ ارض
مقوله سی حاصلاتدن عبارتدر یقال اخذ غلته وهو الدخل من کراء دار واجر غلام وفائدة ارض المغلغلة مدحرجه
وزننده برشهردن برشهره مرسل ومحمول اولان رساله یه اطلاق اولنور یقال رسالة مغلغلة ای محمولة من بلد الی بلد
الغلان غینک ضمیله طلح نام مبشه اغاجنک منبتلرینه علی قول دربن وچقوردره لره دینور مفردی غال وغلیل در
و برنوع نبات معروف اسمیدر بونک مفردی غال در الغلائل حلائل وزننده زرهلره دینور علی قول حلقه لرک اوجلرنی
قاوشدروب وصل ایده جک برچینه دینور یاخود زره کوملکلرینه دینور که زره آلتندن کیلور مفردی غلیله در الغلل
فتحتینله والغلالة ثمامه وزننده قیون وکچی قسمنه مخصوص برمرض اسمیدر ممه لرنی ایوجه صاغمیوب بقیه

ترکدن حادث اولور غلغل هدهد وزننده بحرین نواحیسنده برطاغدر غلائل علابط وزننده بلاد
خزاعه دن بربلده در المغتل مختل وزننده صوسزلنسه کسبه دینور ومشتاق وآرزومند معناسنه مستعملدر
تقول انا مغتل الیه ای مشتاق الاستغلال بر آدمه برکسد کندی ایچون غله قزانمق تکلیف ایلمک معناسنه در یقال
استغل عبده اذا کلفه ان یغل علیه ‧ وغله موقعندن غله آلمق معناسنه در یقال استغل المستغلات اذا اخذ غلتها
الغلول صبور وزننده راحة الحلقوم کبی چیکنمکسزین جوفه داخل اولان طعامه دینور یقال نعم غلول الشیخ
هذا وهو الطعام الذی یدخله جوفه الغمل غینک فتحی ومیمک سکونیله دباغت اولنه جق دری یی دباغت
ایدرکن افساد وتباه ایلمک علی قول تویی و یوکی چوریوب طاغلمق ایچون انباشته یه بصمق یاخود تعفن ایدوب
کرشمکله تویی آسان یولنمق ایچون قومه کومک معناسنه در یقال غمل الادیم غملا من الباب الاول اذا افسده او جعله فی غمة
لیفسخ صوفه او دفنه فی الرمل فیسترخی فینتف شعره کذلک چاک نضج بولوب ادراک ایلمک ایچون خرما قورغنی
اورتوب باصرمق یاخود یره کومک معناسنه در یقال غمل البسر اذا غمه و بر آدمی ترلتمک ایچون اورتوب بوریمک
معناسنه در یقال غمل فلانا اذا غطاه لیعرق و برنسنه یی اصلاح ایلمک معناسنه در یقال غمل الشیء اذا اصلحه واوزم
ساقملرنی بری برینک اوزرینه استف ایدوب دیرمک معناسنه در یقال غمل العنب اذا نضد بعضه علی بعض واوتلر
کورلکندن بری برینک اوزرینه بنکشمک معناسنه در یقال غمل النبات اذا رکب بعضه بعضا وغمل بر موضع
آدیدر الانغمال انفعال وزننده ذکر اولنان غمل ادیم معناسندن علی الاختلاف مطاوعدر یقال غمل الادیم
فانغمل الغمل فتحتینله صارقینک بری بری اوزره کثرتندن ناشی باره صقیلوب آزغمق معناسنه در یقال غمل
الجرح غملا من الباب الرابع اذا فسد یعنی من تراکب الجبائر الغمیل امیر وزننده بری برینک اوستنده تمش
بغدایجق اوتنه دینور الغملول زنبور وزننده اغاجلق دره یه دینور علی قول عرضی آزجه اوزون اوزادی دره یه
دینور که اغاجلری واوتلری بری برینه صاریلوب چتلق اوله و یوکسک تپه یه دینور ومطلقا طوپ ومجتمع نسنه یه
دینور که مظلم ومتراکم اوله کرک اغاجلق وکرک بلود وکرک قرا کولق اولسون حتی اوطه نک کوشه سی بوهیئتده
اولمغله اکا دخی اطلاق اولنور و برنوع سبزه اسمیدر که طبخ واکل اولنور بوسبزه قناری اوله جقدر که ارمنیلر
خیاری وسلوکلی بنچار دیدکلریدر التغمل تفعل وزننده بولامق معناسنه در یقال تغمل الشیء اذا توسع
غملی جمزی وزننده بر موضعدر المغمول بی نام ونشان اولان آدمه اطلاق اولنور یقال رجل مغمول
ای خامل الغنبول زنبور وزننده برقوش آدیدر الغنتل تای فوقیه ایله جندل وزننده بی نام ونشان اولان
آدمه دینور یقال رجل غنتل ای خامل ام غنتل صرتلانک کنیه سیدر الغنجل قنفذ وزننده
قره قولاق دیدکلری جانوره دینور جمعی غناجل کلور الغنجول زنبور وزننده برجانور در حقیقتی
نامعلومدر الغندلانی غینک ودالک ضمیله ایری باشلو آدمه دینور یقال رجل غندلانی ای الضخم الرأس
الغول قول وزننده هلاک ایلمک معناسنه در یقال غاله یغوله غولا اذا اهلکه و برنسنه یی بارکسه یی ناکهانی
اخذ ایلمک معناسنه در یقال غاله اذا اخذه من حیث لم یدر وغول باش اغریسنه دینور یقال اخذه الغول
ای الصداع وسرخوشلغه دینور یقال شرب الخمر فاخذه الغول ای السکر و بعد مفازه معناسنه در یقال
مفازة ذات غول ای بعد ورنج ومشقت معناسنه در یقال هون الله علیک غول هذا السفر ای مشقته
واو برق الحق یره دینور وموز اغاجلغنه دینور وچوق طپراغه دینور و بر موضع آدیدر وغول الرجام راء مکسوره ایله
بر بشقه موضعدر الاغتیال افتعال وزننده بودخی هلاک ایلمک معناسنه در یقال اغتاله اذا اهلکه الغول
غینک ضمیله سبب هلاک اولان نسنه یه دینور یقال وقع فی الغول ای الهلکة و یقال غالته غول ای اهلکته
هلکة وآفت وداهیه یه دینور یقال اصابته الغول ای الداهیة وسعلاة معناسنه در که تنهایابانده بعض شکل ایله انسانه
مرئی اولوب اضلال وتلاعب ایدن برجنس جن طائفه سنه دینور ترکیده قونجلوز تعبیر اولنور جمعی اغوال وغیلان
کلور غینک کسریله قال الشارح وفی النهایة وفی الحدیث لا غول ولا صفر ابن اثیر دیدیکه غول جن وشیاطیندن
برجنسدر عرب زعم ایدرلر که غول تنهایابانده انسانه صور مختلفه ایله متلون اوله رق مرئی اولوب یولدن اضلال
واهلاک ایدر بونک وجودنی فخر انام علیه السلام نفی ایلدی و بعضلر دیدیکه منفی اولان عین غول اولمیوب بلکه
صور مختلفه ایله متشکل اوله رق انسانه تسلطی نفی ایلدیلر حتی اشبو اذا تغولت الغیلان فبادروا بالاذان حدیثی
و لاغول ولکن السعالی حدیثی قول ثانی یی مؤیددرشته که مؤلف دخی بیان ایدر وغول سمادن ساقط اولان
شهبدن مخلوق اولمق اوزره مشهوردر قالدیکه واقعا برآدم کیجه لرده برتنها محلده یاخود یولده بولنوب وهم

ووحشت پیدا ایلسه کوزینه اشکال مهوله ایله متشکل صورت غریبه تخیل ایدر حقیقتی واهمه نك فعلیدر وکرچه
جن طائفه سنك وجودی شرعا ثابتدر لکن قول تحقیق اوزره تسلط واضراردن ممنوعلردر وروم ایلی اولکه سنك
بعض قطرنده جاد وتعبیر ایتدکلری شخص نقللری نه کوره غول نوعندندر ابن کمال وابو السعود وسعد الدین
خسنجانی فتوالری اوزره ارواح جنیّه کندولر ایله مناسبتی اولان اجساد خبیثه یه دخول وتصرف ایدوب کندیلر کبی
مردار ایله اضرار ایدرلر لکن اهل ایمانه مسلط اوله مزلر ودفعنك چاره سی دخی فتاوای مذکوره ده مشروحدر
انتهی وغول بلانه دینور حیه معناسنه بونك جمعی اغوال در وجن طائفه سنك ساحره سنه دینور که جاد وتعبیر
اولنور والومه دینور منیه معناسنه و برموضع آدیدر و برجنس شیطانه دینور که انسانی اکل ایدر علی قول
بو برجانوردر که بعض عرب بادیه ده آنی کوروب بیلدیلر حتی تابط شرّ القبیله ملقب اولان کمسه آنی قتل ایلمشدر
وغول الوان واشکال مختلفه ایله متلوّن ومتشکل اولان ساحرلره واو یلسی جنّ طائفه سنه اطلاق اولنور یاخود
مطلقا مزیل عقل اولان شیئه دینور بو معناده غینك فتحیله ده جائزدر الغوائل غائله نك جمعیدر آفات
ودواهی یه اطلاق اولنور یقال اصابتهم الغوائل ای الدواهی وغائلة الحوض حوضك کدکنه ورخنه سنه
دینور که آندن صو بی تلفه جریان ایدر وغائله تأکید داهیه ایچون غول کلمه سنه صفت اولور تاء مبالغه ایچوندر یقال
اتی غولا غائلة ای امرا داهیا منکرا المغاولة مفاعله وزننده مبادره ومسابقه معناسنه در تقول کنت اغاول
حاجة ای ابادر مترجم صحاح مبادله ایله بیان ایلمکله ظاهر انسخه سی غلط ایمش حتی نهایه ده المغاولة المبادرة
فی السیر واصله من الغول ای البعد عبارتیله مرسومدر المغول منبر وزننده بعض قامچیلره چکور پلان
دمور نامولو یه دینور که قامچی اکا غلاف منزلنده اولور قامچی صورتیله آنکله اوروب قطع وجرح ایدرلر ومشمل
یعنی پاله طرزنده برکونه آلته دینور که پاله دن انجه واوزونجه اولور بو که فارسیده بلك وترکیده پنیال وشبش تعبیر
ایدرلر واوزون ثمرنه دینور وعند البعض مغول اکسه لی برکونه انجه رك قلجه دینور که ترکیده کورده دیدکلری اوله
جقدر که عربلرك جنبیه تعبیر ایتدکلری دخی بو قسمندندر بو آلتی فتاکلر قوللنورلر اغتیال ایله همان اعمال ایدرلر
ومغول بر رجل اسمیدر ومغول کذلك غولدن اسم آلت اولور که چابك هلاك ایدن نسنه یه اطلاق اولنور ومنه یقال
فرس ذات مغول ای ذات سبق کویا که سائر آتلری سبق ایله اغتیال ایدر الغولان خولان وزننده چوغانه شبیه
برنوع اکشی اوتك اسمیدر و برموضع آدیدر التغوّل تفعل وزننده تلوّن معناسنه در یقال تغوّلت المرأة
اذا تلوّنت الأغول احمر وزننده والغوَل سکر وزننده رفاه ونعومتلو نرم ولطیف دیرلکه دینور یقال عیش
اغول وغوَل ای ناعم غویل زبیر وزننده برموضعدر الغیل میل وزننده مؤلف اللبن ترضعه المرأة ولدها
وهی تؤتی او وهی حامل واسم ذلك اللبن الغیل ایضا عبارتیله بیان ایلمکله غیل خاتون جماع اولنورکن یاخود
حامل ایکن چوجغه ویردیکی سوددن عبارت اولور زیرا مقتضای عباره بودر شارح دیر که مؤلف عادتی اوزره
بوراده دخی مسامحه اوزره مشوشا تفسیر ایلمشدر زیرا غیل لفظنی ابتداء اسم اوله رق تفسیر ایلدکدنصکره واسم
ذلك اللبن الغیل ایضا عباره سی زائد ومهملدر اصل حقّ عباره غیل مصدر واسم اولمقدر مصدریتی صورتنده
جماع اولنان یاخود حامل اولان خاتون ولدنی امزرمك معناسنه درکه اول ولد سود خسته سی اولور یقال
غالت المرأة ولدها تغیل غیلا اذا ارضعها وهی تؤتی او وهی حامل واول سودك دخی اسمی غیل در نته که
نهایه ده وامهات سائره ده الغیل هوان یجامع الرجل زوجته وهی مرضع اوحامل عبارتیله مفسردر وغیل اتلو
طلو بلکجه یه دینور واتنه طلو تومند دلوقنلو یه دینور و بربوزنده اقان صو یه دینور و برنسنه اوزره جزلمش
جزکی یه دینور ومکه ده جبل ابی قبیس دیبندن آقان صویك اسمیدر که چرپچیلر آنده بزچرپرلر وآقار پیکارلی دره یه
دینور ویقین کورینن ایراق یره ونسنه یه دینور و یلملم یاننده برموضع آدیدر ویمامه قربنده برموضع آدیدر
وبنوجعده یوردنده بردره آدیدر وبشقه برموضع آدیدر ومطلقا صولی یره دینور وثوبده اولان تمغایه دینور و بول
جامه یه دینور الاغالة همزه نك کسریله والاغیال اصلی اوزره غورت جماع اولنور ایکن یاخود حامل ایکن
چوجغی امزرمك معناسنه در یقال اغالت المرأة ولدها واغیلته اذا اسقته الغیل کرچه مؤلف آنفا غیل کلمه سنی
وجه مشروح اوزره بیان ایدوب شارح دخی وتیره مرقومه اوزره تصحیح ایلدی لکن دردست اولان
اصولك مجموعنده بو معنا افعال بابندن مرسومدر ظاهرا مؤلفك ابتداء الغیل قولی سودك اسمی اولوب ثانیا
عباره واسم ذلك الارضاع ایکن الارضاع برینه اللبن کلمه سی طغیان قلم ناسخ اولمق اغلبدر زیرا نهایه دن وسائردن
منفهم اولان بو بابده اولمقدر مغیل ومغال عنوانلری دخی مزیددن اولدیغنی مؤیددر واغیال اغاجك برك

وشاخلری کور وصیق و بری برینه صارمشق اولمغله قو بو کولکه لك اولمق معناسنه در یقال اغیل الشجر اذا صار
مغیالا کما سیذکر وکچی وقیون مقوله سی حیوان برسنه ده ایکی دفعه دول و یرمك معناسنه در یقال اغیلت الغنم
اذا نتجت فی السنة مرتین الاستغیال عورت چوجق امزرد کن یاخود حامل ایکن جماع اولنمق معناسنه در
یقال استغیلت المرأة اذا جامعها زوجها غیلا واغیال ایله معنای ثانیده مرادفدر یقال استغیل الشجر اذا صار
مغیالا المغیل معین وزننده والمغیل محسن وزننده جماع اولنورکن یاخود حامل ایکن چوجغنه سود ویرن
خاتونه دینور المغیال مبیاح وزننده والمغیل مکرم وزننده حالت مزبوره ده سود امن چوجغه دینور اوّل
اغاله دن ثانی اغیالدن مأخوذدر الغیلة غینك کسریله اسمدر حالت ارضاعده اولان جماعه وحامل خاتون
ولدنی ارضاعه دینور ومنه الحدیث لقد هممت ان انهی عن الغیلة وغیله برموضع آدیدر وشقشقه معناسنه درکه
دوه نك اسردکده اغزندن چقان دغارجغه دینور وغیله برکسه یی حیله وخدعه ایله آلدایوب بریره کوتروب هلاك
ایلمکه دینور یقال قتله غیلة ای خدعه فذهب به الی موضع فقتله المغتال مختار وزننده بو دخی سمز طولغون
بیلکه دینور یقال ساعد مغتال ای ریّان ممتلئ واتلو جاللو تومند داوقنلو یه دینور الغیل غینك کسریله بری برینه
صارمشمش صیق وچتلق اغاجلغه دینور فتحله ده زبانزده در وسازلغه دینور و بونك تعبیر اولنسان صیق مبنه یه
دینور وهر صواودره یه دینور جمعی اغیال وغیول در و برموضع آدیدر المغیل محدّث وزننده والمتغیل متحیر وزننده
سازلقده واورمانلقده ثابت واکا داخل اولان کمسه یه دینور المغیال محراب وزننده شاخلری بری برینه صارمشق
وصیق بوداقلی اغاجه دینور که آلتی قو بو کولکه لك اوله یقال شجرة مغیال ای الملتفة الافنان وارفة الظلال
التغیل تفعل وزننده اغاج مغیال اولمق معناسنه در یقال تغیل الشجر اذا صار مغیالا و برقومك مالّلری
چوغالوب کور وفراوان اولمق معناسنه در علی قول کندیلری چوغالمق معناسنه در یقال تغیل القوم اذا کثر
اموالهم او کثروا الغیلة ثمره وزننده سمز عورته دینور یقال امرأة غیلة ای سمینة الغیل ضمتیله چوق
یاخود سمز وطاولی دوه لره وصغرلره دینور یقال ابل او بقر غیل ای کثیرة او سمان غیلان سلمان وزننده
ذوالرمه ایله معروف شاعرك اسمیدر و برآدمك اسمیدر که برقوم ایله میانه لرنده دمه دائر برماده عداوت اولمغله چاق
کندی کوزلرینه طبراق کیرمدکجه یعنی هلاك اولمدقجه قوم مزبور ایله مسالمه ومصافات ایلمامك یاننده یمین ایلمشیدی
برکون قوم مرقوم ناکهانی کندیسنی احاطه واوزرینه قصد وهجوم ایلملریله کو یا که عهده یمیندن خروجله مصالحه یه
رام وقائل اولدیغنی اشعار ایچون تحلل یا غیل دیه رك کندی کوزلرینه طبراق صاچمغه باشلدی لکن اول وضعی
قبول ایلیوب قتل ایلدیلر تحلل کلمه سی امردر عهده یمیندن خروج ایله دیمکدر وغیل غیلاندن مرخمدر ام غیلان
سلمان وزننده شجر سمردر که بادیه اشجارندن مغیلان اغاجی دیدکلریدر الغائلة والمغالة مقاله وزننده
درونده مضمر اولان حقد وکینه یه دینور وشرّ وشور معناسنه در یقال بینهم غائلة ومغالة ای شرّ اغیال
یاخود ذات اغیال همزه نك فتحیله یمامه ده بروادی اسمیدر الاغتیال افتعال وزننده اوغلان سمور وب
تومند اولمق معناسنه در یقال اغتال الغلام اذا سمن وغلظ فصـــــل الفاء الفأل فانك فتحی
وهمزه نك سکونیله طیره مقابلیدر که لسانمزده فال دیرلر اوغور طوتمه و یمن تحرّی یوم طوتمه تعبیر اولنور مثلا برخسته
برکسه دن یا سالم وغائب تجسس ایدن یا واجد لفظلرنی استماع ایدوب شفاء ووجدانه تیمّنله عزم وامید ایدر
و بو همیشه خیرده مستعملدر علی قول خیر وشرده استعمال اولنور جمعی فوؤل کلور فانك ضمیله وافؤل کلور افلس
وزننده وتقول العرب لا فأل علیك ای لا ضیر زیرا اعراب طائفه سی خیر وشرّی تفألدن زعم ایدرلر شارح دیر که
همزه یی الفه قلبله فال دخی جائزدر التفاءل تفاعل وزننده که شارحك بیانه کوره اصلی تفأل ایدی که تفعل
وزننده در همزه تخفیف والفه قلب اولنمشدر والتفأل اصلی اوزره تفعل وزننده والافتأل افتعال وزننده
فال طوتمق معناسنه در یقال تفاءل بالشیئ وتفأل وافتئل ضدّ تطیر التفئیل تفعیل وزننده برآدمه فال
آچدرمق یا فال طوتدرمق معناسنه در یقال فأله به اذا جعله یتفأل به الفئل کتف وزننده ملحم آدمه دینور
یقال رجل فئل اللحم ای کثیره الفئال کتّاب وزننده صبیانه مخصوص برلعب اسمیدر برکومه طبراق ایچره
برنسنه صاقلدقدنصکره طبراغی برقاچ بلوك اوبك ایدوب اول نسنه قنقی بلوکده در دیو رفیقلرینه صورارلر الفتل
قتل وزننده بوکمك معناسنه در یقال فتل الحبل فتلا من الباب الثانی اذا لواه فهو فتیل ومفتول و یوزی بر طرفه
چو یرمك معناسنه مستعملدر یقال فتل وجهه عنهم اذا صرفه وفتل ذؤابه برآدمی خدعه ایله رأی واندیشه سندن
ازاله ایلمکدن کنایه اولنور یقال فتل ذوأبتـه اذا ازاله عن رأیه وفی الامثال مازال یفتل من فلان فی الذروة والغارب

اى يدورمن وراء خديعته يعنى دائما حيله وخدعه آردندن طولانوركه آنى فند ومكرايله مغلوب ايتمكه سعى ايدر
شارح ديركه نهايه‌ده ومنه حديث الزبيرانه سأل عايشة رضى الله عنهما الخروج الى البصرة فابت عليه فمازال يفتل
فى الذروة والغارب عبارتنك تفسيرنده بووجهله مرسومدركه ذروه‌دن مراد اوركجك يوقريسى وغارب اوركج ايله
بيونك ارالغيدر مثل مزبورك اصلى بودركه سركش دوه‌يه يولار كچورمك مراد ايدنكسه ابتدا ذروه وغاربنى صغيه‌رق
ويبوتى اوخشيه‌رق وتويلرنى لطفله اوزوب بوكه‌رك كنديسنه مونس ورام ايدوب بوتقريبله اكايولار كچورر بعده
مطلقا لطايف الحيل ايله الدانمقده استعمال اولندى وفتل بلبل اوتمك معناسنه مستعملدر يقال فتل البلبل اذا صاح
التفتيل بودخى بوكمك معناسنه در يقال فتل الحبل بمعنى فتله الفتيل امير وزننده والمفتول بوكلمش نسنه‌يه
دينور وفتيل ليفدن بوكلمش انجه سجيمه دينوركه بعضا آنى كرويه اغاجلرينك قاوشدقلرى يرده اولان حلقه‌يه‌ده
بند ايدرلر وخرما چكردكنك شقنده ايپلك طرزنده اولان نسنه‌يه دينور و پرمقلرك ارالقلرنده جمع اولوب ايپلك
ايپلك بوكلمش كير وپاسه دينور بوجهتله حاملرده تلاكلرك اخراج ايلدكلرى اوزون اوزون كير بوكلرينه‌ده
دينور وفتيل ايله ناچيز نسنه‌دن كنايه اولنور كما سيذكر الانفتال انفعال وزننده والتفتل تفعل وزننده
بوكلمك معناسنه در يقال فتله فانفتل وتفتل الفتيلة سفينه وزننده بودخى پرمقلرك ارالقلرنده بوكيلن
ايپلك ايپلك كيره دينور وذباله معناسنه دركه چراغ فتيليدر فارسيده پليته دينور يقال طول فتيلة السراج
اى ذبالته الفتلة ثمره وزننده وفتحاتله جائزدر فتيل كبى ناچيز وحقير نسنه‌يه اطلاق اولنور يقال مااغنى عنك
فتيلا ولافتلة اى شيئا وفتله خاصة سلم وسمر اغاجنك ثمرى اولان دانه‌لرك قابنه دينوركه فاصوليه قابى طرزنده اولور
وبوهنوز طومورجقلنوب ظهور ايلديكى هنكامده اولور وعرفط نام مبشه اغاجنك يمشنه دينور بونده فتحاتله ده
زبانزده‌در وبعضلر ديديكه فتل كه فتله‌نك جمعيدر يپراق مقامنده قائم اولان يمش مقوله‌سى نسنه‌يه
دينوركه بعض مبشه اغاجنك يپراغى اولميوب يپراغى يرنده زائد نسنه‌سى اولور وزمينه يايلمان نباته دينوركه براوزدكدن
عبارت اولوب اشخون نام نبات كبى بوريلوب بوكيلور اوله الافتال همزه‌نك كسريله سلم وسمر اغاجلرينك
دانه‌لرى فيچوقلنمق معناسنه در يقال افتل السلم والسمر اذا صار ذافتلة الفتل فتحتينله ناقه‌نك دريسكلرى
كيركين وصوقشدرمه طوپاچ اولمغله ايكى يانلرندن آچق وميدانلو اولمق معناسنه دركويا كه يانلرندن بوكلمش
كبى اولور يقال ناقة فى مرفقيها فتل اى اندماج فى مرفقيها الافتل احمر وزننده وصف مذكور اوزره اولان
دريسكه دينور الفتلاء حمراء وزننده صفت مذكوره اوزره اولان ناقه‌يه دينور وبعضلر عندنده فتلاء
اياقلرى چنبر كبى مقوس اولوب آغر يوريشلى اولان ناقه‌يه دينور الفتال شدّاد وزننده بلبل قوشنه
اطلاق اولنور فتل نغمات ومقامات ايلديكنه مبنى يفتل يجعل وزننده طخارستان اولكه‌سنده بربلده آديدر
الفتكلين فانك ضميله درخمين وزننده آفت وداهيه‌يه دينور الفجل فانك فتحى وجيمك سكونيله
وفتحتيله برنسنه يوغونلنوب كوشك وسلوك اولمق معناسنه در يقال فجل الشىء وفجل فجلا وفجلا من الباب
الرابع والاول اذا استرخى وغلظ التفجيل تفعيل وزننده برنسنه‌يى يصيله‌دوب انلولتمك معناسنه در يقال فجله
اذا عرضه الافجل احمر وزننده والفنجل جندل وزننده بجاقلرينك ارالغى ميدانلو اولان آدمه دينور الفجل
فانك ضميله والفجل ضمتينله طورب تعبير اولنان سبزه‌يه دينور مفردى فجله در هابله وجع مفاصله ويرقان علتنه
وجكر اغريسنه واستسقايه ويلان وعقرب صوقانه بغايت نافع وقشرى باصويى عقرب اوزره وضع اولنسه عقربى
قاتلدر وبعد الطعام تناولى هاضم ومليّن وقبل الطعام اشتهايى مسكن درو تخمى سائر اجزاسندن اقوى وبعده قشرى
وبعده ورقى وصكره لحميدر حب الفجل بشقه بردارودر دهن الفجل ديدكلرى ياغ آندن اتخاذ اولنور بويانى
طورب ديدكلريدركه آندن سيغه ديدكلرى ياغ اتخاذ اولنور الفجلة دحرجه وزننده والفجلى قصرايله
كوشك كوشك يوريمكه دينور پيرآدملرك يوريمسى كبى الفاجل فاجره‌يه دينور يقال هو فاجل اى فاجر
الافجال افتعال وزننده يكيدن برنسنه پيدا ايلمك معناسنه در يقال افجل الامر اذا اختلقه الفحل فانك
فتحى وحاى مهمله‌نك سكونيله هرحيوانك اركگنه يعنى دولى آلنور اولان اركگنه دينوركه آنده آيغر ودوه‌ده بوغور
تعبير اولنور جمعى فحول وافحل كلور افلس وزننده وفحال وفحاله كلور فانك كسريله وفحل مصدر اولور برآدم
دوه‌لرنه صوى پاك بوغور اختيار ايدوب چكمك معناسنه يقال فحل ابله فحلا كريما من الباب الثالث اذا اختارلها
ودپشيلره اركك صالبورمق معناسنه در يقال فحل الابل اذا ارسل فيها فحلا وفحل سهيل يلدزنه اطلاق اولنور
سائر يلدزلردن الارغه طوردبغيچون دوه‌نك بوغورينه تشبيه اولندى زيرا بوغور ناقه‌يه آشدقدنصكره الارغه اولور

ومنه

ومنه يقال اماترى الفحل كيف تزهو اى سهيل وفحل بن عياش بن حسان قاتل يزيد بن المهلب در برضربه‌ده تخالف
ايتملريله بريرينه زخم يتشدروب بكديكرى قتل ايلديلر وفحل اركك خرما اغاجنه دينوركه ديشى‌يه آندن آشى
النور وخبر وحديث واشعار روايت ايدن راوى‌يه دينور جمعى فحول كلور ومنه جرير والفرزدق فحل بنى مضر
اى راويهم ويقال هم فحول اى رواة وفحل اركك خرما يپراغندن نسج اولنمش حصيره دينور يقال بسط له
فحلا اى حصيرا من فحال النخل وفحل شامده برموضع آديدركه صدر اسلامده اوراده وقايع واقع اولدى وفحل
علقمه نام شاعرك لقبيدر امرء القيس زوجه‌سى اولان ام جندب مزبورى شاعرتده امرء القيس اوزره ترجيح
ايلديكيچون امرء القيس مزبوره‌يى تطليق ايلدكدنصكره علقمه تزوج ايلمكله آنكله ملقب اولدى وفحول الشعراء
كنديلرايله مهاجات ايدن شاعرلره غالب اولنلره اطلاق اولنور جرير وفرزدق كبى وشول شاعرلره اطلاق اولنوركه
حين مشاعره‌ده معارضلرينه تفضيل وترجيح اولنه‌لر يقال هو من فحول الشعراء وهم الغالبون بالهجاء
من هاجاهم وكذا كل من اذا عارض شاعرا فضل عليه الفحولة فانك ضميله والفحالة والفحلة فانك
كسريله اركلك وايغرلق معناسنه در يقال هو فحل بين الفحولة والفحالة والفحلة اى الذكورة شارحك
بيانته كوره بونلر كرچه مصدر اولوب لكن بونلردن فعل متصرف اولمز پس اسم يرنده مستعمل اولورلر الفحيل
امير وزننده حشارى آيغر آدمه دينور يقال رجل فحيل اى بين الفحولة ودول ايچون ناقه‌يه آشمقده ماهر اولان
جنسى پاك بوغوره دينور يقال فحل فحيل اى كريم منجب فى ضرابه وضخامتده بوغوره شبيه اولان عظيم الجثه
قوچه اطلاق اولنور يقال كبش فحيل اى يشبه فحل الابل فى نبله الافتحال افتعال وزننده بودخى ناقه‌لره چكمك
ايچون صوى بوغور انتخاب ايلمك معناسنه در يقال افتحل ابله فحلا كريما اذا اختارلها الافحال همزه‌نك كسريله
برآدمه دولى آلمق ايچون عاريت وجهيله بوغور ويرمك معناسنه در يقال افحله فحلا اذا اعاره الاستفحال هندستانده
ولايت كابل علجلرينك يعنى اصلا بردين ايله متدين اولميان طائفه‌نك كندى عورتلرى ايچره اركك صالبورملرينه
اطلاق اولنور اورايه عربدن برتنومند عظيم الهيكل شخص واردقده دولى آلمق ايچون نسوانلر ايله مزبورى تخليه
ايدوب ديتوئلق ايدر يقال الاعلاج تستفحل وهو ما يفعله اعلاج كابل اذا رأوا رجلا جسيما من العرب خلوا بينه وبين
نسائهم ليولد فيهم مثله وخرما اغاجى صكره‌دن ارككلك ايلمك معناسنه دركه ميوه ويرمز اولور يقال استفحلت
الناقة اذا صارت فحالا وبرماده بيويوب مشتد وعظيم اولمق معناسنه مستعملدر يقال استفحل الامر اذا تفاقم
الفحّال رمان وزننده خاصة اركك خرما اغاجنه دينور جمعى فحاحيل در التفحل تفعل وزننده آيغره او يكمك
معناسنه دركه زعمنجه آيغرلنمق تعبير اولنور يقال تفحل فلان اذا تشبه بالفحل يعنى فى الذكورة ولباس وطعام
خصوصنده تبذل وتخشن ايلمك يعنى تصنع وتزين ايلميوب بلغور بولماج مقوله‌سى درشت نسنه‌لر يوب وقبا
ودرشت لباسلر كيمك معناسنه مستعملدر وبو فحوله‌دن مأخوذدركه انثى مقابليدر زيرا لباسده تزين وتصنع
نسوان شيوه‌سيدر بعده مطعم خصوصنده‌دخى شايع اولدى يقال تفحل الرجل اذا تكلف الفحولة فى اللباس والمطعم
فحثنهما فحلان فانك كسريله جبل احد يانده برموضع اسميدر الفحلتان فانك فتحيله برموضعدر فحل فانك
كسرى وفتحيله وكتف وزننده بربرموضع ادلريدر الفحلاء برموضعدر المفحل متحمل وزننده اركك كبى حامل
اولميان يعنى ميوه طوتميان اغاجه دينور اركك انجير واركك توت اغاجلرى كبى الفحلة فحل كلمه‌سندن مؤنثدر
بى‌پرده دلى زفير اولوب هركسه شركر اولان قارى‌يه دينور يقال امرأة فحلة اى سليطة الفحجل جعفر وزننده
بوكلمه‌يى كرچه نحوتون كتابلرنده ذكر وافحج ايله يعنى آپشق كسه ايله تفسير ايلديلر لكن بنم عندمده بووهمدر
زيرا افحج آدمه فحجل دينورنه كه ذكر اولندى آنلره اتباعا بندخى ايراد ايلدم التفخل خاى معجمه ايله تفعل وزننده
حلم ووقار وتمكين كوستورمك معناسنه در يقال تفخل الرجل اذا اظهر الوقار والحلم وبرآدم نماز عيد ياخود
سور مقوله‌سنه كيده‌جك اولمغله فاخر لباسلرنى كيمك معناسنه در يقال تفخل فلان اذا تهيأ ولبس احسن ثيابه
الفداكل فانك فتحيله امور عظيمه‌يه دينور يقال عرضت عليه فداكل اى عظام الامور الفرجلة دحرجه
وزننده آپشى آيه‌رق تيزتيز يوريمك معناسنه در يقال فرجل زيد اذا انفحج واسرع الفرجول برذون وزننده
قشاغى‌يه دينور فرجون معناسنه الفرزل زبرج وزننده بوقاغى‌يه دينور يقال قيده بالفرزل اى القيد
ودموردجى مقراضنه دينوركه انكله دمور كسرلر يقال قطعه بالفرزل اى بمقراض الحدّاد الفرزلة دحرجه
وزننده بوقاغى‌يه اورمق معناسنه در يقال فرزل اللص اذا قيده الفرزل قنفذ وزننده ايرى ودير مان آدمه
دينور الفرعل عين مهمله ايله قنفذ وزننده صرتلان اينكنه دينور مؤنثى فرعله در جمعى فراعل وفراعله در

مترجم دیرکه *اغزل من الفرعل* امثالدندر میدانی مرحومك بیاننه كوره بوراده اغزل دهشت وفتور
معناسنه اولان غزل ماده‌سندندر نته‌كه كلب صید آنكله متصف اولور كماذكر الفرعلان عنفوان وزننده
اركك صرتلانه دینور الفرافل علابط وزننده بیوت شهر عمانه مخصوص بركونه سویق یعنی قاووت اسمیدر
الفیرلة حیدره وزننده شول ارضه دینور كه یغمور یاغدقده صویی چكمیوب همان آقوب كیدر اوله یقال نزلنا
فی فیرلة ای الارض السریعة السیل الفسل نسل وزننده باغ وآصمه چبوغنه دینور كه اناسندن قطع وغرس
اولنور یقال قطع فسلا من الكرم ای قضیبا للغرس ومروتسزدنی ورذیل كسیه دینور كه انسان مولوزی تعبیر
اولنور جمعلری افسل كلور افلس وزننده وفسول كلور وفسال كلور كتاب وزننده وفسل وفسوله وفسلاء كلور
فانك ضمیله یقال هو فسل لایرجی خیره ای رذل لامروءة له وفسل مصدر اولور چوجغی ممه‌دن كسمك معناسنه‌در
یقال فسل الصبی فسلا من الباب الاول اذا فطمه المفسول بودخی مروتسز دنی وخسیس وناكسه دینور
الفسالة رذاله وزننده والفسولة فانك ضمیله بركسه خسیس وناكس اولمق معناسنه‌در یقال فسل الرجل
بضم السین وفسل بكسرها وفسل علی المجهول فسالة وفسولة من الباب الخامس والرابع اذا كان فسلا ومفسولا
الفسیلة وسیله وزننده خرما فدانته دینور جمعی فسائل وفسیل كلور هاسز وفسلان كلور فانك ضمیله الافسال
همزه‌نك كسریله خرما فداننی اناسندن آیروب بشقه یره دیكمك معناسنه‌در یقال افسل الفسیلة اذا انتزعها
من امها واغترسها وبرمتاعی بكنمیوب ارذال ایلمك معناسنه‌در تقول افسل علیه متاعه اذا ارذله وافجه‌یی
زیوف عد ایلمك معناسنه‌در یقال افسل دراهمه اذا زیفها الفسالة ثمامه وزننده دمور و باقر مقوله‌سی
چكیجله دوكیلوركن صچرایان خردوانته دینور یقال هو اهون عندی من الفسالة وهی ماتناثر من الحدید ونحوه
عند الضرب اذا طبع المفسلة محدثه وزننده شول عورته دینور كه زوجی جماعه میل واراده ایلدكجه حیضم
واردیو اعتذار بیهوده ایله رد وامتناع ایدر اوله زوجنی ترذیل ایتدیكیچون اطلاق اولندی یقال امرأة مفسلة
اذا كانت لما اراد زوجها غشیانها قالت انا حائض لترده الفسل فانك كسریله احمق وبیغر آدمه دینور الفسكل
قنفذ وزننده والفسكل زبرج وزننده والفسكول زنبور وزننده والفسكول برذون وزننده اوكدله قوشیلان
آتلردن الك صكره كلان آته دینور كه اوننجی اولور وفسكل رذیل وفرومایه كسیه دینور یقال رجل فسكل
ای رذل وفسكول زنبور وزننده وبرذون وزننده اوبوتی كسیه دینور كه برطائفه‌یه خود بخود اویوب اكسه‌لرندن
كیدر یقال رجل فسكول وفسكول ای متاخر تابع الفسكلة دحرجه وزننده بركسه او بوتی اولمق معناسنه‌در
و بركسه‌یی او بوتی ایلمك معناسنه متعدی اولور یقال فسكل الرجل اذا صار فسكولا وفسكل فلانا اذا صیره
فسكولا الفشل فانك وشین معجمه‌نك فتحیله بر آدم ضعیف وجبان وسست وكاهل اولمق معناسنه‌در یقال
فشل الرجل فشلا من الباب الرابع اذا كسل وضعف وتراخی وجبن الفشل فانك فتحی وشینك سكونیله
والفشل كتف وزننده قورقق وضعیف واوشنكن وكندا اولان شخصه دینور جمعی فشل كلور فانك ضمیله
یقال رجل خشل فشل وخشل فشل ای كسلان ضعیف متراخ جبان وفشل شینك سكونیله خاتون محفه
ایچنه فشل دوزمك معناسنه‌در كما سیذكر یقال فشلت المرأة الهودج اذا جعلت لها فشلا الفشل فانك كسریله
محفه اورتوسنه دینور علی قول محفه مندربنه دینور كه نسوان آنك اوستنه اوتورورلر جمعی فشول‌در الافتشال
افتعال وزننده والتفشل تفعل وزننده خاتونلر محفه ایچره فشل ایدنمك معناسنه‌در یقال افتشلت المرأة فی الهودج
وتفشلت بمعنی فشلت وتفشل اولنمك معناسنه‌در یقال تفشل الرجل اذا تزوج وصو آقمق معناسنه‌در یقال
تفشل الماء اذا سال الفیشلة فیرله وزننده ذكرك باشنه دینور حشفه معناسنه وهر املس ومدور اولان شیئك
باشنه دینور یقال قطع فیشلته وهو رأس كل محوق جمعی فیاشل‌در وفیاشل بر شجرك و برصویك ونیجه قزل
تپه‌لرك اسمیدر المفشل منبر وزننده محفه اورتوسنه دینور وشول آدمه دینور كه خیره جوره اولاد حاصل اولمامق
ایچون قوم واقرباسندن تزوج ایلمیوب بیكانه‌دن تزوج ایلیه ظاهر اقوام واقربالری برآلای جوره وخوارك ایمشلر
التفشیل تفعیل وزننده كه تمتین كبی اسمدر ممه‌یی صاغدقدنصكره بقیه قلان سوده دینور یقال احلب التفشیل
ای مابقی فی الضرع من اللبن فشال سحاب وزننده زبید قربنده برقریه‌در افشولیه همزه‌نك ضمیله واسط
قضاسنده برقریه‌در الفصل وصل وزننده ایكی نسنه اراغنده حاجز اولان شیئه دینور فی الاصل مصدردر
فاصل معناسنه‌در یقال بینهما فصل ای حاجز واعضاء بدنده اولان ایكی كیكك قاوشدقلری یره دینور كه
الكی تعبیر اولنور مفصل دخی دینور مؤلف كل ملتقی عظمین من الجسد عبارتیله تفسیر ایلكله اوبلجه ترجمه

اولندی بو نسخه مقتضای ماده ایكی كیك بری برندن آیریلان یر اولمقدر كرچه ایكی معنا بیننده ملازمه واردر
اما مؤلفك تعریفی اوصال ماده‌سنه ملایمدر وعنقریب مذكور اولان فصل الجسد بوندن اعمدر زیرا بعض ملتقی
اولان كمكلر واردر كه كیمی اربطه واوصال ایله ملصوقدر وكیمی مدروزه‌در وكیمی مسلسله‌در وكیمك رأسی محكم
وآخرده نقره اولمغله آكا ادخال واحكام اولنمشدر وكیمی اسنان منشار شكلنده اولوب نقره‌لره ادخال اولنمشدر
پس فصل جسد بونلره شاملدر وفصل حق سوزه دینور فاصل معناسنه‌در یقال قوله فصل لاهذر ای حق
وفصل الجسد بدنك اوینایق یرینه دینور كه موضع فصلدر بدنده هر ایكی فصلك اراغنده بر وصل واردر كه اول
سكیردركیكلر بری برینه آنكله مرتبط اولمشدر وفصل نحاتدن بصریون عندنده كوفیونك عماد اطلاق ایتدكلری
ضمیردن عبارتدر یعنی بصریون اول ضمیره فصل وكوفیون عماد اطلاق ایدرلر كقوله تعالی ان كان هذا هو
الحق من عندك الایة بنصب الحق الخبریته فقوله هو فصل وعماد مترجم دیركه بو ضمیرك شاننده مغنی اللبیب‌ده درت مسئله
وضع وشروط وفوائدنی بسط ایلمشدر فلیراجع وفصل حق ایله باطل بینی فرق وتمییز ایله اولان حكم وقضاء
معناسنه‌در فیصل دخی بو معنایه‌در یقال لم یرض بفصله وبفیصله ای قضائه بین الحق والباطل وولدی
ممه‌دن كسمك معناسنه‌در یقال فصل المولود عن الرضاع فصلا من الباب الثانی اذا فطمه بوندن اسم فصال‌در
كما سیذكر وایكی نسنه اراغنه حاجز اولوب فاصله ویرمك معناسنه‌در كه ماقبلنك منتهی اولدیغنی اشعار
ایچون اولور حد وسنور كبی یقال فصل بینهما اذا حجز وبر نسنه‌یی كسوب آیرمق معناسنه‌در یقال فصله
اذا قطعه وابانه وفصل اهل عروض اصطلاحنده بیتك عروضنه مخصوص اولان تغییره اطلاق اولنور كه
حشولرده اول تغییر جائز اولمیه وبو عروضدن بریاخود بردن زیاده حرف متحركی اسقاطله حاصل اولور پس بویله
تغییره فصل اطلاق اولنور مترجم دیركه كتب عروضده فصل عروضك وصفی اولمق اوزره بو وجهله مرسومدر كه
فصل شول عروضه دینور كه كندیسنه صحتك یاخود علتك لزومیله اجزاء حشوه مخالف اوله نته‌كه
بو وصفله متصف اولان ضربه غایت اطلاق اولنور فصل عروض بحر طویلك لازم القبض اولان عروضی
مطلب وبحر بسیطك لازم الخبن اولان عروض اولاسی كبی كه بو علتلر بونلره لازم وحشولرده لازم دكلدر كذلك كامل
ورجزك عروض اولاری كبی كه بونلره صحت لازم وحشولره لازم دكلدر وعبابده تغییر مذكور ایله مغیر
اولان عروضه فصل ومقابلنه صحیحه اطلاقیله مرسومدر پس مؤلفك باسقاط حرف متحرك قولی نظر
وتأمله محتاج اولور انتهی المفصل منزل وزننده فصل مشروح كبی بودخی بدنده اولان الك واوینایق
یرینه دینور جمعی مفاصل‌در كما سیذكر الفیصل حیدر وزننده فصل كبی حق ایله باطل بینی فرق
وتمییز ایله اولان حكم وقضا معناسنه‌در وفیصل وفیصلی یای نسبتله حاكم وقاضی‌یه اطلاق اولنور
یقال فلان فیصل وفیصلی ای حاكم وقطع ماده‌ایدن نافذ حكم وقضایه وصف اولور یقال حكومة فیصل
ای قاطعة ماضیة ومطلقا ایكی نسنه آرالغنی تفریق ایدن شیئه دینور ومنه یقال طعنة فیصل ای تفصل بین القرنین
یعنی بری بریله طوتشمش ایكی بهادرك بینی فصل وتفریق ایدر الافتصال افتعال وزننده بودخی ولدی سوددن
كسمك معناسنه‌در یقال افتصل المولود عن الرضاع اذا فطمه وفدانی موضع آخره نقل ایلمك معناسنه‌در یقال
افتصل النخلة عن موضعها اذا نقلها الفصال كتاب وزننده فصل وافتصال مولوددن اسمدر ولد سوددن
كسلمكه دینور قال الشارح ومنه الحدیث لا رضاع بعد فصال وهو ان یفصل الولد عن امه الفاصلة نسیج
وقلاده مقوله‌سی دیزینك هر ایكی بونجقلری بیننه دیزلمش آخر بونجغه دینور جمعی فواصل‌در وفواصل القرآن
هر آیت كریمه‌نك اواخرندن عبارتدر نته‌كه اشعارك اواخرینه قوافی اطلاق اولنور مفردی كذلك فاصله‌در مثلا
سورهٔ مائده‌نك فواصل آیاتی آلتی حرفدن عبارتدر كه لام ومیم ونون ودال وباء وراء حرفلریدر لم ندر كلمه‌سی آنلری
جامعدر وفاصله اهل عروض اصطلاحنده ایكی نوعدر بری فاصلهٔ صغری‌در كه اوچ متحرك بعدها ساكندن
عبارتدر ضربت كلمه‌سی كبی كه مؤنثدر وبری فاصلهٔ كبری‌در كه دورت متحرك بعدها ساكندن عبارتدر ضربنا كبی
وشول نفقه‌یه فاصله كه اشبو من انفق نفقة فاصلة فی سبیل الله فبسبعمائة ضعف حدیثنده واقعدر مراد شول
نفقه‌در كه انفاق ایدن آدمك كفریله ایمانی بینی فصل ایدر التفصیل تفعیل وزننده دیزی‌یه فاصله كچورمك
معناسنه‌در یقال فصل النظم اذا جعل فیه الفاصلة وبر نسنه‌یی بیان ایلمك معناسنه‌در یقال فصله اذا بینه
شارح دیركه اجمال مقابلی تفصیل بوندندر زیرا اصل تفصیل بر نسنه‌یی فصول متمایزه قلمق معناسنه‌در واطاله
واكثار آكا لازمدر بو مناسبتله اكثار كلامده استعمال اولنوب بعده لازمی اولان تبیینده استعمال اولندی الفاصل

والفصيل امير وزننده فيصل كبي نافذ اولوب مادهٔ نزاعي قاطع اولان حكم وقضايه وصف اولور يقال حكم
فاصل وفصيل وحكومة فيصل اى ماض وفصيل بر محلده چويلمش شول ديواره دينور كه قلعه باروسندن
ياخود سور بلده دن دون وقصير اوله شرانبول كبي وممه دن قطع اولنمش دوه كوشكنه دينور جمعي فصلان كلور
فانك ضمى وكسر يله وفصال كلور كتاب وزننده وفصيل اساميدندر حكم بن فصيل وعدىّ بن الفصيل و بحير
بن الفصيل محدّثلردر الفصيلة هاءيله فصيلك مؤنثيدر و بر آدمك يك قريب اولان عشيرت واقرباسنه دينور
على قول آباء واجدادى طرفندن اقرب اولان اقرباسنه دينور ومنه كان العباس رضى الله عنه فصيلة النبى عليه
الصلوة والسلام شارح دير كه فصيله فخذ دن اقربدر زيرا قطعهٔ لحم فخذ معناسندن مأخوذ در انتهى وفصيله
اويلق اتندن برپاره يه دينور ومطلقا اعضاى بدندن برقطعه يه دينور الفصول قعود وزننده بركسه بردن
چقوب ايرلمق معناسنه در يقال فصل فلان من البلد فصولا من الباب الاوّل اذا خرج منه واصمه نك خرده خرده
دانه لرى بلورمك معناسنه در يقال فصل الكرم اذا خرج حبه صغيرا الفصلة ثمره وزننده بردن چقاريلوب آخر يره
نقل وغرس اولنمش خرما فدانه دينور المفاصل مفصلك جمعيدر كه ذكر اولندى و يك وقاتى طاش يغنه دينور
وايكى طاغ بيننده اولان قوم وخرده چاقل مقوله سنه دينور كه اوزرندن آقان صو بغايت صاف و براق آقوب كيدر
اصلا طپراغى وچامورى اولمامغله قطعا متكدّر اولمز المفصل منبر وزننده دله اطلاق اولنور لسان معناسنه
الفصال شدّاد وزننده صله وعطيه امنيه سيله دائما نلسى مدح وثنا ايدن كمسه يه دينور و بو دخيلدر عربى صحيح
دكلدر يقال رجل فصال اى مدّاح الناس ليصلوه نته كه السنهٔ عوام تركيده يك ذمّام شخصه ده فصال اطلاق
اولنور كويا كه ذم ايتديكى آدمك اعضاسنى بند بند فصل ايلمكله توجيهدن بعيد دكلدر فصل فانك فتحيله
اساميدندر ابو الفصل البهرانى برشاعردر فصل زفر وزننده واحددر يعنى همنامى يوقدر واول جهينه
قبيله سندن بركسه در لكن صواب اولان قاف ايله اولمقدر فا ايله غلط صريحدر اسمعيل بن خالد جنابندن بر سند
متصل ايله مرويدر كه ظهور آفتاب اسلامدن مقدّم قبيلهٔ جهينه دن عمير بن جندب نام برشخص وفات ايلمكله
تجهيز وتكفين اولنوب تابوته وضع اولندقدنصكره اليله باشندن پوشيده سنى آچوب قعود وابن الفصل ديو عموجه
زاده سى اولان فصل نام كمسه يى سؤال ايلدى اطرافده اولان آدملر بو حالى مشاهده ايلدكده تعجبله سبحان الله
فصلى نيلرسن اول شمدى كندى ديدكلرنده اشبو تعبيرات مسجعه ايله تكلم وافادهٔ حال ايلدى * اتيت فقيل لى *
لامك الهبل * الا ترى الى حفرتك تنثل * وقد كادت امك تثكل * ارأيتك ان حولناك الى محوّل * ثم غيب فى حفرتك
الفصل * الذى مشى فاحزأل * ثم ملأ ناها من الجندل * اتعبد ربك وتصل * وتترك سبيل من اشرك واضل
بو عبارهده اتيت كلمه سى ماضىٔ مجهولدر وهبل فتحتيله والده ولدنى ياوى قيلمغه دينور وتنثل انثالدن مضارع
مجهولدر قازيلان چقوردن طپراق چقرمق معناسنه در ومحوّل تحويلدن اسم مكاندر وغيب تغييبدن ماضىٔ
مجهولدر واحزأل كلمه سى احزيلالدن ماضيدر يورو يشى آرزمق معناسنه در مفهومى بودر كه بكا برشخص كلوب
ديديكه كورمزمبسن كه ايشته قبرك حفر اولنيور والده ك سنى ياوى قلمق اوزره در نه ديرسن رأى ايدرمسن كه
سنى بشقه يره تحويل ايدوب فصل سنك بركه دفن اولنوب حفره سنى طاش ايله طپطلوايده لم ومن بعد سن اهل شرك
وضلالت يولنى ترك برله خالقكه طاعت وعبادت ايدرمبسن ديمكدر بعده اول قائله بنده دخى نعم ديو تكليفنى تقبل
ايلدم راوى دير كه مزبور آندنصكره افاقت بولوب نيجه زمان ساحهٔ حياتده معمر اولوب ونيجه خاتونلر تزوّج
وتعدّد اولادلرى ظهور ايلدى وقصل وقعهٔ مرقومه دن اوچ كون مرورنده فوت وعمير احضار اولنان قبره دفن
اولندى المفصل معظم وزننده سور قرآنيه دن ابتدا سورهٔ حجراتدن آخر قرآنه قدر اطلاق اولنور واصح
اقوال بودر وعلى قول سورهٔ جاثيه دن ياخود سورهٔ قتالدن وامام نووى قولى اوزره سورهٔ قافدن وعلى رأى
سورهٔ صافاتدن ياخود سورهٔ صف وابن ابى الصيف روايتى اوزره تبارك سوره سندن ودزمارى قولنجه
انا فتحنا سوره سندن وفقيه شام اولان فركاح روايتى اوزره سبح اسم ربك الاعلى سوره سندن وخطابى قولنجه
ضحى سوره سندن آخر قرآنه قدر اطلاق اولنور سورمرقومه بينلرنده فصول كثير اولديغيچون ياخود بونلرده
آيت منسوخه قليل اولديغيچون اطلاق اولندى فصل الخطاب اصل الكتاب وزننده كه قرآن كريمده
وآتيناه الحكمة وفصل الخطاب آيتنده وارد اولمشدر مراد اما بعد كلمه سيدر كه كلامين بينني فصل ايدر
وعلى قول البينة المدعى واليمين على المدعى عليه كلامیدر ياخود حق ايله باطل بيننى فصل ايدن حكم وقضادن
عبارتدر المفاصلة مفاعله وزننده بركسه شريكندن آيرلمق معناسنه در يقال فاصل شريكه اذا باينه

الفصعل زبرج وزننده والفصعل قنفذ وزننده عقربه دينور على قول كوچك ياوريسنه دينور ولئيم وفرومايه
كمسه يه دينور الفضل فانك فتحى وضاد معجمه نك سكونيله زياده معناسنه دركه آرتمغه وآرتغه دينور نقص
مقابليدر جمعي فضول كلور يقال به علبه فضل اى ضدّ نقص ومصدر اولور آرتمق معناسنه يقال فضل
الشئ وفضل فضلا من الباب الاول والرابع ضدّ نقص و بونده برلغت دخى واردر كه باب رابع ايله باب اوّلدن
مركبدر ماضيده كسر عين ومضارعده ضميله فضل يفضل دينور و بو تداخل اللغتين قبيلندندر وفضل هذيل
قبيله سى بورنده بر طاغك آديدر وفضل بن عباس اصحابدندر وفضل محدثيندن برجماعتك اسميدر وفضل
برنسنه نك بقيه سنه دينور كه آرتق تعبير اولنور فضله كبي كاسيذكر ومصدر اولور برنسنه دن بقيه قالمق
معناسنه يقال فضل الشئ كنصر وفضل كحسب فضلا اذا بقى منه شئ الفضال شدّاد وزننده
والمفضل منبر وزننده والمفضال محراب وزننده والمفضل معظم وزننده كثير الفضل آدمه دينور يقال
رجل فضال ومفضل ومفضال ومفضل اى كثير الفضل وفضال بن جبير تابعيندندر الفضيلة سفينه وزننده
آرتقلغه دينور يقال به فضيلة اى ضدّ نقيصة وفضل جهتيله اولان درجهٔ رفيعه يه دينور تقول رأيته فى فضيلة
اى درجة رفيعة شارح دير كه فضيله خصلت ذاتيه يه مخصوص در شجاعت كبي جمعي فضائل در وفاضله مزيت
متعديه يه مخصوصدر انعام واحسان كبي جمعي فواضل در الفاضلة فضيله دن اسمدر بلند پايه لكه دينور
التفضيل تفعيل وزننده برآدمه فضل ومزيت ويرمك يعنى سائردن زياده اكا مزيت اثباتيله ترجيح ايلمك
معناسنه در يقال فضله على غيره اذا مزاه الفضال كتاب وزننده كه مفاعله دن مصدردر والتفاضل
تفاعل وزننده برى بر يله فضل ومزيت ادعا ايله يارشمق معناسنه در يقال فاضله فضالا اى مازاه و يقال
تفاضلا اذا تمازيا ومفاعله باب مغالبه ده استعمال اولنور تقول فاضلنى ففضلته اى كنت افضل منه التفضل
تفعل وزننده بركسه اوزره مزيتلنمك ياخود احسانله ممنون ايلمك ياخود اقرانى اوزره فضل ومزيت ادعا ايلمك
معناسنه در يقال تفضل عليه اذا تمزى او تطوّل اى احسن وانا له من فضله او ادعى الفضل على اقرانه وتوشح
معناسنه دركه ثوبى صاغ قولتغندن آلوب صول اموز بنك اوزرندن و براوجنى صول قولتغندن آلوب صاغ
اموزندن آتمقدر يقال تفضل الرجل اذا توشح اى خالف بين اطراف ثوبه على عاتقيه الافضال همزه نك
كسريله برآدمى لطف واحسانله ممنون ايلمك معناسنه در يقال افضل عليه اذا تطوّل وحسب جهتيله
بركسه دن افزون وزياده اولمق معناسنه در يقال افضل عليه فى الحسب اذا صار فاضلا و برنسنه دن زياده
كالمك معناسنه در يقال افضل عنه اذا زاد و برنسنه دن آرتروب بقيه قومق معناسنه در تقول افضلت منه الشئ
اى تركت منه وابقيته الفواضل فاضله نك جمعيدر جسيم ياخود جميل اولان عطايا وانعامانه اطلاق اولنور يقال له
عليهم الفواضل اى الايادى الجسيمة او الجميلة وفواضل المال مواشى وعقاراتدن حاصل اولان غلال ومحصولات
وتجارتدن اولان ارباح مقوله سى منافعه اطلاق اولنور يقال له مال كثير الفواضل وهى ما يأتيك من غلته
ومرافقه ولهذا قالوا اذا غرب المال قلت فواضله يعنى چفتلك بعيدا اولجق منافعى صاحبنك النه آزجه كيرر
الفضلة ثمره وزننده فضل كبي بقيه معناسنه در كاسيذكر و كيجه لك لباسنه اطلاق اولنور يقال نام وعليه
فضلة وهى الثياب التى تبتذل للنوم و باده يه دينور خمر معناسنه جمعي فضلات كلور فتحاتله وفضال كلور فانك
كسريله الفضالة ثمامه وزننده بودخى بقيه معناسنه در يقال هذا فضل الماء وفضلته وفضالته اى بقيته
النضال كتاب وزننده بودخى خمره دينور فضيل زبير وزننده اسمادندر فضيل بن عياض الزاهد شيخ الحرم در
وفضيل بن عياض التابعى ضعيف الروايه در وفضيل بن عياض الصدفى ثقه دندر وفضيل محدثيندن برجماعتك
اسملريدر فضاله سحابه وزننده وثمامه وزننده محدثيندن برجماعت اسملريدر وفضالة بن ابى فضاله وفضالة
بن مفضل بن فضاله محدثلردر وفضالة بن عبيد وفضالة بن هلال وفضالة بن هند وفضالة بن عبد الله اصحابدندر
وفضاله رسول اكرم صلى الله عليه وسلم حضرتلرى موالبسندن بررجل آخردر كه برنسنه يه نسبتى يوقدر فضيله
جهينه وزننده برخاتون اسميدر فضاله ثمامه وزننده برموضعدر المفضل منبر وزننده والمفضلة مكنسه
وزننده والمفضل عنق وزننده نسوان قسمنك خانه ده اولديغى اثنامده كيدكلرى كونده لك لباسنه وايش لباسنه
اطلاق اولنور يقال جائت وعليها المفضل والمفضلة والفضل اى الثوب الذى تتفضل فيه المرأة يعنى ثوب المهنة
شارح دير كه مؤلف بونى اخى ايله تفسير ايلدى زيرا تفضل كلمه سنك بورايه ملايم معناسنى ذكر ايلمدى مكر توشح
معناسندن اعتبار ايتمش اوله اول دخى بعيددر قالديكه نهايه ده وامهات سائره ده ثوب المهنة والعمل عبارتيله

مفسردر ويقال تفضلت المرأة اذالبست ثياب مهنتها وكانت فى ثوب واحد مثاليله مبين در الفضل ضمتيله دائما
ثوب واحد كبر اولان اره وعورته دينور يقال رجل وامرأة فضل اى متفضل فى ثوب واحد الفضلة فانك
كسريله بناء نوعدر ذكر اولنان ثوبى كيمك حالتنه وهيئتنه دينور يقال انه لحسن الفضلة اى حالة التفضل
فضلان سحبان وزننده بررجل اسميدر الفاضلة اهل عروض اصطلاحنده فاصلهٔ كبرايه دينوركه
عروض اركاننددرتنه كه ذكر اولندى الفضولى فانك ضميله دائماعبث ومالايعنى يه مشتغل اولان بوش بوغاز
كمسيه دينور يقال هو فضولى اى مشتغل بمالايعنيه شارحك بياننه كوره فضول فضلك جمعيدركه بورادة
حد و وظيفه دن زائد قول وفعل ديمكدر بعده جمعى مفرد موقعنده استعمال ايدوب لفظنه نسبتله فضولى ديديلر
انتهى وفضولى ترزى يه دينور خياط معناسنه الفضالى سمانى وزننده لطف واحساناله دائما ناسى ممنون ايدن
آدملره دينور يقال هم فضالى اى المتفضلون المفضال محراب وزننده فضل وجود وسماحت صاحبى آدمه
دينور مؤنثى مفضاله در يقال رجل مفضال على قومه اى ذوفضل سمح الاستفضال برنسنه دن بقيه آرتمق
معناسنه در تقول استفضلت منه الشئ اذاتركت منه وابقيته حلف الفضول فانك ضميله كه اشبو شهدت
فى دار عبدالله بن جدعان حلفا لودعيت الى مثله فى الاسلام لاجبت حديثنده وارد اولمشدر شول عهد ويميندن
عبارتدركه مكه يه ورودايدن بعض تجار مقوله سنه بعض اهالى جور واذا ايتملريله بركون رؤساى قريشدن هاشم
وزهره وتيم نام كسه لر عبدالله بن جدعان خانه سنه كلوب من بعد ظلمك رفعى وظالمدن مظلومك حقنك اخذى
وفضولك ردى ضمننده عقد عهد ويمين ايلديلر بومناسبتله حلف الفضول اطلاق اولندى القطحل هزبر
وزننده هنوز نوع انسان خلق اولنمزدن مقدم اولان زمانه دينور على قول نوح پيغمبر على نبينا وعليه السلام
دورنه دينور ياخود شول زمان سابقدن عبارتدركه آنده طاشلر يكشيوب چامور كبى رطب ونرم ايدى
ومنه المثل ※ كان ذلك زمن القطحل ※ وهو الدهر لم يخلق فيه الناس بعد اوزمن نوح عليه السلام اوزمن كانت
الحجارة فيه رطبا مترجم ديركه زمخشرى مستقصاده قول ثالثله تفسير وتكاذيب عربدن اولمق اوزره تقرير
ايلمشدر ومثل مزبور قديم العهد معرضنده مضروبدر وقطحل سيل صوينه دينور واته طارطقناز تنومند
آدمه دينور وايرى ويومرى دوه يه دينور قطحل جعفر وزننده وقطحل قنفذ وزننده اسامئ رجالدندر
الفعل فانك كسريله حركت انساندن عبارتدر على قول آخره مؤثر ومتعدى اولان هر عملدن كنايه در تركيده
ايش وفارسيده كار دينور پس اوله كوره اعم اولوركه كرك آخره متعدى يعنى برنسنه يى احداث ضمننده
اولسون كرك اولمسون وعمل ماده سنده فرقلرى بيان اولنمشدى شارح ديركه راغب عليه الرحمه مفرداتده
جهت مؤثردن اولان تأثيرايله تفسير ايدوب وكرك مؤثرك ايجادايله اولسون وكرك عن علم اولسون وكرك قصدايله
اولسون وكرك بونلرك خلافيله اولسون وكرك انسان وحيواندن وكرك جماداتدن صادر اولسون ديو
تعميم وعمل وصنعى تخصيص ايلمشدر واقعا مؤلفك تعريفلرندن بوتعريف اولادر زيرا مؤلفك ابتدا تفسيرى كه
حركت انسانه تخصيص ايلمشدر ياباعمير مافعل النغير حديثى آنى مانعدر وتفسير ثانى بى تكلم ايدن آدمه قدفعل
ديدكلرى رد ايدر هرنقدر بونلرده مجاز ايسه ده وفعل كلمه سنك جمعى فعال كلور قداح كبى انتهى وفعل ناقه نك فرجنه
وهرانسانك فرجنه اطلاق اولنور مفعول تأويليله در الفعل فانك فتحيله مصدردر ايشلمك معناسنه در يقال فعل
الرجل فعلا من الباب الثالث اذا عمل الفعال سحاب وزننده فعل حسنك اسميدركه كوزل و پسنديده ايش ديمكدر
يقال اتى بالفعال اى الفعل الحسن وجودوكرمه اطلاق اولنور على قول خير وشرده استعمال اولنور خير وحسنه
خاص دكلدر وبالكز برفاعلدن صدور ايدن فعله مخصوصدر ايكى فاعلدن صدور ايدرسه فعال استعمال اولنور
فانك كسريله كه مفاعله دن اولور يقال فيه السودد والفعال اى الكرم او يكون فى الخير والشر الفعال قتال
وزننده وجه مذكور اوزره مفاعله دن مصدردر بركسه ايله ايش ايشلمك معناسنه كه طرفيندن اولور يقال
فاعله اذا صانعه وفعال فعل لفظندن جمع اولور ايشلره وكار وكردارلره دينور وفعال بالتد وكسر مثللو آلاتك
صاپلرينه دينور جمعى فعل دركتب وزننده الفعلة فتحاتله فى الاصل فاعلك جمعيدر بعده دبوار ياپمق وقيو
قازمق مثللو ايشلرى ايشلين رنجبرلرده وارغادلرده صفت غالبه اولدى يقال تسخر الامير الفعلة وهم الذين يبنون
ويحفرون الفعلة فرحه وزننده دأب وعادته اطلاق اولنور يقال هى فعلته اى عادته الافتعال برنسنه يى
يكيدن كنديلكندن ياپمق ودوزمك معناسنه در بعده قريحه سندن بر يلان سوز دوزمكده غالب اولدى يقال
افتعل عليه كذبا اذا اختلقه المفتعل مفتعل وزننده امر عظيم وخطب جسيم معناسنه مستعملدر يقال جاء

بالمفتعل اى بامر عظيم فعال قطام وزننده اسم فعل امردر افعل معناسنه وشول فعاله كه ثمامه وزننده در
عوف بن مالك نام شاعرك اشبو ※ تعرض ضيطار وفعالة دوننا ※ مصراعنده واقعدر خزاعه قبيله سندن كنايه در
وفعاله مفعوليدن كنايه دركه استحقارى مشعردر وضيطار وكلمه سنك اصلى ضيطارون ايدى اضافت سببيله
نون ساقط اولدى وضيطار قبحى بيوك فرومايه يه دينور الفعمل جعفر وزننده اصلى فعم ايدى لامى زائده در
طوطلو ممتلى معناسنه در الفوفل فاى اولانك ضمى وثانيه نك فتحيله برجنس ثمردر شجرى نارجيل اغاجنه شبيه
اولور وصالقملرى اولوب خرماشكلنده فوفل ديدكلرى ثمرى نابت اولور بوشجر هندستانه مخصوصدر ثمرينه
هنديده پوپل وتركيده فلفلك ديرلر برمقدار عفوصتلى وجز نيجه آجى وسياه وقرمزيسى اولور اهل هند آنى تانبول
يپراغيله اكل ايدرلر طلاسى اورام حارهٔ غليظه يى دافع واكتحالى التهاب عينه نافعدر مترجم ديركه ظاهرا فوفل
پوپل معربيدر فوفله جوهره وزننده بررجل اسميدر القفل فانك فتحى وقافك سكونيله بيابايله خرمن صاورمق
معناسنه در يقال قفل البيدر فقلا من الباب الاول اذا ذراه ورفع دقه بالمقفلة وفقل بر محصوله دينور
يقال ارض كثيرة الفقل اى كثيرة الريع المفقلة مكنسه وزننده خرمن صاوره جق بيابايه دينور الافقال ترلا
وچفتلك محصولدار اولمق معناسنه در يقال افقلت الارض اذا صارت فقلا فقل فانك ضميله برجنس زهرناك
بالق اسميدركه يرمق مقدارنده اولور اصلا اكل اولنمز الفقحلة دحرجه وزننده بركسه محلسز ومناسبتسز
چابك چابك اوپكه لنوب طارلمق معناسنه در يقال فقحل الرجل اذا اسرع الغضب فى غير موضعه القفحل
قنفذ وزننده سريع الغضب آدمه دينور فقحل جعفر وزننده شيبان قبيله سندن برجماعتدر الافكل
احمد وزننده دترمكه دينور لرزش معناسنه تقول اخذنى من البرد الافكل اى الرعدة فهو مفكول شارح ديركه
بوندن فعل بنا اولنمز وهمزه سى زائددر لكن مؤلفك وهو مفكول قولى فكل ماده سنك تصرفنى مشعردر پس افكل
فكلدن اسم اولمش اولور اساسده دخى مفكول عنوانى مثبوتدر انتهى وافكل آرى قوشنه دينور شقراق معناسنه
وجماعت وكروه معناسنه در ومنه يقال جاؤابافكلهم اى بجماعتهم وافكل نزال بن عمرو المرادى فرسنك اسميدر
واود قبيله سندن افوه نام شاعرك لقبيدر وبربطن پدرينك اسميدر اولادنه افاكل اطلاق ايدرلر الافاكيل افكلك
جمعيدركه جماعت معناسنه در پس باء اشباعيه اولور يقال عنده افاكيل من كذا اى افواج منه وتقول اخذت
بى ناقتى افكلا من السبق اى فوجاسته الافتكال افتعال وزننده برايشده يك سعى وجد ايلمك معناسنه در
يقال افتكل فى فعله اذا احتفل الفل فانك فتحى ولامك تشديديله برنسنه يى رخنه دار ايلمك معناسنه دركه كدمك
تعبير اولنور يقال فل السيف فلا من الباب الاول اذا ثلمه وجنكده عسكرى بوزمق معناسنه در يقال فل القوم
اذا هزمهم وفل منهزم اولان عسكره دينور شارحك بياننه كوره فى الاصل مصدر اولمغله مفرد وجمعى مساويدر
ووصفيتى اعتباريله جمعلنور يقال قوم فل اى منهزمون جمعى فلول وافلال كلور وفل اسم اولوركه كه دينور
رخنه معناسنه جمعى فلول كلور يقال به فل اى ثلم وفل كروه وجماعت معناسنه در وبرنسنه دن آيرلوب صحرا ايان
شئه دينور النون اكنتسى ودمور براده سى وآتش فغلجمى كبى وقوراق يره دينور بونده فانك كسريله ده
جائزدر على قول شول يره دينوركه اكا يغمور ياغوب لكن اوت بتورمزاوله ياخود بعض سنه لر اكا يغمور ياغمزاوله
ياخود يغمور ياغمش ايكى ارض بيننده واقع قوراق يره دينور ياخود اوتسز صوسز قيريره دينور بونلرك جمعنده
فل دينور مفردى كبى وافلال اوزره ده جمعلنور يقال ارض فل وارضون فل وافلال اى جدبة اوالتى تمطر
ولاتنبت اوما اخطأها المطر اعواما اومالم تمطر بين ممطورتين اوالقفرة وفل برآدمك عقلى كيدوب بنه كلمك
معناسنه در يقال فل عنه عقله فلا اذا ذهب ثم عاد التفليل تفعيل وزننده بودخى برنسنه يى كدمك معناسنه در
يقال فلله اذا ثلمه التفلل تفعل وزننده والانفلال انفعال وزننده والافتلال افتعال وزننده برنسنه
كدلمك ورخنه دار اولمق معناسنه در يقال فلله فتفلل وانفل وافتل اذا انثلم وتفلل عسكر صيمق معناسنه در يقال
تفلل القوم وانفلوا اذا انهزموا الفليل امير وزننده والمفلول والافل والمنفل اغزى كدلمش قلجه وصف
اولورلر يقال سيف فليل ومفلول وافل ومنفل اى منثلم وفليل شكست اولمش دوه آزينه دينور يقال
ناب فليل اى منكسر وكروه وجماعت معناسنه در وطوپلنمش صاچه دينور يقال شعر فليل اى مجتمع
وبونده فليله دخى دينور وخرمايفنه دينور الفلول فانك ضميله فل كلمه سنك جمعيدركه كه ذكره دينوركه
ذكر اولندى الافلال همزه نك كسريله فل ديدكلرى ارض مذكوره ده كيتمك معناسنه در تقول افللنا اى
وطئنا افلا وبرآدمك مالى ضايع اولوب كيتمك معناسنه در يقال افل الرجل اذا ذهب ماله الفل فانك كسريله

نبـاتسز جبلاق يره دينـور وانجه صاچه دينـور الاستفلال برنسنه نك اجزاسندن بك آزجه نسنه آلمق
معناسنه دركه كويا كه بربرنی كدكلش كبی اولور مثلا برنسنه نك عشرنی آلمق كبی يقـال استفل الشئ اذا اخذ منه
ادنى جزء كعشره الفلى رتبی وزننده منهزم اولمش عسكره دينور يقال كتيبة فلى اى منهزمة الفلفل هدهد وزننده
والفلفل زبرج وزننده برجنس حب هندی اسميدر كه تركيده بر تعبيراولنور سياهی و بياضی اولور تركيده آق بيبر
وقاره بيبر تعبيرايدرلر بياضی سياهندن اصلح اولور ايكی نوعی دخی زفت ايله آغزده چينمك لزوجتلی بلغمك قلعنده
مؤثر وتناولی سكيرلری و بالق اتلرنی تسخينده بی نظير وسانجو ونفخ مثللو عارضه لره نافع ولعوق ايله استعمالی
سعاله واوجاع صدره مفيد وقليلی قابض وكثيری مسهل ورطوباتی مجفف و بولی مدرّ و بعد الجماع فرزجه سی
رحمدن منی يی تبديد ايله كركی كبی حمله مانعدر واتمادارفلفل كه هنوز مثمر اولان شجر فلفل اوله جقدر جماعی مكثر
وطعامی هاضم وسانجويی مزيل ودهن ايله طلاسی حشرات صوقديغی عضوه نافعدر لـكن مفردات طبيه ده
دارفلفل شجر فلفلك غيری اولمق اوزره مرسومدر كه فارسيده ا كافلفل دراز ديرلر وفلفل هدهد وزننده رشد
واذعان وكياست صاحبی خدمتكاره دينـور وخرماليفنه دينور و بررجلك اسميدر التفلفل تزلزل وزننده
آدملری صيق صيق آتارق صالنی صالنی يوريمك معناسنه در يقال تفلفل الرجل اذاقارب بين الخطا وتبختر
وآغزه مسواك طوتمق معناسنه در يقال تفلفل الرجل اذاشاص فاه بالسواك وممه نك باشلری قرارمق معناسنه در
يقال تفلفل قادمتا الضرع اذااسودّت حلمتاها الفلفلة زلزله وزننده تفلفل ايله ايكی معنای اولده مرادفدر
الفلية كسرتينله وتشديدلامله شول ارضه دينـوركه بوسنه ظرفنده اكا يغمور ياغمامش اوله چاق كلجك سنه
اكا يغمور ياغنجه قدر اطلاق اولنور جمعی فلالی كلور علالی وزننده يقـال ارض فلية اذا كانت لم يصبها مطر
عامها حتى يصيبهـا المطر من القابل المفلفل مدحرج وزننده شول قماشه دينوركه زمانی فلفل نقشنده اوله يقال
ثوب مفلفل اى موشى كصعـا ريرالفلفل وشول شرابه دينوركه لسانی فلفل كبی ياقار اوله يقـال شراب مفلفل
اذاصار يلذع لذع الفلفل و بك قيورجق صاچه دينور يقـال شعر مفلفل اى شديد الجعودة وشول مشبنه
وسختيانه دينوركه دباغنده چوق ياتمغله بورتسوب يوزی فلفل دانه لری كبی دانه دانه پورتلق پورتلق اولمش اوله يقال
اديم مفلفل اذانهكه الدباغ الافلّ كدكلمش فلجه وصف اولوركه ذكر اولندی وعدیّ بن حاتمك فلجی اسميدر
فلفلان فالرك كسريله اصفهان قضـاسنده برموضعدر الفنئل نون وهمزه ايله زبرج وزننده بودورعورته
دينور وفيل ديدكلری حيوانك يونته دينـور الفنجل قنفذ وزننده قره قواق ديدكلری جانوره دينور الفنجل
صندل وزننده آپشق آدمه دينور افحج معنـاسنه الفنجلة دحرجه وزننده ايكی پاچه نك ارالغی ميدانلو اولمغه
دينوركه آپشقلق تعبير اولنور يقال به فنجلة اى تباعد مابين الساقين والقدمين وآهسته آهسته ضعيف ضعيف
يورويشه دينـور بيرلرك يورو يشلری كبی نته كه فنجلی دخی بو معنايه در قصرايله يقـال يمشى الفنجلة والفنجلی
اى مشية ضعيفة فدله جندله وزننده وزير وكاتب ابو بكر محمدك پدری اسميدر المفنئل فنسله دن اسم فاعل
بنيه سيله دائمـا صقـالنی الـيله او بنـايوب دبدكلر اولان آدمه دينـور مفنشی معناسنه تقول اتانا مفنشلا اى مفنشيا
يعنى منفشا الفول فائك ضميله نخوده شبيه برنوع دانه اسميدر واهل شام بقله يه اطلاق ايدرلر علی قول قوريسنه
مخصوصدر تازه سنه اطلاق اولنمز مفردی فوله در وفوله فلسطين قضـاسنده بربلده در فهلل جعفر وزننده
غير منصرف اوله رق باطل و بيهوده اسمـاسندندر ومنه قولهم الضلال بن فهلل اى الباطل شارح ديركه علميتدن
غيری برعلت معلوم اولمـامغله منعی موجب تاملدر ظـاهرا وزن فعليت دخی اعتبـار اولنور الفيل فائك كسريله
بو اسمله معروف حيواندر جمعی افيـال وفيول كلور وفيله كلور عنبه وزننده مؤنثی فيله در مترجم ديركه فارسيده پيل
دينور صاحب طرازآندن معرّب اولمق اوزره رسم ايلمشدر انتهى وفيل ثقيل وخبيس وناكسه اطلاق اولنور
وفكری ضعيف ورأی وذهن وتدبيری سخيف ومخطى آدمه فيل الرأى اطـلاق اولنور فائك كسری وفتحيله
كماسيذكر جمعی افيال در الفيال شدّاد وزننده فيلجی يه دينوركه فارسيده پيلبان ديرلر يقال هوفيّال اى صاحب
الفيل المفيولاء مشبوخاء وزننده فيل ياور بلرينـه دينـور الاستفيـال دوه قسمی دير مانلقده فيل هيئت
اولمق معناسـنه دركه فيللنمك تعبير اولنور يقـال استفيل الجمل اذاصـار كالفيل يعنى فی عظمه التفيل تفعل
وزننده نبات كركی كبی كرنه سنی ومقدارنی بولوب چكلنمك معناسـنه در يقـال تفيل النبات اذا اكتهل ودلوقانلو
تمـام يال و بالنی بولوب وجودنی طولدرمق معناسنه در يقـال تفيل الشباب اذازاد وسمورمك معناسنه در يقـال
تفيل فلان اذاسمن و برآدم ضعيف الرأى اولمق معنـاسنه در يقـال تفيل رأيه اذاضعف الفيلولة فيلوله وزننده

وبعض

و بعض نسخده فيوله مرسومدر والفيلة فائك فتحيله برآدمك فكر وذهن واندیشه سی ضعيف ومخطى اولمق
معناسنه در يقـال فال رأيه يفيل فيلولة وفيلة اذا اخطأ وضعف التفييل تفعيل وزننـده برآدمك رأی وتدبيرنی
پسند واستصواب ايلميوب قبيح وخطـا كورمك معنـاسنه در يقـال فيل رأيه اذاقبحه وخطـأه الفيل كيس
وزنـنـده والفال حال وزننده كه اصلی فيل ايدی ياخود فائلدن مقلوبدر فيل مذكور كبی رأى لفظنه مضاف
اوله رق رأی واندیشه سی ضعيف وتدبيری سخيف آدمه دينور يقـال رجل فيل الرأى كماذكر وفيل الرأى وفائل
الرأى بالاضافة وفال من غير اضافة وفائل الرأى اى ضعيف الرأى وفال فائل ديدكلری طمره دينور
كماسيذكـر وفارس اولكه سنده برقصبه آديدر پال معربيدر كتاب تقريب وسائر بعض تأليفات
صاحبی قطب فالی اورادندر وقاضیء شيراز اسمعيل بن ابراهيم الفالی اورادندر وخوزستان قضـاسنده بربلده
آديدر ابوالحسن علی بن احمد الاديب الفالیّ اورادندر ياخود بونك اسمی فاله در وفيل كيس وزنـنـده ملحم آدمه
اطلاق اولنور يقال رجل فيل اللحم اى كثيره وفائل اومجد كيكـك چقورنده اولان اته دينور علی قول آنده اولان
طمره دينور الفائلتان تثنيه بنيه سيله ايكی پاره انجكزدركه اسفللری صغرينك ايكی طرفنده سكردن باشی تعبيراولنان
يرلرك آلتندن قوبرق دبنه طوغری قو يرغك صاغ وصول يانده اولان او يلق اتلری اوزره اولوب عصعص ديدكلری
بزدم كميكنی احاطه ايده رك او يلقلرك ايكی جانبلرينه منحدر اولمشلردر آنده وانسانده دخی بو يله در و بعضلر ديديكه
فائلتان او يلغك ايچ يوزلرينك انجنده ايكی طمرك اسميدر هر برينه فائله دينور و بو نلرده فال دخی لغتدر الفيالة ذالك
فتحيله والفيولة فائك ضميله رأی وذهن واندیشه ده اولان ضعف وسخافته دينور يقال فی رأيه فيالة وفيولة اى ضعف
المفايلة مفاعله وزننده والفيال جدال وزننده فتيان عربه مخصوص برلعب ملاعبه سندن عبارتدر خطا ايدنه فال
رأيك ديرلر نته كه فأل ماده سنده كه مهموزدر كذران ايلدی فيلان فائك كسريله باب الابواب قربنده برموضع آديدر
فيل فائك كسريله قديمده شهر خوارزمك اسميدر صكره منصوره اطلاق اولنوب بعده كركانج ايله تسميه اولندی
وفيل بن عراده محدّثدر وزياد بن ابی سفيانك مواليسندن بركسه در وابو الفيل اصحابدندر فصـــــــل القاف
قبل قافك فتحی وضمّ اوزره بنـا ايله بعد كلمه سنك نقيضيدر فارسيده پيش وتركيده ايلری واوكدون تعبير اولنور
و يقـال ابتئت من قبل وقبل مبنيين على الضمّ و يقـال قبلا وقبل منوّنين الاوّل بالنصب والثانی بالضمّ و يقـال
قبل بالفتح شـارحك مفردات راغبدن بيـانه كوره قبل تقـدّم منفصله موضوعدر نته كه بعد تأخر منفصله
موضوعدر وقبل قافك ضمـيله وقبل ضمتينله تقدّم متصلده مستعملدر دبر ودبر مقـابليدر وقبل كلمه سی كه بعد
مقـابليدر بحسب الاضافه ظرف مكان اولورمثلا يمندن قدس شريفه عازم اولانك مكة قبل المدينـة قولی كبی
وقدسدن يمنه كيدنك المدينة قبل مكة قولی كبی وظرف زمان اولور زمان عبدالملك قبل المنصور كبی ورتبه ومنزلتده
استعمـال اولنور عبد الملك قبل الحجاج كبی وترتيب صناعيده استعمـال اولنور تعلم الهجاء قبل الخط كبی انتهى
القبل قافك ضمـيله والقبل ضمتينله اوكه دينور كه آرد مقابليدر يقـال جاء من قبل وقبل ضدّ دبر ودبر وقبل الجبل
قافك ضمـيله طـاغك يوره سنه اطـلاق اولنور يقال يمشى من قبل الجبل اى من سفحه وقبل الزمن موسمك اوّل
هنكامنه اطـلاق اولنور يقـال كان ذلك فی قبل الصيف اى فی اوله وقبل طوغری جهته اطـلاق اولنور ومنه
قولهـم اذااقبل قبلك اى اقصد قصدك واتوجه نحوك وقبل ضمتينله عيان وآشكاره معناسـنه در كماسيذكر القبلة
قافك ضمـيله او پوش بوسه معنـاسـنه درتقول اخذت من خده قبلة اى لثمة وساحره لرك برآدمی تسخير وطالب
طرفنه توجيه واماله ايچون سحر وافسون ايده جك بونجق مقوله سی نسنه لرينه دينـور وقبون قسمنه مخصوص
برتمغـا اسميدر كه قولغنك كوزدن طرفه اوكنه ياصيلور وكفالت معنـاسـنه در يقـال قبل قبلته اى كفالته القبلة
قافك كسريله شول سمت وجهته اطـلاق اولنوركه اكا توجهله نمـاز ادا اولنه يقـال صلى قبلة كذا وهى الجهة التی
يصلى نحوها ومطلق جهت معناسـنه در ومنه يقـال ماله قبلة ولادبرة اى وجهة وكعبهٔ مكرّمه يه اطلاق اولنور
وهر توجه واستقبال اولنـان نسنه يه اطلاق اولنورمؤلفك بصـائرده بيانه كوره قبله فی الاصل بناء نوعدر برنسنه يه
طوغری بولنمك حالت وهيئتندن عبـارتدر بعده عرفده بولنديكی مكانه اطلاق اولندی ومنه قوله تعالى واجعلوا
بيوتكم قبلة اى متقـابلة القبالة ثمـامه وزننده قرشويه و يماجه دينـورو بو اسمدر ظرف اوله رق استعمال اولنور
يقـال جلس فلان قبالته اى تجاهه القبال كتاب وزنـنـده اياق قابنده شول تصمه يه دينـوركه اورته پرمقله
يانـنده كی پرمغك ارالغنه كچر بو حالا حرمين اهاليسنك جمعه طرزنده اولان نعلرنده اولور القبل قافك فتحيله
نعلينه قبـاله ديديكی ذكر اولنان تصمه يی كچورمك معنـاسنه در يقال قبل النعل قبلا من الباب الثالث اذاجعل لها

قابلی بوراده باب ثالث بلاشرط وارد اولمشدر و بوراده اقبال ومقابله وقبل بینلرنده بعضلره کوره اختلاف اولمغله
عنقریب ذکر اولنور وقبل کیجه قابله اولمق معناسنه در یقال قبلت اللیلة اذا صارت قابلة وقبل وقبول قافك ضمی
وفتحیله قبول دیدیکی روزکار اسمك معناسنه در یقال قبلت القبول قبلا وقبولا وقبولا من الباب الاول اذاهبت
وقبل برنسنه یه بشلیوب اکا ادمان ومداومت ایلمك معناسنه در یقال قبل علی الشیء قبلا اذا لزمه واخذ فیه
المقابلة مفاعله وزننده بودخی نعلینه قباله دیدیکی تصمه کچورمك معناسنه در یقال قابل النعل بمعنی
قبلها و برکسه ایله قرشو قرشویه اولمق معناسنه در یقال قابله اذا واجهه و برکتاب ومکتوبی آخر کتابله مقابله
ایلمك معناسنه در یقال قابل الکتاب اذا عارضه الاقبال همزه نك کسریله بودخی نعلینه قباله کچورمك
معناسنه در قبل ومقابله کبی یقال اقبل النعل بمعنی قبلها و بعضلر بینلرنی فرق ایدوب دیدیکه مقابله ذکر اولنان
نعلین تصمه سنك بره کلان اوجنی عقده یه طوغری بوکوب ایکی قات ایلمك وقبل نعلینه قباله بی بغلمق واقبال قباله
کچورمك معناسنه در فیقال قابل النعل اذا ثنی ذؤابة الشراك الی العقدة وقبلها اذا شد قبالها واقبلها اذا جعل لها
قبالة واقبال کیجه قابله اولمق معناسنه در یقال اقبلت اللیلة بمعنی قبلت وکوزك سیاهنی بورون طرفنه طوغری
اکوب کتورمك معناسنه در تقول اقبلت عینی اذا صیرتها قبلاء کما سیذکر و برنسنه یه یونلمك معناسنه در یقال
اقبل علیه نقیض ادبر و برآدم فی الاصل احمق ونادان ایکن عارف ودانا اولمق معناسنه در یقال اقبل الرجل اذا عقل
بعد حماقة و برنسنه یه شروع ایدوب اکا ادمان ومداومت ایلمك معناسنه در یقال اقبل علی الشیء اذا لزمه واخذ فیه
و برنسنه یی برآدمك اوکنه قرشو طوتمق یا کتورمك معناسنه در یقال اقبلته الشیء ای جعلته یلی قبالته
القوابل قابله نك جمعیدر برنسنه نك اوائلنه دینور تقول اخذت الامر بقوابله ای اوائله القابلة قوابلك مفردیدر
وقابله کلجك کیجه یه دینور تقول افعله فی القابلة ای اللیلة المقبلة شارح دیرکه بعضلر عندنده فعل تصرف اولنور
تنه که مؤلف قبلت واقبلت عنوانلریله ثبت ایلدی و بعضلر انکار ایلدیلر ومنه یقال قبح الله منه ماقبل ومادبر یعنی
حق تعالی آنك اوکنی صوکنی بی خیر ایلسون وقابله ابه قادینه دینور یقال قابلة حاذقة وهی المرأة التی تأخذ الولد
عندالولادة القبول صبور وزننده بودخی ابه قادینه دینور وقبول مصدر اولور هبه ونصیحت مقوله سی نسنه یی
تلقی ایله آلوب درعهده ایلمك معناسنه فارسیده پذیرفتن مرادفیدر لسانمزده قبول ایتمك تعبیر اولنور یقال قبل الشیء
قبولا من الباب الرابع اذا اخذه وکاهجه قافی مضموم اولور وقبول صبا یلنه دینور زیرا دبور دیدکلری باطی یلنه
مقابلدر یاخود باب کعبه یه مقابل اسدیکیچون یاخود عند النفس مقبول ومرغوب اولدیغنه مبنی درپس قبول
مقبول معناسنه در یقال هبت القبول ای ریح الصبا وقبول حسن وجمال و بشر و بشاشت وطلاقت معناسنه
مستعملدر قافك ضمیله ده بعضا ز بازده در ومنه قول ندیم المأمون العباسی فی الحسنین * امهما البتول وابوهما القبول *
واسم مصدر اولور نفس عفو وصفح مقوله سی نسنه یه میل ورضا ومحبت ایلیوب اکا یونلمکه دینور و بونك فعلی هجر
وامانه اولنمشدر که آندن فعل تصرف اولنمز قال الشارح وفی النهایة ومنه الحدیث ثم یوضع له القبول فی الارض
ای المحبة والرضا بالشیء ومیل النفس الیه وقبول مصدر اولور قیودن صوچکن آدمك الندن قوغه یی آلمق
معناسنه یقال قبل القابل الدلو قبولا من الباب الرابع اذا اخذها الساقی وقبول اسامیء رجالدندر القبیل
امیر وزننده بودخی ابه قادینه دینور وعیان وآشکاره معناسنه درکما سیذکر وکفیل معناسنه در یقال هوقبیل له
ای کفیل و برقومك کتخداسنه دینور یقال هوقبیل القوم ای عریفهم وضامن معناسنه در یقال صار قبیلا له ای ضامنا
مؤلف کرچه ماده سنده ضامنی کفیل ایله تفسیر ایلمشدر لکن بوراده ظاهرا کفالتی اعم اعتبار ایتمشدر وقبیل خاتونك
زوجنه اطلاق اولنور وطوائف مختلفه دن مجتمع اوچ نفر وآندن زیاده جماعته دینور زنج وروم وعرب آدملری کبی
وکاه اولورکه اصل واحددن اولنلره ده اطلاق اولنور و بعضا بر پدرك اولادندن اولنلره ده دینور جمعی قبل
کلور عنق وزننده تقول رایت قبیلا من الناس وهی جماعة من الثلاثة فصاعدا من اقوام شتی وقد یکون
من نجر واحد وربما کانوا من اب واحد وخاتون اکیردیکی ایبلکی بوکرکن اوکنه طوغری چکدیکی تله دینور ومنه
المثل * هو مایعرف قبیلا من دبیر * بوراده قبیل ذکر اولنان تلدر ودبیر آنك مقابلیدر و بعضلر بوراده قبیلی
رب متعال حضرتلرینه طاعت ودبیری معصیت ایله تفسیر ایلدیلر یاخود قبیلدن مراد قمار اوقك فائز اولانی
ودبیر خائب اولانیدر یاخود قبیلدن مراد اپاق قابندن اپاق کیردیکی یرك باش پرمق طرفنه کلان ودبیر سرچه
پرمغه کلان یریدر یاخود قبیل بوکیلن ایبدن وایبلکدن کوکسه طوغری چکیلان تل ودبیر کیرویه دفع اولنان تلدر
تنه که ذکر اولندی یاخود قبیل بوکومك ایچ یوزی ودبیر طشره یوزیدر یاخود قبیل اولکی بوکوم ودبیر آنك

صکره کی بوکومدر یاخود قبیل قولغك اسفلی ودبیر اعلاسیدر یاخود قبیل چوغه ودبیر کتانه دینور یاخود اشبو
مایعرف قبیلا من دبیر قولنده کذلك مایعرف قبالا من دبار قولنده که کتاب وزننده در قبیلدن مراد شاة مقابله
ودبیردن مراد شاة مدابره درکما سیذکر یاخود قبیلدن مراد برکیمسه یه توجه ایدوب کلن ودبیردن مراد اکا ارقه ویروب
کیدن آدمدر یاخود مایعرف نسب امه من نسب ابیه معناسنه درکه والده سنك صوینی پدرینك صویندن
فرق وتمییزه قدرتی یوقدر دیمکدر نسوانك شهوتی صدرلرندن نبع ایلدیکنه مبنی والده یه قبیل اطلاق اولنوب
ورجالك ظهرلرندن نشئت ایلدیکیچون دبیر ایله کنایه اولندی وقبیل بررجل اسمیدر القبالة کتابه وزننده خاتون
ابه لك ایلمك وابه اولمق معناسنه در یقال قبلت المرأة قبالة من الباب الرابع اذا کانت قابلة التقبل تفعل وزننده
برنسنه یی قبول ایتمك معناسنه درکه رد ایمیوب آلمقدن عبارتدر یقال تقبل الشیء اذا اخذه و برایشی و برنسنه یی
برآدمه تکفیل وعهده ء التزامنه تفویض والزام ایلمك معناسنه در میریدن مقاطعه وخراج وجبایت مقوله سی
عمل الزامی کبی و بونادر اوله رق تفعیل بابندن متصرفدر تنه که تقبیل دخی نادر اوله رق تفعلدن متصرفدرکه
اولمقوله موادی درعهده ء التزام ایلمك معناسنه در تقول قبلت العامل العمل تقبیلا اذا الزمته علیه بعقد و یقال
تقبل العامل العمل تقبیلا اذا التزمه بعقد و بونلر قیاسدن خارج اولمغله شاذ ونادرلردر شارح دیرکه قیاس اوزره
قبلته ایاه تقبیلا وتقبله تقبلا دخی واردر القبالة سحابه وزننده ذکر اولنان تقبیل وتقبل ماده لرندن اسمدر
التزام تمسکنه دینور تنه که صناعت سنه یعنی التزام مجلغه قباله دینور قال فی الناس وکل من تقبل بشیء مقاطعة
وکتب علیه بذلك الکتاب فعمله القبالة بکسر القاف والکتاب المکتوب علیه القبالة بفتح القاف القبل فتحتیله
یولده کیدرکن قرشودن پیدا اولان تومسك و بوجهره دینور علی قول او یوك یاخود طاغ تپه سنه یاخود قوم یغنه
دینورکه مقابله یه کلور وآچق وایشلك یوله دینور وابه قادین ایوجه واستادانه ابه لك ایلمکه دینور یقال بالقابلة
قبل ای لطف لاخراج الولد وآپشلغه دینور یقال فی رجله قبل ای فحج وقبل العین کوزك سیاهی بورونه طوغری
میللو اولمغه یاخود شاشیلق هیئتنده یاخود شاشیلق هیئتندن لطیف ونازك اولمغه دینور یاخود ایکی کوزك
سیاهلری بری برینه طوغری مائل ومتوجه اولمغه یاخود بورونك صرتنه میللو اولمغه یاخود خانه ء چشم اوزره یعنی
کوزك اوپومی اوزره یاخود بوقری قاشه طوغری مائل اولمغه یاخود ایکی کوزك باقشلری بری برینه مائل وناظر اولمغه
دینور و بو معناده مصدر اولور یقال قبلت عینه وقبلت قبلا من الباب الاول والرابع و یقال بعینه قبل وهو
اقبال سوادها علی الانف اومثل الحول اواحسن منه اواقبال احدی الحدقتین علی الاخری اواقبالهما علی عرض
الانف اوعلی المحجر اوعلی الحاجب اواقبال نظر کل من العینین علی صاحبها وقبل دوه نك باشنه صودوکیلرك
صواچمکه دینورکه حوضه اولوقدن صواقارکن ایچمسندن عبارتدر وقیون قسمنك بوینوزلری یوزینه طوغری
چوکك اولمق معناسنه در یقال قبلت الشاة قبلا من الباب الرابع اذا صار قرناها مقبلا علی وجهها و برآدم
برسوزی بی توقف بالبداهه سویلمکه دینورکه مقدمجه آنی تهیئه وتصمیم ایلمامشیدی یقال قاله قبلا وهوان یتکلم
بکلام ولم یستعد له وهلالی جمله دن اول کورمك علی قول مطلقا اك اول مرئی اولان شیئه دینور وقبله کلمه سندن
جمع اولور که آغرشغه دینور فلکه معناسنه و برکونه بونجق اسمیدرکه نسوان عرب تسخیر وتأخیذ ایچون
اکا افسون ایدرلر علی قول قبل کبه کیدن دوزلمش دکرمی و براق برنسنه درکه قاریلر بوینلرینه وآتلرك بوینلرینه ده
تعلیق ایدرلر وقبل قبیل کبی عیان وآشکاره معناسنه درکما سیذکر وکلجك وقت وزمانه اطلاق اولنور بونده
عنب وزننده دخی لغتدر ومنه یقال لااکلمك الاعشر من ذی قبل وقبل ای فیما استأنف یعنی استقبل من وقت
مستقبل اومعنی المحرکة لااکلمك الی عشر تستقبلها ومعنی المکسورة القاف لااکلمك الی عشر مما تشاهده من الایام
ای فیما تستقبل وقبل جبل وزننده دومة الجندل قربنده برطاغك آدیدر الاقبلال احمرار وزننده والاقبیلال
احمیرار وزننده کوز ذکر اولنان قبل صفتیله پك متصف اولمق معناسنه در یقال اقبلت عینه واقبالت
اذا کانت بها قبل الاقبل احمر وزننده کوزنده قبل اولان کشی یه دینور یقال رجل اقبل ای بین القبل کانه ینظر
الی طرف انفه القبلاء حمراء وزننده کندیده ذکر اولنان قبل اولان کوزه دینور و بوینوزلری یوزینه طوغری
چوکك اولان قیونه دینور یقال شاة قبلاء ای المقبلة القرن علی وجهها القبلة فتحاتله آغرشغه دینورکه ذکر
اولندی وجشار معناسنه درکه صدره عارض اولان خشونته دینور شارح دیرکه کرچه نسخه لرده جشار عنوانیله
مرسومدر لکن غلطدر صواب اولان خباز اولمقدرکه ابه کومجی دیدکلری نباتدر وابو بکر محمد بن عمر وابو یعقوب
القبلیان محدثلردر شارحك بیاننه کوره بو قبائله منسوب دیمکدر تنه که سیبویه قبائله نسبتده قبلی اولمغی

تنصيص ايلدی فنه قولهم فی رجل من القبائل قبلی وفی المرأة قبلية وقبله دربند كه كوه البرزده باب الابواب
اوله جقدر آنك قربنده بر بلده آديدر القبلة تمره وزننده بودخی نسوان عربك افسون بونجقلرينه دينور القبل
صرد وزننده بودخی بماجده طاهر واشكاره اولان شيئه دينور كاسيذكر و برموضع آديدر القبل عنب
وزننده والقبلی عربی وزننده بونلرده قرشوده عيان واشكاره اولان شيئه دينور تقول رايته قبلا
محركة وقبلا بضمتين وقبلا كصرد وقبليا وقبيلا ای عيانا ومقابلة وقبل عنب وزننده عند
معناسنه مستعملدر تقول لی قبل فلان حق ای عنده و تاب وطاقت ومقاومت معناسنه مستعملدر كه
بوندن قرشولق ايله تعبير اولنور تقول مالی به قبل ای طاقة وذی قبل كلجك زماندن كنايه اولور كه ذكر اولندی
القبيلة سفينه وزننده قبائل رأسك مفرديدر كه باش كاسه سنك شبكه كبی بری برينه صوقشمه اولان كمكلرك
قطعه لرينه دينور هر برقطعه سنه قبيله دينور آنلری بری برينه صوقشدروب بندايدن سكيره شأن دينور جمعی
شئوندر تقول كادت تصدع قبائل رأسی من الصداع وهی قطع مشعوب بعضها الی بعض وقبائل عربك
هر برينه قبيله اطلاقی بوندن مأخوذدر و آنلر بر پدرك ذريتندن منشعب اولان جماعتدر تا كه بينده بوی وواپماق
تعبير اولنور مؤلفك بصائرده بيانته كوره جماعات انسانيه ترتيب اعضاء اوزره مرتبدر ابتدا قبيله در بعده شعب
وعماره كه صدر معناسنه در بعده بطن وفخذ وفصيله در واعظملری حیّ در كه مجموعنی جامعدر انتهی وقبيله
آت كمنك باشلق ديدكلری قايشلرك هر برينه دينور مجموعنه قبائل دينور يقال لجام حسن القبائل ای السيور
وقبواغزينك كارنده اولان صخره يه وحجر كبيره دينور وحصين بن مرداسك فرسی اسميدر المقبل مكرم وزننده
توجه ايده جك سمت ومحله دينور اقبالدن اسم مكاندر ومصدر ميمی اولور ومنه قولهم اقبل مقبلا كادخلنی مدخل
صدق القبالة كفاله وزننده ومرادفيدر كه كفيل وضامن اولمق معناسنه در يقال قبل به وقبل قبالة
من الباب الاول والرابع والثانی اذا كفل به وضمن وقباله التزام تمسكنه دينور نته كه ذكر اولندی يقال
تقبل العامل فاعطاه قبالة ای مكتوباله المقابلة اسم مفعول بنيه سيله شول قيونه دينور كه قولغندن برپاره كسوب
لكن آيرلميوب اوك طرفنده صالنوب طورر اوله اكر آرد طرفنده صالنوب طوررسه مدابره ديرلر يقال شاة
مقابلة اذا قطعت من اذنها قطعة وتركت معلقة من قدم التقابل تفاعل وزننده قرشو قرشويه اولمق معناسنه در
يقال تقابلا اذا تواجها المقابل اسم مفعول بنيه سيله پدری ومادری طرفلرندن صوبی پاك ونسبی كريم آدمه
دينور آنده اولورسه ايكی باشی كحيلان تعبير اولنور يقال رجل مقابل ای كريم النسب من قبل ابويه الاقبال
افتعال وزننده برايشه يكی باشدن بشلمق معناسنه در يقال اقتبل امره اذا استأنفه وبالبداهه سوز سويلمك
وكلام وخطبه احداث ايلمك معناسنه در يقال اقتبل الخطبة اذا ارتجلها المقتبل اسم مفعول بنيه سيله يكی باشدن
استئناف اولنان شيئه دينور ومنه تقول العرب رجل مقتبل الشباب اذا لم يظهر فيه اثر كبر يعنی جوانلغی مدت
مديده سوروب هنوز پيرلك اثر وشائبه سی ظهور ايلمدی كويا كه ساعت بساعت جوانلغی استئناف اولنمش اولور
قصيری قبال مصغر بنيه سيله وقصر ايله وقبال كتاب وزننده برجنس يلانه دينور كه بغايت خبيث وقتال
اولور قبلی حبلی وزننده غربت نام جبل نجد ايله رتان نام وادی بينده برموضع آديدر القابل مناده مسجد
خيف يساری طرفنده برمسجدك اسميدر المقبول والمقبل معظم وزننده بمالی ثوبه دينور يقال ثوب مقبول
ومقبل ای مرقع القبلة قافك كسريله والقبلية فتحاتله نخله ومدينه بينده فرع نواحيسندن برناحيه آديدر
مقبل محسن وزننده وقابل صاحب وزننده وقبيل امير وزننده وقبول صبور وزننده اسامی رجالدندر القبعلة
دحرجه وزننده والقبعلة عينك تقديميله اياقلر بری برينه طوغری مائل اولمق علی قول اياغك برونلری بری برينه
يقين واوكچه لری ميدانلو اولمق معناسنه در ياخود پير واختيار يورويشی كبی ضعيف وآهسته يوريمك ياخود
اياقلر يله طپراق صاوررر كبی يوريمك معناسنه در يقال قبعل الرجل وقبعل اذا اقبل قدمه كلتيهما علی الاخری
او هو تباعد ما بين الكعبين اومشی ضعيف اومشی من كانه يغرف التراب بقدميه القتل قافك فتحی وتانك
سكونيله والتقتال تذكار وزننده اولدرمك معناسنه در يقال قتله وقتل به قتلا وتقتالا اذا اماته بورادهٔ باء حرفيله
قتل به عنوانی ثعلبه دن مرويدر شارح ديركه قتل جسد حيواندن ازالهٔ روح ايلمك معناسنه موضوعدر كه متولی
ومباشر فعلنه مقروندر و اكر فوت حيات ايله اعتبار اولنورسه اكا موت دينور انتهی وقتل برنسنه يه كركی كبی مطلع
اولوب بيلمك معناسنه مستعملدر كويا كه جهلی قتل ايدر يقال قتل الشیء خبرا اذا اعلمه يعنی علما تاما ومشروب
بوقفه جه اولمق ايچون صوقاتمق معناسنه مستعملدر يقال قتل الشراب اذا مزجه بالماء ولعن ونفرين ايلمك

معناسنه در ومنه قوله تعالی قتل الانسان ما اكفره ای لعن التقتيل تفعيل وزننده بودخی اولدرمك
معناسنه در كه تكثيری متضمندر يقال قتله بمعنی قتله القتال جدال وزننده والمقاتلة مجادله وزننده والقيتال
فيعال وزننده قتل ايدشمك معناسنه در واحددن زياده ايچون اولور يقال قاتله قتالا ومقاتلة وقيتالا و بركمسه يه لعن
ونفرين ايلمك معناسنه مستعملدر يقال قاتلهم الله ای لعنهم شارح ديركه عربلر قاتله الله كلامنی كاه اولور كه
تعجب مقامنده ايراد ايدرلر تربت يداه ديدكلری كبی بومقوله كلامك معناسی مراد وملحوظ اولمز القتلة قافك
كسريله بناء نوعدر قتل حالتنه وهيئتنه دالدر بركونه اولدرمك معناسنه دركه آندن اولدرش ايله تعبير اولنور يقال
قتله قتلة سوء وهی هيئته القتل قافك كسريله قتل بابنده دلير وماهر دشمن مقاتله دينور جمعی اقتال كلور يقال
هو قتل ای عدو مقاتل وصديق دوسته ديدكله ضد اولور يقال هو قتله ای صديقه و برنسنه نك مثل ونظيرينه
دينور يقال ماله قتل ای نظير و برآدمك عموجه زاده سنه دينور تقول هو قتلی ای ابن عمی و بهادر ودلاوره دينور
يقال رجل قتل ای شجاع وجنكده برآدمك همتاسنه دينور يقال قتل قتله ای قرنه وشر وشور خصوصنی خوشجه
بيلور اولان كمسنه يه دينور يقال انه لقتل شر ای عالم به القتل قافك ضميله والقتل ضمتينله قتولك جمعيدر كه
صبور وزننده در كثير القتل آدمه دينور يقال هو قتول وهم قتل وقتل ای الكثير القتل الاقتال همزه نك
كسريله برآدمی قتل اولنمغه عرض ايلمك معناسنه دركه آنی برسببله عرضهٔ قتل ايدوب قتلنه باعث اولمقدن عبارتدر
يقال اقتله اذا عرضه للقتل المقتل معظم وزننده اشمش يورتمش تجارب ايله احوال كونيه يه واقف وآكاه اولمش
آدمه اطلاق اولنور يقال رجل مقتل ای مجرب للامور وشول بيچاره كوكله وصف اولور كه عشق ومحبت صدمه سی
آنی مقهور ومذلل ايلمش اوله يقال قلب مقتل ای مذلل قتله الحب والعشق الاستقتال بركمسه هلاكدن بی باك
اولوب فرط شجاعت وجلادتندن نفسنی هلاكه تسليم ايلمك معناسنه در يقال استقتل فلان اذا استمات
القتيل امير وزننده قتل اولنمش كمسنه در مذكر ومؤنثه وصف اولور يقال رجل قتيل وامرأة قتيل ای مقتول
واكر موصوفه اولان امرأه لفظی ذكر اولنمزسه تا ايله فرق ايدوب هذه قتيلة بنی فلان ديرلر القتول صبور
وزننده كثير القتل آدمه دينور كه ذكر اولندی بونده دخی تذكير وتأنيث مساوی اولور يقال رجل قتول وامرأة قتول
ای قاتل وقاتلة القتال سحاب وزننده نفس وذات معناسنه در يقال ناقة ذات قتال ای ذات نفس
وثيقة و بقيهٔ جسم وجثه يه اطلاق اولنور يقال لم يبق به قتال وهی بقية الجسم وزور وقوت معناسنه در
يقال انه لذو قتال ای قوة الاقتتال افتعال وزننده اشتراك ايچوندر جنك وقتال ايدشمك معناسنه در يقال
اقتتلوا اذا تقاتلوا و برآدمی عشق ياخود جن طائفه سی هلاك ايلمك معناسنه در يقال اقتتل فلان
علی بناء المفعول اذا قتله العشق او الجن واشبو اقتتل ماده سنده افصح اولان عدم ادغامدر زيرا تا كلمه يه لازم دكلدر
و بعضلر تانك حركه سنی قافه نقل وتانی دالدن ادغام ايدوب ماضينك همزه سی قافك سكونی ايچون زياده اولديغندن
استغنا اولنمغله ماضيده قتلوا ومضارعده يقتلون ديديلر قافك فتحی وكسريله و بعضلر اجتماع ساكنين ايچون
ماضيده ومضارعده قافلری مكسور ايلديلر پس وجه اولده اسم فاعل مقتل اولور محدث وزننده وثانيده
مقتل اولور ميمك ضمی وقافك كسريله واهل مكه ضمی ضمه يه اتباعله مقتل ديرلر ميمك وقافك ضميله التقتل
تفعل وزننده برايشی سهل ومناسبی وجهيله طوتمق معناسنه دركه يوليله و بوللو طوتمق تعبير اولنور يقال
تقتل فلان لحاجته اذا تاتی لها وخاتون اداوشيوه سندن اكيله رك و بو كيله رك صالنی بولانی يوريمك معناسنه در يقال
تقتلت المرأة فی مشيتها اذا تثنت القتول عتول وزننده چولپه وعاجز وهمچ وصالقی آدمه دينور يقال رجل
قتول ای عيی مسترخ قتله حمزه وزننده وقتيله جهينه وزننده وقتال كتاب وزننده وقتال شداد
وزننده وقتل زفر وزننده وقتيل امير وزننده اساميدندر مقاتل مجادل وزننده ابن حيان دركه امام
معروفدر ومقاتل بن دوالدوز محدثيندن بشقه بر ذاتدر علی قول ايكيسی بردر كه دوالدوز پدرينك لقبيدر ودوالدوز
فارسيدر تصحيف ديكن آدمه دينور ومقاتل بن سليمان المفسر ضعيفدر ومقاتل بن الفضل ومقاتل بن قيس وغير
منسوب اوله رق مقاتل محدثلردر المقتعل ثای مثلثه ايله مشمخر وزننده ابوجه ودوزجه يو يلامش كچ وچ
اوقه دينور ياخود بو مقتعل كلمه سندن مصحفدر قعل ماده سنده مرسومدر القثول عتول وزننده ومرادفيدر كه
همچ و پريشان وصالقی كمسنه يه دينور وايری خرما صالقمنه دينور وكلكلی ايری اتپارچه سنه دينور القحول حای
مهمله ايله قعود وزننده والقحل نحل وزننده وحرف حلق ايچون فتحيله افراط ضعف وهزالدن بدنك
دريسی قوبقوری اولوب كبكه يا بشمق معناسنه در يقال قحل الشيخ قحولا وقحل قحلا من الباب الثالث

والرابع وقحل على بناء المفعول قحولا اذايبس جلده على عظمه التقحل تفعل وزننده قحول معناسنه در
يقال تقحل الشيخ بمعنى قحل الاقحال همزه نك كسريله برآدمى زبونلدوب دريسى قوبقورى كبيكه يابشق
ايلمك معناسنه در يقال اقحله الصوم اذايبس جلده على عظمه شارح ديركه بوتركيب مطلقا برنسنه قورېمق
معناسنه موضوعدر المتقحل اسم فاعل بنيه سيله يك زبونلقدن دريسى قوبقورى اولوب كبيكنه يابشمش حالى
ديكركون آدمه دينور يقال صارفلان متقحلا وهواليابس الجلد السئ الحال القحل فتحتينله قحول معناسنه در
يقال قحل الشيخ قحلا من الباب الرابع اذايبس جلده على عظمه القحل فحل وزننده والقحل كتف
وزننده والانقحل جردحل وزننده يك پيرلكدن كوده سى قوريوب دريسى كبيكنه يابشمش آدمه دينور
مترجم ديركه انقحل كلمه سى كه همزه ونونله درعندالاكثر زائده در وعندالبعض اصليه اولمغله وزنى جردحل در
مؤلف قول ثانى بى التزام ايلدى لكن بوصورتده محلى فصل همزه اولديغى عياندر مكر اطرادذكرى يه حمل اولنه
وبوماده شافيه شرحنده مشروحدر المقاحلة مفاعله وزننده مداومت وملازمت معناسنه در وجودك
ضعفندن دريسنك كبيكه يابشمسى معناسندن مأخوذدر يقال قاحله اذالازمه القحال غراب وزننده قيون قسمنه
مخصوص برمرض اسميدركه دريلرى قوريوب هلاك اولورلر القحزلة زاى معجمه ايله دحرجه وزننده برنسنه يى
اوروب يره دوشورمك معناسنه در يقال قحزله اذااسقطه وضربه وقحزله اسم اولوردكنكه دينور عصا معناسنه
القندويل زنجبيل وزننده بيوك باشلى آدمه دينور يقال رجل قندويل اى العظيم الرأس القذال سحاب
وزننده باشك كيروسنك ديوشورلمش طوپ و يومرى يرينه دينوركه مراد قفا چقورندن يوقرى اكسه در كذلك قفانك
ايكى جانبيدر قفاچقورندن قولغه واريجه وآت قسمنده ناصيه نك اكسه سنده اويان باشلغى طورن يردن عبارتدر
جمعى قذل درضمتينله واقذله در يقال ضرب قذاله اى جماع مؤخر رأسه شارحك بيانه كوره تثنيه سى
قذالان در القذل عزل وزننده برآدمك قذالنه اورمق معناسنه در يقال قذله قذلا من الباب الاول اذاضرب
قذاله وطوغريدن صاپمق معناسنه در يقال قذل فلان اذامال وجار و بركسيه اويمق على قول عيبلمك معناسنه در
يقال قذل فلانا اذاتبعه اوعابه و برخصوصده جد وجهد ايلمك معناسنه در يقال قذل فى الامر اذاجد القذل
فتحتينله عيب ونقيصه معناسنه در يقال مابه قذل اى عيب القذعل قنفذ وزننده والقذعل سجل وزننده
لئيم وخسيس وناكسه دينور الاقذعلال اشمعلال وزننده برنسنه چارزلنوب دشوار اولمق معناسنه در يقال
اقذعل الامر اذاعسر المقذعل مشمعل وزننده چابك وچالاك آدمه دينور يقال رجل مقذعل اى سريع
القذعل جردحل وزننده احمق ونادانه دينور القذعمله قافك ضمى وذالك فتحى وميمك كسريله خست
ودناءتى اولان بودورعورته دينور واپرى وعظيم الهيكل دوه يه دينور قذعمل دخى دينور هاسز وناچيز نسنه
معناسنه مستعملدر معناى اولدندر يقال ماعنده قذعملة اى شئ وكلت وحقارت معناسنه در يقال مافى حسبه
قذعملة اى ضؤولة القذعميل قافك ضميله يك پير وسالخورده آدمه دينور القذامل علابط وزننده بول نسنه يه
دينور يقال فضاء قذامل اى واسع القرلى زمكى وزننده برجنس قوشدركه مارتى قوشى كبى بالق صيد ايدر
بغايت حزم وحذرصاحبى برقوشدرهوابوزنده كوزينك يرى دائما صوايچنده كى بالغه و يرسى حذرواحتياطندن
يوقرى يه ناظر اولوركه جوارحدن يرى كنديسنه قصد ايليه اكاثناء حزم واحتياطده ضرب مثل اولمشدر يقال
احزم من قرلى واحذران رأى خيرا تدلى * وان رأى شرا تولى * القرثل ثاى مثلثه ايله جعفر وزننده پك خوروجوجه
اولان بودوره دينور مؤنثى قرثله در القرزحلة جردحله وزننده بردرلو بونجق اسميدركه صبيان عربلر
طاقنورلر كذلك يرى برينه تفاخر ايچون ازواج اورتفلرى طاقنورلر وعصاطرزنده بارشون قدر صو يه يه ود كنكه
دينور و بودورعورته دينور القرزل قنفذ وزننده لئيم وفرومايه كسيه دينور ونسوان عربك باشلرينك تپه سنه
طوب پرچم طرزنده وضع ايلدكلرى خوطازه واول هيئتده صاچه دينور و بوقاغى يه دينور وطاش كبى پك نسنه يه
دينور واعضاسى ديرنكلى خوب ولطيف آته دينور وحذيفة بن بدرك وطفيل بن مالكك فرسلرى اسميدر
القرزلة دحرجه وزننده عورت باشنك تپه سنه قرزل قومق معناسنه دركه پرچم طرزنده صاچنى اورايه طوپلمقدن
عبارتدر يقال قرزلت المرأة القرزل اذاجمعته فوق رأسها شارح ديركه لسان العربده قرزلت المرأة شعرها اذاجمعته
وسط رأسها عبارتيله مرسوم اولمغله مؤلفك شئ تعبيرى اول رسمه صاچدن عبارت اولديغى متبين اولور القرطلة
قرشه وزننده والقرطالة قرطاسه وزننده اشك بوكنك يردنكى اولان سده وكوفه يه دينور وقرطاله قرطالك مفرديدر
القرعبلانة قافك وراءنك وباءنك فتحيله بركوجك جانوردركه قارنى بيوك وجثه سى يصى و يابوان اولور بونك اصلى

قرعبل ايدى اوج حرف زياده اولدى مصغرى قريعبه در القرنفل والقرنفول قافلرك فتحيله برجنس شجرك يميشيدركه
هند اولكه سنك اشاغى طرفلرنده بلاد چينه مجاور اولان سواحلده نابت اولور افاويه حاره نك اطيب واذكاسيدر
اركككى ودیشيسى اولور اركك نك آق چچكى اولور ثمرى اولمز ودیشيسنك ثمرى اولور وچچكى اركككدن اذكا اولور
وايكى نوعى دخى لطيف واعضاى باطنيه يه مؤثر وقلب ودماغى مصفى ومقوى وخفقان وضعف بصر وغشاوه
علتلرينه نافع وآغزده اولان رائحۀ كريهه يى مزيل وطعامى هاضم درشارحك بيانه كوره قرنفولده واواشباعيه در
المقرفل والمقرنف مدحرج وزنلرنده قرنفل كلمه سندن متصرف اسم مفعوللردر قرنفل ايله مطيب طعامه دينور
اولده نون وثانيده لام حذف اولنمشدرنته كه خماسينك تصغيرلرنده دخى بويلجه جاريدر يقال طعام مقرفل ومقرنف
اى مطيب بالقرنفل القرقل قافله جعفر وزننده ولامك تشديديله زبانزده درعرب نسوانته مخصوص بركسيم
كوملكدر ياخود يكلرى اولميان لباسه دينور جمعى قراقل در القرمل جعفر وزننده برجنس تيكنسز بغايت
ضعيف شجرك اسميدر اياقله باصيلوب چكناندكده همان يريلوب طاغيلور مفردى قرمله در ومنه المثل * ذليل
عاذبقرملة * برآدم كندى دردينه درمان اوليه جق يردنى وبى خبر آدمه التجا ومراجعت ايلدكده ضرب اولنور وقرمل
عروة بن وردك فرسى اسميدر القرمل زبرج وزننده بسرك دوه نك باور يسنه دينور على قول ايكى اوركجلى دوه يه
دينور ونسوانك صاچ باغلرينه دينوركه زركب تعبير اولنور وتو يلرى چوق خرده دوه لره دينور قرمليه دخى دينور
قرمل قنفذ وجعفر وزنلرنده ابن لحيم دركه ملوك حميردندر مرثد بن ذى جدن نام ملكدن صكره شاه اولمشدر
قرملاء كربلاء وزننده برموضعدر القرمول زنبور وزننده غضا نام شجر يمشندن بركونه يمشك اسميدر القزل
قافك وزاى معجمه نك فتحيله پك چركين طوپاللغه دينور على قول بالدرلك اتلرى زبونلقدن كتمكله چوب كبى
انجه قالمسنه دينور ياخود وصف ثانيله مجتمع اولان طوپاللغه دينور و بومعناده مصدر اولور يقال قزل الرجل
قزلا من الباب الرابع وفيه قزل اى اسوء العرج اودقة الساق لذهاب لحمها اوهما جميعا وقزل اياغى كسلمش آدمك
يوريمسى كبى يوريمك معناسنه در يقال يقزل فلان اذاكان يمشى مشية المقطوع الرجل وصالنى صالنى يوريمك
معناسنه در يقال قزل الرجل اذاتبختر الاقزل احمر وزننده وصفدر اياغنده قزل اولان كشى يه دينور و برنوع يلانه
دينور وساعدن قورده اطلاق اولنور القزلان فتحاتله والقزل عزل وزننده صچرامق معناسنه در يقال قزل
الرجل قزلانا وقزلا من الباب الثانى اذاوثب وطوپال كبى يوريمك معناسنه در يقال قزل الرجل اذامشى مشية العرجان
الاقزلان تثنيه بنيه سيله طوشنجل قوشنك قويرغنك اورته سنده اولان ايكى جبغه يه اطلاق اولنور جمعى اقازل در
القزحلة قافك وحاى مهمله نك فتحيله يايه دينور قوس معناسنه المقزعل مشمعل وزننده شرف ناپايدار ايله متعين
ومتشخص اولان ادمه دينور صكره دن توره مه اعيان ودره بكلرى كبى يقال هومقزعل اى على شرف غير مطمئن
ومطلقا سريع وتيز روشيئه دينور يقال شئ مقزعل اى سريع القزمل جعفر وزننده پك چركين جثه لو بودوره
دينور القزميلة قافك كسريله ذكره دينور القسطل جعفر وزننده والقسطال والقسطلان قافلرك فتحيله
والقسطول زنبور وزننده توزه دينور غبار معناسنه ام قسطل جعفر وزننده آفت وداهيه نك كنيه سيدر
القسطلانية قافك فتحيله قوس قزح ديدكلرى دائرۀ هوائيه يه دينوركه الكم صاغمه تعبير اولنور علايم سماويه دن
غلطدر وشفقك حمرتنه دينور و بردرلو ثوب اسميدركه قسطلان نام نساجه ياخود بلاد اندلسدن قسطله نام
شهره نسبت اولنور الف ونون تغيير نسب قبيلندندر مترجم ديركه بروسه قربنده كستل نام قصبه نك دخى تعريبله
نسبتى قسطلانى در قسطنيه قافك فتحى و يانك تخفيفيله اندلسده بنفقه برشهردر القسطلة دحرجه وزننده
دوه اسريوب كوكره مك معناسنه در يقال قسطل الجمل اذاهدر وآقان صو چاغلمق معناسنه در يقال قسطل النهر
اذاحس وصوت القسطال قرطاس وزننده چاغليان ايرمغه دينور يقال نهر قسطال اى مصوت القسطينة
قافك ضميله ذكره دينور قسطينه لفظنده لغتدر القسمل زبرج وزننده ارسلان باور يسنه دينور وازد
قبيله سندن بربطن اسميدر قسميل ازميل وزننده بربطن پدرينك اسميدر القسامله والقساميل قافلرك فتحيله
اعرابدن برنيچه اوبه لره اطلاق اولنور قسمله قافك فتحيله جذيمة الابرش نام اميرعربك برادرى عائذ بن عمروك
لقبيدر صاحب حسن وجمال اولديغيچون تلقيب اولندى پس لامى زائد اولور حسن وجمال معناسنه اولان
قسم وقسامه دن اولور القصل فصل وزننده كسمك معناسنه در يقال قصله قصلا من الباب الثانى اذاقطعه
وخرمن دوكمك معناسنه در يقال قصل البر اذاداسه و برآدمك بيوتنى اورمق معناسنه مستعملدر يقال قصل
عنقه اذاضربها ودابه يه قصيل يدرمك معناسنه در يقال قصل الدابة وعليها اذاعلفها القصيل وقصل قصاله

معناسنه‌در کاسیذ کر وسلم اغاجنك چچکنه دینور الاقتصال افتعال وزننده بو دخی کسمك معناسنه‌در
یقال اقتصله اذا اقطعه و کسلمك معناسنه مطاوع ولازم اولور یقال قصله فاقتصل الانقصال انفعال وزننده
بو دخی کسمك معناسنه مطاوعدر یقال قصله فانقصل ای انقطع القصیل امیر وزننده حصاد وقتندن
مقدم بچلمش کوك تازه اکینه دینور که طواره یدررلر فارسیده خوید دینور یقال اجتز للدابة قصیلا وهو ما اقتصل
من الزرع اخضر وجماعت وکروه معناسنه مستعملدر قطیع کبی القاصل والمقصل منبر وزننده والقصال
شدّاد وزننده پك کسکین قلجه وصف اولور یقال سیف قاصل ومقصل وقصال ای قطاع ومقصل
لسان حدیده وصف اولور یقال لسان مقصل ای ماض القصل فتحتیله والقصالة ثمامه وزننده قصل کبی
ترکیده کسمك و بوغوم تعبیر اولنان نسنه‌یه دینور که بغدایك ایچندن تنقیه وطرح اولنورو بعضا انی یکیدن دوکوب
صمان ایدرلر یقال هذا قصل البرّ وقصالته وهو ما عزل منه اذا نقی فیرمی به القصل قافك کسریله قصاله
معناسنه‌در نته که قافك فتحیله ده لغتدر وقصل اصلا خیر وشره برامیان ضعیف وناکس شخصه دینور و برایشه
یرامز اولان احمق ونادانه یاخود فرط حماقتندن ناشی نفسنه مالك اولمیان احمق ونادانه دینور یقال رجل قصل
ای فسل ضعیف وکذا احمق لاخیر فیه اومن لایتمالك حمقا القصله قافك کسریله بون ونادان عورته دینور
ودوه سوریسنه علی قول اون مهاردن قرقه وارنجه اطلاق اولنور قصل زفر وزننده جهینه قبیله سندن
برکسه‌در که من عاش بعد الموت کتابنده قصه‌سی مذکوردر نته که فصل ماده سنده مرور ایلدی القصیلة قافك
کسری و یای تحتیه‌نك ولام مشدده‌نك فتحیله یضی کوده‌او بودور آدمه ودوه‌یه دینور وطوپاج کوده‌لو طقناز
قارنی بیوك آدمه دینور القصلة تمره وزننده کوشك اغاجه دینور یقال شجرة قصلة ای رخوة و بعضلر دیدیکه
قصله چوق اکیندن بولنمش بر بلوك اکینه دینور ودوه سوریسنه دینور بونده قافك کسریله ده لغتدر وقیون
وکچی مقوله‌سی مواشی سوریسنه دینور القصال شدّاد وزننده ارسلانه دینور الاقصیلال اطمینان وزننده
برنسنه‌یی پنچه ایله قاوره‌یوب طوتمق معناسنه‌در یقال اقصألّ به اذا قبض علیه و بر یرده مقیم اولمق معناسنه‌در
یقال اقصألّ بالمکان اذا اقام به القصبلة دحرجه وزننده قابده اولان طعامك مجموعنی صیروب یمك معناسنه‌در
یقال قصبل الطعام اذا اکله اجمع قصدال قافك فتحیله بر موضعدر که آندن عنبر جلب اولنور القصعل
قنفذ وزننده لئیم وفرومایه وناکسه دینور وعقربه علی قول یاوریسنه دینور زبرج وزننده دخی لغتدر یاخود
خرده اولان عقربه دینور صغانی علیه الرحمه تکمله سنده صواب اولان فا ایله اولمقدر دیو جوهری یی تغلیط
ایلمکله کندیسی غلط ایلمشدر زیرا فا ایله وقاف ایله ده معنیین مذکورینده لغت فصیحه‌لردر وقصعل قوردا یکنه
دینور الاقصعلال اضمحلال وزننده کونش نصف النهار درجه سنه کلمك معناسنه‌در یقال اقصعلت
الشمس اذا تکبدت السماء القصفلة فا ایله دحرجه وزننده قصبله معناسنه‌در که ذکر اولندی یقال قصفل
الطعام بمعنی قصبله القصملة دحرجه وزننده آدمی صیق صیق آتارق یوریمك معناسنه‌در یقال قصمل
الرجل اذا قارب الخطا یعنی فی مشیه و برآدمی یره یقمق معناسنه‌در یقال قصمل فلانا اذا اصرعه وکسمك معناسنه‌در
یقال قصمله اذا قطعه وقابده وسفره‌ده اولان طعامی بتونجه یمك معناسنه‌در یقال قصمل الطعام اذا اکله
اجمع واشك کبی یه‌جکی پك پك دیشیله قاوره‌یوب اکل ایلمك معناسنه‌در یقال فلان یقصمل اذا کان یعض
الطعام شدیدا فیأکل وقصمله اسم اولور دیشلرده تکوّن ایدن قورتجغزه دینور که دیشلری اویوب چوریدر وصو
مقوله سنك قابده قلان بقیه سنه دینور که دوکیلور وقصمله دوه کوشکی قصمل دیدکلری علته اوغرامق معناسنه‌در
یقال قصمل الفصیل اذا اصابه القصمل القصملی خوزلی وزننده لقمه‌یی شدتله یوتمغه دینور یقال التقمه القصملی
ای التقاما شدیدا القصمل قنفذ وزننده بر مرضدر که دوه کوشکلرینه عارض اولوب وآندن هلاك اولورلر المقصمل
اسم فاعل بنیه سیله ارسلانه دینور ودکنکی محکم وشدید اولان چوبانه دینور القصمل زبرج وزننده بو دخی
ارسلانه دینور و یاوز شدید آدمه دینور القصمل علیط وزننده والقصمل جعفر وزننده بونلرده یاوز وشدید
آدمه دینور القطل قافك فتحی وطانك سکونیله کسمك معناسنه‌در یقال قطله قطلا من الباب الثانی اذا قطعه
وبرآدمك بوینه اورمق معناسنه‌در یقال قطل عنقه اذا ضربها المقطول مقطوع معناسنه‌در القطیل
امیر وزننده مقطول معناسنه‌در وخاصه کوکندن کسلمش خرما اغاجنه وصف اولور یقال نخلة قطیل
اذا قطعت من اصلها ویقال جذع قطیل وقطل بضمتین ای مقطوع التقطیل تفعیل وزننده کسمك
معناسنه‌در یقال قطله اذا قطعه و برآدمی یانی اوزره دوروب یقمق یاخود یره چالمق معناسنه‌در یقال قطله

اذا القاه علی جنبه اوصرعه القطل ضمتینله قطیل کلمه سندن جمعدر ومقطوع معناسنه مفرد اولور
التقطل تفعل وزننده خرمانك دالی دیبندن کسلمك معناسنه‌در یقال تقطل الجذع اذا انقطع من اصله المقطلة
مکنسه وزننده مطلقا نسنه قطع ایده‌جك دمور آلته دینور قطیل امیر وزننده شعرادن ابو ذویب الهذلی لقبیدر
القطیلة سفینه وزننده شول آبا وثوب پارچه سنه دینور که سونکر کبی آنکله اصلاق نسنه‌نك صویی آلنور
القاطول دجله اوزرنده بر موضعدر المقطل معظم وزننده پشمش نسنه‌یه دینور یقال شیء مقطل ای مطبوخ
قطربل قافك ضمی وطانك سکونی وراء مضمومه و باء موحده‌ء مشدده‌نك یاخود مخففه‌نك ضمی ولامك تشدیدیله
ایکی موضعك اسمیدر بری عراق دیارنده‌در که غربیّ دجله‌ده واقعدر خمرك الطفی اورایه نسبت اولنور شارحك
بیانه کوره موضع ثانی بلده‌ء آمد مقابلنده بر قریه‌در القعال غراب وزننده اوزم مقوله‌سی نباتك چچکنه دینور
علی قول دوکیلن چچکنه دینور ودوه‌دن دوکیلن تویه دینور الاقعال همزه‌نك کسریله اوزم وقنه مقوله سنك
چچکی آچمق معناسنه‌در یقال اقعل النور اذا انشقت عنه قعالته الاقعیلال اشمعلال وزننده اقعال معناسنه‌در
یقال اقعألّ النور بمعنی اقعل وراکب مرکوب اوزره میل کبی دیم دیك طورمق معناسنه‌در یقال اقعألّ الراکب
اذا انتصب الاقتعال افتعال وزننده اوزمك چچکنی اصمه‌سندن سلکوب کیدرمك معناسنه‌در یقال اقتعل
القعال اذا نحّاه واستنفضه القاعلة اوزون طاغه دینور القیعلة والقوعلة قافلرك فتحیله شول طوشنجیل
قوشنه دینور که قاعله دیدیکی طاغ تپه‌لرنده یوه طوتوب قرار ایدر اوله یقال عقاب قیعلة وقوعلة علی الصفة
والاضافة فیهما اذا کانت تأوی الی القاعلة وتعلوها وقیعله ایری جثه‌لو یاقشقسز تصلق عورته دینور ودؤس
جبالده ایو اوتمکن ایدن طوشنجل قوشنه دینور وقوعله بر موضع آدیدر وکوچك طاغه یاخود کوچك تپه‌یه و یاره
دینور ومصدر اولور ذکر اولنان طاغك یاتپه‌نك اوزرنده اوتورمق معناسنه یقال قوعل الرجل اذا اقعد
علی القوعلة المقتعل اسم مفعول بنیه سیله خوشجه یونلمامش اوقه دینور یقال سهم مقتعل اذا لم یبر بریا
جیدا القعولة قعبله وزننده ومراد قیدر که ذکر اولندی القعل نعل وزننده آصمه ونکاك هرکنه دینور که
تازه چبوقلرینك آلته طیاق ایدرلر و بخیل واغورسز اولان بودوره دینور القعیل امیر وزننده ارکك طوشانه
دینور المقعالّة میمك ضمی ولامك تشدیدیله شول قیایه دینور که برده کوکی اولمیوب بر اوزرنده دیکیلوب طورر اوله
یقال صخرة مقعالّة ای منتصبة لا اصل لها فی الارض القعبل جعفر وزننده والقعبل زبرج وزننده فطر
اسمیدر که منار انواعندندر ترکیده دلوجه منار دیدکلریدر و بشقه بر بیاض نبات آدیدر وقعب معناسنه‌در که
سود صاغجق قابه دینور اغاجدن اولور کوللك تعبیر اولنور و بر رجل آدیدر وصوبسز حرامزاده کمسه‌یه دینور یقال
رجل قعبل ای منقلع جلف القعبول زنبور وزننده قعبل ایله ایکی معناده اولور مراد قیدر المقعبل اسم
مفعول بنیه سیله شول آدمه دینور که ایاقلری بربرینه طوغری دورك اولمغله پك اکری اوله یقال رجل
مقعبل القدمین اذا کان شدید القبل القعبلة قبعله وزننده ومراد قیدر که ذکر اولندی القعثلة ثای مثلثه ایله
قعبله وزننده ومراد قیدر که ایاقلر بربرینه مائل اولمق معناسنه‌در التقعثل تدحرج وزننده اوزلو یاخود
چکر کبی ایاقلری یوقری یوقری چکرك یوریمك معناسنه‌در یقال مرّ فلان یتقعثل ای کانه یتقلع من وحل
وجوهرینك بوراده المقتعل من السهام قولی یعنی جوهری بوراده مقتعل کلمه سنی رسم وابوجه یونلمامش
اوق ایله تفسیر ایلمسی وهمدر زیرا آنك موضعی قتعل ماده سیدر نته که ذکر اولندی واستشهاد ایچون ایراد ایلدیکی
بیت دخی مصحّفدر یعنی لبیدك * فرمیت القوم رشقا صائبا * لیس بالعصل ولا بالمقتعل * بیتنده واقع مقتعل کلمه سی
مصحّفدر روایت صحیحه فا ایله وتای فوقیه ایله‌در وروایت شاذه‌ده قاف ایله وتای فوقیه ایله وارد اولمشدر که افتعالدن
اولور واقتعال اوقی ابوجه یونموب کج ومج براقمق معناسنه‌در پس بو که کوره ده موضع ذکری قعل ماده سی اولور
مترجم دیر که ظفریاب اولدیغمز صحاح نسخه‌لرنده المقتعل عنواننده مرسومدر که عین ثای مثلثه‌دن مقدمدر
بو صورتده مؤلفك ایرادی وارد اولمز القعطلة دحرجه وزننده یره چالمق معناسنه‌در یقال قعطله اذا صرعه
ومدیونه تضییق وتقاضا ایلمك معناسنه‌در یقال قعطل علی غریمه اذا ضیق فی التقاضی وسوزی چوغالتمق
معناسنه‌در یقال قعطل فی الکلام اذا اکثر منه القعطل جعفر وزننده جوّاس نام شاعرك پدرینك لقبیدر
اصل اسمی ثابتدر مزبورك حقنده بنوزید بن نماه‌دن برشاعر اشبو * فظلّ یمنّی الامانیّ خالیا * وقعطل حتی
قد سئمت مکانیا * بیتنی انشاد ایلمکله قعطل ایله ملقب اولدی القفول قعود وزننده کیرو دونمك معناسنه‌در
یقال قفل الرجل قفولا من الباب الاول والثانی اذا رجع جمیع اتهانده سفردن دونمکه مخصصدر وقفول

بوغوردوه یاخود آیغرآت دیشی یه آشمغه یرانمق معناسنه‌در یقال قفل الفحل قفولا من الباب الثانی اذا اهتاج
للضراب ومطر بازلق ایلمك معناسنه در یقال قفل الطعام اذا احتکره ودری قوریمق معناسنه‌در یقال
قفل الجلد وقفل قفولا من الباب الاول والرابع اذا یبس وقفول وقفل نقل وزننده برنسنه‌یی تقدیرایدوب
اورالمق واو لحوملمك معناسنه‌در یقال قفل الشیء قفلا وقفولا اذا احرزه وغلال برکدرمك معناسنه‌در یقال
قفل القوم الطعام قفلا وقفولا من الباب الثانی اذا جمعوه وقنول خاصة اغاج قوریمق معناسنه‌در یقال
قفل الشجر وقفل قفولا من الباب الاول والرابع اذا یبس القافل قفولدن اسم فاعلدر راجع معناسنه‌در
جمعی قفال‌در رمان وزننده وقوری دری یه دینور بو باب اولندر یقال جلد قافل ای یابس و وجودینك
دریسی یاخود الری قوریمش آدمه دینور یقال صار قافلا ای یابس الجلد او الید و برموضع آدیدر و بر رجل اسمیدر
القفل فتحتیله اسم جمعدر سفردن عودت ایدن آدملره دینور یقال رأیت القفل ای القافلین عن السفر وقفل
درینك قوریلغنه دینور یقال جلدبه قفل ای یبس القافلة سفردن عودت ایدن یولداشلره دینور ورجوعلرینه
تفألا سفره عزیمته آغاز ایدن جماعته اطلاق اولنور حالا رسمته کیدن کاربانلره قافله اطلاقی بو ملابسه‌یه مبنی‌در
یقال هم قافلة ای رفقة قفال وکذلك مبتدئة فی السفر تفألا بالرجوع الاقفال همزه‌نك کسریله برآدمی سفردن
کیرودوندرمك معناسنه‌در تقول اقفلتهم من مبعثهم اذا ارجعتهم وقپویی کلیدلمك معناسنه‌در یقال اقفل الباب
وعلی الباب اذا جعل علیه قفلا و برکسه کیدن آدمك آردنه یقوب طورمق معناسنه‌درکه اردندن کوز دیکمك
تعبیر اولنور یقال اقفلهم اذا اتبعهم بصره وناسی برکدرمك معناسنه‌در یقال اقفلهم علی الامر اذا جمعهم
القفیل امیر وزننده قافل کبی قوری دری یه دینور و بوباب رابعدن ومبالغه‌یی متضمن‌در یقال جلد قفیل
ای بین القفل والیبوسة وقوریمش اغاجه دینور وقامچی یه دینور وجلبکش آدمه دینورکه برمحلدن صاتلق
دوه سوروب کتورنلردر یقال هو قفیل ای جلاب وایکی طاغ ارالغنده اولان قصیق یوله دینور کویاکه مقفل
دروازه کبی اولمغله آنده قوشوب کتمك ممکن اولمیه اصطلاحمزده دربند تعبیر اولنور تقول اخذنا قفیلا وهو الشعب
الضیق کأنه درب مقفل لایمکن فیه العدو و برموضعك و بر نباتك اسملریدر التقفیل تفعیل وزننده بودخی
دری قوریمق معناسنه‌در یقال قفل الجلد اذا یبس القفل نقل وزننده قفیل کبی قوریمش اغاجه دینور یقال
شجر قفل وقفیل ای یابس وقفل قرن المنازل نام محل قربنده برصرب یوقش آدیدر القفل قافك ضمیله حجازه
مخصوص برشجر اسمیدر و بررجلك علمیدر ودمور کلیده دینور جمعی اقفال واقفل کلور افلس وزننده وقفول
کلور یقال بالباب قفل وهو الحدید الذی یغلق به الباب وقفل یمنده برحصن اسمیدر الانقفال انفعال
وزننده والاقتفال افتعال وزننده اقفالك مطاوعیدر قپوکلیدلنمك معناسنه‌در یقال اقفل الباب فانقفل
واقتفل ای انغلق التقفل تفعل وزننده انقفال معناسنه‌در المتقفل والمقتفل تقفل واقتفالدن اسم فاعل
صیغه‌لریله کلیدلو قپویه دینور بو علاقه ایله لئیم وناکسه متقفل الیدین ومقتفل الیدین اطلاق اولنور و بعضلر
عندنده هرکز الندن خیر ومنفعت وحسنه صدور ایلمین شخصه اطلاق اولنور یقال رجل متقفل الیدین ومقتفلهما
ای لئیم اولایکاد یخرج من یده خیر القفلة تمره وزننده قفا معناسنه‌در یقال ضرب قفلته ای قفاه و برنسنه‌نك
مجموعی بردن و برمکده اطلاق اولنورکه اکسه سنده برنسنه قالمز اولور تقول اعطیته القافقلة ای بمرة ووزنی تام
اولان اقچه‌یه دینور یقال درهم قفلة ای وازن بوراده تاء وحدتیه در وقوری شجره یه دینور بونده فتحاتله ده
جائزدر القفلة همزه وزننده شول قوت حافظه صاحبنه دینورکه هر ایشدیکنی حفظ واز برایدر اوله کویاکه
باب حافظه‌سنی اقفال ایدراولور یقال رجل قفلة ای حافظ لکل ما یسمع القیفال قافك کسریله قولده برطمر
آدیدرکه آندن فصد اولنور و بو معربدر بو طمر قولده اولان اوچ طمرك بریدرکه بوکه فارسیده سرار وی و ترکیده
باش طمری تعبیر ایدرلر و بو سر باتیدن معربدر و بری اکحل دیدکلری طمردرکه اول اوچ طمرك اورته سنده واقعدر
و بری باسلیق‌درکه اك اشاغی اولان طمردر فارسیده بوکدرك شش دینورکه آق جکر طمریدر و بونلر یونانیده اورطا
تعبیر اولنان آناطمرندن شعبه‌لردر هر عضوده بر اسمله مسمادر الاستقفال برآدم بخیل وممسك اولمق معناسنه‌در
یقال استقفل الرجل اذا بخل قافلاء برموضع آدیدر قوفیل قافك ضمیله نابلس قضاسنده برقریه آدیدر
القوفل فوفل وزننده وآنده لغتدر وفایله اشهردرتنه که ماده‌سنده بیان اولندی القفشلة ثای مثلثه ایله دحرجه
وزننده سرعتله برنسنه‌نك مجموعی صیروب آلمق معناسنه‌در یقال قفشل الشیء اذا جرفه بسرعة قفرجل
سفرجل وزننده بررجلك علمیدر القفشلیل شین معجمه ایله کفچه‌لیر فارسی معربیدرکه آش قوتاره‌جق کیجه‌یه

دینور مغرفه معناسنه القفصل صاد مهمله ایله قنفذ وزننده ارسلانه دینور القفطلة دحرجه وزننده
برنسنه‌یی قاپوب آلمق معناسنه‌در یقال قفطل الشیء من بین یدی اذا اختطفه الاقفعلال اشمعلال وزننده
ال صوغوقدن یا برعارضه‌دن بوزیلوب بورشمق معناسنه‌در یقال اقفعلت یده اذا تشنجت وتقبضت القوقل
قافلرك فتحیله ککلك قوشنك و بغرتلق قوشنك ارککلرینه دینور وانصاردن برجماعت پدرلرینك لقبیدر مرقومه
یاخود یثربه برکسه داد خواه اوله‌رق التجا ایلسه قوقل فی هذا الجبل وقدامنت دیمکله آنکله ملقب اولدی بوراده
قوقل کلمه‌سی قوقله‌دن امر حاضردرکه یوقری چقمق معناسنه‌در یقال قوقل فی الجبل اذا ارتقی القواقلة
بطن مرقوم جماعته اطلاق ایدرلر القاقلة قافك ضمی ولامك تشدیدیله ترکیده تخفیفله قاقله دیدکلری دارویه
دینورکه برنبات هندی ثمریدر عطر وافاویه قسمندندر معده‌یی وجکری مقوی وقیء وغثیانه نافع واعلال بارده‌یی
مانعدر وکبیر نوعنك قبضی صغیرندن ازید وحرافتی اندن اقل اولور القاقلی یای مشدده ایله چوغانه شبیه
ملوحتلو برنباتدر دوه قسمنك مرغوبی اولمغله رعی ایدرلر بولی ولبنی مدر وصاری صویی مسهلدر بو نباته
رجل الفروج دخی دیرلر ترکیده دوه اوتی تعبیر اولنور القل قافك ضمی ولامك تشدیدیله والقلة قافك کسریله
آزلغه وآز اولمغه دینور کثرت وکثر مقابلیدر یقال فی ماله قل وقلة ضد کثر وکثرة ومصدر اولور لر آز اولمق
معناسنه یقال قل الشیء قلا وقلة من الباب الثانی نقیض کثر وقل آز نسنه‌یه اطلاق اولنور یقال الحمد لله
علی القل والکثر ای القلیل والکثیر وقل الشیء اول نسنه‌نك اقلنه اطلاق اولنور یقال قل الرجال ای اقلهم
و یقال اخذ قله وترك کثره ای قله ومجهول و یوجود معناسنه مستعملدر ومنه یقال هو قل بن قل اذا کان لا یعرف
هو ولا ابوه نته که ضل بن ضل دخی بوموقعده استعمال اولنور وقل نفی محض موقعنده استعمال اولنور اقل کلمه‌سی
کبی نته که اکثر کل مقامنده مستعمل اولور ومنه یقال قل رجل واقل رجل یقول ذلك الا زید معناهما ما رجل یقوله
الا هو قال الشارح ومنه یقال قلما یفعل کذا ولهذا یصح ان یستثنی منه علی حد ما یستثنی من النفی فیقال الا قاعدا
او قائما وقل برکسه‌سی اولمیان فرد و یکتا آدمه اطلاق اولنور یقال رجل قل ای فرد لا احد له وقل برنسنه‌یی
کوزمك معناسنه‌در یقال قل الشیء اذا حمله ورفعه وقله دترمکه دینور یقال اخذته القلة ای الرعدة کوزمك
معناسنده کویاکه اول نسنه‌یی استقلال ایلمکله تحمله مقتدر اولمق ودترمك معناسنده کویاکه قوتی قلیل اولمق
تصوریله محمولدر پس ایکی معنا دخی مجازیدر القلیل امیر وزننده وصفدر آزجه نسنه‌یه دینور یقال شیء قلیل
ضد کثیر وجثه‌سی نحیف وزبون بودوره اطلاق اولنور یقال رجل قلیل ای قصیر نحیف بونك مؤنثی قلیله در
جمعلری قلیلون واقلاء کلور احباء وزننده وقلل کلور ضمتینله وقللون کلور ضمتینله وقابل عندی آز اولان نسنه‌ده
وجثه‌سی خرده اولان انسانده وحیوانده استعمال اولنور القلال غراب وزننده والقلال سحاب وزننده
قلیل کبی صفتلردر آز نسنه‌یه دینور الاقلال همزه‌نك کسریله برنسنه‌یی آزالتمق وآزلمق معناسنه‌در یقال
اقل الشیء اذا جعله قلیلا و برنسنه‌یی آزجه بولمق معناسنه‌در یقال اقل الشیء اذا صادفه قلیلا و برنسنه‌یی
میدانه آزجه چقرمق معناسنه‌در یقال اقل الشیء اذا اتی بقلیل و برآدمی دترمه طوتمق معناسنه‌درکه دترتمك تعبیر
اولنور یقال اقلته الرعدة اذا ارعد و برآدم زنکین ایکن فقیر اولمق معناسنه‌در یقال اقل الرجل اذا قل جدته ای ماله
و برنسنه‌یی قالدروب کوتورمك معناسنه‌در یقال اقل الشیء اذا حمله ورفعه التقلیل تفعیل وزننده بودخی
برنسنه‌یی آزالتمق وابتداء آزجه قلمق معناسنه‌در یقال قلله اذا جعله قلیلا المقل میمك ضمی وقافك کسریله که
اقلالدن اسم فاعلدر والاقل اجل وزننده شول فقیره اطلاق اولنورکه مقدمازنکین اولوب بعده مالنه
قلت کلوب لکن برمقدار آزجه بقیه‌سی قالمش اوله یقال رجل مقل واقل ای فقیر وبه بقیة واقل نفی محض موقعنده
مستعملدر نته که مثالی اوائل ماده‌ده مرور ایلدی المقالة مفاعله وزننده برنسنه‌یی برآدمه آزجه عد وجزم
ایلسون دیو صورتا آزجه کوستورمك معناسنه‌در مثلا یولده صوسزلقدن اندیشه ایلمکله چوق طلب ایلمسون دیو
مستصحبی اولان صویی آزجه کوستورمك کبی تقول قالت له الماء اذا خفت العطش فاردت ان یستقل ما لك یعنی
فلا یطلب منك کثیرا و برآدمه آزجه عطیه ویرمك معناسنه‌در تقول قالت له اذا اقللت عطاءه ولسان العرب‌ده قالت
ما اعطیته عنوانیله مرسومدر القلل ضمتینله قلیل کلمه‌سینك جمعیدرکه ذکر اولندی وقبائل مختلفه‌دن یاخود غیر
مختلفه‌دن اولان بلوك بلوك آدملره دینور واکر مجموعی بریره کلوب مجتمع اولسه‌لر اول صورتده قلل دینور صرد وزننده
القلة قافك فتحیله برعلتدن یاخود فقر وفاقه‌دن ناشی آخرسمته کوچمکه دینور بو مکرر قیداولنمشدر یقال احسست
بهم قلة ای نهضة من علة او فقر القلة قافك ضمیله باشك تپه‌سنه دینور یقال قلة الرأس ای اعلاه کذلك اورکنك

وطاغك تپه‌لرینه اطلاق اولنور علی قول هر نسنه‌نك تپه‌سنه اطلاق اولنور وجماعت انسانی‌یه دینور و بیوك کوپه
دینور علی قول بیوك دستی‌یه دینور یا مطلقا دستی‌یه دینور یاخود ساقیدن اولانه دینور یقال عنده قلة من قلال
هجر وهی الحب العظیم او الجرة العظیمة او عامة او من الفخار و کوچك برداغه دینمکله ضد اولور جمعی قلل کلور
صرد وزننده وقلال کلور جبال وزننده وقلة السیف قلیجك قبیعه‌سنه یعنی پراز وانه‌سنه دینور الاستقلال برنسنه‌یی
قالدروب بوکلمك معناسنه‌در یقال استقل الشیء اذا حمله ورفعه و یوکسلمك معناسنه‌در یقال استقل الطائر
فی طیرانه اذا ارتفع ونبات اوزایوب بویلنمق معناسنه‌در یقال استقل النبات اذا اناف و بر یردن کوچوب کتمك
معناسنه‌در یقال استقل القوم اذا ذهبوا وارتحلوا و برنسنه‌یی آز نسیمق معناسنه‌در یقال استقله اذا عده قلیلا
وطارلمق واویکدلنمك معناسنه‌در یقال استقل الرجل اذا غضب و بر آدمی دیتره‌مه طوتمق معناسنه‌در یقال
استقلته الرعدة اذا ارعدت التقال تشدید لام‌له تفاعل وزننده بودخی برنسنه‌یی آز نسیمق معناسنه‌در یقال
تقاله اذا عده قلیلا و کونش درجه‌سندن بوریوب ارتفاع بولمق معناسنه مستعملدر یقال تقالت الشمس
اذا ارتحلت قال الشارح ومنه الحدیث حتی تقالت الشمس ای استقلت فی السماء وارتفعت القل قافك کسریله
شول طیراقه‌کی چکرد که دینور که طوب اولموب یالکزجه وضعیف نابت اوله و دتره‌مکه دینور علی قول غضب
استیلاسنده اولان دتره‌مکه یاخود برنسنه‌یه اولان فرط حرص وطمعدن عارض اولان دتره‌مکه دینورنته که قله
دخی بو معنایه‌در جمعی قلل کلور عنب وزننده یقال اخذه القل والقلة ای الرعدة او اذا کانت غضبا او طمعا
وقل قصه والجق دیواره دینور القلال کتاب وزننده آصمه کر و یدرینه اور یلان طباغه دینور و کوچك هرکه
دینور القلیلة والقلیلی قافلرك ولام مشدده‌لرك کسره‌لریله والاقلیلی همزهٔ مکسوره ایله هپ وجمیع
معناسنه‌در یقال اخذ بقلیله وقلیلاه واقلیلاه ای بجملته القلیة قافك ولام مشدده‌نك کسریله جمیع وجماعت
معناسنه‌در یقال ارتحلوا بقلیتهم ای بجماعتهم لم یدعوا وراءهم شیئا و یقال کل الضب بقلیته ای بعظامه
وجلده یعنی اعرابی کلری کمکیله ودریسیله بوس بتون خوره چوردی وقلیه نصاری طائفه‌سنك صومعه کونه
عبادتخانه‌لرینه دینور مترجم دیرکه ابن اثیر بونی نهایه‌ده قلی ماده‌سنده رسم و بیلرنده کلاذه معرّبی اولمق
اوزره قلایه تعبیر اولنان صومعه طرزنده عبادتخانهٔ مخصوصلریله بیان ایلمشدر القلقال سلسال وزننده
اصلا آرام ایلیوب دائما سفره مداوم آدمه دینور یقال رجل قلقال ای سفار القلقل هدهد وزننده
خفیف وچالاك آدمه دینور و قلقل و قلاقل علابط وزننده بو الده رفیقلرك امورلرینه قوشوب همیشه بری
اونه سعی واعانت ایدر اولان جست وسبکروح غیرتلو آدمه دینور یقال رجل قلقل وقلاقل ای معوان
سریع التقلقل القلقل زبرج وزننده برنباتدر که سیاه وخوشبو دانه‌لری اولور مطلقا جماعی محرك خصوصا
سمسم ایله دق اولنوب عسل ایله معجونی اولباده بی نظیردر واکا قلقلان وقلاقل دخی دیرلر قافلرك ضمیله علی قول
ایکسی بشقه جد نباتلردر قلقلاك کوکی مغاث دیدکلری کوکدر ومغاث عند الاکثر رمان بری کوکیدر ومنه المثل
دقك بالمنحاز حب القلقل * وعامه بونی فایله تکلم ایدرلر غلطدر صواب اولان قاف ایله اولمقدر ذکر اولنان دانه‌لر
دوکیلوب قیرلمز درجه‌سنده صلب ومتین اولمغله فرط صلابتده مثل اولمشدر بغایت شحیح و بخیل کسیه برنسنه
طلبیله ابرام والحاح اولنمق موقعنده ضرب اولنور منحاز هاونه دینور ومثل مزبور نحز ماده‌سنده دخی ذکر اولندی
القلقلانی قافلرك ضمیله اوکیك قوشنه شبیه برقوش آدیدر القلقلة زلزله وزننده سسلنمك معناسنه‌در یقال
قلقل الشیء اذا صوّت وقلقله وقلقال زلزال وزننده برنسنه‌یی ارغلیوب دپرتمك معناسنه‌در یقال قلقل الشیء
اذا حرّکه و بعضلر عندنده قلقالده قافك فتحیله ده جائزدر علی قول کسر ایله مصدر وفتح ایله اسمدر وسیر وسیاحت
ایدوب کزمك معناسنه‌در یقال قلقل الرجل فی الارض اذا ذهب بها حروف القلقله اهل صرف وتجوید
عندنده بش حرفدن عبارتدر که قطب جد ترکیبی مشتملدر عند الوقف احداث صوت ایلدکلری ایچون اطلاق
اولندی التقلقل تزلزل وزننده بری اوته دپرنمك وارغلانمق معناسنه‌در یقال تقلقل الشیء اذا تحرك القلی
ربی وزننده بودور قیرنه دینور قلما قافك ضمی ولام مشدده‌نك فتحیله که مجهول ماضی‌در معلوم اولان قلما
کلمه‌سنده لغتدر تقول قلما جئتك بمعنی قلما جئتك مترجم دیرکه معلوم اوله که اشبو قلما ترکیبی که قلندن فعل ماضیدر
ماالفظنه متصلدر ایکی معنایه استعمال اولنور بری نفی محض معناسنه‌در و بری شیء قلیل اثبات ایچوندر مثلا قلما جاء
ترکیبی اوّله کوره هیچ کلدی وثانی‌یه کوره پك آز کلدی دیمك اولور واوّلدن استثناء اولنور و بو قلما وطالما کلمه‌لرنده
واقع ماالفظی کافه‌در فعللری فاعل نحوی طلبندن منع ایلمشدر و بعضلر عندنده مصدریه‌در وفاعل مصدردر مطلب

قل مجیئه دیمك اولور لکن قول اوّل ارجحدر بناء علیه فعللره متصلا رسم اولنور ومصدریه‌یه ذاهب اولنلر عندنده
منفصلا مرسوم اولور المقلل معظم وزننده پرازوانه‌لی قلیجه دینور یقال سیف مقلل ای له قبیعة القمل
نمل وزننده بته دینور فارسیده سپش دینور بقله‌یی دلوب باش بتنی اول دلکه وضع ایدوب بلع ایلسه‌لر حمای ربعی
دفع ایچون مجربدر مفردی قمله‌در القمال سحاب وزننده بودخی کهله‌یه دینور قمل قریش حب صنوبره اطلاق
اولنور که چام فستغیدر قملة النسر بر بوجکدر القمل فتحتینله بتلی اولمق و وجود بتلنمك معناسنه‌در یقال قمل
رأسه قملا من الباب الرابع اذا کثر قمله وعرفج دیدکلری اغاجك دالری بر مقدار جه قراروب کهله شکلنده نسنه‌لر
بیدا اولمق معناسنه‌در یقال قمل العرفج اذا اسودّ شیئا وصار فیه کالقمل وناس چوغالمق معناسنه مستعملدر
یقال قمل القوم اذا کثروا و بعد الهزال سمورمك معناسنه مستعملدر یقال قمل الرجل اذا سمن بعد الهزال و بر آدمك
قارنی قباروب بیومك معناسنه مستعملدر یقال قمل بطنه اذا ضخم القمل کتف وزننده بتلی آدمه و بتلی
نسنه‌یه دینور ومنه غل قمل یعنی فی الحدیث من النساء غل قمل یقذفه الله تعالی فی عنق من یشاء ثم لا یخرجها
الا هو یعنی نسواندن برصنف وارددر که اول غل قمل یعنی بتلی دموردر که حق باری تعالی دیلدیکی قولك کردننه
کچورر و بعده لطف ورحمتندن بنه کندینی اخراج وتخلیص ایدر بونك اصلی بودر که عربلر طوتساغك بوینه
اوزری توپلو قایشدن طوق کچوررلر اول طوتساغك زندانده طول مکثی سبیله اول توپلره کهله اوشوب
بر طرفدنده محبوسه اول اذا ایدر و بو وجهله اول کهله‌لرك دفعنه چاره بوله‌مز بو مناسبتله متصل زوجنی آزرده ایدن
بدخوی وموذیه وسلعونه عورتده مثل اولدی الاقمال همزه‌نك کسریله رمث دیدکلری نباتك پراغی بکیچه
یاروب کهله طرزنده طمور جقلنمق معناسنه‌در یقال اقمل الرمث اذا تفطر بالنبات وقد بدا ورقه صغارا القملیة
جبلیه وزننده والقملة فرحه وزننده والقملة سکره وزننده جوجه عورته دینور یقال امرأة قملیة وقملة
وقملة ای قصیرة جدا القملی عربی وزننده حقیر الشان بودوره دینور وصکره‌دن بلدی اولمش بدوی‌یه دینور
یقال هو قملی ای بدوی صار سوادیا القمل سکر وزننده خرده قرنجه‌یه دینور وقنادسز چکرکه‌یه دینور که
کوزم چکرکه تعبیر اولنور علی قول بو برجنس کوچك بوجکدر که قزل قنادلری اولور وخرده کنه‌یه شبیه بربدرایحه
بوجکده دینور که اکینلره مستولی اولور لکن بو چکرکه کبی اکل ایلیوب دانه‌لر هنوز تازه ایکن اوزنی صوروب محو ایدر
بعضلر دیدیکه بیوك کنه‌اندامنده بربوجکدر مفردی قمله‌در وعند البعض مراد کهله‌در لکن بو قول مردوددر
مؤلف اشبو فارسلنا علیهم الریح والجراد والقمل آیت کریمه‌سنه تلمیح ایلمشدر قملی جمزی وزننده بر موضع آدیدر
قملان فتحاتله یمنده بربلده آدیدر قموله قافك فتحیله صعید مصرده بربلده‌در البحر المحیط فی شرح الوسیط
للغزالی مصنفی احمد بن محمد القمولی اورادندر المقمل منبر وزننده فقیر ایکن زنکین اولمش آدمه دینور التقمل تفعل وزننده
بر مقدارجه سمورمکه بشلمق معناسنه‌در یقال تقمل الرجل اذا ابتدأ ادنی السمن فیه القیمولیا قافك فتحیله رخامه شبیه آق
و براق صفحه‌لردر صوایله و سرکه ایله محلولی طلا بالخاصه حرق ناره نافعدر مفردانده بونی طین قیمولیا عنوانیله ثبت
وترکیده کفه کیلی تعبیر ایتدکلری چامور ایله بیان ایدرلر لزوجتلی وقیریلسی وصوده انحلالی بطیء اولور بلاد اندلسدن
وارمندن ظهور ایدر ولفظ مزبور یونانیدر القمیئل ثای مثلثه ایله سمیدع وزننده بدبور و بتلی آدمه دینور
یقال رجل قمیئل ای القبیح المشیة القمعل قنفذ وزننده والقمعول زنبور وزننده بیوك کاسه‌یه دینور علی قول
کوچك کولکه دینور یقال سقانی بالقمعل والقمعول ای القدح الضخم او القعب الصغیر وقمعل بوغزی طارجه
قرغانه دینور و برکوچك قوش آدیدر که بوینی و بورنی پك قصه اولور وعورت فرجنك دلجکنه دینور بونده عینك
فتحیله ده زبان زده‌در القمعولة فانك ضمیله بدنده اولان جابجا عقده‌یه دینور که دوکوم کبی دوکولوب طومالور جمعی
قماعیل‌در یقال فی رأسه قماعیل ای بحر واغاج چچکنك طمورجغنه دینور القمعال قافك کسریله برقومك
سید وذیشانه دینور یقال هو قمعال القوم ای سیدهم وچوبانلرك باشبوغنه دینور القمعلة دحرجه وزننده
برکسه قمعال اولمق معناسنه‌در یقال قمعل الرجل اذا کان قمعالا ونبات واشجار طمور جقلنمق معناسنه‌در
یقال قمعل النبت اذا اخرجت قماعیله القمعالة قافك کسریله پك اکری ذکر باشنه دینور القنئل نونله وهمزه
ایله زبرج وزننده فیل دیدکلری حیوانك بوینه دینور که یوق درجه‌سنده قصه اولور و بودور عورته دینور القنبل
والقنبلة قافلرك فتحیله انسان کروهنه وآت بلوکنه دینور جمعی قنابلدر القنابل علابط وزننده برمعروف
جمارك اسمیدر وقالین کوده‌لی آدمه دینور القبیل سنبل وزننده بودخی قالین کوده‌لی آدمه دینور وجست
وسبکروح وحدت دماغ صاحبی اوغلانه دینور که شعلهٔ جواله کبی جولان ایدر یقال غلام قنبل ای حاد الرأس

خفيف الروح و برشجر آديدر ومحمد بن عبد الرحمن القارى لقيدر كه ابن كثيرك راويسيدر ديكر راويسى
بزّى در القبلانى قافك ضميله شول تجره به ديثور كه ناسدن بركروهى جمع ايلميه يعنى ايچنده طبخ اولنان
طعام بركروهه كافى اوله يقال قدر قبلانى اذا كانت تجمع القبلة من الناس شارحك بيانه كوره صواب اولان
قبلانيه اولمقدر لكن لفظى اعتبار يله تذكيرى ممكندر القبلة قنفذه وزننده نهس ديدكلرى كه ابو براقش دخى
ديرلر قوشدر آتى طتوب آوليه جق دوزاغه ديثور القبلة دحرجه وزننده برآدم يالكز باشنه ايكن جماعت
صاحبى اولمق معناسنه در يقال قبل فلان اذا صار ذا قبلة بعد الوحدة وشجر قبل يا قمق معناسنه در يقال
قبل الرجل اذا اوقد شجر القبل القبيل زنبيل وزننده قوملرده بولنور بر كونه تخم اسميدر كه قرمزى يه مائل
اولور قابض وصوغلجانلرى مخرج وجرب وسعفه يه بغايت نافعدر مفرداتده بودار وقومه شبيه وحمرته مائل
صارى نسنه در وعند البعض سمادن نازل اولور من مقوله سى اولمق اوزره مرسومدر خلقك قنبيل اونى ديدكلرى
بودكلدر اول كا كنج دركه ايت اوزمى انواعندندر القنثلة ثاى مثلثه ايلهد حرجه وزننده اياقله طپراق صاور بره رق
يوريمك معناسنه درنته كه نقشله دخى بو معنايه در يقال يقنثل الرجل اذا كان يثير التراب عند المشى القنجل
قنفذ وزننده كوله يه ديثور عبد معناسنه القنحل حاى مهمله ايله قنجل وزننده ومراد فيدر على قول برامزشرير
كوله يه ديثور يقال له قنحل اى عبد او هو شر العبيد القندل جندل وزننده والقنادل علابط وزننده
والقندويل زنجبيل وزننده باشى بيوك دوه يه وساژدايه ديثور وبك اوزون شيئه ديثور القندلة دحرجه وزننده
انسان وحيوانك باشى بيوك اولمق معناسنه در يقال قندل الرجل والجمل اذا عظم رأسه وكوشك وصالق
يوريمك معناسنه در يقال قندل فى مشيته اذا مشى فى استرخاء واسترسال القندلى جعفرى وزننده برجنس
شجر اديدر القنديل قافك كسريله معروفدر كه لسانمزده قافك فتحيله متعارفدر شارح ديركه نوننك اصالتى
وزياده سى مختلف فيهدر القندول زنبور وزننده شام ديارنه مخصوص بر شجر اسميدر كه چكندن شريف
ومعتبر دهن استخراج ايدرلر بو شجر دار شيشعان دركه تركيده عود فرنكى وششك اغاجى وقنديل اغاجى تعبير
اولنور القندعل جردحل وزننده احمق وسبكمغز آدمه ديثور القندفيل زنجبيل وزننده كنده پيل فارسى
معربيدركه ايرى فيل ديمكدر بعده مطلقا ايرى ودبزمان نسنه يه اطلاق اولندى وعند البعض ايرى باشلو ناقه يه
اطلاق اولنور القندعل قندعل وزننده ومرادفيدر القنصل قنفذ وزننده بودوره ديثور القنعدل
سفرجل وزننده احمق آدمه ديثور القنفلة قابلهد حرجه وزننده آغر آغر يوريمك معناسنه در يقال يقنفل
الرجل اى يمشى ثقيلا القنفل قنفذ وزننده بر رجل اسميدر وايرى ديشى چكى يه ديثور القنقل قافله جعفر وزننده
بيوك او لچكه ديثور يقال اعطاه بالقنقل اى المكيال الضخم ويور ركن اياغنى بره آغر آغر بصان آدمه ديثور
يقال رجل قنقل اى الثقيل الوطء وقنقل كسرا ى عجمك تاج مخصوصى اسميدر القول قافك فتحى وواوك سكونيله
سوزه ديثور كلام معناسنه على قول مطلقا لسانك مذل ونشر وافشا ايلديكى يعنى تكلم ايلديكى سوزدن عبارتدر
كرك تام وكرك ناقص اولسون جمعى اقوال وجمع الجمعى اقاويل درتقول سمعت قوله اى كلامه او هو كل لفظ مذل به
اللسان تاما او ناقصا پس تفسيرين بيننده فرق اولور زيرا تفسير اول كلام نفسى يه ده شاملدر وثانى مخصص
باللسان دركذلك تفسير اولدن مراد كلام مرتبدركه اجزاسى تام ومستغنى اولان سوزدر نحو بونك جمله ديدكلريدر
پس اكا كوره زيد قائم كلامند قول ديثور يالكز زيد لفظنه ديمز وثانى يه كوره جمله يه وزيده وقائمه قول اطلاق اولنور
بو صورتده بينلرنده عموم وخصوص من وجه اولور وبعضلر ديديكه قول خبر اولان سوزه وقيل وقال وقاله شر
اولانه مخصوصدر وعلى رأى قول كلمه سى مصدردر وقيل وقال اسملردر وبعضلر ديديكه قول وقيل قافك
كسريله وقوله قافك فتحيله ومقال ومقاله ميملرك فتحيله مصدرلردر سويلمك معناسنه درخبر وشرده مستعملدر
يقال قال الرجل يقول قولا وقيلا وقولة ومقالا ومقالة اذا تكلم مؤلفك بصائرده بيانه كوره قيل وقال كه اسملردر مطلب
فضول كلمانده استعمال اولنورلر فارسيده كفتكو وتركيده سوزصاو تعبير اولنور ومنه انه عليه السلام نهى عن قيل
وقال وبونلر عند البعض فى الاصل فعل ماضى اولمغله بنا محكى اوزره آخرلرى مفتوحدر وعند البعض اسميت
سبيله مجروردر وقول وجوه عديده يه اطلاق اولنور اظهرى نطق واسطه سيله خارجه ابراز اولنان حروفدن
مركب لفظدر كرك مفرد وكرك جمله اولسون فارسيده سخن وتركيده سوزديثور ثانى نفس انسانيده قبل الابراز متصور
اولانه اطلاق اولنور يقال فى نفسى قول ثالث اعتقاد معناسنه مستعملدر يقال فلان يقول بقول ابى حنيفة
رابع برنسنه يه دلالت معناسنه در يقال امتلاء الحوض فقال قطنى خامس برنسنه يه قصد وعناية صادق

معناسنه در

معناسنه در يقال فلان يقول بكذا اى يقصده بعناية صادقة سادس اهل معقول حد وتعريف معناسنه
استعمال ايدرلر يقولون انّ قول الجوهر كذا سابع الهام معناسنه مستعملدر يقال قيل به اى الهم وابن اثير
نهايه ده ديديكه عرب قول ماده سنى اتساع ومجاز اوزره جميع افعالدن عبارت ايدوب كلامك غيريده استعمال
ايدرلر مثلا قال بيده ديرلر اخذ معناسنه پس مجاز بمرتبتين اولور وقال برجله ديرلر مشى معناسنه وقالت عينه ديرلر
اومأت معناسنه وقال بثوبه ديرلر رفعه معناسنه وفعل قول كلام معناسنه اولورسه مابعدنده عمل ايلمز وبعضلر
اعمال ايدوب مثلا قلت زيدا قائما ديرلر وقول ظن معناسنه استعمال اولنورسه استفهامه مقارن اولديغى
حالده عمل ايدر مثلا متى تقول زيدا ذاهبا ديرلر انتهى وقول قهر وغلبه معناسنه مستعملدر يقال قال به اى غلب به
ومنه حديث الدعاء سبحان من تعطف بالعز وقال به اى تردّى برداء العز وغلب به كل عزيز وملك عليه امره وقتل
معناسنه مستعملدر يقال قال القوم بفلان اذا قتلوه وابن انبارى ديديكه قال كلمه سى تكلم وضرب وغلب ومات
واستراح واقبل معنالرينه استعمال اولنور معناى اولده حقيقى وسائرده اتساعه مبنيدركه جمله سنده مجاز بمرتبتين
اولور وكاه اولور كه طفق واخذ كلمه لرى كبى افعاله تهيوء واستعداده دلالتله تعبير اولنور يقال قال فاكل وقال
فضرب وقال فتكلم ونحوه وقال كلمه سنك مجهولنده قيل ديثور وقول دخى آنده لغتدر قافك ضمى وواوك مديله
نته كه كتب صرفده مبيندر وتقول كلمه سنى استفهامه مقارن اولورسه عملده تظن مجراسنه اجرا ايدرلر يعنى تظن كبى
تقول ايله مفعولينى منصوب ايدرلر مثلا متى تقول زيدا ذاهبا ديرلر القائل اسم فاعلدر سويليجى متكلم معناسنه يقال
هو قائل وقال على القلب والحذف وقوول كصبور بالهمز والواو وقائل كلمه سنك جمعى قوّل وقيل كلور ركع وزننده
كويا كه قيل لفظندندر وقاله كلور ساده وقاده كبى وقووّل كلور ضمتينله همزه ايله وواو ايله القوال شدّاد وزننده
والقوالة علّامه وزننده والتقولة والتقوالة تارك كسريله والمقول منبر وزننده والمقوال محراب وزننده
والقولة همزه وزننده خوشكوى ونازك سخن آدمه ديثور على قول طلاقتلو فصاحتلو كثير القول آدمه
ديثور يقال رجل قوّال وقوّالة وتقولة وتقوالة ومقول ومقوال وقولة اى حسن القول او كثيره لسن ومؤنثنده
مقول ومقوال ديثور وبو معنادن اسم قاله وقيل وقال دركه كوزل سوز ياخود چوق سوز ديمك اولور وشول
قال وقيل كه انه نهى عن قيل وقال حديثنده واردر قالدن مراد ابتداى كلام وقيلدن مراد جوابدر كه صحت
وحقيقتى معلوم اولميان بيهوده سئوال وجوابدن نهى ايلمشلردر بو معنا مصدر ياخود اسم اولملرينه مبنى در
شارح ديركه نهايه ده فعل اولمق اوزره ده روايت مثبتدر يعنى امر ومنهى ترك ايدوب فلان شويله ديدى
وبويله ديلدى ديو بيهوده تضييع جوهر انفاس ايلمكدن نهى شرعى وارد اولمشدر انتهى ابن اقوال وابن قوّال
شدّاد وزننده طلاقتلو بلاغتلو خوش سخن ونازك اداكسيه اطلاق اولنور يقال هو ابن اقوال وابن قوّال
اى فصيح جيد الكلام الاقوال همزه نك كسريله بركسه حقنده ديمديكى سوزى ديدك ديو ادّعا ايلمك معناسنه در
يقال اقوله مالم يقل اذا ادّعاه عليه التقويل تفعيل وزننده والاقالة اماله وزننده بونلرده اقوال معناسنه در
يقال قوّله واقاله مالم يقل اذا ادّعاه عليه المقول والمقوول اصلى اوزره اسم مفعوللردر سويلنمش سوزه ديثور
يقال قول مقول ومقوول التقوّل تفعل وزننده برآدم قريحه سندن يلان سوز پيدا ايلمك معناسنه در يقال
تقوّل قولا اذا ابتدعه كذبا المقوّلة معظمه وزننده مرّة بعد اخرى سويلنمش سوزه ديثور يقال كلمة مقوّلة
اى قيلت مرّة بعد مرّة المقول منبر وزننده كثير القول آدمه ديثور كه ذكر اولندى ولسانه اطلاق اولنور يقال له
مقول فصيح اى لسان وپادشاهه اطلاق اولنور على قول ملوك حميره مخصوصدر مراد ايلديكى كلامى قول
وانفاذ ايلديكيچون اطلاق اولندى وبعضلر ديديكه ملك اعلادن يعنى شاهنشاهدن دون اولان ملكه
اطلاق اولنور جمعى مقاول ومقاوله كلور ميملرك فتحيله القيل قافك فتحيله بودخى حمير قبيله سنك ملكلرينه
اطلاق اولنور اصلى قيل ايدى فيعل وزننده نافذ اولديغيچون اطلاق اولنمشدر جمعى اقوال دراصلنه مبنى
واقيال كلور لفظنه مبنى ارباح كبى الاقتيال افتعال وزننده حاكم اولمق معناسنه در يقال اقتال عليهم اذا احتكم
واختيار ايلمك معناسنه در يقال اقتال الشىء اذا اختاره القولبة بولبه وزننده اراذل واوباش مقوله سى سفله
ناسه اطلاق اولنور يقال هم القولبة اى الغوغاء القال قول معناسنه دركه ذكر اولندى وقله معناسنه دركه
صبيانك چليك تعبير ايتدكلرى برقارش مقدارى اغاجه ديثور على قول چلكى چاله جق دكنكه ديثور جمعى
قيلان در قافك كسريله قوله قافك ضميله ابن خرشيد لقبيدر كه ابو القاسم القشيرى شيخيدر القهبلة
قافك وبانك فتحيله كوده سى يوغون ديشى يبان اشكنه ديثور وبردرلو بوريشه ديثور القهبل جعفر وزننده

یوزه دینور وجه معناسنه یقال حیاالله قهبلك ای وجهك القهبلة دحرجه وزننده برآدمه حیاالله قهبلك
اداسیله دعا ایلمك یاخود تحیت حسنه ایله تحیت ایلمك معناسنه در بوندن لسانمزده القشلق ایله تعبیر اولنور
یقال قهبل فلانا اذاقال له حیاالله قهبلك اوحیاه باحسن تحیة القهل سهل وزننده والقهول قعود
وزننده بدنك دریسندن تاب وطراوت چكیلوب قوبقوری قالمق معناسنه در یقال قهل جلده وقهل قهلا
وقهولا من الباب الثالث والرابع اذایبس وقهل احسانه شكر ایلمیوب كفران ایلمك معناسنه در یقال قهل فلان
قهلا من الباب الثالث اذاكفر الاحسان و برآدمی سوء ذكر ایله یاد ایدوب ذم وقدح ایلمك معناسنه در یقال
قهل فلانا اذااثنی علیه ثناء قبیحا القهل فتحتینله برآدم تنظیف بدنه تقید ومبالات ایلمیوب دائما كیرلو پاسلو
اولمق معناسنه در یقال قهل الرجل قهلا من الباب الرابع اذالم یتعهد جسمه بالماء ولم ینظفه و بركسه نك كندیسنه
ویردیكی عطیه یی آز نسیمق معناسنه در یقال قهل الرجل اذااستقل العطیة التقهل تفعل وزننده بودخی
كوده نك دریسی قوبقوری قالمق معناسنه در علی قول بو كثرت عبادت ووفرت مجاهدتدن ناشی بدن نحیف اولوب
قوبقوری قالمغه مخصوصدر یقال تقهل جلده اذایبس اوهوخاص بالیبس من كثرة العبادة و برآدم تنظیف بدنه
مبالات ایلمیوب چركین ووسخناك اولمق معناسنه در یقال تقهل الرجل اذالم یتعهد جسمه بالماء
ولم ینظفه و یابجه یابجه یوریمك معناسنه در یقال تقهل الرجل اذامشی مشیا ضعیفا وسس آهسته وضعیف
اولمق معناسنه در یقال تقهل صوته اذاضعف ولان القیهل والقیهلة قافلرك فتحیله انسانك یوزینه وچهره سنه
دینور ومنه قول علی كرم الله وجهه لكاتبه واجعل حند ورتیك الی قیهلی ای مقلتیك الی وجهی الانقهال
انفعال وزننده برآدم پیرلكدن یابرعلتدن ناشی ضعیف وافكنده و بیمجال اولمق معناسنه در یقال انقهل الرجل
اذاسقط وضعف واماهمیان نام شاعرك حمار واتانی وصفنده انشاد ایلدیكی اشبو* تضرحه ضرحا فینقهل
مصراعنده ینقهل كلمه سی كه لامك تشدیدیله دراصل تخفیفله اولوب ضرورت ایچون تثقیل ایلدی شارح دیركه
ابن سكیت معنای مرقومده انقهلال ماده سنی دخی روایت ایلمكله اكا كوره ینقهل انفعالدن اولمز قیهل
حیدر وزننده بررجل اسمیدر القائلة نائله وزننده نصف نهار وقتنه دینور تقول اتیته عندالقائلة
ای نصف النهار ومصدر اولور كاسیذكر ونصف نهار وقتنده ایچیلان صویه اطلاق اولنور حالیت علاقه سیله
یقال شربت الابل قائلة ای ماء فی وقت القائلة بوراده قائلة لفظی ظرف اولمق دخی محتملدر القیل سیل وزننده
والقائلة والقیلولة حیلوله وزننده والمقال والمقیل میملرك فتحیله نصف نهار وقتنده اویومق
معناسنه در یقال قال الرجل یقیل قیلا وقائلة وقیلولة ومقالا ومقیلا اذانام فی القائلة وقیل سیل وزننده شرب
كلمه سی كبی اسم جمع اولور قیلوله ایدن كسه لره دینور وقیل وقیول صبور وزننده نصف نهارده ایچیلان سوده
دینور تقول شربت القیل والقیول وهواللبن الذی یشرب فی القائلة و بعضلر عندنده قبل نصف نهارده سود
ایچمك معناسنه مصدردر یقال قال الرجل قیلا اذاشرب اللبن فی القائلة وقیل نصف نهارده صاغیلان
ناقه یه دینور وقیله دخی دینور یقال ناقة قیل وقیلة اذاكانت تحلب عند القائلة وقیلوله ایدن آدمه دینور یقال
هوقیل ای قائل وقیل بیع معقودی فسخ ایلمك یعنی بازاری بوزمق معناسنه كلور تقول قلته البیع بكسرالقاف
اقیله قیلا اذافسخته شارحك بیاننه كوره بومعناقیل ماده سندندر كه نصف نهارده سود ایچمك معناسنه دركه
دفع حرارتی مستلزمدر دفع حرارت جهتی تصور ایله دفع عقد بیع معناسنده استعمال اولندی پس بواقالة
بیع ماده سی یائیه در و بعضلر واویه درد یدیلر ثلاثیدن ورودنی كویا كه انكار ایدوب اقاله نك همزه سنی ازاله یه حمل
ایلدیلر لكن غیر صحیحدر و قیل عاد قومندن بركسه در كه مكه یه وفود ایلمشدر یعنی دیارلرنده احتباس مطر اولمغله
استسقا ایچون برمقدار كسه لر ایله مكه یه كلوب استمطار وطلب واختیارلریله سحاب عذاب صدمه سیله مظهر
تبار اولدیلر القائل قبوله دن اسم فاعلدر جمعی قیل كلور ركع وزننده وقیال كلور رمان وزننده التقیل
تفعل وزننده قیلوله ایلمك معناسنه در یقال تقیل الرجل اذانام فی القائلة ونصف نهار وقتنده نسنه ایچمك علی قول
اولوقتده ناقه یی صاغمق معناسنه در یقال تقیل الرجل اذاشرب فی القائلة اوحلب الناقة فیها و بركسه اوضاع
واخلاق واطوارنده پدرینه چكمك معناسنه در یقال تقیل اباه اذاشبهه و بریرده صو بركمك معناسنه در یقال تقیل الماء
اذااجتمع التقییل تفعیل وزننده برآدمه قائله وقتنده نسنه ایچورمك معناسنه در تقول قیلته اللبن اذاسقیته اباه
عند القائلة ودوه یی قائله وقتنده صویه كتورمك معناسنه در تقول قیلت الابل اذا اوردتها الماء فی القائلة
الاقالة همزه نك كسریله بودخی دوه یی قائله وقتنده صوارمق معناسنه در تقول اقلت الابل بمعنی قیلتها

و بازاری بوزمق معناسنه در تقول اقلته البیع اذافسخته وجرم وخطایی عفو ایلمك معناسنه مستعملدر
ومنه یقال اقال الله عثرتك واقالكها ای صفح عنك الاستقالة اقاله بیع طلب ایلمك معناسنه در یقال
استقاله اذاطلب الیه ان یقیله التقایل تفاعل وزننده بایع ایله مشتری بینلرنده معقود اولان
بازاری بوزشمق معناسنه دركه مبیع مالكه وثمن مشتری یه عائد اولور یقال تقایل البیعان اذاتفاسخا قیله قافك
فتحیله اوس وخزرجك والده لری اسمیدر و یمنده شهر صنعاء زابنده واقع كنن نام طاغك تپه سنده بر پلانقه آدیدر
وقیله دبه علتنه دینور بونده قافك كسریله افصحدر یقال به قیلة ای ادرة و بوعارضه فتق انواعندندر زیرا برقاج
نوع اولور قر وقیله ادره كبی قبال كتاب وزننده بادیه ده برطاغك آدیدر القبولة صبوره وزننده شول ناقه یه
دینور كه صاحبی سودنی قائله وقتنده صاغوب ایچمك ایچون مرعایه ارسال ایلمیوب خانه ده توقیف ایلیه الاقتیال
افتعال وزننده دكشمك معناسنه در یقال اقتاله به اذااستبدله به المقایلة مفاعله وزننده معاوضه معناسنه در
یقال قایله اذاعاوضه فصل الكاف الكأل كافك فتحی وهمزه نك سكونیله والكألة هایله
والكؤلة عموعه وزننده زید عمر وذمتنده اولان دینی عمروك بشر ذمتنده اولان دینیله بدل صاتمق یاخود آلمق
معناسنه دركه من بعد مطلوبی بشر ذمتنه محول ایدر یقال كأل فلان بفلان دینه كألا وكألة وكؤولا من الباب الثالث
وهوان یبیع او یشتری دیناله علی رجل بدین له علی آخر الكوأل سفرجل وزننده والمكوأل مشمعل وزننده
بودور آدمه دینور علی قول قالین كوده لو بودوره یاخود آپشق اولان بودوره دینور یقال رجل كوأل ومكوأل
ای قصیر اومع غلظ اومع فحج الاكوئلال اضمحلال وزننده بركسه مكوأل اولمق معناسنه در یقال اكوأل
الرجل اذاكان مكوألا الكبرتل سفرجل وزننده اوصورغان بوجكنك اركگنه دینور و بوق بوجكنك
یاور یسنه یاخود كندیسنه دینور الكبوثل ثای مثلثه ایله سموءل وزننده اوجاق چكر كه سنه دینور و بوابن خالویه
روایتیدر الكبل كافك فتحی وكسری و بانك سكونیله بوقاغو یه دینور علی قول بیوك بوقاغو یه دینور جمعی كبول در
كافك ضمیله یقال فی ساقه كبل ای قید اواعظمه وكبل قوغه نك كنارنده بوكیلوب قبور یلان دری یه دینور علی قول
قوغه نك كنارنه دینور ونوبی چوق كورك دینور یقال جاء وعلیه كبل ای فرو كثیر الصوف وكبل مصدر اولور
برآدمی زندانده یاغیری پرده حبس ایلمك معناسنه در یقال كبله كبلا من الباب الثانی اذاحبسه فی سجن اوغیره
وتأخیر ایلمك معناسنه در یقال كبل الدین عن غریمه اذااخره عنه التكبیل تفعیل وزننده بودخی برآدمی
حبس ایلمك معناسنه در یقال كبله بمعنی كبله المكابلة مفاعله وزننده برآدم ذمتنده اولان دینی اداایلمیوب
تاخیر ایلمك معناسنه در یقال كابل زید غریمه اذااخره و بركسه جوارنده صاتیلان خانه نك اشتراسنه صمیمی
ضمیرندن طلبكار ایكن سكوتله تأخیر ایدوب صاتلدقدنصكره شفعه ادعاسیله اخذ ایلمك معناسنه در و بومكروهدر
ومنه الحدیث لامكابلة اذاحدت الحدود وهی ان تباع الدار الی جنب دار وانت تریدها فتؤخر ذلك حتی یستوجبها
المشتری ثم تأخذها بالشفعة شارح دیركه ادعای مذكور شفعة جار ثبوتی رأی ایدن مذهبه مبنی در الكابول
صیاد آغنه دینور وطبریه ایله عكا بینده برقریه آدیدر كابل بانك ضمیله آمل وزننده طخارستان سرحدلرندن
بر بلده آدیدر الكابلی بانك كسریله بودوره دینور یقال رجل كابلی ای قصیر الكبل فتحتینله قصه كودكه
دینور یقال فروكبل ای قصیر الكبولاء كافك فتحی و بانك ضمیله بولماج آشنه دینور الكتلة كافك ضمیله
بركومه و بریغن خرما وچامور وسائر نسنه یه دینور یقال اعطاه كتلة من التمر وهی ماجمع منه ورطوبانه دینور
یقال اطعمه كتلة من اللحم ای فدرة ظاهرا تركیده بركتله تعبیری بوندن محرفدر وكتله برموضع آدیدر المكتل
معظم وزننده یوارلق طوب اولان شیئه دینور باش كبی یقال شیء مكتل ای مدور مجمع و بودور آدمه دینور و بوغون
كوده لو طوپاج آدمه دینور یقال رجل مكتل ای الغلیظ الجسم المكتل منبر وزننده اون بش صاع آلور زنبیله
دینور یقال اعطاه بالمكتل وهو زنبیل یسع خمسة عشر صاعا و بررجل اسمیدر الكتال سحاب وزننده نفس
وذات معناسنه در یقال هوكریم الكتال ای النفس وحاجت ومهمه یه دینور كه كركلو ایشدن عبارتدر یقال قضی
كتاله ای حاجته ومؤنت معناسنه در یقال كتاله علی فلان ای مؤنته وانسانك طعام وكسوت مقوله سی
مصلحتنه دینور كه رؤیت واصلاحی لازمه دندر تقول سوّیت كتاله وهوكل ما اصلح من طعام اوكسوة وناخوش
دیرلكه دینور یقال به كتال ای سوء عیش وكوده نك قالینلغنه و بوغونلغنه دینور یقال به كتال ای غلظ الجسم
واته دینور تقول اكلنا الكتال ای اللحم الكتل فتحتینله بودخی كوده نك قالینلغنه دینور یقال فی جسمه كتل
ای غلظ ومصدر اولور یامشك نسنه برشیئه یلاشوب یاپشمق معناسنه یقال كتل الشیء به كتلا من الباب الرابع

اذا تلزق وتلزج التكتل تفعل وزننده بودور آدمك يورويشى كبى يورمك معناسنه در يقال فلان يتكتل
اى يمشى مشية القصير الاكتل احمر وزننده قاتى نسنه‌يه دينور يقال شئ اكتل اى شديد وبليه ومحنته
اطلاق اولنور وبرمعروف خرسزك آديدر واكتل بن الشماخ محدثدر الكتل قتل وزننده حبس ايلمك
معناسنه‌در يقال كتله كتلا من الباب الاول اذا حبسه الكتيلة سفينه وزننده ال ارشمز اولان خرما اغاجنه
دينور يقال نخلة كتيلة اذا فاتت اليد كتيل زبير وزننده بررجل اسميدر الكتول كافك ضميله كتله‌نك جمعيدركه
كومه‌يه دينور بومعنادندركه كتول الارض جابجا خرمن طرزنده تومسك تومسك يرلره اطلاق اولنور تقول نزلنا
كتول الارض وهى ماشرف منها اكتال همزه‌نك فتحيله برموضعدر الكواتل توابل وزننده طريق رقده
برقوناق يرينك اسميدر الانكتال انفعال وزننده صاوشوب كتمك معناسنه‌در يقال انكتل الرجل والدهر اذا مضى
المكاتلة مفاعله وزننده برنى قتل ايلمك معناسنه‌در يقال كاتله الله اذا قاتله الكوثل ثاى مثلثه ايله جوهر وزننده
كمينك قيچنه دينور على قول دومنه دينور وبعضا لامى مشددا اولور تقول اقعد فى كوثل السفينة اى فى مؤخرها
يعنى ذنبها اوهو سكان السفينة وكوثل بركسه‌نك اسميدركه سباع نام شاعرا كا نسبت اولنور بونى سباعك پدر بدر
ديرلر الكثل نسل وزننده بركدرمك معناسنه‌در يقال كثله كثلا من الباب الاول اذا جمعه وكثل جمع
بغدايه دينور يقال عنده كثل من الطعام اى صبرة اكثال همزه‌نك فتحيله برموضع اسميدر الكواثل كافك
فتحيله باديه‌ده برارضك اسميدر وبوثاى فوقيه ايله كواتل مصحفى دكلدر الكحل كافك ضمى وحاى
مهمله‌نك سكونيله چوق ماله دينور يقال لفلان كحل اى مال كثير وبومعناى آتيدن مأخوذدر سواد اعتباريله
وكوزه چكيلجك سرمه‌يه دينور يقال فى عينها كحل اى اثمد ومطلقا استشفا ايچون كوزه چكيلن توتيايه وكوزاوتى
مقوله‌سنه دينور وكحل السودان بشمه‌دركه چشمك وچشمه‌زن وكوزطاشى ديدكلرى دارودر وكحل فارس انزروت
ديدكلرى دارودر وكحل خولان حضض دركه خولان هندى ديدكلرى دارودر مكى قسمى دخى اولور
الكحال كتاب وزننده بودخى سورمه‌يه دينور يقال بعينه كحل وكحال اى اثمد الكحل كافك فتحيله كوزه
سرمه چكمك معناسنه‌در يقال كحل العين كحلا من الباب الثالث والاول اذا جعل الكحل فى عينه وكحل حرف تعريفله
ومجردا اوله‌رق سمانك اسميدر كوك معناسنه ومعرفه اوله‌رق كحله دخى اسم سماءدر تانيث وتعريفله بوغير منصرفدر
يقال امسكت عليهم كحلة والكحل وكحل اى السماء وكحل يل قتلق اولمق معناسنه‌در يقال كحلت السنة كحلا من الباب
الثالث اذا اشتدت وناسه قتلق ايرشمك معناسنه‌در يقال كحلت السنون القوم اذا اصابتهم وكحل منصرف وغير
منصرف اوله‌رق قتلق يله دينور يقال اصابهم كحل واصابتهم كحل اى السنة الشديدة وكحل يل قتلق اولمغه
دينور يقال صرحت هذه السنة كحلا اى شدة المحل المكحولة والكحيل والكحيلة والكحل كحل وزننده
سرمه چكلمش كوزه دينور وكحيل كلمه‌سنك جمعى كحلى كلور سكرى وزننده وكحائل كلور التكحيل تفعيل وزننده
بودخى كوزه سرمه چكمك معناسنه‌در يقال كحل العين يعنى كحلها الكحل فتحتينله كوزك كرپكلرى
بتدبكى يرلرده خلقى اولان سياهلغه دينور على قول سرمه چكيلجك يرلرده اولان خلقى سياهلغه دينوركه قدرتدن
سرمه‌لو تعبير اولنور آهو كوزى كبى وبومعناده مصدر اولور يقال فى عينه كحل ويقال كحلت عينه كحلا من الباب
الرابع وهو ان يعلو منابت الاشفار سواد خلقة اوان يسود مواضع الكحل الاكحل احمر وزننده كوزى
قدرتدن سرمه‌لو كشى‌يه دينور مؤنثى كحلاء در كوزده وصف اولور والاكحل قولده برطمر آديدر على قول قولده
عرق الحياة ديدكلرى طمردركه جميع اعضاده شعبه‌لرى واردر قطع اولنسه اصلا قانى ساكن اولمز وبونده
عرق الاكحل ديمك جائز دكلدر زيرا شئ كندى نفسنه مضاف اولمق اقتضا ايدر يقال قطع الاكحل وهو عرق
فى اليد اوعرق الحياة شارح ديركه عرق الاكحل وعرق النساء ديمك كرچه جائز دكلدر ديو مؤلف تنصيص ايلدى
لكن يوم الاحد وشجر الاراك قبيلندن اولمق جائزدر وانسانك قولنده اوچ طمر واردر برى اكحل دركه بدن طمرى
وعرق الحياة ديرلر اول اوچ طمرك اورته‌سنده اولان طمردر ايكنجى قيفال دركه باش طمريدر اول اوچ طمردن
اوتكى طمردر اوچنجى باسليق دركه جمله‌دن اشاغى اولان طمردر تته كه قيفال ماده‌سنده شرح اولندى الكحلاء
حمراء وزننده كوزلرى يك سياه اولان ياخود كوزلرى سرمه‌لو شكلنده اولان خاتونه دينور يقال امرأة كحلاء اى الشديدة
سواد العين اوالتى كانها مكحولة وان لم تكحل وتويلرى آق كوزلرى سياه ديشى قيونه دينور يقال نعجة كحلاء
اى بيضاء سوداء العينين وبرنبات آديدركه بال آريسى رعى وآندن بال ترتيب ايدر على قول برنباتدركه سهل
يرلرده نابت اولوب خوشمنظر چچكى اولور ولسان الثور ديدكلرى نباته دينور مفرداتده كحلاء درت نبات ايله مبين دركه

لسان الثور ومردقوش وخردل برى وابو خلسا در وكحلاء برقوش اسميدر الكحيلاء مصغر بنيه‌سيله بودخى
لسان الثور نباتنه دينور الكحلة ثمره وزننده بركونه بونجق اسميدركه نسوان عرب تسخير وتاخيذ ايچون افسونله
استعمال ايدرلر على قول دفع نظر ايچون استصحاب ايدرلركه كوز بونجغى ديدكلرى آلاجه مائى بونجقدر وكحله
غير منصرف اوله‌رق اسم سماءدر تته كه ذكر اولندى الكحال والكحل كافلرك كسريله بونلرده كحله ديدكلرى
ذكر اولنان بونجغه دينور الكحلة غرفه وزننده بركونه مأكول نبات اسميدر جمعى شاذ اوله‌رق اكاحل
كلور الاكتحال افتعال وزننده كوزه سرمه چكمك معناسنه‌در يقال اكتحلت المرأة اذا جعلت الكحل بعينها
وروى زمين تازه چمنلر واوتلر ايله يم يشل اولمق معناسنه مستعملدر يقال اكتحلت الارض بالنبات اذا اخضرت
اول خضرة النبات وبركسه شدت ومحنته صاتاشمق معناسنه‌در يقال اكتحل الرجل اذا وقع فى شدة التكحيل
تفعيل وزننده والتكحل تفعل وزننده والاكحال اهمال وزننده والاكحلال احمرار وزننده بونلرده برلك
يوزى تازه چاير وچمنلر ايله يم يشل اولمق معناسنه‌در يقال كحلت الارض وتكحلت واكحلت واكحالت بمعنى اكتحلت
المكحل منبر وزننده والمكحال محراب وزننده كوزه سرمه چكيجك ميله دينور يقال اكتحلت بالمكحل
والمكحال اى بالملمول يكتحل به المكحلان تثنيه بنيه‌سيله آت قسمنك قوللرينك ايچ يوزلرينه ملاصق ايكى
ديك كمكلره دينور على قول بالچق طرفنده اوجه كمكلرندن عبارتدر الكحيل زبير وزننده نفت ياغنه دينور
نفط معناسنه على قول قطرانه دينوركه آنكله دوه‌لر باغلنور وجرب يره برموضع آديدر كحيلة جهينه وزننده
برموضعدر المكحلة ميمك وحانك ضميله سرمه‌دانه دينوركه ايچنه سرمه قورلر وبو ضم ميمله كلن اسم آلتلرك بريدر
مدهن ومسعط كبى مكحل مكحل ميملرك وحالرك ضميله قيونى صاغمق ايچون چاغره‌جق نوازشلو تعبير ايدندر
سياهلغى وصفله كويا كه سياه سرمه ايله مملو مكحله دريمكدر كحل كحيله كافلرك ضميله ديشى قيونه مخصوص
زجر وآزار كلماتندندركه سودسويده ديمكى مراد ايدرلر يعنى ديب فارسى ديمكدر كحل قفل وزننده برموضعدر
كحلان عثمان وزننده ابن شريح دركه برقبيله پدريدر مكحول فخر عالم صلى الله عليه وسلم مواليسندندر
ومكحول التابعى الدمشقى فقيه شامدر ومكحول على بن شبيب الازدى فرسنك اسميدر كحلة فتحاتله جشم
قبيله‌سى يورنده برصو اسميدر التمكحل تمذهب وزننده مكحله‌دن تمفعل در سرمه‌دان ايدنمك معناسنه‌در يقال تمكحل
الرجل اذا اخذ مكحلة الكعثلة ثاى مثلثه ايله دحرجه وزننده قارن بيوكلكنه دينور تقول ماهذه الكعثلة اى عظم
البطن المكدل معظم وزننده مكدر معناسنه‌در يقال ماء وقلب مكدل اى مكدر الكندل كافك ودالك فتحى
وقصرايله برنوع نباتدركه دكز صويله نشو ونما بولور كدمل ثلاث ضمات وميم مشدده ايله صغرق وزننده
ساحل بحر عمنده واقع وصم نام قريه يماجنده دربالك وسطنده بطاغك آديدر الكربل جعفر وزننده براوتك
اسميدركه سرخ وبراق چچكلرى اولور الكربلة كافك وبانك فتحيله اياقلرده اولان سستلكه وسلبوكلكه دينور
يقال به كربلة اى رخاوة فى قدميه وچامورلقده يورمك معناسنه‌در يقال كربل الرجل اذا مشى فى الطين
وصويه طالمق معناسنه‌در يقال كربل فى الماء اذا خاض فيه وقارشدرمق معناسنه‌در يقال كربل الشئ به
اذا خلطه به وبغدايى آرنلبوب پاكلمك معناسنه در يقال كربل الحنطة اذا هذبها ونقاها الكربال
قرطاس وزننده حلاج طوقمغنه دينور كربال كافك ضميله فارس اولكه‌سنده برقصبا آديدر
كربلاء كافك وبانك فتحيله عراقده برموضع آديدركه امام حسين رضى الله عنه حضرتلرينك مشهدلرى
آنده‌در كرب وبلاء فاجعه‌سى معلومدر بوحقير حسبى اولمغله برقصيده ناچيز انمزك اشو بيت رقمال
جمله حسبحالندندر * دم اولمزكه وجودم خون غمله اولميه آلود * بوجسمك آب وخاكى خون ودشت
كربلادندر * بهرسنه محرم الحرام آينده مذكور كربلاء ترابنده جابجا دم لونده قزللق ظهورى منقولدر وبيت
مرقوم اكا مبنيدر كرمل زبرج وزننده طى قبيله‌سنه مخصوص اجأ وسلمى طاغلرنده برصو آديدر
وساحل بحر شامده برحصار آديدر وفلسطين قضاسنده برقريه آديدر الكسل كافك وسينك فتحيله بواينه
سستلك وآغرلقله دبرنمك معناسنه‌دركه اوشنمك تعبير اولنور يقال كسل عنه كسلا من الباب الرابع اذا تثاقل
عنه وفتر وجماعده انزال هنكامنده طشره چكلمك معناسنه‌در يقال كسل فى الجماع اذا عزل ولم يرد ولدا
الكسل خجل وزننده والكسلان عطشان وزننده اوشنكن وتنبل آدمه دينور وكسلان لفظنك جمعنده كسالى
دينور كافك حركات ثلاثى والفك قصريله وكسالى دينور لامك كسريله وكسلى دينور قتلى وزننده الكسلانة
والكسول صبور وزننده والمكسال مكثار وزننده اوشنكن وتنبل قارى‌يه دينوركه اشك ابكولى تعبير اولنور

وكسول ومكسال مجلسدن اصلا حركت ايلمز اولان نازپرور ونازنين محبوبه يه وصف اولمغله حقنده مدحيه در
زيرا وقار وتمكيندن كنايه‌در يقال جارية كسول ومكسال اى منعمة لاتكاد تبرح من مجلسها الاكسال همزه‌نك
كسريله برآدمه سستلك وكسل وفتور ويرمك معناسنه در يقال اكسله الامر اذا فتره وجماع هنگامنده فتوردن
ناشى انزالدن قالمق على قول ولد اولمسون ديو هنگام انزالده طشره چكمك معناسنه در يقال اكسل فى الجماع
اذا خالطها ولم ينزل اوعزل ولم يردولدا الكسل كافك كسريله والمكسل منبر وزننده حلاج يايندن چقمش
كيريشه دينور ومكسل صلاح وسيادت وشرف صاحبى آباء واجدادى قليل اولان صويه وصف اولور يقال
نسب مكسل اذا كان قليل الاباء فى السودد والصلاح الكوسالة كافك ضميله والكوسلة كافك فتحيله ذكرك
باشنه دينور حشفه معناسنه الكسلى خليقى وزننده كهيلى معربيدركه لفظ هنديدر فوه يه يعنى قزل كوك
وقزل بويه كوكى ديدكلرى كوكه شبيه وحمرته مائل چوبلره دينور مسمندر بوچوبلر تركيده آق سليخه وسمورلك
اوتى ديدكلريدركه برشجرك داللريدر المكسل محسن وزننده شول دره يه دينوركه يك طولانى اولمامغله
سيل صولرى اكابقين يردن كلور اوله يقال واد مكسل اذا كان يأتيه السيل من قريب كسيله سفينه وزننده
بر رجلك اسميدر الكسطل جعفر وزننده والكسطال قسطال وزننده توزه دينور غبار معناسنه قسطل
وقسطاله لغتدر الكسملة دحرجه وزننده آديملرى صيق صيق آتارق يوريمك معناسنه در يقال يكسمل
الرجل اى يمشى فى تقارب الخطى الكوشلة شين معجمه ولام مشدده ايله دوخله وزننده والكوشالة كافك ضميله
ايرى ذكر باشنه دينور الكضل كافك فتحى وضاد معجمه‌نك سكونيله دفع ايلمك معناسنه در يقال كضله
كضلا من الباب الثانى اذا دفعه الكعل نعل وزننده هر حيوانك وضع ايلديكى آنده نجسنه دينور تقول
كنس الكعل وهو رجيع كل شى حين يضعه وقوج قيونلرك خايه لرينه يايشوب صاللنان چقلداغه دينور
وبودور قاره كشى يه دينور كعل دخى دينور صردو وزننده ولئيم وناكس چوبانه دينور وبرينه يايشق خرمايه دينور
وبخيل وممسك اولان زنكينه دينور يقال هو كعل اى غنى بخيل التكعل تفعل وزننده برنسنه برشيئه
يك يايشمق معناسنه در يقال تكعل به اذا اشتد التزاقه به المكعل محدث وزننده شدت خشم وغضبدن
طلوم كبى شيشوب قبارمش آدمه دينور يقال رجل مكعل اى منتفخ غضبا وقيجى چالقيه رق يوريان كسيه
دينور يقال هو مكعل اذا كان يحرك استه عند المشى الكعطلة دحرجه وزننده شدتله يلمك على قول يايچه
يايچه يلمك معناسنه اولمغله ضد اولور يقال كعطل الرجل اذا عدا عدوا شديدا او بطيئا ويورغونلقدن وفتوردن
استراحت ايچون اياقلرنى سوندروب كرنمك معناسنه در يقال كعطل بيده اذا تمطى وتمدد الكعطل جعفر
وزننده والمكعطل اسم فاعل بنيه‌سيله كعطله صاحبى ارسلانه دينور يقال اسد كعطل ومكعطل اى ذو كعطلة
بوراده كعطله ذكر اولنان ايكى معنايه ده صالحدر شارح ديركه بوراده اسد نسخه لرى غلطدر صواب اولان
شد اولمقدرتنه كه ابو عمرو واشبو ٭ لايدرك الفوت بشد كعطل ٭ مصراعيله استشهاد وبطىء ايله تفسير ايلدى
الكعظلة ظاى معجمه ايله كعطله وزننده وجميع معانيده مراد فيدر الكفل كافك وفانك فتحيله عجز معناسنه دركه
آتك وآدمك ديب طرفيدر آرد تعبير اولنور على قول ردف معناسنه دركه دابه اوزره آردلشان آدمك بنوب
اوتورديغى موقعدن عبارتدر ياخود قطن معناسنه دركه ايكى اوجه كمكنك ارقه طرفنده اولان مابينيدركه
حوانده صغرى وانسانده فيج تعبير اولنور فارسيده سرين دينور جمعى اكفال در يقال عظيم الكفل وهو العجز
اوردفه اوالقطن الكفل كافك كسريله ضعف معناسنه دركه قات ديمكدر يقال جازاه به كفلا اى ضعفا
وكفلين اى ضعفين وبهره ونصيب معناسنه در يقال له كفل منه اى حظ ونصيب وجفت اوكوزنك بيوندريغى
آلته بيون صقلامق ايچون وضع اولنان بچاوره يه دينور ودوه‌نك قوبمش تويننك يرينه بتن تويه دينور وآت
ارقه‌سنده اوتوره ميان آدمه دينور يقال هو كفل اى لايثبت على الخيل وهنگام محاربه ده جانلقدن ناشى
قيجنلوب سمت فراره رهياب اولمق قصديله عسكرك اكسه جانبنده طوران كسيه دينور يقال لايليق لك
ان تكون كفلا وهو الرجل الذى يكون فى مؤخر الحرب همته التأخر والفرار ومثيل ونظير معناسنه در يقال ماله
كفل اى مثيل ودائما نقلت ومؤنثى ايل اوزره تحميل ايله كنديسنى خلقك باشنه طرح والقا ايدن كدا مشرب
شخصه دينور يقال هو كفل اذا كان يلقى نفسه على الناس وكفل رجاله مخصوص بر مركب اسميدر واول احرام
ياخود حاجيم مقوله سيدركه ايكى اوجلرنى دوكلوب براوجنى دوه‌نك پالاننك اوكنه وديكر اوجنى اكسه سنه
چكوروب اوستنه يايدقدنصكره اوزرينه ركوب وقعود ايدرلر على قول بر حاجيم مقوله سندن اتخاذ اولنمش

دكرمى دوشمه دركه دوه‌نك اوركچى اوزره بسط اولنوب آنك اوزرينه ركوب ايدرلر ذوالكفل بر پيغمبر عاليشان
حضرتلريدر مترجم ديركه بيضاوى سورۂ انبياءده حضرت الياس وعند البعض يوشع وعلى قول زكريا
عبارتيله وسورۂ صادده ابن عم يسع ياخود بشر بن ايوب عنوانيله على الاختلاف تفسير ايلمشدر وكتب
تواريخ معتبره‌نك اكثرنده بشر بن ايوب ايله مبين اولوب لكن نبوتى مختلف فيهادر الكفيل امير وزننده
بو دخى مثيل وعديل معناسنه در يقال هو كفيله اى مثيله وضامن معناسنه دركه آخرك دينى درعهده ايدن
كمسه دن عبارتدر فارسيده پايندان دينور جمعى كفلاء كلور كرماء وزننده وكفيل جمع اولور مفردى كبى نته كه
صديق دخى بويله در الاكتفال افتعال وزننده دوه ارقه سنه كفل ديدكلرى ذكر اولنان دوشمه
ترتيب ايلمك معناسنه در يقال اكتفل البعير اذا جعل له كفلا وبرنسنه يى اكسه طرفنه آلمق معناسنه در
يقال اكتفل بكذا اذا ولاه كفله اى جعله وراءه الكافل عائل معناسنه دركه برآدمى بسلمكى درعهده ايدن آدمه
دينور تقول جعلنى كافله اى عائله وطعام اكل ايلمز اولان على قول صوم وصال طوتان ياخود حالت صيامده
اصلا تكلم ايلميوب سكوتى التزام ايدن آدمه دينور جمعى كفل كلور ركع وزننده پس قول اوله كوره اهل
رياضت اولور يقال رجل كافل اذا كان لايأكل او يصل الصيام او الذى جعل على نفسه ان لايتكلم فى صيامه
وكفيل كبى ضامن معناسنه در جمعى كفل كلور ركع وزننده يقال هو كفيل بنفسه وبماله وكافل اى ضامن
الكفل نفل وزننده برآدمك مؤنتنى درعهده ايلمك معناسنه در يقال كفله كفلا من الباب الاول
اذا كان كافلا له وكفل وكفول شمول وزننده وكفاله كرامه وزننده برآدمه كفيل اولمق معناسنه در
يقال كفل بالرجل وكفل وكفل كفلا وكفولا وكفالة من الباب الثانى والاول والخامس والرابع اذا كان كفيلا له
قال الشارح وفى المغرب والمصباح كفلت بالمال وبالنفس وكفلت عنه بالمال لغريمه والاسم الكفالة التكفيل تفعيل
وزننده بو دخى برآدمك مؤنتنى التزام ايلمك معناسنه در يقال كفله اذا كان كافلا له وبرآدمى كفيل قلمق معناسنه در
يقال كفله اياه اذا ضمنه التكفل تفعل وزننده كفيل اولمق معناسنه در يقال تكفل بالرجل بمعنى كفل به الاكفال
همزه‌نك كسريله بو دخى كفيل قلمق معناسنه در يقال اكفله اياه اذا ضمنه المكافل اسم فاعل بنيه‌سيله برى
برنى حمايت ووداد وامداد ايتمك ايچون حلف وشرط ايدن كمسه‌لره هر برينه اطلاق اولنور كذلك اتحاد اوزره عقد
عهد وپيمان ايدنلرك هر برينه اطلاق اولنور يقال هو مكافله اى مجاور ومحالف له وكذا معاقد ومعاهد له الكل
كافك ضمى ولامك تشديديله برلفظ مفرددركه جميع اجزانك شمول واستغراق اوزره اسميدر مذكر ومؤنثده
مساويدر يقال كل رجل وكل امرأة وبعضلر عندنده كل رجل وكلة امرأة دينوركه مؤنثده هايله‌در وكلهن
منطلق ومنطلقة دينوركه اولده لفظ اوزره وثانيده معناى اضافى اوزره محمولدر وكاه اولوركه كل كلمه‌سى بعض
معناسنه استعمال اولنمغله اضداددن اولور شارحك بيانه كوره قول اصح اوزره مجاز يدرتنه كه بعض دخى اكثر
وكل مقاملرنده مستعمل اولور مترجم ديركه دده جونكى نام مجموعه‌ده بو محللر مبسوطدر وكل وبعض كلمه لرى
معرفه‌لردر كلام عربده معرف باللام اوله رق وارد اولمديلر زيرا معناى اضافى متضمنلردر مثلا كل منطلق وبعض
منطلق كلهم وبعضهم سبكنده درلر ومعرف باللام اولملرى جائزدركه حرف تعريف اضافتدن عوض اولور
وكل كلمه‌سى موصوفك متصف اولديغى صفتده كماله دلالت ايچون ذكر اولنور يقال هو العالم كل العالم يعنى فلان
علم صفتنده نهايت درجه‌يه بالغ عالم تام وكاملدر ديمكدر الكل كافك فتحيله بچاغك وقلجك صرتنه دينوركه
كسمز طرفيدر يقال ضربه بكل السيف اى قفاه وبرآدمك وكيلنه اطلاق اولنور ثقلتنى متحمل اولديغيچون
يقال هو كل له اى وكيل وبته اطلاق اولنور عجزندن ناشى صنم معناسنه بعض نسخه‌ده ضنيم عنوانيله كه ظلم معناسنه در
مرسوم اولمغله ثقلت معناسى تصوريله بو دخى ملايمدر وكل مصيبت حادثه‌يه دينور يقال اصابه كل اى مصيبة حادثة
ويتيمه اطلاق اولنور يقال هو كل اى يتيم واصلا ايشه كوجه يراميان بى خير ومنفعت ثقيل وكرانجان شخصه دينور
يقال رجل كل اى ثقيل لاخير فيه وعيالمند آدمه دينور يقال هو كل اى عيل وعياله دينور وآغرلغه دينور يقال
عليه كل اى عيال وكذا ثقل جمعى كلول كلور ويورغنلغه دينور كما سيذكر وولدى ووالدى اولميان آدمه دينور
يقال رجل كل اى لاولد له ولا والد وبو ايكى معناده مصدر اولور كما سيذكر وكليل كبى كسمز كند بچاغه وقلجه دينور
كما سيذكر الكلال والكلالة كافلرك فتحيله يورغنلغه دينور كل كبى يقال اخذه الكل والكلال والكلالة
اى الاعياء الكلة كافك كسريله والكلالة كرامه وزننده والكلولة والكلول كافلرك ضميله يورلمق وفرومانده
اولمق معناسنه در يقال كل الرجل كلا وكلة وكلالة وكلولا من الباب الثانى اذا اعيا وبرآدم ولد ووالدسز اولمق

معناسنه‌در یقال کل الرجل اذا صار کلا ای لاولدله ولاوالد وکوزده حدت بصر اولمیوب فرسز خیره اولمق
کذلك قلج وبچاق مقوله‌سی کسمز کند اولمق معناسنه‌در یقال کل البصر والسیف وغیره اذا لم یقطع وکذا یقال
کل لسانه وبصره اذا نبا ولم یحقق المنظور الکلیل امیر وزننده خیره کوز وکسمز آلته دینور ترکیده اول
کوزه چونکی وطونق تعبیر اولنور بصری ضعیف وفرسز اولور هر نسنه‌یی واقع حال اوزره کورمز یاخود یقیندن
برکونه وایراقدن برکونه کوره ودخی انواعی واردر یقال بصر وسیف کلیل ای لاینفذ ولایقطع التکلیل تفعیل
وزننده بودخی بصر خیره وآلت کسمز کند اولمق معناسنه‌در یقال کلل البصر والسیف اذا لم یقطع وبرکسنه
اهل وعیالنی تلف وبی امان وبیچاره براقوب دیار آخره باشن آلوب کتمك معناسنه‌در یقال کلل الرجل اذا ذهب
وترك اهله بمضیعة وبرخصوصده چبالیوب جدّ وجهد ایلمك معناسنه‌در یقال کلل فی الامر اذا جدّ وبرماده
مهوله‌دن اصلا قچلنمیوب اقدامله دلیرانه حمله وهجوم ایلمك معناسنه‌در یقال کلل السبع اذا حمل ولم یحجم
شارح دیر که عربلر الاسد یهلل ویکلل والنمر یکلل ولایهلل دیرلر یعنی ارسلان گاه اولور که حمله ایدر لکن وارمیوب
بنه کیرو رجعت ایدر وقپلان برکرّه حمله ایلدکدنصکره اصلا رجعت ایلمیوب البته وار وب کارینی اجرا ایدر زیرا
قپلان بالطبع خونی وسفاك وغداردر انتهی وتکلیل برنسنه‌دن خوف ایلمکله قچلنوب کیر وطورمق معناسنه
اولمغله ضدّ اولور یقال کلل عن الامر اذا احجم وجبن وبرآدمه تاج کیدرمك معناسنه‌در یقال کلل فلانا اذا البسه
الاکلیل الاکلال همزه‌نك کسریله برنسنه برآدمك کوزنی فرسز خیره ایلمك معناسنه‌در یقال اکلّ بصره البکاء
اذا جعله کلیلا وبرآدمك دوه‌سی فرومانده اولمق معناسنه‌در یقال اکلّ الرجل اذا کلّ بعیره ودوه‌یی یوروب
درمانده قلمق معناسنه‌در یقال اکلّ البعیر اذا اعیاه الکلالة سحابه وزننده مصدردر که ذکر اولندی وکلاله
والدی وولدی اولمیان کشی به دینور که تسمیه بالمصدردر ونسبی اولاشق وپیوند اولمیان قریبه دینور مثلا هو ابن
عمّ الکلالة دیرلر اوز عموجه‌زاده‌سی اولمیوب پدری طرفندن عشیرتی ولدی اولسه که بونك مقابلنده ابن عمه لحا
دیرلر لاصق النسب معناسنه که اوز عمزاده‌سی اولور پس بوکه کوره بعید اولان عصبه دخی کلاله اولور
وعند البعض کلاله تکلل النسب قولندن مأخوذدر که احاطه معناسنه‌در یعنی نسبی نسبکی احاطه ایدندر عمزاده
مقوله‌سی کبی وعلی قول کلاله لام قرنداشلردر اخوة للام معناسنه یاخود بعید اولان عمزاده‌لردر یاخود والد
وولددن غیری اولان اقربالردر یاخود عصبه‌دن شول کمسه‌در که آنکله بیله جه لام قرنداشلری وارث اوله‌لر پس
وجه مذکور اوزره یدی کونه تفسیر اولنمشدر یقال ورثه کلالة وهو الرجل الذی لاوالدله ولاولد وما لم یکن من النسب
لحا اومن تکلل نسبه بنسبك کابن العمّ وشبهه اوهی الاخوة للام او بنو العمّ الاباعد او ماخلا الوالد والولد اوهی
من العصبة من ورث معه الاخوة للام الکلة کافك فتحیله کسمز کور بچاغه دینور یقال شفرة کلة ای کالة الکلة
کافك ضمیله کیر ولکه دینور تأخیر معناسنه وکل کلمه‌سندن مونث اولور که ذکر اولندی الکلة کافك کسریله
حالت معناسنه‌در یقال بات فلان بکلة سوء ای بحالة سوء وانجه پرده‌یه دینور که زار تعبیر اولنور یقال قعد وراء الکلة
ای الستر الرفیق وجبلك تعبیر اولنان پرده‌یه دینور که سیوری سینك ایچون قور یلور ناموسیه دخی دینور یقال بات
بالکلة وهی غشاءة رقیقة یتوقی بها من البعوض وجبن کسر تیله ناتار وترك لساننده سیوری سینکه دیمکله جبلك
تعبیری فصیح اولور وکله هودج ومحفه باشلرینه آصدقلری قرمزی یوك پارچه‌سنه دینور که زینت ایچون آصارلر
الاکلیل همزه‌نك کسریله تاجه دینور که سلاطین سلفك باش کسوتلریدر احاطه معناسندندر یقال رأسه اکلیل
ای تاج وعصابه طرزنده باش باغنه دینور که انواع جواهر ایله مزین اولور بونسوانه مخصوصدر که باشلرینه
کیررلر شارحك بیانی اوزره حالا بوسمتك نسوانلرینك باشلرینه کیدکلری خوطاز طرزنده اولور که تپه‌لرینه وضع
ایدرلر بوجهتله اول خوطازه ده اطلاق اولنور وخوطاز قطاس محرفیدر واکلیلك جمعی اکالیل‌در واکلیل
منازل قمردن برمنزل اسمیدر که درت عدد کواکب منتظمه‌دن عبارتدر وطرنغك چوره‌سنی احاطه ایدن
اته دینور وشول سحابه دینور که اوزرینه زار چکلمش طرزنده مرئی اوله اکلیل الملك پادشاه تاجی
دیمکدر ایکی کونه نباته دینور که برینك یپراغی حلبه یعنی بوی یپراغنه ورایحه‌سی انجیر رایحه‌سنه شبیه وچیچکی
صاری وهر دالنك اوجنده نصف دائره یعنی هلال فلك شکلنده اکلیلی یعنی غلافی اولوب واچنده بوی تخمنه
شبیه خرده ومدوّر وصاری تخملری اولور وبرینك یپراغی نخود یپراغنه شبیه وزمین اوزره منبسط چوق داللری اولوب
وچیچکی صاری وبعضی بیاض وهر دالنده خرده ومدوّر اکالیل یعنی غلافلری اولور ایکیسیده محلل ومنضج
ومفاصل واحشاده اولان اورام صلبه‌یی ملیّن‌در مفردانده بوایکی نبات برنبات اولمق اوزره مرسومدر برقاچ نوعی

دخی تصویر ایدرلر وبوترکیده قوچ بویینوزی دیدکلری نبات اوله جقدر اکلیل الجبل برنبات آخردر یپراغی
انجه واوزون وبری برینه صقشمش وسیاهه مائل وداللری قتی وچیچکی بیاضله کوك مایننده اولوب وثمری
قتی وقوریدقده خردلدن خرده تخملری منتاثر اولور ویپراغنده مرارت وحرافت اولوب ورایحه‌سی خوش اولور
مدرّ ومحللّ وسدّه‌لری مفتح وخفقان وسعال واستسقایه نافعدر بونبات ترکیده بیربه دیدکلری نباتدر التکلل
تفعل وزننده برنسنه‌یی چپ چوره احاطه ایلمك معناسنه‌در یقال تکلله اذا احاط وتکلل السحاب بلودنور برق ایله
شعله‌لنوب بیاضندن سیاهی آچلوب سچلمسندن عبارتدر یقال تکلل السحاب اذا تبسم المکللة معظمه وزننده
چپ چوره‌سی کوناکون چچکلر ایله محاط اولان باغه وچمنزاره وصف اولور یقال روضة مکللة ای محفوفة
بالنور الانکلال انفعال وزننده آهسته‌جه کولمك معناسنه‌در یقال انکلّ الرجل اذا ضحك وقلج کورلنمك
معناسنه‌در یقال انکلّ السیف اذا ذهب حدّه وسحاب تبسم ایلمك معناسنه‌در که پرتو برق ایله شعله‌لنوب
اچلمقدن عبارتدر یقال انکلّ السحاب اذا تبسم وشمشك آهسته‌جه یلابمق معناسنه‌در یقال انکل البرق اذا لمع خفیفا
الاکتلال افتعال وزننده بودخی انکلال سحاب معناسنه‌در یقال اکتلّ السحاب بمعنی انکلّ الکلکل فدفد
وزننده والکلکال سلسال وزننده کوکسه دینور صدر معناسنه علی قول بیون چنبرلرینك ماییننه دینور
یاخود کوکس تخته‌سنك ایچ یوزنه دینور یقال ضرب کلکله وکلکاله ای صدره او هو ما بین الترقوتین او باطن الزور
وآت قسمی یاندقده قولان بندایده جك یرندن که بوش بوکوری اوله جقدر زمینه طوقنان یرینك ارالغنه اطلاق
اولنور الکلکل هدهد وزننده بغایت جست وچالاك آدمه دینور علی قول قالین کوده‌لی بودوره دینور
یقال هو کلکل ای ضرب او قصیر غلیظ مونثی کلکله‌در الکلاکل علابط وزننده کلکل معناسنه‌در مؤنثی
کلاکله‌در کلان شدّاد وزننده برطاغك آدیدر الکلل فتحتینله حال معناسنه‌در یقال بات بکلل سوء ای
حال سوء الکلاکل زلازل وزننده جماعات معناسنه‌در مفردی کلکله‌در زبرجه وزننده که جماعت دیمکدر
کلال غراب وزننده اسامیدندر ابن عبد یالیل بن عبد کلال شول کمسه‌در که فخر انام علیه السلام حضرتلری
ایمان ایچون نفس همایونلرینی عرض بیورمشیکن مراد شریفلرینه اجابت ایلمدی مرسوم طائف اهالیسنك
سرکرده‌لری ایدی قبل الهجره بالنفس حضرت سید الانام واروب عرض اسلام بیوردقده اجابتدن قطع نظر
جور واذا ایلمشیدی الکمال جمال وزننده اسمدر برشیئك جمیع اجزاسنك یرلو یرنده کفایت وتمامنه دینور
یقال به کمال ای تمام وکمال وکمول مصدرلر اولورلر برشیئك جمیع اجزاسی یرلو یرنده تام وکافی اولمق معناسنه یقال
کمل الشیء وکمل وکمل کمولا وکمالا من الباب الاول والخامس والرابع اذا تمّ الکامل والکمیل امیر وزننده ابواب
مذکوره‌دن اسم فاعلدر اجزاسی تام وکافی اولان شیئه دینور یقال شیء کامل وکمیل ای تامّ وکامل بحور عروضدن
بر بحرك اسمیدر که التی کره متفاعلن جزؤندن عبارتدر وکامل میمون بن موسی المری ورقاد بن المنذر الضبی وهلقام
الکلبی وحوفران بن شریك وسنان بن ابی حارثه ویزید الفوارس الضبی وشیبان الهندی ویزید اسحیل الطائی
فرسلرینك اسملریدر التکامل تفاعل وزننده والتکمل تفعل وزننده برنسنه کاملی بولمق وکاململك معناسنه‌در
یقال تکامل الشیء وتکمل اذا کان کاملا الاکمال همزه‌نك کسریله والاستکمال والتکمیل تفعیل وزننده
برنسنه‌یی تام وکامل قلمق معناسنه‌در یقال اکمله واستکمله وکمله اذا اتمه وجمله ای جعله جملة الکمل فتحتینله
کوتری معناسنه‌در یقال اعطاه المال کملا ای کاملا الکاملة عمرو بن معدی کربك فرسی اسمیدر وزید بن قنان
نام کمسنه‌نك فرسی اسمیدر الکاملیة روافضك اشرّ واخبثی اولان بر طائفه‌در مترجم دیر که ملل ونحلده مرسومدر که
کاملیه طائفه‌سی ابو کامل نام کمسنه‌نك اصحابیدر مسفور جمیع صحابهٔ کرامی امام علی حضرتلرینك بیعت
ونصرتنی ترك ایتدیلر دیو اکفار وامام علی حضرتلرینی طلب حقنی ترك ایلدی دیو اکفار ایلدی وعند الموت تناسخ
ارواحه قائلدر المکمل منبر وزننده خیر وشر جهتلرنده کامل ووافی کمسه‌یه دینور یقال رجل مکمل ای کامل
للخیر والشر الکومل جوهر وزننده بمعنده برحصن اسمیدر کمل کافك فتحیله ومکمل معظم وزننده
وکمیل زبیر وزننده وکمیله جهینه وزننده اسامیدندر الکملول زنبور وزننده قناری ایله معروف اولان
نباته دینور که شجرة البهق دخی دیرلر فارسیده برغست دیرلر ترکیده ارمنیلر خیاری وسلو کلی بنجار دیرلر ابتدای
بهارده سائر سبزه‌لردن مقدم سوك وعویج انبات ایدن اراضی طیبه‌ده چوق بتور لطیف وجلاء وبهق ووضح
عارضه‌لرینه اکلا وضمادا انفع وایام قلیله‌ده آتلری مزبل ومعدیه وجگره صالح ومزاج محروره ومبروده موافق
وملحی طعامه مشتهی‌در الکملل تای فوقیه ایله جعفر وزننده الکمانل علابط وزننده یك قاتی نسنه‌یه دینور

المكمثلة مدحرجه وزننده قورومی قوند وقوی ترکیب واعضاسی صمصق ناقه یه دینور یقال ناقة مكمثلة الخلق
ای متداخلة مجتمعة الكمثل ثای مثلثه ایله عمیثل وزننده بودوره دینور الكمهلة دحرجه وزننده بوله کیدن
آدم اتکلرنی دیوشوروب بلنه بغلمق معناسنه‌در یقال كمهل الرجل اذا جمع ثيابه وحزمها للسفر و برآدمك حق
ومطلوبنی ادا ایلیوب امتناع ایلمك معناسنه‌در یقال كمهل علينا ای منعنا حقنا و برخبری یابرسوزی برکسه‌دن
صقلیوب کزلمك معناسنه‌در یقال كمهل الحديث اذا اخفاه وعماه وجمع مال ایلمك معناسنه‌در یقال كمهل المال
اذا جمعه الاكمهلال اضمحلال وزننده کرپی کبی بوزیلوب طورطوب اوتورمق معناسنه‌در یقال اكمهل الرجل
اذا انقبض وقعد واقرنبع التكمهل تدحرج وزننده مجتمع اولمق معناسنه‌در یقال تكمهل الشیء اذا اجتمع
المكمهل مزعفر وزننده دانه‌لو بوموغه دینور که چکیت تعبیر اولنور الكنبل قنفذ وزننده والكنابل علابط
وزننده صلب وشدید آدمه دینور وكنابل برموضع آدیدر الكنأل ثای فوقیه ایله جردحل وزننده بودوره دینور
الكندلی كافك ودالك فتحی وقصرایله ومد ایله برنوع نباتدر که ماء بحر ایله نشو ونما بولور و بونبات شوره دیمکله معروفدر
وقشری ابدع یعنی دم الاخوین دیدکلر دارودر وآنکله دباغت اولنور صمغی جماعی مقوی‌در الكنفليل
زنجبيل وزننده وقاصقالو آدمه دینور یقال رجل كنفليل اللحية ای ضخمها وقباصقاله دینور یقال لحية كنفليلة
ای ضخمة الكنهبل سفرجل وزننده وبانك ضمیله ده زبانزده‌در والكنهبل جعفر وزننده برنوع ایری اغاج
اسمیدر که مبشه اغاجلرندندر وایری سنبله لوار په صاپنه دینور كنهل جعفر وزبرج وزنلرنده برموضع اسمیدر
وکاه اولور که علمیت وتانیث سببیله غیرمنصرف اولور علمیتی بقعه اعتباریله‌در وزبرج وزننده كنهل بنی عوف بن عاصم
جماعتنه مخصوص برصو آدیدر الكنهدل سفرجل وزننده ایری و بوغون شیئه دینور وصلب وشدید نسنه‌یه دینور
الكهل اهل وزننده شول کسه‌یه دینور که صقالنه قیرسوب وجود واوضاعنده کمال وتمکین شیخوخت امارهسی
ظهور ایلمش اوله علی قول اوتوز یاخود اوتوز درت یاشندن اللی بر یاشنه وارنجه کهل دینور جمعی کهلون کلور وکهول کلور
کافك ضمیله وکهال کلور کافك کسریله وکهلان کلور کافك ضمیله وکهل کلور رکع وزننده مؤنثی کهله درجمعی
کهلات در کافك فتحی وهانك سکونیله وفتحاتله جائزدر وعند البعض کهله تعبیری جائز دکلدر الا شهله لفظنه
ازدواجله بالمشاکله ایراد اولنور یقال هو كهل وهي كهلة اذا وخطه الشيب ورأيت له بجالة اوهو من جاوز الثلاثين
اوار بعا وثلاثين الى احدى وخمسين اولا يقال امرأة كهلة الامزدوجا بشهلة فيقال امرأة شهلة كهلة وكهل
اوزانوب قدر وکمالی بولمش نباته اطلاق اولنور یقال نبت كهل ای متناه وتقول العرب طار له طائر كهل ای له
جد وحظ في الدنيا یعنی دنیا جهتنده بخت ونصیب وافر صاحبی اولسه و بو بخت واقبالك کمال ووفورندن
کنایه‌در الاكتهال افتعال وزننده برآدم کهل اولمق معناسنه‌در یقال اكتهل الرجل اذا صار كهلا واهل لغت
بو ماده‌نی ثلاثیدن استعمال ایلمامکله کهل الرجل دیمك صحیح دکلدر کرچه حدیث آتیده ثلاثیدن مأخوذ اولهرق
کاهل کلمه‌سی وارد اولمشدر اولدخی اختلاف اوزره درمانصه ان الرجل سأل النبي عليه السلام الجهاد معه فقال
هل في اهلك من كاهل بكسر الهاء وروی من كاهل بفتح الميم والهاء ای من تزوج فلما قال له ماهم الا اصبية صغار
اجابه فقال عليه السلام تخلف وجاهد فيهم ولا تضيعهم پس اوله کوره کاهل کهولتله متصف کسه دیمکدر
وثانی‌یه کوره مکاهله‌دن اولور که تزوج معناسنه مستعملدر شارح دیر که اوله کوره کاهل بعیدردن مأخوذ اولمقده
محتملدر زیرا عربلر فلان کاهل بنی فلان دیرلر عهدتهم في الملمات وسندهم في الملمات معناسنی اراده ایدرلر که اهل
وعیالنك امورنه متکفل ومتعهد آدم دیمك اولور انتهی واكتهال باغچه نك چچکلری سراپا آچق معناسنه
مستعملدر یقال اكتهلت الروضة اذا عمها نورها المكتهل اسم فاعل بنیه‌سیله تمام بوینی بولمش وقدر ومقدارینه
وارمش نباته وصف اولور یقال نبت مكتهل ای متناه ومکهله شول دیشی قیونه دینور که باشی صقر اوله یقال
نعجة مكهلة ای مخمرة الرأس بالبياض الكاهل صاحب وزننده على الاختلاف کهولتله متصف آدمه دینور که
ذکر اولندی وحارك معناسنه‌در که ارقه‌نك یوقری سنده ایکی کورکك اوست یانیدر علی قول ارقه‌نك بیون کوکنه
طوغری یوقری سنك مقدمنه دینور که ارقه‌نك ثلث اعلاسیدر التی عدد اکورغه‌کملکلرنی مشتملدر یاخود ایکی کورکك
ارالغنه دینور که ترکیده یغرنی تعبیر اولنور فارسیده یال دینور یاخود بیونك ارقه‌یه قاوشدیغی یره دینور یقال ضرب
كاهله وهو الحارك اومقدم اعلى الظهر مما يلي العنق وهو الثلث الاعلى وفيه ست فقرا وما بين الكتفين شارح دیر که
کاهل اسمدر جمعی کواهل درو کاهل بنو اسد دن برقبیله‌نك پدری اسمیدر که کاهل بن اسد بن خزیمه‌در وآنلر
امرء القیسك پدرینك قاتللریدر وعربلر شدید الغضب آدمه واسرمش دوه‌یه ذوكاهل اطلاق ایدرلر کاهل موقع

قوت اولدیغنه مبنی درحتی دوه‌نك بوك محلیدر یقال رجل ذو كاهل ای شديد الغضب ويقال فحل ذو كاهل ای هائج
وشوکت صاحبی منیع الجانب آدمه شدید الکاهل اطلاق اولنور یقال انه لشديد الكاهل ای منيع الجانب
ابو كاهل قيس بن عائذ البجلي اصحابدندر الكهلول زنبور وزننده کولکن خندان آدمه دینور یقال هو
كهلول ای ضحاك وکریم آدمه دینور یقال رجل كهلول ای کریم كهل سهل وزننده وكاهل صاحب
وزننده وكهيل زبیر وزننده وكهلان سکران وزننده اسامیء ناسدندر كهيلة جهينة وزننده برموضعدر
كهال غراب وزننده برکاهن جاهلی اسمیدر الكهول جرول وزننده والكهول صبور وزننده اورمجکه
دینور عنکبوت معناسنه الكهبل جعفر وزننده بودوره دینور و برجنس ایری شجر اسمیدر وبو کنهبل ایله
ایکی معناده دخی مرادفدر الكهدل جعفر وزننده انه طلوسموز تازه خاتونه دینور وقوجه قاری‌یه دیمکله ضد
اولور یقال تزوج كهدلا ای شابة سمينة وكذا عجوزا واورمجکه دینور وبکی یتشمش قیزه دینور و بر رجل و برراجز
علمیدر الكهمل كهدل وزننده ثقیل و بی‌مزه وناهضم کسه‌یه دینور یقال جاء كهمل ای ثقيل وخم المكهمل
مدحرج وزننده جمله وجمع معناسنه‌در یقال اخذ الامر مكهملا ای باجمعه كول زفر زننده فارس قضاسنده
برقریه درعامه کوار دیرلر صغانی مرحومك ظن ایلدیکی کبی شیرازده محله اسمی دکلدر الكولان كافك فتحی
وضمیله بردی نباتنه دینور که قوغه‌لق وحصیر اوتی دیدکلریدر وماوراء النهرده بربلده آدیدر الكولة ثمره وزننده
یمنده برحصن اسمیدر الكوأل سفرجل وزننده بودوره دینور الاكوئلال اشمعلال وزننده بودور اولمق
معناسنه‌در یقال اكوأل الرجل اذا اقصر اشو كوأل واكوئلال ماده‌لرنی جوهری كأل ماده‌سنده وهمندن ناشی
ذکر ایلمشدر شارح دیر که مؤلف دخی اوراده ثبت ایلمکله تعارضا تساقطا قیلندن اولور التكول تفعل وزننده
برکث معناسنه‌در یقال تكولوا اذا اجتمعوا و برکسه اوزرینه متصل و پیدر پی شتم وضرب ایله اوشوب ایدوب حواله اولمق
معناسنه‌در یقال تكولوا عليه اذا اقبلوا عليه بالشتم والضرب فلم يقلعوا الانكيال انفعال وزننده تكول ایله
معنای اخیرده مرادفدر یقال انكالوا عليه بمعنى تكولوا التكاول تفاعل وزننده جعلی قصه لنمق معناسنه‌در
یقال تكاول الرجل اذا تقاصر الاكول اطول وزننده طاغلر شکلنده جابجا تومسکلی اولان ارضه دینور
الكيل سيل وزننده والمكال مقال وزننده اولچمك معناسنه‌در یقال كال الطعام يكيل
كيلا ومكالا ومكيلا اذا وزنه بالكيلة ويقال كاله طعاما وكال له طعاما بمعنى یعنی مفعولنه تعدیه ایدوب وبعضا مفعول اوله
لام داخل اولور پس كاله طعاما قولی اكا بغدای اولچدی که اکا او لچك ایله یاخود اولچه رك بغدای و یردی دیمك اولور
حتی راغب كلته الطعام اذا اعطيته كيلا عبارتیله رسم ایلمکله تضمین بابندن اولدیغنی تلمیح ایلمشدر وكال له طعاما
قولی اکا ویرمك ایچون بغدای اولچدی دیمکدر پس بیضاوی مرحومك سوره‌ء مطففین اولنده حذف وایصالدن عد
ایلمسنه حاجت قالمزیته که عصام دخی لغتده لامدن مجرد اوروردنی تصریح ایلمشدر فليتظر وكيل مكيال کبی اولچکه‌ده
اطلاق اولنور وآقچه یی وزن ایلمك معناسنه مستعملدر یقال كال الدراهم اذا وزنها وچقماقدن آتش چقمیوب
آتشسز اولمق معناسنه مستعملدر چقماقدن مراد اعرابك اغاجدن اولان چقماغیدر آتش برینه خرده حکاکه‌لری
چقمق ملابسه‌سیله استعمال اولندی یقال كال الزند اذا كبا وبرنسنه‌یی برنسنه‌یه قیاس ایلمك معناسنه مستعملدر
کویا که آنك اولچکنه توفیق ایدر یقال كال الشیء بالشیء اذا قاسه به وكيل چقماق چاقیلور کن صچرایان خرده
خرده پاره‌لرینه اطلاق اولنور وعربلر هذا طعام لا يكيل دیرلر لا یکفی کیله معناسنی مراد ایدرلر که تضمینی متضمن‌در
واذا طلع سهيل * رفع كيل * ووضع كيل * دیرلر یعنی سهیل یلدزی طوغدقده او لچك بری رفع و بری وضع اولنور که
حرارت هوا زائل اولوب برودتك عارض اولمسنی مراد ایدرلر الاكتيال افتعال وزننده بودخی اولچمك معناسنه‌در
یقال اكتال الطعام بمعنی کاله بوراده مؤلف قصر ایلمشدر زیرا اکتیال اولچك ایله نسنه آلان آدم کندی نفسیچون
اولچمك واولچوب آلمق معناسنه‌ده کلور قال الراغب اكتلت عليه اذا اخذت منه كيلا وفي المصباح اكتلت منه وعليه
اذا اخذت وتوليت الكيل بنفسك ويقال كال الدافع واكتال الآخذ وعلى حرفيله صله لنمق خصوصنده سوره‌ء
مطففین اولنده ابو السعود حضرتلرینك کلام نفیسی واردر فليراجع الكيلة كافك کسریله اسمدر اولچوبه
دینور المكيل منبر وزننده والمكيال محراب وزننده والمكيلة مكنسه وزننده كيل کبی اولچکه دینور
یقال اخذه بالكيل والمكيل والمكيال والمكيلة وهو ما كيل به التكايل تفاعل وزننده بری برینه مکافات اوزره معامله
ایلمك معناسنه‌در یقال هما يتكايلان ای يتعارضان بالشتم او الوتر وقولهم لا تكايل بالدم ای لا يجوز لك ان تقتل الا قاتلك
یعنی قاتلدن غیری یی قتل جائزدر دکلدر طرفینده فضل ومزیت جهتیله مساوات معتبر دکلدر قاتل کرك مقتولدن

دون وکرك افضل اولسون بهرحال قصاص اکا مترتب اولور المکایلة مفاعله وزننده بر آدمه برکسنه هر نه سویلدیسه
اولدخی آکا آنی سویلمك یاخود آنك کندی حقنده ایشلدیکنی اولدخی ایشلمك معناسنه مستعملدر یاخود کندیسنه شتم
ایدنك شتمندن ازید شتم ایلمك معناسنه مستعملدر لسان عوام ترکیده بوندن اوچکنه اوچك بلکه بر باش
زیاده ویرمك تعبیر اولنور یقال کایله اذاقال له مثل مقاله اوفعل کفعله اوشاتمه فاربی علیه الکیول عبوق وزننده
جنکده اك کیروده اولان طابوره دینور یقال قام فی الکیول ای فی آخر الصفوف فی الحرب وقورقق بیدل
کمسه یه دینور یقال رجل کیول ای جبان وبو کسك یره دینورتپه کبی وچقماقدن صچرایان آتشسز سیاه قفلجمه
دینور مترجم دیرکه ابن اثیرك بیانه کوره آخر صف وجبان معنالری کبل الزند معناسندندرکه آتشی چیقمز
دیمکدر یاخود جبان معناسی معنای اخیردندرکه کیروده بر یوکسك یرده طوروب ایلرونك حالنه نظر ایدر بومناسبتله
بولطیفه ثبت اولندی برمحاربه هنکامنده برآق صقاللو پیرواختیار کمسه عسکرك کیروسنده برآلارغه محلده توقف
ایدرایمش نفراتك بری یانه واروب اولادك مشابه سنده کمسه لر ایلروده جنك ایده یورلرسن آق صقالکدن اوتانمیوب
بویله کیروده طورمق روامیدر دیو سرزنش ایتدکده آی اوغل بن دائما بویلجه کیروده طورمقله بوآق صقاله مالك
اولدم بوخسه ایلرویه اقتحام ایلسم ایدی قاره صقاله دخی مالك اولمز ایدم دیو جواب ایلمشدر ومن القصة الحصة
الکیل هین وزننده بودخی چقماقدن صچرایان آتشسز سیاه قفلجمه دینور یقال خرج من الزند الکیول والکیل
ای السحالة التکلی تجلی وزننده تکیل کلمه سندن مقلوبدر جنکده اك کیروده کی طابورده طورمق معناسنه در
یقال تکلی الرجل اذاقام فی الکیول التکییل تفعیل وزننده برکسه قورقق اولمق معناسنه در یقال کیل الرجل
اذاکان کیولا ای جبانا فصــــــــل اللام لتله لامك فتحی وتای فوقیه نك سکونیله برموضع آدیدر لعل
فتحتیله ولام مشدده مفتوحه ایله ولعل لام مخففه نك سکونیله کلمهٔ طمع واشفاقدر یعنی مرجو ومأمولی یاخود
مخوف ومکروهی توقع وامید ایچوندرکه حاصلی محبوبی ترجی ومکروهدن اندیشه واشفاقه دلالت ایدر مثلا
لعل الله یغفرذنبی دیرلر امیددر ومأمولدرکه خدای متعال کناهمی مغفرت ایلیه ولعل زیدا یموت دیرلر قورقرم که
زید وفات ایلیه دیمکدر بومعنالردن فارسیده مکر وشاید کلمه لریله تعبیر اولنور و بونده یکرمی سکز لغت واردر ١ لعل
ولعل که ذکر اولندی ٣ عل بغیر لام ٤ عن نون مشدده ایله ٥ غن غین معجمه ایله ٦ انّ همزه ونون مشدده ایله ٧ لأنّ
لام وهمزه ونون مشدده ایله ٨ لونّ لام وواو ونون مشدده ایله ٩ رعلّ راء وعین ولام مشدده ایله ١٠ لعنّ
لام وعین ونون مشدده ایله ١١ لغنّ لام وغین معجمه ونون مشدده ایله ١٢ رغنّ راء وغین معجمه ونون مشدده ایله
١٣ وعلّ افعل دینور عین ولام مشدده ویای متکلم ایله ١٤ وعلنی افعل دینور نون وقایه زیاده سیله ١٥
لعلی دینور ١٦ لعلنی دینور ١٧ لعلنی دینور نون مشدده ایله ١٨ لعننی دینور نون وقایه ایله ١٩ لغنی
غین معجمه ایله ٢٠ لغننی نون وقایه ایله ٢١ لونی نون مشدده ایله ٢٢ لوننی نون وقایه ایله ٢٣ لأنی همزه ونون مشدده ایله
٢٤ لأننی نون وقایه ایله ٢٥ انی همزهٔ مفتوحه ایله ٢٦ اننی نون وقایه ایله ٢٧ رغنی غین معجمه ایله ٢٨ رغننی
نون وقایه ایله مترجم دیرکه مؤلفك بصائرده وشهابك درة الغواص شرحنده اشبو لعل کلمه سنه متعلق نفایس اولمغله
طالب اولنلر مراجعت ایده لر اللمال سحاب وزننده وغراب وزننده سرمه یه دینور یقال بعینه لمال ولمال
ای کحل التلمل تفعل وزننده آغزك ایچنده اولان بقیهٔ طعامی دل ایله یلاشدرمق معناسنه در یقال تلمل بفمه
اذاتلمظ اللولاء صحراء وزننده ضر وشدت ومحنت معناسنه در یقال وقع فی اللولاء ای الشدة والضر لال
حال وزننده فقهادن احمدبن علی بن احمدك پدرینك جدی اسمیدر ولال فارسی اولمغله دلسزه دینور اخرس
معناسنه اللیل سیل وزننده واللیلاة الف وهایله کیجه یه دینورکه غروب شمسدن فجر صادقك طلوعنه قدر
علی قول شمسك طلوعنه قدر مدتدن عبارتدر جمعی لیالی کلور غیر قیاس اوزره یاء زیاده سیله ولیائل کلورکه مقلوبدر
شارح دیرکه لیلاة لیله نك اصلیدر زیرا مصغری لییلیه در ولیله لیلك مفردیدر تمره وتمر کبی ومرزوقی دیدیکه لیل ازاء
نهارده ولیله ازاء یومده استعمال اولنور انتهی ولیل طوی قوشنه دینور حباری کبی علی قول باور یسنه دینور
وکروان قوشنك که چاغرغان طوی دیدکلری در باور یسنه ده دینور وعرفجة بن سلامة الکندی نام کمسه نك قلجی اسمیدر
وتقول العرب البس لیل ابلا ای رکب بعضه بعضا یعنی برنسنه نك اجزاسی بری برینك اوستنه بنکندی اللیلاء
حمراء وسکری وزنلرنده کیجه نك طول وشدتی افاده ضمننده تأکید ایچون ایراد اولنور عند البعض یك قرانکو اولان
کیجه یه یاخود اوتوزنجی کیجه سنه وصف اولورنه که دهماء یکرمی طقوزنجی ودعجاء یکرمی سکزنجی کیجه در
یقال لیلة لیلاء ولیلی ای طویلة شدیدة اوهی اشد لیالی الشهر ظلمة اولیلة ثلاثین الألیل احمر وزننده واللائل

صاحب وزننده والملیل معظم وزننده بونلرده تأکید ایچون ایراد اولنور یقال لیل الیل ولائل وملیل ای شدید
الظلمة الالأل همزه ایله اهمال وزننده والالیال همزهٔ ثانیه بدلی یاء ایله کیجه یه کیرمك معناسنه در یقال الأل القوم
واللیلوا اذا دخلوا فی اللیل اولکیده همزهٔ اولی مناسبتیله یاء همزه یه ابدال اولنمشدر ام لیلی سیاه باده نك کنیه سیدر که
یاباس قاره سی دیدکلری در ولیلی باده نك ابتدای کیف ونشئه سنه اطلاق اولنور بخار تصوریله مبنیدر تقول اخذتنی
الخمر لیلاهــا ای نشوتها وبدء سکرها وبرخاتون اسمیدر جمعی لیالی کلور حرة لیلی بادیه ده برقاره طاشلق تپه در
ابن لیلی المزنی وابولیلی الاشعری وابولیلی الجعدی وابولیلی المازنی وابولیلی الغفاری وابولیلی الخزاعی
صحابه لردر الملایلة مفاعله وزننده اجیری کیجه لکله طوتمق معناسنه در نته که مشاهره آیلقله ومیاومه کونده لکله
معامله دن عبارتدر تقول لایلته اذا استأجرته للیلة و یقال عامله ملایلة کیاومه میاومة من الیوم فصــــــــل المیم
المأل میمك فتحی وهمزه نك سکونیله والمئل کتف وزننده سموز ویومری کوده لو کشی یه دینور مؤنثی مأله
ومئله در المؤولة عمومه وزننده والمألة کرامه زننده برکسه سموز وتنومند اولمق معناسنه در یقال مأل الرجل
ومئل مؤولة ومألة من الباب الثالث والرابع اذاکان مألا ای سمینا ضخمـا المأل والمألة میملرك فتحیله برایشه
قبل الوقوع یاپنوب آماده اولمق معناسنه در یقال جاء امر ماماأل له وماماأل مألة من الباب الخامس والثالث
ای لم یستعدله ولم یشعر به المألة تمره وزننده باغچه یه وچمزاره دینور روضه معناسنه ودکرمنه دینور رحی
معناسنه جمعی مئال در میمك کسریله المثل قتل وزننده برنسنه یی صرصوب ارغالمق معناسنه در یقال مثل الشیء
مثلا من الباب الاول اذا زعزعه وحرکه المثل میمك کسری وثای مثلثه نك سکونیله والمثل فتحتیله والمثیل امیر
وزننده شبه بکزری وبکناشی شبه ومانند معناسنه در جمعلری امثالدر یقال هذا مثله ومثله ومثیله ای شبهه
وقول العرب فلان مستراد لمثله ای مثله یطلب ویشح علیه یعنی فلان نسنه کتاب اولمغله مثل ومانندی مطلوب اولوب
وکندیسنی فدا ایلیوب حقنده بخل وضنت اولنه جق یادکاریمشادر دیمکــدر المثل فتحتیله شبه ومانند
معناسنه درکه ذکر اولندی ودلیل وحجت معناسنه مستعملدر یقال اقام له مثلا ای حجة وقصه وحدیث وداستان
معناسنه در یقال بسطه له مثلا ای حدیثا وبرنسنه نك صفتنه اطلاق اولنور ومنه قوله تعالی مثل الجنة التی
وعــد المتقون ای صفة الجنة شارح دیرکه مثل تعبیر اولنان کلام که قبولله متسم وتداول ایله مشتهردر شبه
معناسندن مأخوذدر کویاکه محاضری اولان کمسه موردنی مضربنه مثل ونظیر ایده رك ایراد ایدر التمثیل
تفعیل وزننده برقصه و برلافردی بیان ایلمك معناسنه در یقال مثل بالمثل ای بالحدیث اذابینه وافاده وحدثه
وبرنسنه یی برنسنه یه بکزتمك معناسنه در یقال مثله به اذاشبهه به وبرنسنه نك بعینه صورتی نقش وکتابت
مقوله سیله تصویر ایلمك معناسنه درشویله که شیء مصورك شخصنه نظر ایدرکبی بعینه تصویر ایلیه یقال
مثل الشیء له اذاصوره حتی کأنه ینظر الیه وبرآدمه مثله تعبیر اولنان عقوبتله اشکنجه قلمق معناسنه در یقال
مثل لفلان اذانکل به الامتثال افتعال وزننده بودخی مثل وقصه بیان ایلمك معناسنه در یقال
امتثل المثل ای الحدیث بمعنی مثله وبرکمسه مثل جهتیله بالمناسبه ابیات ثلاثه انشاد ایلمك معناسنه در
یقال امتثل عندهم مثلا حسنا اذا انشد بیتا ثم آخر ثم آخرنته که تمثل دخی بومعنایه درکه سیذکر وبرنسنه نك
صورتنه کیرمك معناسنه در یقال امتثله ای تصوره شارحك بیانه کوره تمثیلك مطاوعیدر فیقال مثله له
فامتثله ای صوره له فتصوره وبرآدمك طریقه ومسلکنه تابع اولوب اصلا آندن عدول وتجاوز ایتمیه رك اقتدا
وانقیاد ایلمك معناسنه در یقال امتثل طریقته اذا اتبعهـا فلم یعدها وقاتلی قصاص ایلمك معناسنه در یقال
امتثل منه اذا اقتص التمثل تفعل وزننده بودخی مثل وقصه بیان ایلمك معناسنه در یقال تمثل الحدیث
وبالحدیث بمعنی امتثل قال الشارح ومنه قول جریر ۞ والتغلبی اذا تنحنح للقری ۞ حك استه وتمثل الامثالا ۞ وتمثل
امثال کبی برمناسبتله مثل قصدیله ابیات ثلاثه انشاد ایلمك معناسنه در یقال تمثل عندهم مثلا حسنا اذا انشد
بیتا ثم آخر ثم آخر شارح دیرکه مؤلفك صورت تفسیرندن ابیات ثلاثه انشاد اولنمدقجه امتثال وتمثل اطلاق اولنمیه جغی
منفهم اولور لکن امهات سائره نك منطوقی اوزره مصراع واحدده دخی مستعملدر ومنه قول عائشة کان علیه
السلام یتمثل بقول الشاعر ۞ ویأتیك بالاخبار من لم تزود ۞ پس مؤلفك مرادی مطلقا متعدد منظومه دیمك اولور
وبومعناده امتثال وتمثل بنفسه وباء حرفیله متعدی اولور کماقال فی الاساس هذا البیت مثل تمثله عندنا وتمثل به
وتمثله وتمثل به ومؤلف تمثل صورتلنمك وبرشیئك صورتنه کیرمك معناسنده ورودنی اهمال ایلدی وتمثل
برنسنه یی یار کلامی مثل ضرب وایراد ایلمك معناسنه در یقال تمثل بالشیء اذاضرب به مثلا ویقال هذا البیت مثل

تمثل به وقصاص آلمق معناسنه در يقال تمثل منه اذا اقتص الامثولة اضحوكه وزننده اسمدر تمثل اولنان
يته دينور المثال كتاب وزننده مقدار معناسنه در يقال هذا على مثاله اى مقداره وقصاص معناسنه در
يقال اخذ منه مثاله اى قصاصه و برنسنه نك اورنكنه وصفته دينور يقال هذا على مثال ذاك اى على صفته
ودوشكه دينور يقال نام على المثال اى الفراش جمعى امثله ومثل كلور كتب وزننده التماثل يفاعل وزننده
خسته صحت وافاقته يقلشمق معناسنه در و بومثول وقيام معناسندندر يقال تماثل العليل اذا قارب البرء الامثل
افضل وزننده ومراد فيدر جمعى اماثل در يقال هذا امثل قومه اى افضله راغبك بيانه كوره اشبه وامثل كلمه لرى
فى الاصل اشبه بالافاضل وامثل بالافاضل اولوب بعده كثرت دوران سبيله مشبه به اسقاط ومطلق افضل مقامنده
اقامه واستعمال اولنديلر وانلردن صيغه تصريف اولندى وقوله تعالى اذيقول امثلهم طريقة اى اعدلهم
واشبههم باهل الحق واعلمهم عندنفسه بما يقول المثالة كرامه وزننده فاضل اولمق معناسنه در يقال مثل الرجل
مثالة من الباب الخامس اذا فضل المثلى ميمك ضميله امثلك مؤنثيدر اقصى وقصوى كبى وقوله تعالى ويذهبا
بطريقتكم المثلى اى الطريقة التى هى الاشبه بالحق المثيل امير وزننده مثل ونظير معناسنه دركه ذكر اولندى
وفاضل معناسنه در يقال رجل مثيل اى فاضل التمثال تانك فتحيله تفعيلدن مصدر در برنسنه يى آخره
بكزتمك معناسنه يقال مثله به تمثيلا وتمثالا اذا شبهه به التمثال تانك كسريله مصنوع اولان صورته دينور كرك
قلم ايشى وكرك سائر كونه اولسون تقول رأيت تمثالا فى يده اى صورة واشعث بن قيس الكندى قلجنك اسميدر المثول
قعود وزننده اياق اوزره ديكيلوب طورمق معناسنه در يقال مثل بين يديه ومثل مثولا من الباب الاول والخامس
اذا قام منتصبا وسنبوب يره ياپشمق معناسنه اولمغله ضد اولور يقال مثل الرجل اذا لطأ بالارض و يرندن ايرلمق
معناسنه در يقال مثل فلان اذا زال عن موضعه و برنسنه يى برنسنه يه بكزتمك معناسنه در يقال مثل فلانا فلانا
و بفلان اذا شبهه به و بكزمك معناسنه در يقال مثل فلان فلانا اذا صار مثله المثل غسل وزننده والمثلة ميمك
ضميله برآدمه غيره عبرت اوله جق عقوبت ايلمك معناسنه در بورنى وقولاغنى وسائر بعض اعضاسنى كسمك وكوزنى
اويمق كبى يقال مثل بفلان مثلا ومثلة من الباب الاول اذا نكل المثلة ميمك فتحى وثانك ضميله وسكونيله اسمدر
عبرت آله جق عقوبته دينور جمعى مثولات كلور ميمك فتحيله ومثلات كلور ميمك فتحى وثانك ضميله الامثال همزه نك
كسريله برآدمى قصاص جهتيله قتل ايلمك معناسنه در يقال امثله اذا قتله بقود المماثل صاحب وزننده
عقوبت معناسنه اولان مثل كلمه سنى تاكيد ايچون ايراد اولنور يقال مثل ماثل اى جهد جاهد هر شديد محنتى
اكا تشبيه ايدرلر وماثل اثر وعلامتى بالكليه نابود اولوب خاكسار اولمش رسم بنا وعمارته دينور يقال كان رسم
الدار ماثلا اى الذاهب الاثر الماثول مدينه ده برموضعدر الماثلة چراغپادركه شمعدان طرزنده اولور چراقه
وايلكمن تعبير اولنور بومناسبتله شمعدانه ده اطلاق اولنور يقال اتى بالماثلة اى بمنارة المسرجة المثل ميمك
كسريله ابن عجل بن لجيم در ملوك يمنندر امويه دن عبد الملك بن مروان طرفنه يمندن بر طائفه ورود ايدوب
حضورنده مثول واثناى مصاحبته عبد الملك ذكر اولنان مثل لفظنى مصحف اوله رق ما المبل منكم تعبيريله
استفسار ايلدكده مرقوملر مرادنى فهم ايدوب فى ذاتهم ادب آشنا اولملريله اسلوب حكيمانه ايله يا امير المؤمنين كان ملك لنا
يقال له المثل ديدكلرنده عبد الملك شرمسار اولدى و بنو المثل بن معاويه برقبيله در ابو الشعثاء يزيد الكندى آنلردندر
المثل ميمك ضميله فلج نام محلده برموضعدركه رحى المثل دخى ديرلر الامثال همزه نك فتحيله بصره يه قريب و يحجه
طاغلوار ضه اطلاق اولنوركه برى برينه متشابهلردر المجل ميمك فتحى وجيمك سكونيله والمجل فتحتينله والمجول
قعود وزننده كثرت عملدن ال ناسور لنوب قبارمق معناسنه در يقال مجلت يده ومجلت مجلا ومجلا ومجولا من الباب
الاول والرابع اذا نفطت من العمل فمرنت وطوارله طرنغى طاشر قدقدنصكره اوكولوب قتيلنمق معناسنه در وعند
البعض مجل بدنده درى ايله آت بينده صو حادث اولمق معناسنه دركه آتش اصابتندن ياخشونتلو نسنه استعمالندن
حادث اولور تركيده بوكه دخى قبارمق تعبير اولنور و بعضلر عندنده مجله كه مجل لفظنك مفرديدر شول يوفقه دريكه
دينوركه ايش ايشلمكدن قباروب ايچنده صو طولار تركيده قبارجق تعبير اولنور بونك جمعى مجال در ميمك كسريله
ومجل در ثمره وثمر كبى يقال مجل الحافر اذا نكبته الحجارة فبرئ فصلب او المجل ان يكون بين الجلد واللحم ماء او المجلة
قشرة رقيقة يجتمع فيها ماء من اثر العمل ومنه يقال جاءت الابل كالمجل اى رواء ممتلئة يعنى دوه لر صو يه كركى كبى
قانوب قارنلرى مجل كبى صو ايله طبطلو كلديلر الامجال همزه نك كسريله بو دخى ال كثرت عملدن نصرلنوب
قبارمق معناسنه در يقال امجلت يده بمعنى مجلت وايش الى قبارتمق معناسنه در يقال امجل يده العمل اذا اصيرها

ماجلة الماجل طاغك ودره نك دبنده مجتمع اولان صو يه دينور و باب مكه ده برموضع آديدركه اطرافدن
ترشح ايدن صو آنده مجتمع اولور المحل نخل وزننده مكر وكيد معناسنه در يقال لا يضره محله اى مكره وكيده
وتوزه دينور غبار معناسنه وقوراقلغه وقيتلغه دينور يقال اصابهم محل اى شدة وجدب وانقطاع المطر ومحول
وممحله كبى قوراق يره دينور كاسيذ كر ومصدر اولور بر قوراق اولمق معناسنه يقال محلت الارض محلا من الباب
الثالث اذا كانت ممحلة ومحل ومحال كتاب وزننده امير ووالى وحاكمه غمز وسعايتيله برآدمه كيد وضرر ايرات
ايلمك معناسنه در يقال محل بفلان ومحل به ومحل به محلا ومحالا من الباب الثانى والرابع والخامس اذا كاده بسعاية
الى السلطان ومحل اصلا خير ومنفعتى اولميان جاد خلقت كمسيه اطلاق اولنور ارض محله تشبيهله يقال
رجل محل اى لا ينتفع به المحلة تمره وزننده والمحول صبور وزننده والممحلة محسنه وزننده والممحل
محسن وزننده كه بو امحالدن قليلدر والممحال محراب وزننده محل كبى قوراق يره دينور يقال ارض محل
ومحلة ومحول وممحلة وممحل وممحال اى جدبة المحالة مقاله وزننده بر قوراق اولمق معناسنه در
يقال محلت الارض محالة من الباب الخامس اذا كانت جدبة الامحال همزه نك كسريله بر محل قيتلق
وقوراقلق اولمق معناسنه در يقال امحل البلد اذا اجدب فهو ماحل وممحل قليل وناس قيتلغه صتاشمق معناسنه در
يقال امحل القوم اذا اجدبوا الماحل قيتلق وقوراق شهره ومحله دينور ممحل دخى دينور كه امحالدندر لكن غير قياس
اوزره ماحل مستعملدر ممحل قليلدر وماحل وجودى متغير اولمش آدمه دينور المتماحل متمايل وزننده بك
اوزون اولوب اندامى پريشان ومضطرب وناز يبا دوه يه وآدمه دينور ومنه كلام على رضى الله عنه ان من ورائكم
امورا متماحلة اى فتنا بطول شرحها و بو كلام مرتضويدر جوهرى توهمندن ناشى حديث عنوانيله تقييد ايلدى
كذلك امور كلمه سى منصوبدر جوهرى تغيير ايدوب مرفوع رسم ايلمشدر شارح ديركه حديث موقوف جمله سندن
اولمق احتمالندن بشقه كلام اصحابه حديث اطلاقى اصولده مقرردر واقعا نهايه ده دخى وفى حديث على
عنوانيله مثبتدر وجوهرى همان امور متماحلة كلاميله اكتفا ايلمشدر ومتماحل ايراق اوبه يه واوه دينور يقال دار
متماحلة اى متباعده و وجودى متغير اولمش كمسيه دينور ماحل دخى دينور تقول رأيته متماحلا وماحلا اى متغير البدن
التمحل تفعل وزننده حيله ايلمك معناسنه در يقال تمحل له اذا احتال و برآدمك حق ومطلوبنى ادا خصوصنده
آنى كلفت وزحمته اوغراتمق معناسنه دركه اداولرنجله ادا ايتمكدن عبارتدر يقال تمحل له حقه اذا تكلفه له
مؤلفينك تمحل تعبيرلرى بوندندر الممحل معظم وزننده اوزانمش نسنه يه دينور يقال شئ ممحل اى مطول
وشول سوده دينوركه طعمى اكشيمكه باشلامش اوله على قول طلومه وضع وحفظ اولنوب لكن هنوز طعمى تمام متغير
اولمقسزين شرب اولنه يقال لبن ممحل اى اخذ طعم حموضة اوما حقن فلم يترك يأخذ الطعم وشرب المحال
كتاب وزننده كيد ومكر معناسنه در يقال هو ضعيف المحال اى الكيد وفند وحيله ايله برخصوص ومصلحتى
طلب وتسخير ايلمكه دينور يقال فازمطلبه بالمحال وهو روم الامر بالحيل وتدبير معناسنه در يقال قوى المحال
اى التدبير وقدرت معناسندر وجدال معناسنه در يقال هو شديد المحال اى الجدال وعذاب وعقاب وعداوت
معنالرينه در ومفاعله دن مصدر اولور دشمنلك ايلمك معناسنه يقال ماحله مماحلة ومحالا اذا عاداه وزور وقوت
معناسنه در وشدت ومحنت وهلاك معناسنه در يقال وقع فى المحال اى الشدة والهلاك وهلاك ايلمكه دينور
وينه مفاعله دن مصدر اولور مماحله كبى بركسه ايله زور وقوت خصوصنده مباحثه ايدوب يارشمق معناسنه
تاكه احدهمانك قوتى آخردن زياده اولديغى ظاهر اوله يقال ماحله مماحلة ومحالا اذا قاواه حتى يتبين ايهما اشد
المحالة سحابه وزننده بيوك بكره يه وچرخه دينوركه اكا دوه قوشوب قيودن صو چكرلر تاء وحدتيه در يقال
استق على المحالة اى البكرة العظيمة مؤلف بونى حول ماده سنده دخى ثبت ايلمشيدى كه دونمك معناسندن
مأخوذدر بو راده مبنى اصليه اعتبار ايلمشدر ظاهرا مكر وحيله ياخود قوت وشدت معنالرندن متصوردر ومحاله
دوه قسمنك ارقه اوكورغه لرندن براو كورغه يه دينور جمعلرى محال كلور هاسز و جمع الجمعى محل كلور ميمك ضميله
واسكله يه دينوركه ديوارجيلر وصواجيلر آنك اوزرنده اوتوروب عمل ايدرلر قاره چاودخى تعبير اولنور يقال
عمل الطيان على المحالة وهى الخشبة التى يستقر عليها الطيانون المحال سحاب وزننده بو دخى بيوك بكره يه
وچرخه دينور ونسوان دوز كونلرندن بردوز كون آديدركه اوكورغه كمكلرى هيئتنده اولور يقال جاءت وعليها
المحال وهو ضرب من الحلى يكون على هيئة الفقار الممحلة مرحله وزننده تازه اوغلاق دريسندن اولان
سود طلومنه دينور المحل كتف وزننده شول آدمه دينوركه اكسه سندن قوغيلوب اوزون اوزادى سود بله رك

درمانده و بیمجال قالمش اوله یقال صار زید محلا ای مطر وداحتی اعیا التمحیل تفعیل وزننده قوتلندرمك
وقوت ویرمك معناسنه در تقول محلنی یافلان ای قوتنی الماخل خای معجمه ایله داخل وزننده قاچغین آدمه
دینور ماخ کبی یقال هوماخل وماخ ای هارب المدل میمك کسریله شول خیره وچلمسز لاغر آدمه دینور که
بك لاغرلکندن قرالتیسی کوجله بلوروب تشخیص اولنه یقال فلان صیره المرض مدلا وهوالرجل الخفی الشخص
القلیل اللحم المدل میمك فتحیله خسیس ودنی کمسیه دینور یقال هومدل ای خسیس و بوغورد کبی بك قویلمش
سوده دینور یقال لبن مدل ای خاثر مدل جبل وزننده ملوك قبیلهٔ حمیردن برینك اسمیدر مدلین سفین
وزننده اندلسده برحصن آدیدر شارح دیر که اندلس اولکه سنده دکلدر بلکه حالا آق دکزده مدللی دیدکاری
جزیره اوله جقدر المدلاء صحراء وزننده نجران شرقیسنده برقوملق آدیدر مداله سحابه وزننده برموضعدر
التمدل تفعل وزننده مندیل ایله سیلمك معناسنه در یقال تمدل بالمندیل بمعنی تمندل ظاهرا نون داله مبدلدر
المذل ذال معجمه ایله عمل وزننده برعارضه سببیله تنکدل ومضطرب و بیقرار اولمق معناسنه در یقال مذل الرجل
مذلا من الباب الرابع اذاضجر وقلق ومذل او بوشقلغه وسستلکه دینور یقال اخذه المذل ای الفترة والخدر
المذل کتف وزننده وصفدر برعارضه سببیله تنکدل ومضطرب و بیقرار آدمه دینور یقال صار مذلا ای ضجرا
وقلقا ومذیل معناسنه در کاسیذکر المذل عزل وزننده والمذال مقال وزننده برآدم رازنی حفظ وکتم
ایده میوب افشا ایلمك معناسنه در یقال مذل فلان بسره ومذل ومذل مذلا ومذالا من الباب الاول والخامس
اذا افشاه باین اخیرینده طبیعی اولور وبذل وسماحت ایلمك معناسنه در یقال مذلت نفسه بالشیء ومذلت من الباب
الرابع والخامس اذا سمحت وبرعضو اویوشمق معناسنه در یقال مذلت رجله من الباب الرابع اذا خدرت
ومذل وصف اولور بك باذل وسخی آدمه اطلاق اولنور یقال رجل مذل النفس ومذل الید ای سمح المذیل امیر
وزننده مذل کبی وصفدر سرنی صقلایمیوب افشا ایدر اولان اغزی کوشك آدمه دینور یقال هو مذل ککتف ومذیل
اذا کان یفشی بسره ومذیل بیقرار اولان خسته یه دینور یقال مریض مذیل اذا کان لایتقار وفارسیده نرم
آهن دیدکاری دموره دینور که دیشی دمور تعبیر اولنور پولاد وچلیك ارکك دموردر الامذال همزه نك کسریله
بودخی برعضو اویوشمق معناسنه در یقال امذلت رجله اذا خدرت ویقال به امذال ای فترة وخدر المذل میمك
کسریله مذل کلمه سنده لغتدر که بغایت خیره ولاغر وخیال آدمه دینور المذلی قتلی وزننده مذل
یاخود مذیل کلمه سنك جمعیدر که بیقرار خسته یه دینور بو جهتله اصلا آرام ایلمیوب دائما حرکت واضطراب
اوزره اولان کمسه لرده استعمال اولندی یقال رجال مذلی ای لایطمئنون الممذل منبر وزننده اهلندن وکلك
ایدن قورمساغه دینور یقال سمعت انه ممذل ای قواد علی اهله الامذلال احمرار وزننده بودخی برعضو
اویوشق اولمق معناسنه در یقال امذلت رجله بمعنی امذلت الممذئل مشمعل وزننده اویقوسنی آلمامش
یاخود مخمور وخمیازه کش کبی نفس ومزاجنه غلظت وفتور وانتفاخ عارض اولمش آدمه دینور یقال
اصبح ممذئلا ای خاثر النفس المذال کتاب وزننده مذاء معناسنه در که قورمساقلغه وقلتبانلغه دینور
یقال به مذال ای مذاء وبرکمسه زوجه سیله همفراش ایکن زوجه سنك آشناسی کلمکله همسر اولسون دیو
فراشدن یاتجه یوارلنه رق الارغه یه چقمغه دینور قال الشارح ومنه الحدیث الغیرة من الایمان
والمذال من النفاق ویروی المذاء من النفاق وهو ان یقلق الرجل بفراشه الذی یضاجع فیه حلیلته ویتحول عنه حتی
یفرشها غیره الممرجل مزعفر وزننده برجنس الاجه قماش آدیدر مؤلف بونی رجل ماده سنده ثبت ومرجل
صورتلری منقوش الاجه قماش ایله بیان ایلمشدی المردلة دحرجه وزننده برایشی احکام ومتانت وجهیله
ایشلیوب کوشك و یاغیجه ایشلمك معناسنه در یقال مردل العمل اذا لم یحکمه المرطلة دحرجه وزننده
برعمله مداومت ایلمك معناسنه در علی قول فساد اولان عمله مداومت ایتمکه مخصوصدر یقال مرطل العمل
اذا ادامه ولا تکون الا فی فساد وبرآدمه برنسنه بلاشدرمق معناسنه در یقال مرطل فلانا بالطین وغیره اذا لطخه به
وبرآدمك عرضنه طوقنمق معناسنه در یقال مرطل عرضه اذا وقع فیه واصلاتمق معناسنه در یقال مرطل
المطر فلانا اذا بله الامزهلال اضمحلال وزننده هوا بوزنده بلود آچلمق معناسنه در یقال امزهل السحاب
اذا انقشع وقار ارمك معناسنه در یقال امزهل الثلج اذا ذاب وبو امزهل ماده سندن مقلوبدر المسل
فتحتیله اطرافندن مفرز خط کبی طوغری واوزون اوزادی ارضه دینور وصو آقدیسنه دینور مسیل الماء
معناسنه جمعی امسله کلور ومسل کلور ضمتینله ومسلان کلور میمك ضمیله ومسائل کلور شارح دیر که مسائل

مسیل تصورینه مبنی اولمق غالبدر المسالة مقاله وزننده بعض یوزده اولان یاقشقلو ودلبرسو بولکه وآقندیلغه
دینور یقال فی وجهه مسالة ای طول فی حسن المسل نسل وزننده آقمق معناسنه در یقال مسل الماء
مسلا من الباب الاول اذا سال الامتسال افتعال وزننده قلیجی قیندن صیرمق معناسنه در یقال امتسل
السیف اذا استله مسولی تنوفی وزننده وممد ایله برموضع آدیدر المثل میمك فتحی وشین معجمه نك سکونیله آزجه
سود صاغمق معناسنه در یقال مثل الرجل اللبن مثلا من الباب الاول اذا حلبه قلیلا وقلیجی قیندن صیرمق
معناسنه در یقال مثل السیف اذا استله الممثل منبر وزننده سهولتله سود صغان آدمه دینور یقال هو
ممثل ای حالب رقیق بالحلب التمثیل تفعیل وزننده ناقه آزجه سود ویرمك معناسنه در علی قول سودی
اعضاسنه یایلمغله ممه یه سود پك آز انمك معناسنه در یقال مثلت الناقة اذا انزلت شیئا قلیلا او انتشرت درتها
الامتثال افتعال وزننده قیندن قلج صیرمق معناسنه در یقال امتشل السیف اذا استله موشبل میم مضمومه
ایله بوصبر وزننده ارمیه قضاسنده برقریه در غانم بن حسین الفقیه ابو الغنائم الموشبلی اورادندر یاخود موشبلایه
منسوبدر که نصاری طائفه سنه مخصوص برکتابدر موسی الیهك جدی مهندی اولمشبدی المشول شمول وزننده
کوده نك اتی آزالمق معناسنه در یقال مشل لحمه مشولا من الباب الاول اذا قل ومنه یقال فخذ ماشلة ای قلیلة
اللحم ویقال رجل ممشول الفخذ ای قلیل اللحم المصل اصل وزننده والمصالة سحاب وزننده یوغردی
قیناد وب صقدقدنصکره غلیظنه که کش تعبیر اولنور آنك صوینه دینور که بردفعه دخی قینادوب صقرلر تکلرقاره
قوروت وقاره کش تعبیر ایدرلر فارسیده اکاترف وکشك سیاه دیرلر پك حامض و باردوردی الکیموس والهضم
ومعده یه مضر برنسنه در یقال سقاه المصل والمصالة وهوماسال من الاقط اذا طبخ ثم عصر ومصل ومصول
قعود وزننده طاملق معناسنه در یقال مصل الشیء مصلا ومصولا من الباب الاول اذا قطر و یوغوردی
خرما چوبندن ایشلنمش سبت مقوله سی ظرفه یاطوربه یه قویوب صوینی سوزمك معناسنه در که اکاطوربه
یوغوردی تعبیر اولنور یقال مصل اللبن مصلا اذا صار فی وعاء خوص او خرق لیقطر ماؤه مؤلفك ظاهر
عباره سی لازم اولمسنی مشعردر لکن مسامحه یی متضمندر محکمده وسائر اصولده اذا وضعه فی وعاء عبارتیله
مرسومدر ومصل کش تعبیر اولنان یوغرد قوریسنی مصل دوزمك معناسنه در یقال مصل الاقط اذا عمله
وباره دن جزء یجه چرك صیزوب سیلان ایلمك معناسنه در یقال مصل الجرح اذا سال منه شیء یسیر ومدیون
داینه حقندن بك آزجه نسنه ویرمك معناسنه مستعملدر یقال مصل لفلان من حقه اذا اخرج له منه یعنی
شیء یسیر ومالی ناتجاره صرفله تباه ایلمك معناسنه مستعملدر یقال مصل ماله اذا افسده یعنی صرفه فیما
لاخیر فیه المصول قعود وزننده طاملق معناسنه در که ذکر اولندی وصویی یوغردن سوزوب آیرمق معناسنه در
یقال مصل اللبن مصولا اذا میز عنه الماء المصالة میمك ضمی وفتحیله کوبدن صیزوب آقان صیرندی یه دینور
الماصل حاصل وزننده آزجه وبرکی یه دینور یقال نال منه ماصلا ای عطاء قلیلا وآزجه سوده دینور الممصل
محسن وزننده والممصال محراب وزننده شول قیونه دینور که سودی کولکده صاغلدقده مایه سز وقوتسز
اولمغله طلومه چکمکسزین آچلی آچلی ویروب همان مزایل اوله یقال شاة ممصل وممصال اذا کانت یتزایل
لبنها قبل ان یحقن وممصل شول خاتونه دینور که رحمنده جنین هنوز مضغه ایکن دوشورر اوله یقال امرأة ممصل
اذا کانت تلقی ولدها مضغة الممصل منبر وزننده بویه جی سوزکوسنه دینور که آنکله بویه سوزرلر الامصال
همزه نك کسریله بودخی مالی بیوجه تباه ایلمك معناسنه در یقال امصل ماله اذا افسده وقیونك بالجمله سودنی
صاغمق معناسنه در یقال امصل الغنم اذا حلبها مستوعبا یعنی ما فیها المصلاء حمراء وزننده بازولری اینجه
خاتونه دینور یقال امرأة مصلاء ای الدقیقة الذراعین الاستمصال قارن اسهاله اوغرامق معناسنه در یقال
استمصل البطن اذا اسهل الامضحلال اضمحلال وزننده ومرادفیدر یقال امضحل الشیء بمعنی اضمحل
المطل قتل وزننده وعده یی ودینی اوزادوب کچکدرمك معناسنه در یقال مطل العدة والدین مطلا من الباب
الاول اذا سوفه واپی سوندروب اوزاتمق معناسنه در یقال مطل الحبل اذا مده ودموری دوکوب اوزاتمغله
سبیکه ایدوب توغلغه دوزمك معناسنه در یقال مطل الحدید اذا سبکه وطبعه وصاغه بیضة الامتطال
افتعال وزننده والمماطلة مفاعله وزننده بونلرده وعده یی ودینی لیت ولعل ایله اوزادوب کچکدرمك معناسنه در
یقال امتطل الوعد والدین وماطله اذا سوفه وامتطال اوت اوزایوب کورا ولمغله بری برینه صارمشمق معناسنه در
یقال امتطل النبات اذا التف المطول صبور وزننده والمطال بطال وزننده دائما وعدی یاخود دینی اوزادوب

بکدر اولان کسبه دینور یقال رجل مطول و مطال ای مسوف ومطال دموری دوکوب مغفر دوزن آدمه دینور که
توغلغه جی تعبیر اولنور المطالة کتابه وزننده دموری دوکوب مغفر دوزمك حرفته دینور الممطول
هردوکلوب سبیکه طرزنده اوزانمش نسنه یه دینور قلج وبچاق دمورلری کبی المطلة تمره وزننده وفتحاتله
حوضك دبنده قلان صو بقیه سنه دینور المطلة غرفه وزننده طلومدن دوکیلان آزجه صوو شراب
مقوله سنه دینور ماطل بردوه بوغورینك اسمیدر ابل ماطلیه اکا نسبت اولنور المعل نعل وزننده حیوانك
خایه لرنی چقرمق معناسنه درکه انه مك وانسانده خادم ایتمك وخر وسده املیق ایتمك تعبیر اولنور یقال
معل الحمار معلا من الباب الثالث اذا استل خصیه و برنسنه یی قاپمق معناسنه در یقال معل الشیء اذا اختطفه
واختلسه و برآدمی ایو دروب ازعاج ایلمك معناسنه در یقال معله عن حاجته اذا اعجله وازعجه و برآدم عجله ایلمکله ایشنی
تباه و برباد ایلمك معناسنه در یقال معل امره اذا عجل به وقطعه وافسده وسرعتله یوریوب کتمك معناسنه در
یقال معل الرجل اذا اسرع فی السیر و یولده کیدرکن دابه لری برندن کسوب آیرمق معناسنه در
یقال معل رکابه اذا قطع بعضها عن بعض واغاج وتخته مقوله سنی یارمق معناسنه در یقال معل الخشبة اذا شقها
وناقه نك فرجنه ال صوقوب ایچندن یاوری یی عجله ایله چکوب چقرمق معناسنه در یقال معل الحوار اذا امده من حیاء
الناقة واستخرجه بعجلة بوراده اوکلمه سیله او استخرجه نسخه لری غلطدر و برآدمك عرض وناموسنه خلل
ویروب دیلمك معناسنه در یقال معل به اذا وقع به الامعال همزه نك کسریله بو دخی برآدمی ایشندن ایو دروب
ازعاج ایلمك معناسنه در یقال امعله عن حاجته اذا اعجله وازعجه المعالة مقاله وزننده شر وشور معناسنه در
یقال هو صاحب معالة ای شر المعل کتف وزننده دائما عجله ایدیجی آدمه دینور یقال رجل معل ای
مستعجل بطن معوله معونه وزننده بر موضعدر الامتعال افتعال وزننده برکسیه سرعت واختلاسله
مزراغی پیدرپی ساپجمق معناسنه در یقال امتعل فلانا اذا ادارك الطعان فی اختلاس مغیل غین معجمه ایله
امیر وزننده مغربده شهر فاس قربنده بربلده آدیدر آندن نجبه محدثلر ظهور ایلدی بنو مغاله مقاله وزننده
انصاردن برقوم وجماعتدر المغالة مقاله وزننده غش وغدر وخیانت معناسنه در یقال به مغالة ای خیانة
وغش وغمز وسعایت معناسنه در کاسیذکر المغل میمك فتحی وغینك سکونیله طوار چار ایله بیله جه طپراق
یمکله یورکی اغریمق معناسنه در یقال مغلت الدابة مغلا من الباب الثالث والاول اذا اکلت التراب مع البقل
فاخذها وجع فی بطنها ومغل کبه خاتونك چوجغه امزردیکی سوده دینور فتحتیله ده زبانزده در ومغل ومغاله
برآدمك والی وحاکم یاننده سوء حالنی ذکر ایله غمز وسعایت ایلمك معناسنه در علی قول عموما یعنی والی یاننده
وسائر محللرده مساویسنی نقل ایله دیلمك معناسنه در یقال مغل به مغلا ومغالة من الباب الثالث اذا وشی به عند
السلطان او عام المغلة فرحه وزننده چار ایله بیله جه طپراق یمکله یورکی آغریین دابه یه دینور یقال دابة مغلة
اذا صارت قد اکلت التراب مع البقل فوجع بطنها المغلة تمره وزننده اسمدر دابه یه وجه مذکور اوزره عارض
اولان اغری یه دینور یقال بالفرس مغلة ای وجع بطن من اکل التراب وفساد معناسنه در یقال به مغلة ای فساد
ومغله شول قیونه دینور که برسنه ده ایکی دفعه دول ویره جکی مغال در میمك کسریله یقال نعجة مغلة اذا کانت تنتج
فی عام مرتین الامغال همزه نك کسریله برآدمك دوه لری مغله دیدکلری مرض مذکوره اوغرامق معناسنه در
یقال امغل القوم اذا امغلت ابلهم وکبه خاتون چوجغی امزرمك معناسنه در یقال امغلت الحامل ولده اذا ارضعته
بالمغل وخاصة دیشی قیون برکونه درده مبتلا اولمق معناسنه در که هرکبه اولدقجه اول درد سببیله دوانی راقور
علی قول امغال قیون قسمی بهرسنه متصل طوغرمق وعند البعض برسنه ده ایکی دفعه کبه اولمق معناسنه در یقال امغلت
الشاة اذا اصاب وجع فی بطنها کلما حملت القت ولدها او هو ان تنتج سنوات متتابعة او ان یحمل علیها فی السنة مرتین
وامغال خاتون بهرسنه چوجغی هنوز ممه دن کسلمکسزین کبه قالوب طوغورمق معناسنه در یقال امغلت المرأة اذا ولدت
کل سنة وحملت قبل الفطام المغل فتحتیله کبه خاتون چوجغی امزرمك معناسنه در یقال مغلت الحامل
ولده مغلا من الباب الرابع اذا ارضعته و برآدمك کوزی بوزیلوب فاسد وتباه اولمق معناسنه در یقال مغل الرجل
اذا فسدت عینه الممغل محسن وزننده چوجغی امزرن کبه خاتونه دینور و بهرسنه کبه قالور اولان خاتونه
دینور الممغل منبر وزننده طپراق یمکه دوشکون اولان کسبه دینور یقال هو ممغل ای مولع باکل التراب مؤلفك
احاطه ملتزمی ایکن مغل ماده سنی که میم مضمومه ایله قبائل اتراکدن براویماق آدیدر اهمال ایلمشدر واتراك
اصلی مغل بن الجه خان بن ترك بن یافث بن نوح علیه السلام در بونك برادری تاتاردر تاتار اویماغی دخی اندن

توره مشدر المقل نقل وزننده باقمق معناسنه در یقال مقله مقلا من الباب الاول اذا نظر الیه وصویه طالدرمق
معناسنه در یقال مقله فی الماء اذا غمسه قال الشارح ومنه الحدیث اذا وقع الذباب فی الطعام فامقلوه فان فی احد
جناحیه سما وفی الاخر شفاء وانه یقدم السم ویؤخر الشفاء ومقل صویه طالمق معناسنه در یقال مقل فی الماء
اذا غاص فیه وممه دن برکونه سودا ممکه دینور وقیونك دبنه دینور یقال وقع فی مقل البئر ای اسفله و برآدم
دوه سنك کوچك کوشکنك ممه دن کندیسی امدکده چوق امکله سود طوقنور دیو اندیشه سندن الیه آزجه
آزجه سود ایچورمك معناسنه در یقال مقل فصیله اذا سقاه فی کفه قلیلا قلیلا وذلك اذا خاف علیه من شربه اللبن
و برقابه ذکری آتی مقله دیدکلری چقل طاشنی قیوب اوزرینه صو دوکمك معناسنه در یقال مقل المقلة اذا القاها
فی الاناء وصب علیها الماء المقل میمك ضمیله کندر اسمیدر که آق کونلك دیدکلری داردر یهود طائفه سی
تبخر ایدرلر و برنوع صمغ اسمیدر که برشجردن حاصل اولور هندی وعربی وصقلی قسمی اولور مجموعی سعال ونهش
وحشرات و بواسیر وتنقیه رحم وتسهیل ولادت وازال مشیمه و بوکرکده حادث اولان طاشلری ازاله ور یاح غلیظه یی
تحلیل باینده نافع و مدر ومسمن ومقوی واورامی محلل ودافعدر اشبو دارو بلاد عربده خصوصا یمنده نابت
برشجرك صمغیدر مقل ازرق دیمکله معروفدر ترکیده کورن دیرلر وصفرته مائل اولانه مقل الیهود دیرلر پس مؤلفك
کندر ایله بیان ایلدیکی بو اولمق کرکدر وغبرت وسواده مائل اولانه صقلی دیرلر ظاهرا صقلیه اطه سنه
منسوبدر ونواحیء یمندن ظهور ایدن بادنجانی اولور اکا مقل عربی دیرلر صاف وحمرته مائل اولانه هندی دیرلر
المقل المکی دوم اغاجنك ثمریدر نضج بولدقده اکل اولنور عفوصتلی وخشونتلی قابض و بارد ومعده یی مقویدر
بونك تازه سنه بهش وقوریسنه دقل دیرلر المقلة میمك ضمیله کوزك آق وقاره سنی جامع شحمه سنه دینور علی قول آق
وقاره سنه دینور یاخود حدقه یه دینور که کوزك بیوك قاره سیدر جمعی مقل کلور صرد وزننده وقوله هذا خیر یعنی
ماورد فی حدیث ابن مسعود وسئل عن مسح الحصا فی الصلوة فقال مرة وترکها خیر من مائة ناقة لمقلة ای خیر
من مائة تختارها بعینك ونظرك یعنی نماز ایچره موضع سجده دن مسح حصا ایلمك خصوصندن سؤال اولندقده
برکره مسح ایلمك جائزدر لکن آنی دخی ترك ایلمك نظرکده کزیده و پسندیده اولان یوز ناقه یه مالك اولمقدن
افضلدر المقلة تمره وزننده شول خرده طاشلره دینور که اهل سفر برتیه ده صو یوك قلتندن نلشی یانلرنده موجود
اولان صویی تقسیم ایلدکلرنده اول طاشلری برقابه قویوب آنلری اورتجك مقداری صو وضع وهرکسه اولقدرجه
صو توزیع ایدرلر یقال تقاسموا الماء بالمقلة ای حصاة القسم توضع فی الاناء اذا عدم الماء فی السفر ثم یصب علیه
ما یغمر الحصاة فیعطی کل منهم سهمه التماقل تفاعل وزننده ایکی کسنه بربرنی صویه طالدرمق
معناسنه در یقال تماقلا اذا تغاطا فی الماء الامتقال افتعال وزننده پیدرپی صویه طالمق معناسنه در یقال امتقل
الرجل اذا غاص مرارا المکلة میمك فتحی وضمی وکافك سکونیله قیونك دبنده ایرکیلوب برکش صو ماده سنه دینور
علی قول آندن ابتدا چکیلوب اخراج اولنان صویه دینور تقول اعطنی مکلة بئرك وهی جمة البئر او اول ما یستقی
من جمتها بوراده نسخه صحیحه بودر و بعضلر عندنده مکله قیونك دبنده قلان آزجه بقیه یه دینور یاخود قابده
قلان آزجه بقیه یه دینور قول اوله کوره اضداددن اولور المکول قعود وزننده قیونك دبنده مکله دیدیکی صو
اولمق معناسنه در یقال مکلت البئر مکولا من الباب الاول اذا کانت بها مکلة المکول صبور وزننده ایچنده مکله
دیدیکی صو اولان قیویه دینور جمعی مکل کلور کتب وزننده وشول قیویه دینور که صویی آز الغله اطرافدن آزجه
آزجه ایرکیلوب برمقدارجه دبنده مجتمع اوله یقال بئر مکول اذا قل ماؤها فاستجم حتی اجتمع الماء فی اسفلها
المکل عنق وزننده والمکل کتف وزننده والممکلة مکرمه وزننده والممکولة بالجمله صویی چکیلوب
اخراج اولنمش اسکی قیویه دینور یقال قلیب مکل ومکل وممکلة وممکولة اذا کانت قد نزح ماؤها الممکل منبر
وزننده صویی آزجه کوله دینور یقال غدیر ممکل ای القلیل الماء وایچنده صو اولان قیویه دینور یقال بئر ممکل اذا کان
فیها ماؤها الاستمکال تزوج ایلمك معناسنه در یقال استمکل بفلانة اذا تزوجها المکال غراب وزننده
ایچ یاغنه دینور بوراده قوتدن کنایه در یقال ما بالناقة مکال ای شحم المکولی صبوری وزننده لئیم و بدکهر
کسبه دینور یقال رجل مکولی ای لئیم المماکل مماثل وزننده بولدیغی وکوردیکی نسنه زی جمع وادخار ایدن
آدمه دینور میکائیل میمك کسریله ملائکه اربعه دن برفرشته اسمیدر علیهم السلام ونونله میکائین دخی لغتدر
شارح دیرکه حق سبحانه وتعالی اول فرشته یی روی زمینده کائن انسان وحیوانك ارزاقنی تحصیله مؤکل ایلمشدر
الملل فتحتینله والملة غله وزننده والملالة والملال مبرلك فتحیله اوصانمق معناسنه در تقول مللته ومللت منه

مللا وملة وملالة وملالا من الباب الرابع اذا سئمته الاستملال بودخی اوصانمق معناسنه‌در تقول استمللته بمعنی مللته
الاملال همزه‌نك كسريله برآدمی يوروب اوساندرمق معناسنه‌در يقال املنی وامل علی ای ابرمنی وبرآدمك
سفر وغربتی مديد اولمق معناسنه مستعملدر يقال امل عليه السفر اذا طال واملاء طريقيله يعنی بريسی
سويليوب كنديسی يازمق معناسنه‌در يقال امله ای قال له فكتب عنه الملول والملولة صبور وصبوره وزننده
والمالولة فاعوله وزننده والملالة شداد وزننده وصفاردر ملالتلو اوصانق آدمه دينور مؤنثنده دخی ملول وملوله
دينور يقال هو ملول وملولة ومالولة وملالة وذوملة وهی ملول وملولة شارح ديركه اولكی ملوله‌ده تاء مبالغه
ايچوندر ومالوله تاموره وزننده مبالغه‌در وذوملة بونلرك فاعل معناسنه اولدقلرينه اشارتدر الملل فتحتينله
مصدردركه ذكر اولندی ودوه‌نك قولغی توزينه باصيلور بركونه تمغا اسميدر الملة غله وزننده مصدردركه
ذكر اولندی واسی كوله دينور يقال اطعمه خبزملة وهی الرماد الحار خبزمله اسی كولده پشمش اتمكه دينوركه
اعراب واحشام طائفه‌سی پشوررلر وبعض طشره دكرمانلرده‌دخی پشوررلر پوغچه تعبير ايدرلر وآتش قورينه
دينور جمره معناسنه وحما حرارتندن عارض اولان تره دينور ملال كبی كماسيذكر الملال غراب وزننده بودخی
حما ترينه دينور يقال اخذ المحموم الملة والملال ای عرق الحمی الملة ميمك ضميله ديكشك ابتدا چاتيسند
دينوركه ايلمه وايلندی تعبير اولور يقال الثوب علی الملة ای الخياطة الاولی الملة ميمك كسريله دين وشريعته
اطلاق اولنور املت الكتاب ماده‌سندن مأخوذدر يقال ملة ابراهيم خير الملل ای شريعته ودينه اساسده
زمخشری ديديكه مله طريق مسلوكه معناسنه‌در دين وشريعت شاهراه مستقيم اولمغله آنكله تسميه اولندی
ومله ديت وخونبها معناسنه‌در يقال احذ ملته ای ديته التملل تفعل وزننده والامتلال افتعال وزننده
برملته ملتلنمك معناسنه‌در يقال تملل ملة الاسلام وامتل اذا دخل فيها وسرعتله يورمك معناسنه‌در يقال
تملل فی المشی وامتل اذا اسرع وتملل خسته لكدن ياخود غم وتاسه‌دن مضطرب وبيقرار اولمغله بری اوته چاليوب
دونشدرمك معناسنه‌در تقول تململت اذا تقلبت مرضا اوغما الملّ ميمك فتحيله يای واوق مقوله‌سنی طوغرلتمق
ايچون آتشه طوتمق معناسنه‌در يقال مل القوس اوالسهم بالنار ملا من الباب الاول اذا عالجه بها وبرنسنه‌يی
آتش قورينه كومك معناسنه‌در يقال مل الشیء فی الجمر اذا ادخله فيه وسرعتله يورمك معناسنه‌در يقال
مل فی المشی اذا اسرع وثوبی چاتوب ايلمك معناسنه‌در يقال مل الثوب اذا خاطه يعنی بالملة واتمكی ياتی
كوله كوموب بشورمك معناسنه‌دركه كول باصدی وپوغاچه ياپمق تعبير اولنور يقال مل الخبز اواللحم اذا ادخله
فی الملة وبرآدمك سفر وغربتی اوزامق معناسنه‌در يقال مل عليه السفر اذا طال وارقه اغريسنه اوغرامق
معناسنه‌در تقول ملت وملت ملا من الباب الرابع والاول اذا اصابك الملال وحما ثقلتندن ترلمك معناسنه‌در
يقال مل المحموم اذا اخذه الملال ومرضدن ياغم وتاسه‌دن بيقرار اولوب بری اوته دونمك معناسنه‌در تقول ملت
اذا تقلبت مرضا اوغما وبرنسنه‌يی بيقرار ايدوب بری اوته چويروب دوندرمك معناسنه‌در تقول مللته ملا
من الباب الاول اذا اقلبته الملال غراب وزننده حما ثقلتندن عارض اولان تره دينور وقلج قبضه‌سنك اغاجنه
دينوركه باچاغی اوله جقدر اوزرنی طلا وتزيين ايدرلر وياپك ارقه‌سنه دينور يقال كسر ملال القوس ای ظهره
وبرموضع آديدر وبدنده كميك ايچره عارض اولان حرارته دينوركه حمانك شدتندن كمكلرك ايچنه تأثير ايدر وارقه
اغريسنه دينور ومرضدن ياغم وتاسه‌دن بيقرار اولوب بری اوته چاليوب دونمكه دينور يقال اخذه الملال
ای التقلب مرضا اوغما المليل امير وزننده والمملول اسی كولده پشمش اتمكه دينور پوغچه وكول بصدی كبی
يقال اطعمه مليلا ومملولا ای خبز الملة ومليل آينده ورونده‌سی چوق ايشلك يوله دينور مملّ كبی كماسيذكر المليلة
سفينه وزننده بودخی كيكه تأثير ايلمش حرارته دينور المملّ ميم اولانك ضمی وثانيه‌نك فتحيله بودخی آينده
ورونده‌سی چوق ايشلك يوله دينور يقال طريق مليل ومملّ ای سلك فهو معلم لاحب التمليل تفعيل وزننده
والتململ تزلزل وزننده بونلرده مرضدن ياخود تاسه‌دن دوشك ايچره بيقرار اولوب بری اوته دونشدرمك معناسنه‌در
تقول مللت وتململت اذا تقلبت مرضا اوغما الململ علابط وزننده جست ورونده اشكه دينور يقال حمار ململ
ای سريع المملی ميمك فتحی والفك قصريله اشكين وچابك ناقه‌يه دينور يقال ناقة مملی ای سريعة المملة
زلزله وزننده سرعتله يوريمك معناسنه‌در يقال ململ الرجل اذا اسرع المملول ميمك ضميله كوزه سرمه چكجك
ميله دينور يقال كحل عينه بالمملول ای المكحال وتلكونك ودوه‌نك ذكرينه دينور ودمور قلمه دينور كه لوحه دفتره
آنكله يازو يازارلر يقال كتبه بالمملول ای بالحديدة التی يكتب بها فی الواح الدفتر مليل جبل وزننده برموضعدر

ملبله سفينه وزننده مغربده بربلده آديدر ملاله جبانه وزننده بجايه قربنده برقريه‌در الملی ربی وزننده
كركی كبی پشكين اتمكه دينور يقال خبزة ملی ای منضجة ملول تنور وزننده اساميدندر هارون بن ملول وشعيب بن
اسحق المعروف بابن اخی ملول محدثلردر الملبل زبير وزننده قرغه قوشنه دينور وبر رجل اسميدر وابو مليل
ابن عبدالله وابو مليل ابن الاغر صحابه‌لردر الانملال انسلال وزننده ومراد فيدركه برنسنه‌نك ايچندن صيرلوب
چقمق معناسنه‌در يقال انمل منه اذا انسل المال حال وزننده برآدمك مالك اولديغی نسنه‌يه دينور فارسيده
خواسته دينور جمعی اموالدر يقال له مال كثير وهو ما ملكه من كل شیء شارحك بياننه كوره اصلی مول در مترجم
ديركه مال اورمجك اسمی اولان موله‌دن مأخوذ اولمق خاطره‌سی درونده خلجان ايدر المول قول وزننده
والمؤول شمول وزننده مالدار اولمق معناسنه‌در تقول ملت يافلان بكسر الميم تمال وملت بضم الميم تمول مولا
ومؤولا من الباب الرابع والاول ای صرت ذامال وبرآدمه مال ويرمك معناسنه‌در تقول ملته مولا من الباب الاول
اذا اعطيته المال التمول تفعل وزننده والاستمالة چوق مال صاحبی اولمق معناسنه‌در تقول تمولت
واستملت يافلان ای كثر مالك التمويل تفعيل وزننده برآدمی مالدار ايلمك معناسنه‌در يقال موله اذا صيره
ذامال المال اصلی مائل اولمغله بعد القلب عينی زائل اولمشدر مال صاحبی ديمكدر الميل سيد وزننده‌كه
واو يايه مبدله‌در والموّل بودخی سيد وزننده صاحب مال آدمه دينور مال كلمه‌سنك جمعی ماله كلور قائد
وقاده كبی ومالون كلور مؤنثی ماله‌دركه اصلی مائله بعده مائله اولوب عينی حذف اولنمشدر كذلك جمعی دخی ماله
كلور ومالات كلور يقال رجل مال وميل وموّل وهم مالة ومالون وهی مالة وهن مالة ومالات ای كثير المال
الامالة همزه‌نك كسريله بودخی برآدمه مال ويرمك معناسنه‌در تقول املته اذا اعطيته المال المولة ميمك
ضميله اورمجكه دينور عنكبوت معناسنه مويل زبير وزننده شهور عربيه‌دن شهر رجبك اسم قديميدر المهل اهل
وزننده وفتحتينله ده لغتدر حرف حلق ايچون والمهلة ميمك ضميله برخصوصده عجله وتشديد ايلميوب رفق
وتأنی ايله ميدان ويره‌رك طوتمق معناسنه‌در يقال مهل فی عمله مهلا ومهلة من الباب الثالث اذا عمله بالسكينة
والرفق ويقال عمل ذلك فی مهل ومهلة ای علی تؤدة وسكينة ومهله طوری قطرانه دينور مهل كبی ويات
وبراغه دينور يقال اخذ مهلته ای عدته وبرآدمده سن وعمر ياخود ادب وعرفان جهتيله اولان سبق وتقدم
معناسنه مستعملدر ومنه يقال اخذ علی فلان المهلة اذا تقدمه فی سن اوادب الامهال همزه‌نك كسريله برآدمه
برخصوصده تعجيل وتضييق ايلميوب رفق وسهولتله معامله ايلمك معناسنه‌در يقال امهله اذا رفق به وبرماده‌ده
افراطله عذر وبهانه ايراد ايلمك معناسنه‌در يقال امهل فلان فيه اذا بالغ واعذر وبرآدمه برماده ضمننده مهلت وزمان
ويرمك معناسنه‌در مثلا اداء دينك وقتی حلول ايتمشكن برزمان دخی تأخير ايدوب ميدان ويرمك كبی يقال امهله
اذا انظره التمهيل تفعيل وزننده بودخی مهلت وزمان ويرمك معناسنه‌در يقال مهله اذا اجله التمهل تفعل
وزننده برخصوصده عجله ايتميوب سكونت وتأنی اوزره اولمق معناسنه‌در يقال تمهل فی عمله اذا اتأد وبرخير
وحسنه‌ده سائره سبق وتقدم ايلمك معناسنه‌در يقال تمهل فلان اذا تقدم فی الخير مهلا ميمك فتحی وآخرك
نصبيله مصادر محذوفة الافعال قسميندندر سقيا ورعيا كبی اصلی امهلنی مهلا ايدی بكا مهلت وبرعجله ايلمه ديمكدر
مفرد ومذكر ومؤنث وجمعی برابردر تقول مهلا يارجل ويارجال ويافلانة ای امهلنی وبركسه برماده‌ده مهلت
طلبيله مهلا ديسه ياخود مأمور اولسه آنی رد ايچون لا مهل والله ديرلر لا مهلا ديمزلر زيرا اولكی عدم مساعده‌يی
مشعردر وثانی لا تفعل مهلا ايهامنی مذكردر وتقول ما مهل والله بمغنية عنك شيئا بالرفع وعربلر رزق فلان مهلا
ديرلر برآدمه ايشلديكی كناهك عفو بنده تعجيل اولنميوب تأخيرايله كنديسنه مهلت وميدان ويرلدكده فيقال فلان
رزق مهلا ای ركب الخطا بافمهل ولم يعجل المهل ميمك ضميله جميع معدنيات جواهره شامل اسم جنسدر
كومش والتون وباقر ودمور كبی يقال احرز المهل وهو اسم يجمع معدنيات الجواهر كالفضة ونحوها وطوری
قطرانه دينور مهله كبی يقال طلاه بالمهل والمهلة ای بالقطران الرقيق واريمش توجه وباقر ودموره دينور
يقال هو كالمهل ای الصفر الذائب اوالحديد وزيتون ياغنه ياخود طورطوسنه ياخود طوری اولانه دينور
وكولده پشمش اتمكدن دوكيلن كوله وقوره دينور وآغويه دينور يقال سقا مهلا ای سما وياره‌دن آقان اريكه
دينور يقال يسيل المهل من الجرح ای القيح وميتك كوده‌سندن آقان صاری صويه دينور المهل اهل وزننده
مصدردركه ذكر اولندی ومهل مضموم كبی بودخی ميتك جسدندن آقان صاری صويه دينور ودوه‌يه قطران
سورمك معناسنه مصدر اولور يقال مهل البعير مهلا من الباب الثالث اذا طلاه بالخضخاض وطوار رفق وسهولته

اوتلامق معناسنه‌در یقال مهلت الغنم اذا رعت علی مهلتها المهل فتحتیله بودخی میتك جسدندن آقان
صاری صویه دینور وخیر وحسنه خصوصنده سائره سبق وتقدم ایلمکه دینور یقال فلان ذومهل ای تقدم
فی الخیر و برآدمك تقدم ایدن کذشته اسلافنه دینور یقال رحم الله مهلك ای اسلافك المتقدمین المهلة
میمك حرکات ثلاثی وهانك سکونی وفتحیله بودخی میتك جسدندن آقان صاری صویه دینور الماهل جست
وسریع معناسنه‌در وسابق ومتقدم معناسنه‌در ابومهل فتحتیله عروة بن عبدالله الجعفی کنیه سیدر که اتباع
تابعیندندر الاستمهال برکسه‌دن برخصوصده مهلت ومیدان ایستمك معناسنه‌در یقال استمهله اذا استنظره
الانمهلال انفعلال وزننده دیکنه طوغری دیکیلوب طورمق معناسنه‌در یقال انمهل الشیء اذا اعتدل وانتصب
و برنسنه‌دن فتور وسکونت کلمکله سست وفاتر اولمق معناسنه‌در یقال انمهل الشیء اذا سکن وفتر المهصل قنفذ
وزننده قالین یاپیلواشکه دینور یقال حمار مهصل ای غلیظ المیل سیل وزننده والممال میم مفتوحه ایله
معاب وزننده والممیل معیب وزننده والتمیال تذکار وزننده والمیلان فتحاتله والمیلولة قیلوله
وزننده اعتدالدن بریکا صاپوب آکیلمك معناسنه‌در یقال مال الیه یمیل میلا وممالا وممیلا وتمیالا ومیلانا ومیلولة
اذا عدل فهومائل وتقول العرب هولاتمیل علیه المربعة ای قوی یعنی فلان پك قوتلو زورمنددر دیجك یرده
هولاتمیل علیه المربعة دیرلر مربعة مکنسه وزننده طوار اوزره یوك قالدیره‌جق آغاجه دینور ومیل متعدی اولور
برنسنه‌یی بریکا طوغری اکمك معناسنه یقال ماله اذا صیره مائلا المائل برجانبه طوغری اکلمش نسنه‌یه دینور
خمیده معناسنه جمعی ماله کلور ومیل کلور رکع وزننده الامالة همزه‌نك کسریله برنسنه‌یی برطرفه طوغری
اکمك معناسنه‌در یقال اماله اذا صیره مائلا ودوه‌یه طنلواوت اوتارمق معناسنه‌در یقال امال الابل اذا رعاها الخلة
التمییل تفعیل وزننده اماله معناسنه‌در یقال میله بمعنی اماله وشك وتردد معناسنه مستعملدر یقال ماملوا
ای لم یشکوا وتقول میلت بین امرین اذا ترددت الاستمالة برطرفه طوغری صاپوب آکیلمك معناسنه‌در
یقال میله فاستمال و برنسنه‌یی خرمندن بغدای آلورکبی ایکی آوجله یاخود ایکی قوللری آچوب اللری بری برینه
قاوشدیرمه اولچوسیله کندویه طوغری چکوب آلمق معناسنه‌در یقال استماله اذا کتاله بالکفین او بالذراعین
و برآدمك کوکلنی کندی طرفنه جذب واماله ایلمك معناسنه‌در یقال استمال فلانا واستمال بقلبه ای اماله المیلاء
صحراء وزننده باشه برکونه دلبند صارنمغه دینور ظاهر الحبر وصارنمقدر وخاتونلر صاچلرنی برطرفه خمیده
ومائل ایده‌رك طرایوب ودوزوب قوشمغه دینور که آلفنه‌لر شیوه‌سیدر ومیلاء اورکجی برجانبه طوغری مائل اولان
دوه‌لره دینور یقال ابل میلاء ای مائلة السنام و بری برینك اوسته متراکم اولمش بیوك قوم یغنه دینور وشاخلری
چوق وکور آغاجه وصف اولور یقال شجرة میلاء ای الکثیرة الفروع المیول قعود وزننده کونش غروبه واروب
چاتمق علی قول وسط سمادن زواله وارمق معناسنه‌در یقال مالت الشمس میولا اذا ضغت للغروب اوزالت
عن کبد السماء و یول منزله یقلشمق معناسنه‌در تقول مال بنا الطریق اذا قصد ای قرب ومنه ایلة قاصدة
المیل فتحتیله برنسنه خلق برطرفه مائل اولمق معناسنه‌در وکاه اولور که بناء وعمارتده دخی استعمال اولنور که
معمار اکری یاپدیغندن اولور یقال میل الشیء میلا من الباب الرابع اذا کان مائلا خلقة الامیل احمر وزننده برجانبه
طوغری خلقی مائل اولان نسنه‌یه دینور یقال شیء امیل ای مائل خلقة واکراوزره طوغری اوتوره‌مز اولان
آدمه دینور یقال رجل امیل اذا کان یمیل عن السرج فی جانب وقلقانسز علی قول قلیجسز یاخود مزراقسز
ساده آدمه دینور یقال رجل امیل ای لاترس معه اولاسیف اولارمح وقورقق آدمه اطلاق اولنور یقال هوامیل
ای جبان المماثلة مفاعله وزننده باصقن ایلمك معناسنه‌در تقول مایلنا الوالی فمایلناه ای اغار علینا فاغرنا علیه
المیل میمك کسریله کوزه سرمه چکجك آلته دینور ترکیده دخی میل دینور یقال کحل عینه بالمیل ای بالململ وکوز
ایریمی قدر یره دینور که آندن اوته‌یه نظر ایشلمز یقال بینهما قدر میل ای قدر مد البصر و یوللرده مسافه نشانی
ایچون یاپدقلری مناره‌یه دینور و بعضلر دیدیکه میل برحد ومقدار ایله محدود ومعین دکلدر بلکه همان متراخی
ومستطیل مسافه‌دن عبارتدر وعند البعض طقسان التی بیك اصبع مقدارندن عبارتدر علی قول اوچ بیك وعلی رأی
درت بیك ذراع مقداری مسافه‌یه دینور فرسخ ماده‌سنده اختلاف ایلدکلری اوزره بعضلر قدماء ذراعیله
طقوز بیك ذراع و بعضلر محدثین ذراعیله اون ایکی بیك ذراع تقدیر ایلدیلر ومیل کلمه‌سنك جمعی امیال ومیول‌در
شارح دیرکه طقسان التی بیك اصبع تقدیر ایدن قولله درت بیك ذراع تقدیر ایده‌نك بیننده منافات یوقدر زیرا
هر ذراع یکرمی درت اصبعدن عبارت اولمغله درت بیکه ضرب اولندقده طقسان التی بیك حاصل اولور ومؤلف

فرسخ ماده‌سنده کرچه بیان ایلمیوب لکن برد ماده‌سنده بریدی فرسخان واثناعشر میلا عبارتیله تعریف ایلمکله
هر فرسخ التی میلدن عبارت اولمش اولور هر فرسخ ایسه اوچ میلدن عبارتدر که میل فرسخك ثلثی اولور ومیل
درت بیك خطوه‌در وهر خطوه بر بچق ذراعدر پس التی بیك ذراع ایدر وفرسخ اوچ میل اولمغله اون سکز بیك ذراع
ودرتیوز اوتوز ایکی بیك اصبع ایدر انتهی ومیل بنت مشرح تابعیه‌در المائلات مائله لفظنك جمعیدر که مائل
مؤنثیدر وشول مائلات که اشبو. صنفان من اهل النار لم ارهما بعد قوم معهم سیاط کاذناب البقر یضربون بها
الناس ونساء کاسیات عاریات مائلات ممیلات رؤسهن کاسنمة البخت المائلة لایدخلن الجنة ولایجدن ریحها
حدیثنده وارددر مراد کبر ونخوتله تبختر ومیلان ایده‌رك مشی ایدن نسواندر وممیلات قلوب رجالی کندیلره برتقریبله
اماله وجذب ایدنلردر یاخود عرض جمال ایچون نقابلرنی برجانبه اماله ایدنلردر المیلة حیله وزننده وقت وزمانه
دینور جمعی میل درعنب وزننده یقال مضی بینهما میلة ای حین وزمان فصل النون النأل نونك فتحی
وهمزه‌نك سکونیله والنألان فتحاتله والنئیل نفیر وزننده برآدم باشنی یوقری طوتوب سلکه‌رك یورمك معناسنه‌در
صرتنده یوکی اولان آدم سکردرکن باشنی یوقری طوتدیغی کبی یقال نأل الرجل نألا ونألانا ونئیلا من الباب الثالث
اذا مشی ونهض برأسه یحرکه الی فوق کمن یعدو وعلیه حمل ینهض به وآت یاخود صرتلان ارغلنه‌رق یورمك
معناسنه‌در یقال نأل الفرس اوالضبع اذا اهتز فی مشیه وحسد ایلمك معناسنه‌در یقال نأل فلانا اذا حسده
وعربلر نأل کلمه‌سنی ینبغی موقعنده استعمال ایدرلر که لایق ومناسب اولور دیمکدر یقولون نأل ان تفعل ای ینبغی
شارح دیرکه نته که نول ماده‌سی دخی بو معنایه مستعملدر که تناولدن مأخوذدر ظاهرا بو آندن متغیردر نته که ماده‌سنده
مشروحدر النؤول صبور وزننده نأل ونألاندن وصفدر باشنی یوقری طوته‌رق یوریین آدمه وارغلنه‌رق
یوریین آته وصرتلانه دینور النئدل زبرج وزننده آفت وداهیه‌یه دینور النئدلان نونك ودالك کسری ودالك
ضمیله نیدلان لفظنده لغتدر کما سیذکر النارجیل همزه ایله نارجیل کلمه‌سنده لغتدر که هندستان جوزیدر
النئطل زبرج وزننده پك شنیع وشدید داهیه‌یه دینور یقال اصابه النئطل ای الداهیة الشنعاء و پك زیرك وصاحب
فطنت آدمه دینور یقال رجل نئطل ای داه النأملة دحرجه وزننده ایاغی بوقاغیلو کمسه یوریمك وأنك
یورویشی کبی یوریمك معناسنه‌در یقال نأمل المقید اذا مشی ویقال نأمل الرجل اذا مشی مشیة المقید النبل
نونك ضمیله ذکاء ونجابت معناسنه‌در که فطنت وکرم وشرف جهتیله فاضل وعالیقدر اولمقدن عبارتدر یقال
فیه نبل ای ذکاء ونجابة النبالة کرامه وزننده برآدم نبل صفتیله متصف اولمق معناسنه‌در یقال نبل الرجل
نبالة من الباب الخامس اذا کان فیه نبل النبیل امیر وزننده والنبل فتحتیله وشارحك تصویبی اوزره حبل وزننده
وصفلردر ذکاء وشرف وحسب جهتیله فاضل وعالیقدر اولان آدمه دینور نبل کلمه‌سنك مؤنثنده نبله دینور ونبیلك
ونبلك جمعلری نبال کلور کرام کبی ونبیلك جمعی نبل دخی کلور فتحتیله ادم وادیم کبی یاخود بو شارحك بیاننه کوره
اسم جمعدر کذلك جمعی نبله کلور فتحاتله ونبیل تیراندازلك فننده استاذ اولان آدمه دینور نابل کبی کما سیذکر
وابوعاصم النبیل محدث وثقه‌در النبیلة نبیل کلمه‌سنك مؤنثیدر حسن وجمال بابنده فضل ومزیت صاحبه‌سی
خاتونه اطلاق اولنور یقال امرأة نبیلة فی الحسن ای بینة النبالة فاضلة وفائقة وکذا الناقة والفرس والرجل یقال
ناقة نبیلة وفرس ورجل نبیل ای فاضل فی الحسن ونبیله جیفه‌یه دینور میته معناسنه ونبیلة بنت قیس صحابیه‌در
التنبل تفعل وزننده برآدم نبیل اولمق معناسنه‌در یقال تنبل الرجل بمعنی نبل ونبل دیدکلری طاشله استنجا
ایلمك معناسنه‌در یقال تنبل بالنبل اذا استنجی بها واولمك معناسنه‌در یقال تنبل البعیر والرجل اذا مات و بومعنا
معناسنه اولان نبیله‌دن مأخوذدر و برآدم فی ذاته نبالت یوغیکن تکلفله نبیللنمك وفضیلت تصنعیله فضلایه
بکزنمك معناسنه‌در یقال تنبل فلان اذا تکلف النبل و برنسنه‌نك ایچندن کزیده وافضلرنی سچوب آلمق
معناسنه‌در یقال تنبل الرجل منه اذا اخذ الانبل فالانبل ومطلقا اخذ ایلمك معناسنه‌در یقال تنبل ما عندی
ای اخذه الانتبال افتعال وزننده سهام معناسنه اولان نبل ونبالدن یاخود براق معناسنه اولان نبلدن مأخوذدر
برکسه یات و یراغنی دوزوب قوشوب آماده اولمق معناسنه‌در ومنه المثل * ما انتبل نبله الا باخرة * و بونده لغت
اربعه دخی وارددر نبال ونباله که نونلرك فتحیله‌در ونبل ونبله که نونلرك ضمیله‌در اول خصوصده تنبه ایلمیوب غافل
اولمغله آماده اولمدی دیمکدر بومثل فرصت فوت اولدقدنصکره تدارکه ابتدار ایدن کسه حقنده ضرب اولنور
وانتبال اولمك معناسنه‌در یقال انتبل الرجل اذا مات وقتل ایلمك معناسنه اولمغله ضد اولور یقال انتبل
فلانا اذا قتله وسرعتله برنسنه‌نك مجموعنی بردن قالدروب بوکلمك معناسنه‌در یقال انتبل الشیء اذا احتمله بمرة

سريعا النبل فتحتيله بيوك طاشلره و بيوك كسكلره دينور مفردى نبله در وكوچك طاشلره وكسكلره دينمكله ضد
اولور واستنجا ايده جك طاشلره دينور النبل صرد وزننده بودخى استنجا ايده جك طاشلره دينور شارحك بيانته كوره
مفردى نبله در غرفه وغرف كبى النبيل تفعيل وزننده برآدمه استنجا طاشلرى ويرمك معناسنه در يقال نبله النبل
والنبل اذا اعطاه اياها الاستنبال برنسه نك كزيده وافضلنى اخذ وانتخاب ايلمك معناسنه در يقال استنبل المال
اذا اخذ خياره التنبالة والتنبال تانك كسريله بودوره دينور يقال رجل تنبالة وتنبال اى قصير وتنباله بودورلغه
دينور يقال فيه تنبالة اى قصر النبل حبل وزننده اوقلره دينور سهام معناسنه وبو جمعدر لفظندن مفردى يوقدر
على قول مفردى نبله در تمر وتمره كبى جمعى انبال در ونبال در سهام وزننده ونبلان در نونك ضميله شارحك بيانته كوره
نبل عربلرك قوللندقلرى اوقه مخصوصدر وعند الافصح لفظندن مفردى يوقدر مفردنده سهم ديرلر ونبل مصدر
اولور برآدمه اوق آتمق معناسنه ياخود برآدمه اوق ويرمك معناسنه در يقال نبله نبلا من الباب الاول اذا رماه بالنبل
او اعطاه النبل واوق اتانلر ايچون يردن آتيلان اوقلرى ديوشورمك معناسنه در يقال نبل على القوم اذا لقط النبل لهم
وبركسه يى آزجه آزجه طعام ويره رك اويونلندرمك معناسنه در يقال نبل فلانا بالطعام اذا علله به الشيء بعد الشيء
ورفق وسهولتله معامله ايلمك معناسنه در يقال نبل به اذا رفق ودوه سورمك معناسنه در يقال نبل الابل اذا ساقها
ودوه نك مصلحت ومهمه سنى رؤيت وتنظيم ايلمك معناسنه در يقال نبل الابل اذا قام بمصلحتها وبولده پك اشوب
كتمك معناسنه در يقال نبل الرجل اذا سار شديدا النبال شداد وزننده اوق صاحبنه دينوركه مراد اوق طاشيان
واوق ايله تجارت ايدندر واوق ايشلين آدمه دينوركه اوقجى تعبير اولنور وبوكه نابل دخى دينور النبالة كتابه وزننده
اوقجيلغه دينور يقال هو نبال ونابل حسن النبالة اى صانع النبل النابل اوقجى به دينور واوق آتمقده استاذ
وماهر تيراندازه دينور يقال هو نابل وابن نابل اى حاذق وابن حاذق يعنى مطلقا برايشده حاذق اولانه ده اطلاق
اولنور ❁ وثار حابلهم على نابلهم ❁ مثلى حبل ماده سنده بيان اولندى النبل ركع وزننده نابلك جميدر استاذ
تير اندازلره دينور يقال قوم نبل اى رماة المنتبل اسم فاعل بنيه سيله اوق طاشيان آدمه دينور يقال هو منتبل
اى حامل النبل الانبال همزه نك كسريله برآدمه اوق ويرمك معناسنه در يقال انبله اذا اعطاه النبل وخرما اغاجى
تازه يمش ويرمك معناسنه در يقال انبل النخل اذا ارطب واوقلرى يوغون يوغون دوزمك معناسنه در يقال انبل
قداحه اذا جاء بها غلاظا النبلة غرفه وزننده جزاء وعوض معناسنه در يقال نال منه النبلة اى الثواب والجزاء
ولقمه يه دينور وبات ويراغه دينور نباله كبى كما سيذكر نابل باى مضمومه ايله آنك وزننده بر رجل اسميدر
وافر يقيه ده برموضع آديدر اعلامدن احمد بن على بن عمار النابلى اوراد ندر انبل احمد وزننده اندلسده شهر
بطليوس نواحيسندن برناحيه در نبل زفر وزننده بنت بدردركه محدثه در النبالة ثمامه وزننده نبله كبى بات ويراغ
وپوصاته دينور يقال اخذ نبالته ونبلته اى عدته وعتاده المنابلة مفاعله وزننده باب مغالبه ده مستعملدر
اوق يارشمق معناسنه در وبعضلر نباله ده يعنى فضيلتده مباحثه ايلمكله بيان ايلديلر تقول نابلته فنبلته اى كنت
اجود نبلا منه واكثر نبالة النبتل جعفر وزننده دمور كبى قتى وپك نسنه يه دينور وبرموضع آديدر وبر رجل
عليدر وعبد الله بن نبتل منافقيندندر النتل قتل وزننده والنتول قعود وزننده والنتلان فتحاتله ايلرويه
كچمك معناسنه در يقال نتل من بينهم نتلا ونتولا ونتلانا من الباب الثانى اذا تقدم ونتل برآدمى ايلرويه چكمك
معناسنه در يقال نتله نتلا اذا جذبه الى قدام وزجر وآزار ايلمك معناسنه در يقال نتله اذا زجره ونتل شول
دوه قوشى يمورطه سنه دينوركه ايچنه صو طولدروب برتبه ده دفن ايدرلر نتل دخى دينور فتحتينله بونى اعراب
طائفه سى قيش اياممده ايدرلر شدت حرارتده صو بولنمديغى وقتلر چقروب ايچرلر ونتل دغارجغى سلكوب ايچنده
اولان توشه يى چقرمق معناسنه در يقال نتل الجراب اذا نثله الاستنتال بودخى ايلرويه كچمك معناسنه در
يقال استنتل من بينهم اذا تقدم التناتل تفاعل وزننده اوتلر برى بريندن اوزون اولمق معناسنه در يقال تناتل
النبت اذا صار بعضه اطول من بعض ناتل هاجر وزننده عربدن بر رجل اسميدر ومحمد بن احمد الناتلى محدثدر
شارحك بيانته كوره آمل طبرستان اياالتنده ناتل نام قصبه يه منسوبدر ناتل صاحب وزننده ربيعة بن مالكك
فرسى اسميدر ياخود ثاى مثلثه ايله در نتله حمزه وزننده نتيله جهينه وزننده اسامى يدندر التنبلة سفينه وزننده
وسيله معناسنه در يقال هى نتبلته اى وسيلته التنتل زبرج وزننده والتنتيل زنبيل وزننده والتنتالة
قرطاسه وزننده بودوره دينور وبوتنباله مصحفى دكلدر يقال رجل تنتل وتنتيل وتنتالة اى قصير الثل نونك فتحى
وثاى مثلثه نك سكونيله قيودن طپراق چقرمق معناسنه در يقال نثل الركية نثلا من الباب الثانى اذا استخرج

ترابها ويركشدن اوقلرى چقروب طاغتمق معناسنه در يقال نثل الكنانة اذا استخرج نبلها فنثرها وكيملوكسه
اكندن كيمى چقروب براقمق معناسنه در يقال نثل درعه اذا القاها عنه واتى پاره ليوب چوملكه صالمق معناسنه در
يقال نثل اللحم فى القدر اذا وضعه فيها مقطعا واكنه كيم كيمك معناسنه در يقال نثل عليه درعه اذا صبها عليه
اى لبسها شارح ديركه بوماده خلع عليه الثوب وخلعه عنه قبيلندندر انتهى ونثل طوار ترسلمك معناسنه در يقال
نثل الفرس نثلا من الباب الاول اذا راث النثيلة سفينه وزننده والنثالة ثمامه وزننده قيودن چقريلان
طپراغه دينور ونثيله بقيه معناسنه در وسموزاته دينور النثول صبور وزننده اكثرى اتى تجره يه پاره ليوب صالان
خاتونه دينور المنثل منبر وزننده چوق ترسلين آته دينور النثيل امير وزننده آت فشقيسنه دينور النثلة تمره
وزننده ايكى بيغك ارالغنده اولان ييوه دينور وزرهه دينور على قول بول اولانه دينور يقال جاء وعليه نثلة اى درع
او واسعة منها ناثل صاحب وزننده نثل ماده سنده ذكر اولندى التناثل تفاعل وزننده برنسنه يه اوشوتى
ايلمك معناسنه در يقال تناثلوا اليه اذا انصبوا النجل نونك فتحى وجيمك سكونيله ولده دينور يقال هو نجله
اى ولده وپدره دينمكله ضدا ولور شارحك بيانته كوره نجل فى الاصل مصدر دركما سيذكر ولده اطلاقى منجول
ووالده اطلاقى ناجل معناسنه در يقال نجله اب كريم اى والده ومصدر اولور آتمق معناسنه در يقال نجل الشيء نجلا
من الباب الثانى اذا رماه وعمل وفعل معناسنه در يقال نجله جيد اى عمله وناسدن جمع كثير معناسنه در وشدتله
يوريمك معناسنه يقال نجل الرجل اذا سار شديدا وآچق يوله دينور شاهراه معناسنه يقال اخذوا النجل
اى المحجة وچوجق مشق ايلديكى لوحه سنك يازوسنى سيلوب محو ايلمك معناسنه در يقال نجل الصبي لوحه
اذا محاه ودورتمك معناسنه در يقال نجله بالرمح اذا طعنه به ويارمق معناسنه در يقال نجله اذا شقه ونجل يردن
ودره دن صيزوب چقان صيزندى يه دينور يقال برشح النجل من الارض اى النز وآقان صويه دينور يقال به
نجل اى ماء سائل ونجل ولد حاصل قلمق معناسنه در يقال نجله ابوه نجلا من الباب الاول اذا ولده وذبح اولنمش
حيوانك دريسنى يوزركن ابتدا بچاقلرينك اكسه سكيرلرندن ياروب يوزمك معناسنه دركه حالا قصابلر اويلجه
ايدرلر يقال نجل الاهاب اذا شقه عن عرقوبيه ثم سلخه وبرآدمه اياغ او جيله اورمق معناسنه در يقال نجل فلانا
اذا ضربه بمقدم رجله ويرنباتله يم يشل اولمق معناسنه در يقال نجلت الارض اذا اخضرت وناس ايله شر
وآشوب قوپرمق معناسنه در يقال نجل الناس اذا شارهم وبرنسنه يى عيان ايلمك معناسنه در يقال نجل الشيء
اذا اظهره الاستنجال يردن صيزوب چقان صوچوغالمق معناسنه در يقال استنجلت الارض اذا كثر نجلها نجل
نونك ضميله حجازده ضغينه نام محلك اشاغى سمتنده برقريه در النجل فتحتينله برآدمك كوزينك دائره سى بيوك
اولمق معناسنه در يقال نجل الرجل نجلا من الباب الرابع اذا وسعت عينه ونجل كرنج دوزه جك چاموره
قانمق ايچون تسكره ايله كوبره طاشيان كسه لره دينور مفردى ناجل در يقال هم نجل اى نقالوا الجعولطين
اللبن الانجل احمر وزننده بيوك كوزلو آدمه دينور جمعى نجل در نونك ضميله ونجال در كرام وزننده
يقال رجل انجل اى واسع العين واوزون اوله رق انلو وككبش شبشه دينور يقال شيء انجل اى واسع عريض
طويل الناجل كريم النسل اولان انسان وحيوانه دينور يقال رجل وفرس ناجل اى كريم النسل
المنجل منبر وزننده اوراغه دينوركه آنكله اكين بچيلور فارسيده داس دينور اساسك بيانته كوره رمى معناسنه
اولان نجلدن مأخوذدركه اكينى بچوب آتاجق آلتدر وپاره يى بيوك اچان مزراقى تمرننه دينور وبرى برينه صارمشق
كوك اكينه دينور يقال زرع منجل اى ملتف وكثير الولد آدمه دينور يقال رجل منجل اى كثير الولد وطبانلريله
يوروركن قاقوب يردن منشار چقرر اولان دوه يه دينور يقال بعير منجل اذا كان ينجل الكماة بخفه وصبيانك
مشق ايلدكلرى تعليم تختهلرينك يازولرنى سيلجك نسنه يه دينور سونكر كبى منجل مقعد وزننده برطاغك آديدر
الانجيل همزه نك كسرى وفتحيله عيسى على نبينا وعليه السلام حضرتلرينه نازل اولان كتابك اسميدر وصحيفه
اعتباريله تانيثى جائزدر مترجم ديركه زاهرده مسطوردركه انجيل عند بعض اهل اللغه اصل ودستور معناسنه دركه
نازل اولديغى قوم آنك مضمونيله عامل اولوب حلال وحرام خصوصنده احكام راجعت ايدرلر وبو والد معناسنه
اولان نجلدن مأخوذدر وعلى قول انجيل تسميه اولنديغى حضرت حق جل وعلا آنى اظهار ايتديكيچوندر
نزولى ايامنده حق بالكليه مندرس اولمشيدى حق بيان ايچون آنى اظهار ايلدى وبو اظهار معناسنه اولان نجلدن
مأخوذدر وابو عمرو ديديكه مخاصمه معناسنه اولان تناجلندر كتاب مزبور نازل اولدقده آنك خصوصنده ناس
منازعه ايتدكلرى ايچون تسميه اولندى وآملى كشكول نام تأليفنده ديديكه انجيل مژده وبشارت معناسنه دركه

عبرانیه‌در کتاب مزبور ایله عامل اولنلری جنت ایله تبشیر ایلدیکیچون تسمیه اولندی وعند البعض انکلیون یاخود
انکیل عبرانی معربیدر و برهانده قول اخیره منحصر امر سومدر وکشکول صاحبنك مرادی دخی بو اولمق ملحوظدر
التناجل تفاعل وزننده نزاع وخصومت ایدشمك معناسنه‌در یقال تناجلوا اذا تنازعوا الانجال افتعال وزننده
برنسنه کرکی کبی ظاهره چقوب یورمك معناسنه‌در یقال انجل الامر اذا استبان ومضی و برآدم دیواری دبندن
ترشح ایدن صویی طپراقدن پاك ایدوب صافی قلمق معناسنه‌در یقال انجل الرجل اذا صفی ماء النجل من اصل
حائطه النجیل امیر وزننده برجنس شوراوتك اسمیدر علی قول شوراوتلرك قوپوب قیر یلان یپراغنه دینور
مفرداتده نجیل ایرق تعبیر اولنان اوت ایله مبیندر ونجیلك جمعی نجل درضمتینله الانجال همزه‌نك کسریله برآدم
طواری نجل دیدیکی نبات مذکور اوتلامغه صالیورمك معناسنه‌در یقال انجل دابته اذا ارسلها فی النجیل نجل زبیر
وزننده مدینه‌ده برموضعدر علی قول ینبع ناحیه‌سنده‌در نجیل امیر وزننده مسلح نام محل قربنده بردوزاوه‌نك اسمیدر
نجیله جهینه وزننده بماء ایله ضریه بیننده واقع وآدی نشناش نام محلده برصو آدیدر مناجل منازل وزننده برموضع
آدیدر النحل نونك فتحی وحای مهمله‌نك سکونیله بال آریسنه دینور ذکر ومؤنثنه اطلاق اولنور ادباء علمادن ابو الولید
النحلی اکا منسوبدر که انکله تجارت ایدر ایدی مفردی نحله‌در تمر وتمره کبی ونحل مصدر اولور بلاعوض برآدمه
نسنه بخش ایلمك علی قول عموم اوزره و برمك معناسنه‌در که انواع عطایه شاملدر مؤلف بوراده مثال کتورمیوب
واشاغیده وبالضم مصدر قولی بونك اسم اولمسنی اشعار ایدر واعطا اولنان نسنه‌یه اطلاق اولنور منحول معناسنه
یقال هو نحل منی ای عطیة وناحل معناسنه مستعملدر که لاغر ونحیف آدمه دینور یقال رجل نحل ای ناحل
و برقریه اسمیدر محدثیندن منیح بن سیف النحلی اورادندر ونحل یکی ایلره اطلاق اولنور اهله معناسنه محافظندن
ناشی اطلاق اولنور و بو اسم جمعدر ونحل برکمسنه برآخرك سویلدیکی سوزی عزو واسناد ایلمك معناسنه‌در
یقال نحله القول نحلا من الباب الثالث اذا نسبه الیه یعنی قولا قاله غیره و برآدمه سوکمك معناسنه‌در که لسانمزده
بوندن و یرشدرمك ایله تعبیر اولنور یقال نحل فلانا اذا سابه النحل نونك ضمیله مصدردر برآدمه عطیه و برمك
معناسنه‌در یقال نحله نحلا اذا اعطاه شارح دیر که بو معناده فتحله مستعمل دکلدر آنفا مؤلفك فتحله ذکر ایلدیکی
بودر سبق قلم واقع اولمشدر لکن آنك اسم مصدر اولمق احتمال غالبی اشعار اولندی انتهی ونحل خاتونه مهر و یرمك
معناسنه‌در یقال نحلها اذا اعطاها المهر ونحلان معناسنه‌در کما سیذکر النحلة نونك کسری وضمیله زوجه‌یه
و یریلان مهر وکابینه دینور ودعوی معناسنه‌در یقال لم یسمع نحلته ای دعواه النحلی بشری وزننده
و یریکیه دینور بخشش معناسنه تقول هذا منی نحلی ای عطیة الانحال همزه‌نك کسریله و یرمك معناسنه‌در
یقال انحله ماء اذا اعطاه و برکمسه برآدمه مالندن برمقدار نسنه تخصیص وافراز ایلمك معناسنه‌در یقال انحله مالا
اذا خصه بشیء منه ووجودی ارقلمق معناسنه‌در یقال انحله الهم اذا اهزله التنحیل تفعیل وزننده انحال ایله
ایکی معنای اولده مرادفدر النحل والنحلان نونلرك ضمیله برآدمه اعطا اولنان شیئه دینور یقال هذا له نحل
ونحلان ای عطیة الانتحال افتعال وزننده والتنحل تفعل وزننده برآخر آدمك نسنه‌سنی بغدر دیو نفسنه
عزو ایله ادعا ایلمك معناسنه‌در مثلا برشاعرك شعرنی بغدر دیو ادعا ایلمك کبی یقال انتحل الشیء وتنحله اذا ادعاه
لنفسه وهو لغیره النحول قعود وزننده وجود آرقلمق معناسنه‌در یقال نحل جسمه ونحل نحولا من الباب
الثالث والرابع والاول والخامس اذا ذهب من مرض او سفر الناحل والنحیل امیر وزننده وجودی ارقلوب
چوپ کبی خیره ولاغر اولان آدمه دینور نحیلك جمعی نحلی کلور سکری وزننده وناحلك مؤنثی ناحله‌در وانجه
یاپیلودویه و یوفقه قلجه وصف اولور یقال جمل وسیف ناحل ای رقیق نحله تمره وزننده کنده نام کمسه‌نك
وسبیع بن الخطیم نام کمسه‌نك فرسلری اسمیدر و بعلبك قربنده برقریه آدیدر ابو نحلة البجلی جهینه وزننده‌در
اصحابدندر علی قول معجمه ایله‌در نحلین غسلین وزننده حلب قضاسنده برقریه‌در محدثیندن عامر بن سیار
النحلی اورادندر یاء ونون ساقطدر النخل نونك فتحی وخای معجمه‌نك سکونیله برنسنه‌یی اوکورتمك معناسنه‌در
یقال نخل الشیء نخلا من الباب الاول اذا اصفاه واختاره ونخل خرما اغاجنه دینور مؤنث ومذکر اولور مفردی
نخله‌در جمعی نخیل کلور نونك فتحیله نته که نخیل نخل کبی اسم جمع اولور شارح دیر که صاحب مصباحك بیاننه کوره
مطلقا مفردیله کندی بینی هاء ایله فرق اولنان اسم جمع که نخل وتمر و بر و بقر کبیدر اهل حجاز آنلری مؤنثا استعمال
ایدرلر فیقولون هی النخل واهل نجد وتمیم مذکرا استعمال ایدرلر فیقولون هو النخل وهو التمر ونخل کریم
واما نخیل کلمه‌سی بالاتفاق مؤنثدر انتهی ونخل مصدر اولور اون اله‌مك معناسنه یقال نخل الدقیق نخلا من الباب

الاول اذا غربله شارح دیر که مؤلف بو ماده‌یی دخی عجیب ایجاز ایلدی زیرا نخل ماده‌سنك اون اله‌مك معناسی
کتب لغویه‌نك جمله‌سنده ثابت ایکن کندوسی ایما ایله اکتفا ایلدی واشاغیده وتنخیل الثلج والودق عنوانیله
کلامی بتر ایلدی واقعا شارحك دیدیکی کبیدر اکا بناء بو حقیر شارحك تصریحی اوزره انلری تمثیل
وترجمه ایلمشدر واون اله‌مك معناسی تصفیه واختیار معناسندن مأخوذدر ونخل سحاب قاروپی یاغدرمق معناسنه
مستعملدر یقال نخل السحاب الثلج والودق اذا صبه ونخل برکونه نسوان پیرایه‌سنه دینور نخل شکلنده دوزرلر
و برموضع آدیدر التنخل تفعل وزننده والانتخال افتعال وزننده بونلرده برنسنه‌یی اوکورتمك معناسنه‌در
یقال تنخل الشیء وانتخله اذا اصفاه واختاره النخالة ثمامه وزننده اوکورتلنوب اختیار اولنان کزیده‌یه دینور
یقال هی نخالته ای ما تنخلت منه والکدن کپك اونه دینور یقال هی نخالة وهی ما نخل من الدقیق والکده
قلان کپکه دینور وچورندی‌یه دینور یقال نخل الدقیق ورمی نخالته ای ما بقی فی المنخل مما ینخل اشبو کپکك
خواصندندر که صو ایله یاخود سبزواتدن طورب صویله مطبوخی عقرب صوقدیغی یره ضماد ایلسه‌لر
بغایت نافعدر المنخل میمك وخانك ضمیله وخانك فتحیله اون الیه‌جك الکه دینور و بو قیاسدن خارج اولان
اسم آلتلردندر النخیل امیر وزننده نخل کبی خرما اغاجنه دینور اسم جمعدر ونخل کلمه‌سنك جمعی اولور
خرما اغاجلری وخرمالق دیمك اولور نخیله جهینه وزننده حضرت عائشه‌نك موالیسندندر ونخیله طبیعت
وسجیت معناسنه‌در شارحك بیاننه کوره بو معناده وآتیده سفینه وزننده‌در نسخه‌لرده سقط واقعدر یقال له
نخیلة کریمة ای طبیعة ونصیحت معناسنه‌در یقال هو لا یقبل النخیلة ای النصیحة ونخیله جهینه وزننده
بادیه‌ده برموضعدر وعراقده برموضعدر که امام علی رضی الله عنه حضرتلریله خوارج طائفه‌سنك جنکاهیدر
وابو نخیلة العکلی وابو نخیلة السعدی راجزلردر وابو نخیلة البجلی وابو نخیلة اللهبی صحابه‌لردر المنتخل معظم
وزننده برشاعردر ومنه المثل * لا افعله حتی یؤوب المنتخل * یعنی منتخل کندیکی یردن رجعت ایدنجه قدر آنی ایشلم
مزبور برخصوص ایچون برسمته عزیمت ایدوب بردخی عودت ایلمامکله تأبیدا ایچون ضرب مثل اولدی المتنخل
اسم فاعل بنیه‌سیله مالك بن عویمر الهذلی نام شاعرك لقبیدر نخل زبیر وزننده شامده برموضع آدیدر
ومدینه قربنده برپیکارك اسمیدر و بشقه ایکی موضعلردر ذو النخیل امیر وزننده مغمس ایله اثبره بیننده
برموضعدر و یمنده برموضعدر نخلة الشامیه ونخلة الیمانیه مکه مکرمه‌یه برمرحله مسافه‌ده ایکی وادی اسمیدر
ونخله بش موضعك دخی اسمیدر ذو النخلة مسیح بن مریم علیهما السلام مراددر زیرا جذع نخله یاننده
سرزده عالم شهود اولمشدر بنو نخلان سلمان وزننده ذو کلاع قبیله‌سندن بر بطندر وعمران بن سعید النخلی
تابعیندندر وابراهیم بن محمد النخلی تاریخ صاحبیدر الندل عدل وزننده برنسنه‌یی آخر یره نقل ایلمك معناسنه‌در
یقال ندله ندلا من الباب الاول اذا نقله وصفره‌دن اتمك وسپتدن خرما مقوله‌سنی آوجلیوب کومه‌سیله آلمق
معناسنه‌در یقال ندل الخبز من السفرة والتمر من الجلة اذا غرف بکفه کثلا وتناوله وقاپمق معناسنه‌در یقال ندله
اذا اختلسه و یورك سورمك معناسنه‌در یقال ندل بسلحه اذا رمی وندل کیر و پاسه دینور یقال بیده ندل ای وسخ
الندل فتحتینله وجود کیرلنمك معناسنه‌در یقال ندلت یده ندلا من الباب الرابع اذا وسخت المندل منبر وزننده
چپلاق کبی کوردیکی نسنه‌یی همان قاپوب آلور اولان آدمه دینور یقال هو مندل ای مختلس و یك ومتین
ذکره دینور المندل مقعد وزننده جزمه‌یه وادکه دینور خف معناسنه وهندستانده بر بلده آدیدر وعود اغاجنه
علی قول ابو سنه واعلاسنه دینور المندلی یاء نسبتله بو دخی عود اغاجنك اعلاسنه دینور پس مبالغه نفسنه
نسبت اولور علی قول مندل شهرینه منسوب اولانه دینور که عودك اعلاسی آندن مجلوب اولور ابن مندله
مرحله وزننده ملوك عربدن برملك ایدی الندل ضمتینله دعوت وضیافت خدمتکارلرینه دینور که مهمانلره
خدمت ونقل طعام ایدرلر یقال هم ندل ای خدم الدعوة النیدلان نونك ودالك کسری ودالك ضمیله
والنیدل درهم وصیقل وزنلرنده ونونك کسری ودالك حرکات ثلاثیله ونونك فتحی ودالك ضمیله والنئدلان
نونك کسری وهمزه‌نك سکونی ودال مکسوره ایله ومضمومه ایله والنئدل نونك کسری ودالك ضمیله انسانه
اویقو ایچره عارض اولان آغرلغه دینور که آغر بصمه وآل بصمه تعبیر اولنور کابوس معناسنه علی قول اکا شبیه
برعارضه‌یه دینور المندیل میمك کسری وفتحیله والمندل منبر وزننده ال سیلجك دستماله دینور تقول خذ المندیل
والمندل وهو الذی یتمسح به اساسك ومصباحك بیاننه کوره نقل معناسندن و بعض آخرك بیاننه کوره وسخ
معناسندن مأخوذدر و بو حالا هاولی ومقرمه وچوره تعبیر اولنان دلبندك مجموعنه شاملدر التندل تفعل وزننده

والتمندل تمسكن وزننده دستمال ايله سيلمك معناسنه‌در يقال تندّل بالمنديل وتمندل اذاتمسح به النودلة
حوقله وزننده برآدم پك پيرلكدن قاغشيوب صارصق اولمق معناسنه‌در يقال نودل الشيخ اذااضطرب كبرا
وخايه‌لر صالق وسلوك اولمق معناسنه‌در يقال نودلت خصيتاه اذااسترختا النودل جوهر وزننده نسوان
مقعدسنه دينور و بررجل اسميدر الثدل زبرج وزننده امرجسيم وعظيم معناسنه‌در يقال عنّ له نثدل
اى امرجسيم الاندبال انفعال وزننده كه بطن اسهال اولمق معناسنه‌در بونك موضع ذكرى دول ماده‌سيدر
جوهرى وهمدن ناشى بوراده ذكر ايلمشدر النذل نونك فتحى وذال معجمه‌نك سكونيله والنذيل امير وزننده
جميع احوال واوضاعنده خسيس ودنى ومحتقر وكم مايه كمسنه‌يه دينور جمعى انذال ونذول كلور نونك ضميله
ونذيلك جمعى نذلاء كلور كرماء وزننده يقال هونذل ونذيل اى خسيس محتقر فى جميع احواله النذالة رذاله
وزننده والنذولة عمومه وزننده بركسه نذيل اولمق معناسنه‌در يقال نذل الرجل نذالة ونذولة من الباب الخامس
اذا كان نذيلا النارجيل جوزهندى اسميدر كه هندستان جوزى تعبيراولنور مفردى نارجيله‌در و بعضا مهموز
اولور شجرى خرما اغاجنه شبيه اوزون و بغايت تروملايم اولمغله اوزرينه چقان آدم تازه نهال اوزره چقمش كبى يره
طوغرى اكيلوب باصيلور وصوى اولان داللرينك هر برنده اوتوزعدد نارجيل حاصل اولور وآنلرده بركونه سود
حاصل اولوركه اكا اطواق ديرلر نته كه ماده‌سنده بيان اولندى اوزرندن يل چكوب اسكيمش صوغلجانلرى مخرج
ومسهل وتازه‌سى تقويت جماعده مؤثردر النزول شمول وزننده والمنزل مقعد وزننده قونمق معناسنه‌در
يقال نزلهم ونزل بهم وعليهم نزولا ومنزلا من الباب الثانى اذاحلّ مؤلفك بصائرده بيانه كوره انمك معناسنه
موضوعدر قونمق معناسى لزوم علاقه‌سيله مجازدر ونزول خاصة حجاج منايه كلوب قونمق معناسنه‌در يقال
نزل القوم اذااتوامنى التنزيل تفعيل وزننده اندرمك معناسنه‌در يقال نزّله تنزيلا اذاصيره نازلا الانزال
همزه‌نك كسريله والمنزل مجمل وزننده تنزيل معناسنه‌در يقال انزله انزلا ومنزلا بمعنى نزّله مؤلفك بصائرده
بيانه كوره تنزيل برنسنه‌يى تدريجله متفرقا اندرمك وانزال اندن اعمدر الاستنزال انزال معناسنه‌در يقال
استنزله بمعنى انزله التنزّل تفعل وزننده تدريجله آزجه آزجه انمك معناسنه‌در يقال تنزّل الرجل اذانزل
فى مهلة النزل ضمتيله قوناق يرينه دينور تقول نزلنا نزلا لطيفا اى منزلا ومهمان ايچون تهيئه واحضار اولنان
طعامه دينور نزل دخى دينور زانك سكونيله جمعى انزال كلور يقال اعدّ لضيفه النزل وهوماهيئ للضيف ان ينزل عليه
و بركتلو رزق وطعامه دينور يقال هونزل اى طعام ذوبركة وفضل وزياده معناسنه‌در وعطاء و بخشش معناسنه‌در
و بريره قونمش جماعته دينور يقال هم نزل اى نازلون بو معناده نازل ونزيل لفظلرندن جمعدر واكلمش اكينك كور
و بركتلو اولوب اوكوب تمسنه دينور يقال زرع ذونزل اى ذوريع وزكاء ونماء و بونده زانك سكونيله ده لغتدر النزل نونك
ضمى وزانك سكونيله مهمان ايچون تهيئه اولنمش طعامه واكينك اوكوب كور و بركتلو اولمسنه دينور ومنى‌يه اطلاق
اولنور نطفه معناسنه النزيل امير وزننده بودخى بركتلو طعامه دينور يقال طعام نزيل اى ذوبركة وقصر ونقصانى
اولميوب اندامى تام اولان لباسه دينور يقال ثوب نزيل اى كامل ومهمانه دينور يقال هونزيله اى ضيفه النزل فتحتينله
بودخى اكلمش اكينك بركتلولكنه واوكادلغنه دينور يقال زرع ذونزل اى ريع ونماء ومصدر اولور اكينك اوكوب تمك
معناسنه يقال نزل الزرع نزلا من الباب الرابع اذاراع ونمى ونزل يغموره اطلاق اولنور يقال سحاب ذونزل
اى مطر النزل كتف وزننده شول قوناق يرينه دينوركه اكا چوق قونيلور اوله يقال مكان نزل اى ينزل فيه كثيرا
وشول يره دينوركه پك ومتين اولمغله يغمورى اچميوب همان آقار اوله يقال مكان نزل اى صلب سريع السيل النزال
جدال وزننده ايكى عسكر دوه‌لردن انوب آتلنوب محاربه ايلمكه دينور يقال حاربوا بالنزال وهوان ينزل
الفريقان عن ابلهما الى خيلهما فيتضاربوا التنازل تفاعل وزننده ايكى عسكر دوه‌لردن انوب آتلنوب جنك
ايدشمك معناسنه‌در يقال تنازلوا اذانزلوا عن ابلهم الى خيلهم فتضاربوا شارح ديركه فى الاصل ايكى فارس
برى برينه نزال نزال يعنى آتكدن نزول ايله ده پياده‌جه جنك ايده‌لم ديو چاغرمقدن عبارتدر وزمخشرى
آتلردن انوب پياده جنك ايدشمكله بيان ايلدى نزال قطام وزننده اسم فعل امردر انزل معناسنه‌در مفرد
ومذكر وجمع ومؤنثده ايراد اولنور يقال تداعوا نزال اى قال بعضهم بعضا انزل نحارب راجلا المنزلة ميمك فتحى
وزانك كسريله قوناق يرينه دينور يقال طريق قريب المنزلة اى موضع النزول و پايه معناسنه مستعملدر بونده
جمع قلنمز يقال له منزلة عندالامير اى درجة وخانه وسرايه اطلاق اولنور يقال له منزلة عالية اى دار النزالة
ثمامه وزننده اركك انزال ايلديكى منى‌يه دينور النزالة كتابه وزننده سفر ايلمك معناسنه‌در تقول مازلت

انزل نزالة اى اسافر النازلة محنت وبليه ونائبه‌يه اطلاق اولنور يقال اصابته نازلة من نوازل الدهر
اى شديدة النزلة تمره وزننده اكينى كور واوكات اولان يره دينور يقال ارض نزلة اى زاكية الزرع وزكام علتنه
دينور يقال اصابته نزلة اى زكام ومصدر اولور زكامه اوغرامق معناسنه يقال نزل الرجل نزلة من الباب الرابع
اذازكم ونزولدن بناء مرّه اولور بركره انمك معناسنه‌در يقال نزل نزلة اى مرّة نزيل زبير وزننده اساميدندر
مضارب بن نزيل محدّثيدر ونزيل بن مسعود الكلبى كذلك محدّثدر النزلات نونك فتحى وزانك كسرى وفتحيله
ريع و بركت ونماء معناسندن جمعدر بعده برقومك حاللرى منتظم وآرامش وآسايش اوزره اولمسنده استعمال
اولندى ومنه تقول تركت القوم على نزلاتهم اى على استقامة احوالهم منازل ميمك فتحيله ابن فرعان دركه شاعردر
قرن المنازل طائف قربنده برقريه‌در النزل نونك كسريله طوپ ومجتمع نسنه‌يه دينور المنزل مجلس وزننده
بنات نعش ديدكلرى يدى كوكبه دينوركه يديكر تعبير اولنور وصحراده قوناق يرينه دينور يقال نزلوا منزلا لطيفا
اى منهلا وخانه ودارة اطلاق اولنور تقول شربت منزلا اى دارا منازل مساعد وزننده نزال شدّاد وزننده
اسامى رجالدندر النسل نونك فتحى وسينك سكونيله خلق ومخلوقه دينور وولد وذرّيته دينوركه دول دوش
تعبيراولنور جمعى انسال‌در يقال له نسل كثير اى ولد ونسل مصدر اولور ولد حاصل قلمق معناسنه يقال نسل
الولد نسلا من الباب الاول اذاولده وحيوانك تويلرى قوپوب دوكمك معناسنه‌در تقول نسلت صوفه اذانتفته
واسقطته ونسل ونسل فتحتينله ونسلان سرعتله يوريمك معناسنه‌در يقال نسل الماشى نسلا ونسلا ونسلانا
من الباب الثانى والاول اذااسرع النسيلة سفينه وزننده بودخى ولد وذرّيته دينور يقال لفلان نسيلة كثيرة
اى ولد وچراغ فتيله‌سنه و باله دينور عسل معناسنه الانسال همزه‌نك كسريله دول پيدا ايلمك معناسنه‌در يقال
انسل الوالد اذاولد وحيوانك تويلرى دوكيلوب دوشمك معناسنه‌در يقال انسل صوف الدابة اذاسقط
و بو معناده متعدّى اولور تقول انسلت الصوف اذااسقطته و بغداى اوتى اوجلرنده اولان توى كبى نسنه‌لرنى ابراز
ايتدكدنصكره دوكمك معناسنه‌در يقال انسل الصليان اطرافه اذاابرزها ثم القاها ودوه قسمى تويلرنى
دوكوب قاوليه جقلرى زمان كلوب چاتمق معناسنه‌در يقال انسلت الابل اذاحان لها ان ينسل و برها وتقدّم ايلمك
معناسنه‌در يقال انسل القوم اذاتقدّمهم النسول وصول وزننده حيوانك توبى قاولوب دوشمك معناسنه‌در
يقال نسل الصوف نسولا من الباب الاول اذاسقط النسيل امير وزننده والنسال غراب وزننده حيواندن
قوپوب دوكيلن تويلره دينور مفردلرى هاايله‌در ونسيل باله دينور عسل معناسنه ونسال بغداى اوتنك
سنبله‌سنه دينوركه قوريدقده اوزى اولمامغله اوچوب صاورلور التناسل تفاعل وزننده برى برندن طوغوب
اوره‌مك معناسنه يقال تناسلوا اذا انسل بعضهم بعضا النسل فتحتينله كوك انجيردن چقان سوده دينور
الناسلة چلسز اويلغه وصف اولور يقال فخذ ناسلة اى قليلة اللحم الناشلة شين معجمه ايله بودخى انسز
وچلسز اولان اويلغه دينور يقال فخذ ناشلة اى ناسلة قليلة اللحم النشول وصول وزننده اويلق چلسز
وانسز اولمق معناسنه‌در يقال نشلت فخذه نشولا من الباب الاول اذا كانت ناشلة النشل نونك فتحى
وشينك سكونيله برنسنه‌يى سرعتله برندن چكوب چقرمق معناسنه‌در يقال نشل الشئ نشلا من الباب الاول
اذااسرع نزعه وجماع ايلمك معناسنه‌در يقال نشل المرأة اذاجامعها وتنجره‌دن كپچه سز ال ايله ات چقرمق
معناسنه‌در يقال نشل اللحم نشلا من الباب الاول والثانى اذااخرجه من القدر بيده بلامغرفة وعندالبعض نشل
پشمش عضوى النه آلوب اتى آغزيله كميروب يمك معناسنه‌در يقال نشل اللحم اذااخذ بيده عضوا فتناول
ماعليه من اللحم بفيه واتى حوايجسز ساده‌جه طبخ ايلمك معناسنه‌در يقال نشل اللحم اذاطبخه بغيرتابل الانتشال
افتعال وزننده بودخى چوملكدن اتى ال ايله چكوب چقرمق معناسنه‌در يقال انتشل اللحم بمعنى نشله النشيل
امير وزننده والمنشل اسم مفعول بنيه‌سيله چوملكدن ال ايله چقرلمش اته دينور ونشيل حوايجسز طبخ
اولنمش ساده‌جه اته دينور يقال اطعمه النشيل اى اللحم المطبوخ بلا توابل وهنوزصاغلمش سوده دينور يقال
سقاه النشيل اى اللبن ساعة الحلب وانجه وخفيف قلجه دينوركه قامچى قلج تعبيراولنور يقال ضربه بالنشيل اى بالسيف
الخفيف الرقيق وقيودن الك اوّل چقرلمش صويه دينور المنشلة ميمك وشينك فتحيله پرمقده خاتم موضعنه
دينوركه ابدست آلوركن اورايى تفقد ايلمك مستحبدر جوهرى بونى وفى الحديث عنوانيله ذكر ايلمكله وهم ايلدى
زيرا اول بعض تابعين كلامى جمله‌سندندر شارح ديركه ابن اثير نهايه‌ده وفى حديث ابى بكر قال لرجل فى وضوئه
عليك بالمنشلة عبارتيله رسم ايلمشدر كذلك اساسده دخى وفى الحديث عبارتيله مرسومدر المنشال محراب

وزنـنده بخی کش دیدکاری دمور آلته دینور که آنکله تجره دن ات چکوب چقررلر واکامنشل دخی دینور منبر
وزنـنده یقـال نشل اللحم من القدر بالمنشال والمنشل وهو حدیدة ینشل بهـا اللحم منهـا ومنشال حجر بن
معـاویه نك فرسی اسمیـدر التنشیل تفعیل وزنـنده برآدمه قهوه آلتی یدرمك معنـاسنه مستعملدر فی الاصل
برمقداجه نشـیل یدرمك معناسـنه در ومنه تقول نشل ضیفك ای سلفـه النشـال شدّاد وزنـنده همدم
ورفقـاء وار ایکن آنلره باقیوب یالکزجه تجره یه اتمـك پارچه سی باتوب اکل ایدر اولان صوغمسز آدمـه
دینور یقـال هو نشـال وهو من یأخذ حرف الجردقة فیغمسه فی القدر فیأکله دون اصحابه ظاهرا شـامده
کیسه یاریجی عیـار وطرّاره نشـال تعبیری بوندن مأخوذدر النصل والنصلان نونك فتحی وصـادلك
سکونیـله اوق ومزراق تمرنـنه دینور وقلج وبچـاق ناملوسـنه دینور جمعی انصل کلور افلس کبی ونصال
کلور نونك کسریله ونصول کلور وکـدی اوتی دیدکلری اوتك قلیچغنه دینور وباشه دینور بجمیع اجزاسیله
کوز وقولق وقاش وسائر اندامیله دریقـال اصاب نصله وهو الرأس بجمیع مافیه وقفـاده اولان یومری یره دینور
یقـال ضرب نصله ای قمحدوته وبعض دوه وآت قسمنك باشلرنده اولان تمرن کبی اوزونلق حالتنه دینـور یقال
رأس البعیر والفرس نصل ای طول وایکدن چقرلمش اییلکه دینور ونصل مصدر اولور اوق تمرنه چکوب کرکی کبی
یرلشوب طوتمق معناسنه در یقال نصل السهم فی النصل نصلا من الباب الاول اذا ثبت فیه واوقی تمرنه یرلشدرمك
معناسـنه در تقول نصلت السهم اذا اثبته فی النصل واوق تمرندن چقمق معنـاسـنه اولمغله ضدّ اولنور یقال نصل
السهم اذا خرج من النصل ونصل الرأس باشك تپه سندن عبارتدر یقال ضرب نصل رأسه ای اعلاه وقبضه سی
چقمش قلج وبچـاق مقوله سنه دینـور که وصف بالمصدردر یقال معول نصل اذا خرج عنه نصابه الانصـال
همزه نك کسریله والتنصیل تفعیل وزنـنده اوقه تمرن چکورمك معنـاسـنه در یقال انصل السهم ونصله اذا جعل
فیه نصلا واوقك تمرنی چقرمق معناسنه اولمغله ضدّ اولور بابلری ازاله ایچون اولور یقال انصل السهم ونصله
اذا ازال النصل عنه وانصال مطلقـا اخراج ایلمك معنـاسنه مستعملدر تقول انصلته منه اذا اخرجته النصول
قعود وزنـنده صقـالك بویه سی صیریلوب رنکی زائل اولمق معناسنه در یقـال نصلت اللحیة نصولا من البـاب
الاول والثالث اذا خرجت من الخضـاب ویلان وعقرب وآری مقوله سنك صوقدیغی یرك ایکنه سی وسمی زائل
وبرطرف اولمق معناسنه در یقـال نصلت اللسعة والحمة اذا خرج سمهمـا وزال اثرهما وطوارك طرنغی یرندن
قوپوب چقمق معناسـنه دریقـال نصل الحافر اذا خرج من موضعه الناصل بویه سی زائل اولمش صقاله
دینور یقال لحیة ناصل اذا زال خضابها وبو وصف خاصدر الانصولة اضحوکه وزنـنده کدی اوتنك قبجوغنده
اولان چکنه یاخود هوانك اسیلکندن قوپوب قاتیلمش کدی اوتنه دینـور الاستنصـال هوانك اسیلکی
کدی اوتنك قلیچقلرنی انصوله قلمق معناسـنه دریقـال استنصل الحرّ السفـاء اذا جعله انا صیل واستخراج
معناسـنه دریقـال استنصل الشیء اذا استخرجه وکدی اوتنك قلیچقلرینی وبتاغنی روزکار صـاوروب دوکمك
معنـاسنه دریقال استنصل الهیف السفاء اذا اسقطه النصیل امیر وزنـنده بارشون قدر اوزون طاشه دینور که
آنکله نسنه دقّ اولنوردنك الی کبی وانسانك وحیوانك اغزینك طماغنه دینـور وتمیز لنمش پاك بغدایه دینور
وچکه لرك التندن بیون ایله باشك قاوشدیغی یرده اولان مفصله دینور یقـال ضرب نصیله وهو مفصل مابین العنق
والرأس تحت اللحیین وطوارك برونك واغزینك اوجنه دینور وفرج نسوانده اولان لحم زائده دینـور وبالثه یه
دینور فاس معناسنه وباشك تپه سنه دینـور المنصیل منديل وزنـنده والمنصال منهال وزنـنده بولرده ذکر
اولنان نصیل دیدکلری طاشه دینـور المنصل میمك وصادك ضمیله والمنصل مکرم وزنـنده قلجه دینـور
التنصل تفعل وزنـنده برکاهدن صیریلوب چقمغله بریء الذمّه اولمق معنـاسنه دریقـال تنصل الی فلان
من الجنـایة اذا خرج وتبرّأ بورداه الی ایله صله لندیغی اعتذار معناسنی تضمینه مبنی در وتنصل برنسنه یی چقرمق
معنـاسنه دریقـال تنصل الشیء اذا اخرجه وبرنسنه یی سائرك ایچندن اورندیلمك معناسـنه دریقال تنصل الشیء
اذا تخیره وبرآدمك مصحوبی اولان نسنه لرنی بالجمله آلمق معنـاسـنه دریقـال تنصل فلانا اذا اخذ کلّ شیء معه
منصل الاسنة یاخود منصل الالّ محسن وزنـنده والّ همزه مفتوحه ولام مشدّده ایله مزراقدن واوقدن تمرنلری
وحربه لری چقاریجی دیمکدر بومنـاسبتله زمان جاهلیتده رجب آینه اطـلاق اولنور ایدی زیرا ماه مزبور
حلولنده جنك وقتـال ترك وتأخیرایله آلات واسلحه یی تعطیل ایدرلر ایدی یقـال قد حلّ منصل الاسنة او الالّ
ای شهر رجب الانتصـال افتعال وزنـنده کدی اوتنك قلیچقلری چقمق معناسـنه دریقال انتصل السفاء اذا اخرج

نصله المنصلیة میمك وصادك ضمیله برموضع آدیدر المنصال محراب وزنـنده اوجیوز مقدار سواری عسکردن
قلیل اولان عسکره دینور یقال ارسل علیهم منصالا ای جیشا اقلّ من المقنب النضل نونك وضاد معجمه نك
فتحیله انسان وحیوان بغایت یوریلوب زبون وبیمجـال اولمق معناسنه در یقـال نضل البعیر نضلا من الباب
الرابع اذا هزل واعیـا وتعب الانضال همزه نك کسریله انسان وحیوانی پك یوروب زبون وبیتاب ایلمـك
معناسنه در تقول انضلت البعیر اذا اهزلته واتعبته نضل فضل وزنـنده برموضع آدیدر نضله حمزه وزنـنده
اسامیدندر نعمـان بن نضله ونضلة بن خدیج ونضلة بن عبید ونضلة بن طریف وابن عمرو وابن ماعز صحـابه لردر
وابو نضله هاشم بن عبد منافك کنیه سیدر المناضلة مفاعله وزنـنده والنضال قتال وزنـنده والنیضال
قیتال وزنـنده تیراندازلر اوق یارشمق معناسنه در یقال ناضله مناضلة ونضالا ونیضـالا اذا باراه فی الرمی وبرکسه
طرفندن عذر بیانیـله یاخود مخاصمه ایله آندن دفع ضرر ومحذور ایلمـك معناسـنه در یقال ناضل عنه اذا دافع
النضل فضل وزنـنده اوق یارشمقده خصمی کچمك معنـاسـنه در باب مغالبه ده مستعملدر تقول ناضلته فنضلته
نضلا من البـاب الاول ای سبقته التنضل تفعل وزنـنده والانتضال افتعال وزنـنده اخراج ایلمك معناسنه در
یقال تنضله وانتضله اذا اخرجه وانتضال اورندیلمك معناسـنه در یقـال انتضل منه اذا اختاره ودوه قوللرنی
صالوب آته رق یوریمك معناسـنه در یقال انتضلت الابل اذا رمت بایدیهم فی السیر وبری برینه تفاخر ایلمك
معناسـنه در یقـال انتضل القوم اذا تفـاخروا النضل همزه ایله زبرج وزنـنده آفت وداهیه معناسنه در یقال
اصابه نضل ای داهیة النطل نونك فتحی وطانك سکونیله اوزم دانه سنك اوزی اوزره اولان انجه قبوغه دینور که
زار تعبیر اولنور یقال هو ارق من النطل وهو ما علی طعم العنب من القشر وشراب ایچون اصلانمش قوری اوزمك
ابتدا اصقوب شیره سی آلندقدنصکره تکرار صوقویوب اصلانمغله حاصل اولان شیره یه دینور که مکدر وغلیظ اولور
یقـال سقاه من النطل ولم یسقه من السلاف وهو ما رفع من نقیع الزبیب بعد السلاف یعنی اذا نقع الزبیب فاوّل
ما یرفع من عصارته هو السلاف فاذا اصب علیه ثانیة فهو النطل الناطل عاطل وزنـنده برایچم صو وسود
وباده مقوله سی مشروبه دینـور تقول سقـانی ناطلا من المـاء وغیره ای جرعة وشراب پیمانه سنك دبنده
قلان بقیه یه دینور یقال ما فی النیطل ناطل ای فضلة وشرابه دینور خمر معناسنه وشرابك پیمانه سنه دینور وبونده
طانك فتحیله ده وهمزه ساکنه ایله ده لغتدر یقـال عنده ناطل من خمر وناطل وناطل ای مکیال وناطل ایله جزئیجه
نسنه دن کنایه اولنور تقول ما ظفرت منه بناطل ای بشیء یعنی یسیر النیطل صیقل وزنـنده بودخی شراب
پیمانه سنه دینور ودهـاندن اولان زیرك وصـاحب فطنت آدمه دینور یقال رجل نیطل ای داه وذکری اوزون
انسان وحیوانه دینـور مؤلفك الطویل المذاکیر عنوانـنده ایرادی افراد اعتباریله در وقوغه یه دینور دلو معناسنه
وآفت وداهیه یه دینـور النطل قتل وزنـنده خمر صقمق یعنی اوزمی صقوب شیره سنی وشرابنی آلمق معناسنه در
یقال نطل الخمر نطلا من البـاب الاول اذا عصرها وخسته نك باشنه ادویه ایله مطبوخ آزجه صو دوکمك
معنـاسـنه در یقال نطل رأس العلیل بالنطول اذا جعل المـاء المطبوخ بالادویة فی کوز ثمّ صبه علیه قلیلا قلیلا
النطول صبور وزنـنده ادویه ایله مطبوخ اولان صویه دینورکه خسته نك اعضـاسی اوزره دوکرلر
النطل نونك کسریله شرابك پوصه سنه دینـور یقـال سقاه النطل ای خثارة الشراب النطلة جرعه وزنـنده
ومرادفیدر که بریودم وبرایچم صویه دینور یقـال ما فی الدنّ نطلة ای جرعة والّ ایله طلومك اغزندن چقاریلان
برمقدارجه نسنه یه دینـور النطلاء صحراء وزنـنده داهیه یه دینـور الانتطـال افتعال وزنـنده طلومدن
برمقدارجه شراب صیرقتمق معنـاسـنه یقـال انتطل من الزق اذا اصبّ منه یسیرا المناطل میمك فتحیله صیقلمش
شیره لره وشرابلره دینـور معاصر معناسـنه الانطلة اجوبه وزنـنده دواهی وآفاته دینور یقـال رماه بالانطلة
ای بالدّواهی النعل نونك فتحی وعینك سکونیله ایاغی یره چبلاق طوقنمقدن حفظ ایده جك نسنه یه دینـور که
ایاق قابی وپاپوش تعبیر اولنـور فارسیده پای افزار دیرلر انواعنه شاملدر هر محلده برکونه دیکوب ایاقلرینه کیرلر
وترکیده نالین دیدکلری که چامورلقده کیلور نعلین محرفیدر ونعل کلمه سی مؤنثدر وها ایله نعله دخی لغتدر جمعی نعال
کلـور نونك کسریله ظاهرا نعله ده کی هاء وحدتیه در ومحـدثیندن حسین بن احـد بن طلحه واسحق بن محمـد
وابو علی بن دودما النعالیون نعـال عملنه منسوبلردر ونعل قلج قننك دیبلك تعبیر اولنان دمورنه دینور یقـال لسیفه
نعل ای حدیدة تکون فی اسفل غمده وچقلری پرلاق پك ویوریه دینـور که نبات بتورمز اوله یقال سلکوا نعلا
من الارض وهی قطعة غلیظة منهـا یبرق حصاها ولا تنبت وذلیل وخاکسار آدمه دینور که هر کس پایمال ایدر

اوله يقال ما كنت نعلا اى ذليلا اوطأ كما توطأ الارض وكوشهٔ كمان صرتنه صاريلان سكيره دينوركه زاغ تعبير اولنور على قول كمانك بتون ارقه سنه صاردقلرى درى يه دينور يقال لقوسه نعل اى عقب يلبس على ظهر سيتها او جلد على ظهر القوس كله وزوجه يه اطلاق اولنور يقال خلع نعله اى زوجته وچفتجيلرك صبان دمورينه دينور وبرجنس بالق آديدركه باشى يومرى اولور وشطب نام طاغك باشنده بر يلانقه آديدر وطوار اياغنه قاقيلان دموره دينوركه نعل محرفى نال تعبير اولنور طوارك پاپوشى يرنده در ونعل مصدر اولور برآدمه اياق قابى بغشلمق معناسنه يقال نعلهم نعلا من الباب الثالث اذا وهب لهم النعال وطوارى نالملق معناسنه در يقال نعل الدابة اذا البسها النعل النعل فتحتيله برآدم اياق قابى كيمك معناسنه در يقال نعل الرجل نعلا من الباب الرابع اذا لبس النعل التنعل تفعل وزننده والانتعال افتعال وزننده بونلرده اياق قابى كيمك معناسنه در يقال تنعل الرجل وانتعل اذا لبس النعل وانتعال پياده جه سير وسفر ايلمك معناسنه در يقال انتعل الرجل الارض اذا سافر راجلا وطپراغى پك ويوريه اكين اككك معناسنه در على قول اويلسى يرده كتمك معناسنه در يقال انعل الرجل اذا زرع فى الارض الغليظة او ركبها الانعال همزه نك كسريله بودخى طوارى نالمق معناسنه در يقال انعل الدابة اذا البسها النعل وبرآدمك اياق قابلرى چوق اولمق معناسنه در يقال انعل الرجل اذا كثرت نعاله التنعيل تفعيل وزننده بودخى طوارك اياغنى نالمق معناسنه در يقال نعل الدابة اذا البسها النعل بونى مؤلف تكرار ايلمشدر ودوه نك اياقلرى آشنوب فرسوده اولمسون ديو دريدن نال دوزوب كچورمك معناسنه در يقال نعل البعير اذا البس خفه بجلد لئلا يحفى الناعل اياق قابلرى كثير اولان آدمه دينور غير قياس اوزره انعالدن فاعلدر ايفع ويافع كبى يقال انعل الرجل فهو ناعل اى كثير النعال واياغى پاپوشلو آدمه دينور يقال رجل ناعل اى ذو نعل وصلب ومتين طوار طرنغنه اطلاق اولنور يقال حافر ناعل اى صلب ويبان اشكنه دينور تقول رايت ناعلا اى حمار الوحش المنعل مكرم وزننده بودخى اياغى پاپوشلى آدمه دينور يقال رجل منعل اى ذو نعل وطرنغى پك ومتين داتبه يه دينور يقال فرس منعل اى شديد الحافر شارحك بيانته كوره مسهب كبى بونلرده غير قياسيدر ومنعل شول آته دينوركه بيلكجه سى نهايت بولديغى يرده طرنغنك اوزرنده تويلرى بياض اولوب لكن ذكر مجه اولميه وبو انعالدن اسم مفعولدر على قول انعال آتك طرنقلرى اوزره اولان قيللرك خاتم تعبير اولنان جزئيجه بياضلقدن متجاوز بياض اولمسندن عبارتدر الحاصل بيلكجه نك طرنغنه قاوشديغى آشق كبكى اوزره اولان قيللرك بياض اولمسنه انعال واول صننده اولان آته منعل اليد او الرجل دينور يقال فرس منعل يد كذا او رجل كذا او اليدين او الرجلين اذا كان فى مأخير ارساغه بياض ولم يستدر او الانعال هو ان يجاوز البياض الخاتم وخاتم ميم بابنده ماده سنده مرسومدر المنعل مقعد وزننده والمنعلة مقعده وزننده طپراغى غليظ اولان ارضه دينور وبو اسم وصفت اولور تقول نزلنا منعلا ومنعلة وارضا منعلا ومنعلة اى غليظة بنو نعيلة ابن مليك بن ضمره در جهينه وزننده درعربدن بر بطندر ذات النعال زبير بن عوام حضرتلرينك فرسى اسميدر النعابل مساجد وزننده طارق بن ديسق نام كسه نك قومنه اطلاق اولنور النعثل ثاى مثلثه ايله جعفر وزننده اركك صرتلانه دينور واحمق پير واختيار آدمه دينور وبر يهودى اسميدر كه مدينه ده اولور ايدى واوزون صقاللو برآدمك اسميدر كه حضرت عثمانك محاسنى طولانى اولمغله بعد الوقعه عداوت وشماتت ايدنلر اكا تشبيهله ازدرا ايدرلر ايدى وعلى بن نعثل محدثدر النعثلة دحرجه وزننده بركدرمك معناسنه در يقال نعثل الشىء اذا جمعه وبونلكه واوغوزلغه دينور يقال به نعثلة اى حمق وقوجه آدمك يوريمسنه دينور يقال يمشى النعثلة اى مشية الشيخ واذا وخرامله آپشلرنى آچوب اياقلرنى ايكى طرفه چويره رك يوريمكه دينور اياقلرنى طالدير وب طپراق آلور كبى يقال هو ينعثل اى يمشى مفاجا ويقلب قدمه كأنه يغرف بهما وهو من التجبر المنعثل اسم فاعل بنيه سيله شول آته دينوركه يورركن آيشنى آيروب اياقلرنى يردن آلوركن چاموردن حفار ركبى آلور اوله يقال فرس منعثل اذا كان يفرق قوائمه عند المشى فاذا رفعها فكانما ينزعها من وحل النعظلة ظاى معجمه ايله دحرجه وزننده آغر آغر يلمك معناسنه در يقال هو يعنظل اى يعدو بطيئا وصاغه صوله بوجه اوزره رق يوريمك معناسنه در شيشمان بودود يوريمسى كبى يقال يعنظل الرجل اذا كان يحيك فى المشى يمنة ويسرة النغل نونك وغين معجمه نك فتحيله دباغت ايدركن انباشتده درى چوق ياتمغله چوريوب تباه اولمق معناسنه در يقال نغل الاديم نغلا من الباب الرابع اذا افسد فى الدباغ وياره آزمق معناسنه مستعملدر يقال نغل الجرح اذا افسد وبرآدمك نيتى فاسد اولمق معناسنه مستعملدر يقال نغلت نيته اذا ساءت وبرآدمك درونى كيندار اولمق معناسنه مستعملدر تقول نغل قلبه على

اى ضغن وقوغجيلق ونقل مقال ايله ناسك بيننى شوريده وافساد ايلمك معناسنه در يقال نغل بينهم اذا افسد ونم الانغال همزه نك كسريله دباغ درى يى دباغنده چوريدوب برباد وافساد ايلمك معناسنه در يقال انغل الاديم اذا افسده النغلة غرفه وزننده اسمدر دباغت اولنان درينك چوركلكنه وبوزغلغنه دينور يقال بالاديم نغلة اى فساد النغلة فرحه وزننده ايچى بوزوق وچورك فاسد جوزه وصف اولور يقال جوزة نغلة اى متغيرة زنخة النغولة نونك ضميله مولود فاسد اولمق معناسنه در كه مراد حرامزاده وحيز اولمقدر يقال نغل المولود نغولة من الباب الخامس اذا فسد النغل نونك فتحى وغينك سكونيله والنغل كتف وزننده والنغيل امير وزننده ولدزنايه وحرامزاده يه دينور مؤنثلرى هايله در يقال غلام نغل ونغل ونغيل وجارية نغلة ونغلة ونغيلة اى لزنية نغيل زبير وزننده اسماندر مالك بن نغيل محدثدر النغبول زنبور وزننده برقوشك وبراوتك اسملريدر المنغدل منعدم وزننده ايرى وسلوك باشلى آدمه دينور يقال رجل منغدل الرأس اى مسترخيه فى عظم وضخم النغضل ضاد معجمه ايله جعفر وزننده اياغى آغرداتبه يه دينور يقال برذون نغضل اى ثقيل النفل نونك وفانك فتحيله مال غنيمته دينوركه طويملق تعبير اولنور عطاء الهى اولديغيچون اطلاق اولندى يقال اصاب الغازى نفلا اى غنيمة وبخشش دينور يقال اعطاه نفلا اى هبة جمعى انفال ونفال كلور نونك كسريله ونفل جاجق وصلاته ياپيلان اوتلردن بر كونه اوت اسميدر كه خوشبو صارى چچكلرى اولور آت قسمى مسمندر النفل صرد وزننده هر آيك ابتدا اوچ كيجه دن صكره اولان اوچ كيجه يه اطلاق اولنوركه دردنجى وبشنجى والتنجى اولور النفل نونك فتحى وفانك سكونيله برآدمه مال غنيمت ويرمك معناسنه در يقال نفله النفل نفلا من الباب الاول اذا اعطاه اياه ويمين ايلمك معناسنه در يقال نفل الرجل اذا حلف وبرآدمه عطيه ويرمك معناسنه در يقال نفله اذا اعطاه نافلة من المعروف وپادشاه مال غنيمتى كندى قبول ايلميوب على العموم عسكره بخش ايلمك معناسنه در يقال نفل الامام الجند اذا جعل لهم ما غنموا وبرآدمك من غير وجوب ايشلديكى ايشه دينور نافله كبى كاسيذكر وصوغوق برد معناسنه در يقال اصابه نفل اى برد الانفال همزه نك كسريله بودخى برآدمه مال غنيمت ويرمك معناسنه در يقال انفله النفل اذا اعطاه اياه وبركسه كون اغاجنى بالته ايله كسوب دوه سنه يدرمك معناسنه در يقال انفل الرجل اذا اخذ الفاس وقطع القتاد لابله التنفيل تفعيل وزننده بودخى برآدمه مال غنيمت ويرمك معناسنه در يقال نفل النفل اذا اعطاه اياه وبرآدمه يمين ويرمك معناسنه در يقال نفله اذا حلفه وبركسه اوزرندن بر ضرر ومحذور دفع ايلمك معناسنه در يقال نفل عنه اذا دفع عنه النافلة مال غنيمته دينور يقال اصاب نافلة اى غنيمة وعطيه يه اطلاق اولنور يقال اعطى نافلة سنية اى عطية ومن غير وجوب اتيان اولنان فعل وعمله دينور نفل كبى ومنه نافلة الصلوة ونفلها فرضه اوزره زائد اولوب كذلك واجب اولديغيچون اطلاق اولندى ونافله ولدك ولدينه اطلاق اولنور كه طورون تعبير اولنور يقال له نافلة اى ولد ولد النوفل جوهر وزننده دريايه دينور بحر معناسنه وو بركى يه دينور وبرنجى جانورلرك بعض باوريلرينه دينور واركك صرتلانه واركك چقاله دينور وشدت معناسنه در يقال وقع فى نوفل اى شدة وكثير العطاء آدمه دينور يقال رجل نوفل اى معطاء وخوب ودلبر تازه جوانه دينور تقول رايت نوفلا اى شابا جميلا ونوفل بن ثعلبه ونوفل بن حارث وابن طلحه وابن عبدالله وابن فروه وابن مساحق وابن معاويه صحابه لردر النوفلة جوهره وزننده طوزله يه دينور تقول نزلنا قرب نوفلة اى مملحة الانتفال افتعال وزننده ايسمك معناسنه در يقال انتفل الشىء منه اذا طلبه منه وبرنسنه دن تبرى قيلوب بيزارلق ايلمك معناسنه در يقال انتفل منه اذا تبرأ وانتفى منه ونافله نماز قلمق معناسنه در يقال انتفل الرجل اذا صلى النوافل التنفل تفعل وزننده بودخى نافله نماز قلمق معناسنه در يقال تنفل الرجل اذا صلى النوافل وسائر عسكرك آلدقلرندن ازيد غنيمت آلمق معناسنه در يقال تنفل على اصحابه اذا اخذ اكثر مما اخذوا من الغنيمة نفيل زبير وزننده بر رجل اسميدر النوفلية جوهريه وزننده قيون يوكندن طوقنمش جارشكلنده بردرلو اورتودركه نسوان عرب باشلرينه اورترلر النقل نونك فتحى وقافك سكونيله برنسنه يى يرندن برآخر يره كوچورمك معناسنه در يقال نقل الشىء نقلا من الباب الاول اذا حوله ونقل اسكى جزمه يه ومسته واسكى پاپوجه دينور نونك كسريله وفتحتيله ده لغتدر جمعى انقال ونقال كلور نونك كسريله تقول جاءنا فى خف نقل ونعل نقل اى خلق ومصدر اولور دوه نك طاشدن طاشه قيوب مجروح اولان طبانه دريدن يامه اورمق معناسنه تقول نقلت خف البعير اذا رقعته وفرسوده اولمش جزمه يى ياخود پاپوچى يماوب مرمت واصلاح ايلمك معناسنه در تقول نقلت الخف او النعل اذا اصلحته ورتق اثوابى يمامق معناسنه در تقول نقلت الثوب اذا رقعته

ونقل عشرت مزه‌سنه دینور که اوزرینه تناول اولنان نواله‌دن عبارتدر و بعضا نونی مضموم اولور علی قول
ضمه‌سی خطادر یقال تنقلوا بالنقل وهو مایتنقل به علی الشراب ودوه‌لری کندی باشلرینه صو ایچمکه آلشدرمق
معناسنه‌در تقول نقلت الابل اذا جعلتها تشرب نقالا الانتقال افتعال وزننده بریردن بریره کوچمک معناسنه‌در
یقال نقله فانتقل النقلة غرفه وزننده انتقالدن اسمدر کوچمکه وکوچه دینور یقال اسرعوا النقلة ای الانتقال
وقوغجیلغه دینور یقال حرش بینهم بالنقلة ای بالنمیمة النقلة نونک کسریله اناسی اونده احشالمش قاری قیزه
دینور که یاشلولغندن برکسه تزوجنه رغبت ایلمیوب اویلجه مهجوره قالمش اوله یقول سمعت فلانا یخطب نقلة وهی
المرأة التی ترکت ولا تخطب لکبرها النواقل برقریه‌دن برقریه‌یه منقول اولان اموال خراجیه‌یه دینور یقال قسمت
النواقل ای الاخرجة التی تنقل من قریة الی قریة و برقومدن قوم آخر طرفنه نقل ایدن قبیله خلقنه دینور المنقال
محراب وزننده والنقال شداد وزننده والمناقل مقاتل وزننده ایاقلرنی بصدیغی یردن چابک الوب آتان آته
دینور یقال فرس منقال ونقال ومناقل ای سریع نقل القوائم النقیل نونک فتحیله آت ناقللمغه دینور یقال فرس
ذو نقیل ای سرعة نقل القوائم وغریب آدمه دینور مؤنثی نقیله‌در ونقیل دینور هاسیز یقال رجل نقیل ای غریب
وامرأة نقیلة ونقیل و یغمور یاغمش یردن یاغمدیغی یره آقوب کلان سیل صوینه دینور یقال سیل نقیل اذا جاء من ارض
ممطورة الی غیرها و بردرلو یوروشه دینور که مراد آدیملری تیز تیز آله‌رق یوریمکدر المناقلة مفاعله وزننده والنقال
قتال وزننده آت نقالیه‌رق یوریمک علی قول لنک ایله اشکین بیننده یوریمک معناسنه‌در یقال ناقل الفرس مناقلة ونقالا
اذا اسرع نقل القوائم اوسار بین العدو والخبب وهمدملر بالمناوبه لاقردی ایلمک معناسنه‌در یقال ناقله الحدیث
اذا حدث کل واحد الی الاخر المنقلة محدثه وزننده شول باش یاریغنه دینور که انک آلتنده کمیک اوزره اولان زار کبی
انجه انجه خرده کمکلر ظاهر ومنتقل اوله یقال اصابته شجة منقلة وهی التی تنقل منها فراش العظام وهی قشور
تکون علی العظم دون اللحم المنقلة مرحله وزننده ومراد فیدر تقول سرنا منقلة ای مرحلة المنقل
مقعد وزننده طاغ یولنه دینور واسکی جزمه‌یه واسکی پاپوجه دینور النقیلة سفینه وزننده پرتق جزمه‌یه و پرتق
پاپوجه اوریلان یامه‌یه و پنده‌یه دینور و پیرتمش دوه طبانینه اوریلان دریدن یامه‌یه دینور جمعی نقایل
ونقیل‌در ونقیلة العضد بازوده قرمجه تعبیر اولنان یرده اولان بالق اتنه دینور الانتقال همزه‌نک کسریله
بودخی پرتق ایاق قابنی یمایوب مرمت ایلمک معناسنه‌در تقول انقلت الخف اوالنعل اذا اصلحته التنقیل تفعیل
وزننده انقال معناسنه‌در تقول نقلت الخف بمعنی نقلته النقلة فتحاتله دره‌دن آقان سیل صوینک چاغلدیسنه
دینور تقول سمعت نقلة الوادی ای صوت سیله النقل فتحتینله بری برینه بلند آواز ایله قرشولقلی سوز دوندرمکه
دینور تقول سمعت نقلهما وهی مراجعة الکلام فی صخب و براوقدن چیقاریلوب آخر اوقده کورلمش بلکه
دینور وطاشلره دینور مفردی نقله‌در و برعلت اسمیدر که دوه‌نک طبانینه عارض اولور النقال کتاب وزننده
یصی وقصه تمرلره دینور مفردی نقله‌در تمره وزننده ونقال دوه قسمی ابتدا صوینی وثانیا ایچه‌جک صوینی برکسه‌نک
سوقی اولمیه‌رق کندی باشلرینه ایچمکه دینور یقال شربت الابل نقالا وهو ان تشرب عللا ونهلا بنفسها من غیر
احد النقال شداد وزننده برنسنه‌یی نقل ایدیجی دیمکدر حارث بن شریح و بسام بن یزید واحمد بن محمد وحسین
بن ابی بکر ونفیس بن کرم النقالون محدثلردر هر بری برکونه نقل فعلنده بولنمغله توصیف اولندیلر ازجمله حارث بن شریح
بدامام شافعیدن کتاب الرساله‌یی عبدالرحمن بن مهدی‌یه نقل ایلمکله نقال ایله ملقب اولدی وناقل بن عبید محدثدر
المنقل مقعد وزننده اسکی ایاق قابنه دینور که ذکر اولندی وشول منقل که کمیت نام شاعرک اشبو *وصارت اباطحها
کالارین *وسوی بالحفوة المنقل* بیتنده واقعدر میمک ضمیله درجوهرینک توهم ایلدیکی کبی میمک فتحیله دکلدر ومیمک
فتحیله نقیله ایله ایاق قابنه یامه اورن آدمه دینور بوراده مراد ایاغی پاپوجلی کسه دیمکدر وحفوه یالن ایاقلقدر وارین
ارینک جمعیدر که آتشه دینور پس معنا مکه‌نک دره‌لری فرط حرارتدن آتشین اولمغله متنعل وحافی آنده یکساندر
پس حفوه ذو حفوه تقدیرنده اولور یاخود حفوه اوتلاغک اوتی دوکمکه دینور ومنقل اوتلاغک برینک اوتلری
دوکندکدنصکره نقل اولنان دیکر اوتلاغه دینور بوکه کوره جمیع مرعالری یکساندر یعنی اوتلقلو واوتسز
اولمقده مساویدر الناقلة کوچر اولی طائفه‌یه دینور یقال هم ناقلة ای لیسوا بقاطنین ونواقل الدهر
ماده‌سندن دخی مفرد اولور که انسانی حالدن حاله نقل وتحویل ایدن حوادث ونوائب زماندن عبارتدر یقال
اصابته نواقل الدهر ای نوائبه التی تنقل من حال الی حال الانقلاء انصباء وزننده برجنس خرمایه دینور النقثلة
ثای مثلثه ایله دحرجه وزننده پیروسالخورده آدمک یوریمسنه دینور که ایاغنی سوریه‌رک یوریمکله طپراق صاوره

اوله یقال یمشی النقثلة وهی مشیة الشیخ یثیر التراب فی مشیه النکول شموم وزننده برنسنه‌دن خوف واندیشه
ایلمکله اقدام ایلمیوب چکلمق معناسنه‌در یقال نکل عنه ونکل نکولا من ابواب الثانی والاول والرابع اذا نکص وجبن
التنکیل تفعیل وزننده برآدمه سائرلره مدار خوف وعبرت اوله‌جق برایش ایتمک معناسنه‌در علی قول برآدمی
قبول کرده‌سی اولان نسنه‌دن برطرف ایلمک معناسنه‌در یقال نکل فلانا اذا صنع به صنیعا یحذر غیره اونحاه عما قبله
النکال سحاب وزننده والنکلة غرفه وزننده والمنکل مقعد وزننده اشکنجه وعقوبته دینور که سائرلره
مدار عبرت اولور نه درلو اولورسه اولسون یقال جعله نکالا لهم ونکلة ومنکلا وهو مانکلت به غیرک کائنا ما کان
ومنکل مقعد وزننده قیایه دینور صخر معناسنه النکل شکل وزننده اشکنجه ونکالی قبول ایلمک معناسنه‌در
یقال نکل الرجل نکلا من الباب الرابع اذا قبل النکال النکل نونک کسریله کندیسیله اشکنجه وعقوبت
اولنه‌جق شئه دینور ومنه یقال انه لنکل شر ای ینکل به اعداؤه یعنی اعداسنه مدار تنکیل وعقوبتدر وشدتلو
بوقاغی‌یه دینور جمعی انکالدر علی قول آتشدن اولان بوقاغی‌یه دینور قال الشارح ومنه قوله تعالی ان لدینا
انکالا وجحیما فالنکل القید الشدید اوقید من نار ونکل برکونه آت کمه‌ی علی قول منزل سورن اولاقلرک قوللندقلری
که دینور قنطارمه وشبش کبی ولجامک دمورینه اطلاق اولنور که آنی ضبط ایدر و یولاره اطلاق اولنور النکلة
غرفه وزننده سائره عبرت اوله‌جق اشکنجه‌یه دینور که ذکر اولندی وتقول العرب رماه الله بنکلة ای بما ینکله به یعنی
آنی برعقوبته کرفتار ایلسون که ناسه مدار عبرت اوله النکل فتحتینله شول ایپه دینور که بیوک قوغه‌نک اشاغیسنه
بغلادقدنصکره براوجنی دخی قوغه‌نک اغاجنه بغلرلر اکا عناج دخی دیرلر و بهادر وزورمند وجنک وجدال
خصوصنده مجرب ومبدئ ومعید اولان دلاوره اطلاق اولنور یقال هو نکل ای قوی مجرب مبدئ معید و بو وصفله
متصف اولان آته ده اطلاق اولنور ومنه الحدیث ان الله یحب النکل علی النکل مبدئ ومعید اصلا فاتر وسست
اولمیان مقدم وغیور آدمه اطلاق اولنور مثلا غزا وجهادک برنی ادا ایلدکدنصکره فیصل ویرمیوب برینه دخی
مبادرت ایدر و بو صفتده اولان یاخود مؤدب ومنقاد اولان آته ده اطلاق اولنور المنکل منبر وزننده اشکنجه آلتنه
دینور الانکال همزه‌نک کسریله دفع ایلمک معناسنه‌در یقال انکله اذا دفعه ومنه الحدیث مضر صخرة الله
التی لاتنکل ای لاتدفع عما وقعت علیه الناکل قورقق وضعیف آدمه دینور یقال رجل ناکل ای ضعیف جبان
نکتیل تای فوقیه ایله سفرجل وزننده اصحابدن برذاتدر النلنل هدهد وزننده ضعیف وناتوان کسیه دینور
النمل نونک فتحی ومیمک سکونیله و بعضا ضمیله قرنجه‌یه دینور فارسیده مور دیرلر مفردی نمله‌در جمعی نمال‌در نونک
کسریله شارحک بیاننه کوره نمله‌ده تاء وحدتیه اولمغله ذکر وانثایه شاملدر و بو ماده حرکت معناسندن مأخوذدر
النملة زنخه وزننده قرنجه‌لو یره دینور یقال ارض نملة ای کثیرة النمل الممنول قرنجه اوشمش نسنه‌یه دینور
یقال طعام ممنول اذا کان قد اصابته النمل النملة نونک حرکات ثلاثی ومیمک سکونیله والنملة سفینه وزننده
قوغجیلغه دینور نمیمه معناسنه النمل کتف وزننده والنامل والمنمل محسن وزننده والمنمل منبر وزننده
والنمال شداد وزننده قوغجی‌یه دینور یقال رجل نمل ونامل ومنمل ونمال ای نمام ونمل کتف وزننده
جنبش ونشاطندن برده آرام ایلمیوب کثیر الحرکه اولان آته وصف اولور یقال فرس نمل ای لایستقر فی مکان وشول
آدمه دینور که بغایت چیره دست اولمغله کوردیکی ایشی همان بعینه عمله کتورر اوله علی قول هر صنعتده استاذ
اولان آدمه دینور یقال رجل نمل ای خفیف الاصابع لایری شیئا الا عمله اوحاذق النمل جمل وزننده قوغجیلق
ایلمک معناسنه‌در یقال نمل فلان ونمل نملا من الباب الاول والرابع اذانم واغاجه چقمق معناسنه‌در یقال نمل فی الشجر
نملا من الباب الاول اذا صعد الانمال همزه‌نک کسریله بودخی قوغجیلق ایلمک معناسنه‌در یقال انمل فلان
اذانم النملة نونک فتحیله کذب ودروغ معناسنه‌در یقال فیه نملة ای کذب ونمله بعض دابه قسمنک طرنغنده
اولان چتلاغه دینور که تو بی نهایت بولدیغی یردن طرنغک بوینلن برینه وارنجه اولان یارقدر معاینددر یقال
بالفرس نملة ای شق فی حافره وانسانک جنبنده ظهور ایدر برکونه یاره اسمیدر نمل دخی دیرلر کذلک بدن انسانی‌یه
عارض اولور برکونه خرده سیوجیلره دینور که ابتدا آتش کبی احتراق والتهابله وجزئیجه شیش ایله ظهور ایدوب
بعده قرنجه کبی اطرافه یورو یوب یایلور سببی حدتلو صفرادر که دقیق طمرلک اغزلرندن خروج ایدوب حدتندن
وشدت لطافتندن ظاهر بشره‌نک داخللرنده محتبس اولمیوب طشره اورر کتب طبیه‌ده بو ایکی علت شئ واحد
اولمق اوزره مرسومدر اکثری انسانک جنبنده تحدث ایدر اکر صفراده یک حدت وشدت یوق ایسه بثره‌لر ظهور
وقرنجه کبی اطرافه سیر وسریان ایدر وقرنجه اصررکبی اجیدر بوکه طشره ترکبنده سیرجک واصرغی تعبیر

اولنور واکر غلیظ وحاده ایسه برمحلی قرنجه بوه‌سی کبی اویوب متقرح اولورا کا قرنجه بوه‌سی وکوشنك بوه‌سی تعبیر اولنور کتب طبیه ده جاورسیه وساعیه ورطبه اسملریله انواعی مرسومدر وحیاة الحیوانده رقبه‌سی مرقومدر وابو نمله عمار بن معاذ الانصاری اصحابدندر المنملة معظمه وزننده والنملی سکری وزننده خفتدن قطعا بر ده آرام ایلمز اولان خاتونه دینور یقال امرأة نملة ونملی اذا کانت لاتستقر فی مکان التنمل تفعل وزننده ناس قرنجه کبی قینایوب کیریش چقش اویناماق معناسنه‌در یقال تنمل القوم اذا تحرکوا ودخل بعضهم فی بعض النمل فتحتینله برعضو اویوشمق معناسنه‌در یقال نملت یده نملا من الباب الرابع اذا خدرت واغاجه طیرمانوب چقمق معناسنه‌در یقال نمل فی الشجر اذا صعد المنمل معظم وزننده یامه اورلمش نسنه‌یه دینور یقال ثوب منمل ای مرفوء ویازلمش نامه‌یه یاخود خرده قرنجه کبی خرده وصیق یازیلو مکتوبه دینور سیاقت یازوسی کبی که اوائلده اکا غبار دینور ایدی یقال ورق منمل ای مکتوب ومتقارب الخط المنمل مکرم وزننده بودخی خرده وصیق یازیلو مکتوبه دینور النملة غرفه وزننده حوضده قلان صو بقیه‌سنه دینور نملی جمزی وزننده مدینه قربنده برصو اسمیدر النملان فتحتانله برنسنه اوزره حواله ومشرف اولمغه دینور المنمول زنبور وزننده لسانه دینور النامله یوجیلره دینور یقال هم نامله ای سابلة النمل کتف وزننده یکی طوغدقده آوجنه قرنجه وضع اولنمش چوجغه دینور عربلر فطنت وکیاست صاحبی اولمسنه تفأل ایدرلر یقال رجل نمل اذا جعل فی یده نملة اذا ولد نمله حمزه وزننده نمیل زبیر وزننده نمیله جهینه وزننده اسامیدندر ونمیله منسوب اولمیه‌رق ونمیلة بن عبد الله بن فقیم اصحابدندر واسمعیل بن نمیل ومحمد بن عبد الله بن نمیل الخلالان محدثلردر المؤنمل اسم فاعل بنیه‌سیله پرمقلری قصه اولوب اوجلری بوغون اولان آدمه دینور یقال رجل مؤنمل الاصابع ای غلیظ اطرافها فی قصر المناملة مفاعله وزننده ایاغی بوقاغیلی آدمك یورویشی کبی یورمك معناسنه‌در یقال ینامل الرجل اذا کان یمشی مشیة المقید الانملة همزه‌نك ومیمك حرکات ثلاثیله که مجموعی طقوز لغت اولور پرمغك اوجنه دینور که طرنق اولان بوغمدر جمعی انامل وانملات کلور شارحك بیاننه کوره طرنق اولان بوغومدن عبارتدر وهمزه‌سی زائده‌در النوال نونك فتحیله والنال حال وزننده والنائل وبرکی به دینور یقال هو کثیر النوال والنال والنائل ای العطاء شارح دیر که نال کلمه‌سنك اصلی نول ایدی النول قول وزننده برآدمه عطیه ویرمك معناسنه‌در تقول نلته بضم النون ونلت له ونلت به انوله نولا من الباب الاول اذا اعطیته ویقال نالت المرأة بالحدیث والحاجة ای سمحت اوهمت یعنی محبوبه‌سی اکا صحبت کرمنی احسان ایلدی یاخود نیازنه مساعده ایدوب کندیسه اقبال ایلدی وتقول العرب نولك ان تفعل کذا ونوالك ومنوالك ان ینبغی لك بونلر تناولدندر فی فعله نوال صلاحك سکنده‌در وبعضلر نول ونوالی بهره ونصیب معناسنه حمل ایلمکله سنك بویلجه ایلمك بهره ونصیبکدر نفعی سکا عائددر وسنك راتبه حقك منزله‌سنده‌در دیمکدر بعده ینبغی معناسنه استعمال اولندی که سکا لایق وروا اولان بودر وبویلجه ایلمکدر دیمکدر وعکسنده مانولك دیرلر ماینبغی لك ان تناله معناسنه‌در که شویله ایلمك سکا لایق دکلدر دیمك اولور شارح دیر که قرا دیدیکه ماده مزبوره انی معناسنه یعنی برنسنه‌نك وقتی کلوب چاتمق معناسنه اولان نولدندر عربلر نالك ان تفعل کذا نولا والم یأن لك والم ینل لك دیرلر وابن مالك نولك کلمه‌سنی مبتدأ وان تفعل جمله‌سنی خبر ترکیب ایدوب لکن ماکان نولك ان تفعل کلامیله آنی رد ایلدیلر وجامع شرحنده نولك فعل معناسنی یعنی ینبغی معناسنی متضمن مبتدا وان تفعل فاعل اولوب مبتدانك خبری مقامنه قائم اولمشدر دیو مرسومدر ومفردات راغبده نوال صلاحك فیه تقدیریله مشروحدر واساسده نولك ان تفعل کذا بمعنی حقك وماینبغی ان تعطیه من نفسك عبارتیله ونهایه ده ینبغی لك وحظك عنوانیله مفسردر والحاصل بو ماده فی الاصل عطاء معناسنه اولوب بعده حظ ونصیب معناسنه مستعمل اولمغله بوراده سنك نصیب اولان قدر وشانکك مقتضای لیاقتی شویله ایلمکدر دیمك اولور بو موقعده مثل اولمشدر انتهی ونول صوبی آقان چابه ودره‌یه دینور وکمی اجرتنه دینور که تحریکله نولین تعبیر اولنور یقال لم یعط نول السفینة ای جعله وجلاهلرك سرمین دیدکلری اغاجه دینور که نسیج اولنان بزی اکا صارارلر سرمین محرفی سلن اغاجی تعبیر ایدرلر جمعی انوال درومنوال دخی بومعنایه‌در الانالة همزه‌نك کسریله والتنویل تفعیل وزننده برآدمه عطیه ویرمك معناسنه‌در تقول انلته ایاه ونولته ونولت علیه ونولت له اذا اعطیته وانالة یمین ایلمك معناسنه‌در یقال انال بالله اذا حلف ومعدنده جوهر بولنمق معناسنه مستعملدر کویا که معدن جوهر اعطا ایتمش اولور یقال انال المعدن اذا اصیب فیه شیء النال

وبرکی به دینور که ذکر اولندی اصلی نول ایدی ونال سخی وجوانمرد علی قول احسانی چوق اولان آدمه دینور یقال رجل نال ای جواد او کثیر النائل شارح دیر که ابن سیده دیدیکه بو فعل وزننده‌در یعنی اصلی نول در که مصدردر مبالغة وصف اولور یاخود اصلی نائل اولوب بعد القلب عینی زائل اولمشدر انتهی النایل والنیل سیل وزننده برآدم جوانمرد اولمق یاخود کثیر الانعام اولمق معناسنه‌در یقال نال الرجل ینال نائلا ونیلا من الباب الرابع اذا صار نالا مانوله فعل تعجبدر یقال مانوله ای ما اکثر نائله النولة جوله وزننده عطیه‌یه دینور تقول ما اصبت منه نولة ای نیلا وبوسه‌یه دینور تقول اصبت من خدها نولة ای قبلة وبرحصار آدیدر ونوله بنت اسلم صحابیه‌در علی قول نویله‌در جهینه وزننده وعلی بن محمد بن نوله محدثدر المناولة مفاعله وزننده برنسنه‌یی الی اوزادوب ویرمك معناسنه‌در التناول تفاعل وزننده برنسنه‌یه ال صونوب آلمق معناسنه‌در تقول ناولته الشیء فتناوله ای اعطیته فاخذه المنول والمنوال منبر ومحراب وزنلرنده جلاهلرك سلن اغاجنه دینور که نسیج اولنان بزی اکا صارارلر بو معنادندر که عربلر برطائفه اخلاق واوضاعده یکسان ویکرنك اولسه لرهم علی منوال واحد دیرلر استوت اخلاقهم معناسنه ومنوال جلاهه دینور یقال هو منوال ای حائك النول نونك ضمیله سیاه عربلردن برطائفه‌نك علمیدر النالة حرم شریفك جوره‌سنه دینور علی قول ساحه مکه مکرمه‌یه اطلاق اولنور النوال سحاب وزننده عطاء معناسنه‌در که ذکر اولندی وبهره ونصیب معناسنه‌در یقال اخذ نواله ای نصیبه نوال شداد وزننده ومنول محدث وزننده اسامی رجالدندر منوله مقوله وزننده برقبیله‌نك والده‌سی اسمیدر نائله برصنمك اسمیدر که اساف ماده‌سنده ذکر اولندی ونائله بنت سعد صحابیه‌در وابو نائله سلکان بن سلامه اصحابدندر النهل نونك وهانك فتحیله اول شرب معناسنه‌در که ابتدای امردن صو ایچمکه دینور زیراده قسمی ابتداء صویه کتوروب اسقا ایلدکدنصکره یتاغنه کتورلر بو دفعه‌ده ایچمکه نهل دیرلر بعده ینه صویه کتوروب اسقا ایدرلر بعده مرعایه کتوررلر بو دفعه ایچمکه علل دیرلر بعده مطلقا انسان وحیوانده استعمال اولندی یقال سقی الابل نهلا ای شربا اولا ویقال سقی عللا بعد نهل ونهل ومنهل مقعد وزننده مصدر اولورلر ابتدای امردن صو ایچمك معناسنه‌در یقال نهلت الابل نهلا ومنهلا من الباب الرابع اذا شربت فی اول الورد ونهل ناهل کلمه‌سندن جمع اولور کاسیذکر واکل اولنان طعامه اطلاق اولنور النواهل والنهال جیاع وزننده والنهل خدم وزننده والنهول فضول وزننده والنهلة عمله وزننده والنهلی سکری وزننده ناهلك جمعلریدر که ابتداء امردن صو ایچن دوه‌لره دینور الانهال همزه‌نك کسریله دوه‌یی اول مرتبه‌ده صوارمق معناسنه‌در یقال انهل الابل اذا اسقاها نهلا وبرآدمك دوه‌سی ابتداء امرده صو ایچمك معناسنه‌در یقال انهل القوم اذا نهلت ابلهم وبرآدمی طارلتمق معناسنه‌در یقال انهله اذا اغضبه وکفایت ایلمك معناسنه مستعملدر که صویه قانمق معناسنه اولان نهلدن مأخوذدر کاسیذکر تقول انهل تلان ای حسبك الان وتلان الآن معناسنه‌در تنه که ماده منده مرسومدر المنهل مقعد وزننده حیوان صواره جق وصو ایچه جك صواده دینور پیکار وحوض وآیازمه ونهر وخرق کارلرنده اولان صولاق کبی فارسیده آبخور دیرلر یقال وردوا منهلا ای مشربا وصو ایچمك معناسنه مصدر میمی اولور یقال نهل الماء منهلا اذا شرب وصوادی اولان محله دینور یقال وردوا منهلا ای موضعا فیه المشرب وبریه‌ده مسافر قونجق قوناق یرینه دینور که اکثری صوادلی اولور یقال نزلوا منهلا ای منزلا بالمفازة الناهلة صوادلی یرلره تردد ایدن کسه‌لره دینور یقال هم ناهلة ای مختلفة الی المنهل المنهال محراب وزننده دوه‌یی ابتداء امرده چوق صوارر اولان آدمه دینور یقال رجل منهال ای کثیر الانهال وشول یوکسك قوم تپه‌یه دینور که قوملری طورمیوب دائما هارل هارل اشاغی اتوب اوبرلقده اوله یقال کثیب منهال ای عال لایتماسك انهیارا وقبر ومزاره دینور ونهایت مرتبه‌ده کریم وجوانمرد اولان آدمه اطلاق اولنور یقال هو منهال ای غایة فی السخاء وبرارضك اسمیدر ومنهال القیسی اصحابدندر علی قول صواب اولان ملحان اولمقدر المنهل منبر وزننده بودخی قبره دینور وبغایت کریم وسخی آدمه دینور نهیل زبیر وزننده بررجل آدیدر النهلان سکران وزننده چوق صو ایچن شارب معناسنه‌در وصویه قانمش انسان وحیوانه دینور یقال شرب فهو نهلان ای ریان وصوسزه دیمکله ضد اولور یقال هو نهلان ای عطشان الناهل کذلك ریان وعطشان معنالرینه اضداددندر شارحك بیاننه کوره ری وعطش معنالرینه اولان نهلدن که فتحتینله‌در مأخوذدر مؤلف اوزره بو ماده مستدرکدر منهل محسن وزننده سلیم قبیله‌سی یورودنده برصو اسمیدر النواهل آج دوه‌لره اطلاق اولنو یقال ابل نواهل ای جیاع النهلة درجه

وزننده بك پير اولمق معناسنه در يقال نهبل فلان اذا اسن وآغر آغر يوريمك معناسنه در يقال ينهبل
الشيخ اى يمشى فى ثقل ونهبله اسم اولور ايرى جثه لو ذيرمان ناقه يه دينور النهبل جعفر وزننده بك پير آدمه دينور
مؤنثى نهبله در يقال شيخ نهبل وعجوز نهبلة اى مسن وفى سنن الترمذى فى حديث الدجال فيطرحهم بالنهبل
وهو تصحيف والصواب بالميم يعنى بومبزل وزننده مهبل كلمه سندن مصحفدر نته كه هبل ماده سنده مرسومدر
النهشل شين معجمه ايله جعفر وزننده ساعدن قورده دينور ذئب كبى وچاقر طغانه دينور كه مراد بلبان تعبير
اولنان طغاندر و بونلر اصرمق معناسندندر و بركشينك و برقبيله نك اسملريدر واختيارلقدن مضطرب و پريشان
اندام اولمش قوجه يه دينور على قول وجودنده برمقدارجه قوت بقيه سى قالمش قوجه يه دينور مؤنثى نهشله در
يقال هو نهشل اى مسن مضطرب كبرا ووفيه بقية وابو نهشل لقيط بن زرارة التميمى كنيه سيدر شارحك بيانه كوره
نهشل كلمه سى فعلل وزننده منصرفدر وزن فعلبى غير معتبردر النهشلة دحرجه وزننده قوجامق معناسنه در
يقال نهشل الرجل اذا كبر ودبش ايله اصروب بره لمك معناسنه در يقال نهشله اذا عضه تخمبشاو برنسنه يى
بك آج آدمك اكل ايلمسى كبى اكل ايلمك معناسنه در يقال نهشله اذا اكله اكل الجايع وعاريت آلنمش ناقه يه بنمك
معناسنه در يقال نهشل الرجل اذا ركب الهشيلة اى الناقة المستعارة النهضل ضاد معجمه ايله جعفر وزننده
بك پير وساخورده آدمه دينور وقوجه كركس قوشنه وقوجه طغانه دينور النيل سيل وزننده والنال حال
وزننده كه الف يادن مقلوبدر والنالة حاله وزننده مطلوبه ايرشمك معناسنه دركه دسترس اولمق تعبير اولنور
تقول نلت مطلوبى انيله وانا له نيلا ونالا ونالة من الباب الثانى والرابع اى اصبته ومتعدى اولور تقول نلته اياه
اى صيرته نائلا ونيل دسترس اولديغك شيئه دينور نائل كبى كما سيذكر و برآدمى دلكبوب ناموسنه طوقنمق معناسنه
مستعملدر يقال نال فلان من عرضه اى سبه ونيل ونيله ونوله نونك ضميله دسترس اوله جغك شيئه دينور
يقال ما اصاب منه نيلا ونيلة ونولة وهو ما تصيبه من خير الانالة همزه نك كسريله برآدمى برنسنه يه دسترس
ايلمك معناسنه دركه نائل قلمق تعبير اولنور تقول انلته اياه وانلت له اى جعلته نائلا له النائل نيل كبى دسترس
اولديغك نسنه يه دينور تقول اصبت منه نيلا ونائلا وهو ما نلته النالة مصدردركه ذكر اولندى وخانه نك قاعه
وايوانه اطلاق اولنور يقال رأيته يقعد فى نالة الدار اى فى قاعتها النيل نونك كسريله نهر مصرك اسميدركه
انهار اربعه دندر وكوفه و يزد قضالرنده برر قريه اسملريدر و بغداد ايله واسط بيننده بربلده در ونيل نبات عظلم
اسميدركه چويد اوتيدر آندن نيلج يعنى چويد اتخاذ اولنور بيراقلرنى آلوب اتى صو ايله غسل ايدرلر تا كه اوزرنده اولان
غبار طرزنده كوكلك زائل اولوب يشل قالور اندن اول صوبى حالى اوزره قورلر تا كه طور بلوب چويد چامور كبى
دبنه چوكر بعده اوستنده كلان صوبى سوزوب دوكدنصكره دبنده چوكن قوريوب چويد اولور طبيعتى مبرد
واورامك ابتداسنده طلاسى محلل ودرت اربه قدرنى ما بارد ايله حل وشرب هيجان اورامى مسكن وسيلان دمى
دافع وعارضه عشق قبل التمكن مزيل وضمادى كلف و بهق علتلرينه مفيد ورحمدن دم دائمى يى قاطع وداء
الثعلب وحرق ناره نافع وهندى نوعندن بردرهمى براوقيه كلبشكر ايله تناول وحشت وغم وهم وخفقانى دافعدر
ونيل بشقه بر نباته دخى دينوركه ساقى محكم ودالرى خرده و بيراقلرى صغير اولور وايكى طرفى نظام اوزره مرتب
اولور ومحمد بن نيل القهر وابو النيل الشامى محدثلردر و بونلرده نونك فتحيله ده زبانزده در نيال غراب وزننده
برموضع آديدر تم بحمده تعالى فصل الواو الوأل واوك فتحى وهمزه نك سكونيله والوؤول قعود
وزننده والوئيل وبيل وزننده برنسنه يه ياركسيه صغنوب قورتلمق معناسنه در يقال وأل اليه وألا ووؤولا
ووئيلا من الباب الثانى اذا لجأ اليه وخلص ووأل صغنجق يره دينور تسميه بالمصدر در يقال اتخذه وألا اى موئلا
ونجات طلب ايلمك معناسنه در يقال وأل الرجل اذا طلب النجاة و بريره قوشوب مبادرت ايلمك معناسنه در يقال
وأل الى المكان اذا بادر اليه و برمحل قشقيلى وكوبره لى اولمق معناسنه در يقال وأل المكان اذا صار ذا وألة كما سيذكر
الموألة مفاعله وزننده والوئال جدال وزننده بودخى بره ياخود بركسه يه صغنوب قورتلمق معناسنه در يقال
واءل اليه مواءلة ووئالا اذا لجأ وخلص ونجات ايستمك معناسنه در يقال واءل فلان اذا طلب النجاة الوألة
تمره وزننده قيون و كچى ودوه قسمنك بريكوب درطوب اولمش قيغلرينه دينور وبالكزجه دوه نك آمخته اولمش بول
وابعارنه دينور الايئال همزه نك كسريله بريرى قشقلق ايلمك معناسنه در يقال اوأل المكان اذا جعله
ذا وألة الموئل محفل وزننده اسم مكاندر صغنجق يره دينور يقال هو موئل القوم اى ملجأه وسيل صوبى
قرار ايده جك محله اطلاق اولنور يقال هذا موئل السيل اى مستقره الأول همزه نك وواو مشدده نك فتحيله

برنسنه نك ابتداسى و پيشينه دينور كه آخرى مقابليدر يقال هو اوله اى ضد آخره واول كلمه سنك اصلى اوءل ايدى
افعل وزننده تخفيف ايچون همزه واوه قلب وادغام اولندى على قول اصلى ووءل ايدى فوعل و جوهر وزننده
وجمعى اوائل كلور واوالى كلور قلب مكان اوزره واولون كلور مؤنثنده اولى دينور همزه نك ضميله فضلى كبى و بونك
جمعنده اول دينور صرد وزننده اخرى واخر كبى واول دينور ركع وزننده واول كلمه سى صفت قلنورسه
غير منصرف اولور وزن فعل ووصف علتلريله يقول لقيته عاما اول واكر صفت قلنمز ايسه منصرف اولور
تقول لقيته عاما اولا وتعريف واضافتله عام الاول قليل ونادردركه موصوفك صفته اضافتى قبيلندن اولور
ومارأيته مذعام اول ديرسن كه صفت اولمق اوزره مرفوعدر و مذعام اول ديرسن كه ظرفيت اوزره منصوبدر
مذعام قبل عامنا قوه سنده در وابدأ به اول ديديكك صورتده غايتك اوزره مضموم اولور وفعلته قبل ديديكك كبى
وفعلته اول كل شئ ديديكك وقتده منصوب ايدرسن فعلته قبل فعلك ديديكك كبى و برآدمى دونكى كوندن برو
كورمسك مارأيته مذ امس ديرسن واونكى كوندن برو كورمسك مارأيته مذ اول من امس ديرسن واكر ايكى كون
مقدمدن برو كورمسك مارأيته مذ اول من اول من امس ديرسن و بوندن زياده يه تجاوز اولنمز و يقال هذا اول
اى بين الاولية بوصورتده اسميت اوزره منون اولور شارح ديركه مؤلف اشبو اول ماده سنى همزه بابندن
اول فصلنده ثبت ايلمشدر كويا كه رجوع معناسندن مأخوذدر معدوداتك كويا كه مرجعيدر و بونده مذهب
تحقيق بودركه اشبو اول كلمه سى برشئ مستعملدن مشتق دكلدر آنكچون كنديده وصفيت معناسى خفى اولمغله
وصفيتنى موصوف ذكريله اعتبار ايلديلر پس لقيته عاما اول ديدكده اول كلمه سى عام لفظنه صفت اعتبار
اولنور اول من هذا العام معناسنه اولوركه ما نحن فيه اولان عامك ماقبلى اولان عام ديمك اولور تركيده چن يل
و يلدر ايله تعبير اولنور ولقيته عاما اولا ديدكده اولا كلمه سى عاما لفظندن بدل ولقيته فعلنه متعلق ظرف محض
اولور عاما سابقا فى الجملة على هذا العام قوه سنده اولوركه بو يلدن مقدمجه اولان يل ديمك اولور يلدركى يله وآنك
ماقبلى اولان يله شاملدر ومؤلفك ابدأ به اول قولنده غايتك اوزره مضموم اولور ديديكنده غايتدن مراد بناسى مطلب
عارضى اولان كلمات قبيلندن اولور ديمكدركه كلمه فى الاصل مضاف اولوب بعده مضاف اليه لفظا لا نية متروك
اولور كرك ظرف اولسون من قبل ومن بعد كبى وكرك اولمسون حسب ولاغير كبى ومصباحك بو بابده خلاصه سى
بودركه اول كلمه سى مفتتح عدد دركنديى ايچون ثانى واردر و بو آخر مقابليدر وواحد معناسنه اولور ومنه
فى صفات الله تعالى هو الاول اى هو الواحد الذى لا ثانى له مصنفينك وله شروط الاول كذا قوللرنده استعمال
ايلدكلرى اول بو معنا به مبنيدر واقوال فقهاده اول ولدتلده الامة حر قولنده كذلك واحد معناسنه محمولدر
واشبو واحد معناسنه اولان اولك مؤنثى اولى كلوركه واحده معناسنه اولور ومنه قوله تعالى الا الموتة الاولى اى سوى
الموتة التى ذاقوها فى الدنيا وليس بعدها اخرى نته كه آخر كلمه سى دخى واحد معناسنه اولوب مؤنثنده اخرى دينور
فقوله عليه السلام فى ولوغ الكلب يغسل سبعا فى رواية اولاهن وفى رواية اخراهن وفى رواية احداهن الكل الفاظ
مترادفة على معنى واحد ولا حاجة الى التأويل و بونك اصلى اوءل ايدى كه مهموز الوسط در تخفيفا همزه واوه قلب
وادغام اولندى واول كلمه سنده معناى تفضيل واردر هرنقدر فعلى يوق ايسه ده وافعل تفضيل كبى استعمال
اولنور كه مفرده وتثنيه و جمعه لفظ واحد ايله وصف اولور و يقال الاول واول القوم واول من القوم وافعل
تفضيل كبى مستعمل اولديغنه بناء كنديدن حال وتميز اوله رق منصوب واقع اولور و يقال انت اول دخولا وانتما
اول دخولا وانتم اول دخولا وافعل تفضيل معناسنى ياخود وزنى متضمن اولديغندن ناشى غير منصرف اولور
ابن حاجبدن منقولدر كه اول كلمه سى افعل تفضيلدر لكن فعلى يوقدر نته كه ابل كلمه سى دخى بوكونه در دوه قسمنه
كوزل تيمار ايدن كسيه وصفدر و بو بصريونك مذهبيدر واصح اولان بودر زيرا كوفيون قولى اوزره فوعل اولسه
مؤنثنده اولة دينور ايدى وتعريف واضافتله عام الاول ديمك جائزدر لكن تركيب اوزره عام اول جائز دكلدر
وشارح ديركه مؤلفك بصائرده اول ماده سنده ذكرى رجوع شمه سى اعتباريله اولوب وقاموسده وأل ماده سنده
رسمى سبق ومبادرت معناسى شائبه سنه مبنى در مترجم ديركه اشبو كلام آتى استماعه حقيقدر معلوم اوله كه اول كلمه سى
لا محاله غير منصرفدر زيرا عامه ائمه لغت آخرك ضدى ايله تفسير ايلديلر پس اول صفت تقدمله ذات مبهمه دن عبارت
اولورنته كه آخر صفت تأخر ايله ذات مبهمه دن عبارتدر وذات مبهمه دن مراد بر صفتله موصوفيتى وقوعى صحيح اولان
نسنه دركرك جسم وكرك زمان ومكان وكرك حدث اولسون پس اول كلمه سى موضوع للوصفيه اولمغله وصفيت
ووزن فعل علتلريله البته غير منصرف اولور اوسط كبى بو جهتله صاحب قاموسك وسائرك اذا جعلت اولا صفة

منعته والا صرفته كلاملری مرضی دكلدر زیرا وصفیتده اصل وضع معتبر اولمغله آنده جاعلك جعلی جاری اولمز
حتی جاعل بر وصف اصلی بی اسم قیلسه وصفیتی اعتباردن اخراج ایده مزنته كه بر اسم اصلی بی وصف قیلمغله اعتبار
وصفیته ادخال ایده مز وقالدیكه اوّل لفظنك صفت اولماسی بابنده مسرود اولان مثلا لقیته عاما اوّل لامقوله سی مثاللرده
اوّل كلمه سی خالی دكل یازمانك یا مكانك یا حدثك صفتی اولور منع صرفده ایسه وصفیت اصلیه كفایت ایدر والحاصل
اوّل كلمه سی اكر موضوع للصفة ایسه اسم قیلندیغی صورتده صرفنك وجهی یوقدر زیرا معتبر اولان همان وصفیت
اصلیه در واكر موضوع لغیر الصفة ایسه صفت قلندیغی حینده منع صرفنك وجهی یوقدر زیرا وصفیت
عارضه یه اعتبار یوقدر وصفت وغیر صفتك احتمال اشتراكی دخی ثابت دكلدر واحتمال مجرد ایسه اثبات
وضع بابنده غیر مفیددر نهایت عدم صرفی معلوم ایكن رعایة لاشتهار الصرف منصرف عنوانیله تعبیر
اولنمقده مضایقه یوقدر فلا تغفل وقالدیكه منصرف اوله رق اوّلا عنوانی ثانیا الفظنه مشاكله یه محمولدر
سلاسلا واغلالا قول شریفی كبی فلیحفظ الموئل محدّث وزننده مواشیسی اولان آدمه دینور یقال رجل موئل
ای صاحب الماشية وآله حمزه وزننده بر الحق قبیله اسمیدر بنو موءله مسعده وزننده بر بطن در وألان سحبان
وزننده شكر بن عمروك كه بر قبیله پدریدر لقبیدر ووألان بن قرفة العدوی ومحمود بن وألان العدنی محدثلردر وائل
اسامیدندر وائل بن قاسط بر قبیله نك پدریدر ووائل بن حجر ووائل بن ابی القعیس وابو وائل شقیق بن سلمه
اصحابدندر الوبل واوك فتحی وبانك سكونیله ایری دانه لو شدتله یاغان یغموره دینور یقال جاد وبل
ای المطر الشدید الضخم القطر ووبل مصدر اولور ایری دانه لو شدید یغمور یاغدرمق معناسنه در یقال وبلت
السماء وبلا من الباب الثانی اذا امطرت الوبل وشدتله شكار سوروب كتمك معناسنه مستعملدر یقال وبل الصید
اذا طرده شدیدا وبر آدمی دكنكله هارل هارل دوكمك معناسنه مستعملدر یقال وبله بالعصا اذا ضربه بها الوابل
بودخی ایری دانه لی صاغانقلی شدید یغموره دینور تقول اخذنا فی الطریق وابل بمعنی وبل ووابل مدینه نك
یوقری سمتنده بر موضع آدیدر وهشام بن یونس اللؤلؤی نام محدثك جدّی اسمیدر الوبیل امیر وزننده شدید
نسنه یه دینور یقال ضرب وبیل ای شدید وصوپه وطوپقه دیدكلری یوغون دكنكه دینور یقال ضربه بالوبیل
ای العصا الضخمة ونوعا یومشقلغی اولان چبوغه دینور یقال ضربه بالوبیل ای القضیب فیه لین ونصارانك
چاك چالدقلری اغاجه دینور یقال صكّ النصرانیّ الناقوس بالوبیل وهی خشبة یضرب بها الناقوس وبر قوجاق
اوطونه دینور وچرپجی طوقمغنه دینور یقال دقّ القصّار الثوب بالوبیل وهو مدقّه وهواسی آغر ووخیم اولان
مرعایه دینور یقال مرعی وبیل ای وخیم وشول وبیل كه طرفه نام شاعرك اشبو * فمرّت كهاة ذات خیف جلالة
عقیلة شیخ كالوبیل الندد * بیتنده واقعدر مراد دكنكدر یاخود چرپجی طوقمغیدر جوهرینك وهم ایلدیكی كبی
بر باغ اوطون دكلدر شارح دیر كه صغانی دخی جوهری یه موافق تفسیر ایلدی المیبل منبر وزننده بودخی صوپه
وصوپماتی تعبیر اولنان یوغون دكنكه دینور وقایشدن بوكلمش قیرباجه دینور كه انكله دوه قسمنی ضرب ایدرلر
یقال ضرب البعیر بالمیبل وهی ضفیرة من قدّ مركبة فی عود یضرب بها الابل الوبیلة سفینه وزننده بودخی
صوپه یه وصوپماتی یه دینور وبر باغ اوطونه دینور واوتلاقلری بدهوا وثقیل وناكوار اولان یره دینور یقال ارض
وبیلة ای وخیمة المرتع جمعی وبل در كتب وزننده الموبل مجلس وزننده بودخی صوپه یه وصوپماتی یه دینور
الابالة اجانه وكتابه وزننده بودخی بر قوجاق اوطونه دینور مؤلف بونی همزه فصلنده دخی ذكر ایلدی ومنه المثل
ضغث علی ابالة * ظاهرا بوراده همزه واودن مبدلدر وشاح واشاح كبی الوبالة والوبال واوك فتحیله والوبولة
واوك ضمیله اوتلاق وخیم وناكوار اولمق معناسنه در یقال وبل المرتع وبالة ووبالا ووبولا من الباب الخامس اذا وخم
كذلك بر وخیم اوتلاقلو اولمق معناسنه در یقال وبلت الارض اذا صارت وخیمة المرتع الاستوبال بر یرك هواسی وخیم
اولمغله مزاجه ناموافق بولمق معناسنه در یقال استوبل فلان الارض اذا لم توافقه وان كان محبا لها وقیون وكچی قسمی
ارككه قیزمق معناسنه در یقال استوبلت الغنم اذا ارادت الفحل الوبلة والابلة فتحاتله كه همزه واودن مبدلدر
ثقیل وناكوار طعام اكلندن نشئت ایدن معده فسادنه دینور یقال اخذته وبلة الطعام وابلته ای تخمته
ووبله قیونده عارض اولان ارككه قیزغنلغه دینور یقال بالشاة وبلة ای شهوة للفحل الوبال سحاب
وزننده شدت وثقلت معناسنه در یقال اخذه الوبال ای الشدّة والثقل مترجم دیر كه بو معنا وخامتدن
مأخوذدر پس سوء عاقبه ده استعمالی مجاز عرتبتین اولور ووبال ضمرة بن جابر بن قطن نام
كسنه نك فرسی اسمیدر وبنو اسد یوردنده بر صو آدیدر الابیل امیر وزننده پیر وسالخورده آدمه دینور

ومنه

ومنه قولهم ابل علی وبیل ای شیخ علی عصا بونكده همزه سی واودن مبدلدر الوابلة قابله وزننده
بازونك واو یلغك باشلرینك اوجلرینه دینور علی قول كوركك اوجنه یاخود دیز اغرشغی دیدكلری كیكه یاخود
او یلغك طوب ویومری اولان اتنه دینور كه بوطا اوله جقدر یقال هو یشكو الوابلة وهی طرف رأس العضد والفخذ
اوطرف الكتف اوعظم فی مفصل الركبة اوما التف من لحم الفخذ ودوه وقیون وكچی قسمنك دوللرینه دینور یقال
وابلة كثیرة وهی نسل الابل والغنم الوبلی جمزی وزننده شول سودلو حیوانه دینور كه ابتدا وبل كبی یعنی صاغانقلی
یغمور كبی سودی چقوب بعده علی العاده ادرار ایدر اوله یقال ناقة وشاة وبلی اذا كانت تدرّ بعد الدفعة الشدیدة
كالوبل الموابلة مفاعله وزننده مداومت وادمان ایلمك معناسنه در یقال وابله اذا واظبه المیبلة مكنسه وزننده
طوره یه دینور یقال ضربه بالمیبلة ای بالدرة الوثل واوك وثانك فوقیه نك ضمیله شول كسه لره دینور كه قارنلری شرابدن
طلوم كبی مملو اوله شرابدن مراد خمردر لوشر بندر مفردی اوثل در احمر وزننده یقال رجل اوثل ورجال وثل اذا
ملؤا بطونهم من الشراب الوثل واوك وثای مثلثه نك فتحیله لیفدن بوكلمش ایپه واورغانه دینور الوثیل امیر
وزننده لیفه دینور وانجه وضعیف ایپه دینور ومطلقا اغاج قبوغندن ویپراغندن ولیفدن وكدردن بوكلمش ایپه
واورغانه دینور وضعیف نسنه یه دینور وبر موضع معروف اسمیدر وسحیم نام شاعرك پدری اسمیدر الموثول
موصول وزننده ومرادفیدر التوثیل تفعیل وزننده بر نسنه یی بر یره كركی كبی برلشدروب پایدار ایلمك معناسنه در
یقال وثّل الشیء اذا اصّله ومكّنه وجمع ایلمك معناسنه در یقال وثّل المال اذا جمعه ذو وثله فتحاتله اذواء تعبیر
اولنان ملوك حمیردن بر ملك لقبیدر وثله فتحاتله بر قریه اسمیدر وثّال شدّاد وزننده بر رجل اسمیدر واثله
اسامیدندر واثلة اللیثی شول كسنه در كه حجر اسودی بیاض اولمق اوزره مشاهده ایتدم دیو حكایت ایلدی ظاهرا ایك
معمر ایمش واوغلو ابو الطفیل عامر اصحابدندر وواثلة بن الاسقع وواثلة بن الخطاب وابو واثلة الهذلی صحابه لردر
الوجل واوك وجیمك فتحیله قورقویه دینور یقال فی قلبه وجل ای خوف وقورقمق معناسنه مصدر اولور موجل
دخی مصدر میمیدر مقعد وزننده یقال وجل یاجل ویوجل وییجل ویجل بكسر اوله وجلا وموجلا من الباب الرابع
اذا خاف یعنی بونك مستقبلنده درت لغت واردر بری یاجل دركه واو الفه قلب اولنمشدر وبری ییجل دركه یا بله در
بنو اسددن ذكری آتی یعلم كلمه سنه قیاسله در بری یوجل دركه اصل اوزره در وبری یجل دركه یای اولانك كسریله در
بنی اسد لغتنه اتباعله دركه انلر ییجل وایجل ونجل دیرلر مضارعت حرفنی مكسور ایدرلر واما ییعلم كلمه سنده یایی مكسور
ایلمزلر یاء اوزره كسره یی ثقیل عد ایدرلر وییجل كلمه سنده یالرك برینه آخردن قوّت حاصل اولمغله مكسور ایدرلر وبونك
امر حاضرنده ایجل دینور كه واو یایه منقلب اولور الموجل منزل وزننده اسم مكاندر محل خوف معناسنه در شارح
دیر كه بو موعد كبیدر كه مضارعنده واوی ساقط اولان معتل الفاء صیغه سنك اسم مكانی مطلقا مكسور العین كلور
الاوجل احمر وزننده والوجل كتف وزننده وصفلردر قورقق آدمه دینور وجلك جمعی وجال كلور واوك
كسریله ووجلون كلور فرحون وزننده مؤنثی وجله در المواجلة مفاعله وزننده باب مغالبه ده مستعملدر قورقلق
بابنده یارشمق معناسنه در یقال واجله فوجله وجلا من الباب الاول ای كان اشدّ وجلا منه الوجیل امیر وزننده
والموجل موعد وزننده صوار كیلجك چقوره دینور ایجلی همزه نك كسری وقصریله بر موضعدر ایجلن
همزه نك كسری وجیم ولامك فتحیله مغربده بر قلعه آدیدر ایجلین همزه نك وجیمك كسریله اندلسده شهر
مرسی كش اوزره مشرف بر جبل آدیدر الوجالة نجاله وزننده پیر اولمق معناسنه در یقال وجل الرجل وجالة من الباب
الخامس اذا كبر الوجول اصول وزننده پیر آدملره دینور شیوخ معناسنه الوحل واوك فتحی وحای مهمله نك
سكونیله وفتحیله صولی صبو یق چاموره دینور كه طوار قسمی كومیلور جمعی اوحال ووحول كلور یقال طریق
ذو وحل ووحل ای طین رقیق ترتطم فیه الدواب ووحل فتحتیله صبو یق صولی چاموره دوشمك معناسنه در
یقال وحل الرجل وحلا من الباب الرابع اذا وقع فی الوحل الاستیحال والتوحل تفعل وزننده بر محل صبو یق
چامورلی اولمق معناسنه در یقال استوحل المكان وتوحل اذا صار ذا وحل الموحل منزل وزننده اسم مكاندر
صبو یق چامورلی یره دینور یقال هذا موحل لا یطاق فیه المشی ای موضع الوحل واسم اولور صبو یق چاموره
دوشمكه دینور الموحل مقعد وزننده مصدر میمیدر صبو یق چاموره دوشمك معناسنه در یقال وحل الرجل
وحلا وموحلا اذا وقع فی الوحل وبر موضع آدیدر الایحال همزه نك كسریله بر آدمی صبو یق چاموره دوشورمك
معناسنه در تقول اوحلته اذا اوقعته فی الوحل وبر آدمی بر ورطه یه اوغرادوب شر وشور ایله باصدرمق معناسنه در
یقال اوحل فلانا شرا ای اثقله به المواحلة مفاعله وزننده باب مغالبه ده مستعملدر صبو یق چاموره طالوب یعنی

اندیور یوب چقمق خصوصنده یارشمق معناسنه‌در وانقولبنك بالحق ایدشمك تعبیری چامو زلیدر تقول واحلته
فوحلته احله ای کنت اخوض للوحل منه الاتحال تای مشدده ایله افتعال وزننده یمینده استثنا ایلمك معناسنه‌در
والله افعل ذلك ان شاء الله دیمك کبی یقال اتحل فی یمینه اذا اتحلل واستثنی شارح دیرکه کرچه بونك اصلی اوتحل
اولمغله واوتایه مبدل ومدغم اولدی لکن وضع ماده‌یه ملایمتی معلوم اولمدی مترجم دیرکه استثناء ایله اولان یمین اوزاو
یاپشقان بالحق کبی اولیوب خلاصی اسهل صولوصیویق بالحق کبی اولمسی مدار ملایمت ماده‌در فلینظر الودل
عدل وزننده طاء می ابجنده اولان ایران باغ اولمق ایچون چالقیوب یایمق معناسنه‌در یقال ودل السقاء یدل ودلا
اذا مخضه الوذیلة ذال معجمه ایله سفینه وزننده آیینه‌یه دینور وجلا ویرلمش کومش پارچه‌سنه دینور علی قول
اعمدر کرك مجلا و کرك غیر مجلا اولسون جمعی وذیل کلور ووذایل کلور تقول اقبل علی بوجه کالوذیلة وهی المرأة
او القطعة من الفضة المجلوة اواعم واورکج یاغندن بر پارچه‌یه دینور کذلك قیون قویرغنك یاغندن بر پارچه‌یه دینور
وشول جاریه‌یه دینور که قیناقلری قصه وقامت واندامی لسان کبی سیوری اوله یقال امة وذیلة ای لسناء قصیر
الالیتین وقد وقامتی موزون جنبشلو شوخ وشنکل قیزه دینور یقال جاریة وذیلة ای نشیطة رشیقة الوذلة فتحاتله
بودخی قدی موزون شوخ وشنکل قیزه دینور وجست وچالاك آدمه دینور یقال خادم وذلة ای خفیف الوذلة
زنخه وزننده شطارتلو سهی قد محبوبه‌یه دینور الوذالة رذاله وزننده قصابك لا علی طریق القسمه کسدیکی
اته دینور التوذل تفعل وزننده قصابدن پاره لنمدك بتون ات المق معناسنه‌در یقال توذلوا من الجزار اذا اخذوا منه
الوذالة الورل فتحتینله کلره شبیه برجانوردر علی قول کرتنکله انواعندن ایری وقویرغی اوزون باشی کوچك
اولاندر ترکیده بوکه بوزنجه تعبیر اولنور جلدی سیاه وخشونتلی وصاری خطوطله مخطط وابلق اولور لحمی بغایت
حار وزیاده سیله مسمن وتجسنی طلا بدنده اولان تمرکی وبرص عارضه لرینی مزیل وشحمی طلا ایدوب دلك ایلمك
معظم ذکردر جمعی ورلان درواوك کسریله واورال وارءل کلور همزه ایله افلس وزننده و بو مقلوبدر الورلة تمره
وزننده بنو کلاب یورنده برقیونك اسمیدر اورال همزه مفتوحه ایله برموضعدر الورنتل سمندل وزننده آفت
وداهیه‌یه دینور وامر عظیم معناسنه‌در و برموضع آدیدر الورنتلی قصر ایله ورنتل معناسنه‌در الوسیله
سفینه وزننده والواسلة پایه ورتبه وقربته دینور که ملوك یاننده اعتبار اولنور یقال له عند الملك وسیلة وواسلة
ای منزلة ودرجة وقربة مؤلف بصائرده دیدیکه وسیله حقیقتده برنسنه‌یه رغبتله توصل اولنه جق نسنه‌دن
عبارتدر و بو توصلدن اخصدر زیرا بو رغبتی متضمندر بعده بو مناسبتله پایه ومنزلتده استعمال اولندی التوسیل
تفعیل وزننده حق تعالی درکاهنه تقرب ایده جك عمل ایشلمك معناسنه‌در یقال وسّل الی الله تعالی اذا عمل عملا
تقرب به الیه تعالی التوسّل تفعل وزننده توسیل معناسنه‌در یقال توسّل بمعنی وسّل واوغریلق ایلمك
معناسنه مستعملدر تقول اخذ فلان ابلی توسّلا ای سرقة الواسل واجب ولازم معناسنه‌در یقال صار علیه واسلا
ای واجبا وراغب الی الله اولان آدمه دینور یقال هو واسل ای راغب الی الله تعالی مویسل مصغر بنیه‌سیله
طی قبیله‌سی یورنده برصو آدیدر ام موسل منزل وزننده بر باز اسمیدر اوسله همزه مفتوحه وسین مکسوره
ایله همدان قبیله‌سنك اسمیدر الوشل واوك وشین معجمه‌نك فتحیله طاغدن یاخود قیادن صزوب اقان ازجه صویه
دینور که قطره‌لری بری برینه متصل اولیه علی قول طاغك بوقر یسندن صزوب اینن ازجه صویه خاصدر یقال
مافیه الاوشل وهو الماء القلیل یتحلب من جبل او صخرة ولا یتصل قطره ولا یکون الا من اعلی جبل وچوق صویه
دخی کلمه ضد اولور یقال فیه وشل ای ماء کثیر کذلك ازجه کوز یاشنه وچوق کوز یاشنه اطلاق اولنور وتهامه‌ده
برجبل عظیم اسمیدر وایکی موضع آدیدر ووشل هیبت وخوف وخشیت معناسنه‌در تقول اخذنی منه الوشل
ای الهیبة والخوف الوشل واوك فتحی وشینك سکونیله والوشلان فتحاتله صو سیلان ایلمك علی قول طاملق
معناسنه‌در یقال وشل الماء وشلا ووشلانا من الباب الثانی اذا سال او قطر و برآدمك حالی ضعیف وفقیر وکدا
اولمق معناسنه‌در یقال وشل لرجل اذا ضعف واحتاج وافتقر ونیاز وتضرع ایلمك معناسنه‌در یقال وشل
الیه اذا ضرع الواشل دائما کندیدن صو صزوب سیلان ایدن طاغه دینور یقال جبل واشل ای لایزال یتحلب
منه ماء الایشال همزه‌نك کسریله برآدمك نصیبنی اکسلدوب ازو یرمك معناسنه‌در یقال اوشل حظه اذا اقله
وصویی ازجه صزندی بولمق معناسنه‌در یقال اوشل الماء اذا وجده وشلا وسود امکی اوکرنسون دیو صاحبی
ناقه‌نك ممه‌لرینی کوشکك اغزینه و یرمك معناسنه‌در یقال اوشل الفصیل اذا ادخل اطباء الناقة فی فیه لیتعلم الرضاع
الوشول قعود وزننده برآدمك غناسی قلت بولوب حالی ضعیف اولمق معناسنه‌در یقال وشل الرجل وشولا

اذا

اذا قل غناؤه الاوشال همزه مفتوحه ایله ذکر اولنان وشل کلمه‌سنك جمعیدر که طمله طمله صزوب اقان صویه
دینور بو مناسبتله بری برینك اردنجه قطار کبی ورود ایدن کسه‌لره اطلاق اولنور یقال جاء القوم اوشالا ای یتبع
بعضهم بعضا المواشل میمك فتحیله برنیجه مواضعك اسملریدر الوصل اصل وزننده والصلة صادك
کسریله وضمیله برنسنه‌یی برنسنه‌یه اولاشدروب بتشدرمك واکلمك معناسنه‌در یقال وصل الشیء بالشیء وصلا
وصلة وصلة من الباب الثانی اذا لأمه ووصلك الله بالکسر لغة فی الفتح یعنی لغت قلیله ده باب رابعدن دخی کلمشدر
شارحك بیاننه کوره صله‌نك اصلی وصل ایدی وعدو عده کبی وصادده ضمی اصلی واو مضمومه ایله وصله اولدیغنه
مبنیدر لکن وصله لازمه مخصوص اولمغله فرق ایچون واوی حذف و بیان ضمه ایچون صادی مضموم ایلدیلر ووصل
وصله عاشق معشوقنه قاوشمق معناسنه‌در کرك عفاف ونزاهت وکرك خباثت وجهیله اولسون یقال وصله وصلا
وصلة اذا التأم یکون فی عفاف الحب ودعارته الوصول قعود وزننده والوصلة واوك ضمیله والصلة عده
وزننده برنسنه‌یه ایریشوب اولاشمق معناسنه‌در یقال وصل الشیء ووصل الیه وصولا ووصلة وصلة اذا بلغه وانتهی
الیه ووصله اسم اولور بتشلکه واولاشلغه دینور یقال بینهم وصلة ای اتصال و برنسنه‌یی برنسنه‌یه اکلیوب
بتشدیرن شیئه دینور که الك تعبیر اولور جمعی وصل در صرد وزننده التوصیل تفعیل وزننده برنسنه‌یی برنسنه‌یه
اولاشدیروب اکلمك معناسنه‌در یقال وصله به اذا لأمه الایصال همزه‌نك کسریله ایرشدرمك واولاشدرمق
معناسنه‌در یقال اوصله الیه اذا بلغه وانهی الیه الاتصال اتصاف وزننده برنسنه‌یه همیشه اولاشق و بتشك
اولمق معناسنه‌در یقال اتصل به اذا لم ینقطع الواصلة شول عورته دینور که صاچی قصه وازجه اولمغله
سائرك صاچندن کندی صاچنه اکلر اوله یقال امرأة واصلة اذا کانت تصل شعرها بشعر غیرها المستوصلة صاچنه
صاچ اکلمکی طالبه اولان عورته دینور قال الشارح ومنه الحدیث لعن الله الواصلة والمستوصلة فالواصلة التی تصل
شعرها شعر غیرها والمستوصلة الطالبة لذلك نهایه‌ده عائشه صدیقه‌دن مروی اوله‌رق مرسومدرکه واصله کنج ایکن
فاحشه اولوب عجوز اولدقده پزونکلك ایدن ملعونه‌یه دینور وحدیث مرقومده واصله‌دن مراد بودر المواصلة
مفاعله وزننده والوصال جدال وزننده محب محبوبنه واصل اولمق معناسنه‌در وصله کبی کرك عفاف وعصمت
وکرك خبث وشناعت جهتیله اولسون یقال واصله مواصلة ووصالا یکون فی عفاف الحب ودعارته الموصل مجلس
وزننده برایپك آخر ایپه اکلنن برینه دینور یقال هذا موصل الحبلین ای معقدهما وموصل بر بلده آدیدر حالا
دیار بکردن اوته ضم میمله موصل دیدکلری یدر ایکی ایالت معقدی اولدیغیچون تسمیه ایلدیلر وعراق ایله جزیره میاننده
بر ارضك اسمیدر الموصلان تثنیه بنیه‌سیله بلده مرقومه ایله جزیرهٔ ابن عمره اطلاق اولنور الاوصال همزه‌نك
فتحیله وصل کلمه‌سنك جمعیدر که واو مفتوحه ایله‌در مفاصله دینور که بدنده الك واویناق یرلری یاخود کمکلری بری برینه
قاوشدیغی یرلره دینور شارح دیرکه مؤلفك بو عباره‌سی مخالفدر زیرا فصل ماده‌سنده بیاننه کوره وصل الك یرلرنده اولان
یومشق سکیره دینور که اکلری بری برینه اکلیوب بتشدررپس بوراده ضدیله تفسیر ایلمشدر مکر که وصل بتشدیکی
اعتباریله وفصل ایرلدیغی اعتباریله اوله انتهی واوصال وصل کلمه‌سندن جمع اولور که واوك کسری وضمیله در بدنده
شول کمیکه دینور که اصلا قیرلیوب و بشقه جه اولوب سائر کمیکه قارشمز اوله او مجه کمیکی کبی الوصیلة سفینه وزننده
اون قارن بری بری اوزره دول طوغورمش ناقه‌یه دینور وقیون وکچی قسمندن یدی قارن ایکیز اوله‌رق دیشی طوغورنه
دینور واکر یدنجیده ارکك ودیشی اوله‌رق ینه ایکیز طوغوررسه وصلت اخاها دیوب من بعد اناسنك سودینی نساء
طائفه‌سی ایچمیوب همان رجال ایچوب سائبه اولان دوه مجراسنه اجرا ایدرلر و بعضلر دیدیلر که وصیله همان غنم
یعنی قیون قسمنه مخصوصدر که دیشی طوغردقده کندیلره عائد اولوب ارکك طوغوردقده بتلری ایچون تخصیص
وذبح ایدرلر واکر ارکلی دیشلی اکیز طوغوررسه وصلت اخاها دیوب اول ارککی بتلری ایچون قربان ایلمزلر یاخود
شول قیونه دینور که برسنه ارکك وایکنجی سنه دیشی طوغوررا وله اول ارککی دیشی‌یه رعایتا ذبح ایلمزلر واکر تخلف
ایدوب ارکك ظهور ایدرسه هذا قربان لالهتنا دیوب صنملری ایچون انی قربان ایدرلر و بو اوضاع جاهلیه‌دن ایدی
کما فی التنزیل ما جعل الله من بحیرة ولا سائبة ولا وصیلة الآیه ووصیله معمور وآبادان ومزارع ومراتعی فراوان
اولان یره اطلاق اولنور و برچشید چبوقلی الاجه قماش یمنی اسمیدر و یولداشلره اطلاق اولنور تقول
ذهبا وصیلة کثیرة ای رفقة وقلچه اطلاق اولنور وایلك یومغنه دینور کبة الغزل معناسنه وارض
واسعه‌یه دینور یقال ارض وصیلة ای واسعة لیلة الوصل واوك فتحیله ایك آخر کیجه‌سنه اطلاق
اولنور تقول جاءنا لیلة الوصل ای اخر لیالی الشهر حرف الوصل فن عروض اصطلاحنده

بنده روی اولان حرفدن صكره مذكور اولان حرفه اطلاق اولنور روی حرفنك حركه‌سنی وصل ایلدیكیچون
اطلاق اولندی وحرف مرقومه درت حرفدن عبارتدر واو ویا والف وهاء ساكنه ومتحركه‌در ومتحركه اولان
هانك حركه‌سنه نفاذ واكا تابع اولان حرف لینه خروج اطلاق ایدرلر مثلا شاعرك اشبو * سقیت الغیث
ایتها الخیامو * مصراعنده میم روی‌در واشباعدن حاصل اولان واو وصل‌در كذلك اشبو ❊ كانت منازله
من الایامی * مصراعنده روی میم‌در ویاء وصل‌در و * فازلت ابكی عنده واخاطبه * مصراعنده روی باء ووصل
هاء ساكنه‌در و * اذا مارأیتنا زال منا زویلها * مصراعنده روی لام‌در ووصل هاء مفتوحه‌در آنك فتحه‌سنه نفاذ
واكا تابع اولان الفه خروج دیرلر مؤلف الف وصله مثال ایراد ایلمدی واول اشبو ❊ اقلی اللوم عاذل والعتابا
مصراعنده واقع الفدر الموصول برجانور اسمیدر كه اشك آریسنه شبیه اولور وآنك كبی آدمی صوقار وبررجل
اسمیدر موصل معظم وزننده اسامیدندر اسمعیل بن موصل محدثدر الوصیل امیر وزننده دائما سنكله
هر یره بیله جه كیروب چقان یعنی قطعاسندن مفارقت ایتمز اولان آدمه دینور یقال هو وصیلك وهو من یدخل
معك ویخرج یعنی لایفارقك تصل تعد وزننده بلاد قبیله هذیلده برقیو آدیدر واصل اسامی رجالدندر
واصلة بن جناب صحابه‌در یاخود صواب اولان واثلة بن الخطاب اولمقدر ابو الوصل اصحابدندر الوعل واوك
فتحیله فلس وزننده والوعل كتف وزننده والوعل دئل وزننده وبونلر دره طاغ كچیسنك تكه‌سنه دینور
جمعی اوعال ووعول كلور واوك ضمیله ووعل كلور ضمتینله وموعله كلور مشیخه وزننده ووعله كلور فرحه وزننده
كذلك مؤنثی وعله‌در فرحه وزننده شارحك بیانه كوره موعله ووعله اسم جمعدر ومؤنثك جمعی وعال‌در واوك
كسریله انتهی ووعل نعل وزننده شریف وعالیشان آدمه اطلاق اولنور جمعی اوعال ووعول‌در یقال هلك
الاوعال ای الاشراف وبقی الاوغال ای الانذال وملاذ وملجأ معناسنه‌در یقال هو وعله ای ملجأه بو معنادندركه
عربلر مالك عنه وعل دیرلر مالك عنه بد وخلو معناسنه كه سنكچون آندن مفارقت ایلمك یوقدر دیمكدر ملجأ
معناسندن مأخوذدر كذلك هم علینا وعل واحد دیرلر مجتمعون معناسنه كه انلر بالاتفاق والاتحاد اور رمزه قصد
ایده جكلردر دیمكدر هم علینا الب واحد دیدكلری كبی طاغ كچیلری دائما سوری سوری اجتماعله كزدكلرندن ناشی
اخذ واستعمال ایلدیلر ووعل شوال آینك اسم قدیمیدر ومصدر اولور بو كسكه چقمق معناسنه یقال وعل
الرجل وعلا من الباب الثانی اذا اشرف الوعل كتف وزننده شهر شعبانك اسم قدیمیدر جمعی اوعال ووعلان‌در
واوك كسریله الاستیعال صغنمق معناسنه‌در یقال استوعل الیه اذا الجأ وجیرانلر طاغه قاچوب كتمك
معناسنه‌در یقال استوعلت الاوعال اذا ذهبت فی الجبال الوعلة تمره وزننده لباسك ایلكنه دینور كه اكا ایكمه
كچور بلور وطاغك صرب یرینه دینور یاخود طاغدن طومالوب چقان بوكسك یالم قیایه دینور ووعلة القدح
ووعلة الابریق كاسه‌نك وابریغك قولپلرندن عبارتدر وبر شاعر جرمی آدیدر ووعلة بن یزید اصحابدندر
وعال غراب وزننده برموضع یاخود برجبل آدیدر وعیله جهینه وزننده برصو اسمیدر ذو اوعال همزه‌نك
مفتوحه‌ایله برموضعدر وعلان سحبان وزننده برقبیله‌نك پدری اسمیدر وعنده برحصن آدیدر وعل تمر
وزننده وعلتان تثنیه اولهرق ایكی حصن اسملریدر المستوعل اسم مفعول بنیه‌سیله طاغلرك تپه‌لرنده طاغ
كچیلرینك حصن كبی محفوظ ومنیع مأوا یرینه دینور جمعی مستوعلات‌در ام اوعال همزه‌نك فتحیله برمعروف
یاصتم طاغك آدیدر التوعل تفعل وزننده طاغك تپه‌سنه چقمق معناسنه‌در تقول توعلت الجبل اذا علوته
الوغل واوك فتحی وغینك سكونیله ضعیف وناكس وبی اعتبار وهر خصوصده دون همت ومقصر آدمه
دینور یقال هو وغل ای ضعیف نذل ساقط مقصر فی الاشیاء وبریرینه صارمشق چتلق وقوریلق اغاجلغه
دینور وقوش یمی تعبیر ایتدكلرینه دینور كه كوكرچینلر اكل ایدرلر وبلاندن نسب ادعا ایدن صویسزه دینور
یقال انه لوغل ای مدع نسبا كاذبا وصغنجق یره دینور یقال هو وغله ای ملجاؤه وبدغدا اولان كسیه دینور یقال
رجل وغل ای السیئ الغذاء ودعوتسز وتكلیفسز مجلس طعام وشرابه همان صوقیلوب كیرمك عادتی اولان
یوزسز وعارسز آدمه دینور واغل دخی دینور كاسبذكر واول كسه‌نك كیروب ایچدیكی شرابه ده وغل دینور
شارح دیر كه وغل وواغل شرب مجلسنده وورش ووارش طعام خصوصنده مستعملدر مؤلف اولا تعمیم بعده
تخصیص ایلمكله ناملایمدر مكر ثانی اكتفایه حمل اولنه الوغل كتف وزننده بودخی بدغدا كسیه دینور الواغل
بودخی مجلسه بی دعوت صوقیلوب كیرر اولان یوزسزه دینور كه كیرتی تعبیر اولنور یقال رجل وغل وواغل
ای داخل علی القوم فی طعامهم وشرابهم الوغول دخول وزننده برنسنه ایچره كیروب كیرلنمك علی قولپك ایراق

كتمك معناسنه‌در یقال وغل فی الشیء وغولا من الباب الثانی اذا دخل فیه وتواری او یقال وغل اذا ابعد وذهب
الایغال همزه‌نك كسریله یك ایراق كتمك معناسنه‌در یقال اوغل فی البلاد اذا ذهب وبالغ وابعد وكذا یقال
اوغل فی العلم وبر آدمی عجله ایله بریره صوقمق معناسنه‌در یقال اوغلته الحاجة فیه اذا ادخلته فیه التوغل تفعل
وزننده بودخی یك ایراق كتمك معناسنه‌در یقال توغل فی البلاد والعلم اذا ذهب وبالغ وابعد الموغل اسم فاعل
بنیه‌سیله بالعجله برنسنه ایچره صوقیلوب كیرن شیئه دینور الاستیغال بدنی غسل ایدركن قولتق وقاسیق یرلرنی
غسل ایلمك معناسنه‌در یقال استوغل الرجل اذا اغتسل مغابنه الوقل نقل وزننده آزجه نسنه‌یه دینور یقال
مافیه الاوقل ای شیء قلیل ومصدر اولور برنسنه‌نك قبوغنی صویوب كیدرمك معناسنه تقول وقلت الشیء وقلا
من الباب الثانی اذا قشرته الواقل كمالنی بولمش تمام یتشمش اولان یاخود هر طرفی تام ووافر اولان شجر
مقوله‌سنه دینور یقال قصب واقل ای بالغ اووافر التوقیل توقیر وزننده ومرادفیدر تقول وقلته اذا وفرته
وتوقیل مرو دیدكلری نباتك اسمیدر الوقل نقل وزننده طاغه چقمق معناسنه‌در یقال وقل فی الجبل وقلا
من الباب الثانی اذا صعد وبرایاغی قالدروب اوبرایاغی بصمق معناسنه‌در یقال وقل الرجل اذا رفع رجلا واثبت
اخری ووقل شجر مقل اسمیدر یاخود ثمرینه یاخود ثمرینك قوریسنه دینور تازه‌سنه بهش دینور جمعی اوقال‌در
الوقل كتف وزننده والوقل ندس وزننده والوقل جبل وزننده طاغه چقمق باینده قوی وتوانا
انسان وحیوانه دینور یقال فرس وقل ووقل ووقل ای صاعد یعنی قوی فی الصعود الوقلة تمره وزننده ذكر
اولنان مقل یمشنك چكردكنه دینور جمعی وقول‌در ویك كوچك باشلی آدمه اطلاق اولنور یقال رجل وقلة الرأس
ای صغیره جدا الوقل فتحتینله طاشلره دینور حجاره معناسنه مفردی وقله‌در وخرما اغاجنك داللری كسلدكدنصكره
بداق یرنده قلان كتوكه دینور كه دبندن كسلمیوب برمقداری اموز هیئتنده قالمغله اكا یاپشوب یوقریسنه چقمق
ممكن اولور التوقلة تای فوقیه ایله جوهره وزننده طاغه صعود ایتمسی خوب وراحت وبی اضطراب
اولان آته دینور یقال فرس توقلة ای حسن الصعود فی الجبل الوكل اكل وزننده هر خصوصده
حضرت خدای متعاله اعتماد وانقیاد ایلمك معناسنه‌در یقال وكل بالله وكلا من الباب الثانی
اذا استسلم الیه ووكل ووكول وصول وزننده برایشی بالكلیه برآدمه سپارش ایدوب اصمرلمق معناسنه‌در
یقال وكل الیه الامر وكلا ووكولا اذا سلمه وتركه ودابه یوریمكدن بیقوب سست وفاتر اولمق معناسنه‌در یقال وكلت
الدابة اذا افترت فی السیر التوكل تفعل وزننده بودخی ایشده خدای متعاله اعتماد وانقیاد ایلمك معناسنه‌در یقال توكل
علی الله اذا استسلم الیه وبر ایشده اظهار عجز ایدوب غیره سپارش واعتماد ایلمك معناسنه‌در یقال توكل فی الامر اذا اظهر
العجز واعتمد علی الغیر الایكال همزه‌نك كسریله والاتكال افتعال وزننده بونلرده خدای متعاله تسلیم امور ایله
انقیاد واعتماد ایلمك معناسنه‌در یقال اوكل بالله واتكل علیه ای استسلم الیه الوكل فتحتینله والوكلة
همزه وزننده والتكلة كذلك همزه وزننده كه تاء واودن مبدلدر والمواكل مسافر وزننده شول آدمه دینور كه
كندی امور ومصالحنده بنم كبی عاجز اولمغله دائما غیره سفارش وتفویض ایدر اوله یقال رجل وكل ووكلة وتكلة
ومواكل ای عاجز یعنی یكل امره الی غیره الوكال كتاب وزننده طوار ایوجه اشمیوب بد وفنا یوریمك معناسنه‌در
یقال واكلت الدابة وكالا اذا اساءت السیر ومواكله ووكال بری برینه اعتماد ایدوب ایشلرنی سپارش ایدشمك
معناسنه‌در یقال واكلوا اذا اتكل بعضهم علی بعض التواكل تفاعل وزننده مواكله معناسنه‌در یقال
تواكلوا یعنی واكلوا بوراده اكثر نسخه‌لرده تواكلوا مواكلة ووكالا عنوانینده وارد اولمغله نسخه‌لردن وواكلوا
كلمه‌سی ساقطدر وتواكل برآدمی ناس بالكلیه ترك وفراموش ایدوب آندن بی قید اولمق معناسنه‌در یقال تواكله
الناس اذا تركوه یعنی لم یعنوه جدا ومنه قول امیة بن الصلب * سدر تواكله القوائم اجرد * ای لاقوائم له بو شعری
برفرس وصفنده سویلمشدر الوكیل امیر وزننده معلومدر كه برآدمك برایشی كندیسنه بالكلیه سپارش
وتفویض ایلدیكی كسه‌دن عبارتدر یقال هو له وكیل فی الامر ای موكول الیه وكاه اولور كه جمعه ومؤنثه دخی
اطلاق اولنور شارح دیر كه بوراده بمعنی مفعولدر وحافظ معناسنه بمعنی فاعل دخی اولور التوكیل تفعیل وزننده
برآدمی وكیل قلمق معناسنه‌در یقال وكله توكیلا اذا جعله وكیلا الوكالة واوك فتحی وكسریله اسمدر وكیلكه
دینور موكل مقعد وزننده برطاغك یاخود برحصارك اسمیدر وربیعة بن غزالة السكونی فرسك اسمیدر التكلان
تانك ضمیله اسمدر توكل معناسنه‌در اظهار عجز ایله غیره اعتماد ایلمكه دینور تاء واودن منقلبه‌در یقال علیه التكلان
ای التوكل المتوكل توكل ایدیجی دیمكدر ومتوكل العجلی ومتوكل بن عبدالله بن نهشل ومتوكل بن عیاض شاعرلردر

ومتوكل خلفاء عباسيه‌دن جعفر بن محمدك لقبيدر وابو المتوكل الناجى محدثدر الولوال بلبال وزننده
ومرادفيدركه غصه وتاسه معناسنه‌در يقال اخذه الولوال اى البلبال وويل وهلا كله دعا ايلمكه دينور تقول
سمعت ولوال المرأة وهوالدعاء بالويل وبونده مصدراولمق دخى محتملدر وولوال اركك بيقوشه دينور الولولة
زلزله وزننده والولوال بلبال وزننده باى چكره مك معناسنه‌در يقال ولولت القوس ولولة وولوالا اذاصوّتت
ونوحه ايدن عورت فرياد وفغان ايله آغلمق معناسنه‌دركه مراد واويلاديه‌رك اغلمقدر يقال ولولت المرأة اذا اعولت
مترجم ديركه مضاعف اولان فعلال وزننده مفتوح الفاء اوله‌رق دخى لغتدر ولول فدفدوزننده عتاب بن اسيدك قلچى
اسميدر الوهل فتحتينله برآدم ضعيف اولوب هر نسنه‌دن بلكلبوب قورقار اولمق معناسنه‌در يقال وهل الرجل
وهلا من الباب الرابع اذا ضعف وفزع وبرنسنه‌ده سهو ونسيان حسبيله غلط ايلمك معناسنه‌در يقال
وهل عنه اذا غلط فيه ونسيه الوهل كتف وزننده والمستوهل هر نسنه‌دن بلكلبوب قورقر اولان آدمه دينور
يقال رجل وهل ومستوهل اى فزع التوهيل تفعيل وزننده قورقتمق معناسنه‌در يقال وهله اذا افزعه الوهل
اهل وزننده ذهن صوابدن صاپوب آخر نسنه‌يى وهم ايلمك معناسنه‌در يكلش اكلمق ويكلش وارمق تعبير اولنور
يقال وهل الى الشئ يوهل ووهل يهل وهلا من الباب الثالث والثانى اذا ذهب وهمه اليه الوهلة سهله وزننده
وفتحاتله والواهلة هر شيئك اوّل وابتداسنه دينور بوندن ابتداى امرايله تعبيراولنور تقول لقيته اوّل وهلة
وواهلة اى اوّل شئ شارحك بيانه كوره فى الاصل وهله وواهله فزعه وفازعه معناسنه‌دركه برنسنه‌يى اوّل
امرده كورنجه عارض اولان خوف وفزعدن عبارتدر بعده هر نسنه‌نك ابتداى كرّه سنده استعمال اولندى لكن
بوكه كوره تجريدى متضمن اولور التوهل تفعل وزننده برآدمى ياكلتمق قيدنده اولمق معناسنه‌در يقال توهل
فلانا اذا عرّضه لان يغلط وهيل واوك فتحيله ابن سعد بن مالك بن النخع دركه بربطندر محدّثيدن على بن مدرك
الوهيلى انلردندر الاوّل همزه‌نك وواو مشدده‌نك فتحيله آخر مقابليدر نته كه وأل ماده سنده بسط اولندى
كرچه اهل لغت اوراده رسم ايلديلر لكن موضع ذكرى بومقام اولمغله اشارت اولندى نحويون ديديلركه اوائل كه
اوّلك جمعيدر اصلى اواول ايدى النى ايكى واوا احاطه ايدوب وبريسى كلمه‌نك اوجنه مقارن اولمغله ضعيف
وكلمه دخى جمع اولمغله مستثقل اولديغندن ضعيف اولان واو الفه قلب اولنوب اوائل ديديلر وكاهجه قلب مكان
ايدوب اوالى ديرلر مؤلف كويا كه اصلى وَوَل اولمسنه اعتنا ايلمشدر الويل ليل وزننده حلول الشر معناسنه‌در
يقال ويل له اى حل به الشر بعضلر ديديكه ويل كلمهٔ تفجيعدر برمصيبت حدوثنده ايراد اولنور لسانمزده واى
يازيق وحيف ودريغ ايله تعبير اولنور يقال ويله وويلك وويلى وحالت ندبه ده ويلاه ديرلر كندسنه اصابت ايدن
امر فظيعدن ناشى كويا كه ويل وهلاكى دعوت ايدر وويل كلمهٔ عذاب اولوركه بر بادلق وهلاك وخسار معناسنه
اولور يقال ويل له اى هلك وعذاب له وتقول ويل الشيطان مثلثة اللام مضافة وويلاله مثلثة منوّنة شارح ديركه
بوالتى وجه اوزره اولمشدر اضافت صورتنده مرفوعيتى ابتدا ايله اولوب خبر تقدير اولنور وكسرى صورتنده اصلى
وى للشيطان اولور وى كلمه‌سى حزن وخسران معناسنه‌در كثرت استعمالدن ناشى وى لفظنه متصل اولدى
وفتحى صورتنده بالضمة كلمه سنده اولان لام كبى مفتوح ايلديلر يعنى آنك اصلى بالضمة اولمغله باكلمه سيله كثرت
استعمالدن حرف واحد منزلنده اولوب حركاتدن برحركه ايله معتبر اولمامغله فتحه‌يى اختيار برله مفتوح ايلديلر
انتهى وويل جهنمده برديره ياخود برقيو اسميدر ياخود جهنمك برقاپوسى آديدر ويقال رجل ويلمه بكسر اللام اى داه يعنى
عربلر بوزكبى مثل مجراسنده استعمال ايدرلر فلان عجب آفت وزبركدر ديجك موقعده تفوّه ايدرلر شارحك بيانه
كوره بونلرك اصلى ويل لأمه ايدى تركيب وتخفيفله ويلمه ديديلر بوراده وى كلمهٔ مفرده كذلك لام كلمهٔ مفرده اولوب
وى كلمه‌سى تعجب معناسنه اولمغله والده‌سنه عجبدركه بويله عقل وذهانتده بيمتا ولد طوغورمش ديمك اولور ياخود
قاتله الله وتربت يداه كلاملرى كبى معناسى ملحوظ اولميوب همان تعجب ضمننده استعمال اولنه ياخود ويل كلمهٔ مخصوصه
اولوب عذاب وخسار معناسنه اولمغله والده‌سى برباد اولسونكه بومثللو آفت وداهى ولد طوغوردى ديمك اوله كه
مقام تأسف وانفعال اولور ياخود والده‌سنه حيف كه بويله اولادى بالكز طوغوردى بونك مثلنى بردخى مطلب
طوغورمدى ديمك اولور بعده تركيب وتخفيفله كلمهٔ واحده ايدوب داهى معناسنده بالتعجب استعمال ايلديلر
كذلك برنسنه‌يى بغايت پسند ايلمكله تعجب واستجاده مقامنده ويلمه ديرلر بودخى ويل لأمه معناسنه‌در
وويل لامى مخففيدر نته كه لاب لك ديرلر كه لا اب لك مخففيدر وداهى لفظنه مبالغة هاء الحاق اولنديغى
كبى اكا دخى هاء الحاق ايدوب ويلمه ديديلر پس بونده‌كى هاء ضمير دكلدر هاى مبالغه در صورت

اوّلده

اوّلده بك داهى وزيرك وثانيده بك ايو وبك كوزل معناسنده مستعملدر معناى اوّلده تجريد اولنمغله قطعا ملحوظ
دكلدركه اصواتدن اولمش اولورنته كه امام فرّاء على الاطلاق ويل ماده‌سنى اصواتدن عد ايلمشدر وقال الزجاج
قولهم ويلمه فى تقدير يقال له من دهائه ويلمه وزمخشرينك كلامندن مستفاد اولان بودركه ويلمه كلمه‌سى وجه مذكور اوزره
وى لامه ياخود ويل لامه كلمه سندن منحوتدر آخرنده‌كى هاء ضمير در مابعدنده كلان كلمه تميز در اضمار على شريطة
التفسير ضميرا كارا جعدرربه رجلا قوللرى كبيدر يقال ويلمه رجلا وقال ذوالرمة * ويلمها روحة والريح معصفة * والغيث
مرتجز والليل مقترب * وفى النهاية ومنه حديث على كرّم الله وجهه ويلمه كيلا بغير ثمن لوان له وعاء اى يكيل العلوم
الجمة بلا عوض الا انه لا يصادف واعيا الويل للتعجب وقيل وى كلمة مفردة ولامه مفردة وهى كلمة تفجع وتعجب
وحذفت الهمزة من امه تخفيفا والقيت حركتها على اللام وينصب مابعدها على التميز وكافيه شرحنده
شيخ رضى مفعول مطلق واسماء افعال مبحثلرنده بوماده‌يى تفصيل وتحقيق ايلمشدر فليراجع الويلة هايله
رسوا ايلمغه دينور يقال رماه الله بالويلة اى الفضيحة التويل تفعيل وزننده برآدمى ويل وهلاك دعاسيله چوق
ذكر ايلمك معناسنه‌دركه مراد ويل ايله اكا چوق بد دعا ايلمكدر يقال ويله وويل له اذا اكثرله من ذكر الويل
التوايل تفاعل وزننده بر برينه ويل ايله دعا ايدشمك معناسنه‌در يقال هما يتوايلان اى يدعو احدهما على الاخر
بالويل التويّل تفعل وزننده بركيمسه كنديسنه اصابت ايدن حادثه‌دن ناشى ويلى ويلى ديو نفسنه دعا ايلمك
معناسنه‌در يقال تويّل الرجل اذا دعا بالويل لما نزل الوائل والوئل كتف وزننده والويئل اميروزننده
ويل كلمه‌سنى تأكيد ايچون ايراد اولنور يقال ويل وائل وويل وئل وويل ويئل مبالغة نجزت الواو بحمده تعالى فصل الهاء
الهبل فتحتينله والده ولدنى ياوى قلمق معناسنه‌در يقال هبلته امه هبلا من الباب الرابع اذا ثكلته وهبل حال
وشان وشغل معناسنه مستعملدر كما سيذكر المهبل معظم وزننده تهبيل اولنان كمسه‌دركه كنديسنه هبلتك
امك يعنى مادرك سنك هلاكك ايچون اغلسون ديلمش كمسه‌يه دينور يقال هو مهبل اى مقول له هبلتك امك
وشيشكن يوزلو لحيم وتنومند آدمه دينور يقال رجل مهبل اى لحيم مورّم الوجه المهبل منبر وزننده جست
وخفيف آدمه دينور المهبل منزل وزننده قارنده دول ياتاغنه دينور رحم معناسنه على قول رحمك چاق اوته
دبنه دينور ياخود طريق ذكره دينور كه فرجله رحمك ارا لغيدر ياخود رحمك آغزنه دينور ياخود رحمده نطفه نازل
اولان دول ياتاغنه دينور ياخود ولد طوغديغى آنده نزول ايلديكى موقعه دينور ومهبل دره دينور است
معناسنه وطاغدن دره‌يه قدر بوش اراغه دينور الاهتبال افتعال وزننده چوق يلان سويلمك معناسنه‌در
يقال اهتبل الرجل اذا كذب كثيرا وصياد صيد وشكار اراشدرمق معناسنه‌در يقال اهتبل الصيد اذا بغاه
وبرآدم ولدنى ياوى قلمغله كريه وزارى قلمق معناسنه‌در يقال اهتبل على ولده اذا ثكل ومنه يقال اهتبل هبلك
على الامر اى عليك بشانك يعنى سن كندى حال وشانكه مشغول اول ديمكدر لسانمزده دخى بو موقعده وارسن
كندى اولوكه آغله تعبيرى واردر واهتبال رنجبرلكله كسب وكاره چالشمق معناسنه‌در يقال اهتبل لاهله اذا اكتسب
واغتنام ايلمك معناسنه‌در يقال اهتبل كلمة حكمة اى اغتنمها التهبيل تفعيل وزننده والتهبل تفعل وزننده
بونلرده امك چكوب كسب وكار ايلمك معناسنه‌در يقال هبل الرجل لعياله وتهبل اذا اكتسب الهبال شدّاد وزننده
انواع فند وطريق ايله كسب وكار ايدر اولان آدمه دينور يقال هو هبال اى كاسب محتال وصياده دينور الهبل
ابل وزننده ايرى جثه‌لو قوجه آدمه كذلك اويلمى دوه‌يه ودوه قوشنه دينور الهبل طمر وزننده والهبل
هجف وزننده كى ارسلانى كبى تنومند آدمه على قول يك اوزون آدمه دينور موّنثى هابله‌در يقال رجل هبل وهبل
وامرأة هبلة وهبلة اى عظيم اوطويل هبل صرد وزننده جاهليه‌ده مشركين قريشك بربتلرى اسميدركه
كعبهٔ معظمه‌ده طورر ايدى ذكر اولنان عظم وضخامت معناسندندر وكلب قبيله سندن بربطن اسميدر اها لبسنه
هبلات ديرلر الهبل سجل وزننده برشجر آديدر هبيل اميروزننده بربطن پدر پدر ابن هبوله ياخود ابن الهبوله كه
معرفدر ياخود ابن الهبوله صبوره وصبور وزنلرنده ملوك عربدن برملك ايدى الهبلى زمكى وزننده صالنه‌رق
يورمكه دينور يقال يمشى الهبلى اى بالتبختر الاهبال همزه‌نك كسريله سرعت ايلمك معناسنه‌در يقال
اهبل الرجل اذا اسرع الهبالة سحابه وزننده طلب وخواهش معناسنه‌در يقال ناله بهبالة اى بطلب وبناقه‌نك
اسميدر هباله ثمامه وزننده برموضع آديدر هبيل زبير وزننده اساميدندر هبيل بن وبره وهبيل بن كعب
اصحابندندر هابيل ابن آدم عليه السلام دركه برادرى قابيل در شارح ديركه قابيل هابيلى شامده جبل قاسيونده
برمغاره ايچره قتل ايلدى حالا موضع دمى معروفدر زيرا حضرت آدم حجه كيدوب قابيل اكبر اولادى اولمغله

خاتمانه وصی نصب ایلدی اوحالده برادری هابیلی قتل ایدوب حضرت آدم بعد العود سؤال ایلدکده بیلمم دیو
جواب ایلدی حضرت آدم کیفیتی ادراک ایلمکله اللهم العن ارضا شربت دمه عنوانیله دعا ایلمکین دمنی ارض ابتلاع
ایلیوب حالا اثری باقیدر هنبل حنبل وزننده ابن بحیادر که محدثدر الهبرکل سفرجل وزننده اندامی خوب
و بدنی نازک تازه جوانه دینور تقول رأیت هبرکلا ای شابا حسن الجسم الهتل قتل وزننده والهتول قعود
وزننده والتهتال تذکار وزننده والهتلان فتحاتله هطل معناسنه درکه سحاب پیدرپی ایری دانه لو
یغمور یاغدرمق معناسنه در علی قول بو هطل مفهومندن ازیددر وعند البعض هتلان متصل یاغان یو اشجه
یغموره دینور یقال هتلت السماء هتلا وهتولا وتهتالا وهتلانا من الباب الثانی اذا هطلت او هو فوق الهطل
او الهتلان المطر الضعیف الدائم بوراده مؤلفک او الهتلان قولی مصادر سائره دن اکتفا ایله ینه مصدر اولوب
المطر الضعیف قولی بالمسامحه متصل یو اشجه یغمور یاغدرمق معناسنه دردیمک اولور یاخود یالکزجه هتلان
مصدر اولیوب معنای مزبورده اسم اولمسی دخی محتملدر الهتل رکع وزننده هاتلک جمعیدر مطر مزبوری
امطار ایدن سحابه دینور یقال سحایب هتل ای هطل هتلی سکری وزننده بر نبات اسمیدر هتبل امیر وزننده
بر موضع آدیدر الهتملة دحرجه وزننده کیزلو سوز سویلمک معناسنه در یقال هتمل الرجل اذا قال بکلام
خفی واسم اولور کیزلو سوزه دینور شارحک بیانه کوره جمعی هتامل در المهتمل اسم فاعل بنیه‌سیله قوغمجی‌یه
دینور یقال رجل مهتمل ای نمام الهثملة ثای مثلثه ایله دحرجه وزننده فساد وآشوب وفتنه واختلال
معناسنه در یقال وقعوا فی هثملة ای فساد واختلاط الهجل هانک فتحی وجیمک سکونیله اوبرق والچق
اوتورقلی یره دینور ایکی طاغ بیننده اولان یر کبی جمعی اهجال وهجال کلور کافک کسریله وهجول کلور اصول
کبی وهجلات کلور فتحاتله الهجیل امیر وزننده هجل معناسنه در الهوجل جوهر وزننده نشانسز
وعلامتسز ایراق بیابانه دینور یقال سلکوا هوجلا ای مفازة بعیدة لا علم لها وشول ناقه‌یه دینور که یوللکدن
وحماقتدن سرعتله یوریوب کیدر اوله یقال ناقة هوجل اذا کان بها هوج من سرعتها وقلاغوزه دینور
دلیل ورهبر معناسنه وکاهل واوشکن ثقیل آدمه دینور یقال رجل هوجل ای بطیء ثقیل واحمق وسبکمغز
آدمه دینور یقال رجل هوجل ای احمق وفرجی واسع قاری‌یه دینور وروسبی‌یه دینور یقال هی هوجل ای فاجرة
وکوشک وصالنقی یوریشه دینور یقال یمشی هوجلا ای مسترخیا ویک اوزون کیجه‌یه دینور لیل طویل معناسنه
وکوزده قلان اویقو بقیه‌سنه دینور که انی تکمیل ایلدکجه دماغ آسوده اولمز تقول انتبهت وفی عینی هوجل ای بقیة
النعاس وکمی دموریته دینور لنکر معناسنه یقال ارسی السفینة بالهوجل ای بالانجر وشول اوزون احمق آدمه
دینور که حمقندن دائما تیز وچالق چالق یورر اوله یقال رجل هوجل ای اهوج الهجول عجول وزننده
بودخی فرجی بول عورته دینور الهاجل اویقوجی آدمه دینور یقال رجل هاجل ای نائم وکثیر السفر آدمه
دینور یقال رجل هاجل ای کثیر السفر الهوجلة حوقله وزننده اویومق معناسنه در یقال هوجل زید اذا نام
وهجل دیدکلری ارض مذکوره‌ده کتمک معناسنه در یقال هوجل فلان اذا سار فی الهجل المهاجلة مفاعله
وزننده بودخی هجل دیدکلری ارضده کتمک معناسنه در یقال هاجل فلان اذا سار فی الهجل و برخصوصده
یارشمق معناسنه در یقال هاجله اذا ساجله الاهجال همزه‌نک کسریله دوه‌لری مسبب صالیورمک معناسنه در
یقال اهجل الابل اذا اهملها ورنسنه‌یی توسیع ایلمک معناسنه در یقال اهجل الشیء اذا وسعه ومالی تلف
وضایع قلمق معناسنه در یقال اهجل المال اذا ضیعه ابو الهنبجل برآدمک کنیه‌سیدر الهنبجل قنفذ وزننده
ثقیل وکرانجان آدمه دینور یقال رجل هنبجل ای ثقیل الاهنجال افنعال وزننده برنسنه‌یی یکیدن پیدا ایلمک
معناسنه در یقال اهنجل الشیء اذا ابتدعه الهنجل ضمتینله واضح اولمیان یوله دینور یقال طریق هنجل
ای غیر ملحوب المهنجل منزل وزننده مهبل معناسنه درکه رحمه دینور علی الاختلاف بیان اولندی الهجل
هانک فتحیله عورت قسمی برآدمه کوزنی چویروب غمز واشارت ایلمک معناسنه در یقال هجلت المرأة بعینها هجلا
من الباب الاول اذا ادارتها تغمز الرجل المهجلة مکرمه وزننده ایکی دلیکی بر اولمش عورته دینور یقال امراة
مهجلة ای مفضاة التهجیل تفعیل وزننده برآدمک ناموسنی دیلمک وعرضنه طوقنمق معناسنه در یقال هجل
فلانا اذا وقع فیه الهجول اصول وزننده متصل اقان کوز یاشلرینه دینور هاجل مفردیدر یقال دموع هجول
ای سائلة الهجفل جحمرش وزننده اوقی خفیف اولان یایه دینور یقال قوس هجفل ای خفیفة السهم الهدیل
هانک فتحیله کوکرجین قوشنک آوازنه دینور علی قول بیانی کوکرجینه مخصوصدر تقول سمعت هدیل الحمام

ای

ای صوته او هو خاص بوحشیها وهدیل مصدر اولور کوکرجین اوتمک معناسنه یقال هدل الحمام هدیلا من الباب
الثانی اذا صوت وهدیل کوکرجین پلازنه دینور علی قول ارکک کوکرجینه دینور یاخود هدیل بر کوکرجین یاوریسی
ایدی که نوح پیغمبر علی نبینا وعلیه السلام زمانده ایدی صوسزلقدن هلاک اولدی علی قول برنجی قوشلردن بری
انی صید ایلمکله حالا بر کوکرجین یوقدر که آنکیچون کریه وافغان ایلمیه الهدل عدل وزننده برنسنه‌یی اشاغی
صالیوروب صارقتمق معناسنه در یقال هدل الشیء هدلا من الباب الثانی اذا ارسله الی اسفل وارخاه الهدل
فتحتینله دوه‌نک دوداغی صارقق اولمق معناسنه در یقال هدل المشفر هدلا من الباب الرابع اذا استرخی ودوه‌نک
دوداغنده یاره چقمغله دوداغی اشاغی صارقق معناسنه در یقال هدل البعیر اذا اخذته القرحة فاسترخی مشفره
الهادل والاهدل صارقق حیوان دوداغنه دینور یقال مشفر هادل واهدل ای مسترخ الهدلاء حمراء وزننده
دورک دوداغه وصف اولور یقال شفة هدلاء ای منقلبة عن الذقن التهدل تفعل وزننده خایه‌لرک دریسی
سلپوکلنوب قوغه کبی صارقق معناسنه در یقال تهدلت الخصیة اذا استرخی جلدها الهدال سحاب وزننده
اشاغی صارقق اغاج دالنه دینور الهدالة سحابه وزننده جماعت معناسنه در یقال جاءت هدالة من الناس
ای جماعة وهداله بر شجر اسمیدر که سمر دیدکلری اغاجده نابت اولور واندن دکلدر جمعی هدال در سحاب کبی و یمنده
بر قریه آدیدر الهیدلة حیدره وزننده چیلق قوشنه دینور الهدل هانک کسریله اکشی یوغرده دینور یقال
لبن هدل ای ادل الهدبل سبحل وزننده صاچی چوق وفراوان آدمه دینور علی قول صاچی پیاغیلنوب اصلا
تویوب طرامیوب نظام ویرمز اولان آدمه دینور یقال رجل هدبل ای الکثیر الشعر او اشعث الذی لا یسرح رأسه
وثقیل وکرانجان آدمه دینور الهدمل زبرج وزننده اسکی ثوبه دینور یقال جاء وعلیه هدمل من الثیاب ای
خلق وزمان قدیمدن قالمش نسنه‌یه دینور که اوزرندن چوق مدت کذار ایلمش اوله وشول کور صاچلی آدمه دینور که
صاچی پیاغیلنوب اصلا یوب طرامز اوله یقال رجل هدمل ای کثیر الشعر الاشعث الهدمل سبحل وزننده
اسکی جامه‌یه دینور وثقیل وکرانجان آدمه دینور ویوکسک اوبه‌که دینور یقال بالارض هدمل ای تل عال الهدملة
سبحله وزننده اغاجلغی چوق قومساله دینور واسکی زمانه دینور یقال بقی من الهدملة ای الدهر القدیم و بر موضع
آدیدر وجماعت انسانی‌یه دینور یقال جاءت هدملة ای جماعة من الناس الهدملة دحرجه وزننده برکسه
اثوابی یرتمق معناسنه در یقال هدمل الرجل اذا خرق ثیابه الهاذل ذال معجمه مکسوره ایله کیجه‌نک وسطنه
دینور یقال جاءنی هاذل اللیل ای فی وسطه الهذلول زنبور وزننده جست وچالاک اولان آدمه دینور کذلک چابک
اوقه وقورده وصف اولور یقال رجل وسهم وذئب هذلول ای خفیف وعجلان بن نکره وجابر بن عقیل السدوسی
فرسلرینک اسمیدر وکریملو متین وتوانا اته دینور یقال فرس هذلول ای طویل صلب وکوچک ایوکه دینور تل صغیر
معناسنه وکوچک صوخرقنه دینور وانجه وخرده قومله‌ره دینور وهبیرة بن ابی وهب المخزومی قلچنک اسمیدر وآفت
وبلاء معناسنه در یقال اصابه هذلول ای آفة وکیجه‌نک اولنه علی قول بقیه‌سنه دینور واراقده کورینن یغموره
دینور وانجلاش سحابه دینور الهوذلة حوقله وزننده سرعتله یوریمک معناسنه در علی قول چالقنه‌رق سکرتمک
معناسنه در یقال هوذل فی مشیه اذا اسرع او اضطرب فی عدوه وسود طلومی چالقنوب یایقلمق معناسنه در یقال
هوذل السقاء اذا تمخض وجماع خصوصنده ضعیف وبیمجال اولمق معناسنه در یقال هوذل الرجل اذا ضعف
فی الجماع وچوکدروب ایشه‌مک معناسنه در یقال هوذل ببوله اذا نزاه ورمی به هذیل زبیر وزننده اصحابدندر پدر ومادری
مقعد ایدیلر وهذیل بن مدرکة بن الیاس بن مضر بر کوچک قبیله‌نک پدریدر وابو هذیل صحابیدر الهذملة دحرجه
وزننده آدیملری اوفق وصیق اتارق یوریمک معناسنه در هذمله کبی یقال یهذمل الرجل ای یمشی مقرمطا الهرجلة
دحرجه وزننده قارشق شوریده یوریمک معناسنه در یقال هرجل فلان اذا مشی مختلطا الهرجل قنفذ وزننده ادیملرینی
سیرک سیرک اتارق یورین آدمه دینور یقال رجل هرجل ای بعید الخطو الهراجیل اراجیف وزننده اوزون ادملره دینور
واری ودیزمان دوه‌لره دینور مفردی هرجول در الهرطال قرطاس وزننده اوزون ادمه دینور یقال رجل هرطال ای طویل
الهراعلة فراعنه وزننده ناکس وفرومایه‌لره دینور هرعال مفردیدر یقال هم هراعلة ای لئام هرقل قافله سبحل
وزننده وزبرج وزننده قیاصرهٔ رومدن بر قیصرک آدیدر ابتدا التونه سکه ضرب ایدن وکلیسا ومناسترلری
احداث ایدن بودر مترجم دیرکه مرسوم زمان سعادتده معاصر اولمغله دیوان رسالتدن الی هرقل عظیم الروم
عنوانیله نامهٔ شرفعلامه صدر اولدی وبوار کلیس معربیدر وهرقل زبرج وزننده اوالکنه دینور مخل معناسنه
هرقله سبحله وزننده روم اولکه‌سنده بر بلده آدیدر حالا آناطولیده ارکیلی دیدکلری بلده‌در که هرقل مرسوم

بناكرده سيدر الهركلة هانك وكافك فتحيله والهركلة علبطه وزننده والهركلة سجله وزننده والهركولة برذونه وزننده والهركيل قنديل وزننده تن واندامى خوب ورعنا ومشى ورفتارى لطيف ودلارا محبوبه‌يه دينور الهراكل علابط وزننده بومرى كوده‌لو تنومند انسان وحيوانه دينور يقال رجل وجمل هراكل اى ضخم جسيم الهراكلة هانك فتحيله ايرى بالقلره دينور قدرغه بالغى وفالينوس كبى على قول صوكبلرينه ياخود دكزده ولرينه دينور ودكز جانورلرندن صغريلرى ايرى و بيوك اولان جانورلره دينور وامواج بحرك جمعيتگاهنه دينور كه اطرافدن موجلر كلوب اوراده تكثر وتجمع پيدا ايدر وجوهرى ابن احمر نام شاعرك اشبو * راى من دونها الغواص هولا هراكلة وحيتانا ونونا * بيتنى معناى مزبوره استشهاد ايچون ايراد ايلمكله وهم ايلمشدر زيرا انده اولان هراكلة ايرى بالقلر ياخود دكز كلبلرى ياخود دكز دوه‌لرى ديمكدرنته كه ذكر اولندى شارح ديركه نيجه ائمه دخى جوهرى كبى تفسير ايلديلر وهراكلة‌نك مفردى هركل درزبرج وزننده الهركلة دحرجه وزننده صالنه‌رق يوريمك معناسنه‌در يقال هو يهركل اى يمشى فى اختيال الهركولة برذونه وزننده شول خاتونه دينور كه قچى بيوك وسموز اولمغله قرامان قيونك قويرغى كبى دتره‌يه‌رك يورر اوله يقال امرأة هركولة اى المرتجة الارداف الهرملة دحرجه وزننده برآدمك بدنندن قيل يولمق معناسنه‌در يقال هرمله اذا نتف شعره ومطلقا قيل و يوك يولمق وكسمك معناسنه‌در يقال هرمل الشعر اذا نتفه وقطعه وكذا الوبر وقوجه قارى پك ياشلولغندن چوريوب فرسوده اولمق والدن كتمك معناسنه‌در يقال هرملت العجوز اذا بليت كبرا وبرايشى تباه و برباد ايلمك معناسنه‌در يقال هرمل عمله اذا افسده الهرمل زبرج وزننده پك قوجه قارى‌يه دينور وصالقى وچولپه هيچ و پريشان عورته دينور و پك قوجه ناقه‌يه دينور الهرمول زنبور وزننده تراش اولوب ياخود صاچى قيرقدقدنصكره باشك اطرافنده قلان قيللره دينور كذلك قوشك ودوه‌نك تويلرنى يولدقدنصكره جابجا قلان تويى بولكنه دينور الهرمولة زنبوره وزننده اسكى كوملكك ولباسك اتكلرنده اولان پارچه پارچه صالقم صچاغه دينور الهرولة دحرجه وزننده سكرتمه ايله يوريمه بيننده اولان يوريمكدر كه يلمك تعبير اولنور على قول عنق ديدكلرى يوريمكدن زياده‌جه‌در ياخود سرعتله يوريمكدر خلاصه‌سى لنك ايله يوريمكدر يقال هرول الرجل اذا مشى بين العدو والمشى اوبعد العنق اواسرع مترجم ديركه محشى سعدى چلبى بو ماده‌يه هرل كلمه‌سنى كه فتحتيله‌در استدراك ايلمشدر واول شارح بخارى ابن حجرك ثبتى اوزره زوجه‌نك زوج اولدن اولان ولدينه دينور الهزل غزل وزننده طنز ولغو وخوراطه ايلمك معناسنه‌دركرك قولده وكرك فعلده اولسون و بوجدك مقابليدركه اول برايشى لطيفه كونه ايليوب كرچكدن قصد ايله ايتمكدر يقال هزل فى فعله اوقوله وهزل هزلا من الباب الثانى والرابع ضد جد وهزل هانك فتحى وضميله انسان وحيوان آرقلبوب لاغر اولمق معناسنه‌در يقال هزل الرجل هزلا من الباب الاول اذا صار مهزولا وآرقلتمق معناسنه متعدى اولور تقول هزلته انا هزلا من الباب الثانى اذا صيرته مهزولا و برآدمك حيوانلرى مهزول اولمق معناسنه‌در يقال هزل القوم اذا هزلت اموالهم و برآدمك مواشيى قيرلمق معناسنه‌در يقال هزل الرجل اذا موتت ماشيته وفقير ومحتاج اولمق معناسنه مستعملدر يقال هزل الرجل اذا افتقر المهازلة مفاعله وزننده بودخى خوراطه ايلمك معناسنه‌در يقال هازله الرجل بمعنى هزله الهزل كتف وزننده دائما لاغ وخوراطه ايدن آدمه دينور يقال رجل هزل اى كثير الهزل الاهزال همزه‌نك كسريله برآدمى لاغ وخوراطه‌يه پك مشغول بولمق معناسنه‌در يقال اهزل فلانا اذا وجده لعابا و برآدمك حيوانلرى آرقلمق معناسنه‌در يقال اهزل القوم اذا هزلت اموالهم و يل قوراق اولمغله صحراده اوت اثرى اولمديغندن دواب ومواشى بى صالبورميوب اوبه‌ده وخانه‌ده آليقومق معناسنه‌در يقال اهزل القوم اذا حبسوا اموالهم عن شدة وضيق الهزالة هانك ضميله لاغ ولطيفه‌يه دينور يقال وقعت بينهما هزالة اى فكاهة الهزال هانك ضميله اسم اولور آرقلغه دينور يقال به هزال اى ضد سمن ومصدر اولور آرقلمق معناسنه يقال هزل الرجل هزالا على بناء المجهول اى صار مهزولا التهزيل تفعيل وزننده آرقلتمق معناسنه‌در تقول هزلته اذا جعلته مهزولا المهازل ميمك فتحيله مهزلة‌نك جمعيدركه مرحله وزننده‌در حيوانلرى مهزول ايلمكه باعث اولان قوراقلغه دينور يقال اخذتهم المهازل اى الجدوب هزال شداد وزننده اساميدندر هزال بن مرة وهزال بن ذباب بن يزيد ومنسوب اولمه‌رق ديكر هزال صحابه‌لردر هزيل زبير وزننده ابن شرحبيل دركه تابعيندندر جاهليه زمانى ادراك ايلمشدر هزيلة جهينه وزننده بنت حارث دركه ام المؤمنين ميمونه جنابلرينك همشيره‌لريدر صحابيه‌در كذلك هزيلة بنت مسعود و بنت عمرو و بنت سعيد صحابيه‌لردر الهيزلة حيدره وزننده بيراغه اطلاق اولنور

روزكار

روزكار آنكله اوغراشوب اوينا شديغيچون يقال سار واوفيهم هيزلة اى راية الهزلى سكرى وزننده يلانلره اطلاق اولنوركه وصف غالبدرحيات معناسنه و بونك مفردى يوقدر الهزبلة باء موحده ايله دحرجه وزننده پك فقير وخاكسار اولمق معناسنه‌در يقال هزبل الرجل اذا افتقر فقرا مدقعا الهزبلية زنجبيله وزننده ناچيز نسنه‌يه دينور يقال مافيه هزبلية اى شئ الهزابل هانك فتحيله اصوات معناسنه‌در اصلى ازامل در همزه هايه مقلوبدر الهشبلة شين معجمه ايله سفينه وزننده صاحبنك اذن ودستورى اولمه‌رق برآدمك سوار اولديغى دابه‌يه دينور وغصبا اخذ اولنان دوه‌يه وسائر حيوانه دينور يقال ابل هشيلة اى مغصوبة الاهتشال افتعال وزننده صاحبنك اذنى اولميه‌رق دابه‌سنه بنمك معناسنه‌در تقول اهتشلت فرسه اذا ركبته بغير اذن صاحبه الاهشال همزه‌نك كسريله برآدمه دابهٔ مغصوبه ويرمك معناسنه‌در يقال اهشله اذا اعطاه الهشيلة الهبشلة حيدره وزننده ياشلو سموز ناقه‌يه دينور يقال ناقة هبشلة اى مسنة سمينة التهبيل تفعيل وزننده ناقه ممه‌سنه آزجه سود كتورمك معناسنه‌در يقال هبشلت الناقة اذا انزلت شيئا من اللبن الهيضلة ضاد معجمه ايله حيدره وزننده اورته ياشلو عورته دينور يقال امرأة هيضلة اى نصف وسودى چوق ناقه‌يه دينور و بومرى كوده‌لو ايرى واوزون عورته دينور وقوجه قارى‌يه وسائر حيوانه دينور يقال امرأة واتان هيضلة اى مسنة وسلاحپوش عسكره وجماعته دينور يقال جماعة هيضلة اى متسلحة وناسك غريو وفريادلرينه دينور تقول سمعت هيضلة الناس اى اصواتهم الهيضل حيدر وزننده بودخى سلاحلو جماعته دينور وچوق عسكره دينور يقال جاء هيضل اى جيش كثير الهضل فضل وزننده چوق نسنه‌يه دينور كثير معناسنه ومصدر اولور پك چوق سوز سويلمك معناسنه يقال هضل بالشعر و بالكلام هضلا من الباب الاول اذا سح سحا الهضلاء حمراء وزننده اوزون ممه‌لو عورته دينور يقال امرأة هضلاء اى الطويلة الثديين الاهضال همزه‌نك كسريله بلود پك چوق يغمور ياغدرمق معناسنه‌در يقال اهضلت السماء اذا سحت بمطرها وقيودن قوغه‌يى چكركن ديوارنه چارپمغله صويى سرپمك معناسنه‌در يقال اهضلت الدلو اذا اضربها جال البئر فنضحت بالماء الهطل هانك فتحيله والهطلان فتحاتله والهطال تذكار وزننده پيدرپى بلوك بلوك ايرى دانه‌لو يغمور ياغمق معناسنه‌در يقال هطل المطر هطلا وهطلانا وتهطالا من الباب الثانى اذا مطر متتابعا متفرقا عظيم القطر وهطل اسم اولور متصل ياغان ضعيف يغموره دينور يقال امطر السحاب هطلا وهو المطر الضعيف الدائم وهطل آتى سكرتدرمكله كوده‌سنك ترينى شيئا فشيئا دوكمك معناسنه مستعملدر يقال هطل الجرى الفرس اذا اخرج عرقه شيئا بعد شئ وآهسته‌جه يوريمك معناسنه‌در يقال هطلت الناقة اذا سارت سيرا ضعيفا وكوزياش آقتمق معناسنه مستعملدر يقال هطلت العين بالدمع اذا سالت به الهطل هانك ضميله پيدرپى ياغان ايرى قطره‌لو دائمى يغموره دينور الهطلاء حمراء وزننده هطل معناسنه‌در يقال ديمة هطل وهطلاء ولايقال سحاب اهطل كما يقال سحابة هطلاء يعنى مؤنث اوله‌رق هطلاء استعمال اولنور كه ديمه وسحابه كلمه‌لرينه صفت اولور لكن مذكر اوله‌رق اهطل مستعمل دكلدر نته كه روعاء ديرلر حديد القلب اولان قسراغه ومذكرنده اروع ديمزلر الهطل كتف وزننده والهطال شداد وزننده مطره وسحابه وصف اولور يقال مطر وسحاب هطل وهطال وسحايب هطل كركع جمع هاطل الهطل هانك كسريله قورده دينور ذئب معناسنه واوغرى‌يه دينور يقال هو هطل اى لص واحمق آدمه دينور بوراده واوسز الاحمق نسخه‌لرى خطادر و يوريلوب فرومانده اولمش انسان وحيوانه دينور على قول دوه‌يه مخصوصدر الهطلى سكرى وزننده يابجه يابجه يورر اولان ناقه‌يه دينور يقال ناقة هطلى اذا كانت تمشى رويدا وهطلى وهطلى جمزى وزننده سوريدن منقطع اولان على قول سوريجيسى اولميوب باشلو باشلرينه صالمه كيدن دوه‌لره دينور يقال ابل هطلى وهطلى اى منقطعة اومطلقة لاسائق لها الهيطل حيدر وزننده تلكى‌يه دينور وماوراء النهر اولكه‌سنك اسميدر وكنديلرايله غزا اولنور اولان برمقدارجه ساهه دينور وترك طائفه‌سندن على قول هندولردن برجنس مخصوص ايدى كه سلفده ظهور ايلديلر وصاحب شوكت ومناعت ايديلر وآنلره هياطل وهياطله دخى دينور ايدى برمدت هندستان طرفلرنده دولتلرى مستمر اولمشدر مؤلف مفرد وجمعى برعد ايلمشدر و بو قيصر وقياصره وكسرى واكاسره كبيدر آخرنده‌كى تاء بومقوله اقصاى جمعه داخل اولور مفردينك عجمه اولديغنه اشارت ايچون وعدم دخولى دخى جائزدر وقالديكه برهانده مرسومدركه هيتال تاء ايله نام ولايت خطلاندر پادشاهلرينه هياطله دينور پس هيطل مخففا هيتال معربى اولوب جمعنده هياطله ديمشدر هطال شداد وزننده زيد الخيل الطائى فرسنك اسميدر و برطاغك آديدر الهبطلة حيدره وزننده باقر تجره‌يه دينور پاتيلهٔ فارسى

معرّبيدر التهبطل تدحرج وزننده خسته لكدن صاغالمق معناسنه در يقال تهبطل من المرض اذا برأ الهقل
هانك كسرى وقافك سكونيله كنج دوه قوشنه دينور وچالقسى هيمج اوزون آدمه دينور يقال هو هقل اى طويل
اخرق الهقل كتف وزننده اج كسبه دينور جايع معناسنه در الهاقل اركك فاره يه دينور الهبقل حيدر
وزننده اركك دوه قوشنه دينور وكلره دينور ضب معناسنه الهيقلة دحرجه وزننده بر كونه يورتمكه دينور كه
مراد آغر آغر يورتمكدر الهيكل صيقل وزننده مطلقا ايرى وديرمان نسنه يه دينور وكريملو اوزون آته دينور
وكالنى بولوب مقدارنجه بوغونلنمش واوزامش نباته دينور ونصارى طائفه سنه مخصوص شول بيته وحجره يه
دينور كه آنده مريم عليها السلام صورتنى وضع ايدرلر ونصارانك مناسترلرينه ده هيكل دينور يقال كانه الراهب
فى هيكله اى فى ديره و يوكسك بنايه دينور يقال بناء هيكل اى مرتفع وهيكل بن جابر اصحابدندر برهانده مشروح
اولديغى اوزره هيكل اعجمى اوله رق بتخانه يه وصورته دينور اسلاف حكماء اعتقادلرنده كواكب انوار مجرده نك
ظلال وهياكلى اولمغله هر كوكب ايچون مناسب طلسم وضع واول طلسم ايچون بيوت بنا ايدوب اول بيوته هياكل
النور ديرلر ايدى الهيكلة دحرجه وزننده نبات اوزايوب بوغونلنمق معناسنه در يقال هيكل النبات
اذا صار هيكلا وهيكله اسم اولور بيوك جثه لو تنومند خاتونه دينور يقال امرأة هيكلة اى عظيمة التهاكل
تفاعل وزننده نزاع ايدشمك معناسنه در يقال تهاكلوا فى الامر اذا تنازعوا التهكيل تعثير وزننده آيغرآت
وعورت قسمى شيوه ورفتار ايله يورتمك معناسنه در يقال تهكيل الحصان او المرأة اذا مشى اختيالا الهلال هانك
كسريله بر كيجه لك على قول ايكى كيجه لك يكى آيه دينور ماه نو معناسنه ياخود اوچ كيجه يه قدر ياخود يدنجى كيجه يه
قدر هلال اطلاق اولنور وهر آيك آخرنده يكرمى التنجى ويكرمى يدنجى كيجه لك آيه ده هلال اطلاق اولنور
ماعدايه يعنى ما بينه قمر دينور وهلال آزجه صويه اطلاق اولنور يقال مافيها لا هلال اى ماء قليل وتمرنه اطلاق
اولنور سنان معناسنه و يلانه على قول ارككنه اطلاق اولنور و يلان قاوينه دينور كه صويلمش دريسيدر وآرق
ومهزول اركك دوه يه دينور وسمرك و پالانك ايكى بوكورنى برى برينه قاوشدرن دموره دينور واياق قابنك اياغه
يكين يرندن يره طوقنان محلنه دينور وتوزه دينور غبار معناسنه واشك قسمنك سكرنى كسيجك كوچك دهره
كبى بر پچاغه دينور وسيل صوينى طشره صاومق ايچون چادرك چوره سنه قازيلان خرقك نصف دائره كبى
مقوّسنه دينور ودوه قسمنه مخصوص بر تمغانك اسميدر كه يكى آى شكلنده اولور ودلبر ومحبوب اوغلانه دينور
تقول رأيت هلالا اى غلاما جميلا وهوازن قبيله سندن بر جماعت آديدر ودكرمن طاشنك قيرلمش اوجنه دينور
وطولانى دوشمش قالدرم طاشلرينه دينور وانسانك طرنقلرى دبنده اولان بياضه دينور ويغمور بوره سنه دينور
تقول اخذنا الهلال اى دفعة من المطر وهلالك جمعى اهلة كلور اجلة كبى واهاليل كلور وهلال مهالة كبى مفاعله دن
مصدر اولور كاسيذكر واون آلتى صحابه كرام اسميدر وابو هلال التيمى دخى صحابه در الهلال سحاب وكتاب
وزننده يغمورك اوّلنه دينور يقال جاء الهلال والهلال اى اوّل المطر هلال غراب وزننده تهامه ده بر دره
يوليدر كه سراة اولكه سنده يسوم ناحيه سندن بر وكلور الهلّ هانك فتحى ولامك تشديديله يغمور صاغانقلى ياغمق
معناسنه در يقال هلّ المطر هلا من الباب الاول اذا اشتدّ انصبابه و يكى آى كورنمك معناسنه در يقال هلّ الهلال
اذا ظهر وآيك غرّه سى كورنمك معناسنه در كه شهره مسند اولور يقال هلّ الشهر اذا ظهر هلاله ولا تقل اهلّ الشهر
اهلالا وفرحناك اولمق معناسنه در يقال هلّ الرجل اذا فرح وچيقرمق معناسنه در يقال هلّ الرجل اذا صاح وهلّ نازك
نسج اولنمش ثوبه دينور يقال ثوب هلّ اى رقيق النسج الانهلال انفعال وزننده بودخى يغمور صاغانقلى دوكلمك
معناسنه در يقال انهلّ المطر اذا اشتدّ انصبابه وكوز ياشى صاپر صاپر آقمق معناسنه در يقال انهلت العين اذا سالت بالدمع
الاستهلال بودخى يغمور شدتله دوكلمك معناسنه در يقال استهلّ المطر اذا اشتدّ انصبابه و يكى آى كورنمك معناسنه در
يقال استهلّ الهلال على المجهول اذا ظهر وصبى والده سندن تولد ايلديكى آنده بكا ايله چاغرمق معناسنه در
يقال استهلّ الصبىّ اذا رفع صوته بالبكاء يعنى عند الولادة وكذا كلّ متكلم رفع صوته او خفض وقلج غلافندن
صيرلوب چقمق معناسنه در يقال استهلّ السيف اذا استلّ وآى يكى اولمق معناسنه در ومنه يقال اتيته فى استهلال الشهر
اى فى وقت استهلاله الاهلال همزه نك كسريله آى كورنمك معناسنه در يقال اهلّ الهلال واهلّ على المجهول
اذا ظهر مؤلفك ولا تقل اهلّ قوليله نهيى شهره اسناد اولنمق صورتنده در كه ذكر اولندى واهلال چوجق تولد ايلديكى
آنده بكا ايله چاغرمق معناسنه در يقال اهلّ الصبىّ بمعنى استهلّ و يكى آيه باقمق معناسنه در يقال اهلّ الرجل
اذا نظر الى الهلال وقلج مضروبك اعضاسندن بر مقدارينى كسوب ايرمق معناسنه در كه هلال وارى اولور يقال

اهلّ السيف بفلان اذا قطع منه وپك صوسز كسه توكركى بغلمقله بوغزينه نوعا رطوبت كلمك ايچون دلنى كوچك
دله طوغرى قالدروب بوكمك معناسنه در يقال اهلّ العطشان اذا رفع لسانه الى لهاته ليجتمع له ريقه وبر آدم آيك
غره سنى كورمك معناسنه در يقال اهلّ الشهر اذا رأى هلاله وحج ايدن كسه بلند آواز ايله تلبيه ايلمك معناسنه در
يقال اهلّ الملبى اذا رفع صوته بالتلبية التهلل تفعل وزننده بشر وسروردن يوز كولوب ايشيمق معناسنه در
يقال تهلل الوجه اذا تلألأ وشمشك چاقمغله سحاب ايدينلمق معناسنه در يقال تهلل السحاب اذا تلألأ وكوز ياشى
صاپر صاپر آقمق معناسنه در يقال تهللت العين اذا سالت بالدمع الاهتلال افتعال وزننده بودخى چهره وسحاب
ايشيمق معناسنه در يقال اهتلّ الوجه والسحاب اذا تلألأ وبر آدم تبسم ايلمكله ديشلرى ايشيمق معناسنه در يقال
اهتلّ الرجل اذا افترّ عن اسنانه الهليلة شفينه وزننده شول يره دينور كه كا يغمور ياغوب چوره سنده اولان
يرلره ياغمامش اوله يقال ارض هليلة اى ممطورة دون ما حولها التهليل تفعيل وزننده لا اله الا الله ديمك معناسنه در
يقال هلل المؤمن اذا قال لا اله الا الله شارحك بيانه كوره هيلله دن مأخوذدر كه بسمله وحوقله كبيدر وتهليل بر نسنه دن
قورقمغله قچنلوب قاچمق معناسنه در يقال هلل عنه اذا نكص وجبن وفرّ وبازى يازمق معناسنه در يقال هلل
الكاتب اذا كتب الكلب وبر آدمه شتم ايدركن امساك ايدوب كيرولنوب ايسم اولمق معناسنه در يقال هلل
عن شتمه اذا تأخر الهلل فتحتيله قورقويه دينور تقول اخذنى منه الهلل اى الفرق ويغمورك اولنه دينور واورمجك
اوينه دينور كه تل تل نسج ايتديكيدر وهلّه لفظندن كه مطره دينور جمع اولور يقال مطرت فى هذا العام هلل كثيرة
اى امطار وفيل ديدكلرى حيوانك دماغنه دينور كه سمّ ساعه در تناول ايدن فى الحال هلاك اولور الهلهل دلدل
وزننده قاره دينور ثلج معناسنه الهلهل فدفد وزننده آغويه دينور يقال سقاه هلهلا اى سمّا واهتمامسز
كوشك و بازارى طوقنمش سيرك بزه دينور يقال ثوب هلهال اى سخيف النسج واجود بو وفقه طوقنمش بزه وقماشه
دينور يقال ثوب هلهل اى رقيق وتعبيراتى ومضمونى نازك قماشى لطيف شعره دينور يقال شعر هلهل اى رقيق
الهلهلة زلزله وزننده بزى اهتمامسز كوشك و بازارى طوقومق معناسنه در يقال هلهل الثوب النساج اذا
نسجه سخيفا و بر نسنه يه پك يقلشوب چاتمق معناسنه در يقال هلهل يدركه اى كاد وصوتى دونديره رك ازكيه المق
معناسنه در خواننده لرك ترجيعلرى كبى يقال هلهل الصوت اذا رجعه وبر خصوصده مهل وتانى ايله حركت ايدوب
انجامنه منتظر اولمق معناسنه در يقال هلهل الرجل فى الامر اذا انتظر وتأنّى واونى بر سخيف نسنه ايله الهمك
معناسنه در يقال هلهل الطحين اذا نخله بشىء سخيف وآت قسمنى هلا ديو زجر وازار ايلمك معناسنه در يقال
هلهل بفرسه اذا زجره بهلا الهلهال سلسال وزننده والهلاهل علابط وزننده بونلرده نازك وانجه
طوقنمش ثوبه ولطيف ونازك شعره دينور يقال ثوب وشعر هلهال وهلاهل اى رقيق وهلاهل چوق اوله رق صافى
صويه دينور يقال بالغدير ماء هلاهل اى صاف كثير ذو هلاهل ياخود ذو هلاهله اذواء تعبير اولنان ملوك
يمندن بر ملكدر المهلهل اسم مفعول بنيه سيله بودخى نازك ولطيف ثوبه وشعر وكفته يه دينور هليان كسرتيله
وياءك تشديديله وذو هليان نابود ونابديد اوله جق يرده مستعملدرلر كه بليان دخى بو معنايه در بلل
ماده سنده تفصيل اولندى يقال ذهبوا هليان وبذى هليان اى بذى بليان مؤلف بونلرى معتل بابنده دخى ذكر
ايلمشدر الاهاليل اكاليل وزننده امطار معناسنه در مفردى يوقدر ياخود اهلول در اسلوب كبى تهلّل تفعل
وزننده باطل ولغو وبيهوده نك اسميدر يقال ذهب دمه فى تهلّل اى فى الباطل و بو علميت ووزن فعل ايله غير
منصرفدر الهالة غله وزننده يغموره دينور وآيك ابتداسنه دينور وچراغدانه وشمعدانه دينور ومسرجه معناسنه
وناچيز نسنه يه اطلاق اولنور يقال ما اصاب هلّة اى شيئا الهلّ هانك كسريله بودخى آيك ابتداسنه دينور تقول
اتيته فى هلّة الشهر وهلّه واهلاله اى استهلاله يعنى وقت استهلاله وهلّ بالكرجه بر قات جامه ايله طوران خاتونه دينور
يقال امرأة هلّ اى متفضلة فى ثوب واحد المهالة مقاله وزننده والهلال قتال وزننده بر آدمى هر آى
آيلقله قوللنمق معناسنه در يقال هاله مهالة وهلالا اذا استأجره كلّ شهر بشىء المهللة محدثه وزننده شول
دوه لره دينور كه پك زبون اولملريله بللرى ياى كبى مقوس اوله يقال ابل مهللة اى ضامرة منقوسة المهلل معظم
وزننده هلال كبى مقوس اولمش نسنه يه دينور يقال شىء مهلل اى منقوس مهلهل اسم فاعل بنيه سيله
بر شاعرك لقبيدر كه اسمى عدى ياخود ربيعه ايدى اشعار عربيه ابتدا رقت ونزاكت صورتنى ويرن مرقوم اولمغله
مهلهل ايله ملقب اولدى نته كه شعراى رومده كى باقى مرحوم كبى ياخود اشبو * لما توغل فى الكراع هجينهم * هلهلت
اثأر مالكا او صنبلا * بيتنى تفوه ايلمكله سبب تلقيب اولدى الهلى هانك ضميله ربى وزننده غم وتاسه دنصكره

شرفورود ایدن فرح وانبساطه دینور تقول وجدت الهلی ای الفرجة بعدالغم ذوالهلالین زید بن عمر بن الخطاب رضی الله عنهما لقبیدر والده سی ام کلثوم بنت علی بن ابی طالب اولمغله ایکی جد امجددن کنایه ایله ملقب اولدی هل هانك فتحی ولامك سکونیله کلمهٔ استفهامدر ام و بل وقد کلمه‌لری منزله‌لرنده استعمال اولنور وجزاء معناسنه کلور وجحدونفی معناسنه اولور وامر معناسنه اولور وکاه اولورکه هل کلمه‌سنه حرف تعریف داخل اولوب اسم معرب اولور ابوالدقیش نام اعرابی‌یه هل لك فی زبد وتمر دیدکلرنده جوابنده اشدّ الهلّ دیدی حروف اصولك عددی اسمده تکمیل اولمق ایچون لامی مشدّد قیلدی وهل کلمه‌سنده ال دخی لغتدر ومصغرنده هلیل دینور وهلیه وهلیّ دینور یای مشدّده ایله هلا هانك فتحی ولامك تشدیدیله کلمهٔ حثّ وتحضیضدرکه لوم وعتاب کونه قندر مفید دلالت ایدر هل ایله لا کلمه‌سندن مرکبدر وعربلرك حیهل الثرید کلاملرنده حیّ اسم فعل امردر اقبل وهلمّ معناسنه‌در هل کلمه‌سیله مرکب اولمغله اسم واحد قلنوب اسرع لفظنه اسم قلندی مفرد وجمعی برابردر شارح دیرکه وقف حالنده حیهلا دینور فتحه‌یی بیان ایچون الف الحاق اولنور عجله کل دیمك معناسنه‌در انتهی وحیهل الصلوة دیرلر ائتوها معناسنه‌که نمازه اقبال ایدك دیمکدر وکاف خطاب الحاقیله حیهلك دیرلر هلمّ وتعال معناسنه بونك تفصیلی حیّ ماده‌سنده‌در هلا هانك فتحی والفك قصریله وهال حال وزننده آت قسمنه مخصوص زجر وآزار کلماتندندر یقین کل دیمکدر مثلا بنك طاشنه بناشمقده بری کل بناش دیجك یرده تفوة ایدرلر الهمل فتحتینله لیلا ونهارا کندی باشنه صالمه ترك اولنوب تقیدا ولنمیان ایلق دوه‌لره دینور یقال ابل همل ای سدی متروك لیلا ونهارا الهمل حمل وزننده دوه‌قسمی لیلا ونهارا چوبانسز صالمه کزمك معناسنه‌در یقال هملت الابل هملا من الباب الثانی اذا ترکت سدی وهمل وهملان فتحاتله وهمول شمول وزننده کوز یاشی خروشله آقمق معناسنه‌در یقال هملت عینه هملا وهملانا وهمولا من الباب الثانی والاول اذا فاضت الهامل لیل ونهار چوبانسز صالمه کزوب یورین دوه‌یه دینور جمعی هوامل وهموله کلور وهامله کلور وهمل کلور فتحتینله وهمل کلور رکع وزننده وهمال کلور رخال وزننده وهملی کلور سکری وزننده شارح دیرکه نسخه‌لرده فهی هامل عنوانده واقعدر ماشیه اعتباریله‌در یاخود طغیان قلمدر نسخه‌در وجمع عدادنده هامله جمع اولوب هاء تأنیثله جمعیت موصوف اعتباریله‌در وفتحتینله همل اسم جمعدر وهملی ورودی وصفیت اعتباریله‌در ومصاحده ونهایه‌ده همل فتحتینله هامل جمعی اولمق اوزره مرسومدر کذلك مصاحده فتحتینله مصدر اولمق اوزره‌ده مثبوتدر پس رأس ماده‌ده مؤلفك افرازی اسم جمع یاخود مصدر اصلی اولدیغنی مشعردر وهمل وهملان وهمول بغمور ارالق ارالق دیکه رك دائمی یاغمق معناسنه‌در یقال هملت السماء اذا دام مطرها فی سکون الانهمال انفعال وزننده بودخی کوز یاشی طاشوب آقمق معناسنه‌در یقال انهملت عینه بمعنی هملت الهمل هانك کسریله بدوی کلیملرندن برکونه کلیمه دینور واسکی قیل چادره دینور تقول رأیته یقعد فی همل ای بیت خلق من الشعر ویمالی ثوبه دینور یقال جاء وعلیه همل ای ثوب مرقع الهمل فتحتینله خرما اغاجندن قوپمش لیفه دینورکه صابونله استعمال اولنور واصلا اوکونده مانعی اولمامغله همیشه سیلان اوزره اولان صویه دینور یقال ماء همل ای سائل لامانع له الاهمال همزه‌نك کسریله برنسنه‌یی رغبت والتفات ایلمیوب بوشلامق معناسنه‌در علی قول حالی اوزره ترك ایدوب قوللنمقدن مهجور ایلمك معناسنه‌در یقال اهمله اذا خلی بینه وبین نفسه او ترکه ولم یستعمله التهمال رتمان وزننده سست وکوشك وسلپوك نسنه‌یه دینور یقال شیء همال ای رخو وشول ارضه دینورکه حروب وقتاله مخصوص اولمغله خراب اولوب برکسه عمارتنه قصد ورغبت ایلمیه یقال ارض همال اذا کانت قد تحامتها الحروب فلا یعمرها احد بوراده نسخه لرتحامتها عنوانده مرسومدرکه تحامی ماده‌سندن ماضی مؤنثدر بریری قوریلیق محمی ایلمك معناسنه‌درکویا که حروب اورایی کندی نفسنه تخصیصله قوریلق ایلمش اولورکه خلاصه‌سی قبائلك جنکاه مخصوصی اولور لکن لسان العربده هایله تهامتها عنوانده مرسوم اولوب انصباب معناسنه اولمغله آنده بك چوق جنك وجدال اولمغله خراب اولمش دیمك اولور وماده‌یه بوملایمدر همال شدّاد وزننده بر رجل اسمیدر همیل زبیر وزننده ابن الدمون درکه صحابیدر الهمالی هانك فتحیله مرعاده قلان اوت بقیه‌لرینه دینور وضعیف طبوره دینور وبونك مفردی یوقدر وپرتق لباسلره دینور الهمرجل سفرجل وزننده جنسی پاك یوکرك آته دینور واشکین ورونده ناقه‌یه دینور وموط لمقاعجول وخفیف وسریع انسانه وحیوانه دینور الهنبلة دحرجه وزننده صرتلان کبی بریکا طوغری یکدروب اغسیه‌رق یوریمك معناسنه‌در یقال هنبل الرجل اذا ظلع ومشی مشیة الضباع بوراده السباع نسخه‌لری غلطدر هنبل جندل

وزننده برقوصعدر الهنجل قنفذ وزننده ثقیل وکرانجان آدمه دینور الهندویل زنجبیل وزننده ایری ودرزمان شبئه دینور وبون وصالنی وعقلی ضعیف همج آدمه دینور الهول قول وزننده برآدمی بلکلندروب قورقمق معناسنه‌در یقال هاله یهوله هولا اذا افزعه وهول شول قورقنج نسنه‌نك قورسنه دینورکه آندن نه‌کونه حالت حادث اوله جغی نامعلوم اولمغله اوطرفدن دائما اندیشه‌ناك اولنور هول بحر کبی جمعی اهوال وهوول کلور هانك ضمیله یقال رکب هول اللیل وهول البحر وهو المخافة من الامر لایدری ماهجم علیه وهول سرخوش کسه اختلال دماغ سببیله بعض صور ومخیلات توهم ایلمکله آندن بلکلیوب اورکمك معناسنه‌در یقال هیل السکران یهال هولا علی المجهول اذا رأی تهاویل فی سکره ففزع منه التهویل تفعیل وزننده قورقنج نسنه‌ایله برآدمی قورقتمق معناسنه‌در یقال هوّله اذا افزعه وتهاویل کلمه‌سندن مفرد اولور کماسیذکر ومزین لباسله وحلیاتله بزنمك معناسنه‌در یقال هوّلت المرأة اذا تزینت بزینة اللباس والحلی وبرخصوصی تشنیع ایلمك معناسنه‌درکه هائلیله وصف وتعریف ایلمکدرتاکه مخاطب اول امره تقرّب ایلمیه یقال هوّل الامر اذا شنعه وبرآدمی قورقیده جق قورقنج نسنه‌یه دینورکه اسم اولور یقال هوّله بالتهویل وهو مایهوّل به وتهویل اهل جاهلیت افعالندن شول نسنه درکه هرقومك برقبولری وارایدی وآنلرك خدّاملری اولوب ایچنه آتش یاقوب خدمت ایدرلرایدی ایکی کسه بیننده خصومت واقع اولوب یمین ویرمك اقتضا ایلدکده اول آتشك یاننه ایلتوب خفیة خادملر آتش ایچره طوزطرح ایتملریله آتش چاترپاتر اوتوب مضطرب اولدقجه خادملر اول کسه‌یی تخویف ایدرلرایدی تاکه یمینی خلاف ایسه نکول ایدرایدی ایشته بوفعله تهویل واول آتشه هوله دیرلر هانك ضمیله الاهتیال افتعال وزننده برنسنه‌دن بلکلیوب قورقمق معناسنه‌در یقال هوّله فاهتال الهیلة حیله وزننده‌که اصلی هوله ایدی بودخی انجامی نامعلوم اولان قورقنج نسنه‌دن عارض قورقویه دینور الهائل والمهول مقول وزننده هول کلمه‌سنی تأکید اولورلر یقال هول هائل ومهول تأکید بوراده مهول مرطوب ومبسور کبی نسبت اوزره کلان مفعوللردندر التهاویل الوان مختلفه‌یه اطلاق اولنور یقال به التهاویل ای الالوان المختلفة وکوناکون نقوش وتصاویر وحلیات زینتلرینه اطلاق اولنور مفردلری تهویلدر یقال تزینت المرأة بالتهاویل وهی زینة التصاویر والنقوش والحلی المهوّل محدّث وزننده جاهلیه‌ده ذکر اولنان تهویل عملیله یمین ویرن کسه‌یه دینورکه آتشکدهٔ مزبورك خادمیدر الهولة هانك ضمیله ذکر اولنان تهویل جاهلیه آتشنه دینور وعجیب اولان نسنه‌یه دینور یقال انه لهولة ای عجب وشول محبوبه‌یه دینورکه نهایت مرتبه‌ده خوب ودلبر اولمغله حسن وجمالی تماشا ایدنلری آفت کبی تهویل ایلمیه یقال انها الهولة ای تهوّل بحسنها من نظر الیها الهول هانك ضمیله قورقنج نسنه‌یه دینور وپاوز وتیزدل ناقه‌یه هول الجنان اطلاق اولنور یقال ناقة هول الجنان ای حدید القلب التهوّل تفعل وزننده قورقنج اولمق معناسنه‌در یقال تهوّل الشیء اذا کان هائلا وبرناقه‌یی بر یاوری‌یه یاقمق مراد اولنوب ناقه امتناع ایلمکله صاحبی بر برتیجی جانور صورتنه کیروب ناقه‌یی قورقتمق معناسنه مستعملدر یقال تهوّل الرجل الناقة اذا تشبه لها بالسبع لتکون ارأم وبرآدمك مالنه کوز دکورمك قصدنده اولمق معناسنه‌در یقال تهوّل لماله اذا اراد اصابته بالعین الهولول سفرجل وزننده خفیف وسبکمشرب آدمه دینور چالی قوشی کبی یقال رجل هولول ای خفیف الهالة آی آغیلنه دینور یقال خرج القمر من هالته ای من دائرته شارح دیرکه هاله لفظی هائله مخففیدر عادتا یغموره دلالت ایلدیکیچون اعراب طائفه‌سی تدارك اوزره اولورلر وبعضلر هاله‌یی قرینده استعمال ایدرلر وهاله عبدالمطلبك زوجه‌سی اسمیدرکه والدهٔ حضرت حمزه‌در وهاله ام الدرداء درکه صحابیه‌در وابوهاله وابنهٔ هند نبش ماده‌سنده ذکر اولندی ابوالهول برشاعرك کنیه‌سیدر ومصرده هرمان یاننده برانسان باشی صورتیدرکه طاشدن تراشیده در طلسم رمال اولمق اوزره منقولدر حالا هانك ضمیله متداولدر الهال حال وزننده آل معناسنه‌درکه سرابه دینور وهال تنوینله آت قسمنه مخصوص زجر وآزار کلماتندندر الهیل سیل وزننده برنسنه‌یی بوشالدوب دوکمك معناسنه‌در یقال هال علیه التراب یهیل هیلا اذا صبه وهیل تپه‌دن دوکیلن قومه دینور الاهالة همزه‌نك کسریله بودخی برنسنه‌یی بوشالدوب دوکمك معناسنه‌در الانهیال برنسنه صارپ صارپ دوکلمك معناسنه‌در یقال اهال التراب فانهال ای صبه فانصب وناس برکسه اوزره شتم وضرب ایله اوشوتی ایلمك معناسنه‌در یقال انهالوا علیه اذا تتابعوا علیه وعلوه بالشتم والضرب التهییل تفعیل وزننده بودخی برنسنه‌یی دوکمك معناسنه‌در التهیل تفعل وزننده دوکلمك معناسنه‌در یقال هیل التراب فتهیل ای صبه فتصبب الهیال سحاب وزننده والهیلان فتحاتله یغندن دوکیلان قومه دینور الهال والاهیل احمر وزننده

والمنهال منقاد وزننده برقرار اولميوب دائما آقوب دوكيلن قومه دينور يقال رمل هال واهيل ومنهال اى منصب
بوراده هال هائل لفظندن مقلوب ومحذوف العجزدر الهيل سيل وزننده والهيلمان هانك فتحى ولامك
فتحى وضميله ايكى كلمه دركه مال كثير معناسنه استعمال اولنور على قول قوم ايله روزكار ديمكدركه آنلرك عندنجه
ديمكدر ياخود بوش وهوا ايله كلدى ديمكدر يقال جاء بالهيل والهيلمان اى بالمال الكثير او الرمل والريح الاهيل
برموضعدر الهيول صبور وزننده ذره تعبير اولنان خرده غباره دينور كه كونشك شعاعى باجه دن اوطه ايچره
نفوذ ايلدكده فرنجه اياغى كبى ظاهر اولور شارحك بيانته كوره عبرانيدن معربدر الهالة آى آغيلنه دينور
پس واوى و يائى اولور بونده دخى اصلى هايله در صب مطر ملاحظه سنه مبنى در جمعى هالات كلور هبلاء صحراء
وزننده مكه ده برقاره طاغك آديدر الهيولى هانك فتحى و يانك ضمى والفك قصريله وابن قطاع نقلى اوزره
يای مضمومه نك تشديديله ده جائزدر بوغه دينور قطن معناسنه اوائل يعنى حكماء سلف طينت عالمه بالتشبيه
هيولى اطلاق ايلديلر بوق اصل انواع ثياب اولديغى كبى سرشت عالم دخى اصل انواع صور كونيه در وعند البعض
اصطلاح فلاسفه ده برموصوفدر كه اهل توحيدك ذات بحث الهى يى توصيف ايلدكلرى صفتلريله متصفدر
يعنى كميت وكيفيتسز واكا سمات حدوثدن برعلامت مقترن اولميه رق برموجوددن عبارتدر بعده اكا صنعت صانع
بيچون حلول وعرضلر اعتراض ايلمكله آندن اشبو عالم كون وفساد حادث اولدى خلاصه سى صور جنسيه ونوعيه يه
قابل ماده دن مجرد برجوهردر هبله تمره وزننده برديشى كچى اسميدر كه برخاتونك ايدى كنديسنه آزار
وازا ايدن كمسه يه بول سود و يروب نوازش ايدنلره و يم ويرنلره بو بوزيله ضرب ايدر ايدى ومنه المثل *هبل خير حالبيك
تنطحين* بوراده منادى مرخمدر فصل الباء البسل بانك فتحى وسينك سكونيله قريش ظواهرك
يعنى مكه نشين اولميوب ظواهر مكه يه نازل اولان قريش طائفه سنك اعتضاد ايتدكلرى ايكى قبيله نك بريسيدركه
ديكرى بسل در مراد بنو عامر بن لؤى قبيله سيدر البلل فتحتينله اوست ديشلرك قصه لغنه على قول
نظامسز اختلاف اوزره بتوب اغز ايچره دورك وياتيق اولمسنه دينور يقال فى اسنانه يلل اى قصر فى اسنانه
العلى او انعطاف الى داخل الفم واختلاف نبتها ثنه كه الل دخى بو معنايه در همزه ايله و يلل قبانك دوزلكنه
وپالچيلغنه دينور الابل همزه نك و بانك فتحى ولامك شده سيله ديشلرى وصف مرقوم اوزره اولان كشى يه
دينور مؤنثى يلاء در وغليظ وتومسك ارضه دينور كه تپه كبى طومالوب چقمش اوله يقال قف ايل
اى غليظ مرتفع وطرنقلرى قصه اولان آت وقاتر اياغنه دينور يقال حافر ايل اى قصير السنبك يالبل
بركسه اسميدر وبرصنم آديدر وعبد يالبل كلل ماده سنده ذكر اولندى يليل زمزم وزننده
وادى الصفراء قربنده برموضع آديدر بوله يانك ضميله محدثيندن احمد بن محمد البهى جد بنك اسميدر
تجز اللام بعون الله الملك المنعام والصلاة والسلام على خير الانام الى قيام الساعة وساعة القيام

❁ بـاب الميم ❁ فصـل الهمزه ❁

ابام باى موحده ايله غراب وزننده وابيم باى تحتيه مشدده ايله غريب وزننده وابيمه دخى دينور جهينه وزننده
نخلاء يمامه ده ايكى شعب اسميدركه بينلرنده برطاغ واردر ابامه اسامه وزننده ابن غطفان دركه جذام قبيله سنك
نسبى رجالندندر وابامة بن سلمه وابامة بن ربيعه سكون قبيله سى خلقندندر وابامة بن وهب الله خثعم قبيله سنك
نسبى رجالندندر و بونلردن ماعداسى اسامه در سينله الاتم ختم وزننده قربه نك ايكى نكنده سنى سوكوب برى برينه
اولاشدرمغله ايكيسنى برايلمك معناسنه در يقال اتمت القربة اتما من الباب الثانى اذا فتق خرزتاه فصارتا واحدة
وكسمك معناسنه در يقال اتمه اذا قطعه وبريرده مقيم اولمق معناسنه در يقال اتم بالمكان اذا اقام به الاتم
فتحتينله كيجكمك واو يالنمق معناسنه در يقال اتم الرجل اتما من الباب الرابع اذا ابطأ الاتم همزه نك ضميله والاتم
ضمتينله يبان زيتونه دينور عتم لفظنده لغتدر الاتوم صبور وزننده فرجى صغير عورته دينور يقال امرأة اتوم
اى الصغيرة الفرج وايكى دليكى براولان عورته ده ديمكله ضد اولور يقال امرأة اتوم اى مفضاة بوراده مفلضة
نسخه لرى غلطدر وبونك فرجنده وسعت اولمغله ضديت ثابتدر الايتام همزه نك كسريله والتاتيم تفعيل
وزننده عورتك ايكى دليكنى برايلمك معناسنه در يقال آتم المرأة واتمها اذا صيرها اتوما المأتم مقعد وزننده رجال
ونسواندن حزن ومصيبت ياخود فرح ومسرت ديرنكنه دينور على قول نسوان ياخود كنج وتازه نسوان
ديرنكنه مخصوصدر يقال حضروا مأتم فلان وهو كل مجتمع فى حزن او فرح او خاص بالنساء اى بالشواب شارحك
بيانته كوره اسم مصدر واسم مكان اولور و بو قطع وفتق معناسنه ندر واساسك بيانته كوره حزن ومصيبت ضمننده

جمعيت نسوانده غالب اولمشدر كه حالا السنه ده همزه يى الفه قلبله متد اولدرفارسيده اكاشيون دينور الاثمات
حاصلات وزننده اثمه نك جمعيدر يوريلوب فرومانده قالمغله او يالنوب آغر آغر يوريين دوه لره دينور قطع وابطاء
معنالرندن مأخوذدر يقال ابل آثمات اى معيية مبطئة الاثم همزه نك كسرى وثاى مثلثه نك سكونيله كناه وذنب
معناسنه در وخمره وقماره اطلاق اولنور وحلال ومباح اولميان عملى ايشلمك معناسنه در يقال اثم الرجل
اثما من الباب الرابع اذا عمل مالا يحل واثم ومأثم مقعد وزننده كناه ايلمك معناسنه در يقال اثم الرجل اثما ومأثما
اذا اذنب واثم ومأثم اشكنجه وعقوبته دينور كه كناه جزاسيدر الاثم قاسم وزننده والاثيم امير وزننده والاثام
شداد وزننده والاثوم صبور وزننده كنا هكاره دينور الاثام همزه نك فتحيله برماده يى بركسه اوزره كناه عد
ايلمك معناسنه دركه اول كمسه يى آنك سببيله كنهكار عد ايلمكدن عبارتدر يقال اثمه الله فى كذا اثما من الباب
الثالث على الشذوذ ومن الباب الاول اى عده عليه اثما المأثوم برماده ضمننده كنهكار عد اولنمش آدمه دينور
الايثام همزه نك كسريله برآدمى كناهه قومق معناسنه در يقال آثمه اذا اوقعه فى الاثم التأثيم تفعيل وزننده
بركسه يه كنهكار اولدك ديمك معناسنه در يقال اثمه اذا قال له اثمت وتأثيم اسم اولور اثم معناسنه تبيت كبى التأثم
تفعل وزننده كناهدن توبه واستغفار ايلمك معناسنه در يقال تأثم الرجل اذا تاب من الاثم وكناهدن پرهيز ايلمك
معناسنه در يقال تأثم الرجل اذا تحرج بونك بناسى سلب ايچوندر الاثام سحاب وزننده جهنمده بردره نك
اسميدر وعقوبت ونكال معناسنه دركه كناهك جزاسيدر كتاب وزننده دخى جائزدر يقال لقى اثامه ومأثمه اى عقوبته
الاثيم امير وزننده كنهكار معناسنه دركه ذكر اولندى وكذابه اطلاق اولنور يقال رجل اثيم اى كذاب واثيم واثيمه
هايله چوق چوق كناه ارتكابنه دينور يقال هو متهافت على الاثيم والاثيمة اى كثرة ركوب الاثم واثيم ابو جهل
ملعونه اطلاق اولنور الاثوم صبور وزننده بودخى كذابه دينور المؤاثم ملازم وزننده صورت حالدن
كركى كبى رونده لك مأمول ايكن خلاف مأمول يورر اولان انسان وحيوانه دينور يقال هو مؤاثم اذا كان يكذب
فى السير الاثمات آثمه نك جمعيدر يوريلوب كسلمكله آغر آغر يوريين ناقه لره دينور يقال نوق اثمات اى مبطئات
معييات مؤلف بونى عنقريب تاى فوقيه ايله ده رسم ايلمشدر لغت مخصوصلردر ياخود احدهما آخردن مصحفدر
الاجم رجم وزننده برنسنه دن كثرت مداومت سببيله بيقوب اوصانمق معناسنه در يقال اجم الطعام وغيره اجما
من الباب الثانى اذا كرهه ومله وصو بوزلمق معناسنه در يقال اجم الماء اذا تغير وبرآدمى خوشلنمديغى نسنه يه
اوغراتمق معناسنه در يقال اجم فلانا اذا حمله على ما يكرهه التأجم تفعل وزننده طارلمق واوپكه لنمك
معناسنه در يقال تأجم عليه اذا غضب وآتش علولنمك معناسنه در يقال تأجت النار اذا ذكت وهوا پك اسى
اولمق معناسنه در يقال تأجم النهار اذا اشتد حره وارسلان كندى ياتاغى اولان بوكه كيرمك معناسنه در يقال
تأجم الاسد اذا دخل فى اجمته الاجيم اجيج وزننده ومرادفيدر كه آتش علوينه دينور يقال اجيم النار
اى اجيجها الاجم همزه نك فتحيله مربع ومسطح اولان خانه يه دينور تقول رأيته يقعد فى اجم اى بيت مربع مسطح
الاجم ضمتينله حصن وحصاره و پلانقه يه دينور جمعى آجام در عنق واعناق كبى ومدينه ده برحصن مخصوص
آديدر الاجم فتحتينله شامده فراديس قربنده برموضع آديدر الاجمه فتحاتله برى برينه كيركين صارمشق صيق
وكور اغاجلغه دينور كه بوك تعبير اولنور اكثرى ارسلان ياتاغى اولور جمعى اجم كلور همزه نك ضميله واجم كلور
ضمتينله واجم كلور فتحتينله وآجام كلور همزه نك مديله واجمات كلور فتحاتله الاجام همزه نك مديله قور بغه لره
دينور ضفادع معناسنه الايجام برنسنه دن بركسه يى خوشلندرميوب بيزار ايلمك معناسنه در يقال آجمه منه
ايجاما اذا كرهه اليه الاجوم صبور وزننده نامى نفسندن بيزار ايدن كمسه يه دينور يقال هو اجوم اى يؤجم الناس
اى يكره اليهم انفسها ضمير تانيث جماعت اعتباريله در الادمة همزه نك ضميله خصملق و يقينلق معناسنه در
يقال بينهما ادمة اى قرابة ووسيله معناسنه در بونده فتحاتله ده جائزدر تقول اتخذته ادمة اى وسيلة وخلطه
والفت وموافقت معناسنه در يقال بينهم ادمة اى خلطة وموافقة وادمه دوه قسمنده برلوندر كه توبى سياهه
مائل اولمقدر قرامتق تعبير اولنور على قول آقچل اولمقدر ياخود پك آقلقدر ياخود لون مزبور آهو قسمنده آقچل
اولمقدر وانسانده قاره ياغزلقدر سمرت معناسنه كه بغداى اكلو اولمق تعبير اولنور الادم همزه نك فتحيله ايكى نسنه
بينى بتشدرمك معناسنه در يقال ادم بينهم ادما من الباب الثانى اذا ألأم واتمكى قاتيغه بولامق معناسنه در يقال
ادم الخبز اذا خلطه بالادم كذلك برآدمك اتمكنى قاتيغه بولامق معناسنه در يقال ادم القوم اذا ادم لهم خبزهم
وادم برقومك تعين ومعروفيتلرينه مدار اولان متشخص وذيشان سركرده لرينه دينور كاسيذكر ومصدر اولور

برقومه مدار تعين اولەرق سركرده اولمق معناسنه يقال ادم فلان القوم ادما من الباب الاول اذا صار لهم ادما الايدام
همزەنك كسريله بودخى ايكى نسنه ارالغنى بتشدرمك معناسنه در يقال آدم بينهم ايداما اذا لأم و برنسنه يى
اتمكه قاتيق ايلمك معناسنه در يقال آدم الخبز بمعنى ادمه وسحبانك ايچ يوزنى طشره كتورمك معناسنه در يقال
آدم الاديم اذا اظهر ادمته الادمة نمره وزننده وفتحاتله والادام كتاب وزننده آدم كبى شول ذيشان ومتعين آدمه
دينور كه قومى كندى سببيله بين الانام متعارف ونامدار اولەلر و بو اصلاح والأم معناسندندر يقال هو ادم اهله وادمتهم
وادمتهم وادامهم اى اسوتهم الذى به يعرفون وادام مطلقا اويغون وجسبان اولان شيئه دينور يقال هو ادامه
اى موافقه وبرخاتون اسميدر ومكه يه برمرحله مسافەده برقبو آديدر واتمك قاتيغنه دينور فارسيده نانخورش
دينور جمعى آدمه كلور همزەنك مديله كه اصلى اءدمه در وآدام كلور كه اصلى اءدام ايدى تقول اكلت الخبز بلا ادام
وهو ما يؤتدم به ادام سحاب وزننده برموضعدر الايتدام افتعال وزننده اتمكى قاتيقله تناول ايلمك معناسنه در
يقال ائتدم الرجل اذا اكل الخبز مع الادام واشبو ادام خلطه والفت معناسندن مأخوذدر وايتدام اغاجه
صو يورويوب تاب وطراوت پيدا ايلمك معناسنه در يقال ائتدم العود اذا جرى فيه الماء الاديم امير وزننده قاتيق
اولمش طعامه دينور يقال طعام اديم اى مأدوم واديم هذيل بلادنده برموضع آديدر وابرش كلبى فرسنك اسميدر
ودرى يه دينور جلد معناسنه ياخود قرمزى يه بوياتمشنه دينور على قول دباغت اولنمش درى يه دينور كه سختيان
تعبير اولنور جمعى آدمه كلور همزەنك مديله كه افعله وزننده در وادم كلور ضمتينله وآدام كلور همزەنك مديله وادم
كلور فتحتينله كه بو اسم جمعدر يقال قطع الاديم اى الجلد وهو احمر او مدبوغ ومنه يقال ظل صائما اديم النهار
اى عامته يعنى بتون كوندز صائم اولدى او يقال اعجبنى اليوم اديم النهار اى بياضه وتقول جئتك اديم الضحى اى فى اوله
و يقال ليس تحت اديم السماء وفوق اديم الارض اكرم منه وهو ما ظهر منهما اديم زبير وزننده تهامه ايله يمن بيننده
تثليث نام موضعه مجاور برموضع آديدر اديمه جهينه وزننده برطاغك آديدر الادمة فتحاتله بدنده درينك ايچ يوزنه
دينور كه ات جانبنه كلور على قول طشره يوزنه دينور كه قيل بتن يوزيدر وباشك درسنك طشره يوزنه دينور
وبرك ايچ يوزنه دينور باطن الارض معناسنه المؤدم مكرم وزننده درسنك ايچ يوزى ترو ملايم آدمه دينور
نته كه مبشر درسنك طشره يوزى خشونتلو اولان آدمه دينور بعده بو ايكى كلمه بالمعيه اوز و حاذق ومجرب
وكار آكاه واحوال آشنا كسنه يه اطلاق اولندى كه موقعلرينه كوره حسب الاقتضاء ملايمت وخشونتله معامله ايدر
وظاهرا خشونتلو كوربنور لكن باطنا ملايم اولور يقال رجل مؤدم مبشر اى حاذق مجرب جمع لين الادمة وخشونة
البشرة مؤنثى مؤدمه ومبشره در الادم فتحتينله والادومة همزەنك ضميله قره ياغز اولمق معناسندر يقال
ادم الصبى وادم ادما وادومة من الباب الرابع والخامس اذا كانبه ادمة الادم همزەنك مديله احمر وزننده
ذكر اولنان ادمه رنكنده اولان آهويه ودوه يه وقاره ياغز كسنه يه دينور جمعى ادم كلور همزەنك ضميله
وادمان كلور كذلك همزەنك ضميله مؤنثنده ادماء دينور حمراء وزننده وشاذ اولەرق ادمانه دينور جمعى
ادم كلور همزەنك ضميله وآدم ابو البشر على نبينا وعليه السلام حضرتلرينك اسميدر وشاذ اولەرق ادم دخى
دينور فتحتينله كه الف تخفيف اولنور جمعى اوادم كلور مترجم ديركه مؤلفك سياقندن آدم ادمه دن ياخود اديم
ارضدن مشتق عربى اولمسنه ذهابى منفهم اولور نته كه شافيه ده دخى اصلى همزتينله ءادم اولەرق افعل وزننده
عربيتى مرسومدر وجمعنده همزه واوه قلب اولنور قالديكه جمعيتى ذريتنه متعلقدر برقبيله پدرينك اسميله قبيله مسما
اولديغى كبى وعند البعض اصلى سريانى اولەرق آدام ايدى خاتام وزننده بعده تعريبله الف ثانيه حذف اولندى
وامام شعبى عبرانى اولوب وزنى فاعل اولديغنه ذاهب اولدى آذر و عاذر كبى وسريانيده آدم طپراغه دينور
ديدى وكشافده زمخشرى و بيضاوى وسائر اهل تحقيق عجمى اولديغنى تنصيص ايلديلر پس عربى واعجمى
ديلره كوره ده غير منصرف اولور انتهى وابو بكر احمد بن آدم الآدمى محدثدر الادمان فتحاتله برشجر اسميدر
وخرما اغاجنك بينبسنه عارض اولان چوركلكه وسباهلغه دينور كه اغاجك تباه اولمسنى مؤدى اولور يقال ركب
فى النخلة ادمان اى عفن وسواد فى قلبها ادمى اربى وزننده ياخود معرف اولەرق برموضع آديدر الايدامة
همزەنك كسريله طپراغى پك ومحكم اولوب اصلا طاشلرى اولميان ارضه دينور جمعى ايادم كلور جوهرى بونك
مفردينى سلب ايلمكله وهم ايلمشدر الادم فتحتينله قبر ومزاره دينور و برنى ديدكلرى بركونه خرمايه دينور
وذى قار قربنده برموضع آديدر وعمق قربنده برموضعدر ويمنده شهر صنعاء قضاسنده برقريه آديدر وهجر قربنده
برناحيه آديدر وعمان نواحيسندن برناحيه اسميدر اديم غليم وزننده سراة ايله تهامه و يمن بيننده بارضك

اسميدر ووادى القرى يانندە برموضع آديدر ادمام همزەنك ضميله مغربده بربلده در المأدوم قاتيق اولمش
طعامه دينور كه ذكر اولندى ومنه قولهم اطعمتك مأدومى اى اتيتك بعذرى يعنى بطانة احوالمده اولان عذر وعلتمى
سكا ايراد ايلدم و بو كنايات ندر اذيم ذال معجمه ايله زبير وزننده اساميدندر اذيم الثعلبى صحابه در الارم همزەنك
فتحى وراءنك سكونيله حاضر اولان طعامك مجموعنى اكل ايلمك معناسنه در يقال ارم ما على المائدة ارما من الباب الاول
اذا اكله فلم يدع شيئا و بمستمق معناسنه در يقال ارم فلانا اذا اليه و برقومى استيصال ايلمك معناسنه در يقال ارمت السنة
القوم اذا افطعتهم و برنسنه يى محكم بغلمق معناسنه در يقال ارم الشئ اذا شده واصرمق معناسنه در يقال ارم عليه اذا عض
واپى محكم بوكك معناسنه در يقال ارم الحبل اذا فتله شديدا الارمة فرحه وزننده خلقى استيصال ايدن قوراق وقيتلق
سنه يه دينور يقال سنة ارمة اى قاطعة مستأصلة الارم ركع وزننده آزى ديشلره دينور و پرمغك اوجلرينه
دينور وطاشلره دينور وخرده چقل طاشلرينه دينور المأرومة والارماء حمراء وزننده شول ارضه دينور كه طوارلر
بتون اشجار ونباتاتى سيلوب سپورمكله اصول وفروعلرندن برنسنه قالمامش اوله يقال ارض مأرومة وارماء اى لم
يترك فيها اصل ولا فرع و بو استيصال لحظله ناسده دخى مستعملدر ومأرومه هر يانى او يغون اعضاء واندامى
دربكلو متناسب محبوبه يه اطلاق اولنور فتل معناسندن مأخوذدر يقال جارية مأرومة اى حسنة الارم يعنى
مجدولة الخلق الارام همزەنك مديله نشان ايچون برتپه ده نصب اولنان ميل ومناره لره دينور يقال مفازة ليست
فيها آرام اى اعلام وعلى قول بو عادى اولنلره يعنى پك قديم اولنلرينه مخصوصدر مفردى ارم در عنب كبى وارم در
كتف كبى وارمى در عنبى كبى وفتحتينله جائزدر وايرمى در حيدرى وزننده و يرمى در يائك وراءنك فتحيله كما سيذكر
الاروم همزەنك ضميله بودخى اعلام معناسنه در كه نشان ايچون ديكيلن ميل ومناره لردر وعاد قومنك قبورينه
دينور وارم الرأس باشلرك تپەدن طرفدا اوجلرينه اطلاق اولنور شارح ديركه مفردى ارمه در غرفه وزننده ارم
عنب وزننده وارام سحاب وزننده عاد اولى ياخود عاد اخيره نك پدرلرى اسميدر على قول بلده لرى اسميدر
يا والده لرى ياخود قبيله لرينك اسميدر وارم ذات العماد كه قرآن مبينده واردا اولمشدر مراد دمشق شام ياخود
اسكندريه شهريدر وارم فارس اولكه سنده برموضعدر ارم الكلبه ياخود ارمى الكلبه بصره ايله مكه ميياننده
برموضعدر ارام سحاب وزننده اطراف شامده جذام قبيله سى ديارنده برطاغك وبرصويك آديدر وارام قبائل
رأسك قاوشدقلرى يره دينور وقبيله باشده اولان كيك قطعه لرينه دينور نته كه ذكر اولندى الارومة همزەنك
فتحى وضميله هرنسنه نك كوكنه دينور كه مراد كوم وفراوان اولان كوكدر تركيده اكا او يوم تعبير اولنور جمعى
اروم در يقال ارومته قوية اى اصله المؤرم معظم وزننده كيك قطعه لرى ايرى اولان باشه وصف اولور يقال
رأس مؤرم اى ضخم القبائل و بوقريسى بول اولان توغلغه يه دينور يقال بيضة مؤرمة اى واسعة الاعلى الارم
فتحتينله والاريم امير وزننده والارمى عنبى وزننده وهمزەنك فتحيله ده جائزدر والايرمى حيدرى
وزننده وهمزەنك كسريله لغتدر ناسدن بركسه واثر ونشان معنالرينه مستعملدر ميل ومناره معناسندن مأخوذدر
يقال ما بالمكان ارم واريم وارمى وايرمى اى احد وعلم شارحك بيانه كوره نفى موقعنه مخصوصدر وارمى وايرمى كلمه لرنده
ياء وحدتيه در كويا كه ارم وايرم جنس عد اولنمشدر جمعى ارام در نته كه ذكر اولندى ارما فتحتينله وارم
جبل وزننده حلف وقسمه مقرون اولەرق اما وام معناسنه مستعملدر ارما لفظى اما معناسنه دركه حرف
استفتاحدر وارم كلمه سى ام معناسنه دركه بل مرادفيدر يقال ارما والله اى اما والله وارم والله اى ام والله نته كه هما
وحرمى وجربى وعزمى والله اما والله مقامنده مستعملدر واما لفظى حقا معناسنه در و بونلر استعمالات عربدر
هر برينك مناسبت معنويه سى وار در ماده لرنده مشروحدر جمله سى قسم و يمين مقامنده در ارم همزەنك
ضميله طبرستانده برموضعدر ارميه همزەنك ضمى وميمك كسرى ويائك تخفيفيله آذربيجان اولكه سنده بربلده
آديدر اروم صبور وزننده بنى سليم يورنده برطاغك آديدر آرم احمد وزننده برموضعدر يزدمى حسمى
وزننده مدينه قربنده برقيو آديدر الاورم همزەنك فتحيله ورم ماده سنده مرسومدر آرم صاحب وزننده
مازندران اولكه سنده بربلده در خسرو بن حمزة المؤدب اورادندر ودهستان قربنده برقريه در آرام همزەنك
مديله بين الحرمين برطاغك آديدر ذات آرام قبيله ضباب ديارنده برطاغدر ذو آرام برمرتفع و پك يرا سميدركه
آنده عاد قومى نشان ايچون اعلام جمع ايلمشلردر الازم همزەنك فتحى وزاى معجمه نك سكونيله والازوم قعود
وزننده برنسنه يى ديشلرك مجموعيله قاور يوب پك اصرمق معناسنه در يقال ازم الشئ ازما وازوما من الباب الثانى
اذا عضه بالفم كله شديدا وآتك طماغنى ديشلريله صقوب آزى يه چالمق معناسنه در يقال ازم الفرس على فاس

الجام اذاقبض و بل بك قوراق وقیتلق اولمق معناسنه مستعملدر یقال ازم العام اذا اشتد قحطه وخلق قیروب
بکورمك معناسنه مستعملدر یقال ازم القوم اذا استأصلهم و برآدم برکسیه یاخود برمحله ایرلمامق وجه اوزره ملازمت
ایلمك معناسنه مستعملدر یقال ازم بصاحبه و بالمكان اذا لزم و برنسنه یی محکم بوکمك معناسنه در یقال ازم
الحبل اذا احکم فتله ودائمی برنسنه اوزره اولمق معناسنه در یقال ازم علیه اذا واظب و برآدم مزرعه وچفتلك
مقوله سی ملکنی محافظه ایلمك معناسنه در یقال ازم بضیعته اذا حافظ وقاپو یی قپامق معناسنه در یقال ازم الباب
اذا اغلقه و برنسنه بوریشوب و بوریلوب طورطوب اولمق معناسنه در یقال ازم الشیء اذا تقبض وانضم
و برنسنه یی دیش ایله و بچاق مقوله سیله کسمك معناسنه در یقال ازم الشیء بنابه او بالسکین اذا قطعه
و برنسنه دن امساك وفراغت ایلمك معناسنه در یقال ازم عن الشیء اذا امسك عنه و یمکی ترك ایدوب کیرو طورمق
معناسنه در قال الشارح سأل کسری الحارث بن کلدة وهو طبیب العرب ما اصل الطب قال الأزم قال فما الازم
قال ضبط الشفتین والرفق بالیدین قال اصبت وازم طعام اوزره طعام ادخالندن پرهیز ایلمك معناسنه در
یقال هو یأزم ای لایدخل الطعام علی الطعام وصمت وسکوت معناسنه در یقال علیك بالازم ای الصمت
الازم صاحب وزننده والازوم صبور وزننده برنسنه یی دیشلرینك مجموعیله قاوره یوب پك اصرر
اولان آدمه دینور وآزم آزی دیشه دینور جمعی ازّم کلور رکّع وزننده وازوم کذلك آزی دیشه دینور
جمعی ازم کلور عنق وزننده الازم فتحتینله بودخی برنسنه بوریشوب طورطوب اولمق معناسنه در
یقال ازم الشیء ازما من الباب الرابع اذا تقبض وانضم ومهمان اوزره مهمان قوندرمق معناسنه در تقول ازم بی
علیه ای الم الازمة تمره وزننده والازمة فرجه وزننده والازومة ملوله وزننده پك قموراق وقیتلق
یله وصف اولور یقال سنة ازمة وازمة وازومة ای شدیدة وازمه تمره وزننده وفتحاتله کونده برآویون یمك یمکه دینور
یقال اعتاد فلان فی الیوم ازمة ای اکلة واحدة وشدت ومحنت معناسنه در جمعی ازم کلور تمره وتمر کبی وازم کلور
عنب وزننده بدره و بدر کبی قال الشارح ومنه اشتدی ازمة تنفرجی المأزم منازل وزننده مأزم کلمه سنك جمعیدر که
منزل وزننده در هر نسنه نك صقشوب تنك وتقلت اولان یرینه دینور ومنه مأزم الارض والفرج والعیش ای مضایقها
بو جهتله جمع ایله یعنی مزدلفه ایله عرفات بیننده واقع طاره جق یره مأزم اطلاق اولندی واکا مأزمان دخی دینور تثنیه
صیغه سیله ایکی طرفنده کی جبل اعتباریله ومأزمان مکه ایله منار الغنده برموضعك دخی اسمیدر الازمة صاحبه
وزننده بودخی شدت ومحنته دینور یقال وقعوا فی آزمة ای شدة وآزی دیشه دینور جمعی اوازم کلور ازیم امیر
وزننده بادیه ده برطاغك آدیدر ازام قطام وزننده قیتلق وقوراق سنه یه دینور یقال اصابتهم ازام ای السنة
المجدبة الازوم صبور وزننده والازام غراب وزننده برنسنه یه مداوم اولان کمسنه یه دینور یقال هو ازوم به
وازام ای ملازم له المتازم متالم وزننده قحط وشدته اوغرامش آدمه دینور یقال هو متازم ای اصابته ازمة ازم
فتحتینله ایرانده سیراف قضاسنده برناحیه در محدثیندن بحر بن یحیی بن بحر الازمی اورادندر واهواز ایله رامهرمز میاننده
برموضعدر مبرمان دیمکله معروف محمد بن علی النحوی الازمی اورادندر اسامة همزه نك مضمومه ایله معرفه اوله رق
ارسلانك علم جنسیدر یقال هذا اسامة عادیا ای جریئا وحرف تعریفله الاسامة دخی لغتدر کافیه شارحی شیخ رضی
معرفه بحثنده تحقیق ایلمشدر فلیراجع واسامه اسامیدندر اسامة بن زید فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك
موالیسندندر و بغایت سودیکی ذواتدندر واسامة بن شریك الثعلبی واسامة بن عمیر الهذلی وابن مالك الدارمی
وابن اخدری الشقری صحابه لردر و بونده همزه سز سامه دخی لغتدر واسم کلمه سی معتل اللام اولمغله سمو ماده سنده
مرسومدر الاشم همزه نك وشین معجمه نك فتحیله ذکر اولنان ازم لفظنده لغتدر که مهمان اوزره مهمان قوندرمق
معناسنه در تقول اشم بی علی فلان اشما من الباب الرابع یعنی ازم اشموم همزه نك ضمیله مصرده ایکی قریه اسمیدر
الاصطكمة همزه نك کسری وطانك فتحیله کولده پشمش اتمکه دینور که طشرا اهالیسی بوغچه تعبیر ایدرلر تقول اکلت
اصطكمة ای خبز الملة الاضم همزه نك وضاد معجمه نك فتحیله حقد وکینه معناسنه در یقال بقلبه اضم ای حقد
وحسد معناسنه در وطارغنلق غضب معناسنه در جمعی اضمات کلور فتحاتله واضم مصدر اولور طارلمق معناسنه در
یقال اضم علیه اضما من الباب الرابع اذا غضب و برآدمه اذا ور نجیده ایده رك شر کبر اولمق معناسنه در یقال اضم به
اذا اغلق یؤذیه وآیغر حیوان دیشیلره صاتاشوب کیمی قاپوب کیمی اوکنه قاتوب قوغمق معناسنه در یقال اضم الفحل
بالشول اذا اغلق بها یطردها و یعضها اضم عنب وزننده برطاغك آدیدر وشول وادی اسمیدر که مدینه منوره
اول وادیده بنیاد وآباد اولمشدر مدینه نك اتصالنده اولان برینه قناة دیرلر ومدینه دن یوقری سد قناة بانده اولان

برینه شظاة دیرلر وآندن اشاغی یه اضم دیرلر ذواضم مکه ایله یمامه بیننده برموضع آدیدر الاطم ضمتینله کوشکه
دینور قصر معناسنه ومطلقا طاشدن یاپلمش حصن وحصاره دینور پلانقد وقله وطابیه وشانص کبی که
فارسیده دیزه دیرلر اطوم مدینه بوندندر که سلفده طاملری اوزره تحصن ایده جك قله لر بنا وآنده متحصن اولورلر ایدی
واطم مطلقا مربع ومسطح کارکیر خانه یه دینور جمعی آطام کلور همزه نك مدیله واطوم کلور لسانمزده اوطه تعبیری
اطم محرفی اولمق ذهنده جولان ایدر وقولهم آطام مؤطمة کمعظمة مثل اجناد مجندة یعنی رفعت ومناعتنی توصیف
ایچون ایراد اولنور واطم الاضبط بن قریع یمنده برحصن در الاطم فتحتینله او بکه لنوب طارلمق معناسنه در یقال
اطم الرجل اطما من الباب الرابع اذا غضب و برآخر نسنه یه منضم اولمق معناسنه در یقال اطم الیه اذا انضم
واطام مرضنه اوغرامق معناسنه در یقال اطم الرجل والبعیر اذا اصابه الاطام الاطیمة سفینه وزننده
آتش یاقجق اوجاغه دینور الاطوم صبور وزننده دکز قبلو بغه سنه دینور که دریسی غلیظ اولور و برجنس بالق
اسمیدر که ایری ودریسی غلیظ اولور وشول یایه دینور که کریشی بغرینه یاپشق اولمغله یاصق اوله یقال قوس
اطوم ای لازق وترها بکبدها وکرپی یه دینور قنفذ معناسنه واکوزه دینور وصدفه دینور که انجو قابیدر الاطام
غراب وزننده والاطام کتاب وزننده برعارضه سببیله بول وفضلاتك منقبض اولمسنه دینور که علت
مخصوصه در الاطم همزه نك فتحیله ذکر اولنان علته اوغرامق معناسنه در یقال اطم الرجل والبعیر اطما علی بناء
المجهول واطم علیه فهو مأطوم اذا اصابه الاطام واصرمق معناسنه در یقال اطم بیده اطما من الباب الثانی
اذا عض وچقرمق معناسنه در یقال اطم بسلحه اذا رمی به وقیونك اغزینی طاره چق یاپمق معناسنه در یقال اطم
البئر اذا اضیق فاها و پرده یی صالیورمك معناسنه در یقال اطم علی البیت اذا ارخی ستوره الائتطام افتعال
وزننده بودخی اطام دیدکلری مرض مزبوره اوغرامق معناسنه در یقال ائتطم الرجل علی بناء المجهول
اذا اصابه الاطام التأطم تفعل وزننده پك غضبناك اولمق معناسنه در یقال تأطم الرجل اذا تأجم وغضب
وطالغه لر یوکسلوب بری برینه چارپلمغله بری بری اوستنده چنلایوب یارلمق معناسنه در یقال تأطم السیل اذا ارتفعت
امواجه فتکسر بعضها علی بعض وکیجه پك قرانکو اولمق معناسنه در یقال تأطم اللیل اذا اشتدت ظلمته وکدی
قسمی اویورکن میرلدایوب خیرلدامق معناسنه در یقال تأطم السنور اذا اخرّ فی نومه و برکسنه مافی الضمیرنی
کتم وامساك ایدوب آچمازده قومق معناسنه در یقال تأطم فلان اذا اسکت علی مافی نفسه الایطام همزه نك
کسریله قاپو یی قپامق معناسنه در یقال آطم بابه ایطاما اذا اغلقه التأطیم تفعیل وزننده اورتولیه محفه یی
ومحملی اورتمك معناسنه در یقال اطم الهودج اذا ستره بثیاب آطام همزه نك مدیله یمامه ده برقریه در الاکمة
فتحاتله جنس واحد طاشلقدن اولان یوکسك تپه یه دینور که یغین اولمیه علی قول طاغدن الچق تپه یه دینور
یاخود اطرافندن پك یوکسك اولان یره و یا یره دینور که طپراغی غلیظ اولوب لکن غلظنده طاش درجه سنه
بالغ اولمیه جمعی اکم کلور فتحتینله واکم کلور ضمتینله وآکم کلور اجبل وزننده واکام کلور جبال وزننده وآکام
کلور اجبال وزننده واکمة طی قبیله سی یورنده اجا نام طاغك هضباتندن برهضبه آدیدر وحاجز قربنده برموضع
آدیدر که اکمة العشرق دیمکله متعارفدر الاستیكام برمحل تپه لك اولمق معناسنه در یقال استأکم الموضع
اذا صار اکمة واوتوره جق یری ملایم بولمق معناسنه در یقال استأکم مجلسه اذا استوطأه المأکم والمأکمة
میمك فتحی وکافك فتحی وکسریله اوجه کیکنك باشنده اولان اته دینور که ایکی طرفلو ایکی ات پارچه سیدر که
بانجق اتی تعبیر اولنور علی قول ایکی قطعه اتدر که قیناقلر ایله ارقه نك ایکی جانبنی وصل ایلمشلردر که یوچ اتی تعبیر
اولنور جمعی مآکم کلور منازل وزننده المؤاکمة مفاعله دن اسم فاعل بنیه سیله والمؤکمة محدثه وزننده
مآکم دیدکلری اتلری بیوك اولان عورته دینور یقال امرأة مؤاکمة ومؤکمة ای العظیمة المأکمتین وهی لحمة
علی رأس الورك وهما لحمتان او لحمتان وصلتا بین العجز والمتنین الاکم همزه نك فتحی وکافك سکونیله پرده اولان
اوتلرك مجموعی رعی اولنمق معناسنه در یقال اکمت الارض علی المجهول اکما من الباب الاول اذا اکل جمیع مافیها
آکام غراب وزننده برطاغك آدیدر التأکیم تفعیل وزننده صغری بیوك اولمق معناسنه در یقال اکمت المرأة
اذا غلظ کفلها المأکوم غم واندوه سببیله رنکی متغیر اولمش آدمه دینور یقال رجل مأکوم ای کمد غمّا الالم
فتحتینله آغری یه دینور جمعی الام در همزه نك مدیله یقال به الم شدید ای وجع شارح دیرکه الم وجعدن اعمدر
حتی مؤلف ذال بابنده لذه یی که خوشلقدر ضد الالم ایله تعبیر ایلدی پس الم ناخوشلق دیمك اولور کرك وجع ایله
وکرك فتور واندیشه کبی عارضه ایله اولسون انتهی والم مصدر اولور دردناك اولمق معناسنه در یقال الم رأسه الما

من الباب الرابع اذا وجع الايلة همزه نك ولامك فتحيله بودخی وجع معناسنه‌در يقال اخذه الالم والايلة
ای الوجع وحركت وجنبش معناسنه‌در يقال مابه ايلة ای حركة وسس معناسنه‌در تقول سمعت ايلته
ای صوته الالم كتف وزننده دردناك آدمه دينور يقال رجل الم ای وجع التألم تفعل وزننده دردناك
اولمق معناسنه‌در يقال تألم الرجل اذا توجع الايلام همزه نك كسريله دردناك ايلمك معناسنه‌در يقال آلمه
ايلاما اذا اوجعه الاليم امير وزننده آجيدوب آغريدن نسنه‌يه دينور يقال ضرب اليم ای مولم وبو سميع ومسمع
كبيدر وايجاع وايلامی نهايت درجه‌يه بالغ اولان اشكنجه وعذابه دينور يقال عذاب اليم اذا بلغ ايجاعه غاية البلوغ
الألومة همزه نك فتحيله خست ولؤم ودنائت معناسنه‌در يقال به الومة ای لؤم وخسة وبر موضع آديدر الأم
همزه نك فتحی وميمك تشديديله قصد وآهنك ايلمك معناسنه‌در يقال أمه اما من الباب الاول اذا قصده وباشی
دماغه وارنجه يارمق معناسنه‌در يقال ام فلانا اذا اصاب ام رأسه الائتمام افتعال وزننده بودخی قصد
ايلمك معناسنه‌در يقال ائتم شيئا اذا قصده واقتدا ايلمك معناسنه‌در يقال ائتم به اذا اقتدى ويقال ايتمی به
على البدل يعنی شده‌يی استثقال‌له يايه ابدال ايدوب ايتمی دخی ديرلر التأميم تفعيل وزننده والتأمم تفعل وزننده بونلرده
قصد ايلمك معناسنه‌در يقال اممه وتأممه اذا قصده وبونلرده همزه‌يی يايه ابدال‌له يممه وتيممه دخی ديرلر وتيمم توضؤ
بالتراب معناسنه مستعمل اولور كه عرف شرعيدر قصد معناسندن مأخوذدر يقال تيمم التراب اذا توضأ به
بونكده اصلی تأمم ايدی همزه يايه ابدال اولندی وتأمم اناالق ايدنمك معناسنه‌در يقال تأمم فلانة اذا اتخذها اما
المئم ميمك كسری وهمزه نك فتحيله استاذرهبره دينور يقال هو مئم ای دليل هاد ودائما اوگجه ايلروده كيدن
اركك دوه‌يه دينور كه سائرلری اكا اويوب اردنجه كيدرلر پيشاهنك تعبير اولنور مؤنثی مئمة درهايله الامة همزه نك
كسريله حالت معناسنه‌در يقال له امة حسنة ای حالة وبوراده حالتدن بنانوع اولمق محتملدر امامت ماده‌سندن
وامة مذهب ودين معناسنه كلور همزه نك ضميله ده لغتدر ونعمت معناسنه‌در وشان وهيئت معناسنه‌در ودرلك
خوشلغنه دينور يقال به امة ای غضارة عيش وسنت وعادت معناسنه‌در بونده‌هانك ضميله ده جائزدر
وطريقه وروش واسلوب معناسنه‌در يقال له امة معتدلة ای طريقة واماملق معناسنه‌در امامت كبی وامامه
اويمغه دينور يقال صلى بالامة ای بالائتمام بالامام الامة همزه نك ضميله انواع خيری جامع اولان آدمه دينور جماعت
كثيره مقامنده درقال الشارح وبه فسر قوله تعالى ان ابراهيم كان امة الاية وهو الرجل الجامع للخير وامام ومقتدايه
دينور يقال هو امتهم ای امامهم وكنديلره پيغمبر كوندريلان جماعته دينور كرك ايمان ايلسونلر كه امت اجابت
اطلاق اولنور كرك ايمان ايلمسونلر كه امت دعوت اطلاق اولنور وهر قبيله‌دن بر طائفه وجماعته دينور وهر حيوان
جنسنه دينور قال الشارح وفي الحديث لولا ان الكلاب امة من الامم لامرت بقتلها وشول آدمه دينوركه سائر اديانه
مخالف دين حق اوزره اوله ووقت وحين معناسنه‌در وقد وقامت معناسنه‌در وبوزه دينور وجه معناسنه وفرح ونشاط
معناسنه‌در وطاعت وانقياد معناسنه‌در وعالم ودانايه دينور يقال هو امة ای عالم وامة الوجه يوزك بيوك وطولغون يرينه
اطلاق اولنور كه حسن وجمال علامتك محليدر وامة الطريق كذلك يولك اولو يرينه اطلاق اولنور يقال ذهبوا
من امة الطريق ای معظمه وامة الرجل برآدمك قوم وجماعتنه اطلاق اولنور وامة الله حضرت خالق لايزالك
مخلوقندن عبارتدر الام همزه نك ضميله بودخی هر قبيله‌دن بر كروهه دينور وحيواندن هر جنسه دينور
وآنايه دينور فارسيده مادر ديرلر بونده همزه نك كسريله ده جائزدر يقال له ام خبرة ای والدة وبونده امة دخی
دينور هايله وامهه دخی دينور جمعلری امات وامهات كلور على قول امهات ذوی العقوله وامات بهايمه مخصوصدر
پس بونده درت لغت اولور ام كه همزه نك ضميله‌در وام درهمزه نك كسريله وامة درهايله وامهه دراكی هايله
شارح ديركه اهل تحقيق قولی اوزره امة وامهه لغت مخصوصه‌لردر ام لفظنك اصلی كذلك امهه درهاء مزيد دكلدر
انتهی وام لفظی اب كلمه‌سنه تغليب ايدوب هما اماك ديرلر هما ابواك معناسنه وعند البعض بوندن مراد والده‌ايله
خاله‌در يقال هما اماك ای امك وخالتك شارح ديركه قول اوله كوره اصل معناسندن مأخوذ اولمغله خلاف قياس
مؤنث مذكره تغليب اولندی وام برآدمك باشلو ومسنه اولان زوجه‌سنه اطلاق اولنور وبرآدمك مسكن ومأواسنه
اطلاق اولنور وبر قوم وجماعتك خدمتكارنه دينور يقال هو ام القوم ای خادمهم وهر نسنه‌نك اصل وعمادنه
دينور يقال هو امه ای اصله وعماده وام القوم بر جماعتك باشبوغنه وسركارنه اطلاق اولنور يقال هذا ام القوم
ای رئيسهم وام القرآن سوره فاتحه‌در على قول شرايع واحكام وفرايض آيتلرندن هر آيت محكمه‌يه اطلاق
اولنور تقول قرأت ام القرآن ای الفاتحة اوكل آية محكمة من آيات الشرايع والاحكام والفرائض ام النجوم

كهكشان فلكدر يقال ماأشبه مجلسك بام النجوم وهی المجرة ام الرأس دماغدر على قول دماغ اوزره اولان
انجه زاردن عبارتدر يقال بلغت الشجة ام الرأس ای الدماغ او الجلدة الرقيقة التی عليها كتب نشر بحده
بيان اولنديغی اوزره دماغ ايكی زار ايله محصندر بريسی باش چناغنه مماسدر شو يله كه درزلرينه مخالطدر ثانی بونك
آلتنده در ورم ولطيفدر كرچه دماغه مماس دكلدر لكن غليان غيظ وغضب وقتنده دماغ قالقوب اكا طوقنمق
صورتنده اولور ايشته بوزاره ام رأس وام دماغ ديرلر ام الرمح بيراغه اطلاق اولنور يقال نجعموا تحت ام الرمح
ای اللواء ام التنايف تای فوقيه مفتوحه ايله يابانك كنبه سيدر مفازه معناسنه شارح ديركه بونك مفردی تنوفه‌در
امهات سائره‌ده اشد المفاوز واشقها عبارتيله مفسردر ام البيض دشی دوه‌قوشنك كنيه سيدر وام مطلقا
شول شيئه اطلاق اولنور كه اصل كبی سمتنده اولان نسنه‌لر اكا منضم ومرجع اوله اقطار دائره نك مركزی اولان
نقطه كبی ام القری مكه مكرمه‌در كره ارضك على مازعم اوسطی اولديغنه مبنی‌در ياخود اهل اسلامك قبله
ومقصدلری اولوب ياخود قرای سائره‌دن قدر وشانی عظيم اولمغله اطلاق اولندی ام الكتاب اصل كتاب
ياخود لوح محفوظ مراددر ياخود سوره فاتحه‌در ياخود مجموع قرآن كريم مراددر مترجم ديركه بوراده اواللوح
لفظنده غالبا اوعنوانی قلم ناسخ طغيانيدر صواب اولان واو ايله اولمقدر كه اصل كلمه‌سنی عطف تفسيردر نته كه
بيضاوی ام الكتاب ای اللوح المحفوظ فانه اصل الكتب السماوية عبارتيله بيان ايلمشدر وعربلرك ويلمه قوللری
ويل ماده‌سنده بيان اولندی ولاام لك قوللری ذم وقدح معرضنده مستعملدر كه مخاطبك لقيط اولديغندن
كنايه ايدرلر وكاهجه مدح مقامنده دخی استعمال اولنور كه نسوان مقوله‌سی ناقصاتدن بويله كامل ظهوری
محال كبی بر معتاد ديمك دقيقه‌سيله تعجب اولنور الامومة همزه نك ضميله والده اولمق معناسنه‌در
يقال امت فلانة امومة ای صارت اما ويقال ماكنت اما فامت امومة من الباب الرابع ای صرت اما
الاستئمام آنالق ايدنمك معناسنه‌در يقال استأمها اذا اتخذها اما الاميم امير وزننده والمأموم باشی
ام رأسه وارنجه قدر يارلمش آدمه دينور يقال رجل اميم ومأموم ای اصابته الشجة الی ام رأسه واميم قدة
وقامتی خوب وموزون آدمه دينور ومأموم شول دوه‌يه دينوركه اورمقدن ياخود ياغر اولمقدن ناشی
صرتنك تويلری كتمش اوله وطی قبيله‌سندن بر رجل اسميدر الآمة همزه نك مدی وميمك شده‌سيله
والمأمومة شول باش يارلغنه دينوركه ام رأسه قدر وارمش اوله يقال شجة آمة ومأمومة ای بلغت ام الرأس
الاميمة جهينه وزننده كندولر ايله باش يارلور اولان طاشلره دينور وام كلمه‌سندن مصغر اولور ودمورجی
چكيچكنه دينور يقال ضربه بالاميمة بمطرقة الحداد واون ايكی صحابيه خاتون اسميدر وابو اميمة الجشمی ياخود
جعدی اصحابدندر المأموم باشی ام رأسه وارنجه يارلمش آدمه دينور وصرتنك تويلری اورمقدن ياخود
ياغر اولمقدن ناشی زائل اولمش اركك دوه‌يه دينور وطی قبيله‌سندن بر رجل اسميدر الامی همزه نك ضميله
والامان رمان وزننده ياز وبازمق بيلميان آدمه دينور على قول شول آدمه دينوركه اصلا اوقوب يازمغی تعليم
وتعلم ايلميان طائفه عجره نشئت ايلمكله آنلر كبی اوقيوب يازمقدن ويازوبی واوقومغی بيلمكدن بی بهره اولوب
واول جبلت اوزره نشو ونما بولمش اوله يقال هو امی وامان وهو من لايكتب اومن على خلقة الامة لم يتعلم الكتاب
وهو باق على جبلته شارح ديركه بوراده امان كلمه‌سنك اصلی امانی ايدی الف ونون تغيير نسب ايچوندر
وتخفيف ياء محذوفدر وعلى خلقة الامة قولنده امة كلمه‌سندن مراد قوم وجماعت عربدر زيرا آنلر علم وكتابتدن
بی بهره ايديلر ووالده مراد اولديغنه كوره والده‌سندن تولدی خلقت اوزره ديمكدر كه اولمقوله افعال واوضاعدن
عاری اولور ياخود آناسنك خلقتی اوزره‌در كه نسوان قسمی درس وكتابتدن بی بهره اولورلر وبو وصف مفخر عالم
صلى الله عليه وسلم حقنده فضيلت جليه‌در بلا تعلم علوم اولين وآخرينی جامع وكلمات مكتوبه‌يی وكتابتی
عالم اولمسی معجزه كبرادر مترجم ديركه بركسه‌نك علما وتعلما كنديلری اوزره فضل وتفوقی نقيصه‌سندن مصون
اولمسی دخی فضائل مذكوره دندر انتهی والامی اصلا سوز بيلمزغبی وعاجز وناتراش وناموءدب كسه‌يه اطلاق
اولنور يقال رجل امی ای غبی جلف جاف قليل الكلام الامام سحاب وزننده اوكه دينوركه فارسيده پيش ديرلر
قدام لفظی كبی جهات سته‌دندر وراء نقيضيدر اسم اولور وظرف اولور وبو مؤنثدر بعضا مذكر اولور
وقولهم امامك بالنصب كلمة تحذير يعنی اوكنه باق واوككدن بصيرت اوزره اول امامه ثمامه وزننده
اوچيوز مهاردوه‌يه اطلاق اولنور كه اسمدر يقال اعطاه امامة ای ثلاثمائة من الابل شارح ديركه نته كه هنيده
يوز دوه‌يه اسمدر انتهی وامامه بنت قشير وبنت حارث وبنت العاص وبنت قريبه صحابيه‌لردر وابو امامة الانصاری

وابو امامة بن سهل بن حنيفه وابن سعيد وابن ثعلبه وابن عجلان اصحابدندر وابوامامة بن سهل بن حنيفه
محمد تيندن عبدالرحمن الامامى منسوبدر زيراآنك اولادندندر اَمّا همزه نك فتحى وميمك تشديديله حرف
شرطدر جوابنده فاء لازمدر كقوله تعالى فاَمّا الذين آمنوا فيعلمون انه الحق من ربهم الايه وكاه اولور كه
ميم اولاسنى استثقالا للتضعيف باى تحتيه يه ابدال ايدوب ايما ديرلر كقول عمرو بن ابى ربيعة رأت رجلا ايما
اذا الشمس عارضت * فيضحى واما بالعشى فيخصر * واما كلمه سى تفصيل ايچون اولور كه غالب احوالى بودر
ومنه قوله تعالى اما السفينة فكانت لمساكين الاية وكقوله تعالى واما الغلام فكان ابواه الايه وقوله تعالى
واما الجدار فكان لغلامين الاية وتاكيد ايچون اولور كقولك اما زيد فذاهب اذا اردت انه ذاهب لا محالة
وانه منه عزيمة اِمّا همزه نك كسريله شرط معناسنه مستعملدر كه كلم مجازاتدن اولور بو صورتده اصلى ان وما
اولوب تركيب واد غامله اما اولدى و بعضا همزه سى مفتوح و بعضا ميم اولاسى يايه قلب اولنور كقول الشاعر * ياليتما
امنا شالت نعامتها * ايما الى جنة ايما الى نار * وكاه ولور كه احد جزئيى اولان ما، كلمه سى حذف اولنور كقول الشاعر
سقته الرواعد من صيف * وان من خريف فلن يعدما * اى امامن صيف وامامن خريف واما كلمه سى بش
معنايه دلالت ايدر اول شك وترديد ايچون اولور كقوله جانى اما زيد واما عمرو اذا لم يعلم الجائى منهما ثانى ابهام ايچون
اولور كقوله تعالى اما يعذبهم واما يتوب عليهم ثالث ايكى نسنه بيننده تخيير ايچون اولور كه ايكيسنى جمع
جائز دكلدر كقوله تعالى اما ان تعذب واما ان تتخذ فيهم حسنا رابع اباحه ايچون اولور كه جمعى جائز دكلدر
كقولك تعلم اما فقها واما نحوا بو معنايه ورودنده نحاتدن برجماعت نزاع ايلديلر خامس تفصيل ايچون اولور
كقوله تعالى اما شاكرا واما كفورا الاَمّ فتحتيله يقينلق معناسنه در يقال بينهما امم اى قرب وقولاى
و يسير نسنه يه دينور يقول ماطلبت الاشيئا امما اى يسيرا و بللو وعيان شيئه دينور يقال امره امم اى بين
وقصد ووسط معناسنه در كه اعتدالدن عبارتدر يقال ماركب الاامما اى قصدا وسطا المؤام ميمك ضمى
والفك مديله كه مفاعله دندر بودخى بللو وآشكار ايشه دينور واو يغون وموافق معناسنه در يقال هو مؤام له
اى موافق الاَمّ همزه نك فتحيله والامام كتاب وزننده والامامة كتابه وزننده ناسه تقدم ايلمك يعنى
اوكلرينه كچمك معناسنه در يقال امهم وام بهم اما واماما وامامة من الباب الاول اذا تقدمهم وامامه اسم مصدر
اولور امالق معناسنه كه عرف شرعده اهل نمازه مقتدا اولمقدن عبارتدر ومنه قول الفقهاء ويكره امامة الفاسق
اى تقدمه اماما مولفك وهى الامامة قولنده ضمير عادتى اوزره فعله يه راجعدر كه اسم مصدرى امامه ديمكدر
پس ترجمه ده امامه لفظى سائر بعض اصولدن مأخوذدر انلرده هم مصدر وهم اسم اوله رق مرسومدر اشتراك
صورتنده مؤلفك وهى قولنده واو عاطفه يه حمل اولنور فلينظر الامام كتاب وزننده شول آدمه دينور كه
كنديسنه ائتمام واقتدا اولنه كرك رئيس اولسون وكرك اولمسون جمعى مفردينك لفظى اوزره امام در وبو عدل
كلمه سنك حد ووجهى اوزره دكلدر زيرا بونك تثنيه سنده امامان ديديلر بلكه تقديرا جمع مكسرنده مفردى كبى
امام دينور وشاذ اوله رق جمعى ايمه كلور همزه نك فتحى وياءنك كسريله كه همزه ثانيه يايه مبدلدر وائمه كلور
همزه ايله كه اصلى اوزره در مترجم ديركه عدل كلمه سى اسم جمع اولور ومصدر اولور ومبالغة وصف بالمصدر اولور
بو صورتله مؤنث وتثنيه وجمعى مساويدر وكاهجه وصف مجراسنه جارى اولمغله مؤنثنده عدله وتثنيه سنده مطلب
عدلان دينور پس مؤلفك حد عدل اوزره دكلدر ديديكى صورت اولايه كوره اولور كه مصدريت بالكليه زائل
اولميان صورتدر جنب كبى اما مصدريت طرفى اعتبار اولنيوب خصم كلمه سى قبيلندن يعنى وصفيتى معتبر اولديغى
حينده تثنيه وجمعى وتانيثى صحيحدر حتى مؤنثنده امامه دينور واشبو امام لفظى فى الاصل مصدر اولوب بعده
اسم اولمشدر انكچون تثنيه سنده امامان وجمعنده امام دينور مفردى اوزره دلاص وهجان وفلك كبى بلكه ائمه دخى
كلور كه اصلى اءممه ايدى ويايه قلبله ايمه دخى دينور والحاصل مؤلفك ايكى ماده ده سرد ايلديكى كلامدن
منفهم اولديغى اوزره عدل كلمه سى اوچ صورتى متضمندر كه اسم جمع ومصدر ووصف اولمقدر وامام كلمه سى
دخى اوچ صورتى متضمندر مصدر ووصف واسم اولمقدر هر برينك مقتضاسى اجرا اولنور بو جهتله امام عدل
حددن خارجدر وبعض اصولدن نقل ونصر محله بو مبحث عدل ماده سنده زياده جدا شباع اولندى انتهى وامام
معمارلرك چرپى ايپى ديدكلرى ايپه دينور كه بنايى آنكله تسويه ايدرلر يقال سوى المعمار بنائه بالامام اى بالخيط الذى
يمد على البناء فيبنى وبوله اطلاق اولنور تقول اخذت اماما مستقيما اى طريقا و برايشك دائما اوزرينه اولوب اصلاح
وتنظيمنه تقيد واهتمام ومداومت ايدن آدمه اطلاق اولنور يقال هو امام ذلك الامر اى قيمه مصلحه وقرآن كريمه

اطلاق اولنور واسوه انام نبى همام عليه الصلوة والسلام حضرتلرينه اطلاق اولنور وخليفه يه اطلاق اولنور كه
امام المسلمين در يقال هو امام اى خليفة ولشكرك باشبوغنه اطلاق اولنور يقال هو امام الجند اى قائدهم واطفال
مكتبك يوميه تعلم ايلدكلرى سبقلرينه ودرس حصه لرينه اطلاق اولنور وبر نسنه نك قالب واندازه سنه اطلاق اولنور كه
آنك اوسنه رسم وتقويم اولنور ودليل ورهبره دينور ودوه لرك اوكنجه طرب وتغنى ايدن خوانده يه دينور كه دوه لر
آنك نغمه سنه روان اولورلر حادى معناسنه در وقبله جانبنه دينور تقول توجهت الامام اى تلقاء القبلة ويايك كريشنه
دينور وتر معناسنه وكاركيربنالرده بنالرك مدار تسويه سى اولان اغاجه دينور وامام كلمه سى آم لفظندن كه مد ايله در
جمع اولور صاحب وصحاب كبى قاصد معناسنه در ومحمد بن عبدالجبار ومحمد بن اسمعيل البسطاميان محدثلردر
الاَيَم فتحتيله والاوم واو ايله افعل تفضيللردر امامت خصوصنده احسن وافضل ديمكدر ميم ياء وواوه مبدله در
يقال هذا ايم منه واوم اى احسن امامة اَم همزه مفتوحه ايله معناى استفهامده حرف عطفدر وبعضا بل
معناسنه اولور كه اضراب ايچون اولور والف استفهام معناسنه اولور كقولك ام عندك غداء حاضر وكاه اولور كه
هل كلمه سى اوزره داخل اولور تقول ام هل عندك عمرو وكاهجه زائد اولور الاَنام سحاب وزننده والآنام
ساباط وزننده والانيم امير وزننده جمله مخلوقه دينور على قول جن وانس ياخود يوزنده اولان مخلوقك
مجموعنه دينور كه سماوى يه اطلاق اولنمز قال فى الاساس لورزقنا الله عدل سلطانه لانام انامه فى ظل امانه
الاُوام غراب وزننده صوسزلغه دينور على قول صوسزلق حرارتنه دينور يقال فى جوفه اوام اى عطش
او حر عطش وتتونه دينور دخان معناسنه وباش دونمسنه دينور كه اكثرى صفرادن تحدث ايدر تقول اخذنى
الاوام اى دوار الرأس وكريشه دينور وتر معناسنه وصوسزلقدن اولان فريادە دينور تقول سمعت اوامه اى ضجته
من العطش الاَوم نوم وزننده صوسزلقدن درون يانمق معناسنه در يقال آم الرجل يؤوم اوما اذا اشتد
حر عطشه وتوتسى ويرمك معناسنه در يقال آم النحل وعليها اذا دخن عليها لتخرج من الخليه وصوسزلقدن
فرياد ايلمك معناسنه در يقال آم من العطش اذا ضج و برنسنه يى محافظه ايدوب امورنه رعايت واهتمام ايلمك
معناسنه در يقال آمه اذا ساسه الاِيام كتاب وزننده اوم معنالرينه مصدردر وتتونه دينور دخان معناسنه
جمعى ايم كلور كتب وزننده المؤوم معظم وزننده بيوك باشلو على قول چركين باشلو انسان وحيوانه دينور
يقال رجل وفرس مؤوم اى العظيم الرأس او المشوه التأويم تفعيل وزننده صوصاتمق معناسنه در يقال
اوّمه اذا اعطشه الآمة قامه وزننده اجوزلق و بوللق معناسنه در يقال بالعام آمة اى خصب وعيب ونقيصه يه
دينور يقال مابه آمة اى عيب ويكى طوغان طفلك كوبكنه ياپشوب بيله جه چقان شيئه دينور كه بغرسق كبى برنسنه در
على قول طوغدقده چوجغى صاردقلرى برمقوله سنه دينور ياخود چوجقله بيله جه چقان فضله يه دينور آم
نام وزننده بر بلده آديدر ثياب آميه اكا منسوبدر وجزيرة ابن عمرده برقريه آديدر الاُوم صرد وزننده بغايت
معظم ومهول كيجه لره دينور يقال ليال اوم اى منكرة الاَيِّم كيس وزننده زوجى اولميان خاتونه دينور كرك بكر
وكرك ثيب اولسون يقال امرأة ايم اى لازوج لها بكرا او ثيبا شارح ديركه ايمه دخى منقولدر رهاويه انتهى بونك جمعى
ايايم كلور وايامى كلور يتامى وزننده وايم زوجه سى اولميان ارده دخى دينور يقال رجل ايم اى لا امرأة له مصاحك
بيانه كوره رجل دخى كرك مقدمدن تزوج ايلمسون وايامى كلمه سنك اصلى ايائم ايدى وايم حرة اولان
خاتونه دينور كه امه مقابليدر يقال امرأة ايم اى حرة وبرآدمك قزى وهمشيره سى وخاله سى كبى قريب خصمنه
دينور وحمى ضريه نام محلده برطاغك آديدر وآق ولونى لطيف يلانه دينور على قول مطلقا يلانه دينور حيه
معناسنه الاَيْم همزه نك فتحيله والايوم قعود وزننده والايمة همزه نك فتحيله والايمة همزه نك كسريله
خاتون ارسز قالمق معناسنه در يقال آمت المرأة ايما وايوما وايمة وايمة من الباب الثانى اذا اقامت لاتتزوج بكرا
او ثيبا وعربلر بددعا معرضنده ماله آم وعام ديرلر ايكيسيده ماضى صيغه سيله در وما كلمه سى موصوله در هلكت
امرأته وماشيته حتى يئيم ويعيم معناسنه كه هم زوجه سى وهم صاغيلور مواشيسى هلاك اولوب عورتسز وسودسز
اوله رق پريشان حال قالسون ديمكدر الاَامة اعامه وزننده ايم اولان خاتونى تزوج ايلمك معناسنه در تقول
امت الايم اتامة اى تزوجتها ايما بعض نسخه ده ائتمتها عنوانيله مرسوم اولمغله مصدرى ائتيام اولور افتعال
وزننده و بو نسخه اوكليدن ارجحدر وائتمتها كلمه سنك اصلى ائتيمتها ايدى ياء حذف اولندى الايمان سكران
وزننده زوجه سى وفات ايلمش آدمه دينور يقال رجل ايمان عيمان اى هلكت امرأته وماشيته يعنى زوجه سى
ومواشيسى هلاك اولمغله زوجه يه وسوده محتاجدر الايمى سكرى وزننده زوجى وفات ايدن عورته دينور كه

زوجه محتاجدر ایمان کلمه سنك مؤنثیدر یقال امرأة ایمی عیمی ای هلك زوجه وماشبته المأیمة مرحله وزننده
خاتونی ارسز قومغه باعث اولان شیئه دینور یقال الحرب مأیمة للنساء ای تقتل الرجال فتدع النساء بلا ازواج
التأیم تفعل وزننده برآدم مدت مدیده تأهل ایتمیوب ارکن قالمق معناسنه‌در یقال تأیم الرجل اذا مکث زمانا
لم یتزوج التأییم تفعیل وزننده برآدمی جفتسز قومق معناسنه‌در اراولسون وعورت اولسون یقال ایمه الله تعالی
ای جعله ایما الایم همزه‌نك کسریله بودخی آق ولونی لطیف یلانه یاخود مطلقا یلانه دینور جمعی ایوم کلور
الأمة هامه وزننده عیب معناسنه‌در یقال مابه آمة ای عیب ووضع وانحطاط معناسنه‌در یقال فی ذلك آمة علینا
ای نقص وغضاضة یعنی وضع وانحطاط القدر بنو ایام کذاب وزننده عربدن بربطن‌در المؤیمة محسنه
وزننده مالدار اولوب ارسز اولان خاتونه دینور یقال امرأة مؤیمة ای موسرة ولا زوج لها الایام غراب
وزننده والایام کتاب وزننده دوه قسمنه مخصوص برمرض اسمیدر وایام کتاب وزننده دخانه دینور وزید بن
الحارث والعلاء بن عبد الکریم الایامیان محدثلردر شارحك بیاننه کوره ایام نام قبیله‌یه منسوبلردر وایام مصدر
اولور اوم کبی بال آریسنه توتسی ویرمك معناسنه یقال آم النحل ایاما من الباب الاول اذا دخن علیها البشتار العسل
وعربلرك ایم الله قوللری که قسمدر یمن ماده سنده‌در فصـــــل البـاء ابنم سفرجل وزننده تثلیث
قریننده برموضعدر ینبم دخی دیرلر یاء تحتیه ایله البنم بانك ضمی وتانك سکونیله والبنم فتحتیله والبنم زمج
وزننده فرغانه قضاسنده برناحیه یا برحصن یاخود برجبل آدیدر البجم رجم وزننده والبجوم هجوم وزننده
عجزسبیله یاخود برنسنه‌دن قورقمقدن یا مهابتدن ناشی اسم اولمق معناسنه‌در یقال بجم الرجل بجما وبجوما
من الباب الثانی اذا سکت من عی اوفزع اوهیبة واو یالنوب کیجکمك معناسنه‌در یقال بجم الرجل اذا ابطأ
ومنقبض اولمق معناسنه‌در یقال بجم الرجل اذا انقبض التبجیم تفعیل وزننده بجم ایله ایکی معنای اخیرده
مرادفدر وبرنسنه‌یه دقت ایله نظر ایلمك معناسنه‌در یقال بجم النظر اذا حدق البجارم بانك فتحی ورانك
کسریله آفات ودواهی معناسنه‌در یقال رماه الله بالبجارم ای بالدواهی البحوم حای مهمله ایله جعفر
وزننده صوبی فراوان کوله دینور یقال غدیر بحوم ای کثیر الماء بخذم خاء وذال معجمتین ایله جعفر وزننده
بر رجل اسمیدر البذم بانك ضمی وذال معجمه‌نك سکونیله فکر متین ورأی وحزم معناسنه‌در یقال رجل
ذو بذم ای رأی وحزم ونفس وذات معناسنه‌در وکثافت معناسنه‌در یقال به بذم ای کثافة وچالاکلك
جلادت معناسنه‌در یقال هو ذو بذم ای جلد وسموزلکه دینور یقال به بذم ای سمن وتحمیل اولنان تکالیف
وعارضاتی احتمال ایدا اولان صبر وثبات وتحمله دینور وزور وقوت معناسنه‌در البیذمان بانك فتحی
وذالك ضمیله براونك اسمیدر البذیم امیر وزننده زورمند آدمه دینور یقال رجل بذیم ای قوی وبدرایحه‌لو
آغزه دینور یقال فم بذیم ای المتغیر الرایحة وعند الغضب دماغی متغیر اولمیوب کما کان عاقل وهشیار اولان
آدمه دینور که اولوقتده خبط ایلمیوب نفسنی نابجا وضع وحرکتدن ضبط وحفظ ایدن حوصله‌دار آدمدن عبارتدر
یقال رجل بذیم ای عاقل عند الغضب البذیمة هاءله بذیم ایله معناسی اخیرده مرادفدر وبذیمه جابر بن سمره‌نك
غلامیسیدر وابو عبد الله بن بذیمه اتباع تابعیندندر البذامة کرامه وزننده برآدم غضب هنکامنده
خبط وخطا ایلمیوب تمکینلو عاقل ومتبصر اولمق معناسنه‌در یقال بذم الرجل بذامة من الباب الخامس اذا کان
بذیما الابذام همزه‌نك کسریله ناقه‌نك کوسنیکدن فرجی شیشوب قبارمق معناسنه‌در یقال ابذمت الناقة
اذا ورم حیاؤها من شدة الضبعة المبذم منبر وزننده توانا اولان ناقه‌یه دینور یقال ناقة مبذم ای قویة باذام
بادام فارسی معربیدر که میوهٔ معروفدر عربیده لوز دینور بونکله بعض کسه‌لر تسمیه اولندی از جمله باذام
ابو صالح که عتیق امهانی درمفسر ومحدثدر امام علی حضرتلرندن وسیده‌سی امهانی جانبندن روایت ایلدی
لکن ضعیفدر وباذام عجمه وعلمیله غیر منصرفدر البرم فتحتیله شول لئیم کسیه دینور که بخل ولأمتدن
قارجیلر ایله برابر قاره کیرمز اوله یقال رجل برم ای لایدخل مع القوم فی المیسر بخلا ومنه المثل * ابرما قرونا
ای ثقیل ویأکل مع ذلك تمرتین تمرتین * یعنی داخل مجلس اولمیوب ثقیل وناتراش اولدیغندن بشقه خرمانی
ایکیشر ایکیشر می اکل ایدر وبرم کلمه سنك جمعی ابرام کلور وبرم مصدر اولور برنسنه‌دن بیقوب اوصانمق معناسنه
یقال برم به برما من الباب الرابع اذا سئم وضجر وبرم ایری میشه اغاجنك یمشنه دینور وهنوز داری باشی قدر اولمش
خرده اوزم قورغنه دینور یقال بدا البرم ای حب العنب اذا کان مثل رؤس الذر وطاغ قله‌لرینه دینور مفردی برمه‌در
وبرناقه‌نك اسمیدر ومسواك اغاجلرینه دینور کذلك مفردی برمه‌در شارح ثمرارك ایله بیان ایلمشدر وذوب اولنمش

رواق سرمه‌یه دینور یقال صب فی اذنه البرم ای الکحل المذاب الابرام همزه‌نك کسریله اصمه‌نك قورقلری
داری باشی قدر اولمق معناسنه‌در یقال ابرم الکرم اذا صار حبه مثل رؤس الذر وایپی ایکی قات ایدوب بوکك
معناسنه‌در یقال ابرم الحبل اذا جعله طاقین ثم فتله وبرآدمه برنسنه ضمننده ثقلت ویره‌رك ملول ایدوب
اوصاندرمق معناسنه‌در یقال ابرمه فبرم ای امله فمل وبرایشی محکم واستوار قلمق معناسنه‌در یقال ابرم الامر
اذا احکمه البرام کتاب وزننده بودخی برمه‌نك جمعیدر که مسواك اغاجیدر التبرم تفعل وزننده برنسنه‌دن
ملالت کلوب اوصانمق معناسنه‌در یقال تبرم منه اذا مل المبارم مکارم وزننده ایپلك بوکجك ایکلره دینور
مفردی مبرم درمنبر وزننده المبرم محسن وزننده برم یعنی ایری میشه اغاجی یمشنی دروب دیوشورن آدمه دینور
وبرمه دیدکلری چوملك بیان علی قول طاغلردن اول چوملك طاشلرنی قطع ایدن آدمه دینور یقال رجل مبرم
ای صانع البرمة اوهو من یقتلع حجارتها من الجبال وثقیل وکرانجان کمسه‌یه اطلاق اولنور کویا که همدملرینك
وجودلرنی قلع وقمع ایدر یقال رجل مبرم ای ثقیل ودائما بیهوده وبیمعنی افسانه کوی اولان کمسه‌یه اطلاق اولنور
یقال هو مبرم ای غث الحدیث البرم بانك فتحیله بودخی برایشی محکم ومتین ایلمك معناسنه‌در یقال برم الامر برما
من البـاب الاول اذا احکمه وبرکسه برماده ضمننده سرد ایده جك دلیل وبرهان ایرادنه قصد ونیت ایلمشیکن
احضارندن عاجز اولمق معناسنه مستعملدر کویا که اندن ملالت کلمکله ترك ایلمش کبی اولور یقال برم بحجته برما
من البـاب الرابع اذا نواها فلم یحضره البریم امیر وزننده صباح وقتنه دینور یقال جاءنی فی البریم ای فی الصبح وقیطان
تعبیر اولنان خیطه دینور که آق وقرمزی خیطلردن بوکوب نسوان اعراب آنی بللرینه قوشانورلر وقوللرینه
بغلرلر ومطلقا قارشق ایکی رنکدن مرکب آلاجه نسنه‌یه‌ده دینور وشول ایپه دینور که الاجه اولوب نسوان قسمی
آنی جواهر ایله تزیین ایدوب حمائل کبی طاقنورلر یقال جاءت وعلیها بریم وهو حبل للمرأة فیه لونان مزین بجوهر
وسرمه ایله قارشق آقان کوز یاشنه اطلاق اولنور یقال سال من عینه بریم ای دمع مختلط بالاثمد وقبائل مختلفه‌دن
مجتمع قوم وکروه ناسه اطلاق اولنور یقال جاء بریم من الناس ای لفیف وعسکره اطلاق اولنور اخلاط ناسدن
مجتمع اولوب یاخود آنده قبائل مختلفه‌نك کونا کون شعار وعلامتلری واقع اولدیغیچون یقال بریم عظیم ای جیش
وحرز وعوذه‌یه دینور که رنکارنك الاجه ایله دیکوب اطفاله تعلیق اولنور وقیون وکچی قارشق سوری‌یه دینور
ومتهم آدمه دینور یقال هو بریم به ای متهم ودوه‌نك اور کجیله قاره جکرینه دینور که طولا قطع اولوب ایپ مقوله‌سی
نسنه ایله بری برینه صاروب پشورررلر اورکج آق وجکر سیاه اولمغله الاجه لغی باعث تسمیه‌در تقول اشوالنا من بریمها
ای کبد هاوسنامها یقدان طولا ویلفان بخیط اوغیره البرمة غرفه وزننده طاشدن دوزلمش چوملکه دینور که
مراد حجر البرام دیدکلری برنوع طاشدن دوزلمش اولاندر جمعی برم کلور بانك ضمیله وبرم کلور صرد وزننده
وبرام کلور جبال وزننده المبرم مکرم وزننده ایکی قات بوکلمش ایپلکله طوقنمش ثوبه دینور یقال ثوب مبرم
ای المفتول الغزل طاقین وبرجنس بزاسمیدر که بوخاصی دیدکلری بدر طشره مملکتلرده مبروم تعبیر ایدرلر
ایکی قات ایپلکدن نسج اولنور البیرم حیدر وزننده عتله معناسنه‌در که دیوار جیلرك دیوار یقه جق آلتلریدر
علی قول عتلة نجاره مخصوصدر که دولکرلرك آی دموری دیدکلری بدر فارسیده اسکنه دیرلر وبیرم اریدلمش
سرمه‌یه دینور کحل مذاب معناسنه وبرطیل معناسنه‌در که اوزون ویك طاشدر که پلاندز طاشی تعبیر ایدرلر
البرام غراب وزننده کنه‌یه دینور قراد معناسنه جمعی ابرمه کلور اجوبه وزننده ابرم احمد وزننده بربلده آدیدر
یاخود برنبات اسمیدر برم بانك ضمیله برموضعدر برمه سرمه وزننده بررجل اسمیدر برام سحاب وزننده
وبرام قطام وزننده برموضع آدیدر برمه جهینه وزننده اسامی عربدندر مبرمان پهلوان وزننده
ابو بکر الازمی اللغوی لقبیدر برثم ثای مثلثه ایله قنفذ وزننده عبد الرحمن نام محدثك پدری اسمیدر البرجمة
قنفذه وزننده پرمقلرك طشره یوزینك بوغوم باشنه علی قول ایچ یوزینك بوغوم باشنه دینور یاخود جمیع
بوغوم باشلرینه دینور کرك ظاهر وکرك باطن اولسون که الك واوتناق برلرینك تکمه‌لری اوله جقدر یاخود پرمق
قلمنك صرتنه دینور یاخود سلامیانك یعنی پرمقده اولان انجه انجه کیکلرك اوجلرینه دینور که آوجی یومدقده
طشره طوغری توموب چقار اورته بوغوملرك طشره یوزندن اوتناق برینك عقده‌لری اولور جمعی براجم کلور
بانك فتحیله یقال اصاب برجمه وهو المفصل الظاهر او الباطن من الاصابع اوهو مفصل الاصابع کلها اوظهور القصب
من الاصابع اورؤس السلامیات التی اذا قبضت کفك نشزت وارتفعت لکن نهایه‌ده من الفطرة غسل البراجم
حدیثی ذیلنده هی العقد التی فی ظهور الاصابع یجتمع فیها الوسخ عبارتیله مفسر اولمغله اکا کوره مطلقا پرمقلرك

بوعوملرينك طشره يوزنده كى او يناق برينك نكمه لرى اولوركه دريلرنده بيواولمغله كيرتخلل ايدر وبرجمه
قوش قسمنك پنجه سنك اورته پرمغينه دينوركه جوارحده صويه تعبيراولنور البراجم برجمه نك جمعيدر
وحنظلة بن مالك تميم اولادندن برقوم اسميدر ومنه المثل * ان الشقى وافد البراجم * اصلى بودركه عمرو بن هندنام
اميرك بنودارم بن مالك بن حنظله دن بركسه برادرنى قتل ايلمكله عمرو آنلردن يوزنفركسه يى احراق بالنار
ايلمك بابنده يمين ايلمكله طقسان طقوز نفرنه دسترس اولوب احراق ايلدى بركون براجم ديدكلرى
قوم مزبوردن بركسه اول سمتدن كذران ايدركن عمرواولحالده ينه بريسنى احراق ايدر اولمغله مزبورك
مشامنه ات رايحه سى كلمكين امير بريان طبخ ايتدره يورشوندن بزدخى حصه ياب تناول اوله لم ديه رك واردقده
عمرو اول شخصدن نام وشانى سؤال ايلمكله مزبوردخى براجمدن اولد يغنى افاده ايتدكده همان اخذ
واحراق ايلمكله يوزنفرى تكميل ايلدى كمال مرتبه حرصندن كندوبى مهلكه يه دوشورن كسه حقنده ضرب اولنور
وهياج البرجمى تابعيندندر وحفص بن عمران ومحمد بن زياد وسنان بن هارون وعمرو بن عاصم البرجميون
محدثلردر بونلرده بانك فتحى لحن وخطادر البرجمة دحرجه وزننده درشت وغليظ سوزسويلمك معناسنه در
يقال برجم الكلام اذا غلظه البرسام بانك كسريله برعلت اسميدركه عياذا بالله تعالى مبتلا اولنلر مختل
الدماغ اولمغله هذيان تكلم ايدر يقال به برسام وهى علة يهذى فيها مفردات طبيه ده مرسوم اولديغى اوزره برسام
فارسى معربيدركه باى مفتوحه ايله در ورم الصدر معناسنه در خلاصه سى ذات الجنب ديدكلرى علت انواعندندر
حتى موجز نام كتابده ذات الجنب و يسمى شوصة و برسام عبارتيله اتحادلرى مرسومدر وتذكره صاحبى ومنهاذات
العرض وذات الصدر والبرسام عبارتيله انواعندن اولديغنى تحرير و بيان ايلمشدر ومؤلفك هذيان سويلرديدكى
سرسام علتنك وصفيدركه اول دماغه عارض اولور المبرسم مدحرج وزننده برسام علتنه اوغرامش آدمه دينور
يقال برسم الرجل على المجهول فهو مبرسم اى به برسام الابريسم همزه نك كسرى وسينك فتحى وضميله ايپكه دينور
حرير معناسنه على قول ابريشم فارسى معربيدر بدنى مسخن ومعتدل واكتحالى بصرى مقوّيدر شارح ديركه
بعضلر ابريسمى بوكلمش ايپكه وقزى خام ايپكه وحريرى مطبوخ اولوب هنوز بوكلمامش اولانه تخصيص ايلديلر
البرسيم بانك كسريله قرط ديدكلرى نباتك تخمنه دينوركه بونجه يه شبيه باتدن بيوك اولور مؤلف قرط ماده سنده
بونجه يه شبيه اولورديو بيان ايدوب لكن مفرداتده بونجه انواعندن فارسيده سه بركه ديرلر اوج ييراقلو اولورديو
مبيندر ومصريلر مطلق بونجه يه برسيم ديرلر وبرسيم قاهره ء مصرده برصوقاغك اسميدر محمد بن عبد العزيز
البرسيمى اورايه منسوبدر البرشمة شين معجمه ايله دحرجه وزننده حزن واندوه اظهار ايلمك معناسنه در
على قول چهره يى بورشدرمق معناسنه دركه انفعال اثريدر يقال برشم الرجل اذا وجم واظهر الحزن او شنج الوجه
وكونا كون بنكلر ايله رنسنه يى بنكلوب نقش ايلمك معناسنه در چوچقك يوزنى درلودرلو نقطه لر ايله و بنكلر ايله نقش
وتزيين ايلدكلرى كبى يقال برشم فيه اذا لوّن فيه النقط الوانا يعنى من النقوش كما يبرشم الصبى وبرشمه وبرشام
دحراج وزننده برنسنه يه متصل باقوب طورمق ياخود ديكه باقمق معناسنه در يقال برشم اليه برشمة وبرشاما اذا ادام
النظر اليه او احدّه البراشم علابط وزننده حديد النظر آدمه دينور البرشم قنفذ وزننده بچه يه دينوركه عربستان
واناطولى نسوانلرى يوزلرينه طوتنورلر پك كوزل عادتدر يقال جاءت وفى وجهها برشم اى برقع البرشوم بانك ضمى
وفتحيله بصره يه مخصوص برجنس خرما اغاجيدركه ميوه سى سائردن مقدم ايريشور البرصوم عصفور
وزننده شيشه مقوله سنك اغزلرى باغنه دينور البرطام قرطاس وزننده والبراطم علابط وزننده ايرى و يومرى
دوداقلو آدمه دينور يقال رجل برطام وبراطم اى الضخم الشفة و برطام دوداغه وصف اولور يقال شفة
برطام اى ضخمة البرطم جعفر وزننده تكلمده عجزى اولان آدمه دينور يقال رجل برطم اى العيىّ اللسان
البرطمة دحرجه وزننده برغضب اولمق معناسنه دركه كمال غضبدن طلوم كبى شيشوب قبارمقدر يقال برطم
الرجل اذا انتفخ غضبا و برآدمى پك او يكه لندروب طارلتمق معناسنه دركه متعدى اولور يقال برطم فلانا اذا اغاظه
وكيجه پك مظلم اولمق معناسنه در يقال برطم الليل اذا اسودّ التبرطم تدحرج وزننده برسوزدن ناشى طارغنلق
پيدا ايلمك معناسنه در يقال تبرطم الرجل اذا تغضب من كلام قاموسده وصحاحده بو عباره ايله مرسوم اولمغله بورسمه
ترجمه اولندى لكن زمخشرى مقدمة الادبده تبرطم خشم كرفتن باد نديدن عبارتيله بيان ايلمكله اكا كوره
كومردنوب صوموردنه رق طارلمق ياخود طارغنلقدن كوه ورد نوب صومورد نمق ديمك اولور اكر بو صواب ايسه
مؤلفك بورسمه تفسيرى مسامحه يه مبنى اولور البرعم والبرعوم والبرعمة والبرعومة بانك ضميله اغاجك هنوز

باروب چقان يمشنك چچكنك قبجوغنه دينور على قول هنوز اچلمامش چچكنه دينوركه طومورجق تعبيراولنور البرعمة
دحرجه وزننده والتبرعم تدحرج وزننده اغاجك برعومى ظهور ايلمك معناسنه در يقال برعمت الشجرة
وتبرعمت اذا اخرجت برعمتها البراعيم بانك فتحيله برموضع اسميدر على قول شول قومسالره دينوركه ارالقلرنده
بقول انبات ايدر حوزه لر اوله و براعيم الجبال طاغلرك سيورى سيورى تپه لرينه اطلاق اولنور البرهمة دحرجه
وزننده كوزى قيپوب وقپاغنى دپرتمه رك برنسنه يه متصل باقوب طورمق معناسنه در يقال برهم اليه اذا ادام النظر
اليه فى سكون الطرف و برهمه اسم اولور برعمة الشجر معناسنه بونده قنفذه وزننده دخى جائزدر ابراهيم اسم
اعجميدر بونده يدى لغت واردر ابراهيم ابراهام ابراهوم هانك ضميله ابراهم يانى حذفله وهانك حركات
ثلاثيله ابرهم الفسر هانك فتحيله كه يدى لغت اولور مصغرنده بريه دينور زبير وزننده همزه نك وميمك طرحيله
على قول ابيره دينور سفرجلده سفيرج ديدكلرى كبى وعند البعض بريهيم دينور همزه سنى زائد توهم ايلمشدر وجمعى
اباره واباريه وابارهه وبراهم وبراهيم وبراهمه وبراه كلور ميمسز مؤلفك بصائرده بياننه كوره ابراهيم خليل
الرحمن على نبينا وعليه السلام حضرتلرينك اسم شريفيدر لفظ سريانيدر اب ايله راهيم لفظندن مركبدركه
اب رحيم ديمكدر ارض عراقدن بابل ولايتندن كوثى نام قصبه ده تولد ايلدى غوطه ء دمشق قرالرندن برزه نام قريه يه
نسبتى انده متمكن اولديغنه مبنى در الابراهيميون اون ايكى نفر اصحاب كرامدركه اسملرى ابراهيم ايدى البراهمة
برطائفه دركه حق جل وعلا حضرتلرينك پيغمبر ارسالنى تجويز ايلمزلر يقال هو من البراهمة وهى قوم لا يجوّزون
على الله بعثة الرسل مترجم ديركه مصباحك بياننه كوره براهمه هندولرك عباد وزهادنه اطلاق اولنور مفردى
برهمن دركه نونى تنوينه مشابهدركه نسبتده ساقط اولوب برهمى ديرلر على قول بو حكماء هنوددن برهمان نام شخصه
منسوبدركه توابعنه تمهيد قواعد عقائد ايدن كسه اوله جقدر بو صورتده نسبتى غير قياس اوزره اولور و بونلر
بعثت انبيايى تجويز ايلمزلر ولحوم حيوانى تحريم ايدرلر ذنوب وعدوانندن برىء اولان حيوانانى ايلام وتعذيب حكمتدن
خارج ظلمدر ديرلر و برهانده برهمن هندستانده مجوس قومنك پاپاسلرينه علم خاص اولمق اوزره مرسومدر وتفصيل
عقائدلرى كتب كلاميه ده مبسوطدر الابراهيمى برنوع سياه خرمايه دينور الابراهيمية اوچ قريه آديدر
بريسى واسط قضاسنده و بريسى جزيره ء ابن عمرده و بريسى نهر عيسى قضاسنده واقعدر ابو البرهسم سين
مهمله ايله سفرجل وزننده عمران بن عثمان الزبيدى الشامى كنيه سيدركه قرأات شواذ صاحبيدر البرزم زاى معجمه
ايله جزم وزننده برنسنه يى ديشلرك اوجلريله اصرمق معناسنه در على قول درت اوك ديشلر ايله واول ديشلرك
اردنده اولان درت ديش ايله اصرمق معناسنه در يقال برزم عليه برزما من الباب الثانى والاول اذا عض بمقدم اسنانه
او بالثنايا والرباعيات وراغر بوكى بوكلنوب اصلا استثقال ايلميه رك بى محابا حركته مقتدر اولمق معناسنه در
يقال برزم بالعبء اذا حمله فاستمرّ به و باش برمغيله سود صاغمق معناسنه در يقال برزم الناقة
اذا حلبها بالسبابة والابهام وبرآدمك اباسنى قاپوب المق معناسنه در يقال برزم فلانا ثوبه اذا سلبه اياه كما يقال برزه
اياه وبرايشه قطعى عزيمت ايلمك معناسنه در يقال برزم الامر اذا اصرم عليه اى عزم وغليظ سوز سويلمك معناسنه در
يقال برزم القول اذا اغلظ وقيرمق معناسنه در يقال برزمه اذا كسره وبايك كريشنى سبابه وابهام ايله چكوب صالبورمك
معناسنه در يقال برزم وتر القوس اذا اخذه بالسبابة والابهام ثم ارسله المبارزمة مفاعله وزننده ايشى عزم قطعى ايله كسوب
بچمك معناسنه در يقال فلان ذو مبارزمة فى الامر اى ذو صريمة البريم امير وزننده سبزه باغى صاريلان خرما ييراغنه دينور
وچوملك دبنده قلان ساده ات صويننه دينور وجوهرى بريم لفظنى خيط القلاده ايله يعنى قيطان ايله تفسير
ايلمكله تصحيف ايلمشدر صواب اولان لغتده واستشهاد ايلديكى ابيك بنده دخى راء مكرره ايله اولقدر مؤلفك راء
مكرره دن مرادى راء مهمله در و بو اهل تجويد اطلاقاتندندر زيرا تكرير راء مهمله نك صفتيدر الابرام والابريم
همزه لرك كسريله كر وقولان مقوله سنك اوجلرنده اولان طوقه يه دينوركه اكثرى دموردن اولور ديكر اوجلرنى اكا
كچوررلر اصرمق معناسندن مأخوذدر الابرام اكرام وزننده برآدمه نسنه ويرمك معناسنه در يقال ابرزمه
الفا اذا اعطاه اياه البرزمة بانك فتحيله كونده براو يون طعام ايلمك معناسنه در يقال فلان يأكل برزمة اى اكلة
واحدة واتوز درهم وزننده دينور يقال اعطاه برزمة اى وزن ثلاثين درهما الابترام افتعال وزننده كون كچورمك
معناسنه در يقال ابترم اليوم كذا اى سبق به البسم بانك فتحى وسينك سكونيله آهسته ولطيف كولمك
معناسنه دركه كندى ايشيده جك قدر كولمكدن عبارتدر صرتمق تعبير اولنور يقال بسم الرجل بسما من الباب
الثانى وهو اقل الضحك واحسنه و برنسنه يى طاتمق معناسنه مستعملدر تقول ما بسمت فى الشىء اى ما ذقته

الابتسام افتعال وزننده والتبسم تفعل وزننده بونلرده آهسته وناركانه كولمك معناسنه‌در يقال ابتسم الرجل
وتبسم بمعنى بسم الباسم والمبسام محراب وزننده والبسام شدّاد وزننده اكثرى تبسم اوزره اولان آدمه دينور
المبسم منزل وزننده اوك ديشلره اطلاق اولنور محلّ بسم اولديغيچون المبسم مقعد وزننده مصدر ميميدر بسم
معناسنه بسام شدّاد وزننده وبسامه شدّاده وزننده اساميدندر واحمد بن محمد الطبسى البسامى محدّثدر
بسطام بانك كسريله اسماء رجالدندر بسطام بن قيس بن مسعود شيبان قبيله‌سندن بركسه‌در و بسطام ايرانده
بر بلده آديدر بانك فتحيله ده زبازده‌در ياخود فتحى لحن‌در اول بلده ده كوزاغر يسنه وعارضهٔ عشقه مبتلا اولمش
كمسه مرئى اولمامشدر اگر آنلردن برى اول بلده يه ورود ايلسه باذنه تعالى افاقت بولور عارف معروف ابو يزيد
بسطامى ومحدّثيندن عمر ومحمد ابنا محمد وحسين بن عيسى البسطاميون اورايه منسوبلردر وعلى بن احمد بن
بسطام البسطامى جدّنه منسوبدر بودخى محدّثدر البشم بانك وشين معجمه‌نك فتحيله تخمه وامتلا اولمق
معناسنه‌در طشره تركيبسنده ككك آزمق تعبير اولنور يقال بشم الصبى من كثرة اللبن بشما من الباب الرابع اذا اتخم
ورنسنه‌دن بيقوب اوصانمق معناسنه مستعملدر يقال بشم منه اذا سئم الابشام همزه‌نك كسريله امتلا ايلمك
معناسنه‌در يقال ابشمه الطعام اذا اتخمه البشام سحاب وزننده برخوشبو شجر اسميدر يبراغى خضاب
ودالله‌رندن مسواك ايدرلر بو شجر بو اسمله معروفدر حجازيدر عراق ومصرده دخى اولور حالا دهن بلسان مفقود
اولمغله آندن حاصل اولان دهنى بلسان ياغى ديو كتوررلر بشامه سحابه وزننده اساميدندر بشامة بن العذير
وبشامة بن حزن شاعرلردر البصم بانك ضمى وصادك سكونيله سرچه پرمقله يانده‌كى آدسز پرمغك اوجلرينك
آچلديغى حالده مابينى اولان مقداره دينورنته كه باش پرمقله شهادت پرمغنك آچلديغى حالده مابينى اولان مقداره
فتره دينور كذلك ساڑ پرمقلرك ارالقلرينك دخى اسم مخصوصلرى واردر يقال طوله قدر البصم اى مابين طرف
الخنصر الى طرف البنصر و يوغونلق غلظت معناسنه‌در يقال رجل اوثوب ذو بصم اى غليظ البضم بانك
ضمى وضاد معجمه‌نك سكونيله نفس معناسنه‌دركه روح حيوانيدر يقال كريم البضم اى النفس ودانه دن هنوز
چقوب يومكه بشلامش سنبله‌يه دينور البضم هضم وزننده اكينك دانه‌لرى اريلمك معناسنه‌در يقال بضم
الزرع بضما من الباب الاول اذا غلظ حبه وسنبله‌نك دانه‌لرى برمقدارجه اريلشوب پكشمك معناسنه‌در يقال
بضم الحب اذا اشتد قليلا البطم بانك ضميله وضمتينله حبة الخضراء اسميدركه ساقز اغاجنك يمشيدر چتلنبك
ومنوش تعبير اولنور على قول شجرنه دينور يمشى مسخن و بولى مدرّ وجماعى مقوّى وسعال ولقوه وكليه علتلرينه
نافع وقور يمش يبراغنى اوفادوب الكدن كچوردكدنصكره طلا ايلمك صاچ وصقالى منبت ومحسن‌در البظرم
ظاى معجمه ايله جعفر وزننده خاتمه دينور يقال فى اصبعه بظرم اى خاتم التبظرم تدحرج وزننده پرمغى يوزكلى
احمق و بيغزكسه يوزكلو پرمغنى لاقردى ايتديكى آدمك لاقردى اثناسنده يوزينه طوغرى اشاره واماله ايده‌رك
تكلم ايلمك معناسنه‌در يقال تبظرم الرجل اذا كان احمق وعليه خاتم فيتكلم و يشير به فى وجوه الناس شارح ديركه
اول كمسه‌يه بظرميت دينور زنجبيل وزننده البعيم امير وزننده بربتك اسميدر واغاجدن دوزمه صورته دينور كذلك
اغاج يوصه‌سندن دوزلمش صورته دينور بال مومندن دوزلديكى كبى بوراده من الصبغ نسخه‌لرى غلطدر صواب
اولان من الصمغ اولمقدر وشول عاجز ومفحم و بى ناطقه كمسه‌يه دينوركه اصلا شعر ومنظوم نظم وانشادنه قادر
اوليه سلفده بين العرب انشاد شعره مقتدر اولميان كمسه انساندن معدود اولمزايدى يقال هو بعيم اى مفحم
لايقول الشعر بعثم ثاى مثلثه ايله قنفذ وزننده مسجد حيره صاحبى عبان نام كمسه‌نك پدرى اسميدر البغام غين
معجمه ايله غراب وزننده والبغوم قعود وزننده آهو قسمى زارلق ايدركبى يانق يانق كندى ياورى يسنه باغروب
مله‌مك معناسنه‌در يقال بغمت الظبية بغاما و بغوما من الباب الثالث والاول والثانى اذا صاحت الى ولدها بارخم
مايكون من صوتها وناقه كسيك كسيك حنين وزارى ايلمك معناسنه‌دركه ياورى يسنه شوق وآرزو ايله حنين
ايلمكدر يقال بغمت الناقة اذا قطعت الحنين ولم تمدّه وصغن وجيران مقوله‌سى مله‌مك معناسنه‌در يقال بغم
التبتل والايل والوعل اذا صوّت و برآدم سوزى خوشجه افاده و بيان ايلميوب آكلدر آكلاتمز آرقن سو يلمك
معناسنه‌در يقال بغم فلان بصاحبه اذا لم يفصح له عن معنى ما يحدثه التبغم تفعل وزننده بغام ايله اوج معناى
اولده مرادفدر بغم لغم وزننده و بغوم صبور وزننده بنت المعدّل اسميدركه صحابيه‌در المباغمة مفاعله وزننده
برآدم ايله آرقون آرقون لاقردى ايلمك معناسنه‌در عاشقك معشوقه‌يله لاقرديسى كبى يقال باغمه اذا حادثه بصوت
رخيم بغثم ثاى مثلثه ايله جعفر وزننده بررجل اسميدر البقم بانك وقاف مشدّده‌نك فتحيله بو يه اغاجى ديدكلريدركه

شجرى عظيم اولور احشابى صباغلر استعمال ايدرلر بقم بو يه سى معروفدر اغاجنك يبراغى بادم يبراغنه شبيه
وساقى قزل اولور احشابنك مطبوخيله بو يه بو يارلر ذرورى يارەلرى اوكولدوب وهر اعضادن سيلان دمى قاطع
وقرحه‌لرى مجفف‌در وكوكى سمّ ساعه‌در شارح ديركه بقم معرّبدر واقعا برهان قاطعده بكم معرّبى اولمق اوزره مرقومدر
البقم سكرّ وزننده شجر جوزمائل اسميدركه تركيده تاتوله ديدكلرى نباتدر بادنجان نباتى قدر اولور دانه‌لرى مسكر
ومخدّردر البقامة ثمامه وزننده يپاغى دوكديسنه دينوركه خالصى اكيريلوب كيرو يه قلان ايشه يرامز طلاشندن
عبارتدر اكيرلمسى ممكن اولمز كذلك بورغانجيلرك و بوكجيلرك ايشه يرامديغندن آندقلرى خرت ومرت طراتى
وطلاش مقوله‌سى يپاغى دوكديسنه دينور بوراده النجار نسخه‌سى كه را ايله‌در غلطدر صواب اولان النجاد
اولمقدر داللهكه بورغانجى يه دينور وعقلى آزجه رأى وفكر واند يشه‌سى ضعيف خيره دل آدمه اطلاق
اولنور يقال هو بقامة اى القليل العقل الضعيف الرأى البقم بانك ضميله وضمتينله بر بطن اسميدر
باقوم ياقوت وزننده رومىّ الاصل نجاردركه سعد بن العاص عتيقيدر مسجد نبو يده منبر شريفى اول دوزمشدر
شارحك بيانه كوره اصحابدندر البقم فتحتينله دوه عنظوان ديديكى اوت اوتلامغله خسته لنمك معناسنه‌در
يقال بقم البعير بقما من الباب الرابع اذا عرض له داء من اكل العنظوان التبقم تفعل وزننده قيونك قارننده
قوزيسى يك بيومكله آغرلشوب حركتدن قالمق معناسنه‌در يقال تبقمت الغنم اذا اثقل عليها اولادها فى بطونها فلم تثر
البكم فتحتينله والبكامة كرامه وزننده دلسز اولمق معناسنه‌در خرس كبى على قول عجز و بلاهته مقارن
اولان دلسزلكدر يعنى ابله ونادان اولمغله نطقدن عاجز اولمق حسبيله اولان دلسزلكدر ياخود آنادن دلسز وكوزسز
وقولقسز طوغمغه دينوركه مادرزاد اوله‌رق دلسز وكور وصاغر اولمقدن عبارتدر يقال بكم الصبى بكما وبكامة
من الباب الرابع اذا خرس اوهو مع عمى و بله او ان يولد لا ينطق ولا يسمع ولا يبصر الابكم احمر وزننده وابكيم
امير وزننده معناى مزبوردن صفتدر ابكم لفظنك جمعى بكمان در بانك ضميله و بكم دربانك ضميله البكامة
كرامه وزننده بكم معناسنه‌دركه ذكر اولندى وعن قصد دلسزلك ايدوب ابسم اولمق معناسنه‌در يقال بكم
الرجل بكامة من الباب الخامس اذا امتنع عن الكلام تعمدا و برآدم بيلمديكندن ياعن قصد جماعدن منقطع
اولمق معناسنه مستعملدر يقال بكم الرجل اذا انقطع عن النكاح جهلا اوعمدا التبكم تفعل وزننده
سوزده حصر اولمغله تكلمدن طوتيلوب قالمق معناسنه‌در يقال تبكم عليه الكلام اذا ارتج ذوبكم عنق
وزننده برموضع آديدر البلم فتحتينله خرده بالقلره دينور آتر ينه وطرهوز كبى و بلم ناقه قسمنك كوسنكلكنه
دينور على قول بك كوسنكدن فرجى شيشمكه دينور بلمه دخى بو معنايه‌در فتحاتله يقال بالناقة
بلم وبلمة اى ضبعة اوهو ورم الحياء من شدّة الضبعة و بلمه دوداغك شيشوب قبارمسنه دينور يقال ماهذه
البلمة فى شفتك اى الورم البلم بانك فتحى ولامك سكونيله ناقه كوسنمك معناسنه‌در يقال بلمت الناقة بلما
من الباب الاول اذا اشتهت الفحل الابلام همزه‌نك كسريله بلم معناسنه‌در يقال ابلمت الناقة بمعنى بلمت
وتقبيح ايلمك معناسنه‌در يقال ابلم عليه الامر اذا قبحه وطمبوب سكوت ايلمك معناسنه‌در يقال ابلم الرجل
اذا سكت الابلم احمر وزننده قاليں دوداقلو آدمه دينور يقال رجل ابلم اى الغليظ الشفتين و برجنس نبات
ما كول اسميدركه بقله طرزنده قرونلرى اولور ومقل اغاجنك يبراغنه دينور بونده همزه‌نك حركات ثلاثيله لغتدر
الابلمة همزه‌نك ولامك حركات ثلاثيله بودخى مقل اغاجنك يبراغنه دينور ومنه يقال المال بيننا شق الابلمة
اى نصفين زيرا اول يبراق اورته‌سندن طولانى دوزشق اولنور البلم حيدر وزننده حصير اوتنك طوزاغنه
دينوركه پموق طرزنده اولور ودوا اكرلرك آى دمورينه دينور بيرم كبى و پموق قوزه‌سنه دينور جوز القطن معناسنه
وقامش وقارغى طوزاغنه دينور المبلم محسن وزننده والمبلام محراب وزننده پك كوسنيكدن سلنه‌مز اولان
ناقه‌يه دينور ومبلم هنوز پوغوره چكلميوب وطوغورمامش اولان كنج ناقه‌يه دينور التبليم تفعيل وزننده تقبيح
ايلمك معناسنه‌در يقال لا تبلم عليه امره اى لا تقبح بيلمان پهلوان وزننده يمنده ياخود سند اولكه‌سنده ياخود
هندستانده برموضع آديدر سيوف بيلمانيه اورايه منسوبدر وعبد الرحمن بن البيلمانى عمر بن الخطاب رضى الله عنه
عتقاسندندر الابليم همزه‌نك كسريله عنبره دينور يقال اتى من الهند بالابليم اى بالعنبر و باله دينور عسل معناسنه
البلماء صحراء وزننده آيك اون دردنجى كيجه‌سنه دينور ليلة البدر معناسنه بلام غراب وزننده حمض ديدكلرى
نباتك تازه و يشل اولانه دينور غريبدركه مؤلف بالام ماده‌سندن ذهول ايلمدى قال فى النهاية فى ذكر ادم اهل الجنة
قال ادامهم بالام والنون قالوا وماهذا قال ثور ونون شرّاحك خلاصهٔ تحقيقلرى اوزره بالام لفظ عبرانيدر اوكونه

دینور ونون بالغه دینور البلتم تای فوقیه ایله جعفر وزننده طلاقتله تکلمدن عاجز اولان کمسیه دینور که پلتك
تعبیر اولنور یقال رجل بلتم ای العیّ الثقیل اللسان وخلق وناس معناسنه در یقال فیه بلتم کثیر ای خلق وناس
کثیر البلجمة جیمله دحرجه وزننده طوارك اياغنی بجلغان وطوبق چالمه کبی مرضلردن ناشی صارقی ایله صارمق
معناسنه در یقال بلجم البیطار الدابّة اذاعصب قوایمها من داء یصیبها البلدم جعفر وزننده کوکسك
مقدّمنه دینور که بوغاز سمتیدر ترکیده دوش تعبیر اولنور علی قول بوغاز ایله بوغازك قرطلاق باشلق اولان یرك مجموعنه
وعلی قول آت قسمنك بوغازنده قلدایوب اوینیان یرینه دینور یقال اصاب بلدمه وهو مقدّم الصدر او الحلقوم
وما تصل به من المریء اوما اضطرب من حلقوم الفرس وکندذهن و بدمنظر وثقیل الهیئه اندامی مضطرب
یاقشقسز ناتراش آدمه دینور وکسمز کور قلیجه دینور یقال سیف بلدم ای کهام البلندم سفرجل وزننده
والبلدام والبلندامة بالرك کسریله بونلرده کند ذهن بدمنظر ناتراش ونادان چولپه کمسیه دینور لکن زیادهٔ
حروف زیادهٔ معنایه دالّ اولمغله بونلر بلدم لفظندن ابلغ اولور البلدمة دحرجه وزننده قورقمق معناسنه در
یقال بلدم الرجل اذاخاف البلسمة دحرجه وزننده برنسنه دن قورقمغله اپسم وخموش اولمق معناسنه در یقال
بلسم الرجل اذاسکت عن فزع وچهره یی اکشیدوب بورتمق معناسنه در یقال بلسم الرجل اذا کرّه وجهه
التبلسم تدحرج وزننده بودخی چهره یی اکشیدوب بورتمق معناسنه در یقال تبلسم الرجل اذا کرّه وجهه
البلسام برسام وزننده ومرادفیدر که ذکر اولندی البلنسم سمندل وزننده قطرانه دینور البلعوم زنبور
وزننده والبلعم قنفذ وزننده بوغازده طعام مرور ایده جك یره دینور که قرتلاق اوله جقدر بوغازده ایکی مجرا
واردر بری مریء و بلعومدر که معده نك یولیدر و بری مجرای هوادر یقال قطع بلعومه وبلعمه وهو مجری الطعام
فی الحلق و بلعوم حمار قسمنك دوداغنده اولان صقرلغه دینور و بوکسکجه بر آقندن کلان صوکار یرینه دینور
البلعم جعفر وزننده پك پك یودانا اکول وکستاخ آدمه دینور یقال رجل بلعم ای اکول شدید البلع و بلعم بر معروف
کمسه اسمیدر یاخود بو بلعام در القله اشبو کمسه بلعم بن باعورا دیدکلری یدرکه کنعانیوندن ایدی اسم اعظم بیلور ایدی
و بغایت عابد و پرهیزکار واسم اعظم برکاتیله مستجاب الدعوه ایدی حضرت موسی علیه السلام بنی اسرائیل
اوزرلرینه مأمور اولدقلرنده قومی دفع موسی بابنده دعا ایلمسنی نیاز و بالأخره اطماع ایله الزام ایلدیلر معاذ الله
تعالی تخذیل الهی ایله حضرت موسی حقنده دعایه جسارت ایلدکده درونندن برمرغ ابیض خروج وطیران ایدوب
ولسانی صدرینه ساقط اولوب کلب کبی لهث ایده رك مرد اولدی نعوذ بالله من الخذلان و بلعم روم نواحیسنده
بربلده آدیدر و برقبیله اسمیدر بونك اصلی بنو العم ایدی بنو الحارث و بنو العنبر کلمه لرنده تخفیفیله بلحارث و بلعنبر
دیدکلری کبی بونیده تخفیف ایلدیلر البلغم غین معجمه ایله جعفر وزننده اخلاط اربعهٔ بدندن برخلط اسمیدر
واخلاط اربعه صفراء وسوداء ودم و بلغمدن عبارتدر البمّ بانك فتحی ومیمك تشدیدیله طنبورك ولاغوته نك
قالین تلنه دینور که آوازی دخی قالین اولور بام تلی تعبیر اولنور زیر مقابلیدر شارحك بیانه کوره ایکیسیده فارسیدن
معرّبدر و بمّ کرمان ایالتنده بربلده آدیدر البمّ بانك ضمیله بیقوشه دینور بوم کبی البنام بنان وزننده
ومرادفیدر که پرمغك اوجنه دینور وقولهم هذا ابنم ای ابن والمیم زائدة و ذکر فی بنی یعنی معتل بابنده بنی ماده سنده
مرسومدر البوم والبومة بالرك ضمیله یابقوشه دینور بونلردن هر بری مذکر ومؤنثه اطلاق اولنور که تاء وحدتیه
اولور شارح دیر که فارسی ایله لغت متوارده در و بومه محمد بن سلیمان نام محدثك لقبیدر البهیمة سفینه وزننده
درت اياقلو حیوانك جمله سنه دینور چار پا معناسنه برّ و بحرده اولانه شاملدر علی قول مطلقا تمیز وادراکی اولمیان
جانلویه دینور که انساندن ماعدا بالجمله حیوان اولور جمعی بهایم کلور یقال هو کالبهیمة وهی کل ذات اربع قوائم
ولو فی الماء اوکل حیّ لایمیز البهمة تمره وزننده قوزی یه کذلك اوغلاغه کذلك بوزاغی یه دینور جمعی بهم کلور
تمره وتمر کبی وهانك فتحیله ده جائزدر حرف حلق اولدیغیچون و بهام کلور سهام کبی وجمع الجمعی بهامات کلور
یقال انی بالبهمة وهی اولاد الضأن والمعز والبقر الابهم ابکم وزننده هرنطق وتکلمه قدرتی اولمیان آدمه دینور
یقال رجل ابهم ای اعجم الاستبهام کلامدن عجز وحصر ایله طوتیلوب اپسم وخموش اولمق معناسنه در
یقال استبهم علیه علی المجهول اذا استعجم فلم یقدر علی الکلام و برایش چپارز لنوب مشکل ومغلق اولمق
معناسنه در یقال استبهم الامر اذا اشتبه البهمة تهمه وزننده مشکل وشدید امر وحادثه یه دینور یقال وقع
فی بهمة ای خطة شدیدة وشول بهادره دینور که کمال قوّت وسطوتندن ناشی اخذ ومقاومت وتغلب ایده جك سمت
وجهتی نامعلوم اوله یقال هو بهمة ای شجاع لایهتدی من این یؤتی وقیایه اطلاق اولنور صخره معناسنه وعسکره

اطلاق

اطلاق اولنور جمعی بهم کلور صرد وزننده التبهیم تفعیل وزننده قوزی یی یاخود اوغلاغی یابوزاغی یی
آنالرندن آیرمق معناسنه در یقال بهموا البهم اذا افردوه عن امهاته و بریرده مقیم اولمق معناسنه در یقال بهموا
بالمکان اذا اقاموا الابهام همزه نك کسریله برایش مغلق ومشتبه اولمق معناسنه در یقال ابهم الامر اذا اشتبه
و برآدمی برایشدن برطرف ایلمك معناسنه در یقال ابهم فلانا عن الامر اذا نحّاه و بهمی دیدکلری نبات بتورمك
معناسنه در یقال ابهمت الارض اذا انبتت البهمی شارح دیر که ابهام قاپویی قپامق معناسنه ده کلورنته که مبهم
عنوانیله اکا اشارت ایلدی مؤلفینك ابهام ومبهم تعبیرلری بوندن ماخوذدر البهمی حبلی وزننده نبات معروف
اسمیدر که صبیانك پسی پسی وطشره صبیانلرینك ابه پسکی دیدکلری قلچقلی اوندرکدی اوتی تعبیر اولنور اربه
نباتنه شبیه لکن اندن اصغر اولور و بهمی کلمه سی مفرد وجمعه اطلاق اولنور علی قول مفردنده بهماة دینور که
الفی الحاق ایچون اولور البهمة فرحه وزننده بهمی دیدکلری نبات مزبوری چوق اولان یره دینور یقال ارض
بهمة ای کثیرة البهمی المبهم مکرم وزننده قپانمش قاپویه دینور یقال باب مبهم ای مغلق و مجوّف اولیوب
مصمت اولان شیئه دینور یقال شیء مبهم ای اصمت وشول حرام ومحظور اولان شیئه اطلاق اولنور که اباحه
وتحلیلنه بوجه من الوجوه سمت وجهت ممکن اولمیه حرام قطعی تعبیر اولنور تحریم تزوّج امّ واخت کبی الابهم
اکرم وزننده بودخی مصمت اولان شیئه دینور البهیم امیر وزننده پك سیاه نسنه یه دینور جمعی بهم کلور
بانك ضمیله و بهم کلور ضمتینله یقال شیء بهیم ای اسود بو مقامده نسخه لرده ناسخك تقدیم وتاخیری واردر بو جمله ری
مبهم ذیلنده نسخ ایلمشلردر و بهیم بنو کلاب بن ربیعه یه مخصوص برفرسك اسمیدر وشول آته دینور که رنکی صافی
اولوب اصلا غیری رنك والاجه لق قارشمامش اوله که یکرنك تعبیر اولنور نه طونده اولورسه اولسون مذکر ومؤنثه
اطلاق اولنور یقال فحل وفرس بهیم ای لاشیة فیه وقاره دیشی قیونه دینور ودو بدوز اولوب اصلا ترجیع وتردیدی
اولمیان آوازه دینور یقال صوت بهیم ای لاترجیع فیه وشول خالص وصافی رنکه دینور که اکا رنك آخر قارشمامش
اوله یقال لون بهیم ای لم یشبه غیره بوراده یشبه کلمه سی شوب ماده سندندر ومنه الحدیث یحشر الناس بهما
ای لیس بهم شیء مما کان فی الدنیا نحو البرص والعرج او عراة یعنی بو حدیثده بهم کلمه سی که بانك ضمیله در بهیم لفظندن
جمعدر خالص و یکسان رنکه دینور بوراده تجوّز اوزره مستعملدر که مراد عالم دنیایه مخصوص اولان کورلك
وطوباللق وابرشلق کبی امراض وعاهاتدن صحیح وسالم اوله رق محشور اولورلر دیمکدر و بعضلر عراة ایله تفسیر
ایلدیلر که دنیایه مخصوص اولان امتعه والبسه دن عاری اوله رق حشر اولنورلر دیمکدر البهایم بانك فتحیله
حمی ترابنده برنجه طاغلره اطلاق اولنور یکرنك اولدقلریچون وآنده واقع صویه منجس دیرلر و بهایم بارضك
اسمیدر ذوالاباهیم بنو قطیعه دن زید نام شاعرك لقبیدر الابهام همزه نك کسریله باش پرمغه دینور الك واياغك
اولسون و بو مؤنثدر بعضا مذکر اولور جمعی اباهیم واباهم کلور و بو اعصار کبی افعال وزننده کلنلردندر سعد البهام
وعد الکرام وزننده منازل قمردن برمنزل آدیدر مؤلف سعد ماده سنده بونی منازلدن عد ایلمامشدر الاسماء المبهمة
نحویون عندنده اسماء اشاراتدن عبارتدر هذا وهؤلاء وذاك واولئك کبی البهرم جعفر وزننده والبهرمان
قهرمان وزننده اصپور چچکنه دینور عصفر معناسنه و بهرم قنه یه دینور حناء معناسنه البهرمة بانك وراءنك
فتحیله چچکك حسن ورونقنه وآب وتابنه دینور یقال اعجبتنی بهرمة النور ای زهره واهل هندك عبادتنه دینور که
مراد براهمه دیدکلری مجوس طائفه سنك عبادتلریدر و بهرمه مصدر اولور صاچ وصقالی کرکی کبی قنه ایله بویه مق
معناسنه در یقال بهرم لحیته اذا حناها مشبعة التبهرم تدحرج وزننده خضاب سبیله صاچ قزارمق معناسنه در
یقال تبهرم الرأس اذا احمرّ یعنی من البهرمة بهرام بانك فتحیله بررجل اسمیدر مراد ملوك فرسدن بهرام بن یزدجرد
اوله جقدر ونعمان بن عتبة بن العتکیّ فرسنك اسمیدر المبهرم مدحرج وزننده عصفر ایله بویانمش نسنه یه
دینور یقال ثوب مبهرم ای معصفر البهصم صاد مهمله ایله قنفذ وزننده صلب وشدید اولان شیئه دینور

فصـــــل التاء التوأم جوهر وزننده جمیع حیوانانك بر بطندن جفت طوغور دیغی ولده دینور که
فارسیده همشکم وترکیده ایکیز دیرلر کرك ایکی وکرك زیاده اولسون وکرك ارکك ودیشی اولسون وکرك مختلط
اولسونلر هر برینه آخره نسبتله توأم دینور جمعی توائم کلور وتوأم کلور تانك ضمیله رخال کبی ومذکرنده توأم
ومؤنثنده توأمه دخی دینور وایکیسی جمع اولدقده توأمان دینور کذلك توأم دینور همزاد وجان وهمازوج
دیدکلری کبی شارح دیر که مؤلف بونی واو فصلنده دخی رسم ایلدی تانك اصلیه اولوب وواودن انقلابی مختلف
اولدیغنه بناء انتهی وتوائم النجوم بری برینه صوقشمش هیئتده اولان کواکبه اطلاق اولنور کذلك توائم اللؤلؤ

صدف ابحره بری برینه صقسمش انجولردن عبارتدر وتوأم جوزاء برجنده منازل قمردن برمنزل آدیدر شارح دیرکه آنده اولان ایکی منزله توأمان دیرلر که هقعه ایله هنعه اوله جقدر هر برینه توأم دیرلر وتوأم قمار اوقلرندن براوقه علی قول ایکنجی چقان اوقه دینور فاز اولورسه ایکی نصیبی وخاسر اولورسه ایکی غرامتی واردر واسامیء رجالدندر تنه که توأمه اسامیء نسواندندر توأمه بنت امیه بن خلف صحابیه در اهل حدیثدن صالح بن ابی صالح آنک عتقاسندندر شارح دیرکه امام خلیل قولی اوزره توأم لفظنک اصلی ووأم ایدی واو تایه قلب اولندی تنه که مؤلف واو ماده سنده دخی ذکر ایلمشدر الاتآم اکرام وزننده ایکیز طوغورمق معناسنه در یقال اتأمت الأم اذا ولدت اثنین فصاعدا من بطن واحد وخاتونک ایکی دلیکنی بر ایلمک معناسنه در یقال اتأم المرأة اذا افضاها المتئم محسن وزننده ایکیز طوغوران عورته وحیوانه دینور وصف خاصدر المتآم محراب وزننده هر بار ایکیز طوغورر اولان عورته وحیوانه دینور المتاءمة مفاعله وزننده برقارندن ایکیز ایشی اوله رق طوغمق معناسنه در یقال تاءم اخاه متاءمة اذا ولد معه وارشی وارغاجی ایکیشر قات اوله رق بر طوقومق معناسنه مستعملدر یقال تاءم الثوب اذا نسجه علی طاقین وآت بر باش سکرندکدنصکره بنه سکرتمک معناسنه مستعملدر یقال تاءم الفرس اذا جاء جریا بعد جری التئم تانک کسریله والتوءم تانک ضمیله والتئیم امیر وزننده ایکیزک ایشنه دینور هر بری آخره نسبتله در یقال هو تئمه وتوءمه وتئیمه ای ولد معه التوأمیة غرابیه وزننده انجو دانه سنه دینور التوأم غراب وزننده عمان اولکه سنک قصبه سی اولان شهره یکرمی فرسخ مسافه ده بر بلده آدیدر جوهری بونی جوهر وزننده تقیید وقصبهء عمان ایله تفسیر ایلمکله ایکی وجهله وهم ایلمشدر وتوأم بحرین ترابنده بر موضع آدیدر التوء مان بهرمان وزننده برجنس خرده اوتک اسمیدر التئمه تانک کسریله خاتونک صاغملق اتخاذ ایلدیکی قیونه دینور الاتآم تشدید تایله افتعال وزننده ذکر اولنان صاغملق قیونی بوغزلمق معناسنه در یقال اتأم الرجل اذا ذبح التئمة بوراده افعال وزننده اولان نسخه غلطدر التوءمات جوهرات وزننده توءمه لفظندن جمعدر نسوانه مخصوص محفه کبی برکونه مرکب اسمیدر که مشاجر دیدکلری اوستی آچق مرکب طرزنده بونکده اورتوسی اولمز بوراده کالمشاجب نسخه لری غلطدر صواب اولان کالمشاجر اولمقدر التحم تانک فتحی وحاء مهمله نک سکونیله جلاهه بز ی آلاجه طوقومق معناسنه در یقال تحم الحائک الثوب تحما من الباب الاول اذا وشاه التاحم آلاجه بز طوقیان جلاهه دینور الاتحمی ادهمی وزننده والاتحمیة هابله والمتحمة مکرمه وزننده والمتحمة معظمه وزننده برجشید قماش معروف اسمیدر ومتحم معظم وزننده رنکی اشقره مائل سیاه آته دینور که ترکیده قوکور تعبیر اولنور یقال فرس متحم اللون ای اسود الی الشقرة التحمة غرفه وزننده پک سیاهلغه دینور یقال به تحمة ای شدة السواد التحمة فتحاتله شول قاشلره دینور که جوقلری وقللری صاری اوله الاتحم ادهم وزننده ومرادفیدر که یاغز آته دینور یقال فرس اتحم ای ادهم التخوم تانک وخاء معجمه نک ضمیله ایکی ارضک بینی فصل ایدن سنوره دینور فارسیده مرزدیرلر کرک نشان منصوب وکرک حد معین اولسون و بو مؤنثدر جمعی تخوم کلور مفردی کبی وتخم کلور عنق وزننده وعلی قول تخوم جمعدر مفردی تخم در تانک ضمیله کذلک تخم وتخومه در تانک فتحیله وتخوم انسانک مراد ودلخواهی اولان حاله دینور المتاخمة مفاعله وزننده بر ارض بر آخر ارضه همسنور اولمق معناسنه در یقال ارضنا تتاخم ارضکم ای تحاذها التخمة تانک ضمیله که امتلا اولمغه دینور وخم ماده سنده مرسومدر الترم حذیم وزننده بر موضع آدیدر الترم امیر وزننده متواضع لله اولان آدمه دینور یقال رجل تریم ای متواضع لله تعالی ومعائب ونقائصله علی قول کیر و پاسله آلوده وملوث کسبه دینور یقال رجل تریم ای ملوث بالمعایب او بالدرن الترم قنفذ وزننده طوار قسمنک دبری آغزینه دینور لا ترما فتحاتله کلمات تخصیصدندر لاسیما معناسنه در خصوصا دیمکدر تارم هاجر وزننده آذربیجان اولکه سنده بر ایالت آدیدر وفارس اولکه سنده فرج نام بلده ایله همسنور بر بلده آدیدر وسکون رایله تارم دخی دیرلر الترجمان عنفوان وزننده والترجمان زعفران وزننده والترجمان ایهقان وزننده شول آدمه دینور که بر لغتی آخر لغتله بیان وتفسیر ایلیه وترجمان بن هریم بن ابی طحمه بر معروف کسه در الترجمة دحرجه وزننده بر لسانی آخر ایله تفسیر و بیان ایلمک معناسنه در یقال ترجم اللسان وترجم عنه اذا فسر کلامه بلسان آخر واشبو فعل بر ماده نک اصالت تاینه دلالت ایدر مؤلف بونکله جوهری یه تعریض ایلمشدر زیرا جوهری بونی رجم ماده سنده رسم ایلدی کویا که رجم کلمه سندن مأخوذ اولوب تانک زیاده سنه ذاهب اولدی الترکمان عنفوان وزننده ترک قومندن بر طائفه در برآیده آنلردن ایکیوز بیک نفر کسه ایمانه کلمکله مبالغهء ایمانه اضافتله کندیلره ترک ایمان دیدیلر بعده کثرت استعمالله تخفیف

ایدوب ترکمان دیدیلر مترجم دیرکه کتب فارسیه ده بو رسمه مرسومدر که قوم مزبور اوضاع واطوارده ترک طائفه سنه مشابه اولمغله ترکمان اطلاق اولندی مان لفظی فارسیده شبه ومثل معناسنه در تغلم غین معجمه ایله جعفر وزننده بر موضع آدیدر و بر طاغک اسمیدر یاخود اول طاغک اسمی تغلمان در زعفران وزننده تعمی بتمی وزننده مهرة بن حیدان قبیله سندن بر قبیله در المتغمة مرحمه وزننده تخمه وامتلا ایلمکه باعث اولان طعامه دینور یقال طعام متغمة ای متخمة الاتغام همزه نک کسریله تخمه وامتلا ایلمک معناسنه در یقال اتغمه اذا اتخمه تکمه غرفه وزننده مرتام کسه نک قرینک اسمیدر که غطفان علی قول سلیم نام قبیله پدرلرینک والده سیدر التلم فتحتینله ترلاده چفت سوررکن صبان دمورینک یاروب کندیکی آرق کبی یاریغه دینور علی قول مطلقا برده اولان یاریغه وخنده دینور جمعی اتلام کلور التلم تانک کسریله غلام معناسنه در یقال هذا تلم فلان ای غلامه وچفتجی یه دینور یقال هو تلم ای اکار وقیومجی یه دینور صائغ معناسنه علی قول قیومجیلرک اوزون کورکنه دینور جمعی تلام کلور تانک کسریله التلام سحاب وزننده تلامید دیمکدر که شاکردلر دیمک اولور یعنی اصلی تلامید اولوب ذالی حذف اولنمشدر جوهری بوراده تلام کلمه سنی بو معنادن غیری ایله بیان ایلمیوب حصر ایلمشدر وحالاکه بو ماده دن اولمیوب بلکه محل ذکری باب الذال اولمقدر شارح دیرکه مؤلف ذال بابنده تلمیذ ماده سنی بیان ایلمدی وتلامید کلمه سندن بالکز ذالک حذفنه قصر ایلدی زیرا صورت مزبوره ده یاء وذال اسقاط اولنمغه محتاجدر غریبدر که مؤلف جوهری یه حرفکیرلک تهالکندن تحریر وتقریرنده رابطه یی غائب ایلمشدر زیرا اصول سائره نک اکثرنده تلامیذک مفردی اولان تلمیذ برأسه لغت عربیه اولوب شاکرد معناسنه اولمق اوزره مرسومدر وتلام لفظی اعجمی معرب اولوب صاغه وغلمان صاغه وتلامیذ معناسنه اولمق اوزره مرقومدر بو صورتده مترجم اولمز واکر عندیه ایله لغت ثابت اولیدی اشبو تلمیذ کلمه سی لمذ ماده سندن مأخوذ اولدیغنه حکم اولنور ایدی زیرا لمذ برنسنه یی دیشلرک اوجلریله اکل ایلمکدر شاکرد دخی استاذندن استحصال ایلدیکی علوم ومعارفی تدریجی اخذ ایلدکلری تصوریله آندن تصرف ایدوب شاکرده تلمیذ اطلاق ایلدیلر دیمک موافق اولور ایدی زیرا بوکونه اخذ وتصرفله اول کلمه یه تاء ادخالی تصرفات عربیه دن کثیرة الامثال در و بو بحث لمذ ماده سنده اشباع اولندی التم تانک حرکات ثلاثی ومیمک تشدیدیله والتمام کذلک تانک حرکات ثلاثیله والتمامة تانک فتحی وکسریله برنسنه کامل اولمق معناسنه در که جمیع اجزاسی کمال بولمقدن عبارتدر یقال تم الشیء تما وتماما مثلثین وتمامة وتمامة من الباب الثانی اذا اکمل مؤلف کمالی تمام ایله بیان ایلمکله مثال مزبور کمل لفظیله تفسیر اولندی شارح دیرکه مفردات راغبده مرسوم اولدیغی اوزره تمام الشیء اول نسنه نک برحده بلوغ وانتهاسندن عبارتدر که من بعد خارج نسنه انضمامنه محتاج اولمیه پس ناقص مقابلیدر که البته خارج انضمامنه محتاجدر وکمالی حصول ما فیه الغرض ایله تفسیر ایلدی انتهی وتم وتمام ماده سی باء وعلی حرفلریله صله لنندقده متعدی اولور برنسنه یی تمام ایلمک معناسنه در یقال تم به وتم علیه اذا جعله تاما الاتمام همزه نک کسریله برنسنه یی تمام ایلمک معناسنه در یقال اتمه اذا جعله تاما وحامله نک مدت حملی نهایت بولوب طوغرمسی کلوب چاتمق معناسنه در که آیی کونی تمام اولمق تعبیر اولنور یقال اتمت الحبلی اذا دنا ولادها ونبات قسمی تمام مقدارنی بولمق معناسنه مستعملدر یقال اتم النبت اذا اکتهل وآیک نوری تمام طلوب بدر اولمق معناسنه در یقال اتم القمر اذا امتلأ فبهر فهو بدر تمام کما سیذکر و برآدمه تم ویرمک یعنی دمور بیل ویرمک معناسنه در یقال اتم فلانا اذا اعطاه التم التتمیم تفعیل وزننده بودخی برنسنه یی تمام ایلمک معناسنه در یقال تممه تتمیما وتتمة بمعنی اتمه وقیریلان نسنه آیرلمامق اوزره چتلامق علی قول چتلایوب یارلدقدنصکره آیرلمق معناسنه در یقال تمم الکسر اذا انصدع فلم یبن او انصدع ثم بان ومجروحی صولوق ویرمیوب ایشنی چابک بتوروب تیه لمک معناسنه در یقال تمم علی الجریح اذا اجهز وبر کسه قمار اوقندن فائز اولدیغی نصیبنی غیره ویرمک معناسنه در یقال تمم القوم اذا اعطاهم نصیب قدحه و برعربک هوا وهوسی یارأی وفکری یا محله وآرامکاهی تمیمی اولمق یعنی تمیم قبیله سی اهالیسیله هم اولمق معناسنه در یقال تمم الرجل اذا صار هواه اورأیه او محلته تمیمیا و برنسنه یی نهایتنه یتشدروب اهلاک وافنا ایلمک معناسنه در که ایشنی بتورمک تعبیر اولنور یقال تمم الشیء اذا اهلکه و بلغه اجله وصبی یه تمیمه طاقمق معناسنه در یقال تمم المولود اذا علق التمیمة علیه الاستتمام بودخی برنسنه یی تمام ایلمک معناسنه در یقال استتم الشیء اذا اتمه و برنسنه نک اتمامنی ایستمک معناسنه در یقال استتم النعمة اذا سأل اتمامها و برکسه دن دمور بیل طلب ایلمک معناسنه در یقال استتمه اذا طلب منه التم فاتمه

ای اعطاه اياه التمام والتمامة تانك فتحيله والتمة تحله وزننده برنسنه نك نقصانی كنديسيله مكمل اولان
شيئه دينور يقال هذه الدراهم تمام المائة وتمامتها وتتمتها ای ماتتم بها وتمام اوچ نفر صحابه اسميدر وتمامه بنت حسين
بن قنان محدثه در وعروضيون اصطلاحنده شول بيته اطلاق اولنور كه نصف دائره نك نصفنی استيفا واستكمال
ايدوب نصف اخری حشومزننده قاله كه حشوه عروض ايمه سی جائز اولان عارضه انده دخی جائز اوله وعند البعض
شول بيته دينور كه اجزاسنه زحاف دخولی ممكن ايكن زحافدن سالم اوله ليل التمام كتاب وزننده اطول ليالئ شتادر كه
شب يلدا تعبير اولنان كيجه در بونده اضافتله ليل التمام وصفت اوله رق ليل تمام ونسبتله ليل تمامی دخی جائزدر علی قول
ليل التمام شول اوچ كيجه در كه نقصانی مستبان اولميه كه تساوئ ليل ونهار هنكامنده اولور وعلی رأی اون ايكی ساعته
ودخی زياده يه بالغ اولان كيجه دن عبارتدر يقال هذه ليلة التمام وليلة تماميه ای اطول ليالی الشتاء اوهی ثلاث لايستبان
نقصانها اوهی اذا بلغت اثناعشرة ساعة فصاعدا التم تانك كسريله والتمام تانك كسری وفتحيله ولد قسمی
تمام وقتنده خلقتی مكمل اوله رق طوغمغه دينور يقال ولدته امه لتم وتمام ای تمام الخلق بو راده لتم كلمه سنده كی لام
وقت معناسنه در وتمام آی بدر اولمغه دينور وبدر اولمش آيه وصف اولور يقال هذه ليلة تمام القمر ای ليلة بدره ويقال
بدر تمام بالفتح والكسر والاضافة ويقال بدر تمام بالوصف المتم اسم فاعل عنوانيله آيی كونی تمام اولمش كبه يه
دينور يقال حامل متم اذا دنا ولادها التتمم تفعل وزننده بو دخی تميم قبيله سی خلقنه اويمق معناسنه در يقال
تتمم فلان اذا صار هواه اورأيه اومحلته تميميا وقيريلان نسنه آيرلمامق اوزره چتلامق علی قول چتلادقدنصكره
ايرلمق معناسنه در يقال تتمم الشئ اذا انصدع ولم يبن اوانصدع ثم بان واياغی شكست اولان آدم انكله كزوب
طوردقن كسوب ايرمق معناسنه در يقال تتمم الرجل اذا كان به كسر يمشی به ثم ابتّ التميم امير وزننده خلقت
وبنيه سی تام وكامل اولان آدمه دينور يقال ولد تميم ای تام الخلق وباوز وشديد انسان وحيوانه دينور وتميمه
كلمه سندن جمع اولور وتميم بن مر بن اد بن طابخه بر قبيله پدريدر غير منصرفدر قبيله تأويليله ثقيف كبی ومنصرف
اولور واون سكز صحابهٔ كرام اسملريدر التميمة سفينه وزننده كوز بونجغنه دينور كه الاجه وبنكلو بونجقدر
ايبه ياخود صريمه دزوب دفع نظر ايچون اطفال بيونلرينه تعليق ايدرلر جمعی تميم وتمايم كلور عربلر بونی كويا كه
تمام دواء وشفاء عد ايدرلر وتميمه بنت وهب وتميمه بنت اميه صحابيه لردر المتم ميمك ضمی وتانك فتحيله كوبكنك
طمری منقطع اولمش كسبه دينور التمم صرد وزننده والتمم عنب وزننده قبل وبوك وتوی قرقندبلرينه
دينور نسيج اولنان نسنه يی آنكله اتمام ايدرلر مفردلری تمه درو تمه در ضمله وكسر ايله التم تانك فتحيله اسم
جمعدر تام اولان نسنه لره دينور يقال دراهم تم ای تمام التم تانك كسريله بالته يه دينور فاس معناسنه ودمود بيله
وچاپه يه دينور مسحاة معناسنه التمة والتمی تانك ضميله بر آدمه هبه اولنان بيله وچاپه يه دينور المتم معظم
وزننده شول نسنه يه دينور كه اجزاسی كفايت واعتدال اوزره اولدقدنصكره اكا نسنه زياده اولنمش اوله يقال شئ
متم ای زيد عليه بعد اعتداله كه فن عروضده متمم بوندن مأخوذدر بحر رملك ضربنده فاعلاتن كلديكی كبی ومتمم
بن نويرة التميمی بر شاعردر المتمم محدث وزننده شول آدمه دينور كه قارده اوقی مرة بعد اخری فائز اولمغله
مبحث اولان جزورك لحمی فقراء ومساكينه تصدق واطعام ايدر اوله علی قول قار جزورنك كه يكرمی سكز ياخود
اون قسم اولور اولدكلو مقامر بو لنمامغله خارجدن كيروب بقيه يی اخذ ايله نصيبلرنی تكميل ايدن كسيه دينور التمتمة
زلزله وزننده پپه يلكدن بر كونه سيدر كه كلامی تا وميم حرفلرينه رد ايده رك سو يلمكدن عبارتدر علی قول دلنی
سو يلركن اوست طماغنه چاله رق سو يلمكدن عبارتدر يقال فلان يتمتم الكلام ای يرده الی التاء والميم اوهو
ان تسبق كلمته الی حنكه الاعلی ويقال به تمتمة التمتام سلسال وزننده لسانده تمتمه اولان آدمه دينور ومؤنثی
تمتامه در وتمتام محدثيندن محمد بن غالب الضبی التمار لقبيدر التمامة ثمامه وزننده بقيه معناسنه در يقال مافيه
تمامة ای بقية تمام شداد وزننده نجه كسه لرك اسملريدر التتام تشديد ميمله تفاعل وزننده هر كس كلوب
تمام اولمق معناسنه در يقال تتاموا ای جاؤا كلهم وتموا التنم هدهد وزننده سماق اسميدر كه معروف اكشی
دانه لردر التنم فدفد وزننده شول آدمه دينور كه اياغی شكست اولوب لكن انكله كزوب يورمكه امكانی وار ايكن
قطع اولنمش اوله التنوم تنور وزننده بر جنس يمشلو شجر اسميدر بعض مفرداتده بونی خمان ايله بيان ايلمشلر كه
تركيده مروردبدكاری نباتدر كبيری وصغيری اولور كبيری شجره قريبدر صغيرنه بر مروری تعبير اولنور وتحفه ترجمه سنده
صامر بومادن يعنی يابان اوتی وكونه بقسان ديدكاری نباتدن بر نوع اولمق اوزره مرسومدر ثمرنی تره تحميله شرب
صوغلجانلری مخرج وورقنی سمركه ايله ضماد بدندن سكيلری قالعدر مفردی تنومه در التنم تانك فتحيله دوه ذكر

اولنان تنوم اوتلامق معناسنه در يقال تنم البعير تنما من الباب الاول اذا اكل التنوم التومة تانك ضميله انجويه
دينور جمعی توم كلور قفل كبی وتوم كلور صرد كبی يقال فی قرطها تومة كبيرة ای لؤلؤة صحاحده انجودانه سی كبی
كومش تكمه ايله مفسردر واساسده بعضلر عندنده عنوانيله مرسومدر لسانمزده تكمه تعبيری همان تومه محرفی ظن
اولنور وتومه بيوك حبه لو كوپه يه دينور يقال صبية ذو تومة ای قرط فيه حبة كبيرة ودوه قوشی يمورطه سنه دينور
ام تومه صدفك كنديسيدر توماء تانك ضميله دمشق قضاسنده برقريه در تومی طوبی وزننده
حوار بوندن بر ذات اسميدر تومی واولك فتحيله اربی وزننده جزيره ده برموضع آديدر توم
نوح وزننده انطاكيه قضاسنده برقريه در توم فتحتينله يمامه ده برقريه در تويمة جهينه وزننده
بنوسليم يوردنده برصو آديدر المتوم معظم وزننده بونی قلاده لو آدمه دينور يقال حبی متوم ای مقلد
التهم فتحتينله ياغ وات مقوله سی نسنه بوزلمق معناسنه در يقال تهم الدهن واللحم تهما من الباب الرابع اذا تغير
وبرنسنه بد رايحه بغلمق معناسنه در كه قوقمق تعبير اولنور يقال تهم اللحم اذا زهم وبركسه برنسنه دن عجزی
ظهور ايتكله متحير اولمق معناسنه در يقال تهم فلان منه اذا ظهر عجزه وتحير ودوه اوتلاديغی اوتلغی بكنميوب
يكرنه رك اوتلامغله ايچنه سيكميوب زبونلمق معناسنه در يقال تهم البعير اذا استنكر المرعی فلم يستمرئه واصلا
روزكار قلدامبوب هوا راكد اوله رق بغايت اسی اولمق معناسنه در يقال وقعنا فی تهم وهو شدة الحر وسكون الريح
التهمة فتحاتله متغير اولمش ياغ وات مقوله سنك بد رايحه سنه دينور يقال فيه تهمة ای خبث ريح وزهومة ودريايه
طوغری انكين وانكبه اولان ارضه دينور تهم دخی دينور بونلر كويا كه فی الاصل تهامه دن مصدرلردر يعنی تهامه
بونلردن مأخوذدر زيرا تهامه نك بالجمله اراضيسی بحره طوغری انكبه در التهم كتف وزننده بد رايحه بغلمش
نسنه يه دينور تهامه تانك كسريله مكهٔ مكرمه نك اسميدر شدت حرارت معناسنه اولان تهمدن مأخوذدر
و بارض معروفه نك اسميدر كه غور ونجد بلادينه متاخم ارضدن عبارتدر جوهری وهمدن ناشی بلده ايله
تفسير ايلدی نسبتنده تهامی دينور تانك كسريله وتهام دينور تانك فتحيله يمان كبی يقال رجل تهامی وتهام وقوم
تهامون كمانون شارح ديركه لغت ثانيه تغييرات نسب قبيلندندر المتهام محراب وزننده ارض تهامه يه چوق
تردد ايدن آدمه دينور يقال هو متهام ای كثير الاتيان الی تهامة الاتهام همزه نك كسريله تهامه داولكه سنه كلمك
ياخود ارض تهامه يه قونمق معناسنه در يقال اتهم الرجل اذا اتی تهامة اونزل فيها وبيرك هواسی وخيم
وثقيل بولمق معناسنه در يقال اتهم البلد اذا استوخمه المتاهمة مفاعله وزننده والتتهم تفعل وزننده بونلرده
ارض تهامه يه كلمك ياخود قونمق معناسنه در يقال تاهم الرجل وتتهم بمعنی اتهم التهمه ثمره وزننده شهر وبلده
معناسنه در وتهامه لفظنده لغتدر تهم زفر وزننده جواری اسماسندندر تهام كتاب وزننده يمامه ده بر وادی اسميدر
التهمة غرفه وزننده وهم ماده سنده مرسومدر التيم تانك فتحی وياك سكونيله قوله دينور يقال هو تيم الله ای عبدالله
بكر وائل قبيله سندن بر بطن اولان تيم الله بن ثعلبة بن عكابه معنای مذكوردن اسمدر وتيم الله نمر بن قاسط
قبيله سی نسبنك رجالندندر واضافتسز يالكز تيم ايله تسميه ايدرلر ازجمله تيم بن مرة قريش نسبنده ابو بكر الصديق
رضی الله عنه حضرتلرينك قوميدر يعنی جديدر وتيم بن غالب بن فهر كذلك قريش رجالندندر وتيم بن قيس
بن ثعلبة بن عكابه تيم الله مرقومك برادريدر وتيم بن شعبان بن ثعلبه مز بورك عمزاده سيدر وتيم اللات ضبه
قبيله سندن بركسه در وتيم بن ضبه مز بورك عموجه سيدر وتيم اللات بن ثعلبه خزرج قبيله سندندر التيم
تانك فتحيله برآدمی بنده ايلمك معناسنه در يقال تامته المرأة اوتامه العشق يتيم تيما اذا عبدته وذللته التتييم
تفعيل وزننده تيم معناسنه در يقال تيمته المرأة اوالعشق بمعنی تامته التيمة تانك كسريله همزه ايله تئمه دخی لغتدر
بك آجلق ومضايقه هنكامنده ناچار ذبح اولنان قيونه دينور وفرق عدد قيوندن نصاب آخره وارنجه زائد اولان
قيونلره دينور وسائمه اولميوب خانه ده صاغملق اتخاذ اولنان قيونه دينور وتميمه معناسنه دركه اطفاله تعليق
اولنان كوز بونجغيدر التيماء حمراء وزننده شلكسز واوتسز صوسز مضل ومهلك اولان علی قول واسع اولان
ارضه دينور يقال ارض تيماء ای قفرة مضلة مهلكة اوواسعة وبيابانه دينور مفازه معناسنه وبرموضع آديدر
وجوزاء برجنده اولان جوزاء صورتنده مركوز كواكبه اطلاق اولنور تيم فتحتينله غافق قبيله سندن بر بطن در
ماضی بن محمد التيمی انلردندر انس حضرتلرندن روايت ايلمشدر متيم معظم وزننده بررجل اسميدر
فصـــل الثاء المثلثة الثم ختم وزننده ديكشی تباه ايلمك معناسنه در يقال ثمت المرأة خرزها ثما
من الباب الاول اذا افسدته واسهاالله دفع طبيعی ايلمك معناسنه در يقال ثم الرجل بما فی بطنه اذا رمی به الثم

تفعل وزننده والانثام انفعال وزننده برآدم بدونلسز اسوزلر سویلمك معناسنه‌در يقال نثم فلان وانثم اذا انفجر
بالقول القبيح ونثم اثواب پاره لنمق معناسنه‌در يقال نثم الثوب اذا انقطع وات زياده پشمكله ييربوب مهرا
اولق معناسنه‌در يقال نثم اللحم اذا تهرأ واشمه تعبير اولنان قيو چوكوب يقلمق معناسنه‌در يقال نثم الحسى اذا تهدم
النجم رجم وزننده بركسه‌يى يا برنسنه‌يى برنسنه‌دن سرعتله صرف ايلمك معناسنه‌در يقال نجمه عنه نجما
من الباب الثانى اذا صرفه عنه سريعا الانجم فتحتيله برنسنه‌دن چابك منصرف اولمق معناسنه‌در يقال ماهذا
النجم اى سرعة الانصرف الانجام والتنجيم برنسنه دائمى اولمق معناسنه‌در يقال انجم الشئ اذا دام ويغمور
سرعتله متصل ياغمق معناسنه‌در يقال انجمت السماء ونجمت اذا اسرع مطرها ودام الثدم ثالك فتحيله
ثقيل وسلپوك چولپه كمسه‌يه دينور كه اداره كلامدن ونفوه ايتديكى كلامه دليل وبرهان ومثل ايرادندن عاجز
ونادان اوله ياخود وجودى غليظ شيشمان وياقشقسز نصلق اوله‌رق احمق وبيغز شخصه دينور مؤنثى ثدمه‌در
يقال رجل ثدم وامرأة ثدمة اى فدم عيى من الكلام والحجة مع ثقل ورخاوة او الغليظ السمين الاحمق الجافى الثدام
كتاب وزننده سوز كوبه دينور مصفاة معناسنه المثدم معظم وزننده اغزى سوز كيلى بردق وابريق مقوله‌سنه
دينور يقال ابريق مثدم اى وضع عليه الثدام الثدقم زبرج وزننده سوز بيلمز وسوز اكلمز ثقيل وناتراش
كمسه‌يه دينور وبر رجل اسميدر الثرم فتحتيله اغزده ديش كوكندن قيرلمق على قول ثنايا ورباعيادن قيرلمغه
مخصوصدر ياخود اوك ديشلره خاصدر يقال ثرم الرجل ثرما من الباب الرابع اذا انكسرت سنه من اصلها او سن
من الثنايا والرباعيات او خاص بالثنية الاثرم احمر وزننده معناى مزبوردن وصفدر ثرماء مؤنثيدر واثرم اهل
عروض اصطلاحنده شول جزؤه دينور كه آنده قبض وخرم علتلرى مجتمع اوله خرم وتد مجموعك اولنى وقبض
بشنجى حرف ساكنى حذفدن عبارتدر مثلا مفاعيلن فاعلن وفعولن عول فالور وعلى قول فعول جزؤنه
مخصوصدر كه خرم وقبض اولوب عول فالور يعنى بحر طويل ايله متقاربه مخصوصدر الثرم ثالك فتحيله
بر آدمك وجه مذكور اوزره ديشلرنى قيرمق معناسنه‌در يقال ثرمه ثرما من الباب الثانى اذا جعله
اثرم الاثرام همزه‌نك كسريله ثرم معناسنه‌در الانثرام انفعال وزننده اثرامك مطاوعيدر يقال اثرمه
فانثرم الاثرمان تثنيه صيغه‌سيله ليل ونهاره اطلاق اولنور ناقصلرى تصوريله الثرمان سلمان وزننده
چوغانه شبيه براكشى شجر نباتيدر دوه وقيون مرعاسندندر ثرم فتحتيله يمامه‌ده بر طاغك اسميدر ثرام
سحاب وزننده يمامه‌ده بر صرپ يوقش آديدر ثرمه فتحاتله آق دكزده سجلبه آطه‌سنده بر بلده آديدر
الثرتم ثاى مثلثه ايله قنفذ وزننده قابده قلان طعام وقاتيق مقوله‌سى بقيه‌سنه دينور على قول چناقده وقواطه‌ده
قلان بقيه‌يه خاصدر الثرطمة دحرجه وزننده من غير غضب ولا تكبر باشى يره اكوب ايشم وساكت طورمق
معناسنه‌در يقال ثرطم فلان فى المجلس اى اطرق من غير غضب ولا تكبر وحيوان بغايت سمورمك معناسنه‌در
يقال ثرطم الكبش اذا تناهى فى السمن المثرطم اسم فاعل بنيه‌سيله نهايت درجه‌ده سمورمش انسان وحيوانه
دينور على قول دابه قسمنه مخصوصدر الثرعامة قرطاسه وزننده برآدمك زوجه‌سنه دينور على قول مطلقا
عورته دينور التثطعم تدحرج وزننده ناسه سوز ايله حواله وشركبر اولمق معناسنه‌در يقال تثطعم على اصحابه
اذا علاهم بالكلام الثطعمة دحرجه وزننده معناى مزبوردن اسمدر الثعم ثالك فتحى وعينك سكونيله
برنسنه‌يى چكوب قوپرمق معناسنه‌در يقال ثعمه ثعما من الباب الثالث اذا نزعه التثعم تفعل وزننده بر يره برآدمه
بغايت خوب كلوب آندن خوشلنمق معناسنه‌در تقول تثعمتنى ارض كذا اى اعجبتنى الثعامة ثمامه وزننده
روسى عورته دينور سفهايى كندينه نزع ايلديكيچون الثغام غين معجمه ايله سحاب وزننده بر نبات اسميدركه
فارسيده درمنه ديرلر بو صورتده آق يوشان ديدكلرى نبات اولور لكن برهانده جاورد ايله مفسردر كه يانديق اوتى
ديدكلرى بياض نبكندر مفردى ثغامه‌در الاثغاء انصباء وزننده ثغامه‌دن اسم جمعدر الاثغام همزه‌نك كسريله
بر ثغام بتورمك معناسنه‌در يقال اثغم الوادى اذا انبت الثغام وصاچ ثغام كبى اغارمق معناسنه‌در يقال
اثغم الرأس اذا صار كالثغامة بياضا وطولدرمق معناسنه‌در يقال اثغم الاناء اذا ملأه وبرآدمى اوبكه‌لندرمك
على قول سوندرمك معناسنه‌در يقال اثغم فلانا اذا اغضبه او فرحه الثاغم ثغام كبى آق اولان رنكه دينور
يقال لون ثاغم اى ابيض كالثغام الثغم كتف وزننده شكاره باوليوب ددانمش تازى‌يه دينور يقال كلب ثغم اى ضار
المثاغمة مفاعله وزننده اوپشمك معناسنه‌در يقال ثاغمت المرأة المرأة اذا لاثمتها الثكم ثالك فتحى وكافك
سكونيله برآدمك ارتنه دوشوب ياخود ايزنى سوروب كتمك معناسنه‌در يقال ثكم آثارهم ثكما من الباب الاول

اذا اقتصها وبرنسنه‌يه مداومت ايلمك معناسنه‌در يقال ثكم الامر اذا لزمه وبريرده مقيم اولمق معناسنه‌در
يقال ثكم بالمكان اذا اقام الثكم فتحتيله ثكم كلمه‌سيله ايكى معناى اخيرده مرادفدر يقال ثكم الامر ثكما من الباب
الرابع اذا لزمه ويقال ثكم بالمكان اذا اقام وثكم الطريق وثكم الطريق صرد وزننده يولك آچق طوغرى
وبللو صرتنه دينور يقال اخذ ثكم الطريق وثكمه اى سننه ثكامه ثمامه وزننده بر بلده آديدر ثكمه عروه
وزننده بر رجل اسميدر الثلم ثالك فتحى ولامك سكونيله برنسنه‌يى رخنه‌دار ايلمك معناسنه‌دركه كدك تعبير
اولنور قلج اغزنده ودبوارده اولديغى كبى يقال ثلم الاناء والسيف ونحوه ثلما من الباب الثانى اذا كسر حرفه التثليم
تفعيل وزننده ثلم معناسنه‌در الانثلام انفعال وزننده والتثلم تفعل وزننده مطاوعلردر يقال ثلمه ثلما
وثلمه تثليما فانثلم وتثلم الثلمة غرفه وزننده اسمدر كه دينور رخنه معناسنه يقال به ثلمة وهى فرجة المكسور
والمهدوم الثلم فتحتيله بودخى برنسنه‌يى كدمك معناسنه‌در يقال ثلم السيف ثلما من الباب الرابع اذا كسر
حرفه ودره‌نك وچايك قيسندن كدك آچلمق معناسنه‌در يقال ثلم الوادى اذا انثلم حرفه وثلم بر موضع آديدركه
ثلماء دخى ديرلر مثلم معظم وزننده بر موضع آديدر المثلم لام مشدده‌نك فتحيله بر ارضك اسميدر الاثلم فن
عروضده اثرم معناسنه‌دركه خرم ايله قبض علتلرى مجتمع اولان جزؤه دينور كرچه مؤلف بو رسمه بيان ايلدى
لكن كتب عروضده بونلرك فرق اوزره مرسومدر الثم ثالك فتحى وميمك تشديديله برنسنه‌يى اياقله بصوب چكنمك
معناسنه‌در يقال ثم الشئ ثما من الباب الاول اذا وطئه وبرنسنه‌يى مرمت واصلاح ايلمك معناسنه‌در يقال
ثمه اذا اصلحه وبركدرمك معناسنه‌در يقال ثمه اذا جمعه وبو حشيش بركدرمسنده كثير الاستعمالدر ولى
اوت ايله سيلمك معناسنه‌در يقال ثم يده بالحشيش اذا مسحها به وقيون اغزيله اوت قوپرمق معناسنه‌در يقال
ثمت الشاة النبت اذا اقلعته بفيها وطعامى بتخشى يمانديوب مجموعنى سپورى يمك معناسنه‌در يقال ثم الطعام اذا اكل
جيده ورديئه التثميم تفعيل وزننده بودخى برنسنه‌يى اياقله بصوب چكنمك معناسنه‌در يقال ثممه اذا وطئه
وبيشك كيكى آيرمق معناسنه‌در يقال ثمم العظم اذا ابانه وذلك اذا كان عتا الثمة ثالك ضميله بر طوتام اوته
دينور تقول اخذت من الحشيش ثمة اى قبضة الثموم صبور وزننده اغزيله اوت قوپران قيونه دينور المثم
والمثمة ميملرك كسريله شول كمسه‌دركه ايو كوتو ديميوب مجموع طعامى سيلوب سپورر اوله يقال رجل مثم ومقم
ومثمة ومقمة اذا كان يأكل الطعام جيده ورديئه ومقم كذلك برنسنه‌نك مجموعنى سپوروب آلان كمسه‌يه دينور الانثمام
انفعال وزننده برنسنه يا بركمسه اوزره اوشوب دوشمك معناسنه‌در يقال انثم عليه اذا انثال ووجود اريمك
معناسنه‌در يقال انثم جسمه اى ذاب وقوجامق معناسنه‌در يقال انثم الرجل اذا شاخ الثم ثالك ضميله اوتاعنه
دينور كه قاب قاجاق وخرد مرت مقوله‌سيدر ومنه يقال ماله ثم ولارم اى مال ثم ثالك ضمى وميم مشدده‌نك
فتحيله حرفدر يعنى حرف عطفدر امور ثلاثه‌يى اقتضا ايدر يعنى اوچ معنايه دلالت ايدر وهر برنده نحويونك
اختلافى واردر اول مابعدنى حكمده ماقبلنه تشريك ايدر بعضلر عندنده كاهجه بو معنادن تخلف ايدركه عاطفه
اولميوب زائد اولور كما فى قوله تعالى وظنوا ان لا ملجأ من الله الا اليه ثم تاب عليهم ثانى ترتيب اقتضا ايدر على قول
اقتضا ايلمز كما فى قوله تعالى وبدأ خلق الانسان من طين ثم جعل نسله الاية ثالث مهلت اقتضا ايدر على قول كاهجه
بوندن متخلف اولور كقولك اعجبنى ماصنعت اليوم ثم ما صنعت امس اعجب زيرا بوراده ثم كلمه‌سى ترتيب اخبار ايچوندر
ذكر اولنان اخبار بين بينده ايسه مهلت وتراخى يوقدر ثم ثالك فتحيله براسمدركه آنكله مكان بعيده اشارت اولنور
هناك معناسنه‌دركه اوراده ديمكدر تقول رأيته ثم اى هناك بوراده هناك كلمه‌سى هاء مفتوحه ونون مشدده ايله‌در واشبو
ثم كلمه‌سى ظرفدر اعرابله تصرف اولنمز واشبو اذا رأيت ثم رأيت الاية كريمه‌سنده ثم كلمه‌سى رأيت فعلنك مفعولى
اولمق اوزره معرب اولمسنه قائل اولنلر وهم ايلديلر مترجم ديركه صاحب كشافك بيانه كوره رأيت فعلنك ظاهر ومقدر
مفعولى يوقدر عموم وشيوعه دالدر يعنى مصدرى لام استغراقله مقدردركه اذا اوجدت الرؤية ثم سبكنده‌در پس
معنا اثبنك بصرى نيره‌يه اوغراسه نعم كثير وملك كبيردن غيرى نسنه ادراك اولنمز ديمكدر وثم لفظى ظرفيت
اوزره منصوبدر فى الجنة ديمكدر المثم والمثمة ميملرى وثالك فتحيله آت قسمنك كوبكك كسلديكى يره دينور
الثمثام سلسال وزننده شول آدمه دينور كه بغايت زور باز ويه مالك اولمغله طوتديغى نسنه‌يى قيروب اوفادر اوله
يقال رجل ثمثام اى اذا اخذ الشئ كسره الثمام غراب وزننده واليثموم ينبوت وزننده بر نبات معروف اسميدر
بو نبات يبان داريسى ديدكلرى اوتدركه سمر اوتى دخى ديرلر بعينه دارى باشى ودارى صاپى كبى اولور بساننده بتر
دوكوب صوينى كوزه صقارلر بياض عينى دافعدر مفردى ثمامه‌در بو دوبلر بو اوتى قيق ايدوب هاويه وسمر

وبصديق ايجلرينـه حشو ايدرلر وسازلقدن يابدقلری هوغ تعبير اولنان بيوت اوزرينه سطح ايدرلر و بونبات
بك قصير اولمغله تناولی يسير اولديغندن مطلقا سهل التناول اولان نسنه ده ضرب مثل ايدوب هو على طرف
الثمام ديرلر وثمام بن الليث محدثيندندر المثموم سطحی ذكر اولنان ثمام ايله اورتلمش اوه دينور يقال بيت
مثموم ای مغطی بالثمام صخيرات الثمامة صادك ضميله فخر عالم صلى الله عليه وسلم حضرتلرينك بدر غزاسنه
عزيمتلری خلالنده واقع قوناقلردن برينك اسميدر وثمامة بن اثال وثمامة بن ابی ثمامه وثمامة بن حزن وثمامة
بن عدل صحابه لردر الثميمة سفينه وزننده اغزی بغلو اولان ابريقه ومطهره يه دينور الثمثم فدفد وزننده
شكار كلبنه دينور كه فارسيده يوزه وتركيده زغر ديدكلری كلب اوله جقدر وثمثم العبدی شعرادندر وزربن ثمثم
الضبي سهم بن اصرم ايله قتال ايدن كمسه در الثمة ثانك كسريله پير واختيار آدمه دينور الثممة زلزله وزننده
قابك چاناغك اغزينی قپاق ايله قپامق معناسنه در يقال ثمثم الاناء اذا غطى رأسه وآليقومق معناسنه در يقال
ثمثموا بنا ساعة ای احتبسونا حتى نستريح وبرايشی ايوجه بجره ميوب فناء وناخوش يابمق معناسنه در يقال
ثمثم العمل ای ما اجاد وايچنده سود اولان طلومك اغزينی بغلوب دير كه آصمق معناسنه در وثمرنك ونا ملونك اغزی
اكيلوب دونمك معناسنه در يقال هذا سيف لا يثمثم نصله ای لا ينثنی اذا ضرب به ولا يرتد الثمثم ميمك كسريله
مسن وزننده شول مروتلو عالی همتلو آدمه دينور كه حامی ومحافظی اولميان بيكسلره حامی وراعی اولوب
ومركوبی اولميوب پياده قالمشلری اركاب واهل قبيله نك عاجز وقاصر قالدقلری امور ومصالحلرينی مرمت
واصلاح ايدر اوله يقال هو ثمثم ای يرعى على من لا راعی له ويفقر من لا ظهر له ويثمثم ما عجز عنه الحی من امرهم
التثمثم تزلزل وزننده توقف ايلمك معناسنه در يقال تثمثم عنه اذا توقف وار كيلوب طوتيله رق تكلم ايلمك
معناسنه در يقال تكلم وما تثمثم ای ما تلعثم الثوم ثانك ضميله صرمساغه دينور بستانی اولور كه معروفدر
وبريسی اولور كه بيان صرمسغی تعبير اولنور عربيده ثوم الحية ديدكلريدر بستانيدن اقوی اولور ايكی نوعی
دخی مسخن وريحلری وصوغلجانلری مخرج وبغايت مدر وافضل خواصی نسيان عارضه سنی دافع وربو
وسعال مزمن وطحال وخاصره ريحلرينی وقولنج وعرق النسا وبان وقالجه اغريلرينی ونقرس وحشرات ويلان
وعقرب صوقدقلری يره وقدوز كلب اصردیغی يره نافع وعطش بلغمی وتقطير بول وبوغازه ياپشان سلوك
وبلغمدن تصفيه خصوصنده مفيد وجماعی مقوی وقاورلمشی ديش اغريسنی مسكن ومبرود المزاج اولنلرك
وپيرلك صحتنی محافظدر وبواسير وزحير وخناز يرودق علتلرينه وكبه خاتونلره وامزكلی خاتونلره وصداع
اصحابنه مضردر مصلحی جرنی طوز ايله صوايچره طبخ اولنوب بادم ياغی اضافه ايلمك وبعد الاكل اكشی
نار مص ايلمكدر الثومة ثوم لفظنك مفرديدر وثومه قلج قبضه سنك پرزوانه سنه دينور قبيعة السيف معناسنه
بنو ثومة بن مخش برقبيله در اعلامدن حكم بن زهرة الثومی انلردندر التومة عنبه وزننده برشجر عظيم اسميدر
ثمری اولمز ورايحه سی مورد اغاجندن اطيب اولور ودالرندن مسواك اتخاذ اولنور شجری طاغنده كورمشدرز
فصـــل الجيم الجثم ثای مثلثه ايله رسم وزننده والجثوم قعود وزننده اولديغی يردن اصلا قلدانمق
اوزره برلشوب اوتورمق على قول كوكسی اوزره چوكوب اوتورمق معناسنه در كه انسانده دزچوكوب وكوكسی
اوزره يصيله رق اوتورمق اولور وعلى رأی يره كوكس ويره رك چوكوب اوتورمق معناسنه در قوشلك كوكس
وپروب اوتورمسی كبی يقال جثم الانسان والطائر والنعام والخشف واليربوع جثما وجثوما من الباب الثانی
والاول اذا لزم مكانه فلم يبرح اووقع على صدره اوتلبد بالارض وجثوم كيجه ياری اولمق معناسنه مستعملدر يقال
جثم الليل جثوما اذا انتصف واكين قسمی يردن يوكسلوب قالقمق معناسنه در يقال جثم الزرع اذا ارتفع عن الارض
واستقل نباته وخرما دالنك قوروغی ابريلنوب بيومك معناسنه در يقال جثم العذق اذا عظم بسره وچامور
وطپراق وكول مقوله سنی بركدرمك معناسنه در يقال جثم الطين والتراب والرماد اذا جمعه يعنی جمع كل واحد
منهما وجثوم عرب ديارنده برصويك وبرطاغك آديدر وطپراق تپه يه دينوركه معناسنه دارة الجثوم بنی الاضبط
جماعتنه مخصوص برموضعدر الجاثم والجثوم صبور وزننده جثم وجثومدن اسم فاعلدر معانی مختلفه سی
اوزره متصف اولان انسان وحيوانه دينور بعض نسخه ده فهو جاثم جمعه جثوم عبارتيله مرسوم اولمغله اكا كوره
بالكر جاثم اولور الجثم رسم وزننده مصدردر كه ذكر اولندی ووصف اولور يردن يوكسلوب قالقمش اكينه
دينور فتحتينله ده جائزدر وقوروغی ابريلنمش خرما دالنه دينور الجثمة غرفه وزننده چامور طپراق ياخود كول
كومه سنه دينور الجثام غراب وزننده والجاثوم اويقوده عارض اولان آغرلغه دينور كه آغربصمه تعبير

اولنور كابوس معناسنه در وجاثوم اويقوجی تنبل آدمه دينور كه سير وسفره لياقت واقتداری اولماز الجثامة
شداده وزننده كند ذهن بليد ونادان كمسه يه دينور يقال رجل جثامة ای بليد وحليم وسهل العطف سيد ومتعين
آدمه دينور يقال هو جثامة ای سيد حليم واويقوجی تنبل آدمه دينور جاثوم كبی يقال رجل جاثوم وجثامة
ای نوام لا يسافر وصعب بن جثامه اصحابدندر وجثامة المزنية صحابيه در الجثمة همزه وزننده والجثم صرد
وزننده بونلرده اويقوجی تنبل آدمه دينور كه يردلو سير وسفره لياقت واقتداری اولميه الجثمان عثمان وزننده
جسم وبدن معناسنه در وشخص وقالب معناسنه در وفرزدق نام شاعرك اشبو ❊ وبانت بجثمانية الماء نيبها
الى ذات رحل كالماء ثم حسرا ❊ بيتنده واقع جثمانية الماء قولندن مراد صويك كنديسيدر ياخود وسطی يا مجتمعی
مراددر الجثمة فتحاتله بودخی يوكسك تپه يه دينور جاثم اسماندر جاثم بن مريد الدلال محدثدر آندن ابراهيم
بن نهد روايت ايلمشدر على قول حای مهمله ايله در الاجثام همزه نك كسری وجيمك سكونيله برايشه اقدام
ايليوب كيرو طورمق معناسنه در كه واز كلمك تعبير اولنور يقال اجثم عنه اذا كف وبرآدمی هلاك ايلمك مرتبه سنه
كلمك معناسنه در كه هلاك ايده يازمق تعبير اولنور يقال اجثم فلانا ای دنا ان يهلكه الجحيم امير وزننده علوی
بغايت شديد اولان آتشه دينور وبری برينك اوزرنده قات قات بنان آتشه دينور وچقور يرده يانان عظيم آتشه
دينور وبك اسی يره دينور الجحمة جيمك فتحی وضميله بودخی قات قات يانان آتشه دينور وكوزه دينور عين معناسنه
توقدی ايچون الجاحم بودخی بك اسی مكانه دينور وبك شعله لو آتش قورنه دينور وجنك وجدالك اكين ومعظم
ومزدحم كاهنه دينور ومعركه حربده اولان قتال شديده دينور الجحم رحم وزننده آتشی ياقوب علولندرمك
معناسنه در يقال جحم النار جحما من الباب الثالث اذا اوقدها وجحم وجحوم آتش علولنمك معناسنه در
يقال جحمت النار جحما وجحوما من الباب الرابع اذا اضطرمت ويقال جحمت النار جحما من الباب الخامس
اذا اضطرمت الجحام غراب وزننده برمرض آديدر كه كوزده ظهور ايدر على قول كلاب قسمنك باشلرنده ظهور ايدر
الجحام شداد وزننده بخيل وناكسه دينور جحم صرد وزننده برقوش آديدر الجحم عنق وزننده شرم
وحياسی اولميان كسه لره دينور يقال هم جحم ای القليلو الحياء التجحيم تفعيل وزننده اصلا كوزينك قپاقلرينی
وكرپكلرينی قلداتميه رق برنسنه يه كوز بلردوب باقمق معناسنه در على قول فيه قيه دقتله باقمق معناسنه در
تقول جحمنی بعينه اذا استثبت فی نظره لا تطرف عينه اواحد النظر الجاحمة بلرمش كوزه دينور يقال عين
جاحمة ای شاخصة الاجحم احمر وزننده كوزی بك قزل اوله رق دائره سی واسع اولان آدمه دينور جحماء
مؤنثيدر جمعی جحم دركتب وزننده وجحمی كلورسكری وزننده واجحم بن دندنه رجالات عربدن بركمسه در
الجوجم جوهر وزننده قرمزی كله دينور حوجم معناسنه التجحم تفعل وزننده برآدم فرط حرص وبخلندن
ناشی يانوب ياقلمق معناسنه در كه برطرفدن حرص جمع وبرطرفدن مصرفی كوردكجه آتشلره يانار يقال تجحم الرجل
اذا تحرق حرصا وبخلا وبرمحل وحال مقوله سی نسنه صقشوب طارلمق معناسنه در يقال تجحم المكان اوقلبه
اذا انضايق الجحدمة مرحله وزننده سرعتله يلوب يوپورمق معناسنه در يقال جحدم الرجل اذا عدا سريعا
جحدم جعفر وزننده اسماندر جحدم بن فضاله ومنسوب اوله رق جحدم اصحابدندر الجحرمة دحرجه
وزننده بدخو يلق وتنك مشربلكه دينور يقال به جحرمة ای ضيق وسوء خلق الجحرم جعفر وزننده
والجحارم علابط وزننده بدخوی وتنك مشرب آدمه دينور يقال رجل جحرم وجحارم ای به جحرمة الجحشم
شين معجمه ايله جعفر وزننده يانلری قباده وبه دينور الجحظم ظای معجمه ايله جعفر وزننده بيوك كوزلو آدمه دينور
يقال رجل جحظم ای الكبير العينين الجحلمة دحرجه وزننده يره چالمق معناسنه در يقال جحلمه اذا صرعه
الجخدمة خای معجمه ايله دحرجه وزننده ايش ايشلكده ويوريمكده سرعت ايلمك معناسنه در يقال جخدم فلان
اذا اسرع فی العمل والمشی الجدمة فتحاتله بودور آدمه دينور جمعی جدم درهاسز وكونو وكترقبونه دينور
شاه رديثه معناسنه وبرفيجوقده چتال بتمش خرما قورقلرينه دينور وخرمنده دوكيلوب اوفانمامش اكين باشنه
دينور كه بشاق خرده سيله قلان كسمكدن عبارتدر الجدم فتحتينله برجنس قوش اسميدر كه سرچه
شكلنده وبرونلری قزل اولور وبرنوع خرما اسميدر الجدامه ثمامه وزننده شول كسمكه دينور كه خرمن
صاوريلوب صمانی جيجدن آيرلدقدنصكره بعض بشاق خرده سيله قالور آنی تكرار دوكوب تفريق ايدرلر جدمه كبی
وجدامه اسامی نسواندندر جدامه بنت وهب وجدامه بنت جندل وجدامه بنت حارث صحابيه لردر الجدم
هدم وزننده خرما اغاجی بتمش وبردكدنصكره قوريمق معناسنه در يقال جدمت النخلة جدما من الباب الاول

اذا امرت ویبست الجدامی غرابی وزننده برجنس خرما اسمیدر الجدامیة غرابیه وزننده داللری وەیوەلری
پك فراوان شاخ برشاخ اولان خرما اغاجنه دینور اجدم همزه نك كسری ودالك فتحیله آت قسمنه مخصوص
زجرو آزار كلماتندندر اقدام ایچون تفوه ایدرلر اصلی هجدم ایدی الاجدام اقدام وزننده آت قسمنه اشوب كتمكه
اقدام ایچون اجدم دیمك معناسنه در یقال اجدم الفرس اذا قال له اجدم الجذم جیمك كسری وفتحی وذال معجمه نك
سكونیله برنسنه نك كوكنه دینور اصل معناسنه در جمعی اجذام وجذوم در الجذم فتحتینله فهم قبیله سی بلادنده
برارضك اسمیدر وجذم مصدر اولور برآدمك الی كسلمك معناسنه یقال جذمت یده جذما من الباب الرابع
اذا انقطعت الجذم كتف وزننده جست وچالاك انسان وحیوانه دینور الجذم جزم وزننده كسمك معناسنه در
یقال جذمه جذما من الباب الثانی والاول اذا قطعه وخاصة ال كسمك معناسنه در یقول جذمت یده اذا قطعتها
التجذیم بودخی كسمك معناسنه در الانجذام انفعال وزننده والتجذم تفعل وزننده كسلمك معناسنه در
یقال جذمه فانجذم وتجذم ای قطعه فانقطع الجذمة جیمك كسریله مطلقا اوجی كسلوب دیبی قالمش قطعه یه
دینور تقول رأیت فی یده جذمة حبل ای قطعة منه قد قطع طرفه وبقی اصله وقامچی یه اطلاق اولنور سوط معناسنه
الجذمة فتحاتله خرما اغاجنك الثنه سنده اولان بینبسنه دینور كه اجود والطفی اودر المجذام والمجذامة میملرك
كسریله امور وقضایایی طبان قلج كبی قطع وفصل ایدن رأی قاطع صاحبی آدمه اطلاق اولنور یقال رجل مجذام
ومجذامة ای قاطع للامور فیصل ومجذامه حقوق والفت ومحبتی چابك قطع ایدن فلك مشرب آدمه دینور یقال
هو مجذامة ای سریع القطع للمودة ومجذام بنو یربوع جماعتندن برینك فرسی اسمیدر الاجذم احمر وزننده
مقطوع الید آدمه دینور علی قول برمقلرینك اوجلری دوشمش آدمه دینور یقال رجل اجذم ای المقطوع الید
او الذاهب الانامل ومجذوم كسیه دینور جوهری اجذم دیمك جائز دكلدر دیو منع ایلمسی وهمدر شارحك بیاننه كوره
جوهری فصاحتی منع ایلمشدر الاجذام همزه نك كسریله بودخی ال كسمك معناسنه در تقول اجذمت یده
اذا قطعتها وسرعتله یورمك معناسنه مستعملدر یقال اجذم السیر اذا اسرع فیه وآتك سكرتمك معناسنه در
یقال اجذم الفرس اذا اشتد عدوه وبرنسنه دن فراغت ایدوب وازكلمك معناسنه در یقال اجذم عن الشیء اذا اقلع
وبرنسنه یه عزم ایلمك معناسنه در یقال اجذم علیه اذا عزم الجذمة تمره وزننده وفتحاتله الك كسیلان برینه
دینور الجذمة غرفه وزننده اسمدر ال كسكلكنه دینور الجذام غراب وزننده معاذ الله تعالی برعلت آدیدر كه
سوداك جمیع بدنه انتشارندن تحدث ایدوب جمله اعضانك مزاجی وهیئتی فاسد ومتغیر اولور وبدنده یرامز یاره لر
وچبانلر ظهور ایدر وكاه اولور كه اعضانك چوریوب دوكلمسنی مؤدی اولور تركیده مسكینلك دیدكلری بدر وجذام برقبیله
اسمیدر حسمی طاغلرنده ساكن اولورلر معد نسلندن منشعبلردر المجذوم جذام علتنه اوغرامش كسیه دینور
یقال جذم الرجل علی بناء المجهول فهو مجذوم ای به جذام المجذم معظم وزننده والاجذم احمر وزننده كه
ذكر اولندی مجذوم معناسنه در جذیمة سفینه وزننده عبد القیس قبیله سندن برقبیله آدیدر نسبتنده جذمی
دینور عربی وزننده وبعضا جیمی مضموم اولور وجذیمة الابرش فهم قبیله سندن ابن مالك در كه امیراولكای
حیره در زبا نام ملكه نك مقارنیدر كه قصه لری معلومدر الجذمان جیمك ضمیله ذكره علی قول ذكرك كوكنه
دینور الجذماء حمراء وزننده شیبان قبیله سندن برخاتوندر كه برشاء نام خاتونك ضره سی ایدی بركون
برشاء نام خاتونی طوتوب آتشه آتمغله اعضالری یانوب صو یلدیغندن اكا برشاء دیدیلر وبرشاء دخی
برتقریبله آنك النی قطع ایلمكله اكا دخی جذماء اطلاق ایلدیلر الاجذم اسلم وزننده اسما دندر كروس
بن الاجذم شعرادندر شعب المجذمین معظم وزننده مكه مكرمه ده برشعب اسمیدر الجرم جیمك فتحی
وراك سكونیله كسمك معناسنه در یقال جرمه جرما من الباب الثانی اذا قطعه وجرم وجرام سحاب
وكتاب وزنلرنده خاصة خرما یمشنی كسمك معناسنه در یقال جرم النخل جرما وجراما وجراما اذا صرمه
وخرما اغاجنك اوزرنده اولان خرمالری رطب ایكن رسیده اولدقده نه مقداره بالغ اولور دیو تخمین ایلمك
معناسنه در یقال جرم النخل اذا خرصه وكناه ایلمك معناسنه در یقال جرم الرجل اذا اذنب وكسب وكار ایلمك
معناسنه در یقال جرم لاهله اذا كسب وبرآدمه جنایت ایلمك معناسنه در یقال جرم علیهم والیهم جریمة اذا جنی
جنایة وقیونك یوكنی قرقمق معناسنه در یقال جرم الشاة اذا جزها وجرم اسسی یه دینور وبو كرم فارسی معربیدر
تقول یومنا هذا جرم ای حار وهواسی بغایت اسسی اولان ارضه دینور واهل یمن لغتنده بركونه قایغه دینور جمعی
جروم در ظاهرا نیل مصرده جرم دیدكلری یوجك قایق اوله جقدر وجرم طی قبیله سندن بربطن اسمیدر

وجرم بن زبان قضاعه قبیله سندن بربطن در الاجترام افتعال وزننده بودخی خرما اغاجنك میوه سنی تخمین
ایلمك معناسنه در یقال اجترم النخل اذا خرصه وكناه ایلمك معناسنه در یقال اجترم فلان اذا اذنب وامك
چكوب كسب وكار ایلمك معناسنه در یقال اجترم لاهله اذا اكتسب الاجرام همزه نك كسریله بودخی كناه ایلمك
معناسنه در یقال اجرم الرجل اذا اذنب وبرآدمه جنایت ایلمك معناسنه در یقال اجرم علیهم والیهم ای جنی
علیهم وتنومند اولمق معناسنه در یقال اجرم الرجل اذا عظم یعنی جرمه وجسده ورنك صافی وخالص اولمق
معناسنه در یقال اجرم لونه اذا صفا وبرنسنه یه قان یاپشمق معناسنه در یقال اجرم به الدم اذا الصق وبرآدمك
صوتی صافی اولمق معناسنه در یقال اجرم الرجل اذا اصفا صوته المجرم اجرامدن اسم فاعلدر والجریم امیر
وزننده ثلاثیدندر كنهكاره دینور وفی قوله تعالی وكذلك نجزی المجرمین ای الكافرین ومجرم بر رجل آدیدر
وجریم قوری خرمایه دینور وچكردكه دینور وتنومند آدمه دینور مؤنثی جریمه در جمعی جرام كلور كرام كبی یقال
رجل جریم وامرأة جریمة ای العظیم الجسد الجریمة سفینه وزننده صوچه وكناهه دینور وجنایت معناسنه در
یقال اخذ فلان بجریمته ای بجنایته وجریمة القوم اول زمره نك كندیلر ایچون كسب وكار ایدن عملدارلرینه دینور
یقال هذا جریمة القوم ای كاسبهم وبرآدمك الصوكی ولدینه دینور یقال هذا جریمته ای آخر ولده الجرمة
جیمك كسریله خرما كسن كسه لره دینور یقال جاءت جرمة وهی القوم یجترمون النخل الجرم جیمك ضمیله
كناهه دینور جمعی اجرام وجروم كلور یقال ماله جرم ای ذنب الجرمة كلمه وزننده بودخی كناهه دینور الجرامة
ثمامه وزننده كسیلوركن اغاجدن یره دوشن خرمایه دینور وكسلمش خرمایه دینور كه كسنتی تعبیر اولنور علی قول
خرما كسیمندنصكره بداق باشلرنده قالمغله صكره دن كسیلان بشاق خرماره دینور یقال هذا جرامة نخلك
ای التمر المجروم اوما یجرم منه بعد ما یصرم یلقط من الكرب وبغدای واربه كسموكه دینور كه بشاقلو قالمغله
تكرار دوكیلوب تمیزلنور التجرم تفعل وزننده برآدمه برجرم وتهمت اسناد ایلمك معناسنه در یقال تجرم علیه
اذا ادعی علیه الجرم وان لم یجرم وزمان چكوب كتمك معناسنه مستعملدر انقطاع معناسنه ندر یقال تجرم اللیل
اذا ذهب وتكمل ویقال تجرم الحول اذا انقضی وتم الجرم جیمك كسریله جسد وتن معناسنه در جمعی اجرام
وجروم وجرم كلور ضمتیله شارح دیركه جماداتده استعمالی غالبدر وجرم بوغازه دینور حلق معناسنه وصوت
وآوازه دینور علی قول صوتك بلند اولمسندن عبارتدر یقال له جرم الصوت ای جهارته ورنك ولون معناسنه در
الجرمان جیمك كسریله بودخی جسد وتن معناسنه در المجروم بودخی تنومند آدمه دینور المجرم معظم وزننده
تمام اولان یله اطلاق اولنور یقال حول مجرم ای تام التجریم تفعیل وزننده برطائفه ایچندن چقوب كتمك
معناسنه در قطع معناسنه ندر تقول جرمناهم ای خرجنا عنهم لسانمزده مصادره موقعنده والی فلانی تجریم
ایلدی تعبیری مولددر اسناد جرم ایلمكدن مأخوذدر لاجرم فتحتینله وآخرك فتحیله بونده برقاج لغت دخی
واردر لاذاجرم ولان ذاجرم ان مفتوحه ایله ولاعن ذاجرم ولاجر حذف میمله ولاجرم رانك ضمیله كرم وزننده
ولاجرم جیمك ضمیله بونلرك مجموعی لابد معناسنه در كه چاره سز وضروری دیمكدر علی قول حقا معناسنه در
یاخود لامحالة معناسنه در كه شبهه سز والبته دیمكدر وعند البعض اصل معناسی بودر كثرت استعمال ایله بردرجه یه
واردیكه قسم مقامنده مستعمل اولدی آنكیچون قسم جوابی كبی بونكده جوابنه لام ادخال ایدوب مثلا لاجرم
لاتینك دیدیلر شارحك بیاننه كوره قطع معناسندن مأخوذدر كه فی الاصل آنی كسمك وآندن كسلمك یوقدر دیمكدر
بعده لازمی اولان معنای مزبورده استعمال اولندی جرم جیمك كسریله بدخشان اولكه سنده بربلده آدیدر
بنوجارم عربدن ایكی بطن در الجرم فتحتینله خرما كسیلوركن یره دوشنلری اكل ایلمك معناسنه در یقال
جرم الرجل جرما من الباب الرابع اذا صار یأكل جرامة النخل جاجرم جیمك فتحی وراك سكونیله نیسابور ایله
جرمان بیننده بربلده آدیدر اجرم احمد وزننده خثعم قبیله سندن بربطن در الاجرام همزه نك فتحیله چوبان
قسمنك ساز وسلبنه دینور وایكی درلو نكی اولان بالقره دینور الجرثومة جیمك وثای مثلثه نك ضمیله برنسنه نك
كوكنه دینور اصل معناسنه در علی قول اغاجك دیبلرنده یغلمش طپراق كومه سنه دینور وبل صاوردیغی
طپراغه دینور وقرنجه یواسنه دینور وبوغازك باشنده اولان یومریجه یره دینور كه دل دبنده اولور وابو ثعلبة
الخشنی جرثوم بن ناشر یاخود ناشم اصحابدندر علی قول اسمی جرهم در الاجرنثام احرنجام وزننده والتجرثم
تدحرج وزننده یوكسكدن اشاغی یه دوشمك معناسنه در یقال اجرنثم الرجل وتجرثم اذا سقط من علو الی سفل
ودرطوب دیرنشوب قلدانمیه رق یرنده ساكن اولمق معناسنه در یقال اجرنثم الرجل وتجرثم اذا اجتمع ولزم موضعه

وتجرثم برنسنه‌نك كومنى اخذ ايلمك معناسنه‌در يقال تجرثم الشئ اذا اخذ معظمه جرثم قنفذ وزننده بنى اسد
يوردنده برموضع ياخود برصويك آديدر وشديد بن قيس بن هانئ بن جرثمه محدثدر المجرثم اسم فاعل بنيه‌سيله
عريض اولان فرجه دينور يقال ركب مجرثم اى مستهدف الجرجمة جيمله دحرجه وزننده ايچمك معناسنه‌در
يقال جرجم الماء اذا شربه ويره يقمق معناسنه‌در يقال جرجمه اذا صرعه وبنايى يقمق على قول هدم
ايلكسزين سوكوب بوزمق معناسنه‌در يقال جرجم البيت اذا هدمه اوقوضه وطعام اكل ايلمك معناسنه‌در
يقال جرجم الطعام اذا اكله التجرجم تدحرج وزننده يره يقيلوب دوشمك معناسنه‌در يقال تجرجم الرجل اذا سقط
وتجدل وقيويه يوارلنوب كيتمك معناسنه‌در يقال تجرجم الشئ اذا انحدر فى البئر وبنا هدم اولنمقسزين سوكيلوب
بوزلمق معناسنه‌در يقال تجرجم البيت اذا انقوض وبنا يقلمق معناسنه‌در يقال تجرجم البناء اذا انهدم واكل وشربده
اكثار وافراط ايلمك معناسنه‌در يقال تجرجم فى الاكل والشرب اذا اكثر وجانور ياتاغنده طورطوب قلداتميه‌رق
اوتورمق معناسنه‌در يقال تجرجم الوحشى وغيره فى وجاره اذا انقبض وسكن الجرجوم عصفور وزننده اصبور
چچكنه دينور واقران وهمتالرنى صرع ايدن پهلوان كورشجى يه دينور يقال هو جرجوم اى صرعة الجراجم
جيمك فتحيله طلومده اولان سودك برى اوته چالقندقده ظهور ايدن سسنه دينوركه وجردى تعبير اولنور
الجراجمة عمالقه وزننده عربدن برطائفه دركه جزيره‌ده تمكن ايدرلر على قول نبط شام قوميدر الجرجمان
عنفوان وزننده اكول آدمه دينور الجردم جعفر وزننده برجنس چكركه‌دركه باشلرى يشل وبدنى سياه اولور
واوزان وپركوى آدمه دينور يقال رجل جردم اى مكثار الجردمة دحرجه وزننده جردبه معناسنه‌دركه
فرط حرص ودنائتدن ناشى طعام يركن آخركسه يمسون ديو صول اليله طعام اوزرنى قپامقدن عبارتدر يقال
جردم فى الطعام بمعنى جردب وقابده اولان طعامك مجموعنى سليوب سپورمك معناسنه‌در يقال جردم مافى الجفنة
اذا اتى عليه وبرآدم التمش ياشنى كچمك معناسنه‌در يقال جردم السنين اذا جاوزها وبتون اتمكك مجموعنى يمك
معناسنه‌در يقال جردم الخبز اذا اكله كله وچوق سويلمك معناسنه‌در يقال جردم الرجل اذا اكثر الكلام
وسرعت ايلمك معناسنه‌در يقال جردم الرجل اذا اسرع الجرذمة ذال معجمه ايله بودخى سرعت ايلمك
معناسنه‌در عمله وسيرده اولسون يقال جرذم الرجل اذا اسرع الجرزم زاى معجمه ايله جعفر وزننده والجرزم زبرج
وزننده قاتقسز قورى اتمكه دينور الجرسمة دحرجه وزننده برنسنه‌يه قيدقيه باقمق معناسنه‌در يقال جرسم
اليه اذا احد النظر الجرسام جيمك كسريله برسام معناسنه‌دركه علت معروفه‌در وزهر قاتله دينور يقال
سقاه الجرسام اى السم الذعاف الجرشمة شين معجمه ايله دحرجه وزننده خسته‌لكدن افاقت بولمق معناسنه‌در
يقال جرشم الرجل اذا اندمل بعد المرض وچهره‌يى بورشدروب آكشمك معناسنه‌در يقال جرشم الرجل اذا كره
وجهه الجرضم ضاد معجمه ايله قنفذ وزننده والجراضم علابط وزننده اكول واينهان آدمه دينور الجرضم
جعفر وزننده ضعف وهزالدن افتاده اولان پير واختيار آدمه دينور الجرضم قرشب وزننده بودخى اكول
واينهان آدمه دينور وبيوك سمزقيونه دينور جرهم قنفذ وزننده يمنده برقبيله آديدركه حضرت اسمعيل على نبينا
وعليه السلام انلردن تزوج ايلدى وجرهم بن ناشر جرثم ماده‌سنده ذكر اولندى الجراهم علابط وزننده ارسلانه
دينور واپرى وديزمان دوه‌يه دينور مؤنثى جراهمه‌در الجرهام قرطاس وزننده بودخى ارسلانه دينور وهر امور
وخصوصنده چالشقان آدمه دينور المجرهم اسم فاعل بنيه‌سيله بودخى امور ومصالحنده چالشقان آدمه دينور
يقال رجل جرهام ومجرهم اى جاد فى امره الجزم عزم وزننده كسمك معناسنه‌در يقال جزمه جزما من الباب
الثانى اذا قطعه وشروط واستثناسز حتم وقطعى وجه اوزره يمين ايلمك معناسنه‌در يقال جزم اليمين اذا امضاها
وبرايشى اصلا ايلشك قالمامق اوزره كسوب بچمك معناسنه‌در يقال جزم الامر اذا قطعه قطعا لاعودة فيه
ونحويون عندنده جزم كلمه‌نك آخرنده اولان حرفك حركه‌سنى اسكان ايلمكدن عبارتدركه حركه‌سنى قطع ايدر
لم ينصر كلمه‌سى كبى يقال جزم الحرف اذا اسكنه وبرنسنه‌دن قورقوب عاجز اولمق معناسنه‌در يقال جزم عنه
اذا جبن وعجز وبرخصوصده اصلا طنيوب خموش وابسم اولمق معناسنه‌در يقال جزم عليه اذا سكت وقرآن
كريمده حروفى يرلو يرينه وضع ايدوب مخرجلرندن اخراجله دانه‌دار اوله‌رق فصاحت وبيان وتأنى وسكونت
وجهيله اوقومق معناسنه‌در يقال جزم القرأة اذا وضع الحروف مواضعها فى بيان ومهل وقربه‌يى طولدرمق
معناسنه‌در يقال جزم السقاء اذا ملأه وخرما اغاجنك اوزرنده اولان ميوه‌يى تخمين وتقدير ايلمك معناسنه‌در يقال
جزم النخل اذا خرصه ودفع طبيعى ايدركن فضله‌نك يارسنى چقروب يارسنى كسه قومق معناسنه‌در

وعلى قول نجس آتمق معناسنه‌در يقال جزم بسلحه اذا اخرج بعضه وبقى بعضه اوخنقه وطلوم كبى ايچروسنى
طولمق درجه‌سنده اكل ايلمك على قول يكرمى درت ساعتده براو يون طعام ايلمك معناسنه‌در يقال جزم الرجل
اذا اكل اكلة تملأ عنها او اكل فى كل يوم وليلة اكلة وبرنسنه‌يى بركسه اوزره ايجاب والزام قلمق معناسنه‌در يقال
جزم على فلان كذا وكذا اذا اوجبه ودوه صويه قانمق معناسنه‌در يقال جزمت الابل اذا ارويت من الماء
وعند الكتاب جزم تسويهٔ حروف وكلماتدن عبارتدر برچرپى اوزره راست وهموار يازمقدر يقال جزم الخط
اذا سوى حروفه وشول قلمه دينوركه اوجى محرف قطع اولنميوب دوز قطع اولنمش اوله‌نته كه عربلر وهنديلر
اوبلجه قطع ايدرلر وبو فى الاصل مصدردر يقال قلم جزم اى مستوى القط لاحرف له وعرب اشبو حروف
معجمدن مؤلف ومرتب اولان خط متعارفه جزم اطلاق ايدرلر سلفده حمير طائفه‌سنك خطلرندن مقطوع
ومأخوذ اولديغيچون شارح ديركه اول خطه مسند ديرلر حالا عنده متعارفدر وجزم ناقه‌نك فرجنه ادخال ايلدكلرى
نسنه‌يه دينور واكا درجه دخى ديرلرنته كه درج ماده‌سنده بيان اولندى وجزم الامور وقتدن مقدم ظهور ايدن
امر وماده‌يه دينورنته كه وزم وقتنده ظهور ايدنه دينور هرنه اولورسه اولسون التجزيم تفعيل وزننده بودخى
برخصوصده اصلا طنميوب ساكت اولمق معناسنه‌در يقال جزم عليه اذا سكت وبرنسنه‌دن خوفه دوشمكله
عاجز اولمق معناسنه‌در يقال جزّم عنه اذا جبن وعجز وطلومى طولدرمق معناسنه‌در يقال جزّم السقاء
اذا ملأه الجازم والمجزم منبر وزننده طلو طلومه دينور يقال سقاء جازم ومجزم اى ملآن وجازم صويه قانمش
دوه‌يه دينور يقال بعير جازم وابل جوازم اى ريّان ومجزم بر رجل آديدر الاجتزام افتعال وزننده خرما اغاجنك
ميوه‌سنى تقدير وتخمين ايلمك معناسنه‌در يقال اجتزم النخل اذا خرصه وبرمالك كيمنى كسوب آلوب كيمنى كيرو
قومق معناسنه‌در يقال اجتزم جزمة من المال اذا اخذ بعضه وابقى بعضه وخرما سره‌جك ير ياخود آغيل
اشترا ايلمك معناسنه‌در يقال اجتزم خطيرته اذا اشتراها الانجزام انفعال وزننده كبك قيرلمق معناسنه‌در
يقال انجزم العظم اذا انكسر التجزم تفعل وزننده دكنك مقوله‌سى نسنه چتلايوب يارلمق معناسنه‌در يقال
تجزمت العصا اذا انشقت الجزمة جيمك كسريله برنسنه‌دن كسلمش قطعه‌يه دينور وبوز عدد وآندن زياده‌جه
اولان ماشيه سورى‌سنه دينور على قول اوندن قرقه وارنجه دينور ياخود بربلوك دوه‌يه دينور وبرسورى قيونه دينور
مجزم معظم وزننده بر رجل اسميدر الجوازم سود ايله طلو اولان طلوملره دينور مفردى جازمدركه ذكر اولندى
الجسم جيمك كسريله انسانك وسائر خلقتى عظيم ومتشخص اولان انواع حيوانك بدن واعضالرينك جماعتنه
يعنى مجموعنه دينور جمعى اجسام وجسوم كلور تركيده كوده تعبير اولنور شارح ديركه مؤلف بو تعريفده ابوزيده
اقتفا ايلدى لكن ابن دريد مطلقا ادراك اولنان يعنى مبصر اولان شخص ايله تعريف ايلدى پس ابوزيدك
ومؤلفك تفسيرلرينه كوره جسد ايله موافق اولور جماد ونباته وجرم صغيره جسم اطلاق اولنمز وابن دريده كوره
حيوان وجماد ونباته وجرم صغيره شامل اولور ومؤلف بصائرده اهل معقوله اقتدا ايدوب جسمى ابعاد ثلاثه‌دن مركب
نسنه ايله تعريف ايلدى يعنى طول وعرض وعمق اولان نسنه‌دن عبارتدر ديدى وجسمك اجزاسى تجزئه وتقطيعله
اجسام اولمقدن زائل اولمز ديدى انتهى الجسمان جيمك ضميله جسم معناسنه‌در يقال له جسم لطيف وجسمان
وهى جماعة البدن والاعضاء من الناس وسائر الانواع العظيمة الخلق الجسامة كرامه وزننده عظيم الجسم
اولمق معناسنه‌در يقال جسم الرجل جسامة من الباب الخامس اذا عظم الجسيم امير وزننده والجسام غراب وزننده
وصفلردر تنومند وعظيم الخلقه شيئه دينور مؤنثلرى هايله‌در وانلو جانلو سموز آدمه دينور يقال رجل جسيم
اى بدين وشول محله دينوركه صحن زميندن يوكسك اولوب لكن اكا صو چقوب آشار اوله جمعى جسام در
كتاب كبى بنو جوسم جوهر وزننده سلفده عربدن برجماعت ايديلر حالا منقرضلردر بنو جاسم برقديم
جماعت آديدر التجسم تفعل وزننده عظيم نسنه‌يه عزم واقدام ايلمك معناسنه مستعملدر يقال تجسم الامر والرمل
اذا ركب معظمهما وبرارضك برسمتنى قصد ايدوب اوراسنه توجه وعزم ايلمك معناسنه‌در يقال تجسم الارض
اذا اخذ نحوها وبرطائفه‌دن برآدمى اختيار ايلمك معناسنه‌در يقال تجسم من العشيرة فلانا اذا اختاره الاجسم
اضخم وزننده ومرادفيدركه يك ايرى ديزمان شيئه دينور جاسم صاحب وزننده شامده برقريه اسميدر الجشم
جيمك فتحى وشين معجمه‌نك سكونيله والجشامة كرامه وزننده برآدم بر زحمتلو كوج ايشى اوزرينه آلوب رنج
وزحمتنى مرتكب اولمق معناسنه‌در يقال جشم الامر جشما وجشامة من الباب الرابع اذا تكلفه على مشقة
التجشم تفعل وزننده جشم معناسنه‌در يقال تجشمه بمعنى جشمه الاجشام همزه‌نك كسريله والتجشيم

تفعيل وزننده برآدمى رنج وزحمتلو ايشه اوغراتمق معناسنه در تقول اجشمنى الامر وجشمنى اى كلفنى اياه الجشم فتحتينله والجشم شينك سكونيله آغرلق معناسنه در تقول القى على جشمه وجشمه اى ثقله وفتحتينله سموزلكه دينور سمن معناسنه در الجشم كتب وزننده سموز كسه لره دينور يقال قوم جشم وابل جشم اى سمان الجشم صرد وزننده انسانك وحيوانك جوفنه دينور على قول كوكسه مشتمل ايكولريله برابر كوكسه دينور وآغرلق ثقل معناسنه در وجشم مضر قبيله سندن ويمن خلقندن وتغلب قبيله سندن برجماعت آديدر وثقيف وهوازن قبيله لرى نسبلرينك رجالندن بركسه نك اسميدر وبيهق قصاسنده برقريه آديدر وبرعبد حبشى اسميدر كه حارث بن لؤى نام كسه يى تربيه ايلمكله حارثك اولادنه بنو جشم اطلاق ايلديلر المجشم محسن وزننده ارسلانه دينور الجضم جيمك وضاد معجمه نك ضميله كثير الاكل آدملره دينور شارحك بيانه كوره مفردى كويا كه جاضم در الجنضم جندب وزننده يانلرى وبلى ايرى وقبا آدمه دينور التجضم تفعل وزننده برنسنه يى بتون اغزايله المق معناسنه در يقال تجضم الشئ اذا اخذه بالفم الجم فتحتينله طمع ايلمك معناسنه در يقال جم فيه جما من الباب الرابع اذا طمع وبرآدم بوغازى واسع اولمغله قالين وقبا سوزلو اولمق معناسنه در جم الرجل اذا غلظ كلامه فى سعة حلق وات قسمنه يك اشتهالو اولوب جوق اكل ايدر اولمق معناسنه در يقال جم الى اللحم اذا قرم وهوا كول ودوه قسمى شوراوت وتكنلك بولمامغله كميكلر ونجس كلاب اكل ايدر اولمق معناسنه در يقال جمت الابل اذا قضمت العظام وخرء الكلاب لشبه قرم بها يعنى دوه قسمى ذكر اولنان مرعاى بولميجق انلره اشتها ايدر وبرآدم طعامه بى اشتها اولوب اصلا كوكلى ايستمز اولمق معناسنه در يقال جم فلان اذا لم يشته الطعام بو جهتله معناى اسبق بيننده تضاد اولور ودوه قسمى يك پير اولمغله ديشلرى دوكلمك معناسنه در يقال جمت الابل اذا ذهبت اسنانها يعنى من الكبر التجم تفعل وزننده بودخى طمع ايلمك معناسنه در يقال تجم فيه اذا طمع وباشلو قوجه دوه حزين حزين بوكورمك معناسنه در يقال تجم العود اذا انحنى الجم كتف وزننده انه يك مشتهى اولمغله جوق اكل ايدن كسه يه دينور وطعامه اشتهاسى اولميان آدمه دينور الجم جيمك كسريله بودخى انه يك اشتهادار اولان اكوله دينور الجم جيمك فتحيله طعامه بى اشتها اولمق معناسنه در يقال جمم فلان جمما من الباب الثالث اذا لم يشته الطعام ودوه نسنه اكل ايليسون وبركسه يى اصرمسون ديو اغزنه باغ ايلمك معناسنه در كه اسنك اورمق تعبير اولنور يقال جمم البعير اذا وضع على فيه ما يمنعه من الاكل والعض المجعوم طعامه اشتهاسى اوليان آدمه دينور وبو مرطوب كبى نسب اوزره در الجمعاء حمراء وزننده پيرلكدن هپ ديشلرى دوكلمش دوه لره دينور يقال ابل جمعاء اى ذهبت اسنانها كلها وناقه يه ده وصف اولور ودبر وسقعده دينور وبونامش قوجه قارى يه دينور مذكرنده اجعم دينمز الاجعام همزه نك كسريله يرك نباتى كوكلرينه دك اوتلانمش اولمق معناسنه در يقال اجعمت الارض اذا اكثرا لحنك على نباتها فاكله والجأه الى اصوله بوراده حنك فتحتينله اوتجيلره دينوركه جابجا طوارلرنى رعى ايدرلر ويقال اجعم الشجر اى اكل ورقه الى اصوله واجعام استيصال معناسنه در يقال اجعم الشئ اذا استأصله الجيعم حيدر وزننده آج وجايع معناسنه در المجعم مقعد وزننده صغنجق يره دينور يقال هو مجعم له اى ملجأ الجعام غراب وزننده برعلتدر كه دوه يه وسائر دوابه عارض اولور يازموسمنده نصكره يغمور سببيله يكيدن تازه لنن اوت يمكدن نشئت ايدوب اسهاله دوچار اولورلر الجعثم زبرج وزننده بغدايجق اوتنك كوكلرينه دينور الجعثوم زنبور وزننده ارى ذكر كله سنه دينور جعثمه قنفذه وزننده هذيل قبيله سندن على قول ازد السراة قبيله سندن برجماعتدر الجعثمات جيمك وثانك ضميله پايلره اطلاق اولنور قسى معناسنه وبو فى الاصل جماعت مزبوره يه منسوب در اعلايلى دوزرلرايدى التجعثم تدحرج وزننده بوزيلوب دیرنشمك معناسنه در يقال تجعثم الشئ اذا انقبض ودخل بعضه فى بعض الجعشم شين معجمه ايله جعفر وزننده اورته يه دينور وسط معناسنه الجعشم قنفذ وجندب وزنلرنده طوپاج وقوندكوده لو بودوره دينور ونوموندا اوزون آدمه دينمكله ضد اولور وقنفذ وزننده اساميدندر جعشم بن خليبة بن جعشم وسراقة بن مالك بن جعشم اصحابدندر الجلم جيمك فتحى ولامك سكونيله كسمك معناسنه در يقال جلمه جلما من الباب الثانى اذا قطعه وكيك اوزره اولان اتى صويوب المق معناسنه در يقال جلم الجزور اذا اخذ ما على عظامها من اللحم وقيونك يوكنى قرقمق معناسنه در يقال جلم الصوف اذا جزه الاجتلام افتعال وزننده كميك اوزره اولان اتى صيروب المق معناسنه در يقال اجتلم الجزور بمعنى جلمه الجلامة ثمامه وزننده قرقلمش يوكه دينوركه قرقنتى تعبير اولنور الجلم جيمك كسريله قيونك يوكرك باغنه دينوركه

بوكركارى احاطه ايدن باغدر المجلوم مجلوق وتراشيده معناسنه در يقال هن مجلوم اى محلوق بوراده هن فرجدن كنايه در الجلمة فتحاتله دريسى يوزلمش قيون كوده سنه دينور ايچى چيقوب پاچه سى كيلدكدنصكره وكوترى هپ معناسنه در يقال اخذه بجلمته اى باجمعه بونده جيمك ضمى ولامك سكونيله ده جائزدر الجلمة ثمره وزننده بودخى كوترى جمله معناسنه در الجلام زنار وزننده تويلرى قيرقلمش قاولاق كبى تكه لرينه دينور مفردى جلامه در الجلم فتحتينله برجنس قيوندركه اياقلرى اوزون اولوب ومجاقلرنده تويى اولميوب طاز اولور طائف شهرينه مخصوص صدر وكيك وكچى تكه لرينه وقيون قوچنه دينور جمعى جلام دركتاب كبى وبيوك قرقه جق مقصه دينور وكنه يه دينور قراد معناسنه ودوه قسمنه مخصوص برتمغا اسميدر وآيه دينور قمر معناسنه على قول هلاله دينور واوغلاغه دينور الجيلم حيدر وزننده بودخى آيه دينور قمر معناسنه جلهم ثاى مثلثه ايله جعفر وزننده بررجل اسميدر الجلجمة دحرجه وزننده ايپ بوكمك معناسنه در يقال جلجم الحبل اذا فتله الاجلحمام اقشعرار وزننده ناس هر طرفدن كلوب بركمك معناسنه در يقال اجلحم القوم اذا اجتمعوا الاجلخمام خاى معجمه ايله اجلحمام وزننده ناس هرطرفدن كلوب بركوب يك جوق ومزدحم اولمق معناسنه در يقال اجلخم القوم اذا استكثروا واجتمعوا الجلسام جيمك كسريله عامه نك برسام ديدكلرى علته دينوركه ماده سنده بيان اولندى پس فصيحى جلسام اولور الجلاعم جيمك فتحيله بنى سعيمه دن بربطن دركه يمامه ايله بحرين بيننده متمكن اولورلر الجلهمة قنفذه وزننده وجيمك وهانك فتحيله دره نك قيبسنه دينور تقول رأيته يقعد فى الجلهمة اى فى حافة الوادى وقنفذه وزننده شدت ومحنت معناسنه در ومشكل ايشه دينور امر عظيم معناسنه در يقال وقع فى جلهمه اى شدة وكذا خطة وامر عظيم وبررجل اسميدر الجلهم قنفذ وزننده ايرى وبيوك فارة يه دينور وبرخاتون اسميدر الجلهوم عصفور وزننده جماعت كثير معناسنه در الجلاهم جيمك فتحيله ربيعه قبيله سندن منشعب بركوچك قبيله اسميدر الجم جيمك فتحى وميمك شديديله جوق نسنه يه دينور يقال مال جم اى كثير وجم الظهيرة نصف نهارك تمام طوغنلغى كرته يه اطلاق اولنور تقول سرنا فى جم الظهيرة اى فى معظمها وجم الماء صويك انكين يرندن عبارتدر وجم كلمه سنك جمعى جمام كلور جيمك كسريله وجموم كلور وجم وجمام حركات ثلاثه ايله مصدر اولورلر اوچلكى باشلو اولمق معناسنه يقال جم الكيل جما وجماما من الباب الثانى اذا كاله الى رأس المكيال وجم وجمام سحاب وزننده يورغون آت بنلميوب دينكلمك معناسنه در يقال جم الفرس جما وجماما اذا ترك ولم يركب فعفا من تعبه وجم كميكك اتى جوق اولمق معناسنه در يقال جم العظم اذا كثر لحمه وصو بركسون ديو آلميوب حالى اوزره ترك ايلمكله اركك معناسنه در يقال جم الماء اذا ترك يجتمع ويرايش وبرنسنه يك يقلشوب چاتمق معناسنه در يقال جم الامر اذا دنا وكيله اوزرينه باش يغمق معناسنه در تقول جممت المكيال اذا جعلته على رأسه طفافا الجميم امير وزننده بودخى جوق معناسنه در يقال شئ جميم اى كثير وجوق جابره واوته دينور ياخود تمام بويلنمش وهر يره يايلمش اولانه دينور جمعى اجماء كلور لبيب والباء كبى الجمة جيمك ضميله بودخى صويك انكين وفراوان اولان يرينه دينور يقال وقع فى جمة الماء اى معظمه وباشده اولان صاچك كور وفراوان اولانه دينوركه كثرتندن اوموزلره قدر نازل اولور وجمه جماعت عظيمه يه دينور وسليمان بن جمه تابعيدر محدثيندندر مؤلف بونى تكرار ايلمشدر الجم جيمك كسريله شيطانه ياخود شياطينه اطلاق اولنور الجم جيمك ضميله بركونه صدف بحرى اسميدر الجموم عموم وزننده كول وقيومقوله سنك صويى بركوب چوغالمق معناسنه در يقال جم الماء جموما من الباب الاول والثانى اذا كثر واجتمع وقيونك صوغلمش صويى كبر وظهور ايلمك معناسنه در يقال جمت البئر اذا تراجع ماؤها الجمام سحاب وزننده آيغر آت وبوغور ديشى يه اشمغى برمدت ترك ايلمكله صلبنده منيسى مجتمع ومتكثر اولمق معناسنه در يقال جم الفرس جماما اذا ترك فتجمع ماؤه ودينلنمكه وآسوده لكه دينوركه اسمدر يقال وجد جمامه اى راحته الاجمام همزه نك كسريله بودخى آت قسمى بنلميوب صولوقلنمق ودينكلنمك معناسنه در يقال اجم الفرس اذا ترك فلم يركب فعفا من تعبه ومتعدى اولور آتى دينكلندرمك معناسنه در يقال اجم فرسه اذا تركه ولم يركب عليه فعفا من تعبه وصو بركسون ديو حالى اوزره ترك ايله اركك معناسنه در يقال اجم الماء اذا تركه ليجتمع وبرنسنه كلوب چاتمق معناسنه در يقال اجم الامر اذا دنا واولچك اوزرينه باش يغمق معناسنه در تقول اجممت المكوك اذا جعلته على رأسه طفافا الاجم اعم وزننده اوزرنده اتى جوق كميكه دينور يقال عظم اجم اى كثير اللحم ومزراقسز آدمه دينور يقال رجل اجم اى لارمح معه وبو بينوزسز قباق قوجه دينور يقال كبش اجم اى بلاقرن وعورت قسمنك فرجنه اطلاق اولنور بو بينوزسز اولديغيچون

وجناغه دينور الجمة جيمك فتحيله كيلرده وقايقلرده قيج التنده اولوب صيزان صولر بركديكى يره دينوركه
سينته تعبيراولنور يقال تعفنت جمة السفينة وهى الموضع الذى يجتمع فيه الرشح من خروزه وصوبى فراوان
قيوبه دينور يقال بئر جمة اى الكثيرة الماء ومقتوللرينك دينى طلب ايدن جماعته دينور بومعناده جيمك
ضميله ده لغتدر يقال جاءفى جمة عظيمة اى جماعة يسئلون الدية المجمم معظم وزننده صاچى فراوان اولمغله
اوموزلرندن اشاغى يه قدرايناولان آدمه دينور يقال رجل مجمم اى ذوالجمة الجمامى رمانى وزننده باشنك
صاچى طوپ وكوراوله رق اوزون اولان آدمه دينور يقال رجل جمانى اى طويل الجمة شارحك بيانه كوره
بونده نونك زياده سى خلاف قياس اوزره در واكرجمه ايله برآدم مسما اولوب واكا نسبت اولنسه جمى دينور الجمام
كتاب وزننده آيغر چكلمكدن برمدت ترك اولنمغله صلبنده مجتمع اولان منى يه دينور وجمام حركات ثلاثه ايله
وجم جبل وزننده باشلو اوچيلان اوچلك باشنه دينور يقال اعطاه جمام المكوك مثلثة وجمه وهو ماعلى رأسه
فوق طفافه وجمام غراب وزننده اساميدندركاسيذكر وجمام كتاب وزننده جميع بطونك منسوب اولدقلرى
قبيله لره دينور جماجم كبى كاسيذكر شارحك بيانه كوره بونك جمعى جمه در جميه وزننده التجميم تفعيل وزننده
بودخى اوچلكه باش يغمق معناسنه در تقول جممت المكوك اذا جعلت رأساعليه و برك اوتلرى چايرلرى جمم
اولمق معناسنه در يقال جم النبت اذاصار جميا وتجميم مطلقا خاتونه وير يلان متعه يه دينور مؤلفك رسمنه كوره
تمنين كبى اسمدر ظاهرا مقدما مصدراولوب بعده اسم اولمشدر الجمان عطشان وزننده والجمام شدادوزننده
باشلو اوچلكه دينور وجمام بن عمى حمير قبيله سى نسبنك رجالندندر وجمان بن هداد ازد قبيله سندندر الجماء
صماء وزننده طلو قواطه يه دينور يقال جمجمة جماء اى ملأى وجماء العظام كيكلرى يك اتلو خاتونه وصف اولور
يقال امرأة جماء العظام اى كثيرة اللحم وعربلرك جاؤا جماغفيرا والجماء الغفير قوللرى كه باجمعهم معناسنه
مستعملدر غفر ماده سنده بيان اولندى وجماء مهره تخته سى كبى دوپدوز ياپچين نسنه يه دينور تأنيثى موصوف
اعتباريله در يقال ارض وصخرة وعمارة جماء اى ملساء وجنكلرده باشه كيلان توغلغه يه دينور الجموم
صبور وزننده صوبى فراوان قيويه دينور يقال بئر جموم اى الكثيرة الماء ومايه لو آته اطلاق اولنوركه
بردفعه سكرتدكدنصكره اصلا اشاغليوب بلافتور تكرارسكردراوله يقال فرس جموم اى كلماذهب منه
جرى جاءه جرى آخر التجمم تفعل وزننده بودخى اوت جيم اولمق معناسنه در يقال تجمم النبت
اذاصار جميا الجميمة سفينه وزننده شول تازه بغدايجق اوتنه دينوركه نباتى يارم آيلق اولمغله رعى ايدن حيوانك
قاوره منه كلوب اغزنى طولدرراوله جميمه اميمه وزننده كه بنت صيفى دركذلك جميمة بنت جمام بن الجموح كه
يدرى غراب وزننده درايكيسيده صحابيه لردر الاستجمام بيرك صوبى تجمع ايدوب كثرت بولمق معناسنه در
يقال استجم الماء اذا كثر واجتمع وبرك چايرلرى كورنمك معناسنه در يقال استجمت الارض اذاخرج نبتها المجم
فتحتيله كوكسه اطلاق اولنور صدر معناسنه ومنه يقال هو واسع المجم اى رحب الذراع واسع الصدر شارح ديركه
اصل مجم قيونك دبنده صو مجتمع اولان يرينه دينوركه قيونك طشتى ونكنه سى تعبيراولنور بومناسبتله صدره دخى اطلاق
اولندى الجمى ربى وزننده بقله يه دينور باقلاء معناسنه الجمجمة زلزله وزننده والتجمجم تزلزل وزننده
سوزى آچق سويليوب يعنى حروفلرى بربرندن تميز ايده رك دانه دار اداايتميوب دكرمندن دارى چكركبى سويلمك
معناسنه در يقال جمجم الكلام وتجمجم اذالم يبين كلامه وجمجمه برنسنه يى درونده كتم واخفا ايلمك معناسنه در
يقال جمجم الشئ اذااخفاه فى صدره وهلاك ايلمك معناسنه در يقال جمجم فلانا اذااهلكه الجمجمة جيملرك
ضميله باشك چناغنه دينور كاسهٔ سر معناسنه على قول دماغه ظرف اولان كميكه دينور جمعى جمجم در هاسر
بونك تفصيلى قحف ماده سنده مرورايلدى و بركونه اوچلك اسميدر وچوراق يرده قازلمش قويه دينور واغاجدن
دوزلمش چناغه دينور وقواطه يه دينور تقول سقانى فى جمجمة اى قدح من خشب الجماجم جمجمه نك جمعيدر
وجماجم سادات واشرافه اطلاق اولنور يقال هم الجماجم اى السادات وجميع بطونك منتسب اولدقلرى قبائله
دينور عظيم اولديغيچون جميع بطونى جمع ايدر مثلا كلب بن وبره قبيله سى كبى كه كلبى دينسه بطوندن شئ آخره
نسبته حاجت قالمز وجاجم جرجان شهرنده برصوقاغك آديدر ديرالجماجم كوفه قربنده برموضع آديدر وحسن بن
يحيى وعلى بن مسعود الجماجيان محدثلردر الجماوان شدادان وزننده مدينه قربنده ايكى پاره اطلاق اولنور
الجمجم هدهد وزننده بركونه پاپوشه دينور و بومعربدر حالا مكه ده جمجمه ديدكلرى پاپوش اوله جقدر فارسيده
جمجم ديرلر جيملرك كسريله الجمنة جيمك فتحى ونونك سكونيله وفتحيله برنسنه نك جماعتنه دينور ويقال اخذه

بجمنته اى كله الجوم قوم وزننده برلكده اولان چوبانلره دينور اسم جمعدر يقال هم جوم اى رعاء يكون امرهم
واحدا وجوم مصدراولور برنسنه طلب ايلمك معناسنه كرك خير وكرك شر اولسون يقال جام الرجل يجوم
جوما اذاطلب شيئا خيرا اوشرا الجام نام وزننده كومشدن اولان قابه دينور كاسه ومشربه وسائرى كبى جمعى
اجؤم كلور همزه ايله افلس وزننده واجوام وجامات كلور وجوم كلور جيمك ضميله يقال شرب من الجام وهواناء من فضة
وجام نيسابور اعمالندن برقصبه آديدر عارف ابونصر احمد بن الحسين واوغلو شيخ الاسلام اسمعيل ومحدثلردن
سلمان بن حمزه و يوسف بن عمر الجاميون اورايه منسوبلردر جويم زبير وزننده فارس ايالتنده بربلده آديدر
عامه بونك ياسنى مضموم تفوه ايدرلر الجهم سهم وزننده والجهم كتف وزننده بومرى وطوپاچ ودورك
چركين يوزه دينور يقال وجه جهم وجهم اى غليظ مجتمع سمج وجهم سهم وزننده برآدمى ترش وعبوس چهره ايله
قرشولمق معناسنه در يقال جهم فلانا وجهمه جهما من الباب الثالث والرابع اذااستقبله بوجه كريه وجهم
عاجز وضعيف وبيمجال آدمه دينور يقال رجل جهم اى عاجز ضعيف وارسلانه دينمكله ضد اولور وجهم بن
قيس ياخود بوز بير وزننده در وجهم بن قثم وجهم نامنده ايكى ذات دخى كه برى بلوى و برى اسلمى در صحابه دندر
الجهامه ندامه وزننده والجهومة عمومه وزننده برآدمك يوزى طوپاچ بومرى ودورك چركين اولمق معناسنه در
يقال جهم وجهه جهامة وجهومة من الباب الخامس اذاكان جهما التجهم تفعل وزننده بودخى برآدمى بدچهره ايله
قرشولمق وقرشوسنه وارمق معناسنه در يقال تجهمه وتجهم له اذااستقبله بوجه كريه الجهمة جيمك فتحى
وضميله اواخر ليلك ابتداسنه دينور على قول آخرندن هنوز قرا كولق بقيه سنه دينور يقال خرج فى جهمة الليل
اى اول مأخيره اوبقية سواد من آخره وبيوك قزغانه دينور الاجهام افتعال وزننده جهمهٔ ليل وقتنه كيرمك
معناسنه در يقال اجتهم الرجل اذادخل فى جهمة الليل الجهمة غرفه وزننده سكسان مهار مقدارى دوه
بلوكنه دينور الجهوم صبور وزننده بودخى عاجز وزبون وضعيف آدمه دينور الجهيم زبير وزننده ياخود
لامسز ابن الصلت وجاهمة بن العباس صحابه لردر الجهام سحاب وزننده يغمورسز بلوده دينور على قول يغمورى
ياغمش اولانه دينور يقال ماهو الاجهام اى سحاب لاماء فيه اوهراق ماؤه الاجهام همزه نك كسريله بلود
جهام اولمق معناسنه در يقال اجهمت السماء اذاصارت جهاما جيهم حيدر وزننده بررجل اسميدر و برموضع
آديدركه آنده جن طائفه سى چوقدر الجيهمان ريهقان وزننده زعفرانه دينور جهضمه مرحله وزننده بشير بن
الخصاصيه نك خاتونيدركه نبى اكرم صلى الله عليه وسلم حضرتلرنى رؤيت ايلمديلر جهرم جعفر وزننده فارس
اولكه سنده بربلده آديدر دوشمه ياخود كتان جنسندن ثياب جهرميه ديدكلرى اورايه منسوبدر الجهضم جعفر
وزننده بيوك باشلو دكرمى يوزلو آدمه دينور وياتلرى ميدانلو وكوكسى كنكبش كمسنه يه دينور وارسلانه دينور
و بررجل اسميدر التجهضم تدحرج وزننده تعظم وتكبر ايله طفره لنمق معناسنه در يقال تجهضم الرجل
اذاتغطرس وتعظم و بوغوردوه سائر بوغورلرى كوكسيله چالوب چارپوب پايمال ايلمك معناسنه در يقال تجهضم
الفحل على اقرانه اذاعلاهم بكلكله جهنام ضمتيله ونون مشدده ايله اعشى نام شاعرك تابعه سى اولان جنينك
اسميدر وعمرو بن قطن نام كمسه نك لقبيدر بونده كسرتيله زبان زده در جهنام كسرتيله قيس بن حسانك فرسى
اسميدر وجهنام جيمك حركات ثلاثيله وجهنم عملس وزننده دينى درين قيويه دينور يقال ركية جهنام
وجهنم اى بعيدة القعر وجنت مقابلى اولان جهنم اعاذنا الله منها آنكله تسميه اولندى شارح ديركه بوصورتده تأنيث
وعلميتله غيرمنصرف اولور وتأنيثى مسماسى اولان بئر ياخود نار اعتباريله در و بعضلر اصلى كهنام عبرانى اولمسنه
ذاهب اولمغله اكا كوره اعجميد اولور الجيم ميم وزننده اسرمش ديشى يه قزمش دوه يه دينور وديبا تعبيراولنان
قماشه دينور ديباج معناسنه لفظمز بورك بومعناره ورودى كتاب الجيم مؤلفى ابوعمرودن ناقل اوله رق بعض
علماء كرامدن مسموعمز اولدى وجيم حروف هجادن برحرف معهوده در ومؤنثدر التجييم تفعيل وزننده جيم
حرفى يازمق معناسنه در يقال جيم جيما اذا كتب الجيم فصل الحاء المهملة الحبرم مزعفر وزننده
حب رمان چورباسنه دينوركه عربستانده معروفدر الحبرمة دحرجه وزننده حب رمان چورباسى پاپمق
معناسنه در يقال حبرم الرجل اذا اتخذ الحبرمة شارحك بيانه كوره اشبو حبرمه ماده سى حب ايله رمان
كلمه سندن منحوتدر الحتم ختم وزننده خالص معناسنه در بونده محت لفظندن مقلوبدر يقال شئ محت
وحتم اى خالص وحكم وقضا معناسنه در يقال حتم مقضى اى حكم وايجاب والزام معناسنه در يقال وقع بحتمه
اى بايجابه و رايشى محكم ومتين ايلمكه دينور جمعى حتوم كلور شارح ديركه بوراده بعض نسخه ده تقديم وتأخيرواقعدر

صواب اولان واحكام الامر وايجابه عنوانده اولمقدر وحتم لفظی فی الاصل مصدردر اسم موقعنده دخی مستعملدر
وحتم مصدر اولور بركسه اوزره برنسنه ايله حكم ايلمك معناسنه يقال حتم بكذا حتما من الباب الثانی ای قضی وبرنسنه‌يی
بركسه اوزره ايجاب والزام ايلمك معناسنه‌در يقال حتم عليه الامر اذا اوجبه وبرايشی متين ومحكم قلمق معناسنه‌در
يقال حتم الامر اذا احكمه الحاتم حاكم وزننده ومرادفيدر كه قاضی‌يه دينور جمعی حتوم كلور يقال حتم الحاتم بكذا
ای حكم القاضی وسياه قرغه‌يه اطلاق اولنور كه قوزغون تعبير اولنور وغراب البين اطلاق ايلدكلری قرغه‌يه ده
اطلاق اولنور كه منقاری اياقلری قزل اولور آكين قرغه‌سی ديدكلر بدر عربلر بونلرك آوازندن فراقه تطير ايدرز
كويا كه بونلر فراقله حكم ايتدكلری بنه مبنی اطلاق ايلديلر وحاتم بن عبد الله بن سعد الطائی جود وسخاده ضرب
مثل اولنان كسه‌در لسان عامه‌ده تای مفتوحه ايله متداولدر كه محرفدر التحتم تفعل وزننده برنسنه‌يی نفسنه
واجب ولازم قلمق معناسنه‌در يقال تحتم الشیء اذا جعله حتما يعنی علی نفسه وآغزده ملايم اولان نسنه اكل
ايتمك معناسنه‌در يقال تحتم الرجل اذا اكل شيئا هشا فی فيه وحتامه‌يی يمك معناسنه‌در يقال تحتم فلان اذا
اكل الحتامة وبر آدمك حقنده تفأل ايله خير اميد ايلمك معناسنه‌در يقال تحتم لفلان بخير اذا تمنی له خيرا وتفأل له
وبرنسنه ايچون منبسط وصفاياب اولمق معناسنه‌در يقال تحتم لكذا اذا هش له ويقال هو ذو تحتم ای هشاش
المتحتم اسم مفعول بنيه‌سيله كنديسيله هشاشت كلوب نشاطمند اولنه‌جق نسنه‌يه دينور ومنه يقال هو
غض المتحتم ای هش مرتاح دائما الحتمة غرفه وزننده سياهلغه دينور يقال به حتمة ای سواد الحتمة فتحاتله
اوفانمش شيشه‌يه دينور الحتامة ثمامه وزننده طعام اكل اولندقدنصكره صفره‌ده وتبسيده قلان طعام بقيه‌سنه
دينور علی قول اكل اولنوركن دوكيلوب دوشن طعام دوكنديسنه دينور يقال اكل الحتامة فلم يطرحها وهی
مابقی علی المائدة من الطعام او ماسقط منه اذا اكل الحتومة حانك ضميله اكشيلكه دينور يقال فی طعمه حتومة
ای حموضة الاحتتام اطميان وزننده قطع ايلمك معناسنه‌در يقال احتتم الامر اذا قطعه الاحتم احمر
وزننده سياه نسنه‌يه دينور يقال شیء احتم ای اسود حتم تای فوقيه ايله زبرج وجعفر وزنلرنده برموضع آديدر
الحتمة حانك فتحی وتای مثلثه‌نك سكونيله وفتحيله طپراغی قزل كوچك تپه‌يه دينور علی قول قاره طاشلق تپه‌يه
دينور وبرونك اوجنه دينور ارنبه معناسنه وكوچك آت قولونه دينور مهر صغير معناسنه جمعی حثام كلور
حانك كسريله ومكه‌ده حجون قربنده برموضع آديدر وبلالام برخاتون اسميدر وابو حثمة حضرت فاروق
جلسارندندر وابن ابی حثمة ابو بكر بن سليمان المحدث علماء قريشدندر الحثمة غرفه وزننده صو بندندن صو يك
دوكيلجك موقعنه دينور الحوثم جوهر وزننده انساندن ودوه قسمندن معتدل الطول اولانه دينور كه مراد
اوزونلغه مائل اورته بويلو اولمقدر الحثماء صحراء وزننده سبل صوبی اقوب كندكدنصكره دره‌ده قلان قوم
بقيه‌سنه دينور الحثم خصم وزننده ويرمك معناسنه‌در يقال حثم له حثما من الباب الاول اذا اعطاه الحثرمة
دحرجه وزننده دوداق قالين اولمغه دينور يقال به حثرمة ای غلظ الشفة الحثرمة زبرجه وزننده برونك اوجنه
دينور كه بومشق يريدر علی قول الك اوجنه دينور وبرونك النده اوست دوداغك اورته‌سنده اولان خرده
دائره‌يه دينور الحثارم علابط وزننده دوداقلری قالين آدمه دينور يقال رجل حثارم ای الغليظ الشفة الحثلم
زبرج وزننده طيب مقوله‌سی باغك ياخود صافی باغك دبنده قلان طورطوسنه وپوصه‌سنه دينور الجحم
حانك فتحی وجيمك سكونيله برنسنه‌نك ال سوروب يوقلنه‌جق واله طوقنه‌جق يومريجه جثه ومقدارنه دينور كه
چليم تعبير اولنور جمعی حجوم كلور يقال حجم الكتاب ضخم وهو ملمسه الناتیء تحت اليد وحجم مصدر اولور منع ايلمك
معناسنه يقال حجمه عنه حجما من الباب الاول اذا منعه وقيزك ممه‌سی توموب اغر شقلمق معناسنه‌در يقال
حجم ثدی الجارية اذا نهد وكيكده اولان اتی كميروب يمك معناسنه‌در يقال حجم العظم اذا عرقه وامك وصورمق
معناسنه‌در يقال حجم الصبی ثدی امه حجما من الباب الاول والثانی اذا مصه الحجام شداد وزننده برنسنه‌يی
يك اموب صوريجی كسه‌يه دينور مصاص معناسنه‌در دائما حجامت ايدن آدمه حجام اطلاقی بو معنايه مبنيدر
وافرغ من حجام ساباط مثلی سبط ماده‌سنده مرور ايلدی الحجوم صبور وزننده والمحجم منبر وزننده رفق
وسهولتله حجامت ايدن اوزاستاذه دينور يقال حاجم حجوم ومحجم ای رفيق وحجوم نسوانك فرجنه اطلاق
اولنور مصوص اولديغيچون ومحجم منبر وزننده ومحجمة مكنسه وزننده حجامت آله‌جق شيشه‌يه دينور الحجامة
كتابه وزننده حجاملق حرفتنه دينور كه حجامجيلك تعبير اولنور الاحتجام افتعال وزننده حجامدن حجامت آلسنی
ايستمك معناسنه‌در يقال احتجم الرجل اذا طلب الحجامة الاحجام همزه‌نك كسريله برايشدن كيرو طوروب

وازكلمك ياخود خوف وهيبتدن قچنلمق معناسنه‌در يقال احجم عنه اذا كف عنه اونكص هيبة شارح ديركه
بو معناده احجام منع معناسنه اولان حجمك مطاوعيدر كيته فاكب قبيلندندر واحجام قيزك ممه‌سی توموب
اغرشقلمق معناسنه‌در يقال احجم ثدی الجارية اذا نهد وخاتون هنوز طوغمش ولدينی الك اول امزرمك معناسنه‌در
يقال احجمت المرأة للمولود اذا ارضعته اول رضعة المحجام محراب وزننده دائما هر نسنه‌دن خوف وهيبتله
قچنلوب كيرو طورور اولان كسه‌يه دينور الحجام كتاب وزننده اصرمسون ديوخو يسرزدوه‌نك اغزنه ياخود
بروندرغنه بغلدقلری اسنك تعبير اولنان شيئه دينور الحوجمة جوهره وزننده قرمزی كله دينور ورد احمر
معناسنه جمعی حوجم‌در التحجيم تفعيل وزننده بركسه‌يه شدتله ديكه باقق معناسنه‌در كويا كه نظريله
قاتی ايلكنی صوروب چقارر يقال حجم اليه اذا نظر اليه شديدا الحدم حانك فتحی ودالك سكونيله وفتحيله
آتشك پك حر واحراقنه دينور يقال ما اشد حدم النار وحدمها ای شدة احراقها وحميها الاحدام همزه‌نك
كسريله آتش كذلك هوانك اسيلكی يانوب طوتشمق معناسنه‌در يقال احدمت النار والحر اذا اتقدا
الاحتدام افتعال وزننده بركسه‌يه افراط غيظ وغضبدن پر آتش اولوب يانوب يافلمق معناسنه‌در يقال احتدم
عليه غيظا اذا تحرق وآتش علولنمك معناسنه‌در يقال احتدمت النار اذا التهبت وقان پك قرمزی اولمق
معناسنه‌در شويله كه سياهلق درجه‌سنه بالغ اوله يقال احتدم الدم اذا اشتدت حمرته حتی يسود التحدم
تفعل وزننده احتدام ايله معنای اولده مرادفدر يقال تحدم عليه غيظا اذا تحرق الحدمة فتحاتله آتش علوينك
پارلديسنه وكورلديسنه دينور تقول سمعت حدمة النار ای صوت التهابها وحيد قسمنك جوفندن كلان
سسنه علی قول انسانك غيظ وغضبدن ناشی ايچريسندن ظهور ايدن كورلدی كبی كومور ديسنه دينور
حدمه غرفه ياخود همزه وزننده برموضع معروف اسميدر الحدمة فرحه وزننده چابك قينار اولان تجربه‌يه
وچوملكه دينور يقال قدر حدمة ای سريعة الغلی الحذم حانك فتحی وذال معجمه‌نك سكونيله
برنسنه‌يی كسمك علی قول تيز وچابك كسمك معناسنه‌در يقال حذمه حذما من الباب الثانی اذا قطعه اوقطعا
وحيا ومطلقا سرعت ايلمك معناسنه‌در يقال حذم فی قرأته وغيرها اذا اسرع الحذم كتف وزننده پك
كسيجی نسنه‌يه دينور يقال سيف حذم ای قاطع الحذيم حانك كسری وياءنك فتحيله بودخی پك كسيجی
نسنه‌يه دينور وهر ايشده اوز واستاذ اولان چيره دست آدمه دينور يقال هو حذيم ای حاذق ونجد
اولكه‌سنده برموضع آديدر وتيم الرباب قبيله‌سندن برمنطبب كسه‌نك اسميدر وحذيم بن عمر والسعدی
وحذيم بن حنيفة بن حذيم وابو حنيفه وابو حنظلة بن حذيم صحابه‌لردر وسليم بن حذيم وتميم بن حذيم تابعيلردر وبو تميم
بن حذلمك غيريدر الحذم فتحتيله قنادی كسلمش قوشك اوچمسنه دينور كه كسيك كسيك اوچر الحذم ضمتيله
پك چابك طوشنلره واوزاوغريلره دينور الخذم صرد وزننده والحدمة همزه وزننده آدمله‌ری صيق صيق
آتەرق يوريين بودوره دينور اولك موثی هاايله‌در الحذمان فتحاتله سرعتله يوريمك معناسنه‌در يقال
حذم الرجل حذمانا من الباب الثانی اذا مشی مسرعا وآغر آغراو يالنه رق يوريمك معناسنه اولمغله ضد اولور
يقال يحذم ای يمشی بطيئا حذام قطام وزننده وسحاب وزننده برخاتون اسميدر حذمه همزه وزننده
برفرس اسميدر الحذام غراب وزننده ياب ياب اويالنه‌رق كسل وبطالتله اولان يوريشه دينور قطع معناسندندر
يقال اشتری عبدا حذام المشی ای بطيئا كسلان حذيمة سفينه وزننده ابن يربوع بن غيظ بن مرة‌در الحذرمة
دحرجه وزننده كثرت كلام معناسنه‌در يقال حذرم فلان اذا اكثر الكلام الحذارمة علابطه وزننده چوق
سوزلو اوزان آدمه دينور يقال رجل حذارمة ای مكثار الحذلمة دحرجه وزننده آنه تيمار واصلاح ايلمك
معناسنه‌در يقال حذلم فرسه اذا اصلحه واغاجی اوق كبی يونوب بجاق كبی كسكين ايلمك معناسنه‌در يقال حذلم العود
اذا برأه واحدة وسرعتله يوريمك معناسنه‌در يقال حذلم الرجل اذا اسرع وطولدرمق معناسنه‌در يقال
حذلم سقاءه اذا ملأه وعجله سندن يوارلنوركبی يوريمك معناسنه‌در تحذلم دخی بو معنايه‌در كما سيذكر التحذلم
تدحرج وزننده بودخی سرعتله يوريمك معناسنه‌در يقال تحذلم الرجل اذا اسرع وبر آدمك فضول حمق
وچوالپه‌لغی كيدوب ادب وعرفان صاحبی اولمق معناسنه‌در يقال تحذلم الرجل اذا تأدب وذهب فضول حمقه
وسرعتدن يوارلنوركبی يوريوب كيتمك معناسنه‌در يقال مر فلان يتحذلم ويتحذلم ای مر كانه يتدحرج الحذلوم
زنبور وزننده پك چابك وچالاك انسان وحيوانه دينور الحذلم جعفر وزننده طقنباز كوده لو بودوره دينور
وتميم بن حذلم تابعيدر الحرم حانك كسريله حرام لفظنده لغتدر كه حلال ومباح مقابليدر استعمالی ممنوع

اولان نسنه‌دن عبارتدر جمعی حرم كلور ضمتینله وحریم وحرمان معناسنه مصدر اولور كما سیذكر و واجب
معناسنه مستعملدر ومنه قوله تعالى وحرم على قرية اهلكناها الاية اى واجب شارح دیركه وحرام قرأتنه كوره
حرام كندى معناسنه‌در لكن اشبو حرم قرأتنه كوره كسائى واجب ایله تفسیر ایلدی و بو مجازدر الحرم حانك
ضمیله والحرام سحاب وزننده برنسنه بركسه‌یه اوزره ممنوع اولمق معناسنه‌دركه مراد تسخیر الهى یاخود منع قهرى
ایله عن اصل ممنوع اولمقدر یقال حرم الشىء علیه حرما وحراما من الباب الخامس اذا كان ممنوعا مؤلفك
بصائرده بیانه كوره اصل حرام كه ممنوع منه اولان نسنه‌دن عبارتدر یا تسخیر الهى ایله اولور یاخود منع قهرى ایله یاخود
من جهة العقل یاخود من جهة الشرع اولور یاخود امر ومصلحتك مرتسم اولدیغى جهتدن اولور اشبو قاموسده مطلب
بو محلده ایراد ایلدیكى مثالر ظاهرا معناى واحد قیاس اولنمغله تكرار وهم اولنور لكن ذكر اولنانك حرمتى وجه مذكور
اوزره‌در ومثال آتینك حرمتى عارضیدر پس بو ایكى حرامك بیننده فرق فارق واردر انتهى ویقال حرمت الصلوة
على المرأة اى الحائض وكذا السحور على الصائم حرما وحرما بضمتین من الباب الخامس اذا امتنع فعلهما وحرم
احرام بالحج معناسنه اسمدر حل مقابلیدر قال الشارح ومنه الحدیث قالت عائشة رضى الله عنها كنت اطیب النبى
علیه السلام لحله وحرمه اى وعند احرامه الحرم فتحتینله والحرام سحاب وزننده بودخى برنسنه بركسه‌دن
ممنوع اولمق معناسنه‌در یقال حرمت الصلوة على الحائض وحرم السحور على الصائم حرما وحراما من الباب
الرابع اذا امتنع فعلهما وحرم فتحتینله مطلق ذكر اولندقده مراد حرم مكهٔ مكرمه‌دركه حرم الله وحرم رسول الله‌در
علیه الصلوة والسلام و بو حل مقابلیدركه مواضع معروفهٔ محدده‌نك خارجى حل وداخلى حرمدر نیجه افعال
انده ممنوع ومحظوردر واكا محرم دخى اطلاق اولنور وتثنیه صیغه‌سیله حرمان مكهٔ مكرمه ایله مدینهٔ منوره‌یه
اطلاق اولنور وحرم لفظنك جمعى احرامدر وحرم الرجل حریم معناسنه‌دركما سیذكر وحرم مصدر اولور
برآدم قمارده بوتنده همیشه مغلوب اولمق معناسنه یقال حرم فلان حرما من الباب الرابع اذا قمر ولم یقمرهو واونكولك
وبناز لق ایلمك معناسنه‌در یقال حرم فیه اذا لج ومحك وابو الحرم محدثیندن برجماعتدر التحریم تفعیل
وزننده حق جل وعلى برنسنه‌یى حرام قلمق معناسنه‌در یقال حرمه الله اى جعله حراما وشهر حرامه كیرمك
معناسنه‌در یقال حرم الرجل اذا دخل فى الشهر الحرام و برآدمه قمارده غالب اولوب یكمك معناسنه‌در یقال
حرم فلانا اذا قمره الحرام سحاب وزننده مصدردركه ذكر اولندى واسم اولوركه حلال مقابلیدر ممنوع منه
اولان شیئه دینور یقال هو حرام علیه ضد حلال واشهر حرمدن مفرد اولور كما سیذكر وحرام اسامیدندر
مدینه اهالیسى بیننده اسم شایعدر حرام بن عثمان مدنى ومحدث واهى وضعیفدر ومحمد بن حفص وموسى بن
ابراهیم الحرامیان محدثلردر وحرام بن عوف وحرام بن ملحان وحرام بن معاویه یاخود بوزاى معجمه ایله‌در وحرام بن
ابى كعب صحابه‌لردر وعربلرك حرام الله لاافعل قوللرى یمین الله لاافعل تركیبى قبیلندندركه بینلرنده یمیندر شارحك
بیانه كوره بو عقیل قبیله‌سنه مخصوصدر ربتعالیك حلال ایلدیكى نسنه‌یى بكا حرام اولسون دیمكدر وحتى
بوندن تصرفله تحریم لفظنى یمین ایلمك معناسنه استعمال ایلدیلر انتهى المحارم میمك فتحیله حق تعالینك حرام
قلدیغى نسنه‌لردر مفردى محرم درمقعد وزننده یقال اتقوا المحارم اى ما حرم الله تعالى ومحارم اللیل قورقنج كیجه‌لردن
عبارتدركه پك خطرناك اولمغله آنلرده بیمحابا یوله كتمك حرام اولور یقال سرى فى محارم اللیل اى مخاوفه المحرم
معظم وزننده بودخى حرم مكه‌یه اطلاق اولنور وشول دوه‌یه اطلاق اولنوركه كرچه برمقدار قوللنمغله اورتنه‌جه
بواشیوب لكن دلخواه اوزره قوللنمسى هنوز دشوار اوله وسرد اولیوب اله ملایم طوتقنور اولان بروكه دینور ویكى
قامچى‌یه دینور ودباغت اولنمامش درى‌یه دینور وشهر الله الاصب اسمیدر جمعى محارم ومحاریم ومحرمات كلور
شارح دیركه كرچه مراد اول شهورسنه اولان آیدركه محرم الحرامدر لكن مؤلفك اصب ایله توصیفى ملایم دكلدر
زیرا اصب لفظى اصم كبى ماه رجبك وصفیدر دخولنده سلاحلر الدن دوكلدیكیچون یعنى آنده قتال ترك
اولندیغیچون متصف اولمشدر ومؤلف بونى ماده سنده بیان ایلمامشدر كذلك شهر الله دخى رجبك اوصافندندر
حتى اشهر حرم تعریفنده كندوسى دخى تصریح ایلمشدر لكن اشهر مباركه‌نك هر برینه تعظیما شهر الله اطلاق
اولنمشدر نهایت بر روصف مخصوصله تمییز ایدرلر مثلا محرمه شهر الله الحرام ورجبه شهر الله الاصم وشعبانه مطلب
شهر الله المعظم ورمضانه شهر الله المبارك اطلاق ایدرلر وقالدیكه اصب وصفى محرمه رجبدن ازید ملایمدر
ومؤلف صم ماده سنده رجبى اصم ایله وصف ایلمشدر فلینظر انتهى ومحرم اسامى رجالدندر الاحرام همزه‌نك
كسریله حرم مكه‌یه داخل اولمق یاخود هتك وفسخ اولنمیان حرمته یاخود شهر حرامه داخل اولمق معناسنه‌در

یقال احرم الرجل اذا دخل فى حرم مكة اوفى حرمة لاتهتك اوفى الشهر الحرام و برنسنه‌یى حلال ایكن حرام قلمق
معناسنه‌در یقال احرم الشىء اذا جعله حراما وحج ایچون وعمره ایچون احراملنمك معناسنه‌دركه حلال اولان
نسنه كندوسیله حرام اولان اعماله كیرمكدن عبارتدر یقال احرم الحاج والمعتمر اذا دخل فى عمل حرم علیه به
ماكان حلالا و برآدمى قمارده یكمك معناسنه‌در یقال احرم فلانا اذا قمره الحریم امیر وزننده شول شیئه دینوركه
تحریم اولنمغله اصلا یاپشلیوب وطوقنلمز اوله یقال شىء حریم وهو ماحرم فلم یمس و برآدمك اورتاغنه دینور یقال
هو حریمه اى شریكه و یمامه‌ده برموضع آدیدر و بغدادده برمحله آدیدركه طاهر بن حسین طرفنه نسبت
اولنور مرقوم مأمون خلیفه‌نك وزیرى وسرعسكرى ایدى اعلامدن ابن اللتى الحریمى اورادندر وحریم احرامه
كیرمش آدمك كیندیكى لباسنه دینوركه لسانمزده احرام تعبیر اولنان فوطه‌لردر كذلك احرامه كیرمش آدمك
ارقه‌سندن چقردیغى لباسنه دینوركه احرامده اولدقجه انى تلبس ایلمز وحریم الدار اول خانه‌یه مضاف اولان
حقوق ومنافعنه اطلاق اولنوركه چوره سنده و یوره سنده خانه‌یه لازم اوله جق یرلردن عبارتدر سائرك تعرضى
حرامدر مثلا زبیل دوكجك یركبى وحریم البئر قیوقازیلوركن یوره سنده طپراغى القا اولنه جق محللردن عبارتدر
شارح دیركه كتب فقهیه‌ده مسائل مخصوصه‌یى مشتملدركه اكثرى هر طرفندن قرقرارشون محل ایله تحدید ایلدیلر
وحریم الرجل كشى‌یه صون وحمایتى واجب اولوب وآنلردن بیكانه‌نك دخل وتعرضنى منع ودفع ضمننده مقاتله
اولنه جق نسنه‌لردن عبارتدركه اصطلاحمزده عرض وناموس تعبیر اولنور واكا حرم دخى دینور كما ذكر جمعى
احرام وحرم كلور ضمتینله یقال هو یحمى حریمه وحرمه وهو مایحمیه و یقاتل عنه وحریم مصدر اولور حرمان كبى
كما سیذكر واسامیدندر حریم ابن جعفى بن سعد العشیره‌در ومالك بن حریم الهمدانى جد مسروق‌در الحریم
حانك فتحیله والحرمان حانك كسریله والحرم والحرمة كذلك حانك كسریله والحرم والحرمة حانك
فتحى وراك كسریله والحریمة حانك فتحیله بركسه‌دن برنسنه‌یى منع ایلمك معناسنه‌دركه اول كمسنه‌یى اندن
محروم ایلمك تعبیر اولنور یقال حرمه الشىء وحرمه حریما وحرمانا وحرما وحرمة وحرما وحرمة وحریمة
من الباب الثانى والرابع اذا منعه وقولهم احرمه لغیة یعنى بو معناده افعال بابندن ورودى لغت فصیحه دكلدر
المحروم خیردن ممنوع اولان یعنى همیشه مدبر و بدبخت اولوب فلاحدن بى بهره اولان آدمه دینور خزینه‌یه ده
كیرسه یینه خائب وخاسر خروج ایدر یقال فلان محروم اى ممنوع عن الخیر واصلا مالى نما و بركت بولمز آدمه
اطلاق اولنور یقال هو محروم اذا كان لاینمى له مال وشول اهل حرفت آدمه دینوركه هر نقدر سعى واقدام ایلسه
بهرحال برقزانجه نائل اولمز اوله یقال هو محروم اى محارف لایكاد یكسب ومحروم بر بلده آدیدر ومحروم اسماء
رجالدندر الحریمة مصدركه ذكر اولندى ومفعول معناسنه وصف اولوركه ممنوعه دیمك اولور ومنه حریمة
الرب وهى التى منعها من شاء یعنى كشینك حریمه‌سى شول نسنه‌لردركه كندى مال وملكى اولمغله دیلدیكى
كسه‌لردن آنى منع ایدر اوله یعنى قبضهٔ تصرفنده اولمغله دیلدیكنه اعطا ودیلدیكنه منع ایدر اولدیغى نسنه‌دن
عبارتدر تاء اسمیت ایچوندر یاخود تأنیث موصوف اعتباریله‌در الحرام حانك كسریله چتال طرنقلى حیوان
وقورد وكلب مقوله‌سى جانور اركك قیرمق معناسنه‌دركه یالقمق تعبیر اولنور یقال حرمت ذات الظلف
والذئبة والكلبة حراما من الباب الرابع اذا ارادت الفحل الحرمى سكرى وزننده حرامدن وصفدر اركك
قیرمش حیوان مذكوره‌یه دینور جمعى حرام كلور جبال كبى وحرامى كلور سكارى وزننده الحرمة حانك كسریله
معناى مرقومدن اسمدر حیوان مذكورك اركك قیرغلغنه دینور یقال شاة و بقرة وكلبة حرمى و بها حرمة
اى ارادة الفحل و بونده فتحاتله حرمه دخى لغتدر وحدیثده ذكور اناسى قیرغلغنده دخى استعمال اولندى
قال الشارح وفى النهایة ومنه الحدیث الذین تدركهم الساعة تبعث علیهم الحرمة وهى بالكسر الغلمة وطلب
الجماع پس حدیث مذكورده مجاز اولور زیرا وصف مذكور اذل بهائم صفتیدر الاستحرام حرام معناسنه‌در
یقال استحرمت ذات الظلف والذئبة والكلبة اذا ارادت الفحل الاشهر الحرم ضمتینله كه حرامك جمعیدر ذوالقعده
وذوالحجه ومحرم ورجب آیلرندن عبارت شهور اربعه‌در جاهلیه اهلى شهور مذكوره‌ده قتالى كندیلره حرام
ایلمشلر ایدى قال الشارح وهى اربعة واحدة فرد وهو رجب وثلاثة سرد وهى ذوالقعدة وذوالحجة والمحرم
الحرمة حانك ضمیله والحرمة ضمتینله والحرمة همزه وزننده فسخ وانتهاك حلال اولمیان شیئه دینور كشینك
عرض وناموسى كبى یقال لایلیق بك ان تهتك حرمته وحرمته وهى مالایحل انتهاكه وعهده وذمت
معناسنه‌در یقال هو فى حرمته اى فى ذمته ومهابت معناسنه‌در یقال هو اهل الحرمة اى المهابة توقیر مقامنده

مستعمل اولان احترام بو معنادندر وبهره ونصيب معناسنه در وقوله تعالى ومن يعظم حرمات الله الآيه
اى ماوجب القيام به وحرم التفريط فيه اشبو آيت كريمه ده حرمات حرمه نك جمعيدر غرفه وغرفات كبى مراد
قيام واداسى عباد اوزره واجب اولوب تفريط وتقصيرى حرام اولان اعمال مأموره در الحرم صرد وزننده
بودخى حرمه نك جمعيدر برآدمك زوجه سنه واجانبدن حمايه سى لازم اولان اهل وعياله دينور المحارم ميمك
فتحيله بودخى حرم معناسنه در مفردى محرمه در مكرمه وزننده ورايى مفتوح اولوب محرمه دخى دينور مقعده
وزننده المحرم مقعد وزننده برآدمه تزوجى حلال اولميان اقربادن عبارتدر ذكور اولسون واناث اولسون
يقال رحم محرم اى محرم تزوجها ويقال هى له محرم وهولها محرم التحرّم تفعل وزننده ناسزا برنسنه دن
عزت نفس وجناب وجلالتله قورنمق معناسنه در يقال تحرّم منه بحرمة اذا تمنع وتحمى بذمة المحرم محسن
وزننده برآدمك مصالحه ايلديكى كمسه اطلاق اولنور يقال هو محرمك اى مسالمك وبرآدمك حريم وحمايتنده
اولان آدمه دينور وبركسه نك هروجهله اذا وتعرضى حرام وناروا اولان آدمه اطلاق اولنوركه اول آدمدن هميشه
معاف ومسلم اولور يقال انه لمحرم عنك اى يحرم اذاه عليك واسمادندر حريم زبير وزننده حضرموت
قبيله سندن بربطن اسميدر على قول بو امير وزننده در عبدالله بن يحيى الحريمى التابعى انلردندر وجعشم
بن حليه نك جدّى اسميدر وحضرموت قبيله سى نسبنك رجالندن بركسه نك اسميدر حضرموتك منتهى اولديغى
بطن پدرى اولان صدف نام كمسه دن مزبور حريم تولد ايلدى واكا احروم وجذام واجذوم دخى ديرلر ايدى
احرم احمد وزننده اسمادندر احرم بن هبيرة الهمدانى جاهليه دندر حرمى عربى وزننده اسمادندر حرمى
بن حفص القسملى وحرمى بن عمارة العتكى ثقاة محدثيندندر ابو الحرم ضمتيله ابن مذكور الاكافدر الحرم
حيدر وزننده صغره دينور بقر معناسنه مفردى حيرمه در حرمى والله وزننده اما والله قبيلندندركه
بين العرب كلمات قسميه دندر الحروم صبور وزننده رحمى قپانق اولمغله قطعا كبه اولمز اولان ناقه يه دينور يقال
ناقة حروم اى المعتاصة الرحم الحارم مانع معناسنه در ومنه يقال هو بحارم عقل اى له عقل يعنى عقل كامل
صاحبيدركه ناسزا لردن مانعدر وظاهر اجرد قطيفة قبيلندندر ومحمود بن تكش الحارمى شهر حماة صاحبى
وحكمرانى ايدى مترجم ديركه حارم حلبه ايكى مرحله مسافه ده بربلدهٔ صغيره نكده آديدر الحرامية صحابيه
وزننده بنو زنباع يوردنده برصو آديدر كذلك بنو عمرو بن كلاب يوردنده برصودر الحرمان حانك كسريله ايكى
واديدركه صو بنى بطن ليث يوردنه منصب اولور حرمة حانك كسريله حمى ضريه جنبنده بر وضعدر حرمان
حانك كسريله يمنده دملوه قربنده برحصن آديدر الحرّمان فتحتينله وتشديد ميمله براز كوچك تپه لره دينوركه
اصلا نسنه انبات ايلمزلر محرمه مقعده وزننده طى قبيله سى جبالندن سلمى نام جبل محاضرندن برمحضر
اسميدركه صويه واره جق موضع اوله جقدر الحورم جوهر وزننده صامت وناطقدن مال كثيره دينور يقال له
حورم اى مال كثير من الصامت والناطق الحرجمة دحرجه وزننده دوه لرى كيرو نوسكروب برى برى اوزره
طوپلنمق معناسنه در يقال حرجم الابل اذا ردّ بعضها على بعض الاحرنجام افرنقاع وزننده بركسه
برايشى اراده ايدوب صكره اندن رجوع ايلمك معناسنه در يقال احرنجم الرجل اذا اراد الامر ثم رجع عنه
وناس ياخود دوه لر برى برى اوزره طوپلنوب صقشمق معناسنه در يقال احرنجم القوم او الابل اذا اجتمع بعضهم
على بعض وازدحموا المحرنجم اسم فاعل بنيه سيله عدد كثيره دينور الحردمة دحرجه وزننده برايشده
اوتكوللك ايلمك معناسنه در يقال حردم فى الامر اذا الحّ الحرزمة زاى معجمه ايله لعنت ونفرين ايلمك معناسنه در
يقال حرزمه الله اى لعنه وطولدرمق معناسنه در يقال حرزم الاناء اذا ملاء حرزم جعفر وزننده ماردين قربنده
برقريه در وباركك دوه اسميدر وشعرادن اغلب كلبى پدرينك اسميدر الحرسم زبرج وضفدع وزنلرنده آغو يه دينور
سم معناسنه واولومه دينور موت معناسنه الحرسم جعفر وزننده كوشه يه دينور زاويه معناسنه حرقم قافله
جعفر وزننده بر موضع آديدر الحرافق حانك فتحيله سختيانه وكوسله يه دينور ونعمه وترشه بو يادقلرى قزل
بو يايه دينور الحزم عزم وزننده والحزامة كرامه وزننده والحزومة عمومه وزننده برآدم دائما رشد وروبتله
امورنى مضبوط ايدوب اتقان واستحكام وجهيله طوتار اولمق معناسنه در يقال حزم الرجل حزما وحزامة
وحزومة من الباب الخامس اذا كان يضبط الامر ويأخذ فيه بالثقة فهو حازم وحزيم وحزم اسماميدندر حزم بن
ابى كعب اصحابدندر وحزم بن ابى حزم القطعى تبع تابعيندندر وابو محمد بن حزم تصانيف صاحبى ذات معروفدر
وابو الحزم جهور اندلسده قرطبه شهرينك رئيسى ايدى وحزمه بنت قيس كه اخت فاطمه در صحابيه در وعجاج

نام

نام شاعرك قيزى اسميدر وحزم كذلك مصدر اولور برنسنه يى محكم چكوب بغلمق معناسنه يقال حزمه حزما من الباب
الثانى اذا شدّه ودابه يه قولان چكمك معناسنه در يقال حزم الفرس اذا شدّ حزامه وحزم غليظ ياخود مرتفع ارضه
دينور الحازم والحزيم امير وزننده حزامه دن اسم فاعلدر دائما رشد وبصيرتله امورنى مضبوط ايدوب اتقان
واستحكام جهتيله طوتان آدمه دينور حازمك جمعى حزمه در كاتب وكتبه كبى وحزيمك جمعى حزماء در كرماء كبى وحازم
اسماميدندر امام ابو بكر محمد بن موسى الحازمى صاحب تصانيفدر واحمد بن محمد بن ابراهيم بن حازم الحازمى محدثدر
وحازم بن ابى حازم وحازم بن حرمله وحازم بن حزام ومنسوب اولميه رق حازم صحابه لردر وقيس بن ابى حازم تابعيدر
زمان سعادتى ادراكه پك قريب ايدى الاحزام همزه نك كسريله دابه يه قولان باغمق وقولان طاقمق معناسنه در
يقال احزم الفرس اذا جعل له حزاما التحزم تفعل وزننده والاحتزام افتعال وزننده دابه نك قولانى چكلمك
كذلك برآدم بلنه قولان كبى قوشاق قوشانمق معناسنه در يقال تحزم الفرس والرجل واحتزم اذا تلبب الحزيم
امير وزننده كوكسه دينور على قول كوكسك اورته سنه دينور جمعى احزمه وحزم كلور كتب وزننده الحيزوم
قيصوم وزننده حزيم معناسنه در وبدنده ارقه ايله قارنك چپ چوره دائره سنه دينوركه كوكسدن اشاغى وقاسقلردن
يوقرى دائره سيدر على قول يورك طرفنده اولان ايكو ايله كوكس طرفندن حلقومى دائر اولان يره دينوركه كوكس
قاوشديره جق براولور وغليظ ياخود توميك ارضه دينور وجبريل عليه السلام حضرتلرينك فرسلرى اسميدر
شارح ديركه اكا فرس الحيوة دخى اطلاق اولنور حضرت موسى بى بحردن كچورمكه بنوب كلمشيدى سامرى انك
اياغى ترابندن اخذ وعجل صورتنه طرح ايلمشيدى كذلك بدر غزاسنده دخى اول آته سوار اولمشيدى الحزمة غرفه
وزننده برباغ وبردمت شيئه دينور اورته سندن بغلنديغيچون جمعى حزم كلور ضمتيله تقول اخذت منه حزمة
وهى هزم واسيل بن احنف وحنظلة بن فاتك نام كمسه لرك فرسلرى اسميدر المحزم منبر وزننده والمحزمة مكنسه
وزننده والحزام والحزامة كتاب وكتابه وزنلرنده قولانه وچوجق بغرداغنه وسائر بو مقوله نسنه لره دينور
وضحاك بن عثمان وابراهيم بن المنذر كه امام بخارى شيخيدر وابو بكر شيبة بن عبد الرحمن بن عبد الملك الحزاميون
محدثلردر وحكيم بن حزام كنديسى وپدرى صحابه دروا وغلو حزام كذلك حزام بن درّاج تابعيلردر وحزام بن هشام
وحزام بن اسمعيل وموسى بن حزام الترمذى محدثلردر الاحزم احمر وزننده بودخى غليظ ياخود مرتفع ارضه
دينور وكوكسلو وقارنلو انسان وحيوانه دينور اهضم مقابليدركه كوكسى وقارنى باصيق اولاندر يقال رجل وفرس
احزم اى ضدّ الاهضم وحيزوم ديديكى عضو مذكورى بيوك اولانه دينور يقال رجل احزم اى العظيم الحيزوم
ونبيشة السلمى فرسنك اسميدر واحزم بن دهل سامة بن لؤى نسبنك رجالندندر قاضى بصره عباد بن منصور
واشراف عرب دن عبدالله ذوالمحين انك نسلندندر الاحزنزام اقشعرار وزننده برنسنه طوپلنوب صمصيق
طوپاج اولمق معناسنه در يقال احزوزم الشئ اذا اجتمع واكتنز وبر يرغليظ اولمق معناسنه در يقال احزوزم
المكان اذا غلظ وبرآدم پك طولغون اولميه رق قارنلو اولمق معناسنه در يقال احزوزم الرجل اذا ابطن ولم يمتلئ
الحزم فتحتينله انسانك وحيوانك كوكسى طولغون اولمق معناسنه دركه ضيق نفسى مؤديدر يقال حزم الرجل
حزما من الباب الرابع اذا غص فى صدره الحزمة ضمتينله وتشديد ميمله بودوره دينور الاحزام احزاب وزننده
ومرادفيدر يقال هم احزامه اى احزابه ظاهرا مفردى حزم اولور حزب كبى حزمى والله وزننده والله كبى
كلمات يمينيه دندر اما والله دخى بو قبيلدندر الحزام شداد وزننده قولانجى يه دينور علامه عماد الدين الحزامى كذا كا
منسوبدر متاخريندندر حزيمه سفينه وزننده اسامبدندر حزيمة بن حرب بجيله قبيله سى نسبندندر وحزيمة بن حيان
بنو سامة بن لؤى نسبنده در وحزيمة بن نهد قضاعه ده در وزبير بن حزيمه وهبيرة بن حزيمه روايت حديث ايلديلر
وابو حزيمه سعد بن عباده نك جدّيدر الحزيمتان والزبيتان باهله قبيله سندن ايكى كمسه در برينك اسمى حزيمه
وبرينك زبينه در وبعضا يكديكره تغليب اولنور حزرم جعفر وزننده برجبل معروف اسميدر الحسم حانك فتحى
وسينك سكونيله كسمك معناسنه در يقال حسمه حسما من الباب الثانى اذا قطعه وطمرنى كسوب قانى ديكمك ايچون
داغلمق معناسنه در يقال حسم العرق اذا قطعه ثم كواه لئلا يسيل دمه وبرمرضى دوا ايله قطع وازاله ايلمك معناسنه در
مستعملدر يقال حسم الداء اذا قطعه بالدواء وبركسه دن برنسنه يى ويرميوب منع ايلمك معناسنه مستعملدركه
ويروب طوردكن ويرمامكدن عبارتدر يقال حسم فلانا الشئ اذا منعه اياه المحسمة مرحمه وزننده برنسنه نك
باعث قطعى اولان شيئه دينور ومنه يقال هذا محسمة للداء اى يقطعه الحسام غراب وزننده كسكين قلجه دينور
على قول اغزينه دينوركه چالم بريدر اوراسيله ضرب وقطع اولنور يقال ضربه بالحسام اى بالسيف القاطع او طرفه الذى

يضرب به وحسام الليالى دائمة اولان يعنى يك اوزون اولان ليله يه اطلاق اولنور و بر رجل اسميدر الانحسام انفعال
وزننده كسلمك معناسنه در يقال حسمه فانحسم اى قطعه فانقطع المحسوم رضاعدن مقطوع اولان
صبى يه دينور وغداسى بد وفنا اولان صبى يه دينور الحسوم حانك ضميله اوغورسوزلغه دينور
يقال فيه حسوم اى شؤم و برايشه امك چكوب ادمان وجهيله چالشمق معناسنه در يقال حسم فى العمل حسوما
اذا دأب فيه وحاسم لفظندن جمع اولور كه قاطع معناسنه در وقوله تعالى سبع ليال وثمانية ايام حسوما اى متتابعة
اوالليالى الحسوم التى تحسم الخير عن اهلها وايام حسوم بالصفة وتضاف كذلك شارحك بياننه كوره تتابع معناسى
حسمت الدابة قولندن مأخوذ در يقال حسمت الدابة اذا تابعت بين كيها لكن مؤلف بو معنادن ساكت اولمشدر
ومعناى ثانى قطع ومنع معنالرندندر و بعض مفسرين نحسات ايله تفسير ايلديكه شؤم معناسندندر و بعضلر
قطعى استيصاله حمل ايلديلر و بعضلر حسوم لفظنى مصدر اعتبار ايلديلر عليت اوزره منصوبدر ديديلر وايام
مزبوره ايام عجوز ايديكه عاد قومنك صرصر ايله برباد اولدقلرى كوندر برچارشنبه كوننده بدأ ايدوب او برچارشنبه
كونى تمام اولدى الحيسمان ريهقان وزننده بومرى وايرى كوده دلو قاره باغز آدمه دينور يقال رجل حيسمان اى ضخم
آدم وحيسمان بن اياس الخزاعى اصحابدندر حسمى حانك كسرى والفك قصريله باديه ده بر ارضك اسميدر آنده
نيجه بوكسك طاغلر واردر كه اصلا طوزدن خالى اولمز وجذام قبيله سنه دينور حسم زفر وزننده اساميدندر حسم
ابن ربيعة بن الحارث بن سامة بن لؤى در الحسامية غرابيه وزننده حميد بن حريث الكلبى فرسنك اسميدر حسم
عنق وزننده وحسم صرد وزننده وحاسم صاحب وزننده بر موضع آديدر الحسمى عمرى وزننده بدنى قيللو آدمه
دينور يقال رجل حسمى اى كثير الشعر الحشمة حانك كسريله يك اوتانمغه دينور شويله كه اوتاندينغدن بوزيلوب قالور
اوله و بو اسمدر تقول اخذنى منه الحشمة اى الحياء والانقباض وحشمه برآدم همنشينى اولان كسيه خوشلنميوب آزرده
اوله جغى سوز ايشيدرمكله رنجيده ايلمكه دينور بونده حانك ضميله ده لغتدر الاحتشام افتعال وزننده برآدمدن اوتانمق
معناسنه در يقال احتشم منه وعنه اى استحيى الحشم حانك فتحى وشينك سكونيله برآدمى اوتاندروب شرمسار ايلمك
معناسنه در يقال حشمه حشما من الباب الثانى اذا اخجله و بركسه يانينه كلان آدمى خوشلنميوب آزرده اوله جق كلام
اسماع وتشنيعله رنجيده ايلمك معناسنه در يقال حشمه حشما من الباب الاول والثانى اذا اذى من جلس اليه بتسميعه
مايكره و برآدمى طارلتمق معناسنه در يقال حشمه حشما من الباب الرابع اذا اغضبه الاحشام همزه نك كسريله حشم
ايله معانى ثلاثه ده مرادفدر يقال احشمه بمعنى حشمه الحشم فتحتينله طارلمق معناسنه در يقال حشم الرجل حشما
من الباب الرابع اذا غضب وحشم احشام لفظندن مفرد اولور حشمه معناسنه كه سيذكر و برآدمك مطلوبى اولان شيئه
دينور يقال هو حشمه اى طلبته التحشيم تفعيل وزننده بودخى طارلتمق معناسنه در يقال حشمه اذا اغضبه الحشمة
ثمره وزننده والحشمة فتحاتله والاحشام همزه نك فتحيله كه حشم لفظندن جمعدر سبب واسباب كبى برآدمك اهل
وعيد وهمجوارى مقوله سى خاصه ومتعلقاتنه دينوركه اول آدمك غيرتنى چكوب حمايتلرندن ناشى اعداسنه
و بدخواهنه غضب ايدر اوله لر و بونده احشامك مفردى اولان حشم مفرد وجمعه اطلاق اولنور مصدر اصلى
اولديغيچون يقال هو من حشمته وحشمته واحشامه وحشمه اى خاصته الذين يغضبون له من اهل وعبيد اوجيرة
وحشم كشينك عياله وخدم واقرباسنه اطلاق اولنور مترجم ديركه كوچر طائفه سنه حشم اتين تعبيرى قوم
ومتعلقاتلريله اوبه اولدقلرينه مبنيدر يالكز حشم واحشام دخى دينور الحشوم قعود وزننده وجوده هزال ونحافت
كلدكدنصكره طاولنمغه يوز طوتمق معناسنه در يقال حشم الرجل حشوما من الباب الثانى اذا اقبل بعد هزال
ودابه قسمى اوائل بهارده چاير بولوب اوتلامغله جانلنوب وقارنلنوب طاولنمق معناسنه در يقال حشمت الدابة
فى اول الربيع اى اصابت منه شيئا فسمنت وصلحت وعظم بطنها وجزئى نسنه اكل ايلمك معناسنه در تقول ماحشم
من طعامنا اى ما اكل وصيادك ناچيز شكار بولمق معناسنه در يقال ماحشم الصيد اى ما اصابه و يورلوب درمانده
اولمق معناسنه در يقال حشم الرجل اذا اعيى و يوز يلوب يورتمق معناسنه در يقال حشم منه اذا انقبض وحشوم
حشم كبى برآدمك طلب ايلديكى نسنه يه دينور الحشماء كرماء وزننده برآدمك قومشولرينه دينور تقول هم حشمائى
اى جيرانى كويا كه حشيمك جمعيدر ومهمانلره دينور يقال فى بيته حشماء اى الاضياف الحشمة غرفه وزننده كشينك
عورتنه دينور وعهده وذمام وحرمت معناسنه در ورحم وقرابت وخصملق معناسنه در يقال بينهما حشمة اى قرابة
الحشيم امير وزننده ناسدن شرم وحيا ايدر اولان آدمه دينور يقال رجل حشيم اى محتشم التحشم تفعل
وزننده خلقدن استحياء سبيله برناسزا نسنه دن استنكاف ايلمك معناسنه در تقول انى لاتحشم منه اى اتذمم منه

واستحيى الحشم ضمتينله حياء تام صاحبى آدملره دينور مفردى حشيم در يقال هم حشم اى ذووا الحياء التام
حشم حانك كسريله وحبشم حيدر وزننده اسامئ رجالدندر الحصم خصم وزننده ضرطه لمق
معناسنه در على قول بو آت قسمنه مخصوصدر يقال حصم بها اى بالمرأة حصما من الباب الثانى اذا ضرط
اوخاص بالفرس الحصوم صبور وزننده اوصوريغان آدمه دينور يقال رجل حصوم اى ضروط الحصيم
امير وزننده خرده چقل طاشلرينه دينور الحصماء حمراء وزننده ضرطه جى قانجق مركبه دينور الانحصام
انفعال وزننده قيرلمق معناسنه در يقال انحصم الشئ اذا انكسر المحصمة مكنسه وزننده دمورجيلرك دمور
دوكجك بيوك چكيجلرينه دينور يقال ضربه بالمحصمة اى بمدقة الحديد الحصرم زبرج وزننده خام ونا پخته
خرمايه دينور كه قورق تعبير اولنور و بغايت بخيل وجمرى آدمه اطلاق اولنور كذلك اوزمك ابتدا كرينه سنه دينور
هنوز يشل اولديغجه كه اكا دخى قورق تعبير اولنور كولكه ده قوروتمشنك مسحوقنى جامده كركى كبى بدنه سورمك
اول سنه ظرفنده بدنده حصفه تحدثنه مانع ووجودى تقويت وتبريد خصوصنده نافعدر وحصرم قيودن
قوغه چقره جق چنكله دينور يقال اخرج الدلو بالحصرم وهى الحديدة التى تخرج بها الدلو و بودور آدمه دينور
و بيبان ناراغاجنك يمشنه دينور ومطلقا هر نسنه نك اكل وتناوله صلاحيتى اولمادن كترينه دينور وغورك
بن الحصرم الحصرمى صادقدن روايت حديث ايلدى غريبدركه پدر و پسر ناپخته لكدن قورتلمامشلر زيرا غوره
دخى فارسيده قورغه دينور وكاف اداة تصغيردر الحصرمة دحرجه وزننده طولدرمق معناسنه در يقال
حصرم القربة اذا ملاءها و ياى قورمق معناسنه در يقال حصرم القوس اذا شد توتيرها وقلم يونمق معناسنه در
يقال حصرم القلم اذا براه واپى محكم بوكمك معناسنه در يقال حصرم الحبل اذا فتله شديدا و بخل معناسنه در
يقال به حصرمة اى شح المحصرم مدحرج وزننده جاهليت واسلامى ادراك ايلمش شاعره دينور لبيد كبى يقال
شاعر محصرم اى مخضرم وصووغك تأثيرندن طوپلنميوب طاغيلان كره ياغنه دينور يقال زبد محصرم اى متفرق
لايجتمع من شدة البرد الحصلم زبرج وزننده طپراغه دينور تراب معناسنه الحضجم ضاد معجمه ايله زبرج وزننده
والحضاجم علابط وزننده كوده سنك اتلرى قالين وجودى تصلق ياقشقسز آدمه دينور يقال رجل حضجم
وحضاجم اى جاف غليظ اللحم الحضرمة دحرجه وزننده برآدم كلامنده عربيه يه مخالف لحن وخطا ايلمك
معناسنه دركه دائما لحن ايله تكلم ايلمكدن عبارتدر يقال حضرم الرجل اذا لحن فى كلامه واغاجك قبوغنى
صويوب قوپرمق معناسنه در يقال حضرم الرجل اذا انتزع لحاء الشجر وياك كيريشنى چكوب قورمق
معناسنه در يقال حضرم القوس اذا شد توتيرها وقارشدرمق معناسنه در يقال حضرمه اذا خلطه الحضرمى
ياى مشدده ايله اوجى سيوريجه وپابوسى ايوجه ياقشقلو اياق قابنه دينور يقال نعل حضرمى اى ملسن شارح
ديركه حضرموت شهرنه منسوبدر الحضرمية لسانده اولان لكنته دينور يقال فى لسانه حضرمية اى لكنة
المحضرم مدحرج وزننده مخضرم معناسنه دركه جاهليه واسلامى ادراك ايلمش شاعره دينور يقال شاعر
محضرم اى مخضرم الحضرميون حضرموت شهرنه منسوب اولان كسه لردر جمعنده حضارمه دخى دينور
وفى الاصل حضرموت شهرندن اولوب مصرده ساكن اولان حضارمه جماعتى خير بن نعيم القاضى وآل بن لهيعه
وحيوة بن شريح وغوث بن سليمان وعمرو بن جابر وزياد بن يونس نام محدثلردر وكوفه ده متمكن اولان حضارمه
اوس بن ضمعج وسلمة بن كهيل ومطين وسائرلريدر و بصره ده آرام ايدنلر مقرئ بصره يعقوب كه قرائده جواد
ايدى و برادرى احمد وسائر برفرقه جماعتدر وشامده قرار ايدنلر جبير بن نفير واوغلو وكثير بن مرة ونصر بن علقمه
و برادرى محفوظ وعفير بن معدان ويحيى بن حمزة الحضرميون واعلام علماء زمره سنده علاء بن الحضرمى
وحضرمى بن عجلان وحضرمى بن احمد بونلرك جمله سى محدثلردر الحطم حانك فتحى وطانك سكونيله قيرمق
معناسنه در على قول قورى نسنه يى قيرمغه مخصوصدر كه اوفاتمق اولور يقال حطمه حطما من الباب الثانى اذا
كسره اوخاص باليابس التحطيم تفعيل وزننده بودخى حطم معناسنه در يقال حطمه بمعنى حطمه الانحطام
انفعال وزننده والتحطم تفعل وزننده مطاوعلردر يقال حطمه فانحطم وتحطم اى كسره فانكسر وتكسر
وتحطم برآدمه غيظ وكينه دن برآتش اولمق معناسنه در حطمه معناسندن مأخوذ در يقال تحطم فلان غيظا
اذا تلظى الحطمة حانك كسريله والحطامة ثمامه وزننده قيرلمش نسنه يه دينوركه قيرق تعبير اولنور يقال
هذا حطمته وحطامته وهى ما تحطم من ذلك وحطمه لفظنك جمعى حطم دركسره وكسر كبى ومنه يقال صعدة
حطم باعتبار الاجزاء يعنى هر جزوى اعتباريله جمع ايله وصف اولندى الحطام غراب وزننده قورى نسنه نك

قيريسنه دينور وحطام البيض يمورطه نك قبوغنه اطلاق اولنور كه مراد قريشيدر الحطيم امير وزننده
حجر كعبهٔ معظمه يه اطلاق اولنور كه جانب شمالبسنده اولان محلدر بيت شريفدن مخرجدر على قول آنك ديوارنه
دينور ياخود ركن ايله زمزم ومقام ابراهيم مابيندن عبارتدر و بعضلر بو تفسيرده حجرى دخى ضم وزياده ايلديلر كه
دردينك مابينى اولور وعلى قول مقام ابراهيمدن باب بيته وارنجه محلدر ياخود ركن اسود ايله باب بيتك مقام ابراهيمه
وارنجه مابينيدر كه ناس آنده دعا ايچون مزدحم ومنكسر اولورلر واهل جاهليه اوراده مجتمعا تحالف وتعاهد
ايدرلر ايدى وحطيم كيچن سنه دن قالمش نباته اطلاق اولنور حطيم زبير وزننده تابعيندندر الحطمة حانك
فتحى وضميله والحاطوم قوراق وقيتلق يله اطلاق اولنور يقال اصابتهم حطمة وحاطوم اى سنة شديدة
وحاطوم طعامى هضم ايدر يعنى كوارانسنه يه دينور يقال نعم حاطوم الطعام البطيخ اى الهاضوم الحطوم
صبور وزننده والحطام شدّاد وزننده والمحطم منبر وزننده ارسلانه اطلاق اولنو الحطمة همزه وزننده
چوق دوه سوريسنه وچوق قيون وكچى سوريسنه دينور اوغرادقلرى نسنه‌لرى حطم ايلدكلر ايچون وپك
شدتلو آتشه دينور وجهنم اسماسندندر على قول برقاپوسنك اسميدر درونده القا اولنانلرى كسر ايلديكيچون
اطلاق اولندى وشول مرحمتسز وشفقتسز سنكدل چوبانه دينور كه مواشى‌يى شدتله زجر وضرب ايده‌رك
برى برينه قاتوب قيروب كچوردر اوله واكا حطم دخى دينور صرد وزننده ومنه الحديث شر الرعاء الحطمة
اى الراعى الظلوم للماشية يهشم بعضها ببعض و بو حديث صحيح اولمغله جوهرى وفى المثل عبارتيله ضرب مثل مطلب
اوله‌رق ايراد ايلمسى وهم در مترجم ديركه حديث اولمق مثل اولمغه منافى دكلدر الآن حمى الوطيس كبى حتى نهايه ده
مثل مضروب اولديغى مصرّحدر وزمخشرى مستقصاده ثبت ايلمشدر وحطمه اساميدندر حطمة بن محارب
دائما زره ايشلر زرهچى برآدم ايدى دروع حطميات اكا منسوبدر ياخود سيوفى كسر ايدن قوى ومتين زرهلر
ديمكدر ياخود بافته لرى انلو آغر زرهلره اطلاق اولنور الحطم فتحتينله دواب اياغنه مخصوص برعلت آديدر
الحطم كتف وزننده فى نفسه قيريلوب اوفانور اولان شيئه دينور خطابى كاغد وكورك نسنه لر كبى يقال شيء
حطم اى منكسر فى نفسه بنو حطامه ثمامه وزننده بر بطندر و بو بنو خطامه‌نك غيريدر كه اول معجمه ايله‌در
الحقم حانك فتحى وقافك سكونيله كوكرجين قوشنه دينور على قول كوكرجينه شبيه برقوشدر الحقمان
حانك فتحى وتثنيه بنيه‌سيله كوزلك طولون طرفلرندن قوبرقلرينه اطلاق اولنور هر برى حقم در الحكم حانك
ضميله قضا معناسنه اسمدر كه شونسنه شويله در ديمكدن عبارتدر جمعى احكام در وحكم وحكومه مصدر اولور
شونسنه شويله در ديو امضا ايلمك وفصل خصومتله قاضيلق ايلمك معناسنه يقال حكم عليه بالامر حكما
وحكومة من الباب الاول اذا قضى عليه به وكذلك يقال حكم بينهم اذا قضى وفصل و بو منع معناسندن مأخوذ در
وحكومه اسم اولور احكومه كبى فصل خصومت معناسنه الحاكم انفاذ حكم ايدن كمسنه در كه قاضى اوله جقدر
جمعى حكام در يقال هو حاكم بينهم اى منفذ الحكم وزمان جاهليه ده كائن حكام عرب كه آنلرك هرماده ضمننده
حكوملرى دستور العمل ونافذ ايدى اشبو اشخاص مذكوره دن عبارتدر اكثم بن صيفى وحاجب بن زراره واقرع
بن حابس وربيعة بن مخاشن وضمرة بن ضمره كه بونلر تميم قبيله سنك حاكمى ايدى وعامر بن الظرب وغيلان بن سلمه
حاكم قبيلهٔ قيس ايديلر وحاكم قريش اولان عبد المطلب وابو طالب وعاصى بن وائل وعلاء بن حارثه وحاكم قبيلهٔ
اسد اولان ربيعة بن حذار وحاكم كنانه اولان يعمر بن الشداخ وصفوان بن اميه وسلمى بن نوفل در الحكم فتحتينله
بودخى حاكم معناسنه در شارحك بيانه كوره حكم حاكمدن ابلغدر ومفرد وجمعه اطلاق اولنور انتهى وتثنيه
صيغه‌سيله حكمان ذكر اولندقده مراد اصحابدن ابو موسى الاشعرى ايله عمرو بن العاص دركه امام بالحق على
المرتضى طرفندن ابو موسى ومعاويه جانبندن عمرو تعيين اولنمشلر ايدى وحكم باشلوكون كچورمش پير آدمه اطلاق
اولنور يقال رجل حكم اى مسن ويمن اقليمنده براولكه نك اسميدر و بكرمى مقدار صحابهٔ كرام واوتوز قدر
محدثين اسملريدر المحاكمة مفاعله وزننده مدعى اولان آدم خصمنى حاكم حضورينه دعوت ايدوب مرافعه
ايلمك معناسنه‌در يقال حاكمه الى الحاكم اذا دعاه اليه وخاصمه التحكيم تفعيل وزننده برآدمى برماده ضمننده
حكم اتخاذ ايدوب مقتضاسيله حكم ايلمسنى امر والتماس ايلمك معناسنه‌در يقال حكمه فى الامر اذا امره ان يحكم
وتحكيم الحرورية نصب حكم خصوصنده امام على كرم الله وجهه اوزرينه بغى وخروج ايدن خوارج طائفهٔ
حروريه‌نك لاحكم الا الله ديملرندن عبارتدر نصب حكم بابنده امام حضرتلرينى تخطئه ايله خروج ايلديلر وتحكيم
برآدمى فساددن منع ايلمك معناسنه‌در يقال حكم فلانا اذا منعه عن الفساد و برآدمى مراد ودلخواهندن منع

ومحروم قلمق معناسنه‌در يقال حكمه اذا منعه عما يريد الاحتكام افتعال وزننده برآدمك تحكيمنى قبول ايدوب
حكم اولمق معناسنه‌در يقال حكم فلانا فى الامر فاحتكم فيه التحكم تفعل وزننده حاكمك مادهٔ محكومه‌ده
حكمى نافذ اولمق معناسنه‌در يقال تحكم فى الامر اذا جاز فيه حكمه الاحكومة اضحوكه وزننده اسمدر حكومه
كبى الحكيمة حكيمك مؤنثيدر كه حكمتله متصفه اولان خاتونه دينور جمعى حكيمات در و بين العرب حكيمات
صخر بنت لقمان وهند بنت الخس وجمعة بنت حابس و بنت عامر بن الظرب نام خاتونلر ايدى وعلى بن يزيد بن
ابى حكيمه ومحمد بن عبد الله بن ابى حكيمه محدثلردر الحكمة حانك كسريله عدل وعلم وحلم ونبوت وقرآن وانجيله
اطلاق اولنور مؤلفك بصائرده بيانه كوره منع عن الفساد ومنع لقصد الاصلاح معناسندن مأخوذدر علماء
تعاريف متعدده ايله تعريف ايلديلر واكثرى صفات الهيه‌دن اولان حكمتى معرفة الاشياء وايجادها على غاية الاحكام
والاتقان عنوانيله وحكمت انسانيه‌يى معرفة الموجودات وفعل الخيرات عبارتيله تعريف ايلديلر وتنزيل مبينده
مذكور اولان حكمت وجه مذكور اوزره عدل وعلم وحلم ونبوت وقرآن وانجيل معنالرينه وارددر وطاعت بارى
وفقه ودين وعمل بالدين وخشيت وفهم وورع وتقوى وعقل وقول وفعلده اصابت وتفكر فى امر الله تعالى
واتباع امر معنالرينه ده مستعملدر انتهى الاحكام همزه نك كسريله برنسنه‌يى متين واستوار ايلمك معناسنه‌در
يقال احكم الشيء اذا اتقنه و برآدمى محافظه ايدوب فساددن منع ايلمك معناسنه‌در يقال احكمه اذا منعه
عن الفساد و برآدمى برايشدن دوندرمك معناسنه‌در يقال احكمه عن الامر اذا رجعه و برآدمى ديلديكى نسنه دن
منع ايلمك معناسنه‌در يقال احكم فلانا اذا منعه عما يريد وآتك لجامنه حكمه كچورمك معناسنه‌در يقال احكم الفرس
اذا جعل للجامه حكمة الحكم حانك فتحى وكافك سكونيله بودخى برآدمى فساددن منع ايلمك معناسنه‌در يقال
حكمه حكما من الباب الاول اذا منعه عن الفساد و برايشدن رجوع ايلمك معناسنه‌در يقال احكمه عن الامر
فحكم اى رجعه فرجع و برآدمى مرادندن منع ايلمك معناسنه‌در يقال حكمه اذا منعه عما يريد وآتك لجامنه حكمه
طاقمق معناسنه‌در يقال حكم الفرس اذا جعل للجامه حكمة الاستحكام برنسنه متين ومحكم اولمق معناسنه‌در
يقال احكم الشيء فاستحكم اى اتقنه فصار متقنا شارح ديركه شهابك بيانه كوره متين واستوار اولمش نسنه يه
عامه‌نك فتح كافله مستحكم قوللرى خطادر زيرا فعلى لازم اولمغله البته كافك كسريله اولمق لازمدر الحكمة
فتحاتله آت قسمنك لجامندن ايكى طرفلو حلقه‌لرينى احاطه ايدن دموره دينور كه كمك ايكى طرفلو قوللريدر اوسلرنده
ايكى حلقه اولور باشلغك قوللرينى انلره كچوررلر والتلرنده دخى ايكى حلقه اولور ديزكينك ايكى قوللرينى اكا كچوررلر
وحكمة الانسان آدمك يوزينك ياخود باشنك مقدمنه اطلاق اولنور وامر وشان وحال معناسنه مستعملدر
يقال حكمته كذا اى شانه وامره وحكمة الضائنه قيون قسمنك اككندن عبارتدر يقال ضرب حكمة الضائنة
اى ذقنها وقدر وپايه ومنزله معناسنه مستعملدر يقال هو اعظم حكمة منك اى قدرا ومنزلة المحكمة مكرمه
وزننده غير منسوخ اولان سوره‌يه وصف اولور يقال سورة محكمة اى غير منسوخة مؤلفك مرادى كنديده آيت
منسوخه اولمليان سوره ديمكدر غير منسوخة فيها تقديرنده در بصائرك اوائلنده بسط ايلديكى اوزره يوز يكرمى
درت سوره‌دن كنديده ناسخ ومنسوخ آيات اولان قرق اوچ سوره در ياخود مؤلفك مرادى غير منسوخيت بالنفس
مطلب سوره‌نك وصفى اولمقدر زيرا بنه محل مزبورده بيان ايلديكى اوزره منسوخ اوچ نوع اوزره در برى كتابتى وقرائتى
منسوخ اولاندر نته كه انس حضرتلرندن مرويدر كه سورهٔ براءه‌يه مقارن برسورهٔ طويله وار ايدى كه زمان سعادتده
تلاوت ايدرايدك بعده بكليتها منسوخ اولوب بين المسلمين همان اشبو آيت قالدى لو كان لابن آدم واديان من ذهب
لابتغى اليهما ثالثا ولو كان ثالثا لابتغى رابعا ولا يملأ جوف ابن آدم الا التراب ويتوب الله على من تاب نوع ثانى كتابتى
منسوخ وحكمى باقى اولاندر اشبو * الشيخ والشيخة اذا زنيا فارجموهما البتة نكالا من الله والله عزيز حكيم * ثالث
حكمى منسوخ وكتابتى باقى اولاندر مثالى كثيردر انتهى الآيات المحكمات سورهٔ انعامده قل تعالوا اتل ما حرم ربكم
الآيه كريمه سندن آخر سوره‌يه قدر آيات كريمه‌دن عبارتدر كه اوامر ونواهى صريحه‌يى مشتملدر على قول متشابه
ومحتمل اولميوب محكم ومتين اولمغله سامعى قطعا تأويله محتاج اولميان آيتلردن عبارتدر اقاصيص انبياء كبى المحكم
محدّث وزننده كه طرفه‌نك شعرنده واقعدر اشمش يورتمش جهانديده واحوال آشنا پير آدمدن عبارتدر جوهرى
كافى مفتوحا قيد ايتمكله وهم ايلمشدر واشبو ان الجنة للمحكمين حديثنده وارد اولان محكم لفظى كافك فتحيله
وكسريله مرويدر كسر روايتنه كوره منصف من نفسه معناسنه‌در وآنلر اصحاب اخدوددن شول قومدر كه
كفار كنديلرى قتل ايله كفر بيننده تخيير ايلدكلرنده اسلام اوزره ثبات ايله قتل اولنمغى اختيار ايلديلر الحكيم امير

وزننده حكمتله متصف اولان آدمه دینور واسماء رجالدندر حكيم بن اميه وابن جبله وابن حزام وابن حزن
وابن قيس وابن طلبق وابن معاويه صحابه لردر وحكيم نامنده یکرمی مقدار محدث واردر حكيم زبير وزننده
اسمادندر حكيم بن سعد وابن معاويه وابن عمار وابن عبدالله بن قيس واوغلو صلت بن حكيم وعموجه زاده سی
حكيم بن محمد محدثلردر حكيمه جهينه وزننده بنت غيلان الثقفيه در كه صحابيه در وحكيمه بنت اميه تابعيه در
حكام شدّاد وزننده ابن اسلم الكنانی در كه ثقاتندر وبنو حكام عمامه ده بر بطندر احكم احمد وزننده
اساميدندر سعد بن احكم تابعيدر حكمان سلمان وزننده بر رجل اسميدر وبصره ده بر موضع آديدر كه حكم بن
ابی العاص اسميله مسمادر حكمون حمدون وزننده بر رجل اسميدر الحكامية شدّاديه وزننده ذكر
اولنان بنی حكامه مخصوص بر خرمالق آديدر محكم معظم وزننده معروف محكم اليمامه در كه مرتد بن غزاسنده
خالد بن الوليد آنی قتل ايلدی ذو الحكم ضمتيله اكثم بن صيفی پدری اولان صيفی بن رباح لقبيدر الحلم حانك
ضمی ولامك سكونيله وضمتيله دوشه دينور كه او يخوده اولان آدمك عالم خيالده مشاهده ايلديكی مثالدن
عبارتدر جمعی احلام كلور يقال رأى فی حلمه كذا ای فی رؤياه وحلم مصدر اولور دوش كورمك معناسنه يقال
حلم فی نومه حلما من الباب الاول ای رأى فی منامه رؤيا وباء وعن حرفيله صله لندقده بر آدمك حقنده دوش
كورمك معناسنه در استخاره جيلر كبی ياخود اول آدمی دوشنده كورمك معناسنه اولور يقال حلم به وعنه
اذا رأى له رؤيا اوراه فی النوم وحلم حانك ضميله رؤياده جماع ايلمك معناسنه در يقال حلم الغلام اذا جامع فی النوم
احتلام دخی بو معنايه در بونلردن اسم حلم در عنق وزننده بو كه عوام تركيده دوش آزمق تعبير اولنور الاحتلام
افتعال وزننده حلم ايله ايكی معناده دخی مرادفدر يقال احتلم الرجل اذا رأى فی نومه رؤيا ويقال احتلم الغلام
اذا جامع فی رؤياه التحلم تفعل وزننده والانحلام انفعال وزننده بونلرده دوش كورمك معناسنه در يقال تحلم
الرجل وانحلم بمعنی حلم. وتحلم يلاندن رؤيا دوزوب سويلمك معناسنه در يقال تحلم الحلم اذا استعمله قال فی الاساس
تحلم فلان اذا قال حلمت بكذا وهو كاذب وقال ابن الاثير فی النهاية ومنه الحديث من تحلم كلف ان يعقد بين شعيرتين
ای قال انه رأى فی النوم ما لم يره يقال حلم بالفتح اذا رأى وتحلم اذا ادّعی الرؤيا كاذبا يعنی بر آدم يلان رؤيا نقل ايلسه
آخرتده ايكی آرپه دانه سنی بری برينه بتشدرمك تكليفيله عقوبته دوچار اولور كه عقاب شديددن كنايه در زيرا
رؤيای صادقه نبوتدن جزؤدر ونبوت انجق وحی ايله اولور پس كاذب فی الرؤيا اولان شخص كورمديكی نسنه يی مطلب
حق تعالی كنديسنه كوستورديكنی ادّعا ايلمكله نبوتدن دخی جزؤ اعطا ايلديكنی ادّعا اتمش اولور بو جهتله
افتراء علی الله اولور ايكچون يقظه ده كذب علی الخلق تشنيعه سندن اشنعدر انتهی وتحلم ذاتنده حليم اولميان
آدم كوجله حليملنمك وحلم كوستورمك معناسنه در يقال تحلم الرجل اذا تكلف الحلم ومواشی طاولنمق معناسنه در
يقال تحلم المال اذا سمن وچوجق وكلر وحكر كه مقوله سی وجودلنوب سمورمكله يوزطوتمق معناسنه در يقال
تحلم الصبی والضب والجراد اذا اقبل شحمه الحلم حانك كسريله انسانده يواشلغه دينور يقال فيه حلم ای اناة
وعقل معناسنه مستعملدر سبب حلم اولديغيچون جمعی احلام وحلوم كلور ومنه قوله تعالی ام تأمرهم احلامهم
ای عقولهم وحلم مصدر اولور آدم يواش اولمق معناسنه يقال حلم الرجل حلما من الباب الخامس اذا كان حليما
الحليم امير وزننده حلم ايله متصف اولان كسيه دينور جمعی حلماء كلور علماء وزننده واحلام كلور اشراف وزننده
وحليم مهزول اولان بدنه يوريمكه بشلامش تاب وقوّته وسمزلكه دينور وطاولی دوه يه دينور يقال بعير حليم
ای سمين وحليم اسمادندر حليم بن وضاح فقهادندر وصاحب تصانيف اولان ابو عبدالله حسين بن محمد بن
الحسن الحليمی وبرادری حسنك جدّی اسميدر كه مومی اليه اكا منسوبدر وحلم بن داود ومحمد بن حليم المروزی
محدثلردر التحليم تفعيل وزننده والحلام كذّاب وزننده بر آدمی يواشمق ياخود يواشلق ايتمسيله امر ايلمك
معناسنه در يقال حلمه تحليما وحلاما اذا جعله حليما وامره بالحلم وحلم ديديكی بوجك اوشمش دريدن اول
بوجكلری آريلوب قوپرمق معناسنه در يقال حلم الجلد اذا نزع الحلم عنه الاحلام همزه نك كسريله برخاتون
حليم اولاد طوغورمق معناسنه در يقال احلمت المرأة اذا ولدت الحلماء ذو الحلم عامر بن الظرب لقبيدر الاحلام
همزه نك فتحيله حلم لفظندن جمعدر كه عقول معناسنه در واجسام معناسنه كلور بونك مفردی يوقدر
يقال لهم احلام عاد ای اجسامهم احلم همزه نك فتحی ولامك ضميله اسمادندر احلم بن عبيد البخاری
وعمر بن حفص بن احلم محدثلردر الحلمة فتحاتله ممه نك وسطنده يعنی اوجنده اولان خرده دانه يه دينور كه
ممه تكمه سی تعبير اولنور وشجر سعدان اسميدر وبر نبات آخر آديدر وخرده كنه يه دينور قراد صغير معناسنه

علی

علی قول ابريسنه دينكله ضدّ اولور تركيده بو كه صقرغه تعبير اولنور وبر كونه خرده كوه كبی بوجكه دينور كه
دريلره اوشوب اكل ايدر فتحی اول دری دباغت اولنسه اكل ايلديكی موضعلر صبريق وداليك داليك اولمغله
ايشه يرامز اولور جمعی حلم درهاء مثل وحلمه بر كوچك قبيله اسميدر وهدر اولان قانه دينور يقال كان دمه حلمة
ای هدرا الحلم فتحتيله طوار كنه لو ياخود صقرغه لی اولمق معناسنه در يقال حلم البعير حلما من الباب الرابع
اذا كثر حلمه ودری يه حلمه ديدكلری ذكر اولنان بوجك اوشمك معناسنه در يقال حلم الجلد اذا وقع فيه الحلم الحلم
كتف وزننده كنه ياخود صقرغه اوشمش دوه مقوله سنه دينور مؤنثی حلمه در يقال بعير حلم وعناق حلمة التحلمه
تانك ولامك كسريله بو دخی صقرغه ياخود كنه اوشمش كچی يه دينور جمعی تحالمه در الحلم حانك فتحيله دريدن
حلمه ديدكلری بوجكی آريلوب قوپرمق معناسنه در يقال حلم الجلد حلما من الباب الاول اذا نزع الحلم عنه الحلام
زنار وزننده اوغلاغه دينور جدی معناسنه واركك قوزی يه دينور وعدوان قبيله سندن بر جماعت آديدر
وهدر اولان قانه دينور يقال دم حلام ای هدر الحالوم كش تعبير اولنان يوغرد قوريسندن بردر او يه دينور
علی قول زياده سيله قيوا اولديغندن تازه پنير طرزنده اولان سوده دينور شارحك بيانته كوره تلمه ديدكلريدر حليمه
سفينه وزننده حليمك مؤنثيدر واسامی نسواندندر حليمه بنت ابی ذؤيب فخر عالم صلی الله عليه وسلم حضرتلرينك
مرضعه لريدر وحليمه بنت الحارث بن شمر شول خاتوندر كه پدری حارث عدوسی اولان منذر بن ماء السماء نام
اميرا وزره عسكر تجهيز وتوجيه ايلدكده مزبوره حليمه طيب ايله مملو بر لكن چقروب عادت عرب اوزره تهييج غيرت
ايچون بالجمله عسكری تطييب ايلدی بناء عليه يوم مرقوم يوم معروف اولمغله ما يوم حليمة بسر ديديلر وكيده رك
السنه ده متداول اولوب مثل اولدی بين الناس پك مشهور ومتعين اولان نسنه حقنده ضرب اولنور كذلك ذكری
عالی شريف ونامدار كسنه حقنده ايراد اولنور ابو حليمه معاذ القاری اصحابدندر حليمه جهينه وزننده
بر موضع آديدر حليمات جهينات وزننده دهناء نام محلده بر نيجه قوم يغندن اطلاق اولنور ياخود بطن فلج
نام محلده نيجه تپه لره اطلاق اولنور الحلمتان فتحاتله بر موضع آديدر الحلم حيدر وزننده خرده بوجكره دينور
الحلسم تشديد لامله جردحل وزننده حريص آدمه دينور يقال رجل حلسم ای حريص الحلقوم
زنبور وزننده بوغازه دينور حلق معناسنه الحلقمة دحرجه وزننده بوغازی كسمك معناسنه در يقال حلقمه
اذا قطع حلقومه ای حلقه المحلقم اسم فاعل بنيه سيله شول خرما قورغنه دينور كه چوپی بنديكی يرده
اولان نسنه دنبر ونضج بولمغه بشلامش اوله يقال رطب محلقم اذا بدا فيه النضج من قبل قمعها ويقال رطبة
حلقامة الاحلنقام احرنجام وزننده طعامدن چكيلوب ترك ايلمك معناسنه در يقال احلنقم الرجل
اذا ترك الطعام الحلكم قنفذ وجعفر وزنلرنده سياه نسنه يه دينور الحلكمة دحرجه وزننده سياهلغه دينور
يقال فيه حلكمة ای سواد الحم حانك وميمك تشديديله قضاء وتقدير معنالرنه در يقال حم الامر
علی بناء المجهول حما من الباب الاول ای قضی ويقال حم له ذلك ای قدر وقصد معناسنه در يقال حم حمه
اذا قصد قصده وتنوری وفرون مقوله سنی قيزدرمق معناسنه در يقال حم التنور اذا سجره وايچ ياغنی
ارتمك معناسنه در يقال حم الشحمة اذا اذابها وصوبی ايصتمق معناسنه در يقال حم الماء اذا سخنه
ودوه نك كوچوب كتمسنی تعجيل ايلمك معناسنه در يقال حم ارتحال البعير اذا عجله وحق جل وعلا بر كسنه حقنده
بر نسنه قضا ايلمك معناسنه در يقال حم الله له كذا ای قضاه له وبر كسنه يه بر نسنه مهم وضروری اولمق معناسنه در
يقال حمه الامر اذا اهمه وهم وحاجت معناسنه در بونده حانك ضميله ده جائزدر ومنه يقال ماله حم ولاسم ای هم
بعضلر بونی مال اطلاق اولنور نسنه ايله تفسير ايلديلر فقالوا ما له حم ولاسم ای لا قليل ولا كثير وضروری
وناچار معناسنه ده مستعملدر يقال ماله حم عنه ای ماله بد وبر نسنه نك كثير ووافرينه اطلاق اولنور يقال
اخذ من حم الشی ای من معظمه وحم الظهيرة اوايله اسيليكنك شدّتندن عبارتدر تقول جاءنی فی حم الظهيرة
ای فی شدته وصوبی پاك ذوه يه دينور جمعی حمائم كلور وبر آدمه ايصتمه اوغرامق معناسنه در يقال حم الرجل
وعلی المجهول اذا اصابته الحمی بونده محموم دينمز زيرا خلاف قياس اوزره احمادن مستعملدر كما سيذكر ويقال
حممت حمی علی المجهول كذلك وآتش قرارمق معناسنه در يقال حمت الجمرة حما كمل ملا من الباب الرابع
اذا صارت حممة وصو قيزنمق معناسنه در يقال حم الماء اذا سخن وحم اسامی رجالدندر الاحمام همزه نك كسريله
بو دخی صوبی ايصتمق معناسنه در يقال احم الماء اذا سخنه وخدای متعال بر كسنه حقنده بر نسنه يی قضا
ايلمك معناسنه در يقال احمه الله له كذا ای قضاه له وبر نسنه پك يقين اولوب چاتمق معناسنه در يقال حم الشیء

اذادنا وحضر و برنسنه برآدمه مهم اولمق معناسنه در يقال احم الامر فلانا اذا اهمه و برآدم صوغوق صوايله
يايقانمق معناسنه در كه حرارتى ازاله ايچون ايدر بناسى سلب ايچوندر يقال احم فلان نفسه اذا غسلها بالماء البارد
و بر ايصتمه لو اولمق معناسنه در يقال احمت الارض اذا صارت ذات حمى و برآدمى محموم قلمق معناسنه در
يقال احمه الله فهو محموم و يقال حمت حمى بو جهتله ثلاثيدن محموم وارد اولور حتى اساسده حم الرجل
حمى شديدة وهو محموم عبارتيله مرسومدر واحمام برنسنه يى قاره قلمق وقارارتمق معناسنه در يقال احمه الله
اى جعله احم التحميم تفعيل وزننده بودخى صويى ايصتمق معناسنه در يقال حم الماء اذا اسخنه و برآدمك
يوزنى كومور ايله قرارتمق معناسنه در يقال حم فلانا اذا سخم وجهه بالحمم وتازه اوغلان مزلف اولمق معناسنه در
يقال حم الغلام اذا بدت لحيته و باشك تراشى كلوب قرارمق معناسنه در يقال حمم الرأس اذا نبت شعره بعد ماحلق
ومطلقه يه متعه و يرمك معناسنه در يقال حمم المرأة اذا متعها بالطلاق و يرك چايرلرى ظهور ايدوب يرك يوزى
قرارمق يم يشل اولمق معناسنه در يقال حممت الارض اذا بدا نباتها اخضر الى السواد وقوش ياوريسى تو يلنمك
بشلمق معناسنه در يقال حمم الفرخ اذا نبت ريشه الحمام كتاب وزننده اسمدر قضاء الموت وقدره معناسنه در
قال الشارح ومنه شعر ابن رواحه * هذا حمام الموت قد صليت * اى قضاؤه وقدره بورادده موت مقضى ومقدر
معناسى دخى محتملدر فى الاصل تقدير معناسنه مصدر اولمغله مفعول معناسنه اولور الحمام غراب وزننده
مطلقا ابه قسمنه عارض اولان حمى علتنه دينور مثلا دوه يه چوق چكردك يمكدن عارض اولمغله كوده سنه
چامور سوروب تبريد ايدرلر وحمام قومى بينده متعين وشرف وشان صاحبى آدمه دينور يقال هو حمام القوم
اى السيد الشريف و بر رجل اسميدر وذو الحمام بن مالك اذواء تعبير اولنان ملوك يمنندندر الحمام سحاب وزننده
يبانى كوكرجن قوشنه دينور كه بيوته مألوف اولمز على قول مطلقا كردنى مطوق اولان قوشه دينور كوكرجن وقمرى
واوكيك كبى مفردى حمامه در هاء وحدتله حيه لفظى كبى مذكر ومؤنثه حمامه اطلاق اولنور اركنه حمام دينمز
جمعى حمائم كلور شارح ديركه مؤلف يمامه يى دخى يبانى كوكرجن ايله بيان ايلدى لكن اكثر اهل لغت عندنده
حمامه اهلى و يمامه يبانى كوكرجن ايله مفسردر انتهى اشبو كوكرجن قسمنك بيوتده مجاورتى خدر وفالج
وسكته وخمود وسبات علتلرندن امانه سبب ولحمى جماعى مقوى ودمى ومنى يى مكثر وزننده ايكن قارنى ياروب
عقرب صوقديغى يره ضماد زهرى جاذب و برء وافاقتى باينده مجرب ودمنى جبهه يه طلا رعافى قاطعدر ومحدثيندن
محمد بن يزيد الحمامى ومحمد بن احمد بن محمد بن فوارس وابو سعد الطيورى وهبة الله بن الحسن وداود بن على بن
رئيس الرؤساء الحماميون ذكر اولنان حمامه يه منسوبلردر وحمام بن الجموح ومنسوب اوليه رق ديكر حمام صحابه لردر
الحمة حانك ضميله مقدر ومقضى اولان شيئه دينور ومنه حمة الفراق تقول عجلت بنا وبكم حمة الفراق اى ماقدر منه
وقضى جمعى حمم كلور صرد وزننده وحمام كلور جبال وزننده شارح ديركه بورادده حمى قيزغنلق معناسندن
دخى ممكندر حرق ومضطرب ايلديكيچون وحمه بر كونه لون اسميدر كه دهمه ايله كمته بيننده اولوب وحوه
ديدكلرى لوندن دون اولور يعنى نه سياه ونه قو بو قرمزى اولور كه زيتونى تعبير اولنور نسوان اعرابك دودقلرينك
رنكى كبى وات قسمنده كستانه طورى تعبير اولنور يقال به حمة وهى بين الدهمة والكمتة ودون الحوة
وحمه بر بلده آديدر ومخفف اولان حمه لفظنده لغتدر كه عقربك صوقجق تيكنه دينور و بر موضع آديدر وحمى
علتنه دينور يقال اخذته الحمة اى الحمى ويحمم لفظندن اسم اولور سياهلق معناسنه يقال به حمة اى سواد المحامة
تشديد ميمله مفاعله وزننده برنسنه يه يا بركيمسه يه يقلشمق معناسنه در يقال حامه اذا قاربه ومطالبه معناسنه در
تقول حاممته اى طالبته الحميم امير وزننده يقين خصمه دينور جمعى احماء كلور خليل واخلاء كبى وكاه اولوركه
حميم جمعه ومؤنثه ده اطلاق اولنور يقال هو وهى وهم حميمى اى قريبى واسى صويه دينور جمعى حمائم كلور
وصوغوق صويه دينمكله ضد اولور تقول اغتسلت بالحميم اى بالماء الحار وكذلك بالماء البارد و يك اسى
وكرمنك اولان ياز وقتنه دينور تموز آبى كبى وهوانك يك اشتداد حرارتى عقبنده ياغان يغموره دينور وكوده دن
ترشح ايدن تره دينور عرق معناسنه المحم مهم وزننده بودخى آدمك يقين خصمنه دينور يقال هو محمه اى قريبه
الحميمة سفينه وزننده بودخى اسى صويه دينور وايصتمش سوده دينور يقال سقانى حميمة اى لبنا مسخنا
وجنسى پاك اولان صوى دوه يه دينور جمعى حمائم كلور الاستحمام اسى صوايله يايقانمق معناسنه در
يقال استحم الرجل اذا اغتسل بالحميم وترلمك معناسنه در يقال استحم الرجل اذا عرق الاحتمام افتعال وزننده
برآدم كيجه ايچره برنسنه يى مهم ايدوب تاسه لنمك ياخود غصه وتاسه دن اويوميوب بيدار قالمق معناسنه در

يقال احتم الرجل اذا اهتم بالليل اولم ينم من الهم وكوزه اصلا اغريسى اولميوب اويقو كلميوب تا بصباح
اويانق طورمق معناسنه در يقال احتمت العين اذا ارقت من غير وجع الحامة عامه وزننده ومرادفيدر يقال
جاؤا حامة اى عامة و برآدمك مختص اقربا ومتعلقاتنه دينور اهل وعيال واولاد واقرباسى كبى يقال
هم حامة فلان اى خاصته ودوه قسمنك كزيده سنه دينور الحمام شداد وزننده ديماس معناسنه دركه
لسانمزده دخى حمام تعبير اولنان محل اغتسالك اسميدر فارسيده كرمابه دينور وحمام لفظى مذكردر جمعى
حمامات در لكن مصباحده مرسومدر كه حمام لفظنده تأنيث اغلبدر انكيچون جمعى قياس اوزره حمامات
كلور پس مذكرك جمعى خلاف قياس اولور وظاهرا تأنيثى بقعه تصورينه مبنى در ولطائفدندر كه ادبادن برى
هذه الحمام عبارتيله مؤنثا ايراد ايلمكله مخاطب حمام مذكردر نيچون تأنيثنه منحرف اولديكز ديو استفسار ايلدكده
نسوان حمامنى مراد ايلدم ديو جواب و يرمشدر وآدابندندر كه حمامدن چقان آدمه طاب حمامك ديمك جائزدكلدر
زيرا اول حمامه دعا اولور بلكه طابت حمتك دينور كه حانك كسريله حماملنمق ياخود ترمعناسنه در ياخود طاب
حميمك ديمك كركدر زيرا خسته نك ترى بدرايحه وصاغك ترى خوشبوى اولمغله دائما صحت وعافيت اوله
ديمكدن كنايه اولور وابو الحسن الحمامى مقرئ القرآن در ذات الحمام اسكندريه ايله افريقيه ميانده
بر قصبه آديدر الحمة حانك كسريله اسى صوقاينايوب چقان پيكاره دينور كه اصحاب علت آنك صويله استشفاء
واغتسال ايدرلر تركيده ايليجه تعبير اولنور و بروسه شهرنده قابلوجه وروم ايليده بانه تعبير ايدرلر وحمه حم لفظندن
مفرد اولور كه صرلمش ايچ ياغنه وقويرق ياغنه دينور على قول قاقرداغنه دينور و يمامه ده بر وادى آديدر حمتا الثور
ايكى طاغه اطلاق اولنور الحمة حانك كسريله حماملنمغه دينور اسمدر وتره دينور عرق معناسنه والوهه
دينور منيه معناسنه الحمى حانك ضمى والفك قصريله بو اسمله معروف مرضك آديدر كه انواعى واردر ايستمه
ديدكلرى درتمه لو عارضه اندن بر نوعدر المحمة ميمك وحانك فتحيله والمحمة ميمك ضمى وحانك كسريله ايستمه لو
وحما لوارضه دينور ياخود ايستمه سى وحماسى چوق يره دينور يقال ارض محمة ومحمة اى ذات حمى او كثيرتها
وحمى ايرائنه باعث اولان نسنه يه دينور يقال لاتأكل منه فانه محمة وهى ماحم عليه ومحمة صعيد مصر قضاسنده
بر قريه آديدر وشرقيه مصرده بر قضانك اسميدر وضواحئ اسكندريه ده بر قريه آديدر الاحم فتحتيله بر داغه
دينور قدح معناسنه و يك قاره نسنه يه دينور يقال شئ احم اى اسود وآق نسنه يه دينمكله ضد اولور يقال شئ
احم اى ابيض اليحموم يعفور وزننده والحمحم سمسم وهدهد وزنلرنده بونلرده سياه نسنه يه دينور و يحموم
تتونه دينور دخان معناسنه و بر قوش آديدر وقاره طاغه دينور وامام حسين بن على المرتضى حضرتلرينك
فرسى اسميدر وهشام بن عبد الملك اموينك دخى فرسى اسميدر كه حرون نام فرسك نسلندن ايدى وحسان الطائى
ولقمان بن منذرك دخى فرسلرى اسميدر ومصرده بر طاغك آديدر وغربى مغيثه ده بر صويك آديدر وقبيلهٔ ضباب
ديارنده بر طاغك آديدر وهدهد وزننده حمحم بر قوشك آديدر الحمم فتحتيله برنسنه قرارمق معناسنه در يقال
حممت حمما من الباب الرابع اى صرت اسود الاحمياء افعيعال وزننده والتحمم تفعل وزننده والتحمحم
تزلزل وزننده بونلرده قرارمق معناسنه در تقول احموميت وتحممت وتحمحمت اى صرت اسود شارح ديركه
احمياء ماده سى معتل اولمغله بورادده اطرادى ذكر اولنمشدر انتهى وتحمحم حمحمه معناسنه دركه سيذكر
الحماء حانك فتحيله انانك دبرنه دينور است معناسنه سياهلقدن مأخوذدر جمعى حم كلور حانك ضميله
الحمم صرد وزننده كوموره دينور فحم معناسنه مفردى حممه در الحمامة سحابه وزننده حمام لفظنك مفرديدركه
كوكرجنه دينور وكوكسك اورته سنه دينور وعورته ياخود كوزل ودلبر اولانه دينور يقال جاءت حمامة اى مرأة
اوجميلة و بر صو اسميدر ودواب ومواشى قسمنك كزيده سنه دينور ودوه نك كوكسندن يره كلان دكرمى مهره سنه
دينور وسپورلمش پاكيزه كوشك حولوسنه دينور وقوغه يه يجوريلان بكره يه دينور وقپو حلقه سنه دينور وحمامة
الفرس آتك كوكسنه دينور وحمامة اياس بن قبيصه نك وقراء بن زيدك فرسلرى اسميدر وحمامة الاسلمى وحبيب بن
حمامه بونلرى بعضلر سلسلهٔ اصحابده ذكر ايلديلر حمان حانك كسريله تميم قبيله سندن بر جماعته دينور
حومه صبوره وزننده ملوك يمندن بر ملك اسميدر حمه حانك فتحيله اساميدندر عبد الرحمن بن عرفة بن حمه
واحمد بن العباس بن حمه محدثلردر الحمحمة زلزله وزننده باركير وآت قسمى اوقرامق معناسنه دركه باركيرى
كورد كده وآت صاحبنى كورد كده بك كشنيوب ايچرى يسندن آهرق سهلجه و يواشجه كشنمكدن عبارتدر تحمحم
دخى بو معنايه در يقال حمحم البرذون وتحمحم اذا صوت عند الشعير وحمحم الفرس وتحمحم اذا عرحين يقصر

فی الصهیل واستعان بنفسه وحمحمه اکوز قسمی دیشی یه چکلدیکی هنکامده بواشجه بوکورمکه معناسنه در
یقال حمحم الثور اذا نبّ للسفاد الحمحمة حانک کسری وضمیله بر نبات آدیدر علی قول لسان الثور دیدیکی
نباتدر جمعی حمحم کلور الحمام حانک فتحیله حبق بستانی اسمیدر که عریض الورق اولور حبق نبطی
دخی دیرلر مفردی حمامه در ترکیده فرنکی فسلکن ولاله خطایی دیدکلری نباتدر زکامی دافع وسده دماغی مفتح
وقلبی مقوی وقاورلمشی کل باغی وماء بارد ایله شرب اسهال مزمنی قاطعدر ومحمد بن عبدالله ابو المغیث الحمامی
محدثیندندر آل حامیم همزه نک مدیله که ذوات حامیم دخی اطلاق اولنور قرآن کریمده حامیم کلمه سیله مفتح اولان
سوره معلومه لردر حوامیم دیمک جائز دکلدر لکن بعض شعرده وارد اولمشدر وحامیم اسم اعظمدر یاخود قسمدر
یاخود الرحمن اسم شریفنک حروف مقطعه سیدر تمامی الر ونون حرفلریدر که ابتدای سوره لردر قال الشارح
قال ابن مسعود آل حامیم دیباج القرآن ای زینته لما فیه من امور الاخرة وکذا فی الحدیث قولوا حم لاینصرون ابن اثیر
دیدیکه حامیم اسماء الهیه دن اولمغله اللهم لاینصرون معناسنه در یاخود قسمدر والله لاینصرون معناسنه در
یاخود سور مرقومه ذیشان اولمغله استنزال رحمت بابنده کندیلر ایله استظهار اولنور پس لاینصرون کلام مستانف
اولور کویا که حم کلمه سنی دیدیکمزجینده نه ترتب ایدر دیو استفساره جواب اولور وشهاب مرحوم درة الغواص
شرحنده دیدیلر که حوامیم وطواسین فصیح اشعارده وارد اولمشدر قوایل کبی که قایل جمعیدر وآل حامیم
کلمه سنده اولان آل اهل معناسنه دکلدر بلکه اسماء مرکبه مقوله سندن تثنیه وجمعی صحیح اولمیان کلمانک جمع
وتثنیه سنی مراد ایتدکده عربلر آل وذو کلمه لرنی ادخال ایدوب تثنیه یاخود جمع معناسنی اراده ایدرلر مثلا بکار نیجه تابط
شرا اسمیله مسمی کسه لر کلدی دیجک یرده جانی آل تابط شرا دیرلر پس آل حامیم وذوات حامیم بو قبیلدندر که
حامیم اطلاق اولنان سورلر دیمکدر صحبت معنویه دن مجازدر انتهی المحام میمک ضمیله ثابت وبرقرار
معناسنه در تقول انا محام علی هذا ای ثابت حمحام حانک فتحی وآخرک کسری اوزره بناسیله اسم فعلدر برنسنه
قالمدی هب دوکندی معناسنه در یقال قلت ابقی عندکم شیء قال حمحام ای لم یبق شیء نته که همهام ومحماح
وبحباح دخی بو معنایه در حمیه جهینه وزننده بلقاء ناحیه سنده بر کوچک بلده آدیدر حم حانک کسریله
طی قبیله سی دیارنده بر دره آدیدر حم حانک ضمیله دیار بنی کلابده بنچه قاره طاغجغزلردر الجمایم حانک فتحیله
یمامه ده بر نیچه طاغلردر حمویه شبویه وزننده اسامیدندر عبدالله بن احمد بن حمویة السرخسی راوی
صحیح بخاری در وبنو حمویة الجوینی نیچه مشایخ کرامدر مترجم دیر که فاضل مشهور سعد الدین الحموی شهابک
بیاننه کوره حانک فتحی ومیم مشدده نک ضمی وواوک کسریله در که جدی اولان حمویه یه منسوبدر حم حانک فتحیله
وحم حانک ضمیله وحمآن عمران وزننده وحمآن عثمان وزننده وحمامه نعامه وزننده وحممه همزه
وزننده وحمام غراب وزننده وحمحمه کرکره وزننده وحمی حانک ضمی ومیمک ضمه یه اماله سیله وحمامی
غرابی وزننده اسامی عربدندر الحمیمات حانک ضمیله حمیمنک جمعیدر آتش قورنه دینور جمره معناسنه
التحمة تحله وزننده تفعیلدن مصدردر مطلقه یه متعه ویرمک معناسنه در تحمیم کبی بو جهتله متعه ضمننده اعطا
والباس ایلدکلری ثیابه ثیاب التحمه اطلاق اولنور الحنمة حانک ونونک فتحیله بایقوش قوشنه دینور بو معناسنه
حنم جمعیدر الحنتم جعفر وزننده صرلی یشل دستی یه دینور یقال جاء وفی یده حنتمة ای جرة خضراء وحنظل
اغاجنه دینور وبر ضک اسمیدر وسیاه بولتلره دینور حناتم دخی دینور یقال ظهرت فی السماء حنتم وحناتم ای سحائب
سود الحنتمة ها ایله ذکر اولنان حنتم وحناتمک مفردیدر وحنتمة بنت عبدالرحمن بن الحارث درکه شارحک بیاننه
کوره صحابیه در وحنتمه بنت ذی الرمحین والده عمر بن الخطاب در رضی الله عنه وبو ابو جهلک همشیره سی دکلدر
نته که بعضلر اویلجه وهم ایلدیلر بلکه عموجه زاده سیدر الخندم جعفر وزننده قزل بویه دیدکلری کوکک
شجری اسمیدر مفردی خندمه در وبر رجلک علمیدر الخندمان حانک ودالک کسریله جماعت معناسنه در
علی قول طائفه معناسنه در یاخود بر قبیله اسمیدر الحوم قوم وزننده بیک مهاره قدر اولان دوه سوریسنه
دینور که بیک بیوک سوری اولور علی قول عدد معین ایله محدود اولمیان بیوک سوری یه دینور وحوم وحومان
فتحاتله مصدر اولورلر برنسنه نک چوره سنی طولنمق معناسنه یقال حام الطیر علی الشیء یحوم حوما وحومانا
اذا دوم وکذا یقال حامت الابل حول الماء اذا طافت وحوم وحیام کتاب وزننده وحووم قعود وزننده وحومان
فتحاتله برنسنه یی قصد وطلب ایلمک معناسنه مستعملدر یقال حام فلان علی الامر حوما وحیاما وحووما وحومانا
اذا رامه الحائم معینی مذکور بنیدن اسم فاعلدر جمعی حوم کلور حانک ضمیله لکن شارحک بیاننه کوره رکع

مطلب

وزننده در وحائم صوسز عطشان معناسنه در یقال بعیر حائم وابل حوائم وحوّم ای عطشان الحومة تمره
وزننده هر نسنه نک کومه و معظمنه یاخود اشدّ اولان یرینه دینور مثلا حومة البحر دریانک انکین یرینه دینور
وحومة الرمل وحومة القتال قوملغک ومعرکه نک کوم وجمعیتلو یرینه دینور یاخود معرکه نک جنکی پک شدید
اولان یرینه دینور الحومانة حانک فتحیله طپراغی غلیظ اولوب لکن صرپ اولمیان مکانه دینور جمعی حومان در
وحوامین کلور وبر نبات آدیدر بونک جمعی حومان در بو نبات بو نیجه انواعندن ترفیل دیدکلریدر حام سام
وزننده ابن نوح علیه السلام در ابو السوداندر یعنی سیاه زنکی آدملر آنک ذریتندن نشأت ایلدیلر ومنه غلام حامی
ای اسود والنجب بن احمد الحامی محدثندر الحومة حانک ضمیله بلاوره دینور الحوم حانک ضمیله شول باده یه
دینور که پک کسکین اولوب باشه اورمغله بخاری کاسه سرده دوران ایدر اوله نسخه لردن الخمر کلمه سی ساقط اولمشدر
التحویم تفعیل وزننده استدامه معناسنه در یقال حوّم فی الامر اذا استدام الحیمة حانک فتحیله یمنده ایالت
جند قرالرندن بر قریه اسمیدر المحیم مکتل وزننده بغایت دماغی تیز زیرک وهوشمند اولان صبی یه دینور
فصـــل الخاء المعجمة الختم شتم وزننده والختام کتاب وزننده برنسنه یه مهر بصمق معناسنه درکه
مهرلمک تعبیر اولنور یقال ختمه ختما وختاما من الباب الثانی اذا طبعه وختم القلب حق جل وعلا کفارک قلوبنی
سدّ ایدوب ایمان واعتقادات حقه یه دائر نسنه فهم ایتمیوب واعتقاد وایمانه متعلق نسنه صدور ایلمز قلمقدن
عبارتدر یقال ختم الله علی قلبه ای جعله لایفهم شیئا ولایخرج منه شیء وختم برنسنه یی اتمام ایدوب آخرلمک
معناسنه مستعملدر کویا که آنی سدّ وختم ایتمش اولور یقال ختم الشیء ختما اذا بلغ آخره واکینی اکدکدنصکره
ابتدا صوارمق معناسنه مستعملدر یقال ختم الزرع وعلیه اذا سقاه اول سقیة وختم باله اطلاق اولنور عسل
معناسنه وبو وصف بالمصدردر وآری قوانلرینک آغزلرینه اطلاق اولنور وبال آریسی انجه موم ایله کوبجک
بوزنی صبوامق معناسنه درکه صرلمق تعبیر اولنور بال مومندن انجه زار کبی موم ایله صیوایوب سدّ ایدر کویا که
کوبجی مهرلمش اولور یقال ختم النحل اذا جمع شیئا من الشمع رقیقا ارق من الشمع فطلاه به الختام کتاب وزننده
مصدردر که ذکر اولندی وختام برنسنه یی مهرلیجک بالجمعه دینور که سلفده بالحق استعمال ایدرلرایدی حالا
معروف مهر مومی استعمال اولنور یقال ختم الکتاب بالختام ای الطین الذی یختم به علیه الخاتم تانک فتحیله ختم
اولنه جق نسنه اوزره باصیلان شیئه دینور که مهر تعبیر اولنور یقال وضع علیه الخاتم وهو ما یختم به وزینت
ایچون پرمغه کچور دکلری یوزکه دینور واشبو خاتم ماده سنده یدی لغت واردر ١ خاتم که تانک فتحیله در ٢ خاتم
تانک کسریله ٣ خاتام ٤ خیتام خانک فتحیله ٥ ختام کتاب وزننده ٦ ختم فتحتیله ٧ خاتیام تانک کسریله در جمعی
خواتم وخواتیم کلور وخاتم برنسنه نک انجامنه وصوکنه دینور یقال خاتمته خیر ای عاقبته وآخرته وخاتم القوم
تانک فتحی وکسریله بر قوم وزمره نک الک آخری اولان آدمه دینور یقال هو خاتم القوم وخاتمه ای آخرهم وخاتم
القفا تانک فتحیله انسانک قفاسی چقورنه اطلاق اولنور نقرة القفا معناسنه وخاتم آت قسمنک اباغنده اولان سهلجه
صقرلغه دینور که بللو بللوسز اولور تحدیم دیدکلری صقرلقدن آز اولور یقال ما فی قوائم الفرس الاخاتم وهو اقل
الوضح وخاتم الفرس قسراغک ممه لرندن قارننه یقین اولان ممه سی باشنه اطلاق اولنور الخاتمة تانک کسریله
بودخی برشیئک آخر وانجامنه دینور التختم تفعل وزننده پرمغه خاتم طاقمق معناسنه در یقال تختم بالخاتم اذا
جعله فی اصبعه وبرنسنه دن تغافل ایدوب طنمیوب ایسم اولمق معناسنه مستعملدر یقال تختم عنه اذا تغافل
وسکت وبر ماده یی کتم ایلمک معناسنه مستعملدر یقال تختم بامره اذا کتمه وباشه دستار صارمق معناسنه
مستعملدر یقال تختم الرجل اذا تعمم وبو معنادن اسم تختمه در تذکره وزننده المختم معظم وزننده اباقلرنده
خاتم اولان یعنی سهلجه صقرلغی اولان آته دینور یقال فرس مختم اذا کان فی قوائمه خاتم المختم منبر وزننده شول
جوزه دینور که برنسنه یه سوروب دوز ویاپچین ایلدکدنصکره اکا اوعه اویارلر فارسیده نبر دیرلر لکن لغات
فارسیه ده بو معنایه نبر بولنمیوب انجق بو ارلق معناسنه ده کلدیکی مرسومدر مؤلف اول لغتک دخی اهلی اولمغله
برلره اویلجه ضبط ایلمک لازمه دندر المختوم اولکه اطلاق اولنور صاع معناسنه مقدار معدلی اوزره ختم
اولندیغیچون الختم ضمتیله آت قسمنک اویناق برلرنده آشق والک تعبیر اولنان بندلره دینور مفردی خاتم در کتاب
وزننده وخاتم در عالم وزننده الخترمة دحرجه وزننده عجز یاخود خوف وفزع سببیله تکلمدن خاموش اولمق
معناسنه در یقال خترم الرجل اذا سکت عن عیّ او فزع الختلمة دحرجه وزننده برنسنه یی نهانجه اوغورلقله
اخذ ایلمک معناسنه در یقال ختلم الشیء اذا اخذه فی خفیة التختیم تای مثلثه ایله تفعیل وزننده برنسنه یی

يصيلدوب انلو اتمك معناسنه در يقال خمه تخثيما اذا عرّضه الختم فتحتينله برون يصى ياخود قالين اولمق
كذلك قولقلرك اوجلرى مقوله سى يصى و ياپوان اولمق معناسنه در يقال ختم الرجل ختما من الباب الرابع اذا
كان انفه عريضا اوغليظا وكذلك اذا كانت اذنه عريضة ويقال ختم انفه وختمت اذنه كذلك كلنك ديدكلرى
آلت جونكلوب يصيلمق معناسنه در يقال ختم المعول اذا صار مفلطحا وناقه نك ممه لرينك دلكلرى قپانمق معناسنه در
يقال ختمت احلاف الناقة اذا انسدّت الاختم احمر وزننده وصفدر يصى برونلو آدمه دينور و ياپوان يصى برونه
دينور وارسلانه دينور وناملوسى انلو قلجه دينور و يومرى قالين فرجه دينور الختيم امير وزننده بودخى يومرى قبا
فرجه دينور المختمة معظمه وزننده اوجى سيورى اولميه رق جرمى يصى و ياپوان اياق قابنه دينور يقال نعل
مختمة اى معرّضة بلا رأس الخمة غرفه وزننده اكوز قسمنك برونلرنده اولان قصه لغه و يصيلغه دينور الخمّاء
حمراء وزننده شول ناقه يه دينور كه طبانى دكرمى و بقنه قلرى قصه اوله يقال ناقة خمّاء اى المستديرة الخف
القصيرة المناسم و يمامه ده برموضع آديدر خيمه حيدره وزننده ابن الحارث دركه اصحابدندر خيثم حيدر وزننده
وختامه اسامه وزننده واختم احمر وزننده وختمان عثمان وزننده وختيمه جهينه وزننده اسامئ رجالدندر
الختم خانك فتحيله برآدمك برونى اوروب اورمك معناسنه دركه يام يصى قالور يقال ختم انفه ختما من الباب
الاول اذا دقه ابن ختيم زبير وزننده عبدالله بن عثمان دركه محدثدر الختارم علابط وزننده هر نسنه دن
تطيرايدن يعنى بدفال ايدوب تشأم ايدر اولان آدمه دينور يقال رجل ختارم اى متطير وعمر والبجلى نام كسنه نك
كه كميت نام شاعرك عموجه سيدر پدرى اسميدر وقالين دوداقلى آدمه دينور يقال رجل ختارم اى الغليظ الشفة
الخثرمة خانك وراثك كسريله حثرمه معناسنه دركه اوست دوداغك اورته سنده اولان تكمه جكه دينور الخثرمة
دحرجه وزننده برايشده بحركسز چولپه وهمج اولمق معناسنه در يقال ماهذا الخثرمة اى الخرق فى العمل خثعم
جعفر وزننده برطاغك آديدر انده متمكن اولنلره خثعميون اطلاق اولنور وخثعم بن انمار معد قبيله سندن
منشعب برقبيله نك پدرلرى اسميدر و باركك دوه نك اسميدر اول قبيله خلقى آنى بوغزلدقدن ناشى پدرلرى خثعم ايله
تسميه اولندى وابن ابى خثعم عمر بن عبدالله دركه محدثدر وخثعم ارسلانه دينور المخثعم مدحرج وزننده بودخى
ارسلانه دينور و يوزى انلو ودكرمى آدمه دينور يقال رجل مخثعم الوجه اى مكلثمه الخثعمة دحرجه وزننده
بدن قانه بيلاشمق معناسنه در على قول اعمال عربدن برعملدر واول برقوم تعاون وتناصر اوزره عهد و پيمان
ايده جك اولدقلرنده برارايه كلوب برحيوانى ذبح ولحمنى اكل ايلدكدنصكره قانى برقاب ايجره وضع وا كا بعض طيب
خلط ايليوب اللرنى اكا باتوردقلرى حالده عقد عهد وميثاق ايدرلر ايشته خثعمه بوندن عبارتدر وخثعمه
قزل تو يلو كچى يه دينور قيونه اطلاق اولنمز يقال عنز خثعمة اى حمراء الختلمة دحرجه وزننده قارشمق
اختلاط معناسنه در و برنسنه يى اوغورلين كبى لوجه آلمق معناسنه در يقال ختلمه اذا اخذه فى خفية
ختلم جعفر وننده بررجل آديدر الخجام كتاب وزننده والخجوم صبور وزننده فرجى بول قارى يه دينور يقال
امرأة خجام وخجوم اى الواسعة الهن الخدمة خانك كسريله وفتحيله برآدمك ايشنى كوجنى كوروب بنده لك
و پيشكارلق ايلمك معناسنه دركه تحريفله خذمت ايلمك تعبير اولنور يقال خدمه خدمة وخدمة من الباب الثانى والاول
اذا عمل له الخادم خدمتكاره دينور فارسيده پيشكار ديرلر جمعى خدام كلور كاتب وكتاب كبى وخدم كلور فتحتينله
مؤنثنده كذلك خادم دينور وخادمه دينور هايله شارح ديركه خادم اسم مجراسنه اجرا اولنمشدر حدث معناسنده
ها الحاق اولنور تقول هذه خادمة غدا الاختدام افتعال وزننده برآدمك خدمتكارى اولمامغله ايشنى كوجنى
كنديسى كورمك معناسنه دركه كندى نفسنه خدمتكارلق ايلمكدر يقال اختدم الرجل اذا خدم نفسه قال
الشارح ومنه يقال لابدّ لمن لم يكن له خادم ان يختدم و بركسه دن خدمتكار ايستمك معناسنه در يقال
اختدمه اذا استوهبه خادما الاستخدام بودخى بركسه دن خدمتكار ايستمك معناسنه در الاخدام همزه نك
كسريله برآدمه خدمتكار و يرمك معناسنه در يقال استخدمه واختدمه فاخدمه اى استوهبه خادما فوهبه له
الخدمة فتحاتله شول حلقه طرزنده قالين ومحكم تسمه يه دينوركه دوه نك بيلكنه بغلوب اكا دوه نك اياغنه
ديكدكلرى چارغى بند ايدرلر و بربده دائره اولمش ناس حلقه سنه دينور ومنه يقال فضّ الله خدمتهم اى فرّق
جمعهم وخدمه خلخاله اطلاق اولنور يقال جاءت وفى رجلها خدمة اى خلخال و بالدره اطلاق اولنور جمعى
خدام كلور كتاب وزننده المخدّم معظم وزننده اياقده خلخال يكره جك يره دينور ودوه نك بيلكجه سنده
ذكر اولنان خدمه ديدكلرى تسمه يكره جك يره دينور مخدّمه دخى دينور هايله ونسوانك اياقده طون پاچه لرنى

بغلدقلرى طون حلقه سنه دينور زيرا انلر طونلر ينك پاچه لرنى طپوق اوزره چكوب بند ايدرلر طون اوراده قبورم
قبورم يرى سپوررر يقال مخدّم سرا و يلها بتذ بذب اى رباطه عند اسفل رجله وشول آته دينوركه اياغنده اولان
سكيلى طرنق اوزره دائره كبى اولان قيللردن بوقربجه دكرمى اوله واكا اخدم دخى دينور على قول سكيلى
بيلكلرينك بتونى ياخود بعض يرنى تجاوز ايلمش اوله يقال فرس مخدّم واخدم اذا كان تحجيله فوق اشاعره
اوجاوز البياض ارساغه او بعضها الخدماء حمراء وزننده اللرى واياقلرى آق اولان قيونه دينور على قول براياغى
آق وسائر بدنى سياه اولانه دينور ياخود بجاغى بيلكجه سنه قريب قرامتق آق اوله ياخود آقجل قاره اوله كذلك
بوصفت اوزره اولان طاغ كچيلرينه ده دينور الخدمة غرفه وزننده خدماء لفظندن اسمدر حجرت كبى الخدمة
خانك فتحيله ليل ونهاردن برساعته دينور يقال مضت خدمة من ليل اونهار اى ساعة الخدمة عنبه وزننده
فايشه دينور المخدوم شول آدمه دينوركه جن طائفه سندن تابعه سى اوله كه خدام صاحبى تعبير اولنور
المخدّمون معظمون وزننده مخدّم كلمه سنك جمعيدر خدم وحشمى فراوان آدمه دينور يقال قوم مخدّمون اى كثيروا
الخدم ابن خدام كتاب وزننده ه برشاعردر ياخود بوذال معجمه يله در وابو اسحق ابراهيم الخدامى كه فقهادندر
خانك ضميله در ابو الفرج مهمله ايله تقييد ايلمشدر لكن وهمدر معجمه ايله اولمق ملحوظدر الخذم خانك فتحى وذال
معجمه نك سكونيله كسمك معناسنه در يقال خذمه خذما من الباب الثانى اذا قطعه وشكارى قوش شكارينه
ياخود طعمه سنه پنجه اورمق معناسنه در يقال خذمه الصقر اذا ضربه بمخلبه وكسلمك معناسنه در يقال
خذم الشئ خذما من الباب الرابع اذا انقطع وسرخوش اولمق معناسنه در يقال خذم فلان اذا اسكر التخذيم
تفعيل وزننده والتخذم تفعل وزننده بونلرده كسمك معناسنه در يقال خذّمه وتخذمه اذا قطعه وتخذّم كسلمك
معناسنه در يقال تخذّم الشئ اذا انقطع الخذيم امير وزننده سرخوشه دينور مؤنثى خذيمه در يقال رجل
خذيم اى سكران وامرأة خذيمة اى سكرى وكسلمش قولغه دينور يقال اذن خذيم اى مقطوعة الخذم فتحتينله
سرعت ايلمك معناسنه در يقال خذم الرجل خذما من الباب الرابع اذا اسرع الخذم كتف وزننده
والخذوم صبور وزننده والمخذّم معظم وزننده كسكين قلجه دينور يقال سيف خذم وخذوم ومخذّم
اى قاطع وخذم خوشطبع و نيكخوى كريم وجوانمرد آدمه دينور جمعى خذمون در يقال رجل خذم اى سمح طيب
النفس ومرداس بن ابى عامرك فرسى اسميدر الخذامة ثمامه وزننده برنسنه دن كسلمش پارچه يه دينوركه كسنتى
تعبير اولنور يقال هذه خذامته اى قطعته الخذماء حمراء وزننده شول قيونه دينوركه قولغى ارقورى كسيلوب
لكن قوپوب آيرلمامغله بريق قالمش اوله يقال شاة خذماء وهى التى شقت اذنها عرضا ولم تبن الخذمة
تمره وزننده دوه يه مخصوص بركونه تمغا اسميدر و بوزمان اسلامده احداث اولنان تمغالردندر خذام كتاب
وزننده محارب قبيله سندن بربطندر وحباش بن قيس بن الاعور نام كسنه نك فرسى اسميدر وابن خذام آنفا خذم
ماده سنده ذكر اولندى الاخذام همزه نك كسريله بركسه ذلّ وحقارتى اقرار ايدوب ايسم اولمق معناسنه در
يقال اخذم الرجل اذا اقرّ بالذلّ وسكن وسرخوش ايلمك معناسنه در يقال اخذمه الشراب اذا اسكره خذيم زبير
وزننده اساميدندر محمد بن ربيع بن خذيم محدثدر مخذم منبر وزننده حارث بن ابى شمر الغسانى نام اميرك قلجى اسميدر
ذو الخذمة فتحاتله عامر بن معبدك لقبيدر الخذاريم خانك فتحيله يك كهنه پاره پاره لباسه دينور يقال ثوب
خذاريم اى رعابيل اى اخلاق و بو برمة اعشار قبيلندندر الخذلمة دحرجه وزننده سرعتله يورىمك معناسنه در
يقال خذلم الرجل اذا اسرع و بو حاى مهمله ايله ده لغتدر الخرم خانك فتحى وراثك سكونيله برنسنه نك ديكشنى
ونكندسنى سوكوب ايرمق معناسنه در يقال خرم الخرزة خرما من الباب الثانى اذا فصمها و برآدمك برونك ديركنى
يرمق معناسنه در يقال خرم فلانا اذا شق وترة انفه وخرم طاغك برونه دينوركه سيورى چقان اوجندن عبارتدر
وخرم عروضيون اصطلاحنده فعولن جزؤندن فانك ياخود مفاعيلن جزؤندن ميمك اسقاطندن عبارتدر پس فعولن
عولن قالمغله فعلن جزؤنه نقل اولنور ومفاعيلن فاعيلن قالمغله مفعولن جزؤنه نقل اولنور وخرم علتى عارض اولان بيته
مخروم واخرم ديرلر وخرم كلمه سنك جمعى خروم در بوراده والميم من مفاعيلن نسخه لرى غلطدر التخريم تفعيل وزننده
بودخى برنسنه نك ديكشنى سوكوب يرمك معناسنه در يقال خرّم الخرزة بمعنى خرمها التخرم تفعل وزننده
مطاوعدر ديكش سوكيلوب يرلمك معناسنه يقال خرّم الخرزة فتخرّمت اى فصمها فانفصمت و برنسنه يى تمامه
كسوب ايرمق معناسنه در بو مناسبتله برطائفه يى بالجمله استيصال ايدوب كوكنى كسمك معناسنه مستعملدر يقال
تخرمت المنية القوم اذا استأصلتهم واقتطعتهم وتخرّم الزندبرآدم بركسيه ظلم وحيف ايله شركبر اولمق معناسندن

عبارتدر تقول فلان يتخرّم زنده اى يركبنا بالظلم والحمق شارح ديركه متخرّم اولان زند يعنى برطرفى كسيلوب برلمش
اولان چقماغك آتشى چقمامغله خير ومنفعتى اولمديغندن خير وفائده‌سى اولميوب همان بيهوده جور وجفا واوضاع
احمقانه ايله القاء ثقلت ايدن كسه‌دن كنايه ايدوب يتخرّم زنده ديرلر فائده سزاستيلا ايدر ديمكدر كذلك تخرّم زبده
ديرلر كه باء موحده ايله‌در كره ياغنه دينور غضبى ساكن اولدى ديجك يرده استعمال ايدرلر انتهى وتخرّم خرميه
طائفه‌سنك دين وآيينلرينه تابع اولمق معناسنه‌در يقال تخرّم الرجل اذادان بدين الخرّمية الخرم فتحتينله
برآدمك بورنك ديركى يرلمك معناسنه‌در يقال خرم الرجل خرما من الباب الرابع اذا تخرّمت وترة انفه الخرمة
فتحاتله بورنده برلمش يره دينوركه يريق تعبيراولنور الخرماء حمراء وزننده برلمش قولغه دينور يقال اذن خرماء
اى متخرمة وصفراء نام محلده برچشمه آديدر وزيد الفوارس الضبى وراشد بن شماس المعنى فرسلرينك اسميدر وبنى
ابى ربيعه‌يه مخصوص برفرس اسميدر وخرماء شول يوكسك پاره دينوركه برطرفى چقور وابسيك يره انكبه اوله على قول
شول تپه‌يه دينوركه برجانبى بغايت صرب اولمغله اورادن صعود ممكن اولميه وقولغى ارقوريدن برلمش ديشى كچى‌يه
وصف اولور يقال عنز خرماء اذا كانت قدشقت اذنها عرضا خرم خانك ضميله برموضع ياخود برنيچه خرده
طاغلرك اسميدر وخرم الاكمة تپه‌نك توكنوب كسلديكى يردن عبارتدر كماسيذكر الاخرمان تثنيه صيغه‌سيله
اوسط طماغك يوقرى اوجلرنده چكه‌لردن ايروجه ايكى كيكه اطلاق اولنور واخرما الكتفين ارقه‌ده كورك كيكلرينك
قوللر طرفنده اولان اوجلرينه دينور على قول كورك كيكلرينك اشاغى اوچلرندن عبارتدركه كعبره ديدكلرى
يومر يجه كيكى احاطه ايلمشدر يقال اصاب اخرما الكتفين وهما عظمان منخرمان من قبل العضدين اوطرفا اسفل
الكتفين اللذان اكتنفا كعبرة الكتف بوراده فى زياده‌سيله اخرما فى الكتفين نسخه‌لرى غلط صريحدر الاخرم
اخرمان لفظندن مفردر وكوزى يرتلان آدمه دينور يقال رجل اخرم اى منقطع العينين وقولغى رتق آدمه دينور وبورنك
ديركى يريق كسه‌يه دينور وملوك رومدن برينك اسميدر وبنوسليم يورنده برطاغك آديدر وطرف دهناده برطاغك آديدر
راءك ضميله ده زبازده در ونجده ده برطاغك آديدر الخرم مجلس وزننده خرم كبى بودخى تپه‌نك توكنوب كسلديكى يره
دينور يقال نزلوا فى خرم الاكمة ومخرمها اى منقطعها ومخرم الجبل ومخرم السيف طاغك وقلجك بروملرندن عبارتدر
جمعى مخارم در ومخارم پك وغليظ يرلرده اولان يوللره اطلاق اولنور وكيجه‌نك اوائلنه اطلاق اولنور تقول سرنا مخارم
الطرق فى مخارم الليل اى الطرق فى الغلظ فى اوائل الليل الخورمة جوهره وزننده بورنك اوك طرفنه على قول
دلكلرينك ارالغنه دينور وخورم كلمه‌سندن مفرد اولوركه يار يغى وچنلاغى اولان قيايه دينور الاحترام افتعال
وزننده كسلمك معناسنه‌در بومناسبتله اولمك معناسنده مستعملدر تقول اخترم فلان عنا على المجهول اذا مات
ويقال اخترمته المنية اى اخذته وبرقومى استيصال ايدوب اوته‌سنى كسمك معناسنده مستعملدر يقال اخترمت
المنية القوم اذا استأصلتهم واقتطعتهم الخارم راءك كسريله صوغوق نسنه‌يه دينور بارد معناسنه وتارك
معناسنه‌در يقال هو خارم العلم اى تارك ومفسد معناسنه‌در وخاصة صوغوق روزكاره دينور الخريم امير وزننده
ماجن ولاابالیانه مشرب كسه‌يه دينور يقال رجل خريم اى ماجن الخرامة كرامه وزننده برآدم ماجن ولاابالى اولمق
معناسنه‌در يقال خرم الرجل خرامة من الباب الخامس اذا كان خريما الخرّم سكر وزننده شجرك نباتنه
دينوركه مراد اغاجك داللرى وبداقلرى وپيراقلريدركه تاب وطراوتلو اوله وكدروز حمتسز خوش وملايم ديرلكه
دينور على قول خرم لفظى معربدر يعنى فارسيدن معربدر لكن فارسيده مسرور وشادان معناسيله مبين اولمغله
ظاهرا معناى مزبور مجاز اولور وخرّم حافظ حسين بن ادريسك پدرينك لقبيدر وخرّمه لفظندن جمع اولوركه
بوكرلجه‌يه شبيه برنبات اسميدر لونى بنفسجى وبغايت خوشبو وخوش نظر اولور استصحابى باعث محبت وچكندن
ترتيب اولنان ياغله ادهان ذكر اولنان محبت خصوصنده نافع وعداوتى دافعدر بونباتى مفرد انده ارغوانى شبوى
ايله بيان ايدرلر وبعض مفرد انده تركيده اناسنه دل دوندرن تعبير ايدرلر بعينه فاصوليا قابى كبى چچكلرى اوزون
اوزون وورنكى كوكجل مور اولور واوجنده خرده برصاريجه تل كبى نسنه‌سى اولمغله انى لسان عدايدوب كوياكه لسانى
اكسه‌سنه چكلمش اولور ديو مرسومدر وخرّمه فارس ديارنده برقريه آديدر بابك الخرمى ديدكلرى مجوسى مشهور
اورادندر مسفور معتصم خليفه زماننده ظهور ومزدكيه آيينى خلقه نشر ايلدى تناسخ اعتقادنده اولوب ونسوانده
هركس مشترك دروديو اباحت نساايله فتنى وافر فساده باعث واكثر بلاده مستولى اولدى وخرّميه ديدكلرى
طائفه بونك قوميدر ام خرّمان برموضع آديدر مخرّم محدّث وزننده بغدادده برمحله‌در يزيد بن مخرّم نام كسه‌يه
منسوبدر الخرمان عثمان وزننده يلان سوزه دينور كذب معناسنه الخرّام زناروزننده طاعت وعبادتدن

بالكليه منقطع اولوب مدام ارتكاب معاصى واثام ايدن كسه‌لره دينور يقال هم خرام اى المتخرمون فى المعاصى
وبوكوياكه خارمك جميدر وخرام احمد بن عبدالله وعمرو بن حمويه نام محدثلرك جدلرى اسميدر خريم زبيروزننده
اساميدندر موسى بن عامر وسعيد بن عمرو بن خريم ومحمد بن ابى جحوش الخريميون محدثلردر وخريم بن فاتك بن الاخرم
وخريم بن ايمن اصحابدندر الخرومانة خانك فتحيله بربدرابجه اوتدركه صويه يقين دوه‌تاقلرنده بتر مخرّم معظم وزننده
بررجل اسميدر الخرشمة خانك وثاى مثلثه‌نك فتحه‌لريله وكسره‌لريله اياق قابنك اوجنه دينوركه بورنى تعبير اولنور
اكرخرثمه‌سى بوغبسه اكااسنه ديرلركه كوكسندن اوجنه وارنجه لسان هيئتنده مخروطى اولور الخرشوم شين
معجمه ايله زنبور وزننده طاغك دره‌يه ياخود صحرايه طوغرى حواله چقان بورنه دينور وبيوك طاغه دينور وپك وغليظ
ارضه دينور الخرشمة ميم مشدده ايله هرشفه وزننده بودخى پك وقالين ارضه دينور المخرنشم اسم فاعل
بنيه‌سيله خودبين متعظم وكبرآلود كسه‌يه دينور يقال رجل مخرنشم اى متعظم متكبر فى نفسه وآرقلبوب متغير اللون
اولان آدمه دينور وكوده‌سى كرپى كبى طوپاچ اعضالرى بودور آدمه دينور الخرطوم زنبور وزننده والخرطم
قنفذ وزننده بورنه دينور على قول بورنك اوكنه دينوركه اوج طرفيدر ياخود ايكى طرفلو طماقلرك بورنه قاوشديغى
يره دينور يقال اصاب خرطومه وخرطمه اى انفه اومقدمه اوهو ماضمت عليه الحنكين شارح ديركه خرطوم
فيلك انفنه موضوعدر بعده على الاطلاق استعمال اولندى وخرطوم چالك سرخوش ايدن كسكين خمره دينور
ياخود صيقيلان اوزمدن الك اول آقان شيره‌يه دينوركه اياقله چكنمزدن اول آقار شيره بورنى تعبير اولنور آنك شرابى
پك تيز اولور يقال شرب الخرطوم اى الخمر السريعة الاسكار اوهوما يجرى من العنب قبل ان يداس ذوالخرطوم
عبدالله بن انيس رضى الله عنه قلجنك اسميدر وخرطوم الحبارى برشاعردر اسمى عبدالله بن زهيردر وخرطومان
حشم بن الخزرج ايله عوف بن الخزرج دروخرطوم لفظنك جمعى خراطيم كلور وخراطيم برقومك اعيان
وذيشانلرينه اطلاق اولنور يقال هم خراطيم القوم اى ساداتهم الخراطم علابط وزننده باشى بولمش قوجه‌مان
قارى‌يه دينور الخرطمة دحرجه وزننده برآدمك رونه اورمق ياخود بورنى برطرفه طوغرى اكمك معناسنه‌در
يقال خرطمه اذاضرب خرطومه اوعوّجه الاخرنطام احرنجام وزننده كبر ودماغدن ناشى بورنى يوقرى
طوتمق معناسنه‌در يقال اخرنطم الرجل اذارفع انفه واستكبر وغضبناك اولمق معناسنه‌در يقال اخرنطم
الرجل اذاغضب الخرطمان عنفوان وزننده پك اوزون آدمه دينور الخزم زاى معجمه ايله عزم وزننده دلمك
معناسنه‌در يقال خزم اللؤلؤ خزما من الباب الثانى اذاثكبه ودوه‌نك بورنه خزامه كچورمك معناسنه‌در يقال
خزم البعير اذاجعل فى جانب منخره الخزامة وخزم اهل عروض اصطلاحنده بيتك اولنه يعنى شطر اولك صدرينه
بردن درده قدر حرف زياده ايلمكدن عبارتدركه اول حرف تقطيعده معتدبها اولمز شارح ديركه عند الاخفش
مصراع ثانينك ابتداسنه‌ده زياده قلنور برحرف ياايكى حرف اولور بونده اوج وحرت اولمز مثلا بحر طويلدن اشبو
واذاانت جازيت امرأ السوء فعله * اتيت من الاخلاق مالنت راضيا * بيتك شطر اولنده واو زياده اولمشدر
بنه فعولن تقطيعنده‌در الخزامة كتابه وزننده بره معناسنه‌دركه دوه‌نك بورننك برطرفنه كچوردكلرى حلقه‌در
بورنده‌رق تعبير اولنور وخزامة النعلين شول انجه ترشه‌يه دينوركه آنكله نعلين تصمه‌لرينى برى برينه ديكوب
قاوشدررلر التخزيم تفعيل وزننده بودخى دوه‌نك رونه بورنده‌رق كچورمك معناسنه‌در يقال خزّم البعير بمعنى
خزمه الخزمى سكرى وزننده بورنلرينه بورنده‌رق كچورلمش دوه‌لره دينور وطيور قسمنك جمله‌سى كذلك دوه قوشى
مخزومه ومخزّمه اولورلر زيرا بورنلرينك وترهلرى بالجمله دلك اولور التخزم تفعل وزننده دلنمك معناسنه‌در
ومنه يقال تخزّم الشوك فى رجله اذاشكها ودخل فيها المخازمة مفاعله وزننده ايكى آدم برمحلده بولشمق قوليله
هربرى بر يوله سلوك ايلمك معناسنه‌در يقال خازمه الطريق اذااخذ فى طريق واخذ الآخر فى طريق حتى
التقيا فى مكان الخازم بك صوغوق روزكاره دينور يقال ريح خازم اى خارم الخزم فتحتينله دوم اغاجنه
شبيه برشجر آديدر قبوغندن ايپ بوكيلور الخزّام شدّاد وزننده شجر مزبورى صاتيجى آدمه دينور مدينه‌ده
سوق الخزامين ديدكلرى چارسو اكامضافدر الخزمة فتحاتله مقل اغاجنك يپراغنه دينور وخزمه اساميدندر
خزمة بن خزمه وحارث بن خزمه ونهيك بن اوس بن خزمه وزايك سكونيله حارث بن خزمه وعبدالله بن ثعلبة بن خزمه
اصحابدندر الخزامى حبارى وزننده برنباتدر على قول خيرى البرّ يعنى يبانى شبوى اسميدر چچكى بالجمله
صحرا چچكلرندن خوشبوى اولور تجربى مطلقا رايحه‌سندن بى مزيل وفرزجه‌سى رحمى منق اولمغله محبل واندن
معمول شربتك شربى كبد وطحال ودماغ باردى مصلحدر بونباتك خلقك تحريفله حسامه ديدكلرى بدرحسامه

روحی معروفدر الخزومة صبوره وزننده صغر اینکنه دینور علی قول باشلو وقصه کوده لو اولانه دینور جمعی خزایم وخزوم کلور الاخزم احمر وزننده ارکك یلانه دینور وقصه طماقلی ذکره دینور واسامیدندر ابواخزم الطائی حاتم نام کریم مشهورك جدی یاخود جدینك جدیدر اخزم نام اوغلو وفات ایدوب آنك برقاچ اوغللری قالشیدی برکون رمادهٔ ضمننده جمله سی مرقومك اوزرینه خروج وهجوم وضرب وجرح ایملریله اشبو * ان بنی زملونی بالدم * من یلق آساد الرجال یکلم * ومن یکن دره به یقوم * شنشنة اعرفها من اخزم * قطعه سنی نظم وایراد ایدوب پدرلری اخزم دخی کندیسنه بو کونه عقوق وعصیان صاحبی اولمغله اولادلری دخی انکله همخوی اولدقلرینی اشعار ایلدی ومن بعد مصراع اخیر ضرب امثالدن اولدی بوراده درء لفظی اکریلك وشنشنه کسریله خوی وطبیعت معناسنه‌در واخزم مدینه قربنده برطاغك آدیدر وبرمعروف جنسی یاك دوه یوغورینك اسمیدر الخزماء حمراء وزننده قصه ذکر باشنه دینور یقال کرة خزماء ای القصیر الوترة خزام غراب وزننده نجدده بردره اسمیدر الخزیمة زبیریه وزننده اجفر ایله ثعلبیه نام محل بیننده برحجاج قوناغنك اسمیدر خازم اسامیدندر خازم بن الجهید وابن جبله وابن القاسم وابن مروان یاخود بوحای مهمله ایله‌در وخازم بن خزیمه وخازم بن محمد بن خازم القرطبی وابن محمد الجهنی وابن محمد الرحبی وپدرلری خازم اولنلردن سعید بن خازم الکوفی وخزیمة الغباسی واحمد اللهبی ومحمد الضریر ابومعاویه ومسعده وخالد وحسن بن مخلد بن خازم وعبدالله بن خالد بن خازم وکنیه‌سی ابوخازم اولنلردن ابوخازم جنید بن العلاء وعبدالغفار بن حسن وعبدالحمید القاضی واحمد بن محمد بن صلب وعبدالله بن محمد وابن الفرّاء وبن ابی یعلی جمله‌سی محدثلردر ومحمد بن جعفر بن محمد واسمعیل بن عبدالله واحمد وجعفر ابنا محمد وامام کبیر محمد بن عمر بن ابی بکر الخازمیون علماء کرامدندر وحسین بن اسمعیل الشنداتقی که محدثدر خزیمة بن ثابت الانصاری نسلندندر وامام محمد بن اسحق بن خزیمه ومحمد بن علی بن محمد بن علی بن خزیمة الخزیمیان جدلرینه منسوبلردر خزیم زبیر وزننده اسامیدندر ابراهیم بن خزیم ومحمد بن خزیم الشاشیان محدثلردر ومحمد بن خضر بن خزام که شدّاد وزننده‌در یاخود ابن ابی خزام‌در امام بغویدن سماع وتلقی ایلدی مخزم معظم وزننده بر رجل اسمیدر خزیمه جهینه وزننده بودخی اسامیدندر خزیمة بن اوس وابن ثابت وابن حکیم وابن جزی وابن جهم وابن الحارث وابن خزمه وابن عاصم وابن معمر وثمامه وزننده خزامة بن یعمر اللیثی اصحابدندر وابن ابی خزامه یاخود ابوخزامة بن خزیمة زهرینك شیخیدر وخزامه بنت جهیمه صحابیه‌در الاحوم اسلوب وزننده چوالك قولپنه دینور الخشم خانك وشین معجمه‌نك فتحیله ات تعفن ایدوب قوقمق معناسنه‌در یقال خشم اللحم خشما من الباب الرابع اذا تغیرت رائحته وخشم وخشوم قعود وزننده برآدمك بورنك دلیکی ککبش اولمق معناسنه‌در یقال خشم الرجل خشما وخشوما من الباب المزبور اذا اتسع انفه وبورون ایچنده قروح وسرطان وباسور مقوله‌سی علت عروضندن بدرایحه بغلمق معناسنه در یقال خشم الانف اذا تغیرت رائحته من داء فیه وبرآدمك ککزی زائل اولمق معناسنه‌در که قوّت شامه‌سی عاطل اولمغله اصلا رائحه طویمز اولور خشام دخی بو معنایه‌در غراب وزننده یقال خشم فلان خشما وخشاما اذا اسقطت خیاشیمه الاخشام همزه‌نك کسریله والتخشم تفعل وزننده بونلرده ات بوزلمغله قوقمق معناسنه‌در یقال اخشم اللحم وتخشم اذا تغیرت رائحته الخیشوم قیصوم وزننده بورنك قصبه‌سندن نخره‌نك مافوقیله خشارم رأسدن نخره‌نك ماتحتنده دینور قصبة الانف بورن کمیکیدر ونخره بورنك ایلروسیدر وخشارم الرأس باشدن بورن ایچره اینن یوفقه کمرتلکلردر پس خیشوم مقدم دماغده حس مشترك اولان یره متصل موضع اولور که ترکیده ککز تعبیر اولنور جمعی خیاشیم‌در وعند البعض خیاشیم انفك نهایتنده اولان کمرتلکلردن عبارتدر که بورن ایله دماغك بیننده اولور وعلی قول بورنك ایچنده اولان طمرلره دینور انکچون جمع اوله‌رق استعمال ایدرلر الخشم خانك فتحیله برآدمك ککزنی ازمك معناسنه‌در یقال خشمه خشما من الباب الثانی اذا کسر خیشومه الاخشم احمر وزننده بورنك ایچی ککبش اولان آدمه دینور وککزی طوتقون کمسه‌یه دینور که اصلا رائحه طویمز اولور وبورونه دخی وصف اولور المخشم معظم وزننده والمخشوم والمتخشم اسم فاعل بنیه‌سیله سرخوشه دینور یقال رجل مخشم ومخشوم ومتخشم ای سکران التخشیم تفعیل وزننده کسکین شرابك رائحه‌سی ککزه صچرامغله ادمی سرخوش ایلمك معناسنه‌در یقال خشمه الشراب اذا ثورت رائحته فی الخیشوم فاسکرته الخشمة غرفه وزننده تخشیمدن اسمدر الخشام غراب وزننده ارسلانه دینور وبیوك بورونه دینور وبیوك طاغه دینور وثعلبة بن الخشام فارس مشهوردر الخشام شدّاد وزننده عمرو بن مالك نام محدثك لقبیدر بورنی بیوك اولدیغندن ملقب اولدی الخشرم جعفر

وزننده آری جماعتنه دینور کرك بال آریسی وکرك اشك آریسی اولسون مفردی خشرمه‌در وآری بکنه دینور امیر النحل معناسنه وآریلرك بال یاپدقلری کوجه دینور وبومشق کوفکی طاشلره دینور وبر رجل اسمیدر وشول تومسك تپه طرزنده طاشلق یره دینور که طاشلری خرده وفرسوده اوله جمعی خشارمه‌در الخشارم خانك فتحیله برموضع آدیدر وخشارم الرأس خیشومده اولان یوفقه کمرتلکلره دینور الخشارم علابط وزننده سسلره دینور اصوات معناسنه‌در وغلیظ اولان بورونه دینور الخشرمة دحرجه وزننده صرتلان برنسنه اکل ایدرکن اغزنی اوتدرمك معناسنه‌در یقال خشرمت الضبع اذا صوتت فی اکلها خشسبرم خانك وشینك فتحی وسین مهمله‌نك سکونی وباء وراء مفتوحتینله ریاحین بریه انواعندندر شارحك بیاننه کوره بو خوش اسپرم معربیدر که فارسیده ریحان طیب دیمکدر مرادیسان فسلکنی دیدکلریدر خشنام خانك ضمیله بررجلك علمیدر خوشنام فارسی معربیدر که آدی خوش آدم دیمکدر الخصومة خانك ضمیله اسمدر جدل ونزاع معناسنه‌در یقال کنا فی خصومة ای جدل ومفاعله‌دن مصدر اولور برآدم ایله چکشمك معناسنه مخاصمه کبی پس خصومه بو بابده نوادردن اولور وباب مز بور مغالبه‌ده استعمال اولنور یقال خاصمه مخاصمة وخصومة فخصمه یخصمه خصما من الباب الثانی ای جادله فغلبه وهو شاذ یعنی باب مغالبه‌دن غلبه معناسنی متضمن اولان فعل البته باب اولدن کلمك مطرد ایکن بونده باب ثانیدن کلمکله قیاسدن خارجدر معلوم اوله که فاعلته ففعلته بابنده یعنی مغالبه بابنده حروف حلقدن عاری اولان فعلك مضارعی ضمه‌یه رد اولنور عالمته فعلمته اعلمه دینور وحرف حلقی مشتمل اولورسه باب ثالثدن اولور فاخره ففخره یفخره دینور صحیح اولان بابلرك جمله سنده حال بو یلجه‌در واکر معتل اولورسه وجدت وبعت ورمیت وخشیت وسعیت کبی بونلرك جمله سنده کسره‌یه رد اولنور مکر که معتل واوی یعنی اجوف وناقص واوی اوله اول صورتده ضمه‌یه رد اولنور راضیته فرضوته ارضوه وخاوفنی فخفته اخوفه کبی امابو نزاع وجدال معناسنی متضمن اولان بابده جاری اولمز مثلا نازعته فنزعته دیمزلر زیرا غلبته لفظیله استغنا حاصل اولمشدر پس مانحن فیهده فخصمه یخصمه عنوانی که باب ثانیدندر قیاسا واستعمالا شاذ اولورز یرا قیاسده باب اوله رد اولنوب واستعمالده خصمه یرینه غلبه لفظی ایراد اولنمق لازمدر الاختصام افتعال وزننده مشارکت ایچوندر بریله خصومت ایدشمك معناسنه‌در یقال اختصم القوم وتخاصموا بمعنی ومن قرأ قوله تعالی وهم یخصمون الآیة یعنی یخصمون کلمه سنی خانك فتحی وصاد مشدده‌نك کسریله قرائت ایدنلر اصلی یختصمون ایدی دیدیلر که افتعالك تاسی صاده قلب وادغام وفتحه‌سی خایه نقل اولندی وبعضلر فتحه‌یی نقل ایلیوب اجتماع ساکنیندن ناشی اذا حرك الساکن قاعده سنه مبنی خانی مکسور ایلدیلر وابوعمرو خانك حرکه سنی اختلاس یعنی حرکهٔ غیر متمیزه ایله قرائت ایلدی اجتماع ساکنیندن احترازایله واما ساکنینی جمع ایلمك لحندر مؤلف بونکله امام نافع قرائتنه تعریض ایلمشدر که ثانی مدغم اولان یرده اجتماع ساکنینی تجویز ایلمشدر وبوراده جوهرینك ویقال السیف یختصم جفنه اذا اکله قولی غلطدر بوضاد معجمه ایله‌در الخصم خانك فتحیله مصدردر که ذکر اولندی نزاع وجدال ایلمك معناسنه ومنه قراءة حمزة وهم یخصمون بکسر الصاد من الباب الثانی وخصم مخاصم معناسنه اولور که وصف بالمصدر اولور جمعی خصوم کلور وکاه اولور که مفرد وتثنیه وجمع ومذکر ومؤنثی مساوی اولور بو محلك مفصلی بودر که خصم لفظی فی الاصل وجه مذکور اوزره مصدردر وکاه جهة برکسبه مبالغة وصف اولوب مخاصم معناسنه اولور اکر مصدریت جهتی مقطوع النظر اولوب وصفیتی ملحوظ ومعتبر اولورسه تثنیه لنوب جمعلنور واکر وصف اولوب مصدریت جهتی ملحوظ اولورسه مفرد وتثنیه وجمعی ومذکر ومؤنثی مساوی اولور الخصیم امیر وزننده مخاصم معناسنه‌در که ایکی خصمك هربرینه اطلاق اولنور جلیس ومجالس کبی جمعی خصماء کلور کرماء کبی وخصمان کلور خانك ضمیله یقال هو خصیمه ای مخاصمه الخصم کتف وزننده جدال وخصومتی شدید آدمه دینور یقال رجل خصم ای مجادل جمعی خصمون کلور الخصم خانك ضمیله جانب معناسنه‌در تقول ضعه فی خصمه ای جانبه وبرنسنه‌نك کوشه‌سنه دینور یقال وقع المتاع فی خصم الوعاء ای زاویته وناحیته معناسنه‌در یقال قعد فی خصم ای ناحیة وطلومك ومشکك اشاغی اغزی طرفندن اولان اوجنه دینور که دیب طرفی اوله جقدر یوقری طرفنه عصم دینور جمعی اخصام وخصوم کلور یقال اخذ بخصم الراویة وعصمها فرفعها ای بطرفها الاسفل وبطرفها الاعلی واخصام العین کوزك کرپك بومیلان کنارلرینه اطلاق اولنور که کرپك دیبلری اولور الاخصوم اخسوم وزننده ومرادفیدر که ذکر اولندی الخصمة تمره وزننده شول خاصیتلو مهره وجوهر مقوله‌سنه دینور که برآدم جنك ومعرکه‌یه یاخود حضور سلاطینه واره‌جق اولدقده امان وسلامت بولمق ایچون طاقنورلر بعض خاصیتلو جوهر یاخود خواص واوفاقی مشتمل خاتم وطلسم مقوله‌سی

مطلب

اوله جقدر و بعض نسخه‌ده حای مهمله ایله من حروز عنوانده مرسوم اولمغله حرز وتعوید و بازو بنده مقوله‌سی نسنه اولور الخصوم خانك ضمیله دره‌لرك دیبلرینه کذلك اغزلرینه اطلاق اولنور ذکر اولنان خصم لفظندن جمعدر الخضم خانك فتحی وضاد معجمه‌نك سکونیله اکل ایلمك علی قول اغزك اك اوته سنده اولان آزی دیشلریله اکل ایلمك یاخود اغزی طولدیره رق حرص وشره ایله یمك معناسنه‌در یاخود خیار مقوله‌سی رطب نسنه‌لری یمکه مخصوصدر چاترچاتر وخاترخاتر یمك اولور یقال خضم الشیء خضما وخضمه خضما من الباب الرابع والثانی اذا اکله اوباقصی الاضراس اوهو مل‌ء الفم بالمأکول اوخاص بالشیء الرطب کالقثاء وکسمك معناسنه‌در یقال خضمه خضما من الباب الثانی اذا قطعه و برآدم مالدن برمقدار افراز ایدوب برکسیه ویرمك معناسنه مستعملدر یقال خضم له من ماله اذا اعطاه وضرطه لمق معناسنه‌در یقال خضم بها ای بالمرأة اذا حبق الخضامة ثمامه وزننده خضم اولنان یعنی وجه مذکور اوزره اکل اولنان ینتی یه دینور الخضیمة سفینه وزننده تر وتازه یشل اوتلغه وچایره دینور وچایرلو چمنلو لطیف ونرم ومنبت ارضه دینور وصوده طبخ اولنمش بغدایه دینور اطفالك دیش بغدایی کبی الاختضام افتعال وزننده بودخی کسمك معناسنه‌در یقال اختضم الشیء اذا قطعه ومنه یقال اختضم الطریق اذا قطعه ویقال السیف یختضم جفنه ای یقطعه و یأکله المخضم محسن وزننده شول شورالجه صویه دینورکه آجیلق درجه‌سنده اولمامغله طوار ایچوب لکن انسان ایچه مزاوله یقال ماء مخضم اذا کان لم یبلغ ان یکون اجاجا یشرب به المال لا الناس المخضم معظم وزننده والمخضم مکرم وزننده دنیاسی وسعت اوزره اولان مضایقه‌سز حال ومال صاحبی نیکبخت آدمه دینور یقال رجل مخضم ومخضم ای موسع علیه فی الدنیا الخضمة حزقه وزننده برنسنه‌نك اورته‌سنه دینور وسط معناسنه وهرشینك کوم وفراوان برینه دینور یقال اخذ من خضمته ای من معظمه وقولك قالین و یوغون برینه دینورکه قره‌جه‌لری اولور وهرشینك خالصنه اطلاق اولنور ومنه یقال هو فی خضمة قومه ای فی مصاصهم الخضم خدب وزننده حمول وور بادل وکریم وجوانمرد اولان متعین وذیشان آدمه دینور و بو رجاله مخصوصدر نسوانه وصف اولنمز جمعی خضمون کلور یقال رجل خضم ای سید حمول معطاء وخضم دریایه دینور وجمع کثیره دینور وایری جثه‌لو عظیم الهیکل آته دینور یقال فرس خضم ای ضخم ویك کسیجی قلجه دینور یقال سیف خضم ای قاطع و بلکویه دینورکه بچاق بیلنور مسن معناسنه زیرا بچاق مقوله‌سی دموری بیلیوب قطع ایدر اولمغله سببیت علاقه‌سیله اطلاق اولندی جوهری بونی میمك ضمی وسینك کسریله اخذ ایلمکله المسن من الابل یعنی یاشلو قوجه دوه ایله تفسیر ایلمکین غلط ایلدی وابی وجزه نك بیتنده بو معنایه وارد اولمشدر دیو استشهاده اشارت ایدوب و بیتی ذکر ایلمدی واول بیت بودر * شاکت رغامی قذوف الطرف خائفة * هول الجنان نزور غیر مخداج * حری موقعة ماج البنان بها * علی خضم یسقی الماء عجاج * بیت ثانیده اولان حری کلمه‌سی شاکت لفظنك فاعلیدر معنای بیت دخلت فی کبدها حدیدة عطشی الی دم الوحش وقد وقعها الحداد واضطرب البنان بتحدیدها علی مسن مسقی دیمکدر پس حاصل معنا بچاقچی بیلکویه سوررکن پرمقلرینك اوجلری بری اوته متحرك ومضطرب اولان حدیدهٔ مسقیه که دم آهویه تشنه در وصف مذکور اوزره اولان آهونك جکر کوشه سنه طوقنوب اورایه صاپلندی دیمك اولور الخضم بقم وزننده انساندن جمع کثیره دینور و بر بلده و برصو اسملریدر و بررجل آدیدر علی قول عنبر بن عمرو بن تمیمك اسمیدر قبیله سنده استعمالی غالب اولمشدر کثیر الاکل اولدقلرندن اطلاق اولنمشدر زیرا خضم صیغه‌سی ابنیهٔ مبالغه دندر الخضمان جربان وزننده ومرادفیدر که کوملکك یقاسنه دینور الخضمة خانك فتحیله خضمه وزننده ومرادفیدر که ذکر اولندی الخضرم زبرج وزننده صو بی چوق قیویه دینور یقال بئر خضرم ای کثیر الماء و بیوك دریایه دینور بحر سفید کبی یقال بحر خضرم ای غطمطم ومطلقا چوق فراوان شیئه وواسع نسنه‌یه دینور وکریم و بخشنده آدمه دینور یقال رجل خضرم ای جواد معطاء وناسك حوایج ومهماتی حمول ومتکفل دریا دل متعین وذیشان آدمه دینور یقال رجل خضرم ای سید حمول جمعی خضارم وخضارمة کلور خانك فتحیله وخضرمون کلور که جمع سالمدر و بونلر رجاله مخصوصلردر نسوانه اطلاق اولنمزلر الخضارم علابط وزننده بودخی سید حمول آدمه دینور الخضرم علبط وزننده کلریاور یسنه دینور وطتلو صویه دینور علی قول طتلو ایله آجی بیننده اولان صویه دینور قیوصوی کبی المخضرم اسم مفعول بنیه‌سیله سنت اولنمامش آدمه دینور یقال رجل مخضرم اذا کان لم یختتن وعمرینك نصفی جاهلیت زماننده ونصفی اسلام عهدنده واوانده کذران ایدن آدمه دینور علی قول جاهلیت واسلامی ادراك ایدن کسیه دینور یاخود جاهلیت

واسلامی مدرك اولان شاعره دینور لبید کبی یقال هو مخضرم وهو الماضی نصف عمره فی الجاهلیة ونصفه فی الاسلام اومن ادرکهما اوشاعر ادرکهما شارح دیرکه حلو ومر بیننده یاخود خفیف وثقیل بیننده اولان صو معناسندن مأخوذدر وعند البعض خضرمه قطع معناسنه اولمغله اول معنادن مأخوذدر لکن مؤلف میم ملتین ایله وضاد معجمه ایله ده ثبت ایلمکله تامل اولنمق لازمدر انتهی ومخضرم پدری ابیض وکدی اسود اولان کسیه دینور یقال هو مخضرم ای اسود ابوه ابیض وناقص الحسب اولان آدمه دینور ومخضرم النسب برآدمك اوغل ایدندیکی کسیه دینورکه اوغلاق تعبیر اولنور و پدری مجهول اولان یاخود ولد سراری یه اطلاق اولنور وشول اته دینورکه ارکك طوار اتیمیدر یوخسه دیشی طوار اتیمیدر نا معلوم اوله یقال لحم مخضرم اذا کان لایدری امن ذکر ام من انثی وطاتسز ناخوش طعامه دینور یقال طعام مخضرم ای تافه وثقیل وخفیف بیننده میانه اولان صویه دینور المخضرمة مدحرجه وزننده قولاغنك اوجی کسلمش ناقه‌یه دینور یقال ناقة مخضرمة اذا کانت قطع طرف اذنها و بو خضرمه دن مأخوذدر که قطع معناسنه‌در وختان اولمش خاتونه دینور یقال امرأة مخضرمة ای مخفوضة الخضارمة خانك فتحیله عجم صنفندن برطائفه‌در که ابتدای اسلام هنکامنده وطنلرندن چقوب دیار شامده ساکن اولدیلر مفردی خضرمی در خانك وراءنك کسریله محمد بن عبد الکریم بن مالك وهبار بن عقیل وعباس بن حسن الخضرمیون آنلردندر شارح دیرکه طائفهٔ مزبوره بلاد عربه متفرق اولدیلر آنلردن بصره ده اقامت ایدنلره اساوده وکوفه ده آرام ایدنلره احامره وشامده تمکن ایدنلره خضارمه وجزیره ده توطن ایدنلره جراجمه و یمنده ساکن اولنلره ابناء وموصلده قرار ایدنلره جرامقه اطلاق اولندی المتخضرم اسم فاعل بنیه‌سیله شول کره یاغنه دینورکه صووغك شدتندن طلومده طاغنق وکسیك کسیك اولوب بردرلو طو پلنمز اوله یقال زبد متخضرم ای متفرق لا یجتمع من البرد الخطم خانك فتحی وطانك سکونیله امر عظیم معناسنه‌در یقال هذا خطم ای خطب جلیل و بر موضع آدیدر وقوشك برونه دینور منقار معناسنه ودابه قسمك برونلرینك واغزلرینك اوکلرینه واوجلرینه دینور وانسانك برونه دینور وخطم مصدر اولور برآدمك یا برحیوانك برونه اورمق معناسنه یقال خطمه خطما من الباب الثانی اذا ضرب انفه ودوه نك برونه خطام طاقمق علی قول خطام ایچون برونی یوفقه‌جه کدمك معناسنه‌در یقال خطم البعیر بالخطام اذا جعله علی انفه اوجز انفه و بر آدمه سوز ایله قهر وغلبه ایلمك معناسنه مستعملدر شویله که مقابله سنده شق شفه یه قادر اولمیه یقال خطمه بالکلام ای قهره ومنعه حتی لا ینبس وسختیانك کنارلرینی پرواز ایدوب دیکمك معناسنه‌در یقال خطم الادیم اذا خاط حواشیه وخطم وخطام کتاب وزننده یایه کریش کچورمك معناسنه‌در یقال خطم القوس بالوتر خطما وخطاما اذا علقها یعنی علق الوتر علیها المخطم مجلس وزننده والمخطم منبر وزننده بونلرده انسانك برونه دینور یقال ضرب علی خطمه ومخطمه ومخطمه ای علی انفه التخطیم تفعیل وزننده بودخی دوه نك برونه خطام کچورمك معناسنه‌در یقال خطم البعیر بالخطام اذا جعله علی انفه الخطام کتاب وزننده مصدردرکه ذکر اولندی و یایه کچوریلان شیئه دینور کریش اولسون وابریشم وقیطان مقوله‌سی اولسون وخاصة یایك کریشنه اطلاق اولنور ودوه یی یدمك ایچون برونه کچوریلان نسنه‌یه دینورکه یولار تعبیر اولنور کرك ایپ وکرك قایش ولیف مقوله‌سی اولسون جمعی خطم کلور کتب وزننده یقال وضع علی البعیر خطامه وهوما وضع فی انفه لیقاد به شارح دیرکه ابن اثیر خطام ایله زمامی بوکونه فرق ایلدیکه خطام ذکر اولنان اوزون یولاره دینور وزمام برونه کچوردکلری انجه ایپدن حلقه‌یه دینورکه یولاری اکا کچوررلر انتهی وخطام برکونه تمغا اسمیدرکه دوه‌نك برونه یاخود ارقوریدن یکاغنه طوغری یوزینه باصیلور وکاه بروکاهجه ایکی دانه بصارلر ومنه یقال جمل مخطوم خطام اوخطامین بالاضافة الاخطم اوزون برونلو آدمه دینور یقال رجل اخطم ای الطویل الانف وسیاه آدمه دینور المخطم معظم وزننده شول آته دینورکه برونندن آلت چکه سنه طوغری صفراوله یقال فرس مخطم اذا اخذ البیاض من خطمه الی حنکه الاسفل واوزرنده جزکیلر اولان خرما قورغنه دینور مخطم دخی دینور محدث وزننده الخطمی خانك کسری وفتحیله نبات معروفدرکه چکنه خاتم چیچکی تعبیر اولنور محلل ومنضج وملین وعسر بوله مفید ومثانه ده اولان طاشلری دافع وعرق النسا وامعاده اولان قرحه‌لره وارتعاش ونضج جراحات وتسکین وجع خصوصنده نافع وسرکه ایله ضمادی بهق علتی ومضمضه‌سی دیش اغریلرینی مزیل کذلك سرکه ایله ضمادی حیوانات سمومنه وآتش یانغنه وصوایله مخلوط تخمی یاسمین اولنمش کوکنی ضماد آتش یانغنی قوریدوب اوکولتمقده مؤثردر واتنی صوایله مستخرج اولان لعابنده جلوس عقیم خاتونه وورم مقعده مفیددر ذات الخطمی تبوك قلعه‌سی

بولنده برموضعدر که انده مسجد نبوی علیه السلام واردر خطیم زبیر وزننده ابن علی بن خطیم درکه محدثیندندر
خطیم امیر وزننده اصحابدندر وخطیم بن نویره وقیس بن الخطیم شاعرلردر ونجم بن الخطیم محدثدر وخطیم
عباد بن عبدالعزی لقبیدر رجل وقعه سنده برونه اورلمغله ملقب اولدی خطام کتاب وزننده بر رجل اسمیدر
وخطام الکلب برشاعردر خطمه تمره وزننده برموضعدر وخطمه وخطیمه جهینه وزننده ابنا سعد بن ثعلبه درکه
طی قبیله سندندر وخطمه انصاردن بر بطن درکه بنو عبدالله بن مالك بن اوس در بنو خطامه ثمامه وزننده
ازد قبیله سندن برجماعتدر الخطام شداد وزننده رایحه سی کگرزی طوتوب طولدرر اولان تیز مسکه وصف
اولور یقال مسك خطام اذا کان یفغم الخیاشیم الخوعم جوهر وزننده بون واحمق آدمه دینور یقال رجل خوعم
ای احمق الخبعامة خانك فتحیله بدکار اولان کسه حقنده اوصاف شنیعه دن بر وصفدر یاخود مأبون دیمکدر خبقم
حیدر وزننده حکایهٔ صوتدر خیقمانه خانك فتحیله بنو تمیم دیارنده بك قدیم وعادی بر قیونك اسمیدر الخلم خانك کسریله
دوست وصدیق معناسنه در یقال هو خلمه ای صدیقه و برآدمك همدمنه دینور یقال هو خلمی ای صاحبی وآهو
یاغنه علی قول اورمانلق ایچره اتخاذ ایلدیکی اینه دینور وشیء عظیم معناسنه در وقیونك بوکرکنك یاغنه دینور جمعی
اخلام وخلماء کلور علماء وزننده الخالم ظالم وزننده بغایت دوز وهموار اولان نسنه یه دینور که اجزاء واندامنك
بری برندن قطعا تفاوتی اولمیه یقال شیء خالم ای مستو لایفوت بعضه بعضا الخلمة خانك کسریله بول
چارلقده اولنلیان دوه لره دینور یقال ابل خلمة ای رتاع الاختلام افتعال وزننده والتخلیم تفعیل وزننده
اختیار ایلمك معناسنه در یقال اختلمه وخلمه اذا اختاره المخالمة مفاعله وزننده دوستلق ایلمك معناسنه در
یقال خالمه اذا صادقه الخلجم جعفر وزننده والخلیجم سمیدع وزننده تنومند وعظیم الهیکل آدمه دینور
علی قول اعضاء واندامی کریملو اوزون آدمه دینور الخم خانك فتحی ومیمك تشدیدیله سپورمك معناسنه در یقال
خم البیت والبئر خما من الباب الاول اذا کنسهما وخم الثیاب ثنا وستایش ایلمکده مستعملدر یقال هو یخم ثیاب
فلان ای یثنی علیه یعنی اوستنه توزقوندرمیوب دائما مدح وثناسنی ایدر وخم سود صاغمق معناسنه در یقال
خم الناقة اذا حلبها وخم وخموم قعود وزننده ات بوزیلوب قوقمق معناسنه در و بو مطبوخ ومشوی اولان
اتده کثیر الاستعمالدر یقال خم اللحم خما وخموما من الباب الثانی والاول اذا انتن وخم وصف اولور قوقمش اته
دینور یقال لحم خم ای منتن وخم سودك طعمی طلومك بد رایحه سی تغیر ایلمك معناسنه در یقال خم اللبن
اذا غیره خبث رایحة السقاء وقفسده طاوق حبس اولنمق معناسنه در یقال خم الدجاج علی المجهول
اذا حبس وکسمك معناسنه در یقال خمه اذا قطعه و برآدمی کوزل ثنا ایلمك معناسنه مستعملدر نته که خم
الثیاب دخی مستعملدر یقال خم فلانا اذا اثنی علیه طیبا وپك آغلمق معناسنه در یقال هو یخم ای یبکی شدیدا
الاختمام افتعال وزننده بو دخی سپورمك معناسنه در یقال اختم البیت والبئر اذا کنسهما وکسمك
معناسنه در یقال اختمه اذا قطعه الاخمام همزه نك کسریله بو دخی سودك طعمی طلومك بد رایحه سی بوزمق
معناسنه در یقال اخم اللبن اذا غیره خبث رایحة السقاء المخمة میمك کسریله سپورکه یه دینور الخمامة
ثمامه وزننده سپورندی یه دینور کاسه معناسنه وطعام دوکندی یسنه دینور که اجر وثواب ایچون دیو شروب
اکل ایدرلر المخموم سپورلمش اوطه یه وقیویه دینور بومناسبتله درونی غل وحسد وکینه مقوله سی غبار
وقاذوراتدن پاك و پاکیزه آدمه مخموم القلب اطلاق اولنور ومنه الحدیث سئل علیه السلام ای الناس افضل
فقال الصادق اللسان المخموم القلب ای النقیه من الغل والحسد الخم خانك ضمیله طاوق قفصنه دینور
و بر وادی اسمیدر خانك فتحیله ده زبانزده در ومکه ده بر قیو اسمیدر که عبد شمس بن عبد مناف حفر ایلمشدر
غدیر خم بین الحرمین جحفه یه اوچ میل مسافه ده برموضعدر یاخود خم موضع مرقومده بر بیشه اسمیدر آنده
برکول واردر که صو یی سمیلودر اوراده تولد ایدن ولد بلوغه قدر یاشایوب قالمز مکر که مقدمجه اورادن محل دیکره
انتقال ایده لر وخم بردة قازلمش شول بیوجك چقوره دینور که دیبنه کول قویوب یکی طوغان قوزیلری واوغلاقلری
اورایه وضع وحفظ ایدرلر آغیل کبی اولوب محفوظ اولورلر جمعی خممه کلور قرده کبی وقوصره سپدندن یاپدقلری
قوللغه دینور که سپدك ایچنه صمان طولدروب آنده طاوق بصدررلر الخم خانك کسریله اشجار واثماردن
خالی قالمش بستانه دینور الخمان شداد وزننده ضعیف وفرسز مزراغه دینور وشامده برموضع آدیدر الخمان
خانك ضمیله رذیل وفرومایه اسفال ناسه دینور که انسان مولوزی تعبیر اولنور یقال هو من خمان الناس
ای رذالهم وشجرك ومتاعك کوتوسنه وکثرنه دینور وخانك ضمیله بر نبات آدیدر که خمامی دخی دینور خزامی

وزننده

وزننده ترکیده مروردیکلر بدر مطبوخی استسقا علتنه و یلان صوقانه نافع وسقطه دن عارض اولان کسر ووثی
وقدوز کلب اصردیغی یره مفید وتسوید شعرده مؤثردر الخمخمة زلزله وزننده خنخنه معناسنه درکه
سوزی کگزدن سویلمکدر یقال فلان یخمخم ای یخنخن الخمخم سمسم وزننده سودی چوق ممه یه دینور
وتیکنلو بر نبات آدیدر همان کند یسنه سورنوب اوغر ایتلره یاپشوب ایلیشور ظاهر قاهرهٔ مصرده چوق
اولور بعضلر بونی لسان الثور توهم ایلدیلر لکن دکلدر اول حاء مهمله ایله در بونی مفردانده صغردلی دیدکلری
نباتله بیان ایدرلر که لسان الثورك غیریدر بعضلر قوش اتمکی دینور دیدیلر الخمخم هدهد وزننده دریاجانورلرندن
بر کوچك جانور آدیدر الخمخار ثرثار وزننده ابن الحارث درکه اصحابدندر اخمیم همزه نك کسریله
مصرده بربلده آدیدر و بنی عزه یوردنده برموضعدر خمام زنار وزننده وغراب وزننده ازد قبیله سندن
بر بطن در خویل بن محمد الزاهد وفرزدق بن جواس نام محدثلر آنلردندر الخیم امیر وزننده ممدوح وستوده
خصال آدمه دینور یقال رجل خیم ای ممدوح وثقیل ومستثقل شخصه دینور یقال رجل خیم ای الثقیل الروح
وهنوز صاغلمش تازه سوده دینور الخمامة کنابه وزننده قوشك یلکلری آلتنده اولان فاسد تویه دینور که
مردار توی تعبیر اولنور نخماء حناء وزننده برموضعدر التخمم تفعل وزننده صفره ده قلان اتمك وطعام
دوکندیسنی وقرنتیسنی اکل ایلمك معناسنه در یقال تخمم الرجل ما علی الخوان اذا اکل بقایا ما علیه من کسار
وحتات الخندمة مؤلفك قاعده سی اوزره خانك فتحیله اولمقدر لکن سائر محللرده زبرجه وزننده مضبوطدر
مکه ده بر طاغك اسمیدر الخندمان خانك ودالك کسریله بر قبیله آدیدر الخنة فتحاته صدردن آخروب بلغم
اخراج ایدرکن صولوق طارلغی عارضه سنه دینور یقال اخذه الخنة ای ضیق فی النفس عند التنخم تنخم
تضرب وزننده برموضع یاخود برجبل آدیدر الخامة هواسی بد وثقیل وخسته لکلی اولان یره دینور شارحك
بیاننده کوره اصلی خومه در یقال ارض خامة ای وخمة وخامة طورپ دیدکلری سبزه یه دینور لخله معناسنه
جمعی خام در وساق واحده اوزره نابت تازه اکینه دینور و بو یائیه اولمغله مادهٔ آتیه ده مرسومدر جوهری
وهمندن بوراده ذکر ایلدی الخومان فتحاته بریر وخیم اولمق معناسنه در یقال خامت الارض تخوم خومانا
اذا کانت خامة الاخامة همزه نك کسریله صفون معناسنه درکه آت اوچ ایاغی اوزره طوروب اللرینك یاخود
آیاقلرینك برنی یوقریجه چکوب طرنغی دیکمك معناسنه در یقال اخام الفرس اذا صفن و بو واویه و یائیه اولمغله
مادهٔ آتیه ده دخی مثبتدر الخیمة خانك فتحیله ابانین دیدکلری طاغلرك اوست طرفنده برتپه نك اسمیدر
وخیمه بیوت اعرابدن مسندیر اولان بیته دینور که چادر تعبیر اولنور و بعضلر دیدیکه اوچ یاخود درت عمود اوزره
ترتیب اولنور اوزرنی تمام دیدکلری اوتلقله اورتدکلری بیتدر که حرارت هوادن انده مستظل اولورلر یاخود مطلقا
اغاج داللرندن ترتیب ایتدکلری بیته دینور که ترکیده بونلره صلاش تعبیر اولنور خلاصه سی اعراب طائفه سی
قیلدن مدور قبه طرزنده اتخاذ ایدرلر و بعضا مستطیل اولور ودریدن دخی دوزرلر لسانمزده بونلره چادر
تعبیر اولنور واغاچدن چاتدقلرینه ترکمان لساننده آلاچق تعبیر اولنور وسازلقدن یاپدقلرینه هوغ تعبیر اولنور
وحالا متعارف اولان چادرلر محدثدر اوتاق وشمسیه وقبه وآیلاق چادرلری کبی کونا کونی احداث اولنمشدر
وخیمه نك جمعی خیمات کلور فتحاتله وخیام کلور خانك کسریله وخیم کلور خانك فتحی و یانك سکونیله وخیم کلور
عنب وزننده الاخامة والاخیام اصلی اوزره خیمه قورمق معناسنه در یقال اخام الخیمة واخیمها اذا بناها
واخامه آت اوچ ایاغی اوزره طوروب اول برنی برمقداجه چکوب طرنغی دیکه رك طورمق معناسنه در نته که واویه ده
دخی ذکر اولندی یقال اخام الفرس اذا صفن التخییم تفعیل وزننده خیمه یه کیروب اوتورمق معناسنه درکه
خیمه نشین اولمق تعبیر اولنور یقال خیم القوم اذا دخلوا فی الخیمة و برمحلده مقیم اولمق معناسنه مستعملدر
یقال خیموا بالمکان اذا اقاموا به و برخوشبو نسنه نك رایحه سی سینمك ایچون مندیل مقوله سیله اورتوب بورنمك
معناسنه در یقال خیم الشیء اذا غطاه بشیء کی یعبق به الخیم خانك فتحیله والخیمان فتحاته والخیوم
والخیومة خانك ضمیله والخیمومة دیمومه وزننده والخیام کتاب وزننده بر نسنه دن قورقوب
چکلمك معناسنه در یقال خام عنه خیما وخیمانا وخیوما وخیومة وخیمومة وخیاما اذا نکص وجبن و بر کسه بر آدمه
کید ومکر ایدوب ضرر وخاتی کندیسنه عائد اولمق معناسنه در یقال خام فلان اذا کاد کیدا فرجع علیه
وایاغی یوقری قالدرمق معناسنه در یقال خام رجله اذا رفعها الخامة ساق واحده اوزره بتمش اکینه دینور
علی قول تازه اکین دسته سنه دینور یاخود صاپنه دینور الخام دباغت اولنمامش دری یه دینور که ترکیده دخی

خام دری تعبیر اولنور یاخود دباغتده اهتمام اولنماش دری به دینور وهنوز چریلماش بزه دینور بومعنالرده فارسیدن معربدر وطورب تعبیراولنان سبزه یه دینور تذکه واو یه‌ده دخی ذکراولندی ومحدثیندن احمد بن محمد بن عمرو الخامی خام کون عملنه منسوبدر التخیم تفعل وزننده برآدم چادرنی قورمق معناسنه‌در یقال تخیم هنا ای ضرب خیمته به وطیبك رایحه‌سی صارلدیغی نسنه یه یاخود لباسه سینمك معناسنه‌در یقال تخیمت الریح الطیبة فی الثوب اذا عبقت به الخیم خانك کسریله خوی وطبیعت معناسنه‌در لفظندن مفردی یوقدر یقال هو کریم الخیم وهم کریم الخیم ای السجیة والطبیعة وقلجك ناملوسنده اولان جوهره دینور فرند معناسنه الخیم مکیل وزننده بجلش اکین دمدینه ودسته‌سنه دینور مؤلف بوراده مسامحه ایله تفسیر ایلمشدر ومخیم بر وادی یاخود برجبل آدیدر المخیم معظم وزننده والمخیمات معظمات وزننده بطن بیشه‌ده بنوسلوله مخصوص برحرمالق آدیدر خیم خانك فتحیله وذوخیم وذات خیم برموضع آدیدر الخیماء خانك کسری ومدّ وقصرایله ویانك فتحیله‌ده زبازده‌در بنی اسد یوردنده برصو آدیدر خیم عنب وزننده برطاغك آدیدر فصـــل الدال الدأم دالك فتحی وهمزه‌نك سکونیله برجانبه میل ایدوب اکیلان شیئه طیاق اوروب طرغرلتمق معناسنه‌در یقال دأمه دأما من الباب الثالث اذا دعمه و برنسنه‌یی اورتوب بوریین شیئه دینور التدأم تفعل وزننده صو برنسنه‌یی بوریوب اورتمك معناسنه‌در یقال تدأم الماء الشیء اذا غمره و بوغورناقه‌یه آشمق معناسنه‌در یقال تدأم الفحل الناقة اذا تجللها التداءم تفاعل وزننده برنسنه تراکم ایدوب متراحم اولمق معناسنه‌در یقال تدأمه الامرا ذاتراکم علیه وتزاحم الدأماء صحراء وزننده دکزه دینور بحر معناسنه مؤلف بونی دوم ماده‌سنده دخی ثبت ایتمشدر هر برینك مناسبتی واردر المدأم منبر وزننده شول عسکره دینورکه کرتندن وغرادقلری کوه وصحرایی بوریوب احاطه ایلیه یقال جیش مدأم ای یرکب کل شیء المتدأم اسم مفعول بنیه‌سیله مأبون کسیه دینورکه کگز تعبیر اولنور یقال هی متدأم ای مأبون الدثیمة ثای مثلثه ایله سفینه وزننده صحانه دینور فأره معناسنه الدجم رجم وزننده محزون وغمناك اولمق معناسنه‌در یقال دجم الرجل دجما من الباب الرابع ودجم علی المجهول اذا حزن ومظلم اولمق معناسنه‌در یقال دجم اللیل دجما من الباب الاول اذا اظلم ودجم کون وضرب ونوع معناسنه‌در یقال امن هذا الدجم هو ای من هذا الضرب الدجم صرد وزننده دجمه‌نك جمعیدرکه چوقلقدن برنسنه‌یی بوریوب احاطه ایدن شیئه دینور ومنه اخذته دجم العشق ای غمراته وظلمه الدجم عنب وزننده دجمه‌نك جمعیدر دالك کسریله احباب وباران واصحاب معناسنه‌در یقال هو کثیر الدجم ای الاخدان والاصحاب ورسوم وعادات معناسنه‌در یقال هم کریم الدجم ای العادات الدجمة دالك فتحی وضمیله برسوزه دینور تقول ماسمعت له دجمة ای کلمة الدحم حای مهمله ایله رحم وزننده برنسنه‌یی شدتله اوته قاقق معناسنه‌در یقال دحمه دحما من الباب الثالث اذا دفعه شدیدا وجماع ایلمك معناسنه مستعملدر یقال دحم المرأة اذا نکحها الداحوم تلکی دوزاغینه دینور الدحم دالك کسریله اصل وبنیاد معناسنه‌در یقال هو من دحم فلان ای من اصله دحم دحمان دالرك فتحیله دحیم زبیر وزننده اسامیء رجالدندر دحمة رحمة وزننده دحام غراب وزننده اسامیء نسواندندر دحمة بنت جدیع ام یزید بن المهلب در ابو النجم اشبو * لم یقض ان یملکنا ابن الدحمة * مصراعنده ضرورت وزن ایچون تحریك ایلمشدر الدحسم والدحسمان والدحسمانی دالرك وسینلرك ضمیله قاره یاغز اولوب اندامی دیرنکلو تومند آدمه دینور ودحسمان تخلیط امورایدن کسیه دینورکه نادانلغندن طوتدیغی مصلحتی عرب صاچی کبی شوریده وافساد ایدر یقال انه لدحسمان الامر ای مخلطه الدحقوم قافله عصفور وزننده عظیم الخلقه انسان وحیوانه دینور دحموق ودحموق کبی الدحلمة دحرجة وزننده برنسنه‌یی طورطوب ایدوب طاغدن یاربوکسك یردن اشاغی یه یاخود قیویه القا ایلمك معناسنه‌در یقال دحلم الشیء اذا دهوره من جبل الی مهواة او بئر الدخم دالك فتحی وخای معجمه‌نك سکونیله برنسنه‌یی عنف وازعاجله اوته قاقق معناسنه‌در یقال دخمه دخما من الباب الثالث اذا دفعه بازعاج وجماع ایلمك معناسنه‌در یقال دخم المرأة اذا جامعها الدخشم شین معجمه ایله جعفر وزننده والدخشم قنفذ وزننده یومری وایری کوده‌لو قاره آدمه دینور و بودور کسیه دینور و بررجل اسمیدر مؤلف دخش فصلنده میمی زائد اولمق اوزره ثبت ایلمشدر ونسخه‌لرده حرف تعریفدن مجرد مرسوم اولمغله ابتردر الدودم علبط وزننده والدوادم علابط وزننده قانه شبیه برنسنه‌درکه سمره یاخود عرز دیدکلری بادیه اشجارندن حاصل اولور مومیا مقامنده قائم وآنك فعلی اجراده مجربدر اکثر شام بلادندن

بیروت طاغلرنده بولنور بوماده‌یی دوم ماده‌سنده ذکر ایلمك وهمدر الدرم دالك ورانك فتحیله آدمك بالدری دوز وهموار اولمق معناسنه‌در یقال درم الساق درما من الباب الرابع اذا استوی وطوبوقلری یاکیکلری سموزلکدن ات بصوب بوریمك معناسنه‌در شویله که طوبوغك وکیکك حجمی ات التنده قالوب بلورسز اوله یقال درم الکعب او العظم اذا واراه اللحم حتی لم یبن له حجم ودیشلر چوریوب دوکلمك معناسنه‌در یقال درمت الاسنان اذا تحاتت ودوه‌نك قوجه‌لقدن دیشلری آشنوب دوکلمك اوزره اولمق معناسنه‌در یقال درم البعیر اذا ذهبت اسنانه ودنا وقوعها الدرم دالك فتحی وراننك سکونیله والدرم کتف وزننده والدرم کرم وزننده والدرمان فتحاتله والدرامة کرامه وزننده کرپی وطوشان مقوله‌سی حیوان سرعتله آدیملرنی صیق صیق آتارق یوریمك معناسنه‌در یقال درم القنفذ درما ودرما ودرمانا ودرامة من الباب الثانی اذا قارب الخطوفی عجلة الدرماء حمراء وزننده شول خاتونه دینورکه اتنه طلو اولمغله طوبوقلرنی ودرسکلرنی ات بوریوب بلورسز ایلمش اوله یقال امرأة درماء اذا کانت لاتستبین کعوبها ومرافقها وکل ما غطاه الشحم واللحم وخفی حجمه فقد درم کما ذکر بین العرب بوصفتده اولان نسوان معتبر اولمغله همان بونی نسوانده استعمال ایدوب مذکرندن قطع نظر ایلدیلر ودرماء قزل یبراقلی براوتك آدیدر وطاوشانه دینور ارنب معناسنه الدرمة فرحه وزننده والمدرمة معظمه وزننده جابجا چقلری و یومریلری اولمیوب دوز وهموار اولان یاخود سرد اولمیوب ملایم ولطیف اولان زرهه وصف اولور یقال درع درمة ومدرمة ای ملساء اولینة ودرمه طاوشانه دینور عند الاکثر ارنب مؤنثه اطلاق اولنمغله اکثری اسامیسی مؤنث عنوانده اولور الادرم احمر وزننده دیشلری چوریوب دوکلش آدمه دینور ودوپدوز هموار نسنه‌یه دینور و برموضع آدیدر و بنو الادرم قریشدن برجماعتدر الادرام همزه‌نك کسریله کوچك چوجغك دیشلری اوینامق معناسنه‌درکه یرلرندن اصل متین دیشلر چقمغه بشلدقده اولور دیش سورمك تعبیر اولنور یقال ادرم الصبی اذا تحرکت اسنانه لیستخلف اخر ودوه کوشکی بشنجی یاخود التنجی یاشنه وارمق معناسنه‌درکه ارالرده دیشلرنی القا ایدر یقال ادرم الفصیل اذا شرع للاجذاع والاثناء و یردرماء دیدکلری نبات مزبور بتورمك معناسنه‌در یقال ادرمت الارض اذا انبتت الدرماء الدرامة جبانه وزننده طاوشانه دینور وکرپی‌یه دینور وچرکین یور و یشلو بودور وجوجه عورته دینور یقال امرأة درامة ای السیئة المشی القصیرة فی الصغر الدروم صبور وزننده بودخی بدیور و یشلو بودور جوجه عورته دینور وکیجه‌لرده ناسر المحلاره تردد ایدن باشی طشره عورته دینور یقال امرأة دروم اذا کانت تجیء وتذهب باللیل شارحك بیاننه کوره الذی یجیء نسخه‌لری غلطدر الدرام شداد وزننده کرپی‌یه دینور وچرکین یور و یشلو آدمه دینور یقال رجل درام ای القبیح المشیة الدارم غضانام شجره شبیه برشجر معروف آدیدر ودارم بن ابی دارم اصحابندندر ودارم بن مالك بن حنظله تمیم قبیله‌سندن برجماعت پدریدر مقدما اسمی بحر ایدی برکون پدرینه بعض کسه‌لر اقتضا ایدن بردیت خصوصنده استعانه ایلملریله پدری مزبور بحره یا بحر ائتنی بخریطة المال دیو انجه کیسه‌سنی کتورمکله امر ایلدی اولدخی واروب کیسه‌یی ارقه‌سنه الوب کندی صغیر وکیسه کبیر وثقیل اولدیغندن آلتنده طوشان کبی درامله یعنی آدیملرنی خرده خرده اتارق کتورمکله دارم ایله تلقیب ایلدیلر الدریم امیر وزننده اتلو جانلو نازکبدن تازه دلبردلوقنلو یه دینور الداروم شامدن مصر یولنده غزه‌دن اوته‌ده برقلعه آدیدر التدریم تفعیل وزننده طرنقلری کسدکدنصکره دوزلتمك معناسنه‌در یقال درم اظفاره اذا سواها بعد القص المداریم میمك فتحیله مداربن معناسنه‌درکه مدران لفظندن جمعدر دائما وسخناك وآلوده اولان آدمه دینور مدرام لفظندن جمعدر الدرم کتف وزننده برشجر آدیدر وشیبان قبیله‌سندن برکسه اسمیدر ※ اودی درم ※ مثلنك منشأیدرقتل اولنوب انتقامی اخذ اولنمدیغندن علی قول قارظ عنزی کبی نابدید اولدیغندن ضرب اولندی اودی هلك معناسنه‌در الدرخمین خای معجمه ایله شرجیل وزننده آفت وداهیه معناسنه‌در مبالغة جمع عاقل بنیه‌سنده‌در یقال رماه الله بالدرخمین ای الداهیة الدردم زبرج وزننده کیجه‌لرده ناسر المحلاره تردد ایدن باشی طشره عورته دینور وقوجه ناقه‌یه دینور الدرعم زبرج وزننده الحق وکم مایه بدزبان کسیه دینور یقال رجل درعم ای ردیء بذیء الدرقم قافله زبرج وزننده وقع وحیثیتی اولمیان بی قدر وساقط کسیه دینور ودجالك اسمیدر شارح دیرکه صواب اولان اسم للرجال اولمقدرکه رجالك جمعدر نته که محکمده هو من اسماء الرجال عنوانیله مثبتدر الدرهم منبر وزننده والدرهام محراب وزننده والدرهم زبرج وزننده وزن معلوم اسمیدرکه مکك بابنده ذکر اولندی التی دانق وزندن

عبارتدر جمعی دراهم ودراهیم کلور شارح دیرکه بعده سکه‌لو فضه‌ده دخی استعمال اولندی که اقچه تعبیر اولنور
ودرم فارسیدن معربدر مترجم دیرکه یونانی اولان درخمی معربی اولدیغی بعض کتب اسلافده رسیدهٔ نظردر
انتهی ودرهم منبر وزننده اطرافی دیوارلو باغچه‌یه دینور واسامیدندر درهم ابوزیاد ودرهم ابومعاویه اصحابدندر
ودرهم حداش بن زهیرك فرسی اسمیدر وحماد بن زید بن درهم محدثدر المدرهم مدحرج وزننده اقچه‌سی چوق
آدمه دینور یقال رجل مدرهم ای کثیر الدراهم ولا تقل درهم مبنیا للمفعول لکنه اذا وجد اسم المفعول فالفعل
حاصل یعنی بونك فعلنی کرچه استعمال ایلمدیلر لکن اسم مفعول موجود اولیجق البته آنك فعلی حاصلدر
الدرهمة دحرجه وزننده ابه‌کومجنك یپراقلری درهم شکلنده اولمق معناسنه‌در یقال درهمت الخبازی
اذا صار ورقها کالدراهم المدرهمّ مشمعلّ وزننده علمانده پیرفانی‌یه دینور یقال شیخ مدرهمّ
ای ساقط کبرا الادرهمام اشمعلال وزننده بر آدمك کوزلری کورمکدن قالمق معناسنه‌در
یقال ادرهمّ بصره اذا اظلم وپك پیرفانی اولمق معناسنه‌در یقال ادرهمّ فلان اذا کبر سنه
الدسم دالك وسینك فتحیله چرویش یاغنه دینور یقال طعام کثیر الدسم ای الودك ویاغك زفیرنه وبولاشغندن
اولان کیر وپاسه دینور یقال بیده او بثیابه دسم ای وضر ودنس ومصدر اولور طعامك چرویش یاغلو اولمق
معناسنه‌در یقال دسم الطعام دسما من الباب الرابع اذا کثر ودکه وبر آدمك الی یاخود لباسی یاغدن زفیرلوب
وکیرلو پاسلو اولمق معناسنه‌در یقال دسمت یده او ثوبه اذا کانت دسمة ویقال یده من الدسم سطلة یعنی الی پك
زفیرلولکدن بعینه یاغ سطلی اولمشدر ودسم برنسنه‌نك لونی قرامتق بوز اولمق معناسنه‌در یقال دسم الشیء
اذا کان اغبر الی السواد الدسم رسم وزننده جماع ایلمك معناسنه‌در یقال دسم المرأة دسما من الباب الاول
اذا جامعها وشیشه‌نك اغزنی طیقامق معناسنه‌در یقال دسم القارورة اذا سدّها وبرنسنه‌نك اثرونشانی
کیدروب بلورسز ایلمك معناسنه‌در یقال دسم الاثر اذا طسمه وبری یغمور برمقدارجه اصلاتمق معناسنه‌در
یقال دسم المطر الارض اذا بلها قلیلا وقپویی قپامق معناسنه‌در یقال دسم الباب اذا اغلقه ودوه‌یی قطرانلمق
معناسنه‌در یقال دسم البعیر دسما من الباب الثانی اذا اطلاه بالهناء ودسم برنسنه‌نك اوجنه وکوشه‌سنه اطلاق
اولنور کویا که اول نسنه‌نك بولاشغی اولور ومنه تقول انا علی دسم الامر ای علی طرف منه ودسم مکه قربنده
بر موضع آدیدر الادسام همزه‌نك کسریله بودخی شیشه‌نك اغزنی طیقامق معناسنه‌در یقال ادسم القارورة
اذا سدّها الدسام کتاب وزننده شیشه‌نك طیقاجنه دینور یقال دسم القارورة بالدّسام ای السداد الدسمة
غرفه وزننده طلومك یرتغی سدّ اولنه‌جق یامه‌یه دینور وقرامتق بوزلغه دینور که فعلی آنفا ذکر اولندی یقال به
دسمة ای غبرة الی السواد وخسیس وکم مایه انسان مواوزی کسیه دینور یقال ماهو الا دسمة ای ردیء شارحك بیاننه کوره
بونده تسمیه بالمصدردر الادسم احمر وزننده‌ك یاغلو نسنه‌یه دینور ویاغدن زفیرلنمش نسنه‌یه دینور ولونی قرامتق
بوز اولان شیئه دینور مؤنثی دسماء در الدیسم حیدر وزننده تلکونك قانجق کوپکدن اولان یاورسنه دینور
علی قول قوردك قانجق کوپکدن اولان ایکنه دینور تقول رأیت دیسما ای ولد الثعلب من الکلبة او ولد الذئب
منها وآیو یه دینور دب معناسنه علی قول یاوریسنه دینور وبال آریسنك اوغولنه دینور فرخ النحل معناسنه
وظلمت وسواد معنالرینه‌در وبرنبات اسمیدر مفردانده جماحم ایله تفسیر ایدرلر که فرنك فسلکنی دیدکلریدر
ودیسم قطرب نام امام لغوینك اصحابندن ابو الفتح اللغوی اسمیدر وهر امورده رفیق وتانی وشفقت اوزره اولان
ملایم مشرب آدمه دینور یقال هو دیسم ای رفیق بالعمل مشفق وتلکویه دینور الداسم راسم وزننده بودخی
امور ومعاملاتده رفق وشفقت اوزره اولان ملایم ومتانی آدمه دینور الدیسمة حیدره وزننده خرده قرنجه‌یه
دینور التدسیم تفعیل وزننده دفع چشم زخم ایچون چوجغك زنخدانی چقورنی آزجه سیاه نسنه ایله قاره لیوب
بکلمك معناسنه‌در ومنه حدیث عثمان رضی الله عنه انه رأی صبیا تأخذه العین جمالا فقال دسّموا نونته
ای سوّدوها لئلا تصیبه العین الدسیم امیر وزننده کثیر الذکر آدمه اطلاق اولنور ومنه الحدیث الضعیف
لا تذکرون الله الا دسما یحتمل ان یکون مدحا وان یکون ذمّا یعنی ابو الدرداء حضرتلرن مرویّ ارضیتم ان شبعتم
عاما ثم عاما لا تذکرون الله الا دسما حدیثنده واقع دسم لفظی که رسم وزننده قاروره اغزنی طیقامق معناسندن
مأخوذ اولمغله درونلری ودهانلری ذکر خدای متعال الله طولمش وطیقانمش دیمك اولور که مدح اولور یاخود
تدسیم نونه‌دن مأخوذ اولمغله قلت معناسنی متضمن اولدیغندن ذمّ اولور کرچه نسخه لرده غائب صیغه سیله
لا یذکرون عبارتیله مرسوم اولوب لکن نهایه‌ده عبارت مرقومه ایله مثبوت اولمغله بعینها نقل اولندی دسمان عثمان

وزننده بر موضع آدیدر الدشمة شین معجمه ایله غرفه وزننده خیر ومنفعتسز جماد کبی شخصه دینور یقال ما انت
الا دشمة ای لا خیر فیك الدعم دالك فتحی وعینك سکونیله برطرفه میل ایلمش نسنه‌یه طیاق اوروب طوغرلتمق
معناسنه‌در یقال دعم الشیء دعما من الباب الثالث اذا مال فاقامه وجماع ایلمك علی قول دورتشدرمك یاخود
ایچنه بوس بتون صوقمق معناسنه‌در یقال دعم المرأة اذا جامعها او طعن فیها او اولجها اجمع الدعمة والدعامة
والدعام داللرك کسریله تمکین ایچون یپشه اوریلان دیرکه دینور که پاینده تعبیر اولنور یقال مال حائطه فدعمه
بدعمة ودعامة ودعام وهو عماد البیت واصمه کرویدنه اوریلان طیاغه دینور جمعی دعم کلور عنب وزننده ودعائم
کلور ودعامة القوم برقومك سید وسرکرده‌زینه اطلاق اولنور یقال هو دعامة قومه ای سیدهم وبکره‌نك
ایکی اغاجلرینك هر برینه یعنی قبوك ایکی جانبنده اولان اغاج میللرك هر برینه دینور که چرخی انلره وضع ایدرلر
ایکیسنه دعامتان دیرلر ودعامه اسامیدندر دعامة بن غریز واوغلو قتاده بن دعامه اصحابدندر الادعام تشدید
داللهٔ افتعال وزننده دعامه‌یه طیانمق معناسنه‌در یقال ادعم الرجل اذا اتکأ علی الدعامة الدعمیّ کردیّ
وزننده دولکره اطلاق اولنور یقال هو دعمیّ ای نجار بو جهتله کراسته جیه‌ده اطلاقی صحیحدر ودعمیّ الطریق
یولك اولو برینه یاخود اورته‌سنه اطلاق اولنور یقال اخذ دعمیّ الطریق ای معظمه او وسطه وقوامی پك ومحکم
شیئه دینور یقال شیء دعمیّ ای شدید الدعام وشول آته دینور که کوکسنده یاخود سینه بندیرنده صقرلغی اوله
ادعم دخی دینور ودعمیّ بن جدیله برقبیله بدریدر الادعم احمر وزننده بودخی کوکسنده یاخود سینه بندیرنده
صقرلغی اولان آته دینور یقال فرس دعمیّ وادعم اذا کان فی صدره اولبته بیاض الدعامة سحابه وزننده
شرط معناسنه مستعملدر مشروطك ادّعامی تصورّیله‌در یقال له دعامة ای شرط دعام غراب وزننده
عربدن بر بطن عظیم اسمیدر دعام کتاب وزننده بر رجل اسمیدر دعمان سحبان وزننده بر موضعدر دعمة
غرفه وزننده اجأ نام جبلده بر صو آدیدر الدعرم زبرج وزننده جثه‌سی خوار وحرکین اندامسز بودوره دینور
ودعقس معناسنه‌در که سائر دوه‌لر ایچه‌کدن صکره ایچن دوه‌یه دینور ذلتندن ایلروبه صوقلیوب دوه‌لرك ایچمنه
منتظر اولوب انلردن صکره واروب ایچر الدعرمة دحرجه وزننده آدیملری طوشان کبی تیزتیز وصیق صیق
اتارق یورمك معناسنه‌در یقال یدعرم فی مشیه ای یخطو قصارا فی عجلة دعسم جعفر وزننده بر رجل اسمیدر
دعشم شین معجمه ایله بر رجل آدیدر دعانیم اقانیم وزننده خثعم قبیله‌سندن بنو الحلبس یوردنده بر صو آدیدر الدغم
دالك فتحی وغین معجمه‌نك سکونیله اسّی یاخود صوغوق بر آدمی قپلامق معناسنه‌در یقال دغمهم الحرّ والبرد ودغمهم
دغما من الباب الثالث والرابع اذا غشیهم وبورون کمیکنی ایچنه طوغری ازمك معناسنه‌در یقال دغم انفه دغما من الباب
الثالث اذا کسره الی باطن وقاپی قپاقلیوب اورتمك معناسنه‌در یقال دغم الاناء اذا غطاه ورغم کلمه‌سنی تأکید ایچون
ایراد اولنور یقال فی الدعاء رغما له دغما سغما الادغام همزه‌نك کسریله بودخی اسّی یا صوغوق برکسه‌یی قپلامق
معناسنه‌در یقال ادغمهم الحرّ والبرد اذا غشیهم ویوزی قرارتمق معناسنه‌در یقال ادغمه الله ای سوّد وجهه یعنی اذله
وآتك اغزنه کم کچورمك معناسنه‌در یقال ادغم الفرس اللجام اذا ادخله فی فیه وصرفیون اصطلاحنده برحرفی آخر
حرف ایچره درج وادخال ایلمکدن عبارتدر که جنس واحددن اوله‌لر یقال ادغم الحرف فی الحرف ای ادخله وطعامده
آج کوزلولکدن ناشی اهل صفره کندیسنی سبق ایدرلر دیو تیز تیز لقمه‌یی چیکنمه‌ین یوترق یمك معناسنه‌در
ادغم فلان اذا بادر القوم مخافة ان یسبقوه فاکل بلا مضغ وبر آدمی خوار وخاکسار ایلمك معناسنه‌در یقال
ادغمه الله ای ارغمه الدغمة غرفه وزننده والدغم فتحتینله آت الوانندن برلوندر که چهره‌سی ودوداقلری
اطرافی قرامتق اولوب سائر جسدینك سیاهلغندن اشدّ اوله مراد آچق یاغز اولوب لکن چهره‌سی ودوداقلری
اطرافی بدنندن زیاده یاغز اولمقدر خلاصه‌سی بوزمتق یاغزدر که ترکمانلر قوقور تعبیر ایدرلر مقبول لون دکلدر
الادغیمام احمیرار وزننده آت دغمه رنکنده اولمق معناسنه‌در یقال ادغامّ الفرس اذا کانت به دغمة الادغم احمر
وزننده دغمه رنکنده اولان آته دینور مؤنثی دغماء در بو طونده اولان آته فارسیده دیزج دینور یقال فرس ادغم
اذا کانت به دغمة وهی من الوان الخیل ان یضرب وجهه وجحافله الی السواد ویکون ذلك اشدّ سوادا من سائر
جسده مؤلف کرچه فارسیده دیزج دینور دیو بیان ایلدی لکن دیزج دیزه معربیدرکه یاغز آته کذلك بوز آته
دینور که قرامتق اوله بعض قوردك وبان اشکنك رنکلری طرزنده اولان یاغز اولور که یلیسی وچهره‌سی واغزینك
چوره‌سی زیاده‌جه قرامتق اولور وادغم رونی سیاه اولان حیوانه دینور وککزندن سویلر اولان آدمه دینور یقال
رجل ادغم ای یتکلم من قبل انفه الادغام داللك تشدیدیله افتعال وزننده بودخی برحرفی آخر حرف ایچره درج

وادخال ایلمك معناسنه‌در یقال ادغم الحرف فی الحرف اذا ادخله الدغمان عثمان وزننده سیاه آدمه دینور علی قول عظیم الهیکل سیاه آدمه دینور و بر رجل اسمیدر دالك فتحیله ده زبانزده در الداغم راغم وزننده واکا مؤکدا ذکر اولنور یقال رجل راغم داغم الدغام غراب وزننده بوغازاغریلرندن برکونه اغری یه دینور دغیم زبیر وزننده بر رجل اسمیدر الدغم دالك ضمیله بیض معناسنه‌در یعنی ادغم لفظندن جمع اولوب آق نسنه‌لره دینور بو جهتله کویا که ضد اولور الدقم دالك فتحی وقافك سکونیله شدید غم واندوهه دینور کرك بورج وکرك سائر جهتدن اولسون یقال اخذه الدقم ای الغمّ الشدید من دین وغیره ودقم مصدر اولور برآدمك دیشلرنی اوفاتمق معناسنه یقال دقه دقا من الباب الاول والثانی اذا کسر اسنانه و برآدمی آنسزین اوته قاقمق معناسنه‌در کذلك کوکسنه قاقبورمك معناسنه‌در یقال دقه اذا دفعه مفاجأة وکذا یقال دقه اذا دفعه فی صدره والجریده اولان کمسه اوزره روزکار کیرمك معناسنه‌در یقال دقمت الریح علیه اذا دخلت الدقم فتحتیله ضرر وزیان معناسنه‌در یقال به دقم ای ضرر شارح دیرکه صواب اولان ضرز اولمقدر زائین معجمتین ایله که مخرج کلامی ضاد حرفنه اورمقسزین سویلیه‌مز اولمق معناسنه‌در ودقم برآدمك اوك دیشلری چوریوب دوکلمك معناسنه‌در یقال دقم الرجل دقما من الباب الرابع اذا ذهب مقدم اسنانه الاندقام انفعال وزننده بودخی برکسه اوزره طشره‌دن روزکار کیرمك معناسنه‌در یقال اندقمت الریح علیه اذا دخلت الدقم فلز وزننده دیشلری قیریق آدمه دینور یقال رجل دقم ای المکسور الاسنان الدقم هجف وزننده واسع نسنه‌یه دینور الادقم احمر وزننده اوج دیشی صنمش آدمه دینور دقم مذکوردن وصفدر یقال رجل ادقم اذا کانت قد انکسرت ثلاث من اسنانه المدقم محسن وزننده شول قاری‌یه دینورکه فرجی پك واسع اولمغله هرنسنه‌یی بردن بلع ایدراوله علی قول جماع اولنورکن فرجی اوتراوله یقال امرأة مدقم اذا کانت یلتهم فرجها کل شیٔ او یصوّت فرجها عند الجماع دقیم زبیر وزننده دقان عثمان وزننده اسامیٔ رجالدندر الدقة فرحه وزننده پك قوجه‌لقدن دیشلری دوکیلوب چکه‌لری الدن کیتمش دوه‌یه وقیونه دینور الدکم دالك فتحی وکافك سکونیله برآدمك کوکسنه قاقمق معناسنه‌در یقال دکم فی صدره دکما من الباب الاول اذا دفع و برنسنه‌یی بری بری اوزره دوکوب خرد ایلمك معناسنه‌در خرمن دمثلرنی دوکدکلری کبی یقال دکم الشیٔ اذا دقّ بعضه علی بعض التداکم تفاعل وزننده اینشمك معناسنه‌در یقال تداکوا اذا تدافعوا الاندکام انفعال وزننده برنسنه یاخود شدتلو یره صوقیلوب کیرمك معناسنه‌در یقال اندکم فلان اذا انقحم دکه تمره وزننده مغربده بربلده آدیدر التدکیم تفعیل وزننده برنسنه‌یی برنسنه ایچره صوقمق معناسنه‌در یقال دکمه فیه اذا ادخله فیه و برآدمك بوغازینك اورته‌سنه باش ایله سوسوب قاقمق معناسنه‌در یقال دکم فلانا برأسه اذا نطحه فی حاق حنجورته دکیم زبیر وزننده بر رجل اسمیدر الدلم فتحتیله برنسنه دوز وطاینجق یالچین اوله رق پك سیاه اولمق معناسنه‌در یالچین سیاه قیا کبی یقال دلم الشیٔ دلما من الباب الرابع اذا اشتدّ سواده فی ملوسة ودوداق صارقق اولمق معناسنه‌در یقال دلمت الشفة اذا تهدلت واسم اولور دوداقده اولان صارقلغه دینور یقال فی شفته دلم ای هدل وحیه‌یه شبیه برجانور اسمیدرکه حجاز دیارنه مخصوصدر پك یاوز جانور اولمغله ٭ اشدّ من الدلم ٭ ضرب مثل اولمشدر و بر رجلك اسمیدر الادلیمام احمرار وزننده بودخی برنسنه دوز و یالچین اوله رق پك سیاه اولمق معناسنه‌در یقال ادلامّ الشیٔ اذا اشتدّ سواده فی ملوسة وکیجه پك قرانکو اولمق معناسنه‌در یقال ادلامّ اللیل اذا ادلهمّ الادلم احمر وزننده قره یاغز آدمه دینور یقال رجل ادلم ای آدم و پك سیاه آدمه و پك سیاه طاغه دینور وارسلانه دینور وارندج معناسنه‌درکه زاج تعبیر اولنان قاره بویه‌در الدلام سحاب وزننده سیاهلغه دینور یقال به دلام ای سواد وسیاه نسنه‌یه دینور یقال شیٔ دلام ای اسود الدلماء حمراء وزننده آیك اوتوزنجی کیجه‌سنه اطلاق اولنور یقال هذه لیلة الدلماء ای لیلة ثلاثین الدیلم حیدر وزننده برمعروف طائفهٔ انسانی اسمیدر برهانده مسطور اولدیغی اوزره دیلم ایرانده کیلان ایالتنده برشهردر خلق بغایت شدید اولوب صاچلری قیورجق اولور آنلره دخی دیلم اطلاق اولنور فی الاصل اکراد قسمندن برصنف ایدیلر ودیلم آفت وداهیه معناسنه‌در ودشمن وعدو معناسنه مستعملدر یقال هو دیلم من الدیالمة ای عدوّ من الاعداء وجماعت وکروه معناسنه مستعملدر وقرنجه‌لق وکنه‌لك یره دینورکه حوض ایاقلرنده ودوه یتاقلرنده اولور وتراج قوشنك ارککنه دینور یقال صاد دیلما وهو ذکر الدراج وبادیه‌ده سلم اغاجنك اسمیدر وبنوضبه جماعتنك لقبیدر پك سیاه اولدقلرندن ملقب اولدیلر وبنی عبس یورننده برصو یك آدیدر وبغرتلق قوشندن برنوع یاخود ارککنه دینور ودیلم بن فیروز یاخود فیروز بن دیلم اصحابدندر

وبو پیغمبرلك ادعاسنده اولان اسود عنسی نام کذابك قاتلی فیروز دیلمی دکلدر اول دیلم طائفه‌سنه منسوبدر وجبل دیلمی اضافتیله مکه‌ده مروه اوزره مشرف طاغك اسمیدر ابودلامه ثمامه وزننده برکسه‌نك کنیه‌سیدر مأمون خلیفه‌یه معاصر وکتب ادبیه‌ده لطائف ومناقبی مثبت برشوخ وشیرینکار آدم ایدی وابودلامه مکه‌ده حجون اوزره مشرف برطاغه اطلاق اولنور الدلم صرد وزننده فیل دیدکلری حیوانه دینور دلام غراب وزننده دلیم زبیر وزننده اسمادندر الدلثم ثای مثلثه ایله جعفر وزننده والدلاثم علابط وزننده جست وچالاك انسان وحیوانه دینور الدلخم خای معجمه وتشدید لامله جردحل وزننده جثه‌سی عظیم بومری وایری دوه‌یه دینور وشدید علت ومرضه دینور یقال اخذه دلخم ای داء شدید وخفیف او یقویه علی قول اوزون اوزادی او یقویه دینور وهرثقیل نسنه‌یه دلخم دینور الدلظم ظای معجمه ایله جعفر وزننده وزبرج وسجل وجردحل واردب وزنلرنده بغایت یاشلو اولمغله عملمانده اولمش ناقه‌یه دینور وسجل وزننده قوی وتوانا ارکك دوه‌یه و یاوز وشدید آدمه دینور الدلقم قافله زبرج وزننده قوجه قاری‌یه دینور و پك یاشلولغندن دیشلری آشوب اوفانمش ناقه‌یه دینور الادلهمام اقشعرار وزننده پك قرا کولق بصمق معناسنه‌در یقال ادلهمّ الظلام اذا کثف ویقال اسود مدلهمّ مبالغة الدلهم جعفر وزننده مظلم معناسنه‌در یقال لیل دلهم ای مظلم وقورده دینور ذئب معناسنه وبغرتلق قوشنك ارککنه دینور وعشق وهوادن دیوانه وارسرسم ووالِه وآشفته اولمش عاشقه دینور یقال هو دلهم ای المدله العقل من الهوی ودلهم بر رجل اسمیدر الدلهام قرطاس وزننده ارسلانه دینور وایشلك کارکذار ونافذ کمسه‌یه دینور یقال رجل دلهام ای ماض الدمّ دالك فتحی ومیمك تشدیدیله برنسنه‌یی برشیئه سوروب صوامق معناسنه‌در یالدز و بویه سورمك کبی یقال دمّه یدمّه دما من الباب الاول اذا طلاه ودیواری کرج ایله صوایوب بادانه چالمق معناسنه‌در یقال دمّ البیت اذا جصصه وکمی‌یی زفت ایله قلفاتمق معناسنه‌در یقال دمّ السفینة اذا قیرها وکوزك طشره‌سنه دمام یعنی اصپود وزعفران مقوله‌سی نسنه سورمك معناسنه‌در یقال دمّ العین اذا طلا ظاهرها بدمام و یری دوزلتمك معناسنه‌در یقال دمّ الارض اذا سواه و برکسه‌یه تمام درجه‌ده شدید عذاب ایله عذاب ایلمك معناسنه‌در یقال دم فلانا اذا عذّبه عذابا تاما و برآدمك باشنی ازوب خرد ایلمك یاخود یارمق معناسنه‌در یقال دمّ رأسه اذا شدخه او شجه واورمق معناسنه‌در یقال دمّه اذا ضربه و سرعتله یوریمك معناسنه‌در یقال دمّ الرجل اذا اسرع وخلقی استیصال وجهیله ریزه ریزه قیروب کچورمك معناسنه‌در یقال دمّ القوم اذا طحنهم فاهلکهم وعرب طاوشانی یوه‌سنك اغزنی طپراغله دوپدوز اورتوب بلورسز ایلمك معناسنه‌در یقال دمّ الیربوع جحره اذا غطاه وسوّاه وآیغر قسراغه آشمق معناسنه‌در یقال دمّ الحصان الحجر اذا نزا علیها و برده منارك اوزرنی طپراقلیوب کومك معناسنه‌در یقال دمّ الکماة اذا سوی علیها التراب ودم برنسنه‌یه طلا اولنان شیئه دینور دمام کبی کاسیذکر و برنبات آدیدر ودم مخففده لغتدرکه قانه دینور دم مخففه‌نك اصلی دمی ایدی شارح دیرکه شاعرك اشبو ٭ اهان دمك فرغا بعد عزته ٭ یا عمرو بغیك اصرارا علی الحسد بیتنده تضعیفله وارد اولدی لکن بنه اصلی دمی اولوب یاء میمه قلب وادغام اولنمق ملحوظدر التدمیم تفعیل وزننده بودخی کوزك طشره‌سنه زعفران وخولان مقوله‌سی نسنه سورمك معناسنه‌در یقال دمّم العین اذا طلا ظاهرها بدمام الدمدمة زلزله وزننده بودخی ناسی استیصال وجهیله خاکسار ایدوب ریزه ریزه قیروب کچورمك معناسنه‌در طلا معناسندن مکرردر یقال دمدم القوم ودمدم علیهم ای طحنهم فاهلکهم وخشم وغضب معناسنه‌در یقال اخذته الدمدمة ای الغضب و برآدمه خشم وغضبله کومورده‌نرك سوزسو یلمك وآلاننده و یرمك معناسنه‌در یقال دمدم علیه اذا کلمه مغضبا الدمیم والدمیمة دالك فتحیله شول چوملکه دینورکه قیرلغی جبرومرمت اولدقدنصکره اوزری طحال یا کبد یاخود دم ایله صوانمش اوله بونی ایو جه طوتسون دیو ایدرلر یقال قدر دمیم ودمیمة ای مطلیة بالطحال او الکبد او الدم بعد الجبر ودمیم جثه‌سی حقیر وجرکین خیره وچوره آدمه دینور جمعی دمام کلور جبال وزننده مؤنثی دمیمه‌در جمعی دمائم کلور ودمام کلور جمع مذکری کبی یقال رجل دمیم ای حقیر یعنی قبیح الدمم عنب وزننده قیریق و یاریق چوملك قیریغی و یاریغی صیوایجق نسنه‌یه دینور قان کبی وقو یو اغوز کبی اعراب طائفه‌سی بو مقوله ایله صوارلرز براطین حکمت مقوله‌سی انلرده اولمز الدمام کتاب وزننده صیوایه دینور نه کونه اولورسه اولسون یقال دمّه بالدمام وهو ماطلی به وکوچك چوجغك جبهه‌سنه طلا ایلدکلری دوایه دینور خولان مکی کبی و یغمورسز سحابه دینور یقال بدا فی السماء دمام ای سحاب لاماء فیه المدموم کوده‌سی لحم وشحم ایله مملو اولوب نهایت درجه‌ده سموز اولان انسان وحیوانه دینور یقال رجل وفرس

مدموم ای المتناهی السمن الممتلیٔ بالشحم الدمة دالك كسريله كهله يه دينور قله معناسنه وقرنجه يه دينور
وهيئتی خرده وحقير بودور آدمه دينور وكدی يه دينور هرّه معناسنه ودوه قيغنه دينور بعره معناسنه وقيون
بشاغنه دينور الدمّة دالك ضميله طريقه واسلوب معناسنه دريقال هو فی دمّة حسنة ای طريقة و برلعب آديدر
وداماء معناسنه دركه سيذكر المدّمة ميمك كسريله اغاجدن برآلتدر كه ديشلری اولور چفتجيلر اكين اكدكدنصكره
انكله اكيلان يری تسويه ايدرلر سورگو تعبير اولنور الدمّة صرده وزننده والداماء ميمك تشديديله كه اصلی داممّاء
ايدی عرب طوشانك يوه‌لرندن برينك اسميدر كه ديكرلرينه نافقاء وقاصعاء وراهطاء دينور وشول طپراغه دينور كه
عرب طوشانی كندی يواسندن طشره چكوب آنكله يواسنك اغزينی اورتوب بلورسز ايلر جمعی دوامّ كلور فی الاصل
فواعل وزننده الدمامة كرامه وزننده برآدم چركين وجودلی خوار وبدمنظر اولمق معناسنه دريقال دممت
يافلان ودممت دمامة من الباب الثانی والاول والرابع والخامس ای اسأت يعنی صرت قبيح المنظر الادمام
همزه‌نك كسريله بدوناسزا ايش اشلمك معناسنه دريقال ادممت يافلان ای قبحت الفعل و بركسه چركين وبدهيئت
اولمق علی قول خرده وچركين اولادی اولمق معناسنه دريقال ادمّ الرجل ای اقبح اوولداه ولددميم الديموم
والديمومة داللرك فتحيله ككبش يابانه دينور الدمدامة دالك فتحيله برنوع اوت اسميدركه هاويج كوكی كبی
اولوب يك ولذيذ اولمغله اكل اولنور جمعی دمدام كلور هاسز الدمّ دالك كسريله دبه‌لكه دينور يقال به دمّ
ای ادرة الدمادم علابط وزننده برنوع نباتدر ايكی صنف اولور بری زياده سبله قرمزی و بريسی اندن اچق اولوب
ونه‌سنده سياهلق اولور ايكی نوعيده اغزدن اقان سالياری قاطعدر وايكی نوعندن دخی يارم دنك مقدارنی شرب
دماغ صداعنی مقويدر الدمدم زبرج وزننده قوری اوتلغه دينور واوزرندن يل كچمش بغدايجق اوتنك قوريسنه
دينور دمدم جعفر وزننده برموضع آديدر دمّی زنكی وزننده نهر فرات اوزره برقريه آديدر الدمّاء غلواء
وزننده داماء معناسنه دركه عرب طوشانی يوه‌لرندن برينه دينور المدّمّ معظم وزننده ايچنك ديواری طاشله
اورلمش دبی يقين قويه دينور الدّمّة والدّامّة داللرك كسری ونونلرك تشديديله بودورآدمه دينور وخرده
قرنجه يه دينور التدنيم تفعيل وزننده بركسه‌دنی والحق وفروماية اولمق معناسنه دريقال دنّم الرجل اذا نذل
وبای ولكن مقوله‌سی چكره مك معناسنه در ترنم كبی يقال دنّمت القوس والطست اذا صوتت الدندم زبرج
وزننده قرارمش اسكی اوته دينور الدوم نوم وزننده والدوام والديمومة داللرك فتحيله دائم و برقرار اولمق
معناسنه دريقال دام الشیٔ يدوم ويدام دوما ودواما وديمومة من الباب الاول والرابع اذا ثبت وامتد
وقولهم دمت تدوم نادرة يعنی ماضيده عينك كسری ومضارعده ضميله شاذدر شارح ديركه بومتّ تموت وفضل
يفضل كبی شواذدندر وعند البعض تداخل اللغتين قبيلندندر كه دمت باب رابعدن وتدوم اولدن اخذ اولنمشدر
انتهی ودوم دائم وثابت معناسنه اولوركه وصف بالمصدر اولور يقال ظلّ دوم ای دائم ودوم ودوام متحرك
نسنه سكونت بولمق معناسنه مستعملدر كه ديكمك تعبير اولنور يقال دام الشیٔ اذا سكن ومنه الماء الدائم وقوغه
صوايله طپطلو اولمق معناسنه مستعملدر يقال دامت الدلو اذا امتلأت ودوم سحاب دائم المطر اولمق معناسنه در
كماسيذكر ودوم برشجر اسميدر كه مقل آنك ثمريدر بلاد عربده خصوصا يمنده اولور وسدر اغاجنه ده دوم دينور كه نبق
آنك ثمريدر ويك اولو اغاجه دخی دينور مؤلفك ماكان قولنده ماء لفظی مبالغه ايچوندر ودوم اسماندندر دوم بن حجر
بن سبا اولاد خطاندندر الادامة همزه‌نك كسريله برنسنه‌يی دائم ايلمك معناسنه دريقال ادام الشیٔ اذا جعله
دائما وقوغه‌يی طولدرمق معناسنه دريقال ادام الدلو اذا ملأها وسحاب ديمه ديدكلری يغمور ياغدرمق
معناسنه دريقال ادامت السماء اذا مطرت ديمة وقينايان تنجره‌نك قينامسنی تسكين ايچون صوغوق صو سرپمك
معناسنه دريقال ادام القدر اذا نضحها بالماء البارد ليسكن غليانها واوقی باش پرمق اوزره چكرتمك معناسنه در
يقال ادام السهم اذا نقره علی الابهام وتنجره‌نك غليانی ساكن اولدقدنصكره ساج اياغندن اندرميوب علی حاله
قومق معناسنه دريقال ادام القدر علی الاثفية اذا ابقاها عليها بعد الفراغ الاستدامة برخصوصده
عجله ايلميوب تأنی قلمق علی قول دوامنی طلب ايلمك معناسنه دريقال استدامه اذا تأنی فيه اوطلب دوامه
وقوش هواده دائره كبی دوراينه‌رك پرواز ايلمك معناسنه دركه يوكسلمك ايچون دوران ايدرلر يقال استدام الطائر
اذا حلق فی الهواء وحق طلب بابنده مديونه رفق وسهولتله معامله ايلمك معناسنه دريقال استدام غريمه
اذا رفق به نته كه استدماء دخی بو معنايه‌در المداومة مفاعله وزننده بودخی برابنده عجله ايلميوب تأنی قلمق
معناسنه در علی قول دوامنی طلب ايلمك معناسنه دريقال داوم الامر اذا تأنی فيه اوطلب دوامه الديوم قيوم

وزننده دائم وهميشه نسنه‌يه دينور يقال شیٔ ديوم ای دائم الدائم هميشه وثابت نسنه‌يه دينور وآقميوب طورن
صويه دينور يقال ماء دائم ای ساكن الديمة دالك كسريله رعدو برقسز سكون اوزره چوق زمان ياغان يغموره
دينور علی قول بش كون ياخود التی يا يدی كون ياخود بركون بركيجه متصل ياغان يغموردن عبارتدر وعند البعض
ديمه‌نك اقل مدتی ثلث نهاردر ياخود ثلث ليل مقداريدر واكثرينه حد يوقدر جمعی ديم كلور قربه وقرب كبی
وديوم كلور يقال مطرتهم السماء بديمة وهو مطر يدوم فی سكون بلا رعد وبرق او يدوم خمسة او ستة او سبعة او يوما
وليلة او اقله ثلث النهار او الليل واكثره ما بلغ يعنی ما بلغ من العدة ويقال مازالت السماء دوما دوما وديما ديما
ای دائمة المطر الديم دالك فتحيله دوم كبی سحاب دائمة المطر اولمق معناسنه دركه ذكر اولندی وسحاب
ديمه ديدكلری مطر ياغدرمق معناسنه دريقال دامت السماء تديم ديما اذا امطرت ديمة التدويم والتديم تفعيل
وزنلرنده بونلرده سحاب ديمه ياغدرمق معناسنه دريقال دوّمت السماء وديمت اذا امطرت الديمة پس بوواويه
ويائيه‌در وكلب قسمی پك اوزون اوزادی سكردوب كتمك معناسنه در يقال دوّمت الكلاب اذا امعنت فی السير
وكونش فلكده دوران ايلمك معناسنه دريقال دوّمت الشمس اذا دارت فی السماء وكوزك سياهی اغرشقده
دوزكبی دوران ايدر هيئتنده كورنمك معناسنه دركه كوزی چرخ كبی دونر تعبيری ز يازده دريقال دوّمت عينه
اذا دارت حدقتها كانها فی فلكة كذلك چورپايه ياغ قوندقده يوزنده قلقان شكلنده دوران ايلمك معناسنه در
يقال دوّمت المرقة اذا كثر فيها الاهالة حتی تدور فوقها وبرنسنه‌يی يشارتمق معناسنه دريقال دوّم الشیٔ
اذا بله وزعفران مقوله‌سی دارويی صويه اصلاتمق معناسنه دريقال دوّم الزعفران اذا دافه وتنجره قينارايكن
غليانی تسكين ايچون صوغوق صو سرپمك معناسنه در علی قول مطلقا برنسنه ايله تنجره‌نك غليانی تسكين ايلمك
معناسنه دريقال دوّم القدر اذا نضحها بالماء والبارد ليسكن غليانها او كسر غليانها بشیٔ وقوش هواده دائره
قوروب دوران ايلمك معناسنه دركه آيلنمق تعبير اولنور بالايه صعود ايچون دوران ايدرك پرواز ايدر يقال دوّم
الطائر اذا حلق فی الهواء بعضلر ديديكه تدويم قوش قنادلرنی اوينانمه‌رق پرواز ايلمسندن عبارتدر يقال دوّم
الطائر اذا طار فلم يحرك جناحه ودوّامه اوينامق معناسنده‌در تقول دوّمت الدوّامة ای لعبتها الدوّامة رمّانه
وزننده فرلاق ديدكلری نسنه‌در كه اوغلانجقلر اوينارلر اغرشق كبی صاپلو اغاجدن يپارلر جمعی دوّام در هاسز
المديمة ميمك فتحيله ديمه ديدكلری يغمور ياغمش يره دينور يقال ارض مديمة اذا اصابتها الديمة المدام غراب
وزننده مطر دائمی‌يه دينور وخمره دينور مدامه دخی دينور مبتلا اولان مداومت ايلديكيچون واشربه سائره‌نك
مداومت شربنه آدم طاقت كتوره‌ميوب اكا استطيع اولديغيچون اطلاق اولندی يقال شرب المدام والمدامة
ای الخمر الداماء مداّ ايله دريايه دينور اصلی دوماء ايدی دالك وواوك فتحيله ياخود واوك سكونيله بوصورتده اعلالی
يعنی واوی الفه قلب اولنمسی شاذ اولور الديموم دم ماده‌سنده ذكر اولندی المدوم منبر وزننده والمدوام
محراب وزننده تنجره‌نك غليانی تسكين ايده‌جك اغاجه دينور چومچه كبی دومة الجندل كه دوماء الجندل
دخی دينور داللرك ضميله دربرحصن آديدركه حجاز ايله شام ميانی فاصلدر دومان سحبان وزننده ابن بكيل بن
جشم دركه همداندن برقبيله پدريدر الدومی رومی وزننده ابن قيس بن ذهل دركه اصحابندندر الدام برموضع
آديدر يدوم يقول وزننده برجبل ياخود بروادی اسميدر ذو يدوم يمنده برقريه ياخود برنهرك اسميدر الدوام
غراب وزننده باش دونمسی عارضه‌سنه دينوركه باش چكرنمه تعبير اولنور يقال اخذه الدوام ای الدوار
المديم مقيم وزننده دائما روني قنايان آدمه دينور يقال هو مديم ای راعف الدومة تمره وزننده خايه دينور
خصيه معناسنه شجر دوم ثمرينه تشبيهله دروبرميخانه‌جی عورتك اسميدر الدومان فتحاتله قوشك هواده
ياخود صوچوره‌سنده دونمه‌سنه دينور مدامه سحابه وزننده برموضع اسميدر التدوّم تفعل وزننده
برنسنه‌يه منتظر اولمق معناسنه‌در يقال تدوّم الرجل اذا انتظر الدهمة دالك ضمی وهانك سكونيله قاره‌لغه
دينور يقال فيه دهمة ای سواد الادهم احمر وزننده قاره نسنه‌يه دينور يقال شیٔ ادهم ای اسود ياغزآته
ادهم اطلاقی بوجهتله دروپرده اولان يكی اياق ايزنه دينور وبوزلمش اسكی ايزه دخی ديمكله ضدّ اولور
شارح ديركه بوزلمش اسكی ايزه اغبر دخی دينور كذلك وطأة دهماء ووطأة غبراء دخی اول معنايه‌در مؤلفك
من الاثار قولی ايز معناسنه اولان اثرك جمعيدر وبای موحده ايله من الابار نسخه‌لری غلطدر انتهی وادهم
سياهی غالب اولان دوه‌يه دينوركه بياضی بلورسز اولمش اوله اندن زياده سياه اولانه جون ديرلر دهماء مؤنثيدر
وادهم بوقاغی‌يه اطلاق اولنور جمعی اداهم دريقال حمله علی الادهم ای القيد وادهم هاشم بن حرملة المرّی

وعنترة بن شداد العبسى ومعاوية بن مرداس السلمى تام كسه لرك و بنو بجير بن عبادك فرسلرى اسميدر الادهمام
احمرار وزننده آت ادهم اولمق معناسنه در يقال ادهم الفرس ادهماما اذا صار ادهم الادهيام احميرار وزننده
برنسنه سياه اولمق معناسنه در يقال ادهام الشئ ادهيماما اذا اسود الدهام غراب وزننده سياه نسنه يه
دينور يقال شئ دهام اى اسود و برمعروف دوه بوغورينك اسميدر ابل دهاميه اكا منسوبلردر الدهماء
حمراء وزننده ادهمك مؤنثيدر ودهماء تجربه يه اطلاق اولنور يقال بيده الدهماء اى القدر واسكى وقديم ابزه وطأه
دهماء اطلاق اولنور بوراده نسخه لرده والوطأة الدهماء لفظى ساقطدر وتويلرى خالص قزل اولان قيونه دينور
يقال شاة دهماء اى الخالصة الحمرة وعدد كثيره دينور وجماعت انسانيه دينور و برآدمك سيما وهيئتنه دينور
و براوت آديدر كه يصى اولور انكله دباغت ايدرلر ومعقل بن عامر وخباشة الكنانى فرسلرينك اسميدر وآيك يكرمى
طقوزنجى كيجه سنه دينور يقال اتانى ليلة الدهماء اى فى ليلة تسع وعشرين الدهم دالك ضميله آيك اخراوج
كيجه سنه دينور ودهم مخلوقاته اطلاق اولنور سواد كبى ومنه يقال اى الدهم هو واى دهم الله هو اى اى خلق الله
هو الادهام همزه نك كسريله برآدمه كلك وكوتيلك ايلمك معناسنه در يقال ادهم فلانا اذا ساءه الدهم وهم
وزننده برنسنه ناكهانى كلوب بصمق واستيلا ايلمك معناسنه در يقال دهمك الامر ودهمك دهما من الباب الرابع
والثالث اى غشيك الدهيم زبير وزننده آفت وداهيه يه دينور ام الدهيم دخى ديرلر واحمق وسبكمغز آدمه دينور
وعمر بن الزبان الذهلى ناقه سنك اسميدر مزبور برادرلريله قتل اولنوب رؤس مقطوعه لرى اول ناقه يه تعليق
وتسبيب اولنمغله * اشأم من الدهيم * ضرب مثل اولمشدر وثوابة بن دهيم محدثلردر التدهيم تفعيل وزننده برنسنه يى
قرارتمق معناسنه در تقول دهمت النار اذا سودتها المتدهم اسم مفعول بنيه سيله متدأم وزننده ومرادفيدر كه
مأبون شخصه دينور دهام غراب وزننده ادهم احمد وزننده دهمان عثمان وزننده اسامى رجالدندر
الدهماء حمراء وزننده والمدهامة ميمك ضميله شول باغچه يه وصف اولور كه نباتاتى پك فراوان و پرتاب وطراوت
اولمغله كيرودن قرامتق قويو يشل كورينور اوله يقال حديقة دهماء ومدهامة اى خضراء تضرب الى السواد نعمة
وريا ومنه قوله تعالى * مدهامتان * اى سوداوان من شدة الخضرة من الرى الدهثم ثاى مثلثه ايله جعفر وزننده
ياوز وشديد دوه يه دينور وملايم مشرب نازك طبيعت آدمه دينور ودوز وملايم ارضه دينور دهثمه دخى ديرلر ودهثم
بن قران محدثدر الدهدمة دحرجه وزننده بنايى يقمق معناسنه در يقال دهدم البيت اذا هدمه و يغلش
نسنه نك آلتلرنى اوستلرينه چويرمك معناسنه در يقال دهدم الشئ اذا قلب بعضه على بعض التدهدم تدحرج
وزننده دوشمك معناسنه در يقال تدهدم الشئ اذا سقط الدهشمة دحرجه وزننده برنسنه يى كيزلمك
معناسنه در يقال دهشم الشئ اذا اخفاه دهشم شين معجمه ايله جعفر وزننده بر رجل آديدر الدهكم جعفر
وزننده پيرفانى يه دينور يقال شيخ دهكم اى بال التدهكم تدحرج وزننده برامر شديده بيمحابا صالدرمق
معناسنه در يقال تدهكم فلان اذا اقتحم فى امر شديد وناكهانى جيقه كلمك معناسنه در يقال تدهكم علينا اذا تدرأ
الديمة دالك كسريله مطر دائمى يه دينور و بو واويه و يائيه در الديمومة دالك فتحيله پك ايراق يبانه دينوركه
ديم ماده سنده بيان اولندى جوهرى وهمدن ناشى بوراده ذكر ايلدى شارح ديركه بعضلر دوامدن اخذ ايلديلر
فصــــل الذال المعجمة الذأم ذالك فتحى وهمزه نك سكونيله برآدمى ذم وتحقير ايلمك معناسنه در يقال
ذأمه ذأما من الباب الثالث اذا حقره وذمه وطرد ايلمك معناسنه در يقال ذأمه اذا طرده واهانت ايلمك معناسنه در
يقال ذأمه اذا خزاه الاذآم همزه نك كسريله برآدمى قورقتمق معناسنه در يقال اذأمه اذا رعبه الذأمة
ثمره وزننده كلمه معناسنه در تقول ما سمعت له ذأمة اى كلمة الذجمة جمله ذأمه وزننده ومرادفيدر تقول ما سمعت له
ذجمة اى كلمة الذحلمة حاى مهمله ايله دحرجه وزننده بوغزلمق معناسنه در يقال ذحلمه اذا ذبحه و برنسنه يى
اوزرق يره آتمق معناسنه در يقال ذحلمه اذا دهوره التذحلم تدحرج وزننده اوبرق يره آتلمق معناسنه در يقال
ذحلمه فتذحلم اى تدهور الذرم ذالك فتحى وراءنك سكونيله صقنديله چوجق طوغورمق معناسنه در يقال
ذرمت المرأة بولدها ذرما من الباب الاول اذا رمت بها اذرمه همزه نك وراءنك فتحيله آدنه شهرينك قضاسنده
برقريه آديدر الذلم فتحتينله دره نك وچايك اياغى باندبغى يره دينور يقال نزلوا فى ذلم الوادى اى مغيض مصبه
الذم ذالك فتحى وميمك تشديديله والمذمة ميمك وذالك فتحيله يرمك وقرامق معناسنه در اوكمك مقابليدر
يقال ذممه ذما ومذمة من الباب الاول ضد مدحه وتقول العرب افعل كذا وخلاك ذم اى خلا منك ذم اى لا تذم
بوراده افعل امر صيغه سيله در وواو وخلاك لام تعليل معناسنه اولمغله سن شو يلجه ايشله كه سندن ذم ولوم زائل

اولسون يعنى بين الناس ملوم ومذموم اولميه سن وذم برونى سموك آقمق معناسنه در يقال ذم انفه وذن اذا سال
المذموم ممدوح اولميان كسه يه دينور الذميم امير وزننده مذموم معناسنه در يقال رجل مذموم وذميم ضد ممدوح وذميم
صو يى آز قيويه دينور وصو يى چوق قيويه دخى كه ضد اولور ذميمه كبى وشول خرده سيوجيلره دينور كه حرارتدن
ياخود بلكيكدن انسانك چهره سنده تحدث ايدر ورطوبت ونم معناسنه در على قول چه تعبير اولنان رطوبته دينور
شبنم معناسنه كه كيجه لر اشجار ونباتاته دوشوب بيلاشديغى طپراق بر پرچامور پارچه لرى كبى اولور وذميم اوغلاغك
برونى اوزرنده اولان بياضه دينور ومكروه صويه دينور وسموكه دينور مخاط معناسنه وتكه قسمنك ذكرندن بنفسه اقان
بوله دينور بوراده بول كلمه سى مخاط اوزره مقدم مرسوم اولان نسخه لر غلطدر وقيون قسمنك ممه سندن بنفسه
سيلان ايدن سوده دينور الذم ذالك فتحى وكسريله مذموم معناسنه در ذالك فتحى وصف بالمصدردر وكسرى
حب لفظى كبى مفعول معناسنه در الاذمام همزه نك كسريله بركسه يى يا برنسنه يى مذموم بولمق معناسنه در
يقال اذممه اذا وجده ذميما و برآدمى حقير كورمك ياخود بين الناس آنى مذموم ترك ايلمك معناسنه در يقال
اذم بهم اذا تهاون او تركهم مذمومين فى الناس وطوار بوراده يورييلوب اشلرندن تخلف ايلمك معناسنه در
كويا كه اول جهتله ذمه مستحق ايش ايشلمش اولور ياخود قليلة الماء معناسنه ذميمدن مأخوذدر يقال
اذمت ركابهم اى اعيت وتخلفت و برآدم مذمت اولنه جق ايش ايشلمك معناسنه در يقال اذم فلان اذا اتى
بما يذم عليه و بركسه دن برنسنه حقنده عهد وامان آلمق معناسنه در يقال اذم له عليه اذا اخذ له الذمة و برآدمى
امانه آلوب مدد ايلمك معناسنه در بونلر ذمامدن مأخوذدر يقال اذم فلانا اذا اجاره التذام تفاعل وزننده
بر برلرنى فصل ومذمت ايلمك معناسنه در يقال تذاموا اذا ذم بعضهم بعضا المذمة ميمك فتحى وذالك كسرى
وفتحيله مصدردر كه ذكر اولندى وذم وقدح اولنمغه باعث اولان نسنه يه دينور ومنه يقال قضى مذمته اى احسن
اليه لئلا يذم يعنى فلان كسنه بنى ذم ايلمسون ديو اكا احسان ايلدى ويقال رجل ذو مذمة اى كل على الناس
يعنى فلان ناس اوزره بار وثقلتدر و بو طوارك يورييلوب درمانده قالمسى معناسندن مأخوذدر ومذمه حق وحرمت
معناسنه مستعملدر كه ترك وتهاونى موجب ذم وقدحدر يقال هو يحفظ مذمته اى حقه وحرمته و برآدمك حق
وحرمتنى ترك ايلمكدن عارض اولان رقت وعار معناسنه مستعملدر بونده ذالك كسريله ده جائزدر ومنه يقال
اخذتنى منه مذمة اى رقة وعار من ترك الحرمة ويقال اذهب مذمتهم بشئ اى اعطهم شيئا فان لهم ذماما شارح ديركه
بو معنا ذمام ماده سنده ذكر اولنه جق حديث آتيدن مأخوذدر انتهى وعربلرك البخل مذمة قوللرى ذالك
فتحيله در ذم وقدح اولنمغه باعث خصلتدر ديمكدر الاستذمام بركسه ذم وقدح اولنه جق ايش ايشلمك
معناسنه در يقال استذم اليه اذا فعل ما يذم عليه فعله الذموم ذالك ضميله عيوب معناسنه در پس مفردى
اولان ذم عيب معناسنه اولور يقال به ذموم اى عيوب الذمة ذالك فتحيله والذميمة سفينه وزننده ذميم كبى
صو يى آز وصو يى چوق اولان قيويه دينور كه اضداددن اولور ذمه نك جمعى ذمام كلور ذالك كسريله يقال بئر ذمة
وذميم وذميمة اى قليلة الماء وغزيرته وذميمه كوترملكه دينور يقال به ذميمة اى زمانة تمنعه الخروج الذمام كتاب وزننده
مذمه كبى حق وحرمت معناسنه در كه اضاعه سى مستوجب مذمت اولور جمعى اذمه كلور اعزه وزننده قال الشارح
ومنه الحديث سئل النبى عليه السلام ما يذهب عنى مذمة الرضاع فقال غرة عبد او امة يعنى بمذمة الرضاع مذمة
المرضعة يعنى مذمة رضاع مرضعه دن مراد حرمت مرضعه يى ترك ايلمكدن لاحق اولان رقت وعاردر ونخعى ذمام
المرضعة ايله يعنى حق وحرمت مرضعه ايله تفسير ايلدى زيرا عربلر اوغللرنى ممه دن كسدكده مرضعه يه اجرتندن
بشقه بخشش و يرمكى استحباب ايدرلر ايدى پس سائل دايه يه نه و يرلمك كركدر كه تمام حقنى ترك ايلمكدن عارض اولان
عار ونقيصه يى ازاله ايليه ياخود حقى تمام وكامل ادا اولنمش اوله ديو سؤال ايلمشدر وابن اثير ديديكه ذالك فتحيله باعث
ذم اولان نسنه ديمكدر وذالك كسريله حق وحرمت معناسنه در الذمة ذالك كسريله عهد وامان معناسنه دركه
نقضى موجب ذم اولور يقال هو ذمى اى له عهد وكفالت معناسنه در يقال له على ذمة اى كفالة ودعوت
طعامنه دينور كرك ضيافت وكرك وليمه اولسون يقال حضرنا ذمته وهى مأدبة الطعام او العرس وكندولرايله
عهد و پيمان اولنمش قوم وجماعته دينور كه محل ذمتلردر يقال هم ذمة اى المعاهدون شارح ديركه فقهانك ثبت
فى ذمتى كذا قوللرى عهد معناسندندر كه محل التزام عهدده استعمال ايدرلر الذمامة ذالك فتحى وكسريله
بو دخى كفالت معناسنه در الذم ذالك كسريله كفالت معناسنه در وفرط هزالدن اولومحل كرينه سنه وارمش
انسان وحيوانه دينور يقال رجل وفرس ذم اى المفرط الهزال الهالك الذمذمة زمزمه وزننده آز بخشش

و برمك معناسنه‌در يقال ذمذم الرجل اذاقلل عطيته الذمامة ثمامه وزننده بقيه معناسنه‌در المذمم معظم
وزننده پك مذموم آدمه دينور يقال رجل مذمم اى مذموم جدا المذم ميمك كسريله مسن وزننده والمذم
مثم وزننده يرندن قلدايه‌مز اولان آدمه دينور زمانت معناسنه اولان ذميمه‌دندر يقال رجل مذم ومذم اى لاحراك به
ومذم مثم وزننده عيبلو نسنه‌يه دينور يقال شئ مذم اى معيب التذمم تفعل وزننده موجب مذمت اولان
نسنه‌دن استنكاف ايلمك معناسنه‌در بناسى سلب ايچوندر يقال تذمم الرجل اذا استنكف ومنه يقال لولم اترك الكذب
تأثما لتركته تذمما ذوذمم ذالك ونونك فتحيله سعد بن قيس الهمدانى لقبيدر الذيم ذالك فتحى و يانك سكونيله
والذام حال وزننده عيب وذم وقدح معنالرينه‌در يقال ذامه يذيمه ذيما وذاما اذا عابه و يقال ذامه اذاذمه فهو
مذيم ككيل على النقص ومذيوم اى معيب ومذموم قال الشارح ومنه المثل * لاتعدم الحسناء ذاما * اى عيبا يعنى هر نه قدر
دلبر اولسه بنه عيب ونقيصه‌سى بولنور فصــــل الراء المهملة الرأم رانك فتحى وهمزه‌نك سكونيله
برنسنه‌يه باركسيه محبت ايدوب آنكله آلشمق وانس والفت ايلمك معناسنه‌در يقال رئم الشئ رأما من الباب الرابع
اذا احبه والفه ورأم ورئمان رانك كسريله ياره اوكولمغله اغزى درنشوب بتشمك معناسنه‌در يقال رئم الجرح
رأما ورئمانا اذا انضم للبرء وناقه ولدنه ياقلمق معناسنه‌در يقال رئمت الناقة ولدها اذا عطفت عليه ولزمته ورأم
ايپى بوكمك معناسنه‌در يقال رأم الحبل رأما من الباب الثالث اذافتله شديدا وقريق چناق مقوله‌سنى كندلمك
معناسنه‌در يقال رأم القدح اذا اصلحه ورأم بو معناسنه‌در كه دوه‌نك ياورسى هلاك اولمغله سودو برمز اولدقده
اول ياورينك درسنى يوزوب صمان ايله طولدررلر اناسى آنى ياورسى ظنيله ياقلوب بوتقريبله سودنى صاغارلر
اول ياورينك صورت مزبوره‌سنه بو ديرلر ورأم برموضع آديدر الرؤم صبور وزننده والرائمة والرائم ياورسنه
ياقلاش ناقه‌يه دينور يقال ناقة رؤم ورائمة ورائم اى عاطفة على ولدها ورؤم شول اكدى وآلشقان قيونه دينوركه
يانده كچنلرك اثوابنى يلار اوله يقال شاة رؤم اى الوف تلحس ثياب من مر بها الارأم همزه‌نك كسريله ناقه‌يى
كندى ياورسنك غيرى‌يه ياقمق معناسنه‌در يقال ارأم الناقة اذا عطفها على غير ولدها و ياره‌يه تيمار ايدوب
اوكولتمك معناسنه‌در يقال ارأم الجرح اذا عالجه حتى رئم و بركسنه‌يى برمادّه‌يه جبر و اكراه ايلمك معناسنه‌در
يقال ارأم فلانا على الشئ اذا اكرهه وايپى محكم بوكمك معناسنه‌در يقال ارأم الحبل اذا فتله شديدا الرئم
رانك كسريله بياضى خالص وصافى اولان آق آهويه دينور جمعى ارآم كلور اجرام كبى وآرام كلور آمال كبى يقال
كانها رئم اى ظبى خالص البياض شارح ديركه صيغه ثانيه جمع مقلوبدر الروأم غراب وزننده اغزدن اقان سالياره
دينور رمام كتاب وزننده حميرقبيله‌سنه مخصوص بربلده آديدر الرثم دثل وزننده انسان درنه دينور است
معناسنه و برموضع آديدر الروائم رانك فتحيله ساج اياغنه وچاتمه اوچاق طاشلرينه اطلاق اولنور اثافى معناسنه
رماده انيس اولوب ياقلديغيچون اطلاق اولندى ومنه يقال رئمت الروائم الرماد اى الاثافى لان الرماد كالولدلها
الرأمة ثمره وزننده تسخير ومحبت ايچون افسونله استعمال ايلدكلرى بونجغه دينور الترأم تفعل وزننده اسركمك
معناسنه‌در تقول ترأمته اى ترحمت عليه الرومة رانك ضميله كه توتقاله دينور بونى جوهرى مهموز قياسيله بوراده
ذكر ايلمسى وهمدر زيرا بو اجوفدر شارح ديركه ثعلب مهموزا روايت ايدوب ومادّه دخى مناسبتلو اولمغله جوهرى‌يى
توهيم وهمدر دارة الارأم همزه‌نك فتحيله دارات عربدن بردارة‌در الربم رانك وبانك فتحيله برى برينه متصل صيق
چاره دينور الرتم كتم وزننده قيروب اوفاتمق معناسنه‌در على قول كسر انفه مخصوصدر يقال رتمه رتما من الباب
الثانى اذا كسره ودقه اوخاص بكسر الانف ورتم قيرلوب خرد اولمش نسنه‌يه دينوركه وصف بالمصدردر مرتوم
معناسنه‌در ونشأت ايلمك معناسنه‌در يقال رتم فى بنى فلان اى نشأ ورتم ديدكلرى ذكرى آتى نبات اكل
ايلمكله باييلمق معناسنه‌در يقال رتم الرجل اذا اخذه غشى من اكل الرتم ومواشى رتم ديدكلرى نبات اوتلامق
معناسنه‌در يقال رتمت المعزى اذا رعت الرتم وسوزسويلمك معناسنه‌در يقال مارتم فلان بكلمة اى ماتكلم بها
المرتوم والرتيم امير وزننده قيراوب خرد اولمش نسنه‌يه دينور رتم كبى ورتم اويالنه‌رق آغر آغر يورمك معناسنه‌در
يقال رتم الرجل رتيما اذا سار بطيئا الرتمة ثمره وزننده سارش اولنان نسنه‌يى اونودرسه تذكير ايچون برآدمك
ياخود كندينك برمغنه بغلديغى ايپلكه دينور جمعى رتم درثمر كبى الرتيمة سفينه وزننده رتمه معناسنه‌در يقال
هوذكور لا يحتاج الى عقد الرتمة والرتيمة وهى خيط يعقد فى الاصبع للتذكير رتيمه‌نك جمعى رتائم در ورتام در حبال
وزننده * ديدم برماغكه بندايت اونتمه رشته‌ء جانى * اوشوخ دلستانم طولامش برماغنه آنى * ورتيمه سفره عازم اولان
اعرابينك بند ايلدكلرى اغاچ چبوغنه دينور جاهليتده بركسنه سفر ايلمك مراد ايلدكده تنهاجه براغاجك ايكى دانه

دالنى برى برينه بند ايدرايدى سفردن عودت ايلدكده اكر اول داللرى حالى اوزره بغلو بولورسه خاتوننى بيگانه‌يه
تسليم دامن ايلمامش پاكيزه اولوب واكر كشاده بولورسه خيانت ايلمش اعتقاد ايدرايدى الارتام همزه‌نك
كسريله برمغه تذكير ايچون رتيمه بغلمق معناسنه‌در يقال ارتم فلانا اذا عقد الرتيمة فى اصبعه ودوه كوشكك اوربكى
ياغ بغليوب سموزلنمك معناسنه‌در يقال ارتم الفصيل اذا اجذى سنامه الارتتام افتعال وزننده والترتم
تفعل وزننده بركسه برمغنه رتيمه بغلمق معناسنه‌در يقال ارتمه فارتتم وترتم الرتم فتحتينله قاطرطرنغى ديدكلرى
نباته دينور اپلك كبى انجه اولمغله رتم ديدكلرى رشته‌يه تشبيه اولنمشدر چچكنه شبوى چچكنه وتخمى مرجمكه
شبيه اولور چچكى وتخمى قوتلوسقى وداللرينك عصاره‌سنى على الريق شرب كذلك دكز صويله منقوعى احتقان
عرق النسا علتنه نافع وتخمندن يكرمى بردانه‌سنى على الريق ابتلاع كوده‌ده چقان چبانلرى دافعدر رتم
لفظنك مفردى رتمه در هايله ورتم صوايله طلوطلومه ومشكه دينور وآچق اولو يوله دينور شاهراه معناسنه
وكيرلو سوزه دينور و بك اوتانمغه دينور يقال اخذه منه الرتم اى الحياء التام ورتيمه ديدكلرى ذكر اولنان
اغاچ داللرينه دينوركه سفر براولان عرب برى برينه بند ايدر الرثماء حمراء وزننده شول ناقه‌يه دينوركه رتم
ديديكى ذكر اولنان نباتى بغايت سووب داداغمله ارايوب بولوب رعى ايدر اوله وطلوصو طلومنى كوتررا اولان
ناقه‌يه دينور الرتام غراب وزننده قيرلوب اوفانمش نسنه‌نك قيرنتيسنه واوفانتيسنه دينور الرتامى سكارى
وزننده رتم ديديكى نبات مذكورى اكل ايلمكله بايغنلق عارض اولان كسه‌لره دينور كويا كه مفردى رتيم در
الراتم مقيم وثابت معناسنه‌در يقال مازال راتما على هذا الامر اى مقيما الرتم قنفذ وجندب وزنلرنده
شر وشور دائمى يه دينور يقال شر رتم ورتم اى دائم ارتم احمد وزننده اسميدر خالده بنت ارتم كردم نام
كسه‌نك والده‌سيدر مزبور كردم حنين غزوه‌سنده دريد بن الصمه يى مزراغله طعن وقتل ايلدى الرثم رانك
وثاى مثلثه‌نك فتحيله والرثمة غرفه وزننده آت قسمنك برونى اوجنده اولان آقلغه دينور ياخود اوست
دوداغندن برونه قدر يايلمش اولانه وعلى قول برونده آقلغه دينوركه صفراق تعبير اولنور يقال بالفرس رثم ورثمة
اى بياض فى طرف انفه اوكل بياض اصاب الجحفلة العليا فبلغ المرسن او بياض فى الانف ورثم مصدر اولور آت
رثمه‌لو اولمق معناسنه يقال رثم الفرس رثما من الباب الرابع اذا كان به رثمة الارثمام احمرار وزننده رثم معناسنه‌در
يقال ارثم الفرس بمعنى رثم الرثم كتف وزننده والارثم احمر وزننده رثمه‌لو آته دينور رثماء مؤنثيدر ورثماء
شول ديشى قيونه دينوركه برونك اوجى سياه وسائر اعضاسى آق اوله يقال نعجة رثماء اى سوداء الارنبة وسائرها
ابيض الرثم رانك فتحى وثانك سكونيله برآدمك برونى ياخود اغزنى ازوب قانتمق معناسنه‌در يقال رثم انفه اوفاه
رثما من الباب الثانى اذا كسره حتى تقطر منه الدم وخاتون برونه طيب سورمك معناسنه مستعملدر يقال
رثمت المرأة انفها بالطيب اذا الطخته المرثوم والرثيم امير وزننده برونى ياخود اغزى ضربه ايله ازيلوب قانامش
آدمه دينور واول برونه وآغزه ده وصف اولور ومطلقا شكست اولوب قانله آلوده اولان عضوه ده اطلاق
اولنور المرثم منبر وزننده والمرثم مجلس وزننده برونه اطلاق اولنور يقال ضرب مرثمه ومرثمه اى انفه الرثيمة
سفينه وزننده فاره‌يه دينور شارح ديركه فايله اولان نسخه‌لر غلطدر صواب اولان قافله اولمقدركه سياه و بيوك قيايه
دينور الرثمة ثمره وزننده ياخود فتحتانله ضعيف چسنتى يغموره دينور جمعى رثام در جبال وزننده يقال خرجنا
وفى السماء رثمة اى ركّ من المطر و برخبرو برلاقردى نبذه‌سنه اطلاق اولنور يقال هل عندك رثمة من خبر اى طرف
منه المرثمة معظمه وزننده رثمه ديدكلرى مطر مزبور ياغمش يره دينور يقال ارض مرثمة اى ممطورة الرثمة رثم
بنصر وزننده بنى سليم يوردنده برطاغك آديدر الرجم رانك فتحى وجيمك سكونيله قتل ايلمك معناسنه‌در بومعنا
ومعانىء سائره رمى بالحجاره معناسندن متفرعدر يقال رجمه رجما من الباب الاول اذا قتله و برآدمك طعوسنه
بهتان ايلمك معناسنه‌در يقال رجمه اذا قذفه وغيب معناسنه‌در يقال قاله رجما اى غيبا وظن وكمان معناسنه‌در
يقال قال ذلك رجما اى ظنا ودوست معناسنه‌در يقال هو رجم فلان اى خليله ونديم ومصاحبه دينور يقال هو
رجمه اى نديمه ولعن ونفرين معناسنه‌در يقال رجمه رجما اذا لعنه وسوكمك معناسنه‌در يقال رجمه اذا شتمه
و برنسنه‌يى كلياترك وقطع ايلمك معناسنه‌در يقال رجم فلانا اذا هجره وقوغمق معناسنه‌در يقال رجمه اذا طرده
و برآدمى طاشه طوتمق سنكسار معناسنه‌در يقال رجمه اذا رماه بالحجارة ورجم بركسنه‌يه آتيلان طاشك اسميدر
جمعى رجوم‌در قال الشارح وفى النهاية وفى حديث قتادة خلق الله هذه النجوم لثلاث زينة للسماء ورجوما
للشياطين وعلامات يهتدى بها فالرجوم جمع رجم وهو ما يرجم به بوراده رجومدن مراد شهابلردركه كواكب مركزلرنده

ثابت اولوب ملائك آنلرك علو آتش كبی نورندن اخذوشیاطین اوزره رمی ایدرلر ورجم قبره طاشدن نشان وعلامت
نصب ایلمك على قول قبراوزره رجام دیدیكی طاشلر وضع ایلمك معناسنه در یقال رجم القبر رجما من الباب الاول
اذا علمه او وضع علیه الرجام وآتش كبی شدتله یلمك معناسنه در یقال جاء یرجم اذا مر وهو یضطرم فی عدوه
بوراده برجم لفظی ساقط اولان نسخه لر ساقطدر الرجم فتحتینله قیویه دینور بئر معناسنه وتنوره دینور ودكرمی
ككبش یره دینور جفره معناسنه واجأ نام جبل قربنده برجبل آدیدر وقبره ومزاره دینور وقرنداشلره دینور اخوان
معناسنه مفردی كراع لغوی بیانی اوزره رجم در رانك فتحی وجیمك سكونیله وفتحیله لكن بو كونه جمع ومفردك
كیفیتی بزه نامعلومدر الرجمة رانك فتحیله وضمیله بودخی قبر ومزاره دینور الرجم ضمتینله شیاطین اوزره رمی
اولنان نجومه اطلاق اولنور كه مراد شهابدر نته كه آنفا ذكر اولندی شارحك بیاننه كوره مفردی رجم در رحم وزننده
وقبراوزره نصب اولنان طاشلره دینور كه قبر آنكله مسنم اولور الرجمة غرفه وزننده بودخی قبراوزره نصب اولنان
طاشلره دینور جمعی رجم كلور صرد وزننده ورجام كلور جبال وزننده وعلى قول رجم ورجمه قبراوزره نصب اولنان
طاشدن علامت ونشانه دینور كه سنك مزار اوله جقدر ورجمه صرتلان اینینه دینور وجار الضبع معناسنه ومیوه سی
فراوان اولان خرما اغاجی یقلمامق ایچون یانینده ودستك طرزنده یوقریسنه طوغری یاپدقلری سدّه وسكی یه دینور
رجبه دخی دینور المراجم میمك فتحیله بد وقبیح سوزلره دینور شارحك بیاننه كوره مفردی مرجمه در
مكنسه وزننده یقال تراموا بالمراجم ای بقبیح الكلام المراجمة مفاعله وزننده مناضله معناسنه در كه
بنفسه اولورسه آتشمق معناسنه در وعن حرفیله متعدی اولورسه بركسه طرفندن عذر بیانیله یاخود وجه آخرایله
محذورنی دفع ایلمك معناسنه اولور بوراده معنای ثانیدر یقال راجم عنه ای ناضل عنه و بركسه ایله سوزده
یاخود سكرتمكده یاجنك ایلمكده مبالغه وجهیله یارشمق معناسنه در یقال راجمه فی الكلام والعدو والحرب
اذا بالغه باشد مساجلة مرجوم العصری بنی عصر جماعتندندر جاهلیه ده عبدالقیس قبیله سنك
اشرافندن ایدی ومرجوم اسمنده برآدم دخی وارایدی كه سادات عربدن ایدی بركسه ایله ملك حیره حضورنده
مفاخره ایدوب ملك مرقومه فخرایله حكم ایدوب قدرجنك بالشرف دیمكله مرجوم ایله ملقب اولدی ومرجوم
بادیه ده مضحیات حجاجدن برمضحی یعنی بركونی قوناغك اسمیدر مراجم مزاحم وزننده ابن العوام در كه محدثدر
الارتجام افتعال وزننده برنسنه بری بری اوزره قاتلنوب بنكشمك معناسنه در یقال ارتجم الشیء اذا ركب بعضه
بعضا الترجمان ترجم ماده سنده كذران ایلدی مترجم دیر كه راغب مفرداتده بوراده ثبت ایدوب رجم
كلام معناسندن مأخوذ اولدیغنی اشعار ایلمشدر الارجام همزه نك فتحیله برطاغك اسمیدر رجمان رانك فتحی
وضمیله خابور قضاسنده برقریه آدیدر المرجام محراب وزننده بیوتی سوندروب اوزاده رق یورر اولان
على قول شدید السیر اولان دوه یه دینور وصانه دینور كه آنكله طاش آتیلور رجام كتاب وزننده بر وضعدر
ومرجاس معناسنه در واول شول طاشه دینور كه رایپه یغلیوب قیویه صارقدرلر وآنكله قیوایچره اولان صویی
چالقیدرق بولاندررلر تا كه اول بولانق صو چكیلوب قیو پاك اوله وكاه اولور كه قوغد اغاجنك اوجنه بندایدرلر
تا كه قوغه آغرلشوب تیز نزول ایلیه پس بو طاشه ده رجام دینور وقیو اغزینه یاپیلان بنایه دینور كه اوزرینه
بارقوری اغاج وضع ایدوب قوغدیی اكا تعلیق ایدرلر چرخ منزلنده اولور ورجامان تثنیه بنیه سیله قیواغزنده
ایكی طرفلو دیكلمش اغاجلره دینور كه چرخك ایكی اوجلری انلره وضع اولنور المرجم منبر وزننده بغایت
یاوز وشدید آدمه اطلاق اولنور كویا كه آنكله دشمن رجم اولنور یقال رجل مرجم ای شدید كأنه یرجم به عدوه
وشول آته دینور كه شدید الوطأ اولمغله یوررکن طرنقلریله برك طپراغی وطاشنی كیرو یوسكوررا وله یقال فرس مرجم
اذا كان یرجم الارض بحوافره المرجم معظم وزننده شول خبره ولاقردی یه دینور كه حقیقتنه وقوف
حاصل اولمیه ظن وتخمینله سویلنمش اولمغله مظنون ومشتبه اوله یقال حدیث مرجم اذا كان لا یوقف على حقیقته
الرحمة رانك فتحی وحای مهمله نك سكونیله وفتحیله والمرحمة میمك وحانك فتحیله والرحم رانك ضمیله
وضمتینله بركسه یی اسیركمك ورقت وشفقت ایلمك معناسنه در یقال رحمه رحمة ورحما من الباب الرابع
اذا رق له وغفر وتعطف مؤلفك بصائرده بیاننه كوره رحمت مرحومه احسانی مقتضی رقتدن عبارتدر كه اسیركمك
تعبیر اولنور عطفدن ابلغدر وكاه اولور كه رقت مجرده ده ورقتدن مجرد احسانده استعمال اولنور رحم الله فلانا كبی
لكن آنكله خدای متعال وصفلنسه همان احسان مجرد مراد اولور رقت مراد اولمز زیرا رقت قلبك حالیدر پس
غایی اولان احسان اراده اولنور ورحمن اسمی انجق خدای متعاله مخصوصدر ورحیم مخلوقده ده وصف اولور

زیرا رحمن ابلغدر وامام مبرّد وثعلب دیدیلر كه رحمن لفظی سریانیدر واصلی خای معجمه ایلدر ورحم رانك ضمیله
مصدر اولدیغی كبی اسم دخی اولور ومؤلفك والمغفرة والتعطف قولی تخصیص بعد التعمیم دراتتهی وقوله تعالى
والله یختص برحمته من یشاء ای یختص بنبوته الترحیم تفعیل وزننده والترحم تفعل وزننده بركسه حقنده
رحمه الله دیو دعا ایلمك معناسنه در یقال رحّم علیه ترحیما وترحم ای قال له رحمه الله لكن اولی یعنی تفعیل بابندن
ورودی فصیحدر یعنی تفعل بابنه نسبتله افصحدر زیرا مؤلفك والاولی الفصحی قولنده فصحی افصحك مؤنثیدر الرحمی
طوبى و بشری وزننده معنای مزبوردن اسمدر الرحموت رانك وحانك فتحیله فعلوت وزننده كه مبالغه در مرحمت
عظیمه معناسنه در وهمان رهبوت كلمه سیله مزدوج ومقترن اوله رق استعمال اولنور ومنه یقال رهبوت خیر لك
من رحموت ای ان ترهب خیر من ان ترحم یعنی سنده رحم واحسانه متحمل حوصله اولمامغله طغیانكه
باعث اولدیغندن ناشی سكا دائما خوف وخشیت مركزنده اولمق حقكه موجب خیر وصلاحیتدر شارح دیر كه
اشبو رحموت ورهبوت وملكوت وجبروت ولاهوت وطاغوت مقوله سی عند الاكثر مصدر معناسنی مفید اسمدر مطلب
وعند البعض مصدر در الرحم رانك كسریله والرحم كتف وزننده نسوانده ودیشی حیوانده اولان دول
یتاغنه دینور كه ولد آنك ایچنده تكون ایدر فارسیده زهدان دینور یقال وقعت النطفة فی الرحم والرحم وهو بیت
منبت الولد ووعاؤه وخصملغه دینور قرابه معناسنه یاخود اصل واسبابنه دینور جمعی ارحام كلور شارح دیر كه
مؤلفك او اصلها واسبابها قولنده او اصلها لفظی تفسیردن دكلدر مؤلف زیغ ایلمشدر زیرا مأخذی اولان محكمده
والرحم اسباب القرابة واصلها الرحم التی هی منبت الولد عبارتیله مثبت اولمغله مؤلف زیغ نظر ایله تفسیردن
ظنّ ونقل ایلمشدر واساسده هی علاقة القرابة وسببها عبارتی آنی مؤیّددر واسباب قرابتدن مراد اخوّت
وعمومت كبی وسائل قرابتدر ورحم لفظی مؤنثدر قرابت اعتباریله انتهی ام رحم وام الرحم رانك ضمیله
مكة مكرمه نك كنیه سیدر بوراده رحم رحمت معناسنه اولمغله اصل رحمت دیمك اولور المرحومة مدینة منوره
اسماسندندر شرّفهما الله تعالى الرحوم صبور وزننده والرحماء حمراء وزننده شول خاتونه وحیوانه دینور كه
طوغوردقدنصكره رحمی آغریمغله اندن هلاك اوله الرحامة كرامه وزننده والرحم رانك فتحیله والرحم
فتحتینله خاتون یاخود حیوان طوغوردقدنصكره رحم اغریسنه مبتلا اولمق معناسنه در یقال رحمت
المرأة والناقة ورحمت على المجهول رحامة ورحما ورحما من الباب الخامس والرابع اذا اشتكت رحمها بعد الولادة
بعضلر دیدیكه رحامه ورحم برعلتدر كه رحمده حادث اولمغله دول طوتمز اولور على قول طوغوردقدنصكره
صوكی دوشمز اولور كه هلاكی مؤدّیدر مؤلف بوراده دخی مسامحه ایلمشدر زیرا اول علتك اسمی رحام در
غراب وزننده ورحامه ورحم وجه مذكور اوزره مصدرلردر الراحم حانك كسریله رحمی متورّم اولان
حیوانه دینور یقال شاة راحم ای وارمة الرحم رحویه عمرویه وزننده رحیم زبیر وزننده مرحوم
مرقوم وزننده اسامیدندر محمد بن رحویه ورحیم بن مالك الخزرجیّ ورحیم بن حسن الدهقان ومرحوم العطار
محدثلردر رحمه طلحه وزننده اسماء نسواندندر الرخم رانك وخای معجمه نك فتحیله قویی سوده دینور تقول
سقانی رخما ای لبنا غلیظا واسیركمكه دینور عطف معناسنه ومحبت وملایمت معناسنه در ومنه یقال القی علیه
رخمته ورخمه ای عطفه ومحبته ولینه بوراده رخمه مفردیدر شارح دیر كه رخم مصدر اوله رق دخی مستعمل اولور
فیقال رخمه رخما من الباب الرابع اذا عطف علیه ورخم شام ایله نجد میاننده برموضع آدیدر ومكه ده
برشعب آدیدر وقرتال تعبیر اولنان قوشه دینور مفردی رخمه در مراره سی یلان وسائر زهرناك جانورك
صوقدیغی یره طلا اولنور نافعدر وخردل ایله لحم قدیدنی یدی دفعه یه قدر تبخیر نسواندن یاغلو اولان كسه نك
باغی چوزلمك ایچون مجربدر وصاغ قنادینك تویلرنی نسوانك پاچه سی ارالغنه وضع تسهیل ولادته باعث
وتجسنی تبخیر خانه دن طرد هوام خصوصنده نافع كذلك خمردن منقلب سركه ایله اصلنمش تجسنی طلا برص
علتنی مزیل وقاورلمش جكر ینك مسحوقنی خمر ایله اصلدوب اوچ كونه دك متوالیا كونده اوچر كره
ایچورمك جنونی دفع ایچون مؤثردر الرخم ضمتینله سود آغوزینك كلچه سنه وطوپاجنه دینور الارخام همزه نك
كسریله طاوق یمورطه بصمق معناسنه در یقال ارخمت الدجاجة على بیضها اذا حضنتها الرخم رنك فتحیله
والرخم فتحتینله والرخمة فتحاتله ارخام معناسنه در یقال رخمت الدجاجة البیض وعلیه رخما ورخما
ورخمة من الباب الاول اذا حضنته شارح دیر كه بوراده ضمیرلر مشوّشدر ورخم ورخمه چوجقله والده سی اریشوب
اویناشمق معناسنه در یقال رخمت المرأة ولدها رخما ورخمة من الباب الاول والثالث اذا لاعبته ورخم

وشفقت ایلمك معناسنه در پس مهمله ومعجمه بر معنایه در تقول رخجت الشیء ای رجحته وصوت یا کلام آهسته ونرم
وملایم اولمق معناسنه در یقال رخم الصوت او الکلام رخما من الباب الاول اذالان وسهل المرخم محسن
وزننده والراخم قولجغه طاوغه دینور یقال دجاجة مرخم وراخم اذا کان قدحضنت البیض الرخامة
وخامه وزننده بودخی صوت یا کلام نرم وآهسته ورقیق اولمق معناسنه در یقال رخم الکلام رخامة من الباب
الخامس اذالان وسهل وقبز نرم وآهسته وانجه سوزلو اولمق معناسنه در یقال رخمت الجاریة اذاصارت
سهلة المنطق الرخیمة سفینه وزننده والرخیم امیر وزننده صوتی انجه و یواش وسوزی نرم ولطیف اولان قیزه
دینور یقال جاریة رخیمة ورخیم اذارخم صوتها وکلامها الترخیم تفعیل وزننده قولجغه طاوغی یمورطه یه
بصدرمق معناسنه در یقال رخم الدجاجة اهلها اذاالزموها البیض وترخیم نحویون اصطلاحنده اسمك
حالت نداده حرف اخیرنی اسقاط ایلمکدن عبارتدر سهل کلام معناسنه اولان رخامه دن مأخوذ در زیرا کلمهٔ
مرخجه ایله نطق سهل وآسان اولور مثلا یامالك و یاعثمان کلمه لرنده یامال و یاعثم دینور الرخامی سکاری
وزننده والرخامة ثمامه وزننده بر نبات اسمیدر ورخامی نرم ولطیف اسن روزکاره دینور الرخام غراب
وزننده برجنس آق وملایم طاش اسمیدر حمری واصفر وزرزوری یعنی قرمزی وصاری وآلاجه اولانی سائر
اصناف احجاردندر که رخامدن دکلدر بوراده حمری حمرته منسوب دیمکدر که یك قرمزی اولمیوب قزلجه دیمکدر
وزرزوری الاجه دیمکدر زیرا زرزور صغرجق قوشنه دینور که الاجه اولور پس مؤلفه کوره بیاض اولمیانی
رخامدن معدود دکلدر و بوطاش یومشق مرمراوله جقدر که سنك مزار ایدرلر یانمشنك مسحوقنی یاره اوزره
اکسه لرفی الحال دمنی قاطع و مسحوقندن برمثقالنی اوچ کونه قدر عسل ایله شرب دموی چبانلری دافع ولوحهٔ
قبر ایتدکلرینك مسحوقنی معشوقك اسمنی یادایده رك شرب مرض عشقی مزیلدر شارح دیرکه حجر مزبور اکثر
عربستانده اولور رخمان سحبان وزننده برموضعدر که آنده تابط شرا دیدکلری شاعر قتل اولندی ارخمان
همزه نك فتحی وخانك ضمیله فارس اولکه سنده بر بلده آدیدر رخیم امیر وزننده بردره اسمیدر رخیم زبیر وزننده
بر رجل اسمیدر رخیمه جهینه وزننده برصو اسمیدر رخیمه سفینه وزننده یمامه ده بنی وعله یوردنده برصو آدیدر
رخجه حمزه وزننده برموضعدر البرخم والبرخوم ینصر و یعفور وزنلرنده والترخوم تای فوقیهٔ مفتوحه ایله
قرنال قوشنك ارککنه دینور الترخم قنفذ وزننده منصرف اوله رق وترخم غیر منصرف اوله رق وترخم
جندب وزننده وترجه قنفذه وزننده وترجه جندبه وزننده ناس معناسنه در تقول ما ادری من ای ترخم
مصروفا ومن ای ترخم ممنوعا وترخم مصروفا وممنوعا وترخمة ای ای الناس هو رخیم امیر وزننده یاخود
زبیر وزننده ذکری آتی خالد بن رخیم البصری وحسن بن رخیم که محدثلردر پدری اسمیدر الرخماء حمراء
وزننده شول قیونه دینور که باشی آق وسائر یری سیاه اوله یقال شاة رخماء ای ابیض رأسها واسود سائرها الارخم
احمر وزننده باشی آق وسائر یری قاره اولان آته دینور یقال فرس ارخم ای الابیض الرأس وسائره اسود ترخم
عنصر وزننده حمیردن برقبیله آدیدر ذوترخم بن وائل بن الغوث اذواء حمیردندر و محمد بن سعید وعمر و بن ابهر
الترخمیان محدثلردر الردم هدم وزننده قاپو وکدك مقوله سی یرلری تماما قپامق علی قول ثلث مقدارنی قپامق
معناسنه در یاخود ردم سد معناسندن اکثر وابلغدر زیرا ردم کدکی قات قات نسنه ایله قپایوب برکتمك معناسنه در
یقال ردم الباب والثلمة ردما من الباب الثانی اذاسده کله اوثلثه اوالردم اکثر من السد وردم بحر بن اباالتنده
برقریه اسمیدر ومکه ده برموضعدر که بنی جمح جماعتنه مضاف اولوب ردم بنی جمح دیرلر اول ایسه بنی قراد جماعتنه
مخصوصدر وردم یقبلان دیواردن ساقط اولان طاشه وطپراغه دینور وردم بری طرفله یأجوج ومأجوج قومی
بیننده واقع سده دینور که ذوالقرنین بنا ایلمشدر ومنه قوله تعالی اجعل بینکم وبینهم ردما و یایدن اوق
چقدقدنصکره ظهور ایدن سسه دینور که چکردی تعبیر اولنور علی قول مطلقا سسه دینور وخیر ومنفعتسز
کمسه یه دینور کاسیذ کر وضرطه یه دینور و یابی طنقردتمق معناسنه در یقال ردم القوس ردما اذاصوتها و برنسنه
دائمی اولمق معناسنه در یقال ردمت السحاب والورد والحمی ردما من الباب الاول اذادامت واغاج قوریدقدنصکره
یشرمك معناسنه در یقال ردمت الشجرة اذاخضرت بعد یبوستها وسیلان ایلمك معناسنه در یقال ردم
الشیء اذاسال الردم فتحتینله ردم لفظنك معنای اولندن اسمدر که سد و بند معناسنه در جمعی ردوم در
المردام محراب وزننده والردام غراب وزننده بونلرده بی خیر ومنفعت کمسیه دینور یقال رجل ردم ومردام
وردام ای لاخیرفیه وردام ضرطه یه دینور الردم رانك کسریله برموضع آدیدر المردم معظم وزننده عمالی

ثوبه دینور یقال ثوب مردم ای مرقع الردیم امیر وزننده اسکی جامه یه دینور جمعی ردم در کتب کبی یقال
ثوب ردیم ای خلق وردیم شهسواران عربدن برینك اسمیدر سد کبی عظیم الهیکل اولمغله تسمیه اولنمشدر التردم
تفعل وزننده اثوابی یمامق معناسنه در یقال تردم ثوبه اذارقعه واثواب اسکی و برتق اولدیغندن بماله اولمق
معناسنه در یقال تردم الثوب اذااسترقع واخلق ومیانه ده خصومت ممتد اولمق معناسنه در یقال تردمت
الخصومة اذا بعدت وطالت و برآدمك آرنی اراشدروب جستجو ایده رك نه حالده اولدیغنه واقف اولمق
معناسنه در تاکه برخللی وارایسه سد ایلیه یقال تردم فلانا اذاتعقبه واطلع علی ماهو فیه وعورت یابر غیر حیوان
ولدنی اسر کیوب یاقلمق معناسنه در یقال تردمت الناقة علی ولدها اذاعطفت المتردم اسم مفعول
بنیه سیله لباسده یامه اورلمش یره دینور الاردام همزه نك کسریله بودخی برنسنه دائمی اولمق معناسنه در
یقال اردمت السحاب والورد والحمی اذادامت واغاج قوریدقدنصکره یشرمك معناسنه در یقال اردمت
الشجرة اذاخضرت بعد یبوستها وطواری دورتمك معناسنه در یقال اردم البعیر اذاغمزه ردام کتاب وزننده
اسامیدندر محمد بن یوسف بن ردام محدثدر الاردم ارقم وزننده استاد کمیجی یه دینور جمعی اردمون در یقال هو
اردم ای ملاح حاذق الردمة رانك کسریله قوصره وسپت دیبلرنده قلان بقیه یه دینور التردیم تفعیل وزننده
عورت وسائر حیوان ولدنی اسر کیوب مهر بانلق ایلمکله یاقلمق معناسنه در یقال ردمت الناقة علی ولدها
اذاعطفت الردیمه سفینه وزننده لفاق طرزنده بری برینه دیکلمش ایکی ثوبه دینور ولفاق کتاب وزننده ایکی
اینذن دیکلمش فوطه یه دینور وردیمه نك جمعی ردم کلور کتب وزننده ردمان سلمان وزننده یمنده برموضع
آدیدر وردمان بن ناجیه وردمان بن وائل وابن رعین برقبیله پدرلریدر دارة المردمه مرجمه وزننده بنی مالك
بن ربیعه یه مخصوصدر الرذم رانك فتحی وذال معجمه نك سکونیله والرذمان فتحاتله اقمق معناسنه در یقال رذم
انفه رذما ورذمانا من الباب الثانی اذاسال وردم الحق وکم مایه کمسیه دینور یقال رجل ردم ای فسل الراذم
سودنی طولمه کبی بردن ادرار ایدن ناقه یه دینور یقال ناقة راذم اذادفعت بلبنها الرذوم صبور وزننده مطلقا
سیلان ایدن نسنه یه دینور وشول طلو کاسه یه وچناغه دینور که یك طولغنلغندن ناشی کنارلرندن طاشوب آقار اوله
یقال قصعة رذوم ای ممتلئة تصبب جوانبها وایلکلی عضوه دینور جمعی رذم کلور کتب وزننده وفتحتینله
لغتدر عمود وعمد وعمد کبی الرذم فتحتینله چناق کنارلرندن طاشوب آقار اولمق وجهیله طپطلو اولمق معناسنه در
یقال رذمت القصعة رذما من الباب الرابع اذاصارت رذوما ورذم متفرق کروه انسانی یه دینور که اسم جمعدر
یقال رأیت رذما من الناس ای متفرقین واسکی لباسه دینور یقال صار فلان بعداخز فی رذم ای خلقان الرذام
غراب وزننده بودخی احق وکم مایه کمسیه دینور الارذام همزه نك کسریله چناق اغزندن دوکیلوب اقار وجه
اوزره طولمق معناسنه در یقال ارذمت القصعة بمعنی رذمت و برنسنه اوزره زیاده اولمق معناسنه در یقال ارذم
علی الخمسین اذازاد الروذمة جوهره وزننده بارکیر قسمنك یوریشنه دینور یقال یمشی الروذمة وهی مشی
البرذون الرذمان فتحاتله برمقدارجه کروه انسانی یه دینور یقال هو فی رذمان من الناس ای لبسوا بالکثیر الرزم
رانك ضمی وزای معجمه نك فتحیله براوزره ثابت وقائم اولان نسنه یه دینور وارسلانه دینور المرزم محسن وزننده
رزم معنالرینه در مؤلف بونی تکرار ایلمشدر الرازم شول دوه یه دینور که یك زبونلغندن قیامه قدرتی
اولمیوب لاشه کبی یره یاپشوب قالمش اوله یقال بعیر رازم اذاکان لایقوم هزالا الرزوم قعود وزننده والرزام
غراب وزننده دوه ناتوانلغندن قیامه قادر اولمیوب یره یاپشوب قالمق معناسنه در یقال رزم البعیر رزوما
ورزاما من الباب الثانی والاول اذاصار رزاما الرزمة فتحاتله چوچق سسنه دینور تقول سمعت رزمة ای صوت
الصبی وناقه نك ولدنه اوزلیوب تحنن ایلدکده بوغزندن اخراج ایلدیکی رقتلو سسجکزه دینور ومنه المثل * لاخیر
فی رزمة لادرة فیها * یعنی ذاتنده سودسز ایکن سودی وارکبی ظهور ایدن آوازه ناقه ده خیر یوقدر بومثل وعد
ایدوب وفا ایلمین کمسه حقنده ایراد اولنور الارزام همزه نك کسریله رعد یك کورلده مك علی قول یا بجه
کورلده مك معناسنه در یقال ارزم الرعد اذااشتد صوته اوصوت غیر شدید وناقه یاوریسنی اوزلمك معناسنه در
یقال ارزمت الناقة اذاحنت علی ولدها ومنه المثل * لاافعله ما ارزمت ام حائل * وانسانك وحیوانك جوقنده
جولان ایدن یل سسلنوب قورلدامق معناسنه در یقال ارزمت الریح فی الجوف اذاصاتت الرزمة رانك کسریله
برثوبه در طوپ صاراوب بغلنمش نسنه یه دینور که بوغچه تعبیر اولنور فارسیده پرونده دینور یقال عنده رزمة
من الثیاب وهی ماشد منها فی ثوب واحد ورزمه ضرب شدید معناسنه در رانك فتحیله ده لغتدر الترزیم تفعیل

وزننده اثوابی بوغچه بوغچه ایدوب بغلمق معناسنه در یقال رزم الثیاب اذا شدّها یعنی رزما بوراده رزم
رزمه نك جمعیدر وترزیم بر محلده اصلا جدا اولمامق وجه اوزره ثابت و پایدار اولمق معناسنه در یقال رزّم القوم
اذا ضربوا بانفسهم الارض لایبرحون المرازمة مفاعله وزننده معاقبه فی الطعام معناسنه در که هر کون
طعامی دکشدیره رك اکل ایلمکدن عبارتدر یقال رازم فی الطعام اذا عاقب بان یأکل یوما لحما و یوما عسلا
و یوما لبنا ونحوه لایداوم علی شیٔ واکلی شکر ایله ولقمه لری حمد ایله خلط ومعاقبه ایلمك معناسنه در بونلرده
کویا که بوغچه بوغچه ایدر یاخود مرازمه دائما نفس وجرب طعامه حصر ایلیوب کاه تر وکاه خشك وکاه حلو
وکاه حامض وکاه قاتقسز وکاه قاتقلی اکل ایلمکدن عبارتدر یاخود برصفره ده ذکر اولنان مقوله لردن بالمقابله
اکل ایلمکدر که مثلا نرم طعام وارایسه خشونتلوسنی وحلو وارایسه حامضنی دخی بولندروب کاه اندن وکاه
بوندن تناول ایلمکدن عبارتدر و بکل فسّر قول عمر رضی الله عنه اذا اکلتم فرازموا ای عاقبوا فی الطعام کما ذکر
او المرازمة ان یخلط الاکل بالشکر واللقم بالحمد او اکل اللین والیابس والحلو والحامض والجشب والمأدوم ومرازمه
ایکی نسنه بینی جمع ایلمك معناسنه در یقال رازم بینهما اذا جمع و بر یرده مدّت مدیده آرام ایلمك معناسنه در
یقال رازم الدار اذا اقام بها طویلا ومرازمة السوق پازارده تمام بولك دنکسندن ناقص نسنه اشترا ایلمکدن
عبارتدر یقال رازم السوق اذا اشتری منها دون ملء الاحمال الرزم عزم وزننده اولمك معناسنه در یقال
رزم الرجل رزما من الباب الاول اذا مات و برنسنه یی اخذ ایتمك معناسنه در یقال رزم بالشیء ای اخذبه وطوغورمق
معناسنه در یقال رزمت الامّ به اذا ولدته وخصمنی یکوب اوستنه چوکمك معناسنه در یقال رزم علی قرنه
اذا غلب علیه وبرك و برنسنه یی طوپلیوب بوغچه ایلمك معناسنه در یقال رزم الشیء رزما من الباب الثانی
والاول اذا جمعه فی ثوب الرزمة رانك فتحیله صوغوق اولمق معناسنه در یقال رزم الشتاء رزمة اذا برد ونوء
المرزم معناسنه درکه ذکری آتی مرزمان دیدکلری کوکبلرك سقوطندن عبارتدر اول هنکامده بردك شدتی
اولمغله اطلاق اولندی ورزمه علوفه ووظیفه یه دینور یقال اکل الرزمة ای الوجبة ام مرزم منبر وزننده
بو براز یلنه دینور شمال معناسنه علی قول مطلقا یله دینور ریح معناسنه المرزمان منبران وزننده که تثنیه در
ثوابتدن ایکی کوکبدر که شعرای شامی وشعرای یمانی دیدکلری کوکبلر ایله یعنی انلره مقارن اولورلر هر برینك
نوء وسقوطی دلیل برد ومطر در ذراع مقبوضه انلرك بریدر وفرقد وفرقدان کبی بونلره ده مرزم ومرزمان دخی دیرلر
الرزام کتاب وزننده یاوز وسرکش چتین آدمه دینور یقال رجل رزام ای شدید صعب ورزام بن مالك
بن حنظله تمیمدن برقبیله پدریدر ررم عزم وزننده مراد قبیله سی دیارنده بر موضعدر خوارزم بر بلده آدیدر که
ماوراء النهرده واقعدر عند البعض اصلی خوار رزم ایدی خانك ضمیله مضاف اوله رق بعده تخفیف اولنوب
خوارزم دیدیلر معلوم اوله که تقویم البلدان صاحبنك بیانی اوزره خوارزم خانك حرکه سی فتحه ایله ضمه بیننده
واو معدوله ایله وراء مهمله وزای معجمه مفتوحه ایله ماوراء النهرده برمملکت آدیدر وجه تسمیه سنده دیمشدر که
بو خوار لفظیله که حقیر معناسنه در زمین معناسنه اولان زم لفظندن مرکبدر زیرا خلقی خوار اق کورمینجه
اطاعت ایلمزلر و بعضلر دیدیکه سلاطیندن بری برقومی بو بیابانه نفی ایدوب وارد قلرنده خانه لر یاپوب تمکین
ایلدیلر برزماندنصکره ملك هر قوم منفیلری تفحص ایچون آدم کوندروب کلدکده کوردیکه اولر بالیقلر
واو طونلر یغمشلر نهردن بالق صید ایدوب طبخ ایدرلر انلرك لساننده خوار لحم وزم اوطون معناسنه
اولمغله ات واوطون یری آنجق دیه رك ترکیب اولنوب خوارزم دیدیلر ومؤلفك عند البعض خوار لفظی که
غراب وزننده در رزم لفظنه مضاف اوله رق خوار رزم اولوب بعده تخفیفله رانك بری حذف اولنوب خوارزم
دیدیلر قولنه کوره خوار صوت ورزم فارسیده جنك معناسنه اولمغله جنك اوازی دیمك اولور خلقی جنکاور
ودائما حرب وقتال ایله مشتغل اولملریله هر زمان اورادن آواز جنك مسموع اولمغله کیده رك آنده اسم اولمش اولور
وتعریب ایدوب خوارزم دیدیلر که خانك وواوك ورانك فتحیله در وقول ثانی بنی شقیق بن سلیك نام شاعرك اشبو
وخافت من جبال الصغد نفسی ❊ وخافت من جبال خوارزم ❊ بیتی مؤید در وبعضلر دیدیکه خوار غراب وزننده
خوارزمی لساننده اته دینور ورزم ذکر اولندیغی اوزره اوطونه دینور وجه تسمیه سی ماده مرقومه در انتهی
المرزامة میمك کسریله اشکین ورونده ناقه یه دینور یقال ناقة مرزامة ای فارهة المرتزم ارتزامدن اسم مفعولدر
یره یاپشدیرلمش دیمکدر تقول ترکته بالمرتزم ای الزقته بالارض رستم رانك ضمی وتانك فتحیله و بعضا
مضموم اولور اسم فارسیدر مجدتیندن برجماعتك اسمیدر الرستمیون برجماعتدر که جدلری اولان رستم نام کسنه یه

منسو بلردر الرسم رانك فتحی وسینك سکونیله اسمه تعبیر اولنان قبویه دینور که طپراغله اورتلوب یا صیرلمش اوله
و برنسنه نك اثر ونشانه دینور علی قول برنسنه نك اثری بقیه سنه دینور مثلا خرابه یرك باقی قلان اثر ونشانی کبی
وعند البعض اثاردن شخص وسواد مرئیسی هرکز قالمیان اثره دینور مثلا یره برابر ویران اولان خانه نك تحت التراب
تملی کبی جمعی ارسم کلور افلس وزننده ورسوم کلور ومنه یقال عفت رسوم الدیار ای الاثار وبقایاها وهی
مالاشخص له من الاثار شارح دیرکه شیوه وعرف وعادت معناسنه متداول اولان رسم اثر ونشان معناسندندر
ورسم مصدر اولور برحادثه بر یری خراب و یباب ایدوب یره برابر اثرنی قومق معناسنه در یقال رسم الغیث الدیار
رسما من الباب الاول اذا عفاها وابقی اثرها لاصقا بالارض و برآدمه برنسنه ایله امر ایلمك معناسنه در یقال رسم له کذا
اذا امره به وارض ایچره ناپدید اولمق معناسنه در که اولمکدن کنایه در یقال رسم فی الارض اذا غاب فیها
و برکسه ایچون مرسوم یعنی وظیفه معینه کتب وتعیین ایلمك معناسنه در یقال رسم علی کذا اذا کتب شارحك
بیانه کوره اول وظیفه یه مرسوم دینور جمعی مراسیم در بعضا تخفیفله مراسم دخی دیرلر الترسم تفعل وزننده
برنسنه نك باقی قلان نشانه واثارینه نظر ایلمك معناسنه در یقال ترسم الدار اذا نظر الی رسومها ومکتوب واشعار
مقوله سنی اوقیوب مفهومنه کرکی کبی امعان ودقت ایلمك معناسنه مستعملدر تقول بصیغة الامر ترسم هذه القصیده
ای ادرسها وتذکرها الرسیم رحیم وزننده دوه یه زور وشدتله بصمغله طبانی یره تأثیر ایلمك معناسنه در
یقال رسمت الناقة رسیما من الباب الاول اذا اثرت فی الارض ودوه قسمی برکونه یوریمك معناسنه درکه
ذمیل دیدکلری یوریمکدن زیاده اولورکه طبانلری یره تاثیر ایدر یقال رسم البعیر رسیما من الباب الثانی
اذا سار فوق الذمیل ورسیم اصحابدن برذات اسمیدر که هجر نام بلده اهالیسندن و بنو عبد القیس جماعتندندر
الارسام همزه نك کسریله دوه یه زورو یرمکله یری شدتله چکندوب طبانی یره تأثیر ایتدرمك معناسنه در
تقول ارسمت الناقة ولا تقل ارسمت هی الارتسام افتعال وزننده برآدمك امر ایلدیکی نسنه یه امتثال
ایلمك معناسنه در یقال رسم له کذا فارتسم ای امر به فامتثل وخدای متعال در کاهنه تکبیر وتعوذ والتجا ودعا
ایلمك معناسنه در یقال ارتسم لله تعالی ای کبّر له وتعوّذ ودعی الروسم جوهر وزننده آفت وداهیه یه دینور
وشول تمغایه دینور که اکا خاتم کبی برایکی خط قازوب آنکله طلوکوب اغزینه مهر اوررلر کذلك شول کوچك
تخته یه دینور که تمغا نقشی اولمغله آنکله جج خرمن مهرلنور روشم دخی دینور شین معجمه ایله واقعا رزم دیارلرده اکا رشم
تعبیر ایدرلر خرمنی شحنه رشملدی دیرلر کوپ فیاغندن یوجك قولپلی وتمغالی تخته در تمغا بصارکبی آنکله جج خرمنك
هر طرفنه بصارلر تا که مهرالنده قالوب دست خیانتدن محفوظ اولور بو جهتله حالا کیله ودرهم مقوله سی اوزره
یا صیلان تمغاره ده اطلاق اولنور وروسم علامت معناسنه در واثر ورسم معناسنه در والتونه جلا و یره جك نسنه یه دینور
الراسوم بو دخی روسم کبی طلوکوپ اغزنه مهر اوره جق تمغایه دینور الرواسیم رانك فتحیله زمان جاهلیتده
استعمال ایلدکلری کتابلره دینور مراد بونلرده احکام واوضاع جاهلیه اوزره متداول اولان کتابلردر آنلر کتابی اولمامغله
کتب سماویه وکتب شریعتلری اولمیوب نهایت حکمالری بعض کتاب ترتیب وآنکله عمل واعمال ایدرلر ایدی
یهودك مزامیر دیدکلری کتاب کبی الراسم ماء جاری معناسنه در یقال ماء راسم ای جار الرسم فتحتینله کوزل
واطیف یورویشه دینور یقال له مشی رسم ای حسن المشی المرسم منبر وزننده رسیم کبی دوه یه مخصوص
برکونه یورویشه دینور که مراد ایاقلرنی پك پك بصه رق شدت وسرعتله اولان یورو یشیدر المرترسم معظم وزننده
چوقلو وقلملو نسیج اولنمش الاجه ثوبه دینور یقال جاء وعلیه ثوب مرتسم ای مخطط الرسوم صبور وزننده
برکون برکیجه متصل یوررا اولان دوه یه دینور یقال بعیر رسوم اذا کان یبقی علی السیر یوما ولیلة الرشم رانك فتحی
وشین معجمه نك سکونیله یاز و یازمق معناسنه در یقال رشم الیه رشما من الباب الاول اذا کتب وروشم دیدکلری
تمغا ایله جج خرمنی مهرلمك معناسنه در یقال رشم الطعام اذا ختمه یعنی بالروشم الروشم روسم وزننده ومرادفیدر که
رشم تخته سنه دینور الراشوم راسوم وزننده ومرادفیدر الرشم فتحتینله صرتلان قسمنك چهره سنده اولان
قرامتغه دینور وهنوز ظهور ایلمکه باشلامش نباته دینور و برده اولان یغمور اثرینه و بیلاشغنه دینور ومطلقا
اثر ونشانه معناسنه در بونده شینك سکونیله ده لغتدر ومصدر اولور طعامی قوقلیوب اوزرینه حریص وشرهمند
اولمق معناسنه یقال رشم الرجل رشما من الباب الرابع اذا صار ارشم الرشماء حمراء وزننده چهره سی قرامتق اولان
دیشی صرتلانه دینور یقال ضبع رشماء اذا کان فی وجهه رشم الترشیم تفعیل وزننده بو دخی یاز و یازمق
معناسنه در یقال رشم الرجل اذا کتب الارشام همزه نك کسریله روشم ایله برطلوقابی مهرلمك معناسنه در

يقال ارشم الرجل اذا ختم اناءه بالروشم وآهو قسمي هنوز ظهور ايدن كوربه نباتى كوروب اوتلامق معناسنه در
يقال ارشمت المهاة اذا رأت الرشم فرعته واغاج يپراقلنمق معناسنه در يقال ارشم الشجر اذا اورق وشمشك آهسته جه
چاقمق معناسنه در يقال ارشم البرق اذا اوشم الارشم احمر وزننده چبوق چبوق الاجه ومنقس اولان
شيئه دينور وطعامى قوقلبوب حرص وشرهه دوشكون اولان آدمه دينور يقال رجل ارشم اذا كان يتشمم الطعام
ويحرص عليه وغير ممدوح اولان آزجه يغموره دينور يقال غيث ارشم اى قليل مذموم وكوپكه دينور
كلب معناسنه الرصم رانك وصادك فتحيله طاغ آرالغنده اولان قصق يوله كيرمك معناسنه در يقال رصم الرجل
رصما من الباب الاول اذا دخل فى الشعب الضيق الرضم رانك فتحى وضاد معجمه نك سكونيله انسانك وطوارك
اشكنى آغر وكندا اولمق معناسنه در يقال رضم الشيخ رضما من الباب الثانى اذا ثقل عدوه وكذا الدابة واكين اككك
مقوله سى ايش ايچون يرى سوكوب سورمك معناسنه در يقال رضم الارض اذا اثارها بالزرع ونحوه وبر آدم
خانه سنده طاش كبى آغر دوشوب بر يره چقميوب اوتورمق معناسنه در يقال رضم فى بيته اذا سقط لا يبرحه
وبركسه يى يارنسه يى يره اورمق معناسنه در يقال رضم به الارض اذا ضرب بها ورضم رضام معناسنه در كه سيذكر
فتحتيله ده لغتدر وقوش يرندن قلداميوب ثابت اولمق معناسنه در يقال رضمت الطير اذا ثبتت ورضم زباله ايله شقوق
يننده برموضع آديدر وتيماء نواحيسنده برموضع آديدر ذات الرضم وادى القرى نام محلده برموضعدر الرضام كتاب
وزننده شول قبا كبى عظيم طاشلره دينور كه بنالرده برى برى اوزره وضع وترتيب اولنور قلعه بارولرينك ايرى طاشلرى
كبى رضم دخى دينور يقال بنى داره بالرضم والرضام اى بالصخور العظام يرضم بعضها على بعض الرضمان فتحاتله
آديملرى صيق صيق آتارق يلمك معناسنه در يقال رضم الرجل رضمانا اذا تقارب العدو المرضم منبر وزننده
شول شديد وقوى دوه يه دينور كه يورركن ايرى ايرى طاشلرى اياقلريله چارپوب برى برينك اوزره آتار اوله يقال
بعير مرضم اذا كان يرمى الحجر بعضه على بعض الرضيم امير وزننده والمرضوم قبا كبى بيوك طاشلر ايله ياپلمش
بنايه وصف اولور يقال بناء رضيم ومرضوم اى مبنى بالصخر الرضيم رانك ضميله رضيم لفظندن مصغردر
برقوشك اسميدر رضام غراب وزننده بر نبات آديدر ورضام جزؤ يجه نباته دينور يقال رضام من نبت اى قليل منه
الرضمة همزه وزننده اصلا يوه سندن قلداميوب دائما چوكوب اوتورر اولان قوشه دينور الرضمان سلمان
وزننده اشكنى آزكند دوه يه دينور يقال بعير رضمان اى ثقيل الرطم رانك فتحى وطانك سكونيله بر آدمى نجات
وخروجى قابل اولميان بر ايشه كرفتار ايلمك معناسنه در يقال رطمه رطما من الباب الاول اذا اوحله فى امر لا يخرج
منه شارحك بيانه كوره رطم بر آدمى چاموره بولامق معناسنه موضوعدر معانىٔ سائره اندن متفرعدر انتهى
ورطم ذكرى تمام يرلشدرمك وجهيله جماع ايلمك معناسنه در يقال رطم المرأة اذا نكحها بكل ذكره وچقرمق
معناسنه در يقال رطم بسلحه اذا رمى الارتطام افتعال وزننده جميع طرق نجات مسدود اولان برمشكل ايشه
كرفتار اولمق معناسنه در يقال رطمه فى امر فارتطم ويقال ارتطم عليه الامر اذا لم يقدر على الخروج منه وبرنسنه
مزدحم ومتراكم اولمق معناسنه در يقال ارتطم الشئ اذا ازدحم وتراكم وفضلهٔ طبيعيه يى دفع ايلميوب حبس ايلمك
معناسنه در يقال ارتطم السلح اذا حبسه الترطم تفعل وزننده بودخى حبس فضله ايلمك معناسنه در يقال
ترطم السلح اذا حبسه الراطم دائما برنسنه يه لزوم ومقارنت اوزره اولان شيئه دينور يقال هو راطم له اى لازم
الارطام همزه نك كسريله حبس وتوقيف اولنمق معناسنه در يقال ارطم البعير على المجهول اذا احتبس كما يقال
رطم البعير على المجهول من الثلاثى وخاموش اولمق معناسنه در يقال ارطم الرجل اذا سكت الرطام غراب وزننده
ارطامك معناى اوّلندن اسمدر احتباس معناسنه در الرطوم صبور وزننده فرجى طاره جق عورته دينور يقال امرأة
رطوم اى الضيقة الجهاز جوهرى وهمندن ناشى واسعة الفرج ايله بيان ايلمشدر كذلك فرجى طاره جق ناقه يه دينور
وآصلق تعبير اولنان عورته دينور يقال امرأة رطوم اى رتقاء الرطمة غرفه وزننده شول دشوار ايشه دينور كه سمت
وجهى بيلنميه يعنى تسهيل وتمشيتى بر له عهده سندن خروجى قابل اولميه المرطومة افعال شنيعه ايله متهومه اولان
عورته دينور يقال امرأة مرطومة اى مريبة بسوء الرعام سحاب وزننده حدتله ديكه ديكه بقمغه دينور يقال
يقال ماهذا الرعام اى حدة النظر الرعام غراب وزننده آت وقيون قسمنك بورنلرندن اقان سموكه دينور على قول
اعمدر سائر حيوانك دخى اطلاق اولنور جمعى ارعمه كلور اجوبه وزننده ورعام مصدر اولور قيونك زبونلنيوب
آرقلديغندن بورندن سموك آقار اولمق معناسنه يقال رعمت الشاة رعاما من الباب الثالث اذا اشتد هزالها فسال
رعامها الرعامة كرامه وزننده رعام معناسنه در يقال رعمت الشاة رعامة من الباب الخامس اذا اشتد هزالها

رعامها الرعم رانك فتحيله برنسنه يى حفظ وصيانت ايچون كوروب كوزتمك معناسنه در يقال رعم الشئ رعما
من الباب الاول اذا رقبه ورعاه وكونشك غروبنه كوزديكوب منتظر اولمق معناسنه در يقال رعم الشمس
اذا راقب غيبوبتها ورعم برطاغك آديدر الرعوم صبور وزننده بورنى سموكلى زبون قيونه دينور ونفس
معناسنه دركه روح انسانيدر يقال هو كريم الرعوم اى النفس وپك آرقلبوب زبونلنمش انسان وحيوانه دينور
يقال رجل وبعير رعوم اى الشديد الهزال وبرخاتون اسميدر الرعامى حبارى وزننده والرعامة ثمامه
وزننده برشجر آديدر ورعامى جكرده اولان زياده يه دينور كه جكر كوشه تعبير اولنور الرعموم رانك ضميله
بدنى پالوده كبى تر وترم ونازك محبوبه يه دينور يقال امرأة رعموم اى ناعمة الترعيم تفعيل وزننده قيونك بورنندن
اقان سموكى سيلمك معناسنه در يقال رعم الشاة اذا مسح رعامها الرعم رانك كسريله ايچ ياغنه دينور وبرخاتون
اسميدر ام رعم رانك كسريله ديشى صرتلانك كنيه سيدر رعمان سكران وزننده رعيم زبير وزننده
اساميدندر الرغم رانك حركات ثلاثى وغين معجمه نك سكونيله والمرغمه مرحمه وزننده كره معناسنه در كه
خوشلنمامقدن عبارتدر اسملردر تقول فعلت ذلك على رغمه ومرغمته اى على كره منه ورغم رانك فتحى وغينك
سكونيله مصدر اولور برنسنه دن خوشلنميوب كريه كورمك معناسنه يقال رغمه ورغمه رغما من الباب الرابع
والثالث اذا كرهه ورغم طپراغه دينور يقال الحق على الرغم اى التراب وبرايشى برآدمه زوراكى طوندرمق
معناسنه در يقال رغمه رغما من الباب الثالث اذا قسره وذل وحقارت معناسنه در يقال رغم انف فلان رغما
من الباب الرابع اذا ذل وبوكنايه بابندندر ويقال رغم انفى لله مثلثة الراء اى ذل عن كره يعنى باب رابعدن وثالثدن
وخامسدندر ولله قولى لامر الله تقديرنده اولمغله نفسم ايستميوب خوشلنميه رق ذل وتواضع ايدر اولدى ديمكدر
ورغم برآدمى محض تذليل وتكدير ايچون برايش ايشلمك معناسنه در تقول رغمته اى فعلت شيئا على رغمه الرغام
غراب وزننده بودخى طپراغه دينور وبو ماده بو معنايه موضوعدر يقال القاه فى الرغام اى التراب ورغام معناسنه در كه
مهمله درسم وكه دينور ياخود لغت رديئه در الارغام همزه نك كسريله طپراغه سورمك معناسنه در يقال ارغمه
الذل اى الصقه بالتراب يعنى يك خاكسار ايتدى اصطلاحمزده دخى بروتى طپراغه سورتدى تعبيرى زبانزده در
وبرآدمى خوشنود ايتميوب غضبناك ايلمك معناسنه در يقال ارغمه اى اسخطه شارح ديركه بوراده تشويش نسخه
واردر زيرا اصل مأخذلرده وارغمه اسخطه وارغمه الله وادغمه سوّده عنوانلرنده ثبتدر وارغام ادغام
معناسنه دركه بوزقرارتمقدر كه تذليل وتحقيردن كنايه در يقال ارغمه الله وادغمه اى سوّد وجهه المرغم مقعد
وزننده والمرغم مجلس وزننده بورونه اطلاق اولنور الترغيم تفعيل وزننده برآدمك حقنده خوار وحقير
اولسون ديو دعا ايلمك معناسنه در يقال رغمه اذا قال له رغما رغما وقولهم راغم داغم اتباع الرغماء حمراء
وزننده بورننك اوجى آق اولان قيونه دينور على قول بورننك اوجنده سائر بدننك لونه مخالف لون اوله يقال
شاة رغماء اذا كان على طرف انفها بياض اولون يخالف سائر بدنها المرغامة ميمك كسريله بد مشرب وناداں
قارى يه دينوركه دائما زوجنى اغضاب ايدر اوله يقال امرأة مرغامة اى مغضبة لبعلها الرغام سحاب
وزننده يومشاق طپراغه دينور على قول طپراقله قارشق قومه دينور وبر قوملق اسميدر المراغمة مفاعله
وزننده بركسه ايله نزاع ايدوب آنى ترك وفراموش ايلمك معناسنه در يقال راغمهم اذا نابذهم وهجرهم وبرآدمدن
ايراقلشمق معناسنه در يقال راغمه اذا تباعد عنه ودشمنلك ايلمك معناسنه در يقال راغمهم اذا عاداهم
وبرآدمى طارلتمق معناسنه در يقال راغمه اذا غاضبه الترغم تفعل وزننده برآدمه طارغنلق پيدا
ايلمك معناسنه در يقال ترغم عليه اذا تغضب الرغامى حبارى وزننده رعامى لفظنده لغتدر كه
جكر كوشه يه دينور ورغامى لفظنده لغتدر كه بر نبات اسميدر وبورونه دينور وآق جكرك بوغورتلغنه دينور كه
قرتلاق دخى تعبير اولنور المراغم ميمك ضمى وغينك فتحيله كيده جك يره دينور يقال وجد فى الارض مراغما اى مذهبا
وقچه جق يره دينور تقول مالى عنك مراغم اى مهرب قال الشارح ومنه قوله تعالى يجد فى الارض مراغما كثيرا
اى مذهبا يذهب اليه اذا رأى منكرا يلزمه ان يغضب منه ومراغم حصن وحصاره اطلاق اولنور وموقع اضطرابه
دينور يقال وقع فى المراغم اى المضطرب رغمان سلمان وزننده بر رجل اسميدر رغمان رانك ضميله وموضعدر
رغيم زبير وزننده بر رجل اسميدر المرغمة مرحله وزننده عربلره مخصوص بر لعب آديدر الرغامة ثمامه وزننده
مطلوب ودلخواه اولان شيئه دينور تقول لى عند فلان رغامة اى طلبة الرقم رانك فتحى وقافك سكونيله يازو
يازمق معناسنه در يقال رقم الراقم رقما من الباب الاول اذا كتب ويازويه نقطه واعراب وضعيله تبيين ايلمك

معناسنه‌در يقال رقم الكتاب اذا اعجمه وبينه رقم حسابى بوندن مأخوذدر وثوبى مخطط قلمق معناسنه‌در شارحك
بيانى اوزره بو اوچ كونه معنايى محتملدر اولا ثوبى يول يول چبوقلى الاجه نسج ايلمك ثانيا بازركانلر نشان
ايچون جزكيلر ايلمك ثالثا برطرفنه بهاسنى واندازه سنك عددنى رسم ايلمك معنالريدر يقال رقم الثوب اذا خططه
ورقم آفت وداهيه معناسنه‌در يقال جاء بالرقم اى بالداهية وپرچشيد چبوقلى الاجه قماشك اسميدر على قول
خز ايله منسوج قطنى قماشه دينور ياخود برد ديدكلرى قماش جنسندندر يقال جاء وعليه رقم اى ضرب مخطط
من الوشى اومن الخز اومن البرود ورقم چوق نسنه‌يه دينور كماسيذكر الترقيم تفعيل وزننده رقم ايله اوچ معناى
اولده مرادفدر يقال رقمه بمعنى رقّمه وترقين معناسنه‌در كه ديوان ميرى كاتبلرى رقاع وتوقيعات وحسابات
دفترلرينه علامت مخصوصه ايله نشان ايلمك معناسنه‌در كه برمحلى تسويد ايله ابطال ايلمكدن عبارتدر تا كه آنك
صورتى روزنامچه‌يه نقل وتبييض اولنمش ظنيله صكره‌دن حسابه ادخال اولنميه حالا ديوان كاتبى بينده مثلا برفرمانلو
كمسه‌نك عفوى ظهورنده فرمانلو دفترندن اسمنى چالدقده قيدى ترقين اولنمق تعبيرى بو قبيلدندر ومحلول
وقوعنده دفتردن اسمى ترقين اولنمق وقضاة عساكر روزنامچه‌لرندن كذلك تذكرهٔ توجيهلرنده مرفوع چكلمك
بو جمله‌دندر يقال رقم الكاتب اى رقن وهى علامة لاهل ديوان الخراج بجعل على الرقاع والتوقيعات والحسابات
لئلا يتوهم انه بيض كيلا يقع فيه حساب المرقم منبر وزننده قلمه اطلاق اولنور وعربلر شديد الغضب كمسه بيهوده
خشم وغضبنى طاشردقده طغى مرقك وغلا وطفح وارتفع وقذف مرقك ديرلر كويا كه قلمى طغيان ايدوب
مسطردن زايغ اولمسنى طغيان غضبدن كنايه ايدرلر المرقومة شول دابه‌يه دينوركه اياقلرى جزكيلو داغلنمش
اوله يقال دابة مرقومة اذا كانت فى قوائمها خطوط كيات ويقال ثور وحمار وحش مرقوم القوائم اى مخططها
بسواد يعنى خلقى سياه سياه جزكيلرى اوله ومرقومه نبات قليلى اولان يره دينوركه سيرك سيرك برمقدارجه آلاجه
نبات اوله الرقة تمره وزننده باغچه‌يه وچمزاره دينور روضه معناسنه ودره‌نك برجانبنه ياخود صويى مجتمع اولان
يرينه دينور وابه كوجى ديدكلرى نباته دينور الرقة فتحاتله بر نبات آديدر الرقتان تمرتان وزننده طوارك
ايكى اللرينك ايچ يوزلرنده طرنغه شبيه ايكى مهره‌در كه برى برينه مقابل اولور على قول اشك قسمنك يانجق اتلرنى
احاطه ايلمش ايكى اثر ونشانه‌يه دينوركه داغلمقدن پيدا اولمشدر ياخود اتدن ايكى مهره‌دركه آت قسمنك قوللرينك
ايچ يوزلرينه قريب يرلرنده اولور اوزرلرنده توى اولمز ياخود جاعرتاندن عبارتدر مؤلفك جعر ماده‌سنده جاعرتان
موضع الرقمتين من است الحمار قولى معناى اخيرى مؤيددر ورقمتان صمان ناحيه‌سنده ايكى چمزاره دينور الرقم
فتحتينله آفت وداهيه معناسنه‌در ومدينه‌ده برموضع آديدر سهام رقميات اورايه منسوبدر يوم الرقم بين العرب
يوم معروفدر الرقم كتف وزننده آفت وداهيه‌يه دينور وچوق نسنه‌يه دينور رقم كبى يقال جاء بالرقم
وبالرقم اى بالكثير الرقيم امير وزننده برموضع آديدر وخرام بن وابصه‌نك فرسى اسميدر واصحاب كهفك
قريه‌سى اسميدر ياخود مغاره‌لرى اولان طاغك ياخود كلبلرينك اسميدر ياخود مغاره‌لرى اولان دره‌نك ياخود
صخره‌نك اسميدر ياخود رصاصدن دوزلمش برلوحك اسميدركه انده اصحاب كهفك نسبلرى واسملرى
ودينلرى وكنديدن خوفله فرار ايتدكلرى ملكك اسمى وقصه‌لرى نقش اولنمشدر ورقيم يازو يارهجق دواته يعنى
ديو يده واوحه دينور مترجم ديركه بعضلر اصحاب رقيمى بشقه كمسه‌لر ايله تفسير ايلديلر قصه‌سى تفسير بيضاويده
مبسوطدر الارقم احمر وزننده بردراو يلانه دينوركه جميع يلانلردن يرامز اولوب دائما لدغ ايچون انسان قسمنى
جستجو ايدر على قول آقلو قاره‌لو آلاجه يلانه دينور ياخود اركك الاجه يلانه دينور مؤنثنده رقشاء دينور رقاء ديمز
وارقم تغلب قبيله‌سندن بر كوچك قبيله‌يه دينور جماعتنه اراقم دينور الرقيمة سفينه وزننده رشد وفطانت
اهلى كاركذار ومدبره ومدبرهٔ امور اولان خطمان خاتونه دينور يقال امرأة رقيمة اى عاقلة برزة رقيم زبير وزننده
اسمادندر حبيصه بنت رقيم اصحاب بدردندر الركم رانك فتحى وكافك سكونيله برنسنه‌يى بركدروب برى برى
اوزره يغمق معناسنه‌در يقال ركم الشئ ركما من الباب الاول اذا جمعه فوق آخر حتى يصير ركاما مركوما الركام
غراب وزننده برى برى اوزره يغلمش نسنه‌يه دينوركه يغين تعبير اولنور يقال ركه حتى صار ركاما كركام الرمل وقات
قات اولمش بولوده دينور و بيوك سورى‌يه دينور يقال قطيع ركام اى ضخم الركم فتحتينله بودخى قاتلنمش سحابه
دينور يقال سحاب ركم اى ركام الارتكام افتعال وزننده برنسنه برى برى اوزره قات قات يغيلوب صقشمق
معناسنه‌در يقال ارتكم الشئ اذا اجتمع بعنى بعضه فوق بعض المرتكم اسم مفعولدر ومرتكم الطريق يولك
دوز جاده‌سنه اطلاق اولنور كويا كه سائر فروع وشعبه‌لرى آنده جمع اولنمشدر يقال هذا مرتكم الطريق اى جادته

الركة غرفه وزننده بالحق كومه سنه دينور التراكم تفاعل وزننده جمع اولوب برى برى اوزره صقشمق
معناسنه‌در يقال تراكم الشئ اذا اجتمع الرم رانك فتحى وميمك تشديديله والمرمة ميمك ورانك فتحيله خلل
بولمش نسنه‌يى اصلاح ايلمك معناسنه‌دركه اوكارمق تعبير اولنور يقال رمه رما ومرمة من الباب الثانى والاول
اذا اصلحه وقيون وكچى مقوله‌سى حيوانه اغزيله اغاج بداقلرينك اوجلرنى قاوره‌يوب اوتلامق معناسنه‌در يقال رمت
البهيمة اذا تناولت العيدان بفمها واكل ايلمك معناسنه‌در يقال رم الشئ اذا اكله ورم ورمة رانك كسريله ورميم
كبك چوريمك معناسنه‌در يقال رم العظم رمة ورما من الباب الثانى اذا بلى الارتمام افتعال وزننده
بودخى بهيمه اغزيله بداق اوجلرنى چكوب اوتلامق معناسنه‌در يقال ارتمت البهيمة اذا تناولت العيدان بفمها
ودوه ياوريسى اوركچى ابتدا ال ايله يوقلنمق درجه‌سنه بالغ اولمق معناسنه‌در يقال ارتم الفصيل وهو اول ماتجد
لسنامه مسا الارمام همزه‌نك كسريله بودخى كبك چوريمك معناسنه‌در يقال ارم العظم اذا بلى وفى الحديث
قالوا يارسول الله كيف تعرض صلاتنا عليك وقد ارمت على وزن ضربت اى بليت اصله ارممت فحذفت
احدى الميمين كاحست فى احسست وارمام كبك ايلكلمك معناسنه‌در يقال ارم العظم اذا جرى فيه الرم اى المخ
وخاموش اولمق معناسنه‌در يقال ارم الرجل اذا سكت ولهو وهوايه ميل ايلمك معناسنه‌در يقال ارم الى اللهو
اذا مال الرميم امير وزننده مصدردركه ذكر اولندى ووصف اولور چوريمش كبكه دينور يقال عظم رميم
اى بال الاسترمام ديوار كهنه لنمكله مرمت واصلاحه محتاج اولمق معناسنه‌دركه لسان حالله مرمتنى
دعوت وطلب ايدر يقال استرم الحائط اذا دعا الى اصلاحه الرمة رانك ضميله وكسريله چورك ايپ
پارچه‌سنه دينور يقال فى رأس الوتد رمة اى قطعة حبل بال شارح ديركه نسخه‌لردن بال لفظى ساقط اولمشدر
انتهى ذوالرمة نام شاعر آنكله ملقب اولدى شارحك بيانه كوره ﷻ اشعث باقى رمة التقليد * مصراعنه مبنى
تلقيب اولندى و بعضلر ديديكه هنوز طفل ايكن بر پارچه اسكى ايپ ايله كتابى كردانه بكروب مكتبه كيدركن
بركمسه كوروب ذوالرمة ديو نوازش ايلديكى باعث تلقيب اولمشدر ورمة نجد ديارنده بر بيوك اوه‌نك اسميدركه
اكا نيچه دره‌لر وچايلر منصب اولور وكاه اولوركه ميمى تخفيف ايدرلر ومنه المثل * كل بنى يحسبنى الا الجريب
فانه يروينى * يعنى عربلر ذكر اولنان اوه‌نك لساندن مثل مزبورى تفوه ايلديلر جميع اولادم يعنى بكا منصب
اولان دره‌لر صويى بكا آزجه آزجه ايچورلر لكن جريب ديدكلرى بيوك دره بنى صويه قاندرر مضرب مثل
معلومدر ورمة آلته دينور جبهه معناسنه وبالجمله وبالكليه معناسنه‌دركه هپ وقوتمير اولنور بركمسه
بردوه‌نك بيونه برچورك ايپ پارچه‌سى بغلبوب بيع ايتدكده مزبور ايپى دخى مشترى‌يه وير مكله دفعة اليه برمته
ديديلر من بعد بجملته وكله معناسنه استعمال اولندى يقال دفعه الله برمته اى بجملته الرمة رانك كسريله
مصدردركه ذكر اولندى وچوريمش كمكلره دينور عظام باليه معناسنه شارح ديركه صواب اولان
العظم البالى اولمقدر زيرا رمة مفرد درجمعى رمم در عنب وزننده يقال الله يحيى الرمم اى العظام البالية
وقنابلو قرنجه‌يه دينور واغاج قوردنه دينور الارمام همزه‌نك فتحيله والرمام كتاب وزننده والرمم
عنب وزننده رمه‌نك جمعلريدر ويقال حبل ارمام ورمام ورمم اى بال و بوثوب اخلاق قبيلندندر الرم رانك
كسريله فى الاصل چوريمش كبكه دينوركه تراب اولور وعربلر طم لفظيله ذكر ايدوب پك فراوان نسنه
مراد ايدرلر يقولون جاء فلان بالطم والرم اى بالبحرى والبرى اوالرطب واليابس اوالماء والتراب او بالمال
الكثير وصويك كوتروب كنديكى نسنه‌يه دينور على قول صو يوزنده اولان او تلق وسازلق مقوله‌سنك
قيرنتيسنه دينور وكبك ايجره اولان ايليكه دينور المرم ميمك ضمى ورانك كسريله كمكلرى ايليك
طوتمغه بشلامش ناقه‌يه دينور الرم رانك ضميله درونده اولان هم وتاسه‌يه دينور يقال فى قلبه رم
اى هم ومكه‌ده بركهنه قيونك اسميدر وچمزاره برنباتك آديدر رم رانك فتحيله بش قريه اسميدر مجموعى
شيراز اولكه‌سنده‌در المرمة ميمك فتحى ورانك فتحى وكسريله هر چتال طرنقلى حيوانك دوداغنه
دينور الرمرام زنار وزننده بركونه بوزرنكلى نبات آديدر بردان ديدكلريدركه تركيده آى چيچكى ديرلر رمرم
فدفد وزننده ياخود يرمرم برطاغك آديدر دارة الرمرم سمسم وزننده رمتان رمانتان رالرك ضميله
ارمام همزهٔ مفتوحه ايله بر موضعلردر الرم فتحتينله بروادى اسميدر الترمرم تزلزل وزننده
سويلمكه آغز اچوب دپرتوب ياتمق معناسنه‌در يقال ترمرموا اذا حركوا للكلام ولم يتكلموا الرمامة ثمامه
وزننده كفاف معاشه دينور يقال اكتفى بالرمامة اى البلغة الترمم تفعل وزننده كبك كمرمك معناسنه‌در

يقال ترتم الرجل اذا تعرق المرامم ميمك فتحيله يلكلرى چكر يلوب اصلاح اولنمش اوقلره دينور مفردى
مرموم در يقال سهم مرموم وسهام مرامم اى المصلحة الريش المرتمات مهمات وزننده دواهى وآفاته
دينور مفردى مرتمه در الرم ضمتيله رشد وفطانتلو ذهن وزكا صاحبه سى قيزلره دينور مفردى راتمه در
يقال جارية راتمة وجوار رم اى كيسة الرمام غراب وزننده مبالغه در يك چوريمش كميكه دينور الرنم
ضمتيله خوش آوازه وخوب نغمه لر ايله بسته وشرقيلر سويليان موسيقى آشنا چنكى طائفه دينور مغنيات
مجيدات معناسنه الرنم فتحتينله صوت وآوازه دينور يقال له رنم لطيف اى صوت الرنيم رانك فتحيله
ازكيلر ايله ايرلمق معناسنه در فارسيده سرايدن مراد فيدر يقال رنم المطرب رنيما اذا طرب صوته الترنيم
تفعيل وزننده بودخى خوش ودلكش ازكيلر ايله ايرلمق معناسنه در يقال رنم المطرب والحمام والجندب والقوس
وكذا كل ما استلذ صوته ترنيما اذا طرب صوته الترنم تفعل وزننده پستلى تيزلى خوش ازكيلر ايله نغمه
وآهنك ايلمك معناسنه در يقال ترنم البلبل اذا رجع صوته الرنمة تمره وزننده والترنموتة فعللوته وزننده كه
مبالغه در پستلى تيزلى ازكيلر ايله اولان خوش ودلكش نغمه يه دينور يقال له رنمة حسنة وترنموتة اى ترنم
الترنموت عنكبوت وزننده شول يايه دينور كه آتيلوركن نغمه وترانه كبى خوش وشيوه لو طنقردسى اوله يقال
قوس ترنموت اى لها حنين عند الرمى الرنمة فتحاتله برخرده نبات آديدر رنوم صبور وزننده برموضعدر
الروم نوم وزننده والمرام ميمك فتحيله طلب ايلمك معناسنه در يقال رامه يرومه روما ومراما اذا طلبه
وروم قولغك يومشغنه دينور ضمه ده لغتدر يقال اصاب روم اذنه اى شحمته واهل تجويد اصطلاحنده
روم الحركه كلمه ده اولان كيزلوجه حركهٔ مختلسه دن عبارتدر و بو اشمامدن اكثردر زيرا اشمامده حركه استماع
اولنور هرنه كلو خفيه ومختلسه ايسه ده بين بين اولان همزه نك حركه سى كبى همان حركه يه اشارت اولور
الحاصل درست حركه دكلدر يقال وقف القارئ على الروم وهى حركة مختلسة مختفاة وهى اكثر من الاشمام
لانها تسمع ومرام مطلب معناسنه كلور يقال هو بعيد المرام اى المطلب الروم رانك ضميله نوع انساندن
برصنف وطائفه در كه روم بن عيصو بن اسحق عليه السلام نسلندن منشعبلردر وروم لفظى جمع اولور
مفردنده رومىّ دينور زنج وزنجىّ كبى يقال رجل رومىّ وهم روم الرومة رانك ضميله تو تقاله دينور
غراء معناسنه وطبريه قضاسنده برقريه اديدر ومدينه ده برقيو اسميدر الترويم تفعيل وزننده اكلنمك
معناسنه در يقال روم الرجل اذا لبث و برآدمى برنسنه يى طلب ايدر قيلمق معناسنه در يقال روم فلانا وروم به
اذا جعله يطلب الشئ ورنسنه دنصكره بنه برنسنه يى تحصيل فكرنده اولمق معناسنه در يقال روم رأيه
اذا هم بشئ بعد شئ رامه باديه ده برموضعدر اكثرى اشعارده تثنيه صيغه سيله ايراد ايدرلر ايكى طرفى اعتباريله
ومنه المثل * تسألنى برامتين سلجما * موضع مزبورده برخاتون شوهرندن شلغم طلب ايلمكله كلام مزبورى تفوه
ايلدى موقعى اولميان محلده نسنه طلب اولندقده ايراد اولنور رومان رانك ضميله برموضعدر رومان الرومى
وروّمان بن نعجه اصحابدندر امّ رومان امّ عائشة الصديقه در اسمى زينب ايدى الرومانى رانك ضميله
يمامه ده برموضعدر رومية رانك ضمى و يانك تخفيفيله مدائن شهرلرندن برشهر اسميدر كه حالا خرابه در ورومية
روم اولكه سنده دخى بر بلدهٔ عظيمه در ابن خردادبه نقلى اوزره طاوق پازارى ديدكلرى چارشونك
طولى برفرسخ مقدار يدر و بدستانى اوچ فرسخ مقدارى مسافه در واسكله سنده باقردن معمول كورفز اولوب
وآنده بازركان دكانلرى واردر واول دكانلر شول مرتبه وسعتلودر كه هر برنده صاحبنك سفينه لرى طورر
وشهرينك سورينك ارتفاعى سكسان وعرضى يكرمى ذراعدر و بو مرقومك نقلى اولمغله * فانبك كاذبا
فعليه كذبه * حالا شهر مزبور اتاليا اولكه سنده روميه ديدكلريدر كه پاپانك قرار كاهيدر واقعا اصحاب
جغرافيا سلفده يك عظمتنى روايت ايدرلر وخردادبه خانك ضمى وذال معجمه نك كسرى ويا تحتيه نك سكونى
وآخرده ها ايله مضبوطدر اصلى خورداد ايدى كونش ويركيسى ديمكدر ويه كلمه سى صوندر وبعضلر
باى موحده ايله تقييد ايلمكله نه كوزل عطيهٔ شمس ديمك اولور وبعضلر خرزاء ضبط ايلمكله ابن الشمس ديمك اولور
شارح ديركه مدائنده اولان روميه نوشروان بناسيدر ورومده اولان روميه اوّل ملوك رومدن اولان رومبس
بناسيدر التروّم تفعل وزننده برآدمى مسخره لغه المق معناسنه در يقال تروّم به اذا تهزأ الروام غراب
وزننده دوه نك اغزنده اولان كپوكه دينور لغام معناسنه الرومىّ رانك ضميله يوش كينك بلكنه دينور
تنه كه طولو كينك بلكنه مربع ديرلر وروى بن مالك شعرادندر وابن الرومىّ متأخرين شعرادندر ابو رومى

طوبى وزننده وابو الروم بن عمير اصحابدندر الرام نام وزننده برشجر اديدر الرهمة رانك كسرى
وهانك سكونيله متصل ياغان چسنتى كبى ضعيف يغموره دينور جمعى رهم كلور عنب وزننده ورهام كلور
جبال وزننده يقال وقعت رهمة اى مطر ضعيف دائم الارهام همزه نك كسريله بلود رهمه ياغدرمق
معناسنه در يقال ارهمت السماء اذا اتت بالرهمة المرهومة رهمه ديدكلرى يغمور ياغمش باغچه يه ومرغزاره
دينور يقال روضة مرهومة ولا تقل مرهمة قياس ايسه ارهامدن مرهمه كلمكدر المرهم مقعد وزننده
يارهٔ اوزره اوره جق يومشق دوايه دينور كه تحريفله ملهم تعبير اولنور ذكر اولنان رهمه دن مأخوذدر ملايمتندن
ناشى اطلاق اولندى يقال وضع على الجرح المرهم وهو طلاء لين يطلى به الجرح مؤلف اشتقاقنى بيانله معرّب
زعم ايدنلره تعريض ايلمشدر بنورهم رانك ضميله عربدن بر بطندر الرهام غراب وزننده آوجى اولميان
قوش نوعنه دينور وعدد كثير معناسنه در الرهام سحاب وزننده زبون وآريق قيونه وكچى يه دينور الرهوم
صبور وزننده آريق ومهزول قيونه دينور يقال شاة رهوم اى مهزولة وظنّ وتردّدى وواهمهٔ احتمالاتى چوق
ضعيف الطلب آدمه دينور احتمال صايمقدن مطلوبى عزم واهتمامله طلب ايليه مز يقال رجل رهوم اى ضعيف
الطلب يركب الظنّ الرهمان فتحاتله دوه يوروبشندن بركونه يورويشه دينوركه ضعف وهزالدن ايكى
طرفه يوچه اوره رق يوريمكدن عبارتدر رهمان سكران وزننده برموضع اديدر رهبه جهينه
وزننده شام ايله كوفه بيننده بر پيكار اديدر ابو رهم الانمارىّ رانك ضميله وابو رهم السمعىّ والغفارىّ
وابن قيس الاشعرى وابن مطعم الارحبى وابو رهمه وابو رهيمه رانك ضميله على قول ايكيسى بردرجمله سى
صحابه در الريم رانك فتحيله آرتق فضل وزياده معناسنه در يقال له على هذا ريم اى فضل وعلاوه
معناسنه دركه يوكى دابه يه چاندقدنصكره ايكى دنك اراغنه وضع اولنان برمقدارجه فضله يه دينور تركيده
سربار فارسى محرفى زلبر تعبير اولنور يقال الريم اثقل على الدواب من الحمل اى العلاوة وخرده طاغلره دينور
وقبر ومزاره دينور على قول قبرك وسطنه دينور ورنسنه دن ايراقلشمق معناسنه در يقال رامه يريمه ريما
اذا تباعد عنه وريم خالص آق اولان آهويه دينور نته كه مهموزا رأم دخى دينور وكوندزك قرا كولق
قاوشنجه قدر آخر وقتنه دينور يقال قد بقى ريم من النهار وهو آخره الى اختلاف الظلمة وريم وريمان فتحاتله
ياره اوكولمغله اغزى قاوشوب بتشمك معناسنه در يقال رام الجرح يريم ريما وريمانا اذا انضم فمه للبرء وريم
دوه نك صرتنده اولان يوكى برطرفه طوغرى آغمق معناسنه در يقال رام حمل البعير اذا مال ودوه يى بوغزليوب
اولشدردكدنصكره باقى قلان حصه يه دينور على قول فضله قلان كيكنه دينوركه بوغزلين قصابه ويريلور
وساعت طويله معناسنه در يقال مضى من الليل او النهار ريم اى ساعة طويلة ويايه ودرجه معناسنه در مطلب
يقال له ريم رفيع اى درجة وايرلمق براح وزوال معناسنه در تقول ما رمت افعل اى ما برحت وتقول ما رمت المكان
وما رمت منه اى ما برحت شارح ديركه ابن مالك عندنده ما رام افعال ناقصه دندر كان وما دام كلمه لرينك
اخواتندندر ما برح وما زال معناسنه در آنلر كبى نفيه مخصوصدر انتهى وقطع وافتراق معناسنه در يقال ريم به
اذا قطع بريم بيع وزننده اسمادندر نهيك بن بريم محدثدر و بريم بر بلانقه نك اسميدر تريم تاى فوقيه
مفتوحه ايله حضرموت ايالتنده بر بلده اديدر مريمه ميمك فتحى ورانك كسريله ينه حضرموت ايالتنده بر بلده در
ريم رانك كسريله بلاد مغربده برموضعدر ومقدشوه قربنده برموضعدر ريمه رانك كسريله مدينه ده بنى شيبه يه
مخصوص بروادى اسميدر ريمه تمره وزننده يمنده برناحيه در كذلك يمنده برحصن اديدر ابو ريمه رانك فتحيله
صحابىّ بصرى در المريم مقعد وزننده شول خاتونه دينور كه عفيفه و پاكدامن اوله رق رجال قسميله
صحبت ولاقردى ايلمكدن خوشلنور اوله يقال هى مريم اذا كانت تحب حديث الرجال ولا تفجر ومريم برخاتون
اسميدر يعنى اسم بنت عمران دركه والدهٔ حضرت عيسادر عليهما السلام مؤلفك بصائرده بياننه كوره
مريم اسم اعجميدر عجمه وعلميت علتلريله غير منصرفدر ولفظ عبرانيدر خادمة الله معناسنه ياخود امة الله
معناسنه در ياخود محرّره معناسنه در وعند البعض مريدر الترييم تفعيل وزننده زائد وافزون اولمق
معناسنه در يقال ريّم عليه اذا زاد ريمان سلمان وزننده ايكى موضع اسملريدر فصل الزاى المعجمة
الزأم زانك فتحى وهمزه نك سكونيله والزؤام غراب وزننده فورى وفى الحال اولمك معناسنه در يقال
زأم الرجل زأما وزؤاما من الباب الثالث اذا مات وحيا وطعامى پك پك شدتله اكل ايلمك معناسنه در يقال
زأم الطعام اذا اكله شديدا و برآدمى قورقتمق معناسنه در يقال زام الرجل اذا ذعره وحق وبطلانى

مشكوك اولان برسوز تفوه ايلمك معناسنه‌در تقول زأم لی كلمة ای طرحها لا ادری احق هوام باطل وبرآدمك
ابجر يسنی صوغوق قبلامغله اوشيوب دترمك معناسنه‌در يقال زأمه البرد اذا ملأ جوفه حتی اخذه قل التزئيم
تفعيل وزننده بودخی قورقمق معناسنه‌در يقال زأمه اذا ذعره الزأم فتحتينله برنسنه‌دن يك بلكلیوب
قورقر اولمق معناسنه‌در يقال زئم فلان زأما من الباب الرابع وزئم علی المجهول اذا اشتد ذعره الزئم كتف
وزننده وصفدر پك بلكلیوب قورقمش آدمه دينور الازدآم افتعال وزننده بودخی برنسنه‌دن پك
قورقمق معناسنه‌در يقال ازدأم الرجل اذا اشتد ذعره الزأمة تمره وزننده صوت شديد معناسنه‌در
تقول سمعت زأمة ای صوتا شديدا وحاجت ومهمه معناسنه‌در وشدتله يمكه وايچمكه دينور يقال
اعجبتنی زأمته ای شدة اكله وشربه ويله دينور ريح معناسنه وكفايت مقداری زاد وذخيره‌يه دينور
يقال له زأمة ای ما يكفی من الطعام ای الذخيرة وكلمه معناسنه‌در تقول ما كلمنی بزأمة ای بكلمة ويقال ما يعصيه
زأمة ای كلمة يعنی آنك برسوزنه مخالفت ايلمز الزوأم غراب وزننده چركين وناخوش اولومه دينور
بهادران عندلرنده دوشكنده اولان اولوم كبی علی قول فور بجه اولان اولومه دينور يقال موت زوأم ای كريه اومجهز
الازآم همزه‌نك كسريله بركسه‌يی برايشه جبر واكراه ايلمك معناسنه‌در يقال ازأمه علی الامر اذا اكرهه
وياره‌يی صقمغله دربسی قانه يا پشوب قان ياره‌نك اوزرنده قورېمق معناسنه‌در علی قول ياره‌يه تيمار ايدوب صاغالتمق
معناسنه‌در يقال أزأم الجرح اذا غمزه حتی لزق جلدته بدمه ويبس الدم عليه اوداواه حتی برئ الزوأمی غرابی
وزننده خونی وقتال آدمه دينور يقال رجل زوأمی ای قتال الزئم زانك كسريله كوزه دينور يقال يرمون فی زئمك
ای فی عينك وحسب ونسبه دينور يقال طعنوا فی زئمه ای فی حسبه الزبهمة مرحله وزننده عجله وشتاب معناسنه‌در
يقال مر بزبهمة ای بعجلة الزجمة زانك فتحی وجيمك سكونيله كيزلوجه سو يلنن كلامدن مسموع اولان برسوزه
دينور تقول سمعت زجمة ای شيئا من الكلمة الخفية مؤلفك تفسيری عادتی اوزره مسامحه قيلنمشدر وزجمه برسوز چكرمه
دينور ضمه‌له ده لغتدر يقال لم اسمع له زجمة ای نبسة ويقال ما يعصيه زجمة ای كلمة تنه كه زأمه دخی بو معنايه‌در
وطوغوران خاتونك وسائر حيوانك ايقنديسنه وصقنديسنه دينور زجمه وزكه كبی يقال ولدته بزجمة ای برحرة
الزجوم صبور وزننده طنفرداسی فرسز اولان يايه دينور علی قول سسلوجه اولانه دينور يقال قوس زجوم
ای الضعيفة الارنان او الحنون وشول ناقه‌يه دينور كه بدخوی اولمغله سائر ناقه‌نك يا ورېسنه اصلا يا قلبوب قوقلديغه
شك وكمان ايلمكله قبول ايلمز اوله الارجم احمر وزننده آچق وسربست بوكوره مز اولان دوه‌يه دينور يقال
بعير ازجم اذا كان لا يرغو ولا يفصح بالهدير زجم سكر وزننده برقوش آديدر الزحم حمله ايله رحم وزننده
والزحام كتاب وزننده برآدمه مضايقه ايلمك معناسنه‌در كه صقشدرمق تعبير اولنور طاربرده قصد ايدوب
صقشدرمق كبی يقال زحمه زحما وزحاما من الباب الثالث اذا ضايقه وزحم اسم جمع اولور يقال قوم زحم ای مزدحمون
وبر رجل اسميدر الازدحام افتعال وزننده والتزاحم تفاعل وزننده خلق غلو وغلبه‌لك ايدوب صقشمق معناسنه‌در
يقال ازدحم القوم وتزاحموا ای تضايقوا زحم زانك ضميله مكه‌ده بر سكه‌نك اسميدر ياخود ام الزحم درغلبه‌لكی
مشتمل اولديغيچون المزحم منبر وزننده كثير الزحام ياخود شديد الزحام اولان كمسه‌يه دينور يقال رجل مزحم
ای كثير الزحام اوشديده المزاحمة مفاعله وزننده صقشدرمق معناسنه‌در يقال زاحمه اذا ضايقه وبرنسنه‌يه
يك يقلشمق معناسنه مستعملدر يقال زاحم الخمسين اذا قاربها ابو مزاحم مجادل وزننده فيل ديدكلری جانورك
كنيه‌سيدر وفريق بو بنوزلو اوكوزه اطلاق اولنور وخواقين تركدن عرب قوميله الك اول حرب وقتال ايدن خاقانك
كنيه‌سيدر ومزاحم بن ابی مزاحم زفر الكوفی ومزاحم بن مزاحم كه عمر بن عبد العزيزك معتقيدر ومزاحم بن داود
محدثلردر ومزاحم وفرسك اسميدر الزجه تمره وزننده اسمدر صفشمغه دينور وزجه معناسنه‌در كه طوغوران
خاتونك ولادت بوزيسيله اولان ايقنديسنه وصقنديسنه دينور كه انكله ولد طشره اوغرار زجويه عمرويه وزننده
اسمادندر زكريا بن يحيی بن زجويه محدثدر زجه غرفه وزننده ابن عبد الله الكلبی دركه مرج راهط وقعه‌سنده
ضحاك الفهری نام كمسه‌نك قاتليدر الزخم زانك فتحی وخای معجمه‌نك سكونيله برموضع آديدر وزخم مصدر اولور
شدتله اوته قاقمق معناسنه يقال زخمه زخما من الباب الثالث اذا دفعه شديدا الزخم فتحتينله ات بوز يلوب قوقمق
معناسنه‌در يقال زخم اللحم زخما من الباب الرابع اذا اخبث وانتن الازخام همزه‌نك كسريله زخم معناسنه‌در
يقال ازخم اللحم بمعنی زخم الزخم كتف وزننده بوز يلوب قوقمش اته دينور الزخمة فتحاتله اسمدر قوقمش
اته اولان بد قوقويه دينور ياخود يرتيجی جانور اته مخصوصدر علی قول زخمه زفری چوق اولان اتك طعمی فاسد

اولديغندن عارض اولان اجيلغه دينور اجيمش ياغ كبی يقال فی اللحم زخمة ای رائحة كريهة او خاص بلحم السبع
او هوان يكون نمسا كثير الدسم والزهومة الزخماء حمراء وزننده كوده‌سی بدبوی اولان عورته دينور الازدخام
افتعال وزننده برنسنه‌يی يوكلنمك معناسنه‌در يقال ازدخم الحمل اذا احتمله الازدرام افتعال وزننده بوجك
اقمه‌يی يوتمق معناسنه‌در يقال ازدرمه اذا ابتلعه الزرم فتحتينله كلب وكدی مقوله‌سنك فضله‌سی دبرنده قصيلوب
قالمق معناسنه‌در يقال زرم الكلب والسنور زرما من الباب الرابع اذا بقی جعره فی دبره ومطلقا برنسنه منقطع اولوب
طورمق معناسنه‌در يقال زرم بوله ودمعه وكلامه اذا انقطع الازرنمام اقشعرار وزننده بودخی برنسنه منقطع
اولوب طورمق معناسنه‌در يقال ازرأم بوله اذا انقطع الزرم زانك فتحيله كسمك معناسنه‌در يقال زرمه
زرما من الباب الثانی اذا قطعه وطوغورمق معناسنه‌در يقال زرمت به امه اذا ولدته وحذر واحتراز معناسنه‌در
يقال ما هذا الزرم ای الحذر وبر وادی اسميدر كه نهر دجله‌يه منصب اولور الازرام همزه‌نك كسريله والتزريم
تفعيل وزننده بونلرده كسمك معناسنه‌در يقال ازرمه وزرّمه اذا قطعه وازرام خاصة تبول ايدن كمسه‌نك
بولنی كسدرمك معناسنه‌در يقال ازرمه اذا قطع عليه بوله الزرم كتف وزننده قوم وقرابتی قليل اولان ذليل
وبی حيثيت آدمه دينور يقال رجل زرم ای ذليل قليل الرهط وبريرده ثبات وآرام ايلمز اولان متحرك آدمه دينور
يقال هو زرم ای لا يثبت فی مكان المزرئم مقشعر وزننده والزرأميم زانك ضمی وراءنك فتحيله منقبض معناسنه‌در
الازرم اسلم وزننده كدی‌يه دينور سنور معناسنه الزردمة دحرجه وزننده برآدمی بوغمق ياخود بوغزنی
صقوب قصمق معناسنه‌در يقال زردمه اذا خنقه او عصر حلقه وبوتمق معناسنه‌در يقال زردم الشیء اذا ابتلعه
وزردمه بوغزده اولان يومری‌يه دينور غلصمه معناسنه علی قول نسنه يوده‌جق يره دينور الزراهمة علابطه وزننده
غليظ اولان نسنه‌لره دينور واسكی وكهنه نسنه‌لره دينور الزعم زانك حركات ثلاثيله سويلمك معناسنه‌در حق وصدق
سوزده وباطل وكذب سوزده مستعمل اولمغله اضداددندر واكثری متحقق اولميوب مشكوك ومشتبه اولان محلده
استعمال اولنور يقال زعم الرجل زعما مثلثة من الباب الاول اذا قال قولا حقا وكذبا باطلا واكثر ما يقال فيما يشك فيه
مثلا برقولك صدق وكذبی مشتبه اولان يرده قال كذا دير زعم كذا ديرلر شارح ديركه انكيچون زعموا مطية الكذب
ديرلر الزعمی زانك ضميله كذاب آدمه دينور يقال رجل زعمی ای كذاب وصادق القول آدمه دينور يقال هو
زعمی ای صادق الزعيم امير وزننده كفيل معناسنه‌در يقال هو به زعيم ای كفيل وبرقومك سيد وسركارنه
دينور علی قول امور ومصالحلرنده جمله طرفندن تكلم ايدن سوز صاحبلرينه دينور جمعی زعماء كلور كرماء وزننده
يقال هو زعيم القوم ای سيدهم ورئيسهم او المتكلم عنهم الزعم والزعامة زانك فتحيله كفيل اولمق معناسنه‌در
يقال زعم به زعما وزعامة من الباب الاول اذا كفل به وزعم زانك فتحيله وضميله ظن وگمان
معناسنه‌در تقول زعمتنی كذا ای ظننتنی وحيوانك سودی مقدمجه صويق وناخوش ايكن ايو وخوش
اولمق معناسنه‌در يقال زعم اللبن اذا اخذ يطيب الزعم فتحتينله طمع معناسنه‌در يقال
زعم اليه زعما من الباب الرابع اذا طمع الزعامة كرامه وزننده كفالت معناسنه‌در كه ذكر اولندی
وشرف وشان وریاست معناسنه‌در يقال له زعامة ای شرف ورياسة وسلاح معناسنه‌در يقال تقلد الزعامة
ای السلاح وزرهه دينور يقال جاء وعليه الزعامة ای الدرع وابنكه دينور بقره معناسنه بونده عينك تشديديله ده
لغتدر ومال غنيمتدن باشبوغه واعيان قومه افراز اولنان حصه‌يه دينور يقال لا نأخذها فانها زعامة ای حظ
السيد من المغنم ومالك كزيده‌سنه وافضل واكثرينه دينور كرك ميراث وكرك سائر جهتدن اولسون يقال
اخذ الزعامة من المال ای افضله واكثره من ميراث ونحوه الزئم كتف وزننده پك ياغلو جرب كباب وبريانه دينور كه
چويركن ياغی صاپر صاپر آتش اوزره آقار اوله يقال شواء زعم ای كثير الدسم سريع السيلان علی النار الازعام
همزه‌نك كسريله برآدمی طمعه دوشورمك معناسنه‌در يقال ازعم فلانا اذا اطمعه واطاعت ايلمك معناسنه‌در
يقال ازعم اليه اذا اطاع وبرايش امكانه كلمك معناسنه‌در يقال ازعم الامر اذا امكن وسود خوشلنمغه بشلمق
معناسنه‌در يقال ازعم اللبن اذا اخذ يطيب وبرك ابتدا نباتی بلورمكه بشلمق معناسنه‌در يقال ازعمت الارض
اذا طلع اول نبتها المزاعم منابر وزننده شول ايشه دينور كه حقيقتی متبين اولمامغله آنده منازعه واقع اوله يقال
امر فيه مزاعم ای منازعة بونك مفردی مزعم در مقعد وزننده كه اسم مكاندر جمع عنوانی هر كس آنده بركونه
سو يلمكله ياخود طرفيندن قيل وقال كثير واقع اولمغله منازعات وقوعنه مبنی در الزعوم صبور وزننده والزعوم
عصفور وزننده فصاحت وطلاقتی اولمديغندن حقيقتی اوزره اداء مرامدن عاجز وطوتغون اولان آدمه دينور

يقال رجل زعوم وزعموم اى العيى اللسان وزعوم شول ناقه وقيون مقوله سنه دينور كه كوده سنك ياغى آزاوله كه
ز بونلغندن كنايه در وياغى چوق اولانه دينوركه سموز اكندن كنايه در بوجهتله اضداددندر يقال ناقة وشاة زعوم
اى القليلة الشحم ويقال زعوم اى الكثيرة الشحم وشول ناقه وقيون مقوله سنه دينوركه سموز اكنده وز بونلغنده
شك واشتباه اولنه يقال شاة زعوم اذا كانت قد شك ابها طرق ام لا المزعمة مكرمه وزننده بودخى زبون اولان
وسموز وقونلواولان حيوانه دينور زعوم كبى الزعمة زايك فتحيله زعم لفظندن بناء مرّه در جمعى زعمات كلور
ومنه تقول هذا ولازعمتك ولازعماتك اى لااتوهم زعماتك تذهب الى ردّ قوله بوكلام ايكى محلده استعما اولنورا ولا
بركسه برنسنه يى بشقه ظن ايله حقيقتى شويله در ديو خلاف واقع بيان ايدوب بعده خلافى ظاهر اولدقده ايراد
اولنور ثانيا برماده ده آنكله مشورت اولنوب خطا جهتنى ايراد ايتدكده مستشيراولان آدم قول مزبورى ردّ واباايله
جهت صوابى ابراز ايدوب هذا ولازعمتك ولازعماتك ديرلر يعنى حق وصواب بودر بن سنك زعم وظنّ ايلديكك
سمتلرى توهمله عمل وتلقى ايلم ديمكدر پس لازعمتك فعل مقدّرلا اتوهم كلمه سيله منصوبدر المزعامة ميمك
كسريله يلانه دينور حيه معناسنه التزعم تفعل وزننده كوجله يلان سوز دوزمك معناسنه در يقال تزعم
الرجل اذا تكذّب المزعم مقعد وزننده چندان اعتماد اولنميه جق ايشه دينوركه حقيقتى متبين اولمامغله حقنده
هركس بركونه زعم ايدراوله يقال امر مزعم اذا كان لايوثق به المزاعمة مزاحمه وزننده ومرادفيدر يقال زاعمه
اى زاحمه الزغوم غين معجمه ايله صبور وزننده على قول زغوم كه عصفور وزننده در فصاحت وطلاقتى اولمامغله
اداى مرامدن كما ينبغى عاجز وطوتغون اولان آدمه دينورنته كه عين مهمله ايله ده لغتدر يقال رجل زغوم اوزغموم
اى العيى اللسان زغيم زبير وزننده برقوش آديدر التزغم تفعل وزننده دوه قسمى بوكورمسنى آجق وسربست
چيقرميوب چكه‌رنده ترديد ايلمك معناسنه در يقال تزغم الجمل اذا ردّد رغاءه فى لهازمه اشبو تزغم لفظنك
اصل معناى موضوعى بودر بعده كثرت استعمالله طارغين وخشمناك كبى تكلم ايلمكده استعمال اولندى يقال تزغم
الرجل اذا تكلم كالمتغضب زغمه غرفه وزننده برموضعدر الزغلة زايك فتحى وضميله شك وشبهه ووهم
معناسنه در ودرونده مضمر اولان كينه وعداوته دينور وخراش وخدشه درونه دينور يقال وقع منه فى قلبى زغلة
اى حسكة الزقم زايك فتحى وقافك سكونيله برنسنه يى لقمه ايدوب يوتمق معناسنه در يقال زقمه زقما من الباب
الاول اذا لقمه التزقم تفعل وزننده تكلفله لقمه يى يوتمق معناسنه در يقال تزقمه اذا تلقمه الازقام همزه نك
كسريله برآدمه برنسنه يى يوتدرمق معناسنه در الازدقام افتعال وزننده يوتمق معناسنه مطاوعدر يقال
ازقمه فازدقم اى ابلعه فابتلعه الزقوم تنور وزننده بردرلو طعامه دينوركه خرما ايله قيمقدن ترتيب اولنور وزقوم
جهنمده برشجرك اسميدر وباديه ده نابت برنبات آديدركه ياسمن طرزنده چچكلرى اولور تركيده دخى زقوم اغاجى
تعبير اولنور حالا نمايشى ايچون باغچه لرده دخى يتشدرلمشدر وزقوم اهل جهنمك طعامنه دينور وغور بلادندن
اريحا نام بلده يه مخصوص برشجر آديدر مفرداتك بيانه كوره شجر اولدن برنوعدركه حجازى وشامى اولور حجازى
نوع اوّل وشامى بونوعدر خرمايه شبيه ميوه سى اولور حلو وبرمقدارجه عفوصتلو اولور وچكردكندن استخراج
اولنان دهن رياح بارده يى ومواد بلغميه يى واوجاع مفاصلى تحليل ونقرس وعرق النسأ وقالجه ايچلرنده اولان ريحى
ازاله ايلمكده عظيم المنافع وعجيب الاثردر ومقدار شربتى اوچ ياخود بش كونه قدر يديشر درهمدر وكاه اولوركه
كوزملرى اياغه قالدرر ودبرلركه بو فى الاصل اهليلج كابلى اولوب بنو اميه هندستاندن جلب وار يحاء ارضنده
زرع وغرس ايلديلركيده رك ارض مزبوره طبيعتنى تغيير ايلمكله بوصورته منقلب اولدى الزقة زجه وزننده
طاعون ووباء معناسنه در يقال رماه الله بالزقة اى بالطاعون الزكام غراب وزننده والزكة زجه وزننده
خلقك دماغى ورشحه ونزله ديدكلرى علت اسميدركه دماغك ايكى بطن مقدملرندن فضلهٔ رطوبتك برون
دلكلرينه سيلانندن عبارتدر سببى نزله دركه غدائيته صالح اولان اشياء ايله دماغ غدا النوب وغدايه صالح
اولميانى فضله اولوب اغزدن وبروندن مندفع اولور المزكوم زكام عارضه سنه اوغرامش آدمه دينور يقال زكم
الرجل على المجهول فهو مزكوم اى اصابه الزكام الزكم زايك فتحيله والازكام همزه نك كسريله برآدمى زكام
علتنه اوغراتمق معناسنه در يقال زكمه الله زكما من الباب الاول وازكمه اى جعله مزكوما وزكم جاعده منى يى
آتدرمق معناسنه مستعملدر يقال زكم بنطفته اذارمى بها وقربه يى طولدرمق معناسنه در يقال زكم القربة اذا
ملأها الزكة غرفه وزننده ثقيل وتصلق وناتراش كسه يه دينور يقال هوزكة اى ثقيل جاف وبرآدمك الك
صكره طوغان ولدنه دينور يقال هوزكة ولد ابويه اى آخره الزكة زجه وزننده ولد طوغورانك ايقنديسنه

وصقنديسنه دينوركه آنكله ولد طشره اوغرارنته كه زجه دخى دينوركه بيان اولدى يقال اخرجت الولد بزكة
واحدة اى بزحرة الزلقوم حلقوم وزننده ومرادفيدر الزلم فتحتيله والزلم صرد وزننده چتال طرنقلى
حيوانك بقنه غنه دينور ظلف معناسنه على قول بقنه غك اكسه سنده اولان سبور بچه مهره يه دينور
ويلكسز اوقه دينور وقاراوقنه دينوركه جاهليتده آنلرايله استقسام ايدرلر ايدى مثلا بركسه برامره مباشرت
ايده جك اولسه اوقك برينه امر وبرينه نهى تحرير وبرظرف ايچره وضع ايدوب انى اكا ادخال ايدر ايدى
نه كونه چقرايسه آنكله عامل اولور ايدى جمعى ازلام كلور وزلم وزلم آطه طاوشانه دينور وبرمعناسنه كه
وبارك مفرديدر جمعى ازلام كلور التزليم تفعيل وزننده برنسنه يى يومشدوب دوزلتمك وطوغرلتمق معناسنه در
قتى يابى يومشدوب طوغرلتمق كبى يقال زلمه اذا سوّاه ولينه ودكرمن طاشنك كلنك ايله اطرافنى ديشوب
دوزلتمكله دكرميلندرمك معناسنه در يقال زلّم الرحى اذا ادارها واخذ من حروفها وبرآدمه ناخوش غدا
ويرمك معناسنه در يقال زلّم غدائه اذا اساءه المزلّم معظم وزننده خفيف وشوخ وظريف اولان بودوره دينور
يقال رجل مزلم اى قصير خفيف ظريف واعضاسى دبركلى قونديابولى آته دينور يقال فرس مزلم اى الملزز الخلق
وقولغنك اوجى كسلمش دوه يه وقيونه دينور جنسى پاك اولان دوه نك وقيونك نشان ايچون قولغنك اوجلرندن قطع
ايدرلر وكسيمى خوب وموزون وطرح وقطعه سى لطيف اوقه دينور وطاغ كچيسنه دينور وجوره آدمه دينور يقال
رجل مزلم اى الصغير الجثة الازلم احمر وزننده نشان ايچون قولغنك اوجلرى كسلمش صوبى پاك اركك
دوه يه وقيونه دينور مؤنثى زلماءدر الازلم الجذع جيمك وذال معجمه نك فتحيله طاغ كچيسنه دينور جذع تازه
معناسنه درطاغ كچيسى وصغن پك چوق ياشامغله آنكله توصيف اولنوركويا كه هرسنه تازه لنورلر يوملابسه ايله
شديد وكثير البلاء دهر وزمانه اطلاق اولنور الزلم امير وزننده بودخى قطعه سى موزون وكسيمى لطيف اوقه
دينور الزلمة زايك فتحى وضمى ولامك سكونيله وفتحاتله والزلمة همزه وزننده قطع معناسنه اولان زلم
لفظندن مأخوذلردر بونلر تركيده كسيم وبچم ايله تعبيراولنور وهميشه عبدايله جاريه ده استعمال اولنور يقال
هوالعبد زلمة وزلمة وزلمة اى قدّه قدّ العبد اوحذوه حذوالعبد او يشبهه كانه هو وكذلك الامة يعنى شو آدم كوله
كسيمنده وچرپسنده در ياخود كوله قلغنده در ياخود بركونه كوله يه شبيهدر كه كويا كه كوله در وزلمة كلمه سى تميز يتله
منصوبدر الزلمة فتحاتله بعض چچى قسمنك قولغنده اولان خلقى اتدن اصقى كويه دينوركه ايكى دانه اولورسه
زلمتان دينور زنمه دخى دينور الزلماء حمراء وزننده ازلم لفظنك مؤنثيدر وطاغ كچيسنك ديشيسنه دينور وچقر
طغانك ديشيسنه دينور المزلئم مشمعلّ وزننده چوب كيدنجى على قول سبر وذهابنده وسائر افعالنده كتدكجه
آرتور وب مزداد ايدنجى انسان وحيوانه دينور يقال هومزلئم اى ذاهب ماض اوالمرتفع فى سيراوغيره ومحلّ آخره
نقل وارتحال اوزره اولان آدمه دينور الازلئمام اقشعرار وزننده كون قباقوشاق اولمق معناسنه در يقال
ازلأمّت الضحى اى انبسطت زليم زبير وزننده زلام شدّاد وزننده اساميدندر الزلم زايك فتحيله خطا
ايلمك معناسنه در يقال زلم الرجل زلما من الباب الاول اذا اخطأ وطولدرمق معناسنه در يقال زلم الاناء
اذا ملأه وويركى يى ازالتمق معناسنه در يقال زلم عطاءه اذا قلله وبرون كسمك معناسنه در يقال زلم انفه
اذا قطعه الازدلام افتعال وزننده برونى دبندن كسمك معناسنه در يقال ازدلم انفه اذا استأصله وبرآدمك
باشنى كسمك معناسنه در يقال ازدلم رأسه اذا قطعه الزلم فتحتيله شهرزورقربنده برطاغك آديدر وبرنبات
اسميدركه تخمى وچچكى اولمز برك آلتنه سورمش انجه انجه كوكلرى اولور وآنده يابوان دانه لرى اولوركه حلو ومقويدر
المزلهم مشمعلّ وزننده جست وشيرمرد آدمه دينور يقال رجل مزلهم اى خفيف الزمّ زايك فتحى وميمك
تشديديله بغلمق معناسنه در يقال زمّه زمّا من الباب الاول اذا شدّه ودوه نك باشنده اغرى حادث اولمغله باشنى
يوقرى قالدرمق معناسنه در يقال زمّ البعير بانفه اذا رفع رأسه لالم به وبركسه باشنى يوقرى طوتمق معناسنه
مستعملدر يقال زمّ الرجل برأسه اذا رفعه وزمّ الانف برونى هوايه طوتمق معناسنه دركه كبر ونخوتله دماغ
ايلمكدن كنايه در يقال زمّ الرجل بانفه اذا شمخ وطولدرمق معناسنه در يقال زمّ القربة اذا ملأها ودوه يه يولار
كچورمك معناسنه در يقال زمّ البعير اذا خطمه ويوريمكده سائره سبق وتقدّم ايلمك معناسنه در يقال زمّ الرجل
اذا تقدّم فى السير وتكلم ايلمك معناسنه در يقال زمّ الرجل اذا تكلم وقوردقوز ويى قاپوب باشنى يوقرى طوته‌رق
آلوب كوتورمك معناسنه دركه قوزينك بيوندن قاوره مغله قوزينك باشى يوقرى قالور يقال زمّ الذئب السخلة
اذا اخذها رافعا رأسها الزموم قعود وزننده طولمق معناسنه لازمدر يقال زمّ القربة زمّا فزمّت هى زموما

ای ملأها فامتلأت الزمزمة زلزله وزننده اوزون اوزادی کورلده یه‌رك و یانقولیه‌رق سسلنمك معناسنه‌در
ایراقدن طاغ ایچنده‌ن کلان طوب ورعد آوازی کبی یقال زمزم الشیء اذا صات بعیدا وله‌دوی و بو معناده اسم
اوله‌رق استعمال اولنور تقول سمعت زمزمة ای صوتا بعیدا وله‌دوی و پیدرپی کوك کورلده‌مك معناسنه‌درکه شدید
اولمامغله کورلدیسی خوش ومعتدل و یغموری فراوان اولور یقال الرعد یزمزم ای یصوت متتابعا وهو احسنه صوتا
واثبته مطرا وزمزمه آتش پرست طائفه‌سی طعام ایدرکن ده‌سازاولدقلری نغمه‌یه دینورکه ککزلرنده
و بوغزلرنده برکونه ازکی ایله وترانه ایله تردید وترجیع آواز ایلدکلرندن عبارتدر نه شق شفه ونه تحریك لسان ایدرلر
بیلنلرنده اول کلام مصنوعدر بیکانه‌لر فهم ایلمیوب همان کندیلری فهم ایدرلر بو معناده کذلك مصدر واسم اوله‌رق
استعمال اولنور یقال زمزم العلوج ای تراطنوا علی اکلهم وهم صموت لایستعملون لسانا ولاشفة لکنه صوت تدیره
فی الخیاشیم والحلوق فیفهم بعضهم عن بعض وزمزمه ارسلان کومور دیسنه دینور الزمام کتاب وزننده
برنسنه‌یی باغلیه‌جق باغه دینور یولاره زمام اطلاقی بو جهتله‌در جمعی ازمّه کلور الزمزمة زالك کسریله جماعت
انسانی‌یه دینور علی قول دوه قسمندن وانساندن اللی نفردن عبارت کروهه دینور یقال جاءت زمزمة ای جماعة
اوهی خمسون من الابل والناس وجن طائفه‌سندن یاخود برنجی جانوردن بربلوکه و برسوری‌یه دینور وشول
دوه سوریسنه دینورکه ایچنده کوچکلری اولمیه یقال زمزمة من الابل ای جماعة مافیها صغار الزمزیم زالك
کسریله بودخی ایچنده صغیراولمیان دوه سوریسنه دینور الزمزوم عصفور وزننده کزیده ومنتخب دوه‌لره
علی قول یوز مهاردوه‌یه دینور وزمزوم القوم برقوم وجماعتك کزیده وخلاصه ونخبه‌سنه دینور یقال هو
زمزوم القوم ای سرّهم بضم السین الزمزم جعفر وزننده والزمازم علابط وزننده چوق صویه دینور
یقال ماء زمزم وزمازم ای کثیر و زمزم وزمازم کعبهٔ مکرّمه‌نك یاننده اولان معروف قیونك اسمیدر شارح دیرکه
کثرت ماء سببیله اطلاق اولندی وتانیث وعلمیتله غیرمنصرفدر پس بعضلرك لفظ سریانیدر قوللری غیرمعتبردر
کویاکه ابتداجریانه بشلدقده هاجرجنابلری زم زم دیو خطاب ایلمکله من بعد زمزم اطلاق اولندی سریانیده
زم طورکتمه دیمك معناسنه ایمش زمّ بقم وزننده بودخی بئر زمزمك اسمیدر التزمزم تزلزل وزننده
دوه کوکره‌مك معناسنه‌در یقال زمزم الجمل اذا هدر الزمّام رمّان وزننده بوکسك بویلو اوته دینور الازمیم
همزه‌نك کسریله محاق کیجه‌لرندن برکیجه‌یه دینور و برموضع آدیدر وآیك اواخرنده هلال شکلنده کورینن آیه
دینورکه نوری آزالمغله اول شکله کیرر الزمم فتحتینله قرشو ومقابل معناسنه‌در یقال وجهی زمم بیته ای تجاهه
وقریب معناسنه مستعملدر تقول داری زمم داره ای قریب منها ویقال امرهم زمم ای مقارب زم زالك
فتحیله جیحون ساحلنده بربلده آدیدر زمّ زالك ضمیله برموضعدر زمرّم جبر وزننده خوز متانده برموضعدر
الازدمام افتعال وزننده خودبینلك ایلمك معناسنه‌در یقال ازدمّ الرجل اذا تکبر وقورد قوزوبی قاپوب باشنی
یوقری طوته‌رق ایلتمك معناسنه‌در یقال ازدمّ الذئب السخلة اذا اخذها رافعا رأسه زنیم نونله زبیر
وزننده ساریه جنابلرینك والده‌سی اسمیدر وساریه اصحابدندر نهاوند غزاسنده اهل فرس ایله کارزاره مشغول
ایکن فرس عسکرندن برمقداری اوغورلنوب لشکر اسلامك وراءنده اولان جبله قصد واول تقریبله بغتةً
ارقه‌دن هجوم ایلمك صددنده ایکن مدینه‌ده خلیفه فاروق اعظم حضرتلری منبراوزره خطبه اوقورکن
بو حالی کشف ربانی ایله عین الیقین مشاهده ایلدکده خلال خطبه‌ده همان یاساریة الجبل الجبل دیو
ندا ایلدی ساریه دخی اسماع الهیله ندای فاروقی استماع ایلمکله جبل طرفنه التفات ایلدکده
کیفیت مزبوره‌یی مشاهده ایدوب فی الحال آنلری دخی جملهٔ کوه اندازایله طعمهٔ تیغ قهر ونکال ایلدیلر
و بو کرامات حضرت فاروقیدندر رضی الله عنه وزنیم برجوجه آدمك اسمیدرکه فخر عالم صلی الله علیه وسلم
حضرتلری آنی کوردکده عافیت واعتدال وجود نعمتنه تشکر اسجدهٔ شکران ایدرلر ایدی وزنیم ذویب الطهوی
نام شاعرك اسمیدر کذلك انس بن ابی ایاس نام شاعرك جدّی اسمیدر الزنمتان فتحاتله که زنمه‌نك تثنیه‌سیدر
بعض قیون وکچی قسمنك قولقلری بوشغنه قریب وکرتلکنه مقابل اندن خلقی آصقی کوپه‌یه دینور زلمه وزلمتان
دخی دینور شارح دیرکه مؤلف زلمتان لفظنی زنمتان ایله بیان ایلدی لکن امّهات سائره‌نك بیانلرینه کوره زلمتان
بعض اغنامك بوغزلرنده اولان وزنمتان بنا کوشلرنده اولان کوپه‌دن عبارتدر وزنمتان اوق کزینك کرتکنك ایکی
اوجلرینه اطلاق اولنور نونك سکونیله ده جائزدر الزنمة ثمره وزننده والزنمة فتحاتله والزنمة همزه وزننده
زلمه وزلمه وزلمه معناسنه‌درکه ذکر اولندی یقال هو العبد زنمة وزنمة وزنمة ای زلمة بودخی قطع معناسنه

اولان زنمهٔ آتیدن مأخوذدر وزنمه فتحاتله برنبات آدیدر و صویی پاك اولان دوه‌نك کسیلان قولغنك پارچه‌سنه
دینورکه دیبندن کسیموب اویله‌جه کوپه طرزنده صالنوب قالور صویی پاك اولدیغنه نشان ایچون ایدرلر الزنم
کتف وزننده والازنم احمر وزننده والمزنم معظم وزننده زنمه‌لو دوه‌یه دینور موثی زنمه‌در وزنماء ومزنمه‌در معظمه
وزننده الزنم فتحتینله زلم وزننده ومرادفیدرکه قیون وکچی بقیه غنك اردنده اولان مهره‌یه دینور الزنیم
امیر وزننده برقومه صکره‌دن ملحق اولوب آنلردن اولمیان آدمه اطلاق اولنور یقال رجل زنیم ای مستلحق فی قوم
لیس منهم واوغلاغه دینوردیمی معناسنه‌ذکر اولنان زنمهٔ اذن معناسندندر وشول فرومایه ولئیم کسبه دینورکه
لؤم ودنائتله یاخود شرّ وشناعتله معروف اوله یقال هو زنیم ای لئیم معروف بلؤمه اوشرّه المزنم معظم وزننده
زنیم ایله ایکی معنای اولده مرادفدر وخرده دوه‌لره دینور و بردوه بوغورینك اسمیدر ازنم احمد وزننده بنی
یربوعدن بربطندر وازنم بن جشم تمیمدن بربطن پدریدر و برموضع آدیدر الزنام غراب وزننده آفت وداهیه
معناسنه‌در وهارون رشیدك سازنده‌لرندن براستاد نیزن اسمیدر الترنیم تفعیل وزننده برکسه‌یی مخاصمه ایچون
برآدمه یوللامق معناسنه‌در تقول زنموا الی هذا الخصم ای بعثوه لی لیخاصمنی الازنام همزه‌نك کسریله اغاج قسمی
قیونك کوپه‌سی کبی صالقم صالقم بمسلنمك معناسنه‌در یقال ازنم الشجر اذا صارت له زنمة الازنم الجذع ازلم الجذع
معناسنه‌درکه ذکر اولندی الزهومة والزهمة زالك ضمیله قوقش سموزاتك رائحه‌سنه دینور یقال اخذت
زهومة اللحم وزهمته وهی ریح لحم سمین الزهم زالك ضمیله مطلقا متعفن رائحه‌یه دینور یقال به زهم ای ریح
منتنة ووحشی جانورك یاخود دوه قوشنك واتك ایچ یاغنه دینور علی قول مطلقا ایچ یاغنه دینور وزباد ایله
معروف یعنی قلیه مسك دیدکلری عطره دینورکه زباد دیدکلری کدینك قویرقلری آلتندن دربله مبالی بیندن
صیروب آلورلر الزهم فتحتینله برنسنه‌یه یاغ یلاشوب زفیراولمق معناسنه‌در یقال زهمت یده زهما من الباب
الرابع اذا دسمت وتخمه وامتلا اولمق معناسنه‌در یقال زهم الرجل اذا اتخم الزهمة فرحه وزننده یاغ بیلاشق اله
دینور یقال یده زهمة ای دسمة الزهم کتف وزننده کوده‌سی سموز و یاغلولحیم وشحیم آدمه دینور علی قول
کوده‌سنده سموزلك بقیه‌سی اولانه دینور یقال رجل زهم ای سمین کثیر الشحم اوالذی فیه باقی طرق المزاهمة
مفاعله وزننده برکسه‌یه دشمنلك ایلمك معناسنه‌در یقال زاهمه اذا عاداه و برآدمه کوجنوب بیزارلق ایلمك
معناسنه‌در یقال زاهمه اذا حاکه ومفارقت معناسنه‌در یقال زاهمه اذا فارقه و یقین اولمق معناسنه‌در
یقال زاهمه اذا قاربه بوجهتله ضد اولور کذلك سیروشی حالنده و بیع وشراء وسائر افعال ومعاملاتده مداناة
ومقاربت معناسنه مستعملدر زهمان سکران وزننده وزالك ضمیله برکلبك و برموضعك آدلریدر الزهم
وهم وزننده سموزلکدن کبك ایلکلمك معناسنه‌در یقال زهم العظم زهما من الباب الاول اذا امخ و برآدمی
برنسنه‌دن زجر ومنع ایلمك معناسنه‌در یقال زهم فلانا عن کذا اذا زجره عنه و برکمسه‌نك حقنده چوق سوز
سویلمك معناسنه‌در یقال زهم فلانا اذا اکثر الکلام علیه الازهام همزه‌نك کسریله بودخی سموزلکدن کیکلر
ایلیك بغلمق معناسنه‌در یقال ازهم العظم اذا امخ الزهمان عطشان وزننده امتلا اولمش آدمه دینور الزهزمه
زمزمه وزننده ومرادفیدرکه ذکر اولندی ودوه آدیملرینی صیق صیق آته‌رق یورغلامق معناسنه‌در یقال زهزم
البعیر اذا ارتك فی المشی زهام غراب وزننده برموضعدر زهدم جعفر وزننده عنترة العبسی نام شاعر وپهلوانك
فرسی اسمیدر و بشر بن عمرو الریاحی فرسنك اسمیدر وزهدم ارسلانه دینور وجفر طغانه علی قول طغان
یاوریسنه دینور وارق ایله زبازده اولان مواضعدن برموضعك آدیدر الزهدمان تثنیه بنیه‌سیله بنو عبس
قبیله‌سندن ایکی برادره اطلاق اولنور برینك اسمی زهدم و برینك کردم یاخود قیس ایدی وزهدم بن مضرّب تابعی
موثوقدر الزام جام وزننده هرنسنه‌نك ربع مقدارینه دینور یقال مضی من النهار زام ای ربع ومضی زامان
ای نصفه زیرا ایکی ربع نصف اولور وزام نیسابورا ولکه‌سنده برایالت آدیدر عامهٔ ناس جام دیرلر جمیله الزوم قوم
وزننده اهل یمنه مخصوص بردرلو طعام آدیدرکه سود ایله ترتیب ایدرلر لذیذ اولور زوم زالك ضمیله بخارزده
برموضعدر وارمینیه اولکه‌سنده برناحیه‌در زومان زالك ضمیله اکراد قومندن برطائفه و بربوی آدیدر الزویم
امیر وزننده برکش نسنه‌یه دینور یقال شیء زویم ای مجمع الزامات فرق معناسنه‌درکه فرقه‌نك جمعیدر بلوکلر
وکروهلر دیمکدر مفردی زامه‌در یقال زامة من الناس وزامات ای فرقة وفرق الزیم عنب وزننده متفرق اته
دینورکه اعضاده مجتمع اولمامغله ظاهر اولمیه یقال لحمه زیم ای متفرق یعنی متفرق فی اعضائه لیس بمجتمع
فی مکان فیبدن وپراکنده دابه‌لره دینور کذلك پراکنده جاهل عسکر بنه دینور وجابر بن حنی التغلبی والخنس

بن شهاب فرسلرینك اسمیدر وبوعلمیت وفرقه تأو بلیله تأنیث علتلریله غیر منصرفدر الزیمة تمره وزننده نخلة
یمامه ده برقریه آدیدر الزیمة زانك كسریله شول دوه سوریسنه دینورکه اقلی ایکی اوچ واکثری اون بش قدر
اوله الزیم تفعل وزننده بلوك بلوك پراکنده اولمق معناسنه در یقال تزیم الخیل اذا تفرق و بدنك اتی پارچه پارچه
و بلوك بلوك اولمق معناسنه در یقال تزیم اللحم اذا صار زیما زیما وکوده ده اولان ات پك دیرنکلی وصیق وطقناز
اولمق معناسنه اولمغله کویا که ضد اولور یقال تزیم اللحم اذا اشتد اکتنازه وانضم بعضه الی بعض الزیزم
زای اولانك کسریله جن طائفه سنك جولدیلرندن حکایه در الزیم زانك فتحیله مخاطبی اسکات ایدیجی سوز
سویلمك معناسنه در یقال زامه بزیم ویزام زیما من الباب الثانی والرابع فاسکته ای تکلم له بکلمة فاسکته بها
الازیم احمر وزننده بوکورمز اولان دوه یه دینور یقال بعیر ازیم اذا کان لایرغو فصــــــل السین المهملة
السأم سینك فتحی وهمزه نك سکونیله والسأم فتحتینله والسأمة ضربه وزننده والسآمة کرامه وزننده
والسآم سحاب وزننده برنسنه دن بیقوب اوصانمق معناسنه در که بزمك و بیزار اولمق تعبیر اولنور یقال سئم
الشیء ومنه سأما وسأما وسأمة وسآمة وسآما من الباب الرابع اذا مل السؤوم صبور وزننده اوصانق و بیقغین
آدمه دینورکه بزکین و بیزار تعبیر اولنور الاسأم اکرام وزننده برآدمی برنسنه دن بیقدروب اوصاندرمق و بزدرمك
معناسنه در تقول اسأمته اذا جعلته سؤوما السنهم قنفذ وزننده فیجی بیوك آدمه دینور یقال رجل سنهم ای الکبیر
العجز السجوم قعود وزننده والسجام کتاب وزننده کوز یاشی آزجه آقمق علی قول چوق آقمق معناسنه در
یقال سجم الدمع سجوما وسجاما من الباب الاول اذا سال قلیلا او کثیرا السجم رجم وزننده والسجوم هجوم
وزننده والسجمان فتحاتله متعدیدر کوز یاشی آقیتمق و بلود یغمور آقیتمق معناسنه یقال سجمت العین والسحابة الماء
سجما وسجوما وسجمانا من الباب الثانی والاول اذا قطر دمعها وسال قلیلا او کثیرا و یقال سجم الراحل الدمع وسجم
وسجوم بر ایشدن او بالنوب کیجکمك وآغر دیرنمك معناسنه در یقال سجم عن الامر اذا ابطأ الاسجام همزه نك
کسریله والتسجیم تفعیل وزننده والتسجام تذکار وزننده برآدم کوز یاشی آقیتمق معناسنه در یقال اسجم
الرجل الدمع وسجمه تسجیما وتسجاما اذا صبه السجم فتحتینله بللو وآشکاره اولان صویه دینور یقال بالارض
سجم ای ماء بین وآقان کوز یاشنه دینور وسکود اغاجنك یپراغنه دینور الاسجم ازیم وزننده ومرادفیدر که
بوکورمز اولان دوه یه دینور الساجوم برکونه بویه آدیدر و بردره نك اسمیدر السجوم صبور وزننده والمسجام
محراب وزننده شول ناقه یه دینورکه صاغلورکن پاچه لرنی کروب باشنی یوقری دیکوب طوناراوله و بو افراط
ادراری موجبدر یقال ناقة سجوم ومسجام اذا فسحت رجلها عند الحلب وسطعت برأسها السحم سینك
وحای مهمله نك فتحیله والسحمة غرفه وزننده والسحام غراب وزننده سیاهلغه دینور سواد معناسنه
الاسحم اسود وزننده ومرادفیدر که سیاه نسنه یه دینور و بو بوزه دینور قرن معناسنه و برصنم آدیدر وشول
قانه دینورکه عربلر برماده ضمننده عهد و یمین ایلدکلرنده اللرینی اکا طالدررلر وسحابه اطلاق اولنور ومیمه تکمه سنه
اطلاق اولنورکه ممه نك باشنده اولان خرده دانه در سیاهجه اولور حلمة الثدی معناسنه وخم طلومنه اطلاق
اولنور السحم فتحتینله برشجر آدیدر ودموره دینور حدید معناسنه السحم ضمتینله دمور بیچکچلرینه دینور
ذوسحیم زبیر وزننده برموضع آدیدر وسحیم ابن تبع اسمیدر که شهزاده یمن ایدی وسحیم مثلم بن مشجرة الضبی
فرسنك اسمیدر واتمه لغتدن برذاتك اسمیدر السحماء سوداء وزننده دیره اطلاق اولنور وبرشجر آدیدر وشریك
بن السحماء اصحابدندر سحماء والده سنك اسمیدر پدری عبدة بن مغیث ایدی ابو سحمه طلحه وزننده باهله
قبیله سندن براجرتك کنیه سیدر وسحمة بنت کعب قضاعه قبیله سی نسبندندر سحمه غرفه وزننده بررجل
آدیدر وجزء بن خالدك فرسی اسمیدر سحم زفر وزننده نعمان بن منذرك فرسی اسمیدر سحامه ثمامه وزننده
یمامه ده کلیب قبیله سی یورنده برصو آدیدر سحامه سحابه وزننده برمحدث اسمیدر سحام غراب وزننده
یمنده برقضا آدیدر وفلج نام محلده بروادی آدیدر و برکلبك اسمی اولان سخام خای معجمه ایله در جوهری مهمله وهم
ایلمشدر الاسحام همزه نك کسریله بلود یغمور یاغدرمق معناسنه در یقال اسحمت السماء اذا صبت ماءها
الاسحمان افعوان وزننده برشجر آدیدر اسحمان زبرقان وزننده برطاغك اسمیدر بونده همزه نك ضمی خطادر
وسیاه نسنه یه دینور السخم سینك وخای معجمه نك فتحیله سیاهلغه دینور یقال به سخم ای سواد الاسخم
اسود وزننده ومرادفیدر یقال شیء اسخم ای اسود السخیمة سفینه وزننده والسخمة غرفه وزننده
برآدمك حقنده قلبك قرارسنه وحقد وکینه یه دینور یقال به لفلان سخیمة وسخمة ای حقد المسخم

معظم وزننده برآدمك حقنده کین طوتمش کسیه دینور یقال هو مسخم بفلان ای به سخیمة التسخم تفعل
وزننده برکسیه برآدمك قلبی قراروب کین وعداوت بغلمق معناسنه در یقال تسخم فلان علیه اذا تحقد التسخیم
تفعیل وزننده برکسه حقنده برآدمی طارلتمق معناسنه در یقال سخم بصدره اذا اغضبه و برنسنه یی سیاه ایلمك
معناسنه در یقال سخم الله وجهه ای سوده وصویی اصمق معناسنه در یقال سخم الماء اذا اسخنه وات
قوقمق معناسنه در یقال سخم اللحم اذا انتن السخام غراب وزننده والسخامی والسخامیة یای مشدده ایله
باده خوشکواره دینور وسخام کوموره اطلاق اولنور وتنجره قاره سنه دینور یقال طلاه بالسخام ای بسواد
القدر وقوشك یلکلری آلتنده اولان یومشق تویلره دینور یقال وجه الغلام لین کالسخام وهو الریش اللین تحت
ریش الطیر وقطنی واطلس کبی یومشق وملایم قماشه وثوبه دینور یقال ثوب سخام ای لین المس السخماء
حمراء وزننده جابجا سهل وغلیظ اولان قره طاشلق تپه یه دینور السدم فتحتینله غمکین اولمق علی قول ندامتله
غمکین اولمق یاخود حزن واندوهه مقارن غیظ وغضب پیدا ایلمك معناسنه در یقال سدم الرجل سدما
من الباب الرابع وهو الهم اومع ندم او غیظ مع حزن و برنسنه یه پك دوشکون حریص اولمق معناسنه در یقال
سدم بالشیء اذا لهج به وحرص وسدم فحل مسدوم معناسنه در کاسیذکر السادم والسدمان سکران
وزننده غمکین یاخود ندامته مقارن غمکین یاخود حزن واندوهه مقارن غیظناك آدمه دینور المسدوم فحل
سدم معناسنه در السدم کتف وزننده والمسدم معظم وزننده مسدوم وسدم کبی اسرمش دوه یه دینور
علی قول دیشی دوه سوریسنه صالیور یلوب بینلرنده اسریوب کزمکله ناقه لر کوسنیدکده صوی اولمامغله
دیشیلره آشمسون دیو ایچلرندن اخراج اولنان ارکك دوه یه دینور یاخود دیشی یه آشمقدن ممنوع اولان دوه یه دینور
نه کونه ممنوع اولورسه اولسون یقال فحل مسدوم وسدم وسدم ومسدم ای هائج او الذی یرسل فی الابل فیهدر
بینها فاذا ضبعت اخرج عنها استهجانا لنسله او الممنوع من الضراب بای وجه کان وسدم ومسدم فشقروب
آتیلور اولان صویه دینور السدم ندس وزننده والسدم جبل وزننده والسدم عنق وزننده بونلرده دیك
دیك فشقروب آتیلور اولان صویه دینور جمعلری اسدام وسدام کلور جبال وزننده علی قول مفرد وجمعلری برابردر
یقال ماء مسدم وسدم وسدم وسدم وسدم ای مندفق السدیم امیر وزننده کثیر الذکر اولان آدمه دینور یقال
رجل سدیم ای کثیر الذکر وجوسماده اولان بوفقه جه سبسه وطمانه دینور علی قول مطلقا طمانه وسبسه دینور
السدم سینك ضمیله والسدم ضمتینله طولمش یاخود اوزری طپراقله اورتیلوب بلورسز اولمش قیویه دینور یقال
رکیة سدم وسدم ای مندفنة السدم ردم وزننده قاپویی سد ایلمك معناسنه در یقال سدم الباب سدما من الباب الاول
اذا ردمه المسدم معظم وزننده صالمه دوه یه دینور وشول دوه یه دینورکه صرتی یاغر اولمغله برمدتها یدی آلنوب
بوش قاله رق یاغری قپانوب صاغالمش اوله السدم کتف وزننده قیس مجنون وفرهاد کبی شدید العشق اولان
عاشق آشفته یه دینور یقال عاشق سدم ای شدید العشق سدوم صبور وزننده جوهری لوط علیه السلام قومنك
قریه سی اولمق اوزره رسم ایدوب غلط ایلمشدر صواب اولان سذوم اولمقدر ذال معجمه ایله ومنه المثل * اجور من قاضی
سذوم * وعند البعض سذوم حمص ایالتنده بر بلده در شارح دیرکه اهل تحقیقك بیانته کوره سذوم ذال معجمه ایله سدوم
معربیدر مترجم دیرکه سدوم لوط قومنه مخصوص آلتی قصبه نك بریسیدر آنده برقاضی وارایدی جور ایله مثلدر
جورندن بری بودرکه برکون حضورنه ایکی کسه کلوب بری آخردن دعوا ایلدی که بنم بونك ذمتنده بیك درهم
حقم واردر مدعی علیه دخی اقرار ایدوب لکن بش سنه دنصکره مستحق اوله جقدر سزدن نیازایدرمکه بش سنه
تمامنده بن مزبور بیك درهمی ادا ایچون کتوردکده بلکه بو آدمی بوله مم کرم ایدوب بونی بش سنه حبس ایلسکز که
اولوقتده حاضر بولیم پس مدعی علیهك بوسوز بله مدعی امر قومی ایش سنه حبس ایلمشدر انتهی السرم سینك
فتحی ورانك سکونیله کلب قسمنی اغرا ایلمکه مخصوص زجر کلمه سیدر یقال سرما سرما اذا هیجه السرم سینك
ضمیله قارنده اولان طوغری بغرسغك اوجنه دینورکه مقعدك ایچ حلقه سیدر فضلات آندن خروج ایدر السرم
فتحتینله دبر آغریسنه دینور السرمان سینك ضمیله حمران وزننده برجنس آری اسمیدرکه پك خبیث
وموذی اولور اشك آریسی دیدکلریدر التسریم تفعیل وزننده پاره پاره کسمك معناسنه در یقال سرمه
اذا قطعه المنسرمة منورمه وزننده بلوك بلوك دوه لره دینور یقال جائت الابل منسرمة ای منقطعة السرجم
جمله جعفر وزننده بك اوزون نسنه یه دینور طویل معناسنه الساسم سینك فتحیله عالم وزننده برجنس
سیاه شجر اسمیدر علی قول آبنوس اغاجیدر یاخود شیزی دیدکلری شجردر یاخود بر اغاجدرکه آندن یای دوز یلود

مؤلف شيرزى كلمه سنى آبنوس ياخود ساسم ياخود خشب جوزدر ديو رسم ايلمشدر ظاهرا ساج اغاجيدر السرطم
جعفر ورنده والسرطم زبرج وزننده اوزون نسنه يه دينور وشول آدمه دينور كه بليغ وفصيح اولمغله كلامى
بيان وفصاحت اوزره ادا ايدر اوله يقال رجل سرطم اى البين القول فى كلامه وشول تنومند وعظيم الخلقه آدمه
دينور كه بوغزى واسع وسريع البلع واكول اوله يقال هو سرطم اى الواسع الحلق السريع البلع مع جسم وخلق
السطام سينك كسريله آتش كوركى تعبير اولنان دمور كوركه دينور كه انكله آتش اوچر يلور وقاپو طرفرينه
وسندالنه دينور وشيشه طقاجنه دينور وقلجك اغزينه دينور السطم سينك فتحيله بودخى قلجك اغزينه دينور
الاسطمة طرطبه وزننده برقوم وجماعتك وسط واشرافنه ياخود بر مصلحتلرى ظهورنده مرجع ومجمعلرى
اولان كاركذار ومصلحت بينلرى اولان آدمه دينور يقال اسطمة القوم اى وسطهم واشرافهم او مجتمعهم السطم
ضمتيله اصول معناسنه دركه اصلك جمعيدر يقال عادت الاشياء فى سطمها اى اصولها بونك مفردى سطام در
السطم لطم وزننده قاپو يى بركتمك معناسنه در يقال سطم الباب سطما من الباب الاول اذا ردمه الاسطام
همزه نك كسريله آتش اوچره جك كوسكى يه دينور يقال حول النار بالاسطام اى بالمسعار وعبدالله بن اصرم
نام كسه نك قلجى اسميدر بنوسعدم جعفر وزننده بنومالك بن حنظله قبيله سندن بر بطن در ميمى زائددر
السعم سينك فتحيله دوه يوريمسندن بركونه يوريش اسميدركه تيز تيز يوريمك اوله جقدر يقال سعم البعير
سعما من الباب الثالث وهو ضرب من سير الابل السعوم صبور وزننده تيز تيز يوريور اولان ناقه يه دينور
سعيم زبير وزننده اصحابدن مرداس بن عقفانك جدى اسميدر المسعام محراب وزننده على قول مشعان وزننده
سرعتله آقان سيلابه دينور يقال سيل مسعام اى سريع السغم سينك فتحى وغين معجمه نك سكونيله جماع
ايلمك على قول انزالدن خوشلنميوب همان صوقوب چكمك معناسنه در يقال سغم جاريته سغما من الباب الثالث
اذا جامعها او هو ان لايحب الانزال فيدخل ثم يخرج وسغم دغم كبى رغم لفظنه تأكيدا ايراد اولنور يقال رغما له دغما
سغما وبو تأكيد اولديغيچون واودن مجرد اولور السغم كتف وزننده بد غدا آدمه دينور يقال رجل سغم اى السيئ
الغذاء المسغم معظم وزننده والمسغم مكرم وزننده خوش غدا آدمه دينور كه دائما نفايس اكل ايدر يقال
هو مسغم ومسغم اى الحسن الغذاء واتلو جانلو تروتازه وناز كبدن اوغلانه دينور يقال غلام مسغم ومسغم
اى ممتلئ البدن نعمة الاسغام همزه نك كسريله اوغلان اتلو جانلو تروتازه وناز كبدن اولمق معناسنه در يقال
اسغم الغلام على المجهول وكذا اسغم على المجهول اذا كان مسغما وبر آدمى آزرده دل ايلمك وخاطرينه طوقنمق
معناسنه در يقال اسغم فلانا اذا بلغ قلبه الاذى التسغيم تفعيل وزننده يودم يودم ايچورمك معناسنه در
سغمه الماء اذا جرعه اياه سيغم ضيغم وزننده بر بلده در السقام قافله سحاب وزننده والسقم جبل وزننده
والسقم قفل وزننده خسته لكه دينور يقال به سقام وسقم وسقم اى مرض مؤلف بصائرده مرضى
تعميم ايلمشدر كه جسمانى ونفسانى اولور لكن سقم جسمانى يه مخصوصدر وسقم فتحتينله وسقم قفل وزننده
وسقامه كرامه وزننده مصدر اولورلر خسته اولمق معناسنه يقال سقم الرجل وسقم سقما وسقما وسقامة
من الباب الرابع والخامس اذا مرض السقيم امير وزننده وصفدر خسته يه دينور بيمار معناسنه جمعى سقام
كاور كرام كبى سقام غراب وسحاب وزنلرنده بر وادى آديدر سقمان سلمان وزننده بر موضعدر السوقم
جوهر وزننده بر جنس اولو اغاجك اسميدر السقمونيا سينك فتحى وياى تحتيه نك تخفيفى وقصر ايله بر نبات آديدر كه
ايچندن سد كبى بلمشك رطوبت استخراج وتجفيف اولنور اول رطوبته دخى سقمونيا دينور تركيده محموده اوتى
ورطوبته محموده تعبير اولنور بغايت مسهلدر معده واحشايه مخالفتى مسهلات سائره دن اكثردر بناء عليه شاذه جه
استعمال اولنميوب فلفل وزنجبيل وانيسون كبى اشياء معطرات مصلحات ايله استعمال اولنور آلتى شعيره
مقدارندن يكرمى يه قدر مصلحلر ايله استعمالى مرة صفرايى واقاصى بدندن لزوجات رديئه يى جاذب وبرجزء
محموده برجزء تربدى تازه سد ايله على الريق شرب قارنده بر دانه صوغلجان قوميوب بالجمله اخراج ايلمكده عجيب الاثر
مطلب وبحربدر مترجم ديركه مفرداتده سقمونيا يونانى اولوب عربيسى محموده اولمق اوزره مرسومدر حتى بك مسهل اولمغله
شاعر اشو بيت هزل آميزى تفوه ايلمشدر * عواقب الصبر فيما قال قائلهم * محمودة قلت اخشى ان تخربنا * السقطم
زبرج وزننده فاره يه دينور السكم حيدر وزننده بابجه بابجه وآديملرى صق صق يوريين ضعيف آدمه
دينور وبر رجل آديدر السكم سينك فتحى وكافك سكونيله بر آدم سكم اولمق معناسنه در يقال سكم فلان
سكما من الباب الاول اذا صار سكما السلم سينك فتحى ولامك سكونيله بر قولبلى قوغه يه دينور سقا قوغه سى

كبى جمعى اسلم كلور افلس وزننده وسلام كلور جبال وزننده ومصدر اولور يلان صوقمق معناسنه يقال
سلمته الحية سلما من الباب الاول اذا لدغته شارحك بيانه كوره سلامتة تفألدر وسلم ديدكلرى اغاجله درى يى
دباغت ايلمك معناسنه در يقال سلم الجلد سلما من الباب الثانى اذا دبغه بالسلم وقوغه اسكيوب بريمكله عملندن
فارغ اولوب ترميم واحكام ايلمك معناسنه در يقال سلم الدلو اذا فرغ من عملها واحكمها السلم سينك كسريله
وفتحيله بارشمغه دينور صلح معناسنه در مذكر ومؤنث اولور يقال خذوا بالسلم اى بالصلح شارحك بيانى اوزره
تانيثى نقيضى اولان حرب لفظنه حمل ايله در وسلم مصالحه ايدن كسيه ده اطلاق اولنور نته كه حرب محاربه ايدن
كسيه ده اطلاق اولنور تقول انا سلم لمن سالمنى وحرب لمن حاربنى اى مصالح ومحارب وسلم سلام معناسنه دركه انقياد
واطاعت ايلمكدر واسلام معناسنه دركه مسلم اولمقدر قال الشارح وبه قرئ قوله تعالى ادخلوا فى السلم كافة وفسر
بالاسلام السلم فتحتينله سلف معناسنه دركه بيوع انواعندن بر نوعك اسميدر يقال عقد عقد السلم اى السلف مؤلف
سلفى سلم ايله وسلمى سلف ايله تعريف ايلمدى قدورينك بيانه كوره سلف وسلم لغتده ايكى بدلك برينك تعجيلى
وآخرك تأجيلى متضمن عقددن عبارتدر وعرف شرعده ثمنك تعجيلى ومثمن اولان مالك تأجيلى موجب
عقدده مخصوص اولدى شروط واوصافى كتب فقهيه ده مبسوطدر وسلم انقياد واستسلام معناسنه در ومنه قوله تعالى
والقوا اليكم السلم اى الاستسلام والانقياد وسلم بر شجر اسميدر بو شجر مغيلان اغاجى انواعندندر مصر تيكنى
وسنط اغاجى تعبير اولنور يمشنه قرظ دينور كه پلامود اوله جقدر آنكله درى دباغت اولنور مفردى سلمه در وسلم
تسليمدن اسم اولور كه حضرت بارى تعالانك امر وحكمنه رضا وانقياددن عبارتدر واسيرلكه دينور يقال اخذه
بالسلم اى بالاسر واسير وكرفتاره دينور يقال هو سلم اى اسير المسلوماء ميمك فتحى والفك مديله ذكر اولنان
سلم نام اغاجلرى چوق يره دينور يقال ارض مسلوماء اى كثيرة السلم السلمة فرحه وزننده طاشه دينور جمعى
سلام در كتاب وزننده وهر برى ترو نازك ولطيف اولان خاتونه دينور يقال امرأة سلمة اى الناعمة الاطراف وسلمه
اساميدندر سلمة بن قيس الجرمى وسلمة بن حنظلة السحيمى صحابه لردر وبنو سلمه انصاردن بر بطن در وسلمة
بن كهلاء بجيله قبيله سى نسبندندر وسلمة بن الحارث كنده قبيله سى نسبندندر وسلمة بن عمرو بن ذهل وسلمة بن غطفان
بن قيس وعميرة بن خفاف بن سلمه وعبدالله بن سلمة البدرى الاحدى وعمرو بن سلمة الهمدانى وعبدالله بن سلمة
المرادى رجال محدثيندندر پس جوهرينك عربده انصاردن بطن اولان سلمه دن غيرى سلمه يوقدر قولى خطادر
شارح ديركه جوهرى بنوسلمه يى انكار ايلمشدر سلمه فتحاتله اصحابدن فرق نفر ياخود اولمقدار ذوات اسميدر
واتوز نفر ياخود اول قدر محدثين اسملريدر وسلمة الخير وسلمة الشر ايكى معروف كسه در وام سلمه بنت اميه كه
امهات مؤمنيندندر وام سلمه بنت يزيد وام سلمه بنت ابى حكيم ياخود بوام سليم ياخود ام سليمان در صحابيه لردر
السلام سينك فتحيله نقص وعيب وفناء وزوال شائبه سندن سالم ومنزه اولان دائم وباقى حق جل وعلا
حضرتلرينك اسماء حسناسندندر فى الاصل مصدردر وسلام سلامه كبى مصدردر عيوب وآفاتدن برى وسالم
اولمق معناسنه در يقال سلم من العيوب والآفات سلاما وسلامة من الباب الرابع اذا برئ وبين الاسلام تحيت
اولان سلام عليكم بو معنادندر كه سلامتله دعا ايلمكدر اسم اوله رق دخى استعمال اولنور وسلام يلان صوقمش
كسيه دينور سليم كبى كاسبدكر وسمبساط نام قلعه قربنده بر موضع آديدر وسكه مكرمه نك اسميدر وحجازده
بر طاغك آديدر وقصر السلام رقه ده هارون رشيدك بر كوشكى اسميدر وبر شجر آديدر بونده سينك كسريله ده
زبانزده در لطايفدندر كه براعرابى يه بر آدم تحيت قصديله السلام عليك ديدكده اعرابى جوابنده والحجات
عليك ديدى اول آدم ياهو بونه كونه جوابدر ديو اعتراض ايلدكده سلام وحجات ايكى كونه آجى اغاجلردر سن
بر يسنى بكا حواله ايلدك بن دخى سكا ديكرينى تفويض ايلدم ديو جواب ايلدى وسلام اساميدندر عبدالله بن سلام
الحبر وبرادرى سلمة بن سلام ويكانى سلام وسلام بن عمرو صحابه لردر وابو على الجبائى محمد بن عبدالله بن سلام در
ومحمد بن موسى بن سلام السلامى كه جدينه منسوبدر محدثيندر دار السلام جنت اعلادر كه داخل اولنلر آفاتدن ونعيمى
انقضاسندن سالم اولورلر تقول اللهم ادخلنا دار السلام اى الجنة نهر السلام نهر دجله در مدينة السلام
بغداد بهشت آسامدر محدثيندن حافظ محمد بن ناصر وعبدالله بن موسى وشمرادن محمد بن عبدالله السلاميون
بغداده منسوبلردر السليم امير وزننده والمسلوم بونلرده سلام كبى يلان صوقمش كسيه اطلاق اولنور وبو
تفألقبيلندندر يقال رجل سلام وسليم ومسلوم اى لديغ سلام كتاب وزننده بر صو اسميدر سلام غراب
وزننده بر موضع آديدر سليم زبير وزننده اساميدندر سليم بن منصور قيس غيلان قبيله سندن منشعب بر قبيله

پدر بدر کذلك جذامدن برقبیله پدریدر واون بش صحابه اسمیدر وام سلیم بنت ملحان وام سلیم بنت سحیم
صحابیه لردر ذات السلیم برموضعدر درب سلیم بغداد دروازه لرندن بر دروازه در سلیمه جهینه وزننده
بر رجل اسمیدر ابو سلمی بشری وزننده زهیرنام شاعرك پدریدر ابو سلمی سکری وزننده وزغ دیدکلری
آلاجه کلرك کنیه سیدر سلمان سینك فتحیله برطاغك آدیدر ومراد قبیله سندن بر بطن در عبیدة السلمانی
آنلردندر زمان سعادتده اسلامه کلوب لکن شرفیاب صحبت اولمدی وسائر بعض محدثین سلمانیین دخی آنلردندر
خطیب سلمانی کبی وسلمان بن سلامه وابن ثمامه وابن خالد وابن صخر وابن عامر وابن الاسلام الفارسی اصحابدندر
اخیر سلمان فارسی حضرتلریدر ابو سلمان بوق بوجکنك کنیه سیدر السلم سکر وزننده نردبانه دینور مؤنثدر
وبعضا مذکر اولور درجه ومرقاة کبی جمعی سلالیم وسلالم کلور یقال صعد علی السلم ای المرقاة شاح دیرکه جای
سلامت اولان محل فوقانی یه تسلیم ایلدیکیچون اطلاق اولندی وسلم اوزنکو یه اطلاق اولنور یقال جعل بالفرس
سلما ای غرزا وربان بن سیارك فرسی اسمیدر وعانه دیدکلری کواکبك صاغ طرفنك اشاغی سمتنده نیجه کوکبلره
اطلاق اولنورکه نردبان شکلنده در وسلم سبب معناسنه مستعملدرکه برنسنه یه موصل اولان وسیله در یقال
اتخذه سلما ای سببا السلامة کرامه وزننده سلام کبی عیوبدن وآفتدن بری وپاکیزه اولمق معناسنه در یقال
سلم الرجل عن العیب والافة سلاما وسلامة من الباب الرابع اذا نجا وبرئ منها وسلامه اسامیدندر سلامة بن عمیر
بن ابی سلامه صحابه در وسیار بن سلامه محدثدر وسلامة بنت الحر الازدیه وسلامه بنت معقل الخزاعیه وسلامه که
حاضنهٔ ابراهیم بن حضرت مصطفودر علیهما السلام صحابیه لردر التسلیم تفعیل وزننده آفتدن محفوظ
وبری قلمق معناسنه در یقال سلمه الله تعالی من الافة ای وقاه ایاها وبرنسنه یی برآدمه طپشرمق معناسنه در
تقول سلمته الی فلان اذا اعطیته اتاه ورضا معناسنه درکه خدای متعالك حکم وقضا وقدرنه راضی اولوب
امرینه بیون صونوب هرنه ظهور ایدرسه خیرا وشرا قبول تاملا قبول ایلمکدن عبارتدر یقال هو فی التسلیم ای
فی الرضی وسلام معناسنه درکه مراد تحیه درکه سلام علیکم دیو سلام ویرمکدرکه تحیت وسلامتله دعا ایلمکدن
عبارتدر یقال سلم ای قال له سلام علیکم التسلم تفعل وزننده تسلیم اولنان نسنه یی اخذ وقبض ایلمك
معناسنه در تقول سلمته الیه فتسلمه ای اعطیته فتناوله واسلامه کلمك معناسنه در یقال کان کافرا ثم تسلم ای اسلم
الاسلام همزه نك کسریله اطاعت وانقیاد ایلمك معناسنه در یقال اسلم الرجل اذا انقاد ومسلمان اولمق معناسنه در
یقال اسلم الیهودی ای صار مسلما وبرآدمی مخذول ایلمك معناسنه درکه همزه سی سلب ایچوندر یقال اسلم العدو
اذا خذله وطپشرمق تفویض معناسنه در یقال اسلم امره الی الله تعالی ای سلمه ومشغول ودرکار اولدیغی نسنه یی
ترك ایلمك معناسنه در تقول اسلمت عنه اذا ترکته بعد ما کنت فیه التسالم تفاعل وزننده بری بریله صلح ایدوب
سلامتلشمك معناسنه در یقال تسالما اذا تصالحا وتقول العرب هو لا یتسالم خیلاه ای لا یقول صدقا فیسمع منه یعنی
فلانك ایکی فرقه سواری سپاهی بری بریله صلح ایلمز دیمکدرکه فلان کلامی راست سویلمزکه استماع وقبول اوله دیجك
موقعده ایراد اولنور زیرا ایکی سواری عسکری بری بریله مصالحه ایلدکده یکدیکره قصد وهجوم ایلمیه رك علی حالهما
یوللرینه کیدرلر پس کلام مزبور ایکی سوزی برآرایه کلمز وبری برینه اویمز که ابدر دیمکدن کنایه اولور زیرا ایکی سوزی
بری برینه منافر ومصادم اولان کسه کذابدر المسالمة مفاعله وزننده برکسه ایله صلح ایلمك معناسنه در بری برینك
شرندن سالم اولورلر یقال سالما اذا تصالحا الاستلام افتعال وزننده والاستلأم استفعال وزننده خاصة
حجر اسودی لمس ایلمك معناسنه درکه زیارت ایلمك تعبیر اولنور او پمك ایله یا ال سورمك ایله اولور یقال استلم الحجر
یعنی الاسود استلاما واستلأمه استلاأما اذا المسه اما بالقبلة او بالید شارحك بیاننه کوره سلمه دن مأخوذدرکه حجر
معناسنه در یاخود سلامدن مأخوذ درکه تحیت معناسنه در واستفعالده لأمه دن مأخوذدرکه درع وسلاح
معناسنه در کویاکه آنك زیارتی عذابدن حرز ووقایه اولور وابن اعرابی اجتماع معناسنه اولان ملأمه دن مأخوذدر
دیدی واستفعالده استعمالی قلیلدر انتهی واستلام اکینك سنبله سی ظهور ایلمك معناسنه در یقال استلم الزرع
اذا خرج سنبله وصلح ایدشمك معناسنه درکه مشارکت ایچوندر ومنه یقال هو لا یستلم علی سخطه ای لا یصطلح
علی ما یکرهه الأسیلم مصغر بنیه سیله سرچه پرمقله آدسز پرمق بیننده اولان طمره دینور الاستسلام امتثال
وانقیاد ایلمك معناسنه در یقال استسلم الرجل اذا انقاد واصلا شاشوب صاپیه رق منصل یولك وسطندن کتمك
معناسنه مستعملدر یقال استسلم لکم الطریق اذا رکبه ولم یخطئه التمسلم تمفعل وزننده که باب مخصوصدر
برکسه مسلم اسمیله تسمیه اولمق معناسنه در یقال کان فلان یسمی محمدا ثم تمسلم ای سمی بمسلم اسالم همزه

مضمومه ایله سراة اولکه سنده برطاغك آدیدر مدینهٔ سالم اندلسده برشهردر السلامیة سینك فتحیله ثمالهٔ نام
محل یاننده بنی حزن یورده برصویك آدیدر وبر بشقه صویك آدیدر سلام شدادوزننده صعید اولکه سنده
برقریه در خیف سلام مکه قضاسنده برناحیه در وسلام بن سلم وابن سلیمان وابن ابی سلام وابن شرحبیل وابن
ابی عمره وابن مسکین وابن ابی مطیع محدثلردر وسلام بن ابی الحقیق وسلام بن محمد بن ناهض وسعد بن جعفر بن سلام
ومحمد بن سلام البیکندی که محدثلردر تشدید وتخفیفلرنده اختلاف اولنمشدر سلمیه سینك ولامك فتحی ومیمك سکونیله
حمص قرینده بر بلده در محدثیندن عتیق السلمانی فتحالهدر ذوسلم فتحتینله برموضعدر وذوسلم بن شدید بن
ثابت اذواء یمندندر سلمی سکری وزننده نجد یارنده برموضع آدیدر وطائف شهرنده برقلعه نك اسمیدر وطی
قبیله سنه مخصوص برطاغك آدیدرکه مدینه نك شرقیسنده واقعدر وبرقبیله آدیدر وبرنبات اسمیدر وایکی صحابه
اسمیدر واون التی صحابیه نك اسمیدر ام سلمی ابورافع جنابلرینك زوجه سیدر سلمی حبلی وزننده
اسامیدندر سلمی بن عبدالله بن سلمی وسلمی بن غیاث وسلمی بن منقذ وابو سلمی القتبانی علی قول بوسکری وزننده
محدثلردر السلامان سینك فتحی وتثنیه بنیه سیله برشجر آدیدر وبنی شیبان یورده برصو آدیدر وبر رجل اسمیدر
سلامه شداده وزننده بنت عامردرکه معتقهٔ حضرت عائشه در وسلامة المغنیه شول مطربه درکه عبدالرحمن
بن عبدالله بن ابی عمارکه تابعیندن عباد اهل مکه دندر مزبوره یه تعشق ایلمشیدی وعبدالرحمن افراط عبادتندن
قس ایله ملقب اولمغله مزبوره یی کندیسنه اضافتله سلامة القس اطلاق ایلدیلر السلامیة شدادیه وزننده
موصل قضاسنده برقریه در عبدالرحمن بن عصمه نام محدث ونیجه محدثلر اورادندر السلامی حباری وزننده
دوه نك بقنه غنده اولان کیکه دینور وانسانك اللرنده وایاقلرنده اولان کوچك کیکه دینور که پرمق اوزنلغنده واندن
قصه رق اولور جمعی سلامیات کلور میمك فتحی ویانك تخفیفیله مؤلف عظام صغار طول اصبع او اقل فی الید والرجل
عبارتیله رسم ایلمکله اویلجه ترجمه اولندی لکن سائر امهاتده وکتب تشریحده مشروح اولدیغی اوزره سلامی
پرمق کیکی اوله جقدر کرك الك وکرك ایاغك اولسون هر پرمقده اوچر سلامی اولورکه انجه اوزنجه کیکلردر اغلظاری
سوافل وادقلری اواخردر پس مؤلفك فی الید والرجل قولی ذکر الکل واراده الجزء قبیلندن اولور وسکاری وزننده
سلامی جنوب طرفندن اسن یله وصف اولورکه بو دیارلرده قبله یلی وقبله لدوسی تعبیر اولنور السلیم امیر وزننده
یلان صوقمش کسیه دینورکه ذکر اولندی علی قول اولو مجل یاره لو یه دینور یقال رجل سلیم ای لدیغ او جریح
الذی اشفی علی الهلکة وآتك وبارکیرك طرنقلرینك ایچ یوزندن چوره سنده قبل بن یرایله طرنغك جوفی بیننه کلان
بر ینه دینور وافات وامراضدن بری وسالم اولانه دینور جمعی سلماء کلور کرماء کبی سالم لامك کسریله عبدالله
بن عمر بن خطابك ولدی اسمیدر جوهری سالم لفظنی کوزایله روناراغنده اولان دری ایله تفسیری غلط وعبدالله
بن عمرك بیتیله استشهادی باطلدر شارح دیرکه بیت مزبور بودر * یدیروننی فی سالم وادیغه * وجلدة بین العین
والانف سالم * پس عبدالله سالمی کمال محبتندن ذکر اولنان دری منزلنده قلمشدر لکن بیت مرقوم زهیرك اولوب
عبدالله انکاء تمثل ایلدیکی شیخمك تصحیحکرده سی اولمغله جوهرینك کلامی غلط وبطلاندن سالم اولور
ذات اسلام همزهٔ مفتوحه ایله سلم اغاجی انبات ایدن ارضه اطلاق اولنور سلم سینك فتحیله اسامیدندر سلم
بن زریر وابن جناده وابن ابراهیم وابن جعفر وابن ابی الدیال وابن عبدالرحمن وابن عطیه وابن قتیبه وابن قیس محدثلردر
باب سلم اصفهانده برمحله درکذلك شیرازده برمحله در کتاب الکنایه مولفی ابو خلف محمد بن عبدالملك السلمی الطبری
انلرك برندن اولمق محتملدر وکتاب مرقوم فقه شافعی فنده بغایت بدیعدر سلمی سکری وزننده ابن جندل درکه
فرددر یعنی بو اسمده یکادر سلمانین سینك ضمیله برموضعدر ذوالسلومه صبوره وزننده بنی النهان بن مالکدن
برکسه در سلومه تنوره وزننده بنت حریث بن زیددرکه عدی بن رقاع نام شاعرك زوجه سیدر ذی تسلم تسمع وزننده
برکلمه درکه محل یمینده استعمال اولنور تقول لاوذی تسلم ما کان کذا ای لاوالله الذی یسلمك وتثنیه ده بذی تسلمان
وجمعنده تسلمون ومفرد مؤنثده تسلمین وجمعنده تسلمن دینور کذلك اذهب بذی تسلم واذهبا بذی تسلمان واذهبوا بذی
تسلمون دیرلر اذهب بسلامتك معناسنه وذو کلمه سی ایچون تسلم کلمه سنه مضاف اولورنته که لدن کلمه سی عامل اولدقده ملحق
غدوه کلمه سنی نصب ایلمکله خاصدر مترجم دیرکه مغنی اللبیبده مرسوم اولدیغی اوزره عربك اذهب بذی تسلم قوللرنده
باء حرف ظرفیت ایچوندر وذی زمن محذوفك صفتیدر وصاحب معناسنه در بو جهتله موصوف نکره اولور واذهب
فی وقت صاحب سلامة سبکنده اولورکه مظنهٔ سلامت اولان وقتده کیت دیمك اولور وعند البعض ذو الذی معناسنه
اولمغله موصوف محذوف معرفه اولور وجمله اعرابدن محلی اولمیه رق صله اولمغله اذهب فی الوقت الذی تسلم

مطلب

فه دیمك اولور لكن ذو همان طی لغتنده الذی معناسنه اولمغله بو قولی تضعیف ایلدیلر و بعضلر اذهب بذی تسلم قولنی بالشان الذی یقال لك فیه تسلم عبارتیله تفسیر ایلدیلر و بعضلرینه ذو صاحب معناسنه اولوب مقدر الامر لفظنك صفتی اولمغله اذهب بالامر الذی هو صاحب سلامتك تا و یلنده در دیدیلر و سیبویه لا افعل ذلك بذی تسلم قولنی لا افعل ذلك بذی سلامتك عبارتیله بیان ایلمشدر وفعل مستقبل مصدر تقدیرنده درو بو عربه مخصوص یمین کلماتندندر که لسانمزده باشك ایچون ایشلم تعبیری بو قبیلدندر انتهی سلام شداد وزننده اسامیدندر وخطیئه نام شاعرك درع وصفنده نظم ایلدیکی اشبو * جدلاء محکمة من صنع سلام * مصراعنده سلام لفظندن مرادی داود علیه السلام در من صنع داود دیمکی مراد ایدوب لکن قافیه موافق اولمدیغندن سلیمان لفظنه انتقال و اکا دخی وزن مطاوعت ایلمامکله سلام کلمه‌سنه ارتحال ایلدی مترجم دیر که مؤلفك بو توجیهی حفید افندی مرحومك تصرفات مخصوصه‌لری قبیلندندر لطیفه بر کبیر الانف کسه‌نك یاننده بر آدم بو کون هوا خوشجه دکلدر دیمش همان اول کسه شدت انفعال‌الله ترك مجلس ایدوب کتمش سببنی سؤال ایتدکلرنده بنم انفمه تعریض ایلدی زیرا هوا دکز بحثنه متعلقدر دکزده ایسه قایق اولمغله بونك انفی قایق کبی کبیردر بونی هزل ایتدی دیمش سلیمان سینك ضمیله اسامیدندر که بر پیغمبر ذیشانك اسم شریفیدر مؤلف بصائرده اسم اعجمی اولمسنی ترجیح ایلمشدر وسلیمان بن ابی سلیمان وابن صرد وابن عمرو وابن مسهر وابن هاشم وابن اکیمه اصحابدندر وام سلیمان ایکی صحابیه‌در مسلم محسن وزننده یکرمی قدر صحابه اسمیدر مسلمه مرحله وزننده اسامیدندر مسلمة بن مخلد وابن اسلم وابن قیس وابن هانی وابن شیبان صحابه‌لردر مسلم محسن وزننده مسلم معظم وزننده سلم جبل وزننده سلم عدل وزننده مسلمه محسنه وزننده مسلمه مرحله وزننده اسلم احمد وزننده سالم آنك وزننده سلمیه جهینه وزننده اسامی ناسدندر السلالم علابط وزننده خیبر قلاعندن بر قلعه‌نك آدیدر سلمون قلمون وزننده بش موضع اسمیدر مؤلف مسلمة الکذاب اسمندن سکوت ایلدی ظاهرا استهجانله صون لسانه مبنیدر السلتم تای فوقیه ایله زبرج وزننده آفت وداهیه معناسنه‌در وغول بیابانیه دینور و بك قیلق یله دینور وشول قوجمان دوه‌یه دینور که بتون دیشلری کیدوب وآت دوغی بر درجه‌ده صارقمش اوله که بو قاری چکمکه قادر اولمیه وسلتم ناچیز نسنه معناسنه مستعملدر یقال ما اصاب سلتما ای شیئا السلجم جمجمه جعفر وزننده شلغم تعبیر اولنان معروف سبزه اسمیدر بونده ثای مثلثه ایله ثلجم وشین معجمه ایله شلجم دیمك جائز دکلدر یاخود لغت ردیئه‌در وسلجم کریملو واوزون آته واوزون تمرنه دینور و باشلو اولوب تند وشدید اولان ارکك دوه‌یه دینور جمعی سلاجم کلور وصیق وقالین وکور صقاله دینور وچکه‌لری اوزون اولان باشه دینور وصویی چوق کهنه قیویه دینور السلاجم علابط وزننده اوزون آدمه دینور و باشلو اوله رق یاوز ارکك دوه‌یه دینور بونکده جمعی سلاجم کلور سینك فتحیله المسلخم خای معجمه ایله مشمعل وزننده مدتغ ومتکبر کسه‌یه دینور یقال رجل مسلخم ای متکبر السلعام عین مهمله ایله ضرغام وزننده بیوك قارنلو بوغزینك دلیکی بول آدمه دینور یقال رجل سلعام ای الواسع الحلق العظیم البطن واوزون برونلو آدمه دینور و برونی انجه واوزون قورده دینور ابو سلعامه سینك کسریله قوردك کنیه سیدر السلقم قافله جعفر وزننده ارسلانه دینور وچکه سی پك وشدید اولان دوه‌یه دینور واوزون برونلو آدمه دینور یقال رجل سلقم ای الطویل الانف السلاقم علابط وزننده بودخی ارسلانه دینور السلقمة صلقمه وزننده ومراد فیدر که آزی دیشلری بری برینه سورمك معناسنه‌در یقال سلقم الرجل بمعنی صلقم وریبه وسوء ظن ایلمك معناسنه‌در یقال سلقمه اذا رابه السلقامة سینك کسریله دیشی قورده دینور السلهم جعفر وزننده چلمسز انجه آرق آدمه دینور یقال غلام سلهم ای ضامر واوزون آدمه دینور وخسته‌لکدن یکیجه قورتیلوب قالقمش آدمه دینور یقال هو سلهم ای ناقه من المرض ومدحج قبیله سندن بر جماعت آدیدر سلهم زبرج وزننده بر رجل اسمیدر المسلهم مشمعل وزننده لونی متغیر اولمش نسنه‌یه دینور الاسلهمام اشمعلال وزننده بر نسنه‌نك لونی متغیر اولمق معناسنه‌در یقال اسلهم لونه اذا تغیر السم سینك فتحی ومیمك تشدیدیله دلیکه دینور یقال اضیق من سم الابرة ای ثقبها و بو معنادندر که عربلر اصاب سم حاجته دیرلر مقصد ومطلبك دلیکنی بولدیکه اصابت ایلدی دیمك اولور وسموم الانسان وسمام الانسان بدن انسانیده اولان دلکلردن عبارتدر که آغز و برون وقولاق وسائر دلکلردر وسم آغویه دینور زهر معناسنه بو ایکی معناده سینك حرکات ثلاثیله‌ده

لطيفه

لغتدر جمعی سموم کلور وسمام کلور سینك کسریله وسم سینك فتحیله فاطر بوجغی مقوله‌سی نسنه‌لره دینور که دکزدن چقار وآت قسمنك ککزنده اولان ایکی طمرك هر برینه دینور ایکیسنه سمان دینور سم الفار صچان اوتنه دینور سم الحمار دفلی اسمیدر که آغو اغاجی دیدکلری شجردر فارسیده خرزهره دینور سم السمك شجرهٔ ماهیزهره در که بالق اوتی دیدکلری داروك نباتیدر بو صبر دیمکله معروفدر مفاصل اغریلرینه وقالجه وآرقه اغریلرینه ونقرس علتنه نافعدر ومستعمل اولان قشریدر دوکوب صویه براقسه‌لر کل ایدن بالقلر سرخوش اولوب صویك یوزنه چقرلر و ییراغنده قوت ودهنیت اولمغله چراغلرده فتیل یرینه یقارلر وسم لفظی مصدر اولور بر آدمه زهر ایچورمك معناسنه یقال سمه سما من الباب الاول اذا سقاه السم وطعامه یا شرابه زهر قاتمق معناسنه‌در یقال سم الطعام اذا جعل السم فیه وشیشه‌نك اغزینی طیقامق معناسنه‌در یقال سم القارورة اذا سدها وایکی کسه‌یی بارشدرمق معناسنه‌در یقال سم بینهما اذا اصلح و بر نسنه‌یی اصلاح ایلمك معناسنه‌در یقال سم الشیء اذا اصلحه و بر نسنه‌یی برکسه‌یه مخصوص قلمق ومخصوص اولمق معناسنه متعدی ولازم اولور یقال سم النعمة الیه فسمت هی ای خصها فخصت و بر ماده‌نك کنه وغورینه نظر ایدوب دقت وامعانله بو قلمق معناسنه‌در یقال سم الامر اذا سبره ونظر غوره المسام میمك فتحیله مسمه‌نك جمعیدر که موضع سم معناسنه‌در کندیده دلیك اولان یره دینور مسام الجسد بو معنادندر که بدنده اولان منافذدر مراد بشره‌ده اولان خفی وخرده منفذلردر که عرق و بخار انلردن ترشح وخروج ایدر اول دلکلره سموم وموقعلرینه مسام دینور یقال هذا دواء یفتح مسام الجسد ای ثقبه پس اطبانك مسامات تعبیرلری جمع الجمع صورتنده اولور وتخفیفی غلطدر السامة عامه وزننده خاصه معناسنه‌در یقال عرف ذلك العامة والسامة ای الخاصة واواومه اطلاق اولنور وزهرناك حیوانه دینور و بولابن وتامز قبیلندندر وسام ابرص که سم ابرص دخی دینور بر نوع زهرناك ایری والاجه کلردر برص ماده‌سنده بیان اولندی اهل السمة سهل المذمة وزننده کشینك خاصه واقاربی ومتعلقاتنه اطلاق اولنور السموم صبور وزننده اتسی یله دینور که سام یلی تعبیر اولنور اکثری کوندز هبوب ایدر سمیلو اولمغله طوقندیغی بر باد ایدر جمعی سمائم کلور یقال اصابته السموم ای الریح الحارة المسموم بادسموم اسدیکی کونه دینور تقول سم یومنا علی المجهول فهو مسموم ویقال یوم سام ومسم علی زنة اسم الفاعل ای ذو سموم السمسم زمزم وزننده والسماسم علابط وزننده تلکی‌یه دینور ثعلب کبی وسمسم اغویه دینور سم معناسنه وکوچك جثه‌لو قورده دینور علی قول مطلقا قورده دینور و بر قوشبال ادیدر وسماسم خفیف الروح ولطیف وسریع انسان وحیوانه دینور و بر قوش ادیدر السمسام ثرثار وزننده قورده دینور وسماسم ایله معنای ثانیده مرادفدر السمسم زبرج وزننده شیرلغن یاغنك دانه‌سنه دینور که تحریفله صوصم تعبیر اولنور فارسیده کنجد دینور لزوجتلی ومعده‌یی وفمی مفسد یعنی آغزده رائحهٔ کریهه‌یی مورثدر مصلحی عسلدر منهضم اولانی بدنی مسمن و ییراغنك مطبوخیله نطول شعری مصلح ومطولدر و بر نوعی که فارسی تعبیر ایله جلهنك دیمکله معروفدر بو دیارلرده جبل هندی دیدکلریدر افعالده خربق دیدکلری دارویه قریبدر که اولور که اندن نصف درهمی بر درهمه‌دك مفلوجه اسقا ایلمکله خلاص بولورلر لکن بر درهمی استعمال خطرناکدر مفردی سمسمه در ها ایله مترجم دیر که بو معنادن مأخوذ اوله‌رق اهل تصوف بیننده سمسمه اصطلاحلرندندر شول معرفت دقیقه دن عبارتدر که غایت خفادن دقیق اولور عبارتدن اشارتله ادراك اولنمز وسمسم جلجلان اسمیدر که کنش دیدکلری تخمدر و بر نوع حبه اسمیدر و بر قوشبال ادیدر مفتوح اولان سمسم مصحفی دکلدر السمسم سینلرك ضمیله و بعضا مکسور اولور یاخود جوهری کسر ایله تقییدنده غلط ایلدی قزل قرنجه‌لره دینور مفردی سمسمه در شارح دیر که ضمله وکسر ایله اولدیغی نیچه ائمهٔ لغت ثبت ایلدی وسمسم چابك وچالاك آدمه دینور السمسمة زلزله وزننده تلکی قسمی لنك ایله یلمك معناسنه‌در یقال سمسم الثعلب اذا عدا السمسام سحاب وزننده والسمسمان والسمسمانی سینلرك ضمیله بونلرده خفیف الروح لطیف وسریع انسان وحیوانه دینور السمامة سحابه وزننده آدمك شخص وسوادنه دینور کالبد معناسنه یقال هو بهی السمامة ای الشخص وآت قسمنك کردننده تویدن بر دائره اسمیدر که مقبول نشانه‌در وخرابه بنادن قالمش مشخص اثره دینور و ییراغه دینور لواء معناسنه وطلعت انسانی‌یه دینور یقال هو حسن السمامة ای الطلعة السمة سینك ضمیله خرما ییراغندن طوقنمش صفره‌یه دینور که خرما کسدکلری وقتده انی اغاجك آلتنه بسط ایدرلر تا که دوکیلنلر

اكا واقع اوله جمعى سمم در صردكبى وقرابت معناسنه‌در يقال بينهما سممة اى قرابة السمة سينك
كسريله وفتحيله انسانك دبرنه دينور سمويه سينك وميم مشدده‌نك ضميله اسمعيل بن عبدالله نام حافظك
لقبيدر الاسم فتحتينله دلكلرى طاره جق بورنه وصف اولور يقال انف اسم اى الضيق المنخرين
المسم ميمك كسريله مسن وزننده دسترس اولديغى طعامى قدرتى يتشديكى مقدارى اكل ايدر اولان آدمه دينور
يقال رجل مسم اذا كان يأكل ماقدرعليه سمى ربى وزننده حجازده بر وادى اسميدر السمان شداد وزننده
بر نباتدر السمان سينك ضميله جبل سرانده بر قريه‌در سمايم سينك فتحيله صحارقربنده بر بلده‌در السنم
نون مشدده ايله جردحل وزننده رغم لفظنه اتباعا ذكر اولور يقال رغما له سنما على قول بوشين معجمه ايله‌در
سنبو سينك وبانك فتحيله مصرده بارنده ايكى قريه‌در السنام سحاب وزننده دوه‌نك اوركجنه دينور جمعى
اسنمه كلور وسنام الارض يرك اورته‌سنه اطلاق اولنور وسنام بصره ايله عمامه بيننده بر طاغك آديدر وماوان ايله
زبده بيننده بر طاغ آديدر و بصره ده بر طاغك آديدر كه دجال ايله برابرجه يوريجكى منقولدر الاسنام همزه‌نك
كسريله بنى اسد يوردنده بر طاغك آديدر وحلى ديدكلرى نباتك يمشنه دينور مفردى اسنامه‌در المسنمة
محسنه وزننده اسنام ديديكى نبات انبات ايدن يره دينور يقال ارض مسنمة اذا كانت تنبت الاسنام السنم سكر وزننده
صغره دينور بقره معناسنه سنوم صبور وزننده بر موضعدر السنمة فتحاتله اونك اوجلرنده سنبله مثالنده اولان
چكنه دينور السنم فتحتينله دوه بيوك اوركجلو اولمق معناسنه‌در يقال سنم البعير سنما من الباب الرابع
اذا صار سنما التسنيم تفعيل وزننده دوه‌يى سمور دوب اوركجنى بيوتمك معناسنه‌در يقال سنم الكلاء البعير
اذا عظم سنامه وقابى باشلو طولدرمق معناسنه مستعملدر يقال سنم الاناء اذا ملاه و برنسنه‌نك اوزرنه واوست طرفنه
چقمق معناسنه مستعملدر يقال سنم الشئ اذا علاه وتسنيم القبر تسطيح مقابليدر كه قبرك اوزرنى اوركج شكلنده
يكى يا يمقدن عبارتدر يقال سنم القبر ضد سطحه وتسنيم جنتده بر صوينك اسميدر كه جنتك غرف وقصورلرى
اوزرندن جريان ايدر كه هر بر ينه اوغريوب كذران ايدر على قول بر چشمه‌در كه اهل جنت اوزره يوقريدن اشاغى يه
جارى اولور الاسنام همزه‌نك كسريله بودخى دوه‌يى سمور دوب اوركجنى بيوتمك معناسنه‌در يقال اسنم البعير
يعنى سمنه وتوز وتوتن مقوله سى يوقرى هوايه آغمق معناسنه‌در يقال اسنم الدخان اذا ارتفع وآتشك علوى
بك عظم اولمق معناسنه‌در يقال اسنمت النار اذا عظم لهيبها السنم كتف وزننده بو يلنوب اوجلرنده چچكى
چقمش نباته دينور واوركجى بيوك دوه‌يه دينور يقال بعير سنم اى عظيم السنام اسنمه همزه‌نك فتحى ونونك ضميله
ياخود ذات اسنمه طخفه قربنده بر تپه‌نك آديدر التسنم تفعل وزننده بودخى برنسنه‌نك اوزرينه چقمق معناسنه‌در
يقال تسنمه اذا علاه و برآدمى تغلبله آسنزين تبردست طوتمق معناسنه‌در يقال تسنمه اذا اخذه معافسة
المسنم معظم وزننده هاودى آنوب من بعد ركوبدن آزاده اولمش دوه‌يه دينور السنمات فرحات وزننده
بنى نمير يوردنده برنيجه اوزون اوزادى الحق طاغلره اطلاق اولنور السوم نوم وزننده والسوام غراب وزننده
برمتاعى صاتلق ايلمك معناسنه‌در تقول سمت بالسلعة اسوم بها سوما وسواما اذا عرضتها للبيع وصاتلق متاعه
قيمت آرتمغله بهايه چقرمق معناسنه‌در تقول سمت بالسلعة اذا غاليتها مؤلف بوراده اقتصار ايلمشدر
زيرا سائر اصولده مرسوم اولديغى اوزره سوم طرفيندن تحقق ايدر ابتدا سوم البايع دركه متاعنى صاتلق ايلكله
بهاسى تعيين ايلمكدر ثانيا سوم المشترى دركه آلمغه طالب اولوب بشقه بها عرض ايلمكدر يقال سام البايع سلعته
وسامها المشترى مؤلفك سرد ايلديكى ايكنجى معنا لايسوم الرجل على سوم اخيه حديثندن مأخوذدر كه بايع ايله
مشترى بيننده قرار واقع اولمشيكن خارجدن بركيمسه كندى آلمق ايچون قرار كرده دن زائد قيمت عرض ايلمكدن
عبارتدر وسوم بردوزه‌يه آب روان كبى مرور ايلمك معناسنه‌در يقال سامت الابل او الريح اذا مرت واستمرت
وطوار اوتلامق معناسنه‌در يقال سامت المال اذا رعت و برآدمه رنج ومحنتلو برايش تكليف ايلمك على قول رنج
ومحنته كرفتار ايلمك معناسنه‌در يقال سامه الامر اذا كلفه اياه و بو اكثرى عذاب وشر وظلم مقوله‌سى حالاتنده
استعمال اولنور وسوم قوش برنسنه اوزرينه دونوب طولشمق معناسنه‌در يقال سامت الطير على الشئ اذا حامت
المساومة مكالمه وزننده والسوام جدال وزننده بودخى برمتاعه قيمت آرتدرمغله بهايه چقرمق معناسنه‌در
تقول ساومت بالسلعة اذا غاليت مؤلف بونده دخى اقتصار ايلمشدر زيرا امهات سائره‌نك بيانلرينه كوره
مساومه ابتدا بايع صاتلق متاعنه بربها تعيين ايدوب صكره مشترى اندن ازجه بها عرض ايلمكدر بو ونيره ايله
بهاسو يلشه‌رك بينلرنده قرارداده اولور بوندن لسانمزده بازارلشمق ايله تعبير اولنور تساوم دخى بو معنايه‌در

الاستيام افتعال وزننده مساومه معناسنه‌در تقول استمت بالسلعة وعليها اذا غاليتها وصاتلق متاعك بهاسنى
سؤال ايلمك معناسنه‌در تقول استمته السلعة وعليها اذا سألته سومها يعنى اكا بهاسنى تعيين ايلمسنى طلب ايلدم
السيمة سينك كسريله والسومة سينك ضميله اسملردر تعيين وتسميه اولنان بازاره دينوركه مراد قيمتيدر
يقال انه لغالى السيمة والسومة اى السوم التسويم تفعيل وزننده بودخى برآدمه رنج ومحنتلو برايش تكليف ايلمك
ياخود محنتلو برايشه كرفتار قلمق معناسنه‌در يقال سومه الامر اذا كلفه اياه او اولاه اياه وآته نشان ايچون
تمغا باصمق معناسنه‌در يقال سوم الفرس اذا جعل عليه سيمة اى علامة و برآدمى هرنه ايشلرسه ايشلسون
ديو كندى باشنه وكندى حالنه قومق معناسنه‌در يقال سوم فلانا اذا خلاه وسومه لما يريده و برآدمى بركيمسه كندى
مالنه حاكم ايدوب هروجهله تصرفنى اكا طپشرمق معناسنه‌در چفتلك كتخداسى كبى يقال سومه فى ماله
اذا حكمه وطوارى كندى باشنه مسيب اوتلاغه صالى ويرمك معناسنه‌در يقال سوم الخيل اذا ارسلها و برقومى
شبخون ايلمكله احواللرنى تباه و برباد ايلمك معناسنه‌در يقال سوم على القوم اذا اغار فعاث فيهم السوام
سحاب وزننده والسائمة كندى باشنه اوتلاغه صالى ويرلمش دوه‌لره دينور يقال له سوام وسائمة اى ابل راعية
مؤلفك دوه‌يه تخصيصى عرب طائفه‌سنه نسبتله‌در بوخسه جميع ماشيه ودابه‌ده جاريدر مكر اول وضعى دوه‌يه اولوب
بعده متسع اولمش اوله الاسامة همزه‌نك كسريله دوه‌لرى كندى باشنه اوتارمق معناسنه‌در يقال اسام الابل
اذا ارعاها وقيونك اغزنى توسيع ايچون برقازمق معناسنه‌در يقال اسام الحفرة على الركية اذا حفرها و برنسنه‌يه
حواله نظر ايلمك معناسنه مستعملدر يقال اسام اليه بصره اى رماه به السيمة سينك كسريله والسومة
سينك ضميله والسيماء سينك كسرى ومد وقصر ايله والسيمياء الفك مديله علامت ونشان معناسنه‌در
يقال فيه سيمة الصلاح وسومته وسيماه وسيماؤه وسيمياؤه اى علامته شارح ديركه علم سيميا ايله متداول اولان سيميا لفظ
عبرانى اولان شيم به معربيدركه آله معناسنه‌در المسومة معظمه وزننده كه اشبو حجارة من طين مسومة
كريمه‌سنده واقعدر بعض مفسرين عليها امثال الخواتيم و بعضلر معلمة ببياض وحمرة و بعضلر معلمة بعلامة
يعلم انها ليست من حجارة الدنيا عبارتيله تفسير ايلديلر يعنى شول طاشلردر كه اوزرلرنده مهر مثالى
نقشلر وار ايدى كه من عندالله اولديغنه علامات ايدى ياخود آق وقرمزى الاجه ايدى ياخود انلرده
دنيا حجاره‌سندن اولمدقلرنى معلم بر كونه علامت ونشانه وار ايدى و بونلر تسويمك معناى اولندن مأخوذدركه
نشانه قلمق معناسنه‌در السامة حاله وزننده قيونك اغزنى توسيع ايچون قازيلان حفره‌يه دينور جمعى سيم در
عنب وزننده وطاغلرده اولان شول طمره دينوركه طاغك اصل طينتنه مخالف اوله والتونه وكومشه
على قول معدنلرده اولان التون وكومش طمرلرينه دينور جمعى سام در واغاجك اوزدكنه دينور
وعربستانده بر موضعدر و يمنده ايكى قريه آديدر و بصره ده بر محله آديدركه بنو سامه دخى ديرلر
وسامة بن لؤى بن غالب كعبك برادريدركه رجال نسب مصطفويه‌دندر عليه السلام محدثيندن
ابراهيم بن الحجاج السامى و برجماعت يصربون اكا منسوبلردر السام حال وزننده خيزران اغاجنه دينور
وهذيل يوردنده بر طاغك آديدر واسم ابن نوح عليه السلام در وقيازده صوابر كلجك خلق اويمه چقوره دينور
سيمويه سينك كسرى وميمك ضميله اصحابندندر فى الاصل بلقاء شهرندندر نصرانى ايكن اسلامه كلدى المسامة
ملامه وزننده شول انلو وقالين تخته‌يه دينوركه قپونك آلت اينكنه وضع اولنوب قپونك قاعده‌سى آنك اوزرنده
اولور ومحفه‌نك اوكنده اولان قالين دكنكه دينور السوام سحاب وزننده آتك كوزلرى آلتنده اولان ايكى چقوره
دينور ايكيسنه سوامان ديرلر سوام غراب وزننده بر قوش آديدر يسوم يقول وزننده جبال فرقده متصل
بر طاغدركه هيمان آنده اوق و ياى دوزدكلرى نبع وشوحط اغاجلرى بتوب واول اغاجلرده ميمون كروهى ايوا
ايدرلر السهم سينك فتحى وهانك سكونيله حظ ونصيب معناسنه‌در جمعى سهمان وسهمه كلور سينلرك ضميله
يقال له فى هذا سهم اى حظ وقار اوقنه دينوركه آنكله مقارعه اولنور بالكسر وتمرنسز ساده اولور جمعى سهام
كلور مقارعه معناسنه مساهمه بونندر وسهم نبل كلمه سنك مفرديدركه عربى اوقه دينور فارسيده تير دينور
زيرا نبل كلمه سنك لفظندن مفردى يوقدر شارحك بياننه كوره بونكده جمعى لفظندن سهام در وسهم البيت
تركيده دخى اوق تعبير اولنان دير كه دينوركه آنى سقف آلتنه اوزادوب سائر ديركلرى واغاجلرى آنك اوزرينه
استوار ايدرلر وسهم معاملات ومساحاتده آلتى ارشون مقداره اطلاق اولنور يقال ضرب المساح بسهمه فى الارض
وهو مقدار ست اذرع فى معاملات الناس ومساحاتهم وارسلان طوتجق قولبه‌نك قبوسى اوزره وضع ايتدكلرى

مصنع طاشه دینور که ارسلان اول قوليه قبوسندن ایچری کیروب زنبركله وضع اولان طعمه یه یاپشدقده قپان
تخته سی کبی اول طاش دوشوب قپویی سدایدر وسهم قریشدن برقبیله آدیدر که بنوسهم ایله متعارفدر کذلك باهله
قبیله سندن برقبیله آدیدر السهم ضمتيله کونشك پرتوندن هواده ایلك ایلك تخیل اولنان خرده نسنه لره
دینور که اسی کونلرده متخیل اولور چوجقلر شیطان عربه سی تعبیر ایدرلر وحرارت غالبه معناسنه در وعاقل
وحکیم کارکذارلره دینور یقال هم سهم ای عقلاء حکماء عمال السهمة غرفة وزننده خصلغه دینور یقال
بینهما سهمة ای قرابة وبهره ونصیب معناسنه در یقال له فی هذا سهمة ای نصیب السهام سحاب وزننده
بودخی اسی کونلرده هواده ایلك ایلك متخیل اولان نسنه لره دینور مخاط الشیطان معناسنه وباز کونلرنده
هوانك آتشین اسبسنه دینور که انسان وحیوانی علو کبی چالوب برباد ایدر نته که بادیه ده واقعدر یقال فی یومنا
هذا سهام وهو حر السموم ووهج الصیف ویقال سهم الرجل علی المجهول اذا اصابه السهام السهام غراب
وزننده وفتحله ده جائزدر بدنه عارض اولان آرقلغه وبوزقلغه دینور سام یلی چالمش کبی یقال به سهام ای ضمر
وتغیر سهام کتاب وسحاب وزنلرنده یمنده روادی آدیدر بعض نسخه ده ویفتح لفظی اشاغیده مرسوم اولمغله
طغیان قلمدر محلی بورادر السهوم هجوم وزننده برکسه یا برحیوان آرقلیوب لون وبدنی متغیر اولمق معناسنه در
یقال سهم الرجل وسهم سهوما من الباب الثالث والخامس اذا ضمر وتغیر لونه وبدنه وچهره ترش وعبوس اولمق
معناسنه در یقال سهم وجهه اذا عبس ویقال بوجهه سهوم ای عبوس السهام غراب وزننده دوه یه
مخصوص برمرض آدیدر شارحك بیاننه کوره بوراده وبالضم لفظی ساقطدر ومرض مزبور دوه یی اسی چالمقدن
عارض اولور المسهوم سهام علتنه اوغرامش دوه یه دینور المسهمة معظمه وزننده سهام علتنه اوغرامش
دوه لره دینور یقال بعیر مسهوم اذا اصابه السهام ویقال ابل مسهمة اذا اصابها السهام الساهمة آرقلیوب
زبونلنمش ناقه یه دینور یقال ناقة ساهمة ای ضامرة السهوم صبور وزننده طوشنجل قوشنه دینور سهم الرامی
برکوکب آدیدر ذوالسهم معاویة بن عامرك لقبیدر غنایمدن احراز ایلدیکی سهم وحصه سنی دائما قرناء واصحابنه
اعطا ایلدیکیچون ملقب اولدی ذوالسهمین کرز بن الحارث اللیثی لقبیدر المسهم معظم وزننده سهام شکلنده
چبوقلی نسج اولنمش قاشه دینور المسهم مکرم وزننده هجین اولان آته دینور که ایکی باشدن عربی وکحیل
اولمیاندر بوزات تعبیر اولنور وشول کمسه یه دینور که دردعشق ومحنتدن وجودی نال قلم کبی قالمش اوله یقال رجل
مسهم الجسم ای ذاهبه فی الحب ومسهم ذکری آتی اسهامدن نادر اوله رق اسم فاعل اولور الاسهام همزه نك
کسریله سوزی چوغالدوب اوزاتمق معناسنه در یقال اسهم الرجل فهو مسهم کاسهب فهو مسهب زنة
ومعنی بونلر نوادردندر زیرا قیاس اولان هانك کسریله اولمقدر ساهم کنده قبیله سنه مخصوص برفرس اسمیدر

فصل الشین المعجمة الشأم شینك فتحی وهمزه نك سکونیله وبعضا تخفیفا الفه قلبیله قبله نك صول
طرفنده واقع بلادك یعنی اولکه نك اسمیدر قبله نك مشأمه سنده یعنی صول جانبنده وقوعی باعث تسمیه در نته که
یمن اولکه سی یمین قبله ده اولمغله یمن اطلاق اولندی وبعضلر دیدیلر که بنی کنعاندن برقوم اول اولکه یه تشأم یعنی
صول طرفلرنده واقع اولمغله اکا عزم وارتحال ایتدکلریچون شام تسمیه اولندی وعلی قول سام بن نوح علیهما
السلام اورایه نازل اولوب آبادان ایلمکله اسمیله مسما اولدی زیرا سام سریانیده شین معجمه ایله در یاخود شامه دن
ماخوذدرکه خال معناسنه در اولکه مرقومه نك ارضی جابجا خال کبی آق وقزل وسیاه اولمغله اسم مزبور ایله
تسمیه اولندی پس قول اخیره کوره مهموز اولمز وشام مؤنثدر ارض تأویلیله وبعضا مذکر اولور شارح دیرکه
زمخشری سائر اهالئ شرق کبی حسبنی ماده سندن اهل شامه بغض وعداوتلری اولمغله اساسده هو من اهل
الشأم والشأم عن مشأمة القبلة وهم اصحاب المشئمة عبارتیله تعریض وازدراء ایلمشدر الشأمی همزه ایله
اصلی اوزره در والشآمی سحابی وزننده والشآم سحاب وزننده اسم منسوبلردر لفظ اخیر تهام ویمان کبیدر
شارح دیرکه شام لفظنده قولین اخیرینه کوره شامی همزه سز اولمق لازمدر الاشأم همزه نك کسریله شام
اولکه سنه کلمك معناسنه در یقال اشأم الرجل اذا اتی الشام التشأم تفعل وزننده شامه نسبتلنمك معناسنه درکه
بن شاملویم دیمکدن عبارتدر یقال تشأم الرجل اذا انتسب الی الشام وصول طرفه عزیمت ایلمك وصول طرفه
بایمق وصولده وتمك معنالرینه در یقال تشأم الرجل اذا اخذ نحو شماله وبرنسنه یی اوغورسز عد واتخاذ ایلمك
معناسنه در یقال تشأموا به مثل تطیروا التشئیم تفعیل وزننده برآدمی شام طرفنه تسییر ایلمك معناسنه در یقال
شأمهم اذا سیرهم الی الشأم الشؤم شینك ضمیله اوغورسزلق معناسنه در یقال به شؤم ای ضد الیمن شارح دیرکه

عربلر برسمته کیدرکن صول طرفدن مرئی اولان جانوری تطیر ایلمکله اوغورسزه شؤم اطلاقی آندن متشعب اولمشدر
انتهی وشؤم سیاه دوه لره دینور وآق تویلو دوه لره دینور بو ایکی معناده لفظندن مفردی یوقدر الشأم شینك
فتحی وهمزه نك سکونیله برآدمی اوغورسزلغه اوغراتمق معناسنه در یقال شأمهم وعلیهم شأما من الباب الثالث
اذا جر علیهم الشؤم الشائم برآدمی اوغورسزلغه اوغرادیجی کمسه یه دینور الشأمة سلامة وزننده اوغورسز اولمق
معناسنه در یقال شؤم فلان علیهم شأمة وشئم علی المجهول ای صار شؤما علیهم مااشأمه فعل تعجبدر فلان
نه عجب اوغورسزدر دیمکدر المشؤوم مذموم وزننده والمشوم مقول وزننده اوغورسز بداختر ومنحوس کمسه یه دینور
مترجم دیرکه درة الغواص نام کتابنده حریری دیمشدرکه بلاهمز مقول وزننده مشوم دیمك اوهامدندر صواب اولان
مشؤوم اولمقدر مذموم وزننده یقال شؤم الرجل علی المجهول فهو مشؤوم ویقال شأم فلان اصحابه اذا مسهم
بشؤم من قبله یعنی یاران وهمدملرینه اوغورسزلغی سرایت ایتدردی وشهاب شرحنده دیدیکه کلام مزبورك
مطلب
مقتضاسی مشوم فاعل معناسنه اولمقدر نته که مستور ساتر معناسنه در وشریف مرتضی قولی اوزره بو عرب
استعمالی دکلدر زیرا عربلر بالنفس بدبخت اولانه مشوم وغیره بدبختلکی ساری ولاحق اولانه شائم دیرلر قالدیکه
مشؤوم مضروب وزننده ومشوم مقول وزننده ایکیسیده صحیحدر نهایت وزن ثانی خلاف افصحدر وماده
مرقومه شأمه دن مأخوذدرکه صول جانبه دینور نته که اوغورلیلق معناسنه اولان یمن یمنه دن مأخوذدرکه صاغ
طرفه دینور زیرا عربلر خیرومنفعتی یمینه وشر ومضرتی شماله نسبت ایدرلر حتی فلان عندی بالیمین دیرلر فلانك
یانمده وقع وحرمتی واردر معناسنه وفلان عندی بالشمال دیرلر فلان یانمده بی عزت وحیثیتدر دیمك یرده ومفسرینك
اصحاب میمنه ایله اصحاب مشأمه نك تفسیری خصوصنده اقاویل عدیده لری اولمغله محللرنده مشروحدر انتهی الاشائم
اشأم لفظنك جمعیدر ایامن مقابلیدرکه ایمن کلمه سنك جمعیدر اوغورسزلر ونامبارکلر دیمکدر ویقال طائر اشأم ای جار
بالشؤم ویقال جری لهم الطائر الاشأم والطیر الاشائم زیرا عربلر قوش ایله تفأل وتطیر ایدرلر الشومی طوبی
وزننده اشأم لفظندن مؤنثدر صول اله وصف اولور یقال ضربه بالید الشومی ضد الیمنی الشأمة تمرة وزننده
والمشأمة مرحله وزننده یمنه ومیمنه مقابلیدرکه صول جانب دیمکدر الشئمة شینك کسریله طبیعت معناسنه در
یقال هو کریم الشئمة ای الطبیعة نته که همزه سز دخی لغتدر المشاءمة مفاعله وزننده برآدمی یا برنسنه یی
صول طرفه المق معناسنه در تقول شائم باصحابك علی الامر ای خذ بهم ذات الشمال الشبم فتحتینله صوغوق
معناسنه در یقال یوم شدید الشبم ای البرد ومصدر اولور صوغوق اولمق معناسنه یقال شبم الماء شبما من الباب
الرابع اذا برد الشبم کتف وزننده اوشومش آدمه دینور علی قول قارنی آج اوله رق اوشومش آدمه دینور یقال
رجل شبم ای بردان اومع الجوع والوده دینور موت معناسنه واغوبه دینور سم معناسنه بونلره برودتلرندن ناشی
اطلاق اولندی الشبمة فرحة وزننده سموز بقره یه دینور یقال بقرة شبمة ای سمینة شبام سحاب وزننده
برنبات آدیدر الشبام کتاب وزننده اناسنی امتمسون دیو اوغلاق آغزینه ارقوری کچوردکلری اغاجه دینورکه
اسنك تعبیر اولنور وشبام برقبیله وشامده برموضع ویمنده قبیله همدان یوردنده برطاغ وجبل کوکبان تختنده حمیر
قبیله سنه مخصوص بربلده وزمر یاننده بنی حبیب قبیله سنه مخصوص بربلده وحضرموت ایالتنده بربلده
اسملریدر وشبام نسوانك یوزلرینه طوتدقلری پچه نك باغنه دینورکه ایکی طرفلو ایکی دانه اولمغله شبامان دیرلر
اکسه لرندن بری برینه بند ایدرلر الشبم خدب وزننده بودخی اوغلاق اغزینه اوریلان اسنکه دینور الشبم
شینك فتحیله اوغلاق اغزینه اسنك کچورمك معناسنه در یقال شبم الجدی شبما من الباب الاول اذا جعل الشبم
فی فیه التشبیم تفعیل وزننده شبم معناسنه در یقال شبم الجدی بمعنی شبم المشبم معظم وزننده تشبیمدن
اسم مفعولدر ومنه المثل * تفرق من صوت الغراب * وتفرس الاسد المشبم * یعنی قرغه آوازندن قورقوب
واغزی اسنکلی ارسلانی صید ایدرسن مثل مزبور شیء حقیردن خوف وخشیت ایدوب امر خطیره اقدام واقتحام
ایدن کسه حقنده ضرب اولنور بر بدویه خاتون براغزی بغلو ارسلان صید وضبط ایدوب بعده برقرغه آوازی ایشتمکله
خوف ایلدکده کلام مزبوری تفوه ایلدیلر الشبرم قنفذ وجعفر وزنلرنده بودور کشی یه دینور وقنفذ وزننده بخیل
وناکسه دینور وکوفه قربنده بنی عجل جماعتی یوردنده برصویك آدیدر ومبشه اغاجلرندن بر تیكنلی اغاج
آدیدرکه وباء وطاعونه نافعدر وبرشقه نبات آدیدرکه مرجمك شبیه دانه لری اولور وکوکی سود ایله مملؤ وغلیظ
اولور ورقی ولبنی وثمری بالجمله مسهلدر لکن لبنی استعمال خطرناکدر مستعمل اولان کوکیدر برکون برکیجه تازه
سد ایچره نقع وسدی اوچ دفعه تجدید بعده اخراج ایدوب تجفیف ایلدکدنصکره هندبا ورازیانه عصاره سنه

تکرارنفع واوج کون علی حاله ترك ایدوب بعدالتجفیف تربد وهلیلج وصبرایله برابرآندن قرصلردوزوب استعمال
ایدرلر بوصورت اصلاح اولندقده دوای فائق وداروی رائق اولور بونبات ترکیده اغاج سدلکنی دیدکلریدرکه
مصریلرا کاشربت حجازی تعبیر ایدرلر الشبرمة قنفذه وزننده کدی‌یه دینور سنور معناسنه واورغاندن
وایپلکدن طاغلوب آریلان تللره دینور المشبرم مدحرج وزننده بودخی اورغاندن وایپلکدن آریلان
تللره دینور الشتم کتم وزننده والمشتمة مرحله وزننده والمشتمة تانك ضمیله سوکمك معناسنه‌در یقال
شتمه شتما ومشتمة ومشتمة من الباب الثانی والاول اذاسبه المشتوم والشتیم امیر وزننده سوکلمش آدمه دینور
مؤنثی مشتومه وشتیم در مذکری کبی وشتیم بدمنظر وزشت پیکر کمسه‌یه اطلاق اولنور یقال رجل شتیم ای کریه
الوجه وآزغین چهره‌لو ارسلانه دینور الشتیمة سفینه وزننده اسمدر سوکش ودشنام معناسنه‌در
المشاتمة مفاعله وزننده والتشاتم تفاعل وزننده سوکشمك معناسنه‌در یقال شاتما وتشاتما ای تسابّا
شارح دیرکه مشاتمه اکثری واحدایچون استعمال اولنور فیقال شاتمه ای شتمه المشتم معظم وزننده والشتامة
جبانه وزننده بونلرده آزغین وعبوس چهره‌لو ارسلانه دینور الشتامة سلامه وزننده بدچهره اولمق معناسنه‌در
یقال شتم الرجل شتامة من الباب الخامس اذا کان شتیما شتیم زبیر وزننده ابن ثعلبه‌درکه ضبه قبیله‌سندن
برقبیله پدریدر یاخود صواب اولان شیم اولمقدر یای تحتیه ایله وشتیم بن خویلد الفزاری شاعردر الاشتوم اسلوب
وزننده تنبس قضاسنده برحصار اسمیدر الشجم ضمتینله مناره کبی اوزون وخبیث وداهیه وعفریت اولنلره
دینورکه جیه وصفیدر مفردی غیرمسموعدر الشجم فتحتینله هلاك معناسنه‌در یقال شجم الرجل شجما
من الباب الرابع اذاهلك الشجم جعفر وزننده ارسلانه دینور واوزون نسنه‌یه دینور وانسانك جسدنه یاخود کردننه
دینور الشحم شینك فتحی وحای مهمله‌نك سکونیله ایچ یاغنه دینور وتقول العرب لقیته بشحم کلاه ای فی حال
نشاطه یعنی فلانه نشاط وانبساطی حالنده ملاقی اولدم دیجك ردده لقیته بشحم کلاه دیرلر کلی بوبرکه دینورکه
ارقوت بدندر وشحم مصدر اولور برآدمه ایچ یاغی یدرمك معناسنه یقال شحمه شحما من الباب الثالث اذااطعمه
الشحم الشحمة ثمره وزننده تای تخصیصله شحمدن برپاره‌یه دینور وبرقوش اسمیدر وعربه مخصوص برلعب آدیدر وشحمة
الارض مناره اطلاق اولنور کذلك آق قورتجغزلره دینورکه چامورلقده اولور علی قول برصوغلجانی دیدکلریدر
وشحمة الاذن قولاغك یومشقنه دینورکه کوپه یکره‌جك یریدر وشحمة المرج خاتم چچکنه دینور وشحمة الحنظل
ابوجهل قربوزینك چکردکلرندن غیری ایچنده اولان اته دینور اغاج قاوننك اتی کبی وشحمة الرمان نارك چکردکلری
ارقه‌سنده اولان صاری یجه انجه زاره دینور خروزلری بینی فصل ایدر ابوشحمه عبدالرحمن بن عمر بن الخطاب
کنیه‌سیدر وعباس بن محمد بن ابی شحمه محدثدر الشحیم حلیم وزننده سموز آدمه دینور یقال رجل شحیم
ای سمین الشحامة کرامه وزننده سموز اولمق معناسنه‌در یقال شحم الرجل شحامة من الباب الخامس اذاکان
شحیما المشحم محدث وزننده خانه‌سنده ایچ یاغی چوق اولان آدمه دینور یقال رجل مشحم ای الکثیر الشحم
فی بیته المشحم محسن وزننده دوه‌لری سموز آدمه دینور الشحم کتف وزننده شیره‌سی ازجه اولان
اتلی اوزمه وصف اولور یقال عنب شحم ای قلیل الماء وایچ یاغنه مشتهی آدمه دینور یقال رجل شحم ای مشتهی
الشحم الشحم فتحتینله ایچ یاغنه اشتهاکار اولمق معناسنه‌در یقال شحم الرجل شحما من الباب الرابع اذاکان
شحما الشاحم والشحام شداد وزننده ایچ یاغی صاتجیسنه دینور الشخم شینك فتحی وخای معجمه‌نك
سکونیله والشخوم قعود وزننده طعام بوزیلوب فاسد وتباه اولمق معناسنه‌در یقال شخم الطعام وشخم وشخم
شخما وشخوما من الباب الثالث والرابع والخامس اذافسد التشخیم تفعیل وزننده طعامی فاسد وتباه ایلمك
معناسنه‌در تقول شخمت الطعام ای افسدته الاشخام همزه‌نك کسریله سودك رایحه‌سی بوزلمق معناسنه‌در
یقال اشخم اللبن اذاتغیرت رایحة الاشخم احمر وزننده اق قیله دینور یقال شعر اشخم ای ابیض وچایرسز
وچمنسز باغچه‌یه دینور یقال روض اشخم ای لانبت فیه وشول یاغزاشکه دینورکه چهره سنك وبورننك سیاهی
سائر جسدندن زیاده اوله یقال حمار اشخم ای ادغم الشخم ضمتینله ککرزلری طونق کمسه‌لره دینورکه اصلا
رایحه آلمزلر کرك طیب وکرك خبیث اولسون الاشخیمام احمیرار وزننده اوتلرك تازه‌سی قوروسنه قارشمق
معناسنه‌درکه بعضیری تازه وبعضیری قوری اولمقدن عبارتدر یقال اشخام النبت اذااختلط الرطب بالیابس
الشدقم جعفر وزننده والشداقم علابط وزننده ارسلانه دینور واوردی ککبش آدمه دینور یقال رجل
شدقم ای واسع الشدق وشدقم بردوه بوغوزینك اسمیدرکه نعمان بن منذرك ایدی ابل شدقیات انك نسلندندر

الشذام ذال معجمه ایله سحاب وزننده طوزه دینور ملح معناسنه وعقربك وآرینك ایکنه‌سنه دینور الشذمان
شینك فتحی وذالك ضمیله قورده دینور ذئب معناسنه الشذمانة هاایله کنج وروندناقه‌یه دینور الشرم شینك
فتحیله برشجر آدیدر ودریانك اکین برینه علی قول کورفزنه دینور یقال اضطربت السفینة فی شرم البحر
ای فی لجته اوفی خلیجه شارح دیرکه وضع ماده‌یه معنای ثانی ملایمدر وشرم بك چوق چابره دینورکه کثرتندن ناشی
طوارقسمی همان باشلرندن اوتلایوب اشاغیلرینه محتاج اولمیه وشرم برموضع آدیدر شرماء دخی دیرلر صحراء وزننده
وشرم مصدر اولور یارمق معناسنه یقال شرم الشیء شرما من الباب الثانی اذا شقه وبورنك اوجنی کسمك
معناسنه‌در یقال شرم انفه اذاقطع ارنبته بوراده مابین الارنبه نسخه‌لری غلطدر وبرآدمه مالندن برمقدارجه
افراز وتخصیص ایلمك معناسنه مستعملدر یقال شرم له من ماله اذا اعطاه قلیلا الشرماء صحراء وزننده
شرم دیدکلری موضع مذکوره دینور وایکی دلیکی براولان عورته دینور یقال امرأة شرماء ای مفضاة الشرم
فتحتینله برون اوجی کسیك اولمق معناسنه‌در الاشرم احمر وزننده بورننك اوجی کسلمش آدمه دینور یقال رجل
اشرم ای بین الشرم مشروم الانف بوجهتدن سرکردهٔ حبشه اولان ابرهه‌یه اشرم اطلاق اولنور ایدی فیل
وقعه‌سنده طاشك بریسی بورننك اوجنه راست کلوب قطع ایلمشیدی واروب ملکلرینه وقعه‌یی اخبارایلدکده
فی الحال اولدخی هلاك اولدی الشرمة غرفه وزننده برطاغك آدیدر الشرمة فتحاتله شجرقرینده برموضعدر
الشروم صبور وزننده والشریم امیر وزننده شرماء کبی ایکی دلیکی براولمش عورته دینور وشریم فرجه
اطلاق اولنور یاریق اولدیغیچون الشارم نشانك برکوشه‌سنی یاران اوقه دینور یقال سهم شارم اذا کان یشرم
جانب الغرض التشریم تفعیل وزننده برنسنه‌یی پك یارمق ویارق یارق ایلمك معناسنه‌در یقال شرّمه اذاشققه
وشکار یاره‌لو اولوب قاچوب قورتلمق معناسنه‌در یقال شرّم الصید اذا انفلت جریحا التشرّم تفعل وزننده
یاریلوب پاره پاره اولمق معناسنه‌در یقال تشرّم الشیء اذاتمزّق وتشقق الشرذمة شینك وذال معجمه‌نك کسریله
ازجه جماعت انسانی‌یه دینور یقال جاءت شرذمة من الناس ای قلیل وسفر جلدن وسائر نسنه‌لردن برپارمیه
وبربلوکه دینور جمعی شراذم وشراذیم کلور وشراذم کهنه وپاره پاره جامه‌لره اطلاق اولنور یقال ثیاب شراذم
ای اخلاق متقطعة الشطم ختم وزننده جماع ایلمك معناسنه‌در یقال شطم المرأة شطما من الباب الاول
اذانکحها الشیظم ظای معجمه ایله حیدر وزننده کنج اولوب اوزون وتنومند اولان دوه‌یه وآته وانسانه دینور
جمعی شیاظمه‌در مؤنثی شیظمه‌در وقوجامان بیوك کرپی‌یه دینور وبر رجل آدیدر وارسلانه دینور الشیظمی
حیدری وزننده شیظم ایله معنای اولده مرادفدر وضرب لسانه مالك طلاقتلو فصاحتلو سخنور آدمه دینور یقال
هوشیظمی ای مقول فصیح وسکیرلری قوی واری ویوکسك بایلو آته دینور وارسلانه دینور التشیظم تدحرج
وزننده برکسه حقنده حدی متجاوز سوزلر ایله حواله وشرکیراولمق معناسنه‌در یقال تشیظم علیه بالکلام اذاتخطرف
الشعم شینك فتحیله ناس بینلرنی اصلاح ایلمك معناسنه‌در یقال شعم بینهم شعما من الباب الاول اذااصلح الشعموم
زنبور وزننده پك اوزون آدمه دینور شعثم ثای مثلثه ایله جعفر وزننده ابن حیّان درکه مصر فتحنده حاضر اولمشدر
وشعثم بن اصیل محدثدر ودؤیب بن شعثم علی قول ابن شعثن دراصحابدندر ومهلهل نام امیروشاعرك یوم الشعثمین
قولنده شعثمین کلمه‌سنی کرچه تفسیر ایلمامشلر لکن ظاهرا برموضع آدیدرکه انده بروقعه واقع اولمشدر شارح دیرکه
خلاصهٔ اقوال اهل ادب بودرکه شعثمان ایکی کسه‌درکه مهلهل یدنده مقتول اولدیلر بعضلر دیدیکه بری شعثم
وبری شعیث ایدی که معاویة بن عامرك اوغللریدر تغلب اولمشدر ومهلهل مرقومك قولندن مرادی اشبو * فلونبش
المقابر عن کلیب * فیخبر بالزنائب ای زیر * بیوم الشعثمین لقرّ عینا * وکیف لقاء من تحت القبور * وزنائبدن مراد یوم
الزنائبدرکه حرب البسوس وقعه‌سیدر مزبور شعثمین دیدکلری کسه‌لری مهلهل کلیبك انتقامنه قتل ایلدی الشغموم
غین معجمه ایله عصفور وزننده والشغمیم قندیل وزننده اوزون بویلو خوب اندام وخوش سیما آدمه دینور
بوصفنده اولان سائر حیوانه ده اطلاق اولنور یقال رجل شغموم وشغمیم وامرأة وناقه شغمومة وشغموم وشغمیم ای طویل
ملیح الشغم کتف وزننده حریص وشرهمند کمسه‌یه دینور المشغوم سودی چوق اولان ناقه‌یه دینور
الشقم شینك وقافك فتحیله برجنس خرما اسمیدر علی قول برشوم دیدکلری نوعیدر مفردی شقمه‌در الشکم شینك
ضمیله والشکمی بشمی وزننده اسملردر عوض وجزاء معناسنه دروورکی‌یه دینور عطا معناسنه شارح دیرکه بوماده عوض
ومجازات اوله‌رق اعطا ایلمکه موضوعدر وبعضا اطلاق وتقیید علاقه‌سیله همان اعطاء معناسنه‌ده استعمال
اولنورکه مؤلفك عبارسی اکا نظرا مجددر انتهی الشکم شینك فتحیله برآدمه برنسنه مقابلنده عوض وجزا ایلمك

معناسنه‌در يقال شكمه شكما من الباب الاول اذا جزاه وشكم وشكيم اصرمق معناسنه‌در يقال شكمه
شكما وشكيما اذا عضه وشكم رشوت و يرمك معناسنه مستعملدر كويا كه شكيمه ايله اغزنى بند ايدر يقال شكم الوالى
اذا رشاه الاشكام همزه‌نك كسريله بودخى برآدمه برنسنه مقابلنده عوض ومكافات ايلمك معناسنه‌در يقال
اشكمه اذا جازاه الشكيمة سفينه وزننده انفه وانتصار صفتنه اطلاق اولنور كه شديد وشهم النفس آدمك بركمسه
جانبندن كندى طرفنه دركار اولان ظلم وقهر واستيلا كبى وضعى قطعا هضم وتحمل ايتميوب ابا وامتناع وشدتله
مقابله ومقاومت ايلمسندن عبارتدر و بو شكيمهٔ فرسدن مأخوذدر يقال فلان ذو شكيمة اى ذو انفة وانتصار من الظلم
وسركش وشديد النفس وصاحب عار وحميت اولمغله اصلا فرد واحده سرفرو وانقياد ايتمز اولان آدمه شديد
الشكيمه اطلاق اولنور يقال فلان شديد الشكيمة اى انف ابى لا ينقاد وشكيمه عهد و پيمانه اطلاق اولنور يقال بينهما
شكيمة اى عهد واستكبار وترفع معناسنه‌در يقال هو ذو شكيمة اى ذو شمم بوراده فهد وسم نسخه‌لرى غلطدر
و برنسنه‌يه بكزه‌مكه اطلاق اولنور يقال له به شكيمة اى شبه وطبع وطبيعت معناسنه‌در وكمدن آتك اغزنه ارقورى
كيرن دموره دينوركه فأس لجام يعنى كم طماغى ديدكلرى چتال دمور انده اولور وصولوق وايكى طرفلو دير كين اكا
بكچور يلور تركيده آغزلق تعبير اولنور باشى سرد وسركش آتلره قالين وقوى ايدرلر جمعى شكائم وشكم كلور ضمتينله
وشكيم كلور هاسز ذكر اولنان معانى بوندن مأخوذدر الشكم فتحتينله آجقمق معناسنه‌در يقال شكم الرجل
شكما من الباب الرابع اذا جاع الشكم كتف وزننده ارسلانه اطلاق اولنور الشكيم امير وزننده مصدردركه
ذكر اولندى وشكيم القدر قزغانك قولپنه اطلاق اولنور شكامه ثمامه وزننده شكيم زبير وزننده مشكم
منبر وزننده اسامىء ناسدندر الشالم والشولم والشيلم شينلرك ولاملرك فتحيله زوان اسميدركه بغداى
ارالقرنده اولور و بو عند الاكثر دلوجه ديدكلريدركه شيلم وزوان شى واحددر وعند الاقل شيلم قرمرق ديدكلريدر
الشلم قنب وزننده فعلجمه دينور ومنه يقال فلان يتطاير شلمه اى شراره من الغضب شلم بقم وزننده وشلم كتف
وزننده وشلم جبل وزننده بيت المقدس اسميدركه حرم قدس شريف اولور كتف وزنندن ماعدا اسمين عجمه ووزن
فعل علتلريله غير منصرفدر وعبرانيده شهر مرقومك اسمى اورشليم در شارحك بياننه كوره شلم وسائرى قدس
شهرينك اسميدر شلام سحاب وزننده واسط ايله بصره بيننده بر بطحه‌در الشم شينك فتحى وميمك تشديديله
والشميم شينك فتحيله والشميى خليفى وزننده و بو مختصر بدن منقولدر قوقلمق معناسنه‌دركه قواى خمس
ظاهره‌دن برونده اولاندر تقول شممت الريحان اشمه بالفتح وشممته اشمه بالضم شما وشميا وشميمى من الباب
الرابع والاول اذا اخذ ريحه بحس الانف التشمم تفعل وزننده والاشتمام افتعال وزننده والتشميم تفعيل
وزننده برنسنه‌يى كركى كبى قوقلمق معناسنه‌در تقول تشممته واشتممته وشممته يعنى شممته شارح ديركه بوراده شميته
نسخه‌سى غلطدر لكن تظنن لفظنده تظنى ديدكلرى كبى بونده دخى تخفيف‌قاميم اخيره‌يى يايه قلب ايتمك مطرده‌در
وامثالى واقعدر الاشمام همزه‌نك كسريله بركمسه‌يه برنسنه‌يى قوقلتمق معناسنه‌در يقال اشمه الطيب اذا جعله
يشمه وكبر ودماغدن ناشى باشنى يوقرى طورتق كتمك معناسنه‌در يقال اشم الرجل اذا مر رافعا رأسه وبرنسنه‌دن
عدول ايلمك معناسنه‌در يقال اشم عنه اذا عدل واشمام اهل تجويد اصطلاحنده برحرفه ضمه ياخود كسره
اذاقه ايلمكدن عبارتدر شويله كه اول حركه‌لر كمال ضعفدن مسموع ومعتدبها اولميه واكر اشعارده اولورسه
وزنه كسر وخلل عارض اولميه شارح ديركه اشمام رومدن اقل اولور زيرا روم اختلاس حركه اولمغله حركهٔ خفيه
اولوب ايشيدلمكه قابل اولور واشمام مجرد دودقله ضمه ياكسره اشارت اولمغله ايشيدلمكه قابل اولمز پس اشمام اولنان مطلب
حرفه بك ضعيف اولديغندن متحرك ديمكه ساكن ياشبيه بالساكن اطلاق اولنور واشعارده تقطيع ووزنى اخلال
ايلمز نته كه اشبو * متى انام لا يؤرقنى الكرا * ليلا ولا اسمع اجراس المطى * بيتنده لا يؤرقنى كلمه‌سنده واقعدركه مجزوم
القافدر انتهى واشمام سنت ايدن كمسه سنت موضعنى دبندن بوداميوب همان برمقدارجه‌سنى قطع ايلمك
معناسنه‌دركرك اوغلان وكرك قيز اولسون يقال اشم الحجام الختان والخافضة البظر اذا اخذ منهما قليلا
المشامة مفاعله وزننده والتشام تفاعل وزننده قوقلشمق معناسنه‌در يقال شاما وتشاما اذا شم احدهما
الآخر ومشامه برآدمك صيق يقين اولوب سرائر واحوالنه نظر واطلاع ايلمك معناسنه مستعملدر تقول شامه
على الامر اى انظر ماعنده وقاربه وادن منه الشمام شداد وزننده تركيده يبلغج وشمام محرفى شمامه وفارسيده
دستنبويه ديدكلرى نسنه‌دركه ابوجهل قاونى طرزنده كوچك وقرمزى ويشل وصارى الاجه ومخطط اولور
رائحه‌سى بارد ورطب اولوب دماغى ملين ونومى جالب واكالى تلين طبيعتده مؤثردر الشمامات شمامه‌نك

جمعيدركه جبانه وزننده‌در تشمم اولنان ريح طيبه‌يه دينور الشميم امير وزننده يوكسك نسنه‌يه دينور
يقال بناء شميم اى مرتفع المشموم مسك ديدكلرى عطره اطلاق اولنور يقال جاء وعليه رائحة المشموم اى المسك
الشمم فتحتينله يقينلق معناسنه‌در يقال فى داره شمم اى قرب واراقلق معناسنه اولمغله ضد اولور يقال
فى داره شمم اى بعد وطاغده اولان يوكسكلكه دينور يقال فى الجبل شمم اى ارتفاع وبرونك دوز واسلوب
واندامى خوش ولطيف اوله‌رق قصبه‌سنك يوكسك و يومشغنك ديكجه اولمسنه دينور على قول برونك يومشغى
قصبه‌نك خوش ولطيف دوزلكنه وارادولمق يعنى يوقريدن يومشغنه كلنجه سبيكه كبى حسن ولطافتله چكيلى
وآقنديلى هموار اولوب وقصبه‌نك يوكسكلكى ذلف ديدكلريندن زياده‌جه اولمسنه دينور وذلف برون كوچك
و يومشغى دوز وقصبه باصقجه اولمغه دينور وعند البعض شمم برون انجه واوزون اولوب يومشغنك اوجى آقنديلى
اولمغه دينوركه طغان برونلو اولمق تعبير اولنور يقال فى انفه شمم وهو ارتفاع قصبة الانف وحسنها واستواء اعلاها
وانتصاب الارنبة اوورود الارنبة فى حسن استواء القصبة وارتفاعها اشد من ارتفاع الذلف اوان يطول الانف ويدق
وتسيل روثته شارح ديركه شمم بو معنالرده مصدر دخى اولور انتهى وشمم تكبرلك ايلمك معناسنه مستعملدر
يقال شم الرجل شمما اذا تكبر وصنه‌نمق و بوقلنمق معناسنه مستعملدر يقال شم الرجل على المجهول اذا اختبر
الاشم برونى وصف مذكور اوزره اولان آدمه دينور يقال رجل اشم اى فى انفه شمم وعار وحميت صاحبى سيد
وذيشان آدمه اطلاق اولنور يقال رجل اشم اى سيد ذو انفة وباشلرى يوكسك اموزه وصف اولور يقال منكب
اشم اى المرتفع المشاشة شمام سحاب وزننده بر طاغك آديدر برقة شماء بر جبل معروفدر الشماشم شين اولانك
فتحيله خرما كسلدكدنصكره سالقمده قلان تازه خرما بقيه‌لرينه دينور اشموم اسلوب وزننده مصر اقليمنده
ايكى بلده آديدر الشنم شينك فتحى ونونك سكونيله طرملامق معناسنه‌در يقال شنم وجهه شنما من الباب الاول
اذا خدش وبرنسنه ايله كوده‌نك دريسنى ياروب يرتمق معناسنه‌در يقال رمى فشنم اذا خرق طرف الجلد الشنم
ضمتينله قولغى كسك انسان وحيوانلره دينور الشنم قنب وزننده شلم معناسنه‌دركه فعلجمه دينور يقال
يتطاير شنمه اى شلمه شنتم جندل وزننده ابو عاصم ياخود ابو سعيد السهمى دركه اصحابدندر على قول شنيم در
ياى تحتيه ايله الشنخم خاى معجمه ايله جردحل وزننده سموز سمين معناسنه‌در الشنعم جردحل وزننده بك
واز اوزون آدمه دينور الشنغم غين معجمه ايله جردحل وزننده رغم كلمه‌سنه اتباع ومزاوجة ايراد اولنور يقال رغماله
شنغما اتباع على قول سين مهمله ايله‌در الشنقم قافله جردحل وزننده آزجه نسنه‌يه دينور شىء قليل معناسنه
الشهم سهم وزننده والمشهوم ميمك فتحيله پك زيرك وذكى الفؤاد تيزفهم وآتشين ذهن وچيره مزاج آدمه
دينور جمعى شهام كلور يقال رجل شهم ومشهوم اى ذكى الفؤاد متوقد وجنبشلو نشاطلو چست وتوانا آته
اطلاق اولنور يقال فرس شهم اى سريع نشيط قوى واوامر واحكامى نافذ مسموع الكلام سيد وسركاره وصف
اولور بونك جمعى شهوم در يقال هو شهم اى سيد نافذ الحكم وشول طاشه دينوركه ارسلان صيدى ايچون
پايدقلرى قوليه‌نك قپوسى اوزره وضع اولنور ارسلان ايچرى كيروب طعمه‌يه ياپشدقده زنبركلو مصنع اولمغله همان
دوشوب قپويى سد ايدر واكا نهمله ايله سهم دخى دينور وشهم بن مرة محارب قبيله‌سندن برشاعردر وشهم بن
مقدام ثورى شيخيدر وشهم بن عبد الله وسلمة بن شهم محدثلردر وابو شهم يزيد بن ابى شيبه صحابه‌در وشهم مصدر
اولوركه زجر وآزار ايلمك معناسنه‌در يقال شهم الفرس شهما من الباب الثالث اذا زجره وشهم وشهوم قعود
وزننده برآدمى قورقتمق معناسنه‌در يقال شهم فلانا شهما وشهوما من الباب الثالث والاول اذا افزعه الشهامة
كرامه وزننده بركمسه شهم اولمق معناسنه‌در يقال شهم الرجل شهامة من الباب الخامس اذا كان شهما وكذا
الفرس الشهام سحاب وزننده سعلاة معناسنه‌دركه قوبجلوزه دينور الشيهمة حيدره وزننده قوجه قارى‌يه
دينور الشيهم حيدر وزننده بيوك كرپى‌يه دينور ياخود اركككنه ياخود اركك نوعندن اوقلرى ايرى اولانه دينور
الشاهسپرم هانك كسرى وباء ورانك فتحيله شاهسفرم دخى دينور فايله ريحانه دينوركه فسلكن تعبير اولنان
شكوفه‌در شارحك بياننه كوره شاه اسپرم معربيدر سلطانى فسلكن ديدكلريدر الشيمة شينك كسريله
خوى وطبيعت معناسنه‌در مهموز دخى لغتدر يقال هو حسن الشيمة اى الطبيعة ويردن قازيلان طپراغه دينور
التشيم تفعل وزننده برولد خوى وطبيعتده پدرينه چكمك معناسنه‌در يقال تشيم فلان اباه اذا اشبهه فى الشيمة
مؤلف بونى تكرار ايلمشدر ودخول معناسنه‌در يقال تشيم الشىء فى الشىء اذا دخل فيه وصاح وصقاله
قبرسرمك معناسنه مستعملدر يقال تشيمه الشيب اذا علاه الشامة حاله وزننده بدنده شول نشان ونقطه‌يه دينوركه

سائر اعضانك لوننه مخالف اوله تركيده بك و بنك وفارسيده خال دينور جمعى شام وشامات كلور ومحمد بن محمد ومحمد
بن اسمعيل الشامايان محدثلردر شارح ديركه زمخشرى شامه يى ات بك ايله تفسير ايلمشدر وشامات نيسابورك
نواحى اربعه سندن بر ناحيه در مرقوملر اورايه منسوبلردر انتهى وشامه بدنده اولان سياه اثره دينور لكه كبى كه
خلقى وعارضى اولور كذلك ارضده اولان جا بجا سياه اثره اطلاق اولنور جمعى شام كلور وسياه ناقه يه دينور وعربلرك
ماله شامة ولا زهراء ديدكلرى بو معنادندر كه ماله ناقه سوداء ولا بيضاء ديمكدر وشامه آيك صفحه سنده اولان
سياه لكه يه دينور كه كلف تعبير اولنور و بلاد شام همزه ايله شأم ماده سنده بيان اولندى وابن شام بر محدثدر اسمى
ابراهيم بن محمد بن احمد بن هشام در شام مزبور هشامك لقبيدر وابن الشامه يحيى الثقفى در كه محدثدر وذوالشامه
خالد بن جعفر البرمكى لقبيدر مقدما باشنده بر بيوك خال اولمغله ملقب اولمشيدى كذلك محمد بن عمر بن الوليد
بن دعقبه نك لقبيدر وشامه مكه ده بر طاغك آديدر لكن بو متقدمينك تصحيفيدر صواب اولان شابه اولمقدر باى
موحده ايله وجميع كتب محدثينده مهمله واقعدر المشيم مكيل وزننده والمشوم مقول وزننده والمشيوم
معيوب وزننده والاشيم احمر وزننده بدننده بكلرى اولان آدمه دينور يقال رجل مشيم ومشوم ومشيوم واشيم
اى به شامات المشيمة مكيله وزننده محل ولد اسميدر يعنى شول يوفقه زار كبى درى يه دينوركه رحمده دول
آنك ايچنده تكون ايدوب تولدنده اكثرى برابرجه چقار تركيده دول يتاغى وايش وصكره چقانه صوك تعبير اولنور
جمعى مشيم درهاسز ومشايم در ومنه السجع *لبس بمفطوم عن شيمة* مفطور عليها فى المشيمة* اى فى محل الولد
الشيم ضيم وزننده قلجى قينه قومق معناسنه در يقال شام سيفه يشيمه شيما اذا غمده وقلجى قيندن صيرمق
معناسنه اولمغله ضد اولور يقال شام سيفه اذا استله وتوجهى نه سمته در ونيره يه ياغدر ر ديو شمشك نظر ايلمك
معناسنه در يقال شام البرق اذا انظر اليه اين يقصد واين يمطر وقيرك فرجنه آلتى كا ينبغى ادخال ايلمك معناسنه
مستعملدر يقال شام اباعمير اذا نال من البكر مراده ابوعمير ذكرك كنيه سيدر وبر آدمك اياقلرينى توزه طپراغه بيله مك
معناسنه در يقال شام فلانا اذا غبر رجليه بالشيام وبر آدمك بشره سنده سياه بنكلر بلورمك معناسنه در يقال
شام فلان اذا ظهرت بجلدته الرقة السوداء وشيم وشيوم جنكده صدق وصميله دشمنه حمله وهجوم ايلمك معناسنه در
يقال شام الرجل شيما وشيوما اذا حقق الحملة فى الحرب ودخول ايلمك معناسنه در يقال شام فى الشىء اذا دخل
وسوارى كسه آتى اشدرمك ايچون اياقلرى ايله قارنى تپمك معناسنه در يقال شام فى الفرس ساقه اذا ركله بها
و برنسنه يى برنسنه ايچره كيرلمك معناسنه در يقال شام الشىء فى الشىء اذا خبأه فيه و برنسنه يى تقدير وتخمين
ايلمك معناسنه در شيم برق معناسندن مأخوذدر تقول شم ما بينهما على الامر اى قدره الاشأم اكرام وزننده
والانشيام انفعال وزننده بونلرده داخل اولمق معناسنه در يقال اشأم الشىء فى الشىء وانشام اذا دخل
وانشيام بركسه منظور اليه اولمق معناسنه در يقال انشام الرجل اذا اصار منظورا اليه التشييم تفعيل وزننده
بودخى دخول ايلمك معناسنه در يقال شيم فيه اذا دخل وبر كسه الرنى باشنه ياخود ثوبنه طولايوب جنك ايلمك
معناسنه دركه قلقان برينه باشنى ياثوبنى طوتارق حمله ايلمكدن عبارتدر يقال شيم يديه فى رأسه او ثوبه اذا قبض
عليه يقاتله الاشتيام افتعال وزننده بودخى داخل اولمق معناسندر يقال اشتام فيه اذا دخل الشيام
سحاب وزننده دوز وملايم ارضه دينور الشيام شينك كسرى وفتحيله طپراغه دينور وفاره يه دينور
جمعى شيم كلور شينك كسريله ميل وزننده نواشيم احمد وزننده برقبيله در وصلة بن اشيم تابعيندندر
الاشيمان تثنيه بنيه سيله ايكى موضعدر الشيم فتحتينله شول ارضه دينور كه اصلا قازيلوب سوكلمامكله
خلقى اوزره صلابتله قالمش اوله تركيده بور تعبير اولنور شبيم زبير وزننده وشينك كسريله ده زبانزده در
ابوعاصم الصحابى اسميدر على قول نون وتاء فوقيه ايله شتيم در وشبيم ابومريم البكرى تابعيندندر وعروة بن شبيم
حضرت عثمانك قاتللرندندر الشيماء حمراء وزننده اشيم لفظندن مؤنثدر بدننده شامه لرى اولان خاتونه
دينور وشيماء مرضعه حضرت مصطفوى اولان حليمه سعديه نك قزيدر كه رضاعا اخت حضرت نبويدر عليه
السلام اسيم شينك كسريله برنوع باقى اسميدر مفرداتده ايت باغى ايله و يونس باغى ايله مفسردر نجز بعونه تعالى

فصـــــــل الصاد الصأم صادك وهمزه نك فتحيله صويى بك چوق ايچمك معناسنه در يقال
صئم الرجل صأما من الباب الرابع اذا اكثر من شرب الماء الصائم صوسزه دينور يقال هو صائم اى عطشان الصأم
صادك فتحيله دلالت ايلمك معناسنه در يقال صأم الجيش عليهم صأما من الباب الثالث اذا دلهم عليهم الصتم
كتم وزننده وفتحتينله غليظ وشديد نسنه يه دينور يقال شىء صتم اى غليظ شديد وكهولت درجه سنك نهايتنه بالغ

اولمش آدمه دينور يقال رجل صتم اى بالغ اقصى الكهولة وتام وكامل معناسنه در يقال الف صتم اى تام الصتم
صادك ضميله صتم لفظنك جمعيدر يقال اموال صتم اى تامة وحروف صتم حروف ذلق اطلاق اولنان نون وفاء
ولام وميم وراء و باى موحده دن ماعدا حرفلره اطلاق اولنور الصتمة سفينه وزننده والصتمة غرفه وزننده
بك قبايه دينور الصتام غراب وزننده ابرى و يومرى باشه دينور يقال هامة صتام اى ضخمة التصتم تفعل
وزننده بك سكرتمك معناسنه در يقال تصتم الرجل اذا عدا شديدا المصتم معظم وزننده مكمل معناسنه در يقال
شىء مصتم اى مكمل وتقول اعطيته الفا مصتما اى مكملا واوته سى چقمز ديسرز دره يه وصوقاغه دينور يقال واد
وزقاق مصتم اى لا منفذ له الاصتمة همزه نك وتانك ضمى وميمك تشديديله اصطمه وزننده ومرادفيدر كه برنسنه نك
كوم وانكين برينه دينور الصحمة صادك ضميله الواندن صارويه مائل سياهلغه دينور على قول جزئيجه سياهه
مائل بوزلغه ياخود اجل قرمزيلغه دينور يقال به صحمة اى سواد الى الصفرة او غبرة الى سواد قليل او حمرة فى بياض
الاصحم احمر وزننده صحمه دن وصفدر مؤنثى صحماء در الاصحيمام احميرار وزننده اوت قوى يشل اولمق
معناسنه در يقال اصحام النبت اذا اشتدت خضرته واوت صرارمق معناسنه اولمغله ضد اولور على قول بعض
يرى قوى يشل و بعض يرى صارى اولمق معناسنه در يقال اصحام النبت اذا اصفارت او خالط سواد خضرته
صفرة و يغمور منقطع اولمغله يرك نباتى متغير اولمق معناسنه در يقال اصحامت الارض اذا تغير نبتها وادبر مطرها
واكينى صوغوق چالمق على قول قورمغه بشلمق معناسنه در يقال اصحام الزرع اذا اضر به قر او بدا فى اليبس
الصحماء حمراء وزننده توزى چوق صحرايه دينور مغبر معناسنه كه فيفاء مغبره ديمكدر و براوتك اسميدر اصحمه
همزه نك وحانك فتحيله ابن بحردر كه ملك حبشه نجاشى در زمان سعادتده شرفياب اسلام اولدى شارحك بيانه كوره
مظهر صحبت اولمامغله تابعيدر اوزرينه صلوة الغائب ادا اولنمشدر الاصطحام افتعال وزننده اياغ اوزره ديكيلوب
ديرك كبى طورمق معناسنه در يقال اصطحم الرجل اذا انتصب قائما الاصطخام خاى معجمه ايله اصطحام وزننده
ومرادفيدر يقال اصطخم الرجل بمعنى اصطحم الصخم صادك فتحيله كونش چالوب ياقمق معناسنه در
يقال صخمته الشمس صخما من الباب الاول اذا لفحته الصخماء حمراء وزننده بعض يرى ملايم و بعض يرى
غليظ اولان قاره طاشلق تپه يه دينور الصدم هدم وزننده بر پك نسنه يى كندى كبى بر پك نسنه يه اوروب چارپمق
معناسنه در يقال صدم الحجر بالحجر صدما من الباب الثانى اذا ضربه به و بر آدمه برمشكل ايش اصابت ايلمك معناسنه
مستعملدر يقال صدمه امر شديد اذا اصابه واوته قاقشدرمق معناسنه در يقال صدمه اذا دفعه المصادمة
مفاعله وزننده طوقشدرمق معناسنه در يقال صادمه اذا ضاربه الاصطدام افتعال وزننده چارپشمق
وطوقشمق معناسنه در يقال صادمه فاصطدما التصادم تفاعل وزننده بودخى طوقشمق معناسنه در
درياده ايكى قايغك بربرينه چاتوب طوقشديغى وطالغه لرك طوقشديغى كبى يقال تصادما اذا تضاربا وصقشمق
معناسنه مستعملدر يقال تصادموا اذا ازدحموا الصدام كتاب وزننده بر مرض آديدر كه دواب قسمنك باشلرينه
عارض اولور بونده صادك ضمى صحيح دكلدر كرچه ادواء جمله سندن اولمغله قياس اولان مضموم اولمقدر صداع
ودوار كبى وصدام قيس بن نشبه وزفر بن الحارث ولقيط بن زراره نك فرسلرى اسميدر و بر رجل آديدر المصدم
منبر وزننده بر رجل آديدر الصدمة ضربه وزننده نزعه معناسنه دركه آلنك اوستنك طازلغنه دينور يقال
به صدمة اى نزعة و بنا مره اولور بركره قاقمق معناسنه در يقال صرعه بصدمة اى بدفعة واحدة الاصدم احمر
وزننده آلنك اوزرى طاز آدمه دينور يقال رجل اصدم اى انزع الصدمتان صادك فتحى ودالك سكونيله
وكسريله جبينان معناسنه دركه ايكى طرفلو آلنه دينور ايكى طلون تعبير اولنور على قول ايكى طرفنه دينور كه
قولقلره طوغرى برلريدر صذوم ذال معجمه ايله سذوم وزننده ومرادفيدر كه ذكر اولندى يقال هذا قضاء
صذوم وسذوم ولا يقال بالدال المهملة الصرم صادك فتحى وضمى ورانك سكونيله برنسنه يى ايلشك قوميه رق
كسوب ايرمق معناسنه در يقال صرمه صرما وصرما من الباب الثانى اذا قطعه قطعا باينا كذلك متكلمك
سوزى واغاجك يمشنى كسمك معناسنه در يقال صرم فلانا اذا قطع كلامه و يقال صرم النخل والشجر اذا جزه
ومكث وآرام ايلمك معناسنه در يقال صرم فلان عندنا شهرا اذا مكث و كسلمك معناسنه لازم اولور يقال
صرم الحبل اذا انقطع وصرم كون تعبير اولنان ايشلنمش درى يه دينور چرم فارسى معربيدر الاصطرام افتعال
وزننده بودخى قطع معناسنه در يقال اصطرمه اذا قطعه الانصرام انفعال وزننده كسلمك معناسنه در
يقال انصرم الحبل اذا انقطع الاصرام همزه نك كسريله خرما كسمى وقتى كلوب چاتمق معناسنه در يقال اصرم

النخل اذاحان له ان يصرم و بركسه فقير وصاحب عيال اولمق معناسنه در يقال اصرم الرجل اذا صار اصرم
الصرام صادك فتحى و كسريله خرما كسيمى وقتنه دينور يقال حان صرام النخل وصرامه اى اوان ادراكه
فيقطع الصريمة عزيمه وزننده ومرادفيدر كه برحاجته صدق وصميمله قصدوتوجه ايلمكدن عبارتدر يقال
له بها صريمة اى عزيمة و برايشى قطع ايلمكه اسمدر يقال فلان ذوصريمة فى الامور اى يقطعها و بيوك قوملقدن
آيرلمش پارچه يه دينور واكينى بچلمش تارلايه دينور يقال نزلوا بالصريمة اى الارض المحصود زرعها و برموضع اديدر
و كيجه دن بر بلوكه دينور الصريم امير وزننده صريمه كبى بيوك قوملقدن ايرلمش پارچه يه دينور ومنه قولهم
افعى صريم اوراك اكثرى شديد اولمغله ضرب مثلدر وصريم صباح وقتنه اطلاق اولنور كيجه دن منقطع اولديغيچون
و كيجه يه اطلاق اولنمغله ضد اولور و كيجه دن بر بلوكه دينور يقال مضى صريم من الليل وصريمة اى قطعة منه
واناسنى امسون دبوا وغلاق اغزنه چكور بلان اسكه دينور وسياه طپراقلى يوريه دينور كه اصلا نبات انبات
ايلميه و برموضع و بررجل اسملريدر وصريم كسلمش نسنه يه دينور يقال شئ صريم اى مجذوذ مقطوع وتقول العرب
جاء صريم سحراى خائبا آيسا بوراده سحر سينك فتحيله آق جكره دينور كه او يكن تعبير اولنور نته كه بن اندن نوميد
اولدم ديجك يرده انقطع منه سحرى ديرلر زيرا مقصود اولان نسنه يه نفسك تعلق سببيله آدمك او يكنى مثابه سند اولور
واو يكنك انقطاعى هلاكى مستلزمدر الصارم كيجى كسكين قلجه اطلاق اولنور يقال ضربه بالصارم اى السيف
القاطع وجلادتلو حدتلو بهادره وصف اولور يقال رجل صارم اى ماض شجاع وارسلانه دينور الصروم صبور وزننده
بودخى سيف قاطعه دينور و برنسنه يى كسمك خصوصنده قوىّ ومقتدر آدمه دينور يقال رجل صروم اى قوىّ
على الصرم وشول ناقه يه دينور كه حوضدن ساير دوه لر صوبى ايچوب كيدوب اولوجهله حوض خالى قالمدقجه
صويه تقرب ايلمز اوله الصرامة كرامه وزننده قلج كسيجى اولمق و برآدم جلادتلو دلير و بهادر اولمق معناسنه در
يقال صرم السيف صرامة من الباب الخامس اذا كان صارما و يقال صرم الرجل اذا كان صارما الصرام
غراب وزننده بودخى برنسنه يى قطع خصوصنده قوىّ وتوانا آدمه دينور وصرام جنك وحرب اسماسندندر
وآفت وداهيه يه اطلاق اولنور وتغز يردن صكره ممه ده باقى قلان سوده دينور كه ادى الاحتياج بالضروره صاغيلور
وتغز بر حيوان ضعيف اولديغندن كون آشورى صاغمغه دينور ومنه المثل ❊ حلبت صرام ❊ بومثل عذر و بهانه
نهايته بالغ اولدى ديجك يرده ضرب اولنور شارح ديركه بعضلر بونى قطام وزننده ضبط ايلديلر بنوصريم امير
وزننده بر جماعتدر التصرّم تفعل وزننده جلادتلمك معناسنه در يقال تصرّم الرجل اذا تجلد و پاره پاره
كسلمك معناسنه در يقال تصرّم الشئ اذا انقطع المصرّمة معظمه وزننده شول ناقه يه دينور كه ممه سنك دليكلرى
قور يمغله سودى چقمامق ايچون ممه سى كسلمش اوله و بو حالت اكا قوتى موردر وكاه اولور كه ممه سنه برعلت عارض
اولمغله داغلدقلرندن سودى منقطع اولور اكادخى مصرّمه دينور الصرمة صادك كسريله يكرميدن
اوتوزه قدر ياخود اللى يه و قرقه قدر ياخود اوندن قرقه قدر ياخود اوندن يكرمى مابينده اولان دوه بلوكنه دينور
و بلود پاره سنه دينور وصرمه اساميدندر صرمة بن قيس وصرمة بن انس ياخود ابن ابى انس وصرمه ياخود
ابو صرمة العذرى اصحابدندر وصرمه ضرمه نام كسه نك پدريدر كه ضاد ماده سنده مرسومدر الصرم صادك
كسريله ضرب وصنف معناسنه در تقول اخذت صرما منه اى صنفا وجماعت انسانى يه اطلاق اولنور جمعى
اصرام واصارم واصاريم وصرمان كلور صادك ضميله ونعلچه لو جزمه يه دينور الاصرمان تثنيه بنيه سيله
كوچكن قوشيله قرغه يه اطلاق اولنور وليل ونهاره اطلاق اولنور وقورد ايله قرغه يه اطلاق اولنور المصرم منزل
وزننده صحراده شول تنك يره دينور كه يغمور ياغدقده سيل صوبى اطرافنه يايلمديغندن سريع السيل اوله المصرم
منبر وزننده ايك ياپان آدمك ايك پرداخت ايلديكى كوچك اوراق شكلنده آلته دينور يقال هو حديد كالمصرم
وهو منجل المغازلىّ الصرماء صحراء وزننده صوسز يابانه دينور يقال وقعوا فى الصرماء اى مفازة لاماء بها
وسودى آز اولان ناقه يه دينور جمعى صرم كلور قفل وزننده الصيرم حيدر وزننده راى وتدبيرى متين واستوار
اولان آدمه دينور كه سيف قاطع كبى تدبيريله امور ومصالحى قطع ايدر يقال هو صيرم اى المحكم الرأى وآفت
وداهيه يه دينور و بركون بر كيجه ده همان براو يون طعام اكل ايلمكه دينور يقال هو يواظب الصيرم اى الوجبة
و يقال هو يأكل الصيرم اى مرّة واحدة الاصرم احمر وزننده والمصرم محسن وزننده فقير الحال كثير العيال
آدمه اطلاق اولنور يقال رجل اصرم ومصرم اى فقير كثير العيال صرام قطام وزننده صرام كبى جنك
وحرب اسماسندندر صريم زبير وزننده صرمى ذكرى وزننده اساميدندر اصرم الشقرىّ احمد

وزننده واصرم ياخود اصيرم الاشهلى كه اسمى عمرو بن ثابتدر اصحابدندر الصرمة تمره وزننده صرم لفظندن
اسمدر كسمكه دينور بوملابسه ايله او يكه سى متمادى سوروب كيدر اولمغله غضبدن رجوعى بطائت اوزره اولان
آدمه مبالغة اطلاق اولنور كويا كه مغضوبنى تمادئ غضبى سببيله قطع وازاله ايدر زيرا او يكه سى چاپك مندفع
اولان كسه نك مغضوبه اولقدر ضررى اولمز يقال هو صرمة من الصرمات اى بطئ الرجوع من غضبه
الاصطمة اسطمه وزننده ومرادفيدر كه برنسنه نك كوم وجمعيتلو يرينه دينور درياك اكينى كبى على قول وسطنه
دينور يقال اصطمة الشئ واسطمته اى معظمه ومجتمعه او وسطه الاصطكمة همزه نك وطانك ضميله كولده
بشمش اتمكه دينور تقول اطعمنا اصطكمة اى خبزة الملة الصيقم قافله حيدر وزننده بدرايحه نسنه يه دينور
جيفه كبى يقال هو صيقم اى المنتن الرايحه الصكم صادك فتحى وكافك سكونيله برنسنه يى اوروب اوته قاقق
معناسنه در يقال صكمه صكما من الباب الاول اذا ضربه ودفعه وآت سركشلكله كمى آزى يه آلوب باشنى
طوغريلغنه زوراكى اوزاتمق معناسنه در كويا كه راكبنى اسلوب غلبه ايتمك قصدنده اولور يقال صكم الفرس
على لجامه اذا عضه ثم مدّ رأسه كانه يريد ان يغالب الصكمة صدمه وزننده شدتله طوقنوب چارپمغه دينور
يقال صرعه بالصكمة اى بالصدمة الشديدة الصواكم نوائب ومصائبه اطلاق اولنور يقال اصابتهم
الصواكم اى النوائب الصكم سكر وزننده اخفاف معناسنه در كه خفك جمعيدر دوه نك طبانه دينور مفردى
صاكمدر الصلم صادك فتحى ولامك سكونيله كسمك معناسنه در على قول قولغى و برونى ديبلرندن كسمك
معناسنه در يقال صلمه صلما من الباب الثانى اذا قطعه اوقطع اذنه وانفه من اصله التصليم تفعيل وزننده
صلم معناسنه در يقال صلمه بمعنى صلمه الاصلم احمر وزننده قولقلرى ديبندن كذلك برونى ديبندن كسلمش آدمه
دينور يقال رجل اصلم اى مقطوع الاذنين وكذا مقطوع الانف و پره يه اطلاق اولنور برغوث معناسنه وعروضيون
اصطلاحنده صلم علتى جارى اولان جزؤه اطلاق اولنور وصلم مصراعك آخر اجزاسى اولان وتد مفروقك
اسقاطندن عبارتدر بحر سريع ومديده تخصيص ايدرلر مثلا بحر سريعده آخر اجزاسى اولان مفعولات جزؤنك
آخر جزؤى اولان وتد مفروق كه لات لفظيدر حذف اولنوب مفعو قالمغله يرينه فعلن وضع اولنور نته كه اشبو ❊ قالت
ولم تقصد لقيل الخنى ❊ مهلا فقد ابلغت اسماعى ❊ بيتنده واقعدر پس بوراده نسخه لرده تحريف قلم نساخ واقع
اولمشدر زيرا اصل عباره الاصلم ما جرى فيه الصلم وهو ان يكون الوتد المفروق من آخر الجزء ساقطا عنوانيله اولمقدر
المصلم معظم وزننده شول آدمه دينور كه قولقلرى پك خرده اولمغله كويا كه خلقى ديبلرندن كسلمش كبى اوله يقال رجل
مصلم الاذنين كانه مقطوعهما خلقة الصلامة صادك حركات ثلاثيله ناسدن بر كروه وفرقه يه دينور يقال جاءت
صلامة من الناس اى فرقة الصلاّم زنار وشدّاد وزنلرنده سدر يمشى اولان عربستان كراسبنك چكردكنك
اوزنه دينور كه مأكولدر الصيلم حيدر وزننده امر شديد معناسنه در يقال وقع فى صيلم اى امر شديد
وآفت وداهيه يه دينور وقلجه دينور و بركون بر كيجه ده براو يون طعام ايلمكه دينور صيرم كبى
يقال هو يأكل الصيلم اى الصيرم والوجبة الصلمة غرفه وزننده توغلغه يه دينور يقال جاء وفى رأسه
صلمة اى مغفر الصلم فتحتينله ياوز وتند وشديد آدملره دينور كويا كه صالملك جمعيدر الاصطلام
افتعال وزننده برنسنه يى تمامه ديبندن كسمك معناسنه در يقال اصطلم الشئ اذا استأصله الصيلمة
حيدره وزننده استئصال ايدن وقعه وحادثه يه دينور يقال وقعة صيلمة اى مستأصلة الاصلخمام
خاى معجمه ايله اقشعرار وزننده اياق اوزره ميل كبى ديكيلوب طورمق معناسنه در يقال اصلخمّ الرجل
اذا اصطخمّ وطارلمق واو يكه لنمك معناسنه در يقال اصلخمّ الرجل اذا غضب الصلخام قرطاس وزننده
اوزون ياخود متين وشديد وطبانقان دوه يه دينور يقال بعير صلخام اى طويل اوصلب شديد
الصلخم جعفر وزننده والصلخم جردحل وزننده والمصلخمّ مسبطرّ وزننده تند وشديد وايشلك ونافذ
آدمه دينور وصلخم ومصلخم ضرب طاغه دينور يقال جبل صلخم ومصلخم اى ممتنع الصلخدم شمردل وزننده
ياوز وشديد دوه يه دينور الصلدم زبرج وزننده ارسلانه دينور وطرنغى پك ومتين اولان آته دينور الصلادم
علابط وزننده صلدم معناسنه در الصلدام قرطاس وزننده بودخى طرنغى پك ومتين آته دينور مؤنثى صلدامه در
الصلقمة دحرجه وزننده ديشلرى برى برينه اوروب غجرداتمق معناسنه در يقال صلقم البعير اذا قرع بعض انيابه
ببعض الصلقم جعفر وزننده ديشلرنى برى برينه اوروب غجرداديجى انسانه وحيوانه دينور وارسلانه دينور واپرى
ودير مان دوه يه دينور الصلقم زبرج وزننده پك ياشلو قوجه قارى يه دينور يقال تزوج صلقما اى عجوزة كبيرة

وبومرى ودبرماند وه يه دينور الصلقام قرطاس وزننده ارسلانه دينور وايرى دوه يه دينور الصلاقيم صادك
فتحيله باشلره دينور رؤس معناسنه وآزى ديشلره دينور انياب معناسنه مفردى صلقام ياخوده صلقوم در الصلهام
قرطاس وزننده ارسلانه دينور ودلير وجرئ آدمه دينور يقال رجل صلهام اى جرئ الاصلهمام اقشعرار
وزننده برنسنه صلب ومتين اولمق معناسنه در يقال اصلهم الشئ اذا اصلب الصم فتحتيله والصمم ادغامله
صاغر اولمق معناسنه در آدمه وقولغه مسند اولور يقال صم الرجل يصم بفتحهما وصمم باظهار التضعيف
نادرا صما وصمما من الباب الرابع اذا انسدت اذنه وثقل سمعه وكذا يقال صمت الاذن اذا انسدت وصم شيشه نك
اغزنى طيقامق معناسنه در يقال صم القارورة اذا سدها وطاشله اورمق معناسنه در يقال صمه بحجر اذا ضربه به
وصم الصدا هلاك اولمقدن كنايه در يقال صم صداه اى هلك بوراده صدا مطلق صوت معناسنه در كذلك
عربلرك صمت حصاة بدم قوللرى جنكده قانك كثرت اوزره آقسندن كنايه در يعنى قان شول درجه ده چوق
آقدى كه يره طاش القا اولنسه براوزره اصابت ايليوب قانه دوشمكله سسى مسموع اولمز ومنه قول امرئ القيس
صمى ابنة الجبل ❊ او المراد الصدى او الصخرة صدى طاغ سمتلرنده وقبه ايچره منعكس اولان سسه دينور مترجم ديركه
مستقصاده بو وجهله مرسومدركه صمى ابنة الجبل امثالدندر اى جلك قيزى صاغر اوله سن ديمكدر اصلى امرئ
القيسك اشبو ❊ بدلت من وائل وكندة عدوان ❊ وفهما صمى ابنة الجبل ❊ قولندن مأخوذ در بوراده ابنة الجبلدن
مراد چقل طاشلريدركه مراد قانك وجه مذكور اوزره كثرتله انصباب وجريانى ايسمكدر ياخود طاغدن عكس
ايدن صدادركه بونكله تعبير اولنور يعنى شر وفتنه برمرتبه يه بالغ اولديكه غريو وغوغا وهنكامه دن كلام مز بورايله صدايه
خطاب اولنور اولدى زيرا غريو وفريادك كثرتندن صدا مسموع اولمقدن قالور و بعضلر صخره ايله تفسير ايلمشدركه
قياردن دخى صدا منعكس اولور و بعضلر ياوزحيه ايله بيان ايلدى اكا كوره صمى كلمه سى لاتجيبى الرقى معناسيله
مأول اولور و بعضلر داهيه ايله تفسير ايلديلر خلاصه امر فظيع وشديد حدوثى موقعنده ضرب اولنور انتهى
الاصمام همزه نك كسريله بودخى صاغر اولمق معناسنه در يقال اصم الرجل بمعنى صم ومتعدى اولور يقال اصمه الله
تعالى اى جعله اصم وشيشه نك اغزينه طيقاج دوزمك معناسنه در يقال اصم القارورة اذا جعل لها صماما
وبرآدمى صاغر بولمق معناسنه در يقال اصمه اذا صادفه اصم واصمام الدعاء نصح ولوم وتوبيخى استماع وقبول
ايلمز آدملره تصادف ايلمكدن كنايه اولور يقال اصم دعاؤه اذا وافق قوما صما يسمعون عذله الاصم وصفدر
قولغى صاغر آدمه دينور جمعى صم وصمان كلور صادك ضميله و پك وقوند وقوى طاشه وصف اولور يقال
حجر اصم اى صلب مصمت وزمان جاهليتده ماه رجبى اصم ايله توصيف ايدرلر ايدى زيرا اشهر حرمدن اولمغله
آنده داد وفرياد واستمداد تعبيراتى اولان يالفلان وياصباحاه ادالرى مسموع اولمز ايدى واصم شول كسيه اطلاق
اولنور كه كنديدن خير ومنفعت مأمول اوليوب لكن الفت ومودتى دخى فدا اولنميه كويا كه كنديسنه ندا اولنوب
لكن ايشتمز اوله يقال رجل اصم اذا كان لا يطمع فيه ولا يرد عن هواه ورقيه وافسون كار ايتمز اولان يلانه وصف
اولور يقال حية اصم اى لا يقبل الرقى واولياء اللهدن حاتم نام ذاتك لقبيدركه حاتم اصم ايله معروفدر شارح ديركه
بركون استفتاء ضمننده حضورنه برخاتون كلوب خلال مكالمه ده اول خاتوندن برحبقة ناكهانى ظهور ايلمكله حاتم
اول آنده كنديسنه صاغرلق پيدا ايلدى تاكه خاتون فضله صوتنى استماع ايلديكنى حس ايله شرمنده اولميه ومن
بعد اول منوال اوزره تصامم ايدوب ناس كنديسنى حقيقى اصم اعتقاد ايدرلر ايدى التصامم تفاعل وزننده صاغرلق
كوستورمك معناسنه در يقال تصام فلان عن الحديث اى ارى انه اصم الصمام والصمامة والصمة صادلرك
كسريله شيشه طيقاجنه دينور تقول سددت فم القارورة بالصمام والصمامة والصمة اى السداد الصماء
صادك فتحيله اصم لفظندن مؤنثدر قوند وقاتى اولان صوم قيايه دينور يقال صخرة صماء اى صلبة مصمتة وسموز
ناقه يه على قول كبه اولانه دينور جمعى صم كلور صادك ضميله ومعده دن صكره طعام واردیغى انجه بغرسغك
اوجنه دينوركه پك اولور مترجم ديركه بو بغرسغه اهل تشريح اثنى عشرى اطلاق ايدرلر زيرا طولى صاحبنك
اصبع وسطاسيله اون ايكى پرمق مقدار يدر واكا بواب دخى اطلاق ايدرلر اسفل معده نك دليكنده داخل اولور
بوراسى سائرلرندن سخت اولور وصماء طبراغى قالين ارضه وصف اولور وداهية شديده يه اطلاق اولنور واشتمال
الصماء ثوبله اعرابك بورندكلرى كبى بورنمكدركه احرامى صاغ جانبندن صول قولنك وصول اوموزينك اوزرندن
كتوروب بعده ارقه دن صول قولنك وصول اوموزينك اوزرندن آتمغله تماما بورنمكدن عبارتدركه اللرى واياقلرى
وجمله اعضاسى مسدود اولور على قول ازار واحرام مقوله سندن ياالكزجه برقاب ثوبى بورنمكدن عبارتدر

شويله كه اكننده آندن غيرى ثوب اولميوب وآنك برجانبنى قالدروب منكب آخرى اوزره آتوب لكن بدننى تماما ستر
ايده مديكندن بعض عورت يرى ظاهر اوله يقال اشتمل فلان الصماء وهو ان يرد الكساء من قبل يمينه على يده اليسرى
وعاتقه الايسر ثم يرده ثانيه من خلفه على يده اليمنى وعاتقه الايمن فيغطيهما جميعا او الاشتمال بثوب واحد ليس عليه
غيره ثم يضعه من احد جانبيه فيضعه على منكبه فيبد ومنه فرجه شارح ديركه تعريف ثانى فقهاء قوليدر ايكى
تعريفده دخى محذور اولمغله نهى نبوى صادر اولمشدر ظاهرا قول اول صلوة حالتنه مبنى در واشتمل الصماء تركيبى
اشتمل الشملة الصماء تأويلنده در صمام قطام وزننده داهية شديده يه دينور ومنه قولهم صمى صمام اى زيدى
ياداهية يعنى اى آفت وداهيه سن زياده اول زيرا مشتد اولدقده كويا كه صخرهٔ صماء كبى آندن آوازه ظهور ايلمز
اولور صمام صمام مكررا كذلك قطام وزننده اسم اسم ديمك محلنده ايراد اولنوركه اسم فعل امر اولور
يقال صمام صمام اى تصاموا فى السكوت الصمان والصمانة صادك فتحى وميمك تشديديله قومسال يانده
اولان پك وطاشلق يره دينور وصمان عالج نام محلده برموضع آديدر الصمة صادك كسريله شيشه طيقاجنه دينوركه
ذكر اولندى ودلير وبهادره دينور وارسلانه دينور ودريد نام شاعرك پدرى اسميدر مزبورك برادريله كنديسنه صمتان
ديرلر ايدى واركك حبه يه دينور وديشى كرپى يه دينور الصم صادك كسريله بودخى بهادره وارسلانه دينور الصمصمة
زمزمه وزننده ديشى كرپى سسلنمك معناسنه در يقال صمصمت الصمة اذا صاتت وتصميم فى الامر معناسنه در
تقال صمصم فى الامر بمعنى صمم كاسيذكر الصميم صادك فتحيله برعضوك قوامى يعنى اول عضوى حامل اولان
كميكه دينور انجك كميكى كبى يقال ضربه فاصاب صميمه اى العظم الذى به قوام العضو وهر نسنه نك
خالصنه دينور يقال هو صميمه اى بنكد وخالصه وصميم الحر والبرد حرارت وبرودتك اشدنه اطلاق اولنوركه
خالصى اوله جقدر يقال جاء فى صميم الحر وصميم البرد اى فى اشده وبمورطه نك قورى اولان طشره قبوغنه دينور
وحسب ونسبى مغشوش اولميه رق تلون وتلاعب مقوله سى معايبدن صاف وآزاده آدمه اطلاق اولنور
يقال رجل صميم اى محض وبونك مفرد وجمعى برابردر التصميم تفعيل وزننده برايشه ياخود برنسنه يه
قطعا انكول ايلمامك وجه اوزره عزيمت صادقه ايله عزيمت ايلمك معناسنه در يقال صمم فى الامر والشئ اذا مضى
وبرنسنه يى ديشيله صالبورمك وجه اوزره اصروب طوتمق معناسنه در يقال صمم الشئ اذا عض فنيب
وقلج كميكه ايريشوب كميكى دخى كسمك معناسنه در واكراك واو نساق برينه راست كلوب برى برندن آيرسه
تطبيق دينور يقال صمم السيف اذا اصاب المفصل وقطعه او طبق شارح ديركه نسخه لرده غلط واردر زيرا جميع
اصولده صمم السيف اذا مضى فى العظم وقطعه فاذا اصاب المفصل وقطعه يقال طبق عبارتيله مرسومدر
ونسخه لرده وصمم السيف اذا اصاب المفصل وطبق عنوانيله مرقومدر واقعا طبق ماده سنده التطبيق
اصابة السيف المفصل عنوانيله مثبت اولمغله شارحك تصحيحى اصوبدر انتهى وتصميم آته صاحبى علفى دريغ
ايليوب دائما علف اكلنه مقتدر ايلمكله سموروب قارن قاسيق بغلمق معناسنه مستعملدر يقال صمم الرجل
الفرس العلف اذا امكنه منه فاحتقن فيه الشحم والبطنة وبرآدمه برلاقردى يى يابرقصه يى ازبرلتمك معناسنه در
يقال صمم صاحبه الحديث اذا اوعاه اياه الصمم فتحتيله والصمصام والصمصامة صادلرك فتحيله والصمصم
زبرج وزننده والصمصم علبط وزننده والصماصم علابط وزننده والصماصمة علابطه وزننده
فتورسز شوقلو عزيمت صادقه صاحبى دلير ومقدام وتوانا آدمه وآته دينور يقال رجل وفرس صمم وصمصام
وصمصامة وصمصم وصمصم وصماصم وصماصمة اى مصمم وصمصام قطعا برنسنه دن يوزى دونمز واكلوب
بوكلمز اولان كسيجى قلجه دينور صمصامه دخى دينور يقال ضربه بالصمصام والصمصامة اى بالسيف الذى لا ينثنى
وصمصام عمرو بن معدى كرب حضرتلرينك قلجى اسميدر وصمصم زبرج وزننده قالين كوده لو بودوره دينور
وقلج كبى ايشلك ودلير ومقدام آدمه دينور يقال هو صمصم اى جرئ ماض الصمصمة زبرجه وزننده
وصادلرك فتحيله برقوم وجماعتك متعين رئيس وذيشاننه دينور يقال هو صمصمة القوم اى وسطهم يعنى سيدهم
وجماعت انسانى يه دينور جمعى صمصم درهاسر وصمصم علبط وزننده وصماصم علابط وزننده ارسلانه دينور
الصمصم فدفد وزننده پك بخيل وجرى كسيه دينور يقال رجل صمصم اى بخيل جدا الصمصاء غبراء وزننده
غرزديدكلرى نباته شبيه برنبات اسميدر الاصمان تثنيه بنيه سيله بلاد بنى عامر بن صعصعه ده ايكى موضعه
اطلاق اولنور برى اصم الجلحاء وبريسى اصم السمره در بلادمز بوره صكره بنو كلاب يوردى اولمشدر الصنم
صادك ونونك فتحيله رايحه بد وچركين اولمق معناسنه در مصدر واسم اولور يقال صنمت الرايحة صنما من الباب الرابع

اذاخبث وقول جنسی یبو یوب قوتلمك معناسنه در یقال صنم العبد اذا قوی وصنم مشرکینك پرستش ایتدکلری
بته دینور وثن معناسنه وصنم لفظی شمن معربیدر که فارسیدر مترجم دیر که بعضلر صنم ایله وثن بیننی فرق ایدیلر
صنمی جواهر معدنیهٔ مذابه دن دوزلمش بته ووثنی احجار واخشابدن ساخته بته تخصیص ایلدیلر الصنم
کتف وزننده قویّ وزورمند کوله یه دینور یقال عبد صنم ای قویّ الصنمة فتحاتله قوش یلکنك بتون
قامشنه دینور وآفت وداهیه یه دینور صلمه لفظنده اغتدر الصنمان فتحاتله دمشق قضاسنده برقریه آدیدر
التصنیم تفعیل وزننده صورت دوزمك معناسنه در یقال صنم الرجل اذا صوّر وناقه یه خوشجه تقید وتیمار ایلمکله
سودنی چوغالتمق معناسنه در یقال صنم النوق اذا غرزها الصنمات فرحات وزننده صنمه نك جمعیدر
سودی چوق ناقه یه دینور بنوصنامه ثمامه وزننده اشعر قبیله سندن بر بطندر صنم صادك ضمیله
برموضع آدیدر اقلیم الاصنام اندلس اولکه سنده برایالت آدیدر بنوصنیم زبیر وزننده بر بطندر
الصمیم قندیل وزننده سید وشریف وعالیشان آدمه دینور یقال هو صمیم ای سید شریف و بوکورمز اولان دوه یه
علی قول بد خوی اولانه دینور یقال جمل صمیم ای لا یرغو والسیء الخلق وشول جسور ودلیر ومقدام آدمه دینور که
مراد ایلدیکی نسنه دن اصلاد وغیوب وصاحب ثبات واصرار ایله اقدام ایدر اوله یقال رجل صمیم اذا کان لا یثنی
عن مراده وخالص نسنه یه دینور کرك خیرده وکرك شرده اولسون یقال هو صمیم ای خالص و باقیجی یه وبریلان
بخشه دینور حلوان کاهن معناسنه التصمیم تدحرج وزننده صمیم آدمه یعنی سید وعالیشان کمسیه شبیه
وضع وعمل وحرکت ایلمك معناسنه در یقال تصمم الرجل اذا عمل عمل الصمیم الصیم قطر وزننده
والصیم جردحل وزننده جندسی قالین ایری وشدید آدمه علی قول دائما باشنی یوقری طوتر اولان آدمه دینور
یقال رجل صیم وصیم ای غلیظ ضخم شدید اورفاع لرأسه مؤتی صیمه وصیمه در الصوم نوم وزننده
والصیام کتاب وزننده اورج طوتمق معناسنه در یقال صام الرجل یصوم صوما وصیاما اذا امسك عن الطعام
والشراب والکلام والنکاح والسیر مؤلفك بصائرده بیاننه کوره صوم امساك وسکون عن الفعل معناسنه
موضوعدر وعرف شرعده طعام وشراب وجماعدن نیته مقارن خیط ابیضدن خیط اسوده قدر امساك ایلمکده
استعمال اولندی انتهی وصوم اولومی داعمق معناسنه مستعملدر افراط جوع وعطشدن مغشی علیه اولوب
هلاك درجه سنه وارمق تصورینه مبنی در یقال صام مثبته اذا اقها ودوه قوشی چفرمق معناسنه مستعملدر
اوخلانده سکون وتوقف ایلدیکیچون یقال صام النعام اذا رمی بذرقه وصوم دوه قوشنك نجسنه دینور
اسم مفعول معناسنه در وصوم بربد منظر شجرك اسمیدر وشجرمز بورك آتنده کولکه لنمك معناسنه در
یقال صام الرجل اذا تظلل بالصوم ونصف نهار وقتی اولمق معناسنه مستعملدر کویا که شمس اول درجه ده
توقف ایدرکبی تخیل اولنورنته که تفسیرآنی مشعردر یقال صام النهار اذا قام قائم الظهیرة وصمت وسکوت معناسنه در
نته که اشارت اولندی یقال صام الرجل اذا صمت ویل ساکن اولمق معناسنه مستعملدر یقال صامت الریح
اذا رکدت وصوم شهر رمضانه اطلاق اولنور حالی ومحل علاقه سیله یقال جاء شهر الصوم ای شهر رمضان
وکلیسایه دینور یقال النصرانی فی صومه ای بیعته وصوم صائم اولان آدمه اطلاق اولنور مفرد وجمعی برابردر
مصدر اصلی اولمق حسبیله یقال رجل صوم وقوم صوم ای صائم الصائم والصومان عطشان وزننده والصوم
قوم وزننده اورجلو آدمه دینور جمعی صوّام وصیام کلور رمان وزننده موصوف وصیم کلور رکع وزننده وصیم کلور صادك
کسریله یا مجاور ایچون وصیام کلور کتاب وزننده وصیامی کلور سکاری وزننده الصوام سحاب وزننده صوسز
قیریه دینور یقال ارض صوام ای یابسة لاماء بها المصام والمصامة هاله آت طوراجق یره دینور آخور کبی یقال
هذا مصام الفرس ومصامته ای موقفه الصیم قنب وزننده کوده سی درنکلو وطقازو پك شدید انسان وحیوانه دینور
فصل الضاد الضبثم ثای مثلثه ایله جعفر وزننده والضباثم علابط وزننده ارسلانه دینور وضبثم
بن ابی یعقوب تابعیندندر الضبارم علابط وزننده والضبارمة علابط وزننده ارسلانه دینور ودشمن اوزره
دلیر وبی پروا بهادره دینور یقال رجل ضباره وضبارمة ای جریء علی الاعداء الضبثم ثای مثلثه ایله حیدر وزننده
ارسلانه دینور الضجم فتحتیله آغز اخود آورد یا خود دوداق یا خود چکه یا بیون اکری اولمق معناسنه در کذلك
قیو و یاره مقوله سنده دخی مستعملدر مصدر واسم اولور یقال مثلا ضجم فمه او شدقه وکذلك البئر والجرح ضجما
من الباب الرابع اذا عوج و یقال فی فمه ضجم ای عوج الاضجم وصفدر ضجم ایله متصف کشی یه دینور
وضبیعة اضجم برقبیله در پدرلرینه مضاف اولمشدر مزبور کژدهان اولدیغیچون ملقب اولمشیدی و بوقیس

قفه دیدکلری کیدر التضاجم تفاعل وزننده اختلاف معناسنه در یقال تضاجم الامر بینهم اذا اختلف
المتضاجم اسم فاعل بنیه سیله اغزی اکری کژدهان آدمه دینور یقال رجل متضاجم ای معوج الفم الضجمة
غرفه وزننده بربد رایحه بوجك اسمیدر ضجعم قنفذ وجعفر وزنلرنده بر بطن پدرینك اسمیدر اهالیسنه
ضجاعم وضجاعمه دیرلر ضادلرك فتحیله نسبت ایچون آخرینه هاء زیاده اولندی مزبورلر سلفده ملوك شام ایدیلر الضخم
ضادك فتحی وخای معجمه نك سکونیله والضخم فتحتیله والاضخم احمد وزننده ومیمك تشدیدیله جائزدر شارحك
بیاننه کوره تشدید حالت وقفده اشعاره مخصوصدر زیرا بعض عرب ماقبلی متحرك اولان حرف اوزره وقف
ایلدکده آنی مشدّد ایدر والضخام غراب وزننده ایری وقبا وعظیم اولان شیئه دینور علی قول عظیم الجرم کثیر
اللحم اولان انسان وحیوانه دینور یقال هو ضخم وضخم واضخم واضخم وضخام ای عظیم او عظیم الجرم کثیر
اللحم شارح دیر که بونلر بالجمله وصفدر و وزن اولك جمعی ضخمات کلور کذلك خانك سکونیله زیرا صفتدر عینك
تحریکی اسمه مخصوصدر انتهی الضخم عوج وزننده والضخامة سلامه وزننده برنسنه ضخم اولمق
معناسنه در یقال ضخم ضخما وضخامة من الباب الخامس اذا کان ضخما الضخم ضادك فتحیله وصفدر که
ذکر اولندی وواسع یوله اطلاق اولنور یقال طریق ای واسع وآغر صویه وصف اولور که خوشکوار اولمز یقال
ماء ضخم ای ثقیل و بنوعبد بن ضخم سلفده عرب عاربه دن برجماعت ایدی حالا منقرضلردر الاضخومة اضحوکه
وزننده عرب نسوانك بیوك کوستورمك ایچون قیچلرینه بغلدقلری بوغچه یه دینور عظامه معناسنه در المضخم
منبر وزننده صدمات وضربانی شدید آدمه دینور یقال رجل مضخم ای شدید الصدم والضرب وشان وشرف عظیم
صاحبی اعیان وسرکاره دینور یقال هو مضخم بین قومه ای سید شریف ضخم الضخمة خدبه وزننده
بدنی دوشکلی خوشمنظر ونازك تن خاتونه دینور الضرم فتحتیله پك آجقمق علی قول پك آجلقدن یا خود سائر
عارضه دن یانوب یاقلمق معناسنه در اشتعال نار معناسندن مأخوذدر یقال ضرم الرجل ضرما من الباب الرابع
اذا اشتدّ جوعه او حرّه وافراط خشم وغضبدن پر آتش اولمق معناسنه مستعملدر یقال ضرم علیه اذا احتدم
غضبا وصفره ده اولان طعامدن قطعا ترك ایلمامك اوزره طعامه آتش کبی کیرشمك معناسنه مستعملدر یقال ضرم
فی الطعام اذا جدّ فی اکله لا یدفع منه شیئا وآتش علولنمك معناسنه در یقال ضرمت النار اذا اشتعلت التضرّم
تفعل وزننده بودخی برآدمه پك اویکه لنوب پر آتش اولمق معناسنه در یقال تضرّم علیه اذا احتدم غضبا
وآتش علولنمك معناسنه در یقال تضرّمت النار اذا اشتعلت الاضرام همزه نك کسریله والتضریم
تفعیل وزننده والاستضرام آتشی طوتشدروب علولندرمك معناسنه در یقال اضرم النار وضرّمها
واستضرمها اذا اوقدها الاضطرام افتعال وزننده بودخی آتش علولنمك معناسنه در یقال اضرم النار
فاضطرمت وصاچ وصقاله کرکی کبی قیرسرمك معناسنه مستعملدر یقال اضطرم المشیب اذا اشتعل الضرام
کتاب وزننده آتش علولندیره جك اوطون قیرقلرینه دینور یا خود ضعیف و یومشق اوتلرینه یا خود کندیده
آتش قوری اولمیانه یا خود علولی اوطونه دینور ترکیده بونلره طوترق وکوسکی تعبیر اولنور واکا ضرامه دخی
دینور هاله تقول اشعل النار بالضرام والضرامة ای دقاق الحطب او ماضعف ولان او ما لا جمر له او ما اشتعل
من الحطب الضرم کتف وزننده آج آدمه اطلاق اولنور یقال هو ضرم ای جائع وطوشنجل قوشنك یاوریسنه
دینور وپك بوکرك دونده آته وصف اولور یقال فرس ضرم ای عدّاء الضرمة فتحاتله اوجی یانمغله آتشلو
اولان خرماداله یا خود یاوشان تعبیر اولنان اوته دینور که طوترق ایدرلر وآتش قورینه دینور یا خود مطلقا
آتشه دینور نار معناسنه وعربلر خانه ده برکسه بوقدر دیجك یرده ما بالدار نافخ ضرمة دیرلر یعنی بر آتش اوفلیجی
بوقدر که فرد واحد یوقدر دیمکدن کنایه در ضرمه حمزه وزننده ابن صرمه در که صاد مکسوره ایله در هاشم
بن حرمله نك جدّیدر الضرم ضادك ضمی وکسریله بر خوشبو شجر آدیدر ثمری بلوطه وچچکی سعتر چچکنه
شبیه وآندن اتخاذ اولنان عسل انواعندن افضل اولور علی قول اسطو خودوس اسمیدر که لفظ یونانیدر ترکیده
قاره باش دیدکلری نباتدر الضرامة کتابه وزننده شجر بطم اسمیدر که ساقز اغاجی دیدکلریدر ضریم حذیم
وزننده برجنس شجرك صمغیدر الضریم حیدر وزننده حریق معناسنه در که یانمش نسنه یه دینور شارح دیر که
امهات سائره ده امیر وزننده مرسومدر ضریمة جهینه وزننده بمنده برحصار آدیدر الضرزم زبرج وزننده
والضرزم جعفر وزننده قوجه ناقه یه دینور علی قول کنجلکدن هنوز برمقدار جه بقیه سی قالمش اولانه
دینور یا خود یاشلو اولوب سودی آزجه اولانه دینور وضرزم زبرج وزننده پك صوبجی یلانه دینور یقال افعی

صرزم اى شديد العض ‌ الضرزمة دحرجه وزننده پك اصرمق معناسنه در يقال ضرزمه اذا عضه شديدا
ضرسام قرطاس وزننده برمعروف صو يك آديدر الضرسامة ضرغامه وزننده سلپوك ولئيم واصلا ايشه يرامز
چوليه آدمه دينور يقال رجل ضرسامة اى رخو لئيم فسل الضرضم ضاد معجمه ايله جعفر وزننده ارسلانه دينور
ومطلقا برنجى جانورك اركك‌نه دينور الضرطم زبرج وزننده ايرى قارنلو انسان وحيوانه دينور يقال رجل
وفرس ضرطم اى الضخم البطن الضراطمى ضادك ضميله ايرى وتصلق ياقشقسز فرجه دينور الضرغم
غين معجمه ايله جعفر وزننده والضرغام جريال وزننده والضرغامة جرياله وزننده ارسلانه دينور وضرغامه
بهادر ودلاوره اطلاق اولنور يقال هو ضرغامة اى شجاع وقوى وتوانا پوغوره وآيغره اطلاق اولنور وياوز
آدمه اطلاق اولنور رجل شديد معناسنه بعض نسخه‌ده والوحل الشديد عبارتيله مرسوم اولمغله شدتلو
اوزلو چاموردىمك اولور لكن نسخه اولى اصوبدر الضرغمة دحرجه وزننده والتضرغم تدحرج وزننده ارسلانلمق
معناسنه دركه ارسلان كبى بهادرلق ايلمكدن عبارتدر يقال ضرغمت الابطال وتضرغمت اذا فعلت فعل الضرغام
وتشبهت به الضغم لغم وزننده اصرمق معناسنه در على قول اوك ديشلر ايله اصرمقدن يواشجه اصرمق
ياخود خوشلنديغى نسنه‌يى اغزنى طولديره‌رق قاوره‌يوب اصرمق معناسنه در يقال ضغم الشئ وضغم به
ضغما من الباب الثالث اذا عضه اوعضا دون النهش اوهوان يملأ فمه مما هوى اليه الضغامة ثمامه وزننده
اصروب براقلان شيئه دينوركه اصرقلى نسنه اولور يقال هو ضغامته اى ما ضغمه ولفظه الضيغم
حيدر وزننده دائما اصرمق شانندن اولان انسان وحيوانه دينور وارسلانه دينور ضيغمى دخى دينور
باى نسبتله الضم ضادك فتحى وميمك تشديديله برنسنه‌يى برشيئه يناشدروب قوشمق معناسنه در يقال
ضمه اليه ضما من الباب الاول اذا قبضه اليه الانضمام انفعال وزننده مطاوعدر برنسنه برشيئه يناشوب
قوشلمق معناسنه در يقال ضمه اليه فانضم التضام تفاعل وزننده برى برينه يناشوب قوشلمق معناسنه در
يقال تضاموا حتى تناموا مأته رجل المضامة مفاعله وزننده برنسنه‌يى برشيئه قوشمق معناسنه در
يقال ضامه اليه اى ضمه وتقول ضامنى صاحبى الى امر كذا اى ضمه الاضطمام افتعال وزننده بركمسه
برنسنه‌يى كندى نفسنه ضم ايلمك معناسنه دركه كندى قبوللنمقدن عبارتدر يقال اضطم الشئ اذا ضمه الى نفسه
وقپلامق معناسنه مستعملدر يقال اضطم عليه اذا اشتمل الضمام غراب وزننده شول نسنه‌يه دينوركه
آنكله برنسنه برشيئه آخره ضم والحاق اولنه الضم والضمام ضادلرك كسريله داهية شديده‌يه دينور
و بونك صاد مهمله دن مصحف اولمسى مظنوندر وصاد مهمله ايله صوابدر الاضمامة همزه مكسوره ايله جماعته
اطلاق اولنور جمعى اضاميم كلور جماعات معناسنه ومنه يقال فرس سباق الاضاميم اى جماعات الخيل
مترجم ديركه لسانمزده سپاره تعبير اولنان اطفال جزؤلرينه اضباره اطلاق ايلدكلرى بوملابسه ايله‌در الضموم
صبور وزننده ايكى اوزون تپه‌لر ارا لغندن كلان دره‌يه دينور الضمضم فدفد وزننده طارغين آدمه دينور
غضبان معناسنه وخشمناك ارسلانه دينور وجرأتلو دلير وپردل آدمه دينور وجسيم وتنومند كمسه‌يه
دينور يقال هو ضمضم اى جرئ وكذا جسيم وضمضم بن الحارث وضمضم بن قتاده اصحابدندر وضمضم
بن حوس وضمضم بن زرعه وضمضم الملوكى ابو المثنى محدثلردر الضماضم علابط وزننده والضمضم
علبط وزننده بونلرده ارسلانه وجرئ ودلير آدمه دينور الضمضمة زلزله وزننده برآدم كندى نفسنى
تشجيع وتقويتله بهادرلق ايلمك معناسنه در يقال ضمضم فلان اذا شجع قلبه ومال موجودك مجموعنى سپوروب
المق معناسنه در يقال ضمضم المال اذا اخذه كله وارسلان حيقرمق معناسنه در يقال ضمضم الاسد
اذا صوت الضمام كتاب وزننده اساميدندر ضمام بن ثعلبه وضمام بن زيد بن ثوابه اصحابدندر الضمضام
ثرثار وزننده كورديكى والى يتشديكى نسنه‌يى قبوللنور اولان آدمه دينور يقال رجل ضمضام اذا كان يحتوى
على كل شئ الضمة ضادك فتحيله قوشى‌يه اطلاق اولنور آتلرى برى برينه ضم ايلديكيچون يقال استبقوا
فى الضمة اى الحلبة الضوم نوم وزننده ضيم لفظنده لغتدركه ظلم معناسنه در يقال ضام يضوم ضوما
لغة فى ضام يضيم ضيما الضهزم زاى معجمه ايله زبرج وزننده لئيم وكم مايه كمسه‌يه دينور يقال هو ضهزم
اى لئيم الضيم ضادك فتحيله بركمسه‌نك حق ومطلوبنى نقص ايلمك معناسنه در يقال ضامه حقه
يضيمه ضيما اذا انتقصه وظلم وبيداد معناسنه دركه اسمدر جمعى ضيوم كلور يقال ماهذا الضيم اى الظلم
و بو فى الاصل مصدر اولوب بعده اسم اوله‌رق استعمال الله جمعلندى الاستضامة بودخى برآدمه جور ايدوب

حقفى اكسك و يرمك معناسنه‌در يقال استضامه حقه اذا انتقصه المضيم مكيل وزننده والمستضام حقى
تنقيص ايله جور اولنمش آدمه دينور يقال هو مضيم ومستضام اى منتقص حقه الضيم ضادك كسريله
طاغك بر كوشه وناحيه سنه دينور وسراتده برموضع معروف ياخود بروادى ياخود برجبل آديدر ضبيم زبير وزننده
ابن مليح الفهمى دركه رجالات عربدندر نجز بعونه تعالى فصـــــل الطاء الطحمة طانك حركات
ثلاثى وحاى مهمله‌نك سكونيله بر بيوك وچوق نسنه‌نك براوغوردن يوريوب كلان كومنه دينور چابك وسيل
صوينك طلازى وكيجه‌نك بردن آفاقه چوكوب بصان قرا كوانغى كبى يقال اتتهم طلحمة الوادى اوالسيل
اوالليل اى دفعته وجماعت معناسنه در يقال طرقتهم طحمة من الناس اى جماعة ابو طحمه طلحه
وزننده عدى بن حارثه‌نك كنيه سيدركه شرفاى عربدندر الطحمة همزه وزننده چوق دوه‌لره دينور
وجنك ومعركه‌سى شديد اولان بهادره دينوركه بردن شهاب كبى حمله ايدوب اصلا روكردان اولمه يقال
هو طحمة اى شديد العراك الطحماء صحراء وزننده والطحمة ثمره وزننده برنبات على قول آيرق ديدكلرى
نبات ايدر المطحوم طلو نسنه‌يه دينور يقال اناء مطحوم اى مملوء الطحوم صبور وزننده عنف وشدتله بردن
آتيلوب يوريراولان نسنه‌يه دينور سيل وموج كبى يقال شئ طحوم اى دفوع الطحرمة دحرجه وزننده طولدرمق
معناسنه در يقال طحرم السقاء اذا ملأه وياى كريش طاقمق معناسنه در يقال طحرم القوس اذا وترها الطحرمة
زبرجه وزننده نسنه معناسنه در يقال ما عليه طحرمة اى شئ الطحلمة زبرجه وزننده برپارچه بلوده دينور يقال
ما فى السماء طحلمة اى غيم الطخمة خاى معجمه ايله ثمره وزننده كچى سوريسنه دينور طخمه طانك كسريله
خوشب نام تابعينك پدرى اسميدر الطخمة غرفه وزننده بورنك اوكنده اولان سياهلغه دينور الاطخم احمر
وزننده شول قوچه دينوركه باشى سياه وساير اعضاسى قومرال اوله يقال كبش اطخم اى رأسه اسود وسائره كدر
وياغز آته دينوركه بورنى ودودقلرى سمتى زياده جه سياه اوله وانسانك وداته‌نك بورنلرى اوكنه دينور وشول
تاب وطراوتى چكلمش اته دينوركه لونى بوز بلوب پصدرمه كبى قرامتق اولمش اوله يقال لحم اطخم اى جاف
يضرب الى سواد الطخيم امير وزننده اطخم ايله معناى اخيرده مرادفدر يقال لحم طخيم اى اطخم الاطخمام
احمرار وزننده ات قوريوب پصدرمه كبى قرامتق اولمق معناسنه در يقال اطخم اللحم اذا صار اطخم الطخوم
نخوم وزننده ومرادفيدركه سنور وحدودلره دينور الطخم طانك فتحيله والطخامة فخامه وزننده
تكبرلك ايلمك معناسنه در يقال طخم الرجل طخما من الباب الثالث وطخم طخامة من الباب الخامس
اذا تكبر طخيم زبير وزننده ابن ابى الطخماء دركه شاعردر الطخارم علابط وزننده طارغين واو يكه‌لو
آدمه دينور يقال رجل طخارم اى غضبان الطرم طانك كسرى وفتحيله كومج بالنه دينور تقول اطعمنا
طرما اى شهدا وقيغه دينور زبد معناسنه وقوانلرده طولمش بال ياخود بال ايله طپطلو قوانه دينور
وطرم صدر اولور قوانلر بالله طپطلو اولمق معناسنه يقال طرمت بيوت الزنابير طرما من الباب الرابع
اذا امتلأت من الطرم الطرامة ثمامه وزننده بعض ديشلره چوكمش خضرته دينور يقال باسنانه طرامة
اى خضرة وديشلرك ارالغنه صوقشمش طعام پارچه‌لرينه دينوركه خلال ايله اخراج اولنور
الاطرام همزه‌نك كسريله ديشلرك اوزرلرى يشللنمك معناسنه در يقال اطرمت اسنانه اذا
ركبت عليها الخضرة وديشلرك ارالقلرنده طعام بقيه‌سى قالمغله اغزك طعمى ورايحه‌سى
بوزلمق معناسنه در يقال اطرم فوه اذا تغير للطرامة الطرمة طانك حركات ثلاثى ورانك سكونيله اوست
دوداغك اورته‌سنده اولان بيوه دينور الطرمة ثمره وزننده جكره دينوركبد معناسنه الطرم طانك ضميله
اوجاغه دينور طرمه دخى دينور هايله و برشجر آديدر الطرم فتحتينله قواندن بال صيزوب اقمق معناسنه در
يقال طرم العسل طرما من الباب الرابع اذا سال من الخلية التطرم تفعل وزننده سوزى طوتقون طوتقون
سويلمك معناسنه در وعند البعض قارشق وشوريده سويلمك معناسنه در يقال تطرم فى كلامه اذا التاث
التطريم تدحرج وزننده چاموره بيلاشمق معناسنه در يقال تطريم فى الطين اذا تلوث الطريمة دحرجه وزننده
صو بوز بلوب يوصونلنمق معناسنه در يقال طريم الماء اذا خبث وعرمض و برنسنه قات قات اولمق معناسنه در
يقال طريم الشئ اذا طبق اى صار طبقا على طبق الطريم حذيم وزننده باله دينور عسل معناسنه وصيق وقالين
سحابه دينور ومنه يقال طار طريمه اذا احتد يعنى پك خشم وغضبه كلدى ديمكدن كنايه اولور الطريمة ثاى
مثلثه ايله دحرجه وزننده غضبدن ياخود كبر ودماغدن باشى يره ديكوب اپسم وخاموش طورمق معناسنه در

يقال طرخم الرجل اذا اطرق من غضب او تكبر الطرحوم حاى مهمله ايله عصفور وزننده اوزون طويل معناسنه در
و بر برده چوق طورمغله متغير اولمش صويه دينور يقال ماء طرحوم اى آجن المطرخم خاى معجمه ايله
مشمعل وزننده يانى اوزره ياتمش آدمه دينور مضطجع معناسنه در وطارغين آدمه دينور يقال رجل مطرخم
اى غضبان وخودبين ومتكبر آدمه دينور وهر يانى او يغون اسباب اندامى تمام تازه ودلبر جوانه دينور يقال شاب مطرخم
اى الحسن التام الاطرخمام اشمعلال وزننده كوزك نورى فرسز وضعيف اولمق معناسنه در يقال اطرخم الرجل
اذا كل بصره و كيجه مظلم اولمق معناسنه در يقال اطرخم الليل اذا اسود الطرسمة دحرجه وزننده
بركسه باشنى اشاغى اكوب ساكت واپسم طورمق معناسنه در يقال طرسم الرجل اذا اطرق وجنكدن ياغيرى
نسنه دن قورقوب چكلمق معناسنه در يقال طرسم عن القتال وغيره اذا انكص الطرشمة شين معجمه ايله كيجه
قرا كو اولمق معناسنه در يقال طرشم الليل اذا اظلم الاطرغمام غين معجمه ايله افعلال وزننده متكبر وخودبين
اولمق معناسنه در يقال اطرغم الرجل اذا تكبر المطرهم مشمعل وزننده هنوز باشنه بولار چكورلمامش كوره
وعجمى دوه يه دينور كه سركشلك ايدر يقال بعير مطرهم اى مصعب لم يمسسه حبل وقد وقامتى معتدل يال و بال
صاحبى تازه جوانه دينور الاطرهمام اشمعلال وزننده جوان يال و بال صاحبى موزون قامتلو اولمق معناسنه در
يقال اطرهم الشاب اذا اصار مطرهما الطسوم قعود وزننده محو ونابود اولمق معناسنه در يقال طسم الشيء طسوما
من الباب الثانى اذا انطمس الطسم رسم وزننده متعديدر محو ونابود ايلمك معناسنه در تقول طسمته اذا طمسته
الطسم فتحتينله امتلاء اولمق معناسنه در يقال طسم الرجل طسما من الباب الرابع اذا اتخم وتوز وطمان
يصمغه دينور يقال ماهذا الطسم اى الغبرة وقرا كولغه دينور ظلام معناسنه الاطسمة همزه نك ضميله
اسطمه وزننده ومراد قيدر كه برنسنه نك كوم يرينه دينور دريانك انكين يرى كبى الطواسيم طانك فتحيله كه
قرأن كريمده طسم سورهلريدر بونده وطواسين وحواميم سورهلرنده صواب اولان ذوات مفردلرينه مضاف اولهرق
ذوات طسم وذوات طس وذوات حاميم ديمكدرنته كه حم ماده سنده بيان اولندى مؤلف اورادهيالكز حاميمه
متعلق كلام بيان ايلدى لكن مترجم حقير شهابدن نفس مقاله ونقل وتحرير ايلمشدر الطسام غراب وزننده
والطسام سحاب وزننده والطسام شداد وزننده چوق توزه دينور تقول رأيته فى طسام الغبار وطسامه
وطسامه اى فى كثيره طسم رسم وزننده عاد قومندن برقبيله دركه حالا منقرضلردر الطسيم زبير وزننده
طسم مز بوردن مصغردر بو معنادندر كه عربلر برآدمك برمحله ياخود بركار ومشغله يه تردد داشتغالى بيهوده وباطل
ولا طائل اولوب قطعا برمنفعت اوجنه دسترس اولمسه اورده مياه طسيم ديرلر زيرا قبيلهٔ مزبوره منقرض
ومضمحل اولمشدر تصغيرى تحقير ايچوندر الطعام سحاب وزننده بغدايه اطلاق اولنور يقال فلان
يحتكر فى الطعام اى فى البر شارح ديركه دوه قسمنه مال اطلاقى كبى طعام دخى بغدايده غالب اولمشدر انتهى
وطعام مطلقا اكل اولنه جق شيئه دينور جمعى اطعمه كلور جمع الجمعى اطعمات كلور وطعم طانك فتحيله وطعام
مصدر اولورلر نسنه اكل ايلمك معناسنه در يقال طعمه طعما وطعاما من الباب الرابع اذا اكله وطعم الشيء اول
نسنه نك داد ومزه سنه دينوركه چاشنى دخى ديرلر قوت ذائقه ايله معلوم اولان كيفيتدر آجيلق وطتلولق
و بونلرك ميانه سى اولان داد ومزه كبى كرك طعام وكرك شرابده اولسون جمعى طعوم كلور يقال طعمه حلو اومر
واشتها اولنان طعامه دينور يقال احضر طعما وهو مايشتهى من الطعام واشتهايه مدار اولان شيئه دينور
مثلا طعامك لذتى وحلاوتى واعتدالى كبى واغاج آشى بى قبول ايدوب طوتمق معناسنه در يقال اطعم الغصن فطعم
طعما من الباب الرابع اى وصل به غصنا فقبل الوصل وطويمق معناسنه مستعملدر يقال مايطعم آكل هذا
اى مايشبع و بو باب ثالثدندر زيرا مؤلف كيمنع لفظيله تقييد ايلمدى الاطعام همزه نك كسريله برآدمه طعام
يدرمك معناسنه در يقال اطعمه اذا اصيره يطعم وخرما آغاجنك يمشى يتشمك معناسنه مستعملدر يقال اطعم النخل
اذا ادرك ثمره واغاجى اشيلامق معناسنه در يقال اطعم الغصن اذا وصل به غصنا من غير شجره الطاعم
والطعم كتف وزننده طعام خصوصنده خوشحال اولان آدمه دينوركه وسعتى اولمغله طعامى فراوان
ونفيس اولان آدم اوله جقدر يقال رجل طاعم وطعم اى حسن الحال فى المطعم وطاعم طعامدن مستغنى اولمش
آدمه دينور تقول انا طاعم عن طعامكم اى مستغن المطعم منبر وزننده شديد الاكل آدمه دينور مؤنثى مطعمه در
المطعم مكرم وزننده واسع الرزق آدمه اطلاق اولنور يقال هو مطعم اى مرزوق المطعام محراب وزننده
خاندان ومضياف وميزبان آدمه دينور يقال رجل مطعام اى كثير الاضياف والقرى الطعمة غرفه وزننده

بيجك

بيدجك نسنه يه دينوركه يمنى تعبير اولنور فارسيده خوراك دينور جمعى طعم كلور صرد وزننده وطعام
ضيافتنه دينور يقال اتخذ لاخوانه طعمة اى دعوة وجهت كسب ومعاشه دينور يقال فلان عفيف الطعمة
اى نقى المكسب وطعمه اساميدندر طعمة بن ابيرق صحابه در وطعمة بن عمرو الكوفى محدثدر الطعمة طانك كسريله
بناء نوعدر سيرت اكل طعام معناسنه دركه يش تعبير اولنور يقال انه لخبيث الطعمة اى السيرة فى الاكل الطعم
طانك ضميله دانمق معناسنه در يقال طعمه طعما من الباب الرابع اذا ذاقه و برنسنه يه كوج يتمك
معناسنه مستعملدر يقال طعم عليه اذا قدر وطعم طعامه دينور وقدرت معناسنه مستعملدر يقال
هذا البس فى طعمه اى قدرته واشباع ايدن طعامه اطلاق اولنور يقال انه طعام طعم اى يشبع من اكله
شارحك بيانه كوره موصوفك صفته اضافتى قبيلندندر صلوة الاولى كبى التطعم تفعل وزننده برشيئى
داد شدرمق معناسنه در يقال تطعم منه اذا ذاق وفى المثل ❊ تطعم تطعم ❊ اى ذق حتى تشتهى فتأكل يعنى
هله بر كره چك دادوب چاشنيسنى كور كه حظ ايلديككدن سكا اكل ايلمكه شوق واشتها حاصل اولسون بو مثل
برايشه مباشرت ايلمكدن انديشه وتأخر ايدن كسه يه تشويق واغراض ضمننده ايراد اولنور الطعوم صبور وزننده
والطعيم امير وزننده اكله صلاحيتى اولان قربانلق حيوانه دينور كه نه آرق ونه سموز اوله يقال جزور طعوم
وطعيم اى بين الغثة والسمينة بونلرك تانيثلرى ذبيحه اعتباريله در التطعيم تفعيل وزننده بودخى اغاجه آشى
اورمق معناسنه در يقال طعم الغصن اذا وصل به غصنا من غير شجره وسموزلكدن كيكلره ايليك يورمك
معناسنه در يقال طعم العظم اذا مخ بونده ثلاثى نسخه سى غلطدر الاطعام طانك تشديديله افتعال وزننده
خرما قورغى طتلولنمق معناسنه در يقال اطعم البسر اذا صارله طعم وتقول العرب هو لايطعم اى لايتادب
ولا ينجع فيه ما يصلحه يعنى فلان كنديسنه مدار فوز واصلاح اوله جق نصح وارشاد وعبرت تاثير ايلمامكله هركز
هشيار ومتادب اولمز ديجك محلده ايراد اولنور المطعم محدث وزننده والطعوم صبور وزننده والمطعم
افتعالدن اسم فاعل بنيه سيله سموزا ولمغله كيكلرى ايلكلى اولان دوه يه دينور مذكر ومؤنثه وصف اولور يقال بعير
وناقة مطعم وطعوم ومطعم اى بهانقى ومطعم محدث وزننده شول سوده اطلاق اولنور كه طلومدن اكا طعم
ورايحهٔ طيبه سرايت ايلمش اوله يقال لبن مطعم اى اخذ فى السقاء طعما وطيبا المستطعم اسم مفعول بنيه سيله
آت قسمنك دودقلرينه اطلاق اولنور المطعمة مكرمه وزننده والمطعمة محسنه وزننده يايه اطلاق اولنور
الاستطعام طعام طلب ايلمك معناسنه در يقال استطعمه اذا طلب الطعام وقول على رضى الله عنه اذا
استطعمكم الامام فاطعموه اى اذا استفتح فافتحوا عليه يعنى امام قرائده حصر اولوب سزدن فتح طلب ايدرسه
فتح ايليه سز ديمكدر كويا كه قرأتى امام افنديك اغزينه ادخال ايدرلر التطاعم تفاعل وزننده والمطاعمة
مفاعله وزننده اركك كوكرجين چفتلشمكه مباشرتدن مقدم جه اغزنى ديشى كوكرجينك اغزينه ادخال ايلمك
معناسنه مستعملدر كويا كه او يشوب ايشه توطئه ايدرلر وبرى برينك اغزينه طعمه ويردكى برغريب معامله ايدرلر
يقال تطاعمت الحمامتان وطاعمتا اذا ادخل فمه فى فم انثاه مطعم محسن وزننده ابن عدى دركه اشراف قريشدندر
المطعمة محسنه وزننده بوغزك باشنه دينوركه يومريجه اندر غلصمه معناسنه كه معده يه طعام آندن روان
اولور المطعمتان محسنتان وزننده قوش قسمنك اياقلرنده ايلرى طوران برى برينه مقابل ايكى پرمغه اطلاق اولنور
شارح ديركه بو جوارح طيوره مخصوصدركه پنجه سنك ذكر اولنان پرمقلريله اخذ طعمه ايدر الطعومة صبوره
وزننده بوغزلبوب اكل ايلمك ايچون خانه ده آليقونيلان قيونه دينور يقال شاة طعومة اذا احبست لتؤكل طعيم
زبير وزننده بر رجل آديدر الطغام غين معجمه ايله سحاب وزننده فرومايه وارذال وسفله كسه لره دينور يقال هو
طغامة من الطغام اى وغد من الاوغاد وكنز ونامعتبر قوشلره دينور مفردلرى طغامه در واحمق وبيمغز كسه يه
دينور الطغومة والطغومية طانك ضميله مصدرلردر حمق ودنائت معنالرينه در الطغم فتحتينله دريايه دينور
وچوق صويه دينور التطغم تفعل وزننده برنسنه يى بيلمز لنمك معناسنه در يقال تطغم الرجل
عليه اذا تجاهل الطلمة طانك ضميله اتمكه دينور يقال جاء وفى يده طلمة اى خبزة الطلام زنار وزننده نوم
اسميدر كه حب الشاهدانج دركيده كندر وكنور تخمى ديدكلريدر ورقنه اسرار وورق الخيال ديرلر الطلم
فتحتينله مسواكى ترك ايلمكدن ناشى ديشلره عارض اولان كير و پاسه دينور يقال علا فى اسنانه طلم اى وسخ من ترك
السواك الطلم طانك ضميله اوزرينه طبخ اولنان اتمكى يايدقلرى صفره يه دينور الطلم طانك فتحيله طبخ اولنان
اتمكلرى دير وب دوزلتمك معناسنه در يقال طلم الخبزة طلما من الباب الاول اذا سواها وعدلها التطليم تفعيل

هنوز طبخ اولنمش اتمکی صو غمتق ایچون ال ایله اوروب طابلمق معناسنه در یقال طلم الخبزة اذا ضربها بالید ومنه قول حسان
رضی الله عنه * یطلمهن بالخمر النساء * ای تمسح النساء العرق عنهن بالخمر * یعنی دائما جنك وغارته مشغول اولدیغمزدن
بو کرك کحیلان آتلرمز هر زمان عرقناك اولمغله نسوانلر آتلری اللریله اتسی اتمك تبرید ایدرکبی خمارلریله اوخشایه رق
ترزنی سیلوب ترویح ایدرلر بعضلر لامك تقدیمیله یلطمهن روایت ایلملریله ضعیف یاخود مردوددر شارح دیرکه
تطلیم مسح عرق معناسنه مستعملدرنته که لسان العربده وطلم العرق عن جبینه ای مسحه عبارتیله مرسومدر
انتهی الطلحام حای مهمله ایله قرطاس وزننده برموضع آدیدر الطلحوم زنبور وزننده بر یرده چوق طورمقدن
متغیر اولمش صویه دینور یقال ماء طلحوم ای آجن الطلخوم خای معجمه ایله طلحوم وزننده ومرادفیدر الاطلخمام
اطرخام وزننده ومرادفیدر که ذکر اولندی یقال اطلخم الرجل واللیل بمعنی اطرخم الطلخام قرطاس وزننده
دیشی فیله دینور و برموضع آدیدر وطلحام لفظنده لغتدر الطم طانك فتحی ومیمك تشدیدیله والطموم عموم
وزننده صو چوغالوب قبارمغله هر یری باصوب بوریمك معناسنه در یقال طم الماء طما وطموما من الباب الاول
اذا غمر وطولدرمق معناسنه در یقال طم الاناء اذا ملأه وقیویی اورتوب دوبدوز بلورسز ایلمك معناسنه در
یقال طم الرکیة طما من الباب الاول والثانی اذا دفنها وسواها وبرنسنه پك چوغالمغله قباروب یوجلمك معناسنه
مستعملدر یقال طم الشیء اذا کثر حتی علا وغلب وباشك برمقدار برنی تراش ایلمك معناسنه در یقال طم رأسه
اذا عض منه شارح دیرکه اساسده اذا حلقه عبارتیله مبین اولمغله تمام تراش ایلمك اولور وطم صاچی قرقمق
علی قول اوروب طورطوب باشده بوکك معناسنه در یقال طم شعره اذا جزه او عقصه وقوش اغاجك تپه سنه
قونمق معناسنه در یقال طم الطائر الشجرة اذا علاها وطم وطمیم جست وچالاك اولمق علی قول روی زمینده
سیر وسیاحت ایتمك یاخود آهسته جه سکرتمك معناسنه در یقال طم الرجل والفرس طما وطمیما من الباب
الثانی والاول اذا خف ای اسرع او ذهب علی وجه الارض او عدا عدوا سهلا الطامة قیامته اطلاق ولنور جمله
اوزره غالب ومستولی اولدیغیچون یقال نعوذ بالله من هول الطامة ای القیامة وداهیه یه اطلاق اولنور یقال
رماه بالطامة ای بالداهیة الطم طانك کسریله صویه اطلاق اولنور علی قول صویك یوزنده اولان
خار وخاشاك وسائر نسنه یه دینور یاخود موجك وسیل صوینك آلوب کوتردیکی سیلنتی یه دینور ودریایه اطلاق
اولنور وعدد کثیره دینور وقیویی قپایوب اورتدکلری طپراغه دینور وعجب معناسنه در وتعجب اولنه جق عجیب
نسنه یه دینور ودوه قوشنك ارککنه دینور و بوك ذکره دینور وجنسی یالی بوکرك آته دینور الطمیم امیر وزننده بودخی
صویی یالی بوکرك آته دینور یقال فرس طم وطمیم ای جواد الاطمام همزه نك کسریله قیللری وتویلری قیرقمق
زمانی یاقلشمق معناسنه در یقال اطم شعره اذا حان له ان یجز الاستطمام اطمام معناسنه التطمیم تفعیل
وزننده قوش اغاجك دالنه قونمق معناسنه در یقال طمم الطائر اذا وقع علی غصن الطمطم والطمطمی
طالرك کسریله والطمطمانی طالرك ضمیله لساننده عجمه اولمغله کلامی کما ینبغی بیان ایده مز اولان آدمه دینور
یقال رجل طمطم وطمطمی وطمطمانی ای فی لسانه عجمة وطمطمانیة حمیر قبیلهء حمیر لغتنده اولان بعض کلمات
منکره دن عبارتدر که کلام عجمی یه شبیه اولور مثلا طاب الهواء دیجك یرده طابم هواء دیرلر الطمة طانك ضمیله
انسان نجسنه اطلاق اولنور عذره معناسنه و برکومه قوری اوتلق پارچه سنه دینور الطومة طانك ضمیله
اولومه دینور یقال اخذته الطومة ای المنیة وآفت وداهیه یه دینور ودیشی قبلو بغه یه دینور المطهم معظم
وزننده ششمان آدمه دینور یقال رجل مطهم ای السمین الفاحش السمن و بدنی نحیف ودقیق اولان آدمه دیمکله
ضد اولور پس بناسی سلب ایچون اولور یقال رجل مطهم ای النحیف الجسم الدقیقه وتام وکامل اولان نسنه یه
دینور یقال شیء مطهم ای تام ویقال اغید مطهم الحسن ای تامه وحسن وجمالده فایق اولان محبوبه دینور
یقال غلام مطهم ای البارع الجمال و یوزی شیشکن آدمه دینور یقال رجل مطهم ای المنتفخ الوجه و یوزی
دکرمی وطوباج آدمه دینور یقال رجل مطهم ای المدور الوجه المنتفخه التطهم تفعیل وزننده ایکرنمك
معناسنه در یقال تطهم الطعام اذا کرهه وتوحش ایلمك معناسنه مستعملدر تقول فلان یتطهم عنا ای یستوحش
التطهم تفعیل وزننده اورکك معناسنه در یقال طهم منه اذا نفر واری وضخامتلو اولمق معناسنه در یقال
طهم الشیء اذا ضخم ویقال فیه تطهیم ای ضخم الطهم طانك فتحیله وضمیله ناس وخلق معناسنه مستعملدر
یقال ما دری ای الطهم هو ای ای الناس هو الطهمة فرحه وزننده یوزینك اتی چلمسز اولان خاتونه دینور
یقال امرأة طهمة ای قلیلة لحم الوجه الطهمة غرفه وزننده صحمه معناسنه در که الوانده محلنده ذکر

اولندی یقال فی لونه طهمة ای صحمة طهمان سلمان وزننده وعثمان وزننده زبانزده در نبی اکرم صلی الله
علیه وسلم حضرتلرینك کوله لریدر وسعید بن العاص دخی کوله سی اسمیدر که ایکیسیده صحابه لردر علی قول
اسملری ذکواندر وابراهیم بن طهمان ائمهء اسلافدندر مؤلف علی ارجاء فیه عبارتیله تقیید ایلمکله ظاهرا مرجئه دن
اولدیغنی ایما ایلمشدر الطیم طانك فتحیله حق جل وعلی برآدمی برنسنه یه مجبول ومفطور ایلمك معناسنه در
یقال طامه الله علی الخیر یطیم طیما ای جبله وبرآدم کوزل عملالو نیکوکار اولمق معناسنه در یقال طام الرجل
اذا حسن عمله فصل الظاء الظأم ظانك فتحی وهمزه نك سکونیله کفتکو وجغلتی وشماطه معناسنه در
یقال ما هذا الظأم ای الکلام والجلبة وبرآدمك زوجه سنك اینشته سنه دینور که بجاناق تعبیر اولنور یقال هو
ظأمه ای سلفه وظأم جماع ایلمك معناسنه در یقال ظأم المرأة ظأما من الباب الثالث اذا جامعها المظاءمة
مفاعله وزننده ایکی آدم ایکی همشیره المق معناسنه در که بری برینه بجاناق اولمقدن عبارتدر یقال ظاءم فلانا
اذا تزوج کل منهما اختا الظعام ظانك کسریله ظعان معناسنه در که محفه یه دینور الظلم ظانك ضمیله برنسنه یی
محلنه وضع ایلمیوب محل مخصوصنك غیری یه وضع ایلمکه دینور که اسمدر یقال فعلك هذا ظلم ای وضع الشیء
فی غیر موضعه وبوندن مصدر حقیقی ظانك فتحیله درکه سیذکر مؤلف بصائرده دیمشدرکه ظلم ماده سی ظلمتدن
مأخوذدر وضع الشیء فی غیر موضعه معناسنه در وضع مزبور یا زیاده ایله یا نقصان ایله یا وقتندن یا مکانندن مطلب
عدول ایله اولور وظلم اوچ کونه اولور بری بین الانسان و بین الله تعالی اولور بونك اعظمی کفر وشرك ونفاقدر
ثانی بین الظالم و بین الناس اولور ثالث بین الظالم و بین نفسه اولور قالدیکه ظلمك انواع ثلاثه سی فی الحقیقه
ظلم للنفسدر ظالم برظلمه ابتدار ایلدکده ابتدا نفسنه ظلم ایتمش اولور نته که وما ظلمهم الله ولکن کانوا انفسهم یظلمون
کریمه سی آنی ناطقدر انتهی الظلم ظانك فتحیله مصدر حقیقیدر برشیئی موقع مخصوصنك غیری یه وضع ایلمك
معناسنه در مثلا عدل واحسان برینه برآدمه جور وبیداد ایلمك کبی یقال ظلمه ظلما من الباب الثانی اذا فعل له
الظلم وبرآدمك حقنه ظلم ایلمك معناسنه در که حقنی ویره یوب یانقصان ویروب یاخود مالنی غصب ایلمکدن
عبارتدر یقال ظلمه حقه اذا فعل لحقه الظلم ونقص معناسنه مستعملدر ومنه قوله تعالی ولم تظلم منه شیئا
ای ولم تنقص وموقعی اولمیان محلده یر قازمق معناسنه مستعملدر یقال ظلم الارض اذا حفرها فی غیر موضع
حفرها وحیوانی علتی یوغیکن ذبح ایلمك معناسنه مستعملدر یقال ظلم البعیر اذا نحره من غیر داء ودره نك
وچایك صویی مقدما هرکز اوغرامدیغی یره وارمق معناسنه مستعملدر یقال ظلم الوادی اذا بلغ الماء منه
موضعا لم یکن بلغه قبله وهنوز اوبوب یوغرد اولمزدن مقدم طلومك سودنی برآدمه ایچورمك معناسنه در یقال
ظلم الوطب اذا سقی منه اللبن قبل ان یروب وارکك اشك کبه اولان قانجق اشکه آشمق معناسنه مستعملدر یقال
ظلم الحمار الاتان اذا سفدها وهی حامل ولبن ادراك ایلمزدن اول خلقه ایچورمك معناسنه مستعملدر یقال
ظلم القوم اذا سقاهم اللبن قبل ادراکه شارح دیرکه لبنك ادراکندن مرادی یوغرد اولمسی اولمغله معنای اول ایله
متحد اولور ازهری دیدیکه کرچه بزه بو مثال بو یلجه روایت اولندی لکن وهمدر صواب اولان ظلم الوطب وظلم اللبن
اذا سقی منه قبل ان یروب عنوانیله اولمقدر انتهی وظلم کیجه قرا کو اولمق معناسنه در یقال ظلم اللیل ظلما
من الباب الرابع اذا اظلم وظلم قاره دینور ثلج معناسنه وهذیل التغلبی قلیجنك اسمیدر وظلم دیشك آب
وتاب وصفاء ورونقنه اطلاق اولنور که شدت بیاضندن دیشلره مزج وسرایت ایلمش سیاهلق نمایشنده تخیل
اولنور قلیجك صویی وجوهری کبی یقال تبسمت عن اسنان ذوات ظلم وهو ماء الاسنان وبریقها وهو کالسواد
داخل عظم السن من شدة البیاض کفرند السیف وظلم منع معناسنه مستعملدر یقال ما ظلمك ان تفعل کذا
ای ما منعك الظالم والظلوم صبور وزننده اسم فاعللردر ظلم وبیداد ایدیجی ستمکاره دینور التظلم تفعل
وزننده بودخی برآدمك حقنه یامالنه ظلم ایلمك معناسنه در که حقنی ویره میوب یا مالنی غصب ایلمکدن عبارتدر
یقال تظلمه حقه اذا ظلمه ایاه وبرآدم ظلمی کندی نفسنه اسناد ایلمك معناسنه در که اکا بن ظلم ایتدم دیمکدن عبارتدر
یقال تظلم الرجل اذا احال الظلم علی نفسه وظالمك ظلمندن شکایت ایلمك معناسنه در یقال تظلم منه اذا شکی
من ظلمه الاظلام تشدید ظا ایله افتعال وزننده والانظلام انفعال وزننده برکسه طوع واختیاریله یاخود
ناچاری ظالمك ظلمنه بیون صونوب بوکلمك معناسنه در یقال اظلم الرجل وانظلم اذا احتمل الظلم التظلیم
تفعیل وزننده برکسه یی ظلم وبیداده نسبت ایلمك معناسنه در که اول ظالمدر دیمکدن عبارتدر یقال ظلم فلانا
اذا نسبه الی الظلم المظلمة مزله وزننده والظلامة ثمامه وزننده مظلوم حقنه دینور که ظالمدن دادو تظلم

ابلدیکی نسنه‌دن عبارتدر یقال عندفلان مظلمتی وظلامتی ای ما تظلمته الظلام ظانک کسریله والمظالمة
مکالمه وزننده که مفاعله‌دن مصدرلردر برآدمه ظلم ایلمك معناسنه‌در ومنه یقال اراد ظلامه ومظالمته ای ظلمه
الظلمة ظانک ضمیله وضمتیله والظلماء صحراء وزننده والظلام سحاب وزننده قرا کولغه دینور یقال علت
الظلمة والظلمة والظلماء والظلام وهوذهاب النور شارح دیرکه نورایله ظلمت بینلرنده تقابل العدم والملکه واردر مطلب
زیراظلمت عدم النورعما من شانه ان یستنیرایله معرّفدر نته که مؤلف عندنده دخی مرضیّ بودر و بعضلر نوره منافی
عرض ایله تعریف ایلمکله اکا کوره تقابل تضادّ اولور نته که موت وحیات دخی بورسمه‌در انتهی وظلماء صفت
اولور یقال لیلة ظلماء ای شدیدة الظلمة و یقال لیل ظلماء وهوشاذ کما حکی لیل قمراء بونلرده لیل لیله مقامنه وضع
اولنمشدر الظلمة ظانک فتحیله بودخی شدید الظلمه اولان کیجه‌یه دینور وظلمه اصلی ظلماء اولمغله زوائدی طرح
اولنمشدر یقال لیلة ظلمة ای شدیدة الظلمة الاظلام همزه‌نك کسریله قرا کو اولمق معناسنه‌در یقال اظلم
اللیل اذا صار مظلما وقرا کولغه کیرمك معناسنه‌در یقال اظلم القوم اذادخلوا فی الظلام ودیشك آب وتاب
ورونق زیاده اولمغله انجوکبی پارلدامق معناسنه‌در یقال اظلم الثغر اذا تلألأ وبرکسه ظلمه دوش اولمق معناسنه‌در
یقال اظلم الرجل اذا اصاب ظلما شارح دیرکه بوراده ظلم ظانك فتحیله‌درکه دیشك آب وتابنه دینمکله برآدمك
دیشلرینك آب وتاب ولمعاننه دوش اولمق دیمك اولور نته که اضاء الرجل دیرلر اصاب ضوءا معناسنه ومنه
قول الشاعر * اذاما اجتلی الرائی الیها بطرفه * غروب ثنایاها اضاء واظلما المظلم محسن وزننده شرّ
وشوری کثیر اولان کونه اطلاق اولنور یقال یوم مظلم ای کثیر الشرّ ومظلم ومظلام محراب وزننده بغایت
چیره‌شك ودشوار ایشه اطلاق اولنور که جهت کشایشی وسمت تشبث وتمشیتی معلوم اولمیه یقال امر مظلم
ومظلام اذا کان لایدری من این یؤتی و یك سیاه صاچه وصف اولور یقال شعر مظلم ای حالك وشول نباته وصف
اولور که یك سبز ومطرّا اولمغله قرامتق کورینور اوله که یك قوی یشل اولور یقال نبت مظلم ای ناضر یضرب
الی السواد من خضرته الظلم فتحتینله کیجه‌ده وکوندزده آدمك بصرینی سدّ ایدن شخص وسوادك اوّلنه یعنی
ابتدا کورینن جزؤنه یاجزئیسنه دینور ومنه تقول لقیته ادنی ظلم اوذی ظلم ای اوّل کل شیء اوحین اختلط الظلام
اوادنی ظلم القرب اوالقریب یعنی یاخود قرا کوقا وشدیغی وقتده یاخود هرقریب اولان شیئك قربندن اقرب اولان
یاخود هرقریب اولان نسنه‌نك شخصندن اقرب اوله‌رق ملاقی اولدم وظلم قرالتیه اطلاق اولنور تقول رأیت
ظلمه ای شخصه وسواده وطاغه دینور جمعلری ظلوم کلور ظانك ضمیله و برموضع آدیدر ظلم عنب وزننده
قبلیه‌ده بروادی آدیدر الظلم زفر وزننده هرآیدن شول اوچ کیجه‌لره دینور که درع دیدکلری کیجه‌لردن که ایام
بیض کیجه‌لرینك عقبنده کلان اوچ کیجه‌در صکره اولور پس لیالیٔ بیض ایله طقوز کیجه اواورلر تقول بتّ
عنده فی لیال ظلم وهی ثلاث لیال یلین الدرع الظلیم امیر وزننده دوه قوشنك ارککنه دینور جمعی ظلمان کلور
ظانك کسری وضمیله شارحك بیاننه کوره عند اعتقاد العرب دوه‌اولمدیغندن ناشی کویا که مظلوم اولدیغنه مبنی‌در
وظلیم ارض مظلومه‌نك یعنی محلی اولمیان برده قازیلان ارضك طپراغنه دینور یقال نقل الظلیم ای تراب الارض
المظلومة شارح دیرکه ارض مظلومه شول ارضه اطلاق اولنور که آنده قیو یاخود حوض حفر اولنه که مقدما هرکز
حفراولنمامش اوله وظلیمان تثنیه بنیه‌سیله ایکی کوکب اسمیدر وظلیم عبدالله بن سعدك کوله‌لرندندرکه تابعیدر
ونجد اولکه‌سنده بروادی اسمیدر وعبدالله بن عمر بن الخطابك فرسی آدیدر ومؤرّج سدوسی وفضالة بن
هندك فرسلری اسمیدر ظلیم زبیر وزننده یمنده برموضع آدیدر وظلیم بن حطیط محدّثدر وظلیم بن مالك رجل
معروفدر وذوظلیم حوشب بن طحمه تابعیدر الظلام کتّاب وزننده ولامك تشدیدیله لغتدر وظلم عنب
وزننده وظالم صاحب وزننده برنوع نباتدرکه اوزون فلیزلری اولور ظلمة ظانك کسریله وضمیله هذیل قبیله‌سی
نسوانندن برفاحشه‌نك اسمیدرکه * اقود من ظلمة * مثلنك منشأیدر مدت عمرنی زنا وفجور ایله امرار ایدوب تمام عجوز
اولوب عملماندن قالدقده برکچی تکه‌سی اشترا ایدوب دائما آنی کچیلرینه چکوب تماشا ایلمکله صفایاب اولورایدی
کهف الظلم ظانك ضمیله بررجل معروف آدیدر المظلم معظم وزننده قرنال قوشنه دینور وقرغه‌یه دینور
وشول نباته دینور که مقدّما یغمور اصابت ایلمین برده نابت اوله الظلام کتّاب وزننده جزؤی نسنه‌یه دینور
شیء یسیر معناسنه ومنه یقال نظر الیّ ظلاما ای شزرا یعنی بکا کوزینك قویرغیله یاالچاقدن نظر ایلدی
مظلومه یمامه‌ده برمزرعه آدیدر مظلم محسن وزننده مداین قربنده برساباط آدیدر ساباط آلتندن یول کچن
کوشکه ومنزله دینور اظلم احمد وزننده بنی سلیم ارضنده برطاغك آدیدر وارض حبشه‌ده برطاغك آدیدر

آنده باقر معدنی واردر و بطن الرمه نام محلده برموضع آدیدر وذات جبش نام محلده برسیاه طاغك آدیدر واظلم
افعل تفضیلدر زیاده سیله ظالمه دینور ومنه یقال لعن الله اظلمی واظلمك ای الاظلم منا الظمخة فتحاتله کره
یاغی چقمدیق برایچم سوده دینور تقول سقانی ظمخة ای شربة من اللبن الذی لم تخرج زبدته فصل العین
العبام سحاب وزننده سوز بیلمز عاجز وثقیل ونادان کسه‌یه دینور یقال هو عبام ای عییّ ثقیل العباماء عینك
فتحیله احمق وبیغز آدمه دینور العبامة سلامه وزننده برکسه احمق اولمق معناسنه‌در یقال عبم الرجل عبامة
من الباب الخامس اذاکان عباماء العبم هجفّ وزننده دیزمان وتنومند اوله‌رق اوزون آدمه دینور یقال رجل
عبمّ ای طویل عظیم جسیم العبام غراب وزننده چوق صویه دینور یقال ماء عبام ای کثیر عثم ثای
مثلثه ایله جعفر وزننده بررجل اسمیدر العتم کتم وزننده برایشه یاپریه کیریشوب عزم ومباشرت ایلمشیکن
آندن فراغت ایلمك معناسنه‌در علی قول مراد ایلدیکی ایشی ایشلمکدن توقف ایلمك معناسنه‌در یقال عتم عنه
عتما من الباب الثانی اذا کفّ بعد المضیّ فیه اواحتبس عن فعل شیء یریده وکیجکمك معناسنه‌در یقال عتم قراه
اذا ابطأ وکیجه‌نك بربلوکی کچمك معناسنه‌در یقال عتم اللیل اذا مرّ منه قطعة وقیل بولمق معناسنه‌در یقال
عتم الشعر اذا نتفه وناقه بتسو وقتی صاغلمق معناسنه‌در یقال عتمت الابل عتما من الباب الاول والثانی اذا حلبت
عشاء التعتیم تفعیل وزننده بودخی برایشه یاخود بریره کیریشوب عزم ومباشرت ایلمشیکن فراغت ایلمك
معناسنه‌در یقال عتم عنه اذا کفّ بعد المضیّ فیه وکیجکمك معناسنه‌در یقال عتم قراه اذا ابطاء ومنه یقال ما عتم
ان فعل کذا ای مالبث و برنسنه‌دن قیجلمق معناسنه‌در یقال حمل علیه فما عتم ای ما نکص وعتمه وقتنده بوله کتمك
یاخود دوه‌لری اولووقتنده صویه کتورمك یاخود صودن کیرو کوترمك معناسنه‌در یقال عتم الرجل اذا سار
فی العتمة اواورد اواصدر فیها وقوش آدمك باشی اوستنده ایراقلشموب قنادلرنی قاقه‌رق طولشوب چورغمك
معناسنه‌در یقال عتم الطائر اذا رفرف علی رأس الانسان ولم یبعد الاعتام همزه‌نك کسریله او یالنوب کیجکمك
معناسنه‌در یقال اعتم قراه اذا ابطأ وکیجه‌نك بربلوکی صاوشمق معناسنه‌در یقال اعتم اللیل اذا مرّ منه قطعة وعتمه
وقتنده بوله کتمك یاخود دوه‌لری صویه کتورمك یاخود صواروب کیرو کوترمك معناسنه‌در یقال اعتم الرجل اذا سار
فی العتمة اواورد اواصدر فیها وناقه بتسو وقتنده صاغلمق معناسنه‌در یقال اعتمت الابل اذا حلبت عشاء الاستعتام
بودخی بتسو وقتنده ناقه صاغلمق معناسنه‌در یقال استعتمت الابل اذا حلبت عشاء وناقه‌نك ممه‌سنده سود ایرکلمك ایچون
صاغمسنی کیجه‌نك بروقته قدرتأخیر ایلمك معناسنه‌در وبوعمل مغربدن مقدمجه برمقدار سودنی صاغوب بعده
بوشلیوب یاتاقلرنده یاتوررلرتا که کیجه‌نك بروقتنده دك تکرار سود ممه‌لرنده ایرکیلور بعده قالدروب ینه صاغارلر یقال
استعتموا نعمکم حتی یفیق ای اخروا حلبتها حتی یجتمع لبنها وافاقه ایکی صاغم ارالغنده سود برکمکه دینور العتمة
فتحاتله شفق مغرب باتدقدنصکره کیجه‌نك ثلث اوّلنه دینور علی قول عشاء آخره نمازینك وقتنه دینورکه یتسو
وقتی تعبیر اولنور یقال اتانی عتمة اللیل ای ثلث اللیل الاول بعد غیبوبة الشفق اووقت صلاة العشاء الاخرة
وحیوان ممه‌سنده ابتدا صاغلدقدنصکره عتمه وقتنه قدر ایرکیلان سوده دینورکه تکرار اولوقتده صاغیلور
وکیجه‌نك قراکوالغنه دینور واخشامدنصکره دوه‌لرك یایلمدن رجوعنه دینور وعربلرك قمراء اربع عتمة ربع
قوللری معنای ثانیٔ مذکوردن مأخوذدر قدر ما یحتبس فی عشائه معناسیله مأوّلدر قمراء حمراء وزننده مهتاب
کیجه‌یه دینور وربع صرد وزننده ربیع زماننده طوغان دوه یاوریسیدرکه هنوز سود امر اوله مترجم دیرکه
بوتعبیرات عربدندر تفصیلی بودرکه عربلر آی ابن لیله یعنی برکیجه‌لك اولدقده عتمة سخیلة حلّ اهلها
برمیلة دیرلر رمیله رمل کلمه‌سندن مصغردر مرادی هلالك اول کیجه مکثی قوزی قسمنك ایکنجی امسی بیننده
اولان مقدارجه دیمکدر زیرا ابتدا اناسنی برآغزامدردکدنصکره بغلیوب بعده اناسنی صاغوب صکره قوزی یی مطلب
تکرار صالیویروب امزدررلر اهلها ضمیری کیجه‌یه راجعدر زیرا اول کیجه قراکولق اولمغله هرکس اولدیغی
قوملقده که مراد منزلیدر آرام ایدرلر وآی ایکی کیجه‌لك اولدقده حدیث امتین بکذب ومین دیرلر زیرا اول کیجه
ایکی خانه‌نك جاریه وخادمه‌لری بری بریله خارج دارده بولشوب لکن همان جزؤیجه قونشه بیلورلر زیرا هنوز
غروب هلاله قدر خانه‌لرینك خدمتلرینه مشغول اولورلر واوچنجی کیجه اولدقده حدیث فتیات غیرمؤتلفات
دیرلر قیرلر وجه مذکور اوزره اول مقدارجه بری بریله مهتابده قونشوب صحبت ایدرلر ودردنجی کیجه‌ده قمراء اربع
عتمة ربع لاجائع ولا مرضع دیرلر زیرا آیك مقدار مکثی دوه کوشکنك ایکنجی امسی هنکامنك مقدارنجه‌درکه مقدما
برآغزامدیکندن جایع اولمیوب وشبع کلنجه امدیکندن مرضع دخی دکلدر العاتمات شول کوکلره اطلاق

اولنور كه قوراق سنه ده هوا بوزى بوص وطمان اولمغله پرتو وضيالرى طونق اولور العتم عينك ضميله وضمتيله يبانى زيتون اغاجنه دينور العيتوم قيصوم وزننده اياغى آغر كند وكاهل دوه يه دينور وايرى وديزمان آدمه دينور عتم عين مضمومه ايله بر رجل آديدر وبر فرس اسميدر العتوم صبور وزننده شول ناقه يه دينوركه بتسو وقتى ايرشمد كجه سودو بر مزاوله العاتم كاتم وزننده وقتسز كيج كلان مهمانه وصف اولور يقال جاءنا ضيف عاتم اى بطىء ممس العثم عينك فتحى وثاى مثلثه نك سكونيله صنمش كيك اكرى صارلمق معناسنه در على قول اله مخصوصدر يقال عثم العظم المكسور عثما من الباب الاول اذا انجبر على غير استواء او يختص باليد وبو معناده متعدى اولور تقول عثمت العظم اواليد المكسور اذا جبرته على غير استواء وديكشى سيرك وكوشك ديكمك معناسنه در يقال عثمت المرأة المزادة اذا خرزتها غير محكمة وياره اوزره درى بتوب ناسور لنمغله اوكولمقدن قالمق معناسنه در يقال عثم الجرح اذا اكب واجلب ولم يبرأ بعد الاعثام همزه نك كسريله بودخى ديكشى سيرك وكوشك ديكمك معناسنه در يقال اعثمت المرأة المزادة بمعنى عثمت العثم سفرجل وزننده ارسلانه دينور وكرعلو ياوز وشديد اركك دوه يه دينور مؤنثى عثمه در الاعتثام افتعال وزننده بركسه دن استعانتله انتفاع ايلمك معناسنه در يقال اعتثم به اذا استعان وانتفع وبرنسنه يه ال صونمق معناسنه در يقال اعتثم بيده اذا اهوى بها العيثوم قيصوم وزننده صرتلانه دينور وفيل ديدكلرى جانوره دينور مذكر ومؤنثه اطلاق اولنور العيثام عينك فتحيله بر شجر آديدر مفرداتده شجر الدلب ايله مفسردركه چنار اغاجيدر وعند البعض آق قواق اغاجيله مبين در وعيثام بدويلرك چكركه دن ترتيب ايتدكلرى طعامه دينور العيثمى حيدرى وزننده بيان اشكنه دينور حمار وحش معناسنه عثمه حمزه وزننده اساميدندر سويد بن عثمه تابعيدر وعثمة الجهنى صحابه در عثام شداد وزننده محدثدر وعثام بن على محدثدر مسجد عيثم حيدر وزننده مصرده جامع عمرو بن العاص قربنده بر مسجددر العثمان سلطان وزننده طوى قوشنك ياوريسنه دينور واژدها ياوريسنه ده دينور وحيه يه على قول ياوريسنه دينور وابو عثمان حيه نك كنيه سيدر وعثمان يكرمى نفر صحابه كرام اسملريدر عثامة شداده وزننده ابن قيس دركه صحابه در عثم عينك فتحيله ابن الربعه دركه صحابه در عثيم زبير وزننده ابن كثيردركه تابعيدر وعثيم بن بسطام محدثدر عثله عينك ولامك فتحيله بر موضع آديدر العجم عينك ضميله والعجم فتحتينله عربك خلافيدر كه عرب صنفندن ماعدا صنف انسانى يه دينور ترك وهندى وايرانى وسائر لرى كبى جمله سنه عجم وعجم دينور عرب وعرب مقابليدر يقال هو من العجم والعجم اى ليس من العرب الاعجم اسم وزننده عربدن اولميان كسنه يه دينور مفردى وجمعى برابردر يقال رجل وقوم اعجم اى ليس بعربى وكلامى فصاحت وبيان اوزره ادايه مقتدر اولميان آدمه دينور اعجمى دخى دينوركه مبالغه نفسنه منسوبدر يقال رجل اعجم واعجمى اذا كان لا يفصح الكلام ودلسزه اطلاق اولنور يقال هو اعجم اى اخرس وزياد نام شاعرك لقبيدر وشول طالغه يه دينوركه پاره لنميوب بتون اولمغله صوبى سر پيلوب صاچلميه وكورلتيسى وفاشيرتيسى ايشدلميه كه بحرى اسانده اولو قوم تعبير اولنور يقال موج اعجم اذا كان لا يتنفس فلا ينضح ماء ولا يسمع له صوت بنو الاعجم عربدن ايكى بطن در العجمى عربى وزننده جنسى عجم اولان آدمه دينوركه عجم جنسندن اولان آدم اوله جقدر هرنقدر عرب كبى اهل بيان وفصاحت اولورسه ده جمعى عجم كلور عرب عربى وروم ورومى كبى يقال هو عجمى اى جنسه العجم وان افصح العجمى عينك فتحى وجيمك سكونيله عاقل ومميز دقيقه شناس آدمه دينور اختيار معناسندندر كاسيذكر يقال رجل عجمى اى عاقل مميز الاعجام همزه نك كسريله سوزى عجمه يه واردرمق معناسنه دركه كلامى فصاحت وبيانله ادايده ميوب مقصودى اغلاق وابهام ايلمكدن عبارتدر يقال اعجم الكلام اذا ذهب به الى العجمة ويازوبى نقطه لمق معناسنه دركه عجمه وابهامى نقطه وحركه واعراب وضعيله ازاله ايلمكدر بناسى سلب ايچوندر يقال اعجم الكتاب اذا نقطه العجم رجم وزننده بودخى يازوبى نقطه لمق معناسنه در يقال عجم الكتاب عجما من الباب الاول اذا نقطه جوهرينك ثلاثيدن ورودنى نهى وانكار ايلمسى وهمدر شارح يركه جوهرى ازهرى يه وسائر بعض ائمه يه متابعت ايلدى ومؤلف ابن سيده يه موافقت ايلدى وقالديكه افعال بابى سلب ايچون كلديكى كبى بعض ثلاثى بابى دخى كلور مامحن فيهده اولدانى كبى انتهى وعجم نجم وزننده قوروق صوقنه دينور عينك ضميله ده لغتدر يقال اصاب بعجمه اى باصل ذنبه وخرده دوه يه دينور مذكر ومؤنثه اطلاق اولنور جمعى عجوم در وعجم وعجوم قعود وزننده برنسنه يى اصرمق ياخود آغزده اكل ايچون ياخود بكلكنى يومشقلغنى بلمك ايچون چينمك معناسنه در يقال عجم الشئ عجما وعجوما من الباب الاول اذا عضه اولا كه للاكل وللخبرة وصنه مق ودنه مك معناسنه در

يقال عجم فلانا اذا رازه وقلجى تجربه ايچون برى اوته صالمق معناسنه مستعملدر يقال عجم السيف اذا هزه تجربة وتقول العرب ما عجمتك عينى منذ كذا اى ما اخذتك يعنى فلان مدتدنبرو كوزم سنى قاوره يوب طوتمدى كه كوره مدم ديمكدن كنايه در وبو اصرمق معناسندندر بوخسه كوزم طوتمدى كه سكا اعتمادم قالمدى ديمك دكلدر كذلك بركسه چشم آشنالغى اولان آدم ايچون بونى كوزم اصره يور بيلجكم كبيدر ديجك يرده جعلت عينى تعجمه ديرلر وصنه مق معناسندن مأخوذ اوله رق صغر قسمى بو ينوزنى تجربه وامتحان ايچون اغاجه ضرب ايلمك معناسنه مستعملدر يقال الثور يعجم قرنه اذا ضرب به الشجرة يبلوه وفى الحديث عن ام سلمة رضى الله عنها انها قالت نهانا النبى عليه السلام ان نعجم النوى اى اذا طبخ التمر للدبس بطبخ عفوا بحيث لا يبلغ الطبخ النوى فيفسد طعم الحلاوة اولانه قوت للدواجن فلا ينضج لئلا يذهب طعمه يعنى خرما پكمز ايلمك ايچون طبخ اولندقده شدتله طبخ اولنميوب آهسته جه وسهلجه طبخ اولنه تا كه چكردكنه نفوذ وسرايت ايلمكله چكردكك طعمى پكمزه چقوب لذتنى تغيير ايلميه ياخود چكردكى خانه پرورا اولان دوه وقيون قسمنك قوت وعلفلرى اولمغله پك طبخ وانضاج اولندقده چكردكه دخى نفوذ وتأثير ايلمكله طعمى فاسد وكنديسى متفتت اولديغندن اول حيوانلر آنى قبول واكل ايلميوب وغيرى طعمه لرى اولمامغله آچ ومضطرب قالورلر بوراده دخى عجم اصرمق معناسندندركو يا كه طبخ چكردكى اصرمش اولور كه تأثيردن كنايه در التعجيم تفعيل وزننده بودخى يازوبى نقطه لمق معناسنه در اعجام وعجم كبى سلب ايچوندر يقال عجم الكتاب اذا نقطه الاستعجام سوزدن عجز سببيله خموش اولمق معناسنه در يقال استعجم الرجل اذا سكت يعنى من العجز وتقول سألته فاستعجم من الجواب اى عجز وسكت واويقو باصمغله قرائته قادر اولميوب دمبسته قالمق معناسنه در يقال استعجم القرأة اذا لم يقدر عليها الغلبة النعاس العجم فتحتينله والعجام غراب وزننده چكردكه دينور نوى معناسنه در مترجم دير كه اعجام كتاب بو معنادن دخى مأخوذ اولمق بعيد دكلدر زيرا نقطه چكردكه مشاكلدر العجمة عينك ضمى وكسريله كلامى فصاحت وبيان اوزره ادا ايده ميوب تعقيد وابهامله تكلمه دينوركه دل طوتقونلغى تعبير اولنور وقوم بغنه ياخود چوق قوملغه دينور المعجم مكرم وزننده كليدلنمش قپو يه اطلاق اولنور يقال باب معجم اى مقفل العجماء حمراء وزننده بهيمه يه اطلاق اولنور تكلمه قادر اولمدقلرى ايچون قال الشارح ومنه الحديث جرح العجماء جبار اى جرح البهيمة هدر وشول قومساله اطلاق اولنوركه آنده اصلا اغاج قسمى اولميه يقال رملة عجماء اى لاشجر بها وعمامه ده بر وادى آديدر وصلوة نهاره اطلاق اولنور آنلرده جهر ايله قرأت بولنمديغيچون ومنه الحديث صلاة النهار عجماء العجام شداد وزننده بيوك ياراسه قوشنه دينور وطاغ قرلنقجنه دينور العواجم ديشلره اطلاق اولنور اصرمق معناسندندر مفردى عاجمه در تقول لم تبق فى فى من العواجم اى الاسنان المعجم مقعد وزننده نفس وذات معناسنه مستعملدر تجربه معناسندن مأخوذ در امتحانكاه حوادث وامور اولديغنه مبنى در ومنه يقال رجل صلب المعجم اى عزيز النفس المعجمة مرحله وزننده سمزلكه وقوت بدنه اطلاق اولنور يقال ناقة ذات معجمة اى قوة وسمن وبقية على السير حروف المعجم مكرم وزننده حروف ابجاد مقطعه سيدر بوراده معجم افعال بابندن مصدر در مدخل ومخرج كبى پس حروف معجم اعجام شاننده اولان حروف ديمك اولور كه اكثره مجهول اولور لكن مؤلف بصائرده حروف معجم كه حروف مقطعه در موصوله نك دلالت ايلديكنه دال اولمدقلر يچون معجم اطلاق اولندى ديو توجيه ايلمشدر شارح دير كه وبو حروف الخط المعجم تأويلنده در مسجد الجامع وصلوة الاولى قبيلندندر كه مسجد اليوم الجامع وصلوة الساعة الاولى تقديرنده در العجمة ثمره وزننده چكردكدن بتشمش خرما اغاجنه دينور وبك وياخين قيايه دينور جمعى عجمات كلور فتحاتله العجومة صبوره وزننده سير وسفر خصوصنده توانا اولان ناقه يه دينور العجمجمة سفرجله وزننده عجومه معناسنه در يقال ناقة عجومة وعجمجمة اى قوية على السفر المعجوم جارود ايله ملقب بشر بن المعلى نام كسنه نك قلجى اسميدر ذات العجم رجم وزننده حنظلة بن اوس السعدى فرسنك اسميدر ابو العجماء الشيبانى تابعيدر العجرم زبرج وزننده برقانى بوجك اسميدركه اغاجلرده اولور وجثه سى غليظ وسمين وشديد اولان طوپاچ بودوره دينور بونده عينك فتحيله ده لغتدر العجرم قنفذ وزننده باوز وشديد اركك دوه يه دينور مؤنثى عجرمه در ذات العجرم بر موضعدر العجارم علابط وزننده والعجرم جعفر وقنفذ وزنلرنده تند وشديد آدمه دينور وعجارم قوى وشديد ذكره اطلاق اولنور العجارم عينك فتحيله دابه قسمنك اوبلقلرى ايله ذكرلرينك ديبلرى بيننده اولان بغرت بغرت يومر يجه يره دينور كه اوچ طرفدن كلان بغرتلرك مجمعيدر المجرم مدحرج وزننده دوكلرى چوق

چبوغه دینور یقال قضیب معجرم ای الکثیر العقد ودوه‌نك اورکجنه دینور ومطلقا عقده‌لنمش معقد نسنه‌یه دینور
قوم یعنی کبی یقال رمل معجرم ای معقد العجرمة عینك حرکات ثلاثیله یوزمهار دوه‌یه دینور علی قول ایکیوز
یاخود اللی ایله یوز ماینده‌اولانه دینور وعجرمه عینك ضمیله برشجر آدیدر عینك کسریله ده ز بانزد در جمعی
عجارم وعجرم کلور عینك ضمی وکسریله وعجرمه بر رجل آدیدر العجرمة دحرجه وزننده سرعتله
یوریمك معناسنه‌در یقال عجرم الرجل اذا اسرع. العجسمة دحرجه وزننده جست وچابکلکه دینور
یقال به عجسمة ای خفة وسرعة العجالم عینك فتحیله اهل یمندن برقوم وطائفه‌در نسبتلرنده عجلمی دینور
العجهوم عصفور وزننده صوقوشلرندن برقوشك اسمیدر العدم عینك ضمی وضمتیله والعدم فتحتیله
یاوی قلمق فقدان معناسنه‌در ومال فقدانده غالب اولمشدر وفقدان کرك ابتدای امردن بولمامق وکرك یوق و یاوی
قلمقدن اعم‌در یقال عدمه عدما من الباب الرابع اذا فقده و برنسنه‌یی ترك ایدوب کتمك معناسنه‌در مستعملدر
تقول مایعدمنی هذا الامر ای مایعدونی الاعدام همزه‌نك کسریله یوق ایلمك معناسنه‌در یقال اعدمه الله
ای جعله عدیما و برنسنه‌یی بولمامق معناسنه‌در که اول نسنه اکا یوق اولمقدن عبارتدر تقول اعدمنی الشیء
ای لم اجده بونده مسندالیه متکلم اولوب لکن مرجعی بنده شیء اولور واعدام وعدم که عینك ضمیله شاذ اوله‌رق
افعالدن مصدر کلمشدر یوقلغه دوشمك معناسنه‌در یقال اعدم الرجل اعداما وعدما اذا افتقر شارح دیرکه
بوترکیب ایسر یوسر ایسارا و یسرا وافحش افحاشا وفحشا قبیلندندر که بو یلجه استعمال اولندیلر وفی الحقیقه اسم
مصدرلردر مصدر موقعنده مستعمللردر انتهی واعدام منع ایلمك معناسنه مستعملدر یقال اعدم فلانا اذا منعه
العدم کتف وزننده فقیر و بی‌نوایه دینور جمعی عدماء کلور علماء وزننده یقال رجل عدم ای فقیر
العدماء حمراء وزننده اوتسز چلاق ارضه وصف اولور یقال ارض عدماء ای بیضاء وباشی آق اولوب
سائر یرلری مخالف اولان قیونه دینور یقال شاة عدماء ای بیضاء الرأس وسائرها مخالف له العدام عینك فتحیله
تازه خرمادن برنوعدر که مدینه‌ده جمله‌نك اواخرنده یتشور العدیم امیر وزننده بون واحمق آدمه دینور
ومجنونه اطلاق اولنور معدوم الادراك اولدقلرینه مبنی‌در وفقیر و بینوایه دینور العدامة سلامه وزننده
احمق اولمق معناسنه‌در یقال عدم الرجل عدامة من الباب الخامس اذا کان عدیما ای احمق الانعدام
انفعال وزننده که متکلمون وجد فانعدم عنوانیله ثبت ایدرلر لحن وخطادر شارح دیرکه زیرا باب انفعال علاج
وتأثیره مختص اولمغله عدم واعدم ماده‌لرینه مطاوع اولمق ممکن دکلدر علم فانعلم جائز اولمدیغی کبی لکن کرك متکلمون
وکرك فقهاء کتابلرنده استعمال ایلملریله صحیحه کبی شایع اولمشدر وخطأ مستعمل صواب مهجوردن اولی وفهمه
اقربدر عدامه سحابه وزننده بنوجشم یوردنده برصو آدیدر المعدوم معلوم وزننده موجود مقابلیدر
ومنه هو یکسب المعدوم ای مجدود ینال مایحرمه غیره یعنی اول بربخت واقبال صاحبی آدمدر که غیرك محروم
اولدیغی نسنه‌لره نائل اولور مؤلف بونکله اشبو حدیثه اشارت ایلمشدر قال فی النهایة وفی حدیث المبعث قالت له
علیه السلام خدیجة انك تجدود تکسب المعدوم وتحمل الکل ابن اثیر بو معنادن بشقه ایکی معنا دخی بیان
ایلمشدر برسی بودر که ناسك محتاج الیه اولوب برطریقله ظفریاب اولمدقلری شیء معدومی کندیلره کسب واعطا
ایدرسن دیمکدر ثانی معدومدن مراد فقیر کسه‌در که شدت احتیاجندن نفسی معدوم مثابه‌سنده اولمغله فقیره مال
کسب ایدرسن دیمك اولور پس تکسب کلمه‌سی تاویل اوله کوره مفعول واحده متعدی اولور که معدوم کلمه‌سیدر
وثانی وثالثه کوره مفعولینه متعدی اولور کسبت زیدا مالا ادیرلر یده مال قزانوب اعطا ایلدم معناسنه پس ثانی‌یه کوره
سن ناسه عندلرنده اولان شیء معدومی اعطا ایدرسن دیمك اولور که مفعول اول محذوف اولور وثالثه کوره فقیره
مال اعطا ایدرسن دیمك اولور که مفعول ثانی محذوف اولور العذم عینك فتحی وذال معجمه‌نك سکونیله اصرمق
معناسنه‌در علی قول او یکه ایله درشت درشت نسنه کل ایلمك معناسنه‌در یقال عذم الفرس عذما من الباب
الثانی اذا عض او اکل بجفاء و برآدمه لوم وعتاب ایلمك معناسنه‌در یقال عذمه اذا لامه ودفع ایلمك معناسنه‌در
یقال عذم عن نفسه اذا دفع وسوکك سب ودشنام معناسنه‌در یقال عذمه عذما من الباب الرابع اذا شتمه
ومنه یقال هی تعذم زوجها ای تشتمه اذا سألها الوطء فی الدبر العذیمة سفینه وزننده اسمدر لوم وعتاب
معناسنه‌در جمعی عذائم‌در وعذیمه شول خرما اغاجنه دینور که خرما ویروب لکن چکردکی اولمیه العذام
شداد وزننده یره‌نك اسمیدر برغوث معناسنه جمعی عذم کلور کتب وزننده العذام زنار وزننده حمض
انواعندن برشجر آدیدر مفردی عذامه‌در عدم فتحتیله یمنده بر وادی آدیدر و بر نبات آدیدر عذامه سحابه

وزننده بر رجل آدیدر العذمذم سفرجل وزننده کیل جزاف معناسنه‌در که آلنه‌جق نسنه‌نك مجموعنی بردن
صیلوب سپورنا و لحکه دینور وموت کثیر معناسنه‌در که معاذ الله متنفس ابقا ایلمیه العرام غراب وزننده
عسکرك حدت وشدت وکثرتنه دینور یقال فی هذا الجیش عرام ای حدة وشدة وکثرة وعرام العظم اتی کمرلمش
کمیکه دینور یقال عظم عرام ای عراق وعرام الشجر قبوغی صو یلمش اغاجه دینور وعوسج دیدکلری اغاجك
قاولیوب دوشن قبوغنه دینور وعرام الرجل کشینك بدخویلغنه وچتینلکنه وکستاخلکنه دینور یقال به عرام
ای شراسة واذی وعرام وعرامه کرامه وزننده مصدر اولور بدخوی و بد مزاج اولوب دائما ناسی قولاوفعلا
آزرده ایدر اولمق معناسنه یقال عرم الرجل وعرم عرامة وعراما من الباب الاول والثانی والخامس اذا اشتد
واوغلان اله آوجه صغمیوب اوقده صپانده طورمز بوطور وهوایی اولمق یاخود حیرز وکستاخ اولمق معناسنه‌در یقال
عرم الصبی علینا وعرم اذا اشر ومرح و بطر اوفسد العارم والعرم کتف وزننده بدخوی وکستاخ
معناسنه‌در و پك بارد کونه اطلاق اولنور یقال یوم عارم ای نهایة فی البرد وعارم منذر بن الاعلم نام کسنه‌نك فرسی
اسمیدر وسجن عارم شول زندانه‌در که مختار بن عبد الثقفی کوفه‌یه عزیمتی خلالده برابر کتمسون دیو عبدالله بن الزبیر
محمد بن الحنفیه‌یی انده حبس ایلمشدر العرم عینك فتحیله کمیکك اتنی صویمق معناسنه‌در یقال عرم العظم
عرما من الباب الاول والثانی اذا نزع ماعلیه من لحم وممه امك معناسنه‌در یقال عرم الصبی امه اذا رضعها
ودوه اغاج داللرنی اوتلیوب کیرمك معناسنه‌در یقال عرمت الابل الشجر اذا نالت منه و برآدمه کستاخانه
بد معامله ایلمك معناسنه‌در یقال عرم فلانا اذا اصابه بشراسة وعرم یاغلولغه دینور یقال فیه عرم ای دسم
وچوه‌لك ایچره قلان بقیه‌یه دینور التعرم تفعل وزننده بو دخی کمیکك اتنی صویمق معناسنه‌در یقال تعرم
العظم اذا نزع ماعلیه من لحم العرم فتحتیله کمیك و بریان مقوله سنك رائحه‌سی یاتلمق معناسنه‌در یقال عرم
العظم عرما من الباب الرابع اذا قتر وعرم برنسنه‌ده اولان آقلوقاره لو آلاجه لغه دینور علی قول آقلوقاره لو
خرده خرده بنکلولکه دینور وقیون قسمنك دوداغنده اولان آقلغه دینور عرمه دخی دینور کاسیذکر وعرم اته
دینور لحم معناسنه العرمة غرفه وزننده بو دخی برنسنه‌ده اولان آقلوقاره لو آلاجه‌لغه یاخود آقلوقاره لو خرده
خرده بنکلولکه دینور وقیون قسمنك دوداغنده اولان آقلغه دینور الاعرم احمر وزننده عرمه‌لو قیونه دینور
مؤنثی عرماء در یقال ضأن اعرم ونعجة عرماء اذا کان به عرمة جمعی عرم کلور عینك ضمیله وعرم بغرتلق
قوشنك یمورطه‌لرینه دینور آقلوقاره لو خرده بنکلی اولدیغیچون واعرم مطلقا ایکی رنکلو نسنه‌یه دینور
وابرش حیوانه دینور وقیون ایله کچی قارشق سوری‌یه دینور وختانسز آدمه دینور جمعی عرماندر عینك کسریله
وجمع الجمعی عرامین‌در العرماء حمراء وزننده اعرم لفظندن مؤنثدر وآلاجه حیه‌یه دینور العرمة فتحاتله
طبخ اولنان شیئك رائحه‌سنه دینور یقال سطعت عرمة الطبیخ ای رائحته ودکواد کدنصکره صاورمق ایچون
یغلمش خرمنه دینور وقوم یغلان محله دینور ودهناء نام محله ملاصق بر پك برك اسمیدر که بتمامه زابنده عارض
دیدکلری طاغه مقابلدر العرمة فرحه وزننده بعض دره‌نك اوکنه ارقوری کلان سده و بنده دینور
بیلاك کبی جمعی عرم در هاسز یاخود عرم لفظی جمعدر مفردی یوقدر یاخود عرم صو یی حبس ایچون دره‌لر ایچره
یاپیلان سده و بنده دینور وکوستبك دیدکلری کور صیچانك ارککنه دینور وشدتلو یغموره دینور و بر دره‌نك اسمیدر
و بکل فسر قوله تعالی فارسلنا علیهم سیل العرم العرمان عریان وزننده ایچنده یغمور صویی ارکیلوب
طوریلان چقوره وخلق او بمه نقره‌یه دینور مفردی عریم‌در امیر وزننده بورا ده عرم نسخه‌لری غلطدرکذلك
اعرم دخی مفرد یدر عرمی والله عینك فتحی والفك قصریله اما والله ترکیبنده لغتدر که حلف وقسم موقعنده ایراد
اولنور حرمی والله کبی عرم معناسندن مأخوذ اولمغله اثم وکنکم صو یلسون شویله ایتملم سم موقعنده در مثلا
یقولون عرمی والله لاافعلن کذا عارمه بارض معروفه‌نك اسمیدر عرمان سحبان وزننده برقبیله پدریدر
العریم امیر وزننده آفت وداهیه معناسنه‌در عارم عرام غراب وزننده وعرام حمام وزننده اسامیدندر
عریمه جهینه وزننده بنی فزاره‌یه مخصوص برقوملق آدیدر التعریم تفعیل وزننده قارشدرمق معناسنه‌در
یقال عرمه به اذا خلطه العرمرم سفرجل وزننده شدید شیئه دینور وچوق عسکره دینور یقال جیش
عرمرم ای کثیر عوارم برنجه الحق طاغلرك وصولرك اسمیدر العرتمة عینك وتای فوقیه‌نك فتحیله
برونك مقدمنه دینور یاخود برونك دیر کیله دودغك ارالغنه دینور یاخود برونك اوکنده اوست دوداغك اورته سنده
اولان دائره‌یه دینور ومنه یقال فعله علی عرتمة انفه ای علی رغم انفه العرجوم عصفور وزننده یاوز وشدید

ناقه یه دینور الاعرنجام احرنجام وزننده فاسد وتباه اولمق معناسنه در یقال اعرنجم الشیء اذا فسد
العردمان عنفوان وزننده وجودی تصلق وشدید یاخود بیونی یوغون آدمه دینور یقال رجل عردمان
ای الشدید الجافی او الغلیظ الرقبة العردم جعفر وزننده کمیکلری وسکرلری ایری وجثه سی عظیم اولوب
اتی آزجه اولان آدمه دینور یقال رجل عردم ای ضخم تارّ غلیظ قلیل اللحم ومطلقا شدید انسان وحیوانه دینور
وبیونه دینور یقال هو غلیظ العردم ای العنق العردمة دحرجه وزننده شدّت وصلابت معناسنه در
یقال به عردمة ای شدة وصلابة العردام قرطاس وزننده اوجنده یوسکل کبی صالقملری اولان شاخه دینور
العرزم زای معجمه ایله جعفر وزننده صیق وطوپاج وشدید اولان انسان وحیوانه دینور وبر رجل علمیدر کوفه ده
جبانهٔ عرزم دیدکلری نمازکاه اکا مضافدر عبد الملك بن میسرة العرزمی اورایه نازل اولمشدر واول محلّدر
وعرزم ارسلانه دینور العرازم علابط وزننده والعرزام قرطاس وزننده والعرزمّ قرشبّ وزننده
بونلرده ارسلانه دینور الاعرنزام احرنجام وزننده برنسنه بوزیلوب طورطوب اولمق معناسنه در یقال
اعرنزم الشیء اذا تجمع وتقبض العرزم زبرج وزننده قوجه حیه یه دینور العرصم جعفر وزننده اکول وابنهان
آدمه دینور وشوخ وشاطروش آدمه دینور یقال رجل عرصم ای اکول وکذا نشیط العرصمّ قرشبّ وزننده
چلمسز انجه رك آدمه دینور یقال رجل عرصمّ ای الضئیل الجسم وکوده سی دیرنکلو وقوی وشدید آدمه دینمکله ضدّ
اولور یقال رجل عرصمّ ای قوی شدید البضعة وارسلانه دینور العرصام قرطاس وزننده والعراصم علابط
وزننده بونلرده ارسلانه دینور العرصوم عصفور وزننده بخیل وناکسه دینور یقال رجل عرصوم ای بخیل
العرهوم عصفور وزننده مناره دینور وخرما صالقمنك صاپنه دینور ووجودی صمصیق طولغون وترونازك
شبثه دینور کرك انسان وکرك سائر نسنه اولسون العراهم علابط وزننده عرهوم ایله معنای اخیرده
مرادفدر وایری ودبزمان دوه یه دینور مؤنثی عرهمه در علی قول ایکیسیده مؤنثه اطلاق اولنور مذکره اطلاق اولنمز
وارسلانه دینور العرهم جعفر وزننده والعرهمّ قرشبّ وزننده بونلرده ارسلانه العزم عینك فتحی وضمی
وزای معجمه نك سکونیله والمعزم مقعد وزننده والمعزم مجلس وزننده والعزمان عینك ضمیله والعزیم
والعزیمة عینلرك فتحیله برنسنه یی ایشلمکه قطعی ربط قلبله قصد وتوجه قلمق معناسنه در علی قول
برایشده جدّ وسعی واهتمام ایلمك معناسنه در یقال عزم علی الامر وعزمه عزما وعزما ومعزما ومعزما وعزمانا
وعزیما وعزیمة من الباب الثانی اذا اراد فعله وقطع علیه اوجدّ فی الامر ویقال عزم الامر نفسه ای عزم علیه
وبو مبالغة قلب قبیلندندر کقولهم هلك الرجل وا نما هو اهلك وعلی لفظیله آند ویرمك معناسنه مستعملدر یقال
عزم علی الرجل اذا اقسم علیه وعزایم اوقومق معناسنه در یقال عزم الراقی اذا قرأ العزائم اولو العزم رسل کرامدن
شول پیغمبر عالیشانلردر که حضرت حق جلّ وعلانك کندیلردن اخذ عهد ومیثاق ایلدیکی اوامر علیهٔ ربانیه نك
تمشیت واجراسی بابنده عزم وجدّ واهتمام ایلدیلر بعضلر دیدیکه اولو العزم نوح وابراهیم وموسی ومحمد علیهم
الصلوة والسلام در وزمخشری دیدیکه اولو العزم جدّ وثبات صاحبی اولان پیغمبر ذیشانلردن عبارتدر که
احکام الهیه یی تبلیغده جدّ واقدام ایدوب قوملك رنج واذیتلرینه صبر وثبات وتحمل ایلدیلر پس زمخشری یه
کوره ده معدود ومعین اولمز وعند البعض نوح وابراهیم واسحق ویعقوب ویوسف وایوب وداود وعیسی
علیهم السلام در شارح دیرکه وعند البعض آدم وابراهیم وموسی وداود وسلیمان وعیسی ومحمد علیهم الصلوة
والسلامدر العزایم عزیمه نك جمعیدر افسونه دینور رقیه معناسنه کویا که مرضه شفایاب اولمق ایچون یمین
ویریلور یاخود جنجی خواجه لرك زعملرنجه روحانیونه یمین ویریلور وبعضلر دیدیکه عزایم آیات قرآنیه دن
عبارتدر که آفات وامراض اصحابنه شفا وافاقت رجاسنه قرأت اولنور حقنده اثر وارد اولان خواصّ آیات
کریمه کبی الاعتزام افتعال وزننده والتعزم تفعل وزننده بونلرده عزم معناسنه در یقال اعتزمه
وعلیه وتعزمه بمعنی عزمه واعتزام سکرتمکده ویوریمکده وسائر عملده فتور ورخاوتسز قصد دائم اوزره اولمق
معناسنه در یقال اعتزم الرجل اذا الزم القصد فی الحضر والمشی وغیره وآت قسمی سکردرکن دیزکنی اسلبوب
دیکنه سردلك ایدوب کندی باشنه کتمك معناسنه مستعملدر یقال اعتزم الفرس اذا مرّ جامحا العوزم
جوهر وزننده کنجلکدن هنوز بقیهٔ قوّت قالمش یاشلو ناقه یه دینور وقوجه قاری یه دینور وبودور خاتونه دینور
العزوم صبور وزننده عوزم ایله ایکی معنای اوّلده مرادفدر العزام شدّاد وزننده والمعتزم اسم فاعل
بنیه سیله ارسلانه اطلاق اولنور المعزم محدث وزننده افسونکره دینور یقال هو معزم ای الراقی العزیم

امیر وزننده بك سکرتمکه دینور عدو شدید معناسنه بعض نسخه ده تشدید وا وایله العدوّ الشدید عنوانیله اولمغله
اوادخی ممکندر امّ العزم وعزمه وامّ عزمه عینلرك کسریله انسانك دبرینه اطلاق اولنور العزم عینك فتحیله
قوری اوزم جبره سنه دینور جمعی عزم در کتب وزننده العزمیّ یای نسبتله قوری اوزم جبره سی صتان آدمه
دینور وعهد وپیمانه صاحب وفا اولان آدمه دینور یقال رجل عزمیّ ای الموفی بالعهد العزمه غرفه وزننده
برآدمك قوم وقبیله وعشیرت واقرباسنه دینور جمعی عزم کلور صرد وزننده یقال هو من عزمة فلان ای من اسرته
وقبیلته العزم فتحتینله شول آدملره دینور که دوستلقلری منافقانه وهرجایی اولمیوب صحیح وصمیم وصافی اوله
مفردی عازم در یقال هم عزم وهو عازم ای المصحعون للمودّة العزمه تمره وزننده حقّ معناسنه در که
حقوقك مفردیدر ومنه ما فی حدیث الزکاة عزمة من عزمات الله ای حقّ من حقوقه ای واجب مما اوجبه العزایم
عزیمه نك جمعیدر که افسونه دینور وعزائم الهی باری ذو الجلال حضرتلرینك امر وایجاب ایلدیکی فرائضدن
عبارتدر ومنه حدیث ابن مسعود ان الله یحبّ ان تؤتی رخصه کما یحبّ ان تؤتی عزائمه ای فرائضه التی اوجبها
وامرنا بها العسم فتحتینله الده وایاقده بیلکك اوینساق یردن روح وقوّت زائل اولمغله قوریوب ال یاخود ایاق
بربکا اکری اولمق معناسنه در یقال عسم الرجل عسما من الباب الرابع اذا یبس مفصل رسغه وتعوّج منه یده
اوقدمه ویقال فی یده اوقدمه عسم الاعسم صفتمزبوره اوزره اولان کشی یه دینور مؤنثی عسماء در الاعسام
همزه نك کسریله الی قورتمق معناسنه در یقال اعسم یده اذا ایبسها وکوز علتلو اولمغله دائما یاشی آقار اولمق
یاخود چرك وچپاقلو اولمق معناسنه در یقال اعسمت عینه اذا ذرفت اوغمصت العسم رسم وزننده طمع ایلمك
معناسنه در یقال عسمه عسما من الباب الثانی اذا طمع ویقال هذا امر لا یعسم فیه ای لا یطمع فی مغالبته
وقهره وعسم وعسوم قعود وزننده کسب ایلمك معناسنه در یقال عسم الرجل عسما وعسوما اذا کسب
وکوز علتلو اولمغله دائما یاشاروب آقق یاخود چرك وچپاق طوتمق یاخود قپاقلری یوموق ویاصیق اولمق
معناسنه در یقال عسمت عینه اذا ذرفت اوغمصت او انطبقت اجفانها بعضها علی بعض وبرایشده چالشوب دورشمك
معناسنه در یقال عسم فی الامر اذا اجتهد وبی پروا ناس ایچره هجوم ایله کیریشوب قارشمق معناسنه در یقال عسم
فلان وسط القوم اذا اقتحم حتی خالطهم غیر مکترث فی حرب کان اولا العسوم صبور وزننده والعاسم عیالی ایچون
امك چکوب کسب وکار ایدر اولان آدمه دینور عسومك جمعی عسم در کتب وزننده یقال هو عسوم وعاسم
ای کادّ لعیاله وعسوم اولادی چوق ناقه یه دینور العسوم قعود وزننده آزلغه دینور یقال به عسوم ای قلة
العسمة تمره وزننده جزؤ بجه یه چکه دینور یقال ما ذاق الا عسمة ای اکلة المعسم مجلس وزننده بك ازجه
جرعه یه اطلاق اولنور که اکا طمع اولنمز یقال ما فی قدحك معسم ای مغمز ای مطمع العسمیّ عینك فتحیله
اصلاح امور ومصالح ایدن کار کذار آدمه دینور یقال رجل عسمیّ ای مصلح لاموره واموری نعوج ایدن آدمه
دینمکله ضدّ اولور یقال رجل عسمیّ ای معوّج لاموره ودوباره جی قریبا آدمه اطلاق اولنور یقال رجل عسمیّ
ای مخاتل الاعتسام افتعال وزننده اسکی پابوج یاجزمه الوب کیمك معناسنه در یقال اعتسم النعل او الخف اذا
اخذه خلقا فلبسه وقیونلر طوغوردقدنصکره چوبان کلوب قوزولرك هر برنی انالرینه سوق ایلمك معناسنه در یقال
اعتسمت الشاة اذا وضعت واتی الراعی فالقی الی کل واحدة ولدها العسمة فتحاتله والعسوم ضمتینله قوری
اتمك قیرقلرینه دینور العسمان فتحاتله طوار قسمی لنك ایله یلمك معناسنه در یقال عسمت الدابة عسمانا اذا خبت
الاعسام همزه نك فتحیله جسم وخلقت معناسنه مستعملدر عسمه لفظندن جمعدر یقال بعیر حسن الاعسام
ای الجسم والخلقة وبو ثوب اخلاق قبیلندندر ذو عسم حیدر وزننده ابن اغرب درکه اقیال یمندندر بنو عسامه
ثمامه وزننده برقبیله در عاسم برموضعدر علی قول عالج نام موضعده برقوم یغنك آدیدر وعسامه بر رجل ادیدر
العسجمة دحرجه وزننده چابکلك معناسنه در یقال به عسجمة ای خفة وسرعة العشم والعشمة عینك
وشین معجمه نك فتحیله طمع معناسنه در یقال به عشم وعشمة ای طمع وعشم وعشوم قعود وزننده قوریمق
معناسنه در یقال عشم الشیء عشما وعشوما من الباب الرابع اذا یبس التعشم تفعل وزننده عشم معناسنه در
یقال تعشم الشیء بمعنی عشم العشمة فتحاتله ضعف وهزالدن وجودی دکنك کبی قورومش آدمه دینور
یقال رجل عشمة ای الیابس هزالا وپیر فانی یه دینور مذکر ومؤنثه اطلاق اولنور علی قول بلی بوکلمش یاپجه یاپجه
ادیملری صیق اتارق یوررا اولان پیره دینور وقوری اتمکه دینور العیشم حیدر وزننده والعشم فتحتینله قوری
اتمکه وصف اولور یقال خبز عیشم وعشم ای یابس اوفاسد الاعشم احمر وزننده مختلط ایکی لونله ملوّن

اولان نسنه‌یه دینور ویك یاشلو علمانده انسانه دینور یقال رجل اعشم اذا كان قد عسا كبرا ورطوبت كورمیوب
دائما توز وطپراقله آلوده اولمق سببیله قورومش اغاجه دینور وشول اغاجه دینور كه قوری یرلری رطبندن اكثر اوله
العشماء حمراء وزننده شول ارضه دینور كه انده توزدن وطپراقدن قورومش اغاجلر اوله العبشومة عینك
فتحیله سخبر دیدكلری شجره شبیه برشجر آدیدر وصراروب قورومش نباته دینور جمعی عبشوم درهاسز العشم
ضمتیله برجنس اغاجدر مفردی عاشم وعشم در كتف وزننده عشم عینك فتحیله برموضعدر العشم عینك
فتحیله دوه سمورمكه یوزطوتمق معناسنه در یقال عشم بعیرك عشما من الباب الاول اذا اخذ فیه السمن عاشم
عالج نام محلده برقوم یغنك آدیدر العشرم جعفر وزننده خشونتلو وشدتلو نسنه‌یه دینور العشرّم عملس
وزننده شهامتلو نافذ وكار كزار آدمه دینور یقال رجل عشرّم ای شهم ماض وارسلانه دینور وبرآدمك اسمیدر
العشارم علابط وزننده ارسلانه دینور العصم عینك فتحی وصادك سكونیله چالشوب كسب وكار ایلمك معناسنه در
یقال عصم الرجل عصما من الباب الثانی اذا اكتسب ومنع ایلمك معناسنه در یقال عصم الشیء اذا منعه ویقال
عصمه الطعام اذا منعه من الجوع وحفظ وصیانت ایلمك معناسنه در یقال عصمه اذا وقاه وبرنسنه‌یه ال ایله یاپشمق
معناسنه در یقال عصم البه اذا اعتصم به وقربه‌یه عصام ایلمك معناسنه در یقال عصم القربة اذا جعل لها
عصاما الاعصام همزه‌نك كسریله بودخی قربه‌یه عصام قلمق معناسنه در یقال اعصم القربة بمعنی عصمها
وآتك اوزرنده ثابت ومحكم اوتورامیوب ییكیچری اوتوریشی كبی ایرقاشنه یاپشه‌رق اوتورمق معناسنه در یقال اعصم
الراكب اذا لم یثبت علی ظهر الخیل وبرآدمه یاپشه‌جق نسنه دوزوب حاضرلمق معناسنه در یقال اعصم فلانا
اذا هیأ له ما یعتصم به وال ایله یاپشوب صالبورمامق اوزره طوتمق معناسنه در یقال اعصم بفلان اذا امسك به وراكب
دوشمیم دیو آتك یلبسنه یاپشوب قاوره‌مق معناسنه مستعملدر یقال اعصم بالفرس اذا امسك بعرفه كذلك دوه‌نك
راكبی هاو یدایلرندن برینه یاپشوب طوتمق معناسنه مستعملدر یقال اعصم بالبعیر اذا امسك بحبل من حباله
العصیم امیر وزننده تره دینور عرق معناسنه ودوه او یلغنه یاپشمش وسخ وچركه دینور ودوه‌نك توبی دوكلدكدنصكره
دیلرندن سوروب چقان سیاه توییلره دینور وهر شیئك بقیه‌سنه دینور وخضاب وحنا مقوله‌سی نسنه‌لرك برنده قلان
اثرونشانه‌سنه دینور العصم عینك ضمیله وضمتیله بودخی برنسنه‌دن قلان اثر ونشانه دینور یقال ما بقی
من الخضاب الا عصیم وعصم ای بقیة واثر العصمة عینك كسریله اسمدر منع معناسنه در یقال هو فی عصمته
ای فی منعه وقلاده‌یه دینور عینك ضمیله ده لغتدر جمعی عصم كلور عنب وزننده وجمع الجمعی اعصم در كذلك
جمع الجمعی عصمه كلور عنبه وزننده وصیغهٔ منتهای جموعی اعصام كلور ابو عاصم قاودك كنیه‌سیدر تقول
اطعمنا ابا عاصم ای سویقا واكشی آش تعبیر اولنان طعامك كنیه‌سیدر یقال اطعمه ابا عاصم ای سكباجا الاعتصام
افتعال وزننده برنسنه‌یه ال ایله یاپشوب طوتمق معناسنه در یقال اعتصم به اذا امسكه بیده وقورنمق معناسنه
مستعملدر یقال اعتصم بالله ای امتنع بلطفه من المعصیة یعنی خدای متعالك لطفنه تمسكله معاصیدن قورینوب
محفوظ اولدی الاعصم احمر وزننده شول جیرانه وآهویه دینور كه ایكی قوللرنده یاخود برنده بیاض اولوب
سائر بدنی سیاه یاخود قزل اوله مؤنثی عصماء در العصم فتحتیله آهو یا طاغ كچیسی اعصم اولمق معناسنه در یقال
عصم الظبی والوعل عصما من الباب الرابع اذا كان اعصم العصمة غرفه وزننده معنای مزبوردن اسمدر
آهونك وجیرانك اعصملغنه دینور العصام كتاب وزننده سرمه‌یه اطلاق اولنور كوزك نورنی حفظ ایلدیكیچون
یقال فی عینها عصام ای كحل وآت ودوه مقوله‌سی حیوانك قویرغنك انجه‌رك برینه دینور جمعی اعصمه در وعصام
بن شهبر نعمان بن منذرك دربانیدر ومنه قولهم * ماوراءك یا عصام * زمخشری مستقصاده بونی مثل اوله‌رق ثبت
ایلمشدر برنسنه‌دن استخبار موقعنده ایراد اولنور مرقوم عصام خسته اولوب وموتی ارجاف اولنمشیكن افاقت
بولوب نعمان حضورنه كلدكده اكا كلام مزبور ایله استفسار ایلمشدر انتهی ومن الامثال * كن عصامیا ولا تكن عظامیا
بو مثلك منشائی * شاعرك اشبو * نفس عصام سوّدت عصاما * وعلمته الكرّ والاقداما * بیتیدر مراد عصام خارجیدر
عرب اكا خارجی اطلاق ایتدكلری سابقهٔ دولت وحشمتی یوغیكن كندی كیاست ورشد واقبالیله خروج ایلدیكنه
مبنی در پس بیت مزبورك مفهومی عصام مزبور مقدما اثر سیادتدن بی بهره ایكن نفسنك استعداد
وكیاست ورشادی كندیسنی مركز سیادته ابلاغ ایدوب وكندیسنه كرّ وحرب واقدامی تعلیم ایلدی
وكن عصامیا ولا تكن عظامیا قولی شرف وشان سنك كندی مكتسبك ومایهٔ ذاتك اولسون عظام
رفات قبیلندن اولان آباء واجداد ایله اولمسون یعنی زاده‌لكله طفره فروش عزوشرف اولمق معتبر دكلدر

مقبول اولان شرف كسبیدر وعصام هودجك ومحفه‌نك باغنه دینور وقوغه وقربه ومطهره مقوسنك باغنه دینور
وچوال وغراره مقوله‌سنك قولپنه دینور جمعی اعصمه وعصم كلور عینك ضمیله وعصام كلور مفردینك لفظی
اوزره دلاص وفلك كبی المعصم منبر وزننده قولده بلازك چكره‌جك یره دینور علی قول اله دینور جمعی معاصم در
یقال امرأة ریّا المعاصم وهی مواضع السوار او الایدی ومعصم كچینك اسمیدر وصاغمق ایچون چاغره‌جق كلماتندر كه
معصم معصم دیو چاغررلر آخرلری ساكن در العصوم صبور وزننده والعیصوم قیصوم وزننده اكول
وپرخوار آدمه دینور العواصم برنچه بلاد یعنی برایالتدر كه شهر انطاكیه آنك قصبه‌سیدر شارح دیر كه عواصم
حلب اطلاق اولنور كویا كه حلب شهرینك حوالیسنده محافظلریدر عاصم هذیل بلادنده برموضعدر
العاصمیة رأس عین قربنده برقریه در العاصمة مدینه وشهره اطلاق اولنور العصم عینك ضمیله بنده
بنوز بید جماعتنه مخصوص برحصار آدیدر وهذیل قبیله‌سی یورنده برطاغك آدیدر عاصم واعصم ومعتصم
ومستعصم ومعصوم وعصم عینك ضمیله وعصیم زبیر وزننده وعصیمه جهینه وزننده اسامیدندر
الغراب الاعصم شول قرغه در كه ایاقلری وبرونی قزل اوله یاخود قنادنده آق یلك اوله الاعصام همزه‌نك فتحیله
كوپك قسمنك بوینلرنده اولان بولارله دینور مفردی عصمه در عینك ضمیله وعصام در عینك كسریله العضم عینك
فتحی وضاد معجمه‌نك سكونیله یابك قبضه‌سنه دینور جمعی عضام در عینك كسریله ویبا تعبیر اولنان پرمقلو اغاجه
دینور كه انكله خرمن صاورلور جمعی اعضمه وعضم كلور عینك ضمیله وآت ودوه قسمنك قویرقلری صوقنه
دینور وطاغ كچیسنه دینور وچفتجیلرك اوجنه صبان دموری كچوردكلری تخته‌یه دینور كه صبان اككی تعبیر
اولنور وطاغلرده اولان شول طمره وخطه دینور كه طاغك سائرلونه مخالف اوله العضام عینك كسریله
بودخی آت ودوه قسمنك قویرق صوقلرینه دینور العضوم صبور وزننده طیانقلو صلب ومتین ناقه‌یه دینور
العیضوم طیفور وزننده اكول وایشهان كسبه دینور یقال رجل عیضوم ای اكول وقاوره‌یوب باصریجی حیوانه
دینور یقال جمل عیضوم ای عضوض العظم عینك ضمیله آتلمش وحلاچلنمش یوكه دینور صوف منفوش
معناسنه وبرموضع آدیدر العظم ضمتیله هلاك اولان نسنه‌لره دینور مفردی عظیم وعاظم در یقال قوم عظم
ای هلكی العظم عینك كسری وظای معجمه‌نك فتحیله اولولغه دینور كه اسمدر فارسیده بزركی دینور یقال به
عظم وهو خلاف الصغر وعظم وعظامه كرامه وزننده مصدرلردر اولو اولمق معناسنه یقال عظم الشیء عظما
وعظامة من الباب الخامس ضد صغر العظیم امیر وزننده والعظام غراب وزننده والعظّام زنار
وزننده صفتلردر اولو وبزرك نسنه‌یه دینور التعظیم تفعیل وزننده اولو ایتمك واولولمق معنالرینه در یقال
عظمه اذا فخمه وكبره ومذبوحی كیك كیك پاره‌لمق معناسنه در یقال عظم الشاة اذا قطعها عظما عظما
الاعظام همزه‌نك كسریله بودخی اولو ایلمك واولولمق معناسنه در یقال اعظمه بمعنی عظمه وبرنسنه‌یی
بیوك كورمك وبیوك بیلمك وبیوك طوتمق معناسنه در یقال اعظمه اذا رآه عظیما وكوپكه كیك یدرمك معناسنه در
یقال اعظم الكلب عظما اذا اطعمه ایاه الاستعظام بودخی برنسنه‌یی بیوك كورمك وبیوك بیلمك وبیوك طوتمق
معناسنه در یقال استعظمه اذا رآه عظیما وبرنسنه‌نك كومنی آلمق معناسنه در یقال استعظم الشیء اذا اخذ
معظمه وتكبرلك ایلمك معناسنه در یقال استعظم فلان اذا تكبر التعظم تفعل وزننده بودخی بیوكلنوب كبر ایلمك
معناسنه در یقال تعظم الرجل اذا تكبر العظم عینك ضمیله اسمدر كبر ونخوت معناسنه در وبرنسنه‌نك
كومنه دینور عینك فتحیله ده لغتدر یقال اخذ عظمه ای معظمه ای اكثره التعاظم تفاعل وزننده برنسنه
عظیم كورنمك معناسنه در یقال تعاظمه اذا عظم علیه ویقال هو امر لا یتعاظمه شیء ای لا یعظم شیء بالاضافة الیه
یعنی اول بر امر عظیمدر كه اكا نسبتله هیچ برنسنه عظیم اولمز العظمة فتحاتله والعظامة رمانه وزننده
والعظموت جبروت وزننده صیغهٔ مبالغه‌لردر كبر ونخوت وزهو معناسنه در لكن عظمهٔ باریٔ ذو الجلال
وصف مذكور ایله صفتلنمق جائز دكلدر وبونكله قچن عباددن بریسی وصفلنسه حقنده قدح وذمیه در زیرا
مراد كبر وتجبردر كه صفات شیطانیه دندر واما عظمت ربانی كیف وحدّ وتمثیل حوصله‌سنه كنجیده دكلدر همان
عظیم اولدیغنی اعتقاد ایلمك واجبدر والله هو العظیم وله الكبریاء وعظمة اللسان دلك قالین اولان یریدن عبارتدر كه
ایلریسیدر وعظمة الساعد بازونك دیرسك یانده بالق اتی اولان قالین یرندن عبارتدر زیرا ساعد ایكی مقداردر بری
دیرسك یانیدر كه بالق اتی وسكیرلی ات اولان یریدر وبریسی ال ایاسنك اوته سیدر كه اكا اسله دیرلر العظیة سفینه
وزننده والمعظمة مكرمه وزننده شدائد ونوازل زماندن نازلهٔ شدیده‌یه اطلاق اولنور یقال نزلت به عظیمة

ومعظمة اى نازلة شديدة العظم عينك فتحيله كميكه دينور فارسيده استخوان ديرلر جمعى اعظم در افلس كبى وعظام در عينك كسريله وعظامه در آخرنده كى هاء تانيث جمع ايچوندر وعظم بر موضع آديدر وعظم الرحل سمرك ادوات واسبابسز اخشابندن عبارتدر وعظم الفدان اوجنه صبان دمورى كچوردكلرى تخته دركه صبان اككى تعبير اولنور العظمى غربى وزننده باضه مائل كوكرجن قوشنه اطلاق اولنور ذو العظم كعب بن نعمان الشيبانى لقبيدر ذو عظم عينك ضميله خيبر نواحيسندن بر ناحيه در العظم عزم وزننده كوپكه كميك بدرمك معناسنه در يقال عظم الكلب عظما اذا اطعمه العظم العظمة عينك فتحيله بر آدمك كميكنه اورمق معناسنه در يقال عظم فلانا عظمة اذا ضرب عظامه عظم وضاح ياخود عظيم وضاح زبير وزننده عربلره مخصوص بر لعب آديدر الاعظامة همزهٔ مكسوره ايله والعظمة غرفه وزننده والعظامة كتابه وزننده والعظامة رمانه وزننده نسوان عربك بيوك كورنمك ايچون قيچلرينه بغلدقلرى بوغچه يه دينور زيرا بين العرب صغر يلى عورت مقبوله در عظام قطام وزننده شامده بر موضع آديدر العظمة فرحه وزننده والمعظومة آلات كبيره دن حظ ايدوب خوشلنور اولان عورته دينور يقال امرأة عظمة ومعظومة اى مشتهية للايور العظيمة العظم فتحتيله يولك جادهٔ سنه اطلاق اولنور يقال يذهب من عظم الطريق اى من جادته المعظوم شول دوه كوشكنه دينوركه من بعد اناسنى امسون ديو لساننده اولان كيكى كسر اولنمش اوله العظمات فتحاتله قومك اشراف وساداتنه اطلاق اولنور يقال هم عظمات القوم اى ساداتهم العظرم زبرج وزننده خاصة ارسلان بچسنه دينور العظلم زبرج وزننده قراكو كيجه يه دينور يقال جاء فى العظلم اى الليل المظلم وبر شجرك عصاره سنه دينور على قول بر نبات آديدركه انكله نسنه بويانور ياخود وسمه ديدكلر بدر مفرداتده عظلم چويت اوتيله مفسر دركه چويت آنك عصاره سيدر التعظلم تدحرج وزننده كيجه پك قراكو اولمق معناسنه در يقال تعظلم الليل اذا اظلم العظلمة دحرجه وزننده قراكولق ظلمت معناسنه در العظلام قرطاس وزننده هوا بوزينه چوكن سيلكه و پوصلغه وطمانلغه دينور العفاهم فابله علابط وزننده توانا وجلد وچالاك ناقه يه دينور ورفاهيتلو خوش وكوزل ديرلكه دينور يقال له عفاهم اى رفاهية العيش وپك سكرتمكه دينور عدو شديد معناسنه العقم عينك ضمى وقافك سكونيله قيسراق معناسنه در نسوانك رحملرنده بر هزمه وعارضه اولديغندن حامل اولمازلر يقال بها عقم وهى هزمة تقع فى الرحم فلا تقبل الولد مترجم ديركه مؤلف سبب عقمى بالكز رحمه عزو ايلمشدر اركك طرفندن دخى اولور تذكره ده داود يوزقدر اسباب ثبت ايلمشدر فليراجع وعقم وصفى ديشى يه مخصوص دكلدر اركك ده وصف اولور كما سيذكر نته كه عقر دخى بويلجه در العقم فتحتيله والعقم عينك فتحى وضميله خاتون قسير قالمق معناسنه در يقال عقمت المرأة وعقمت وعقمت عقما وعقما وعقما من الباب الرابع والاول والخامس ويقال عقمت على المجهول اذا كانت عقيما وعقم عينك فتحيله متعدى اولور قسير قيلمق معناسنه در يقال عقمها الله عقما من الباب الثانى اى جعلها عقيما وبر آدمك مفاصل اعضاسى قوريوب عمل وحركتدن قالمق معناسنه در يقال عقمت مفاصله على البناء للمفعول اذا يبست وساكت وخموش اولمق معناسنه در يقال عقم الرجل عقما من الباب الرابع اذا سكت الاعقام همزه نك كسريله بودخى قسير قيلمق معناسنه در يقال اعقمها الله اذا جعلها عقيما العقيم امير وزننده والعقيمة هايله حمل قبول ايلميان رحمه دينور يقال رحم عقيم وعقيمة اى معقومة وقسير قالمش خاتونه وصف اولور جمعى عقائم وعقم كلور عينك ضميله يقال امرأة عقيم اى معقوم شارح ديركه رحم مؤنث اولمغله وصفى تانيثنه نظرا مؤنث ولفظى اعتباريله مذكر اولور ومرأه وصف خاص اولمغله مذكرا وارد اولور انتهى وعقيم ولدى اولميان اركشى يه ده وصف اولور بونك جمعى عقماء كلور كرماء وزننده وعقام كلور عينك كسريله وعقمى كلور سكرى وزننده يقال رجل عقيم اذا كان لا يولد له وعربلرك الملك عقيم قوللرى ملك وسلطنت بابنده نسب نافع اولمديغنه مبنى در زيرا ملك وسلطنت طلبى ضمننده اب وولد واخ وعم كبى اقارب قتل واتلاف اولنور وريح عقيم لاقح اولميان يعنى سحاب پيدا ايلماملكله سبب عادىٔ امطار اولميان يله اطلاق اولنور يقال ريح عقيم اى غير لاقح وحرب عقيم شديد اولان جنكه اطلاق اولنور كما سيذكر العقام سحاب وزننده بودخى ولدى اولميان كشى يه دينور وعقيم كبى حرب وقتاله وصف اولور كما سيذكر وبدخوى آدمه وصف اولور يقال رجل عقام اى سيئ الخلق وبر وجهله برء وافاقت بولميان درد وعلته وصف اولور وبونده عينك ضمى افصحدر يقال داء عقام وعقام اذا كان لا يبرأ وكنج اولوب ياوز وشديد اولان ناقه يه دينور يقال ناقة عقام اى بازل شديدة العقام غراب وزننده عقيم

وعقام كبى يك تند وشديد اولان حرب وقتاله وصف اولور كه استيصال عسكر ايدر يقال حرب عقيم وعقام وعقام اى شديدة وشدت ومختلو كونه وصف اولور يقال يوم عقام اى شديد وعقام بر جنس بالق آديدر وبر نوع دكز يلاننه دينوركه اسود اطلاق اولنان قاره يلانى كاه وبيكاه دكزك قيسنه واروب صفير ايلدكده عقام دكزدن طشره چقوب بر زمان برى برينه صارمشوب قوچشدقدنصكره آيريلوب هر برى يرلرينه كيدرلر المعاقم ميمك فتحيله آت قسمنك ارقه كميكنك مؤخرنده فريده اطلاق اولنان اوكورغه كميكلرى ايله قويرق صوقمى بيننده اولان قبورغه لره دينور ومعاقم الخيل آنك مفاصلنه دينور مفردلرى معقم در منزل وزننده العقم والعقمة عينلرك فتحى وكسريله قرمزى بورنجك جاره دينوركه نسوان اورتنورلر على قول مطلقا قرمزى ثوبه دينور والعقمة عينك كسريله آلاجه قماشه دينور العقمى كردى وزننده شرف وكرم وحسبى قديم اولان كشى زاده يه دينور يقال هو عقمى اى القديم الشرف والكرم وغريب وغامض واستخراجى كوچ كلامه دينور بونده كسر ايله ده لغتدر يقال كلام عقمى اى غريب غامض التعاقم تعاقب وزننده ومرادفيدر الاعتقام افتعال وزننده قيويى قازاركن صويه قريب اولدقده يانده مجدّدا بر كوچك مختصر قيو دخى قازمق معناسنه در اولكى قيونك صويى آجيدر طتلو ميدر بيلمك ايچون اكر طتلو ايسه بقيه سنى دخى حفر ايدوب توسيع ايليه المعاقمة مفاعله وزننده مخاصمه معناسنه در يقال عاقمه اذا خاصمه التعقيم تفعيل وزننده اسكات ايلمك معناسنه در يقال عقمه اذا اسكته عقمه تمره وزننده بر وادى آديدر وعقمة القمر آيك عودتندن عبارتدر ظاهرا مطلعدن هر بار طلوعى اوله جقدر عقامه سحابه وزننده بر رجل آديدر وعبد الله بن محمد بن على بن ابى عقامه فقهاء شافعيه دندر العقيم زبير وزننده ابن زياددركه تابعيدر عقرمى عقربى وزننده يمنده بر موضع آديدر العكم عينك فتحى وكافك سكونيله متاعى بر ثوبله چكوب بغلمق معناسنه در يوك دنكنى شريتمك كبى يقال عكم المتاع عكما من الباب الثانى اذا شدّه بثوب وعكم آدمك بدننده يانك ايچ يوزنه دينور يقال اشتكى عكمه اى داخل جنبه وبر آدمك زيارتندن ممنوع اولمق معناسنه در يقال عكم الرجل عنه على المجهول اى صرف عن زيارته ومنتظر اولمق معناسنه در يقال عكم اليه اذا انتظر وبركسه اوزره يورويوب حمله ايلمك معناسنه در يقال عكم عليه اذا كرّ وبر ارض ومحله قصد وتوجه ايلمك معناسنه در يقال عكم الارض كذا اذا يممها وكيرو لنمك تأخر معناسنه در يقال ما عكم عن شتمه اى ما تأخر ودوه سمروب كوده سى قات قات باغ بغلمق معناسنه در يقال عكمت الابل اذا سمنت وحملت شحما على شحم الاعكام همزه نك كسريله بر آدمه متاعنى صاروب بغلمق خصوصنده ياردم ايلمك معناسنه در يقال اعكمه اذا اعانه على العكم العكم عينك كسريله متاعى صاروب بغدقلرى شريت مقوله سى باغه دينور ويوك دنكنه دينور جمعى اعكام در ومنه يقال هما عكما عير اى عدلاه وبرارقه يوكى نسنه يه دينوركه بوغچه ايدوب صرتنه يوكلنور لركاره معناسنه فارسيده پشتواره دينور جمعى عكوم كلور وقيو بكره سنه وچرخنه دينور وشول نهالى مقوله سى چيته دينوركه نسوان طائفه سى انكا ذخيره لرنى وضع ايدرلر العكام كتاب وزننده بودخى متاعى صاروب بغليجق شريت مقوله سنه دينور جمعى عكم در عينك ضميله التعكيم تفعيل وزننده بودخى دوه سمروب قات قات باغ بغلمق معناسنه در يقال عكمت الابل اذا سمنت وحملت شحما على شحم العكمة غرفة وزننده قارن كوشه سنه دينور يقال ما بقى فى بطن الدابة عكمة الا امتلأت اى زاوية العكوم صبور وزننده دونوب ضابه جق يره دينور وبردفعه اوغلان وبردفعه قيز طوغورن خاتونه دينور يقال امرأة عكوم اى معقاب الاعتكام افتعال وزننده يوك دنكلرنى قالدروب يوكلتمك ايچون برابرلشدرمك معناسنه در يقال اعتكموا اذا سوّوا بين الاعدال ليحملوها وطورطوب بركمك معناسنه در يقال اعتكم الشئ اذا ارتكم عكيم زبير وزننده بر رجل اسميدر المعكم منبر وزننده كوده سنك اتى صمصيق طقناز آدمه دينور يقال رجل معكم اى مكتنز اللحم عكرمه زبرجه وزننده معرفه اولهرق يعنى غير منصرف اولهرق كذلك حرف تعريفله ديشى كوكرجنه على قول ديشى قرى يه دينور وعكرمه بن حفصة بن قيس عيلان بر قبيله پدريدر العكرم زبرج وزننده كيجه نك سواد وظلمته دينور يقال علا عكرم الليل اى سواده العكارم علابط وزننده بلى قبيله سندن بر قبيله در العلم عينك كسريله بيلمك معناسنه در يقال علمه علما من الباب الرابع اذا عرفه مؤلف بصائرده معرفتى ادراك الشئ بتفكر وتدبر لآثره عنوانيله تعريف ايدوب وعلمى حق معرفتله تعريف وعلم اعم اولديغنى تنصيص ايلمشدر وراغبك بياننه كوره معرفتك مقابلى انكار وعلمك مقابلى جهل در ومعرفت بالتفكر بيلمك اولمغله يعرفه الله قولى حق تعالى يه نسبتى جائز اولماز بلكه يعلمه الله ديمك لازمدر زيرا علم برشيئك حقيقتنى بيلمكدن عبارتدر كرك حضورى اولسون

علم الهی کبی وکرك حصولی اولسون علم عباد کبی وعلم وجه دقت اوزره بیلمکه ده اطلاق اولنور شعور وفطنت کبی
کاسید کر ومؤلفینك اعتقاد جازم ومطابق ایله ده تعریفلری معنای لغویدن مستفاضدر نته که مفردات راغبده
بالاشاره مشروحدر انتهی وعلم بر آدم فی نفسه بیلور اولمق معناسنه در یقال علم هو فی نفسه اذا کان یعلم شارح دیر که
مقتضای سیاق بودخی سمع بابندن اولمقدر لکن صواب اولان باب خامسدن اولمسیدر زیرا امثال مزبور لازمدر فی نفسه
عالم اولدی معناسنه در چون صفت علم مزاوله وممارسته ذاتنده عزیز اولمغله عالمیت حاصل اولور پس باب رابعدن
باب خامسه منقول اولمش اولور انتهی وعلم شعور وتفطن معناسنه مستعملدر یقال علم به اذا شعر پس بو معناده
باء ایله صله لنور وبرنسنه یی اتقان واحکام ایلمك معناسنه مستعملدر که علمك لازمیدر یقال علم الامر اذا اتقنه
العالم والعلیم علم ایله متصف اولان کسه در دانا معناسنه جمعی علماء کلور شعراء کبی وعلام کلور جهال کبی
شارح دیر که علماء عالم وعلیمك جمعیدر وعلام بالکز عالمك جمعیدر عالمده صفت علم ملکه وغریزه اولمغله باب خامسه
نقل ایله علیم معناسنه اولمغله جمع تکسیری انکله متحد اولدی التعلیم تفعیل وزننده والعلام عینك کسریله
کذاب وزننده اوکرتمك معناسنه در یقال علمه العلم تعلیما وعلاما اذا اصیره یتعلم وسپاهی جنکده کندی کندیسنی
اعلان ایچون برمخصوص دلاورلك نشانی قلمق معناسنه در یقال علم نفسه اذا وسمها بسیماء الحرب الاعلام
همزه نك کسریله بودخی اوکرتمك وبیلدرمك معناسنه در یقال اعلمه العلم بمعنی علمه وجنکده آته ملون یوك
اصمق معناسنه در که مراد آنکله کندی آتی اولدیغنی بیلدرمك ایچون علامت قلمقدر یقال اعلم الفرس اذا علق
علیه صوفا ملونا فی الحرب کذلك جنکده کندویه دلاورلك نشانی وضع ایلمك معناسنه در یقال اعلم نفسه اذا
وسمها بسیماء الحرب التعلم تفعل وزننده اوکرنمك معناسنه در که تدریجله بیلور اولمقدن عبارتدر یقال علمه العلم
فتعلمه ویرایشی اتقان واحکام ایلمك معناسنه مستعملدر یقال تعلم الامر اذا اتقنه العلامة شداده وزننده والعلام
شداد وزننده والعلام زنار وزننده والتعلمة زبرجه وزننده والتعلامة تانك کسریله زیاده سیله عالم ودانا
آدمه دینور یقال هو علامة وعلام وعلام وتعلمة وتعلامة ای عالم جدا شارح دیر که علامه ده کی هاء توکید
مبالغه ایچوندر کویا که علم ودانشده داهیه اولدیغنی اراده یه مبنی در انتهی وعلامة علام علم نسبده ماهر آدمه
دینور یقال هو علامة وعلام ای نسابة المعالمة مفاعله وزننده باب مغالبه ده مستعملدر بیلکلك خصوصنده
یارشمق معناسنه در یقال عالمه فعلمه کنصره ای غلبه علما العلمة غرفه وزننده والعلم فتحتینله والعلمة فتحاتله
اوست دوداقده اولان یریقلغه علی قول برطرفنده اولان یریقلغه دینور یقال به علمة وعلم وعلمة ای شق فی شفته
العلیاء اوفی احد جانبیها وعلم فتحتینله بو معناده مصدر اولور یقال علم الرجل علما من الباب الرابع اذا کان فی شفته
علمة الاعلم وصفدر اوست دوداغی یاخود برطرفی یریق آدمه دینور نته که افلح آلت دوداغی یریق اولانه دینور
ومنه یقال الاعلم غیر الافلح العلم عینك فتحیله برنسنه یه علامت ونشان ایلمك معناسنه در یقال علمه علما من الباب
الاول والثانی اذا وسمه وبرآدمك اوست دوداغنی یارمق ویریق ایلمك معناسنه در یقال علم شفته علما من الباب الثانی
اذا شقها العلامة سحابه وزننده والاعلومة اضحوکه وزننده نشانه معناسنه در علامه نك جمعی علام درهاسز
یقال به علامة الخیر واعلومته ای سمته وعلامه ایکی عرض بیننده اولان فصل وسنوره دینور ویوللرده نشان ایچون
منصوب اولان میل ومناره دینور که سمت ومقصد آنکله معلوم اولور العلم فتحتینله بودخی ایکی ارضی فاصل اولان
سنوره دینور ویوللرده منصوب اولان میل ومناره کبی نشانه دینور واوزون طاغه علی قول مطلقا طاغه دینور جمعی
اعلام وعلام کلور عینك کسریله وثوب وقاشده اولان تمغایه دینور که نشان ایچون ایدرلر وسنجاغه دینور رایه
معناسنه وبیراغه دینور سنجاق امیر نشانی وبیراق سائر سرکرده نشانی اولدیغیچون وبرقوم وجماعتك سید
وذیشانه دینور جمعی اعلام کلور المعلم مقعد وزننده مظنه معناسنه در یقال هو معلم الخیر ای مظنته وشول
اثر ونشانه دینور که آنکله برنسنه یه استدلال اولنور یول نشانی کبی العلامة رمانه وزننده بودخی وسیلهٔ
استدلال اولان اثر ونشانه دینور العلم عینك فتحیله بودخی علم وعلامه معناسنه در العالم لامك فتحیله
مجموع مخلوقاته اطلاق اولنور علی قول بطن فلکك حاوی اولدیغی یعنی زیر فلکك قرده موجود اولان جملهٔ جواهر
واعراضه دینور شارح دیر که فی الاصل ما یعلم به الشیء معناسنه در مخلوقاته که ماسوای الهیدر اطلاقی موجدی
اولان ذات اجل واعلایی بیلمکه دلالتده وسیله اولدیغنه مبنی در جمعی عالمون کلور واشبو عالم ایله یاسم لفظندن
غیری فاعل وزنی الف ونونله جمعلندیکی غیر واقعدر وجمعیتی انواع واصناف اعتباریله در عالم انسان وعالم آب
وعالم نار کبی یاخود اشرف مخلوقات اولان انسانك تغلیبنده محمولدر التعالم تفاعل وزننده برنسنه یی هرکس

بیلشمك معناسنه در یقال تعالمه الجمیع ای علموه الایام المعلومات ماه ذی الحجه نك ابتدا اون کوندن عبارتدر که
آخری یوم النحردر العلام غراب وزننده والعلام زنار وزننده چاقرطغانه دینور وآتمجه قوشنه دینور وعلام
زنار وزننده قنه یه دینور حناء معناسنه العلامی غرابی وزننده جست وچالاك ورشیدوذکی آدمه دینور یقال
رجل علامی ای خفیف ذکی علام شداد وزننده بررجل اسمیدر العیلم حیدر وزننده دریایه دینور وکرهٔ
ارضی حامل اولان صویه دینور که مراد کرهٔ ماء اولور کرچه حامل دکلدر لکن اویلجه متخیلدر واتلو جانلو ز
وناز کیدن محبوبه دینور وقوربغه یه دینور وصویی چوق علی قول صویی چوراق قیویه دینور وبررجلك اسمیدر
وارکك صرتلانه دینور که عیلام دخی دینور العلماء حمراء وزننده زرهه دینور درع معناسنه الاعتلام افتعال
وزننده بیلمك معناسنه در یقال اعتلمه ای علمه وصو آقمق معناسنه در یقال اعتلم الماء اذا سال علیم زبیر
وزننده بررجل آدیدر علیین العلماء اوّلده عینك ولامك فتحیله شامده برارضك اسمیدر علم السعد فتحتینله
دومه قربنده برطاغك آدیدر علثم ثای مثلثه ایله جعفر وزننده بررجل آدیدر العلجوم عصفور وزننده خرمالغی
چوق بستانه دینور وارکك قوربغه یه دینور ویك چوق صویه دینور وکیجه نك ظلمتنه دینور ودکز طالغه سنه
دینور وکنه تعبیر اولنان بوجکه دینو وقره یاغرآهویه دینور وارکك دوه قوشنه دینور وقیون قوچنه دینور
وطاغ کچیسنه دینو وقوجه اکوزه دینور وقازقوشنك ارککنه دینور وبرجنس قوش آدیدر ویاوز وشدید دوه یه
علی قول کزیده واعلاسنه دینور جمعی علاجیم در العلجم جعفر وزننده اوزون شیئه دینور المعلنجم اسم
فاعل بنیه سیله درطوب قوم یغنه دینور یقال رمل معلنجم ای متراکم العلذمی ذال معجمه ایله علقمی وزننده شول
اکول وحریص آدمه دینور که الندکچدیکی نسنه یی بالتمام اکل ایدر اوله یقال رجل علذمی ای حریص یأکل
ماقدر علیه العلقم قافله جعفر وزننده ابوجهل قاونه دینور حنظل معناسنه ومطلقا آجی وتلخ نسنه یه دینور
وآجی اولان سدر یمشنه دینور نبقهٔ مرة معناسنه ویك آجی صویه دینور یقال شرب علقما وهو اشد الماء مرارة
العلقمة دحرجه وزننده آجی اولمق معناسنه در یقال علقم الشیء اذا کان مرا وطعامه آجی نسنه قاتمغله آجتمق
معناسنه در یقال علقم طعامه اذا امره وعلقمه اسامیدندر علقمة الخصی وعلقمة بن عبدة الفحل وعلقمة بن علاثه
شاعرلردر وعلقمه مغربده بربلده آدیدر العلافة عینك فتحیله بلبیس قربنده برشهر آدیدر علقماء عینك
فتحیله برموضعدر العلکوم عصفور وزننده یاوز وشدید دوه یه وسائر حیوانه دینور مذکر ومؤنثه دینور العلکم
قنفذ وزننده والعلاکم علابط وزننده والمعلکم مزعفر وزننده علکوم معناسنه در وعلاکم لفظنك جمعی علاکم کلور
عینك فتحیله علکم جعفر وزننده بررجل آدیدر العلکمة دحرجه وزننده دوه نك اوریجی بیوك اولمق
معناسنه در یقال علکم البعیر اذا اعظم سنامه العلهم قرشب وزننده والعلهم جردحل وزننده والعلاهم
علابط وزننده یك ایری وذیزمان دوه یه دینور العم عینك فتحی ومیمك تشدیدیله پدرك برادرینه دینور که عموجه تعبیر
اولنور جمعی اعمام وعمومه کلور عینك ضمیله واعم کلور همزه نك فتحی وعینك ضمیله وجمع الجمعی اعمون کلور اظهار
تضعیفله مؤنثی عمه در تقول هذا عمی ای اخو ابی ویقال هما ابنا عم ولا یقال ابنا خال وتقول ابنا خالة لا ابنا عمة زیرا
ایکی برادر یکدیکرك اوغلنه کوره عم اولوب واوغللری بری برینه نسبتله عمزاده لر اولورلر لکن داینك اوغلنه نسبت
داینك قزقرنداشنك اوغلی تیزه زاده اولور کذلك ایکی قزقرنداش یکدیکرك اوغلنه تیزه اولوب واوغللری بری برینه
تیزه زاده اولورلر لکن عمه نك اوغلنه عمه نك قرنداشی اوغلو دایی زاده اولور مترجم دیر که بعض اصولده ابنا عمة
صورتنی رسم ایلمشلر مثلا زیدك قیز قرنداشنی عمرو تزوج وعمروك قیز قرنداشنی زید تزوج ایدوب هر برندن اولاد
حاصل اولسه زیدك قیز قرنداشی زیدك اوغلنه وعمروك قیز قرنداشی عمروك اوغلنه عمه اولور وکندیلر ابنا عمة
اولورلر بعده کلام منع اطلاقیده دکلدر بلکه منع جوازده دردیو تأویل ایلدیلر شارحك بیاننه کوره عم شمول
مطلب معناسندن مأخوذدر که شمول ابوت اوله جقدر انتهی وعم جماعت کثیره یه دینور واوتلغك وچایر مقوله سنك
مجموعنه دینور وبرموضع آدیدر وحلب ایله انطاکیه بیننده برقریه آدیدر عکاشة العمی نام شاعر اورادندر وعم اوزون
خرما اغاجلرینه دینور بونده ضمه ده لغتدر وبرقبیله پدری اولان مالك بن حنظله نك لقبیدر قبیله خلقنه عمیون
دیرلر وبعضلر دیدیکه عمه نسبتده عمیون دینور فرق ایچون کویا که عمی لفظنه منسوبدر وعم باشه دلبند
صارنمق معناسنه در یقال عم راسه علی المجهول عما ای لف علیه العمامة العمومة عینك ضمیله مصدر در
عموجه اولمق معناسنه تقول ما کنت عما ولقد عممت عمومة من الباب الرابع ای صرت عما المعم میمك ضمی
وعینك فتحی وکسریله کثیر الاعمام یاخود کریم الاعمام آدمه دینور یقال رجل معم ومعم ای کثیر الاعمام

اوكرعمهم التعمم تفعل وزننده برآدمی عمی دیو چاغرمق وعمی دیمك معناسنه‌در یقال تعممته النساء اذا دعونه
عما وباشه صارق صارنمق معناسنه‌در یقال تعمم الرجل اذا لبس العمامة الاستعمام برآدمی عم وجه
ایدنمك معناسنه‌در تقول استعممته اذا اتخذته عما وباشه عمامه صارنمق معناسنه‌در یقال استعم الرجل اذا لبس
العمامة عم عینك كسریله حلب قضاسنده برقریه آدیدر مفتوح العین اولان عم مذكوردكلدر العمامة كتابه
وزننده جنكده باشه كیلان توغلغه‌یه دینور مغفر معناسنه وزره كلاهنه دینوركه اشق تعبیراولنور بیضه
معناسنه وباشه صاریلان صارغه‌یه دینور جمعی عمائم وعمام كلور عینك كسریله وعر بلرفلان امن ورفاه وآسایش
بولدی دیجك یرده ارخی عمامته دیرلر زیرا ارخاء عمامه صفا وانبساط هنكامنده اولور وعمامه صال تعبیر اولنان
شیئه دینوركه اغاجلری چاتوب بغلدقدنصكره قایق كبی اوستنه بنوب آنكله بحرونهری عبور ایدرلر یقال
عبرالنهر علی العمامة وهی عیدان مشدودة یعبر علیها الاعتمام افتعال وزننده بودخی صارق صارنمق
معناسنه‌در یقال اعتم الرجل اذا لبس العمامة وسودكوكلنمك معناسنه مستعملدر یقال اعتم اللبن اذا ارغی
واوت اوزایوب قرار وكمالی بولمق معناسنه مستعملدركه من بعد ذبوله یوزطوتر یقال اعتم النبت اذا اكتهل العامّة
تشدید میمله یاخود صواب اولان تخفیفله اولمقدر عمامه كبی صاله دینوركه قایق كبی بنوب نهری اوته بكرلر قول
اخیره كوره عامه عومدن مأخوذ اولور وعامّه تشدیدایله خاصه مقابلیدر یقال عامّة الناس ضد الخاصة
التعمیم تفعیل وزننده برآدمك باشنه عمامه صارمق معناسنه‌در یقال عمم رأسه علی المجهول ای لفت علیه العمامة
وبركسه قومنه سید ورئیس قلنمق معناسنه‌در زیرا عمامه عربك تاجی منزله‌سنده‌در یقال عمم فلان علی المجهول
اذا سوّد وسودكوكلنمك معناسنه‌در یقال عمم اللبن اذا ارغی العمّة عینك كسریله بناء نوعدر صارق
صارنمق هیئت وحالتنه دینوركه صارنش تعبیر اولنور یقال هوحسن العمّة ای الاعتمام العمیم امیر وزننده
كثیر ومجتمع اولان شیئه دینور جمعی عمم در كتب وزننده یقال شیٔ عمیم ای كثیر مجتمع وبرموضع آدیدر وكدی
اوتنك قوریسنه دینور وبرقوم وجماعتك صمیم وخالص اولان كشی زاده‌سنه دینور یقال هوعمیم القوم ای صمیمهم
العمم فتحتینله عمیمك معنای اولندن اسمدر چوقلغه وفراوانلغه دینور یقال فیه عمم ای كثرة واجتماع وانسانك
وسائرك بنیه وخلقتلرنده اولان بیوكلكه وایریلكه دینور ومطلقا تام وعام اولان نسنه‌یه دینور یقال امرعمم
ای تام عام وخاصه مقابلی اولان عامدن اسم جمع اولور وهركسه خیرومنفعتی شامل اولان خیراونفاع آدمه
دینور معم كبی كاسیذكر العمیمة سفینه وزننده والعماء جماء وزننده اوزون بویلو بالابلند نسنه‌یه دینور
مذكرنده اعم دینور یقال جاریة ونخلة عمیمة وعماء ای طویلة ورجل ونخل اعم ای طویل جمعی عم در عینك
ضمیله الاعم وجه مذكور اوزره عماء لفظنك مذكریدر وقالین شیئه دینور یقال شیٔ اعم ای غلیظ الیعموم
یعفور وزننده اوزون اوته دینور یقال نبت یعموم ای طویل العم ضمتینله عمیم لفظندن جمعدر عام وتام
وكامل اولان اشیایه دینور ومنه یقال استوی علی عممه ای تمام جسمه وماله وشبابه العموم هجوم وزننده جمله‌یه
شامل اولمق معناسنه‌در یقال عم الشیٔ عموما من الباب الاول اذا شمل الجماعة العمّ عینك فتحیله متعددر شامل
قلمق معناسنه‌در یقال عمهم بالعطیة عما اذا اشملهم المعمّ میمك كسریله عم كبی هركسه بروخیری شامل خیراو
نفاع آدمه دینور یقال هوعمم ومعم ای خیریعم بخیره وعقله العمیمة عینك ضمیله وكسریله بیوكلكه دینور یقال
به عمیمة ای كبر العماعم جماجم وزننده پراكنده جماعاته دینور العمی عینك ضمیله قی وزننده عام معناسنه‌در
نته كه قصری خاص معناسنه‌در یقال رجل عمی ای عام وقصری ای خاص المعمم معظم وزننده شول آته
اطلاق اولنوركه صارق صارنمش كبی باشی بیاض اولوب بوینده بیاضلق اولمیه یاخود تمام ناصیه‌سی صفر اولوب
ومنبتنه قدر انمش اوله یقال فرس معمم ای الابیض الهامة دون العنق اوابیضت ناصیته كلها ثم انحدر البیاض
الی منبت الناصیة العمعمة زلزله وزننده برامیرك عسكری آزالدقدنصكره بنه چوغلمق معناسنه‌در یقال
عمعم الرجل اذا كثر جیشه بعدقلة عمی حتی وزننده برخاتونك آدیدر عمان قبان وزننده شامده بربلده آدیدر
معنم مكرم وزننده بررجل آدیدر العندم جعفر وزننده ایكی قرداش قانی دیدكلری دارواسمیدر علی قول بقم اسمیدر
العنم فتحتینله حجازه مخصوص برشجر آدیدركه قزل یمشلری اولور محبوبه‌نك قنه‌لی پرمقلری اوجلرنی اكا تشبیه
ایدرلر علی قول خرنوب شامی اغاجنك داللری اوجلرینه دینور وشول خیوطه دینوركه باغلرده كرویت یاپیلان
آصمه‌لرك قوللری اكا صاریلور ومغیلان اغاجنك تیكننه دینور مفردی عنمه‌در وعنمه وزغ دیدكلری كلردن
برنوعه دینور وبررجل آدیدر الاعنام همزه‌نك كسریله حیوان عنم دیدیكی شجر مزبوری اوتلامق معناسنه‌در

یقال اعنمت الماشیة اذا رعت العنم العنمة ثمره وزننده انسانك دوداغنده اولان یاریغه دینور یقال فی شفته عنمة
ای شقة العنمی غربی وزننده كل آل كبی قرمزی وخوب وخوشمنظر چهره‌ٔ محبوبه دینور تقول رأیت غلاماله
وجه عنمی ای حسن احمر العینوم قیصوم وزننده اركك قوربغه‌یه دینور عینم حیدر وزننده برموضعدر
المعنم معظم وزننده قنالی پرمق اوجنه دینور یقال بنان معنم ای مخضوب العوم نوم وزننده صوده یوزمك
معناسنه‌در یقال عام فی الماء یعوم عوما اذا سبح ودوه‌وكمی بردوزه‌یه یوریوب كتمك معناسنه مستعملدر یقال
عامت الابل والسفینة اذا سارت العومة عینك ضمیله بربوجك آدیدر جمعی عوم‌در صرد وزننده بو بوجك
سیاه بوزك قاشه شبیه اولور دائما صوده یوزوب كزر العام حال وزننده یله دینور فارسیده سال دینور جمعی
اعوام‌در ویقال مرّ علیه عام ای سنة ویقال سنون عوّم توكیدا شارح دیركه عام عومدن مأخوذدر شمس تمام
سنه‌یه دك اون ایكی برجده عوم وسیر ایلدیكنه مبنی‌در انتهی وعام نهاره اطلاق اولنور شارح دیركه بوغلطدر
صواب اولان عیام اولمقدر المعاومة مفاعله وزننده اغاج برسنه یمش ویروب برسنه خالی قالمق معناسنه‌در یقال
عاومت النخلة اذا حملت سنة ولم تحمل سنة واجیر وخدمتكاری یللق ایله طوتمق معناسنه‌در یقال عاوم فلانا
اذا عامله بالعام وشول معاومه كه حقنده نهی شرعی وارد اولمشدر مراد بوسنه‌لك اكینی برآدمك سنه آتیه‌ده حاصل
اوله‌جق اكیننه مقابل بیع ایلمكدر یاخود مدیونك ذمتنده دین متقرر اولمغله مقدار دینی اوزره برازمبلغ زیاده ایدوب
وعده‌سنی برسنه صكره‌یه تأخیر ایلمكدن عبارتدر مؤلف بونكله اشبو حدیثه اشارت ایلمشدر قال فی النهایة
فی حدیث البیع نهی عن المعاومة وهی بیع ثمر النخل والشجر سنتین وثلاثا فصاعدا وقال فی لسان العرب ان تبیع
زرع عامك بما یخرج من قابل فی ارض المشتری وقال الازهری ان تبیع زرع عامك اوثمر نخلك اوشجرك لعامین
اوثلاثة وقال المؤلف ان تبیع زرع عامك اوان تزید علی الدین شیئا وتؤخره التعویم تفعیل وزننده بودخی اغاج
برسنه میوه ویروب برسنه بوش قالمق معناسنه‌در یقال عوّمت النخلة اذا حملت سنة ولم تحمل سنة وبجلش اكین
صابلرنی طونام طونام ایدوب بری برینك اوزرینه قومق معناسنه‌در یقال عوّم الحصد اذا وضعه قبضة قبضة
العامة حاله وزننده صحراده قرشودن ظهور ایدن سوارك تپه‌سنه دینوركه ابتدا كوزه كورینور علی قول باشنده
صارق اولمدیجه عامه اطلاق اولنمز وصارلمش صارق طولامنه دینور وطوف معناسنه‌دركه نهرلرده اوزرینه
بنوب صال كبی عبور ایتدكلری نسنه‌یه دینوركه برنیچه طولوملری بری برینه چاتوب بند ایدرلر تركیده كلك تعبیر اولنور
مؤلف عمم ماده‌سنده بونی صال ایله بیان ایلمشیدی زیرا صال اغاجلردن وكلك طولوملردن اولور وعامه دمث اولمش
اكین صاپنه دینور جمعی عام‌در عائم برینك آدیدر عوام غراب وزننده برموضعدر عویم زبیر وزننده
اسمادندر عویم بن ساعدة الهذلی وعویم الانصاری صحابه‌لردر العوّام شدّاد وزننده صوده یوزركبی هموار
یوركك آته اطلاق اولنور یقال فرس عوّام ای سابح وعوّام اصحابدن حضرت زبیرك پدری اسمیدر المستعام
درپاده مركوب اولان مركبه دینوركمی وقایق وصال وكلك مقوله‌سنه شاملدر العیهم حیدر وزننده شدید
نسنه‌یه دینور وچابك ورونده ناقه‌یه دینور وفیل دیدكلری حیوانك اركگنه دینور وبرموضع آدیدر العیهامة
عینك فتحیله بودخی چابك ناقه‌یه دینور العیهمان عینك وهانك فتحیله شول آدمه دینوركه كیجه ایله یوریوب
یول اوزرنده اویوب قالور اوله او یقوجی چولپه شخص اوله جقدر یقال هوعیهمان ای لایدلج وینام علی ظهر الطریق
العیهمی حیدری وزننده ایری واوزون نسنه‌یه دینور یقال رجل عیهمی ای ضخم طویل العیهوم طیفور
وزننده برجنس اغاجك كوكنه دینور وقزل ودوبدوز مصیقل سختیانه دینور وبرموضع آدیدر العیهمة دحرجه
وزننده سرعت ایلمك معناسنه‌در یقال عیهم الرجل اذا اسرع عیهمه حمزه وزننده بررجل علمیدر العیمة
عینك فتحیله خاصة سوده اولان شهوت وآرزویه دینور تقول بی عیمة ای شهوة الی اللبن وصوسزلغه دینور
یقال به عیمة ای عطش وعیم وعیمه بومعنالرده مصدراولورلر یقال عام الرجل یعیم ویعام عیما وعیمة من الباب
الثانی والرابع اذا كان به عیمة العیمان عطشان وزننده سوده پك مشتهی آدمه دینور مؤنثی عیمی در ویقال رجل
عیمان ایمان اذا ذهبت ابله وماتت امرأته یعنی دوه‌لری هلاك اولوب سوددن محروم قالوب وسود صاغان زوجه‌سی
وفات ایلدكده زیرا بدوی بلرك سود صاغمق وصوكتورمك كبی خدمتلرنی نسوانلری تمشیت ایدرلر الاعامة افامه
وزننده سوده محتاج قلمق معناسنه‌در وبومعناده لازم اولور یقال اعامه الله ای تركه بغیرلبن فاعام هوای بقی
بلالبن وبرقومك مواشیلری هلاك اولوب سودلری ازالمق معناسنه‌در یقال اعاموا اذا قل لبنهم العیمة عینك
كسریله مالك یعنی دوه‌نك كزیده واعلالرینه دینور یقال اعطاه من العیمة ای من خیار المال الاعتیام افتعال

وزننده مالك كزيده سنى المق معناسنه در يقال اعتام الرجل اذا اتخذ العيمة العيام سحاب وزننده نهار معناسنه در
تقول سرنا العيام كله اى النهار المعيم مقيم وزننده اوزون سنه يه دينور كه مراد شدت ومحتلو اولان سنه در يقال عام
معيم اى طويل فصــــــل الغين المعجمة الغتم كتم وزننده هوانك بغايت اسيلكنه دينوركه انسان وحيوانى
بوكالدوب هلاك ايلمك درجه سنده اوله تقول وقعنا غتم اى شدة الحر يكاد يأخذ بالنفس الغتمة عجمه وزننده
ومراد فيدر كه لسانده اولان طوتقنلقدر يقـال فيه غتمة اى عجمة فى المنطق الاغتم احمر وزنــنده لسانده
عجمه اولمغله اصلا بر كلامى فصاحت و بيانله ادايه مقتدر اولميان آدمه دينور هنوز لسان ايله الفت ايدن عبيد واماء كبى
جمعى غتم كلور غينك ضميله وغتميه نسبتله غتمى دخى دينور يقال رجل غتمى اى اغتم وغتمى بك قويو اولديغندن
قابه دوكده خاشرديسى اوليان سوده اطــلاق اولنور يقــال لبن غتمى اى ثخين لاصوت لصبه حباض غتيم
زبير وزننده اولوم القابندندر يقـال وقع فى حباض غتيم اى مات الاغتام همزه نك كسريله برآدمى اوصاندرنجه
قدر زيارتنه ملازمت ايلمك معناسـنه در يقال اغتم الزيارة اذا اكثر منها حتى يمل الاغتتام افتعال وزنـنده تخمه
وامتلا اولمق معنـاسنه در يقـال اغتتم الرجل اذا اتخم الاغثم ثاى مثلثه ايله احمر وزنـنده بياضى سوادنه غالب
اولان صاچه دينور يقال شعر اغثم اذا اغلب بياضه على سواده الغثمة غرفه وزننده الواندن قرامتق بوزلغه واكاشبيه
لونه دينور يقال فى لونه غثمة اى ورقة ونحوها الغثم غينك فتحيله برآدمه بردن وافر نفيس واعلا مال ويرمك معناسنه در
يقال غثم له غثما من الباب الاول اذا دفع له دفعة من المال جيدة الغثيمة سفينه وزننده بردرلو طعام آديدر كه بدويلر
جكر كدن يارلر الغثمة فرحه وزننده شيردان وقرق باير ديدكلرى نسنه يه دينور كه احشاء حيوانيه دندر المغثوم
كنديسنه بعض نسنه قاتلمش نسنه يه دينور يقال شئ مغثوم اى مخلط الغثم غينك ضميله پنيرمايه سى ديدكلرى نسنه دركه
مأكولدر قبات معناسـنه كه قبه نك جعيدر انفحه دخى دينور لكن شارح بونيده بحث ايله تفسير ايلمشدر كه قرق باير
وشيردان ديدكلريدر مؤلفك غثمه يى آنكله بيانى شارحه موافقدر الغيثمة بيطره وزننده شورش وفتنه وقتـال
معناسـنه در يقال ماهذه الغيثمة اى القتال والاضطراب الغجوم غينك ضميله غموج مقلوبيدر كه غمج جمعيدر
طتلو اولميان صويه دينور حنظلة بن مصبح نام شاعرك شعرنده غجوم عنوانده وارد اولمشدر الغذم غينك فتحى
وذال معجمه نك سكونيله غثم معناسنه كه برآدمه دفعةً مال نفيس و يرمكدر يقال غذم له من ماله غذما من الباب الاول بمعنى
غثم و برنسنه يى شره وحرصله هارل هارل يمك على قول آداب ايله يمبوب دوكه رك صاچه رق كستاخانه يمك معناسـنه در
يقال غذمه وغذمه غذما من البـاب الرابع والاول اذا اكله بنهمة او بجفاء وشدة الاغتذام افتعـال وزنـنده
غذم ايله معناى ثانيده مرادفدر يقال اغتذمه بمعنى غذمه ودوه كوشكى اناسـنك سودنى هب امك معناسـنه در
يقـال اغتذم الفصيل ما فى ضرع امه اذا شرب جميعه المتغذم اسم فاعل بنيه سيله والغذم زفر وزنـنده اكول
وابنهان آدمه دينوركه صغر كبى هر شيئى اكل ايدر الاغذام همـزه نك كسريله والغـــذمة دحرجه وزنـنده
بودخى دوه كوشكى اناسنك هب سودنى امك معناسنه در يقال اغذم الفصيل ما فى ضرع امه وغنـذمه اذا شرب
جميعه الغذامة رمانه وزنـنده دوه مرعاسـندن حمض نوعندن بر نباتدر جمعى غذام درهاسز الغذم فتحتينله
بودخى بر اوت آديد الغذيمة سفينه وزنـنده ذكر اولنـان اوتى بتورن ارضه دينور وككبش قبويه دينور يقال بئر
غذيمة اى واسعة و بو معنـادندر كه الق فى غذيمة فلان ماشئت ديرلر الق فى رحب باعه وصدره معناسـنه يعنى
بغايت كريم ومتحمل ودر يادل اولمغله هرنه تكليف ونياز ايدرسن لطف وتحمل ايدر وغذيمه غذمه معناسـنه در
كاسيـذكر الغذمة ثمره وزنـنده كلمه معناسـنه در تقول ماسمعت منه غذمة اى كلمة ومصدر اولور بغايت سبزه
ونباتى چوق يره اوغرامق معناسـنه يقال غذموا بالغذمة غذمة اذا اصابوهـا الغذمة غرفه وزنـنده الواندن
قرامتق بوزلغه دينور يقال فى لونه غذمة اى غبرة كدرة و بر پاره ماله دينور يقال اعطاه غذمة من المال اى قطعة
منه وچوق سوده دينور بونده فتحاتله ده جائزدر جمعى غذم كلور صرد وزنـنده وغذم كلور جبـل وزنـنده وغذمه
جارى وچمى حددن بيرون ارضه دينور غذيمه دخى دينور يقـال وقعوا فى غذمة من الارض وغذيمة اى واقعة
منكرة يعنى من البقل والعشب ذوغذم ضمتينله برموضع ياخود برجبل آديدر الغذايم كثرت وجمعيتدن برى برى
اوزرينه قات قات بنكشمش نسنه لره دينور مفردى غذيمه در التغذم تفعل وزنـنده طعامى داتمق معناسـنه در
يقال تغذم الشئ اذا تطعمه الغذرمة دحرجه وزنـنده برنسنه يى كيل ووزنسز اوراتوب مارده صاتمق
معناسـنه در يقال غذرم الشئ اى غذمره اى باعه جزافا وسوز قارشمق معناسـنه در يقال غذرم الكلام اذا
اختلط الغذارم علابط وزنـنده چوق صويه دينور يقال ماء غذارم اى كثير وكيفما اتفق اولحويه دينور يقال

كيل غذارم اى جزاف التغذرم تدحرج وزنــنده اصلا اركلبوب وتردد وتلعثم ايلميوب همـان يمين ايلمك
معناسنه در يقال تغذرم الرجل يمينا اذا حلف بها ولم يتتعتع غرمى سكرى وزننده برموضع آديدر وغرمى حرف
اسـتفتاح اولان اما معناسـنه بر كلمه دركه يمين معناسنه استعمال اولنور يقال غرمى وجدك كما يقال اما وجدك
نته كه مهمله ايله عرمى وحا ايله حرمى دخى بومعنايه مستعملدر نته كه ماده لرنده ذكر اولندى الغــرمى سكرى
وزننده اشك ايكولى كرانجان عورته دينور يقال امرأة غرمى اى ثقيلة الغرام غينك فتحيله برشئه پك دوشكونلكه
دينور حرص وولوع معناسـنه در يقال به غرام اى ولوع وشر دائم معناسـنه در وهلاك معناسـنه در وعذاب
معناسـنه در قال الشارح ومنه قوله تعالى ان عذابها كان غراما اى دائما او هلاكا المغرم مكرم وزننده دردعشقه
كرفتار اولان آشفته يه دينور يقـال هو مغرم اى اسير الحب وثقلت دينه كرفتار اولان آدمه دينور يقـال هو مغرم
اى اسير الدين و برنسـنه يه پك دوشكون حريص اولان آدمه دينور يقـال هو مغرم به اى مولع قال الشارح يقال
اغرم به على المجهول فهو مغرم الغــريم امير وزننده بورجلويه دينور يقـال هو غريم له اى مديون والاجق
صاحبنه ديمكله ضد اولور يقـال هو غريمه اى دائنه الغرامة سحابه وزننده والغرم قفل وزننده والمغرم
مكرم وزننده اداسى لازم اولان نسـنه يه دينور دين وديت كبى يقال عليه غرامة وغرم ومغرم وهو ما يلزم اداؤها
الاغرام همزه نك كسريله والتغريم تفعيل وزننده بركسه ذمتنده متقرر اولوب اداسى لازم اولان نسـنه يى اوديمك
معناسـنه در تقول اغرمته وغرمته اذا جعلته مؤديا زمخشرى مقدمة الادبده بتا وان افكندش خواسـته راعبارتيله
تفسير ايلمكله اكا مالى اودندى ديمك اولور ومصادحده اغرمه اذا جعله غارما عبارتيله مرسوم اولمغله آنى مديون
ايتدى ديمك اولور پس بو ايكى معنايه ده وارد اولمش اولور الغرم غينك فتحيله والغرامة سلامه وزننده ذمتنده
اداسى لازم كلان نسـنه يى اوده مك معناسنه در يقال غرم الدية غرما وغرامة من الباب الرابع اذا اداها الاغرنشام
شين معجمه ايله احرنجام وزننده برآدمك ضعف وهزالدن كوده سـنك اتى صولوب قارنى انجلوب ايچرى چكمك
معناسـنه در يقال اغرنشم الرجل اذا ذبل لحمه وخمص بطنه الغرطمانى طاى مهمله ايله عنفوانى وزننده خوب
چهره دلبر دلى قتلويه دينور يقـال فتى غرطمانى اى الحسن الوجه الغرقم قافله جعــفر وزننده حشفة ذكره
دينور غوزم كوره وزننده شهرهرات قضاسـنده بر قريه در الغسم غينك وسينك فتحيله هوا بوزنه عارض
اولان قراكولغه كذلك توز و پوص وطمانلغه دينور تقول ماهذا الغسم اى السواد واختلاط الظلمة والهبوة
والغبرة الغسوم هجوم وزننده كيجه پك قراكو اولمق معناسـنه در يقال غسم الليل غسوما من الباب الاول اذا اظلم
الاغسام همزه نك كسريله غسوم معناسنه در يقال اغسم الليل بمعنى غسم الاغسام همزه نك فتحيله والغسم
صرد وزننده بلود پاره لرينه دينور يقال فى السماء اغسام وغسم اى قطع من سحاب الغشم غينك فتحى وشين
معجمه نك سكونيله ظلم ايلمك معناسـنه در يقال غشمه الوالى غشما من الباب الاول اذا ظلمه وغشم سراة ارضنده
بر وادى آديدر رودواره صاغ وعليل ديميوب جمله سنه بردن قطران سورمك معناسنه در يقال غشم الابل غشما من الباب
الثانى اذا هنأه بصبه على صحيحه وسقيمه واوطونجى كيجه وقتى ايوسنه وكوتوسنه باقيوب بى تأمل كيفما اتفق اوطون
ايلمك معناسـنه مستعملدر يقال غشم الحاطب اذا احتطب ليلا فقطع كل ما قدر عليه بلا نظر وفكر الغشم فتحتينله
اسمدر دوه لرى صحيح وسقيم ديميوب جمله سـنى بردن قطرانلمغه دينور غبشم حيدر وزنــنده بر رجل آديدر
الغشمشمة والغشمشية فتحاتله جرأت واقدام وشجاعت معناسـنه در يقال انه لذو غشمشمة وغشمشية
اى ذو جــرأة ومضاء المغشم منبر وزنــنده والغشمشم سفرجل وزنــنده شول دلير ودلاوره دينور كه
بركسه دن اسـتعانت ايتميوب همان كندى باشـنه صالدروب قصد ايلديكى نسـنه دن هر نقدر مهول وخطرناك
ايسه ده اصلا يوز دوندرمز اوله يقـال هو مغشم وغشمشم اذا كان يركب رأسه فلا يثنيه عن مراده شئ
الغضرم ضاد معجمه ايله جعفر وزبرج وزنلرنده شول غليظ يره دينوركه طپراغى چوق و يومشق و ياپشقان اوله
وشول اوزلو قزل قورى بالچغه دينوركه جابجا چتلامش اوله على قول كوفكى طاش كبى وكرج كبى يومشق اولوب
يوردكن اياق كوميلور اولان يره دينور الغطم هجف وزنــنده والغطيم قرشب وزنــنده والغطمطم سفرجل
وزنــنده عظيم درياية دينور وغطم دريادل وحوصله دارقلبى ككبش آدمه اطلاق اولنور يقـال رجل غطم
اى واسع الاخلاق وجمع كثيره اطلاق اولنور الغطم ميمك تشديديله قويو سوده دينور الغلم فتحتينله والغلمة
غرفه وزنــنده برآدمك شهوت جماعيه سى غالب اولمق معنـاسنه در يقـال غلم الصوفى غلما وغلمة من البـاب الرابع
اذا غلب شهوة وغلمه خاصة بوغور وآيغر قسمى حشارى اولمق معنـاسنه در يقـال غلم البعير اذا هـاج من الغلمة

الاغتلام افتعال وزننده غلم معناسنه در يقال اغتلم الرجل والبعير بمعنى غلم الغلم كتف وزننده والغليم
سكيت وزننده والمغليم منديل وزننده اسم فاعللردر شهوت جماعيه سى غالب آدمه دينور مؤنثى غلمه در فرحه
وزننده ومغتلمه ومغلمه ومغليم وغلميه وغليم در سكينه وسكيت وزنلرنده الاغلام همزه نك كسريله برنسنه
برآدمى شهوته كتورمك معناسنه در معجون مقوى كبى يقال اغلمه الشيء اذاهيج غلمته الغلام غراب وزننده
ييغى تازلمش چارابروحدينه وارمق اوزره اولان اوغلانه دينور على قول تولدى كوندن جوان اولنجه قدر غلام
اطلاق اولنور كهولت كرنه سنه وارمش آدمه ده دينكله ضدّ اولور جمعى اغلمه وغلمه وغلمان كلور غينك
كسريله مؤنثى غلامه در الغلومة والغلومية والغلامية اسملردر غلاملغه دينور الغيلم حيدر وزننده كوز
قيوارده اولان صومنبعنه دينور و جماعه مشتهيه اولان قيزه دينور يقال جارية صارت غيلما اى مغتلمة وقور بغديه
دينور و برموضع آديدر واركك قبلو بغديه دينور و باشنك اورته سى يصى صاچى چوق دلى قانلو يه دينور نفسنه نسبتله
غيلمى دخى دينور و بعضلر يعنى ليث لغوى غيلم مشط ومدرى معنالرينه ده كلور ديو ثبت ايلديلر لكن مصحفدر
صواب اولان فايله فيلم اولمقدر وغيلم كس وكسه معناسنه مستعمل اولور يقال مابالدار غيلم اى احد غليم زبير
وزننده ابن سام بن نوح عليه السلام در نغلم تمنع وزننده برارضك اسميدر نغلمان تثنيه اوله رق برموضع
آديدر الغلصمة غينك وصادك فتحيله باش ايله بيون بيننده اولان اته دينور تركيده سكسن اتى ديرلر سينلرك ضميله
على قول كوچك دل ايله قزل او يكنك قاوشديغى يرده اولان يومر يجه يه دينور ياخود بوغازدليككك باشنه دينور
شوارب وحرقده سيله كه تركيده اوكوك باشى تعبير اولنور ياخود لسانك كوكنه دينور يقال اشتكى غلصمته وهو
اللحم بين الرأس والعنق او العجرة على ملتقى اللهاة والمرىء او رأس الحلقوم بشواربه وحرقدته او اصل اللسان
وغلصمه سادة وشرفاء معناسنه مستعملدر وكروه وجماعت معناسنه در ومصدر اولور ذكر اولنان غلصمه يى
كسمك معناسنه يقال غلصمه اذاقطع غلصمته وبر آدمك غلصمه سندن طوتمق معناسنه در يقال غلصمه
اذا اخذ بغلصمته وشرف وتعين معناسنه مستعملدر يقال هو فى غلصمة من قومه اى فى شرف وعدد يعنى
قومى ايچره صايلور شريف وذيشاندر ذو الغلصمة حرملة بن عبد الله العجلى لقبيدر كه فارس وشاعردر غلصمه سى
اورطرزنده بيوك ايدى المغلصمات مدحرجات وزننده مغلصمه نك جمعيدر كه بيونى بغلوخاتونه اطلاق اولنور
يقال هن مغلصمات اى مشدودات الاعناق يعنى كردنلرى چوره وكردنبند مقوله سى پيرايه ايله بغلو اولان
محبوبه لردر الغمّ والغماء غينلرك فتحى وميملرك تشديله والغمة غينك ضميله غصه واندوه معناسنه در غمّ
لفظنك جمعى غموم كلور يقال اخذه الغمّ والغمام والغمة اى الكرب شارح ديركه غم ماده سى ستر وتغطئه
معناسنه موضوعدر حزن واندوهه اطلاقى سرور وقلبى ستر ايتديكنه مبنى در انتهى وغمّ مصدر اولور برآدمى
غصه ناك ايلمك معناسنه در يقال غمه غما من الباب الاول اذا احزنه ودابه نك اغزنه و بورننه غمامه كچورمك
معناسنه در يقال غمّ الحمار وغيره اذا القم فمه ومنخريه الغمامة و برنسنه يى اورتوب بورتمك معناسنه در يقال
غمّ الشيء اذا غطاه وكون زياده سيله اسى اولمق معناسنه در تقول غمّ يومنا اذا اشتد حرّه وغمّ بك اسى كونه
اطلاق اولنور كه وصف بالمصدردر يقال يوم غمّ وليلة غمّ اى ذو حرّ وستر معناسندن اوله رق هلال سحاب
رقيق ايله مستور اولمق معناسنه مستعملدر يقال غمّ الهلال على المجهول اذا حال دونه غيم رقيق و برخبر باشى
اورتيلو مبهم وسربسته اولمق معناسنه مستعملدر يقال غمّ الخبر عليه على المجهول اذا استعجم الاغتمام
افتعال وزننده والانغمام انفعال وزننده غصه ناك اولمق معناسنه در يقال غمه فاغتمّ وانغمّ واغتمام
اوت چوغالوب بويلنمق معناسنه در يقال اغتمّ النبت اذا طال وكثر وانغمام اورتنوب بورنمك معناسنه در يقال
غمه اى غطاه فانغمّ الاغمام همزه نك كسريله غمناك ايلمك معناسنه در يقال ما اغمك لى وما اغمك بى وما اغمك
على اى ما احزنك وهوا اك اسى اولمق معناسنه در يقال اغمّ يومنا اذا اشتد حرّه وهوا ابلو دلو اولمق
معناسنه در يقال اغمت السماء اذا صارت ذا غمامة الغامّ والمغمّ ميمك ضميله اسم فاعللردر غم كبى
بك اسى وقته دينور يقال يوم غمّ وغامّ ومغمّ اى ذو حرّ اوذو غمّ و يقال ليلة غمّ وغمى كحتى وغمة الغمة
غينك ضميله باشى اورتلو مبهم ايشه دينور يقال امر غمة اى مبهم وطلوم مقوله سى نسنه نك دبنه دينور المغموم
سحابله مستور هلاله دينور يقال غمّ الهلال فهو مغموم اذا حال دونه غيم رقيق ومبهم وسربسته خبره دينور
وزكام اوغرامش آدمه دينور الغمى حتى وزننده ومد ايله والغمى غينك ضميله والغمية غينك ضميله
هوا آچقلق اولمامغله هلالك مستور لغنه دينور يقال صمنا للغمى والغماء والغمى والغمية اى صمنا على غير

رؤية الهلال الغمامة سحابه وزننده ومرادفيدر على قول بياض بلوده دينور جمعى غمام وغمائم در وابى داود
الايادى نام كسه نك ياخود بعض ملوك آل منذرك فرسى اسميدر وغمام جعفر طيارك قلجى اسميدر المغمم محدث
وزننده صوبى چوق بلوده ودكزه دينور يقال غيم وبحر مغمم اى كثير الماء كراع الغميم كافك ضميله وامير
وزننده حرمين بيننده مكه يه ايكى قوناق مسافه ده بر وادى آديدر غينك ضميله زبير وزننده اولان روايت وهمدر
زبير وزننده ديار حنظله ده بر بشقه وادى آديدر وغميم غينك ضمى وياى مشدده نك كسريله بنى سعد
يوردنده برصويك آديدر الغمام غراب وزننده زكام علتنه اطلاق اولنور شامه يى سد وستر ايلديكيچون
المغمة اسم فاعل بنيه سيله اوتى فراوان يره اطلاق اولنور يقال ارض مغيمة اى كثيرة النبات الغمم
فتحتينله جبهه وقفايى صاچ اتوب بورتمكه دينور الاغم صاچى اتوب جبهه ووجه وقفاسنى بورتمش
آدمه دينور يقال هو اغم الوجه والقفا وقابلايى سحابه دينور كه اصلا فرجه سى اولميه يقال سحاب اغم
اى لا فرجة له الغمغمة زلزله وزننده اوكوزلر برنسنه دن بلكلبوب قورقدقلرى وقتده بوكورشمك
معناسنه در يقال غمغمت الثيران اذا صاتوا عند الذعر و بهادرلر جنكده حيقروب كورلده مك معناسنه در
يقال الابطال تغمغم اذا صاتوا عند القتال وسوزى واضح وآشكاره سويليوب مبهم ومشوش سويلمك معناسنه در
يقال غمغم الكلام اذا لم يبين التغمغم تزلزل وزننده بودخى سوزى بيان ايده ميوب مريل مريل سويلمك
معناسنه در يقال تغمغم الرجل اذا لم يبين كلامه الغميم امير وزننده قويلق ايچون آتشده ايصدلمش سوده
دينور يقال سقانا غميما اى لبنا قد سخن حتى يغلظ وقورى اوتك آلتنده نابت تازه اوته دينور الغمى ربى وزننده
آفت وداهيه يه دينور و برقريه آديدر وشول امر شديده دينور كه سمت سلوك وتشبثى وجهت سلامتى مشكل ومستور
اوله غينك فتحيله ده لغتدر الغمى غينك فتحى وقصريله جنكده عسكرى بصوب احاطه ايدن توزه وطمانه
وشدت ومحنته اطلاق اولنور الغموم غينك ضميله خرده وخفى اولان بلدزلره اطلاق اولنور غام مفرديدر
المغاممة مفاعله وزننده ايكى آدم برى برينى غمناك ايلمك معناسنه در يقال غاممته اى غممته وغمنى الغمامة
كتابه وزننده شول طوربه مقوله سنه دينور كه علفدن منع ايچون آتكله دوه نك وسائر طوارك آغزلرينى بوررلر
وناقه نك كوزلرينى يارونى بغلياجق باغه وصارغيه دينور وجوجغك ختان يرينك دريسنه دينور بونده غينك
ضميله ده لغتدر غنم قنفذ وزننده ابن توابة الطائى دركه محدثدر الغنم فتحتينله قيون جنسنه موضوع
اسمدر ومؤنثدر لفظندن مفردى يوقدر شاة مفرديدر ذكور واناثدن هر برينه ومختلط اولدقلرنده مجموعنه اطلاق
اولنور جمعى اغنام وغنوم واغانم كلور وتثنيه قلنوب غنمان دينور ايكى سورى اراده سيله يقال راح على فلان
غنمان اى قطيعان شارح ديركه غنم لفظنك مصغرى غنيمه در زيرا شول اسماء جموع كه لفظندن واحدى اولميوب
مطلب وانساندن غيرى ايچون اوله لاجرم اكا تانيث لازمدر وغنم غنيمتدن مأخوذدر آلت دفاعى اولميوب وذاتنده سهل
ورام حيوان اولمغله كويا كه جمله يه غنيمت اولور و بو اسم عين اولمغله مصدردن اخذى خلاف مشهوردر المغنمة
مكرمه وزننده والمغنمة معظمه وزننده فراوان قيونه دينور يقال غنم مغنمة ومغنمة اى كثيرة الغنيم امير وزننده
والمغنم مقعد وزننده والغنيمة سفينه وزننده والغنم قفل وزننده دشمندن آلنان طويملق ماله دينور
فىء معناسنه مترجم ديركه مطرزى مغربده فىء وغنيمت ونفل بينلرينى ابو عبيده دن روايتله بورسمه فرق ايلمشدركه
غنيمت اهل شركدن حرب قائم اولديغى حالده عنوة اخذ اولنان ماله دينور بونك حكمى بعد التخميس باقيسى
غانمينه تخصيص اولنور وفىء بعد الحرب ظفرياب اولنان مالدركه تخميس اولنميوب كافه مسلمينك حقى اولور
ونفل غزاته سهملرندن زائد اعطا اولنان ماله دينور مثلا سرعسكر باشى بكلك مالى قاتلكدر ديو ترخيص ايلسه
غازينك قتل ايلديكى كافرك مالى كنديننك اولوب سهمنه معدود اولمز پس بو اطلاقات شرعيه دن اولور انتهى
مطلب الغنم غينك ضمى وفتحيله والغنم فتحتينله والغنيمة سفينه وزننده والغنمان غينك ضميله دشمندن
طويملق آلمق معناسنه در يقال غنم الغازى غنما وغنما وغنيمة وغنمانا من الباب الرابع اذا اصاب فيئا وغنم غينك
ضميله برنسنه يه رنج ومشقتسز نائل اولمق معناسنه مستعملدر يقال غنم الشيء غنما اذا فاز به بلا مشقة وعلى قول
معناى اولده غنم فىء لفظى كبى اسمدر غنيمه معناسنه كه طويملغه دينور وغينك فتحيله مصدردر الغنامى
قصارى وزننده غايت استفاده معناسنه در بو وزنلرده اولان كلمه لر ماده سنك نهايتنه دلالت ايدر يقال غناماك
ان تفعل كذا اى قصاراك يعنى مبلغ جهدك والذى تغنمه التغنيم تفعيل وزننده برآدمه غنيمت بخش وانعام ايلمك
معناسنه در يقال غنمه كذا انفله اياه الاغتنام افتعال وزننده والتغنم تفعل وزننده برنسنه يى غنيمت

بيلك معناسنه در يقال اغتمه وتغمه اذا عده غنيمة غنام شداد وزننده اسمادندر غنام ابو عياض وغنام بن
اوس البياضي صحابه لردر وبردونك اسميدر غنم غينك فتحيله ابن تغلب بن وائل در كه برقبيله پدريدر غنيم
زبير وزننده ابن قيس در كه تابعيدر غنامه سحابه وزننده برخاتونك آديدر يغنم يمنع وزننده ابن سالم بن
قنبردر وقنبر غلام حضرت حيدردر وعبدالله بن مغنم كه مقعد وزننده در صحبتنده اختلاف اولندي غنيمان
غينك ضميله برموضعدر غنمه فتحاتله ابن ثعلبة بن تيم الله در الغيم حيدر وزننده غيهب كبي ظلمت
معناسنه در الغيم غينك فتحيله بلوده دينور سحاب معناسنه يقال دون الهلال غيم اى سحاب وغبظ
وكينه معناسنه مستعملدر يقال لفلان فى قلبه غيم اى غبظ ودوه قسمنه مخصوص قلاب مرضى كبي برمرض
آديدر لكن غيم هلاك ايلمز يك صوسزلقدن يوركي محرق اولور وغيم يك صوصه يوب يورك يانمق معناسنه در
يقال غام الرجل يغيم غيما اذا عطش وحر جوفه وهوا بلودلو اولمق معناسنه در يقال غامت السماء اذا صارت
فيها سحابة المغيوم غيم علتنه اوغرامش دوه يه دينور العيمان عطشان وزننده صوسزلقدن يوركي يانمش
آدمه دينور مؤنثنده غيمى دينور وغيمان بن خنبل امام مالك حضرتلرينك جديدر ذوغيمان اذواء تعبير
اولنان ملوك حميردن برملك لقبيدر الاغامة اقامه وزننده والاغيام اصلى اوزره والتغييم تفعيل وزننده
والتغيم تفعل وزننده هوا بلودلنمق معناسنه در يقال اغامت السماء واغيمت وغيمت وتغيمت بمعنى غامت واغيام
برمحلده مقيم اولمق معناسنه مستعملدر يقال اغيم القوم اذا قاموا يعنى كاغيم وبر آدمه صوسزلق اوغرامق
معناسنه در يقال اغيم القوم اذا اصابهم غيم اى عطش وتغييم كيجه نك ظلمتى سياه بلود كبي بصوب چوكمك
معناسنه مستعملدر يقال اغيم الليل اذا جاء كالغيم مغامه ميمك فتحيله اندلس اولكه سنده بر بلده آديدر

فصـــــل الفاء

الفأم فانك فتحى وهمزه نك سكونيله صويه قانمق معناسنه در يقال فأم من الماء فأما
من الباب الثالث اذا روى وحيوان اغزنى اوت ايله طپطلو ايلمك معناسنه خصائصندندر يقال فأم البعير اذا ملأ
فاه من العشب الفئم فتحتينله فأم ايله معناى ثانيده مرادفدر يقال فئم البعير فئما من الباب الرابع بمعنى فأم ودوه نك
يغرنيسى طاولولقدن ياغ تعلمق معناسنه مستعملدر يقال فئم حارك البعير اذا امتلأ شحما التفأم تفعل وزننده
بودخى حيوان اغزنى اوت ايله طپطلو ايلمك معناسنه در يقال تفأم البعير بمعنى فأم الافآم اكرام وزننده
دوه نك سمرينه برمقدار دخى زياده ايلمكله بول ايتمق معناسنه در يقال افأم القتب اذا وسعه وزاد فيه التفئيم
تفعيل وزننده افآم معناسنه در يقال فأم القتب بمعنى افأمه المفأم مكرم وزننده والمفأم معظم وزننده
توسيع اولنمش سمره دينور الفؤم صرد وزننده پاره پاره وريزه ريزه معناسنه در يقال قطعوه فؤما اى قطعا
قطعا الفئام كتاب وزننده جماعت انسانيه دينور لاظدن واحدى يوقدر ومحفه منديرينه دينور
جمعى فؤ كلور كتب وزننده المفأم منبر وزننده والمفآم محراب وزننده يغرنيسى شحم ايله طپطلو
اولان دوه يه دينور الافحم جميله احمر وزننده آوردى قالين آدمه دينور يقال رجل افحم اى فى شدقه
غلظ الفحم فانك وحانك فتحيله والفحم لحم وزننده والفحيم امير وزننده كموره دينور مفردى
فحمه در جمعى فحام كلور فانك كسريله وفحو كلور وفحمة الليل كيجه نك اولى ياخود يك قاره نى ياخود
غروب شمس ايله انسانك اويقويه وارديغى وقتك ماببننده اطلاق اولنور و بو يازكيجه لرينه مخصوصدر تقول ائتنه
عند فحمة الليل اى اوله او اشد سواده اوما بين غروب الشمس الى نوم الناس وفحمة السحر شفق صبح وقتندن
عبارتدر كه هنوز سوادى اولو وفحمة بن جبر نصف الليله اطلاق اولنو وفحم مصدر اولور فحمة الليل وقتنده
شراب ايچمك معناسنه يقال فحم الرجل فحما من الباب الثالث اذا شرب فى فحمة العشاء وجوابه مقتدر اولموت
دمبسته قالمق معناسنه در يقال فحم الرجل اذ لم يطق جوابا الافحام همزه نك كسريله فحمة ليل وقتنده بوله
كميوب اولوقتى صاوشدرمق معناسنه در يقال افحموا عنكم من الليل اى لاتسيروا فى فحمته بونك بابى سلب
ايچوندر وغم وكدر مقوله سى عارضه شاعرى شعر انشادندن آليقومق معناسنه در يقال افحم الهم الشاعر اذا
منعه من قول الشعر وشاعرى خموش ودمبسته بولمق معناسنه در يقال هاجاه فافحمه اى صادفه مفحما يعنى
لايقول الشعر وچوجق صولغى كسلنجه قدر اغلامق معناسنه در يقال افحم الصبى على المجهول اذا بكى حتى
انقطع نفسه الخا مجادل بوندن مأخوذدر التفحيم تفعيل وزننده بودخى فحمة ليل وقتنده بوله كميوب اولوقتى
صاوشدرمق معناسنه در بونكده بابى ازاله ايچوندر تقول فحموا عنكم من الليل اى لاتسيروا فى فحمته وبرنسنه يى سياه
ايلمك معناسنه در يقال فحمه اذا سوده الفحوم والفحومة فانك ضميله يك سياه اولمق معناسنه در يقال فحم الشئ

فخوما وفخومة من الباب الخامس اذا اسود الفاحم والفحيم امير وزننده يك سياه نسنه يه دينور يقال شئ
فاحم وفحيم اى اسود وفاحم باغرغان قوچه دينور فحم كبي كاسيذكر وجارى اولميوب ساكن اولان صويه دينور
يقال ماء فاحم اى ساكن لايجرى المفحم مكرم وزننده سوزدن عاجز اولوب خموش اولان آدمه دينور يقال
رجل مفحم اى عيى واشعار سو يلمكه مقتدر اولميان آدمه دينور يقال هو مفحم اذا كان لايقدر ان يقول شعرا
الفحم فانك فتحيله والفحام والفحوم فانك ضميله چوجق اغلامقدن صولغى كسلمك معناسنه در يقال فحم
الصبى وفحم فحما وفحاما وفحوما من الباب الثالث والرابع اذا بكى حتى انقطع نفسه ويقال فحم الصبى على المجهول
وقوچ باغرمق معناسنه در يقال فحم الكبش اذا صاح وفحوم قيونك صو يى جارى اولميوب طورغون اولمق
معناسنه در يقال فحمت القليب فحوما من الباب الاول اذا سكن ماؤها الفحم كتف وزننده فاحم كبي
باغرغان قوچه دينور يقال كبش فاحم وفحم اى صياح الافتحام افتعال وزننده اخشام وقتى شراب ايچمك
معناسنه در يقال افتحم الرجل اذا اغتبق الفخامة خاى معجمه ايله كرامه وزننده ايرى ودير ماناولمق معناسنه در
يقال فخم الشئ فخامة من الباب الخامس اذا ضخم الفخم ضخم وزننده وصفدر ايرى ودير مان شيئه دينور
يقال شئ فخم اى ضخم وقدر وشانى عظيم آدمه اطلاق اولنور يقال رجل فخم اى عظيم القدر وفصاحت
و بلاغتله ممتاز وذيشان كلامه وصف اولور يقال كلام فخم اى جزل التفخيم تفعيل وزننده تعظيم وتبجيل
معناسنه در يقال فخمه اذا عظمه وتفخيم الحروف حرفلرى اماله ايلميوب قبا وقالين تلفظ ايلمكدر يقال فخم
الحروف اذا ترك الامالة فيها شارحك بيانينه كوره تفخيم اهل حجاز واماله بنوتميم اداليدر لكن علم تجويده تفخيم
ترقيق مقابلى اولمق اوزره مشروحدر الفخمية جهنيه وزننده تعظيم وتكبر واستعلاء معناسنه در يقال
ماهذه الفخمية اى التعظم والاستعلاء الفيخمان زعفران وزننده شول عظيم الشان آدمه دينور كه رتق
وفتق امور جمهور دست رأى وتدبيرينه مفوض اولمغله جميع مصالح آنك حل وعقديله صورت بولوب كنديسز اصلا
برمصلحت قطع وتمشيت اولنميه يقال رجل فيخمان اى معظم يصدر عن رأيه ولايقطع امردونه الفدم فانك فتحى
ودالك سكونيله شول بليد وكند ذهن ونادان وثقيل وحوليه وصالق آدمه دينور كه سوز بيلديكندن جماد كبي طوروب
ثقلتدن غيرى نسنه بيلميه يقال هو فدم اى عيى عن الكلام فى ثقل ورخاوة وقلة فهم وغليظ الوجود تصلق
و بداندام احمق آدمه دينور جمعلرى فدام كلور فانك كسريله مؤنثى فدمه در يقال هو فدم اى غليظ جاف احمق
ويك قو يو قرمزى بو يانمش اولان على قول قرمزيلغى شديد اولميان ثوبه دينور بعض نسخه ده مفدم عنوانده
مرسومدر مكرم وزننده ونهايه ده دخى او يلجه در ولسان العربده ايكيسى دخى مثبتدر فيقال ثوب فدم ومفدم
اى مشبع حمرة اوماحمرته غير شديده وفدم مصدر اولور ابريق وبرداق مقوله سنك اغزينه بزدن سوزكى بغلمق معناسنه
يقال فدم فم الابريق فدما وفدم عليه بالفدام من الباب الثانى اذا وضع الفدام عليه الفدامة كرامه وزننده
والفدومة فانك ضميله بركسه فدم اولمق معناسنه در يقال فدم الرجل فدامة وفدومة من الباب الخامس اذا كان
فدما الفدام كتاب وزننده والفدام سحاب وزننده والفدام شداد وزننده والفدوم تنور وزننده
شول نسنه يه يعنى بزپاره سنه دينور كه عجم ومجوس طائفه سى صوايچدكلرى وقتده ابريق سوزكوسى كبي اغزلرينه
بندايدرلر و برداق وابريق مقوله سنك اغزينه بغلدقلرى سوزكويه دينور المفدم معظم وزننده والمفدم
مكرم وزننده اغزنده سوزكو اولان قابه دينور يقال ابريق مفدم ومفدم اذا كان عليه مصفاة التفديم تفعيل
وزننده ابريق مقوله سنك اغزينه بزدن سوزكو ايلمك معناسنه در تقول فدمت الابريق اذا جعلت عليه مصفاة
ومجوسى صوايچركن اغزينه سوزكو كبي نسنه طوتمق معناسنه در يقال فدم المجوسى فاه اذا وضع الفدام عليه الفدام
كتاب وزننده غمامه معناسنه در كه طوارى علفدن منع ايچون آغزينه گچوردكلرى طوربه مقوله سنه دينور الفدغم
ضين معجمه ايله جعفر وزننده هر يانى او يغون كوزل تنومند آدمه دينور وخوب ودلبر طولغون يوزه دينور وصويينه
قانمش ممتلى سبزه يه دينور الفدغمة دحرجه وزننده بر آدم طولغون كوزل يوزلو اولمق معناسنه در يقال فدغم
الرجل على المجهول اذا امتلأ وجهه الفرم والفرمة فانك فتحيله والفرام كتاب وزننده نسوانك فرجلرنى
تضييق ايلدكلرى دارويه دينور شاب كبي الفرماء حمراء وزننده والمستفرمة فرجنى علاجله تضييق ايدن
قارى يه دينور يقال امرأة فرماء ومستفرمة اذا كانت تضيق فرجها بالفرم اى الدواء الذى يتضيق به الفرج
الفرامة كتابه وزننده والفرام كتاب وزننده نسوانك فرجنه طوتدقلرى بزپاره سنه دينور كه پرده بزى تعبير
اولنور سيلانى منع ايچون طوتورلر على قول حيض بچاوره سنه دينور الافرام افتعال وزننده خاتون فرامه

طوتمق معناسنه در يقال افترمت المرأة اذاحلت الفرامة فرماء صحراء وزننده كرچه جوهری برموضع
ايله تفسير ايلمش لكن سهودر صواب اولان قافله اولمقدر كذلك استشهاد ايچون انشاد ايلديكی بيتده دخی تصحيف
ايلمشدر شارح ديركه ابن حبيب فا ايله تنصيص ايلمشدر الافرام همزه نك كسريله طولدرمق معناسنه در يقال
افرم الحوض اذاملأه الافرم احمر وزننده ديشلری كدك آدمه دينور يقال رجل افرم ای المتحطم الاسنان
و بر رجل اسميدر كه مصرده بر جامع بنا ايلمشدر الافرنجام احرنجام وزننده ات قسمنك يوزی پشوب اوزی هنوز چيك
قالمق معناسنه در كه تاتاری پشمك تعبير اولنور يقال افرنجم اللحم اذا نشيط من اعلاه ولم ينشو الفرزوم
عصفور وزننده شول دكرمی خشبه دينوركه پاپوشجيلر اوزرنده ايش كسرلر كنوك تعبير ايدرلر على قول
قاف ايله در الفرصمة دحرجه وزننده برنسنه يی قيروب كسمك معناسنه در يقال فرصمه اذا كسره وقطعه
بو بولغت روبه نام شاعرك شعرنده وارد اولمشدر الفرضم ضاد معجمه ايله زبرج وزننده ياشلو قوجه قبونه دينور
على قول قبريق بوينوزلو به دينور وديشلری اوفانمش قبونه ده دينور ومهرة بن حيدان قبيله سندن براطن اسميدر
قاف ايله قرضم مصحفدر وذهبن نام صحابينك پدری اسميدر الفرضمی زبرجی وزننده عظيم الهيكل اولوب
بره يك بصان دوه يه دينور الفرطوم عصفور وزننده جزمه نك سيوری برونه دينور المفرطمة مدحرجه وزننده
برونی سيوری جزمه لره ومستاره دينور يقال خفاف مفرطمة ای ذات فرطوم الفرطمة دحرجه وزننده
جزمه يه برون يمامق معناسنه در يقال فرطم الخفاف اذا رقعها بالفرطوم ظاهر اسلف پاپوشجيلر برونلو كسمكی بيلوب
صكره دن يمارلر اوله مؤلف ديركه جوهری كرچه بو ماده يی فا ايله رسم ايلدی لكن صواب اولان قاف ايله اولمقدر
الفرقم قافله جعفر وزننده آدمك ذكری باشنه دينور المفرقم مزعفر وزننده صقالی كچ اغاران قاره قوجه
آدمه دينوركه ذاتنده بدغدا ودرشتخوار اوله الفسحم قنفذ وزننده سينه سی قلقان كبی كنكبش اولان آدمه دينور
يقال رجل فسحم ای الواسع الصدر وذكر باشنه دينور وفسحم بنت عبدالله بن ابی وفسحم بنت اوس بن خولی
صحابيه لردر وزيد بن الحارث بن فسحم صحابيدر فسحم بونك والده سيدر الفصم فانك فتحی وصاد مهمله نك
سكونيله قيرمق معناسنه در يقال فصمه فصما من الباب الثانی اذا كسره وبناء يقلمق معناسنه در يقال فصم البيت
على المجهول اذا انهدم الانفصام انفعال وزننده قيرلمق معناسنه در يقال فصمه فانفصم ای كسره فانكسر
وكسلمك معناسنه در يقال انفصم الشیء اذا انقطع التفصم تفعل وزننده بو دخی قيرلمق معناسنه در
يقال تفصم الشیء اذا انكسر الافصام همزه نك كسريله حمی محمومی صالبورمك ياخود يغمور آچلمق معناسنه در كه
قطع معناسنه در يقال افصمت الحمی او افصم المطر اذا اقلع الفصيم امير وزننده اری بالتهيه اطلاق اولنور
فاعل معناسنه در يقال فأس فصيم ای ضخمة الافصم قيريق نسنه يه دينور يقال خلخال افصم ای منفصم
الفطم ختم وزننده كسمك معناسنه در يقال فطمه فطما من الباب الثانی اذا قطعه وچوجغی سود اممكدن
آيرمق معناسنه در كه سوددن كسمك تعبير اولنور يقال فطم الصبی اذا فصله عن الرضاع المفطوم والفطيم
امير وزننده ممه دن كسلمش صبی يه دينور وجمعی فطم كلور كتب وزننده الفطام كتاب وزننده اسمدر
چوجغك سوددن كسلمسنه دينور الفاطم صاحب وزننده ياوريسی بر باشنه وارمش ناقه يه دينور يقال ناقة
فاطم اذا بلغ حوارها سنة الافطام همزه نك كسريله قوزينك ممه دن كسلجك وقتی كلوب چاتمق معناسنه در يقال
افطمت السخلة اذا حان ان تفطم الفاطم والمفطومة والفطيم امير وزننده ممه دن كسلمش قوزی يه دينور
فاطمه يكرمی صحابيه اسميدر وشول فواطم كه حديثده يعنی اعطی النبی عليه السلام عليا حلة سيراء وقال شققها
خمرا بين الفواطم حديثنده وارد اولمشدر مراد فاطمة الزهراء ووالده حضرت مرتضی اولان فاطمة بنت اسد
وفاطمه بنت حمزه در ياخود فاطمه بنت عتبة بن ربيعه در وشول فواطم كه توليد حضرت مصطفوی خدمتيله
شرفياب اولديلر بدی نفر فاطمه لردر بری قرشيه ايكيسی قيسيه وايكيسی يمانيه و بری ازديه و بری خزاعيه در
الانفطام انفعال وزننده كسلمك معناسنه در يقال فطمه فانفطم اذا قطعه فانقطع و بر آدم منهی اولديغی نسنه دن
نهی ومنعی قبول ايلمكله آندن فارغ اولمق معناسنه مستعملدر يقال انفطم عنه اذا انتهی عنه التفاطم تفاعل وزننده
بر آدمك ممه دن كسلمش قوزيلری واوغلاقلری ينه انالرينه قوشوب اوشمق معناسنه در يقال تفاطم القوم
اذا الهج بهم بامهاتها بعد الفطام فطيمه جهينه وزننده بر موضع آديدر و بر اعرابيه اسميدركه برداستان
صاحبه سيدر الفعامة سلامه وزننده والفعومة عمومه وزننده طپطلو اولمق معناسنه در يقال
فعم الساعد والاناء فعامة وفعومة من الباب الخامس اذا امتلأ وقيزك بال وبال واندامی تمام حد كمالنی بولوب

بلكلری و بالدرلری طولغون اولمق معناسنه مستعملدر يقال فعمت المرأة اذا استوی خلقها وغلظ ساقها
الفعم شكس وزننده وصفدر طلو نسنه يه دينور فعمل دخی دينور لام زياده سيله كه ابلغ اولور يقال اناء فعم ای ممتلی
الفعمة فرحه وزننده معنای ثانيدن وصفدر بال وبالی رسيده كمال اولوب بلكلری و بالدرلری قبق طولسی كبی
طولغون محبوبه يه دينور الافعام همزه نك كسريله والتفعيم تفعيل وزننده طولدرمق معناسنه در يقال
افعم الاناء وفعمه اذا ملأه وافعام مسك وطيب درون خانه يی رايحهٔ طيبه ايله قپلامق معناسنه مستعملدر يقال
افعم المسك البيت اذا طيبه و بر آدمی پرغضب ايلمك معناسنه در ياخود دماغنی رايحهٔ طيبه ايله ابرز ايلمك معناسنه در
يقال افعم فلانا اذا اغضبه اوملأ انفه رايحة الفغم فانك فتحيله بو دخی طولدرمق معناسنه در يقال فغم الاناء
وفعمه فعما من الباب الرابع والثالث اذا ملأه وفغم برشجر على قول كل تعبير اولنان چچك اسميدر ورد معناسنه
فغوعم ياخود فغمم سفرجل وزننده بر موضع آديدر الافغيعام اعشيشاب وزننده قاب كركی كبی طلوب
طاشمق معناسنه در يقال افغوعم الاناء والحوض اذا امتلأ وفاض الفغم فانك فتحی وغين معجمه نك سكونيله
والفغوم قعود وزننده خوش رايحه دماغی آلوده ايدوب طوتمق معناسنه در يقال فغمه الطيب فغما وفغوما
من الباب الثالث اذا سد خياشيمه كذلك رايحهٔ طيبه سدهٔ بدنيه لری اچمق معناسنه اولمغله ضد اولور يقال
فغمته الرايحة السدة اذا فتحتها وفغم اوپمك معناسنه در يقال فغم المرأة اذا قبلها وممه امك معناسنه در يقال
فغم الجدی امه اذا رضعها وفغم لسان ايله وخلال ايله ديش ارالقلرندن چقاريلان طعام بقيه سنه دينور
قال الشارح ومنه الحديث كلوا الوغم واطرحوا الفغم الوغم ماتساقط من الطعام والفغم ماتخرجه من خلل اسنانك
المفاغمة مفاعله وزننده بو دخی اوپمك معناسنه در يقال فاغم المرأة اذا قبلها الفغم فتحتينله برنسنه يه پك حرصله
دوشكون اولمق معناسنه در يقال فغم بالشیء فغما من الباب الرابع اذا الهج وحرص ودائمی بر يرده مقيم
اولمق معناسنه در يقال فغم بالمكان اذا اقام به ولزمه الافغام همزه نك كسريله طولدرمق معناسنه در
يقال افغم الاناء اذا ملأه و يقال افغم مكانه اذا ملأه بريحه الانفغام انفعال وزننده مزكومدن زكام آچلمق معناسنه در
يقال انفغم الزكام اذا انفرج الفغم فانك ضميله وضمتينله اغزك مجموعنه دينوركه ديشلری ولسانی وآوردی حاويدر
على قول چكه لر ايله بيله جه آككه دينور ومنه يقال اخذ فلان بفغمه على المجهول ای شق عليه يعنی پك رنج ومشقته
كرفتار اولدی المفغم مكرم وزننده برنسنه يه اغراء وتشويق اولنمغله آكا دوشكون اولان آدمه دينور يقال هو مفغم به
ای مغری به يعنی حريص عليه الفقم فانك وقافك فتحيله طولمق معناسنه در يقال فقم الاناء فقما من الباب الرابع
اذا امتلأ وفقم وفقم قافك سكونيله بر آدمك اوست ديشلری ايلروجه اولمغله آلت ديشلره راست قپانميوب آشوری
اولمق معناسنه در يقال فقم الرجل فقما وفقما من الباب المزبور اذا كانت ثناياه العليا متقدمة فلا يقع على السفلی وفقم
فتحتينله طاشقن سرور ونشاط ايله بوطورلنمق معناسنه در يقال فقم الرجل اذا اشر و بطر و بر آدمك مالی توكنمك ياخود
چوغالمق معناسنه اولمغله ضد اولور يقال فقم ماله اذا نفد او كثر وفقم وفقم قافك سكونيله وفقوم قعود
وزننده برماده استقامت اوزره اولميوب كج ومج اولمق معناسنه دركه نتيجه وانجامی راست ودرست كلمز
يقال فقم الامر فقما وفقما وفقوما اذا لم يجر على استواء و برايش عظيم ودشوار اولمق معناسنه در يقال
فقم الامر اذا عظم وفقم فتحتينله يفمق معناسنه در يقال اكل حتی فقم ای بشم الافقم احمر وزننده
اوست ديشلری ايلروجه اولمغله آلت ديشلرندن آشوری اولان آدمه دينور وافقم بر رجل اديدر وراست
ودرست اولميوب كج ومج اولان ايشه اطلاق اولنور يقال امر افقم ای اعوج الفقامة فخامه وزننده بو دخی
برماده راست ودرست اولميوب كج ومج اولمق معناسنه در يقال فقم الامر فقامة من الباب الخامس اذا لم يجر
على استواء و برماده عظيم اولمق معناسنه در يقال فقم الامر اذا عظم التفاقم تفاعل وزننده بو دخی
برماده يوب دشوار اولمق معناسنه در يقال تفاقم الامر اذا عظم الفقم فانك فتحيله وضميله چكه يه دينور
على قول چكه لرك برينه دينور ايكيسنه فقمان دينور وكلپ قسمنك برونسنك اوجنه دينور ومصدر اولور
بر آدمك چكه سندن قاوره يوب طوتمق معناسنه يقال فقمه فقما من الباب الاول اذا اخذ بفقمه وجماع ايلمك
معناسنه در يقال فقم المرأة اذا انكحها التفقم تفعل وزننده بو دخی بر آدمك چكه سندن قاوره يوب طوتمق
معناسنه در يقال تفقمه اذا اخذ بفقمه المفاقمة مفاعله وزننده بو دخی جماع ايلمك معناسنه در يقال
فاقم المرأة اذا جامعها الفقم ضمتينله اغزه دينور فم معناسنه فقيم زبير وزننده كنانه قبيله سندن
برجماعتدر نسبنده فقمی دينور عرنی كبی جماعت مزبوره جاهليه ده اشهر حرمی تاخير ايدن طائفه در

وفقیم دارم قبیله سندن بر جماعتك دخی اسمیدر بونك نسبتنده فقمی دینور قیاس اوزره الفقم كتف وزننده
دائما خصملرینه غالب اولان شیرمرد آدمه دینور یقال رجل فقم فهم اذا كان یعلو الخصوم فهم كلمه سی مزاوجه
ایچوندر نته كه لقم لهم دخی دیرلر الفیلم حیدر وزننده عظیم الهیكل آدمه دینور فیل كبی یقال رجل فیلم
ای عظیم وقورقق آدمه دینور یقال رجل فیلم ای جبان وصاچی چوق وكور آدمه دینور وواسع قیوبه
دینور وطراغه دینور مشط معناسنه ومبشین صفره به دینور وچوق طورطویه و پوصه یه دینور زبت وشیرلغن
طورطوسی كبی الافتلام افتعال وزننده بورون كسمك معناسنه در یقال افتلم انفه اذا جدعه التفلم
تدحرج وزننده اوغلان سموروب ایر بلمك معناسنه در یقال تفیلم الغلام اذا سمن وضخم الفلقم جعفر وزننده
واسع نسنه یه دینور یقال شیء فلقم ای واسع الفلهم جعفر وزننده نسوان فرجنه دینور وواسع قیوبه دینور
شارح دیر كه فلهم جلاهمكو كنده دینور مؤلف بو معنادن سكوت ایلدی الفم فانك حركات ثلاثیله اغزه
دینور فارسیده دهن دیرلر وفم اصلده فوه ایدی و بعضا میمی مثلثة مشدد اولور نته كه فوه ماده سنده
مشروحدر شارح دیر كه تشدید میم اشعاره یعنی ضرورته مخصوصدر وفم دری یی بر كره دباغت ایلمكه دینور كه
بر آغز دباغت تعبیر اولنور یقال فم من الدباغ ای مرة منه فم فانك ضمی ومیم مشدده نك فتحیله ثم كلمه سنده
لغتدر كه حرف عطفدر یقال جاء زید فم عمرو ای ثم عمرو الفوم فانك ضمیله صرمسغه دینور تقول
اكلت فوما ای ثوما و بغدایه دینور ونخوده دینور واتمكه دینور خبز معناسنه ومطلقا كندیدن اتمك یاپیلان
حبوباته دینور ومطلقا منعقد نسنه یه دینور كرك صوغاندن وصرمسقدن وكرك بیوك لقمه دن اولسون
الفامی فوم صاتیجی آدمه دینور فومی كلمه سندن مغیردر یقال هو فامی ای بایع الفوم الفیوم تنور وزننده
مصر دیارنده بر بلده ادیدر افامیه سحابیه وزننده شام اولكه سنده بر بلده ادیدر فامیه عراقده بر قریه
اسمیدر فامین بخارا قضاسنده بر قریه در الفومة فانك ضمیله اكین سنبله سنه دینور وایكی پرمق
ارالغنه قصد ریلوب كوتریلان شیئه دینور یقال هو علی قدر فومة وهی ما تحمله بین اصبعك الفوم صرد
وزننده مهموز اولان فؤم معناسنه در كه پاره پاره دیمكدر یقال قطعه فوما ای فؤما الفهم وهم وزننده
والفهم فتحتینله والفهامة سلامه وكتابه وزنلرنده والفهامیة فانك فتحیله و یانك تخفیفیله اكلمق معناسنه در
فارسیده شناختن مرادفیدر یقال فهم الكلام فهما وفهما وفهامة وفهامة وفهامیة من الباب الرابع اذا علمه
وعرفه بالقلب الفهم كتف وزننده تیز فهم اولان فطانتلو آدمه دینور یقال رجل فهم ای سریع الفهم
الاستفهام بر نسنه یی اكلمق ایستمك معناسنه در الافهام همزه نك كسریله والتفهیم تفعیل وزننده
اكلتمق معناسنه در تقول استفهمنی الشیء فافهمته وفهمته اتاه وانفعال بابندن انفهم عنوانی لحن وخطادر
التفهم تفعل وزننده تدریجله اكلمق معناسنه در یقال تفهمه اذا فهمه شیئا بعد شیء فهم سهم وزننده
بر قبیله پدریدر كه ابن عمیر بن قیس بن عیلاندر القیم یانك تشدیدیله كیس وزننده شدید وتوانا آدمه دینور
جمعی قیوم در یقال رجل قیم ای شدید الفیان فانك فتحیله عهد معناسنه در پیمان فارسی معربیدر یقال
بیننا فیمان اكید ای عهد فصل القاف القتام تای فوقیه ایله سحاب وزننده توزه دینور یقال ارتفع القتام
ای الغبار القتمة غرفه وزننده الواندن بوزلغه دینور یقال به قتمة ای لون اغبر وقتمه بر كریه الرایحه نبات ادیدر
القتمة فتحاتله رایحه كریهه یه دینور یقال به قتمة ای رایحة كریهة الاقتم والقاتم سیاه نسنه یه دینور یقال شیء اقتم
وقاتم ای اسود الاقتمام احمرار وزننده قرارمق معناسنه در یقال اقتم الشیء اذا اسود القتوم قعود وزننده
توز قالقوب هوایه آغمق معناسنه در یقال قتم الغبار قتوما من الباب الاول اذا ارتفع حیاض قتم زبیر وزننده
اولومدن كنایه در حیاض غنیم كبی و بو توزطپراق معناسندندر یقال اورده حیاض قتیم ای الموت القثم قافك فتحی
وثای مثلثه نك سكونیله بر آدمه دفعة نفیس مال و یرمك معناسنه در یقال قثم له من المال قثما من الباب الاول اذا غثم
ومال جمع ایلمك معناسنه در یقال قثم المال قثما من الباب الثانی اذا جمع وچقلداق بیلا شدروب مردار ایلمك معناسنه در
یقال قثمه بالجعر قثما اذا الطخه به قثم زفر وزننده ابن عباس بن عبد المطلب دركه صحابیدر وقثم قاثم لفظندن
معدولدر كثیر العطاء آدمه دینور یقال هو قثم ای الكثیر العطاء ومحضا طریق بر وخیره صرف وعیاله
انفاق ایچون كسب وجمع مال ایدن آدمه دینور یقال هو قثم ای جموع للخیر والعیال وطریق شر
وناء مرضی یه صرف ایچون جمع مال ایدن كیسه ده دینمكله ضد اولور یقال فلان قثم ای جموع للشر وقثم
اركك صرتلانك اسمیدر مردارلق معناسندندر القثوم صبور وزننده بو دخی خیر وعیال ایچون جمع مال ایدن آدمه

دینور قثام قطام وزننده دیشی صرتلانه دینور وجاریه یه اطلاق اولنور كه سب وزذیل ادادیدر یاقثام دیرلر
یاذفار كبی وغنیمت كثیره یه دینور الاقتثام افتعال وزننده استیصال معناسنه در یقال اقتثمه اذا استأصله
وچوق مال آلمق معناسنه در یقال اقتثم مالا كثیرا اذا اخذه و بر نسنه نك جمله سنی سیلوب سپوروب المق معناسنه در
یقال اقتثم الشیء اذا اجترفه و بر كدرمك معناسنه در یقال اقتثمه اذا جمعه القثمة غرفه وزننده الواندن
بوزلغه دینور یقال به قثمة ای غبرة ومردار لعه دینور كه اسمدر وقثمه وقثم فتحتینله چقلداق بیلاشمغله مردار
اولمق معناسنه در یقال قثم الشیء وقثم قثمة وقثما من الباب الرابع والخامس اذا تلطخ بالجعر القثم حسم
وزننده والقثامة قسامه وزننده بوزرنكلی اولمق معناسنه در یقال قثم الشیء قثما وقثامة من الباب الخامس
اذا اغبر القحوم حای مهمله ایله قعود وزننده بر كیسه اوكنی آردنی فكر وتأمل ایدوب كوزنمیه رك بر ایشه صالدرمق
واتیلوب كیرمك معناسنه در مهور دلاورلرك بی پروا جنكه كیردكلری كبی یقال قحم فی الامر قحوما من الباب الاول
اذا رمی بنفسه فیه فجأة بلا رویة التقحیم تفعیل وزننده بر آدمی بر ایشه هجوم ایتدرمك معناسنه در تقول قحمته
اذا ادخلته فی الامر من غیر رویة وآت راكبنی یوزی اوزره اتوب بره چالمق معناسنه در یقال قحمه الفرس اذا رماه
علی وجهه الاقحام همزه نك كسریله بو دخی بر آدمی بی اندیشه بر ایشه صالدرمق معناسنه در تقول اقحمته
بمعنی قحمته وناس قورا قلغه اوغرامغله اوتلوصوا اوابادان محله وارمق معناسنه در یقال اقحم اهل البادیة علی المجهول
اذا اجدبوا الخلوا الریف ودابه یی نهره صوقمق معناسنه در یقال اقحم فرسه النهر اذا ادخله فیه مترجم دیر كه مؤلفك
حشو كبی زائد كلدیه مقحم تعبیرلری بوندن مأخوذدر الانقحام انفعال وزننده والاقتحام افتعال وزننده
بونلرده بی ملاحظه بر ایشه صالدروب كیرمك معناسنه در یقال اقحمته فانقحم واقتحم واقتحام بر نسنه یی حقیر
عد ایلمك معناسنه در كه خوار شمق تعبیر اولنور یقال اقتحمه اذا احتقره و یلدز باتمق معناسنه در یقال اقتحم
النجم اذا غاب وهجوم ایلمك معناسنه در یقال اقتحم المنزل اذا هجمه و بوغور كدیلكندن ناقه یه قصد ایلمك
معناسنه مستعملدر یقال اقتحم الفحل الشول اذا هجمها من غیران یرسل فیها القحمة تمره وزننده یمنده
بر بلده در القحمة غرفه وزننده اسمدر بی ملاحظه بر ایشه صالدرشه دینور یقال هو ركب القحمة
ای الاقتحام ومهلكه وخطرناكه دینور یقال هو فی قحمة ای مهلكة وقوراق وقیتلق یله دینور جمعلری قحم
كلور صرد وزننده یقال وقعوا فی قحمة ای سنة شدیدة وقحط وقحم الطریق یولك صرب وصعوبتلو یرلرینه
دینور یقال ركوا قحم الطریق ای مصاعبه وقحم الشهر آیك آخر اوچ كیجه سندن عبارتدر یقال بقی قحم
الشهر ای ثلاث لیال اخره التقحم تفعل وزننده بو دخی آت راكبنی یوزی اوزره اتوب بره چالمق معناسنه در
یقال تقحم الفرس راكبه اذا رماه علی وجهه المقحم مكرم وزننده ضعیف و بیچاره دینور یقال رجل مقحم
ای ضعیف وشول دوه یه دینور كه بر سنه ده هم التی وهم یدی یاش دیشلرینی دیشه مش اوله كه بر سنه ده ایكی كونه
یاشه دخول وقحوم اتمش اولور یقال بعیر مقحم اذا اثنی وارباع فی سنة فاقحم سنا علی سن وبادیه ده نشئت ایدن
بدوی یه دینور القحم قحم وزننده والقحوم صبور وزننده بك یاشلو قوجه یه دینور مؤنثی قحمه در یقال
رجل قحم وقحوم وامرأة قحمة ای الكبیر السن جدا وقحوم تیز تكرانوب نزول ایدن چرخه ومقاره یه دینور یقال
محالة قحوم ای سریعة الانحدار القحامة قافك فتحیله والقحومة قافك ضمیله معنای اولدن اسملردر بك قوجه لغه
دینور و بونلر فی الاصل مصدرلردر كندیلردن فعل تصرف اولنمدی اسم موضعنده استعمال اولندیلر یقال
به قحامة وقحومة ای كبر سن جدا القحم قافك فتحیله سالك بردوزمیه اشدیروب كتمك معناسنه در یقال قحم
المفا وز قحما من الباب الثالث اذا طواها و بر نسنه یه واروب چاتمق معناسنه در یقال قحم الیه اذا دنا القاحم
بك سیاه نسنه یه دینور یقال اسود قاحم ای فاحم المقحام مقدام وزننده همان كندیلكندن ناقه یه صالدریجی
بوغوره دینور الاقحمة نسخه لرده همزه نك وحانك فتحیله اقحعه ایله مفسر اوله رق مرسومدر اقحمه عنوانی ایسه
مجلنده ثابت دكلدر شارح دخی تعرض ایلامشدر مكر كما جوبه وزننده اوله كه قحیحه نك جمعیدر ذرورات وسفوفات
مقوله سنه دینور واقحمه لفظی اندن مقلوب اوله احتمالات سائره یه ظفر یاب اولنمدی قحم لحم وزننده بر رجل
آدیدر قحذم ذال معجمه ایله جعفر وزننده بر رجل اسمیدر قحزم زای معجمه ایله بر رجل آدیدر القحزمة دحرجه
وزننده صرف وتحویل ایلمك معناسنه در یقال قحزمه عن الشیء اذا صرفه التقحزم تدحرج وزننده ایلشمك
معناسنه در یقال تقحزم فی امره اذا نشب القحخم خای معجمه ایله حیدر وزننده اطرافندن یوكسك ومرتفع
اولان شیئه دینور القحخمان قحخمان وزننده ومرادفیدر كه ذكر اولندی القدم فتحتینله والقدمة غرفه

وزننده سابقه فی الامر معناسنه در که بر خصوصده سائرلری سبق وتقدّم ملك اثر وحالتندن عبارتدر یقال له قدم
وقدمة وقدم فی هذه الخدمة ای سابقة وقدم فتحتینله خیر و بر و حسنه جهتنده درجه و مرتبه صاحبی آدمه دینور
مؤنثی قدمه در یقال هو قدم فی الخیر ای له مرتبة فیه وایاغه دینور رجل معناسنه وقدم لفظی مؤنثدر جوهرینك
تذکیر ایله واحد الاقدام تعبیری سهودر صواب اولان واحدة الاقدام اولمقدر هایله جمعی اقدام کلور شارح دیر که
عضوناً و یلیه تذکیری جائزدر مؤلف لام بابنده رجلی القدم اومن اصل الفخذ الی القدم عبارتیله تعریف ایدوب
بوراده قدمی الرجل عنوانیله تعریفی غریبدر اکثر اهل لغت رجلی قالچه باشندن طبانه قدر و بعضیلری طبانی دخی
ادخال ایدوب وقدمی یالکز طوپوقدن اشاغی ایله و اکثری طبان ایله تعریف ایلمشلردر نته که مغربده و مصباحده
مصرحدر و زمخشری مقدمه ده کف پای ایله تفسیر ایلدی که ایاق آیه سی دیمکدر پس بودخی طبان اولور بونلره
کوره احدهما بی اخرده استعمال مجاز اولور انتهی وقدم برقبیله آدیدر و برموضع اسمیدر و بهادره اطلاق اولنور
مفرد و جمعی و تانیث و تذکیری مساویدر یقال رجل قدم وامرأة قدم من رجال ونساء قدم اذا کانا جریئین ویقال
هم ذوو القدم ای السابقة والتقدم فی الشجاعة واما ماجاء فی الحدیث الذی فی صفة النار انه علیه السلام
قال لا تسکن جهنم حتی یضع رب العزة فیها قدمه ای حتی یجعل الله الذین قدّمهم لها من الاشرار فهم قدم
الله للنار کما ان الاخیار قدم الله الی الجنة او وضع القدم مثل للردع والقمع ای یأتیها امر بکفها عن طلب المزید
یعنی بوراده قدمدن مراد تقدیم اولنان نسنه اولمغله معنا رب العزه حضرتلری وفق مرادی اوزره جهنمه تقدیم
وادخال ایلیه جکی اشراری بالتمام وضع وادخال ایلمدکجه جهنمك هل من مزید دیه رك فورت وسورتی ساکن
اولمز و بعضلر دیدیکه وضع قدم برنسنه یی قلع وقمع ایلمکدن کنایه اولمغله امر الهی شرف ورود ایدوب جهنمی مزید
طلبندن منع ونهی ایدنجه قدر ساکن اولمز دیمکدر شارح دیر که حدیث متشابهاتدن اولمغله اهل تحقیقك بونده
اقاویل کثیره سی واقعدر القدمة غرفه وزننده سابقه فی الامر معناسنه در که ذکر اولندی واسم اولور دلیرلك و دلاورلك
معناسنه یقال به قدمة ای جرأة القدم عنب وزننده بودخی سابقه فی الامر معناسنه در و قدم وقدامه سلامه وزننده مصدر
اولور برنسنه قدیم ودیرین اولمق معناسنه که حادث اولمق مقابلیدر یقال قدم الشیء قدامة وقدما من الباب الخامس اذا
تقادم وقدم بو معناده اسم اولور قدیملکه دینور یقال به قدم ای ضد حدوث القدیم امیر وزننده والقدام غراب
وزننده وصغارلردر زمان جهتیله اسکی وچوقدنکی نسنه یه دینور دیرین معناسنه که حادث مقابلیدر جمعی قدماء کلور کرماء
وزننده وقدامی کلور قصاری وزننده وقدائم کلور القدم قافك ضمیله وضمتینله بودخی دلیر و بهادره اطلاق اولنور که
جنکده عسکره تقدم ایدر یقال رجل قدم وقدم ای شجاع و قدم ضمتینله ایلرو ایلرو تقدم ایلمکه دینور ومنه یقال هو یمشی
القدم اذا مضی فی الحرب یعنی اذا تقدم سائره القدم هدم وزننده والقدوم قعود وزننده تقدم ایلمك معناسنه در که
برکسه نك اوکنه کچمکدن عبارتدر یقال قدم القوم قدما وقدوما من الباب الاول اذا تقدمهم وقدم دلیرلك
وجرأت ایلمك معناسنه در یقال قدم فلان وقدم قدما من الباب الاول والرابع بمعنی اقدم التقدیم تفعیل وزننده
بودخی اوکه کچمك معناسنه در که نفسی تقدم ایتمش اولور یقال قدّم القوم ای تقدمهم شارح دیر که مصنفینك
مقدّمه تعبیرلرینی بعضلرك متقدمه معناسیله تفسیرلری بوندندر وتقدیم برآدمی ایلری سوروب اوکه کچورمك
معناسنه در تقول قدّمته اذا جعلته مقدّما وتقدیم یمین بعینه یمین ایلمکدن عبارتدر که یمینی حکم اوزره تقدیم
ایتمش اولور تقول قدّمت یمینا ای حلفت الاستقدام بودخی تقدّم معناسنه در یقال استقدم القوم ای تقدمهم
ودلیر وکثیر الاقدام اولمق معناسنه در یقال استقدم الرجل اذا کان قدوما الاقدام همزه نك کسریله دلیرلك
ایلمك معناسنه در که نفسی ایلری کچورمك لازمیدر یقال اقدم علی الامر اذا شجع و برآدمی ایلری کچورمك
معناسنه در تقول اقدمته بمعنی قدّمته واقدام یمین تقدیم کبی بعینه یمین ایلمکدن عبارتدر تقول اقدمت یمینا
اذا حلفت القدم ضمتینله والقدمیه یای مشدده ایله والیقدمیة یای تحتیه نك فتحی ودالك ضمیله والتقدمیة
تای فوقیه مفتوحه ایله والتقدمة دالك ضمیله ایلرولك معناسنه اولوب بعده جنکده دشمن عسکرینه سائردن
مقدّم حمله واقدام ایلمکده استعمال اولندی یقال هو یمشی القدم والقدمیة والیقدمیة والتقدمیة والتقدمة
اذا مضی فی الحرب نهایه ده بونلر تقدم فی الشرف وتبختر معنالریله ده مفسردر المقدام والمقدامة میملرك کسریله
والقدوم صبور وزننده والقدم کتف وزننده مطلقا دلیر اولوب پك اقدام صاحبی آدمه دینور التقدم
تفعل وزننده دلیر ومقدام اولمق معناسنه در یقال تقدّم الرجل اذا کان قدوما واوکه کچمك معناسنه در یقال
تقدّم الرجل اذا کان مقدّما و برآدمه برنسنه ایله امر ووصیت ایلمك معناسنه مستعملدر که مصلحت اوزره تقدیم

ایلمش اولور یقال تقدّم الیه فی کذا ای امر واوصاه به المقدّمة محدّثه وزننده متقدّمه معناسنه مستعملدر نته که
تصریحی ذکر اولندی بو معناده در که عسکرك ایلری کیدن بلوکنه که چرخجی تعبیر اولنور مقدّمة الجیش اطلاق اولنور
وامام ثعلب دالك فتحیله روایت ایلدی که باشبوغ طرفندن تقدیم اولنمش اولور تانیثی طائفه وجماعت اعتباریله در یقال
هم مقدّمة الجیش ومقدّمته علی قول ثعلب ای متقدّموه ومقدّمة الابل سائر ناقه لردن مقدّم دول طوتوب وانتاج ایدن
ناقه لره اطلاق اولنور ومقدّمة الشیء اول نسنه نك اوّلنه اطلاق اولنور مقدّمة الکتاب کبی و آلنده کی پرچمه اطلاق اولنور
ناصیه معناسنه وآلنه اطلاق اولنور جبهه معناسنه وصاچی برکونه طرامغه دینور یقال امتشطت المرأة المقدّمة
وهی ضرب من الامتشاط القادمة والقدامی قصاری وزننده بونلرده مقدّمة الجیش معناسنه در یقال هم قادمة
الجیش وقداماه ای مقدّمته وقادمه سمرك اوك قاشنه دینور و بی ضبینه بوردنده برصو آدیدر مقدم العین محسن
وزننده ومقدّم العین معظم وزننده کوزك بروندن طرفه اوجنه دینور که کوزك پیکاری تعبیر اولنور ومقدم الوجه
یوزك منظره یه کلان یرندن عبارتدر جمعی مقادیم کلور ومقدم الرحل ومقدّم الرحل که محسن ومعظم وزنلرنده در
سمرك اوك قاشنه دینور القادم انسانك باشنه اطلاق اولنور که اعضانك مقدّمیدر جمعی قوادم در واینكك وناقه نك
کو بکدن طرفه اولان ایکی اوك ممه لرینه قادمان اطلاق اولنور وقادم قدوم آیدن اسم فاعلدر سفردن وطنه
عودت ایدوب کلان آدمه دینور جمعی قدم کلور عنق وزننده وقدّام کلور زنار وزننده وقادم الرحل سمرك اوك
قاشنه دینور و بر رجل اسمیدر و برکوچك طاغك آدیدر القوادم والقدامی حباری وزننده قوش قنادینك اوك
طرفنده واقع درت علی قول اون عدد یلکلره دینور خوافی مقابلیدر مفردی قادمه در المقدام محراب وزننده کثیر
الاقدام آدمه دینور که ذکر اولندی و برخرمالق آدیدر ومقدام بن معدی کرب اصحابدندر القدوم هجوم
وزننده والقدمان حرمان وزننده سفردن عودت ایدوب وطنه کلمك معناسنه در یقال قدم من سفره قدوما
وقدمانا من الباب الرابع اذا آب القدوم صبور وزننده دولکرلرك کسر تعبیر ایتدکلری آلته دینور و بو مؤنثدر
جمعی قدائم وقدم کلور ضمتینله وحلب قضاسنده برقریه آدیدر و نعمان نام محلده برموضع آدیدر ومدینه ده برجبل
آدیدر وسراة دیارنده برصرب یلاك آدیدر و برموضع آدیدر که اوراده حضرت ابراهیم علی نبینا وعلیه التسلیم اختتان
ایلدیلر و بغدادالی مشدّد قلنور شارحك بیانه کوره موضع مزبور شام دیارنده در وقدوم دوس بلادنده برطاغده
برصرب بوقش آدیدر و یمنده برحصار آدیدر القیدوم قیصوم وزننده والقیدام قیدار وزننده برنسنه نك
صدرینه واوّلنه دینور یقال قیدوم الشیء وقیدامه ای مقدّمه وصدره وقیدوم الجبل طاغك برون کبی ایلرو یه چیقان
سبوری اوجنه دینور وقیدوم وقیدام اوکه دینور قدّام زنار وزننده جهات ستدن اوك جهتنه
دینور وراء مقابلیدر و بو مؤنثدر بعضا مذکر اولور مصغری قدیدیمه وقدیدیم در هایله وهاسز شارح دیر که بنیه اولی
شاذدر زیرا باعینك مصغرینه هاء لاحق اولمز وحرف مدّی متضمن اولمغله فعیعیل اوزره تصغیر اولندی انتهی وقدّام
جزار معناسنه در که قربان ذبح ایدن کسه در ظاهرا قربانی ذبح ایدرکن اوکده بانورر اولمسی باعث اطلاقدر وقدّام
قادم لفظندن جمع اولور که سفردن عود وورود ایدن کسه لره دینور یقال هؤلاء القادمون والقدّام ای الآئبون من السفر
و پادشاهه اطلاق اولنور و برقومك سید واعیانه کذلك سائردن عالیشان اولان آدمه اطلاق اولنور المقدمة محسنه
وزننده والمقدّمة معظمه وزننده مقدم ومقدّم کبی سمرك اوك قاشنه دینور القدم قافك فتحیله برکونه قرمزی برنه
دینور قدم زفر وزننده یمنده برکوچك قبیله آدیدر و برموضع اسمیدر اندن اعلا برل چقار ثیاب قدمیه اکا منسوبدر
قدام قطام وزننده عروة بن سنان العبدی وعبدالله بن العجلان النهدی فرسلرینك اسمیدر و برفانجق کلبك آدیدر
قدومی هیولی وزننده جزیره ده یاخود بابل ترابنده برموضع آدیدر القدیم سکیت وزننده والقدّام شدّاد وزننده
قدّام کبی پادشاهه اطلاق اولنور و برقومك سید وسرکرده سنه دینور وناسدن شرف وشانله عالی ومتقدم اولان
آدمه دینور قادم صاحب وزننده مقدّم معظم وزننده مقدام مصباح وزننده قدامه ثمامه وزننده اسامی
ناسدندر وقدامة بن حنظله وابن عبدالله وابن مالك وابن مظعون وابن ملحان صحابه لردر الاقدم ارسلانه
اطلاق اولنور القدمیة عربیه وزننده برکونه سختیانه دینور القدمیة قافك ودالك ضمیله صالنمغه دینور یقال
یمشی القدمیة ای یتبختر قدومه صبوره وزننده برصرب بوقشك آدیدر ذواقدام همزه مفتوحه ایله برطاغدر
القدم کتف وزننده والقدمة فرحه وزننده قره طاشلق تپه نك درشت وغلیظ اولان یرینه دینور القدحة
قافك کسریله قطره وزننده که صرحت بقدحة قوللرنده واقعدر وصحت القصة بعد التباس معناسنه در یعنی
ملتبس ومشتبه اولان قصه وواقعه معناسنه استعمال ایدرلر نته که بو معناده صرحت جدّا و بجداء و بجد

وتيجان دخى دير لر ئنه كه جددماده سنده ذكر اولندى صرحت لفظنك فاعلى قصه در شارحك بيانه كوره
اصل وضعى تارمار وپراكنده معناسنه در القذم قافك كسرى وذال معجمه نك فتحيله هجف وزننده سريع
وشديد آدمه دينور وجواد ومعطاء اولان سيد وذيشانه دينور يقال رجل قذم اى سيد معطاء القذم
زفر وزننده بو دخى قذم معناسنه در القذم ضمتيله باتمش وبلورسز اولمش قيوره دينور القذم جزم
وزننده بر آدمه دفعة مال نفيس ويرمك معناسنه در يقال قذم له من المال قذما من الباب الاول بمعنى قثم له
القذمة غرفه وزننده بر يودم صويه دينور جرعه معناسنه القذم فتحتيله صوبى يودم يودم ايچمك معناسنه در
يقال قذم قذمة قذما من الباب الرابع اذا جرع جرعة القرم فتحتيله اتيك اشتهالو آرزومند اولمق معناسنه در
بعده سائر نسنه ده دخى استعمالى شايع وكثير اولوب حتى معشوق ومحبوبه اولان شوق وآرزوده دخى استعمال
اولندى يقال قرم الى اللحم قرما من الباب الرابع اذا اشتدت شهوته اليه وتقول قرمت الى لقائك قرما اذا اشتقت
اليه القرم قافك فتحى وراءك سكونيله دول ايچون حفظ واختيار اولنان اركك دوه يه دينور على قول هنوز ايب
ويولار كچورلمامش اركك دوه يه دينور جمعى قروم كلور وسيد وذيشان آدمه اطلاق اولنور يقال هو قرم
من القروم اى سيد الاقرم احمر وزننده قرم ايله معناى اولده مرادفدر وجوهرينك الاقرم فى الحديث لغة
مجهولة قولى خطادر شارح ديركه مراد اشبو حديثدر عن دكين بن سعيد قال امر النبى عليه السلام عمران يزود النعمان
بن مقرن المزنى واصحابه ففتح غرفة له فيها تمر كالبعير الاقرم ابو عبيد ديديكه قرم كلمسى بو معناده بنم معلوم دكلدر
بنم معلومم اولان بعير مقرم اولمقدر پس جوهرى ابو عبيدك كلامنه نظر واعتنا ايلمشدر ابو عبيد ايسه امام جليل
الشاندر واقرم اسامى ندر عبد الله ياخود عبيد الله بن اقرم اصحابدندر القرم قافك ضميله بر شجر آديدر كه جوف
بحرده نابت اولور غلطت وبياضلقده چناره شبيه اولور الاقرام همزه نك كسريله اركك دوه يى غبوب وقوللنميوب
همان دول ايچون حفظ وتربيه ايلمك معناسنه در يقال اقرم الفحل اذا جعله قرما القرم صرم وزننده بر نسله نك
قبوغنى كيدرمك معناسنه در يقال قرمه قرما من الباب الاول اذا قشره وسوكمك معناسنه در يقال قرم فلانا
اذا سبه واكل ايلمك معناسنه در يقال قرم الطعام اذا اكله وقرم وقروم قعود وزننده ومقرم مقعد وزننده وقرمان
فتحاتله ممه دن كسيلوب ابتدا اوت يمكه بشليان حيوان اوت يمك على قول فرسز ضعيف ضعيف يمك معناسنه در
يقال قرم البعير قرما وقروما ومقرما وقرمانا من الباب الثانى اذا تناول الحشيش وذلك فى اول اكله او هو كل ضعيف
وقرم حبس ايلمك معناسنه در يقال قرمه فلانا اذا حبسه ودوه نك بروندن آرميه زق رازدرى كسوب بنه برينه
يابشدرمق ياخود بروندن يوقريجه يردن كسمك تاكه بولار كچوره جك يره دوشمكله بولار آنك اوزرينه كلوب رام
ور بون ايليه بعضلر ديديكه انى نشان وعلامت ايچون ايدرلر واول نشانه ده قرم ديرلر يقال قرم البعير اذا قطع من انفه
جلدة لاتبين وجمعها عليه اوقطع جلده من فوق خطمه ليقع على الموضع الخطام ليذل او انما يكون هذه للسمة تسمى
بذلك ايضا وقرم قارا وقلرى اوزره اولان نشانه دينور القرمة غرفه وزننده وجه مذكور اوزره دوه نك بروندن
كسيلان درينك برينه دينور القرام كتاب وزننده قرمه معناسنه در وآل پرده يه ودواغه دينور على قول
بوكدن الاجه ومنقش ابشلنمش انجه نهالى يه دينور كه قپوره پرده ايدرلر ياخود بغايت انجه زاره وچارشبه دينور
القرمة تمره وزننده والقرمة والقرامة قافلرك ضميله بونلرده وجه مذكور اوزره دوه نك بروندن كسيلان
درينك برينه دينور وقرمه تمره وزننده قارا وقلرى اوزره وضع اولنان نشانه دينور ودوشك چارشفنه دينور
التقرم تفعل وزننده بو دخى ممه دن كسيلوب هنوز اوت يمكه بشليان حيوان اوت ياخود فرسز انجه انجه
يمك معناسنه در يقال تقرم البعير اذا تناول الحشيش وذلك فى اول اكله او اكل ضعيفا القرماء حمراء
وزننده بروننده قرم مذكور اولان ناقه يه دينور يقال ناقة قرماء اذا كان بها قرم التقريم تفعيل وزننده تعليم
اكل ايلمك معناسنه در يقال قرمه اذا علمه الاكل المقرم منبر وزننده والمقرمة مكنسه وزننده قرام
معناسنه دركه ذكر اولنان پرده ياخود زاردر ودوشك چارشفنه دينور كه ايچنه دوشك صاربلور مترجم ديركه
يوز سيلجك منديله قرمه تعبيرى ميمك كسريله در لسان ناسده ميمك فتحيله متداولدر وبو مولددر القرامة ثمامه
وزننده تنوره وفرونه يابشمش اتمك پارچه سنه دينور يقال ما اطعمنى قرامة وهى ما التزق من الخبز بالتنور وعيب
ونقيصه معناسنه در يقال مابه قرامة اى عيب ودوه نك كوكسنده اولان طبق كبى دكرمى مهره يه دينور القرمية
قافك كسريله دوه نك بروندن لغنك دينده اولان دوكومه دينو قرمان سلمان وزننده وبعضلر انى مفتوح اولود
روم اولكه سنده بر اقليم آديدر حالا اناطوليده قرمان ايالتى اوله جقدر كه فتحاتله زبانزده در قرمى جمزى وزننده

وصد ايله يمامه ده بنى امرء القيس بن زيد مناة جماعتى يوردنده بر موضعدر وبين الحرمين بر موضعك دخى اسميدر قرمونيه
قافك فتحيله مغربده بر ايالت آديدر بنو قريم زبير وزننده بر جماعتدر قارم صاحب وزننده بر رجل آديدر
الاستقرام اركك دوه خاصة دول ايچون اتخاذ ايله پرورده اولمق معناسنه در يقال استقرم بكره اى صار قرما
المقرم مكرم وزننده شول اركك دوه يه دينور كه قوللانلميوب همان دول ايچون حفظ وپرورده اوله قرم كبى يقال
فحل مقرم اذا كان لايحمل عليه ولا يذلل وانما هو للفحلة مقروم اساميدندر ربيعة بن مقروم الضبى شعرادندر
قرم ابل وزننده ياخود زبير وزننده بر بلده معروف آديدر مراد بحر سياه ساحلنده قريم اولكه سيدر كه
سابقا تاتار خان حكومتكاهى ايدى خلصها الله تعالى عن يد من استولى عليها القردم دال مهمله ايله جعفر وزننده
سوز بيلمز عاجز وثقيل آدمه دينور يقال رجل قردم اى عيى القردمانى قافك فتحى والفك قصريله كروپا اسميدر كه
انيسونه شبيه اولور قرمان كبونى وظتلوجه اوت تعبير اولنور على قول بيانى نوعنه دينور كه تير ققوسى اولور كيك كبونى
وكيك صرمسى تعبير اولنور ولغت مزبوره روميه در القردمانى قافك ضمى وبانك تشديديله كه منسوبدر خفتان
تعبير اولنان پموقلى قالين جامه يه دينور كه جنكلرده پهلوانلر زره آلتندن كيرلر فارسيده كبر دينور كاف عربينك
فتحى وبانك سكونيله قزاكند دخى ديرلر على قول بركونه سلاح اسميدركه سلفده اكاسره عجم خزينه لرينه وضع
وادخار وحين حاجتده استعمال ايدرلر ايدى ياخود ثوب كردوانى طرزنده قالين زرهه دينور ياخود توغلغه يه
ياخود توغلغه لى زره كلاهنه دينور كه اشيق تعبير اولنور ولفظ مزبور معربدر شارح ديركه اكثر ائمه كرد ماند
فارسيدن معربدر ديديلر كه كافك فتحيله دركرد ماضيدر ايشلدى معناسنه وماند كذلك ماضيدر قالدى معناسنه
بعد التركيب معمول متروك معناسنه استعمال اكاسره عجم خزينه لرينه مخصوصه اطلاق ايلديلر بعده تعريب
وتخفيفله قردمانى ديديلر وكردوانى بر كسيم لباسدركه قالين اولور اكراده مخصوصدر القردحة قافك كسرى
وفتحى ودال مفتوحه ايله پراكنده وتارمار معناسنه در يقال ذهبوا بقردحة اوذهبوا قردحة اى تفرقوا وقردحه قدحه
معناسنه دركه ذكر اولندى القرذحة ذال معجمه ايله قردحه كبى قدحه معناسنه در يقال صرحت بقردحة وبقرذحة
بمعنى قدحة القرزوم عصفور وزننده فرزوم معناسنه دركه پابوشچى كنوكنه دينور القرزام قرطاس وزننده
دون وكمتر شاعره دينور قالدرم شاعرى كبى يقال شاعر قرزام اى دون المقرزم مزعفر وزننده حقير ولئيم وفرومايه يه
دينور يقال رجل مقرزم اى حقير لئيم القرزمة دحرجه وزننده پريشان وقبوله ناشايان شعر تفوه ايلمك معناسنه در
يقال هو يقرزم شعره اى يجئ به رديئا القرشوم شين معجمه ايله عصفور وزننده والقرشام قرطاس وزننده
والقراشم علابط وزننده بيوك كنه يه دينور قراد عظيم معناسنه وقرشوم بر شجر آديدر كه ميمون قسمى انده
ايوا ايدرلر وبعضلر ديديكه قراشيم خياشيم وزننده شول كنه لره دينور كه رمث ديدكلرى اوت نوعندن بر نوع
اوت واردر كه ايكى قات طبق طرزنده اولور وانده بر آق بوجك ظهور ايدوب كيده رك كنه اولور مفردى قراشم در
قافك ضمى وفتحيله القرشم اردب وزننده صلب وشديد نسنه يه دينور يقال شئ قرشم اى صلب شديد
وقوجه كلره دينور القرشامة قرطاسه وزننده آتمجه قوشنه دينور يقال صاد بالقرشامة اى الباشق
وبر بوجك آديدر القراشماء قافك ضميله براوتك اسميدر القرصمة دحرجه وزننده كسوب قيرمق معناسنه در
يقال قرصمه اذا كسره وقطعه قرضم ضاد معجمه ايله زبرج وزننده مهرة بن حيدان قبيله سندن بر قبيله پدرينك
آديدر ياخود قرضم در قابله القرضمة دحرجه وزننده بر كيسه آله بيلديكى وكوزى كورديكى نسنه لرى المق
معناسنه در يقال هو يقرضم كل شئ اى يأخذه وكسمك معناسنه در يقال قرضمه اذا قطعه قراضم علابط
وزننده مدينه ده بر موضع آديدر القرطم زبرج وزننده اصپور تخمنه دينور قولنج علتنه نافع وبلغم لزجى مسهل
واتى صوينى تازه صاغلمش سوده دوكمك سودى بجمد ومستحلبى ايله باشى وبدنى اوچ دفعه غسل كهله يى وبدنده
اولان خشونتى دافع وچهره يى محسن ولبى جماعى مقوى كذلك مستحلبى ايله احتقان بلغمى مسهلدر المقرطمة
مدحرجه وزننده شول چزمه لره دينور كه بورنلرينه منقار طرزنده يامه اورلمغله برونى سبورى اوله يقال خفاف مقرطمة
اى مرقعة ملكمة فى جوانبها مفردى مقرطم در جوهرينك بونى فا ايله رسم ايلمسى سهودر شارح ديركه امام ليث
فا ايله ثبت ايلمشدر القرطمة دحرجه وزننده كسمك معناسنه در يقال قرطمه اذا قطعه قرطمة زبرجه وزننده
اندلسده بر بلده آديدر وقرطمة كوكرجن قوشنك بورنلرى ديبلرنده اولان ايكى نقطه نك برينه دينور كه دليك شكلنده
اولور ايكيسنه قرطمتان دينور القرطمان عنفوان وزننده هرطمان اسميدر كه چتالجه وهوراله ديدكلرى غله در
ياخود جلبان اسميدر كه بورچق ديدكلرى غله در القرعامة قافك كسريله كركى كبى ابر بلنوب كال ومقدارنى

بولمش خرماوسائر اغاجه دینور یقال نخلة وشجرة قرعامة ای ضخمة تامة القرقم زبرج وزننده ذکرک باشنه
دینور حشفه معناسنه المقرقم مزعفر وزننده سودخیرهسی دیدکلری جوره چوجغه دینور که بویومز اولور
فارسیده شیرزده دیرلر که سود اورغونی دیمکدر القرقة دحرجه وزننده چوجغك طعمهسنه اهتمام ایلیوب
اولور اولمز نسنه یدرمکله بدغدا ایلمك معناسنهدر یقال قرقم الصبی اذا اساء غذائه القزم قافك وزای معجمهنك
فتحیله برکسهدنیء وحقیر الوجود اولمق معناسنهدر که دنائت ظاهره و باطنهیی جامع اولمقدن عبارتدر علی قول
دواب ومواشی قسمنده قزم خرده وصغیر الجسم اولمق وانسانده اخلاقی بخل ودنائت وارتکاب مقولهسی اوصافله
حقیر وکز اولمقدن عبارتدر یقال قزم الرجل قزما من الباب الرابع وهو الدناءة والقماءة اوهو صغر الجسم
فی المال وصغر الاخلاق فی الناس وقزم فرومایه وسفله وزدال ناسه دینور فی الاصل مصدر اولمغله مفرد وجمعی
ومذکر ومؤنثی مساویدر وعند البعض تثنیه ومؤنث وجمعی دخی کلور وصفیت اعتباریله یقال رجل وامرأة
ورجال ونساء قزم ویقال رجلان قزمان وامرأة قزمة ورجال اقزام وقزامی وقزم بضمتین ونساء قزمات
قال الشارح ومنه حدیث علی کرم الله وجهه فی ذم اهل الشام جفاة طغام عبیدا قزام وقزم ایشه یرامز کوتو وکز
ماله دینور و برکسه رذیل وناکس وبدکوهر اولمق معناسنهدر یقال قزم الرجل قزما من الباب الرابع اذا کان
قزما و بودورلغه دینور که اسمدر یقال به قزم ای قصر القزم قافك فتحیله والقزم کتف وزننده والقزم
عنق وزننده والقزم جبل وزننده ناکس وبیمایه وکمشخصه دینور که انسان مواوزی تعبیر اولنور مؤنثی
هایلهدر القزام کتاب وزننده لئیم وناکس کسهلره دینور یقال قوم قزام ای لئام القزام غراب وزننده
الندن برکسه قورتیلوب خلاص اولمز اولان کسبه دینور مبرم دلجی کبی واولومه اطلاق اولنور القزم کتف
وزننده والقزم جبل وزننده جثهسی خرده وجوره اولهرق لئیم اولوب اصلا برایشه یرامز اولان کسیه دینور
جمعی قزم کلور عنق وزننده واقزام کلور القزمة فتحاتله بودور آدمه دینور مذکر ومؤنثه اطلاق اولنور
یقال رجل وامرأة قزمة ای قصیر وقصیرة القزم عزم وزننده عیبلمك معناسنهدر یقال قزمه قزما من الباب
الاول اذا عابه قزمان ثعبان وزننده ابن الحارث العبسی نام منافقدر که فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلری
آنك حقنده ان الله لیؤید هذا الدین بالرجل الفاجر بیوردیلر القسم قافك فتحی وسینك سکونیله بولمك
معناسنهدر یقال قسم المال قسما من الباب الثانی اذا جزأه وحادثهٔ زمان برقوم وجمعیتی بلوك بلوك پراکنده
وپریشان قلمق معناسنه مستعملدر یقال قسم الدهر القوم اذا فرقهم وقسم ویرکی یه اطلاق اولنور عطاء
معناسنه فی الاصل مصدر اولمغله جمعی یوقدر ورأی وفکر واندیشهیه اطلاق اولنور ملازمه یاخود سببیت علاقهسیله
یقال هو جید القسم ای الرأی وشك وکمان معناسنه مستعملدر که اندیشه منقسم اولور یقال ما فیه قسم
ای شك ویقموره وصویه اطلاق اولنور مقسوم اعتباریله وقدر وتخمین ایلمك معناسنه مستعملدر ملازمه
علاقهسیله علی قول برایشی ایشلیوب ایشلامکده یننده تردد دوشمك معناسنه مستعملدر یقال قسم امره قسما
اذا قدره اولم یدر ما یصنع فیه مؤلف اشوقدر معناسنی تکرار ایلمشدر مکر بری اصمیده محمول اوله وقسم برموضع
آدیدر وخوی وخلق معناسنهدر ودأب وعادت معناسنهدر بو ایکی معناده کسریله ده لغتدر وقلبه لایح
اولان برخاطره مظنون ایکن بعض امارات ودلائل ایله قوت بولوب یقین وحقیقته منقلب اولمغه دینور تقول قلنه کذا
بقسم ظنی وهو ان یقع فی قلبك الشیء فتظنه ثم یقوی ذلك الظن وحصاة القسم شول خرده چقللره دینور که برقاب
ایچره وضع ایدوب اوزرلرینه آنلری اورتجك قدر صو قویوب اول وضع اوزره هرکسه صوتوزیع ایدرلر و بوعملی سفرده
بولنوب صوقلیل اولان محلده اجرا ایدرلر یقال اقتسموا الماء بحصاة القسم وهی حصاة تلقی فی اناء ثم یصب فیه من الماء
ما یغمره التقسیم تفعیل وزننده بودخی بولمك معناسنهدر یقال قسم المال اذا جزأه ونوائب زمان
بوزمرهیی پراکنده وپریشان قلمق معناسنه مستعملدر یقال قسم دهر القوم اذا فرقهم القسم قافك کسریله
والمقسم منبر وزننده والمقسم مقعد وزننده والاقسومة اضحوکه وزننده حصه ونصیب معناسنهدر
قسم لفظنك جمعی اقسام وجمع الجمعی اقاسیم کلور تقول اعطیته قسمه ومقسمه ومقسمه واقسومته ای نصیبه
وهذا ینقسم قسمین قوللرنده مصدر اراده اولنورسه قافك فتحیله اولوب وحصه ونصیب یاخود شیء
مقسومدن جزؤ مراد اولنورسه که اسم اولور قافك کسریله اولور القسیم امیر وزننده بودخی بهره
ونصیب معناسنهدر جمعی اقسماء کلور نصیب وانصباء کبی وقسیم برنسنهیی بولشدیرن آدمه دینور مقاسم
معناسنهدر جمعی اقسماء وقسماء کلور کرماء وزننده وایکی یه تقسیم اولنان نسنهنك بربلوکنه دینور که

احدهما آخره نسبت قسیم در یقال هو قسیمه ای شطره وقسامهدن که حسن معناسنهدر وصف اولور کوزل وخوب
ودلبر محبوبه دینور کویا که هر اندامنه اجزاء حسن وجمال مقسوم اولمشدر جمعی قسم در قافك ضمیله مؤنثی قسیمه در
یقال غلام قسیم ای جمیل الانقسام انفعال وزننده بولنمك معناسنهدر یقال قسمه فانقسم المقاسمة مفاعله
وزننده بولشمك معناسنهدر یقال قاسمه الشیء اذا اخذ کل قسمه القسامة ثمامه وزننده مال صدقهیه
اطلاق اولنور بین الفقراء مقسوم اولدیغیچون وتقسیم مال ایدن آدمك کندی ایچون رأس مالدن افراز ایلدیکی
نسنهیه دینور قال الشارح ومنه الحدیث ایاکم والقسامة وهی ما یعزله القسام لنفسه و بواجر معیندن بشقه اولاندر که
حالا قسمت کاتبلری خلال تحریرده تصادف ایلدکلری بعض نفیس نسنهلری اختلاس ایدرلر ایشته اول قسامهدر
وحرامدر نته که نهایهده مصرحدر انتهی المقسم معظم وزننده تاسهلو آدمه دینور کویا که قلبی غم وتاسهدن
پاره پاره اولور یقال رجل مقسم ای مهموم وحسن وجمال صاحبی دلبر محبوبه دینور کویا که اجزاء جمال هر اندامنه
مقسومدر یقال هو مقسم ای جمیل القسامة سلامه وزننده کوزل اولمق معناسنهدر اجزاء حسنك هر اعضاسنه
مقسوم اولمسی تصوریله قسمدن منصر قدر یقال قسم الغلام قسامة من الباب الخامس اذا کان جمیلا واسم
اولور بین العدو والمسلمین واقع اولان صلح وصلاحه دینور که هر طرف اندن حصهیاب اولور جمعی قسامات کلور
یقال وقع بین العدو والمسلمین قسامة ای هدنة وقسامه شول جماعته دینور که برنسنه حقنده یمین ایدوب آنی اخذ
ایدهلر یاخود آنك حقنده شهادت ایدهلر یقال هم قسامة وهی جماعة یقسمون علی الشیء ویأخذونه او یشهدون
مترجم دیر که مؤلف بونده یك ایجاز ایلدی زیرا قسامه حلف معناسنه اولان اقسامدن اسم اولهرق مطلق یمین
معناسنهدر بعده شول یمینه اطلاق اولندیکه اولیاء قتیل اوزره تقسیم اولنور مثلا برقریه ترابنده برکسهنك ملکی
اولمیان خالی محلده جریحا برقتیل بولنوب قاتلی نامعلوم اولمغله ورثهسی اهالیء قریهدن ادعا ایلدکده ولی مقتول
اختیار ایلدیکی اللی آدمه یمین ویروب واکر اللی آدم بولنمز ایسه یمین ویریلان کسهلره اللی یمین تمامنهدك یمین
تکریر اولنور وبینهیه اولمیهرق مثلا قربنده عداوتی ظاهر اولان عمرو اوزره بالدلاله دعوا ایلسهلر اولیاء قتیل
اشبو عمرو زیدی قتل ایلدی دیو اللی تمامنهدك یمین ایدرلر ایشته بو ایکی صورتده یمین ایدن جماعتهده قسامه
اطلاق اولندی اکر مدعیلر یمین ایدرلرسه دیته مستحق اولورلر واکر متهمون یمین ایدرلرسه دیت لازم کلمز نته که
کتب فقهیهده مشروحدر ومنه حکم القاضی بالقسامة انتهی وقسامه حسن وجمال معناسنه اسم اولور
یقال به قسامة ای حسن القسم فتحتینله والمقسم مکرم وزننده یمین بالله معناسنهدر شارحك بیاننه کوره
قسم اسم ومقسم مخرج کبی مصدردر یقال اقسم بالله قسما ومقسما ای یمینا ومقسم اسم مکان اولور موضع یمین
معناسنهدر الاقسام همزهنك کسریله یمین ایلمك معناسنهدر یقال اقسم الرجل اذا حلف الاستقسام
برکسهدن یمین طلب ایلمك معناسنهدر یقال استقسمه به اذا طلب عنه القسم شارح واوایله وبهٔ نسخهسنی تخطئه
ایلمشدر ومؤلف بولشمك معناسندن ساکت اولمشدر التقاسم تفاعل وزننده بربریله آندلشمق معناسنهدر
یقال تقاسما اذا تحالفا وبرنسنهیی بولشمك معناسنهدر یقال تقاسما المال اذا اقتسما بینهما القسمة قافك
فتحی وسینك کسری وفتحیله بودخی حسن وجمال معناسنهدر یقال به قسامة وقسمة ای حسن و یوزه
دینور وجه معناسنه علی قول ناظرك نظرنه مقابل کلان برینه یاخود اوزرنده بنکیللره یاخود برونه یا برونك
ایکی طرفلوسمتنه یاخود برونك اورتهسنه یاخود قاشك اوسط طرفنه یاخود یکاقلرك عیان اولان یرلرینه یاخود
ایکی کوزك اراغنه یاخود بوزك بوقری طرفنه یاخود یکاغك بوقری طرفنه یاخود کوز باشی آقدیغی یره یاخود
ایکی یکاق ایله برونك اراقلرینه دینور وقسمه عطارك طبلهسنه وقوتوسنه دینور یقال کانه قسمة العطار ای جونته
القسم کتف وزننده والقسمة سفینه وزننده بونلرده عطارك طبلهسنه وقوتوسنه دینور که ایچنه طیب
وضع ایدرلر وقسیمه چارشویه دینور سوق معناسنه القسومیات قافك فتحیله برموضعدر القسامی سحابی
وزننده شول آدمه دینور که بزلری ابتدا دوروب وسیله دوروب بوکه تا که قیورمی آنك اوزرنه مفرد اولوب قالور اوله
ظاهر ابو قاشچیلرده وبرجیلرده اولور یقال طوی القسامی ثیابه وهو من یطویها اول طیها حتی تنکسر
علی طیها شارح دیر که حسن معناسنه اولان قسامهیه منسوبدر زیرا اوّلکی دوروسی اوزرهبو کیلوب قالدقده
بورشیوب کوزل اولور وقسامی شول آته دینور که برطرفدن بش یاشنه واروب و برطرفدن رباعیهدیشی هنوز
براقغله رباع اوله یقال فرس قسامی ای اقرح من جانب وهو من جانب رباع و برفرس معروف اسمیدر وایکی
نسنه بیننده اولان شبهه دینور القسام سحاب وزننده کوزللکه دینور یقال به قسام ای جمال وشدتلو

مطلب

اسبلكه على قول يار كونلرنده نصف نهارا اسيلكنك اولنه ياخود كونشك طلوعى وقتنه دينور كه اولوقتده كونش
بغايت خوشمنظر اولور وبوجهده يه مخصوص بر فرس آديدر قسام قطام وزننده سويد بن شداد العبشمى
قصراغنك اسميدر الاقاسيم اقسومه نك جمعيدر بين العباد نحن قسمنا كيلارندن مقسوم اولان روزى وقسمت
ونصيبلره دينور تقول رضينا اقاسيمنا وهى الحظوظ المقسومة بين العباد قسامه سحابه وزننده اساميدندر
قسامة بن زهير وقسامة بن حنظله صحابه لردر قاسم صاحب وزننده اساميدندر وبش نفر صحابه اسملريدر
قسيم امير وزننده وقسيم زبير وزننده بونلرده اسمدر مقسم منبر وزننده بر يره نام خاتونك زوجى اسميدر كه
مغيث ديمكله معروفدر قسحم حاى مهمله ايله قنفذ وزننده ابن حذام بن الصدف در و بوفا ايله قسحم مصحف
دكلدر القشم قافك فتحى وشين معجمه نك سكونيله طعام يمك على قول چوق يمك معناسنه در يقال قشم الطعام
قشما من الباب الاول اذا اكله او اكثر اكله وطعامى اوكورتلوب خوش ولطيف اولانى اكل ايلمك معناسنه در
يقال قشم الطعام اذا انقى منه الردئ واكل طيبه وخرما يپراغنى زنبيل وحصير وسپت مقوله سى نسنه اورمك
ايچون يارمق معناسنه در يقال قشم الخوص اذا شققه ليسفه وقشم باغچه يه جارى صو مجراسنه دينور واولمك
معناسنه در يقال قشم الرجل قشما اذا مات و بو معنا كراع لغويدن منقولدر القشم قافك كسريله سرشت
وطبيعت معناسنه در يقال كريم القشم اى الطبيعة ودره ده ياخود باغچه ده اولان طاره جق صو آقديسنه
دينور ياخود مطلقا صو آقديسنه دينور جمعى قشوم كلور وجسم وبدن معناسنه در يقال صغير القشم
اى الجسم وشكل وهيئه دينور و پشوب قرار دلمش اته دينور وايچ ياغنه دينور و بر نسنه نك اصل و بنيادنه
دينور يقال قوى القشم اى الاصل القشم فتحتينله وشينك سكونيله شول آق خرما قورغنه دينور كه لذيذ اولمغله
هنوز ايريشوب كمالى بولمزدن مقدم اكل اولنور اوله تقول اكلت قشما وهو البسر الابيض الذى يؤكل قبل ادراكه
وهو حلو صحاح مترجمى بونى آق بغداى ايله ترجمه ايلمكله ظاهرا نسخه سنده بسرى مصحفا بر عنواننده بولمشدر
القشام سحاب وزننده ايشه يرامز اولمغله مطروح اولان بوكه و پياغى يه دينور القشام غراب وزننده خرما
اغاجنه آفت اصابت ايلمكله قورغى رطب اولمزدن مقدم دوكلكه دينور يقال اصاب النخل قشام اذا انتفض قبل
استواء بسره وتيبسى وصفره مقوله سنده قلان دوكندى طعام بقيه سنه دينور كه اكله صلاحيتى اولميه قشامه
دخى دينور و بر رجل آديدر القشيم امير وزننده قورى سبزه يه دينور جمعى قشم در قافك ضميله المقشم مقعد
وزننده قشم كلمه سندن اسم مكاندر موضع اكل معناسنه ومنه يقال ما اصابت الابل منه مقشما اى لم تصب منه مرعى
واوامه دينور كه اسم اولور القشعم جعفر وزننده قوجه كشى يه دينور وقوجه كركس قوشنه دينور وايرى
نسنه يه دينور وارسلانه دينور وربيعة بن نزارك كه ابو قبيله درلقبيدر ياخود بواردب وزننده در ام قشعم جنك وقتالك
كنيه سيدر واولومك كنيه سيدر يقال حلت به ام قشعم اى المنية مترجم دير كه * الى حيث القت رحلها ام قشعم
مصراعنده موت مراددر و داهيه نك كنيه سيدر وصرتلانك واورمجكك كنيه سيدر وقرنجه يه بواسنه اطلاق اولنور
القشعمان قافك وعينك ضمه وفتحه لريله والقشعام قرطاس وزننده بيوك واركك كركس قوشنه دينور
القشعامة قرطاسه وزننده قپان وفق تعبير اولنان دوزاغه دينور يقال نشب العصفور بالقشعامة اى بالفخ
القشعوم زنبور وزننده خرده جثه لو جوره آدمه دينور يقال رجل قشعوم اى الصغير الجسم وكنه تعبير اولنان
بوجكه دينور القصم قافك فتحى وصادك سكونيله بر نسنه يى قيروب ايرمق على قول مطلقا قيرمق معناسنه در
هر نقدر ايرلمز سه ده يقال قصمه قصما من الباب الثانى اذا كسره وابانه او كسره وان لم يبن و بر آدم مراد ومقصدينه
وارمقسزين كلديكى يردن يعنى يولدن كيرودونمك معناسنه مستعملدر كه قطع عزيمت ايدر يقال قصم فلان
اذا رجع من حيث جاء يعنى ولم يتم الى حيث قصد الانقصام انفعال وزننده والتقصم تفعل وزننده بر نسنه
قيريلوب آريلمق معناسنه در يقال قصمه فانقصم وتقصم القصم فتحتينله اوك ديشلر ياريسندن قيريلمغه دينور
وقصم جكركه بوطه لر بنه دينور مفردى قصمه در الاقصم احمر وزننده اوك ديشلرى ياريسندن قيريلوب
كمش آدمه دينور يقال هو اقصم الثنية اى منكسرها فهو بين القصم القصماء حمراء وزننده طشره
بو ينوزى قيريق اولان كچى يه دينور نته كه عضباء ايچ بوينوزى قيريق اولانه دينور جمعى قصم كلور قافك
ضميله القصم والقصمة قافك حركات ثلاثيله قيرتى يه واوفاتى يه دينور ومنه الحديث استغنوا ولو عن قصمة
السواك يعنى ما انكسر منه اذا استيك به يعنى ناسدن استغنا ايده سز هر نقدر طلب وسؤال ايدجككز نسنه مسواك
باشندن ايريلان تللردخى اولورسه ده انيدخى جر وسؤال داعيه سنده اولميه سز واشبو قصم وقصمه كلمه لرنده قافك

كسر

كسرو ضمى صغانى روايتيدر و فتحى ابن عديسك باهرنام كتابندن منقولدر وقصمه قافك فتحيله نردبان پايه سنه دينور
يقال هذه الدرجة ثلثون قصمة اى مرقاة القصم كتف وزننده تيز قيريلور اولان نسنه يه دينور كورك كبى
يقال شئ قصم اى سريع الانكسار القصم زفر وزننده اوغراديغى وطوقنديغى نسنه يى قيروب اوفادر اولان
آدمه دينور يقال رجل قصم اذا كان يحطم ما لقى القصيمة سفينه وزننده ايرى ميشه اغاجلرى بتورن قومساله دينور
على قول برى برينه چاتيق صيق ميشه اغاجلغنه دينور جمعى قصيم در وجمع الجمع قصم در قافك ضميله وقصائم در
وقصيمه بر موضع آديدر قصيم امير وزننده بين اليمامة والبصره بر موضع آديدر و بشقه بر موضع آديدر كه بطن
فلج نام محلدن كيدن يول آنك اورته سندن چكوب كيدر القصم قافك فتحيله اسكى بموغه دينور على قول اسكى
بموق اغاجنه دينور القصم قافك كسرى ياخود فتحيله اوتلانمش اوتك بردن قلان كوكنه دينور جمعى اقصام در
القيصوم طيفور وزننده بر نبات آديدر كه اركك وديشى نوعلرى اولور تركيده آيوه طنه ديرلر دوايى نباتدر بغايت
مرارتلو اولور منفعتى وجلريله چكندر اسمه طوتان آدمك بدنى آنكله اوغمق شدت قشعريره يى دافع و بخورى
اهوامى طارد وتازه سنك مسحوقنى شرب عسر نفس وعسر بول وحيض وعرق نسا علتلرينه نافع و سرعت
انبات شعر وقتل ديدان خصوصنده باهر المنافعدر القصلام قرطاس وزننده شول اركك دوه وسائر حيوانه
دينور كه هر شيئى اصروب كسر وقطع ايدر اوله القضم قافك فتحى وضاد معجمه نك سكونيله ديشك اوجلريله
نسنه يمك على قول قورى نسنه يمك معناسنه در كه چاتردیلی پاتردیلی اولور قورى سميد وكورك كبى يقال قضم الرجل
قضما من الباب الرابع اذا اكل باطراف اسنانه او اكل يابسا ومنه المثل * يبلغ الخضم بالقضم * اى الشبعة تبلغ بالاكل
باطراف الفم يعنى ديشلرك اوجلريله آزجه آزجه يه رك شبع حاصل اولور وصول و بلوغى بعيد اولان مقصده باجه
باجه تدريجى عزيم وتحمل ايله ايريشيلور ديجك محلده ايراد اولنور القضام سحاب وزننده والقضيم امير
وزننده والمقضم مقعد وزننده والقضمة لقمه وزننده اصروب يه جك نسنه يه دينور كه يمنى تعبير اولنور
يقال ما ذقت قضاما وقضيما ومقضما وقضمة وهو ما يقضم عليه ومقضم مقعد وزننده ديشى اوجلريله نسنه
يه جك محله دينور نته كه مخضم اغز طولديره رق نسنه يه جك محله دينور اعرابى مكه يه كلوب عمزاده سنه مهمان
اولدقده ان هذه بلاد مقضم وليست ببلاد مخضم ديدى مرادى مكه نك زاد وذخيره سنك قلتنى ياخود اهل مكه نك
اصحاب رياضت اولدقلرينى كنايه در القضم فتحتينله قلجه دينور وقضيم كلمه سندن جمع اولور كه اوزرينه كاغد
كبى يازو يازيلان اق زشيه دينور كاسيذ كبى وقضم مصدر اولور ديشلر چنلامق ياخود قاروب چور يمكله اوجلرى
كدكلوب اوفانمق معناسنه در يقال قضم الرجل وقضمت اسنانه قضما من الباب الرابع اذا انصدعت او تكسرت
اطرافه وتفللت واسودت الاقضم احمر وزننده والقضم كتف وزننده ديشلرى چنلاق ياخود چور يوب
سيا هلنمغله اوجلرى فرسوده اولمش آدمه دينور مؤنثى قضماء در وديشه دخى وصف اولور وقضم كتف وزننده
اغزى صنق كهنه قلجه دينور القضيم امير وزننده بودخى اغزى صنق كهنه قلجه دينور يقال سيف قضم
وقضيم اى عتيق منكسر الحد وهكبه يه دينور عيبه معناسنه واق وساده صحيفه يه دينور على قول نه كونه
دريدن اولورسه اولسون كه اكا ازو باز بلور سلفده الره يازارلر ايدى يقال رقه على القضيم اى الصحيفة البيضاء
يعنى من الجلد كاغذ كراواى اديم كان ومبشين صفره يه دينور قضيمه دخى دينور وخطلرى نصمه اولان حصيره دينور
وطوار ار پهسنه دينور كه يم تعبير اولنور يقال قضمت الدابه قضيمها اى شعيرها وكومشه اطلاق اولنور فضه
معناسنه القضام زنار وزننده دوه مرعاسى اولان شور اوتلقدن بر نوعك اسميدر ياخود طحماء ديدكلرى بدرونك
بوى سوروب اوزامغله عشى خفيف وقليل اولان خرما اغاجنه دينور كه قوتى بوينه و بر رجه عى قضاضيم در الاقضام
همزه نك كسريله دوه چكه لرنى ديره دوب اويناتمق معناسنه در يقال اقضم البعير اذا قفقف لحييه وزمانه قحط
اولمغله حلبكشان ذخيره يى ازجه كتورمك معناسنه در يقال اقضم القوم اذا امتاروا شيئا قليلا فى القحط
الاستقضام اقضام ايله معناى اولده مرادفدر يقال استقضم القوم بمعنى اقضموا المقاضمة مفاعله وزننده
بر نسنه يى تدريجله ازجه ازجه المق معناسنه در يقال قاضم الشئ اذا اخذه يسيرا بعد شئ ومشترى نسنه يى
بوك بوك المبوب دسته دسته وطوتم طوتم كوزه جك مقدارى المق معناسنه در يقال قاضمه المشترى اذا اشتراه رزما
رزما دون الاجمال القضعم عين مهمله ايله جعفر وزننده يك ياشلو قوجه آدمه دينور القضعم زبرج وزننده
قوجه ناقه يه دينور القطم فطم وزننده بر نسنه يى اصرمق على قول طعمنى ياخود كيفيتنى بيلمك ايچون ديشلرك
اوجلريله آهسته جه طوتوب دادمق معناسنه در يقال قطمه قطما من الباب الثانى اذا عضه او تناوله باطراف

اسنانه فذاقه وكسمك معناسنه در يقال قطمه اذا قطعه القطم فتحيله برنسنه يه اشتها ايلمك معناسنه در يقال قطم الفحل الضراب والرجل النكاح او اللحم اوغيره قطما من الباب الرابع اذا اشتهاه القطم كتف وزننده وصفدر برنسنه يه مشتهى وآرزومند اولان شخصه دينور القطامى قافك فتحى وضمى وياناك تشديديله والقطام سحاب وزننده چاقر جنسنه دينور على قول اته آشوب داد اتمشنه دينور مؤلفك اواللحم منه قولى كتف وزننده در وقطامى كوزى پك كوره كن آدمه دينور يقال رجل قطامى اى الحديد البصر وصيد وشكاره طغان كبى رفع رأس ايدن شخصه دينور وپك كسكين نبيذ وشرابه دينور يقال سقاه قطاميا اى نبيذا شديدا وكلب قبيله سندن برشاعر لقبيدر اسمى حصين بن جمال وكنيه سى ابو الشرقى ايدى وتغلب قبيله سندن برشاعرك دخى لقبيدركه اسمى عمير بن شييم ايدى المقطم منبر وزننده برنجى قوشك پنجه سنه دينور يقال اخذه القطام بمقطه اى بمخلبه المقطم معظم وزننده مصرده قرافه اوزره حواله بر طاغك اسميدر ابن ام قطام سحاب وزننده سلفده كنده قبيله سنك اميرلرى ايدى القطيم اردب وزننده آدمه صالبجى اركك دوه يه دينوركه آدمجل تعبير اولنور يقال فحل قطيم اى صئول قطام قافك فتحى وميمك كسرى اوزره بناسيله برخاتون اسميدر اهل نجد بونى غير منصرف مجراسنه اجرا ايدرلر شارح ديركه اهل حجاز مطلقا فعال وزننده اولان اسمى كسر اوزره مبنى ايدرلر فاعله دن معدول اولديغيچون وحرف تعريف ادخال ايلمزلر وجمع قلمزلر اما اهل نجد غير منصرف مجراسنه اجرا ايدرلر عمر كلمه سى كبى يقولون هذا قطام بالرفع مطلب

وبو ذكر اولنان اختلاف آخرنده حرف راء اولمديغى صورتده در قطام ورقاش كبى واكر حضار وجعار وسفار كبى آخرنده راء اولورسه اهل نجد اهل حجاز ايله متفقلردر قطامه ثمامه وزننده بر رجل اديدر القطيمة سفينه وزننده طعمى بوزلمش سوده دينور واتمك وسائر نسنه قرنديسنه دينور واوج طلوسى بغدايه دينور القيعم حيدر وزننده كدى يه دينور سنور معناسنه وقوجمان ايرى دوه يه دينور القعم قافك فتحيله كدى ماولمق معناسنه در يقال قعم القيعم قعما اذا صاح القعم فتحتيله بعض آدمك قيناقلرنده اولان اكر يلكه ويومر يلغه دينوركه طشره چقق اوله رق برطرفه اكرى اولمقدن عبارتدر يقال فى اليتيه قعم اى ميل وارتفاع وبركسه برمرضه اوغرامق معناسنه در يقال قعم الرجل قعما من الباب الرابع اذا اصابه داء الاقعام همزه نك كسريله بوكسلمك معناسنه در يقال اقعمت الشمس اذا ارتفعت وبرآدمى يلان صوقوب درساعت هلاك ايلمك معناسنه در يقال اقعمته الحية اذا لسعته فقتلته وبركمسه برعلت اوغرامق معناسنه در يقال اقعم الرجل على المجهول اذا اصابه داء القعمة غرفه وزننده مالك يعنى دوه قسمنك كزيده سنه دينور يقال قعمة المال اى خياره القعضم ضاد معجمه ايله جعفر وزننده وزبرج وزننده ضعيف وزبون آدمه دينور على قول دشلرى دوكلمش قوجه يه دينور القلم فتحتيله قامشه دينور على قول يونلمش اولانه دينور حالا يازه جق قلمه قلم اطلاقى بو كه مبنيدر جمعى اقلام در وقلام در قافك كسريله وبو قطع معناسندن مأخوذدر وقلم يلكسز اوقه اطلاق اولنور زلم معناسنه شارح ديركه ايكى طرفى اعتبار يله قلمان دخى دينور نته كه جلمان ومقراضان ديدكلرى كبى وقلم طول خاتونك طوللغى زمانك اوزامسنه دينوركه زوجدن مقطوعه اولور يقال ما انتهى قلم ايمها اى طولها ووقار اوقنه دينور القلمة معظمه وزننده طول خاتونه اطلاق اولنور يقال امرأة مقلمة اى ايم وتقول العرب الف مقلمة اى كتيبة شاكة السلاح يعنى آلات واسلحه زى تيز برعسكردر كويا كه مجموعى مزراق يلمانى كبى يونيلوب تجديد اولنمشدر القلم صرم وزننده طرنق وقاش مقوله سى سرد نسنه يى كسمك معناسنه در يقال قلم الظفر وغيره قلما من الباب الثانى اذا قطعه التقليم تفعيل وزننده قلم معناسنه در يقال قلمه بمعنى قلمه القلامة ثمامه وزننده كسنتى يه دينور تقول لم يغن عنى قلامة ظفر وهى ماسقط منه المسالم مظالم وزننده مقلم لفظندن جمعدركه كيجك يره دينور بو جهتله مزراغك بوغو لرنه مقالم اطلاق اولنوركه قارغيده پك ظاهردر يقال مقالم رمحه كثيرة اى كعوبه المقلم منبر وزننده دوه نك ذكرى غلافنه دينور المقلمة مكنسه وزننده قلمدانه دينور آلت منزلنه منزلدر يقال وضع القلم بالمقلمة وهى وعائه القلام زنار وزننده قاقلى اسميدركه حمض نوعندن دوه اوتى ومسك اوتى ديدكلرى نباتدر الاقليم قنديل وزننده اقاليم سبعه نك مفردي ديدركه يدى اقليم تقدير اولنان كره ارضدن برحصهٔ مقطوعه در فارسيده كشور دينور ومصرده بر موضع اديدر اقليميه يای مخففه ايله روم ديارنده بر بلده اديدر قلمون فتحتيله دمشق ترانده بر موضع اديدر دير القلمون

بلدهٔ فيوم ترانده بر موضعدر ابو قلمون روم قماشلرندن برجنس قماشك اديدر درلو درلو رنكلرده نمايش ايدر حالا جانفس ديدكلريدركه جانفزا محرفيدر القالم ظالم وزننده اركن آدمه دينور يقال هو قالم اى عزب جمعى قلمه در فتحاتله قلمه عربه وزننده روم ديارنده براولكه اديدر اقليما همزه نك كسريله اسم بنت آدم عليه السلام در واقليميا التونك وكومشك دبنه چوكن چوككنه دينوركه سبك اولندقده بوزينه چقار على قول ذوب اولنوركن چقان دخانه دينور مفرداتده بوكونه مرسومدركه اقليميا يونانيده شول نسنه دركه التون وكومش وباقر مقوله سى اجساد متطرقه ذوب اولندقده كبوك وچكوك كبى فوقنده وتحتنده مجتمع ومنعقد اولور تحتنده اولان دخى كبوك نوعندندر وعمليسى دخى اولوركه نقره ايله كوزطاشندن دوزيلور ياخود اقليميا التون وكومش جنسى معدندن هنوز ظهور وجسم حجردن مفترق اولدقده جوهرلرندن حاصل اولان كبوكدر اقلام همزهٔ مفتوحه ايله افريقيه ديارنده بر بلده اديدر وفارس اولكه سنده بر طاغك اسميدر القلحوم حاى مهمله ايله زنبور وزننده عظيم الخلقه آدمه دينور يقال رجل قلحوم اى عظيم الخلق القلحم اردب وزننده فى نفسه متعظم ومدمغ آدمه دينور وپير وسالخورده آدمه دينور يقال هو قلحم اى متعظم فى نفسه وكذا مسن القلحامة قرطاسه وزننده پك باشلو پير فانى يه دينور يقال شيخ قلحامة اى هرم الاقلحمام اقشعرار وزننده پك پير فانى اولمق معناسنه در يقال اقلحم الرجل اذا هرم القلخم خاى معجمه ايله جردحل وزننده ايرى ودبزمان اركك دوه يه دينور القلذم ذال معجمه ايله جعفر وزننده بول وصولو قرجه دينور يقال حفر قلذم اى واسع كثير الماء القليذم سميدع وزننده صويى چوق قيويه دينور القلزمة دحرجه وزننده يوتمق معناسنه در يقال قلزمه اذا ابتلعه ولؤم وخساست معناسنه در يقال به قلزمة اى لؤم وغريو وفرياد معناسنه در يقال ماهذه القلزمة اى الصخب التقلزم تدحرج وزننده بو دخى يوتمق معناسنه در يقال تقلزمه اذا ابتلعه وبركسه بخل ودنائت وخسته اولمك معناسنه دركه بخلى اوكنه هلاك اولمقدن عبارتدر يقال تقلزم الرجل اذا مات بخلا القلزم قنفذ وزننده عمرو بن معدى كربك قلجى اسميدر ومصر ايله مكه بيننده جبل طوره قريب بر بلده اديدر بحر القلزم كه سويس دكزى ديدكلريدر اكا مضافدر زيرا شهر مزبور بحر مسفورك براوجنده واقعدر ياخود كنديسنه داخل وراكب اولنلرك اكثرينى ابتلاع ايلديكيچون بحر مزبوره قلزم اطلاق ايلديلر شارح ديركه شهر قلزم حالا خرابه در يرينه سويس بنا اولندى وبحر مرقومده فرعون مع جنوده غرق اولندى بو دخى وجه تسميه اولور القلعم اردب وزننده پك باشلو پير آدمه دينور يقال شيخ قلعم اى مسن القلعم جعفر وزننده قوجه قارى يه دينور قلعم درهم وزننده بر رجل علميدر القلهمة دحرجه وزننده سرعت ايلمك معناسنه در يقال مر فلان يقلهم اى يسرع قلهم جعفر وزننده بر رجل اديدر القلهذم ذال معجمه ايله سفرجل وزننده جست وسبكپا آدمه دينور يقال رجل قلهذم اى خفيف وبحر عظيمه دينور القلهزم سفرجل وزننده اورته بويلو آدمه دينور على قول باشى وقولقلرى التنده كى سبورى كيكلرى ايرى وبومرى آدمه دينور وبو دوركسه يه دينور يقال رجل قلهزم اى مربوع او الضخم الرأس واللهزمتين وكذا قصير وقورمى يفشقلى كوزل انداملى آته دينور القمة قافك كسرى وميمك تشديديله باشك تپه سنه دينور فارسيده تارك ديرلر يقال ضرب قمة رأسه اى اعلاه وهر شيئك تپه سنه وبو قرينه اطلاق اولنور وجماعت انسانى يه دينور وايچ ياغنه دينور شحم معناسنه يقال قمة من الناس اى جماعة اكلوا قمة اى شحما وسمو زلكه دينور يقال اخذته القمة اى السمن وجسم وبدنه دينور يقال القى عليه قمته اى بدنه وبويه دينور يقال هو حسن القمة اى القامة القمامة ثمامه وزننده بو دخى جماعت انسانى يه دينور وسپورندى يه دينور جمعى قمام در يقال جمع قمامة البيت اى كناسته وقمامه برنصرانيه خاتون اسميدركه قدس شريفده بركليسا بنا ايدوب واسميله مسمى اولدى ووقاص بن قمامه برشاعردر وابو قمامه جبلة بن محمد محدثدر القمة قافك ضميله ارسلانك اغزيله اخذ ايلديكى نسنه يه دينور القم قافك فتحيله سپورمك معناسنه در يقال قم البيت قما من الباب الاول اذا كنسه وحيوان يرده اولان اوتك مجموعنى اوتلق معناسنه مستعملدر يقال قمت الشاة اذا اكلت ماعلى الارض وانسان صفره ده وسينيده اولان طعامك جمله سنى سپوروب يمك معناسنه مستعملدر يقال قم الرجل اذا اكل ماعلى الخوان وبوغورد دوه ناقه لرك مجموعنه آشوب دوله قومق معناسنه مستعملدر يقال قم الفحل الناقة اذا القحها كلها وقورمق معناسنه در يقال قم الشئ اذا جف المقمة ميمك كسريله سپوركه يه دينور وچتال طرنقلى حيوانك دوداغنه اطلاق اولنور

بردن نسنه‌یی دودقلریله سپوره‌رك آكوب اكل ايتدكلری‌چون و بو معناده میمك فتحیله ده جائزدر الافتمام افتعال وزننده بودخی صفره‌ده اولان طعامك مجموعنی سپوروب يمك معناسنه‌در يقال اقتم ماعلی الخوان اذا اكله و برايشه دورشوب چالشمق معناسنه‌در يقال اقتم الشیء اذا عالجه وشاشوب صاپیه‌رق برنسنه‌یه طوغریجه سوپكنوب طيانمق معناسنه‌در يقال اقتم الشیء اذا اعتمده فلم يخطئه و بولغدكی هنوز يره اوب قرارلشمقسزين سلكمك معناسنه‌در يقال اقتم العدل اذا انتسفه قبل ان يستقر فی الارض المقم ميمك كسريله صفره‌ده اولان طعامی سپوروب خوره يكورر اولان اكول آدمه دينور يقال رجل مقم اذا كان يأكل ماعلی الخوان الاقام همزه‌نك كسريله بودخی بوغورناقه‌لرك مجموعنه آشوب دوله قومق معناسنه‌در يقال اقم الفحل الناقة اذا اقتحمها كلها القيم امير وزننده قوری اوته وچاره دينور التقمم تفعل وزننده سپورنديلر اراشدرمق معناسنه‌در يقال تقمم الرجل اذا تتبع الكناسات و برنسنه‌نك اوزرينه چقمق معناسنه‌در يقال تقمم الشیء اذا تسنمه التقمقم تزلزل وزننده بودخی برنسنه اوزرينه چقمق معناسنه‌در يقال تقمقم الشیء اذا تسنمه وصوايچره طالوب غرق اولنجه قدر كتمك معناسنه‌در يقال تقمقم الرجل اذا ذهب فی الماء وغمر حتی غرق و بوغورچوكش ناقه اوزره آشمق معناسنه‌در يقال تقمقم الفحل الناقة اذا اعلاها باركة ليضربها القمقام قافك فتحی وضميله سيد وعالیشان آدمه دينور يقال رجل قمقام ای سيد وامر عظيم معناسنه‌در يقال وقع فی قمقام من الامر ای عظيم ودريايه دينور علی قول انكين برينه دينور بوراده تقديم وتأخير واردر زيرا نسخه‌لرده والبحر والعدد الكثير اومعظمه عنوانده مرسومدركه طغيان قلم ناسخدر وعدد كثيره دينور يقال عدد قمقام ای كثير وخرده كنه‌يه وصفرغه‌يه دينوركه طواره ياپشور و برنوع كهله‌يه دينوركه قيللرك ديبلرينه ياپشور مترجم ديركه كتب طبيه‌ده قمقام قرق اياق ديدكلری بوجك ايله مفسردركه اياقلری چوق كهله كبی برخرده بوجكدر صاچه صقاله اوشوب قيللرك ديبلرينه ياپشور سببی وعلاجی كتب مزبوره‌ده مشروحدر القمقمان قافلرك ضميله والقماقم علابط وزننده بونلرده دريانك انكين برينه دينور القمقمة زلزله وزننده برنسنه‌یی بركدروب بارايه كتورمك معناسنه‌در ياخود بركسبه خرده كنه‌لر مسلط ايلمك معناسنه‌در ومنه يقال قمقم الله عصبه ای جمعه وقبضه اوسلط عليه القردان الصغار معنای اول دخی حق تعالی سكيرلرنی قيوروب بوزسون ديمكدر التقميم تفعيل وزننده برنسنه‌یی قورتمق معناسنه‌در تقول قممته اذا جففته القمقم هدهد وزننده دستی‌يه دينور جره معناسنه ومعروف قابك اسميدر ككم معرب‌يدركه فارسيدر مراد كوكم تعبير اولنان دستی كبی بيوك قابدركه ابريقك بيوك قرنداشيدر شارح ديركه قمقمه تعبير اولنان شيشه كه كلاب مقوله‌سی قورلر بوندن مستعاردر وقمقم بوغزه اطلاق اولنور حلقوم معناسنه القمقم قافلرك كسريله قوش بلكنه دينور وقوری خرما قورغنه دينور قبقم مضعربنه‌سيله برصوبك آديدر القبقم حيدر وزننده بوغزينك دليكی ككبش آدمه دينور يقال رجل قبقم ای واسع الحلق القمنة قافك ونونك فتحيله متغير اولمش زيتون ياغی مقوله‌سنك بدو بوزق رايحه‌سنه دينور تقول للزيت قمنة ای خبث ريح القمنة فرحه وزننده ذكر اولنان بد رايحه نسنه يلاشمغله فناقوقان اله وصف اولور يقال يده قمنة اذا كانت بها قمنة القنم فحتينله قربه وطلوم مقوله‌سی بد قوقمق معناسنه‌در يقال قنم السقاء قنما من الباب الرابع اذا انتم وجوزايچی فاسد اولمق معناسنه‌دركه طشره تركبسنده قاقيرجق تعبير اولنور يقال قنم الجوز اذا افسد ودوه وآت وسائر نسنه اصلانمغله كوده‌سنه توزچوكوب كيرلنمك معناسنه‌در يقال قنم الابل والفرس ونحوه اذا اصابه الندی فركبه الغبار فاتسخ الاقنوم اسلوب وزننده اصل معناسنه‌در جمعی اقانيم در ولفظ مزبور روميدر شارح ديركه نصارانك اقانيم ثلاثه تعبيرلری اصول ثلاثه ديمكدر بو معناد ندر القوم قافك فتحی وواوك سكونيله اسم جمعدر بالمعيه رجال ونساء جماعتنه اطلاق اولنور علی قول رجال جماعتنه مخصوصدر ياخود نسوان بالتبعيه داخل اولور وقوم لفظی مذكر ومؤنث اولور جمعی اقوام وجمع الجمعی اقاوم واقاويم واقايم كلوركه واوی يايه مبدلدر شارح ديركه قوم فی الاصل مصدردر جماعته اطلاقی مهماته قياملری تصورينه مبنيدر وعند البعض قائمك لفظندن جمعيدر زور وزائر وصوم وصائم كبی لكن مؤلفه كوره رهط ونفر كبی اسم جمعدر مفردی رجل وامرأدر وتذكير وتأنيثی جائزدر زيرا واحدی اولميان اسماء جموع انسان ايچون اولورسه تذكير وتأنيثی جائزدر ومصغرنده هرحالده قويم دينور رهيط كبی وعلامت تأنيثی همان فعلده الحاق اولنور مطلب واكر اسماء جموع انساندن غيری ايچون اولورسه مصغرنده هاء الحاق اولنور مترجم ديركه اشبو كذبت قوم نوح المرسلين كريمه‌سنده صاحب كشاف وقاضی القوم مؤنثة وتصغيرها قويمة عبارتيله ثبت ايلمشلر ظاهراً جماعت معناسی

اعتبار ايلديلر القوم كذلك نوم وزننده والقومة نومه وزننده والقامة حاله وزننده والقيام كتاب وزننده كه اصلی قوام ايدی اياق اوزره قالقوب طورمق معناسنه‌در يقال قام الرجل يقوم قوما وقومة وقامة وقياما اذا انتصب و برايشه مباشرت ايلمك معناسنه مستعملدر يقال قامت المرأة تنوح ای طفقت و برايش راست ومعتدل اولمق معناسنه‌در يقال قام الامر اذا اعتدل و باء حرفيله قيام اعضاء كه متعدی اولور دردناك ايلمك معناسنه مستعمل اولور تقول قام بی ظهری ای اوجعنی يعنی وجعندن اوتوره ميوب بنی قالدردی سائر اعضاده دخی بورسمه‌در وارعورتك مؤنت لازمه‌سنی كوروب جمله اموريده اوزرينه ناظر وثابت ومتولی اولمق معناسنه مستعملدر يقال قام الرجل المرأة وعليها اذا مانها وقام بشأنها وصوطوكق معناسنه مستعملدر يقال قام الماء اذا جمد ودابه‌نك يورغلقدن كيده ميوب طورمق معناسنه مستعملدر يقال قامت الدابة اذا وقفت و بازار رايج اولمق معناسنه مستعملدركه بازار طورمق وقيزشمق تعبير اولنور يقال قامت السوق اذا نفقت بوراده مؤلف ذكر اولنان قيام ظهر مثالنی تكرار ايلمشدر وصاتلق نسنه مشتری اوزره قيمت معلومه قرارداده اولمق معناسنه مستعملدركه فلانك اوزرنده شو بهايه طوردی تعبير اولنور يقال قامت الامة مائة دينار اذا بلغت قيمتها مؤلف بوراده قيام بشأن المرأة معناسنی تكرار ايلمشدر القائم اسم فاعلدر اياقده طوران آدمه دينور جمعی قوم وقيم كلور ركع وزنلرنده وقوام وقيام كلور رمان وزنلرنده وقائم السيف قلجك قبضه‌سنه اطلاق اولنور وقائم برنسنه اوزره ثابت ومداوم اولان آدمه اطلاق اولنور ومنه قول حكيم بن حزام قال بايعت رسول الله صلی الله عليه وسلم ان لا اخر الا قائما ای ان لاموت الا ثابتا علی الاسلام القوام قتال وزننده مفاعله‌دن مصدردر بركمسه ايله بيله‌جه قائم اولمق معناسنه‌در تقول قاومته قواما اذا قمت معه وقوام اسم اولور فی الاصل مصدر ثلاثيدر برايشك و برنسنه‌نك نظامی ومدار ثباتی وعمادينه دينوركه اول ايش واول نسنه آنكله صورت وجود وثبات بولور واوی يايه ابدالله قيام دخی دينور يقال هو قوام ذلك الامر وقيامه ای نظامه وعماده وملاكه القومة نومه وزننده بناء مره‌در بركره قالقوب طورمق معناسنه‌در ومنه مابين الركعتين قومة ای قيام واحد شارحك بياننه كوره بوراده ركعتيندن مراد ركوع وسجوددر المقام مرام وزننده اسم مكاندر قيامده ايكی اياغك طورديغی يره دينور يقال لم ينفك عن مقامه ای موضع قدميه واقامه معناسنه مصدر ميمی اولور يقال لامقام لك به ای لااقامة لك الاستقامة راست ومعتدل اولمق معناسنه‌در يقال استقام الامر اذا اعتدل مؤلف بونی تكرار ايلمشدر و برنسنه‌يه بها وقيمت تقدير وتعيين ايلمك معناسنه‌در تقول استقمت السلعة اذا ثمنته بوراده تذكير ضمير مبيع ياخود شیء تصوريله‌در الاقامة همزه‌نك كسريله كه اصلی اقوام ايدی واوك حركه‌سی ماقبلنه نقل اولندقده صكره واو الفه قلب اولنمغله التقاء ساكنين واقع اولديغندن عند الخليل الف ثانيه وعند الاخفش الف اولی حذف اولنوب محذوفه بدل آخرينه هاء زياده قلندی استقامه كلمه‌سنده دخی بو بلجه‌در و بعضا اضافت حالنده هايی حذف اولنور والقامة حاله وزننده كه اسم مصدردر مصدر موقعنه منزلدر يرده دائمی طورمق معناسنه‌دركه مقيم اولمق تعبير اولنور يقال اقام بالمكان اقامة وقامة اذا دام به و برنسنه‌يی دائم وثابت ايلمك معناسنه‌در يقال اقام الشیء اذا ادامه و برآدمی يرندن اياغه قالدرمق معناسنه‌در يقال اقام فلانا ضد اجلسه واكری نسنه‌يی طوغرلتمق معناسنه‌در يقال اقام دره اذا ازال عوجه التقويم تفعيل وزننده بودخی اكری‌يی طوغرلتمق معناسنه‌در يقال قوم دره اذا ازال عوجه وعدله مؤلف بونی تكرار ايلمشدر وتقويم برنسنه‌يه قيمت تعيين ايلمك معناسنه‌در تقول قومت السلعة اذا ثمنته المقامة ميمك فتحيله مجلس معناسنه‌در يقال هذا مقامة فلان ای مجلسه وقوم وجماعت معناسنه‌در يقال فيه مقامة ای جماعة المقامة ميمك ضميله مقام كبی اقامه‌دن مصدردر اقامه معناسنه يقال لامقام ولامقامة له ای لا اقامة له وايكيسيده اسم مكان اولورلر يقال هذا مقام الحی ومقامتهم ای موضع اقامتهم القامة حاله وزننده والقيمة والقومة قافلرك فتحيله والقومية قافك ضميله والقوام قافك فتحيله انسانك بوينه دينور قامه‌نك جمعی قامات وقيم كلور عنب وزننده يقال هو طويل القامة والقيمة والقومة والقومية والقوام ای الشطاط وقامه قيودن صوچكمك بكره‌يه دينور جمع اسباب وادوات ايله جمعی قيم كلور عنب وزننده ونجد اولكه‌سنده برطاغك آديدر القويم امير وزننده والقوام شداد وزننده قامتی خوب وموزون آدمه دينور قويمك جمعی قوام در جمال كبی يقال هو قويم وقوام ای حسن القامة وقويم طوغری نسنه‌يه دينور يقال شیء قويم ای مستقيم القيمة قافك كسريله برنسنه‌نك دكرينه وبهاسنه دينور اصلی واودر زيرا بها متاعك مقامنه قائم اولور جمعی قيم كلور عنب وزننده وقيمه ثبات ودوام معناسنه‌در ومنه يقال ماله قيمة اذا لم يدم

على شئ ما اقرمه طوغريلق معناسندن فعل تعجبدر و بوشاذدر زيرا تقويم ماده سندن مبنى در مزيددن ايسه
فعل تعجب متصرف اولمز قياس اولان ما اشدّ تقويمه ديمكدر شارح ديركه قويم لفظندن اعتبار ايله تجويز ايلديلر
نته كه ما اشدّه وما افقره ديرلركه شـدّ وافتقر ماده لرندندر لكن شـديد وفقير لفظلرينه اعتبار ايلديلر القوام
سحاب وزننده عدل معناسنه در و برآدمك مدار معاشى اولان نسنه يه اطلاق اولنور يقال هو قوامه وهو ما يعاش به
القوام غراب وزننده برمرضدركه قيون قسمنك اياقلرينه عارض اولمغله اصلا يا تميوب دائما اياقده طورر القومية
قافك ضميله بودخى قوام الامر معناسنه دركه برنسنه نك مدار وجود وثباتيدر القائمة طوار قسمنك براياغنه
دينور جمعى قوائم در وكتابدن بر ورقه يه اطلاق اولنور وقائمة السـيف قائم كبى قلجك قبضه سنه اطلاق اولنور
وعين قائمة شول كوزه اطلاق اولنوركه كورمسى زائل اولوب لكن حدقه سى صحيح وسالم اوله يقـال عين قائمة اذا
كان قد ذهب بصرها والحدقة صحيحة القيوم والقيـام قافلرك فتحى و يالرك تشديدلريله بدأ واوّل وحدوثدن
منزه ومبرّا ازلى وقديم اولان حضرت رب متعالك اسماء حسـناسندندر وقرأ عمر رضى الله عنه الحى القيام
وهو لغة شارحك بيانـنه كوره قيوم فيعول وقيام فيعـال وزننده در اصللرى قيووم وقيوام ايدى قال البيضاوى الدائم
القيـام بتدبير الخلق وحفظه وقال ابن الكمال القائم بذاته المقوّم لغيره القويمة جهينه وزننده برساعت زمانى يه
اطلاق اولنور يقـال مضت قويمة من نهار اى ساعة القوائم هذيل قبيله سى يورنده برنيجه طاغلره اطلاق
اولنور القائم سلفده سرّ من رأى نام قصبه ده برعمارت آديدر وقائم بامر الله عباسيه دن ابو جعفر عبد الله بن احمد
نام خليفه نك لقبيدر مقامى حبارى وزننده يمامه ده برقريه در المقوم منبر وزننده صبان قوانينه دينوركه چفت
سورن اكا ياپشور المقوّم معظم وزننده قيس بن مكشوح المرادى قلجنك آديدر الاقتيام افتعال وزننده برون
كسمك معناسـنه در يقال اقتام انفه اذا جدعه انقهم فتحتيله طعامه اشتهاسز اولمق معناسـنه دركه كوكلى
ايستمز اولمقدر يقال قهم الرجل قهما من الباب الرابع اذا قلّ شهوته للطعام يورنده قلت عدمندن كنايه در الاقهام
همزه نك كسريله اغماض ومسامحه ايلمك معناسـنه در يقال اقهم فى الشئ اذا اغمض و برنسـنه دن ايكرنمك
معناسـنه در يقال اقهم عنه اذا كرهه وطعامه اشتهاسز اولمق معناسـنه در يقال اقهم عن الطعام اذا لم يشته
وطعامه مشـتهى اولمق معناسـنه در يقال اقهم الى الطعام اذا اشـتهاه و يورغب ماده سى كبيدركه عن والى ايله
صله لندقده مقـابل معنايه دال اولور وهوا آياز اولمق معناسـنه در يقال اقهمت السماء اذا انقشع الغيم عنها قهم
قهم وزننده ابن جابردركه همدان قبيله سـندن بربطن پدريدر وغيريده بوندن ماعدا قهم ايله مسمّا بطن يوقدر
ماعداسى قافله در وقهم بن هلال بن النهاس ونهاس بن قهم محدثلردر القهطم زبرج وزننده فرومايه اوله رق
شماطه جى چاغرغان آدمه دينوركه شلتاق تعبير اولنور يقـال رجل قهطم اى لئيم ذو الصخب و بررجل علميدر
القهقم اردب وزننده النه كيرن نسـنه يى كرداب كبى يوداراولان آدمه دينور يقال رجل قهقم اى الذى يبتلع كل
شئ فصــــــــل الكاف الكتم كافك وتانك سكونيله والكتمان كافك كسريله برسوزى وخبرى كيزلمك
وصقلمق معناسـنه در يقال كتم الحديث كتما و كتمانا من الباب الاول اذا ستره واخفـاه وايكى مفعوله تعديه ايدر
يقال كتمه اياه اذا ستره التكتيم تفعيل وزننده كتم معناسـنه در يقال كتمه بمعنى كتمه الاكتتام افتعال وزننده كتم
معناسنه در يقال اكتتمه بمعنى كتمه وصيرارمق معناسـنه در يقال اكتتم الشئ اذا اصفر المكاتمة مفاعله وزننده كتم
معناسنه در يقال كاتمه بمعنى كتمه الكتمة كافك كسريله اسمدر خبرى صاقلمغه دينور الكتوم صبور وزننده والكتمة
همزه وزننده سرّى پك كتم ايدن آدمه دينور وكتوم شول ناقه يه اطلاق اولنوركه كبه اولمشيكن قويرغنى قالدرمغله
كبه لكنى بيلدرمز اوله جمعى كتم در كتب وزننده وشول يايه دينوركه اغاجنده اصلا چتلاق اثرى اولميوب درست اوله
الكاتم اسم فاعلدر كتم ايديجى معناسـنه در وكتوم معناسـنه استعمال اولنوركه مبالغة كاتم ايله وصفلنور يقال سرّ
كاتم اى مكتوم وديكيجى به دينور خارزمعناسـنه المكتام محراب وزننده بودخى كبه لكنى بيلدرمين كبه ناقه يه دينور الكتوم
قعود وزننده كبه ناقه قويرغنى قالدرمغله كبه لكنى بيلدرمز اولمق معناسنه در يقال كتمت الناقة كتوما من البـاب
الاول اذا كانت كتوما وياى كتوم اولمق معناسـنه در يقال كتمت القوس اذا صارت كتوما وكـتام وكتوم كتاب
وزننده طلومك ديكيشى صيق ومحكم اولمغله اصلا ايچنده كى صيزمز اولمق معناسـنه در يقال كتم السقاء كتاما وكتوما
اذا امسك اللبن والشراب الكتيم امير وزننده والكاتم والكاتمة بونلرده اغاجنده چتلاق اولميوب درست اولان
يايه وصف اولور كتوم كبى يقـال قوس كتيم وكتوم وكاتم وكاتمة اذا كانت لا صدع فى نبعها وكتيم صيق
ومحكم طلوم ديكشنه دينوركه اصلا برنسـنه صزوب چقميه يقـال خرز السقاء كتيم اى لا ينضح و بوكوردمز اولان

اركك دوه يه اطـلاق اولنور يقـال جمل كتيم اى لا يرغو الاكتم احمر وزنـنده قارنى بيوك على قول پك طوق
آدمه دينور يقال رجل اكتم اى عظيم البطن او شبعان الكتم فتحتيـنله والكتمان كافك ضميله بر نبات آديدركه
قنه يه قاتلوب آنكله صاچ وصقـال خضـاب اولنور برمدت رنكى ثابت اولوب قالوركوكلك مطبوخيله مركب كبى
ياز و ياز يلور بو نبـات وسمه اوله جقدركه چويت اوتيدر مكتوم وكتيم امير وزنـنده وكتيمه جهينه وزنـنده
اساميدندر ومكتوم غنى بن اعصر قبيله سنه مخصوص برآيغرك آديدر وعبد الله ياخود عمرو بن قيس بن ام مكتوم
المؤذن الاعمى صحابيدر المكتومة برنوع دهن اسمـيدركه ايچنه زعفران ياخود كتم ديدكلرى نبـات مذكورى
مزجله ترتيب ايدرلر قرمزى اولور ومكتومه زمزم قيوسنك اسمـيدر كتمى حبلى وزنـنده برطاغك آديدر كتمه
غرفه وزنـنده برموضعدر تكتم مضارع مؤنث مجهول بنيه سيله برخاتون اسميدر وزمزم قيوسنك اسميدر جرهم
وقعه سندنصكره مكتوم قالمشيدى الكثمة ثمره وزنـنده كلمه معناسنه در يقال ما راجعته كثمة اى كلمة كثم صرد
وزنـنده بربلده آديدر الكثم كافك فتحى وثاى مثلثه نك سكونيله خيار مقوله سى سردجه نسنه يى اغرده اصروب
قوپرمق معناسنه در يقال كثم الخيار ونحوه كثما من البـاب الاول اذا ادخله فى فيه فكسره وتركش مقوله سى نسنه يى
سوكوب بوزمق معناسنه در يقال كثم الكنانة اذا نكثها وايز سورمك معناسنه در يقال كثم الاثر اذا اقتصه و برآدمى
برنسـنه دن صرف وتحويل ايلمك معناسنه در يقال كثمه عن الامر اذا صرفه و بركدرمك معناسنه در يقال كثم الشئ
اذا جمعه و برنسـنه يه پك يقين وارمق معناسنه در يقال كثمه كثما من الباب الرابع اذا دنا منه واو يانوب كيجكمك معناسـنه در
يقال كثم الرجل اذا ابطأ الاكثام همزه نك كسـريله پك يقلشمق معناسنه در يقال اكثمك الصيد اى قاربك وطولدرمق
معناسنه در يقال اكثم القربة اذا ملأها وكيرلنوب صقلنمق معناسنه در يقال اكثم فى بيته اذا توارى الاكثم احمر وزنـنده
قارنى ككبش آدمه و پك طوق آدمه دينـور نته كه تاء ايله اكتم دخى بومعـنايه در يقـال رجل اكثم اى الوسع البطن
والشبعان وطريق واسعه دينور وايرى و بومرى قرجه دينور واكثم بن الجون صحابيدر واكثم بن صيفى حكام
عربدندر ويحيى بن اكثم القاضى العلامه معروف ذاتدر مأمون خليفه متعه يى اباحه ايتمشيكن منع وصرف ايدن
ذاتدر رحمه الله تعالى التكثم تفعل وزنـنده توقف معناسنه در يقال تكثم الرجل اذا توقف ومتحير اولمق معناسـنه در
يقال تكثم الرجل اذا تحير واكيلوب بوكلمك معناسـنه در يقال تكثم اذا انثنى و برنسنه يه پرده لنوب كيزلنمك معناسنه در
يقال تكثم الرجل اذا توارى الانكثام انفعال وزنـنده محزون اولمق معناسنه در يقال انكثم الرجل اذا حزن المكاثمة
مفاعله وزنـنـده برنسنه يه پك يقلشمق معناسـنه در يقال كاثمه اذا قاربه ومخالطه معناسـنه در يقال كاثمه اذا خالطه
الكحمة فتحتيله مشروبدن قالمش خاتونه دينور يقال امرأة كحمة اى الربا من شراب وغيره وايرى مثاره دينـور الكاحمة
بودخى ايرى مثاره دينور يقـال كماة كاحمة وكحمة اى غليظة الكحم فتحتـنله شكار صيادك تولكنه كلمكه دينور
يقـال رماه عن كحم اى عن كثب الكحمة حاى مهمـله ايله قنفذه وزنـنده قورى اوتلق اوقنديسـنه دينور
يقـال كحمة من درين اى حطـام من يبيس وقصه وطوب قيورجق صقاله دينـور الكحم قنفذ وزنـنده
صقـالى قصه وطوب وقيورجق اولان آدمه دينـور يقـال رجـل كحم اللحية ولحية كحمة وهى التى كثفت
وقصرت وجعدت الكحم جعفر وزنـنده قرجى ايرى و بومرى اولان عورته دينور وقبلانه ياخود پارس ديدكلرى
جانوره دينور الكحمة شحمه وزنـنـده اهل يمن لغتنده كوزه دينور عين معنـاسـنه در شارح ديركه صواب اولان
عنب اولمقدركه اوزمدر الكخم خاى معجمه ايله حيدر وزنـنده اولو وعظيم معـنـاسـنه در و بوكله ملك
وسلطنت وصفلنور يقال ملك وسلطان كخم اى عظيم الكخم كافك فتحى وخانك سكونيله برآدمى اوته قاقوب
يرندن آيرمق معنـاسـنه در يقـال كخمه كخما من البـاب الثالث اذا دفعه عن موضعه الكدم هدم وزنـنـده
اغز وجيله قاوره يوب اصرمق على قول بردمور نسنه ايله دورتوب برملك معناسنه در يقال كدمه كدما من الباب الاول
والثانى اذا عضه بادنى فمه او اثر فيه بحديدة واوى سوروب كتمك معنـاسـنه در يقـال كدم الصيد اذ طرده الكدمة
ثمره وزنـنـده برديه ونشانه دينور يقال فى بدنه كدمة اى وسم واثرة و بدنده ياره وچبان مقوله سى صغالدقدنصكره
فلان يامه يه دينور الكدمة فتحتاله حركت معناسـنه در يقـال ما به كدمة اى حركة الكدمة فرحه وزنـنـده
ايرى جثه اودنشى قيونه دينور يقال نعجة كدمة اى غليظة الكدمة دجنه وزنـنده شديد وغليظ الجثه آدمه دينور
جاموس كبى الكدام غراب وزنـنده اوتلمش چاير كوكنه دينور يرده قيريلوب اورسلنوب قالمغله يغمورى كوردكده
يشروب ظهوره بشلية واختيار آدمه دينور و يمنده برموضع آديدر كدام شدّاد وزنـنـده ابن بجيلة المازنى دركه
فرسان عربدندر كدّام كتاب وزنـنـده كديم زبير وزنـنده مكدم معظم وزنـنده اسامى رجالدندر المكدم

مقعد وزننده مطلب معناسنه مستعملدر نته كه كدم طلب معناسنه مستعملدر يقال كدم في غير مكدم
اى طلب فى غير مطلب يعنى اولميه جق نسنه طلب ايلدى و بومثل سائردر الكدم صرد وزننده برجنس
چكركه در كه سياه و باشلرى بشل اولور المكدم معظم وزننده اصرلغله كوده سى برولنمش انسان وحيوانه دينور
يقال حمار مكدم اى معضض الاكدام همزه نك كسريله طوتساق كركى كبى محكم بنده چكلمك معناسنه در
يقال اكدم الاسير على المجهول اذا استوثق منه المكادمة مفاعله وزننده بردابه بردن اوتى تمامه اولميوب بعض برنى
قوپروب ديشلمك معناسنه دركه كيروسنى برهليوب براقور يقال الدابة تكادم الحشيش اذالم تستمكن منه الكدامة
ثمامه وزننده اكل اولنمش نسنه نك بقيه سنه دينوركه مراد ديشلنديكدنصكره فلان بقيه در يقال بقيت منه كدامة
وهى بقية الشئ المأكول الكرم فتحتينله نفاست وعزت وشرف معناسنه دركه لؤم وخساست مقابليدر
يقال به كرم اى ضد لؤم مؤلف بصائرده ديديكه كرم يله حضرت بارى عزشانه صفتلند قده احسان وانعام
ولطفى مراد اولور وانسان وصفلنسه اندن ظاهر اولان اخلاق حميده وافعال پسنديده مراد اولور واثرى
ظهور ايلمدكجه كريم اطلاق اولنمز پس كرم اصول جهتندن اولميوب ذاتى ونفسى اولور و بعضلر ديديكه كرم حريته
مماثلدر لكن حريت محاسن صغيره وكبيره يه اطلاق اولنور وكرم همان محاسن كبيره يه مخصوصدر تجهيز غزاة
ضمننده انفاق مال كبى و بيكسلره دستكير اولمق وضعفايه ترتب يدن ديت وتكالف تحمل ايلمك كبى واشبو
ان اكرمكم عندالله اتقاكم آيت كريمه سنده كمال ورع وتقوى ايله متصف اولنه اكرم اطلاق اولنديغنك وجهى بودركه
كرم افعال محموده دن عبارت اولوب وافعال محموده نك انفس واعرى كنديسيله اشرف وجوه قصد اولنان
فعل اولوب واشرف وجوه كنديسيله وجه ورضاى الهى قصد اولنان وجه اولمغله بركمسنه محاسن
افعاليله وجه ورضاى الهى يى قاصد وطالب اولسه اول كمسنه وكماليله متصف اولسه لاجرم اتقى واكرم اولور
وكاه اولور كه كرم ايله اشياى سائرده وصفلنور انتهى الكرامة سلامه وزننده والكرم كذلك
فتحتينله والكرمة فتحاتله بركمسنه كرم صفتيله متصف اولمق معناسنه در يقال كرم الرجل كرامة وكرما وكرمة
من الباب الخامس اذا كان كريما الكريم امير وزننده والكريمة هاءيله والكرمة فرحه وزننده والمكرم
والمكرمة ميملرك ضمى وراءك فتحيله والكرام غراب وزننده والكرّام والكرّامة رمّان ورمّانه وزنلرنده
صفتلردر كرم ايله متصف آدمه دينور وكريمك جمعى كرماء وكرام كلور كافك كسريله وكرائم كلور غير قياس اوزره
ورمان وزننده كرّامك جمعى كرّامون كلور شارحك بياننه كوره كريمه لفظنده هاء مبالغه ايچوندر انتهى وكرم
لفظى كه مصدردر مبالغة وصف اولور مفرد وجمعى ومذكر ومؤنثى مساوى اولور يقال رجل وامرأة كرم ورجال
ونساء كرم اى كريم وتقول العرب كرما اى ادام الله كرمالك و بوحمدا وسقيا ماده لرى كبى فعلى مهجورا مضمردر
وكرم ارض طيبه يه وصف اولور يقال ارض كرم اى كريمة طيبة ويقال ارض وارضان وارضون كرم زيرا وجه
مذكور اوزره وصف بالمصدردر وتقول العرب افعل كذا وكرامة لك بالفتح وكرما وكرمة وكرمى وكرمة عين وكرمانا
بضم الكافات ولا يظهرونه فعلا يعنى اكرمك كرامة وكراما ديمزلر مصدر ايله فعلدن استغنا ايدرلر افعل كذا
حرمة وكرامة تقديرنده در يعنى بن بو ايشى محضا سكا حرمة واكراما ايدرم ديمكدر نته كه افعل كذا حبا وكرامة لك
دخى ديرلر ونعم عين ونعمة عين ونعامى عين دخى ديرلر كه سنك كوزلرك آيدين يعنى ممنون ومنبسط اوله جغك ايچون
ايدرم ديمكدر ولا افعل ذلك لاحبا ولا كرامة ولا كراما دخى ديرلر پس افعل كذا تركيبى متكلم مستقبل اولوب فعل
محذوف اكرمك اولور المكرمان ميمك وراءك فتحيله خلق ومشربى واسع متحمل وكريم ورؤف آدمه اطلاق
اولنور يقال يا مكرمان لكريم الواسع الخلق ويقال رجل مكرمان المكارمة مفاعله وزننده باب مغالبه ده
مستعملدر كرم بابنده يارشمق معناسنه در يقال كارمه فكرمه كنصره اى عارضه فى الكرم فغلبه الاكرام
همزه نك كسريله والتكريم تفعيل وزننده حرمت وتعظيم ايلمك معناسنه در يقال اكرمه وكرمه اذا عظمه
ونزهه واكرام اولاد كرام صاحبى اولمق معناسنه در يقال اكرم الرجل اذا اتى باولاد كرام وتكريم السحاب
بلودك چوق يغمورلو اولمق معناسندن عبارتدر يقال كرّم السحاب و يقال كرّم السحاب على المجهول
اذا غزر ماؤه الكريم امير وزننده كرملو آدمه دينوركه ذكر اولنور وعفو وسمحى غالب آدمه اطلاق اولنور
يقال رجل كريم اى صفوح وكريم لفظنك تثنيه سنده كريمان دينور عرف شرعده حج وجهاده اطلاق اولنور
ومنه الحديث خير الناس مؤمن بين كريمين اى بين الحج والجهاد اومعناه بين فرسين يغزو عليهما او بعيرين
يستقى عليهما وابوان كريمان مؤمنان شارح ديركه كرچه مؤمنان كريمان لفظنى تفسيردر لكن سياقك مقتضاسى

او بين

او بين ابوين مؤمنين اولمقدر زيرا نهايه ده بين ابوين مؤمنين او بين اب مؤمن وابن مؤمن عبارتيله مرسومدر
انتهى وشول كريم كه اشبو واعتدنا لها رزقا كريما آيت كريمه سنده واقعدر كثير معناسنه در زيرا رزق كثير
قليلدن اشرفدر وقل لهما قولا كريما آيتنده واقع كريم سهل وملايم معناسنه در زيرا قول ملايم قول
غليظدن اشرفدر المكرام منعام وزننده پك چوق كرم ايدن آدمه دينور يقال رجل مكرام اى مكرم للناس
الكرامة سلامه وزننده كرم معناسنه دركه ذكر اولندى وعزيزلك معناسنه در تقول له على كرامة اى عزازة
وكرامه كوپ ودستى قپاغنه دينور ومنه حبا وكرامة نته كه حب ماده سنده بيان اولندى وكرامه شيخ امام بخارى
اولان محمد بن عثمانك جدّى اسميدر وكرامه بن ثابت الانصارى صحبتنده اختلاف اولندى وكرامه بلودك پك چوق
يغمورلو اولمق معناسنه در يقال كرم السحاب كرامة من الباب الخامس اذا كثر ماؤه وترلا كوبره لنمكله اكينى
نشو ونما اولوب بركتلو اولمق معناسنه در يقال كرمت ارضه اذا دملها فزكى زرعها الاستكرام كريم نسنه يى
طلب ايلمك ياخود برنسنه يى كريم بولمق معناسنه در يقال استكرم الشئ اذا طلبه كريما اووجده كريما التكرّم
تفعل وزننده والتكارم تفاعل وزننده ناسزا نسنه دن صاقنوب پرهيز ايلمك معناسنه در يقال تكرّم عنه وتكارم
عنه اذا تنزه كويا كه شين ونقيصه يى موجب حالاتدن احتراز وتباعد ايله نفسنه اكرام ايدوب مكرّم اولدى المكرم
والمكرمة ميملرك فتحى وراءك ضميله والاكرومة اضحوكه وزننده اسملردر فعل كرم معناسنه در عوندن معونه
وعجبدن اعجوبه اسم اولدقلرى كبى شارحك بياننه كوره اولكيلرك جمعى مكارم واكرومه نك اكاريمدر ومنه يقال
ان اجل المكارم اجتناب المحارم ومكرمه طپراغى پاك ومنبت اولان ارضه وصف اولور يقال ارض مكرمة اى كريمة
الكرم كافك فتحى وراءك سكونيله باش اوزمه دينور عنب معناسنه وفى الحديث لاتسموا العنب الكرم فانما الكرم
الرجل المسلم معلوم اوله كه اوزمه كرم اطلاقى شيره سندن اتخاذ اولنان خمر كرم وسخا خصلتنه محرك وسائق
اولديغنه مبنى در فى الاصل وصف اوله رق كرم اطلاق اولنمشيدى فتحتينله بعده تخفيفا راءيى اسكان قلندى
فالديكه كرم حقيقى حضرت كريم وهاب جل شانه صفتيدر بعده مؤمن ومسلم صفتيدر وجه مذكور اوزره
مبالغة موصوف مقامنه قائم اولدى پس نبى اكرم صلى الله عليه وسلم حضرتلرينك عنبه كرم تسميه سندن نهى
بيلرى حقيقتده مجمول اولميوب بلكه وجه آتى يه رمز واشارتدر يعنى كرم ماده سندن مشتق ومأخوذ اولان اسم ايله
اسمى اشبو نوع عنب اسم مزبور ايله تسميه يه لايق دكلدر بلكه اكا مسلم ومتقى ومؤمن قسمى احق واولادر
خصوصا حضرت بارى عزشانه اسميله مشاركته غيرت وعصبيت مقتضاسى بروجهله تأهيل ايلمك روا دكلدر
لاسيما آندن منهى اولان خمر اتخاذ اولنور اولمغله اسم مرقومه بردر او مناسب دكلدر بلكه جفند وحبله وزرجون كبى
اسملر ايله تسميه ايلمك مناسبدر پس كرم ماده سندن مأخوذ اسم احق مسلم ومؤمنه لايقدر وانما الكرم الرجل
المسلم قول شريفى فانما المستحق للاسم المشتق من الكرم المسلم سبكنده در خلاصه سى اطلاقى نهى
اولميوب استحقاقى نهى اولور شارح ديركه بو ماده لرده عنبدن مراد اوزمك اصمه سيدر كه تكاك تعبير اولنور وحالا
السنه ناسده كرم اوزم باغنده مستعملدر وكرم قلادهيه دينور يقال جاءت وفى عنقها كرم اى قلادة ومولوزدن
وطاشلردن پاكيزه اولان ارضه اطلاق اولنور و بو غمق تعبير اولنان كردانلقدن برنوعك اسميدر بعضلر ديديكه
بنات كرم بر كونه نسوان پيرايه سيدر كه جاهليتده اتخاذ واستعمال ايدرلر ايدى جمعى كروم كلور كرم فتحتينله
برموضع آديدر كرمى سكرى وزننده تكريت قضاسنده برقريه آديدر كرمان كافك فتحيله و بعضا
كافى مكسور اولور ياخود كافك كسرى لحن در ايرانده فارس ايله سجستان بيننده براقليم عرفى آديدر وغزنه ايله
مكران قربنده بربلده آديدر وكرمانى بن عمرو كه كافك كسريله در محدثدر الكرمة ثمره وزننده برموضع آديدر
وطبس قضاسنده برقريه آديدر وكرمه شول جوز طرزنده دكرميجه كبكه دينوركه قالچه باشنده او يلغك نهايتنده
اولور كرمه غرفه وزننده يمامه ده برناحيه آديدر الكريمة سفينه وزننده آدمك برونه اطلاق اولنور
يقال كريمتك اى انفك ومطلقا شريف اولان عضوه اطلاق اولنور اذن وعين ويد كبى الكريمتان تثنيه
بنيه سيله انسانك ايكى كوزنه اطلاق اولنور كرم جبل وزننده كرام كتاب وزننده كريم عزيز
وزننده كريمه سفينه وزننده كريم زبير وزننده مكرّم معظم وزننده مكرم مجمل وزننده اسامىء ناسدندر
كرّام شدّاد وزننده بودخى اساميدندر محمد بن كرّام كه كرّاميه طائفه سنك رئيس ومقتداسيدر وآنلر مشبهه
طائفه سيدر كه خداى متعال جوهر در عرش اوزره مماس ومستقردر ديرلر تعالى الله عن ذلك علوا كبيرا التكرمة تانك
وراءك فتحى وكسريله تكريم معناسنه دركه تفعيلدن مصدر ثانيدر شارحك بياننه كوره بو شواذدندر زيرا تفعله وزنى معتله

مخصوصدر ومصاحده نكر يعدن اسم اولمق اوزره مرسومدر ونكرمه اسم اولور يصدغه دينور وساده معناسنه كرمينه
صرديه وزننده برقريه آديدر كرمينه فتحتيله ويانك تشديديله وتخفيفيله ياخود كرمينه بخارا ايالتنده بر بلده آديدر
الكرتيم تاى فوقيه ايله قنديل وزننده بالتهيه دينور يقال كسره بالكرتيم اى بالفأس الكرتوم عصفور وزننده
دوز وياجبن طاشه دينور واطرافندن بوكسك اولان اوزون اوزادى ارضه دينور وبنوعذريه ده مخصوص بحره
آديدر كرثمه كافك وثاى مثلثه نك فتحيله ابن جابر بن هراب دركه بنى سامة بن لؤى نسبى رجالندندر الكردم
جعفر وزننده بودور آدمه دينور وبهادره دينور يقال هوكردم اى شجاع وكردم بن سفيان وكردم بن ابى السنابل
ياخود كردم بن ابى السائب در وكردم بن قيس صحابه لردر وكردم بن شعبه دريد بن الصمه نك قاتليدر الكردوم
عصفور وزننده بودخى بودوره دينور الكردمة دحرجه وزننده بودور آدمك سكرتمسى كبى سكرتمك على قول
بريان اوزره ينكج كبى سكرتمك معناسنه در يقال كردم الرجل اذا عدا عدوالقصيرا وعلى جنب واحد وعسكرى
بارايه كتورب يصامق معناسنه در يقال كردم القوم اذا جمعهم وعبأهم التكردم تدحرج وزننده برنسنه دن
خوفله سكردوب كتمك معناسنه در يقال تكردم الرجل اذا عدا فزعا الكرزم زاى معجمه ايله جعفر وزننده بالته يه
دينور وقصه بورنلى آدمه دينور يقال رجل كرزم اى قصير الانف وبر رجل آديدر الكرزيم قنديل وزننده
بودخى بالته يه دينور وبليه شديده يه دينور جمعى كرازيم در الكرزم قنفذ وزننده كثير الاكل كمسيه دينور يقال
رجل كرزم اى الكثير الاكل الكرزمة دحرجه وزننده اويله وقتى طعام يمك معناسنه در يقال كرزم الرجل
اذا اكل نصف النهار وكرزمه بر رجل آديدر الكرسمة دحرجه وزننده باشى بره اكوب ساكت واپسم طورمق
معناسنه در يقال كرسم الرجل اذا ازم واطرق الكرسمة كافك وشين معجمه نك فتحيله يوزه دينور وجه معناسنه
الكرشوم عصفور وزننده چركين يوزلو آدمه دينور يقال رجل كرشوم اى قبيح الوجه الكرصمة صاد
مهمله ايله دحرجه وزننده جنكده دشمنه مقابل اولوب حمله ايلمك معناسنه در يقال كرصم فلان اذا واجه
القتال وحمل على العدو الكركم هدهد وزننده زعفرانه دينور وساقزه دينور واصبور ديدكلرى نباته دينور
انلردن برقطعه به كركه دينور هايله الكركمان عنفوان وزننده رزق وروزى معناسنه در يقال اكل كركمانه
اى رزقه الكزم زاى معجمه ايله عزم وزننده ايچلى نسنه يى اوك ديشلر ايله قيروب يمك ايچون بجنى جقرمق
معناسنه در يقال كزم الشىء بمقدم فيه كزما من الباب الاول اذا كسره واستخرج مافيه ليأكله الكزم كتف
وزننده قورقق آدمه دينور كه هر نسنه دن هيبتلنوب خوف ايدر يقال رجل كزم اى هيبان الكزم صرد
وزننده نغر ديدكلرى قوش اسميدر كه بلبل قوشيدر الكزم فتحتيله بخل وخست معناسنه در يقال به كزم اى بخل
وشدت اكل معناسنه در وبورن قصه لغنه كذلك پرمقلرك قصه لغنه دينور وآنك دودقلرى قالين اوله رق قصه
اولمغه دينور ظاهر ابونلر مصدردر الاكزم احمر وزننده وصف مذكور اوزره اولان آته وبرونه دينور مؤنثنده
كزماء دينور يقال فرس وانف اكزم ويد كزماء اى قصير واكزم بخيله دينور يقال هو اكزم البنان اى بخيل
الكزوم صبور وزننده قوجه لقدن ديشلرى دوكلش ناقه يه دينور الاكزام همزه نك كسريله انقباض
معناسنه در يقال اكزم الرجل اذا انقبض وطعامى بيقمق درجه سنده چوغه كتمك معناسنه در يقال اكزم
عن الطعام اذا اكثر حتى لايشتهى التكزيم تفعيل وزننده اياغك پرمقلرى طباندن طرفه اكيلوب قبورق اولمق
معناسنه در يقال فى رجله تكزيم اى تقفع التكزم تفعل وزننده فاكهه يى قبوغيله يمك معناسنه در يقال
تكزم الفاكهة اذا اكلها من غير ان يقشرها الكزمة تمره وزننده بدنده صنق ودرنكلى اولان ياغه دينور
يقال شحمة كزمة اى مكتنزة الكسعوم زنبور وزننده حمير لغتده حماره دينور ميمى زائده در الكسم
كسب وزننده ومرادفيدر كه امك چكوب قزانج ايلمك معناسنه در يقال كسم الرجل لعياله كسما من الباب الثانى
اذا كسب وجنكى قزشدرمق معناسنه در يقال كسم الحرب اذا اوقدها وبرنسنه يى ال ايله خرده خرده
اوفاتمق معناسنه در يقال كسم الشىء اذا فتته وكسم چوق قورى اوتلغه دينور وبرموضع آديدر الكيسوم
طيفور وزننده واليكسوم يعفور وزننده والاكسوم اسلوب وزننده تاب وطراوتلى ياخود چايرى چنى چوق
وصيق باغچه يه ومرغزاره دينور يقال روضة كيسوم ويكسوم واكسوم اى ندية اومتراكم النبت واكسومك جمعى
اكاسم كلور ابو يكسوم يعفور وزننده قرآن مبينده مذكور اولان فيلك صاحبيدر يعنى ابرهه نك هدم كعبه
قصديله جلب واستصحاب ايلديكى فيلك صاحبى اولان كسه در كبسم حيدر وزننده عربدن بر بطن
ديدرد وخلقنده كباسم ديرلر حالا منقرضلردر الكسوم صبور وزننده هر اموروده ايشلك وكار كذار آدمه دينوركه

مصلحت ارى تعبير اولنور يقال رجل كسوم اى ماض فى الامور كشاجم شين معجمه وجيمله علابط وزننده بر رجل
اسميدر شارح ديركه بو برشاعرك لقبيدر وهر حرفى برصنعته دالدر كاف كتابت وشين شعر والف ادب وجيم
نجوم وميم موسيقى يه دالدر مزبور اشبو صنايعى جامع اولديغندن كشاجم ايله ملقب اولدى وهر كيمده صنايع
مزبوره مجتمع ايسه اكا ده اطلاق اولنور الكشم كافك فتحى وشينك سكونيله پارس ديدكلرى جانوره دينور
فهد معناسنه وكشم مصدر اولور بورنى دبندن كسمك معناسنه يقال كشم انفه كشما من الباب الاول اذا قطعه
باستيصال الاكشم بودخى پارسه دينور وخلقتى ناقص اولان آدمه دينور كذلك حسبنده نقصان اولان آدمه
دينور الكشم فتحتيله بركسه نك خلقتى كذلك حسبى نقصان اولمق معناسنه در يقال كشم الرجل كشما
من الباب الرابع اذا كان فى خلقه نقصان وكذا فى الحسب الكاشم صاحب وزننده انجدان زومى اسميدركه
خروس كوزى تعبير اولنان نباتدر الكصوم صاد مهمله ايله قعود وزننده برنسنه دن ارقه ويروب كيرو دونمك
ياخود مقصده وارميوب همان كلديكى يردن دونوب كيرو كلمك معناسنه در يقال كصم الرجل كصوما من الباب
الاول اذا ولى وادبر اورجع من حيث جاء ولم يتم الى مقصده الكصم خصم وزننده عنف وشدتله بر آدمى اوته
قاقمق معناسنه در يقال كصم فلانا كصما اذا دفعه بشدة الكظم كافك فتحى وظاى معجمه نك سكونيله
اويكه يى اظهار ايلميوب هضم ايلمك معناسنه در يقال كظم الغيظ كظما من الباب الثانى اذا رده وحبسه
وقاپويى قپامق معناسنه در يقال كظم الباب اذا اغلقه ونهر وخرق وباجه مقوله سنى سد ايلمك معناسنه در
يقال كظم النهر والخوخة اذا سدهما الكظوم قعود وزننده دوه كويش كتورمكدن فارغ اولمق معناسنه در
يقال كظم البعير كظوما اذا امسك عن الجرة وبركسه خموش واپسم اولمق معناسنه در يقال كظم الرجل على المجهول
اذا سكت الكظيم امير وزننده والمكظوم غمكين آدمه دينور يقال رجل كظيم ومكظوم اى مكروب الكظم
فتحتيله بوغزه دينور على قول اغزه ياخود بوغز نلغه دينور كه صولوغك مخرجيدر يقال اخذ بكظمه وهو الحلق
او الفم او مخرج النفس شارح ديركه خليل وسائرك قوللرى اوزره كظم ظانك سكونيله مخرج نفسه دينور ظانك
حركه سى همان برشعرده واقعدر سائر معنالر بوندن اخذ ونصو يغ اولنمشدر الكظم ركع وزننده ساكت واپسم
آدملره دينور كاظمك جمعيدر يقال قوم كظم اى ساكتون الكظامة كتابه وزننده درهنك اغزينه دينور ونسوانك
مثانه سنه دينور وشول قيويه دينوركه يانده اولان قيويه آندن لغم وكاريز ايله صو كچر اوله وترازو باشنك حلقه سنه
دينوركه كفه لرك ايپلرى اكا بند اولور ويايك اوست كوشه سى اوجنه بغلنان تصمه يه دينوركه طوبح تعبير اولنور
وترازوك باشنده اولان مسماره ياخود ذكر اولنان حلقه سنه دينور ودوه نك برونه بغلدقلرى ايپه دينور وشول
سكيره دينوركه اوق يلكنه ياخود يلك لجه جك نجه ريشه صاريلور الكظيمة سفينه وزننده بودخى برى برينه
زير زميندن لغم وكاريز كچن قيويه دينور وصو طلو منه دينور الكظام كتاب وزننده برنسنه نك اغزى باغنه دينور
ومنه يقال اخذ بكظام الامر اى بالثقة كاظمه بر موضع آديدر الكعم كافك فتحى وعينك سكونيله دوه اصرمسون
ياخود نسنه يمسون ديو اغزنى بغلمق معناسنه در يقال كعم البعير كعما من الباب الثالث اذا شد فاه لئلا يعض
او يأكل وكعم وكعوم قعود وزننده اويمك معناسنه در ياخود كمال شوق وشرهندن دودقلرى اغزنه الهرق
اويمك معناسنه در يقال كعم المرأة كعما وكعوما اذا قبلها والتقم فاها فى القبلة المكعوم والكعيم اصرمسون
ياخود نسنه يمسون ديو اغزى بغلنمش دوه يه دينور الكعام كتاب وزننده دوه نك اغزنى بغلدقلرى باغه دينور
المكاعمة مفاعله وزننده بودخى اويمك ياخود دودقلرنى اغزنه الهرق اويمك معناسنه در يقال كاعم المرأة
اذا قبلها والتقم فاها فى القبلة ومحبوبه ايله بر لباس ايچره صارمشوب ياتمق معناسنه در يقال كاعم المرأة اذا ضاجعها
فى ثوب واحد بو ماده نه رعنا شيوه ومعنالرى مشتملدر الكعم كافك كسريله سلاحك وسائر نسنه نك قابنه
وغلافنه دينور جمعى كعام دركافك كسريله وكعوم دركافك ضميله وكعوم الطريق يوللرك اغزلرينه اطلاق
اولنور كيعوم طيفور وزننده بر رجل آديدر الكعسم جعفر وزننده بيان اشكنه دينور الكعسوم عصفور
وزننده حمار اهلى يه دينور ايكيبكده جمعلرى كعاسم وكعاسيم كلور الكعسمة دحرجه وزننده برنسنه دن
ارقه چويروب قاچمق معناسنه در يقال كعسم الرجل اذا ولى هاربا الكلام سحاب وزننده سوزه دينور
قول معناسنه مفيد اولسون غير مفيد اولسون على قول بنفسه مكتفى اولان سوزه دينوركه اسنادى متضمن تام
ومفيد اولان سوزدن عبارتدر پس قولدن اخص اولور يقال اتى بكلام طيب وهو القول او ما كان مكتفيا بنفسه
مترجم ديركه مصباحده مرسومدركه كلام فى الحقيقه نفس متكلمده قائم معنادر اكا عبارتله دلالت واشارتله

تنبیه اولنور نته که اشبو * ان الکلام لفی الفؤاد وانما * جعل اللسان علی الفؤاد دلیلا * بیتنده مصرّحدر وذکری
آنی کلم ماده‌سندن مشتقدر که جرح وتأثیر معناسنه‌در نته که جامی اوائل شرح کافیه‌ده بسط ایلمشدر الکلام
غراب وزننده طپراغی قالین یره دینور وطبرستان قضاسنده بر قریه آدیدر الکلمة کافک فتحی ولامک کسریله
لفظهٔ واحده‌یه دینور کرک اسم وکرک فعل وحرف اولسون یقال نطق بکلمة فصیحة ای بلفظة وکلمه قصیده‌یه
اطلاق اولنور کلمه‌نک جمعی کلم درهاسز الکلمة کافک کسریله بودخی لفظهٔ واحده معناسنه‌در جمعی کلم در
کسره وکسر کبی الکلمة تمره وزننده بودخی کلمه معناسنه‌در جمعی کلمات کلور پس اوج لغت اولشدر
الکلمة الباقیة یعنی اشبو وجعلها کلمة باقیة آیت کریمه‌سنده واقع کلمهٔ باقیه‌دن مراد کلمهٔ توحیددر حضرت
باری عزشانه آنی حضرت ابراهیمک اعقابنده ابقا ایلمشدر کلمة الله عیسی علی نبینا وعلیه السلام درکندیلریله
وکلاملریله انتفاع اولندیغی حسبیله اطلاق اولندی یاخود خلقت وفطرتی بلا اب همان کن امر شریفیله
وجود بولدیغنه مبنی در مترجم دیرکه یاخود کلام الهی ایله اهتدا اولندیغی کبی کندوسیله اهتدا اولندیغنه مبنی در
مؤلفک ذکر ایلدیکی وجه ثانی‌یه حضرت آدم ایله وجه ابلغ اوزره اعتراض اولنور بو بابده کتب صوفیه‌ده وجوه
مقنعه مرسوم اولمغله فلیراجع التکلیم والکلام کذاب وزننده بر آدمه سوز سویلمک معناسنه‌در یقال کلمه تکلیما
وکلاما اذا حدثه ویاره‌لمق معناسنه‌در یقال کلمه اذا جرحه التکلم تفعل وزننده بودخی سوز سویلمک معناسنه‌در
یقال تکلم الرجل اذا تحدث التکالم تفاعل وزننده بعد المفارقه بری بریله جوابلشمق معناسنه‌در یقال تکالما
اذا تحدثا بعد تهاجر التکلام والتکلامة تانک کسری وکافلرک سکونیله وکافلرک کسری ولاملرک تشدیدلریله ده
لغتدر والکلمانی سلمانی وزننده ولامک فتحیله ده لغتدر والکلمانی کافک ولام مشدده‌نک کسریله والکلمانی
کسرتینله ومیمک تشدیدیله وبو ایکی اخیره‌نک نظیرلری یوقدر جمله‌سی هر کلامی جید وپاکیزه ومنقح فصیح
وسخنور آدمه دینور بعضلر دیدیکه کلمانی که کسرتینله ومیمک تشدیدیله چوق سوزلو پرکوی آدمه دینور مؤنثی
کلمانیه‌در الکلم کافک فتحی ولامک سکونیله یاره‌یه دینور جرح معناسنه‌در جمعی کلوم در وکلام در کافک
کسریله یقال وضع المرهم علی کلمه ای جرحه وکلم مصدر اولور یاره‌لمق معناسنه یقال کلمه کلما من الباب الثانی
اذا جرحه المکلوم والکلیم امیر وزننده یاره‌لویه دینور یقال هو مکلوم وکلیم ای مجروح الکلثوم ثای مثلثه ایله
زنبور وزننده یوزی ویناقلری اتلی وطولغون آدمه دینور یقال رجل کلثوم ای الکثیر لحم الخدین والوجه
وفیل تعبیر اولنان حیوانه دینور علی قول بیوک نوعنه دینور زندفیل معناسنه‌در وسنجق شقه‌سنه دینور وکلثوم
بن الحصین وکلثوم بن علقمه وکلثوم بن هدم بن امرئ القیس اصحابدندر مرقوم کلثوم بن هدم انصاردن شول
ذاتدر که فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلری مدینه‌یه هجرت بیوردقلرنده ابتدا اکا نزیل اولوب خانه‌سنده
درت کون اقامتدنصکره ابو ایوب الانصاری خانه‌سنه نقل ایلدیلر ام کلثوم بنت رسول الله علیهما السلام‌در
ورضی الله عنها مترجم دیرکه مؤلف حضرت موسانک همشیره‌سی اسمی اولان کلثم ذکرندن سکوت ایلدی
جنتده مریم وآسیه کبی آنکدخی تزوجیله فخر عالم علیه السلام موعود اولمشدر نته که جامع الصغیرده مذکوردر
الکلثمة کافک وثانک فتحیله یوز دورک اولمیه‌رق اتلوجه وطولغونجه اولمغه دینور که محاسندندر یقال فی وجهه کلثمة
وهی اجتماع لحم الوجه بلا جهومة المکلثمة مزعفره وزننده دورک اولمیه‌رق یوزی اتلوجه وطولغونجه اولان
خاتونه دینور یقال امرأة مکلثمة ای بوجهها کلثمة الکلحم حای مهمله ایله زبرج وزننده طپراغه دینور الکلدم
دال مهمله ایله جعفر وزننده صلابتلو نسنه‌یه دینور صلب معناسنه‌در الکلدوم زنبور وزننده بودوره دینور
الکلسمة دحرجه وزننده بر آدم ذمتنده اولان حقوق تکاسلندن ناشی ادا ایلمیوب اوزاتمق معناسنه‌در یقال
کلسم الرجل اذا تمادی کسلا عن قضاء الحقوق وسرعتله کیتمک معناسنه‌در یقال کلسم الرجل اذا ذهب
فی سرعة وقصد وتوجه ایلمک معناسنه‌در یقال کلسم الیه اذا قصد الکلشمة کافک وشین معجمه‌نک فتحیله
قوجه قاری‌یه دینور یقال تزوج کلشمة ای عجوزا الکلصمة صاد مهمله ایله دحرجه وزننده برنسنه‌دن خوفله
قاچوب کیتمک معناسنه‌در یقال کلصم الرجل اذا فرّ هاربا الکم کافک ضمی ومیمک تشدیدیله جامه‌نک یکنه
دینور فارسیده آستین دیرلر جمعی اکمام وکممه کلور عنبه وزننده مترجم دیرکه ظاهر اسلوبه نسنه‌یه ناسک
کمی شکل دیدکلری اشبو کم لباس شکلنه تشبیهه مبنی در الکم کافک کسریله خرمانک وسائر اغاج چچکنک
اوزرنده اولان قابه دینور که قحوق تعبیر اولنور جمعی اکمه واکمام وکمام کلور کافک کسریله الکمامة کتابه وزننده
کم معناسنه‌در الکم کافک ضمیله والکموم عموم وزننده اغاجک چچکلری قبچوقلنمق معناسنه‌در یقال کمت النخلة

کما وکموما علی المجهول فهی مکموم وتازه دوه یاوریسی قوت بولنجه قدر ماجنک شفقتندن ناشی چول مقوله‌سیله
اورتیلوب بورنمک معناسنه‌در یقال کم الفصیل اذا اشفق علیه فستر حتی یقوی التکمی تشقی وزننده غشی
واحاطه اولنمق معناسنه‌در یقال القوم تکموا علی المجهول اذا اغمی علیهم وغطوا شارح دیرکه اصلی تکمم ایدی
میم اخیره یایه مبدل اولدی مؤلف بونی معتل بابنده دخی ثبت ایلدی واساسده تکمم عنوانده مرسومدر الاکمام
همزه‌نک کسریله لباسه یک ایلمک معناسنه‌در یقال اکم القمیص اذا جعل له کمین واغاجک چچکی قبچوقلنمق
معناسنه‌در یقال اکمت النخلة اذا اخرجت اکمامها التکمیم تفعیل وزننده اکمام معناسنه‌در یقال کمت النخلة بمعنی اکمت
الکمام والکمامة کافلرک کسریله دوه اصرمسون دیو اغزینه بغلدقلری باغه دینور الکم کافک فتحیله برنسنه‌یی
اورتوب بورتمک معناسنه‌در یقال کم الشیء کما من الباب الاول اذا غطاه وبرنسنه‌نک اغزینی قپامق معناسنه‌در یقال
کم الحب اذا سد رأسه وناس برکمک معناسنه‌در یقال کم الناس اذا اجتمعوا الکمکام زلزال وزننده بردرلو ساقزه دینور
علی قول یمنه مخصوص ضرو دیدکلری شجرک قرفه‌سنه یعنی قشرینه دینور مفرداتده صمغی ایله مفسردر که حصی لبان
محرفی عسلبند دیدکلری بخور اوله جقدر وکمکام طوپاچ کوده‌لی بودوره دینور مؤنثی کمکامه‌در الکمة کافک ضمیله
دکرمی اولان باش کسوته دینور باشی اورتدیکیچون یقال جاء وفی رأسه کمة ای قلنسوة مدورة التکمکم تزلزل وزننده
ذکر اولنان باش کسوتی کیمک معناسنه‌در یقال تکمکم الرجل اذا لبس الکمة وبورنمک معناسنه‌در یقال تکمکم
فی ثیابه اذا تغطی المکمة میمک کسریله مذبه وزننده شول کیسه طرزنده طوربه‌یه دینور که اشکک اغزینه
کچوررلر واکنجیلرک سورکو تخته‌سی دیدکلری آلته دینور که زرلایه تخم صاچدقدنصکره اوزرنی انکله طپراقلیوب
دوزادرلر الاکمة همزه‌نک فتحی وکافک کسریله کام لفظنک جمعیدر که ذکر اولندی بو مناسبتله آتلرک یم طوربه‌لرینه
اطلاق اولنور کم کافک فتحی ومیمک سکونی اوزره بناسیله اسم ناقص مبهم در ایکی وجه اوزره مستعملدر بری
عددک مقدارندن سؤال ایچون اولور که استفهامیه‌در نه قدر ودر وقاچ نسنه‌در معناسنه که فارسیده چند مرادفیدر
وبری خبریه اولور کثیر معناسنه واستفهامیه اولدقده مابعدنی تمییزیت اوزره منصوب ایدر مثلا کم رجلا عندک
کبی که سنک یانکده قاچ ادم واردر دیمکدر وخبریه اولدقده رب کلمه‌سنک عملی کبی یعنی مابعدنی مجرور ایدر کم درهم
انفقت کبی که سن چوق اقچه ویردک دیمکدر وکاه اولورکه مابعدی مرفوع اولور کم رجل کریم قد اتانی کبی وبعضلر
دیدیکه کم کلمه‌سی بسیط دکلدر بلکه کاف تشبیهله ماء استفهامیه‌دن مرکبدر الفی حذف اولندقدنصکره تخفیف
ایچون میمی اسکان اولندی وکم کلمه‌سی کاه اولورکه اسم تام اولور بو صورتده اخری مشدد اولوب منصرف اولور
وهمان مقدار معناسنه اولور تقول اکثر من الکم والکمیة قال الشارح الکمیة المقادیر التی یستفهم عنها بکم والکیفیة
التی یستفهم عنها بکیف الکمنة کافک فتحی ونونک سکونیله یاره‌یه دینور یقال بیده کمنة ای جراحة کانم
صاحب وزننده سوداندن یعنی زنکی طائفه‌سندن بر صنف آدیدر الکانمی برشاعر مشهوردر طائفهٔ مذکوره‌دندر
الکوم نوم وزننده جماع ایلمک معناسنه‌در یقال کام المرأة یکوم کوما اذا نکحها کذلک ایغر قسراغه اشمق
معناسنه‌در یقال کام الحصان الفرس اذا نزا علیها وکوم نسوانک فرجنه اطلاق اولنور الکومة کافک ضمیله
تپه‌لی طپراق یغنه دینور التکویم تفعیل وزننده طپراغی کومه کومه یغمق معناسنه‌در یقال کوم التراب
اذا جعله کومة کومة ای قطعة قطعة ورفع رأسها الکوم کافک ضمیله بر بلوک دوه‌یه دینور الکوماء حمراء
وزننده اورکچی بیوک ناقه‌یه دینور الکوم فتحتینله ناقه کوماء اولمق معناسنه‌در یقال کومت الناقة کوما
من الباب الرابع اذا کانت کوماء الاکوم احمر وزننده یوکسک نسنه‌یه دینور یقال تل اکوم ای مرتفع الاکومان
تثنیه بنیه‌سیله انسانک مملرینک التی یانلرینه دینور کام فیروز فارس اولکه‌سنده بر موضع آدیدر المکامة میمک
ضمیله جماع اولنمش خاتونه دینور اکوامدن اسم مفعولدر یقال امرأة مکامة ای منکوحة کومه کافک ضمیله
بر خاتون اسمیدر الاکتیام افتعال وزننده اباغک پرمقلرینک اوجلری اوزره اوتورمق معناسنه‌در یقال اکتام
الرجل اذا قعد علی اطراف اصابع الرجل الکیمیاء کافک کسریله اکسیره دینور یاخود شول دارویه دینور که معدنیه
یعنی طوز وشاب وتنکار وکهرچله وبوره ونوشادر مقوله‌سنه حل وترکیبله فلک شمسده یعنی عملی التونده یاخود
فلک قمرده یعنی کومشده اجرا ایدر خلاصه‌سی اجزاسنی حل وعقد ایله ترکیب ایلدکدنصکره انکله باقری التون
یاخود کومش ایدرلر مترجم دیرکه مؤلف اکسیر ماده‌سنده کیمیا ایله تفسیر ایدوب وبو ماده‌ده ابتدا کیمیایی اکسیر ایله
بیان ایلدی بعده حرف تردید ایله اختلافه کونه ثبت ایلدی ذیل تردید ایسه اکسیرک معناسیدر وکیمیا عند الاکثر
یونانیدر حیله وحذق ایله ممزوج صنعت معناسنه‌در معربی مدّ ایله درو مؤلف کیمیاگران اصطلاحیله تفسیر ایلمشدر

زيرا انلر اشياء مذكوره يه معدنی و معادن سبعه نك هر برينه سياره نك بريله تعبير ايدرلر وعند البعض خيميا معربيدر كه
بنه يونانيدر برء الساعه معناسنه در وعلى قول كيميه معربيدر كه عبرانيدر من الله معناسنه در وقالديكه علم جفرك وكيمياك
فی نفس الامر صحتنده شبهه يوقدر لكن استخراجلرنده غايت صعوبت وار در ممتنع درجه سنده در عند المحققين
تبديل صورت نوعيه قبيلندندر و صورت نوعيه نك تبدلنی بو حقير مشاهده ايلمشدر برسازلغك باش طرفندن ثلثانته قدر
حبه اولوب هنوز قوبرق طرفی سازاوله رق رأى العين منظورم اولمشدر لكن فن مزبورك استحصالی زهد وورع
ونفوس قدسيه ايله ارتباطه ومكاشفه يه ياخود تعليم استاد كامله موقوفدر يوخسه بيهوده مباشرت محض اسودای
خام وافنای عمر ومال درال كيری ايله بوزقاره لغندن غيری مايه سی قالمز حق جل وعلى كمسه يی بو مكره مبتلا ايلميه
الكهم وهم وزننده شدائد برآدمك كوزنی قورقيدوب جرأت واقدامدن فرومانده ايلمك معناسنه در يقال
كهمته الشدائد كهما من الباب الاول اذا جبنته عن الاقدام الاكهام همزه نك كسريله كوزك نوری ضعيف
وفرسز اولمق معناسنه در يقال اكهم بصره اذا كلّ ورقّ الكهام سحاب وزننده كسمز كور قلجه دينور يقال
سيف كهام ای كليل وتكلمدن عاجز لسانه وصف اولور يقال لسان كهام ای عيّ وكنده واياغی آغر قاران آته
وصف اولور يقال فرس كهام ای بطیء وعملمانده قوجه وافتاده آدمه وصف اولور يقال رجل كهام ای
مسنّ لاغناء عنده ويقال قوم كهام يعنی مفرد وجمعه وصف اولور الكهيم امير وزننده كهام معناسنه در
كيهم حيدر وزننده بر رجل آديدر الكهكم جعفر وزننده بادنجان اسميدر كه معروف سبزه در وبك باشلو قوجه
آدمه دينور وهر نسنه دن هيبتلنوب خوف وتوحش ايدن آدمه دينور كهكامه دخی دينور ثرثار وزننده
الكيم كافك كسريله جبر لغتنده صاحب معناسنه در فصـــــل اللام اللؤم لامك ضمی
وهمزه نك سكونيله بركمسه الحق وناكس وفرومايه اولمق معناسنه در يقال لؤم الرجل لؤما من الباب الخامس ضدّ كرم
اللئيم اميروزننده وصفدر ناكس ودنی وفرومايه كمسه يه دينور جمعی لئام كلور لامك كسريله ولؤماء كلور كرماء وزننده
ولؤمان كلور لامك ضميله الالأم همزه نك كسريله برآدمك لئيم اولادی اولمق ياخود لئيملر خصلتنی اظهار ايلمك
معناسنه در كه لئيملك ايلمكدن عبارتدر يقال الأم الرجل اذا ولد اللئام او اظهر خصالهم وچتلاق نسنه يی
كسندلوب بتشدرمك معناسنه در يقال الأم القمقم اذا شدّ صدوعه واصلاح ايلمك معناسنه در يقال الأم
فلانا اذا اصلحه الملأمان ميمك وهمزه نك فتحيله والملأم مقعد وزننده واللأمان لامك فتحی وضميله
بالطبع لؤم ودنائتله متصف كمسه يه دينور يقال يا ملأمان ويا ملأم وبالأمان ولؤمان ای يا لئيم اللأم لامك فتحيله
برآدمی لؤم وخسته نسبت ايلمك معناسنه در كه فلان لئيمدر ديمكدن عبارتدر يقال لأمه لأما من الباب الثانی
اذا نسبه الى اللؤم واوقه لؤام ديدكلری يلك يكورمك معناسنه در يقال لأم السهم اذا جعل عليه ريشا لؤاما واصلاح
ايلمك معناسنه در يقال لأم فلانا اذا اصلحه ولأم شخص وقالبه دينور وبر رجل اسميدر ولؤام ديدكلری يلك يكورلمش
اوقه دينور التلئيم تفعيل وزننده والملاءمة مفاعله وزننده بودخی اصلاح ايلمك معناسنه در يقال لأمه
ولاءمه اذا اصلحه وملاءمه موافقت معناسنه در يقال لاءمه اذا وافقه الالتئام افتعال وزننده والتلأم
تفعل وزننده والتلاءم تفاعل وزننده فاسد نسنه اصلاح اولمق معناسنه در يقال التأم الشیء وتلأم وتلاءم
اذا انصلح الملأم مقعد وزننده والملأم منبر وزننده والملأم مصباح وزننده لئيم اولنلری معذور طوتوب
يعنی لؤملرنی بر عذر وبهانه ايله اوزرلرندن دفع ايله وقايه ايدر اولان آدمه دينور يقال هو ملأم وملأم وملأم ای
يعذر اللئام اللأمة تمره وزننده زرهه دينور درع معناسنه جمعی لأم كلور تمره كبی ولؤم كلور صرد
كبی الاستلأم لئام اولان قبيله دن تزوج ايلمكله لئيم قاينلر پيدا ايلمك معناسنه در يقال استلأم اصهارا ای اتخذهم
لئاما وتزوج فی اللئام وزره كيمك معناسنه در يقال استلأم الرجل اذا لبس اللأمة وبر آدمك لئيم پدری اولمق معناسنه در
يقال استلأم فلان الأب ای له اب سوء اللؤام غراب وزننده شول قوش يلكنه دينور كه بری برينه ملاءم اوله
يعنی قوش قنادنی دوشوردكده ايچ يوزی او بر يلكك ارقه سنه كلان يلكدر كه صيق ومحكم اولمغله مقبولدر
ولؤام حاجت معناسنه در يقال له لؤام ای حاجة اللئم واللئام لامك كسريله مثل ومانند معناسنه در
جمعی الأم كلور اشال كبی ولئام كلور لامك كسريله كه لئمك جمعيدر يقال هو لئمه ولئامه ای مثله وشبهه ولئم
ناس بيننده واقع بارشقلغه وصلح واتفاقه اطلاق اولنور يقال وقع بينهم لئم ای صلح واتفاق وباله دينور عمل
معناسنه اللمة لامك ضمی وميمك تخفيفيله بر نسنه نك مثل ومشاكل وموافقنه دينور ومنه قول عمر رضی الله عنه
وقد زوجت شابة شيخا فقتلته ايها الناس لينكح الرجل لمته من النساء ولتنكح المرأة لمتها من الرجال ای شكله ومثله

وبونك اصلی لؤم ايدی اخرنده اولان هاء وسطندن محذوف اولان همزه دن عوضدر اللؤمة همزه وزننده
شول كمسه يه دينور كه كنديسی خلقه اكرام واحساندن بی بهره اولمغله سائرك لطف واحساننی استبعاد وجهيله
حكايه ايدر اوله يقال رجل لؤمة اذا كان يحكی مايصنع غيره يعنی انه لئيم لايعطی ويحكی مستبعدا صنيعة الكريم
ولؤمه چفتجيلرك بالجمله بات ويراغنه دينور صبان ودموری وسائری كبی وشول متاع نفيسه دينور كه يك خوب
وفاخر اولمغله غيره نه بخش ونه اعاره اولنور اوله يقال متاع لؤمة ای يبخل به لحسنه الملأم معظم وزننده
زرهلو وجوشنلو آدمه دينور يقال رجل ملأم ای مدرّع اللبم لامك وبانك فتحيله ارقه ده كورك كميكی
سكريمك معناسنه در تقول لبم كتفی لبما من الباب الرابع اذا اختلج اللتم كتم وزننده بر نسنه ايله بركمسه نك
بوغزينه دورتمك معناسنه در يقال لتم منحره لتما من الباب الاول اذا طعنه واورمق معناسنه در يقال لتمه
اذا ضربه وآتمق معناسنه در يقال لتم السهم اذا رماه اللثم فتحتينله ياره يه دينور جراحه معناسنه ملثم
منبر وزننده ولثيم امير وزننده ولاثم صاحب وزننده اسامیء ناسدندر ملاثمات ميمك ضمی وثانك كسريله
ازد قبيله سندن منشعب بر قبيله در اهاليسنه نسبلرندن سؤال اولندقده بزلره بنو ملاثم ديرلر ديو جواب ايدرلر
ثانك فتحيله پس ملاثم جدلرينك اسمی اولور اللثم لامك فتحی وثای مثلثه نك سكونيله دوه طبانيله طاشلری
اوفاتمق معناسنه در معنای آتيدن مأخوذ در يقال لثم البعير الحجارة بخفها لثما من الباب الثانی اذا كسرها
ومشت ايله برآدمك اغزينه ياپرونه اورمق معناسنه در يقال لثم انفه اذا لكمه وخاتون اغزينه يشمق طوتمق
معناسنه در يقال لثمت المرأة اذا شدّت اللثام على فمها ومحبوبه نك اغزنی اويمك معناسنه در يقال لثم فاها
ولثم لثما من الباب الرابع والثانی اذا قبلها الملثوم طاش كسمكله مجروح اولان طبانه دينور يقال خفّ ملثوم
ای مرثوم اللثام كتاب وزننده نسوانك اغزلرينه طوتندقلری نقابه دينور كه ياشمق تعبير اولنور يقال جاءت
وعلى فمه لثام ای نقاب الالتثام افتعال وزننده والتلثم تفعل وزننده خاتون ياشمقلنمق معناسنه در يقال
التثمت المرأة وتلثمت اذا شدّت اللثام على فمه اللثمة لامك كسريله بناء نوعدر ياشمق طوتنشنه دينور يقال
هی حسنة اللثمة ای الالتثام اللثيمة حيدريه وزننده خاتون يشمغی چابك طوتمغه دينور اللجام جيمله كتاب
وزننده دابه اغزينه اوريلان اويانه دينور لكام فارسی معربيدر ولجام بسطام بن قيسك فرسی اسميدر كه بنو النهيم
جماعتندن اخذ ايلمشيدی ولجام نسوانك حيض بزينه اطلاق اولنور كه آت اويانی كبی چكوب بند ايدرلر
ودوه يه مخصوص بر تمغا آديدر جمعی لجم كلور كتب وزننده والجمه كلور اسنمه وزننده وعربلر فلان مصلحتندن
صوسز وبورغون بی تاب وتوان عود وانصراف ايلدی ديجك يرده فلان لفظ لجامه ديرلر نته كه جاء وقد قرض
رباطه ديرلر دامدن خلاص اولان آهو كبی جمع قيوداتی قطع ايدوب كلدی ديجك يرده يقال لفظ فلان لجامه
ای انصرف من حاجته مجهودا من الاعياء والعطش التلجم تفعل وزننده خاتون حيض بزی طوتمق معناسنه در
يقال تلجمت المرأة اذا شدّت فرجها اللجام الالجام همزه نك كسريله آتی اويانلمق ياخود لجام ديدكلری تمغا ايله
تمغالمك معناسنه در يقال الجم الدابة اذا البسها اللجام او وسمها به وصوايچنده اولان آدمك اغزينه قدر
بوريوب چقمق معناسنه مستعملدر يقال الجمه الماء اذا بلغ فاه اللجم صرد وزننده بر جانور آديدر على قول
سام ابرص ديدكلری كلرك اسميدر ياخود قور بغه دينور مفردی لجمه در غرفه وزننده اللجم ضمتيله لجم
معناسنه در اللجم فتحتيله واللجام غراب وزننده كنديسندن تشأم اولنان شيئه دينور اللجمة غرفه
وزننده هواء معناسنه در وپيه سی يصی طاغه دينور ودره نك بر ناحيه سنه دينور اللجمة فتحاتله طوارك
چهره سنده او يان اوريلان يره دينور اللجم رجم وزننده اثواب ديكمك معناسنه در يقال لجم الثوب لجما من الباب
الاول اذا خاطه التلجيم تفعيل وزننده بودخی صو اغزه قدر بوريوب چقمق معناسنه در يقال لجمه الماء اذا بلغ فاه
روضة الجام ياخود روضة اجام مدينه منوّره قربنده بر مرغزار اسميدر ملجم مكرم وزننده بر رجل آديدر
اللحم لامك فتحی وحای مهمله نك سكونيله وفتحيله ايله دينور فارسيده كوشت دينور جمعی الحم كلور افلس كبی
ولحوم كلور ولحام كلور ولحمان كلور لامك ضميله وهر نسنه نك اوزينه وايچنه اطلاق اولنور قال لحم الثمر ای لبه
ولحم مصدر اولور بر ايشی محكم قلمق معناسنه در يقال لحم الامر لحما من الباب الاول اذا احكمه وكمكدن ات صويمق
معناسنه در يقال لحم العظم اذا عرقه وقيوجی قيريق نسنه يی ياپشدرمق معناسنه در كه لحيملك تعبير اولنور يقال
لحم الصايغ الفضة اذا لأمها وبر آدمه ات يدرمك معناسنه در يقال لحمه لحما من الباب الثالث اذا اطعمه اللحم ويريده
ايلشوب قالمق معناسنه در يقال لحم الرجل لحما من الباب الرابع اذا نشب فی المكان وقتل اولنمق معناسنه در

يقال لحم الرجل على المجهول اذا قتل اللحمة تمره وزننده آت پارچه سنه دينور لحمدن اخصدر اللحمة غرفه
وزننده خصلعه دينور يقال بينهما لحمة اى قرابة ونسج اولنان ثوبك ارغاجنه دينور كه ارش مقابليدر يقال
هذه لحمة الثوب وهى ماسدى به بين سدى الثوب ولحمة البازى طغانه صيد ايتديكى شكاردن ويريلان ات پاره سنه
دينور بو ايكى معناده لامك فتحيله ده جائزدر يقال هذه لحمة البازى اى مايطعمه ممايصيده ولحمة جلدة الرأس
باش دريسنك ايچ يوزنه دينوركه اته مجاور اولور الملحمة مرحله وزننده عظيم القتال اولان وقعه يه وجنك
وآشوبه دينور يقال وقعت بينهم ملحمة اى وقعة عظيمة القتل اللحم كتف وزننده ارسلانه دينور وكوده سى
اتلو تومند آدمه دينور وانى پك سووب چوق اكل ايدر اولان آدمه دينور وشول خانه يه اطلاق اولنور كه انده ناسك
فصل وغيبتى چوق واقع اولور اوله وبه فسر الحديث ان الله يبغض البيت اللحم وهو الذى يغتاب فيه الناس كثيرا
ودائمات اكل ايدر ياخود اتدن پك خوشلنور اولان طغان مقوله سنه دينور يقال باز لحم اذا كان يأكل اللحم
او يشتهيه المستلحم اسم فاعل بنيه سيله ارسلانه دينور اللحيم امير وزننده بودخى كوده سى اتلو تومند آدمه
دينور يقال رجل لحم ولحيم اى الكثير لحم الجسد وات صاحبنه دينور يقال رجل لحيم اى ذو لحم وبر نسنه نك
موافق ومشاكلنه دينور يقال هذا لحيم هذا اى وفقه وشكله ومقتوله دينور قتيل معناسنه اللحامة كرامه وزننده
بر آدمك كوده سى اتلو اولمق معناسنه در يقال لحم الرجل لحامة من الباب الخامس اذا كان لحيما وات يمكى پك
سور اولمق معناسنه در يقال لحم الرجل اذا كان قرما الى اللحم اللحم فتحتينله لحامه معناسنه در يقال لحم الرجل
لحما من الباب الرابع بمعنى لحم اللاحم صاحب وزننده بودخى شول طغان مقوله سنه دينوركه دائمات اكل
ايدر اوله ياخود اتدن پك خوشلنور اوله جمعى لواحم در ولاحم ذو لحم معناسنه در نسبت اوزره لابن وتامر كبى
وات يديرن آدمه دينور يقال رجل لاحم اى ذو لحم وكذا مطعم اللحم الملحم محسن وزننده دائما ناسه ات اطعام ايدر
اولان آدمه دينور يقال رجل ملحم اى مطعم اللحم الملحم مكرم وزننده ات اطعام اولنان آدمه دينور وبر جنس
بز دينور شارحك بيانته كوره ارشى ايپك اولوب ارغاجى ايپك اوليماندر وملحم صكره دن بر قومه ملحق اولان آدمه
دينور يقال هو ملحم بهم اى ملصق اللحام شداد وزننده ات صاتيجى يه دينور المتلاحمة حانك كسريله
شول باش ياريغنه دينوركه اته تأثير ايدوب لكن باش كيكى اوزره سمحاق ديديكى يوفقه زاره ايرشمامش اوله يقال
شجة متلاحمة اذا اخذت فى اللحم ولم تبلغ السمحاق وشول خاتونه دينوركه فرجنك ايكى طرفلو اتلرى صيق
اولمغله بغايت طاره جق اوله على قول فرجى بتشك اولانه دينوركه آصلق تعبير اولنور يقال امرأة متلاحمة
اى ضيقة ملاحم الفرج اور تقاء الالحام همزه نك كسريله بر آدم بر كيسه يه قدرت بولوب سب ودشنامله عرض
وناموسنه خلل ويرمك معناسنه در يقال الحم عرض فلان اذا امكنه منه يشتمه وطوار يولده طوروب ضربه
محتاج اولمق معناسنه در يقال الحمت الدابة اذا وقفت ولم تبرح فاحتيجت الى الضرب وجلاه بزه ارغاج آتوب
طوقومق معناسنه در يقال الحم الثوب اذا نسجه ومنه المثل الحم ماأسديت اى تمم ماابدأت يعنى ارش آتديغك
بزه ارغاج دخى آت كه بر كامل اولسون بو مثل شروع ايتديكك ايشى ناقص قومیوب اكمال واتمام قيل ديجك برده
ضرب اولنور والحام بر آدمك خانه سنده ات چوق اولمق معناسنه در يقال الحم الرجل اذا كثر فى بيته اللحم واكين
دانه لنمك معناسنه در يقال الحم الزرع اذا صار فيه حب ابو اللحام شداد وزننده تغلب قبيله سندن بر شاعردر
الاستلحام يول ايزلمك على قول يوللى پك ككبش اولانتى ايزلبوب كتمك معناسنه در يقال استلحم الطريق اذا تبعه
أو تبع اوسعه ويول بوللمق معناسنه در يقال استلحم الطريق اذا اتسع وجنكده دشمن اورته سنه دوشمك
معناسنه در يقال استلحم الرجل على المجهول اذا وهق فى القتال الملاحم سيمك ضمى وحانك فتحيله پك بوكلمش
ايپه دينور يقال حبل ملاحم اى شديد الفتل نبى الملحمة وفى المرجه وزننده اسماء نبويه دندر عليه الصلوة
والسلام نبى القتال معناسنه در بعضلر نبى الصلاح وتأليف الناس كانه يؤلف امر الامة عبارتيله تفسير ايلديلر
معناى اوله كوره قتال مشركينله مأمور پيغمبر در ديمكدر وثانى يه كوره ملحمه كلمه سى احكام واصلاح معناسندن
اعتبار اولنمغله امور واحوال ناسى اصلاح واحكام وبينلرنى تأليف وتأنيس امريله مبعوث پيغمبر ديمك اولور الالتحام
افتعال وزننده ياره اوكولمغله اغزى بتشمك معناسنه در يقال التحم الجرح للبرء اذا التأم وجنك قيزيشوب شدت
بولمق معناسنه در كه لحمه كبى ايكى سپاه برى برينه كيرشمكدن عبارتدر يقال التحمت الحرب اذا اشتدت اللخاسم
لامك فتحى وسينك كسريله طاره جق درەلرك صولرى آقه جق يرلرينه دينور لخسم مفرديدر قنفذ وزننده اللخم
لامك فتحى وخاى معجمه نك سكونيله كسمك معناسنه در يقال لخمه لخما من الباب الاول اذا قطعه وچهره يه طپانچه

اورمق معناسنه در يقال لخمه اذا لطمه ولخم يمنده بر قبيله نك آديدر ولخم بر آدمك يوزى اتلو وقالين اولمق
معناسنه در يقال لخم الرجل لخما من الباب الثالث اذا كثر لحم وجهه وغلظ وبونك فعل ونصر فى مهجور
وغير مستعملدر اللخم لامك ضميله دكز باقلرندن بر جنس بالق اسميدر كه كوسج ديدكلرى بالق اوله جقدر اللخمة
تمره وزننده وجوده عارض اولان فتور وثقلته دينور يقال به لخمة اى ثقل نفس وفترة اللخمة فتحاتله واللخمة
همزه وزننده ثقيل وكرانجان آدمه دينور يقال رجل لخمة ولخمة اى الثقيل الجبس ولخمه فتحاتله طاغك صرتندن
آشان يوقش يوله دينور وجاده ده بر وادى اسميدر اللخام كتاب وزننده شمارلشمق معناسنه در يقال لاخمه لخاما
اى لاطمه لطاما شارحك تنصيصى اوزره وكسحاب الفظام نسخه لرى غلطدر صواب اولان وكتاب اللطام
اولمقدر نته كه مأخذى اولان محكمده او بلجه مضبوطدر اللخامة سلامه وزننده بودخى بر آدمك يوزى اتلو
وغليظ اولمق معناسنه در يقال لخم الرجل لخامة من الباب الخامس اذا كثر لحم وجهه وغلظ لخم كبى بوندن دخى
امثله مختلفه متصرف دكلدر افعال مهجوره دندر اللخجم جيمله جعفر وزننده قارنى واسع دوه يه دينور واچق
يوله دينور يقال طريق لخجم اى واضح وفرجى بارد عورته دينور يقال امرأة لخجم اى الباردة الفرج اللدم هدم
وزننده يوزه سله اورمق معناسنه در يقال لدم وجهه لدما من الباب الثانى اذا لطمه وبر آدمه بار نسنه يه پاطرديسى
چاطرديسى ايشيديلور آغر نسنه ايله اورمق معناسنه در يقال لدمه بالصخرة اذا ضربه بها وبز يماق
معناسنه در يقال لدم الثوب اذا رقعه وقوله رجل فدم ثدم لدم اتباع اللادم لدم لفظندن اسم فاعلدر
جمعى لدم در فتحتينله خادم وخدم كبى التلديم تفعيل وزننده بودخى لباس بز تغنى يماق معناسنه در يقال
لدم الثوب بمعنى لدمه الالتدام افتعال وزننده مضطرب اولمق معناسنه در يقال التدم الرجل اذا اضطرب
ونائحه قارى نوحه ايدركن اللريله سينه سنه اورمق معناسنه در يقال التدمت المرأة اذا ضربت صدرها فى النياحة
التلدم تفعل وزننده لباس اسكيوب ترقلمغله مرمتلنمك معناسنه در يقال تلدم الثوب اذا اخلق واسترقع
ومتعدى اولور كهنه لباسى مرمت ايلمك معناسنه يقال تلدم ثوبه اذا رقعه اللديم امير وزننده اسكى ثوبه
دينور يقال ثوب لديم اى خلق اللدام كتاب وزننده يامه لره وپينه لره دينور كه آنلر ايله بر تنق ثوب وجزمه مقوله لرى
يمانور شارح ديركه لدام فى الاصل مصدر اولمغله مفرد وجمعه اطلاق اولنور اللدم فتحتينله قرابتلره اولان حرمتلره
دينور مفردى لادم در قرابتى حرمت يامه كبى برى برينه وصل واصلاح ايلديكنه مبنى اطلاق ولندى ويقولون اللدم
اللدم اذا ارادوا توكيد المحالفة اى حرمتنا حرمتكم وبيتنا بيتكم يعنى عربلر تحالف وتعاهدلرى حينده اللدم اللدم
ديرلر يمينلرنى وعهدلرنى انكله تأكيد ايدرلر عرض وناموسده وسائر امور واحوالده قطعا تكاليف ومغايرتمز يوقدر
برى برىمزايله برلكده يز ديمكدر الملدم منبر وزننده والملدام مصباح وزننده چكردك قيره جق طاشه دينور
وملدم وجودى ششمان احمق ونادان وثقيل آدمه دينور يقال رجل ملدم اى الاحمق الثقيل اللحيم ام ملدم حمى
عارضه سنك كنيه سيدر لطمه دن ياخود يامه كبى ياپشوب ايلشمكدن مأخوذدر يقال اخذته ام ملدم وهى الحمى
الالدام همزه نك كسريله بر آدمى متصل ايسيتمه طوتمق معناسنه در يقال الدمت عليه الحمى اذا دامت اللدمة تمره
وزننده رخبرلى بولاقردينك اوجنه وكوشه سنه اطلاق اولنور يامه كبى يقال اللدمة من خبر اى طرف منه لدهان سلمان
وزننده بر معروف صوبك آديدر ملادم ملازم وزننده بر رجل آديدر اللذم لامك فتحى وذال معجمه نك سكونيله بر نسنه دن
عجبه كلمك معناسنه در يقال لذمه الشئ لذما من الباب الرابع اذا اعجبه وبر يرده پايدار اولوب طورمق معناسنه در يقال لذم
بالمكان اذا لزمه الالذام الزام وزننده ومرادفيدر يقال الذم فلان بفلان اذا الزمه وبر نسنه يه پك دوشكون اولمق
معناسنه در يقال الزم به على المجهول اى اولع الملذم مكرم وزننده بر نسنه يه پك دوشكون آدمه دينور يقال هو
ملذم به اى مولع اللذمة همزه وزننده اصلا خانه سندن طشره چقمیوب دائما خانه نشين اولان آدمه دينور
يقال رجل لذمة اى لايفارق بيته اللزم لامك فتحى وزاى معجمه نك سكونيله واللزوم قعود وزننده واللزام
واللزامة لاملرك فتحيله واللزمة واللزمان لاملرك ضميله بر شى بر نسنه دن اصلا منفك اولميوب آنكله ثابت
ودائم اولمق معناسنه در يقال لزمه لزما ولزوما ولزاما ولزمة ولزمة ولزمانا من الباب الرابع اذا ثبت ودام معه الملازمة
مقاتله وزننده واللزام قتال وزننده لزوم معناسنه در يقال لازمه ملازمة ولزاما بمعنى لزمه الالتزام افتعال وزننده
ملازمه معناسنه در يقال التزمه بمعنى لازمه والزام كلمه سنه مطاوع اولور بر نسنه يى كندى اوزرينه لازم
ايدنمك معناسنه يقال الزمه الشئ فالتزمه وبر آدمك بوينه صارمشوب در آغوش ايلمك معناسنه مستعملدر
يقال التزمه اذا اعتنقه شارح ديركه ملتزم كعبه معظمه بوندن مأخوذدر الالزام همزه نك كسريله بر نسنه يى

برآدمه لازم قلمق معناسنه‌در یقال الزمه الشیء فالتزمه اللزمة همزه وزننده شول شیئه دینور که ایلشدیکی نسنه‌دن
آیریلمامق اوتی کبی ایرلمزاوله یقال هولزمة ای اذا لزم شیئا لایفارقه اللزام کتاب وزننده اولومه اطلاق اولنور
وحساب یوم قیامته اطلاق اولنور و برنسنه‌یه پك لازم وملازم اولانه دینور یقال هولزامه ای ملازمه جدا
وفیصل معناسنه‌در که ایکی نسنه میانی فاصل اولاندر ایکی طرفه دخی ملازم اولور اللزم کتف وزننده
بودخی فیصل معناسنه‌در اللازم اسم فاعلدر ومنه ضربة لازم ای لارب ووثیل الرباجی یاخود بشر بن
عمرو بن اهیب فرسنك اسمیدر لزام قطام وزننده لازمه معناسنه‌در یقال سبة لزام ای لازمة وکذا ضربة لزام
الملازم مداوم وزننده ومرادفیدر ومعانق معناسنه‌در الملزم منبر وزننده چندره ومنگنه تعبیر اولنان آلته دینور که
مجلدلر وقاشیجیلر قوللنورلر فارسیده تخته جامه دیرلر اللزم فتحتینله برنسنه‌یی فصل وتمییز ایلمکه دینور
یقال لزمه لزما من الباب الرابع اذا فصله اللسم فتحتینله محضا عجز کلامدن ناشی سکوت ایلمك معناسنه‌در
عقل ورشاد جهتیله اولان سکوته اطلاق اولنمز یقال لسم الرجل لسما من الباب الرابع اذا سکت عیا لا عقلا
الالسام همزه‌نك کسریله برآدمه دلیل تلقین ایلمك معناسنه‌در یقال السمه حجته اذا لقنه و برآدمه برنسنه‌یی الزام
ایلمك معناسنه‌در یقال السمه الطریق اذا الزمه ایاه و برکسیه برنسنه‌یی طاتدرمق معناسنه‌در یقال ما السمته
ای ما اذقته ونسنه طلب ایلمك معناسنه‌در یقال السم الشیء اذا طلبه الاستلسام بودخی نسنه طلب ایلمك
معناسنه‌در یقال استلسم الشیء اذا طلبه اللسوم لزوم وزننده ومرادفیدر یقال لسمه لسوما من الباب الرابع
ای لزمه لزوما اللسام سحاب وزننده داده جق جزؤی نسنه‌یه دینور که دادملق تعبیر اولنور اللسم حسم
وزننده طاتمق معناسنه‌در یقال مالسم لساما ای ماذاق شیئا اللضم لامك فتحی وضاد معجمه‌نك سکونیله
عنف والحاح ایلمك معناسنه‌در یقال لضمه لضما من الباب الثانی اذا عنف علیه والح اللطم لامك فتحی وطانك
سکونیله ال آیه‌سیله برآدمك یوزینه یابدننك صفحه‌سنه شمار اورمق معناسنه‌در یقال لطمه لطما من الباب الثانی
اذا ضربه خده او صفحة جسده بالکف مفتوحة ومنه المثل * لو ذات سوار لطمتنی * یعنی کاشکی بکا طبانچه اولان
قوللری بلازکلی برقادین اولیدی که مراد اشراف دودماندن برخاتون اولیدی دیمکدر برخاتونه کفو وعدیلی اولمیان
فرومایه‌دن برعورت سله اورمغله کلام مزبوری تفوه ایلدی برآدمه ادانیدن بری اسائت ایدوب یاخود زباندرازلق
ایلدکده ایراد اولنور ولطم یاپشدرمق معناسنه مستعملدر یقال لطمه به ای الصقه الملاطمة مفاعله وزننده
واللطام قتال وزننده بودخی لطم معناسنه‌در یقال لاطمه ملاطمة ولطاما بمعنی لطمه ومشارکت ایچون
اولور الملطمان مقعدان وزننده ملطم لفظندن تثنیه‌در که اسم مکاندر ایکی یکاغه اطلاق اولنور اللطیم
امیر وزننده بریکاغی صقر اولان اته دینور جمعی لطم در لامك ضمیله یقال فرس لطیم ای الابیض الملطم وقوشی
آتلرندن طقوزنجی آته دینور که مجموعی اون اولور ومسك تعبیر اولنان عطره دینور ومطلقا نسوانك زلفلرینه
سورندکلری طیب وعطره دینور و بر بوغوردوه اسمیدر ویعه بن مکدم وفضالة بن هند الغاضری فرسلرینك
اسمیدر ولطیم باباسی واناسی وفات ایلمش اوغلانه دینورکه یتیم باباسی وفات ایلمش اولانه وعجی غنی وزننده اناسی
وفات ایلمش اولانه دینور یقال غلام لطیم اذا مات ابواه وغلام یتیم اذا مات ابوه وعجی اذا ماتت امه شارح دیرکه
بوراده نسخه‌لر مشوش در صواب اولان و للطیم من مات ابواه والیتیم من مات ابوه والعجی من ماتت امه عبارتنده
اولمقدر ولطیم شول دوه یاورسنه دینور که عادت عرب اوزره سهیل یلدزی طوغدقده چوبان آنك ایکی
قولغندن طونوب سهیل یلدزنه قرشو بونی کوردکی خدا حقیچون من بعد سکا رقطره سود اتمك بوقدر دیه رك
یوزینه طبانچه اوروب اناسندن آیروب واناسنك بتون ممه‌لرنی بندایلیه ومکرر الطیم لطیم قیونی صاغمق ایچون
چاغره جق اصواتندر اللطیمة سفینه وزننده بودخی مسك تعبیر اولنان طیبه دینور ومسك قوبلان قابه
یاخود مسك چارشوسنه دینور على قول برمحلدن مسك جلب ایدن قافله‌یه دینور التلطم تفعل وزننده چهره
بوزارمق معناسنه‌در یقال تلطم وجهه اذا اربد التلطیم تفعیل وزننده مکتوبی مهرلمك معناسنه‌در یقال
لطم الکتاب اذا ختمه الملطم معظم وزننده لئیم وناکسه اطلاق اولنور الملطم منبر وزننده هکبه‌یه توز وطپراق
بیلاشمسون دیو آلتنه فرش ایتدکلری مشینه دینور الالتطام افتعال وزننده بری برینه طبانچه اورشمق
معناسنه‌در یقال التطم القوم اذا لطم بعضهم بعضا ودریانك موجلری بری برینه چارپلمق معناسنه مستعملدر
یقال التطمت الامواج اذا ضرب بعضها بعضا اللاطم والملاطم ملازم وزننده اسامی رجالدندر اللعثمة
ثای مثلثه ایله دحرجه وزننده والتلعثم تدحرج وزننده رایشده عجله واقدام ایلیوب توقف وتانی قلمق

على قول ابرکیلوب تأمل وتبصر ایلمك معناسنه‌در یقال لعثم فی الامر وتلعثم اذا تمکث فیه وتوقف وتانی او نکص
عنه وتبصر اللعم فتحتینله اغزدن اقان سالباره دینور اللعذمة ذال معجمه ایله لعثمه وزننده ومرادفیدر
اللعذمی جعفری وزننده حریص آدمه دینور التلعدم تدحرج وزننده نسنه اکل ایلمك معناسنه‌در تقول
ماتلعذمنا شیئا ای ما اکلنا التلعسم تلعثم وزننده ومرادفیدر یقال تلعسم فی امره بمعنی تلعثم اللغام غین معجمه ایله
غراب وزننده دوه‌نك اغزی کوکنه دینور اللغم رغم وزننده دوه اغزندن کوپك صاچمق معناسنه‌در یقال
لغم الجمل لغما من الباب الثالث اذا رمی بلغامه و برآدمه یقین کرده سی اولمیه‌رق مشکوك ومبهم برنسنه‌دن
صالیق ویرمك معناسنه‌در یقال لغم فلان اذا اخبر صاحبه بشیء لا عن یقین الملاغم میمك فتحیله ملغمه‌نك
جمعیدر اغزك چوره‌لرینه اطلاق اولنور که مواضع لغامدر التلغم تفعل وزننده اغز اطرافنه نسنه
سورنمك معناسنه‌در یقال تلغم بالطیب اذا جعله فی الملاغم وتکلم ایدرکن اغزك اطرافنی اوینانمق
معناسنه‌در که مراد اورازنی اوینادەرق تکلم ایلمکدر یقال تلغموا بالکلام اذا حرکوا ملاغمهم به اللغماء
حمراء وزننده چهره‌سی صفر اولان قیونه دینور اللغم فتحتینله آزجه طیب وعطره دینور ولسانك
قصبه وعروقنه دینور ومؤثر ومخدش اولان اراجیف واکاذیبه دینور اللغذمی ذال معجمه ایله جعفری
وزننده والمتلغذم متدحرج وزننده شدید الاکل آدمه دینور اللفام فایله کتاب وزننده برون اوجنك
اوزرنده اولان نقابه دینور که مراد برونه قدر طوتندقلری یشمق اوله جقدر نته که اغزه قدر طوتیلانه لثام دینور اللفم
لامك فتحیله خاتون لفام طوتمق معناسنه‌در یقال لفمت المرأة لفما من الباب الثانی اذا شدت لفامها وهو ما علی طرف
الانف من النقاب وقیرك برونه کوپه ودوه‌نك برونسه‌لق کچورمك معناسنه‌در تقول لفمته اذا خزمته التلفم
تفعل وزننده والالتفام افتعال وزننده بودخی خاتون یشمق طوتمق معناسنه‌در یقال تلفمت المرأة والتفمت اذا
شدت نقابها وتلفم برآدم صارغنك اوجنی اغزندن کچوروب یشمق کبی صارنمق معناسنه مستعملدر یقال تلفم
بعمامته اذا تلثم اللقم لامك وقافك فتحیله واللقم صرد وزننده یولك کوم ومعظم برینه یاخود وسطنه دینور
یقال اخذوا لقم الطریق ولقمه ای معظمه او وسطه اللقم لامك فتحیله سرعتله نسنه‌یمك معناسنه‌در یقال
لقم لقما من الباب الرابع اذا اکله سریعا ویولك وسائر نسنه‌نك اغزنی طوتمق معناسنه‌در یقال لقم الطریق
وغیره لقما من الباب الاول اذا سده الالتقام افتعال وزننده یوتمق معناسنه‌در یقال التقمه اذا ابتلعه والتلقام
والتلقامة قرطاس وقرطاسه وزنلرنده وکسرتینله وقافك تشدیدیله لقمه‌یی بیوك قالدیرن آدمه دینور یقال رجل
تلقام وتلقامة وتلقام وتلقامة ای عظیم اللقم اللقمة لامك ضمیله وفتحیله یوتمق ایچون تهیئه اولنان طعمه‌یه دینور
اللقیم امیر وزننده یوتلمش نسنه‌یه دینور الالقام همزه‌نك کسریله دوه اثنای مشینده اراالق یمك
معناسنه‌در یقال القم البعیر اذا عدا فی اثناء مشیه لقیم زبیر وزننده ولقمان عثمان وزننده اسامیدندر ومعروف
لقمان حکیمك نبوتی باینده اختلاف اولندی ولقمان بن شبة بن معیط اصحابدندر ولقمان بن عامر الحمصی محدثدر
الحطة اللقیمیة زبیریه وزننده برنوع بغدایدر که لقمه کبی ایری اولور سراة اولکه‌سنده نابت اولور یاخود طائف
قضاسنده لقیم نام قریه‌یه منسوبدر التلقم تفعل وزننده صوکثرتندن ناشی قارنده بری اوته اوینایوب قورلدامق
معناسنه‌در یقال یتلقم الماء فی بطنه ای یتقعقع من کثرته اللکم لامك فتحی وکافك سکونیله یومرق ایله اورمق
معناسنه‌در على قول برآدمك کوکسنه اورمق یاخود اوته قاقمق معناسنه‌در یقال لکمه لکما من الباب الثانی اذا
ضربه بالید مجموعة اولکزه اودفعه الملکمة معظمه وزننده ال ایله ضرب اولنه‌رق یابلمش اتمك قرصنه دینور
یقال قرصة ملکمة ای مضروبة بالید الملکم منبر وزننده والملکم معظم وزننده واللکام شداد وزننده شول
جزمه‌یه دینور که بغایت پك ومحکم اولمغله یوردکن طاشلری ریزه ریزه ایدر اوله یقال خف ملکم وملکم ولکام ای
صلب یکسر الحجارة بوراده خف دوه طبانی اولمق دخی جائزدر وملکم معظم وزننده شول جزمه‌یه ده دینور که
برونه یاخود برطرفنه زائد یامه اوربلوب اوزادلمش یابیودلمش اوله جبل اللکام غراب ورمان وزنلرنده شامده
برطاغدر که حماوشیزر وافامیه قصبه‌لرینه مسامت اولوب و براوجی چکیلوب صهیون وشغر وبکاس قصبه‌لرینه
اوغرایوب انطاکیه قضاسنده منتهی اولور ملکوم میمك فتحیله مکه‌ده برصویك آدیدر اللم لامك فتحی ومیمك
تشدیدیله جمع ایلمك معناسنه‌در یقال لم الشیء لما من الباب الاول اذا جمعه ویقال لم الله شعثه ای قارب بین
شتیت اموره یعنی حضرت خدا آنك پریشان اولان امورنی دیرشدروب مجتمع ایلیه که خیر دعادر ویقال ان
دارنا لمومة ای تجمع الناس وترتبهم وتصلحهم وقونمق معناسنه‌در یقال لم به اذا نزل اللمم میمك کسریله مجنون

وزننده شول خاندانه دینورکه دائما قومنی یاخود عشیرت واقرباسنی باشنه جمع ایدوب اکرام واحسان ایدراوله
یقال رجل ملمّ اذا کان یجمع القوم اوعشیرته ویقیهم بمعروفه وشیء شدیده دینور یقال شیء ملم ای شدید الملمّ اسم
فاعل بنیه سیله بلوغه یاقلشمش اوغلانه دینور یقال غلام ملمّ اذا قارب البلوغ اللمم فتحتیله دلیلکه دینور
یقال به لمم ای جنون وصغار ذنوب معناسنه در شارح دیرکه مولف کرچه جنون ایله تفسیر ایلدی لکن ماده
قرب معناسندن اولمغله جنونه قریب یاخود جن طوقنمسنه قریب برحالت ایله تفسیر اولنمق اصوب ایدی پس
بوکه کوره لسانمزده چالق تعبیر اولان حالت اولور وصغار ذنوب معناسی دخی قرب معناسندندر کویا که باشلو
کناه اولیوب کناهه قریب برمعناد یمکدر ومنه قوله تعالی الذین یجتنبون کبائر الاثم والفواحش الّا اللمم ای صغار
الذنوب وقال الراغب وهو مقاربة المعصیة ویعبّر به عن الصغیرة ولمم معنای اوّلده اسم ومصدر اولور ویقال ملموم
ای به لمم الالمام همزه نک کسریله ذنوب صغاره مباشرت ایلمک معناسنه در یقال المّ الرجل اذا باشر اللمم
وقوعمق معناسنه در یقال المّ به اذا نزل واوغلان بلوغ درجه سنه یقلشمق معناسنه در یقال المّ الغلام اذا
قارب البلوغ وبرنسنه برشیئه یقلشمق معناسنه در یقال المّت النخلة اذا قاربت الارطاب وافعال مقاربه دن کاد
معناسنه استعمال اولنور یقال المّ یفعل کذا ای کاد یفعل کذا ومنه الحدیث وانّ مما ینبت الربیع ما یقتل حبطا
او یلمّ ای یقرب من ذلک الالتمام افتعال وزننده بودخی قونمق معناسنه در یقال التمّ به اذا نزل وزیارت ایلمک
معناسنه در یقال التمه اذا زاره الملموم مجنونه دینور وملمّ معناسنه در کما سیجیء اللمّة لامک فتحیله جن
طوقمقدن اولان جاریقلغه دینور یقال اصابته من الجنّ لمّة ای مسّ اوقلیل وشدّت معناسنه در العین اللامّة
بدنظر کوزه دینورکه نیه نظر ایدرسه اصابت ایدر اوله علی قول مطلقا شرّ وفزع ومسّ ومهول مقوله سی
حالتلردن خوف ایدر اولان کوزه دینورکه قاین تعبیر اولنور قال الشارح ومنه حدیث الدعاء اعوذ بکلمات الله التامّة
من شرّ کل سامّة ومن کل عین لامّة ای المصیبة بسوء اوهی کل ما یخاف من فزع وشرّ وقال فی النهایة ای ذات
لمم ولذلک لم یقل ملمّة واصلها من الممت لتزاوج قوله سامّة اللُمّة لامک ضمیله یار وصاحب وهمدمه دینور یاخود
همسفر اولان یار ورفیقه دینور وبرآدمک مونس والوفی اولان نسنه یه وکسیه دینور مفرد وجمعه اطلاق اولنور
تقول هو وهم لمتی ای صاحبی او اصحابی فی السفر ومونسی اللِمّة لامک کسریله طوقمق ضربندن یایلوب طاغلمش
قازق تیه سنه دینور وقولق یومشغندن اشاغی صارقان صاچه دینور جمعی لمم کلور عنب وزننده ولمام کلور
لامک کسریله ذواللمّة عکاشة بن محصن فرسنک اسمیدر رضی الله عنه اللِمام کتاب وزننده لمّه نک جمعیدر لامک
کسریله نزول وزیاره معناسنه اسمدر بعده برآدمی کون آشوری زیارته استعمال اولندی ومنه یقال هو یزورنا
لماما ای غبا الململم مدحرج وزننده قلعه کله سی وطوب یوالغی کبی صمصقی یوس یوالق مدوّر نسنه یه دینور
ملموم دخی دینور یقال شیء ململم وملموم ای مجتمع مدوّر مضموم الململمة مدحرجه وزننده فیل خرطومنه دینور
یلملم یای تحتیه مفتوحه ایله یاخود الملم که همزه ایله در یاخود یرمرم مکه یه ایکی مرحله مسافه ده برطاغک آدیدرکه
حجاج یمنک میقاتیدر لم لامک فتحیله لمّا لامک فتحی ومیمک تشدیدیله والم والمّا همزه زیاده سیله حروف
جازمه در لم کلمه سی نفی ماضی ایچون موضوعدر یقال لم یفعل ذلک ولمّا کلمه سی ربنجه معنایه دلالت ایدر اولا حین ووقت
معناسنه اولور تقول لما جاء القوم قاتلناهم ای حین جاء القوم ولم معناسنه اولور اتیتک ولما اصل الیک ای لم اصل الیک
والا معناسنه اولورکه استثنا ایچون اولور تقول سألتک لما فعلت ای الا فعلت ومنه قوله تعالی ان کل نفس لما علیها
حافظ ای ما کل نفس الا علیها حافظ وکذا قوله تعالی وان کل لما جمیع لدینا محضرون ای ما کل الا جمیع لدینا وقرأة
عبدالله ان کلهم لما کذب الرسل الآیه پس جوهرینک لما کلمه سی الا معناسنه معروف دکلدر دیو انکاری جید دکلدر
اللملوم عصفور وزننده کروه وجماعت معناسنه در المّ هلمّ وزننده وآنده لغتدر تقول المّ الینا ای هلمّ کما سید کر
فی مادته لِم لامک کسری ومیمک فتحی اوزره بناسیله برحرفدر که آنکله برنسنه استفهام اولنور اصلی ماء
استفهامیه اولوب اوزرینه لام جاره داخل والفی تخفیف اولندی ووقف حالنده آخرینه هاء الحاقیله لمه دخی دیرسن
پس آندن ترکیده نیچون ایله تعبیر اولنور تقول لم ذهبت یعنی نیچون کتدک اللملم فدفد وزننده چوق ویغناق
نسنه یه دینور یقال جیش لملم ای کثیر مجتمع اللملمة زلزله وزننده برنسنه یی یوارلق ایلمک معناسنه در طوپ
یوالغی وکره کبی یقال لملم الحجر اذا اداره اللوم نوم وزننده واللومی قصرایله واللائمة نافله وزننده اسملردر
عذل وعتاب وسرزنش معناسنه در که ترکیده قنامق تعبیر اولنور یقال استحق اللوم واللومی واللائمة ای العذل
ولوم وملام وملامه میمک فتحیله مصدرلردر قنامق معناسنه در یقال لامه علی کذا یلومه لوما وملاما وملامة

اذا عذله ولوم قورقویه دینور وکسلمک معناسنه در یقال ایم به اذا قطع الملیم مکیل وزننده والملوم مفعول
وزننده لوم وعتاب اولنمش آدمه ولوم وعتابه مستحق اولانه دینور مترجم دیدکه بونلر اسم مفعول لردر اسم فاعل
لائم در وبوماده واوی ایکن یائی کبی ملیم کلمک قیاسه مخالفدر شوب ماده سندن مشیب کبی شاذدرنته که شافیه
شرحنده مشروحدر الالامة اقامه وزننده بودخی لوم ایلمک معناسنه در یقال الامه بمعنی لامه ولوم وعتاب
اولنه جق ایش ایشلمک معناسنه در علی قول لوم وعتابه سزا ایش صاحبی اولمق معناسنه در یقال الام الرجل
اذا اتی ما یلام علیه اوصار ذا لائمة التلویم تفعیل وزننده پک لوم وسرزنش ایلمک معناسنه در یقال لومه اذا
لامه مبالغة ولام حرفی یازمق معناسنه در یقال لوم الکاتب لاما اذا کتبها الالتیام افتعال وزننده مطاوعدر
لوم وعتابی قبول ایلمک معناسنه در یقال لامه فالتام ای قبل منه اللوم اللوام زنار وزننده واللوم واللیم رکع
وزنلرنده لائم لفظندن جمعلردر یقال رجل لائم وقوم لوّام ولوّم ولیّم اللُوَمة فتحتیله ناسه چوق لوم وعتاب
ایلمکه دینور الملاومة مفاعله وزننده والتلاوم تفاعل وزننده بری برینه لوم وعتاب ایدشمک معناسنه در تقول
لاومته ای لمته ولامنی ویقال تلاوموا کذلک الاستلامة لوم وعتابی موجب ایش پیدا ایلمک معناسنه در یقال
استلام الرجل الیهم اذا اتاهم بما یلومونه اللُوْمة لامک ضمیله شول آدمه دینورکه دائما خلق اکا لوم وسرزنش ایدر
اوله یقال رجل لومة ای ملوم وتوقف وانتظار معناسنه در تقول لی فیه لومة ای تلوّم اللُوَمة همزه وزننده
دائما ناسی لوم وتعییر ایدن آدمه دینور یقال رجل لومة ای لوّام اللومة نومه وزننده واللامة موجب لوم اولان
ایشه دینور یقال جاء بلومة ولامة ای ما یلام علیه ولومه کوچ بالنه دینور وقورقویه دینور التلوّم تفعّل وزننده
برنسنه یه منتظر اولوب طورمق معناسنه در یقال تلوّم فی الامر اذا تمکث وانتظر بونده تفعل تجنب ایچون اولمغله
ملامتدن اجتنابا عجله ایلمیوب ظهور امره منتظر اولور اللام حال وزننده قورقویه دینور اصلی لوم در لامه کبی
یقال به لام ولامة ولوم ای هول وانسانک شخص وقالبنه دینور تقول رایت لامه ای شخصه ویقینلق قرب
معناسنه در وشدید شبئه دینور وحروف هجادن برحرفدر اتوز معنایه دلالتله وارد اولور حرف جرّ اولانی
یکرمی ایکی معنایه کلور ١ لام استحقاق در نحو الحمد لله ٢ لام اختصاص در نحو المنبر للخطیب ٣ لام تملیک در نحو
وهبته لزید ٤ شبه تملیک در کقوله تعالی جعل لکم من انفسکم ازواجا ٥ لام تعلیل در کقوله تعالی لتکونوا شهداء
علی الناس ومنه ایضا قول امریء القیس * ویوم عقرت للعذاری مطیتی * ای من اجل العذاری ٦ لام توکید النفی در
کقوله تعالی ما کان الله لیطلعکم ٧ الی معناسنه اولور کقوله تعالی بان ربک اوحی لها ای الیها ٨ علی معناسنه در
کقوله تعالی وان اسأتم فلها ای فعلیها ونحو قوله تعالی ویخرون للاذقان ای علی الاذقان ٩ فی معناسنه در کقوله
ونضع الموازین القسط لیوم القیامة ای فی یوم القیامة ١٠ عند معناسنه در کقولهم کتبته لخمس خلون ای عند خمس
مضین اوبقین وبوکه لام تاریخ دخی دینور ١١ بعد معناسنه در کقوله تعالی اقم الصلوة لدلوک الشمس ای بعده
١٢ مع معناسنه در کقول الشاعر * فلما تفرقنا کانی ومالکا لطول اجتماع لم نبت لیلة معا * ای مع طول اجتماع ١٣ حرف
جرّ اولان من معناسنه در کقولهم سمعت له صراخا ای منه ١٤ تبلیغ معناسنه در کقولک قلت له ای بلغته ١٥
عن معناسنه در کقوله تعالی وقال الذین کفروا للذین امنوا لوکان خیرا ما سبقونا الیه ای عن الذین ١٦ لام صیرورة در که
لام عاقبه ولام مآل دخی دیرلر کقوله تعالی فالتقطه آل فرعون لیکون لهم عدوّا وحزنا ای تماماله وعاقبته ومصیره
العداوة وکقول الشاعر * فللموت تغذو الوالدات سخالها * کما لخراب الدهر تبنی المساکن * ای عاقبة ذلک ١٧ لام
قسم وتعجبدر یعنی تعجب معرضنده قسمه دلالت ایدر وبو لام اسم جلاله مخصوصدر کقول الشاعر * لله یبقی علی الایام
ذو حید * ١٨ قسمدن مجرد اولان تعجبدر ویستعمل فی قولهم لله درّه ونداء مقامنده دخی استعمال اولنور کقولک یا للماء
بکسر اللام ای یا قوم للماء ادعوکم وانما شاعرک اشبو * یا للرجال لیوم الاربعاء اما * ینفک یحدث لی بعد النهی طربا
بیتنده واقع لاملر جارّه در لکن مستغاث به ایله مستغاث له بینلرنی فرق ایچون اوّلکی لامی مفتوح ایلدیلر ١٩ لام
تعدیه در کقولک ما اضرب زیدا لعمرو ٢٠ لام توکید در که لام زائده در کقوله تعالی نزّاعة للشوی ونحو قوله تعالی
یرید الله لیبین لکم ٢١ لام تبیین در کقولک سقیا لزید وقوله تعالی وقالت هیت لک مترجم حقیر دیرکه مؤلف یکرمی
ایکنجی معنادن سکوت ایلدی ظاهرا قلم نساخدن ساقط اولمشدر ومغنی اللبیب ترتیبی اوزره ذکر ایلمکله آنده لام
الملک اوجنجی رتبه ده مثبتدر کقوله تعالی له ما فی السموات وما فی الارض وبصائرده لام الصله دخی مرسومدر
انتهی وجازم اولان لام امردر نحو قوله تعالی فلیستجیبوا لی ولیؤمنوا بی وعامل اولمیان لام یدیدر ١ لام ابتدادر کقوله
تعالی وانّ ربک لیحکم بینهم ٢ لام زائده در کقول الشاعر * ام الحلیس لعجوز شهربه * ٣ لام جوابدر که لو ولولا

كلمه لرينه وقسمه جواب واقع اولاندر نحوقوله تعالى لوتزيلوا لعذبنا وقوله تعالى ولولا دفع الله الناس بعضهم
ببعض لفسدت الارض وقوله تعالى تالله لقد اثرك الله علينا ٤ حرف شرطا وزره ايذان ايچون داخل اولان لامدر
يعنى عقبنده كلان جواب قسمه مبنى اولوب شرطه مبنى اولمديغنى اعلام ايچون داخل اولور واكا لام موطئة ولام
مؤذنه دخى ديرلر كقوله تعالى ولئن قوتلوا لاينصرونهم ٥ لام تعريف درنحو الرجل ٦ اسماء اشارته داخل اولان
لامدر نحو تلك شارح ديركه تلك لفظنده تاء هاء معناسنه در ولام ذا معناسنه در وكاف مشار اليهادر مؤنثه
اشارتدر انتهى ٧ جازه اولميان لام تعجبدر كنولك لظرف زيد اللامية عنده برقصبه اسميدر اللهم وهم وزننده
وهائك فتحيله برنسنه يى همان بردفعده يوتمق معناسنه در يقال لهم الشئ لهما من الباب الرابع اذا ابتلعه بمرة
التلهم تفعل وزننده والالتهام افتعال وزننده لهم معناسنه در يقال تلهمه والتهمه بمعنى لهمه والتهام ياورى
اناسنك ممه سنده اولان سودى هپ امك معناسنه در يقال التهم الفصيل ما فى الضرع اذا استوفاه ولون
متغير اولمق معناسنه در يقال التهم لونه على المجهول اذا تغير اللهم كتف وزننده واللهم صرد وزننده
واللهوم صبور وزننده والملهم منبر وزننده اكول وايتهان آدمه دينور اللهم خدب وزننده پك فكر ورشد
وانديشه صاحبى لبيب ودانا اوله رق كريم وعظيم الكفايه وكثير العطا آدمه دينور جمعى لهمون در يقال هو لهم
اى رغيب الرأى جواد عظيم الكفاية وبحر عظيمه دينور وصو بى پاك وبغايت بوكرك آته دينور كذلك صو بى پاك
وهر خصوصده سائرى سابق آدمه دينور ولهم بن جلحب جديس قبيله سندن وفى ذاته سابق وجواد بركسه در
اللهميم زبرج وزننده واللهميم قنديل وزننده وضميله لغتدر بونلرده ذكر اولنان لهم معنالرينه در
ام اللهيم زبير وزننده داهيه نك وحماك واولومك كنيه لريدر خلقى بلع ايتدكلرى ايچون وانلره لهيم دخى
دينور اللهموم عصفور وزننده سودى چوق ناقه يه دينور وواسع يارويه دينور يقال جرح لهموم اى
واسع بعض نسخه ده خا ايله خرج عنواننده مرسوم اولمغله اولدخى ملايمدر ونسوانك فرجنه دينور وبهمورى
چوق بلوده دينور وعدد كثيره دينور وعظيم عسكره دينور وكثير الخير آدمه دينور اللهام غراب
وزننده بودخى عظيم عسكره دينور الالهام همزه نك كسريله برنسنه يى يوتدرمق معناسنه در
يقال الهمه الشئ اذا ابلعه وخداى متعال بطريق الفيض عبدك قلبنه برنسنه يى القاء وتلقين ايلمك
معناسنه در معناى مزبوردن مأخوذدر يقال الهمه الله خيرا اى لقنه اياه الاستلهام خداى متعالدن
مطلوب اولان نسنه يى قلبه الهام ايلمكى نياز ايلمك معناسنه در يقال استلهمه الله الشئ اذا سأله ان يلهمه
اللهم لامك كسريله قوجه اكوزه دينور ومطلقا باشلو حيوانه دينور جمعى لهوم كلور ملهم مقعد
وزننده خرمالغى چوق برموضع آديدر يوم ملهم بنو تميم ايله حنيفه ميا ننده واقع اولان حرب وقتالدن
عبارتدر اللهمة غرفه وزننده سو بقدن برآوج نسنه يه دينور كه برآتملق تعبير اولنور اللهيم زبير وزننده
واسع نجره يه دينور اللهجم جعفر وزننده بيوك كاسه يه دينور وچكنانمش مسلوك واسع يوله دينور
يقال طريق لهجم اى واسع مذلل التلهجم تدحرج وزننده برنسنه يه دوشكون حريص اولمق معناسنه در
يقال تلهجم به اذا اولع به ويول چكنانمش آچق وبللو وايشلك اولمق معناسنه در يقال تلهجم الطريق
اذا استبان واثر فيه السابلة اللهذم ذال معجمه ايله جعفر وزننده كسكين نمرنه دينور وواسع فرجه دينور
اللهذمة دحرجه وزننده والتلهذم تدحرجه وزننده كسمك معناسنه در يقال لهذمه وتلهذمه
اذا قطعه وتلهذم اكل ايلمك معناسنه در يقال تلهذمه اذا اكله اللهزمتان لامك وزاى معجمه نك
كسريله لهزمه دن تثنيه در قولق التنده چكه لرك نهايت بولدقلرى يرده اولان ايكى طرفلو سيورى كمكلره
دينور كه قولاق طوزلرينه مجاورلردر جمعى لهازم كلور اللهزمة دحرجه وزننده برآدمك ذكر اولنان
كمكلرنى كسمك معناسنه در يقال لهزمه اذا قطع لهزمتيه وصفاله قيرسمك معناسنه در يقال لهزم
الشيب خديه اذا خالطهما اللهازم لامك فتحيله بنو تيم الله بن ثعلبه نك لقبيدر اللهاسم لامك فتحى وسينك
كسريله طاره جق دره لرك صو آقنديلرينه دينور مفردى لهسم در قنفذ وزننده اللبم لامك كسريله بارشمغه
دينور صلح معناسنه وبرآدمه قد وقامتده وشكل وشمائلده شبيه اولانه دينور يقال هو لبمه اى شبهه
فى قده وشكله وخلقه لبمه لامك كسريله ساحل بحر عمانده برقريه آديدر الليمون لامك فتحيله ثمر معروفدر
وكاهجه نونى ساقط اولوب ليمو ديرلر اكثرى نوعنك طبيعتنده باد زهريت اولمغله سمومك مجموعنده مقاوم
وهربابده منفعتى عظيم وكثيردر شارحك بيانته كوره فارسيدن ياخود يونانيدن معربدر فصـــــــل

المرهم

المرهم ميمك وهائك فتحيله معروفدركه ياره اوزره وضع اولنان دواى مركبدر تركيده ام تعبير اولنور
جوهرى بونى رهم ماده سنده ذكر ايلمكله وهم ايلمشدر زيرا عربلر مرهمت الجرح ديرلر اكر ميمى زائد اولىدى
البته رهمت الجرح ديرلر ايدى شارح ديركه مؤلف كنديلرى رهم ماده سنده ثبت ومأخذ اشتقاقنى دخى
بيان ايلديلر الملم فتحتيله لئيم ودنى النفس آدمه دينور يقال هو ملم اى لئيم الموم ميمك ضميله معروفدركه
تركيده دخى موم ديرلر شمع معناسنه صاحب نهايه نك بيانته كوره فارسيدن معربدر وموم جلاء مكوكنه
دينور وپاپوشچى آلاتندن برآلتدر وبرسام علتنه دينور كه ماده سنده بيان اولندى يقال به موم
اى برسام وبدن صبانده تكون ايدن پك شديد چيچك عارضه سنه دينور المموم مقول وزننده برسام
علتنه كذلك شديد چيچك علتنه اوغرامش آدمه دينور يقال مم الرجل موما فهو مموم اذا اصابه برسام
او اشد الجدرى مامه حاله وزننده اسامیدندر كعب بن مامه جواد معروفدر مهيم مريم وزننده كلمه
استفهامدر ما حالك وشانك معناسنه در بعضلر احدث لك شئ عبارتيله تفسير ايلديلر يقال مهيم اى ما حالك
وشانك يعنى حال وشانك نيجه در نه عالمده ونه حالده سن ياخود خانه وعشيرتك نه حالده در ايولر خوشلرمیدر
ياخود حوادث دهردن سكا برحادثه ايرشديمى صاغ واسنمسن خلاصه سى حال وكيفيتدن سؤال واستفهامدر
شارح ديركه ابن مالك توضيحده ديديكه مهيم اسم فعل امردر اخبرنى معناسنه در ومبرد كاملده ما الخبر
عنوانيله تفسير ايلدى وزمخشرى مقدمه ده چه خبر ايله بيان ايلدى وسهيلى ديديكه مهيم لفظى يمانيه در اصلى
مه يامن او يامقبل ايدى بعده ايجاز وتخفيف ايدوب مهيم ديديلر نته كه اى شئ كلمه سنده ايش ديرلر ومه اسم
فعل امردر بوشله وفراغت ايله معناسنه در وبعضلر اصلى ماهى يامن ايدى ديديلر ضمير مؤنث حال وقصه يه
راجعدر مهما ميمك فتحيله اواخر كتابده حروف لينه بحثنده مرسومدر ميمه ميمك فتحيله اصفهان
ايالتنده برناحيه آديدر الميم كسر ايله حروف معجمدن برحرف معلومدر شارح ديركه لام كبى تمويم فعلندن
تصرف اولنور ميم يازمق معناسنه فصـــــــل النون النئيم نسيم وزننده ايكلمك ناله وزارى قلمق معناسنه در
على قول صقندى وايقندى ايله قتى قتى صولومق معناسنه در ياخود ضعيف ضعيف درمانسز سلمك
معناسنه در يقال نأم الرجل نئيما من الباب الثانى والثالث اذا ان اوهو كالزحير او صوت خفى او ضعيف
وياى چكرمك معناسنه در يقال نأمت القوس اذا صوتت وارسلان كوردنمك معناسنه در يقال
نأم الاسد اذا صات وآهو ملمك معناسنه در يقال نأم الظبى اذا صوت النأمة نعمه وزننده ومرادفيدر
يقال له نأمة طيبة اى نغمة وسسه دينور يقال سمعت نأمته اى صوته ويقال اسكن الله نأمته مشدده اى
اماته ايكنجيده نامه دخى صوت معناسنه در نته كه ماده سنده مبيندر الانتئام افتعال وزننده فوآره
كبى برآدمك اغزندن قبيح وناسزا سوزلر بوشانمق معناسنه در يقال انتأم فلان بقول سوء اى انفجر
بالقول القبيح ولفظ مزبور كويا كه نئم فعلندن افتعالدر النئم ثاى مثلثه ايله النم وزننده والانتئام افتعال
وزننده بد وناسزا سوز سويلمك معناسنه در يقال نئم فلان نئما من الباب الثانى وانتئم اذا تكلم بالقبيح
نجيرم نونك ورانك فتحى وجيمك كسريله بصره ده برمحله آديدر اندن وافر علماء ظهور ايلدى النجم نونك
فتحى وجيمك سكونيله يلدزه دينور جمعى انجم وانجام ونجوم كلور ونجم كلور ضمتينله يقال طلع النجم
اى الكوكب ومعرف باللام اوله رق النجم اولكر يلدزينك علميدركه فارسيده پروين دينور يقال كبد النجم
اى الثريا مترجم ديركه اولكر اون بر يلدزى مشتملدر آلتيسى مرئيدر بجسبيله حدت بصر امتحان اولنور
فخر انام عليه الصلوة والسلام حضرتلرى مجموعنى رؤيت وتعداد ايدرلر ايدى نته كه شفاء شريفده مشروحدر
ونجم ساقى اولميوب قبق وخيار نكى كبى يره يايوان ومنبسط اولان نباته دينور يقال بالارض نجم كثير
اى نبات على غير ساق ومحدود ومعين اولان وقته اطلاق اولنور زيرا عربلر اوقاتى نجم ايله تحديد ايدرلر ونجم
معرف اوله رق بر رجل آديدر واصل وبنياد معناسنه در يقال هو من نجم صدق اى من اصل
صدق ووقت معينده ادا اولنه جق علوفه ووظيفه يه اطلاق اولنور التنجم تفعل وزننده سهر
عارضه سندن ياخود عشق دردندن تابصباح اويوميوب يلدزلره باقوب ياتمق معناسنه در كه
بين الشعراء انجم شمار اولمق تعبير اولنور يقال تنجم الرجل اذا رعى النجوم من سهر او عشق المنجم محدث وزننده
والمنجم والنجام شداد وزننده شول كسه در كه بحسب السير والمواقبت نجومه نظر ايدر اوله يعنى نجومك طلوع

وغروب وسائر اوضاعی فننه آشنا اولمغله احوالنی ضبط وتقویم ایدراوله منجم باشی افندی معلومدر یقال هو منجم
ومنجّم ونجّام ای ینظر فی النجوم بحسب مواقیتها وسیرها النجوم ظهور وزننده ومرادفیدر یقال نجم الشیء
نجوما من الباب الاول اذاظهر وطلع ونسنه‌یی جسته جسته ادا ایلمک معناسنه‌درکه وقت مضروب ومعین
معناسندن یاخود وقت معینده ادا اولنه جق وظیفه معناسندن مأخوذدر یقال نجم المال اذا اداه نجوما الانجام
همزه‌نک کسریله ظهور ایلمک معناسنه‌در یقال انجم الشیء اذاظهر وطلع ویغمور وصوغوق وحمی مقوله‌سی نسنه
مندفع اولمق معناسنه‌در یقال انجم المطر وغیره اذااقلع التنجیم تفعیل وزننده برنسنه‌یی وقت وقت جسته جسته
ادا ایلمک معناسنه‌در یقال نجم المال اذا اداه نجوما النجمة ثمره وزننده وفتحاتله برنبات معروفدر علی قول
جیمک سکونیله بشقه وفتحیله بشقه برنباتدر مفردانده نجمه آیرق ایله مفسردر ذوالنجمه حمارک لقبیدر نبات
مرقومدن خوشلندیغی ایچون المنجم مقعد وزننده معدن معناسنه‌در یقال فلان منجم الباطل والضلال
ای معدنه وآچیق یوله دینور شاهراه معناسنه المنجم منبر وزننده تراز وینک دلنی یکوردکاری ارقوری دموره
دینور المنجمام مجلسان وزننده والمنجمان منبران وزننده اباغک ایکی یانلرنده اولان سبور یجه کمکلره
دینورکه ایکی ایاق برابر دوزجه کنورلدکده بری برینه مقابل اولور بوکه کوره مراد هر اباغک طبانک ایکی
طرفنده اولان کمیکلر اولور که اخمصک اوست وآلت طرفلرنده اولان تومسکجه کمیکلردر یقال اشتکی منجماه ومنجماه
وهما عظمان ناتئان من ناحیتی القدم شارح دیرکه لسان العربک بیاننه کوره طوبوق کمیکی اولورکه بومری کمیکلردر
النحام کتاب وزننده بر وادی یاخود بر موضع آدیدر النحم نونک فتحی وحای مهمله‌نک سکونیله والنحیم
امیر وزننده والنحمان فتحاتله بوغز آرتلیوب تنحنح ایلمک معناسنه‌در علی قول زحیر کبیدرکه صقندی
وابقندی ایله قتی بوغزنی صولودوب خرلدامقدن عبارتدر بلغم اخراجیچون یاخود بوزحیردن زیاده در
یقال نحم الرجل نحما ونحیما ونحمانا من الباب الثانی اذاتنحنح اوهوکالزحیر اوفوقه وپارس دیدکلری جانور اورمک
معناسنه‌در یقال نحم الفهد اذاصوّت النحّام شدّاد وزننده چوق تنحنح ایدن آدمه دینور یقال رجل نحّام
ای کثیر النحیم وبخیل وجری یه دینور کندیدن نسنه طلب اولندقده تنحنح ایدراولدیغیچون یقال رجل نحّام
ای بخیل وارسلانه دینور وسلیک بن السلکه‌نک فرسی آدیدر واصحابدن نعیم بن عبدالله القرشی لقبیدر حقنده
مفتخر انام علیه السلام حضرتلری دخلت الجنة فسمعت نحمة من نعیم بیوردقلریچون تلقیب اولندی نحمه سعله
معناسنه‌درکه مراد تنحنح صوتیدر وبعضلر دیدیکه مومی الیهک لقبی نحام درغراب وزننده ونحام برفارس یعنی
برجندی لقبیدر نحم فتحتینله نعم کلمه سنده لغتدرکه کلمهٔ تصدیق در شارحک بیاننه کوره بولغت سعدیه در
حن لفظنده حن دیدکلری کبی النحام غراب وزننده اوردکه شبیه برقوش آدیدر مراد آنقط تعبیر اولنان قوشدر
جوهری نونک فتحی وحانک تشدیدیله تقیید ایلمکله وهم ایلمشدر شارح دیرکه سهیلی دخی جوهری کبی ضبط ایلمشدر
النخم خدب وزننده شدتله تنخخ ایدن کسه‌در الانتخام افتعال وزننده اعتزام معناسنه‌در یقال انتخم
علی کذا وکذا اذا اعتزم علیه النخمة نونک فتحی وخای معجمه‌نک سکونیله والنخامة ثمامه وزننده اوکسروب
وآخرقده کوکسدن وبوغازدن چقان بلغمه وبروندن آقان سموکه دینور نخاعه معناسنه ونخمه حسن وجمال
معناسنه‌در یقال له نخمة عجیبة ای حسن النخم نونک فتحی وخانک سکونی وفتحیله ده جائزدر اوکسروب
باآخر مقله کوکسدن یاخود بوغزدن بلغم دفع ایلمک یابروندن دفع ایلمک معناسنه‌در یقال نخم الرجل نخما من الباب الرابع
اذا دفع بشیء من صدره اومن انفه وایرلایوب اوینامق علی قول یک کوزل ایرلامق معناسنه‌در یقال نخم الرجل نخما
من الباب الاول اذالعب وغنی اوهواجود الغنا التنخم تفعل وزننده بودخی آخیرمقله بلغم دفع ایلمک معناسنه‌در
یقال تنخم الرجل اذا دفع بشیء من صدره اومن انفه النخوم صبور وزننده مصراولکه سنده برسنجاق آدیدر
النخم فتحتینله تعب واعیا معناسنه‌در یقال به نخم ای اعیاء شارحک بیاننه کوره مصدردخی اولور
باب رابعدن الندم فتحتینله والندامة سلامه وزننده پشیمان اولمق معناسنه‌در یقال ندم علیه ندما وندامة
من الباب الرابع اذا اسف وندم اثر ونشانه دینور التندم تفعل وزننده بودخی پشیمان اولمق معناسنه‌در یقال
تندم علیه اذا اسف النادم والندمان سکران وزننده پشیمان آدمه دینور ندمانک جمعی ندامی کلور سکاری
وزننده ونادمک جمعی ندام کلور کتاب وزننده وندّام کلور زنّار وزننده وندمان ندیم معناسنه‌درکه همبزم شراب
اولان آدمه دینور بونک دخی جمعی ندامی کلور وندام کلور کتاب وزننده وکاه اولورکه ندمان ندیمدن جمع اولور
الندیم امیر وزننده والندیمة هابله همقدح اولان کسیه دینور جمعی ندماء کلور کرماء وزننده یقال هو ندیمه

ای منادمه پس مطلق مصاحبه ندیم اطلاقی توسّع وجهیله‌در ومحمد بن حسن بن ندیمه ابو بکر الصیدلانی درکه
امام سمعانی شیخیدر المنادمة مفاعله وزننده والندام قتال وزننده بر آدمه بزم شرابده همدم اولمق معناسنه‌در
یقال نادمه منادمة وندآما اذاجالسه علی الشراب الندم نونک فتحیله زیرک ورشید وظریف آدمه دینور یقال
رجل ندم ای کیّس ظریف الانتدام افتعال وزننده قولای وسهولتلو اولمق معناسنه‌در یقال خذما انتدم
ای ماتیسر نریمان نونک فتحیله بررجل علمیدرکه اعجمیدر نیرمان نونک فتحیله همدان قضاسنده برقریه آدیدر
النزم عزم وزننده پک اصرمق معناسنه‌در یقال نزمه نزما من الباب الثانی اذا عضه شدیدا المنزم منبر وزننده
دیشه دینورسن معناسنه النزیم امیر وزننده برباغ وبرطونام سبزه یه دینور وبومادهلری کرچه ابن عباد محیط نام
کتابنده ثبت ایلدی لکن بونلرک مجموعنده صواب اولان باء موحده ایله اولمقدر النسم فتحتینله نفس الروح
معناسنه‌درکه بدنده جانک صولوغندن عبارتدر حیات وراحتی موجب حالتدرکه مراد صولوق آلوب ویرمکدر تقول
راحة الروح فی نسمها ای فی نفسها ونفس الریح معناسنه‌درکه روزکارک نفسلنوب آهسته وخوش وملایم اسمسندن
عبارتدر جمعی انسام کلور تقول وجدت نسم الریح ای نفسها وبوزلمش وجاده لقدن چقمش اسکی یوله دینور وسودو
یاغلو زفیر ققوسنه دینور وبرجنس قوش آدیدرکه تو بلرینک اوزرلری یشل اولور بغایت سرعتله پرواز ایدر مفردی
نسمه‌در النسمة فتحاتله نسم ایله معنای اولده مرادفدرکه روحک نفسلنمسندن عبارتدر یقال نسم الروح ونسمته
ای نفسه وانسانه دینور جمعی نسم کلور هاسز ونسمات کلور فتحاتله شارح دیرکه نسم ونسمه نفس روح
معناسنه اولوب بعده نفس وروح وذات معناسنده استعمال اولندی بوملابسه ایله انسانه دخی اطلاق اولندی
یقال والله باریء النسمة والنسمات ای نفس الروح اوالنفوس اوالانسان ونسمة مملوک ومملوکه‌یه اطلاق اولنور
یقال اعتق نسمة ای مملوکا اومملوکة ونسمه پک صولیغه دینورکه ضیق نفسدن منبعث اولورکه علتدر یقال
اصابه نسمة ای ربو النسیم امیر وزننده بودخی روزکارک نفسلنمسنه دینورکه خوش وآهسته وملایم اسمسندن
عبارتدر تقول وجدت نسیم الریح ای نفسها مترجم دیرکه نسیم خوش ولطیف روزکارده دخی استعمال
اولنور نته که صحاحده ومقدمه‌ده مشروحدر کما قال الشاعر * نسیم الصبا بلغ سلامی الیهم * ونسیم ونسم رسم
وزننده ونسمان فتحاتله روزکار اسمک معناسنه‌در یقال نسمت الریح نسما ونسیما ونسمانا من الباب الثانی اذاهبت
ونسیم جانه دینور یقال فلان ثقیل النسیم ای الروح وتره اطلاق اولنور عرق معناسنه ونسم رسم وزننده
دوه طبانیله یره اورمق معناسنه‌در یقال نسم البعیر بخفه نسما اذا ضرب وبرنسنه متغیر اولمق معناسنه‌در
یقال نسم الشیء اذاتغیر النبسم صیقل وزننده بودخی روزکارک نفسلنمسنه دینور وجاده اولمیان اسکی یوله دینور
النسامة سلامه وزننده برچیللومرج اولمق معناسنه‌در یقال نسمت الارض نسامة من الباب الاول اذا ازدت النسم
فتحتینله بودخی برنسنه متغیر اولمق معناسنه‌در یقال نسم الشیء نسما من الباب الرابع اذاتغیر التنسم تفعل وزننده
صولوق آلمق معناسنه‌در یقال تنسم الرجل اذا تنفس وروزکار اشتمام ایلمک معناسنه‌در یقال تنسم النسیم
اذا تشممه وبرمکان رائحهٔ طیبه ایله معطر اولمق معناسنه‌در یقال تنسم المکان بالطیب اذا ارج وتانی وتدریجله
طلب وتحصیل علم ایلمک معناسنه مستعملدر یقال تنسم العلم اذا تلطف فی التماسه المنسم مجلس وزننده
دوه‌نک طبانسنه دینور یقال منسم البعیر ای خفه شارحک بیاننه کوره بقنه غنه اطلاق اولنور واثر وعلامت
معناسنه‌در تقول وجدت منسما من الامر ای علامة ویوله دینور طریق معناسنه وتوجه وسلوک ایده جک سمت
وجهته دینور یقال الی این منسمک ای مذهبک ووجهک المنسم محدث وزننده محیی النسمات معناسنه‌درکه
حقیقی حضرت باریء متعالدر مجازا مملوک آزاد ایدن ومستحقینه ادرار معاش ایدن آدملره اطلاق اولنور الانسم
همزه‌نک فتحیله ناس معناسنه‌درکویا که نسمه‌نک جمعی اولان انسامک جمعیدر التنسیم تفعیل وزننده برایشه
ابتدا ایلمک معناسنه‌در یقال نسم فی الامر اذا ابتدأ وقول آزاد ایلمکله احیا قلمق معناسنه‌در یقال نسم النسمة
ای احیاها واعتقها الناسم قاسم وزننده اولومحل خسته‌یه دینور یقال مریض ناسم ای اشفی علی الموت النشم
نونک وشین معجمه‌نک فتحیله برجنس اغاج اسمیدرکه اندن یای دوزیلور التنشیم تفعیل وزننده ات بوزلمق
معناسنه‌در یقال نشم اللحم اذاتغیر وبرنسنه‌یه شروع وابتدا قلمق معناسنه‌در یقال نشم فی الامر اذا ابتدأ
وبرشره وکریهه‌یه ایلشوب اوغراشمق معناسنه‌در یقال نشم فی الشر اذا اخذ ونشب وبرچیللو اولمق معناسنه‌در
یقال نشمت الارض اذا ازّت وبلند وعالی ایلمک معناسنه‌در یقال نشم الله ذکره ای رفعه التنشم تفعل وزننده
بودخی برایشه بشلامق معناسنه‌در یقال تنشم فی الامر اذا ابتدأ وتانی وتلطفله علم طلب وتحصیل ایلمک

معناسنه در يقال تنشم العلم اذا تلطف فى التماسه النشم فتحتيله اوكوز آقلو قاره لو بنكلى اولمق معناسنه در
يقال نشم الثور نشما من الباب الرابع اذا كان فيه نقطة بيض وسود النشم كتف وزننده آقلو قاره لو آلاجه اوكوزه
دينور المنشم مجلس وزننده ومقعد وزننده عطر اقسامندن بردرلو خوشبودانه دركه بغايت سكين اولمغله
ازمسى مشكل اولور بعضلر قرون السنبل ايله تفسير ايلديلركه سم الساعة در فى الحال هلاك ايدر مفرداتده بيش
اقسامندن اولمق اوزره مرسومدر و بعضا سنبل هندى كوكلر يشك ارالقلرنده بولنور ومنشم مكه ده برعطاره
خاتون اسميدر پدر ينه وجيه ديرلر ايدى عربلر مقاتله مراد ايتدكلرنده آنك عطريله تعطر ايدوب جنكه توجه
ومباشرت ايدرلر ايدى بيلرنده قتال مشتد ومقتول كثير اولورلر ايدى و بوكيفيتى خاصه سندن عد ايدرلر ايدى
بناء عليه * اشأم من عطر منشم بين العرب مثل اولمشدر ومنشم برنوع يمش اسميدر كه سياه و بدرايحه اولور و برموضع
آديدر وحب البلسان اسميدر النصمة نونك وصادك فتحيله صورت معناسنه دركه مراد مشركلرك پرستش
ايلدكلرى صورتدر النضم نونك فتحى وضاد معجمه نك سكونيله اوزاو وطوتقه بغدايه دينور مفردى نضمه در
يقال به نضم كثير اى حنطة حادرة سمينة النظم نونك فتحى وظاى معجمه نك سكونيله ديزمك معناسنه در يقال
نظم اللؤلؤ نظما من الباب الثانى اذا ألفه وجمعه فى سلك ونظم منظوم معناسنه كلور كه ديزلمش نسنه يه دينور يقال له
نظم اى منظوم و چكركه سوريسنه دينور وجوزاء صورتنده اوچ كوكبك اسميدر مترجم دير كه كتب هيئتده نظام
عنوانيله مرسوم وساج اياغى شكلنده برى برينه متقارب اوچ خفى كوكب ايله مصوردر ونظم برموضع آديدر واولكر
ديدكلرى طوپ يلدزلره اطلاق اولنور ودبران ديدكلرى كوكبه دينور ومصدر اولور بالق وكلر قسمى جوفلرنده
انطومتاق پيدا ايلمك معناسنه در يقال نظمت السمكة والضب اذا اتى بانطومتان النظام كتاب وزننده
نظم كبى مصدردر ديزمك معناسنه در يقال نظم اللؤلؤ نظما ونظاما اذا ألفه وجمعه فى نظم ونظام ديزى يه
اطلاق اولنور انجو ديزيسى وتسبيح ديزيسى كبى جمعى نظم كلور كتب وزننده وبر ايشك ثبات وقيامنه مدار وسبب
اولان نسنه يه وحالنه اطلاق اولنور جمعى انظمه كلور واناظيم كلور يقال هو نظام امره اى ملاكه وسيرت وهدى
وطريقت معناسنه مستعملدر ودأب وعادت معناسنه مستعملدر ونظاما السمكة انطومتان معناسنه در
كاسيذكر ونظام درطوپ منعقد اولان قوملغه دينور التنظيم تفعيل وزننده بودخى ديزمك معناسنه در يقال
نظم اللؤلؤ بمعنى نظمه و بالق وكلر قسمى قارنلرنده انطومتان پيدا ايلمك معناسنه در يقال نظمت السمكة والضب
بمعنى نظمت الانتظام افتعال وزننده والتنظم تفعل وزننده ديزلمك معناسنه در يقال نظم اللؤلؤ فانتظم
وتنظم وانتظام متعدى اولور مزراغى برياندن سانجوب اول برياندن چقرمغله كويا كه ايكى يانى حبه ديزر كبى
مزراغه ديزمك ياخود احشاسنى ديزمك معناسنه مستعملدر يقال انتظمه بالرمح اذا اختله النظامان نونك
كسريله والانظامان همزه نك كسريله والانطومتان همزه نك ضميله بالغك وكلرك قارنلرنده باغدن ايكى
اوزون رشته دركه قويرقلرندن ناقولقلرينه قدر اوزون اولوب جابجا يمورطه لرى انلرده ديزيلى اولور الانظام
همزه نك كسريله بالق وكلر قارنلرنده ذكر اولنان يمورطه ديزيسى پيدا ايلمك معناسنه در يقال انظمت السمكة والضب
بمعنى نظمت الانظام همزه نك فتحيله وجه مذكور اوزره ديزيلى اولان يمورطه لره دينور وطو پلنوب منعقد
اولان قوملغه دينور و بونجق وتسبيح ديزيسنه دينور الناظم والمنظم محدث وزننده والمنظم محسن وزننده
قارنلرنده ذكر اولنان يمورطه ديزيسى پيدا ايدن بالغه وكلره دينور النظيم امير وزننده شول طاغ ارالغنده
اولان دره يولنه دينور كه آنده صره صره صوكولجكلرى اوله وشول قبوره دينور كه نسق واحد اوزره صره صره
اولوب برى برينه صوكولجكلرى اوله و برموضع آديدر النظيمة سفينه وزننده برموضع آديدر النظام شداد
وزننده متكلميندن ابراهيم بن سيار المعتزلى لقبيدر ومحمد بن عبد الجبار الشاعر الاندلسى لقبيدر نظام كتاب وزننده
اعشى الهمدانى كه اسمى عبد الرحمن بن عبد الله بن الحارثدر جدينك جدى اسميدر ومزبور اعشى شاعر مشهوردر
النعيم نونك فتحيله والنعمى نونك ضميله والنعمة نونك كسريله خوش ديرلكه ورفاه وراحته ونظام حال وماله
دينور نعمه كلمه سنك جمعى نعم كلور عنب وزننده وانعم كلور افلس وزننده يقال هو فى نعيم ونعمى ونعمة
اى فى خفض ودعة ومال ونعمه فرح ومسرت معناسنه مستعملدر يقال رأيته فى نعمة اى مسرة و يد بيضاء صالحه يه
دينور نعمى دخى دينور طوبى وزننده يعنى شول خالص وصميم بخشش واحسان وعطيه يه دينور كه نفيس وفراوان
اولمغله نائلى اولان آدمك اموروا حوالنه صالح ومفيد اولور جمعى انعم كلور ونعم كلور عنب وزننده ونعمات كلور
كسريله كه اهل حجاز بوكونه اتباع ايدرلر ونعمات كلور عينك فتحيله يقال نال منه النعمة والنعمى اى اليد البيضاء

الصالحة مترجم صحاح بونى جوارحدن اولان يد ظن ايلمشدر عربلر صميم وخالص نسنه يه بيضاء اطلاق ايدرلر التنعم
تفعل وزننده ناز ونعمت ورفاه ومعيشتله خوشدل اولوب پرورشلنمك معناسنه در يقال تنعم الرجل اذا ترفه بوندن
اسم نعمه در نونك فتحيله و يالين اياق يوريمك معناسنه در يقال تنعم الرجل اذا مشى حافيا و برمكان مزاجه موافق
وملايم كلمك معناسنه در يقال اتيت ارضهم فتنعمتنى اى وافقتنى و برآدمى برير ده طلب ايدوب اراشدرمق معناسنه در
يقال تنعم فلانا بالمكان اذا طلبه ودابه يى الحاح واقدامله سورمك معناسنه در يقال تنعم الدابة اذا اخ عليها سوقا دائما
و پياده يوريوب اياقلرنى قوللنمق معناسنه در يقال تنعم قدميه اذا ابتذلهما النعمة نونك فتحيله تنعمك معناى اولندن
اسمدر رفاه وراحتله اولان ديرلكه دينور يقال هو فى النعمة اى الرفاه النعمة نونك كسريله والمنعم مقعد وزننده
مصدرلردر ناز ونعيم ايچره خوشحال اولمق معناسنه در يقال نعم الرجل ونعم نعمة ومنعما من الباب الرابع والاول
والثانى ونعم عيشه اذا رفه و يقال هذا منزل ينعمهم بالحركات الثلاث و يقال ينعمهم كبكرمهم اى كثير النعمة موافق
التناعم تفاعل وزننده تنعم وترفه معناسنه در يقال تناعم الرجل بمعنى تنعم المناعمة مفاعله وزننده تنعم معناسنه در
يقال ناعم الرجل اذا تنعم و برآدمى مرفه ومنعم قلمق معناسنه در يقال ناعمه اذا رفهه وايپى محكم بوكمك معناسنه در
تقول ناعم حبلك اى احكمه التنعيم تفعيل وزننده برآدمى نعمتلنديروب رفاه وراحتده قلمق معناسنه در يقال نعمه
اذا رفهه و بر يره يالين اياق وارمق معناسنه در يقال نعمهم اذا اتاهم حافيا و برادمك جوابنده نعم ديمك معناسنه در يقال
نعم فلانا اذا قال له نعم وتنعيم مكه يه اوچ يا درت ميل مسافه ده برموضع اسميدر بيت شريفه حلال اولان اطراف محللرك
اقربيدر صاغ طرفنده جبل نعيم وصول جانبنده ناعم نام طاغلر اولمغله تنعيم ايله تسميه اولندى انده اولان واديك اسمى
نعمان در الناعمة والمناعمة ميمك ضمى وعينك كسريله والمنعمة معظمه وزننده ناز ونعيمله پرورده اولان خوش
عيش وخوش غدا خاتونه دينور يقال جارية ناعمة ومناعمة ومنعمة اى حسنة العيش والغذاء وناعم ومناعم ومتناعم تروتازه
وهموار ومستقيم نباته دينور يقال نبت ناعم ومناعم ومتناعم اى سواء وناعم نرم ولطيف نسنه يه دينور يقال ثوب ناعم
اى لين وناعمة باغچه يه ومرغزاره دينور روضه معناسنه النعمة تاى مفتوحه ايله برشجر آديدر كه يپراقلرى بغايت
تروتازه ومطرا اولور حالا بوديارلرده كل ابريسيم ديدكلرى اوله جقدر المنعم معظم وزننده بودخى نرم ولطيف
ونازك نسنه يه دينور يقال كلام منعم اى لين النعمى بشرى وزننده نعمت ونعيم ويد بيضاء صالحه معناسنه دركه
آنفا ذكر اولنديلر ونعامى وانعام معناسنه در كاسيذكر النعماء نونك فتحى ومدايله بودخى نعمه كبى يد بيضاء صالحه
معناسنه دركه تفصيل اولندى الانعام همزه نك كسريله نعمت احسان ايلمك معناسنه در يقال انعم الله النعمة
عليه وانعمه بها اى احسن و برآدمى مسرور وفرحناك ايلمك معناسنه كلور ومنه يقال انعم الله بك عينا اى اقربك
عين من تحبه او اقر عينك بمن تحبه يعنى سنك ديداركله سوديككك آدمك كوزنى روشن ايلسون ياخود سنك كوزكى
سوديككك كسه نك ديداريله روشن ايلسون نته كه ثلاثيدن و باب رابعدن نعم الله بك عينا ونعمك عينا دخى بو مقامده
ايراد اولنور و بونلرك اعرابلرى عنقريب مشروحدر وانعام زياده قلمق معناسنه مستعملدر يقال انعم ان يحسن
اى زاد و برنسنه ده مبالغه ايلمك معناسنه در امعان كبى يقال انعم فى الامر اذا بالغ و بر يره يالين اياق وارمق معناسنه در
يقال انعمهم اذا اتاهم حافيا و برنسنه يى تروتازه وتاب وطراوتلو قلمق معناسنه مستعملدر ومنه قولهم انعم الله صباحك
اى جعله ذا نعومة ولين وطراءة شارح دير كه بونده امر صيغه سيله انعم صباحا وانعم مساء وتخفيفله عم صباحا دخى ديرلر
صباحك خير اولسون مقامنده النعيم امير وزننده نعمت معناسنه دركه ذكر اولندى ونعيم الهى خداى متعالك
مخلوقه احسان ايلديكى عطيه دن عبارتدر يقال مازال عليك نعيم الله اى عطيته النعمة نونك ضميله انعام
كبى كوزى ايدين قلمق معناسنه مستعملدر يقال نعم الله بك عينا ونعمك نعمة من الباب الرابع اى اقر الله بك عين
من تحبه او اقر عينك بمن تحبه و يقال نعم عين ونعمة عين ونعام عين ونعم عين بفتح النونات ونعمى عين ونعامى
عين ونعام عين ونعم عين ونعمة عين بضم النونات ونعمة عين ونعام عين بكسر النونات اى افعل ذلك انعاما لعينك
واكراما يعنى بن بوايشى سكا محضا محبت واطاعتمدن ناشى ايشلدم تا كه مشاهده ايلدكده ديده لرك روشن اوله
و بونلرك جمله سى منصورا مضمر اولان فعل ايله منصوبلردر مترجم دير كه نهايه ده مطرزى نعم الله بك عينا تركيبنى تجويز
مطلب — ايلميوب انعم الله عينا تركيبنى تصويب ايلمشدر لكن زمخشرى بك لفظنده باى تعديه وعينا كلمه سنى مفعول اولان
كافدن تمييز ايلمكله توجيه وتصحيح ايلدى پس معنا نعمك الله عينا ديمكدر كه نعم عينك واقرها سكنده در واقربك
عين من تحبه معناسنه كوره نعم متعدى اولمغله عينا لفظى مفعولى اولوب وتنوين مضاف اليهدن عوض اولور ووجه
مذكوره اوزره بعضا جارى حذف وفعلى ايصال الله نعمك عينا دخى ديرلر وانعم الله بك عينا قولنده معناى اوله كوره

باء حرفی زائده اولور وانعام نعمه داخل اولمق معناسنده کلمکله بو معنا مراد اولورسه باء زائده اولموب تعدیه ایچون
اولور مطرف ترکیب اولدی تمیزی فاعل اوروره منتصب تخیل ایلمکله استنکار ایلمشدر النعم فتحتیله نماج یشروب
تاب وطراوتلنمك معناسنده در یقال نعم العود نعما من الباب الرابع اذا اخضر ونضر و بر آدم خوشدل ومنبسط
اولمق معناسنده در یقال نعمه تنعیما فنعم بذلك نعما ای قال له نعم فسر بذلك النعامة سحابه وزننده دوه قوشنه
دینور مؤنثدر ومذکر اولور نعام اندن اسم جنس در مفرد وجمعه اطلاق اولنور ومنه المثل * انت کصاحبة النعامة
اصلی بودر که نسوان عربدن بری بیکس و بی نوا اولمغله امور وخصوصنی عشیرت وجیرانلری تعهد ایدرلر ایدی
برکون صحراده کشت وکزار ایدرکن بر دوه قوشی کوردیکه صعرور دیدکلری صمغ غلیظی اکل ایلمکله بوغزنده طیقانوب
قالد یغندن حرکته بیمجال اولمش یاتور همان واروب اخذ ویشمغیله راغاجه بند ایلدکدنصکره من بعد برطرفه
نقل وارتحال خصوصنده جیرانمك دوهلرینه احتیاجم قالمدی باروبنکاهمی بو که تحمیل ایدرم دیه رك ممنونا او به یه
کلوب لسان استغنا ایله * من کان یحفنا و یرفنا فلیترك * یعنی بو آنه قدر بورمی تعهد و بکا عون واحسان ایدنلر
من بعد فراغت ایلسونلر دیو بلند آواز ایله ندا ایلدی بعده چادرنی یقوب اثاث ورثاثنی نه حال ایسه نعامه یی بند ایلدیکی
شجر یانه ایصال ایتدی مکر نعامه بوغزنده قلان غصه یی یودوب و بر تقریبله بنددن خلاص اولمش اولمغله شمدی
مزبوره بو حالی کوردکده حیران ونادم و پشیمان اولوب قالدی پیاسه برنجه کیدرکن اوده کی بلعوردن چقدی
هم نعامه دن محروم وهم اهل قبیله نك اعانتندن مأیوس اولدی مثل مزبور اعتماد اولنمیه جق نسنه یه اعتماد ایله
خیبت وخسرانه دوچار اولان کسنه حقنده ضرب اولنور مترجم دیر که راغبك بیاننه کوره دوه یه تشبیهله بو قوشه
نعامه اطلاق ایلدیلر که نعم لفظندن اخذ دوه دن بشقه اولدیغندن تغییر صورتله نعامه دیدیلر ونعامه ونعام بیابانه
دینور وشول اغاجه دینور که قیونك ایکی جانبنده اولان میللر اوزره ارقوری قورلر که دولاب اوقی تعبیر اولنور ونعامه
یدی رأس فرس اسمیدر که حارث بن عباد وخالد بن نضلة الاسدی ومرداس بن معاذ الجشمی فرسیدر که بو صمعر نام
قسراغك دیشی دولیدر وعیینة بن اوس المالکی ومسافع بن عبد العزیز والمفغر الغبری وفراص الازدی فرسلریدر
ونعامه اباغه یاخود طبانه اطلاق اولنور وطاغ تپه سنده سایبان کبی بنا اولنمش صلاح مقوله سنه دینور که صعود
ایدنلره استراحت ایچون بنا ایدرلر ونعامة الفرس اتك دماغنه یاخود اغزنه دینور و یوله دینور طریق معناسنه
ونفس وذات معناسنه در وفرح وسرور معناسنه در واکرام معناسنه در وچابك ومستعجل اولان پك وساعی یه
دینور وقیونك ایچنده طومالوب طوران برلو قیابه دینور و بالدرده انجك کمیکنه دینور وظلمت معناسنه در
وجهل ونادانی معناسنه در و بیابانده علامت ایچون نصب اولنان نشانه دینور وقیو اوزره طوروب خلقه صو
چکوب و بر آدمه دینور ودماغی احاطه ایدن انجه دری یه دینور ونجد اولکه سنده بر موضع اددر ونعامه
جماعت انسانی یه دینور ومنه قولهم شالت نعامتهم نته که شول ماده سنده بیان اولندی ونعامه حیره اولکه سنده
حکمران اولنلرك علم مخصوصیدر تبع یمن ونجاشئ حبشه کبی و بیهس نام کسنه نك لقبیدر و بو نعامه قطری
بن الفجاءه لقبیدر ونعامة الضبی اصحابدندر النعم فتحتیله و بعضا عینك اسکانیله دوه وقیون قسمنه دینور
بعضلر دوه یه تخصیص ایلدیلر جمعی انعام کلور وجمع الجمعی اناعیم کلور راغبك بیاننه کوره نعم دوه یه مخصوصدر
زیرا عند العرب اعظم نعمتدر لکن جمعی اولان انعام دوه وصغر وقیون قسمنه اطلاق اولنور لکن ایچلرنده دوه اولمدقجه
اطلاق اولنمز النعام والنعائم نونلرك فتحیله منازل قمردن بر منزل اسمیدر نعامه صورتنده در النعامی قصاری
وزننده جنوب یلنه علی قول جنوب ایله صبا بیننده ن هبوب ایدن یله دینور عربستانده رطوبت وطراوته سبب اولدقلری ایچون
نعم و بئس کلمه لری که افعال مدح وذم قسمندندر نعم مدح و بئس ذم ایچوندر بونلرده درت لغت واردر نعم در
نونك فتحی وعینك کسریله که علم وزننده ۲ نعم در کسرتیله ۳ نعم در نونك کسری وعینك سکونیله ٤ نونك فتحی وعینك
سکونیله بئس کلمه سی دخی بو منوال اوزره در و بونلر متصرف کلمه لردر وعربلر ان فعلت فبها ونعمت دیرلر وقفا ووصلا
آخرنده اولان تاء حرفی ساکنا ثابت اولور زیرا تاء تأنیثدر فبها کلمه سنده ضمیر معین اولان خصلت لفظنه راجعدر
فبالخصلة ونعمت هی سکنده در وکاه اولور که نعم کلمه سنه ماء لاحق اولوب انکله صله دن اکتفا اولنور و بعضا
عینی مفتوح اولور تقول دققته دقا نعما بکسر النون والعین ای نعم ما دققته مترجم دیر که نعم الرجل زید ونعم رجلا
زید دیرلر زید ایو کوزل کسه در دیمکدر و بئس الرجل زید و بئس رجلا زید دیرلر زید کوتی و یرامز کسه در
دیمکدر واشبو * من توضأ للجمعة فبها ونعمت * حدیثك تفسیرنده ابن اثیر دیدیکه ونعمت الفعلة والخصلة
هی تقدیرنده در مخصوص بالمدح محذوفدر و باء فبها فعل مضمره متعلق اولمغله فبهذه الخصلة او الفعلة ینال الفضل

سکنده در و ینه ابن اثیر دیدیکه نعما اصلنده نعم ما ایدی ادغام اولنوب نعما دیدیلر بونده اولان ما کلمه سی
نه موصوله در نه موصوفه در بلکه شیئا و یلنده اولمغله نعما بالمال قولی نعم شیئا المال تقدیرنده در و باء حرفی زائده در
وزمخشری ان الله نعما یعظکم به آیت کریمه سنك تفسیرنده دیمشدر که نعما کلمه سنده اولان ماء محتملدر که
منصوب اولوب یعظکم کلمه سیله موصوف اولمغله نعم شیئا یعظکم به تقدیرنده اوله یاخود مرفوع اولوب یعظکم
کلمه سنه موصول اوله که یعظکم کندیسنك صله سی اولور پس نعم الشیء الذی یعظکم به تقدیرنده اولور ومخصوص
بالمدح محذوف اولمغله نعما یعظکم به ذلك المأمور به دیمك اولور لکن کتب نحویه ده مقرردر که نعم کلمه سنك فاعلی
مظهر اولدقده البته لام جنس ایله محلی یاخود محلی بلام الجنس اولانه مضاف اولور بو صورتده ماء موصوله نك
فاعل اولمسی جائز اولمز مکر که ماء بوراده الذی معناسنه اولوب ومعرف بلام الجنس کبی ابهامی مشتمل اولمغله تأویل
اولنه وابن هشام دیدیکه ماء نکرهٔ تامه وتمیزدر وجمله انك صفتیدر وفاعل مستتردر نعم هو شیئا یعظکم به
تقدیرنده در و بعضلر ماء معرفهٔ موصوله در دیدیلر انتهی النعمان نونك ضمیله قانه دینور دم معناسنه شقایق
النعمان که کلنجك چچکیدر حمرتندن ناشی اکا مضاف اولمشدر یاخود امیر حیره نعمان بن المنذر آنی حمایت ایلمکله
کندیسنه مضاف اولدی معرة النعمان مضرة الثعبان وزننده شام اولکه سنده بر بلده در نعمان بن بشیر رضی الله
عنه خلال سفرده اورایه اوغرادقده اوغلو وفات ایدوب اورایه دفن ایلدکلرندن کندویه مضاف اولدی النعمانون
اوتوز نفر اصحاب کرامدر که هپ نعمان اسمیله در الانعمان همزه نك فتحی وعینك ضمیله ایکی وادیدر یاخود
انعم ایله عاقل دیدکلری طاغلره تغلیبا اطلاق اولنمشدر النعایم نون مفتوحه ایله نواحیء مدینه ده بر موضعدر
نعمایا نونك فتحی وآخرده یای تحتیه ایله بر جبل آدیدر الانعم افلس وزننده عالیهٔ مدینه ده بر موضعدر نعم
نونك ضمیله رحبة بن مالك بن طوق قضاسنده بر موضعدر و برخانون ودرت موضع اسمیدر برقة نعمی غرفه
زکی وزننده برق عربدن برقه در النعمانیة مصرده برقریه در وواسط ایله بغداد میاننده بر بلده در بونلرك
هر برنده کل تعبیر اولنان چامورك معدنی واردر وسنجار قضاسنده بر قریه آدیدر نعمان سبحان وزننده جبل
عرفات ارقه سنده بر وادی اسمیدر که نعمان الاراك دیمکله معروفدر آنده مسواك اغاجلری نابت اولور وکوفه
قربنده بر وادی آدیدر وارض شامده نهر فرات قریب بر وادی اسمیدر وتنعیم دیدکلری محلده بر وادی و بشقه ایکی
موضع آدیدر ونعمان بن فراد ویعلی بن النعمان تابعیلردر ناعم صاحب وزننده ومنعم محدث وزننده
ونعمان عثمان وزننده ونعمی حبلی وزننده ونعیم زبیر وزننده وانعم افلس وزننده وتنعم تنصر
وزننده اسامیء رجالدندر ونعیم اون التی نفر صحابه اسمیدر بنعم یمنع وزننده بر قبیله آدیدر نعیمان مصغر
تثنیه سیله اسامیدندر نعیمان بن عمرو اصحاب بدردندر پك مزاح ولطیفه جی خوشطبع اولمغله مفخر انام علیه السلام
حضرتلرینی اکثری خنده ناك ایدرلر ایدی ازجمله برکون امیر عسکر ابو بکر رضی الله عنه حضرتلریله برغزایه بالمعیه
عازم اولوب اثناء راهده اصحابدن سویبط بن حرمله یی مملوکدر دیه رك بر تقریبله بر اعرابی یه اون مهار کنج دیشی
دوه یه بیع و تسلیم ایلدی حضرت ابو بکر استماع ایلدکده دوه لری یدندن اخذ و اعرابی یه رد ایله سویبطی تخلیص
ایلدی فخر عالم علیه السلام حضرتلری وسائر اصحاب کرام بو قصه دن وافر زمان خنده ایلدیلر التناعم تفاعل
وزننده بر بطن اسمیدر المنعم عینك ضمیله مؤلفك قاعده سی اوزره میم مفتوح اولور وشارحك تصحیحنه
کوره منبر وزننده در سور که یه دینور نعم فتحتیله و بعضا عینی مکسور اولور ومعافی بن زکریا النهروانی نقلی
اوزره نعام که اشاعله در آنده لغتدر بلی کلمه سی کبی حرف جوابدر لکن نعم کلمه سی جواب واجده مستعملدر ترکیده
اود وفارسیده آری معناسنه در لا ونعم معلومدر شارح دیر که نعم لفظی حرفدر ملخص استعمالی بودر که
خبردنصکره ذکر اولنورسه تصدیق وافعل ولا تفعل کلماتندنصکره اولورسه وعد واستفهامدنصکره اولورسه
اعلام ایچون اولور نعامك قصارك وزننده ومرادفیدر که نهایت سعی واقدامك دیمك اولور جابجا ذکر
اولنمشدر که بو وزنده اولان ماده لر غایته دلالت ایدرکویا که فعل مزبور نهایت سعی واقدامکله نائل اوله جغك
نعمتدر دیمکی تخیل ایدر یاخود نهایت نعمتك فعل مزبوردر اکر ایشلمز ایسك نعمتك ناقص اولمش اولور دیمکدر
یقال نعامك ان تفعل کذا ای قصارك المنعام محراب وزننده مبالغه اوزره انعام واحسان صاحبی آدمه دینور
یقال رجل منعام ای مفضال النغم نونك وغین معجمه نك فتحی و بعضا سکونیله کیزلو سوزه دینور کلام خفی
معناسنه مفردی نغمه در ونغم ونغمه غینلرك سکونیله ایرلامق معناسنه در فارسیده سرا ییدن مرادفیدر یقال
نغم المطرب فی الغنا ونغم نغما ونغمة من الباب الثانی والاول والرابع اذا تکلم فیه موسقیده اولان نغمه بوندن اسمدر

مطلب

ونغم مشروبی آزجه ایچمك معناسنه‌در یقال نغم فی الشراب نغما بمعنی نغب النغمة غرفه وزننده برایچیم
صویه وسائر مشروبه دینور جرعه معناسنه جمعی نغم کلور صرد وزننده ویقال نغم نفسا یعنی بك آز اولمغله
برصولوقده ایچدی التنغم تفعل وزننده بودخی ایرلامق معناسنه‌در یقال تنغم فی الغنا بمعنی نغم النقمة نونك
کسری وفتحیله والنقمة فرحه وزننده عقوبتله اولان جزاء ومکافاته دینور جمعی نقم کلور کلم وزننده ونقم
کلور عنب وزننده ونقمات کلور کلمات وزننده یقال حلت به النقمة والنقمة وهی المکافاة بالعقوبة النقم
نونك فتحیله والتنقام تکلام وزننده عقوبتله جزا ایلمك معناسنه‌در یقال نقم منه ونقم نقما ونقاما من الباب
الثانی والرابع اذا عاقبه وبرایشی کریه وناخوش کورمك معناسنه‌در یقال نقم الامر اذا کرهه وتیز تیز اکل ایلمك
معناسنه‌در یقال نقمه اذا اکله سریعا الانتقام افتعال وزننده عقوبتله جزا ایلمك معناسنه‌در که اخذ کینه ایلمك تعبیر
اولنور یقال انتقم منه اذا عاقبه النقم فتحتینله یولك اورته سنه دینور الناقمة رقاش بنت عامرك لقبیدر ناقم صاحب
وزننده بر بطن پدری اولان عامر بن سعد بن عدی نام کسه‌نك لقبیدر رقاش مزبوره‌نك پدر پدر وناقم عمان شهرنه
مخصوص برجنس خرما اسمیدر نقم نونك ضمیله نمنده برقریه آدیدر النقیمة سفینه وزننده نفس وذات معناسنه‌در
یقال هو میمون النقیمة ای النقیبة شارحك بیاننه کوره اصلی نقیبه‌در نقمی حبلی وزننده برموضع آدیدر نقمی جمزی
وزننده نواحی مدینه‌ده برموضعدر النکمة تمره وزننده عظیم اولان نکبت ومصیبته دینور یقال اصابته النکمة ای النکبة
والمصیبة الفادحة النم نونك فتحی ومیمك تشدیدیله ناس بیننه نقل کلامله فساد القا ایدوب بری برینه دوشورمك
معناسنه‌در که قوغجیلق ایلمك تعبیر اولنور یقال نم الحدیث نما من الباب الثانی والاول اذا رفعه اشاعة له وافسادا وورش
بین الناس واغری وبلا نله سوزی دوروب قوشمق معناسنه مستعملدر یقال نم الکلام اذا زینه بالکذب ومسك
رایحه سی طاغلمق معناسنه مستعملدر یقال نم المسك اذا سطع ونم وصف اولور قوغجی یه دینور جمعی نمون
وانماء کلور مؤنثی نمه‌در النموم صبور وزننده والنمام شداد وزننده والمنم مجن وزننده بونلرده قوغجی یه
دینور نمومك جمعی نم کلور نونك ضمیله النمیمة سفینه وزننده اسمدر قوغجیلغه دینور شارحك بیاننه کوره
نمیم دخی دینور هاسز یقال هو یمشی بالنمیمة ای برفع الحدیث واوق قبورینك سسنه اطلاق اولنور ویازو یازرکن
قلمدن مسموع اولان جزردی یه دینور وفسلدی فس فسنه اطلاق اولنور که ایکی آدم فسلدی ایدرکن دودقلرینك
فس فس اوتمسندن عبارتدر النامة میمك تشدیدیله آهسته جه حس وحرکت معناسنه‌در یقال به
نامة ای حس وحرکة وحیات نفس معناسنه مستعملدر ومنه یقال اسکت الله نامته ای امانه نته که همزه ایله نأمه
دخی مستعملدر النمام شداد وزننده برخوشبو نبات آدیدر ترکیده مارصمه دیرلر ریاحین انواعندندر بول
وحیضی مدر ورحمدن اولمش جنینی وصوغلجانلری مخرج وکهله بی مهلك وسکنجبین ایله برمثقالنی شرب
بالخاصه آری صوقمش کسیه نافعدر النمنمة زلزله وزننده یالدزلمق ونقش وتزیین ایلمك معناسنه‌در یقال
نمنمه اذا زخرفه ونقشه وروزکار طپراغك یوزنی یازی یازلمش طرزنده آلای آلای یول یول ایلمك معناسنه‌در یقال
نمنمت الریح التراب اذا خططته وترکت علیه اثرا کالکتابة النمنم والنمنیم نونلرك کسریله روزکارك طپراغك
یوزینه یازی نقشی کبی یول یول بسط ایلدیکی اثر ونشانه دینور النمنم هدهد وزننده وفلفل وزننده که نونلرك
کسریله اولور کنج وتازه کسه‌لرك طرنقلرنده اولان بیاضه دینور مفرداری نمنمه ونمنمه‌در النمة نونك کسریله
کهله یه علی قول قرنجه یه دینور النمی فتی وزننده خیانت وعیب معناسنه‌در یقال به نمی ای خیانة وعیب
وچکی طاشنه دینور صنجة المیزان معناسنه ودشمنلك عداوت معناسنه‌در وطبیعت وسرشت معناسنه‌در وپوله
ومنفوره دینورکه باقردن اولور علی قول قورشون ایله یاخود باقر ایله مغشوش اولان اقچه یه دینور مفردی نمیه‌در هایله
جمعی نمامی کلور وانسانك اصل ومایه وجوهرنه دینور یقال هو کریم النمی وهو جوهر الانسان واصله وکس
وکسه معناسنه مستعملدر یقال ما بالدار نمی ای احد النمیة هایله مؤنثدر که ذکر اولندی واوکیك قوشنه
دینور فاخته معناسنه النوم لوم وزننده والنیام کتاب وزننده امزغنمق یاخود اویومق معناسنه‌در یقال
نام الرجل ینام نوما ونیاما من الباب الرابع اذا نعس اورقد وقیرك بالدری اتلو وطولغون اولمغله خلخال چقردامز
اولمق معناسنه مستعملدر یقال نام الخلخال اذا انقطع صوته من امتلاء الساق وبازار کاسد اولمق معناسنه مستعملدر
یقال نامت السوق اذا کسدت وبل دیکمك معناسنه مستعملدر یقال نامت الریح اذا سکنت وآتش سونمك
معناسنه مستعملدر یقال نامت النار اذا همدت ودریا اکلمق معناسنه مستعملدر یقال نام البحر اذا هدا وثوب
اسکیمك معناسنه مستعملدر یقال نام الثوب اذا اخلق وبرآدم درکاه حقده توضع وابتهال ومسکنت عرض ایلمك

معناسنه مستعملدر یقال نام الرجل اذا تواضع لله وحیوان اولمك معناسنه مستعملدر یقال نامت الشاة اذا ماتت
والی حرفیله برنسنه یه یاخود برکسه یه سکون وآرامش وانس واطمینان بولمق معناسنه مستعملدر که بتون بتون آکا
نفسی یاتوب رام اولمق وآنکله آویتوب قالمقدن عبارتدر یقال نام الیه اذا سکن واطمأن النیمة نونك کسریله اسمدر
اوبقویه دینور وبرکیجه‌لك یچنه جك قوت وغدایه اطلاق اولنور لزوم علاقه سیله یقال ماله نیمة لیلة ای بیتة
النائم اسم فاعلدر جمعی نیام کلور نونك کسریله ونوم ونیم کلور رکع وزنلرنده ونوام ونیام کلور رمان وزنلرنده
ونوم کلور قوم وزننده یاخود بو اسم جمعدر قوم کبی مؤنثی نائمه‌در جمعی نوم دررکع وزننده النؤوم صبور
وزننده والنومة همزه وزننده والنوم صرد وزننده وصفلردر مبالغه بی متضمنلردر مؤنثنده دخی نؤوم دینور
صبور وزننده الانامة همزه‌نك کسریله والتنویم تفعیل وزننده اویوتمق معناسنه‌در یقال انامه ونومه
اذا ارقده وانامه قتل معناسنه مستعملدر یقال انامه اذا قتله وقحط وشدت ناسی قیروب کچورمك معناسنه مستعملدر
یقال انامت السنة الناس اذا هشمتهم وبرآدمی نائم بولمق معناسنه‌در یقال انام فلانا اذا وجده نائما نومان
سکران وزننده که وصفدر چوق اویور اولان آدمه دینور وبونك استعمالی ندایه مخصوصدر یقال یا نومان
ای کثیر النوم المنام والمنامة میملرك فتحیله اسم مکانلردر خوابکاه معناسنه یقال هذا منامه ومنامته
ای موضع نومه ومنامه قطیفه یه اطلاق اولنور تقول رایته یقعد علی المنامة ای القطیفة وسد وسکی تعبیر اولنان
صفه یه اطلاق اولنور خوابکاه اولدیغیچون یقال اتیته وهو قاعد علی المنامة ای الدکان المناومة مفاعله
وزننده باب مغالبه ده استعمال اولنور اویقوخصوصنده یارشمق معناسنه تقول ناومنی فنمته نوما من الباب الاول
ای غلبته الاستنامة بو دخی برآدمه آشوب آنکله قرار وآرامش بولمق معناسنه‌در یقال استنام الیه اذا سکن
واطمأن ومواضعه ایله اویور شکلنده اولمق معناسنه‌در یقال استنام الرجل اذا اری النوم من نفسه کاذبا النومة
نونك ضمیله همزه وزننده وصفدرکه ذکر اولندی ومبالغه صیغه سی اولور والنویم امیر وزننده اویقوجی آدمه
دینور ومغفل یاخود بی نام ونشان آدمه اطلاق اولنور یقال رجل نومة ونویم ای مغفل او خامل النوم غراب
وزننده اویقو بصمغه واویقو آغرلغنه دینور یقال یأخذه نوام ای یعتریه النوم التناوم تفاعل وزننده
مواضعه او یورشکلنی کوسترمك معناسنه‌در یقال تناوم الرجل اذا اری النوم من نفسه کاذبا التنوم تفعل
وزننده احتلام اولمق معناسنه مستعملدر یقال تنوم الرجل اذا احتلم النائمة اولومه اطلاق اولنور منیه
معناسنه شارح دیرکه بوراده منیه نسخه‌لری محرفدر صواب اولان میته اولمقدرکه اولو دیمك اولورنته که جثه یه
نامیه اطلاق اولنور ونائمه یلانه اطلاق اولنور حیه معناسنه النیم نونك کسریله بودخی قطیفه یه دینور یقال
نام علی النیم ای القطیفة المنتام میمك ضمیله شول اوتوراقلو یره اطلاق اولنور که آنده صوایرکیلور اوله منیم
منیب وزننده ونامین آمین وزننده برموضع آدیدر النامة حاله وزننده نسوان فرجنك قاعه سنه یعنی
ساحه سنه دینورکه اوتوراق یریدر نومان سکران وزننده برنبات آدیدر النهم فتحتینله والنهامة سلامه
وزننده پك آچ کوزلو اولمغله اکل وشربه زیاده سیله دوشکون اولوب شبع وغنا کلمز کرسنده حریص ومشتهی اولمق
معناسنه‌در یقال نهم فی الطعام نهما من الباب الرابع ونهم علی المجهول وهو افراط الشهوة فی الطعام وان لا یمتلی عین
الاکل ولا یشبع وبرنسنه یه پك دوشکون آرزومند اولمق معناسنه‌در یقال نهم بکذا اذا اولع به النهم کتف
وزننده والنهیم امیر وزننده والمنهوم اصلا طویمق بیلمیان آچ کوزلو حریص وشرهمند آدمه دینور ومنهوم
برنسنه یه پك دوشکون آرزومند آدمه دینور یقال هو منهوم بکذا ای مولع به النهمة تمره وزننده حاجت معناسنه‌در
یقال قضی نهمته ای حاجته وبرنسنه یه درکار اولان شهوت تامه وهمت بالغه یه دینور یقال استوفی منه نهمته
ای بلوغ همته وشهوته والنهم معناسنه‌درکه کومور دمکه دینور یقال سمعت نهمة الاسد والرجل ای نامته ونهم ونهیم
معناسنه‌درکه سیذکر النهم وهم وزننده ضیق نفسله قنی قنی صولومق معناسنه‌در یقال نهم الرجل نهما
من الباب الثانی اذا انحم ونهم ونهیم حیقره رق تهدید ایله زجر وآزار ایلمك معناسنه‌در یقال نهمه نهما ونهیما من الباب الثانی
اذا صاح علیه وتوعده وزجره ونهم ونهیم ونهمه دوه یه یوریمك ایچون آزار ایله حیقرمق معناسنه‌در یقال
نهم ابله نهما ونهیما ونهمة من الباب الثالث والثانی اذا زجرها بصوت وچقل طاشی مقوله سنی فسکه ایله رکبه
آتمق معناسنه‌در یقال نهم بالحصی اذا خذفه المنهام محراب وزننده شول دوه‌درکه زجر ایله منزجر
اولوب کیدر اوله جمعی مناهیم کلور النهام والنهامی نونلرك حرکات ثلاثی ویای نسبتله دمورجی یه دینور
حداد معناسنه ودولکره دینور النهمة مرحله وزننده دولکر ایشلیه جك موضعه دینور النهامی نونك

كسريله بعضلرك قولنه كوره پاپاسه دينور راهب وصاحب دير معناسنه نونك ضميله ده لغتدر وسهل وآسان يوله
دينور يقال طريق نهامي اي سهل نهم نونك كسريله ابن ربيعه دركه بر بطن پدر يدر نهم نونك ضميله
بر شيطان ياخود مزينه قبيله سنه مخصوص بر صنم آديدر كه عبدنهم ديدكلري كمسنه لري انكله تسميه ايلديلر نهم
زفر وزننده ابن عبدالله بن كعب بن ربيعة بن عامر بن صعصعه بر بطن در النهام غراب وزننده بر كونه قوش
آديدر على قول بيقوشه دينور وكشيشه دينور راهب معناسنه النهام شدّاد وزننده والنهامة شدّاده وزننده
ارسلانه دينور ونهام آچق وواضح يوله دينور المناهمة مفاعله وزننده بر آدم ايله بيله جه حيقرمق معناسنه در
يقال ناهمه اذا اخذمعه في النهيم اي الصوت النيم نونك كسريله نعمت تامّة معناسنه در يقال هنيم اي نعمة تامة
وكنديسيله انس وآرام واطمينان اولنان آدمه دينور يقال رجل نيم اي يستنام اليه ويونس به وبر شجر آديدر كه اندن
قواطه وچناق اتخاذ اولنور ويومشق ولطيف وملايم نسنه يه دينور حسي اولسون ثوب كبي ومعنوي اولسون
عيش وزندكاني كبي ويل اسوب اوغر امغله قوملق اوزره ظاهر اولان يول يول طريقلره دينور واسكي كوركه دينور
يقال جاء وعليه نيم اي فرو خلق منيون ميمك فتحيله مصرده بر قصبا اسميدر نجز النون بعونه تعالى

فصـــــــل الواو الوأم قتال وزننده والمواءمة مقاتله وزننده بر آدمه موافقت ايلمك ياخود مباهات
ايلمك معناسنه در يقال واءمه وأما ومواءمة اذا وافقه او باهاه ومنه المثل ❊ لولا الوأم لهلك الانام ❊ وفسر بالمعنيين
الاول ظاهر والثاني ليسوا يأتون بالجميل خلقا وانما يفعلونه مباهاة وتشبها يعني موافقت معناسنه كوره ناسك
بري بريله انس والفتده وسائر معاملاتده موافقتلري اولمسه مصلحتلري مضمحل وكنديلري تلف وپريشان
اولورلر وثاني يه كوره اهل كرم كه لطف واحساني عن طبع ايدرلر وجبلتده مكارم اولميلر انلره تشبه وتباهي جهتيله
ايدرلر اكر بو مقوله لر وجه مذكور اوزره تقليد ايله سائره مباهات ايلمسه لر رشك وحسدلرندن هلاك اولورلر
مترجم ديركه بعض امهاتده فخر ومباهات معناسنه اشبو لولا الوأم لهلك اللئام عنوانيله مرسومدر التوءمان
تاى فوقيه مفتوحه ايله ايكيز اولان ايكي ولده دينور هر برينه توءم دينور مؤنثي توءمه در جمعي توائم در قشعم
وقشاعم كبي وتؤام در غراب وزننده يقال هما توءمان وهذا توءم وهذه توءمة جوهري اشبو توءم ماده سني تاء
فصلنده ذكر ايلمكله وهم ايلمشدر شارح ديركه مؤلف بوني تاء فصلنده دخي ذكر ايلدي زيرا بعضلر تانك اصليه
اولمسنه وبعضلر واودن منقلب زائده اولمسنه ذاهب اولديلر قول ثاني يه كوره موافقت معناسندن مأخوذ اولور
انتهى وصالح بن نبهان كه مولى التوءمه ديمكله معروفدر تابعيندندر وتوءمان بر جنس اوت آديدر كه صغير
وغرى كونه شبيه اولور الاتآم همزه نك كسريله ايكيز طوغورمق معناسنه در يقال اتأمت المرأة اذا ولدت
اثنين في بطن المتئم محسن وزننده ايكيز طوغوران خاتونه دينور المتواءم متوافق ومتناسب معناسنه در يقال
غنى المطرب غناء متواءما اي متوافقا ومتناسبا لم تختلف الحانه المواءم معظم وزننده بيوك باشلو آدمه دينور
يقال رجل موأم اي العظيم الرأس وزشت خلقت وبد منظر آدمه دينور يقال رجل موأم اي مشوّه الخلق
التوئيم تفعيل وزننده حق تعالى بر آدمي چركين وبد خلقت قلمق معناسنه در يقال وأمه الله توئيما اي شوّه
خلقه توءم جوهر وزننده حبش قبائلندن بر قبيله آديدر الوأم واوك فتحي وهمزه نك سكونيله بغايت اتسي
وكرمناك اوه دينور كرك قاره او اولسون وكرك صوبه لي واوجاقلي مقوله سي اولسون يقال بيت وأم اي دفئ
الوأمة فتحاتله شول آدمه دينور كه بر ايشي ايشلوب وغيرك ايشلديكني حكايه ايدر اوله يعني سائرده بوني بنم كبي
ايدر ياخود ايتدي ديو نقل ايدر اوله يقال رجل وأمة اي يعمل ويحكي مايصنع غيره المواءمة معظمه وزننده تپه سز
اولان توغلغه يه دينور الوثم واوك فتحي وثاى مثلثه نك سكونيله بر نسنه يي طوز كبي دوكوب اوفاتمق معناسنه در
يقال وثمه وثما من الباب الثاني اذا كسره ودقه وآت طرنغيله يري اوروب سوكمك معناسنه در يقال وثم الفرس
الارض اذا رجمها بحوافره ووثم ووثام كتاب وزننده اياغي طاش كسوب قناتمق معناسنه در يقال وثمت الحجارة
رجله وثما ووثاما اذا ادمتها ووثم ووثيمه بر كدرمك معناسنه در تقول ثم للوثيمة بالامر اي اجمع لها الوثيمة
سفينه وزننده طاشلره دينور حجاره معناسنه واوتاق كومه سنه وبغداي كومه سنه دينور ووثيمة بن موسى
محدثدر الوثيم امير وزننده كوده سي صمصيق طقناز آدمه دينور يقال رجل وثيم اي المكتنز لحما الوثامه
كرامه وزننده طقناز كوده لو اولمق معناسنه در يقال وثم الرجل وثامة من الباب الخامس اذا كان وثيما الميثم
منبر وزننده متانت واستحكامندن يري شدتله چكنار اولان جزمه يه ودوه طبانينه دينور يقال خف ميثم اي شديد الوطئ
وبر رجل آديدر الوثم فتحتينله آزلق قلت معناسنه در يقال وثمت ارضنا وثما من الباب الرابع اذا قل نباتها

ويقال في التعجب ما اوثمها اي ما اقل رعيها المواثمة مفاعله وزننده اياقلري بر يره بر كدروب كندو يي آثار كبي
پرتاو ايدرك سكرتمك معناسنه در يقال واثم في العدو اذا ضرب كانه يرمي بنفسه الوجم جميله كتف وزننده
والواجم صاحب وزننده شدت حزن وغمدن چهره سي منقبض اولوب باشني يره ديكوب خموش وايسم طوران
آدمه دينور تقول رأيته وهو وجم وواجم اي عبوس مطرق لشدة الحزن الوجم رجم وزننده والوجوم
قعود وزننده غيظ وانفعالدن ناشي سكوت ايدوب طورمق معناسنه در يقال وجم الرجل وجما ووجوما
من الباب الثاني اذا سكت على غيظ وبر نسنه دن خوشلنميوب يكرنمك معناسنه در يقال وجم الشيء اذا كرهه
وبر آدمك كوكسنه اورمق معناسنه در يقال وجم فلانا اذا الكزه ووجم چولپه وكثر آدمه دينور يقال رجل وجم
اي ردئ ويقال هو وجم سوء اي رجل سوء يعني يرامز وبدكار وبدكردار كسه در ووجم وفتحتينله جابجا تپه لر
اوزره طاشلردن يغلمش اويوغه دينور كه يول بيلمك ايچون ياپيلان او يوقلردن اغلظ واطول اولور وبونلر عاد
قومندن قالمشدر جمعي اوجام در بعضلر ديديكه اوجام شول بشاره دينور كه صحرالرده انلر ايله جهت وجانب
ادراك واستدلال اولنور ووجم خوفدن ناشي سكوت ايلمك معناسنه اولور تقول لم اجم عنه اي لم اسكت عنه
فزعا الوجيم امير وزننده يك اتسي كونه دينور يقال يوم وجيم اي شديد الحر الوجمة تمره وزننده
يكرمي درت ساعتده براو يون يمك يمكه دينور وجبه كبي يقال يأكل وجمة اي وجبة وبر موضع آديدر
الوجمة فتحاتله عارلنه جق صفت وخصلته دينور يقال يتوقى الوجمة اي المسبة الاوجم احمر
وزننده قوملغك كوم وفراوان يرينه دينور الوجم فتحتينله بخيل وناكسه دينور يقال رجل
وجم اي بخيل ولئيم وفرومايه اوله رق خفيف الجسم آدمه دينور يقال رجل وجم اي الخفيف الجسم اللئيم
الميجمة مكنسه وزننده طوقمقه دينور كذين معناسنه ميجنه دخي دينور مؤلف فارسي ايله تفسير ايلدي
وكذين كزين معربيدر الوجمة سفينه وزننده آفته اوغرامش علف وحبوباته دينور الوحم واوك وحاى
مهمله نك فتحيله خاتونلر آش يرمك معناسنه دركه درلو درلو نسنه لره اشتها ايدر كما سيذكر يقال
وحمت الحبلى كورث يورث ووحل يوجل وحما وهو شدة شهوة الحبلى لمأكل ووحم خاتونك آش يرديكي
نسنه يه ده دينور وجماعه ومطلقا هر نسنه يه آرزو واشتهاء ايلمك معناسنه در يقال وحم الجماع وغيره
اذا اشتهى وقوش اوچركن قناتلري سسلنمكه دينور تقول سمعت وحم الطير اي خفيفه الوحام كتاب
وسحاب وزنلرنده معناي اولدن اسمدر كه نسوانك آش يرمه حالتنه دينور يقال بها وحام اي شهوة على الحبل
مترجم ديركه كتب طبيه ده مشروح اولديغي اوزره بونك سببي مثلا حامل اولان خاتونك طمثي بدننده قالوب خلط
ردي اولمغله ابتداي حملده مخالف نسنه لر آرزو ايدر كومور وچامور مقوله سنه دخي اشتها ايدر بعده طمث جنينه
غدا اولمغله اول حالت زائل اولور وبو حالت بعض آدملرده دخي اولور كيمي طپراق وكيمي كرميت يمكه مبتلا
اولور اكا دخي وحام دينور سببي طبيعي معتاده مخالف اخلاط رديه در الوحمى سكرى وزننده آش
يرن كبه خاتونه دينور جمعي وحام كلور واوك كسريله ووحامي كلور سكاري وزننده التوحيم تفعيل وزننده
آش يرن خاتون ايچون عادت عرب اوزره قيون بوغازليوب كوكلي ايستديكني يدرمك معناسنه در تفعيل ازاله
ايچوندر بدويه لر اكثري انه آش يرلر ايمش يقال وحم فلانة اذا ذبح لها واطعمها ما تشتهي وقيرلمش اصمه
چبوغندن صوتر شح ايلمك معناسنه در يقال وحم العود اذا انطف منه الماء مكسورا الوحيم وجيم وزننده
ومرادفيدر كه پك اتسي كونه دينور يقال يوم وحيم اي وجيم الوخم واوك فتحي وخاى معجمه نك سكونيله والوخم
كتف وزننده والوخيم امير وزننده والوخوم صبور وزننده هضمي كوج ثقيل وكثيف آدمه دينور جمعي
وخامى كلور سكاري وزننده ووخام كلور واوك كسريله واوخام كلور وخامى ووخام كتف وزننده اولان وخمك
ووخيمك جمعيدر واوخام اولك وثانينك جمعيدر يقال رجل وخم ووخم ووخيم اي ثقيل الوخامة سلامه وزننده
والوخوءة والوخوم واوك ضميله بركسه ثقيل وناكوار اولمق معناسنه در يقال وخم الرجل وخامة ووخومة
ووخوما من الباب الخامس اذا كان وخيما كذلك طعام هضمي كوچ وثقيل وناكوار اولمق معناسنه در يقال
وخم الطعام اذا كان وخيما الوخام سحاب وزننده والوخوم صبور وزننده والوخمة فرحه وزننده
والوخمة حمزه وزننده والوخيمة سفينه وزننده والموخمة محسنه وزننده والموخمة مجمده وزننده هواسي
آغر وفنا اولمغله مرعاسي دوابه يرامز اولان ارضه دينور يقال ارض وخام ووخوم ووخمة ووخيمة وموخمة
وموخمة اذا كانت لا ينجع كلأها الوخيم امير وزننده ثقيل آدمه دينور كه ذكر اولندي وثقيل اولمغله مزاجه

صالح وموافق اولمیان طعامه دینور یقال طعام وخیم ای لایوافق التوخم تفعل وزننده والاستیخام
برطعامی ثقیل وناکوار بولمق وثقیل عدّ ایلمك معناسنه در یقال توخم الطعام واستوخمه اذا لم یستمرئه التخمة
همزه وزننده برعلت آدیدر که ثقیل ونا موافق طعام اکلندن عارض اولور واشعارده خانك سکونیله کلمشدر
لسانمزده تخمه اولمق وامتلا اولمق تعبیر اولنور جمعی تخم کلور صرد وزننده وتخمات کلور بونك اصلی وخمه در
التخم تانك فتحیله اصلی وخم ایدی تخمه اولمق معناسنه در یقال تخم الرجل وتخم تخما من الباب الثانی والرابع
اذا اتخم الاتخام همزه نك وتای مشدده نك کسریله بودخی تخمه وامتلا اولمق معناسنه در یقال اتخم الرجل
بمعنی تخم بونك اصلی اوتخم ایدی الاتخام همزه نك کسریله تخمه ایلمك معناسنه در یقال اتخم فلانا الطعام
اذا اصیره متخما وبونك اصلی اوخم ایدی المتخمة مصنعه وزننده تخمه اولمغه باعث اولان طعامه دینور یقال
هو متخمة ای یتخم منه المواخمة مفاعله وزننده باب مغالبه دندر تخمه اولمقده یارشمق معناسنه در تقول
واخمنی فوخمته کوعدته ای کنت اشد تخمة منه اعراب قسمنك عجایب مباحثه لری اولور الوخم فتحتینله
باسوره شبیه برعلتدر که ناقه نك فرجنده حادث اولور الوخمة فتحاتله وخم علتنه اوغرامش ناقه یه دینور یقال
ناقة وخمة ای بها وخم ودم واوك فتحی ودالك سکونیله بر رجل علمیدر وتغلب قبیله سندن بر بطن آدیدر
وجشم بن ودم بن بلی قضاعه نسبنك رجالندندر الوذم واوك وذال معجمه نك فتحیله فضل وزیاده معناسنه در
یقال به وذم ای زیادة وسکیله دینور که بدنده چقار ثؤلول معناسنه در وخایه ایله بیله جه ذکره دینور وشول
سکیل تعبیر اولنان دانه جکلره دینور که نافه نك رحمنده ظهور ایدوب دوادن منع ایدر وقوغه نك کوشه لریله
اغاجنك اراغنه بند ایلدکلری تسمه لره دینور و بر رجل آدیدر ومصدر اولور قوغه نك ذکر اولنان تسمه لری
قوپمق معناسنه در یقال وذمت الدلو وذما من الباب الرابع اذا انقطع وذمها الایذام اکرام وزننده قوغه یه
وذم بغلمق معناسنه در یقال اوذم الدلو اذا شدها بالوذمة و برکسه کندی اوزرینه حجی واجب قلمق معناسنه در
یقال اوذم الحج اذا اوجبه علی نفسه الوذمة فتحاتله بغرسغه واشکنبه یه دینور جمعی وذام کلور واوك کسریله
الوذیمة سفینه وزننده بیت الله الحرامه کوندریلان هدیه و برکزاره دینور جمعی وذائم کلور التوذیم تفعیل وزننده
کلبك معلم اولدیغی بیلنمك ایچون بوینه قایشدن قلاده کچورمك معناسنه در یقال وذم الکلب اذا شد فی عنقه
سیر البعلم انه معلم وزیاده قیلمق معناسنه در یقال وذم علی الخمسین اذا زاد و برنسنه یی قیمه قیمه کسوب طوغرامق
معناسنه در یقال وذم الشیء اذا قطعه تقطیعا لوذماء حمراء وزننده طوغورمز اولان حیوانه دینور عاقر
معناسنه الوذائم منذور اولان امواله دینور تقول مالی وذائم ای کله منذور فی سبیل الله الورم فتحتینله عضو بدنده
برعارضه سببیله تحدث ایدن شیشه دینور یقال بیده ورم ای نتوء وانتفاخ ومصدر اولور شیشمك معناسنه
یقال ورم جلده یرم کورث یرث اذا انتفخ وورم انف طارلمقدن کنایه در یقال ورم انفه اذا غضب ونبات طولغون
و بویلو اولمق معناسنه مستعملدر یقال ورم النبت اذا سمق التورّم تفعل وزننده بودخی اعضا شیشوب
قبارمق معناسنه در یقال تورّم جلده اذا انتفخ التوریم تفعیل وزننده برعضوی اوروب شیشیرمك معناسنه در
تقول ورّمته اذا اصبرته ذا ورم واویکه لندرمك معناسنه در تقول ورّمت انفه اذا اغضبته کذلك تورم انف تکبر
وتعظم معناسنه مستعملدر یقال ورّم بانفه اذا شمخ وتکبر الایرام همزه نك کسریله نافه نك ممه سی شیشمك
معناسنه در یقال اورمت الناقة اذا ورم ضرعها الاورم احمر وزننده ناس معناسنه در علی قول چوق ناسه
دینور وجمعیتلو عظیم عسکره یاخود جراد کبی پك منتشر ومبسوط اولان عسکره دینور اورم الکبری واورم
الصغری واورم البرامکه واورم الجوزاء حلب قضاسنده درت قریه در اورم الجوزاء دیدکلری قریه ده اعاجیب
دهردن براعجوبه واردر که اول قریه یه مجاور اولان قریه لردن قریهٔ مزبوره طرفنه کیجه ایچره نظر اولندقده
انده اولان هیکلده آتش شعله سی مشاهده اولنور فقط هیکل مرقومه کلندکده اصلا آتشه وشعله یه
متعلق حالت مشهود اولمز شارح درکه بونك نظیری العهدة علی الناقل مصرده اولان اهرامك
بوقر یسندن نظر اولنسه اشاغیده صف صف اندره صف قور مشاهده اولنور واشاغی اندکده قوردن اثر ونشانه
کورنمز المورّم مجلس وزننده اغزده دیش بتجك یره اطلاق اولنور ابتدا اتمکده بشلدقده ورمناك اولدیغیچون
المورّم معظم وزننده شیشمان آدمه دینور الوزم عزم وزننده بورج اودهمك معناسنه در یقال وزم الدین
یزم وزما اذا قضاه وآزجه نسنه یاخذ اولقدرجه نسنه جمع ایلمك معناسنه در یقال وزم الرجل اذا جمع قلیلا الی مثله
و برنسنه یه کدك کدك معناسنه در یقال وزمه اذا ثلمه ومنه یقال وزم فلان فی ماله وزمة علی بناء المفعول

ای ذهب

ای ذهب منه شیءٌ کما سیذکر یعنی مالندن برمقدار کتمکله رخنه لندی و یکرمی درت ساعتده براو بون طعام یمك
معناسنه در یقال یزم الرجل ای یأکل فی الیوم مرّة الی غد و برباغ اوتلغه وسبزه یه دینور ومقدار معناسنه در
وزمه کبی وطوشنجل قوشی کندی یواسنده جمع ایلدیکی اته دینور ووقتنده ظهور ایدن شیئه دینور التوزیم
تفعیل وزننده برآدم یکرمی درت ساعتده براو بون یمکه نفسنی آلشدرمق معناسنه در یقال وزّم نفسه اذا کان
یأکل وزما الوزیمة سفینه وزننده بودخی برباغ سبزه یه دینور الوزیم وزیمه معناسنه در وکلر وچکرکه مقوله سنك
پصدرمه سنه دینور که قور یدوب دوکدکدنصکره یاغله خلط ایدوب بدو یلر اکل ایدرلر وتجره ده فلان شور با
بقیه سنه دینور وهرشیئك بقیه سنه دینور و بریانه وکبابه دینور شواء معناسنه الوزمة تمره وزننده مقدار
معناسنه در وزم کبی یقال قلیل الوزم والوزمة ای المقدار ومنه وزم فلان فی ماله وزمة کما ذکر الوزام کتاب
وزننده سرعت معناسنه در الوزّام شدّاد وزننده کوده سی اتلو ملحم آدمه دینور المتوزّم اسم فاعل بنیه سیله
اباغنی پره پك بصه رق یوریر اولان آدمه دینور الموزّم اسم مفعول بنیه سیله ارضه اطلاق اولنور الوازم صاحب
وزننده ابن ذر الصحابی در الوسم رسم وزننده بدنه یاصلمش داغه دینور جمعی وسوم در یقال بجنب الدابة وسم
ای اثر الکیّ ووسم وسمه وعد وعده وزنلرنده مصدر اولورلر داغلمق وتمغالمق معناسنه یقال وسمه وسما وسمة
من الباب الثانی اذا کواه وسمه نشان ایچون حیوانه یاصلمش تمغایه دینور که کونا کون صورت اوزره اولور وسام دخی
دینور کتاب وزننده یقال ماسمة دابتك ووسامها وهو ما وسم به الحیوان من ضروب الصور شارح دیرکه کوفیونه
کوره اسم لفظنك اصلی وسم در معنای مزبوردندر المیسم میمك کسریله داغلغیه دینور جمعی مواسم ومیاسم
کلور یقال وسم دابته بالمیسم ای بالمکواة ومیسم اسم اولور یعنی داغ وتمغانك اسمی اولور ودلبرك چهره سنده
اولان حسن وجمال اثرینه وآننه دینور یقال امرأة ذات میسم ای علیها اثر الجمال واصحابدن مسلم بن حبشه نك اسم
قدیمیدر فخر انام علیه السلام حضرتلری استهجان ایدوب مسلم ایله تسمیه بیوردیلر الموسم مجلس وزننده اسم
زماندر وقت علامت معناسنه در حاجك بهرسنه هنکام اجتماعلرنده غالب اولدی یقال جان موسم الحج ای
مجتمعه التوسیم تفعیل وزننده حاج موسم حجه حاضر اولمق معناسنه در که اول هنکامده مجتمع اولمقدن عبارتدر
یقال وسم الحاج اذا شهد الموسم التوسّم تفعل وزننده برنسنه یی علامتلرندن ظن صحیحله ادراك ایلمك
معناسنه در فطانت وفراست کبی یقال توسّم الشیء اذا تخیله وتفرّسه واول بهار یغموریله نابت اولان چایر
اراشدرمق معناسنه در یقال توسّم الرجل اذا طلب کلأ الوسمی الوسمة تمره وزننده والوسمة فرحه وزننده
چویت یپراغنه دینور ورق النیل معناسنه علی قول برشقه نبات آدیدر که یپراغیله خضاب اولنور وقوّت محلله
صاحبیدر الوسامة والوسام واوك فتحیله حسن وجمال وآن صاحبی اولمق معناسنه در یقال وسم الغلام
وسامة ووساما من الباب الخامس اذا کان صاحب الجمال الوسیم امیر وزننده خوب وخوشلقا دلبره دینور جمعی
وسماء کلور کرماء کبی مونثی وسیمه در اسماء همزهٔ مفتوحه ایله اسامیٔ نسواندندر ذکر اولنان وسامه دن مأخوذ در
اصلی وسماء ایدی فعلاء وزننده المواسمة مفاعله وزننده باب مغالبه دندر حسن وجمال بابنده یارشمق معناسنه
یقال واسمه فی الحسن فوسمه ای غلبه فیه الوسمیّ رسمیّ وزننده اول بهارده یاغان یغموره دینور یری نباتله وسم
ایلدیکیچون یقال اصاب الارض الوسمیّ ای مطر الربیع الاول الموسومة اول بهار یغموری یاغمش ارضه دینور
یقال ارض موسومة ای اصابها الوسمیّ موسوم مالك بن الجلاح نام کسنه نك فرسی اسمیدر وموسومه شول
زرهه دینور که اشاغیسندن یوقریسنه قدر کونا کون نقش وزینتله آراسته اوله یقال درع موسومة ای مزینة بالشیة
من اسفلها الوشم واوك فتحی وشین معجمه نك سکونیله بدنده اینکه ایله آچلان شکله دینور که برعضوی اینکه لیوب
منار ایلدکدنصکره اوزرینه چویت اکوب کومکوك برشکل ایدرلر ترکیده نعل ودوکون تعبیر اولنور حالا اینجی بلرك
جمله سنده لازمهٔ ماهیت اولمشدر جمعی وشوم ووشام کلور واوك کسریله یقال بیدها وشم وهو غرز الابرة
فی البدن وذر النیلج علیه ووشم مصدر اولور بدنه نعل کسمك معناسنه یقال وشمتها الواشمة وشما من الباب
الثانی اذا غرزت عضوها بالابرة ثم ذرت علیه النیلج ووشم هنوز اوج کوستروب بتمکه بشلامش نباته اطلاق
اولنور یقال فی الارض وشم من النبات وهو شیء تراه منه اول ماینبت ووشم عمامه قرینده بر بلده آدیدر التوشیم
تفعیل وزننده بودخی نعل کسمك ودوکون آچمق معناسنه در یقال وشمتها الواشمة بمعنی وشمتها الاستیشام
بدنه نعل کسمکی ایستمك معناسنه در یقال استوشم فلان اذا طلب الوشم الوشوم واوك ضمیله برموضع آدیدر
ووشم لفظندن جمعدر که ذکر اولندی بومعنا ایله وشوم المهاة آهو قسمنك قوللرنده اولان خطوطه اطلاق اولنور

ذوالوشوم عبدالله بن عدی البرجمی فرسنك اسمیدر الایشام همزه نك كسریله باغك قروغی الاجه لنمغه
باشلمق علی قول تمام پشوب اولمق یاخود یومشبوب خوش ولطیف اولمق معناسنه در یقال اوشم الكرم
اذا ابتدأ بلون اوتم نضجه اولان وطاب وقیزك ممه لری بلورمك معناسنه در یقال اوشمت الجاریة اذا بدا ثدیها
وصاچ وصقالده قیرچوغالمق معناسنه در یقال اوشم الشیب فیه اذا كثر وبرآدمه سب وتعییر ایله عرض وناموسنه
طوقنمق معناسنه در یقال اوشم فی عرضه اذا عابه وسبه وطواره هنوز بتمكده بشلمش چایرلغه اوغرامق معناسنه در
یقال اوشمت الابل اذا صادفت مرعی موشما وشمشك آهسته جه چاقمق معناسنه در یقال اوشم البرق اذا لمع
خفیفا وبرایشه شروع ایلمك معناسنه در یقال اوشم فلان یفعل كذا ای طفق وبرشیئه تأمل ایله بقمق
معناسنه در یقال اوشم فیه اذا نظر الوشمة ثمره وزننده یغمور قطره سنه اطلاق اولنور تقول ما اصابتنا وشمة
ای قطرة مطر وكلمه معناسنه مستعملدر تقول ما عصیته وشمة ای كلمة الوشیمة سفینه وزننده شر وعداوت
معناسنه در المتشمة متفقه وزننده *هو اعظم فی نفسه من المتشمة* مثلك منشایدر واول برعورتدر كه كندیسنه
كوزل ولطیف كورنمك ایچون مقعدنه نعلر كسمشیدی ومتشمه نك اصلی موتشمه در الوصم واوك فتحی وصادك
سكونیله برنسنه یی سرعتله یغلمق معناسنه در یقال وصمه وصما من الباب الثانی اذا شده بسرعة وبرنسنه یی
آیرمقسزین یارمق معناسنه در یقال وصم العود اذا صدعه من غیر بینونة وعیبناك ایلمك معناسنه در یقال وصم
الشیء اذا عابه ووصم شاخده اولان بكمه یه دینور یقال فی العود وصم ای عقدة وعار وعیب معناسنه در جمعی وصوم
كلور ووصم عنده برقریه آدیدر الوصم فتحتینله خسته لكه دینور یقال اصابه وصم ای مرض التوصیم تفعیل وزننده
دردناك ایلمك معناسنه در یقال وصمته الحمی ای آلمته وتوصیم كسل وفتور معناسنه در كه وجوده عارض اولور مؤلفك
سبكنه كوره اسم اولور لكن اشبو اصبح ثقیلا موصما حدیثی مقتضاسی مصدر اولور التوصم تفعل وزننده دردناك
اولمق معناسنه در یقال وصمته الحمی فتوصم ای آلمته فتألم الوصمة ثمره وزننده بدنه عارض اولان قیرقلغه وكسل وفترته
دینور تقول عرض لی وصمة ای كسل وفترة الوصیم امیر وزننده سرچه پرمقله آدسز پرمغك اراسنه دینور الوضم
واوك وضادك فتحیله اتی طپراغه بلاشمسون دیو آلتنه وضع اولنان تخته وكتوك وحصیر مقوله سنه دینور كه
اتی آنك اوزرینه قورلر جمعی اوضام واوضمه كلور ومنه یقولون تركهم لحما علی وضم ای اوقعهم فذللهم واوجعهم
یعنی آنلری پایمال وخاكسار ایلدی زیرا وضم اوزرنده اولان لحم آشكاره میدانده اولمغله هر كسه اخذ ایلمسی آسان اولور
الوضم هضم وزننده اتی ذكر اولنان وضم اوزره قومق معناسنه در یاخود اتیه وضم یاپمق معناسنه در یقال وضم اللحم
وضما من الباب الثانی اذا وضعه علی الوضم او عمل له وضما الایضام همزه نك كسریله وضم معناسنه در
یقال اوضم اللحم بمعنی وضمه ویقال اوضم له الوضیمة سفینه وزننده شول كروه انسانیه دینور كه ایكیوز
یاخود اوچیوز نفر آدمی مشتمل اوله یقال جائت وضیمة من الناس ای صرم فیهم مائتا انسان او ثلاثمائة وبرقومه نزیل
ومهمان اولان برمقدارجه جماعته دینور وماتم طعامنه دینور یقال اطعموا الوضیمة ای طعام المأتم وبركومه
اولنغه دینور الاستیضام برآدمه ظلم ایلمك معناسنه در یقال استوضمه اذا ظلمه التوضم تفعل وزننده
جماع ایلمك معناسنه در یقال توضم المرأة اذا جامعها الوطم واوك فتحی وطانك سكونیله ایاقله بصوب
چكنامك معناسنه در یقال وطمه وطما من الباب الثانی اذا وطئه وپرده یی صالبورمك معناسنه در یقال وطم الستر
اذا ارخاه الوطمة واوك فتحی وطای مهمله نك سكونیله تهمت معناسنه الوعم واوك فتحی وعینك سكونیله
طاغده اولان شول طمره دینور كه طاغك سائر لوننه مخالف اوله جمعی وعام كلور واوك كسریله ووعم مصدر اولور
كلمهٔ دعا وتحیتدر كه خوش وشن وآبادان اول دیمكدر یقال وعم الدیار ووعمها كوعد وورث وعما ای قال لها
انعمی ومنه قولهم عم صباحا ومساء وظلاما یعنی صباحك واخشامك وكیجه ك خیر وخوش اولسون شارح دیر كه
بعضلر بونی انعم لفظندن مخفف اولمق اوزره بیان ایلدیلر الوغم واوك فتحی وغین معجمه نك سكونیله نفس
وذات معناسنه در یقال كریم الوغم ای النفس وثقیل وناتراش واحمق آدمه دینور یقال رجل وغم ای ثقیل احمق
وحرب وقتال معناسنه در واوج وانتقام معناسنه در یقال اخذ وغمه ای ترته ودروننده جایكیر اولان حقد وكینه یه دینور
یقال فی قلبه وغم ای حقد ثابت فی صدره وقهر ایلمك معناسنه در یقال وغمه وغما من الباب الثانی اذا قهره
وبرآدمه من غیر تحقیق برخبر نقل ایلمك معناسنه در یقال وغم بالخبر بمعنی لغم الوغم فتحتینله برآدمه كین وعداوت
بغلمق معناسنه در وكسمك تعبیر اولنان انفعالده دخی مستعملدر یقال وغم علیه وغما من الباب الرابع اذا حقد
التوغم تفعل وزننده خشمه كلمك معناسنه در یقال توغم علیه اذا اغتاظ الوقم واوك فتحی وقافك سكونیله

قهر ایلمك معناسنه در یقال وقمه وقما من الباب الثانی اذا قهره وبرآدمی تذلیل وخاكسار ایلمك یاخود پك چركین
رد ایله رد ایلمك معناسنه در یقال وقمه اذا اذله او رده اقبح الرد وبرآدمی پك محزون ایلمك معناسنه در یقال وقمه
اذا احزنه اشد الحزن وراكب دابه یی توقیف ایچون یولارینی یاخود كمی عنف وزور ایله چكمك معناسنه در یقال
وقم الدابة اذا جذب عنانها لیقف وتجره نك قپاسی دیكمك معناسنه در یقال وقم القدر اذا اسكن غلیانها
وبر چكنانوب اوتلری اوتلمق معناسنه در یقال وقم الارض علی بناء المجهول اذا اكل نباتها ووطئت الوقام
كتاب وزننده قلچه دینور وقامچی یه ودكنكه دینور واپه دینور یقال ربطه بالوقام ای الحبل وضربه بالوقام
ای السیف والسوط والعصا واقم راقم وزننده مدینه ده برقلعه نك اسمیدر حرة واقم مرقوم قلعه نك برطرفنده واقع
قاره طاشلقدر كه اكا مضاف اولمشدر التوقم تفعل وزننده لسانله قورقتمق زجر وتهدید معناسنه در یقال توقمه
اذا تهدده وقصد وتعمد معناسنه در یقال توقمه اذا تعمده وبرنسنه ده مبالغه ایدوب اوزاتمق معناسنه در یقال
توقم فیه اذا اطنب وشكار اولدرمك معناسنه در یقال توقم الصید اذا قتله وبرسوزی كركی كبی اخذ واصغا
ایدوب ازبرلمك معناسنه در یقال توقم الكلام اذا تحفظه ووعاه الایقام همزه نك كسریله بودخی قهر وتذلیل
وخاكسار ایلمك معناسنه در یقال اوقمه بمعنی وقمه الوكم واوك فتحی وكافك سكونیله وقم كبی طوار یری چكنیوب
بتون اوتلرینی اوتلمق معناسنه در یقال وكمت الارض وكما علی المجهول اذا اكل نباتها ووطئت وبرآدمی محزون
وغمناك ایلمك معناسنه در یقال وكمه وكما من الباب الثانی اذا احزنه ومقهور وخاكسار ایلمك معناسنه در یقال
وكمه اذا قمعه وغمناك اولمق معناسنه در یقال وكم الرجل كورث یرث اذا اغتم والسلام علیكم لفظنده كافی مكسور
ایلمك معناسنه مستعملدر یقال هم یكمون السلام ای یقولون السلام علیكم بكسر الكاف عربلر بونكله اعجامه
تعریض ایدرلر الوكمة ثمره وزننده ینجی جانور پتاقلری اولان مبشبه وبوكه دینور غیضة مسبعة معناسنه در
بوراده غلیظة مشبعة نسخه لری غلط محضدر الولم واوك فتحی ولامك سكونیله وفتحیله قولانه دینور حزام
معناسنه وبوقاغی یه دینور یقال فی رجله ولم ای قید وشول ایپه دینور كه دوه نك كوكس باغندن چكروب ارقوری
باوجنی كتوروب قولانه بند ایدرلر تا كه قولان وكوكسلك مضبوط اوله الولیمة سفینه وزننده دوكون طعامنه
دینور علی قول مطلقا ضیافت طعامنه دینور تقول شهدت الولیمة ای طعام العرس او هو كل طعام صنع لدعوة
وغیرها الایلام همزه نك كسریله ولیمه ترتیب ایلمك معناسنه در یقال اولم الرجل اذا صنع الولیمة وبرآدمك
عقل واخلاقی ناقص وپریشان اولمیوب تام ومجتمع اولمق معناسنه در یقال اولم فلان اذا اجتمع خلقه وعقله بعض
نسخه ده خلقه كلمه سی خانك فتحیله مضبوط اولمغله اكا كوره خلقت واندامی وعقل وادراكی تام ومضبوط اولمق
دیمك اولور الولمة ثمره وزننده برنسنه نك تمامیت وجمعیتنه دینور وولمه اندلس دیارنده برحصار آدیدر الوتیم
واوك فتحیله سینك نجسنه دینور تقول بالثوب وتیم ای خرء الذباب الوتمة فتحاتله وتیم معناسنه در الوتم
واوك فتحی ونونك سكونیله والوتیم واوك فتحیله سینك صیچمق معناسنه در یقال وتم الذباب وتما ووتیما من الباب
الثانی اذا سلح الوهم سهم وزننده خطرات قلبدن اولان خاطره یه دینور كه قلبه شویله برایش كلمه تعبیر اولنور
علی قول شك وتردد اولنان نسنه نك مرجوح طرفنه دینور كه راجح طرفی یقیندر جمعی اوهام كلور یقال فی قلبه
وهم وهو من خطرات القلب او مرجوح طرفی المتردد فیه ووهم طریق واسعه دینور وایری وعظیم الهیكل آدمه
دینور وضخامت وقوت صاحبی اوله رق رام وذلول اولان اركك دوه یه دینور بونلرك جمعی اوهام ووهوم كلور
ووهم كلور فتحتینله ووهم مصدر اولور قلبه مرادك غیری عارض اولان خاطره یه یاخود مشكوكك طرف مرجوحنه
صاپمق معناسنه در یقال وهم فی الشیء وهما من الباب الثانی اذا ذهب وهمه الیه حكمانك وهم وواهمه تعبیر ایتدكلری
قوت دماغیه بوندندر واول حواس ظاهره طریقلرندن متأدی اولمیه رق محسوساتده موجود اولان معانی جزئیه یی ادراك
ایدن قوتدن عبارتدر الوهم فتحتینله حسابده غلط ایلمك معناسنه در كه یكلش صایمقدر یقال وهم فی الحساب
وهما من الباب الرابع اذا غلط الایهام همزه نك كسریله حسابده یا كلمه ده برمقدارینی اسقاط ایلمك معناسنه در كه
اكسك حساب ایلمك تعبیر اولنور یقال اوهم كذا من الحساب ای اسقط بعضلر دیدیكه اوهم ووهم وعد وزننده
ووهم ورث وزننده برمعنایه در كه اسقاط فی الحساب معناسنه درلر وایهام برآدمی وهم وكمانه دوشورمك معناسنه در یقال
اوهمه غیره اذا اوقعه فی الوهم وبركسه یه تهمت القا ایلمك معناسنه در یقال اوهمه اذا ادخل علیه التهمة التوهم تفعل
وزننده ظن وكمان ایلمك معناسنه در یقال توهم كذا اذا ظن التوهیم تفعیل وزننده برآدمی وهمه دوشورمك
معناسنه در یقال وهمه اذا اوقعه فی الوهم التهمة تانك ضمیله همزه وزننده اسمدر ظن وتوهم اولنان صفت

وخصلته دينور اصلى واو ايله وهمه ايدى پس لسان ناسده هانك سكونيله تهمت غلط اولور يقال هو صاحب تهمة وهى
مايتهم عليه الاتهام اكرام وزننده والاتهام تاى مشدده ايله افتعال وزننده بر آدمه تهمت القا ايلمك معناسنه دركه
تهمتلو قلمق تعبير اولنور يقال اتهمه واتهمه اذا ادخل عليه التهمة اتهم لفظنك اصلى اوهم ايدى واتهام افتعال وزننده
بركسه تهمتلو اولمق معناسنه در يقال اتهمه فاتهم المتهم اسم فاعل بنيه سيله والتهيم امير وزننده تهمتلو
آدمه دينور يقال رجل متهم وتهيم اى ذو تهمة مترجم ديركه تهيم كلمه سنك مأخذى كرچه بوراده مثبت اولميوب
لكن ابن كمال شرح مقاصده ده ديمشدركه تهمه رطبه وزننده اسمدر وهانك سكونيله مصدردر پس تهيم لفظى
آندن متصرف اولمش اولور الوهمة واوك فتحيله تهمت معناسنه در يقال به وهمة اى تهمة وقوعبلغه دينور
تهمه معناسنه ووهمه طبرستان ايالتنده بر بلده آديدر واندلس اولكه سنده بر سنجاق آديدر ياخود اول ويهيدر
فصـــل الهاء الهبرمة دحرجه وزننده چوق يمك معناسنه در يقال هبرم الرجل اذا اكل كثيرا وچوق
سويلمك معناسنه در يقال يهبرم الكلام اى يكثر الهتم كتم وزننده بر آدمك آغزنه اوروب اوك ديشلرنى ديبلرندن
دوشورمك معناسنه در يقال هتم فاه هتما من الباب الثانى اذا القى مقدم اسنانه الاهتام همزه نك كسريله هتم
معناسنه در يقال اهتم فاه بمعنى هتم الهتم فتحتينله اوك ديشلر ديبلرندن قيرلمق معناسنه در يقال هتم الرجل
هتما من الباب الرابع اذا انكسرت ثناياه الاهتم احمر وزننده اوك ديشلرى ديبلرندن قيرلمش آدمه دينور يقال
رجل اهتم اى المنكسرة الثنايا واهتم سنان بن خالدك لقبيدر قبيلهٔ كلاب وقعه سنده اورلمغله اوك ديشلرى
شكست اولمشيدى الهيتم حيدر وزننده دوه مرعاسندن اولان حمض انواعندن بر شجر آديدر هيثم دخى ديرلر
ثاى مثلثه ايله التهتم تفعل وزننده قيرلمق معناسنه در يقال تهتم الشئ اذا انكسر التهتمة سفينه وزننده حمض
تعبير اولنان شوراوتك خرده سنه دينور هاتم صاحب وزننده وهتيم زبير وزننده اسامئ ناسدندر الهتامة
ثمامه وزننده قيرلمش نسنه نك قيرنتيسنه واوفانتيسنه دينور كساره معناسنه التهتيم تفعيل وزننده بر آدمى
ضعيف ويبجال ايلمك معناسنه در يقال مازال يهتمه بالضرب اى يضعفه التهاتم تفاعل وزننده برى برندن
دعواى باطل ايلمك معناسنه در يقال تهاتما اذا تهاترا الهثم هانك فتحى وثاى مثلثه نك سكونيله بر نسنه يى دوكوب
ازمك معناسنه در يقال هثم الشئ هثما من الباب الاول اذا دقه حتى انسحق وبر آدمه كزيده مالدن بر مقدارنى
دفعةً ويرمك معناسنه در يقال هثم له من ماله اذا اقثم الهيثم حيدر وزننده هيتم ديدكلرى شجر آديدر وكركس
وطوشنجل قوشلرينك ياوريلرينه دينور وقزل قوم تپه سنه دينور ياخود يومشق اولان قوم تپه يه دينور وقاعه ايله
زباله يننده بر موضع آديدر وبر رجل آديدر الهثم ضمتينله اوبريلوب دوكيلور اولان قوم يغنلرينه دينور الهثرمة
دحرجه وزننده چوق سويلمك معناسنه در يقال هثرم الكلام اذا اكثره الهجوم قعود وزننده آنسزين
بر آدمه صالدروب يتشمك على قول بر يره دستورسز كيرمك ياخود كيرمك معناسنه در يقال هجم عليه هجوما
من الباب الاول اذا انتهى اليه بغتة اودخل بغير اذن اودخل وهجوم متعدى اولور يقال هجم فلانا اذا ادخله وبنا
يقلمق معناسنه در يقال هجم البيت اذا انهدم والهجم رجم وزننده وهجوم كوز ايچرى باتمق معناسنه در يقال
هجمت عينه هجما وهجوما اذا غارت ومه ده اولان سودك جمله سنى صاغمق معناسنه در يقال هجم مافى الضرع
اذا حلبه ونسنه ساكن وايسم اولمق معناسنه در يقال هجم الشئ اذا سكن واطرق وهجم طرد ايلمك معناسنه در
يقال هجم فلانا هجما اذا طرده وهجم بيوك كاسه يه دينور فتحتينله ده لغتدر جمعى اهجامدر وفزاره قبيله سى
يوردنده بر صو آديدر وهجم تره دينور عرق معناسنه وترلتمك معناسنه مصدر اولور يقال هجمته الهواجرای
اسالت عرقه الاهجام همزه نك كسريله آنسزين بر آدمى بر يره ادخال ايلمك معناسنه در يقال اهجم فلانا اذا
ادخله يعنى بغتةً ومه ده اولان سودى بالجمله صاغمق معناسنه در يقال اهجم مافى الضرع اذا حلبه ودوه لرى
بتاقلرينه كتورمك معناسنه در يقال اهجم الابل اذا اراحها وبر نسنه يى ساكن قلمق معناسنه در يقال اهجم الله
تعالى المرض عنه فهجم اى قلعه وفتر الهجوم صبور وزننده بغتةً هجوم ايدر اولان آدمه دينور وشول شديد
روزكاره دينوركه اوغراديغى خانه لرى وتمام ديدكلرى اوتلرى قلع وبرباد ايدر اوله وابو قتاده حارث بن ربعى رضى
الله عنه حضرتلرينك قلجى آديدر الانهجام انفعال وزننده بودخى بنا چوكوب يقلمق معناسنه در يقال انهجم
البيت اذا انهدم الاهتجام افتعال وزننده بودخى مه ده اولان سودى هپ صاغمق معناسنه در يقال اهتجم
مافى الضرع اذا حلبه الهجوم ايلرى حوز يلوب ديركلرى برى برينه چاتلمش چادره دينور يقال بيت مهجوم اذا
كان قد حلت اطنابه فانضمت اعمدته الهجيمة سفينه وزننده اويمش سوده دينوركه يوغرد اولور ياخود

بوغرد كبى قويو لنمش سوده دينور ياخود يايقده هنوز چالقنمامش اولانه دينور ياخود يايقده چالقنوب كرچه هنوز
يوغرد اولميوب لكن يوغرد اولمغه بشلامش اوله الهجمة تمره وزننده اوتوز قرق عدد اولان دوه سوريسنه
دينور مراد قرقدن اشاغى اولميوب قرق وزياده اوله على قول يتمش ايله يوز مهار مابينى اوله ياخود يتمشدن يوزه
قريب مقداره بالغ اوله وهجمة الشتاء ايام شتانك شدت بردندن عبارتدر وهجمة الصيف يازايامنك شدت
حر وكرمينندن عبارتدر تقول نحن فى هجمة الشتاء او الصيف اى فى شدة برده او حره ابنا هجيمه جهينه
وزننده فرسان عربدن ايكى فارس معروفدر بنو الهجيم زبير وزننده عربدن بر بطندر الهيجمان هانك فتحى
وجيمك ضميله بر رجل آديدر الهيجمانة هايله شهدانه انجويه دينور واركك اوربجكه دينور وعنبر بن عمروك قزى
اسميدر هجدم هانك كسرى ودالك فتحيله اجدم كلمه سنده لغتدركه آت قسمنى يوريدوب اشدرمك ايچون
زجر واقدام كلمه سيدر منقولدركه اك اول آته راكب اولان حضرت آدمك اوغلو قابيل ايدى كه قاتل هابيلدر
قصد ايچون هابيل اوزره حمله ايتدكده آتنده اولان آته زجر واقدام ايچون هج الدم ديمكله كيده رك تخفيف
اولنوب هجدم ديديلر شارح ديركه اولوقتده لسان سريانى اولمغله هجدم الدم تركيبى مكر حكايه اولوب كيده رك
تخفيف وزجر اداتى اولمش اوله الهجعمة دحرجه وزننده جرأت واقدام معناسنه در يقال به هجعمة اى جرأة
واقدام الهدم هانك فتحى ودالك سكونيله بنايى يقوب ويران ايلمك معناسنه در يقال هدم البناء هدما من الباب
الثانى اذا نقضه وبر آدمك اوروب بلنى قيرمق معناسنه مستعملدر يقال ضربه فهدمه اى كسر ظهره وهدم هدر
وباطل اولان دمه اطلاق اولنور مهدوم معناسنه در فتحتينله ده لغتدر يقال دمه هدم اى هدر وكيده رك باش
چكرنوب يقلمق معناسنه در يقال هدم الرجل على المجهول اذا اخذه الهدام التهديم تفعيل وزننده بنايى
يقمق معناسنه در يقال هدم البناء بمعنى هدمه الهدم هانك كسريله يپريمش اسكى لباسه دينور على قول يمالى
اولانه ياخود يوكدن اولان اسكى كليم وبچه مقوله سنه مخصوصدر جمعى اهدام كلور وهدم كلور عنب وزننده
وبك قوجه يپرفانى يه اطلاق اولنور واسكى جزمه يه اطلاق اولنور وبر رجل آديدر الهدم كتف وزننده مخنث
وحيركسيه دينور تقول لا تعاشر فلانا فانه هدم اى مخنث الهدم فتحتينله بر ارضك آديدر وقيونك اطرافندن يقلوب
قيو ايچره دوشمش طاشلره وطپراقلره دينور وهدم وهدمه فتحتينله مصدر اولور ناقه پك كوسنمك معناسنه شويله كه
همان يبحابا بغورلياوكنه چوكر اوله يقال هدمت الناقة هدما وهدمة من الباب الرابع اذا اشتدت ضبعتها الهديم امير وزننده
برده لچن سنه دن قالمش اوت بقيه سنه دينور الهدمة فرحه وزننده پك كوسنك اولان ناقه يه دينور جمعى هد مى كلور
سكارى وزننده وهدمه كلور قرده وزننده المهدم محسن وزننده هدمه معناسنه در التهدم تفعل وزننده والاهدام
اكرام وزننده بونلرده ناقه پك كوسنمك معناسنه در يقال تهدمت الناقة واهدمت اذا اشتدت ضبعتها وتهدم بر آدمه افراطله
خشمه كلوب آلاينده وبره رك تخويف وتهديد ايلمك معناسنه مستعملدر يقال تهدم عليه غضبا اذا توعده الهدام غراب
وزننده كمى ايچره عارض اولان باش دونمسنه دينور يقال اخذنى فى السفينة هدام اى دوار الهدمة تمره وزننده
چسنتى يغموره دينور يقال امطرت السماء هدمة اى مطرة خفيفة وبردن وبريلان بر بلوك دوه يه دينور
المهدومة مطر خفيف ياغمش ارضه دينور يقال ارض مهدومة اى اصابتها الهدمة ذو مهدم منبر ومقعد
وزنلرنده اقيال حميردن اذواء تعبير اولنان ملوكك برينك لقبيدر كذلك حبش ملوكندن برينك لقبيدر
ذو الاهدام همزهٔ مفتوحه ايله متوكل بن عياض نام شاعرك لقبيدر ونافع نام كسه نك لقبيدر كه فرزدق نام شاعر
آنى هجو ايلدى التهادم تفاعل وزننده برى برندن دعواى باطل ايدشمك معناسنه در يقال تهادموا اذا تهادروا
المتهدمة پك قوجه قارى يه وسائر ديشى حيوانه اطلاق اولنور يقال عجوز وناب متهدمة اى فانية الهندام
هانك فتحيله اندام فارسى معربيدر وفارسيده اندام بدنه واعضانك راشقلغنه وهيئت اجتماع واطافتنه دينور
المهندم اسم مفعول بنيه سيله هندام مذكوردن متصرفدر مقدارنجه اصلاح اولنوب دوزلمش قوشولمش
يراشغى بولمش نسنه يه دينور يقال شئ مهندم اى مصلح على مقدار ويقال له هندام الهذم هانك فتحى
وذال معجمه نك سكونيله سرعتله كسمك معناسنه در يقال هذمه هذما من الباب الثانى اذا قطعه بسرعة وسرعتله
طعام يمك معناسنه در يقال هذم الطعام اذا اكله بسرعة الهذام هانك فتحيله اكول آدمه دينور ودلير
وبهادره دينور وبر رجل آديدر الهذام غراب وزننده بودخى بهادره دينور وكسكين قلجه دينور المهذم
منبر وزننده بودخى كسكين قلجه دينور الهيذم حيدر وزننده چابك وچالاك آدمه دينور هذمه هانك ضميله
ابن لاطم دركه مزينه قبيله سنك نسبى رجالندندر هذم فتحتينله ابن عناب دركه طى قبيله سنك نسبى رجالندندر

وسعد بن هذيم كه زبير وزننده برقبيله نك پدريدر اصل پدرينك اسمى زيد ايدى لكن هذيم نام بر عبد اسودك تربيه سنده
نشو ونما بولمغله كنديده غالب اولدى الهذرمة دحرجه وزننده تيز تيز سويلمك وتيز تيز اوقومق معناسنه در
يقال يهذرم الكلام والقرأة اى يسرع الهذارم والهذارمة هانك ضميله تيز تيز سويليوب وتيز تيز اوقور
اولان آدمه دينور الهذرمى هانك فتحى والفك قصر يله كه اصلى فعللى وزننده در شماطه جى شلتاق ادبسز
غوغاجى فتنه انگيز عورته دينور يقال انها الهذرمى الصخب اى كثيرة الجلبة والشر والصخب الهدلمة دحرجه
وزننده تيز تيز يورمك معناسنه در يقال هذلم الرجل اذا مشى فى سرعة الهرم فتحتينله والمهرم والمهرمة
ميملرك وهارك فتحيله پك پير وساخورده اولمق معناسنه در يقال هرم الرجل هرما ومهرما ومهرمة من الباب
الرابع اذا بلغ اقصى الكبر الهرم كتف وزننده پك پير وساخورده آدمه دينور جمعى هرمين وهرمى كلور قتلى وزننده
مؤنثى هرمه وجمعى هرمات كذلك هرمى كلور الاهرام همزه نك كسريله والتهريم تفعل وزننده پك پيرفانى
ايلمك معناسنه در يقال اهرمه الدهر وهرمه اى جعله هرما الهرمان هانك ضميله عقل وهوش معناسنه در
يقال ماله هرمان اى عقل الهرمان هانك وراك فتحيله كه هرم لفظ دن تثنيه در مصرده ايكى قديم بنايه
اطلاق اولنور كه انلرى حضرت ادريس على نبينا وعليه الصلوة والسلام طوفاندن علومنى حفظ ووقايه ايچون
بنا ايلديلر يعنى كتابلرنى انده وضع وحفظ ايلديلر على قول سنان بن المشلشل بنا ايلدى ياخود اسلافدن بعض
كسه لر كه مراد سلاطين مصردر بنا ايلدى فن نجوم دلالتيله طوفان نوح عليه السلام ظهورنى ادراك ايلمكله
طب وسحر ونيرنجات وطلسم مقوله سى فنونى انده وقايه يعنى جدارلرينه رسم ايلدى ومصرده بونلردن ماعدا
نيچه اهرام صغار واردر شارح ديركه مشهورى حضرت ادريس بنا كرده سيدر وصابئه طائفه سنك زعمنه كوره
برنده شيث عليه السلام قبرى وبرنده اوغلو صابى قبرى واردر وفر بلرنده ابو الهول نام شخصك قبرى واردر
الحاصل اعجب عجائب برماده در حقيقتى علم اللهه محولدر مترجم ديركه ابن كمال مرحومك تحقيق طلسم بابنده
تأليف ايلديكى رساله ده بو عبارتله مرسومدر كه فاطميوندن الحاكم بامر الله مصرى فتح وتسخير ايلدكده بعض كنوز
فتح اولوب ايچنده بر آدم صورتى بولنديكه آدينه ابو الهول ديرلر ايدى فلاسفهٔ مصردن برى وضع ايدوب طلسمله
مؤكل ارواحى وار ايدى سرقه دن وغائبدن صورسه لر خبر ويرر ايدى ونطق ايدر ايدى حاكم بامر الله امر ايلدى كه
كيجه ايله كسه خانه ودكانى قپامسون آچق براقسون هر كيمك اشياسى ضايع اولورسه ضامنم ديدى خلق دخى
امتثال ايلدى اول كيجه درتيوز دكاندن متاع ونقود سرقه اولدى يارنكى كون صاحبلرى حاكمه كلديلر اولدخى
ابو الهولى كتوردوب بربر صور قنده كيم الديغنى وحالا قنده اولديغنى بالجمله خبر ويردى پس آدملر كوندروب
جمله سنى بولديلر كتوردوب اشياسنى بربر صاحبلرينه ويردى ودرتيوز سارقى قتل ايتدى بوندنصكره برفرد
اوغرلغه جرأت ايتميوب دكانلر وخانه وخانلر كيجه كوندز آچق قالوردى حاكم بامر الله فوت اولدقدنصكره بعد زمان
براوغرى بر تقريبله فرصت بولوب ابو الهولى اوغورليوب پاره لدى بو حكايه يه كوره مؤلفك ذكر ايلديكى بشقه
اولور ابن هرمه حمزه وزننده قوجه كبينك وقوجه عورتك الك صكره ولان ولدينه دينوركه اختيار دولى تعبير
اولنور وبر شاعرك كنيه سيدر ابن هرمه حزم بنى عوال ديدكلرى محلده برقبودر الهرم هانك فتحى وراك سكونيله
بر نبات وبر شجر آديدر على قول سموزاوته دينور مفردى هرمه در يوم الهرم ايام عربدن بر يوم معروفدر
ذو الهرم طائفه دن بر مالك اسميدر كه عبد المطلبك ياخود ابو سفيانك ايدى الهوارم هانك فتحيله شول دوه لره
دينوركه هرم ديدكلرى نبات مذكورى اوتلامغله جگرلرى التهاب اولوب بيلرى غارش اوله يقال ابل هوارم
اذا كانت تأكل الهرمة فتبيض منها عثانينها الهرم كتف وزننده نفس وذات معناسنه در وعقل وخرد
معناسنه در وابو دعدعه نام شاعرك لقبيدر الهرمة فرحه وزننده دشى ارسلانه دينور التهريم تفعل وزننده
قوجالتمق معناسنه در يقال هرمه الدهر يعنى اهرمه وتعظيم وتوقير ايلمك معناسنه در يقال هرمه اذا عظمه
وقيمه قيمق معناسنه در يقال هرم اللحم اذا قطعه قطعا صغارا هرمى حرمى وزننده ابن عبد الله دركه
اصحابدندر هرم كتف وزننده اساميدندر هرم بن خيان وهرم بن حنبش وهرم بن قطنه وابن عبد الله
وابن مسعده صحابه لردر هرم هانك كسريله ابن هنى بن بلى دركه قضاعه قبيله سنك نسبى رجالندندر هريم
زبير وزننده ابن سفيان دركه محدثدر الهرمى سكرى وزننده قورى اوطونه دينور الهروم صبور وزننده
بدخوى وبدكردار اولان خشنه عورته دينور ذو اهرم احمد وزننده بر رجل آديدر التهارم تفاعل وزننده بر
اولمياني كسه مواضعه بيرلك صورتى كوستورمك معناسنه در يقال تهارم الرجل اذا ارى انه هرم الهرمة

ثاى مثلثه ايله عرثمه وزننده ومرادفيدر كه بروتك ابلريسنه دينور وكلب قسمنك بروتى دلكرينك ارالغنده اولان
سياهه دينور وبر رجل آديدر وارسلانه دينور الهرثم جعفر وزننده والهراثم علابط وزننده بونلرده
ارسلانه دينور الهرشم شين معجمه ايله قرشب وزننده كوفكى طاشى كبى يومشق وكوشك طاشه دينور وطپراغى
يومشق طاغه دينور الهرشمة هايله سودى چوق قيونه وپكى يه دينور وپك يره ديمكله معناى اول ايله ضد
اولور الهرطمان عنفوان وزننده حبوباتدن بر نوع غله در كه اربه ايله بغداى بيننده متوسط اولور اسهال
وسعاله نافعدر مفرداتده بورچق انواعندن فيك ومردمك وبسيله ديدكلرى دانه ايله مفسردر الهزم عزم
وزننده كوده يى ياخود خيار وقاوون مقوله سنى ال ايله پك بصوب صقمغله ازوب چقورلدوب برايلمك معناسنه در
يقال هزم الشئ هزما من الباب الثانى اذا غمزه بيده فصارت فيه حفرة وبر آدمه ارقه سندن اورمغله قيناقلرى
ارالغى ايچرى باتوب كوبكى طشره اوغرامق معناسنه در يقال هزم فلانا اذا ضربه فدخل ما بين وركيه وخرجت
سرته وياى چكره مك معناسنه در يقال هزمت القوس اذا صوتت وبر آدمك حقنى جورايدوب كسر ايلمك
معناسنه مستعملدر يقال هزم له حقه اذا هضمه وعسكرى بوزوب صندرمق معناسنه مستعملدر يقال هزم العدو
اذا كسرهم وقلبهم وقيو قازمق معناسنه در يقال هزم البئر اذا حفرها وهزم اوبرق چقوريه دينور ويغمورسز
بوققه بلوده وصف اولور يقال سحاب هزم اى رقيق بلا ماء ومائل قلمق معناسنه در تقول هزمت عليه على المجهول
اى عطفت الانهزام انفعال وزننده برنسنه ال ايله پك باصيلوب صقلمغله ازيلوب چقورلنمق معناسنه در
يقال هزمه فانهزم الهزمة تمره وزننده برنسنه ده ال ايله بصيلوب صقلمغله پيدا اولان ازكلك چقورينه
دينور جمعى هزم درهاسز وهزوم كلور وهزمه اساميدندر سهم بن مسافر بن هزمه بمنده برسپهسالار ايدى
التهزم تفعل وزننده بودخى ياى چكره مك معناسنه در يقال تهزمت القوس اذا صوتت ودكك ياخود سحاب
طراقه ايله چتلامق معناسنه در يقال تهزمت العصا والسحاب اذا تشققت مع صوت مؤلف بونى تكرار ايلمشدر
وطلوم وقربه قوروب بوكلم بوكلم قيرلمق معناسنه در يقال تهزمت القربة اذا يبست وتكسرت الهزيمة
سفينه وزننده والهزيمى خليفى وزننده اسملردر عسكر بوزغونلغنه دينور يقال وقعت على الجيش هزيمة
وهزيمى اى انهزام الهزائم عزائم وزننده صويى چوق قيولره دينور مفردى هزيمه در وآرق وزبون دابه لره دينور
الاهتزام افتعال وزننده بلوديغمور دوكركن طراقه ورعد ايله چتلامق معناسنه در يقال اهتزمت السحابة
بالماء اذا تشققت مع صوت وبوغزلمق معناسنه در يقال اهتزم الشاة اذا ذبحها وبرنسنه يه سرعتله قوشوب كتمك
معناسنه در يقال اهتزمه اذا ابتدره واسرع اليه ومنه المثل * اهتزموا الى ذبيحتكم * اى بادروا الى ذبحها قبل
هزالها يعنى قربانلركزى ذبح ايلمكه شتاب وسرعت ايليه سز زيرا طوردقجه مهزول اولور بو مثل فرصتى اغتنام
ايلمك موقعنده ضرب اولنور وآت سكردركن سكرتمسنك هارلديسى ظاهر ومسموع اولمق معناسنه در يقال
اهتزم الفرس اذا سمع صوت جريه الهزم فتحتينله ياى چكرديسنه وطنقرديسنه دينور الهزيم اميروزننده
كوك كورلتيسنه دينور رعد معناسنه وسكردركن آوزاى شدتله ظهور ايدن كورلتيلى آته دينور وبلوتدن شدتله
ياريلوب بوشانان صغانقلو متصل يغموره دينور كاسيذكر المتهزم اسم فاعل بنيه سيله بودخى كوك كورلتوسنه
دينور الهزوم صبور وزننده پك چكرده يوب طنقرده يجى يايه دينور يقال قوس هزوم اى مرنة بينة الهزم الهزمة
فرحه وزننده شدتله قينار اولان تنجره يه دينور كه هارلديسى ظهور ايدر يقال قدر هزمة اى شديدة الغليان الهزم
كتف وزننده بودخى بلوتدن شدتله چتلايوب بوشانان صاغانقلى يغموره دينور هزيم كبى يقال غيث هزم وهزيم
اذا كان لا يستمسك ورام وبوش آته دينور يقال فرس هزم اى مطبع الهازمة آفت وداهيه يه دينور هزم زفر
وزننده ام المؤمنين ميمونه بنت حارث بن حزن بن بجيرك جدتينك جدتى اسميدر بنو الهزم بر بطن در الهيزم
حيدر وزننده صلب وشديد نسنه يه دينور وبر رجل آديدر مهزم منبر وزننده ومهزم معظم وزننده ومهزام
مفتاح وزننده وهزام شداد وزننده اسماء رجالندندر الهزوم قعود وزننده فجر طلوعيله ظلمت ليل چتلايوب
اچلمق معناسنه مستعملدر يقال هزم الليل هزوما اذا اصدع للصبح المهزام مفتاح وزننده شول اغاجه دينوركه
اطفاللر انك باشنى ياقوب برى برنى طونشدروب فاچرق ملاعبه ايدرلر وآتش قارشديره جق كوسكويه دينور
وقصه دكنكه دينور هزيم زبير وزننده يمامه ده نيچه خرما الفلرو نيچقريه لر اسميدر وسعد بن ليث القضاعى
لقبيدر وهزيم بن اسعد حضرموت نسبى رجالندندر وذو هزيم يمنده بربلده در الهزوم هانك ضميله لجان
قبيله سى بلادندن بربلده در ابو المهزم معظم وزننده يزيد ياخود عبد الرحمن بن سفيان دركه تابعيدر الهيم

الهسم ضمتيله هانك فتحى وسينك سكونيله هشم لفظنده لغتدركه ذكرا اولنور يقال هسمه هسما لغة فى هشمه
نحسم لفظنده لغتدركه داغ و باقى اورن كسه‌لره دينور هوسم جوهروزننده طبرستان ارقه‌سنده بر بلده‌در
الهشم هانك فتحى وشين معجمه‌نك سكونيله قورى نسنه‌يى اوفادوب خرد ايلمك معناسنه‌در على قول قبق كبى
ايچى بوش نسنه‌يى اوفاتمق ياخود خاصة باشى وكيكى قيروب اوفاتمق معناسنه‌در ياخود يوزى و برونى ياخود مطلقا
هر نسنه‌يى اوفاتمق معناسنه‌در يقال هشمه هشما من الباب الثانى وهو كسر الشئ اليابس اوالاجوف اوكسر
العظام والرأس خاصة اوالوجه والانف اوكل شئ المهشوم والهشيم اميروزننده هشم اولنمش نسنه‌يه دينور
الانهشام انفعال وزننده برنسنه قيريلوب اوفانمق معناسنه‌در يقال هشمه فانهشم وحيوان زبونليوب عملمانده
اولمق معناسنه مستعملدر يقال انهشمت الابل اذا خارت وضعفت التهشم تفعل وزننده انهشام معناسنه‌در
يقال هشمه فتهشم ومتعدى اولور قيروب اوفاتمق معناسنه يقال تهشمه اذا كسره و برآدمه تعظيم واكرام ايلمك
معناسنه مستعملدر يقال تهشم فلانا اذا اكرمه وعظمه وناقه‌نك ممه‌سنى صاغمق على قول بتون آوجله صاغمق
معناسنه‌در يقال تهشم الناقة اذا حلبها اوهوالحلب بالكف كلها وروزكار قورى اوتلغى خرد خشخاش و برباد
ايلمك معناسنه‌در يقال تهشمت الريح اليبيس اذا كسرته ورحم وشفقت نياز ايلمك معناسنه‌در يقال تهشمه اذا
استعطفه و بو معناده متعدى اولور يقال تهشم عليه اى تعطف وحيوان زبونليوب ناتوان اولمق معناسنه‌در يقال
تهشمت الابل اذا خارت وضعفت الاهتشام افتعال وزننده بودخى صاغمق ياخود برمقلر ايله صاغيوب بتون آوجله
صاغمق معناسنه‌در يقال اهتشم الناقة بمعنى تهشمها و بركمسه‌يه هضم نفس ايله اوضاعنه تحمل ايدوب زبونلق
كوسترمك معناسنه‌در تقول اهتشمت نفسى له اى اهتضمتها له التهشيم تفعيل وزننده بودخى برآدمه تعظيم
واكرام ايلمك معناسنه‌در يقال هشمه اذا اكرمه وعظمه هاشم صاحب وزننده ابن عبدمناف دركه ابو عبدالمطلب در
اسمى عمرو در اك اول تريدى مرقوم هشم ايلديكدن ناشى ملقب اولدى الهاشمة شول باش يارىغنه دينوركه
كيكلرى اوفانمش اوله على قول باشك كيكنى قيروب لكن فراش ديدكلرى يوفقه كيكه تاثير وايانه ايلمامش اوله ياخود
كيكلرى قيرمغله كيكلر طاغلوب اخراج اولنوب اول يوفقه كيكلر دخى ايرلمش اوله يقال شجة هاشمة اذا كانت
هشمت العظم اوهشمت العظم ولم يتباين فراشه اوهشمته فنفش واخرج وتباين فراشه الهشيم مهشوم
معناسنه‌دركه ذكر اولندى وشول قورى اوتلغه دينوركه پاره‌لنوب ريزه ريزه اولور اوله على قول مطلقا قورى
اوتلغه دينور يقال رعت الماشية الهشيم وهونبت يابس منكسر اويابس كل كلا وهر شيئك قورىسنه دينور
و بدنى ضعيف وزبون وناتوان آدمه اطلاق اولنور يقال رجل هشيم اى الضعيف البدن الهشيمة سفينه وزننده
اغاجلرى قورىمش ارضه دينور وشول قورى اوطونه دينوركه اوطونجى انى هر نه وجه اورزه اولورسه اخذ ايلمك ممكن اوله
بو معناده‌دركه فلان بغايت سخى وكريم در سائلدن هر كز نسنه دريغ ايلمز باى حال اكا احسان ايدرديجك يرده ماهو الا
هشيمة كرم ديرلر الهشم ضمتيله طپراغى كوشك و يومشق طاغلره دينور وسود صاغن كسه‌لره دينور هاشم مفرديدر
الهشم كتف وزننده جوانمرد آدمه دينور الهشام كتاب وزننده جوانمرلكه دينور يقال به هشام اى جود
وهشام اون بش صحابه اسميدر واتوز محدث آديدر هشيم زبير وزننده ابن بشيردركه محدثدر المهشام مفتاح
وزننده چابك صنوب زبونلين ناقه‌يه دينور يقال ناقة مهشام اى سريع الهزال الهشمة هانك فتحيله طاغك
يومشق طپراقلى اولوب كوفكى طاشلق اولان يرينك طپراقلرى وطاشلرى خرد اولوب طاغلمسنه دينور الهشمة
فتحاتله طاغ كچيسنه دينور جمعى هشمات كلور هبشم حيدر وزننده ومهشم محدث وزننده اسماء رجالدندر
الهاشمية كوفه ايالتنده بر بلده‌در سفاح خليفه نك بنا كرده سيدر ورى قضاسنده بر بلده‌در وطريق مكه‌ده
خزيمه شرقيسنده برصويك اديدر مهشمه معظمه وزننده يمامه‌ده برقصبه‌در المهشمشة سفرجله وزننده
ارسلانه دينور الهصم هانك فتحى وصادك سكونيله قيرمق معناسنه‌در يقال هصمه هصما
من الباب الثانى اذا كسره الهيصم حيدروزننده برنوع طاشدركه بغايت پاچين ودوز اولور اندن حقه اتخاذ اولنور
وقوى وشديد آدمه دينور وارسلانه دينور الهصم صردوزننده والمهصم منبروزننده والهصام شداد وزننده
والهصمصم غشمشم وزننده بونلرده ارسلانه دينور الهيصمية حيدريه وزننده معتزلى اولان كراميه
طائفه‌سندن برفرقه‌دركه محمد بن الهيصم نام كسه‌نك اتباع واشياعيدر الهضم هانك فتحى وضاد معجمه نك
سكونيله معده‌ده اولان طعامى سكرتمك معناسنه‌در يقال هضم الدواء الطعام هضما من الباب الثانى
اذا هكه مترجم ديركه اساطين اطبانك بو ماده‌دن قوة هاضمه تفريع ايلديلر توضيحى بودركه طبيعت انسانيده

يدى قوت تعيين ايلديلر دردى خدام واوچى مخدوم در بديلر خدام اربعه هاضمه وجاذبه وماسكه ودافعه در
ومخدوم ثلاثه ناميه وغاذيه ومولده در مجموعنه طبايع سبع دينور هاضمه برقوتدركه غدايى برحاله تغيير ايدركه
مغتذيدن بالفعل برجزء اولمغه صالح اولور وآنك بش مرتبه سى واردرنه كه محلنده مشروحدر وهضم آنسزين
برآدمه هجوم ايلمك ياخود يوكسك محلدن اوزرينه انسزين اينمك معناسنه مستعملدر يقال هضم عليهم اذا هجم
اوهبط و برآدمه حقنى يامالنى غصب ومصادره ايله ظلم ايلمك معناسنه‌در يقال هضم فلانا اذا ظلمه وغصبه الاهتضام
افتعال وزننده والتهضم تفعل وزننده بونلرده برآدمك مالنى غصبله ظلم ايلمك معناسنه‌در يقال اهتضمه
وتهضمه اذا ظلمه وغصبه الهضيم اميروزننده مالى مغصوب اولان مظلومه دينور وهضيم شول خاتونه دينوركه
قارنى دوز و بوكورلرى لطيف و يانلرينك اتلرى آزجه اولمغله نهال سروسهى كبى اوله واكاسوكلون قارنلو تعبير
اولنور واو يلسى قارنه ده وصف اولور يقال امرأة هضيم اى اخمص البطن ولطيف الكشح واقل انجفار الجنبين
و يقال بطن هضيم اى اخمص وشول آچلمدق خرما چكنه دينوركه هنوز قبچوغى ايچره اولوب غنچه كبى برى برى
ايچنده كيرشمش اوله ومنه قوله تعالى ونخل طلعها هضيم اى منهضم منضم فى جوف الجفة وقامشدن
اولان ناى ودودك مقوله سنه دينور مهضومه دخى ديرلر كاسيذكر الهضيمة سفينه وزننده اسمدر غصب
جهتيله اولان ظلم و بيداده دينور الهضام شداد وزننده والهاضوم والهضوم صبور وزننده هاضم طعام
اولان دوايه دينور جوارش معناسنه و بذل وانفاق مال ايدر اولان كريم وجوانمرده دينور وهضوم يد كريمه يه
دخى وصف اولور يقال يد هضوم اى تجود بما لديها جمعى هضم كلور ضمتيله وهضام وهضوم ارسلانه
دينور الهضم فتحتيله برآدم سوكلون قارنلو اوله رق بوكورلرى لطيف و يانلرينك اتلرى آزجه اولمغله حده‌دن
چكلمش كبى موزون وسهى اولمق معناسنه‌در يقال هضم الغلام هضما من الباب الرابع اذا اخمص بطنه ولطف
كشحه وقل انجفار جنبيه وآت قسمنده ايكورلرى طوغرى اولوب وقارننك يوقرى يانلرى ميدانلو اولميوب ايكى طرفلو
برى برينه قاوشق كبى درنكلو اولمق ياخود ايكورلرى دوز وطوغرى اولوب قارننك يوقرى يانلرى ايچرى چكيك اولمقدن
عبارتدر و بو معنايه‌ندر بو صورتده قارنى آزجه واوكى ميدانسز اولور يلكى قارنلى و يلكى اوكلى تعبير اولنور
الاهضم احمر وزننده وصف مذكور اوزره اولان آته وآدمه دينور مؤنثنده هضماء وهضيم دينور نه كه ذكر
اولندى يقال امرأة هضماء وهضيم اذا كانت اخمص البطن والطف الكشح مع قلة انجفار الجنبين واهضم
اولك ديشلرى غليظ اولان آدمه دينور وهضيم كبى سوكلون قارنه دينور المهضوم بودخى حده‌دن چكلمش كبى
سوكلون قارنه دينور الهاضم صاحب وزننده كوشكجه نسنه‌يه دينور يقال شئ هاضم اى فيه رخاوة المهضومة
والمهضمة معظمه وزننده قامشدن اولان ناى ودودك مقوله سنه دينور يقال قصبة مهضومة ومهضمة وهضم
للتى يزمر بها الهضم هانك فتحى وكسريله آلچق اوتورا قلى ارضه دينور ودره نك اورته سنه دينور وتبخير اولنه جق
بخوره دينور جمعى اهضام وهضوم كلور اهضام تباله همزه مفتوحه ايله تباله نام شهرك قريه‌لرينه اطلاق اولنور
بنو مهضمه معظمه وزننده برجماعتدر المهضومة برنوع طيب اسميدركه مسك وبان ايله تركيب ايدرلر
الهضيمه سفينه وزننده ميت ايچون مرتب اولان طعامه دينور جمعى هضايم كلور عرب بستانده عادتدركه ميت
واقع اولان خانه‌يه ايكى اوچ كون احبابلر وقومشولر طعام ارسال ايدرلر نه كه رسول اكرم صلى الله عليه وسلم
حضرتلرى جعفر طيارك شهادتى خبرى كلدكده خانه سنه طعام كونديرديلر الهضيبه زبيريه وزننده برموضع
اسميدر الاهضام همزه نك كسريله دوه‌نك قولون ديشلرى دوشوب غبرى ديشلرى بتمك معناسنه‌در يقال
اهضمت الابل للاجذاع والاسداس اذا ذهبت رواضعها وطلع غيرها هضيم حذيم وزننده بروادى اسميدر
مترجم ديركه مؤلف هطم ماده سندن سكوت ايلدى كه هانك فتحى وطاء مهمله نك سكونيله در سيوطى در نثير نام
كتابنده ثبت وسرعت هضم ايله تفسير ايلمشدر ونهايه ده دخى بو عبارتله مرسومدر وفى حديث ابى هريرة فى شراب
اهل الجنة اذا شربوا منه هطم طعامهم وقال ابن الاثير الهطم سرعة الهضم واصله الحطم وهو الكسر فقلبت
الحاء هاء پس مؤلف لغت اصليه اولمديغنه بناء ثبت ايلمامش اولور وقال شيخ الاسلام زكريا فى حاشية البيضاوى
الاهطمان قيل هما جبلان الهقم هانك وقافك فتحيله بك آجقمق معناسنه‌در يقال هقم الرجل هقما من الباب
الرابع اذا اشتد جوعه الهقم كتف وزننده بك آجقمش آدمه دينور الهقم هجف وزننده اكول آدمه دينور
ودريايه اطلاق اولنور الهيقم حيدر وزننده دكزك كورلتيسنه دينور ولقمه يوتدركى بوغزدن ظهور ايدن صوتى
حكايه اولور واوزون اركك دوه قوشنه دينور وواسع دكزه دينور التهقم تفعل وزننده قهر وخاكسار ايلمك

مطلب

معناسنه در یقال تهقمه اذا قهره و بیوك بیوك لقمه یوتمق معناسنه در یقال تهقم الطعام اذا ابتلعه لقما عظاما
الهیقمانی حیدرانی وزننده بك اوزون آدمه دینور التهکم تفعل وزننده قیو وسائر بنا چوکوب یقلمق
معناسنه در یقال تهکمت البئر ونحوها اذا تهدمت واستهزا ایلمك معناسنه در یقال تهکم به اذا استهزأ به و یپدر پی
مزراق دورتمك معناسنه در یقال تهکمه اذا طعنه متدارکا وصالنمق معناسنه در یقال تهکم الرجل اذا تبختر
و برآدمه یك او یکه لنوب خشمه کلمك معناسنه در یقال تهکم علیه اذا اشتد غضبه وفوت اولان نسنه یه پشمانلق
ایدوب تأسف ایلمك معناسنه در یقال تهکم علی الامر الفائت اذا تندم وطاقت کتورلمیجك درجه ده افراط
اوزره یغمور یاغمق معناسنه در یقال تهکم المطر اذا امطر کثیرا لایطاق وطرب وتغنی ایلمك معناسنه در یقال
تهکم الرجل اذا تغنی الاهکومة اضحوکه وزننده اسمدر هزل واستهزاء معناسنه در التهکیم تفعیل وزننده
برکسه ایچون طرب وتغنی ایلمك معناسنه در تقول هکمت له اذا غنیت له المستهکم اسم فاعل بنیه سیله خودبین
ومتکبر آدمه دینور یقال رجل مستهکم ای متکبر الهکم کتف وزننده دائما بیهوده ومالایعنی یه کیریشوب
دورشور اولان شریر وبدکار وهرزه کاره دینور یقال رجل هکم ای شریر مقتحم علی مالایعنیه الهلیم الیم
وزننده یاپشقان شیئه دینور یقال شیء هلیم ای لاصق الهلمان کسریله ومیمك تشدیدیله چوق نسنه یه
دینور اتمك اولسون وسائری اولسون الهیلمان هانك فتحی وضمیله هلمان معناسنه در الهلام غراب وزننده
در یسیله پشمش بوزاغی بریانه دینور علی قول اکشی آش دیدکلری طعامك یاغی سوزلمش وتبرید اولنمش صویینه
دینور تحفة المؤمنین ترجمه سنده بو کونه مرسومدر که هلام اغذیه انواعندندر بوزاغی امثالی صو وطوز ایله
قینادوب صوینی منقاطر اولنجه بر محلده ترك ایدرلر و بحسب الاقتضاء بقول حاره یاخود بقول بارده یی سرکه ایله
قینادوب سرکه دن چقدقدنصکره لحم مزبوری اول سرکه ایله قینادرلر افعالی اضافه اولنان بقولك مزاجنه
تابعدر الهلم ضمتیله طاغ کیکلرینه دینورکه چوپر تعبیر اولنور الهلم قنب وزننده صالقی وسلپوك آدمه دینور
مؤنثی هلمه در الاهتلام افتعال وزننده برنسنه یی کیدرمك معناسنه در یقال اهتلم به ای ذهب به هلم هانك
فتحی ولامك ضمی ومیم مشدده نك فتحی اوزره بناسیله اسم فعل امر در بری کل دیمکدر تعال معناسنه در اصلی
هالم ایدی که هاء حرف تنبیهدر ولم کلمه سی لم ماده سندن که جمع ایلمك معناسنه در فعل امر اولمغله ضم
نفسك الینا یعنی سن کندیکی بزه بناشدر که مراد بزم یانمزه کل دیمك اولور بعده فی الاصل الم اولمق حسبیله لامده
بنه سکون تقدیریله الف حذف اولنوب کلمهٔ بسیطه کبی استعمال اولندی مفرد و جمعی مذکر و مؤنثی متساویدر
و بو حجازیون عندنده در که غیر متصرفدر و بنو تمیم ردّ کلمه سنك مجراسنه اجرا ایدرلر هلم وهلما وهلموا وهلمی
وهلممن دیرلر واهل نجد دخی حجازیون کبیدر ولازم ومتعدی اولور هلم الینا وهلم شهداءکم کبی که برو کتورك دیمکدر
وکاه اولور که لامله صله لنوب هلم لك دینور هیت لك کبی ونون مثقله لاحق اولوب هلمن دیرلر ومؤنثنده میم مکسور
و جمعنده مضموم اولور وتثنیه مذکر وتثنیه مؤنثده هلمان دیرلر وجمع مؤنثده هلممنان دینور نون اخیره نك تخفیفله
و برکسه سکا هلم الی کذا وکذا دیسه جوابنده الی م اهلم دیرسن همزه نك وهانك فتحیله یعنی نیره یه کله یم دیمکدر اصلی
الی م الم ایدی الی ماالم کلمه سندن مخففدر هاء حالی اوزره ترك اولنور کذلك هلم کذا دیسه لر جوابنده لا اهلمه دیرسن
وکاه اولور که یالکز همزه مضموم اولور و بعضا همزه ولام مضموم اولور و بعضا همزه مضموم ولام مکسور اولور
لا اعطیکه معناسنه شارح دیرکه لسان العربده مرسوم اولدیغی اوزره هلم کلمه سی عند البصریین وجه مذکور اوزره هاء
تنبیه ایله لم کلمه سندن مرکبدر وعند الکوفیین هل ایله ام کلمه سندن مرکبدر بعده کلمهٔ مفرده کبی استعمال اولندی اهل
حجاز عندنده اسم فعل امر اولمغله غیر متصرفدر و تمیم واهل نجد عندنده فعل اولمغله ردّ کلمه سی کبی متصرفدر هانی
زائددر واهل حجاز عندنده اکا نون ثقیله وخفیفه دن بریسی داخل اولمز لکن تمیم ونجدیون عندنده داخل اولور وهلم
کلمه سی اعط معناسنده کلور ودعوت ایچون استعمال اولنور مثلا برآدمی طعامه دعوت معرضنده هلم لك دیرلر پس
مؤلفك هلم الی کذا وکذا قولی تعال معناسنه در وهلم کذا قولی اعط معناسنه اولمغله جوابنده لا اهلمه دینور لا اعطیکه
معناسنه الهلمة دحرجه وزننده والاهلام اکرام وزننده برآدمی هلم دیو یانه چاغرمق معناسنه در یقال هلم به
واهلم به اذا دعاه الهلم فتحتیله هلم لفظنك جوابیدر که هلم دیو یانه دعوت ایدن آدمه اطاعتله جوابدر واره یم
وکله یم دیمکدر نعم کبی یقال جاد بهلم اذا اطاعه اهلم آنك وزننده طبرستانده بر بلده در الهلدم زبرج
وزننده یماری یللو اولان یمالو کلیمه دینور وقالین و بوغون کچه یه دینور یقال بسط له الهلدم ای الکساء
الظاهر الرقاع وکذا اللبد الجافی الغلیظ الهلقم قافله زبرج وزننده باشلو عورته دینور وقوی وزورمند آدمه

دینور واوردلی واسع آدمه دینور الهلقم اردب وزننده شول سید وذیشان سرکاره دینور که قومك دیت
وغرامت وسائر تکالیف شاقه یوکلرنی کندیسی متحمل اولور اوله یقال رجل هلقم ای سید ضخم ذو الحمالات
واکول آدمه دینور الهلقامة قرطاسه وزننده والهلقم علبط وزننده والهلقام قرطاس وزننده بونلرده
اکول آدمه دینور وهلقامه ایری واوزون آدمه دینور وارسلانه دینور و بررجل آدیدر الهم هانك فتحی ومیمك
تشدیدیله حزن واندوه معناسنه در جمعی هموم کلور یقال اخذه هم ای حزن ودرونده عزم وتصمیم اولنان
خصوصه دینور یقال له هم عظیم وهو ماهم به فی نفسه بوراده هم به ترکیبی قصد وعزم معناسنه در کرچه
مؤلف بو معنایی بوراده ذکر ایلمدی لکن بصائرده رسم ایلمشدر کما فی قوله تعالی ولقد همت به وهم بها الایه
وآندن اسم همه در هانك کسریله جمعی همم در عنب وزننده وهم ومهمه فتحاتله محزون وغمناك ایلمك
معناسنه در یقال همه الامر هما ومهمة من الباب الاول اذا حزنه وهم ارتمك معناسنه در یقال هم الشحم
اذا اذابه و یقال هم السقم جسمه ای اذابه واذهب لحمه ومه دن سود صاغمق معناسنه در یقال هم اللبن اذا حلبه
وناقه یه سودینك کرتی زحمت واضطراب و یرمك معناسنه در یقال هم الغرز الناقة اذا جهدها وحشرات
ارض تعبیر اولنان جانورلر یوریمك معناسنه در یقال همت خشاش الارض هما من الباب الثانی
اذا دبت الاهمام همزه نك کسریله بو دخی محزون ایلمك معناسنه در یقال اهمه الامر اذا حزنه و پیر فانی اولمق
معناسنه در یقال اهم الشیخ اذا صار هما الاهتمام افتعال وزننده محزون اولمق معناسنه در یقال
اهمه الامر فاهتم ای حزنه فاغتم شارح دیرکه برایشه قیام واقدام ایلمك معناسنه متداول اولان اهتمام بو معنانك
لازمیدر الانهمام انفعال وزننده یاغ مقوله سی نسنه ارتمك معناسنه در یقال هم الشحم فانهم ای اذابه فانذاب
و پیر فانی اولمق معناسنه در یقال انهم الشیخ اذا صار هما الهامة میمك تشدیدیله مطلقا دابه یه دینور جمعی هوام
کلور ذکر اولندیغی اوزره دبیب معناسنه اولان هم لفظندندر شارحك بیانه کوره مخوف اولان حشرات
ارضده شایع اولدی کلر و یلان وعقرب کبی نه که سامه ذات السم اونلره مخصوصدر التهمم تفعل وزننده
برنسنه یی جستجو ایلمك معناسنه در یقال تهمم الشیء اذا طلبه وتحسسه مؤلف بونی تکرار ایلمشدر و برآدمك
باشی بتلمك معناسنه در یقال تهمم رأسه اذا فلاه الهاموم ضعف وهزالدن اریمش اولان دوه اورکنه
دینور الهمام غراب وزننده اورکدن اریمش یاغه دینور وقاردن اریوب اقان صویه دینور وعظیم الهمه وقوی
العزیمه پادشاهه و والی یه دینور یقال ملك همام ای عظیم الهمة ونفسنده بهادر اولوب سخی وجوانمرد اولان
سید وذیشان آدمه دینور و بو رجاله مخصوص وصفدر جمعی همام کلور کتاب وزننده یقال رجل همام ای سید
شجاع سخی وهمام ارسلانه دینور و زیان بن کعبك فرسی اسمیدر الهمهام زلزال وزننده بو دخی بهادر وسخی
وکریم اولان ذیشان آدمه دینور وارسلانه دینور الهمة هانك کسری وفتحیله ضمیرده فعله چقرلمسی قصد
واراده اولنان خصوصه دینور ومیل طبع وشوق وهوی معناسنه در یقال به همة صادقة وهی ما هم به
من امر لیفعل وکذا الهوی الهم والهمة هانك کسریله پیر فانی یه دینور جمعی اهمام کلور مؤنثی دخی
همه در جمعی همات کلور وهمایم کلور غیر قیاس اوزره الهمومة هانك ضمیله والهمامة سلامه وزننده
مصدرلردر پك پیر فانی اولمق معناسنه در یقال هم الرجل هموما وهمامة اذا صار هما لاهمام حرف نفی ایله
وقطام وزننده لا اهم معناسنه در که قصد وعزم ایلم دیمکدر یقال لاهمام ای لا اهم بذلك ولا افعله وهمام
کذلك قطام وزننده یهم معناسنه مستعملدر که همه دن فعل مستقبلدر کما سیذکر یقال جاء زید همام ای یهم
شارحك بیانه کوره اشبو همام کلمه سی عزم وقصد معناسنه اولان هم وهمه معناسنه که مصدرلردر اسم فعلدر
پس لاهمام قولی لا اهمه دیمکدر اساسده لاهمام لی عبارتیله مرسوم اولمغله مؤلف صله یی ایراد ایلمامکله تنقیص
ایلمشدر یاخود قلم ناسخ اسقاطیدر کذلك همه دن دخی اسم فعل اولور لکن اصول سائره ده همهام عنوانده
مرسومدر وهمهام قالمدی نوکندی معناسنه ده اسم فعل اوله رق مستعملدر کما سیذکر همك هانك فتحی ومیم
مشدده نك ضمیله وهمتك هانك کسریله حسبك وناهیك معناسنه مستعملدر که سکا کفایت ایدر دیمکدر یقال
هذا رجل همك وهمتك من رجل ای حسبك و بونلر اقصی همك وهمتك سبکنده لردر الهمیم امیر وزننده
والتهمیم تفعیل وزننده اسم اوله رق تمتین کبی ضعیف یغموره دینور یقال فی السماء همیم وتهمیم ای مطر ضعیف
وهمیم شول سوده دینور که یاتق طلونمه جمع اولنوب لکن هنوز یوغرد اولمامش شرب اولنه الهموم صبور
وزننده صاغمقلی چوق یغمور ازال ایدن بلوده دینور یقال سحاب هموم ای صبوب للمطر وکوزل ولطیف

یوروبشلو ناقه یه دینور وصو بی جوق قیویه دینور یقال بئر هموم ای الکثیرة الماء و یل اسدکجه بری اوته صالنان
سازاغه وقامشلغه دینور الهمهمة زلزله ورننده سوزی پك یاپجه سو یلمك معناسنه در شو یله که مخاطب
ایشدوب لکن مآل ومفهومنی فهم ایلمیه ترکیده مرلدانمق تعبیر اولنور یقال همهم الکلام اذا اخفاه وچوجغی
اویوتمق ایچون نی چالمق معناسنه در یقال همهمت الطفل اذا نومت بصوتها وحزن وغمدن کوکسده صوت
طبقانمغله خیرلدامق معناسنه در یقال یهمهم الزئیر اذا ردّد فی صدره من الهم وصغر وفیل مقوله سی حیوانلر
کومورد نمك معناسنه در ومطلقا بوغوق وطیقانق سسله سسلنمك معناسنه در و بر رجل آدیدر الهمهیم
قندیل وزننده والهمهوم عصفور وزننده ارسلانه دینور وهمهیم کوکسده آوازنی ترید ایدن حماره دینور
الهماهم هانك فتحیله هموم وغموم معناسنه در الهمام شدّاد وزننده قوغجی یه اطلاق اولنور یقال رجل
همام ای نمّام وهمام اسامیدندر همام بن الحارث وابن زید وابن مالك صحابه لردر وایام بردك اوچنجی کوننه
اطلاق اولنور که برودت تصمیم کونی اوله جقدر یقال هذا یوم الهمام ای الیوم الثالث من البرد مترجم دیر که همام
عزم معناسنه اولان همّ ماده سندن دخی فعال اولور کما فی الحدیث اصدق الاسماء حارث وهمام لانه مامن احد
الاوهو یهم بامر الهمامیة واسط قضاسنده بر بلده در که همام الدوله منصور بن دبیس نام کسنه نك بنا کرده سیدر
الهمهامة ثماره وزننده والهمهومة عصفوره وزننده عظیم اولان دوه سوریسنه دینور عکرۀ عظیمه معناسنه
الاستهمام بر آدم کندی قومنك مصلحتلری ضمننده دردومحنته اوغرامق معناسنه در یقال استهم فلان اذا اعنی بامر قومه
همهام هانك فتحی وآخرینك کسر اوزره بناسیله برنسنه قالمدی تو کندی معناسنه مستعملدر مثلا برکسه ابقی شیٔ
عندك یعنی یانکده برنسنه قالمدیمی دیو سؤال ایلسه جوابنده همهام دیرلر لم یبق شیٔ معناسنه شارح دیر که کلمهٔ مزبوره
اسم فعلدر الهینمة هانك ونونك فتحی وبینهما یانك سکونیله پك یاپجه سسلنمك و یاپجه سو یلمك معناسنه در
یقال هینم الرجل اذا اصات خفیا وهینمه بر نوع اوت ادیدر الهینم صیقل وزننده بموغه دینور قطن معناسنه
الهینمة هلعه وزننده نسوان عربك تسخیر ایچون افسون ایلدکلری بونجغه دینور و بدخلقت وچرکین بودوره
دینور الهینم فتحتینله خرمایه دینور علی قول بر جنس خرما اسمیدر الهینوم حیزوم وزننده پك یاپجه سو یلمکله
فهم اولنمیان کلامه دینور یقال نطقه هینوم وهو کلام لایفهم بنوهمام قثاء وزننده جن قبائلندن برقبیله در
الهوم قوم وزننده برك ایچ یوزنه دینور بطنان الارض معناسنه هوم المجوس بر دواء معروفدر که فارسیده
مرانیه دیرلرمثانه ده اولان طاشی مفتت و بولی ادرار ده مؤثردر مفرداتده هوم المجوس ساقی بردانه واپجه وقتی و چچکی
صاری وقرمزق و یاسمینه شبیه وورقی خرده برشجردر ارغوان زردانواعندندر دیو مرسومدر و بعضلر عجم دیارنه
مخصوص بر کونه یاسمیندر دیدیلر و برهانده یاسمینه شبیه برشجردر مجوس طائفه سی زمزمه هنگامنده آنك چوغندن
اللرنده طوتمق آیینلرندن اولمغله کندیلرینه مضاف اولدی دیو مبیندر التهویم تفعیل وزننده والتهوّم تفعل
وزننده او یوقلیان آدم باشنی بری اوته صالمق معناسنه در یقال هوّم الرجل وتهوّم اذا هز رأسه من النعاس الهوّام
شداد وزننده ارسلانه دینور الهام حال وزننده یمنده برقریه ادیدر الهامة حاله وزننده مصر جوارنده برکوره
ادیدر الهومة حومه وزننده بیابانه دینور الهوام غراب وزننده هیام معناسنه در که عشق ومحبتك شدتندن
عاشقه عارض اولان آشفته لکه دینور یقال به هوام ای هیام الاهوم اهون وزننده باشی بیوك آدمه دینور یقال
رجل اهوم ای العظیم الهامة مترجم دیر که مولف باش معناسنه اولان هامه یی یائیه اولان هیم ماده سنده رسم ایلیوب
بوراده ذکر ایلمامشدر نهایه ده وسائر مآخذلرده واو یه ده وکیمنده واو یه و یائیه ده دخی ذکر ایلمشلر حتی تهویم وتهو تحریك
هامه معناسنه اولمق اوزره تصریح ایلمشلر کما فی الاساس هوّموا وتهوّموا ای هزواهامهم من النعاس پس اهوم لفظی
هامه دن اولمش اولور مؤلف تهویم واهوم ماده لرنده کویا که اشارت ایلمش اولور الهیم هانك فتحیله والهیمان
فتحاتله عاشق اولمق معناسنه در یقال هام الرجل یهیم هیما وهیمانا اذا احب امرأة الهیم هانك کسریله صوسز
دوه لره دینور یقال ابل هیم ای عطاش مفردی اهیم در الهیام رمّان وزننده عشاق معناسنه در مفردی
هائم در وقلبی وسوسه ناك اولان کمسه لره دینور یقال هوهائم ای موسوس وهم هیام ای موسوسون الهیام سحاب
وزننده شول قوملغه دینور که پك یومشق اولمغله اصلا طورمیوب دائما اقار اوله یاخود خرده وقوری طپراقلی
قومساله دینور که برقطره دوشدیکی انده بودوب چکر اوله وهانك ضمیله ده لغتدر الهائم والهیوم صبور وزننده
متحیر آدمه دینور یقال رجل هائم وهیوم ای متحیر الهیمان عطشان وزننده ومرادفیدر وهیماء مرضنه اوغرامش
دوه یه دینور جمعی هیام در کتاب وزننده الهیام غراب وزننده عشقك شدتندن ناشی عاشقه عارض اولان جنونه

شبیه حالته دینور که سرسملك آشفته لك تعبیر اولنور یقال به هیام وهو کالجنون من العشق الهیماء صحراء وزننده
صوسز چوله و بیابانه اطلاق اولنور وجهت وجانبی بولنمیان بیابانه دخی دینور یهماء معناسنه ودوه قسمنه مخصوص
برمرض آدیدر که پك چوقدن ایرکیلوب طوران صوایچمکله عارض اولور الهامة حاله وزننده هر شیئك یعنی
هر حیوانك باشنه دینور جمعی هام درهاسز وهامه کیجه قوشلرندن صدی دیدکلری قوش اسمیدر مشهوری بیقوش در
مترجم دیر که نهایه ده لاعدوی ولاهامة حدیثنده هامه دن مراد طائر مزبور اولمق اوزره مشروحدر عربلر سلفده
زعم ایدرلر ایدیکه انتقامی النمیان مقتولك روحی هامه اولوب همیشه اسقونی دیو چاغرر ایمش انتقامی الندقده اوچوب
کیدر ایمش وهامه طیور لیلدن بر طائر علی قول بومه در وعند البعض هر میتك کیکلری یاخود روحلری هامه اولمق
اوزره زعم وانکله تشأم ایدرلر ایمش بعده شرع طرفندن نفی اولندی انتهی وهامه برقومك رئیس وسرکارینه اطلاق
اولنور و آته دینور المستهام مستدام وزننده اشفته وحیران کوکله دینور عاشق کوکلی کبی یقال قلب مستهام
ای هائم التهیم تفعل وزننده خوب ولطیف یوریمك معناسنه در یقال فلان یتهیم ای یمشی مشیة حسنة
هیماء مصغر بنیه سیله مجاشع قبیله سی یورنده برصو آدیدر قصر ایلمده زبازده در هیم الله ایم الله وزننده
ومرادفیدر که قسمه موضوع کلماتدندر هاء همزه دن مبدله در الاهتیام افتعال وزننده برآدم کندی نفسیچون کسب
وکار طریقه لرینه دورشمك معناسنه در یقال هولایهتام لنفسه ای لایحتال الاهیم احمر وزننده نجوم کورنمز
اولان کیجه یه وصف اولور یقال لیل اهیم ای لانجوم فیه فصـــــــــــــــل الیاء التحتیة الیتم یانك
ضمی وتای فوقیه نك سکونیله والیتم فتحتینله یالکزلق انفراد معناسنه در یقال به یتم و یتم ای انفراد اصل
موضوع ماده بو معنادر و بعضلر دیدیلر که یتم و یتم برطفلك پدری وفات ایلمکله پدرسز قالمغه دینور و بو بنی آدمه
مخصوصدرو بهائم وحیواناتده والده سز قالمقدن عبارتدر بعضلك بوندن مرادی بو معنایه موضوع اولوب انفراد
معناسی بوندن مأخوذدر دیمکدر خلاصه انسانده یتیملك بابا طرفندن وحیوانده انا طرفندن اولور و یتم یانك
ضمی وفتحیله مصدر اولور لر طفل یتیم اولمق معناسنه یقال یتم الصبی و یتم یتما و یتما من الباب الثانی والرابع اذا
فقد اباه الیتیم امیر وزننده یالکز فرد و یکانه اولان نسنه یه دینور یقال هو یتیم ای فرد ونظیری کیاب اولان
نسنه یه اطلاق اولنور یقال شیٔ یتیم ای عزیز نظیره و یتیم و یتمان سکران وزننده پدری وفات ایلمش نابالغ
صبی یه دینور بالغ اولدقده اسم یتیم اندن زائل اولور جمعی ایتام و یتامی کلور سکاری وزننده و یتمه کلور فتحاتله
و میتمه کلور مشیخه وزننده یقال طفل یتیم و یتمان اذا لم یبلغ الحلم وقد فقد اباه الایتام همزه نك کسریله خاتونك ولدی
یتیم قالمق معناسنه در یقال ایتمت المرأة اذا صار اولادها یتامی الموتم محسن وزننده اولادی یتیم قالمش خاتونه
دینور جمعی میاتیم در یقال امرأة موتم ونسوة میاتیم الیتم فتحتینله برایشده قصور وفتور اوزره اولمق معناسنه در
یقال یتم الرجل یتما من الباب الرابع اذا قصر وفتر و بو اداده یورلمغله آغر آغر یوریوب اویالنمق معناسنه در یقال یتم
الرجل اذا اعیا وابطا مؤلف بونی تکرار ایلمشدر الیتم یانك فتحیله همّ وحزن معناسنه در یقال فی قلبه یتم
ای هم الیتایم یای تحتیه نك فتحیله بادیه ده نیجه قوملقلردر که بری برندن منقطع ومنفردلردر علی قول وجه مذکور
اوزره نیجه جباله اطلاق اولنور الینیم تشدیدیایله صغیر وزننده یاخود بیروز وزننده برطاغك آدیدر یارم هاجر
وزننده اصفهان قضاسنده برقریه ادیدر و برموضع اخر آدیدر نته که ابو تمام شعرنده ذکر ایلدی الیاسمون سین
مفتوحه ایله معروف چچکدر که ترکیده یاسمین تعبیر اولنور انواعی اولور اطیف چچکدر مفردی یاسم در صاحب وزننده
یاخود هاجر وعالم وزننده در و بونك عالمون لفظندن غیری نظیری یوقدر و بعضلر عندنده فارسیدن معرب اولمغله
جمع مجراسنه جاری اولمز و یاسمینك بیاض وصاری نوعی اولور استشمامی بیروساالخورده لره نافع وصداع بلغمی یه
وزکام عارضه سنه مفید وقوری اولان مسحوقنك ذروری شعر اسودی مبیض ومسحوق اولان چچکنك صو یندن
بروقیه سنی اوچ کون متوالیا شرب رحمدن اقاندمی قطع ایلمکده مجربدر الایلة همزه نك ولامك فتحیله درنوب
قلدامغه دینور حرکت معناسنه وسسه دینور تقول ماسمعت له ایلة ای صوتا و بو افعله وزننده در فیعله وزننده
دکلدر یعنی زائد اولان همزه سیدر یلملم فتحتینله لم ماده سنده ذکر اولندی الیم یانك فتحی
ومیمك تشدیدیله دریایه دینور بحر معناسنه و یم کلمه سنك نه جمع مکسری ونه جمع سالمی کلور و یم بیانی کوکرجنه دینور
حمام وحشی معناسنه و یمّ اشتر نحجی قلجنك آدیدر ونجدا اولکه سنده برصو آدیدر و یمّ مصدر اولور دریایه القا
اولنمق معناسنه یقال یمّ الرجل علی المجهول فهو میموم ای طرح فی الیم ودکز طاشمغله ساحل دکز ایچره قالمق
معناسنه در یقال یمّ الساحل علی المجهول اذا غلبه البحر فطمی علیه الیمام سحاب وزننده والیمم فتحتینله

بونلرده یبانی کوکرجینه دینور حمام وحشی معناسنه التیمم تفعل وزننده کرکی کبی قصد وآهنك ایلمك
معناسنه در یقال تیممه اذا توخاه وتعمده اصلی تأمم ایدی یاء همزه دن مبدل اولدی وعرف شرعده آبدست
بدلی وجه مشروع اوزره طهارت شرعیه قلمق معناسنه مستعملدر که یوزی واللری درسکه وارنجه طپراغله
مسح ایلمکدن عبارتدر قصد صعیدی متضمندر یقال تیمم المریض اذا مسح وجهه ویدیه بالتراب التیمیم
تفعیل وزننده بودخی قصد ایلمك معناسنه در یقال یممه اذا قصده وخسته یه تیمم ایتدرمك معناسنه در
یقال یمم المریض للصلاة اذا مسح وجهه ویدیه بالتراب فتیمم هو الیمامة والیمام یانك فتحیله قصد وعمد
معناسنه در ویمامه زرقاء ایله ملقبه شول قیزك اسمیدر که اوچ کونلك مسافه ده اولان نسنه یی کوررایدی کوزی
کوك اولدیغندن زرقاء اطلاق اولنمشیدی * ابصر من زرقاء * مثلنك منشأیدر ویمامه جو دیدکلری اولکه نك
اسمیدر که مدینه ایله مکه نك شرقی وسطندن بصره وکوفه یه اون آلتی مرحله یه دك ارضدن عبارتدر مزبوره یه
منسوب واسمیله مسمادر اولکه مزبور ارض حجازك سائرلرندن ازید واکثر خرما القلری مشتملدر ومسیلمة الکذاب
اوراده دعوای نبوت ایلدی نسبتده یمامی دینور ویمام ویمامه اولك جهتده دینور امام معناسنه تقول امض
یمامی ویمامتی ای امامی ظاهر ابونلرده دخی یاء همزه دن مبدله در المیم معظم وزننده همیشه مطالب وآماله
ظفریاب اولان آدمه دینور یقال هو میمم ای ظافر بمطالبه یمی حتی وزننده بطیحه ده بر نهرك آدیدر لطیف
ونازك بالقلری اولور الیمة یانك فتحیله بر موضع آدیدر بنویم عربدن بر بطن در الینم یانك ونونك فتحیله
بر قطونا اسمیدر که قارنی بارقی تخمی دیدکلری دارودر مفردی ینمه در وبر بشقه اوتك دخی اسمیدر که یاره لرده
استعمال اولنور ترکیده قلج اوتی ویاره اوتی دیدکلریدر الیوم قوم وزننده معروفدر که کون تعبیر اولنور فارسیده
روز دینور جمعی ایام در اصلی ایوام ایدی مؤلفك بصائرده بیاننه کوره یوم طلوع فجردن غروب شمسه قدر
ونهار طلوع شمسدن معتبردر انتهی ویقال یوم ایوم کلیل الیل ویوم یوم ککتف ویوم ووم ککتف ایضا
واو یادن مبدله در ویوم ذوایام ویوم ذوایاویم ای شدید اوآخر یوم فی الشهر یعنی شدت ومحنتلو کون یاخود
سلخ کونی دیمکدر وعربلر ایام الله دیرلر نعم الله معناسنه که حالیت ومحلیت اعتباریله در تقول ذکرهم بایام الله
ای بنعمه تعالی المیاومة مقاتله وزننده والیوام قتال وزننده کونلك ایله معامله ایلمك معناسنه در یقال یاومه میاومة
ویواما اذا عامله بالایام یام حام وزننده یمنده بر قبیله آدیدر ونوح علیه السلام حضرتلرینك اوغلنك آدیدر که
طوفانده غرق اولدی یوءم حوءب وزننده حبش قبائلندن بر قبیله آدیدر الیهم فتحتینله داولکسه دینور یقال
به یهم ای جنون الایهم احمر وزننده عقل وفهم وادراکدن بی بهره آدمه دینور یقال رجل ایهم ای لاعقل له
ولافهم وطابنجق دوز وبالچین طاشه دینور وصرپ طاغه دینور وصاغر آدمه دینور یقال هو ایهم ای اصم
وچول صحرایه دینور برتبه معناسنه وبهادره دینور واسامیدندر جبلة بن الایهم آخر ملوك غساندر الایهمان تثنیه
بنیه سیله عنداهل البادیه سیل صو یله اسرمش آدمجل دوه یه اطلاق اولنور وعندالحاضره یعنی اهل امصار عندنده
سیل صو یله یانقنه اطلاق اولنور یقال اعوذ بالله من الایهمین ای السیل والجمل الهائج الصئول عنداهل البادیة
والسیل والحریق عندالحاضرة الیهماء صحراء وزننده جهت وجانبی بولنمیان بیابانه دینور یقال فلاة یهماء
ای لایهتدی فیها ویك قحط وشدید سنه یه دینور که اصلا فرج وانشراحی نایاب اوله تم حرف المیم بعون الله الکریم

❁ باب النون ❁ فصل الهمزة ❁

الابن همزه نك فتحی وبانك سکونیله تهمت ایلمك معناسنه در یقال ابنه بشیء ابنا من الباب الاول والثانی اذا اتهمه
وبر آدمی یوزینه قرشو عیبلمك معناسنه در یقال ابنه اذا عابه فی وجهه ویاره ده قان طورمقدن قراره ق معناسنه در
یقال ابن الدم فی الجرح اذا اسود المأبون تهمت اولنمش آدمه دینور کرك خیر وکرك شر جهتیله اولسون یقال
هو مأبون بخیر او شر واکر مطلق ذکر اولنورسه شرایله متهم دیمك اولور یقال هو مأبون ای متهم بشر ظاهرا
خیرده تهمت ظن وکمان معناسنه حمل اولنور التأبین تفعیل وزننده بودخی بر آدمی یوزینه قرشو عیبلمك
معناسنه در یقال ابنه اذا عابه فی وجهه وبشروب یمك ایچون دوه نك طمرندن فصد ایلمك معناسنه در که
اهل بادیه قحط اثنامنده ایدرلر یقال ابن الرجل اذا فصد عرق البعیر لیؤخذ دمه فیشوی ویؤکل ووفات ایلمش
آدمك محاسن اوصافنی یاد ایدرك مدح وثنا ایلمك معناسنه در یقال ابنه اذا مدحه بعد موته وایزه اویمق
معناسنه در یقال ابنه اذا اقتفی اثره وبرنسنه یه منتظر اولمق معناسنه در یقال ابنه اذا ترقبه التأبن تفعل
وزننده بودخی ایزه اویمق معناسنه در یقال تابنه اذا اقتفی اثره الابنة همزه نك ضمیله اغاج دالنده اولان تکمه یه

دینور یقال عود کثیر الابن ای العقد وعیب ونقیصه معناسنه در علت معهوده بوندن مأخوذدر یقال
فی حسبه ابنة ای عیب ورجل خصیف معناسنه در که خصافت صاحبی یعنی عقل ورشدی متین ومستحکم آدمه
دینور شارح دیر که خصیفك بورایه مناسبتی یوقدر خیصف اولمق اغلبدر که ضروط دیمکدر انتهی وابنه دوه نك
بوغزنده اولان یومریجه اته دینور وحقد وکینه معناسنه در یقال فی قلبه ابنة ای حقد الابن کتف وزننده
قویو وغلیظ اولان طعام وشرابه دینور الاتان همزه نك کسری وبانك تشدیدیله برنسنه نك وقتنه علی قول
اول هنکامنه دینور یقال اتان الشیء ای حینه واوله شارح دیر که وزنی فعالدر بعضلر نونی زیاده یه حمل
ایله وزنی فعلان اولمق اوزره رسم ایلدیلر که اب ماده سندن اولور الابن صاحب وزننده قوری طعامه دینور
یقال طعام آبن ای یابس ابان سحاب وزننده اسامیدندر ابان بن عمرو وابن سعید اصحابدندر وبنجه
محدث اسملریدر وابان کلمه سی منصرفدر فعال وزننده در وابان حاجر شرقیسنده بر طاغك آدیدر که انده خرمالق
وصو واردر وبنی فزاره یوردنده بر طاغك آدیدر ذوابان بر موضعدر ابانان ایکی طاغه اطلاق اولنور بر ینه
متابع وبرینه ابان دینور بعده تغلیب اولندی الابانة کتابه وزننده بر کلمه در که جمیع اصحاب ویاران معناسنه در یقال
جاء فی ابانته ای فی کل اصحابه ابنی همزه نك ضمیله لبنی وزننده بر موضعدر ابین زبیر وزننده ابن سفیان درکه
محدثدر دیرابون تنور وزننده یاخود ابیون که افیون وزننده در جزیرهٔ ابن عمرده بر مناستردر آکا قریب براوزون
اوزادی عمارت واردر آنده بر مزار عظیم اولمغله نوح پیغمبرك علی نبینا وعلیه السلام قبری اولمق اوزره منقولدر
الاتان تای فوقیه ایله سحاب وزننده دیشی اشکه دینور هایله اتانه لغت قلیله در جمعی آتن در همزه نك مدی وتانك ضمیله
عناق واعنق کبی واتن کلور ضمتینله واتن کلور تانك سکونیله وماتوناء کلور شارحك بیاننه کوره بو اسم جمعدر واتان قبو
باشنده صو چکن آدمك طوردیغی یره دینور بو ایکی معناده همزه نك کسریله ده لغتدر ومحففه نك قاعده سنه یعنی دوشکی
اولان اغاجه دینور که تخته لر آنك اوزرینه یاپیلور واتان الضحل دیبی یقین قیونك اغرنده اولان شول قیایه دینور که اوزری
بوصونن بغلیوب دوز وطابنجق اوله علی قول صوابچره اولان شول قیایه دینور که نصفی صوابچره ونصفی طشره ده اوله
الاتن همزه نك فتحی وتانك سکونیله والاتون قعود وزننده بر یرده ثابت ومقیم اولمق معناسنه در یقال اتن بالمکان
اتنا واتونا من الباب الثانی اذا اقام وثبت الاتنان فتحاتله آدمی صیق صیق آته رق یوریمك معناسنه در یقال اتن
الرجل اتنانا اذا قارب الخطو الاتون تنور وزننده وبعضا مخفف اولور اتمکجی وکرجی مقوله سنك فرونلرینه
وحمام کلخننه دینور جمعی اتن کلور همزه نك ضمیله واتاتین کلور که مشدده نك جمعیدر الاتن همزه نك فتحیله یتن
معناسنه در که یکی طوغان چوجغك ایاقلری باشندن مقدم ظهور ایلمکه دینور که ترس طوغمقدر تنه که ماده سنده
مرسومدر وخاتون چوجغی ترس طوغورمق معناسنه در یقال اتنت المرأة اتنا بمعنی یتنت الاتن ضمتینله
یوجه یرلره دینور الایتان اکرام وزننده بودخی چوجغی منکوس طوغورمق معناسنه در یقال آتنت المرأة بمعنی
ایتنت ای ولدت الولد منکوسا وهو ان یخرج رجلاه قبل یدیه الاثین ثای مثلثه ایله امیر وزننده کوکلو نسنه یه دینور
یقال شیء اثین ای اصیل اثان سحاب وزننده ابن نعیم درکه تابعیدر الاثنة غرفه وزننده صیق وچتلق مغیلان
اغاجلغنه دینورنته که اول رسمه سدر اغاجلغنه عیص دینور جمعی اثن کلور صرد وزننده الاثن ضمتینله بت وصنم
معناسنه اولان وثن لفظندن جمع اولور وثن لفظنك جمعی ضمتینله وثن اولوب بعده واوی همزه یه ابدال الله اثن دیرلر
ومنه قرأ جماعات من القراء ان یدعون من دونه الا اثنا الاجن جمیله صاحب وزننده لون وطعمی متغیر
اولمش صویه دینور یقال ماء آجن ای المتغیر الطعم واللون الاجن همزه نك فتحی وجیمك سکونیله والاجن
فتحتینله والاجون قعود وزننده صوبك طعم ولونی متغیر اولمق معناسنه در یقال اجن الماء واجن اجنا واجنا
واجونا من الباب الثانی والاول والرابع اذا تغیر طعمه ولونه واجن چرپی یزجرمك معناسنه در یقال اجن القصار
الثوب اجنا اذا دقه الاجنه همزه نك حرکات ثلاثیله وجنه معناسنه در که یکاغه دینور الاجانة همزه نك
کسری وجیمك تشدیدیله والایجانة یای تحتیه ایله والانجانة نونله معروف قابدر جمعی اجاجین در شارحك
بیاننه کوره بیوك طاس وتغار ولکنجه دیدکلری قابلر اوله جقدر زمخشری مقدمه ده بالکرطاس ایله تفسیر ایلدی
وبعض نسخده ده یای تحتیه ایله ایجانه برنده لامله الجانه مرسومدر جمله سنك اصلی اجانه در تشدید جیمله الاحنة
همزه نك کسری وحای مهمله نك سکونیله حقد وکینه معناسنه در یقال به له احنة ای حقد واویکه یه دینور
غضب معناسنه جمعی احن کلور عنب وزننده الاحن همزه نك فتحیله مصدردر برکسیه حقد وکین بغلمق
معناسنه در یقال احنه احنا من الباب الرابع اذا حقده وطارلمق معناسنه در یقال احن علیه اذا غضب

المواخنة مفاعله وزننده مخاصمه ومعادات معناسنه‌در يقال آخنه اذا عاداه الاخنى خای معجمه ايله عاخنى
وزننده برجشيد چبوقلى الاجه نك اسميدر وآلجق كتان بزنه دينور الاخنية صاحبيه وزننده بايلره دينور فسى
معناسنه المؤدن همزهٔ ساكنه ودال مهمله مفتوحه ايله مكرم وزننده بودوره دينور واوايله مودن لفظنده
لغتدر الاذريون همزه نك مدى وذال معجمه نك فتحيله بردرلو صارى چچكدر كه اورته سنده قطيفه خاوى كبى
سياه خاوى اولور تركيده كوچكنه قره كوز وبيوكنه آى چچكى ديرلر مزاجى حار ورطبدر عجملر نظاره سندن پك
خوشلنوب اعتبار ايدرلر وپيراقلرنى خانه لرى ايچره نثر ايدرلر پك خوشبوى اولمز شارحك بيانه كوره آذركون
فارسى معربيدر كه آتش رنكلو ديمكدر الاذن همزه نك كسريله وفتحتيله والاذان والاذانة همزه لرك فتحيله
بيلمك معناسنه‌در يقال اذن بالشئ اذنا واذنا واذانا واذانة من الباب الرابع اذا علم به ومنه قوله تعالى فأذنوا
بحرب من الله اى كونوا على علم ويقال فعله باذنى اى بعلمى واذن واذين امير وزننده برآدمه برنسنه ضمننده
دستور ويرمك معناسنه‌در كه اذن ويرمك تعبير اولنور بوندن اسم اذن در همزهٔ مكسوره ايله دستور واجازه
معناسنه‌در يقال اذن له فى الشئ اذنا واذينا اذا اباحه له الاذين امير وزننده اذن كبى بيلمكه دينور تقول فعله
باذنى واذينى اى بعلمى وقولغه دينور اذن كبى واذين اذان معناسنه‌در كه نماز ايچون نداى معهوددر ومؤذنه دينور
ومحدثيندن محمد بن جعفرك پدرينك جدى اسميدر وبرقومك زعيم ومصلحتكذارينه دينور يقال هو اذين القوم
اى زعيمهم وكفيل معناسنه‌در وشول محله دينوركه هر طرفدن اكا اذان سسى كلور اوله تقول نحن فى مكان اذين
اذا كان يأتيه الاذان من كل ناحية وابن اذين ابو نواسك نديمى ايدى الايذان همزه نك كسريله بيلدرمك معناسنه‌در
يقال آذنه الامر وبالامر اذا اعلمه وبرخوش نسنه برآدمه عجب ويرمك معناسنه‌در يقال آذنه الشئ اذا اعجبه ومنع
ايلمك معناسنه‌در يقال آذنه اذا منعه واوتلر جابجا قورويغه بشلمق معناسنه مستعملدر كويا كه قورويغه يوز
طوتديغى لسان حاله اعلام ايدر يقال آذن العشب اذا بدا يجف فبعضه رطب وبعضه يابس وبركسه نك قولغنه
اورمق معناسنه‌در يقال آذنه اذا اصاب اذنه واذان اوقومق معناسنه‌در يقال آذن المؤذن بمعنى اذن التأذين
تفعيل وزننده چوق اعلام ايلمك معناسنه‌در يقال اذن الامر اذا اكثر اعلامه وبركسه نك قولغنى بورمق
معناسنه‌در يقال اذن فلانا اذا عرك اذنه وبرآدمه صو مقوله سى شربه ويرميوب شربدن رد ومنع ايلمك
معناسنه‌در بناسى ازاله ايچوندر كه سلب اذن ودستور ايدر يقال اذنه اذا رده عن الشرب فلم يسقه واياق
قابنه وسائر نسنه يه قولاق يكورمك معناسنه‌در يقال اذن النعل وغيرها اذا جعل لها اذنا وتأذين اسم اولور
اذان معناسنه تقول سمعت تأذينه اى اذانه واذان اوقومق معناسنه‌در يقال اذن المؤذن بالصلاة اذا اعلم بها
الاستيذان دستور ديلمك معناسنه‌در يقال استأذنه اذا طلب منه الاذن الاذن فتحتيله برخوش سوزى
خوشلنوب تعجب ايده رك ديكلمك على قول مطلقا ديكلمك معناسنه‌در يقال اذن اليه واذن له اذنا من الباب
الرابع اذا استمع معجبا اوعام ومشامه طعامك رايحه سى كلمكله اشتها وآرزو قلمق معناسنه‌در يقال اذن لرايحة
الطعام اذا اشتهاه الاذن همزه نك ضميله والاذن ضمتيله معروفدر كه قولغه دينور وبو مؤنثدر جمعى آذان
كلور مد ايله وتقول العرب لبست اذنى له اى اعرضت عنه اوتغافلت يعنى بن قولقلرمى آنك جهتندن اورتدم
ديرلر كه آندن اعراض ايتدم ياخود تغافل ايلدم ديمكدن كنايه در ويقال جاء فلان ناشرا اذنيه اى طامعا واذن
هر نسنه نك ال ايله ياپشه جق قبضه سنه وقولپنه اطلاق اولنور تقول خذ من اذنه اى مقبضه ويقال اخذ من اذن
الكوز اى عروته واذن بنو بكر بن كلاب يوردنده برطاغك آديدر وسوزى اصغا وقبول ايدن آدمه اطلاق اولنور كه
سوزاسلر وسوز ديكلر آدم تعبير اولنور مفرد وجمعى مساويدر يقال فلان اذن اى مستمع قابل لما يقال له ويقال هم
اذن واذنا القلب تثنيه بنيه سيله يوركك يوقريسنده اولان ايكى طرفلو ايكى كوچك نسنه‌دن عبارتدر كه
قولقلرى برنده‌در واذن ياخود ام اذن سماوه زاينده برسياه قيالق آديدر كه آندن دكرمن طاشى قطع ايدرلر
ذو الاذنين انس بن مالك رضى الله عنه حضرتلرينك لقبيدر كلمات حضرت نبوى بى كركى كبى استماع وحفظ
ايلديكيچون ملقب اولدى ياخود مزاح ومطايبهٔ نبوى جهتيله ملقب اولدى الاذانى غرابى وزننده والاذن آدم
وزننده قولقلرى بيوك واوزون آدمه دينور يقال رجل اذانى وآذن اى عظيم الاذن طويلها ويقال نعجة اذناء وكبش آذن
اى عظيمة الاذنين الاذن همزه نك فتحى وذالك سكونيله قولغه اورمق ياطوقنمق معناسنه‌در يقال اذنه اذنا
من الباب الاول اذا اصاب اذنه وقولاق آغريمق معناسنه‌در يقال اذن الرجل على المجهول اذا اشتكى اذنه اذينه
جهينه وزننده عماليق طائفه سندن برپادشاه آديدر وبروادى اسميدر بنو اذن همزهٔ مضمومه ايله بربطن در

اذن الحمار برنباتدر كه هاويچ كبى ايرى كوكى اولور حلوا ولمغله اكل اولنور اذان الفار مد ايله برنباتدر بارد ورطبدر
قاورلمش ارپه اونيله ضمادى كوزده اولان ورمى تحليل ايدر بونى مفرداتده مرزنكوش ايله بيان ايلمشلر واقعا فارسيده
دخى مرزنكوش صيچان قولغى ديمكدر تركيده تحريفله مرجانكوش ديدرلر آذان الجدى لسان الحمل ديدكلرى
نباتدر كه سكيرلى پيراق تعبير اولنور آذان العبد چوبان دودكى ديدكلرى نباتدر آذان الفيل قلقاس ديدكلرى
سبزه‌در كه شامده معروفدر آذان الدب بوصيردر كه قاطرقويرغى وصغرقويرغى ديدكلرى نباتدر وتركيده
آيوقولغى ديدكلرينه حالبى دينور آذان القسيس قباقر وغندن برنوعدر كه قدح مريم وجمعه كوبكى وسفسى
كوزلى ديدكلريدر آذان الارنب خذنى معك اطلاق ايتدكلرى ياپشقان اوتيدر كه طوشان قولغى وطول عورت
پيراغى تعبير ايدرلر اذن الشاة بركونه نباتدر مفرداتده لصيقى ايله مفسردر الاذان سحاب وزننده اسمدر
وجه معروف اوزره كلمات معهوده ايله جماعت مسلمينى نمازه دعوت ايچون ندايه دينور شارح ديركه ايذان
مقامنه قائم اولور اعلام معناسنه ومصادحه تأذيندن اسم اولمق اوزره مرسومدر كلام وجهارتكليم وتجهيردن اسم
اولديغى كبى انتهى واذان اقامه معناسنه‌دركه جماعت اماملة فرضه قيام ايچون اقامت كتورمكدن عبارتدر التأذن
تفعل وزننده يمين ايلمك معناسنه‌در يقال تأذن الرجل اذا اقسم وبيلدرمك معناسنه‌در يقال تأذن الامر اذا اعلمه
وامير اولان آدم ناسه اعلا صوتله برماده ضمننده نهى وتهديد ايلمك معناسنه‌در يقال تأذن الامير فى الناس اذا نادى فيهم
يتهدد المئذنة مكنسه وزننده اذان اوقويجق موضعه ياخود مناره يه دينور يقال اذن فى المئذنة اى موضع الاذان
او المنارة وصومعه يه اطلاق اولنور اذن همزه نك كسرى وذالك فتحيله بركلمه‌دركه جزاء وجوابده ذكر اولنور
ان كان الامر كما ذكرت تأويلنده‌در يعنى برآدم آيتك الليلة يعنى بو كيجه سكا كلورم ديسه جوابنده اذن اكرمك
ديرلر كه واقعا ديديكك كبى كلورسك بنده سكا اكرام ايدرم ديمكدر وكاه اولور كه همزه سنى حذف ايدوب ذن ديرلر
واكر اذن اوزره وقف ايدرسك نونى الفه تبديله اذا ديرسن الاذن حاجب وزننده ومرادفيدر كه سلاطين پرده دارنه
ودربانه دينور الاذنة فتحاتله حبه ودانه نك پيراغنه دينور كرك غلالده وكرك ميوه لرده اولسون كه ابتدا چقان
خرده پيراقلريدر يقال خرجت اذنة الحب اى ورقه وخرده دوه لره وقيونلره اطلاق اولنور وصمانه دينور
تبن معناسنه جمعى اذن درهاسز واذنه سبب اشتها اولان طعام رايحه سنه دينور يقال هذا طعام لا اذنة له
اى لاشهوة لريحه واذنه طرسوس قربنده برشهر اديدر حالا الفك مديله ودال مهمله ايله آدنه ديدكلريدر شارحك
بيانه كوره ابو سليم اذنه نام كمسنه بنا كرده سيدر واذنه مكه قربنده برطاغ آديدر اذين آمين وزننده اسامى ندر
منصور بن آذين وعلى بن حسن بن آذين محدثلردر اذون صبور وزننده رى قضاسنده برموضعدر الاذنات
فتحاتله جمع قيد نام محلده برقاج كوچك تپه لردر قيد ايله ما بينى اون ميل مقداره قريبدر مفردى اذنه در المؤذنة
مكرمه وزننده برقوش آديدر وسليمان بن اذان محدثدر الارن فتحتيله والارين امير وزننده والاران
كتاب وزننده جنبشلنوب نشاطلنمق معناسنه‌در يقال ارن الرجل ارنا وارينا وارانا من الباب الرابع اذا نشط
الارن كتف وزننده والارون صبور وزننده شن وشاد ونشاطمند آدمه دينور وارون آغوبه دينور
يقال سقاه ارونا اى سما وقيل ينبسنه دينوركه سم اولمغله اكل ايدن هلاك اولور جمعى ارندر كتب وزننده
وارون طبرستانده بربلده آديدر الاران كتاب وزننده جنازه غسل ايتدكلرى تنه شوى تخته سنه على قول
تابوته دينور وقلجه دينور ووحشى جانور يتاغنه دينور جمعى ارندر كتب وزننده وبرموضع اسميدر كه
اكا قرنسبت اولنور وشاة اران اضافتله اركك صغرك لقبيدر اينكى طلب ايدر اولديغيچون وبو شاة غنم ومعز
وبقردن اعم اولان قول ولغته مبنى در الميران ميزان وزننده بودخى وحشى جانور يتاغنه دينور جمعى مآرين
كلور مصابيح كبى المؤارنة مقاتله وزننده والاران قتال وزننده فخر ومباهات ايلمك معناسنه‌در
يقال آرنه موارنة وارانا اذا باهاه وبوغه اينك ايستمك معناسنه‌دركه اينكه قزمسندن عبارتدر يقال ارن الثور البقرة
اذا طلبها الارنة غرفه وزننده تازه چاپ پنيرنه دينور يقال اطعمنى ارنة اى جبنا رطبا وايچه جك شرابه دينور
وبرجنس دانه اسميدر كه سود ايچره طرح اولندقده قيلنوب پنير اولور ارانى دخى ديرلر حبارى وزننده كذلك ارين
دخى دينور زبير وزننده واكاربى دخى دينور باى موحده ايله الارن قرن وزننده اصرمق معناسنه‌در يقال
ارنه ارنا من الباب الاول اذا عضه الارين امير وزننده هدر وباطل معناسنه‌در يقال دمه ارين اى هدر
ومكان معناسنه‌در وبرموضع آديدر ارن جبل وزننده بربلده آديدر ارينه جهينه زننده مدينه ده برناحيه
آديدر ارينبه زبيريه وزننده ضريه قربنده غنى قبيله سنه مخصوص برصو آديدر ارون صبور وزننده وخيف

الارين امير وزننده واريته جهينه وزننده برموضعلردر ارن كتف وزننده عمير بن جبل البجلي فرسك
ادبدر اران شداد وزننده اذربيجان اولكه سنده براقليم عرقي يعني برمملكت آديدر وقزوين ايالتنده برقلعه اسميدر
ومضر قبيله سي ديارنده مدينهٔ حران آديدر الارانية سحابيه وزننده حمض اشجارندن طويل الساق اولان
شجره دينور الاسن صاحب وزننده طعم ولوني متغير اولمش صويه دينور يقال ماء اسن اى آجن الاسن
فتحتيله والاسون قعود وزننده صويك طعم ولوني متغير اولمق معناسنه در يقال اسن الماء واسن اسنا واسونا
من الباب الثاني والاول والرابع اذا تغير طعمه ولونه واسن قيويه كيرن ادم قيونك بد رايحه سندن بايلمق معناسنه در
يقال اسن الرجل اسنا من الباب الرابع اذا دخل البئر فاصابته ريح منتنة فغشي عليه الاسن همزه نك فتحيله برادمك
مقعدنه تپمه اورمق معناسنه در يقال اسن له اسنا من الباب الثاني والاول اذا كسعه برجله و برنسنه يي ابقا ايلمك
معناسنه در تقول اسنت له اى ابقيت له التأسن تفعل وزننده كچن اوقاتي تذكر ايلمك معناسنه در يقال تأسن
الرجل اذا تذكر العهد الماضي و برخصوصده اويالنوب اكلنمك معناسنه در يقال تأسن فلان اذا ابطأ واعتل
و بركسنه پدرينك خويله خويلنمق معناسنه در يقال تأسن اباه اذا اخذ اخلاقه وصو متغير اولمق معناسنه در يقال
تأسن الماء اذا تغير الاسن ضمتيله خوي معناسنه در يقال له اسن كريم اى خلق و يمنده بر وادي ادبدر وقولان واورغان
مقوله سنك برقاتنه دينور و بدنده شحم بقيه سنه يعني قوت بقيه سنه دينور يقال سمنت ناقته
على اسن اى على بقية شحم جمعي آسان كلور الاسن همزه نك كسريله والاسن عنل وزننده بونلرده شحم وقوت
بقيه سنه دينور الاسينة سفينه وزننده كيريش قاتلرندن برقاته دينور جمعي اساين در وشول بالك قات نصميه
دينوركه برقاچ قات ايدوب قولان يادزكين ايدرز مراد بونلركه برقاتيدر اسنى همزه نك كسري وفتحيله صعيد
مصرده بربلده در مهمات نام كتابك وسائر بعض مؤلفات صاحبي علامه عبدالرحيم بن حسن الاسنائي الفقيه
الشافعي اورادندر الاشنة همزهٔ مضمومه وشين معجمه ايله برنسنه دركه بلبد وچام اغاجلرنده تكون ايدوب المره
صارمشور اغاج كوكندن قاولمش يوفقه قبوغه شبيه و بياض وخوشبوي اولور تركيده اغاج يوصوني تعبير اولنور
اشني حسني وزننده صعيد مصرده برقريه دروبو همزه ايله اسني دكلدر اشونه همزه نك ضميله اندلسده
برحصاردر الاشنان همزه نك ضمي وكسريله معروفدركه چوغان ديدكلري نباته دينور جرب وحكه علتلرينه
نافع وجالي ومنقي ودم حيضي مدر وحمدن جنيني حيا وميتا مسقطدر التأشن تفعل وزننده اشنان ايله ال يايقمق
معناسنه در يقال تأشن الرجل اذا غسل يديه بالاشنان و بعضا نحيه محدثلر منسوبلردر محمد بن احمد بن هلال
الرقي الاشناني كبي الاصيان مصغر بنيه سيله اصيلال كلمه سنده لغتدركه اصيل كلمه سنك مصغر يدر ايكندي ايله
اخشام اراليغي اولان وقته دينور تقول لقيته اصيانا اى اصيلالا اطان ظاى معجمه ايله كتاب وزننده برموضعدر
الافن دفن وزننده وقتسز سود صاغمق معناسنه در و بوحيواني افساد ايدر يقال افن الناقة افنا من الباب
الثاني اذا حلبها في غير حينها و ياوري اناسنك ممه سنده اولان سودي هپ امتمك معناسنه در يقال افن الفصيل
اذا شرب ما في الضرع كله وناقه نك سودي آز اولمق معناسنه در يقال افنت الناقة افنا من الباب الرابع اذا قل
لبنها وخداي متعال برآدمي مأفون قلمق معناسنه در يقال افنه الله افنا من الباب الثاني اذا جعله مأفونا الافنة
فرحه وزننده سودي آزجه اولان ناقه يه دينور المأفون عقل ورأى وادراكي ضعيف وواهي سبكمغز آدمه دينور
يقال رجل مأفون اى الضعيف الرأى والعقل ذكر اولنان افن الفصيل ماده سندندر كويا كه عقل وادراكي
بالكليه منزوع اولمشدر و بيهوده لاف وكذافله تمدح ايدن فضوله دينور يقال رجل مأفون اى متمدح بما ليس
عنده وشول طعامه دينوركه ظاهرا ايك خوش كورينوب لكن خير وصلاح ومنفعتي اولميه يقال افن الطعام
على المجهول افنا فهو مأفون وهو الذي يعجبك ولا خير فيه الافين امير وزننده بودخي رأى وعقل ورشدي
واهي سبكمغز آدمه دينور ومنه المثل * ان الرقين يغطي افن الافين * يعني زينت ظاهره احمقك حمقني
سترايدر والافين بيهوده يره لاف وكذافله تمدح ايدن فضوله دينور وچورك جوزه دينور ودوه كوشكنه دينور
الافن همزه نك فتحي وفانك سكونيله وفتحتيله جوز چورك اولمق معناسنه در يقال افن الجوز افنا من الباب
الرابع اذا صار افينا وافن برنبات آديدركه افاني دخي دينور سكاري وزننده بوني ايت اوزمي ديدكلري نباتله بيان
ايدرلر الافان تشديد فاايله اتان وزننده ومرادفيدركه برنسنه نك وقت وزماننه ياخود اول هنكامنه دينور يقال اخذه
بافانه اى باتانه التأفن تفعل وزننده اكسلمك معناسنه در يقال تأفن الشيء اذا انتقص و برآدم متصف اولمديغي
رشد وروئيت خلقيله تخلق كوستوروب بيهوده زيركلك اظهار ايلمك معناسنه در يقال تأفن الرجل اذا تخلق بما ليس

فيه وتدهي و برايشك اونه سني بوقليوب آراشدرمق معناسنه در يقال تأفن اواخر الامور اذا تتبعها الافقة
حقنه وزننده طاشدن يابلمش اوه دينور جمعي افق در صرد وزننده شارحك بيانته كوره قوش قسمنه مخصوصدركه
كومس اوله جقدر الانقان ايقان وزننده ومرادفيدر كما سيجيء يقال آفق الامر لغة في ايقن الاكنة همزه نك
ضميله وكنه معناسنه دركه قوش يواسنه دينور اكينه جهينه وزننده ابن زيد التيمي التابعي در الين امير
وزننده مرو قضاسنده برقريه در الامن همزه نك فتحي وميمك سكونيله والامن صاحب وزننده اسملردر
قورقوسزلغه دينوركه درونده خوفدن اثر اولميوب ساكن وآسوده اولمسندن عبارتدر يقال هو في امن منه وآمن
وهو ضد الخوف ظاهرا صاحب وزننده آمن كاهل وحارك كبي اسمدر ياخود مبالغه در وآمن وامان سلام
وزننده وامن فتحتيله وامنه فتحاتله وامن همزه نك كسريله مصدرلردر قورقوسز آسوده اولمق معناسنه در
يقال امن الرجل امنا واماناً وامنا وامنة وامنا من الباب الرابع ضد خاف الامن صاحب وزننده والامين
امير وزننده قلبنده خوف واندیشه اولميوب آسوده دل اولان آدمه دينور وامين غدر وخيانت نقيصه سندن
مأمون اولان موثوق ومعتمد آدمه دينور وقوي وزورمند آدمه دينور قوتنه اعتماد اولنديغيچون يقال رجل امين
اى قوي ومؤتمن معناسنه دركه اسم فاعلدر برنسنه يي بركسنيه اينانوب اعتماد ايدن آدمه دينوركه انك حقنده
صافدل اولور يقال رجل امين اى مؤتمن ومؤتمن معناسنه دركه اسم مفعولدر معتمد عليه آدمه دينور بوصورتده
ضد اولور يقال رجل امين اى مؤتمن وامين اسماء صفات الهيه دن براسم شريفدر شارح ديركه اسم الهي
مؤمن در عبادني ظلمدن واولياء ومطيعلرني عذابدن امين ايديجي معناسنه در مكركه بوراده امين آمن معناسنه
اوله كه اسم فاعلدر الامنة همزه وزننده وفتحاتله شول آدمه دينوركه هر خصوصده اكا هركس امن واعتماد ايدر اوله
يقال هو امنة وامنة اى يأمنه كل احد في كل شيء الامن همزه نك فتحيله برآدمي برنسنه اوزره امين قلمق معناسنه در
يقال امنه على كذا امنا من الباب الرابع اذا جعله امينا عليه وامن دين وخلق وخوي معناسنه مستعملدر ومنه
يقال ما احسن امنك اى دينك وخلقك و بونده فتحتيله ده لغتدر ووثوق واعتماد معناسنه در يقال ما امن ان يجد
صحابة اى ما وثق اوما كاد پس قول ثاني يه كوره قرب معناسنه اولور التأمين تفعيل وزننده والائتمان افتعال
وزننده والاستيمان بونلرده برآدمي برنسنه اوزره امين قلمق معناسنه در يقال ائتمنه على كذا وائتمنه واستأمنه بمعنى
امنه عليه شارح ديركه استيمان امان طلب ايلمك وامانه داخل اولمق معنالرينه ده كلور انتهى وتأمين برآدمي امن
وامان اوزره قلمق وامان ويرمك معناسنه در يقال امنه اذا جعل في الامن الامانة سلامه وزننده برآدم امين
ومعتمد اولمق معناسنه در يقال امن الرجل امانة من الباب الخامس اذا كان امينا وامانه بو معناده اسم اولور يقال
هو اهل الامانة اى ليس فيه خيانة وامين كسه عهده سنه وديعه قلنان نسنه يه دينور يقال ادى امانته اى وديعته
مترجم ديركه هدايه شرحي نهايه ده مسطوردركه امانه وديعه دن اعم در زيرا مال مضاربه وعاريه و بضاعه ومال
شركت مقوله سنه امانه اطلاق اولنور ووديعه اطلاق اولنمز انتهى وقوله تعالى انا عرضنا الامانة على السموات
والارض الايه اى الفرائض المفروضة او النية التي يعتقدها فيما يظهره باللسان من الايمان و يؤديه من جميع
الفرائض في الظاهر لان الله تعالى ائتمنه عليها ولم يظهرها لاحد من خلقه پس بركسه لسانيله اظهار ايلديكي
توحيد وتصديقي قلبنده دخي اضمار واعتقاد ايلسه اماني ادا ايلمش اولور واكر ظاهرده تصديق وتوحيد
ايدوب باطنده تكذيبله نفاق ايدرسه اماني حامل اولوب ادا ايلمز اولور مؤلفك بصائرده بيانته كوره بعضلر
اماني كلمهٔ توحيد ايله و بعضلر عدالت ايله و بعضلر حروف تهجي ايله و بعضلر عقل ايله تفسير ايلديلر وقول
اخير مرجحدر زيرا معرفت توحيد وسائري آنكله متحصل اولور وحمل ماده سنده مؤلف انساندن مراد كافردر
مطلب — وحمل امانتدن مراد خيانتدر ديو دقيقه بيان ايلمشيدي و بعضلر عندنده طبيعيه واختياريه يه شامل طاعت الهيه در
لكن اغلب اولان عقل وتكليفدر وآبا وامتناعدن مراد ابا طبيعيدركه عدم لياقت وقابليتلرندن عبارتدر وحمل انساندن
مراد نوع انسانك فطرتلرنده مركوز اولان قابليت واستعدادلريدر وظلوم وجهول اولملري قوت غضبيه وشهويه لرينك
غالب اولمسنه مبني در قال لسان الغيب * آسمان بار امانت نتوانست كشيد * قرعهٔ عشق بنام من ديوانه زدند * انتهى
الامنة فتحاتله بودخي خيانت مقابليدركه اسمدر يقال به امنة اى ليس فيه خيانة الامان رمان وزننده بودخي
وصفدر امين ومعتمد معناسنه در الايمان همزه نك كسريله برآدمي سويلديكي سوزده تصديق ايلمك معناسنه دركه
اينانمق تعبير اولنور كويا كه خلافدن مخاطبي امين ايدر وتصديق شرعده كندي نفسني عقابدن امين ايدر
يقال آمن به ايمانا اذا صدقه ووثوق واعتماد ايلمك معناسنه در يقال آمنه اذا وثق به وخضوع وسكنت

اظهار ایلمك معناسنه‌در یقال آمن له اذا اظهر له الخضوع وشریعتی قبول ایلمك معناسنه مستعملدر یقال
آمن فلان اذا قبل الشریعة وبر آدمی امن وامان اوزره قلمق معناسنه‌در یقال آمنه بمعنی اٰمنه الامن کتف
وزننده نفسنه امین وسالم اولمق ایچون برکسه‌دن استیجار ایله زیر پناهنده اولان آدمه دینور یقال
هوامن له ای مستجیر له لیأمن علی نفسه الامون صبور وزننده بنیه وترکیبی قوند وقوی وموثوق اولان ناقه‌یه
دینورکه فتور وعثار غائله سندن مأمون اولور یقال ناقة امون ای وثیقة الخلق جمعی امن درکتب وزننده
الامن مد ایله احمد وزننده مالك خالص واشرفنه اطلاق اولنورکه ابتذالدن امین اولور تقول اعطیته
من آمن مالی ای من خالصه وشریفه آمین همزه‌نك مدی وقصریله و بعضا ممدودك میمی مشدد اولور
وامام واحدی بسیط نام تفسیرنده اماله اولنمسنی دخی ذکر ایلدی اسماء الهیه‌دن بر اسم شریفدر علی قول
اسم فعل امردر اللهم استجب معناسنه یاخود کذلك فلیکن معناسنه یاخود کذلك فافعل معناسنه‌در
وعبد الرحمن بن آمین یاخود یامین تابعیدر مترجم دیرکه مصباحده مرسومدرکه آمین اصل قصر ایله‌در مدی
اشباعیه‌در زیرا عربی اوزانده فاعیل یوقدر بعده اسم فعل اولوب اللهم استجب معناسنه وضع اولندی وتشدیدی
خطادر وتقول امنت علی الدعاء تامینا اذا قلت عنده آمین وراغب صه ومه کبی اسم فعل اولمسنی تنصیص
ایلدی و بعضلر اسماء الهیه‌دن دیدیلر لکن ابو علی القسوی دیدیکه بو قائلك بوندن مرادی امین لفظنده
حق تعالی‌یه راجع ضمیر واردیمکدر زیرا استجب معناسنه‌در وشیخ رضی دیدیکه آمین قابیل وهابیل کبی اوزان
سریانیه‌دندر افعل معناسنه‌که حق تعالی درکاهنه دعا ونیازدر نته‌که ابن عباس معناسنی سؤال ایلدکده حضرت
رسول الله علیه الصلوة والسلام بویله بیوردیلر وآخری این وکیف کبی فتح اوزره مبنی اولدی وکاهجه الفی تخفیفا
حذف اولنور کریم وزننده امین اولور وفی الاصل نذیر ونکیر کبی مصدر اولوب صکره اسم فعل اولمق دخی بعید
دکلدر الاٰمان رمان وزننده وصفدرکه ذکر اولندی واٰمی معناسنه‌درکه یازو یازمیان و یازو بیلمیان
آدمه دینور شارح دیرکه بو ام ماده سندندر نته‌که محلنده ذکر اولندی واٰمان اکنجیلره دینور زراع معناسنه
المأمونة والمأمن مقعد وزننده عراقده ایکی بلده‌در آمنه صاحبه وزننده بنت وهب درکه نبی اکرم
صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك والده لرینك اسمیدر و یدی صحابه ادیدر وابو آمنة الفزاری صحابه‌در
یاخود بو ابو یامندر وآمنة بن عیسی فتحاله امام لیثك کاتبیدرکه محدثدر امین زبیر وزننده اسامیدندر امین
الحرمازی وامین العبسی وامین بن عمرو المعافری وابو امین البهرانی وابو امین که صاحب ابی هریره در رواتدندر
الاٰن همزه‌نك فتحی ونونك تشدیدیله والانین طنین وزننده والاٰنان غراب وزننده والتأنان تذکار
وزننده دردوالمدن ناشی ایکلمك وناله قلمق معناسنه‌در یقال ان المریض انا وانینا واٰنانا وتأنانا من الباب الثانی
اذا تأوه وان کلمه‌سی که فعل ماضیدرکان وثبت معناسنه استعمال اولنور ومنه قولهم لا افعله ما ان فی السماء
نجما ای ما کان و بو امثالدن اولمغله متصرف دکلدر وان کذلك مصدردردوکمك معناسنه‌در یقال ان الماء اناذا صبه
الاٰنان غراب وزننده والاٰنان شداد وزننده والاٰنة همزه وزننده چوق ایکلیوب نالان اولان آدمه دینور
یقال رجل اٰنان واٰنان واٰنة ای کثیر الانین مؤنثی اٰنه‌در الاٰنة همزه‌نك مدیله قیون قسمنه اطلاق اولنور نته‌که
جانه ناقه قسمنه اطلاق اولنور و بعضلر جاریه ایله تفسیر ایلدیلر تعب خدمتدن نالان اولدیغیچون یقال ماله حانة
ولا آنة ای ناقة وشاة او ناقة وامة اٰن صرد وزننده کوکرجنه شبیه بر قوش ادیدر صوتندن ناله وانین تخیل
اولنور کو یا که اوه اوه دیو اوتر المئنة مطنه وزننده لایق وجسبان معناسنه‌در یاخود مخلقه معناسنه‌درکه
محل لیاقت دیمکدر یقال انه لمئنة ان یکون کذا ای خلیق او مخلقة و بو کلمهٔ تحقیق اولان ان کلمه‌سندن
منصرف مفعله‌در جدیربان یقال فیه انه کذا سکنده‌در کذلك انه مئنة للخیر دیرلر که حقنده انه لخیر دیمکه محل
وسزاکسه‌در دیمکدر و بو ان کلمه سندن مأخوذ دکلدر زیرا ان حرفدر بلکه ترکیب مذکورك معناسندن
مأخوذدر التأنن تفعل وزننده والتانین تفعیل وزننده جهد ایله بر آدمی خوشنود ایلمك معناسنه‌در
بناسی ازاله ایچوندر تقول تأننته واننته اذا ترضیته بزانی حتی وزننده یاخود هنا وزننده یاخود انی که
بنی وزننده‌در بنوقر یظه قبولرندن برقبودر انی حتی وزننده حیث وکیف واین معنالرینه‌در وحرف شرط
اولور تقول انی تکن اکن ان همزه‌نك کسریله ونونك تشدیدیله وان همزه‌نك فتحیله حروف مشبهه بالفعل
اقسامندندر اسملرینی نصب وخبرلرینی رفع ایدرلر وکاه اولورکه ان که همزه‌نك کسریله‌در اسمنی وخبرینی معا
نصب ایدرکقول الشاعر * اذا اسود جنح اللیل فلتأت ولتکن * خطاك خفافا ان حراسنا اسدا * ابو راده حراس

اسمی واسدا خبریدر ایکیسیده منصوبدر وفی الحدیث ان قعر جهنم سبعین خریفا وکاه اولورکه کندیدن صکره
واقع اولان مبتدا خبریت اوزره مرفوع اولوب اسمی ضمیر شان محذوف اولور کقوله علیه السلام ان من اشد
الناس عذابا یوم القیامة المصورون والاصل انه ومکسوره ایله خبر تأکید اولنور وکاهجه تخفیف اولنوران
دینور بو صورتده قلیلا اعمال وکثیرا اهمال اولنور وعند الکوفیین تخفیفی جائز دکلدر ومکسور اولان ان نعم
معناسنه حرف جواب اولور کقول الشاعر * بکرت علی عواذلی یلحیننی والومهنه * ویقلن شیب قد علاك
وقد کبرت فقلت انه * ای نعم وان ماده سنك همزه سی طقوز موضعده مکسور اولور لفظا یاخود معنا ابتداء کلامده
واقع اولدقده نحو ان زیدا قائم ٢ حرف تنبیه اولان الا کلمه سندن صکره نحو الا ان زیدا قائم ٣ اسم موصوله صله واقع
اولورسه نحو کقوله تعالی وآتیناه من الکنوز ما ان مفاتحه لتنوء بالعصبة ٤ قسمه جواب اولورسه کرك اسم
وخبرنده لام اولسون کرك اولمسون نحو والله انه لقائم وانه قائم ٥ قول ماده سیله محکی یعنی مقول قول اولورسه نحو قال الله
انی منزلها علیکم و بعضلر بو صورتده مفتوح اولمسنه ذاهب اولدیلر وامام فراء عندنده قول ماده سندن حکایه
اولورسه مکسور وتفسیر اولورسه مفتوح اولور ٦ واو حالیه‌دن صکره اولورسه نحو جاء زید وان یده علی رأسه ٨ اسم
عیندن خبر اولورسه نحو زید انه ذاهب وامام فراء بو قوله مخالفت ایلدی ٧ لام معلقه‌دن مقدم اولورسه کقوله
تعالی والله یعلم انك لرسوله ٩ حیث کلمه سندن صکره اولورسه نحو اجلس حیث ان زیدا جالس وفتح ان ماده سنك
مابعدینی تأویل بالمصدر قلمق لازم کلورسه همزه سی مفتوح اولور و بو لو کلمه سندن صکره اولدقده اولور نحو لو
انك قائم لقمت ومفتوح اولان ان مکسوره‌نك فرعیدر پس مکسور اولان انما کلمه سی کبی انما دخی حصر معناسنی
مفید اولور یعنی حکمی مذکور ایچون اثبات وماعدادن نفی افاده ایدر واشبو قل انما یوحی الی انما الهکم
اله واحد کریمه سنده ایکی نوع دخی مجتمع اولدی اولکی انما کلمه سی که مکسوره‌در قصر الصفة
علی الموصوف اولوب وایکنجی انما که مفتوحه‌در قصر الموصوف علی الصفة ایچوندرکه اله صفت وحدته
مقصوردر و بعض نحویونك معنای حصر همان مکسوره‌یه منحصردر دیملری مردوددر ومفتوح اولان
ان لعل معناسنه حرف ترجی اولور کقولك ائت السوق انك تشتری لحما ای لعلك تشتری قیل ومنه قرأة
من قرأ وما یشعرکم انها اذا جاءت لا یؤمنون آیت مرقومه‌ده ما کلمه‌سی استفهامیه‌در مبتدادر ویشعرکم
خبریدر ایکی مفعوله متعدیدر چونکه مشرکلر اقتراح ایتدیکمز آیت نازل اولورسه البته ایمان ایدرز دیو ایمان
غلیظه ایلملریله مؤمنون آیات مرقومه نزولنی تمنی ایلدیلر تا که ایمان ایلیه‌لر اکا مبنی حق جل وعلا بیوردیلرکه
آیات مقترحه‌لری نازل اولدقده ایمان ایلیه جکلرنی سزه نه شیء اعلام ایلدی پس حسب الظاهر مناسب اولان
ایمانلرینی انکاردر یوخسه عدم ایمانلرینی انکار دکلدر اکا بناء بعضلر لا حرفنی زائد اعتبار ایلدیلر
و بعضلر لعل معناسنه‌در دیدیلر لکن صاحب کشاف استفهام نفی معناسنه اولمغله عدم
علملرینی اخبار در معناسز واقعده وعلم الهیده اولانی وانلرك ایمان کتورمیه جکلرنی بیلمزسز
دیمکدر ان همزه‌نك کسری ونونك سکونیله بش کونه مستعملدر ١ شرطیه اولور کقوله تعالی ان ینتهوا
یغفر لهم وکقوله تعالی وان تعودوا نعد و بعضا لاء نافیه‌یه مقارن اولمغله نون لامه قلب اولنوب
الا دیرلر خفیف الفهم اولنلر بونی الاء استثنائیه ظن ایدرلر کقوله تعالی الا تنصروه فقد نصره الله وقوله تعالی
الا تنفروا یعذبکم ٢ نافیه اولور ما معناسنه بو صورتده بعضا جملهٔ اسمیه‌یه داخل اولور کقوله تعالی ان الکافرین
الا فی غرور ای ما الکافرون و بعضا جملهٔ فعلیه‌یه داخل اولور کقوله تعالی ان اردنا الا الحسنی ای ما اردنا پس
نحاتدن بعضلرك ان کلمه‌سی الاء استثنائیه ولما کلمه‌لرندن مقدم واقع اولمدقجه نافیه اولمز دیوب واشبو ان کل نفس
لما علیها حافظ کریمه‌سیله استدلاللری اشبو ان عندکم من سلطان کریمه‌سیله و قل ان ادری اقریب ما توعدون
کریمه‌سیله مردود اولور ٣ مشدده اولان ان کلمه‌سندن مخفف اولور بو صورتده جملتین یعنی بعضا جملهٔ اسمیه
و بعضا فعلیه اوزره داخل اولور جملهٔ اسمیه‌یه داخل اولدقده اعمال واهمال عن العمل اولور یعنی بصریون
عندنده عامل اولور نحو قوله تعالی وان کلا لما لیوفینهم علی قرأة الحرمین وابی بکر وکوفیون عندنده عملی جائز
دکلدر نحو قوله تعالی وان کل لما جمیع لدینا محضرون وجملهٔ فعلیه‌یه داخل اولدقده اهمالی یعنی عدم اعمالی
واجب اولور نحو قوله تعالی وان کانت لکبیرة وشول یرده که ذکر اولنان ان کلمه‌سندن صکره لام مفتوحه واقع
اوله آنك اصلی لا محاله مشدده اولان ان کلمه‌سیدر ٤ زائد اولور کقول الشاعر ما ان اتیت بشیء انت تکرهه ٥
بعضا قد معناسنه اولورکه تحقیق ایچون اولور قیل منه قوله تعالی ان نفعت الذکری ای قد نفعت وقوله تعالی

واتقوا الله ان كنتم مؤمنين وقوله تعالى لتدخلنّ المسجد الحرام ان شاء الله آمنين وكذلك قول الشاعر * اتغضب
ان اذنا قتيبة حزّتا * اى قد حزّتا وبوندن بشقه مطلقا محقق الوقوع اولان فعل موقعلرينك جمله سنده قد معناسنه
اولور وعند البعض بونلرماوّلدر مؤلف اذ معناسنده كلديكندن ساكت اولمشدر ان همزه نك فتحى ونونك
سكونيله اسم اولور وحرف اولور اسم اولانى ايكى نوعدر بعض نحاتك قولنده ضمير متكلم اولور مثلا ان فعلت ديرلر
بن ايشلدم معناسنه واكثر عندنده وصل حالنده نونك فتحيله در ووقف حالنده الف الحاقيله انا ديرلر وضمير مخاطب
اولور انتَ انتِ وانتما وانتم وانتن كبى كه عند الجمهور ضميران لفظيدر تا حرف خطابدر شئ واحد كبى قلنمشدر
وحرف اولان ان كلمه سى درت نوع اوزره در اوّلا مصدريّت حرفى اولوب فعل مضارعى نصب ايدر وبو ايكى
محلده واقع اولور اوّلا ابتداء كلامده واقع ومدخولى مصدر ايله ماوّل اولمغله مبتدا حكمنده اولوب محلا مرفوع
اولور كقوله تعالى وان تصوموا خير لكم اى صومكم ثانيا يقيندن بشقه معنايه دال اولان بر كلمه دن صكره واقع
اولور كذلك محلا مرفوع اولور كقوله تعالى الم يأن للذين آمنوا ان تخشع قلوبهم پس بوراده فاعل اولمغله محلا
مرفوع اولور خشوع قلوبهم تأويلنده در وكاه اولور كه محلا منصوب اولور كقوله تعالى وما كان هذا القرآن ان يفترى
الايه بوراده كان كلمه سندن خبر اولمغله محلا منصوبدر وبعضا محلا مجرور اولور كقوله تعالى من قبل ان يأتى احدكم
الموت بوراده قبل كلمه سنه مضاف اليه اولمغله محلا مجروردر وكاه اولور كه ذكر اولنان ان كلمه سى داخل اولديغى
فعل مضارعى جزم ايدر كقول الشاعر * اذا ما غدونا قال ولدان اهلنا * تعالوا الى ان يأتنا الصيد نحطب * وبعضا
داخل اولديغى فعل مضارع مرفوع اولور كقراءة ابن محيصن لمن اراد ان يتمّ الرضاعة برفع الميم وهى من الشواذ
وبعضا مشدده اولان انّ كلمه سندن مخفف اولور كقوله تعالى علم ان سيكون منكم مرضى ومفسره اولور نحو قوله
تعالى فاوحينا اليه ان اصنع الفلك يعنى اصنع وبعضا زائد اولوب همان تأكيدى مفيد اولور نحو قوله تعالى ولما ان جاءت
رسلنا وان كلمه سى شرطيه اولور مكسوره كبى بو صورتده نفى ايچون اولور مكسوره كبى واذ معناسنه اولور
قيل ومنه قوله تعالى بل عجبوا ان جاءهم منذر منهم اى اذ جاءهم ولئلا معناسنه اولور قيل ومنه يبين الله لكم ان تضلوا
اى لئلا تضلوا لكن صواب اولان بوراده ان مصدريه در كراهة ان تضلوا تأويلنده در الاون عون وزننده
راحت وخصور وآرام معناسنه در يقال هو على اون اى دعة وسكينة ورفق وسهولت ايلمك معناسنه در
يقال آن على نفسه يؤدن اونا اذا رفق وآهسته وآغر آغر يورمك معناسنه در تقول امش على الاون اى رويدا
وتقول انت اون اونا واون خورجك وهگبه نك بر كوزينه دينور يقال وضعه فى اون الخرج اى احد جانبيه وبر موضع
آديدر الاين صاحب وزننده رفاه وراحت وحضور صاحبى آدمه دينور يقال رجل آين اى رافه وادع بونك
مؤنثى آينه در كه جمعى اواين وآينات كلور ومنه يقال بيننا وبين مكة ثلاث ليال اوائن اى روافه وعشر ليال
آينات اى وادعات يعنى مكه ايله بزم مابينمز راحت اوچ ياخود اون مرحله در التأوين تفعيل وزننده اشك يوب
ايچوب قارنى بوك دگى كبى طلوب قبارمق معناسنه در يقال اوّن الحمار اذا اكل وشرب حتى امتلأ بطنه فصار
كالعدل وبر آدم حدّ ومقدارندن تجاوز ايلموب حالنجه تانى ومسكنت اوزره حركت ايلمك معناسنه در رفق
وسهولت معناسنه در تقول اوّن على قدرك اى اتئد على نحوك التأوّن تفعل وزننده تأوين ايله اوّلده مرادفدر
يقال تأوّن الحمار بمعنى اوّن الاوان سحاب وكتاب وزنلرنده وقت وحين معناسنه در جمعى آونه در زمان وازمنه
كبى وبعضا آونه نك واوى يا ايله مبدل اولور كسره ايچون ومنه يقال فلان يصنعه آونة وآينة اذا كان يصنعه مرارا
ويدعه مرارا يعنى بركره ايشلر وبركره ترك ايدر كه وقت وقت ايشلر ديمكدر نته كه احيانا ايشلر تعبير اولنور واوان
قبلو نغاره دينور سلاحف معناسنه مفردى مسموع دگلدر ذو اوان مدينه ده بر موضعدر واوان دخى بر موضعدر
الايوان همزه نك كسريله بيوك صفه يه دينور كه ازج ديدكلرى كمر لو طولانى بنا كبى اولور جمعى ايوانات كلور
واواوين كلور واوان دخى دينور باسر كتاب وزننده بونك جمعى اون كلور همزه نك ضميله وايوان آتك اوپانده دينور كه
باشنه گچوردكلرى يدر اوپان وباشلق تعبير اولنور بونك جمعى بوانات در مترجم ديركه اوپان لفظى ايوان محرفى اولمق
ملحوظدر ذو ايوان اقيال يمندن برينك لقبيدر اوانى سكارى وزننده بغداد قضاسنده بر قريه در اعلامدن
يحيى بن الحسين ويحيى بن عبد الله الاوانيان اورادندر ونواحى موصلده بر قريه آديدر اواين همزه نك فتحيله
بر بلده آديدر الاهان كتاب وزننده خرما سلقمنك حو نه دينور عرجون معناسنه الاهن هاجر وزننده حاضر
وموجود اولان مال قديمه دينور يقال اعطاه من آهن ماله اى من تلاده وحاضره شارح ديركه صواب اولان
صاحب وزننده اولمقدر عاهن لفظندن مبدلدر الاين زين وزننده يورلمق ورنج وزحمت چكمك معناسنه در

شارحك بيانه كوره عند الاكثر منصرفدر فيقال آن الرجل يئين اينا اذا اعيى ويلانه دينور حيه معناسنه
ورجل معناسنه در مقتضاى ماده اياق معناسى اولمقدر ونسخه لرك مقتضاى ضبطى اركشى ديمكدر وبو كلمش
بوكه دينور رجل معناسنه ووقت معناسنه در يقال جاء فى اين غير منقسم اى حين ومصدر اولور برنسنه نك
وقتى كلوب چاتمق معناسنه يقال آن آنه يئين اينا اى حان وقته ويقال آن اينك ويكسر للياء وآن آنك
بمدّ الالف يعنى بقلب الياء الفا اى حان حينك اين كيف وزننده مكاندن سؤاله دلالت ايدر يعنى ظرف
مكاندر استفهامى متضمندر يقال اين زيد اى فى اى مكان تقول فى جوابه فى الدار بوندن تركيده قنده
ونيرده ايله تعبير اولنور ايان همزه نك فتحى وكسرى وياتك تشديديله زماندن سؤاله دلالت ايدر كه ظرف
زماندر نه وقتده ديمكدر يقال ايان ترجع اى اى حين واحمد بن محمد بن ايان الدشتى محدّث متأخردر
الآن حال وزننده ايچنده حاضر اولديغك وقتك اسميدر ظرف غير متمكن در معرفه واقع اولمشدر وبو كه الف ولام
تعريف ايچون داخل اولمدى زيرا موضوعى اولان وقت حاضرده مشاركى يوقدر كه تعيينى موجب اوله پس النجم
والذى كبى اولور يقال الان انك اى هذا الوقت وقتك وكاه اولور كه لامى مفتوح قيلرب تخفيفا همزه لرى حذف
ايدرلر كقول الشاعر * فبح لان منها بالذى انت بائح * شارحك بيانه كوره حرف تعريفى عهد حضورى ايچوندر الان
ديمك شمديكى وقتده ديمكدر مترجم ديركه لفظة جلاله ده اولان الف ولام دخى قبيل اولدن اولمق اسلمدر زيرا حق
جل وعلا اعرف المعارفدر فصل الباء التبأن تفعل وزننده ايزه اويمق معناسنه در تقول تبأنت
الطريق والاثر اذا اتبعتهما البينى باتك فتحيله كه بين لفظنه منسوبدر محدثيندن محمد بن بشر بن بكير البينى نسبتيدر
شارحك بيانه كوره بين باد غيس ايله سرخس بيننده بر قصبه در بتان غراب وزننده طريثيث اعمالندن بر قريه در
ابو الفضل البتانى الفقيه الزاهد آندندر بتان باتك كسرى ياخود فتحى وتاتك تشديديله حرّان قضاسنده بر قريه در
احمد بن جابر البتانى المنجم اورادندندر ومحمد بن المهنا ابن البانتى كه تاى مكسوره ونون مشدده ايله در بعض محدثيندن
سماع حديث ايلدى مؤلف نسبتندن سكوت ايلمشدر البثنة باتك فتحى وكسرى وثاى مثلثه نك سكونيله دوز
وملايم ارضه دينور وقيمغه دينور زبده معناسنه وبدنى پالوده كبى تر وترم ونازك دلبر محبوبه يه دينور يقال جارية
بثنة اى حسناء بضة وناز ونعيم ايچره خوشحاللغه وتاب وطراوته دينور يقال هو فى بثنة اى نعمة فى نعمة وبثنه
دمشق قضاسنده بر قريه آديدر البثنية غربيه وزننده بر جنس اعلا بغدايه دينور كه قريه مذكوره ده حاصل
اولور وملايم قوملغه دينور جمعى بثن در عنب وزننده البثن ضمتيله باغچه لره ومرغزارلره دينور بثينه جهينه
وزننده عذره قبيله سندن بر خاتون آديدر كه جميل نام شاعرك محبوبه سى ايدى وبصره ايله بحرين بيننده بر موضع
آديدر ابو بثينه بر شاعردر بثبون صهيون وزننده مصرده بر بلده در بشان رمان وزننده اسمادندر يوسف
بن بشان محدّث مصريدر البحون حاى مهمله ايله جعفر وزننده برى برى اوزرينه يغلمش قوم يعنه دينور وسرعتله
آدمى صيق صيق آتارق يورر اولان آدمه دينور يقال رجل بحون اذا كان يقارب فى مشيته ويسرع وبر نوع خرما
اسميدر وبر رجل آديدر البحونة هاء ايله بودور خاتونه دينور وفارنلو قربه يه دينور وبر رجل آديدر البحانه باتك
فتحيله بيوك قوصره سپدنه دينور وآتشدن صحرايان بيوك قفلجمه دينور البحناء صحراء وزننده بودخى بيوك
قوصره سپدنه دينور بحينه جهينه وزننده اسمادندر عبد الله بن بحينه صحابه در بحينه مزبورك والده سيدر
پدرى مالك بن مالكدر البحثنة ثاى مثلثه ايله دحرجه وزننده بر خصوصده آغر وكوشك دپرنمك معناسنه در
يقال بحثن فى الامر اذا تراخى فيه البخن باتك فتحى وخاى معجمه نك سكونيله بك اوزون آدمه دينور الابخنان اقشعرار
وزننده والابخينان ادهيام وزننده اولمك معناسنه در يقال ابخأن الرجل وابخانّ اذا مات وابخيان ادهيام
وزننده ناقه سودنى صاغان آدمه آيشى آيروب كرمك معناسنه در يقال ابخانّت الناقة اذا تمددت للحالب الابخان
اسوداد وزننده اويومق معناسنه در يقال ابخنّ الرجل اذا نام وآياقده ديكيلوب طورمق معناسنه اولمغله ضد اولور
يقال ابخنّ الرجل اذا انتصب قائما وناقه سودنى صاغان آدمه كرلمك معناسنه در يقال ابخنّت الناقة اذا تمددت
للحالب البخدن دال مهمله ايله جعفر وزننده وجودى نرم ونازك قيزه دينور وبر خاتون اسميدر البدن فتحتيله
باشدن والاردن واياقلردن ماعدا كوده يه دينور على قول عضو معناسنه در ياخود ذبح اولنمش دوه نك كوده سنه
مخصوصدر كه سائرده مجاز اولور يقال هو ضعيف البدن وهو من الجسد ما سوى الرأس والشوى والعضو وخاص
باعضاء الجزور وبدن ياشلو پير آدمه اطلاق اولنور يقال رجل بدن اى مسنّ وقصه زرهه اطلاق اولنور يقال
جاء وعليه بدن اى درع قصيرة بدن لفظنك جمعى ابدان در وقوچه طاغ كچيسى تكه سنه دينور بونك جمعى

ابدن کلور افلس وزننده و بدن برآدمك حسب ونسبنه اطلاق اولنور يقال فلان كريم البدن اى النسب والحسب
البادن صاحب وزننده والبدين اميز وزننده والمبدّن معظم وزننده ايرى كودەلو تنومند آدمه دينور مؤنثنده
كذلك بادن وبادنه وبدين دينور جمعى بدن كلور كتب وزننده وبدّن كلور ركع وزننده البدن بانك فتحى وضمى
ودالك سكونيله والبدان والبدانة بارك فتحيله تنومند اولمق معناسنه‌در يقال بدنت المرأة وبدنت بدنا وبدانا
وبدانة من الباب الخامس والاول اذا كانت بادنة التبدين تفعيل وزننده پير وضعيف اولمق معناسنه‌در يقال
بدّن الرجل تبدينا اذا اسنّ وضعف وزره كيدرمك معناسنه‌در يقال بدّن فلانا اذا البسه درعا المبدان محراب
وزننده شول دابه يه دينور كه آز علف وتيمار ايله چابك سموروب قوّتلنور اوله يقال فرس مبدان اى شكور سريع
السمن البدنة فتحيله شول ابل وبقره دينور كه قربان ايلمك ايچون مكه يه هدى اولنور وبوغنم جنسندن
اضحيه كيدر يعنى قربانلق قيونه اضحيه اطلاق اولنديغى كبى مكه يه هدى اولنان قربانلق دوه يه وصغره بدنه
اطلاق اولنور مذكر ومؤنثى مساويدر جمعى بدن كلور كتب وزننده وجه تسميه ضخامتيدر بادن هاجر وزننده
بخارى قضاسنده برقريه آديدر ابو عبدالله البادنى الشاعر المجوّد اورادندر البأذنة ذال معجمه ايله دحرجه وزننده
برآدم بيلديكى نسنه‌يى انكار واصرار ايله تشدّد ايليوب مسكنت وخضوع ايله اقرار ايلمك معناسنه‌در يقال بأذن
الامر اذا عرف الامر واقرّبه واستخذى اشبو بأذنه ماده سى مهموز اولمغله اوّل فصلده ذكر اولنمق حقيق ايدى
لكن اهل لغت بوراده ذكر ايلملريله آنلره اقتفا اولندى باذان الفارسىّ شادان وزننده كه يمنده ابناء تعبير اولنان
فارسى الاصل كسه‌لردن ايدى زمان حضرت مصطفويده شرفياب اسلام اولدى مقدّمى كسرى طرفندن يمنده
والى ايدى البرنىّ شرقى وزننده برجنس معروف خرما اسميدر انواعنك بهتريدر برنيك فارسى معربيدر ابو
واعلا ميوه ديمكدر وعلى بن عبدالرحمن بن الاشقر البرنى وست الادب بنت المظفر بن البرنى رواة حديثندندر
البرنيه شرقيه وزننده ساقسيدن دوزلمش بركونه قابه دينور مقدمة الادبده بيوك كوپ ايله مفسردر وهنوز پليچ اولان
خروسه دينور جمعى برانى كلور يبرين ياى تحتيه ايله ياخود ابرين همزه ايله احساء نام موضع قرشوسنده برمحل
آديدر ابرين همزه‌نك فتحى وكسريله مرو قضاسنده برقريه آديدر برين زبير وزننده ابن عبدالله
ابو هند الدارى دركه اصحابدندر البرثن ثاى مثلثه ايله قنفذ وزننده انسانك پرمقلريله كفنه دينور كه
پنجه تعبير اولنور كذلك ارسلان پنجه سنه دينور على قول مطلقا يرتجى جانورك چنكاغنه دينور كه انسانك
پرمقلرى مثابه سنده و برثن برقبيله آديدر وعبدالرحمن بن ام برثن تابعيدر برثن الاسد مرثد بن علس
نام كسه‌نك قلچى اسميدر وبرثن دوه يه مخصوص بركونه تمغا اسميدر برثان دخى دينور قرطاس وزننده البرذون
ذال معجمه ايله جردحل وزننده دابه يه دينور كه انواعنه شاملدر مؤنثى برذونه وجمعى براذين در شارح ديركه جميع
امهاتده برذون اسب تركى ايله مبيّن دركه سمر باركيرى اوله جقدر المبرذن اسم فاعل بنيه‌سيله برذون صاحبنه
دينور البرذنة دحرجه وزننده برآدمى قهر وغلبه ايله خاكسار ايلمك معناسنه‌در يقال برذنه اذا قهره وغلب عليه
وجوابدن عاجز ومبهوت اولمق معناسنه‌در يقال برذن الرجل اذا اعيا عن الجواب وبرذون كبى يورمك معناسنه‌در
يقال برذن الرجل اذا مشى مشى البرذون البرزين قنديل وزننده شول مشربه يه دينور كه ابتدا ظهور ايدن خرما
طوموروجغنك قشرندن اتخاذ ايدرلر البراشن شين معجمه ايله علابط وزننده كوزنى بلردوب ديكه ديكه باقان آدمه
دينور يقال رجل براشن اذا كان يحدّ نظره ويحدّه برشان برهان وزننده برقبيله آديدر البرطنة برطمه وزننده
ومرادفيدركه برنوع لعب اسميدر البرهان بانك ضميله دليل وحجت معناسنه‌در يقال جاء بالبرهان اى الحجة
شارح ديركه برهان عند البعض زمان ومدّت معناسنه اولان برهه‌دن مأخوذدر ثبات واستمرارى متضمن اولديغيچون
پس نونى زائده‌در وعند البعض بره ماده سندندر كه صحت بعد العلة وقطع معنالرينه‌در وعند الزمخشرى برهرهه
ماده سندندر كه مرأه بيضايه دينور وضوح وانكشافى متضمن اولديغيچون نته كه سلطان زيت معناسنه اولان سليط
لفظندن مأخوذدر انارة واضاءه مناسبتيله انتهى وبرهان اساميدندر برهان بن سليمان السمرقندى محدثدر وبرهان
نحاتدن عمرو بن مسعودك جدى اسميدر البرهنة دحرجه وزننده برماده يه دليل وبرهان اقامه ايلمك معناسنه‌در
يقال برهن عليه اذا اقام عليه البرهان شارح ديركه زمخشرينك اساسده بياننه كوره برهن عنوانى مولددر صواب
اولان ابره اولمقدر جاء بالبرهان معناسنه ابن برهان سلمان وزننده عبدالواحد النحوى وحسين بن عمر المحدث
كبى‌لر پدرو احمد بن على بن برهان الفقيه امام غزالى اصحابندندر عامى اولان آدمك مذهب واحد ايله متقيد اولمسى
لازم اولديغنه ذاهب اولوب وبونى امام نووى ترجيح ايلدى وبرهان مشايخ وصلحادن محمد بن على الدينورى لقبيدر

البزيون زاى معجمه ايله جردحل وزننده والبزيون عصفور وزننده انجه ديبايه دينور سندس معناسنه المبازنة
مفاعله وزننده اظهار حق ايلمك معناسنه‌در يقال بازن بالحق اى جاءبه الابزن همزه‌نك حركات ثلاثى وزاينك
فتحيله ايچنده اغتسال اولنان حوضه دينور وكاهجه باقردن بيوك قزغان طرزنده دوزوب ايچنده اغتسال ايدرلر
مترجم ديركه آب زن معربيدر كه فارسيدر ادم بو بنجه واندن قصه جه دموردن ياخود باقردن مصنوع تابوت شكلنده
برظرفدر كه اوزرنده قپاغى اولور طبيبلر خسته‌يى انك ايچنه ياتوروب باشى اول دلكدن طشره چقاررلر واوزرينه
مطبوخلر واقتضاسنه كوره ادويهٔ حاره ايله قيناتمش صودوكوب غسل وتيمار ايدرلر بعده مطلقا كوچك حوضه
دخى اطلاق اولنور انتهى واهل مكه صفا يانده اولان چشمه‌نك صويى كلوب بركديكى محله بازان اطلاق ايدرلر
كويا كه آبزان ديمكى مراد ايدرلر كه مقصودلرى آبزن ديمكدر پس بازان آبزن محرفى اولان آبزان محرفى اولور ومحل مرقوم
حوضه شبيه اولمغله آبزن اطلاق اولنمشدر وبعض علماء عصر لحن مزبورى بعض كتابلرنده تصحيح ايله وعين بازان
من عيون مكة عبارتيله ثبت ايلدكلرى منظورمز اولدقده ماده مرقومه‌دن محرف اولديغى كنديلره تنبيه ايلديكمزده
متنبه اولديلر شارح ديركه مؤلفك تقرير ايلديكى صفايه متصل نردبان ايله اينيلور مجراى عيندر بازان نام اميرك بنا كرده سى
اولمق اوزره مشهوردر الابزين همزه‌نك كسريله ابريم وزننده ومرادفيدر كه كمر وقولان مقوله‌سنك طوقه‌سنه
دينور جمعى ابازين در بزين زبير وزننده اساميدندر هشام بن بزين محدثدر بزان غراب وزننده اصفهان
قضاسنده برقريه‌در محدثيندن مطهر بن عبدالواحد وابو الفرج البزانيان آندندر ابزون اسلوب وزننده
برشاعر عمانى اسميدر بزانه ثمامه وزننده اسفرائن قضاسنده برقريه‌در بزيان عثمان وزننده مرو شهرنده
برمحله‌در بسن بانك وسينك فتحيله حسن كلمه‌سنه اتباعا ذكر اولنور يقال حسن بسن الابسان همزه‌نك كسريله
برادمك خويى وطبيعتى كوزل اولمق معناسنه‌در يقال ابسن الرجل اذا احسنت سجيته شارح ديركه اشبو سجيته
نسخه‌لرى غلطدر صواب اولان سحنته اولمقدر كه برآدمك صورت واسلوب وقيافتى كوزل اولمق ديمكدر واقعا
اصول سائره‌ده شارحك قولنه موافق مثبتدر الباسنة صاحبه وزننده چفتجيلرك صبان دمورينه دينور واهل
صنعتك آلات وادواتنه دينور كه اوادانلق تعبير اولنور وكتان طرانتيسندن طوقنمش قالين بيوك چواله دينور جمعى
بأسن در محاسن وزننده باسيان سينك كسريله خوزستانده بربلده‌در بيسان سلمان وزننده شام ديارنده برقريه‌در
نته كه سين بابنده ذكر اولندى البستان بانك ضميله بوستان فارسى معربيدر كه قوقولى ديمكدر جمعى بساتين
وبستانون در ويوسف بن عبدالخالق البستانى تحديث ايلمشدر وبستان ابن عامر مكه قربنده برموضعدر كه نخلهٔ
يمانيه ايله نخلهٔ شاميه‌نك موقع اجتماعيدر وبستان ابراهيم قبيلهٔ اسد بلادنده برموضعدر وبستان المستاة بغداد
دار الخلافه‌سنده برباغچه‌در باشان شين معجمه ايله هرات قضاسنده برقريه‌در باشتان نيسابورده برقريه‌در
بشتنه بانك فتحيله اندلسده قرطبه قضاسنده برقريه‌در محدثيندن ابن البشتنى هشام بن محمد اورادندر بصان
صاد مهمله ايله غراب وزننده وبصان رمان وزننده شهر ربيع الاخرك اسم قديميدر جمعى بصانات وابصنه
كلور بصنى فتحتيله وتشديد نونله برقريه‌در آنده اعلا پرده‌لر ونهالبلر ايشلنور سنور بصنيه معروفدر البطن بانك
فتحيله بدنده قارنه دينور فارسيده شكم ديرلر وبو مذكردر جمعى ابطن وبطون وبطنان كلور بانك ضميله يقال
اعتلّ بطنه وهو خلاف الظهر وبطن قبيله‌دن كوچك اولان اوبه‌يه دينور على قول فخذدن كوچك وعماره‌دن
بيوك اولانه دينور بونك جمعى ابطن وبطون‌در وبطن هر نسنه‌نك ايچريسنه دينور يقال بطن الشئ اى جوفه
وقوشك يلكنك اوزون اولان شقنه دينور كه ديوشوردكده ايچروده قالور جمعى بطنان‌در وبطن يكرمى موضع آديدر
ومصدر اولور قارنه اورمق معناسنه يقال بطنه وبطن له بطنا من الباب الاول اذا ضرب بطنه وبطن وبطون
قعود وزننده كيزلو اولمق معناسنه‌در يقال بطن الشئ بطنا وبطونا اذا خفى وبرنسنه‌يى بيلمك معناسنه مستعملدر كه
ايچ يوزينه مطلع اولمقدن عبارتدر يقال بطن خبره اذا علمه وبرادمك امور واسرارينه داخل ومحرم خواصندن اولمق
معناسنه مستعملدر يقال بطن من فلان اذا صار من خواصه ذوالبطن نجس ورجيعه اطلاق اولنور يقال
القى ذا بطنه اى رجيعه وقارنده اولان ولده اطلاق اولنور يقال القت المرأة ذا بطنها اى ولدت ويقال القت
الدجاجة ذا بطنها اى باضت وامثالدندر كه * الذئب يغبط بذى بطنه ديرلر زيرا قورد قسمى دائما انسان ومواشى
قسمنه شوق وجلادتله سكردوب هجوم ايدر اولمغله هر نقدر آچ اولورسه‌ده طوق ظن اولنور بومثل ايچ يوزى مكدر
ومنكوب ايكن ظاهر حالنك تجملنه نظر ارشك وغبطه اولنان كسه حقنده ايراد اولنور البطن كتف وزننده
بك زنكين بوطور وطاشقين آدمه دينور يقال رجل بطن اى اشر متموّل وقارنندن غيرى يه همتى اولميان عبد البطن

آدمه دینور علی قول طوبمق بیلمیان آکول وابنهانه دینور یقال رجل بطن اذا کان همه بطنه او هو الرغیب لاینتهی
من الاکل المبطان محراب وزننده بودخی طوبمق بیلمیان آدمه دینور البطین امیر وزننده بیوك قارنلو آدمه
دینور یقال رجل بطین ای عظیم البطن وایراق یره دینور یقال مکان بطین ای بعید ومحمد بن الولید بن عبد الملك بن
مروانك فرسی ادیدر و برخارجی لقبیدر ومسلم بن ابی عمران نام محدّث جلیلك لقبیدر البطانة کرامه وزننده بر آدم
بیوك قارنلو اولمق معناسنه در یقال بطن الرجل بطانة من الباب الخامس اذا کان بطینا شارح دیر که
بطانه اکول اولمق معناسنه کلور و بوندن اسم بطنه در بانك کسریله که کثرت اکل معناسنه در ومنه المثل
البطنة تذهب الفطنة ❊ المبطن معظم وزننده قارنی چلمیسز آج آرق اولان آدمه دینور که سوکلون قارنلو تعبیر اولنور
بناسی ازاله ایچوندر یقال رجل مبطن ای ضامر البطن وصرتی وقارنی بیاض اولان آته دینور کویا که صرتیله
قارننه بیاض آستر چکلمش اوله و بو بطانه دندر یقال فرس مبطن ای ابیض الظهر والبطن المبطون
قارن آغریسنه اوغرامش آدمه دینور البطن فتحتینله قارن اغریسنه دینور یقال بطن الرجل علی بناء المجهول
اذا اشتکی بطنه فهو مبطون و یقال اصابه البطن ای داء البطن التبطین تفعیل وزننده بر آدمك قارننه اورمق
معناسنه در یقال بطنه اذا ضرب بطنه وجامه یه آستار چکمك معناسنه در یقال بطن الثوب اذا جعل له بطانة ودوه یه
قولان چکمك معناسنه در یقال بطن البعیر اذا شدّ بطانه وتراش اولدقدنصکره صقالك چکه واکك آلتلرندن
استره ایله یاخود مقراض ایله المق معناسنه در که تکمیل محاسن در یقال بطن لحیته اذا اخذ شعرها من تحت الذقن
والحنك شارح دیر که بوراده لاء نافیه ادخالیله ان لا یؤخذ نسخه لری غلطدر واقعا نهایه ده وساٸر امهاتده ان یؤخذ
عنوانده مرسومدر الباطن کزلو نسنه یه دینور جمعی بواطن در شارح دیر که اسماء حسنادن اولان باطن
اسم شریفی همین ظاهر اسم شریفیله مزدوجا ذکر اولنور اوّل وآخر ومقدّم ومؤخر کبی ادراك ابصاردن محجوب
معناسنه در مترجم دیر که شاکر احمد پاشا جوزی بالخیر اسماء حسنا شرحنده بو رسمه نظم و بیان ایلمشدر

نور الظاهر اینسه داده بروز	اوله الباطن اسمی فیض افروز
ذات پاکی بلندی بالا نار	محتجبدر و لی عن الابصار
صنعی اولمش همیشه ذاته دال	معرفت کنه ذاتی امر محال
ظاهر عند مؤمن عبده	باطن عن منافق بجحده

الاستبطان بر آدمك داخل امورینه مطلع وواقف اولمق معناسنه در یقال استبطن امره اذا وقف علی دخلته
البطانة کتابه وزننده راز وسریره یه اطلاق اولنور یقال هو یعرف بطانته ای سریرته و بر فضا و کوره نك و بر مملکتك
وسطنه دینور و بر آدمك امور واحوالنه محرم وهمراز اولان خاصه وهمدمنه دینور یقال هو بطانته ای الداخل الولیجة
من خواصه ولباسك آستارینه دینور یقال بطن ثوبه ببطانة حسنة وهی خلاف الظهارة و بطانه خارج مدینه ده
بر موضع آدیدر الابطان همزه نك کسریله جامه یه استار چکورمك معناسنه در یقال ابطن الثوب اذا جعل له بطانة
ودوه یه قولان چکمك معناسنه در یقال ابطن البعیر اذا شدّ بطانه الباطن کزلو یه دینور که ذکر اولندی
و برنسنه نك ایچ یوزینه دینور وچقور یره دینور جمعی ابطنه در وجمع کثرتی بطنان در بانك ضمیله وغلیظ یرده اولان
صو آقندیسنه دینور جمعی بطنان در بطان کتاب وزننده بر چرکین کچی آدیدر و بر فرس اسمیدر ابو البطین
دخی دیرلر ایدی ایکیسیده محمد بن ولیدك ایدی و بطان دوه نك سمرینه چکیلان قولانه دینور جمعی ابطنة و بطن
کلور بانك ضمیله و بطان شقوق ایله تغلید میاننده بر موضع آدیدر وهذیل بلادنده بر موضع آدیدر و یمنده
ر بلده آدیدر عریض البطان رفاه ووسعتله خوشحال وآسوده بال اولان آدمه اطلاق اولنور زیرا تاولو سموز
دوه نك قولانی عریض وکبیر اولور یقال فلان عریض البطان ای رخی البال البطنة بانك کسریله مال واقبال
طولغنلغی سببیله افراط اوزره فرح ومسرّت طاشغنلغنه اطلاق اولنور معنای آتیدن مأخوذ در یقال بزت به
البطنة ای البطر والاشر وامتلاء طعامه دینور یقال اخذته البطنة ای الکظة بطین زبیر وزننده بر شاعر در
ومنازل قمردن بر منزل آدیدر ساج ایاغی شکلنده مثلث اوچ خرده کوکبدن عبارتدر که حمل صورتنك بطننده
واقعدر ذو البطین اسامة بن زیدك لقبیدر رضی الله عنه الباطنة ساحل بحر عمانده بر قریه در و بصره ده
وکوفه ده خانه لرك وچارشولرك جمعیتکاهلرینه باطنه اطلاق ایدرلر مراد شهرك داخلی وکوم اولان یرید رشه که
خارجنه ضاحیه اطلاق ایدرلر البعکنة بانك وکافك فتحیله بوریمسی کوچ اولان صرپ قومساله دینور
یقال رملة بعکنة ای تشتد علی الماشی بغدان بغداد لفظنده لغت سابعه در نته که ماده سنده بیان اولندی

التبغدن تدحرج وزننده بغداد شهرینه داخل اولمق معناسنه در یقال تبغدن الرجل اذا دخل بغدان الابقان
قافله اکرام وزننده بر آدم خصب ورفاه ووسعت حال اوزره اولمق معناسنه در یقال ابقن الرجل اذا اخصب جنابه
واحمد بن بقنه که بانك وقافك ونون مشدده نك فتحیله در اندلسده علو بوندن بنو حمود دولتنك وزیری ایدی المبکونة
ملعونه وزننده خوار وذلیله عورته دینور البلان شدّاد وزننده که حمامه دینور بلل ماده سنده ذکر اولندی
البلسن قنفذ وزننده مرجمکه دینور عدس کبی وحبو باتدن بر بشقه غله اسمیدر که مرجمکه شبیه اولور مفردی
بلسنه در البلسان فتحاتله پلسنك اغاجنه دینور بلس ماده سنده ذکر اولندی بلقین بانك ضمی وقافك کسریله
وغرنیق وزننده مصرده بر قریه در علامة الدنیا صاحبمز عمر بن رسلان الفقیه الشافعی البلقینی اورادندر
البلهنیة بانك ضمی ولامك فتحی ونونك کسریله رفاهیت ووسعت معیشت ونظام حال معناسنه در یقال هو
فی بلهنیة من العیش ای سعة ورفاهیة مؤلف بونی بله ماده سنده دخی ذکر ایلمشدر البنة بانك ونون مشدده نك
فتحیله خوش وکوزل رایحه یه دینور و بد ومنتن رایحه یه ده دینور جمعی بنان در کتاب وزننده تقول شممت منه
بنة طیبة و بنة منتنة ای رایحة واهو قسمنك خاصة قیغنك رایحه سنه دینور و بنة الجهنی صحابه در یاخود بو بای
تحتیه ایله در و بنه کابل قضاسنده بر موضع آدیدر و بغداد قضاسنده بر قریه در واندلسده بر حصن آدیدر المبن
ابنان لفظندن اسم فاعلدر قیغلری رایحه سی اولان آهو یتاغنه دینور یقال کناس مبن ای ذو بنة بنه بانك
ضمیله محدثیندن ایوب بن سلیمان الرازی جدینك اسمیدر البن بانك فتحیله بر یرده مقیم اولمق معناسنه در یقال
بن بالمکان بنا من الباب الثانی اذا اقام به الابنان همزه نك کسریله بن معناسنه در یقال ابن بالمکان بمعنی
بن البنان سحاب وزننده پرمقلره علی قول اوجلرینه دینور مفردی بنانه در یقال بنانها مخضبة ای اصابعها
او اطرافها و بنو اسد یوردنده بر صو یك و بر طاغك آدیدر ونجدده بر موضع آدیدر بنان غراب وزننده
بر موضعدر ومحدثیندن بر جماعت اسمیدر بنان شدّاد وزننده اسامیدندر بنار بن بنان محدّثدر یاخود بو بای
تحتیه ایله در وحرب بن بنان و بنان بن یعقوب الکندی محدثلردر یاخود بو تای فوقیه ایله در البنانة صحابه
وزننده بنان مفردیدر که ذکر اولندی و بر موضعك و بر قصرك اسمیدر البنانة ثمامه وزننده جاری وچنی چوق
مرغزاره دینور وعربدن بر جماعت اسمیدر محدثیندن ثابت البنانی انلره منسو بدر و بصره ده بر محله آدیدر سعد
بن لؤی بن غالبك امّ ولدی اولان بنانه یه منسو بدر وثابت مرقوم اوراده دخی ساکن اولمشدر التبنین تفعیل
وزننده قیونی بیانه صالیور میوب بسی یه بغلمق معناسنه در یقال بنن الشاة اذا ارتبطها لیسمنها البنین امیر وزننده
صاحب تمکین عاقل ودانا واهل ثبات آدمه دینور یقال رجل بنین ای متثبت عاقل وعبد الغنی بن بنین محدّثدر
البنی فتیّ وزننده بر نوع بالق آدیدر نیل نهرنده اولور وموسی بن هارون نام محدّثك و بشقه بر آدمك لقبلریدر
کو یا که بن لفظنه منسو بدر البن بانك ضمیله بر نسنه در که مریّ دیدکلری ترشی کبی طعام یدرمك ایچون اتخاذ
اولنور که مراد بر درلو صلاطه یاخود ترشی اوله جقدر شارح دیر که حکیم داودك بیاننه کوره بن یمن دیارینه مخصوص
بر شجرك ثمریدر بندق مقداری دانه لری اولور قبوغی صو یلدقده یاریسندن ایکی پاره اولور تجفیف رطوبات وسعال
و بلغمی ونزلاتی ازاله وفتح سدّه ایچون مجرّبدر حالا قهوه اغاجی دیدکلریدر که ثمرینه قهوه اطلاق اولنور ظهوری
قریب العهد اولمغله مؤلفك عصرنده متعارف دکل ایدی وحالا عربستانده دوکلمش قهوه یه بن اطلاق ایدرلر اواٸلده
اهل یمن آنك یبراغندن ودانه لرندن ترشی وصلاطه مقوله سی یپارلر ایدی مترجم دیر که کاتب چلبی مرحوم جهان
نماده تفصیلا ذکر ایلمشدر و بن اسامیدندر ابو القاسم بن البن واحمد بن علی البن محدثلردر البن بانك کسریله
بدنده قات قات سموزلك اثرینه وقوتنه دینور ومنه یقال بن علی بن ای طرق علی طرق ای قوة من الشحم والسمن
علی قوة ومتعفن و بدبوی محله دینور یقال مکان بن ای المنتن الرایحة بن بانك فتحی ونون مخففه نك سکونیله بل
کلمه سنده لغتدر که اضراب ایچوندر البنبان زلزال وزننده ایشه دینور عمل معناسنه وکوتو وکم سوزه دینور یقال
انی بالبنبان ای المنطق الردیء وثمیم یوردنده بر صو آدیدر بنین زبیر وزننده ابن ابراهیم القرشی در که محدّثدر
البون عون وزننده یمن اولکه سنده ایکی مملکت آدیدر برینه بون اعلا و برینه بون اسفل دیرلر قرآن مبینده مذکور
اولان بئر معطله وقصر مشیدك هر بری برنده واقعدر و بوندن مصدر اولور فضل ومزیت جهتیله آخره راجح
وغالب اولمق معناسنه یقال بانه یبونه بونا مثل بانه یبینه بینا ای طاله فی الفضل والمزیة البون بانك ضمی وفتحیله
ایکی نسنه آراسنده اولان مسافه یه دینور یقال بینهما بون بعید ای مسافة بعیدة و بلاد مزینه ده بر موضع آدیدر
و یمنده بر بلده وهرات قضاسنده بر قریه آدیدر تل بونی شوری وزننده کوفه ده بر قریه در البوان بانك ضمی

وكسريله چادرك وآلاچغك دركه دينور جمعى ابونه در اجوبه وزننده و بونكلور بانك ضميله و بونكلور صرد
وزننده بابه دانه وزننده بنت بهز بن حكيم دركه برداستانلو خاتوندر وعمرو بن بانة المغنى نوادر وغرائب صاحبى
بركسه ايدى البونه بانك فتحيله كوچك قيز جغزه دينور بنت صغيره معناسنه بونه بانك ضميله افريقيه ده
بربلده در شارح الموطأ مردان بن محمد البونى وشيخ الطريقه احمد بن على البونى اورادندر و بروادى آديدر ووليد
بن ابان بن بونه محدثدر وعبدالملك بن بونه كه بانك ونونك ضميله در برشيخ اندلسيدر ابن دحيه آندن روايت حديث
ايلدى بوانه ثمامه وزننده ينبع وراسنده برياصتم طاغك آديدر وبنوجشم يوردنده برصوآديدر و بنوعقيل
يوردنده دخى برصوآديدر شعب بوان شداد وزننده فارس اولكه سنده برموضع آديدركه جنان اربع دنيويه نك
بريدر ديكرلرى غوطهٔ دمشق وسغد سمرقند وابلهٔ بصره در بوانات بانك ضميله بنه فارس ديارنده برموضعدر
البان حال وزننده مصرده برقريه در ونيسابورده برقريه در و برشجر اسميدركه ثمرينك دانه لرى اولور آندن لطيف
دهن اتخاذ اولنور بوشجر باديه اشجارندندر وعربستان بلادنده دخى باغچه لرده بتشدرمشلردر دوز وطوغرى
وورقى سكود ورقنه شبيه اولور دانه سنه حب البان وفستق الهاويه وفارسيده تخم غاليه ديرلر وشجرنه تركيده
سورقون اغاجى و بن اغاجى ديرلر شعراى عرب قد محبوبى اكا تشبيه ايدرلر دانه سنى سركه ايله طلا برش وغمش وكلف
وحصف و بهق وجرب وسعفه وتقشر جلد عارضه سنه نافع وسركه ايله شرب جكرك وطحالك صلابتنه
مفيددر و برمثقالى شرب خاصهٔ فئ بلغمى يه مؤثردر ذوالبان برموضع آديدر و برجبل اسميدر ابوان همزهٔ
مفتوحه ايله دمياط قضاسنده برقريه در وصعيد ديارنده ايكى قريه در البوين زبير وزننده برموضعدر بانويه
نونك ضميله عبدالباقى نام امام نحوينك پدرى اسميدر وطاهر بن ابى بكر نام محدثك جدى اسميدر البهن حيدر
وزننده نسترن اسميدركه مصركلى ديدكلرى آق ولطيف چچكدر البهنانة بانك فتحيله طيبة النفس والرايحه
اولان على قول تكلمده وسائر عملده نرم وملايم ورفق ولطافت اوزره اولان خاتونه دينور وسبكروح ودلگشن
وخندان اولان خاتونه دينور يقال امرأة بهنانة اى الطيبة النفس والرايحة واللينة فى عملها ومنطقها او كذا الضحاكة
الخفيفة الروح بهان قطام وزننده برعورت اسميدر الباهين برنوع خرما اسميدر ياخود برجنس خرما اغاجيدركه
هردم بهاردر هر موسمده يكى چچكلرى وجابجا مبسره ومرطبه ومثمره دالارى اكسك اولمز البهونية بهمنيه
وزننده كرمانيه ايله عربيه بيننده اولان دوه يه دينوركه مراد بوايكى جنسدن متولد اولاندر بختى تعبير اولنوركه بخت
نصره منسوبدر البهكن جعفر وزننده تر وتازه ونازكدن جوانه دينور مؤنثى بهكنه در وشبابه دخى وصف
اولور يقال غلام وشاب بهكن وجارية بهكنة اى غض ويقال شباب بهكن التبهكن تدحرج وزننده فيحى
بيوك قارى بهكنه روشيله يورمك معناسنه در يقال تبهكنت العجزاء فى مشيتها اذا مشت مشية البهكنة
البهمن جعفر وزننده برنبات كوكيدركه غليظ طورب كوكه شبيه واكثرى اكرى اولور احمر نوعى اولور كه قزل
بهمن ديرلر وآق نوعى اولور كه آق بهمن تعبير اولنور عشابلر قطع وتجفيف ايدرلر خفقان بارده نافع وقلبى بغايت
مقوى وتقويت جماعده مؤثردر وبهمن بررجل اسميدركه مراد قدماى ملوك ايراندن برينك اسميدركه بهمن
بن اسفنديار بن كشتاسب در بهمنماه شهور فارسيه دن اون برنجى آيك اسميدركه اولكيسى فروردينماه ٢
ارديبهشتماه ٣ خردادما ٤ تيرماه ٥ مردادماه ٦ شهريورماه ٨ مهرماه ٧ آبانماه ٩ آذرماه ١٠ ديماه ١١ بهمنماه ١٢
اسفندارمذماه اوله جقدر البين زين وزننده اضداددندر جدالق فرقت معناسنه در يقال وقع بينهم بين
اى فرقة ووصلت معناسنه در يقال تقطع بينهما اى وصلهما واسم اولور نته كه شمدى ذكر اولندى وظرف
متمكن اولور يعنى ظرف مبهم اولوب ايكى به وزياده يه ياخود بولرك نائبنه اضافتله معناسى متبين اولور قال الشارح
قوله تعالى لقد تقطع بينكم على قرأة الرفع فهو الاسم بمعنى الاصل وعلى قرأة النصب فهو ظرف وبين ايراقلغه
دينور يقال بينهما بين اى بعد وايكى نسنه ارالغنده اولان خلل ووسطه دينوركه ارالق تعبير اولنور مثلا جلس
بين القوم ديرلر جلس وسطهم معناسنه ولقيه بعيدات بين ديرلر بعيدات مصغر بنيه سيله و بين كلمه سنه مضاف
اوله رق احيانا معناسنه دركه ملاقاتك ارالغى برزمان آجدقدنصكره ملاقى اولوب بعده بنه آچوب صكره بنه
ملاقى اولدى ديمكدر و بين وبينونه كينونه وزننده مفارقت معناسنه در يقال بانوا بينا وبينونة من الباب الثانى
اذا فارقوا و بين وبينونه و بيون قعود وزننده جدا اولمق معناسنه در يقال بان الشئ بينا وبينونة وبيونا اذا انقطع
ويقال بانت المرأة عن الرجل اذا انفصلت عنه بطلاق البين باى مكسوره ايله ناحيه معناسنه در وايكى ارض
ارالغنده اولان فصل وسنوره دينور وغليظ يوكسك يره دينور وكوزايرمى مسافه يه دينور ونجران قربنده

برموضع آديدر وحيره قربنده وقدينه قربنده برموضع آديدر وفيروزآباد فارس قضاسنده برقريه آديدر و بغداد ايله
دفاع ارالغنده برنهر آديدر الابانة اقامه وزننده كسمك معناسنه در يقال ابانه اذا قطعه و برنسنه يى واضح وعيان
قلمق معناسنه در تقول ابنت الشئ اذا اوضحته و واضح وعيان اولمق معناسنه در يقال ابان الشئ اذا اتضح
وآيرمق معناسنه در يقال ضربه فابان رأسه من جسده اى فصله وقيزنى قوجه يه ويرمك معناسنه دركه پدرى
خانه سندن فصل وابعاد ايدر يقال ابان بنته اذا زوجها البائن عقد جديده احتياج وجهله
مطلقه اولان خاتونه دينور يقال امرأة بائن اى منفصلة عن زوجها بطلاق وشول آدمه دينوركه
سودنى صاغه جقى حيوانك صولندن كلوب صاغمغه بشلار اوله نته كه معلى صاغندن كلان آدمه دينور
وكريشدن پك ايراق يعنى پك ميدانلو اولان يايه دينور بائنه دخى دينور يقال قوس بائن وبائنة اذا بانت
عن وترها كثيرا ودبى ايراق اولان ككبش قيويه دينور البائنة تطليقه يه صفت اولور هاسز وصف اولمز شول
طلاقه دينوركه زوج استرجاع مطلقه يه مالك اوله ميوب عقد جديده محتاج اوله يقال تطليقة بائنة اى ذات بينونة
وبوعيشه راضيه قبيلندندر البيان عيان وزننده بللو و واضح وآشكاره اولمق معناسنه در يقال بان الشئ يبين بيانا
اذا اتضح و بومعناده متعدى اولور تقول بنت الشئ ابين اى اوضحته وعرفته وذكاء وفطنته مقارن برمعنا
ومقصودى افصاح واظهار ايلمك معناسنه در تقول فهمت الكلام بيانه اى افصاحه مع ذكاء شارحك بيانه
كوره بيان وضوح وظهور معناسنه اسم دخى اولور البين سيد وزننده وصفدر واضح وآشكاره نسنه يه دينور
جمعى ابيناء كلور هين واهيناء كبى وفصيح وسخنور آدمه دينور جمعى ابيناء وابيان وبيناء كلور كرماء وزننده يقال
رجل بين اى فصيح التبيين تفعيل وزننده بودخى واضح وآشكاره اولمق و واضح وآشكاره قلمق معنالرينه لازم
ومتعدى اولور تقول بينته اى اوضحته وبين الشئ اذا اتضح وبرآدم قيزنى قوجه يه ويرمك معناسنه در يقال
بين بنتها اذا زوجها واغاجك هنوز يپراقلرى بلورمك معناسنه مستعملدر يقال بين الشجر اذا ابدا ورقه وظهر اول
ماينبت وحيوانك بوينوزى توموب ظهور ايلمك معناسنه مستعملدر يقال بين القرن اذا نجم التبين تفعل
وزننده والاستبانة بونلرده واضح وعيان قلمق و واضح وعيان اولمق معنالرينه متعدى ولازم اولور يقال تبينته
واستبنته اى اوضحته وتبين الشئ واستبان اذا اتضح التبيان تانك كسرى وفتحيله بيان كبى مصدردر واضح
وآشكاره قلمق معناسنه در و بونده تانك كسرى شاذدر زيرا مصادرتانك فتحيله تفعال اوزره كلور يقال بان الشئ
بيانا وتبيانا اذا اوضحه المبين ميمك ضميله معين وزننده والمبين محسن وزننده ابانه دن اسم فاعلدر
المباينة مفاعله وزننده جدا اولمق معناسنه در يقال باينه اذا هاجره التباين تفاعل وزننده آيرلشمق
معناسنه در يقال تباينا اى تهاجرا البيون صبور وزننده بائن كبى ديبى درين ككبش قيويه دينور يقال بئر بائن
وبيون اى البعيدة القعر الواسعة غراب البين عربلر بونكله فراق وهجرانه تطير ايدرلر مراد آلا قرغه در ياخود
بورنى واياقلرى قزل اولان قرغه دركه اكين قرغه سى ديدكلريدر اما سياه قرغه يه كه قوزغون ديدكلريدر اكا
حاتم اطلاق ايدرلر قطعى فراقى ختم وايجاب ايدر زعمنده اولدقلريچون بين بين مكرر اونلرك فتحى اوزره بنالريله
ايوايله كوتى اراسنده ميانه اولان نسنه ديمكدر يقال هذا الشئ بين بين اى بين الجيد والردئ بونلر ايكى اسم
اولوب بعده اسم واحد قيلنوب وآخرلرى فتح اوزره مبنى اولدى وهمزهٔ بين بين ديدكلرى همزهٔ مخففه
اوله جقدر يعنى همزه نك حركه سنه موافق وملايم اولان حرف علت بيننده قلنمشدر مثلا اكر همزه مفتوح ايسه
همزه ايله الف بيننده تلفظ اولنور سأل كبى واكر مكسور ايسه همزه ايله ياء بيننده اولنور سئم كبى واكر مضموم
ايسه همزه ايله واو مياننده اولنور لؤم كبى شارح ديركه همزهٔ بين بين قطعا ابتداده واقع اولمز زيرا ساكن كبى
ضعيفدر وضعفندن ناشى بين بين اطلاق اولندى بينا الف مقصوره ايله اصلى بين ايدى نونك فتحيله اشباع
اولنمغله الف تحدث ايلدى وبينما كلمه سى كه ماء زياده اولنمشدر ايكيسيده كلمات ابتدادندر يقال بينا نحن كذا
وبينما نحن كذا اذ حدث كذا يعنى بر اول اثناده ايكن ناكاه شويله برايش ظهور ايلدى اصمعى ديديكه بينا كلمه سنك
موضعنه بين لفظى وضع اولنمق صحيح اولورسه مابعدى مجرور اولور كقول الشاعر * بينا تعنقه الكماة وروغه
يوما اتيح له جرئ سلفع * واصمعيدن ماعدا نحاة بينا وبينما كلمه لرينك مابعدلرنى مبتدا وخبر اولمق اوزره مرفوع
قلديلر الكواكب البيانيات بانك فتحيله شول كوكبلردركه منازلدن اولمامغله انلره شمس وقمر نازل اولمزلر قطب
وجدى وفرقدان كبى بيان شداد وزننده اسمادندر ابوعلى بن بيان صاحب كرامات زاهد معروفدر
بيانه جبانه وزننده مغربده برقريه در حافظ المسند قاسم بن اصبغ البيانى اورادندر ومحمد بن سليمان المقرى اول

قريه‌نك بلده سنه منسوبدركه مراكشى در بيان سحاب وزننده اندلسده بطليوس قضاسنده برموضعدر
ويوسف بن المبارك بن البينى كه بانك كسريله‌در محدثدر بينون جيحون وزننده يمنده برحصن آديدر بينونه
بحرين قضاسنده برقريه‌در وبينونة الدنيا وبينونة القصوى بنى سعد شقنده ايكى قريه‌در بينه قينه وزننده
بين الحرمين وادى الرويثه‌ده برموضعدر كثيرنام شاعر آنى اشبو * الاسوق لماهيجتك المنازل * بحيث التقت من بينتين
العياطل * بيتيله مدح وثنا ايلمشدر وتثنيه اعتبار ايلمشدر طرفانى تصوريله تجز بعونه تعالى فصــــل التاء
التاءن تاى فوقيه وهمزه ايله تفاعل وزننده حيله وخدعه ايلمك معناسنه‌در تتاون كبى يقال تتاءن الرجل الصيد
تتاءنا وتتاون تتاونا اذا خدعه واحتاله يعنى جاءه من هنا مرة ومن هنا مرة التبن تانك كسريله وفتحيله صمانه
دينور وشريف وجوانمرد اولان ذيشان آدمه دينور يقال هو تبن اى سيد سمح وشريف وساعدن قورده دينور
وشول بيوك كاسه‌يه دينوركه يكرمى آدمه كفايت ايدراوله يقال شرب تبنا من اللبن وهو قدح يروى العشرين
التبن تانك فتحيله طواره صمان ويرمك معناسنه‌در يقال تبن الدابة تبنا من الباب الثانى اذا اطعمها التبن التبن
فتحتينله والتبانة سلامه وزننده رشد وفطانتلو زيرك اولمق معناسنه‌دركه دقايق اموره اطلاعه قدرتدن
عبارتدر يقال تبن الرجل تبنا وتبانا من الباب الرابع اذا فطن التبن كتف وزننده خرده‌بين زيرك ودانا آدمه
دينور يقال رجل تبن اى فطن دقيق النظر والبله هرنسنه‌يى اوينارا ولان آدمه دينور يقال رجل تبن اى يعبث
كل شئ التتبين تفعيل وزننده بودخى فطانتلو زيرك وخرده‌بين اولمق معناسنه‌در يقال تبن الرجل بمعنى تبن
التبان شداد وزننده صمان صاتيجى يه دينور وموسى بن ابى عثمان التبان واسمعيل بن الاسود التبان محدثلردر
التبان رمان وزننده عورت مغلظه‌يى ستر ايده جك كوچك سراوله دينوركه تحريفله طومان وايچ طون تعبير
اولنور يقال صلى فى تبان اى سراويل صغير يستر العورة المغلظة مترجم ديركه معربا تده تنبان فارسى معربى اولمق
اوزره مرسومدر بدنى حفظ ايديجى معناسنه اولوب بعده سراويل مزبورده علم اولدى ومحمد بن تبان محدثدر
الاتبان تاى مشدده ايله افتعال وزننده اياغه طومان كيمك معناسنه‌در يقال اتبن الرجل اذا لبس التبان
تبان غراب وزننده ياخود رمان وزننده تانك كسريله ده زبانزده‌در تبع الحميرى لقبيدر اكا اسعد تبان دخى ديرلر
ايدى بيث شربى ابتدا اكا ايدن بودر وحسين بن على بن تبان التبانى كه غراب وزننده‌در محدثدر بونى نونله تنان
ضبط ايدنلر وهم ايلديلر تون فوعل وزننده نسف قضاسنده برقريه‌در علامه ابوبكر بن محمد بن احمد ولقمان
بن عيسى وجعفر بن محمد المحدثون التونيون اورادندر تبنين تانك فتحيله بربلده‌در محمد ثبت‌دن ايوب بن
ابى بكر بن خطلباء التبنينى آندندر زن زفر وزننده يمنده برموضعدر الزنى حبلى وزننده فاحشه
ديمكدر عربلر سب ودشنام موقعنده جوارى قحبه وفاحشه‌يه زنى وحرامزاده‌يه ابن زنى تعبير ايدرلر
وبو زنو ماده‌سندن مأخوذ اولمق جائزدر زيرا زنت المرأة ديرلر مجهول بنيه سيله اديم النظر اليها معناسنه
مؤلف بونى زنو ماده‌سنده دخى ثبت ايلدى ولسان العربده بعضلر وزنى فعلى ديديلر فاجره معناسنه
وبعضلر تفعل ديديلر فعل مستقبل مجهول اولوب بعده فاجره‌ده علم اولمشدر التقن تانك وقافك فتحيله
كبره دينور يقال فى ثوبه تقن اى وسخ الاتقان همزه‌نك كسريله برنسنه‌يى محكم واستوار ايلمك معناسنه‌در يقال
اتقن الامر اذا احكمه التقن تانك كسريله سرشت وطبيعت معناسنه‌در يقال الكرم من تقنه اى طبيعته
واوز واستاذ آدمه دينور يقال هو تقن اى حاذق وسلفده برتيرانداز اديدركه تيراندازلغى ضرب مثلدر
شارح ديركه مستقصاده ارمى من ابن تقن عنوانيله‌در اسمى عمرو اولمق اوزره مرسومدر وتقن قيونك دبنده
قلان متعفن قاره بالچغه دينور وآرقلرك وجدوللرك وصو آقنديلرينك ديبلرينه چوكن بالچغه دينور التتقين
تفعيل وزننده جامورلو صو ايله تارلا صوارمق معناسنه‌در يقال تقنوا ارضهم اذا سقوها بالماء الخاثر المجود
تاكرنى ضمتينله ونونك تشديدى وقصر ايله اندلسده برقريه‌در التلنة ضمتينله وفتح تا ايله‌ده لغتدر اكلنوب
قالمغه دينور لبث معناسنه وحاجت معناسنه‌در تقول به تلنة اى حاجة التلون والتلونة تانك ضميله
تلنه معناسنه‌در تلان تانك ونونك فتحيله الآن معناسنه‌در شارحك بياننه كوره اصلى الآن ايدى
تخفيف اولنوب لان اولدى همزه بدلى تا ادخال اولندى التن تانك كسرى ونونك تشديديله مثل وقرن وهمتا
معناسنه‌در يقال فلان تن فلان اى مثله وقرنه التنين امير وزننده تن معناسنه‌در الاتنان همزه‌نك
كسريله بعيد اولمق معناسنه‌در يقال اتن الرجل اذ ابعد ومرض چوجغى بيوتميوب خرده جوره قومق
معناسنه‌در يقال اتن المرض الصبى اذا قصعه فلايشب تنه جنه وزننده اسمادندر طلحه بن ابراهيم بن

تنه محدثدر التنين سكيت وزننده اژدهايه دينور يقال رأيت فى البادية تنينا اى حية عظيمة وفلكده
اژدها شكلنده شول بياض خفى شكله اطلاق اولنوركه جدى بروج سنده وقوريغى بدنجى برجده‌در وقوريغى
انجه وسياه وبوكلمدر وشكل مزبور كواكب سياره تنقلى كبى تنقل ايدر فارسيده اكا هشتنبر ديرلر جوهرى فلكده
برموضع اولمق اوزره تفسير ايلمكله وهم ايلمشدر لكن مؤلف دخى بيانده اكمال ايلمامشدر زيرا كتب رياضيانده
مشروح اولديغى اوزره تنين فلك رأس وذنب عقده‌لرى اولان مدار وممرّه اطلاق اولنوركه مايلرى التيشر برج
اعتبار اولنمشدر وشمس وقمر اول عقد تينده دقيقهٔ واحده‌ده مجتمع اولسه‌لر كسوف وخسوف واقع اولور
ورأسدن اعتبار ايله ذنب يدنجى برجه منتهيدر بوندن بشقه قطب شماليه طولنمش براژدها صورتى دخى
واردر لكن مراد صورت اولدر وتنين ابراهيم بن المهدى لقبيدر پك سموز اولمغله ملقب اولمشيدى واقبال
يمندن شرحبيل بن عمروك قليجى اسميدر التبنان تانك كسريله ساعدن قورده دينور وبرنسنه‌نك اورتكنه
دينور يقال هو على تينانه اى مثاله ظاهرا بونك اصلى تنان در تشديد ايله دنار ودينار كبى المتانه
تشديد نونله مفاعله وزننده مقايسه معناسنه‌در يقال تان بينهما اذا قايس التنتنة زلزله وزننده
برآدم اسكى ياران واصدقاسنى ترك ايدوب سائره يار وهمدم اولمق معناسنه‌در يقال تنتن الرجل اذا ترك
اصدقاءه وصاحب غيرهم التون تانك ضميله چوچقلرك مجاوره‌دن يايدقلرى طوپه دينوركه انكله اوينارلر
وخراسانده بربلده‌دركه قاين قربنده‌در اعلامدن اسمعيل بن ابى سعد التونى واحمد بن محمد بن احمد التونى
اورادندر تونه سلفده دمياط قربنده برجزيره ايدى حالا صو بصمغله مغموردر اعلامدن عمر بن احمد وعمرو
بن على وسالم بن عبد الله وعبد المؤمن بن خلف التونيون اورادندر التتاون تفاعل وزننده مهموز
اولان تتاءن معناسنه‌دركه ذكر اولندى يقال تتاون الصيد بمعنى تتاءن الاتون كلخنه دينوردنته كه
اتن ماده‌سنده ذكر اولندى التهن فتحتينله اويومق معناسنه‌در يقال تهن الرجل تهنا من الباب الرابع
اذا نام التهن كتف وزننده اسم فاعلدر نائم معناسنه‌در يقال هو تهن اى نائم التين تانك كسريله
معروفدركه انجيره دينور كالنى بولمش تازه انجير بالجمله فاكهه‌لرك اجد واطيبيدر غداسى كثير ونفخ وريحى قليل
وجاذب ومحلل وسدهٔ كبد وطحالى مفتح ومليندر ومواد عفنه‌يى طرف جلده دافع اولمغله اكثارى مولد كهله‌در
وتين شامده برطاغك اديدركه دلك شامده برمسجدك اسميدر وغطفان يوردنده برطاغك اديدر ودمشق
شهرينك اسميدر طور تيناء تانك فتحى وكسريله والفك مدى وقصريله طور سينا لفظنده لغتدر التبنة
تانك كسريله دبر ومقعده دينور وبرصو اديدر وعيسى بن اسمعيل نام محدثك لقبيدر التيان شداد وزننده انجير
صاتيجى يه دينور ادبادن كتاب الموعب صاحبى تمام بن غالب بن عمر والتيانى اكا منسوبدر التبنان تانك
كسريله بنى نعامه ديارنده ايكى طاغه اطلاق اولنور وتينان مفرد اوله رق قورده دينور ذئب كبى تنه كه
تن ماده‌سنده ذكر اولندى تينات تانك كسريله بحر شامده برليمان اديدر فصــــل الثاء المثلثة
الثاءن همزه ايله والثاون واو ايله تفاعل وزننده تتاءن وتتاون كبى حيله وخدعه ايلمك معناسنه‌در
يقال تثاءن الصيد وتثاون بمعنى تتاءن وتتاون الثبن غين وزننده والثبان كتاب وزننده ثوبك اوجنى
قيوروب ديكمك معناسنه‌دركه اوزون اولدقده ايدرزعلى قول برنسنه‌يى برظرفه ياخود اوكنا تكنه قويوب
قوجاقده كوتروب كتمك معناسنه‌در يقال ثبن الثوب ثبنا وثبانا من الباب الثانى اذا اثنى طرفه وخاطه او يقال
ثبن الشئ اذا جعله فى الوعاء وحمله بين يديه وكذا اذا القى عليه حجزة سراويله من قدام التثبين تفعل وزننده
ثبن معناسنه‌در الثبين امير وزننده والثبان كتاب وزننده والثبنة غرفه وزننده اچنه نسنه
قويوب كوترمك ايچون اتكك بوكيلان يرينه دينور الاثبان همزه‌نك كسريله ايچنه نسنه قويوب كوترمك
ايچون اتكى ظرف كبى بوكمك معناسنه‌در تقول اثبنت فى ثوبى اذا جعلت فيه ثبينا المثبنة مرحله وزننده
نسوانك آينه وساير ادواتنى وضع ايده جك طوربه‌يه دينور ثبنه فرحه وزننده برموضعدر سعيد بن ثبان كه
رمان وزننده‌در محدثدر الثتن ثانك وتانك فتحيله ات بوزيلوب قوقمق معناسنه‌در يقال ثتن اللحم
ثتنا من الباب الرابع اذا انتن وديش اتلرى سولپومك معناسنه‌دركه اول وقت بد رايحه پيدا ايدر يقال ثتنت
اللثة اذا استرخت الثتنة فرحه وزننده سولپومش ديش اتنه دينور يقال لثة ثتنة اى مسترخية الثجن
ثانك فتحى وجيمك سكونيله وفتحيله پك ودرشت وصرپ اولان يوله دينور يقال اخذوا فى ثجن اى فى طريق
فى غلظ وحزونة الثخونة ثانك وخاى معجمه‌نك ضميله والثخانة سلامه وزننده والثخن عنبه

وزننده برنسنه قالين ويك وصيق اولمق معناسنه در يقال ثخن الشئ ثخونة وثخانة وثخاما من الباب الخامس اذا غلظ وصلب الثخين امير وزننده وصفدر قالين ويك وصمصيق نسنه يه دينور وحليم ومتحمل آدمه اطلاق اولنور يقال رجل ثخين اى حليم الاثخان همزه نك كسريله دشمنك جرح وقتلنده افراط ايلمك معناسنه در يقال اثخن فى العدو اذا بالغ فيهم الجراحة ومنه قوله تعالى حتى اذا اثخنتموهم اى غلبتموهم وكثر فيهم الجراح وبر آدمى يك دوكمكله سست وبى مجال ايلمك معناسنه در يقال اثخنه اذا اوهنه الاستثخان بر آدمى اويقو بصمق معناسنه در يقال استثخن منه النوم اى غلبه المثخنة مكرمه وزننده ايرى كوده لو عورته دينور يقال امرأة مثخنة اى ضخمة الثدن فتحتينله اتك رايحه سى بوزلمق معناسنه در يقال ثدن اللحم ثدنا من الباب الرابع اذا تغيرت رايحته وبر آدمك وجودنه ات بصوب ششمانلق كلمكله آغرلشمق معناسنه در يقال ثدن فلان اذا كثر لحمه وثقل الثدن كتف وزننده والمثدن معظم وزننده ملحم اولمغله بدنى ثقيل اولمش آدمه دينور التثدين تفعيل وزننده بودخى بر آدم ملحم اولمغله وجودى آغرلشمق معناسنه در يقال ثدن الرجل على المجهول اذا كثر لحمه وثقل الثدنة فرحه وزننده والمثدنة مكرمه وزننده خلقتنده نقصان اولان عورته دينور يقال امرأة ثدنة ومثدنة اى ناقصة الخلق المثدنة معظمه وزننده چركين وبدهيئت وجهيله ملحمه اولان عورته دينور يقال امرأة مثدنة اى لحمة فى سماجة المثدن معظم وزننده خلقتنده نقصان اولان آدمه دينور وفى حديث ذى الثدية انه مثدن اليد اى مخدجها مقلوب من مثند مرسوم ذو الثدية امام على كرم الله وجهه اوزرينه خروج ايدن خوارجك رئيسلرى ايدى اسمى ترمله ايدى قولى يك قصه اولوب همان ثدى مقدارنده اولمغله ذو الثدية ايله ملقب اولمشيدى نبى اكرم صلى الله عليه وسلم حضرتلرى مرسومك خروج ايدوب وطعمه ذو الفقار اوله جغنى جناب مرتضايه اعلام ايلمشلر ايدى واقعا تحكيم ماده سنده بغى وخروج ايدوب لالت ذو الفقار ايله عازم دار البوار اولدى حديث مرقومده واقع مثدن مثند لفظندن مقلوبدركه ثندوه دن مأخوذدر وثندوه اركك آدم ممه سنه دينور شارح ديركه بعض محدثين مقلوب اولمديغنه ذاهب اولديلر زيرا مثدن وجه مذكور اوزره ناقص الخلقه ديمكدر مسفور ايسه ناقص اليد ايدى وبو راده ذى اليدين نسخه لرى غلط محض در الثرن فتحتينله بر آدم دوستلرينه رنج وآزار ايدر اولمق معناسنه در يقال ثرن الرجل ثرنا من الباب الرابع اذا آذى صديقه وجاره الثفنة فرحه وزننده دوه نك چوكدكده يره كلان اعضاسنه دينور كوكسى وديزلرى واو يلقلرى ديبلرى كبى جمعى ثفنات كلور وثفنة الانسان آدمك دزينه دينور كه ساقى ايله فخذى قاوشوب بركديكى يردن عبارتدر مؤلف الركبة ومجمع الساق والفخذ عبارتيله ايراد ايلمكله ومجمع قولى عطف تفسيردر زيرا ركبه نك ماده سنده اختلاف اوزره تعريف ايلدى وثفنة الخيل آت قسمنك بچاقلرنده او يلقلرينك ايچ طرفندن قاوشديغى يره دينور وصابى يه دينور عدد معناسنه وكروه وجماعت انسانى معناسنه در يقال جاءت ثفنة من الناس اى جماعة وسپدك وقوصره نك اشاغيلرندن ايكى كوشه لرينه دينور وشول ناقه يه دينور كه سودنى صاغان آدمه ثفنه لريله اوروب چارپار اوله الثفن فتحتينله بر مرض آديدركه دوه نك ثفنه لرنده تحدث ايدر ومسلم بن ثفنه ياخود ابن شعبه محدثدر المثفان محراب وزننده شول اركك دوه يه دينوركه ثفنه سى يانلرينه وقارننه طوقنور اوله يقال جمل مثفان اذا اصابت ثفنته جنبه وبطنه الثفن ثانك فتحى وفانك سكونيله اوته قاقق معناسنه در يقال ثفنه ثفنا من الباب الثانى اذا دفعه وبر آدمه تابع اولمق على قول اكسه سندن كلمك معناسنه در يقال ثفنه اذا تبعه اواتاه من خلفه ودوه بر آدمى ثفنه لريله اوروب چارپمق معناسنه در يقال ثفنت الناقة اذا ضربت بثفناتها الثفن فتحتينله ال كثرت عملدن درشتلنوب غلظت پيدا ايلمك معناسنه در يقال ثفنت يده ثفنا من الباب الرابع اذا غلظت من العمل الاثفان همزه نك كسريله كثرت عمل الى غليظ ايدوب ناسورلندرمق معناسنه در يقال اثفن يده العمل اذا اغلظها ذو الثفنات فانك كسريله على بن الحسين بن على لقبيدركه زين العابدين حضرتلريدر بعضلر عندنده على بن عبد الله بن العباس لقبيدركه خلفاى عباسيه نك پدرلرى پدر بشيوز كوك زيتون اغاجى اولوب كل يوم هر برينك آلتنده ايكى ركعت نماز قلمق عادتى اولمغله سجده اعضاسى دوه نك دوشى كبى غليظ ودرشت اولمشيدى كذلك رئيس خوارج اولان عبد الله بن وهب لقبيدر طول سجود آنك ثفناتنده تأثير ايلمكله ناسورلندرمشيدى المثافنة مفاعلة وزننده بر آدمله دائما همنشين اولمق معناسنه در يقال ثافنه اذا جالسه ولازمه المثافن ملازم وزننده والمثفن محسن وزننده بر آدمه دائما همنشين اولان كيسه يه دينور الثكنة غرفه وزننده قلاده يه دينور وسنجاغه دينور وقبر ومزاره دينور وبرده اولان چقور

آتش اوجاغنه دينور وبرنسنه يى ستر ايده جك قدر چقوره دينور وكوكرجين سوريسنه دينور وقلبده منوى اولان نيته دينور كرك ايمان وكرك كفر جهتندن اولسون ودوه نك بوينه تعليق ايلدكلرى الاجه بوك پاره سنه دينور وسر عسكر سنجاغى آلتنه دينور كه عسكرك جمعيتگاهلريدر هر نقدر آنده بيراق وسنجاق دخى بوغيسه ده صورت ثانيه ده سر عسكرك چوره ودائره سى اولور جمعى ثكن درصرد وزننده قال الشارح ومنه الحديث يحشر الناس على ثكنهم وهو جمع الثكنة اى الراية اى على ماماتوا عليه وادخلوا فى قبورهم من الخير والشر او الثكنة مركز الاجناد ومجتمعهم على لواء صاحبهم ثكن فتحتينله بر طاغك آديدر الاثكون اسلوب وزننده خرما سالقمنك چوپنه دينور على قول سالقمنه دينور الثمن ثانك ضميله وضمتينله والثمين امير وزننده برنسنه نك سكز جزؤندن بر جزؤنه دينور على قول كسورك يعنى اجزاء ثمانيه نك هر بر كسرينه مطرد اطلاق اولنور ثمن لفظنك جمعى اثمان كلور يقال هذا ثمن ذاك وثمنه وثمينه اى جزء من ثمانية او يطرد ذلك فى هذه الكسور مترجم ديركه سكزنجى يه ثامن دينور اشبو آحاد اعدادى نسب اوزره درلر مثلا ثامن ذى ثمان ديمكدر وتاسع كه طقوزنجى ديمكدر ذى تسع وعاشر كه اونجيدر ذى عشر ديمكدر الثمن ثانك فتحيله برنسنه نك سكزده برنى آلمق معناسنه در يقال ثمنهم ثمنا من الباب الاول اذا اخذ ثمن مالهم وبر جماعتك سكزنجيسى اولمق معناسنه در يقال ثمنهم ثمنا من الباب الثانى اذا كان ثامنهم الثمانى يمانى وزننده سكز عددك اسميدر وبو منسوب دكلدر يعنى الفى يا نسبتدن بدل دكلدر على قول فى الاصل ثمن لفظنه منسوبدركه وجه مرقوم اوزره يدى عددى سكز ايدن جزؤدن عبارتدركه ثمانك ثميدر تغيير نسب طريقه سيله اولنى مفتوح ايدوب وياى نسبتك برنى حذف وانك بدلنه الف الحاق ايلديلرتنه كه يمنه نسبتده يمانى ديوب وتيره مذكوره اوزره قيلديلر پس ثمانك ياسى عند الاضافه ثابت اولور قاضى كلمه سنك ياسى ثابت اولديغى كبى تقول ثمانى نسوة وثمانى مائة كما تقول قاضى عبد الله ورفع وجر حاللرنده مع التنوين ساقط ونصب حالنده ثابت ومنصرف اولور واما اعشى نام شاعرك * فلقد شربت ثمانيا وثمانيا * وثمان عشرة واثنتين واربعا بيتنده كه ثمان عشرة واقع اولمشدر حق ثمانى عشرة اولمقدر يانك حذف اولنديغى طوال الايدلغى اوزره دركه حق طوال الايدى اولمقدر المثمن معظم وزننده سكز كنلو وسكز كوشه لو نسنه يه دينور يقال شكل مثمن اذا جعل له ثمانية اركان ومسموم آدمه دينور يقال رجل مثمن اى مسموم ومحموم كيسه يه دينور يقال رجل مثمن اى محموم الثمن ثانك كسريله سكز كونده بركره صوار يلان دوه نك سكزنجى كوننه دينور كه اولكون صوار يلور الاثمان همزه نك كسريله بر آدمك دوه سى سكز كونده بر صوايچمك معناسنه در يقال اثمن الرجل اذا وردت ابله ثمنا وبر جماعت سكز نفر اولمق معناسنه در يقال اثمن القوم اذا صاروا ثمانية واشترا اولنان متاعك بهاسنى ويرمك معناسنه در يقال اثمنه سلعته واثمن له اذا اعطاه ثمنها الثمن فتحتينله برنسنه نك قيمتنه وبهاسنه دينور جمعى اثمان واثمن كلور يقال اعطى ثمنه وهو ما استحق به ذلك الشئ الثمانون سكسان عددك اسميدر ومنه المثل احمق من صاحب ضأن ثمانين * اصلى بودركه براعرابى كسراى عجمه برخصوص ضمننده مژده ايلمكله اولدخى مقابلنده بندن نه ديلرسك ديمسلدر ديو ترخيص ايلدكده سكسان عدد قيون التماس ايلديكنه مبنى حماقتده ضرب مثل اولدى وثمانين بر بلده آديدركه نوح عليه السلام بنا ايلدى فيچن سفينه دن خروج ايلدكلرنده سكسان نفر آدم مستصحبلرى اولمغله آنى بنا وابوا ايلديلر عمر بن ثابت الثمانينى النحوى اورايه منسوبدر ثمينه سفينه وزننده بر بلده ياخود بر ارض اسميدر جوهرى ثمانيه ايله رسم ايلمكله سهو ايلمشدر الثمانى ثانك فتحيله بر اوتك اسميدر وبر يرده سكز صخره عظيمه آديدركه ثمانى ايله معروفدر المثامن ميمك فتحيله بنى ظالم بن نمير يوردنده بر موضع آديدر الثن ثانك كسرى ونونك تشديديله شول قورى اوتلغه دينوركه كترندن برى برى اوزره بنكشيوب متراكم اوله على قول قرارمش اغاجدللرينه دينور سبز واتدن وساراونلقلردن قرارمش اولانه اطلاق اولنمز الثنان كتاب وزننده برى برينه صارمشمش صيق وفراوان نباته دينور ثنان غراب وزننده بر موضعدر الثنة ثانك ضميله قاسيغه دينور عانه معناسنه على قول قاسيق ايله كوبكك بيننده اولان بوفقه درى يه دينور وآت قسمنك بلكلرينك اكسه سنده اولان صحاق كبى تويه دينور جمعى ثنن درصرد وزننده الاثنان همزه نك كسريله برنسنه چوريوب بيريمك معناسنه در يقال اثن الهرم اذا بلى الثوينا هو بنا وزننده اتمك اچيلان خمير بوالغى آلتنده صاچدقلرى اونه دينور تخته يه ياپشمسون ايچون صاچرلر تركيده اوروه تعبير اولنور يقال يلزم الثوينا الخباز وهو الدقيق يفرش تحت الفرزدق اذا اطلم التثاون تفاعل وزننده تثاءن كبى الدامق وحيله وخدعه ايتمك معناسنه در يقال تثاون للصيد بمعنى تثاءن الثين ثانك كسريله در يادن انجو چقاران طالعجه دينور يقال هو ثين اى مستخرج الدرة من البحر والجود ليجى استاذه دينور يقال فلان ثين

مطلب

اى مثقب اللؤلؤ تجزه بعونه تعالى فصـــــــــــــل الجيم الجؤنة جيمك ضمى وهمزه نك سكونيله
عطارسبدنه وطبله سنه دينور كه اوزرينه مبشين قبلايوب ايجنه اشيا قورلرو بومهموزالاصل درابن قرقول روايتى
اوزره همزه سى تليين اولنوب جونه دخى دينور جمعى جون درصرد وزننده الجبن جيمك ضمى وضمتيله والجبن
عتل وزننده معروفدر كه پنيره دينور كه سوددن چالنور محدثيندن احمد بن موسى واسحق بن ابراهيم الجبنيان يعنه
منسوبلردر واما محمد بن احمد الجبنى دمشق شهرنده سوق الجبن ديدكلرى چارشويه منسوبدرانده اولان مسجدك
امامى ايدى التجبن تفعل وزننده سود پنيركبى پك غليظ اولمق معناسنه در يقال تجبن اللبن اذا صاركالجبن الجبان
سحاب وزننده والجبان شدّاد وزننده والجبين امير وزننده قورقق بى زهره آدمه دينور جبان كلمه سنك كه
سحاب وزننده در جمعى جبناء كلور كرماء وزننده مؤنثى جبان وجبانه وجبين درهاسز وهايله يقال رجل جبان
وجبان وجبين وامرأة جبان وجبانة وجبين اى هيوب للاشياء لايقدر عليها وعربلر فلان بغايت كريم وجوانمرد
ادمدر ديجك يرده هو جبان الكلب ديرلرزيرا مهمانلرك كثرت تواردندن انيس اولمغله اصلا اورميوب خموش طوررلر
الجبانة سلامة وزننده والجبن جيمك ضميله والجبن ضمتيله برادم قورقق و بى زهره اولمق معناسنه در
يقال جبن الرجل جبانة وجبنا وجبنا من الباب الخامس اذاكان جبانا الاجبان همزه نك كسريله برآدمى
قورقق بولمق معناسنه در ياخود قورقق صايمق معناسنه در يقال اجبنه اذا وجده جبانا او حسبه جبانا الاجتبان
افتعال وزننده اجبان معناسنه در يقال اجتبنه بمعنى اجبنه وسودى پنيرچالمق معناسنه در يقال اجتبن اللبن
اذا اتخذه جبنا التجبين تفعيل وزننده برآدمى قورققلغه نسبت ايلمك معناسنه در يقال هو يجبن على المجهول
اى يرمى بالجبن الجبينان جيمك فتحى وتثنيه بنيه سيله جبهه نك ايكى اوجلرينه دينوركه ايكى طرفندن جبهه يى
تقويس ايدرلر قاشلر ايله باشده قبل بتديكى يرك ماييندن عبارتدر انك ماوراسنه صدغ دينور كه طولون تعبير اولنور
على قول ناصيه حذاسندن جبهه نك اوزرنده قبل بتمكه بشليان يردن اعتبار ايله برطولوندن او برطولونه وارنجه يرك
هراوجنه جبين دينور جمعى اجبن واجبنه وجبن كلور ضمتيله الجبان شداد وزننده والجبانة شدّاده وزننده
مقبره يه دينور وصحرايه دينور وطپراغى صوى منبت ارضه على قول بوكسكجه دوزوهموره يره دينور مترجم ديركه
اشبو جبانه كلمه سنده تاء وحدتيه در امام خليل عندنده قطع معناسنه اولان جبّ وجوب ماده سندن مأخوذ فعلان
وزننده در صحراء ويبانه موضوعدر حاليت ومحليت علاقه سيله مقبره يه ده اطلاق اولنور حالا صحراده اولان
نماز كاه عيد وموتايه ده اطلاق بوملابسه ايله در وسائرلرينك عندنده اشبو جبن ماده سندن فعال وزننده دركه نسب
اوزره در جبون صبور وزننده بمنده برقريه آديدر جبان سحاب وزننده خوارزم ايالتنده برقريه در جابان
ابو ميمون دركه صحابه در الجحن جيمك وحاى مهمله نك فتحيله چوجغك غداسى بدوناخوش اولمق معناسنه در
يقال جحن الصبى بحنامن الباب الرابع اذا اساء غذاؤه الجحن كتف وزننده غداسى ناخوش صبى يه دينور و بويمز
اولان جوره سود اورغونى اوغلانه دينور وضعيف وخرده نباته دينور وكنه تعبير اولنان بوجكه دينور قراد
معناسنه الاجحان همزه نك كسريله چوجغك غداسنى ناخوش قلمق معناسنه دركه يرامز نسنه لر ايله بسلمكدن
عبارتدر يقال اجحن الصبى اذا اساء غذائه وفقروفاقه دن ياخود بخل وخستدن ناشى اهل وعيالنك نفقه ومعاشنى
مضايقه ايله كورمك معناسنه در يقال اجحن الرجل اذضيق على عياله فقرا او بخلا الجحن جيمك فتحيله اجحان ايله
معناى ثانيده مرادفدر يقال جحن الرجل جحنا من الباب الثالث بمعنى اجحن التحجين تفعيل وزننده بودخى جحن
معناسنه در يقال جحن الرجل بمعنى جحن جحوان سلمان وزننده بر رجل اديدر المحجن مكرم وزننده بودخى بويمز
ضعيف اوغلانه دينور الجحنة غرفه وزننده بودخى كنه يه دينور قراد معناسنه الجحناء مصغر بنيه سيله دائمى كركلو
نسنه يه دينور ومنه يقال جحناء القلب ولو بجاؤه اى مالزمه ولو بجاء كه جيمله در حوح ماده سنده ذكر اولنمشدر
جيحون جيمك فتحيله نهر خوارزم دركه آمو به ديدكلرى نهر عظيمدر اوته بقاسنه ماوراء النهر اطلاق اولنور جيحان
جيمك فتحيله شام ايله روم اولكه سى بيننده برنهردر و بو جهان معربيدر حالا جهان صو يى تعبير ايتدكلرى نهر دركه
آدنه قربندن جريان ايدر الجخنة جيمك وخاى معجمه نك ضمى وتشديد نونله جماع حالنده بدلك اتمكله حظ اولنمان
عورته دينور يقال امرأة جخنة اى رديئة عند الجماع الجدن فتحتيله كوزل سسه دينور حسن صوت معناسنه
و يمنده براوه ياخود بردره يا برموضع اديدر ذوجدن يمنده حمير ملوكندن برينك لقبيدركه اول علس بن يشرح بن
حارث بن ضيفى بن سباء در ملكه ملكت سبا اولان بلقيسك جديدر بغايت حسن صوته مالك ايدى و يمنده ابتدا
طرب وتغنى ايدن بودر جدان شدّاد وزننده ابن جديله دركه ربنعه دن بر بطن پدر يدر الاجدان همزه نك

كسريله بعد الفقر زنكين اولمق معناسنه در يقال اجدن الرجل اذا استغنى بعد فقر الجذن جيمك كسرى وذال
معجمه نك سكونيله جذل معناسنه دركه اغاج طومروغنه وكتوكه دينور و برنسنه نك كوكنه واصلنه دينور يقال جذنه
قوى اى اصله جوذنه جوهره وزننده ابو الطفل الصحابى معتقه سنك آديدر على قول اسمى جونه در ذالسز
وجوذان ياخود ابن جوذان صحابه در الجرون قعود وزننده برايشه دائما ورزش وادمانله رسوخ بولوب مهارت
پيدا ايلمك معناسنه در يقال جرن فلان جرونا من الباب الاول اذا تعود الامر ومرن وثوب مقوله سى كثرت استعمالدن
فرسوده اولمق معناسنه در يقال جرن الثوب والدرع اذا انسحق ولان واون اوكتمك معناسنه در يقال جرن الحب
اذا طحنه الجارن يلان ياور يسنه دينور وايشلك قديم بوله دينور يقال طريق جارن اى دارس الجرن جيمك
ضميله خرمن يرينه دينور وطاشدن اويولمش بيوك ديبك شكلنده قورنه يه ومصلق ديدكلرى او يمه يه دينور كه اندن
ابدست النور حمام قورنه سنه عربستانده جرن اطلاق بوننددر تقول توضأت من الجرن وهو حجر منقور يتوضأ منه
ومحدثيندن عمرو بن العلاء اليشكرى لقبيدر الجرين امير وزننده بودخى خرمن يرينه واوكودلمش اونه دينورنه كونه
غله نك اولورسه اولسون المجرن منبر وزننده بودخى خرمن يرينه دينور و پك اكول آدمه دينور يقال رجل مجرن اى
اكول جدا الاجران همزه نك كسريله خرمانى خرمن يرنده بركدرمك معناسنه در يقال اجرن التمر اذا جمعه فى الجرين
الجران كتاب وزننده دوه نك بيوننك اوكنده بوغزلنه جق يردن بوغزى چقور ينه قدر يره دينور جمعى جرن در
كتب وزننده وجران العود عينك فتحيله نمر قبيله سندن برشاعرك لقبيدر اسمى عامر بن حارثدر جوهرى اسمى مستورد
اولمق اوزره رسم ايلمكله غلط ايلدى وباعث تلقيبى تحت نكاحنده اولان ايكى خاتونه اشبو * خذا حذرا جارتى فاننى
رايت جران العود قد كاد يصلح * بيتنى انشاد ايلديكيدر يعنى مزبور عود ديديكى باشلو قوجه دوه نك بوغزى
دريسندن قامچى اتخاذ ايلمشيدى نسوانلرنى ضرب وتاديب ايچون وبيت مرقومك مفهومى زوجه لرنى تهديدى حاويدر
الاجتران افتعال وزننده خرما ياخود غله ايچون جرين اتخاذ ايلمك معناسنه در يقال اجترن الرجل اذا اتخذ
جرينا جيرون جيحون وزننده دمشق شهرنده برموضع آديدر الجريال جيمك كسريله جريال وزننده
ومراد فيدركه قرمزى بويه يه دينور المجرن معظم وزننده پك چوق قوللنلمق ايله سردلكى كيدوب ملايم
اولمش قامچى يه دينور يقال سوط مجرن اذا كان قدمرن قدمه ولان الاجرعنان اقشعرار وزننده ارجعنان
لفظندن مقلوب واول معنايه دركه سيذكر يقال اجرعن وهو قلب ارجعن جازان زاى معجمه ايله برواذى
آديدر الجزن جيمك فتحيله طومروغه وايرى پارمه يه دينور يقال حطب جزن اى جزل جمعى اجزن كلور
الجسنة جيمك ضمى وسينك سكونيله برنوع بالق آديدركه چتال بو بنوزلى اولور الجسان رمان وزننده
دف چالان چنكيلره دينور مفردى جاسن در يقال هم جسان اى الضاربون الدفوف الاجسبنان اقشعرار
وزننده برنسنه طاش كبى پك وسخت اولمق معناسنه در يقال اجسأن الشىء اذا اصلب الجوشن شين معجمه ايله
جوهر وزننده كوكسه دينور يقال ضرب جوشنه اى صدره وجنك اسبابندن زرهه دينور يقال خرج وعليه
جوشن اى درع مترجم حقيردركه فارسيده جوشن زره طرزنده بركونه كيم آديدر كرچه زره طرزنده اولور لكن
زره بالكز حلقه لردن اولور اما جوشن حلقه حلقه اولوب ارالقلرينه اوفق اوفق تنكه لر نصب اولنور انتهى
محدثيندن عبد الوهاب بن رواج ابن الجوشنى جوشن عملنه منسوبدر وقدمادن قاسم بن ربيعة الجوشنى جدّى
اولان جوشنه منسوبدر وعينة بن عبد الرحمن بن جوشن الجوشنى الغطفانى محدثدر وجوشن الليل كيجه نك
وسطنه ياخود صدرينه واولنه اطلاق اولنور يقال مضى جوشن الليل اى وسطه او صدره المجشونة ايشى چوق
اولوب اصلا ايشسز كوجسز طورمز اولان شن وشبر مرد خاتونه دينور يقال هى مجشونة اى الكثيرة العمل
النشيطة الجشنة جيمك ضميله والجشنة دجنه وزننده برقوش آديدر ذو الجوشن شرحبيل بن قرط الاعور
الصحابى لقبيدر ابتداء عربده جوشن تلبس ايدن مرقومدر اكابناء انكله ملقب اولدى ياخود كوكسى پك يومرى
اولديغندن ياخود كسراى عجم كنديسنه جوشن اعطا ايلديكندن ملقب اولدى الجعن جيمك فتحى وعينك
سكونيله بدن سولپوكلنوب دريسى بورشوب بوزرمق معناسنه در و بوندن فعل تصرفى مهجور در جعونه
لفظى كه جيمك وعينك فتحيله بر رجل اسميدر آندن مأخوذ در وجعونه سموز بودوره دينور يقال رجل جعونة
اى قصير سمين بعض نسخه ده بونلر صبوره وزننده مضبوطدر الاجعان همزه نك كسريله كوده نك اتى
قاتيلنوب غليظ اولمق معناسنه در يقال اجعن الرجل اذا انعلج لحمه واشتدّ الجعثن جيمك وثاى مثلثه نك كسريله
صليان ديدكلرى اوتك كوكلرينه دينور وفرزدق نام شاعرك قيز قرنداشى اسميدر التجعثن تدحرج وزننده

برنسنه بورشوب درطوب اولمق معناسنه در یقال تجمعش الشیٔ اذا انقبض وتجمع المجعش مزغفر وزننده کوده سی دیریکلی طوباج آدمه دینور یقال رجل مجعش الخلق ای مجتمعه الجعانش علابط وزننده بمعنده برقبیله در الجفن جیمک فتحی وفانک سکونیله کوز قپاغنه دینور جمعی اجفن واجفان وجفون کلور وقلج قینه دینور بونده جیمک کسریله ده لغتدر یقال وضع السیف فی جفنه ای فی غمده واصمه نک کوکنه علی قول چبوقلرینه دینور یاخود برنوع اوزم اسمیدر وجفن برآدم نفسنی مدانس ورذائلدن تنزیه وتصفیه ایلمک معناسنه در یقال جفن نفسه جفنا من الباب الاول اذا ظلفها من المدانس وجفن برجنس خوشبو شجر آدیدر وطائفده برموضع آدیدر ودوه یی بوغزلیوب اتی چناقلر ایچره ناسه اطعام ایلمک معناسنه در یقال جفن الناقة اذا نحرها واطعم لحمها فی الجفان الجفنه تمره وزننده کریم وجوانمرد آدمه دینور یقال هو جفنة ای کریم وکوچک قیویه دینور وچاغه وقواطه یه دینور قصعه معناسنه جمعی جفان در جیمک کسریله وجفنات در فتحاتله وجفنه یمنده برقبیله آدیدر التجفین تفعیل وزننده والاجفان همزه نک کسریله چوق جماع ایلمک معناسنه در یقال جفن الرجل واجفن اذا جامع کثیرا جفینه جهینه وزننده برخمار یعنی میخانه جی آدمک اسمیدر *عند جفینة الخبر الیقین* مثلنک منشأیدر وبونده جهینه دیمک صحیح دکلدر وبعضلر عندنده صحیحدر زیرا اصلی بودر که کلاب قبیله سندن حصین بن عمر وابن معاویة بن عمرو بنی جهینه دن اخنس نام کمسنه ایله کشت وکذار ایده رك برمحله نزول ایلدیلر ایکیسی دخی فتاك اولمغله جهنی حصین کلابی یی قتل ومالنی اخذ ایلدی حصینک صخره نام قرقرنداشی هرموسم عربده قرنداشنه ندبه ایدوب کریه وزاری ایدر ایدی علی العاده برموسمده دخی کریه وافغان ایدرکن اخنس کوش ایتدکده اشبو *تسائل عن حصین کل رکب* وعند جهینة الخبر الیقین* بیتنی انشاد ایلمکله کلام مزبور مثل اولدی جلن فتحتیله ایکی قنادلو قاپونک بریسنك اورتیلورکن ظهور ایدن صوتندن حکایه در نته که بلق دیکر قنادینك صوتندن حکایه در پس جلنبلق ایکیسنك بردن قپاندیغنك صوتلرندن حکایه اولور الجلحن حای مهمله ایله زبرج وزننده والجلحان قرطاس وزننده پك بخیل وناکس شخصه دینور یقال رجل جلحن وجلحان ای ضیق بخیل الجمان غراب وزننده انجویه دینور علی قول انجوشکلنده کومشدن دوزلمش تکمه یه وقوزه یه دینور مفردی جمانه در یقال سال العرق من وجهه کالجمان ای اللؤلؤ اوهنوات اشکال اللؤلؤ من فضة ونسوان عرب زینتلرندن برکونه زینته دینور که سختیانی آت بچه سی کبی دیلم دیلم ترشه ایلدکدنصکره حصیر کبی نسج ایدوب والوان بونجقلر استوار ایدوب حمائل کبی طاقنورلر وبللرینه کرایدوب قوشانورلر واوزری کومشلنمش یاخود کومش ایله یالدزلنمش بونجغه دینور وبارکك دوه نك آدیدر وبرطاغك اسمیدر واحمد بن محمد بن جمان محدثدر جمانه ثمامه وزننده برخاتون آدیدر وبرقوملق آدیدر وطفیل بن مالکك فرسی اسمیدر الجمن جیمك ضمیله والجمن ضمتیله یمامه شقنده برطاغك آدیدر جمین قبیط وزننده ابو الحارث المدنی اسمیدر که محدثدر کرچه بونی محدثون نونله ضبط ایلدیلر لکن صواب اولان زای معجمه ایله جمیز اولمقدر حتی ابو بکر بن مقسم اشبو *ان ابا الحارث جمیزا* قد اوتی الحکمة والمیزا* انشیده سنده تصریح ایلدی جمهان عثمان وزننده تابعیندن برمحدث اسمیدر الجن جیمك فتحی ونونك تشدیدیله والجنون قعود وزننده برنسنه یی ستر ونهان ایلمك معناسنه در یقال جنه اللیل وجن علیه جنا وجنونا من الباب الاول اذا ستره وکل ماستر عنك فقد جن عنك مؤلفك بصائرده بیاننه کوره جن ماده سی ستر معناسنه موضوع اولوب معانئ سائره آندن منشعبدر وجن رحمده جنین مستور اولمق معناسنه در یقال جن الجنین فی الرحم جنا من الباب الثانی اذا استتر وجن وجنون دلورمك معناسنه در که عقل مستور اولور یقال جن الرجل جنا وجنونا علی المجهول اذا صار مجنونا وجن جیمك کسریله وجنون وجنان کتاب وزننده کیجه مظلم اولمق یاخود قراکو قاوشمق معناسنه در یقال جن اللیل جنا وجنونا وجنانا اذا اظلم اواختلطت ظلمته ویقال واراه جن اللیل وجنونه وجنانه ای ظلمته اواختلاط ظلمته وجنون برك اوتلری بالجمله چچك آچمق معناسنه در یقال جنت الارض علی المجهول اذا اخرجت زهرها ونورها الاجنان همزه نك کسریله بودخی قراکولق بصوب برنسنه یی ستر ایلمك معناسنه در یقال اجنه اللیل اذا ستره ومیتی تکفین ایلمك معناسنه در یقال اجن المیت اذا کفنه وپنهان اولمق معناسنه در یقال اجن عنه اذا استتر وبرآدمی دلو ایلمك معناسنه در یقال اجنه الله فهو مجنون فلا تقل مجن کما یقال احبه فهو محبوب وکبه خاتون جنینی رحمنده ستر وقبض ایلمك معناسنه در یقال اجنت الحامل الجنین ای سترة فی الرحم الجن جیمك کسریله کیجه نك ظلمته یاخود اختلاطنه دینور که ذکر اولندی وجن الناس وجنان الناس که سحاب وزننده در مجمع ناسك کوم وفراوان اولان برینه

دینور داخل اولانی ستر ایلدیکیچون تقول لقیته فی جن الناس وجنانهم ای معظمهم وجن ملائکه یه اطلاق اولنور مستور اولدقلریچون جنه دخی دینور مؤلف بصائرده دیدیکه جن حقنده ایکی کونه مقاله واردر بریسی بودرکه جن مطلقا حواسك مجموعندن مستتر اولان روحانیونه اطلاق اولنور که انس مقابلی اولور بو صورتده ملائکه وشیاطین داخل اولور پس ملائکه ایله جن بیننده عموم وخصوص مطلق واردر هر ملائکه جن در وهر جن ملائکه دکلدر ثانی روحانیونك بعضنه اطلاق اولنور زیرا روحانیون اوج قسمدر اخیاردر که ملائکه در واشراردر که شیاطین در واوساطدر که اخیار واشراری مشتملدر جن طائفه سیدر پس بوراده مؤلف قول اول اوزره تفسیر ایلدی مترجم دیرکه اشبو جن مبحثنك تفصیلی بدر الدین السبکی مرحومك آکام المرجان فی احکام الجان نام کتابنده مشروحدر انتهی وجن برنسنه نك تازه لکی ونوظهورلغی هنکامنه اطلاق اولنور زیرا حسن وبداعتی حالتی اولمغله قلوبی مفتون ایدر یقال جن الشباب وغیره ای اوله وحدثانه وجن النبت نبات قسمنك چچکلرندن عبارتدر یقال اعجبنی جن النبت ای زهره ونوره وعربلر لا جن بهذا الامر دیرلر لاخفا فیه معناسنه الجنن فتحتیله قبر ومزاره کذلك کفنه ومیته اطلاق اولنور ستر معناسندن مأخوذلردر جمعلری اجنان در الجنان سحاب وزننده ثوب ولباسه اطلاق اولنور وجودی ستر ایلدیکیچون وکیجه یه اطلاق اولنور یاخود قراکوغنه دینور وبرنسنه نك ایچریسنه دینور که کوره کورنمز یقال هو فی جنانه ای جوفه شارح دیرکه بوراده نسخه لرده وجوف مالم ترعباره سیله درکه مرئی اولمیان شیئك جوفی دیمك اولور وصف مذکور ایسه جوفك ملایمیدر مکر ما لفظنی معرفۀ عامه اعتباریله الشیٔ معناسنه حمل ایله وجوف الشیٔ الذی لم تر سبکنده اوله که عدم رؤیت جوفك صفتی اولور یاخود اضافة الشیٔ الی صفته قبیلنه تکلف اولنه وجنان برطاغك آدیدر وحریم خانه یه دینور وبور که وقلبه علی قول محل سر اولان کوکله دینور یقال فلان ضعیف الجنان ای القلب اوهو روعه وجنانه اطلاق اولنور روح معناسنه جمعی اجنان کلور جنان شداد وزننده اسامیدندر عبد الله بن محمد بن الجنان محدثدر وابو الولید بن الجنان ادیب ومتصوفدر جنان کتاب وزننده برمحبوبه قیزك اسمیدر که ابو نواس الحکمی اشعارنده انکله تشبیب ایدر ایدی ورقه ده برموضع آدیدر وباب الجنان حلب شهرنده برمحله در ومحمد بن احمد السمسار ونوح بن محمد الجنانیان محدثلردر وجنان جنت لفظندن جمع اولور وعمرو بن خلف بن جنان مقرئ ومحدثدر الاستجنان کیزلنمك معناسنه در یقال استجن الرجل اذا استتر ودلورمك معناسنه در یقال استجن فلان علی المجهول اذا صار مجنونا وبرآدمی شوق وجنبش وطربه کتورمك معناسنه در یقال استجنه اذا استطربه الجنین امیر وزننده رحمده اولان ولده دینور بمعنی مفعولدر جمعی اجنه واجنن کلور اجله وافلس وزنلرنده ومطلقا مستور ونهان اولان شیئه دینور یقال شیٔ جنین ای مستور المجن والمجنة میملرك کسری وجیملرك فتحیله والجان والجانة جیملرك ضمیله قلقانه دینور ترس معناسنه ساتر اولدیغیچون وتقول العرب قلب فلان مجنه ای اسقط الحیاء وفعل ماشاء اوملك امره واستبد به یعنی حیاء وحجابی برطرف ایدوب بی پروا دیلدیکنی ایشلر اولدی یاخود زمام اموری یدغیرده ایکن شمدی خود بخود امورنی قبضۀ اراده واستقلالنه آلدی دیمك برده ایراد اولنور ومجن وشاح معناسنه درکه نسوان عرب زینتلرندندر الجنة جیمك ضمیله برنسنه یی ستر ووقایه ایدن شیئه دینور یقال هو جنة له ای بقیه وشول مقرمه ومندیل مقوله سنه دینور که نسوان آنکله صرتندن ماعدا اوکنی واکسه سنی وبوزنی وکوکسنك ایکی یانلرنی بوریوب اورترلر وبرقع کبی آنده ایکی کوزلك اولور الجنی جیمك کسریله جن یاخود جنه لفظنه منسوب دیمکدر شارحك بیاننه کوره مراد جن صنفندن یاخود جماعتندن واحد دیمکدر که روم ورومی کبی اولور یقال رأیت جنیا ای واحدا من الجن اوالجنة وعبد السلام بن عمر وابو یوسف الجنیان روایت حدیث ایلدیلر الجنة جیمك کسریله جن صنفنك طائفه وجماعتنه دینور یقال هو من الجنة ای من طائفة الجن پس جن لفظندن اخص اولور تاء وحدت جنسیه یه دال اولور وجنه جنوندن اسم اولور دلیلك معناسنه یقال به جنة ای جنون وجنه جن کبی ملائکه یه اطلاق اولنور المجنة میمك وجیمك فتحیله طائفۀ جن مقری ارضه دینور یقال ارض مجنة ای کثیرة الجن ومکه قربنده برموضع آدیدر بعضا میمی مکسورا اولور ودلیلك جنون معناسنه در یقال به مجنة ای جنون التجنن تفعل وزننده والتجان تشدید نونله تفاعل وزننده دلورمك معناسنه در یقال تجنن زید وتجان اذا صار مجنونا وتجنن برك نباتی بالجمله چچك اچق معناسنه در وبو تحرج وتأثم بابندندر یقال تجننت الارض اذا اخرجت زهرها ونورها وتجنن وتجانن دلی اولمیان آدم مصنع دلولك صورتنی کوسترمك معناسنه در یقال تجنن علی فلان وتجانن اذا اری من نفسه الجنون

المجنون دلو به دینور دیوانه معناسنه یقال اجنه الله فهو مجنون کما ذکر لکن ثلاثی مجهولدن وارد اولمغله بو شاذ
اولامق مطرده در الجانّ تشدید نونله جن لفظندن اسم جمعدر لکن زمخشرینک مقدمه ده مؤلفك بصائرده
بیانه کوره جانّ ابو الجنّ درنتسه که ادم ابو البشردر و بعضلر عندنده جانّ برقوم مخصوصدر انساندن مقدم
خلق اولندیلر وجان برنوع حیه اسمیدر که کوزلری سیاه اولور اکثری خانه لرده دور ایدر و برکسه یی آز رده ایلمز
المجنونة بك اوزون خرما اغاجنه اطلاق اولنور یقال نخلة مجنونة ای طویلة الجنة جیمك فتحیله خرما و سائر
اشجاری مشتمل باغچه یه دینور اشجار وظلالیله ارضی ستر ایلدیکیچون جمعی جنان در کتاب وزننده تقول
دخلنا الجنة وهی حدیقة ذات النخل والشجر الجنبنة سفینه وزننده طیلسان شکلنده کنارلری زنجفلو برکونه
ثوبه دینورکه نسوان عرب التلبس ایدرلر الجنن ضمتینله اصلی جنون ایدی که دلیلکه دینور تخفیفا واوی
حذف اولنمشدر جنونه خروبه وزننده محدثیندن یوسف بن یعقوب الکنانی لقبیدر جنون خروب وزننده
اسماندر جنون الموصلی غسان بن ربیعه دن روایت حدیث ایلدی اجنك همزه نك فتحی وجیمك کسریله
من اجل انك معناسنه در یعنی ترکیب مذکوردن مختصردر ویله کلمه سی کبی یقال من اجنك کذا ای من اجل انك
کذا الجناجن زلازل وزننده کوکده اولان قبورغه لره دینور مفردی جنجن وجنجنه در جیملرك کسری وفتحیله
وجنجون در جیمك ضمیله المنجنون والمنجنین میملرك فتحیله صودولابنه دینورکه طوار ایله یاخود صو ایله دونوب
صو چکیلور باغچه لرده ونهرلرده اولان دولاب اوله جقدر و بو مؤنثدر مترجم دیرکه بونی زمخشری خرمن دوکجك
چرخ ایله بیان ایلمشدر وشافیه شرحنده چاربردی وزنی فنعلول وفنعلیل یاخود فعللون وفعللیل اولدیغنی تفصیل
ومعرب اولمسنی تصریح ایلمشدر وتانیثی ظاهر آلت ناویلنه مبنی در جنبنه جهینه وزننده عقیق مدینه ده
بر موضعدر و نجد دیارنده ضریه ایله حزن بنی یربوع بیننده بر مرغزار آدیدر ووادی القری ایله تبوك بیننده بر موضع
آدیدر الجنبنات دار الخلافة بغدادده بر موضع آدیدر ابو جنه جیمك کسریله اسد قبیله سندن برشاعردرکه
ذو الرمه نام شاعرك دایسی ایدی ذو المجنین میمك کسریله عتبة الهذلی لقبیدر دائما ایکی قالقان طاشیر ایدی
المتجنه متقنه وزننده شول ارضه دینورکه اوتلغی کور وفراوان اولمغله هر بلوکی برسمته ذاهب اولمغله کویا که
تجنن ایلمشدر یقال ارض متجنة اذا کانت کثر عشبها حتی ذهب کل مذهب بیت جن جیمك کسریله جبل الثلج
تحنده برقریه آدیدر نسبتنده جنانی دینور جیمك کسریله الجون جیمك فتحیله شدت خضرتندن قرامتق
اولان یك قویو یشل اوته دینور وقرمزی نسنه یه دینور وآق نسنه یه دینور وقاره نسنه یه دینور وکوندوزه دینور
نهار معناسنه جمعی جون در جیمك ضمیله وجون یاغز آته ودوه یه دینور ومروان بن زنباع العبسی
وحارث بن ابی شمر الغسانی وحسیل الضبی وقتب بن سلیط النهدی ومالك بن نویرة الیربوعی وامرئ القیس
بن حجر وعلقمة بن عدی ومعاویة بن عمرو بن الحارث فرسلرینك اسمیدر وجون بن قتاده اصحابدن
یاخود تابعیندندر وجون مصدر اولور قارارمق معناسنه یقال جان وجهه یجون جونا اذا اسود الجوان جیمك
فتحی وتثنیه بنیه سیله یایك ایکی کوشه سنه دینور یقال جونا القوس ای طرفاه وابو عمران عبد الملك بن حبیب الجونی
واوغلی عوید محدثلردر الجونة ثمره وزننده کونشه دینور یقال طلعت الجونة ای الشمس وقرمزی نسنه یه
دینور وکوموره دینور ومکه ایله طائف بیننده برقریه آدیدر الجونة جیمك ضمیله آت قسمنده اولان یاغز لغه دینور
وعطار طبله سنه دینور بونك اصلی مهموزدر جمعی جون کلور صرد وزننده وکوچك طاغه دینور الجونیّ
کردیّ وزننده برنوع بغرتلق قوشنه دینورکه قارنی وقنادلری سیاه اولور التجوّن تفعل وزننده عروس قوسنی
شطارت ایچون کرج مقوله سیله اغارتمق معناسنه در کذلك میت قپوسنی ماتم ایچون قرارتمق معناسنه در که
عادت عربدندر یقال تجوّن باب العروس اذا بیضه وتجوّن باب المیت اذا سوّده جوین زبیر وزننده خراسان
اولکه سنده بر ایالت آدیدر وسرخس قضاسنده برقریه در الجوناء حمراء وزننده کونشه دینور شمس معناسنه
یقال طلعت الجوناء ای الشمس وتجربه دینور وسیاه تویلو ناقه یه دینور ذکر اولنان جون لفظندن مأخوذدر
المجوجن مجوهر وزننده قوقش صویه دینور یقال ماء مجوجن ای منتن جوان غراب وزننده وجوین زنیر
وزننده اسامیدندر الجونین جیمك ونونك فتحیله بحرین قضاسنده برقریه در الجوانة شداده وزننده دبره
دینور است معناسنه جاوان اکرادن براویماق آدیدر حله مزیدیه ده متمکن اولورلر فقهادن محمد بن
علی الجوانی انلردندر جهینه مصغر بنیه سیله برقبیله آدیدر * وعند جهینة الخبر الیقین * مثلی جفن ماده سنده
ذکر اولندی وجهینه طبرستان اولکه سنده برقلعه در وموصل قضاسنده برقریه در تصانیف کثیره صاحبی

حسین بن نصر بن محمد الجهینی اورادندر الجهنة غرفه وزننده اواخر لیلك ابتداسنه دینور جهمه معناسنه
الجهانة ثمامه وزننده تازه قیزه دینور یقال جاریة جهانة ای شابة الجهن جیمك فتحیله بوزلك ای غلیظ
اولمغه دینور الجهن جیمك ضمیله دکز قیسنه براوق آتیمی مسافه قدر قریب اولان کورفزه دینور که ساحل متصل
اولمیه واکر متصل اولورسه شعب دینور الجهون قعود وزننده برنسنه قریب اولمق معناسنه در یقال جهن
الشیء جهونا من الباب الاول اذا قرب ودنا جیهان جیمك فتحیله بر رجل آدیدر نهر جیهان جحن ماده سنده
ذکر اولندی جبّان شداد وزننده اندلسده بر بلده در قدماء اعلامدن ابن مالك وابو جبان اورادندر ایکیسیده
امام العربیه در وابو جبان بعضا پدرینك جدی اولان حیانه نسبت اولنور که حای مهمله ایله در وجبّان
اصفهان قضاسنده برقریه در طلحة بن الاعلم الحنفی اندندر وموسی بن محمد بن جبّان ومحمد بن خلف بن جبّان
محدثلردر تجز بعونه تعالی فصـــــل الحاء المهملة الحبن فتحتینله برمرضدر که انسانك قارننده عارض
اولمغله قارن شیشوب قبارر بین الاطباء استسقا دیدکلری علتدر یقال به حبن وهو داء فی البطن یعظم منه الحبن
حانك فتحی وبانك سکونیله وفتحیله استسقا علتنه مبتلا اولمق معناسنه در یقال حبن الرجل علی المجهول
وحبن حبنا وحبنا من الباب الرابع اذا اصابه حبن وحبن پرغضب اولمق معناسنه مستعملدر یقال حبن علیه
حبنا اذا امتلأ غضبا الاحبن احمر وزننده استسقا علتنه اوغرامش آدمه دینور مؤنثی حبناء در الحبن
حانك کسریله میمون دیدکلری جانوره دینور و برکونه قبارجق اسمیدر که قان چبانی کبی بدنده ظهور ایدر
ومطلقا بدنده ظهور ایدوب شیشوب ایرنلنن سیوبلجه و یاره مقوله سنه دینور وقان چبانه دینور جمعی حبون کلور
الحبنة حانك کسریله بودخی سیوبلجه و یاره مقوله سنه دینور وقان چبانه دینور الحبن حانك فتحیله شجر
دفلی اسمیدر که آغو اغاجی دیدکلریدر خلق اکا زقوم اغاجی دیرلر الحبین امیر وزننده بودخی شجر مزبوره
دینور الحبناء حمراء وزننده بیوك قارنلو عورته دینور یقال امرأة حبناء ای الضخمة البطن ومغیره ویزید
وصخر نام برادرلرك والده لری اسمیدر که اوچیده شاعر ایدی پدرلری عمرو بن ربیعه در و بونلر اولان کوکرجینه
دینور جمعی حبن در حانك ضمیله وانلو طوباج ایاغه وصف اولور حبینه جهینة وزننده وام حبین زبیر
وزننده برجنس جانوره دینور ترکیده کرتنکله دیدکلریدرکه کلره شبیه وایری وقارنی بیوك اولور دائما باشنی یوقری
قالدیروب کیدر طاشلق یرلرده ومقبره لرده کثیر اولور وام حبین لفظی معرفه در بعضا لام تعریف داخل اولور
لکن بعد الحذف شاذ اولمق اوزره نکره اولمز المحبئن مطمئن وزننده طارغین آدمه دینور یقال رجل محبئن
ای غضبان حبونن سفرجل وزننده بر رجل علمیدر و بر وادی اسمیدر حبونه سموره وزننده قاسم البرزالی
نام محدثك جدی اسمیدر وعبد الواحد بن حسن بن حبین که زبیر وزننده در محدثدر علی قول نونله حنین در
الحتن حانك فتحی وکسری وتانك سکونیله مثل وهمتا معناسنه در یقال هو حتنه ای مثله وقرنه ویقال هما حتنان
ای سیان فی الرمی بس اوق آتشمقده اولان برابر لکده استعمال غالب اولمشدر وباطل و بیهوده معناسنه در یقال
اتی بالحتن ای الباطل الحتن فتحتینله طاغلرك اوجلرینه دینور وحتن مصدر اولور برنسنه سخت وشدید
اولمق معناسنه یقال حتن الحر حتنا من الباب الرابع اذا اشتد الحتانی شول کونه دینورکه اول وآخری اسیلکده
یکسان اوله یقال یوم حتانی اذا استوی اوله وآخره حرا المحتتن اسم فاعل بنیه سیله هر بری بس برابر اولان دوز
وهموار نسنه یه دینور یقال شیء محتتن ای مستو لا یخالف بعضه بعضا الحتناء حمراء وزننده تو یسز قولاق
دوه یا دینور الحتنان حانك ضمیله حتنال وزننده مرادفیدرکه ضروری وناچار معناسنه در یقال ماله عنه
حتنان ای حتنال ای بدّ وفراق الحتنی جمزی وزننده آتیلان اوقلرك یکسانلغنه دینور یقال وقعت النبل حتنی
ای متساویة الاحتتان همزه نك کسریله اوق اتان آدمك هب آتدیغی اوقلر بر یره اوغرامق معناسنه در
یقال احتتن الرجل اذا وقعت سهامه فی موضع واحد التحاتن تفاعل وزننده برابرلشمك معناسنه در یقال
تحاتنوا فی الامر اذا تساووا حوتنان حانك فتحیله بر بلده آدیدر حثن حانك وثای مثلثه نك ضمیله هذیل بلادنده
بر موضع آدیدر الحجن حانك فتحی وجیمك سکونیله اغاجی اکوب بوکمك معناسنه در یقال حجن العود حجنا من الباب
الاول اذا عطفه و برآدمی برایشدن چویروب آلیقومق معناسنه در یقال حجن فلانا عن الشیء اذا صدّه وصرفه
وچوکانله برنسنه یی کندیسنه طوغری چکمك معناسنه در باغچوانلرك ککه ایله اغاجك دالنی چکدکلری کبی یقال حجنه
اذا جذبه بالمحجن التحجین تفعیل وزننده بودخی اغاجی اکوب بوکمك معناسنه در یقال حجن العود اذا عطفه وتحجین
دوه یه مخصوص برکونه تمغا اسمیدرکه اکریجه اولور الاحتجان افتعال وزننده برنسنه یی محجن ایله بروبه چکمك

معناسنه‌در یقال احتجنه اذا جذبه بالمحجن ومالی قبض وتملکله درعهده ایلمك معناسنه مستعملدر یقال احتجن المال اذاضمه واحتواه المحجن فتحتیله اکریلکه دینور یقال به حجن ای اعوجاج وبرنسنه‌یه بخل وضنت ایلمك معناسنه‌در یقال حجن علیه وبه حجنا من الباب الرابع اذاضن ومقیم اولمق معناسنه‌در یقال حجن بالدار اذااقام وحجن کنه تعبیر اولنان بوجکه دینور وطوارقسمنه عارض اولان کورملکه دینور یقال فی دابته حجن ای زمن الحجنة غرفه وزننده بودخی اکریلکه دینور یقال به حجنة ای اعوجاج وحجنة الثمام یبان داریسی دیدکلری اوتك یپراغنه اطلاق اولنور و بونده فتحا لغه ده زبان زده‌در وحجنة المغزل ایکك باشنده اولان اکربجه دموره دینور التحجن تفعل وزننده اکیلمك معناسنه‌در یقال تحجن الشیء اذااعوج المحجن منبر وزننده والمحجنة مکنسه وزننده چوکانه وباغجوانلرك کسکه تعبیر ایتدکلری اوجی اکری اغاجه دینور ومطلقا اکری نسنه‌یه دینور ومحجن بن الادرع ومحجن بن ابی محجن اصحابدندر الحجناء حمراء وزننده معاویة البکائی فرسنك اسمیدر وبراوجی اشاغی جبهه‌یه طوغری مائل اولان قولاغه دینور علی قول هربرینك براوجلری جبهه‌یه طوغری بربرینه مقابل مائل اولانه دینور یقال اذن حجناء ای المائلة احد طرفیها قبل الجبهة سفلا والتی اقبلت اطراف احداهما علی الاخری قبل الجبهة الاحجن احمر وزننده والحجن کتف وزننده اوجلری بوکلم بوکلم صارقق وقیوررجق صاچه دینور یقال شعر احجن وحجن ای متسلسل مسترسل رجل جعد الاطراف وحجن کنه دیدکلری بوجکه دینور الاحجان همزه‌نك کسریله ثمام دیدکلری اوتك یپراغی ظهور ایلمك معناسنه‌در یقال احجن الثمام اذاخرجت حجنته الحجون صبور وزننده تنبل وکاهل آدمه دینور یقال رجل حجون ای کسلان ومعلاة مکه ده برطاغك آدیدر وبرموضعك اسمیدر وحجون شول غزوه‌یه دینورکه خصم طرفنی اغفال ایچون ابتدا اصل مقصود اولان جهتی اضمار وسائر سمتی اظهار ایلدکدنصکره بغتة جهت مقصوده‌یه تحول وعزم اولنه علی قول بعید وطویل اولان غزوه‌یه اطلاق اولنور یقال فلان یغزو الغزوة الحجون وهی کل غزوة یظهر غیرها ثم یخالف الی ذلك الموضع اوهی البعیدة الطویلة حجین زبیر وزننده ابن المثنی درکه محدثدر احجن احمر وزننده اسامیدندر لهب بن احجن برقبیله درکه فن عیافه ایله معروفلردر الحوجن جوهر وزننده قرمزی کله دینور ورد احمر معناسنه حوجم دخی دینور حجین حالك فتحیله ابن المرقع درکه صحابه‌در جهینه جهینه وزننده اسماندر حجشنه حالك وشین معجمه‌نك فتحیله محدثیندن یحیی بن الفضل الموصلی جدینك اسمیدر الحذن حالك ضمی وذال معجمه‌نك سکونیله طون اوجقورلغنه دینور حجزه معناسنه الحذنة عتله وزننده بودوره دینور وقولاغی کوچك آدمه دینور یقال رجل حذنة ای الصغیر الاذن وشول دوه‌یه دینورکه کوچکدن قعده اتخاذ اولنمغله ادوات واثقال تحمیل ایده‌رك قولاقلغله اورکچی اربوب باصق قالوب وقارنی ضخامت پیدا ایلمکله طوپاج قالمش اوله و عمامه قربنده برموضع اسمیدر الحذنتان علنتان وزننده انسانك ایکی قینا قلرینه دینور وایکی خایه‌لره دینور وایکی قولاغه دینور الحران حالك کسری وضمیله دابه حرون اولمق معناسنه‌درکه اشدرمك وسکرتمك مراد اولندقده خیرجینلق واوکولك ایدوب اشبوب وسکرتموب کیری کیری کتمك وسکردرکن همان طوری ویرمکدن عبارتدرکه تحریفیله هارنلق تعبیر اولنور وبوذات الحافر اولانه مخصوصدر آت وقاطرکبی یقال حرنت الدابة وحرنت حرانا وحرانا من الباب الاول والخامس اذا استدر جریها وقفت بوراده اذا استدر لفظی مجهول صیغه سیله‌در وبایع ومشتریدن هربری شاعك بهاسنده نه اشاغی انمك ونه یوقاری چقمق معناسنه مستعملدر یقال حرن فی البیع اذا لم یزد ولم ینقص ویموق آتمق معناسنه‌در یقال حرن القطن حرانا من الباب الاول اذا ندفه الحرون صبور وزننده وصفدر هارنلق ایدن دابه‌یه دینور وشول شکاره دینورکه اصلا طاغك طوروسندن آیرلمز اوله ومسلم بن عمرو الباهلی یاخود شقیق بن جریر الباهلی فرسنك اسمیدر وحبیب بن المهلب نام کمسنه‌نك لقبیدر المحارین میمك فتحیله کومج بالارینه دینور وبال کومجنه یاپشوب آیرلمیان آریلره دینور تاکه بال صاغان الده اولان اغاجله کندیسنی قوپروب دفع ایلیه ویموق چکردکلرینه دینور مفردی محران‌در مفتاح وزننده حران شداد وزننده مصیصی برشاعردر وشام دیارنده بربلده‌در نسبتنده حرنانی دینور نون زیاده سیله حرانی دیمز هرنقدر قیاس ایسه‌ده بنوحرنه کسرتینله وتشدید نونله بربطن‌در حرن زبیر وزننده بررجل اسمیدر الحردون دالله جردحل وزننده حردون لفظنده لغتدر ذال معجمه ایله الحرذون ذال معجمه ایله حردون درکه ارکك کاره دینور یاخود بشقه برجانورك ادیدر مفرداتنده حرذون

سربانی اوله رق ترکیده کرتنکله دیدکلری جانور ایله مفسردر الحراسن حالك فتحی وسینك کسریله برنوع بالق اسمیدر الحراسین حالك فتحیله آرق وزبون دوه‌لره دینور مفردی بوقدر وقوراق قیلق سنه‌لره دینور الحزن حالك فتحی وزای معجمه‌نك سکونیله وفتحتیله غم واندوهه دینور جمعی احزان در یقال اخذه حزن وحزن ای هم وحالك ضمیله حزن مصدر اولور برآدمی غمکین ایلمك معناسنه یقال حزنه الامر حزنا من الباب الاول اذا جعله حزینا وحزن فتحتینله کذلك مصدر اولور غمکین اولمق معناسنه یقال حزن الرجل حزنا من الباب الرابع اذا صار حزینا التحزن تفعل وزننده والتحازن تفاعل وزننده والاحتزان افتعال وزننده بونلرده غمناك اولمق معناسنه‌در یقال تحزن الرجل وتحازن واحتزن اذا صار حزینا وتحزن برآدمه برنسنه ضمننده آجیوب دردناك اولمق معناسنه‌در یقال تحزن علیه اذا توجع الحزنان سکران وزننده والمحزان محراب وزننده باب رابعدن اسم فاعللردر غمکین آدمه دینور الاحزان همزه‌نك کسریله بودخی برکسه‌یی غمکین قلمق معناسنه‌در یقال احزنه اذا جعله حزینا بعضلر دیدیکه احزنه جعله حزینا معناسنه‌در وحزنه حزنا جعل فیه الحزن معناسنه‌در تمکین وتقریری متضمندر واحزان غلیظ ودرشت وسرد یره اوغرامق معناسنه‌در یقال احزن الرجل اذاصار فی الحزن المحزون والحزین امیر وزننده والحزن کتف وندس وزنلرنده که باب اولدن وصفلردر والمحزن مکرم وزننده که احزاندن اسم مفعولدر غمکین آدمه دینور اولرك جمعی حزان کلور کرام وزننده وحزناء کلور کرماء وزننده عام الحزن حالك ضمیله ام المؤمنین خدیجة الکبری رضی الله عنها ایله عم النبی علیه السلام ابوطالبك وفات ایلدکلری سنه‌درعلیه السلام حضرتلری پك محزون اولمرله اطلاق ایلدیلر الحزانة ثمامه وزننده سلفده عرب طائفه سی عجم اوزره ابتدا قدوملرنده حسب الشرط والمعاهده مستحق اولدقلری سابقه‌یه دینورکه خانه ومزرعه وزلا مقوله سی املاکدن عبارت ایدی بینلرنده بو وجه اوزره قرار داده اولمشیدی حزونة ارضدن مأخوذدر وحزانه برآدمك اهل وعیالنه دینور لوازم وامورلریچون متحزن ومتضجر اولدیغی تصورینه مبنیدر ومنه فلان لایبالی اذ اشبعت خزانته ان تجوع حزانته الحزون صبور وزننده بدخوی قیونه دینور الحزن والحزنة حالك فتحی وزالك سکونیله سرد وغلیظ یره دینور یقال ارض حزن وحزنة ای غلیظة خلاف سهلة وحزن غسان قبیله سندن برجماعتدر وبلاد عربه اطلاق اولنورکه عربستان تعبیر اولنور علی قول بلاد عربده ایکی حزن نام محل واردر بری زباله ایله نجد بینینده اولان ارضدر وبری بنی یربوع یوردنده برموضعدرکه دوزاوه‌لری ونیجه مرغزارلری مشتملدر ومنه قولهم من تربع الحزن وتشتی الصمان وتقیظ الشرف فقد اخصب یعنی برآدم بهار موسمنده حزن وقیش فصلنده صمان ویازاتامنده شرف نام محللرده آرام ایلسه اصلا جدب وقلتدن آزرده اولیوب خصب ورخا ایله امرار ایام ایدر وحزن بن ابی وهب اصحابدندر الحزن صرد وزننده درشت وغلیظ طاغلره دینور مفردی حزنه‌در صبره وصبرکبی وبرطاغك اسمیدر حزن امیر وزننده نجد دیارنده برصویك ادیدر وبررجل اسمیدر حزان سحاب وزننده وحزانه ثمامه وزننده وحزین زبیر وزننده اسامیدندر التحزین تفعیل وزننده رقت صوتله قرآن کریم اوقومق معناسنه‌درکه قلوبه مؤثر اولور حزین اوقومق تعبیر اولنور یقال هو یقرأ بالتحزین ای یرقق صوته الحسن حالك ضمیله کوزللکه دینور جمعی محاسن کلور غیر قیاس اوزره یقال بوجهه حسن ای جمال وحسن مصدر اولور کوزل اولمق معناسنه یقال حسن الغلام وحسن حسنا من الباب الخامس والاول اذاکان جمیلا الحاسن والحسن فتحتینله والحسین امیر وزننده والحسان غراب وزننده والحسان رمان وزننده اسم فاعللردر کوزل نسنه‌یه دینور حاسن باب اولدندر ذوحسن معناسنه‌در حسن وحسین کلمه‌لرینك جمعی حسان کلور حالك کسریله ورمان وزننده حسانون کلور مؤنثی حسنه وحسناء وحسانه‌در رمانه وزننده وحسنه وحسناء کلمه‌لرینك جمعی حسان وحسانه‌نك جمعی حسانات کلور ولاتقل رجل احسن فی مقابلة امرأة حسناء یعنی کرچه حسناء کلمه سنك حسب القیاس مذکری احسن اولمقدر لکن مهجوردرنته که امرد کلمه سنك مؤنثی مردآء ایکن مهجور اولمشدر ولهذا امرأة حسناء دیرلر مقابلنده رجل احسن دیمزلر وغلام امرد دیرلر مقابلنده جاریة مرداء دیمزلر بلکه افعل تفضیل اراده سیله هو الاحسن دیرلر جمعی احاسن‌در ومنه احاسن القوم ای حسانهم الحسنی بشری وزننده اسمدر کوزللکه دینورکه ایو عمل وخصلتدن عبارتدر یقال فیه الحسنی ای ضد السوءی مؤلف بصائرده حسن وحسنه وحسنی بینلرنی شو وجهله فرق

ایلمشدرکه حسن اعیان واحداثه شاملدر وحسنه وصف اولورسه کذلك اعیان واحداثه شامل اولوب واکر
اسم اولورسه همان احداثه اطلاق اولور اعیانه اطلاق اولنمز انتهی وحسنی عاقبت حسنه معناسنه در ودیدار
الهی ایله شرفیاب اولمق نعمتنه دینور یقال یسرنا الله الحسنی ای العاقبة الحسنة والنظر الی الله تعالی واعدا
اوزره فوز وظفر معناسنه مستعملدر وشهادت نعمتنه اطلاق اولنور ومنه قوله تعالی هل تربصون الا احدی
الحسنیین الایة وحسنی لفظنك جمعی حسنیات وحسن کلور صرد وزننده المحاسن میمك فتحیله غیر قیاس
اوزره حسن لفظنك جمعیدر که ذکر اولندی کویا که مفردی محسن تخیل اولنمشدر ومحاسن محسن لفظندن که
مقعد وزننده اسم مکاندر جمع اولور وجود انسانیده موقع حسن وجمال اولان یرلره دینور وعند البعض بو معناده
مفردی یوقدر یقال انظر الی محاسن بدنه ای المواضع الحسنة الحسن معظم وزننده کوزللنمش معناسنه در که
مراد حسن اوزره مجبول دیمکدر یقال وجه محسن ای حسن التحسین تفعیل وزننده کوزل قیلمق معناسنه در
یقال حسنه الله ای جعله حسنا الاحسان همزه نك کسریله ایولك ایلمك و برنسنه یی ایو وکوزل ایلمك
معناسنه در یقال احسنه ضد اساءه و برنسنه یی ایو وکرکی کبی بیلمك معناسنه در یقال هو یحسن الشیء ای
یعلمه وحسن دیدکلری یوکسك قوم یعنی اوزره اوتورمق معناسنه در یقال احسن الرجل اذا جلس علی الحسن
المحسن والمحسان دائما ناسه ایولك ایدن آدمه دینور الحسنة فتحاتله ایولکه وایوحالته وایونسنه یه دینور
نته که آنفا فرق وبیان اولندی یقال فیه حسنة ای ضد سیئة جمعی حسنات کلور وحسنه برخاتون اسمیدر
واصطخر قضاسنده برقریه آدیدر وطریق یمنده صعده وعثر بیلرنده نیچه طاغلره اطلاق اولنور واجأ نام جبلك
بر رکننه دینور الحسینی مصغر بنیه سیله والفك قصری ومدیله قصاری معناسنه مستعملدر که نهایت جهد
ومبلغ مساعی دیمکدر یقال حسیناه ان یفعل ذلك ای قصاراه بو مقوله ترکیب کثیردر نته که یوقریلرده ماده لرنده
ثبت اولندی هر برماده نك نهایت اعتباریله معناری ملحوظ اولور مثلا بو ماده ده حسن واطفك درجهٔ غایتی
شویله ایلمکدر اکر ایلمز ایسه بد وفنا اولور دیمك اولور الاستحسان بکنمك وپسند ایلمك معناسنه در یقال استحسنه
اذا عده حسنا الحسن فتحتیله والحسین مصغر بنیه سیله ایکی جبل یاخود ایکی اوزون قومسال آدیدر
حسن دیدکلرینك یاننده بسطام بن قیس مدفوندر جمع اولندقده تغلیبا حسنان دینور وحسن وحسین طی
قبیله سندن ایکی بطن در وآسماء رجالندرلر وحسن فتحتیله مطلقا ذاتنده حسنله متصف خوب وپسندیده
شیئه دینور واندلسده برحصار آدیدر ویمامه ده برقریه در وبرخوشمنظر شجر آدیدر که الاء دیدکلری شجر اوله جقدر
وقولده دیرسکدن اوته جه ده اولان قرجه کیکنه دینور بونده ضمله ده لغتدر ویوکسك قوم یعنی دینور الحسنة
حانك کسریله طاغك برجانبندن طوملوب چقان یوکسك یرینه دینور جمعی حسن کلور عنب وزننده حسبنه
خدیجه وزننده وحسبنه جهینه وزننده ومحاسن مزاحم وزننده ومحسن معظم وزننده ومحسن معلن
وزننده وحسین امیر وزننده اسامیدندر وحسنه جهینه وزننده عبد الملك بن مروانك مرجله سی اولان خاتونك
اسمیدر وحسبنة بن المعرور تحدیث ایلدی احسان همزهٔ مفتوحه ایله عدن قربنده براسکله آدیدر الحسنی
عربی وزننده معدن نقره قربنده برقیو آدیدر ومأمون خلیفه نك وزیری اولان حسن بن سهلك قصری آدیدر
الحسنیة عربیه وزننده موصل ایالتنده بربلده آدیدر الحسناء مصغر بنیه سیله برشجردر که قصد یبراقلری اولور
الاحاسن یمامه ده نیچه طاغلره اطلاق اولنور التحاسین تحسین لفظندن جمعدر که تفعیل وزننده اسمدر کوزل
اولان شیئه دینور ومنه کتاب التحاسین خلاف المشق یعنی سرعت وقلت مبالاتله یازلیوب تانی ورعایتله نظام
وقاعده اوزره یازیلان یازو ودرخطاط یازولری کبی حسنون حانك فتحی وضمیله مقری اولان نمارك اسمیدر
هبیره نك اصحابندندر وحسنون النباء وحسنون بن الصیقل المصری وابو نصر بن حسنون وابو الحسن که
حانك ضمیله طاوس بن احمددر محدثلردر وام الحسن کمال بنت الحافظ عبد الله بن احمد السمرقندی وام الحسن
کریمه بنت احمد الاصبهانیه محدثلردر وحسن که ضمله در امام احمدك ام ولدیدر وحسن بن عمر وطی قبیله سی
رجالندندر وبرادری حسن که حانك فتحی وسینك سکونیله در فردلردر یعنی همنامالری یوقدر حشن شین
معجمه ایله جندب وزننده یعقوب بن اسحق بن محمد بن حشن الخراسانی نام محدثك پدرینك جدی اسمیدر الحشن
فتحتیله سود زفیرندن اولان کیره دینور تقول یدی حشن ای وسخ من دسم اللبن ومصدر اولور طلومه خیلی
مدت سود قونوب ارالقده تطهیر اولنمدیغندن چرکلنوب بدرایحه یقلمق معناسنه یقال حشن السقاء حشنا
من الباب الرابع اذا کثر استعماله بحقن اللبن فیه فاروح وازق به وسخه الاحشان همزه نك کسریله طلومه وافر

زمان

سود قویوب ارالقده تطهیر ایلمامکله چرکلندروب قوقمق معناسنه در یقال احشن السقاء اذا اکثر استعماله
بحقن اللبن فیه فاروح ولزق به وسخه الحشنة حانك کسریله حقد وکینه معناسنه در یقال به لفلان حشنة
ای حقد المحاشنة مفاعله وزننده بری برینه سوکمك معناسنه در یقال حاشنه اذا سابه التحشن تفعل
وزننده امك چکوب کسب وکار ایلمك معناسنه در یقال تحشن الرجل اذا اکتسب المحشئن مطمئن
وزننده طارغین آدمه دینور یقال رجل محشئن ای غضبان الحصانة کرامه وزننده بناء ومکان پك صرپ
اولمق معناسنه در شویله که اکا التجا ایدنه ال ایرشمیوب امین وآسوده اوله یقال حصن البناء والمکان
حصانة من الباب الخامس اذا منع الحصین امیر وزننده صرپ ومنیع محله وبنایه دینور یقال مکان
حصین وقلعة حصینة ای منیع ومحکم ومتین زرهه اطلاق اولنور وجودك حصنی اولدیغیچون یقال درع
حصین وحصینة ای محکمة الاحصان همزه نك کسریله برمکانی قلعه کبی صرپ ومنیع قلمق معناسنه در یقال
حصنه اذا جعله حصینا وزوج زوجه سنی نامحرمدن حفظ وصیانت ایلمك معناسنه در یقال احصن البعل زوجتها
اذا عصمها ویقال احصنه فلانا التزوج اذا عصمه وخاتون کندیسی حرامدن صاقنمق معناسنه در که نفسنی
حفظ ایتمش اولور یقال احصنت المرأة اذا عفت وتزوج ایلمك معناسنه مستعملدر یقال احصن الرجل او المرأة
اذا تزوج التحصین تفعیل وزننده بودخی بربناء ومکانی صرپ ومنیع ایلمك معناسنه در یقال حصنه بمعنی
حصنه وزوجه یی حرامدن حفظ ایلمك معناسنه در یقال حصنها البعل اذا عصمها الحصن حانك کسریله
شول صرپ ومنیع ومحکم موضعه دینور که درونه وصول قابل اولمیه جمعی حصون کلور واحصان کلور وحصنه
کلور عنبه وزننده وحصن یکی آیه اطلاق اولنور هلال معناسنه بوراده هلاك استحداری غلطدر وسلاحه
اطلاق اولنور یقال جاء وعلیه حصنه ای سلاحه وحصن یکرمی برموضع اسمیدر وبنو حصن فزاره دن برجماعتدر
وحصن اسماء رجالدندر الحصان سحاب وزننده نامحرمدن پرهیز اوزره اولان خاتونه دینور یاخود متزوجه یه
دینور که عفت لازمیدر جمعی حصن کلور ضمتیله وحصانات کلور حانك فتحیله یقال امرأة حصان ای عفیفة
او متزوجة وحصان شهدانه انجویه اطلاق اولنور الحصن حانك حرکات ثلاثیله خاتون عفیفه ویاکدامن
اولمق معناسنه در یقال حصنت المرأة حصنا من الباب الخامس اذا کان حصانا الحاصن والحاصنة والحصناء
حمراء وزننده عفیفه وپرهیزکار خاتونه دینور جمعی حواصن وحاصنات کلور المحصنة اسم فاعل بنیه سیله
والمحصنة اسم مفعول بنیه سیله عفیفه وپرهیزکار خاتونه دینور اول نفسنی احصان ایلدیکیچون وثانی زوج احصان
ایلدیکیچوندر علی قول متزوجه یه یاخود حامله اطلاق اولنور تزوج وحمل حالتلری دخی سبب احصاندر الخواصن
کبه خاتونلره دینور مفردی حاصنه در یقال نسوة حواصن ای حبالی المحصن مکرم وزننده حرامدن نفسی
محفوظ اولان کشی یه دینور ومتزوج کشی یه دینور وبو مسهب مادهسی کبی نوادردندر الحصان کتاب وزننده
آیغر آته دینور کویا که راکبنه حصن اولور علی قول شول آیغره دینور که پك صوی وکریم اولمغله نطفه سی صیانت
اولنوب هر آته چکلمز اوله جمعی حصن در کتب وزننده یقال رکب الحصان وهو الفرس الذکر او الکریم المصون
بمائه التحصن تفعل وزننده آت نطفه سی مصون صوی آیغر اولمق معناسنه در یقال تحصن الفرس اذا صار
حصانا بین التحصن والتحصین المحصن منبر وزننده کلیده اطلاق اولنور قفل معناسنه وزنبیله اطلاق اولنور
یقال وضعه فی المحصن ای الزبیل ومحصن بن وحوح اصحابندندر ابو الحصن حانك کسریله وابو الحصین
زبیر وزننده تلکی یه اطلاق اولنور که کنیه سیدر ثعلب معناسنه ابو الحصین امیر وزننده عثمان بن عاصمك
کنیه سیدر که تابعیدر وابو الحصین عبد الله بن احمد امام نسائی شیخیدر وابو الحصین الوادعی ومحمد بن اسحق بن
ابی حصین محدثلردر حصن حانك کسریله وحصین زبیر وزننده وحصین امیر وزننده اسامی
رجالدندر الحصانیات حانك فتحیله قوشلره اطلاق اولنور الاحصنة اجوبه وزننده اوق تمرلرینه دینور
حصنان حانك کسریله بربلده آدیدر ووادی لبه نام محلده برقلعه آدیدر نسبتنده حصنی دینور حصنانی دیمز
نونلرك اجتماعی استثقال ایتدکلریچون الحضن حانك فتحی وضاد معجمه نك سکونیله انسانك قولتغی آلتندن
بوکوره وارنجه قدر یره دینور علی قول کوکس وایکی بازو ایله مابینلرندن عبارتدر که قوجاق تعبیر اولنور یقال
اخذ الصبی فی حضنه وهو مادون الابط الی الکشح او الصدر والعضدان ومابینهما وبرنسنه نك جانب وناحیه سنه
دینور جمعی احضان در یقال اعنش الطائر فی حضن الاکمة ای فی جانبها وناحیتها وصرتلان ایته دینور
وجار الضبع معناسنه وحضن الجبل طاغك چوره سنه دینور که یوره تعبیر اولنور علی قول دینه دینور یقال

صادالصيد فى حضن الجبل وهوما اطاف به او اصله و بو ايكى معناده حانك ضميله ده لغتدر الحضن فتحتيله
قيل كبكنه دينور عاج معناسنه وبجدولايتنده برطاغك آديدر ومنه المثل ※ انجد من رأى حضنا※ يعنى حضن نام
طاغى كورن مسافر نجد اولكه سنه كلمش اولور وحضن تغلب قبيله سندن منشعب برقبيله آديدر الاعز الحضنية
ذكر اولنان حضن ديدكلرى جبله ياخود قبيله به منسوب كچيلر ديمكدر بك سياه ياخود بك قزل تويلو اولور الحضن
حانك فتحى وضادك سكونيله والحضانة كتابه وزننده چوجغى قوجاغه آلمق ياخود بسلمك معناسنه در يقال
حضن الصبى حضنا وحضانة من الباب الاول اذا جعله فى حضنه اورباه وحضن وحضان وحضانه كتاب
وكتابه وزنلرنده وحضون قعود وزننده قوش يمورطه لرى قنادلرى آلتنه آلوب بصمق معناسنه در يقال حضن
الطائر بيضه حضنا وحضانا وحضانة وحضونا اذا رخم عليه للتفريخ وحضن احسانى بركسه دن آخره صرف
ايلمك معناسنه دركه اكا ويرمييوب غيره ويرمكدن عبارتدر و بو ناحيه معناسندن مأخوذدر يقال حضن معروفه
عن جيرانه اذا كفه وصرفه وحضن وحضانه سحابه وزننده برآدم بركسه يى برنسه دن برطرف ايدوب آنده
كنديسى مستقل اولمق معناسنه در يقال حضن فلانا عن كذا حضنا وحضانة اذا نحاه عنه واستبد به دونه
و برآدمى ايشدن آليقومق معناسنه در يقال حضنه عن حاجته اذا حبسه ومنعه الاحتضان افتعال وزننده بودخى
چوجغى قوجاغه المق ياخود بسلمك معناسنه در يقال احتضن الصبى بمعنى حضنه وبركسه يى ايشدن آليقومق
معناسنه در يقال احتضنه عن حاجته اذا حبسه ومنعه المحضن مقعد وزننده والمحضن منزل وزننده قوشك
يمورطه بصه جق موضعه دينوركه فوللق تعبير اولنور الحاضنة اطفالى تربيه ايدن دايه خاتونه دينورنته كه رجالدن
اولانه لالا تعبير اولنور مؤلف لفظ فارسيله تفسير ايلمشدر وحاضنه قصه صالقملى خرما اغاجنه دينور على قول
صالقملرى ظهور وفيجوقلرندن آيرلمش اولەرق چوبلرى قصه اولانه دينور الحضون صبور وزننده برممه سى
ديكرندن بيوك اولان قيونه وناقه يه وعورته دينور وخايه سنك برى آخرندن بيوك اولان كشى يه دينور ودوداغنك بريسى
ديكرندن بيوك اولان فرجه دينور الحضان كتاب وزننده قيون وناقه وعورت حضون اولمق معناسنه در يقال حضنت
حضانا من الباب الخامس اذا كانت حضونا الاحضان همزه نك كسريله برآدمى خوارلمق وخوار كورمك معناسنه در
يقال احضنه واحضن به اى ازدى به و برآدمك حقنى ايلتمك معناسنه دركه فوتنه چالوب كوترمكدن عبارتدر يقال
احضن بحقى اى ذهب به الحواضن حاضنه نك جمعيدر كه ذكر اولندى و يقال للاثا فى سفع حواضن اى جوانح
سفع لفظنه كه دمورساج اياقلرينه دينور حواضن لفظنى وصف ايدرلر جوانح معناسنى مراد ايدرلر كوله وآتشه
كوكس ويروب طوردیغيچون المحضنة مكنسه وزننده ساقيدن دوزلمش ديى يقين يابونجه چاناغه دينوركه
آنده كوكرجين بصدررلر بونه ده فوللق تعبير اولنور حضين زبير وزننده اسمادندر ابو ساسان حضين بن المنذر
تابعيدر الحضنة غرفه وزننده اسمدر يمورطه باصلقلغنه دينور بوملابسه ايله مظلوملغه ومغدورلغه اطلاق اولنور
ومنه يقال اصبح فلان بحضنة سوء اذا اصابته هضيمة فلم ينتصر يعنى ظلم اصابت ايدوب انتقامنى آلمدى الحفن
حانك فتحى وفانك سكونيله برنسه يى برمقلر بتشك اولدیغى حالده ايكى آوجله آلمق على قول ايكى ال ايله كنديسنه
طوغرى صيروب چكمك معناسنه در يقال حفن الشئ حفنا من الباب الاول اذا اخذه براحتيه والاصابع
مضمومة اوجرفه بكلتا اليدين وآزجه عطيه و يرمك معناسنه در يقال حفنه اذا اعطاه قليلا
الحفن فتحتيله اياقلرنى طپراق صاورركبى دونده رك يوريمكه دينور الحفنة حانك ضمى وفتحيله برآوج طلو
نسنه يه دينور يقال اعطاه حفنة منه اى ملء الكف شارح ديركه ملء الكفين اولمق لازمدر وحفنه چقوره اطلاق
اولنور وقبالرده اولان خلق اويمه يه دينوركه صوارکيلور جمعى حفن در صرد وزننده الاحتفان افتعال
وزننده برآدم ايكى اليله بركسه نك دزلرينك ايچ يوزينه صوقوب قالدروب كوترمك معناسنه در يقال احتفن فلانا
اذا جعل يديه تحت ركبتيه واخذه بمأبضه ثم احتمله واغاجى يردن چكوب قوپرمق معناسنه در يقال احتفن الشجر ربا
اذا قلعه من الارض و برنسه يى كندى نفسيچون المق معناسنه در يقال احتفن الشئ اذا اخذه لنفسه المحفن
منبر وزننده آوجيله برنسه يى چوق اخذ ايدر اولان آدمه دينور الحفان شداد وزننده حف ماده سنده ذكر
اولندى حفينه جهينه وزننده كه ※ وعند حفينة الخبر اليقين ※ مثلك منشأيدر جهن ماده سنده كذران ايلدى
شارح ديركه بونده اوچ كونه اختلاف واردر نته كه مؤلف ذكر ايلدى بنوحفين زبير وزننده بربطن در
حفين سميدع وزننده برارض اسميدر الحقن حانك فتحى وقافك سكونيله آليقومق معناسنه در يقال حقنه
حقنا من الباب الثانى والاول اذا حبسه وقتل اولنه جق آدمك دمنى اراقه ايلميوب قتلدن آزاده قلمق معناسنه

مستعملدر كه اهدار مقابليدر يقال حقن دم فلان اذا انقذه من القتل وياغنى چقرمق ايچون سودى طلومه قومق
معناسنه دركه مراد تازه سنى اسكيسى اوزره طلومده بركدرمكدرنا كه تمام اولدقده يابوب ياغنى چقارهلر يقال
حقن اللبن فى السقاء اذا صبه ليخرج زبدته المحقون والحقين امير وزننده آليقونمش محبوس معناسنه در الاحتقان
افتعال وزننده بودخى حبس ايلمك معناسنه در يقال احتقنه اذا حبسه و برآدمك بولى محتبس اولمغله حقنه استعمال
ايلمك معناسنه در يقال احتقن المريض اذا احتبس بوله فاستعمل الحقنة شارح ديركه فى الاصل بول احتباسنده
استعمال اولنور ايدى بعده انقباضده دخى اطباء استعمال ايلديلر و باغچه نك اطراف وجوانبى مرتفع اولمغله ايچريسنه
حواله ومشرف اولمق معناسنه در يقال احتقنت الروضة اذا اشرفت جوانبها على سرارها الحقنة ثمره وزننده
بروجعدركه بطن انسانه عارض اولور جمعى احقاندر شارحك بيانه كوره ريحك ياخود طبيعتك انقباضندن
متحدث وجع اوله جقدر الحقنة غرفه وزننده فى الاصل احتباس بول ايچون بعده انقباض ايچون اسفلدن
استعمال اولنان دوايه دينور لسانمزده دخى حقنه تعبير اولنور وآلتنه شرنقه تعبير اولنور الحاقنة معده يه دينور
و بدنده بيون چنبريله كوپرجك كمكلرينك ارالغنه ياخود فارنك اشاغيسنه دينور ومنه المثل ※ لالحقن حواقنك
بذواقنك ※ حواقن حاقنه نك وذواقن ذاقنه نك جمعيدر ذاقنه تحت ذقنه ديمكله سنك حاقنه لركى ذاقنه لركه
ياپشدررم ديمكدر قهر وغلبه ايله تهديد موقعنده ايراد اولنور المحقن منبر وزننده سود مجتمع اولان طلومه دينور
وطلومك اغزنه وضع ايتدكلرى خونى يه دينوركه انكله طلومه سود قورلر المحقان محراب وزننده شول آدمه
دينوركه دائما حبس بول ايدوب تبول ايلدكده ميراب كبى اكثار ايدر اوله اصطلاحمزده كاسقاء تعبير اولنور
نته كه آخرشقنده جمال تعبير اولنور يقال رجل محقان اذا كان يحقن البول فاذا بال اكثر الاحقان همزه نك
كسريله طلومده سودك انواعنى بركدرمك معناسنه در تا كه اسكيسى تازه سنه قاتلمغله خوش اوله يقال احقن الرجل
اذا جمع انواع اللبن حتى يطيب الحاقن شول يكى آيه دينوركه ارقه سى اشاغى يه طوغرى ياتق واوجلرى
يوقرى سمته مائل اوله يقال طلع الهلال حاقنا وهو الذى ارتفع طرفاه واستلقى ظهره وحاقن طلومه سود جمع
ايدن آدمه دينور ومنه المثل ※ انامنه كحاقن الاهالة ※ اى حاذق به يعنى بن اوخصوصده استاذ وحاذقم ديمك برده ايراد
اولنور زيرا طلومك ياغنى طلومه چكن كمسه كركى كبى برودت بولدیغى تيقن ايلمدكجه چكمز زيرا آتسى اولورسه
طلوم محترق اولور الحلان رمان وزننده لام بابنده ذكر اولندى الحلزون حانك ولامك فتحى وزاى معجمه نك
ضميله مرعارده اولور برنوع بوجك اسميدر صدف انواعندندر قبوقلو سموكلو بوجك ديدكلريدر معدنيه بك صالحدر
وقدوز كلب طلاديغى يره نافع واورام مزمنه يى تحليل وجراحاتى اوكولتمق بابنده مفيددر وصدف محروقى جرب
وبهق علتلرينى دافع واسنانى جالى وضمادى باطنى لحمدن تيكنلرى جاذب وسركه ايله جبهه واصداغه طلا رعافى
قاطعدر الحلقانة والحلقان حانك ضميله كوكنك بشلامش خرما قورغنه دينور ياخود ثلثانى رطب ارلمش
دينور يقال بدى فى النخل حلقانة وحلقان وهو البسر بدى فيه النضج او بلغ الارطاب ثلثيه الحلقنة دحرجه
وزننده خرما قورغى حلقان اولمق معناسنه در يقال حلقن البسر اذا صار حلقانا بعضلرينك زيادهسنه ذاهب
اولديلر جمدونه حانك فتحيله هارون رشيدك دخترى اسميدر وحمدونة بن ابى ليلى محدثدر الحمن والحمنان
حانك فتحيله كنه تعبير اولنان بوجكك خرده نوعنه دينور مفردلرى حمنه وحمانه در وحمنان طائف اوزمندن
برنوع اوزمه دينوركه قومله اوزمى كبى بك خرده اولور على قول ايرى اوزم دانه لرى ارالغنده اولان خرده دانه يه دينور
المحمنة مقعده وزننده والمحمنة محسنه وزننده خرده كنه سى چوق يره دينور يقال ارض محمنة ومحمنة اى كثيرة الحمن
حمنن قردد وزننده ابن عوف دركه صحابيدر وسمعان بن مخرمة بن حمين كه زبير وزننده در كوفه ده رحمه بنا
ايلمشدر معروفدر حمنه طلحه وزننده اسماء نسواندندر حمنة بن المعذبه شول جاريه دركه شرفياب اسلام اولوب
لكن بركافرك تحت تملكنده اولمغله اسلامه كلديكيچون دائما اشكنجه وتعذيب ايدر ايدى ابو بكر الصديق رضى الله
عنه واقف اولدقده اشترا واعتاق ايلديلر نته كه بلال رضى الله عنه حضرتلرينى دخى اوبلجه ايلديلر وحمنه بنت
جحش وحمنة بنت ابى سفيان صحابيه لردر حمنه جهينه وزننده بنت طلحه دركه صحابيه در الحوامين
حانك فتحيله صرب اولميان يك وغليظ يرلره دينور مفردى حومانه در ومنه حومانة الدراج كه بر موضعدر الحمان
حانك فتحيله باديه يه مخصوص بر نبات آديدر الحنين انين وزننده شوق وآرزو معناسنه در آنانك ولدينه اولان
شوق وآرزوسى كبى يقال به حنين اليه اى شوق وشدت بكاء وطرب واشتياق معناسنه در يعنى شدت آرزو
واشتياقدن ناشى بك اغلمق على قول حزندن ياخود فرحدن ناشى ناله وزارى قلمق معناسنه در ناقه نك ياور يسندن

جد اولدقده شوقله رقتلو حزین ناله ایلدیکی کبی یقال حنّ الرجل حنینا من الباب الثانی اذا استطرب ای اشتاق
ویقال ماهذا الحنین ای شدة البکاء والطرب اوصوت الطرب عن حزن اوفرح وحنین یای چکرمك معناسنه
مستعملدر یقال حنت القوس اذا صوتت الحانّ حنیندن اسم فاعلدر مشتاق و آرزومند معناسنهدر الاستحنان
بودخی مشتاق و آرزومند اولمق معناسنهدر یقال استحنّ الیه اذا اشتوق التحنان تشدیدنونله استحنان معناسنهدر
یقال تحنان الیه اذا اشتاق الحانّة والمستحنّ ناقهیه اطلاق اولنور الحنّانة شدّاده وزننده یایه اطلاق اولنور قوس
معناسنه علی قول یك طنقردایجی یایه دینور وشول خاتونه دینور که اوّلکی زوجنی حنین وتحزن ایدهرك یاد وتأسف ایدر
اوله قال الشارح ومنه الحدیث لاتتزوجنّ حنانة ولامنانة فالحنانة هی التی کان لها زوج قبل فتذکره بالحنین
والتحزّن الحنان سحاب وزننده رحمت ورأفت معناسنهدر یقال حنّ علیه حنانا اذا رحم علیه ورزق وروزی
معناسنهدر وبرکت معناسنهدر وهیبت ووقار معناسنهدر ورقت قلب معناسنهدر وشرّ طویل معناسنهدر حنان الله
آخرك نصبیله معاذ الله معناسنه مستعملدر محذوف الفعل مصدر در اسئل حنان الله سبکسنده درکه بو عملدن
حق تعالانك رحمتیله بعید ومحفوظ اولمغی نیاز ایدرم دیمکدر حنانیك تثنیه بنیهسیله لبیك وسعدیك کبی تکراری
متضمندر بکامرّة بعد اخری یعنی دائما رحم ورأفت قیل معنادرسنه یقال حنانیك ای تحنن علیّ مرّة بعد اخری
وحنانا بعد حنان الحنّان شدّاد وزننده برشیئه پك شوق وحنین ایدن آدمه دینور یقال هو حنّان الیه ای یشوق
الیه وحنّان عظیم الرحمه اولان حق جلّ وعلا حضرتلرینك اسماء حسناسندندر رحیم معناسنهدر شارح دیرکه
بو حنین مادّهسندن دکلدر بلکه حنان مادهسندندر که رحمت معناسنهدر فالله حنّان ای رحیم و بعضیلر دیدیکه
حنّان کندیدن اعراض ایدنه اقبال وتلطف ایدیجی دیمکدر وحنّان شول اوقه دینورکه پرمق ارالغنده فیر فیر
دوندرلدکده فیرلدیسی ظهور ایدر اوله وآچق وواضح یوله دینور شاهراه معناسنه وجهینه قبیلهسندن
برشاعر اسمیدر وعربده برفرس معروف آدیدر واسد بن نواسك لقبیدر وشول دوهیه دینورکه پك سرعتدن حنین
وناله ایدهرك کیدر اوله یقال خمس حنّان ای بائص له حنین من سرعته ارق الحنان برموضعدر ومحمد بن ابراهیم
بن سهل الحنانی محدثدر الحنّان حانك کسری ونونك تشدیدیله حنّاء لفظنده لغتدرکه قنه یه دینور الجنّ جانك
کسریله جنّ طائفهسندن برقبیله وجماعت اسمیدر اصلا بیاضی اولمیان سیاه کلب آنلردندر علی قول جن
طائفهسنك ضعفاسنه دینور یاخود کلبلرینه دینور یاخود انس ایله جنّ بیننده برجنس مخلوق اسمیدر
قال الشارح فی النهایة وفی حدیث علیّ رضی الله عنه انّ هذه الکلاب التی لها اربعة اعین من الجنّ وهم حیّ
من الجنّ منهم الکلاب السود البهم اوسفلة الجن وضعفاؤهم اوکلابهم اوخلق بین الجن والانس حنّ حانك
فتحیله مهر بانلق ایلمك معناسنهدر علی قول جنون معناسنهدر ومنع وصرف ایلمك معناسنه مصدردر
تقول حنّ عنی شرّك حنا من الباب الاول ای کفه واصرفه ویقال حنه حنا اذا صدّه وصرفه بنوحنّ حانك
ضمیله عذره قبیلهسندن برجماعتدر الحنّة حانك کسریله وفتحیله دلولکه دینور یقال به حنّة ای جنّة المحنون
مصروع یاخود مجنون معناسنهدر حنّ دیدکلری جن طائفهسی طوقنمش دیمك اولور یقال رجل محنون
ای مصروع اومجنون التحنن تفعل وزننده ترحّم وتعطف معناسنهدر یقال تحنن علیه اذا ترحم حنّه
حای مفتوحهایله والدهٔ حضرت عیسی اولان مریم جنابلرینك والدهسی اسمیدر وحنّة الرجل کشینك زوجهسنه
اطلاق اولنور یقال هی حنّته ای زوجته وحنّة البعیر دوهنك بوکورمهسندن عبارتدر وحنه عمر وصحابی والدهسنك
اسمیدر وجد بن عبدالله نام معبرك جدّی اسمیدر ومحمد بن ابی القاسم بن علی نام محدثك جدی اسمیدر
وهبة الله بن محمد بن هبة الله نام محدثك جدّی اسمیدر الحنون صبور وزننده شول یله دینورکه اسرکن
ناقه کبی صزلیه رق اسر اوله یقال ریح حنون ای لها حنین کالابل وشول ثیّبه خاتونه دینورکه اوّلکی زوجندن
قالمش ولدنی کوروب کوزتسون دیواره وارمش اوله یقال امرأة حنون ای متزوّجة رقّة علی ولدها البقو الزوج بهم
الحنون تنور وزننده قنه چچکنه دینور فاغیه معناسنه علی قول هرشجرك چچکنه دینور التحنین تفعیل وزننده
اغاج چچك آچمق معناسنهدر یقال حننت الشجرة اذا نوّرت وچچکده همناسی اوزره حمله ایتمشیکن قورقوب
کیرو قاچمق معناسنهدر یقال حمل فحنّن ای هلل وکذب یعنی رجع وجبن حنونه تنوره وزننده یوسف بن یعقوبك
لقبیدرکه زغبهدن روایت حدیث ایلدی واما علیّ بن حسین بن حنویه یای تحتیه ایله درعمرویه کبی الاحنان
همزهنك کسریله یای طنقردتمق معناسنهدر یقال احنّ القوس اذا صوتها وخطا ایلمك معناسنهدر یقال احنّ
الرجل اذا اخطأ حنین زبیر وزننده طائف ایله مکه بیننده برموضع اسمیدر اگر آنکله موضع مراد اولورسه

منصرف وبقعه مراد اولورسه ممنوع اولور وبررجل آدیدر وحنین برجزمهجی اسمیدر رجع بخفی حنین مثلنك
منشأیدر براعرابی مزبوره کلوب برجفت جزمهیه مشتری اولوب پازارلشدقده پك ناقص بها وبرمکله منفعل اولدی
پس اعرابییه فندو ومکیده قصدیله جزمهنك برتکنی کذرکاهی اولان طریقه تعلیق ایدوب برتکنی دخی برمقدار جه
ایلرویه القا ایلدی اعرابی یوردنه طوغری عزیمتله اوّلکی تکنی کوردکده حنینك جزمهسنه عجب مشابهدر
برتکی دخی اولسیدی آلوردم دیهرك مرور ایدوب کندی وقتا که ایلرویه واردقده اول برتکی دخی کورمکله غنیمت
بیلوب همان دوهسنی اورایه بند وعودت ایلدی حنین ایسه کمینده تلکی کبی مترصد ایدی همان صچرایوب دوهیه
سوار وبرطرفه ایلغار ایلدی بوجانبدن اعرابی جزمهیی آلوب کیرو کلدکده کوردیکه دوه کوردکی یدن چکسون
جراسی مثلی دونمون در پس جزمهلری آلوب پیاده جه خائبا قبیلهسنه رجوع وبو قصه شیوع بولمغله * رجع
بخفی حنین * کلامی مثل اولدی حاجتندن تهی دست عودت ایدن کسه حقنده ضرب اولنور ومحمد بن الحسین
واسحق بن ابراهیم الحنینیان محدثلردر حنین امیر وزننده وحنین سکیت وزننده وحرف نعر بقلهدر سلفده
جمادی الاول وجمادی الاخری آیلرینك اسملریدر اوّل اوّلك وثانی ثانینك اسمیدر جمعی احنه کلور وحنون کلور
وحنائن کلور بحنه یانك ضمی وحانك ونون مشدده نك فتحیله ابن رؤبه درکه ایله نام بلدهنك ملکیدر نبیّ اکرم
صلی الله علیه وسلم حضرتلری انکله اهل جربا واهل اذرح اوزره مصالحه ایلدیلر یعنی ایله وجربا واذرح
اهالیسی سنهده برر مقدار مال ویرمك اوزره عقد صلح ایلدی الحنحنة زلزله وزننده رحم واشفاق ایلمك
معناسنهدر یقال حنحن علیه اذا اشفق الحنّ فتحتیله بوق بوجکنه دینور جعل معناسنه حنّ حانك ضمیله
عذره قبیلهسندن برجماعت آدیدر حنانه سحابه وزننده برچوبان آدیدر حنباء حانك فتحیله شامده برموضع
آدیدر حنا حانك کسری ونونك شدهسیله اسمادندر علی بن احمد بن حنا واحمد بن محمد بن احمد بن حنی که
حانك ونونك تشدیدیله در محدثلردر بنوحنا کتّاب مصردندر التحوّن تفعل وزننده ذلیل وخاکسار اولمق
معناسنهدر یقال تحوّن الرجل اذا ذلّ وهلك حونه طلحه وزننده دمیه بنت سابطك لقبیدر الحین
حانك کسریله دهر وزمان معناسنهدر علی قول وقت مبهم یعنی مطلقا وقت معناسنهدرکه جمیع ازمانه صالح اولور
کرك طویل وکرك قصیر اولسون کرك سنه وکرك ازید اولسون علی قول قرق سنه مدته مخصوصدر یاخود یدی
یاخود ایکی سنهیه یاخود التی آیه یاخود ایکی آیه مخصوصدر یاخود هر صباح واخشامه اطلاق اولنور و یوم قیامته
اطلاق اولنور ساعه کبی واجل ومدّت معناسنهدر وقوله تعالی فتول عنهم حتی حین ای حتی تنقضی المدة التی
اهملوها جمعی احیان وجمع الجمعی احایین کلور وقوله لات حین ای لیس حین مؤلف تا بابنده بونی تفصیل ایلدی
خلاصهسی بونده اوچ مذهب واردر بری لات فعل ماضی در نقص معناسنهدر ثانی اصلی لیس ایدی هانك
مطلب کسریله علم وزننده یاء الف قلب اولندقدنصکره سین تایه ابدال اولندی ثالث لاء نافیه وتاء تانیث ایچون تاء ثمت کبی
یاخود لاء نافیه وتاء حین لفظنك اولنه زیاده قلنمشدر زبرا امامده یعنی مصحف حضرت عثمانده متصلا مرسومدر
وحین لفظنه اختصاصی قولنی شیخ رضی ردّ ایلمشدر وعربلر ایکی وقتك بیننی یعنی برنسنهنك اولدیغی وقتله بیانی
وقتنك بیننی تبعید مراد ایتدکلرنده حین کلمهسنی اذ کلمهسنه مضاف ایدوب حینئذ درلر التحیین تفعیل وزننده
وقت تعیین ایلمك معناسنهدر یقال حینه اذا جعل له حینا کذلك ناقهیی برکون وبرکیجهده صاغمق ایچون توقیت
ایلمك معناسنهدر یقال حین الناقة اذا جعل لها فی کل یوم ولیلة وقتا یحلبها وحق تعالی برآدمی رشاد واستقامتدن
بی بهره قلمق معناسنهدر یقال حینه الله اذا لم یوفقه للرشاد التحیین تفعل وزننده بودخی ناقهیی صاغمق ایچون
توقیت ایلمك معناسنهدر یقال تحین الناقة بمعنی حینها وبرآدم رشاد وتوفیقدن محروم اولمق معناسنهدر یقال
حینه الله فتحین الحین والحینة حانك کسریله اسملردر ناقهیی برکون وبرکیجهده بروقت معینده صاغمغه دینور
یقال کم حینة ناقتك ای متی وقت حلبها ویقال کم حینتها ای کم حلابها وحینه برکون برکیجهده براون طعام یمکه دینور
حانك فتحیله ده لغتدر یقال هو یأکل الحینة ای مرة فی الیوم واللیلة وحین معناسنهدرکه وقت دیمکدر لکن بو اخصدر
یقال ما القاه الا الحینة بعد الحینة ای الحین بعد الحین الحین زین وزننده والحیونة کینونه وزننده برشیئك وقتی
کلوب چاتمق معناسنهدر یقال حان حینه یحین حینا وحیونة اذا قرب وآن واکینك سنبلهسی قوریمق معناسنهدرکه
حصادی قریب اولور یقال حان السنبل اذا یبس وهلاك اولمق معناسنهدر یقال حان فلان اذا هلك ویقال الدنی
حین ای هلاك ومحنت وبلیه معناسنهدر یقال وقع فی الحین ای المحنة ورشاد وتوفیقدن بی بهره اولمق معناسنهدر
یقال حان الرجل اذا لم یوفق للرشاد وبو هلاك معنوی ومحنت باطنیدر المحاینة مفاعله وزننده وقت محددیله

معامله قلمق معناسنه در نته که ساعنله معامله به مساوعه دینور یقال عامله محاینة مثل مساوعة الاحیان همزه نك
کسریله برمدت اقامت وآرام ایلمك معناسنه در یقال احین فلان بالمکان اذا اقام به یعنی حینا وناقه نك صاغمسی
وقتی یاخود بو کلمتی وقتی کلوب چاتمق معناسنه در یقال احینت الابل اذا حان لها ان تحلب او یعکم علیها و آدمه
قصد وطلب ایلدیکی نسنه نك حصولی یقلشمق معناسنه در یقال احین القوم اذا حان لهم ما حاولوه الاحانة
اقامه وزننده هلاك ایلمك معناسنه در یقال احانه الله اذا اهلکه الحائن احمق و بعغز آدمه دینور یقال رجل حائن
ای احمق الحائنة مهلك اولان حادثه ونازله یه دینور جمعی حوائن در یقال نزلت بهم حائنة ای نازلة مهلکة الحانوت
تحت ماده سنده مسبوقدر الحانیة باده یه دینور خمر معناسنه الحانة میخانه یه دینور یقال رأیته فی الحانة
یشرب الحانیة ای فی موضع بیع الخمر یشرب الخمر مترجم دیر که مطرزی مقامه غوطیه شرحنده دیدیکه حانه حیندن
مأخوذدر هلاك معناسنه ومیخانه مهلکة عرض ومال اولمغله بو نکله تسمیه اولندی انکیچون خمره حانیه دیدیلر
ونسبتنده حانوی دخی دیدیلر حینی ضیزی وزننده بر بلده ادیدر المحیان مقیاس وزننده میقات مرادفیدر که وقت
وحین معناسنه در یقال حان محیانه ای حینه حیان شداد وزننده اسمادندر عبدالله بن محمد بن جعفر بن حیان
الحیانی که محدثدر جدینه منسوبدر کذلك حافظ ابو الشیخ عبدالله بن محمد بن جعفر بن حیان الحیانی الاصفهانی
تصانیف کثیره صاحبیدر و بونك حفیدی محمد بن عبدالرزاق الحیانی وعبیدالله بن هارون الحیانی محدثلردر وابو حیان
النحوی متأخریندندر تجز بتوفیقه تعالی فصـــل الخاء المعجمه الخبن غبن وزننده والخبان
کتاب وزننده اوزون لباس مقوله سنی قاصمق معناسنه در یقال خبن الثوب وغیره خبنا وخبانا من الباب الثانی اذا
عطفه وخاطه لیقصر وذخیره یی قحط اندیشه سنه مبنی صقلمق معناسنه در یقال خبن الطعام اذا غیبه وخباه للشدة
وخبن اهل عروض اصطلاحنده ایکنجی حرفی اسقاط ایلمکدن عبارتدر مثلا مستفعلن جزؤندن سینی اسقاط
ایلمك کبی مفاعلن جزؤنه منقول اولور معنای اولدن مأخوذدر لکن کتب عروضده سبب خفیفك ثانیسنه
مخصوص اولمق اوزره مثبتدر الخبنة غرفه وزننده قوجاقده کوتوربلان نسنه یه دینور یقال اکل واتخذ
خبنة وهی ما تحمل فی الحضن و بر موضع آدیدر الخبنات فتحاتله خبنات معناسنه در که غدر وفسادات دیمکدر
یقال انه لذو خبنات ای خبنات الخبون صبور وزننده اولومه اطلاق اولنور نابدید ایلدیکیچون یقال خبنته
خبون ای غیبته منیة یعنی مات کما یقال شعبته شعوب الخبن خانك ضمیله طاومك ودغار جغك اغزیله ایپ چوره جك
قولینك ارالغنه دینور الخبن عتل وزننده والخبنئ مطمئن وزننده طقناز وطوباج کوده لو آدمه دینور الخابن
قانی وشدید نسنه یه دینور ودروننده وقتی ایچون یلان سوز تهیئه وکتم ایدن کسیه دینور یقال رجل خابن اذا کان
یخبن الکذب ویعده الاخبان همزه نك کسریله سراویل قبور جغنده نسنه کیزلمك معناسنه در مراد لباس
انکنی قبو یوب ایچنده نسنه بوکمکدر یقال اخبن الرجل اذا خبأ فی خبنة سراویله شیئا خبان غراب وزننده
یمنده بر وادی آدیدر الخبعثنة ثای مثلثه ایله قذعمله وزننده یومری کوده لو شدید آدمه دینور وارسلانه دینور
خبعثن دخی دینور قذعمل وزننده وخبعثن صیق وطقناز انسان وحیوانه دینور الخبعثن سفرجل وزننده
ارسلانه دینور الختن خانك فتحی وتانك سکونیله اوغلانی وقیزی سنت ایلمك معناسنه در یقال ختن الولد ختنا
من الباب الثانی والاول اذا قطع غرلته و کسمك معناسنه در یقال ختن الشیء اذا قطعه الختین والمختون سنت
اولمش اوغلانه دینور قیزه کذلك ختین وهایله مختونه دینور الختان کتاب وزننده والختانه کتابه وزننده
اسملردر یقال کان فی ختان فلان وختانه وختان ذکرده سنت موضعنه ده اطلاق اولنور ومنه الحدیث اذا التقی
الختانان فقد وجب الغسل ای موضع الختن وختانه سنجیلك حرفته دینور الختن فتحتینله برآدمك کویکوسنه
دینور داماد معناسنه علی قول برآدمك زوجه سی طرفندن اولان خصمنه دینور قاین اتا وقاین کبی جمعی اختان
مؤنثی ختنه در یقال هذا ختن فلان ای صهره او هو کل من کان من قبل المرأة کالاب والاخ مؤلف صهری داماد ایله
وانشنه ایله بیان ایلمشیدی وختن محدثیندن محمد بن الحسن الاستراباذی لقبیدر فقهاء شافعیه دن ابو بکر الاسمعیلی
ختنی اولمغله او لقبه متعارف اولدی الختون والختونة خانك ضمیله مصاهره معناسنه در یقال بینهما ختون
وختونة ای مصاهرة واولنمك معناسنه در یقال ختن فلان ختونا وختونة اذا تزوج المخاتنة مفاعله وزننده برکسیه
قیز ویروب قیز آلمغله خصملق پیدا ایلمك معناسنه در یقال خاتنه اذا تزوج الیه بوراده تزوج اصهر وصاهر معناسنی
متضمن اولمغله الی ایله صله لندی ختن زفر وزننده بر بلده در متأخریندن علی بن محمد الختنی اورادندر بو بلده
ترکستان بلادندندر الختنة فتحاتله قاین اتایه دینور یقال هذه ختنة فلان ای ام زوجته الخاتون کلمه عجمیه دن

مرأة شریفه دیمکدر ترکیده قادین اندن محرفدر الخدن خانك کسریله والخدین امیر وزننده برآدمك یار
وصاحبنه دینور تقول هو خدنی وخدینی ای صاحبی و برکسیه ظاهری وباطنی هر امورنده همدم وغمکسار اولان
آدمه دینور یقال هو خدنه وخدینه ای یخادنه فی کل امره ظاهر وباطن الخدنة همزه وزننده چوق دوست
طوتان آدمه دینور یقال رجل خدنة ای یخادن الناس کثیرا خدان شداد وزننده ابن عامردر که اسد بن خزیمه نسبنك
رجالندندر الخدعونة عصفوره وزننده قبق تعبیر اولنان سبزه دن بردیله و برقطعه یه دینور الخذنتان خانك وذال
معجمه نك ضمی ونون مشدده نك فتحیله انسانك ایکی قباغنه یاخود ایکی خایه سنه یاخود ایکی قولاغنه دینور حای مهمله ده
لغتدر الخذانیة خانك ضمی و یانك تخفیفیله اری کوده لو جلدو توانا ارکك دوه یه دینور یقال جمل خذانیة ای ضخم جلد
خربان سحبان وزننده کلمه فارسیه در حافظ الحمار دیمکدر که اشکیجی دیمك اولور بو نکله بعض کسه لر مسمی
ومشتهر اولدیلر از جمله خربان بن عبیدالله والسری بن سهل بن خربان وقاضی احمد بن اسحق بن خربان
محدثلردر خرشنة شین معجمه ایله خردله وزننده روم دیارنده بر بلده در طراز المذهب نام کتاب تعریبنده
حالا اناطولیده بلده اماسیه اولمق اوزره مرسومدر بانیسی اولان خرشنة بن روم بن سام بن نوح علیه السلام ایله
مسمادر وآکا سلفده سیف الدولة حمدانی غزا ایتمکله متنبی برقصیده ایله وصف ایلمشدر بو بیتلر آندندر

حتی اقام علی ارباض خرشنة ... تشقی به الروم والصلبان والبیع
للسبی ما نکحوا والقتل ما ولدوا ... والنهب ما جمعوا والنار ما زرعوا

الخراطین خانك فتحیله بر صو غلجانی و بر یغر سغی دیدکلری اوزون قورتجغزلردر که چامورلرده اولور مدر و محلل
ومثانه ده اولان طاشلری مفتت و یرقان علتنه نافعدر الخزن خانك فتحی وزای معجمه نك سکونیله مالی برمکان
محرزده حفظ ایلمك معناسنه در یقال خزن المال خزنا من الباب الاول اذا احرزه وخزن وخزون قعود وزننده
ات بوزلمق معناسنه در یقال خزن اللحم خزنا وخزونا اذا تغیر شارح دیر که بو ادخارك معنای لازمیدر ومصباحده
خنز ماده سندن مقلوب اولمق اوزره مرسومدر الاختزان افتعال وزننده بو دخی مالی مکان محرزده حفظ ایلمك
معناسنه در یقال اختزن المال اذا احرزه و یولك یقین اولاننه سلوك ایلمك معناسنه در کویا که اقربنی
احراز ایدر یقال اختزن طریقا اذا اخذ اقربه الخزن فتحتینله والخزانة سلامه وزننده بوزلمش ات بوزلمق
معناسنه در یقال خزن اللحم خزنا وخزانة من الباب الرابع والخامس اذا تغیر الخزین امیر وزننده
بوزلمش اته دینور یقال لحم خزین ای متغیر الخزانة کتابه وزننده اسمدر خازنلکه دینور ومال مخزون وضع اولنان
مکانه دینور که لسانمزده خزینه تعبیر اولنور و بونده خاء مفتوح اولمز مؤلف ولا یفتح قولیله تعبیر لطیف ایلمشدر
یقال خزن المال فی الخزانة ای مکان الخزن وانسانك کوکلنه اطلاق اولنور یقال اجعله فی خزانتك ای قلبك
المخزن مقعد وزننده بو دخی مال خزینه سنه دینور ترکیده مغازه مخزن محرفیدر الخزان شداد وزننده
والخازن لسانه اطلاق اولنور خزینه دار ضمائر قلبیه اولدیغنه مبنی در یقال احفظ خزانك وخازنك ای لسانك
وخزان شول تازه خرمایه دینور که آغاجدن ایچریسی قرارمش اوله المخازن مخزنك جمعیدر ومخازن منزل
مقصوده اقرب اولان یوللره اطلاق اولنور یقال اخذ المخازن الطریق ای مخاصره الاخزان همزه نك کسریله
بعد الفقر زنکین اولمق معناسنه در یقال اخزن الرجل اذا استغنی بعد فقر وعلی بن احمد واحمد بن موسی
الخزازیان محدثلردر الاخسان همزه نك کسریله برکسه عزیز ایکن ذلیل اولمق معناسنه در یقال اخسن
الرجل اذا ذل بعد عز الخشن کتف وزننده والاخشن احمر وزننده وصفلردر سرد ودرشت نسنه یه
دینور جمعی خشاندر کتاب وزننده مؤنثی خشنه وخشناء در یقال شیء خشن واخشن ای اخرش الخشانة
سلامه وزننده والخشن خانك فتحیله والمخشنة مرحله وزننده والخشونة خانك ضمیله والخشنة
غرفه وزننده برنسنه سرد ودرشت اولمق معناسنه در یقال خشن الشیء خشانة وخشنا ومخشنة وخشونة
وخشنة من الباب الخامس ضد لان وتقول العرب هو خشن الجانب واخشنه وذو خشنة وخشونة ای صعب
لا یطاق یعنی فلان کس یاخود فلان آت ضبط وتحملی محال درجه سنده سرد وسرکشدر نته که مقابلنده سهل
العطف ولین الجانب تعبیر اولنور الاخشیشان اعشیشاب وزننده والتخشن تفعل وزننده برنسنه پك سرد
ودرشت اولمق یاخود سرد لباس کیمك یاخود سرد سوبلر اولمق یاخود بلغور و بولماج مقوله سنی خشونتلو
دیرلکله کچمك معناسنه در یقال اخشوشن الشیء والرجل وتخشن اذا اشتدت خشونته اولبس الخشن او تکلم به
او عاش عیشا خشنا بونلرك مجموعنده اخشیشان ماده سی ابلغدر واوکله سی تنویع ایچوندر المخاشنة مفاعله

وزننده برآدم ایله سرد معامله ایلمك معناسنه در یقال خاشنه ضد لاینه الاستخشان برنسنه‌یی درشت بولمق معناسنه‌در یقال استخشنه اذاوجده خشنا التخشین تفعیل وزننده برآدمی کوجندروب اویکدلندرمك معناسنه مستعملدر یقال خشن صدره اذااوغره الخشناء حمراء وزننده برنوع سبزه‌در که پك یشل واله کرچه سردجه طوقنوب لکن اغزده ملایم وسموزاوتی کبی لزوجتلی اولور وخشناء جابجا کیکلری چیقق زبون وآرق ناقه‌یه وصف اولور وخشناء بنت وبره کلب بن وبره‌نك همشیره سیدر ویات ویراقلری کثیر اولان عسکره اطلاق اولنور یقال کتیبة خشناء ای کثیرة السلاح وابو الخشناء عباد بن حسبب کنیه سیدر که اهل اخباردندر المخشنة سموزلکی چرکین ونصلق اولان ناقه‌یه دینور یقال ناقة مخشنة ای دمیمة الطرق الاخشن احمر وزننده دمیم الحال یعنی حال ومعاش جهتی ناملایم وصعوبتلو آدمه اطلاق اولنور یقال رجل اخشن ای دمیم الحال واخشن سدوس قبیله سندن برتابعی اسمیدر که موثوقدر وادهم بن محرز الشاعر الفارسی التابعی جدینك اسمیدر خشین زبیر وزننده اسامیدندر جابر بن خشین فزاره نسبنك رجالندندر وخشین بن النمر قضاعه نسبنك رجالندندر که ابوثعلبة الخشنی رهطیدر ومحمد بن عبد السلام ومصعب بن محمد بن مسعود وپدری شارح کتاب سیبویه وحسن بن یحیی ومسلمة بن علی الشامیان الخشنیون اعلام ومحدثیندر وابو خشینة از بادی که جهینه وزننده در وابو خشینه حاجب بن عمر ومحدثلردر مخاشن مجاور وزننده وخشین کنف وزننده وخشان شداد وزننده وبونده خانی مکسوره ایدرلر اسامی رجالدندر الخصین امیر وزننده کوچك بالته‌یه دینور وبومؤنثدر مذکردخی اولور جمعی خصن در کتب وزننده واخصن دراجبل وزننده یقال ضربه بالخصین ای بالفاس الصغیرة فأس لفظی مؤنثدر الخضن خانك فتحی وضاد معجمه‌نك سکونیله برآدم دابه سنه طارلغله اویکه سندن اوزرینه هجوم ایدوب بدنندن اصرمق معناسنه در یقال خضن الناقة خضنا من الباب الاول اذاحمل علیها وعض من بدنها وبرآدمدن انسانیت منصرف اولمق معناسنه در یقال خضنت عنه المروة علی المجهول اذاصرفت المخضن منبر وزننده دابه قسمنك اوزرینه پك وارمغله ذلول ومهز ول ایدراولان آدمه دینور المخاضنة مفاعله وزننده زنان طائفه سیله لاغ وملاعبه ایلمك معناسنه در یقال بات یخاضنها ای یغازلها واوبری برینه فحش سویلمك معناسنه در یقال خاضنوا اذاترامو ابقول الفحش الخفن خانك فتحی وفانك سکونیله قارن سولپومك معناسنه در یقال خفن بطنه خفنا من الباب الاول اذااسترخی الخیفان کیوان وزننده چکرکه‌یه دینور الخفان حفان وزننده ومراد فیدر که دوه قوشنك یاوریسنه دینور خاقان قافله بررجل علمیدر وترکستان پادشاهلرینك علم مخصوصیدر قیصر روم ورای هند کبی التخقین تفعیل وزننده خاقاندن منصر قدر ترك طائفه سی برآدمی خاقان نصب ایلمك معناسنه در یقال خقنه الترك علی انفسهم ای ملکوه ورأسوه الخمن امن وزننده برنسنه حقنده ظن وحدس ایله یاخود وهم ایله سوز سویلمك معناسنه درکه اورانلمق تعبیر اولنور مثلا برنسنه‌نك طولی اندازه ایله معلوم دکل ایکن ظن وقیاسله اتوز اندازه در دیمك کبی یقال خمن الشیء خمنا من الباب الاول اذاقال فیه بالحدس اوالوهم التخمین تفعیل وزننده خمن معناسنه‌در یقال خمن الشیء بمعنی خمنه الخمان شداد وزننده فرومز ضعیف مزراغه دینور یقال رمح خمان وقناة خمانة ای ضعیف وناسك سفله وفرومایه مقوله سنه دینور یقال هم خمان الناس ای خشارتهم وردیئهم الخامن خامل وزننده ومرادفیدر که بی نام ونشان آدمه دینور یقال هو خامن الذکر ای خامله الخمن فتحتینله جیفه مقوله سنك بدرایحه سنه دینور یقال فیه خمن ای نتن خمان کتاب وزننده بلاد قضاعه‌ده برنیجه طاغلره اطلاق اولنور الخن خانك فتحی ونونك تشدیدیله کسمك معناسنه‌در یقال خن الجذع خنا من الباب الاول اذاقطعه وبرآدمك مالنی المق معناسنه‌در یقال خن ماله اذااخذه وقابدن برنسنه‌یی آزجه آزجه چقرمق معناسنه‌در یقال خن الجلة اذا استخرج منها شیئا بعد شیء وبرآدمك حریمنی وخانمانی پایمال ایلمك معناسنه‌در یقال خن القوم اذا وطیٔ مخنتهم المخنة محبه وزننده برآدمك حریمنه دینور ودره‌نك طاره جق وقصیق برینه دینور واوجورم صواقندیسندن دره‌یه صودوکیلجك یره دینور وبولك آغزینه دینور وخانه وسرایك وسطنه دینور واواوکنه وحوالیه دینور وبرونه علی قول اوجنه دینور وککزدن سویلیشه دینور یقال یتکلم بالمخنة ای بالغنة واچق یوله دینور یقال اخذوا فی مخنة ای محجة بینة ومرعانك کزیده یرینه دینور ونسنه‌یی یجك یره دینور ومنه یقال فلان مخنة لفلان ای مأکلة له خنه خانك فتحیله اخت یحیی بن اکثم درکه محمد بن نصر المروزی نام فقیهك حلیله سیدر الخنة خانك ضمیله سنت موضعنده کسیجك دری‌یه دینور غرله معناسنه

وککزدن سویلمکه دینور غنه معناسنه علی قول غنه‌یه شبیه یاخود اندن زیاده یاخود اندن اقبح وجهله سویلمکه دینور الاخن فتحتینله ککزدن سویلین آدمه دینور جمعی خن در خانك ضمیله الخنین انین وزننده ککزدن اغلمق یاخود ککزدن کولمك کبی اغلمق یاخود کولمك معناسنه‌در یقال خن الرجل خنینا من الباب الثانی اذابکی اوضحك کالبکاء اوالضحك فی الانف المخن میمك کسریله مسن وزننده اوزون آدمه دینور وبو مخن مصحفی دکلدر مخن میمك فتحیله مخن معناسنه‌در الخنان سحاب وزننده رفاه ووسعت معاش معناسنه‌در یقال عیشه بالخنان ای بالرفاهیة الخنان کتاب وزننده چوجق سننه دینور ختان معناسنه الخنان غراب وزننده برمرضدر که قوش قسمنك بوغزنده حادث اولور کذلك برمرض آدیدر که کوزده عارض اولوردوه‌یه عارض اولان زکام علتنه دینور وزمن الخنان عند العرب برزمان معروفدر که منذر بن ماء السماء دورنده علت مرقومه‌دن قتی وافر دوه‌لر هلاك اولمشدر الخنخنة زلزله وزننده کلامی ککزدن خمخم ایده‌رك مبهم سویلمك معناسنه‌در یقال خنخن الرجل اذا لم یبن فی کلامه فتخنخن فی خیاشیمه الخن خانك کسریله بوش کمی‌یه دینور یقال رکبوا الخن ای السفینة الفارغة الاخنان همزه‌نك کسریله مجنون ایلمك معناسنه‌در یقال اخنه الله ای اجنه فهو مخنون وبو غیرقیاس اوزره‌در الخنة خانك ضمیله جمه وزننده اری کوده‌لی قوجه اوکوزه دینور المخنة مجنه وزننده والمخنة محدثه وزننده خصب ورخا وزره اولان سنه‌یه دینور یقال سنة مخنة ومخنة ای مخصبة الاستخنان تعفن ایلمك معناسنه‌در یقال استخنت البر اذا انتنت الخون عون وزننده والخیانة کتابه وزننده والخانة والمخانة مقاله وزننده امانته غدر ایلمك معناسنه‌در یقال خانه یخونه خونا وخیانة وخانة ومخانة اذااؤتمن فلم ینصح ویقال خانه العهد والامانة ای فی العهد والامانة وخون ضعف معناسنه‌در یقال فی ظهره خون ای ضعف وفرسر تابقی معناسنه‌در یقال خان الرجل اذا نظره فترة الاختیان افتعال وزننده بودخی امانت وعهده غدر ایلمك معناسنه‌در یقال اختانه بمعنی خانه مفردات راغبده اختیان خیانته قصد ومراوده ایتمك معناسنه مرسومدر الخائن والخائنة بونده تاء مبالغه ایچوندر والخؤون صبور وزننده والخوان شداد وزننده خیانه‌دن اسم فاعللردر خائن لفظنك جمعی خانه کلور وخونه کلور فتحاتله وخوان کلور رمان وزننده التخوین تفعیل وزننده برآدمی خیانته نسبت ایلمك معناسنه‌درکه فلان خائندر دیمکدن عبارتدر یقال خونه اذا نسبه الی الخیانة وبرنسنه‌یی اکسلتمك معناسنه مستعملدر یقال خونه وخون منه اذا انقصه وبرنسنه‌یی کوروب کوزتمك معناسنه‌در کویاکه خیانتدن محفوظ ایدر بناسی ازاله ایچوندر یقال خونه اذاتعهده التخون تفعل وزننده بودخی برنسنه‌یی اکسلتمك معناسنه‌در یقال تخونه اذا انقصه وبرنسنه‌یی کوروب کوزتمك معناسنه‌در بناسی تجنب ایچوندر یقال تخونه اذا تعهده خائن العین ارسلانه اطلاق اولنور فتور ایله نظر ایلدیکیچون خائنة الاعین نامحرمه اچرزدن اوغورلین باقغه دینور یاخود ریبه وخیانت نظر یله باقغه دینور قال الشارح ومنه قوله تعالی یعلم خائنة الاعین الایة وهی مایسارق من النظر الی مالایحل اوان ینظر بریبة بیضاوی النظرة الخائنة اوخیانة الاعین عبارتیله تفسیر ایلمکله اسناد مجازی اولور زیرا فی الحقیقه خائن ناظر دروثانی‌یه کوره خائنة کاسی مصدر اولور عاقبه وکاذبه کبی الخوان غراب وزننده والخوان کتاب وزننده سینی‌یه وتبسی‌یه وسفره‌یه دینورکه اوزرینه طعام وضع واکل اولنور اخوان دخی لغتدر همزه مکسوره ایله ومنه الحدیث ای حدیث الدابة حتی ان اهل الاخوان لیجتمعون فیقول هذا یامؤمن وهذا یاکافر وخوان کلمه‌سنك جمعی اخونه وخون کلور خانك ضمیله شارحك بیاننه کوره فارسیدن معربدر الخوان شداد ورمان وزنلرنده سلفده شهر ربیع الاول اسمیدر جمعی اخونه‌در الخوانة شدادة وزننده دبر ومقعده اطلاق اولنور خون خانك ضمیله اسامیدندر عصام بن خون واحمد بن خون محدثلردر خیوان ایوان وزننده یمنده بربلده‌در خین خانك کسریله ایرانده بربلده‌در الخان دکانه دینور حانوت معناسنه یاخود دکان صاحبنه دینور وتجار ساکن اولدیغی محله دینورکه لسانمزده دخی خان تعبیر اولنور شارحك بیاننه کوره بونلر فارسیدن معربلردر نته‌که اوده‌خانه دیرلر خنین خانك فتحیله طوس قضاسنده برقریه‌در مظفر بن منصور نام فقیه وادیب اورادندر

فصل الدال

الدبنة دالك ضمیله بیوك لقمه‌یه دینور یقال اخذ دبنة ای لقمة کبیرة الدبن دالك کسریله قیون اغیلنه دینور التدثین ثاء مثلثه ایله تفعیل وزننده قوش یقین یقین یرلره تیز تیز قونارق اوچوب کتمك معناسنه‌در پاره‌لو قوش کبی یقال دثن الطائر اذا طار واسرع السقوط فی موضع متقاربة واغاجده یوه ایدنمك معناسنه‌در یقال دثن الطائر فی الشجر اذا اتخذ عشا الدثنة تمره وزننده ازجه صوبه دینور دثنه فرحه وزننده اصحابدن زید جنابلرینك پدری اسمیدر دثین امیر وزننده برطاغ آدیدر الدثینة جهینه یاخود سفینه وزننده بنی سلیم

بن عمر وجامعی بوردنده برموضع یاخود برصو اسمیدر مقدما اسمی دفینه اولمغله تشأم ایدوب دثینه دیدیلر الدجن
دالک فتحی وجیمک سکونیله قاره بلود طمان کبی بر یوزنی یاخود آفاق واقطاری طوتوب قبلامق معناسنه در یقال
نحن فی دجن منذ ایام وهو الباس الغیم الارض او اقطار السماء ودجن چوق یغموره دینور جمعی ادجان کلور
ودجون ودجن کلور ضمتینله ودجان کلور ومن الاول یقال یوم دجن علی الاضافة ویوم دجن
علی النعت وکذلک لیلة دجن ولیلة دجن ویقال یوم ولیلة دجنة کحزقة کما سیذکر
الادجان همزه نک کسریله ذکر اولنان قبلایی بلودلی یاخود چوق یغمورلی کونه کیرمک معناسنه در یقال
ادجن القوم اذا دخلوا فی الدجن و یغمور وحما مقوله سی عارضه دائمی اولمق معناسنه در یقال ادجن المطر
والحمی اذا داما و بلود متصل یغمور یاغدرمق معناسنه در یقال ادجنت السماء اذا دام مطرها وکون قبلایی
طومانلو و بلودلو اولمق معناسنه در یقال ادجن الیوم اذا صار ذادجن الادجیجان اعشباب وزننده بودخی
کون قبلایی طومانلو و بلودلو اولمق معناسنه در یقال ادجوجن الیوم بمعنی ادجن الدجنة عتلة وزننده
والدجنة حزقه وزننده ودالک کسریله ده جائزدر قرا کوالغه دینور ظلمت معناسنه وشول قبلایی سحابه دینور که
مظلم اولوب یغموری اولمیه دجنه نک جمعی دجن در عتل کبی وعند البعض دجنه هاله ظلمته ودجن قبلایی سحابه
دینور یاخود دجنه مظلم سحابه دینور نونک تخفیفیله ده جائزدر وقات قات قاره بلودک آفاق واطرافی قبلامسنه
دینور تقول وقعنا فی دجنة منذ ایام وهی الباس الغیم وتکاثفه المدجان محراب وزننده قرا کو کیجه یه دینور یقال
لیلة مدجان ای مظلمة الدجون قعود وزننده بر یرده مقیم اولمق معناسنه در یقال دجن بالمکان دجونا من الباب
الاول اذا اقام وقوش وقیون وسائر حیوان اوه آلشمق معناسنه در که ایکدی اولمق تعبیر اولنور یقال دجنت الحمام
والشاة وغیرهما اذا الفت البیوت الداجن اوه آلشق ایکدی حیوانه دینور جمعی دواجن در اسم منزلنه منزلدر
ودولابه قوشیلان ارکک دوه یه دینور دجون دخی دینور صبور وزننده یقال جمل داجن ودجون ای سان المدجونة
دولاب چکمکه آلشدرلمش ناقه یه دینور الدجانة جبانه وزننده والدبدجان دیدبان وزننده متاع یوکلنور اولان
دوه یه دینور الدجنة همجنه وزننده بک چرکین سیاهلغه ردینور یقال به دجنة ای اقبح السواد الادجن احمر
وزننده وصفدر بک چرکین سیاهه دینور مؤنثی دجناء در یقال رجل ادجن وامرأة دجناء ای اقبح سوادا المداجنة
مفاعله وزننده مداهنه ایلمک معناسنه در یقال داجنه اذا داهنه الداجنة آفاق واقطاری مستوعب اولان
یغموره دینور دیمه کبی یقال مطرة داجنة ای مطبقة داجون رمله قضاسنده برقریه در ابو بکر المقری اورادندر
ابو دجانه ثمامه وزننده سماک بن خرشه نک کنیه سیدر که صحابیدر دجنی دالک ضمی یاخود کسری وقصرایله
و بعضا مدایله شول ارضک اسمیدر که حضرت آدم علی نبینا وعلیه السلام آنک ترابندن خلق اولندی علی قول
حای مهمله ایله در قال الشارح ومنه الحدیث خلق الله آدم من دجنی ومسح ظهره بنعمان السحاب وهی ارض
بین مکة والطائف دجین زبیر وزننده ابن ثابت در که کنیه سی ابو الغصن ولقبی جحی در هدی وزننده یاخود
جحی بشقه کسه در و جحی عربک نصر الدین خواجه سیدر لطائفی پک چوقدر الدحن دالک وحای مهمله نک
فتحیله برآدم طوماچ قارنلو بودور اولمق معناسنه در یقال دحن الرجل دحنا من الباب الرابع اذا عظم بطنه فی قصر
الدحن کتف وزننده والدحونة دالک کسریله قتوله وزننده والدحنه خدبه وزننده والدحنة کسریله
طوماچ قارنلو بودوره دینور ودحنه خدبه وزننده نومسک یره دینور ودحن کتف وزننده دوباره جی متلاعب
خبیث وبدکاره دینور یقال رجل دحن ای خب خبیث دحنه حمزه وزننده احمر نام شاعرک جدی اسمیدر
دحین زبیر وزننده ابن ریب در که تابعیدر دحنی دجنی وزننده آنفا دجن ماده سنده ذکر اولدی الدخن
دالک ضمی وخای معجمه نک سکونیله حب جاورس اسمیدر که قره جه داری وصورت داریسی دیدکلری خرده
داری یه دینور بعض دیارده اکا جیم مضمومه ایله جواز داری تعبیر ایدرلر علی قول آندن خرده واملس بر کونه غله در
بارد ویابس وقابضدر الدخان غراب وزننده والدخن جبل وزننده والدخان رمان وزننده تونه دینور عثان
معناسنه جمعی ادخنه ودواخن ودواخین کلور ابنا دخان غنی و باهله قبیله لرینه اطلاق اولنور الدخن فتحتینله
طعامه تون سیکمکله طعمی تونسی اولمق معناسنه در یقال دخن الطعام دخنا من الباب الرابع اذا اصابه دخان فاخذ
ریحه وبر کسنه بدخوی ونیره درون اولمق معناسنه در یقال دخن خلقه اذا ساء وخبث و بر نسنه نک اونی
قرامتق بوز اولمق معناسنه در یقال دخن الشیء اذا صار ادخن ودخن درونده اولان حقد وکینه یه اطلاق اولنور
یقال به لفلان دخن ای حقد و بدخو یلغه اطلاق اولنور یقال به دخن ای سوء الخلق وتقول العرب هدنة

علی دخن ای سکون لعلة لا للصلح یعنی مصالحه صورتنده بر مثلدر که صمیمی مصافات دکلدر که بعض غرض
وعلت ضمننده منعقد اولمشدر ودخن قلجک نامل‌وسنده اولان جوهره اطلاق اولنور فرند السیف معناسنه
وعقل ودین وحسبده اولان تغیره اطلاق اولنور یقال فی عقله اودینه اوحسبه دخن ای تغیر و یانان آتش ایچره
اوطون آتمغله شعله سی تباه اولوب توتمک معناسنه در یقال دخنت النار دخنا من الباب المزبور اذا القی علیها
حطب فافسدت یهیج لها دخان ونبات یاخود دابه نک لونی قرامتق بوز اولمق معناسنه در یقال دخن النبت
والدابة اذا صارت الوانهما کدرة فی سواد الدواخن اوجاقلرده وکلخنلرده اولان باجه لره دینور که تون اورادن
طشره خروج ایدر تونلک و بخاری تعبیر اولنور داخنه مفردیدر الدخنة غرفه وزننده الواندن قرامتق بوزلغه
دینور یقال به دخنة ای کدرة فی سواد واوطه لری توتسیلدکلری توتسی یه دینور الادخن احمر وزننده لونی
قرامتق بوز اولان نسنه یه دینور دخناء مؤنثیدر الدخنان سحنان وزننده ومرادفیدر که پک اصی کونه وصف
اولور یقال یوم دخنان ای سخنان الدخناء حمراء وزننده یاخود دخنان ثعبان وزننده بر کونه سرچه قوشنه
دینور که قرامتق بوز اولانیدر ابو دخنة غرفه وزننده بر قوشدر المدخنة مکنسه وزننده مجمره یه دینور یقال
طیبه بالمدخنة ای بالمجمرة الدخن دالک فتحیله والدخون قعود وزننده آتش توتمک معناسنه در یقال
دخنت النار دخنا ودخونا من الباب الثالث والاول اذا ارتفع دخانها ودخون هوایه توز آغمق معناسنه مستعملدر
یقال دخن الغبار دخونا اذا سطع الادخان همزه نک کسریله والتدخین تفعیل وزننده والادخان تشدید دال‌له
افتعال وزننده بونلرده آتش توتمک معناسنه در یقال ادخنت النار ودخنت وادخنت اذا ارتفع دخانها وادخان
افتعال وزننده اکینک دانه لری پکشمک معناسنه در یقال ادخن الزرع اذا اشتد حبة الدخنة دالک ضمیله
بودخی اوتک ودابه نک لونی قرامتق بوز اولمق معناسنه در یقال دخن النبت والدابة دخنة من الباب الخامس اذا
صارت الوانهما کدرة فی سواد دخین زبیر وزننده ابن عامردر که تابعیدر الدخشن شین معجمه ایله جعفر وزننده
یومری کوده لو یاوز ارکک دوه یه دینور وقالین کوده لو آدمه دینور دخشن قنفذ وزننده بر رجل آدیدر الددن
دالک فتحیله لعب ولهو معناسنه در نته که دد وددا قفا وزننده ودیدا ودیدان که فتحاتله در بو معنایه در نته که
دال بابنده ذکر اولندی الددان سحاب وزننده اصلا خیر ومنفعتی برامیان جماد مقوله سی شخصه دینور یقال رجل
ددان ای لاغناء عنده یعنی لا منفعة منه لاحد و کسر قلجه دینور و پک کسیجی قلجه دیمکله ضد اولور الدیدن والدیدان
والدیدان دالک فتحیله آیین وعادته دینور یقال دیدنه ودیدانه ودیدانه ان یفعل کذا ای عادته الدیدبون حیزبون
وزننده بای موحده بابنده مذکوردر جوهری وهمدن ناشی بوراده ذکر ایلدی الدرن فتحتینله مغربده بر یرمیده
بر طاغک آدیدر و کیر و پاسه دینور یاخود مصدردر کیرلنمک معناسنه در یقال درن الثوب درنا من الباب الرابع اذا وسخ
و بیلاشمق معناسنه در یقال درنت یده بالشیء اذا تلطخت الادران همزه نک کسریله بودخی کیرلنمک معناسنه در
یقال ادرن الثوب بمعنی درن و بو معناده متعدی اولور تقول ادرنت الثوب ودوه در ین دیدکلری اوت قوریسی اونلامق
معناسنه در یقال ادرنت الابل اذا رعت الدرین الدرن کتف وزننده کیرلو نسنه یه دینور المدران محراب وزننده پک
کیرلو نسنه یه دینور مذکر ومؤنثه اطلاق اولنور الدرین امیر وزننده والدرانة ثمامه وزننده چور یوب ریزه ریزه اولمش
اوتلق قوریسنه دینور کرک حمض وشجر وکرک چاروسبزه اولسون المدران محراب وزننده دائما درین دیدکلری اوتلق
قوریسنی اوتلیان کیکه دینور یقال ظبی مدران اذا کان یأکل الدرین المدرن محسن وزننده قوری اوطونه دینور یقال
حطب مدرن ای یابس الادرون فرعون وزننده طوار یملکنه دینور معلف معناسنه وطویله ایدنه دینور که
طوار بغلنور آری دخی دینور وکیر و پاسه دینور ووطن معناسنه در واصل و بنیاد معناسنه در الدران سحاب
وزننده تلکی یه دینور درنی بشری وزننده بر موضع آدیدر دالک فتحیله ده زبازده در نسبتنده درنی دینور ودرنی
بنت عبعبه بر شاعردر ام درن فتحتینله دنیانک کنیه سیدر ام درین امیر وزننده قوراق بر کنیه سیدر ارض
مجدبه معناسنه دارین رانک کسریله بحرین ترابنده بر موضعدر مسک داری اکا منسوبدر اسکله اولمغله اورادن
چقدیغندن نسبت اولنور درینه جهینه وزننده بر احمق آدمک اسمیدر وثقة الدوله علی بن محمد الدرینی
دمشقده مدرسه ثقتیه واقفیدر که تحدیث وروایت ایلدی درانه رمانه وزننده بر خاتون اسمیدر الدرن کتف
وزننده کیرلو پاسلو نسنه یه دینور که ذکر اولندی بو معناده در که عرب لر فلانک الّلری دائما خیر واحسانه ملاصقدر
دیجک یرده یداه درنتان بالخیر وایدیهم دران وهو درن الیدین دیرلر زیرا و بر یلان اقچه نک البته اله کیری بلاشور
الدرابنة دالک فتحیله دربان کلمه سنک جمعیدر که فارسیدن معربدر قپوجی یه دینور بواب معناسنه الدرجنة

دحرجه وزننده ناقه ولدندن نفرت ايتدكدنصكره باقلمق معناسنه‌در يقال درجت الناقة على ولدها اذا رئمته
بعدنفار الدرخبين خاى معجمه ايله شرحبيل وزننده آفت وداهيه معناسنه‌در وبطىء الحركه آدمه دينور
نته كه ميمله درخمين دخى بومعناده‌در الدراقن قافله علابط وزننده وبعضا رايى مشدّد اولور قبسى وزردالو
ديدكلرى ميوه‌يه دينور مشمش معناسنه زرد الونك چكردكى آجى اولور وشفتالويه دينور خوخ معناسنه
وبولغت شاميه‌در مفرداتده دراق ديدكلرى بركونه شفتالو دراقن معرّبى اولمق اوزره مرسومدر الدشن دالك
فتحى وشين معجمه‌نك سكونيله ويرمك معناسنه‌در يقال دشن الشىء دشنا من الباب الاول اذا اعطى التدشن تفعل
وزننده آلمق معناسنه‌در يقال تدشن الشىء اذا اخذه داشان بربلده آديدر الداشن صاحب وزننده
دشن كلمه‌سندن معربدر بونكله هنوز تلبس اولنمامش يكى لباس وهنوز مسكون اولمامش يكى خانه مراد ايدرلر
مترجم ديركه ظاهرا فارسيدن معرّب اولمق كركدر زيرا دشن فارسيده اهل بازارك ابتدا بازارلغنه دينوركه استفتاح
محرفى سفتته تعبير ايدرلر پس معناى مزبوردن بوندن مأخوذ اولور دشنى سكرى وزننده مصر اولكه‌سندن
صعيداعلا قضاسنده بربلده‌در فقيه وشقى احمدبن عبدالرحمن الدشناوى اورادندر الدعن دالك فتحيله
شول جيت تعبيراولنان نسنه‌يه دينوركه خرماچبقلرنى شريت ايله اوروب حصير شكلنده ايدرلر اوزرنده خرما سررلر
الدعن كنف وزننده والمدعن مكرم وزننده بدخوى وبدغدا آدمه دينور الدعن خدبة وزننده ماجن
ولاابالى آدمه دينور جمعى دعنه‌در عنبه وزننده الدعانة سحابه وزننده برآدم لاابالى اولمق معناسنه‌در يقال
دعن الرجل دعانة من الباب الثالث اذا مجن مادعنه فعل تعجبدر نه عجب ماجن ولاابالىدر ديمكدر دعان سحاب
وزننده مدينه ايله ينبع بيننده بروادى اسميدر الدعكن جعفر وزننده خوشخوى وملايم مشرب چلبى آدمه
دينور يقال هو دعكن اى دمث حسن الخلق وقوتلانمش ايشلك باركيره دينور الدعكنة هاايله بنيه‌سى متين
طبانقلى سموز ناقه‌يه دينور دالك كسريله ده جائزدر الدعكنة اردبه وزننده بومرى فرجه دينور الدغن دالك
فتحى وغين معجمه‌نك سكونيله كون قبلابى قره بلودلو اولمق معناسنه‌در يقال دغن يومنا دغنا بمعنى دجن الدغنة
دجنه وزننده ومرادفيدر وام ربيع بن رفيع اسميدركه ابوبكر رضى الله عنه حضرتلرنى اجاره وانقاذ ايلدى
على قول بوكلمه وزننده ياخود حزمه وزننده‌در لكن صحيح اولان اولكيدر محدثلر لحن ايدرلر دغاين دالك فتحيله
عمروبن كلاب بلادنده نيجه هضباته اطلاق اولنور دوغان سحبان وزننده راس عين قضاسنده برقريه‌در
دغينه جهينه وزننده احمق كسيه علمدركه هراحمق آدمه اطلاق اولنور ياخود بربون وسبكمغز خاتونك
اسميدركه معروفه‌در وعبدالله بن محمدكه ابوالهيثم شيخيدر وابراهيم بن احمد الداغونيان محدثلردر شارح ديركه
اهل مروخرمن عربه‌سى صنان آدمه داغونى اطلاق ايدرلر الدفن دالك فتحى وفانك سكونيله برنسنه‌يى يره
كومك معناسنه‌در يقال دفنه فى التراب دفنا من الباب الثانى اذا ستره وواراه فيه ودوه‌لر كندى باشلرينه رسمى
طوتوب كتمك معناسنه‌در يقال دفنت الابل اذا سارت على وجهها وناقه دائما صويه كلدكده دوه‌لرك اورته
يرنده اولمق معناسنه‌در يقال دفنت الناقة اذا كانت دفونا الادفان دال مشدده ايله افتعال وزننده بودخى
برنسنه‌يى كومك معناسنه‌در يقال ادّفنه بمعنى دفنه وقول قسمى بيع اولنه جغى شهره وصولدن اقدم قاچوب
كتمك معناسنه‌در يقال ادّفن العبد اذا ابق قبل وصول المصر الذى يباع فيه الاندفان انفعال وزننده والتدفن
تفعل وزننده دفن اولنمق معناسنه‌در يقال دفنه فاندفن وتدفن الدفن دالك كسريله برموضعدر الدفين
امير وزننده دفن اولنمش نسنه‌يه دينور مدفون كبى جمعى ادفان ودفناء كلور كرماء كبى وطبراق بوربوب اورتمكله
بلورسز اولمش قيويه وحوضه ويكاره دينور ومستوره خاتونه اطلاق اولنور دفينه كبى يقال امرأة دفين ودفينة
اى مستورة جمعى دفنى كلور سكرى وزننده ودفاين كلور وداء دفين شول مرضه دينوركه مستتر ايكن ظاهر اولمغله
الدن بدنه فساد وردو الم تحدث ايلمه دفن دخى دينور دالك كسريله يقال فيه داء دفين ودفن وهو الذى ظهر
بعد خفاء فنشأ منه شر وعر المدفان محراب وزننده والدفان كتاب وزننده دفين كبى طبراق بوربمكله
بلورسز اولمش قيويه واشميه دينور يقال ركية دفين ومدفان ودفان اى مندفنة الدفينة سفينه وزننده
دفن اولنمش نسنه‌يه دينور تا اسميه‌در وير ايچنه كومولمش ماله دينور كنز معناسنه جمعى دفاين‌در يقال وجد
فلان دفينة اى كنزا ودفينه برموضع آديدر وبنوسليم يوردنده برمنزل آديدر المدفان محراب وزننده والدفون
صبور وزننده والمدفن شول دوه‌يه وآدمه دينوركه افندليسندن فرارايدن قول كبى لاالحاجة كندى باشنه رسمى طوتوب
كيدراوله نته كه دفن فعلى اولغله ذكر اولندى ومدفان چوريمش طلومه دينور ودفون شول قوله دينوركه بيع

اولنه جغى شهره وصولدن مقدم فرار ايلمش اوله وشول ناقه‌يه دينوركه صويه كلدكده سورينك اورته‌سنده كلمك عادتى
اوله يقال ناقة دفون اذا كانت عادتها ان تكون وسط الابل اذا وردت دوفن جوهر وزننده بركشينك وبرخاتونك
اسملريدر التدافن تفاعل وزننده برى برندن اسرار واحواللرنى صقلمق معناسنه‌در يقال تدافنوا اذا تكاتموا
الدفنى عربى وزننده برجنس چوقلى الاجه قاشك اسميدر الدفن شكس وزننده بى نام ونشان آدمه اطلاق
اولنور يقال رجل دفن اى خامل دافنة الجذم جيمك كسريله يك باشلولغندن ديشلرى بتون فرسوده اولمش
قوجه اكوزه دينور جذم جيمك كسريله اصل معناسنه‌در يقال بقرة دافنة الجذم وهى التى انسحقت
ضراسها هرما الدافناء مدّ ايله برايشك ايچ يوزنه دينور يقال دافناء الامر اى داخله الدقن
دالك فتحى وقافك سكونيله برآدمك چكه سنه اورمق معناسنه‌در يقال دقن فى لحى الرجل من الباب
الاول اذا ضرب فيه وبرآدمه برنسنه‌يى ويرميوب محروم ايلمك معناسنه مستعملدر يقال دقن فى لحيه
اذا منعه وحرمه الدكنة غرفه وزننده سياهه مائل رنكه دينوركه توتون رنكلى اولمقدر قرانتق تعبير
اولنور بعض دياره قهوه رنكى تعبير ايدرلر يقال به دكنة اى لونه الى السواد الدكن فتحتيله برنسنه قرانتق
رنكلى اولمق معناسنه‌در يقال دكن الشىء دكنا من الباب الرابع اذا كان مائلا الى السواد الادكن احمر
وزننده قرانتق نسنه‌يه دينور الدكن دالك فتحيله برمتاعى برى برى اوزره استف ايلمك معناسنه‌در
يقال دكن المتاع دكنا من الباب الاول اذا نضد بعضه على بعض التدكين دكن معناسنه‌در يقال
دكنه بمعنى دكنه الدكان رمان وزننده حانوت معناسنه‌در تركيده دخى دكان دينور وبو فارسيدن
معربدر جمعى دكاكين‌در شارح ديركه بعضلر دك وبعضلر دكن ماده‌سندن اخذ ايله عربيته ذاهب اولديلر
نته كه مؤلف دكك ماده‌سنده دخى ذكر ايلدى فى الاصل دكان قپوار الغنده سكى وسد تعبير اولنان نسنه‌يه
دينور بعده چارشو دكانلرينه اطلاق اولندى الدكناء حمراء وزننده بيروكشنش وزعفران مقوله‌سى حوايجى
چوق تربيده دينور يقال تربدة دكناء اى كثيرالابازير الدكيناء عفيراء وزننده حشراتدن برجانورجك
اديدر دوكن جوهر وزننده ودكين زبير وزننده اساميدندر الادلهمام ادلهمام وزننده
ومرادفيدركه قوجالمق معناسنه‌در يقال ادلهن الرجل اذا كبروشاخ مؤلف كرچه لغة فى ادلهم عنوانيله
رسم ايدوب لكن ادلهمامك بومعنايه ورودنى ذكر ايلمامكله ظاهرا احق عباره ولغة فى ادلهم اولوب نسخه‌لردن
واوساقط اولمشدر الدمن دالك كسريله قالب قالب پكلنمش كوبره‌يه وفشقى‌يه ودوه قيغنه دينور يقال
فى دمنه دمن كثير اى سرقين متلبد وبعر ودمن برنسنه‌يه مداومت ايدن آدمه دينور ادماندن مأخوذدر دمنه
دخى دينور بوجهتدن دائما مالنى تقيد ايدوب رعايت وتيمارنده مدا ومت ايدن آدمه دمن مال ودمنة مال
اطلاق ايدرلر يقال هو دمن مال ودمنة مال اى سائسه التدمين تفعيل وزننده مواشى برى كوبره‌لك
وفشقيلق ايلمك معناسنه‌در يقال دمنت الماشية المكان اذا بعرت فيه وبرآدمه برخصوص ضمننده
رخصت ويرمك معناسنه‌در يقال دمّنه اذا رخص له وملازمت ايلمك معناسنه‌در يقال دمّن بابه اذا لزمه
المتدمن فشقيلق مكانه دينور الدمنة دالك كسريله داردن وناسدن باقى قالمش آثار ونشانه‌يه دينور
ويورد يرينه دينور يقال وقفوا على دمنة وهى البقعة التى سوّدها اهلها ودرونده مضمر اولان حقد وكينه
قديمه‌يه اطلاق اولنور يقال فى قلبه دمنة اى حقد قديم وخانه‌يه قريب موضعه اطلاق اولنوركه خانه‌نك
سوپرنديسى مقوله‌سى فضلاتى القا اولنوركه سپرنديلك تعبير اولنور مزبله معناسنه نهايه‌ده اياكم وخضراء
الدمن حديثنده مرسومدر خضراء الدمن سپرنديلك فلبرى ديمكدر فرومايه نسبدن نشئت ايلمش كوزل عورتدن
كنايه‌دركه تحذير بيورلمشدر ودمنه دائما ماله رعايت وتقيد ايدن آدمه دينوركه ذكر اولندى جمعى دمن كلور هاسز
ودمن كلور عنب وزننده وكتاب كليله ودمنه بركتابدركه حكماى هند وضع وتاليف ايلمشدر حالا همايونامه
ديدكلرى كتاب آنك ترجمه‌سيدر الدمن دالك فتحيله درونده برآدمه مدت مديده كين طوتمق معناسنه‌در يقال
دمن عليه دمنا من الباب الرابع اذا ضغن ابداوخرما اغاجى چوريوب قرارمق معناسنه‌در يقال دمنت النخلة
اذا عفنت واسودت وترلابى كوبره‌لمك معناسنه‌در يقال دمن الارض دمنا من الباب الاول اذا دملها الدمان
سحاب وزننده كوله دينور رماد معناسنه وفشقى‌يه وكبره‌يه دينور وخرما اغاجنك چوريوب قرارمسنه دينور يقال
بالنخلة دمان اى عفن واسوداد وترلابى كوبره لين آدمه دينور يقال هو دمان اى يسرقن الارض الادمان فتحاتله
ابن قطاع روايتى اوزره بودخى خرما اغاجنك چوريوب قرارمسنه وچوركلكنه وسياهلغنه دينور الادمان همزه‌نك

کسریله برنسنه به مداومت ایلمك معناسنه در یقال ادمن الشیء اذا ادامه الدمینی سمیهی وزننده عربه
طوشانك اینه دینور مدمن معظم وزننده برموضع آدیدر الدمون تنور وزننده چرکین وقبیح نسنه یه
دینور و برموضع آدیدر دمینه جهینه وزننده اسمادندر عبدالله بن دمینه برشاعردر دامان عراقده
برقریه در تفاحی کثیر اولور دمامین دالك فتحیله صعید مصرده برقریه در الادمان همزه نك فتحیله اوتلق ایله
شجر بینده اولان اشجاردن برشجر آدیدر وخرما اغاجنه مخصوص برآفت اسمیدر دومین دالك فتحی ومیمك
کسری و بعضا فتحیله حمص قربنده برقریه آدیدر الدن دالك فتحی ونونك تشدیدیله بیوك کوپه دینور راقود
عظیم معناسنه علی قول دستیدن اوزون وسوبو اولانه دینور یاخود شول دستیدن کوچك کوپه دینور که دیبی
سیوری اولمغله چقوره اوتوتمدقجه طورمز اوله یقال وضعه فی الدن ای الراقود العظیم او اطول من الحب
او اصغر له عسعس لایقعد الا ان یحفر له ودن اسامیدندر راشد بن دن بن معبد تابعیدر الدنان تثنیه بنیه سیله
ایکی جبل معروفدر الدنن فتحتینله ارقه بوکری قنبور اولمق معناسنه در یقال به دنن ای انحناء فی ظهره و بیون
کوکسه یاپشق وایچری چکمش طرزنده قصه اولمق معناسنه در و بوچار پا قسمنده معایبدندر یقال به دنن ای دنو
وتطامن فی الصدر والعنق ودنن بر بلده آدیدر الادن وصفدر دنن صفتیله متصف اولان شخصه دینور دناء
مؤنثیدر والحق اوه دینور که چوکك طرزنده اولور یقال بیت ادن ای متطامن الدندنة زلزله وزننده سینك
وآری قسمی وزردامق معناسنه در یقال یدندن الذباب والزنبور ای یصوت وتقول اقلقنی دندنة الذباب ای صوته
وسوزی آچق وواضح ایلمامك وجه اوزره تکلم ایلمك معناسنه در وزردی کبی کوموردنمك تعبیر اولنور یقال
دندن الرجل ای نغم ومافهمت منه کلام ومافهمت دندنته وهی هینمة الکلام الدنین انین وزننده بودخی
کوموردنمك معناسنه در یقال دن الرجل دنینا اذا نغم ولا یفهم منه کلام الدندن زبرج وزننده دندنه
ودنین معناسنه اسمدر وچوربوب قرارمش اوته وشجره دینور وصلیان دیدکلری اوتك کوکنه دینور الادنان
همزه نك کسریله مقیم اولمق معناسنه در یقال ادن بالمکان اذا اقام الدن دالك فتحیله والتدنین تفعیل
وزننده بونلرده سینك وآری وزردامق معناسنه در یقال دن الذباب دنا ودنن تدنینا اذا صوت وطن الدنة
دالك کسریله قرنجه یه شبیه بربوجك آدیدر الدناذن دالك فتحیله اوزون لباسك یه قریب صارقان
اتکلری اوجلرینه دینور ذلاذل معناسنه در دنین زبیر وزننده اسمادندر ظالم بن دنین ماویه نام خاتونك
پدریدر که بنی دارم بن مالك بن حنظله اولان عبدالله ومجاشع وسدوس نام کسنه لرك والده سیدر الدنیة کوپه
منسوب دیمکدر بومناسبتله سلفده قاضی افندیلرك قلنسوه زینه اطلاق اولنور حالا متعارف اولان عرف
وکوچك تپه لو دیدکلرینه اطلاقی ملایمدر دون دالك ضمیله فوق کلمه سنك نقیضیدر غایت مرتبه دن برو دیمکدر که
آندن اشاغیجه تعبیر اولنور یقال هو دونه ضد فوقه مؤلفك بصائرده بیاننه کوره عند البعض دنو مقلوبیدر
ودون ظرف اولور اقرب معناسنه کماسیذکر واوك معناسنه کلور یقال مشی دونه ای امامه واکسه معناسنه
اولور یقال قعد دونه ای وراءه وفوق معناسنه کلمکله اول ایله ضد اولور وغیر معناسنه کلور قیل ومنه
الحدیث لیس فیما دون خمس اواق صدقة ای فی غیر خمس اواق قیل ومنه الحدیث اجاز الخلع دون عقاص رأسها
ای بماسوی عقاص رأسها ومعناه بکل شیء حتی عقاص رأسها یعنی مختلعه اولان خاتون افتدای مامالك ایلدکده
زوج عقاص رأسندن ماعداسنه مالك اولور ایکنجی یه کوره عقاص رأسنده ده مالك اولوردیمك اولور پس عقاصدن
مراد صاچ اولمغله صاچ باغنده ده مالك اولوردیمك اولور بو که کوره دون فوق وعلی معناسنه اولور ودون شریف
معناسنه کلور یقال شیء دون ای شریف وخسیس وحقیر معناسنه اولمغله ضد اولور یقال شیء دون ای خسیس
وامر معناسنه اولور که مراد امر حاضردر اسم فعل اولور خذ معناسنه یقال دونك الدرهم ای خذه ووعید
معناسنه در یقال دون صراعی وادن دونك دیرلر ای اقرب منی ودون کلمه سی اوزره حرف جر اولان من داخل
اولور وقلیلا با جاره دخی داخل اولور یقال من دونه وبدونه واقرب معناسنه اولور که ظرف اولور یقال هذا دونه
ای اقرب منه وقبل معناسنه اولور ومنه قولهم دون النهر جماعة ای قبل ان یصل الیه وحقیر وساقط معناسنه اولور
یقال هذا رجل من دون ای من حقیر ساقط ولا یقال رجل دون ودون کلمه سندن فعل متصرف اولمامغله
فعل تعجب اوله رق مادونه دیمك جائز دکلدر وکاف خطابله دونك اغراء معناسنه در یقال دونکه ای الزمه فاحفظه
مترجم دیر که بعض محققین دیدیلر که دون کلمه سی فی الاصل ادنی مکان من الشیء معناسنه موضوعدر یقال هذا
دون ذاك اذا كان احط منه قلیلا وتدوین کتاب بوندن مأخوذدر زیرا بعض ورقه بعضه تقریب اولنور ویقال

دونك هذا ای خذه من ادنی مکان منك بعده اتساع اولنوب احوال ورتبه لرده استعاره اولندی ودون دینور
قضاسنده برقریه آدیدر وهمدان قضاسنده برقریه در بعضا آنك نسبتنده قاف زیاده ایدوب دونقی دینور عمیر بن
مرداس الدونقی اکا منسوبدر دوین دالك ضمی وواوك کسریله نیسابور قضاسنده برقریه در وارمینیه اولکه سنده
بربلده آدیدر محدثیندن نصرالله بن منصور وعبدالله بن رزین اورادندر دوان غراب وزننده عمان قضاسنده
برناحیه در دوان شداد وزننده فارس اولکه سنده برموضعدر الدودن علبط وزننده قرداش قانی دیدکلری
دارویه دینور الدون عون وزننده برکسه خسیس یاخود ضعیف اولمق معناسنه در یقال دان الرجل یدون دونا
اذا صار دونا خسیسا او ضعیفا الادانة اقامه وزننده دون معناسنه در یقال ادین الرجل ادانة علی المجهول
بمعنی دان الدیوان دالك کسریله وفتحیله اهل جیش واهل عطیه نك اسم ورسم وعلوفه ووظایفلرینه متعلق
دفاتر وصحایفك مجتمعنه اطلاق اولنور اسلامده ابتداآنی حضرت عمر رضی الله عنه وضع ایلدی جمعی دواوین
ودیاوین کلور شارح دیر که مؤلف مجتمع الصحف والکتاب یکتب فیه اهل الجیش واهل العطیة عبارتیله تفسیر
ایلمکله مراد عسکری وعلوفه خوارلرك اسامیلری تحریر اولنسان اوراق وفاترك وتحریر ایدن کاتبلرك جمعیتگاهی
اولان مکان اولور زیرا مجتمع لفظی اسم مکاندر وکتاب کتبه نك جمعیدر فعال وزننده کتاب دکلدر لکن امهات
سائره ده ابتدا جمع اولنان اوراقه موضوع اولمق اوزره مرسومدر زیرا ابتدا تسمیه ایدن نوشروان دربرکون زمرۀ
کتاب قرارکاهی اولان قلمه کلوب بونلرك سرعتله حساب وکتابلرنی تماشا ایلدکده استعجاب واستعظامله
این کار دیوانست یعنی بو امر عظیم طوق انساندن خارج اولوب همان جن طائفه سنك کاریدر دیمکله من بعد
لفظ مزبور یازدقلری جریده ده قرارداده اولدی واسلامده حضرت عمر صیانةً لبیت المال وضع ایلدی بعده
دفتر مرقوم ترتیب اولنان موضعده اطلاق اولندی که حالا دفترخانه تعبیر اولنور وتوسیعله دعاوی دیکلنوب احکام
اجرا اولنان محضر پادشاهان وامرایه ده اطلاق اولندی ودیوان اشعاره دخی اجتماع ملابسه سنه مبنی در وقالدیکه
اشبو دیوان کلمه سنك بعضلر وجه مذکور اوزره معرب بلکنه ذاهب اولوب وآندن تدوین وتدون فعللری متصرف
اولادی دیدیلر و بعضلر عربیتنه ذاهب واصلی دوان در دیدیلر واو مشدده ایله نته که دینار ودیباج کلمه لرنده دخی
بو کونه مقالات جاریدر بناء علیه جمعنده دواوین ودیاوین دیدیلر زیرا اصلی واوی و یائی اولدیغی مختلف فیهدر
یاخود کسره ایچون واو یایه منقلب اولمغله جمعك بری اصله و بری فرعه کوره اولور مترجم دیر که ظن ایدرمکه اشبو
دیوان افظی الفاظ متوارده دندر یعنی هم عربی هم فارسیدر زیرا نوشروان زماندن اقدم شعراء جاهلیه نك
وسائرلرینك کلامنده واقع اولدیغی کورلمشدر ومأخذك دخی قابلیت تامه سی واردر نته که مقدمه ده بیان اولندی
پس ابتدا دفاتر مجتمعه ده بعده محلنده مستعمل اولور که دیوان بری دیمك اولور خذ ماصفی التدوین تفعیل
وزننده دفترلری برآرایه برکدرمك معناسنه در یقال دون الدیوان اذا جمعه التدون تفعل وزننده وجدکال
اوزره زنکین اولمق معناسنه در جمعیت معناسندن متصوردر یقال تدون الرجل اذا استغنی غنی تاما الدهن
دالك فتحی وهانك سکونیله برآدمه منافقانه معامله ایلمك معناسنه مستعملدر حسب الصوره اظهار ملایمتدن
عبارتدر یقال دهن فلانا دهنا من الباب الاول اذا نافقه و برنسنه یی یاغلمق معناسنه در یقال دهن رأسه وغیره
دهنا ودهنه اذا بله ودهن بری اصلده جق مقدار یغموره اطلاق اولنور دالك ضمیله ده جائزدر جمعی دهاندر
کتاب وزننده ودکنکله اورمق معناسنه مستعملدر یقال دهن فلانا اذا ضربه بالعصا ویغمور یری اصلاتمق
معناسنه مستعملدر یقال دهن المطر الارض اذا بلها الدهن دالك ضمیله سورینه جك یاغه دینوراندن بر پارچه
دهنه دینور جمعی ادهان ودهان کلور کتاب وزننده وعربلر هو طیب الدهنة دیرلر طیب الرایحه معناسنه که
لازمی مراد اولور الادهان تشدید داله افتعال وزننده یاغ سورنمك معناسنه در یقال ادهن الرجل
اذا اطلی بالدهن المدهن میمك وهانك ضمیله یاغدانه ویاغ شیشه سنه دینور و بوشذوذ اوزره کلان اسم آلتندر
مکحل ومسعط کبی ومدهن صو ایرکیلجك موضعه یاخود سیل صوینی حفر ایلدیکی چقوره اطلاق اولنور یقال
ماوردت الا المدهن ای مستنقع الماء او کل موضع حفره سیل ومنه حدیث طهفة النهدی نشف المدهن ویبس
الجعثن جوهری ومنه حدیث الزهری ی عنوانیله امام زهری یه اسناد ایلمکله تصحیف قبیح ارتکاب ایلدی شارح
دیر که حدیث کرچه طهفه نکدر لکن زهری تخریج ایلمشدر الداهن والدهین امیر وزننده یاغ سورلمش
صیقاله وصف اولور نسب اوزره وصف خاصدر یقال لحیة داهن ودهین ای مدهونة ودهین سودی آزناقه یه
اطلاق اولنور یقال ناقة دهین ای قلیلة اللبن المداهنة مفاعله وزننده برآدمه درونده اولان نسنه نك

خلافنی اظهار ایله معامله ایلمك معناسنه‌در که منافقانه اظهار خلوص ومحبت ایلمکدن عبارتدر یقال داهنه
اذا اظهره خلاف ما اضمر والدامق وغش ایلمك معناسنه‌در یقال داهنه اذا غشه الادهان همزه‌نك کسریله
بودخی مداهنه معناسنه‌در یقال ادهنه بمعنی داهنه وابقاء معناسنه‌در که بقیه دندر تقول لاتدهن علیه
ای لاتبق علیه ویقال ما ادهنت الا علی نفسك ای ما ابقیت بوراده نونله انقاء نسخه‌لری غلطدر الدهناء حمراء
وسکری وزنلرنده بجد اولکه سنده تمیم قبیله سنه مخصوص بر موضع آدیدر وبصره ده دار الامارهنك اسمیدر
وینبع اوکنده بر موضع آدیدر نسبتنده دهنی ودهناوی دینور ومسحل نام کسه‌نك قبری اسمیدر که مالك بن سعد بن
زید مناة اوغللرینك بریسیدر مزبوره عجاج نام شاعرك زوجه سیدر وبر نوع قیزل اوتك آدیدر بنو دهن
دال مضمومه ایله بر جماعتدر معاویة بن عمار بن معاویة الدهنی نام محدث انلره منسوبدر بنو داهن صاحب
وزننده بر جماعتدر دهنه دالك کسریله ازد قبیله سندن بر بطندر حکیم بن سعد وخالد بن زیاد الدهنیان
انلردندر الدهانة والدهان دالك کسریله ناقه‌نك سودی آزجه اولمق معناسنه‌در یقال دهنت الناقة ودهنت
ودهنت دهانة ودهانا من الباب الاول والرابع والخامس اذا کانت دهینا الدهان کتاب وزننده قرمزی
سختیانه دینور قال الشارح ومنه قوله تعالی فکانت وردة کالدهان قیل هو الادیم الاحمر وقیل دردی الزیت ودهان
طایغجق یره دینور که ایاق قایوب کیدر کویا که یاغلنمش اولور یقال مکان دهان ای زلق المدهن معظم وزننده
ظاهر حاللرنده غنا ونعمت ویسار نشانه سی اولان آدمه اطلاق اولنور یقال قوم مدهنون اذا کانت علیهم آثار النعم
الدهن دالك کسریله قاتل سباع اولان شجره دینور آغو غاجی کبی مفردی دهنه‌در دهنی ضمتیله عربی
وزننده سواد عراقده بر موضعدر الدهدن دالك ضمیله اردن وزننده باطل وبیهوده معناسنه‌در دهدن
کلمه‌سنده لغتدر الدهدن جعفر وزننده ناس وخلق معناسنه‌در یقال ما ادری هو من ای الناس والخلق
الدهقان دالك کسری وضمیله حدت ونفوذ ایله تصرف امور باینده قوی وتوانا آدمه دینور یقال هو دهقان
ای قوی علی التصرف مع حدة وبازرکانه دینور یقال هو دهقان ای تاجر وعجم فلاحلرینك مصلحتکذارلری
اولان کتخدا وبویبکی وتیمار سپاهیسی وزعامت صاحبی واغا مقوله سی رئیسلرینه دینور یقال جاءنی دهقان ای زعیم
فلاحی العجم وبو عربده شیخ قبیله منزلنده در عرب فلاحلرینك زعیملرینه اطلاق اولنمز وسنجاق بکنه
دینور یقال هو دهقان ای رئیس الاقلیم جمعی دهاقنه ودهاقین کلور وبو معربدر یعنی دهخان فارسیدن معربدر که
کوی بکی دیمکدر بعده توسعله ذکر اولنان اشخاصده اطلاق اولندی شارح دیر که عربلر بو اسمدن استنکاف
ایدوب بونکله علوج وفرومایه مقوله سنه تسمیه وتعبیر ایلملریله کتب فقهیه‌ده قذف عداد ندن اولدیغی اکا مبنیدر
وبعضلر عندنده قذف دکلدر انتهی ودهقان مؤنثی دهقانه‌در الدهقنة دحرجه وزننده اسمدر دهقانلغه
دینور ومصدر اولور برآدمی دهقان نصب ایلمك معناسنه یقال دهقنوه اذا جعلوه دهقانا التدهقن
تدحرج وزننده دهقان اولمق معناسنه‌در یقال تدهقن الرجل اذا صار دهقانا لوی الدهقان
لامك کسریله نجد اولکه سنده بر موضعدر دهمن جعفر وزننده فرس قدیم طائفه سنك شاهلرینه
علم مخصوص ایدی قبل یمن کبی نته که فرس حدیث پادشاهلرینه شاه اطلاق اولنور الدین عین وزننده
والدینة دالك کسریله مدتلو ووعده‌لو بورجه دینور نته که وعده‌سز اولانه قرض دینور یقال علیه دین
ودینة وهو ماله اجل وما لا اجل له فقرض ودین اولومه اطلاق اولنور یقال قضی دینه ای مات وحاضر
اولمیان شیئه اطلاق اولنور دین لفظك جمعی ادین ودیون کلور ودین مصدر اولور وعده‌لو یاخود وعده‌سز
اودنج ویرمك واودنج المق معنالرینه تقول دنته ادینه دینا اذا اعطیته الی اجل او اقرضته ویقال دان
افلان دینا اذا اخذ الدین وعوض وجزا ایلمك معناسنه‌در تقول دنته ادینه دینا اذا جازیته بونده دالك
کسریله ده لغتدر الداین والمدین مکیل وزننده والمدیون والمدان محاب وزننده ودالی مشدد
اولور اودنج آلمش بورجلو یاخود بورجی چوق آدمه دینور یقال رجل دائن ومدین ومدیون ومدان ای علیه
دین او کثیر شارح دیر که دائن بورج ویرن آدمه ده دینور نته که فعللری ذکر اولندی الادانة اقامه وزننده
اودنج بورج ویرمك معناسنه‌در تقول ادنته اذا اعطیته الی اجل او اقرضته وبورج آلمق معناسنه‌در یقال
ادان الرجل اذا اخذ دینا الادیان تشدید داله افتعال وزننده والاستدانة والتدین تفعل وزننده بورج
ایدنمك معناسنه‌در یقال ادان الرجل واستدان وتدین اذا اخذ دینا المدان مفتاح وزننده ناسه چوق
چوق اودنج ویرن آدمه دینور یقال رجل مدیان اذا کان یقرض کثیرا وچوق چوق اودنج آلور اولان آدمه دیمکله

ضد اولور یقال رجل مدیان اذا کان یستقرض کثیرا وکذا یقال امرأة مدیان جمعلری مداین در المداینة
مفاعله وزننده اودنجلشمك معناسنه‌در تقول داینته ای اقرضنی واقرضته الدین دالك کسریله جزاء وعوض
معناسنه‌در ومنه یوم الدین ای یوم الجزاء واسلام معناسنه‌در تقول دنت دینا ای اسلمت ودأب وعادت معناسنه‌در
ودائمی یاغان یغموره دینور وطاعت معناسنه‌در وذل وانقیاد معناسنه‌در وداء ومرض معناسنه‌در وحساب
معناسنه‌در وقهر وغلبه واستعلاء معناسنه‌در وسلطان وملك معناسنه مصدردر یقال یدین امره ای یملکه
وحکم وفرمان معناسنه‌در وسیرت وطریقت معناسنه‌در وتدبیر معناسنه‌در وتوحید معناسنه‌در ومطلقا
حق تعالی درکاهنه قوللق اداسنه وسیله ومدار اولان عبادتك اسمیدر وملت وشریعت معناسنه‌در وورع وتقوی
معناسنه‌در ومعصیت معناسنه‌در واکراه معناسنه‌در ودائما مخصوص بریره یاغان یغموره دینور کویا که
اورایه یاغمغی عادت ایلمشدر وحال معناسنه‌در یقال سأله عن دینه ای عن حاله وقضاء معناسنه‌در لکن حکم
وقضاء برمعنایه اولمغله مؤلف تکرار ایلمشدر وخدمت معناسنه‌در تقول دنته ادینه ای خدمته واحسان
معناسنه‌در یقال دنته ای احسنت الیه ومالك اولمق معناسنه‌در بودخی مکرردر تقول دنته ای ملکته ومنه المدینة
للمصر وعزیز اولمق معناسنه‌در یقال دان الرجل اذا عز وذلیل اولمق معناسنه‌در یقال دان الرجل اذا ذل
واطاعت ایلمك معناسنه‌در یقال دان الرجل اذا اطاع وعصیان ایلمك معناسنه‌در یقال دان الرجل اذا عصی
وبرنسنه‌یی معتاد ایلمك معناسنه‌در کرك خیر وکرك شر اولسون یقال دان الرجل اذا اعتاد خیرا او شرا وبرآدمه
مرض اصابت ایلمك معناسنه‌در یقال دان الرجل اذا اصابه الداء وبرآدمی خوشلنمدیغی نسنه‌یه حمل وسوق
ایلمك معناسنه‌در یقال دان فلانا اذا حمله علی ما یکره ورام وذلول قلمق معناسنه‌در یقال دانه اذا ذلله
وفی الحدیث کان صلی الله علیه وسلم علی دین قومه ای علی ما بقی فیهم من ارث ابراهیم واسمعیل علیهما السلام فی حجهم
ومناکحهم وبیوعهم واسالیبهم واما التوحید فانهم کانوا قد بدلوه والنبی علیه السلام لم یکن الا علیه یعنی حدیث
مرقومده واقع دیندن مراد شرك اولمیوب بلکه شریعت ابراهیم واسمعیلدن باقی قلان حج ونکاح وبیع وشرا
وسائر بعض احکامدر که زمان سعادته قدر عربلر خصوصا قریش طائفه‌سی اولمقوله احکاملره اعتنا واهتمام
ایدرلر ایدی فخر عالم علیه السلام حضرتلرینه احکام مزبوره مجددا شریعت اولمق اوزره ابقا وتقریر اولندی
وعربلر توحیدی کرچه شرکه تبدیل ایدوب لکن نبی اکرم حضرتلری فطرت ازلیه‌لری اوزره موحد ایدی
شارح دیر که بعضلردین مذکوری عادت وشان معناسنه حمل ایلمکله مراد کرم وشجاعت مقوله‌سی اخلاق
وعادات دیمك اولور الدینة دالك کسریله بودخی دائمی یاغان یاخود ملایم یاغان یغموره دینور المدین مکیل
وزننده قوله اطلاق اولنور عبد معناسنه نته که جاریه‌یه مدینه دینور عمل وخدمت کندیلری ذلیل ایلدیکیچون
ومدینه شهر وبلده‌یه دینور مصر معناسنه ملك معناسنه اولان دیندن مأخوذدر وتقول العرب انا ابن مدینتها ای عالم بها
یعنی بن اول قصبه‌یی کرکی کبی بیلورم بنم علی الکمال معلومدر نته که انا ابن بجدتها دخی بو موقعده مستعملدر التدیین
تفعیل وزننده برآدمی دین وملته حواله ایلمك معناسنه‌در یقال دینه اذا وکله الی دینه دایان یمنده بر حصن آدیدر
الادیان ادخار وزننده که افتعالدر برنسنه‌یی بورجه صاتون المق وبورجه صاتمق معنالرینه اولمغله ضد اولور
یقال ادان المتاع اذا اشتراه بالدین او باعه بالدین وفی الحدیث عن عمر رضی الله عنه انه قال لاسیفع جهینة ادان
معرضا وروی ادان وکلاهما بمعنی اشتری بالدین معرضا عن الاداء او معناه دان کل من اعترض له وبو حدیث
عرض ماده‌سنده اشباع اولندی الدیان مثان وزننده قهار معناسنه‌در وهو من صفته تعالی وقاضی وحاکم
معناسنه‌در وسایس وراعی معناسنه‌در ومحاسب ومجازی معناسنه‌در که برفردك عملی ضایع قلمیوب خیرا وشرا
حساب ومجازات ایدر وهو من صفته تعالی فصل الذال المعجمة الذؤنون زنبور وزننده بر نبات آدیدر
الذأنن تدحرج وزننده ذؤنون نباتی دیرمك معناسنه‌در یقال خرجوا یتذأننون ای یجتنون الذؤنون الذبنة
ذالك ضمیله صوسزلقدن دودافلری کوبوب بیرمسنه دینور ذبله لفظنده لغتدر یقال بشفتیه ذبنة ای ذبلة
من العطش الاذعان اکرام وزننده خضوع وسرفرو قلمق معناسنه‌در یقال اذعن له اذا خضع واقرار ایلمك
معناسنه‌در یقال اذعن بحقه اذا اقر واطاعتده سرعت وشتاب ایلمك معناسنه‌در یقال اذعن الرجل اذا اسرع
فی الطاعة ورام ومنقاد اولمق معناسنه‌در یقال اذعن له اذا انقاد الذعن فتحتینله بودخی انقیاد ایلمك معناسنه‌در
یقال ذعن له ذعنا من الباب الرابع اذا انقاد المذعان باشی الده رام ومنقاد اولان ناقه‌یه دینور یقال ناقة مذعان
ای منقادة سلسة الرأس وعربلرك رأیتهم مذعانین ای متابعین قوللرنده صواب اولان با موحده ایله اولمقدر نته که

ذعب ماده سنده بیان اولندی الذقن ذالك كسری وقافك سكونیله بك پیر فانی یه دینور یقال رجل ذقن ای شیخ هم الذقن فتحتینله اغزك اشاغی طرفندن ایكی چكه كیكلرینك قاوشدیغی یره دینور كه اكك تعبیر اولنور ذالك كسریله ده جائزدر و بومذكردر جمعی اذقان در ومنه المثل *مثقل استعان بذقنه* اصلی بودركه بوكی آغر اولان دوه اككنی یره قیوب اكا طیانمدقجه قالقمغه قادر اولمامغله كویا كه اككندن استعانه ایدر بومثل بركسه كندیدن دون اولان كسه دن برخصوص ضمننده استعانه ایلدكده ایراد اولنور الذاقنة صاحبه وزننده ذقنك التنه دینوركه صفاق تعبیر اولنور علی قول بوغز باشنه یاخود اوجنده اولان یومر یجغه یاخود بیون چنبرینه یاخود كوبكدن اشاغیجه قارن بوره سنه یاخود بوغز چقورنه یاخود قارنك اوست طرفنه دینور جمعی ذواقن در ومنه المثل لألحقن حواقنك بذواقنك نته كه حقن ذیلنده ذكر اولندی الذقن ذالك فتحیله برآدمك قفاسنه شمار اورمق یاخود اككنه اورمق معناسنه در یقال ذقنه ذقنا من الباب الاول اذا قفده اوضرب ذقنه وچكه یی برنسنه اوزره طیامق معناسنه در یقال ذقن علی یده اوعلی عصاه اذا وضع ذقنه علیها التذقین تفعیل وزننده بودخی چكه یی برنسنه یه طیامق معناسنه در یقال ذقن علی یده اوعلی عصاه بمعنی ذقن الذقون صبور وزننده یورركن اككنی صارقیدر اولان ناقه یه دینور یقال ناقة ذقون اذا كانت ترخی ذقنها فی السیر وكاری اكری دیكلمش برطرفه طوغری یاتیق اولان قوغه یه وصف اولور یقال دلو ذقون اذا خرزتها لجاءت شفتها مائلة الذقن فتحتینله قوغه ذقون اولمق معناسنه در یقال ذقنت الدلو ذقنا من الباب الرابع اذا صارت ذقونا ذقان كتاب وزننده برطاغك آدیدر ذاقن صاحب وزننده حلب قضاسنده برقریه آدیدر ذاقنه صاحبه وزننده برموضعدر المذاقنة مفاعله وزننده برآدمی صقشدرمق معناسنه در یقال ذاقنه اذا ضایقه الذقناء حمراء وزننده اوزون اككلو خاتونه دینور وفرجی اكری اولانه دینور یقال امرأة ذقناء ای الطویلة الذقن وكذا المائلة الجهاز جمعی ذقن در ذالك ضمیله الاذقن احمر وزننده اوزون اككلو كشی یه دینور ذیمون لیمون وزننده بخارا شهرینه ایكی بچق فرسخ مسافه ده برقریه آدیدر فقهاءدن ابو محمد حكیم بن محمد الذیمونی اورادندر الذنین والذنان امیر وغراب وزنلرنده غلیظ اولمیان سموكه علی قول بروندن صو كبی سیلان ایدن طوری سموكه دینور یاخود عامدر كرك برده وثوبده وكرك سیلانده وكرك غلیظ ورقیق اولسون ذنین دینور تقول امسح الذنین والذنان وهو رقیق المخاط اوماسال من الانف رقیقا اوعام فیهما الذنن فتحتینله برشخصك برونی سموكلو اولمق معناسنه در یقال ذنن الرجل ذننا من الباب الرابع اذا صار یسیل ذنانه وذنین وذنن سموك آقمق معناسنه در یقال ذن المخاط ذنینا وذننا من الباب الثانی اذا سال وتقول العرب انه لیذن ای ضعیف هالك هرما اومرضا او یمشی مشیة ضعیفة یعنی فلان بك پیرلكدن یاخود مرضدن ناشی اولو مجال رتبه سنده ضعیف وناتواندر دیجك یرده یاخود ضعیف وآهسته ومجالسز یورویشله یورر دیجك یرده تفوه اولنور سیلان مخاطه تشبیهله در كذلك فلان حاجت ومطلوبنی حصولپذیر ایدنجه قدر اولابده رفق وسهولتله سعی وتردد ایلدی دیجك یرده مازال فلان یذن فی تلك الحاجة حتی انجحها دیرلر التذنین تفعیل وزننده بودخی بروندن سموك آقمق معناسنه در یقال ذنن المخاط اذا سال الاذن فتحتینله دائما بروننك صویی آقان آدمه دینور یقال رجل اذن اذا كان یسیل منخراه الذناء حمراء وزننده اذن لفظندن مؤنثدر ودائما حیضی سیلان اوزره اولان خاتونه دینور یقال امرأة ذناء اذا كانت لاینقطع حیضها الذنانی حباری وزننده خاصة دوه قسمنك سموكنه دینور زنانی كلمه سنده لغتدر یاخود صواب اولان ذالله اولمقدر الذنانة ثمامه وزننده حاجت معناسنه در یقال به ذنانة ای حاجة وبرضعیف نسنه نك بقیه سنه دینور یقال ما فیه الاذنانة وهی بقیة الشیء الضعیف الذناذل ذلاذل وزننده ومرادفیدر كه لباسك یره یقین اتكلری اوجلرینه دینور المذانة تشدید نونله مفاعله وزننده برآدمی كندیدن برحاجت ایستمك ایچون آراشدرمق معناسنه در یقال هو یذانه علی حاجة ای یطلب الیه یسأله اتاها الذان حال وزننده عیب معناسنه در یقال ما فیه ذان ای عیب التذون تفعل وزننده حال ومال وثروت ویسار صاحبی اولمق معناسنه در یقال تذون الرجل اذا كان ذاغنی ونعمة الذهن ذالك كسریله فهم وعقل معنالرینه در یقال هو من اهل الذهن ای الفهم والعقل وقوت محافظه معناسنه در یقال به ذهن ای حفظ القلب وفطنت وذكا وسرعت انتقال معناسنه در فتحتینله ده جائزدر یقال هو من اهل الاذهان ای الفطنة وقوت وزور وتوانایی معناسنه در یقال فی بدنه ذهن ای قوة وشحم جمعلری اذهان كلور ومصدر اولور عن ایله صله لنور برآدمك قلبنی اشغالله برنسنه یی اونتدرمق معناسنه در تقول ذهننی عنه ذهنا ای انسانی والهانی الاذهان همزه نك كسریله والاستذهان ذهن معناسنه در تقول اذهننی

عنه واستذهننی بمعنی ذهننی المذاهنة مفاعله وزننده باب مغالبه ده مستعملدر فطانت وذكاده یارشمق معناسنه در تقول ذاهننی فذهنته ای فاطننی فكنت اجود منه ذهنا ذهن ذالك ضمیله ابن كعب دركه مذحج قبیله سندن بربطن در ذهبن بای موحده ایله جعفر وزننده ابن قرضم دركه صحابه در الذین ذالك كسریله عیب معناسنه در یقال ما به ذین ای عیب فصل الراء رأن رانك وهمزه نك ونون مشدده نك فتحیله رعن معناسنه در كه حرف ترجی اولان لعل لفظنده لغتدر یقال رأنه ورعنه بمعنی لعله وبونضر بن شمیل روایتیدر كه امام خلیلدن نقل ایلمشدر الربون رانك فتحیله والاربان والاربون همزه لرك ضمیله بیع وشرا تقریری ایچون بروجه پیشین ویریلان برمقدار اقچه یه دینور كه خلق بیع ویردم تعبیر ایدرلر من بعد عقد منفسخ اولمز عربون دخی بو معنایه در الاربان همزه نك كسریله برنسنه اشترا سنده ربون ویرمك معناسنه در یقال اربنه اذا اعطیته ربونا المرتبن اسم فاعل بنیه سیله بریوكسك محلّ اوزره مرتفع اولان آدمه دینور ارتبان ارتفاع معناسنه در الربّان رمّان وزننده اجأ نام جبل اركاندن بر ركن اسمیدر وربان كمی یی یوریدن آدمه دینور یقال هو ربان السفینة وهو من یجریها مترجم دیركه بو بحر قلزم اصطلاحیدر كه بحر مزبورده شاب تعبیر اولنان جریانت اولمغله آنده كمی یوریتمك بغایت دشوار اولدیغندن اول طاشلری وكمینك یولنی كركی كبی بیلن آدمه ربان اطلاق ایدرلر هركمی یه بر ربان آلورلر دائما اول كمینك قیچنده اوتوروب دریاده كوزه دوب طورر دومنجی آنك اشارتنه تابع اولور یمینك وشمالك وعلی وجهك دیو اقتضاسنه كوره چاغرر دومنجی دخی مقتضاسی اوزره عمل ایدر بو رئیسدن بشقه وجه مرقوم اوزره بركسنه در نته كه مشهود مز اولمشدر ومؤلف بونی رتب ماده سنده رئیس ملاحین ایله تفسیر ایلمكله تربیه واصلاحدن مأخوذ اولدیغنی تلمیح ایلمشیدی بوراده دخی ذكری ظاهرا اختلافه مبنی دركه ربون ماده سندن اولور زیرا مرقومی كمیجی اجرت غالیه ایله استیجار ایدرلر الترّبن تفعل وزننده ربانلق ایلمك معناسنه در یقال تربّن الرجل اذا صار ربانا الربّانیة رمّانیه وزننده بنی كلب بن یربوع جماعتنه مخصوص برصو آدیدر ربان كتاب وزننده جرم قبیله سندن بررجل آدیدر عربده بوندن غیری راء مهمله ایله بركسه یوقدر ماعداسی زای معجمه ایله در ربن فتحتینله اسمادندر علی بن ربن الطبری كتاب الامثال وسائر بعض مؤلفات صاحبیدر اربونه همزه نك ضمیله مغربده بربلده در الراین صاحب وزننده ران معناسنه در موضع الراین موضع الران دیمكدر نته كه رین ماده سنده ذكر اولنور ترانقین تای فوقیه نك فتحیله بلاد عجمده برقصبه اسمیدر كه كرد رایاننك قاعده سیدر الرتن رانك فتحی وتانك سكونیله خمیره یاغی قاتمق معناسنه در یقال رتن الشحم بالعجین رتنا من الباب الاول اذا خلط به المرتنة مكنسه وزننده والمرتّنة معظّمه وزننده خمیری یاغ ایله پورده صمونه دینور الراتین برنوع صمغ اسمیدر كه باقرجیلر وقزانجیلر قاب لحملدكده قوللنورلر چام اغاجنك صمغی اوله جقدر كه بنفسه منجمد اولوب لكن سیال اولورا كازفت رطب دیرلر یاخود صلب وسخت اولورا كارجنه دیدلرو یاطبخله منعقد اولور یونانیده اكافلقونیا وتركیده چام ساقزی دیرلر رتن فتحتینله ابی كریال بن رتن البرتندی دیدكاری كسنه دركه اصحاب كرامدن دكلدر بلكه بركذاب شخصدركه التیوز تاریخندن صكره هندستانده ظهور ایدوب اصحابدن اولمق اوزره ادعا ایدوب وتصدیق اولندی یعنی نیجه سبكمغزان دخی تصدیق ایلدیلر ونیجه احادیث روایت ایلدیكه مزبورك اصحاب اصحابندن مسموعز اولدی مرقوم كویا كه اصحابدن قالوب التیوزدن زیاده معمر اولمشدر السنه هندیان یغزانده حالا بابا رتن هندی دیو متداول اولان شخص بو اوله جقدر و برتند بای موحده مكسوره وتاء فوقیه ساكنه ایله هندستانده بربلده در بوراده بعض نسخه ده قیل لیس بصحابی عنوانده مرسوم اولمغله اول رسمه نسخه لر غیر معتبردر اصل نسخه صحیحه لرده قیل لفظی یوقدر كلام بخصوصه مؤلفكدر وبو ماده ده خیلیجه استقراء اولندی خلاصه سی مؤلف شخص مزبوری منكردر صحیح اصابه فی السماء الصحابه نام كتابه وبالجمله موضوعاته وكتب سائره یه مراجعت اولندی میزان نام كتابده دجاجله دن اولمق اوزره مثبوتدر سیوطی وشهاب وصاغانی وسائر اعلام دخی بو بابده متفقلردر زیرا اخر صحابه ابو الطفیل رضی الله عنه اولدیغی جمله عندنده ثابتدر اول شخص دخی اصحابدن اولیدی كتب سیر واحادیثده البته مرسوم اولور ایدی وجامی مرحومك نفحاتنده بطریق الحكایه نقل ایدوب واحتمالله تعبیر ایله یازلری احتجاجه بر وجهله صالح اولمیوب مطلب
وعلاء الدوله سمنانی یه اولطرفدن واصل اولان ودیعه قرنا بعد قرن اولمق محتملدر كه تابعه دن برینك مدتنده طرف رسالتپناهی یه التوصیه ودیعه لرینك وصولی كبی برمعنا اولور وطراز المجالس نام كتابده شهاب معمر موصلی نی دخی انكار وتزییف ایلمشدر والحاصل رتن ماده سنده دوران ایدن احادیث خالص موضوعدر اصلا اعتماد اولنمیه

وقيل نسخه سنه كورهده بالجمله كلام مقول قائل اولمغله بنه مؤلف طرفندن ادعاء واقرار مسلوبدر مولانا جامى
حضرتلرى زعم عنوانيله كذلك كانه وصل عبارتيله وعلاء الدولة السمنانى هذا المشط من اصابعه عليه السلام
وصل الى هذا الضعيف من صاحبه عليه السلام وهذه الخرقة وصلت من ابى الرضا رتن الى هذا الضعيف عبارتيله
رسم ايلمكله بو كلاملرده مزبورك قضيهٔ صحبتنه قطعى دلالت اولمديغى بديهيدر وصاحب قاموسك بعض مروياتى
استماعى تقبلنى مستلزم دكلدر والحاصل صاحب قاموسه تصديق اسنادى محض افزادر خصوصا صاحب
شريعت عليه الصلوة والسلام حضرتلرى آخر سال انتقاللرنده بعد صلوة العشاء الاخيره اصحاب كرامه توجيه
خطابله بيوردقلرى اشبو ارأيتكم ليلتكم هذه فان على رأس مائة منها لايبقى احد من المؤمنين حديثى كذلك مامن
نفس منفوسة يأتى عليها مائة سنة وهى حية حديثى موجبنجه اول كوندن حسابله يوز سنه به قدر قرن مرقومدن
بر متنفس قالميه جغى مقرردر وغرائبدندر كه شخص مزبورى كتابلرنده ثبت ايدنلر اسامئ مختلفه ايله رسم ايلمشلر
كيمى رتن بن كربال وكيمى ابو الرضا كنيه سى ورتن اسمى وكيمى رتن لقب وساهول بن جلديو بن مهاد اسمى وكيمى
رتن بن ماهوك بن خليدا اسميله وكيمى راتونا وكيمى نوندادا اسميله يازمشلر خلاصه كتب سير وتواريخ واحاديثك برنده
بونك اسم ورسمى يوقدر وقالديكه ظن غالبم بودركه مزبور اسم بى مسما اولوب بعض دشمن دين ومذهب مكر
ودسيسه سيدر هذا ماظهر لنا فى هذا الباب وادى راتونا تاى مضمومه ايله مدينه ايله قبا بيننده بر واديدر الرثان
ثاى مثلثه ايله سحاب وزننده پيدرپى تقاطر ايدن يغمور قطراتنه دينوركه ماينلرى كاهجه ساكن ومنفصل اوله
يقال بمطر الرثان اى القطار المتتابعة من المطر بينهن سكون المرثنة معظمه وزننده والمرثونة رثان ياغمش
ارضه دينور يقال ارض مرثنة ومرثونة اذا اصابها رثان الترثن تفعل وزننده خاتون قرلجه كبى يوزينه زعفران
سورنمك معناسنه در يقال ترثنت المرأة اذا طلت وجهها بغمرة الارثعنان عين مهمله ايله اقشعر وزننده يغمور
اراالق وبرميوب عموم اوزره متصل وفراوان ياغمق معناسنه در يقال ارثعن المطر اذا ثبت وحاد وصاچ اشاغى به
صارقق معناسنه در يقال ارثعن الشعر اذا تسدل وبركمسه سلپوكلنوب ضعف ورخاوت پيدا ايلمك معناسنه در
يقال ارثعن فلان اذا ضعف واسترخى الرجون قعود وزننده بريرده مقيم اولمق معناسنه در يقال رجن بالمكان
رجونا من الباب الاول اذا اقام ودابه اوه آلشمق معناسنه در يقال رجنت الابل وغيرها ورجنت رجونا
من الباب الاول والرابع والخامس اذا الفت يعنى البيوت وطوارى مرعايه صاليورميوب خانه ده حبس ايله كثرة علف
يدرمك ياخود خانه ده اليقويوب علفله بسلمك معناسنه در يقال رجن دابته اذا حبسها واساء علفها اوحبسها
فى المنزل على العلف وطوار كنديسى خانه ده بسلنور اولمق معناسنه در يقال رجنت الدابة رجونا من الباب الرابع
اذا احتبست فى المنزل على العلف واوتانمق معناسنه در يقال رجن فلانا اذا استحى منه الترجين تفعيل وزننده
بودخى طوارى مرعايه صالميوب اوده بسلمك معناسنه در يقال رجن الدابة اذا حبسها فى المنزل على العلف الارتجان
افتعال وزننده بر آدمك ايشى شوريده ونامنتظم اولمق معناسنه در معناى آتيدندر يقال ارتجن امرهم اذا اختلط
وكره ياغى صزدرلدقده صفوت بولميوب طوپ طوپ اولهرق فاسد وتباه اولمق معناسنه در يقال ارتجن الزبد اذا
طبخ فلم يصف وفسد وارتكم ومقيم اولمق معناسنه در يقال ارتجن بالمكان اذا اقام الرجين امير وزننده زهر
قاتله دينور يقال سقاه رجينا اى سما قاتلا الرجينة سفينه وزننده جماعت معناسنه در المرجونة قفه به دينوركه
ايجنه نسنه قورلر نجريفله كوفه تعبير اولنان ظرفدر رجان شدادوزننده نجد اولكه سنده بر وادى آديدر وفارس
مملكتنده بربلده آديدركه ارجان دخى ديرلر همزه وراء مشدده مفتوحتيله احمد بن الحسن واحمد بن ايوب وعبدالله
بن محمد بن شعيب وبرادرى احمد الرجانيون المحدثون اورادندر رجينه جهينه وزننده مغربده بر موضعدر الارجحنان
اقشعرار وزننده بر طرفه ميل ايدوب اغمق معناسنه در يقال ارجحن الشئ اذا مال واوينايوب حركته كلمك معناسنه در
يقال ارجحن الشئ اذا اهتز وبرنسنه بردن دوشمك معناسنه در يقال ارجحن الشئ اذا وقع بمرة وبردن سراب
اوينايوب قالقمق معناسنه در يقال ارجحن السراب اذا ارتفع المرجحن مطمئن وزننده آغر نسنه به دينور
يقال جيش مرجحن اى ثقيل ويقال رحى مرجحنة اى ثقيلة الارجعنان ارجحنان وزننده وجميع معنالرنده
مرادفيدر رخان خاى معجمه ايله سحاب وزننده مروقضاسنده بر قريه در حسن بن قاسم الرخانى المحدث اورايه
منسوبدر الاردن رانك ضميله لباس يكنك دينه دينوركه قولتق طرفيدر جمعى اردان در يقال وسع الخياط ردن
ثوبه اى اصل كمه الردان همزه نك كسريله والترذين تفعيل وزننده لباسه ردن ياپمق معناسنه در يقال اردن
القميص وردنه اذا جعل له ردنا المردن محسن وزننده قرا كوبه اطلاق اولنور يقال ليل مردن اى مظلم وبدر ايجدلو

متعفن

متعفن نسنه يه دينور يقال عرق مردن اى منتن المردن منبر وزننده ايلك اكيره جك ايكه دينور مغزل معناسنه
الردن فتحتينله برنسنه بوريشوب بوزلمك معناسنه در يقال ردن جلده ردنا من الباب الرابع اذا تقبض وتشنج ووردن
بكى طوغان ولد ايله چقان اش وصوك تعبير ايتدكلرى نسنه يه دينور واكيرلمش ايپلكه دينور وخزديدكارى قاشه
دينوركه صوقيونك يوكندن نسج اولنور الردن رانك فتحيله سلاح قعقديسنه دينور تقول سمعت ردن السلاح
اى صوت وقعه بعضه على بعض وتوتدرمك معناسنه در يقال ردن النار ردنا من الباب الثانى اذا دخنه وشاعى
برى برى اوزره استف ايلمك معناسنه در يقال ردن المتاع اذا نضده الرادن صاحب وزننده زعفرانه دينور
الاردن احمر وزننده خز ديدكلرى قاشدن بر چشيد قاش آديدر الاردن همزه نك ودالك ضمه لرى ونونك تشديديله
امرغمغمه دينور تقول اخذنى اردن ثقيل اى نعاس بوراده وتشديد الدال نسخه سى غلطدر واردن شام اولكه سنده
بر مملكت اديدر عبادة بن نسى وحكم بن عبدالله وسائر بعض اعلام اورادندر الرادنى صاحبى وزننده صارمتق
قرمزى نسنه يه دينور الماكبى يقال احمر رادنى اذا خالطت حمرته صفرة ردين زبير وزننده بشر بن عمر وبن مرثدك
فرسى اديدر الرودنه دحرجه وزننده يك يورلوب بيتاب اولمق معناسنه در يقال رودن الرجل اذا اعيا الارتدان
افتعال وزننده ايپلك اكيرمك ايچون ايك ايدنمك معناسنه در يقال ارتدنت المرأة اذا اتخذت مردنا المردون اكلنمش
نسنه يه دينور يقال غزل مردون اى موصول ردينى زبيرى وزننده بر رجل اسميدر شارح ديركه رمح رديني ردينه
نام بر خاتونه نسبت اولنوركه زوجيله رماح تقويم ايدرايدى رذان ذال معجمه ايله سحاب وزننده ايرانده نسا نام
شهر قضاسنده بر قريه آديدر راذان بر موضعدر ابن راذان عبدالله بن محمددركه قراء زمره سندندر وبو فرددر
يعنى بو كنيه ده غيرى يوقدر الروذنة رودنه وزننده ومرادفيدركه ذكر اولندى الراذنات ذالك كسريله شهرك
رستاقلرينه دينور الرزن رانك فتحى وزاى معجمه نك سكونيله شول يوكسك يره دينوركه اوتوراقلى وچقورسى
اولمغله يغمورصوبى اقوب ايركيلور اوله جمعى رزون ورزان كلور كتاب وزننده الرزن رانك كسريله ناحيه وجانب
معناسنه در الرزنة رانك كسريله صوايركيلجك يره دينور جمعى رزان در جبال كبى الرزانة كرامه وزننده اغر
اولمق معناسنه در يقال رزن الشئ والرجل رزانة من الباب الخامس اذا وقر الرزين امير وزننده آغر نسنه يه
ووقار وتمكين صاحبى آدمه دينور موثى رزان در سحاب وزننده ورزين اسمادندر الرزن وزن وزننده برنسنه نك
اغرلغنى بيلمك ايچون ال ايله يوقرى قالدرمق معناسنه دركه ال طارتيسى تعبير اولنور يقال رزنه رزنا من الباب الاول
اذا رفعه لينظر ماثقله واقامت ايلمك معناسنه در يقال رزن بالمكان اذا اقام الارزن احمر وزننده بر شجر اسميدركه
پك سخت وصلب اولور بوشجر آجى بادم اغاجى اوله جقدر وارزن ارمينيه اولكه سنده بر بلده آديدركه ارزن الروم
ديمكله معروفدر حالا ارضروم ديدكلرى بلده در محدثيندن عبد الله بن حديد الارزنى اكا منسوبدر كذلك
ارمينيه ده بر شهر آخر اسميدركه خلاط قربنده در وحالا خرابه در ودشت الارزن شيراز ايله كازرون بيننده بر عظيم
اوه نك اسميدر الروزنة جوهر وزننده پنجره يه دينور يقال فتح بالبيت روزنة اى كوة الترزن تفعل وزننده
اظهار وقار ايلمك معناسنه در يقال ترزن الرجل اذا توقر ارزنجان همزهٔ مفتوحه ايله روم اولكه سنده بر بلده
آديدر حالا ارضروم سمتنده معموردر ارزنان همزه نك فتحيله اصفهان قضاسنده بر قريه در الترازن تفاعل
وزننده ايكى نسنه برى برينه مقابل اولمق معناسنه در يقال الجبلان يترازنان اى يتناوحان المرازنة مفاعله وزننده
دوستلق ايلمك معناسنه در ومنه يقال هو مرازنه اى مخالّه الرسن فتحتينله ايپه دينور حبل معناسنه وطوارك بورنى
اوزرينه كچوردكلرى يولاره دينور جمعى ارسان وارسن كلور احبل وزننده شارح ديركه فارسيده دخى رسن ايپه دينور
توافق قبيلندن اولمق اغلبدر وبعضلر تعريبنه ذاهب اولديلر الرسن رانك فتحيله طواره يولار قلمق معناسنه در
رسن الدابة رسنا من الباب الثانى والاول اذا جعل لها رسنا الارسان همزه نك كسريله رسن معناسنه در بعضلر
ديديكه رسن دابه بى ايپله بغلمق وارسان يولار قلمق معناسنه در يقال ارسن الدابة اذا جعل لها رسنا ويقال رسن الدابة
اذا شدها برسن المرسن مجلس وزننده والمرسن مقعد وزننده بورنه اطلاق اولنور يقال ما احسن مرسنه ومرسنه
اى انفه رسن رانك فتحيله اساميدندر رسن بن عمرو وطى قبيله سى رجالندندر ورسن بن عامر ازد قبيله سندندر
وحارث بن ابى رسن فتحتينله در الارسان همزه نك فتحيله درشت وصلب اولان ارضلره دينور الراسن ياسمين
وزننده لفظ فارسيدر عربيده قنس ديدكلرى نباته دينوركه تركيده آندز ديدكلريدر نته كه قنس ماده سنده ذكر اولندى
رستنى جعفر وزننده حما ايله حمص بيننده بربلده در محدثيندن عيسى بن سليم الرستنى اورادندر الراشن شين
معجمه ايله صاحب وزننده سفره ده كى طعامى سپورى اكل ايدر اولان اينهانه دينور يقال رجل راشن اى مقمّ بوراده

مقيم نسخه لرى غلطدر وشاكرداره وير يلان شربتلك تعبيرايتدكلرى بخششه دينوركه فارسيده شاكردانه ديرلر
يقال اعطاه راشنا وهومايرضخ لتلميذ الصانع وطال قاوغه دينور كاسه لبس معناسنه يقال هوراشن لهم اى طفيلى
وعبدالله بن محمد الراشنى الاديب حريرينك شاكردى ايدى الرشن رانك فتحيله والرشون قعود وزننده
بركسه طفيلى اولمق معناسنه در يقال رشن فلان رشنا ورشونا من الباب الاول اذا تطفل وكلب باشنى قابه صوقوب
يلامق معناسنه در يقال رشن الكلب فى الاناء اذا ادخل رأسه فيه ورشن نهر وجدولدن صو آلاجق كده دينور
كذلك ليمانه دينور فتحتيله ده لغتدر رشين زبير وزننده جرجانده برقريه در اعلامدن ادريس بن ابراهيم
الرشينى الجرجانى آندندر الروشن جوهر وزننده پنجره يه دينور يقال فتح بالبيت روشنا اى كوة شارح ديركه
روزن وروشن فارسيدن معربلردر الرشون صبور وزننده خانه ده محبوس اولمبوب دائما اوتلبوب كزن قيونلره دينور
يقال غنم رشون اى رتاع الرصن رانك فتحى وصادك سكونيله برنسنه يى اكمال واتمام ايلمك معناسنه در يقال
رصنه رصنا من الباب الاول اذا اكمله وسوكمك معناسنه در يقال رصنه بلسانه اذا شتمه الارصان همزه نك
كسريله برنسنه يى محكم واستوار ايلمك معناسنه در يقال ارصنه اذا احكمه الرصانة سلامه وزننده برنسنه محكم
واستوار اولمق معناسنه در يقال رصن الشئ رصانة من الباب الخامس اذا استحكم الرصين امير وزننده محكم
واستوار اولان نسنه يه دينور يقال شئ رصين اى محكم وباروهمد منك ايشنى كورمكه ساعى ومساعد اولان
اهل مروئه دينور يقال هو رصين اى حفى بحاجة صاحبه ووجع ودرد والمى اولان آدمه دينور يقال هو رصين
اى موجع متألم ورصينا الفرس آت قسمنك ديزلرنده اولان سكرلرك كه پاچه سيله قوللرى بيننده رمق رمق مركبدر
اوجلرينه دينور الترصين تفعيل وزننده برنسنه يى وجه تحقيق اوزره بيلمك معناسنه در يقال رصّن الشئ
معرفة اذا اغلبه وقال فى الاساس تقول رصن لى هذا الخبر اى حققه المرصون نعل كسلمش ياتمغا ورلمش عضوه
دينور يقال ساعد مرصون اى موسوم المرصن منبر وزننده داغلغى يه دينوركه انكله دوابه داغ وتمغا باصيلور
ارصان همزه نك فتحيله بالحارث بن كعب يوردنده برموضعدر المرضون ضاد معجمه ايله قالدرم طاشى كبى برى برينه
ينا شدريلوب صره صره ديزلمش بناء وسائر نسنه يه دينور يقال شئ مرضون اى شبه منضود من حجارة
ونحوها يضم بعضها الى بعض فى بناء وغيره الرطانة سحابه وكتابه وزنلرنده عربى لساندن غيرى لسانله تكلم
ايلمك معناسنه در يقال رطن له رطانة من الباب الاول اذا تكلم بالعجمية المراطنة مفاعله وزننده بودخى
برآدمه عربيدن بشقه لسانله تكلم ايلمك معناسنه در يقال راطنه اذا كلمه بالعجمية التراطن تفاعل وزننده
عربيدن غيرى لسانله سويلشمك معناسنه در يقال تراطنوا اذا تكلموا بالعجمية الرطينا مصغر بنيه سى وطانك
تشديدى و بعضا تخفيفيله سوزه دينور يقال ما رطيناك هذه اى ما كلامك نهايه ده كنايه ايله اولان و بعض كسه لر
بيننده خاصة مصنوع اولان سوزه دخى اطلاق اولنوركه سائرلر آنى فهم ايلمزلر الرطانة شدّاده وزننده والرطون
صبور وزننده برى برينه يولداش اوله رق چوق اولوب وصاحبلرى يانلرنده كثرت اوزره اولان دوه زه دينور
برمحلدن متفرق دوه جيلرجمعيله برسمته كيدركن استصحاب لرنده اولان چوق دوه لر اوله جقدر الرعشن شين
معجمه ايله جعفر وزننده قورقق جبان معناسنه در نونى زائددر وجست وچابك دوه قوشنه ودوه يه دينور مؤنثى
رعشنه در ومرادقبيله سنه مخصوص برفرس آديدر الرعشنة بنوابى بكر بن كلابدن شعبه اولان بنو عمرو بن قريظ
جماعتى يوردنده برصو آديدر ملك حمير اولان رعشن اسميله مسمادر الارعن احمر وزننده نه سويلديكنى بيلمز
بون وصالق وچولپه آدمه دينور مؤنثى رعناء در يقال رجل ارعن وامرأة رعناء اى الاهوج فى منطقه الاحمق
المسترخى مؤلف بصائرده ديديكه بو ماده انف الجبل معناسنه اولان رعن لفظندن مأخوذدركه برطرفه ميل
وتعوجى اولور واشبو لاتقولوا راعنا آيت كريمه سنده كه راعنا لفظندن نهى متضمندر يهود طائفه سى
پيغمبر كزين عليه السلام حضرتلرينه احتفظنا بحك يرده راعنا ديرلر ايديكه مراعاتدن امردر خبثلرتلوين خفى ايله
الذى اخفا ايده رك رعناء ديرايدى كه مرادلرى ارعنك تأنيثيله حاشا ازدراء وتهكم ايدى حق جل وعلى حبيبنى صيانة
اول ملعونلرك مرادلرنى اعلامله زجرونهى ايلدى وراعن شول عسكره دينوركه طاغك برونى كبى برسمته طوغرى
طاشقين فضله سى اوله يقال جيش ارعن اى له فضول الرعونة عمومه وزننده والرعن فتحتينله برآدم
بون وصالق وچولپه اولمق معناسنه در يقال رعن الرجل ورعن ورعن رعونة ورعنا من الباب الاول والرابع
والخامس اذا كان ارعن ما ارعنه فعل تعجبدر نعجب چولپه واحمق آدمدر ديمكدر الرعن رانك فتحيله
كونش دماغه تأثير ايلمكله آدم سست اولوب بايلمق معناسنه در يقال رعنته الشمس رعنا من الباب الاول

اذا آلمت دماغه فاسترخى لذلك وغشى عليه ورعن طاغك ايلرو چيقان برون كبى چيقان سيورى يه دينور جمعى رعون
ورعان كلور رانك كسريله واوزون اوزادى طاغه دينور وحجازده برموضع آديدر ويحر بنده برموضع آديدر وطريق
حجاج اصبره ده حفر ابى موسى قربنده برموضع آديدر ذورعين زبير وزننده حميرملوكندن برينك لقبيدر ورعين
ملك مزبورك بنا كرده سى برحصن ياخود اول حصنك محلى اولان طاغك آديدر و يمنده برناحيه اسميدر الرعين
امير وزننده رعبل معناسنه دركه برمقدار جه آت سوريسنه دينور الرعون صبور وزننده سخت وشديد
نسنه يه دينور يقال شئ رعون اى شديد وكيجه نك قراكولغنه دينور يقال خرجوا فى رعون الليل اى فى ظلمته
و بريرده قرار ايلمز اولان كثير الحركه آدمه دينور يقال رجل رعون اى كثير الحركة رعنّ رانك وعينك ونون
مشدده نك فتحيله حرف ترجى اولان لعلّ كلمه سندن لغتدر يقال رعنّ زيدا قائم اى لعلّ زيدا الرعناء حمراء
وزننده ارعن كلمه سنك مؤنثيدر بون وكوشك وصالق خاتونه دينور يقال امرأة رعناء اى هوجاء فى منطقه حمقاء
مسترخية لسان شعراده محبوبه يى رعناء ايله توصيف استرخادن ناشى نهال تازه كبى تمايلى اعتباريله در ورعناء
بصره شهرينك لقبيدر طاغك انفنه تشبيها زيرا جزيرة العربدن اوته يه ياخود عراقدن بروبه تقدم ايلمشدر
وطائفه بردرلو اوزم اسميدر الرغن رانك فتحى وغين معجمه نك سكونيله برسوزى دكلبوب قبول ايلمك
معناسنه دركه سوز اسلمك تعبير اولنور يقال رغن اليه رغنا من الباب الثالث اذا اصغى اليه قابلا وصفا وحضور ايله
يبوب ايچمك معناسنه در يقال فلان يرغن اى يأكل ويشرب فى نعمة وطمع ايلمك معناسنه در يقال رغن فيه
اذا طمع الارغان همزه نك كسريله بودخى سوز اسلمك معناسنه در يقال ارغن اليه بمعنى رغن و برآدمى طمعه
دوشورمك معناسنه در يقال ارغنه اذا اطمعه و رايشى قولايلمق معناسنه در يقال ارغن الامر اذا هوّنه الرغنة
ثمره وزننده يوريمسى آسان دوز وملايم يره دينور يقال ارض رغنة اى سهلة رغنّ رانك وغينك ونون مشدده نك
فتحيله رعنّ كبى لعلّ لفظنده لغتدركه حرف ترجيدر يقال رغنك تكرمنى اى لعلك مرغينان ميمك فتحى
وغينك كسريله ماوراء النهرده بربلده درصاحب الهدايه امام على بن محمد المرغينانى اندندر الرفن رانك فتحى
وفانك سكونيله بمورطه يه دينور بيض معناسنه شارح ديركه بو نسخه لر غلطدر صواب اولان نبض اولمقدر نون
مفتوحه وباء ساكنه ايله الرفنّ خدبّ وزننده اورون قويرقلى آته دينور يقال فرس رفنّ اى الطويل الذنب
الرافنة پك طاشقين ناز وشيوه ايله خرامان اولان نكاره دينور يقال امرأة رافنة اى متبخترة فى بطر الرفان كتاب
وزننده خرده قطره لو يغموره دينور يقال امطر السحاب رفانا اى رذاذا الرفانينة طمأنينه وزننده پك خوش
ديرلكه دينور يقال هو فى رفانينة اى فى غضارة العيش الارفينان اطمينان وزننده ركسه توحشله قاچوب
كتدكدنصكره سكونت وآرام بولمق معناسنه در يقال ارفأن الرجل اذا نفر ثم سكن وسست وضعيف
اولمق معناسنه در يقال ارفأن الرجل اذا ضعف واسترخى و برآدمك او يكه سى صاوشمق معناسنه در يقال
ارفأن غضبه اذا زال الرفهنية بلهنيه وزننده وسعت عيش ورفاه وحضور معناسنه در يقال هو فى رفهنية
اى سعة العيش ورفاغية الرقون قافله صبور وزننده والرقان كتاب وزننده والارقان همزه مكسوره ايله
قنه يه دينور حناء معناسنه وزعفرانه دينور الترقين تفعيل وزننده خاتون قنه يافقمق كذلك زعفران سورنمك
معناسنه در يقال رقنت المرأة اذا اختضبت بالرقون اى الحناء والزعفران الارقان همزه نك كسريله صاچه
وصقاله قنه يافق ياخود زعفران سورمك معناسنه در يقال ارقن لحيته اذا خضبها بالرقون وطعامى ياغه قاندرمق
معناسنه در يقال ارقن الطعام اذا ارواه بالدسم وزعفران سورنمك معناسنه در يقال ارقن الرجل اذا انضح
بالزعفران الترقين تفعيل وزننده بودخى صاچه ياصقاله قنه يافق وزعفران سورمك معناسنه در يقال رقن
لحيته اذا خضبها بالرقون ونقاش مقوله سى نسنه يه نشان قومق معناسنه در يقال رقنه بمعنى رقمه وكتابنده
سطرلرى صيق صيق يازمق معناسنه در يقال رقن الكتاب اذا قارب بين سطوره و يازو يه متين اولمق ايچون
نقطه وحركه وضع ايلمك معناسنه در يقال رقن الخط اذا نقطه واعجمه و يازو يى كوزل ومزين يازمق معناسنه در
يقال رقن الكتاب اذا حسنه وزينه وحساب دفترنده بعض محلى قاره لمق معناسنه دركه اول صحيفه مسوده اولوب
مبيضه اولمديغى معلوم اوله واسامى رسيد ايلمك كبى نته كه ترقيم دخى بو معنايه درحالا اقلامده قيدنى ترقين ايلمك تعبيرى
بو معنادندر و بو خضاب معناسندن مأخوذدر يقال رقن موضعا فى الحساب اذا سوّده لئلا يتوهم انه بيض
المرقون مرقوم وزننده ومرادفيدر يقال كتاب مرقون اى مرقوم الرقين امير وزننده اقچه يه اطلاق اولنور
تقول اعطانى رقينا كثيرا اى درهما الراقنة بشره سى رنكين ودلبر خاتونه دينور يقال امرأة راقنة اى الحسنة

اللون وداعماقنه يافنوراولان خاتونه دينور يقال امرأة راقنة اي مخضبة الرقن فحتبله خاصه قرنال بمورطه سنه دينور الارتقان افتعال وزننده زعفران سورنمك معناسنه در يقال ارتقن فلان اذا تضمخ بالزعفران الركون قعود وزننده برنسنه يه صميمى ميل ايلمك معناسنه در يقال ركن اليه وركن ركونا من الباب الاول والرابع والثالث اذا مال اليه وسكن شارح ديركه باب ثالث تداخل لغتين بابندندر ياخود شاذ در الركن رانك ضميله برنسنه نك بك قوى ومحكم اولان جانبنه وكوشه وضلعنه دينور يقال ظهره فى ركن وهو الجانب الاقوى وعامه ده برموضع آديدر وامر عظيم معناسنه در ومدار قوت اولان نسنه يه اطلاق اولنور ملك ومال وعسكر ومتعلقات كبى يقال له ركن شديد وهو ما يقوى به من ملك وجند وعز ومنعه وحشم وشوكته اطلاق اولنور يقال له ركن اى عز ومنعة الركن رانك فحتبله والركين زبير وزننده بك ايرى فاره يه دينور التركن تفعل وزننده برآدم قوت وشدت بولمق معناسنه در يقال تركن الرجل اذا اشتد ووقار وتمكين پيدا ايلمك معناسنه در يقال تركن فلان اذا توقر المكن منبر وزننده معروف قابه دينوركه لكن تعبير اولنان قابدر نغاره دخى دينور الركين امير وزننده هرجانبى عالى وسربلند اولان طاغه دينور يقال جبل ركين اى العالى الاركان ووقار وتمكين صاحبى آدمه دينور يقال رجل ركين اى رزين الركانة سلامه وزننده والركانية رفاهيه وزننده والركونة عمومه وزننده وقار وتمكين صاحبى اولمق معناسنه در يقال ركن الرجل ركانة وركانية وركونة من الباب الخامس اذا رزن ووقر الاركون اسلوب وزننده ذيشان اولان بوى بكنه وكوى اغاسنه دينور ركانه ثمامه وزننده ابن عبد يزيددركه صحابيدر بغايت زورمند ايدى نبى اكرم عليه السلام حضرتلرى انكله مصارعه ايدوب ايكى دفعه غالب اولديلر وركانة المصرى الكندى كه پدرى نامعلومدر صحبتنده اختلاف اولندى ركان غراب وزننده وركين زبير وزننده اسامپدندر الرمان زنار وزننده فواكهدن ناره دينوركه معروفدر مفردى رمانه در اوچ نوع اولور طتلو واكشى ومزلولوركه طتلو ايله اكشى بيننده اولور ميخوش ولوفان تعبير اولنور طتلوسى طبيعتى وسعالى ملين در واكشى نوعى على العكس در واوفان نوعى التهاب معده يه ووجع فؤاده نافعدر ونارك الماكبى التى كونه طعمى واردر ورقت والطافتندن وسرعت انحلالندن فى ذاته بغايت ممدوح ميوه در شارح ديركه بعضلر نوننك اصليه اولمسنه ذاهب اولدى كه وزنى فعال اولور لكن مأخذنى بيان ايلمديلر واما م خليل نوننك زياده سنه ذاهب اولدى كه رم ماده سندندر جمع معناسنه در وزنى فعلال در رمان السعالى سبنك فحتبله آق خشخاشه دينور ياخود اندن برقسمدر رمان الانهار هيوفار يقونديدكلرى داروك نوع كبيرنه دينور تركيده قلج اوتى ويارماوتى وقيون قران ديدكلرى نباتدركه هوفار يقون دخى ديرلر الرمانتان هجر قرينده برموضع آديدر قصر الرمان واسط شهرنده برموضعدر محدثيندن ابو هاشم يحيى بن دينار وعلى بن عيسى النحوى وصدقه وحسن بن مصنور وعبد الكريم بن محمد وطلحة بن عبد السلام ومحمد بن ابراهيم الرمانيون اورايه منسوبلردر المرمنة مرحله وزننده نارلغه دينور رمان شداد وزننده ابن كعب دركه مذحج قبيله سندندر ورمان بن معاويه سكون قبيله سندندر ورمان طى قبيله سى ديارنده برطاغك آديدر ارمينيه همزه نك كسرى وياى اخيره نك تخفيفى وقليلا تشديديله روم اولكه سنده برمملكت آديدر ياخود درت اقليمدن يعنى اولكه دن عبارتدر ياخود برى برينه متصل درت مملكتدركه هر برينه ارمينيه ديرلر نسبتنده ارمنى دينور همزه نك وميمك فحتبله كه تغيير نسب قبيلندندر كتب جغرافيا بيانلرى اوزره ارمينيه جد قديملرى اولان ارمن بن لبطى بن يونانه منسوبلردر وارمن ولايتى ايكى قسمدر صغرى وكبرى وارمينيه صغرى آدنه ومرعش ايالتندن عبارتدر وكبرى وان وقارص وارضروم ايالتلرندن كنايتدر رومين رانك ضميله ورامين حاتم وزننده اسامپدندر عبد الوهاب بن محمد بن رومين شيخ ابو اسحق الشيرازى شيخيدر وحسن بن الحسين بن رامين فقهادندر الارمعنان اطمينان وزننده كوز ياشى اقمق معناسنه در يقال ارمعن دمعه اذا سال الرنة رانك ونون مشدده نك فحتبله سسه دينور تقول سمعت له رنة اى صوتا الرنين انين وزننده حيقرمق معناسنه در يقال رن الرجل رنينا من الباب الثانى اذا صاح وبرآدمك سوزنه قولق طوتوب ديكلمك معناسنه در يقال رن اليه اذا اصغى وياى حكره مك معناسنه در يقال رنت القوس اذا صوتت شارح ديركه معناى اخير افعال بابندن اولمق اصوبدر الارنان همزه نك كسريله رنين ايله ايكى معناده مرادفدر يقال ارن الرجل اذا صاح وارن اليه اذا اصغى الرنى رانك ضمى والفك قصريله رتى وزننده مطلقا مخلوق قسمنه اطلاق اولنور تقول ما ادرى هو من اى الرنى اى الخلق ورنى ماه جمادى الاخره نك اسم قديميدر المرنة اسم فاعل عنوانيله والمرنان محراب وزننده يايه اطلاق اولنور الرن فحتبله برجانور چكدر كه قبش موسمنده صوايچره آوازايدر رنان غراب وزننده اصفهان قضاسنده برقريه در احمد بن محمد بن احمد بن هالة المقرى

اورادندر رنجان سلمان وزننده مغربده بربلده در جيم بابنده دخى ذكر اولندى الرون عون وزننده زلاده دونم باشنه دينور الرون رانك ضميله قايلق شدت معناسنه در جمعى روون در يقال فيه رون اى شدة الرونة راى مضمومه ايله برنسنه نك كوم اولان يرينه دينور درياانكينى كبى يقال رونة الشئ اى معظمه الاروناان همزه نك وواوك فحتبله سسه دينور صوت معناسنه وشديد ودشوار اولان كونه دينور يقال يوم ارونان منعوتا ومضافا اى صعب وسهولتلو وحضور وراحتلو كونه ديمكله ضد اولور يقال يوم ارونان اى سهل وليلة ارونانة فيهما راون هاجر وزننده طخارستان مملكتنده بربلده در المرون مقول وزننده مغلوب ومقهور معناسنه در يقال هو مرون به اى مغلوب مقهور روين زبير وزننده اسمادندر محمد بن روين شعبه دن تحديث ايلدى راوان مجارده برقريه ياخود بروادى اسميدر ريون ديدن وزننده ارباع قضاى نيسابوردن برربعك اسميدر الرهن رانك فتحى وهانك سكونيله بركسه دن استدانه ياخود استعاره اولنان نسنه نك يرينه وضع اولنان شيئه دينوركه فارسيده كرو وتركيده طوتو تعبير اولنور وبوفى الاصل مصدردر جمعى رهان ورهون ورهن كلور ضمتينله ورهين كلور عبد وعبيد كبى تقول استدنت منه ووضعت كتابى رهنا وهو ما وضع عند الناس لينوب مناب ما اخذ منه ورهن مصدرا مستعمل اولور كه اصلى اوزره در برآدمك يانه برنسنه يى طوتو قومق معناسنه يقال رهنه الشئ ورهن عنده الشئ رهنا من الباب الثالث اذا جعله رهنا وحبس ايلمك معناسنه در تقول رهنته لسانى اى حبسته ولا يقال ارهنته بالهمزة كويا كه لسانى اول كسيه رهن ايلمشدر كه مراد آندن كف لسان ايتمكدر وثابت وپايدار اولمق معناسنه در يقال رهن بالمكان اذا ثبت ودائم اولمق معناسنه در يقال رهن الشئ اذا دام ودائم قلمق معناسنه در يقال رهنه اذا ادامه الارهان همزه نك كسريله بودخى برنسنه يى بركسه يانه رهن قومق معناسنه در يقال ارهنه الشئ اذا جعله رهنا عنده وضعيف وزبون قلمق معناسنه در يقال ارهنه اذا اضعفه وبرنسنه نك بهاسنى پيشين ويرمك معناسنه در يقال ارهنه اذا اسلفه وبرمتاعك بهاسنى آرزوب آغربهايه چقرمق معناسنه در يقال ارهن فى السلعة اذا غالى بها ودائم قلمق معناسنه در يقال ارهن الطعام لهم وكذا الشراب والمال اذا ادامه وجنازه يى قبره قومق معناسنه مستعملدر يقال ارهن الميت القبر اذا ضمنه اياه وبرآدمه رهن قومق ايچون برنسنه ويرمك معناسنه در يقال ارهن فلانا ثوبا اذا دفعه اليه ليرهنه ومباحثه ده اوكدل قومق معناسنه در يقال ارهن ولده به اى اخطرهم به خطرا بوراده ولد واوك ضميله در الارتهان افتعال وزننده بركسه دن برنسنه يى رهن طريقيله آلمق معناسنه در يقال ارتهن الشئ منه اذا اخذه رهنا الرهين امير وزننده والمرتهن اسم مفعول بنيه سيله برنسنه مقابلى آليقونيلان شيئه دينور المراهنة مقاتله وزننده والرهان قتال وزننده بركسه ايله برماده ضمننده بحث ايدوب اوكدل قومق معناسنه در يقال راهنه مراهنة ورهانا اذا خاطره واوكدل ايله آت يارشمق معناسنه در يقال راهنه على الخيل اذا سابقه ويقال سبق يوم الرهان الراهن حاضر وآماده معناسنه در يقال هو راهن اى معد وزبون ومهزول معناسنه در يقال صار راهنا اى مهزولا الرهون قعود وزننده مهزول اولمق معناسنه در يقال رهن الرجل رهونا من الباب الثالث اذا صار راهنا الراهنة آت قسمنك كوبكى دائره سنك يوره سنه دينور الراهون هندستانده برطاغدركه مهبط آدم عليه السلام در سرنديب جزيره سنده در رهنان سلمان وزننده برموضعدر رهسان عثمان وزننده برموضعدر رهنه غرفه وزننده كرمان قضاسنده برقريه در رهين امير وزننده حارث بن علقمه نك لقبيدر ونضر بن الرهين اتباع تابعيندندر الرهن رانك كسريله مالى كركى كبى كوروب كوزه دوب تيمار ورعايتنده اهتمام ايدن آدمه دينور يقال هو رهن ماله اى ازاؤه رهينه سفينه وزننده برموضعدر ورهين كلمه سنك مؤنثيدر مرهونه معناسنه جمعى رهائن در الارهون اسلوب وزننده حائض قيزه دينور يقال جارية ارهون اى حائض الرهدن رانك حركات ثلاثى ودالك فحتبله سرچه يه شبيه برقوشدركه مكة مكرمه يه مخصوصدر رهدنه ورهدنه دخى دينور طرطبه وزننده ورهدون دينور زنبور وزننده جمعى رهادن كلور ورهدن قورقق آدمه واحمق آدمه اطلاق اولنور الرهدنة دحرجه وزننده رايشده آغرد رنوب كيجكمك معناسنه در يقال رهدن الرجل اذا ابطأ وبوريمكده برى اوته چوريتوب اوياليق معناسنه در يقال رهدن فى المشى اذا استدار فيه وبرنسنه يه طوتلمق معناسنه در يقال رهدن الرجل اذا احتبس الرهدون زنبور وزننده رهدن ديديكى قوشه دينور وبلانجى يه دينور يقال رجل رهدون اى كذاب الرين زين وزننده برنسنه اوزره چوكوب كركى كبى باصوب قابليان كيرو پاسه دينور يقال غلب عليه الرين اى الطبع والدنس ورين وريون قعود وزننده قلبى گناه وقسوت بصمق معناسنه مستعملدر يقال ران ذنبه على قلبه برين

ربنا ور بونا اذا غلب عليه بو مناسبتله مطلقا غالب اولمق معناسنده ده مستعملدر يقال رانك الشيء وران عليك
اى علبك وكوكل بولانوب غثيان كلمك معناسنه در يقال رانت النفس اذا خبثت وغثت وخروج وخلاصى
قدرتدن خارج بورطه يه ثقلنه دوشمك معناسنه در يقال رين به على المجهول اذا وقع فيما لا يستطيع الخروج منه
الارانة اقامه وزننده قومك حيوانلرى قيرلمق معناسنه در يقال اران القوم اذا هلكت مواشيهم المرينون
ميمك ضميله حيوانلرى قيرلمش قوم وجماعته دينور رايان مجازده وزننده وهمدان قضاسنده برقريه واعلم
قضاسنده برقريه آدليدر الرينة تمره وزننده خمره اطلاق ولنور عقله غالب اولديغيچون جمعى رينات كلور
الران حال وزننده جزمه كبى بر اياق قابيدر لكن بونك طبانى اولمز وجزمه دن اوزون اولور شارحك تحقيقنه كوره
فارسيدن مأخوذدر كه بوطلق و پوطور تعبير ايتدكلريدر كه بالدره چكيلور وران اذربيجان اولكه سيله همسنور
بر ايالت آديدر و بواران ديدكلرندن بشقه در ابو الفضل احمد بن الحسن ووليد بن كثير الرانيان اوراية منسوبلردر
رويان رانك ضميله طبرستانده بر بلده در بحر المذهب وسائر مؤلفات صاحبى امام ابو المحاسن عبد الواحد
بن اسمعيل الرويانى اكا منسوبدر ورى شهرنده بر محله وحلب قضاسنده برقريه آديدر تمّ بعونه تعالى

فصـــــل الزاى

الزؤان زانك حركات ثلاثيله قره موق تعبير اولنان سياهجه دانه دركه بغدايه قارشور
وبو بغداى آرتنبيدر دلوجه دن بشقه در الزأنى زانك كسريله بوجو وفنو تعبير اولنان اياقلرى قصه وخرده
كريكه دينور بر نوعنده ده ماصتى تعبير ايدرلر الازأنى احمرى وزننده والبرأنى يعملى وزننده يزنى كلمه سنده
لغتدر كه يزن ديدكلرى محله منسوب مزراق ديمكدر يقال رمح ازأنى و يزأنى اى يزنى الزبن غبن وزننده اوته قاقوب
دفع معناسنه در يقال زبنه زبنا من الباب الثانى اذا دفعه وتمشى هنوز اغاجنده ايكن مثلا براولچك ياخود
ايكى وزياده اولچك يمش مقابلى صاتمق معناسنه در يقال زبن الثمر اذا باعه على شجره بتمر كيلا وزبن شول خانه يه
دينوركه بيوت سائره دن آلارغه ده اوله كويا كه مدفوعدر يقال بيت زبن اى متنح عن البيوت الزبن زانك
كسريله كركلو وحاجت معناسنه در يقال اخذ زبنه من المال اى حاجته الزبن فتحتيله شول يره دينوركه
اوطه نك ياخود چادرك يحيى اوزره اوله حجله ديدكلرى سرا پرده زفاف كبى وناحيه معناسنه در يقال قعد فى زبن
اى فى ناحيه الزبنّ عتلّ وزننده شديد الدفع انسان وحيوانه دينور يقال رجل و بعير زبنّ اى شديد الدفع
الزبون صبور وزننده دائما سودنى صاغانى تپه ايله دفع ايدن ناقه يه دينور يقال ناقة زبون اى دفوع وحرب
زبون شول جنكه واوغراشه اطلاق اولنور كه بغايت وفرت وازدحام اوزره اولمغله عسكر برى برينى اوته دفع
ايدر اوله يقال حرب زبون اذا كانت يدفع بعض الجيش بعضا كثرة مترجم حقير ديركه اهل ادبك خطاب زبون
تعبيرلرى بو معنادندركه مطلقا خطاب شانندن اولان كسه يه برصيغهٔ مخاطبه ايله خطابدن عبارتدركه
ميدانه خطاب ايلمك تعبير اولنور صيغه خاص ومخاطب عامدر مثلا اشبو * فى عسكر حين تلقاه وفى حشم
مصراعنده واقع خطاب كبى كذلك لسانمزده پك ضعيف وناتوانه زبون تعبيرى دخى بوندن مأخوذدركه كه مطلـــب
كمال ضعفندن ناشى رغبتدن مدفوع اولور انتهى وزبون شاشقين وغبىّ ونادان آدمه دينور و بو دخى لغتدر يقال
رجل زبون اى غبىّ خريف وشول قبو يه دينوركه كارنده صوچكن كسه نك طوره جق طابانى كيروجه اوله
الزبنة حرقه وزننده ناقه نك اياغنه اطلاق اولنور سود صغانى انكله دفع ايلديكيچون يقال زبنته برجليها
اى برجليها المزابنة مفاعله وزننده مدافعه معناسنه در يقال زابنه اذا دافعه واغاجنده اولان تازه خرمانى
برآدمه برمقدار خرمايه مقابل بيع ايلمك معناسنه در يقال نهى عن المزابنة وهى بيع الرطب فى رؤس النخل بالتمر
و بوندن نهى صادر اولدى زيرا غبن وجهالتى متضمن اولمغله مخاصمه ومدافعه يه مؤدى اولور وامام مالك
عندنده بيع مزابنه مطلقا كيلى ياعددى ياخود وزنى نامعلوم اولان نسنه يى اوراتمدن شوقدر مكيل ياشوقدر
معدود ياموزون نسنه يه صاتمقدن عبارتدر مثلا كيلسز بر كومه حنطه يى اون كيله حنطه يه صاتمق كبى ياخود
معلوم اولان نسنه يى بنه جنسندن مجهول اولان نسنه يه صاتمقدن عبارتدر مثلا اون كيل بغدايى برآدمك كيلى
نامعلوم بركومه بغدايله صاتمق كبى ياخود مجهولى ينه جنسندن اولان مجهوله صاتمقدن عبارتدر وعند البعض
مزابنه بيع مغابنه دن عبارتدركه غبن جائز اولميان جنسده برى برينى الداتمق وجهله اولان بازارلقدر جمله سنده
دفع معناسندن مأخوذدر الزابنة بعض دره لرده اولان شول تپه يه و باره دينوركه دره نك اوكنه كلمكله آقندن
برسمته مندفع ومنحرف اولنور الزبنية زانك كسريله هبريه وزننده انس وجن طائفه سنك متمرد اولانه دينور
يقال هو زبنية اى متمرد من الجن او الانس و ياوز وشديد شخصه دينور وضابط وسرهنك مقوله سنه دينور

شرطى معناسنه حالا سكبان باشى و بوستانجى باشى وعسس باشى وتفنكجى باشى وسائرلرى كبى جمعى زبانيه كلور
على قول مفردى زبنى در زانك كسرى و بانك تشديديله زبانيهٔ ملائكه بو معنادندر اهل جهنمى جهنمه دفع
ايتدكلريچون الزبين سكين وزننده پك سرعتله بول وغائطى دفع ايدن كسه يه دينور ياخود زوراكى صقوب
حبس ايدر اولان كسه يه دينور يقال رجل زبّين اى مدافع الاخبثين او ممسكهما على كره الزبانيان تثنيه بنيه سيله كه
زبانى مفرديدر حبارى وزننده عقربك قويرغنده اولان چتاله دينوركه آنكله لدغ ايدر يقال ضربت العقرب
بزباناها وهى قرناها وزبانى منازل قمردن بر منزل اسميدركه عقرب صورتنك قويروغنده واقع ايكى پارلاق
كوكبدن عبارتدر قويرق اعتباريله مفرد اطلاق ايلديلر الزبونة زانك فتحى وضمى وبانك تشديديله بويونه
اطلاق اولنور عنق معناسنه بنو زبينه سفينه وزننده برجماعتدر نسبتنده زبانى دينور تخفيفيله غير قياس
اوزره زيرا قياس اولان زبنى ديمكدر وابو الزبان الزبانى كه سحاب وزننده در محدثدر وزبان بن مرة
ازد قبيله سى رجالندندر وزبان ابن امرء القيس در زبان شداد وزننده ابو عمرو بن العلاء المازنى النحوى
اللغوى لقبيدر وزبان بن قائد ومحمد بن زبان بن حبيب واحمد بن سليمان بن زبان روات ندر الازبان انفعال
وزننده الارغه اولمق معناسنه در يقال ازبنوا اذا تنحوا الزبن كتف وزننده شديد الدفع شخصه دينور
زبران فتحاله زبرماده سنده ذكر اولندى كه برقريه در الزجنة تمره وزننده برسوزه دينور تقول
ماسمعت له زجنة اى كلمة ونبسة الزحن زانك فتحى وحاى مهمله نك سكونيله كيجكمك معناسنه در
يقال زحن الرجل زحنا من الباب الثالث اذا ابطأ و بركسه بى يرندن اروب برطرف ايلمك معناسنه در يقال
زحن فلانا عن المكان اذا ازاله التزحن تفعل وزننده بودخى اكلنوب كيجكمك معناسنه در يقال
تزحن الرجل اذا ابطأ و برنسنه يى خوشلنميه رق زوراكى ايشلمك معناسنه در يقال تزحن
الشراب وعليه اذا تكاره عليه بلا شهوه الزحنة زحمه وزننده شديداتسى يه دينور تقول يوم هذا زحنة
اى حرّ شديد و بارخانه زيله وجملهٔ خدم وحشملريله كاربانه دينور يقال جاءت زحنة عظيمة وهى القافلة بثقلها
وتباعها الزحنة غرفه وزننده دره نك بوغازينه دينور وزحنة بن عبد الله شول كسه دركه مرج راهط
وقعه سنده ضحاك بن قيسى قتل ايلدى الزحنة همزه وزننده بودورغورته دينوركه مذكرنده زحن دينور
صرد وزننده الزيحنة زانك وحانك ونونك مشدده نك فتحيله سيفنه وزننده مصلحت كورمكده آغر
حركت ايدوب او يانور واظهار كسل ايدر اولان آدمه دينور يقال هو زيحنة اى متباطئ عند حاجة تطلب اليه
زرّين زانك فتحى وراء مشدده نك كسريله محدث ندن احمد الزرلى لقبيدر وعبد الله بن زرين الدونى ابو القيمه نك
شيخيدر واشبو زرين كلمه سى فارسيدن معربدر التوندن دورلمش نسنه يه دينور زر التونه دينور وياء نسبت ونون
تاكيد نسبت ايچوندر المزرنة مطمئنه وزننده بارده معناسنه در يقال غداة مزرنة اى باردة الزرجون
فتحتيله حلزون وزننده شرابه دينور خمر معناسنه واوزم اصمه سنه وتكاكه دينور كرم معناسنه على قول
چبوغنه دينور و بردراو قرمزى بو يه اسميدركه سلوكن ديدكلرى بو يه اوله جقدر مترجم حقير ديركه معربنده
بوزركون فارسى معربى اولمق اوزره مرسومدركه التون رنكلى ديمكدر وغريبدركه مؤلف زرج ماده سنده ثبت
وجوهرى يى توهيم ايتمشيكن كنديلرى دخى بورادة رسم ايلدى الزرجنة دحرجه وزننده شركا برى بريله
حصه لشوب چقشمق معناسنه در يقال زرجنوا اذا تخارجوا و برآدمى الداددوب دك وفند ايلمك معناسنه در
يقال زرجنه اذا خبه وخدعه الزرفين زانك ضمى وكسريله قاپو حلقه سنه دينوركه قاپو نك چرچوبه سنه
قاقوب انكله قاپويى قپارلر واكا كليد كچوررلر وحالا انكله قاپو دقيدرلر على قول عامدر يعنى مطلقا قاپو حلقه سنه
ورزه يه وصندق وسبت مقوله سنك اول رسمده حلقه لرينه دينور و بو معربدر يعنى فارسيدن معربدركه فارسيده
ضمله زرفين وزفرين ديرلر الزرفنة دحرجه وزننده محبوبه زلفنى حلقه حلقه ايلمك معناسنه در يقال
زرفت صدغيه اذا جعلهما كالزرفين الزرمّى عربى وزننده عبد الله بن محمد بن الفرج الزرمّى المكى المحدثدر
شارحك بياننه كوره زطن برقريه در ابو زرعه حمزه وزننده عامر بن كعب ياخود عبد الله بن عمر وكنيه سيدركه
اصحاب بدردندر وشاعردر الزاغونى غين معجمه ايله على بن عبيد الله الزاغونى دركه حنبلى المذهب محدثدر
وزاغون بغداد قضاسنده برقريه در ومحمد بن عبد العزيز الزاغنى كه جوينى وزننده در فقهادن احكام القضاة
نام كتابك مؤلفيدر الزفن دفن وزننده رقص ايلمك معناسنه در يقال زفن الغلام زفنا من الباب الثانى اذا رقص
الزفن زانك كسريله سواحلده درياك حرّ ورطوبتندن توقى ايچون سطوح بيوت اوزره ياپوب ايچنده آرام

ایلدکلری سایبان وتلوار وصلاح مقوله سنه دینور یقال راتبه یقعد فی زفن وهی ظلة یتخذونها فوق سطوحهم
تقیهم من حرّ البحر ونداه و بدو یلرك وقرو یلرك چیت تعبیر ایلدکلری نسنه یه دینور که خرما چبوقلرینی بری
برینه بناشدروب قنب ایله بری برینه بند ایلکله حصیر طرزنده اولور خیمه نشینلر اکری سکود وسائر اغاج
چبوقلرندن ایدرلر چادرك برطرفنه پرده کبی چو یروب اکسه سنی کیلار وخزینه ایدرلر الزفون زبون وزننده
ومرادفیدر که تپه کن ناقه یه دینور علی قول اغسق اولانه دینور که رقص معناسندن اولور یقال ناقة زفون
ای زبون اوعرجاء الزیرفون حیزبون وزننده رونده وچابك ناقه یه دینور یقال ناقة زیرفون ای سریعة
الزیفن حضجر وزننده والزیفنّ سیفنّ وزننده طویل وشدید آدمه دینور زیفن حیدر وزننده
وروفن جوهر وزننده اسامیدندر الزافنة صاحبه وزننده اغسق ناقه یه دینور یقال ناقة زافنة ای عرجاء
وزوجنی هروجهله جاعه اغناء واستیفا ایدبرن خاتونه دینور یقال امرأة زافنة ای تکفی زوجها مؤنة الجماع
الزقن زانك فتحی وقافك سکونیله یوك کوترمك معناسنه در یقال زقن الحمل زقنا من الباب الاول اذا حمله الازقان
همزه نك کسریله برآدمه برنسنه بی یوکلتمکده اعانت ایلمك معناسنه در یقال ازقنه اذا اعانه علی الحمل الزکن
فتحتینله اکلیوب بیلمك معناسنه در یقال زکنه زکنا من الباب الرابع اذا علمه وفهمه وفراسته ظن وکمان ایلمك
معناسنه در یقال زکنه اذا تفرسه وظنه بعضلر دیدیکه زکن یقین وتحقیق منزله سنده اولان ظن صادقه دینور
وعند البعض طرف ظنه اطلاق اولنور که تمام ظن اولمیوب اندن برطرف و برکوشه جکدن عبارتدر که خیالمق
تعبیر اولنور فیقال زکنه ای ظنه یقینا اوهو طرف من الظن الازکان همزه نك کسریله بودخی اکلیوب بیلمك
معناسنه در یقال ازکنه اذا علمه وفهمه واکلادوب بیلدرمك معناسنه در یقال ازکنه الشیء اذا اعلمه وافهمه
وظن وکمان ایلدیکی نسنه ده مصیب اولمق معناسنه در یقال ازکن الشیء اذا ظن فیه فاصاب الزکانة کرامه
وزننده والزکانیة رفاهیه وزننده معنای اخیردن اسملردر فراست صائبه وظن صادق معناسنه در
المزاکنة مفاعله وزننده مقاربه معناسنه در یقال هذا جیش یزاکن الفا ای یقاربه ویقال بنو فلان یزاکنون
بنی فلان ای یدانونهم ویقافونهم الزکن صرد وزننده قوت حافظه صاحبی آدمه دینور که ایشتدیکنی حفظ
وضبط ایدر یقال هو زکن ای حافظ ضابط التزکین تفعیل وزننده در وندن برکمسه حقنده قارشق شبهه
وظن وکمان ایلمك معناسنه در یقال زکن علیه اذا شبه ولبس وظن زاکان عربدن برقبیله در که قزوین
شهرنده ساکن اولورلر الزمن فتحتینله والزمان سحاب وزننده عصر ودهر معناسنه در که وقتك قلیل
وکثیرینه اطلاق اولنور اسملردر جمعی ازمان وازمنه وازمن کلور افلس کبی مصغرنده زمین دینور ومنه یقال
لقیته ذات الزمین یرید به تراخی الوقت یعنی چوقدن اکا رسهلجه وقتده بولشدم ایدی دیمکدر شارح دیرکه
مؤلفك واسمان قولی عطف تفسیردر وزمن زماندن مخففدر وزمنه درت زماندن عبارتدر اول ربیع درکه
عرب اکا ربیع وسائر ناس خریف دیرلر که کوز فصلیدر پس عربلرك ربیعی کوز فصلی اولور شمسك میزان برجنه
حلولی وقتدن معتبردر ثانی شتاء موسمیدر که شمسك جدی برجنه حلولندن معتبردر ثالث صیف فصلیدر که
عندالناس ربیعدر شمسك رأس حمله حلولندن معتبردر رابع قیظ درکه عند الناس صیف دینور شمسك رأس
سرطانه حلولندن معتبردر المزامنة مفاعله وزننده زمان قولیله معامله ایلمك معناسنه درکه مثلا برمدت
خدمته بارشمقدن عبارتدر یقال عامله مزامنة مثل شاهره مشاهرة الزمانة سلامه وزننده عشق ومحبت
معناسنه اسمدر ممتد اولدیغیچون اطلاق اولندی یقال به زمانة ای حب وآفت وعاهه معناسنه در شارحك
بیاننه کوره ذی روح قسمنه عارض اولان کوترملك آفتندن عبارتدر امتداد معناسنه ندر الزمن فتحتینله
والزمنة غرفه وزننده والزمانة سلامه وزننده ذکر اولنان آفته اوغرامق یعنی کوترم اولمق معناسنه در
یقال زمن الرجل زمنا وزمنة وزمانة من الباب الرابع اذا اصابته الزمانة الزمن کتف وزننده والزمین
امیر وزننده کوترم کمسه یه دینور جمعلری زمنون وزمنی کلور مرضی کبی الزمنة فتحاتله زمان معناسنه در
تقول ما لقیته مذ زمنة ای زمان الازمان همزه نك کسریله برنسنه اوزره زمان کچمك معناسنه درکه کهنه
وقدیم اولمقدن عبارتدر یقال ازمن الشیء اذا اتی علیه الزمان زمان زانك کسری ومیمك تشدیدیله فند الزمانی
دیدکلری شاعرك جدی اسمیدر که برقبیله پدریدر وفندمز بورك اسمی سهل بن شیبان بن ربیعة بن
زمان بن مالك بن صعب بن علی بن بکر بن وائل در وجوهری زمان بن تیم الله بن ثعلبه در دیمسی سهودر
وتابعیندن عبدالله بن معبد واسمعیل بن عباد ومحمد بن یحیی بن فیاض المحدثون الزمانیون آنلردندر زمانه سحابه

وزننده اسمادندر وثیر بن المنذر بن حیك بن زمانه واحمد بن ابراهیم بن زمانه محدثلردر الزنّ زانك فتحی ونونك
تشدیدیله برآدمك کوده سنك سکیری قوریمق معناسنه در یقال زنّ عصبه زنا من الباب الاول اذا یبس وبرآدمه
برنسنه ایله کمان ایلمك معناسنه در کرك خیر ایله وکرك شرّ ایله اولسون یقال زنّ فلانا بخیر او شرّ اذا ظنه به الازنان
همزه نك کسریله بودخی برآدمه کمان ایلمك معناسنه در یقال ازنّه به اذا ظنه وبرآدمی برنسنه ایله متهم قلمق
معناسنه در تقول ازننته بکذا ای اتهمته به الزنن فتحتینله یك طاره جق یرده واقع آزجه صویه دینور علی قول
شول قیو واشمه مقوله سنه دینور که صویی وارمیدر یوقمیدر معلوم اولمیه و بو مفرد وجمعه وصف اولور یقال ماء
ومیاه زنن ای قلیل ضیق اوظنون لا یدری افیه ماء ام لا الزنّ زانك کسریله ماش دیدکلری غله یه یاخود چوداره
دینور دوسره معناسنه الترنین تفعیل وزننده دائما زن دیدکلری غله اکل ایلمك معناسنه در یقال زنّن الرجل
اذا دام اکل الزنّ زنین زبیر وزننده ابن کعبدر که بر بطن در ومحمود بن زنین برمعروف کمسه در الزنة زانك کسریله
یغمور ایله صوار یلان بقعه ای مقابلی اولان بغدایه دینور که آقارصو ایله صوار یلان اولور یقال حنطة زنة ای
خلاف العذی الزنانی قصر ایله زبانا وزننده دوه قسمنك برونلرندن سموك کبی آقان طوری صویه دینور الزنان
سحاب وزننده والزناء تخفیف ومد ایله قصه کولکه یه دینور یقال ظل زنان وزناء ای قصیر الزنانی سحابی
وزننده کندی نفسندن غیری یه همّ وکفایتی اولمیان آدمه دینور که همان همتی کندی نفسنه منحصر اوله یقال
رجل زنانیّ ای یکفی نفسه لا غیر ابوزنة زانك کسریله میمون دیدکلری جانورك کنیه سیدر زندنه زانك ودالك
فتحیله بخاری قضاسنده برقریه در محدثیندن محمد بن احمد بن غارم اورادندر یاخود زندنه منسوبدر زندنه یه دکلدر
وزندنه اوراده برقریه در وابو حامد احمد بن موسی ومحمد بن سعید المحدثان ومحمد بن محمد که مقری ماوراء النهردر
اورادندر الزون زانك ضمیله بت دینور صنم معناسنه ومطلقا مشرکلرك پرستش ایلدکلری نسنه یه دینور کونش
ونار وکاو وسائر نسنه لر کبی و بودور آدمه دینور زانك فتحیله ده لغتدر و بتخانه یه دینور یقال دخلوا فی الزون ای
بیت الاصنام الزون خدب وزننده بودور کشی یه دینور مؤنثی زونه در الزوان زانك حرکات ثلاثیله زوأن
معناسنه درکه ذکر اولنمشدی الزونة زانك ضمیله زیب وزینت معناسنه در وعاقله ورشیده خاتونه دینور
الزان حال وزننده بیقمغه دینور یقال اخذه الزان ای البشم بورادره نوله نشم نسخه سی غلطدر زوین زبیر
وزننده اسمادندر هبة الله بن زوین فقیه اسکندرانیدر الزینة زانك کسریله والزیان کتاب وزننده برنوب
طوناتمق نسنه یه دینور پیرایه معناسنه یقال اخذ زینته وزیانه وهی ما تزیّن به وزینة بر وادی اسمیدر وحسن
بن علی الحفار نام محدثك جدی اسمیدر کذلك محمد بن حسین الاصفهانی نام محدثك جدی اسمیدر یوم الزینة
بیرام کونیدر یاخود مصرده یوم کسر الخلیج اسمیدر نهر نیل اون التی ذراعه بالغ اولدقده وسط مصرده واقع خلیج
کسر اولنمغله اول کون بیرام کبی ناس دوزنوب قوشنوب اظهار سرور وصفا ایدرلر دارالزینة یمنده عدن قربنده
برموضعدر وزینة بنت النعمان تحدیث ایلمشدر الزین عین وزننده برکه دینور جمعی ازیان در ومصدر اولور
بزه مك معناسنه یقال زانه یزینه زینا ضدّ شانه وزین بن شعیب المغافری محدثدر وحافظ ابو عبدالله بن واصل
بن عبدالشکور بن زین الزینی وپدری محدثلردر وسنقر الزینی محدث معروفدر که آتابك اصحابندن روایتمز اولدی
الازانة اقامه وزننده والازیان اصلی اوزره والتزیین تفعیل وزننده بزه مك وطوناتمق معناسنه در یقال
ازانه وازینه وزینه اذا جعله مزینا وازیان زعمك وطوناتمق معناسنه در یقال ازین الرجل بمعنی تزین التزین
تفعل وزننده والازدیان افتعال وزننده بزنمك معناسنه در یقال زینه فتزین وازدان ویقال ازّین بکسر الهمزة
وفتح الزای والیاء المشددتین بونك اصلی تزیّن ایدی تا ساکن قیلنوب زایه ادغام واولنه همزه ادخال اولندی
الازیینان احییرار وزننده والازیینان احمرار وزننده کرکی کبی دوزنوب قوشنمق معناسنه در یقال ازیانّ الرجل
وازیانّ مبالغة زیّان شدّاد وزننده اسمادندر منصور بن نجم بن زیان محدثدر الزانة حاله وزننده تخمه وامتلاء
معناسنه در یقال اخذته الزانة ای التخمة الزیان سحاب وزننده خوب منظر اولان شیئه دینور یقال نحر زیان
ای حسن الزاین صاحب وزننده دائما زیب وآرایشلو اولان محبوبه یه دینور صفات خاصه قبیلندندر یقال
امرأة زاین ای متزینة زینت ظاهره نسوان اوصافندن اولمغله صفت مخصوصه قلنمشدر فصل السین
المهملة سبن فتحتینله بغداد ایالتنده برقصبه در ثیاب سبنیه اورایه منسوبدر واول برچشید سیاه جاردر که نسوان
قوللنورلر لیث لغوی ثیاب من کتان بیض عبارتیله تفسیر ایلمکله سهو ایلدی وابو برده دیدیکه ثیاب سبنیه دیدکلری
ثیاب قسیه در که حریردن منسوج اولوب وآنده جابجا ترنج صورتلری منقوشدر ابو جعفر واحمد بن اسمعیل

السبنيان محدّثلردر الاسبان همزه نك كسريله دائما ثوب سبنى كيمك معناسنه‌در يقال اسبن الرجل اذادام
على لبس السبنيه سبنيه سبقنه وزننده وآنده لغتدر كماسيذكر الاسبان همزهٔ مفتوحه ايله نسوانك نجه ونازك
اولان باش اورتولرينه دينور سبن مفرديدر فتحتينله الاستن والاستان همزه لرك فتحيله چوريمش آغاج كوكلرينه
دينور مفردى اسنه‌در واستن شول كوم وطوب اغاجلغه دينور كه كيرودن بقان آدم اشخاص ناس طوره بورقياس
ايدرلر الاستان همزه نك كسريله سنهٔ جديده يه داخل اولمق معناسنه‌در يقال استن الرجل اذا دخل فى السنة
وبو اسنت ماده سندن مقلوبدر الاستان همزهٔ مضمومه ايله بغداد قضاسنده درت قضادر برى اعلى العال برى
اعلى برى اوسط برى اسفل در هبةالله بن عبد الصمد الاستانى المحدث آنلرك برندندر السجن سبنك فتحى وجيمك
سكونيله حبس ايتمك معناسنه‌در يقال سجنه سجنا من الباب الاول اذا حبسه ودرونده غم واندوهى اظهار ايليوب
كتم ايلمك معناسنه مستعملدر يقال سجن الهم اذا لم يبثه السجن سبنك كسريله زندانه دينور يقال رأيته
فى السجن اى المحبس السجان شدّاد وزننده زندانجى يه دينور السجين امير وزننده محبوس آدمه دينور جمعى
سجنا كلور كرماء وزننده وسجنى كلور سكرى وزننده مؤنثى كذلك سجين در وسجينه ومسجونه در جمعى سجنى
كلور سكرى وزننده وسجائن كلور السجين سكين وزننده دائم اولان شيئه اطلاق اولنور يقال شئ سجين اى دائم
وسخت وشديد اولان نسنه يه اطلاق اولنور يقال ضرب سجين اى شديد و بر موضع اسميدر كه فجارك كتابى يعنى دفتر
اعمالى آنده موضوعدر وجهنمده بر وادى اسميدر اعاذنا الله منها وعند البعض ارض سابعه ده بر حجر اسميدر
جمله سى سجن وحبس معناسندندر وسجين آشكاره معناسنه‌در يقال جاء سجينا اى علانية ودبنك يوره سنه چقور
قازلمش خرما اغاجنه دينور سلتين كبى التسجين تفعيل وزننده بر نسنه بى كركى كبى يارمق معناسنه‌در يقال سجنه اذا
شققه وخرما اغاجنك دبنك چوره سنى چقورلو ايلمك معناسنه‌در يقال سجن النخل اذا جعلها سلتينا السحنة والسحناء
سينلرك فتحى وحارك سكونيله وفتحاتله بشرهٔ بدنك تروتازه لكنه وبرك سمن كبى ملايمته وناز كلكنه دينور يقال
اعجبنى سحنة بشرته وسحناؤه اى لينه ونعمته وهيئت واسلوب معناسنه‌در كه تركئ قديمده قيلق تعبير اولنور
يقال هو حسن السحنة والسحناء اى الهيئة ورنك واون معناسنه‌در يقال ما احسن سحنته وسحناءه اى لونه
المسحن مجلس وزننده منظرى خوش و بالوسى وهيئت وصورتى كوزل آته دينور يقال جاء الفرس مسحنا اى حسن
الحال مؤنثى مسحنه در التسحن تفعل وزننده بر نسنه نك هيئت واسلوبنه دقت ايلمك معناسنه‌در يقال
تسحن المال اذا نظر الى سحنائه المساحنة مفاعله وزننده تسحن معناسنه‌در يقال ساحن المال بمعنى تسحنه
وملاقات معناسنه‌در يقال ساحنه اذا لاقاه و بركسه ايله حسن معاشرت وزندكانى ايلمك معناسنه‌در يقال ساحنه
اذا خالطه وعاشره بوجه حسن المسحنة مكنسه وزننده عطارلرك داروازه جك سماق طاشلرينه دينور
صلايه معناسنه وطاش قيره جق كلنكه دينور السحن سبنك فتحيله اغاجى بومشتق ايچون ال ايله اوغمق معناسنه‌در
يقال سحن الخشبة سحنا من الباب الثالث اذا دلكها حتى تلين وطاش قيرمق معناسنه‌در يقال سحن الحجر
اذا كسره وسحن بك جميلو كونه دينور يقال يوم سحن اى يوم جمع كثير السحن سبنك كسريله كنف
وحمايه وپناه معناسنه‌در يقال هو فى سحنه اى كنفه سحنه تمره وزننده همدان قريه سنده بر قريه‌در المساحن
ميمك فتحيله التون وكومش حجرلرينه دينور كه معدندن چقان جوهرلو فلز اندن عبارتدر شارح دير كه كرچه
نسخه لرده حجارة الذهب والفضه عبارتيله مرسوم اولوب لكن صواب اولان حجارة تدق بها حجارة الذهب
والفضة اولمقدر مفردى مسحنه در مكنسه وزننده ومساحن بوققه بيلكى طاشلرينه دينور كه قلج و بچاق
دمورلرى بيلنور السخن سبنك ضمى وخاى معجمه نك سكونيله اسى نسنه يه دينور يقال ماء سخن اى حار يس
سخن وصف اولور السخونة والسخنة والسخن سينلرك ضميله والسخانة كرامه وزننده والسخن
فتحتيله بر نسنه اسى وقيزغين اولمق معناسنه‌در يقال سخن الشئ وسخن وسخن سخونة وسخنة وسخنا وسخانة
وسخنا من الباب الاول والخامس والرابع اذا كان حارا الاسخان همزه نك كسريله بر نسنه بى قيزدرمق
معناسنه‌در يقال اسخنه اذا حرّه واسخان عين اغلامقدن كنايه‌در يقال اسخن الله عينه وبعينه اى ابكاه
بوندن مراد حزن واندوهله دعادر زيرا حزن واندوهدن نبع ايدن كوز ياشى حار اولور نته كه سرورده نشئت ايدن
باش بارد اولور آنكچون سرور ايله دعاده اقر الله عينه ديرلر بونلرنده علاقه ملازمه‌در پس بركسه مسرور اولسه
قرير العين وغمناك اولسه سخين العين اطلاق اولنور التسخين تفعيل وزننده بودخى اسخق وقيزدرمق
معناسنه‌در يقال سخنه بمعنى اسخنه السخين امير وزننده والسخين سكين وزننده والمسخن

معظم وزننده والسخاخين سينك ضميله فعاعيل وزننده كه بوندن غيرى بو قدر اصمش نسنه يه دينور يقال
ماء سخين وسخين ومسخن وسخاخين اى حار ويقال هو سخين العين ضد قرير العين كما ذكر وضرب سخين
شول شديد ومولم ضربه اطلاق اولنور كه طوقنديغى يرى آتش كبى قزغين ايدر يقال ضرب سخين اى مولم حار
الساخن صاحب وزننده والسخنان سلمان وزننده وفتحاتله جائزدر والسخن سينك ضميله والسخنان
عثمان وزننده اسى كونه وصف اولور يقال يوم ساخن وسخنان وسخن وسخنان اى حار يقال ليلة ساخنة وسخنة
وسخنة وسخنانة اى حارة السخنة سينك حركات ثلاثى وخانك سكونيله وفتحاتله والسخن سينك فتحيله
والسخونة سينك ضميله حمى ياخود قيزدرمه عارضه سنه دينور يقال تجد فى نفسك سخنة وسخنا وسخونة اى حمى
او حرا السخنة غرفه وزننده اسمدر قيزغنلغه دينور وسخنة العين حزن وغمدن كنايه‌در كه قرة العين مقابليدر
يقال هذه سخنة لعينه نقيض قرتها السخن فتحتينله والسخون قعود وزننده والسخنة غرفه وزننده
كوز سخين اولمق معناسنه‌در كه صاحبى غمكين اولمقدن كنايه‌در يقال سخنت عينه سخنا وسخونا وسخنة من الباب
الرابع نقيض قرت السخون صبور وزننده قيزدرلمش چوربايه دينور يقال مرق سخون اذا كان يسخن
السخينة سفينه وزننده بولماج تعبير اولنان طعامه دينور كه اوندن ياپيلور وسخينه قريش قبيله سنك اقبدر
بولماجى چوق پشوردكلرندن ناشى وسائر عربلر آنلرى بو جهتدن تعييب ايدرلر ايدى المسخنة مكنسه وزننده
كشكول طرزنده اولان چوملكه دينور كه آنده طعام اصيديلور التساخين تماثيل وزننده قيزغانلره دينور مراجل
معناسنه وجزمه لره دينور خفاف معناسنه وطيلسان طرزنده بر كونه باش اورتولرينه دينور كه سلفده علماء
وموابذه شال كبى باشلرينه بورنورلر ايدى وبونك مفردى يوقدر على قول مفردى تسخن وتسخان در السخاخين
سلاطين وزننده اكيجيلرك بيل تعبير ايتدكلرى آلتلره دينور مفردى سخين در سكين وزننده جوهرينك توهمى كبى
امير وزننده دكلدر وقصابلرك بچاقلرينه دينور ياخود عام ومطلقدر وسخين سكين وزننده آتش كوركنك
ال ياپيشه جق صاپنه دينور سخينه جهينه وزننده عرض ايله تدمر بيننده بر بلده‌در عامه سخنه ديرلر الاسخنة
همزه نك كسريله ابرده نك مقابليدر وابرده بر علتدر كه برودت ورطوبتدن انسانك جوفنه عارض اولور واسخنه حرارت
ويبوستدن عارض علتدر كه حما انواعندندر السدين امير وزننده ايچ ياغنه دينور شحم معناسنه وقانه دينور
و بوكه و پياغى يه دينور و پرده يه دينور السدان سحاب وزننده والسدن جبل وزننده بونلرده پرده يه دينور
يقال ارخى السدين والسدان والسدن اى الستر السدن سينك فتحيله والسدانة سلامه وزننده كعبهٔ معظمه يه
ياخود بتخانه يه خدمت ايلمك معناسنه‌در يقال سدن الرجل سدنا وسدانة من الباب الاول اذا خدم الكعبة او بيت
الصنم و پرده دارلق وقاپوجيلق ايلمك معناسنه‌در يقال سدن الرجل اذا عمل الحجابة وسدن لباسى اشاغى
صالبورمك معناسنه‌در يقال سدن ثوبه سدنا من الباب الثانى والاول اذا ارسله السادن كعبهٔ معظمه نك ياخود
بتخانه نك خادمنه دينور جمعى سدنه‌در فتحاتله السارابان رانك سكونيله راوئ اشعار متنبى اولان على بن ايوب بن
حسن الشيعى القمى جدينك اسميدر ساربان لفظ فارسيدر دوه جى ديمكدر السرجين والسرقين سينلرك
كسريله فشقى يه دينور زبل معناسنه و بونلر سركين فارسى معربيدر كه سين مفتوحه ايله‌در السوسن جوهر
وزننده معروف چچك اسميدر برى وبستانى اولور بستانى نوعى ايكى قسمدر برى ابيض در كه آزاد اطلاق ايدرلر ودبكرى
آسمانكون يعنى كوك اولوركه ايرسا ديرلر استسقايه نافع وموادّ غليظه بى ملطف در وآزاد ديدكلرى لطيف ودماغه عارض
اولان علل بارده يه نافع ودماغده مجتمع اولان رياح غليظه بى محلل در وكوكى جلاء ومحلل و يپراغى ضماداتى صو
يانقش عضوه وهوام وحشرات خاصة عقرب لسعنه مفيددر وسوسن كلمه سنك مفردى سوسنه‌در تركيده نجريفله
صو صام تعبير ايدرلر زنبق بونك آق نوعيدر ومفردات‌ده ايرسا كوك سوسنك كوكيله مفسردر كه خلق اكا منكشه كوكى
تعبير ايدرلر سنويه عمرويه وزننده اساميدندر ابو القاسم محسن بن محمد بن المحسن بن سنويه محدثدر سستان
دستان وزننده ايرانده ملوك بنى بويه نك نسلرى رجالندندر الاسطوانة همزه نك وطانك ضميله بناء ديركنه واياغنه
دينور ساريه معناسنه وزنى افعواله‌در ياخود فعلوانه‌در و بو استون فارسى معربيدر وداية قسمنك اياغنه
اطلاق اولنور وذكره اطلاق اولنور جمعى اساطين در ومنه اساطين مسطنة اى موطدة محكمة
الاسطوان افعوان وزننده اوزون بيونلو ياخود يوكسك ياپيلواركك دوه يه دينور يقال جمل اسطوان
اى الطويل العنق او المرتفع واسطوان روم اولكه سنده بر سرحدك اسميدر شارحك بيانته كوره شام سرحدى
اوله جقدر الساطن صاحب وزننده خبيث و بدكاره دينور يقال رجل ساطن اى خبيث الاسطان سبحان

وزننده سطل دیدکلری باقرقابه دینور نون لام بدلیدر یعنی اصلی اسطالدر واسطان ارمینیه دن خلاط قضاسنده برقلعه ادیدر السعن سینك فتحیله چرویش باغنه دینور وصرف وخالص شرابه دینور ومنه یقال یوم سعن مضافا ای شراب صرف السعن سینك ضمتیله شول طلومه دینورکه اورته سندن کسوب طوربه شکلنده ایدرلر واکابنید اصلادرلر وکاهیجه قوغه کبی انکله صوچکرلر وکاه اولورکه نسوان اکا یوق وایپلك مقوله سی اشیالرنی وضع ایدرلر جمعی سعنه کلور قرده وزننده السعنة تمره وزننده مبارك وقوتلو یاخود اوغورسزه دینور یقال هو سعنة ای میمونة ومشؤمة و بررجلك اسمیدر وناچیز نسنه یه دینور یقال ماله سعنة ولامعنة ای شیء ابن سعنه شعرادندر السعنة غرفه وزننده زفن معناسنه درکه سطوحلرده اتخاذ اولنان سایبانه دینور علی قول مطلقا کولکه لکه دینور سایبان معناسنه صلاج وخیمه وسائرلری کبی و بررجل آدیدر وقوغه نك اغزنه اوزاندقلری اغاجه دینور اکرابکی دانه اولورسه که صلیب شکلنده اولور عرقوتان دیرلر ودوه نك صارقق اولان اوست دوداغنه دینور وزید بن سعنه بریهودی در شارح دیرکه اصحابدن اولمشدر الاسعان همزه نك کسریله کولکه لك ایدنمك معناسنه در یقال اسعن الرجل اذا اتخذ مظلة السعانین سینك فتحیله نصاری طائفه سنك بر یصقلیه لریدرکه فصح دیدکلری بیوك پصقلیه دن برهفته مقدم اولور خاچلریله صحرایه خروج ایدرلر شارح دیرکه سریانیدن معربدر وشرط حضرت فاروقی اوزره ممنوعلردر المسعن معظم وزننده ایکی قطعه مشیندن دوزلمش قوغه یه دینور التسعن تفعل وزننده دوه یك ناولمق معناسنه در یقال تسعن الجمل اذا امتلأ سمنا اذسغان غین معجمه ایله اسباب وزننده کثر غدالره دینور مفردی سغن درسبب وزننده یقال یتعیشون بالاسغان ای الاغذیة الردیئة اسفراین همزه نك و یای تحتیه نك کسریله خراسان اولکه سنده بربلده آدیدر السفن دفن وزننده برنسنه نك قبوغنی صویمق معناسنه در یقال سفن الشیء سفنا من الباب الثانی اذاقشره سفینه بوندن مأخوذ درویل یر یوزنی صیرمق معناسنه در یقال سفنت الریح وسفنت سفنا من الباب الاول والرابع اذاهبت علی وجه الارض السفینة دفینه وزننده کمی یه دینور صویك یوزنی قشر ایلمکله اطلاق اولندی فعیله بمعنی فاعله در جمعی سفاین وسفن کلور ضمتینله وسفین کلور امیر وزننده السفان شداد وزننده کمی بابانه دینور مرانقور تعبیر اولنور السفانة کتابه وزننده مرانقور لغه دینور السفن فتحتینله بك سرد دری یه دینور کلر دریسی کبی ونسنه یونوب یومشده جق طاشه یاخود مطلقا نسنه یونه جق آلته دینور کسرکبی وشول دوریوکبی سرد بالق یاکلر وتمساح دریسنه دینور که اوقلری یوندقدنصکره آنی سوروب ناهموار یرلرنی و یونوق اثرلرنی کیدروب دوز ومصیقل ایدرلر المسفن منبر وزننده یوندخی نسنه یونجق آلته دینور کسرکبی السفون صبور وزننده بریوزنی صیروب سوپورن یله دینور یقال ریح سفون اذا کان تقشر وجه الارض السافنة سفون معناسنه در جمعی سوافن در السافین ارقه نك ایچ یوزنده براوزون طمردرکه بورك آصلدیغی طمراکا متصلدر السفانة شداده وزننده شهدانه انجویه دینور یقال یتلألؤ کالسفانة ای اللؤلؤة وحاتم طایی قزینك اسمیدر سیفنه سینك کسری وفاء ونون مشدده نك فتحیله مصردیارنه مخصوص برقوش آدیدر هرقنقی اغاجه قونسه مجموع اوراقنی اکل ایدر وسیفنه محدثیندن ابراهیم بن حسین بن دیزیل الهمدانی اقبیدر قنقی محدثه رد ایلسه آنك محفوظ ومکتوبی اولان بالجمله احادیثی اخذ وکتب ایلمکله ملقب اولدی سفان شداد وزننده نصیبین ایله جزیرهٔ ابن عمر بینده برناحیه آدیدر ونجیب بن میمون الواسطی السفانی محدثدر سفین امیر وزننده مشرقده برموضع آدیدر سفینه دفینه وزننده نبی اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك یاخود ام سلمه جنابلرینك کوله سی لقبیدرکه اسمی مهران ایدی سفیان عثمان وزننده یاء بابنده مذکوردر الاسقان قافله اکرام وزننده قلجه کرکی کبی جلاویرمك معناسنه در یقال اسقن الرجل اذاتم جلاء سیفه الاسقان همزه نك فتحیله چلیبسز انجه بوکوزله دینور خواصر ضامره معناسنه السکون قعود وزننده قرار وآرام ایلمك معناسنه درکه ترکیده دیکلمك تعبیر اولنور که بعد الحرکه اولور یقال سکن المتحرك سکونا من الباب الاول اذاقر و برمحلده مستقر اولمق معناسنه مستعملدر یقال سکن داره اذا استوطنه ومسکین اولمق معناسنه در یقال سکن الرجل اذا صار مسکینا التسکین تفعیل وزننده متحرك نسنه یی ایسم وساکن قلمق معناسنه در تقول سکنته اذاجعلته قارا ودائما سکین دیدکلری جست ورونده حماره نمك معناسنه در یقال سکن الرجل اذادام علی رکوب السکین وآتشده قارغی طوغرلتمق معناسنه در یقال سکن الصعدة اذاقومها بالنار الاسکان همزه نك کسریله برآدمی برمحلده ساکن و برقرار قلمق معناسنه در یقال اسکنه الدار اذاجعله ساکنها و برآدمی فقر وفاقه حرکتندن

آلیقومق معناسنه در یقال اسکنه الفقرای قلل حرکته علی قول مسکین بوندن مأخوذدر کاسیذکر و برآدمی مسکین قلمق معناسنه در یقال اسکنه الله ای جعله مسکینا وصکره دن مسکین اولمق معناسنه در یقال ما کان مسکینا وانما اسکن السکن فتحتینله والسکنی بشری وزننده اسکاندن اسملردر تقول دبرلی فلانا سکنا وسکنی وسکن آتشه اطلاق اولنور ومدار سکون وآرام اولان نسنه یه دینور خانه واهل وعیال کبی یقال هو سکن له وهو مایسکن الیه و بررجل آدیدر بعضا کافی اسکان اولنور وسکن رحمت و برکت معناسنه مستعملدر یقال هو سکن لهم ای رحمة و برکة المسکن مقعد ومجلس وزنلرنده اسم مکاندر خانه ومنزله دینور یقال هذا مسکنهم ای منزلهم ومسکن منزل وزننده کوفه ده برموضع آدیدر اسکن سینك فتحی وکافك سکونیله برخانه ده ساکن اولان اشخاصه دینورکه اسم جمعدر یاخود ساکنك جمعیدر یقال هم سکن الدار ای اهلها المسکین میمك کسریله وفتحیله اصلا برنسنه یه مالك اولمیان فقیره دینور علی قول کفایت مقداری نسنه سی اولمیانه دینور یقال رجل مسکین و یفتح میمه ای شیء له اوله مالا یکفیه او یقال من اسکنه الفقر اذاقلل حرکته شارح دیرکه مسکین میمك کسریله در و بنی اسد لغتنده میم مفتوحدر و بوسکوندن مأخوذ در تعیش ضمننده ناسه سکون واستیناسلری تصورنه مبنی در یاخود اسکان فقردن مأخوذ درکه تقلیل حرکه یعنی اعدام حرکه معناسنه در ومسکین ایله فقیر بینی فرق ایدرلر عند البعض مؤلفك اول تعریفی اوزره درکه فقیرك حالی مسکیندن احسن در وعند الاصمعی علی العکس در انتهی ومسکین ذلیل ومقهور معناسنه در یقال هو مسکین ای ذلیل وضعیف معناسنه در جمعی مساکین در و مسکینون در مؤنثی کذلك مسکین ومسکینه در جمعی مسکینات در مؤلف فقرماده سنده زیاده جه اشباع ایلمشدر التسکن تفعل وزننده والتمسکن تمنطق وزننده مسکین اولمق معناسنه در یقال تسکن الرجل وتمسکن اذا صار مسکینا السکنة فرحه وزننده یونده باشك قرار ایلدیکی یره دینورکه باشك کرسیدر وسکنه مسکن معناسنه در جمعی سکنات کلور مکنه و مکنات کبی ومنه الحدیث انه علیه السلام قال یوم الفتح استقروا علی سکناتکم فقد انقطعت الهجرة ای علی مساکنکم المسکنة مرجمه وزننده اسمدر مسکینلکه دینورکه فقر وذل وضعفدن عبارتدر المسکن محسن وزننده مسکنت صاحبنه دینور یقال اصبحوا مسکنین ای ذوی مسکنة السکونة عمومه وزننده مسکین اولمق معناسنه در یقال سکن الرجل وسکن سکونة من الباب الخامس والاول اذاصار مسکینا السکین والسکینة سینك کسری وکافك تشدیدیله معروفدرکه بچاغه دینور فارسیده کارد دینور مذبوحی حرکتدن اسکان ایلدیکیچون اطلاق اولنمشدر سکین لفظی مذکر ومؤنث اولور السکان شداد وزننده والسکاکینی سینك فتحیله بچاقجی یه دینور یقال فلان سکان وسکاکینی ای صانع السکین شارح دیرکه سکاکین سکینك جمعیدر ابن سیده دیدیکه بونسبت مولده در زیرا جمعه نسبت اولندقده قیاس اولان مفردینه رد اولنمقدر السکینة سفینه وزننده والسکینة سینك کسری وکافك تشدیدیله وقار وطمانینت وتمکین معناسنه در وقرئ بهما قوله تعالی وقال لهم نبیهم ان آیة ملکه ان یأتیکم التابوت فیه سکینة من ربکم الایة ای فیه ماتسکنون به اذا اتاکم اوهی شیء کان له رأس کرأس الهر من زبرجد و یاقوت وجناحان یعنی بعضلر دیدیکه بوراده سکینه دن مراد برنسنه درکه زبرجددن و یاقوتدن بدقدرتله مصنوعدر کدی باشی کبی باشی وقنادلری وار ایدی قچن صیحه ایلدکده اعدالرینه فوز وظفر بولمغه دلیل اولمغله اضطراب درونلری آرام وسکونته محول اولور ایدی المسکینة میمك کسریله مدینهٔ منوره نك اسمیدر شارح دیرکه ظاهرا رحمت و برکت معناسندندر الاستکان افتعال وزننده ذل وخضوع وتواضع قلمق معناسنه در یقال استکان الرجل اذاخضع وذل و بومسکنتدن مأخوذ افتعالدر کافك فتحه سی اشباع اولنمشدر مؤلف بونکله کون یاخود کین ماده سندن استفعالدر قولنی رد ایلمشدر السکین زبیر وزننده برجاعندر وجست ورونده حماره دینور یقال رأیته راکبا علی السکین ای الحمار الخفیف السریع بونك مؤنثی سکینه در وسکینه تسلط الهیله نمرودك انفنه کیروب آزرده ایدن سیوری سینکك اسمیدر و برصحابی آدیدر وحسین بن علی رضی الله عنهما حضرتلرینك دخترلری اسمیدر طرهٔ سکینیه اکا منسوبدر جبهه لرنده طره لری وار ایدی شارح دیرکه سکینه جنابلرینك والده سی رباب بن امرء القیس ایدی کربلا وقعه سنده حاضره ایدی بعده مدینه یه کلوب حزن واندوهله آنده وفات ایلدی ونیجه محدثه خاتونلرك اسمیدر سکینه سینك فتحی وکاف مشدده نك کسریله اسماءندر علی بن الحسین بن سکینه ومبارك بن احمد بن حسین بن سکینه ومبارك بن مبارك بن حسن بن حسین بن سکینه محدثلردر ابوسکینه سفینه وزننده زیاد بن مالکدرکه محدثدر وفرددر الساکن طائف قرینده برقریه یاخود

بر وادی اسمیدر واحمد بن محمد بن ساكن الزنجانی ومحمد بن عبدالله بن ساكن البيكندی محدثلردر سواكن مكهٔ مكرمه قربنده بركوزل جزیره اسمیدر جدّه ایله حبشه بیننده واقعدر الاسكان همزه نك فتحيله اقوات واغذیه معناسنه مستعملدر مفردی سكن در فتحتيله ساكن وساكنه ومسكن مقعد وزننده ومسكن محسن وزننده اسامیدندر مسكين بودخی اسمادندر مسكين الدارمی شاعر مجيددر وذرع بن يسكن كه ينصر وزننده در تابعيدر سكن سينك فتحيله یاخود زبیر وزننده در صحبتنده اختلاف اولندی مؤلف عجيبدر كه سكان السفينه دن ذهول ایلمشدر كه رمان وزننده در كمينك دومنه دینوركی بی اضطراب ایدن ساكن ایلدیكیچون السلعنة دحرجه وزننده شدتله یلمك معناسنه در یقال سلعن فی عدوه اذا عدا شدیدا السلتين سينك كسريله شول خرما آغاجنه دینوركه صو واصل اولمامغله صوبی جذب ایچون دبنه چقورقازلمش اوله سحون حلزون وزننده ابو القاسم احمد بن عبدالودود بن علی بن سحون الهلالی الاندلسی نام شاعرك بدرینك جدّی اسمیدر سحون حای مهمله ایله صعفوق وزننده كه وزن نادردر ابو بكر الاندلسی الادیب النحوی پدرینك اسمیدر السمانة سلامه وزننده والسمن عنب وزننده سمورمك معناسنه در یقال سمن الرجل سمانة وسمنا من الباب الرابع اذا كثر لحمه وشحمه السامن والسمين امير وزننده سموز شخصه دینور سمينك جمعی سمان در سينك كسريله وسامن صاف باغی چوق آدمه دینور یقال هم سامنون ای كثير والسمن المسمن محسن وزننده خلقی ومادرزاد سموزه دینور یقال هو سامن ای سمين خلقة الاسمان همزه نك كسريله خلقی سموز اولمق معناسنه در یقال اسمن الرجل اذا كان سمينا وسموز حیوانه مالك اولمق یاخود سموز حیوان اشترا ایلمك یاخود برآدمه سموز حیوان بخش ایلمك معناسنه در یقال اسمن الرجل اذا ملك سمينا او اشتراه او وهبه و برآدمك حیوانلری سمورمك معناسنه در یقال اسمن الرجل اذا سمنت ماشيته وطعامه یاغ قاتمق و یاغ ایله پشورمك معناسنه در یقال اسمن الطعام اذا عمله بالسمن و برآدمك یاغی چوق اولمق معناسنه در یقال اسمن القوم اذا كثر سمنهم التسمين تفعيل وزننده سمورتمك معناسنه در یقال سمنه اذا صيره سمينا وطعامی یاغله طبخ ایلمك معناسنه در یقال سمن الطعام اذا عمله بالسمن وصوغوتمق معناسنه در یقال سمنه اذا برّده المسمنة مكرمه وزننده خلقی سموز خاتونه دینور یقال امرأة مسمنة ای سمينة خلقة المسمنة معظمه وزننده ادویه ایله صكره دن سمورمش خاتونه دینور یقال امرأة مسمنة ای سمينة بالادوية الاستسمان بركسه دن كندیسنه یاغ بخش اولنمغی ایستمك معناسنه در یقال استسمن الرجل اذا طلب ان يوهب له السمن و برآدمی سموز بولمق معناسنه در یاخود سموز عدّ ایلمك معناسنه در یقال استسمن فلانا اذا وجده سمينا او عدّه سمينا المسمنة ميلرك فتحيله سمورمكه باعث اولان نسنه یه دینور سموزلك اوتی كبی یقال طعام مسمنة ای يسمن السمينة سفينه وزننده اصلاطاش ومولوز آثری اولمیان صاف طپراقلو یره اطلاق اولنور یقال ارض سمينة ای تربة لا حجر فيها السمن سينك فتحيله كره یاغندن حاصل اولان یاغه دینوركه صاف یاغ تعبیر اولنور سمومك جمله سنه مقاوم وقروح خبيثه دن وسخی منق ومجموع اورامی منضج وطلاسی چهره دن كلف ونمش عارضه لرنی مزیلدر جمعی اسمن در فلس وافلس وزننده وسمون وسمنان در سينلرك ضميله وسمن مصدر اولور طعامی صاف یاغله ترتيب ایلمك معناسنه یقال سمن الطعام سمنا من الباب الاول اذا عمله بالسمن و برآدمه صاف یاغ یدرمك معناسنه در یقال سمن القوم اذا اطعمهم سمنا وفتيان بن احمد بن سمنيه ابن نقطه نك شيخيدر السمانی حباری وزننده برقوش آدیدر مفرد وجمعه اطلاق اولنور یاخود مفردی سماناة در بوقوش تركيده بلوه قوشی دیدكلری یدركه بك یاغلو اولور بلدرجينه سلوی دیرلر واكا قتيل الرعد دخی دیرلر رعد آوازیله هلاك اولورلر اكثری سواحلده اولنور السمان شدّاد وزننده بویه لرك نقش وزینتی آجق ایچون ورونق و یرمك ایچون سوریلان روغنلره دینوركه نقاشلر قوللنورلر السمنية سينك ضميله عرنيه وزننده هدستانده برطائفه دركه دهری وحلولی وتناسخ مذهبنده درلر شارح دیركه سومنات نام بلده یه منسوبلردر غیر قیاس اوزره السمنة غرفه وزننده برنوع نباتدر كه نجوم صيف تربيه سيله نابت وهردم بهار اولور بو نباتك فلفل كبی دانه لری اولور كه حب السمنه دیرلر عجملر نقل خواجه دیرلر وزكيده بيان شهدانه سی تعبير اولنور نسوان سمورمك ایچون اكل ایدرلر وسمنه مطلقا سمورمك ایچون تناول اولنان دارویه دینور یقال تعالجت فلانة بالسمنة ای دواء السمن و برموضع ادیدر وبخاری قضاسنده برقریه آدیدر فقهادن محمد بن علی بن عبدالملك آندندر وزبير بن محمد العمری المقری لقيدر سمنان سلمان وزننده برموضعدر سمنان سينك كسريله بربلده در سمنان ثعبان وزننده برطاغ دیدر سامان اسماء اعجامدندر سامان بن عبدالله الملك السامانی محدثدر وری قضاسنده برقریه در واصفهانده برمحله در محدثيندن احمد بن علی الصحاف اورادندر الملوك السامانية ایرانده سلفده برخاندان سلطنت ایدیلر سامان بن حیانام جدلرینه منسوبلردر

سمن سينك ضميله برموضعدر سمينة جهينه وزننده بناج نام محلدن بصره یه كيدنلرك ابتدا قونه قلری اولان موضعك اسمیدر الاسمان همزه نك فتحيله كهنه ازارلره دینور یقال جاؤا وعليهم الاسمان ای الازر الخلقان سامين همدان قضاسنده برقریه آدیدر سمين سينك كسريله بربلده در سمين امير وزننده عبدالله بن عمرو بن ثعلبه نك لقبیدر چوق برادرلری واعمام واقربالری اولمغله ملقب اولدی السن سينك كسری ونونك تشدیدیله دیشه دینور ضرس معناسنه جمعی اسنان واسنه كلور واسن كلور ضمتيله شارح دیركه سن ایله ضرس مترادفدر وضرسی آزی دیشنده استعمال عرفیدر وسن لفظی مؤنثدر مصغری سنينه در وسن بیان اكوز بند دینور ومدینه ده برجبل آدیدر وری شهرنده برموضع آدیدر ونهر دجله اوزره بربلده در فقهادن عبدالله بن علی السنی اورادندر ورها ایله آمد بیننده بربلده در وسن القلم قلمك اوجنده بویلان برینه اطلاق اولنور شقك ایكی طرفیدر یقال اطل سن قلمك وهو مكان البری منه واكل شدید معناسنه مستعملدر وقرن وهمتا معناسنه مستعملدر دیشلرك بری برینه موافقتی تصور ینه مبنیدر یقال هو سنه ای قرنه وصرماق دیشنه اطلاق اولنور شارح دیركه نای وحدت داخل اولوب واحدینه سنه دینور واوراق وبجق دیشلرینه اطلاق اولنور ومقدار عمر معناسنه مستعملدر كه یاش تعبیر اولنور یقال كم سنك ای مقدار عمرك وسن كلمه سی كرك دیش وكرك انسان وحیوانده عمر معناسنه اولسون مؤنثدر جمعی اسنان كلور مترجم دیركه ابن اثيرك بیاننه كوره عمر معناسنده مدت اعتباریله در واكا سن اطلاقی طول وامتداد تصور ینه یاخود حیوانك عمری سنیله معلوم اولدیغنه مبنیدر وسن برآدمك یاشداشنه اطلاق اولنور یقال هو سنه ای لدته وتربه وارقه ده قبورغه كمكلرینك اوجلرینه اطلاق اولنور وفی المثل ❊ وقع فلان فی سن رأسه ❊ ای عدد شعره من الخير او فی ماشاء واحتكم یعنی باشنك قیللری عددنجه خیر ونعمته اوغرادی یاخود مرامنه نائل اولوب دلخواهی اوزره سراسر آنده تصرف ایلدی دیمك یرده ایراد اولنور شارح دیركه بو مثل وجد فلان كلأ سنا وانبطأ سنا قولندن مأخوذدركه كثرتدن كنایه در ووقع فی سنی رأسه عنوانده دخی مرویدر ذوالسن ابن وثن البجلی لقبیدر آرتق دیشی اولمغله ملقب اولدی وذوالسن ابن الصوان بن عبد شمس لقبیدر الاسنان همزه نك كسريله پیر وسالخورده اولمق معناسنه در یقال اسن الرجل اذا كبرت سنه وانسان وحیوانك دیشی بتمك معناسنه در یقال اسن الصبی اذا نبتت سنه ودیشی بتورمك یعنی دیشلندرمك معناسنه در یقال اسن الله سنه ای انبته وخاصة ناقه قسمنك سكز یاش دیشی بتمك معناسنه در یقال اسن سدیس الناقة اذا نبت الاستنان بودخی یاشلو پیر اولمق معناسنه در یقال استسن الرجل اذا كبرت سنه و بوله سلوك ایلمك معناسنه در یقال استسن الطريقة اذا سارها و یول ایلمك اولمق معناسنه در یقال استنت الطريق اذا صارت مسنسنا الاسن همزه نك وسينك فتحيله افعل تفضیلدر سارّدن یاشلو اولانه دینور یقال هو اسن منه ای اكبر سنا السنين والسنينة سينلرك فتحيله سن كبی بونلرده برآدمك یاشداشنه دینور یقال هو سنه وسنينه ای لدته وتربه وسنين بیلنمش بچاق مقوله سنه دینور وطاش قازندقده دوكیلان اون كبی قازندی یه دینور وبالجمله اوتی اوتلاتمش یره دینور یقال ارض سنين اذا كل نباتها وسنينه اوزون اوزادی یوكسك قوم یغنه دینور جمعی سنائن در وبله اطلاق اولنور ریح معناسنه السن سينك فتحيله بچاق مقوله سنی بیلكی طاشنه سوروب بیلمك معناسنه در یقال سن السكين سنا من الباب الاول اذا احده وصقله ومزراغه تمرن كورمك معناسنه در یقال سن الرمح اذا ركب فيه سنانه ودیشه مسواك سورمك معناسنه در یقال سن الاضراس اذا سوكها وسرعتله طوار سورمك معناسنه در یقال سن الابل اذا ساقها سريعا وبرایشی ایضاح و بیان ایلمك معناسنه در یقال سن الامر اذا بينه وچاموردن سفسی دوزنمك معناسنه در یقال سن الطين اذا عمله فخارا ومزراق تمرنیله بركسیه دورتمك على قول دیشلریله اصرمق یاخود برینك دیشلرینی قیرمق معناسنه در یقال سن فلانا اذا طعنه بالسنان او عضه بالاسنان او كسر اسنانه و برشخصی یوزی اوزره قپاوب یقمق معناسنه در یقال سن الفحل الناقة اذا كبها على وجهها وطواری اوتلاغه صالیورمك على قول طواری كركی كبی كوروب كوزه دوب رعایت وتیمارینه اهتمام ایله كوده سنی مهره لنمش نسنه كبی مجلا وهموار قلمق معناسنه در یقال سن المال اذا ارسله فی المرعی او احسن القيام عليها حتی كانه صقلها وتصویر ایلمك معناسنه در یقال سن الشیء اذا صوره وزره كيوب اتكلرنی اشاغی صالیورمك معناسنه در یاخود كندی اوزرینه صب دوكمك معناسنه در یقال سن عليه الدرع او الماء اذا صبه و بریوله سلوك ایلمك معناسنه در یقال سن الطريقة اذا سارها وارضك بالجمله اوتلری اوتلانمق معناسنه دركه برلری دیش دیش اولور یقال سنت الارض على المجهول اذا صارت سنينا المسنون بودخی بیلنمش بچاق

مقوله‌سنه دینور واورزندن عمرل کچمش بللمش نسنه‌یه دینور ومنه قوله تعالى من حمأ مسنون ای منتن پس معنای
لازمی مراد اولمش اولور ومسنون الوجه چلمسز جه دلبر اوله رق چکمه یوزلو آدمه دینور یاخود چهره‌سی
وبرونی نوعاسو بوجه اولانه دینور یقال رجل مسنون الوجه ای مملسه حسنه سهله اوفی وجهه وانفه طول
ومسنون مالك بن العجلان الانصاری قلجنك اسمیدر التسنین تفعیل وزننده بودخی بچاق مقوله‌سنی بیلمك
معناسنه‌در یقال سنن السکین اذا احدّه وصقله وسوزه تاب وطراوت ورونق و یرمك معناسنه‌در یقال سنن
المنطق اذا حسنه و برکسیه مزراق طوغرلتمق معناسنه‌در یقال سنن رمحه الیه اذا سدّده وطعامه اشتها و یرمك
معناسنه‌در تقول سننی هذا الشیٔ ای شهی الیّ الطعام المسن سینك کسری وسینك فتحیله کندیسیله یاخود
اوررنده نسنه بیلنور اولان شیئه دینور که بیلکو وکوسره تعبیر اولنور الاستنان افتعال وزننده مسواکلمك
معناسنه‌در یقال استنّ الرجل اذا استاك وآت شوق وجنبشه کلوب اوینامق معناسنه‌در یقال استنّ الفرس
اذا قمص و بیابانده سراب او یناوب ایلدرامق معناسنه‌در یقال استنّ السراب اذا اضطرب السنون صبور وزننده
دیشلری مسواکلیجك شیئه دینور شارح دیرکه اصل دیشه سورلمکله علاج ایده‌جك شیئه دینور السنة سینك
فتحیله دیشی آیوبه ود یشی پارسه دینور وسنه اسامیدندر سنة بن مسلم البطین وابو عثمان بن سنه محدّثلردر
وسنان بن سنه وعبدالرحمن بن سنه اصحابدندر السنة سینك کسریله ایکی اغزلی بالته‌یه دینور السنة سینك ضمیله
یوزه دینور وجه معناسنه یاخود یوزك کورینن یرینه یاخود دائره‌سنه دینور یاخود صورت وچهره‌یه یاخود جبینان ایله
جبهه‌یه دینور وسیرت وطریقت معناسنه‌در یقال له سنة حسنة ای سیرة وطریقة وطبیعت وجبلت معناسنه‌در
یقال هو کریم السنة ای الطبیعة وسنة الله تعالى حکمه وامره ونهیه یعنی سنت الهی طریقهٔ حکم وامر ونهیندن
عبارتدر وقوله تعالى الا ان تأتیهم سنة الاولین ای معاینة العذاب زیرا عذاب الهی طریقهٔ مسلوکه‌لریدر وسنه
مدینه‌یه مخصوص برکونه خرما آدیدر السنن سینك حرکات ثلاثی ونونك فتحیله وضمتیله که درت لغتدر یولك
طوغریسنه دینور یقال الزم سنن الطریق وسننه ای نهجه وجهته وسنن فتحتیله سکردرکن یری اوته صچرایوب
اوینار اولان دوه‌یه دینور السنائن سینك فتحیله سنینه‌نك جمعیدر طریقهٔ واحده معناسنه‌در ومنه یقال جاءت
الریح سنائن ای على طریقة واحدة بوراده مواقع اعتباریله جمع اولدی المسانة تشدید نونله مفاعله وزننده
والسنان قتال وزننده بوغوردوه ناقه‌یی آشمغه چوکرتمك ایچون اغزیله قاوره‌یه رق اکسه‌سنه دوشوب قوغمق
معناسنه‌در یقال الفحل یسان الناقة مسانا وسنانا ای یکدمها و یطردها حتی ینوّخها لیسفدها المسنونة اوتی
اوتلانمش ارضه دینور سنین زبیر وزننده اسمادندر سنینه جهینه وزننده بنت مخنف اسمیدرکه صحابیه‌در
وام سلمه جنابلرینك کوله‌سی اسمیدر المسانّ میمك فتحیله یاشلو قوجه دینور یقال ابل مسانّ ای کبار
السنسن زبرج وزننده صوسزلغه دینور عطش معناسنه و بکره‌نك وقیو چرخنك تکرلکلرنده اولان دیش
دیش کرتك یرلرینه دینور وارقه‌ده اکورغه کیکلرینك اوجلرینه دینور سنسنه دخی دینور وکوکسده قبورغه
کیکلرینك اوجلرینه دینور یاخود کوکسه کلان ایکو کیکلرینك اوجلرینه دینور سنبس هدهد وزننده
ابو سفیان بن علاء نام کسه‌نك که عمرو بن علانك برادریدر لقبیدر و برشاعر اسمیدر وحسین بن محمد نام شاعرك
جدّی اسمیدر السنان کتاب وزننده مزراق تمرنه دینور جمعی اسنه کلور وعربلر فلان آدمه مزراق قوللنمق
مسخردر مراد ایدوب نشانلدیغی یره تمرنی طعن وانفاذ ایدر دیجك یرده هو اطوع السنان دیرلر تطاوعه السنان
کیف شاء معناسنه وسنان سینکره دینور ذبان معناسنه ومنه * ومابین عینیه ونیم سنان * ای الذبان وسنان
اسمادندر سنان بن سنه که ذکر اولندی وسنان بن ابی سنان وابن طهیر وابن عبدالله وابن عمر وابن وبره
وابن سلمه وابن سمعله وابن تیم وابن ثعلبه وابن روح اصحابدندر وحصن سنان روم دیارنده برحصاردر
وابو العباس الاصمّ السنانی جدّی اولان سنانه منسوبدر واول محدّثیندندر سنین زبیر وزننده ابو جبله‌نك
اسمیدرکه اصحابدندر وسنین بن واقد کذلك اصحابدندر اسنان عثمان وزننده هرات قضاسنده برقریه‌در
سنبسا سینك فتحیله کوفه قضاسنده برقریه آدیدر السنابن سینك فتحیله بنی وقاص یوردنده برصو آدیدر
المسنّس اسم فاعل بنیه سیله والمسنّس اسم مفعول بنیه سیله طریق مسلوکه دینور المستنّ مضطر
وزننده ارسلانه دینور ذو السنینه جهینه وزننده حبیب بن عتبة التغلبی لقبیدر اغزنده ارتق دیشی اولمغله
ملقب اولدی اسد السنة سینك ضمیله اسد بن موسی نام محدثك لقبیدر السنبون سینك ضمیله محدثیندن
برجماعتدرکه احمد بن محمد بن اسحق ابن السنی که تصانیف کثیره صاحبیدر وعلاء بن عمرو و یحیى بن زکریا

السنی ومنهاج مؤلفی احمد بن علی بن منصور و بونلردن بشقه نیجه ذواتدر التسان تشدید نونله تفاعل وزننده
بوغورلر بری برنی قاوره یوب یره لمك معناسنه‌در یقال تسانت الفحول اذا تکادمت سنین امیر وزننده عوف
بن عبد دیارنده بربلده‌در التسون تفعل وزننده قارن سولپوکلمك معناسنه‌در یقال تسون بطنه اذا استرخی
سون زفر وزننده اسامیدندر فضل بن محمد بن سون محدّثدر سوان غراب وزننده برموضعدر اسوان
همزه‌نك ضمی وفتحیله یاخود سمعانی فتحله تقییدنده غلط ایلدی صعید مصرده برقریه آدیدر محدّثیندن فقیر
بن موسی آندندر سونایا سینك ضمیله بغداد قضاسنده برقریه ایدی صکره بلاد عدادنه ادخال اولندی
الاسهاب همزه‌نك فتحیله یومشق قوملقلره دینور یقال نزلوا بالاسهان ای الرمال اللینة السین کسر سینله
حروف صفیردن برحرف مهموس در صاد حرفندن اطباق ایله وزای معجمه‌دن همس ایله فرق اولنور وکاهجه بعض
کلماء اوزره زیاده قلنور وکندیدن تا حرفی بدل اولور الناس والنات والسکین والتکین کبی وسین برطاغك آدیدر
واصفهان قضاسنده برقریه‌در ابو منصور المحمد ان بن زکریا وابن شکرویه السینیان ابن خرشید قوله نام
محدثدن سماع حدیث ایلدی وقوله قاف مضمومه ایله ابن خرشیدك لقبیدر ومحمد بن عبدالله بن سین محدّثدر
یس که قرآن مبیننده واقعدر یا انسان یاخود یا سید دیمکدرکه اکتفا اولنمشدر سینا سینك کسری وانفك
قصریله حکمای اسلامیه‌دن شیخ الفلاسفه ابو علی الحسین بن عبدالله‌نك جدّی اسمیدر سیناء مدایله برحجر
معروف اسمیدر سینان سینك کسریله مروقضاسنده برقریه‌در ومحمد بن المغیره نام محدثك جدّی اسمیدر
کذلك امام طبرانی اصحابندن علی بن محمد بن عبدالله‌نك جدّی اسمیدر طور سینین وطور سینا سینلرك کسری
وفتحیله ومدّ ایله وطور سینی قصر ایله شامده اولکه‌سنده برطاغك آدیدر سینیه ایکی نون واوج یا ایله برشجر
آدیدر جمعی سینین درشارح دیرکه عند البعض طور لفظی بوکه مضافدر فصل الشین المعجمة
الشأن شینك فتحی وهمزه‌نك سکونیله خطب وامر وحال معناسنه‌در جمعی شئوندر وشأندر کتاب وزننده
تقول ماشأنك ای امرك وحالك وخطبك شارح دیرکه همزه الفه قلبله شان السنه‌ده متداولدر وشأن کرزه باش
کلیجك مجرایه دینورکه باشدن قاشه طوغری کلان طمردن عبارتدر جمعی اشؤن کلور افلس کبی وشؤون کلور یقال
فاض شأنه وهو مجری الدمع الى العین و بعض طاغلرده واقع شول طمره دینورکه آنده نبع دیدکلری بای اغاجی نابت
اولور وباش کیکلرینك جایسنه دینور موصل قبائل الرأس معناسنه کتب تشریحده باش بش کیکی مخنو یدر
وآنلره شؤون اطلاق اولنور دیو مشروحدر و بعض طاغك طبراغنده اولان شول طمره دینورکه اوراده خرما اغاجی
غرس اولنور جمعی شؤون کلور وشأن مصدر اولور برآدمك حالی وشانی بیلمك على قول قایرمق معناسنه‌در یقال
ماشأن شأنه شأنا من الباب الثالث ای ماشعر به اولم یکترث له وقصد معناسنه‌در یقال شأن شأنه ای قصد
قصده و برآدم دائما صنعتی اولمق اوزره کوزل ایش ایشلمك معناسنه‌در یقال شأن شأنه اذا عمل ما یحسنه
و برآدمك حال وکیفیتندن خبر طوتمق معناسنه‌در تقول لاشأنن خبرهم ای لاخبرنهم و برکسه‌نك ایشنی تباه
ایلمك معناسنه‌در تقول لاشأنن شأنهم ای لافسدنهم ای امرهم وشان صاحبی اولمق معناسنه‌در یقال شأن
فلان بعدك ای صارله شأن الاشتئان افتعال وزننده قصد ایلمك معناسنه‌در یقال اشتأن فلانا اذا قصده
الشابن صاحب وزننده اتندلو ترو تازه کبدن تازه جوانه دینور یقال غلام شابن ای ناعم تار الشبن غبن وزننده
اوغلان شابن اولمق معناسنه‌در یقال شبن الغلام شبنا من الباب الاول اذا صار شابنا وقریب اولمق
معناسنه‌در یقال شبن الشیٔ اذا دنا شبانه سحابه وزننده بررجل آدیدر شبانه ثمامه وزننده اسمادندر
احمد بن الفضل بن شبانة الهمدانی الکاتب وعبدالرحمن بن محمد بن شبانه که فن حدیثده جزؤ صاحبیدر وعلی
بن عبدالملك بن شبانه محدّثلردر ابن شبان شداد وزننده عبدالعزیز بن محمد العطار درکه امام بخاریدن سماع
حدیث ایلمشدر وشبآن که رمان وزننده‌در ابن جعفر بن فرقددر یاخود اسمی جعفر وشبآن لقبیدر ضعفادندر
واحمد بن الحسین البغدادی که شبوخدندرکه شبآن دیمکله عریفدر اشبونه همزه‌نك ضمیله مغربده بربلده‌در
الشبانی غرابی وزننده والاشبانی عثمانی وزننده چیل چهره‌لو آدمه دینورکه چهره‌سی وصقالی قزل اولور
الشتن شینك فتحی وتانك سکونیله بز طوقومق معناسنه‌در یقال شتن الثوب شتنا من الباب الاول اذا نسجه
وحاکه الشاتن والشتون صبور وزننده جلاهه دینور وشتون ملایم اولان ثوبه دینور یقال ثوب شتون ای لین
اشتون همزه مضمومه ایله اندلسده برحصن آدیدر وانطاکیه قربنده برموضعدر شثان سحاب وزننده
مکه‌ده کداوکدا ابنده برطاغك آدیدر اوّل قصر ایله ثانی مدّ ایله‌در نته‌که کدی ماده‌سنده مرسومدر شثن الکف

شبنك فتحيله شثن الكف معناسنه دركه غليظ الكف ديمكدر شثانه رمانه وزننده اسماندندر محمد بن ابى المظفر بن شثانه محدث وفرددر شثنى جمزى وزننده مصرده برقريه در اشيخن همزه نك وثانك كسرى وخاى معجمه نك فتحيله سمرقند قضاسنده برقضا آديدر محدثيندن محمد بن احمد بن متّ الاشيخنى اكا منسوبدر الشثن شبنك وثاى مثلثه نك فتحيله والشثونة عمومه وزننده ال ايرى وقالين اولمق معناسنه در يقال شثنت كفه وشثنت شثنا وشثونة من الباب الرابع والخامس اذا خشنت وغلظت ودوه تيكن اوتلامغله دوداقلرنده غلظت پيدا اولمق معناسنه در يقال شثن البعير اذا غلظت مشافره من رعى الشوك الشثن شبنك فتحى وثانك سكونيله ايرى وقالين عضوه دينور يقال هو شثن الاصابع اى غليظ الشجن فتحتيله همّ وحزن واندوهه دينور يقال به شجن اى همّ وحزن وصوقشدرمه كبى بربرينه كيرشمش چتلى اغاج داللرينه دينور ومطلقا هرنسنه نك شعبه وشاخنه دينور ومنه الحديث ذوشجون كاسيذكر وبنيه وتركيبى دريكاو اولان ناقه يه دينور وحاجت ومهمه يه دينور جمعلرى شجون واشجان كلور ومنه الحديث ذوشجون اى فنون واغراض وبوشعبه معناسندندر كه ذكر اولندى بو مثلك اصلى بودر كه ضبه نام بركسه نك سعد وسعيد نام ايكى اوغلى وارايدى بركون دوه لرنى آرامق قصديله هر برى برجانبه عزيمت ايدوب بعد وقت سعد عودت ايدوب سعيد نابديد اولوب واصلا برسمتدن برخبرى ظهور ايلمامكله پدرى نااميد اولدى برمدتدنصكره ضبه آخر قبيله دن حارث نام كسنه ايله باديه ده كشت وكذار ايده رك برموضعه ورود و برمقدار آنده قعود ايدوب اثناى صحبتده حارث ديديكه فلان وقتده بن بوراده شوصورت وقيافتده برجوانى قتل وساز وسلبنى استلاب ايلمشيدم حالا شوقلج آنكدر ديو دربيان اولان قلجى ابراز ايلمكله ضبه اوصاف مسروده دن قلجدن قتل ايلديكى اوغلى سعيد اولديغنى تيقن ايلدكده همان الحديث ذوشجون ديه رك تيغ مزبور ايله حارثى قتل وقصاص ايلدى برقصه ايله قصهٔ اخرايه استدلال اولندقده ضرب اولنور الشجنة شبنك حركات ثلاثى وجيمك سكونيله بودخى هرنسنه نك دال وبداغنه وفرع وشعبه سنه دينور يقال بينهما شجنة رحم اى شعبة رحم الشجن رجم وزننده برآدمى برمهمّ وحاجت آليقومق معناسنه در يقال شجنته الحاجة شجنا من الباب الاول اذا حبسته وشجن وشجون قعود وزننده برآدمى محزون وغمناك ايلمك معناسنه در يقال شجن الامر فلانا شجنا وشجونا اذا احزنه وشجن دره ايچره ياخود دره نك يوقريسنده اولان يوله دينور جمعى شجون در الاشجان همزه نك كسريله بودخى محزون ايلمك معناسنه در يقال اشجنه الامر اذا احزنه وآصمه جابجا صالقملو اولمق معناسنه در يقال اشجن الكرم اذا صار ذا شجنة الشجن فتحتيله والشجون قعود وزننده محزون اولمق معناسنه در يقال اشجنه فشجن هو وشجن شجنا وشجونا من الباب الرابع والخامس اذا حزن الشجنة شبنك كسريله آصمه ده وتكاكده اولان جابجا اوزم صالقملرينه دينور وطاغده اولان چتلاغه دينور وبرموضع آديدر وشجنة ابن عطارد بن عوف بن زيد مناة اسميدر التشجن تفعل وزننده برنسنه يى خاطره كتوروب ياد ايلمك معناسنه در يقال تشجن الامر اذا تذكره واغاجلر بربرينه كيريشوب صارمشق چتاق اولمق معناسنه در يقال تشجن الشجر اذا التف الشاجنة بودخى دره ايچره ياخود دره نك يوقريسنده اولان يوله دينور جمعى شواجن در وشواجن ديار ضبه دن بربيوك دره نك اسميدر الشحن شبنك فتحى وحاى مهمله نك سكونيله طولدرمق معناسنه در يقال شحن السفينة شحنا من الباب الثالث اذا ملأها وشكار سورركبى برنسنه يى اكسه سندن سوروب كوترمك معناسنه در يقال شحنه اذا طرده وشله وابعده وعسكر ايله شهرى طپطلو ايلمك معناسنه مستعملدر يقال شحن المدينة بالخيل اذا ملأها وتازى شكارى صيد ايليه رك اوزون اوزادى قوغمق معناسنه در يقال شحنت الكلاب وشحنت شحنا من الباب الاول والرابع والثانى اذا ابعدت الطرد ولم تصد شيئا الاشحان همزه نك كسريله بودخى طولدرمق معناسنه در يقال اشحن المدينة اذا ملأها واغلمغه حاضرلنوب ياتمق معناسنه در يقال اشحن الصبى اذا تهيأ للبكاء وقلجى قننه صوقمق معناسنه در يقال اشحن السيف اذا اغمده وقلجى قيندن صيرمق معناسنه اولمغله ضد اولور يقال اشحن السيف اذا سله وبركسيه اوق آتمغه ياتمق معناسنه در يقال اشحن له بسهم اذا استعدّ له برميه الشحنة شبنك كسريله طواره بركون بركيجه يته جك قدر علفه دينور وشهرلرده صوباشى تعبير اولنان ضابطه دينور كه طرف سلطاندن منصوب وشهرك ضبط وربطى خصوصنه كافى اولور يقال هو شحنة البلد وهو من فيه الكفاية لضبط البلد من جهة السلطان ظاهرا طرد ودفع معناسندندر حالا لسان عوامده شبنك فتحيله متداولدر وشحنه خصومت وعداوت معناسنه در وبرطويله يه دينور الشحناء صحراء وزننده بودخى خصومت وعداوت معناسنه در يقال بينهما شحنة وشحناء اى عداوة المشاحنة مفاعله وزننده

مباغضه معناسنه در يقال شاحنه اذا باغضه المشاحن اسم فاعل بنيه سيله بغض وعداوتى قوى اولان آدمه دينور وشول مشاحن كه حديثده يعنى اشبو * يطلع الله ليلة النصف من شعبان فيغفر لجميع خلقه الا لمشرك اومشاحن * حديثنده واقعدر مراد اهل بدعت وتارك جماعت ومفارق امت اولان كسنه در كويا كه امت وجماعته بغض وعداوت ايدر الشاحن صاحب وزننده مشحون معناسنه در كه طلوكيه دينور فاعل بمعنى مفعولدر كاتم كبى كه مكتوم معناسنه در يقال مركب شاحن اى مشحون الشحن فتحتيله حقد وكين بغلمق معناسنه در يقال شحن عليه شحنا من الباب الرابع اذا حقد عليه المشحئن مشمعل وزننده دائما طارغين اولوب هرنسنه يه طاريلور اولان آدمه دينور يقال رجل مشحئن اى متغضب الشخون خاى معجمه ايله جيحون وزننده شيخ معناسنه در كه پير وسالخورده آدمه دينور المشخئن مشحئن وزننده وآنده لغتدر كه ذكر اولندى الشدون قعود وزننده آهو ياوريسى وقوزى واوغلاق وآت وصغر ياوريلرى قوتلنوب انالرندن مستغنى بشقه باشلرينه اولمق معناسنه در يقال شدن الظبى وجميع ولد الظلف والخف والحافر شدونا من الباب الاول اذا قوى واستغنى عن امه الاشدان همزه نك كسريله آهو وسائر حيوان ياوريسى كنديدن مستغنى اولوب بشقه باشنه اولمق معناسنه در يقال اشدنت الظبية اذا شدن ولدها المشدن محسن وزننده ياوريسى قوتلنوب بشقه باشنه اولمش آهويه وسائر حيوانه دينور جمعى مشادن ومشادين كلور المشدونة يكى يتشمش قيزه دينور يقال جارية مشدونة اى عاتق الشدنيات فتحاتله شول دوه لردر كه يمنده شدن نام موضعه ياخود شدن نام بوغوره منسوبلردر الشدن شبنك فتحيله برشجردر كه ياسمينه شبيه چچكى اولور شذونه شبنك فتحى وذال معجمه نك ضميله اندلسده بربلده در ابو عبدالله محمد بن خلصة النحوى آندندر الشاذكونة ذال معجمهٔ مفتوحه ايله بركونه بصمه نهالى وپرده يه دينور كه يمنده معمول اولور ابو ايوب الحافظ الشاذكونى بيعنه منسوبدر زيرا پدرى آنكله تجارت ايدرايدى شارحك بيانه كوره شادكونهٔ فارسى معربيدر الشرن شبنك فتحى ورانك سكونيله قباخلامق معناسنه در يقال شرنت الصخرة شرنا من الباب الرابع اذا انشقّ ويقال فى الصخرة شرن اى شقّ شرن فتحتيله طبرستانده بربلده در الشوران شبنك ضميله قرطم اسميدر كه اصپور تخميدر ياخود اصپورك كنديسنه دينور ومحمد بن عبدالله الشاريان محدثدر الشزن شبنك وزاى معجمه نك فتحيله يالن اياق يوريمكدن ناشى پك يوريلوب فرومانده اولمق معناسنه در يقال شزن الرجل شزنا من الباب الاوّل اذا اعيى شديدا من الحفا وشزن وشزونه عمومه وزننده برنسنه قاتى وسرد وقالين اولمق معناسنه در يقال شزن الشئ شزنا وشزونة اذا اشتدّ وغلظ ويقال به شزن وشزونة اى شدّة وغلظة وشزن قاتى وپك وسرد يره دينور يقال نزلوا شزنا من الارض اى غلظا وچتين خويلو چارز مزاجلو آدمه دينور يقال رجل شزن اى عسر الخلق وشدت ومضايقه اوزره اولان دريلكه دينور يقال هو فى شزن من العيش اى شظف وناحيه وجانب معناسنه در واوراقلغه دينور يقال بينهما شزن اى بعد وشوق ونشاطه كلوب جنبش پيدا ايلمك معناسنه در يقال شزن الرجل شزنا من الباب الرابع اذا نشط الشزن ضمتيله بودخى جانب وناحيه معناسنه در وآشق تعبير اولنان كمكه دينور كه چوجقلر اوينارلر الشزن شبنك فتحيله بودخى آشيغه دينور جوهرى بونلرك برينى ذكر ايدوب لكن تقييد ايلمامشدر التشزن تفعل وزننده برنسنه شدت بولوب قايلمق معناسنه در يقال تشزن الشئ اذا اشتدّ وخصومت ايچون ياغيرى برماده ايچون برآدمك قرشوسنه خشونتله ديكيلوب طورمق معناسنه در يقال تشزن له اذا انتصب له فى الخصومة وغيرها وتشزن وتشزّن برآدمى يره چالمق معناسنه در يقال تشزن صاحبه تشزنا وتشزنا اذا صرعه شارح ديركه مصدر ثانى كه تفعيل وزننده در غير قياس اوزره در ونظيره قوله تعالى وتبتل اليه تبتيلا لكن بو احتباك قبيلندن اولمق اغلبدر وتشزن حيوانى بوغزلمق ايچون ياتورمق معناسنه در يقال تشزن الشاة اذا اضجعها ليذبحها الشزنة ثمره وزننده بخيله وناكس عورته دينور يقال امرأة شزنة اى بخيلة شستان شبنك كسريله اسم اعجميدر على بن ابى سعيد بن شستان محدثدر شسانه كتابه وزننده اندلسده شهر بطليوس اعمالندن برقضا اسميدر الشاصونة صاد مهمله ايله چينيدن وساقسيدن اولان قابه دينور مرطبانى وفغفور وازنيق طبقلر كبى جمعى شواصين در شارح ديركه بوسقسونيه معربيدر وشاصونه بر رجل آديدر الشطن فتحتيله اوزون ايپه واورغانه دينور على قول عامدر كرك اوزون وكرك قصه اولسون جمعى اشطان كلور يقال بيده شطن اى حبل طويل اوعامّ الشطن شبنك فتحيله ايپ ايله چكوب بغلمق معناسنه در يقال شطنه شطنا من الباب الاول اذا شدّه بالشطن وبرآدمك نيت ومقصدنه مخالفت ايلمك معناسنه در يقال شطن صاحبه اذا خالفه

عن نيته ووجهه و برارضه داخل اولمق معناسنه در كرك مقيم اولسون وكرك مسافر اولسون يقال شطن الارض
اذا دخلها اتمار اسجنا او و اغلا الشطون صبور وزننده درين قيويه دينور على قول اشاغيسى طار
و يوقريسى بول اولوب ايكى طرفدن ايكى ايپ ايله چكيلور اولانه دينور يقال بئر شطون اى بعيدة الغور او التى
تنزع بحبلين من جانبيها وهى متسعة الاعلى ضيقة الاسفل و ايراق نسنه يه دينور يقال غزوة و نية شطون اى بعيدة
الشاطن صاحب وزننده خبيث و بدكاره دينور يقال رجل شاطن اى خبيث الشيطان جيحان وزننده
معلومدر كه فارسيده ديو دينور مؤلفك بصائرده بياننه كوره شيطان ماده سنده ايكى قول وار دربرى بعد
معناسنه اولان شطوندن مأخوذدر بعيد عن الحق يا خود بعيد عن الرحمه اولديغيچون اطلاق اولندى بو صورتده نونى
اصليه اولوب وزنى فيعال اولور قول ثانى شيط ماده سندن مأخوذدر كه احتراق معناسنه در ابليس قوت ناريه دن مخلوق
اولديغيچون اطلاق اولندى بو صورتده وزنى فعلان ونونى زائد اولور و برقول دخى واردر كه هلاك معناسنه اولان
شيطدن مأخوذ در تنه كه مؤلف ماده سنده اشعار ايلدى اسم اصليسى عزاز يل ايدى وشيطان مطلقا آزغين
عتو وتمرد صاحبى شخصه دينور كرك انس وكرك جن اولسون وعند البعض شيطان بردابه يعنى برجانور اسميدر
وحيه يه دينور بركونه خفيفة الجسم حيه اوله جقدر و بردرلو داغ وتمغا اسميدر كه دوه قسمنك قالچه سى باشندن
ديكنداو يلغى اوزرندن سكيره قدر باصيلور وشيطان الطاق باب قافده ذكر اولندى وشيطان الفلا فاى مفتوحه
ايله چول شيطانى ديمكدر كه مراد صوسزلقدر يقال اخذه شيطان الفلا اى العطش الشيطنة دحرجه
وزننده والتشيطن تدحرج وزننده شيطانلق ايلمك معناسنه دركه شيطان عملى كبى عمل ايلمكدن عبارتدر
يقال شيطن الرجل وتشيطن اذا فعل فعل الشيطان المشيطنة مدحرجه وزننده شيطان ديدكلرى تمغاى
مذكوره دينور المشاطن اسم فاعل بنيه سيله قيودن قوغه يى ايپله چكن آدمه دينور رؤس الشياطين برجنس
اوتك آديدركه پك قبيح اولور شطنان فتحاتله بروادى اسميدر شطون شينك ضميله برموضع ديدر شعثن
ثاى مثلثه ايله جعفر وزننده ابورويح ذؤيب نام صحابينك پدرى اسميدر الشعن فتحتينله دورى اوتلقدن
طاغيلوب دوكيلان يپراغه دينور الاشعان همزه نك كسريله برآدمك خصومتله آلنده اولان صاچه ياپشمق
معناسنه در يقال اشعن الرجل اذا ناصى عدوه المشعون پريشان وژوليده صاچه دينور يقال شعر مشعون
اى مشعث ومجنون لفظنه اتباع اولور يقال مجنون مشعون اى اتباع الاشعيان احمرار وزننده برآدمك
صاچى قارش مورش پريشان اولمق معناسنه در يقال اشعان شعره اذا تشعث المشعان محراب وزننده صاچى
طاغنق و پريشان آدمه دينور يقال رجل مشعان الرأس اى ثائره اشعثه الشغنة غين معجمه ايله غرفه وزننده
برآرقه بوكنه دينور كاره معناسنه وتازه چبوغه دينور جمعى شغن درصرد وزننده الشغرنة شغربه وزننده
ومراد فيدر كه كورشيجى خصمنى صرمه يه كتوروب يقمق معناسنه در يقال شغرنه بمعنى شغربه الشفن شين
فتحى وفانك سكونيله عاقل وزيرك واهل فطانت آدمه دينور يقال هو شفن اى كيس عاقل و برآدمك ميراثنى كوزه دن
يعنى وفاتيله ميراثنه منتظر اولان آدمه دينور يقال هوشفن له اى رقيب ميراثه وانتظار معناسنه در الشفن كتف
وزننده بو دخى عاقل وزيرك آدمه دينور الشفون قعود وزننده برآدمه كوزقويرغيله بقمق على قول اعراض
وجهيله بقمق يا خود كوزنى قالدروب متعجب كبى بقمق يا خود خوشلنميوب كراهت نظر يله بقمق معناسنه در يقال
شفنه وشفنه شفونا من الباب الثالث والرابع اذا نظر اليه بمؤخر عينيه او نظر فى اعراض اورفع طرفه ناظرا اليه
كالمتعجب او كاره الشافن والشفون صبور وزننده وجه مذكور اوزره نظر ايدون آدمه دينور الشفتنة
دحرجه وزننده جماع ايلمك معناسنه در يقال شفتن المرأة اذا جامعها الاشقان قافله اكرام وزننده برآدمك مالى
آزلمق معناسنه در يقال اشقن الرجل اذا قل ماله و آز عطيه و يرمك معناسنه در يقال اشقن العطية اذا قللها
الشقونة عمومه وزننده عطيه آز اولمق معناسنه در يقال اشقن العطية فشقنت شقونة من الباب الخامس اى قلت
الشقن شينك فتحيله والشقن كتف وزننده والشقين امير وزننده آزجه نسنه يه دينور يقال شئ شقن
وشقن وشقين اى قليل وعباس بن احمد بن محمد واسلم بن الفضل الشقانيان كه شداديان وزننده محدثلردر
مشكدانه ميمك ضميله عبد الله بن عامر نام محدثك لقبيدر طيب الرايحه اولمغله ملقب اولدى شلوبين فتحتينله
يا خود شاوبينه هايله مغربده بربلده در ابو على الشلوبينى النحوى اكا منسوبدر شمن فتحتينله ايرانده استراباد
قضاسنده برقريه در ابو على حسين بن جعفر الشمنى اورادندر شمونت شينك وميم مشدده نك فتحيله اندلسده
بربلده در اشمونين همزه مضمومه وتثنيه صيغه سيله صعيد اوسط قضاسنده بربلده آديدر اشمون جريس

همزه

مطلب

همزه مضمومه ومصغر بنيه سيله مصرده شطنوف نام قريه نحتنده برقريه آديدر الشن شينك فتحى ونونك
تشديديله طاغتمق معناسنه در يقال شن الماء على الشراب شنا من الباب الاول اذا فرقه ودشمن اوزره
هرطرفدن چاپل ايله اوشوتى ايتدرمك معناسنه مستعملدر يقال شن الغارة عليهم اذا صبها من كل وجه
وشن اسكى كوچك قربه يه دينور رشنه دخى دينور هايله جمعى شنان كلور شينك كسريله وحفص
بن عمر بن مرة الشنى صحابيدر وعقبة بن خالد وعمر بن الوليد وصلت بن حبيب التابعى الشنيون محدثلردر
وشن بن افصى برجماعتك پدريدر ومنه المثل * وافق شن طبقة * مثل مزبور طبق ماده سنده بيان اولندى
واعورشنى نام شاعر اول جماعتندر الاشنان همزه نك كسريله بو دخى طاغتمق معناسنه در يقال اشن الغارة
بمعنى شنها وقربه اسكيمك معناسنه در يقال اشنت القربة اذا اخلقت الشنين امير وزننده صوطملامق
معناسنه در يقال انقطع شنين الماء اى قطرانه واوزرينه صوقونمش سوده دينور كرك تازه وكرك طلومده اسكى
اولسون الشنانة ثمامه وزننده طامليان صويه دينور الشنان غراب وزننده صاچندى صويه دينور يقال
ماء شنان اى متفرق وصوغوق صويه دينور يقال ماء شنان اى بارد الشنة شينك فتحيله بو دخى كوچك اسكى
قربه يه دينور ووهب بن خالد الجاهلى لقبيدر ذوالشنه وهب بن خالد نام رهزن لقبيدر دائما رهزنلك ايدر ايدى
و يانده براسكى قربه طاشر ايدى الشنان سحاب وزننده شنأن كلمه سنده لغتدر كه بغض معناسنه در شنان
كتاب وزننده شام ترابنده بروادى آديدر الشنون صبور وزننده سموزه دينور يقال رجل شنون اى سمين وآرق
ومهزوله ديمكله ضد اولور يقال رجل شنون اى مهزول وآج وجايع معناسنه در ونه سموز ونه زبون اولان اركك
دوه يه دينور يقال جمل شنون اى بين المهزول والسمين التشان تشديد نونله تفاعل وزننده امتزاج ايلمك
معناسنه در يقال تشانا اذا امتزجا ودرى بوز يلوب بورشمق معناسنه در يقال تشان الجلد اذا تشنج وقربه
اسكيمك معناسنه در يقال تشانت القربة اذا اخلقت التشنن تفعل وزننده بو دخى درى بوز يلوب بورشمق
معناسنه در يقال تشنن الجلد اذا تشنج وقربه اسكيمك معناسنه در يقال تشننت القربة اذا اخلقت الاستشنان
ارقليوب زبونلمق معناسنه در يقال استشن الرجل اذا هزل وسوده پك آرزومند اولمق معناسنه در يقال استشن
الى اللبن اذا عام وقربه اسكيمك معناسنه در يقال استشنت القربة اذا اخلقت شنبه جهينه وزننده عقيل
قبيله سندن بربطن در وسقلاب نام قارئ مصرى پدرينك اسميدر شنا شينك كسريله الا وزننده اهوازده
برموضع آديدر الشنشنة زبرجه وزننده برچينم اته دينور على قول برپاره اته دينور تقول اكلت شنشنة من اللحم
اى مضغة اى قطعة منه وطبيعت ودأب وعادت معناسنه در يقال فيه من ابيه شنشنة اى طبيعة وعادة قال الشارح
ومنه المثل * شنشنة عرفها من اخزم * الشونة شينك فتحيله شاشقين و بون عورته دينور يقال امرأة شونة
اى حمقاء ولغت مصريه ده غله انبارنه دينور يقال بنى شونة اى مخزن غلة وغزو وجهاد ايچون دگزده طونانمش
كميه دينور كه طونانمه تعبير اولنور يقال جهزوا شونة كثيرة اى مركبا معدا للجهاد فى البحر التشون تفعل
وزننده برآدمك عقلى خفيف اولمق معناسنه در يقال تشون الرجل اذا خف عقله الشون عون وزننده برآدمك
باشنده شأن ديديكى چاتى يى آچمق معناسنه در كه شارحك بيانى اوزره بعض آدمك دماغى اوزره بوجك تحدث
ايلمكله اولبابده حاذق كمسه اولوركه سهولتله دماغك اوزرنى كه شأن ديدكلريدر آچوب اول بوجكى برتقريبله
اخراج ايدر يقال هو يشون الرؤس اى يفرج شئونها الشاهين جوارحدن بو اسمله معروف قوش اسميدر
شارحك بيانه كوره فارسيدر فى الاصل شاهلره مخصوص اولمغله آنلره نسبت اولنمشدر جمعنده شواهين وشياهين
دينور وشاهين ترازو قولنه دينور عمود الميزان معناسنه مترجم دير كه بو نده دخى فارسيدر تنه كه ترازو دلكنده ده
دينور الشين زين وزننده ومخالفيدر كه برنسنه يى لكه لبوب معيوب ايلمك معناسنه در يقال شانه يشينه شينا
ضد زانه الشين كسر شينله حروف مهموسه دن برحرفدر تنغيم وتفشيه صفتلرندن بهره داريعنى تلفظده انتشارى
اولوب وقف حالنده جريان صوتى متضمندر ومخرجى شجريعنى مفرج فدركه مخرج جيم جوارنده در التشين
تفعيل وزننده شين حرفى يازمق معناسنه در يقال شين شينا حسنة اذا كتبها وشين اسماء ندر شاذ بن شين محدثدر
وادريس بن بسام الشينى برشاعر اندلسى در المشاين ميمك فتحيله معايب ومقابح معناسنه در ظاهرا غير قياس
اوزره شين لفظنك جمعيدر حسن ومحاسن كبى شانه مصرده برقريه آديدر فصـــل الصاد الصين عين
وزننده منع وصرف ايلمك معناسنه در يقال صين الهدية عنا صينا من الباب الثانى اذا كفها ومنعها وآشق ايله
قار او بنياد آشيقلرى ويرد وطو بله او بنيان زارلرى مرامى اوزره دوزلدوب آتمق معناسنه در تاكه دلخواهى اوزده

اوتوره يقال صبن القامر الكعبتين اذا سوّاهما في كفه فضرب بهما الصبناء حمراء وزننده ذكر اولنان وجه اوزره
قمار اوينيان آدمك النه دينوركه مقامرينه غدرايدوب غلبه ايلمك ايچون بر تقريبله بر طرفه كوب اماله ايليه الصابون
هارون وزننده معروفدر طبيعتى حارّ ويابس ومفرّح بدندر مترجم ديركه مصباحده صرف ومنع معناسنه اولان
صبن مذكوردن فاعول اولمق اوزره مرسومدركه مبالغه‌در زيرا بدندن اوساخى منع وازاله ايدر فارسيده اكا بهود
دينور الصابونيّ مصرده برقريه‌در ابن الصابوني اد بادندر صيبون جيحون وزننده برموضعدر الاصطبان
افتعال وزننده والانصبان انفعال وزننده برنسنه‌دن منصرف اولمق معناسنه‌در يقال اصطبن عنه وانصبن
اذا انصرف اصبهان اصفهان شهريدر صادبابنده ذكر اولندى الصوتى تاى فوقيه ايله علبط وزننده وتانك
فتحيله ده لغتدر وكلام عربده بونك نظيرى يوقدر بخيل وناكس دينور الصحن لجن وزننده اورمق معناسنه‌در
يقال صحنه صحنا من الباب الثالث اذا ضربه وناس بينى اصلاحله خوشحال ايلمك معناسنه‌در يقال صحن بينهم
اذا اصلح وصحن ديدكلرى قاب ايله نسنه ويرمك معناسنه‌در يقال صحنه اذا اعطاه شيئا في صحن وديلنمك
معناسنه‌در يقال صحن الرجل اذا سئل وصحن آت وقاطر تغنك جوفنه دينوركه كوچك طبق طرزنده اولور
وبيوك كاسه‌يه دينور حالا صحن اطلاق اولنان قاب بومعناده‌در تقول اكلنا من الصحن اى العس العظيم وخانه‌نك
اورته‌ يرينه دينور يقال قعد في صحن الدار اى وسطها وزيل تعبير اولنان سازك برينه دينور ايكيسنه
صحنان دينور باقردن اولوب برى برينه چالارلر اكثرى وزراء مهترلرى نوبت ارالغنده ضرب ايدرلر الصحناة
والصحناءة قصر ومدّ ايله وصادلرك فتحيله وكسريله تركيده صلامورة ديدكلرى بدركه خرده بالقلرى طوزلايوب كوپه
طولديررلر منفسخ اولنجه ترك ايدوب بعده چالقيوب وسوزوب استعمال ايدرلر طعامه مشهى ومعده‌يى مصلحدر يقال
اطعمهم الصحناة والصحناءة وهى ادام يتخذ من السمك الصغار المصحنة مكنسه وزننده يصى چاناق طرزنده
بركونه قابه دينور الصحنة غرفه وزننده جره ديدكلرى قاره طاشلق تپه‌لرده اولان دوزجه‌يره دينور الصحون
صبور وزننده تپه‌كن ناقه‌يه دينور يقال ناقة صحون اى رموح الصحناء حمراء وزننده قولغك
ايچ يوزينك دبنه دينوركه بصمجه اولور الصيدن صيقل وزننده صرتلانه دينور وصيق طوقنمش كلبه وكچه‌يه
دينور وپادشاهه دينور وتلكى‌يه دينور ثعلب معناسنه وبرنوع كوچك جانور اسميدركه برآلنده كندى ايچون
يوه‌يايوب وآنى نابديد ايدر الصيدنانيّ ياى مشدّده ايله بودخى تلكى‌يه وذكر اولنان جانورجكه دينور وچرچى‌يه
وتحفچى‌يه دينور صيدلانى كبى الصعون اردبّ وزننده انجه بوينلو وكوچك باشلو دوه قوشنه دينور على قول
مطلقدر مؤنثى صعونه‌در الاصعان همزه‌نك كسريله برآدمك باشى كوچك وعقلى اكسك اولمق معناسنه‌در
يقال اصعن الرجل اذا اصغر رأسه ونقص عقله الاصعنان احرار وزننده برنسنه انجه ولطيف ونازك اولمق
معناسنه‌در يقال اصعن الشئ اذا دقّ ولطف المصعنة محمرة وزننده بوفقه ولطيف اولان قولغه دينور
يقال اذن مصعنة اى مؤللة الصغانة غين معجمه ايله سحابه وزننده چغانه فارسى معربيدركه تركيده دخى
چغانه ديرلر معروف سازدر حالا بودياراره متروكدر صغانيان صادك فتحيله ماوراء النهرده بربيوك ولايتدر
تصانيف كثيره صاحبى امام وحافظ اللغه حسن بن محمد بن حسن الصاغانى اورايه منسوبدر نسبتنده صغانى
وصاغانى دينور وصغانيان چغانيان معربيدر واسحق بن ابراهيم بن صيغون الصيغونى زاهد ومحدّثدر الصفن
صادك فتحى وفانك سكونيله وفتحيله خايه‌نك قابنه دينوركه طوربه سيدر وطعام يه‌جك سفره‌يه دينور
واسرمش دوه‌نك اغزندن چقان قزل دغارجغه دينور شقشقه معناسنه الصفنة ثمره وزننده صفن ايله
ايكى معناى اخيرده مرادفدر وچوبان چانطه‌سنه دينور الصفن صادك ضميله مطهره شكلنده دريدن
دوزلمش ابريغه دينوركه انكله ابدست آلنور وچوبان چانطه‌سنه دينوركه دريدن دوزوب ايچنه زاد وادواتنى وضع ايدر
التصافن تفاعل وزننده صويى حصه حصه بولشمك معناسنه‌در يقال تصافنوا الماء اذا اقتسموه بالحصص
الصفون قعود وزننده آت اوچ اياغى اوزره طوروب دردنجى طرنغى ديكمك معناسنه‌در يقال صفن
الفرس صفونا من الباب الثانى اذا قام على ثلاث قوائم وطرف حافر الرابعة وبرآدم اياقلرنى برآرايه كتوروب صف
ايلمك معناسنه‌در يقال صفن الرجل اذا صفّ قدميه وبرنسنه‌يى يره اورمق معناسنه‌در يقال صفن به الارض
اذا ضربه الصفن فتحتينله سنبله سى اولان اكينه دينور وشول بوه‌يه واننه دينوركه آرى مقوله سى حيوانلر
اوتلقلردن ويپراقلردن كنديلر ايچون ياخود باورولر ايچون اتخاذ ايدرلر التصفين تفعيل وزننده آرى مقوله سى
حيوان صفن ايدنمك معناسنه‌در يقال صفن الزنبور اذا اتخذ الصفن صفنه فتحاتله مدينه‌ده برموضعدر

صفينه جهينه وزننده بنوسليم ديارنده عاليه نام محلده بر بلده آديدر الصافن صاحب وزننده مالك بن
حريم الهمدانى فرسنك اسميدر مؤلف صافن تعبير اولنان طمردن سكوت ايلدى واول بوطك ايچ يوزندن
كيدن طمردركه ايچ يوزده‌كى طوبوغك اورته‌سندن ظاهر اولور صفين سجين وزننده رقه قربنده
نهر فرات كنارنده برموضع اسميدركه آنده امام بالحق امير المؤمنين كرّم الله وجهه ومعاويه بن ابى سفيان بيننده
وقعهٔ عظيمهٔ مشهوره واقع اولدى هجرتك اوتوزيدنجى سنه سنك ماه صفرى غره‌سنده وقوع بولمغله من بعد
ناس صفرده سفردن احتراز ايدر اولديلر مترجم ديركه مصباحك بياننه كوره اشبو صفين كلمه سى صف ماده‌سندن
فعلين دركه نونى زائده‌در ياخود صفون ماده‌سندن فعيل دركه نونى اصليه‌در پس بونده دخى امثالى كبى
ايكى كونه اعراب جارى اولور برى نونك ماقبلنده اولوب نون جمع سلامت كبى دائما مفتوح اولور صفين وصفون
دينور وبرى نون حرف اعراب اولور الصن صادك كسرى ونونك تشديديله دوه سدكنه دينور بول الابل
معناسنه شارح ديركه بونسخه‌لر غلطدر صواب اولان بول الوبر اولمقدركه آطه طوشانك سدكى اولور اودويه‌يه
خلط ايدرلر وصن برد عجوز كونلرندن اولكى كونك اسميدر وسپت طرزنده بركونه كلاتره دينوركه قپاقلى اولور
ايچنه اتمك قورلر الصنة صادك كسريله والصنان غراب وزننده قولتق رايحه‌سنه دينوركه بد ومنتن اولور
يقال ازال صنته وصنانه بالحمام اى ذفرابطه الاصنان همزه‌نك كسريله برآدمك قولتغى بدقوقمق معناسنه‌در
يقال اصنّ الرجل اذا صار ذا صنان وكبر ونخوتدن بورنى هوايه قالدرمق معناسنه‌در يقال اصنّ فلان اذا شمخ
بانفه تكبرا واو بكه‌لنوب طارلمق معناسنه‌در يقال اصنّ عليه اذا غضب وناقه كبه اولمغله بوغوره استكبار ايلمك
معناسنه‌در يقال اصنت الناقة اذا حملت فاستكبرت على الفحل وصو متغير اولمق معناسنه‌در يقال اصنّ الماء
اذا تغير وبرنسنه اوزره اصرار ايلمك معناسنه‌در يقال اصنّ على الامر اذا اصرّ وقسراغك قارننده قوزى
يومكله اناسنك قارننه ايلشوب باشيله اكسه‌سنه طوغرى قاقشدرمق معناسنه‌در يقال اصنت الفرس اذا نشب
ولدها في بطنها فدفع برأسه في خورانها الاصنّ اصمّ وزننده متغافل آدمه دينور يقال رجل اصنّ اى متغافل
الصنان شدّاد وزننده بهادر آدمه دينور يقال رجل صنان اى شجاع صنين سكين وزننده كوفه‌ده
برموضع آديدر الصون عون وزننده والصيان والصيانة كتاب وكتابه وزنلرنده حفظ ونكاه ايلمك
معناسنه‌در يقال صانه يصونه صونا وصيانا وصيانة اذا حفظه وآتك اياغى طاشرقدن ياخود نعلسز اولديغندن
طرنغى آزرده اولمغله طرنغك اوجيله بصمق معناسنه‌در يقال صان الفرس اذا قام على طرف حافره من وجى اوحفى
المصون مقول وزننده والمصوون اصلى اوزره اسم مفعولدر محفوظ معناسنه‌در پس بونده اعلال وعدم
اعلال جائزدر الاصطيان افتعال وزننده بودخى حفظ ايلمك معناسنه‌در يقال اصطانه اذا صانه الصوان
والصيان صادك حركات ثلاثيله جامدانه دينوركه ايچنده ملبوسات حفظ اولنور ايكنجيده ياء كسره‌يه مجاورتله‌در
يقال جعل الثوب في صوانه وصيانه وهو مايصان فيه الصوانة شدّاده وزننده دبر ومقعده اطلاق اولنور
اكثرى ضرطه‌يى صقلديغيچون وبرنوع طاش اسميدركه قاتى ومحكم اولور جمعى صوّان در شارحك بياننه كوره
چاقمق طاشى اوله‌جقدر الصين صادك كسريله كوفه‌ده برموضع آديدر واسكندريه‌ده برموضع آديدر
وكسكر نام محلده ايكى موضع آديدر وشرق جهتنده برمملكت آديدر اوانئ صينيه كه چينى طبقلر ومرطبانيلردر
اورايه منسوبدر شارحك بياننه كوره چين اولكه‌سيدركه صين آندن معربدر فغفور چينى معروفدر وحالا لفظ
فارسيله سينى تعبير ايتديكمز تبسى‌يه تعريبله صينى ديدكلرى دخى اورايه نسبتله‌در المصوان محراب وزننده
ياى غلافنه دينور الصبنة صادك كسريله واسط عراق آلتنده بربلده آديدر الصونة ثمره وزننده قوطويه
دينور يقال وضعه بالصونة اى العتيدة فصـــــــل الضاد المعجمة الضائن همزه‌نك كسريله ضعيف
وزبونه دينور يقال رجل ضائن اى ضعيف وسلوك قارنلى آدمه دينور يقال رجل ضائن اى مسترخى البطن
وطعامى قليل كوزل بدنلو آدمه دينور يقال هو ضائن اى الحسن الجسم القليل الطعم وآق وبصى قوملغه دينور
وقيون قسمنه دينور جمعى ضأن كلور ضادك فتحى وهمزه‌نك سكونيله ركب وراكب كبى وفتحتينله جائزدر همزه
ايچون وضئين كلور امير وزننده قاطن وقطين كبى مؤنثى ضائنه‌در جمعى ضوائن‌در مترجم ديركه مؤلفك بيانى
اخفش قولى اوزره‌دركه ضأن ضائنك جمعيدر معز وماعز كبى وسيبويه‌يه كوره ضأن ومعز اسم جنسلردر
الاضأن همزه‌نك كسريله برآدمك قيونى چوق اولمق معناسنه‌در يقال اضأن الرجل اذا كثر ضأنه وقيونلرى
كچيلردن سچوب آيرمق معناسنه‌در تقول اضأن ضأنك اى اعزلها من المعز الضنّى ضادك كسريله يابق تعبير

ایتدکاری بیوك طلومه دینورکه ایچنه یوغورد قیوب باغی چقمق ایچون چالقارلر الضأنة تمره وزننده سکیردن اولان بروندهلغه دینورکه دوه نك برونته بکروب بولاری اکابند ایدرلر الضبن ضادك کسریله شولیك بره دینورکه قازمقدن خلق عاجز اوله و بدنده قولتق ایله بوکورك ارالغنه دینور یقال احتمله فی ضبنه وهو مابین الابط والکشح الضبن غبن وزننده شول بوفقه صویه دینورکه اصلا آرتمز اوله کماسیذکر وضبن مصدر اولور منع وصرف ایلمك معناسنه درکه مهمله ایله صبن لفظنده لغتدر یقال ضبن الهدیة ضبنا من الباب الاوّل اذاکفها ومنعها و یوکی قولتق ایله بوکورارالغنه چالوب کوترمك معناسنه در ومنه اول الحمل الابط ثم الضبن ثم الحضن یعنی مراتب حملك اولی یوکی قولتغه چالوب کوترمکدر زیرا اول وهلهده حاملك قوّت ونشاطی برنده اولور بعده کیده رك فتورکلمکله اشاغیجه انوب صکره دخی اشاغی یه صبر یلور الضبن کتف وزننده والمضبون بونلرده اصلا آرتمز اولان بوفقه جه صویه دینور یقال ماء ضبن وضبن ومضبون ای مشفوف لافضل فیه ومضبون کوترمه دینور یقال رجل مضبون ای زمن الضبن فتحتینله اکسکلکه دینور یقال به ضبن ای وکس الضبنة ضادك حرکات ثلاثیله والضبنة فرحه وزننده برآدمك اهل وعیالنه دینور و بولداشنه قطعا نفع ومددی اولمیان ایشه یرامز بولداشه دینورکه آغرلقدن غیری منفعتی اولمیه یقال هو ضبنة وضبنة ای لاغناء فیه ولاکفایة من الرفقاء الاضبان همزه نك کسریله کوتورم قلمق معناسنه در یقال اضبنه الداء اذاازمنه و برنسنه یی قولتقله بوکورارالغنه چالوب کوترمك معناسنه در یقال اضبن الشیء اذاجعله فی ضبنه ومجلسده برآدمی یانك آلتنه آلوب صقشدرمق معناسنه در یقال اضبن فلانا اذاضیق علیه یعنی بان جعله تحت جنبه ضبینه سفینه وزننده بربطن پدر پدر بنوضابن وبنومضابن ایکی قبیله در الاضطبان افتعال وزننده بودخی برنسنه یی قولتقله بوکورارالغنه چالوب کوتورمك معناسنه در یقال اضطبنه اذاجعله فی ضبنه الاضبان همزهٔ مفتوحهایله یرتیجی جانورلری چوق اورمانلره ومحلّره دینور یقال زلواقی الاضبان ای المسابع الکثیرة السباع و بونك مفردی ضبن در فتحتینله الضحن فتحتینله برطاغك آدیدر ضحنان سکران وزننده مکه قربنده برطاغدر وبادیه ده بشقه برطاغك آدیدر الضحن ضادك وحای مهمله نك فتحیله بربلده آدیدر و بوابن سیده دن منقولدر واستشهادایچون جوهرینك جمله ضحن ماده سنده ایرادایلدیکی بیتی انشادایلمکله احدهمانك قولی مصحفدر الضدن ضادك فتحی ودالك سکونیله برنسنه یی اصلاح وتسهیل ایلمك معناسنه در یقال ضدنه ضدنا من الباب الثانی اذااصلحه وسهله ضدنی سکری وزننده برموضعدر ضدوان وضدیان سلمان وزنلرنده ایکی طاغلردر نونلری زائد اولمغله معتل بابنده اعاده اولنور الضیزن زای معجمه ایله حیدر وزننده حافظ وامین ومعتمد علیه آدمه دینور یقال رجل ضیزن ای حافظ ثقة وکشینك اولاد وعیالنه دینور یقال هم ضیزنه ای اولاده وعیاله کذلك شریکلرینه دینور وجلد وچالاك ساقی یه دینور ومطرباره دینور یقال هوضیزن ای بندارخزّان و بکره نك اورته سندهاولان اغاجلهساعد دیدکلری اغاج ارالغنه استواراولنان باقرپاره سنه دینور وشول ناخلف اوغلانه دینورکه پدرینك دیکرزوجه سی بابنده پدرینه مزاحم ایلیه یعنی انالغنه خیانتله قصدایدراوله یقال هو ضیزن ابیه اذاکان یزاحمه فی امرأته وقیودن صوچکن آدمه مزاحم ایدن کمسه یه دینور وبرصنم آدیدر الضیزان بیطار وزننده اصلا قسراغه اشماش آته دینور الضزن صادك فتحی وزایك سکونیله برآدمك رضا وارادهسی اولمیه رق النده اولان نسنه یی چکوب آلمق معناسنه در یقال ضزنه ضزنا من الباب الاوّل والثانی اذااخذ علی ماقی یده دون ماریده بوراده اخذ کلمهسی علی ایله صله لنمق استیلاء معناسنه باخود مستولیا تقدیرینه مبنی در التضازن تفاعل وزننده بری برینك اللرنده اولان نسنه یی آلمق بابنده طوتشوب اوغراشمق معناسنه در یقال تضازنا اذاتعاطیا فتغالبا الضبطنة دحرجه وزننده والضبطان فتحاتله ششمان آدم اموزلرنی وکوده سنی اوینادهرق یورمك معناسنه در یقال ضبطن الرجل ضبطنة وضبطانا اذامشی فحرك منکبیه وجسده مع کثرة لحم الضبطن والضبطان وصف مذکوراوزره اولان آدمه دینور الضغن ضادك کسری وغین معجمه نك سکونیله ناحیه معناسنه در یقال قعد فی ضغن ای ناحیة وطاغ قولتغنه دینورکه قوبتوسی اوله جقدرابط الجبل معناسنه در شارح ابط الجبل نسخه سنی تخطئه ایلمشدر ومیل وشوق وآرزو معناسنه در یقال به له ضغن ای میل وشوق وحقد وکینه معناسنه در الضغینة سفینه وزننده بودخی حقد وکینه معناسنه در یقال فی صدره ضغن وضغینة ای حقد الضغن فتحتینله درونده کین بغلمق معناسنه در یقال ضغن علیه ضغنا من الباب الرابع

اذاحقد ومیل ایلمك معناسنه در یقال ضغن الی الدنیا اذامال التضاغن تفاعل وزننده والاضطغان افتعال وزننده بری برینه درونلرنده کین طوتمق معناسنه در یقال تضاغنوا واضطغنوا اذاانطووا علی الاحقاد واضطغان برنسنه یی قولتق آلتنه آلمق معناسنه در یقال اضطغنه اذااخذه تحت حضنه الضاغن صاحب وزننده شول آته دینورکه ضرب اولنمدقجه مقدورنی ابراز ایلمز اوله یقال فرس ضاغن اذاکان مایعطی جریه الابالضرب الضغنة فرحه وزننده اکری قارغی یه دینور یقال قناة ضغنة ای عوجاء الضغنی ضادك فتحیله ارسلانه دینور الضفن دفن وزننده برجماعته همنشین اولمغه کلمك معناسنه در یقال ضفن الیهم ضفنا من الباب الثانی اذااتاهم یجلس الیهم وچفته ایله بغائطه اذارمی به وابش یورمك معناسنه در یقال ضفن بحاجته اذاقضی وجماع ایلمك معناسنه در یقال ضفن المرأة اذاجامعها ودوه ایاغیله یری چارپمق معناسنه در یقال ضفن البعیر برجله اذاخبط وناقه اوزره یوغوری حمل واغرا ایلمك معناسنه در یقال ضفن الشیء علی ناقته اذاحمله علیها و برآدمك قیچنه ایاغیله اورمق معناسنه در یقال ضفن فلانا اذاضرب برجله علی عجزه و برنسنه یی یره اورمق معناسنه در یقال ضفن به الارض اذاضرب بها وناقه یی صاغمق ایچون ممه لرنی ال ایله بارابه کتوروب طوپلمق معناسنه در یقال ضفن ضرع الناقة اذاضمه للحلب الاضطفان افتعال وزننده برکمسه کندی ایاغیله اکسه سنی اورمق معناسنه در یقال اضطفن الرجل اذاضرب قدمه مؤخرنفسه الضفن هجف وزننده والضفن طمر وزننده بودوره دینور وکمی ارسلانی کبی جثه سی بیوك احمق ونادانه دینور التضافن تفاعل وزننده یاردملشمق معناسنه در یقال تضافنوا علیه اذاتعاونوا الضیفن حیدر وزننده که طال قاوغه دینور فاء بابنده ذکراولندی زیرا نونی زائده درکه ضیفك تابعی اولدیغنه یاخود ضیفدن فضله اولدیغنه اشارتدر شارح دیرکه بعضلر معناسی اولدن اخذ ایلمکله نونی اصلیه اولور الضمان امان وزننده والضمن امن وزننده کفیل اولمق معناسنه در یقال ضمن الشیء و بالشیء ضمانا وضمنا من الباب الرابع اذاکفله وکوترم اولمق معناسنه مستعملدر کفیل عهده یه ملازم اولدیغی کبی کوترم دخی مکاننه ملازم اولور یقال ضمن الرجل اذاصار زمنا الضامن والضمین امیر وزننده کفیل اولان آدمه دینور ضامن ذوضمان معناسنه در یقال هوضامنه وضمینه ای کفیله التضمین تفعیل وزننده برنسنه یی برکمسه یه الزام ومدیون ایلمك معناسنه در تقول ضمنته الشیء اذاغرمته شارح دیرکه اودتمك معناسی بونك لازمیدر و برنسنه یی برظرف ایچره قومق معناسنه در یقال ضمن الشیء فی الوعاء اذاجعله فیه التضمن تفعل وزننده تضمینه مطاوعدرکه تضمینی قبول ایلمك معناسنه در تقول ضمنته الشیء فتضمنه عنی ای غرمته فالتزمه و برنسنه یی حاوی ومشتمل اولمق معناسنه در تقول فهمت ماتضمنه کتابك ای ما اشتمل علیه المضمن معظم وزننده اهل بدیع اصلاحنده شول شعره اطلاق اولنورکه اکا غیرك شعرندن بربیت الحاق اولنمش اوله لکن مشهور دکل ایسه تنبیهی لازمدر لکن مصراع واحد ایله تضمین جائزدر یقال شعر مضمن اذاضمن به بیت من الاخر کذلك شول بیته اطلاق اولنورکه معنا ومفهومنك تمامی مابعدینه موقوف ومرهون اوله مترجم دیرکه عائشه باعونیه نك اشبو قطعه دلاراسی کبی

کأنما الخال تحت القرط فی عنق بدا لنا من محیا جل من خلقا
نجم بدی فی عمود الصبح مستترا تحت الثریا قبیل الشمس فاحترقا

ومضمن برآخر آواز دخی قوشلمینجه وقوف ممکن اولمیان آوازه یه اطلاق اولنور یقال صوت مضمن ای لایستطاع الوقوف علیه حتی یوصل باخر الضمن ضادك کسریله برنسنه نك داخلنه اطلاق اولنور ومنه ضمن الکتاب ای طیه الضمنة غرفه وزننده مرض وعلته اطلاق اولنور یقال به ضمنة ای مرض وکوترملکه دینور یقال به ضمنة ای زمنة الضمن کتف وزننده عاشق وآشفته یه دینور یقال رجل ضمن ای عاشق وکوترمه دینور جمعی ضمنی کلور مرضی کبی ومنه قول عبدالله بن عمرو بن العاص من اکتتب ضمنا بعثه الله ضمنا یوم القیامة ای من کتب نفسه فی دیوان الضمنی والزمنی یعنی برآدم جهاده کیتمامك ایچون کندیسنی کوترم دفترینه قید ایتدرسه حق جل وعلا آنی یوم قیامتده کوترم اولهرق بعث ایدر وضمن بدنده کسر ونقصان کبی علته مبتلا آدمه دینور یقال رجل ضمن ای مبتلی فی جسده الضمن فتحتینله والضمان والضمانة سحاب وسحابه وزننده بونلرده اسملردرکوترملکه دینور المضمون معلول معناسنه در ومنه یقال هو مضمون الیدای مخبونها و بابانك صلبنده اولان ذریته اطلاق اولنور جمعی مضامین درنته که آنانك صدرنده اولان ذریتلره ملاقیح دینور قال الشارح وفیه الحدیث انه نهی عن بیع المضامین وهی مافی اصلاب الفحول ومضمون بررجل اسمیدر الضامنة شهرلر وکویلر ایچره نابت اولان خرما

آغاجلرینه دینور علی قول حصارك ایچنده اولوب دائرا مادار حصار آنلری دیوار بستانك كبی احاطه ایلمش اوله
بونده ضامنه مضمونه معناسنه‌در الضنن فتحتیله دلیر و بهادره دینور یقال رجل ضنن ای شجاع الضنین
امیر وزننده بخیل آدمه دینور الضنانة سلامه وزننده والضن ضادك كسریله بخل ایلمك معناسنه‌در كه
بوندن لسانمزده اسركمك ایله تعبیر اولنور مثلا اهل علمك بر آدمه كتاب و یرمسی كبی و بر نفیس نسنه‌یی سائردن
دریغ ایدوب و یرمكه قیامه یوب كندی آلیقومق كبی یقال ضن بالشیء ضنانة وضنا من الباب الرابع والثانی اذا
بخل به وضن ضادك كسریله بر آدمه خاص اولان نسنه‌یه دینور كویا كه آنی غیره فدا ایلمكه بخل ایدر ضنون
معناسنه‌در تقول هو ضنی ای خاص بی الضنائن ضنینه‌نك جمعیدر كه بركسنه‌یه مخصوص قلنمش نسنه‌یه
دینور ومنه ضنائن الله ای خواص خلقه مؤلف بونكله اشبو حدیثه اشارت ایلمشدر قال النبی علیه السلام ان لله
ضنائن من خلقه یحییهم فی عافیة ویمیتهم فی عافیة المضنة میمك فتحی وضادك فتحیله وكسریله محل بخل ودریغ
اولان شیئه دینور یقال هذا علق مضنة ای نفیس یضن به ضنة ضادك كسریله عربدن بش قبیله آدیدر ضنة
بن سعد قضاعه‌ده وابن عبد عذره‌ده وابن الحلاف اسد بن خزیمه‌ده وابن العاص ازد‌ده وابن عبد الله بنو نمیر‌ده در كه
مراد قبائل مرقومه درونده خارجدن ملحق بر قبیله‌در جوهرینك قبیلهٔ واحده‌یه تخصیصی قصوری متضمندر
المضنون غالیه‌یه دینور كه قلیه مسك تعبیر اولنان عطردر غالیه اسمنی ابتدا حضرت معاویه وضع ایلدی المضنونة
آب زمزمك اسمیدر الضنان شداد وزننده ابن المسان در كه شعرادندر الاضطنان افتعال وزننده بخیل اولمق
معناسنه‌در یقال اضطن الرجل اذا بخل الضون عون وزننده پنیر مایه سنه دینور انفحه معناسنه الضونة
تمره وزننده كوچك قیز جغزه دینور صبیهٔ صغیره معناسنه و بر آدمك اولادی چوق اولمق معناسنه‌در یقال ضان
الرجل یضون ضونا اذا كثر ولده التضون تفعل وزننده بودخی بر آدمك اولادی چوق اولمق معناسنه‌در یقال
تضون الرجل اذا كثر ولده الضانة حاله وزننده دوهنك برونده چور دكلری بروندرغه‌یه دینور بره معناسنه الضیون
حیدر وزننده اركك كدی‌یه دینور جمعی ضیاون در ضین ضادك كسریله یمنده شهر صنعاء ترابنده بر بیوك
طاغك آدیدر فصل الطاء الطبن طانك فتحی و بانك سكونیله وفتحیله ناسدن جمع كثیره دینور یقال جاء
طبن من الناس ای جمع كثیر وطبن طانك حركات ثلاثیله وصرد وزننده بر كونه لعب اسمیدر كه فارسیده اكاسدره
دینور تركیده طوقورجون دیدكلری او یوندر عربیده قرق دخی دینور و كركس و برنجی جانور طلوتمق ایچون
قیانه ودوزاغه قودقلری جیفه‌یه دینور الطبن طانك ضمیله طبوره یاخود لاغوته‌یه دینور تقول رأیته یضرب
الطبن ای الطنبور او العود الطبنة غرفه وزننده طبن آوازنه دینور الطبنة طانك كسریله زیركلكه دینور فطنه
معناسنه جمعی طبن‌در عنب وزننده یقال هو اهل الطبنة ای الفطنة الطبن فتحتینله والطبانة سلامه وزننده
والطبانیة كراهیه وزننده والطبونة عمومه وزننده فهم وادراك ایلمك معناسنه‌در یقال طبن له وطبن طبنا
وطبانة وطبانیة وطبونة من الباب الرابع والثانی اذا فطن له الطبن كتف وزننده والطابن صاحب وزننده
فطانتلو مدرك آدمه دینور الطبن غبن وزننده آتشی سو یمسون دیو كومك معناسنه‌در یقال طبن النار طبنا
من الباب الثانی اذا دفنها لئلا تطفأ وناس معناسنه مستعملدر كه مراد مجهول الحال كسه دیمكدر یقال ما ادری
ای الطبن هو ای ای الناس الطابون آتش كومدكلری یره دینور المطابنة مفاعله وزننده چقوری اشاغیلتمق
معناسنه‌در تقول طابن هذه الحفیرة ای طأمنها وطأطأها وموافقت معناسنه‌در یقال طابنه اذا وافقه الاطبئنان
اطمینان وزننده ومرادفیدر كه تمام قرارلشمق معناسنه‌در یقال اطبأن بالمكان اذا اطمأن طوبانیه طانك ضمیله
فلسطین نواحیسنده بر قلعه‌در الطحن طانك فتحی وثای مثلثه‌نك سكونیله طرب ونغمه وآهنكه دینور الطحن
طانك فتحی وحیمك سكونیله تاوه‌ده نسنه قاورمق معناسنه‌در یقال طحن الشیء طحنا من الباب الاول اذا قلاه
المطحن معظم وزننده تاوه‌ده قاورلمش نسنه‌یه دینور الطاجن صاحب وزننده والطیجن حیدر وزننده
تاوه‌یه دینور ایكیسیده معربدر یعنی تابهٔ فارسی معربیدر الطحن طانك فتحی وحای مهمله‌نك سكونیله اون
اكوتمك معناسنه‌در یقال طحن البر طحنا من الباب الثالث اذا جعله دقیقا و بلان دكرمی قیورلمق معناسنه‌در
یقال طحنت الافعی اذا استدارت الطحین تفعیل وزننده بودخی اوكوتمك معناسنه‌در یقال طحن البر یعنی
طحنه المطحان محراب وزننده دكرمی قیورلوب كوج اولان یلانه دینور الطحن طانك كسریله اونه دینور
دقیق معناسنه ومنه المثل * اسمع جعجعة ولا اری طحنا * یعنی دكرمنك كورلتیسنی اشیدیورم اما اوتی كوره میورم
دیمكدر بر نسنه‌یی و یرمكه وعد ایدوب و یرمین كسه حقنده ضرب اولنور الطحن صرد وزننده بودور آدمه

دینور و بر بوجك آدیدر وابن عفرین دیدكلری جانوره دینور كه عفر ماده سنده بیان اولندی الطاحونة دكرمنه
دینور الطواحن آزی دیشلره اطلاق اولنور مفردی طاحنه درغریبدر كه مؤلف سین بابنده ضرس لفظنی
سن ایله تفسیر ایدوب بوراده طواحنی اضراس ایله تفسیر ایلدی اصول سائره‌ده طواحنی ضواحكدن اونه آلتلو
اوستلو اون ایكی آزی دیشلر ایله مبین‌در الطحون صبور وزننده اوجبوز مقدار قیونلره دینور و پك چوق
عسكره دینور یقال كتیبة طحون ای عظیمة وجنك وقتاله دینور وچوق دوه‌لره دینور بونلرك جمله‌سی اوغرادقلری
نسنه‌لری طحن ایلدیكیچون الطحانة شداده وزننده بودخی چوق دوه‌لره دینور الطاحن صاحب وزننده
خرمن دوكمك ایچون بری برینه چاتدقلری اوكوزلردن خرمن اورته‌سنده دائرا اولانه دینور الطحان شداد
وزننده دكرمنجی‌یه دینور اكر اشبو طحن ماده‌سندن مأخوذ اولورسه منصرف اولور كه وزنی فعال اولور واكر
بسط معناسنه اولان طح ماده‌سندن اولورسه غیر منصرف اولور كه وزنی فعلان اولور مترجم دیر كه اهل مغرب
اصطلاحنده بزونكه طحان اطلاق اولنور كو یا كه ایكی طاش بینی حبه اوزره جمع ایدر نته كه آكا سمار المقراض
دخی اطلاق اولنور كه مقص پرچینی دیمكدر الطحانة كتابه وزننده دكرمنجیلك حرفتنه دینور یقال یدبر معیشة
عیاله بالطحانة ای بحرفة الطحن الطرن طانك ضمیله حریر لباسه وتفتكدن منسوج شالی وصوف مقوله‌سنه دینور
یقال جاء وعلیه طرن ای خز الطارونی ذكر اولنان لباسدن برجنسك اسمیدر الطرینة دحرجه وزننده مستلكدن
شوریده اولمق معناسنه‌در یقال طرین الشرب اذا اختلطوا من السكر بوراده شرب كلمه‌سی شین مفتوحه ایله شاربدن
اسم جمعدر الطرین درهم وزننده صویق چاوره دینور نته كه غرین سیل صویی كتوردیكی چاوره دینور
بو معنادندر كه فلان بك او یكه لنوب خشم وغضب ایتدی دیجك یرده اتی بالطرین والغرین دیرلر طریانه طانك
ونونك كسریله مغربده بر بلده آدیدر اطرون اسلوب وزننده فلسطین ایالتنده بر بلده‌در طرون صبور وزننده
ارمینیه اولكه‌سنده بر موضعدر طورین طانك ضمیله ری قضاسنده بر قریه آدیدر طركونه طانك وراء مسدده‌نك
فتحی وكافك ضمیله اندلسده بر بلده در ومغربده بر موضع آدیدر طبسانیة طانك فتحیله اشبیلیه ایالتنده بر بلده
آدیدر طس حم كلمه‌سی كبی سور قرآنیه‌دندر جمعنده همان ذوات طس دینور طواسین دیمك جائز دكلدر
الطعن لعن وزننده دورتمك وسانجمق معناسنه‌در یقال طعنه بالرمح طعنا من الباب الثالث والاول اذا ضربه
ووخزه وطعن وطعنان فتحاتله بر كسه‌یی زباندرازلقله قدح وتعییب ایلمك معناسنه مستعملدر یقال طعن فیه
بالقول طعنا وطعنانا اذا قدحه وعابه و بر یه‌یه كتمك معناسنه مستعملدر یقال طعن فی المفازة اذا ذهب وبتون كیجه
اكلنموب كتمك معناسنه مستعملدر یقال طعن اللیل اذا سار فیه كله وآتك دیز كنی اوزادوب كركی كبی اشدرمك
معناسنه مستعملدر یقال طعن الفرس فی العنان اذا مده وتبسط فی السیر و بر كسه مطعون اولمق معناسنه‌در یقال
طعن الرجل علی المجهول اذا اصابه الطاعون المطعون والطعین امیر وزننده مزراق مقوله‌سیله دورتلمش
كسه‌یه دینور طعینك جمعی طعن كلور طانك ضمیله المطعان والمطعن محراب ومنبر وزنلرنده عدو یه كثیر
الطعن اولان مزراق صاحبنه دینور جمعلری مطاعین ومطاعن كلور التطاعن تفاعل وزننده والطعان
كسرتینله ونونك تشدیدیله والاطعان تشدید طایله افتعال وزننده واطعان قتال وزننده مزراق دورتشمك
معناسنه‌در یقال تطاعنوا فی الحرب تطاعنا وطعنانا واطعنوا اطعانا وطاعنوا طعانا اذا طعن بعضهم بعضا
الطاعون و باء علتنه دینور جمعی طواعین كلور مترجم دیر كه طاعون مبالغه‌در زیرا اكا وخز الجن اطلاق اولنور
بو حادثه اكثریا و باء زماننده ظهور ایدر قانونده وتذكره‌ده اسباب وادویه‌سی مفصلا مشروحدر مریضك
نفسندن احتراز ایتمك واجبه‌دندر و باذن الله تعالی ساریدر الطعثنة طانك وثای مثلثه‌نك فتحیله بدخوی
و بدمشرب عورته دینور یقال هی طعثنة ای السیئة الخلق وچوق قیونلره دینور یقال غنم طعثنة ای كثیره
الطفن طانك فتحی وفانك سكونیله اولمك معناسنه‌در یقال طفن الرجل طفنا من الباب الاول اذا مات وحبس ایلمك
معناسنه‌در یقال طفنه اذا حبسه الطفانیه علانیه وزننده شتم ودشنام كلماتندندر رجال ونسوانه تفوه اولنور
كو یا كه قرین موت اوله‌سن دیو آزارلقدن كنایه‌در یقال علاه بالطفانیة ای بالشتم الطفانین طانك فتحیله یلان
سوزه دینور و بیهوده ولاطائل سوزه دینور یقال اتی بالطفانین ای الكذب وما لا خیر فیه من الكلام والیقومغه
دینور حبس معناسنه وتخلف ایلمكه دینور بونلرك جمله‌سنده اسمدر الاطفنان اطمینان وزننده ومرادفیدر كه
قرارلشمق معناسنه‌در یقال اطفأن بالمكان اذا اطمأن و بر كسه خوشخوی اولمق معناسنه‌در یقال اطفأن الرجل
اذا حسن خلقه الطمن امن وزننده صفت مشبهه‌در ساكن وآرمیده معناسنه‌در جمعی طمون‌در طانك ضمیله

يقال ازعج فصار طمنا اى ساكنا المطمئن مشمعل وزننده بودخی سکون وآرام اوزره اولان آدمه دینور مترجم دیرکه
نفس مطمئنه بو معنادندرکه عین الیقین مرتبه سیدر بعده راضیه ومرضیه در ابتدا اماره در بعده ملهمه درکه علم
الیقین مرتبه سیدر علماء ظاهرك غایت سلوکلری بو مرتبه در و بورؤیا مرتبه سیدر بوندنصکره جمیع اطوارده حل
مشکلاته قادر مرشد کاملك ارشادیله مطمئنه رتبه سنه ترقی اولور که راضیه ومرضیه آنك صفاتندندر و بوراده ظلمت
شك ووهم وخیال مضمحل اولور و بونك نهایتنده رجوع قهقری متصور دکلدر اذلاریب للراسخ ولارجوع
للواصل الاطمینان اشمعلال وزننده ساکن و برقرار اولمق معناسنه در یقال اطمأن بالمکان اذا قر وسکن واطمینان
وطمانینه طانك ضمیله برکسنه یاخود برنسنه یه اعتماد وربط قلب ایدوب آنکله آرام وسکونت بولمق معناسنه مستعملدر
یقال اطمأن الی کذا اطمینانا وطمانینة اذا سکن الیه ووثق به فهو مطمئن وذاك مطمأن وتصغیره طمیئن شارح دیرکه
طمانینه اسم ایکن مؤلف مصدر موضعنده استعمال ایلمدی یقال فیه طمانینة ای سکون وقرار الطمأنة دحرجه وزننده
برنسنه بی قرارلشدروب اوتوراقلی ایلمك معناسنه در یقال طمأن ظهره بمعنی طأمنه ومزعج ومضطرب ایکن ساکن
وآرمیده اولمق معناسنه در یقال طمأن من الامر اذا سکن مصباحده مرسومدرکه اشبو اطمأن بابنده اصل اولان الفلة
اولمقدر احمار واسواد کبی لکن ساکنیندن اجتنابله علی غیر القیاس مهموز ایدیلر وعند البعض اصلی همزهٔ متقدمه
ایله اولوب علی غیر قیاس همزه بی میمدن تأخیر ایلدیلر بدلیل قولهم طأمن الرجل ظهره پس طمأنه طأمنه دن مقلوب
اولور و بعضا تسهیل همزه ایله طامن دخی دیرلر طمین سکین وزننده روم دیارنده بر بلده در الطن طانك فتحی ونونك
شده سیله بر نوع تازه خرما اسمیدر که قزل ویك طتلو اولور الطن طانك ضمیله انسانك وسائر حیوانك بدننه دینور جمعی
اطنان وطنان کلور طانك کسریله و بوکی یوکلندکدنصکره ایکی دنکی ارالقنه وضع اولنان برمقدارجه یوکه دینور که
فارسی لفظله سربار تعبیر اولنور یقال وضع بین العدلین طنا ای علاوة وقامش دمه لرینه دینور مفردی طنه در
یقال اخذ طنا من القصب ای حزمة الطنین امیر وزننده سینك وزردیسنه ولکن مقوله سنك چکردیسنه
دینور یقال کلامه کطنین الذباب او الطست ای صوته ووزردمق وچکره مك معناسنه مصدر اولور یقال
طن الذباب والطست طنینا من الباب الاول اذا صوت قصیدهٔ طنانه بوندندرکه هر محلده وهر دیارده شهرت
وآوازه صاحبیدر واولمك معناسنه مستعملدر یقال طن الرجل اذا مات الطنطنة زلزله وزننده بودخی وزردمق
وچکره مك معناسنه در لکن مکررا اولمغله زیاده بی متضمن اولدیغی غیرسنبردر وبز وبز اوتمك وچیك چیك
چکره مك تعبیر اولنور یقال طنطن الذباب او الطست اذا صوت ویقال طنت الاذن وطنطنت وطنطنه طنبور
مقوله سی سازك وغیرینك طنقردیسنی حکایه اولور تقول سمعت طنطنة الطنبور وهی حکایة صوته التطنین
تفعیل وزننده طنین معناسنه در یقال طنن الذباب بمعنی طن الاطنان همزه نك کسریله چکرتمك معناسنه در
یقال اطن الطست اذا صوته وبر کیکلی عضوی قطع ایلمك معناسنه مستعملدر زیرا اوردقده ابتدا چکردیسی
ظهور ایدر پس ملازمه علاقه سنه یاخود استعاره یه مبنی اولور یقال اطن ساقه اذا قطعها الطنی طانك ضمیله
تنومند آدمه دینور یقال رجل طنی ای جسیم الطنطان سلسال وزننده غریو وفریاد معناسنه در یقال رجل
ذو طنطان ای ذو صخب طوانه تمامه وزننده بر موضع آدیدر الطین طانك کسریله بالچغه دینور که معروفدر
فارسیده کاف مکسوره ایله کل دیرلر الطینة ها ایله بالچقدن بر پارچه یه دینور یقال جعل علیه طینة الختم وهی
قطعة منه ودمیاط قربنده بر بلده آدیدر وخلقت وجبلت وسرشت معناسنه مستعملدر یقال له طینة طیبة
ای خلقة وجبلة الطین زین وزننده بالچغی کوزل یوغورمق معناسنه در یقال طان الطیان یطون طینا
اذا احسن عمل الطین و بالچقله مکتوب مهرلمك معناسنه در که حالا لوك مومیله مهرلنور سلفده بالچقله مهرلنور ایدی
یقال طان کتابه اذا ختمه بالطین التطین تفعل وزننده بالچغه بلاشمق معناسنه در یقال تطین الرجل
اذا تلطخ بالطین الطیانة کتابه وزننده چامورجیلق صنعتنه دینور یقال هو ماهر فی طیانته ای صنعة الطین التطیین
تفعیل وزننده چامور صیوامق معناسنه در یقال طین السطح اذا طلاه بالطین المطین امیر وزننده چامور صیوانمش
طام ویا دیواره دینور پس بو غیر قیاس اوزره اولور یقال طین السطح فهو مطین لکن امهات سائره ده ثلاثیدن دخی
مصوغ اولمق اوزره مرسومدر الطیان حال وزننده چامورلی یره دینور یقال مکان طیان ای کثیر الطین
بونك اصلی طائن اولوب قلب وحذف اولنمشدر مطین محدث وزننده محمد بن عبدالله الحافظ
لقبیدر صباوتنده چامورا کلنه مولع اولمغله ملقب اولمشدر فلسطین کذشامده رایالتدر طاء بابنده
ذکر اولندی مؤلف بوراده ایرادیله جوهری یه تعریض ایلمشدر فصــــــل الظاء المعجمة

ظران کتاب وزننده بر موضع آدیدر الظعن ظانك فتحی وعینك سکونیله وفتحتیله برسمته کوچوب کتمك
معناسنه در یقال ظعن الرجل ظعنا من الباب الثالث اذا سار الاظعان همزه نك کسریله کوچورمك معناسنه در
یقال اظعنه اذا سیره الظعینة سفینه وزننده هودجه ومحفه یه دینور ایچنده نسوان اولسون کرك اولمسون جمعی
ظعن در ظانك ضمیله وظعن در ضمتیله وظعائن در واظعان در یقال شد الظعینة علی الجمل ای الهودج
وظعینه محفه نشین اولان خاتونه اطلاق اولنور یقال فی الهودج ظعینة ای امرأة مادامت فیه الاظعان تشدید
ظا ایله افتعال وزننده محفه یه بنمك معناسنه در تقول اظعنت الظعینة اذا رکبته الظعون صبور وزننده شول
دوه یه دینور که کوچ مقوله سی اعمال ایچون قوللنلوب ویوك یوکلوراوله یقال له ظعون ای بعیر یعتمل ویحمل علیه
الظعان کتاب وزننده محفه بغلیه جق ایپه دینور مظعون اسمادندر عثمان بن مظعون اصحاب کرامدن مدینه ده
الك اول وفات ایدن ذاتدر ذو الظعینه جهینه وزننده بر موضعدر ظاعنه ابن مر در که بر قبیله پدریدر الظن
ظانك فتحی ونونك تشدیدیله اعتقاد غیر جازمك وجود وعدمی بیننده راجح اولان تردده دینور که فارسیده کمان
وزکیده صانمه وسزمه تعبیر اولنور جمعی ظنون واظانین کلور تقول هو عندظنی کذا وهو التردد الراجح بین طرفی
الاعتقاد الغیر الجازم و بعضا علم و یقین موضعنه وضع واستعمال اولنور یقال قاله عن ظن ای عن علم شارح دیرکه
فی الاصل ظن مصدر در اسم اوله رق دخی مستعملدر یقال ظنه ظنا من الباب الاول مؤلف بصائرده دیدیکه
ظن مجرد اماره دن حاصل علمدن عبارتدر تقوی بولدقده علم و یقینه مؤدی اولور ویك ضعیف اولدقده توهم
حدینی تجاوز ایلمز وقوتی صورتنده یاخود قوی صورتیله متصور اولدقده تحقیقه دال اولان مثقله یاخود مخففه
ان کلمه سنه مقارنا استعمال اولنور وضعیف اولدقده شکه دال اولان ان مکسوره ایله استعمال اولنور انتهی الظنه
ظانك کسریله تهمت معناسنه در جمعی ظنن در عنب وزننده یقال فیه ظنة ای تهمة الظنین امیر وزننده
تهمت اولنان آدمه دینور یقال رجل ظنین ای متهم الاظنان همزه نك کسریله برآدمه تهمت ایلمك معناسنه در
یقال اظنه اذا اتهمه و برآدمی عرضهٔ تهمت قلمق معناسنه در که کندیسنه کلان تهمته آنی قرشو طوتوب آنی تهمتلو
چقرمقدن عبارتدر تقول اظننته ای عرضته للتهمة الاظنان تشدید ظا ایله افتعال وزننده برآدمی تهمتلو قلمق
معناسنه در ومنه قول ابن سیرین لم یکن علی کرم الله وجهه یظن فی قتل عثمان رضی الله عنه بتشدید الظاء
وعلی زنة المجهول اصلی یظتن ایدی تاء طا یه قلب اولندقدنصکره ظا یه نقل وادغام اولندی بوراده یفتعل
من تظنن نسخه لری غلطدر صواب اولان من الظن اولمقدر التظنی تدنی وزننده ظن وکمان قوللنمق
معناسنه در یقال لبس الامر بالتظنی وهو اعمال الظن بونك اصلی تظنن ایدی نون اخیره یایه قلب اولندی الظنون
صبور وزننده ضعیف و بیمجال آدمه اطلاق اولنور یقال رجل ظنون ای ضعیف وحیله ورأی وتدبیری قلیل
آدمه اطلاق اولنور یقال رجل ظنون ای القلیل الحیلة وشول خاتونه دینور که شان وشرفی اولمغله هر کس
تزوجنه خواهشکر اوله یقال امرأة ظنون ای لها شرف تتزوج وشول قیویه اطلاق اولنور که صویی وارمیدر
یوقیدر معلوم اولمیه یقال بئر ظنون ای لا یدری افیها ماء ام لا وصویی آزجه اولان قیویه اطلاق اولنور یقال بئر
ظنون ای القلیلة الماء وشول بورجه اطلاق اولنور که آلان آدم ادا ایدرمی یوخسه ایتمزمی معلوم اولمیه یقال دین
ظنون اذا کان لا یدری ایقضیه آخذه ام لا المظنة میمك فتحی وظانك کسریله اسم مکاندر برنسنه نك آنده اولمسی
ظن اولنان محله دینور یقال هو مظنة للخیر ای موضع یظن فیه وجوده مترجم دیرکه قیاس اولان ظانك فتحیله
اولمقدر ابن اثیرك قولی اوزره ظانك کسری آخرنده کی هاء ایچوندر بعضلر دیدیلرکه بو مقوله اسم مکانه تاء الحاقی
بقعه اراده سنه یاخود مبالغه یه محمولدر لکن بونلر سماعیدر نته که شافیه شروحنده مشروحدر
فصــــــل العین المهملة العبن عینك فتحی وبانك سکونیله جسم خشن وغلیظ اولمق معناسنه در
یقال عبن جسمه عبنا من الباب الاول اذا غلظ وخشن العبن ضمتیله اتلو جانلو یاقشقلو کوزل آدملره دینور
یقال رجل عبن ای سمان ملاح شارح دیرکه ظاهرا مفردی اعبن در العبن فتحتیله ونونك تشدیدیله والعبنی
الف مقصوره ایله ایری وجثه لو اولان کرکس قوشنه وارکك دوه یه دینور ثانیك مؤنثنده عبناة وجمعنده عبنیات
دینور الاعبان همزه نك کسریله بیوك جثه لو دوه ایدنمك معناسنه در یقال اعبن الرجل اذا اتخذ جملا عبنی
العبناة عرفه وزننده دوه قسمنده اولان قوت وزور دینور کرك جمل وکرك ناقه اولسون العتن عینك وتای
فوقیه نك ضمیله باوز وقوی وشدید آدملره دینور مفردی عتون وعاتن در یقال رجل عتون وعاتن ای شدید
العتن عینك فتحیله برآدمی عنف وزور ایله قاقبورمك معناسنه در یقال عتنه الی السجن عتنا من الباب الثانی

والاول اذا دفعه شديدا عنيفا الاعتان همزه نك كسريله بور جلوبه يك شدت وتقاضا ايله رنجيده ايلمك معناسنه در
يقال اعتن على غريمه اذا آذاه وتشدد ده عتان كتاب وزننده خيبر قرشوسنده برصو آديدر العثن عينك كسرى
وثاء مثلثه نك سكونيله برنوع بيراق اسميدر كه تازه ايكن مواشى قسمى رعى ايدرلر ودواب و واشى به كركى كبى
تقيد وتيمار ايله اصلاح ايدن آدمه دينور يقال هو عثن مال اى مصلحه وسايسه وقبون بوكنه دينور عهن معناسنه
العثن فتحتيله كوچك بته دينور صنم صغير معناسنه جمعى اعثاندر وتتونه دينور يقال بالنار عثن اى دخان
العثان غراب وزننده بودخى تتونه دينور جمعى عواثن كلور غير قياس اوزره وتوزه دينور غبار معناسنه
وبر موضع آديدر العثن كتف وزننده تتون چالغله طعمى بوزلمش طعامه دينور يقال طعام عثن اى فاسد لدخان
خالطه المعثون بودخى عثن معناسنه در يقال طعام معثون اى عثن العثن عينك فتحيله والعثان
والعثون عينلرك ضميله آتشك تتونى توتمك معناسنه در يقال عثنت النار عثنا وعثونا من الباب الاول
اذا دخنت وطاغك تپه سندطوغرى آغمق معناسنه مستعملدر يقال عثن فى الجبل اذا صعد التعثين تفعيل وزننده
بودخى آتشك تتونى توتمك معناسنه در يقال عثنت النار بمعنى عثنت وناس بيننه فتنه وشورش القاسيله افساد
ايلمك معناسنه مستعملدر يقال عثن عليهم اذا اوقع بينهم التخليط واثار الفساد ولباسى بخور ايله تونسولمك
معناسنه در يقال عثن الثوب اذا بخره بالبخور العثن فتحتيله معطر اولمق معناسنه در يقال عثن الثوب عثنا
من الباب الرابع اذا عبق عثانه ثمامه وزننده جذيمه قبيله سى يوردنده برصو آديدر العثنون عصفور وزننده
صقاله دينور على قول صقال باشنه ياخود ذقنده وذقن آلتنده بتوب اشاغى به طوغرى صارقانه دينور ياخود اوزلغنه
دينور يقال اعجبنى عثنونه اى لحيته اوهو مافضل منها بعد العارضين اومانبت على الذقن وتحته سفلا اوهو طولها
ودوه نك چكه سى آلتنده صارقان اوزون قيللره دينور وعثنون الريح وعثنون المطر روزكارك و يغمورك اوللرينه
اطلاق اولنور ياخود مطلقا يغموره ياخود سماء وارض بيننده اولان يغموره اطلاق اولنور جمعى عثانين در
العواثن علابط وزننده يك تويلو ارسلانه دينور المعثن معظم وزننده قباصقاللو آدمه دينور يقال رجل معثن
اى الضخم العثنون العجن عينك فتحى وجيمك سكونيله يوغورمق معناسنه در يقال عجنه عجنا من الباب
الاول والثانى اذا اعتمد عليه بجمع كفه يغمزه وبر آدمك عجانته اورمق معناسنه در يقال عجنه اذا ضرب
عجانه ودوه اللرينى يره اوره رق يوريمك معناسنه مستعملدر وبوسائر دابه لرده دخى اولور يقال عجنت الناقة
اذا ضربت الارض بيديها فى سيرها وقوجه آدم يرندن قالقاركن اللرينى يره طيامق معناسنه مستعملدر
يقال عجن فلانا اذا نهض معتمدا على الارض كبرا الاعتجان افتعال وزننده بودخى يوغورمق
معناسنه در يقال اعتجنه بمعنى عجنه المعجون والعجين امير وزننده يوغورلمش نسنه به دينور خمير كبى
وعجين حبز ومخنث شخصه على قول رخاوتلو رجل ومرأيه اطلاق اولنور عجينه دخى دينور جمعى عجن در
كتب وزننده العجينة سفينه وزننده بودخى مخنثه دينور يقال رجل عجين وعجينة اى مخنث واحمق و بعض
آدمه دينور وجماعت معناسنه در ياخود جماعتدن چوق كمسه لره دينور ام عجينه قرتال قوشنك كنيه سيدر
ابو عجينه وابن ابى عجينه محدثلردر العجان شداد وزننده بودخى احمق آدمه دينور المنجنة اسم فاعل
بنيه سيله جماعته دينور وبك سموز ناقه به دينور العجناء حمراء وزننده سودى آز ناقه به دينور وبك سموز ناقه به
دينور على قول بك سموزلكندن ممه لرى صارقوب وامزكلرى برى برينه قاوشوب يوقرى چكلمش اوله وشول
ناقه به دينور كه فرجنك ايچنده شبش اولمغله مانع لقاح اوله العجنة فرحه وزننده بودخى فرجنك ايچنده
شبش اولان ناقه به دينور العجن فتحتيله ناقه عجنه اولمق معناسنه در يقال عجنت الناقة عجنا من الباب الرابع
اذا صارت عجنة العجان كتاب وزننده يونه دينور عنق معناسنه ودبره دينور است معناسنه واكك التنه دينور كه
صقاق تعبير اولنور وخايه دن دبره طوغرى ممدود اولان سكيره دينور العاجنة برمحلك وسطنه دينور يقال
قعد فى عاجنة المكان اى وسطه الاعجان همزه نك كسريله پك تاولو ناقه به نمك معناسنه در يقال اعجن الرجل
اذا ركب الناقة السمينة و بر آدمك خايه دن دبره طوغرى ممدود اولان سكرى شيشمك معناسنه در يقال اعجن
الرجل اذا ورم عجانه المتعجن اسم فاعل صيغه سيله والعجن كتف وزننده صمصق طقناز كوده لو تاولو
دوه به دينور العاجن صاحب وزننده رحمنده اصلا ولد قرار ايتمز اولان ناقه به دينور يقال ناقة عاجن اى لا يقر
الولد فى بطنها العجاهن علابط وزننده كرپى به دينور قنفذ معناسنه ومجهول النسب آدمه دينور يقال هو
عجاهن اى لبس بصريح النسب وكويكو صاغديجنه دينور كويكوز فاقحانه به كيرد كدنصكره عجاهن اطلاق

اولنمز وكو يكو ايله كلين بيننده اولان ايلچى به دينور مؤنثى عجاهنه در وخادم وخد متكاره دينور وآشجى به دينور
طباخ معناسنه جمعى عجاهنه در عينك فتحيله التعجهن تدحرج وزننده كلين ايله كو يكو ارالغنه ايلچى
وميانجى اولان كسه زفافه قدر كلين طرفنه تردد وملازمت ايلمك معناسنه در يقال تعجهن فلان اذا لزم العروس
حتى بنى عليها العجاهنة علابطه وزننده ماشطه قادينه دينور العدن عينك فتحى ودالك سكونيله والعدون
قعود وزننده بر يرده اقامت وتمكن ايلمك معناسنه در يقال عدن بالبلد عدنا وعدونا من الباب الثانى والاول اذا اقام به
ومنه جنات عدن اى جنات اقامة لمكان الخلود ودوه لر حمض ديدكلرى اوتدن خوشلنوب وكنديسنه كركى كبى
سيكوب رامغله دائما آنى اوتلامق معناسنه در يقال عدنت الابل فى الحمض اى استمرته ونمت عليه ولزمته
فهى عادن وترلابى كوبره لمك معناسنه در يقال عدن الارض عدنا من الباب الثانى اذا زبلها واغاجى باشته
مقوله سى نسنه اورمغله افساد وبرباد ايلمك معناسنه در يقال عدن الشجرة اذا افسدها بالفاس ونحوها
ويردن طاش قوپرمق معناسنه در يقال عدن الحجر اذا قلعه العادن شول دوه لره دينور كه حمض ديدكلرى
شوراولنلق كندينه رامغله خوشلنوب دائما آنى اوتلر اوله لر پس عادن وصف خاص كبى اولور التعدين
تفعيل وزننده بودخى تزلابى كوبره لمك معناسنه در يقال عدن الارض اذا زبلها وقازمه ايله يرقازمق معناسنه در
يقال عدن بالمعدن الارض اذا ضرب بها وشارب طلوم كبى طبطلو اولمق معناسنه در يقال عدن الشارب اذا امتلأ
المعدن مجلس وزننده جوف ارضده حاصل اولان آلتون وكموش مقوله سى جواهر ارضيه نك منبت ومحلنه دينور كه
فارسيده كان دينور اهل معدن آنده دائما اقامت ايلديكيچون ياخود حق جل وعلا جواهرمزبوره يى آنده اثبات
وتمكين ايلديكيچون اطلاق اولندى وهر نسنه نك مكان اصلنه دينور ومنه يقال فلان فى معدن الخير والكرم اى مكان
اصله المعدن منبر وزننده بيوك قازمه به دينور صاقور معناسنه عدان سحاب وزننده برموضع آديدر ودكز
يالسنه دينور ساحل بحر معناسنه وارمق قيسنه دينور و يدى سنه مدته دينور يقال مكثوا عدانا اى سبع
سنين بين العرب يدى عدد كامل اولمغله هر خصوصده اكا اعتنا ايدرلر بوراده برمحلده مثلا يدى سنه اقامت اولندقده
اول محل كندوسنه منسب اولمق اعتبار يله در وآندن مدت وزمانه منشعب اولمشدر العدانة سحابه وزننده
جماعت معناسنه در جمعى عدانات در يقال جاءت عدانة من الناس اى جاعة وقوغه نك اشاغيسنه ديكيلن
درى پارچه سنه دينور جمعى عداين در العدان عينك فتحيله دال بابنده ذكر اولندى عدنان سلمان وزننده
ابو معد دركه برقبيلهء عظيمه پدر بدر العدينة سفينه وزننده بودخى قوغه نك اشاغيسنه ديكيلن درى پاره سنه
دينور بونكده جمعى عدائن در المعدن معظم وزننده اشاغيسنه عدينه ديكلمش قوغه به دينور يقال غرب
معدن اذا خرزبه العدينة المعدن محدث وزننده معدنك طاشنى طپراغنى سوكوب فلزات تفحص وطلب ايدن
آدمه دينور كه معدنجى تعبير اولنور معدن امينده اطلاقى ملحوظدر يقال هو معدن اى مخرج الصخر من المعدن
يبتغى فيه الذهب ونحوه العدوتى سفرجلى وزننده چابك ياخود باوز ياخود عدودن نام يغوره ياخود عدودن
نام ارضه منسوب دوه به دينور عدن ابين بدن احد وزننده يمن دكزنده برجزيره در امراى حميردن ابين نام كسه
آنده اقامت ايلمكله مضاف اولمشدر عدن لاعه اكا قريب برقصبه در عدنه فتحاتله برده ناحيه سنده برموضعدر
وبر رجل آديدر عدنه غرفه وزننده ملل قربنده بر يلان آديدر عدان سحاب وزننده وعدينه جهينه وزننده
اسماء نسواندندر العيدنة دحرجه وزننده خرما اغاجى پك اوزون اولمق معناسنه در يقال عيدنت النخلة
اذا صارت عيدانة اى طويلة مؤلف عيدانه يى عود ماده سنده ثبت ايلمشيدى بوراده دخى ذكرى لفظنه نظر ايله
تصريفنه مبنى در العذانة ذال معجمه ايله سحابه وزننده دبر ومقعده دينور العرن فتحتيله والعرنة غرفه
وزننده والعران كتاب وزننده بچلغان ديدكلرى علته دينور كه دابه قسمنك اياقلر ينك اكسه لرنده ظهور ايلمكله
تويلرى كيدوب چتلاقلر و يارهلر پيدا اولور على قول شول ناسوردر كه آت قسمنك بلكجه لرنده حادث اولور بوآت
قسمنك ايچكنده اولان مهره اوله جقدر يقال فى رجل الفرس عرن وعرنة وعران وهو داء يأخذ فى آخر رجل الدابة
يذهب الشعر و يشقق فى ايديها وارجلها اوجسوة تحدث فى رسغ رجله العرن فتحتيله دابه بچلغان اولمق
معناسنه در يقال عرنت الدابة عرنا من الباب الرابع اذا اصابته عرنة العرنة فرحه وزننده والعرون صبور
وزننده بچلغان اولمش دابه به دينور العران كتاب وزننده دوه نك بروننه كچوردكلرى برونده لغه دينور وعران مصدر
اولور بر آدمك دار ووطنى بعيد اولمق معناسنه يقال عرنت الدار عرانا من الباب الرابع اذا بعدت و بعيد معناسنه
وصف المصدر اولور كاسيذ كرو بكره وچرخ اوقه دينور و بعد معناسنه در يقال بينهما عران اى بعد وصرتلان

اینه دینور وقرن وهمتا معناسنه در یقال هولیس بعرانه ای قرنه وحرب وقتال معناسنه در یقال وقع بینهم عران
ای قتال بونده مفاعله بابندن مصدر اولمق دخی محتملدر واکسره دینور مسمار معناسنه العرن قرن وزننده
دوه نك بورنه بورنده رق بکچورمك معناسنه در یقال عرن البعیر عرنا من الباب الثانی والاول اذا وضع فی انفه
العران ودوه نك بورنی بورنده رقدن اغریمق معناسنه در یقال عرن البعیر علی المجهول اذا شکی انفه من العران
و برنسنه یی ادمان ومعتاد ایدنمك معناسنه در یقال عرن علی الشیء عرنا من الباب الاول اذا مرن واوقك تمرن کچه جك
بر ینه سکیر صارمق معناسنه در یقال عرن السهم اذا رصفه العرین امیر وزننده ارسلان یتاغنه دینور یقال کالاسد
فی عرینه ای مأواه وصیرتلان وقوردو یلان اینلرینه دینور عرینه دخی دینور جمعی عرن کلور کتب وزننده و یك
قوری میشه اغاجلغنه دینور که دیزه دیزه اوله وچتلق اغاجلغه دینور واته دینور لحم معناسنه وعربدن بر بطن
اسمیدر واوکیك قوشنك اونمسنه دینور وخانه نك وشهرك بورەسنه دینور یقال نزلوا فی عرین الدار
او البلد ای فنائه ویکنه دینور شوك معناسنه و بر معدن اسمیدر وجا نورك پاره پاره ایلدیکی لاشه یه دینور
وعز ومنعه معناسنه مستعملدر یقال لایصل احد الی عرینه ای عزه وکلر یواسنه دینور العارنة بو دخی
دیار بعیده یه دینور یقال دیار عران وعارنة ای بعیدة العرنین عینك کسریله برونه دینور علی قول برون کمیکنك
یك اولان یرینه دینور یقال هو اشم العرنین ای الانف اوهو ماصلب من عظمه ایکنجی یه کوره تمام انفده استعمالی
مجاز اولور وعرنین هر شیئك اول وابتداسنه دینور وقومك سید وشریف وذیشانلرینه اطلاق اولنور جمعلری
عرانین در یقال هو عرنین قومه ای سیدهم وشریفهم العرانیة علابطه وزننده سیل صوینك اوزون اورادی
مدینه دینور ودریانك اورته سنه وانکین یرینه دینور عرانیه عینك فتحیله ابن جشم درکه بلقین قبیله سی
رجالندندر و بلقین بنو القین مخففیدر العرن فتحتینله اتك اله بیلاشمش زفیرنه دینور وقاون وقار پوز رایحه سنه
دینور بوراده بعض نسخه ده طبیخ عنواننده مرسومدر که سکین وزننده در بطیخ معناسنه در و بعضده امیر وزننده
مضبوطدر که منصفدن بر نوعدر وکر بچه وآلچی یه ده دینور پس بونلرك رایحه سنه اطلاق اولنور وعرن عینك
کسریله بو معنایه در وعرن تتونه دینور دخان معناسنه و بر شجر آدیدر که یبراغله دری دباغت اولنور و پشمش
اته دینور العرن عینك کسریله بو دخی قاون وقر پوز رایحه سنه دینور العرن کتف وزننده شول کمسه یه
دینور که قاراونیانلرك یانه ملاست بلیه قار قربانندن اکل ایدنجه قدر وعدی بن امیة الضبی یاخود عمر بن
جبل البجلی فرسنك اسمیدر المعرن معظم وزننده تمرنی مسمار ایله بر چینلنمش مزراغه دینور یقال رمح معرن
اذا سمر سنانه بالعران عرینه جهینه وزننده بر قبیله در عرنیون المرتدون آنلره منسو بلردر العرنة عینك کسریله
عرن نام شجرك یرده اولان طمرلرینه دینور که اطرافه مبسوط اولور علی قول طمخ دیدکلری شجرك خ[illegible]نه دینور
وکندیسیله بر کورشجی مقاوتنه قادر اولمیان پهلوانه دینور یقال هو عرنة ای صریع لا یطاق المعرون عرن
دیدیکی خشب ایله دباغت اولنمش دری یه دینور عرنان عینك کسریله بر طاغك آدیدر الاعران همزه نك
کسریله دائما ات یمك معناسنه در یقال اعرن الرجل اذا دام علی اکل اللحم و بر آدمك کوشکر ینك بچاقلری
بچلغان کبی جابجا چتلامق معناسنه در یقال اعرن الرجل اذا تشققت سیقان فصلانه و بر آدمك دوه لری بچیك
اولمق معناسنه در یقال اعرن الرجل اذا وقعت الحکة فی ابله عرانه ثمامه وزننده اسمادندر حیقان بن
عرنه درکاه حضرت مصطفوی یه ورود ایلدی بطن عرنه همزه وزننده عرفاته بر موضعدر موقف حوزه سندن
دکلدر العارن ارسلانه دینور معرون وعرین زبیر وزننده وعران رمان وزننده اسامیدندر العربون
عصفور وزننده والعربون حلزون وزننده والعربان قربان وزننده عقد واحکام بیع ایچون و یریلان بر مقدارجه
پیشین اقچه یه دینور عامه زکیده یی تعبیر اولنور که پیش مخففیدر یقال اعطی عربون السلعة وعربونها وعربانها
وهوما عقد به البیع مؤلف بونی عرب ماده سنده دخی ثبت ایلدی ظاهر انونك اصلی وزیاده سی مختلف فیهدر صاحب
نهایه نونك زیاده لکنه ذاهبدر عربون غیرك مداخله سنه مانع اولدیغیچون معامله معقوده یی اعراب واظهار
واصلاح ایلدیکنه مبنیدر دیدی واکار بون وار باندخی دینور عامه در بون دیرلر العربنة دحرجه وزننده مشتری
بائعه نسنه اشتراسنده عربون و یرمك معناسنه در یقال عربنه اذا اعطاه العربون العرتن تای فوقیه ایله
جعفر وزننده والعرتن فتحاتله ونونك ضمیله ده که بونك اصلی عرنتن ایدی قرنفل وزننده یاخود جحفل وزننده
یاخود تانك حرکات ثلاثیله ده لغتدر والعرتون حلزون وزننده بر شجر اسمیدر که آنکله دباغت اولنور المعرتن
مزعفر وزننده عرتن اغاجیله دباغت اولنمش دری یه دینور یقال ادیم معرتن ای مدبوغ بالعرتن عریتنات مصغر

صیغه سیله بر موضع آدیدر العرجون زنبور وزننده خرما سالقمنه دینور علی قول قوروب اکیلدیکی حاله
مخصوصدر یاخود سالقمك دبنه دینور شارحك بیانی اوزره بو خرما اغاجنده طوردیغی یرده اکیلور وخرما سالقمی
قطع اولندقده اغاج باشنده قوروب قالور یاخود صاپنه وچوپنه دینور ومنار نوعندن طوملان دیدکلری نباته شبیه
بر نبات آدیدر جمعلری عراجین در العرجنة دحرجه وزننده حایك ثوبه عرجون صورتنی نقش ونصویر ایلمك
معناسنه در یقال عرجن الثوب اذا صوّر فیه صور العراجین و بر آدمه عرجون ایله اورمق معناسنه در یقال عرجن
فلانا اذا ضربه بالعراجین و برنسنه یه قان یازعفران یاقنه سورمك معناسنه در یقال عرجنه اذا اطلاه بالدم او بالزعفران
او بالخضاب العرهون زنبور وزننده منار نوعندن طوملان دیدکلری نباته دینور که نصف یمورطه شکلنده
اولور جمعی عراهین در العراهن علابط وزننده ایری و یومری کوده لو دوه یه دینور الاعزان زای معجمه ایله
اکرام وزننده برنسنه یی بولشوب هرکس حصه سنی آلمق معناسنه در یقال اعزن فلانا اذا قاسمه فی النصب
فاخذ کل نصیبه العسن عینك فتحی وسینك سکونیله برکمسه نك صاچی خوب ودلکش و بدنی بیاض اوله رق
قامتی بلند اولمغه دینور که وصف محاسندر یقال به عسن ای طول مع حسن الشعر والبیاض وعسن بر موضع آدیدر
العسن عینك کسریله مثل ونظیر معناسنه در یقال ماله عسن ای مثل ونظیر وایح باغنه دینور بونده حرکات
ثلاثه لغتدر العسن عینك ضمیله سموزلکه دینور العسن ضمتینله وفتحتینله علف طواره یرامغه دینور وفتحتینله
مصدر اولور علف طواره یرامق معناسنه یقال عسن فی الدابة الکلأ عسنا من الباب الرابع اذا نجع العسن کتف
وزننده آزجه علفله تاولنور اولان دابه یه دینور یقال دابة عسن ای شکور الاعسان همزه مفتوحه ایله آثار وعلایم
معناسنه در واعسان الابل دوه نك یصی کورك ککلرینه دینور واعسان الارض قطع اولنان اوطونك برینده
قلان او بچه لرینه وکتوکلرینه دینور التعسن تفعل وزننده بر آدم پدرینه چکمك معناسنه در یقال تعسن
الغلام اباه اذا اشبهه و برشیئك اثر وعلامتنی اراشدرمق معناسنه در یقال تعسن الشیء اذا طلب اثره و یر بر مقدارجه
اوت بیتورمك معناسنه در یقال تعسنت الارض اذا انبتت شیئا من النبات الاعسان همزه نك کسریله بو دخی
یر بر مقدارجه اوت بیتورمك معناسنه در یقال اعسنت الارض بمعنی تعسنت التعسین تفعیل وزننده قوراقلق
حالت حیوانلرك کوده لرنی صندروب زبونلمق معناسنه در بابی از له ایچوندر یقال عسن الجدب الابل اذا حقف
لحمها العوسن جوهر وزننده بر طرفه ور بچه اولان اوزون شیئه دینور یقال شیء عوسن ای طویل فیه جنأ
العبسان شعبان وزننده برشیئك عهده سندن کلان زورمند آدمه دینور ومنه یقال ماهو من عبسانه ای من رجاله
الاستعسان دوه آزجه علف اکل ایدر اولمق معناسنه در یقال استعسن البعیر اذا اکل قلیلا العشن عینك
فتحی وشین معجمه نك سکونیله والتعشین تفعیل وزننده والاعتشان افتعال وزننده بر آدم کندی قریحه سندن
برنسنه حقنده شو یله در دیو تخمینله حکم ایلمك معناسنه در یقال عشن الرجل فیه عشنا من الباب الاول وعشن
واعتشن اذا قال برأیه وخمن واعتشان خرما اغاجنك کسلمش بداق دیبلرندن بشاق اراشدرمق معناسنه در یقال
اعتشن النخلة اذا تتبع کرابتها و برکسه اوزره بیوجه جدال ایچون کدی کبی آتلمق معناسنه در یقال اعتشن فلانا
اذا واثبه بغیر حق العشانة ثمامه وزننده خرما لقاطه سنه دینور وخرما بداغنك دبنه دینور که بداق باشی
اوله جقدر عشان دخی دینور غراب وزننده ابو عشانه عرب کنیه لرندندر التعشن تفعل وزننده بو دخی خرما
اغاجنك بداق دیبلرندن بشاق اراشدرمق معناسنه در یقال تعشن النخلة اذا تتبع کرابتها العشوزن
زای معجمه ایله سفرجل وزننده چتین وچیره شك وچپارز نسنه یه دینور یقال شیء عشوزن ای عسر ملتو وحری
ومشر بی شدید وتند آدمه دینور عشزن دخی دینور واو بدلی نونله یقال رجل عشوزن وعشزن ای شدید الخلق
وصلابتلو انسان وحیوانه دینور مؤنثی عشوزنه در جمعی عشازن وعشاوز کلور العشزنة دحرجه وزننده
یبازلق واونکولك ایلمك معناسنه در یقال عشزن فلان فی الامر اذا خالف الاعصان صاد مهمله ایله اکرام
وزننده برایش صرب و کج ومج اولمق معناسنه در که انحلالی دشوار اولور یقال اعصن الامر اذا اعوج وعسر
العطن فتحتینله حوض یوره سنده اولان دوه یتاغنه دینور نته که سائر محلده اولانه مراح ومأوی دینور یقال
اناخت الابل بالعطن وهو وطنها ومبرکها حول الحوض کذلك حوض یوره سنده قیون وکچی یتاغنه دینور جمعی
اعطان در ومنه تقول العرب ضربوا بعطن ای رووا ثم اقاموا علی الماء یعنی صویه کرکی کبی کندیلری ودابه لری
قاندقدنصکره تکرار صو ایچمکه قیام وتوجه ایتدیلر شارح دیر که کلام مزبور امثالدندر ناسك کثرت واتساعی
ضمننده ضرب اولنور کما فی النهایة فی حدیث الرؤیا ضرب الناس بعطن ضرب مثلا لاتساع الناس فی زمن عمر

رضی الله عنه ومافتح علیهم من الامصار وعربلر فلان خاندان وصاحب ثروت وسامان وسخی وکریم وصاحب
احساندر دیجك یرده فلان رحب العطن دیرلر که کنایه در یقال هو رحب العطن ای کثیر المال واسع الرحل رحب
الذراع وعطن مصدر اولور دری دباغتنده علی حاله ترك اولنمغله چوریوب قوقمق معناسنه در علی قول تویی
یولنمق ایچون اوزرینه صو سپوب سپیده یاتورمغله یومشمق معناسنه در یقال عطن الجلد عطنا من الباب
الرابع اذا وضع فی الدباغ وترك فافسد وانتن اونضح علیه الماء فدفنه فاسترخی شعره لینتف المعطن مجلس وزننده
بودخی صوقربنده اولان دوه یتاغنه دینور جمعی معاطن کلور التعطین تفعیل وزننده عطن ایدنمك معناسنه در
یقال عطن الرجل للابل اذا اتخذ العطن ودوه صویه قاندقدنصکره صو یوره سنده چوکمك معناسنه در یقال
عطنت الابل اذا رویت ثم برکت ودری یی سپیده چوق یاتورمغله چوریدوب قوقمق یاخود تویلری یومشیوب
یولنمق ایچون اوزرینه صو سپوب یره کومك معناسنه در یقال عطن الجلد بمعنی عطنه عطنا کما سیذکر العطون
قعود وزننده بودخی دوه صویه قاندقدنصکره صو یوره سنده یاتمق معناسنه در یقال عطنت الابل عطونا
من الباب الاول والثانی اذا رویت ثم برکت وناقه صو ایچدکدنصکره اسکی یتاغنه کتمك علی قول ابتدا ایچمکله
عطنه رد ایدوب برمقدار انتظاردنصکره دفعهٔ ثانیه ده صویه عرض اولنمق یاخود صویه قاندقدنصکره
چوکرتمك معناسنه در یقال عطنت الناقة عطونا وهو ان تراح بعد شربها او ردها الی العطن لینتظر بها لانها
لم تشرب اولا ثم یعرض علیها الماء ثانیا او هو ان تروی ثم تبرك العاطنة صویی ایچدکدنصکره صو یوره سنده
یتان ناقه یه دینور جمعی عواطن وعطون کلور عینك ضمیله الاعطان همزه نك کسریله برکسه دوه لری صویه
کلوب ایچمدکلر ایچون یاخود برکره ایچمکله تکرار ایچمك ایچون صویك یوره سنده یاتوب الیقومق معناسنه در
یقال اعطن الابل اذا حبسها عند الماء فبرکت بعد الورود و برآدمك دوه لری صو یوره سنده اولان یتاغه یاتمق
معناسنه در یقال اعطن القوم اذا عطنت ابلهم العطنة فتحاتله معنای اولدن اسمدر دوه صویه کلدکدنصکره
یتاغه یاتمغه دینور العطان رمان وزننده والعطون جلوس وزننده والعطنة فتحاتله معاطنه نازل اولان
جماعته دینور یقال قوم عطان وعطون وعطنة اذا نزلوا فی المعاطن الانعطان انفعال وزننده دری دباغتنده
چوق یاتمغله چوریوب قوقمق معناسنه در یاخود تویی یولنمق ایچون اوزرینه صو سپوب سپیده یاتورلمغله
یومشمق معناسنه در یقال انعطن الجلد بمعنی عطن انعطن عینك فتحیله تعطین الجلد معناسنه در که ذکر
اولندی یقال عطن الجلد عطنا من الباب الثانی والاول بمعنی عطنه المعطون والعطین امیر وزننده وصف
مذکور اوزره اولان دری یه دینور وعطین وعطینه وجودی بدرایحه اولان کمسه یه دینور یقال رجل عطین
وعطینة ای منتن العطان کتاب وزننده هنوز دباغت اولنمامش دری یه قوقسون دیو اکدکلری فشقی یه یاخود
طوزه دینور شهرلرده کرجلیوب یاخود طوزلرلر عاطنه بحر یمنده براسکله آدیدر العفن دفن وزننده طاغه
و یاره آغمق معناسنه در یقال عفن فی الجبل عفنا من الباب الاول اذا صعد واتی آزیدوب قوقمق معناسنه در
یقال عفن اللحم اذا غیره العفن کتف وزننده والمعفون بوزیلوب قوقمش اته دینور وعفن چوریمش نسنه یه
دینور التعفین بودخی اتی آزیدوب قوقمق معناسنه در یقال عفن اللحم بمعنی عفنه العفن فتحتینله والعفونة
عمومه وزننده برنسنه رطوبتدن یاخود سائر عارضه دن بیریوب چوریمك معناسنه در یقال عفن الحبل عفنا
وعفونة من الباب الرابع اذا فسد فتفتت عند مسه التعفن تفعل وزننده عفونه معناسنه در یقال تعفن الحبل
بمعنی عفن عفان شداد وزننده بر رجل آدیدر و بو غیر منصرفدر زیرا عفن ماده سندن فعال در و منصرف اولور
اکر عفة ماده سندن فعلان اعتبار اولنور ایسه وعفان سنداولکه سنده برکورفز اسمیدر الاعفان همزه نك
کسریله برآدمك سختیانی اباشنده چوریوب دلیك دلیك اولمق معناسنه در یقال اعفن الرجل اذا ثقب ادیمه
العفاهن علابط وزننده جلادت وحدتلو توانا ناقه یه دینور عمه قافله حمزه وزننده اران ایالتنده برقلعه در
عقبون صهیون وزننده عرش اعظم تحتنده ریحدن بربحر آدیدر آنده ریحدن مخلوق ملائکهٔ کرام واردر که
اللرنده ریحدن مخلوق مزراقلر طوتوب دائما عرشه نظر ایدرلر و تسبیحلری سبحان ربنا الاعلی کلمهٔ شریفه سیدر
مترجم دیرکه بو ماده یی وافر تتبع ایلدم لکن سائر مجلده ظفریاب اولمدم ظاهرا ارتفاع معناسنه اولان عقو یاخود
عقی ماده سندن اولمق کرکدر سبحان الله ومایعلم جنوده الا الله العقان عینك کسریله معتل بابنده مرسومدر
العکنة غرفه وزننده بك سموزلکدن قارن اتنده حاصل اولان بیوه و بوکدی یه دینور جمعی عکن درصرد وزننده
یقال بطن ذو عکن وهی ما انطوی وتثنی من لحم سمنا التعکن تفعل وزننده بك سموزلکدن قارن اتلری بیولنوب

بوکوم بوکوم اولمق معناسنه در یقال تعکن بطنه اذا صار ذا عکن العکناء حمراء وزننده والمعکنة معظمه
وزننده سموزلکدن قارنی اتلرنده بیولر و بوکوملر پیدا اولمش قیزه دینور یقال جاریة عکناء ومعکنة اذا تعکن بطنها
وعکناء ممه لرینك ایچکلری غلیظ اولان ناقه یه دینور العکنان عینك فتحی وکافك سکونیله وفتحیله چوق دوه لره
دینور العکان کتاب وزننده بیونه دینور عنق معناسنه العلن فتحتینله والعلانیة کراهیه وزننده برنسنه
ظاهر وآشکاره اولمق معناسنه در که سر واسرار مقابلیدر راغبك بیاننه کوره اکثری معانی ومعقولاتده مستعملدر
یقال علن الامر وعلن وعلن علنا وعلانیة من الباب الاول والثانی والخامس والرابع اذا ظهر الاعتلان افتعال
وزننده بودخی آشکاره اولمق وآشکاره یه چقمق معناسنه در یقال اعتلن الامر اذا ظهر الاعلان همزه نك کسریله
برایشی آشکاره قلمق معناسنه در که کزلمك مقابلیدر تقول اعلنت الامر وبالامر اذا اظهرته و برایشی آچقدن
ایشلمك معناسنه در یقال اعلن بالعداوة اذا جاهر التعلین تفعیل وزننده بودخی برایشی آشکاره قلمق معناسنه در
یقال علن الامر اذا اظهره العلان جدال وزننده والمعالنة مجادله وزننده بودخی برایشی آچغه چقرمق وآچقدن
ایشلمك معناسنه در یقال عالن بالعداوة علانا ومعالنة اذا جاهر و برنسنه یی برکسنه یه اعلان واظهار ایلمك معناسنه در
یقال عالنه الامر اذا اعلنه الیه العلنة همزه وزننده اصلا کتم سر ایلمز اولان آدمه دینور یقال فلان علنة
ای لایکتم سرا العلانیة کراهیه وزننده مصدر در که ذکر اولندی وشول آدمه دینور که دائما جمیع ایشی
پس پرده دن اولمیوب عیان وآشکاره اولور اوله جمعی علانین کلور یقال رجل علانیة ای ظاهر امره
واکا علانی دخی دینور سحابی وزننده جمعی علانیون کلور العلوان عینك ضمیله عنوان معناسنه در که
سرنامهٔ مکتوبدر اجمالا درون مکتوبی اظهار ایدر یقال علوان الکتاب کذا ای عنوانه علان کتاب وزننده
شهر صنعاء قربنده برحصار آدیدر علانه جبانه وزننده ذمار قربنده برحصار آدیدر العلجن جعفر وزننده
طقناز کوده لو ناقه یه دینور بونك نونی زائد اولمغله جیم بابنده ذکر اولندی العلجون عصفور وزننده باوز ناقه یه
دینور یقال ناقة علجون ای شدیدة العمن عینك فتحی ومیمك سکونیله بریرده اقامت ایلمك معناسنه در یقال
عمن بالمکان وعمن عمنا من الباب الثانی والرابع اذا اقام العمینة سفینه وزننده دوز وملایم ارضه دینور یقال
ارض عمینة ای سهلة عمان غراب وزننده بر رجل آدیدر وعمن اولکه سنده بر بلده آدیدر منصرف وممنوع
اولور عمان شداد وزننده شام دیارنده بر بلده آدیدر که بلقاء ناحیه سنده در الاعمان همزه نك کسریله
والتعمین برکسنه عمان شهرینه قصد وتوجه ایلمك معناسنه در یاخود اکا داخل اولمق معناسنه در یقال اعمن
الرجل وعمن اذا توجه الی عمان او دخله واعمان دائمی بریرده مقیم اولمق معناسنه در یقال اعمن الرجل اذا دام
علی المقام العمن ضمتینله بریرده مقیم اولان کمسه لره دینور مفردی عمون در صبور کبی العمانیة غرابیه وزننده
بصره ده برجنس خرما اغاجیدر که یاز وقیش باشندن چچکی اکسك اولیوب وهمیشه دال لرینك کیمی چچکلی وکیمی تازه
اولمش خرما او اولور العن عینك فتحی ونونك تشدیدیله والعنن فتحتینله والعنون قعود وزننده برآدمك
اوکنه آرقوری برایش ظهور ایلمك معناسنه در مثلا برایشه مشتغل ایکن ناکهانی برایش دخی آچلمق کبی یقال
عن له الشیء عنا وعننا وعنونا من الباب الثانی والاول اذا ظهر امامه واعترض وعن فتحتیله معنای مزبوردن
اسم اولور وعن تشدید نونله برکسنه حقنده عنین اولمسیله حکم اولنمق یاخود سحریله بغلو اولمق معناسنه در یقال
عن فلان علی المجهول اذا حکم القاضی علیه بالعنانة او منع عن المرأة بالسحر بوندن اسم عنه در عینك ضمیله
ومکتوبه عنوان یازمق معناسنه در یقال عن الکتاب اذا کتب عنوانه وآتك اویانه دیزکین چکورمك معناسنه در
تقول عننت اللجام اذا جعلت له عنانا ودیزکین چکمکله آتی الیقومق معناسنه در تقول عننت الفرس اذا حبسته
بالعنان وسوکمك معناسنه در تقول عننت فلانا اذا سببته الاعتنان افتعال وزننده بودخی برآدمك اوکنه ارقوری
برایش چقه کلمك معناسنه در که اوکنه کرلمك تعبیر اولنور یقال اعتن له الشیء اذا ظهر امامه واعترض و برآدمك
حال وشانی وکار وکرداری بیانه چقمق معناسنه در و بو عنوان ماده سندندر یقال اعتن ماعندهم ای اعلم
بخبرهم العنان کتاب وزننده بودخی معنای اولدن اسمدر عن کبی که برنسنه برآدمك اوکنه ارقوریدن کرلمکه
دینور وآتك دیزکننه دینور جمعی اعنه در وعنن در ضمتینله آتك کم کبی اغزینه کیرمیوب ایکی طرفنده آرقوری
معترض اولدیغیچون یقال جعل اللجام عنانا وهو السیر الذی تمسك به الدابة وتقول العرب رجل طرف العنان
ای خفیف یعنی جست وچالاکدر بو راده طرف کتف وزننده که برکسنه نك صحبتنده ثابت اولمیان آدمه دینور
وعنان مفاعله دن مصدر اولور معارضه معناسنه یقال عانه عنانا ومعانة اذا عارضه وشرکة العنان شول

شركته اطلاق اولنور كه ايكى آدم بر مخصوص مالده مشترك اولوب سائرماللرنده مشترك اولميه لر كويا كه اول مال
اوكلرينه ارقورى كلمكله اشترا وعقد شركت ايلديلر على قول بركسه برماله مشترى ايكن آنك اوكنه كريلوب بونده
بنى دخى شريك ايله ديمكله عقد اولنان شركتدن عبارتدر و بوصورت مشترى مزبور مال مرقومه كسب استحقاق
ايلمزدن مقدم اولور و بعضلرديديكه شركت عنان شركتده برابر اولمقدن عبارتدر يعنى ايكى طرفك سرمايه سى
مساوى اولمقدر كه اول ميدانه نه مقدار اقچه وضع ايلمش ايسه ديكرى دخى اولقدر وضع ايلمك وجهيله معقود اولان
شركت اولور و بو عنان فرسدن مأخوذ در زيرا دزكينك ايكى طاقى دخى بس برابر اولور يقال بينهما شركة
عنان وهى ان يكون فى شئ خاص دون سائر مالهما اوهوان يعارض رجلا فى الشرا فيقول اشركنى معك وذلك
قبل ان يستوجب العلق اوهوان يكونا سواء فى الشركة ملا خسرو دررده سائردن احسن تعريف و بيان ايلمشدر
فليراجع وعنان انسانك صرتنده بل طرفنده اوزون طمره دينور ايكى طرفنده اولانه عنانا المتن دينور و برموضع
و برخاتون اسميدر العنون صبور وزننده دائما سائر دابه لردن ايلروده كيدر اولان دابه يه دينور كه پيشاهنك محرقى
پشنك تعبير اولنور يقال دابة عنون اى متقدمة فى السير المعن ميمك كسريله مسن وزننده شول فضول
وكستاخه دينور كه دائما بيهوده ووظيفه سندن خارج اقوال وافعاله كيريشوب اولور اولمز ايشلره تعرض
وتصدى ايدر اوله مؤنثى معنه در يقال رجل معن اذا كان يدخل فيما لايعنيه و يعرض فى كل شئ وخطيب عربه
دينور كه عربلرك خواجه لريدر يقال هو معن اى خطيب المعنون مجنون وزننده ومرادفيدر يقال رجل
معنون اى مجنون العنانى قصارى وزننده ومرادفيدر كه غايت ومبلغ ديمكدر يقال عنانك ان تفعل كذا
اى قصارك و بو اعتراض معناسندندر العنين امير وزننده شول آدمه دينور كه قوت ماسكه سى اولمامغله
ريح بطننى طوتمز اوله يقال رجل عنين اى لايقدر على حبس ريح بطنه العنين سكين وزننده سست اندام
اولمغله جماعه قادر اولميان آدمه دينور ياخود نسوانى يعنى جماعى قطعا اراده واشتها ايلمز اوله يقال رجل عنين
اى لايأتى النساء عجزا اولايريدهن صاحب مصباحك بياننه كوره مؤنثنده دخى اولور عنينه دينور هايله يقال
امرأة عنينة اى لاتشتهى الرجال وصاحب مغربك بياننه كوره عنين كلمه سى عن الابل ماده سندندر كه حظيره ده مطلب
حبس ايلمك معناسنه در ياخود اعتراض معناسندندر زيرا ادخال ايده ميوب ايكى طرفه اعتراض ايدر مترجم ديركه
عن الفرس باللجام ماده سندن اولمق معناى ثانى يه ده ملايم اولور وقالديكه فقهانك عن امرأة دون اخرى
قوللرى معناى ثانى اوزره مخرجدر وكتب فقهيه ده عنين تعميم اولنمشدر كه اتيان نسايه مطلقا مقتدر اولميادن
عبارتدر كرك ذكرى قائم اولسون وكرك اولمسون وكرك ثيبه واصل اولوب بكره اولمسون وكرك بعض نسايه واصل
اولوب بعضه اولمسون وكرك مرضدن وضعفدن وكبر وشيخوختدن وكرك سحر وعقد دن اولسون العنانة
سحابه وزننده والتعنين تفعيل وزننده والعنينة كسرتيله ونونك تخفيفى وتشديديله والتعنينة تاى مفتوحه ايله
اسملردر عنينلكه دينور وتعنين مصدر اولور بركسه حقنده قاضى عنين اولمق اوزره حكم ايلمك معناسنه در على قول
سحر ايله بغلو اولمق معناسنه در يقال عنن الرجل عن امرأته على المجهول اذا حكم القاضى عليه بالعنانة اومنع عنها
بالسحر ومكتوبه عنوان يازمق معناسنه در يقال عنن الكتاب وعناه اذا كتب عنوانه وآت اوياننه دزكين كچورمك
معناسنه در تقول عننت اللجام اذا جعلت له عنانا الاعنان همزه نك كسريله بودخى برآدمه عنين اولمق اوزره
حكم ايلمك ياخود سحر ايله بغلو اولمق معناسنه در يقال اعن الرجل عن امرأته على المجهول بمعنى عنن وآت
اوياننه دزكين كچورمك معناسنه در تقول اعننت اللجام اذا جعلت له عنانا ودزكينى چكمكله آتى آلیقومق
معناسنه در تقول اعننت الفرس اى حبسته بالعنان العنة عينك ضميله اسمدر مؤلفك سوقنه كوره عنن عن امرأته
وعن واعن بضمهن اى حكم القاضى عليه بذلك اومنع عن النساء بالسحر قوللك معناسندن اسمدر لكن متبادرى
ترديد تائيدن اولمقدر كه بغلولق تعبير اولنور ومغربك ومصباحك بيانلرينه كوره عنانه وعنينه كبى مطلق عنينلكدن
اسم اولوب ولغت مرزوله در ارجح اولان ذكر اولنانلردر وعنه اغاجدن وچايدن اولان آغيله دينور كرك دوه
وكرك قيون آغيلى اولسون جمعى عنن در صرد وزننده وعنان كلور جبال وزننده وآتش اوزره تجره اوتورتدقلرى
نسنه يه دينور ساج اياغى كبى وقدان القدر معناسنه شارح ديركه وقدان واو مكسوره ايله ديكدان فارسى
معربيدر وعنه ايپه دينور حبل معناسنه و يمنده برولايت آديدر و بر رجل اسميدر وعنه برآدمك اوكنه آرقورى
چقوب كريلن شيئه دينور ومنه يقال اعطيته عين عنة اى خاصة من بين اصحابه يعنى فلانه ياران ورفقاسندن
مخصص اوله رق نسنه و يردم كويا كه عطيه مزبوره يه شخص مرقوم ياالكزجه معترض اولمشدر بوراده عين عنه

لفظى مضافدر وعنه كلمه سى غير منصرفدر و بعضا منصرف اولور پس اعطيته اياه كائنا عين عنة سكبنده حال
اولور كنلك فلانى ارامقسزين بوساعتده ناكهانى كوردم ديجك يرده رأيته عين عنة ديرلر رأيته اعتراضا
فى الساعة معناسنه وذاتى معلوم اولميان برنسنه يه ناكهانى تعرض ايدوب صتاشدم ديجك يرده اعننت بعنة
لاادرى ماهى ديرلر تعرضت لشئ لااعرفه معناسنه العنان سحاب وزننده بلوده دينور ياخود صوبى
وار ايكن ياغدرميان بلوده دينور مفردى عنانه در هوادة اعتراضنه مبنى در يقال ظهرت فى السماء عنان اى سحاب
اوهى التى تمسك الماء وبنى عامر ديارنده بروادى اسميدر اوست طرفى بنوجعده نك واشاغى طرفى بنوقشيرك يوردلريدر
وابو عنان وحفص بن عنان تابعيلردر مؤلف عنانيه ديدكلرى طائفه يهودك ذكرندن سكوت ايلدى و بومصباح
منيرده مشروحدر الاعنان همزه مفتوحه ايله اغاجلرك اوجلرينه دينور يقال اعنان الشجر اى اطرافها
واعنان الشياطين شيطانلرك طباع واخلاقلرندن عبارتدر يقال فيهم اعنان الشياطين اى اخلاقها مترجم ديركه
نهايه ده بوعباره ايله مرسومدر وفى الحديث سئل عن الابل فقال اعنان الشياطين الاعنان النواحى كانه قال
انها لكثرة آفاتها كانها من نواحى الشياطين فى اخلاقها وطبايعها پس نواحى معناسندن اولور واعنان السماء
نواحى وآفاق واطراف آسماندن عبارتدر يقال اعنان السماء اى نواحيها بونلرك جمعى عنن در فتحتيله
وعنان السماء عينك كسريله فلكه نظر ايتدكده ناظره ظاهر ومرئى اولان يرينه دينور يقال بلغ عنان السماء
وهو مابدالك منها اذا نظرتها وعنان الدار خانه نك برجانبنه دينور العنوان والعنيان عينلرك ضميله وكسريله
مكتوب وكتابك سرنامه وديباجه سنه دينور مكتوبه برطرفدن عن واعتراض ايلديكيچون اطلاق اولندى
اصلى عنان ايدى رمان وزننده نونلرك كثرتندن بريسى واوه و يايه منقلب اولدى بناء عليه نصر يني اصل وفرع
اوزره مصوغ اولور مؤلف بونلرى عنو وعنى ماده لرنده دخى ذكر ايلمكله ظاهرا اقواله مبنى در وعنوان برنسنه نك
ظهورنه كند يسيله استدلال اولنان شيئه دينور ومنه يقال الظاهر عنوان الباطن اى يستدل بظاهر
حال المرء على ظهور حال باطنه العنونة دحرجه وزننده كتابه عنوان يازمق معناسنه در يقال عنون الكتاب
اذا كتب عنوانه و يقال عنه وعناه بقلب النون ياء كما ذكر العنعنة زلزله وزننده تميم قبيله سنك تكلمده همزه يى
عين حرفنه ابدال ايلملرندن عبارتدر مثلا آن يرنده عن ديدكلرى كبى يقال يعنعن تميم اى يبدلون العين من الهمزة
مؤلف عنعنه حدثيدن سكوت ايلمشدر و بوسولدد كلدر زيرا عربدن مسموعدر العنان تشديد نونله اوزون
طاغه دينور يقال جبل عنان اى طويل عن عينك ضميله برقبيله و برموضع اسملريدر العنان شداد
وزننده خير ومنفعت خصوصنده بطائت اوزره اولان آدمه دينور يقال هو عنان عن الخير اى بطئ منه
المعنة معظمه وزننده اندامى صيق وديزكلى خاتونه دينور يقال جارية معنة الخلق اى مطويته
عن عينك فتحى ونونك سكونيله اوچ وجه اوزره استعمال اولنور وجه اول حرف جر اولور اون معنايه دلالت ايدر
١ مجاوزه ايچوندر نحو سافر عن البلد اى تجاوز عنه ٢ بدل معناسنه اولور كقوله تعالى لاتجزى نفس عن نفس
شيئا اى بدل نفس ٣ استعلاء ايچون اولور كقوله تعالى فانما يبخل عن نفسه اى على نفسه ٤ تعليل ايچون
اولور كقوله تعالى وما كان استغفار ابراهيم لابيه الا عن موعدة اى لموعدة ٥ بعد كلمه سنه مرادف اولور كقوله
تعالى عما قليل ليصبحن نادمين اى بعد قليل ٦ ظرفيت ايچون اولور كقول الشاعر * ولاتك عن حمل الرباعة
وانيا * اى ولاتك فى حمل الرباعة زيراونى ماده سى اشبو ولاتنيا فى ذكرى آيتنده فى ايله صله لنمغله مصراع
مرقومده كى دخى اكاحمل اولنمشدر ٧ حرف جر اولان من معناسنه اولور نحو قوله تعالى وهو الذى
يقبل التوبة عن عباده اى من عباده ٨ باء جاره معناسنه اولور نحو قوله تعالى وماينطق عن الهوى اى بالهوى
٩ استعانه ايچون اولور كقولك رميت السهم عن القوس اى بها و بو معنا ابن مالك قوليدر ١٠ زائد اولور
محذوف اولان آخر عن كلمه سندن عوض ايچون ايراد اولنور كقول الشاعر * اتجزع ان نفس اتاها حمامها * فهلا
التى عن بين جنبيك تدفع * اى تدفع عن التى بين جنبيك عن كلمه سى اسم موصولك اولندن حذف اولنمغله ذيلنده
عن تعويضا زياده اولندى وجه ثانى مصدريه اولور و بوعنعنه تميم اداسنده اولور كه ذكر اولندى يعنى اوزره
ان موقعنده عن ايله تلفظ ايدرلر نحو اعجبنى عن تفعل بمعنى ان تفعل وجه ثالث اسم اولور جانب معناسنه
كقول الشاعر من عن يمينى مرة وامامى وكقوله على عن يمينى مرت الطير سنحا العون عينك فتحى وواوك
سكونيله ظهير ومدد كاره دينور مفرد وجمعى ومذكر ومؤنثى برابردر جمع مكسرى اعوان كلور يقال هو وهى
وهم عونه واعوانه اى ظهيره و بوفى الاصل مصدردر وعون اعانه دن اسم اولور يا ردم ومدد معناسنه ومصدر اولور

خاتون عوان اولمق معناسنه يقال عانت المرأة تعون عونا اذا صارت عوانا كما سيذكر العوين امير وزننده اسم
جمعدر ظهير ومددكار جماعته دينور الاستعانة ياردم طلب ايلمك معناسنه در تقول استعنته وبه اذا طلبت
منه العون وقاسيق قيلني تراش ايلمك معناسنه در يقال استعان الرجل اذا حلق العانة الاعانة همزه نك كسريله
ياردم ايلمك معناسنه در تقول استعنته فاعانني المعانة ميمك فتحيله والمعونة ميمك فتحى وواوك ضميله
مكرمه كبى والمعونة مقوله وزننده والمعون مقول وزننده عون كبى بونلرده اسملردر ياردم ومدد معناسنه در
يقال ماعنده لنا عون ومعانة ومعونة ومعونة ومعون اى اعانة شارح ديركه عند الفراء معون معونه دن جمعدر
التعوين تفعيل وزننده بودخى ياردم ايلمك معناسنه در تقول عونني بمعنى اعانني وخاتون عوان اولمق معناسنه در
يقال عونت المرأة اذا صارت عوانا وحمارد يشى يه چوق آشمق معناسنه در يقال عون الحمار اذا اكثر
بوكه لعانته وبرآدمك حصه ونصيبنه دخول ايلمك معناسنه دركه حصه سنه اورتق اولمقدن عبارتدر يقال
عون فلانا اذا دخل عليه فى نصيبه التعاون تفاعل وزننده والاعتوان افتعال وزننده ياردملشمق
معناسنه در يقال تعاونوا واعتونوا اذا اعان بعضهم بعضا اعتونوا كلمه سى تعاون معناسنه اولمغله واوى اعلال
اولنمدى المعاونة مقاتله وزننده والعوان قتال وزننده بركسيه ياردم ايلمك معناسنه در يقال عاونه
معاونة وعوانا اى اعانه المعوان محراب وزننده ناسه كوزل ياردم ايدن ياخود چوق ياردم ايدن آدمه دينور
يقال هو معوان اى الحسن المعونة اوكثيرها العوان سحاب وزننده شول جنكه دينوركه مقدم بردفعه
دخى اوغراش اولمش اوله كه مراد دفعهٔ ثانيه اولان جنك وقتال دركويا كه دفعهٔ اولى بكر اولور يقال وقعت
بينهم حرب عوان وهى من الحروب التى قوتل فيها مرة وشول صغرانيكنه وقسراغه دينوركه بطن بكردن صكره
طوغورمش اوله كه مراد ابتدا طوغورمش اولا ندركه اورته ياشلو اولور يقال بقرة وفرس عوان اذا كانت نتجت
بعد بطنها البكر وتحت زوجده اولان خاتونه دينوركه بودخى اورته ياشلو اولور جمعى عون كلور عينك ضميله
قال الشارح ومنه المثل ❊لا تعلم العوان الخمرة❊ يعنى اورته ياشلو خاتونه خمار بورعكى تعليم ايتمه اول مستغنيه در وعوان
ساحل بحريمنده بربلده آديدر و يغمور ياغمش يره دينور العوانة سحابه وزننده يك اوزون خرما اغاجنه دينور
وكرپيدن كوچك برجانور آديدر وقوم سالرده اولان برقورنجغز اسميدر وعرمه نام محلده برصو آديدر العانة
قانجق اشكه دينور اتان معناسنه وبيان اشكى سوريسنه دينور جمعى عون كلور عينك ضميله وقاسيقده بتن
قيللره دينور يقال حلق العانة اى شعر الركب شارح ديركه قاسيغه ده اطلاق اولنور حتى بعضلر بونى حقيقت
عد ايتمشدر وعانه عونه تقديرنده دركه واو مفتوحه ايله در وعانه نهر فرات اوزره برقصبه آديدر خمر عانيه اكا منسوبلردر
وعانه برنجه يلدز كواكبه اطلاق اولنوركه سعودك اشاغى طرفنده واقعلردر ابو عون عينك مضمومه ايله
خرمانك وطوزك كنيه لريدر بئر معونه عينك ضميله مدينه قربنده برقيو آديدر عوائن علابط وزننده
برطاغك آديدر المتعاونة اسم فاعل بنيه سيله دوكلمش عورته دينور يقال امرأة متعاونة اى طاعنة
فى السن عون صون وزننده عوين زبير وزننده عوانه سحابه وزننده معين امير وزننده معين
مبين وزننده اسامئ رجالدندر العهنة عينك ضمى وهانك سكونيله تازه چبوغك اكيلوب بوكلمسنه على قول
آيرلميه رق قيرلمسنه دينور وبو اسمدر العهن عهد وزننده تازه چبوق اكيلوب بوكلمك ياخود آيرلميه رق قيرلمق
معناسنه در يقال عهن القضيب عهنا من الباب الثانى اذا انثنى اوانكسر بلا بينونة وبريرده اقامت ايلمك معناسنه در يقال
عهن بالمكان عهنا من الباب الاول اذا اقام وخروج ايلمك معناسنه اولمغله ضددر ولور يقال عهن منه اذا خرج
وبرايشده جد وجهد ايلمك معناسنه در يقال عهن فى العمل اذا جد وعهد معناسنه در يقال عهن الرجل
اذا عهد وتعجيل ايلمك معناسنه در يقال عهن له مراده اذا عجله له وخرمانك داللرى قورومق معناسنه در يقال
عهنت السعف اذا يبست العهنة عينك كسريله برشجردركه قرمزى چچكلرى اولور باديه اشجارندندر وعهنه
عهن لفظندن اخص دركه قيون يوكنه على قول الوان بوياغمش يوكه دينور پس عهنه آندن برقطعه يه اطلاق
اولنور جمعى عهون در يقال بيده عهن اى صوف اومصبوغ الوانا وعهنه احنه لفظنده لغتدركه حقد وكينه يه
دينور يقال فى صدره عهنة اى احنة العاهن فقير وكدايه دينور يقال رجل عاهن اى فقير وقديمى اولان ماله
دينور يقال له عاهن اى مال تالد وحاضر معناسنه در يقال شئ عاهن اى حاضر ومقيم وثابت معناسنه در
يقال هو بالمكان عاهن اى مقيم ثابت واوشكن وتنبل صالقى سولپوك آدمه دينور يقال رجل عاهن اى مسترخ
كسلان وعواهن لفظندن مفرد اولوركه خرما بينسنه يقين برلرده نابت خرما داللرينه دينور وناقه نك رجنده

اولان طمرلره دينور وانسانك اعضاء كاسبه سنه دينور جوارح معناسنه ذكر اولنان شاخ معناسندندر وتقول العرب
رمى فلان الكلام على عواهنه اى لم يبال اصاب ام اخطأ يعنى سوزى اصابت وخطاسندن مبالات يتميه رك تفوه
ايلدى وبو تعجيل ياخود حاضر معناسندن مأخوذدر تعهن تانك حركات ثلاثى وهانك كسريله حجازده بر موضع
آديدر العيهون طيفور وزننده برخوشبو نبات آديدر العهن عينك كسريله يوكه ياخود رنكارنك بوياوسه
دينوركه ذكر اولندى ودواب ومواشى يى كوزل كوزه دوب تيمار وتقيدنه اهتمام ايدن آدمه دينور عهد معناسندندر
يقال هو عهن مال اى حسن القيام عليه عاهان ابن كعبدركه شاعردر العهان كتاب وزننده خرما سالقيمنك
دبنه دينور بنو عهينه جهينه وزننده سلفده برقبيله دركه حالا منقرضلردر العين عينك فتحيله وكسريله كوره
دينور فارسيده چشم دينور وبو مؤنثدر جمعى اعيان واعين وعيون كلور وجمع الجمعى اعينات كلور رأيته بعينى
اى باصرتى مترجم ديركه مقدمهٔ زمخشريده مشروح اولديغى اوزره عين لفظى الفاظ مشتركه نك اشهرى
ومعنا جهتندن اكثريدر ومداولى اولان معنالرك بعضى موضوع له حقيقى وبعضى مجازيدر وباصره تأويليله
مؤنثدر وراغبك بياننه كوره معانئ سائره بر مناسبتله مستعاردر مثلا اشرف اعضا اولديغندن كندودن صاحب
فضل ومزيت نسنه لر استعاره اولنور وجزء اعظم اولديغندن نفس وذات معناسنه استعمال اولنور وعين اهل
بلده يه دينور فتحيله ده لغتدر يقال بلد قليل العين اى اهله وخانه جماعتنه دينور يقال ما بالدار عين اى اهلها ومصدر
اولور كوزدكوزمك معناسنه يقال عانه يعينه عينا اذا اصابه بعينه وبعض كوزده اولان اصابت خاصه سنه دينوركه
هرنيه نظر ايلسه اصابت ايدر يقال به عين اى اصابة فى عينه وانسانه دينور ومنه يقال ما بالدار عين اى احد
وحجازده هذيل قبيله سنه مخصوص بربلده آديدر وجاسوسه دينور يقال بعث عينا اى جاسوسا وبو عورته فرج
ومركوبه ظهر اطلاقى كبيدر وعين وعيان فتحه ايله مصدر اولورلر صو آقمق معناسنه يقال عان الماء عينا وعيانا
اذا جرى وعين شول بوققه درى پارچه سنه دينوركه كاكره وزنبورك بوالغى اكا صاروب آتارلر وجماعت وكروه
معناسنه در فتحيله ده جائزدر يقال جاءت عين من الناس اى جماعة وحاسهٔ بصره دينوركه كوزده اولان
كور بجلك قوتيدر قواى خمسهٔ ظاهره نك بريدر يقال هو قوى العين اى حاسة البصر قوية وحاضر وموجود
اولان شيئه دينور يقال هو عين اى حاضر وحقيقت قبله يه دينوركه نمازده اورايه توجه اولنور وحروف
هجادن برحرفدركه حروف حلقيه دندر ومجهوره دندر لدى التلفظ اظهارنده اهتمام اولنمق مناسبدر لكن مؤدئ
استكراه اوله جق دكلو مبالغه اولنمامق لازمدر مترجم ديركه دقايق ادبيه دندركه حروف هجادن تنها ياخود كلمه نك
ابتداسنده يازيلان عين ايكى قسمدر برينه عين نعلى وبرينه صادى ديرلر كه بو صورتلرده در ع وعين بتراء
ديدكلرى دخى صورت ثانيه دركه همزه شكلى اولور وعين برنسنه نك كزيده وافضلنه دينور يقال هذا عين المال
اى خياره وبعض دربلرده اولان كوز كوز بوققه دائره لره دينوركه دربده عيب عد اولنور وكوزجى يه وبكجى يه
دينور يقال هو عين اى ديدبان وسكه لو آلتونه دينور يقال عندى عين اى دينار وسكه سز آلتونه ده دينور
ذهب معناسنه وبرنسنه نك ذات ونفس وحقيقتنه دينور يقال عين الشئ اى ذاته ونفسه مؤلف بونى تكرار
ايلمشدر وربا معناسنه دركه منهيات معامله دندر ميل ميزان معناسندندر وبرقوم وقبيله نك سيد وذيشاننه
دينور يقال هو عين القوم اى سيدهم بو معنا زير حكومنده اولنلرى كوروب كوزتديكيچون ياخود آنلره نسبت
كوز كبى اشرف اولديغيچوندر وقبله طرفندن ظهور ايدن سحابه دينور على قول عراق اولكه سنك قبله سى
طرفندن ياخود عراقك صاغ جانبندن ظهور ايدن سحابه مخصوصدر وبو جزيرة العرب قطرينه نسبتله در
بيلرنده سحاب مذكور عادتا ممطر اولور وعين كونشه على قول شعاع وپرتوينه دينور دائما معاينه ياخود افضل
كواكب ياخود ذات النور اولديغنه مبنى در تقول جبت بصرى عن الرؤية عين اى شمس اوشعاعها وبرقوش
آديدر وحاضر ونقد اولان ماله دينور مال عتيد معناسنه وعيب معناسنه در بودخى ميل ميزان ياخود عيب
جلد معناسندندر يقال ما به عين اى عيب وهذيل بلادنده بر موضعدر وشام ديارنده جبل اللكام تحتنده برقريه
آديدر ويمنده سنحان ولايتنده برقريه آديدر وبرقومك كبيرنه دينور نته كه ذكر اولندى وكونكلردن جريان ايدن
صويك منبعنه دينور مصلق وحوض كبى ونيجه كون متصل ياغان يغموره دينور واسمه وقيومه وله سنك صولرى
نبع ايلديكى يره دينوركه قيو كوزى تعبير اولنور يقال انقطعت عين الركية اى مفجر مائها وبركمسنه نك نظركاهنه
دينور بو تعبير لسانمزده دخى زبانزده در كوزمدن آيرلمه دينور ومنه قوله تعالى فأتوا به على اعين الناس اى بمنظرهم
وترازونك بركفه سنك برطرفه مائللغنه دينور كويا كه كوزك برطرفه طوغرى اكريجه نظرى ياخود اصابت عينه

تأثیری تصوّرینه مبنی در یقال فی هذا المیزان عین ای میل وناحیه معناسنه در ویدی دینار دن نصف دانق
مقداره دینور ونظر معناسنه در تقول عینی لك دائما ای نظری ودیز کوزنه دینور نقرة الرکبه معناسنه واعیان
کلمه سندن مفرد اولور که لاب وامّ قرنداشلردن برینه دینور متعدّد دینه بنو الاعیان دینور نفیس وکزیده معناسنه در
اشبو اخوته معاینه دینور کاسیذکر یقال هم بنو الاعیان ای الاخوة من اب وامّ ویکاره دینور که فارسیده چشمه
دینور ینبوع الماء معناسنه جمعی اعین وعیون کلور صدیق العین کوز قرشوسنده ایکن ریاء اظهار صداقت
ایدن بیوفا وهرجایی یه اطلاق اولنور یقال هو صدیق عین ای مادمت تراه وعربلر نظرت البلاد بعین او بعینین
دیرلر بلادك اوتلری بتون ظاهر اولدقده معلوم اوله که منازلدن جبهه ساقط اولدقده عربلر نظرت الارض باحدی
عینیها دیرلر وصرفه ساقط اولدقده نظرت بعینیها جمیعا دیرلر که اول هنکامده تمام ربیع حکم ایدوب جابرز کما ل
اوزره نابت اولور کلام مزبور تعبیر مذکوره مبنی در کذلك عربلر برآدمه سن بنم یانمده محفوظ ومکرّمسن دیه جك یرده
انت علی عینی دیرلر نته که بالکرجه مکرّمسن دیجك یرده انت علی رأسی دیرلر قال الراغب قوله تعالی ولتصنع
علی عینی ای بکلأتی وحفظی ویقال فلان بعینی ای احفظه واراعی ومنه یقال للراعی للشیء عین وشول کمسه که
همان کوز قرشوسنده ایکن ریاء قول کبی خدمت وعبودیت ایدر اوله اکا عبد عین اطلاق ایدرلر یقال هو عبد عین
ای کالعبد مادام تراه کذلك عربلر صنع ذلك علی عین وعلی عینین وعمد عین وعمد عینین دیرلر اول ایشی
جدّ ویقینه مقارن عن قصد ایشلدی معناسنه وهاهو عرض عین دیرلر قریب معناسنه که ایشته اول کوز کك
اوکنده کرلمش طور یور دیمکدر کذلك هو منی عین عنة دیرلر معنای مزبورده وبو اضافتله درو عنه کلمه سنك
انصرافی وعدم انصرافیله نته که عنّ ماده سنده بیان اولندی ولقیته اول عین دیرلر یعنی اکا لك اوّل بولشدم
دیمکدر که لك اوّل آنی کوردم تعبیر اولنور ونعم الله بك عینا دیرلر انعمها معناسنه که سنك دیدار تابدار کله حق تعالی
کوزمزی روشن ایلیه دیمکدر نته که نعم ماده سنده بیان اولندی رأس عین یاخود رأس العین حرّان ایله نصیبین
بیننده بر بلده در نسبتنده رسعنی دینور جعفری وزننده مؤلف عینتاب نام بلده نك که اسم اصلیسی عین در سکوت
ایلمشدر نسبتنده عینی دینور نته که شارح بخاری علاّمه عینی اورایه منسوبدر عین شمس مصرده برقریه آدیدر
عین صید صاد مفتوحه ایله وعین تمر وعین انی حتی وزننده برر موضعلر در المعاینة مفاعله
وزننده بنو الاعیان وجهیله اولان قرنداشلق معناسنه در یقال بینهم معاینة ای اخوة من جهة
بنی الاعیان وبو معناده مصدر اولور وبرنسنه یی بی شائبهٔ شكّ وشبهه آشکاره جه کورمك
معناسنه در یقال عاینه معاینة اذا رآه عیانا المعیان محراب وزننده والعیون صبور وزننده
کوزی پك دکن آدمه دینور که بد نظر تعبیر اولنور یقال رجل معیان وعیون ای شدید الاصابة بالعین
وعیون لفظنك جمعی عین کلور عینك کسریله وعین کلور کتب وزننده ما اعینه عانه یعینه صیغه سندن
فعل تعجبدر تعجب اول بد نظر کسه در دیمکدر التعین تفعل وزننده برنسنه یه کوز دکورمك ایچون دیکه دیکه
نظر ایلمك معناسنه در یقال تعین الابل اذا استشرفها لیعینها شارح دیر که مؤلف بو معنایی تکرار ایلمشدر زیرا ختام
ماده ده تعین الرجل اذا تشوّه وتأنی لیصیب شیئا بعینه عبارتیله ده ذکر ایلمشدر که برنسنه یه کوز دکورمك ایچون
تحدیدا بد نظر ایلمك معناسنه در وبعض نسخه ده تشوّس وتأنی عنوانیله مرسومدر که کوزدکورمك ایچون دقت
وتأنی ایله کوز قویرغیله باقشدرمق دیمك اولور وبرکسه یی یاخود برنسنه یی یقین وتحقیق وجهیله کورمك
معناسنه در یقال تعین فلانا اذا رآه یقینا وبرکسه یه برنسنه بعینه لازم اولمق معناسنه در که اکا تعین اولمق
تعبیر اولنور یقال تعین علیه الشیء اذا لزمه بعینه الاعتیان افتعال وزننده بودخی برنسنه یه کوزدکورمك ایچون
دیکه دیکه باقمق معناسنه در یقال اعتان الابل اذا استشرفها لیعینها وجاسوسلق ایلمك معناسنه در یقال
بعثنا عینا یعتاننا ویعتان لنا ای یأتینا بالخبر الاعانة همزه نك کسریله بودخی برنسنه یه کوزدکورمك ایچون
دقتله باقمق معناسنه در یقال اعان الابل بمعنی اعتانها العیان عینك کسریله مفاعله دن مصدر در برکسه یی
یا برنسنه یی شبهه سز آچقدن کورمك معناسنه در ومنه یقال لقیه عیانا ای معاینة لم یشك فی رؤیته اياه وعیان
اسم اولور چفتجی ادواتندن بر دمور آلته دینور که صبان اوقنك طوقی اوله جقدر جمعی اعینه وعین کلور ضمتینله
ابنا عیان ایکی قوشدر که اعراب آنلری زجر ایله تفأل وتطیر ایدرلر کویا که توقع ایتدکلرنی آنلرك حرکتلریله
مشاهده ایدرلر علی قول ایکی جزکیدن عبارتدر که عیافت اربابی آنلری بریوزینه جزدقدنصکره ابنا عیان اسرعا
البیان دیرلر وقچن قارا وبنیان کسه نك اوبونی راست کلوب فائز اولسه جری ابنا عیان دیرلر کویا که قوز وطعامی

مشاهده ایدر العین فتحتینله والعینة عینك کسریله برآدم جاموس کوزلی وآهو کوزلی اولمق معناسنه در که
کوزی دائره لو وسیاهی عظیم اولمقدن عبارتدر یقال عین الرجل عینا وعینة من الباب الرابع اذا عظم سواد
عینه فی سعة الاعین احمر وزننده معنای مزبوردن وصفدر که جاموس کوزلو آدمه دینور عیناء مؤنثیدر واعین
بیان او کوزینك ارککنه دینور وبو بالغلبه اسم اولمغله توصیفله ثور اعین دیمك جائز دکلدر جمعلری عین در عینك
کسریله واعین اسماندر عبدالله بن اعین محدّثدر التعیین تفعیل وزننده عین حرفی یازمق معناسنه در یقال
عین العین اذا کتبها وبرمتاعی عینه وجهیله یعنی وره سی یه آلمق یاخود صاتمق معناسنه در یقال عین الرجل
اذا اخذ بالعینة اواعطی بها کماسیذکر واغاج تازه لنوب چیچکلری آچمق معناسنه در یقال عین الشجر اذا نضر
ونوّر وتاجر مالنی برآدمه عینه وجهیله صاتمق معناسنه در که متاعنی اول آدمه اجل معلوم وعده سیله بربهایه
صاتوب بعده آندن متاع مزبوری فی الحال ناقص بهایه اشترا ایلمکدن عبارتدر که اول آدمی زیاده یه مدیون ایدر
یقال عین التاجر اذا باع سلعته بثمن الی اجل ثم اشتراها منه باقل من ذلك الثمن ومیانه ده جنك پیدا ایلمك
معناسنه در که اظهار حرب ایتمش اولور یقال عین الحرب بیننا اذا ادارها وانجودلمك معناسنه در که انجویه کوز
ایتمش اولور یقال عین اللؤلؤة اذا ثقبها وبرآدمك مثالب ومعایبنی یوزینه قرشو سویلمك معناسنه در یقال عین فلانا
اذا اخبره بمساویه فی وجهه وقربه نك دیکش یرلری طوتیلوب صوزشح ایلمسون ایچون ایچنه صوقومق معناسنه در
یقال عین القربة اذا اصب فیها الماء لتنسدّ عیون الخرز بوراده تفعیل ازاله ایچوندر العین عینك کسریله بیان
او کوزلرینه دینور مفردی اعین در که ذکر اولندی عیون البقر عینك ضمیله بردرلو سیاه اوزم اسمیدر که بوارلق اولور
کذلك برنوع سیاه ارك اسمیدر بونلر اسانمزده دخی متداولدر المعین معظم وزننده شول قاشه دینور که آنده
جاموس کوزی کبی چارکوشه یه یقین خرده نقشلر اوله وکوزلرینك ارالغی سیاه اولان اکوزه دینور وبر معروف
ارکك اکوزك آدیدر العیانة کتابه وزننده جاسوسلق ایلمك معناسنه در تقول بعثنا عینا یعیننا عیانة ای یأتینا
بالخبر المعتان معتاد وزننده بدو یلرك اونلاقچیسنه دینور یقال هو معتان ای رائد القوم المعیون والمعین
مکیل وزننده بریوزنده آشکاره جریان ایدن صویه دینور یقال ماء معیون ومعین ای ظاهر جار علی وجه الارض
بونلر سابق الذکر عین وعیان ماده سندندرلر نته که میمی الاصل اولان معین دخی بو معنایه در العین کبس
وزننده یانك فتحیله ده جائزدر والمتعین اسم فاعل بنیه سیله صو بی ترشح ایدن طلومه دینور علی قول یکیسنه
دینور یقال سقاء عین ومتعین اذا کان یسیل ماؤه اوجدید العینة عینك کسریله برنسنه یی وره سی یه آلمغه
دینور که اسمدر یقال اخذه بالعینة ای بالسلف وبیع العینة قریبا تعیین ماده سنده بیان اولندیغی اوزره برمالی
برآدمه وعده سیله بربهایه صاتوب مجلس مزبورده ینه بایع اندن ناقص نقد بها ایله اشترا ایلمکدن عبارتدر مثلا
برآدمه بشیوز غروش اقتضا ایلمکله بازرکانه عرض مرام ایلدکده اولدخی مثلا درتیوز غروش قیمتلو متاعنی اوچ
ماه وعده ایله مزبوره التیوز غروشه بیع وتسلیم ایلدکدنصکره در ساعت نقداقچه ایله بشیوز غروشه آندن اشترا
ایلمك کبی شارح دیر که بو معامله ربا اولمغله منهیدر وبو نقد حاضر معناسنه اولان یاخود ربا معناسنه اولان عیندن
مأخوذدر کتب فقهیه ده طرق سائره سی واحکامی مبسوطدر خصوصا تاتارخانیه ده حیلهٔ شرعیه لری
مشروحدر وبو مسئله ایچون رسالهٔ مخصوصه لر تألیف اولنمشدر وعینه مالك کزیده وافضلنه دینور یقال
اعطاه عینة المال ای خیاره وحرب وقتالك ماده سنه دینور واینك وقیون مقوله سنك کوزلرینك چوره سنه
دینور وثوب عینه مضاف اوله رق خوشمنظر قاشه دینور المعان مکان وزننده قوناغه دینور عادتا محل عین
اولدیغنه مبنی در یقال نزلوا معانا طیبا ای منزلا وحاج شام ایچون برمخصوص قوناق آدیدر که حالا بیوك قریه در
عینون جیحون وزننده برقریه آدیدر عینونی دخی دیرلر عینین عینك کسری وفتحیله وتثنیه بنیه سیله احد طاغنك
اتصالنده برطاغك آدیدر احد وقعه سنده ابلیس لعین اکا چقوب الا انّ محمدا قد قتل دیو نداایله شورشفکن مباه
اهل اسلام اولمشیدی وعینین عینك فتحیله بحرین فضاسنده برقریه آدیدر خلید عینین دیدکلری کمسه اکا
مضافدر عنان عینك فتحیله برموضع آدیدر عبان حیان وزننده بربلده آدیدر عبانه کتابه وزننده برموضع
آدیدر العیون عینك ضمیله اندلسده بربلده آدیدر وبحرینده برقریه اسمیدر اعین احمد وزننده عیانه ثمامه
وزننده بمنده ایکی حصار آدیدر المعینة میمك فتحیله برقریه آدیدر العیناء خضراء وزننده ومرادفیدر عین
جاموسه تشبیهله درز یراعربلر پك سوادی خضرت ایله تعبیر ایدرلر یقال ارض عیناء ای خضراء وپك بیرعکله
برتلمق درجه سنده اولان قربه یه دینور واهل عروض اصطلاحنده نافذه اولان قافیه یه دینورکه نفاذدن

مأخوذدر كه اضمار ايچون هاء وصلك حركه سنه دينورنه كه ماده سنده بيان اولندى يقال قافية عيناء اى
نافذة وعيناء برقيو آديدر وقصرايله عينى جبل ثبيرك قله سنه دينور لكن صواب اولان معجمه ايله اولمقدر ذو العين
اصحابدن قتادة بن نعمان لقبيدر برغزوه ده كوزينه زخم اصابت ايلمكله كوزى طشره اوغرايوب يوزينه سيلان
ايلمشيدى صاحب المعجزات عليه افضل الصلوات حضرتلرى يد مؤيدلريله يرينه رد ومسح ايلدكلرنده ديكر
كوزندن اصح وانور اولدى ذو العينين معاوية بن مالك نام شاعر وفارسك لقبيدر ذو العيينين مصغر تثنيه
بنيه سيله جاسوسه اطلاق اولنور ابو عينان نهار بن توسعه نام شاعرك جدى كنيه سيدر ابن معين مكيل
وزنده معن ماده سنده مذكوردر فصـــل الغين المعجمة الغبن غينك فتحى و بانك سكونيله والغبن فتحتيله
برنسنه يى اونتمق ياخود غفلت ايلمك ياخود غلط ايلمك معناسنه در يقال غبن الشيء وفيه غبنا وغبنا من الباب الرابع
اذا نسيه اواغفله اوغلط فيه وغبن فتحتيله وغبانه غباوه وزننده برادمك رأى واندیشه سى سست وضعيف
اولمق معناسنه در يقال غبن رأيه غبانة وغبنا اذا ضعف ورأيه كلمه سى منصوبدر مترجم دير كه بو تركيب سفه نفسه
و بطر عيشه قبيلندندر يعنى فى الاصل سفهت نفسه و بطر عيشه وغبن رأيه اولوب وقتا كه افعال مرقومه رجاله
تحويل واسناد اولنمغله مابعدلرى منصوب اولدى زيرا افعال مابعدلرينه واقع اولدى پس تفعيل بابندن سفه نفسه
وغبن رأيه تقديرنده اولديلر و بو بصريون وكسائى قوللريدر و بونلرك عندنده منصوب مذكورى تقديم جائزدر
نته كه غلامه ضرب زيد ديرلر وعند الفراء مثلا سفه نفسه تركيبنده وقتا كه فعل نفسدن صاحبنه تحويل اولنمغله
مابعدى مفسر مجراسنه جارى اولدى تا كه سفاهت آنده اولديغنه دلالت ايليه پس بونك حكمى سفه زيد نفسا
ديمك ايدى زيرا مفسر نكره اولور لكن بو اضافتى اوزره ترك اولنوب نكره كبى منصوب اوله رق ترك اولندى نكره يه
تشبيها و بو صورتده تقديمى جائز دكلدر و بعضلر غبن فى رأيه قوليله تاويل ايلديلر و بعضلر نوادردن اوله رق
تميزينه ذاهب اولديلر وغبن فتحتيله ضعف ونسيان معنالرينه اسم اولور يقال به غبن اى ضعف و يقال
عليه الغبن اى النسيان الغبين امير وزننده والمغبون رأى وفكر واندیشه سى سست وضعيف اولان آدمه
دينور الغبن غينك فتحيله وبانك سكونى وفتحيله برآدمى معامله ده آلداتمق معناسنه در يقال غبنه فى البيع
غبنا وغبنا من الباب الثانى اذا خدعه بعضلر ديديكه سكونله غبن معامله ده خدعه يه وفتحتيله ضعف رأى
واندیشه يه مخصوصدر المغبون معامله ده آلداتمش آدمه دينور يقال غبن الرجل فى البيع على المجهول فهو
مغبون اى مخدوع بو معناده غبينه سفينه وزننده اسمدر معامله ده آلداتمغه دينور يقال لحقته فى تجارته غبينة
وغبن برنسنه يى ابو جهيلوب حقيقت حالندن غافل اولمق معناسنه در يقال غبنوا خبر الناقة وغبنوا غبنا
من الباب الاول والرابع اذا لم يعلموا علمها واوزون جامه يى قيوروب قاصمق معناسنه در يقال غبن الثوب
اذا عطف التغابن تفاعل وزننده برى برنى آلداتمق معناسنه در يقال تغابنوا اذا غبن بعضهم بعضا
بو ملابسه ايله يوم قيامته يوم التغابن اطلاق اولندى كويا كه اهل جنت رابح اولمغله خاسر اولان اهل جهنمه
غبن ايلمش اولورلر و بو ماده اشترا كه موضوع اولمغله اهل جهنم طرفى تهكمه محمول اولور مؤلف بصائرده وجوه عديده
دخى بيان ايلمشدر المغبن منزل وزننده بدنده اولان قصق يرينه دينور قولتق ايچى وقاسيق كبى جمعى مغابن در
غبن الثوب ماده سندندر الاغتبان افتعال وزننده برنسنه يى قولتق وقاسيق كبى قصق يرده كيزلمك معناسنه در
يقال اغتبن الشيء اذا اختبأه فى المغبن اغبن احمد وزننده اسمادندر مالك بن اغبن جهينه قبيله سندن بركسه در
الغابن صاحب وزننده كار وعملدن سست وفاتر آدمه دينور يقال هو غابن اى فاتر عن العمل الغدن فتحتيله
والغدنة غرفه وزننده والغدنة حزقه وزننده تازه لك وترلك وتاب وطراوت معناسنه در يقال به غدن
وغدنة وغدنة اى نعمة ولينة وغدن اويقويه دينور وامرغنمغه دينور يقال غلبه الغدن اى النوم وكذا النعاس
وكوشكلكه وسستلكه دينور تقول اخذنى غدن اى استرخاء وفترة وغدنة حزقه وزننده قواق التنده چكه نك
نهايت بولديغى يرده اولان كبكلرده واقع يومر يجه انجكزه دينور المغدودن اغدیداندن اسم فاعل اولمق اوزره
برطرفه طوغرى بومشقلغندن مائل اولمش تازه نهاله دينور يقال غصن مغدودن اى الناعم المثنى وترو تازه جوانه
دينور يقال شاب مغدودن اى ناعم مترجم دير كه صحاحده وسائرده اغديدان صاچ اوزايوب كمالنى بولمق ونبات
زياده سيله تاب وطراوت بولوب بم يشل اولمق معنالرينه ده مرسومدر الغدانى غرابى وزننده مغدودن
معناسنه در التغدن تفعل وزننده تازه نهال برطرفه اكيلوب بوكلمك معناسنه در يقال تغدن الغصن
اذا تمايل وتعطف الغدان كتاب وزننده شول چبوغه دينوركه بريره اوزادوب اوزرينه اثواب آتارلر غدانه

ثمامه وزننده و بنوغدن غينك ضميله ايكى جماعت آديدر الغدودنى سفرجلى وزننده جست وسريع
معناسنه در الغدفن سجل وزننده غدفل كلمه سنده لغتدر كه تام وسابغ نسنه يه دينور سائر معنالرى ماده سنده
ذكر اولندى الغرين صريم وزننده والغرين حذيم وزننده طرين معناسنه در كه صويق بالچغه دينور
ومنه يقال اتى بالغرين والغرين اذا غضب و بونلك حمق معناسنه در وكپوكه دينور زبد معناسنه وسيل صوبى
كتورب برده قلان چاموره دينور كرك ياش وكرك قورى اولسون الغرن فتحتيله برقوش على قول طوشجل
قوشنك اسميدر ياخود اكا شبيه برقوشدر جمعى اغران كلور وعند البعض غرن بنكيجه دينور غران غراب
وزننده بر موضع آديدر الغرن كتف وزننده ضعيف وزبونه دينور الغرن فتحتيله خميرتكنه ايچره قور يوب
قالمق معناسنه در يقال غرن العجين على القرو غرنا من الباب الرابع اذا يبس غزنة غينك فتحى وزاى معجمه نك
سكونيله كابل جوارنده بر بلده آديدر كه بالجمله بلادك ازه واوسعيدر سلطان محمود غزنوينك پاى تختى ايدى
غزنيان غينك ونونك فتحيله ماوراء النهرده برقريه آديدر الغسن غينك فتحى وسينك سكونيله آغزده نسنه
چينمك معناسنه در يقال غسن الشيء غسنا من الباب الاول اذا مضغه الغسن غينك ضميله ضعيف وزبونه
دينور الغسنة غرفه وزننده والغسناة فسطاط وزننده صاچ بلوكنه دينور جمعى غسن كلور صرد وزننده
يقال غسنة من الشعر وغسناة اى خصلة الغسان كتاب وزننده پوستكيدن ياپلمش قفتانه دينوركه صبيان
اعراب كيرلر الغسان غراب وزننده نهايت قلب وغايت نفس معناسنه در تقول لقد علمت ان ذلك من غسان
قلبك اى اقصى قلبك وغاية نفسك الغسان شداد وزننده والغبسان كبسان وزننده جوانلق هنگامنك
حدت وقوتى حالتنه دينور كه صعب وثقيل ايشلرك مدار اقتدار يدر بو علاقه ايله برآدمه سن اوايسك آدمیسى
دكلسن ديجك يرده ما انت من غسانه وغبسانه ديرلر لست من رجاله معناسنه وغسان برصو اسميدر كه ازد قبيله سندن
بر طائفه نازل اولمغله اول صويه نسبتله آنلره غسان اطلاق اولندى بنو جفنه ديدكلرى آل ملوك آنلردندر
و بعضلر عندنده غسان مخصوص برقبيله نك اسميدر الغسانى ياى نسبتله پك كوزل ودلبر آدمه دينور طراوت
شبابه منسوبدر يقال هو غسانى اى جميل جدا الاغسان همزه نك فتحيله انسانك اخلاق وسجيه لرينه
دينور يقال فلان على اغسان من ابيه اى على خلائق واسكى اثوابه دينور يقال ثياب اغسان اى اخلاق
الغبسانة كبسانه وزننده تر و تازه وناز كيدن محبوبه يه دينور يقال جارية غبسانة اى ناعمة الغشن غينك
فتحى وشين معجمه نك سكونيله دكنكله ياخود قلجله اورمق معناسنه در يقال غشنه غشنا من الباب الثانى
اذا ضربه بالعصا او بالسيف الغشانة ثمامه وزننده خرما كسلدكدن صكره داللرك ديبلرنده قلان بشاغه
دينور التغشن تفعل وزننده صويك اوزرينه طوار فشقسى چوكلكله مردار لنمق معناسنه در يقال تغشن
الماء اذا ركبه البعر فى غدير ونحوه الغصن غينك ضمى و صادك سكونيله اغاجك داله وشاخنه دينور
انجه سنه و قالیننه اطلاق اولنور كوچكنه غصنه دينوركه مخصصدر جمعى غصون وغصنه كلور
عنبه وزننده واغصان كلور الغصن غينك فتحيله اغاجك دالنى برآدم كندو يه طوغرى چكمك معناسنه در
يقال غصن الغصن غصنا من الباب الثانى اذا مده اليه و برنسنه يى اخذ ايلمك ياخود قطع ايلمك معناسنه در
يقال غصن الشيء اذا اخذه اوقطعه و برآدمى ايشندن منع وصرف ايلمك معناسنه در يقال غصن فلانا عن حاجته
اذا ثناه وكفه ذو الغصن بنو سليم حره سنده بروادى اسميدر ابو الغصن دجين بن ثابت بن دجين نام
كسه نك كنيه سيدر جحى نام كسه نك كنيه سى دكلدرنته كه جوهرى اوبلجه وهم ايلمشدر و بعضلر كنيه سيدر ديديلر
شارح دير كه بو صورتده جوهرى يه اسناد وهم غرائبدندر مع ذلك جحى ماده سنده بو قوله مناقض ثبت ايلمشدر
و جحى عربلرك نصر الدين خواجه سيدر الاغصان همزه نك كسريله والتغصين تفعيل وزننده اوزم
سالقمنك دانه لرى بيومك معناسنه در يقال اغصن العنقود وغصن اذا كبر حبه الاغصن احمر وزننده قويرغنده
صقر اولان اكوزه دينور يقال ثور اغصن اذا كان فى ذنبه بياض غصن غينك ضميله وغصين زبير وزننده
اسامیء ناسدندر الغضن غينك فتحى وضاد معجمه نك سكونيله برآدمى ايشندن آليقومق معناسنه در يقال
غضنه غضنا من الباب الثانى والاول اذا حبسه وعاقه وناقه ناتمام باورى دوشورمك معناسنه در يقال غضنت
الناقة بولدها اذا القته لغير تمام وغضن اثوابده ودرى وزره مقوله سنده اولان بوكلمه و بوكندى يه دينور شكن
معناسنه فتحتيله ده جائزدر جمعى غضون كلور يقال غضن الثوب والدرع وغضونه وهو التثنى والتكسر وغضون الاذن
قولقده اولان بوكلمره وقيورملره دينور وغضن رنج وعناء وتعب معناسنه در تقول لقيت منه غضنا اى عناء

ونعبا التغضین تفعیل وزننده بودخی ناقه ناتمام باوری دوشورمك معناسنه در یقال غضنت الناقة بمعنی غضنت
الغضان کتاب وزننده معنای مزبوردن اسمدر ناقه نك ناتمام باوری دوشورمسنه دینور المغاضنة مفاعله وزننده
برکسنه یه اشارت ضمننده کوز قیمق معناسنه در یقال غاضن عینه اذا کاسرها وقال فی الاساس غاضن المرأة اذا غازلها
بمکاسرة العینین الاغضن احمر وزننده خلقی ومادرزاد اوله رق دائما کوزنی قیپان آدمه دینور که قیپق کوزلو
تعبیر اولنور یاخود بر آدمه عداوت یاکبر ونخوت جهتیله کوزنی چوق قیپان آدمه دینور یقال رجل اغضن ای کاسر
عینه خلقة اوعداوة اوکبرا الغلن غینك فتحی ولامك سکونیله اوغلانك دلوقنلولغی جاپك ظهوریله آزوقنده
یال وبال صاحبی اولمق معناسنه در یقال غلن الشباب غلنا من الباب الاول اذا غلا الغلوان ضمتیله یکتلك
وسائر نسنه نك اوائل هنکامنه دینور که آتش کبی تند وتیزلکی وقتیدر یقال غلوان الشباب والامر ای غلوائه
الغمن غینك فتحی ومیمك سکونیله دری یی یومشیوب تویی یولنمق ایچون کرجلوب یره کومك معناسنه در
کذلك خرما قورغنی نضج بولمق ایچون طپراغه کومك یا برنسنه ایله اورتوب باصدرمق معناسنه در یقال غمن الجلد
اوالبسر غمنا من الباب الاول اذا غمله و بر آدمی ترلتمك ایچون اوزرنی اثوابله بوریمك معناسنه در یقال غمن فلانا
اذا القی علیه ثیابه لیعرق الغمین امیر وزننده یره کومولمش دری یه وخرما قورغنه دینور الغمنة غرفه وزننده
اسفیداج اسمیدر که استوبج دیدکلری بدر وقزلجه یه دینور که نسوان یوزلرینه سوروب رنکامیز ایدرلر الانغمان
انفعال وزننده پرآکنده نهان ونابدید اولمق معناسنه در یقال غمن فی الارض علی المجهول فانغمن ای ادخل فیها
فتغیب بنو الغمنی بشری وزننده حیره مملکتنده برجماعتدر الغنة غینك ضمی ونونك تشدیدیله ککزدن
کلان صوته دینور که تکلمده کوچك دلدن بروککرزه چکیلوب کلن صوتدن عبارتدر بعض کسه ده خلقی اولور
ومنه یقال النون اشد غنة وهو جریان الکلام فی اللهاة یعنی صوت من قبل الخیاشیم مؤلفك تعریفی مسامحه یه مبنیدر
ویزید بن الاعور طاشلرك آوازه سنده یعنی چینلمسنده دخی استعمال ایلدی مراد اشبو بیتنده استعمال ایلدیکیدر
اذا علا صوانها ارنا * یرمعها والجندل الاغنا * مترجم دیر که غنه اهل تجوید عندنده صفات حروفدندر بعضلرك
حرفدن عدی مجازدر زیرا ادغام ایکی یه منقسمدر اولکیسی ادغام بلاغنه در که تنوین ونون ساکنه لامه ورایه ادغام
اولندقده غنه سز قرأت اولنور من لدنه ومن رب رحیم کبی ایکنجیسی ادغام مع الغنه در که تنوین ونون ساکنه ینمو
حرفلرندن برینه ادغام اولندقده غنه ایله قرأت اولنور لکن خلف یاء وواوده غنه ایلمز الغن غینك فتحیله ککزدن
سویلر اولمق معناسنه در یقال غن الرجل غنا من الباب الرابع اذا تکلم من قبل الخیشوم وبرمحلك اغاجلری چوق
اولمق معناسنه در که سینك آوازه لرینك کثرتی مستلزمدر یقال غن الوادی اذا کثر شجره وخرما اغاجی یتشمك
معناسنه در یقال غن النخل اذا ادرك الاغن ککزدن سویلیان آدمه دینور یقال رجل اغن ای یتکلم من خیاشیمه
وحزین حزین رقتله ککزدن ملر اولان آهو یه دینور یقال ظبی اغن اذا کان یخرج صوته من خیاشیمه وجوهری نك
طیره وصفله طیر اغن عبارتی غلطدر مترجم دیر که ظاهرا طغیان قلم ناسخدر که ظبی برینه طیر یازمشدر واغن نبوت
ادعا ابن طلیحه نك هوادارلرندن برشخص ایدی الاغنان همزه نك کسریله غن ایله ایکی معنای اخیرده
مرادفدر یقال اغن الوادی والنخل بمعنی غن وسینك وزردامق معناسنه در یقال اغن الذباب اذا صوت و برآدمك
شجرینك داللرنی بشره تك یعنی نعمتنی وسازوسامان ودولتنی مطر اوفراوان ایلمك معناسنه مستعملدر زیرا داللر
مطرا اولنجه روزکار اسدکده غنه دن خالی اولمز یقال اغن الله غصنه ای جعله ناضرا وطلوم طولمق معناسنه
مستعملدر که غنه یی موجبدر یقال اغن السقاء اذا امتلأ التغنین تفعیل وزننده برآدمی ککزدن سویلرقیلمق
معناسنه در که دماغنه ضرر اصابتندن نشئت ایدر یقال غننه اذا جعله اغن الغناء ضراء وزننده اغن لفظندن
مؤنثدر واهل وسکان وعمارت وبنیانی فراوان وشن وآبادان قریه یه اطلاق اولنور یقال قریة غناء ای جمة الأهل
والبنیان وچایری وچمنی وافر باغچه یه ومرغزاره دینور یاخود چایری واوتلقلری پك صیق وصارمشق اولمغله
یل اوغرادقده خاشردیسی اولیوب ضرلیوب هارلدر کبی آواز ایلیه یقال روضة غناء ای الکثیرة العشب اوتمر
الریح فیها غیر صافیة الصوت لکثافة عشبها الغنان غراب وزننده سینك وزردیسنه دینور یقال اقلقنی
غنان الذباب ای صوته التغون تفعل وزننده معاصی وآثامه اصرار وتهالك ایلمك معناسنه در یقال تغون الرجل
اذا اصر علی المعاصی وجنك وقتاله اقدام ایلمك معناسنه در یقال تغون فی الحرب اذا اقدم ظاهرا ثلاثیسی
مهجوردر الغین عین وزننده حروف هجادن برحرفدر مجهوره دن وحروف مستعلیه دندر مخرجی اعلای
حلقدندر تلفظنده افراطه مؤدی غرغره واخفایه منتهی اولور وجهله تحقیق مخرجنده اهمال اولنمامق

مناسبدر بلکه بیان واظهارنده وخای معجمه مقوله سی حرفدن تمییز وتخلیصنده اهتمام ودقت اولنمق لازمدر
وحرف مذکور زائد وحرف سائره بدل واقع اولمز وغین مصدر اولور صوصمق معناسنه تقول غنت اغین غینا
اذا عطشت ویك صوسزلقدن یورك یانمق معناسنه در یقال غانت الابل ای غاست وغین بلوده دینور غیم معناسنه
واورتمك وقپلامق معناسنه در ومنه یقال غین علی قلبه علی المجهول غینا ای تغشته الشهوة اوغطی علیه والبس
اوغشی علیه اواحاط به الرین وکوکل ولا توب غثیان کلمك معناسنه در یقال غانت نفسی ای غثت الغینة تمره
وزننده برارض اسمیدر وصوسز یرده اولان اغاجلغه وقورولغه دینور اکر صولو یرده اولورسه غیضه دینور وشامده
وعمامده برموضع آدیدر الغینة غینك کسریله یاره دن اقان صاری صویه دینور کذلك میتدن وجیفه دن اقان
صاری صویه دینور الغیناء حمراء وزننده یپراقلری فراوان اولان تاب وطراوتلو اغاجه دینور یقال شجرة غیناء
ای خضراء وبرقیو آدیدر الغینی الف مقصوره ایله ثبیر نام طاغك قله سنه دینور وثبیر نامنده یدی طاغ اولمغله
غینی آنلرك بریسنك اسمیدر الاغیان همزه نك کسریله اصلی اوزره بودخی اورتمك وقپلامق معناسنه در یقال
اغین علی قلبه علی بناء المفعول بمعنی غین قال الشارح ومنه الحدیث انه لیغان علی قلبی حتی استغفر الله
فی الیوم سبعین مرة بوراده غین قلب شریفلری بعضا حسب البشریه امور دنیویه اشتغالدن کنایه در زیرا
قلب انورلری مدام استغراق اوزره اولور ایدی احیانا بعض مهم اولان امر دنیوی یه انصرافی پاسلنمق ایله
تعبیر بیوردیلر الاغانة اقامه وزننده بلود هوا یوزنی بتون بوریمك معناسنه در یقال اغان الغین السماء
ای البسها الغانة پای کبر یشنك اوجنده اولان حلقه یه دینور ومغربده بربلده آدیدر فرغانه فانك فتحیله
عجم بلادندن بربلده در الغین غینك کسریله برموضع آدیدر هواسی وخیم اولمغله حماسی پك چوق اولور هرکیم
اوراده وضع قدم ایلسه همان عارض اولمغله پك انیس وهمدم حقنده * آنس من حمی الغین * مثل اولمشدر الاغین
احمر وزننده اوزون نسنه یه دینور یقال شیء اغین ای طویل ذوغان یمنده بروادی آدیدر فصــــل الفاء
الفتن فانك فتحی وتای فوقیه نك سکونیله فن وحال وکونه معناسنه در ومنه قولهم العیش فتنان ای لونان حلو
ومر یعنی انسانك دیرلکی ایکی کونه در که رفاه وحلاوت وشدت ومرارت اوزره اولور وفتن مصدر اولور برنسنه یی آتشله
یاقمق معناسنه در ومنه قوله تعالی یوم هم علی النار یفتنون ای یحرقون بالنار وفتن وفتون قعود وزننده برنسنه
قلبه خوش وپسندیده کلمکله پك پسند وعجب ایلمك معناسنه در که عشق ومحبتله اکا کرفتارلغه مؤدی اولور
حسن دلبر کبی یقال فتنه فتنا وفتونا من الباب الثانی اذا اعجبه وفتن برآدمی فتنه یه اوغراتمق معناسنه در یقال
فتنه اذا اوقعه فی الفتنة فهو مفتون وفتنه یه اوغرامق معناسنه لازم اولور یقال فتن الرجل اذا وقع فی الفتنة وفتون
برکسنه زن پرست اولمغله وصلتلری داعیه سنه دوشمك معناسنه در یقال فتن الرجل الی النساء فتونا وفتن
الیهن علی المجهول ای اراد الفجور بهن الفتنة فانك کسریله والمفتون مصدر اوله رق صنامق معناسنه در
یقال فتنه فتنة ومفتونا اذا اختبره ومنه قوله تعالی بایکم المفتون ای الخبرة وفتنه برخوش نسنه یی پسند
وعجب ایلمکه دینور که اسمدر وآزغنلغه دینور ضلال وکمراهی معناسنه یقال وقع فی الفتنة ای الضلال وکناه
واثم معناسنه در وکفر معناسنه در ورسوایلغه دینور فضیحه معناسنه وعذاب معناسنه در وبوطه ده التونی
وکومشی ارتمك معناسنه در تا که جیدی کتزندن ممیز اوله یقال فتن الذهب والفضة فتنة اذا اذابه وبرآدمی
آزدرمق معناسنه در یقال فتنه اذا اضله ودلیلکه دینور جنون معناسنه ومحنت وبلیه یه دینور ومنه اعوذ بالله
من فتنة القبر ای محنته وبلائه ومال واولاده اطلاق اولنور لقوله تعالی انما اموالکم واولادکم فتنة الایة
وبین الناس واقع اولان اختلاف آراء وشورش وشقاق وغوغایه اطلاق اولنور یقال وقع بینهم الفتنة ای الاختلاف
فی الآراء المفتون مصدردر که ذکر اولندی واسم مفعول اولور فتنه یه اوغرادلمش آدمه دینور یقال هو
مفتون ای اوقعوه فی الفتنة ومجنونه اطلاق اولنور یقال رجل مفتون ای مجنون الافتان همزه نك کسریله
بودخی برنسنه کوزه وکوکله عجب کلمکله پسند ایدوب خوشلنمق معناسنه در یقال افتنه اذا اعجبه وبرآدمی
فتنه یه اوغراتمق معناسنه در یقال افتنه اذا اوقعه فی الفتنة وهو مفتن کمکرم التفتین تفعیل وزننده بودخی
فتنه یه دوشورمك معناسنه در یقال فتنه بمعنی افتنه الافتتان افتعال وزننده برآدمی فتنه یه اوغراتمق وفتنه یه اوغرامق
معنالرینه متعدی ولازم اولور یقال افتتن فلان اذا اوقعه فی الفتنة ویقال افتتن فلان اذا وقع فی الفتنة الفتین امیر وزننده
قاره طاشلق طپراغی سیاه ارضه دینور کویا که محترق کبی اولور اذابه ذهب معناسندن مأخوذدر جمعی فتن در
کتب وزننده الفتان شداد وزننده والفاتن اوغری یه دینور یقال رجل فتان وفاتن ای لص وشیطانه دینور وفتان

قومجی یه دینور اذابهٔ ذهب ایلدیکیچون یقال هوفتان ای صائغ الفتانان تثنیه صیغه سیله درهم ودیناره
اطلاق اولنور ومنه الناس عبید الفتانین ای الدرهم والدینار وشکر ونکیره اطلاق اولنور الفیتن حیدر وزننده
دولکره دینور که نجار معناسنه فاتون فرعونک اتمکجی باشیسی اولان کسنه درکه حضرت موسی علیه السلام
آنی قتل ایلدی عصا ایله ضرب وقتل ایلدیکی شخص اوله جقدر الفتان عدنان وزننده که فن وحال معناسنه
اولان فتن لفظندن تثنیه در صباح واخشامه اطلاق اولنور تقول ابلاباکر الفتنین ای الغدوة والعشی الفتان
کتاب وزننده پالان اوزره اورتدکلری میشین پالان اورتوسنه دینور فاتن صاحب وزننده فتین زبیر وزننده
اسماء رجالدندر الفیجن جمله حیدر وزننده سذاب اسمیدر که تحریفله سدف تعبیر اولنان چکدر الافیجان
همزه نک کسریله دائما فیجن یمک معناسنه در یقال افیجن الرجل اذا دام علی اکل الفیجن الفدن فتحتیله
بر کونه قرمزی بویه اسمیدر وکرجله صیوانمش کوشکه دینور تقول رایته بالفدن ای القصر المشید فدین زبیر
وزننده نهر خابور کنارنده بر قریه در الفدان شداد وزننده والفدان سحاب وزننده اکوزه دینور ثور
معناسنه علی قول چفت سورمک ایچون بیوندرغه قوشلمش ایکی اکوزه بردن دینور یالکز بریسنه فدان دینمز
وعند البعض اول ایکی چفت اوکوزینک آلات وادواتنه دینور بیوندرق وسائری کبی جمعی فدادین در شارح دیر که
مخففک جمعی افدنه در وحالا اهل مصر لساننده فدان در تیوز قصبه مقداری تارلایه اطلاق اولنور بهر قصبه
التی ذراعله بر ذراعک ثلثانی مقداردن عبارتدر وکسیملری فدان باشنه مقتنی در الفدادون حدادون
وزننده دال بابنده ذکر اولندی یاخود فدادین اصحابنه دینور فلاحون وحراثون اوله جقدر نته که جمال اصحابنه
جمالون دینور پس نسب اوزره اولور التفدین تفعیل وزننده دوه یی تاولندرمق معناسنه درکه قصر مشید
شکلنده قلمق اولور یقال فدن الابل اذا سمنها وبنایی اوزاتمق یعنی اوزون یاپمق معناسنه در یقال فدن البناء
اذا طوله الفربیون فانک فتحی وبانک کسریله برداز واسمیدر که ملطف وعرق نسا وبرد الکلی وقولنج علتلرینه
نافع وحشرات صوقسنه وکلب دیوانه جراحتنه مفید ورحمدن اسقاط جنین واسهال بلغم لزج خصوصنده
مؤثردر بو دارو فرفیون دیدکلری صمغ اوله جقدر الفرن فانک ضمیله اتمک پشوردکلری اوجاغه دینور که لسانمزده
فرون تعبیر اولنور الفرنی کردی وزننده قالین اولوب دکرمی اولان اتمکه دینور که طشره لرده تنور اتمکی تعبیر
اولنور علی قول صومون اتمکنه دینور که اطرافی اورته سنه طوغری دیرنکلی اولوب پشدکده نصکره صاقی یاغله
یاخود سود وشکر ایله تعبیه اولنور که کوزل بوغه چه اولور وفرنی قالین جثه لو آدمه دینور وبیوک کوپکه دینور یقال
کلب فرنی ای ضخم الفارنة اتمکجی یه دینور که فرونده اتمک پشورر افرن احمد وزننده ویفرن یمنع
وزننده مغربده بر طائفه سندن بر قبیله آدیدر فرنه غرفه وزننده اسماندندر محمد بن ابراهیم بن فرنه محدثدندر فرن
فانک فتحیله بو دخی اسماندندر محمد بن فرن محدثدندر فران شداد وزننده مغربده بر واسع مملکت آدیدر وفران بن بلی
قضاعه قبیله سنک نسبی رجالندندر فاران هاجره وزننده بر نیچه جبالدر که توراتده مذکورلردر محدثیندن بکر بن القاسم
الفارانی اکا منسوبدر مؤلفک توراتده مذکوردر دیدکندن مراد اشبو منطوق شریفدر جاء الله من جبل سیناء واشرق
من جبل ساعین واستعلن من جبال فاران ومعه جماعة من جبال فاران بوراده جاء الله قولی جاء امر الله تقدیرنده در که
موسی علیه السلامه آنده توراة انزالیله امر وشرعنک ورودندن عبارتدر وجبل ساعین رومده بر طاغک آدیدر
آندن اشراقی عیسی علیه السلامه انجیل انزالندن کنایتدر وجبال فاران استعلانی فرقانی انزالندن وآنده حضرت
محمد علیه الصلوة والسلامک بعثتندن عبارتدر پس توراتده حضرت محمدک ظهور شرعندن کمال ظهوری مشعر
اولان استعلان ایله تعبیر وتبشیر اولندی افران همزه نک مفتوحه ایله نسف قضاسنده بر قریه آدیدر فریانان
فانک کسریله مرو قضاسنده بر قریه در فرین سکین وزننده بر موضعدر فرین زبیر وزننده شامده بر قریه در
فران سحاب وزننده بنی سلیم یوردنده بر صودر الفرناة دحرجه وزننده بر نسنه یی پاره لیوب ریزه ریزه
قیمه ایلمک معناسنه در یقال فرناه اذا فرسه وقطعه الفرتنة دحرجه وزننده سوزی متصل ومنتظم سویلیوب
بلوک بلوک وقارشق سویلمک معناسنه در یقال فرتن الرجل اذا شقق کلامه فاهتمش فیه وآدیملری صیق صیق
آتارق یوریمک معناسنه در یقال فرتن الرجل اذا تقارب مشیه الفرتنی فانک وتانک فتحی وقصر ایله صرتلان
انیکنه دینور وحرف تعریفدن مجرد اوله رق روسبو عورته وجاریه قسمنه اطلاق اولنور وبرخاتون اسمیدر
ومرو الروذ شهرنده بر قصرک اسمیدر الفرجون برذون وزننده قشاغی یه دینور که آنکله دابه قاشیرلر محسه
معناسنه الفرجنة دحرجه وزننده قشاغی ایله دابه یی قشاغلمق معناسنه در یقال فرجن الدابة اذا حسها

بالفرجون

بالفرجون فرزان فای مکسوره ایله فرزین فارسی معربیدر که شطرنج آلاتندن فرز تعبیر اولنان آتدر جمعی
فرازین در الفرسن زبرج وزننده دوه قسمنک طبانه دینور که طوارک حافری منزلنده در فارسیده سول
دینور فتحتیله الفراسن علابط وزننده ارسلانه دینور المفرسن مزعفر وزننده اتلو یوزلو آدمه دینور یقال
رجل مفرسن الوجه ای کثیر لحمه الفراسیون فای مفتوحه ایله کراث جبلی اسمیدر که بیان پراصه سیدر ترکیده
ایت سبکی تعبیر ایدرلر جلاء واخلاط غلیظه یی مذیب وبولی مدر وسده لری مفتح وکلب دیوانه اصردیغی یره
نافعدر الفرعون برذون وزننده تمساح دیدکلری جانوره دینور فارسیده نهنک دیرلر وحرف تعریفدن
مجرد اوله رق ولید بن مصعب نام ملک مصرک لقبیدر که حضرت موسی علیه السلام آنک موساسیدر وفرعون
خضر علیه السلامک پدری یاخود اوغلونک اسمیدر وبونی نقاش وتاج القراء علیهما الرحمه کندی تفسیرلرنده
حکایت ایلدیلر وفرعون مطلقا مملکت مصرده پادشاه اولان کسنه نک لقبیدر قیصر روم وشاه ایران کبی هر پادشاه
مصره لقب ایدی وبعضلر دیدیکه فرعون عتو وطغیان صاحبی متمرد ومتشدد آدمه دینور وبونده ایکی لغت
دخی واردر بری زنبور وزننده وبری فانک ضمی وعینک فتحیله در شارحک بیانته کوره فرعون لفظی قبطیه یاخود
عبریه در عرب اخذ ایلمشدر مترجم دیر که فرعون لغت عبریه ده متعصب ومتکبر معناسنه در جمعی فراعنه در
التفرعن تدحرج وزننده فرعوندن منصرفدر فراعنه اخلاقیله تخلق ایلمک معناسنه درکه تمرد وتجبر وتکبر ایکدر
فرعونلق ایلمک تعبیر اولنور یقال تفرعن الرجل اذا تخلق باخلاق الفراعنة الفرعنة دحرجه وزننده
غایة الغایه زیرکلک وآفت ذهن اولمغه دینور یقال به فرعنة ای دهاء ونکر فرغانه فای مفتوحه ایله مغربده
بر بلده در شارح دیر که مؤلف بونی غین ماده سنده عجمستانده بر بلده در وغانه مغربده بر بلده دیو ثبت ایلمشیدی
بوراده غلط قلم نساخدر فارفاءان سازسامان وزننده اصفهان قضاسنده بر قریه در محدثیندن بر جماعت اکا
منسوبلردر فسکن زبرج وزننده اسعرد نام بلده قربنده بر قریه آدیدر الفشن فانک فتحی وشین معجمه نک سکونیله
مصرده بر قریه آدیدر فشنه تمره وزننده بخارا قضاسنده بر قریه در فاشان مرو قضاسنده بر قریه در فبشون
جیحون وزننده بر نهر اسمیدر افنین همزه نک مفتوحه ایله اسم اعجمیدر فطراسالیون فای مضمومه وسین
ویای تحتیه ایله یونانیده کرفس جبلی تخمنه دینور الفطنة فانک کسریله حذق معناسنه درکه مراد ذهنک
تعلق ایلدیکی نسنه یی ادراک خصوصنده جودت استعداددر یعنی ذهنی پاک وتیز اولمغله هر نه شیئه توجه ومباشرت
ایلسه جبلی وخلقی آنی فهم وادراک ایلمک وجهیله اولان اوزلق وحذق ومهارتدر تجربه وتکرار وجهیله اولان
حذق وفهم دکلدر پس غباوت مقابلی اولور یقال به فطنة ای حذق الفطن فانک حرکات ثلاثی وطانک
سکونیله والفطن فتحتیله والفطن ضمتیله والفطونة عمومه وزننده والفطانة کرامه وزننده والفطانیة
رفاهیه وزننده وجه مذکور اوزره بر نسنه یی فهم وادراک ایلمک معناسنه در یقال فطن به والیه وله وفطن وفطن
فطنا مثلثة الفاء وفطنا وفطنا وفطونة وفطانة وفطانیة من الباب الرابع والاول والخامس اذا حذق وفهم
شارح دیر که باب خامسدن جبلی فطانتلو اولمق معناسنه در مؤلف مسامحه ایلمشدر الفاطن والفطین
امیر وزننده والفطون صبور وزننده والفطن کتف وزننده والفطن ندس وزننده والفطن عدل
وزننده وصفلردر سرعت دراک وانتقالی اولان زیرک وذهین آدمه دینور فطین کلمه سنک جمعی فطن کلور مؤنثنده
فطنه دینور فرحه وزننده المفاطنة مفاعله وزننده بر آدمه تفهیم ایچون سوزی دونه دونه سویلمک معناسنه در یقال
فاطنه فی الکلام اذا راجعه التفطین آکلاتمق معناسنه در یقال فطنه الکلام اذا فهمه فعن فتحتیله عنده
بر قریه در بنی زبید حصنلرندندر التفکن تفعل وزننده تعجب معناسنه در یقال تفکن الرجل اذا تعجب وتفکر
معناسنه در یقال تفکن الرجل اذا تفکر وپشیمانلق ایلمک معناسنه در یقال تفکن علیه اذا تندم ونیل وظفری
ملحوظ ومظنون اولان نسنه نک فوتنه آجیوب یانمق معناسنه در یقال تفکن علی شیء ای تأسف وتلهف علی فوته
بعد ان ظن الظفر به الفکنة غرفه وزننده اسمدر پشیمانلغه دینور یقال اخذه الفکنة ای الندامة افکن
فانک فتحیله یلان سوز اوزره عناد واصرار ایلمک معناسنه در یقال فکن فی الکذب فکنا من الباب الاول
اذا لج ومضی فلان وفلانة فانک ضمیله وحرف تعریفدن مجرد اوله رق محدث عنه اولان بنی آدمک اسمندن
کنایه لردر مذکردن فلان ومؤنثدن فلانه ایله کنایه اولنور یقال رأیت فلان اوفلانة کنایة عن اسمهما وحرف
تعریفله سائر حیوان وبهائمدن کنایه اولنور یقال رکبت الفلان وحلبت الفلانة شارح دیر که فلان لفظی اعلامدن
کنایه در نته که هن کلمه سیله که های مفتوحه ایله در اجناسدن کذلک کم وکذا اعداددن وکیت وذیت احادیثدن کنایه

اولور انتهى و بعضا بر آدمى ندا ايلدكده يافل ديرلر بلا تنوين رفعله وتثنيه ده يافلان وجمعنده يافلون ديرلر ومفرد
مؤنثنده يافلة وتثنيه سنده يافلتان وجمعنده يافلات ديرلر وسيبويه اشعاردن ماعدا محلده يافل ديوب يافلان ديمكى اراده دن
منع وردّ ايلدى و بعضا مفرد مؤنثنده يافلاة دخى ديرلر و يافل دخى ديرلر لامك نصبيله كه يافلة ديمكدر هاء حذف
اولندى شارح ديركه وجه مذكور اوزره يافل كلمه سى عند المبرّد يافلاندن مرخّم دكلدر بلكه على حدة كلمهٔ
مخصوصه در وسيبويه ديديكه كذلك مرخّم دكلدر بلكه باب نداده صيغهٔ مرتجله در و بعضاندانك غيريده استعمال
اولنور و بنو اسد مفرد وتثنيه وجمع ومذكر ومؤنثده لفظ واحد ايله استعمال ايدرلر و بنو اسددن ماعدا عربلر تثنيه وجمع
وتذكير وتانيثله استعمال ايدرلر الفنّ فانك فتحى ونونك تشديديله حال وضرب وصنف وكونه معناسنه در بوندن درلو
وچشيد مقوله سيله تعبير اولنور جمعى افنان وفنون كلور وافنانك جمع الجمعى افانين در يقال فنّ منه اى حال وضرب منه
ومصدر اولور طرد ايلمك معناسنه در يقال فنّ الابل فنا من الباب الاول اذا طرده وبر آدمى معامله ده الداتمق معناسنه دركه
فند ايلمك تعبير اولنور يقال فن فلانا فى البيع اذا غبنه ومديون دينى اوزاتمق معناسنه در يقال فنّ دينه اذا مطله
ورنج وعناء وزحمت معناسنه در تقول لقيت منه فنا اى عناء وتزيين ايلمك معناسنه در يقال فنه اذا زينه
الافنون اسلوب وزننده بودخى حال ونوع وكونه معناسنه در جمعى افانين در يقال اخذ فى افانين الكلام
اى اضرابه و يلانه دينور حيه معناسنه وصالق وسلپوك قوجه قارى يه دينور ومطلقا قوجه قارى يه دينور
و برى بر ينه صارمشمش صيق داللره دينور يقال شجرة بها افنون كثير اى غصن ملتف وصاچه و پريشان سوزه
دينور يقال يتكلم افنونا كالمجنون اى كلاما مثبجا وآت وناقه قسمنك قارشق وشوريده سكرتمسنه دينوركه كاه
يواش وكاه شدّتلو قارمه قارش اولور يقال يجرى الفرس او الناقة افنونا اى جريا مختلطا وآفت وداهيه يه دينور
وافنون الشباب جوانلغك اوّل هنگامنه دينور وافنون السحاب بلودك اوّل نشئت وظهورندن عبارتدر وافنون
صريم بن معشر التغلبى نام شاعرك لقبيدر الافتنان افتعال وزننده كونا كون سوز سويلمكه بشلمق معناسنه در
يقال افتنّ الرجل اذا اخذ فى فنون من القول شارح ديركه تفنن دخى بو معنايه در يقال افتنّ فى الحديث وتفنن
التفنين تفعيل وزننده ناسى عرب وعجم وروم وار نبود كبى هر جنسدن جمع وترتيب ايلمك معناسنه در يقال فنن
الناس اذا جعلهم فنونا و بر نسنه يه آخر نسنه لر قاتوب قارشدرمق معناسنه در يقال فنن الشئ بالشئ اذا خلطه
وتفنين قماشده كندى جنسندن اولميان يعنى ماده سنه مخالف در لو در لو چيدلره دينوركه تمتين كبى اسمدر
يقال ثوب ذو تفنين اى طرائق ليست من جنسه ولباس قسمى يرتغى اولمه رق اسكيمكه ياخود بعض يرى يوفقه
و بعض يرى قالين وصيق اوله رق طوقنمق وجهيله اولان اختلافه دينوركه بونده دخى اسمدر يقال ثوب به تفنين
اى بلى بلا تشقق اوهو اختلاف نسجه برقة مكان وكثافة مكان الفنن فتحتينله اغاجك تازه دالنه دينور
جمعى افنان وجمع الجمعى افانين در يقال شجرة كثيرة الفنن اى الغصن الفناء فانك فتحى ونونك تشديديله
والفنواء حمراء وزننده داللرى چوق اغاجه دينور يقال شجرة فناء وفنواء اى كثيرة الافنان و بونلر غير قياس
اوزره دركه نونلر مقلوبدر مؤلف بونى معتلّ بابنده دخى ذكر ايلمشدر الفينان كيسان وزننده اغاج داللرى كبى
كونا كون شعبه لرى وفروعلرى اولان صاچه دينور يقال شعر فينان اى له افنان الفينانة هاء ايله كور صاچلو
خاتونه دينور يقال امرأة فينانة اى كثيرة الشعر الفنين امير وزننده بر كونه ورملو وجعدر كه دوه نك قولتغنده
تحدّث ايدر و اول دوه يه دخى فنين ديرلر ونجد ترابنده بر وادى وم رو قضاسنده بر قريه آديدر المفنون فنين ديدكلرى
درده مبتلا دوه يه دينور الفنان شدّاد وزننده درلو درلو سكردن بيان اشكنه دينور المفنّ ميمك كسريله
مسنّ وزننده شول آدمه دينوركه دائما عجائب وغرائب اقوال وافعال پيدا ايدر اوله مؤنثى مفنه در يقال رجل
مفنّ اذا كان يأتى بالعجائب الفنة فانك فتحيله ساعت زمانى يه دينوركه التمش دقيقه مدّتدر وزمانك اوجنه
دينور وقت وآن معناسنه اولورنده كه فينه دخى دينور شارح ديركه همزه ايله فيئه دخى بو معنايه در الفنة فانك
ضميله فراوان چايره دينور يقال مرعى فيه فنة اى كلأ كثير المفنة معظمه وزننده بدخوى قوجه قارى يه
دينور يقال تزوج فلان امرأة مفنة اى عجوزا سيئة الخلق وشول ناقه يه دينوركه عشراء ظنّ اولنمشكن كشاف ايله
حالى متبين يعنى عشراء اولمدغى منكشف اوله وعشراء اون آيلق كبه و كشاف كتّاب وزننده حامل ناقه يه بوغور
آشمغه دينور الفنّ فانك كسريله علم لفظنه مضاف اوله رق مستعمل اولور شول عالمه اطلاق اولنور كه
هر فنونه اتقان وشانله انتسابى اولوب وهر برنى كما ينبغى اخذ وضبط ايلمش اولمغله موقعلرنده اصول وقواعدى
اوزره كوزل قيام واجرا ايدر اوله يقال فلان فنّ علم اى حسن القيام به احمد بن ابى فنن كه فتحتينله در

شعرادندر وابو عثمان الفنبنى كه سكينى وزننده در محدّثدر الفنفنة طنطنه وزننده چوبان ياخود دوه صاحبى
اوشنديكندن وكاهللكندن تقيد ايلميوب دوه لرى صحرايه پراكنده و پريشان ايلمك معناسنه در يقال فنفن الرجل ابله
اذا فرّقها كسلا وتوانيا الاستفنان آتى درلو درلو اشدروب يورتمك معناسنه در يقال استفن فرسه اذا حمله
على فنون من المشى الفيلكون حيزبون وزننده بردى اسميدر كه حصير اوتى وقوغه لق ديدكلريدر وقار
اسميدركه قاره ساقز ديدكلريدر آتى صولر ايله يردن قينايوب چقر على قول زفت اسميدركه اركك صنوبر
اغاجندن سيلان ايدن رطوبتدر فندين فانك ضمى ودالك كسريله مرو قضاسنده بر قريه در فقهادن محمد بن
سليمان الفنديني اورايه منسوبدر التفوّن تفعل وزننده بر نسنه بر كتلنوب كركى كبى نشو ونما بولمق معناسنه در
يقال تفوّن الشئ اذا صار ذا بركة وحسن نماء القاوانيا نون مكسوره ايله عود الصليب اسميدر كه شقايق
كوكيدر قبرلدقده داخلنده ايكى خط صليبى ظاهر اولور حار وملطف ومدّر و برون قانى قاطع ونقرس وصرع
عللرينه تعليق اولنسه دخى نافعدر الفين زين وزننده كلمك معناسنه در يقال فان الرجل يفين فينا اذا جاء
الفينان كيسان وزننده بنو ضبه يه مخصوص بر فرس آديدر وصاچى باقشقلو اوزون اولان آدمه دينور
مؤنثى فينانه در نته كه فنن ماده سنده ذكر اولندى يقال رجل فينان اى الحسن الشعر الطويله شارح ديركه فنن
لفظندن اعتبار اولنورسه نكره ومعرفه حالتلرنده منصرف اولور واكر فينه دن كه وقت معناسنه در اخذ اولنور ايسه
فعلان بابنه الحاقله نكره حالتنده منصرف ومعرفه حالنده غير منصرف اولور افيان همزهٔ مفتوحه ايله اسماندندر
عنث بن افيان معد بن عدنان قبيله سى رجالندندر الفينة فانك فتحيله ساعت زمانى يه دينور ووقت وهنگام
معناسنه در ومنه تقول لقيته الفينة بعد الفينة اى الحين بعد الحين وكاه اولور كه حرف تعريف محذوف اولور يقال
لقيته فينة بعد فينة الافيون همزهٔ مفتوحه ايله خشخاش مصرى اسودك منجمد اولمش لبنيدر كه بو اسمله
متعارفدر بالجمله اورام حارّه يه وخاصة كوزده اولان ورم حاره نافع ومخدّر وقليلى مفيد ومنوّم وكثيرى سمّ قاتلدر
شارح ديركه اپيون فارسى معربيدر عند البعض يونانيدر پك او يوديجى ومسبت معناسنه در فصل القاف
القبون قعود وزننده رسمنه كتمك معناسنه در يقال قبن الرجل قبونا من الباب الثانى اذا ذهب فى الارض
الاقبان همزه نك كسريله دشمندن منهزم اولمق ياخود بر نسنه دن خوف واندیشه سى اولميوب امين اوله رق سرعتله
يلمك معناسنه در يقال اقبن الرجل اذا انهزم من العدوّ او اسرع فى عدوه آمنا القبين امير وزننده امور ومصالحنده
جست وچالاك ومقدام اولان آدمه دينور يقال رجل قبين اى منكمش فى اموره وچابك ورونده انسان وحيوانه دينور
يقال رجل قبين اى سريع المقبئن مطمئن وزننده كربى كبى يوز بلوب بورشور اولان نسنه يه دينور القبان
شدّاد وزننده بيوك ترازو يه دينوركه لسانمزده قپان تعبير اولنور تخفيفله مترجم ديركه برهانك بياننه كوره كپان فارسى
معربيدر يقال وزنه بالقبان اى القسطاس ومنه المثل المولد ✽ الدنيا قبان ✽ نحن مع الرجحان ✽ وامين ومعتمد
عليه آدمه اطلاق اولنور يقال هو قبان اى امين وآذربيجان مملكتنده بر بلده آديدر وعبد الله بن احمد نام
محدّثك جدى لقبيدر حمار قبان باى موحده بابنده ذكر اولندى كه دوه جك واشك قوردى
و براشجكى ديدكلرى اوزون اياقلى بوجكدر قبين باى مشدده ايله وتصغير ايله عراقده بر قريه آديدر القبنة
غرفه وزننده امور ومصالحده چالاكلكه دينور يقال به قبنة اى اسراع فى الحوائج قابون دمشق قضاسنده بر قريه در
القتن قافك وتاى فوقيه نك فتحيله ال اياسى قدر بر يصى بالق آديدر القتين امير وزننده قيناش آق ايكه
دينوركه خاملغى كتمش اولور وعورته على قول كوزلنه دينور يقال تزوج قتينا اى امرأة وجيلة و بو وصف خاص
ممزلنده در وار كشى يه دينور على قول كوزه خوار ذليل كشى يه دينور بو معناده ضدّ اولور ومزراعه دينور وانجه
مزراق يلمانه دينور وكنه ديدكلرى بوجكه دينور قراد معناسنه و پك آز اكل طعام ايدن آدمه دينور يقال رجل
قتين اى لا طعم له يعنى قليل الاكل قال الشارح وفى النهاية قال رجل يا رسول الله تزوجت فلانة فقال ع تزوجت بكرا
قتينا يقال امرأة قتين اذا كانت قليلة الطعم بضم الطاء ويحتمل ان يراد بذلك قلة الجماع پس مؤلفك رجله
تخصيصى بلا مخصص اولور ولا طعم له قولى پك قلتدن كنايه اولور القتانة كرامه وزننده بر آدم قليل الطعام
اولمق معناسنه در يقال قتن الرجل قتانة من الباب الخامس اذا كان قتينا الاقتان همزه نك كسريله قتانه
معناسنه در يقال اقتن الرجل بمعنى قتن وكنه ديديكى بوجكى اولدرمك معناسنه در يقال اقتن الرجل اذا قتل
القردان ووجود آرق ونحيف وزار اولمق معناسنه در يقال اقتن الرجل اذا نحل جسمه المقتئن مطمئن وزننده
والمقتن معتلّ وزننده عمود كبى ديكيلوب طوران نسنه يه دينور القاتن قاتم وزننده ومراد قيدر كه بوزه مائل

قرامق نسنه‌یه دینور یقال اسود قاتن ای قاتم القتون قعود وزننده مسکك رطوبتی چکیلوب قوبقوری اولمق معناسنه‌در یقال قتن المسك قتونا من الباب الاول اذا یبس وزالت ندوته القتان سحاب یاخود غباب وزننده توزه دینور غبار معناسنه الفحزنة حای مهمله وزای معجمه ایله دحرجه وزننده برکسه‌یی دکنکله اوروب یقمق معناسنه‌در یقال فحزنه اذا ضربه حتی وقع وفحزنه دکنکه دینور علی قول صوپه‌یه وطوپقه‌یه دینور جمعی فحازن‌در یقال ضربه بالفحزنة ای العصا او الهراوة التفحزن تدحرج وزننده برکسه اوروب یقلمق معناسنه‌در یقال فحزنه فتفحزن الفحزنات قافك وزاینك فتحه‌لریله منذر بن ماء السماء نام امیرك فلجلری اسمیدر القدن قافك فتحی ودالك سکونیله یتشمك کفایت وحسب معناسنه‌در شارح دیرکه مثلا قدنی دیرلر حسبی ویکفینی معناسنه لکن بونده بعضلر قدن اسم واحددر یای متکلمه مضافدر وبعضا نونی حذف ایدوب قدی دیرلر وعند البعض قدنی مرکبدر نون وقایه‌در وبوکه کوره اسم فعل اولورلر که مؤلف قد ماده‌سنده ذکر اپلدی قدونین قافك فتحی ودالك ضمیله بلاد رومده برموضع اسمیدر الاقذان ذال معجمه ایله اکرام وزننده برکسه عیوب کثیره پیدا ایلمك معناسنه‌در یقال اقذن الرجل اذا اتی بعیوب کثیرة القرن قافك فتحی ورانك سکونیله بوینوزه دینور روق معناسنه وانسانك باشنده حیوانك بوینوز بته‌جك یرینه دینور که مراد باشك ایکی طرفلو تپه‌سیدر علی قول باشك یوقریسنه دینور جمعی قروندر یقال ضرب علی قرن رأسه وهو موضع روق الحیوان من رأس الانسان او الجانب الاعلی وذؤابه معناسنه‌درکه ارکك قسمنك پرچیدر علی قول نسوان کیسوسنه دینور وصاچ بلوکنه دینور خصله معناسنه وطاغ طوروسنه دینور جمعی قراندر جبال وزننده وقرن الجراد چکرکه‌نك باشنده اولان ایکی تویك برینه دینور ایکیسنه قرنان دینور ومحفه اورتوسنه دینور وبیابانك اوّلنه دینور تقول وصلنا الی قرن الفلاة ای اوّلها وقرن الشمس کونشك ناحیه‌سنه دینورکه دائرۀ قرصنك کناریدر علی قول اعلاسنه دینورکه طلوع ایتدکده اوّل ظهور ایدن جزؤندن عبارتدر حاجب دخی اطلاق اولنور وعند البعض پرتو وشعاعنك اوّلنه دینورکه ابتدا ظاهر ومستفیض اولور یقال طلع قرن الشمس ای ناحیتها او اعلاها او اوّل شعاعها وقرن القوم اول قوم وجماعتك سید وسرکرده‌سنه اطلاق اولنور یقال هو قرن قومه ای سیدهم وقرن الکلأ چایرك ایوسنه یاخود صوکه قلانه یاخود هنوز پایمال اولمامش اوجنه وکوشه‌سنه دینور تقول رعیته من قرن الکلأ ای خیره او آخره او انفه الذی لم یوطأ وآت قسمنك برباش سکرتمسنه دینور یقال عدا الفرس قرنا او قرنین ای طلقا او طلقین ویغمورك بردن صاغانقلی یاغمسنه دینورکه بوره وبوغناق تعبیر اولنور وبرآدمك یاشداشنه دینور تقول هو قرنی ای لدتی ویقال هو علی قرنی ای علی سنی وعمری وزماندن قرق سنه مدته دینور علی قول اون سنه یاخود یکرمی سنه یاخود اوتوز یا التمش یاخود یتمش یاسکسان یاخود یوز یکرمی سنه‌یه دینور قول اوّل یعنی اخیردن قول اوّل که یوز سنه مدتدر اصحّ واصوبدر زیرا نبیّ اکرم علیه الصلوة والسلام حضرتلری برغلام حقنده عش قرنا عبارتیله دعا ایلدیلر ایله اول غلام یوز سنه معمر اولدی وقرن شول امّت وجماعته دینورکه اول طبقه بالجمله آخرته کیدوب آنلردن فرد واحد قالمامش اوله که برقرن کچدی تعبیر اولنور یقال کان فی القرن الاول وهو کل امّة هلکت فلم یبق منها احد وزماندن وقت وهنکامه دینور یقال کان کذا فی قرن من القرون ای وقت من الزمان واغاج قبوغندن بوکلمش ایپه دینور یقال ربطه بقرن ای بحبل مفتول من لحاء الشجر وقیون بوکندن بوریلوب بوکلمش بر بلوك بوکندی‌یه دینور وقوملغك اشاغی طرفنه دینور وبعض نسوانك فرجنده اولان کوچك آصلغه دینورکه دبه اولان آدمك دبه‌لکی کبی خلقی برشیدر یقال بالمرأة قرن ای عفلة صغیرة مؤلفك صغیره ایله وصفندن کبیر اولانه اطلاق اولنمدیغی مستفاددر وبونك تفصیلی عفل ماده‌سنده مرور ایلدی وقرن کوچك طاغه دینور علی قول سائر طاغلردن بشقه‌جه قطعه‌یه دینور جمعی قرون وقران کلور جبال وزننده وقلجك وتمرنك اغزنه دینور یقال قرن السیف والنصل ای حدّهما وبدندن بردن تربوشانمغه دینور ومنه یقال حلبنا الفرس قرنا او قرنین ای عرقا او عرقین وزمان واحد اهلنه دینورکه برزمان آدملری اوله جقدرکه مدت حسبیله متقارنلردر یقال ذهب القرن الذی انت منهم وکنت غریبا وهو اهل زمان واحد وبرامّت وجماعت انقضاسندن صکره کلان امّت وجماعته دینور یقال قرن بعد قرن ای امّة بعد امّة وشول میله دینورکه طاشدن قیونك اغزنه یاپوب اوزرینه بکره‌نك وچرخك اوقنی وضع ایدرلر ایکی طرفلو اولمغله ایکیسنه قرنان دینور واول میللر اغاجدن اولورسه دعامه دیرلر وکوزه برمیل یعنی بردفعه سرمه چکمه‌یه دینور تقول ماجعلت فی عینی قرنا من کحل ای میلا واحدا وبرکره معناسنه‌درکه فارسیده یکباره دینور تقول اتیته قرنا ای مرّة واحدة وقرن عرفات اوزره

چکلمش برطاغك آدیدر ودوزوطانیجق یکرنك طاشه دینور سماقی کبی وجه ساج نجدك میقاتی آدیدرکه طائف یانده برقریه‌در علی قول آنده وادینك بکله وتمامه اسمیدر جوهری بونی فتحیله رسمنده واویس القرنی جنابلرینی اورایه نسبت ایلمسنده غلط ایلدی زیرا اویس القرنی قرن بن ردمان بن ناجیة بن مراد نام کمسه‌یه منسوبدرکه اجدادینك بریسیدر بنه فتحیله در وتثنیه صیغه‌سیله قرنان قطب شمالی یانده جدی نام کوکب حذاسنده ایکی کوکبه اطلاق اولنور وقرن مصدر اولور برنسنه‌یی برنسنه‌یه بناشدروب بتشدرمك معناسنه‌در یقال قرنه به قرنا اذا شدّه الیه ووصله وایکی دوه‌یی برایپه دیزمك معناسنه‌درکه یوندرق کبی ایکیسنك بوینه بغلیوب بناشدرمقدن عبارتدر یقال قرن البعیرین اذا جمعهما فی حبل وقرن ارض یمامه‌ده برقریه آدیدر وبغداد قضاسنده قطربل ایله مزرفه بیننده برقریه آدیدر خالد بن زید نام محدّث اکا منسوبدر ومصرده برقریه وافریقیه‌ده برطاغك اسملریدر وقرن باعر وقرن عشار وقرن الناعی وقرن بقل یمنده برر حصن اسملریدر وقرن البوباة بانك فتحیله بروادی اسمیدرکه سرات اولکه‌سندن بروجکیلوب کلور وقرن غزال برمعروف صرپ بوقشك آدیدر وقرن الذهاب برموضعدر وقرن الشیطان وقرنا الشیطان که تثنیه صیغه‌سیله‌در رأی وتسویلنه اتباع ایدن امته اطلاق اولنور یاخود قوّت وانتشاریندن یاخود تسلط واستیلاسندن کنایه‌در شارح دیرکه مؤلف بونکله اشبو الشمس تطلع بین قرنی الشیطان حدیثنه تلمیح ایلمشدر بوراده قرندن مراد باشنك تپه‌سنك برطرفیدرکه ایکی طرفنه قرنان دینور شمسك طلوعی هنکامنده آلتنه کیروب شمسی اول حذاده طوغمغله آفتاب پرست اولنلرك سجودی کندیسنه منقلب اولور یاخود قوّتندن کنایه‌درکه کون طوغدیغی کبی حرکته کلوب ناسه تسلط ایدرلر زیرا کیجه‌لرده معامله قالمامغله اولقدر حرکت وانتشارلری اولمز یاخود مراد اولین وآخرین حزب واتباعیدر وبونلرك مجموعی تمثیل جهتیله‌در ذوالقرنین تثنیه صیغه‌سیله اسکندر رومی لقبیدر باعث تلقیبی بودرکه مشار الیه مؤمن اولمغله قومنی ایمانه دعوت ایلدکده تمرد ایلدن باشنك برقرننه یعنی بریانه اوروب هلاك ایلدیلر بعده حق تعالی احیا ایدوب ینه مسفورلری ایمانه دعوت ایلدی بودفعه دخی باشنك اول برقرننه اوروب هلاك ایلدیلر حق جل وعلا ینه احیا ایلدی بوجهتدن ذوالقرنین ایله ملقب اولدی وبعضلر دیدیلرکه ارضك ایکی قرننه یعنی ایکی قطرندن عبارت اولان مغرب ومشرقه سیر وسفر ایدوب بالغ وواصل اولمغله ملقب اولدی علی قول باشنك ایکی طرفنده اورلمش کیسولری اولمغله ذوالقرنین اطلاق اولندی مترجم حقیردیرکه اشبو اسکندر ماده‌سی راء مهمله بابنده اسکندر ماده‌سنده وجه تحقیق اوزره بسط اولنمغله صحت وحقیقتی آنده مرسوم ومبیندر وذوالقرنین امراء عربدن منذر بن ماء السماء لقبیدر آنکدخی باشنك ایکی طرفنده اورلمش صارقق زلفلری اولمغله ملقب اولمشیدی کذلك علی بن ابی طالب کرّم الله وجهه حضرتلرینك لقبیدر حقنده فخر انام علیه الصلوة والسلام حضرتلری انّ لك فی الجنة بیتا ویروی کنزا وانك لذوقرنیها بیورملریله ملقب اولمشدر یعنی یا علی سنك ایچون جنتده برسرای عظیم یاخود برکنز جسیم حاضر ومهیا اولوب وجنتك ایکی طرفنك وملك اعظمنك صاحبی اولدیغك جهتدن ذوالقرنین جمیع ارضی نه کونه سیر وسیاحت ایلدیسه سن دخی ملك جنتك مجموعنده دلخواهك اوزره کشت وکذار ایلیه‌جکسین بوندن مراد جمله‌دن ازید واوفر حق تعالی کندیلرینه ملك جنتی احسان ایلیه‌جکنی بیاندر وبعضلر دیدیکه ذوقرنی الامة تأویلنده‌درکه الامة لفظی اضمار اولنمشدر هرنقدر تقدم ذکری یوغیسه‌ده پس بو حتی توارت بالحجاب آیتی قبیلندن اولورکه شمس مراددر پس معنا یا علی سن بو امتك ذوالقرنینی سن مترجم دیرکه بو معنانك تحتنده اسرار کثیرۀ علیه مندرجدر انت منی بمنزلة هارون من موسی سرّینه اقربدر ماکل یعلم یقال وفیه قال النبی علیه السلام له کرّم الله وجهه انا وانت ابوا هذه الامة بناء علیه لسان حقیقتده حضرت مرتضایه آدم الاولیاء وهارون الاصفیاء وذوالقرنین الاتقیاء اطلاق اولنور یاخود بوراده قرن متفرد اولان طاغ معناسنه اولمغله ذوجبلین دیمك اولورکه حسن وحسین جنابلریندن کنایه‌درکه الی یوم القیام نسب وسببلرینك بقاء ودوامنه وشریعت مطهره‌نك آنلر ایله قیامنه اشارتدر کما قال علیه السلام کلّ نسب وسبب ینقطع بالموت الا سببی ونسبی یاخود باشنك ایکی قرننده واقع اولان یاره‌لره اشارتدرکه برنی عمرو بن ودّ اوروب دیکرنی ابن ملجم لعین اورمغله زخمناك ایلدیلر واصح اقوال بودر قرن التمام بقله به شبیه برنباتدر ذات القرنین مدینه قربنده ایکی طاغ ارالغنده برموضعدر القرن امیر وزننده بودخی برآدمك یاشداشنه دینور یقال هو قرینه ای لدته وجفت اکوزی کبی بری برینه بناشدرلوب قوشلمش دوه‌نك هربرینه دینور وبرآدمك وبرنسنه‌نك مقارننه دینور جمعی قرناء کلور کرماء کبی یقال هو قرینه

ای مقارنه و برآدمك همیشه یار ومصاحبه وهمدمنه دینور یقال هوقرینه ای مصاحبه وهر بنی آدمه مقرون
اولان شیطانه دینورکه اصلا آندن مفارقت ایلمز وزیدالخیل الطائی قلجنك اسمیدر وقرین بن سهیل بن قرین
کندیسی و پدری محدثلردر وعلی بن قرین ضعیف الروایه در وقرین انسانك نفس ناطقه سنه اطلاق اولنور
کماسیذکر القرینان تثنیه صیغه سیله ابو بکر ایله طلحه یه اطلاق اولنور رضی الله عنهما زیرا طلحه نك برادری
عثمان ایکیسنی اخذ ایدوب برایپه بند ایلمشیدی القرنة غرفه وزننده قلجك وتمرنك اغزنه دینور و برنسه نك
تومروب چقان اوجنه دینور مثلا قرنة الجبل طاغك طومالوب چقان سیور یسنه اطلاق اولنور وقرنة السهم
اوقك سیوری اوجنه دینور ظاهر اجرام قرنه سی بو معنادندر ورحمك باشنه یاخود کوشه سنه یاخود شعبه سنه
دینورکه ایکی شعبه سی اولور خایه کبی یاخود رحمك تومسك یرینه دینور القرن قافك کسریله برآدمك شجاعتده
کفؤ وهمتاسی اولان کسیه دینور علی قول هر بابده کفؤ وهمتاسی اولانه دینور یقال هوقرنه ای کفؤه فی الشجاعة
اوعام القرن فتحتینله اوق قبورنه دینور جعبه معناسنه وقلجه دینور وسهم عربی یه دینور نبل معناسنه وایکی
دوه بی عربه اکوزلری کبی بری برینه چاندقلری ایپه دینور کذلك آخر دوه یه چاتلمش دوه یه دینور قرین کبی وسلب
تعبیر اولنان اغاج قبوغندن بوکلمش شول ایپه دینورکه چفت اکوزینك بردن بیونلرینه کچروب بری برینه چاتارلر
بعده بیوندرق کچررلر حالا بوسمتلرده قایشدن ایدرلر که زبوله تعبیر اولنور وقرن اویس القرنی جنابلرینك جدی
اسمیدرکه اکا منسوبدرنته که ذکر اولندی وقرن مصدر اولور برکسه چاتق قاشلی اولمق معناسنه در یقال قرن
الرجل قرنا من الباب الرابع اذاکان مقرون الحاجبین الاقرن احمر وزننده چاتق قاشلی کشی یه دینور یقال
رجل اقرن ای مقرون الحاجبین و بوینوزلو قوچه دینور القران کتاب وزننده بودخی چفت اکوزلرینك
بیونلرینه کچوردکلری زبوله یه دینور ومصدر اولور حج ایله عمره یی جمع ایلمك معناسنه که نیت واحده وتلبیهٔ
واحده واحرام وسعی وطواف واحده ایله جمع ایلمکدن عبارتدر حج افراد مقابلیدر یقال قرن بین الحج والعمرة
قرانا من الباب الاول اذاجمع و یقال اقرن فی لغة کماسیذکر وخرما قورغی ابسار ایله ارطاب بینی جمع ایلمك
معناسنه مستعملدرکه برطرفی هنوز قورق و برطرفی اولمش اولور الاجه تعبیر اولنور واول خرمایه قارن دینور یقال
قرن البسر اذاجمع بین الابسار والارطاب وایکی خرمایی بشاشدروب برلقمه ایلمك معناسنه درکه برنیجه کسه لر
حاضر اولدقلری حالده خرما کلنه مباشرت ایلسه لر بربر یمك لازمدر ایکیشر ایکیشر اکل ایلمك رفیقلری اذن
ویرمدکجه نهیدر یقال قرن الرجل اذاجمع بین التمرتین فی الاکل وقران شول اوقلره دینورکه بری برینه مساوی
اولوب و براوفچینك ایشی اوله بونك مفردی قرین در وقران مفاعله دن مصدر اولور مقارنه معناسنه برآدمه
یار ونسنه یه یار وهمدم ومصاحب اولمق معناسنه در یقال قارنه مقارنة وقرانا اذاصاحبه الاقران همزه نك
کسریله بودخی حج ایله عمره یی جمع ایلمك معناسنه در و بولغت ردیه در افصح اولان ثلاثیدن قران اولمقدر که ذکر
اولندی یقال اقرن الحاج اذاجمع بین الحج والعمرة وایکی اوقی برابرلشدروب بردن آتمق معناسنه در یقال اقرن
الرجل اذارمی بسهمین وکوزل یورو یشلو ناقه یه بنمك معناسنه در یقال اقرن الرجل اذارکب ناقة حسنة المشی
وقرون دیدکلری ناقه یی صاغمق معناسنه در یقال اقرن الرجل اذاحلب الناقة القرون و بوینوزلو قوچ
قربان ایلمك معناسنه در یقال اقرن فلان اذاضحی بکبش اقرن و برنسنه یه کوچ یتمك معناسنه در یقال
اقرن للامر اذااطاقه وقوی علیه وضعیف و بیمجال اولمق معناسنه اولمغله ضد اولور یقال اقرن عن الامر
اذاضعف و یولدن صاپمق معناسنه در یقال اقرن عن الطریق اذاعدل و برآدمك مواشیسی فراوان اولوب
یاور ومعینی اولمامغله چفتلکی امورنی اداره دن عاجز اولمق معناسنه در یقال اقرن الرجل اذاعجز عن امرضیعته
یعنی من کثرة ماشیته ولامعین له و برکسه چفتلکی امورنی اداره یه مقتدر اولمق معناسنه اولمغله ضد اولور یقال
اقرن فلان اذااطاق امرضیعته وخرمایی ایکیشر تناول ایلمك معناسنه در یقال اقرن الرجل اذاجمع بین
رطبتین یعنی فی الاکل وطمرده قان چوغالمق معناسنه در یقال اقرن الدم فی العرق اذاکثر وچبان دشملك
اوزره اولمق معناسنه در یقال اقرن الدمل اذاحان ان تتفقؤه واوکنده کیدن آدمه طوقنمامق ایچون مزراغك باشنی
یوقری طوتمق معناسنه در یقال اقرن فلان اذارفع رأس رمحه لئلا یصیب من امامه وترکش صاتمق معناسنه در
یقال اقرن الرجل اذاباع الجعبة وایپ صاتمق معناسنه در یقال اقرن اذاباع الحبل وایکی طوتساغی برایپه
دیزوب کتورمك معناسنه در یقال اقرن الرجل اذاجاء باسیرین فی حبل وهر کیجه هر کوزه بررمیل سرمه چکمك
معناسنه در یقال اقرن فلان اذااکتحل کل لیلة میلا و بلود متصل یغمور یاغدرمق معناسنه در یقال اقرنت

السماء اذادامت فلم تقلع واولکر ارتفاع بولمق معناسنه در یقال اقرنت الثریا اذاارتفعت القرانی حباری
وزننده بودخی قرین ومقارن معناسنه در یقال هوقراناه ای مقارنه القرینة سفینه وزننده عمان
نام محلده برمرغزار آدیدر ونفس ناطقه یه اطلاق اولنور کماسیذکر و برموضع اسمیدر القرون صبور وزننده
والقرونة هابله بونلرده نفس ناطقه در یقال اسمحت قرینته وقرینه وقرونه وقرونته ای نفسه وقرون تیز ترلیان
دابه یه دینور علی قول ایاقلرینی اللری بصدیغی یره بصان دابه یه دینور یقال دابة قرون ای تعرق سریعا او یقع
حوافر رجلیه مواقع یدیه وشول ناقه یه دینورکه چوکدکده دیزلرینی بری برینه یناشدرر اوله وشول ناقه یه دینورکه
ایکی ایلرووده اولان ممه لری کبروده اولان ممه لرینه پك قریب اوله وخرمایی ایکیشر ایکیشر یاخود ایکی لقمه یی بردن
قالدروب اکل ایدن کسیه دینور یقال رجل قرون ای جامع بین تمرتین اولقمتین فی الاکل الاستقران بودخی
برنسنه یه کوچ یتمك معناسنه در یقال استقرن للامر اذااطاقه وقوی علیه وطمرده قان چوغالمق معناسنه در
یقال استقرن الدم فی العرق اذاکثر القربان قافك فتحیله وصفدرد توث وقلتبانه دینورکه سائرلرآنك
قرینه سنده یعنی زوجه سنده قرین ومشارك اولورلر یاخود برایپه بغلنمش ایکی حیوانه یاخود ایکی بو ینوزلو
اوکوزه تشبیهله در یقال رجل قرنان ای دیوث مشارك فی قرینته القارون وج اسمیدرکه اکبر تعبیر اولنان
کوکدر ادویه دندر وقارون حرف تعریفدن مجرد اوله رق سلقیده عتاة ومتمردیندن برکسه نك اسمیدرکه
اعجمیدر السنه ده ضرب مثلدر مرسوم حضرت موسی علیه السلام قومندن واقرباسندن ایدی پك فقیر اولمغله
حضرت موسی دعاسیله ثروت وغنایه بالغ اولدقده عتو وطغیان ایلمکله حضرت موسی دعاسیله کندیسی ومال
واشیاسی منخسف اولدی القرینین امیرین وزننده نواحیٔ یمامه ده ایکی طاغدر و بادیهٔ شامده برموضعدر
ومرو الشاهجان قضاسنده برقریه در فقهاء شافعیه دن ابوالمظفر محمد بن الحسن القرینینی اکا منسوبدر
ذوالقرینتین تانیثله او یلغك ایچ یوزنده اولان سکیره دینور جمعنده ذوات القراین دینور القرنسان قافك ضمیله
یمن حذاسنده واقع ساحل بحر هندستانده برطاغك آدیدر قرین زبیر وزننده طائف قضاسنده برقریه در
واسمادندر قرین بن عمر وقرین بن ابراهیم یاخود ابن عامر بن سعد بن ابی وقاص وموسی بن جعفر بن قرین محدثلردر
قرون بقر قافك ضمیله بنی عامر دیارنده برموضعدر القران شداد وزننده شیشه یه دینور قاروره معناسنه
قران رمان وزننده یمامه ده برقریه آدیدر و بررجل اسمیدر المقرنة معظمه وزننده بری برینه قریب خرده
طاغلره دینور مقرن محدث وزننده اسمادندر عبدالله وعبدالرحمن وعقیل ومعقل ونعمان وسوید وسنان
اولاد مقرن اصحابدندر که یدیسی دخی برادرلردر القرائن بری برینك یماجنده اولان خانه لره و بوردلره دینور
قرینه نك جمعیدر یقال دور قرائن اذاکانت یستقبل بعضها بعضا القرنوة قافك فتحی ونونك ضمیله هرنوه
دیدکلری نباته دینورکه قلنك تعبیر ایتدکلریدر یاخود بشقه برنبات آدیدر واشبو قرنوه وهرنوه کلمه لرینك
عرقوه وعنصوه وترقوه وثندوه کلمه لرندن غیری نظیرلری یوقدر القرنوی والمقرنی معظمی وزننده قرنوه
نباتیله مدبوغ اولان دری یه دینور یقال سقاء قرنوی ومقرنی ای مدبوغ بالقرنوة القرناء حمراء وزننده
شول یلانه دینورکه باشنده بوینوز طرزنده ایکی یومریجه ات اولور واکثری انکرك قسمنده اولور بوینوزلو یلان
تعبیر اولنور یقال حیة قرناء ای لها کاللحمتین فی رأسها القیروان قافك ورانك فتحیله سواری جماعتنه دینور
جماعت خیل معناسنه وکاربانه دینور قفل معناسنه وچوق وعظیم عسکره وآلایه دینور ومغربده بربلده آدیدر
شارح دیرکه قیروان کاربان فارسی معربیدر اقرن همزه نك فتحی ورانك ضمیله رومده برموضع آدیدر القرنباء
حمراء وزننده بوکرجه یه دینور لوبیا معناسنه المقرون اهل عروض اصطلاحنده اسباب شعردن
اوج حرکه بعده ساکن اولان جزؤه دینور متفاعلن جزؤندن متفا ومفاعلتن جزؤندن علتن کبی اهل عروض
اکا وتد مقرون اطلاق ایدرلر ایکی سببه یعنی برسبب ثقیل ایله برسبب خفیفه مقارن اولمشدر القرناء کرماء وزننده سور
قرآنیه دن شول سوره لره دینورکه نمازك هر رکعتنده فاتحه یه ضم ایله قراءت اولنه القرانیا قافك فتحیله
برشجر جبلی اسمیدرکه زیتونه شبیه یمشی اولور ترکیده قزلجق اغاجی دیدکلریدرکه یمشنه قزلجق تعبیر اولنور
قابض ومجفف وجراحات کاری مدمل وصفرانه مضاده در المقرن منبر وزننده چفت اکوزینه کچوردکلری
بیوندرغه دینور القرصعنة جردحله وزننده شو یکهٔ ابراهیم اسمیدرکه پیغمبر تیکنی دیرلر انواع عدیده سی واردر
برنوعنك ساقی اوزون ومنبسط وسوسن بری لونه شبیه اولور سبنك طردی ایچون قپولره تعلیق ایدرلر و برقسمی
آق و پیراقلری کثیر وتیکنلری تیز و بعینه اوزون کنکره شبیه اولور قدس شریف زاینده چوق اولور وجع

ظهری ایچون مجربدر آق نوعنه ترکیده دوه الماسی تعبیر اولنور القرطعن جردحل وزننده بون واحمق آدمه
دینور القرطعة جردحله وزننده ناچیز شیئه دینور یقال ماعلیه قرطعنة ای شیء الاقزان زای معجمه ایله
اکرام وزننده برآدمك انجك کمیکنی اوروب قیرمق معناسنه در یقال اقزن ساقه اذا کسرها قزوین قاف
مفتوحه وواو مکسوره ایله ایرانده بلاد جبلدن بر بلده آدیدر دیلم ایله همسنوردر قزوینك دینور قضاسنده برقریه
آدیدر الاقسان همزه نك کسریله پك چوق ایش ایشلکدن یاصو چکمدن ال ناسورلنمق معناسنه در یقال
اقسن الرجل اذا اصلبت یده علی العمل والسقی الاقسینان اطمینان وزننده والقساینة طمانینه وزننده
اغاج قوریوب قصقنی اولمق معناسنه در یقال اقسأن العود اقسینانا وقساینة اذا اشتد وعسا بوراده قساینه
اسم ایکن مصدر موقعنده استعمال اولنمشدر و برآدم پك پیر اولمغله بدنی دکنك کبی قو بقوری اولمق معناسنه در
یقال اقسأن الرجل اذا کبر وعسا ودائما ایش اوزره اولمق معناسنه در یقال اقسأن فی العمل اذا مضی وکیجه
پك قرا کو اولمق معناسنه در یقال اقسأن اللیل اذا اشتد ظلامه قوسینیا قافك ضمی ونونك کسری
و یانك تشدیدیله مصر ایله اسکندریه بیننده برقضا اسمیدر القسطینة زنجبیله وزننده ذکرك باشنه دینور
قسطنطینیه شهر اسلامبولدر قسط ماده سنده بیان اولندی القشوان شین معجمه ایله ثعبان وزننده
کوده سی انسزجه اولان چلمسز آدمه دینور یقال رجل قشوان ای القلیل اللحم القشوینة جعفریه وزننده
دریسی یوفقه واغری طاره جق دوه لره دینور قشین قافك کسریله ساحل بحر یمنده برقریه آدیدر قاشان
ایرانده شهر قم قربنده بر بلده در صاحب اللباب سینك اهمالیله لغت اولدیغنی حکایه ایلدی القطون قعود
وزننده بر یرده مقیم اولمق معناسنه در یقال قطن بالمکان قطونا من الباب الاول اذا اقام و برآدمه خدمت ایلمك
معناسنه در یقال قطن فلانا اذا خدمه القاطن اسم فاعلدر بر یرده مقیم اولان کشی یه دینور جمعی قطان در
رمان وزننده وقاطنه در که اسم جمع اوله جقدر وقطین در غارب وغریب کبی القطن قافك ضمیله والقطن
ضمتینله والقطن عتل وزننده معروفدر که پموغه دینور فارسیده پنبه دینور وبعضا اغاجی یوکلنوب و یکرمی سنه
باقی قالور حجازده پموق اغاجی سکود اغاجی قدر مشهود مزاولمشدر یپراغنك مطبوخی ضماد وجع مفاصل حاره
وبارده یه نافع وچکردکی ملین ومسخن وجماعی مقوی وسعاله مفید در القطنة ها ایله قطندن اخص در بر پاره
پموغه دینور الیقطین یای تحتیه نك فتحیله مطلقا ساقی اولمیان نباته دینور قبق وقاون وخیار نکا کلری کبی
الیقطینة ها ایله تازه قباغه دینور یقال اکلنا یقطینة ای قرعة رطبة القطنیة قافك ضمی وکسریله ثیابه دینور
پموقدن اتخاذ اولند یغیچون وغلال وحبوباته دینور که نخل تعبیر اولنور علی قول بغدایدن واربه دن وقوری
اوزمدن وخرمادن ماعدایه اطلاق اولنور عدس وخلر وماش کبی یاخود مطلقا طبخ اولنان حبوباته دینور
وامام شافعی دیدیکه قطنیه عدس وخلر وبقله و بوکرجه ونخوددن عبارتدر جمعی قطانی کلور سحابی وزننده
و بعضلر عندنده قطانی صیفیه اولان سبزه وغلالدن عبارتدر قال الشارح ومنه الحدیث ان عمر رضی الله عنه
کان یأخذ من القطنیة عشرا وهی حبوب الارض اوماسوی الحنطة والشعیر والزبیب والتمر اوهی الحبوب التی
تطبخ الشافعی العدس والخلر والفول والدجر والحمص اوهی الخلف وخضر الصیف القطین امیر وزننده
برآدمك جاریه لرینه وحشم احرارینه وحشم مملوکلرینه وخدم واتباع ومتعلقاتنه واوجماعتنه دینور مفرد وجمعی
مساویدر علی قول جمعی قطن در کتب وزننده یقال هو اوهم قطین فلان وهی الاماء والحشم الاحرار والحشم
الممالیك والخدم والاتباع واهل الدار القطان قافك کسریله هودج ومحفه اغاجلرینه دینور جمعی قطن در
کتب وزننده قطنه غرفه وزننده اعلامدن ابو العلاء ثابت بن کعبك اسمنه اضافتله لقبیدر که ثابت قطنه
دیرلر سمرقند وقعه سنده کوزی زخمدار اولمغله پموقله بند ایلدیکندن ملقب اولدی شارح ابو العلاء بن کعب بن ثابت
نسخه سنی تخطئه ایلمشدر و بوترکیب بعینه زید بطه وقیس قفه قبیلندندر القیطون حیجون وزننده خزینه
اوطه سنه وکیلاره دینور یقال وضعه فی القیطون ای المخدع القطن فتحتینله بدن انساننده ایکی
قیناق چاتیسنك اراغنه دینور یقال ضربه علی القطن ای مابین الورکین وقوش قسمنك قو برغنك دبنه
دینور و بنو اسد یوردنده بر طاغك آدیدر وقطن بل اکلوب بوکلمك معناسنه در یقال قطن ظهره
قطنا من الباب الرابع اذا انحنی وقطن بن نسر وابن ابراهیم وابن قبیصه وقطن بن کعب وقطن بن وهب محدثلردر
الاقطن احمر وزننده معنای مزبوردن وصفدر یای کبی اکلوب دونا اولمش آرقه یه دینور یقال ظهر اقطن ای منحن
القطنة قافك کسریله والقطنة فرحه وزننده اشکنبه یانده اولان شیردانه دینور که فارسیده هزارتو

وزکیده فرق یار تعبیر اولنور عامة عرب اکا رمانه دیرلر القطانة سحابه وزننده تجره یه دینور
واق دکزده واقع صقلیه جزیره سنده که سجلیه آطه سیدر بر بلده آدیدر الاقطانتان همزه مفتوحه ایله
برموضعدر قطین زبیر وزننده یمنده سنجار مملکتنده برقصبه آدیدر قعین زبیر وزننده اسد قبیله سندن
بر بطندر القیعون جیحون وزننده بر نبات آدیدر القعن قافك فتحیله خمیر تکنه سنه دینور واشراف
کوفه دن حلاج بن علاج نام کسنه نك جدی اسمیدر القعن فتحتینله بورنك قصه اولمق معناسنه در
و بورنده اولان پك قصه لغه دینور که اسم اولور یقال قعن انفه قعنا من الباب الثالث اذا قصر و یقال فی انفه قعن
ای قصر فاحش و بورن اوجی قالقق اولمغه دینکله ضد اولور قعان دخی بو معنایه در سحاب وزننده یقال فی انفه
قعن وقعان ای ارتفاع فی ارنبته و پاچه لر آچق وآیشیق اولمغه دینور یقال رجل به قعن ای انفحاج فی رجله
الاقعطنان اقشعرار وزننده بورغنلقدن ناشی صوایوب خشلیه رق صواق کسلمك معناسنه در یقال اقعطن
الرجل اذا انقطع نفسه من بهر القفن دفن وزننده دکنکله یاقامچی ایله اورمق معناسنه در یقال قفنه قفنا
من الباب الاول اذا ضربه بالعصا اوالسوط وجنك وقتال معناسنه در یقال وقع بینهم قفن ای قتال و برآدمك
قفاسنه اورمق معناسنه در یقال قفنه اذا ضرب قفاه وقیونی اکسه سندن بوغزلمق معناسنه در یقال قفن الشاة
اذا ذبحها من قفاها وکلب قاب قجاق یلامق معناسنه در یقال قفن الکلب الاناء اذا ولغ القفون قعود وزننده
اولمك معناسنه در یقال قفن الرجل قفونا من الباب الثانی اذا مات الاقتفان افتعال وزننده بودخی قیونی
اکسه سندن بوغزلمق معناسنه در یقال اقتفن الشاة بمعنی قفنها وقیونی بوغزندن بوغزلیوب باشنی کوده سندن
آیرمق معناسنه در یقال اقتفن الشاة اذا ذبحها من قبل وجهها فابان الرأس القفن فتحتینله وکاهیجه نونی مشدد
اولور قفا معناسنه در یقال ضرب قفنه وقفنه ای قفاه القفن خدب وزننده وجودی تصلق ناتراش آدمه
دینور یقال رجل قفن ای جاف التقفین تفعیل وزننده باشی کسوب بدندن آیرمق معناسنه در یقال قفن رأسه
اذا قطعه القفان شداد وزننده برنسنه نك هر احوالنه اطلاع ایچون آردنی واونه سنی کرکی کبی آلوب
اراشدرمغه اطلاق اولنور یقال هو علی قفانه ای جماعه واستقصاء عمله شارح دیر که مؤلف بونی قفف
ماده سنده دخی ذکر ایلمکله بوراده جماعتنه نسخه سی غلطدر و بو قفن ماده سندن مأخوذدر که قفا معناسنه در
بو جهتله برنسنه نك یا برکسنه نك اکسه سنه دوشوب احوال واوضاعنی استقصا ایدن آدمه دینور پس معنای مزبورده
استعمالی مبالغه اولور و بعضلر نونی زائد عد ایلدیلر نته که مؤلف اکا رعایتله دها بابنده دخی ذکر ایلدی و بعضلر
قبان لفظندن معربدر دیدیلر ز یرافلان قفان علی فلان دیرلر یتحفظ امره و یحاسبه معناسنه انتهی وقفان قبانه
دینورکه بیوك ترازودر وامین ومعتمد علیه آدمه اطلاق اولنور یقال هو قفان ای امین قلنه فتحاتله وتشدید نونله
اندلسده بر بلده آدیدر قلونیه قافك فتحی ولامك ضمیله روم دیارنده بر بلده آدیدر حالا قالونیه دیدکلری اوله جقدر
قالون لفظ رومیدر ابو وجید معناسنه در قراء زمره سندن امام نافعك راویسی اولان ابو موسی عیسی بن مینا
انکله ملقب اولمشدر القمین امین وزننده جست وچالاك معناسنه در یقال رجل قمین ای سریع وحام
کلخنه دینور و برنسنه یه یاراشق ومناسب ولایق اولان شیئه دینور قمن دخی دینور کتف وزننده یقال هو قمین له
وقمن ای جدیر وخلیق القمن جبل وزننده بودخی لایق وجدیر معناسنه در و بو فی الاصل مصدر اولمغله
تثنیه وجمعلنمز و برنسنه نك راست جهت وطریقنه اطلاق اولنور تقول جئت بالحدیث علی قمنه ای علی سننه
و یقین وقریب معناسنه در القمانة قافك فتحیله کنه تعبیر اولنان بوجکك یکی طوغمش خرده سنه
دینور بعده حمنانه بعده قراد بعده حلمه دیرلر المقمئن مطمئن وزننده منقبض معناسنه در
یقال شیء مقمئن ای منقبض التقمن تفعل وزننده برکسنه دن موافقت طلب ایلمك معناسنه در تقول تقمنت
موافقتك اذا توخیتها القمنة فرحه وزننده بد ومنتن قوقویه دینور یقال رائحة قمنة ای منتنة قمن عنب وزننده
مصرده برقریه آدیدر قمونیه قافك فتحیله افریقیه ده بر بلده در قمیون لیمون وزننده فلسطین قضاسنده
برحصن آدیدر القن قافك فتحی ونونك تشدیدیله اخبار تتبع ایلمك معناسنه در یقال هو یقن الاخبار قنا
من الباب الاول ای یتتبعها وکوز ایله او یکا بو یکا باقوب نسنه اراشدرمق معناسنه در یقال قن الشیء اذا تفقد
بالبصر ودکنکله اورمق معناسنه در یقال قنه بالعصا اذا ضربه بها القن قافك ضمیله کوچك طاغه دینور
وکوملك وسائر لباس یکنه دینور القن قافك کسریله کندی وابو یی مملوك اولان قوله دینور عبد وامه دن
تولد ایدن قوله کبی مفرد وجمعی برابردر علی قول جمعی اقنان واقنه در و بعضلر دیدیکه قن عبودتی خالص اولان

مطلب

قواده دینور یعنی مدبر ومکاتب اولمیاندر علی قول مالکنك خانه سنده تولدایدوب مالکی آنی عندندن اخراجه قادراولمیه مترجم دیرکه شبوقن ماده سی ذکری آنی قنة الجبل ماده سندن مأخوذ درکشبنك کویاکه برقانی اولادی و برقانی ممالیکی در لکن ممالیك طشره قابدرنته که رقیق رقت وضعفدن مأخوذ درو بو فی الاصل مصدر در مهجور النصر بقدرآنکچون مفرد وجمعی وتذکیر و تأنیثی مساویدر وعندالبعض وصفیتی تصوربله متصرف اولور وقن عبد دن اخص دراشبو عبودیه ده برقاچ قسم واردر بری مطلقا عبدوامه اولمقدر وبری عبدمملکه درکه تغلبا اخذوسبی اولنان حر الاصل دروبری مقرف درکه پدری عبد ومادری آزاده اوله وبری هجین درکه مادری امه وپدری آزاده اوله وبری اذرع درکه پدری عربی ومادری موالیدن اوله وبری فلنفس درکه پدری موالیدن ومادری عربیدن اوله وبری مکرکس درکه والده سی سلسله سی جمله امه اوله وبری محبوس درکه پدرینك والده سی ومادرینك والده سی امه اوله و بونلرك کیمنده مؤلف تردیدایله رسم ایلمشدر القنونة قافك ضمیله والقنانة کتابه وزننده وجه مذکوراوزره قوللغه دینور یقال عبد قن وعبد قن بالاضافة وبالوصف وهوعبد ملك وابواه اوهوالخالص العودة بین القنونة والقنانة والذی ولد عندك ولاتستطیع اخراجه عنك القنة قافك کسریله بوکلش ایپك برقانسه دینور علی قول لیفدن بوکلمش ایپه مخصوصدر وقنه بردار وی دوانی اسمیدرکه فارسیده بیرزدینور زکیده قاصنی دیدکلری صمغدر مدر وریاحی محلل ومخرج وبورغلق وکزاز وصرع وصداع وسدر عارضه لرینه نافع وچوربمش دیش اغریسنه وقولاق اغریسنه واختناق رحم خصوصنه مفید وسهام مسمومه نك وسموم سائره نك تریاقیدر ودخانی خانه دن طرد هوام وحشرات باینده عجیب الاثردر القنة قافك ضمیله کوچك طاغه دینور وطاغك قله سنه وتپه سنه دینور یقال الانوق تبیض فی قنة الجبل ای قلته وشول قاره طاغه دینورکه تپه سی هوایه طوغری سیور یلوب اوزانمش اوله علی قول صرپ اولمیوب وهرطرفی دوز وهموار اولان یاصیم طاغه دینور جمعی قنن کلور صرد وزننده وقنان کلور جبال وزننده وقنون کلور وحوماندالدراج نام موضع قربنده برموضع آدیدر الاقتنان افتعال وزننده دیکلوب طورمق معناسنه در یقال اقتن الشیء اذاانتصب وقول ایدنمك معناسنه در یقال اقتن الرجل اذااتخذ قنا وساکت واپسم اولمق معناسنه در یقال اقتن الرجل اذاسکت الاقتبان اطمینان وزننده بودخی دیکلوب طورمق معناسنه در یقال اقتأن الشیء اذاانتصب القنان غراب وزننده قولتق رایحه سنه دینور صنان معناسنه ولباس یکنه دینور القنوان عنوان وزننده بودخی یکه دینور رکم معناسنه یقال قنان القمیص وقنوانه ای کمه قنان سحاب وزننده حضرت موسی وحضرت خضر علیهما السلام قصه سنده سفینه لرینی غصبا اخذایدر اولان پادشاهك اسمیدر علی قول اسمی هدد بن بدد ایدی صرد وزننده وقنان اسد قبیله سی یورندنه برطاغك دیدر ابوقنان برعابد وزاهد کنیه سیدر القنین سکین وزننده طنبوره یه دینور وروم خلقنه مخصوص برلعب اسمیدر آنکله مقامره ایدرلر ابن القنی قافك ضمیله برمحدثدر القانون هرنسنه نك مقیاسنه دینورکه آنکله قیاس واندازه اولنور جمعی قوانین کلور یقال قانونه کذا ای مقیاسه شارحك بیاننه کوره سریانیدر قاعده کلیه معناسی بوندن مأخوذ درو قانون دمشق ایله بعلبك بیننده برموضع آدیدر مترجم دیرکه برساز مجیك دخی اسمیدر القناقن علابط وزننده اجرای قنوات صنعتنده بصیرواستاذ اولان آدمه دینورکه اصطلاحمزده صویولجی تعبیراولنور جمعی قناقن در قافك فتحیله یقال هو قناقن ای البصیر بالماء فی حفر القنی القنقن زبرج وزننده برکونه صدف بحری اسمیدر وبرجنس ایری بان صچانه دینور واستادقولاغوزه دینور یقال هوقنقن ای دلیل هاد الاستقنان برآدم سودلرنی ایچمك ایچون قیونلریله وکچیلریله بریرده اقامت ایلمك معناسنه در یقال استقن الرجل اذااقام مع غنمه یشرب البانها واستقلال واستبداد معناسنه در یقال استقن بالامر اذااستقل القن فتحیله بولك طوغریلغنه وجهت راستنه دینور یقال اخذ فی قن الطریق ای سننه القنینة سکینه وزننده شراب وضع اولنان شیشه یه دینور فارسیده مینا دینور یقال شرب بالقنینة وهی اناء زجاج للشراب بعض نسخه ده مایجعل فیه الشراب عبارتیله مرسوم اولمغله اکا کوره مطلق اولور القانة قافك کسری ونونك تشدیدیله سواد عراقده برنهر اسمیدر قنونی هیولی وزننده سراة اولکه سنده بروادی اسمیدر قنبه جهینه وزننده دمشق قضاسنده برقریه آدیدر القنونة قافك فتحیله قیرق قانلره یامداوره جق دمور یاخود باقر تنکه پاره سنه دینور التقون تفعل وزننده برآدمه لسانله تعدی یدوب دلازارلق ایلمك معناسنه در یقال تقون فلانا اذاتعدی علیه بلسان وبرآدمی کمال اوزره مدح وستایش ایلمك معناسنه در یقال تقون فلانا اذامدحه تاما قونیه قافك ضمی ونونك کسری و یانك

تخفیفیله روم اولکه سنده بر بلده جلیله اسمیدرکه حالا اناطولیده قونیه دیدکلری شهرعظیمدر قبوان کیوان وزننده یمنده خولان قبیله سنه مخصوص بر بلده در قون عون وزننده قوین زبیر وزننده برموضع آدیدر القین عین وزننده دمورجی یه دینور جمعی اقیان وقیون کلور یقال هوقین ای حداد ومصدر اولور دمورجیلك ایلمك معناسنه در یقال قان القین الحدید یقین قینا اذاسواه و پراکنده نسنه یی برکدرمك معناسنه در یقال قان الشیء اذالمه وقاب وقپچاغی مرمت واصلاح ایلمك معناسنه در شارحك بیاننه کوره معنای اصلی بودر یقال قان الاناء اذااصلحه ویراتمق معناسنه در یقال قان الله فلانا علی کذا اذاخلقه وقین قوله دینور بونك جمعی قیان کلور جبال وزننده یقال له قین ای عبد شارحك بیاننه کوره مؤنثی قینه در ویمنده عثر نام بلده قرالرندن برقریه آدیدر بنات قین برصوآدیدر بلقین بانك فتحیله بنواسد قبیله سندن برجماعتدر اصلی بنوالقین ایدی بلحارث و بلعنبرکبی نسبتنده قینی دینور بلقینی جائزدکلدر بلقینه بانك ضمی وقافك کسریله مصرده برقریه در مؤلف بونی باء فصلنده دخی ذکرایلمشدر آنکچون بعض نسخه دن ساقطدر التقین تزین وزننده ومرادفیدر یقال تقینت المرأة اذاتزینت القینة قافك فتحیله چنکی جاریه یه دینور علی قول اعمدرنته که ذکراولندی یقال له قینة ای امة مغنیة اواعم ودبره یاخود دبره بقین اولان اکورغه کمیکنه یاخود ایکی اوماجه باشی بیننه یاخود اورادة اولان چقوره دینورکه یوچ تعبیراولنور وقینة الفرس آنك صغریسیله غراب دیدکلری عضوی بیننده اولان چقورجه یره دینور وغراب صاغ اوجه ایله صول اوجه نك قاوشدیغی یردر وقینه ماشطه یه دینور یقال هی قینة ای ماشطة القینان قافك فتحیله جار بافسمنك اباقلرنده بوقاغی تحه جك یرلرینه دینورکه بوقاغیلق تعبیراولنور علی قول دوه قسمنه مخصوصدر وقینان ابن انوش بن شیث بن آدم علیه السلام در وسرخس قضاسنده برقریه آدیدر قاین خاین وزننده ایرانده بر بلده ادیدر وآدم علیه السلام اوغللرندن برینك آدیدر القان حال وزننده برجنس شجر آدیدرکه آندن یای دوزرلر ترکیده قین اغاجی دیدکلریدر ویمنده بر بلده آدیدر قینیه قافك فتحیله دمشق قربنده باب صغیر قرشوسنده سلفده برقریه ایدی حالا یری بساتین اولمشدر الاقتنان اطمینان وزننده نباتات تاب وطراوت ورونق بغلمق معناسنه در یقال اقتأن النبت اذاحسن وباغچه تمام چچکلر آچوب زیب وزینت بولمق معناسنه در یقال اقتأنت الروضة اذااخذت زخرفها التقیین تفعیل وزننده بزه مك وطونانمق معناسنه در یقال قین الجاریة اذازینها

فصـــــل الكاف الكأن شأن وزننده شدت بولمق معناسنه در تقول كأنت كأنا من الباب الثالث ای اشتددت الكبن غبن وزننده والكبون قعود وزننده بردوزه یه آهسته ملایمتله سکرتمك علی قول کدی کدیسنی صالیویرمیوب قصه قصه سکرتمك معناسنه در یقال کبن الفرس کبنا وکبونا من الباب الثانی اذاعدا فی استرسال اوقصر فی عدوه وثوبك کنارنی ایچ طرفنه قیوروب پرواز دیکمك معناسنه در یقال کبن الثوب کبنا من الباب الاول والثانی اذاثناه الی داخل ثم خاطه و برنسنه یی کف ومنع ایلمك معناسنه در یقال کبن هدیته اذاکفها شارح دیرکه بوراده هدیه نسخه لری غلطدر صحیح اولان هدیه درکه ارمغانه دینور قال الازهری کل کبن کف وکبن احسانی قومشولردن دریغ ایدوب اجانبه ایثار ایلمك معناسنه در یقال کبن فلان اذاصرف معروفه عن جاره الی غیرهم و برنسنه دن قپچنلوب عدول ایلمك معناسنه در یقال کبن عن الشیء اذاکع وعدل و برآدمك اوست وآلت اوك دیشلری آغزینك ایچنه طوغری کیروب یاتق اولمق معناسنه در یقال کبن الرجل اذا دخلت ثناياه من فوق واسفل غار الفم وره سینوب یاپشمق معناسنه در یقال کبن الظبی اذالطأ بالارض وکبن الدلو قوغه نك ایچنه بوکیلوب دیکلمش پروازنه دینور وکبون سکون معناسنه در یقال کبن الشیء کبونا اذاسکن الکبن والکبنة عتل وعتله وزنلرنده منقبض ترش رو بخیل وناکسه دینور علی قول بخلندن نشئ باننده اولانه یاخود کلان سائله نسنه ویرمامك ایچون باشنی بره دیکوب کوزنی یوقاری قالدرمز اولان ناکسه دینور یقال رجل کبن وکبنة ای کز لئیم اولایرفع طرفه بخلا المکبونة شول آته دینورکه قوللری قصه وقارنی ککبش وککلری انجه وخرده اوله مکبون دخی دینور جمعی مکابین در وایوه کن خاتونه دینور یقال امرأة مکبونة ای عجلة الاکبنان اطمینان وزننده بوزیلوب بورتلمق معناسنه در یقال اکبأن الرجل اذاانقبض المکبون مکبونه دیدیکی آته دینورکه ذکراولندی و پرمقلری ایری آدمه دینور یقال رجل مکبون الاصابع ای شثنها وکبان دیدیکی علته مبتلا دوه یه دینور یقال بعیر مکبون اذااصابه الکبان الکبان غراب وزننده یمن اهالیسنه مخصوص بردرلو طعامدرکه مصر بغدایندن ترتیب ایدرلر ودوه یه مخصوص برمرض آدیدر الکبنة غرفه وزننده برکونه لعب اسمیدر الکبنة وجنه وزننده قوری اتمکه دینور الاکبان همزه نك کسریله کف لسان ایلمك معناسنه در یقال

اكبن لسانه عند اذا كفه المكبن مكرم وزننده محكم ومتين شيئه دينور يقال رجل مكبن الفقار اى محكمه الكتن
كافك وتاى فوقيه نك فتحيله اوچاقلرده و بعض محللرده اولان تتون بيلاشغنه واثرينه دينوركه ايس ومجسمنه
قورم تعبيراولنور يقال به كتن اى لطخ الدخان و بعض دودقده اولان مورلغه دينور يقال بشفته كتن اى سواد و برنسنه
لزوجتلو و يلشك اولمق معناسنه در يقال كتن الشئ كتنا من الباب الرابع اذا تلزج وخرما اغاجنك ديبلرنده اولان طراغه
دينور وكير و پاسه دينور يقال بثوبه كتن اى درن ووسخ و بو معنالرك مجموعنده مصدر اولور يقال كتن الدخان بالبيت
كتنا من الباب الرابع اذا لطخ به و يقال كتن ثوبه اذا درن ووسخ الكتن كافك كسريله والكتن كتف وزننده
چناغه دينور الكتان شداد وزننده معروفدركه لسانمزده دخى كتان تعبيراولنور آندن نسج اولنمش ثياب حر
و برد و پيوسته معتدلدر بدنه ياپشمز وآنده كهله چوق توتلمز وكتان صو يوزنده اولان يوصونه دينور وصو
يوزنده اولان سبلنتى يه وخار وخاشاكه على قول كپوكه دينور الكتان رمان وزننده بر كونه قزل بوجك اسميدركه
آرى كبى صوقوجى اولور شارح ديركه بمنده سبورى سينكه دينور ظاهرا قزل نوعيدر كتانه ثمامه وزننده
مدينه ده بر ناحيه آديدر الكتنة كافك كسريله بر جنس خوشبو شجر آديدر المكتئن مطمئن وزننده وضديدركه
مضطرب و بيقرار اولان كسنه ونسنه يه دينور يقال شئ مكتئن ضد مطمئن الاكتان همزه نك كسريله
ياپشدرمق معناسنه در يقال اكتنه به اذا الصقه به الكثنة ثاى مثلثه ايله غرفه وزننده مرسين وسكود
چبوقلرندن اورلمش يصى طبق طرزنده سپده دينوركه اوزرينه كوناكون چچكلر ديزرلر على قول شول نوردجه يه
يعنى انجه قامشدن وتازه و يپراقلى چبوقلردن اورلمش قفس طرزنده سپده دينوركه ايچنه شكوفه وضع ايدرلر حالا
چچك جيلرك سپدى اوله جقدر و بو فى الاصل لسان نبطيده كثنا اولمغله تعريبله كثنه ديديلر ونوردجه نورده
فارسى معربيدركه نوردن لفظندن اسم مفعولدر دورلمش بوكلمش نسنه يه دينور الكدن فتحتينله كتن وزننده
ومرادفيدركه دوداق مورارمق معناسنه در يقال كدن مشفر الابل كدنا من الباب الرابع اذا كتن اى اسود من رعى
النبات و بغدا ايچق اوتنك بوقر يلرى اوتلنوب ديبلرى قالمق معناسنه در يقال كدن الصلبان اذا رعيت فروعه
و بقيت اصوله الكدنة كافك كسريله دوه اورگنه دينور ووجودده اولان لحم وشحم وقوته دينور يقال انه
لذو كدنة اى ذو شحم ولحم وقوة بوراده قوم نسخه لرى غلط محض در الكدن كتف وزننده وجودى لحم وشحم
وقوت صاحبى آدمه دينور مؤنثى كدنه در يقال رجل كدن وامرأة كدنة اى ذو لحم وشحم وقوة المكدنة مكرمه
وزننده تاولو ناقه يه دينور يقال ناقة مكدنة اى ذات كدنة الكدن كافك فتحيله وكسريله خانه ده نسوان قسمى
پرده لنمك ايچون چكيلان زاره دينور على قول هودجه ومحفه ده نسوانك دوشندكلرى بر نهالى مقوله سنه
دينور ونسوانه مخصوص محفه كبى بر كونه مركب آديدر و پالانه دينور رحل معناسنه وكوندن دوزلمش هاونه
دينوركه ايچنده نسنه دوكرلر اعراب ادواتندر جمعى كدون در الكدانة سحابه وزننده آت ودوه قسمنده اولان
هجنه معناسنه دركه باباطرفى عربى يعنى صوى اولوب وآنا طرفى صوى اولمامقدن عبارتدر يقال به كدانة اى
هجنة الكودن جوهر وزننده والكودنى ياى نسبتله شول آته دينوركه باباسى عربى وآناسى بوز آت اوله يقال
فرس كودن وكودنى اى هجين وفيل ديدكلرى حيوانه دينور وقاتره دينور بغل معناسنه وسمر باركيرنه واشكنسز
كند آته دينور يقال له كودن اى برذون الكدن كافك فتحيله ثوبى قوشاق كبى قوشانمق معناسنه در يقال
كدن بثوبه كدنا من الباب الاول اذا انتطق به وشد به الكدن فتحتينله حوضك وقيونك ديبلرنده قلان چاوره
دينور كدر معناسنه الكدان كتاب وزننده دوه نك باشنه بند ايتدكلرى ايپك فضله شعبه سنه دينوركه
آنى دخى دوه نك باشنك برطرفنه چكوب بند ايلمكله دوه يى ضبط وامساك ايدرلر مؤلف ايجاز ايلمكله شارح
بو وجهله بيان ايلمشدر و بوراده ثاى مثلثه ايله شعثه نسخه لرى غلطدر الكديون فرعون وزننده
زيتون ياغى طورطوسيله يوغرلمش انجه طپراغه دينوركه آنكله پاسلو زرهلرك پاسنى آچوب جلا و يررلر الكران
كتاب وزننده ساز قسمندن لاغوته يه دينور عود معناسنه على قول زيل ديدكلرينه دينور صنج معناسنه وباديه ده
بر موضع آديدر كران غراب وزننده دارابجرد نام بلده قربنده بر بلده آديدر كران شداد وزننده اصفهانده بر محله
آديدر و توران ده شهر تبت قربنده بر بلده آديدر ومغربده بر حصن آديدر كرين كافك ضمى وراءك كسريله خراسانده
طبس ناحيه سنده بر قريه در كريون عذيوط وزننده اسكندريه قربنده بر قريه در الكرينة سفينه وزننده
چنكى عورته دينور جمعى كران در كافك كسريله يقال امرأة كرينة اى مغنية الكرزن جعفر وزبرج وزنلرده
والكرزين يقطين وزننده بيوك بالتهيه دينور كارزن راءك سكونى وزايك فتحيله سمرقند قضاسنده بر قريه در

محدثيندن ابو جعفر محمد بن موسى بن رجا الكارزنى اكا منسوبدر كارزين كرز ماده سنده ذكر اولندى
الكرسنة كافك وسينك فتحى ونونك تشديديله بر نوع شجر اسميدركه صغير اولور وغلاف ايچره ثمرلرى اولور
مصدع ومسهل ودمى ظاهر جلده جاذب ودواب قسمنى مسمن وسعاله نافع وشرابله يوغورلمشنى ديوانه كلب
اصردیغى و يلان صوقديغى وانسان اصرديغى يره ضماد نافعدر بعض نسخه ده الكرسنة نبت وهو الكشنى
عبارتيله مرسومدر ومفرداتده كرسنه تركيده بورچق وفارسيده كشنه وكاودانه ديدكلرى غله ايله مبين در
ومؤلفك عنقريب الكشنى الكرسنة تعبيرى بونى مؤيددر الكركدن كافلرك ودال مشدده نك فتحيله وعامه
نونى مشدد ايدرلر بر جنس جانور اسميدركه فيلى بوينوزنه آلوب كوتررر بو جانور هندستانده اولور باشك وسطنده
قالين وشبورى بر بوينوزى اولور بعض هند تجارلرنده كورلمشدر كرنه زاى معجمه ايله وزنه وزننده محدثيندن
محمد بن داود الرازى لقبيدر الكشنى بشرى وزننده كرسنه اسميدركه فارسيده كسنه وتركيده بورچق ديدكلرى
غله در كشانيه كافك ضميله بر بلده آديدر ظاهرا روم ايلنده كشان ديدكلريدر اكشونيه همزه نك فتحيله مغربده
بر بلده در الكشخان خاى معجمه ايله سلمان وزننده بر قومك رئيس وسركارنه دينور يقال هو كشخان القوم اى رئيسهم
مؤلف كشخ ماده سنده بشقه معنايه ده ذكر ايلدى پس آنده نونى زائد اولور الكشخنة دحرجه وزننده بر آدمه
كشخان ديمك معناسنه در يقال كشخنه اذا قال له يا كشخان التكشيخ تفعيل وزننده كشخنه معناسنه در يقال
كشخه بمعنى كشخنه كشميهنه كافك ضمى وشينك سكونى وميمك كسرى وقبل الافتحى وهاء مفتوحه ايله شهر
مرو قضاسنده بر قصبه در ادبادن محمد بن مكى بن زراع ومحدثاتدن كريمه بنت احمد اكا منسوبلردر احاديث
شرحلرنده كشميهنى متداولدر الاكعان همزه نك كسريله بر آدمك جنبش ونشاطنه فتور كلمك معناسنه در يقال
اكعن الرجل اذا فتر نشاطه ذو كنعان ملوك يمنده برينك لقبيدر اون اندازه مقدارى قامتى وارايدى غريبدركه
مؤلف كنعانك اسم ابن نوح عليه السلام اولديغى كه غرق اولمشدر كذلك اسم ولايت حضرت يعقوب عليه
السلام اولديغى اهمال ايلمشدر كعانه ثمامه وزننده بر خاتون اسميدر الكفن دفن وزننده اتمكى پشمك ايچون كوله
كومك معناسنه در يقال كفن الخبزة فى الملة كفنا من الباب الثانى اذا واراها بها و يوك اكرمك معناسنه در يقال
كفن الصوف اذا غزله وميته كفن صارمق معناسنه در يقال كفن الميت اذا البسه الكفن وكفن طوزسز طعامه
دينور يقال طعام كفن اى لا ملح فيه التكفين تفعيل وزننده بو دخى ميته كفن صارمق معناسنه در يقال كفن
الميت بمعنى كفنه الكفن فتحتينله ميته صاريلان ثوبه دينور ستر ومواراة معناسندندر جمعى اكفان در المكفن
محدث وزننده طوزى وسودى وسائر قاتقى اولميان آدمه دينور يقال هم مكفنون اى ليس لهم ملح ولا لبن ولا ادم
المكتفن ميمك ضمى وفانك فتحيله اسم مكاندر جماع هنكامنده چوكوب اوتورديغى موقعه دينور الاكتفان
افتعال وزننده جماع ايلمك معناسنه در معناى اولدن مأخوذدر يقال اكتفن المرأة اذا نكحها الكفنة غرفه وزننده
طپراغى پاك ومنبت تارلايه دينوركه هرنه زرع اولنسه انبات ايدر اوله الكفنة ثمره وزننده بر شجر آديدر جوهرى ضمله
تقييد ايلمكله غلط ايلدى كلان سحاب وزننده غطفان قبيله سى يورنده بر قومسال آديدر كلين كافك
كسريله رى ايالتنده بر قصبه در فقهاى شيعه دن محمد بن يعقوب الكلينى اكا منسوبدر الكمون قعود وزننده
پوصولنوب كيزلنمك معناسنه در يقال كمن الرجل وكمن كمونا من الباب الاول والرابع اذا استخفى و بر آدمك كوزنده
كنه ديديكى عارضه ظهور ايلمك معناسنه در يقال كمن الرجل كمونا من الباب الرابع ويقال كمن على المجهول اذا
اصابته كمنة الاكمان همزه نك كسريله بر نسنه يى كيزلمك معناسنه در يقال اكمنه اذا اخفاه الكمين امير
وزننده جنك هنكامنده پوصو يه كيزلنمش عسكره دينور يقال قوم كمين وهم الذين يكمنون فى الحرب قوم لفظنك
تذكير وتانيثى ماده سنده ذكر اولندى وكمين كلمه سى فتحتينله كمن لفظندن جمع اولمق دخى محتملدر قطن وقطين
كبى وفارسيده پوصو يه كمين دينور عربيده دخى تجوز ايتمكدر وسر لمبه رك برايشه داخل اولان آدمه دينور يقال
هو فى ذلك الامر كمين وهو الداخل فى الامر لا يفطن له الكمنة غرفه وزننده كوزه عارض اولان طمانلغه دينور
على قول قزل قزل بحبكه دينوركه كوز علتلرندندر يقال اصابت عينه كمنة اى ظلمة فى البصر او جرب وحمرة فيها
الكمون صبور وزننده شول ناقه يه دينوركه قوبرغنى اصلا قالدرمق حسبيله كبه لكنى بلوردوب بيلدرمز اوله
يقال ناقة كمون اى كتوم اللقاح لم تشل ذنبها اذا لقحت الكمون تنور وزننده معروف دانه اسميدركه تحريفله
كمبون تعبير ايتدكلريدر بول ولبنى مدر ومحرك جشا وهاضم ورياح طارد وطوزايله ممضوغنى ابتلاع اغزدن
آقان ساليارى قاطعدر وكمون حلوا نيسون ديدكلرى دانه در وكمون حبشى چورك اوتنه شبيه دانه دركه تركيده كفه

كبونى ديدكلر بدر وكوتن ارمنى كراو يادركه فرمان كبونى ديدكلر بدر وكوتن برى كون اسود دركه كمون كرمانى
ديدكلر بدر المكمن مقعد وزننده كيرلنه جك يره دينوركه پوصو تعبير اولنور دارة مكمن برموضع آديدر الاكتمان
افتعال وزننده كيزلنمك معناسنه در يقال اكتمن الرجل اذا اختفى مكمن الجماء معيقل وزننده عقيق مدينه ده
برموضعدر الكن كافك كسرى ونونك تشديديله برنسنه نك ايچنده ستر وحفظ اولنديغى وقايه ومحفظه يه
كدلك برشيئك پرده لنوب كيزلنه جكى ستره يه دينور واوه واوطه يه اطلاق اولنور جمعى اكنان واكنه كلور اجله وزننده
الكنة والكنان كافلرك كسريله بونلرده برنسنه نك پرده لنوب كيزلنه جكى ستره يه دينور الكن كافك فتحيله
والكنون قعود وزننده برنسنه يى ستر و پنهان ايلمك معناسنه در يقال كنه كنا وكونا من الباب الاول اذا ستره
الاكنان همزه نك كسريله والتكنين تفعيل وزننده والاكتنان افتعال وزننده بونلرده ستر و پنهان ايلمك
معناسنه در يقال اكنه وكنه واكنه اذا ستره واكتنان كيزلنوب صقلنمق معناسنه در يقال اكتن الرجل اذا استتر
واغارمق معناسنه در يقال اكتن الشيء اذا ابيض ذكرى آتى كنه دندر الاستكنان بودخى كيزلنوب صقلنمق
معناسنه در يقال استكن الرجل اذا استتر الكنة كافك ضميله بعض خانه نك ديوارندن جناح طرزنده چقمه
شهنشين مقوله سنه دينور على قول قاپو اوزرنده يايدقارى صچاغه وصوندرمه يه دينور ياخود قاپو اوزرنده
يايدقلرى كولكه لكه دينور ياخود كيلاره دينور ياخود اولرده رف ومصندره وشيروان مقوله سنه دينور جمعى
كنان در جبال وزننده وعربدن برقبيله آديدر نسبتنده كنى وكنى دينور كافك كسرى وضميله لجى ولجى
ديدكلرى كبى مضمومه تغيير نسبت قبيلندن اولور مترجم دير كه ائمة نحاتدن ابن جنى كنى معربيدر الكنة كافك
فتحيله برآدمك اوغلنك زوجه سنه دينور كه كلين تعبير اولنور ياخود قرنداش خاتوننه دينور ينكه تعبير اولنور جمعى
كناين در ستر بليغ ايله مستور اولدقلرينه مبنى در وكنه فارس اولكه سنده برموضع آديدر الكنة كافك كسريله آقلغه
دينور يقال به كنة اى بياض الكنانة كافك كسريله دريدن اولوب اصلا آغاجى اولميان اوق قبورنه دينور على قول
برعكس اولانه دينور يقال نثر كنانته وهى جعبة من جلد لاخشب فيها او بالعكس وكنانة بن خزيمه برقبيله پدريدر
المستكنة اسم فاعل بنيه سيله درونده مضمر اولان حقد وكينه يه دينور الكانون والكانونة آتش اوجاغنه
دينور بروده يا خود آتشى ستر ايلديكنه مبنى در وكانون قلب شتاده ايكى شهر رومى اسميدر كه كانون اول
وكانون ثانى تعبير اولنور شارح دير كه عند البعض كانون لفظ سريانيدر قبش موسمنه دينور
وعند البعض عربيدر ثقيل معناسندن مأخوذدر وكانون ثقيل وكرانجان آدمه دينور يقال رجل كانون
اى ثقيل ناس كندوبى كورنجه ثقلتندن اختفا ايتدكلرينه مبنى در ياخود اوجاق علوى كبى چالديغى تصور يله در
مكنونه زمزم قيوسنك اسميدر سلفده مدفون اولديغنه مبنى كن كاف مفتوحه ايله برطاغك آديدر وقطران
ناحيه سنده برقريه اسميدر كنن فتحتيله صنعاء يمن ترابنده برطاغك آديدر كنبنه سفينه وزننده عنده برقريه
آديدر الكنكنة زلزله وزننده برنسنه دن قورقوب قاچمق معناسنه در يقال كنكن الرجل اذا هرب وتنبللكدن
دائما اوده اوتورمق معناسنه در يقال كنكن الرجل اذا كسل وقعد فى البيت كنون صبور وزننده سمرقند
شهرنده برمحله در الكون عون وزننده والكينونة صيروره وزننده كه ديمومه كبى تخفيفا واو يايه مبدلدر كه
وزنى فعلوله اولور ياخود اصلى كيونونه در فيعلوله وزننده واو يايه قلب وادغام وتخفيف اولنمشدر اولمق حدث
معناسنه در كه برنسنه نك حدوث ووقوعندن عبارتدر فارسيده بودن مراد فيدر يقال كان الشيء يكون كونا وكينونة
اذا حدث نحو بون اكثرنه اطلاق ايدرلر كه وجد ووقع وثبت وحدث معناسنه در اكثرى احداثه داخل اولور
لنكتة ذواته ده داخل اولور وكان كلمه سى كه فعل ماضيدر اكر مجرد زمان ماضيدن عبارت اولورسه فعل ناقص
اولمغله خبره محتاج اولور فاعلى اسميت اوزره رفع ومفعولى خبريت اوزره نصب ايدر و بونك مصدرى كون وكيان
وكينونه در يقال كان زيد قائما اى وقع منه القيام فى الماضى وانقطع مترجم دير كه شيخ رضى بياننه كوره فعل ناقص
اولان كان لفظى البته مصدر اولان كون مطلقه يعنى مطلقا حصوله وخبرى كون مخصوصه دلالت ايدر وافعال ناقصه
بحثنده نفس كلماتى اولمغله مراجعت واستفاده اولنه واكر برنسنه نك وقوع وحدوثندن عبارت اولورسه خبره
محتاج اولمز وسيبويه كان كلمه سنى فعل متعدى يه تمثيل ايله كاهم كلامنى تجويز ايلدى كه كنالهم معناسنه در وعربلر
كنت الغزل ديرلر غزلته معناسنه بوراده كان غزل معناسنه در نته كه شيخ رضى دخى ثبت ايتمشدر و بونده وسائرنده
مجازدر وكان كلمه سى بعضا زائد اولور يقال زل فلان على كان ختنه اى على ختنه وتكفل وتعهد معناسنه اولور
يقال كان عليه كونا وكيانا اى تكفل به ويقال كنت الكوفة اى بالكوفة ويقال منازل اقفرت كان لم يكنها احد

مطلب

اى لم يكن بها وبونلر حذف وايصال قبيلندندر وكان كلمه سى تامه اولور ثبت معناسنه ومنه كان الله ولاشيء معه
وهرشيئك ثبوتى مقتضاسى اوزره اولمغله خداى متعالك ثبوتى ازليندن عبارتدر مترجم دير كه اهل تحقيق
ديديلر كه شان ربانيده كون ماضى ايله تعبير زماندن خالى اخبار محضدر زيرا حق جل وعلى زماندن منزهدر فنه
قوله تعالى وكان الله عليما حكيما پس بومقوله تعبيرات بطريق التجريد معناى ماضوى يى اسقاطله معناى
اخبارى اثباته محمولدر و بونك نظيرى ومن اياته يريكم البرق آيتيدر كه هيئتى اسقاطله حدثى اثباتدن عبارتدر
تسمع بالمعيدى كلامى دخى بوقبيلدندر حتى سيبويه دن منقولدر كه كان كلمه سى همان وجود وتحقيقه دلالت ايدر
انتهى وكان كلمه سى حدث معناسنه اولورنته كه ذكر اولندى كقول الشاعر * اذا كان الشتاء فادفئونى * اى اذا حدث
الشتاء وحضر معناسنه اولور كقوله تعالى وان كان ذو عسرة فنظرة الى ميسرة ووقع معناسنه اولور كقوله
ماشاء الله كان ومالم يشأ لم يكن واقام معناسنه اولور كقول الشاعر * كانوا وكنا فاندرى على مهل * وصار معناسنه
اولور كه فعل ناقص اولور كقوله تعالى وكان من الكافرين واستقبال معناسنه اولور يعنى مستقبلده استعمال
اولنور كقوله تعالى ويخافون يوما كان شره مستطيرا ومضى منقطع معناسنه اولور كه تامه اولورنته كه ذكر
اولندى كقوله تعالى وكان فى المدينة تسعة رهط الايه وحال معناسنه اولور كقوله تعالى كنتم خير امة
اخرجت للناس بونلرك جمله سى مجازدر وعربلر بغض وعداوت ايتدكلرى دشمنلرى حقنده لا كان ولا يكون ديرلر
لا خلق ولا تحرك معناسنه كه موتندن كنايه در الكائنة حادثه معناسنه در يقال كانت كائنة عظيمة اى حادثة
التكوين تفعيل وزننده احداث معناسنه در كه اولدرمق تعبير اولنور يقال كونه اى احدثه ووار ايلمك معناسنه در
يقال كون الله الاشياء اى اوجدها صفت تكوين بوندندر المكان والمكانة ميملرك فتحيله اسم مكانلردر محل كون
وحصول معناسنه در جمعى امكنه واماكن كلور ومكانه پايه ومنزلت معناسنه مستعملدر مرتبه ومنزله وموقع كبى
يقال رفيع المكانة اى المنزلة وضميرده منوى ومقصود اولان جهته اطلاق اولنور مكينه دخى بومعنايه در تقول
مضيت مكانتى ومكينتى اى طيتى مؤلف لفظنه نظرايله مكانى مكن ماده سنده دخى ثبت ايلمشدر الكنتى كردى
وزننده والكنتنى نون زياده سيله والكونى عونى وزننده معمر وسالخورده آدمه اطلاق اولنور كويا كه كنت
فى شبابى كذا اوفى زمان كذا وكان هوفيه كذا قوللرينه منسوبلردر يقال هو كنتى وكنتنى وكونى اى الكبير العمر
الاكتيان افتعال وزننده كفيل اولمق معناسنه در يقال اكتان عليه اذا تكفل به كيوان ايوان وزننده زحل
يلدزينك اسميدر غير منصرفدر لفظ اعجميدر سمع الكيان جمع القيان وزننده عجم طائفه سنك بركتابلرى اسميدر
مترجم حقير دير كه عبد القادر بغدادى عليه الرحمه ديديكه كيان فرس قديم لساننده عناصر وطبايع معناسنه در
وسمع الكيان سينك فتحى وكسريله مضاف اوله رق بركتاب اسميدر كه ارسطو تأليفيدر مبادى علم طبيعى يى مشتملدر
اجسام بيننده مشترك اولان احوالك طبايعندن بحث ايدر وامام جواليقى ادب الكاتب نام كتابك خطبه سى شرحنده
ديديكه سمع الكيان ارسطو مؤلفاتندن بركتابدر كيان سريانيده طبيعت معناسنه در وعند الحكماء طبيعت اجسامى
مواضعنه صرف وتحريك ايدن معنادن عبارتدر مجسدى سمت اسفله ونارى سمت علوى يه تحريك ايدن معنا كبى
وسمع شين معجمه ايله صيت معناسنه در كتاب مزبور مبادىء علم طبيعى اولمق حسبيله متعلم علم مزبوردن ابتدا
كوشزدى اولمغله تسميه ايلمشدر بعده تعريب ايدوب مهمله ايله سمع الكيان ديديلر الاستكانة استقامه وزننده
خضوع وتواضع ايلمك معناسنه در يقال استكان له اذا خضع مؤلف بونى سكن ماده سنده افتعال اولمق اوزره
رسم و بوراده كوندن استفعال عد ايلمشدر اختلافه مبنى در شارح دير كه بعضلر كين ماده سندن اولديغنه ذاهب
اولمشدر كوندن اولديغى غريبدر مكر تكلف اولنه التكون تفعل وزننده درپرنمك معناسنه مستعملدر يقال
تكون الشيء اذا تحرك الكهانة كافك فتحيله غايبدن خبرو يرمك معناسنه دركه فالجيلق ايلمك و فالجيلق
ايلمك تعبير اولنور يقال كهن له الرجل وكهن كهانة من الباب الاول والخامس اذا قضى له بالغيب التكهن تفعل
وزننده والتكهين تفعيل وزننده كه تفعل بابندن نادر اوله رق مصدردر بودخى كاهنلك ايلمك معناسنه در يقال
تكهن الرجل تكهنا وتكهينا بمعنى كهن الكاهن فالجى يه و بافيجى يه دينور جمعى كهنه كلور فتحاتله وكهان كلور
رمان وزننده وكاهن برآدمك امور وحوائجنى رؤيت واداره ايدن كسيه دينور كتخدا كبى يقال هو كاهن له اى يقوم
بامره فى حاجته ويسعى الكهانة كتابه وزننده كاهنلك حرفتنه دينور شارح دير كه سلفده عربلرده كاهنلر اولور
ايدى شق وسطيح نام اشخاص كبى شياطين آسمانه عروجدن ممنوع اولمامغله بعض حوادث واخبارى
فرشته لردن استراق ايدوب آنلره نقل ايلمر يله اخبار ايدرلر ايدى بعده فخر انام عليه الصلوة والسلام حضرتلرى

مطلب

ظهورلرنده ممنوع اولدیلر و بعضلر جنّ طائفه‌سندن خدّام ادّعا ایدرلر جنّ ایسه غیبی بیلمز لایعلم الغیب الّا الله
المكاهنة مفاعله وزننده بركسیه مساعده واعانت ایلمك معناسنه‌در یقال كاهنه اذا حاباه الكاهنان ایكی قبیله‌در
الكین زبن وزننده تواضع وخضوع ایلمك معناسنه‌در كین آیدن مأخوذدر یقال كان له یكین كینا اذا خضع وكین
نسوان فرجنك داخلنده اولان اته دینور علی قول چكردكك اطرافنده اولان پروزلر كبی پورتك پورتك خرده
بر چكرزاره دینور یاخود لحم زائدنه دینور جمعی كیون كلور الاكتیان افتعال وزننده محزون اولمق معناسنه‌در یقال
اكتان الرجل اذا حزن الكینة تمره وزننده سدر اغاجنك یمشنه دینور كه عربستان كراسی تعبیر اولنور وكفالت
معناسنه‌در الكینة كافك كسریله آدمی ذلیل وخاكسار ایدن شدّت ومحنته دینور یقال وقع فی كینة
ای شدّة مذلّة وحالت معناسنه‌در یقال بات فلان بكینة سوء ای بحالة سوء كأیّن كافك وهمزه‌نك فتحی
ویای مشدده‌نك كسریله وكأین كاعن وزننده لغت‌دركم معناسنه‌در خبرده واستفهامده و بو كاف تشبیهله
منوّن اولان ای كلمه‌سندن مركبدر اكابناء نون اوزره وقف اولنمسی جائزدر شارح دیر كه مصحف عثمانیده نونله
مرسومدر وكم كلمه‌سنه بش حالده موافق اولور كه ابهام وتمیزه احتیاج ومبنی اولمق وصدر كلامده لازم اولمق
و بعضا افادهٔ تنكیر و بعضا استفهام حالتلریدر وحالت اخیره نادردر وابیّ بن كعب ابن مسعود حضرتلرینه كأیّن
تقرأ سورة الاحزاب آیةً یعنی سورهٔ احزابی قاچ آیت عدّ ایدرسن دیو سؤال ایلدكده جوابنده ثلاثا وسبعین دیدی
وكم لفظنه بش اموره‌ده مخالف اولور اوّل كأین مركبدر وكم قول صحیح اوزره بسیطدر ثانی كأین كلمه‌سنك ممیزی
اكثری من ایله مجرور اولور حتی ابن عصفور لزومیله حكم ایلدی ثالثا كأین لفظی عند الجمهور استفهامیه اولمز
رابعا مجرور اوله‌رق واقع اولمز بعضلر تجویز ایلدیلر كفولك بكأین تبیع هذا خامسا بونك خبری مفرد اوله‌رق
واقع اولمز المكان مقتاب وزننده كفیل معناسنه‌در یقال هو مكتان له ای كفیل الاكانة اقامه وزننده
ذلیل وخاكسار ایلمك معناسنه‌در یقال اكانه الله اذا اخضعه وادخل علیه الذلّ

فصــــــل اللام

اللبن غبن وزننده چوق یمك معناسنه‌در یقال لبن الرجل لبنا من الباب الثانی اذا اكل كثیرا و پك اورمق معناسنه‌در
یقال لبنه اذا ضربه شدیدا و برآدمه سود ایچورمك معناسنه‌در یقال لبنه لبنا من الباب الثانی والاول اذا سقاه
اللبن لبن لامك ضمیله برطاغ آدیدر لبن لامك كسریله طریق یمن اوزره حدود حرمدن برحدّ وسنورك
اسمیدر اللبن كتف وزننده كرپچه دینور چاموردن كسوب یاپو بیارلر واحدی لبنه در بونده لامك كسریله
ابل كبی وكسر تینله ده جائزدر وشول مجلسه دینور كه آنده امور مهمه لر رؤیت اولنمش اوله قاضی محكمه‌سی كبی یقال
مجلس لبن ای تقضی فیه اللبانة وسودی پك سون آدمه دینور یقال هو لبن ای محبّ اللبن التلبین تفعیل وزننده
كرپچ كسمك معناسنه‌در یقال لبن الرجل اذا اتخذ اللبن وتلبین تلبینه دیدیكی طعامه دینور كما سیذكر اللبون
صبور وزننده بودخی سودی پك سون آدمه دینور وسودی چوق اولان حیوانه دینور علی قول سودی مجتمع اولمق
ایچون صاغلیوب ممه‌سنده ترك وابقا اولنمش حیوانه دینور و بعضلر دیدیكه لبون ولبونه مطلقا سودلو حیوانه
دینور كرك چوق وكرك آز اولسون جمعی لبان ولبن كلور لاملرك كسریله ولبن كلور لامك ضمیله ولباین كلور یقال
ناقة لبون ای ذات لبن یعنی كثیر اوترك فی ضرعها اولبون واللبونة ذات اللبن غزیرة كانت او بكیة ابن لبون شول
اركك دوه یاورسنه دینور كه ایكی یاشنی طولدرمش اوله علی قول اوچنجی‌یه كیرمش اوله مؤنثی ابنة لبون در اناسی
غیری یاوری طوغورمغله ذات اللبن اولدیغنه مبنیدر بنات لبون عرفط اغاجنك خرده لرینه دینور اللبنة
فرحه وزننده واللبینة سفینه وزننده والملبن محسن وزننده والملبنة محسنه وزننده بونلرده سودلو حیوانه
دینور یاخود سودی بركك ایچون صاغلیوب ممه‌سنده ترك وابقا اولنمشه دینور الملبنة مرحله وزننده شول اوته
دینور كه اوتلیان حیوانك سودی فراوان اولور اوله یقال عشب ملبنة ای تغزر عنه البان الماشیة الملبون
شول آدمه دینور كه سودی پك چوق ایچمكله دماغنه تأثیر ایدوب سرخوش اوله بو كیفیت دوه سودنه مخصوصدر
وسود ایله پرورده آنه دینور لبین دخی دینور امیر وزننده یقال فرس ملبون ولبین ای المغذّی باللبن الالبان همزه‌نك
كسریله برآدمك سودی چوق اولمق معناسنه‌در یقال البن القوم اذا كثر لبنهم فهم لابنون وحیوانك ممه‌سنه
سود كلمك معناسنه‌در یقال البنت الناقة اذا نزل اللبن فی ضرعها وتلبینه دیدیكی طعام ترتیب ایلمك معناسنه‌در
یقال البن الرجل اذا اتخذ التلبینة اللبن فتحتینله سوده دینور فارسیده شیردیرلر ولبن الشجر اغاجلردن حاصل
اولان صویه اطلاق اولنور اللابن صاحب وزننده نسب اوزره در سودی چوق كسه‌یه دینور یقال قوم لابنون
ای كثیر اللبن الاستلبان سود طلب ایلمك معناسنه‌در یقال استلبن القوم اذا طلبوا اللبن بنات لبن حیوانده

اولان

اولان شول بغرسقلره دینور كه سود آنلرده حادث اولور الملبن منبر وزننده سود سوزه‌جك سوزكی‌یه دینور وسود
صاغاجق قابه دینور كه كوللك تعبیر اولنور وكرپچ كسجك قالبه دینور علی قول كرپچ طاشیجق تسكره‌یه دینور
الملبنة مكنسه وزننده قاشیغه دینور ملعقه معناسنه التلبین والتلبینة تاءك فتحیله بردرلو بولماچ آشنه
دینور كه اون كپكی سود ایله و بال ایله آمیخته ایدوب ترتیب ایدرلر اللوابن حیوانك ممه‌لرینه اطلاق اولنور الالتبان
افتعال وزننده سود اممك معناسنه‌در یقال التبن الرضیع اذا ارتضع اللبان كتاب وزننده اممكه دینور رضاع
معناسنه ومنه یقال هو اخوه بلبان امّه قال الشارح ویقال بلبن امّه اللبان غراب وزننده كندر اسمیدر كه
كرنلك تعبیر اولنان صمغدر كه ادویه دندر وچام اغاجنه دینور وشول حاجته دینور كه فقر واحتیاج جهتندن
اولمیوب مهمه ومصلحت جهتندن اوله بونده مفردی لبانه‌در یقال قضی فلان لبانته ای حاجته المهمة اللبان
سحاب وزننده كوكسه دینور صدر معناسنه علی قول اورته‌سنه یاخود ایكی ممه‌نك اراغنه دینور یاخود آت وقاتر
مقوله‌سی بتون طرنقلی دابه‌نك خاصة كوكسنه دینور اللبن كتف وزننده واللبین امیر وزننده واللبنة
لامك كسریله لباسك قولتغنه دیكیلان پارچه‌یه دینور كه خشتك واكندرك تعبیر اولنور اللبنة غرفه وزننده
لقمه‌یه یاخود بیوك لقمه‌یه دینور الالبان همزهٔ مفتوحه ایله برطاغك آدیدر وحجازده برقریه آدیدر وقدس ایله نابلس
بیننده برموضع آدیدر لبنان لامك ضمیله شامده برطاغك آدیدر حالا قرقلرطاغی دیدكلریدر كه عبادتگاه اولیای
كرامدر اللبیان مصغر بنیه‌سیله برموضع آدیدر لبون صبور وزننده بربلده‌در لبنة غرفه وزننده
افریقیه‌ده برقریه‌در یلابن یای تحتیهٔ مفتوحه ایله حرّهٔ بنی سلیم ایله جبال تهامه ایله بیننده بروادی اسمیدر
یاخود اسمی یلبن‌در جعفر وزننده اطرافی اعتبار ایله جمعلنمشدر لبنی بشری وزننده برخاتون اسمیدر
وبرفرسك آدیدر وبرشجر اسمیدر كه عسل قوامنده بنفسه سیلان ایدر صمغی اولور كه عسل ماده‌سنده بین
اولندی كه تحریفله عسلبند دیدكلری بخوردر اللبنانیة عثمانیه وزننده حاجت عظیمه‌یه دینور لبینی مصغر
بنیه‌سیله برخاتون آدیدر وابلیس ملعونك قیزی اسمیدر واقیس نام كسه‌نك قیزی اسمیدر وزفر بن خنبس بن الحذّاء
الكلبی فرسینك اسمیدر التلبن تفعل وزننده اكلنوب قالمق معناسنه‌در یقال تلبن الرجل اذا تمكث وتلدن
ابولبین زبیر وزننده ذكرك كنیه‌سیدر صوبی سیلان ایلدیكی تصوّرینه مبنیدر اللتن تای فوقیه ایله كتف وزننده
طتلو نسنه‌یه دینور یقال هو لتن ای حلو اللتنة دجنه وزننده كرپی‌یه دینور قنفذ معناسنه ومنه یقال
منی لم تقض التلبنة اخذتنا اللتنة وتلنه حاجت معناسنه‌در اللجن لامك فتحی وجیمك سكونیله یلامق معناسنه‌در
یقال لجنه لجنا من الباب الاول اذا لحسه ودوه‌یه یدرمك ایچون اغاجك یبراقلرنی سلكوب اونه یاخود اربه‌یه
قارشدرمق معناسنه‌در یقال لجن الورق اذا خبطه وخلطه بدقیق اوشعیر التلجین تفعیل وزننده بودخی
لجن ورق معناسنه‌در یقال لجن الورق بمعنی لجنه اللجن فتحتینله سلكوب اونه یاخود اربه‌یه قارشدرلمش
یبراغه دینور كه دوه‌یه علف ایدرلر اللجن كتف وزننده كیرلو پاسلو نسنه‌یه دینور یقال شیء لجن
ای وسخ التلجن تفعل وزننده برنسنه یاپشق اولمق معناسنه‌در یقال تلجن الشیء اذا تلزج و برآدمك
باشی یایقنوب ایوجه پاك اولمامغله كیرلو وجه قالمق معناسنه‌در یقال تلجن رأسه اذا غسله فلم ینقه اللجان
كتاب وزننده واللجون قعود وزننده دوه حرونلق ایلمك معناسنه‌در یقال لجن البعیر لجانا ولجونا
من الباب الاول اذا حرن واغر آغر كندو كاهل یوریمك معناسنه‌در یقال لجن فی المشی اذا ثقل
اللجون صبور وزننده حرون دوه‌یه دینور مذكر ومؤنثه وصف اولور یقال ناقة وجمل لجون ای حرون
اللجین زبیر وزننده كومشه دینور یقال عنده لجین ای فضة اللجین امیر وزننده دوه‌نك اغزی كپوكنه
دینور اللجنة تمره وزننده شول جماعته دینور كه برخصوص ضمننده مجتمع اولوب واكارضا داده اوله‌لر
اللحن فتحتینله برنسنه‌یه ایلشمك معناسنه‌در یقال لحن به لحنا من الباب الرابع اذا علق اللحن لامك فتحی
وحای مهمله‌نك سكونیله مصوغ وموضوع اولان صوته دینور كه خواننده آوازه‌سیدر تركیده ازكی تعبیر اولنور
جمعی الحان ولحون كلور یقال قرأ بالحان ولحون وهی من الاصوات المصوغة الموضوعة ولحن لغت ولسان
معناسنه‌در یقال هذا لحن قریش ای لغتهم قال الشارح ومنه قول عمر رضی الله عنه تعلموا الفرائض والسنة
واللحن ای اللغة وقرائتده خطا ایلمك معناسنه‌در كرك اعرابنده وكرك سائرنده اولسون یقال لحن القاریء فی القراءة
لحنا من الباب الثالث اذا اخطأ ومخاطبدن ماعدا كسه فهم ایلمامك وجه اوزره رمز والغاز وابهامله سوز سویلمك
معناسنه‌در یقال لحن له اذا قال له قولا یفهمه عنه ویخفی علی غیره ومیل ایلمك معناسنه‌در یقال لحن الیه اذا مال

وفهم ايلمك معناسنه در يقال لحن قوله ولحنه لحنا من الباب الرابع والثالث اذافهمه ولحن كلامك نحوا ومعنا
ومفهومنه ديـنور تقول فهمت من لحن قوله اى فحواه ومعناه التلحين تفعيل وزننده نغمه وازكى ايله اجراى
مقام ايدرك اوقومق معناسنه در يقال لحن فى قرأته اذاطرّب فيها و برآدمى خطايه نسبت ايلمك معناسنه دركه
خطا ايتدى ديمكدن عبارتدر يقال لحنه اذاخطأه اللحن فتحيتله واللحون قعود وزننده واللحانة
كراهيه وزننده بونلرده لحن كبى قرأتده خطا ايلمك معناسنه در يقال لحن فى القرأة لحنا كماذكر ولحنا ولحونا ولحانة
اذااخطأ اللاحن واللحان شدّاد وزننده واللحانة شدّاده وزننده قرأتده خطا ايدن آدمه ديـنور
ولاحن كلامك مباد يسندن عواقبنى ادراك ايدراولان زيرك وخرده بين آدمه ديـنور فهم معناسندندر يقال هو
لاحن اى عالم بعواقب الكلام اللحنة همزه وزننده دائماقرأتده خطا ايدن آدمه ديـنور وناسى چوق تخطئه
وتلحين ايدن حرفكيره ديـنور يقال رجل لحنة اذاكان يلحن الناس اللحنة غرفه وزننده چوق تلحين وتخطئه
اولنان آدمه دينور يقال رجل لحنة اذاكان يلحنه الناس الالحان همزه نك كسريله برآدمه برسوز تفهيم ايلمك
معناسـنه در يقال الحنه القول اذا افهمه اياه فلحنه اللحن فتحتيله بركسه برماده ضمننده سرد ايلديكى دليل
وبرهانه كركى كبى عارف ومتبصر ودانا اولمق معناسنه در يقال لحن الرجل لحنا من البـاب الرابع اذافطن لحجته
وانتبه الملاحنة مفاعله وزنـنده برآدمه برنسنه يى اكلتمق معناسنه در يقال لاحنهم اى فاطنهم اللحن لامك
فتحى وخاى معجمه نك سكونيله سنت اولمامش چوجغك سنت دريسنك ايچ يوزنده اولان بياضنه دينوركذلك حمار
قسمنك ذكرنده اولان برص كبى صقرلغه دينور اللخنة تمره وزنـنده كورك كيكنك اشاغيجه سنده اولان يومريجه
انجكره ديـنور اللخن فتحتيله برنسنه بد قوقمق معناسـنه در يقـال لخن السقاء لخنا من الباب الرابع اذا انتن
وجوز فاسد اولمق معناسنه در يقال لخنت الجوزة اذافسدت وفرجك وقولتق ايچلرينك بدقوقسنه دينور وچركين
سوزسويلمك معناسنه مستعملدر يقـال لخن الرجل اذاتكلم بقبيح ويقال ماهذااللخن بفيك الطيب اى قبح الكلام
الالخن احمر وزنـنده ختان اولمامش آدمه ديـنور مؤنثى لخناء در حمراء وزننده يقـال رجل الخن وامة لخناء اى لم
يختنا اللدن لامك فتحى ودالك سكونيله يومشق وملايم نسنه يه دينور مؤنثى لدنه در جمعى لدان كلور لامك كسريله
ولدن كلور لامك ضميـله يقـال غصن لدن وقناة لدنة اى لين اللدانة لامك فتحيـله واللدونة لامك ضمـيله
برنسنه ذاتى يومشق اولمق معناسـنه در يقال لدن الشئ لدانة ولدونة من الباب الخامس اذا كان لدنا التلدين
تفعيل وزنـنده يومشتمق معناسنه در يقال لدنه اذالينه لدن لامك فتحى ودالك ضمى ونونك سكون اوزره
بناسيله عندكلمه سى كبى ظرف زمان وظرف مكان اولوروبونده اون برلغت دخى واردر لدن لامك فتحى ودالك
سكونيله ولدن كتف وزننده ولدن لامك ضميله ولدن جبر وزنـنده ولد لامك فتحيله كم وزننده ولد
لامك ضميله ولدا لامك فتحى وتنوينله ولدن ضمتينله ولد كذلك ضمتينله ولدى لامك فتحى والفك قصريله در
ولدى كلمه سنك هل استفهاميه معناسنه ورودى دخى مسموع اولمشدر مؤلف كرچه لدن ايله لدى كلمه سنى برعدّ
ايلدى لكن شيخ رضى فرق ايدوب ديديكه لدن كلمه سى زمان ومكانك اول وابتداسندن معتبردر انكچون اكثرى
حرف جرّ اولان من كلمه سنه مقـارن اولور ولدى كلمه سنده ابتدامعناسى لازم دكلدر وعند كلمه سى من حيث التصرف
اعمدر ولدن كلمه سى مابعدنى اضافتله جرّايدر لكن غدوة كلمه سنى نصب ايدر اللدن ندس وزننده شول بغدايه
دينوركه صوى اولمامغله اتمكى وطبخى ايواولميه يقال طعام لدن اى غير جيد الخبز والطبخ اللدنة دجنه وزننده
ولامك فتحيـله لغتدر حاجت ومهمه معناسنه در يقال لى عنده لدنة اى حاجة التلدّن تفعل وزنـنده اكلوب
قالمق معناسـنه در يقال تلدّن الرجل اذا تمكث واو بالنوب كيجكمك معناسـنه در يقال تلدّن عليه اذا تلكأ
التلدين تفعيل وزنـنده برنسنه يى اصلتمق معناسـنه در يقال لدّن ثوبه اذاندّاه اللاذن ذال معجمه نك فتحيله
لادن تعبير اولنان رطوبتدر صرمشق نوعندن قسوس ديدكلرى نبات اوزره تكون ايلمكله آنى اوتليان كچيلرك
تويلرينه وپوستلرينه يابشور وآنلرى صيروب آورلر تويلرينه يابشنلرى افضلدر وطرنقلرينه يابشنلرى قوى وطبراقله
آلوده اولمغله كثرا ولور طبيعتى مسخن وملين وسدّه لرى وطرلرك اغزلرنى مفتح وبول وابن وحيضى مدّر ونزله
وسعال ووجع اذنه نافعدر شارحك بيانته كوره لادن فارسى معربيدر اللزن لامك فتحى وزاى معجمه نك سكونيله
واللزن فتحتيله ناس ازدحام ايدوب صقشمق معناسنه در يقـال لزن القوم ولزن لزنا ولزنا من البـاب الاول والرابع
اذا ازدحموا ولزن شكس وزنـنده غلبه لك وصقشمه يره ديـنور اللزن كتف وزننده والملزون بونلرده
غلبه لك صقشمه يره دينور ومنه يقال مشرب لزن ولزن وملزون اى مزدحم عليه التلازن تفاعل وزننده بودخى

ازدحام ايدوب صقشمق معناسـنه در يقال تلازنوا اذا ازدحموا اللزنة تمره وزنـنده واللزنة فرحه وزننده
واللزنة لامك كسريله جوع ياخود غم ومحنت سببيله تنك وتار اولان كيجه يه وصف اولورعلى قول يك صوغوق
كيجه يه وصف اولور يقال ليلة لزنة ولزنة ولزنة اى ضيقة او باردة ولزنة تمره وزننده قيتلق وقوراق سنه يه وصف
اولور يقال سنة لزنة اى شديدة ضيقة وشدت ومحنته اطلاق اولنور جمعى لزن كلور لامك ضميله الالزن احمر
وزننده يك شدتلو ومحنتلو زمانه وصف اولور يقال زمان الزن اى الشديد الكلب اللسان كتاب وزننده دل ديـنور
مقول معناسنه فارسيده زبان ديرلر مذكردر مؤنث دخى اولور تأنيثى جارحه ياخود آلت قول اولديغى تصوريله در
جمعى السنه كلور اشربه كبى والسن كلور افلس كبى ولسن كلور لامك ضمى وسينك سكونيله كه ضمتيندن مخففدر
وقولهم فلان ينطق بلسان الله اى بحجته وكلامه ولسان لغت معناسـنه مستعملدر يقال لكل قوم لسان اى لغة
وكوندريلان خبره اطلاق اولنور تقول اتانى لسان فلان اى رسالة ولسان القوم جمله طرفندن متكلم اولان آدمه
اطلاق اولنور يقال هو لسان قومه اى المتكلم عنهم وظهر كوفه ده برارضك اسميدر ومنقر قبيله سندن
برشاعر وفارس آديدر ولسان الميزان ترازو دلنه اطلاق اولنور يقـال استوى لسان الميزان اى عذبته
ولسـان النار آتشك شعـله سنك اوجـنه ديـنوركه زبانه تعبير اولنور لسان الحمل سكيرلى يبراق
تعبير اولنان نبات آديدر كوكنى اغزده چيكنمك وجع اسنانه نافع ويبراغى قابض ومجفف
وضمادى قروح خبيثه يه وداء الفيـل علتنه ونار فارسى يه يعنى يابانى قاره وشير پنجه عارضه لرينه ونمله وقورداشنى
علتلرنه وسيلان دمك قطعى خصوصنده وكلب ديوانه اصردبغى يره وآتش يانغنه وخناز يره يعنى سراجه علتنه
وكوجك دلده اولان اورامه وسائر علل وعوارضه مفيددر لسان الثور بو اسمله معروف نباتدر بالخاصه مفرّحدر
وملين وخلط صفراوى مخرج وخفقانه نافعدر لسان العصافير درداراغاجنك يعنى قاره اغاج ديدكلرى شجرك
ثمريدر تركيده قوش دلى ديرلر بلده اولان اوجاعه وخفقانه نافع ومثانه ده اولان طاشلرى مفتت ومخرجدر لكن
مقرداتده لسان العصا فيرديدبكى ثمرك شجرى ديش بداق ديدكلرى اولمق اوزره مرسومدركه شجر درداردن بشقه
ياخود اندن برنوعدر لسان الكلب برنباتدركه تخمى انجه وجرته ماثل اولور وكوكى آق وسنبلرى كبى برى برينه
مشتبك شعبه لرى اولور يارهلرى مدمل وطحاله نافعدر بونبات بين الاطباء بو اسمله معروفدر وفرنك طبيبلرى
آكاسنا ولوزا تعبير ايدرلر لسان السبع ارسلان دلى ديدكلرى نباتدر مطبوخى مثانه ده وبوكركده اولان طاشلرى
مفتت ومخرجدر الالسان همزه نك كسريله برآدمك سوزنى آخره ابلاغ ايلمك معناسنه در يقـال السنه قوله اى ابلغه
وبرادم ياوريسى هلاك اولمش ناقه يه ياقمغله سودوبرمك ايچون كندى دوه سنك ياوريسنى آخره عاريت ويرمك
معناسنه در يقال السنه فصيلا اى اعاره اياه ليلقيه على ناقته فتدرّ عليه فيحلبها كوياكه كندى دوه سنك ياوريسنك
لسانى اعاره ايتمش اولور وبرآدمه برخبرى ابلاغ ايچون ايلچى كوندرمك معنا سنه در تقول السنى فلانا والسن لى
فلانا كذا وكذا اى ابلغلى اللسن لامك كسريله سوزه دينور كلام معناسنه ولغت معنا سنه در يقال لكل قوم
لسن اى لغة ولسان معنا سنه در يقـال فصيح اللسن اى اللسان اللسن فتحتينله فصيح اولمق معنا سنه در يقال
لسن الرجل لسنا من الباب الرابع اذافصح اللسن كتف وزننده والالسن احمر وزننده فصيح اولان ادمه دينور
ولسن اوجى لسان شكلنده سيورى اولان نسنه يه دينور طوطى بورنى مست وپاپوش كبى اللسن لامك فتحى
وسينك سكونيله برآدمى ديلمك معناسنه دركه ذكر بالسوء ايلمكدن عبارتدر يقال لسنه لسنا من الباب الاول اذا اخذه
بلسانه وبركسيه مكالمه ومحاورده غالب اولمق معناسنه در يقال لسنه لسنا اذاغلبه فى الملاسنة اى المناطقة ومحروبه نك
ديلنى اغزه آلوب امك معنا سنه در يقال لسن الجارية اذا تناول لسانها ترشفا وعقرب صوقمق معناسـنه در يقال
لسنته العقرب اذا لدغته وپاپوجك كوكسنى مخروطى ايدوب برونى طوطى برونى كبى انجه وسيورى يابمق معناسنه دركه
لسان شكلنده اولور يقال لسن النعل اذاخرط صدرها ودقق اعلاها الملسن معظم وزننده اوجى لسان شكلنده
مخروطى اولان نسنه يه دينور طوطى بورنى مست وپاپوج كبى ومنه يقال نعل ملسنة اى جعل طرفها كطرف اللسان
الملسون كذاب ودروغجى ادمه دينور كوياكه كندوسنه هرزه لو لسان ويرلمش اولور يقال رجل ملسون اى كذاب
التلسن تفعل وزننده دوه كوشكى آخرك ناقه سنه ياقلمق معناسنه در يقال تلسن الفصيل اذا السنه صاحبه كماذكر
وآتش شعله انوب زبانه پيدا ايلمك معناسـنه در يقال تلسن الجمر اذا ارتفعت شعلته اللسان زنار وزننده راوت
اديدر لسنونه لامك فتحيـله برموضع اديدر الملسن منبر وزننده شول طاشه دينوركه صرتلان طوتمق ايچون
يابدقلرى قوليه نك قپوسى اوزره صنعتله وضع ايدرلر وقوليه نك نهايتنه طعمه وضع اولنمغله صرطلان كيروب

ول طعمه‌یی الدقده قیان کبی اول طاش انوب قبوبی سدّ ایدر المتلسنة اسم فاعل بینه سیله خلبه دیدکلری ناقه‌یه
دینور وخلبه شول ناقه درکه آخر ناقه ایله ولد واحد اوزره یاقلمش اوله بو راده حلبه نسخه‌لری غلطدر الملسنة
معظمه وزننده لسان شکلنده مخروطی اولوب لطافتله بروتی سیور بجه اولان پابوجه دینور یقال نعل ملسنة
ای فیها طول ولطافة کهیئة اللسان وایاغی انداملو موزون خاتونه دینور یقال امرأة ملسنة القدمین ای لطیفتها اللعن
لامك فتحی وعینك سکونیله طرد وابعاد ایلمك معناسنه‌در یقال لعنه لعنا من الباب الثالث اذا طرده وابعده شارح دیرکه
خدای متعال طرفندن اولورسه دنیاده خیر وتوفیقدن قطع وآخرتده لطف ورحمتدن ابعاد مراد اولور وخلق
طرفندن اولورسه سبّ ونفرین موقعنده اولور انتهی وعربلر زمان جاهلیتده ملوکه دعا ایلدکده ابیت اللعن دیرلر
ابیت کلمه‌سی مجهول ومخاطب ماضیدر یعنی جنابکدن لعن ونفرینی موجب حالات صادر اولمیه دیمکدر اللعین
امیر وزننده والملعون مطرود معناسنه‌در جمعی ملاعین کلور شارح دیرکه بو وزندن واردا اسمایه تشبیهله وزن
مزبور اوزره جمعلنمشدر انتهی ولعین نسوانه‌ده وصف اولور اکر موصوف ذکر اولنورسه واکر ذکر اولنمزسه
لعینه دینور هاء ایله یقال هی لعینة وامرأة لعین وشول کسیه دینورکه هرکس اکا لعن ونفرین ایدر اوله شیطان کبی
یقال رجل لعین ای یلعنه کل واحد وشیطانه اطلاق اولنور وصف غالبدر وممسوخ اولانه دینور اسرائیلیه‌ده اولان
ممسوخلر کبی وسبّ وشتم اولنمش ادمه دینور یقال هو لعین ای مشتوم ومزرعه‌لرده جانوراور کتمك ایچون آدم صورتنده
یاپدقلری اویوغه دینور فزاعه معناسنه وخزی وهلاکه اوغرامش ادمه دینور یقال رجل لعین ای مخزی مهلك
اللامان واللعانیة واللعنة لاملرك فتحیله اسملردر نفرین معناسنه درکه مطر ودیتدن عبارتدر اللعنة لامك
ضمیله شول کسیه دینورکه اکا هرکس لعن ونفرین ایدر اوله یقال هو لعنة ای یلعنه الناس اللعنة همزه وزننده
شول ادمه دینورکه ناسه چوق لعن ایدر اوله یقال رجل لعنة ای الکثیر اللعن للناس الملعن معظم وزننده بو دخی
شول ادمه دینورکه اکا هرکس لعن ونفرین ایدر اوله التلاعن تفاعل وزننده سوکشمك معناسنه‌در یقال تلاعنا
اذا تشاتما وبری برینه لاابالیانه معامله ایلمك معناسنه‌درکرك قولا وکرك فعلا اولسون یقال تلاعنوا اذا تماجنوا ولعن
ایدشمك معناسنه‌در یقال تلاعنا اذا لعن کل واحد منهما علی الاخر الالتعان افتعال وزننده برکسه کندی نفسنه
بددعا ایلمکله انصاف ایلمك معناسنه‌درکه اکر جرم بندن صادر اولدیسه اوزریمه لعنت اولسون دیو کندی نفسنه
بددعا ایلمکدن عبارتدر یقال التعن الرجل اذا انصف فی الدعاء علی نفسه وبو باب ملاعنه‌ده اولورکه مثلا
زوج التعان ایلدکده زوجه دخی التعان ایدر ولهذا یقال قد التعن الزوج ولم تلتعن المرأة وملاعنه
معناسنه‌در یقال التعنا اذا لاعنا الملاعنة مفاعله وزننده واللعان قتال وزننده بری برینه لعن ایلمك
معناسنه‌در ومنه یقال لاعن فلان امرأة ملاعنة ولعانا وتلاعنا والتعنا اذا لعن بعض بعضا ویقال لاعن
الحاکم بینهما اذا حکم شارحك بیانی اوزره اشبو لعان مباهله اوله جقدرکه برکسه زوجه‌سی حقنده برآخر کسه ایله
فجور ایلدی دیو قذف ایلسه حاکم انلر بینده ملاعنه ایله حکم ایدر زیرا اثباتی درت شاهده محتاجدر الملاعن
میمك فتحیله دفع طبیعی ایده جك موضعلره اطلاق اولنور مفردی ملعنه‌درکه لعن ونفرینه باعث اولان ماده‌یه
دینور قارعه‌ٔ طریق وظلّ شجر وجانب نهر کبی محللره تغوّط ایلمك ناسك سبّ ولعنتنه مؤدّی اولور التلعین
تعذیب معناسنه‌در یقال لعنه ای عذّبه اللاعین امیر وزننده منقر قبیله‌سندن ابو الاکیدر مبارك بن زمعه نام شاعردر
اللغن لامك فتحی وغین معجمه‌نك سکونیله جوانلق حالتنك حدّت وهواسنه دینورکه دلوقانلولق تعبیر اولنور
یقال فعله بلغن الشباب ای بشرّته اللغن لامك ضمیله قولغك ایچ یوزنده اولان کرتلکه دینور وچکه ایله
بیون بیننده اولان یومر یجه اته دینور اللغنون لامك ضمیله بو دخی چکه ایله بیون بیننده یومر یجه اته دینور وککزه
دینور خیشوم معناسنه اللغن لامك فتحیله برادمك تکلم ایلدیکی اصل لغتدن بشقه لغت واسانه دینور یقال
جئت بلغن غیرك اذا انکرت ما تکلم به من اللغة لغن لعلّ وزننده واندن لغتدرکه کلمهٔ ترجیدر یقال لغنك بمعنی
لعلك الالغنان اطمئنان وزننده اوتلر اوزا یوب بری برینه صارمشمق معناسنه‌در یقال الغان النبت اذا التف
وطال اللغنون ثای مثلثه ایله زنبور وزننده ککزه دینور خیشوم معناسنه‌در جمعی لغا ثین‌در علی قول بو لغنون
مصحفیدر اللقن لامك فتحی وقافك سکونیله واللقنة تمره وزننده واللقانة واللقانیة سحابه وکراهیه
وزنلرنده سرعت فهم معناسنه‌درکه برنسنه‌یی فی الحال فهم وادراك ایلمکدن عبارتدر کرك شفاها اولان کلامدن
وکرك مکتوبدن اولسون یقال لقنه لقنا ولقنة ولقانة ولقانیة من الباب الرابع اذا فهمه سریعا ولقانة ولقانیة
اسم اولورلر یقال به لقانة ولقانیة ای سرعة الفهم اللقن کتف وزننده سریع الفهم ادمه دینور الالقان

همزه‌نك کسریله کلامی عجله ایله تیز حفظ واز برایلمك معناسنه‌در یقال القن الکلام اذا حفظه بالعجلة التلقین
برسوزی برادمه سویلیوب اکلتمك معناسنه‌در یقال لقنه الکلام اذا قاله وفهمه یعنی اول کسیه کلامی شووجهله
القا ایلدیکه اول کسه انی فهم ایدوب ولسانه اجرا ایلدی بو معنادن اصطلاحمزده اغزینه دل ویرمك تعبیر اولنور
اللقن لامك کسریله کتف ورکن معناسنه‌در یقال هذا القنه ای کتفه ورکنه ملقن مقعد وزننده برموضعدر
لقان غراب وزننده بربلده‌در اللواقن لامك فتحیله قارنك اشاغی طرفنه دینور اسفل البطن معناسنه لقنه
لقمه وزننده اندلسده ایکی حصن آدیدر برینه لقنة الکبری وبرینه لقنة الصغری دیرلر اللکن فتحتینله واللکنة
غرفه وزننده واللکونة واللکنونة لامك ضمیله برادمك لسانده عجمه اولمغله عربیتی فصاحت وطلاقتله
تمام ادا ایلمکدن عاجز اولمق معناسنه‌در لسانمزده بوندن پلتك اولمق وپلتکلك ایله تعبیر اولنور که لسانده عجمه‌دن
آغراق اولمغله حروفی اداده زحمتکش اولور یقال لکن الرجل لکنا ولکنة ولکونة ولکنونة من الباب الرابع اذا کان
لا یقیم العربیة لعجمة لسانه الالکن احمر وزننده پلتك آدمه دینور لکان غراب وزننده برموضع ادیدر لکن
جبل وزننده ظرف معلوم اسمیدرکه ترکیده کاف عجمی ایله لکن تعبیر اولنان قابدر ابدست لکنی کبی لکنّ نون
مشدده ایله حروف مشبهه بالفعل اقسامندندر اسمنی نصب وخبرنی رفع ایدر واستدراك معناسنی متضمندر یعنی
مابعدنه برحکم اثبات ایدرکه ماقبلنه مخالف اولور فلهذا کندیدن مقدّم برکلام لازمدرکه مابعدینه مناقض یاخود
مضادّ اوله وبعضلر دیدیکه بعضا استدراك ایچون وبعضا توکید ایچون اولور وبعضلر انّ کلمه‌سی کبی دائما توکید
ایچون اولوب وتوکیده معنای استدراك قرین ومصاحب اولور وعند البصریین بسیطه‌در وامام فراء عندنده
لکن انّ کلمه‌لرندن مرکبدرکه لکن مخففه وانّ مشدّده‌در شارح دیرکه عند الغیر اصلی لا کانّ ایدی تخفیف ایچون
همزه‌نك حرکه‌سی کافه بعد النقل همزه اجتماع ساکنین ایچون حذف اولنمشدر وکاه اولورکه اسمی حذف اولنور کقوله
فلو کنت ضبیا عرفت قرابتی * ولکن زنجیّ عظیم المشافر * ولکن کلمه‌سی که نونك تخفیف وسکونیله درثقیله‌دن
مخففه‌در وبو حرف ابتدادر اصلا برنسنه‌ده عمل ایلمز اما اخفش ایله یونس عندلرنده عامل اولور واکر کندیدن صکره
جمله کلورسه حرف ابتدا اولوب مجرد استدراك معناسنی افاده ایدر بو صورتده عاطفه اولمز نحو قوله تعالی ولکن
کانوا هم الظالمین واکر کندیدن صکره مفرد ذکر اولنورسه عاطفه اولور وبو ایکی شرطله مشروطدر بری کندیدن
مقدم نفی یاخود نهی ذکر اولنمقدر نحو ما رأیت زیدا لکن عمروا وبریسی واوه مقارن اولمامقدر وبعض نحویون
دیدیلرکه مفرد ایله اولدقده البتّه واوه مقارنتی لازمدر لن لامك فتحی ونونك سکونیله حرف ناصبدر نفی استقباله
دلالت ایدر وبونك اصلی لا اولوب الفی نونه ابدال اولنمش دکلدر اما فرّاء عندنده او یلجه‌در کذلك اصلی لا ان اولوب
تخفیف ایچون همزه واجتماع ساکنین ایچون الف حذف اولنمش دکلدر فاما خلیل وکسائی عندلرنده او یلجه‌در
ولن کلمه‌سی نفیك توکیدنه وتأبیدنه دال دکلدر لکن زمخشری بونلره مخالفت ایلدی وایکی دعواسی دخی بلادلیلدر
زیرا اکر تأبیده دلالت ایلمش اولسه اشبو فلن اکلم الیوم انسیا کریمه‌سنده منفیسی اولان تکلیم یوم ایله مقید اولمز ایدی
واشبو ولن یتمنوه ابدا کریمه‌سنده ابد لفظی تکرار اولمق اقتضا ایدر ایدی اصل اولان ایسه عدم تکراردر ولن کلمه‌سی
دعا ایچون کلور کقوله * لن تزالوا کذلکم ثم لا * زلت لکم خلودا الجبال * قیل ومنه قوله تعالی قال رب بما انعمت علیّ فلن
اکون ظهیرا للمجرمین وکاه اولورکه لن کلمه‌سنه قسم الفا اولنور یعنی قسمه جواب موقعنده ایراد اولنور کقول
ابی طالب * والله لن یصلوا الیك بجمعهم * حتی اوسد فی التراب دفینا * وبعضا داخل اولدیغی فعلی جزم ایدر کقول
الشاعر * فلن یحل للعینین بعدك منظر * بونلرك تفصیلری مغنی اللبیبده مشروحدر اللون کون وزننده برنسنه‌یی
آخردن فصل وتمییز ایدن شیئه وحالته دینور یقال له لون کذا وهو ما فصل بین الشیء وبین غیره پس بو معنای
آبدن اعم اولور ونوع وصنف وچشید معناسنه اولور ومنه یقال اتی بالوان من الاحادیث ای انواع وجسده
مختص اولان هیئت وصفته دینورکه فارسیده بوندن رنك وترکیده تو ورنکلو ایله تعبیر اولنور سواد کبی یقال لونه
سواد وحمرة ای هیئته ووصفه ودقل دیدکلری برجنس خرما اغاجنه دینور علی قول جماعته دینور بونده مفردی
لونه‌در لامك ضمیله ولینه‌در لامك کسریله که اصلی لونه ایدی ولینه کلمه‌سی لین اوزره جمعلنور ولین لیان اوزره جمعلنور
ذئب وذئاب کبی المتلوّن تلوّندن اسم فاعلدر رنکدن رنکه کیرن شیئه دینور بوقلمون کبی وخلق وطور واحد اوزره
ثابت اولمیان ادمه اطلاق اولنور یقال رجل متلون ای لا یثبت علی خلق اللان همزهٔ مفتوحه ایله ارمینیه طرفنده
برمملکت وطائفه اسمیدر حالا طاغستان تعبیر اولنان مملکت اوله جقدر دار الملکی قو یموق نام قصبه‌در بونده
الفی عینه تبدیل ایله علان دیمك لحن عامه‌در وابو عبد الله اللانی معلم الامراء در بغویدن روایت ایلدی الالونان

اسوداد وزننده رنكلنمك معناسنه در يقال الونّ الشى بمعنى تلون او بن زبير وزننده واون كون وزننده محمد
بن سليمان نام حافظك لقبليدر اللهنة لامك ضميله سفردن كلان ادمك احباب واقربايه اهدا ايلديكى ارمغانه
دينور يقال اتى فلان بلهنة وهى مايهديه المسافر وقهوه آلتى تعبير اولنان مختصرجه طعامه دينور يقال اطعمنا
اللهنة اى اللمجة التلهين تفعيل وزننده والالهان همزه نك كسريله مسافر سفردن كلدكده ارمغان ويرمك
معناسنه در يقال لهنهم ولهن لهم تلهينا والهنهم الهانا اى اهدى لهم شيئا عند قدومه من سفره وتلهين بر ادمه
ماحضرى قهوه التى يدرمك معناسنه در يقال لهنهم ولهن لهم اذا اطعمهم اللهنة لهنك لامك فتحى وهانك
كسرى ونونك تشديديله بر كلمه در كه تاكيد ايچون استعمال اولنور بونك اصلى لانك ايدى همزه هايه ابدال اولندى
نته كه ايانك كلمه سنده هيانك ديرلر واداة تاكيد اولان لام وان كلمه سنك بينى جمع اولمسى ان كلمه سنك همزه سى هايه
ابدال اولنمغله ان لفظى زائل وكلمهٔ اخرى مشابه سنده اولديغندن مبنى در الهان عطشان وزننده يمنده
بر ايالت اديدر ونواحى مدينه ده بنى قريظه يوردنده بر موضع اديدر اللين لامك كسريله والليان لامك فتحيله
برنسنه يومشق اولمق معناسنه در يقال لان الشئ يلين لينا وليانا ضد خشن التلين تفعل وزننده يومشمق معناسنه در
يقال تلين الشئ ضد تخشن وبلتلقلنمق معناسنه مستعملدر يقال تلين له اذا تملق له اللين سيد وزننده
واللين يانك تخفيفيله وصف در ميت وميت كبى يومشق نسنه يه دينور على قول مخففى مدح مقامنده مخصوصدر
جمعى لينون والينا كلور افعلاء وزننده وعربلر فلان ملايم مشرب وسهل العطف وتعصب وتمرد شائبه سندن
آزاده ديمك يرده فلان لين الجانب ديرلر وهين لين ديرلر تشديد وتخفيفله سهل وآسان وملايم ديمك يرده بونك
جمعى الينا كلور التليين تفعيل وزننده والالانة اقامه وزننده يومشتمق معناسنه در يقال لينه والانه
اذا صيره لينا الليان سحاب وزننده حضور وراحتله اولان بول ديركه دينور يقال هو فى ليان من العيش
اى رخاء الاستلانة برنسنه يى ملايم كورمك ياخود ملايم بولمق معناسنه در يقال استلان الشئ اذا رآه لينا اووجده
لينا الملينة مرحله وزننده يومشقلغه دينور اصل ملينه ملايملغه باعث اولان خصلت معناسنه در يقال انه
لذو ملينة اى لين الجانب الملاينة مفاعله وزننده والليان قتال وزننده بركمسنه يه ملايمتله معامله ايلمك
معناسنه در يقال لاينه ملاينة وليانا اذا لان له اللينة لامك فتحيله قولتق يصدغى طرزنده بر كونه يصدغه
دينور كه يك يومشق اولور قوش تويندن اولان يوز يصديغى كبى لينه لامك كسريله مكهٔ مكرمه يولنده بر صو
اسميدر كه حضرت سليمان على نبينا وعليه السلام حفر ايلمشدر ابولينة لامك كسريله نضر بن مطرق
كنيه سيدر كه كوفى وضعيف الحديث در اللين لام مكسوره ايله مرو قضاسنده بر قريه در محمد بن نصر المحدث
اورادندر وموصل ايله نصيبين بيننده بر قريه در وبلاد غربده بر موضعدر مليانه ميم مكسوره ايله مغربده
بر بلده در باب لبون صبور وزننده مصرده بر قريه ياخود بر محله آديدر فصل الميم المأنة ميمك
فتحى وهمزه نك سكونيله بدنده كوبكك يوره سيله بيله جه كوبكه دينور يقال اصاب مأنته وهى السرة وماحولها
وبو كوره دينور ياخود كوبك ايله قاسيق بيننده اولان يوفقه دربنك ايچ يوزينه ياپيشق ياغه دينور جمعى مأنات
ومؤون كلور ميمك وهمزه نك ضميله شارح بو معنالرده حرف ترديد ايله اولان نسخه لرى رد ايلمشدر المأن
شأن وزننده بر آدمك مأنه ديديكى عضوينه كورنه اورمق معناسنه در يقال مأنه مأنا من الباب الثالث اذا اصاب
مأنته وبرنسنه دن صقنمق معناسنه در يقال مأنه اذا اتقاه وحذره وبر آدمك زاد وزواده سنى در عهده ايدوب متحمل
اولمق معناسنه در يقال مأن القوم اذا احتمل مؤنتهم وكاه اولور كه بو مهموز اولميه رق استعمال اولنور يقال مانهم
يمونهم كما سيأتى ومبالات ايلمك معناسنه در تقول ماماً نت مأنه اى لم اكترث له اولم اشعر به اوماتهيأت له ولا اخذت
عدته واهبته يعنى آنك طرفنى اصلا قايرمدم ياخود هيچ امالهٔ شعور ايلمدم ياخود آنك ايچون حاضرلنوب اسباب
وادواته تشبث ايلمدم وبو مجاز در فى الاصل حال وشأنى التزام وامور لازمه سنى در عهده ايلمك معناسنه در
ومأن برنسنه يى رنج وامك چكوب طلب ايلمك معناسنه در تقول ماماً نته اى ماطلبته ولا اطلت التعب فيه ومأن
چفتجيلرك صبان اوقى ديدكلرى اغاجه دينور كه اوجنه صبان دمورنى كچوروب تارلايى نطس ايدرلر ومأن حال وشأن
معناسنه مستعملدر ومنه يقال امأن مأنك واشأن شأنك اى افعل ماتحسنه المؤنة معونه وزننده بر آدمك
سد رمق ايده جك قوت وزادنه دينور يقال مؤنته قليلة اى قوته المئنة ميمك فتحى وهمزه نك كسرى ونونك
تشديديله كه حديثده يعنى اشبو عن ابن مسعود رضى الله عنهما ان طول الصلوة وقصر الخطبة مئنة من فقه
الرجل حديثده وارد اولمشدر علامت معناسنه در على قول ان كلمه سندن كه تحقيق ايچوندر اخذ وتصرف

اولنمشدر وزنى مفعله در نته كه معساة كلمه سى عسى ماده سندن مأخوذ ومتصرفدر پس هو مئنة لكذا تركيبى مخلقة
ومجدرة ان يقال فيه انه كذا تأويلنده اولور اصمعى ديديكه بونده حق اولان مئنه اولمقدر فعله وزننده كه اين
ماده سندن اولوره سام محلى وموقعى ديمك اولور وابو زيد ديديكه بو مئنه درناى فوقيه ايله كه ات يأت ماده سندن
مفعله در غلبه باللحجة معناسنه در وبعضلر ديديكه فعله وزننده دركه فاى مفتوحه ولام مشدده ايله در
مأنه يمأنه ماده سندن مأخوذدر كه بر آدمك مؤنتنه تحمل وقيام ايلمك معناسنه در مترجم ديركه اكثر اهل تحقيق
عندنده ان كلمه سندن مأخوذ اسم مكاندر فى الحقيقه اول ايشك اهلى ومحلى ديمكدر قال فى الاساس فلان مئنة
للخير ومعساة من ان وعسى اى هو موضع لان يقال فيه انه لخير بالتشديد وعسى ان يفعل خيرا وعربلر جوامددن
واصواتدن اخذ وتصرف ايلدكلرى كبى حروفدن دخى ايدرلر المماءنة مفاعله وزننده برنسنه ضمننده كركى كبى
فكر وملاحظه ايلمك معناسنه در يقال ماءن فى الامر مماءنة اذا رواً التماءن تفاعل وزننده برنسنه چوقدنبرى
اولمق معناسنه در يقال تماءن الشئ اذا اقدم التمئنة تكرمه وزننده حاضرلمق معناسنه در يقال مأن الشئ
تمئنة اذا هيأها وفكر واندیشه وملاحظه ايلمك معناسنه در يقال مأن فى الامر اذا فكر ونظر المتأنة مرحله
وزننده مخلقه معناسنه در كه محل لياقت ديمكدر يقال هو متأنة لكذا اى مخلقة المتن ميمك فتحى وتاى فوقيه نك
سكونيله جماع ايلمك معناسنه در يقال متن المرأة متنا من الباب الاول اذا نكحها ويمين ايلمك معناسنه در يقال
متن الرجل اذا حلف واورمق على قول پك اورمق معناسنه در يقال متنه اذا ضربه او شديدا وبرسمته كتمك
معناسنه در يقال متن فلان اذا ذهب فى الارض وبرنسنه يى سوندروب اوزاتمق معناسنه در يقال متن الشئ اذا مده
ومتن طبراغى پك وپوكسكجه ارضه دينور كه صرت تعبير اولنور متنه دخى دينور يقال نزلوا فى متن من الارض
ومتنة وهى ماصلبت منها وارتفعت متن كتاب ومتن نهار مقوله سى بوندن مأخوذدر ومتن السهم اوقك يلكندن
وسطنه وارنجه قدر يرندن عبارتدر ومتن صلب وقوى وطيانقان آدمه دينور يقال رجل متن اى صلب ومتنا
الظهر تثنيه صيغه سيله ايكى طرفلو ارقه كميكلرنى قاپليان عضولر دركه ارقه نك ايكى پچه سندن عبارتدر صرت
تعبير اولنور اموز باشلرندن قالچه باشلرينه وارنجه صاغلو صوللو صرتلردن عبارتدر بو معناده مذكر ومؤنث اولور
ومتن كذلك مصدر اولور قوچ قسمنى انه مك معناسنه يقال متن الكبش متنا من الباب الاول اذا شق صفنه واستخرج
بيضه بعروقهما وبر آدمك صرتنه اورمق معناسنه در يقال متن فلانا اذا ضرب متنه وبر آدمى بر كون تمام كزدروب
يورتمك معناسنه در يقال متن به اذا سار به يومه اجمع المتانة سلامه وزننده برنسنه صلب ومحكم اولمق معناسنه در
يقال متن الشئ متانة من الباب الخامس اذا صلب قال فى النهاية ومنه فى اسماء الله تعالى المتين هو القوى الشديد
الذى لا يلحقه فى افعاله مشقة ولا كلفة ولا تعب الامتان همزه نك كسريله بو دخى بركمسنه نك صرتنه اورمق
معناسنه در يقال امتن فلانا اذا ضرب متنه المتون قعود وزننده اقامت ايلمك معناسنه در يقال متن بالمكان متونا
من الباب الاول اذا اقام التمتين تفعيل وزننده اسمدر چادر اپينه دينور جمعى تماتين كلور فى الاصل تمتان كبى
مصدر اولوب كثرت استعمالله اسم منزلنده اولمشدر واصلى اوزره مصدر استعمال اولنور چادر قورمق معناسنه
يقال متن الخيمة اذا ضرب بها الخيوطها ومسابقه ايلديكى آدمه سن شو مقدار ايلروجه دن قوشمغه آهنك ايله بن سكا
يورادن قوشوب يتشورم ديمك معناسنه در يقال متن لمن سابقه اذا قال له تقدمنى الى موضع كذا ثم الحقك وقاره
چادرك شقه لرى ارالقلرينك ارقه سنه قبلدن اورلمش صرتلر تعبيه ايلمك معناسنه در كه آغرشق ايلمك
تعبير اولنور تا كه در كارك اوجلرى اورالرى خرق ايلميه يقال متن البيت اذا جعل مابين طرائقه متنا من شعر
لئلا يخرقه اطراف الاعمدة وياية كريش صارمق معناسنه در يقال متن القوس اذا شده بالعقب وطلومى
رب ايله محكم قلمق معناسنه در يقال متن السقاء اذا شده بالرب التمتان تمثال وزننده بو دخى چادر اپينه دينور
المماتنة مفاعله وزننده بورجى اداده تأخير ايلمك معناسنه دركه اول بابده تصلب ايدر يقال ماتنه
حقه اذا ماطله واراغه سكرتمك بابنده يارشمق معناسنه دركه اول خصوصده متانت مباحثه سى ايدر يقال ماتنه
اذا باعده فى الغاية المثانة ثاى مثلثه ايله سحابه وزننده ايچروده بول طوردوغى يره دينوركه فارسيده آبدان
وتركيده قاوق تعبير اولنور ونسوانك داخل فرجنده ولد كلجك يوله دينور يقال اشتكى مثانته وهى موضع البول
وموضع الولد بورادهٔ نسخهٔ صحيحه بو رسمه در وموضع والددن مراد رحم دكلدر بلكه طريق رحمدركه فرج
داخلندن عبارتدر زيرا بعض اصول سائره نك بيانلرينه كوره مثانه تنه دن مأخوذ دركه قاسيق ايله كوبك
ميانه دينور ومثانه موضع مذكورده در اصلى متنه ايدى تخفيفا نون الفه قلب اولندى وداخل فرجده ايكى

ثقبه واردر اعلاسى مثانه يه منتهى اولور كه آندن بول منصب اولور واسفلى رحمه مفضى اولور كه آندن دم خروج
يدر ومثانه يه بول كليتاندن كلور قالديكه مثانه نك اصلى مثنه اولوب نونى الفه قلب اولنمسى مطرده در نته كه
امن كلمه سنك نون ثانيه سى الفه قلبله منا دينور لكن قاموس وصحاح وسائر كتب معتبره ده ميم بابنده ثبت اولنمغله
ظاهر الفظى اعتبارنه مبنى در شارح ديركه رجالك مثانه سى معاء مستقيم فوقنده اولوب ونسوانك رحملرى
فوقنده اولور ورحم معاء مستقيم فوقنده اولور المثن ميمك فتحيله برآدمك مثانه سنه اورمق ياطوقنمق
معناسنه در يقال مثنه مثنا من الباب الثانى والاول اذا اصاب مثانته وبرآدمى برماده ايله رنج وزحمته براقمق
معناسنه در يقال مثنه بالامر اذا غتّه به المثن فتحتينله بركسه سدكنى طوتمز اولمق معناسنه در يقال مثن
الرجل مثنا من الباب الرابع اذا كان لايستمسك بوله وخاتونك لحم زائدى اوزون اولمق معناسنه در يقال مثنت
المرأة اذا بظرت الامثن احمر وزنده سدكنى طوتمز اولان آدمه دينور مثناء مؤنثيدر حمراء وزنده يقال رجل
امثن وامرأة مثناء اى لايستمسك بوله المثن كتف وزنده والممثون مثانه علتنه مبتلا آدمه دينور يقال رجل
مثن وممثون اى يشتكى مثانته المجون جميله قعود وزنده برنسنه پك وصلب وغليظ اولمق معناسنه در يقال
مجن الشئ مجونا من الباب الاول اذا صلب وغلظ ذكرى آتى ماجن بوندن مأخوذ در ومجون ومجانه امانه
وزنده ومجن ميمك ضميله بركسه قلت حيادن ناشى قول وفعلنده بى باك ولاابالى اولمق معناسنه در كويا كه يك يوزلو
اولمغله اصلا اوتانوب قايرمز اولور يقال مجن الرجل مجونا ومجانة ومجنا اذا كان لايبالى قولا وفعلا الماجن قول
وفعلنده بى باك ولاابالى اولان كمسه يه دينور يقال رجل ماجن اى لايبالى قولا وفعلا مفنىء ماجن بو معنادندر الممجن
معظم وزنده اوزون اوزادى چكلمش ايراق يوله دينور يقال طريق ممجن اى ممدود المجان شدّاد وزنده
بدلسز وعوضسز اولان نسنه يه دينور كه مفت وباد هوا تعبير اولنور يقال اخذه مجانا اى بلابدل وكثير وكافى
وواسع نسنه يه يقال ماء مجان اى كثير كاف واسع المماجن ملازم وزنده شول ناقه يه دينور كه اكا چوق بوغورلر
آشوب لكن دول طوتمز اوله المجن ميمك كسريله قلقانه دينور جنه دن مأخوذ اولمغله جنن ماده سنده ذكر
اولندى مجانه ميمك فتحى ونونك تشديديله افريقيه ده بر بلده آديدر ماجشون جيمك ضمى وكسريله وشين
معجمه ايله بر محدث عليدركه ابو سلمه يوسف بن يعقوب در وبو ماه كون فارسى معربيدر كه آى چهرلو وآى رنكلو
ديمكدر الماجشونية مدينه ده بر موضعدر المنجنون ميمك فتحيله والمنجنين صود ولابنه دينور باغچه لرده كى
دولاب كبى على قول بيوك بكره يه وچرخه دينور كه آنكله صو چكلور يقال دارت المنجنون والمنجنين اى الدولاب
او المحالة يسنى عليها ودهر وزمانه اطلاق اولنور جمعى مناجين كلور زمخشرى مقدمة الادبده بونى خرمن
عربه سيله و بعضلر قاكلى ديدكلرى عربه ايله بيان ايلديلر وبو ماده دخى منجنيق ماده سى كبى اختلافات اوزره
دائردر واشبو منجنون ومنجنين كلمه لرينك وزنلرى وتعريب واصالتلرى وسائر حاللرى جاربردى مرحومك شافيه
شرحنده مفصلا مشروحدر فليراجع المحن صحن وزنده اورمق معناسنه در يقال محنه محنا من الباب
الثالث اذا ضربه وصنه مق معناسنه در يقال محنه اذا اختبره ولباسى اسكيدنجه قدر كيمك معناسنه مستعملدر
يقال محن الثوب اذا لبسه حتى اخلقه وبرآدمه برنسنه ويرمك معناسنه در يقال محنه شيئا اذا اعطاه وجماع ايلمك
معناسنه در يقال محن جاريته اذا نكحها وقيونك ديبندن چامور وطپراق چقرمق معناسنه در يقال محن البئر
اذا اخرج ترابها وطينها ودرى يومشتمق معناسنه در على قول صويمق معناسنه در يقال محن الاديم اذا لينه
اوقشره ومحن يومشق وملايم نسنه يه دينور يقال شئ محن اى لين وبركون تمامه يوله كتمك ياخود صباحدن
اخشامه دك برايش اوزره اولمق معناسنه در يقال كان فى محن وهوان يأدب يومه اجمع فى المشى او غيره الامتحان
افتعال وزنده صنه مق آزمودن معناسنه در يقال امتحن فلانا اذا اختبره وبرنسنه نك حقيقتنه اطلاع
ايچون دقت وامعان ايله تأمل ايلمك معناسنه در يقال امتحن القوم اذا نظر فيه ودبّر وقوله تعالى اولئك الذين
امتحن الله قلوبهم للتقوى الايه اى شرحها ووسّعها شارح ديركه زمخشرى اساسده ديديكه محن الاديم ديرلر
مدّه حتى وسّعه معناسنه يعنى مبشينى چكوب سوندرمكله اجزاسنى توسيع ايلدى معناسنه كه بو دخى مجازدر
وآيت مرقومه بوندن مأخوذدر المحنة ميمك كسريله اسمدر صنامغه دينور آزمايش معناسنه پس بلاء كبى غم
ورنج ومصيبته مجاز اولور التمحين تفعيل وزنده درى يومشتمق ياخود صويمق معناسنه در يقال محّن
الاديم اذا لينه اوقشره المحونة معونه وزنده برنسنه نك نقصان بولدرق محو وزائل اولمسنه دينور محق ونحس
معناسنه در شارح ديركه بو محوّن ماده سندن اولمق اغلبدر المخن ميمك فتحى وخاى معجمه نك سكونيله جماع

ايلمك معناسنه در يقال مخن المرأة مخنا من الباب الاول اذا جامعها وقيودن صو چكمك معناسنه در يقال
مخن البئر اذا نزع الماء من البئر واغلق معناسنه در يقال مخن الرجل اذا بكى وبرنسنه نك قبوغنى صويمق
معناسنه در يقال مخن العود اذا قشره ومخن طبيعتنده زهو وخفت اولان قصه جه آدمه دينور مؤنثى مخنه در يقال
رجل مخن اذا كان الى القصر وفيه زهو وخفة واوزون آدمه ديمكله ضدّ اولور يقال رجل مخن اى طويل المخن
هجفّ وزنده بو دخى اوزون آدمه دينور الممخن معظم وزنده شول يوله دينوركه چوق چكنمكله دوزلنوب
سهولت بولمش اوله يقال طريق ممخن اذا وطئ حتى سهل ماخوان خانك ضميله مرو قضاسنده بر قريه آديدر
فقهادن محمد بن عبد الرزاق الماخوانى اكا منسوبدر المدون قعود وزنده مقيم اولمق معناسنه در يقال مدن
بالمكان مدونا من الباب الاول اذا اقام وبو مهجور اولان افعالدندر كه بو معناده صيغه ونصريفى متروكدر
دع وذر كبى مدينه بوندن مأخوذ در وشهره كلمك معناسنه در يقال مدن الرجل اذا اتى المدينة المدينة ميمك
فتحى ودالك كسريله شهره دينور جمعى مدائن كلور ومدن كلور ميمك ضمى ودالك سكونيله ومدن كلور ضمتينله
مترجم ديركه مؤلفك يعنى فى اصطمة ارض قولى قيد اتفاقيدر ياخود اكثره محمولدر وزمخشرى بلده بى كوچك
شهره ومدينه يى بيوك شهره تخصيص ايلمشدر ومصباحده مسطور اولديغى اوزره ميمك اصالتنه كوره كه بو وجه
مذكور اقامت معناسندن وزنى فعيله درجمعى اولان مدائن لفظنده كه وزنى فعائل درهمزه رسم اولنور واطاعت
وملك معناسندن مأخوذ در ديلره كوره وزنى مفعله اولمغله مدائن مفاعل اولور همزه رسم اولنمز زيرا ياى تحتيه
حركه جهتنده اصل اولمغله البته يايه ردّ اولنور معائش كلمه سى دخى بو قياس اوزره درومدينه جاريه قسمنه اطلاق
اولنور شارح ديركه مؤلف بونى دين ماده سنده ذكر ايلدى ومدينه اون الى شهر و بلده اسميدر اشهرى مدينة
الرسول عليه الصلوة والسلام دراكا نسبتده مدنى دينور حنفى كبى ومدينة منصور ومدينة اصفهان كبى سائر مدينه لره
نسبتده مدينى دينوركه بدوى مقابليدر على قول مطلقا شهرلره منسوب اولان اكر انسان اولورسه مدنى وقوش
وسائر حيوان اولورسه مدينى ديرلر وعربلر هو ابن مدينتها ديرلر ابن بجدتها معناسنه كه اول قصه نك بو آدم كركى كبى
دانا وخبيريدر ديمكدر تقول انا ابن مدينتها اى ابن بجدتها التمدين تفعيل وزنده شهر بنياد ايلمك معناسنه در
يقال مدّن المدائن اذا مصرها مدين جعفر وزنده شعيب عليه السلام حضرتلرينك ساكن اولدقلرى
قصبه دركه بحر قلزم جوارنده در شارح ديركه مدين بن ابراهيم عليه السلام اسميله مسمادر المدائن ميمك
فتحيله مدينة كسراى عجمدركه بغداد قربنده در نوشروان بناسيدر بيوك اولديغندن جمع صيغه سيله
تسميه اولنمشدر حالا خرابه در ايوان كسرى آنده ايدى المدان سحاب وزنده بر صنم اسميدر المدين امير وزنده
ارسلانه دينور الميدان ميدماده سنده ذكر اولندى اتمدين تدحرج وزنده متنعم اولمق معناسنه در يقال تمدين
الرجل اذا تنعم المرانة امانه وزنده والمرونة والمرون ميملرك ضميله برنسنه پكلكده يومشق اولمق معناسنه دركه
پك نسنه يومشغرق اولمق تعبير اولنور قارغينك وونديك التونك وبرون اوجنك وملايم درينك و يوزك يومشقلغى كبى
يقال مرن الشئ مرانة ومرونة ومرونا من الباب الاول اذا لان فى صلابة ويوزپك اولمق معناسنه مستعملدركه
اوتانمز وعارلنمز اولمقدن كنايه در يقال مرن وجهه على هذا الامر اذا صلب ومرون ومرانه برنسنه يه ادمان ايلمك
معناسنه در يقال مرن على الشئ مرونا ومرانة اذا تعوّده التمرين تفعيل وزنده پك نسنه يى يومشتمق
معناسنه در يقال مرّنه اذا لينه وبره اورمق معناسنه در يقال مرّن به الارض اذا ضرب بها وبرآدمى برنسنه يه
ادمان ايتدرمك معناسنه در يقال مرّن فلانا عليه اذا دربه المارن يومشغرق اولان پك مزراغه دينور يقال
رمح مارن اى صلب لين وبرونه على قول برونك اوجنه ياخود يومشغنه دينوركه قصبه دن فضله اولان يريدر يقال
قطع مارنه اى انفه اوطرفه اوما لان منه وبومشق مزراغه ده دينور بو اولكيدن بشقه در الممرّن معظم وزنده
پك يوزلو آدمه دينوركه اوتانمز وعارلنمزدن كنايه در فارسيده شوخ دينور يقال انه لممرّن الوجه اى صلبه المرن رن
وزنده دوه نك اياقلرى طاشر چقغله طبانه يقين يرلرنى ياغلمق معناسنه در يقال مرن بعيره مرنا اذا دهن اسفل قوائمه
من حفائه وبرآدمى يره اورمق معناسنه در يقال مرن به الارض اذا ضرب بها ومرن برچشيد ثياب آديدر بورادهه
نبات نسخه سى غلطدر ويومشدلمش مبشينه ومخيتانه دينور وكوركه دينور فراء معناسنه وجانب معناسنه در
يقال هو فى مرن منه اى جانب وكسوه معناسنه در يقال جاء وما عليه مرن اى كسوة وويركى يه دينور عطاء
معناسنه ودشمندن قاچمق معناسنه در يقال مرن فلان عن عدوه مرنا اذا فرّ منه المرّان زنّار وزنده يومشغرق
اولان پك وستين مزراقلره دينوركه خيزران كبى اكيلوب بوكيلور مفردى مرّانه در يقال تطاعنوا بالمرّان اى الرماح

الصلبة للدنة ومرّان برشجر آدیدر ترکیده یسان قزلجق اغاجی وچفت اغاجی دیدکلریدر وعمیر بن ذی مرّان
صحابه‌در وذهل بن مرّان بنی جعفی قبیله‌سندندر المرن کتف وزننده عادت وآیین معناسنه‌در یقال مازال
ذلك مرنه ای عادته وغریو وفریاد وغوغا وقتاله دینور یقال ماهذا المرن ای الصخب والقتال المرن فتحتیله
باغچه بکچیلرینك اغاج باشنده داللرارلغنده یاپدقلری تخته دینور که اوزرنده نوم وآرام ایدرلر مرانه سحابه وزننده
برموضعدر وبرناقه اسمیدر التمرّن تفعل وزننده فضیلت وظرافت تصلمق معناسنه‌در یقال تمرّن فلان
اذا تفضل وتظرّف وبرنسنه‌یه همیشه ادمان ایدر اولمق معناسنه‌در یقال مرّنه فتمرّن ای درّبه فتدرّب
امران الذراع همزه‌نك فتحیله قولده اولان سکیرلره دینور ابومرینا چلیپا وزننده بر بالغه اطلاق اولنور
بولسانمزده مور بند دیدکلری بالق اوله جقدر بنو مرینا اهل حیره‌دن برجماعتدر الممارنة مفاعله وزننده
والمران قتال وزننده ناقه ابتدا که کوریتوب بعده بوش چقمق علی قول بوغورلر هرچند کندیسنه چوق
آشوب لکن اصلا گبه قالمامق یاخود تکرار اشمد قجه گبه قالمز اولمق معناسنه‌در یقال مارنت الناقة ممارنة
ومرانا اذا ظهر لهم انها لاقح ولم تکن اوالتی یکثر ضرابها ثم لاتلقح اوالتی لاتلقح بکرّ علیها الفحل الممارن ذکر
اولنان ناقه‌یه دینور مرّان شدّاد وزننده مکه قربنده برقریه‌در مرّین میمك ضمی وراء مشدده‌نك کسریله
مصرده برقریه در مرین زبیر وزننده مرو قضاسنده برقریه‌در التمارن تفاعل وزننده ناقه‌نك سودی
صوغشمق معناسنه‌در یقال تمارنت الناقة اذا انقطع لبنها المزن میمك فتحی وزای معجمه‌نك سکونیله والمزون
قعود وزننده برطرفه باقیه‌رق همان برسمته طوغری اوق کبی سرعتله آلوب یوروبی و یرمك معناسنه‌در یقال مزن
الرجل مزنا ومزونا من الباب الاول اذا مضی مسرعا لوجهه وذهب وبرآدمك چهره‌سی روشن اولمق معناسنه‌در
یقال مزن الرجل اذا اضاء وجهه وطولدرمق معناسنه‌در یقال مزن القربة اذا ملأها وبرآدمی مدح وستایش
ایلمك معناسنه‌در یقال مزن فلانا اذا مدحه وبرآدمی آخره تفضیل وترجیح ایلمك یاخود سلطان وامیر حضورنده
غائبده اولان برآدمی مدح وثنا ایلمك معناسنه‌در یقال مزن فلانا اذا فضله اوقرّظه من ورائه عند ذی سلطان
ودشمندن قاچمق معناسنه‌در یقال هذا یوم مزن ای یوم فرار من العدوّ التمزّن تفعل وزننده بودخی برطرفه نظر
وعدول ایلمیه‌رك همان سرعتله طوغریجه کتمك معناسنه‌در یقال تمزّن الرجل اذا مضی مسرعا لوجهه وذهب
وبرنسنه‌یه ادمان ومداومت ایلمك معناسنه‌در یقال تمزّن علیه بمعنی تمرّن وسخاوت صاتمق معناسنه‌در یقال
تمزّن فلان اذا تسخی وفضل وظرافت تصلمق معناسنه‌در یقال تمزّن فلان اذا تفضل وتظرّف وحوزهٔ
قدرتندن زیاده ایله لاف وکذاف ایلمك معناسنه‌در یقال تمزّن الرجل اذا اظهر اکثر مماعنده التمزین تفعیل
وزننده طولدرمق معناسنه در یقال مزّن القربة اذا ملأها وبرآدمی آخره تفضیل وترجیح ایلمك معناسنه‌در یقال
مزّنه اذا فضله ومدح وستایش ایلمك معناسنه‌در یقال مزّنه اذا مدحه المزن میمك ضمیله بلوده دینور علی قول
آق بلوده یاخود یغمورلی بلوده دینور آندن برقطعه‌یه مزنه دینور یقال فی السماء مزن ای سحاب اوابیضه اوذوالماء
ومزن برخاتون آدیدر وسمرقند قضاسنده برقریه آدیدر وکاهجه مزنه دخی دیرلر ودیلم مملکتنده بر بلده آدیدر المزن
فتحتینله عادت وآیین معناسنه‌در یقال کان مزنه کذا ای عادته وطریقه واسلوب معناسنه‌در یقال مزنه کذا
ای حاله وبومهمله ایله مرن کلمه‌سندن مصحف دکلدر المازن صاحب وزننده قرنجه یمورطه‌سنه دینور وبرقبیله‌نك
پدری اسمیدر وبرصو آدیدر المزنة غرفه وزننده بلودپاره‌سنه دینور که ذکر اولندی بوجهتله بلود ارالغندن
حقوب کورینن هلاله ابن مزنه اطلاق اولنور ومزنه یغموره دینور مزون صبور وزننده ارض عمان اسمیدر
مزینه جهینه وزننده برقبیله‌در نسبتنده مزنی دینور میمك ضمی وزاینك فتحیله المسن میمك فتحی وسینك سکونیله
قامچی ایله اورمق معناسنه‌در علی قول شین معجمه ایله‌در المسن فتحتینله لاابالیانه اولمق معناسنه‌در یقال مسن
الرجل مسنا من الباب الرابع اذا مجن المبسون جیحون وزننده سروسهی کبی قدّی موزون وچهره‌سی دلبر
خوشلقا اوغلانه دینور ومبسون وماسن صاحب وزننده اسامیٔ ناسدندر المبسوسن میمك فتحیله برنسنه‌در که
نسوان صاچلرینی غسل ایده‌جکلری شبثك ایچنه قاتوب قارشدررلر شارح دیر که فی الاصل فارسی اوله‌رق می
ایله سوسن لفظندن مرکبدر که سوسن شرابی اوله جقدر کل صویی کبی اشلرنی یاپدقلری نسنه‌یه قارشدررلر خوشبو
اولدیغیچون مسبان میمك فتحیله قهستان قضاسنده برقریه‌در مشکدانه میمك کسریله وشین معجمه ایله لفظ
فارسیدر مسك قابی ومسك قنوسی دیمکدر محدثیندن حافظ عبدالله بن عمر بن ابان بك خوشبوی وخوشخوی اولمغله
آنکله ملقب اولدی المشن میمك فتحی وشین معجمه‌نك سکونیله قامچی ایله اورمق مسن معناسنه‌در یقال مشنه مشنا

من الباب الثانی بمعنی مشنه ای ضربه بالسوط وطرملامق معناسنه‌در یقال مشن وجهه اذا خدشه وجماع ایلمك
معناسنه‌در یقال مشن المرأة اذا جامعها وخشونتلو نسنه ایله ال سیلمك معناسنه‌در یقال مشن یده اذا مسحها بخشن وقلچله
چاوب یجروبه ایشلمیوب همان دریی صیرمق معناسنه‌در یقال مشن فلانا بالسیف اذا ضربه به ضربا قد قشر جلده
وجزوی نسنه ال ویرمك معناسنه‌در که دریی صیرمق معناسندن مأخوذدر کاسیذکر ومه‌ده اولان سودی هپ
صاغمق معناسنه‌در یقال مشن الناقة اذا حلب مافی ضرعها الامتشان افتعال وزننده برنسنه‌دن برپاره کسوب ایروب
آلمق معناسنه‌در یقال امتشنه اذا اقتطعه وقاپمق معناسنه‌در یقال امتشنه اذا اختلسه وقلچ صیرمق معناسنه‌در یقال
امتشن السیف اذا استله ومه‌ده اولان سودی هپ صاغمق معناسنه‌در یقال امتشن الناقة اذا حلب مافی ضرعها
ودسترس اولدیغی نسنه‌یی اخذ ایلمك معناسنه‌در تقول امتشن منه ما مشن لك ای خذ ما وجدت کما ذکر
المشنة تمره وزننده ککیش اولوب دریلکی اولمیان یاره‌یه دینور برنسنه‌یه سورنمکله یاخود قلچ صیرمقله پیدا
اولان یوجك صیرق اوله جقدر یقال اصابته مشنة ای جرح له سعة ولاغور له التمشین تفعیل وزننده ناقه
سودنی زوراکی ویرمك معناسنه‌در یقال مشنت الناقة اذا درّت کارهة الموشان والمشان میملرك ضمیله
والمشان کتّاب وزننده برجنس خرمادر که جمله‌سنك اطیبی در قال الشارح ومنه المثل ❊ بعلة الورشان تأکل رطب
المشان ❊ مشان سحاب وزننده بصره قضاسنده برقریه‌در مشان کتاب وزننده برطاغك آدیدر ومشان خبیث
وخونخوار قورده دینور وسلیطه وبدزبان عورته دینور یقال امرأة مشان ای سلیطة المعن میمك فتحی وعینك
سکونیله اوزون نسنه‌یه دینور یقال شیٔ معن ای طویل وقصه نسنه‌یه دینور یقال شیٔ معن ای قصیر وآزجه
نسنه‌یه دینور قلیل معناسنه وچوق نسنه‌یه دینور یقال شیٔ معن ای کثیر وناچیز نسنه‌یه دینور یقال اعطاه
معنا ای هینا یسیرا وحقی اقرار ایلمك معناسنه‌در یقال معن فلان بحقه معنا من الباب الاول اذا اقرّ وذلّ وحقارت
معناسنه‌در یقال ماهذا المعن ای الذلّ شارحك بیاننه کوره بوراده والاقرار بالذل نسخه‌سی غلطدر وانکار
وجحود معناسنه‌در یقال معن بحقه اذا جحده وکفران نعم معناسنه‌در یقال هو یمعن للنعم ای یکفر ومعن سخاباته
دینور وبروزنده ظاهر وآشکاره جریان ایدن صویه دینور یقال ماء معن ای ظاهر ومعن بن زائده کرمای عربدندر
جود وسخا ایله ضرب مثلدر حاتم کبی ومعن مطلقا کندوسیله انتفاع اولنان نسنه‌یه دینور ومصدر اولورآت یك
ایراق سکرتمك معناسنه یقال معن الفرس معنا من الباب الثالث اذا تباعد یعنی عادیا وصویی آقتمق معناسنه‌در
یقال معن الماء اذا اساله ونبات کرکی کبی صویه قانوب تاب وطراوتله یتشمك معناسنه‌در یقال معن النبت اذا اروی
وبلغ الماعون عطیه واحسانه دینور یقال هو یمنع الماعون ای المعروف ویغموره دینور وصویه دینور ومطلقا
کندیسیله انتفاع اولنه جق شیئه دینور یاخود قوشودن واجبادن عاریت آلنمق شاننده اولان شیئه دینور
خردوات خانه کبی که بالته وکسر وتنجره وقوغه وچناق وسفره مقوله‌سی نسنه‌لردن عبارتدر یقال هو یعین
فی ماعونه وهو کل ماانتفع به اوکل مایستعار من فاس وقدوم ونحوه وماعون طاعت وانقیاد معناسنه‌در یقال
یمنع ماعونه ای انقیاده وطاعته وزکاته دینور یقال اعطی ماعونه ای زکوته وطالبدن منع اولنان یعنی نفاستی
سببیله برکسنه‌یه ویرلمز اولان نسنه‌یه دینور یقال هو ماعون ای یمنع عن الطالب وطالبدن منع اولنمیان یعنی
مبتذل اولمغله کسنه‌دن دریغ اولنمز اولان شیئه دینمکله ضد اولور یقال هو ماعون ای لایمنع عن الطالب وماعون
حیوانك عهدهٔ اقتدارنده اولان یورویشه اطلاق اولنور یقال ضرب الناقة حتی اعطت ماعونها ای بذلت سیرها
الامعان همزه‌نك کسریله آت ایراق سکرتمك معناسنه‌در یقال امعن الفرس اذا تباعد وبرخصوصده حدّی متجاوز
اولمق اوزره مبالغه واجتهاد ایلمك معناسنه‌در یقال امعن فی الامر اذا ابعد امعان نظر بوندندر وکلر بوسنك
اك اوته‌سنه وارمق معناسنه درکه بولنمیوب ناپدید اولور یقال امعن الضبّ فی جحره اذا غاب فی اقصاه وبرآدمك
مالی چوغلمق معناسنه‌در یقال امعن الرجل اذا کثر ماله ومالی آزالمق معناسنه اولمغله ضدّ اولور یقال امعن الرجل
اذا قلّ ماله وبرآدمك حقنی آلوب کتمك معناسنه‌در یقال امعن بحقه ای ذهب به وبرآدمك حقنی اقرار ایلمك
معناسنه اولمغله ضدّ اولور یقال امعن بحقه اذا اقرّ به وصو آقمق معناسنه‌در یقال امعن الماء اذا جری معین
امیر وزننده بمنده بر بلده‌در ویحیی نام امام وحافظك پدری اسمیدر الممعون شول مرعایه دینور که آنده آب
روان اوله یقال کلاء ممعون اذا جری فیه الماء المعان مکان وزننده یورده وقوناق یرینه دینور یقال نزلوا فی معان
لطیف ای مباءة ومنزل ومعان حجاج شام طریقنده برموضع آدیدر حالا برقریه درنته که عون ماده‌سنده دخی
ذکر اولندی معان غراب وزننده بر رجل آدیدر المعنان میمك ضمیله دره‌لرده اولان صوآقندیلرینه دینور

المكن ميمك فتحی وكافك سكونيله والمكن كنف وزننده كلر وچكر كه مقوله‌سی جانورلرك يمورطه‌لرينه دينور
ومكن كافك سكونيله ذكر اولنان جانور يمورطلمق معناسنه‌در يقال مكنت الضبة اوالجرادة مكنا من الباب الرابع
اذا باضت المكون صبور وزننده يمورطيان كلر وچكر كه مقوله سنه دينور الامكان همزه‌نك كسريله بودخی
كلر وچكر كه مقوله سی يمورطلمق معناسنه‌در يقال امكنت الضبة اذا باضت فهی ممكن وبرآدمی برنسنه‌يه
قادر قلمق معناسنه‌در تقول امكنته من الشیء ای اقدرته شارح ديركه امكان بركسه‌يه برنسنه مقدور اولمق
معناسنده استعمال اولنور كه ممكن اولمق تعبير اولنور ومنه يقال فلان لايمكنه النهوض ای لايقدر عليه المِمكن
محسن وزننده يمورطه‌لو كلر مقوله سنه دينور وشول وادی‌يه دينوركه آنده مكنان ديدكی اوت بتراوله المكنات
ميمك فتحی وكافك كسری وضميله مكنه ومكنه لفظلرندن جمعدركه كلر وچكر كه مقوله سنك يمورطه سنه دينور
قوش يمورطه سنده‌ده اطلاق اولنور ومنه الحديث اقروا الطير علی مكناتها بكسر الكاف وضمها ای بيضها المكانة
امانه وزننده والمكينة سفينه وزننده وقارور زانه معناسنه‌دركه خفيف اولميوب لنكرلو اولمقدن عبارتدر تقول
امش علی مكانتك ومكينتك ای علی التؤدة والهينة ومكانه برآدم سلطان ووالی عندنده رتبه وحيثيت صاحبی اولمق
معناسنه‌در واول رتبه وحيثيته دخی دينور يقال مكن فلان عند السلطان مكانة من الباب الخامس اذا صار
ذا منزلة ويقال له عند السلطان مكانة ای منزلة المكين امير وزننده پادشاه ووالی يانده رتبه ومنزلت صاحبی
آدمه دينور جمعی مكناء كلور قرناء وزننده مؤلف بونلری كون ماده سنده دخی ذكر ايلمشدر اختلافه بناء التمكن
تفعل وزننده برآدم سلطان يانده رتبه وپايه صاحبی اولمق معناسنه‌در يقال تمكن الرجل اذا صار مكينا عند
السلطان وبرنسنه‌يه مقتدر اولمق معناسنه‌در تقول امكنته من الشیء فتمكن ای قدرته فاقتدر مصباحك
بيانه كوره بوندن اسم مكنه‌در غرفه وزننده وقاندبكه وجوب وامتناع مقابلی اولان امكان بومعنادندر مكانه دن
دخی اولمق قابلدر الاسم المتمكن اسم فاعل بنيه سيله نحويون عندنده حركات ثلاثی يعنی رفع ونصب وجر
حركه‌لرنی قبول ايدن اسمه اطلاق اولنور زيد كبی يقال جاءنی زيد ورايت زيدا ومررت بزيد اشبو اسم معربه متمكن
اطلاقی اسميده تمكنه مبنی‌در المكان ميمك فتحيله جای وموضع معناسنه‌در جمعی امكنه واماكن كلوركه جمع الجمعی
اوله جقدر مؤلف بونی دخی كون ماده سنده ذكر ايلدی المكنان ميمك فتحيله برنوع نبات آديدر مواشی مرعاسندندر
ابو مكين امير وزننده تابعيندن نوح بن ربيعه‌نك كنيه سيدر التمكين برآدمی برشيئه مقتدر قلمق معناسنه‌در
الاستمكان برنسنه‌يه اقتدار پيدا ايلمك معناسنه‌در تقول مكنته من الشیء فاستمكن ای اقدرته المن ميمك فتحی ونونك
تشديديله والمنينی خليفی وزننده نعمت وبرمك معناسنه‌در يقال من عليه منا ومنينی من الباب الاول اذا انعم وبرآدمه ايولك
ايلمك معناسنه‌در يقال من عليه ای اصطنع عنده صنيعة ومن ومنه ميمك كسريله برآدمه ايتديكی ايولكی ولطف
واحسانی تعديد ايله باشنه قاقمق معناسنه‌دركه تحميل منت وامتنان ايلمك تعبير اولنور يقال من عليه منا ومنه اذا امتن
شارح ديركه منه لفظی بومعنادن اسم دخی اولور احسانی باشه قاقمغه دينور ونعمت واحسانه‌ده اطلاق اولنور ومن كسمك
معناسنه‌در يقال من الشیء اذا قطعه وطواری يوروب يتاب ايلمك معناسنه‌در يقال من الناقة اذا حسرها وبول
يورمسی آدمی يك اتعاب ايلمكله قوتی كيدروب ضعيف وبيمجال قلمق معناسنه‌در يقال من السير فلانا اذا اضعفه
واعياه وذهب بمنته ای بقوته وبرنسنه‌يی اكسلتمك معناسنه‌در يقال من الشیء اذا انقصه ومن مطلقا هوادن
نازل اولان شول طل ورطوبته دينوركه طاشلره واغاجلر اوزره نزل اوروب بال قوامنده منعقد وشيرين وصمغ
هيئتنده خشكين اولور شيرخشت وترنجبين كبی وبو بابده معروف اولان شجر بلوط اوزره نازل اولاندر معتدل
ورطوبتدن عارض اولان سعاله وصدره وآق جكره نافعدر معلوم اوله كه من ديدكاری رطوبت تركيده قدرت
حلواسی ديدكلريدركه برقاح نوع اولور برسی ترنجبيندركه بياض اولور وبونك شهد انه اولاننه من افرنجی دينوركه
اطباء استعمال ايدرلر وبعضا فرنكلر تربيه ايله بياض بنيرشكری طرزنده ايدرلر آنكچون من افرنجی ديرلر وبعضا
طبله كارلر قدرت حلواسی ديوبشله مائل اولانی صتارلر طشره ولايتلرده اكاكزبی تعبير ايدرلر وبال صره
تعبير اولنان نوعنه فارسيده شيرخشك ومعربنده شيرخشت ديرلر انتهی ومن شول آدمه دينوركه آنی بركسه ادغا
ايليه شارح ديركه بونسخه‌لر غلطدر صواب اولان والممن الذی لم يدع اب اولمقدرتا كه محكمده بورسمه
مرسومدر وممن ميم اولانك ضمی وثانيه‌نك كسريله‌در پس صوبی ونسبی معلوم اولميان آراق دولی ياخود لقطه
مقوله سی شخص اولور كه بركسه بونم ولدمدر ديو ادعا ايلمز وبو قطع معناسندندر ومن بردرلو كيل ياخود
ميزان علی قول ايكی رطل مقداره دينوركه لسانمزده بطمان تعبير اولنورتا كه منادخی دينور قفا وزننده جمعی

جمعی امنان كلور ومنا لفظنك جمعی امناء كلور احشاء وزننده وبومعتلدر الامتنان افتعال وزننده برآدم
بركسه‌يه ايتديكی احسانی ذكر وتعداد ايله باشنه قاقمق معناسنه‌در يقال امتن عليه اذا عدله مافعله من الصنائع
وبرآدمك عندنده بغايت فاخر ونفيس اولان نسنه‌سنه نائل اولمق معناسنه‌در تقول امتننته اذا بلغت ممنونه
الامنان همزه‌نك كسريله بودخی ضعيف وبيمجال قلمق معناسنه‌در يقال امنه ای اضعفه وذهب بمنته ای قوته
التمنن تفعل وزننده امتنان معناسنه‌در يقال تمننه السير اذا اضعفه وذهب بقوته المنة ميمك ضميله زور وقوته
دينور يقال انه لقليل المنة ای قوة منه ميمك فتحيله اسماء نسواندندر المنون صبور وزننده دهر وزمانه
اطلاق اولنور قطع معناسندندر يقال دار عليهم المنون ای الدهر ريب المنون حوادث دهردن عبارتدر
واولومه اطلاق اولنور يقال منه المنون ای الموت وبرآدمه نسنه ويردكده ياخود برايولك ايلدكده امتنان ايدن
كمسه‌يه دينور منونه دخی دينور يقال رجل منون ومنونة ای الكثير الامتنان ومنون شول خاتونه دينوركه مال وغناسی
ايچون تزوج اولنمغله هربار قوجه سنه امتناندن خالی اولمز كاسيذكر ومنونه اورمجكه دينور المنانة شدادة وزننده
بودخی مالی ايچون تزوج اولنمش خاتونه دينوركه دائما زوجنه امتنان اوزره اولور يقال امرأة منون ومنانة اذا كانت
تزوجت لمالها فهی تمن علی زوجها قال الشارح ومنه الحديث لاتنز وجن حنانة ولا منانة المنين امير وزننده
توزه دينور غبار معناسنه وضعيف ايه دينور وضعيف وناتوان آدمه دينور يقال رجل منين ای ضعيف
وقوی وزورمند آدمه دينمكله ضد اولور يقال رجل منين ای قوی ومنين شام ديارنده جبل سنير اعمالندن
برقريه آديدر بوراده سنين نسخه‌لری غلطدر مترجم ديركه شارح تاريخ عتبی اولان منينی اكا منسوبدر الممنون
بودخی ضعيف آدمه وقوی آدمه دينور وبرآدمك عندنده نهايت درجه‌ده فاخر ومعتبر اولان شيئه دينور ومحسوب
وموزون نسنه‌يه دينور ومقطوع معناسنه‌در ومنه قوله تعالی فلهم اجر غير ممنون ای غير محسوب ولا مقطوع
المنة عنه وزننده اورمجكه دينور وديشی كرپی‌يه دينور المماننة تشديد نونله مفاعله وزننده بركسه‌نك
ايشنی بتورمكده تردد ايلمك معناسنه‌در تقول ماننته ای ترددت فی قضاء حاجته الممان ميم اولانك ضمی وثانيه‌نك
كسريله ليل ونهاره اطلاق اولنور منين زبير وزننده ومنان شداد وزننده اساميدندر وابو عبد الله بن
منی كه ميمك فتحی ونون مشدده‌نك كسريله درلغويدر منبا زليخا وزننده بررجلك لقبيدر المنان ميمك فتحی
ونونك تشديديله عبادنه ابتدای امردن اعطا وانعام ايدن معطی حقيقی جل شانه حضرتلرينك اسماء حسناسندندر
من ميمك فتحی ونونك سكونی اوزره بناسيله اسمدر الذی معناسنه‌در والفاظ عمومدن اولمغله بعاد وطولده
متناهی كلام كثيردن مغنی‌در زيرا من يقم اقم معه ديديكك حينده مقصودك افاده اولنمغله جميع ناسك ذكرندن
كافی ووافی اولدی اگر بوله ديمسك ان يقم زيدا او عمرو او بكرا او خالد الی غير ذلك عبارتيله هركسی تعداد ايده‌رك
عاجز ودمبسته قاله جغك دركار وافاده غرضه طريق بولمق متعذر اولور ايدی زيرا تسلسل كبی الی غير النهايه
چكلمكله جزء تكلمه وقت بولنمز ومن كلمه سی استفهام محض ايچون اولور وحكايه صورتنده تثنيه وجملنوب
منان ومنون دينور وذوی العقوله مخصوص اولمغله من عندك ديديكك حينده من الناس قولندن مستغنی اولنور
وشرطيه اولور نحو قوله تعالی من يعمل سوء يجزبه الايه وموصوله اولورتا كه ذكر اولندی ونكره موصوفه اولور
كقول بشير الانصاری * فكفی بنا فضلا علی من غيرنا * حب النبی محمد ايانا * ونكره تامه اولور نحو مررت بمن محسن
ای بانسان محسن من ميمك كسريله حرف جردر غالبا اماكنده ابتداء غايت ايچون اولور وسائر معنالری اكا راجعدر
نحو قوله تعالی انه من سليمان الايه بونده مكان منزلته تنزيل اولندی ونحو قوله تعالی من المسجد الحرام ای ابتداء
اسرائه من المسجد الحرام وفی الحديث فطرنا من الجمعة الی الجمعة بونده زمانده ابتداء غايت ايچوندر وتبعيض
ايچون اولور كقوله تعالی منهم من يكلم الله وبيان جنس ايچون اولور وبونده اكثری ما ومهما كلمه‌لرندن صكره واقع اولور
زيرا بونلر ابهام خصوصنده مفرط وموغل‌در كقوله تعالی ما يفتح الله للناس من رحمة فلا ممسك لها وقوله تعالی مهما
تأتنا به من آية وتعليل ايچون اولور كقوله تعالی مما خطاياهم اغرقوا وبدل وعوض ايچون اولور كقوله تعالی
ارضيتم بالحيوة الدنيا من الاخره وكما فی القنوت لاينفع ذا الجد منك الجد ای لاينفع ذا الحظ حظه من الدنيا بدلك ای بدل
طاعتك او بدل حظك وغايت معناسنه اولور نحو قولك رأيته من ذلك الموضع زيرا بونده موضع مذكوری رؤيته غايت
يعنی ابتداء وانتهاء رؤيته محل قلندی وتنصيص علی العموم معناسنه اولور كه زائده اولور نحو ما جاءنی من رجل
وتوكيد عموم ايچون اولور بونده دخی زائده‌در نحو ما جاءنی من احد وفصل معناسنه اولور بوصورتده ايكی متضادك
ايكنجسنه داخل اولور كقوله تعالی والله يعلم المفسد من المصلح وباء جاره‌يه مرادف اولور كقوله تعالی ينظرون

البك من طرف خفي اى بطرف خفي وعن كلمه‌سنه مرادف اولور كقوله تعالى فويل للقاسية قلوبهم من ذكر الله
اى عن ذكره وفى كلمه‌سنه مرادف اولور كقوله تعالى اروني ماذا خلقوا من الارض اى فى الارض وقوله تعالى
اذا نودى للصلوة من يوم الجمعة وعند كلمه‌سنه مرادف اولور كقوله تعالى لن تغنى عنهم اموالهم ولا اولادهم من الله
شيئا اى عند الله وعلى كلمه‌سنه مرادف اولور كقوله تعالى ونصرناه من القوم اى على القوم مترجم حقيردر كه مؤلف
بوراده اون درت معنا ذكر ايلدى كتب نحويه‌ده زياده مذكوردر از جمله ربتما معناسنه اولور وصله اولور لام زائده
معناسنه ومذ معناسنه وباء قسم معناسنه اولور التموّن تفعل وزننده بركسه اهل وعياله چوق نفقه ومؤنت
كورمك معناسنه‌در يقال تموّن الرجل اذا اكثر النفقة على عياله المون عون وزننده برآدمك مؤنتنى
رؤيت واداره ايلمك معناسنه‌در يقال مانه يمونه مونا اذا قام بكفايته و بونده مهموز دخى لغتدرتنه كه ذكر اولندى
المموون مقول وزننده مؤنتى كورلمش آدمه دينور المهنة ميمك كسرى وفتحى وهانك سكونيله والمهنة فتحاتله
والمهنة كلمه وزننده عمل وصنعت وخذمتده اوزلغه وچيره دستلكه دينور يقال هو حسن المهنة والمهنة والمهنة
اى الحذق بالخدمة والعمل المهن رهن وزننده والمهنة ميمك فتحى وكسريله برآدمه خدمت ايلمك معناسنه‌در
يقال مهنه مهنا ومهنة من الباب الثالث اذا خدمه وبرآدمى ياحيوانى اوروب دوككله رنجيده ودردناك ايلمك
معناسنه‌در يقال مهنه اذا ضربه وجهده وناقه‌يى صودن عودتده صاغمق معناسنه‌در يقال مهن الابل اذا
حلبها عند الصدر ولباسى يربوزنده چكوب سوريمك معناسنه‌در يقال مهن الثوب اذا جذبه اى جرّه وجماع
ايلمك معناسنه‌در يقال مهن المرأة اذا جامعها الامتهان افتعال وزننده بركسه‌يى يارنسنه‌يى خدمته وايشه
قوللنوب مبتذل ايلمك معناسنه‌در و بو معناده لازم اولور يقال امتهنه اى استعمله للمهنة فامتهن هو المهين امير
وزننده خوار وحقير معناسنه‌در يقال رجل مهين اى حقير وضعيف وزبون معناسنه‌در يقال هو مهين اى
ضعيف وآز نسنه‌يه دينور يقال اعطاه شيئا مهينا اى قليلا ووادى آزتمش سوده دينور ورأى وفكر وتدبير
وتميزى آزجه سبكمغز آدمه دينور يقال رجل مهين اى قليل الرأى والتمييز ودولى طوتمز اولان اركك حيوانه
دينور جمعى مهناء كلور امراء وزننده المهانة سلامه وزننده معانىٔ مذكوره‌دن مصدردر يقال مهن مهانة
من الباب الخامس اذا كان مهينا الماهن صاحب وزننده كوله‌يه اطلاق اولور عبد معناسنه وخذمتكاره دينور
يقال هو ماهنه اى عبده اوخادمه ميهنه ميمك كسريله خابران ايالتنده رقصبه آديدر المين زين وزننده يلان
سويلمك معناسنه‌در يقال مان الرجل يمين مينا اذا كذب واكين اكمك ايچون تارلايى نطس ايلمك معناسنه‌در
يقال مان الارض اذا شقها للزراعة المائن والميون صبور وزننده والميان شدّاد وزننده يلانجى‌يه دينور كذاب
معناسنه الميناء ميمك كسريله صرچه قسمنك جوهرينه دينور جوهر الزجاج معناسنه مترجم ديركه مينا يينا
وزننده فارسيده شيشه‌يه وصرچه‌يه ولسانمزده مينه تعبير ايلديكمز لاجوردى صرچه‌يه ديمكله ظاهرا
فارسيدن معرّب ظن اولنور مينى ميمك كسرى وقصرايله برموضع آديدر واسكله‌يه دينور مرسى معناسنه
ميانه كتابه وزننده اذربيجان اولكه‌سنده بربلده‌در نسبتنده ميانجى دينور كه ميانج ميانه معربيدر المان حال
وزننده صبان دمورينه دينور سنه معناسنه ميان ميمك كسريله هرات قضاسنده برقريه آديدر المتماين
اسم فاعل بنيه‌سيله يلانجى آدمه دينور بو ملاسه ايله دوستلغى صدق وصميمى اوزره اولميوب مغشوش اولان
كمسنه‌يه متماين الودّ اطلاق اولنور يقال رجل متماين الودّ اى مغشوش تمّ بحمده تعالى فصـــــل النون
المتن معظم وزننده بعض دانه‌لرى اكل اولنمش اولان اوزم سالقمنه دينور يقال عنقود متن اى اكل بعض
ماعليه من العنب النتن نونك فتحى وتانك سكونيله بد قوقويه دينور يقال به نتن اى ضد فوح ونتن ونتانة سلامه
وزننده مصدرلردر برنسنه بد قوقمق معناسنه‌در جيفه كبى يقال نتن الشيء ونتن نتنا ونتانة من الباب الخامس
والثانى ضد فاح الانتان همزه‌نك كسريله بودخى بد قوقمق معناسنه‌در يقال انتن الشيء بمعنى نتن المنتن
محسن وزننده والمنتن ميمك وتانك كسريله كه ميمك ضمه‌سى تانك كسره‌سنه تابع اولمشدر والمنتن ميمك وتانك
ضمه‌سيله كه تا ميمه تابع اولمشدر والمنتين قنديل وزننده متعفن وبد بوى نسنه‌يه دينور البنتون يعفور
وزننده بد رايحه نباته دينور تركيده درباس ديدكلرى صمغك شجريدر التنتين تفعيل وزننده برنسنه‌يى
قوقودوب بد رايحه قلمق معناسنه‌در يقال نتنه اذا جعله منتنا المناتين ميمك فتحيله منتن لفظندن جمعدر
بد رايحه‌لو نسنه‌لره دينور ومنه يقال قوم مناتين انتان همزهٔ مفتوحه ايله طائف قربنده برموضعدر آنده
هوازن وثقيف قبيله‌لرى بينده بر وقعه اولمشدر نحن نونك فتحى وحاى مهمله‌نك سكونى ونون اخيره‌نك

ضم اوزره بناسيله ضمير متكلم مع الغيردر برديمكدر آنكله نفسلرندن مخبر اولان تثنيه وجمع اراده اولنور وعند
البعض ضمير متكلم وحده اولان انا كلمه‌سنك من غير لفظها جمعيدر اجتماع ساكنين محذورى ايچون آخرى تحريك
اولندى وحركات سائره‌يندن ضمه اختيار اولنديغنك وجهى بودركه چون ضمه جمعه دلالت ايدوب جمع مضمره
ايسه واو وميم دلالت ايدر فعلوا وانتم كبى واو ايسه ضمه‌نك جنسندندر پس مجانست ايچون ضمه ايله تحريك بلديلر
نقنه نونك وقافك ونون مشدده‌نك فتحيله ابو جعفر احمدك كه اندلسده بر وجود جماعتدن علو تويندولتنك
وزيريدر پدرى اسميدر نوقان نونك ضميله طوس ايالتنده بربلده‌در محمد بن ابى على بن ابى نصر وابو المكارم فضل الله
بن الحافظ ابى سعيد وناصر بن اسمعيل ومحمد بن المنتصر وعلى بن ناصر بن محمد الفقهاء النوقانيون اكا منسوبلردر
النن نون اولانك فتحى وثانيه‌نك تشديديله ضعيف صاچلره دينور ومحمد بن عبد الله بن النن محدثيندن بر ذاتدركه
آنك مجازندن بر لو روايت حديث ايدرز النون حرف زياده‌دندر واشعارده تنوين عوضنه‌يله تفوه اولنمق ضرورته
مبنى جائزدر ونون يازو يازه‌جق دويده دينور دواة معناسنه وبالغه دينور حوت معناسنه جمعى نينان درنونك
مطلب كسريله وانوان درمترجم ديركه صحيح بخاريده مسطور اولان حديث طويل ذيلنده يهودينك الاخبرك بادام
اهل الجنة قال بلى قال بالام ونون قولنده بالام عبرانيدر اوكوزه دينور ونوندن مراد بالقدر ونون قلجك اغزنه
اطلاق اولنور شفرة السيف معناسنه ذوالنون يونس پيغمبر على نبينا وعليه السلام حضرتلرينك لقب
شريفلريدر وعربدن برآدمك قلجى اسميدركه بالق هيئتنده مصنوع ايدى ذوالنونين تثنيه بنيه‌سيله معقل
بن خويلد نام كمسنه‌نك قلجى اسميدر نونه نونك ضميله بنت اميه‌دركه ابو سفيان بن حربك عمه‌سى ايدى ونونه
كلمهٔ صواب معناسنه‌در يقال قال نونة اى كلمة من الصواب وبربالغه دينور سمكه معناسنه كه نوندن مفرددر
وكوچك چوجغك ذقنده اولان چقور چقه دينور تقول سوّد نونة هذا الصبىّ لئلا تصيبه العين اى النقرة فى ذقنه
نائن صاحب وزننده اصفهان قربنده بربلده‌در احمد بن عبد الهادى وعلى بن احمد المحدثان النائنيان
اورادندرلر نينان نونك كسريله حجازده برموضعدر نينى نون مكسوره ايله تيني وزننده برنهر اسميدر نينوى نون
اولانك كسرى وثانيه‌نك فتحيله كوفه‌ده برموضع آديدر وموصل قضاسنده برقريه آديدركه يونس عليه السلامك
قريه‌سيدر تمّ بحمده تعالى فصـــــل الواو الوأن واوك فتحى وهمزه‌نك سكونيله يصى كوده‌لو آدمه دينور على قول
مطلقا اللو ويصى نسنه‌يه دينور مؤنثى وأنه‌در الوبنة واوك فتحى وبانك سكونيله اذى ورنجش معناسنه‌در يقال
وقع فى الوبنة اى الاذى وآجلغه دينور يقال اخذه الوبنة اى الجوعة الوابن صاحب وزننده كس وكسه
معناسنه مستعملدر يقال ما فى الدار وابن اى احد الوتنة واوك فتحى وتانك سكونيله مخالفت معناسنه‌در يقال
بينهما وتنة اى مخالفة الواتن صاحب وزننده برنده ثابت ودائم اولان شيئه دينور يقال هو واتن فيه اى ثابت دائم
وبريوزنده دائمى جارى اولان صويه وصف اولور يقال ماء واتن اى معين دائم الوتين امير وزننده يورك
طمرنه دينوركه كسلدكده صاحبى هلاك اولور جمعى وتن كلور واوك ضميله واوتنه كلور اجوبه وزننده وبودوام
معناسندندر الوتن واوك فتحيله برآدمك يورك طمرنه اورمق معناسنه‌در يقال وتنه وتنا من الباب الثانى اذا اصاب
وتينه الوتون قعود وزننده والوتنة وعده وزننده برنسنه اصلا منقطع اولميوب دائمى اولمق معناسنه‌در
يقال وتن الماء وتونا ووتنة اذا دام ولم ينقطع الاستيتان حيوان سمورمك معناسنه‌در يقال استوتن المال
اذا سمن الاستيثان ثاى مثلثه ايله بودخى حيوان سمورمك معناسنه‌در يقال استوثن المال اذا سمن وبرنسنه
بقيه قالمق معناسنه‌در يقال استوثن الشيء اذا بقى وقوى اولمق معناسنه‌در يقال استوثن الشيء اذا قوى وبرنسنه‌يى
چوغالتمق معناسنه‌در يقال استوثن من المال اذا استكثر وخرما اغاجلرى ايريلى اوفقلى ايكى بلوك اولمق
معناسنه‌در يقال استوثنت النخل اذا صارت فرقتين صغارا وكبارا ودوه‌لرك ياورولرى كنديلرايله بيله جه
نشئت ايلمك معناسنه‌در يقال استوثنت الابل اذا نشأت اولادها معها الوثن فتحتينله بته دينور صنم
معناسنه جمعى وثن كلور ضمتينله واوثان كلور يقال كانه وثن من الاوثان اى صنم شارح ديركه
بعضلر بونى حجاره واخشاب مقوله‌سندن مصنوعه تخصيص ايدرلر الواثن واتن وزننده ومراد فيدركه ثابت
وپايدار اولان نسنه‌يه دينور يقال ماء واثن اى واتن صنم معناسى بوندن مأخوذدر الموثونة ذليله اولان عورته
دينور الايثان همزه‌نك كسريله برآدمه پك چوق عطيه وبرمك معناسنه‌در يقال اوثن زيد اذا اجزل عطيته
ومالى چوغالتمق معناسنه‌در يقال اوثن من المال اذا اكثر منه الوجن واوك فتحى وجيمك سكونيله آتمق
معناسنه‌در يقال وجن به وجنا من الباب الثانى اذا رمى به وبرنسنه‌يى يره اورمق معناسنه‌در يقال وجن به الارض

اذا ضربه ودوكك معناسنه در وچرپمك يقال وجن القصار الثوب اذا دقه الوجين امير وزننده دره نك
وچاك قيسنه دينور يقال رأيته يقعد على وجين الوادى اى شطه و باير طرزنده طپراغى پك اولوب آنده يورمسى
صرب وچتين اوليان يوكسكجه صرت يره دينور الوجناء حمراء وزننده متين وشديد ناقه يه دينور وجين
معناسندن مأخوذدر يقال ناقة وجناء اى شديدة الوجنة واوك حركات ثلاثيله والوجنة فتحاتله والاجنة همزه نك
حركات ثلاثى وجيمك سكونيله كه همزه واودن بدلدر انسانك يوزنده يومرجه اولان موضعه دينوركه يناق تعبير
اولنور فارسيده رخسار دينور الميجنة ميمك كسريله طوقمقه دينور مدقه معناسنه جمعى مواجن كلور
التوجن تفعل وزننده خضوع ومسكنت ايلمك معناسنه در يقال توجن الرجل اذا ذل وخضع الاوجن
احمد وزننده غليظ اولان طاعه دينور الموجونة شرمنده ونخجله عورته دينور يقال امرأة موجونة اى نخجلة
التوجين تفعيل وزننده دوككك دق معناسنه در ومنه يقال ما ادرى اى من وجن الجلد هو اى اى الناس
اساسده زمخشرى ديديكه تقول العرب وجن الدباغ الجلد اى ضربه ودققه ليلين يعنى دباغ درى يى يومشتمق
ايچون دق ايلدى بو معناد ندركه عربلر ما ادرى اى من وجن الجلد هو ديرلر اى الخلق هو معناسنه يعنى بو باب
كنايه دندركه تحقير موقعنده استعمال اولنور بن آنك نه كونه مخلوق اولديغنى بيلميورم ديجك يرده ايراد اولنور زيرا
باغت حرفتى بغايت آلچق وكمزدر التوحن حاى مهمله ايله تفعل وزننده قارن بيومك معناسنه در يقال
توحن الرجل اذا عظم بطنه وذل وهلاك معناسنه در يقال توحن الرجل اذا ذل وهلك الوحنة تمره وزننده
صبر نجق چاموره دينور الوحن فتحتينله بركسيه دروننده كبرلنوب كين طوتمق معناسنه در يقال وحن عليه وحنا
من الباب الرابع اذا احن الوخنة واوك فتحى وخاى معجمه نك سكونيله فساد معناسنه در يقال به وخنة اى فساد التوخن
تفعل وزننده خيره ياخود شره قصد ايلمك معناسنه در يقال توخن الى خير او شر اذا قصد الودن واوك فتحى ودالك
سكونيله والودان كتاب وزننده برنسنه يى صويه ياصوب اصلتمق معناسنه در يقال ودن الشيء ودنا وودانا من الباب الثانى
اذا بله ونقعه وكلين اولان بانونك جهاز ومهماتنى كوزلجه كورمك معناسنه در يقال ودن العروس اذا احسن
القيام عليها وودن برنسنه يى قصالتمق معناسنه در يقال ودن الشيء ودنا اذا قصره واورمق معناسنه در يقال
ودنه بالعصا اذا ضربه بها شارح ديركه اساسده ميدان لفظى بو معنادن مأخوذ اولمق اوزره مرسومدر وودن
خاتون خيره جوره چوجق طوغورمق معناسنه در يقال ودنت المرأة ودنا من الباب الرابع اذا ولدت ولدا ضاويا
الودين امير وزننده والمودون صويه ياصيلوب اصلنمش نسنه يه دينور ومودون بيونى وكورك وكوكس كمكلرى
وقبورغه لرى وقولرى قصه و بغرينسى طار خلقتى ناقص آدمه دينور مؤنثى مودونه در يقال رجل مودون
اى القصير العنق والالواح واليدين الناقص الخلق الضيق المنكبين ومودونه قصه بيونلو كوجك جثه لو طقناز
طوپاچ عورته دينوركه سوركيجى كفه سى كبى برمعنا اولور يقال امرأة مودونة اى دخلة قصيرة العنق صغيرة الجثة
ومودون خيره جوره چوجغه دينور يقال ولد مودون اى ضاو التودين تفعيل وزننده بودخى برنسنه يى صويه
اصلتمق معناسنه در يقال ودنه اذا بله ونقعه وبرنسنه يى قصلتمق معناسنه در يقال ودن الشيء اذا قصره
الاتدان اتفاق وزننده بودخى برنسنه يى صويه ياصوب اصلتمق معناسنه در و اصلنمق معناسنه اولمغله
متعدى ولازم اولور يقال اتدن الجلد فاتدن هو اى نقعه فانتقع الايدان همزه نك كسريله بودخى برنسنه يى
قصلتمق معناسنه در يقال اودن الشيء اذا قصره وعورت خيره جوره ولد طوغورمق معناسنه در يقال
اودنت امرأة اذا ولدت ولدا ضاويا الاودن احمر وزننده تر و تازه وملايم نسنه يه دينور يقال غصن اودن اى ناعم
واودن مرعش ايله فرات بيننده بر قريه آديدر اودنه همزه نك فتحيله بخارى قضاسنده بر قصبه در داود
بن محمد المحدث الاودنى اورادندر التودن تفعل وزننده درى يومشمق معناسنه در يقال تودن الجلد اذا لان
المودن مكرم وزننده خيره جوره ولده دينور التوذن ذال معجمه ايله تفعل وزننده صرف وتحويل معناسنه در
يقال توذنه اذا صرفه و برنسنه يى تعجيلمك معناسنه در يقال توذنه اذا اعجبه واذنان ذال مكسوره ايله
اصفهان قضاسنده بر قريه در التورن تفعل وزننده چوق باغ سورنوب دائما ناز ونعيم اوزره اولمق معناسنه در
يقال تورن فلان اى يتدهن كثيرا و يتنعم واران ثبر قضاسنده بر قريه آديدر الورانية علانيه وزننده دبره
دينور است معناسنه ورنه تمره وزننده سلفه ذى القعده آينك اسميدر الوزن واوك فتحى وزاى معجمه نك
سكونيله والزنة عده وزننده طارتمق معناسنه در يقال وزنه يزنه وزنا وزنة اذا راز ثقله وخفته ووزن
برنسنه يى طارتجق شيئه دينور مثقال معناسنه در جمعى اوزان كلور و برآدمك قالدره ميه جغى

خرما كومه سنه دينوركه هجر ديارى دنكندن نصف يا ثلث دنك مقدارى اولور جمعى وزون
كلور ووزن بر يلدز اسميدركه سهيل يلدزندن مقدم طلوع ايلمكله خلق آنى سهيل يلدزى ظن ايدرلر
ووزن الجبل وزنة الجبل طاغك بماجنه اطلاق اولنور يقال نزلوا وزن الجبل وزنته اى حذائه ووزن شبيب بن
ديسم نام كمسه نك فرسى اسميدر ووزن برنسنه يى اورانلمق خرص وتخمين معناسنه مستعملدر يقال وزن تمر النخلة
اذا خرصها وحرزها ووزن موزون ياخود وازن معناسنه درکه نسب اوزره در يقال درهم وزن اى موزون
اووازن و برنسنه نك قرشوسنه اطلاق اولنور كما سيجيء واصطلاح ادبيه ده بحره موافق شعر نظم وتقطيع ايلمك
معناسنه در يقال وزن الشعر اذا قطعه ونظمه موافقا للميزان ووزن انسانك عقل ورشد واديشه سنه طلاق
اولنور ومنه يقال فلان راجح الوزن اى كامل العقل والراى الوزنة تمره وزننده رشد ودرايتى اولان بودود
عورته دينور موزونه دخى دينور يقال امرأة وزنة وموزونة اى عاقلة وزن سبعه بر رجلك لقبيدر الوزنة
واوك كسريله بناء نوعدر يقال انه لحسن الوزنة اى الوزن الميزان ميمك كسريله ترازويه دينوركه آلت وزندر
وعربلر كوندز اورتالنوب يار يلندى ديجك يرده استقام ميزان النهار ديرلر وميزان عدل وداد معناسنه مستعملدر
قال الشارح ومنه قوله تعالى الا تطغوا فى الميزان قيل اراد بالميزان العدل ومقدار معناسنه مستعملدر يقال
ميزانه كذا اى مقداره الموازنة مفاعله وزننده برنسنه يه برابر اولمق معناسنه در يقال وازنه اذا عادله وقرشو
قرشويه اولمق معناسنه در يقال وازنه اذا قابله وحاذاه و برآدمك صنيعه سنه مكافات ايلمك معناسنه در يقال وازن
فلانا اذا كافاه على فعاله الوزان والوزانة واوك كسريله وزن وزنه كبى برنسنه نك بماجى اولان شيئه دينور
يقال هو وزنه وزنته نصبا على الظرف و بوزانه و بوزانته اى قبالته الوزن واوك كسريله بودخى طارتلمش ياخود
طارتيسى تام اقچه يه دينور واو مفتوحه كبى يقال هذا درهم وزنا ووزن اى موزون اووازن الاتزان اتفاق
وزننده طارتلمق معناسنه در يقال وزنت له الدراهم فاتزنت واقچه يى نقد آلمق معناسنه در يقال اتزن الدراهم
اذا انتقدها وشعر تقطيعه موافق موزون اولمق معناسنه در يقال وزن الشعر فاتزن و برنسنه شيء آخر ايله برابر
وهمسنك اولمق معناسنه در يقال اتزن العدل اذا اعتدل بالاخر الاوزن سائردن قوى وانكرلو اولان شيئه
دينور يقال هو اوزن من غيره اى اقوى وامكن وسائردن وجاهتلو اولان آدمه دينور يقال هو اوزن القوم
اى اوجههم الوزين امير وزننده اصيل وثابت معناسنه مستعملدر يقال هو وزين الرأى اى اصيله
واون كبى مطحون اولمش ابو جهل قر پوزنه دينور التوازن تفاعل وزننده برابرلشمك معناسنه در يقال توازنا
اذا اتزنا اى تساويا الوزانة امانه وزننده برآدمك راى وفكر وملاحظه سى قوى واصيل اولمق معناسنده در يقال
وزن الرجل وزانة من الباب الخامس اذا كان اصيل الراى موزن مخزن وزننده بر موضعدر التوزين تفعيل
وزننده برنسنه يه ربط قلب ايدوب ذهننده آنى قرارداده قلمق معناسنه در يقال وزن نفسه على كذا اى
وطنها عليه الايزان همزه نك كسريله توزين معناسنه در يقال اوزن نفسه على كذا بمعنى وزنها الوسن
واوك وسينك فتحيله والوسنة هايله والوسنة تمره وزننده والسنة عده وزننده او يقو آغرلغنه دينوركه
دماغه عارض اولور هنوز قلبه وكوزه عروض ايلمزاكن كوز آغرلشوب سوزلمكه باشلر فارسيده پينكى وركيده او بوقلمه
و پينكلمه واهل كيف اصطلاحنده شكر ايلمه تعبير اولنور على قول او يقونك اولنه دينوركه همان بين النوم
واليقظه حالتيدر وعند البعض امز غمغه دينوركه قلبه وآندن برمقدارجه كوزه عارض اولور پس او يقونك درت
مرتبه سى اولور واصح اولان قول اولدر و بو نوم حدندن خارجدر يقال اخذه الوسن والوسنة والوسنة والسنة
اى ثقله او اول النوم او النعاس و بو معناده مصدر اولورلر يقال وسن الرجل وسنا ووسنة ووسنة وسنة من الباب الرابع
اذا اخذه ثقلة النوم او اوله او النعاس ووسن مدت مديده اغزى آچلمامش قيونك بد وتيز رايحه سندن بايلمق
معناسنه در يقال وسن الرجل اذا غشى عليه من نتن البئر نته كه اسن دخى بو معنايه در وسنه غفلت معناسنه
مستعملدركه معناى لازميدر يقال هو فى سنة اى غفلة ووسن حاجت معناسنه مستعملدر جمعى اوسان كلور
تقول ماهو من همى ولا من وسنى اى من حاجتى و يقال قضت الابل اوسانها من الماء اى اوطارها وحاجاتها
الوسن كتف وزننده والوسنان عطشان وزننده والميسان ميزان وزننده چوق او يوقلوب پينكلر
اولان آدمه دينور مؤنثى وسنه در فرحه وزننده ووسنى درسكرى وزننده وميسان در يقال رجل وسن ووسنان
وميسان وامرأة وسنة ووسنى وميسان اذا كثر نعاسه بونلر اسم فاعللر در مبالغه ايچون دخى مستعملدر پس كورنده
نعاس اولوب او يوقليان آدمه ودائما بو وصف اوزره اولان آدمه اطلاق اولنور الاستيسان او يوقلمق معناسنه در

يقال استوسن الرجل بمعنى وسن الايسان همزه نك كسريله اغزى آچلمدق قيونك بخارى آدمى بخود ايلمك
معناسنه در يقال اوسنته البئر اذا جعلته مغشيا عليه ورؤيا كورمك معناسنه مستعملدر يقال رزق فلان مالم
يوسن به فى نومه يعنى فى رؤياه التوسن تفعل وزننده بوغورناقه يى او يقوده يقالبوب آسمق معناسنه در يقال
توسن الفحل الناقة اذا اتاها وهى نائمة وكذا الرجل المرأة الموسنة محسنه وزننده اغزى اچلمدق قيويه دينوركه
بخارى آدمى بخود ايليه ميسان ميم مفتوحه ايله برموضع آديدر الوسنى عربى وزننده چوق اويوقليوب
ينكلر اولان آدمه دينور پرخواركبى يقال رجل وسنى اى كثير النعاس الموسونة تنبل عورته دينور يقال
امرأة موسونة اى كسلى ميسانة الضحى ميمك كسريله دائما قوشلق وقتى او يوراولان خاتونه دينوركه حقلرنده
مديحه در زيرا كيجه چوق او يوميوب ايش كوررا ولمغله قوشلق اكال ايدركذلك بعد الزوال اخشامه متعلق امور
وقتى اولمغله مقدم او يوب اول هنكامده او يومز خصوصا قيلوله يه ده مراعات ايدر يقال فلانة ميسانة الضحى
مدح فى حقهن الوشن واوك وشينك معجمه نك فتحيله يوكسكجه وتومسكجه ارضه دينور وكوده سى قابن دوه يه
دينور الاوشن احمر وزننده برآدمك خانكبسنه ودائما ملازمنه دينوركه همبشه اكا رددايدوب انكله همنشين
اولوب طعامنى بيله جه تناول ايدراوله طال قاوق اوله جقدر يقال هو اوشن لفلان اى يأتيه و يقعد معه و يأكل
طعامه الوشنان واوك حركات ثلاثيله اشنان لفظنده لغتدركه چوغانه دينور التوشن تفعل وزننده
صو چكيلوب آزالمق معناسنه در يقال توشن الماء اذا قل الوصنة واوك فتحى وصادك سكونيله كوچك
بچاوره يه دينور يقال مسحه بالوصنة اى الخرقة الصغيرة الوضن واوك فتحى وضاد معجمه نك سكونيله برشيئك
اجزاسنى بوكوب برى برينك اوزرينه قاتلمق ياخود برنسنه يى استف ايلمك معناسنه در يقال وضن الشيء وضنا من الباب
الثانى اذا ثنى بعضه على بعض وضاعفه اونضده وقولان طوقومق معناسنه در يقال وضن النسع اذا نسجه الموضون
والوضين اميروزننده برى برى اوزره بوكيلوب قاتلمش ياخود استف اولمش نسنه يه دينور ووضين ترشه دن ياخود
قيلدن طوقنمش يصى قولانه دينور على قول مشبندن اولانه مخصوصدر جمعى وضن كلور واوك ضميله وعربلر
دابه يك آرقليوبز بون اولدى ديمك يرده قلق وضين الدابة ديرلر الموضونة اورمش زره دينوركه بر قول صيق
حلقه لو اولانه ياخود ايكيشر ايكيشر حلقه ايله نسج اولنمشنه ياخود جواهر ايله منسوج اولانه دينور يقال درع
موضونة اى منسوجة اوالمقاربة النسج اوالمنسوجة حلقتين حلقتين اوبالجواهر التوضن تفعل وزننده تذلل معناسنه در
يقال توضن الرجل له اذا تذلل له الاتضان اتفاق وزننده برنسنه يه متصل اولمق معناسنه در يقال اتضن به
اذا اتصل به الميضانة ميمك كسريله كوفه تعبير اولنان قابه دينور يقال نقله بالميضانة اى القفة الميضنة مكنسه
وزننده جوال طرزنده برقابدركه خرما يبراغندن منسوج اولور جمعى مواضين در الوطن فتحتيله وطانك سكونيله
انسانك اقامتكاهى اولان منزله دينوركه يورد تعبير اولنور يقال كل يحب وطنه اى منزل اقامته كذلك صغر وقيون
مقوله سنك آغيلنه وآخورينه اطلاق اولنور جمعى اوطان كلور الوطن واوك فتحى وطانك سكونيله يورده مقيم
اولمق معناسنه در يقال وطن بالوطن و بالمكان وطنا من الباب الثانى اذا اقام به الايطان همزه نك كسريله
وطن معناسنه در يقال اوطن به بمعنى وطن و برى يورد ايدنمك معناسنه در يقال اوطنه اذا اتخذه وطنا التوطين
تفعيل وزننده بودخى بر برى يورد ايدنمك معناسنه در يقال وطنه بمعنى اوطنه وتوطين النفس برنسنه يه صميمى
ربط قلب ايدوب آنى قرارداده قلمق معناسنه در يقال وطن نفسه عليه اذا مهدها التوطن تفعل وزننده
بر برى وطن طوتمق معناسنه در بو علاقه ايله توطن النفس برنسنه يه قلب ياتوب برلشمك معناسنه در يقال توطنت
نفسه عليه اذا تمهدت الاستيطان بودخى بر يرده وطن ايدنمك معناسنه در يقال استوطن المكان اذا اتخذه وطنا
المواطن ميمك فتحيله موطن كلمه سنك جمعيدركه وطن طوتيلان محله دينور ومواطن مكه موقف يرلرندن عبارتدر
يقال اذا اتيت مكة فوقفت فى تلك المواطن فادع لنا اى مواقفها ومواطن الحرب جنك محللرندن عبارتدر جنكاه
معناسنه يقال هذه مواطن الحرب اى مشاهدها الميطان ميزان وزننده برنسنه نك غايتنه دينور وشول يره دينوركه
قوشى آتلرى اورادن تعيين وارسال ايدرلركويا كه آتلر ايچون توطن ايده جك مقامدر واول مسافه نك غايتنه كه
آتلرك سكرتمسى آنده منتهى اولور مبدأ ومباءه دينور واول ايكى موضعك ماينينه ميدان دينور تقول ارسل الخيل
من الميطان اى من حيث يوطن لترسل منه الخيل فى السباق المواطنة مفاعله وزننده موافقت معناسنه در
يقال واطنه على الامر اذا وافقه الوعنة واوك فتحى وعينك سكونيله بك يره دينور يقال ارض وعنة اى صلبة
وعند البعض اصلا نبات انبات ايتمز اولان آق و يورارضه دينور واكا وعن دخى دينور جمعى وعان در واوك

كسريله ووعنه قرنجه يواسنك اثر ونشانه دينور وطاغلرك يوزنده اولان يول يول طمرلره دينوركه شجر نبع
انبات ايدن طمرلره شبيه اولور الوعن واوك فتحيله وعنه ايله معناى اولده مرادفدر وصغنه جق يره دينور ملجأ
معناسنه التوعن تفعل وزننده حيوان نهايت رتبه سموروب تاولنمق معناسنه در يقال توعنت الابل والغنم
اذا بلغت غاية السمن و برنسنه يى استيعاب ايلمك معناسنه در يقال توعن الشيء اذا استوعبه الوغنة واوك
فتحى وغين معجمه نك سكونيله ايچريسى ككبش دستيه دينور التوغن تفعل وزننده جنكده اقدام ايلمك معناسنه در
يقال توغن فى الحرب اذا اقدم الوفنة واوك فتحى وفانك سكونيله آزلغه دينور يقال به وفنة اى قلة التوفن تفعل
وزننده آزالوب اكسلمك معناسنه در يقال توفن الشيء اذا انقص وقل التوقن قافله توقل وزننده ومرادفيدر كه
ديك يوقرى طاغه آغمق معناسنه در يقال توقن الوعل فى الجبل اذا توقل الايقان همزه نك كسريله بوده دن
كوكرجن آولمق معناسنه در يقال اوقن الرجل اذا اصطاد الحمام من محاضنها الموقونة باكدامن پرهيزكار
ومخدره قيزه دينور يقال جارية موقونة اى مصونة مخدرة الوقنة غرفه وزننده طاغلرده اولان قوش دونكنه
دينور و يرده اولان چقوره دينور على قول بعض بايرلرك صرتلرنده چقورطرزنده اولان انكبه يرلره دينور جمعى
وقنات كلورنته كه اقنه دخى بومعنايه در جمعى اقنات كلور شارح ديركه مبدله در الوكن واوك فتحيله والوكنة
واوك حركات ثلاثيله والوكنة ضمتينله والموكن والموكنة منزل ومنزله وزنلرنده قوش يوه سنه دينور
يقال الطائر فى وكنه ووكنته ووكنته وموكنه وموكنته اى فى عشه ووكن لفظنك جمعى اوكن ووكن كلور واوك ضميله
ووكون كلور ووكن مصدر اولور يك يورمك معناسنه يقال وكن الرجل وكنا من الباب الثانى اذا سار شديدا واتورمق
معناسنه در يقال وكن الرجل اذا جلس وقوش يمورطه بصمق معناسنه در يقال وكن الطائر بيضه وعليه اذا حضنه
الواكنة يمورطه ده بتان قوشلره دينور يقال حمام واكنة اى حاضنة وواكنه برقلعه آديدر التوكن تفعل
وزننده يرلشمك معناسنه در يقال توكن الرجل اذا تمكن التولن تفعل وزننده ماتم ومصيبت دمنده فرياد وفغان
ايلمك معناسنه در يقال تولن الرجل اذا رفع صوته بالصياح عند المصائب التومن تفعل وزننده برآدمك
اولادى چوغالمق معناسنه در يقال تومن الرجل اذا اكثر ولده الونّ واوك فتحى ونونك تشديديله زبونلق
ضعف معناسنه در وساز اقسامندن چارپاره يه دينوركه چنكيلر وكوچكلر پرمقلريله چلارلر يقال يرقص بالون
اى الصنج الذى يضرب بالاصابع وونّ قهستان ايالتنده برقريه آديدر حسين الفرضى الونى اكامنسوبدر
الوهن واوك فتحى وهانك سكونيله وفتحيله برآدم كاروعمله كوشك وسست وضعيف اولمق معناسنه در اسم اوله رق
دخى استعمال اولنور يقال وهن الرجل كوعد ووهن كورث ووهن ككرم وهنا اذا ضعف فى العمل ويقال فيه
وهن اى ضعف فى العمل وضعيف ايلمك معناسنه متعدى اولور يقال وهنه اذا اضعفه ووهن كوده سى قالين
قصه آدمه دينور يقال رجل وهن اى قصير غليظ وكيجه يارسى مقدارنه ياخود كيجه يارسندن برساعت صكرهجه
وقته دينورنته كه موهن دخى بومعنايه در مجلس وزننده يقال مضى وهن وموهن من الليل اى نحو من نصف الليل
او بعد ساعة منه ووهن وقت مزبوره كيرمك معناسنه در يقال وهن الرجل اذا دخل فى ساعة الوهن الايهان
همزه نك كسريله بودخى وقت مذكوره كيرمك معناسنه در يقال اوهن الرجل اذا دخل فى ساعة الوهن وبرآدمى
سست وضعيف قلمق معناسنه در يقال اوهنه اذا اضعفه التوهين تفعيل وزننده بودخى برآدمى سست وضعيف
قلمق معناسنه در يقال وهنه اذا اضعفه الواهن هانك كسريله والموهون سست وضعيف آدمه دينور
يقال رجل واهن وموهون وامرأة واهنة وموهونة اى ضعيف جمعى وهن كلور واوك ضميله الوهنانة واوك
فتحيله ايش ايشلمك بابنده تنبل اولان عورته دينور يقال امرأة وهنانة اى فيها فتور عند القيام الواهنة بركونه ريح
اسميدركه انسان پير اولدقده اموزلرنده ياخود بازولرنده ياخود اخدعين ديدكلرى طمرلرده حادث اولور ناسك
ريح طيار ديدكلرى ريحدر وقصه ايكويه دينوركه الك اشاغى ايكواوله جقدر على قول قفاده اولان اكورغه كميكنه
دينور وبازويه دينور وواهنة الفرس آتك كوكسنك اول ايكوسنه دينور الوهين امير وزننده شول كميه
دينوركه ارغادلر اوزره ناظر اولوب آنلرى ايشلمكه سوق واغرا ايدر اوله بناء امينى اوله جقدر الوين اين وزننده
سياه اوزمه دينور وين سكرى وزننده برموضع آديدر فصل الهاء الهبون باى موحده ايله
صبور وزننده اورمجكه دينور يقال نسجت عليه الهبون اى العنكبوت الهتن نتن وزننده والهتون قعود
وزننده والهتنان فتحاتله والتهتان تذكار وزننده يغمور بردن دوكلمك معناسنه در على قول بوهطل
ديدكلرى يغموردن زياده اولوركه يوره اولور ياخود متصل اولمق اوزره ضعيف ياغمق ياخود برساعت كسيلوب

صكره بنديا غمق اوزره ياغمق معناسنه‌در يقال هتنت السماء هتنا وهتونا وهتنانا وتهتانا من الباب الثانى اذا انصبت او هو فوق الهطل او الضعيف الدائم او مطر ساعة ثم يفتر ثم يعود التهاتن تفاعل وزننده هتن معناسنه‌در يقال تهاتنت السماء بمعنى هتنت الهاتن صاحب وزننده والهتون صبور وزننده وجه مذكور اوزره تقاطر ايدن سحابه دينور هتون لفظنك جمعى هتن كلور كتب وزننده وهاتنك جمعى هتن كلور ركع وزننده الهتمة دحرجه وزننده چوق سويلمك معناسنه‌در يقال هتمن الرجل اذا اكثر الكلام الهجنة غرفه وزننده كلامى معيوب ايدن عيب ومحذوره دينور يقال فى هذا الكلام هجنة وهى ما يعيبه وعلمده هجنه علمك اضاعتندن عبارتدر يقال احفظ علمك عن الهجنة اى الاضاعة وهجنه مصدر اولور هجين اولمق معناسنه كه سيذكر الهجين امير وزننده لئيم وفرومايه‌يه دينور يقال هو هجين اى لئيم و پدرى عربى و والده‌سى جاريه اولان على قول پدرى جهتى والده‌سى جهتندن خير واصيل اولان آدمه دينور جمعى هجن كلور هانك ضميله وهجناء كلور امراء وزننده وهجنان كلور بطنان وزننده ومهاجين ومهاجنه كلور شارحك بيانته كوره بونلر محاسن وملامح قبيلندندر مؤنثى هجينه‌در جمعى هجن كلور هانك ضميله وهجاين كلور وهجان كلور هانك كسريله يقال هو هجين وهى هجينة اى عربى ولد من امة او من ابوه خير من امه شارح ديركه بو جنسه عربك هجين اطلاقى روم وصقالبه جنسنك بياضلغنه قصد ايله‌در وهجين صوى وجنسى كريم اولميان يعنى اصطلاحمزده كحيل اوليمان آته و باركيره دينور يقال فرس و برذونة هجين اى غير عتيق ونه سود ونه آغوز اولان ميانه قويو سوده اطلاق اولنور يقال لبن هجين اى لا صريح ولا لبأ الهجنة هانك ضميله والهجانة امانه وزننده والهجونة عمومه وزننده هجين اولمق معناسنه‌در يقال هجن الرجل هجنة وهجانة وهجونة من الباب الخامس اذا كان هجينا الهجان كتاب وزننده كزيده شيئه دينور ومنه قول على كرم الله وجهه هذا جناى وهجانه فيه اى خياره وخالصه وجنا اغاجدن دوشور يلانمه‌يوه دينور وبو ضرب امثالدندر تمامى * اذ كل جان يده الى فيه * قوليدر منشأى بودركه جذيمة الابرش نام اميرك همشيره زاده‌سى عمرو هنوز طفل ايكن اتراندن نيجه اطفال ايله منار دوشورمكه چقوب رفيقلرى ابو منار بولدقلرنده اكل ايدوب عمرو طانيسى ايچون جيبنده حفظ ايدر ايدى بعد العود رفيقلرى تهى دست وعمرو جيبنده كتى چقروب كلام مزبورى ايراد ايده‌رك طايسنه عرض ايلدى وامام على بونى غزوه‌نك برنده فى مسلميندن اصلا برنسنه‌يه وضع يد ايلمديكنى بيان ضمننده ايراد ايلمشدر وهجان آق ويلو لطيف جمل وناقه‌يه دينوركه مايه تغيير اولنور يقال جمل هجان اى ابيض وناقة هجان اى بيضاء وصوبى وجنسى پاك دوه‌يه دينور بونده مذكر ومؤنث ومفرد وجمعى برابردر يقال جمل هجان وناقه هجان وابل هجان ويقال هجائن اى كرام وحسيب وكريم الاصل آدمه دينور يقال رجل هجان اى حسيب وطپراغى پاك وصوى‌يره دينور يقال ارض هجان اى كريمة الهجانة كتابه وزننده اسمدر حسيب واصيل اولمغه دينور يقال هو هجان اى بين الهجانة حسيب الهاجن صاحب وزننده برچاقشده آتشى چقمز اولان چقماغه دينور يقال زند هاجن اذا كان لا يورى بقدحة واحدة وقبل البلوغ اره ويرلمش صغيره‌يه دينور ووقتندن اول كبه قالمش كچى چبننه دينوركه بيجنه طوتمش اولور على قول مطلقا بيجنه طوتمش خبوانه دينور يقال عناق هاجن اذا كانت حملت قبل بلوغ السفاد او هو كل ما حملت قبل بلوغها الهاجنة والمتهجنة شول خرما اغاجنه دينوركه هنوز خرده وصغير ايكن يمش طوتمش اوله الهجن هانك فتحيله معانئ مذكوره‌دن مصدردر يقال هجن الزند وغيره هجنا من الباب الثانى والاول المهجنة مشيخه وزننده والمهجنى مرحبا وزننده والمهجنى ميمك فتحى وجيمك ضمى والفلرك قصر ومدى ايله بى خير ومنفعت قوم وجماعته وصف اولور المهجنة معظمه وزننده شول ناقه‌يه دينوركه بغايت صوبى پاك اولمغله صوبى معلوم اولان كندى بلادى بوغورلردن غيرى‌يه چكلمه يقال ناقة مهجنة اى ممنوعة الا من فحول بلادها لعتقها وهنوز يمش طوتمش تازه خرما اغاجنه دينور الاهجان همزه‌نك كسريله برآدمك صوى دوه‌لرى چوق اولمق معناسنه‌در يقال اهجن الرجل اذا كثر هجانه ايله و بوغور بنت لبون اولان ناقه‌يه آشمغله كه قاوب طوغورمق معناسنه‌در يقال اهجن الجمل الناقة اذا ضربها وهى بنت لبون فلقحت ونتجت واوغلانى وقيزى كوچك ايكن اولندرمك معناسنه‌در يقال اهجنوهم اذا زوجوهم صغارا التهجين تفعيل وزننده تقبيح معناسنه‌در يقال هجنه اذا قبحه الاستهجان برنسنه‌يى قبيح كورمك معناسنه‌در تقول انا استهجن فعلك اى استقبحه ويقال هذا مما يستهجن ذكره وفيه هجنة اى قبحة الاهتجان افتعال وزننده قيز صغيره ايكن اره ويريلوب وطئ اولنمق معناسنه‌در يقال اهتجنت الجارية على المجهول اذا وطئت صغيرة الاهجنة مصغر بنيه‌سيله شول اوغلانلره دينوركه هنوز صغار ايكن

كندى امثاللرى صغائره تزويج اولنمش اوله يقال غلمة اهيجنة اى اهلهم زوجوهم صغارا الصغائر الهدون قعود وزننده ديكمك وساكن وآرام اولمق معناسنه‌در يقال هدن الشىء هدونا من الباب الثانى اذا سكن الهدن عدن وزننده ساكن وآرام قلمق معناسنه‌در يقال هدنه هدنا اذا سكنه وچوجغى آويمق معناسنه‌در يقال هدن الصبى اذا ارضاه و برنسنه‌يى يره كومك معناسنه‌در يقال هدن الشىء اذا دفنه وقتل ايلمك معناسنه‌در يقال هدن فلانا اذا قتله التهدين تفعيل وزننده بودخى چوجغى آويمق معناسنه‌در يقال هدّن الصبى اذا ارضاه وبرآدمى بر برده اويالبوب اكلندرمك معناسنه‌در يقال هدّنه اذا ثبطه وسكنه الهدنة ثمره وزننده چسندى يغموره دينور يقال مطرت هدنة اى مطر ضعيف قليل الهدنة غرفه وزننده اسمدر بارشغه دينور يقال وقعت بينهم هدنة اى صلح وراحت وسكون وآسايش معناسنه‌در كه سيذكر المهادنة مفاعله وزننده مصالحه معناسنه‌در يقال هادنه اذا صالحه المهدنة مرحله وزننده بودخى راحت وسكون وحضور معناسنه‌در يقال هو على هدنة اى دعة وسكون التهادن تفاعل وزننده ايش يولنه كيروب راست ودرست اولمق معناسنه‌در يقال تهادن الامر اذا استقام الهيدان ميدان وزننده قورقق آدمه دينور يقال رجل هيدان اى جبان وبخيل ونادان آدمه دينور الهدان كتاب وزننده احمق وثقيل وكرانجان آدمه دينور يقال رجل هدان اى احمق ثقيل الهدن هانك كسريله اجوزاق خصب معناسنه‌در وبحرين قضاسنده برموضع آديدر الانهدان انفعال وزننده بركسه عزيمتندن فارغ اولمق معناسنه‌در يقال انهدن الرجل عن عزمه اذا فتر الاهدان همزه‌نك كسريله آتى برآندرمق معناسنه‌در يقال هدن الخيل اذا اضمرها المهدن محسن وزننده شول آته دينوركه مهده اقتدارنده اولان سكرتمك مايه‌سنى كتم ايدوب هنوز اظهار ايلامش اوله يقال فرس مهدن اذا كان قد كتم جريا لم يظهره الهيرون زيتون وزننده برجنس خرما اسميدر هارون اسم اعجميدر يعنى بر پيغمبر ذيشان اسميدركه حضرت موسى نك لا اتم برادريدر عليهما السلام شارح ديركه عبرانيه ده هارون محب ودوست ديمكدر هاران ابن تارح دركه حضرت ابراهيمك برادرى وحضرت لوطك پدريدر عليهما السلام الهرنوى هانك ونونك فتحى وقصر ايله ياخود هرنوه وزننده ياخود هرنوى ياى مشدده ايله برنوع نبات اسميدر على قول قرنوه كه قرن ماده سنده ذكر اولندى ياخود فلفله دركه بيردن اصغر دانه‌لردر وجع حلق وتليين بطن ايچون نافعدر م دائده شجر عودك ثمريله وبعضنده قلمك ايله مبين در الهرشن شين معجمه ايله زبرج وزننده آوردلرى كگكش آدمه دينور يقال رجل هرشن اى الواسع الشدقين الهوزن زاى معجمه ايله جوهر وزننده توزه دينور غبار معناسنه وقوش آديدر و برجماعتك پدرى اسميدر هوازن هاى مفتوحه ايله برقبيله آديدر التهكن تفعل وزننده پشيمان ايلمك معناسنه‌در يقال تهكن عليه اذا تندم الهلبون بردون وزننده برنبات معلوم اسميدر تركيده قوش ايمزى ديدكلرى نباتدر حار ورطب وجماعى مقوى در هلينيه جهينه وزننده برخاتون اسميدر الهيمنة طره وزننده برآدم دعا ايلدكدنصكره آمين ديمك معناسنه‌در يقال هيمن الرجل اذا امّن اى قال آمين شارح ديركه بونك اصلى امّن تأمينا ايدى ميم مشدده‌نك بريسى يايه منقلب وهمزه دخى هايه مبدل اولدى وهيمنه قوش قسمنك بريسى اوزره قناد قاقوب پرواز لمق معناسنه‌در يقال هيمن الطائر على فراخه اذا رفرف و برنسنه اوزره حافظ ونگهبان اولمق معناسنه‌در يقال هيمن على كذا اذا صار رقيبا عليه وحافظا المهيمن ميم اولانك ضمى وثانيه‌نك كسرى وفتحيله اسماء حسنادن براسم شريفدر مؤمن معناسنه كه غيرى خوف وخشيتدن امين وآزاده ايديجى ديمكدر وبونك اصلى مأمن ايدى كه همزتينله ايماندن اسم فاعلدر همزهٔ ثانيه يايه قلب اولندقدنصكره همزهٔ اولى هايه ابدال اولندى وبعضلر عندنده امين معناسنه‌دركه اصلى مؤتمن درايمانندن مفيعل در وعلى قول مؤتمن معناسنه‌در معتمد وزننده ياخود شاهد معناسنه‌در شارح ديركه هيمنه طائردن مأخوذدركه مرجعى قيام على الشىء معناسيدر بناء عليه بيضاوى الرقيب الحافظ لكل شىء عبارتيله تفسير ايلمشدر الهميان هانك كسريله اوجقور دينورتكه معناسنه وقوشغه دينور منطقه معناسنه ودغارجغه دينوركه ايچنه زاد وزواده قيوب بله حلارلر جمعى همايين كلور يقال هميان العجر وهما بين عجر وهو كيس للنفقة يشد فى الوسط وهميان بن قحافة السعدى شاعر مشهوردر وبونده هاء مضمومه ايله زباز ده‌در ياخود تثليثى جائزدر همانه هانك ضميله بغداد قضاسنده برقريه آديدر هيمنه جهينه وزننده بنت خلف دركه صحابيه‌در الهن هانك فتحى ونونك تشديديله والهنين انين وزننده اغلمق معناسنه‌در يقال هن الرجل هنا وهنينا من الباب الثانى اذا بكى و برنسنه‌يه آرزوو اشتياقله رقت

ایدوب چکرنمك معناسنه دریقال هنّ الیه اذا حنّ الهنانة نون مشدده ایله والهنانة ثمامه وزننده کوزك
ایچنده سیاهنك الی یانده اولان یاغه دینـور وکیکده قالمش ایلك بقیه سنه دینور ودوه قسمنك بدننده اولان سموزلك
وتاب وقوت مایه سنه دینـور الاهنان همزه نك کسریله دوه یی قوتلندروب تاولندرمق معنـاسنه دریقال
اهنّ الله الجمل ای صیره قویا المهنون قوتلنوب طـاولنمش ارکك دوه یه دینور یقـال اهنه الله فهو مهنون
و بو غیرقیـاس اوزره دراحمه الله فهو محموم قبیلندر الهنّة عنبه وزننده کرپی دیدکلری جانوردن بر نوع آدیدر
هونین هاء مضمومه ایله بر بلده آدیدر هنّ هانك فتحی ونون مشدده نك کسریله یمنده برقریه در الهن هانك فتحی
ونونك تخفیفیله نسوان فرجنه دینـور و بونك اصلی عند البعض هنّ ایدی نونك تشدیدیله ومصغرنده هنین دینور
مؤلف بونی هنو ماده سنده دخی رسم ایلمشدر هاهنا هانك ضمی ونونك تخفیفیله وهاهنا هانك ضمی ونونك
تشدیدیله وههنا الفك حذفی ونونك تشدیدیله ظرف مکاندر یقـال تنحّ هاهنا وهاهنا وههنا ای ابعد قلیلا
یعنی شور اجغه واردیمکـدر هاء حرف تنبیهدر وبعضلر دیدیکه سویلنك آدمه ههنـا وهنادینـور هالرك ضمی
ونونلرك تخفیفیله که قربه اشـارتدر شورا جغه کل دیمکدر وحظ یمدیکك کسیه ههنا وهنادینـور هالرك فتحی
ونونلرك تشدیدیله که بعیده اشـارتدر اوته یه واردیمکدر و بومعنا بابنـده دخی مذکوردر الهنزمن نون وزای
معجمه ایله جردحل وزننـده جماعت انسانیه دینور که برمحده مجتمع وهمنشین اوله لر و بو فارسی هنجمن یاخود
انجمن معربیدر که مجمع ناس معناسنه در الهون هانك ضمیله والهوان سحاب وزنـنده والمهانة امانه
وزنـنده خوار وذلیل اولمق معنـاسنه دریقال هان رجل یهون هونا وهوانا ومهانة اذا ذل وهون ومهانة خزی
وفضیحه وخاکساری معنـاسنه دریقـال وقع فی الهون والمهانة ای الخزی وهون اسماء ندر هون بن خزیمة بن
مدرکه برقبیله پدریدر وهون مطلقـا خلق ومخلق معناسنه مستعملدر تقول مادری ای الهون هوای ای الخلق
الهون عون وزنـنـده برنسنه سهل وآسان اولمق معنـاسنه دریقال هان علیه الامر یهون هونا اذا سهل ووقار
وتانی وسکینه معنـاسنه در ومنه تقول امش علی هونك ای علی رسلك وحقیر وکمقدر اولان نسنه یه دینور یقـال شیء
هون ای حقیر الهین والهین میت ومیت وزنلرنده قولای وآسان نسنه یه دینور یقـال امر هین وهین ای سهل
ثانی اولدن مخففدر ووقار وسکونتی اوزره اولان لکرلو آدمه دینـور بعضلر دیدیکه تشدیدایله هواندن
مأخوذدر که ذلت معنـاسنه در ومخففه لین وسکون معناسنه ندر یقال رجل هین وهین ای ساکن متئد او المشدد
من الهوان والمخفف من اللین و ... لی سید کبی هیون ایدی الاهون اسهل وزننده که سهل وآسان
نسنه یه دینـور جمعی اهوناء کلر انصباء کبی یقال هواهون علیه ای اسهل و بو اسم فاعلدر التهوین تفعیل
وزنـنـده برنسنه یی سهل وآسان قلمق معنـاسنه در یقـال هونه الله ای سهله وتخفیف معناسنه دریقال هوّنه
اذا خففه و برنسنه یی استحقار ایلمك معنـاسنه در یقـال هوّن الشیء اذا اهانه الاهانة همزه نك کسریله
والاستهانة والتهاون تفاعل وزنـنـده بونلرده برنسنه یی حقیر کورمك معنـاسنـدر یقـال اهان الشیء
واستهان به وتهاون اذا استحقره الهونة هـانك فتحی وضمیله تانی ووقار اوزره اولان آغر مشربلو خاتونه
دینـور که هون مؤنثیدر یقـال امرأة هونة ای متئدة الهینة هـانك کسریله هون کبی معتدلانه وقار وسکونت
وآهستکی معناسنه دراصلی هونه ایدی ومنه تقول امش علی هینتك وهونك ای علی رسلك الاهون احمد وزننده
بر رجل اسمیدر وسلفده یوم اثنین اسمیدر که دوشنبه کوننك آدیدر الهاون واوك فتحیله والهاون واوك ضمیله
والهاوون طاووس وزننده معروف ظرفدر که ایچنده فلفل مقوله سی نسنه دق وسحق اولنور لسانمزده دخی
هاون تعبیر اولنور شارحك بیاننه کوره فارسیدن معربدر لکن توافق لغتین اولمق اغلبدر واصللری هاوون ایدی
فاعول وزنـنـده المهاونة مفـاعله وزننده رفق وسهولتله معامله ایلمك معنـاسنه در یقال هو یهاون نفسه
ای یرفق بها المهوئن مطمئن وزننده وهمزه نك فتحیله جائز در مکان بعید معنـاسنه در علی قول اوبرقیه دینور
هو بنان اطمنان وزننده صحراء وبیابان ککبش اوله رق اوتورا قلو الحق اولمق معنـاسنه در یقـال اهوأنّت
المفازة اذا اطمأنت فی سعة فصـــــــــل الیاء التحتیه الیتن یانك فتحی وتای فوقیه نك سکونیله چوجق
طوغرکن ایاقلری اللرندن اول چقمغه دینور که ترس طوغمق تعبیر اولنور نته که همزه ایله ائتن دخی بو معنایه در یقـالی
خرج الولد یتنا وهوان تخرج رجلا المولود قبل یدیه الایتان همزه نك کسریله والتیتین تفعیل وزننده خاتون
چوجغی ترس طوغورمق معنـاسنه در یقال ایتنت المرأة الولد و یتنته اذا ولدته یتنا المؤتن محسن وزننده والمؤتنة
محسنه وزننده چوجغی ترس طوغورن خاتونه دینور المیتون ترس طوغمش ولده دینور و بو شاذ در قیاس اولان

مؤتن

مؤتن اولمقدر مکرم وزنـنـده زیرا فعلی ایتـاندر الیرون صبور وزننده فیل دیدکلری حیوانك دماغنه دینور که زهر
قاتلدر ودابه قسمنك تربنه دینور وارکك حیوانك منیسنه دینور یزن یانك وزای معجمه نك فتحیله بر وادی اسمیدر
و بو علمیت ووزن فعل علتلریله غیرمنصرفدر زیرا اصلی یزأن ایدی همزه ایله ومنه رمح یزأنی ویزنی قبیله سندن
بر بطن اسمیدر ابو الخیر مرثد التابعی وابو التقی هشام بن عبد الملك المحدثا کامنسوبلردر ذویزن ملوك حمیردن
بر ملك لقبیدر یزن دیدکلری وادیء مذکوری حمایت ایلدیکیچون ملقب اولمشدر الیسن فتحتینله اسن
معناسنه درکه آچلمدق قیونك بخـارندن ورایحه سی تأثیرندن بیخود اولمقدن عبـارتدر یقـال یسن الرجل یسنا
من الباب الرابع یعنی اسن یاسین اسمدر سین ماده سنده ذکر اولندی الیفن یانك وفانك فتحیله پك یاشلو پیر
وسالخورده آدمه دینور یقـال رجل یفن ای شیخ کبیر ودرت یاشنه کرمش صغر طانه سنه دینور و بر موضع آدیدر
وهر فنونه آکاه وماهر آدمه دینور جمعی یفن در یانك ضمیله یقـال هو یفن ای متفنن الیفنة فتحاتله صغر اینکنه
علی قول کبه اولانه دینور الیقن یانك فتحی وقافك سکونیله وفتحیله برنسنه یی شبهه سز حقیقت وجهیله
بیلمك معناسنه درکه کرچکدن بیلمك تعبیر اولنور یقـال یقن فلان الامر یقنا و یقنا من الباب الرابع اذا علمه وتحققه
شارح دیر که مصباحك بیاننه کوره نظر واستدلالدن حاصل علم وادراکه اولمغله علم باری تعالی یه اطلاق اولنمز
و بو معرفتك فوقنده اولمغـله معرفة الیقین تعبیر اولنمز و یقن فتحتینله یقین معنـاسنه در ازاحة شك وکماندن
عبارتدر مراد شك وتردد مقابلیدر یقال علمه یقنا ای لیس فیه شك الایقان همزه نك کسریله والتیقن تفعل
وزننده والاستیقان بونلرده برنسنه یی تحقیق وجهله بی شبهه بیلمك معناسنه در یقال ایقنه وایقن به و یتقنه
واستیقنه واستیقن به اذا علمه وتحققه الیقن یانك فتحی وقافك حرکات ثلاثیله والیقنة فتحاتله شول آدمه دینور که
هر ایشتدیکی نسنه یی ایقـان ایدر اوله المیقان محراب وزنـنده بودخی یقنه معناسـنه در مؤنثی میقانه در شذوذ
اوزره یقال رجل یقن مثلثة القـاف و یقنة ومیقان اذا کان لایسمع شیئا الا ایقنه الیقین یانك فتحیله برنسنه یی شك
وشبهه سز اعتقـاد صحیحله بیلمه یه دینور که علمك صفـاتندندر فی الاصل مصدر یاخود اسم فاعلدر مبالغة وصف
واطلاق اولنمشدر یقـال علمه یقینا وعلم یقین وعلم الیقین ای لیس فیه شك واولو مه اطلاق اولنور وهاشم بن یقین
محدثدر یافین قدس قضـاسنده برقریه آدیدر الیقن نجل وزننده برنسنه یه پك دوشکون حریص اولان
آدمه دینور یقـال رجل یقن به ای مولع به ذو یقن فتحتینله برصو آدیدر الیمن یانك ضمی ومیمك سکونیله
والمیمنة میسره وزننده برکت معناسنه درکه قوتلو وفرخنده اولمقدن عبـارتدر نحس وشؤم مقـابلیدر یقال یمن
فلان علی قومه کعلم ویمن کعنی یعنی مجهولا ویمن کجعل ویمن ککرم یمنا ومیمنة اذا کان مبارکا المیمون والایمن
همزه نك ومیمك فتحیله والیامن صاحب وزنـنـده والیمین امیر وزننده قوتلو وفرخنده نسنه یه دینور ایمن
لفظنك جمعی ایامن کلور ومیمونك جمعی میامین کلور التیمن تفعل وزننده برنسنه ایله تبرك ایلمك معناسنه درکه
آنکله قوتلولنمق وآنی قوتلو عد واعتبار ایلمکدن عبارتدر یقـال تیمن به اذا تبرك به واولمك معناسنه مستعملدر
قبرده صاغ جانبه یاتمق تصوریله مبنی در یقـال تیمن فلان اذا مات ومیتی قبرده صاغ یانته یاتورمق معناسنه در
یقال تیمن بالمیت اذا وضعه فی قبره علی جنبه الایمن و یمن مملکتنه نسبت ادعا ایلمك معناسنه درکه بن یمنلویم دیمکدن
عبـارتدر یقـال تیمن الرجل اذا انتسب الی الیمن مترجم دیر که تیمن برایشه صاغ طرفیله وصـاغ طرفندن باشلمق
معنـاسـنه در ومنه الحدیث انه علیه السلام یحب التیمن فی جمیع امره ما استطاع کذا فی النهایة الاستیمان بودخی
برنسنه ایله تبرك ایلمك معناسنه در یقـال استیمن به اذا تبرك به و برآدمه یمین و یرمك معنـاسـنه در یقـال استیمنه
اذا استحلفه ایمن الیمین اضمن الضمین وزننده زیاده سیله یمن و برکتلو وقوتلو معنـاسـنه در فضل ومبالغه یی
متضمندر ومنه یقال قدم علی ایمن الیمین ای الیمن الیمین امیر وزننده صاغ اله دینور یسار مقـابلیدر جمعی ایمن
کلور افلس وزنـنده وایمان کلور وایامن کلور که ایمندن جمع الجمعدر وایامین کلور که ایماندن جمع الجمعدر و یمین خیر
و برکت معناسنه مستعملدر زیرا عربلر خیر و برکتی یمینه نسبت ایدرلر یقال هو من اهل الیمین ای البرکة و یقـال به
یمین ای برکة وزور وقوت معناسنه مستعملدر زیرا صاغ صولدن قوتلو اولور قال الشارح ومنه قوله تعالی فراغ
علیهم ضربا بالیمین ای بقوة وقوله تعالی کنتم تأتوننـا عن الیمین ای تخدعوننا باقوی الاسباب اومعناه تأتوننا
من قبل الشهوة پس معنای اوله کوره قوتدن کنایه اولور وثانی یه کوره یمین طرفندن مأخوذ اولور زیرا صاغ جانب
جکر موضعی اولوب وجکر اراده وشهوت منبعی وموطنه سبدرنته که یورك صول طرفده اولوب وآنده اول کیفیت
شائبه سی اولمز و یمین آند وقسم معنـاسـنه در و بو مؤنثدر جمعی ایمن کلور افلس وزنـنـده وایمـان کلور سلفده

عربلرعهد وحلف خصوصنده صاغ النى رفيقنك صاغ النه ضرب ومسح ايلدكلرى علاقه سيله حلف وقسمه
يمين اطلاق اولندى اليمن يانك فتحى وميمك سكونيله صاغ جانبه كتمك معناسنه در حرف باء ايله متعدى
اولور يقال يمن به يمن ويامن بقلب الياء الفا يمنا من الباب الرابع اذاذهب به ذات اليمين و برآدمك يا برنسنه نك
صاغ طرفندن كلمك معناسنه در يقال يمنه و يمنه يمنا من الباب الثالث والرابع اذاجاء عن يمينه مؤلف كتنعه
عنوانيله تقييد ايلمكله عادتى اوزره باب ثالثدن اولوركه شرطى مفقود در الميامنة مفاعله وزننده بودخى صاغ
طرفه كتمك معناسنه در يقال يامن الرجل اذاذهب ذات اليمين و يقال يامن به اذاذهب به ذات اليمين و يمن مملكتنه
كلمك معناسنه در يقال يامن الرجل اذااتى اليمين التيمين تفعيل وزننده والتيامن تفاعل وزننده بونلرده صاغ طرفه
كتمك معناسنه در يقال يمن فلان وتيامن اذاذهب ذات اليمين وتيمن تهنئه وتبريك معناسنه در يقال يمن عليه
اى برك اليمنه يانك فتحيله واليمن فتحتيله صاغ جانبه دينور يسره و يسار مقابليدر بونلرده تذكير جانب وتأنيث
ناحيه اعتباريله در يقال اخذ يمنة و يمناى ناحية يمين و يمن فتحتيله بلادغوردن قبلهٔ مكرمه نك صاغ طرفنده اولان
مملكت معروفه اسميدر وهو يمنىّ و يمانىّ و يمان وقوم يمانيةٌ و يمانون مثل ثمانيةٍ وثمانون وامرأة يمانيةٌ شارح ديركه
عند البعض الف تثقيل يادن عوض اولمغله البته ياى مخففه ايله يمانى ديمك لازمدر و بونده حذف يا ايله يمان دخى
دينور وعند البعض الف تأكيد نسبت ايچون داخل اولمغله بنه ياء مثقلا باقى اولور و بونده قياس يمنىّ ديمكدر غير
قياس اوزره الى يادن عوض ايلديلر بعضلر الفك قبل الياء دخولنى اعتبار ايله تثقيلى انكار ايلديلر و بعضلر بعد
النسبة دخولنى اعتبار ايلمريله حذفنى تجويز ايلديلر الايمان همزه نك كسريله يمن اولكسنه كلمك معناسنه در
يقال ايمن الرجل اذااتى اليمن التيمنىّ تانك وميمك فتحى ويانك تشديديله يمن اولكه سنك افق واطرافنه اطلاق
اولنور شارح ديركه لسان العربده ياى نسبتسز مرسومدر ونسبتى تيمنىّ اولمق اوزره مرقومدر الايمن همزه نك
وميمك فتحيله ايشى صاغ اليله طوتان آدمه دينور يقال رجل ايمن اذاكان يصنع بيمناه و برموضع اسميدر ايمن الله
همزه نك فتحى وميمك ونونك ضميله وايم الله نونك حذفيله و بونلرده همزه لرك كسريله زبانزده در وايمن الله
همزه نك وميمك فتحيله و بعضا همزه نك كسريله وايم الله همزه نك وميمك كسريله و بعضلر بونلرك همزه لرى
همزهٔ وصل اولديغنه ذاهب اولديلر وهيم الله هانك فتحى وميمك ضميله وام الله همزه نك فتحى وميمك حركات
ثلاثيله وام الله همزه نك كسرى وميمك ضمى وفتحيله ومن الله ميمك ضمى ونونك كسريله ومن الله ميمك
ونونك حركات ثلاثلريله وم الله ميمك حركات ثلاثيله وليم الله لامك فتحيله كه ابتدائيه در وليمن الله كذلك
لام مفتوحه ايله بونلرك مجموعى قسم موضعنه اسملردر ايمن الله قسمى تقديرنده در سائرلرى آندن مختصر ومخففدر
شارحك بيانه كوره ايمن كلمه سنك همزه سى عند البصريين وصلدر بركت معناسنه اولان يمندن مأخوددر
وعند الكوفيين همزهٔ قطعدر زيرا يمينك جمعيدر ايمن اذرح وزننده بررجل اسميدر بنيامين اسرافيل وزننده
يوسف عليه السلامك برادرى اسميدر ابن يامين ديمك غلطدر وحذيفة بن اليمان اصحابدندر يمن يانك ضميله
ويمن فتحتيله ويامن صاحب وزننده ويامين اسماء رجالدندر و يمن يانك ضميله برصو آديدر الميمون برنهر
اسميدر وذكره اطلاق اولنور وميمون بن خالد الحضرمىّ بركسه دركه بزبكه اكا نسبت اولنور يمين زبير وزننده
برحصن آديدر اليمانيةٌ رفاهيه وزننده برنوع آرپه اسميدركه سنبله سى قزل اولور الميمن معظم وزننده يك اوغورلو
خجسته آدمه دينوركه دائما يمن و بركت پيدا ايدر اوله يقال رجل ميمن اى يأتى باليمن والبركه اليمنةُ غرفه وزننده
برچشيد يمن قماشنك اسميدر ينه يانك ونون مشدده نك فتحيله ابو عبد الرحمن الحمراوى اسميدركه مصر
فتحنده حاضر اولمشدر مصرده حمام ينه اكا مضافدر وعبد العزيز بن ابراهيم بن ينه روايت حديث ايلدى
يون يانك وواوك فتحيله يمنده برقريه آديدر يوان سحاب وزننده اب اصفهان يانده برقريه در يونان
يانك ضميله بعلبك قضاسنده برقريه در و برذعه ايله بيلقان بيننده برقريه در اليونانيون سلفده برقوم وطائفه
ايديكه حالا منقرض اولديلر شارحك بيانه كوره يونان بن يافث بن نوح عليه السلام نسلندن ايدى
يونا زمين آلره مضافدر يين يانك فتحيله ضاحك وضو يخك نام جبللر بيننده برصو يا بر وادى اسميدر

باب الهاء ❁ فصل الهمزة ❁

الابه همزه نك فتحى و بانك سكونيله وفتحيله برنسنه يى فهم وتعقل ايلمك على قول اونودلمشيكن تذكرايله درخاطر
ايلمك معناسنه در يقال ابه له وبه وابه له وبه ابها وابها من الباب الثالث والرابع اذافطن اونسيه ثم تفطن له
ويقال هولايؤبه له اى لايلتفت يعنى اول نسنه ناچيزلكندن ناشى التفات واحتفاله لايق دكلدر و بوملازمت

علاقه سيله مجازدر التأبيه تفعيل وزننده برنسنه يى برآدمه تنبيه وتفهيم ايلمك معناسنه در تقول ابهته اى
نبهته وفطنته و برآدمه برنسنه ايله بدكمان اولوب متهم قلمق معناسنه در يقول ابهته بكذا اى ازننته الابهة
سكره وزننده عظمت و بهجت ومهابت ووجاهت معناسنه در يقال ماعليه ابهة الملك اى عظمته وبهجته
وكبر ونخوت معناسنه در يقال هوذوابهة اى كبر ونخوة التأبه تفعل وزننده تكبر ايلمك معناسنه در يقال تأبه
الرجل اذاتكبر وعلو جناب سببيله برنسنه دن تنزه وتعظم ايلمك معناسنه در و بوعن حرفيله صله لنور يقال
تأبه عن كذا اذاتنزه وتعظم الابهّ فتحتيله وهانك تشديديله كه بوغوق سسلى آدمه دينور ابح معناسنه در موضع
ذكرى بهه ماده سيدر جوهرى وهمندن ناشى بوراده ايراد ايلدى شارح ديركه جوهرى بهه ماده سنده دخى
ذكر ايلمشدر بوراده ذكرى اختلاف قولينه مبنى در التأته تفعل وزننده تعته معناسنه دركه معتوه وفرتوت
اولمقدن عبارتدر فرتوتلمك تعبير اولنور يقال تأته الشيخ اى تعته الاده فتحتيله برجماعتك ميانه لرنده اولان ماده
رأى واحد اوزره مجتمع وقرارداده اولمق حالتنه دينور الازهوة نون وزاى معجمه ايله قندأوه وزننده كبر وعجب
رخود بينلكه دينور يقال به ازهوة اى كبر وعجب شارح ديركه بوزهو ماده سندن اولمغله موضع ذكرى اورادر
الافه همزه نك فتحى وفافك سكونيله طاعت معناسنه در فاه لفظندن مقلوبدر الالاهة كتابه وزننده والالوهة
عمومه وزننده والالوهية عبوديه وزننده قوللق ايلمك عبادت معناسنه در يقال اله الرجل الاهة والوهة والوهية
من الباب الرابع اذاعبد عبادة ومنه لفظ الجلالة يعنى مستجمع جميع صفات اولان اسم جلاله بوماده دن مأخوذدركه
اصلى اله ايدى منكرا فعال وزننده مألوه معناسنه دركه معبود ديمكدر كتاب مكتوب و بساط مبسوط معناسنه
اولديغى كبى ولفظهٔ جلاله حقنده علماء كرامك يكرمى اقوال مختلفه لرى واردر واله وجه مذكور اوزره معبود
معناسنه اولمغله بت پرستلرك معبود اتخاذ ايلدكلرى اصنام باطله كندى عند واعتقادلرنده اله اولور والاهة كتابه
وزننده اسم اولور الهانية كبى كه همزه نك ضميله در معبودلق معناسنه كه تكريلق تعبير اولنور يقال الصنم اله عند
متخذيه بين الالاهة والالهانية شارح ديركه حضرت واجب الوجود جل شانه ذات اجل واعلاسنده عقول
وافهام واوهام متحير اولديغى كبى ذات اعظمنه دال اولان اسم شريفنده دخى متحير اولديلر لكن اصح اقوال علم
وغير مشتق اولمسيدر مترجم حقير ديركه اللهم لفظنده بعض اهل تحقيق ديديلركه عند البصريين اصلى يا الله
اولوب كثرت استعمالدن ناشى حرف نداء حذف وآخرينه ايكى ميم تعويض وادغام اولندى ميمك تعويضنك وجهى
بودركه ميم حروف غنه دندر و ياء حرفى اسكان اولندقده ميم كبى مخرجى خيشومه قريب اولور زيرا ميمدن و يادن
خيشومده برصوت حاصل اولور كه اكا غنه ديرلر پس بينلرنده مناسبت اولمش اولور ومحذوف يا ايله الف اولمغله
آنلردن ايكى ميم تعويض اولندى وتبركا باسمه تعالى ميم آخره الحاق اولندى ميم مشدده نك اوله
ادخالى متعذردر مكر تخفيف اولنه اوصورتده ايسه محذور نفى لازم كلور وميم تعويضى يمندن حمرفيله سى لغتنده
حرف تعريفدر تنه كه طاب الهواتركيبنده طابم هوادير لركلمهٔ نداء ايسه تعيينه بلكه مع القصد تعريفه دلالت ايدر
تنه كه صاحب لباب تنصيص ايلمشدر پس بومناسبته مبنى ميم اختيار اولندى وتكرارى مؤدى اولديغيچون ال
تعويض اولنمدى و بعض محققيندن منقولدركه اللهم لفظى مجتمع دعادر زيرا لفظهٔ جلاله اسم جامع اولديغندن
بشقه ميم حرفى واو كبى اداة جمع در پس بونكله دعا ايلمك جميع اسماء الهيه ايله دعا ايلمك اولور كذلك حساب
جمل كبير اوزره ميم لفظى يعنى زبر و بينات اعتباريله طقسان عدده دلالت ايدر وسطنده اولان يا ابجد حسابيله
اوندر وقرأنده مبين اسماء حسنى يوزدركه يوزنجى اسم جامعدر بوجهتله ينه جمعيتى متحقق اولور ولفظهٔ جلاله نك
تفصيل مباحثى بحر العلوم نام تفسيرده وتواهد سبوطيده واوثل بيضاويده مبسوطدر الالاهة كتابه وزننده
جزيره ده برموضع آديدر و يلانه دينور حيه معناسنه و بنلره دينور اصنام معناسنه و يكى آيه دينور هلال معناسنه
وكونشه اطلاق اولنور و بونده همزه نك حركات ثلاثيله زبانزده در الاليهة سفينه وزننده بودخى كونشه
اطلاق اولنور التأله تفعل وزننده قوللغه دورشمك معناسنه در يقال تأله الرجل اذاتعبد وتنسك التاليه
تفعيل وزننده برآدمه قوللق ايتدرمك معناسنه در يقال آله فلانا اذاعبده الاله فتحتيله حيران اولمق
معناسنه در يقال اله الرجل الها من الباب الرابع اذاتحير و برآدمك يا برنسنه نك حسرتنه باخود محنته صبر
وتحمل ايلموب پك جزع واضطراب ايلمك معناسنه در يقال اله على فلان اذااشتد جزعه عليه وخوفدن
ناشى بركمسنه يه پناه كتوروب صغنمق معناسنه در يقال اله اليه اذافزع اليه ولاذ الاله همزه نك فتحى ولامك
سكونيله برآدمه باورلك ايدوب برحادثه دن تخليص وتأمين ايلمك معناسنه در يقال الهه الها من الباب الاول

مطلب

اذا اجاره وآمنه الامه فتحتیله اوتمق معناسنه‌در یقال امه الشیء امها من الباب الرابع اذا نسیه
واقرار ایلمك معناسنه‌در یقال امه الرجل اذا اعترف الامه همزه‌نك فتحی ومیمك سكونیله عهد و پیمان ایلمك
معناسنه‌در یقال امه الیه امها من الباب الاول اذا عهد وقیون قسمی امیهه دیدكاری علته اوغرامق معناسنه‌در یقال
امهت الغنم علی المجهول وامهت امها من الباب الرابع اذا اصابتها الامیهة الامیهة سفینه وزننده قیون قسمنه عارض
اولان جدری علتنه دینور كه كوده‌سنده سراپا سیوجلر ظهور ایدر وامیهه امه كبی مصدر اولور قیون قسمی علت
مذكوره‌یه مبتلا اولمق معناسنه یقال امهت الغنم امها وامیهة اذا اصابتها الامیهة واول علته اوغرامش قیونه
دخی امیهه دینور المأموهة والمؤمهة معظمه وزننده بونلرده امیهه معناسنه‌در المأموه عقل وادراكنه
خلل كلمش آدمه دینور یقال امه الرجل علی المجهول فهو مأموه ای لبس معه عقله الامهة همزه مضمومه ایله
قبره وزننده انایه دینور مادر معناسنه‌در كه ام دخی دینور علی قول امهه ذوات عقولدن اولمیانه مخصوصدر جمعی
امهات كلور مترجم دیر كه مصباحك بیاننه كوره ام ماده‌سنده درت لغت مستقله واردر بری ام‌در همزه‌نك ضمیله
ثانی ام‌در همزه‌نك كسریله ثالث امه‌در رابع امهه‌در پس امات وامهات مخصوص لغتلر اولمغله احدهما آخرك
اصلی دكلدر بوجهتله حذف وزیاده دعواسنه حاجت بوقدر التأمه تفعل وزننده بر آدم بر خاتونی انالق ایدنمك
معناسنه‌در یقال تامه اما اذا اتخذها الانه همزه‌نك فتحی ونونك سكونیله والانوه قعود وزننده ثقلت
وتعبدن ناشی هارهار صولیمق معناسنه‌در یقال انه الرجل انها وانوها من الباب الثانی اذا انح وحسد ایلمك
معناسنه‌در یقال انه فلانا اذا حسده الانه عجل وزننده حاسد كسبه دینور یقال رجل انه ای حاسد اوه جیر
وحیث واین وزنلرنده وآه همزه‌نك مدی وهانك كسریله واوه همزه‌نك فتحی وواو مشدده‌نك كسریله واو
همزه‌نك فتحی و بلاهاء واو مشدده‌نك كسریله كه هاء محذوفدر واوه همزه‌نك وواو مشدده‌نك فتحی وهانك سكونیله
واووه طالوت وزننده وآه الفك مدی وهانك منوناً كسریله واو همزه‌نك مدی وواوك منوناً و بلاتنوین
كسریله واوتاه همزه‌نك وواو مشدده‌نك فتحی وتاء زیاده‌سیله واویاه همزه‌نك مدی وواوك فتحی و یاء مشدده
زیاده‌سیله كه مجموعی اون اوچ لغتدر بر كلمه‌در كه شكایت وتوجع عندنده یعنی غم واندوهدن شكایت وقتنده كذلك
خسته اولدقده یاخود بر عضودر دنك اولوب آغریدقده تفوه اولنور اسانمزده آه ایله واوه ایله واوف ایله تعبیر اولنور
الاوه همزه‌نك فتحی وواوك سكونیله والتاویه تفعیل وزننده والتأوه تفعل وزننده آه ایلمك واوه دیمك معناسنه‌در
یقال آه الرجل یؤوه اوها واوه وتاوه اذا قال اوه وهی كلمة یقال عند الشكایة والتوجع الاواه شداد وزننده علم
یقین صاحبی آدمه اطلاق اولنور یاخود اجابت دعایه موقن اولانه یاخود كثیر الدعاء اولان متضرع آدمه یاخود قلبی
یوفقه صاحب رحم ورقت آدمه یاخود فقیه وعالم آدمه اطلاق اولنور یاخود مؤمن دیمكدر و بو لغت حبشه‌در
یقال رجل اواه ای موقن اوموقن الدعاء اجابته او كثیر الدعاء او الرحیم الرقیق او الفقیه او المؤمن شارح دیر كه اواه
چوق آه ایدن كمسه دینور معانیء مزبوره‌ده مجازاً مستعملدر ملازمه علاقه‌سیله الاهة حاله وزننده قبرامق
عارضه‌سنه دینور حصبه معناسنه‌نه كه چچك عارضه‌سنه ماهه دینور الاهة همزه‌نك وهاء مشدده‌نك فتحیله
محزون اولمغه دینور تحزن معناسنه‌در الاه همزه‌نك فتحی وهانك تشدیدیله والاهة كذلك همزه وهاء مشدده ایله
درد یاخود غم وحزن سببیله آه واه ایلمك معناسنه‌در یقال اه الكئیب اها واهة من الباب الاول اذا توجع فقال آه
اوهاه التأهه تفعیل وزننده والتاهه تفعل وزننده اهه معناسنه‌در یقال اهه الرجل وتاهه بمعنی اه ایه
همزه‌نك وهانك كسر اوزره بناسیله وایه همزه‌نك كسری وهانك فتح اوزره بناسیله وایه همزه‌نك كسری
وهانك منوناً كسریله اسم فعل امردر استزاده واستنطاق ایچوندر یعنی بر كمسه‌دن ایشلدیكی ایشك یاخود
سویلدیكی سوزك زیاده ایلمسنی طلب ایچوندر برازدخی ایشله و برازدخی سویله دیمكدر حالا بر آدم بر دلنشین سوز
سویلدكده مخاطبه خوش كلكله تمام اقبال ایدوب ابوها ابوها دیه‌رك استزاده ایدر زاینشه ابوها قولمزایه محرفدر
اشو ایه كلمه‌سی كه كسر وفتح اوزره مبنی‌در اكر مابعدینه موصول اولورسه منون اولوب ایه حدثنا دینور ومتكلمه
خموش وساكت اول دیمك مراد اولورسه ایها دینور هانك نصبیله وایه دینور هانك فتحیله مترجم حقیر دیر كه بو ماده
فی الاصل اصواتدندر مصدره انتقال ایلمشدر ایها وویها وواها كبی كه منصوبلردر وكمی مصدردن اسم فعله
انتقال ایلمشدر ایه كبی تفصیلی شیخ رضی شرحنده مبسوطدر ایه همزه‌نك كسری وهانك سكونیله كلمهٔ زجردر
بسك معناسنه یعنی تكلم ایدن كمسه بوقدرجه سوز بتشور فارغ وساكت اول دیمكله امردر التأییه تفعیل
وزننده بر آدمه خبقروب ندا ایلمك معناسنه‌در كه بوكل دیو چاغرمقدن عبارتدر یقال ایه بالبعیر اذا صاح به وناداه

مطلب

وبر آدمه یا ایها الرجل یعنی ای كشی دیو خطاب یاخود ندا ایلمك معناسنه‌در یقال ایه بفلان اذا قال له یا ایها الرجل
ایهان همزه‌نك فتحیله ونونك فتحیله وكسریله جائزدر وایها نونك حذفیله وایهات تای فوقیه ایله هیهات
كلمه‌سنده لغتدر كه استبعاد ایچون اسم فعل ماضیدر پك ایراقلشدی قنده ونیره‌ده دیمكدر ایهك ویهك وزننده
ومرادفیدر كما سیذكر فصل الباء البأه بانك فتحی وهمزه‌نك سكونیله بر نسنه‌یی تیز فهم وادراك
ایلمك معناسنه‌در تقول ما بأهت له بأها من الباب الثالث ای ما فطنت بجیه جمله زبیر وزننده اسماددندر
بجیه بن علی بن بجیه الطبری محدثدر البده بانك فتحی ودالك سكونیله بر آدمی بر ایش ایله قرشولمق معناسنه‌در كه
اكا قرشو كتورمكدن عبارتدر یقال بدهه بامر بدها من الباب الثالث اذا استقبله به و بر نسنه آنسزین اولمق
معناسنه‌در یقال بدهه امر اذا فجئه وبده وبداهه بانك فتحی وضمیله وبدیهه سفینه وزننده هر نسنه‌نك اول
وابتداسنه دینور یقال بده الشیء وبداهته وبداهته وبدیهته ای اوله ویقال لك البدیهة ای لك ان تبدأ و بر نسنه‌نك
آنسزین ظهور ایلمسنه دینور وفی صفته علیه السلام من رآه بدیهة هابه ای مفاجأة وفلان سلیم الطبع وتیز فهم
اولمغله همان ابتدای وهله‌ده رأیی مصیب اولور دیجك یرده هو ذو بدیهة دیرلر وفلان حاضر جواب اولمغله من غیر
تفكر و بلا توقف همان جواب ویردی دیجك یرده اجاب علی البدیهة دیرلر ویقال هذا معلوم فی بدایه العقول
یعنی بو خصوص اعمال فكره محتاج كلدر بونی هر كس ابتدای امرده فهم وادراك ایدر بو راده بدایه بدیهه‌نك جمعیدر
وآنسزین ظهور ایلمك باعث اعجاب اولمق مناسبتیله بدیعه وعجیبه معناسنه‌ده استعمال اولنور ومنه یقال له بدایه
فی الكلام والشعر والجواب ای بدایع وعجایب فیه المبادهة مجادله وزننده والبداه جدال وزننده بر آدمه ناكهانی
بر ایش پیدا وعارض اولمق معناسنه‌در یقال بادهه امر ای فاجأه ویقال بادهه بامر ای فاجأه به الابتداه
افتعال وزننده من غیر فكر ولا توقف حاضر جوابلق وجهیله شعر وخطبه مقوله‌سی تالیف وتكلم ایلمك
معناسنه‌در یقال ابتده الخطبة اذا ابتدأها وارتجلها التباده تفاعل وزننده بودخی علی الفور بر نسنه
اظهار ایدشمك معناسنه‌در یقال هم یتبادهون الخطب ای یرتجلونها ابرقوه سقنقور وزننده بر كوه فارسی معربیدر كه
ناحیة الجبل معناسنه‌در كه طاغ یوره‌سی دیمكدر بوتكله فارس اولكه‌سنده بر شهر تسمیه اولندی ابو القاسم احمد بن
علی الوزیر الابرقوهی اكا منسوبدر مزبور آل بویه‌دن بهاء الدین نام شاهك وزیری ایدی وابرقوه نیسابوره
التی مرحله مسافه‌ده بر قصبه آدیدر البرهة بانك فتحی وضمی ورانك سكونیله زمان طویل معناسنه‌در
علی قول اعم‌در تقول اقمت عنده برهة من الدهر ای زمانا طویلا او اعم ابرهه همزه‌نك ورانك فتحیله ابن الحارث‌در كه
تبع یمن‌در یعنی ملوك یمندندر وابرهة بن الصباح قرآن مبینده مذكور اولان فیل صاحبیدر كه تخریب كعبه ایچون
قصد ایلمشیدی البرهرهه سفرجله وزننده بدنی سمن كبی آق اولان تازه خاتونه دینور یقال امرأة برهرهة
ای بیضاء شابة و بغایت زونازك بدن محبوبه‌یه یاخود ترلكدن ونرم ونزاكتدن بدنی پالوده كبی دترر اولانه دینور یقال
امرأة برهرهة ای ناعمة او التی ترعد رطوبة وقال الشارح وفی حدیث المبعث فشق عن قلبه وجیء بطست برهرهة
فالمراد بالبرهرهة الطست الواسع قریب القعر یعنی بونده بعضلر برهرهه لفظنك باء حرفنی كلمه‌دن ظن ایلملریله
اشتباه ایتدیلر اول ایسه كلمه‌دن دكلدر البره فتحتیله وجود انلو جانلو اولمغه دینور یقال به ره ای تارة برهوت
رهبوت وزننده وبانك ضمیله سبروت وزننده بر قیو یاخود بر وادی یاخود بر بلده آدیدر شارح دیر كه حضرموت
اولكه‌سنده واقعدر اشهر اولان بر قیودر كه مقر ارواح كفار اولدیغی مرویدر مؤلف بونی تای فوقیه بابنده دخی
ذكر ایلدی و بعضلر بونی رهو ماده‌سندن اخذ ایلمشدر البره بانك فتحی ورانك سكونیله بر آدمك وجودی
علیل ومتغیر اولدقدنصكره بنه افاقت تامه بولوب تندرست اولمق معناسنه‌در یقال بره الرجل برها من الباب الرابع
اذا ثاب جسمه بعد علة و بر آدمك تنی بیاض اولمق معناسنه‌در یقال بره الرجل اذا ابیض جسمه الابره احمر
وزننده بیاض كوده‌لو كشی‌یه دینور مؤنثی برهاء در حمراء وزننده الابراه همزه‌نك كسریله دلیل و برهان ایراد
واقامت ایلمك معناسنه‌در علی قول عجایب نسنه‌لر ایراد ایله ناسه غالب اولمق معناسنه‌در یقال ابره الرجل اذا
اتی بالبرهان او اتی بالعجائب وغلب الناس شارح دیر كه زمخشرینك قولنه كوره برهان لفظنك نونی زائده‌در
مرأة بیضاء معناسنه اولان برهرهه ماده‌سندن مأخوذدر فعلنده ابره ابراها دینور نته كه مؤلف دخی ایراد ایلدی برهن
برهنة تركیبی مولددر ومؤلف بونی نون ماده‌سنده دخی ثبت ایلدی البریه زبیر وزننده ابراهیم كلمه‌سنك مصغریدر كه
ترخیم اوزره‌در نهر بریه بصره‌ده بر ایرمق آدیدر البله فتحتیله والبلاهة سفاهه وزننده مطلقا غافل
علی قول شر وشور جهتندن غافل اولان یاخود خیر وشری ونیك وبدی تمیزه قدرتی اولمیان احمق آدمه

دينوركه زكيده بون واغوز وساده دل وفارسيده كالبوه دينور يقال بله الرجل بلها و بلاهة من الباب الرابع فهو ابله
اى غافل اوعن الشر او احمق لا تميز له ومنه تقول العرب عيش ابله وشباب ابله اى ناعم كان صاحبه غافل عن
الطوارق يعنى حوادث واكدار دن بى دغدغه وسالم عيش وشبابدر صاحبى اصلا اولسمنه امالهٔ ذهن ايلمز و يقال
ابله ميت الدآء اى من شره ميت يعنى خيره مجبول اولوب اصلا شر وشور ومضرتى سمتى خاطرنه خطور ايلمز كذلك
مذاق امور دنيويه يه قليل الفطنه اولوب اخلاق وشمائلى خوب و پسنديده اولان كسه حقنده ايراد اولنور
وسلامت صدرى غالب آدمه دخى اطلاق اولنوركه نه سويلسه لر تصديق ايدوب وهركسه حسن ظن اوزره
اولوب صفحهٔ درونى نقش خدعه وتلوينا تدن سيم صافى كبى ساده وسالم اولان حقنده دخى ايراد اولنور قال
الشارح و به فسر الحديث اكثر اهل الجنة البله البله فتحتينله والبلاهة سفاهه وزننده وجه مذكور
اوزره مصدر لردر برآدم ابله اولمق معناسنه در يقال بله الرجل بلها و بلاهة من الباب الرابع اذا كان ابله و بر ماده يه
دليل و برهان ايرادندن عاجز اولمق معناسنه در يقال بله الرجل اذا عى عن حجة التبله تفعل وزننده بو دخى
ابله اولمق معناسنه در يقال تبله الرجل بمعنى بله وصورتا بلاهت كوستورمك معناسنه در يقال تبله فلان اذا
استعمل البله و يتك اراشدرمق معناسنه در يقال تبله الرجل اذا تطلب الضالة و يولى بيلميان كسه ار بابندن
سؤال وتحرّى ايليه رك يولسز كتمك معناسنه در يقال فلان يتبله اذا تعسف طريقا على غير هداية ولامسئلة
التباله تفاعل وزننده بو دخى صورتا ابلهلك كوستورمك معناسنه در يقال تباله الرجل اذا استعمل البله البلهاء
حمراء وزننده شول ناقه يه اطلاق اولنوركه قوت وتمكين وجلادتى اولمغله اصلا برنسنه دن قوجنوب اوركز اوله
كويا كه حماقتى اولمغله اولمقوله نسنه لرى ادراك ايلمز اولور يقال ناقة بلهاء اى لا تتحاش من شئ مكانة ورزانة و بلهاء
بر معروف ناقه اسميدر وشول خاتونه اطلاق اولنوركه صويى وقلبى پاك و پاكيزه اولمغله هرنه سو يلسهلر اينانوب
الدانور او له يقال امرأة بلهاء اى كريمة مزيرة غريرة مغفلة الابلاه همزه نك كسريله برآدمى ابله بولمق معناسنه در
يقال ابله فلانا اذا صادفه ابله بله كيف وزننده اسم فعل امردر دع واترك معناسنه يقال بله ما ضمرت اى دعه
وكاهجه مصدر منزلنده مستعمل اولور ترك معناسنه وكيف معناسنه اسم اولور واسم فعل اولد يغنه كوره مابعدى
منصوب اولور يقال بله زيدا اى اترك ومصدر صورتنه كوره مابعدى اضافتله مجرور اولور يقال بله زيد
اى الزم ترك زيد وكيف كلمه سنه مرادف اولد قده مابعدى مرفوع اولور واولكى وواپنجى صورتلرده بله لفظنك
فتحه سى بنا يعنى آخرى فتح اوزره مبنى اولور وايكنجى صورتده اعرابدر زيرا مصدر در وفى تفسير سورة السجدة
من صحيح البخارى اعددت لعبادى الصالحين ما لا عين رأت ولا اذن سمعت ولا خطر على قلب بشر ذخرا من بله
ما اطلعتم عليه الحديث بونده معانىٔ ثلاثهٔ مذكوره دن خارج اوله رق من كلمه سيله معرب ومجرور واقع اولدى
و بعضلر بوراده غير كلمه سيله تفسير ايلديلر و بو تفسير بله كلمه سنى استثناء كلماتندن عد ايدنلرك قولنه موافقدر
واجل معناسنه كلوركه حرف جوابدر شارح ديركه نهايه ده بو حديث من كلمه سندن مجردا مرقومدر دع واترك
معناسيله مفسردر مابلهك بافتحى ولامك سكونيله ما بالك و ما شانك معناسنه مستعملدر شارح بياننه كوره
كيف معنا سندندر تقول مابلهك اى ما بالك البلهنية بانك ضمى ولامك فتحى ونونك كسريله وسعت معاش
ورخاء ورفاه حال معناسنه در قال الشارح ومن سجعات الاساس لازالت ملقى تهنيه مبقى فى بلهنيه اى الرخاء وسعة
العيش بنها بانك كسرى والفك قصريله فسطاط مصره التى فرسخ مسافه ده بر قريه در بغايت اعلا عسلى اولور
عسل بنها مشهوردر البوهة بانك ضميله تولك چقرطغانه دينور بوه دخى دينور يقال جاء و بيده بوهة و بوه
اى صقر سقط ريشه وخيره جوره اوله رق بغايت خفيف يل قوان آدمه دينور واحمق و يمغز كسيه دينور
و ديشى بايقوشه دينور و دبو بت اچره قونيلان لينته يه دينوركه ديدلمش يوكدن اولور حالا ايفدن وا بر يشميدن ايدرلر
وهواده روزكار او كنده اوچوب كزن قوش تو يلرينه دينور البوه بانك ضميله بو دخى توله مش چقره دينور
واركك بايقوشه على قول بيوك اولاننه دينور و بايقوشه شبيه بشقه بر قوش آديدر البوه والبيه بارك فتحيله كه
واوى و يائيدر برنسنه يه آكاه ومتنبه اولمق معناسنه در يقال باه للشئ بيوه و يباه بوها و بيها من الباب الاول
والرابع اذا تنبه له و بوه لعن ونفرين معناسنه در يقال على ابليس بوه الله اى لعنه وجماع ايلمك معناسنه در يقال
باه امرأة اذا جامعها وفهم وادراك ايلمك معناسنه در تقول ما بهت له بضم الباء وكسرها يعنى من الباب الاول
والثانى اى ما فطنت له الباه جاه وزننده اسمدر جماع معناسنه در يقال يستعمل المعجون للباه اى للجماع الباهة
خاله وزننده عرصه وميدان معناسنه در باحه كبى البائهة زبون وآرق قيونه دينور اصلى باوهه درواوايله

يقال شاة مائهة اى مهزولة البه بانك فتحى وهانك تشديديله برآدمك پادشاه وامير يانندهٔ قدر و منصب
و پايه سى عالى وعظيم اولمق معناسنه در يقال بهٔ الرجل بها من الباب الاول اذا نبل وزاد فى جاهه عند السلطان
التبهبه تزلزل وزننده شرف وشان ورتبه وعنوان صاحبى اولمق معناسنه در يقال تبهبه القوم اذا تشرفوا وتعظموا
الابه ابح وزننده ومرادفيدركه بوغوق سسلى آدمه دينور يقال رجل ابهٔ اى ابح البهبى قد قدى وزننده
جسامتلو تنومند آدمه دينور البهباه بجباح وزننده ومرادفيدركه اسرمش دوه نك كوكره مسنه دينور البهبهة
زلزله وزننده اسرمش دوه حيقره رق كوكره مك معناسنه در يقال بهبه الجمل اذا هدر رفيعا بهبه مكررا بارك فتحى
وهارك سكونيله بر كلمه دركه برنسنه يى استعظام حالنده تفوه اولنور على قول بخ بخ معناسنه دركه برنسنه يى پك بكنوب
پسند ايلدكده سو يلنور كه لسانمزده پاى فارسيله په په دينور ومنه الحديث بهبه انك لضخم شارح ديركه موقعك
معناى ثانى يه مساعده سى بعيددر بو يه زبير وزننده و بانك ضمى وواوك سكونى و يانك فتحيله زبانزده در ملوك
عجمك پدرلرينك اسميدر مراد آل بويه ديدكلرى ملوكك جدّ اعلالرى اوله جقدر البيه بانك فتحى و يانك سكونيله
برنسنه يه آكاه ومتفطن اولمق معناسنه در و بوواويه و يائيه درنه كه ذكر اولندى يقال باه له يباه بيها
من الباب الرابع اذا تنبه له ابن بابيه يانك كسريله ياخود ابن باباه محدثيندندر تم بعونه تعالى فصـــــــل
التاء التجه تانك فتحى وجيمك سكونيله يونلمك اتجاه معناسنه در يقال تجه له تجها من الباب الاول لغة
فى تجه و بونده كويا كه واوى اوتمغله لفظندن بنا قلديلر موضعى وجه ماده سى اولمغله انشاالله تعالى اوراده
اعاده اولنور شارح ديركه بو اخذ واتخذ ماده سى قبيلندندر الترهة قبرة وزننده والتره سكر وزننده باطل
و بيهوده معناسنه در يقال جاء بالترهة والتره اى الباطل وترهه جاده دن آيرلمش انجه وطار يوله دينوركه
چغير تعبير اولنور يقال اخذ الترهة وهى الطريق الصغيرة المتشعبة من الجادة وآفت وداهيه يه دينور وروزكاره
دينور ريح معناسنه و بلوده دينور سحاب معناسنه ودوزاوه يه دينور صحصح معناسنه و بر كوچك جانور اسميدركه
قومسا الرده اولور جمعى ترهات وتراريه كلور تاى مفتوحه ايله و بعضلر ديديكه ترهات كه ترهه نك جمعيدر
فى الاصل اوتسز صوسز قير يابانلره دينوب بعده بيهوده واباطيل ايچون استعاره اولندى كذلك بيهوده وعبث
و هرزه كلماته اطلاق اولنور كلمات مجانين كبى يقال انى بالترهات اى الاباطيل والاقاويل الخالية من الطائل التره تانك
فتحى ورانك سكونيله ترهات اوغرامق معناسنه در يقال تره الرجل ترها من الباب الرابع اذا وقع فى الترهات التفه
تانك وفانك فتحيله والتفوه قعود وزننده برنسنه پك ناچيز اولمق معناسنه در يقال تفه الشئ تفها وتفوها من الباب
الرابع اذا قل وخس وتفوه بركسه احمق و يمغز اولمق معناسنه در يقال تفه فلان اذا حمق وآريق وزبون اولمق
معناسنه در يقال تفه الرجل وتفه تفوها من الباب الاول والرابع اذا غث وفى حديث عبدالله بن مسعود القرأن
لا يتفه ولا يتشان اى لا يغث ولا يخلق بوراده يتشان كلمه سى تشان كلمه سندن كه اصلى تشانن ايدى مستقبل اولمغله
معناى حديث قرأن مبين مرور زمان ايله نه ضعيف وحقير اولور ونه اسكى قربه كبى كهنه لنوب فرسوده اولور الى يوم
القيامه نسق واحد اوزره باقى اولور التفهة فرحه وزننده شول اطعمه يه دينوركه آنلرده حلاوت وحموضت ومرارت
طعمى اولميه كه طاتسز تعبير اولنور ولهذا بعضلر اتمكى وانى اطعمهٔ تفهه جمله سندن عد ايلديلر مترجم حقير ديركه
شيخ قانونده بووجه اوزره بيان ايلدى كه اطباء طعومى ايكى قسمه تقسيم ايلديلر برى طعوم بسيطه در و برى مركبه در
بسيطه طقوز نوعدر لكن لايق اولان تفه كه طاتسزلقدر يعنى طعمدن عارى ولمقدر طعومده داخل اولمامقدر
صو يك طعمى اولمديغى كبى اول غدانك دخى طعمى اولمز وطعم بالفعل و بالقوه اولورد مورده و باقرده بالقوه در
كرچه ظاهرا تفهه دندر لكن بعض اجزا ايله ذوب وتحليل اولنسه طعمى حس اولنور پس عند الاطباء طعوم
سكز كونه در ١ حلاوت ٢ مرارت ٣ حرافت ٤ ملوحت ٥ حموضت ٦ عفوصت ٧ قبض ٨ دسومت در بو صورتده
مؤلفك بيانى اكتفاء قبيلندن اولور وتفهه نك مفردى تفه در كتف وزننده مصدرى تفه در فتحتينله يقال
تفه الطعام تفها فهو تفه واطعمة تفهة ابن تافه صاحب وزننده محدثدر المتهه مكرمه وزننده يواش رام
وذلول ناقه يه دينور يقال ناقة متفهة اى ذلول التفه تانك ضميله ثبه وزننده قاره قولق تعبير اولنان جانوره
دينور فارسيده سياهكوش ديرلر التله فتحتينله تلف اولمق معناسنه در يقال تله الشئ تلها من الباب الرابع
اذا تلف ووله وحيران اولمق معناسنه در يقال تله الرجل اذا حار واونتمق معناسنه در يقال تله كذا وتله عنه
اى انسيه الاتلاه همزه نك كسريله تلف ايلمك معناسنه در يقال اتلهه المراض اذا اتلفه المتلوه والتاله
صاحب وزننده تلفكرده ياخود حيران وآشفته ديمكدر ومنه يقال رجل متلوه العقل وتالهه اى ذاهبة تاله نسب

اوزره‌در التمه فتحتینله والتماهة سفاهه وزننده طعام بوز یلوب قوقمق معناسنه در یقال تمه الطعام
تمها وتماهة من الباب الرابع اذا تغیر ریحه وطعمه المتماه محراب وزننده شول قیونه دینور که سودی صاغیلورکن
همان بد رایحه پیدا بدراوله یقال شاة متماه اذا کان یتغیرلبنها ریثما یحلب التهتهة زلزله وزننده لساننده
اولان پیه پیلکه دینور یقال بلسانه تهتهة ای لکنة وتکرار بتکرار باطل وبیهوده نسنه لرده بولنمق معناسنه در
یقال تهته الرجل اذا ردد فی الباطل التهاته دفاتر وزننده باطل وبیهوده نسنه لره دینور یقال وقعوا
فی التهاته ای الاباطیل تهته مکررا تانک ضمی وهانک سکونیله دوه قسمنه مخصوص زجر وآزار اصواتندندر
حالا لساننمزده تقبیح وتأسف موقعنده توه توه دیدیکمز بوندن مأخوذ در وبونکله کوپک قسمنی دخی بانلرینه
چاغررلر واساننده پیه پیلک اولان آدمک سویلیشنی دخی حکایه اولور التوه تانک فتحی وضمیله هلاک وبرباد
ونابود اولمق معناسنه در یقال تاه الرجل یتوه توها اذا هلک وذهب وکبر وتعظم معناسنه در یقال تاه الرجل
اذا تکبر وبرآدمک عقلی سراسمه ومضطرب اولمق معناسنه در یقال تاه فلان اذا اضطرب عقله التتویه
تفعیل وزننده هلاک ایلمک معناسنه در یقال توهه اذا اهلکه التوه تانک ضمیله هالک معناسنه در جمعی اتواه
واتاویه درکه جمع الجمع در ماتوهه فعل تعجبدر ماتیهه معناسنه نه عجب کبر وتعظم صاحبیدر دیمکدر التیه
تانک کسریله کبر وصلف معناسنه در یقال تاه الرجل یتیه تیها اذا صلف وتکبر ویقال به تیه ای کبر وصلف
وتیه بیابانه دینور جمعی اتیاه کلور وجمع الجمعی اتاویه کلور یقال اخذوا فی تیه ای مفازة ویول آزمغه دینور یقال
وقعوا فی تیه ای ضلال وتیهاء ومتیهه معناسنه کلور کاسیذکر التایه صاحب وزننده والتیاه شداد وزننده
والتیهان سکران وزننده والتیهان تانک فتحی ویای مشدده نک کسریله مدمغ ومتکبر کمسیه دینور وتیاه وتیهان
سکران وزننده یول آزوب کمراه اولان آدمه دینور ماتیهه فعل تعجبدر ماتوهه معناسنه التیه تانک فتحی
وکسریله والتیهان فتحاتله یول آزمق معناسنه در یقال تاه الرجل یتیه تیها وتیهانا اذا ضل وبرنسنه یه
متصل بردوزه یه باقمق سببیله کوز یوریلوب طونقلمق معناسنه در یقال تاه بصره اذا تاف التیهاء حمراء وزننده
والمتیهة سفینه وزننده ومیمک ضمیله لغتدر والمتیهة مرحله وزننده والمتیه مقعد وزننده تیه کبی اوجی
بوجاغی ویولی ونشانی اولمیان بیابانه دینورکه کا واقع اولنلر یول ازیولیوب حیران وسرکردان اولورلر یقال
ارض تیه وتیهاء ومتیهة ومتیهة ومتیه ای مضلة التتییه تفعیل وزننده تضییع معناسنه در یقال تیهه اذا ضیعه
فصـــــل الثاء المثلثة الثاهة حاله وزننده کوچک دله دینور لهاة معناسنه علی قول دیش اتنه دینور لثه
معناسنه التهتهة زلزله وزننده قارارمق معناسنه در یقال ثهثه الثلج اذا ذاب فصـــــل الجیم الجبهة
جیمک فتحی وبانک سکونیله انسانک یوزندن سجده حالتنده یره کلان موضعه علی قول ایکی قاشک ارالغی برابرندن
یوقری ناصیه یه قدر اولان یره دینور ترکیده آلن وفارسیده پیشان دینور یقال جبهة ذات بهجة وهو موضع السجود
من الوجه اومستوی مابین الحاجبین الی الناصیة وجبهه برقوم وجماعتک سیدو ذیشانه اطلاق اولنور وجه کبی
یقال هو جبهة قومه ای سیدهم ومنازل قمردن برمنزل اسمیدر بواسد صورتنک جبهه سیدرکه درت کوکبدن
عبارتدر وجبهه آت نوعنه دینور قال الشارح ومنه الحدیث لیس فی الجبهة صدقة ای الخیل وبونک مفردی یوقدر
وشول آدملره اطلاق اولنورکه حسبی خلقک دیت ودین کبی دائما تکالیف ومؤنالرنی اداره وتمشیته مجبول اولملریله
آنلردن بری هرکیمه توجه ایلسه خائب وصفر الید اعاده وارسالرندن استحیا اولنه یقال هم جبهة ی ساعون فی حمال
ومغرم فلا یأتون احدا الا استحیی من ردهم ومذلت وخاکساری معناسنه مستعملدر یقال اتی منه جبهة ای مذلة
وبرصنم اسمیدر وآیه اطلاق اولنور قمر معناسنه الاجبه اشبه وزننده ارسلانه دینور وجبهه سی خوب ولطیف
اوله‌رق واسع اولان آدمه دینور علی قول یومری جبهه‌لو کمسیه دینور مؤنثی جبهاء در یقال رجل اجبه وامرأة
جبهاء ای الواسع الجبهة الحسنها او الشاخصها الجبه فتحتینله اسمدر کمکش آلنلو اولق یاخود یومری آلنلو اولغه دینور
الجبه جیمک فتحیله برآدمک جبهه سنه اورمق معناسنه در یقال جبهه جبها من الباب الثالث اذا ضرب جبهته
وبرآدمی رد ایلمک یاخود برخوشلنمدیغی نسنه سویلمک یاخود ایشلمک معناسنه در یقال جبهه اذا ردّه اولقیه
بمکروه وعربلر فلان صویه واروب لکن صوچکمجک یاخود صوآله جق آلات وادواتی اولمامغله همان صویک
یوزینه باقوب اوتوردی دیجک یرده جبه فلان الماء دیرلر ورد الماء ولا آلة سقی فلم یکن منه الا النظر الی وجه الماء معناسنه
کذلک یقولون جبه الشتاء القوم ای جاءهم ولم یتهبأ واله یعنی کندیلره قیش توجه ایدوب بصدی لکن اصلا لوازم
ومهماتندن برنسنه تدارک وتهیئه ایلمامشلر ایدی وبونلر مواجهه معنالرندن مأخوذلردر الجابه صاحب

وزننده

وزننده برسمته کیدن آدمه یوزی یاخود جبهه سی قرشو کلان قوشه یاخود وحشی جانوره دینورکه عربلر آندن تشأم
وتطیر ایدرلر الجبه سکر وزننده جباء معناسنه درکه رمان وزننده در قورقق آدمه دینور یقال رجل جبه ای جباء
الاجتباه افتعال وزننده صویی یا آخر نسنه یی بکنموب وخوشلنمدیغندن یکرهنرک وایچه سیکمیه‌رک تناول
ایلمک معناسنه در یقال اجتبه الماء وغیره اذا انکره ولم یستمرئه التجبیه تفعیل وزننده زانی وزانیه‌نک یوزلرنی
قاره‌لدقدنصکره بردوه‌یه یاخود اشکه آرقه ارقه‌یه اوله‌رق بندروب رسوای ایلمک معناسنه در وبونده قیاس اولان
یوز یوزه اولمقدر زیرا جبهه‌دن مأخوذدر ظاهرا بابی ازاله‌یه محمولدر یاخود تماشاجیلرک یوزلرینه مقابل اولدیغنه
مبنیدر یقال فضحوهما بالتجبیه وهو ان یحم وجوه الزانیین ویحملا علی بعیر او حمار ویخالف بین وجوههما
وبرآدمی باش اشاغی ترس چویرمک معناسنه درکه اشکنجه وعقاب حالاتندندر یقال جبهه اذا نکس رأسه
ومحتملدرکه معنای اول بوندن مأخوذ اوله زیرا اول حالتده اولان کسه البته خجالتدن سرنکون اولور یاخود
اصابت مکروه معناسنه اولان جبهه‌دن مأخوذ اوله‌که جبهه جبها دیرلر اصابه بمکروه معناسنه‌که بیان اولندی
المجدوه برنسنه‌دن خوفله متحیر اولمش آدمه دینور تقول رأیته مجدوها ای مشدوها فزعا مصدری اولان جده شده
معناسنه در التجریه تفعیل وزننده برایشی اعلان ایلمک معناسنه در یقال جره الامر تجریها اذا اعلنه
الجراهیة کراهیه وزننده ناسک غریو وهنکامه وفریادنه دینور یقال ماهذه الجراهیة ای الجلبة وجراهیة
الامور موادّ واصورک خطب وعظاملرندن عبارتدر یقال تعهد جراهیة الامور ای عظامها وجراهیة الخیل
آت قسمنک کزیده‌لرینه اطلاق اولنور وجراهیه ظاهر وعلانیه معناسنه در یقال لقیه جراهیة ای ظاهرا بارزا
التجره تفعل وزننده برایش آچلمق معناسنه در یقال تجره الامر اذا انکشف الجرهة ثمره وزننده جانب
معناسنه در الجرهة فتحاتله قمع واحده ده اولان چنال خرما قورقلرینه دینور جره عنب وزننده فارس
اولکه‌سنده بربلده در الجلهة جیمک فتحیله درکمی بیوک قبایه دینور وقوم وقبیله‌نک محله سنه ویوردلرینه دینور
ودره‌نک برجانبنه دینور یقال نزلوا فی جلهتی الوادی ای ناحیتیه وباشک اوکنده اولان قیللرک دوکیلوب برینک
آچق وطاز قالمسنه دینور یقال به جلهة ای انحسار الشعر عن مقدم الرأس الجله فتحتینله باشک اوکنده اولان
قیللر دوکیلوب یری آچق وطاز قالمق معناسنه در یقال جله الرجل جلها من الباب الرابع اذا انحسر شعره
من مقدم رأسه شارح دیر که جله صلعک مقدمیدر جلح کبی الجله جیمک فتحی ولامک سکونیله خرده چقل
طاشلرنی یرندن برطرف ایلمک معناسنه در یقال جله الحصی عن المکان جلها من الباب الثالث اذا نحاه وبرآدمی
برامر شدیددن رد ومنع ایلمک معناسنه در یقال جله فلانا اذا رده عن امر شدید وبرنسنه‌یی کشف
وابراز ایلمک معناسنه در یقال جله الشیء اذا کشفه وجبهه‌دن مندیلی چوزمیوب همان طولامیله قالدرمق
معناسنه در یقال جله العمامة اذا رفعها مع طیها عن جبینه الجلیهة سفینه وزننده چقللری وطولوزاری
آیرتلنوب برطرف اولمش یره دینور وسود ایله پرورده اولمش خرما خوراکنه دینورکه مسمن در المجلوه قاپوسز
وپرده‌سز اوه دینورکه آچقده اولور یقال بیت مجلوه ای لاباب فیه ولاستر الاجله احمر وزننده شول آدمه
دینورکه جبهه سی پک بیوک اولمغله قیل بتن یرلری پک کیروده آلارغه اوله یقال رجل اجله ای الضخم الجبهة المتأخر
منابت الشعر وبو ینوزسز اکوزه دینورکه کورک تعبیر اولنور الجنهی جیمک ضمیله عرنی وزننده خیزران
دیدکلری اغاجه دینورکه تحریفله هزاران تعبیر اولنور علی قول عسطوس اسمیدرکه خیزرانه شبیه براغاجدر المجنه
معظم وزننده شجرمز بوردن دوزلمش نسنه‌یه دینور یقال طبق مجنه ای معمول بالجنهی الجاه والجاهة قدر
ومنزلت ومنصب معناسنه در یقال له جاه عظیم وجاهة ای قدر ومنزلة شارح دیر که جاه وجه مقلوبیدر نته‌که مؤلفک
بوماده‌ده ووجه ماده سنده دخی تعبیراتندن منفهم اولور الجوه جیمک فتحیله برآدمی خوشلنمدیغی برنسنه ایله
قرشولمق معناسنه در یقال جاه فلانا بمکروه یجوه جوها اذا جبهه به الجوه جیمک ضمیله والجیه جیمک فتحیله وجه
معناسنه در یقال نظر بجوه سوء وبجیه سوء ای بوجه سوء وبووجه ماده سنده دخی مرسومدر بونلرده آندن مقلوبلردر
جاه جاه هالرک کسری اوزره بناسیله وتنوینله وسکونله مستعملدر کذلک جوه جوه جیملرک ضمی وکسری اوزره بناسیله خاصة
ارککدوه‌سورمکه مخصوص اصواتندندر ناقه‌ده تفوه اولنمز الجهجهة زلزله وزننده یرتجی جانوری کندیدن منع ایچون
چیقرمق معناسنه در یقال جهجه الرجل بالسبع اذا صاح به لیکفه الجه جیمک فتحی وهانک تشدیدیله برآدمی
بدمعامله ایله رد ایلمک معناسنه در یقال جهه جها من الباب الاول اذا رده قبیحا المجهجه جیملرک فتحیله ارسلانه
دینور جهجاه جیمک فتحیله غفار قبیله سندن برکسه درکه حضرت عثمان رضی الله عنه اوزره خروج ایدنلردن ایدی

حضرت عثمان خطبه قرائت ایدرایکن همان اوزرینه هجوم ایدوب ید مؤیدلرنده اولان عصای مصطفوی یی اخذ ودیزینه طوتوب شکست ایلمشیدی لکن چوق چکمیوب دیزنده آکله مرضی ظهور ایلدی وجهجاه بوندن بشقه برکسه درکه عنقریب دنیایه مالک اولور و بونده فتحتینله جهه وهاسز جهجاعنوانلرنده دخی مرویدر مجموعی صحیح مسلمده مثبوتدر مؤلف بونکله اشبو حدیثه اشارت ایلمشدر لاتذهب اللیالی حتی یملک رجل یقال له الجهجاه فصـــــــل الحاء المهملة الجبه حانک فتحی و بانک سکونی وهانک کسریله فیون سوره جک اصواتندر جبه حانک فتحی وهانک سکونیله حمارسوره جک اصواتندر فصـــــــل الدال الدبه فتحتینله پک قومسال یره دینور التدبیه تفعیل وزننده ذکر اولنان قومساله اوغرامق معناسنه در یقال دبّه الرجل اذاوقع فی الدبه وطریق خبره ملازمت ایلمک معناسنه در یقال دبّه الرجل اذالزم الدبه الدبه صردوزننده طریق خبره دینور دباهه سحابه وزننده سواد عراقده برقریه در الدجیه زبیروزننده آوجی کوملتیسنه دینور لتدجیه توجیه وزننده آوجی کوملتیسنده یاتمق معناسنه در یقال دجّه الرجل اذانام فی الدجیه الدره دالک فتحی ورانک سکونیله برکسه اوزره آنسزین چقوب صالدرمق معناسنه در یقال دره علیهم درها من الباب الثالث ذهجم وطلع و برکسه دن برنسنه یی دفع ایدوب صاوومق معناسنه در یقال دره عنهم ولهم اذادفع شارحک بیاننه کوره بو ماده درء ماده سندن مبدله در الدارهات ناکهانی ظهور وهجوم ایدن حادثات کونیه یه اطلاق اولنور یقال نزلت علیهم الدارهات ای هواجم الدهر المدره منبروزننده شول سید وذی شانه دینور که خصومت و جدال حاللرنده یدا ولساناً قومنک مقدّم و پیشواسی اوله یقال هومدره القوم وهو السید الشریف والمقدم فی اللسان والید عند الخصومة التدره تانک ضمی ورانک فتحیله دفع ومدافعه معناسنه در یقال هوذوتدره القوم ای الدافع عنهم التدریه تفعیل وزننده زیاده اولمق معناسنه در یقال درّه علی کذا اذانیف وبیلنمامک ایچون تبدیل قیافت ایلمک معناسنه در یقال درّه فلان فلانا اذا تنکرله الدرهرهة سفرجله وزننده پک تابان یلدزه دینور یقال کوکبة درهرهة ای وقادة الداقه فانک کسریله غریب آدمه دینور هادف کبی یقال هو داقه هادف ای غریب الدکه دالک فتحی وکافک سکونیله خرمطه سی اولان کسه اغزینک رایحه سی بیلنمک ایچون استشمام ایدن آدمک بورنه طوغری هوه دیمک معناسنه در یقال دکه فی وجهه دکها من الباب الثالث اذانکه الدله دالک فتحی ولامک سکونیله وفتحیله والدلوه قعود وزننده غم وغصه وعشق مقوله سی عارضه دن کوکل آشفته وعقل زائل و پریشان اولمق معناسنه درکندوبی آلدرمق تعبیر اولنور یقال دله فلان دلها ودلوها من الباب الرابع اذاذهب فؤاده من همّ ونحوه التدلیه تفعیل وزننده غم وغصه یاخود عشق برآدمی بیهوش ومدهوش ایلمک معناسنه در التدله تفعل وزننده تفعیلدن مطاوعدر یقال دلهه العشق فتدله ای ولهه فتوله المدله معظم وزننده غم وغصه دن یاخود عشقدن کوکلی وعقلی آشفته وزائل اولمش آدمه دینور علی قول سمه کسه دینور یقال رجل مدله ای الساهی القلب الذاهب العقل من عشق ونحوه اومن لایحفظ مافعل اوفعل به الدله والدالهة لاملرک کسریله عقلی بوفقه سرسمجه سبکمغز آدمه دینور یقال رجل داله ودالهة ای الضعیف النفس ابودله محدّث وزننده محدث وتابعیدر الدله فتحتینله حیران اولمق معناسنه در علی قول غمدن یاعشقدن آشفته ومجنون اولمق معناسنه در یقال دله الرجل دلها من الباب الرابع اذاتحیرا وجن عشقا اوغما الدله دالک فتحی ولامک سکونیله برنسنه دن فارغ القلب اولمق معناسنه در یقال دله عنه دلها من الباب الثالث اذاسلاودله ضایع وهدر و باطل معناسنه در یقال ذهب دمه دلها ای هدرا الدمه فتحتینله قوملق یک اسی اولمق معناسنه در یقال دمه الرمل دمها من الباب الرابع اذااشتد حرّه ودمه صبیان عربه مخصوص برلعب آدیدر الادمیاه اعشیشاب وزننده اسیلک شدتندن آدم قیناداق درجه سنه کلمک معناسنه در یقال ادمومه الرجل ای کاد یغلی من شدة الحر و بایلمق معناسنه در یقال ادمومه فلان اذاغشی علیه الدهدهة زلزله وزننده یوارلمق معناسنه در یقال دهده الرجل الحجر اذادحرجه ثنه که معتلّ اوله رق که هاء ثانیه یایه مقلوب اولور بو معنایه در ودهدهه برنسنه یی برینک اوزرینه ترصیف چویروب قومق معناسنه در یقال دهده الشیء اذاقلب بعضه علی بعض ودهدهه اسم اولور یوز عدددنی زیاده جه دوه لره دینور التدهده تزلزل وزننده یوالنمق معناسنه در یقال دهده الحجر فتدهده ای دحرجه فتدحرج و بونده دخی هاء یی یایه قلبله تدهدی دینور یقال دهدی الحجر فتدهدی الدهداه سلسال وزننده خلق خرده دوه یه دینور جمعی دهاده کلور الدهدهان دالک فتحیله والدهیدهان مصغر بنیه سیله بو لرده یوز عدد دخی زیاده جه دوه لره دینور

الاده فلاده دالک فتحی وهالک جریله برکلمه درکه بو ماده شمدی اولمزسه من بعد اولمز دیمکدر و بو ضرب ویدندر یقولون الاده فلاده ای ان لم یکن هذا الامر الان فلا یکون بعد الان یعنی بو وقتده ال ویرن فرصتی غنیمت بیلمز ایسن بو نصکره ظفر یاب اوله مزسن موقعنده ایراد اولنور مترجم دیرکه کتب امثالده بیان اولندیغی اوزره بو راده ده کلمه سی لفظ فارسیدر دالک فتحی وکسریله لغتدر عطاء معناسنه درکذلک ضرب معناسنه ده کلور ودالک فتحیله امر معروف ونهی منکر معناسنه ده کلور عرب اخذ واستعمال ایلدیلر عطاء معناسنه اولدیغی صورتده بو آدمک بابونسنه نک لایق ومستحق اولدیغی جزاسنی ویرمزسن بر دخی بولوب و یره مزسن وضرب معناسنه اولدیغی صورتده اکر بو دفعه بونی ضرب ایلمزسن بر دخی ایده مزسن وامر معروف معناسندن دخی بو کونه درو الاکلمه سنک اصلی ان لا ایدی قالدیکه سیوطینک اشباه ونظائر نحویه سنده مرسومدر که بو راده ده لفظی عربیدر زیراده هی مطلب
کلمه سی که زکی وزننده دردهاء ماده سندن اسم فاعلدر یقال دهی دهیا فهوده وداه ای فطن وترکیب مزبور ان لم تکن دهیا فی هذه المادة اوالساعة فلا تکون ابدا یعنی بو خصوصده یاخود بو ساعتده رشد وفطنتله داهیانه حرکت ایلمز ایسک بر دخی محال بوله مزسن وقیاسنه قدر دهاتدن معدود اوله مزسن دیمک اولور ودهی کلمه سنده امثالده جاری اولان تخفیف جاری اولمش اولور ومثل مزبوری ابتدا تکلم ایدن سطیح نام کاهندر بعده موقعنه کوره ایراد ایلدیلر ودهی کلمه سنک حق منصوب اولمق ایکن یاپی اسکان ایلدکلری امثال منظوم منزله سنه منزل اولدیغنه مبنی در والحاصل بو راده ده کلمه سی اسم فاعلدر ومعربدر مبنی دکلدر وتنوینی تنوین صرفدر تنوین تنکیر دکلدر وشاله الاخر مثلا ان یقول الانسان لصاحبه وقدامکنته الفرصة فی طلب الثار الاده فلاده ای ان لا تطلب ثارک الان فلا تطلبه ابدا الدهدوه دالک ضمیله والدهدوّة دالرک ضمی وواوک تشدیدیله والدهدیة دالک ضمی وثانیه نک کسری و یانک تشدیدی وتخفیفیله بوق بوجکنک یوارلدیغی یوارلغه دینور التدوه تفعل وزننده بوزلمق معناسنه در یقال تدوّه الشیء اذاتغیر و برامر عظیمه بیمحابا صالدرمق معناسنه در یقال تدوه الامر اذا اقتحم دوه دالک فتحی وضمیله بهار وقتنده طوغمش دوه کوشکنی چاغره جق اصواتندر داهداه هالرک کسری وسکونیله دهده دالرک ضمی وهالرک سکونیله ناقه یی یاوریسی یاننه چاغره جق صوندر التدویه تفعیل وزننده یاوریسنک یاننه کلمک ایچون ناقه یی داه داه یاخود ده ده دیو چاغرمق معناسنه در یقال دوّه بالناقة اذادعاها فقال داه داه اوده ده لتجیء الی ولدها فصـــــــل الذال المعجمة الذمه فتحتینله مهمله اولان دمه کلمه سنک جمیع معنالرنده مرادفدر الذه ذالک فتحی وهانک تشدیدیله ذکاء قلب وشدّت فطنت معناسنه در تقول عجبت من ذه ذهنه ای ذکاء قلبه وشدة فطنته فصـــــــل الراء الرجه وجه وزننده برنسنه یی دیش ایله یاپشوب طوتمق معناسنه در یقال رجه الشیء رجها من الباب الثانی اذانشبت به باسنانه وصارصیلوب ارغمق معناسنه در یقال به رجه ای زعزع الارجاه همزه نک کسریله برایشی وقتندن تأخیر ایلمک معناسنه در یقال ارجه الامر اذااخره عن وقته مترجم دیرکه بونک اصل وفصلنه واختلاف قرائتنه دائر بیضاوینک قالوا ارجه اخاه کریمه سی تفسیرنده تحقیق اولنمغله مراجعت اولنه الردهة تمره وزننده بعض بایر وطاغ صرتلرنده وقیالرده اولان خلق اویمه چقوره دینور جمعی رده کلور هاسز ورداه کلور رانک کسریله ورده کلور سکر وزننده ورده خشونتلی سرد تپه کبی تومسکه دینور جمعی رده کلور فتحتینله واطرافنده اولان خانه لردن بیوک اولان خانه یه دینور وصو ایچره اولان قیایه دینور وقارصو ینه دینور وجابجا صالقم صچاق اولمش کهنه لباسه دینور یقال جاء وعلیه ردهة ای ثوب خلق مسلسل و بشر بن ابی حازم نام کسه نک مدفنی اولان برک اسمیدر الرده رانک فتحی ودالک سکونیله برکسه یه طاش آتمق معناسنه در یقال ردهه بحجر ردها من الباب الثالث اذارماه به واوی بیوک یاپمق معناسنه در یقال رده البیت اذا عظمه وکبره و برکسه سائرلره کرم وشجاعت مقوله سی اوصافله اولولنوب عالی اولمق معناسنه در یقال رده فلان اذاساد القوم بشجاعة وکرم ونحوهما الرده نجل وزننده شول صلب ومتین لجوج ومتعصب آدمه دینور که برکسه بروجهله مغلوب اولمزاوله یقال رجل رده ای صلب متین لجوج لایغلب الرفاهه سفاهه وزننده والرفاهیة کراهیه وزننده والرفهنیة بلهنیه وزننده وجه معاش وسعت وسهولت وحضور ولطافت اوزره اولمغه دینور یقال هوفی رفاهة ورفاهیة ورفهنیة من العیش وهورغد الخصب ولین العیش ورفاهه ورفاهیه مصدر اولورلر یقال رفه عیشه رفاهة ورفاهیة من الباب الخامس اذارغد ولان واخصب الرفه امیر وزننده والرافه صاحب وزننده معاشی سهل وواسع اولان آدمه دینور ارفهان سکران وزننده والمترفه متعظم وزننده نعمت ووسعت معیشته مظهر اولمغله دائما حضور وآسایش اوزره اولان آدمه دینور یقال رجل رفهان ومترفه

ای مستریح متنعم الارفاه همزه‌نك كسریله برآدمی رفاه وراحته مظهر قلمق معناسنه‌در یقال ارفههم الله ای
جعلهم رفهاء ودوه‌لری كندیلرینك دیلدكلری وقتده صویه كورمك معناسنه‌در تقول ارفهت الابل ای
اوردتها متی شاءت و برآدمك ماشیه‌لری خواهشكار اولدقلری وقتده صویه كلور اولمق معناسنه‌در یقال ارفه
القوم اذا رفهت ماشیتهم ودواب ومواشی صویه قریب محلده اكلنمك معناسنه‌در یقال ارفه المال اذا اقام
قریبا من الماء و برآدم هركون صاچنه صقالنه دهن سورنمك معناسنه‌در یقال ارفه الرجل اذا ادهن كل یوم
ودائما نفیس اطعمه واشربه اكل وتناول ایدر اولمق معناسنه‌در یقال ارفه الرجل اذا دام علی اكل النعیم وراحت
وحضور ایلمك معناسنه‌در یقال ارفه فلان اذا استراح الترفیه تفعیل وزننده بودخی برآدمی نظام حال ورفاه
وحضوره نائل قلمق معناسنه‌در یقال رفههم الله بمعنی ارفههم و برآدم دوه‌لری خواهشكر اولدقلری حینده صویه
كورمك معناسنه‌در ارفاه كبی تقول رفهت الابل بمعنی ارفهتها و برآدمه برخصوصده مهل و برمكله تنفس
وتفریح ایلمك معناسنه‌در تقول رفه عنی ای نفس یعنی كنت فی ضیق فنفس عنی الرفه رانك فتحیله وكسریله
والرفوه قعود وزننده برآدمك دیرلكی نرم ومهل وواسع اولمق معناسنه‌در یقال رفه الرجل رفها ورفوها من الباب
الثالث اذا لان عیشه ودوه‌لر هركون دیلدكلری وقتده صویه كلمك معناسنه‌در یقال رفهت الابل اذا وردت
الماء متی شاءت الروافه روایح وزننده هركون ایستدكلری وقتده صویه كلور اولان دوه‌لره دینور مفردی
رافهه‌در الاسترفاه بودخی راحت وحضور اوزره اولمق معناسنه‌در یقال استرفه الرجل عندنا ای استراح
الرفه صرد وزننده صمانه دینور تبن معناسنه الرفه رانك كسریله خرده خرما اغاجلرینه دینور الرفهة فتحاتله
رأفت ومرحمت معناسنه‌در یقال به رفهة ای رأفة ومنه یقال هو رافه به ای راحم الرافهة مسافه‌سی قریب
اولمغله اثنای سفرده آهسته‌جه یوریان كیجه‌یه وصف اولور یقال لیلة رافهة ولیال روافه ای لینة السیر بو تركیب
واللیل اذا یسر كریمه‌سی قبیلندندر كه اسناد مجازیدر الرهرهة زلزله وزننده بشره‌نك وسائر نسنه‌نك رنكی
حسن رونق ولطافتله موج ولمعان ایلمك معناسنه‌در یقال فی لون بشرته رهرهة وهو حسن بصیص لون البشرة
ونحوه وجود وكرمدن ناشی مائده طعامی توسیع ایلمك معناسنه‌در یقال رهره فلان مائدته اذا وسعها كرما
الترهره تزلزل وزننده برآدمك بدنی تازه‌لكدن و پرورش ونازكلكدن برك سمن كبی بیاض اولمق معناسنه‌در یقال
ترهره جسمه اذا ابیض من النعمة و بیابانده سراب پیدرپی لمعان ایلمك معناسنه‌در یقال ترهره السراب اذا تتابع
لمعانه الرهراه رحراح وزننده والرهروه عصفور وزننده والرهره فدفد وزننده برك سمن كبی تر وتازه و بیاض
اولان بدنه دینور یقال جسم رهراه ورهروه ورهره ای ناعم ابیض ورة رانك فتحی وهانك تشدیدیله ورهره
ورهراه دیبی چقور اولمیان یاوان لكنه دینور یقال طست رة ورهره ورهراه ای واسع قریب القعر الروه رانك فتحی
وواوك سكونیله والرواه غراب وزننده ضویر بورنده بر اوته او ینابوب چالقنمق معناسنه‌در یقال راه الماء
روها ورواها اذا اضطرب علی وجه الارض و یقال ما اعجب رواه الماء ای اضطرابه علی وجه الارض الریه رانك
فتحی و یانك سكونیله بر اوته اولطه چالمق معناسنه‌در یقال راه الرجل یریه ریها اذا جاء وذهب الترتیه تفعل
وزننده بادیه‌ده سراب بر اوته پلدرامق معناسنه‌در یقال تریه السراب اذا ترتع المرته محمد وزننده مرتع
معناسنه‌در كه بر اوته پلدرایان سرابه دینور فصل الزای المعجمة الزله زانك فتحی ولامك سكونیله
چچكلرك حسن ورونقی وتاب وطراوتیه دینور یقال فی الریحان زله اطیف وهو نوره وحسنه وقبو آغزنده
اولان بیوك طاشه دینور كه صوچكن كسه آنك اوزرینه بصوب طورر وتحیر معناسنه‌در یقال به زله ای تحیر
الزله فتحتینله نفس ناطقه‌یه عارض اولان صقندی‌یه وغم وتاسه‌یه دینور تقول اخذنی زله وهو ما یصل
الی النفس من غم وهم الزمه فتحتینله ذمه كلمه‌سنده لغتدر كه ذكر اولندی زاه جاه وزننده نیسابور قربنده برقریه‌در
الزهراه سلسال وزننده حسن منظره وملاحت ولطافته مالك اولمیه رقی ادا ورفتار اوزره اولان یاقشقسزه دینور
یقال هو زهزاه ای مختال فی غیر مرأة فصل السین المهملة السبه فتحتینله بك پیرلكدن ناشی مدركه مختل
اولمغله عقل وادراك زائل اولمق معناسنه‌در المسبوه والمسبه معظم وزننده بك پیرلكدن عقل وادراكی زائل اولمش
فرتوت قوجه‌یه دینور یقال سبه الرجل علی المجهول وسبه فهو مسبوه ومسبه ای ذاهب العقل من الهرم ومسبه
طلاقت لسان صاحبی سخنور آدمه دینور یقال رجل مسبه ای طلیق اللسان السباهی یمانی وزننده بودخی پیرلكدن
عقل وشعوری زائل فرتوت قوجه‌یه دینور یقال شیخ سباه ای ذاهب العقل من الهرم وسباهیه معناسنه‌در
وسباه سحاب وزننده بك كراه آدمه دینور مضلل معناسنه السبه كتف وزننده والسباهی یمانی وزننده

والسباهیة

والسباهیة كراهیه وزننده متكبر كیسه‌یه دینور یقال رجل سبه وسباه وسباهیة ای متكبر السباه غراب وزننده
سكته علتنه دینور كه انسانه عارض اولور یقال اصابه السباه ای السكتة بو علت اطبانك سبات دیدكلری اوله‌جقدر
لكن كتب طبیه‌ده سبات ایله سكته‌یی فرق ایلمشلردر فلیراجع الستة سینك فتحی وتانك سكونیله وفتحیله
است معناسنه‌در كه دبره دینور جمعی استاه كلور شارح دیر كه است لفظنك اصلی سته ایدی مصغری ستیه‌در
وتقول العرب كان ذلك علی است الدهر ای علی وجهه یعنی از قدیم زمان او یلجه اولوب كلمكده در بو راده وجه
قدمدن كنایه‌در كه زمانك اكسه سندن یعنی اوته سندندر واو یله دیمكدر وقولهم یا ابن استها كنایة عن احماض ایه امه
یعنی برآدمك اناسنی پدری دبرندن تصرف ایلدكندن كنایه‌در كه اداسب واقدار در وفلانی فقیر و بینوا براقوب كلدم
دیجك یرده تركته باست الارض دیرلر وسنك ایچون عون و یاور بو قدر دیجك یرده مالك است مع استك دیرلر مالك ظهر
تركیبی كبی وفلاندن قطعا خوشلنمدیغم كریهه‌یه اوغرادم دیجك یرده لقیت منه است الكلبة دیرلر و برجماعتك عجزندن
كنایه ایدوب انتم اضیق استا من ان تفعلوه دیرلر الستد سینك فتحی وضمی وهانك تخفیفیله انسانك قیچنه دینور عجز
معناسنه كه فارسیده سرون دینور علی قول حلقه دبره دینور مصاحب بیاننه كوره بونك اصلی سته ایدی
تاء حذف اولندی و بعضا هایی حذف ایدوب ست دیرلر و بونلرید ودم اعرابیله معرب اولورلر و بعضلر عندنده وصل
حالنده تاء فوقیه ایله ووقف حالنده هاء ایله تلفظ اولنور الستة فتحتینله انسانك مقعدی كبكنه دینور الاسته
احمر وزننده والستاهی غرابی وزننده قیچی بیوك آدمه دینور استه كلمه سنك جمعی سته كلور كتب وزننده وستهان
كلور عثمان وزننده ولوطی‌یه اطلاق اولنور الستة كتف وزننده والستهم زرقم وزننده بونلرده لوطی‌یه دینور
یقال رجل استه وستاهی وسته وستهم ای طالب الاست الستة سینك فتحی وتانك سكونیله برآدمك اردنه دوشوب
كتمك معناسنه‌در یقال سته سته من الباب الثالث اذا تبعه من خلفه و برآدمك مقعدنه اورمق معناسنه‌در
یقال سته اذا ضرب استه السبتهی حیدری وزننده دائما ناسك اكثر وسنده كیدر اولان آدمه دینور یقال
هو ستهی اذا كان یمشی آخر القوم ابدا السفه فتحتینله والسفاه سحاب وزننده والسفاهة سحابه وزننده عقل
وادراك خفیف اولمق علی قول نقیضیدر كه عقل وادراكدن بی بهره اولمقدن عبارتدر یاخود جهل ونادانی معناسنه‌در
یقال فیه سفه وسفاه وسفاهة ای خفة الحلم او نقیضه او الجهل و بونلر مصدر اولورلر سفیه اولمق
معناسنه یقال سفه الرجل سفها وسفاها وسفاهة من الباب الرابع فهو سفیه و یقال سفه نفسه ورأیه مثلثة یعنی
من الباب الرابع والاول والخامس اذا حمله علی السفه او نسبه الی السفه او اهلكه یعنی فلان فلانی سفاهته اوغراتدی
یاخود سفاهته نسبت ایلدی شارح دیر كه بو راده مؤلف مسامحه ایلمشدر زیرا مثال مزبور متعدی اولمغله باب خامسدن
وارد اولمز زیرا نفسه ورأیه مفعول وضمیرلر شخص آخره راجعدر وثعلب ومبرد عندلرنده باب رابعدن متعدی وخامسدن
لازمدر وعربلرك سفه نفسه ورأیه قوللری كه رشد امره وغبن رأیه و بطر عیشه والم بطنه كبی ضمیر مثلا زیده راجعدر
اصلی سفهت نفس زید ورشد امر زید ایدی وقتا كه فعل تحویل اولنوب زیده صفت قلندی ایسه مابعدلری
منصوب اولدی فعل آنلرك اوزرینه واقع اولدیغیچون زیرا بو صورتده تفعیل بابندن سفه نفسه حكمنده اولمشدر
و بو بصریون وكسائی مذهبیدر و بونلرك عندنده منصوب مذكورك تقدمی جائزدر وفراء دیدیكه وقتا كه فعل
نفسدن صاحبنه تحویل اولندقده مابعدی مفسر مجراسنه جاری اولدی تا كه سفاهت انده اولدیغنه دلالت ایلیه
و بونك حكمی سفه زید نفسا دیمك ایدی زیرا مفسر نكره اولور لكن بو اضافتی ترك اولنوب نكره كبی منصوب ایله
ترك اولندی نكره‌یه تشبیها وعند الفراء بونك تقدیمی جائز دكلدر زیرا مفسر تقدیم اولنمز ووجه مذكور اوزره
باب خامسدن همان سفیه اولمق معناسنه اولوب وسفه نفسه ورأیه قوللرنده باب اول ورابعه مختص اولمغله مؤلفك
ثالث عنوانی موقع مسامحه‌در لكن كشافك ومن یرغب عن ملة ابراهیم الا من سفه نفسه كریمه‌سنده خلاصه مقالنه كوره
سفه كلمه‌سی متعدیدر استحقار واستخفاف معناسنه‌در كه ملت ابراهیمیه‌دن عاقل اولان اعراض ایلمز بلكه نفسنه اهانت
وتحقیر ایدن اعراض ایدر دیمكدر و بعضلر عندنده جهل معناسنی متضمن اولمغله اكی كبی متعدی اولدی پس
سفه نفسه قولی عقلی خفیف اولدیغندن نفسنی بیلدی دیمك اولور و بعضلر عندنده لازمدر ونفسه قولی شذوذا اوزره
تمیزدر زیرا معرفه درنكره اولمق اكثردر وعند البعض نزع خافض اوزره منصوبدر سفه فی نفسه تقدیرنده واشبو سفه
وسفاهه ماده‌سی اصل بدنده اولان خفتلكه دینور بعده نقصان عقل سبیله نفس انسانیده اولان خفتده استعمال
اولندی انتهی وسفه وسفاهت مزراق دوریلان زخمدن قان چابك ظهور ایلمك معناسنه مستعملدر یقال سفهت
الطعنة اذا اسرع منها الدم وخفة ومشرو بی چوق ایچوب لكن قانمیوب او یلجه قالمق معناسنه مستعملدر یقال

سفه الشراب اذا اکثر منه فلم یروو بلمامك جهالت معناسنه مستعملدر نته کاول ماده ده تردید ایله ذکر اولندی
و بو معناده انجق علی ایله صله لنور کو یاکه جهالتدن ناشی نسنه اوزره سفاهت ایتمش اولور یاخود سفاهت عقلی
سبیله اول نسنه اوزره جهالتله رکوب واستیلا ایتمش اولور یقال سفه علینا وسفه سفها وسفاهة من الباب الرابع
والخامس اذا جهل ومشرو بی قراردن خارج ایچمك معناسنه مستعملدر یقال سفه الشراب سفها اذا اسرف فیه
و برنسنه ایله مشغول قلمق یاخود برنسنه یه اشتغال ایلمك معناسنه در تقول سفهت وسفهت سفها من الباب الرابع
والثالث ای شغلت او تشغلت و برآدم کندی حصه سنی اونتمق معناسنه در تقول سفهت نصیبی اذا نسیته التسافه
تفاعل وزننده بودخی بلمامك جهل معناسنه در یقال تسافه زید اذا جهل السفیه امیر وزننده وصفدر سبك مغز
وخفیف العقل آدمه دینور و جاهل و نادانه اطلاق اولنور جمعی سفهاء کلور وسفاه کلور سینك کسریله مؤنثی سفیهه در
جمعی سفیهات وسفایه کلور وسفه کلور رکع وزننده وسفاه کلور سینك کسریله وسفیه ایو جه نسج اولنمامش کوشك
بزه وصف اولور یقال ثوب سفیه ای لهله سخیف و یقال زمام سفیه ای مضطرب و یقال ناقة سفیهة الزمام ای
مضطربته التسفیه تفعیل وزننده برآدمی سفیه قلمق یاخود سفیهدر دیمك معناسنه در یقال سفه فلانا اذا جعله
سفیها ونسبه الی السفه التسفه تفعل وزننده برآدمی حیله وخدعه ایله الدایوب مالنی آلمق معناسنه در یقال تسفه
فلانا عن ماله اذا خدعه عنه و یل اغاجك داللرنی اکمك معناسنه مستعملدر یقال تسفهت الریح الغصون اذا امالتها
المسافهه مفاعله وزننده سوکشمك معناسنه در یقال سافهه اذا شاتمه ومنه المثل *سفیه لم یجد مسافها* وشراب
کوبنی یاننه قویوب دمبدم آندن ایچمك معنا سنه مستعملدر یقال سافه الدن اذا قاعده فشرب منه ساعة بعد
ساعة وشربده حدی تجاوز ایلمك معناسنه در یقال سافه الشرب اذا اسرف فیه وطوار سیر شدید ایله متصل یولده
کتمك معناسنه مستعملدر یقال سافهت الناقة الطریق اذا لازمته بسیر شدید السفه سینك فتحی وفانك سکونیله
برآدمه سافهه بابنده غالب اولمق معناسنه در یقال سفه صاحبه سفها من الباب الاول اذا غلبه فی المسافهة و برآدمی
سفیه قلمق معناسنه در یقال سفهه سفها من الباب الرابع اذا جعله سفیها المسفهة مرحله وزننده چوق
صو ایچمکه مؤدی اولان طعامه دینور یقال طعام مسفهة ای یبعث علی کثرة شرب الماء المسفه مکرم
وزننده صو ایله مملو اولان درهیه دینور یقال وادمسفه ای مملوء السموه قعود وزننده سکر تمکده قطعا یورلمق
بیلمیوب بردوزه یه بل کبی قوشوب کتمك معناسنه در یقال سمه الفرس سموها من الباب الثالث اذا جری جریا لایعرف
الاعیاء ومدهوش ومتحیر اولمق معناسنه در که سمه اولمق تعبیر اولنور ظاهر السا نمرده سمه بوندندر یقال سمه الرجل
اذا دهش السامه صاحب وزننده سکر تمکدن اصلا تعب وفتور کلمز اولان حیوانه دینور جمعی سمه کلور رکع
وزننده السمهی سینك ضمی ومیم مشدده نك فتحی والفك قصریله هوایه دینور که عناصردندر و کونشك شعاعنده
هواده ایپلك ایپلك تخیل اولنان نسنه یه دینور مخاط الشیطان معناسنه که شیطان اورمجکی تعبیر اولنور و کذب ودروغ
معناسنه در و بیهوده و باطل نسنه یه دینور ومنه یقال ذهبت ابله السمهی اذا تفرقت فی کل وجه یعنی دوه لر تارمار
اولوب هر بری برطرفه کتدی السمیهاء مصغر بنیه سیله بودخی هوایه دینور السمیهی مصغر بنیه سیله
ومیمك تشدید وتخفیفیله والسمیهاء کذلك تشدید وتخفیفله بو لرده کذب و بیهوده و باطله دینور السمه
سکر وزننده بودخی کذب و باطل نسنه یه دینور وسمه سامه لفظندن جمع اولور صالمه اولمغله اطرافه پراکنده
اولان دوه لره دینور السمهة سکره وزننده صفره طرزنده نسنه درکه خرما یپراغندن نسج اولنور تراکمه
لساننده تپیر تعبیر اولنور که طبله شکلنده اولور التسمیه تفعیل وزننده دوه بی صالمه ومسیب قلمق معناسنه در
یقال سمه الابل اذا اهملها المسمه معظم وزننده عقل وشعوری زائل اولمش سمه کسیه دینور یقال رجل
مسمه العقل ای ذاهبه السنه سینك ونونك فتحیله دینور عام معناسنه که فارسیده سال دیرلر جمعی سنون
کلور که جمع مذکر سالمدر وسنهات وسنوات کلور فتحاتله شارح دیر که بونده ایکی قول واردر برقول هائیدر که
اصلی سنهه در و بری واویدر که اصلی سنوه در سنهات هائینك وسنوات واوینك جمعیدر نته که مؤلف معتل بابنده
دخی رسم ایلمشدر و بو مقوله غیر عاقل جبرا لنقصان اللفظ جمع عاقل ایله جمعلنور وسوره کهف تفسیرنده اکامتعلق
کلام نفیس اولمغله مراجعت اولنه وسنه قورافلغه وقیتلغه اطلاق اولنور یعنی آنده غالب استعمالدر دابه فرسده
ومال دوه ده غالب اولدیغی کبی بونکده جمعی سنین وسنوات کلور اعراب قحط وجدب اولان نسنه یی چوق ذکر
ایدوب بلکه عندلرنده تاریخ عد ایتملریله استعمال غالب اولمشدر یقال وقعوا فی سنة ای جدب وقوراق یره اطلاق
اولنور یقال اقاموا فی سنة ای ارض مجدبة السنیه زبیر وزننده سنه نك مصغریدر تعظیم ایچون مستعملدر

جمعی سنیات کلور یای مشدده ایله یقال وقعوا فی السنیات البیض شارح دیر که بو جمع واوینك جمعیدر واو یایه
قلب اولنمشدر هائینك جمعی سنیهات کلور یك قیتلق وقوراق سنه لره اطلاق اولنور والسنیات البیض هی
سنوات اشتددن علی اهل المدینة قحط یوسف کبی برقاچ سنه شدید قیتلق اولمشیدی المسانهة مفاعله وزننده
والسناه قتال وزننده یللق ایله معامله ایلمك معناسنه در خدمتکاری یللق یازار یله طوتمق کبی یقال سانهه
مسانهة وسناها اذا عامله بالسنة وکذا یقال ساناه مساناة ایکنجی واوی قولنه مبنیدر واغاج قسمی برسنه میوه
و یروب برسنه و یرمز اولمق معناسنه در یقال سانهت النخلة اذا حملت سنة دون سنة السنهاء حمراء وزننده
برسنه میوه طوتوب برسنه طوتمز اولان خرما اغاجنه دینور التسنه تفعل وزننده اتمك وسائر نسنه کوفلنوب
چیکلنمك معناسنه درکه اکثری چوق طورمقدن اولور اصل برنسنه نك اوزرندن یل کچوب یللنمق معناسنه اولمغله
تغیر وتکرجی مستلزمدر یقال تسنه الخبز وغیره اذا تکرج السنه کتف وزننده اوزرندن یللر کچمش نسنه یه
دینور که یللنمش تعبیر اولنور یقال طعام سنه ای اتت علیه السنون المتسنه اسم فاعل بنیه سیله کوفلنوب
چیکلنمش نسنه یه دینور یقال خبز متسنه ای متکرج سهناه سینك کسری وهانك ضمیله وسهناه
کسرتیله وایکیسنده دخی های اخیره نك ضمیله وکسریله الصکره معناسنه در تقول افعل هذا سهناه وسهناه
ای آخر کل شیء سوهای سینك ضمیله ارض مصرده اخمیم ناحیه سنده بر قریه در فصل الشین المعجمة
الشبه شینك کسریله والشبه فتحتینله والشبیه امیر وزننده مثل ونظیر معناسنه در جمعلری اشباه کلور
ومشابه کلور محاسن کبی غیر قیاس اوزره یقال ماله شبه وشبه وشبیه ای مثل المشابهة مفاعله وزننده والاشباه
همزه نك کسریله برنسنه یه بکزمك معناسنه در یقال شابهه واشبهه اذا ماثله وعر بلر فلان ضعیف وعاجز اولدی
دیجك یرده اشبه فلان امه دیرلر عجز وضعف معناسنه التشابه تفاعل وزننده والاشتباه افتعال وزننده
بری برینه ملتبس اولمق درجه ده بکزه یشمك معناسنه در یقال تشابها واشتبها ای اشبه کل منهما الاخر حتی التبسا
التشبیه تفعیل وزننده بکزتمك معناسنه در یقال شبهه ایاه و به اذا مثله والتلبیس والتخلیط ایلمك معناسنه مستعملدر که
بیلنمز ایلمکدن عبارتدر یقال شبه علیه الامر اذا لبس علیه المشتبهة مختلفه وزننده والمشبهة معظمه
وزننده بری برینه ملتبس اولمغله مشکل اولان نسنه لره دینور یقال امور مشتبهة ومشبهة ای مشکلة یعنی
ملتبسة بعضها ببعض الشبهة غرفه وزننده التباس معناسنه در یقال امر فیه شبهة ای التباس ومثل
ومانند معناسنه در یقال به شبهة ای مثل المتشابه متخالف وزننده محکم مقابلیدر ومنه فی القرآن المحکم
والمتشابه مؤلف حکم ماده سنده سوره محکمه بی وآیت محکمه یی بیان ایلمشدر و بصائرده خلاصه بیانی
بودرکه متشابه شول کلمه وکلام قرآنیدر که غیره مشابهتی سببیله تفسیری مشکل اوله اولدخی یا لفظ حیثیتیله یاخود
معنا حیثیتیله اولور وعند الفقهاء متشابه ظاهری مقصودی منبیء ومعلم اولمیان کلمه وکلامدن عبارتدر و بونك
حقیقتی بودرکه آیات قرآنیه بری برینه نسبتله اوچ صنفدر بری مطلقا محکمدر و بری مطلقا متشابه در و بری
من وجه محکم ومن وجه متشابه در ومتشابه دخی اوچ ضرب اوزره در بری من جهة اللفظ و بری من جهة المعنی و بری
من جهة اللفظ والمعنی در ومن جهة اللفظ اولان ایکی نوعدر بری الفاظ مفرده یه راجعدر یاغرابتی جهتندن اب
کلمه سی کبی یامشارکت فی اللفظ جهتندن ید وعین کبی و بری جمله کلام مرکبه راجعدر بودخی اوچ نوعدر بری
اختصار کلامدن ناشیدر نحو قوله تعالی الم والمص ونحو قوله تعالی وان خفتم الا تقسطوا فی الیتامی فانکحوا
ماطاب لکم من النساء و بری بسط کلامدن ناشیدر کقوله تعالی لیس کمثله شیء زیرا لیس مثله شیء دینلسه
مراد سامعه اظهر اولور و بری نظم وسوق کلامدن ناشیدر کقوله تعالی انزل علی عبده الکتاب ولم یجعل له
عوجا قیما زیرا الکتاب قیما تقدیرنده در ومن جهة المعنی اولان متشابه اوصاف الهیه واوصاف روز قیامتدر زیرا
صفات مرقومه نفوس انسانیه ده صورتپذیر اولمز ومن جهة اللفظ والمعنی متشابه بش کونه در اول کمیت جهتندندر
عموم وخصوص کبی ثانی کیفیت جهتیله در وجوب وندب کبی نحو قوله تعالی فانکحوا ماطاب لکم ثالث زمان
جهتیله در ناسخ ومنسوخ کبی رابع مکان نزول وسبب نزول کبی خامس برفعلك صحت وفسادنه مشروط اولان شرط
جهتیله در نمازك ونکاحك شروطی کبی انتهی الشبه والشبهان حرکاتله وشینلرك کسریله صاری باقره دینور
نحاس اصفر معناسنه که ترکیده پرنج تعبیر ایدرلر جمعی اشباه کلور الشباه سحاب وزننده تره یه شبیه بر نباتدر
الشبه والشبهان فتحاتله برنیکلو نبات آدیدر قرمزی واطیف چچکی وشهدانج طرزنده دانه لری اولور حشرات
صوقان آدمه تریاق حکمنده در وسعاله ومثانه دن طاشلری پاره لیوب اخراج ایلمکده وقبض خصوصنده بعد یلمدر

مطلب

الشبه ضمتنیله برشجر یاخود شجر ثمام اسمیدر یاخود ثمام اسمیدر که مارصمه تعبیر اولنان ریحاندر الشده شینك
فتحی ودالك سكونیله یارمق معناسنه دریقال شده رأسه شدها من الباب الثالث اذاشدخه ومدهوش قلمق معناسنه در
یقال شده فلانا اذادهشه ویقال شده الرجل علی المجهول اذادهش ومشغول قلنمق معناسنه دریقال شده فلان ای شغل
ومتحیر قلنمق معناسنه دریقال شده الرجل اذاحیر الاشداه همزه‌نك كسریله برآدمی مدهوش وحیران قلمق معناسنه در
یقال اشدهه ای ادهشه المشاده میمك فتحیله مشدهه‌نك جمعیدر كه مشغله معناسنه در یقال هو فی مشاده
ای مشاغل الشده شینك فتحی ودالك سكونیله وفتحیله اسمدر دهشت وشغل معنالرینه در الانشداه انفعال
وزننده متحیر اولمق معناسنه در یقال انشده الرجل اذاتحیر الشداه غراب وزننده اسمدر حیرت معناسنه
الشره فتحتینله برآدم برنسنه‌یه پك دوشكون حریص اولمق معناسنه دریقال شره الرجل شرها من الباب
الرابع اذاغلب حرصه الشره كتف وزننده والشرهان سكران وزننده برنسنه‌یه حرصی غالب آدمه
دینور یقال هوشره علی الطعام وشرهان ای الغالب الحرص اهیا اشراهیا اولده همزه‌نك كسری وهانك
سكونیله وثانیده همزه‌نك وشینك فتحیله كلمهٔ یونانیه‌در اسماء حسنادندر الازلی الذی لم یزل معناسنه در یونانی اولمق
حسبیله كرچه بو كتاب آنك موضع ذكری دكلدر لكن ناس غلط ایدوب احبار یهود زعملری اوزره اهیا دیرلر همزه‌نك
فتحیله وشراهیا دیرلر همزه‌نك اسقاطیله الشفه شینك فتحی وفانك سكونیله برآدمی مشغول قلمق معناسنه در یقال
شفهه شفها من الباب الثالث اذاشغله وسؤالده ابرام ایلمكله مسئول عنه اولانك یانندە بولنانی بالجمله آلمق
معناسنه در یقال شفهه اذاالح علیه فی المسئلة حتی انفد ماعنده ومنه یقال كاد العیال یشفهون مالی ای ینفونه
بوراده بعض نسخه‌ده حرف تردید ایله وسم اولنمغله بو ایكی معنا اختلافه مبنی اولور لكن شارح استقلال نسخه‌سنی
ترجیح ایتمشدر وشفه برآدمك دودغنه اورمق معناسنه در یقال شفهه اذاضرب شفته وطعامك اكل ایدنلری
چوق اولمق معناسنه در یقال شفه الطعام علی المجهول اذاكثر آكلوه وبرآدمك سائللری كثیر اولمق معناسنه در
یقال شفه زید اذاكثر سائلوه ویقال شفه المال اذاكثر طالبوه المشفوه شول كسه دركه ناسك كندیدن
جر وسؤالی چوق اولمغله مالكی قالمامش اوله وشول طعامه اطلاق اولنور كه آنده تناول ایدن چوق اوله یقال
طعام مشفوه اذاكثرت علیه الایدی وقلیل اولان نسنه‌یه دینور یقال اموالنا مشفوهة ای قلیلة الشفه شینك
فتحی وكسری وفانك فتحیله انسانك دودغنه دینور اصلی شفهه‌در كه هائی اللام در تثنیه‌سنده شفتان وجمعنده
شفاه دینور شینك كسریله وشفوات كلور فتحاتله و بوشفه كلمه‌سنی معتل زعم ایدنلرك قولنه مبنیدر وعربلر رجل
خفیف الشفه دیرلر ملحف یعنی سؤالده ملح ومبرم كسه‌در دیمكدر كذلك قلیل السؤالدر دیجك یرده دخی مستعمل
اولمغله ضد اولور وگاه اولور كه ذكر جمیل موقعنده استعمال ایدرلر یقال له فینا شفة حسنة ای ذكر جمیل
ویقال مااحسن شفة الناس علیك ای ثناؤهم بنت الشفه كلمه‌یه اطلاق اولنور تقول ماسمعت منه بنت شفة ای كلمة
الشفاهی غرابی وزننده بیوك دودقلی آدمه دینور یقال رجل شفاهی ای العظیم الشفة وبو تغییر نسب
قبیلندندر المشافهة مفاعله وزننده بركسه ایله دودق دودغه سویلشمك معناسنه در یقال شافهه ای ادنی
شفته من شفته یعنی تكلمه وبرنسنه‌یه یاقلشمق معناسنه مستعملدر یقال شافه البلد والامر اذادنا الشافه صاحب
وزننده صوسزه دینور یقال هوشافه ای عطشان الحروف الشفهیة بفم حرفلریدر كه باء وفاء ومیم حرفلرندن
عبارتدر كه مخرجلری شفه‌در مؤلفك بفم كلمه‌سیله تفسیری لطافتی متضمندر الاشفی اعلی وزننده دودقلری
بری برینه قاوشمیوب آیرق اولان آدمه دینور یقال رجل اشفی ای لاتنضم شفتاه التشفیه قافله تفعیل وزننده
خرما قورغی قیزارمغه باشلمق معناسنه در یقال شفه النخل بمعنی شقح بوراده شفحها نسخه‌سی غلطدر المشاكهة
مشابهه وزننده والشكاه شباه وزننده ومرادفلریدر كه بكزه‌مك معناسنه دریقال شاكهه مشاكهة وشكاها
اذاشابهه وشاكله وقاربه التشاكه تشابه وزننده ومرادفیدر كه بری برینه بكزه‌مك معناسنه دریقال تشاكها
اذاتشابها الاشكاه همزه‌نك فتحیله برنسنه مشكل اولمق معناسنه دریقال اشكه الامر اذااشكل اشنه قنفذ
وزننده اصفهان قربنده برقریه آدیدر الشوه والشوهة شینلرك فتحی وواولرك سكونیله یوز چركین وبد اولمق
معناسنه دریقال شاه وجهه یشوه شوها وشوهة اذاقبح وبرآدمی بلكلدوب قورقمق معناسنه دریقال شاه
فلانا اذافزعه وكوزدكورمك معناسنه دریقال شاه فلانا اذااصابه بالعین وحسد ایلمك معناسنه دریقال شاه
فلانا اذاحسده وبرنسنه‌یی كوكل پك خواهش وآرزو قلمق معناسنه دریقال شاهت نفسه الی كذا ای طمحت
الشوه فتحتینله برآدم بدچهره اولمق معناسنه دریقال شوه الرجل ووجهه شوها من الباب الرابع اذاقبح وبون

اوزون اولمق معناسنه دریقال شوهت عنقه اذاطالت وبون قصه اولمق معناسنه اولمغله ضد اولور یقال شوهت
عنقه اذاقصرت الاشوه احمر وزننده وصفدر بدچهره كشی‌یه دینور وكبر وادا صاحبی شخصه دینور یقال
رجل اشوه ای مختال التشویه تفعیل وزننده چركین یوزلو قلمق معناسنه دریقال شوهه الله ای قبح وجهه
وكوزدكورمك معناسنه در تقول لاتشوه علی ای لاتصبنی بعین الشوهاء حمراء وزننده بدچهره عورته
دینور یقال امرأة شوهاء ای قبیحة الوجه عابسة وكوزل یوزلو دلبر خاتونه دینمكله ضد اولور طول كردن اعتباریله در
یقال امرأة شوهاء ای جمیلة واغورسز بداختر عورته دینور یقال هی شوهاء ای مشؤمة وكریملو اوسلكلو آته
دینور علی قول آوردلری و برونی دالكلری پك ككبش اولانه دینور وبو اوصاف حمیده‌دندر واغزی كوچك
اولانه دینمكله ضد اولور وایكی فرس اسمیدر المشوه معظم وزننده شكل وقیافتی چركین تصلق و بداندام
آدمه دینور یقال رجل مشوه ای القبیح الشكل الشایه صاحب وزننده والشاه جاه وزننده شایهدن مقلوب
ومختصردر تیز نظر آدمه دینور یقال رجل شایه البصر وشاه البصر ای حدیده الشاه جاه وزننده قیونه دینور مفرددر
مذكر ومؤنثنه اطلاق اولنور علی قول قیونه وكچی‌یه وآهویه وصغره ودوه قوشنه وحمار وحشی‌یه شاملدر وعورته
اطلاق اولنور جمعی شاء كلور كه همزه ایله در اصلی شاه ایدی وشیاه وشواه كلور شینلرك كسریله واشاوه كلور همزه‌نك
فتحیله وشوی وشیه كلور عنب وزنلرنده وشیه كلور سید وزننده شارح دیر كه بونك اصلی شاهه وآنك اصلی شوهه در
مصغری شویهه در عدد صورتنده مثلا ثلاث شیاه دینور عشره‌یه قدر وعشره‌یی تجاوز ایتدكده تا ایله تلفظ اولنور وقیون
كثیر اولدقده هذه شاة كثیرة دینور قصر عنق معناسندن مأخوذدر المشاهة مسافه وزننده قیونلو یره دینور علی قول
قیونی چوق یره دینور یقال ارض مشاهة ای ذات شاء او كثیرتها الشاوی والشاهی قیونی اولان آدمه دینور یقال
رجل شاوی وشاهی ای صاحب شاه التشوه تفعل وزننده قیون یاخود آهو یاخود حمار وحش صید ایلمك
معناسنه دریقال تشوه شاة اذااصطادها وبیلنمامك ایچون تبدیل قیافت ایلمك معناسنه دریقال تشوه له
اذاتنكر الشوهة شینك ضمیله ایراقلق بعد معناسنه در ابوشاه صحابهٔ كرامدندر وشاه الكرمانی اولیاء اللهدندر
منع وصرفی جائزدر ممنوعیتی علمیت وعجمه‌یه مبنی در ابوشاهین محدثدر الشبه شینك فتحی وبانك سكونیله
كوزدكورمك معناسنه دریقال شاهه یشبهه شبها اذاعانه الشبوه صبور وزننده بدنظر آدمه دینور كه نیه نظر
ایلسه اصابت ایدر یقال هوشبوه من اشبه الناس ای عیون مترجم دیر كه بو مقوله شخصی كورد كده همان یوزینه قرشو
اخفا ایله معوذتین سوره‌سنی تلاوت ایدرلر فصل الصاد اصبهان شهر اصفهاندر اصص
ماده‌سنده ذكر اولندی الصنه صادك فتحی ونانك سكونیله والتصنیه تفعیل وزننده تذلیل ایلمك معناسنه در
یقال صنهه صنها من الباب الثالث وصنهه تصنیها اذاذلله صه صادك فتحی وهانك سكونیله وهانك منونا
كسریله متكلمه كلمهٔ زجردر یعنی تكلم ایدن آدمه زجر وآزار ایله صوص وخموش اول معناسنه دریقال تكلم فلان
فقلت صه وهی كلمة زجر للمتكلم ای اسكت مترجم دیر كه مه كبی صه دخی فی الاصل مصدر موقعنه قائم صوت اولوب بعده
اسم فعل امر اولمشدر تنكیری مصدر اصلیتی اعتباریله‌در شیخ رضی اسماء افعال بابنده تحقیق انیق ایلمشدر الصهصهة
زلزله وزننده متكلمی صه صه دیوب صوصدرمق معناسنه دریقال صهصه بهم ای اسكتهم فقال لهم صه صه
فصل الضاد المعجمة الضه ضادك فتحی وهانك تشدیدیله برنسنه‌یه بكزه‌مك معناسنه دریقال ضهه
ضها من الباب الاول اذاشاكله وشابهه لغة فی ضاهاه فصل الطاء الطله صرد وزننده ناچیز
بوفقه بلود پاره‌سنه دینور یقال مافی السماء طله وهومارق من السحاب الطلهة غرفه وزننده مال بقیه‌سنه
دینور یقال بقیت طلهة من المال ای بقیة منه الطله طانك فتحیله دائما دیار بدیار رنج وتعب چكوب سیر
وسیاحت ایلمك معناسنه در یقال طله الرجل فی البلاد طلها من الباب الاول اذاذهب ودب دبیبا فی ذؤوب
الاطله اطلس وزننده برمقدار اوت بقیه‌سی قالمش یره دینور جمعی طه كلور طانك ضمیله یقال واد اطله ای اطلس
شارح اذابقی فیه شیء من الكلا عنوانیله تفسیر ایدوب لكن مؤلف اطلس ایله كه نباتدن مجرد دیمكدر تفسیر
ایلمكله احالهٔ باطله دردیو تعریض ایلمشدر الاطلاه همزه‌نك كسریله اطلاع وزننده ومرادفیدر یقال اطله
ای اطلع المطمه معظم وزننده اوزادلمش نسنه‌یه دینور یقال شیء مطمه ای مطول پس تطمیه تطویل
معناسنه اولور الطهطاه جمجاه وزننده كنج واوسنه لكلی تاولو طوالغون آته دینور طه بل وزننده فعل
امردر اطمئن معناسنه كه مطمئن اول دیمكدر علی قول لغت حبشه‌ده یا رجل معناسنه در وطانك وهانك
فتحه‌لرنی اشباعله قرأت ایدنه كوره حروف هجادن ایكی حرف اولور كه بری طاء وبری هاء در مؤلف بونكله

طه سوره سنك اولنده اولان طه كلمه سنه اشارت ايلمشدركه بعضلر بل وزننده قرأت ايلديلر اكا كوره اصلی طاء
كلمه سيدركه وطیء لفظندن امر حاضردر همزه هایه قلب اولنمشدر فخر عالم عليه السلام حضرتلری تهجد
نمازنده برایاق اوزره قائم اولمغله ایکی ایاقلرنی يردن بصوب اطمينان اوزره اولملری بابنده امر اولنمشدر ياخود طه
كلمه سی لغت حبشه ده يارجل ديمكدر طه سوره سی اولنده مفسرينك وجوه عديده سی اولمغله مراجعت اولنه
الطهطاه طای اولانك فتحيله آتلرك كورلتيسنه واصوات وغريو وفريادنه دينور تقول دهشتنا طهطاهة الخيل
ای اصواتها فصـــل العين العته عينك فتحی وتانك سكونيله والعته والعتاه عينلرك ضميله برآدمك عقلنه
نقصان كلمك معناسنه دركه اكثری پك پيرلكدن اولور تركيده بونامق تعبير اولنور علی قول عقل وشعوری مفقود وزائل
اولمق ياخود سمه ومدهوش اولمق معناسنه در يقال عته الرجل علی المجهول عتها وعتها وعتاها فهو معتوه ای نقص
عقله اوفقد اودهش وعلم تحصيلنه پك دوشكون اولمق معناسنه در يقال عته فی العلم اذا اولع به وحرص عليه وبرآدمك
كلامنی هركسه نقل وحكايه ايلمكله آنی آزرده قلمغه متهالك اولمق معناسنه در يقال عته فلان اذا اولع بايذائه
ومحاكاة كلامه المعتوه عقلنه عته كلمش آدمه دينوركه بونامش تعبير اولنور فارسيده فرتوت دينور العته
امير وزننده برآدمك سوزلرنی دائما هركسه نقل وحكايه ايله آزرده ايلمكه متوغل اولان آدمه دينور جمعی عتهاء
كلور امراء وزننده بوراده بعض نسخه ده اسم فاعل عاته عنوانده مرسومدر لابن كبی لكن مصباحده باب
رابعدن دخی مرسوم اولمغله عته نسخه سی اكا مبنی اولور العتاهة سحابه وزننده معنای من بوردن اسمدر
التعته تفعل وزننده تجاهل وتغافل معناسنه در يقال تعته عنه اذا تجاهل وتغافل وتنظف وتنزه معناسنه در
يقال تعته عنه اذا تنظف ودلورمك معناسنه در يقال تعته الرجل اذا تجنن وحمق ورعونت ايلمك معناسنه در
يقال تعته فيه اذا ترغن ولباس ومأكل خصوصنده دقت ومبالغه ايلمك معناسنه در يقال يتعته فلان ای يبالغ
فی الملبس والمأكل المعته معظم وزننده اخلاق واطواری معتدل اولان عاقل آدمه دينور يقال رجل معته
ای عاقل معتدل الخلق واخلاق واوضاعی شوريده وپريشان اولان مجنونه ديمكله ضد اولور يقال رجل معته
ای مجنون مضطرب الخلق ابو العتاهية كراهيه وزننده ابو اسحق اسمعيل بن القاسم بن سود نام شاعرك لقبيدر
جوهرينك وهمی كبی كنيه سی دكلدر شارح ديركه بوراده اب صاحب معناسنه در قالديكه كنيه تعظيمه دال
اولمغله مؤلف رد ايلمشدر لكن جوهری ظاهری اعتبار ايلمشدر وعتاهيه ضلال الناس معناسنه دركه ناسك
پك ضال وكراهی ديمكدر واحمق معناسنه در عينك ضميله ده جائزدر نته كه عتاهه دخی بو معنايه در سحابه
وزننده شارح ديركه بونلر فی الاصل مصدرلر در ضلال وحمق معناسنه وعتاهيه اسمادندر العنته قنفذ
وزننده والعنتهی قنفذی وزننده برخصوصده پك مبالغه واقدام ايدر اولان آدمه دينور يقال رجل عنته
وعنتهی ای مبالغ فی الامر جدا التعجيه تفعيل وزننده ايكی نسنه يه كوز ذكرمكله بری برندن آيرمق معناسنه در
يقال عجه بينهما تعجيها اذا عاينهما ففرق بينهما التعجه تفعل وزننده تجاهل معناسنه در يقال تعجه عنه اذا تجاهل
وبرخصوص طولاشقلوب چپارزلنمق معناسنه در يقال تعجه الامر اذا التوی العنجهی قنفذی وزننده
خودبين ومتكبر آدمه دينور العنجهية قنفذيه وزننده جهل وحمق وكبر وعظمت معنالرينه در العنجهانية
قنفذانيه وزننده وتخفيفله جائزدر عنجهيه معناسنه در يقال به عنجهية وعنجهانية ای جهل وحمق وكذا كبر
وعظمة العيده حيدر وزننده بدخو يلغه دينور يقال به عيده ای سوء خلق وبدخوی دوه يه وسائر حيوانه
دينور يقال بعير عيده ای سیء الخلق وعزيز النفس اوله رق اندامی ياقشقسز آدمه دينــور العيدهة والعيدهية
عينلری ودالرك فتحيله بونلرده بدخو يلغه دينور العيداه عينلرك فتحيله بودخی بدخوی دوه يه وسائر حيوانه
دينور العرهون زنبور وزننده بر نبات آديدر جمعی عراهين در و بونون بابنده دخی ذكر اولندی العزه عينك
كسری وزای معجمه نك سكونيله والعزه كتف وزننده والعزهی عينك كسری والفك قصريله ولدی التكبر
تنويله والعزهاة مشكاة وزننده والعزهاء عينك كسری ومديله والعزهی بای مشدده ايله والعزهو
قندأو وزننده والعزهوة قندأوه وزننده والعزهاة قنفذانی وزننده ساز وسوز وموسيقی ولهو ولعب والفت
نسوان مقوله سی حالاتدن متشوق اولميان شخصه دينوركه بيد ماغ وخشك طبع وبدمزاج اولمقدن نشئت ايدر
علی قول لئيم وفرومايه كسيه دينور ياخود ياران وهمدمنه بغض وكينه سنی كتم ايلمز اولان آدمه دينور جمعی عزاه
كلور عينك كسريله وعزهون كلور عينك كسريله بونلر يالكز عزه كلمه سنك جمعيدر العزهاة سعلاة وزننده
شول عورته دينوركه كرچه ياشی بولمش اولوب لكن هنوز عشقبازلق هواسنده اوله يقال امرأة عزهاة وهی مرأة

اسنت ونفسها تنازعها الی الصبی العضاهة عينك كسريله پك اولو اغاجه دينور علی قول خمط ديدكلری برته
اغاجنه ياخود مطلقا تيكنلو اغاجه دينور مبشه اغاجی ومغيلان اغاجی كبی ياخود آنلرك اولو واوزون اولانه دينور
جمعی عضاه كلور وعضون كلور عينلرك كسريله وعضوات كلور عينك كسری وضادك فتحيله مترجم حقير ديركه
بونك اصلی عضهه در شفه نك اصلی شفهه اولديغی كبی هاء حذف اولندی وعند البعض آخری واو در عضوات
اكا مبنی در وجمع سلامتی سنون كبی ذوات الناء اولان مفردينك محذوفنه جبر ايچوندر العضه عنب وزننده
والعضهة عنبه وزننده عضاهه معناسنه در وعضه كذب وبهتان وسحر وافسون معنالرينه در جمعی عضون
كلور نته كه متعل بابنده مذكوردر العضوی عربی وزننده والعضهی عنبی وزننده والعضاهی كتابی
وزننده ذكر اولنان شجر اوتليان اركك دوه يه دينور يقال بعير عضوی وعضهی وعضاهی وناقة
عاضهة وعاضه ای ترعی العضاهة بونلر اختلاف مذكوره مبنی در العضهة فرحه وزننده والعضيهة سفينه
وزننده والمعضهة محسنه وزننده عضاهه سی چوق يره دينور يقال ارض عضهة وعضيهة ومعضهة
ای كثيرة العضاهة الاعضاه همزه نك كسريله برك عضاهه سی چوق اولمق معناسنه در يقال اعضهت
الارض اذا صارت عضهة وبرآدمك دوه سی عضاهه اوتلمق معناسنه در يقال اعضه القوم اذا اكلت ابلهم العضاه
وافك وافترا ايلمك معناسنه در يقال اعضه فلان اذا جاء بالافك والبهتان العضه عينك فتحی وضادك
سكونی وفتحيله والعضيهة بديهه وزننده والعضهة عينك كسريله يلان سويلمك معناسنه در يقال عضه
الرجل عضها وعضيهة وعضهة من الباب الثالث اذا كذب وسحر ايلمك معناسنه در يقال عضه الرجل اذا سحر
وقوغجيلق ايلمك معناسنه در يقال عضه فلان اذا نم ودوه شجر عضاهه اوتلامق معناسنه در يقال عضه
البعير اذا اكل العضاه وبرآدمه بهتان ايلمك معناسنه در يقال عضه فلانا اذا بهته وقال فيه مالم يكن وشجر عضاه
كسمك معناسنه در يقال عضه العضاه اذا قطعها العضه فتحتينله افك وافترا ايلمك معناسنه در يقال
عضه الرجل عضها دوه قسمی عضاهه اوتلامقدن دردناك اولمق من الباب الرابع اذا جاء بالافك والبهتان التعضيه
تفعيل وزننده بودخی شجر عضاه كسمك معناسنه در يقال عضه العضاة اذا قطعها العاضه والعاضهة
ضادلرك كسريله صوقديغی آنده هلاك ايدن قتال يلانه وصف اولور يقال حية عاضه وعاضهة اذا كانت تقتل
من ساعتها وعاضـه جادويه دينور يقال هو عاضه ای ساحر العفوه فايله قعود وزننده ناس تجمع ايدوب
كثرتندن هر بری قبلايوب طوتمق معناسنه در يقال عفه القوم عفوها من الباب الثالث اذا طبقوا العفاهة
علابطه وزننده ايری وضخام متلونسنه يه دينور العله فتحتينله ملالت واوغرامق معناسنه در يقال عله الرجل
علها من الباب الرابع اذا وقع فی الملامة ومخمورلق رنجيله بيحضور اولمق معناسنه دركه كيفی كيجدكدنصكره صداع
وثقلته دوشمكدن عبارتدر يقال عله الشارب اذا وقع فی اذی الخمار بوراده ادنی الحمار نسخه لری غلطدر
واجقمق معناسنه در يقال عله الرجل اذا جاع وبر نسنه يه منهمك اولوب يناز ايلمك معناسنه در يقال عله فلان
اذا انهمك ومدهوش ومتحير اولمق معناسنه در يقال عله الرجل اذا تحير ودهش وخوف وفزع واضطرابدن ناشی
بيقرار اولوب بری اوته اولطه چالمق معناسنه در يقال عله الرجل اذا جاء وذهب فزعا وخبث النفس اولمق معناسنه دركه
مردانه وشبر مردا اولمامقدن عبارتدر يقال عله فلان اذا خبث نفسا وآت او يانلو اوله رق شوقله جنبش ونشاطه كلمك
معناسنه در عله الفرس اذا انشط فی اللجام العلهان سكران وزننده ذكر اولنان عله صفتلريله متصف آدمه
وآته دينــور مؤنثنده علهی دينور سكری وزننده جمعی علاه كلور رجال وزننده وعلاهی كلور سكاری وزننده
وعلهـان اركك دوه قوشنه دينور العالة صاحب وزننده خفت طبعی اولان عورته دينور يقال امرأة عالة
ای طياشة پس وصف خاص قبيلندن اولور وديشی دوه قوشنه دينور بوماده ده عالة مذكره وصف اولوب طياشه
مبالغه يه دال اولمق ونعامه دن مفرد مراد اولمق دخی محتملدر العلهان فتحاتله ابو مليك عبدالله بن ابی الحارث
فرسنك اسميدر العلهاء حمراء وزننده زره قفتانه دينوركه ايكی برك ارالغنه دوه يه باغلنسنی پموق كبی
قيوب قپامه طرزنده ديكدكدنصكره زره التندن كيرلرتا كه زره بدنی آزرده ايلميه وبرفرس اسميدر العمه فتحتينله
والعموه والعموهة عينلرك ضميله والعمهان فتحاتله ضلال وطغيان وكراهيده متردد وسركشته اولمق
معناسنه در يقال عمه الرجل وعمه عمها وعموها وعموهة وعمهانا من الباب الثالث والرابع اذا كان مترددا
فی الضلال ومنازعه ومجادله ده ياخود سلوك ايده جكی طريق ومسلك خصوصنده حيران وسرگردان اولمق
معناسنه در علی قول دليل وحجت بلمامك معناسنه دركه دعواسنه اثبات دليل وحجته مقتدر اولميوب عاجز وفرومانده

اولمقدن عبارتدر يقال عمه الرجل وعمه اذا تحير فى منازعة اوطريق او ان لا يعرف الحجة مترجم ديركه زمخشرى
ديديكه عمه كرچه عمى كبيدر لكن عمى بصرو بصيرته عام وعمه بصيرته مخصوصدر وعمه فتحتيله صحرا و يابان
نشانه سز وعلامتسز اولمق معناسنه دركه اندن سمت وكار بولمق مشكل اولور يقال عمهت الارض عمها من الباب
الرابع اذا صارت لا اعلام بها التعامه تفاعل وزننده عمه وعمه معناسنه در يقال تعامه الرجل بمعنى عمه العمه
كتف وزننده والعامه صاحب وزننده متحير ومتردد اولان آدمه دينور جمعى عمهون كلور وعامهك جمعى
عمه كلور ركع وزننده العمهاء حمراء وزننده شول ارضه دينور كه آنده يول وسمت بوله جق نشانه وعلامت اولميه
يقال ارض عمهاء اى لا اعلام بها العمهى والعميهى عينلرك ضمى وميملرك تشديدى والفلرك قصريله
نابود ونابديدلكه اطلاق اولنور ومنه يقال ذهبت ابله العمهى والعميهى اى لم يدر اين ذهبت التعميه تفعيل
وزننده برآدمه پس پرده دن كيزلوجه ظلم ايلمك معناسنه در تقول عمهت فى ظلمه اى ظلمته بغير جلية العاهة حاله
وزننده آفت معناسنه در يقال اصابته العاهة اى الافة العووه قعود وزننده برنسنه يه آفت ايرشمك
معناسنه در يقال عاه المال يعيه عووها اذا اصابته العاهة مصباحده باب رابعدن مصوغدر المعوهة آفته
اوغرامش يره دينور يقال ارض معوهة اى ذات عاهة الاعاهة اقامه وزننده والتعويه تفعيل وزننده
برآدمك مواشيسنه يا خود مزروعنه آفت اوغرامق معناسنه در يقال اعاه القوم وعوهوا اذا اصابت ماشيتهم
او زرعهم العاهة وتعويه بولجى كيجه آخرنده قونمق معناسنه در يقال عوهوا اذا عرسوا و بر يرده محتبس اولوب
قالمق معناسنه در يقال عوه فلان اذا احتبس فى مكان ومركب صوباسنى عوه عوه ديو چاغرمق معناسنه در
يقال عوه الجحش اذا دعاه بقوله عوه عوه العائهة نائبه وزننده حيقرمغه وچاغرمغه دينور صياح معناسنه
عاه عاه هالرك كسريله وعيه عيه عينلرك وهالرك كسريله كيدن دوه يى طوردرمق ايچون چاغره جق صوتدن
حكايه در العه عنك فتحى وهانك تشديديله مكابر و بجبا آدمه دينور يقال رجل عه اى القليل الحياء المكابر
عهعه فدفد وزننده كيدن دوه يى آزار ايله طورديره جق صوتدن حكايه در العهعهته زلزله وزننده كيدن دوه يى
طوردرمق ايچون عهعه ديمك معناسنه در يقال عهعه بالابل اذا زجرها بقوله عه عه ليحتبس فصـــــــــل
الفاء الفراهه كراهه وزننده والفراهية كراهيه وزننده حاذق وماهر اولمق معناسنه دركرك عمل وصنعتده
انسان اولسون وكرك يوريمكده واشكنلكده سائر حيوان اولسون يقال فره فراهة وفراهية من الباب الخامس
اذا حذق الفروهة عموه وزننده اسمدر اوزلق حذق معناسنه در الفاره صاحب وزننده اوز وحاذق آدمه دينور جمعى
فره كلور ركع وزننده وفرهه كلور سفره وزننده شارحك بيانه كوره بو نوادردندر زيرا باب
خامسدندر الفارهة كوزل قيزه اطلاق اولنور يقال جارية فارهة اى مليحة وچنكى عورته دينور قينه معناسنه شارح
دير كه فى الاصل وصف اولوب بعده غالب اولدى وشدتله اكل طعام ايدن عورته دينور يقال امرأة فارهة اى شديدة
الاكل الافراه همزه نك كسريله حيوان اشكين يوررد ول طوغورر اولمق معناسنه در يقال افرهت الناقة اذا كانت
تنتج الفره وخدمتده وايشده كوجده جست وچيره قول وخدمتكار ايدنمك معناسنه در يقال افره فلان اذا اتخذ غلاما
فارها المفره محسن وزننده والمفرهة محسنه وزننده فاره دول طوغورر اولان ناقه يه دينور يقال ناقة مفره
ومفرهة اذا كانت تنتج الفره التفريه تفعيل وزننده بودخى ناقه اشكين دول طوغورمق معناسنه در يقال
فرهت الناقة بمعنى افرهت الفره فتحتيله افراط سرور ونشاطدن بوطور اولمق معناسنه در يقال فره الرجل
فرها من الباب الرابع اذا اشر وبطر الاستفراه صويى پاك جواد وفاره آتلر بسليوب بتشدرمك معناسنه در
يقال هو يستفره الافراس اى يستكرمها ابن فيره فانك كسرى وراء مشدده نك ضميله ابو القاسم الشاطبى در
رحمه الله واول قاسم بن فيره بن خلف بن احمد الشاطبى دركه قرائتده منظومه شاطبيه نك ناظميدر وفيره مغرب
لساننده جديد معناسنه دركه يكى يه دينور فراهه سحابه وزننده سبستان ايالتنده برقصبه آديدر الفطه
فانك وطاى مهمله نك فتحيله آدمك ارقه سى ككيش وميدانلو اولمق معناسنه در يقال فى ظهره فطه اى سعة
ويقال فطه الرجل وظهره فطها الفقه فانك كسريله برنسنه يى ذهن وفطنتله كركى كبى آكلايوب بيلمك
معناسنه دز بعده شرف وسيادتى ايچون علم دين وشريعتده علم غالب اولدى كه علم فقه ايله متعارف اولان
علم شريف اوله جقدر شارح دير كه مؤلفك سوقنه كوره اصول وفروع وتفسير وحديث داخلدر و بو بابده حنفيه ايله
شافعيه بينلرنده اختلاف واردر ومؤلف شافعيدر وابن اثيرك بيانه كوره مرتبه ثانيه ده علم فروع وفتوايه
مخصصدر وفقه بالكزجه اكلمق فهم معناسنه در يقال فقه الشئ فقها من الباب الرابع اذا فهمه الفقاهة

كرامه وزننده والفقه فتحتيله فقيه اولمق يعنى علم شريعته عالم اولمق معناسنه در يقال فقه الرجل وفقه
فقاهة وفقها من الباب الخامس والرابع اذا كان فقيها ويقال للشاهد كيف فقاهتك لما اشهدناك ولا يقال
فى غيره او يقال فيما ذكره الزمخشرى الفقيه امير وزننده والفقه ندس وزننده باب مذكورلردن وصفلردر
جمعى فقهاء كلور علماء وزننده مؤنثلرى فقيهه وفقهه در جمعى فقهاء وفقايه كلور فرائض وزننده وفقيه شول
آيغره و بوغوره اطلاق اولنور كه كبه اولان ايله كبه اولميوب كوسنك اولانى تميز ايلمكده حاذق اوله يقال فحل فقيه
اى طب بالضراب يعنى حاذق بذوات الضبع وذوات الحمل التفقه تفقل وزننده بودخى اكلمق معناسنه در يقال تفقه
كلامى اذا فهمه شارح ديركه تفقه تحصيل فقه ايلمك معناسنه ده كلور التفقيه تفعيل وزننده والافقاه
همزه نك كسريله اوكرتمك تعليم معناسنه در يقال فقهه الشئ وافقهه اذا علمه المفاقهة مفاعله وزننده باب
مغالبه ده مستعملدر بركسه ايله علم ودانش بابنده يارشمق معناسنه در يقال فاقهه ففقهه اى باحثه فى العلم فغلبه
فيه المستفقهة اسم فاعل بنيه سيله شول خاتوندر كه نابحه نك كفته لرينه قرشو كندى دخى نظيره لر ايرادايدر اوله
مزبوره نك كلامنى فهم ايلمكله جواب ايرادندن ناشى اطلاق اولندى يقال امرأة مستفقهة اذا كانت تجاوبها
الفاكهة كاف مكسوره ايله يمشه دينور ثمر معناسنه مراد ياش يمشدر هرنه اولورسه اولسون مطلقدر واشبو
فيها فاكهة ونخل ورمان آيت كريمه سيله بالاستدلال خرما وعنب ورمانى اخراج ايدنلرك قولى باطل ومردوددر
وبو يحيى بن اللامع المعلم العجاب نام كتابمده مبسوطا بيان ايلدم يقال اكلوا الفاكهة وهى الثمر كلة شارحك
بيانه كوره جمعى فواكه در و بو بابده حنفيه ايله شافعيه بينلرنده اختلاف واردر وفاكهه يك لطيف وموزون
خرما اغاجنه اطلاق اولنور يقال نخلة فاكهة اى معجبة و بررجل اسميدر وحلوايه اطلاق اولنور تقول اكلنا
فاكهة اى حلواء الفاكهانى ياى نسبتله ياش يمش صاتيجيسنه دينور يقال هو فاكهانى اى بايع الفاكهة
بور اده الف ونون تغيير نسبت اداتيدر الفكه نجل وزننده دائما فاكهه اكل ايدر اولان آدمه دينور الفاكه
صاحب وزننده فاكهه صاحبنه دينور التفكيه تفعيل وزننده برآدمه فاكهه كتورمك معناسنه در يقال فكه
القوم اذا اتاهم بالفاكهة ولطيف وخوش آينده سوزلر سويلمك معناسنه در يقال فكه الاحباب بملح الكلام
اذا اطرفهم بها الفكيهة سفينه وزننده والفكاهة ثمامه وزننده لطيفه يه وخوش آينده كلامه دينور مزاح كبى
تقول ما كان ذلك منى الا فكيهة وفكاهة اى مزاحا وملاحة الفكه فتحتيله والفكاهة كرامه وزننده برآدم
خوشطبع وبشوش ولطيفه كوى اولمق معناسنه در يقال فكه الرجل فكها وفكاهة من الباب الرابع اذا كان فكها
و برنسنه يى خوشنه كلوب پسند وتعجب قلمق معناسنه در يقال فكه منه اذا تعجب الفكه كتف وزننده
والفاكه صاحب وزننده خوش منش وكشاده طبع وخندان و بشوش آدمه دينور يا خود مزاح ولطيفه ايله خلقى دائما
خنده ناك ايدن مضحك وطرفه كوى آدمه دينور يقال رجل فكه وفاكه اى طيب النفس ضحوك او يحدث صحبه
فيضحكهم وفكه دائما ناسى فصل وغيبتله ذوقلنوب صفالنور اولان شخصه اطلاق اولنور يقال هو فكه باعراض
الناس اى يتلذذ باغتيابهم التفكه تفعل وزننده برنسنه دن پك خوشلنوب پسنديده كلكله تعجب ايلمك معناسنه در
يقال تفكه منه اذا تعجب و پك نادم و پشيمان اولمق معناسنه در يقال تفكه الرجل اذا ندم وتمتع وانتفاع ايلمك
معناسنه در يقال تفكه به اذا تمتع وفاكهه يمك معناسنه در يقال تفكه الرجل اذا اكل الفاكهة وفاكهه دن
پرهيز ايلمك معناسنه اولمغله ضد اولور پس تجنب بابندن اولور تأثم كبى يقال تفكه فلان اذا تجنب عن الفاكهة
وقوله تعالى فظلتم تفكهون تهكم اى تجعلون فاكهتكم قولكم انا لمغرمون اوتفكه هنا بمعنى القى الفاكهة عن نفسه
قاله ابن عطيه پس قول ثانى يه كوره تجنب بابندن اولور شارح ديركه بعضلر تندم ايله تفسير ايلديلر التفاكه
تفاعل وزننده مزاح ولطيفه ايدشمك معناسنه در يقال تفاكهوا اى تمازحوا المفاكهة مفاعله وزننده برآدمه
لاغ ومزاح ايلمك معناسنه در يقال فاكهه اذا مازحه الافكوهة اضحوكه وزننده اعجوبه معناسنه در يقال
اتى بافكوهة اى باعجوبة المفكه محسن وزننده والمفكهة محسنه وزننده سودى بوغورد كبى قيو اولان ناقه يه
دينور يقال ناقة مفكه ومفكهة اى خاثرة اللبن فاكهه صاحبه وزننده وفكيهة جهينه وزننده ايكى خاتون
آديدر ابو فكيهه اصحاب كرامدندر الفاه حال وزننده والفوه والفيه فانك ضميله والفيه فانك كسريله والفوهة
فاى مضمومه ايله كه اخص در والفم دم وزننده جمله سى برابردر كه آغزه دينور فارسيده دهان ديرلر جمعلرى
افواه كلور وافمام كلور احوال واكمام وزنلرنده واشبو افمام لفظنك واحدى يعنى جوهر ماده ولفظندن مفردى
يوقدر زيرا اصلى فوه ايدى فوز وزننده سنه لفظندن هاء حذف اولنديغى كبى بوندن دخى حذف اولنوب فوقالمغله

واو متحرك اوله رق طرفده واقع وماقبلی مفتوح اولدیغیچون الفه قلب اولنوب فاقالدی ومطرده درکه اسمك ماده سی
احدهما تنوین اوله رق ایکی حرفدن عبارت اولمق صحیح دکلدر بناء علیه تندیسنه مشاکل وجلد اولان میمه
ابدال اولندی زیرا ایکیسیده شفهیه دن اولدیغندن بشقه میم حرفنده واوك امتدادنه شبیه ادا ایدرکن اغزه
طوغری بر نوع امتداد حالی ظاهر اولدیغندن واوه ملایم ومناسبدر وتثنیه سنده فمان وفموان وفمیان دخی
دیدیلر لکن ایکی صیغهٔ اخیره شاذلردر مترجم حقیردرکه اشبو فم ماده سی کتب نحویه ده برمادهٔ عظیمه در اسماء
ستهٔ بحثنده وافیده وخصوصا شیخ رضی شرحنده مفصلدر خلاصه سی بودرکه فوه کلمه سی که قوم وزننده در مطلب
آخرنده اولان هاء کندوده شدت صوت اولیوب خفی اولدیغیچون حرف علت کبی حذف اولنمغله فوقالدی وواو
حرف اعراب اولدیغیچون تحریك اولنمغله البته الفه قلب اولنمق لازم کلدی بو صورتده عصا ورحا کلمه لری کبی اکا
دخی تنوین لاحق اولمق مقتضی اولور پس اجتماع ساکنین ایچون الفك حذفی ایجاب ایتمکله اسم معرب حرف
واحد اوزره قالور بناء علیه کندی کبی شفوی اولوب ومن غیر استثقال حرکاته متحمل حرف جلد اولان میمه
بدالله فم دیدیلر لفظنه نظرا بعضلر جمعنده افمام دیدیلر لکن فی الحقیقه افمامك مفردی فوه در هاء ایله افواه
کبی ومصغری فویهه در واشعارده تثنیه سنده فموان وفمیان کلمشدر که نادردر ومؤلفك تلوینات ذکری فوه ماده سنده
حوال ثلاث اعتبارنه مبنی در زیرا اعرابی عین کلمه در و بو بابده شیخ رضی تحقیق وتفصیل ایلمکله مراجعتی
بائده بی متضمندر وسورهٔ رعدده فاه کلمه سنك صلهٔ ضمیری خصوصی مادهٔ مخصوصه درکه ابن کثیر
صله ایتمشدر فلینظر الفوه فتحتینله بر آدمك اغزی بیوك اولمق علی قول اوك دیشلری اوزون اوله رق
اغزی یاپوان اولمغله دود قدن طشره چقر اولمق معناسنه در یقال به فوه وهی سعة الفم او ان تخرج
الاسنان من الشفتین مع طولها الافوه احمر وزننده وصف مذکور اوزره اولان کشی یه دینور
مؤنثنده فوهاء دینور یقال فوه الرجل فوها من الباب الرابع فهو افوه وهی فوهاء وافوه ازد قبیله سندن بر شاعردر
الفوهاء حمراء وزننده افوهك مؤنثیدر واغزی بول قیویه دینور یقال بئر فوهاء ای واسعة الفم وشول بکره یه
اطلاق اولنور که دیش طرزنده اولان کرتك اوجلری اوزون وآره لقلری میدانلو اوله واغزی یاپوان مزراق یاره سنه
وصف اولور یقال مخالة فوهاء وطعنة فوهاء ای واسعة التفوه تفعل وزننده بر آدمك اغزنی کنیش قلق
معناسنه در یقال فوهه الله ای جعله افوه الفوه فوز وزننده سوز سویلمك معناسنه در یقال فاه بفوه فوها اذا
نطق التفوه تفعل وزننده بو دخی سوز سویلمك معناسنه در یقال تفوه بکلمة اذا نطق و بر مکانك اغزنه کیرمك
معناسنه در مثلا دره نك اغزنه کیرمك کبی یقال تفوه المکان اذا دخل فی فوهته المفوه معظم وزننده والفیه
کیس وزننده سوز بیلور ناطقه پرداز فصیح ومتکلم آدمه دینور علی قول طویمق بیلمز اکول وشدید الاکل شخصه
دینور یقال رجل مفوه وفیه ای منطیق اونهم شدید الاکل ومفوه ذکری آتی افواه قاتمغله پك مطیب اولمش طبیه
دینمکله بو علاقه ایله مطلقا مطیب نسنه یه وصف اولور ومنه یقال شراب مفوه ای مطیب وکذا یقال منطیق
مفوه ومنطق مفوه ای بلیغ طیب الاستفاهة والاستفاه برکسنه مقدما قلیل الاکل یاخود قلیل الشرب ایکن
صکره کثرت اوزره اولمق علی قول صو یاخود شربت ایچمکله صوسزلغی تسکین ایلمك معناسنه در یقال
استفاه الرجل استفاهة واستفاها اذا اشتد اکله او شربه بعد قلة او سکن عطشه بالشرب الافواه همزه نك
فتحیله فوه آتی جمعیدر طعامه لذت ایچون قاتدقلری فلفل وکمون مقوله سی نسنه لره دینور توابل معناسنه وطیب
قاتقیسنه دینور که طیبه قاتمغله رایحه سنی خوش ایده جك نسنه لردن عبارتدر فارسیده طیب افراز دیرلر
یقال عنده افواه الطیب ای نوافجه والوان وکوناکون شکوفه لره اطلاق اولنور یقال جاء و بیده افواه النور ای
الوانه وضروبه ومطلقا هر شیئك انواع واصنافنه اطلاق اولنور یقال قد اصاب المال من افواه البقل ای اصنافه
وانواعه وافواه لفظنك مفردی فوه در فانك ضمیله سوق وزننده وجمع الجمعی افاویه کلور وافواه ذکر اولندیغی
اوزره آغز معناسنه اولان فوه لفظنك جمعیدر که آغزلر دیمکدر بو مناسبتله بر نسنه نك اوائلنه اطلاق اولنور نته که
ارجل اواخرنه اطلاق اولنور ومنه یقال دخلوا فی افواه البلد ای اوائله وخرجوا من ارجله ای اواخره وعربلر
بر آدم بر خوش کلام یاخود بر برجسته شعر سویلسه دعا مقامنده لافض فوه دیرلر لافض ثغره دیمکدر حالبت
ومحلت علاقه سیله یعنی دیشلری رخنه دار اولمسون دائما بو یلجه درست سوزلر سویلسون دیمکدر که مرجعی
طول عمرینه دعادر وتقول العرب مات لفیه ای لوجهه و یقال سقط لفیه ای لوجهه بو نلرده لام علی معناسنه درکه
آغزی اوزره یعنی یوزی اوزره قپانوب دوشدی پس علاقه جزئیت وکلیت اولور و یقال لو وجدت الیه

فاکرش ای ادنی طریق یعنی اکا اشکنبه آغزی قدر بو جغرزده بولور ایسك همان توقف ایلیوب اقتحام ایله
دیمکدر و بو مثل کرش ماده سنده دخی کذران ایلدی ویقال فاها لفیك ای جعل الله فم الداهیة بفمك بو مثل
بد دعا موقعنده ایراد اولنور فاها ضمیری داهیه به راجعدر منون دکلدر افعالی مضمر اولان مصادر مجراسنه اجرا
اولنمشدر مراد بلیه وداهیه دائما سکا قرین ومقابل اولسون دیمکدر ویقال سق فلان ابله علی افواهها ای نزع لها
الماء وهی تشرب یعنی دوه لره مقدما حوضده صو احضار ایلیوب بقیه یی ایچمکه بشلدقلرنده قبودن صو چکمکه
مبادرت ایلدی که اولوقتده الده اولان قوغه یه وقایه او شوتی ایدرلر ویقال جر فلان ابله علی افواهها ای ترکها
ترعی وتسیر یعنی دوه لری مسبب ایلمکله کندی باشلرینه کزوب اوتلر اولدیلر المفاهاة والمفاوهة مفاعله وزنلرنده
ضرب نطق ومقال بابنده مفاخره ومباحثه ایلمك معناسنه درکه مراد سوزده یارشمقدر یقال فاهاه مفاهاة
وفاوهه مفاوهة اذا ناطقه وفاخره صیغهٔ اولی مقلوبه در الفوهة قبره وزننده برکسه حقنده سویلنن سوزه
اطلاق اولنور ومنه یقال ان رد الفوهة شدید ای القالة واهل اسلام بری برنی فصل وغیبتله کسوب بچوب
ناموسلرینه خلل ویرمکه اطلاق اولنور یقال لاینبغی المسلمین الفوهة ای نقطیع بعضهم بعضا بالغیبة وشول
سوده دینور که طعمی بوزیلوب لکن هنوز فی الجمله تازه سود حلاوتی قالمش اوله و یول وصوقاق ودره مقوله سنك
آغزلرینه اطلاق اولنور نته که فوهه دخی دینور فانك ضمیله یقال فوهة السکة والطریق والوادی وفوهتها ای
فمها و بر نسنه نك اوائلنه اطلاق اولنور جمعی فوهات وفوایه کلور التفاوه تفاعل وزننده سویلشمك معناسنه در
یقال تفاوهوا اذا تکلموا الفیه سید وزننده که ذکر اولندی والمستفیه مستفید وزننده اکول و پرخور شخصه
دینور یقال رجل فیه ومستفیه ای اکول الفوه سکر وزننده بر جنس انجه اوزون کوك اسمیدرکه آنکله نسنه لر
بویانور ترکیده قزل بویه وقزل کوك دیرلر بو یاجیلر قوللنورلر کبد وطحال وعرق النساء وقالجه و بل آغریلرینه
نافع و بغایت مدر وسرکه ایله معجونی طلا برص علتنی مزیلدر المفوه والمفوی معظم وزنلرنده فوه ایله
بویانمش نسنه یه دینور یقال ثوب مفوه ومفوی ای صبغ به صیغهٔ ثانیه معتل قولنه مبنی درنته که معتل بابنده
دخی مرسومدر الفهة فانك وهای مشدده نك فتحیله والفهاهة کراهه وزننده والفهفهة زلزله وزننده
اسملردر عجزلکه وفرومانده لکه دینور یقال به فهة وفهاهة وفهفهة ای عی مترجم دیرکه فهه زله وسقطه
معناسنده استعمال اولنور که عجزك لازمیدر تقول ما رأیت منه فهة ای زلة وسقطة الفهه فتحتینله عاجز
وفرومانده اولمق معناسنه در یقال فهه الرجل فهها من الباب الرابع اذا عیی واوتمق معناسنه در یقال فهه
الشیء اذا نسیه الافهاه همزه نك کسریله والتفهیه تفعیل وزننده عاجز قلمق معناسنه در یقال افهه الله
وفهه ای جعله عییا الفه فانك فتحی وهانك تشدیدیله والفهیه امیر وزننده والفهفه فدفد وزننده عاجز
وکلیل وفرومانده یه دینور یقال هو فه وفهیه وفهفه ای عی الفهفاه ثرثار وزننده دواب ومواشی یی کوزل تیمار
وتقید ورعایت ایدن آدمه دینور یقال هو فهفاه علی المال ای حسن القیام به فصـــــــل القاف القره فتحتینله
بدنه عارض اولان صارمتق کبرلولك عارضه سنه دینور که دیشلره عارض اولان قلح طرزنده اولور صفرانك رقیق
بخاری بدنه یاپمقدن نشئت ایدر یقال بجسده قره وهو کالقلح فی الاسنان ویقال قره الرجل قرها من الباب الرابع
اذا اصابه کالقلح فی الاسنان وکوده نك دریسی تمرکی عارضه سنك کرندن جابجا چچك یرلری کبی او یلوم او یلوم
اولمق معناسنه در یقال قره بدنه اذا انتقب جلده من کثرة القوباء و بدن شدت ضربدن ناشی بره لنوب
کوکرمك یاخود دریلری صیرلمق معناسنه در یقال قره بدنه اذا اسود او تقشر من شدة الضرب الاقره احمر وزننده
معنای اولدن وصفدر بدننده دیش صاری بلغی کبی عارضه ظهور ایلمش آدمه دینور قرهاء مؤنثیدر القله فتحتینله
قره وزننده وجمیع معنالرنده مرادفیدر قلهی جمزی یاخود سکری وزننده مدینه یه قریب بر موضع آدیدر قلهیا
فتحاتله و یای مشدده ایله مرحیا و بردیا وزننده واکا قلهی دخی دینور قافك ولام مشدده نك کسریله سعد بن ابی
وقاص رضی الله عنه حضرتلرینه مخصوص بر لغم اسمیدر حضرت عثمان وقعه سنده برکسه یی کوروب واکا دائر
بر کلام ایشتمامك ایچون انده اختفا وانزوا ایلدیلر قلهاة قافك فتحیله ساحل بحر عماننده بر بلده در القهم
فتحتینله طعامه اشتها از اولمق معناسنه در یقال فیه الیوم قهم ای قلة شهوة الطعام القهم سکر وزننده بر سمته
طوغری ذاهب اولان دوه لره علی قول باشلرینی یوقری طوتوب بردن کیدن دوه لره دینور قامه مفردیدر صاحب وزننده
التقهم تفعل وزننده کندیکنی بیلمامك وجه اوزره سرسری کتمك معناسنه در یقال خرج فلان یتقهم ای لایدری
این یتوجه القاه حال وزننده طاعت وفرمانبری معناسنه در یقال هو اهل قاه ای طاعة وجاه ومنزلت معناسنه در

يقال له عندفلان قاه اى جاه وطعام اكلنه دعوت اولندقده اجابتده سرعت وشتاب حالتنه دينور يقال له قاه اى سرعة
اجابة فى الاكل و بو ماده يائيه در يعنى اجوف يائيدر اصلى قيه ايدى ياء الفه منقلب اولمشدر وقاه وسعت ورفاه اوزره
اولان دير لكه دينور يقال انه لفى عيش قاه اى رفيه القاهى ياى مشدده ايله رفاه حال ومال ومنال صاحبى آدمه دينور
يقال هو قاهى اى مخصب القوهة قاف مضمومه ايله شول سوده دينور كه بر مقدارجه متغير اولوب لكن انده
هنوز تازه سود حلاوتى قالمش اوله شارح دير كه فا ايله فوهه دخى بو معنايه دركه ذكر اولندى القوهى كوهى وزننده
بر جنس بياض ثوب اسميدر قوهستانه منسوبدر قوهستان قاف مضمومه ايله نيسابور ايله هرات بيننده بر ولايت آديدر
قصبه سى قاين وطبس نام بلده لردر و بر موضع اسميدر وكرمان ايالتنده جيرفت قربنده بر بلده آديدر ثوب قوهى
اكا منسوبدر ياخود مطلقا ثوب مزبوره شبيه اولان ثوبه قوهى اطلاق اولنور هر نقدر انده نسج اولنمز ايسه ده
شارح دير كه بو كوهستان معربيدر وقهستان اندن مختصردر التقويه تفعيل وزننده بلند آواز ايله حيقرمق
معناسنه در يقال قوّه الرجل اذا صرخ وشكارى دوزاق سمتنه سورب قوللامق معناسنه دركه سليه رك ايدرلر
يقال قوّه الصائد الصيد اذا حاشه الى مكان التقاوه تفاعل وزننده ايكى كمسه بر برينه چاغره رق بيلشمك
معناسنه دركو يا كه بينلرنده علامت اولان آواز ايله چاغرشوب بلشورلر يقال هما يتقاوهان اى يصرخان فيتعارفان
كانهما يصيحان بصوت هو امارة بينهما الاستقواه بركسه دن بر نسنه بى ايستمك معناسنه در يقال استقوهه اياه
اى سأله ذلك الايقاه همزه نك كسر يله والاستيقاه اطاعت ايلمك معناسنه در يقال ايقه فلانا واستيقه اذا اطاعه
اشبو استيقه كلمه سى مقلوبدر ياء قاف اوزره تقديم اولنمشدر القهقهة زلزله وزننده ترجيع وتكرار ايله كولمك على
قول پك كولمك معناسنه دركه مراد قه قه ديو آواز ايله كولمكدر يقال قهقه الرجل اذا رجع فى ضحكه او اشتد ضحكه
و پك تلاش وشدتله يوريمك معناسنه در يقال قهقه فى السير بمعنى هقهق شارح دير كه بونده مقلوب اولمق محتملدر
القه قافك فتحى وهانك تشديديله قهقهه معناسنه دركه وجه مذكور اوزره كولمكدر على قول بر كرّه قه ديو كولمكدر
ترجيع وتكرار ايدرسه قهقهه دينور يقال قه الرجل بمعنى قهقه او يقال قه اذا قال فى ضحكه قه واذا كرر قهقه
وقه قهقهه ايله كولمك اسمى اولور يقال هو فى رة وقه اى فى سعة وضحك القهقاه ثرثار وزننده بغايت جد وشدت
اوزره يوريين دوه يه دينور يقال قرب قهقاه اى جاد فصـــــــــل الكاف الكده كافك فتحى ودالك
سكونيله بدنده طاش وسائر نسنه نك شدتله طوقنمسندن عارض اولان بره ويا ره وصيرق مقوله سى اثره دينور جمعى
كدوه كلور كافك ضميله يقال به كده اى صك من حجر ونحوه اثرا شديدا و بو معناده مصدر اولور يقال كذهه كدها
من الباب الثالث اذا صكه وقيرمق معناسنه در يقال كده الشىء اذا كسره وصاچى طراق ايله طرايوب يايمق
معناسنه در يقال كده شعره اذا فرقه بالمشط وغالب اولمق معناسنه در يقال كده عليه اذا غلبه و برتجى جانوره
زجر وآزار ايله باغرمق معناسنه در يقال كده السباع اذا صاح بها للزجر و بو معناده اسم اولور كه اول صوته دينور
كافك ضميله ده لغتدر التكديه تفعيل وزننده كده معنا رينه در يقال كدّه بمعنى كده التكده تفعل وزننده
قيرلمق معناسنه در يقال سقط فتكده اى تكسر المكدوه مغموم واند وهناك معناسنه در يقال هو مكدوه
اى مغموم الكره كافك فتحى وضميله اباء ومشقت معناسنه دركه نفسه اباء وامتناع ايلديكى يعنى ايستميه رك
خوشلنميه رق خارجدن عارض اولان رنج ومشقتدن عبارتدر كه زورا كى تعبير اولنور يقال قام على كره وكره اى على
اباء ومشقة وبعضلر عندنده كافك ضميله بركسه كندى نفسنى جبر واكراه ايله خوشلنميه رق متحمل اولديغى نسنه يه
دينور وكافك فتحيله غيرك تكليف وجبر يله متحمل اولديغى نسنه يه دينور شارح دير كه بعض امهاتده اباء ومشقتك
هر برى مخصوص معنا اولمق اوزره بيان اولنوب لكن اصولى ايكيسى بر معنا اولمقدر ومؤلفك بصائرده بيانته كوره
كره ايكى نوعدر بريسى من حيث الطبع خوشلانمامق و بريسى من حيث العقل ياخود من حيث الشرع خوشلانممقدر
فلهذا شىء واحد خصوصنده انى اريده واكرهه ديمك صحيح اولور يعنى كوكلم آنى اراده وطلب ايدر لكن مثلا
من حيث العقل او من حيث الشرع اندن خوشلنميوب اباء وامتناع ايدرم ديمكدر وقوله تعالى كتب عليكم القتال وهو
كره لكم اى تكرهونه من حيث الطبع انتهى الكره كافك فتحى وضميله والكراهة كرامه وزننده والكراهية
كافك فتحيله والمكرهة مرحله وزننده ومكرمه وزننده لغتدر بر نسنه طبعه ناخوش ونا ملايم اولمغله خوشلنميوب
ايكرنمك معناسنه در يقال كرهه كرها وكرها وكراهة وكراهية ومكرهة ومكرهة من الباب الرابع وكره كافك فتحيله
مكروه معناسنه دركه سيذكروبا شى يك دوه يه دينور يقال جمل كره اى شديد وكراهه بر نسنه صكردن كريه وناخوش
اولمق معناسنه در يقال ما كان كريها فكره كراهة من الباب الخامس التكره تفعل وزننده بر نسنه يى كريه كوروب

ايكرنمك معناسنه در يقال تكره الشىء اذا كره وخوشلنمديغى كمسه چهره سنى اكوب طارغنلق كوستورمك معناسنه در
يقال تكرّهه اذا تسخطه و يقال فعله على تكرّه يعنى اول ايشى سوميه رك وخوشلنميه رق زورا كى ايشلدى
التكريه تفعيل وزننده بر نسنه يى بركسه يه سودرميوب كريه كوستورمك معناسنه در يقال كرّهه اليه اذا صيره
كريها الكره خجل وزننده والكريه امير وزننده مكروه معناسنه در يقال امر كره وكره وكريه اى مكروه
وكريه ارسلانه اطلاق اولنور الكراهين كافك فتحيله كراهيه لفظنده لغتدر تقول ايتك كراهين ان تغضب
يعنى طارلمغك عندمده ناخوش اولمغله طارلميه سن ديوسكا كلدم الكرهة فرحه وزننده پك يره دينور يقال
ارض كرهة اى غليظة صلبة الكريهة سفينه وزننده جنك وقتاله ياخود جنكده اولان شدته دينور يقال
شهدت الكريهة اى الحرب او الشدة فى الحرب ومصيبت ونازله يه اطلاق اولنور يقال نزلت عليهم كريهة اى نازلة
وشول خنجر وبادره يه دينوركه اندن نفسه اكراهلق حالتى عارض اولور يقال كريهته اى بادرته التى تكره منه
ذو الكريهة دمورى اعلا كسكين قلجه دينوركه قطعا بر نسنه دن روكردان اولميه تقول ضربته بذى الكريهة
اى بالسيف الصارم الذى لا ينبو عن شىء الكرهاء صحراء وزننده وكافك ضمى والفك قصر يله لغتدر قفا
چقورينك اوست يانته دينور و باشله بيله جه يوزه دينور المكروهة شدت معناسنه مستعملدر يقال رجل
ذو مكروهة اى شدة التكاره تفاعل وزننده بر نسنه دن خوشلنميوب ايكرنمك معناسنه در يقال فعله على تكاره
ومتكارها الاستكراه بر ايشى جبر واكراه ايشلمك معناسنه در يقال استكرهت فلانة على المجهول اى غصبت
نفسها يعنى فلان خاتون مجبورة زنا اولندى و بر نسنه يى كريه كورمك معناسنه در يقال استكره القافية بمعنى كرهها
الكرايه كرايم وزننده كريهه نك جمعيدر والمكاره مكروهك جمعيدر محن وشدائده اطلاق اولنور يقال دونه
كرايه الدهر ومكارهه اى شدائده الكافه صاحب وزننده سرعسكره دينور يقال هو كافه اى رئيس العسكر
الكمه فتحتينله انادن طوغمه كور اولمق على قول مطلقا كور اولمق معناسنه در يقال كمه الرجل كمها من الباب
الرابع اذا عمى او عام وشبكور اولمق معناسنه دركه كوندز كوروب كيجه كورمز اولمقدن عبارتدر يقال كمه الرجل
اذا صار اعشى وكوزه طمان چوكوب طمانلو اولمق معناسنه در يقال كمه بصره اذا اعترته ظلمة تطمس عليه وكونشك
شعاعى بخاردن سبسلنوب فرسز اولمق معناسنه مستعملدر يقال كمه النهار اذا اعترضت فى شمسه غبرة و بر آدمك
لونى متغير اولمق معناسنه مستعملدر يقال كمه فلان اذا تغير لونه و بر آدمك عقلى زائل اولمق معناسنه مستعملدر
يقال كمه فلان اذا زال عقله الكمه كافك ضميله بر جنس بالق آديدر المكمه معظم وزننده انادن طوغمه كوزلرى
قپانق اولان آدمه دينوركه ممسوح العينين اولور يقال هو مكمه العينين اى لم تنفتح عيناه الكامه صاحب
وزننده شول آدمه دينوركه باشنى آلوب كورلمه دن سرسرى كيده وقنده كتديكنى بيلميه يقال هو كامه اذا كان
ركب رأسه ولا يدرى اين يتوجه المتكمه اسم فاعل بنيه سيله كامه معناسنه در يقال خرج كامها ومتكمها اى ركب
رأسه ولا يدرى اين يتوجه الكمهى عمبهى وزننده ومرادفيدر كه نابديد لكه دينور يقال ذهبت ابله كمهى
اى عمبهى الاكمه احمر وزننده انادن كوزسز طوغان آدمه دينور وشول چارلغه واوتلاغه اطلاق اولنور كه
پك فراوان اولمغله نه طرفنه توجه اولنه جغى معلوم اولميه يقال كلأ اكمه اى كثير لا يدرى اين يتوجه له لكثرته الكنه
كافك ضمى ونونك سكونيله بر نسنه نك جوهر وحقيقتنه دينور يقال سله عن كنه الامر اى عن جوهره وحقيقته
و بر نسنه نك قعر وغايت وانجامنه دينور يقال لا يعرف كنهه اى غايته و بر شيئك قدر ومقدارنه دينور يقال فعل
فوق كنه استحقاقه اى قدر استحقاقه و بر نسنه نك وقت وهنكامنه دينور تقول اتيته فى غير كنهه اى فى غير وقته
و بر نسنه نك سمت ووجهنه دينور يقال هو فى كنهه اى فى وجهه الاكتناه افتعال وزننده والاكناه اكرام
وزننده بر نسنه نك اصل وحقيقتنه ياخود غايتنه بالغ اولمق معناسنه در يقال اكتنه الشىء واكنهه اذا بلغ
كنهه الكنهان كنعان وزننده بر نباتدر كه ورقى اون وحدتده ساقز اغاجى ورقنه شبيه اولور خاصه سندر كه
اولديغى محلدن عقرب قسمى مطرود اولور ورقنى اكل كبد وطحال ودماغى و بدنى مسخن در الكهة كافك
وهاء مشدده نك فتحيله كوده سى ايرى باشلو قوجان ناقه يه دينور وقوجه قارى يه دينور و باشلو ناقه يه دينور
كرك آرق وكرك سموز اولسون الكهوه قعود وزننده پك قوجامق معناسنه در يقال كه الرجل كهوها من الباب
الثانى اذا هرم الكه كافك فتحى وهانك تشديديله بر آدمك يوزنه نفسلنوب هوه ديمك معناسنه در يقال كه السكران
كها اذا استنكه فكه فى وجهك اى تنفس الكهكهة زلزله وزننده حرارت معناسنه در وكهكهة الاسد ارسلان
آوازنى حكايه در تقول سمعت كهكهة الاسد اى صوته واوشومش كمسه اصغق ايچون آوجنى هوهلمق معناسنه در

يقال كهكه المقرور فى يده اذا تنفس فيها اذا خصرت وكهكهة البعير اسرمش دوه نك هدیری صوتندن حكايه در
واولکی معنالرده و بو معناده مصدر اولور الكهكاهة ثناره وزننده هر نسنه دن هیتلنوب اورکراولان بی زهره
آدمه دینور يقال رجل كهكاهة اى متهيب وانلو جانلو سمور قیزه دینور يقال جارية كهكاهة اى سمينة الكوه
فتحتيله متحير اولمق معناسنه در يقال كوه الرجل كوها من الباب الرابع اذا تحير التكوه تفعل وزننده بر آدمك
امور ومشاغلی کثرت ووسعتندن طاغنق اولمق معناسنه در که هر طرفدن كنديسنی احاطه ايليه يقال تكوهت
عليه اموره اذا تفرقت واتسعت الكوه كافك فتحی وواوك سكونيله بر آدمك اغزنی قوقلمق معناسنه در
تقول كهته اكوهه كوها اذا استنكهته الكيه سيد وزننده شول آدمه دينور كه خصوص ومصلحتنده مدار
اوله جق بر حيله وطريق اوجنه دسترس اولميوب عاجز وقاصر اوله ياخود مدبر ومتصرف اولميه يقال رجل كيه
اى برم بحيلته لا تتوجه له اومن لا متصرف له الكيه كافك فتحيله كوه كبی بر آدمك اغزنی قوقلمق معناسنه در تقول
كهته اكيهه كيها اذا استنكهته فصــــــــــل اللام اللتاه تاى فوقيه ايله سحاب وزننده بوغزده اولان كوچك
دله دينور لهاة معناسنه شارح ديركه مقلوب اولمق محتملدر اللطه لامك فتحی وطانك سكونيله ال اياسيله اورمق
معناسنه در يقال لطه فلانا لطها من الباب الثانى اذا ضربه بباطن كفه اللّه لامك فتحی وهانك تشديديله
صاجی پرداخت ايله اندام ويروب خوشنما ايلمك معناسنه در يقال له الشعر لهاً من الباب الاول اذا رققه وحسنه
اللهلهة زلزله وزننده جلاه بزی كوشك وبازاری طوقومق معناسنه در يقال لهله الثوب اى هلهله التلهله
تزلزل وزننده چايرك آزجه سنی ارا شدرمق معناسنه در يقال تلهله الكلأ اذا تتبع قليله اللهاهة قنفذه وزننده
شول واسع اوه يه دينور كه انده دائما سراب لمعان ايدر اوله تركيده ايلغملی اوه تعبير اولنور جمعی لهاله كلور تقول
قطعنا اللهلهة وهى الارض الواسعة التى يطرد فيها السراب اللوهة لامك فتحيله سراب ايلدراسنه دينور
تقول اعجبنى لوهة السراب اى بريقه اللوه لوح وزننده واللوهان فتحاتله باديه ده سراب اويناوب
ايلدرامق معناسنه در يقال لاه السراب يلوه لوها ولوهانا اذا اضطرب وبرق ويراتمق معناسنه در يقال
لاه الله الخلق اى خلقهم التلوه تفعل وزننده بودخی سراب اويناوب ايلدرامق معناسنه در يقال تلوه السراب
اذا اضطرب وبرق اللووهة عمومه وزننده اسمدر سرابك اويناوب ايلدرايشنه دينور اللاهة حاله
وزننده بلانه دينور حيه معناسنه بعضلر عندنده لات ديدكلری صنمه لات ايله تسميه سی بوندندر كه اصلی
لاهه ايدی هاء حذف اولندی الليه لامك فتحيله تستر ايلمك معناسنه در يقال لاه الرجل يليه ليها اذا تستر
سيبويه عليه الرحمه لفظهٔ جلاله نك بو ماده دن اشتقاقنی تجويز ايلدی وبلند وعالی اولمق معناسنه در يقال لاه الشیء
اذا علا وارتفع كونشه صاحبه وزننده آلهه اطلاقی بو معناددندر لاهوت های مضمومه ايله اكر كلام عربدن
ايسه فعلوت وزننده در رغبوت كبی ذكر اولنان لاه ماده سندن مأخوذدر مترجم ديركه طراز المذهب بيانه كوره
اشبو لاهوت لفظی عبرانيدر الله ديمكدر نته كه ناسوت انسان ديمكدر بعده عرب دخی اخذ وتكلم ايلديلر
وعند البعض بنه عبرانيدر خالق معناسنه در وناسوت مخلوق معناسنه در وبعضا لاهوت روحه وناسوت بدنه
اطلاق اولنور وبعضا لاهوت عالم علوی يه وناسوت عالم سفلی يه اطلاق اولنور ولاهوت سببه وناسوت مسببه
اطلاق اولنور وكدی شيخی اولان شمس الدين هنديدن نقلی اوزره لاهوت ايله بعضا مطلق لطائف وناسوت ايله
مطلق كثائف مراد اولور وبو تعبير اطلاقات مذكوره نك مجموعنه شاملدر اللات ذات وزننده ثقيف قبيله سنه
مخصوص بر صنمك اسميدر نته كه لتت ماده سنده بيان اولندی فصــــــــــل الميم المته ميمك فتحی وتای
فوقيه نك سكونيله قيودن قوغه ايله صو چكمك معناسنه در يقال مته الدلو متها من الباب الثالث اذا متحها
التماته تفاعل وزننده ايراقلشمق معناسنه در يقال تماتهوا اذا تباعدوا التمته تمدح وزننده ومرادفيدر كه
اوكونمك معناسنه در يقال تمته الرجل اذا تمدح وبيهوده يره خلقدن كندی ايچون مدح وثنا طلب ايدر اولمق
معناسنه در يقال فلان يتمته اى يطلب الثناء بما ليس فيه ومجون ولاابالیلك اظهار ايلمك معناسنه در يقال تمته
الرجل اذا تمجن شارح ديركه تمجن نسخه لری غلطدر صواب اولان تحمق عنوانده اولمقدر ومتحير اولمق
معناسنه در يقال تمته الرجل اذا تحير وبر نسنه ده افراط ومبالغه ايلمك معناسنه در يقال تمته فيه اذا بالغ وبطالت
وغوايته دوشمك معناسنه در يقال ماهذا التمته اى البطالة والغواية المته فتحتيله بودخی بطالت وغوايته
دوشمك معناسنه در يقال مته الرجل متها من الباب الرابع اذا عالج البطالة والغواية المده مدح وزننده
ومرادفيدر كه اوكمك معناسنه در يقال مده فلانا مدها من الباب الثالث بمعنى مدحه التمده تمدح وزننده

ومرادفيدر يقال تمده الرجل اذا تمدح المادة مادح وزننده ومرادفيدر جمعی مدّه كلور ركع وزننده المره
فتحتيله كوز سورمه سز قالمق على قول سرمه يی ترك ايلمكله كوز فاسد وتباه اولمق ياخود سرمه سزلكدن ايچنك
چوره سی آغارمق معناسنه در يقال مرهت عينه مرها من الباب الرابع اذا حلت من الكحل اوفسدت لتركه
اوابيضت حماليقها الامره احمر وزننده كوزی وصف مذكوراوزره اولان كشی يه دينور مرهاء مؤنثيدر المرهة
غرفه وزننده شول آقلغه دينور كه اكا اصلا رنك آخر قارشمامش اوله قار وپنبه كبی يقال به مرهة اى بياض لا يخالطه
غيره ومنه سراب امره ويغمور صوينی ايركيلی راولان مصنعه وچقور مقوله سی يره دينور ومرهه بر بطن پدرينك
اسميدر مراهه ثمامه وزننده بر خاتون آديدر مريهه جهينه وزننده برقبيله والده سيدر المره نجل وزننده
يوركی درداوآدمه اطلاق اولنور يقال رجل مره الفؤاد اى سقيمه الممارهة ممازحه وزننده ومرادفيدر كه ارشمك
ولاغ ولطيفه ايدشمك معناسنه در يقال مازهه اذا مازحه المزه مزح وزننده ومرادفيدر كه بر آدمه لاغ ولطيفه
ايلمك معناسنه در يقال مزهه اذا مزحه المطه سطح وزننده بر سمته كيتمك معناسنه در يقال مطه فى الارض
مطها من الباب الاول اذا ذهب فيها الممطه معظم وزننده ممدّه معناسنه در كه ممدّح ديمكدر المقه ميمك
وقافك فتحيله كوكچل آقلغه دينور كه لون مذمومدر يقال به مقه اى بياض فى زرقة ومره معناسنه در كه سرمه سی
يوشلنمش كوز چوره سنك چركين آقلغی كبی آقلقدن عبارتدر الامقه احمر وزننده معنای مذكوردن وصفدر
مقهاء مؤنثيدر وايراق معناسنه در يقال مكان امقه اى بعيد وطپراغنده اصلا اوت وآغاج قسمی نابت اولميان
قيرره دينور يقال مكان امقه اى لا ينبت فيه نبت ولا شجر وشول آدمه دينور كه كوز يننك كر يكلری بك آزاولمغله
كنارلری ويوره لری قزل قزل اوله يقال رجل امقه اى المحمر المآقى والجفون من قلة الاهداب المليه مليح وزننده
ومرادفيدر كه كوزل ديمكدر يقال غلام مليه اى مليح الاملاه همزه نك كسريله مبالغه وجهله ايراد عذر ايلمك
معناسنه در تقول املهت اى اعذرت وبالغت الممتله اسم فاعل بنيه سيله زائل العقل آدمه دينور يقال رجل
ممتله العقل اى ذاهبه المهّ ميمك فتحی وهانك تشديديله دوه لری رفق وسهولتله قوللنمق معناسنه در يقال مهّ
الابل مهاً من الباب الاول اذا رفق بها المهه فتحتيله يومشق وملايم اولمق معناسنه در يقال مهه الشیء مهها
من الباب الرابع اذا لان ورفق وتانی ايله يابجه يابجه يوروينشه دينور وسهل ويسير اولان شيئه دينور مهاه
ومهاهه كبی كاسيذكر وامل ورجاء معناسنه در يقال مافيه مهه اى رجاء ومهل معناسنه در يقال اخذ منه
مهها اى مهلا المهاه سحاب وزننده حسن ورونق وتاب وطراوت معناسنه در يقال به مهاه اى طراوة وحسن
وحسن ورونقلو زيبا نسنه يه دينور يقال شیء مهاه اى حسن ورفق وسهولتلو يوروينشه دينور يقال سير
مهه ومهاه اى رفيق واميد ورجاء معناسنه در مهه كبی ومنه يقال اوكان فى الامر مهه ومهاه لطلبته ويسير
وآسان شيئه دينور مهاهه دخی دينور ومنه المثل ❊ كل شیء مهه ومهاه ومهاهة ما خلا النساء وذكرهن ❊ اى
يسير سهل بونك مفهومنده اوچ احتمال واردر ايكيسی نسوانك مديحه سنه وبريسی ذميمه سنه متعلقدر احتمال
اول بودر كه مرد اولان آدمك يانده هر نسنه سهل وآسان اولمغله جمله سنه تحمل ايدر لكن حرمنه متعلق كلماته
جبتندن ناشی بر وجهله هضم وتحمل ايلمك ممكن دكلدر ثانی مهه ومهاه كلمه لری بوراده حقير وباطل وبيهوده
معناسنه مستعمل اولمغله هر نسنه نك ذكری بيهوده در لكن نسوان قسمنی ذكر ايلمك موجب تلذذ وصفادر
ديمكدر بودخی سهل ويسير معناسندندر ثالث مهه ومهاه قصد ورشاد معناسنه محمول اولمغله كه حسن ورونق
معناسندن مأخوذدر هر شيئه تعرض وتصدی ايلمك رشد وفلاحدن معدود اولوب لكن نسوان ذكرينه تصدی
ايلمك مردانه پردراوسراداكلدر ديمكدر النساء كلمه سی استثنا اوزره منصوبدر والنساء وذكرهن قولی اعجبنی زيد
وكرمه قبيلندندر المهمه والمهمهة ميمك فتحيله كنارلری ايراق بريه وبيابانه دينور يقال قطعوا مهمها ومهمهة
اى مفازة بعيدة وشن وآبادان اولميان خالی وتنها ارضه دينور جمعلری مهامه كلور مه ميمك فتحی وهانك سكونيله
اسم فعل امردر اكفف معناسنه دركه بونی ايمه وايلمه وبوندن ﻩ اغت قيل ديمكدر فارسيده مكن مرادفيدر
وبوزجر موقعنده سويلنور تأكيداولندقده تكرار ايله مه مه ديرلر المهمهة زلزله وزننده بر ايشی ترك ايلمك ضمننده
بر آدمه مه مه ديمك معناسنه در يقال مهمه فلانا اذا قال له مه مه اى اكفف ومطلقا منع معناسنه مستعملدر
يقال مهمهه عن السفر اذا منعه التمهمه تزلزل وزننده بر نسنه دن واركلوب فراغت قلمق معناسنه در يقال
تمهمه عنه اذا كف وارتدع الماء همزه ايله حال وزننده والماه جاه وزننده والماءة حاله وزننده كه واحديدر
صويه دينور آب معناسنه وماء كلمه سنك همزه سی هادن منقلبه در وبعض عربدن اسقنی ماء عنوانده كه قصر ايله در

مسموع اولدی جمع قلتی امواه وجمع کثرتی میاه کلور ومصغرنده مویه دینور ومویهه دینور که ماءه مصغریدر
شارح دیرکه مصاحك بیاننه کوره ماء کلمه سنك اصلی موه ایدی واوالفه قلب اولندی ایکی حرف خفیف مجتمع اولمغله
هاء همزه یه ابدال اولندی الف مقدما اعلال اولندیغندن اول ابدال اولنمدی زیرا حرف واحد ایکی دفعه
اعلال اولنمز وجمعنده امواه دیدکلری کبی امواء دخی دیرلر همزه ایله ونسبتنده مائی وماوی دیرلر همزه یی واوه قلب ایله
الماویة تشدید یایله آینه یه اطلاق اولنور جمعی ماوی در یقال جاءت وبیده ماویة ای مرآة وبو فارسیده
زجاجه آبکینه دیدکلری کبیدر مترجم صحاحك مرآة کلمه سنی عورت معناسنه حملی وتوجیهی غرائبدندر وماویه
برخاتون اسمیدر الموه موج وزننده والمیه میمك فتحی ویانك سکونیله والمووه فعوده وزننده والماهة
والمهة میمك فتحیله قیو واسمه وایازمه مقوله سی برچوق صولو اولمق معناسنه در یقال ماهت الرکیة تماه وتموه
وتمیه موها ومیها وموها وماهة ومیهة من الباب الرابع والاول والثانی اذا کثر ماؤها وکمی یه صو کیرمکله صولنمق
معناسنه در یقال ماهت السفینة اذا دخلها الماء وموه قارشدرمق معناسنه در یقال ماه الشیء بالشیء یموه موها
اذا خلطه به وصو ایچورمك معناسنه در تقول مهت الرجل بکسر المیم من الباب الرابع وبضمها من الاول ای سقیته الماء
المیهة کیسه وزننده صویی چوق اشمه یه وقیو یه دینور یقال رکیة میهة ای کثیرة الماء الماهة حاله وزننده
میهه معناسنه در وچیچك عارضه سنه دینور یقال ظهر ببدنه ماهة ای جدری الامیه والاموه افضل وزننده
افعل تفضیلدر رساءزدن صویی اکثر اولان نسنه یه دینور یقال هذه الرکیة امیه واموه مما کانت اکثر ماء الاماهة
والامواه همزه نك کسریله قیو قازان کسه صویه ایرشمك معناسنه در یقال حفر البئر فاماه وامواه ای بلغ الماء مؤلف
بونی ایکی دفعه تکرار ایتمشدر واماهه صوارمق معناسنه در یقال اماهوا دوابهم ای سقوها مؤلف بونیدخی تکرار
ایتمشدر وحوضه صو برکدرمك معناسنه در یقال اماهوا حوضهم اذا جعلوا فیه الماء وقلج وبچاق نامللوسنی صوارمق
معناسنه در یقال اماه السکین اذا سقاه کما یقال امهی السکین وقرشدرمق معناسنه در یقال اماه الشیء
اذا خلطه وبلود چوق یغمور دوکمك معناسنه در یقال اماهت السماء اذا اسالت ماء کثیرا وارکك دیشینك رحمنه
القاء نطفه ایلمك معناسنه در یقال اماه الفحل اذا القی ماءه فی رحم الانثی ویرده صو ترشح ایلمکله صیر تدیلی اولمق
معناسنه در یقال اماهت الارض اذا نزت ومرکب غلیظ اولمغله ترقیق ایچون حقه یه صو قومق معناسنه در یقال
اماه الدواة اذا اصب فیها الماء التمویه تفعیل وزننده برصولو اولمق معناسنه در یقال موه الموضع اذا صار ذا ماء
وبرنسنه یه چوق صو قومغله صولو ایلمك معناسنه در یقال موه القدر اذا اکثر ماءها وبرکسنه سؤالنه مخالف
خبر اخبار ایلمك معناسنه مستعملدر یقال موه الخبر علیه اذا اخبره بخلاف ماسأله وباقر ودمور مقوله سنی
یالدزلمق معناسنه در یقال موه النحاس او الحدید اذا طلاه بفضة او ذهب ماه الفؤاد وماهی الفؤاد قورقق
آدمه اطلاق اولنور کویا که یورکی صو ایچره اولمغله دائما رزه ناك اولور علی قول بلید وکندذهن آدمه اطلاق اولنور
کویا که صو کبی قلبی نقش ادراکدن صافی وساده در بوراده ماهی لفظی مائه مقلوبیدر وماه مائه مختصریدر یقال
هو ماه الفؤاد وماهی الفؤاد ای جبان او بلید الموهة والموهة میملرك ضمیله تاب ورونق ولطافت معناسنه در
یقال ما احسن موهة وجهه ومواهته ای ماءه ورونقه وحسن وجمال معناسنه در تقول العجمی موهته ومواهته
ای حسنه ومحبوبك چهرسنده اولان آب وتابه دینور یقال ما احسن موهة وجهه ومواهته ای حسنه وترقرق الماء
فی وجهه الماه حال وزننده برایالتك قصبه سنه دینور یقال ماه البلد ای قصبته الماهان تثنیه بنیه سیله
دینور ایله نهاوند نام بلده لره اطلاق اولنور که بری ماه الکوفه وبری ماه البصره در معلوم اوله که ماه پهلوی لساننده
شهر و بلده یه دینور وقتاکه حذیفه همدان ولایتنی فتح وتسخیر ایدوب اندن نهاوند شهرینه کلدی اول زمان نهاوندك
مختصر شهر اولمغله عسکری احاطه ایلمدیکندن امر ایلدی کوفه عسکری شهر دینوره کیدوب واصره سپاهی
نهاوند ایچره قالدی چونکه شهره ماه اطلاق اولنمغله دینوره ماه کوفه ونهاوند ده ماه بصره دیدیلر بناء علیه
بین العرب دینور ونهاوند ده ماهان اطلاق اولنور وماه ودینار ایکی بلده آدیدر وماهان بر رجل اسمیدر ولفظ
مزبور عربی اولدیغی صورتده هوم یاخود هیم ماده لرندن مأخوذ اولور بو تقدیرجه لعفان اولور لامك عین
اوزره تقدیمیله یاخود وهم ماده سندن مأخوذ اولمغله وزنی لفعان اولور فای عین اوزره تقدیمیله یاخود همی ماده سندن
مأخوذ اولمغله وزنی علفان اولور یاخود مه ماده سندن مأخوذ اولمغله وزنی عفلان اولور یاخود یهم ماده سندن
مأخوذ اولمغله وزنی لاعاف اولور یاخود مهین ماده سندن مأخوذ اولمغله وزنی عافال اولور یاخود منه ماده سندن
اولمغله فالاع اولور یاخود نمه ماده سندن اولمغله وزنی عالاف اولور وعند البعض وزنی فعلاندر المیه میمك

فتحیله برنسنه یی یالدزلمق معناسنه در یقال ماه السیف یمیه میها اذا طلاه بماء الذهب واسمه وقیو مقوله سنك
صویی چوغلمق معناسنه در یقال ماهت الرکیة تمیه لغة فی ماهت تموه

فصل النون

النبه نونك ضمیله فطنت وذکا معناسنه در یقال ماله نبه ای فطنة واویقودن اویانمغه دینور که اسمدر وبو معناده مصدر
اولور یقال نبه من نومه نبها من الباب الرابع اذا قام منه الانباه همزه نك کسریله اویقودن اویاندرمق معناسنه در
یقال انبه فلانا من النوم اذا اقامه منه وبرآدمك حاجتنی اونتمق معناسنه در یقال انبه حاجته اذا نسیها همزه سی سلب
ایچوندر التنبیه تفعیل وزننده بودخی اویاندرمق معناسنه در یقال نبهه من نومه ای اقامه وخامل وکنام
کسنه یی شان وشهرت ویرمکله عزیز ونامدار ایلمك معناسنه در یقال نبه باسمه ای نوه به التنبه تفعل وزننده
والانتباه افتعال وزننده مطاوعلردر اویانمق معناسنه در یقال انبهه ونبهه فتنبه وانتبه ای استیقظ المنبهة
مرحله وزننده برآدمی برشیئه آکاه ایلمکه باعث اولان نسنه یه دینور یقال هذا منبهة علی کذا ای مشعر به
وبرکسنه نك قدروشاننی اشعار ایله بین الناس منقبتنی عالی قلمغه باعث اولان شیئه دینور یقال هو منبهة لفلان ای مشعر
لقدره ومعل له اوله کوره نبهدن وثانی یه کوره نباهتدن مفعله در النبه فتحتینله سرعتله فهم وادراك ایلمك
معناسنه در یقال مانبه له نبها من الباب الرابع ای مافطن بوندن اسم نبه در نونك ضمیله نبه که ذکر اولندی ونبه شول
نسنه یه وکمکرده یه دینور که علی الغفله بولنمش اوله یقال جاء وبیده نبه ای ضالة وجدت علی غفلة وحالا موجود نسنه یه
دیمکله ضد اولور ومشهور ومتعارف نسنه یه دینور یقال شیء نبه ای مشهور وشرف وشان صاحبی آدمه دینور
وبو معناده اسم جمع اولور یاخود فی الاصل مصدر اولمغله مفرد وجمعی برابردر یقال رجل نبه وقوم نبه ای شریف
وشرفاء النبه نجل وزننده بودخی مشهور نسنه یه دینور النباهة کرامه وزننده شرف وشان وشهرت صاحبی
اولمق معناسنه در یقال نبه الرجل ونبه ونبه نباهة من الباب الاول والرابع والخامس اذا شرف واشبو تثلیث باب
ابن طریف روایتیدر النابه صاحب وزننده والنبیه امیر وزننده شریف ونامدار آدمه دینور که خامل مقابلیدر ونابه
عظیم وجلیل اولان شیئه دینور یقال امر نابه ای عظیم المنبوه الاسم معروف الاسم دیمکدر یعنی نامدار اولان آدمه دینور
یقال رجل منبوه الاسم ای معروفه المنبهة شارحك تصحیحی اوزره مکرمه وزننده که انباهدن اسم مفعولدر
اونودلمش حاجته دینور پس بوراده کمحسنه نسخه سی غلطدر یقال حاجة منبهة ای منسیة النباه سحاب وزننده
بلند ورفیع نسنه یه دینور یقال بناء وعز نباه ای رفیع نبهان سلمان وزننده برجماعتك پدری اسمیدر نابه صاحب
وزننده ونبیه زبیر وزننده ومنبه محدث وزننده ونبیه امیر وزننده ومنبه محسن وزننده اسامیء ناسدندر
النجه نجد وزننده برحاجت ضمننده برآدمه کلان کسنه یی خوشلنمدیغی کریه وطوریه کلامله مقابله ایدوب
حاجتنی رد ایلمك علی قول پك چرکین وناسزا وجهله رد ایلمك معناسنه در یقال نجهه نجها من الباب الثالث
اذا استقبله بما یکره ورده عن حاجته او هو اقبح الرد وبرکسه اوزره ناکهانی چقه کلمك معناسنه در یقال نجه
علی القوم اذا طلع وبرشهر وارضه واروب آندن خوشلنمیوب طبعنه ناملایم کلمك معناسنه در یقال نجه بلد کذا
اذا دخله فکرهه التنجه تفعل وزننده نجه ایله معنای اولده مرادفدر یقال تنجه فلانا بمعنی نجهه نجه الطیر
وجه الخیر وزننده مصر ایله ارض تیه میاننده برموضع آدیدر النده نونك فتحی ودالك سکونیله دوه یی حیقره رق
آزار وطرد ایلمك معناسنه در یقال نده البعیر ندها من الباب الثالث اذا زجره وطرده بالصیاح وطوپلنمش دوه لری
سوروب کوتورمك یاخود کندی طوبلیوب سورمك معناسنه در یقال نده الابل اذا ساقها مجتمعة اوساقها وجمعها
الندهة نونك فتحی وضمیله چوق دواب ومواشی یه دینور علی قول قیوندن یکرمی ودوه دن یوز مقدار واقچه
مقوله سندن بیك مقداره دینور الانتداه افتعال وزننده والاستنداه برایش یولنه کیروب طوغرلمق
معناسنه در یقال انتده الامر واستنده اذا ائتلأب التنزه زای معجمه ایله تفعل وزننده ایراقلشمق معناسنه در
یقال تنزه عنه اذا تباعد وخلقك تنزه کلمه سنی باغ وباغچه وبساتینه تفرج ایچون چقمق معناسنده استعمال
ایتملری غلط قبیحدر شارح دیر که بوقولده مؤلف ابن السکیته تابع اولمشدر لکن خرجنا نتنزه عبارتی قساوت
شهردن تباعد ایچون باغ وسبزه زاره چقدق دیمکله تعبیر مرقوم غلطدن سالمدر النزهة غرفه وزننده اسمدر
ایراقلق بعد معناسنه در مؤلف بونی تکرار ایلمشدر النزه کتف وزننده والنزیه امیر وزننده شول مکانه دینور که
صو یتاغی مرج وچیل یرلردن وشلك لازمه سی سینکلردن ودکز رطوبتندن وفساد هوا ووخامتدن بعید اوله که
بومقوله یرلر وبائی مستوجب اولور مؤنثی نزهه ونزیهه در یقال مکان نزه ونزیه وارض نزهة ونزیهة ای بعید عن الریف
وعمق المیاه وذبان القری وومد البحر وفساد الهوی النزاهه کرامه وزننده والنزاهیة کراهیه وزننده

زمکان وارض نزیه ونزیهه اولمق معناسنه در یقال نزه المکان نزاهة ونزاهیة من الباب الخامس اذا کان نزیها
وبرکسه مطلقا کریه وناخوش نسنه لردن بعید اولمق معناسنه در یقال نزه الرجل اذاتباعد عن کل مکروه
النزیه امیر وزننده مکاره وناسزا لردن بعید وسالم اولان آدمه دینور کرك حسی وکرك معنوی اولسون
نزه الخلق نونك فتحی وزانك سکونی وکسریله ونازه النفس حشم نشین طائفه سندن شول عفیف ومتکرم
وطیب النفس آدمه دینورکه یالکز جه قونوب کوچوب نفسنی ومتعلقاتی ومال ومواشیسنی بیوت سائره یه
قارشدرمزاوله جمعی نزهاء کلور کرماء وزننده ونزهون کلورونزاه کلور صاحب وصحاب کبی یقال رجل نزه الخلق
ونازه النفس ای عفیف متکرم یحل وحده ولایخالط البیوت بنفسه ولاماله النزه نجد وزننده والنزاهة کرامه
وزننده ذکراولنان نزیه الخلق ونازه النفس معنالرندن اسملردر ونزه مصدر اولوردواب ومواشی بی صولو یرلردن
بعید ایلمك معناسنه در تقول نزهت ابلی نزها اذاباعدتها عن المیاه التنزیه تفعیل وزننده برکسه نفسنی قبایحدن
بعید وبرطرف ایلمك معناسنه در یقال نزه نفسه عن القبیح اذا نحاها المنفوه منفور وزننده والنافه
صاحب وزننده قورقق وضعیف القلب آدمه دینور یقال رجل منفوه ونافه ای ضعیف الفؤاد جبان
النفوه قعود وزننده قورقق وبی زهره اولمق معناسنه در یقال ما کان نافها فنفه نفوها من الباب الثالث وسرکش
ایکن یواشیوب رام وذلول اولمق معناسنه در یقال نفه الجمل اذاذل بعدصعوبة النفه نونك فتحی وفانك سکونیله
یوریلوب عاجز ودرمانده اولمق معناسنه در یقال نفهت نفسه نفها من الباب الرابع اذا اعیت وکلت الانفاه
همزه نك کسریله طواری یوروب بیتاب ایلمك معناسنه در یقال انفه ناقته اذا کلها واعیاها وبرکسه یه آزجه مال ویرمك
معناسنه در یقال انفدله من ماله ای اقل له منه التنفیه تفعیل وزننده بودخی یوروب بیتاب ایلمك معناسنه در
یقال نفه ناقته بمعنی انفه الاستنفاه دکلنوب راحت اولمق معناسنه در یقال استنفه الرجل اذا استراح
النقه نونك وقافك فتحیله والنقوه قعود وزننده خسته لکدن یکیجه صحت بولوب لکن هنوز ضعیفجه وناتوانجه
اولمق معناسنه در علی قول کلی افاقت بولمق معناسنه در یقال نقه المریض من مرضه ونقه نقها ونقوها
من الباب الرابع والثالث اذا صح وفیه ضعف اوافاق وفهم ایلمك معناسنه در یقال نقه الحدیث اذافهمه الناقه
صاحب وزننده خسته لکدن هنوز افاقت بولمش آدمه دینور که عروق واعصابنده هنوز سستلك اوله جمعی
نقه کلور رکع وزننده وفهیم وسریع الانتقال آدمه دینور النقه کتف وزننده بودخی فطن وفهیم آدمه دینور
الاستنقاه فهم ایلمك معناسنه در یقال استنقه الحدیث اذافهمه الانتقاه افتعال وزننده برکلام وخبری
کرکی کبی فهم ایلمکله شفای صدر حاصل قلمق معناسنه در تقول انتقهت من الحدیث ای اشتفیت النکه
نونك فتحی وکافك سکونیله برآدم برکسه نك بورننه اغزی رایحه سنی اشمام ایچون تنفس ایدوب هوه دیمك یاخود
نفسنی آنك بورننه طوغری اخراج ایلمك معناسنه در یقال نکه له وعلیه نکها من الباب الثانی والثالث اذاتنفس
علی انفه او اخرج نفسه الی انف آخر وکونشك حرارتی مشتد اولمق معناسنه در یقال نکهت الشمس اذا اشتد
حرها وبرآدمك اغزنی قوقلمق معناسنه در یقال نکهه ونکهه نکها من الباب الرابع والثالث اذاشم ریح فمه
الاستنکاه بودخی اغز قوقلمق معناسنه در یقال استنکهه اذاشم ریح فمه النکه سکر وزننده پك سور بلوب
درمانده اولمش دوه لره دینور یقال ابل نکه ای نفه النمه فتحتینله حیرته شبیه برحالتدر که مرادسمه اولمقدر یقال
نمه الرجل نمها من الباب الرابع وهوشبه الحیرة النهنهة زلزله وزننده زجر ومنع ایلمك معناسنه در یقال نهنه فلانا
عن الامر اذاکفه وزجره وبونك اصلی نههدایدی هاء وسطانی نونه ابدال اولندی التنهنه تزلزل وزننده مطاوعدر
ممنوع اولدیغی نسنه دن کیرو طورمق معناسنه در یقال نهنه فلانا فتنهنه ای کفه فکف النهنه فدفد وزننده یوفقه جه
طوقنمش بزه دینور یقال ثوب نهنه ای الرقیق النسج النوه نوم وزننده یوکسلمك معناسنه در یقال ناه الشیء ینوه نوها
اذاارتفع وبایقوش باشنی یوقری قالدروب اوتمك معناسنه در یقال ناهت الهامة اذارفعت رأسها فصرخت
وبرنسنه دن کوکل چکوب اباوترك ایلمك معناسنه در یقال ناهت نفسه عن الشیء تنوه وتناه نوها من الباب الاول
والرابع اذاانتهت وابت وترکت ونفس ناطقه قوی اولمق معناسنه در یقال ناهت نفسه اذاقویت وحیوانی یاریجه
طویورمق معناسنه در یقال ناه البقل الدواب اذاامجدها وهودون الشبع ونوه نونك فتحی وضمیله انتهاء معناسنه در که
اسمدر برنسنه دن نهیی قبول ایله فراغتدن عبارتدر یقال ماله نوه منه ای انتهاء التنویه تفعیل وزننده برآدمی
بلندآوازایله چاغرمق معناسنه در یقال نوهه ونوه به اذادعاه یعنی برفع الصوت وبرآدمی مدح وتعظیم ومناقبنی
تشهیرایله بلند قدرونامدار ایلمك معناسنه در یقال نوه فلانا اذارفعه یعنی بالتعریف والتطییر النوهة ثمره

وزننده

وزننده وجبه کبیدرکه بکرمی درت ساعتده براویون طعام ایلمکه دینور النواهة نواحه وزننده ومرادفیدرکه
میت آغلیجیسی اولان عورته دینور یقال هی نواهة ای نواحة النوه سکر وزننده نوح معناسنه درکه نایحك
جمعیدر نبه نیل وزننده سجستان ایله اسفراین بیننده بربلده در النابه صاحب وزننده بلند ورفیع اولان
شیئه دینور یقال شیء نابه ای مشرف رفیع النبه نونك فتحیله یوکسك اولمق معناسنه در یقال ناه الشیء بناه نبها
من الباب الرابع اذا ارتفع وبرنسنه عجیب اولمق معناسنه در یقال ناه الشیء اذا اعجب الناهة حاله وزننده
که اصلی نائهه در بعد القلب همزه حذف اولنمشدر برنسنه دن فراغت ایدن نفس انسانی یه دینور یقال نفس ناهة
عن الشیء ای منتهیة فصــــــــل الواو الوبه واوك فتحی وبانك سکونیله فهم وفطنت معناسنه در
یقال وبه له و وبه وبها من الباب الثالث والرابع اذا فطن وکبر ایلمك معناسنه در یقال وبه له اذاتکبر وفارمق معناسنه در
یقال هولایوبه له وبه ای لایبالی به الایباه همزه نك کسریله بودخی فهم ودرك ایلمك معناسنه در یقال اوبه له اذافطن
الوجه واوك فتحی وجیمك سکونیله هرنسنه نك قرشوسنه کلان وقرشوسنده اولان شیئه دینور جمعی اوجه و وجوه
واجوه کلور همزه نك ضمیله که واودن مبدله در مؤلفك بصائرده بیاننه کوره وجه لفظی یوزه موضوعدر فارسیده
روی دینور ظاهر بدنده ابتدا ناظرك قرشوسنه کلدیکی علاقه سیله واعضاء سائره دن اشرف اولمق مناسبتیله بعده
انسانك مطلقا قرشوسنه کلان نسنه ده وهر شیئك اشرفنده ومبدأنده استعمال اولندی و بعضا وجه ایله ذات دخی
اراده اولنور وشارحك نسخه سنده الوجه م ای معروف ومستقبل کل شیء عنوانیله مرسومدرکه وجه یوزه دینور
وهرنسنه نك قرشوسنده اولانه دینور دیمك اولور ووجه برنسنه نك نفس وذاتنه اطلاق اولنور یقال وجه الشیء
ای نفسه و وجه الدهر اول الدهر دیمکدر و وجه النجم ناظره طوغری ظاهر اولان سمتیدر و وجه الکلام سبیل
مقصود کلامدن عبارتدر تقول وجدت وجه کلامه ای السبیل المقصود منه ووجه القوم متعین وذیشانلرندن عبارتدر
جمعی وجوه کلور یقال هم وجوه القوم ای اعیانهم وساداتهم ووجه حرمت وجاه معناسنه درجاه وجه مقلوبیدر
وسمت وجهت معناسنه در وجهت لفظنك اصلی وجه ایدی وعد وعده کبی وجهت عند البعض اسم مکاندر
توجه اولنه جق سمت ومکانه دینور ومصدر اوله رق دخی استعمال اولنور ووجه آزجه صویه دینور بونده فتحتینله ده
لغتدر یقال وجدنا وجها من الماء ای قلیلا ومصدر اولور یوزه اورمق معناسنه یقال وجهه وجها من الباب الثانی
اذاضرب وجهه وبرآدمه وجاهت وشرافتده غالب اولمق معناسنه در تقول وجهته عند الناس اجهه ای صرت
اوجه منه الوجیه امیر وزننده بودخی برقومك سید وذیشاننه دینور جمعی وجهاء کلور امراء وزننده یقال هو وجیه
القوم ای سیدهم ومطلقا جاه وقدر ومنزلت صاحبی آدمه دینور یقال هو وجیه ای ذوالجاه وبربونجق ادیدرکه
بین العرب معروفدر شارح دیرکه حضور سلاطینه دخول ایدن کسه لرانی بوزلرینه سوررلر نزدشاهیده وجاهتلو
اولمق ایچون ووجیه شول آت قولوننه دینورکه طوغرکن ایکی اللری برابرجه خروج ایلمش اوله ووجیه ایکی معروف
آتلرك اسمیدر الوجیهة سفینه وزننده بودخی ذکراولنان بونجغه دینور الجهة جیمك حرکات ثلاثیله
والوجهة واوك کسری وضمیله جانب وسمت وناحیه معناسنه درکه توجه اولنور جمعی جهات کلور یقال توجه
مطلب جهة کذا ووجهة کذا ای الی جانب وناحیة مترجم دیرکه اشبو جهة ووجهه اسملردر اصللری وجه ایدی مصدر
اولان وعد کلمه سنه قیاسله واوی حذف وتاء تعویض اولندی واسم اولمق حسبیله بعضا واوی دخی ابقا اولنور
لده وولده کبی اصلنه تنبیه ایچون لکن عوض ایله معوض عنه جمع اولمغله تاپی وحدته حمل اولنور الموجوه موجود
وزننده ضرب فی الوجه معناسندن اسم مفعولدر مضروب الوجه معناسنه در التوجیه تفعیل وزننده برآدمی
برسمته کوندرمك معناسنه در یقال وجهه فی حاجة اذا ارسله و برآدمی وجیه وذیشان قلمق معناسنه در یقال وجهه
الامیراذاشرف ویغمور برك بالجمله اجزاء وجوانبنه برقوری برقومق وجهیله یاغمق معناسنه در یقال وجهت المطرة
الارض اذاصیرتها وجها واحدا کما یقال ترکت المطرة الارض فرداواحدا وفدانلری شمال طرفنه مائل اوله رق دیکوب
بعده بادشمال انلری طوغرلتمق معناسنه مستعملدر یقال وجهت النخلة الشمال اذاغرسها فامالها قبل الشمال
فاقامتها الشمال وآت قولونی ایکی اللری بیله جه خروج ایده رك طوغمق معناسنه درکه اوقولونه وجیه دینور که ذکر
اولندی وتوجیه القوائم صدف کیدرکه اویلقلری بربرینه پك قریب یعنی صناتی صیق اولوب طرنقلری ارالقلری
هیدانلو اوله رق بلکلری بوروق وملتوی اولمقدن عبارتدر علی قول توجیه آتك اللرینك ایچ یوزلرنده عجاتیان دیدکلری
سکیرلری وطرنقلری بربرینه یقین اوله رق بلکلری طشره طرفه بوروق اولمقدن عبارتدرکه اوکونه آنه ایت اللی
تعبیر اولنور و توجیه عروضیون عرفنده قافیه مقیده ده واقع روی حرفندن مقدم اولان حرفه اطلاق اولنور عند

البعض حرف من بوره یی مضموم یاخود مفتوح ایلمکه دینور مکسور اولدقده سناد اطلاق اولنور شارح دیر که شروح
خرزجیه‌ده قول مؤلفه مخالف تعریف اولنمشدر وتوجیه برسمته یونلمك توجه معناسنه کلور یقال وجهت الیك
ای توجهت و برنسنه یی برسمته چویرمك معناسنه‌در ومنه المثل * وجه الحجر وجهة ما له * ای دبر الامر علی وجهه
یعنی طاشی جهتلرندن برجهته چویردیمکدر فی الاصل طاش ایله کارکیر بنا ایدن آدمه خطابدر که طاشی الته الوب
برکره برینه وضع ایدر لکن موافق کلمزسه اکا دیرلر که طاشی چویرا کراویمزسه بنه چویر البته بر مناسب جهتنه مصادف
اولورسن بومثل برامره برجهتدن تدبیر ممکن اولمدیغی صورتده برغیری جهتدن تدبیر لازمدر دیمجك یرده ضرب اولنور
وکلام مرقومده جهة کلمه‌سی منصوبدر رفعله ده مرویدر نصبی ظرفیت اوزره درور رفعی فله وجهة تقدیرنده اولور
وما کلمه‌سی ابهامیه‌در الایجاه همزه‌نك کسریله بودخی برآدمی شرف ووجاهت صاحبی قلمق معناسنه‌در یقال
اوجهه الامیر اذا شرفه و برآدمی وجیه وشریف بولمق معناسنه‌در یقال اوجه فلانا اذا صادفه وجیها الوجاه
والتجاه واوك وتانك حرکات ثلاثیله برنسنه‌نك قرشوسنه ویمنه جنبه دینور تقول قعدت وجاهك
وتجاهك ای تلقاء وجهك شارحك بیانی اوزره تاء واودن مبدله‌در الوجاه قتال وزننده والمواجهة
مقاتله وزننده یوزیوزه اولمق معناسنه‌در یقال لقیه وجاها ومواجهة ای قابل وجهه ویقال واجهه
اذا قابله بوجهه و وجاه برنسنه‌نك مقدارنه اطلاق اولنور یقال هم وجاه الف ای زهاؤه التواجه تفاعل
وزننده قرشو قرشویه اولمق معناسنه‌در یقال تواجها اذا تقابلا الموجه معظم وزننده جاه وحرمت
صاحبی آدمه دینور یقال هو موجه ای ذوجاه وایکی یوزلو کلیم مقوله‌سنه دینور یقال کساء موجه ای
ذوالوجهین و کوکسنده وارقه‌سنده بوکریسی اولان قنبوره دینور یقال احدب موجه ای له حدبتان فی ظهره
وفی صدره الوجیهة سفینه وزننده بودخی ایکی یوزلو کلیم مقوله‌سنه دینور ووجیه دیدکلری مهره‌یه دینور
نته که ذکر اولندی بنو وجیهة بر بطن آدیدر التوجه تفعل وزننده برنسنه‌یه طوغری یونلمك معناسنه‌در
یقال توجه الیه اذا اقبل وعسکر بوزلمق معناسنه‌در یقال توجه الجیش اذا انهزم وپك پیرفانی اولمق
معناسنه‌در یقال توجه الشیخ اذا ولی وکبر الوجه ندس وزننده وجیه وشریف آدمه دینور یقال رجل وجه
ای وجیه الاتجاه همزه‌نك وتاء مشدده‌نك کسریله یونلمك معناسنه‌در تقول اتجهت الیك اتجه اتجاها بمعنی
توجهت بونك اصلی اوتجه ایدی ویقال بالثلاثی تجهت تجها الاویجه همزه‌نك ضمیله اوجه لفظندن مصغردر
یوزجکزلر دیمکدر ومنه یقال نظروا الی اویجه سوء الوده واوك فتحی ودالك سکونیله برآدمی برایشدن رد
وصرف ایلمك معناسنه‌در یقال ودهه عن الامر ودها من الباب الثانی اذا صده الایداه همزه‌نك کسریله
دوه‌لره حیقرمق معناسنه‌در یقال اوده بالابل اذا صاح بها الودهاء حمراء وزننده بدنی سمن کبی آق اولوب
بغایت لطیف وخوشلقا محبوبه‌یه دینور یقال امرأة ودهاء ای الحسنة اللون فی بیاض الاستیداه دوه‌لر
طوپلنوب سورلمك معناسنه‌در یقال استیدهت الابل اذا اجتمعت وانساقت ودشمن مغلوب ومنقاد اولمق
معناسنه‌در یقال استیده الخصم اذا انقاد وغلب کما یقال استودة فیهما ای بالیائیة والواویة و برایش یولنه کیروب راست
ودرست اولمق معناسنه‌در یقال استیده الامر اذا اتلأب و برآدمی تخفیف واستحقار ایلمك معناسنه‌در یقال
استیده فلانا اذا استخفه الوره فتحتینله احمق اولمق معناسنه‌در یقال وره الرجل ورها من الباب الرابع اذا حمق
وروزکار چوق اسمك معناسنه‌در یقال ورهت الریح اذا کثر هبوبها وخاتون پك سموز وقوتلو اولمق معناسنه‌در
یقال ورهت المرأة ورها من الباب السادس اذا کثر شحمها الاوره احمر وزننده احمق آدمه دینور الورهاء حمراء
وزننده مؤنثیدر و یغموری چوق بلوده دینور کاسیذکر ورابطه ونظامسز دلوجه اسن یله دینور یقال ریح
ورهاء اذا کانت فی هبوبها عجرفة و برقسراغك اسمیدر الورهة فرحه وزننده کوده‌سی سموز وقوتلو خاتونه
دینور و یغموری فراوان بلوده دینور ورهاء کبی یقال سحابة ورهة وورهاء ای کثیرة المطر الوارهة واسع سرای
وخانه واوه‌یه دینور یقال دار وارهة ای واسعة التوره تفعل وزننده برایشی عجمی کونه نامنتظم ایشلمك
معناسنه‌در یقال تورّه فی عمله اذا لم یکن فیه حذق الورهرهة سفرجله وزننده شاشقین عورته دینور الوافه
فاعله صاحب وزننده نصاری کلیساسنده ومناسترنده قیم اولان کسیه دینور یقال نصرانی وافه ای قیم البیعة
وبیتلرنده حکم یعنی کتخدای امور اولان شخصه دینور الوفاهة کتابه وزننده کلیسا قیملکنه دینور الوفهیة
واوك وفانك فتحیله کلیسا قیملکی پایه‌سنه دینور الوفه رفه وزننده نصرانی کلیسا قیمی اولمق معناسنه‌در یقال
وفه النصرانی وفها من الباب الثالث اذا صار وافها الواقه قافله وزننده والوقاه غراب وزننده بونلرده

کلیسا

کلیسا قیمنه دینور الوقاهیة سحابیه وزننده کلیسا قیملکنه دینور الوقه وقع وزننده طاعت معناسنه‌در تقول
وقهت له وقها من الباب السادس ای اطعت له الایقاه همزه‌نك کسریله والاستیقاه بونلرده اطاعت
معناسنه‌در تقول ایقهت له واستیقهت ای اطعت له الاتقاه اتخاذ وزننده برنسنه‌دن منتهی اولوب فراغت
کلمك معناسنه‌در یقال اتقه عنه اذا انتهی و برآدمك سوزنی اسلوب اطاعت وامتثال ایلمك معناسنه‌در یقال
اتقه له اذا اطاعه وسمعه الوله فتحتینله حزن ووجد علی قول افراط حزن سببیله عقل کیدوب شبقته
وسرسم اولمق معناسنه‌در یقال وله الرجل وله ولها من الباب السادس والرابع والثانی اذا حزن اوذهب عقله
حزنا ومتحیر اولمق معناسنه‌در یقال وله الرجل اذا تحیر وقورقمق معناسنه‌در یقال وله منه اذا خاف الولهان
سکران وزننده والواله والاله همزه ایله که واودن مبدله‌در صاحب وزنلرنده که نسب اوزره درولهٔ کلمش کشی‌یه
دینور مؤنثلرنده ولهی دینور سکری وزننده ووالهة ووالة دخی دینور وولهان برشیطان آدیدر که آبدست آلان کسه‌یه
مسلط اولوب صویی اسراف ایلمکه اغرا ایدر تقول استعذ بالله من الولهان وهو شیطان یغری بکثرة صب الماء
فی الوضوء التوله تفعل وزننده والاتلاه اتخاذ وزننده واله وسرسم وحیران اولمق معناسنه‌در یقال توله
الرجل واتله بمعنی وله واتلاه برآدمك عقلنی زائل ایدوب شبقته وسرسم قلمق معناسنه‌در یقال اتلهه النبیذ ای
ذهب بعقله المیلاه میلاد وزننده شول خاتونه وسائر حیوانه دینور که ولد مفقودنه بغایت حزن ووجد ایدراوله
یقال امرأة میلاه ای شدیدة الحزن والجزع علی ولدها وشدید روزکاره دینور که صرلر یقال ریح میلاه ای
شدیدة وشول ناقه‌یه دینور که ارککنی استصحاب وانس ایلمکله یاننده کتدکده وجد وحنین ایدراوله الایلاه
همزه‌نك کسریله واله وحیران قلمق معناسنه‌در یقال اوله المرأة الوجد والحزن اذا جعلها والهة الموله مکرم وزننده
اورمجکدر دینور عنکبوت معناسنه و بیابانه صالنمش صویه دینور الموله معظم وزننده بودخی بیابانه صالیورلمش صویه
دینور یقال ماء موله ومولّه ای مرسل فی الصحراء المیله منبر وزننده برته و بیابانه اطلاق اولنور یقال ولهوا فی المیله
ای الفلاة الوایهة سفینه وزننده برموضع آدیدر التوله ضمتینله ولام مشدده‌نك کسریله هلاك وتلف موقعنده
مستعملدر ومنه یقال وقع فی وادی توله ای فی الهلاك و بوتهلك وامثالی کبی فی الاصل فعل مستقبل اولوب بعده
موقعده مستعمل اولدی نته که محللرنده بالدفعات بیان اولندی الومه فتحتینله پك اتسی اولمق معناسنه‌در یقال ومه
النهار ومها من الباب الرابع اذا اشتد حره الومهة تمره وزننده مطلقا تاوه‌یه قیوب اریده جك نسنه‌یه دینور
یاغ کبی واهاله نصب وتنوینله وتنوینسز کلمهٔ تعجبدر برنسنه‌نك خوبلغندن وخوشلغندن تعجب محلنده
استعمال اولنور فارسیده خوشا مرادفیدر یقال واهاله ما اطیبه یعنی نه عجب کوزل نسنه‌در و برنسنه‌یه تلهف وتاسف
مقامنده دخی استعمال اولنور که واه واه یازق دیمك اولور شارح دیر که تنوینی صورتنده کویا که استطابة دیمکدر
وعدم تنوینی صورتنده کویا که الاستطابة دیمکدر پس تنوین علم تنکیر وترکی علم تعریف اولور و بومقوله کلمات فی الاصل مطلب
اسماء اصوات اولوب بعده مصدر مقامنه قائم اولور وکیدی معنالری اوزره فعل تقدیر اولنور وکاه اولور که مصدره
نقل اولنموب صوت اوله‌رق مستعمل اولور اف وغاق وواه کبی الوهوهة زلزله وزننده کوپك قسمی یانق یانق
اولومق معناسنه‌در یقال وهوه الکلب اذا جزع فرتده وارککك اشك دیشیسنك چوره سنده شفقت جهتیله سسلنمك
معناسنه‌در یقال وهوه العیر اذا صوت حول اتنه شفقة وخاتون وجد وحزن حالتنده حیقرمق معناسنه‌در
یقال وهوهت المرأة اذا صاحت فی الحزن ووهوهة آت قسمنك کشنمسی صوکنده بوغزنده تردد ایدن صوتنه دینور که
هیهردی تعبیر اولنور الوهوه فدفد وزننده والوهواه ثرثار وزننده اوینساق وشوقلو شاطر آته دینور یقال فرس
وهوه ووهواه ای نشیط حدید الموهوهة اسم فاعل بنیه‌سیله بدنی طولغونلغندن دردترر اولان عورته دینور
یقال امرأة موهوهة اذا کانت ترعد من الامتلاء الوه واوك فتحی وهانك تشدیدیله حزن ووجد معناسنه‌در که
برنسنه‌یه آجیرق موقعنده استعمال اولنور واه دیمك اولور واف کلمه‌سی کبی کلمهٔ تکره واستقذار اولور که برنسنه‌یی
مردار صنوب استکراه ایلدکده سویلنور یقال وه من هذا وه مثل اف اف ویه واوك فتحی ویانك وهانك
سکونیله وهانك کسریله وویها نصب وتنوینله اغرا وتحریض مقامنده استعمال اولنور که اصواتندر تیراول
وجانك اول دیمکدر مفرد وجمع ومذکر ومؤنثه ایراد اولنور وکاه اولور که ویه کلمه‌سی کلمهٔ اخرانك آخرینه
ترکیب اولنوب برآدمه تسمیه قلنور سیبویه ونفطویه کبی بونلرده جریان ایدن لغات سبب ماده سنده مرور ایلدی
لکن مؤلف اورادده اکا تصدی ایلمدی بونلرده ویه کلمه‌سی که اصواتندر بعد الترکیب اسم واحد قلندقده آخری
کسر اوزره مبنی قلندی غاق کبی اصواته شبیه اولدیغیچون و بوخمسة عشر ترکیبنه مخالفدر وحالت تنکیرده منون

قلنور وشول کسه که هذا سیبویه ورأیت سیبویه دیو غیر منصرف اعرابی کبی معرب ایدر آنی تثنیه وجمع قیلوب سیبویهان وسیبویهون دیر ومعرب قیلمیان تثنیه سنده ذواسیبویه وکلاهما سیبویه وجمعنده ذووسیبویه وکلهم سیبویه دیدیلرنته که مؤلف علیه الرحمه تحفة الابیه نام رساله سنده راهویه ماده سنده بو رسمه تحقیق ایلدی

فصـــل الهاء الهوهة هانك ضمیله قورقق آدمه دینور یقال رجل هوهة ای جبان هه های اولانك فتحی وثانیه نك سکونیله اصواتدندر برنسنه یی برآدمك خاطرینه کتورمك ایچون سویلنور یقال هه ای تذکره ووعید وتهدید محلنده استعمال اولنور هاه های ثانیه نك سکونیله بودخی کلمهٔ وعید وتهدیددر وضاحکك ضحکندن حکایه اولور یقال ضحك فلان فقال هاه هاه الهة های اولانك فتحی وثانیه نك تشدیدیله والههة سویلرکن لسان بلنکلنوب طوتقون طوتقون سویلمك معناسنه در یقال هة الرجل ههًا وههةً اذا تتعتع واحتبس لسانه الهیه هانك فتحی ویانك سکونیله شول کسه در که اوستی باشی کیرلو ومردار اولمغله سورنوب تلویث ایلمسون دیو اوته دفع وابعاد اولنور اوله یقال هو هیه اذا کان یحی لدنس ثیابه هیاه سحاب وزننده شیاطین اسماسندندر هیهات هانك فتحیله وایهات هابی همزه یه ابدالله وهیهان وایهان تاء بدلی نونلرایله وهایهات وهایهان الف زیاده سیله وآیهات وآیهان الف ممدوده لرایله وبونلرك هر برینك آخری مثلثا مبنی ومعرب اوله رق وهیهاه هاء اوزره وقفله وایها تاسز ونونسز وایات هالری همزه زه قلبله بونلرك مجموعی اللی برلغت اولور هر بری بعد معناسنه در یعنی اسم فعل ماضیدر یراق اولدی دیمکدر قالدیکه سکز اولکی لغتلری مثلثا مبنی اوله رق اوچه ضرب اولندقده یکرمی درت حاصل اولور کذلك معرب اوله رق اوچه ضرب اولندقده یکرمی درت اولمغله مجموعی قرق سکز اولور اوچ اخیر دخی ضم اولندقده اللی برلغت اولور مترجم دیر که شیخ رضی کاف خطابله هیهاك لغتنی زیاده ایلمشدر والحاصل کرچه اسم فعل ماضیدر لکن لسانمزده پك دور ادور موقعنده ضرب اولنور هیه هیه مکررا های اول وثانیه نك کسریله برکلمه در که طرد اولنه جق نسنه ایچون یعنی برناخوش نسنه یی برکسه نك طرد وطرح ایلمسنی امر ایچون تفوه اولنور یقال هیه هیه ای اطرده کذلك برسوزی دخی زیاده جه سویلمکی طلب ایچون استعمال اولنور شارحك بیاننه کوره اصلی ایه ایدی اکر کلام معهود ایسه بغیر تنوین ایه وهیه دینور شو معهود سوزدن براز دخی سویله دیمکدر واکر غیر معهود ایسه منونا ایه وهیه دینور واکر لاقردیی فراغت ایله دیمك مراد اولورسه نصبله هیها دینور

فصـــل الیاء یاهیاه هالرك سکونی وکسریله وتنوینله جائزدر ویاهیاه های اولانك فتحیله برکلمه در که برآدمی یابرحیوانی ایراقدن یانینه چاغردقده استعمال اولنور اقبل معناسنه وبونلرده مفرد وجمع ومذکر ومؤنث برابردر زیرا اصواتدندر وبعض لغتده تثنیه وجمعلنور تقول للاثنین یاهیاهان وللجمع یاهیاهون وللمؤنث یاهیاة بفتح الاخر وللاثنین یاهیاهتان وللجمع یاهیاهات اقبلن الیهیهة زلزله وزننده برکسه یی یابرحیوانی یاه یاه دیو یانینه چاغرمق معناسنه در یقال یهیه بالابل اذا قال لها یاه یاه بالادن برو ذکر اولنان مواد اصواتدندر کیمی اصلی اوزره وکیمی اسم فعل اولمق اوزره مستعملدر تفصیللری کتب نحویه ده مبسوطدر تمت الهاء بعون الله ذی المنن والالاء وصلی الله علی سیدنا محمد وعلی آله وصحبه النبلاء الکرماء

※ بـــاب الواو والیاء ※ فصـــل الهمزه ※

الیاء الاباء والاباءة همزه لرك کسریله برنسنه یی کریه کوروب ایکرنمك معناسنه در یقال ابی الشیء یأباه ویأبیه اباء واباءة من الباب الثالث والثانی اذا کرهه شارح دیر که باب ثالث شذوذه مبنی در وباب ثانی قیاس اوزره در ومؤلف کره ماده سنی اباء ایله تفسیر وامهات سائره ده بونلری فرق ایلدیلر اباء امتناع معناسنه مفسردر که کرهك لازمیدر وراغبك بیاننه کوره اباء شدة امتناع معناسنه موضوع اولمغله امتناع اعم اولور الایباء ایفاء وزننده برآدمی برنسنه دن اباء ایتدرمك معناسنه در تقول آبیته اباه اذا جعلته یمتنع عنه ویقولون بحر لایؤبی ای لایجعلك تأباه ای لاینقطع یعنی بربحردر که سنی کندیدن امتناع ایتدرمز که مراد وفرتندن ناشی اصلا منقطع اولمز دیمکدر الابیة سنیه وزننده شول دابه یه دینور که دائما صو ییقوقلیوب ایکرنمکله ایچمکدن امتناع ایدر اوله یقال دابة ابیة اذا کانت تعاف الماء واحشام علف ایسمز اولان دابه یه دینور قال الشارح ومنه المثل ※ العاشیة تهیج الابیه ※ یعنی احشام علف تناول ایدن حیوان تناول ایتمیلری تشویق وتحریك ایلمکله انلرده تبعیت ایلمکه بشلرلر غیرك عملندن شوق وحرکته کلوب کندی دخی اول عمله مبادرت ایدن کسه حقنده ضرب اولنور وایه هرنقدر ضراب اولنسه که قالمز اولان ناقه یه دینور المأباة مرحله وزننده شول صویه دینور که اوصافی ناخوش اولمغله دوه لرك اباء وامتناعلرینه باعث اوله یعنی اندن ایکرنوب ایچمیه لر یقال ماء مأباة اذا کان یأباه الابل الأباء همزه نك ضمیله

طعامدن دتسمکه دینور یقال اخذه اباء عن الطعام ای کراهة وبوعلت عدادنده اولمغله اسماء علل اوزاننده مصوغ اولمشدر الآبی داعی وزننده ناخوش نسنه دن هرزمان اباء وامتناع ایدیجی آدمه دینور جمعی آبین وابات کلور دعاة کبی وابی کلور همزه نك ضمی ویانك کسری ویانك تشدیدیله واباء کلور رمان وزننده وابی ارسلانه اطلاق اولنور وآبی اللحم الغفاری اصحابدن برذاتدر ات قسمندن خوشلنموب اکل ایلمدیکندن ملقب اولمشیدی الابی غنی وزننده ناخوش نسنه لردن بالطبع اباء وامتناع ایدر اولان آدمه دینور جمعی ابیون کلور یقال رجل ابی من قوم ابیین ومحمد بن یعقوب بن ابی محدثدر الأبا همزه نك کسری والفك قصریله هوز طعامدن طویمقسزین چکلمك معناسنه در تقول ابیت من الطعام ابا من الباب الرابع اذا انتهیت عنه من غیر شبع الابیان فتحاتله طعامدن چوق ایکرنور اولان علی قول افعال دنیه وخسیسه دن بالطبع اباء وامتناع ایدر اولان عالیجناب آدمه دینور یقال رجل ابیان ای یأبی الطعام او الدنیة جمعی ابیان کلور همزه نك کسریله الابا همزه نك فتحی والفك قصریله دوه باوریسی سوددن بیقوب دتسمك معناسنه در یقال ابی الفصیل ابا من الباب الرابع وابی علی المجهول اذا سنق من اللبن واخذه اباء وکچی بیان کچیسنك بولنی فقولمق سببیله خسته اولمق معناسنه در یقال ابی العنز اذا شم بول الاروی فمرض شارح دیرکه بوخواصدندر بعضا قیون قسمنه ده عارض اولور الابوء احمر وزننده بیان کچیسنك بولنی فقولمق سببیله خسته اولان کچی یه دینور الاباء سحاب وزننده بردیه یعنی حصیر دوزدکلری سازلغه دینور یاخود خاصةً حلفاء اسمیدر که قدره دیدکلری سازلق مبشه سنه دینور یك صیق وپاپشقان اولمغله ایچنه سلوك ایدنلری منع واباایدر وقامشه دینور قصب معناسنه مفردلری اباءه در وبومهموز اولمغله همزه بابنده ذکر اولندی ابی حی وزننده ابن جعفر النجیرمی در که ضعیف الروایه محدثدر ومدینه ده بنوقریظه یوردنده برقیو اسمیدر وکوفه ایله قصر بنی مقاتل بیننده برنهر آدیدر ملوك نبطیه دن ابی بن الصامغان حفر ایتدردی کذلك بطیحهٔ واسطده برنهرك اسمیدر الاباء شداد وزننده ابن ابی درکه محدثدر وابی مصغر بنیه سیله در الایه همزه نك ضمی وباء مشدده نك کسریله کبر وعظمت معناسنه در یقال به ابیة ای کبر وعظمة الابیة همزه نك کسریله طوارك سودی ممه ایچره کیرو چکیلوب کتمکه دینور الوواء الابا همزه نك فتحی والفك قصریله اب لفظنده لغتدر که بابایه دینور فارسیده پدر دیرلر واب لفظنك اصلی ابو ایدی حرکاتله واو حذف اولنمشدر جمعی آباء کلور همزه نك مدیله وابون کلور شارح دیرکه راغبك بیاننه کوره مقصور اولان ابا لفظنك دخی اصلی ابو ایدی قفا کلمه سی که استعمال ایلدیلر ومصباحك بیاننه کوره ابا لغتنه کوره هذا اباه ورأیت اباه ومررت باباه دینور وبعض لغتده واو محذوفدن تشدید عوض اولوب هو الابّ دیرلر ولغت قلیله ده مطلقا نقص لازم اولمغله دم ویدکبی استعمال اولنور فتقول جاءنی ابه ورأیت ابه ومررت بابه ولغت مشهوره ده یانك غیری یه مضاف اولدقده حروفله معرب اولور فتقول هذا ابوه ورأیت اباه ومررت بابیه مترجم دیرکه عرب بلرك لله ابوك قوللری که بالتعجب مدح موقعنده مستعملدر ابن اثیرك بیاننه کوره ابوك لله خالصا سکنده درکه بیت الله وناقة الله کبی شرف وتعظیمی متضمندر سنك کبی نجیب ولد اتیان ایلدیکیچون پدرك تشریف وتعظیمه احقدر دیمك اولور وبعضلر لله جزاء ایك سبکیله تاویل ایلدیلر واب صاحب معناسنه استعمال اولنور کنیه لرده اولدیغی کبی الأبوة ضمتیله واوك تشدیدیله برآدمك اولادی ظهور ایلمکله بابا اولمق معناسنه در تقول ابوت وابیت ابوة من الباب الاول ای صرت ابا شارح دیرکه صیغهٔ ثانیه ده یاء واودن مبدله در الاباوة همزه نك کسریله برطفله برکسه بابالق اولمق معناسنه در تقول ابوته اباوة ای صرت له ابا الابواء همزه نك کسریله اسمدر بابالق معناسنه در التابی تجلی وزننده برآدمی بابا ایدنمك معناسنه در یقال تابّاه اذا اتخذه ابا یاابت ویاابت تانك کسری وفتحیله ویاابه رفع هایله یاابی دیمکدر تاء وهاء یاء متکلمدن عوضدر مترجم دیرکه شیخ رضی دیدیکه بوراده یانك خاصة تای فوقیه یه ابدالی تاء فوقیه بعض مواضعده تفخیمه دال اولدیغنه مبنی در علامه ونسابه کلمه لرنده اولدیغی کبی واب وام ایسه موقع تعظیم وتوقیردر وها ایله یاابه قولنده ضمه وهاء سکته کبی وقف دخی جائزدر وتای فوقیه نك ضمیله ده جائزدر یاابتاه ویاابا ندبه موقعنده مستعملدر لاب لك همزه نك حذفیله که اصلی لااب لك در ولااباك ولااباك لاسمز ولابك ولاب لك بونلرك مجموعی لفظده خبر ومعناده لامحاله دعادر پدری اولوب واولمیان حقنده دخی تفوه اولنور پس مثل مجراسنده جاری اولمشدر شارحك بیاننه کوره دعا وبد دعا اولور دعا اولدیغی صورتده حق تعالی سنی سائرك اعانتنه محتاج ایلمسون دیمك اولور وبد دعا موقعنده امورکه معین وکافی اولور آدمك اولموب بیکس قاله سن دیمك اولور وذم معرضنده دخی

ابراد اولنور سنك كبي شخص انسان صلبندن كلمز بلكه بهايم صلبندن حاصل اولور ديمك اولور ياخود پدرك
نامعلومدر ولد حرامسن ديمك اولور ومدح ضمننده دخي ابراد اولنور سن بشردن خارج فرشته كبي آدمسن ياخود
امورده معين وكافي يه محتاج دكلسن ديمك اولور وحث واغرا مقامنده استعمال اولنور كه كندي امورده بالنفس
سعي واهتمام قيل سنك پدر كبي قوام امور وكفايت مصالحكه ساعي يار وياورك بوقدر ديمك اولور وعربلر ابو المرأة
ديرلر زوج المرأة معناسني مراد ايدرلر كه تربيه معناسندن مجاز اولور شارح ديركه تكمله ده بعض لغتده اب زوج
معناسنه اولمق اوزره مرسوم اولمغله اكا كوره مجاز اولمز الابوّ ضمتيله والابوّة هايله اسم مصدر اولورلر بابالق
معناسنه يعني تضايف اوزره استعمال اولنورلر ابوّه وبنوّه تعبير اولنور يقال بينهما ابوّة وبنوّة شارح ديركه
ابوّة عمومه وخؤوله كبي جمع اوله رق دخي مستعمل اولور بابي بانك كسريله پدرم سكا فدا اولسون ديمكدر باء حرف
جردر تفديه معناسنه در محذوفه متعلقدر ومحذوف عند البعض اسم اولمغله انت مفدي بابي تقديرنده در وعند
البعض فعل اولمغله فديتك بابي تقديرنده اولور كثرت استعمالدن تخفيف اولنمشدر ويابي الفه قلبله بابا دخي دينور
بابلي كبي التأبية تربيه وزننده بر آدمه بابي ديو تفديه پدر ايلمك معناسنه دركه محاورات عربدندر تقول ابيته
اي قلت له بابي الابواء همزه نك فتحيله ودّان قربنده بر موضع آديدر ابوي جمزي وزننده وابوي سكري
وزننده بر موضع اسملريدر الوأوي الاتو همزه نك فتحي وتانك سكونيله طوغري وهموار يوريمكه دينور يقال انا
في السير يأتو اتوا اذا استقام فيه وسرعت معناسنه در يقال اتا الرجل اذا اسرع وطريقه واسلوب معناسنه در
يقال هو على اتو سديد اي طريقة سديدة واولومه دينور موت معناسنه و بلاء معناسنه در ومرض شديد معناسنه در
وشخص عظيم معناسنه در وويركي يه دينور عطاء معناسنه واتو واتاء كتاب وزننده اغاجك چچكي طومور جقلنوب
يمشي بلورمك على قول اغاجك صلاحيتي ظاهر اولمق ياخود چوق يمش طوتمق معناسنه در يقال اتت النخلة
والشجرة اتوا واتاء اذا اطلع ثمرها او بدا صلاحها او كثر حملها واتومك مجيء معناسنه در يائيه ده لغتدر تقول
اتوته اي اتيته الاتاوة كتابه وزننده رشوت ويرمك معناسنه در تقول اتوته اتاوة اذا رشوته واتاوه اسم اولور خراج
معناسنه كه ارض خراجيه دن آلنان مالدر يقال ادّى اتاوة ارضه اي خراجها ورشوت و رطيله دينور عند البعض
صو ضمننده و يريلان رشوته مخصصدر جمعي اتاوى كلور سكارى وزننده واتى كلور عروه وعرى كبي و بونادر در
الاتاء همزه نك كسريله اتو معناسنه دركه ذكر اولندي واسم اولور اغاج محصولنه دينور يقال كثر اتاء شجره وهو
ما يخرج من اكاله و بركتلوب ريع ونشو ونما بولمق معناسنه در يقال انت الماشية اتاء اذا نمت الاتاوي
والاتي همزه لرك حركات ثلاثيله شول جدوله دينور كه بركسه آني نهردن آيروب كندي تارلا و باغچه سنه
كتوره ش اوله وعند البعض سيل غريبه دينور كه قندن كلديكي نامعلوم اولوب على الغفله كلمش اوله وغريب
كسه يه ده دينور الباني الاتي همزه نك فتحي وتانك سكونيله والاتيان والاتيانة همزه لرك كسريله والمأتاة
ميمك فتحيله والاتي همزه نك ضمي وكسري وتانك كسريله كلمك مجيء معناسنه در تقول اتيته اتيا واتيانا
واتيانة ومأتاة واتيا اذا جئته شارح ديركه اشبو اتي كلمه سي جاء كبي لازم ومتعدي اولور وقوله تعالى ولا يفلح
الساحر حيث اتى اي حيث كان ويقولون اتي الامر اي فعله و بونلر ملازمه ياخود سبب عادي علاقه سيله در
يقال اتي عليه الدهر اي اهلكه ويقال اتي فلان على المجهول اي اشرف عليه العدو يعني كنديسنه دشمني
غالب ومستولي اولدي الايتاء ايفاء وزننده سوق ايلمك معناسنه در يقال آتى اليه الشيء ايتاء اذا ساقه
وويرمك معناسنه در يقال آتى فلانا شيئا اذا اعطاه اياه وعوض ومكافات ايلمك معناسنه در يقال آتى فلانا
اذا جازاه الميتاء محراب وزننده يك ايشلك آچق شاهراهه دينور كه هر كس سلوك ايدوب اصلا خالي قالمز اوله يقال
طريق ميتاء اي عامر واضح ونيجه يوللر قاوشوب جمع اولدېغي محله دينور يقال صادفته في الميتاء اي مجمع الطريق
و يماج ومقابل معناسنه مستعملدر يقال في ميتائه اي تلقائه ودائما عوض ومكافات ايدر اولان آدمه دينور يقال
رجل ميتاء اي مجاز ودائم العطا آدمه دينور يقال هو ميتاء اي معطاء المأتي مرمى وزننده والمأتاة ميمك
فتحيله كه اسم مكانلردر برايشه تشبث ودخول ايده جك سمت وجهته اطلاق اولنور يقال اتي الامر من مأتيه
ومأتاته اي من جهته التي يؤتى منه الاتي غنيّ وزننده والاتاء سماء وزننده نهره دوشمش خار وخاشاك و برباق
مقوله سنه دينور جمعي اتاء كلور واتي كلور همزه نك ضميله عتيّ وزننده واتيّ واتاوي سيل غريبه دينور
نته كه واو بده دخي ذكر اولندي الاتية غنيه وزننده والاتية همزه نك وتاي مشدده نك كسريله يارهنك
ماده سنه وصديدينه دينور يقال قطعت اتية الجرح واتيته اي مادته وما يأتي منه الاستيتاء ناقه كوسنمك

معناسنه در يقال استأتت الناقة اذا ارادت الفحل وكيجيكوب اكلنان آدمك كلمسني طلب ايلمك معناسنه در
يقال استأتي زيد فلانا اذا استبطأه وسأله الاتيان التاتي تابي وزننده برايشه حكيمانه سهولتله سمت موافقدن
تشبث ايلمك معناسنه در يقال تاتي للامر اذا ترفق واتي من جهته و برنسنه قيافت بولوب آماده اولمق معناسنه در
يقال تاتي الامر اذا تهيأ التأتية تأديه وزننده والتاتي ياء واحده ايله كه اصلي تأتي ايدي يائيله كه تفعيل
وزننده در برنسنه نك كلجك طريقني اصلاح وتسهيل قلمق معناسنه در تقول اتيت الماء تأتية وتأتيا اذا سهلت
سبيله اتي حتي وزننده وآنده لغتدر يعني تخفيفا حاء همزه يه مبدلدر يقال جاءنا الحجاج اتي المشاة اي حتي المشاة
الواو الاثو همزه نك فتحي وثاي مثلثه نك سكونيله والاثاوة كتابه وزننده بر آدمي امير وسلطانه غمز وسعايت
ايلمك معناسنه در على قول مطلقا غماز لق ايلمك معناسنه در يقال اثوت به وعليه يا رجل اثوا واثاوة من الباب
الاول اي وشيت به عند سلطان او مطلقا الباء الاثي همزه نك فتحي وثانك سكونيله والاثاية كتابه وزننده
اثو واثاوه معناسنه دركه واو به ويائيه در تقول اثيت به وعليه اثيا واثاية بمعنى اثوت اثوا اثايه همزه نك حركات ثلاثيله
بين الحرمين بر موضع آديدر كه انده مسجد نبوي واردر على قول عرج نام محل قربنده بر قيو اسميدر كه اوزرنده
مسجد نبوي بنا اولنمشدر المؤاثي مرابي وزننده خصومت وجدل بابنده قويّ آدمه دينور يقال رجل مؤاث
اي مخاصم وشي وغمز معناسنه در المؤتي مرتشي وزننده شول اكول شخصه دينور كه چوق طعام اكل ايلمكله
چوق صوصيوب واصلا قانمز اوله الاثاء همزه نك كسريله طاشلره دينور حجاره معناسنه المأثية ميمك فتحي
ويانك تخفيفيله والمأثاة مأتاة وزننده غمز وسعايه معناسنه در يقال ما ترك فلان المأثية والمأثاة اي السعاية
الباء اجاجا همزه لرك فتحيله ديشي قيون قسمني چاغره جق اصواتندر و بونك اصلي اجي اولمغله يائيه در
الواو الاخية خاء معجمه ايله ايه وزننده وهمزه نك مدّيله و بعضايانك تخفيفيله طوار بغليه جق طويله ايپنه دينوركه
ديواره بر اغاج يعني قازق قاقوب ياخود يره قاقوب اكا براوزون ايپ بغليوب ايكي طرفني يره كومدكدنصكره براوجني
حلقه طرزنده قيلوب اكا دابه بندايدرلر جمعي اخايا كلور خطيه وخطايا كبي واواخي كلور واخيه بليه وزننده
چادر ايپنه دينور طنب معناسنه وحرمت وذمت معناسنه مستعملدر يقال له عنده اخية اي حرمة وذمة
و بونك اصلي آخويه در فاعوله وزننده التأخية تأديه وزننده دوابه طويله ايپي يابمق معناسنه در تقول اخيت
للدابة اذا عملت لها اخية الاخ همزه نك فتحي وخانك تخفيفيله والاخّ تشديد خايله كه واو محذوفه دن بدلدر
والاخا قصر ايله كه قفا لفظي كبي مستعملدر والاخو دلو وزننده كه اصلي اوزره در والاخو همزه نك فتحي
وخانك ضميله قرنداشه دينور فارسيده برادر دينور و بر آدمك يار وصديقنه اطلاق اولنور يقال هو اخوه اي صديقه
وصاحبه جمعلري اخون كلور وآخاء كلور آباء وزننده واخوان كلور همزه نك كسريله واخوان كلور همزه نك ضميله
واخوه كلور همزه نك كسريله واخوه كلور همزه نك ضميله واخوّة واخوّ كلور ضمتيله وواوك تشديديله الاخت
همزه نك ضميله قز قرنداشه دينور بونده كي تاء تأنيث ايچون دكلدر واودن بدلدر علامت تانيث اولديغيچون
تعويض اولندي وهمزه نك ضمي واو محذوفه دلالت ايلمك ايچون واخ كلمه سنك و بونك وامثالنك تحقيق
اعرابلري شروح كافيه ده خصوصا اشباه ونظائرده مبسوطدر واشبو اخ ماده سي ذكر اولنان اخيه
ماده سندن مأخوذدر اختك جمعي اخوات كلور فتحاتله وعربلر تركته باخ الخير ديرلر بشر معناسني مراد ايدرلر بشر لفظني
لسانه آلمامق ايچوندر كه بزم اصطلاحمزده يوق ديجك يرده خير تعبير اولنور و يقولون لا اخا لك بفلان اي ليس لك
باخ الاخوّة ضمتيله وواوك تشديديله قرنداشلق معناسنه در تقول ما كنت اخا ولقد اخوت اخوّة اي صرت اخا
الابخاء ايفاء وزننده والتاخي تابي وزننده بونلرده قرنداش اولمق معناسنه در تقول آخيت وتاخيت له
اي صرت له اخا وتاخي برنسنه نك لايق اولاني طلب وتحرّي ايلمك معناسنه در تقول تاخيت الشيء اذا تحريته
و بر آدمي قرنداش ايدنمك ياخود قرنداش ديو چاغرمق معناسنه در تقول تاخيته اخا اي اتخذته او دعوته اخا
المواخاة مكافاة وزننده والاخاء والاخاوة همزه لرك كسريله والوخاء وشاح وزننده بركمسه ايله قرنداشلق
ايلمك معناسنه در يقال آخاه مواخاة واخاء واخاوة ووخاء وقولهم واخاه لغة ضعيفة بمعنى تاخيته اخيان
مصغر بنيه سيله عليان وزننده بري برينه متصل ايكي طاغك اسميدر الواو الاداوة همزه نك كسريله مطهره يه
دينوركه معروف صوقابيدر جمعي اداوي كلور فتاوي وزننده يقال جاء وبيده اداوة اي مطهرة الادوّ ضمتيله
عتوّ وزننده يمش اولمق معناسنه در يقال ادت الثمرة تادو ادوا اذا اينعت ونضجت الادو همزه نك فتحيله
بر آدمه فند ايدوب آلداتمق معناسنه در تقول ادوت له آدو ادوا اذا ختلته الاداة همزه نك فتحيله آلت معناسنه در

جنك ایچون سیف وكتابت ایچون قلم كبی كه اوادانلمق تعبیر اولنور وبونك اصلی ادوه ایدی جمعی ادوات كلور
فتحاتله یقال احذ للحرب اداته ای آلته التادی تفاعل وزننده آلات اتخاذ ایدوب راقلنمق معناسنه‌در یقال
تادی الرجل ای اخذ للدهر اداته الباء التأدیة تفعله وزننده برنسنه‌یی برینه طبشرمق معناسنه‌در یقال
اداه الی محله اذا اوصله الیه واوده مك معناسنه‌در یقال ادّاه ای قضاه الاداء سحاب وزننده اسمدر برنسنه‌یی
محلنه طبشرمغه واوده مكه دینور الادی الفك مدّیله كه افضل وزننده‌در غیره نسبتله اماتی دائما ادا ایدن
آدمه دینور یقال هو آدی للامانة من غیره شارح دیر كه اشبو آدی كلمه‌سی كه افعل تفضیلدر اسم مصدر اولان ادا
ماده‌سندن اولمغله غریبدر الادیّ همزه‌نك ضمی ودالك كسریله عنیّ وزننده سود بوغردچالنمغه قوبلوب
اوبمق معناسنه‌در یقال ادی اللبن ادیا من الباب الثانی اذا خثر لیروب وبرنسنه جوغالمق معناسنه‌در یقال ادی الشیء
اذا كثر وطلوم یایق اولوب یاغنی چقرمق ایچون ایچنده سود چالقمغه قابل اولمق معناسنه‌در یقال ادی السقاء
اذا امكن لیمخض الایداء همزه‌نك كسریله بركسنه‌دن جور وستم كورن آدمك خصوصنده تقویت واعانت
ایلمك معناسنه‌در یقال آداه ایداء علی فلان ای اعداه واعانه وقوی اولمق معناسنه‌در یقال آدی الرجل
اذا قوی وسفر ایچون آماده اولمق معناسنه‌در یقال آدی الرجل للسفر اذا تهیأ وناس برمحلده كثرت بولوب خصب
وعمران اوزره اولمق معناسنه‌در یقال آدی القوم اذا كثر وابالموضع واخصبوا ومال پك اوره‌یوب توره‌مكله صاحبی
بصمق معناسنه‌در یقال آدی المال صاحبه اذا كثر علیه فغلبه الاستیداء استعداء وزننده ومرادفیدر كه بركسنه‌نك
ظلم وستمندن ناشی برآدمدن استعانه ایلمك معناسنه‌در یقال استأدی علیه اذا استعدی وبرآدمك مالنی مصادره
ایلمك یعنی جریمه طریقیله آلمق معناسنه‌در یقال استأدی فلانا مالا اذا اصادره واخذه منه المؤدی مفتی وزننده
ایداء مذكوردن اسم فاعلدر قویّ وتوانا معناسنه‌در یقال هو مؤد علی هذا الامر ای قویّ الادیّ رضیّ وزننده
كوچك قابه وكوچك طلومه دینور علی قول اورته‌جه اولانه دینور وجست وچالاك وشیرمرد آدمه دینور یقال
رجل ادیّ ای خفیف مشمر وآزجه ماله دینور یقال مال ادیّ ای قلیل وكگیش لباسه دینور نته كه یدی دخی
دینور الاد ید وزننده وآنده لغتدر اصلی ادوایدی ومنه یقال قطع الله ادیه ای یدیه شارح دیر كه همزه یایه
مبدلدر الادی همزه‌نك فتحی والك سكونیله برآدمه رنك ایدوب الداتمق معناسنه‌در ادوكبی
تقول ادیت له ادیا اذا ختلته پس واوته ویائیه‌در التادی تابیّ وزننده اوده‌مك معناسنه‌در تقول تادیت له من حقه
ای قضیته ادیّ همزهٔ مضمومه ایله سمیّ وزننده معاذ بن جبل رضی الله عنه حضرتنك جدیّ اسمیدر ادیه
سمیه وزننده اسمادندر عروة بن ادیه شاعردر ومالك بن ادیّ همزه‌نك فتحی ودال مشدده‌نك كسریله تابعیندندر
الباء الاذی ذال معجمه ایله صفا وزننده برمقدارجه آزرده اولمق معناسنه‌دركه انجمك تعبیر اولنور یقال اذی
الرجل به اذی من الباب الرابع اذا وصل الیه المكروه الیسیر التاذی تابیّ وزننده بودخی انجمك معناسنه‌در
یقال تاذی به بمعنی اذی الاذیة بلیه وزننده والاذاة اداة وزننده اسملردر مكروه یسیره دینور كه انجمه ورنجش
وآزار تعبیر اولنور یقال وصل الیه منه اذیة واذاة ای مكروه یسیر الاذیّ غنیّ وزننده ویانك تخفیفله لغتدر
بمعنی مفعول اولور شدیدالتاذی اولان آدمه دینور هرنسنه‌دن وآزجه نسنه‌دن پك انجنور اولان كسنه‌دن
عبارتدر یقال هو اذیّ ای شدید التاذی وبمعنی فاعل اولور خلقی پك رنجیده ایدر اولان كسنه‌یه دنمكله ضدّ اولور
یقال رجل اذیّ ای شدید الایذاء الاذیّ همزه‌نك مدّی ویانك تشدیدیله طالغه‌یه اطلاق اولنور ركابّ دریایه اذا
ورنجش ایلدیكندن ناشی پس آذی فاعل الاذی دیمك اولور یقال التطم آذیّ البحر ای موجه شارحك بیاننه كوره
فی الاصل فاعول وزننده آذوی ایدی بعده موجده علم اولدی تشدید وتخفیفله جمعی اواذی كلور واقعا راغب
دخی مفرداتده ومنه الاذیّ وهو الموج المؤذی الركاب البحر عبارتیله اسم فاعل اولدیغنی تصریح ایلمشدر الاذی
صناوزننده برآدمی انجمك معناسنه‌در شارحك بیاننه كوره مؤلفك بوندن مرادی اذی لفظی متعدی دخی اولور
لكن بومعناده فعلی مهجوردر كه عربلر بونده استعمال ایلمدیلر اكابناء مؤلف دخی والاذی فعل الاذا عنوانده
ایراد ایدوب تصویغ وتمثیل ایلمامشدر عادتی اوزره ایجاز وابهام ایلمشدر پس متعدی اولان مذكور اذی كلمه‌سی
افعال بابنده استعمال ایدوب لغت راجحده اصل مصدرنی ترك ایلدیلرنته كه بالاده امثالی مرور ایلدی واذی كبی اسم
مصدر اولان اذاة وبلیه وزننده اذیه كلمه‌لرنی دخی افعالدن مصدر مقامنه اقامه ایلدیلركه انجمك ورنجیده ایتمك
معناسنه‌در یقال آذی صاحبه اذی واذاة واذیة ولاتقل ایذاء پس بوراده اصح اولان نسخه والاذی بوزن
القفا فعل الاذا عنوانده اولمقدر كه فعلك فانك كسریله دریعنی فی الاصل باب اولدندر لكن وجه مذكور اوزره

تصرفی مهجوردر وبونك ذیلنده وآذی صاحبه اذی واذاة واذیة عبارتیله اولمقدر بونسخه‌دن ماعدا نسخه‌لره
قطعا التفات اولنمیه ومؤلف دخی بصائرده كانه اسم مصدر قیدیله تقیید ایلمكله عربلر ایذاء لفظنی اسم مصدر
موقعنده وذكر اولنان صیغه‌لری مصدر موقعنده ایراد ایلمشلر وبونك امثالی كثیردر اطاع طاعة وصلی صلوة كبی
الاذیة فرحه وزننده شول ناقه‌یه دینوركه باعث اضطراب اوله‌جق وجع ومرضی یوغیكن خلقة بالطبع بریرده
آرام وقرار ایلمیوب دائما حركت واضطراب ایدر اوله مذكرنده اذی دینور كتف وزننده یقال ناقة اذیة وبعیر اذ
ای لاتقر فی مكان بلاوجع ولامرض بل خلقة الیاء الارة عده وزننده اصلی اری اولمغله هاء یادن عوضدر آتشه
دینور یاخود آتش موضعنه دینوركه اوجاق اوله‌جقدر یاخود آتشك شدّتله اولان علوینه دینور وبصدرمه‌یه دینور
یقال اطعمنا ارة ای قدیدا ومعتقر معناسنه‌دركه دابه‌نك صرتنده اولان یاغر وجدا وبرینه دینور وعلاج ودوا
اولنه‌جق آغرقلی یره دینور معالج معناسنه وسركه ایله قینادلمش بصدرمه‌یه دینوركه زاد سفر ایدرلر جمعی ارون
كلور عزون كبی الاری جری وزننده تنجره‌ده طبخ اولنان طعامك صوسز لقدن دیبی یانوب سیاه دری شكلنده
یاپشوب قالمق معناسنه‌در یقال ارت القدر اریا من الباب الثانی اذا لزق باسفلها شبه الجلدة السوداء من الاحتراق كما
یقال اریت القدر اریا من الباب الرابع وطوار كندی آخورلرینه ملازمت ایلمك معناسنه‌در یقال ارت الدابة
مربطها اذا لزمته وییل اسوب چار یغمغله صوبی ویغموری سرپوب صاوروب دوكمك معناسنه‌در یقال ارت
الریح الماء اذا صبته وآری بال یاپمق معناسنه‌در یقال ارت النحل اذا عملت العسل مترجم دیركه تركیده آری‌یه
آری اطلاقی ظاهرا بومعناجه عربیدن مأخوذ كبی برمعنا اولمق ملایمدر كه اسم فاعل اولور وبرآدمه درونده كینه
وعداوت بغلمق معناسنه‌در تقول اری صدره علیّ ای اغتاظ ویقال اری صدره من الباب الرابع وطوارلر بری
برینه آلشغله بردن چوقشوب برآخورده علف یمك معناسنه‌در یقال ارت الدابة الی الدابة اذا انضمت والفت
معها معلفا واحدا واری چوملك دبنه یاپشمش طعامه دینوركه چوملك یانغی تعبیر اولنور تقول اطعمنا اریا وهو
مالزق باسفل القدر وباله دینور عسل معناسنه یاخود آری قسمنك چچكلردن آلوب جوفلرنده كتوروب قوانه وضع
ایلدكلری بال ماده‌سنه دینور یاخود كوچ اطرافنده یاپشان بال بیلاشغنه دینور قال فی الاساس خبره كالاری
وشرّه كالشری ای كالعسل والحنظل واری السحابه بلودك یغمور دوكسنه دینور واری الریح روزكارك بلود
احداث وسوق ایلمسندن عبارتدر واری چه وشبنم تعبیر اولنان رطوبته دینوركه نبات واشجار اوزره دوشر
واكل اولنان طعام بیلاشغنه دینور التاری تحرّی وزننده بودخی آری بال یاپمق معناسنه‌در یقال تأرت النحل اذا
عملت العسل وتخلف ایلمك معناسنه‌در یقال تأری عنه اذا تخلف وبریرده طوتیلوب اكلنوب قالمق معناسنه‌در
یقال تأری بالمكان اذا احتبس ولایق اولانی طلب وتحرّی ایلمك معناسنه‌در یقال تأری الشیء اذا تحرّی الائتراء
افتعال وزننده بودخی آری بال یاپمق معناسنه‌در یقال ائترت النحل اذا عملت العسل وبریرده اكلنوب قالمق
معناسنه‌در یقال ائتری بالمكان اذا احتبس الایراء همزه‌نك كسریله طوارلری بری برینه آلشدروب برآخورده
امتزاج اوزره علف اكل ایدر قلمق معناسنه‌در تقول آریت الدابة ایراء اذا جعلتها تأری الآرّی عاری وزننده
ویانك تشدیدیله لغتدر آت طوله‌سنه دینور آخیه معناسنه اصلی آروی ایدی فاعول وزننده التأریة تأدیه
وزننده آتلره طوله دوزمك معناسنه‌در تقول اریت الدابة وللدابة اذا جعلت لها آریة وبرنسنه‌یی كركی كبی
یرلشدروب ثابت وپایدار قلمق معناسنه‌در تقول اریت الشیء اذا اثبته ومكنته وآتشی بویوب كركی كبی
یالكلندرمق یاخود آتشه اوجاق ترتیب ایلمك معناسنه‌در تقول اریت النار اذا عظمتها ورفعتها اوجعلت لها ارة
وتوریه معناسنه‌دركه برنسنه‌دن آخر ایله كنایه ایلمكدن عبارتدر تقول اریت عن الامر ای وریت الواو الازو
همزه‌نك فتحی وزای معجمه‌نك سكونیله كولكه چكیلوب قصالمق معناسنه‌در یقال ازی الظل یأزوا زوا اذا قلص
الیاء الازی همزه‌نك فتحی وزانك سكونیله والازیّ همزهٔ مضمومه ایله عتیّ وزننده برنسنه‌برارایه كلوب
بری برینه منضم اولمق معناسنه‌در یقال ازی الیه یأزی ازیا وازیّا اذا انضم وبری برینه یناشدروب منضم قلمق
معناسنه‌در یقال ازاه الیه اذا ضمه والازیّ عتیّ وزننده وازی جدی وزننده كولكه چكیلوب قصالمق معناسنه‌در
یقال ازی الظل ازیّا من الباب المزبور وازی ازیا من الباب الرابع اذا قلص وازی جدی وزننده برآدمی فندایله
فریفته ایلمك ایچون امنیتی اولان سمتدن كلمك معناسنه‌در یقال ازی له ازیا ذا اتاه من وجه مأمنه لیختله وبرآدمی
مشقت عظیمه‌یه اوغرادوب بیتاب ایلمك معناسنه‌در یقال ازاه ازیا اذا اجهده ومالی اكسلمك معناسنه‌در یقال
ازی ماله اذا انقصه الایزاء همزه‌نك كسریله بودخی برآدمی مشقته اوغرادوب بیتاب ایلمك معناسنه‌در

يقال آزاه ايزاء اذا اجهده و برآدمك كنديسنه ايتديكى جميله واحسان مقابلنده آندن زياده مكافات
ايلمك معناسنه دركه ازاء ماده سندندر يقال آزى على صنيعه اذا افضل يعنى اضعف عليه وتفضل و بركسه دن
هيتلنوب خوف وانديشه ايلمك معناسنه در يقال آزى عن فلان اذاهابه و برنسنه يه مقابل اولمق معناسنه در
يقال آزى الشئ اذا حاذاه و بركسه ايله معارضه ومقاومت ايلمك معناسنه در يقال آزى فلانا اذا جاراه
المأزو مفرو وزننده كه ازى ماده سندن اسم مفعولدر پس غير قياس اوزره اولور والمؤزى مكرم وزننده كه
ايزاء ماده سندندر مشقته كرفتار اولمغله بيتاب اولمش آدمه دينور الازى غازى وزننده پك اسى كونه دينور يقال
يوم آزى شديد الحر التآزى تفاعل وزننده ناس برى برينه صيقيلنوب چاتقين اولمق معناسنه در على قول
جلوس حالنه مخصوصدر كه صيق و بتاشق اوتورشمق معناسنه در يقال تآزى القوم اذا تدانوا اوخاص بالجلوس
الازاء همزه نك كسريله عيش وزندكانى يه سبب اولان شيئه دينور ياخود معيشتك زياده ورفاه و وسعتنه سبب اولانه
دينور يقال بحنال فى ازاء العيش اى فى سببه اوهو ماسبب من رغده وفضله وازاء الحرب جنكده مقيم وثابت اولان
مردانه آدمه دينور يقال هوازاء الحرب اى مقيمها وازاء المال دواب ومواشى قسمنى كركى كبى رعايت وتقيدنده
اهمامله كوروب كوزه دن آدمه دينور يقال هوازاء المال اى سايسها وقبوايله صو يني چكوب دوكدكلرى حوضك
وقورنه نك بينده اولان قالدرمك مجموعنه دينور على قول حوضك صو يى اقامق ايچون اغزنه وضع اولنان طاش
يا پوستكى يا پلاس مقوله سنه ياخود حوضه صو دوكيلجك محله دينور وازاء برآدمك كفؤ وهمتاسنه دينور بونده مفرد
وجمع مساو بدر يقال هم ازاؤهم اى اقرانهم شارح ديركه اصل ازاء برنسنه نك بماجنه ومقابلنه دينور معانئ سائره
بوندن منشعبدر المؤازاة مفاعله وزننده برآدمه مقاومه ومجارات ايلمك معناسنه در واو همزه دن مبدلدر يقال
وازاه اذاجاراه التآزى تانى وزننده برنسنه دن قيچلنوب دونمك معناسنه در يقال تآزى عنه اذانكص واوق نشانه
صاپلنوب لكن اشلنيوب دتريه رك طورمق معناسنه در يقال تآزى القدح اذا اصاب الرمية فاهتزفيها وحوضه
ازاء مذكور ياپمق معناسنه در يقال تآزى الحوض اذاجعل له ازاء التازية تاديه وزننده بودخى حوضه ازاء قلمق
معناسنه در يقال ازّى الحوض اذاجعل له ازاء الوا و الاسو همزه نك فتحى وسينك سكونيله والاسا
بقا وزننده ياره يه علاج وتيمار ايلمك معناسنه در يقال اسى الجرح يأسوا اسوا واسى اذا داواه وناس ماپيننى اصلاح
ايلمك معناسنه مستعملدر يقال اسى بين القوم اذا اصلحهم الاسوّ عدوّ وزننده والاساء اراء وزننده
ياره يه علاج اولنه جق دوا و مرهمه دينور جمعى آسيه كلور عدوّ وعاديه كبى الاسى قاسى وزننده طبيب وجراحه
دينور جمعى اساة كلور قاضى وقضاة كبى واساء كلور همزه نك كسريله ظباء كبى الاسى على وزننده تيمار اولنان
ياره يه دينور مأسوّ معناسنه كه فعيل بمعنى مفعولدر الاسوة همزه نك كسرى وضميله پيشوا ومقتدى اولان آدمه دينور
يقال هواسوة القوم اى قدوتهم و برآدمك يار وغمكسارنه دينوركه دروندن آنكله تسليت واستشفا بولور طبيب معنوى
مقامنده در جمعى اسى كلور همزه نك كسرى وضمى والفك قصريله التأسية تأديه وزننده غمناك اولان آدمى
تسليتله صبره ارشاد ايلمك معناسنه در التأسى تانى وزننده تأسيه نك مطاوعيدر يقال اساه فتأسى اى عزاه فتعزى
الايتساء افتعال وزننده برآدمى كنديسنه مقتدا قيلوب اكا اويمق معناسنه در يقال ائتسى به اذاجعله اسوة
الاسواء همزه كسريله برآدمى برآخره اسوه ومقتد اقلمق معناسنه درتقول اسويته به اذاجعلته له اسوة المواساة
مفاعله وزننده برآدمه امداد ماليه ايله غمكسارلق ايلمك معناسنه در على قول كفاف خصوصنه خاصدر يعنى برآدمك
مالى انجق كنديسنه يتشجك مقدار ايكن مضايقه ده اولان كسبه اول مالدن امداد ايلمكه مخصوصدر يوخسه
كفافدن فضله اولان مالدن امداده مواساة اطلاق اولنمز يقال اساه بماله مواساة اذا اناله منه وجعله فيه اسوة
اولا يكون ذلك الامن كفاف فان كان من فضله فليس بمواساة التاسى تفاعل وزننده برى برينه مواسات ايلمك
معناسنه در يقال تآسى القوم اذا آسى بعضهم بعضا الاسى بقا وزننده حزن وتاسه معناسنه در يقال دفع
اساه اى حزنه الاسوان سكران وزننده حزين وغمكينه دينور يقال هواسوان اى حزين الاساوة همزه نك ضميله
طبيلغه دينور يقال هو يعرف الاساوة اى الطب اسوان عثمان وزننده صعيد ايلنده بر بلده آديدر الياء
الاسى همزه نك فتحى والفك قصريله محزون اولمق معناسنه درتقول اسيت عليه اسى من الباب الرابع اذا حزنت
الاسى عاصى وزننده والاسيان اسوان وزننده محزون وغمناك آدمه دينور مؤنثلرى آسيه واسيانه در جمعلرى
اسيانون واسيانات واسايا واسايون واسييات كلور همزه نك فتحى وسينك سكونى و ياى مفتوحه ايله واسيه محكم واستوار
اولان بنايه دينور هاء مبالغه ايچوندر يقال بناء اسية اى محكم وطباغه وديركه واياق تعبير اولنان ستونه دينور جمعى

دواسى در يقال بناء ثابتة الرواسى اى الدعائم والسوارى وسنجى خاتونه دينور يقال هى آسية اى خاتنة شارح ديركه
بو واوى اولمق اغلبدر وآسيه بنت مزاحم فرعونك زوجه سيدركه حضرت موسى مربيه سيدر وآسيه اخت
الحافظ الضياء المقدسى محدثه در الاسى همزه نك فتحى وسينك سكونيله برآدمه خاصه اث بقيه سى اليقومق
معناسنه در تقول اسيت له من اللحم اسيا اذا ابقيت له خاصة الاسىّ غنى وزننده خانه يى كوچوردكده
يرنده قلان خرت ومرت مقوله سنه دينور الياء الاشى همزه نك فتحى وشين معجمه نك سكونيله يلان سوز پيدا
ايلمك معناسنه در يقال اشى الكلام اشيا من الباب الثانى اذا اختلقه و مضطر وناچار اولمق معناسنه در يقال
اشى اليه اشيا من الباب الرابع اذا اضطرّ اليه الاشاء همزه نك فتحى والفك مديله خرده خرما اغاجلرينه دينور
على قول عامدر مفردى اشاءة در مؤلف همزه بابنده جوهرى يى توهيم ايلمشيدى اشاء كتاب وزننده برطاغك
آديدر وادى اشىّ سمىّ وزننده مغربده بر موضعدر وادى الاشائى همزه نك فتحيله بر موضعدر
اشى ناشى وزننده بر موضعدر الاشى همزه نك فتحى وشينك سكونيله آت قسمنك جبهه سنده اولان بياضه
دينور غرّه معناسنه اشاءة سحابه وزننده حضرموت ايلنده برطائفه آديدر الايشاء همزه نك
كسريله بدنده قيرلمش كيكى اوكلتمق معناسنه در يقال اشى الدواء العظم اذا ابرأه آشى همزه نك مدى
والفك قصريله داود پيغمبر على نبينا وعليه السلام حضرتلرينك پدرلرى اسميدر مؤلف بصائرده همزه مكسوره
و ياى تحتيه ساكنه ايله تقييد ايلمكله بورايه مخالف اولور الياء الاصيه ناصيه وزننده عربلرك خرمادن
ترتيب ايلدكلرى بولماج آشنه دينور ومنفك اولميان داهيه يه دينور يقال داهية اصية اى لازمة وآصره معناسنه دركه
چادرك اسفلنه بند ايلدكلرى قصه ايپه دينور قازقلرى اكا بغلرلر ايصردخى ديرلر الاياصى قلب اوزره جمعيدر
اياصر معناسنه در التأصية تاديه وزننده برنسنه صرپلنوب چتينلمك معناسنه در يقال اصّى الامر على
المجهول تاصية اذا تعسر الاصى همزه نك فتحى وصادك سكونيله دوه نك اوركجى قات قات باغ بغلنوب
سمزلكى بلورمك معناسنه در يقال اصى السنام اصيا من الباب الرابع اذا تظاهر شحمه ابن اصى عاصى
وزننده برقوش كينه سيدر شارحك بيانه كوره چيلق قوشيدر الواو الاصو همزه نك فتحى وصادك سكونيله
اوت چوغلوب برى برينه بتاشوب صقالمق معناسنه در يقال اصى النبت يأصوا صوا اذا اتصل وكثر
الواو الاضاة ضاد معجمه ايله حصاة وزننده سيل صويندن وسائردن كلوب ايركيلان كولجكه دينور جمعى اضوات
كلور فتحاتله واضيات كلور واوى يايه ابدال الله واضا كلور قصريله واضاء كلور همزه نك كسريله واضوان كلور سنه
وسنون كبى الاضاء كتاب وزننده قاون وقرپوز بستاننه دينور مبطخه معناسنه وخلاف هندى ديدكلرى شجرك
قورولغنه واو رمانه دينور ظاهرا اخلاف بلخى اوله جقدر الياء الاغاء وعاء وزننده وآنده لغتدركه نسنه قوبجق
قابه دينور الياء الاواغى غين معجمه ايله اوانى وزننده آغيه لفظندن جمعدركه باغيه وزننده درتارلانك دونم باشلرنده
وبستانك تختنه باشلرنده صو صالبو يره جك يره وكدكه دينور الياء الافا عصا وزننده هواده بلود پارچه لرينه
دينورنه رسمه اولورسه اولسون يعنى كرك بيوك وكوچك وكرك بوفقه وقالين اولسون مفردى افاة در عصاة كبى
و يغمورى بوشالمغله برسمته چكيلوب كيدن بلوده دخى دينور افىّ عنىّ وزننده برموضعدر آفى همزه نك
مديله كه فعل ماضيدر اوفى معناسنه در يعنى اصلى اوفى ايدى كماسيذكر الياء الافى همزه نك فتحى وقافك
سكونيله علت ومرضدن ناشى طعام وشراب ناخوش كلوب دتسمك معناسنه در يقال افى الرجل افيا من الباب
الثانى اذا اكره الطعام والشراب لعلة الاقاء وقاء وزننده وآنده لغتدركه اصلى وقاء ايدى برنسنه يى حفظ ايده جك
ظرفه دينور الياء الاكى همزه نك فتحى وكافك سكونيله بركسنه بورجلوسندن مطلوبنى شهود ايله قوى ومحكم
قلمق معناسنه در يقال اكى الرجل اكيا من الباب الثانى اذا استوثق من غريمه بالشهود و بو همزه بابنده دخى
مرور ايلدى الاكاء وكاء وزننده وآنده لغتدركه اصلى وكاء ايدى قربه نك اغزى باغنه دينور الواو الالاء
سحاب وزننده برجنس آجى شجردركه هردم بهاردر مفردى الاءة در والاء در جمعى كبى مؤلف بونى همزه بابنده
دخى ذكر ايلدى كه سرح اغاجى ديدكلريدر المألو مرجو وزننده والمألى مرمى وزننده شجر مزبور ثمريله
دباغت اولنمش درى يه دينور يقال سقاء مألو ومألى اذادبغ بالالاء اى بثمره الالو همزه نك فتحى ولامك سكونيله
والالوّ علوّ وزننده والالى صلا وزننده برخصوصده بطائت ايدوب سعى واهتمامده
دريغ وتقصير ايلمك معناسنه در يقال الى يألو الوا والوّا والياوالى اذا قصر وابطأ وكبر ودماغ ايلمك معناسنه در
يقال الى الرجل اذا تكبر و برنسنه يه مقتدر اولمق معناسنه در تقول ما الوته اى ما استطعته والالو علو وزننده

ترك ايلمك معناسنه در تقول ماالوت الشئ الوا والوّا اى ماتركته والوعطيه و بخشش دينور الايتلاء افتعال
وزننده بودخى برخصوصده توانى وتقصير ايلمك معناسنه در يقال ائتلى فيه اذا اقصر وابطأ و يمين ايلمك معناسنه در
يقال ايتلى الرجل اذا اقسم ومقتدر اولمق معناسنه در ومنه حديث منكر ونكير لادريت ولا ائتليت وروى
ولا اليت بو كه كوره اليت دريت كلمه سنه اتباع اولور وروى لادريت ولا اتليت اى لا اتلت ابلك بو كه كوره تلا ماده سندن
افعالدر كه بدد عا اولور دوه لرك اوره يوب دوللو دوشلو اولمسون ديمكدر الالية بليه وزننده اسمدر تقصير
ودريغ معناسنه وفعيله اولور كه مقصره خاتونه دينور بمعنى فاعله در ومنه المثل ❊ الاخطية فلا الية ❊ اى ان لم
احظ فلا ازال اطلب ذلك واجهد نفسى فيه و بوان لا اكون حظية فلا اكون الية تقديرنده در يعنى الحالة هذه
بن قدر واعتبار صاحبى دكل ايسم قدر واعتبار بولمق طلبنده اصلا فتور وتقصير ايلميوب بولنجه يه دك سعى
وهمت ايدرم ديمكدر مترجم دير كه مستقصاده بيان اولنديغى اوزره حظيه زوجى يانده قدر واعتبارى اولان خاتونه
دينور واليه مقصره يه دينور اصلى بودر كه بركسه برخاتون تزوج ايدوب واول خاتون كنديسنه لازم ولايق اولوب
وازواج يانده موجب قدر وحرمت اوله جق امور وخدماتده اصلا تهاون وتقصيرانى يوغيكن زوجى عندنده
بى عزت اولمغله بركون زوجنه كلام مزبورى ايراد ايلدى كه ان لاتك حظية عندك فانا الاالية تقديرنده در كان بو راده
تامه اولمغله ان لا توجد عندك حظية سبكنده اولور ومجمع الامثال صاحبى حظيه واليه كلمه لرنى نصبله ضبط
ايلمكله ان لا اكن حظية عندك فـلا اكن الية تقديرنده اولور خلقدن غرض ومطلوبه نائل اولمق ايچون مداراة
وحسن معامله ايلمك بابنده ضرب اولنور واليه آندو يمين معناسنه كلور الالوة همزه نك حركات ثلاثى ولامك
سكونيله والاليا همزه نك فتحى وياناك تشديديله كه اصلى اليه در بونلرده آند و يمين معناسنه در يقال عليه
الية فى كذا والوة والياآ اى يمين الايلا همزه نك كسريله يمين ايلمك معناسنه در يقال آلى ايلاء اذا اقسم
شارح دير كه بعده ايلاء عرف شرعده مانع جماع زوجه اولان يمينه مخصوص اولدى نته كه كيفيات واحكامى
كتب فقيه ده مشروحدر وايلاء برمحل قبون وكچى قيغلغى اولمق معناسنه در يقال الى المكان اذا صار
ذابعر الغنم التالى تفعل وزننده بودخى يمين ايلمك معناسنه در يقال تالى الرجل اذا اقسم الالوة همزه نك
فتحيله غلوه وزننده ومرادفيدر كه اوق آتمى مسافه يه دينور يقال بينهما الوة اى غلوة ووسعت ورفاهيته دينور
شبغه معناسنه وعود اغاجنه دينور كه تبخير وتبخر اولنور يقال استجمر بالالوة اى العود الذى يتبخر به الالوة
والالوّ ضمتيله وتشديد واوايله والالية كسرتيله بونلرده عود اغاجنه دينور جمعلرى الاويه در اثافيه وزننده
الياء الالية همزه نك فتحى ولامك سكونيله انسان وحيوانك فيجنه وصغريسنه دينور عجيزه معناسنه در كه انسانك
قيچى وقيناغى وقيونك قويروغى وسائر حيوانك صغريسى اولور على قول محل مزبورده متراكب اولان شحم
ولحمدن عبارتدر جمعى اليات كلور والايا كلور يقال لها الية عظيمة اى عجيزة اوهى ماركب العجز من شحم اولحم
ولاتقل الية بكسر الهمزة ولالية بكسر اللام وتشديد الياء والية برصو آديدر الالى همزه نك فتحى ولامك سكونيله
انسان وحيوانك قيچى وقويرغى بيوك اولمق معناسنه در يقال الى الكبش والمرأة اليا من الباب الرابع اذا عظمت
اليته الاليان عطشان وزننده وفتحاته والالى عصا وزننده والالى عالى وزننده والالى همزه نك مدى
والفك قصريله كه افعل وزننده در بيوك قويرقلو قوجه دينور مؤنثى اليانه واليا كلور عطشى وزننده كذلك رجل
ومرأه يه وصف اولور يقال كبش ورجل اليان والا وآل وآلى ونعجة وامرأة اليانة واليا اى عظيمة الالية جمعى
الى كلور همزه نك ضمى ولامك سكونيله ومؤنثك جمعى دخى الى در واليانه نك جمعى اليانات كلور والايا كلور وآلاء
كلور مدايله و بو مقصورا ولان الى كلمه سنك جمعيدر مؤلف تشويش ايلمشدر واليه باش برمغك دبنده بلكجه يه
طوغرى اولان انجكزه دينور كه قوبرغى مزلنده در وبالدر اتنه دينور كه بالدرده اولان بالق اتيدر حماة الساق
معناسنه واليه آجلغه دينور مجاعه معناسنه واغ ياغى پارچه سنه دينور وباديه ده برصو آديدر الالية
همزه نك كسريله يكا معناسنه در يقال جاء من اليته اى من قبله وجانبه الالاء همزه نك مديله نعم معناسنه دركه
نعمتك جمعيدر مفردى الى در همزه نك كسريله ولامك سكونيله والى در همزه نك فتحى ولامك سكونيله والودر
دلو وزننده والى در رحى وزننده والى در همزه نك كسريله معا وزننده يقال كثيرة الالاء اى النعم الالى غنى
وزننده چوق يمين ايدن آدمه دينور يقال رجل الى اى الكثير الايمان اليه غرفه وزننده مغربده ايكى بلده
اسميدر اليان همزه نك فتحى وتثنيه بنيه سيله حوب نام محلده ايكى بار آديدر آليه عاليه وزننده برموضع آديدر
الواو الامة فتحتيله مملوكه يه دينور كه فارسيده كنيزك ولسانمزده جاريه واصل تركيده قرنق تعبير اولنور

يقال له امة مليحة اى مملوكة وامه لفظنك اصلى اموة ايدى فتحاتله ياخود اموة ايدى ثمره وزننده جمعى اموات
كلور فتحاتله واماء كلور دماء وزننده وآمى كلور قاضى وزننده كه اصلى آمو ايدى افعل وزننده واموان كلور همزه نك
حركات ثلاثى وميمك سكونيله وامه بنت خالد وامه بنت خليفه وامه بنت الفارسى كه حضرت سلمان در وامه بنت
ابى الحكم صحابيه لردر التامى تابى وزننده برآدم جاريه ايدنمك معناسنه در يقال تامى فلان امة اذا اتخذها
الاستمباء بودخى جاريه ايدنمك معناسنه در يقال استامى الرجل اذا اتخذ امة التأمية تربيه وزننده اسير
ايلديكى ياخود بولديغى قيزى جاريه قلمق معناسنه در يقال امى الجارية اذا جعلها امة الاموة اخوه وزننده
قيز جاريه اولمق معناسنه در يقال امت الجارية كرمت وامبت كسمعت واموت ككرمت اموة من الباب الثانى والرابع
والخامس اذا صارت امة الاماء كتاب وزننده كدى ماولمق معناسنه در يقال امت السنور تأمو اماء اذا صاحت
بنو اميه همزه نك ضمى وميمك ويای مشدده نك فتحيله قريشدن برقبيله در اميه امه كلمه سنك مصغريدر نسبتنده
اموى دينور همزه نك ضمى وميمك فتحيله كه قياس اوزره در واموى دينور همزه نك وميمك فتحيله تخفيف ايچون
وميبى دينور عقيلى ونميرى مجراسنه اجرا ايله و بعضلرك علقمة بن عبيد ومالك بن سبيع الامويان كه حركاتله در
اموه نام بلده يه منسوبلردر ديدكلرى كلام منظور فيهدر زيرا امه نام جدلرينه منسوبلردر اما همزه نك فتحى وميمك
تشديديله ميم بابنده ذكر اولندى اما همزه نك فتحى وميمك تخفيفيله بركلمه در كه مابعدنده وارد اولان كلامك ثبوت
وتحقيقنه دلالت ايدر يقال اما ان زيدا عاقل اى انه عاقل على الحقيقة خفى اولميه كه كتب نحويه ده مشروح
اولديغى اوزره اما كلمه سى الا كبى حرف استفتاحدر تنبيه ايچوندر كه مابعدنك تحقق وثبوتنى افاده ايدر لسانمزده
آگاه اول ديمكله تعبير اولنور واكثرى قسمه مقارن استعمال اولنور كقوله ❊ اما والذى ابكى واضحك والذى ❊ وگاه
اولور كه قبل القسم همزه سى هايه ياخود عينه ابدال اولنور هما وعما دينور و بعضا الفلرى حذف اولنوب هم وعم
دخى دينور كذلك اما كلمه سى حقا ياخود همزه استفهامله احقا معناسنه اولور كه همزه استفهام اقرارى
اولمغله راست وثابتدر وواقعدر ديمك اولور وعند البعض حقا معناسنه موضوعدر وعلى قول همزه ايله ما لفظندن
مركبدر كه شئ معناسنه در وعرض ايچون استعمال اولنور نحو اما تعطف پس وجه مذكور اوزره الفك حذفيله
استعمالى سائغ اولمغله حريرينك درّه ده هم فعلت وهم خرجت قولنى تغليط ايلمسى نابجادر نته كه شهاب
تصريح ايلمشدر ومنه ماوقع فى صحيح البخارى فى كتاب الحج هم هذا الحديث حديث مالك الواو الانو همزه نك
كسريله كيجه دن برساعته دينور يقال مضى انو من الليل اى ساعة الياء الانى همزه نك فتحى ونونك سكونيله
والانا زنا وزننده والاناء سحاب وزننده برنسنه نك وقتى كلوب چاتمق معناسنه در يقال انى لشئ يأنى انيا
واناوأناء اذا حان و برنسنه كمالنى بولوب يتشمك معناسنه در على قول نباتات قسمنك يتشمسنه مخصوصدر يقال
انى الشئ اذا ادرك اوخاص بالنبات وصو نهايت درجه ده قيزغين اولمق معناسنه در يقال انى الحميم اذا انتهى حرّه
وانى تانى ايلمك معناسنه در يقال انى الرجل انيا من الباب الرابع بمعنى تانى وانى وهن معناسنه دركه كيجه دن
نصف مقدارى ساعتدر على قول مطلقا كيجه دن بر وقت وساعته دينور انو كبى همزه نك كسريله ده لغتدر جمعى
آناء كلور مدايله الانى غنى وزننده وقتى كلوب چاتمش نسنه يه دينور يقال هو انى اى حان وقته وكيجكوب
متأخر اولان شيئه دينور الاناء سحاب وزننده اسمدر برنسنه نك وقتى كلوب چاتمسنه و برنسنه نك كمالنى بولوب
يتشمسنه دينور همزه نك كسريله ده لغتدر ومنه بلغ هذا الشئ اناه واناه اى غايته اونضجه وادراكه الاناء كتاب
وزننده معروفدر كه قابه قاجاغه دينور صحن وطاس وتجره ولكن وكاسه كبى جمعى آنيه كلور زانيه وزننده
وجمع الجمعى اوانى كلور الانى زانى وزننده نهايت درجه ده قيزغين اولان صويه دينور يقال حميم آن اى انتهى حرّه
وحليم ورفيق ومتانى آدمه دينور يقال رجل آن اى كثير الحلم الاناة قناة وزننده والانى على وزننده حلم ورفق
ووقار وتمكين معناسنه در يقال انه لذو اناة واناى اى حلم ووقار واناة شول خاتونه دينور كه برايشه برندن كسل وفتور ايله
قالقر اوله يقال امرأة اناة اى فيها فتور عند القيام التانى تابى وزننده والاستيناء برايشده عجله وخفت
ايلميوب ثبات وتمكينله طوتمق معناسنه در وقت معناسنه اولان انى ماده سندن اولمغله كويا كه ايشك وقتى
ايرشمدكجه مباشرت ايلمز يقال تانى فى الامر واستأنى اذا تثبت فيه الانى همزه نك ضميله جفى وزننده والانى
رضى وزننده كيجكوب كيرولمك معناسنه در يقال انى الرجل انيا وانى انا من الباب الثانى والرابع اذا تاخر وابطأ
التأنية تربيه وزننده بودخى كيجكوب كيرولمك معناسنه در يقال انى الرجل تانية بمعنى انى الايناء همزه نك
كسريله برنسنه يى كيجكدروب تاخير ايلمك معناسنه در تقول آنيته ايناء اذا ابطأته واخرته الانا زنا وزننده

مطلب

والانى همزه نك كسرى ونونك سكونيله بونلرده انى معناسنه دركه كيجه دن بروقت وساعته دينور الانى الى
وزننده كوندزك مجموعنه دينور جمعى آناء كلور همزه نك مديله وانى كلور همزه نك ضمى ونونك كسريله وانى كلور
همزه نك كسريله انا هنا وزننده ياخود حتى وزننده ياخود نون مشدده نك كسريله مدينه ده بر قريظه بوردنده
برقيو آديدر وانا هنا وزننده حجاج مصر يولنده بروادى آديدر الواو الاوة همزه نك ضمى وواوك تشديديله
آفت وداهيه يه دينور جمعى او وكلور صرد وزننده الياء الاوى همزه نك ضمى وكسرى وواوك كسرى
ويانك تشديديله يورده قونوب ساكن اولمق معناسنه درتقول اويت منزلى واليه اويا من الباب الثانى اى نزلته
وسكنته و بو معناده متعدى اولور تقول اويته منزلى واليه اى انزلته التأوية تأديه وزننده بودخى اوى معناسنه لازم
ومتعدى اولور تقول اويت منزلى واليه واويته منزلى واليه اذا انزلته التأوى تأنى وزننده بودخى يورده قونوب
آرام ايلمك معناسنه درتقول تاويت منزلى واليه بمعنى اويت وقوشلر برآرايه يركمك معناسنه در يقال تاوت الطير
اذا تجمعت الائتواء اتخاذ وزننده والايتواء اصلى اوزره بونلرده يورده قونوب ساكن اولمق معناسنه در
تقول ائتويت منزلى واتويت بمعنى اويت وايتواء برآدمه آجيوب رحم ورقت ايلمك معناسنه مستعملدر يقال
ائتوى له اذا رق له ورثى الايواء همزه نك كسريله برآدمى يورده قوندروب آرام ايتدرمك معناسنه در تقول آويته
منزلى اذا انزلته المأوى ميمك وواوك فتحيله والمأوى واوك كسريله والمأواة مرماة وزننده يورده دينور
يقال هو مأوى المحاويج ومأويها ومأواتها اى مكانها التآوى تفاعل وزننده بودخى قوشلر برآرايه يركمك
معناسنه در يقال تآوت الطير اذا تجمعت الاوى جثى وزننده يركمش قوشلره دينور يقال طير اوى اى متاويات
الاوية همزه نك فتحى وواوك سكونيله والاية همزه نك كسرى ويانك تشديديله والمأوية منزله وزننده
والمأواة مرماة وزننده برآدمك حالنه آجيوب رحم ورقت ايلمك معناسنه در يقال اوى له اوية واية ومأوية
ومأواة من الباب الثانى اذا رق له ورثى ابن آوى چقال تعبير اولنان جانورك كنيه سيدر جمعى بنات آوى كلور
و بوافضل وزننده درو ابن عرس وابن لبون كبى جمعى تايله در اوه ساوه وزننده رى قربنده برشهر اسميدر
آيه دخى ديرلر او همزه نك فتحيله حروف عاطفه دندر شك ايچون وتخيير ايچون وابهام ايچون وواو كبى مطلقا
جمع ايچون استعمال اولنور وتقسيم معناسنه دلالت ايدر وتقريب ايچون اولور كقولك ما ادرى اسلم اوودع
فيه اشارة الى تقريب زمان اللقاء والى معناسنه كلور واباحت ايچون اولور واستثناء معناسنه كلور الا كبى بونك
مابعدنده مذكور اولان فعل مضارع مقدر ان ناصبه ايله منصوب اولور كقوله * وكنت اذا غمزت قناة قوم * كسرت
كعوبها او تستقيما * اى الا ان تستقيم وشرطيه اولهرق كلور ان معناسنه نحو لاضربنه عاش او مات اى ان عاش
بعد الضرب وان مات وتبعيض معناسنه اولور كقوله تعالى وقالوا كونوا هودا او نصارى واضراب
ايچون اولور بل معناسنه كقوله تعالى او يزيدون اى بل يزيدون وحتى معناسنه قلور نحو لاضربنك او تقوم
اى حتى تقوم وان معناسنه اولور همزه نك فتحيله واو كلمه سى اسم قلندقده واوى مشدد كلنور يقال دع الاو جانبا
يعنى شو اولا قردايسنى برطرفه براق و بو كلام افعل كذا او كذا او كذا ديو احتماله سويلين آدمه ايراد اولنور
آ ا حروف هجادن بر حرفدر مد وقصر اولنور مد ايله بعيده وقصر ايله قريبه ندا اولور يقال آزيد اى ازيد
بونلرك تفصيلى حروف لينه بابنده در الياء الاهى همزه نك فتحى وهانك سكونيله قهقهه ايله كولمك معناسنه در
يقال اهى الرجل اهيا من الباب الثانى اذا قهقه فى ضحكه الياء الاية حاله وزننده علامت ونشان
معناسنه در يقال به آية كذا اى علامة و برنسنه نك شخص وقالبنه دينور تقول رايت آية رجل اى شخصه
و بونك وزنى فعله دركه اصلى اويه ايدى ياخود فعله درفتحاتله ياخود فاعله دركه اصلى آييه ايدى لامى زائل اولدى
جمعى آيات وآى كلور هاسز وآياى كلور ياايله وجمع الجمعى اياء كلور وآيه عبرت معناسنه كلور بونك جمعى آى كلور
هاسز و اماره معناسنه دركه برنسنه يه دلالت ايدوب يقين افاده ايدن شئ وحال وكيفيتدن عبارتدر يقال
عرفته من آيته اى من امارته وآية القرآن كتاب كريمدن متصل المعنى كلام شريفه اطلاق اولنور انقطاعنه قدر كه
جمله منزلنده اولور مؤلف بصائرده ديديكه ايت قرآنيه حروف وكلامدن شول طائفه دركه افاده معنا ايله
منقطع ومنفرد اولنجه قدر متصل ومربوط اوله وايت فى الاصل علامت وعجب وجماعت وعبرت معنالرينه اولمغله
هر برندن اخذى صحيحدر انتهى وآيت كلمه سى افعاله مضاف اولان اسمادندر زيرا معناسى وقت معناسنه مقاربدر
مترجم حقيردركه مغنى اللبيبده مرسوم اولديغى اوزره جمله يه سكز كلمه مضاف واقع اولور برى اسماء زماندر
كرك ظروف وكرك اسماء اولسون و برى حيث كلمه سيدر وبرى آيت كلمه سيدركه علامت معناسنه در و بو فعلى

متصرف اولان جملهء فعليه يه جوازا مضاف اولور كرك مثبت وكرك ماليه منفى اولسون كقوله * باية تقدمون
الخيل شعثا * و بو سيبويه قوليدر وابو الفتح همان مفرده اضافتنى حصر ايلدى نحو قوله تعالى ان آية ملكه ان يأتيكم
التابوت وشعر مذكورى باية ما تقدمون ايله تأويل ايلدى الاباء همزه نك كسريله كوننك حسن ورونقنه
دينور حروف لينه ماده سنده مرسومدر التأبى تفاعل وزننده والتابى تابى وزننده برآدمك بارنسنه نك
شخصنه قصد وتوجه قلمق معناسنه در تقول تاييته وتاييته اذا قصدت شخصه وتعمدته وتأبى تابى وزننده
برمحلده مكث وتوقف ايلمك معناسنه در يقال تابى بالمكان اذا تلبث عليه ورفق وتأنى ايلمك معناسنه در يقال
تابى فى الامر اذا تانى المأبى مأتى وزننده نباتاتى طواره يرامز اولان يره دينور يقال موضع مأبى الكل اى وخيمه
اى همزه نك فتحى ويانك تشديديله حرف استفهامدر انكله ذوى العقولدن وغيريدن سؤال اولنور تركيده
اندن نه وقنقى ايله فارسيده چه وكدام ايله تعبير اولنور مثلا اى شئ فارسيده چه چيز است وتركيده نه نسنه در واى
رجل فارسيده كدام مرد وتركيده قنقى آدم وايهما شوايكى آدمدن قنقيسى وايهما شوايكى خاتوندن قنقيسى
ديمكدر وعربلرك ايش قوللرى اى شئ مختصريدر واى كلمه سى مبنيدر و بعضا مخفف اولور كقوله * تنظرت نسرا
والسماكين ايهما * على من الغيث استهلت مواطره * وكاه اولور كه اشبواى كلمه سنه كاف داخل اولوب تكثير عدده
نقل اولنور كم خبريه معناسنه وتنوينى نون شكلنده رسم اولنور و بونده بش لغت جاريدر ١ كاين كعين وزننده ٢ وكين
همزه بى يايه ابدالله ٣ كاين كاعن وزننده ٤ كاى رمى وزننده ٥ كأى عم وزننده وتقول كاين رجلا لقيت يعنى مابعدى
تمييزيت اوزره منصوب اولور وتقول كاين من رجل لقيت يعنى من جاره داخل اولور واى اسم اولور معرف باللام
اولان منادايه انكله توصل اولنور يعنى اسم مفرد مبهم اولمغله كنديسنه حرف تنبيه اولان هاء كلمه سنى اصافتله
حرف ندا ايله منادى بيننه توسيط اولنور يقال يا ايها الرجل بوراده الرجل كلمه سى صفتدر و مرفوعدر وكاه اولور كه
صفت مذكوره منصوب اولور يقال يا ايها الرجل اقبل اى كى وزننده ايكى وجه اوزره مستعملدر اول نداء
قريب ايچون اولور نحو اى زيد اقبل ثانى تفسير وعباره ايچون اولور نحو عندى عسجد اى ذهب اى همزه نك
كسرو مديله نعم معناسنه دركه حرف جوابدر و يمينه متصل اولور يقال اى والله وكاه اولور كه همزه سى
هايه ابدال اولنوب هى ديرلر ابن ابا ربا وزننده محدثيندندر ابا همزه نك فتحى و بانك تخفيفيله حروف
ندادندر هيا كلمه سى كبى انكله قريب و بعيده ندا اولنور فصل الباء الواو البأو بانك فتحى
والفك مدى وقصريله برآدم بالا پروازلق ايدوب فخر ومباهات ايلمك معناسنه در يقال بأى الرجل يبأى
كسعى يسعى و بأى يبأو كدعا يدعو والاخير قليل بأوا و بأواء اذا فخر و يقال بأى نفسه اى رفعها وفخر بها ودابه
سكرتمكده يك جد وجهد ايلمكله سائرلرندن سابق وغالب وعالى اولمق معناسنه در يقال بأت الناقة اذا جهدت
فى عدوها ونسامت وتعالت الياء الباى رمى وزننده بأ مذكور ده لغتدر تقول بأيت ابأى بأيا بالغة فى البأو كله
الواو البتو بانك فتحى وتانك سكونيله بريرده مقيم اولمق معناسنه در يقال بتا بالمكان يبتو بتوا اذا اقام به الواو
البثا ثاى مثلثه ايله عصا وزننده ارض سهله يه دينور مفردى بثاءه در على قول برموضع آديدر البثى لى وزننده
كوله دينور رماد معناسنه مفردى بثه در باى مكسوره ايله و بونك اصلى بوثه ايدى واو حذف اولندى البثى تشديد
يايله على وزننده ناسى دائما مدح وثنا ايدر اولان آدمه دينور وكثير الحشم كسيه دينور يقال هو بثى اى الكثير المدح
للناس وكذا الكثير الحشم البثو بتو وزننده ترلمك معناسنه در يقال بثا الرجل يبثو بثوا اذا عرق الياء بجاوة
زغاوه وزننده زنكبار دن نوبه طائفه سنك ارض ومملكتنك اسميدر انده اعلا ناقه لر ظهور ايدر نوق بجاويات
اورايه منسوبدر جوهرى برقبيله ايله تفسير ايلمكله وهم ايلدى بجايه بانك كسريله مغربده بر بلده آديدر
بجيه سميه وزننده بر خاتوندركه شيبة الحجبى جنابلرندن روايت حديث ايدوب وكنديدن ثابت الشمالى روايت ايلدى
الياء الابحا حاى مهمله ايله ابرأ وزننده انقطاع معناسنه در تقول ابحت على داتى اى انقطعت و البخو
بانك فتحى وخانك سكونيله كوشك وصالق نسنه يه دينور يقال شئ بخو اى رخو وكتر خرمازه دينور مفردى
بخوه در تمره كبى و بخو مصدر اولور اويكه وطارغنلق كچوب ساكن اولمق معناسنه در يقال بخا غضبه يبخو
بخوا اذا سكن وفترته كه بوخ دخى بو معنايه در يقال باخ غضبه بوخا اذا سكن و البدو بانك فتحى ودالك سكونيله
والبدو علو وزننده والبداء سحاب وزننده والبداءة سحابه وزننده نسنه ظاهر اولمق معناسنه در يقال
بدى الامر يبدو بدوا و بدوا و بداء و بداءة اذا ظهر و بدو بانك فتحيله و بداء و بداءه بر ماده ضمننده برآدمك
ذهننده بر رأى وملاحظه پيدا اولمق معناسنه در يقال بدا له فى الامر بدوا و بداء و بداءة اى نشأ له فيه رأى

و بدو اسم اولور رأی و اندیشه معناسنه جمعی بدوات کلور فتحاتله یقال هو ذو بدوات ای آراء و بدو بداوه
معناسنه‌در کاسیذکر و صحرایه چقمق معناسنه در یقال بدا القوم بدوا اذا خرجوا الی البادیة بوراده قصر ایله
بدا نسخه‌سی غلطدر و قضای حاجت ایلمك معناسنه مستعملدر زیرا خیمه نشین طائفه‌سی اولرندن طشره
صحرایه چقرلر یقال بدا الرجل اذا انجی فظهر نجوه من دبره الابداء همزه‌نك کسریله برنسنه‌یی اظهار ایلمك
معناسنه‌در تقول ابدیته اذا اظهرته و قضای حاجت ایلمك معناسنه‌در یقال ابدی الرجل اذا انجی البداوة
سحابه وزننده برنسنه‌نك اك اوّل ظاهر و پیدا اولانه دینور یقال بداوة الشیء ای اوّل ما یبدو و منه و بداوه صحرا
نشینلکه دینور تقول مالك والبداوة ای خلاف الحضر البادی ظاهر معناسنه‌در یقال بادی الرأی ای ظاهره
یعنی من غیر تعمق بادی بدیّ غنیّ وزننده و بادی بد و بادی بدا عصاوزننده اوّل کل شی معناسنه‌در و بونك
اصلی مهموزدر نته که همزه بابنده ذکر اولندی و یحیی بن ایوب بن بادی و احمد بن علی بن البادی و لاتقل البادا
محدثلردر البدو ندو وزننده والبادیة عادیه وزننده والباداة والبداوة بانك کسریله والبداوة سحابه
وزننده صحرایه دینور که حضر مقابلیدر نسبتنده بداویّ دینور سخاویّ وزننده و بداوی دینور کتابیّ وزننده
و نادرا اوله‌رق بدویّ دینور عربیّ وزننده صحرانشین دیمکدر و بداوه و بداوه صحرانشینلکه دینور یقال هم اهل
البداوة والبداوة خلاف الحضارة التبدّی تفعل وزننده بادیه نشین اولمق معناسنه‌در یقال تبدّی الرجل
اذا اقام بالبادیة التبادی تفاعل وزننده اهل بادیه‌یه بکزنمك معناسنه‌در یقال تبادی الرجل اذا تشبه باهل
البادیة و بری برینه اظهار عداوت ایلمك معناسنه‌در یقال تبادوا بالعداوة اذا جاهروا بها البدی بانك ضمیله
هدی وزننده والبدّی غزّی وزننده بادی کلمه‌سنك جمعلریدر که بادیه نشینلره دینور یقال قوم بدی و بدّی
ای بادون البدوة تمره وزننده دره‌نك برقیسنه دینور ایکیسنه بدوتان دینور یقال نزلوا بدوتی الوادی ای جانبیه
البدا عصاوزننده دبردن چقان نجاسته دینور و بدا الانسان آدمك بدننده اولان الك او یناق برینه دینور
مفصل معناسنه جمعی ابدا کلور همزه‌نك فتحیله البدی رضی وزننده و وادی البدی رضی وزننده و بدوه تمره
وزننده و بدا عصا وزننده و دارة بدوتین بر موضعدر المباداة معاداة وزننده آچقدن عداوت اظهار ایلمك
معناسنه‌در یقال بادی فلان بالعداوة اذا جاهر بها البداة قناة وزننده مناره دینور کمأة معناسنه و بر کونه
طپراغه دینور البدا رضا وزننده بر منارلو اولمق معناسنه‌در یقال بدیت الارض بدی من الباب الرابع اذا صارت
ذات بداة و بر طپراقلو اولمق معناسنه‌در یقال بدیت الارض اذا صارت ذات بداة بادیه آسیه وزننده بنت
غیلان الثقفیه‌در که صحابیه‌در علی قول نونله بادنه‌در الیاء البدی بانك فتحی و دالك سكونیله برشیئه بشلمق
معناسنه‌در تقول بدیت بالشیء بفتح الدال و بدیت به بکسرها ای ابتدأت الواو البذیّ ذال معجمه ایله رضیّ
وزننده فحش سوزلو بد زبان دلی زفیر کسه‌یه دینور مؤنثی بذیه‌در یقال رجل بذیّ و امرأة بذیّة ای فاحش
البذا سحاب وزننده والبذاءة سحابه وزننده برکسه بدکوی و بد زبان اولمق معناسنه‌در یقال بذؤ الرجل بذاء
و بذاءة من الخامس اذا کان بذیا و بذاء سحاب وزننده فحش و قبیح سوزه دینور یقال جاء بالبذاء ای بالکلام القبیح
البذو بدو وزننده بر آدمه بد و فحش سو یلمك معناسنه‌در تقول بذوت علیهم بذوا من الباب الاول ای تکلمت
بالفحش الابذاء همزه‌نك کسریله بذو معناسنه‌در تقول ابذیت بمعنی بذوت بذوه تمره وزننده ابو سواحك
قریبی اسمیدر جوهری بونده و استشهاد ایلدیکی بیتده ایکیشر غلط ایلدی اولا ماده‌یی بذو عنوانده رسم
ایلدیکه خطاسزدر ثانیا ابو سراجه نسبت ایلدیکه ابو سواح‌در و بیتده واقع فان ظلماك لفظنك کافنی فتحه ایله
ضبط ایلدیکه مکسوردر و فاظلمك کلمه‌سنی یاسز ثبت ایلدی ابذی ابزی وزننده ابن عدی بن تجیب‌در و حسن
بن محمد بن ابذی محدثلردر بذیه علیه وزننده ابن عیاض‌در الواو البرة بانك ضمیله ثبه وزننده خلخاله دینور جمعی
برات و برین کلور بانك ضمیله و برین کلور بانك کسریله یقال جاءت و فی رجلها برة ای خلخال و دوه‌نك برونه
یاخود برونك انه کچوریلان حلقه‌یه دینور که برونسه‌لق تعبیر اولنور یقال جعل بانف الجمل برة و هی حلقة فی انفه
او فی لحمة انفه و بونك اصلی بروه‌در عروه کبی البرو سرو وزننده برونسه‌لق دوزمك معناسنه‌در و منه یقال برة
مبروّة ای معمولة و خلق ایلمك معناسنه‌در یقال براه الله یبروه بروا ای خلق و دوه‌نك برونه برونسه اکچورمك
معناسنه‌در تقول بروت الابل اذا جعلت فی انفها برة و اغاج و قلم مقوله‌سنی یونتمق معناسنه‌در تقول بروت السهم
والعود والقلم اذا نحتها البرّاء شدّاد وزننده برونسه‌لق یاپان استاذه دینور الابراء همزه‌نك کسریله بودخی
دوه‌نك برونه برونسه‌لق کچورمك معناسنه‌در تقول ابریت الناقة اذا جعلت فی انفها برة المبراة میمك ضمیله برونه

برونسه‌لق کچورلمش ناقه‌یه دینور الیاء البری برو وزننده بودخی آغاج یونتمق معناسنه‌در یقال بری السهم یبری
بریا اذا نحته و زبون و مهزول قلمق معناسنه مستعملدر یقال براه السفر اذا هزله الابتراء افتعال وزننده بودخی آغاج یونتمق
معناسنه‌در یقال ابتری السهم بمعنی براه الانبراء انفعال وزننده آغاج یونلمق معناسنه‌در یقال انبری السهم اذا نحت
و بر آدمك اوکنه آرقوری کلوب معترض اولمق معناسنه‌در یقال انبری له اذا اعترض البریّ رضیّ وزننده یونلمش
نسنه‌یه دینور علی قول هر بری حق اوزره یونلمش نسنه‌یه دینور یقال سهم بریّ ای مبریّ او کامل البری البرّاء شدّاد
وزننده اوق و آغاج یونیجی‌یه دینور و براء اعلامدن ابو العالیه‌نك و ابو معشرك لقبلریدر البرّاة بانك فتحی و رانك تشدیدیله
والمبراة مسحاة وزننده یای یونجق بچاغه دینور شارح دیر که دور بویه اطلاقی بوجهتندر البراء غراب وزننده والبرایة
ثمامه وزننده یونیلان آغاج یونقه‌سنه و طلاشنه دینور نحاته معناسنه و برایه دوه‌نك بدننده اولان شحم و لحمه علی قول
ضعف و فتور کلمیوب سیر و حرکتده باقی اولان قوتنه اطلاق اولنور کویا که سفر یونقه‌سیدر یقال ناقة ذات
برایة ای ذات شحم و لحم او بقاء علی السیر البرا عصا وزننده طپراغه دینور الباریّ یای مشدده ایله که
حصیره دینور بو رماده‌سنده مرسومدر بری عصا وزننده بر موضعدر التبری تانیّ وزننده تعرض ایلمك
معناسنه‌در تقول تبریت لمعروفه ای تعرضت المباراة مجاراة وزننده بر آدمه معارضه ایلمك معناسنه‌در که
آنك ایشلدیکی کبی ایشلمکدن عبارتدر یقال باراه اذا عارضه و شریك ایله یاخود زوجه ایله صلحا مفارقت ایلمك
معناسنه‌در یقال باری امرأته اذا صالحها علی الفراق التباری تفاعل وزننده بر خصوصده معارضه ایدشمك
معناسنه‌در یقال تباریا اذا تعارضا البریة بلیه وزننده که مخلوق معناسنه‌در همزه بابنده مرور ایلدی یعنی
اصلی بریئه‌در همزه ایله لکن مؤلف اوراده تصریح ایلمدی الابراء همزه‌نك کسریله برنسنه‌یه طپراق اصابت ایلمك
معناسنه‌در که مراد طپراقلو و طپراقله آلوده اولمقدر یقال ابری الشیء اذا اصابه البراء ای التراب و شکر قامشلغنه
اوغرامق معناسنه‌در یقال ابری الرجل اذا صادف قصب السکر ابن باری شعرادندر الواو البزو بانك فتحی
و زای معجمه‌نك سکونیله برنسنه‌نك عدل و همتاسنه دینور یقال هو بزوه ای عدله و مصدر اولور بر آدمه تغلبله
حواله و شرکیر اولمق معناسنه یقال بزی علیه یبزو بزوا اذا تطاول علیه و آشوب د داغمق معناسنه‌در یقال
بزی به اذا آنس و بر آدمه خشمله حمله ایدوب اخذ و قهر ایلمك معناسنه‌در یقال بزی فلان الرجل اذا قهره و بطش به
و برکسه ابزی اولمق معناسنه‌در کاسیذکر یقال بزی الرجل اذا کان ابزی البازی بادی وزننده صقور
جنسندندر که ترکیده طغان تعبیر اولنان آلیجی قوشدر جمعی بوازی و بزاة کلور قضاة وزننده و ابوز کلور
افلس وزننده و بؤوز کلور ضمتینله و بیزان کلور کویا که برابیز ماده‌سندندر که قهر و اخذ و بطش معنالرندندر
و مؤلف زای معجمه ماده‌سنده باز عنوانده دخی رسم ایلدی که اجوف واوی اولور غریبدر که فارسیده دخی بازدیرلر
الابزاء همزه‌نك کسریله بودخی بر آدمی عنف و خشمله اخذ و قهر ایلمك معناسنه‌در یقال ابزی به اذا قهره
و بطش به و برکسه صغری یعنی طشره طوما لتمق معناسنه‌در که مراد بوررکن طومالده‌رق یورمکدر یقال ابزی
الرجل اذا رفع عجزه یعنی فی المشی و امزرمك معناسنه‌در یقال ابزت الصبیّ اذا ارضعته البزا عصا وزننده قبجه
قریب ارقه‌دا کیلوب بوکری اولمغه یاخود ارقه‌نك اورته‌سی مقعد اوزره حواله اولمغه یاخود کوکس طشره چقوب
ارقه ایچرو کیرمکه یاخود صغری طشره‌یه طوغری طومالق اولمغه دینور البزو بدو وزننده برکسه وصف
مذکور اوزره اولمق معناسنه‌در یقال بزی الرجل و بزا بزوا من الباب الرابع والاول اذا کان به بزا ای انحناء الظهر
عند العجز او اشراف وسط الظهر علی الاست او خروج الصدر و دخول الظهر او ان یتاخر العجز و یخرج الابزی
اعلی وزننده صفت مذکوره اوزره اولان کشی‌یه دینور مؤنثنده بزواء دینور التبازی تفاعل وزننده برکسه
صغری یعنی بوقری طومالتمق معناسنه‌در یقال تبازی الرجل اذا رفع عجزه و آدملری سیرك سیرك آته‌رق یورمك
معناسنه‌در یقال تبازی الرجل اذا وسع الخطو و عهده‌سنده اولمیان ایله اظهار تکثر ایدوب لاف و کذاف ایلمك
معناسنه‌در یقال تبازی فلان اذا تکثر بما لیس عنده بزوان سلمان وزننده بر رجل آدیدر و عباس بن بزوان
محدث معروفدر و فضیل بن بزوان زهاددندر حجاج قتل ایلدی البزواء صحراء وزننده بین الحرمین بر ارضك
آدیدر البزیّ ولیّ وزننده رضیع معناسنه‌در تقول هو بزیّی ای رضیعی ابزی اعمی وزننده اسمادندر عبد الرحمن
بن ابزی تابعیدر و ابراهیم بن باز محدثدر الیاء بسیان بای مضمومه ایله بر طاغك آدیدر الواو البشو بانك فتحی
و شین معجمه‌نك سکونیله خوشخوی اولمق معناسنه‌در یقال بشا الرجل بشوا من الباب الاول اذا حسن خلقه
الواو البصو بانك فتحیله مد یونك مالکنی بالجمله استقصا ایدوب آلمق معناسنه‌در یقال بصا یبصو بصوا بصو

اذا استقصى على غريمه البصاء بانك كسريله خايه لرى كركى كبى چقروب خادم ايلمك معناسنه در يقال خصاه
و بصاه بصاء اذا استقصى فى الخصاء و يقال خصاه الله وبصاه واصاه و يقال هو خصى بصى البصوة ثمره
وزننده كول ايچره اولان فعلجم وقورمقوله سنه دينور يقال مافى الرماد بصوة اى شررة ولا جمرة و برموضع آديدر
الياء بضى ضاد معجمه ايله رنى وزننده وهدى وزننده بلاد بجيله ده برقريه ياخود بروادى اسميدر الياء الباطية
باديه وزننده ناجود اسميدر كه بيوك خمر كاسه سنه دينور حالا السنه مزده باطيه تعبير اولنان قاب آندن مأخوذدر
فارسيده ساتكنى ديرلر وحكى سيبويه البطية بالكسر ولا علم بموضعها الا ان يكون ابطيت لغة فى ابطأت بو عبارهٔ بنه
مؤلفك تشويشله اشكاللرى جمله سندندر زيرا برمقتضاى سياق ماقبلنه متصل ظن اولنور مع هذا ويله دكلدر
بلكه كلام مستأنفدر مرادى بودر كه سيبويه بطيه عنوانده بركلمه حكايت ايلمشدر لكن معناى موضوعى معلوم
دكلدر انجق ابطيت كلمه سى ابطأت لفظنده لغت اولمسنه محمولدر ديمشدر يعنى بطيه بطأه لفظنده لغتدر و بونى
كرچه بعض امهاتده رد ايدرلر لكن سيبويه حكايت ايلمكله البته مسموعدر شارح دير كه باطيه باديهٔ فارسى معربيدر
الواو البظو ظاى معجمه ايله علو وزننده بدنده ات قاتلنوب صيق وطقناز اولمق معناسنه در يقال بظا لحمه يبظو
بظوا اذا اكتنز وتراكب البظا بانك ضميله بدنده قات قات يغيلان اته دينور وعربلرك حظيت المرأة و بظيت قوللرى
اتباع وجهيله در الواو البعو بانك فتحيله جرم وجنايت ايلمك معناسنه در يقال بعا الرجل بعوا من الباب
الثالث والاول والثانى اذا اجنى واجرم باب ثانيدن اولديغنه كوره واوى و يائى اولور وعاريت نسنه آلمق على قول
شكار ايچون عاريت تازى آلمق ياخود مسابقه ايچون عاريت آت آلمق معناسنه در يقال بعا الشئ اذا اخذ عارية
او استعار كلبا يصيد به او فرسا يسابق عليه و برآدمه قارده غالب كلوب اوكدلنى آلمق معناسنه در يقال بعاه اذا قمره
و اصاب منه و كوزدكورمك معناسنه در يقال بعاه بالعين اذا اصابه بها و برآدمه شر سورمك وشركيرلك ايلمك
معناسنه در يقال بعا عليهم شرا اى ساقه الاستبعاء بعو ايله معناى ثانيده مرادفدر يقال استبعى الرجل بمعنى
بعا الابعاء همزه نك كسريله برآد مه آت اعاره ايلمك معناسنه در يقال ابعاه فرسا اذا اخبله الواو البغو
بانك فتحى وغين معجمه نك سكونيله برشيئه نه كونه نسنه در ديو باقمق معناسنه در يقال بغا الشئ يبغو بغوا اذا انظر
اليه كيف هو و بغو عرفط وسلم ديدكلرى مبشه اغاجلرينك چچكلرندن چقان نسنه يه دينور البغوة ثمره وزننده
اغاجدن هنوز ياروب چقان آق طومورجق چچكه دينور وخامجه ميوه يه دينور يقال اجتنى البغوة اى الثمرة
قبل النضاج بغوان باء مفتوحه ايله نيسابور قضاسنده برقريه آديدر البغوى بانك وغينك فتحيله
امام حسين بن مسعود الفراء عليه الرحمه در كه بغشور نام بلده يه منسوبدرشــه كه ماده سنده ذكر اولندى
الياء البغاء بانك ضميله والبغا بانك ضمى والفك قصريله والبغية بانك ضميله والبغية
بانك كسريله طلب ايلمك معناسنه در تقول بغيته ابغيه بغاء و بغا و بغية و بغية
اذا طلبته و يقال بغاه الشئ اذا طلبه له الابتغاء افتعال وزننده بودخى طلب ايلمك معناسنه در تقول ابتغيته
اذا طلبته التبغى تفعل وزننده والاستبغاء بونلرده طلب ايلمك معناسنه در تقول تبغيته واستبغيته اذا طلبته
واستبغاء بركسه دن كندى ايچون برنسنه طلب ايلمسنى ايستمك معناسنه در يقال استبغى القوم فبغوه و بغوا له اى طلبوا له
البغية رضيه وزننده والبغية بانك كسرى وضميله حاجت ومطلوبه دينور تقول عنده بغيتى وبغيتى اى طلبتى
ورضيه وزننده جستجو اولنان شيئه وككرده يه دينور تقول عند فلان بغيتى اى ضالتى المبغية الابغاء همزه نك
كسريله بركسه ايچون برنسنه طلب ايلمك ياخود مطلوبى خصوصنده اعانت ايلمك معناسنه در يقال ابغاه الشئ
اذا طلبه له او اعانه عليه الباغى طالب معناسنه در جمعى بغاة كلور قضاة كبى و بغيان كلور راعى ورعيان
كبى و باغى دولى طوتمز اولان اركك دوه يه دينور يقال جمل باغ اذا كان لا يلقح الانبغاء انفعال وزننده برنسنه
قولايلنوب سهولت بولمق معناسنه در يقال انبغى الشئ اذا تيسر وتسهل ومنه يقال ما انبغى لك ان تفعل
وما ابتغى وما ينبغى لك وما يبتغى لك اى لا يتيسر ولا يصح يعنى فعل مذكور سكا مطاوع اولمز ايكنجى مثاللر افتعالدندر
خلاصه سى سنك شانك آندن اعلا اولمغله ايده يم ديو قصد ايلسك بنه ايده مزسن بعده بو مناسبتله لياقت معناسنده
استعمال اولندى كه ماينبغى مايليق معناسنه اولدى مؤلف بصائرده ديديكه ابتدا اشبو بغى ماده سى متحرى اولان
نسنه ده تجاوز اقتصادى طلب ايلمكه موضوعدر كرك تجاوز ايلسون كرك ايلمسون پس بو تجاوز بعضا كميت مطلب
اولان مقدارده و بعضا كيفيت اولان وصفده معتبر اولور فتقول بغيت الشئ اذا طلبت اكثر مايجب و كذلك ابتغيت
فجور معناسنه اولان بغى دخى تجاوزدن مأخوذدر و بغى ايكى كونه در محمود ومذموم اولور اكثر محلده

مذمومدر و ينبغى كلمه سى بغى كلمه سنك مطاوعيدر مثلا ينبغى لك ان يكون كذا قوللرنده ايكى وجه اوزره
مستعملدر برى مسخر للفعل اولمقدر نحو النار ينبغى ان تحرق الثوب و برى استيهال معناسنه اولمقدر يقال فلان
ينبغى ان يعطى لكرمه پس لياقت معناسنه استعمالى بوندندر واشبو وما علمناه الشعر وما ينبغى له الايه كريمه سى
وجه اولدندر كه لا يتسخر له الشعر ولا يتسهل له معناسنه در زيرا لسان مصطفوى عليه السلام اصلا قرض
شعره جارى ومطاوع اولمزايدى ومصاحفده مرسومدر كه ينبغى ان يكون كذا قولى يندب ندبا مؤكدا ان يحسن تركه
معناسنه در ماضيسنك استعمالى مهجوردر و بونى افعال غير متصرفه دن عد ايلديلر وكسائيدن محكيدر كه
عربدن ماينبغى لك ان يكون قولى مايستقيم ياخود مايحسن معناسنه مسموعيدر والحاصل ملازمه علاقه سيله
لياقت معناسنه مستعملدر البغاية بانك ضميله طلب وكسب معناسنه در يقال انه لذو بغاية اى كسوب
البغى بانك فتحى وغينك سكونيله عورت روسپى اولوب زنا ايلمك معناسنه در يقال بغى الامة بغيا اذا عهرت
فهى بغى و بغو و برآدمه تغلبله ظلم وستم ايلمك معناسنه در يقال بغى عليه اذا علاه وظلمه وحقدن عدوله
سركشلك ايلمك معناسنه در يقال بغى فلان اذا عدل عن الحق واستطال و يلان سويلمك معناسنه در يقال
بغى الرجل اذا كذب وايكى طرفه صالنه رق سرعتله يوريمك معناسنه در يقال بغى فى مشيته اذا اختال واسرع
و برنسنه يه نه لكنى بيلمك ايچون باقمق معناسنه در يقال بغى الشئ اذا نظر اليه كيف هو و برنسنه يه منتظر
اولوب كوزتمك معناسنه در يقال بغى الشئ اذا رقبه وانتظره و بلود شدتله ياغدرمق معناسنه در يقال بغت
السماء اذا اشتد مطرها و بغى چوق يغموره اطلاق اولنور يقال دفعنا بغى السماء خلفنا وهو المطر الكثير المباغاة
والبغاء مفاعله وزننده بودخى عورت زنا ايلمك معناسنه در يقال باغت الامة مباغاة و بغاء اذا عهرت البغى
رضى وزننده والبغو عدو وزننده زنا كار عورته دينور يقال المرأة بغى و بغو اى عاهرة شارح دير كه اصللرى
بغوى ايدى وعند الاخفش بغى فعيلدر وصيغهٔ اخيره غير قياس اوزره در و بغى مطلقا جاريه يه اطلاق اولنور
اصلى اعتباريله على قول حرهٔ فاجره يه دينور شارح دير كه امه يه بغى اطلاقى جاهليتده بغى وزنايه مساعاتلرينه
مبنى در يقال جاءت بغى اى امة او حرة فاجرة الاستبغاء بركسه دن حصول مطلوب ضمننده استعانه ايلمك
معناسنه در يقال استبغى القوم فبغوه اى استعانهم على طلبه فاعانوهم و بركسه ايچون برنسنه طلبنده اولمق
معناسنه در يقال استبغى القوم له الشئ اذا طلبوه له الفئة الباغية امام عادلك طاعتندن خروج ايدن طائفه دن
عبارتدر يقال هم فئة باغية اى خارجة عن طاعة الامام العادل البغايا سرايا وزننده عسكرك جرفه جيلرينه
اطلاق اولنور كه عسكردن ايلروجه كيدرلر مفردى بغيه در يقال اقبلت البغايا اى الطلايع تكون قبل ورود الجيش
المبتغى اسم فاعل بنيه سيله ارسلانه اطلاق اولنور الواو البقاوة شقاوه وزننده برنسنه يه بقمق معناسنه در يقال
بقاه بعينه يبقوه بقاوة اذا نظر اليه و برنسنه يه منتظر اولمق معناسنه در تقول بقوته اذا انتظرته و بقو و بقاوه
حفظ ايلمك معناسنه مستعملدر تقول ابقه بقوتك مالك اى احفظه حفظك مالك يعنى مالكى كوزه دوب حفظ
ايلديكك كبى آنده حفظ ايله الياء البقاء بانك فتحيله والبقى بانك فتحى وقافك سكونيله برنسنه نك زمان وجودى
حالت اولى اوزره ممتد ومستمر اولمق معناسنه در يقال بقى الشئ بقاء و بقى بقيا من الباب الرابع والثانى ضد فنى
و بقى بانك فتحى وقافك سكونيله برنسنه يه كوزديكوب مترقب اولمق على قول برنسنه يه باقمق معناسنه در يقال
بقاه بقيا اذا رصده او نظر اليه بو معناده واويه و يائيه در الابقاء همزه نك كسريله والتبقية تكمله وزننده
والتبقى تفعل وزننده برنسنه يى باقى قلمق معناسنه در يقال ابقاه و بقاه وتبقاه اذا جعله باقيا وابقاء ميانه بى افساد
خصوصنده افراط ومبالغه ايلميوب صلاحدن بقيه قومق معناسنه مستعملدر تقول ابقيت بينناء اى لم ابالغ
فى افساده الاستبقاء ابقاء معناسنه در يقال استبقاه بمعنى ابقاه واسير ومجرمى قتل ايلميوب ديرى ترك ايلمك
معناسنه در كه جانى آليقومقدن عبارتدر يقال استبقاه اذا استحياه يعنى عفا عنه فلم يقتله و برنسنه نك
برمقدارينى آرتوب كيرويه آليقومق معناسنه در يقال استبقى من الشئ اذا ترك بعضه البقوى تقوى وزننده
والبقوى والبقيا بشرى وزنلرنده والبقية بليه وزننده اسملردر برنسنه دن كيرو قالمش شيئه دينور تقول مالى
عليه بقوى و بقوى و بقيا و بقية وقوله تعالى بقية الله خير اى طاعة الله او انتظار ثوابه او الحالة الباقية لكم
من الخير او ما ابقى لكم من الحلال پس تفسير اوله كوره عند الله ابقا اولنان طاعات وعبادات ديمك اولور وثانى يه كوره
انتظار معناسندن اولور وقوله تعالى اولو بقية ينهون اى ابقاء او فهم تفسير اوله كوره مصدر ياخود اسم مصدر
اولور ثانى يه كوره اسم اولور وفهم ورأى وعقل خصائل باقيه دندر و بقيه فساد طارى اولان ميانه ناشده باقى

صلاحه دينور وبقيه بن الوليد محدّث ضعيفدر وبقيه وبقـاء ايكى رجل اسملريدر الباقية اسم فاعل مؤنثيدر وكاه اولور كه مصدر موضعنه وضع اولنور واقيه كبى شـارح ديركه مؤلفـك تعبيرنه كوره اصل مصدر دكلدر ومنه قوله تعالى فهل ترى لهم من باقية اى بقـاء وقيل من جماعة باقية الباقيات الصالحات يعنى والباقيات الصالحات خير عند ربك ثوابا كريمه سنده مراد مطلقا اعمال صالحه دركه اجر وثوابى عندالله تعالى باقيدر وبعضلر سبحان الله والحمدلله ولا اله الا الله والله اكبر كلمـاتيله وبعضلر بش وقت نمازايله تفسير ايلديلر المبقيات اسم فاعل بنيه سيله شول آتلردركه سائر آتلرك سكرتملرى منقطع اولوب نهايته واردقده هنوز بونلرك سكرتمك مايه سندن بقيه لرى قاله يقال ركبوا المبقيات وهى الخيـل التى يبقى جريها بعد انقطاع جرى الخيل بقىّ تقى وزننده ابن مخلددركه حافظ اندلس در اليـاء البكاء بانك ضمى والفك مديله والبكا قصرايله آغلمق معناسـنه در يقال بكى الرجل يبكى بكاء وبكا اذا اسال الدمع من عينه حزنا ويقـال بكاه بكاء اى بكى عليه ورثاه شارح ديركه بعضلر ممدوده يى صوته ومقصوره يى سيلان دمعه تخصيص ايلديلر وبكا آهنك وتغنى ايلمك معناسـنه اولمغله ضدّ اولور يقال بكى الرجل اذا غنى البـاكى شاكى وزننده اسم فاعلدر جمعى بكاة كلور قضاة كبى وبكى كلور بانك ضمى وكافك كسريله كه اصلى بكوى ايدى ساجد وسجود كبى التبكاء تانك فتحى وكسريله مصدردر آغلمق على قول چوق آغلمق معناسـنه يقال بكى تبكاء بمعنى بكاء او كثيرا الابكاء همـزه نك كسريله آغلتمق معناسـنه در يقال ابكاه اذا فعل به ما يوجب بكاءه التبكية تأويه وزننده بركسه يى ميت اوزره آغلمغه قندرمق معنـاسـنه در يقال بكاه على الميت اذا هيجه للبكاء عليه وميت اوزره مرثيه ايله آغلمق معناسـنه در يقال بكاه اى بكى عليه ورثاه كما يقال بكاه وبكى عليه بكاء البكا عصا وزننده بر نبات آديدر بكاة مفرديدر نته كه همزه بابنده دخى ذكر اولنـدى البكىّ رضىّ وزننده كثير البكاء آدمه دينور يقال رجل بكىّ اى كثير البكاء التبـاكى تفاعل وزننده كوجله مصنع بكا ايدراولمق معناسـنه در يقال تباكى الواعظ اذا تكلف البكاء البكاء كتان وزننده مكه ده بر طاغك آديدر باكويه عجمده بربلده آديدر دربند اعمالندندر اليـاء البلى بانك كسرى والفك قصريله والبلاء بانك فتحى والفك مديله اسكيمك معناسـنه در يقال بلى الثوب بلا وبلاء من الباب الرابع اذا خلق الابلاء همـزه نك كسريله اسكيتمك معناسـنه در يقال ابلى الثوب اذا اخلقه التبلية تاديه وزنـنده بودخى اسكيتمك معناسـنه در يقال بلى الثوب اذا اخلقه البلى والبلو بانك كسريله اسكى نسـنه يه دينور بومناسبتله بلى الاسفار وبلو الاسفار شول آدمه اطلاق اولنور كه آنى محن ومشاق اسفار وتجارب دهر دوّار ييريدوب فرسوده قلمش اوله يقال فلان بلى اسفار وبلوها اى بلاه الهمّ والسفر والتجارب ودائما شرّ وشور ايله اوغراشمغله شرّ ايشلرده قوى وتوانا كمسـه به بلى الشرّ وبلو الشرّ اطلاق اولنور يقال هو بلى شرّ وبلوه اى قوىّ عليه مبتلى به ودوابّ ومواشى قسمنى كركى كبى رعايت وتيمارنده مقيم اولانه بلى المال وبلو المال اطلاق اولنور جمعى ابلاء كلور يقـال هو بلى وبلو من ابلاء المال اى قيّم عليه ذو بلى حتى وزننده وذوبلاً الاوزننده وذو بلىّ رضىّ وزننده وذو بلىّ كسرتيله وذو بليان فتحاتله وذو بليان كسرتيله وياءنك تشديديله بعيد ونابود ونابديد اوله جق محلده مستعمللدر يقال هو بذى بلى وبذى بلاً وبلى وبلى وبليان وبليان اذا ابعد عنك حتى لا تعرف موضعه مؤلف بونى بلل ماده سنده دخى ذكر ايلدى ذهاب معناسـنه اولان بل ماده سندن ماخوذدر ياخود بعدك علميدر بوراده بلا ماده سندن اولور البـليّة غنيه وزننده شول ناقه دركه جاهليتده مرد اولان صاحبنك قبرى يانده بغلوب آب وعلفنى ويرممكله اجلقدن هلاك اولورايدى كويا كه قيامتده صاحبى آنك اوزرنده حشر اولور زعم ايدرلرايدى البلى جرى وزننده ناقه بليه اولمق معناسـنه در يقال بليت الناقة على المجهول بليا اذا جعلت بلية بلىّ رضىّ وزنـنده بر معروف قبيله آديدر نسبتنده بلوى دينور فتحتيله علوى كبى بليانه بانك فتحيله مغربده بر بلده آديدر الواو الابتلاء افتعال وزننده برنسـنه نك حالنى بيلمك ايچون صنه يوب امتحان ايلمك معناسـنه در تقول ابتليته اذا اختبرته مؤلفك بصائرده بيـاننه كوره واويه اولان بلو ماده سى دخى اسكيمك معناسـنه موضوعدر واختبار معناسى كويا كه كثرت اختبار ايله اول نسـنه يى اسكيتمش اولور وغم ومصيبته بلاء اطلاقى وجودى كويا كه اسكيدوب ييريدر اولمق تصوريله در وتكليف واحكامك بلاء ايله تسميه سى اوچ وجهه مبنيدر برى بالجمله تكاليف البته ابدانه محنت ومشقت اولمغله كويا كه وجودلرى فرسوده ايدر ثانى تكاليف اختبار اتدر ثالث حق تعالى حضرتلرينك عبادى اختبارى كاه مسـارّ ايله اولور شكر ايلملرى مصلحتيچون وكاه مضارّ ايله اولور صبر ايلملريچون بو جهتله محنت ومنحت بلاء اولمش اولور زيرا محنت صبرى ومنحت شكرى مقتضيدر وصبرك حقوقنه قيام ايلمك شكرك حقوقنه مطلب

قيام ايلمكدن ايسردر پس منحت اعظم بلائين اولمشدر ولهذا قال عمر رضى الله عنه بلينا بالضراء فصبرنا وبلينا بالسراء فلم نصبر وقال على كرّم الله وجهه من وسع عليه دنياه فلم يعلم انه قد مكر به فهو مخدوع عن عقله وقال تعالى ولنبلونكم بالشرّ والخير فتنة وقالديكه اختبار معناسـنه اولان بلو وابتلاء ايكى كونه اولنور برى معلومك اولمـان حال وكيفيتنى ادراك ووقوف ايچون امتحان اولنور وبرى جودت ورداءتنى خارجه اخـراج ايچون اولور وكاهيجه ايكيسـنه ده مبنى اولور پس ابتلاى الهى شق ثانى يه مبنيدر وابتلاء استخبار معناسـنه مستعملدر تقول ابتليت الرجل اذا استخبرته واختيار وانتخاب معناسـنه در تقول ابتليته اى اخترته بوراده اختـبرته نسخه لرى غلطدر ومنه حديث حذيفة لتبتلن لها اماما اى لتختارنّ لها اماما كما فى النهاية وبرنسـنه يى بيلمك ضمنده بركسـه دن يمين طلب ايلمك معناسـنه در يقال ابتلاه اذا استحلفه واستعرفه الابلاء همزه نك كسريله اخبار ايلمك معناسـنه در تقول ابتليته فابلانى اى استخبرته فاخبرنى وبرآدمه عذر بليغ ومقنع ايراد ايلمك معناسـنه در يقال ابلاه عذرا اى اداه اليه فقبله وبرآدمه يمين ويرمك معناسـنه در يقال ابلاه اذا احلفه ويمين ايلمك معناسـنه اولمغله متعدى ولازم اولور يقـال ابلى الرجل اذا حلف البلو بانك فتحيله والبلاء سحاب وزننده بودخى امتحان ايلمك معناسـنه در تقول بلوته ابلوه بلوا وبلاء اذا امتحنته البلوى دعوى وزننده والبـليّة غنيه وزننده والبلوة بانك كسريله اسملردر مادهٔ امتحان اولان تكليف ومحنته دينور البلاء سحاب وزننده مصدردركه ذكر اولندى واسم اولور غم واندوهه اطلاق اولنور كويا كه جسمى اسكيدوب فرسوده ايدر اولديغيچون يقال اصابه بلاء اى غم وتكليف شرعى يه اطلاق اولنور ابدانه محنت ومشقت اولديغيچون ياخود اختبار الهى اولديغيچون وبلاء الهى منحت ومحنت جهتلريله اولور نته كه ذكر اولندى بلاء قطام وزننده بلاء ومحنتك اسميدر يقال نزلت بلاء على الكفار اى البلاء البالة والبال والبلاء بانك كسريله والمبالاة مساواة وزننده قايرمق معناسـنه در تقول ما ابالية بالة وبالا وبلاء ومبالاة اى ما اكترث ويقال لم ابال بكسر اللام ولم ابل بضم الهمزة وفتح الباء وجزم اللام ولم ابل بكسر اللام صيغة اولاده ياالكز باء اسقاط اولنوب لام حالى اوزره قالدى وثانيه ده اجتماع ساكنين ايچون الف حذف اولندى زيرا آخرندن يا ساقط اولمغله لام آخر حروف منزلنه تنزيل اولنوب نون يكن حكمنده اولدى شارح ديركه باله وبال كلمه لرى باب مذكوردن غير قياس اوزره مصدرلردر ياخود اسم مصدرلردر باله نك اصلى باليه در عافاه عافيه كبى وبال كلمه سى باله دن مرخمدر الابلاء همزه نك فتحيله برموضع آديدر بلى بانك فتحى والفك قصريله جواب استفهامدر نفى وجحد ايچون معقود در مخاطبه ايراد اولنان قولى يعنى سؤالى ايجاب ايدر زيرا مفادى ترك نفى در فاذا قيل ما قام زيد وقلت فى الجواب بلى فمعناه اثبات القيام واذا قيل ليس كان كذا وقلت بلى فمعناه التقرير والاثبات ولا تكون الا بعد نفى الابلبلاء اعشباب وزنـنده اوت اوزايوب دوه اوتلامغه قابل وقادر اولمق معناسـنه در يقـال ابلولى العشب اذا طال وتمكنت له الابل ذو بلى ربى وزننده لام ماده سنده بيـان اولندى البـاء البنى بانك فتحى ونونك سكونيله والبناء بانك كسريله والبنيان بانك ضميله والبنية بانك كسريله والبناية كتابه وزننده يابو يابمق معناسـنه در يقـال بنى البيت بنيا وبناء وبنيانا وبنية وبناية من الباب الثانى نقيض هدم وبنـاء يابلمش يابويه دينور جمعى ابنيه وجمع الجمعى ابنيات كلور يقـال بنى بنـاء حسنا اى مبنيا وبناء الكلمه نحويون عندنده بنـاء كلمه نك آخرى لا لعامل سكون وحركه دن ضرب واحد يعنى حالت واحده اوزره لازم وثابت اولمقدن عبـارتدر مقابلنه اعراب اطلاق اولنور وبنـاء برآدمه ايولك واحسان ايلمك معناسنه مستعملدر يقال بنى الرجل اذا اصطنعه وزوجه ايله زفاف ايلمك معنـاسـنه مستعملدر يقال بنى على اهله وباهله اذا زفها شـارح ديركه عادت عرب بودركه داماد عروسه داخل اوله جغى كيجه جبلك طرزنده برسراپرده قوريلوب آنك ايچنده دخول ايدر بومناسبتـله زفافدن وجماعدن كنايه ايدرلر وبنـاء وجودى سموردوب قوتلندرمك معنـاسـنه مستعملدر يقال بنى الطعام بدنه اى سمنه ولحمه انبته وبانك بغرى كريشه يك يقين متصل درجه سنده اولمق معناسـنه در يقال بنت القوس على وترهـا اذا الصقت الابتناء افتعال وزننده بودخى يابو يابمق معنـاسـنه در يقال ابتناه بمعنى بناه وزوجه ايله زفاف ايلمك معناسـنه در يقال ابتنى على اهله اذا زفها التبنية تأديه وزنـنده بودخى بناء يابمق معنـاسنده در يقال بنـاه بمعنى بناه البنية بانك كسرى وضمله يابلمش يابويه دينور جمعى بنى كلور بانك كسرى والفـك قصريله وبنى كلور بانك ضمى والفك قصريله البنـاية كتابه وزنـنده مصدر دركه ذكر اولندى ومصدر واسم اوله رق مجد وشرف معنـاسـنه مستعملدر يقال له بنـاية اى شرف الابناء همزه نك كسريله برآدمه بنـاء وعمارت ويرمك ياخود خانه ياپجق نسـنه ويرمك معناسـنه در طاش وكراسـته كبى تقول ابنيته اذا اعطيته بنـاء او ما يبنى به دارا البانى اسم فاعلدر ومحمد بن اسحق البـانى

قالوندن استماع قرأت ایلدی البانیة شول یایه دینورکه بغری کریشنه پك یقین اوله باناة دخی دینورکه باء الفه
مقلوبدر وباناة شول تیراندازه دینورکه اوقی اتارکن یایك کریشی اوزره اکیلوب آوریلور اوله یقال رجل باناة
ای منحن علی الوتر اذا رمی البنیة غنیه وزننده کعبهٔ معظمه یه اطلاق اولنور مجد وشرفندن ناشی که بنایه دن
مأخوذدر المبناة میمك فتحی وکسریله میشبندن اولان صفره کبی سرکی یه دینور مقعد وسجاده وصفره مقوله سنه
شاملدر نطع معناسنه وپرده یه دینور ستر معناسنه وهکبه یه دینور عیبه معناسنه البوانی بوافی وزننده
کوکس قبورغه لرینه دینور وناقه نك ایاقلرینه اطلاق اولنور ومنه یقال القت بوانیه ای اقام وثبت بناة اللحم
بانك فتحی وتاء مربوطه ایله کوده سی اتلو سموز قیزه دینور یقال جاریة بناة اللحم ای مبنیة بوراده تاء طویله ایله
بنات نسخه لری غلطدر زیرا بناة لفظ مفرده در مبنیه معناسنه بنی علی وزننده مصرده بر بلده آدیدر تبنی
مستقبل مؤنث مجهول صیغه سیله شامده برموضع آدیدر الابن همزه نك کسریله ولده دینورکه مراد اوغلدر
اصلی بنی یاخود بنو ایدی فتحتینله یاء وواو حذف اولندی جمعی ابناء کلور اسباب وزننده مؤلفك بصائرده
بیاننه کوره ابن کلمه سی بناء ماده سندندر زیرا ابن پدرك بنا ایلدیکی عمارتدر فلهذا برنسنه جهتندن حاصل اولان
مطلب شیئه یاخود تربیه سیله یاخود تفقد یا کثرت خدمتی یاخود آنك امرنده کثرت قیامی اولسه بالاضافه ابن اطلاق
اولنور مثلا ابن الحرب وابن السبیل کبی ومصباحده مرسومدرکه ابن کلمه سنك اصلی بنو ایدی فتحتینله یاخود بنو
ایدی بانك کسریله وبوقول تغییر جهتندن اقلّ وایسردر مؤنثده ابنه وفی لغة بنت دینور وکسائی قولی اوزره بنت
لفظنك صورت کتابتنه اتباعا تاء اوزره وقف اولنور واول اصلنده هاءدر زیرا کلمه معنای تأنیثی متضمندر ودرّه ده
مرقومدرکه بنت واخت کلمه لرینك تالری اصلیه در وصل ووقف حالتلرنده ثابت اولور علی الحقیقه تانیث ایچون
دکلدر زیرا تاء تأنیثك ماقبلی الف اولمدیغی صورتده دائما مفتوح اولور فاطمه وشجره کبی ومؤلف بوراده قریبا
ذکر ایلدر البنوة ابوّة وزننده اسمدر اوغلق معناسنه در یقال بینهما ابوّة وبنوّة یعنی بیلرنده بابالق واوغلق
واردر یابنیّ بانك ضمی ونونك فتحی ویاء مشدده نك کسریله وفتحیله لغتلردر یاابت ویاابت کبی وبوابن
کلمه سنك مصغریدر یاء متکلمه مضافدر اصلی بنیو یاخود بنیی ایدی وابناء کلمه سی که ابن لفظنك جمعیدر
مطلق اوله رق سلفده برطائفه یه اطلاق اولنور ایدیکه اصللری عجمدن اولوب یمن مملکتنده ساکن اولدیلر نوشروان
آنلری طرفندن والیء یمن اولان سیف ذی یزن امدادنه کوندروب اوراده اقامت وکیده رك تأهل وتوطن ایلدیلر
نسبتلرنده ابناوی دینور ومفردنه ردّ ایله بنوی دینور عربی وزننده وابن کلمه سنه هاء الحاق ایدوب ابنة دیرلر که
مؤنث اولور قیزه دینور دختر معناسنه واما بنت کلمه سی ابن کلمه سی اوزره مبنی دکلدر بلکه علی حدة صفتدر
ابتدا الحاق ایچون آخرینه یاء تحتیه کتوریلوب بعده تایه ابدال اولندی نسبتنده بنیّ دینور وبنوی دخی دینور
فتحتینله الابنم همزه نك کسریله اصلی ابن در میم زائده در وابن کبی همزه سی وصلیه در ومنه قوله حسان رضی الله
عنه ❊ ولدنا بنی العنقاء وابنی محرّق ❊ فاکرم بنا خالا واکرم بنا ابنما ❊ ای ابنا مترجم حقیردرکه حریری درّه ده
بورسمه تحریر ایلمشلردرکه بعضلر ابن کلمه سنك همزه سنی هر محلده حذف ایلمرله غلط ایدرلر زیرا همزهٔ مرقومه نك
حذفی همان بین العلمین صفت وقوعنه منحصردر کرك اسم وکرك کنیه ولقب اولسون زیرا صفتك موصوفه شدت
اتصالندن ناشی جزء اعتباریله کلمهٔ واحده منزلنده اولمشدر بناء علیه ماقبلنده واقع اسمدن تنوینی حذف ایدوب
مثلا رامهرمز وبعلبك دیرلر پس موطن مزبوردن ماعدا محلده همزه نك اثباتی لازمدرکه اول بش محلدن
عبارتدر اوّل ابن کلمه سی ضمیره متصل اولمقدر کقولك هذا زید ابنك ثانی پدرینك غیره مضاف اولمقدر کقولك
مطلب المعتضد بالله ابن اخی المعتمد بالله ثالث اب اعلایه منسوب اولمقدر کقولك ابو الحسن ابن المهدی بالله رابع خبر
واقع اولمقدر نحو ان کعبا ابن لویّ خامس استفهامده واقع اولمقدر نحو هل تمیم ابن مرّ وشارحی شهابك
بیاننه کوره بعضلر کنیه ولقب موقعلرنده حذف ایلمزلر مکرکه اشتهاری آنلر ایله اوله وبعضلر سطرك اوکنده
واقع اولورسه ده حذف ایلمزلر لکن بو مرجوحدر انتهی التبنّی تانیّ وزننده بناء ماده سندندر بیت مبنی
یاپوسنده اولمق معناسنه در ومنه حدیث بادیة بنت غیلان اذا جلست تبنّت ای صارت کالبیت المبنی
یعنی وجودی سموز وفلانه سی کبیر اولمغله پاچه لرنی کروب اوتوردقده قبه چادری یاپوسنده اولور وتبنّی
برآدمی اوغول ایدنمك معناسنه در یقال تبنّاه اذا اتخذه ابنا البنات بانك فتحیله بنت لفظندن جمعدر
قیزلر دیمکدر وبنات اطفالك یاپوب اوینادقلری صورتلره دینورکه قوقله وببك تعبیر ایدرلر
بنیات الطریق مصغر بنیه سیله زهات معناسنه درکه جادّه دن منشعب خرده یوللردن عبارتدر قال الشارح

ومنه

ومنه المثل ❊ دع عنك بنیات الطریق ❊ ای علیك بمعظم الامر ودع الروغات الواو البوّ بانك فتحی وواوك
تشدیدیله دوه کوشکنه دینورکه مراد هنوز سود امن یاوریسیدر وصمان ایله یاخود قتیق ایله طولمش دوه یاوریسی
صورتنه دینورکه ناقه نك یاوریسی هلاك اولدقده اناسی سودو یرمز اولمغله اول یاورینك دریسنی یوزوب صمانله
یاقتیق ایله طولدروب بعینه یاوری صورتنده یپارلر اناسی یاوریسنی ظن ایدوب اکا یاقلمغله سودنی ادرار ایدر وبوّ
کوله دینور رماد معناسنه وبون واحمق آدمه دینور بوی دخی دینور مؤنثی بوّه در البیّ طیّ وزننده برآدمك
ایشنه اویکمك معناسنه در یقال بوی یبوی بیّا اذا حاکی غیره فی فعله البوباة بای موحده ایله مرماة وزننده بیابانه
دینور مفازه معناسنه وبرموضع آدیدر ابواء کبی بویّ سمیّ وزننده وبویان بانك ضمیله اسامی ناسدندر
بوی ماضی صیغه سیله رمی وزننده بجیله یوردنده بر وادی آدیدر بای حال وزننده اسمادندر بای بن جعفر بن
بای فقیه ومحدّثدر بویه فوفل وزننده محدثیندن برجماعت اسمیدر بریسی عمرو بن بویه در الواو البهو بانك
فتحی وهانك سکونیله اورلك اوکنده اولان بشقه جه اوه دینور شهرخانه لرنده سلاملق اوطه سی اولور یقال قعدوا
فی البهو وهو البیت المقدم امام البیوت وسرداب کبی یرآلتنده اتخاذ اولنان ککبش اکوز یتاغنه دینور جمعی ابهاء
کلور وبهوّ کلور ضمتینله وواوك تشدیدیله وبهیّ کلور عتیّ وزننده اصللری بهوی ایدی ومیدانلو ککبش ارضه
دینور ومطلقا واسع نسنه یه دینور وبدنده کوکسك ایچنه علی قول ممه لر ایله بوغز چقوری بینك طولانی اراغنه دینور
ومطلقا حالك یعنی کبه نك قارننده بین الورکین ولد یتاغنه دینور جمعی ابهاء کلور وابهی کلور افعل وزننده که
اصلی ابهو ایدی وبهی کلور بانك ضمی وهانك کسریله وبهی کلور بانك کسریله مؤلف ومقیل الولد بین الورکین
من الحامل عبارتیله ثبت ایلمکله بورحم اولمیوب رحمك اوکی یعنی فرج ایله رحم مابینی اولور مهبل دیدکلری کبی
وبرمقتضای مادّه محل مزبور رحمك سلاملق اوطه سی اولور لکن اورانك مقیل ولد اولمسی تاملا یمدر ایجق مقیل
قیلوله دن اولمغله مکث جزئی تصوربنه مبنی اوله فلینظر الباهی ساهی وزننده خالی ومعطل اولان خانه یه
دینور یقال بیت باه ای خال معطل الابهاء همزه نك کسریله اوی خالی ومعطل قلمق معناسنه در البهی نهی
وزننده اوخالی ومعطل اولمق معناسنه در یقال ابهی البیت ابهاء فبهی بهیا من الباب الرابع ای اخلاه وعطله
فتخلی وتعطل البهیّ غنیّ وزننده محدثیندر عروه دن روایت ایلدی البهاء بانك فتحیله کوزل اولمق
معناسنه در یقال بهو الغلام وبهی وبهاء من الباب الخامس والرابع والثانی والثالث اذا حسن واسم اوله رق
مستعملدر تقول قد ملأ عینی بهاؤه ای حسنه وسود کبوکنك ایشلامسنه دینور یقال ما الطف بهاء رغوة اللبن
ای وبیصه المباهاة مساواة وزننده حسن وبهاء خصوصنده مفاخره ایدوب یارشمق معناسنه در تقول
باهیته مباهاة فبهوته ای غلبته بالحسن الابهاء همزه نك کسریله قابی بوشالتمق معناسنه در یقال ابهی الاناء
اذا فرغه وآتلری چاپولدن فارغ ومعطل قلمق معناسنه مستعملدر یقال ابهی الخیل اذا عطلها عن الغزو
وکوزل یوزلو اولمق معناسنه در یقال ابهی الرجل اذا حسن وجهه التبهیة تادیه وزننده اوی کنکش یاپمق معناسنه در
یقال بهی البیت اذا وسعه وعمله الباهیة اغزی کنکش قیویه دینور یقال بئر باهیة ای واسعة الفم التباهی
تفاعل وزننده تفاخر معناسنه در یقال تباهوا اذا تفاخروا بهیه سمیه وزننده تابعیه در روایت حدیث
ایلدی البیّ عیّ وزننده وابن بیّ وابن بیان شداد وزننده خسیس ودنی وکم مایه شخصه دینور یقال هو
بیّ وابن بیّ وابن بیان ای خسیس وبونلر معنای آتیدندر هیّ بن بیّ آدم علیه السلام اولادندن ایدی وقتا که
سائر اولادلری ربع مسکوندن برطرفه متفرق اولدقلرنده اولدخی برجانبه عازم اولوب لکن ناپدید اولمغله متی بعدنام
ونشانی محسوس اولمدی شارح دیرکه بومناسبتله عربلر کنام وبیقدر اولان کسه ده استعمال ایلدیلر
ویوسف بن هلال بن بیه کدمیه وزننده درمحدثدر بیاك الله بانك فتحی ویانك تشدیدیله که تفعیلدن ماضی ودعادر
اضحکك الله معناسنه درکه حق تعالی دائما سنی خندان وشادان قلسون دیمکدر یاخود قرّبك یاخود جاء بك
معناسنه درکه حق تعالی دائما سنی مطلوبکه قاوشدرسن دیمکدر یاخود بوّأك معناسنه درکه سنی منازل رفیعه یه
یاخود مأوای جنته اسکان ایلسون دیمکدر حیّاك لفظنه ازدواج ایچون واوی یایه وهمزه سی الفه قلب اولنمشدر
وعند البعض حیّاك لفظنه اتباعدر زیرا عربلر مزدوجا حیّاك الله وبیّاك دیرلر وبوقول موجه دکلدر وحیّاك لفظی
تحیّتدندر سلّم الله علیك معناسنه در قال الشارح وفی النهایة فی حدیث آدم علیه السلام انه استحرم بعد قتل ابنه مائة
سنة فلم یضحك حتی جاءه جبریل علیه السلام فقال حیّاك الله وبیّاك قیل هو اتباع لحیّاك وقیل معناه اضحکك وقیل ١
عجّل لك ما تحب وقیل اعتمدك بالملك وقیل تعمدك بالتحیة وقیل اصله بوّأك مهموزا فخفف وقلب ای اسکنك

مزلا في الجنة وهيأك له قالديكه مؤلف اتباع قولنى واوك وجودينه مبنى تزييف ايلدى لكن اتباعك حرف واوايله
ورودى جائزدر پس بيا كلمه سى معنايه دال اولديغى صورتده تبيه دن اولور وزمخشرى مقدمه ده حياك الله وبياك
قولنى خداى تراحيات دهاد وبركات دهاد عبارتيله تفسير ايلمكله حق تعالى سكا حيات وبركات ويرسون ديمك
اولور ومحمد بن عبد الجبار بن بيا شيخ سلفى دروابن باى محدثدر التبيى تفعيل وزننده برنسنه يى بيان وايضاح
ايلمك تبيين معناسنه درتقول بييت الشئ اذا بينته و برنسنه يه قصد ايلمك معناسنه درتقول بييت الشئ اذا تعمدته
فصـــــل التاء الفوقية الياء التأى سعى وزننده سبق وتقدم ايلمك معناسنه در يقال تأى فلانا تأيا
من الباب الثالث اذا سبقه الواو التبو تانك فتحى وبانك سكونيله دشمنه غزا وچاپول ايدوب غنيمته نائل اولمق
معناسنه در يقال تبا الرجل يتبو تبوا اذا غزا وغنم الواو تتوا الفسيلة تاى اولانك فتحى وثانيه نك سكونيله والف
ثنيه ايله خرما فدانلرينك تپه سنده ايكى طرفلو ذوابه لر يعنى زلف طرزنده خرده داللره دينور بوراده تتوا القلنسوه
نسخه لرى غلطدر الياء التثى ثاى مثلثه ايله ظبى وزننده مقل ديدكلرى يمشدن مرتب سويقه دينور وخرمانك
قبوغنه دينور تثاة دخى دينور حصاة وزننده الياء التاحى حاى مهمله ايله ساهى وزننده بغچوانه دينور خادم البستان
معناسنه الياء الترى تانك فتحى ورانك سكونيله برايشى بردن طوتميوب شيئا بعد شئ طوتمق معناسنه در يقال ترى
فيه تريا من الباب الثالث اذا تراخى الاتراء همزه نك كسريله آرالرنى آچه رق اعمال متابعه ايشلمك معناسنه در
يقال اترى الرجل اذا عمل اعمالا متواترة بين كل عملين فترة الواو المتاساة مواساة وزننده برآدمى استخفافله
آزرده ايلمك معناسنه در يقال تاساه اذا آذاه واستخف به الواو التطو خطو وزننده ظلم وجور ايلمك
معناسنه در يقال تطاه يتطوه تطوا اذا ظلمه وجار عليه الياء التعى سعى وزننده سكرتمك معناسنه در
يقال تعى الرجل تعيا من الباب الثالث اذا عدا الواو التغى تانك فتحى وغين معجمه نك سكونيله
قيز كولمسنى سزايله پصدرمغه اقدام ايدوب لكن ضبط ايده ميوب تغ تغ ديه رك كولمك معناسنه در
يقال تغت الجارية الضحك تغوا من الباب الثالث اذا ارادت ان تخفيه ويغالبها التغى الى وزننده ضحك
عالى معناسنه در التفه صرد وزننده تفف ماده سنده بيان اولندى الواو التلو سمو وزننده بركسنه يه
اويوب آردنجه كتمك معناسنه درتقول تلوته تلوا اذا تبعته ويقال تليته كرميته شارحك بيانته كوره بو لادربت
ولا تليت كلامنده ازدواجه محمولدر وترك ايلمك معناسنه اولمغله ضدا ولور تقول تلوته وتلوت عنه اى تركته و برآدمى
مخذول ايلمك معناسنه در تقول تلوته وتلوت عنه اذا خذلته التلية تأديه وزننده بودخى بركسنه يه تابع اولمق
معناسنه درتقول تليته اذا تبعته وفريضه دنصكره نافله قلمق معناسنه مستعملدركه فريضه يه نافله يى اتباع
ايلمش اولور يقال تلى صلاته اى اتبع المكتوبة تطوعا وبركسنه نذرنى ادا ايلمك معناسنه در يقال تلى الرجل اذا قضى
نذره وحياتدن اخر رمق معناسنه در يقال تلى الرجل اذا صار باخر رمق من عمره التلاوة كتابه وزننده
قرآن كريم اوقومق على قول اعم درهر كلامى اوقومق معناسندر تبعيت معناسنه درتقول تلوت القرآن او كل
كلام تلاوة اذا قرأته التتالى تفاعل وزننده نسنه پيدرپى اولمق معناسنه در يقال تتالت الامور اذا تلى
بعض بعضا الاتلاء همزه نك كسريله برنسنه يى اخره تابع قلمق معناسنه درتقول اتليته اياه اذا اتبعته
وبركسنه يه برنسنه يى احاله وتفويض ايلمك معناسنه درتقول اتليته عليه اذا احلته وبرآدمه عهد وامان ويرمك
معناسنه درتقول اتليته ذمة اى اعطيته اياها مؤلف بونى تكرار ايلمشدر ومديون ذمتنده مطلوبدن برمقدارنى
اليقومق معناسنه درتقول اتليت حق عنده اذا ابقيت منه بقية وبرآدمه سهم جواز ويرمك معناسنه درتقول
اتليته سهما اى اعطيته ليستجيربه عربك عادتى بودركه بركسه برينك جوار وامانته اولوب براخر سمته عزم ايلدكده
اندن معلم واسمى مرسوم اوق استصحاب ايدر جوارنده اولديغنه نشان اولمغله اثناء راهده تعرضدن امين اولور
واتلاء ناقه نك ولدى اردنه دوشمك معناسنه در يقال اتلت الناقة اذا تلاها ولدها الاستتلاء بركسه يى برنسنه يه
تابع اولمق ايچون چاغروب ايستمك معناسنه در يقال استتلاه الشئ اذا دعاه الى تلوه التلو عدو وزننده
دائما غيره اتباع ايدن آدمه دينور يقال رجل تلو اى لايزال متبعا التلو تانك كسريله برنسنه نك او بوتنبسنه دينور
يقال هو تلوه اذا كان يتلوه وبلند ورفيع نسنه يه دينور يقال انه تلو القدر اى رفيعه وشول دوه ياورسنه دينوركه
سوددن كسيلوب كركى كبى بيودكدنصكره ينه اناسنك اردنه دوشوب كزر اوله جمعى اتلاء كلور واشك وقاطر
صوپاسنه دينور يقال رأيته يجر تلوا اى ولد الحمار او البغل مؤنثى تلوه در وتلو اجفار حدنى كچمش اوغلاغه
دينوركه تركيده چپش تعبير اولنور وكوز اوا ثلندن مقدم طوغمش قيونه دينوركه طوقلى تعبير اولنور التلو تانك

فتحيله قاطر صوپاسى المق معناسنه در يقال تلا الرجل تلوا اذا اشترى تلوا اى ولد البغل التلى غنى وزننده
چوق يمين ايدن آدمه دينور يقال رجل تلى اى كثير الايمان ومالى چوق ثروتلو آدمه دينور يقال رجل تلى اى الكثير
المال التلية بقيه وزننده ومراد فيدركرك دين وكرك سائر نسنه اولسون التلاوة تمامه وزننده بودخى بقيه
معناسنه در يقال فيه تلية وتلاوة اى بقية التلاء سحاب وزننده عهد وذمت وامان معناسنه در يقال
اعطاه تلاء اى ذمة وجوار اوشول اوقه دينوركه عادت عرب اوزره برآدمه امان ويروب زير حمايته الان كمسه نك
انده اسمى مرسوم اوله تاكه اول آدم بريه كتدكده اول اوقى استصحاب ايدوب كوستورمكله تعرضدن مأمون اوله
بيلنرنده اكا سهم الجوار تعبير ايدرلر التلى رضا وزننده برنسنه دن برمقدار بقيه قالمق معناسنه در يقال تلى
من الشهر كذا تلا من الباب الرابع اذا بقى التلى تجلى وزننده برنسنه نك اردنه دوشوب كركى كبى اراشدرمق
معناسنه در يقال تتلاه اذا تتبعه التوالى تالى وتاليه نك جمعيدر برنسنه نك كيروسنه ودبنه اطلاق اولنور
وتوالى الخيل اتلرك صغريلرينه ياخود قويرقلريله ارداياقلرينه اطلاق اولنور وتوالى الظعن حشم نشين كوچلرينك
اردلرنده كلنلره اطلاق اولنور تلوى فعول وزننده كه تشديد واو ايله دربرطرزه كوچك سفينه اسميدر
شارحك بيانته كوره بيوك كميلرك آكسه لرنده اولان صندل اوله جقدر التليان ترهات وزننده برصويك آديدر
المتالى ميمك فتحيله بهاركلدكجه طوغورمز اولان ناقه لره دينور ظاهرا مفردى متلاء در يقال ابلهم متال اى لم
تنتج حتى صافت و ى التاوة والتاية كتابه وزننده اهل علم اولان كمسه مذاكره ومدارسه يى ترك واهمال
ايلمكه دينور وقال الشارح كان حميد بن هلال من العلماء فاضربه التاوة اى ترك المذاكرة وهجران المدارسة
الواو التهو سهو وزننده غافل اولمق معناسنه در يقال تها الرجل يتهو تهوا اذا غفل التهواء تانك كسريله
كيجه دن بربلوكه دينور يقال مضى تهواء من الليل اى طائفة منه تهيه سعيه وزننده اسم نبت الجون دركه
روايت حديث ايلدى الواو التو تانك فتحى وواوك تشديديله فرد ويكا معناسنه دركه تك ديمكدر يقال هو
تو اى فرد وبرقات ايپه دينور جمعى اتواء كلور ومنه يقال كان الحبل توا فصار زوا و بيك نفر سوارى يه اطلاق اولنور
يقال وجه الامير من خيله بتواى بالف ودنيا وآخرت شغلندن فارغ وتهى بيكار وتهكاره دينور يقال رجل تواى
فارغ عن شغل الدارين وديكيلوب طوران بناء وعمارته دينور وبولده قطعا توقف ايلميوب بريره دوس طوغرى
اوق كبى كلان آدمه دينور اكرنوعا اركيلوب سكنته ايدرسه اطلاق اولنمز يقال جاء فلان توا اى قاصدا لايعرجه
شئ التوة هاايله ساعت زمانى معناسنه در يقال مضت توة من النهار اى ساعة الواو التوى هوى وزننده
هلاك اولمق معناسنه در يقال توى المال توى من الباب الرابع اذا هلك الاتواء همزه نك كسريله هلاك
ايلمك معناسنه در يقال اتواه الله اى اهلكه التوى غنى وزننده هلاك وتلف اولمش نسنه يه دينور وبرمحلده
مقيم اولان آدمه دينور التوا رضا وزننده بركونه تمغادركه دوه نك قالچه سنه ويوينه صليب شكلنده باصيلور
توى سمى وزننده همدان اعمالندن برموضعدر احمد وعبدالله ابنا الحسين التوييان المحدثان اورادندر وتى
وتاء حرفلرى حروف لينه بابنده مرسومدر التاية طايه وزننده وجميع معنالرنده مراد فيدركما سيذكر
فصــــل الثاء المثلثة الثأى سعى وزننده والثأى ثرى وزننده برنسنه يى افساد ايلمك
معناسنه در يقال ثأى الشئ وثأه ثأيا وثأى من الباب الثالث اذا افسده وجرح وقتل وضرب مقوله سيله خاصة
فساده ويرمك معناسنه در يقال ثأى بينهم اى افسده بالجرح والقتل ونحوه وبومعنالرده اسم اولور يقال
هو رأب الثأى والثأى اى يصلح الفساد ويقال عظم الثأى بينهم اى جراحات وقتل وضرب وقربه ومطهره
مقوله سنك ديكشى سوكلك على قول ديكركن بيرزى قالين قولنوب ديكلجك ترشحى ياخود اپى انجه ايلمك
معناسنه دركه بدجه ديكش اولور يقال ثأى الاديم وثأه اذا خرم خرزه اوهوان يغلظ الشفاه ويدق السير
وضعف وركاكت معنالرينه در يقال به ثأى وثأى اى ضعف وركاكة وثأى ثرى وهو اوزنده يارهاثرينه ونشانته دينور
الاثاء همزه نك كسريله جرح وقتل ايلمك معناسنه در يقال اثأى فيهم اذا قتل وجرح الثأوة ثمره وزننده بك
ياشلو ديشى قيونه دينور وآرق وزبون قيونه دينور وچوق نسنه دن قالمش آزجه بقيه يه دينور يقال عنده ثأوة
اى بقية قليلة من كثير الياء التثبية تأديه وزننده بركدرمك معناسنه در يقال ثبى الشئ اذا جمعه وبرنسنه يه
مداومت ايلمك معناسنه در يقال ثبى على الامر اذا دام عليه وحال حياتنده اولان آدمه مدح وثنا ايلمك معناسنه در
يقال ثبى على زيد اذا مدحه واثنى عليه وبرنسنه يى اصلاح ايلمك معناسنه در يقال ثبى الشئ اذا اصلحه وآرتق
معناسنه در يقال ثبى الشئ اذا زاده واتمام واكمال ايلمك معناسنه در يقال ثبى الشئ اذا اتمه وتعظيم معناسنه در

يقال ثباه اذا عظمه وبركسه پدرينك سيرت وطريقنى التزام ايلمك معناسنه‌در يقال ثبى فلان سيرة ابيه اذا سلر
بسيرته وبرآدم كندى حال ضرورت واحتياجندن شكايت ايلمك معناسنه‌در يقال لايزال يثبى فلان اى يشكو
من حاله واحتياجه وبركسه نك ظلمندن والى وحاكمه استعدا واستغاثه ايلمك معناسنه‌در يقال ثبى على فلان
اذا استعدى عليه وشرّى جمع ايلمك معناسنه‌در يقال ثبى الشرّ اذا جمعه وخيرى جمع ايلمك معناسنه اولمغله
ضدّ اولور يقال ثبى الخير اذا جمعه الثبة ثانك ضمى وبانك تخفيفله حوضك وسطنه دينور وجماعت معناسنه‌در
على قول بربلوك سواريلره دينور جمع ثبات وثبون كلور ثانك ضميله يقال نفروا الى العدوّ ثبات وثبين اى جماعات
اوهى العصبة من الفرسان شارحك بيانه كوره اصلى ثبى ايدى الاثبية اثفيه وزننده بودخى جماعت معناسنه‌در
يقال عنده اثبية من الخيل اى جماعة وعمرو بن ثبىّ كه سمىّ وزننده در اصحابدندر الياء الثتى تاى فوقيه ايله ثرى
وزننده ياخود ظبى وزننده خرمانك قبوغنه ياخود كترينه ودوكنديسنه وطلاشنه دينور وصمان قرنتيلرينه
وطلاش وخاشاكنه دينور وغراره وچواله باصوب طولدردقلرى صمان قرنتيلرينه وسائر خار وخاشاك مقوله‌سنه
دينوركه يوكك آلتنه بسط ايدرلر الواو الثجو ثانك فتحى وجيمك سكونيله طمبوب ساكت اولمق معناسنه‌در
يقال ثجا زيد يثجو ثجوا اذا سكت ومتاعى هركسه تفريق ايلمك معناسنه‌در يقال ثجا متاعه اذا ثلثله وفرّقه
الاثجاء همزه‌نك كسريله اسكات ايلمك معناسنه‌در يقال اثجاه اذا اسكته الواو الثدواء صحراء وزننده برموضع
آديدر الياء الثدى ثانك فتحى وكسرى ودالك سكونيله والثدى ثرى وزننده خاصة نسوان قسمنك ممه‌سنه
دينور على قول اعم دركه ار وعورتك ممه‌سنه شاملدر وبومذكر ومؤنث اولور جمعى اثدى كلور همزه‌نك فتحى
ودالك كسريله وثدى كلور ثانك ضمى ودالك كسريله حلى وزننده اصلى ثدوى ايدى ذوالثديه مصغر بنيه سيله
سميه وزننده اميرالمؤمنين امام على المرتضى كرم الله وجهه اوزره خروج ايدن خارجيلرك رئيس وكبيرى اولان
حرقوص بن زهيرنام شخصك لقبيدر على قول ذواليديه در ياى تحتيه ايله شارح ديركه الى پك قصه اولوب قولى
اولميوب همان ممه باشى كبى بلكيجه دن عبارت اولمغله ذوالثديه ايله ملقب اولمشدر وذوالثديه فرسان قريشدن
عمرو بن ودّك لقبيدركه خندق وقعه‌سنده صدمهٔ تيغ حيدر كرّار ايله غلطيده حفرهٔ بوار اولدى الثدياء حمراء
وزننده بيوك ممه‌لى خاتونه دينور يقال امرأة ثدياء اى عظيمة الثدى الثدى هوا وزننده اصلانمق معناسنه‌در
يقال ثدى الشئ ثدى من الباب الرابع اذا ابتلّ الثدو بدو وزننده اصلانمق معناسنه‌در يقال ثداه يثدوه ثدوا
اذا بلّه الثدية سميه وزننده شول طوربه‌يه دينوركه سواريلر آتك ايچنه اوق ادواتى اولان سكير ويلك مقوله‌سى
وضع وتركيه بند ايدرلر الثدية تأديه وزننده غدالندرمك معناسنه‌در يقال ثدّاه اذا غذّاه الواو الثروة
ثانك فتحى وراك سكونيله چوقلغه دينور كرك ناس وكرك مال جهتيله اولسون يقال انه لذو ثروة اى كثرة
من الناس اوالمال وقمر ايله ثريانك التقاء واجتماعى اولان كيجه‌يه دينور يقال هذه ليلة ثروة اى يلتقى القمر والثريا
فيها المثراة مرماة وزننده مالك تكثر وتوفرينه باعث اولان شيئه دينور يقال هذا امرأة للمال اى مكثرة له الثراء
بهاء وزننده ناس ياخود مال زياده لنوب چوقلمق معناسنه‌در يقال ثرا القوم اوالمال يثرو ثراء اذا كثر ونمى وبر
آدمك سائره نسبت مالى اكثر اولمق معناسنه‌در يقال ثرا بنو فلان بنى فلان اذا كانوا اكثر منهم مالا الثرى هوى
وزننده برآدمك مالى چوق اولمق معناسنه‌در يقال ثرى الرجل ثرى من الباب الرابع اذا كثر ماله الاثراء همزه‌نك
كسريله بودخى مالى چوق اولمق معناسنه‌در يقال اثرى فلان اذا كثر ماله الثرىّ غنىّ وزننده چوق ماله دينور
يقال مال ثرىّ اى كثير وثرى واثرى احوى وزننده مالى چوق آدمه دينور يقال رجل ثرىّ واثرى اى كثير المال
الثروان سكران وزننده چوق وفراوان نسنه‌يه دينور يقال شئ ثروان اى غزير كثير وثروان بر رجل آديدر
الثروى سكرى وزننده زنكين خاتونه دينور يقال امرأة ثروى اى متموّلة الثريا ثانك ضميله ثروى لفظندن
مصغردركه اصلى ثريو ادر وثريا النجم اسميدركه فارسيده پروين وتركيده اولكر ديدكلرى طوپ كواكبدن عبارتدر
منازل قمردندر محلى ضيق اولوب كواكبى كثير اولديغندن اطلاق اولندى پس تصغيرى محلى اعتباريله اولور والنجم
معرّفا آنك علم غالبيدر يقال طلعت الثريا اى النجم شارح ديركه يكرمى درت كوكب اولمق اوزره مرويدر وثريا
مكه‌ده برقيو اسميدر وثريا بن احمد الالهانى محدثدر وثريا بغدادده معتضد خليفه بنا كرده‌سى ابنيه‌دن عبارت
برعمارت آديدر ومحارب قبيله‌سى يوردلرنده برازصولرك آديدر الياء الثرى ثانك فتحى والفك قصريله نم وندى
معناسنه‌در ونمناك طپراغه دينور على قول شول طپراغه دينوركه اصلندقده صاقرلنوب پاشقان چامور اولميه
وخير وحسنه معناسنه‌در يقال هو ذو ثرى اى ذو خير وارضه دينور تثنيه‌سنده ثريان وثروان دينور فتحاتله

جمعى اثراء كلور وثرى مصدر اولور يركركى كبى قوريوب پكشدكدنصكره اصلنوب يومشمق معناسنه‌در يقال
ثريت الارض ثرى من الباب الرابع اذا نديت ولانت بعد الجدوبة واليبس الثرية غنيه وزننده والثرياء حمراء
وزننده وصف مذكور اوزره اولان ارضه دينور وثرياء اصلندقده صاقرلنوب پاشقان چامور اولميان طپراغه دينور
ثرى كبى الاثراء همزه‌نك كسريله يرك نمناك طپراغى چوق اولمق معناسنه‌در يقال اثرت الارض اذا كثر ثراها التريه
تأديه وزننده طپراغى اصلتمق معناسنه‌در يقال ثرّى التربة اذا بلّها وبوغورد كشنه صودوكوب ازمك معناسنه‌در يقال
ثرّى الاقط اذا اصبّ عليه الماء ثم لتّه ويرى صولمق معناسنه‌در يقال ثرّى المكان اذا رشّه وبرآدم اللرنى يردن قالدرميوب
يره ياپشوب طورمق معناسنه‌در يقال ثرّى فلان اذا الزم يديه الثرى الثريان فتحاتله ثرى لفظندن تثنيه دركه ذكر
اولندى بومعنادندركه يغمور قعر زمينه تأثير ايدوب نمناك طپراغه بالغ اولدى ديجك يرده التقى الثريان ديرلر
خصب ورخاء موقعنده وبين الرجلين سرعت اتفاق معرضنده ايراد اولنور وبراعرابى عريان بدنى اوزره ساده
بركورك تلبس ايلمكله التقى الثريان ديدى كه قاسبغى قيللريله كوركك تويلرينك يرى برينه قاوشديغندن كنايه ايلدى
ابوثريه سميه ياخود غنيه وزنلرنده اصحابدن سبرة بن معبد الجهنى كنيه‌سيدر الواو الثطو ثانك فتحى وطانك
سكونيله آديم آتمق معناسنه‌در يقال ثطا الرجل يثطو ثطوا اذا خطا وچقرمق معناسنه‌در يقال ثطا بسلحه
اذا رمى به الثطاة حصاة وزننده بربوجك آديدر الثطى ثانك فتحى والفك قصريله پك احمقلغه دينور يقال
به ثطى اى افراط الحمق الثطى غنىّ وزننده پك احمق آدمه دينور يقال رجل ثطى اى بين الثطى الثطى ثانك ضمى
وقصريله اورمچكره دينور عناكب معناسنه الانثطاء افتعال وزننده كوشيوب سست ومسترخى اولمق
معناسنه‌در يقال انثطى الرجل اذا استرخى الياء الثاعى ساعى وزننده دائما اهل عرضلره قذف واتهام
ايدن شخصه دينور ثعى مصدريدر يقال رجل ثاع اى قاذف الواو الثعو ثانك فتحيله برجنس خرما آديدر
على قول ايرى اولانه ياخود يومشمش قوروغنه دينوركه اولمغه يوزطوتمش اولور معوكله سنده لغتدر الياء الثغية
ثانك فتحى وغين معجمه‌نك سكونيله قبيله‌يه مستولى اولان جوع وفقر حالتنه دينور يقال اصاب الحى ثغية اى جوع
وافتقار الواو الثغا ثانك ضمى والفك قصريله قيون وكچى وآهو مقوله‌سنك وضع وولادت هنكامنده آوازلرينه
دينور وبعض قيون قسمنك دوداغنده اولان بريغد دينور وثغاء مصدر اولور قيون وكچى مقوله‌سى مله‌مك
معناسنه يقال ثغت الشاة يثغو ثغاء اذا صوّتت الثاغية قيونه دينور ومنه ماله ثاغية ولا راغية اى شاة ولا ناقة
الاثغاء همزه‌نك كسريله برآدمه قيون وبرمك معناسنه‌در تقول اتيته فما اثغى اى ما اعطى شاة وقيونى
ياكچى بى ملتمك معناسنه‌در يقال اثغى شاته اذا حملها على الثغاء الواو الاثفية همزه‌نك ضمى وكسرى وفانك
كسرى وبانك تشديديله اوجاق طاشنه دينوركه اوچ دانه سنى برى برينه چاتوب اوزرلرينه تنجره وضع ايدرلر
وبونى صحرالرده ايدرلر حالا شهرلرده دموردن اولوركه ساج اياغى تعبير اولنور اول طاشك هر برينه واول دمورك
هر اياغنه اثفيه دينور اصل صاج اياغنه منصب دينور مجازا اثفيه ده اطلاق اولنور جمعى اثافىّ واثافى كلور همزه‌لرك
فتحى ويانك تشديد وتخفيفيله وعربلرك رماه الله بثالثة الاثافى قوللرنده ثالثه‌دن مراد طاغ وقبا اولوب آنلر ايله
داهيه‌دن كنايه ايلرلر يله رماه الله بداهية ديمكدر زيرا ايكى طاش چاتوب تنجره‌نك برطرفنى بربوكسك يره ياخود برقبا
كوشه‌سنه وضع ايدرلر استحكام ايچون واكا ثالثة الاثافى تعبير ايدرلر التأثيف تفعيل وزننده والايثاف همزه‌نك
كسريله والاثفاء اجرأ وزننده والتثفية تربيه وزننده تنجره‌يى اوجاق طاشلرى ياخود ساج اياغى اوزره قومق
معناسنه‌در يقال اثف القدر وآثفها واثفاها وثفاها اذا جعلها على الاثافى مؤلف ايكى اولكى صيغه‌لرى
استطرادا ذكر ايلمشدر ثنه كه فاء بابنده بوماده‌لرى بيان ايلديلر واثفاء بركسه اوچ خاتون آلوب اوجاق طاشى
ايلمك معناسنه مستعملدر يقال اثفى الرجل اذا تزوّج بثلاث نسوة المؤثفاة ميمك ضميله اوجاق طاشلرى اوزره
بندرلمش تنجره‌يه دينور الاثفيه همزه‌نك كسريله جماعت انسانى‌يه دينور الثفو والثفى ثالرك فتحى وفالرك
سكونيله بركسه‌يه تابع اولمق معناسنه‌در يقال ثفاه يثفوه ويثفيه ثفوا وثفيا اذا تبعه وثفى طرد ايلمك معناسنه‌در
تقول ثفيت القوم اذا طردتهم التثفى تشفى وزننده برآدمى كم مايه لك وبدكهرلك جبلتى مآثر ومكارمدن قاصر
ايلمك معناسنه‌در يقال ثفّى فلانا عرق سوء اذا قصّر به عن المكارم المثفاة ميمك كسريله بركونه تمغادركه
ساج اياغى شكلنده اولور واوچ ارى وفات ايلمش عورته دينور يقال امرأة مثفاة اذا كانت قد دفنت ثلاثة ازواج
وچوق ارى وفات ايلمش عورته دخى دينور المثفى ميمك كسريله مثفاة لفظنك مذكريدر اثيفيه بلهنيه وزننده
يمامه‌ده برقريه‌در ذواثيفيه عقيق مدينه‌ده برموضعدر الواو الثقوة ثانك ضمى وقافك سكونيله اوسكورمه

تعبیر اولنان قابه دینور سکرجه معناسنه جمعی ثنوات کلور خطوات وزننده الثنی ثانك فتحی ونونك سكونیله برنسنه‌یی قاتنه قیوروب بوكمك معناسنه در یقال ثنی الشیء یثنی ثنیا من الباب الثانی اذارد بعضه علی بعض وایكنجی اولمق معناسنه در تقول هذا واحد فاثنه ای كن ثانیه وتقول العرب هو لایثنی ولایثلث ای كبیر لایقدر ان ینهض لافی مرة ولافی مرتین ولافی الثالثة یعنی پك ملحم وتنومند اولمغله اوتوردیغی یردن بروایكی واوچ كره دیرنشله ایاغه قالقمغه قادر اولمز التثنی تأبی وزننده والانثناء انفعال وزننده والاثنیناء اعشیشاب وزننده والاثناء همزه‌نك وثاء مشدده‌نك كسریله كه اصلی أثناء ایدی افتعال وزننده تاء مهموسه لكده ثایه مناسب اولمغله ثایه قلب وادغام اولندی مجموعی برنسنه قاتنه‌ا كیلوب بوكلك معناسنه در یقال ثنی الشیء واثنی واثنونی وانثنی اذا انعطف الاثناء همزه‌نك فتحیله ثنی لفظنك كه ثای مكسوره ایله در جمعیدر برنسنه‌نك قاتنه دینور یقال اثناء الشیء ای قواه وطاقاته وثنی الحیه یلانك قیورلوب جورکلمسنه دینور یاخود قیورمنه و بوكومنه دینور وثنی الوادی دره‌نك بورغاجنه دینور جمعی اثناء كلور یقال اخذوا فی ثنی الوادی ای فی منعطفه وثنی الناقة ایكنجی قارنده طوغوردیغی ولده دینور كذلك اول ناقه‌یه ده ثنی دینور و برقوم وجماعتك اصل سید وسركاردن دونجه اولان سوز صاحبنه دینور كتخدا كبی یقال هو ثنی القوم ای بعد السید وثنی اللیل كیجه‌نك برساعتنه یاخود مطلق وقتنه اطلاق اولنور یقال مضی ثنی من اللیل ای ساعة اووقت المثانی معانی وننده مثناة كلمه‌سنك جمعیدر كه ثنی كبی برنسنه‌نك قاتنه دینور یقال مثانی الشیء ای قواه وطاقاته ومثانی قرآن كریمك مجموعنه اطلاق اولنور آیت رحمت آیت عذابه مقترن اولدیغیچون یاخود مرة بعد مرة تثنیه وتكرار اولنان آیته دینور رحمن سوره‌سنده اولان آیت مكرره كبی یاخود مراد سورهٔ فاتحه در نمازك ركعتلرنده تكرار اولندیغیچون یاخود سورهٔ بقره دن سورهٔ براءه‌یه وارنجه سوره‌لردن عبارتدر یاخود مطلقا طولدن وایكیوز آیتدن آزاولوب سورهٔ مفصله دن زیاده اولان سوره در یاخود سورهٔ حج ونمل وقصص وعنكبوت ونور وانفال ومریم وروم ویس وفرقان وحجر ورعد وسباء وملائكه وابراهیم وص ومحمد ولقمان وغرف وزخرف ومؤمن وسجده واحقاف وجاثیه ودخان واحزاب سوره‌لرندن عبارتدر ومثانی العود طنبورلرك ولاغوته‌نك ایكنجی تللرینه دینور مفردی مثنی در لكن مشهور اولان ایكی تللی طنبوره دینور بلغاری ورضوه كبی ومثانی الوادی دره‌نك بوكلم وبورغاجلرینه دینور ومثانی الدابه طوارك دیرسكلریله دیزلرندن عبارتدر بوكلدكلری سببله الثانیة شول قیونه دینور كه من غیر علة بیونی اكوب بوكراوله یقال شاة ثانیة ای بینة الثنی عنقها لغیر علة الاثنان همزه‌نك كسریله واحدك ایكنجی قاتیدر كه ایكی تعبیر اولنور مؤنثی ثنتان در واثنان كلمه‌سنك اصلی ثنی ایدی ثانك كسریله زیرا جمعیده اثناء دینور ابن وابناء كبی التثنیة تربیه وزننده برنسنه‌یی ایكی قلمق معناسنه در یقال ثناه ای جعله اثنین مترجم حقیردیر كه فن صرفده تثنیه بوندن مأخوذدر بومناسبتله اشبو نفیسهٔ ادبیه قید اولندی معلوم اوله كه شعراء عرب اشعارلرنده اكثر تثنیه وتیره‌سیله خطاب ایدرلر * قفانبك من ذكری حبیب ومنزل * وقان تزجرانی یاابن عفان ازجر * مصرعلرنده اولدیغی كبی بعضلر اكثر مصاحب ایكی اولمق وجهیله توجیه ایدرلر لكن سمع قبوله احری اولان بودر كه بو محللرده مراد تثنیهٔ افعال مع وحدة الفاعل در ظاهرده فاعله منقولدر یعنی مراد تكریر بنادر مع وحدة المنادی كه تثنیه منادایه نقل اولنمشدر تأكید وكمال اعتناء فائده‌سنه مبنی در پس قفانبك قولی سن طور سن طور بن بكا ایده‌یم بن دیمكدر كه بو نجوز صیغهٔ مع الغیر اولان نبك كلمه‌سنده دخی جاریدر وسائر نون جماعتله مؤدی اولان محللرده بونكته‌یه دقت اولنه ثنا ثانك فتحیله ابن احمددر كه محدثدر مثنی معنا وزننده وثناء غراب وزننده اثنین اثنین وثنتین ثنتین معنا رینه‌در یعنی اثنین اثنین وثنتین ثنتین كلمه‌لرندن معدوللردر ایكیشر ایكیشر دیمكدر یقال جاؤا مثنی وجاءت ثناء ای اثنین اثنین وثنتین ثنتین الاثنان همزه‌نك كسریله والثنی الی وزننده هفته كونلرندن بازار ایرتسی كوننك اسمیدر جمعی اثناء واثانین كلور وبعض اشعارده بغیر لام یوم اثنین عنوانده وارد اولمشدر شارح دیر كه مؤلفك الاثنان عنوانده ایرادی حالت رفع اولدیغنه بناء در یوخسه زباز داولان یوم الاثنین وكثرت استعماله اثنین در الاثنوی همزه‌نك كسریله دائما بالكز جه بازار ایرتسی كونی صائم اولان آدمه دینور یقال هو اثنوی ای یصوم الاثنین دائما وحده الثنی الی وزننده برایشی ایكی دفعه اشلمكه دینور ومنه الحدیث لاثنی فی الصدقة ای لاتؤخذ مرتین فی عام اولاتؤخذ ناقتان مكان واحدة اولارجوع فیها وثنی رئیس وسركاردن برمرتبه دون اولان صاحب كلام قومه دینور بو كدن وقبلدن ایكی قات بوكلمش ایپه دینور مثنی الایادی معنی المبادی وزننده برآدمه احسانی بریاخود زیاده اوله‌رق اعاده وتكرار ایلمكه دینور علی قول شول حصه‌لره دینور كه قمار ایچون ذبح اولان دوه‌دن فضله كلدكده

كرمادن بری انی اشترا اوقاردن خارج اولنلری اطعام ایدر المثناة میمك فتحی وكسریله یوك وقیل مقوله سندن بوكلمش ایپه دینور وكتاب اللهك غیری كتابدن استكتاب واستنساخ اولنمش كلامه دینور كویا كه كتاب اللهدن استكتاب اولنان مبدأ و بو مثناة اعتبار اولنور وعند البعض شول دوزمجه كتابه دینور كه موسی علی نبینا وعلیه السلام مدنصكره احبار بنی اسرائیل بینلرنده عندلرندن وضع وترتیب ایدوب دخواهلری اوزره دیلدكلری نسنه‌یی تحلیل وتحریم ایلدیلر علی قول غناء وطرب ونغمه‌یه اطلاق اولنور یاخود فارسیده دوبیتی دیدكلری شعردن عبارتدر كه حالا مثنوی تعبیر اولنور قال الشارح ومنه حدیث ابن عمر رضی الله عنه ومن اشراط الساعة ان یقرأ فیما بینهم بالمثناة لیس احد یغیرها الثنایة والثناء هالرك كسریله بونلرده بوكدن وقیلدن بوكلمش ایپه دینور الثنیان بنیان وزننده بودخی ایكنجی مرتبه‌ده اولان سوز صاحبنه دینور جمعی ثنیه در ثای مكسوره ایله ورأی وعقل وتدبیردن عاری آدمه دینور ورأی فاسده دینور الثنی هدی وزننده بودخی ایكنجی رئیسه دینور الثنیة بلیه وزننده بوقشه دینور علی قول بوقشده اولان یوله یاخود طاغه یاخود طاغده اولان یوله یاخود طاغه صعود ایده‌جك یوله دینور تركیده بلاك تعبیر اولنور كاف عجمی ایله یقال سلكوا ثنیة ای عقبة اوطریقها اوالجبل اوالطریقة فیه اوالیه شارح دیر كه مقتضای ماده اوزره اكری وكری اولان یوقش اولمقدر وثنیه شول ذواته اطلاق اولنور كه حق جل وعلا انلری صعقه‌دن استثنا ایلمشدر مؤلفك مرادی حدیث آتیدر روی عن كعب انه قال الشهداء ثنیة الله فی الخلق كانه تأول قوله تعالی ونفخ فی الصور فصعق من فی السموات ومن فی الارض الاماشاء الله فالذین استثناهم الله من الصعق الشهداء لانهم عند ربهم احیاء یرزقون كذا فی النهایة وثنیه استثناء معناسنه در یقال حلف یمینا لیس فیها ثنیة ای استثناء ودرت اولادیشلرك هر برینه دینور كه ایكیسی اشاغیده وایكیسی یوقریده اولور جمعی ثنایا كلور وشول ناقه‌یه دینور كه ایكنجی یاشنه وارمش اوله مذكرنده ثنی دینور غنی وزننده ودرت یاشنه كیرمش قسراغه دینور كذلك مؤنثی ثنی در واوچ یاشنه كیرمش قیون وكچی وصغره دینور حیوانات مذكورمز بورده تثنیه‌لرنی القایلدیكیچون اطلاق اولنور وخرمالق بازارندن استثناء اولنمش خرما اغاجنه دینور مراد برخرمالق بیع وایجار اولندقده ایچندن كندی نفسیچون افراز اولنان اغاجدر الثنیا والثنوی بشری وزنلرنده والثنیة غرفه وزننده مذبوح اولان دوه‌نك باشنه واباقلرینه اطلاق اولنور ذابح انلری كندی نفسیچون استثنا ایدر اولدیغنه مبنی وثنیا اسم اولور استثنا اولنان شیئه دینور المثناة معلاة وزننده برموضعدر مثنی معنی وزننده بر رجل آدیدر الاثناء همزه‌نك كسریله دوه ثنی اولمق معناسنه در كه التی یاشنه وارمقدن عبارتدر یقال اثنی البعیر اذا صار ثنیا و برآدمی وصف ایلمك معناسنه در مدحله یاخود ذم ایله یاخود مدحه خاصدر كما سیذكر یقال اثنی علیه اذا وصفه بمدح اوذم اوخاص بالمدح الثناء ثانك فتحیله والتثنیة تأدیه وزننده اسملردر برآدمی مدح یاخود ذم جهتیله وصف ایلمكه دینور علی قول مدح جهتنه خاصدر یقال طیره بالثناء والتثنیة ای الوصف بمدح اوذم اوخاص بالمدح بوراده تثنیه اسم در ومصدر اوله‌رق استعمال اولنور یقال ثنی علیه بمعنی اثنی الثناء كتاب وزننده فناء معناسنه در كه خانه‌نك حوالوسنه و یوره‌سنه دینور ودوه‌نك دیزینی باغنه دینور و بو ابن سیده‌دن منقولدر مترجم دیر كه صاحب مصباحك بیاننه كوره ثنیا بشری وزننده وثنوی فتحتیله وقصر ایله استثناء لفظندن اسملردر واستثناء عطف الجبل معناسندن استفعالدر عن حرفیله در وصرف معناسنه استعمال اولنور پس نحو بونی بو معنادن اخذ ایلمشلردر كه عاملی مستثنادن صرف وتحویلدن عبارتدر وبعض عبارده مثنویه تعبیری وارد اولمغله استثناء معناسنه در الواو التهو سهو وزننده احمق اولمق معناسنه در یقال ثها الرجل یثهو ثهوا اذا حمق المثاهاة مباهاة وزننده مقاوله معناسنه در یقال ثاهاه اذا قاوله الیاء الثواء یانك فتحیله والثوی غنی وزننده بریرده چوق زمان مكث واقامت ایلمك علی قول قونمق معناسنه در یقال ثوی المكان وبالمكان یثوی ثواء وثویا اذا اطال الاقامة به اونزل وقبره قونمق معناسنه در یقال ثوی المیت علی المجهول اذا قبر الاثواء همزه‌نك كسریله ثواء معناسنه در یقال اثوی المكان بمعنی ثوی به و برآدمی بریرده مقیم ایلمك معناسنه در تقول اثویته فیه اذا الزمته الثواء فیه و برآدمی مهمان ایدنمك معناسنه در تقول اثویته اذا اضفته التثویة تسویه وزننده بودخی برآدمی بریرده مقیم قلمق معناسنه در تقول ثویته اذا الزمته الثواء واولمك معناسنه مستعملدر یقال ثوی فلان اذا مات المثوی ماوی وزننده منزل معناسنه در جمعی مثاوی در یقال نزلوا مثوی مباركا ای منزلا ابو المثوی قوناق صاحبنه دینور رب المنزل معناسنه ومهمانه دینور ضیف معناسنه الثوی غنی وزننده مهمان ایچون تهیه وترتیب اولنان اوه واوطه‌یه دینور یقال انزلوه ثویا ای بیتا مهیأ للضیف ومهمانه دینور یقال هو ثویه ای ضیفه واسیر وكرفتاره دینور وحرمین شریفینك برنده مجاور اولان آدمه

قال الشارح وفى حديث عبدالله بن مسعود انه ذكر القيامة قال ويجبون تجبية رجل واحد قياما رب العالمين وهى
ان يقوم قيام الراكع الاجباء همزه نك كسريله دوه صاحبى زكات آلمغه مباشر اولان كسه‌دن دوه‌لرنى قاچروب
نابديد ايلمك معناسـنه در يقال اجبى ابله اذا غاب بها عن المصدق واكينك صلاحى ظاهر اولمزدن مقدم صاتمق
معناسنه در يقال اجبى زرعه اذا باعه قبل بدوّ صلاحه الواو الجبوة جيمك كسريله والجبا جيمك كسرى والفك
قصريله والجباوة والجباية كتابه وزننده والجبا عصا وزننده بونلرده ديروب بركدرمك معناسـنه در واويه
ويائيه‌در يقال جبا المال يجبوكدعا يدعو وجبا يجبى كرمى يرمى جبوة وجبا وجباوة وجباية وجبا من الباب الاول
والثانى اذا جمعه شـارح ديركه بورادهكسعى يسعى نسخه لرى غلطدر ياخود اصلى مهموز ديبن قوله مبنى دركه
باب ثالثدن اولور الجابوة والجبوة والجباة والجبا جيملرك كسريله والجباوة سحابه وزننده حوضده بركدرلمش
ديرتى صويه دينور الجبا عصا وزننده حوضه دينور علی قول قيو كارنده صوچكن آدمك طوره جغى موقعه
دينور وقيونك يوره سنه وچوره سنه دينور جمعى اجباء كلور ومحمدبن ابراهيم الجابى محدثدر وعلى بن الجابى الخطيب
مقرئ ومتاخرينددر الواو الجثوة جيمك فتحى وثاى مثلثه نك سكونيله براراپه بركلمش طاشلغه دينور وجسد
وبدنه دينـور وبرآتش كوزينه دينور يقال اخذ جثوة من النار اى جذوة وبرنسـه‌نك اورته‌سنه دينور يقال جثوته
اى وسطه جمعلرى جثى كلور جيمك ضمى وكسريله كه جثوهٔ مذكوره نك جمعيدر جثى الحرم جيمك ضمى وكسريله
حرم شريف حدودنده تعيين سنور ايچون بركدروب يغدقلرى طاشلغه دينور ياخود شول ديكلمش بتلره دينوركه
جاهليتده آنلر اوزره قربان ذبح اولنورايدى بورادهجوهرى وهم ايلدى يعنى بحاره جمر الله بيان ايلدى الجثو
علوّ وزننـده والجثى عتى وزنـنده ديز اوزره اوتورمق معناسنه دركه ديز چوكمك تعبير اولنور علی قول
اياق برمقلرينك اوجلرى اوزره طورمق معناسـنه در يقـال جثا الرجل يجثو ويجثى جثوًا وجثيا من البـاب الاول
والثـانى اذا جلس على ركبتيه اوقام عـلى اطراف اصـابعه پس بوواويه ويائيه اولور الاجثاء همزه‌نك كسريله
برآدمى ديزچوكرتمك معنـاسـنه در يقال اجثاه غـيره اذا اقعده جثوًا الجاثى اسم فاعلدر جمعى جثى كلور
جيمك ضمى وكسريله كه مصدر بنيه‌سـنده‌در اصلى جثوى ايدى جلوس كبى المجاثاة مباهاة وزننده بركسنه ايله ديز ديزه
ويروب اوتورمق معنـاسنه‌در تقول جاثيت ركبتى الى ركبته التجاثى تفاعل وزننده برى برينه مقابل ديزچوكوب
اوتورشمق معناسنه‌در يقال تجاثوا على الركب اذا تقاعدوا جثيا الجثاء سحاب وغراب وزنلرنده شخص وقالبه دينور
تقول رايت جثاه وجثاءه اى شخصه وعوض وجزاء معناسنه‌در يقال هذا جثاؤه اى جزاؤه وبرنسنه‌نك مقدارنه
دينور يقال هو جثاء الف اى زهاؤه جثىّ سمىّ وزننده برطاغك آديدر الجثو والجثى سرو ورمى وزنلرنده بركدرمك
معناسنه‌در تقول جثوت الابل جثوا وجثيتها جثيا اذا جمعتها الواو الجحو جيمك فتحى وحاى مهمله‌نك سكونيله
برنسنه‌يى دبندن بودامق معناسنه در يقال جحاه يجحوه جحوا اذا استأصله وبريرده مقيم اولمق معناسنه‌در يقال
جحا بالمكان اذا اقام به ويوريمك معناسنه‌در يقال جحا الرجل اذا مشى وآديم آتمق معناسنه‌در يقال جحا الرجل اذا خطا
الاجتحاء افتعال وزننده بودخى برنسنه‌يى دبندن بودامق معناسنه‌در يقال اجتحاه اذا استأصله جحوان سلمان وزننده
بر رجل آديدر جحى جيمك ضميله هدى وزننده ابو الغصن دجين بن ثابت لقبيدر جوهرى وهمندن ناشى اسمى
اولمق اوزره رسم ايلدى ومؤلف دجن وغصن ماده‌لرنده غريب ذكر ايلمشدر مترجم ديركه حقيردير كه اشبو جحى
عربك فى المثل نصر الدين خواجه لر بدرساده دل برذاتدر كتب ادبيه ده فنى وافر داستانى مسطوردر ازجمله
برتلاده بركون يرى اونه برنسـنه جستجو ايدركن بركسـنه سبندن سؤال ايلدكده كچن هفته بوتلايه برمقدار اقچه
دفن ايلمشـيدم حالا بولميورم ديدى اول كسه آيا برنشان ايلمدمكى ديدكده بلى اول كون اوزرنده برسياه سحاب
قطعه‌سى اولمغله آنى نشان اتمشيدم ديو جواب ايلدى الجحوة خطوه وزنـنده ومراد فيدركه بناء مرّه در واسم
اولوركه برآديمه دينور و يوزه دينور وجه معناسـنه الجاحى الى اوزچيره دست آدمه دينور يقـال رجل جاح اى
مثاقف وتعديل اركان اوزره كوزل نماز قيلان آدمه دينور يقـال هو جاح اى الحسن الصلوة الوو الجخو جيمك
فتحى وخاى معجمه نك سكونيله كوده نك دريسى ككيش اولمق على قول سولپوك وصارقق اولمق معناسـنه در يقال
بدنه جخو اى سعة الجلد واسترخاء و او يلقلرچليمسز اتسزجه اولمق معناسـنه در يقـال بفخذيه جخو اى قلة
لحم وجخو دستى وبردق مقوله سنى بوزى قويى چويرمك معناسنه در تقول جخوت الكوز جخوا اذا كبته الاجخى
احوى وزنـنده كوده سنده جخو اولان كشى يه دينور مونثى جخواء در التجخية تاديه وزنـنده مصلى سجده ده
قوللرنى آچوب قارنى يردن ميدانلو ايلمك معناسنه در يقـال جخى المصلى اذا خوى فى سجوده يعنى مدّ ضبعيه وتجافى

دينور الثوية غنيه وزننده برموضع آديدر وكشينك خاتوننه دينور يقـال هذه ثوية فلان اى مرأته وثوية وثايه
بوللرده نشان ايچون منصوب اولان شول ميله دينوركه قاعد كسه‌نك قدى مقدارنجه اوله وثايه اوبه دن بعيد اولان
دوه ياتاغنه دينور ياخود اوبه‌نك يوره سنده اولانه دينور الثوة كوّه وزننده بودخى قاعد آدمك قدى مقدارنده
اولان ميله دينور وخرث مرث خانه اسبابنه دينـور جمعى ثوى كلور هدى وزنـنـده وبعضلر ديديكه ثوه وثوى جثى
وزنـنـده بومق طرزنده شول بچاوره بوالغه دينوركه اوزرنده يايق يايدقلرى قازغك اوزينه قورلرتا كه طلوم دلنوب
برتلميه وبعضلر عندنده ثوّه طبراغى قالين هوبك يره دينوركه بعضا اوزرينه طاشدن ايوق نصب ايدرلر يول بيلمكه
عـلامت اولمق ايچون وبعضلر ديديكه ثوّه شـول پلاس وبچاور مقوله سـنه دينوركه يايق ايتدكلرى طلومى
يردن حفظ ايچون آلتنه قورلر الثـاوة ثايه معناسنه‌دركه اوبه‌دن بعيد ياخود اوبه‌نك چوره‌سنده اولان دوه ياتاغنه
دينـور ثاءه حاله وزننده برموضعدر الثاء حروف هجادندر الثاوية ثاء حرفنده اولان قافيه در يقال قافية
ثاوية اى على حرف الثاء البـاء الثبة ثبه وزننده قيون ياتاغنه دينور آغيل وما ندره كبى فصـــــل الجيم
البـاء الجأى قصر ايله جوى وزننده والجئة ثبه وزننده والجؤوة جعوه وزنـنـده آت ودوه الواننده بركونه
لوندركه قيرمزى يه مائل بوزلقدر علی قول بولانق اشقرلقدركه دمورپاسى لوننده اولور يقـال جئى الفرس
وجأى جأى وجئة وجؤوة من البـاب الرابع والثالث وهو غبرة فى حمرة اوكدرة فى صدءة الاجئواء ارعواء وزننده
بودخى آت ودوه‌لون مذكور اوزره اولمق معناسنه در يقال اجئوى الفرس بمعنى جئى الاجوى احوى وزنـنـده
صفتدر لون مذكور اوزره اولان آته دينـور مؤنثنده جأوى دينور سكرى وزنـنده الجؤوة جعوه وزننده طبراغى
قرامتق ارض غليظه يه دينـور الواو الجأى جيمك فتحى وهمزه نك سكونيله لباسى ديكوب اصلاح ايلمك
معناسنه دريقال جأى الثوب جأوا من الباب الثالث اذا خاطه واصلحه ومواشى يى حفظ ايلمك معناسنه در يقال
جأى الغنم اذا حفظهـا و برنسنه‌يى اورتوب بوريمك معنـاسنه در يقـال جأى الشئ اذا غطاه وكتم وستر ايلمك
معناسـنه در يقال جأى الشئ اذا كتمه وستره وآليقومق معنـاسـنه در يقال جأه اذا حبسه ومنه يقـال احمق
لايجأى مرغه اى لايحبس لعـابه يعنى اغزينك سالياسنى طوتميوب دائما آقيدر و بوضرب بدندر كتم رازايلمين كسه
حقنده ضرب اولنور ومنع ايلمك معنـاسـنه‌در يقال جأه اذا منعه شارحك بيانه كوره مسح نسخه‌سى غلطدر
وبرنق يمامق معناسنه در يقال جأى السقاء اذا رقعه الجأوة كتابه وزنـنـده ايجنه تنجره وضع اولنان ظرفه
دينور ياخود اوزرينه تنجره قونيلان نسنه‌يه دينور كرك دربدن وكرك حازردن اولسون الجاء كتاب وزننده والجواء
والجياءة جيملرك كسريله بونلرده جأوه معناسـنه در المجئى مرمى وزنـنـده شول طلومه دينوركه بعض يرى
ازيلوب ياخود برتلمش اولمغله ايچ يوزندن وطشره سندن قرشولقلى يامه اورلمش اوله يقال سقاء مجئى اذا كان
فدقوبل بين رقعتين من وجهيه جؤة تبه وزنـنـده يمنده برقريه آديدر جؤيه سميه وزنـنده بر رجل اسميدر
الجأوة فروه وزنـنده قيتلغه دينور يقـال اصابتهم جأوة اى قحط ى و الجباية والجباوة كتابه وزنلرنده
متفرق نسنه‌يى ديروب بركدرمك معناسنه‌در يقال جبى الخراج يجبى كرمى يرمى وجبى يجبو كدعا يدعو وجباية وجباوة
من البـاب الثانى والاول اذا جمعه بورادهكسعى يسعى نسخه‌سى غلطدر الجبـا جيمك حركات ثلاثى والفك
قصريله والجبى جيمك فتحيله ناسى كذلك حوضه صويى اوردن بورادن كتوروب بركدرمك معناسنه در
يقـال جبى القوم ومنهم وجبى الماء فى الحوض جبا مثلثة وجبيا اذا جمعه مؤلفك سوقنه كوره جبايه وجباوه خراج
ووظايف مقوله سنده مستعملدر الجبى عصا وزنـنـده قيوقازيلجق مكانه دينور وقيونك كارنه دينـور ودوه‌لرى
سق ايدن كسـه قيويه بركون مقدم كلوب دوه‌لر ايچون حوضده بركدرديكى صويه دينـوركه ايرتسى كون دوه‌لرى
كتوروب سق ايدر يقال اسق ابلى من جبا حوضك بوراده مؤلف مسامحه ايلمشدر الجابية بيوك حوضه دينور
يقـال جفنة كالجابية وهى الحوض الضخم وجماعت معنـاسـنه دروودمشق قضاسنده برقريه آديدر باب الجابية
دمشق دروازه‌لرندن بريسيدركه قريهٔ مرقومه سمتنه كشاده در الجابى چكركه به اطلاق اولنور اوقاف جابيلرى
چكركه‌دن مضردر الجبايا عطايا وزنـنـده شول اشمدلره دينوركه قازلدقدنصكره ايچنه باغ چبوقلرى نصب
اولنه الاجتباء افتعـال وزننده اورندليمك معناسنه‌در يقـال اجتباه اذا اختاره التجبية تاديه وزننده بركسه
اللرنى ركوع هيئتنده ديزلرينه قومق على قول سجود هيئتنده يره قومق ياخود يوزى اوزره يره قپانمق معناسنه در
يقال جبى الرجل اذا وضع يديه على ركبتيه او على الارض اوانكب على وجهه وركوع ايدن آدمك هيئتى اوزره اياغه
قالقمق معنـاسنه دركه اللرنى ديزلرينه قيوب اكيلهرك قالقمقدر زيرا حالت مزبوره ده اعضاسنى جمع ايتمش اولور

قال

عن الارض وميل ايلمك معناسنه در يقال جنحى الليل اذا مال و پيراكندن بل بوكلمك معناسنه در يقال جنحى الشيخ اذا انحنى ومنه الحديث كالكوز مجخيا يعنى فى وصف القلوب اى قلب مائل منحن شبه القلب الذى لايعى خيرا بالكوز المائل المنحنى الذى لايثبت فيه شئ بوراده جوهرى وهمندن ناشى ومنه قول حذيفة عنوانده ايراد ايلدى لكن نهايه ده دخى حذيفه يه مسنددر كه راوى حذيفه اولور التجخى تفعل وزننده كه اصلى تجخوايدى بخوردان اوزره اكيلوب بخورلنمق معناسنه در يقال تجخى على المجمرة اذا تبخر ودستى مقوله سى يوزى قويى دورلمك معناسنه در يقال تجخى الكوز اذا انكب الواو الجدا عصا وزننده والجدوى نحوى وزننده هر يرى احاطه ايدن يغموره دينور على قول منتهاسى معلوم اولميانه دينور يقال وقع الجدا والجدوى اى المطر العام او الذى لايعرف اقصاه وعطيه و بخششه دينور يقال قل جداه وجدواه اى عطيته وجدوى كلمه سنك تثنيه سنده جدوان دينور وجديان دينوركه نادر در فتحاتله الجدو جيمك فتحيله بخشش ويرمك معناسنه در يقال جدى عليه يجدو جدوا اذا اعطاه الجدوى و برآدمدن برحاجت ايستمك معناسنه در يقال جداه اذا سأله حاجة الاجداء همزه نك كسريله بو دخى عطيه ويرمك معناسنه در يقال اجداه اى اعطاه عطية الجادى والمجتدى طالب عطيه يه دينور يقال رجل جاد ومجتداى طالب الجدوى الاجتداء افتعال وزننده برآدمدن حاجت ايستمك معناسنه در يقال اجتداه اذا سأله حاجة جدا الدهر عصا وزننده مطر عام معناسندن مأخوذ شمول واستيعاب معناسنه مستعملدر ومنه يقال لا افعل ذلك جدا الدهر اى آخره يعنى ابدا وخير واسع معناسنه مستعملدر يقال به خير جدا اى واسع الياء الجدى جيمك فتحى ودالك سكونيله اركك اوغلاغه دينور جمعى اجدى كلور وجداء وجديان كلور جيملرك كسريله شارح ديركه مؤنثى عناق در وجدى بر كوكب آديدركه قطب شمالى يوره سنده بنات نعش ايله بيله جه دوران ايدر شارح ديركه اكا منجملر جدى ديرلر مصغر بنيه سيله برج جدى ايله فرق ايچون وجدى دلو برجنه متصل اولان برجك آديدر و بين العرب بو متعارف دكلدر الجدية رمية وزننده والجدية تمرة وزننده ايرم ديدكلرى ايچى طلوكه ليجه نسنه دركه آت ابرينك ودابه سمرينك آلتنه قورلر جمعى جديات كلور بليات وزننده بونى كرچه تركى لغتلرده ايرم واكره ديه رك بيان ايدرلر لكن بو عرب وتركانه مخصوصدر فارسيده كفجك دينور وجديه رمية وزننده اوزون اوزادى اقان قانه دينور وناحيه معناسنه در ومسك قطعه سنه دينور وانسان چهره سنك رنكنه دينور جديه سمبه وزننده برطاغك آديدر الجادى والجاديا زعفرانه دينور وجادى خمر وباده يه دينور الاجداء همزه نك كسريله يارهدن قان اقق معناسنه در يقال اجدى الجرح اذا سال الجدى جيمك فتحيله بركسه دن بخشش طلب ايلمك معناسنه در يقال جديته جديا اى طلبت جدواه الجداية جيمك فتحى وكسريله آهو باور يسنه دينور غزاله معناسنه جدى سمى وزننده ابن احطب دركه حيى بن احطبك برادريدر وجدى بن بحتر شعرادندر الجداء غراب وزننده برعددى عدد آخره ضربدن حاصل اولان مبلغ حسابه دينور مثلا اوچى اوچه ضربدن حاصل اولان طقوزكبى يقال ثلاثة فى ثلاثة جداء ذلك تسعة الواو الجذو جيمك فتحى وذال معجمه نك سكونيله والجذو سمو وزننده اياق اوزره ثابت اولوب طورمق معناسنه در يقال جذا الرجل يجذو جذوا وجذوا اذا ثبت قائما و ديزچوكوب اوتورمق على قول اياق پرمقلرينك اوجلرى اوزره بصوب طورمق معناسنه در يقال جذا الرجل اذا جثا او قام على اطراف اصابعه وطواره كنه وصاقرغه ياپشوب قالمق معناسنه در يقال جذا القراد فى جنب البعير اذا لصق به ولزمه واوركچ پك ياغلو اولمق معناسنه در يقال جذا السنام اذا حمل الشحم الاجذاء همزه نك كسريله بو دخى اياق اوزره ميل كبى ثابت اولوب طورمق معناسنه در يقال اجذى الرجل اذا ثبت قائما و بركسه كوزنى اوكنه ديكوب باقه رق طورمق معناسنه در يقال اجذى طرفه اذا نصبه ورمى به امامه ودوه كوشككى اوركچى پك ياغلو اولمق معناسنه در يقال اجذى الفصيل اذا حمل فى سنامه شحما الجوازى جيمك فتحيله شول دوه لره دينوركه منبسط يوريموب طرنقلرى اوجنه بصه رق ديكنه يوررر اوله لر مفردى جاذى وجاذيه در الجذوة جيمك حركات ثلاثيله بيوك آتشدن آلنان آتش پاره سنه دينور قبسه معناسنه وآتش كوزنه دينور وجذمه معناسنه دركه آتشلو كوسكو اوله جقدر بعد الالتهاب قلان آتشلو اوطون خرده سندن عبارتدر جمعى جذى كلور جيمك ضمى وكسرى والفك قصريله و جذاء كلور جبال وزننده يقال اتى بجذوة اى قبسة من النار والجمرة والجذمة الجذاة حصاة وزننده ايرى اغاج اوميجه سنه وكتوكنه دينور جمعى جذاء كلور جبال وزننده و بر موضع آديدر الجاذى قولاجى قصه آدمه دينور يقال رجل جاذ اى قصير الباع الجذاع محراب وزننده

مطراق تعبير اولنان دست چوبه دركه اعراب طائفه سى انكله لعب ايدوب ولدى الحاجه سلاح ايدرلر وقوش منقارينه دينور المجذوذى اجذيذاء ماده سندن اسم فاعلدر منزلدن ياخود يولده يارخانه دن اصلا مفارقت ايلميوب دائما وراده طوران آدمه دينور يقال هو مجذوذ اذا كان يلازم المنزل والرحل الياء الجذى جيمك فتحيله والاجذاء همزه نك كسريله منع ايلمك معناسنه در تقول جذيته عنه واجذيته اذا منعته الجذية جيمك كسريله اغاج اوميجه سنه دينور الجذى جيمك كسريله برنسنه نك كوكنه واصلنه دينور التجاذى تفاعل وزننده صيرلمق معناسنه در يقال تجاذى السيف اذا انسل التجذى تفعل وزننده اركك كوكرچين ديشيسنك اطرافنده اوته رك وقوريغنى يره سوره رك طولا نوب دونمك معناسنه در يقال الحمام يتجذى بالحمامة اى يمسح الارض بذنبه اذا هدر الواو الجرو جيمك حركات ثلاثى ورانك سكونيله هر نسنه نك كوچكنه دينور حتى حنظل و بطيخ مقوله سنك دخى كوچكنه دينور جمعى اجرى كلور همزه نك فتحى ورانك كسريله وجراء كلور جيمك كسريله يقال جرو الحنظل والبطيخ ونحوه وكل شئ للصغير منه وجرو كذلك مثلثه كلب وارسلان اينكلرينه دينور جمعى اجرى واجريه واجراء وجراء كلور وبعض اغاجك ونباتك شاخلرى اوجلرنده اولان تخم كيسه سنه دينور بقله غلافى طرزنده اولور وهنوز يتشمش ميوه يه دينور ودوه نك اوركجنه عارض اولان ورمه كذلك بوغزنده ظهور ايدن ورمه دينور وعبيدالله بن محمد النحوى جدينك اسميدر المجرى والمجرية اسم فاعل بنيه لريله ياورلى كوپكه دينور يقال كلبة مجر ومجرية اى ذات جرو الجروة جيمك كسريله قصه و بودور ناقه يه دينور وايكى قسراغك آديدر بنو جروه بربطندر جرو جيمك كسريله وجرى سمى وزننده وجريه سميه وزننده اسامى يدندر الياء الجرى جيمك فتحى ورانك سكونيله والجريان فتحاتله والجرية جيمك كسريله آقمق معناسنه در يقال جرى الماء ونحوه يجرى جريا وجريانا وجرية اذا سال مؤلفك بصائرده بيانه كوره جرى ماده سى سرعتله مرور وكذران ايلمكه موضوعدر معانئ سائره آندن مأخوذدر وجرى وجراء جيمك كسريله آت وسائر دابه سكرتمك معناسنه در يقال جرى الفرس ونحوه جريا وجراء الاجراء همزه نك كسريله صويى آقتمق معناسنه در يقال اجرى الماء اذا اساله وآتى سكرتدرمك معناسنه در يقال اجرى الفرس اجراء و برخصوص ضمننده وكيل كوندرمك معناسنه در يقال اجرى الرجل اذا ارسل وكيلا ونبات اوجلرنده تخم كيسه لرى ظهور ايدوب تحملمق معناسنه در يقال اجرت البقلة اذا صارت لها اجراء المجاراة مباهاة وزننده والجراء جدال وزننده بركسه ايله يوريمك وسكرتمك بابنده يارشمق معناسنه در يقال جاراه مجاراة وجراء اذا جرى معه الاجريا همزه نك كسريله جرى وجريان معناسنه اسمدر بعض نسخه ده اجرى عنوانده مرسومدركه همزه مكسوره و ياى مشدده ايله در بودخى صحيحدر الجارية كونشه اطلاق اولنور سير وجريانندن ناشى وسفينه يه اطلاق اولنور كه صفت غالبه در وهر بار حضرت پروردكارك عز شانه عبادنه ادرار وانعام ايلديكى رزق ونعمته اطلاق اولنور وتازه وكنج عورته دينور جمعلرى جوارى در شارح ديركه تاره قيزه جاريه اطلاقى خدمت وعملده جست وجريانلرينه مبنى در بعده مطلقا كنيزكده استعمال اولندى الجراية والجراء والجرا قصر ايله والجرائية جيملرك فتحيله والجراء جيمك كسريله نسوانده جاريه لكه دينور المجرى مأوى وزننده اهل عروض اصطلاحنده روى حرفنك حركه سنه اطلاق اولنور اعراب وبناء حركاتنك محل جريانى اولديغيچون المجارى ميمك فتحيله عند النحويين كلمه لرك اواخرينه اطلاق اولنور المجرى ميمك ضمى ورانك فتحيله افعال بابندن مصدر ميمى در المجرى ميمك ورانك فتحيله ثلاثيدن مصدر ميمى در ومنهما قوله تعالى بسم الله مجريها الاية بالضم والفتح جاريه اسامى رجالدندر جاريه بن قدامه ويزيد بن جاريه صحابيين رجالندندر الاجريا همزه نك ورانك كسرى وياك تشديدى والفك قصرى وبعضا مديله والجرياء سيمياء وزننده والاجرية همزه نك ورانك كسريله آدمك دائما عزم وسلوك وجريان ايلديكى سمت وجهته دينور يقال جرى على اجرياه واجرياءه واجريته اى على الوجه الذى يأخذ فيه ويجرى عليه وخلق وسجيه وطبيعت معناسنه در يقال اجرياه وجرياءه واجريته كذا اى خلقه وطبيعته الجرى غنى وزننده وكيل معناسنه در موكلك مجراسنه جاريدر مفرد وجمعى ومذكر ومؤنثى برابردر وايلچى يه اطلاق اولنور يقال هو جريى اى رسول واجير ومزدوره اطلاق اولنور وكفيل وضامن معناسنه در يقال هو جرى له اى ضامن الجراية جيمك فتحى وكسريله وكاله معناسنه در يقال ارسله بالجراية اى بالوكالة التجرية تأديه وزننده وكيل بولمق معناسنه در يقال جرى فلان فلانا اى ارسله وكيلا الجرى ذمى وزننده برجنس معروف بالق آديدر تركيده يلان بالغى ديدكلريدر مارماهى معناسنه صلوردخى دينور الجريه ذميه وزننده

قورسغه دینور حوصله معناسنه كه مجرای طعامدر من جراك جیمك كسری والفك سكونی وقصر ومدّی ورانك تخفیفی وتشدیدیله من اجلك معناسنه مستعملدر كه سندن اوتوری وسنكچون ایله تعبیر اولنور فارسیده از رای تو مرادفیدر تقول فعلته من جراك ومن جرّاك ومن جرائك ای من اجلك بونك تخفیفی جریان ماده سندندر وتشدیدی جرّ ماده سندندر نته كه ماده سنده بیان اولندی وحبیبه بنت ابی مجرّاه كه میمك ضمی وفتحیله در صحابیه در یاخود زای معجمه وهمزه ایله در الباء الجزاء زای معجمه ایله وفاء وزننده والجازیة مكافاة علی الشیء معناسنه اسملردر كه برنسنه یه مقابل عوضدن عبارتدر یقال هذا جزاء مافعلت وجازیته ای مكافاته وجزاء مصدر اولور مكافات ایلمك معناسنه یقال جزاه به وعلیه یجزی جزاء اذا كافاه وكافی اولمق معناسنه در یقال جزی الشیء اذا كفی واوده مك معناسنه در یقال جزی عنه اذا قضی المجازاة مكافاة وزننده والجزاء جدال وزننده بودخی بركسیه عوض ومكافات ایلمك معناسنه در یقال جازاه مجازاة وجزاء اذا كافاه التجازی تفاعل وزننده بورجلویه ثقلت ایدوب دینی طلب ایلمك معناسنه در كه تقاضا ایلمك تعبیر اولنور یقال تجازی دینه وبدینه اذا تقاضاه الاجتزاء افتعال وزننده بركسه دن عوض وجزاء طلب ایلمك معناسنه در یقال اجتزاه اذا طلب منه الجزاء الاجزاء همزه نك كسریله برنسنه آخرك مقامنه كفایتندن قاصر اولمق وجهله قائم اولمق معناسنه در یقال اجزی كذا عن كذا ای قام مقامه ولم یكفه وفلان اكا فلان كسه نك غنا وكفایتنی ویردی یعنی اكا تمام وجهله بدل اولدی موقعنده اجزی عنه مجزی فلان ومجزاته دیرلر وبو مهموزده لغتدر نته كه همزه ده ذكر اولندی واجزاء بچاغه صاپ كچورمك معناسنه در یقال اجزی السكین بمعنی اجزأه یعنی بودخی مهموزده لغتدر الجزیة جیمك كسریله خراج ارضه دینور كه ارض خراجیه دن آلنان ماله دینور یقال ادی جزیة ارضه ای خراجه وذمی طائفه سندن آلنان باش خرجنه دینور جمعی جزا كلور جیمك كسری وزایك فتحیله وجزی كلور جیمك كسری وزایك سكونیله وجزاء كلور جبال كبی شارحك بیاننه كوره جزا ماده سندندر لكن معربانده جزیه كزیت فارسی معربی اولمق اوزره مشروحدر جزی جیمك كسریله وجزیّ سمیّ وزننده وجزیّ علیّ وزننده اسامیدندر الجازی برفرس اسمیدر ومحمد بن علیّ بن محمد بن جازیة الآخری محدثیندندر وآخری همزه نك مدّی وخانك ضمیله دهستان قضاسنده آخره نام قریه یه منسوبدر الواوی الجسوّ علوّ وزننده برنسنه پك وقصقی اولمق معناسنه در طاش كبی یقال جسا الشیء یجسو جسوّا اذا صلب المجاساة معاداة وزننده ومرادفیدر یقال جاساه اذا عاداه الواوی الجشو جیمك فتحی وشین معجمه نك سكونیله خفیف یایه دینور كه كاده تعبیر اولور جشیء كلمه سنده كه مهموزدر لغتدر جمعی جشوات كلور فتحاتله الواوی الجعو جیمك فتحیله ال ایله بركدر یلوب كومه اولمش قشقی وسپورندی ومولوز مقوله سنه دینور الجعة هبه وزننده آرپه بوزه سنه وارپه نبیذنه دینور كه ارپه صویی تعبیر ایتدكلری مسكردر یقال شرب الجعة ای نبیذ الشعیر الجاعیة بون وساده دل عورته دینور یقال امرأة جاعیة ای حمقاء الواوی الجفاء وفا وزننده بركسه یا برنسنه برنده طورمیوب برطرفه ایرلمق معناسنه در یقال جفا الشیء یجفو جفاء اذا لم یلزم مكانه وبرنسنه آغر كلمك معناسنه در یقال جفا علیه كذا اذا ثقل وجفو وجفاء وجفا قصر ایله بركسه یی اعراض یاخود طرد یاخود غیری وجهله آزرده ایلمك معناسنه در یقال جفاه جفوا وجفاء وجفا وهو نقیض الصلة الجفوة جیمك فتحی وكسریله اسمدر جفاء وآزاره دینور یقال فیه جفوة ای جفاء واكر مجفوّ ایسه یعنی كندیسنه جفا اولنمش ایسه یه جفوة دینور وجفو وجفاء بركسه مالنه ملازمت ایلمیوب اهمال ایلمك معناسنه در یقال جفا ماله اذا لم یلازمه وآتك ایرنی اوزرندن قالدرمق معناسنه در یقال جفا السرج عن فرسه اذا رفعه التجافی تفاعل وزننده بودخی برنسنه یا بركسه محلنده طورمیوب برطرفه آیرلمق معناسنه در یقال تجافی الشیء اذا لم یلزم مكانه الاجتفاء افتعال وزننده برنسنه یی یرندن آیرمق معناسنه در تقول اجتفیته اذا ازلته عن مكانه الاجفاء همزه نك كسریله بودخی آتك ایرنی صرتندن قالدرمق معناسنه در یقال اجفی السرج عن فرسه اذا رفعه وطواری اتعاب ایدوب اوتلامغه مانع اولمق معناسنه در یقال اجفی الماشیة اذا اتعبها ولم یدع تأكل الجافی قبا وقالین نسنه یه دینور یقال شیء جاف ای غلیظ وتصلق ووجودی قبا ویاقشقسز آدمه جافی الخلقة اطلاق اولنور وغلیظ الطبع نادان ودرشت كسه یه جافی الخلق اطلاق اولنور یقال رجل جافی الخلقة والخلق ای كزّ غلیظ الاستجفاء برنسنه یی قبا سنوب غلیظ عدّ ایلمك معناسنه در یقال استجفی الفراش وغیره اذا عدّه جافیا الیائی الجفی جیمك فتحی وفانك سكونیله یره یقمق معناسنه در تقول جفیته اجفیه اذا صرعته الجفایة ثمامه وزننده بوش كمی یه دینور المجفیّ مرمیّ وزننده جفا اولنمش آزرده كسه یه

دینور كه واویه ویائیه اولور یقال رجل مجفیّ ای مجفوّ الواوی الجلو جیمك فتحی ولامك سكونیله والجلاء صلاء وزننده بركسه وطنندن وخانمانندن آواره اولمق معناسنه در یقال جلا القوم عن الموضع ومن الموضع یجلو جلوا وجلاء اذا تفرقوا وبو معناده متعدّی اولور یقال جلاه الجدب اذا طرده مؤلفك بصائرده بیاننه كوره جلو ماده سی كشف ظاهر معناسنه در یقال جلا النحل جلاء اذا دخن علیها للاشتیار العسل الاجلاء همزه نك كسریله بودخی خانماندن دور وآواره اولمق معناسنه در یقال اجلی القوم عن الموضع اذا تفرقوا بعضلر دیدیكه بركسه خوفدن ناشی ترك دیار ایتدیسه ثلاثی صیغه سیله جلا الرجل دیرلر وقیتلقدن وقورقاقلقدن ناشی ایسه اجلی دینور واجلاء متعدی اولور بركسه یی خانماندن آواره قلمق معناسنه یقال اجلاه عن موضعه اذا فرّقه وسرعتله یوریمك وسكرتمك معناسنه در یقال اجلی یعدو ای اسرع شارحك بیانی اوزره باء موحده ایله بعد واسرع نسخه لری غلطدر لكن مقتضای ماده بعید اولمق معناسی دخی بعید دكلدر الاجتلاء افتعال وزننده بودخی برآدمی خانماندن آواره قلمق معناسنه در یقال اجتلا عن موضعه اذا فرّقه وكلینی تلیله پولیله تزیین ایدوب داماده عرض ایلمك معناسنه در یقال اجتلی العروس علی بعلها اذا عرضها علیه مجلوّة وبرنسنه یه نظر ایلمك معناسنه در یقال اجتلاه اذا نظر الیه الجلو جیمك فتحی ولامك سكونیله والجلاء جیمك كسریله قلج وآینه مقوله سنك پاسنی آچوب مصیقل ایلمك معناسنه در یقال جلا السیف والمرأة جلوا وجلاء اذا صقلهما وبرآدمك غم وقساوتنی ازاله قلمق معناسنه مستعملدر یقال جلا الهمّ عنه اذا اذهبه وبرنسنه یی كشف وعیان قلمق معناسنه در یقال جلا فلانا الامر وجلا عنه اذا كشفه واكندن لباسنی چقروب براقمق معناسنه در یقال جلا ثوبه اذا رمی به وعالی اولمق معناسنه در یقال جلا الشیء اذا علا وجلوه جیمك حركات ثلاثیله وجلاء كتاب وزننده كلینی تللی پوللی زینتله آراسته ایدوب داماده عرض ایلمك معناسنه در یقال جلا العروس علی بعلها جلوة مثلثة وجلاء اذا عرضها علیه مجلوّة وزفاف هنكامنده كلینه یوز كورملكی ویرمك معناسنه در یقال جلا العروس زوجها وصیفة اوغیرها اذا اعطاها ایاها فی ذلك الوقت ای العرض والزفاف الجلوة جیمك كسریله دامادك عروسه ویردیكی یوز كورملكنه دینور التجلیة تأدیه وزننده برنسنه یی كشف وعیان ایلمك معناسنه در یقال جلی فلانا الامر اذا كشفه عنه وكلینه كردكده یوز كورملكی ویرمك معناسنه در یقال جلی العروس زوجها وصیفة اوغیرها اذا اعطاها ایاها فی الزفاف وبرنسنه یه شاهین شكاره نظر ایدر كبی نظر صالمق معناسنه در یقال جلی ببصره اذا رمی به وتجلیه وتجلی تشدیدیله طغان كندی باشنی قالدروب شكاره باقمق معناسنه در كه بو حالت شكاره آلشدقده اولور یقال جلی البازی تجلیة وتجلیا اذا رفع رأسه ثم نظر الانجلاء انفعال وزننده والتجلی تفعل وزننده برنسنه آچلوب روشن وعیان اولمق معناسنه در یقال انجلی الامر وتجلی اذا انكشف الجلاء سماء وزننده روشن وبدیهی نسنه یه دینور یقال شیء جلاء ای جلیّ وبیاض نهاره اطلاق اولنور تقول افعله جلاء یومی ای بیاضه الجلاء كتاب وزننده سرمه یه دینور كحل معناسنه علی قول بر كونه مخصوص سرمه نك آدیدر یقال اكتحل بالجلاء ای بالكحل او هو كحل خاصّ وبرآدمك سبب تعین وتوقیری اولان لقب لطیفه اطلاق اولنور یقال ماجلاؤه ای بماذا یخاطب من الالقاب الحسنة الجلا عصا وزننده باشك اوكنده قیل اولمیوب طاز اولمق علی قول باشك نصف مقداری طاز اولمق معناسنه در عند البعض بو صلع حالتندن دون اولمقدر یقال جلی الرجل جلا من الباب الرابع وهو انحسار مقدّم الشعر او نصف الرأس او هو دون الصلع الاجلی اعلی وزننده باشی جلا وصفیله موصوف اولان آدمه دینور وباشنده اصلا قیل اثری اولمیه رق طاز اوله رق خوب چهره وخوشلقا آدمه دینور یقال رجل اجلی ای الحسن الوجه الانزع الجلواء حمراء وزننده اجلی لفظندن مؤنثدر وكبش ومیدانلو اولان جبهه یه اطلاق اولنور یقال جبهة جلواء ای واسعة وآچقلق آبازهوایه وصف اولور یقال سماء جلواء ای مصحیة ابن جلا عصا وزننده وابن اجلی اعلی وزننده شرف جهتیله عیاری معلوم وامر وحال وشانی واضح وروشن آدمه اطلاق اولنور تقول انا ابن جلا وابن اجلی ای الواضح الامر وابن جلا بر رجل معروفدر شارح دیر كه علی طریق الحكایة فعل ماضیدر یاخود انا ابن الذی یقال له جلا الامور وكشفها سبكندمدر ومنه قول سحیم * انا ابن جلا وطلاع الثنایا * متی اضع العمامة تعرفونی * اجلی اعلی وزننده برموضعدر جلوی سكری وزننده برقریه در وبرنیجه قسراقلرك اسمیدر الجلی غنی وزننده واضح وروشن معناسنه در یقال امر جلی ای واضح من اجلاك همزه نك فتحی وكسریله من اجلك معناسنه در كه سندن اوتوری دیمكدر الجالیة اهل ذمت طائفه سنه اطلاق اولنور زیرا حضرت عمر رضی الله عنه انلری جزیرة العربدن طرد

واجلا ايلديلر بعده مطلقا اذ تمیانده استعمال اولندی الاجلیلاء اعشیشاب وزننده بر بلده دن بلدۀ اخرایه
خروج وعزم ایلمك معناسنه در یقال اجلولی الرجل اذا خرج من بلد الی بلد جلوان سلمان زننده اسامیدندر
محمد بن جلوان وجلوان بن سمره محدثلردر جیمك کسریله ده زبانزده در ابن الجلا جیمك فتحی ولامك تشدیدی
وقصر ایله کبار صوفیه دن بر ذات شریفدر الیائی الجلی جیمك کسریله عذی وزننده خانه ایچنه یالکز طلا مدن
اولان باجه یه دینور اکثری کوی اولرنده اولور الجلی جیمك فتحی ولامك سکونیله بر نسنه یه جلا ویرمك معناسنه در
تقول جلیت الفضة جلیا ای جلوتها یائیه وواویه در التجلیة تأدیه وزننده اظهار ایلمك معناسنه در یقال ان الله
یجلی الساعة ای یظهرها التجلی تفعل وزننده بوکسکه چقمق معناسنه در یقال تجلی مکان کذا اذا علاه و بر نسنه یه
یوقری وحواله اولان سمتدن باقق معناسنه در یقال تجلی الشیء اذا نظر الیه مشرفا المجلی مصلی وزننده یارشه
قوشیلان قوشی اتلرینك جمله سندن ایلرو کلان اته دینور سائردن اقدم کندی کدیسنی اظهار ایلدیکیچون الواوی
الجماء جیمك فتحی ومیمك تخفیفیله سحاب وزننده والجماءة سحابه وزننده وجیملرك ضمیله بر نسنه نك شخص وجسم وقالبنه
دینور شارح دیرکه مؤلف کرچه بو ماده نك واویه ویائیه لکنه اشارت ایلمدی لکن ابن سیده واویه لکنی ترجیح ایلدی
الجما جیمك فتحی وضمی والفك قصریله طوماخ یومری یه دینور وعورتك ممه سنه عارض اولان شیشه دینورو بر بوزنده
سوه لوب طوران طاشه دینورو بر نسنه نك مقدارنه دینور وهر شیئك صرتنه وارقه سنه دینور وجا الجنین وغیره
قارنده یاورینك وسائر نسنه نك طوپلنوب بری اوته قلمدانوب اوینا مسندن عبارتدر و بدنه عارض اولان شیشه وقبارغه
وعقده یه دینور التجمی تجلی وزننده ناس بر ارایه کلوب درطوپ برکك معناسنه در یقال تجمی القوم اذا اجتمع
بعضهم الی بعض الیائی الجنایة کتابه وزننده برکسه حقنده صوچ ایتمك معناسنه در نفسنه واعضاسنه
وماله ضرر وزیان ایلمك کبی یقال جنی الذنب علیه یجنیه جنایة اذا جرّه علیه و بو معنای ایدن مأخوذدر الجنی
جیمك فتحی ونونك سکونیله اغاجدن میوه دیرمك معناسنه در یقال جنی الثمرة جنیا اذا تناولها من شجرتها الجانی
صوچلو آدمه دینور واغاجدن میوه دیرن کسیه دینور جمعی جناة کلور قضاة کبی وجناء کلور رمان کبی واجناء کلور
و بو نادر در و یقال جنی الثمرة له وجناه ایاها الجنی عصا وزننده والجناة حصاة وزننده دیوشوریلن
میوه یه دینور وجنی التونه اطلاق اولنور معدندن دیوشورلدیکیچون وقاطر بو بجغنه اطلاق اولنور ودع معناسنه
وتازه خرمایه دینورو باله دینور عسل معناسنه جمعی اجناء کلور الاجتناء افتعال وزننده والتجنی تفعل وزننده
بونلرده اغاجدن میوه دیرمك معناسنه در یقال اجتنی الثمرة وتجناها اذا تناولها من شجرتها وتقول اجتنیا ماء
المطر ای وردناه وتجنی بر آدمه صوچ آتمق معناسنه در یقال تجنی علیه اذا ادعی ذنبا لم یفعله الاجناء همزه نك کسریله
اغاجك میوه سی یتشمك معناسنه در یقال اجنی الشجر اذا ادرك و یرك چایرو بر الماسی مقوله دوشور یلجك نسنه لری
یتشوب چوغالمق معناسنه در یقال اجنت الارض اذا کثر جناها الجنی غنی وزننده هنوز تازه دوشورلمش
میوه یه دینور یقال ثمر جنی ای جنی من ساعة الجنیة غنیه وزننده صوقبونی یوکسندن منسوج شاله ورد ایه دینور یقال
جاء وفی کتفه جنیة ای رداء من خز واحمد بن عیسی بن جنیه محدثدر نجنی نسعی وزننده بر بلده آدیدر نجنی
مجهول بنیه سیله نجنی الوهبانیه ایله معروفه محدثه و معمره در و بعضلرك عقبه طائفه نجنی اطلاقی لحن وخطادر صواب
اولان دجنی اولمقدر دالله نه که دجن ماده سنده ذکر اولندی الجوانی جوانب معناسنه در یقال جاؤا
من جوانیهم ای جوانبهم مترجم دیرکه بو ثعالب وثعالی قبیلندن اولمق ملحوظدر الواوی الجنواء حمراء وزننده
جنأ معناسنه در که بو یوزلری دیبلرندن کتمش قیونه دینور الاجنی احوی وزننده اموزلری کوکسنه دوشمش آدمه
دینور یقال اجنی ای بین الجناء لغة فی المهموز الواوی الجو جیمك فتحی و واوك تشدیدیله هواء معناسنه در که
ارض ایله سماء اراغندن عبارتدر یقال یطیر الریش فی الجو ای الهواء والحق واو برق یره دینور جوه دخی دیرلر جمعی
جواء کلور جبال کبی واوك واوطه نك ایچریسنه دینور که بوش اولور جوانی دخی دینور برانی کبی یقال جو البیت
وجوانیه ای داخله وجو فی الاصل بما مه اولکه سنه دینورو بشقه اون اوج موضع آدیدر الجوجاة جیمك فتحیله دوه
قسمنی چاغرمقدن حکایه در اصلی جوجوه ایدی الجوة قبه وزننده طلو مه اور یلان یا مه یه دینور وقالینجه اولان
ارض قطعه سنه دینورو طاغلرده و ایرلرده اولان او یمه ودلیك مقوله سنه دینورو حمرته شبیه رنکه دینور که دمور پاسنك
اونی کبی اولور ترکیده قو کور تعبیر اولنور التجویه تأدیه وزننده طلو مه یا مه اورمق معناسنه در یقال جوی السقاء
اذا رقعه بالجوة الیائی الجوی هوی وزننده دروننده پنهان اولان عشق ومحبته دینور یقال به جوی ای هوی
باطن وحزن واندوهه دینور یقال اصابه جوی ای حزن و منتن و بدرایحه صویه دینور یقال ماء جوی ای منتن

و بو وصف بالمصدر در ووجد وعشقك شدتنه وقلبك حرقتنه دینورو سل مرضنه دینور کوروم تعبیر اولنور واوزون
اوزادی او کلمز خسته لکه دینورو بر مرض اسمیدرکه انسانك صدرنه عارض اولور هضم طعامه کلی مانع اولور معده
اغریسی کبی وجوی بو معنالرده مصدر اولور یقال جوی الرجل من الباب الرابع اذا اصابه الجوی و جوی ذکر اولنان
عارضه لردن بر ینه اوغرامش آدمه دینور مبالغة وصف بالمصدر در کاسیدکرو بر نسنه دن یکرنمك معناسنه در یقال
جویه جوی اذا کرهه و بر یرك هواسی مزاجنه ناخوش اولمغله اندن دلکیرا ولمق معناسنه یقال جویت نفسه من البلد
وعنه اذا لم یوافقها الجوی غنی وزننده جوی عارضه لرندن بر ینه اوغرامش آدمه دینور یقال رجل جوی وجوی اذا
اصابه الجوی والاخیر وصف بالمصدر الاجتواء افتعال وزننده بو دخی بر نسنه دن خوشلنموب ایکرنمك معناسنه در
یقال اجتواه اذا کرهه الجویة فرحه وزننده والجویة غنیه وزننده هواسی ناخوش وخیم ومزاجه ناموافق ارضه
دینور یقال ارض جویة وجویة ای غیر موافقة الجواء کتاب وزننده ناقه نك فرجنی دیکمکه دینور که صوبی یاك
اولانی دیکرلرو بطن ارضه دینورو واسع دره یه دینورو صمان نام محلده بر موضع ادیدر وحمی ضریه ده بر صویك اسمیدر
وشول چانطه یه دینور که چورب طرزنده اولوب چوبانلر اکا یه جکلرنی قورلر و یمامه ده بر موضع وعبس دیارنده
بر وادی آدیدر وتنجره او توراغنه دینور اکثری پچاوره یی حلقه ایدوب تنجره یی آنك اوزرینه وضع ایدرلر الجواة
والجیاء والجیاءة والجیاوة جیملرك کسریله بونلرده تنجره او توراغنه دینور المجاواة مباهاة وزننده دوه یی صویه
چاغرمق معناسنه در یقال جاوی بالابل اذا دعاها بالماء جباوه کتابه وزننده بر بطن در الجوی غنی وزننده
ضیق صدر علتنه اوغرامغله لسانی آغر لشمش آدمه دینور الجوی جیمك فتحی وواوك کسری و یانك تخفیفیله
منتن و بدرایحه صویه دینور الجیة جیمك کسری و یانك تشدیدیله متغیر اولمش صویه دینور وصو مجتمع اولان
موضعه یاخود صویی منتن اولان اشمه یه دینور الاجواء همزه نك کسریله چوملکی ظرفنه تعلیق ایلمك معناسنه در
تقول اجویت القدر اذا علقتها علی وطأتها الواوی الجهوة جیم مفتوحه ایله آچق دبره دینور جهواء دخی دینور لطیفه
حمراء وسکری وزنلرنده مترجم دیرکه اساسده مرسومدرکه یکی یه دیمشلرکه یا عنز قد اقبل القر یعنی موسم برد
وشتاء کلیور محافظه وجودك ایچون نه عده اعداد ایلدك یکی یونی ایشتدکده یاو یلی مالی سلاح الاست
جهوی والذنب الوی فاین المأوی یعنی قو یرغم اکری وکوتم آچق صغنه جق بر نیره در وجهوه تپه یه دینور اکه
معناسنه و یك قوجه دوه یه دینور فحمه معناسنه الاجهاء همزه نك کسریله هوا آچلوب آیازلنمق معناسنه در
یقال اجهت السماء اذا انکشفت واصحت و یول آچق وواضح اولمق معناسنه در یقال اجهت الطرق اذا وضحت
وخاتون چوجغه قالمامغله زوجنی اولاددن محروم ایلمك معناسنه در معنای آیدن مأخوذدر یقال اجهت فلانة
علی زوجها اذا لم تحبل و بخل ایلمك معناسنه در یقال اجهی فلان علینا ای بخل الجهی جیمك کسری والفك
قصریله خانه خراب اولمق معناسنه در یقال جهی البیت جها من الباب الرابع اذا خرب الجاهی خراب
خانه یه دینور وآشکاره معناسنه در تقول اتیته جاهیا ای علانیة المجهی میمك ضمی وهانك کسریله اوستی آچق
آلاچغه ودریم اوینه دینور یقال خباء مجه ای بلا ستر علیه الاجهی احوی وزننده باشی طاس کونی کل آدمه
دینور یقال رجل اجهی ای اصلع التجهیة تأدیه وزننده یاره یی بوللنمق معناسنه در یقال جهی الشجة اذا
وسعها المجاهاة مباهاة وزننده مفاخره معناسنه در یقال جاهاه اذا فاخره الیائی الجبا والجباوة والجبة
جیملرك کسریله جوی ماده سنده ذکر اولندیلر جی جیمك کسری و یانك تشدیدیله بر وادی اسمدر جی جیمك
فتحیله سلفده اصفهان شهرینك لقبیدر یاخود اصفهان قضاسنده بر قریه آدیدر جوهری شاعرك اشبو
دراهم زائفات ضرب بجیات قولنده غلط فاحش ایدوب دیدیکه ضرب جیات ضرب اصبهان دیمکدر زیرا جی
اصفهانك لقبیدر اجزاء اعتباریله جمعلنمشدر پس صواب اولان ضرب بجیات اولمقدر که ضرب بجی لفظنك
جمعیدر قالب وردیء الجه یه دینورنته که جیم ماده سنده بیان اولندی المجاباة مباهاة وزننده مقابله معناسنه در
یقال جاباه اذا قابله و بو مهموزده لغتدر فصـــــل الحاء المهملة الواوی الحبو سمو وزننده یك یقین اولمق
معناسنه در یقال حبا الشیء یحبو حبوا اذا دنا وندنده کگرك کمکلری اوزایوب ایکی طرفلوری بر ینه یقلشمق
معناسنه در یقال حبت الشراسیف اذا طالت فدنانت وایکو ککلری ارقه یه یاپشمق معناسنه در یقال حبت
الاضلاع الی الصلب اذا اتصلت وصو آقندیلری بر ینه چاتقین اولمق معناسنه در یقال حبا المسیل اذا دنا
بعضه من بعض و برکسه بلان کبی الری وقارنی اوزره سورینه رك یورمك معناسنه در یقال حبا الرجل اذا
مشی علی یدیه و بطنه الحبو سهو وزننده معصوم کوکسنی قالدروب دیبی اوزره سورینه رك یورمك معناسنه در

يقال حبا الصبي حبوا اذا مشى على استه واشرف بصدره وكبى آقوب كتمك معناسنه‌در يقال حبت السفينة اذا جرت و برنسنه‌يى حمايت ايدوب قوريمق معناسنه‌در يقال حبا ماحوله اذا حماه ومنعه ودواب ومواشى كمال ضعف وهزالدن ناشى يرندن قلداميوب طورغون اولمق معناسنه‌در يقال حبا المال اذا رزم فلم يتحرك هزالا و بركسه‌نك برنسنه آرقور يدن اوكنه كلمك معناسنه‌در يقال حبا الشئ له اذا اعترض و برآدمه عوض وامتنانسز عطيه و يرمك معناسنه‌در على قول عامدر يقال حبا فلانا اذا اعطاه بلا جزاء ومن اوعام و برنسنه و يرميوب محروم ايلمك معناسنه اولمغله ضد اولور يقال حبا فلانا اذا منعه التحبية تأديه وزننده بودخى بركسه‌يى يا برنسنه‌يى قوريمق معناسنه‌در يقال حباه اذا حماه ومنعه الحابى والحبى غنى وزننده برنسنه‌نك يا بركسه‌نك آرقور يدن اوكنه كلوب معترض اولان شيئه دينور وحابى اموزلرى قالقق وچقق اولمغله بوينك ايكى طرفنه سمرقاشى كبى حواله اولان آدمه دينور يقال رجل حاب اى المرتفع المنكبين الى العنق و براوزرندن چاووب قايدقدنصكره نشانه اصابت ايدن اوقه دينور يقال سهم حاب اى يزحف الى الهدف و بر نبات آديدر الحباء كتاب وزننده والحبوة حانك حركات ثلاثيله اسملردر عوض وامتنانسز اولان و يركى‌يه دينور الحابية شول قومساله دينوركه حابى ديدكلرى نبات آنده نابت اوله الاحتباء افتعال وزننده برآدم ثوبنه صاروب بورنمك على قول دلبند وكر مقوله‌سيله صرتنى و بالدرلرنى صاروب طوپلامق معناسنه‌دركه درويشان اصطلاحنده كمنده كيرمك تعبير اولنور يقال احتبى بالثوب اذا اشتمل به اوجمع بين ظهره وساقيه بعمامة ونحوها الحبوة حانك فتحى وضميله والحبية حانك كسريله والحباء حاكسرى وضميله احتباء لفظندن اسملردر هيئت مزبوره اوزره اوتورشه دينور المحاباة مباهاة وزننده والحباء جدال وزننده بركسه‌يه ميل وتوجه ايدوب بالاختصاص مساعده ونصرت ايلمك معناسنه‌در يقال حاباه محاباة وحباء اذا نصره واختصه ومال اليه شارح ديركه محاباة فى البيع كه مسامحه ومساهله معناسنه مستعملدر بوندن مأخوذدر ولسانمزده بى محابا شويله ايتدم تعبيرى محاباة محرفيدركه مسامحه معناسنه‌در الحبى غنى وزننده وحانك ضميله شول سحابه دينوركه هنوز يوقرى چقميوب افقدن ارقورى ارض اوزره حواله اوله على قول برى برى اوزره قاتلنمش اولانه دينور يقال سقاكم الحبى وهو السحاب المشرف من الافق على الارض اوالذى بعضه فوق بعض الاحباء همزه‌نك كسريله اوق طوغرى نشانه وارميوب بروجهيه دوشمك معناسنه‌در يقال رمى فاحبى اذا وقع سهمه دون الغرض الحبة ثبه وزننده اوزم دانه‌سنه دينور جمعى حبى كلور هدى وزننده الواوى الحتو حانك فتحى وتاى فوقيه‌نك سكونيله پك سكرتمك معناسنه‌در يقال حتا الرجل يحتو حتوا اذا عدا شديدا وكليم مقوله‌سنك اطرافنده اولان صچاقى صكره‌دن ياپشدروب محكم ديكمك معناسنه‌در تقول حتوت هدب الكساء اذا كففته ملزقا به اليائى الحتى غنى وزننده مقل قاويدنه دينور ومقل ديدكلرى يمشه ياخود كتر بنه ياخود قوريمشه دينور وزنبيل اوره‌جك اسبابه ياخود هنوز زنبيل اولميان حصيرنه دينور وخرمانك برده يازنبيلده قلان قبوق ودوكندى مقوله‌سى خاشاكنه دينور وسپورندى‌يه دينور وآرى كوبجنده قلان بالسز قبوق وخشير مقوله‌سنه دينور الحاتى كثير الشرب آدمه دينور يقال رجل حات اى كثير الشرب الحتى رمى وزننده برنسنه‌يى محكم ديكمك معناسنه‌در تقول حتيته اذا خطته واحكمته و بوكك معناسنه‌در تقول حتيت الحبل اذا فتلته الاحتاء همزه‌نك كسريله حتى معنالرينه‌در تقول احتيته يعنى حتيته المحتات ميمك ضميله دبرنكلو ومحكم نسنه‌يه دينور ومنه يقال فرس محتات الخلق اى موثقه بو الحثو والحثى حانك فتحى وثانك سكونيله طبراق سرپمك معناسنه‌در يقال حثى التراب عليه يحثوه ويحثيه حثوا وحثيا اذا رماه ولازم اولور يقال حثى التراب عليه فحثا التراب نفسه يحثو ويحثى حثوا وحثيا وحثى بركسه‌نك كندى النه قالدروب آلديغى نسنه‌يه دينوركه مراد براوج نسنه اوله‌جقدر غرفه كبى شارح ديركه جمعى حثيات كلور فتحاتله ومنه فى حديث الغسل كان يحثى على رأسه ثلاث حثيات اى ثلاث غرف وحثو برآدمه برناچيز نسنه و يرمك معناسنه‌در تقول حثوت له اذا اعطيته يسيرا الحثى ثرى وزننده صاچلمش طبراقلره دينور وخرمانك برده يازنبيلده قلان قبوق مقوله‌سى خشيرلرينه دينور مفردى حثاة‌در حصاة كبى وصمانه على قول خرده‌لرينه ياخود اوفنتيلرينه ياخود خاصة دانه‌دن آيرلمشنه دينوركه تازه‌سى اوله‌جقدر الحثواء حمراء وزننده طبراقلو يره دينور يقال ارض حثواء اى كثيرة التراب الحاثياء نافقاء وزننده ومراد فيدركه ترلا صچانك يوه‌سنه ياخود يوه‌سنك اغزينه اياغيله چقروب يغديغى طبراغه دينور الاحثاء همزه‌نك كسريله برنسنه‌يى طبراق كبى خردخشخاش ايلمك معناسنه‌در يقال احثت الخيل البلاد اذا دقتها و يقال احاثتها احاثة الواوى الحجى الى وزننده عقل وهوش معناسنه‌در وفهم وفطنت معناسنه‌در يقال هو

من اهل الرأى والحجى اى العقل والفطنة ومقدار معناسنه‌در جمعى احجاء كلور الحجى عصا وزننده ناحيه معناسنه‌در جمعى احجاء كلور ويغمور قطره‌لرندن صوبك يوزنده پيدا اولان قبارجقلره دينور مفردى حجاة‌در حصاة كبى ومجوس طائفه‌سنك زمزمه‌لرينه دينوركه ماده‌سنده بيان اولندى ومصدر اولور برنسنه‌يه اصلا منفك اولمامق وجه اوزره دوشكون حريص اولمق معناسنه‌در يقال حجى به حجى من الباب الرابع اذا اولع به ولزمه وسكرتمك معناسنه اولمغله ضد اولور يقال حجى الرجل اذا عدا لكن ضديتى منظور فيهدر وحجى وصف اولور جدير وروا معناسنه كما سيذكر الحجاء كتاب وزننده بودخى مجوس زمزمه‌سنه دينور ومفاعله‌دن مصدر اولور كما سيذكر التحجى تفعل وزننده مجوس طائفه‌سى زمزمه ايلمك معناسنه‌در يقال تحجى المجوسى اذا زمزم و بر يرده مقيم اولمق معناسنه‌در يقال تحجى بالمكان اذا اقام به المحجية محسنه وزننده معناسى لفظنه مخالف اولان كلمه‌يه دينور يقال كلمة محجية اى مخالفة المعنى للفظ الاحجية همزه‌نك ضمى وجيمك كسرى و يانك تشديديله والاحجوة واو مشدده ايله بودخى محجيه معناسنه‌در فارسيده لغز وچيستان وتركيده بيلمجه و ياكلماج تعبير اولنور يقال الق اليه احجية واحجوة اى مخالفة المعنى للفظ فعجز عنها مقامات حريريه‌ده مخصوص مقامه‌در المحاجاة مباهاة وزننده والحجاء جدال وزننده لغز سويلشمك معناسنه‌در باب مغالبه‌ده مستعملدر احجيه سويلشمكده ذهن وفطانتده يارشمق اولور تقول حاجيته محاجاة وحجاء فحجوته اى فاطنته فغلبته الحجوى فعوى وزننده والحجيا مصغر بنيه‌سيله اسملردر الحجو حانك فتحى وجيمك سكونيله اقامت ايلمك معناسنه‌در يقال حجا بالمكان حجوا اذا اقام و برنسنه‌يى اسركيوب ضنت ايلمك معناسنه‌در يقال حجا بالشئ اذا ضن به و بلكى‌يى سوروب ايلتمك معناسنه‌در يقال حجت الريح السفينة اذا ساقتها وحفظ راز ايلمك معناسنه‌در احجيه بوندن مأخوذدر يقال حجا السر اذا حفظه و بغور بوكورمكله ناقه آنك آوازنى ايشتدكده يلوب آكا منصرف اولمق معناسنه‌در يقال حجا الفحل الشول اذا هدر فعرفت هديره فانصرفت اليه وطورمق معناسنه‌در يقال حجا الرجل اذا وقف ومنع ايلمك معناسنه‌در يقال حجاه اذا منعه و برنسنه‌يى تيقن ايلميه‌رك ظن ايله شويله‌در ادعا ايلمك معناسنه‌در يقال حجا الامر اذا ظنه فادعاه ظانا ولم يستيقنه وجزاء ومكافات ايلمك معناسنه‌در يقال حجا القوم اذا جزاهم الحجى غنى وزننده والحجى فتى وزننده برنسنه‌يه براشق ولايق وروا اولان شيئه دينور يقال هو حجى به وحج بالتخفيف اصله حجى وحجى اى جدير به المحجاة ميمك فتحيله برشيئك ياقشغنه باعث اولان نسنه‌يه دينور يقال انه لمحجاة اى مجدرة ما احجاه واحج به همزه‌نك فتحى وجيمك كسريله فعل تعجبلردر عجب ونه عجب لايق و يراشقلردر ديمكدر المحجى مقفى وزننده بخيل آدمه دينور يقال انه لمحج اى شحيح ابو حجيه سميه وزننده اجلح بن عبدالله بن حجيه‌نك كنيه‌سيدركه محدثدر وحجيه بن عدى تابعيدر الحجاء قتال وزننده معاركه ومقاتله معناسنه‌در يقال حاجاه حجاء اذا عاركه احجاء همزه مفتوحه ايله بر موضعدر الواوى الحدو حانك فتحى ودالك سكونيله والحداء غراب وزننده والحداء كتاب وزننده دوه‌يى زجر ايله سورمك معناسنه‌در يقال حدا الابل وبها حدوا وحداء وحداء اذا زجرها وساقها شارح ديركه بو ماده دوه‌يى نغمه وترانه ايله تشويق ايده‌رك سورمكه مخصوصدر مترجم ديركه واقعا جميع امهاتده بو رسمه مرسومدر بو صورتده مؤلفك اذا زجرها قولى اولى راء مهمله وآخرى زاى معجمه اولوركه تقديم معجمه ايله تحريف نساخدن اولور ياخود زجر صوت معناسنه اولور ومعناى مذكورده حدا الفطنك اصلى ومنشأى دى ماده‌سنده مرسومدر وحدو تابع اولمق معناسنه‌در يقال حدا الليل النهار اى تبعه الاحتداء افتعال وزننده بودخى تابع اولمق معناسنه‌در يقال احتداه اذا تبعه التحادى تفاعل وزننده دوه‌لر برى برنى سوروب كوترمك معناسنه‌در يقال تحادت الابل اذا ساق بعضها بعضا الحادى والحداء كتان وزننده نغمه ايله دوه سورنجيسنه دينور الاحدية والاحدوة احجيه واحجوه وزنلرنده بركونه دوه سورمكه دينور يقال بينهم احدية واحدوة اى نوع من الحداء زمخشرى حدا كلمه‌سنى تغنى ايله سورمكه تخصيص ايلمكله احديه واحدوه‌يى اغنيه وترانه ايله بيان ايلدى الحوادى هوادى وزننده اياقلره اطلاق اولنور اللره تالى وتابع اولدقلريچون الحدواء صحراء وزننده پوبراز يلنه دينور سوق سحاب ايلديكيچون و بر موضع اسميدر حدودى شرورى وزننده بر موضع آديدر مترجم ديركه حادى عشر لفظنده حادى كلمه‌سنك اصلى واحد اولوب رفع التباس ايچون واواخره نقل و يايه قلب وعينى دخى تقديم اولنمغله وزنى عالف اولدى اليائى الحدى عصا وزننده بركسه يرندن اصلا ايرلميوب دائما آنده اولمق معناسنه‌در يقال حدى بالمكان حدى من الباب الرابع اذا لزمه فلم يبرح ومنه يقال لا افعله حدى الدهر اى ابدا حدى سمى وزننده بر رجل اسميدر الاحداء همزه‌نك كسريله

برنسنه‌یی عن قصد ایلمك معناسنه‌در یقال احدی الشیء اذا تعمده التحدی تفعل وزننده احداء معناسنه‌در یقال تحداه اذا تعمده و برکسه ایله تغلب بابنده معارضه ومنازعه ایلمك معناسنه‌در یقال تحدی فلانا اذا نازعه وباراه الحدیا مصغر بنیه‌سیله اسمدر مغالبه اوزره معارضه ونزاعه دینور یقال مایحدی حدیاه ای منازعته ومباراته وحدیا الناس واحد الناس دیمکدر زیرا اکثری بین القوم حادی برشخص اولور وحدیا معارض ومنازعه اطلاق اولنور ومنه یقال انا حدیاك ابرزلی وحدك یعنی سنك معارضك بنم میدانمه یالکزجه خروج ایله که باش باشه اوغراشه‌لم الواوی الحذو حانك فتحی وذال معجمه‌نك سکونیله والحذاء کتاب وزننده ایاق قابنك برنکنی آخرنکنه اولچوب اندازه‌سنه کسمك معناسنه‌در یقال حذا النعل بالنعل یحذو حذوا وحذاء اذا قدرها وقطعها وبرنسنه‌یی برنسنه‌یه اویدرمق معناسنه‌درکه اول بچمده واول کسیمده قلمقدن عبارتدر یقال حذا النعل بالنعل والقذة بالقذة اذا قدرهما علیهما وبرآدمه ایاق قابی کیدرمك معناسنه‌در یقال حذا الرجل نعلا اذا البسه اياها وبرآدمك بعینه ایشی کبی ایشلمك معناسنه‌در یقال حذا حذو زید اذا فعل فعله وطپراق صاچمق معناسنه‌در یقال حذا التراب فی وجوههم اذا حثاه وسرکه وشراب کبی حد تلونسنه دلی اصروب اچتمك معناسنه‌در یقال حذا الشراب لسانه اذا قرصه وبرآدمه نسنه ویرمك معناسنه‌در یقال حذا زیدا اذا اعطاه وحذو یماج وقرشو معناسنه‌در کما سیذکر الاحذاء همزه‌نك کسریله بودخی ایاق قابی کیدرمك معناسنه‌در یقال احذاه النعل اذا البسه اياها الحذوة حانك کسریله عطیه وجائزه‌یه دینور تقول هذه حذوته ای عطیته وات پارچه‌سنه دینور یقال بیده حذوة من اللحم ای قطعة منه ویماج ومقابل معناسنه‌در کما سیذکر المحاذاة مباهاة وزننده برآدمك قرشوسنه چکوب اکا مقابل اولمق معناسنه‌در یقال حاذاه ای آزاه الحذاء کتاب وزننده بودخی قرشو ومقابل معناسنه‌در یقال هو حذاءك وحذوك وحذتك ومحاذاك وتقول داری حذوة داره وحذتها وحذوها مرفوعا ومنصوبا ای ازاؤها الاحتذاء افتعال وزننده برکسه‌نك اورنکنه موافق ایش ایشلمك معناسنه‌درکه ایشلدیکی ایش آنك ایشنه اویمقدن عبارتدر یقال احتذی مثاله اذا اقتدی به الیائی الحذیة غنیه وزننده مکه قربنده برهضبه آدیدر الحذیا مصغر بنیه‌سیله مژدکانی وپریلان شیئه دینور ومنه المثل *اخذه بین الحذیا والخلسة* ای بین الهبة والاستلاب یعنی آنی فلاندن هدیه ایله اختطاف بیننده اخذ ایلدی که کوکللو کوکلسز یاری رضاء ویاری زور بازو ایله آلدی دیمکدر وحذیا مال غنایمدن اولان حصه وقسمته دینور وقرشو ومقابل معناسنه‌در یقال هو حذیاك ای بازآئك الحذی عذی وزننده برشجر آدیدر الحذایة ثمامه وزننده والحذیا حانك ضمیله والحذیة غنیه وزننده بونلرده مال غنیمتدن اولان قسمت وحصه‌یه دینور الاحذاء همزه‌نك کسریله برآدمه مال غنیمتدن حصه ویرمك معناسنه‌در یقال احذی فلانا اذا اعطاه حذیة من الغنیمة الحذی حانك فتحیله سرکه وشراب ونبات سود مقوله‌سی حد تلونسنه دلی اصروب آچشدرمق معناسنه‌در پس واوی ویائی اولور یقال حذی اللبن وغیره لسانه یحذیه حذیا اذا قرصه ودرینك یرتغی چوغلمق معناسنه‌در یقال حذی الاهاب اذا خرقه فاکثر وکسمك معناسنه‌در یقال حذی یده اذا قطعها وبرآدمی لسانه کوروب دیلمك معناسنه‌در یقال حذی فلانا بلسانه اذا وقع فیه المحذاء محراب وزننده دائما ناسی هدف تیرزبان ایدوب دیلمك عادتی اولان کسیه دینور یقال رجل محذاء اذا کان یحذی الناس الحذیة حانك کسریله طولانی کسلمش نسنه‌یه دینور علی قول کسیلن کوچك پارچه‌یه دینور وبرنسنه‌نك یانده اولان نسنه‌یه اطلاق اولنور کویا که ایکی پارچه منزلنده اولور ومنه یقال جاء احذیتین ای کل منهما الی جنب الآخر مؤلف حذیه‌نك معنای آتیسندن سکوت ایلدی قال فی النهایة وفی الحدیث ان الهدهد ذهب الی خازن البحر فاستعار منه الحذیة فجاء بها فالقاها علی الزجاجة ففلقها وقیل هی الماس لکن الماس بحردن ظهور ایلمز الحذاء کتاب وزننده اوزم کسمی وفتنه دینور قطاف معناسنه الحیذوان حانك فتحی وذال ضمیله ورشان اسمیدرکه مؤلفه کوره قری جنسندن ساق حردیدکلری قوشدر التحاذی تفاعل وزننده برنسنه‌یی بولشمك معناسنه‌در یقال تحاذی القوم فیما بینهم الماء اذا اقتسموا الواوی الحروة حانك کسریله غیظ وغضب یاخود وجعدن ناشی بوغزده وصدرده وباشده عارض اولان یانقلغه وآجشقلغه دینور تقول عرض لی حروة وهی حرقة فی الحلق والصدر والرأس من الغیظ والوجع وخردلك طعمنده اولان یاقیجلغه واصر یجیلغه دینورکه لسانه ملاقی اولدقده اجزاسنی بری برندن تفریقله اصروب یاقمقدن عبارتدرتنه که حراوه دخی بو معنایه درکرابه وزننده یقال فیه حروة وهی حرافة فی طعم الخردل وانی ونیز بد رایحه‌یه دینور یقال ماهذه الحروة ای الرایحة الکریهة مع حدة بو الحاریة جاریه وزننده شول انکرك بلاتنه

دینورکه پك چوق یشامغله جثه‌سی اکسیلوب همان باشی وصولوسی وزهری قالمش اوله یقال رماه الله بالحاریة وهی الافعی التی کبرت ونقص جسمها ولم یبق الا رأسها ونفسها وسمها الحرا والحراة حانك فتحیله ناحیه معناسنه‌در وقوش سسنه دینور علی قول عامدر وآهو یتاغنه دینور وقوش یمورطلیه‌جق یره دینورکه قوللق تعبیر اولنور جمعی احراء کلور وحراة آتشك یالکلمسنه وطوتشمسنه دینور یقال حراة النار ای التهابها وحرا لایق وخلیق معناسنه‌در ومنه قولهم بالحرا ان یکون ذاك وانه لحرا بکذا ای خلیق وبونك تثنیه وجمعی کلمز زیرا فی الاصل مصدردر الحری غنی وزننده بودخی روا ولایق معناسنه‌در یقال انه لحری بکذا وحرمخففا ای خلیق الحری والمحراة میملرك فتحیله برنسنه‌نك یاقشغی اوزره ایشلمسنه محل لیاقت اولان آدمه دینور یقال انه لمحری ان یفعل ولمحراة ای مخلقة وبو مبخله ومجبنه قبیلندن دخی اولور احربه وما احراه فعل تعجبلردر تعجب وعجب اکا لایقدر دیمکدر یقال احربه وما احرابه ای ما اجدره التحری تفعل وزننده برنسنه‌یه صمیمی قصد وعزم ایلمك معناسنه‌در یقال تحراه اذا تعمده واستعماله الیق وجسبان اولان نسنه‌یی طلب ایلمك معناسنه‌در یقال تحری الرجل اذا طلب ما هو احری بالاستعمال وبرمکانده تمکن ایلمك معناسنه‌در یقال تحری بالمکان اذا تمکث به الحری جری وزننده اکسلمك معناسنه‌در یقال حری الشیء یحری حریا اذا نقص الاحراء همزه‌نك کسریله اکسلتمك معناسنه‌در یقال احراه الزمان اذا نقصه حراء کتاب وزننده وحری علی وزننده وبو قاضی عیاضدن منقولدر مکه‌ده بر طاغك آدیدرکه آنده اولان غارده مفخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلری قبل البعثة تنهاجه طاعت وعبادت ایدرلرایدی واشبو حراء کلمه‌سی مذکر ومؤنث ومنصرف وغیر منصرف اولور الواوی حزوی زای معجمه ایله قصوی وزننده وحزواء حمراء وزننده وحزاء سحاب وزننده وحزوزی شروری وزننده برموضع اسملریدر المحزوزی احزیزاء ماده‌سندن اسم فاعل اوله‌رق میل کبی دیکیلوب طوران علی قول بری اوته او بناسوب مضطرب اولان یاخود منکسر اولان شیئه دینور یقال شیء محزوزای منتصب اوقلق اومنکسر الحزو حانك فتحیله قوشی برندن اوچورمغله تفأل وتکهن ایلمك معناسنه‌در یقال حزا الاعرابی یحزو حزوا اذا زجر وتکهن التحزو تفعل وزننده حزو معناسنه‌در یقال تحزی بمعنی حزا الیائی الحزی رمی وزننده حزو معناسنه‌در یقال حزی یحزی حزیا لغة فی حزا حزوا التحزی تفعل وزننده حزی معناسنه‌در یقال تحزی بمعنی حزی التحزیة تأدیه وزننده آغاجده اولان خرمالری تقدیر وتخمین ایلمك معناسنه‌در یقال حزی النخل تحزیة اذا خرصها وقوشی برندن قالدرمغله فال طوتمق معناسنه‌در یقال حزی الطیر اذا زجرها وساقها وسراب برنسنه‌نك شخصنی قالدرمق معناسنه‌درکه اول هیئتده تخیل اولنور یقال حزی السراب الشخص اذا رفعه الحزا عصا وسماء وزنلرنده بر نبات آدیدر مفردی حزاة وحزاءه‌در جوهری غلط ایدوب خای معجمه ایله ثبت ایلدی بو نبات بری وبستانی اولور بری یسنه بیان کرفسی وبیانی دره اوتی دیرلر بستانیسنه دلوجه کشنیج دیرلر فارسیده دینارویه وآهو دوستك دیدکلری بودر الاحزاء همزه‌نك کسریله برنسنه‌دن هیبتلنمك معناسنه‌در یقال احزی منه اذا هاب وبرمتاعك بهاسنی مشتری‌یه کوجلتمك معناسنه‌درکه زیاده‌یه چقرمغله دشوار ایلمکدن عبارتدر یقال احزی علیه فی السلعة اذا عسر وبرنسنه‌یه کسب شعور ایلمك معناسنه‌در یقال احزی به اذا علم به ومشرف ومرتفع اولمق معناسنه‌در یقال احزی الشیء اذا اشرف وارتفع حزاء کتان وزننده برموضعدر الواوی الحسو حانك فتحی وسینك سکونیله قوش قسمی صو ایچمك معناسنه‌در یقال حسا الطائر الماء یحسو حسوا ولا تقل شرب یعنی قوشك صو ایچمسنده حسو استعمال اولنور شرب ماده‌سی استعمال اولنمز زیرا حسو ازجه ازجه ایچمکه مخصوص صدر بو معنادندر که حسو الطیر قصیر وقلیل نسنه‌دن کنایه اولنور یقال یوم کحسو الطیر ای قصیر وحسو تدریجله ایچمك معناسنه‌در یقال حساه زید المرق اذا شربه شیئا بعد شیء وحسو ایچیله جك شوربا مقوله‌سنه دینورکه تدریجله ایچیلور کما سیذکر التحسی تفعل وزننده والاحتساء افتعال وزننده بونلرده شوربا مقوله‌سی ایچمك معناسنه‌در یقال تحسی المرق واحتساه بمعنی حساه الاحساء همزه‌نك کسریله والتحسیة تأدیه وزننده برآدمه شوربا مقوله‌سی ایچورمك معناسنه‌در تقول احسیته المرق وحسیته اذا اشربته الحسیة غنیه وزننده والحسا عصا وزننده والحسو دلو وزننده که ذکر اولندی والحسوة عدوة وزننده اسملردر ایچیلجك شوربا مقوله‌سنه دینور وحسوة عدوة وزننده شوربا مقوله‌سنی چوق ایچن آدمه دینور یقال رجل حسو ای الکثیر التحسی الحسوة غرفه وزننده برایچیم ایچیلجك نسنه‌یه دینور جمعی احسیه واحسوه وجمع الجمعی احاسی کلور تقول سقانا بحسوة ای الشیء القلیل من الحسا وحسوه نباء مرّه اولور لکن حانك فتحیله افصحدر الیائی الحسی حانك فتحی وکسری وسینك

سكونيله والحسى الى وزننده صوار كيلجك دوزجه وملا يمعه يره دينور على قول شول غليظ يره دينور كه اوستى
قوملق اولديغندن يغمور صويني چكمبوب امساك ايله بركدرمكله انده اشمه لر قازيلوب قوغه ايله صو يندن الندقده
ينه يرينه اطرافندن ترشحله جمع اولور اوله جمعى احساء وحساء كلور حانك كسريله كه اشمه برلرى ديمك اولور هديه
اشمه سى كبى الاحتساء افتعال وزننده والتحسية ناديه وزننده اشمه قازمق معناسنه در يقال احتسى
حسى اذا احتفره واحتساء برآدمك مافى الضميرنى يوقلمق معناسنه مستعملدر يقال احتسى مافى نفسه اذا اختبره
الحسا عصا وزننده بودخى برآدمك مافى الضميرنى يوقلمق معناسنه در يقال حسى مافى نفسه حسا من الباب
الرابع اذا اختبره الحساء كتاب وزننده بر موضعدر احساء همزه نك فتحيله برقاج موضعلردر احساء بنى سعد
هجر حذاسنده بر بلده دركه احساء القرامطه در ياخود اندن بشقه واحساء حرشاف بحرين ساحلنده بر بلده در
واحساء بنى وهب فرعا ايله واقصه بيننده طقوز بيوك قيو آديدر واحساء قبيله غنى يوردنده برصو آديدر و يمامه ده
برصو آديده وجديله يوردنده برصو آديدر المحساة محراب وزننده دولابله صوچكن اكوزه دينور الواوى الحشو
حانك فتحى وشين معجمه نك سكونيله خلق خرده دوه لره دينور يقال اعطاه من حشو الابل اى صغارها ومقتضاى
حالدن زائد سوزلره دينور كه كلام اثنارينه تخليل ايدرلر مفهوم و مآلدن خارج نسنه و مثلا ديدكلرى كبى يقال كثير
الحشو فى كلامه اى فضل كلامه وآدمك نفس وذاتنه اطلاق اولنور يقال حشو الرجل اى نفسه ومصدر اولور
يصدق و مندر مقوله سنى قيتق و يموق مقوله سيله طولدرمق معناسنه يقال حشا الوسادة حشوا اذا ملأها و يصدق
ومندر مقوله سنك ايچنه طولدردقلرى نسنه يه دينور قيتق و يموق كبى و برآدمك اعضاء داخليه سنه طوقنمق
معناسنه در يقال حشاه حشوا اذا اصاب حشاه الحاشية بودخى خرده دوه لره دينور الحشية غنيه وزننده
ايچى پنبه ايله ياخود يوك ايله طولمش فراشه دينور يقال طرح له حشية وهى الفراش المحشو وقولتق يصديغنه دينور
بعضلر ديديكه شول يوز يصديغى طرزنده كوچك يصديغه دينور كه عرب نسوانلرى سموز كورينمك ديو بدنه
و بوكورلرينه ياخود بيوك كورنسون ديو صغريسنه استوار ايدرلر المحشى منبر وزننده بودخى اول يصديغه
دينور الاحتشاء افتعال وزننده خاتونلر كراولنان يصديغى كورتمك معناسنه در يقال احتشت المرأة الحشية
اذا لبستها و برنسنه كركى كبى طولمق معناسنه در يقال احتشى الشيء اذا امتلأ وحائض حيض بزى طوتنمق
معناسنه در يقال احتشت المستحاضة اذا احتشت نفسها بالمفارم المحاشاة مباهاة وزننده برآدمه خرده دوه ويرمك
معناسنه در يقال اتاه فما جله ولا حاشاه اى ما اعطاه جليلة ولا حاشية الحشا عصا وزننده اعضاء داخله دينور
بغرسق و بوكرك وجكر كبى جمعى احشاء كلور يقال اخرج القصاب حشا الشاة اى مافى بطنها المحشى مقعد
وزننده قارنده طعام واره جق موضعه دينور مراد حيوانده اشكنبه نك ايچى وانسانده بغرسق اوله جقدر كه ثفل
موضعلريدر الحشوة حانك ضمى وكسريله يرده ايشه يرامايان چالى وچرپى وخاروخاشاك مقوله سنه دينور يقال
ما اكثر حشوة ارضه اى حشوها ودغلها الحشاة حصاة وزننده طپراغى سياه منفعتسز ارضه دينور يقال ارض
حشاة اى سوداء لاخير فيها اليائى الحشى عصا وزننده قارنده حجاب كبددن ماعدا اجزاء جوفيه يه دينور كه جكر
و بوكرك واشكنبه وسائريدر على قول يان طرفنك نهايتنده اولان آرد ايكولر ايله كه اوكسوز ايكو تعبير اولنور يوج
مابينده اولان مهماته دينور مراد بوش بوكور ايله يوج مابينده اولنلردر ياخود ظاهر بطنه دينور وحضن وحصاره
دينور بعض نسخه ده حضن عنواننده اولمغله قوجاق اولور لكن شارحك نسخه سنده خصر اولمغله بل ديمك اولور
و يورلمق ياخود علت سببيله هارهار خشليوب صولومغه دينور يقال حشى الرجل حشا من الباب الرابع اذا اخذه
الربو وطلومده سود قارتمقلوب درى كبى طلومك ايچ يوزينه يابشمغله كنديسى بدرايحه بغليوب طلومى وايچنه
قونان سودى قوقتمق معناسنه در يقال حشى السقاء اذا صار له من اللبن كالجلد من باطن فلصق به فلا يعدم ان ينتن
فيروح وحشا برنسنه نك يوره سنه وكنف وناحيه سنه دينور تقول انا فى حشاه اى فى كنفه وناحيته و مدينه قربنده
بر موضع آديدر الحشى غنى وزننده والحشيان سكران وزننده هارهار خشليوب صولويان كشى يه دينور
مؤنثى حشيه وحشياء در يقال هو حش وحشيان وهى حشية وحشيا اذا اخذه الربو وحشى غنى وزننده كوكى
چوريوب تباه اولمش ياخود قورومش اوتلغه دينور الحاشية برنسنه نك كنارنه و پروازنه دينور يقال حاشية الثوب
وغيره اى جانبه و برآدمك اهل ومتعلقاتنه اطلاق اولنور يقال هو من حاشيته اى من اهله وخاصته و برنسنه نك
يوره سنه وكنف وظل وحمايه سنه اطلاق اولنور يقال هؤلاء حاشيته بالنصب اى فى ناحيته وظله المحاشاة مباهاة
وزننده برنسنه يى ميانه دن اخراج واستثنا ايلمك معناسنه در يقال حاشا منهم فلانا اذا استثناه منهم و بوكارو پرواز

معناسنه

معناسنه اولان حاشيه ماده سندندر كويا كه انى حاشيه عد ايلمشدر التحشى تفعل وزننده محاشاة معناسنه در
يقال تحشاه بمعنى حاشاه و برآدمى برنسنه دن تبرئه ضمننده حاشا فلان ديمك معناسنه در يقال تحشى الرجل اذا قال
حاشا فلان وشرم وحيا جهتيله برنسنه دن يا بركسه دن استنكاف ايلمك معناسنه در يقال تحشى من فلان اذا اذمم حاشا
الفك قصريله حتى كلمه سى كبى مابعدنى مجرور ايدر يعنى حروف جاره دندر استثناء ايچوندر وحاشاك وحاشالك
بمعنى واحدو عربلر حاشالله و يانك حذفيله حاشالله قوللرى معاذالله معناسنه دركه تبرئه ضمننده ايراد اولنور يقال
حاشالله وحاش لله اى معاذالله شارح ديركه مغنى اللبيبده حاشا كلمه سى اوچ وجه اوزره مستعمل اولديغى مرسومدر
الحاشيتان ابن المخاض ايله ابن اللبون مراد اولنور ابن مخاض بر ياشنده وابن لبون ايكى ياشنده اولان دوه در بو الحصا
عصا وزننده اوفق جق طاشلره دينور كه چقل تعبير اولنور مفردى حصاة در جمعى حصيات كلور فتحاتله
وحصى كلور حانك ضمى وكسرى وصادك كسريله وحصا صايى يه دينور عدد معناسنه در على قول عدد
كثيره دينور تقول لم ارمنهم اكثر حصا اى عددا او هو الكثير وحصا مصدر اولور برنسنه ده اثر قلمق
معناسنه يقال حصى الشيء حصا من الباب الرابع اذا اثر فيه و يرك چاقلى چوق اولمق معناسنه در
يقال حصبت الارض اذا كثر حصاها الحصى رمى وزننده برآدمى چاقل ايله اورمق معناسنه در
تقول حصبته حصبا اذا ضربته بالحصاة المحصاة مرماة وزننده چاقللو يره دينور يقال ارض محصاة
اى كثيرة الحصى الاحصاء همزه نك كسريله برنسنه يى صايمق معناسنه در ياخود ازبر ايلمك ياخود فهم وادراك
ايلمك معناسنه دركه مراد بو ايكى معناده دخى استعمال اولنور يقال احصى الشيء اذا عده او حفظه او عقله
الحصاة حانك فتحيله مثانه ده طاش پيدا اولمغه دينور كه علتدر بول مشدد و متحجر اولديغندن ناشيدر يقال
حصى الرجل على المجهول فهو محصى كتب طبيه ده مرسومدركه كاهيجه انسانك بوكركلرنده وقاوقنده طاش
وقوم تحدث ايدر سبب ماديسى ماده غليظه در وسبب فاعلى بر حرارت غريبه دركه ماده نك رقيقنى افنا ايدوب
غليظنى متحجر اولديغى حالده باقى قالور وحصاة رأى ورشد ودرايت معناسنه در يقال فلان ذو حصاة اى رأى
الحصى غنى وزننده عقل ورشدى وافر آدمه دينور يقال هو حصى اى وافر العقل الحصو حانك فتحيله
قارن صانجيسنه دينور يقال اضطرب من الحصو اى المغص فى البطن ومنع ايلمك معناسنه در يقال حصاه
حصوا اذا منعه التحصية تأديه وزننده برنسنه يى حفظ ووقايه ايلمك معناسنه در يقال حصاه اذا وقاه التحصى
تفعل وزننده صاقنمق معناسنه در يقال تحصى الرجل اذا توقى الحصوان فتحاتله يمنده بر موضعدر الواوى
الحضو حانك فتحى وضاد معجمه نك سكونيله آتش قراردقدنصكره اوچروب ايشتمق معناسنه در يقال حضا النار
حضوا اذا حركها بعدما همد المحضاء محراب وزننده والمحضاة مكنسه وزننده آتش اوچره جك
كوسكويه دينور يقال سعر النار بالمحضاء والمحضأة اى حركها بعود تحرك به النار المحضى منبر وزننده برداغه
دينور كوز معناسنه الواوى الحطو خطو وزننده برنسنه يى صارصوب ارغلامق معناسنه در يقال حطاه
حطوا اذا حركه مزعزعا الحطا قفا وزننده ايرى كهله يه دينور الحطواء حمراء وزننده قزل تو يلو قيونه
دينور الاحطبطاه اعشيشاب وزننده شيشوب قبارمق معناسنه در يقال احطوطى الشيء اذا انتفخ
الواوى الحظوة حانك ضمى وكسرى وظاى معجمه نك سكونيله والحظة عده وزننده قدر ومكانت واعتبار
معناسنه در يقال ماله حظوة عنده اى مكانة ورزق وقسمت جهتندن اولان حظ و بهره يه دينور جمعى
حظى كلور حانك كسرى والفك قصريله وحظاء كلور مد ايله وحظوه وحظه مصدر اولورلر بركسه يانندە
عزتلو حرمتلو اولمق معناسنه يقال حظى كل من الزوجين عند صاحبه حظوة وحظة من الباب الرابع
اذا صار ذا مكانة الاحتظاء افتعال وزننده حظوه معناسنه در يقال احتظى بمعنى حظى الحظية غنيه وزننده
زوجى يانندە وقع وقدر وحرمتى اولان خاتونه دينور ومنه المثل * الا حظية فلا الية * تنه كه الى ماده سنده بيان اولندى
الحظوة حانك فتحى وضميله شول كوچك اوقه دينور كه اطفال انكله مشق وملاعبه ايدرلر واغاج كوكلرندن
سوروب چقان تازه وملايم فليزه دينور جمعى حظاء كلور حانك كسريله وحظوات كلور فتحاتله الحظيات
مصغر بنيه سيله حظيه نك جمعيدر كه حظوه نك مصغريدر ذكر اولنان كوچك اوقه دينور ومنه المثل * احدى
حظيات لقمان * يعنى لقمان بن عاد حظياتندن بريدر بو مثل شريله معروف اولان كمسه دن احيانا برايولك صادر
اولدقده ضرب اولنور الحظيا مصغر بنيه سيله يابجه يابجه يورويشه دينور يقال يمشى الحظيا وهو مشى رويد
الحظو حانك فتحيله يابجه يابجه رفق وتأنيله يورمك معناسنه در يقال حظا الرجل حظوا اذا مشى الحظيا وهو

مشی روید الیائی حظی غنی وزننده بررجل آدیدر الحظی علی وزننده کهله‌لره دینور مفردی
حظاة‌در الحظی الی وزننده حظو بهره معناسنه در حظو کبی جمعی احظی وجمع الجمعی احاظی کلور
الواوی الحفا جفا وزننده یالین یوریمکدن انسانک ودوه وسائر دوابک ایاقلری آشوب فرسوده اولمق معناسنه‌در
علی قول یالین ایاق یوریمک معناسنه‌در یقال حفی الرجل والابل حفا من الباب الرابع اذا رقت قدمه من کثرة المشی
اوهو المشی بلا خف ولا نعل الحفی غنی وزننده والحافی اسم فاعللردر برآدمه مبالغه وجه اوزره نوازش
واکرام ایدوب واکا اظهار بشر وسرور ایدر اولان آدمه دینور یقال رجل حفی وحاف ای یبالغ فی الاکرام
و یظهر السرور والفرح وحقنده همت ایلمک ایچون برآدمک حالنی پک سؤال واستقصا ایدر اولان آدمه دینور
وحفی علی استقصاء وجهیله تعلم وتحصیل ایدن عالمه دینور یقال هو عالم حفی اذا کان قد تعلم باستقصاء وسؤالده
الحاح وابرام ایدن کمسه‌یه دینور جمعی حفواء کلور حنفاء وزننده یقال رجل حفی ای ملح فی سؤاله الحفوة حانک
ضمی وکسریله والحفیة والحفایة حانک کسریله اسملردر یالین یوریمکدن ایاق بریوب آشنمغه یاخود ایاغک یالینلغنه
دینور الاحتفاء افتعال وزننده یالین ایاق یوریمک معناسنه‌در یقال احتفی الرجل اذا مشی حافیا واوتی یردن
چکوب قوپرمق معناسنه‌در یقال احتفی البقل اذا اقتلعه من الارض وبومهموزده لغتدر وبرآدمک اکرام
وتلطیفنده اظهار بشر وسرور ایده‌رک مبالغه ایلمک معناسنه‌در یقال احتفی به اذا بالغ فی اکرامه واظهر السرور
والفرح وبرآدمک حالندن لطف جهتیله پک سؤال ایلمک معناسنه‌در یقال احتفی به اذا اکثر السؤال عن حاله الحفاوة
حانک فتحی وکسریله والحفاية حانک کسریله والتحفاية تانک کسریله برآدمه اظهار بشر وسرور ایده‌رک پک
چوق نوازش واکرام ایلمک ومهربانلق ایتمک معناسنه‌در یقال حفی به حفاوة وحفاية وتحفاية من الباب الرابع
اذا بالغ فی اکرامه واظهر السرور والفرح وبرآدمک لطف جهتیله حالندن چوق صورشدرمق معناسنه‌در
یقال حفی به اذا اکثر السؤال عن حاله الحفو عفو وزننده اکرام ایلمک معناسنه‌در یقال حفا الله به حفوا اذا اکرمه
وبرنسنه ویرمک معناسنه‌در یقال حفاز یدفلانا اذا اعطاه وویرمیوب محروم ایلمک معناسنه اولمغله ضد اولور
یقال حفا فلانا اذا منعه وبغی افراط وجه اوزره قرقمق معناسنه‌در یقال حفا شاربه اذا بالغ فی اخذه الاحفاء
همزه‌نک کسریله بودخی بغی دیبنه وارنجه قرقمق معناسنه‌در یقال احفی شاربه اذا بالغ فی اخذه ودونه دونه سؤال
ایلمک معناسنه‌در یقال احفی السؤال اذا ردده وبرآدمه برخصوصده لادن کبی یاپشوب نهایت مرتبه‌ده الحاح
وابرام ایلمک معناسنه‌در یقال احفی فلان زیدا اذا الح علیه وبرح به فی الالحاح وبرآدمی برخبرطویمق خصوصنه
حمل وحواله قلمق معناسنه‌در تقول احفیته ای حملته علی ان یبحث عن الخبر وبرآدمی خوارلمق معناسنه‌در تقول
احفیته اذا ازریته المحافاة مکافاة وزننده کلامده منازعه ایلمک معناسنه‌در یقال حافاه اذا نازعه فی الکلام
الحفاوة حانک فتحیله الحاح وابرام ایلمک معناسنه‌در ومنه المثل ❊مأربة لا حفاوة❊ یعنی مرام عرض حاجتدر
یوخسه ابرام والحاح دکلدر الاستحفاء استخبار معناسنه‌در یقال استحفاه اذا استخبره حفاء کساء وزننده
برطاغک آدیدر الحافی قاضی وحاکمه اطلاق اولنور یقال هو حاف ای قاض التحافی تفاعل وزننده خصم ایله والی
وقاضی حضورنده مرافعه ایلمک معناسنه‌در تقول تحافینا الی السلطان ای ترافعنا التحفی تفعل وزننده برآدمی اغفال ایله
غفلتنی اغتنام ایلمک معناسنه‌در یقال تحفاه اذا اهتبله وچالشمق معناسنه‌در یقال تحفی فی الامر اذا اجتهد الحفیا حانک
فتحی والفک مدی وقصریله ویانک تقدیمیله زبازده درمدینه‌ده برموضع آدیدر الواوی الحقو حانک فتحی وقافک سکونیله
بدنده بوکوره دینور یقال اصاب حقوه وحقوته ای کشحه وقوطه‌یه دینور ازار معناسنه علی قول قوطه بغلیجق
یره دینور که بل اوله جقدر یونده حانک کسریله ده وحقوه ده لغتدر جمعی احق کلور قافک کسریله واحقاء کلور
وحقی کلور حانک ضمی وقافک کسریله وحقاء کلور جبال کبی وحقو مصدر اولور برآدمک بوکورنه یاخود بلنه
اورمق معناسنه‌در یقال حقاه حقوا اذا اصاب حقوه وحقو سیل صوبی چقه مز اولان غلیظ ومرتفع یره
دینور که بل وبیلان تعبیر اولنور جمعی حقاء کلور حانک کسریله وحقو السهم اوقک یلک کچه جک یردن عبارتدر
یقال سهم دقیق الحقو وهو موضع الریش وحقو الثنیه بوقشده اولان یولک ایکی بوکوریدر که ایکی جانبی اوله جقدر
یقال اخذوا من حقوی الثنیة ای جانبیها الحقی شقی وزننده بوکورنه اورلمش آدمه دینور الحقا عصا وزننده
بوکور آغریمق معناسنه‌در یقال حقی الرجل علی المجهول حقا فهو محقو ومحقی ای شکی حقوه وات بمکدن قارن
آغریمق معناسنه‌در که کچی اتی یمکدن قارنده وجع وسلاح عارض اولمقدر یقال حقی الرجل علی المجهول فهو
محقو ومحقی اذا اصابه الحقوة الحقوة حقو کبی قوطه‌یه یاخود بله دینور وات یمکدن قارنه عارض اولان آغری‌یه

دینور یقال اصابه الحقوة ای الوجع فی البطن من اکل اللحم وبرعلت آدیدر که دوه قسمنه عارض اولور آق جکرده
پیدا اولمغله دوه‌نک جوفنده سانجی پیدا اولوب کویاکه احشاسی کسیلوب طوغرنور الحقا حانک کسریله بودخی
ات یمکدن قارنده حادث اولان وجعه دینور که یورک بورندیسی عارض اولور وبرموضع آدیدر وحقو کبی ازاره یاخود بله
دینور الواوی الحکایة کتابه وزننده برسوزی وخبری نقل وروایت ایلمک معناسنه‌در تقول حکوت الحدیث
احکوه حکایة اذا نقلته وبومشابهت معناسندن مأخوذدر اصلی حکاوه‌درکه واویدر الیائی الحکایة کتابه
وزننده یائیدر ذکر اولنان واوی معناسنه‌در تقول حکیت الحدیث احکیه حکایة اذا نقلته وبرنسنه‌یه بکزه‌مک
معناسنه‌در تقول حکیت فلانا اذا شابهته وبرکسنه‌یه فعلا یاخود قولا تقلید ایلمک معناسنه‌در تقول حکیت
فلانا اذا فعلت مثل فعله اوقلت مثل قوله سواء وبرکسنه‌دن برکلام نقل ایلمک معناسنه‌در تقول حکیت عنه
الکلام اذا نقلته بونکله معنای اولک فرقی واردر ودوکمی چکوب محکم ایلمک معناسنه‌در تقول حکیت العقدة
اذا شددتها المحاکاة مباهاة وزننده بودخی بکزه‌مک معناسنه‌در تقول حاکیته اذا شابهته وبرکسه‌یه تقلید ایلمک
معناسنه‌در تقول حاکیته اذا فعلت مثل فعله اوقوله سواء الاحکاء همزه‌نک کسریله بودخی دوکمی چکوب
برکشدرمک معناسنه‌در تقول احکیت العقدة اذا شددتها وغالب اولمق معناسنه‌در یقال احکی علیهم اذا بر
الحکی غنی وزننده قوغجی عورته دینور یقال امرأة حکی ای نمامة نسوان خصائصندن اولمغله حکی عنوانده
مستعملدر الاحتکاء افتعال وزننده برنسنه قوپلشوب متین واستوار اولمق معناسنه‌در تقول احتکی امری
ای استحکم الواوی الحلو حانک ضمی ولامک سکونیله طتلو نسنه‌یه دینور که آجی مقابلیدر فارسیده شیرین
دینور یقال هو حلو ای لبس بمر وحلو الرجال خوشطبع وشیرین سخن وخفیف الروح اولمغله هرکسک عندنده
معتبر ومحبوب اولوب الفتندن فاکهه کبی استلذاذ اولنور اوله جمعی حلوون کلور مؤنثی حلوه‌در جمعی حلوات کلور
یقال رجل حلو وامرأة حلوة ای یستخف ویستحلی الحلاوة عداوه وزننده والحلو حانک فتحیله والحلوان
حانک ضمیله طتلو وشیرین اولمق معناسنه‌در یقال حلی الشیء وحلا وحلو حلاوة وحلوا وحلوانا من الباب الرابع
والاول والخامس اذا کان حلوا وبرنسنه‌یی طتلو عد ایلمک معناسنه‌در یقال حلی الشیء حلاوة من الباب الرابع
اذا عده حلوا وبرنسنه کوزه وکوکله خوش کلمک معناسنه‌در تقول حلی الشیء بعینی وقلبی وحلا حلاوة وحلوانا
من الباب الرابع والاول اذا اعجبک بعضلر دیدیکه باب اولدن فمده یعنی برنسنه آغزه طتلو کلکده وباب رابعدن
عینده کوزه طتلو وخوش کورنمکده مستعملدر فیقال حلا فی الفم وحلی فی العین وبرکسنه‌دن خیر ومنفعته نائل
اولمق معناسنه مستعملدر یقال حلی منه بخیر وحلا منه من البابین المزبورین اذا اصاب منه خیرا وحلو حانک
فتحیله برنسنه‌یی طتلو وشیرین ایلمک معناسنه‌در یقال حلا الشیء یحلوه حلوا اذا جعله حلوا وبرآدمه برنسنه ویرمک
معناسنه‌در یقال حلا الشیء اذا اعطاه اياه وحلو وحلوان حانک ضمیله برکسنه قزینی یاقزقرنداشنی مهر مسمی ایله
حین تزویجده مهر مزبوردن برمقدار نسنه کندیسنه عائد اولمق اوزره تزویج ایلمک معناسنه‌درکه بووضع ومهری
کندیسی اخذ ایلمک بین العرب ذمیمه‌در یقال حلا فلان فلانا حلوا وحلوانا اذا زوج ابنته اواخته بمهر مسمی
علی ان یجعل له من المهر شیئا مسمی شارح دیرکه تمام مهری کندی آلمقده دخی مستعملدر وحلوان اسم اولور دلال
اجرتنه وفالجی وکاهن اجرتنه دینور وخاتونک مهرینه یاخود شیربهالک وبدیلک تعبیر اولنان عطیه‌یه دینورکه
داماد طرفندن ویریلور ورشوت کونه ویریلان نسنه‌یه دینور وعوض وجزاء معناسنه‌در ومنه تقول
لا حلونک حلوانک ای لاجزینک جزاءک الاحلیلاء اعشیشاب وزننده برنسنه طتلو اولمق معناسنه‌در یقال
احلولی الشیء اذا حلی وبرنسنه‌یی طتلو عد ایلمک معناسنه‌در یقال احلولاه بمعنی استحلاه شارح دیرکه افعیعال
بابنده بوندن واعروری کلمه‌سندن غیری متعدی کلمامشدر الاستحلاء بودخی برنسنه‌یی شیرین عد ایلمک
معناسنه‌در یقال استحلاه اذا عده حلوا التحلی تفعل وزننده استحلاء معناسنه‌در یقال تحلاه اذا عده حلوا
الحلی غنی وزننده خوش وشیرین سوزه دینور یقال قول حلی ای یحلولی فی الفم التحلیة تأدیه وزننده
برنسنه‌یی طتلو ایلمک معناسنه‌در یقال حلاه تحلیة اذا جعله حلوا وکاه اولورکه حلأت السویق دیرلر مهموز
اوله رق وبوغیر قیاسیدر الحلو عدو وزننده بودخی خوشطبع وحلو الالفه آدمه دینور یقال رجل حلو ای
حلو حلوه غرفه وزننده برقسراغک آدیدر الحلواء حانک فتحی والفک مدی وقصریله معروفدرکه حلوا ایله
یعنی شکر وعسل مقوله‌سی طتلو ایله مرتب اولان طعامه دینور رشیدیه ومأمونیه کبی وطتلو وشیرین فاکهه‌یه
دینور الحلوة عدوه وزننده والحلیة غنیه وزننده منظره‌سی پک خوش وشیرین ودلنشین ناقه‌یه وصف اولور

يقال ناقة حلوة وحلبة اى تامّة الحلاوة الاحلاء همزه نك كسريله طتلو سوز سويلمك معناسنه مستعملدر
ومنه يقال فلان مايمرّ ومايحلى اى مايتكلم بمرّ ولا حلو وطتلو خوش ايش ايشلمك معناسنه مستعملدر يقال مايمرّ
ومايحلى اى لايفعل مرّا ولا حلوا واكر بركرّه آجى و بركرّه طتلو اولمق حالتنى كه تلوّن مقتضاسيدر آندن نفى ايلمكه
قصد ايدرسن مايمرّ ومايحلو دير سن ثلاثى صيغه سيله واحلاء برنسنه يى شيرين بولمق ياخود شيرين قلمق معناسنه در يقال
احليته اذا وجدته اوجعلته حلوا الحلاوة سحابه وثمامه وزنلرنده والحلاءة همزه ايله واحلواء صحراء وزننده
والحلاوآء حانك فتحيله والحلاوآء حانك ضميله قفانك اورته سنه دينور جمعى حلاوى كلور صحارى وزننده الحلو
حانك كسريله جلاّ هارك كوچك طراغنه دينور كه مرادفه اوله جقدر الحلاوة سحابه وزننده شول ارضه دينوركه
آنده ذكور بقل وسبزوات نابت اوله الحلاوى قصارى وزننده برنوع خرده شجر اسميدر و بر تيكنلو اوتك آديدر جمعى
حلاوى كلور مفردى كبى وحلاويات كلور حانك ضمى وواوك فتحيله المحلاة مباهاة وزننده بركسه ايله مطايبه وملاطفه
ايلمك معناسنه در يقال حاليته اذا طايبته حلوان عثمان وزننده ايكى بلده آديدر وايكى قريه اسمدر وحلوان بن عمران بن
الحاف بن قضاعه بركسه در كه ذريتندن نيجه صحابهٔ كرام وجوده كلديلر و بو بانئ حلوان عراقدر بر احلوانك برى
شامده و برى عراقده در الحلاة حانك كسريله مدينه قربنده برطاغك آديدر حلوه غرفه وزننده حجازده برقيو اسميدر
الحلا قثاء وزننده شول دواء ودارويه دينوركه لدى الاستعمال صوايله اصلتمق ياصوايله ايچمك شانندن اوله الحلاء
شداد وزننده ابو الحسين الحلاء على بن عبدالله بن وصيف در رؤساى طائفهٔ اماميه دندر وشمس الائمه عبد العزيز
بن احمد الحلوانى كه امام مشرق وقدوهٔ حنفيه در وحلوانى سلمانى وزننده در نسبتى حلاويه درونون بدلى همزه ايله
الحلوائى دخى جائزدر وابو المعالى عبدالله بن احمد الحلوانى فقهاء شافعيه دندر مترجم حقيردر كه شهاب شرح درّه ده
بونى تخطئه ايدوب ديديكه اكر حلاوه يه نسبت اولنسه لامحاله حلاوى ديمك لازمدر پس حلوانى حلواء لفظنه
منسوبدر اليائى الحلى حانك فتحى ولامك سكونيله زيب و زينته دينوركه دوزكون تعبير اولنور كرك التون وكمش
كبى معدنياتدن دوزلمش اولسون وكرك الماس و ياقوت مقوله سى جوهر اولسون جمعى حلى كلور حانك ضميله دلى كبى
بعضلر ديديكه حلى كلمه سى جمعدر مفردى حليه در تمر وتمره كبى وحلى مصدر اولور خاتون دوركونه مالك اولمق ياخود
دوزنمك و بزنمك ياخود دوز كونلو اولمق معناسنه در يقال حليت المرأة حليا من الباب الرابع اذا استفادت حليا
اولبسته اوصارت ذات حلى وقولهم حلى فى عينى قبل من الحلى يعنى اشبو حلى ماده سندندر حلاوتدن دكلدر الحلية
حانك كسريله بودخى دوزكونه و پيرايه يه دينور حلى معناسنه جمعى حلى كلور حانك كسرى والفك قصريله وحلى
كلور حانك ضميله وحلى السيف وحلاة السيف كه حارك ضميله در بوندر كه قلجك بالچاغنده ونيامنده اولان
زيب وزينتلردن عبارتدر وحليه خلقت وصورت وصفت معنالرينه مستعملدر يقال هو كريم الحلية اى الخلقة وتقول
عرفته من حليته اى صورته وصفته الحالى والحالية زيب واراپشلو خاتونه دينور يقال امرأة حال وحالية
اى ذات زينة التحلية تاديه وزننده خاتونى طونانمق معناسنه در على قول خاتونه دوزكون ايدنمك ياخود انى
اوصاف جميله ايله وصف وثنا قلمق معناسنه در يقال حلى المرأة اذا البسها حليا او اتخذه لها او وصفها ونعتها حليه
تمره وزننده اوج موضع اسميدر احلياء همزه مكسوره ايله بر موضع آديدر الحلى غنى وزننده نصى ديديكلرى
اوت قورى بسنك اغارمشنه دينور مفردى حليه در الحليا حميا وزننده بر نبات آديدر و برطعام اعراب آديدر
الواوى الحمو دلو وزننده خاتونك زوجنك پدر ينه دينوركه قاين آتا تعبير اولنور ومطلقا زوج طرفندن اولان خصمه
وقريبه دينور زوجك پدرى و برادرى كبى مؤنثنده حماة دينور و بونده درت لغت دخى واردر حمو ابو كبى وحما قفا كبى
وحم اب كبى وحمء همزه ايله يقال حمو المرأة وحموها وحماها وحمها وحمؤها اى ابو زوجها ومن كان من قبله والانثى حماة
بوراده انثى قاين انا وكورمجه كبى وحمو الرجل كشينك زوجه سنك پدر يدركه قاين اتاسيدر ياخود زوجه سنك برادرينه
ياخود عموجه سنه دينور يقال حمو الرجل اى ابو امرأته او اخوها او عمها و بعضلر ديديكه احماء زوجه طرفندن اولان
قريبه مختص درنته كه اختان زوج طرفندن اولانه مخصوص در مؤلف همزه ماده سنده دخى ذكر ايلدى شارح ديركه
اشبو حمو ماده سى حمايه دن ياخود حرارت معناسندن مأخوذدر شفقت قلبيه لرى تصوريله وحمو حرّ وكرميت
معناسنه در يقال اشتدّ حمو الشمس اى حرها الحماة حصاة وزننده بالدرده اولان بالق اتنه دينوركه بالدر آتى تعبير
اولنور جمعى حموات كلور فتحاتله اليائى الحمى حانك فتحى وميمك سكونيله والحماية كتاب وزننده والحمية
منزله وزننده برنسنه دن موذياتى منع ايله حفظ ايلمك معناسنه در كه قوريمق تعبير اولنور يقال حمى الشيء يحميه حميا وحماية
ومحمية اذا منعه ودفع عنه وحمى وحميه غنيه وزننده وحمايه كتابه وزننده وحموه ثمره وزننده اونلاغى قور يوب قورى

قلمق معناسنه در يقال حمى الحمى حميا وحمية وحماية وحموة اذا منعه وخسته يه مضر نسنه لردن پرهيز ايتدرمك
معناسنه در يقال حمى المريض مايضره اذا منعه اياه بو نده ايكى مفعوله متعديدر الحمى رضى وزننده قورنمش نسنه يه
دينور قورى تعبير اولنور يقال كلأ حمى اى محمى الاحتماء افتعال وزننده خسته مضر نسنه لردن پرهيز ايلمك معناسنه در
يقال حمى المريض فاحتمى التحمى تفعل وزننده قورنمق معناسنه در يقال تحمى من ذلك اذا امتنع الحمى
غنى وزننده مضر نسنه لردن پرهيز ايتدرلمش خسته يه دينور يقال مريض حمى اى ممنوع ممايضره ومطلقا قورنمش
نسنه يه دينور واصلا بركسنه نك ظلم وشتمنى واوضاع بارده سنى محتمل اولميان ابى النفس آدمه دينور يقال رجل حمى
اى لايحتمل الضيم الحمى الى وزننده وكساء وزننده والحمية حانك كسريله برنسنه دن حمايت اولنان شيئه
دينور قورى كبى الحامية اصحاب ورفقاسنى حمايت ايدر اولان آدمه دينور هاء مبالغه ايچوندر يقال رجل حامية اى
يحمى اصحابه وحاميه جماعته وصف اولور نفسلرينى حمايه ايلدكلرى ايچون وتقول العرب هو على حامية القوم اى آخر
من يحميهم فى مضيهم يعنى منهزم اولان عسكرك اكسه سندن استيلا ايدن دوشمندن حمايه ايدنلرك آخريدر على اثر
حامية القوم تقديرنده در و يقال مضيت على حاميتى اى على وجهى كويا كه طوغرى مقصدينك جهتى كنديسنى
جهات غيرسديده دن حمايه ايلمك تصوريله مبنيدر وحاميه ساج اياغنه اطلاق اولنور حرارت اعتباريله وقويينك
ايچنى اورته جك طاشلره اطلاق اولنور حمايه دن مأخوذدر جمعى حوامى كلور وحوامى آت وقاطر نعللرينك صاغ
وصول يانلرينه اطلاق اولنور الاحماء همزه نك كسريله برمكانى سائردن قوريوب قورى ايلمك على قول قورى
اوله رق بولمق معناسنه در يقال احمى المكان اذا جعله حمى لايقرب او وجده حمى و برنسنه يى قيزغين ايلمك
معناسنه در يقال احمى الله النار اى جعلها حامية و برنسنه يى اتشده قيزدرمق معناسنه در يقال احمى المسمار اذا
اسخنه الحمية غنيه وزننده والمحمية منزله وزننده غيرت وناموسدن ناشى برنسنه دن عار واستنكاف ايلمك
معناسنه در يقال حمى من الشيء حمية ومحمية من الباب الرابع اذا انف منه الحمى حانك فتحى وميمك سكونيله
والحمى غنى وزننده والحمو سمو وزننده پك قيزغين اولمق معناسنه در يقال حميت الشمس حميا وحميا وحموا
اذا اشتدّ حرها وحمى وحمو حموّ سموّ وزننده برنسنه اتشده قيزمق معناسنه در يقال حمى المسمار حميا وحموا اذا سخن
الحمى رضا وزننده حرارتدن ترلمك معناسنه در يقال حمى الفرس اذا سخن وعرق الحمة ثبه وزننده اغو يه
دينور سمّ معناسنه على قول آرى و يلان وعقرب مقوله سنك ايكنه لرينه وصوقه جق نسنه لرينه دينور جمعى حمات
وحمى كلور حارك ضميله و پك صووغه دينور تقول اخذنا حمة البرد اى شدته وابو حمة محمد بن يوسف الزبيدى محدث
مشهوردر حمة العقرب برقليجك لقبيدر الحميا ثريا وزننده خشم وغضبك اولنه وهيجاننه دينوركه شدتى حالتيدر
تقول لاتكلمه فى حميا غضبه اى فى شدته واوله وحميا الكأس خمرك سورت وشدتنه ياخود اسكارى ياخود تمام باشه
ودماغه استيلا ايلديكى حالته دينوركه كنديسنى الدرديغى كيفيدر يقال فرعته حميا الكأس اى سورتها وشدتها
او اسكارها او اخذها بالرأس وهر نسنه نك شدتنه اطلاق اولنور وحميا الشباب جوانلق چاغنك اوائلنه وجنبش
ونشاطى هنكامنه دينوركه تمام مست سرانداز كبى شدت وحدتى كيفيتندن عبارتدر يقال هو فى حميا الشباب اى اوله
ونشاطه الحامى شول پوغوره دينوركه ناقه يه چوق چكلمكله على قول صلبندن اون بطن ولد كلمكله ركوب
واستعمالدن آزاده اولوب واردیغى مياه و مراعيدن اصلا ممنوع اولميه بو جهتله كويا كه ظهرنى حمايه ايدر يقال
فحل حام اذا كان قد ضرب الضراب المعدود او نتجت من صلبه عشرة ابطن ثم حام حمى ظهره فيترك فلا ينتفع
منه بشيء ولا يمنع من ماء ولا مرعى حامى الحميا ثريا وزننده شول آدمه دينوركه كندى حوزه سنى
و بوره سنى وجوار وجانبنى حمايه ايدر اوله يقال هو حامى الحميا اى يحمى حوزته وماوليه الاحمياء اعشيشاب وزننده
برنسنه ليل وسحاب كبى قرارمق معناسنه در يقال احمومى الشيء اذا اسودّ كالليل والسحاب المحاماة مباهاة
وزننده والحماء كساء وزننده بركسنه يه نكهبانلق ايدوب موذياتدن حفظ وحمايه ايلمك معناسنه در تقول حاميت
عنه محاماة وحماء اذا منعت عنه ومهمان ايچون تحمعله لوازم واكرامنه مبالات واهتمام قلمق معناسنه در تقول
حاميت على ضيفى اذا احتفلت له حمان فتحاتله برطاغك آديدر حماة حصاة وزننده شام ديارنده بر بلده
آديدركه حمص شهرنه قريبدر الحامى والمحمى اسم مفعول بنيه سيله ارسلانه اطلاق اولنور حماوالله اماوالله
معناسنه در التحامى تفاعل وزننده صقنمق معناسنه در يقال تحاماه الناس اى توقوه واجتنبوه ابو حميه غنيه
وزننده محمد بن احمد الحافظ دركه محدثدر الواوى الحنزقو حانك كسرى ونونك سكونيله جردحل وزننده
والحنزقوة جردحله وزننده بودوره دينور يقال رجل حنزقو وحنزقوة اى قصير الواوى الحنو حانك فتحى

ونونك سكونيله برنسنه يى اكوب ايكى قات ايلمك معناسنده در يقال حناه يحنوه حنوا اذا عطفه و بورمق معناسنه در
يقال حنايده اذا الواها و باى دوزمك معناسنه مستعملدر يقال حنا الحنية اذا اصنعها التحنية تأديه وزننده
بودخى ايكى بوكوب اكمك معناسنه در يقال حنى الشئ اذا عطفه الانحناء انفعال وزننده والتحنى تفعل وزننده
ايكى قات اكلمك معناسنه در يقال حناه فانحنى وتحنى اى انعطف الحنية غنيه وزننده يايه اطلاق اولنور جمعى حنى در
غنى وزننده وحنايا كلور الحنو علو وزننده بركسيه شفقت ومهربانلق ايلمك معناسنه در يقال حنت المرأة على
ولدها حنوا اذا عطفت الاحناء همزه نك كسريله بودخى حنو معناسنه در يقال اجنت المرأة بمعنى حنت الحانية
اركك يك قيرمش قيونه دينور و بلاعلة بيوتى بوكر اولان قيونه دينور وحانوت ودكان معناسنه در المحنية
محمده وزننده والمحنوة نونك ضميله والمحناة مسعاة وزننده درهنك بورغاج وطولامبه سنه دينور يقال محنية الوادى
ومحنوته ومحناته اى منعرجه واكرى بوكرى يره دينور ودوه در يسندن دوزلمش سود كولكنه دينور يقال سقانا اللبن بالمحنية
اى بالعلبة التى تتخذ من جلود الابل بونك طريقى بودر كه دوه نك برمقدار درسنى طور به طرزنده بوكوب ايجنه قوم
طولدرد قدنصكره بر محله آصارلر قوريوب چناق طرزنده علبه اولور الحنو حانك كسريله وفتحيله بدنده اكرى
اولان عضوه دينور قاش كبكى وچكه وايكو كككلرى كبى وسائر نسنه دن اولان شبئه دينوردخى اكرى بوكرى بايرو قوملق
كبى وهر اكرى اغاجه دينور ابرقلطاغى كبى جمعى احناء وحنى كلور كسرتينله وحنى كلور حانك ضميله الحنوان تثنيه
بنيه سيله تسكره تعبير اولنان آلته دينور كه ماده سى ايكى اكرى اغاجدر اوزرلرينه شبكه استوار ايدوب انكله جج
بغداى نقل ايدرلر الاحناء همزه نك فتحيله حنو لفظنك جمعيدر اكرى بوكرى اولان نسنه لره دينور واحناء الامور
چيره شك وچاپارز اموردن عبارتدر يقال هو يصلح احناء الامور اى متشابهها الحوانى ايكو ككلرينك جمله سندن
اطول اولنلرينه دينور كه هر طرفده ايكيشر دانه اولور الحانية حمايه وزننده اسمدر ايكى قات اكر يلكه دينور يقال به
حنابة اى انحناء الحنواء حمراء وزننده بوكرى ناقه يه دينور يقال ناقة حنواء اى حدباء الحانوت والحانية
والحاناة دكانه دينور الحانية تشديد يايله خمره ياخود خمارونه يعنى ميخانه جيلره دينور اوّل حانه يه ثانى حانيه يه
نسبتدر مؤلف بونلرى موضع ذكرى بوراد ديه رك حنت ماده سنده رسم ايلمشيدى الحنوة تمره وزننده
بر نبات آديدر كه سهل يرلرده نابت اولور على قول آذريون برّى در وفسلكسنه دينور و برفرس آديدر الحنيان
غنيان وزننده ايكى وادى يه اطلاق اولنور حنو قراقر صنو علابط وزننده بر موضع آديدر اليائى الحنايه كنايه
وزننده بورمق معناسنه در يقال حنى يده يحنيها حناية اذا الواها و برنسنه يى اكوب ايكى قات ايلمك معناسنه در
يقال حنى العود والظهر اذا عطفهما واغاجك قبوغنى صويمق معناسنه در يقال حنى العود اذا قشره التحنية
تأديه وزننده بودخى اكوب ايكى قات ايلمك معناسنه در يقال حنى العود اذا عطفه الحنى حانك كسريله
سماوه ده بر موضعدر حنى سمى وزننده مكه قربنده بر موضعدر وجابر نام شاعرك پدرى اسميدر حانى جانى
وزننده ديار بكر ايالتنده بر بلده در اعلامدن عبد الصمد بن عبد الرحمن الحانى اكا منسوبدر وغير قياس اوزره
نسبتنده حنوى دخى دينور حنى وزننده الواوى الحوّة جانك ضمى وواوك تشديديله الواندن خضرته مائل
اولان سواد على قول سواده مائل اولان حمرتدر كه قرامتق قرمز يدر آت قسمنده طورى تعبير اولنور يقال به حوّة
اى سواد الى الخضرة او حمرة الى السواد وحوّة الوادى دره نك برجانبنه اطلاق اولنور يقال قعد حوّة الوادى
اى جانبها الحوى صفا وزننده برنسنه حوّه مذكوره لوننده اولمق معناسنه در يقال حوى الشئ حوى من الباب
الرابع اذا كان به حوّة الاحويواء احميرار وزننده بودخى حوّه رنكنده اولمق معناسنه در يقال احواوى
احويواء و يقال احووى يحووى احوواء و يقال احوّى يحوّى احوّواء بتشديد الواو اذا كان به حوّة صيغه
ثانيه احمرار بابندندر وثالثه احميرار بابندندر واحويواء واحوّواء تشديد ايله يرسبزواتله يم يشل اولمق معناسنه در
يقال احواوت الارض واحووّت اذا اخضرّت الاحوى احرى وزننده لون مرقوم اوزره اولمق يعنى يشله مائل
سياه ياخود قرامتق قرمزى اولمق معناسنه در وسياه نسنه يه دينور يقال شئ احوى اى اسود و يك قوى يشل
نباته دينور كه شدتندن سياهه مائل اوله يقال نبات احوى اى ضارب الى السواد لشدة خضرته وقتيبة
بن ضرارك فرسى اسميدر الحواء شدّاد وزننده قرامتق قرمزى دوداغه وصف اولور يقال شفة حوّاء اى حمراء
الى السواد و برقاح قسر اقلرك آديدر وحواء زوج آدم عليهما السلام اسميدر كه جملهٔ افراد انسانينك امّ محترمه سيدر
مترجم دير كه پس قصر ايله حوّى غلط اولور وحوّاء ذكر اولنان لون حوّه دن مأخوذ اولمش اولور آدم لفظنى ادمه دن
مأخوذ ديدكلرى كبى و بعضلر جانب معناسنه اولان حوّه دن مأخوذ ديديلر حضرت آدمك برجانبندن كه مراد ضلع

مطلب ايسر بدر مخلوق اولدیغنه مبنى در و بعضلر حىّ ماده سندندر ديديلر ومعلوم اوله كه مقصود اولان تناسل ازدواجه
وازدواج محبته دائر در هر كسك كندى اجزاسنه ميل ومحبتى اجنبى يه اولاندن آرتقدر اكر حوّا آدمدن اخذ اولنمسيدى
رجالدن نسبه ميل وازدواج بولنميوب عرق تناسل منقطع اولور ايدى واكرى ايكو كيكندن وصولدن خلق اولنديغنك
اثرلرى ظاهردر حو حانك ضميله يكى قسمنه مخصوص زجروآزار كلماتندندر الحوحاة حانك فتحيله يكيلره حو
ديو حيقرمق معناسنه در يقال حوحى بالمعزى حوحاة اذا زجر وقال حو الحوّاءة رمّانه وزننده بره پاپشق اولان
نبانه دينور ودائما خانه سنه ملازم اولوب طشره چقميز آدمه دينور يقال رجل حوّاءة اى لازم فى بيته الحو
حانك فتحى وواوك تشديديله ظاهر وآشكاره نسنه يه دينور ومنه يقال فلان لا يعرف الحوّ من اللوّ اى البين من الخفى
كما يقال لا يعرف الحى من اللىّ كما سيذكر الحى حانك فتحى و يانك تشديديله والحواية سحابه وزننده
برنسنه يى جمع واحراز ايلمك معناسنه در يقال حواه يحويه حيا وحواية اذا جمعه واحرزه الاحتواء افتعال
وزننده حوايه معناسنه در يقال احتواه واحتوى عليه اذا جمعه واحرزه التحوّى تفعل وزننده برنسنه
دوشور يلوب قيورلمق وچور كلمك معناسنه در يلان كبى يقال تحوّت الحية اذا تلوت و بوز يلوب بورشمق
معناسنه در يقال تحوى الشئ اذا انقبض الحية حانك فتحيله يلانه دينور فارسيده ماردرلر بعضلر عندنده ذكر
اولنان قيورلمق وچور كلمك معناسندندر وعند البعض حيات ماده سندندر كه طول حياتندن ناشى اطلاق اولندى
الحوى غنىّ وزننده برنسنه يه بعد الاستحقاق مالك اولان آدمه دينور وحوض صغيره دينور الحوية غنيه وزننده
برنسنه نك يلان قيورمى كبى قيور يلوب چور كلمسنه دينور كه معناى مصدرى ياخود اسمدر و بطنده قيورم وطولاشق
اولان بغرسغه دينور دواره ولفايف وبنات اللبن كبى كه معاء مستقيم و معاء صائم مقابليدر جمعى حوايا كلور
يقال شحمت حوايا الجزور جمع حوية وهو ما تحوّى من الامعاء وشول كليمه و پلاسه دينور كه حلقه كبى ايدوب
ايچنى طولدردقدنصكره دوه نك اوركجنه چب چوره اورترلر و بركوچك قوش آديدر الحاوية والحاوياء بونلرده
حويّه كبى ذكر اولنان بغرسغه دينور التحوية تأديه وزننده برنسنه يى بورمك معناسنه در يقال حوّاه اذا قبضه الحواة
حصاة وزننده والحواء هواء وزننده سسه دينور صوت معناسنه الحاء حروف هجادن برحرفدر حروف لينه
ماده سنده مذكوردر حيوه تمره وزننده بر رجل اسميدر حوى ماده سندن مقلوبدر الحواء كتاب وزننده
والمحوى معلى وزننده باديه نشينلرده برى برينه متقارب طوپ اولره دينور كه اوبه تعبير اولنور يقال قعدوا فى الحواء
والمحوى وهى جماعة البيوت المتدانية حوتى سمىّ وزننده اساميدندر نوح بن عمرو بن حوتى محدثدر بقيه نام
محدث ضعيفدن روايت ايلدى اليائى الحىّ حانك كسرى و يانك تشديديله والحيوان فتحاتله والحياة
حانك فتحيله والحيوة واوك سكونيله يعنى يانك فتحيله كه واو الف بدليدر لام فعل دكلدر اهل يمن صلاة وزكاة وحياة
مقوله سنده واو ايله رسم ايدرلر مصحف امامده دخى واو ايله مرسومدر همان اوچ محلده الفله مرسومدر بونلرك
مجموعيده دير يلكه دينور كه موت مقابليدر يقال به حىّ وحيوان وحياة وحيوة اى نقيض الموت شارح دير كه
مطلب حيوان كلمه سنك اصلى حييان ايدى ياء ثانيه واوه ابدال اولندى و بو حياتدن ابلغدر زيرا فعلان بناسى لوازم حياتدن
اولان حركت واضطرابى متضمندر وحيوان مبالغة ذو حياتده استعمال اولنور كه جانلو ديمكدر لكن بونده يايى
اسكان ايدرلر الفه قلب اولنمق تحاشيسنه مبنى و بونلر مصدر اوله رق دخى استعمال اولنورلر اصل مصدرى حياء دره
وفاء كبى يقال حيى يحيى حياء من الباب الرابع و يقال حىّ يحىّ بالادغام و يقال يحيى بالفك نقيض مات وحيا
طيب وحلال رزقه اطلاق اولنور لكن بونده طيبه ايله اتصاف لازمدر يقال وفقه الله حياة طيبة اى رزقا حلالا
وعند البعض حياة طيبه دن مراد جنتدر الحىّ حانك فتحى و يانك تشديديله حياتدن وصفدر ديرى يه دينور زنده
معناسنه جمعى احياء كلور يقال هو حىّ اى ضدّ الميت ونسوان قسمنك فرجنه اطلاق اولنور وآچق وايشلك
يوله اطلاق اولنور يقال طريق حىّ اى بين و يقال حىّ الطريق حيا اذا استبان الحابى حيات بولجى ديمكدر كه
حدثه دلالت ايدر ومنه يقال ضرب ضربة لبس بحاى منها اى لبس يحيى يعنى فلان بر كونه ضرب اوانديكه اول
ضربه دن حيات بولوب ديرى قالمسى متصور دكلدر و بو عربلرك لا تاكل كذا فانك مارض قوللرى كيدر كه تمرض
معناسنه استقباليدر يعنى اول نسنه يى اكل ايلمه كه آندن خسته اولورسن ديمكدر الاحياء همزه نك كسريله
ديرلتمك ودرى قلمق معناسنه در يقال احياه اى جعله حيا و برى تازه ومطر اچارلو چنلو بولمق معناسنه در
يقال احيينا الارض اى وجدناها حية وناقه نك ولدى حياتده اولمق معناسنه در يقال احيت الناقة اذا حى
ولدها وقومك مواشيلرى زنده اولمق ياخود حاللرى حسن ونظام اوزره اولمق ياخود شن وآباد اولملو صولو يره

داخل اولمق معناسنه در يقال احيى القوم اذا حييت ماشيتهم او حسنت حالها او صاروا فى الخصب الاستحياء
بر آدمى قتل ايچون دیری قومق معناسنه در يقال استحياه اى استبقاه يعنى ترکه حيا قيل ومنه قوله تعالى ان الله
لا يستحيى ان يضرب مثلا اى لا ينبغى و بر کسنه دن اوتنمق معناسنه در يقال استحيى منه بيائين واستحى منه
بياء واحدة واستحاه بمعنى حيى حياء لغت اولى اهل حجازك وثانيه تميمك لغتيدر پس حرف جر ايله وحرف
جرسز دخى تعديه ايدر الحية حى كلمه سنك مؤنثيدر خصب ورخا وزره اولان اونلو صولوشن وآباد ارضه اطلاق
اولنور يقال ارض حية اى مخصبة غضة النبات وحيه يلانه دينور فارسيده مار ديرلر مترجم ديرکه موت طبيعيسى
اولمامغله اطلاق اولندى ياخود حوى ماده سندندر نته که ذکر اولندى و بونك مذکرنده حى دينمز التباس ايچون
جمعى حيات وحيوات کلور فتحاتله وفلان خبيث وداهى وآفتدر ديجك يرده فلان حية الوادى او الارض او البلد
او الحماط ديرلر که او کلمه سى تنويع ايچوندر وحية الوادى ارسلانه اطلاق اولنور وحيه قطب شمالى جنبنده فرقدان
ايله بنات نعش ميانده نيجه کوکبك يعنى کواکب عديده دن مخيل صورتك اسميدر که بعينه يلان صورتيدر
و بو حية الهواء اطلاق ايتدکلرى اوله جقدر الحيوان فتحاتله جنس الحى يعنى ديرى جانلو اولان مخلوقاتك
جنسيدرکه جميع انواعنه شاملدر جسم نامى وحساس ومتحرك بالارادة دن عبارتدر اصلى حييان ايدى که مصدردر
ياء ثانيه واوه قلب اولندى شارح ديرکه يانك اسکانيله حيوان تلفظى حسب القاعده يانك الفه ابدالندن تحفظه
مبنيدر اشبو حيوان وجولان کلمه لرينك حرکة لفظلرى معنالرينك حرکتلرينه تنبيهى اشعار ايچوندر خلاصه
حيوان لفظى فى الاصل اسم ياخود مصدر اولوب بعده جنس مذکورده غالب اولدى المحاياة مباهاة وزننده
چوجقه غدا ويرمك معناسنه در يقال حايا الصبى اذا غذاه الحى حانك فتحيله ديرى يه دينورکه ذکر اولندى
و بطون عربدن بر بطنه اطلاق اولنورکه قبيله دن قليل اولان جماعتدر جمعى احياء کلور بنوحى حانك فتحيله
و بنوحى حانك کسريله عربدن ايکى بطندر وحى حق وثابت معناسنه مستعملدر نته که لى باطل معناسنه در
ومنه المثل * هو لا يعرف الحى من اللى * کما يقال الحو من اللو اى الحق من الباطل او لا يعرف الحوية من اللوية
اى ما يحوى من الامعاء من فتل الحبل يعنى بعضلر بونى واو بدر ديديلر نته که ذکر اولندى وحى بر قبيله اسميدر
نسبتنده حيوى دينور وحيى دينور حرکاتله الحيا حانك فتحى والفك قصريله خصب ورفاه ورخا معناسنه در
يقال ارض بها حيا اى خصب و يغموره دينور يقال وقع فى الارض الحيا اى المطر بونده مد ايله ده لغتدر و برخاتون
اسميدر الحياء حانك فتحى والفك مديله توبه ورجوع معناسنه در يقال حيى منه حياء من الباب الرابع اذا تاب
واوتانمق شرم معناسنه در يقال حيى منه اذا احتشم مترجم حقيردرکه زمخشرى ومطرزى ديديلرکه حياء
واستحياء ماده سى حياتدن مأخوذدر يقال حيى الرجل کما يقال نسى وحشى وحياء لوم وتعييب وذم اولنه جق
اوضاعدن احترازسبيله حيات انسانه عارض اولان تغير وانکساردن عبارتدر وکما يقال نسى وحشى قولى يعنى
نسى الرجل ديرلر نساطمرى آغريسه وحشى الرجل ديرلر حشا يعنى اجزاء جوفيه سى آغريسه ديمك اولمغله حيى
کلمه سى دخى حالت مزبوره دن ناشى وضع حياتى متغير اولدى ديمکدرکه اندن اوتانمق ايله تعبير اولنور وسيد شريف
ديديکه حياء ايکى نوع اولور نفسانى که حضرت خدا آنى نفوسده خلق وايداع ايلمشدر يعنى فطرى اولور عند الناس
کشف عورتدن حياء کبى وايمانى اولورکه مؤمن اولان کسنه نك خوفا من الله تعالى معاصيدن امتناع ايلمسندن
عبارتدر انتهى وحياء خف وظلف صاحبى يعنى دوه قسمنك وچتال طرنقلو حيوانك و بريجى جانورلرك فرجنه دينور
و بونده قليلا الفى قصر اولنور جمعى احياء واحيه کلور وحى کلور حانك فتحى وکسريله الاستحياء بودخى اوتانمق   مطلب
معناسنه در يقال استحيى منه واستحى منه واستحاه بمعنى و بو ثلاثيدن ابلغدر الحيى غنى وزننده الطبع اوتانجى
برده وحياء صاحبى آدمه دينور يقال انه حيى اى ذو حياء التحية تقيه وزننده سلام معناسنه درکه بر آدمه سلام
عليکم ديمکدن عبارتدر يقال حياه تحية اى سلمه سلاما مؤلف بصائرده ديديکه فى الاصل تحيه بر آدمه حياك الله ديو دعا
ايلمك معناسنه درکه عمرك الله واحياك ديمکدر بعده ماده تحيه اولان سلام مقوله سى دعاده استعمال اولندى بو جهتدن
جمعنده تحيات وتحايا دينور وتحيه بقاء وملك معنالرينه کذلك بر آدمه بقاء ايله وملك ايله دعا ايلمك معنالرينه استعمال اولنور
ومنه التحية لله اى البقاء او الملك پس بو راده اسم موقعنده در ويقال حياك الله تحية اى ابقاك او ملکك وتحيه
بر نسنه يه بك يقلشمق معناسنه مستعملدر کويا که اکا سلام و يردکبى اولور يقال حيا الخمسين اذا دنا منه مترجم ديرکه
تحيه نك نسبتنده تحوى دينور اجتماع يائات ايچون يانك برى واوه قلب اولنوب وکلمه رميه ماده سنه اجرا اولندى
المحيا ميمك ضميله حيا وزننده يوزك مجموعنه دينورکه طلعت تعبير اولنور على قول يوزك اصل ماده سنده دينور

يقال فلان طلق المحيا وهى جماعة الوجه او حرّه الحيوت تنور وزننده ارکك يلانه دينور الحوّاء کتان وزننده
والحاوى يلان طوتيجى يه دينور يقال رجل حوّاء وحاو اى يجمع الحيات محياة ميم مفتوحه ايله بر موضعدر
حيه حانك فتحيله وحيوان کيوان وزننده وحييه غنيه وزننده وحويه شبويه وزننده وحيون تنور
وزننده اسامى رجالدندر ابو تحيا تانك کسريله اصحابدندر نبى اکرم عليه السلام حضرتلرى دجالك کوزنى
آنك کوزينه بکزه ديرلر ايدى وابو تحيا تابعيندن ايکى ذاتلردر ومعاويه بن ابى تحيا تابعيدر وحماد بن تحيى مجهول
مخاطب بنيه سيله محدثدر ومحمد بن محمد بن تحيا که محيا وزننده در فقهادندر تحيه تقيه وزننده اسماء نسواندندر
تحية الراسبيه وتحية بنت سليمان محدثه لردر ويعقوب بن اسحق بن تحيه يزيد بن هارونده روايت حديث ايلدى
ذو الحياة بر قلج آديدر المحاياة مفاعله وزننده آتشى او فليوب او ياندرمق معناسنه در تقول حاييت النار اذا
احييتها حى حانك وياء مشدده نك فتحى اوزره بنا سيله اسم فعل امردر هلم واقبل معناسنه که تيز برى کل ديمکدر
فارسيده فراز آى مرادفيدر يقال حى على الصلاة اى هلم واقبل اليها واشبو حى کلمه سى حرف تحضيض اولان
هلا وهل ايله ده ترکيب ايدوب حى هلا على کذا والى کذا ديرلر وحى هلا دخى ديرلر تنوينله وحيهل دخى ديرلر خمسة
عشر کبى وحيهل ديرلر صه ومه وزننده که يانك ولامك سکونلريله در وحيهل ديرلر يانك فتحى وهانك سکونيله بونلرده
حى کلمه سى وجه مذکور اوزره اعجل واسرع معناسنه وهلا صله معناسنه درکه وصلدن امردر آتى تيز يتشدر
ديمك اولور ياخود حى کلمه سى هلم يعنى کل وهلا کلمه سى حثيثا معناسنه اولمغله کوره يم سنى تيز و چابك کل ديمك اولورکه
حث واغرايى متضمندر ياخود هلا اسرع معناسنه اولمغله تيز کل ديمك اولور ياخود هلا اسکن معناسنه اولمغله
اسرع عند ذکره واسکن حتى ينقضى سکنده اولو وحى هلا بفلان ديرلر تنوينله عليك به وادعه معناسنه
واکر تنوينله حيهلا دينورسه کويا که حثا ديمش اولور که منکردر واکر بلا تنوين حيهلا دينورسه الحث ديمش اولورکه
معرفدر بونده تنوينى نکره لکه وترکنى معرفه لکه علم ايلديلر کذلك بو قبيلدن اولان جميع مبنياتده حال بو يلجه درکه
آنده تنکير اعتقاد اولنورسه تنوين وتعريف اعتقاد اولنورسه ترك اولنور وحثا قولى احثث حثا تقديرنده در والحث
قولى الزم الحث تأويلنده در التحايى تانك فتحى ويانك کسريله منازل قمردن هنعه نك حذاسنده اوچ کوکبه
اطلاق اولنور تحياة مفرديدر مؤلف هنعه ماده سنده بونلرى منزل عد ايلمشيدى ذو الحية حانك فتحيله بر پادشاه
لقبيدرکه بيك سنه پادشاهلق ايلمشيدى الاحياء همزه نك فتحيله بر صويك اسميدر تسيير نبوى عليه السلام ايله
عبيدة بن الحارث اورايه غزا ايلدى ومصره قريب بر موضعدر بنو خزرجه مضافدر حيويه عمرويه وزننده
اسماندندر ابو عمر محمد بن العباس بن زکريا بن حيويه محدثدر وامام الحرمين عبد الملك بن عبد الله بن يوسف بن
حيويه الجوينى علامه معروفدر حييه سميه وزننده عمرو بن شعيب بن عبد الله بن عمرو بن العاصك والده سيدر
ومعمر بن ابى حييه محدثدر وصالح بن حيوان وحيوان بن خالد محدثلردر على قول ايکيسيده معجمه ايله در وسعد الله
بن نصر الحيوانى که فتحاتله در واوغلو محمد و برادرزاده سى عبد الحق محدثلردر مترجم حقير ديرکه مؤلف اسم اولان
مطلب   يحيى ماده سندن بو راده سکوت ايلدى لکن بصائرده ديديکه يحيى کلمه سى يفعل وزننده اسمدر قبل الوجود ابن
زکريا عليهما السلام تسميه اولندى وحيات ماده سندن مأخوذدر شيخوخت والدين زماننده تولد ايدوب
اکثرى اولمقوله مولود معمر اولمديغندن والدينه اطمئنان قلب ايچون حق جل وعلا آنکله تسميه ايلدى وفى ذاته
حيات جسمانى وروحانى يى حائز ذات شريف ايدى واسولة الحکم نام کتابده بو رسمه مرسومدر که يوم قيامتده يحيى
عليه السلام النده بر بچاق ظهور وحضرت جبريل کبش املح صورتنده متمثل اولان موتى ياتروب يالکزجه
حضرت يحيى ذبح ايده جکدر بو سر الهى يه مبنى نشئت اولاده يحيا ايله تسميه اولندى وکنديده سر قوت حيات
دخى ظاهر اولمشيدى زيرا بعد شهادته دملرى سنين وفيره غليان اوزره اولوب تا که بخت نصر کلوب مذبحلرنده
يتمش بيك يهود قتل ايتدکجه سکون بولمدى وغليان دم قوت حياتدن ناشى اولديغى مسلمدر فصل الخاء
المعجمة الواوى الخبو خانك فتحى وبانك سکونيله والخبوّ سموّ وزننده آتش سونمك معناسنه در يقال خبت
النار تخبو خبوا وخبوا اذا اسکنت وطفئت ويقال خبت الحرب والحدة والغضب اذا سکنت الاخباء همزه نك
کسريله آتشى سونديرمك معناسنه در تقول اخبأت النار اذا اطفأتها اليائى الخباء کساء وزننده دوه تويندن
ياقيون يوکندن اولان ايدن ياخود قيلدن اولان اوه وچادره دينورکه باديه نشين طائفه سنه مخصوصدر خرکاه
معناسنه ترکيده قاره او وآلاچق وکچه دن اولورسه دريم اوى تعبير اولنور يقال هو من اهل الخباء وهو من الابنية
يکون من و بر او صوف او شعر وسنبله ده دانه نك غلافنه دينور ومستدير الشکل بر نيچه طوپ کواکبه اطلاق اولنور

بو کواکب سعد الاخبیه دیدکلری درکه منازل قمردندر درت کوکبدن عبارتدر اوچی خباء شکلنده در وخباء باغ
برداغنه اطلاق اولنور که بعینه خباء شکلنده اولور عربلره مخصوصدر الاخباء همزه نك کسریله والتخبی تفعل
وزننده والتخبیة تفعله وزننده آلاچق ایشلمك معناسنه در تقول اخبیت خباء وتخبیته وخبیته اذا عملته وآلاچق
قورمق معناسنه در تقول اخبیت خباء وتخبیته وخبیته اذا نصبته الاستخباء آلاچق قوروب ایچنه کیرمك
معناسنه در تقول استخبیت الخباء اذا نصبته ودخلته خبی غنی وزننده کوفه ایله شام بیننده برموضع آدیدر وذی قار
قربنده برموضع آدیدر وبادیه ده مروت نام وادی ایله جراد نام صویك ملتقاسنده ایکی خبراء یعنی شجرسدر
انبات ایدر اووه اسمیدر الواوی الختو خانك فتحی وتای فوقیه نك سکونیله حزن وغمدن یاخوفدن یاخسته لکدن
ناشی ملول ومنکسر اولوب ضعف ومسکنت اظهار ایلمك معناسنه در یقال ختا الرجل یختو ختوا اذا انکسر من
حزن اوفزع اومرض فتخشع وثوبك صچاغنی ویوسکلنی بوکمك معناسنه در یقال ختا الثوب اذا فتل هدبه وبر
آدمی برایشدن کیرو طوردرمق معناسنه در یقال ختا فلانا اذا کفه عن الامر الاختتاء افتعال وزننده ختو ایله
معنای اولده مرادفدر یقال اختتی الرجل بمعنی ختا المختو معفو وزننده صچاغی ویوسکلی بوکلمش ثوبه دینور
یقال ثوب مختو ای المفتول الهدب الاختاء همزه نك کسریله متاعی رایج اولمامغله بردن صاتمیوب جسته جسته
صاتمق معناسنه در یقال اختی متاعه اذا باعه کسرا ثوبا ثوبا المختتی اختتاء ماده سندن اسم فاعلدر ناقص
نسنه یه دینور الیائی الخاتیة طوشنجل قوشنه دینور الاختتاء افتعال وزننده خوفدن ناشی بکز کچمك
معناسنه در یقال اختتی الرجل اذا تغیر لونه من مخافة سلطان ونحوه الواوی الخثوة خانك فتحی وثای مثلثه نك
سکونیله سلپوك وصارقق اولان بطنك اسفلنه دینور الخثواء حمراء وزننده بطندن آشاغیسی سلپوك وصارقق
اولان خاتونه دینور وبو رجال حقنده وصف اولمز یقال امرأة خثواء اذا کان اسفل بطنها مسترخیا الیائی الخثی
خانك فتحی وثانك سکونیله صغر یاخود فیل قسمی تزکلمك معناسنه در یقال خثی البقر اوالفیل یخثی خثیا اذا رمی بذی
بطنه الخثی خانك کسریله صغر وفیل تزکنه دینور جمعی اخثاء وخثی کلور کسرتینله ویانك تشدیدیله وخثی کلور
خانك ضمی وثانك کسریله الاخثاء همزه نك کسریله تزك یاپمق معناسنه در یقال اخثی الرجل اذا اوقد الاخثاء
المخثاء میمك کسریله بال صاغان آدمك طوربه سنه دینور الواوی الحجوجی خانك وجیملرك فتحی والفك قصری
ومدیله آیاقلری اوزون آدمه دینور علی قول بویی اوزون وجثه سی وکیکلری ایری قبیل هیئت آدمه دینور وکاه
اولور که بو قیافتله جبان وبی زهره اولور یعنی طول قامت وضخامت قیافت لازمهٔ شجاعت دکلدر الحجوجاة
متصل اسن یله دینور یقال ریح خجوجاة ای دائمة الهبوب الیائی الخجی خانك فتحی والفك قصریله اوتانمق
معناسنه در یقال خجی الرجل یخجی من الباب الرابع اذا استحیی الاخجاء همزه نك کسریله چوق جماع ایلمك معناسنه در
یقال اخجی الرجل اذا جامع کثیرا الاخجی احوی وزننده شول عورته دینور که فرجی پك صولو وفاسد وواسع
وغور وقعری بعید اوله یقال امرأة اخجی ای الکثیرة الماء الفاسدة القعور البعیدة المسبار وآیشق آدمه دینور
یقال رجل اخجی ای افحج الحجاة حصاة وزننده مرداره دینور وآچق وکمز کمسیه دینور جمعی خجی
کلور یقال ماهو الاخجاة من الخجی ای قذر لئیم الخجواء حمراء وزننده فرجی واسع عورته دینور الخجی خانك
فتحی وجیمك سکونیله ایاقله طپراغی توز یده رق یورمك معناسنه در یقال خجا برجله اذا نسف بها التراب فی مشیه
الیائی الخدی خانك فتحی ودالك سکونیله والخدیان فتحاتله دابه آدیملرینی سیرك وککبش اتارق سرعتله
یورمك معناسنه در علی قول بودوه ایله آته مخصوص برکونه یوریمکدن عبارتدر وعند البعض حمارك مربوط
اولدیغی اوزون طوله واورك ایپی ایله یاتوب آغندیغی یرك ارالغنده قوشوب یلمسنه موضوعدر یقال خدی البعیر
والفرس یخدی خدیا وخدیانا اذا اسرع وزج بقوائمه اوهو ضرب من سیرهما اوهو عدو الحمار مابین آریه ومتمرغه
الخدا عصا وزننده طوارفشقیلریله جه چقان قورتجغزه دینور خداء مد ایله برموضع آدیدر الاخداء
همزه نك کسریله آزجه آزجه یوریمك معناسنه در یقال اخدی الرجل اذا مشی قلیلا قلیلا الواوی الخذو
خانك فتحی وذال معجمه نك سکونیله برنسنه صالق وسلپوك اولمق معناسنه در یقال خذا الشیء یخذو خذوا اذا استرخی
وبدنك ای صمصق طفناز اولمق معناسنه در یقال خذا لحمه اذا اکتنز الخذواء حمراء وزننده والخذاویة
علاطیه وزننده صالق ودوشوك اوله رق ایشتمسی خفیف اولان قولاغه دینور یقال اذن خذواء وخذاویة
ای بینة الخذا خفیفة السمع بوراده خذا عصا وزننده اسمدر صالقلغه دینور وخذواء قولاغی دوشوك وصالق
دیشی اشکه دینور یقال اتان خذواء ای مسترخیة الاذن وایکی قسراغك اسمیدر الخذوات فتحاتله برموضع

آدیدر

آدیدر الیائی الخذی عصا وزننده قولاق دیبندن صالق اولمغله یوزه طوغری دوشوك اولمق معناسنه در بوحالت
انسانده وآتده واشکده دخی اولور خلقة یاخود برحادثه سببیله اولور خلقة قولاغی اول کونه اولان آته کوکج قولقلو
تعبیر اولنور یقال خذیت اذنه خذا من الباب الرابع اذا استرخت من اصلها وانکسرت مقبلة علی الوجه
الخذی سمی وزننده حمار القابندندر وعبدالله بن خذیان که عثمان وزننده در مورخیندندر الواوی الخروة
عروه وزننده خرت لفظنده لغتدر که بالته نك صاپ کچوره جك دلیکنه دینور جمعی خرات کلور شارح دیرکه
تکمله ده واوسز الخرة عنواننده مرسومدر جمع صیغه سنه ده بو ملایمدر زیرا اصلی خرو اولور الخراتان خانك
فتحیله ایکی کوکبه اطلاق اولنور هر برینه خراة دیرلر بو کوکبلر اسد صورتنك یغرینسنده واقعدر الواوی الخزو
خانك فتحی وزای معجمه نك سکونیله برآدمه غالب اولمغله زیرحکمنه آلوب قهر وضبط ایلمك معناسنه در یقال
خزاه یخزوه خزوا اذا ساسه وقهره ومالك اولمق معناسنه در یقال خزاه اذا ملکه وبرآدمی هوا وهوسندن
طوردروب یچورمك معناسنه در یقال خزا فلانا اذا کفه عن هواه وعجمی دابه یه باش اوکرتمك معناسنه در یقال
خزا الدابة اذا راضها وعداوت ایلمك معناسنه در یقال خزا فلانا اذا عاداه وسود امسون دیبو دوه کوشکنك
دلنی یارمق معناسنه در یقال خزا الفصیل اذا شق لسانه الیائی الخزی خانك کسریله والخزا عصا
وزننده برکسه بر بلیه ورسوایغله اوغرامغله بین الناس خوار وذلیل اولمق معناسنه در یقال خزی الرجل خزیا
وخزا من الباب الرابع اذا وقع فی بلیة وشهرة فذل بذلك الاخزواء ارعواء وزننده بو دخی خزی معناسنه در یقال
اخزوی الرجل بمعنی خزی الاخزاء همزه نك کسریله رسوای ایلمك معناسنه در یقال اخزاه الله ای افضحه
ومن کلام العرب لمن اتی بمستحسن ماله اخزاه الله ورب ماحذ فواماله فیقال اخزاه الله بوراده ماء کلمه سی تعجب
ایچوندر وکلام مذکور قاتله الله وتربت یداه قوللری کبی معناسی ملحوظ اولمیان دعادر ویقال کلام مخزیة ای یستحسن
فیقال لصاحبه اخزاه الله عربلرك بورسمه تعبیرلری یعنی مثلا قاتله الله ما اشجعه واخزاه الله ما اشعره کلاملری
فلان شجاعتده وشعرده شول مبلغه بالغدر که حاسدلری آنك حقنده وجه مذکور اوزره بد دعا ایلمکه مجبور اولورلر
الخزیة خانك فتحی وکسریله یقال اصابته خزیة ای بلیة الخزایة کرامه وزننده والخزی عصا وزننده
اوتانمق معناسنه در یقال خزی الرجل منه خزایة وخزی من الباب الرابع اذا استحیی منه الخزیان سکران وزننده
وصفدر شرمنده وحیادار آدمه دینور مؤنثی خزیاء وجمعی خزایا کلور المخازاة مباهاة وزننده باب مغالبه ده
مستعملدر برکسه ایله بری برینه اهانت وتفضیح ایلمکه دورشوب یارشمق معناسنه در تقول خازانی فلان فخزیته
ای کنت اشد خزیا منه وجوهری بوراده الخزاء نبت عنوانیله ذکر ایلمکله غلط ایلدی زیرا اول حای مهمله ایله درکه
ذکر اولندی الواوی الخسا عصا وزننده عدددن فرد معناسنه درکه تك تعبیر اولنور جمعی اخاسی کلور
غیر قیاس اوزره یقال خسا اوزکا ای فردا وزوجا شارح دیرکه اشبو خسا وزکا لفظلری عند الاکثر منصرفلردر
وعند ابن الانباری منصرف ایدنلر نکره ایدوب ومنصرف ایتمینلر مثنی وثلاث منزلنده اعتبار ایدرلر المخاساة
مباهاة وزننده جوز ایله تکمی چفتمی اوینامق معناسنه درکه چوجقلر اوینارلر یقال خاساه اذا لاعبه بالجوز فردا
اوزوجا الاخساء همزه نك کسریله والتخسیة تفعله وزننده مخاساة معناسنه در الیائی الخسی غنی
وزننده قیون یوکندن طوقنمش کلیم وکچه وآلاچق مقوله سنه دینور التخاسی تفاعل وزننده خرده چاقل
طاشلری آتشمق معناسنه در یقال تخاسوا اذا تراموا بالحصی الواوی الخشو حشو وزننده ایشه یرامیان کمترخرمایه
دینور وخشو مصدر اولور اغاج کمتر خرما طوتمق معناسنه یقال خشت النخلة تخشو خشوا اذا اثمرت الخشو
ای الحشف الخشا عصا وزننده صوغوق چالمغله سمسیاه اولمش اکینه دینور الیائی الخشی خانك فتحی
وکسری وشینك سکونیله والخشیة والخشاة خارك فتحیله والمخشاة مرماة وزننده والمخشیة منزله وزننده
والخشیان فتحاتله والتخشی تفعل وزننده قورقمق معناسنه در یقال خشیه خشیا وخشیة وخشاة ومخشاة
ومخشیة وخشیانا من الباب الرابع وتخشاه اذا خافه مؤلفك بصائرده بیاننه کوره بو ماده تعظیمه ممزج خوف معناسنه
موضوعدر ناسك پادشاه ووالی واب مقوله سندن خوفی کبی واکثری قورقدیغی نسنه یه عن علم واقع اولور الخاشی
والخشی غنی وزننده والخشیان سکران وزننده اسم فاعللردر یقال رجل خاش وخش وخشیان مؤنثنده
خشیاء دینور جمعلری خشایا کلور التخشیة تأدیه وزننده قورقتمق معناسنه در یقال خشاه اذا خوفه
المخاشاة باب مغالبه ده مستعملدر خوف بابنده یارشمق معناسنه در تقول خاشانی فخشیته ای کنت اشد
خشیة منه الاخشی احری وزننده اسم تفضیلدر پك مخوف یره دینور و بو غیر قیاس اوزره در احب کلمه سی

كبي يقال هذا المكان اخشى اى اخوف الخشيّ غنيّ وزننده قورى اوته دينور الخشاء سماء وزننده بك
ويوريه دينور كه اصلا نباتى اولميه اليائى الخصى والخصية خانك ضمى وكسرى وصادك سكونيله اعضاء
تناسلدندر كه خايه وطشق تعبير اولنور تثنيه لرنده خصيان وخصيتان دينور جمعى خصى كلور مديه ومدى كبى
الخصاء خانك كسريله خايه لرى چقرمق معناسنه دركه انسانده خادم ايلمك وحيوانده انه مك تعبير اولنور
يقال خصاه يخصيه خصاء اذا سل خصيبه الخصيّ غنيّ وزننده والمخصيّ مرميّ وزننده خايه لرى چقارلمشه
دينور كه انسانده خادم وآتده اكديج وخروسده املبق تعبير اولنور خصيّ كلمه سنك جمعى خصيان وخصيه كلور
خانك كسريله مترجم حقيردر كه ابن سينا قانونده جالينوسدن نقل ايلمشدر كه خصى بش كونه اولور خصيه سى
وقضيبي معا قطع اولنور ياخود يالكز خصيه سى ياخود يالكز قضيبي قطع اولنور ياخود فخذى شق اولنوب
مطلب قضيبي اول شقه ادخال اولنوب اوزرى ديكيلور وتبوّل ايچون كره طشره ده قالور ياخود بر منوال محرّر كوبكى
التنده قضيبي ستر اولنور پس بو وجهك ايكى اولكى صورتلرنده نسلى منقطع اولور انتهى وخصيّ غنى وزننده اصطلاح
شعراده شول شعر وقصيده يه دينور كه انده تغزل وتشبيب واقع اولميه يقال شعر خصيّ اى لم يتغزل فيه و بر موضع
وايكى فرس اسميدر الخصى خانك فتحى وصادك كسرى و يانك تخفيفيله خايه لرى اغريان آدمه دينور يقال رجل
خص اى المشتكى خصاه الخصية غرفه وزننده قولقده اولديغى حالده كوپه يه اطلاق اولنور ابن خصيه خانك
كسريله محدثدر الاخصاء همزه نك كسريله طالب همان فنّ واحد تعلم ايلمك معناسنه در يقال اخصى
الطالب اذا تعلم علما واحدا الواوى الخضا ضاد معجمه ايله عصا وزننده ياش نسنه پاره لنوب خرد خشخاش اولمق
معناسنه در يقال خضا الشئ يخضو خضوا اذا انفتت وانفضخ وهو رطب الواوى الخطو خانك فتحى وطانك
سكونيله آديم اتمق معناسنه در يقال خطا الرجل يخطو خطوا اذا مشى مؤلف لازميله تفسير ايلدى الاختطاء
افتعال وزننده خطو معناسنه در يقال اختطى الرجل و يقال اختاط وهذه مقلوبة من اختطى بمعنى خطا
وبر نسنه يى اتلايوب كچمك معناسنه در التخطي تفعل وزننده بودخى بر نسنه يى اتلايوب كچمك معناسنه در
يقال تخطى الناس واختطاهم اى ركبهم وجاوزهم يعنى ناسى بصوب اتليه رق كچدى نته كه جامعلرده اوك صف
مفتونلرى ايدرلر و يقال تخطى رقاب الناس الخطوة خانك ضمى وفتحيله اديمه دينور جمعى خطا كلور خانك ضمى
والفك قصريله وخطوات كلور ضمتينله يقال هو فسيح الخطوة وهى مابين القدمين وخطوه خانك فتحيله بناء مرّه
اولور برادیم اتمق معناسنه در جمعى خطوات كلور فتحاتله الواوى الخظو ظاى معجمه ايله سموّ وزننده بدنك اتى
صمصق طقناز اولمق معناسنه در يقال خظا لحمه يخظو خظوا اذا اكتنز و متعدى اولور وجودى ايرى وتنومند قلمق
معناسنه يقال خظاه الله اى اضخمه واعظمه الاخظاء همزه نك كسريله بودخى خظو معناسنه در يقال
اخظاه الله بمعنى خظاه الخظوان فتحاتله كوده سنك اتى چوق وصيق اولوب برى برى اوزره قاتلنوب قتر لنمش
آدمه دينور اليائى الخظى عصا وزننده بودخى كوده نك اتى صمصق طقناز اولمق معناسنه در يقال خظى
لحمه خظا من الباب الرابع اذا اكتنز الخظى خانك فتحى وظانك كسريله كوده سنك اتى صمصق طقنار كشى يه
دينور مؤنثى خظيه در يقال فرس خظ بظ وامرأة خظية بظية بوراده بظى كلمه لرى تأكيددر الاخظاء همزه نك
كسريله سمورمك معناسنه در يقال اخظى الرجل اذا سمن وسمورتمك معناسنه در يقال اخظاه اذا اسمنه الواوى
الخفو عفو وزننده والخفوّ سموّ وزننده شمشك پارلدامق معناسنه در يقال خفا البرق يخفو خفوا وخفوّا اذا لمع
وظاهر اولمق معناسنه در يقال خفا الشئ اذا ظهر الخفوة خانك كسريله خفيه معناسنه دركه كيزلوك دينور
يقال يأكله خفوة اى خفية اليائى الخفى خانك فتحى وفانك سكونيله والخفى خانك ضمى وفانك كسريله
بر نسنه يى ظاهر وعيان ايلمك معناسنه در يقال خفاه يخفيه خفيا وخفيا اذا اظهره و بر نسنه يى طشره چقرمق
معناسنه در يقال خفاه اذا استخرجه وكيزلمك معناسنه در يقال خفاه اذا ستره وكتمه پس اضداددن اولور
الاختفاء افتعال وزننده بودخى بر نسنه يى ظاهر واشكاره ايلمك معناسنه در يقال اختفاه اذا اظهره و پنهان اولمق
معناسنه در يقال اختفى منه اذا استتر وتوارى واختفاء دم بلنميه رك بر آدمى قتل ايلمكدن عبارتدر يقال اختفى دم
فلان اذا قتله من غير ان يعلم به الخفاء وفاء وزننده بر نسنه كيزلو اولمق معناسنه در يقال خفى عليه الامر خفاء
من الباب الرابع اذا لم يظهر وتقول العرب برح الخفاء اى وضح الامر يعنى ايش اشكاره يه چقدى بوراده خفاء مخفى
معناسنه اولمغله صار المكتوم فى براح اى ظاهر من الارض سبكنده اولور كه كيزلو ايش اچغه چقدى ديمك اولور

ياخود

ياخود برح زال معناسنه وخفاء كندى معناسنه اولمغله زال الخفاء سبكنده اولور الخافى والخفى غنى وزننده
خفا ماده سندن اسم فاعلدر كيزلو ونهان شيئه دينور يقال شئ خاف وخفى اذا لم يظهر الاخفاء همزه نك كسريله
كيزلمك معناسنه در يقال اخفاه اذا ستره وكتمه وكيزلنمك معناسنه در يقال اخفى زيد اذا استتر الخافية دائما
اعمال واوضاعى مستور ومكتوم اولان آدمه دينور كه قارا وزره كزوب ايزى بللو اولمز يقال هو خافية اى ضد العلانية
وكيزلو نسنه يه وسر نهانه دينور هاء مبالغه ايچوندر نته كه خافى وخفا دخى دينور عصا وزننده يقال شئ خافية وخاف
وخفا اى خفى وخافى وخافيه وخافياء مدّ ايله جن و پرى يه دينور جمعى خوافى كلور وخافيه جن طائفه سى قرار كاهى
اولان يره دينور پريكاه معناسنه يقال ارض خافية اذا كانت بها جنّ الخفية خانك ضمى وكسريله كيزلنوب صقلنمق
معناسنه در تقول خفيت له خفية من الباب الرابع اذا اختفيت الخفوة خانك كسريله كيزلوكه دينور ومنه يقال
يأكله خفية اى يسرقه الاستخفاء كيزلنوب صقلنمق معناسنه در يقال استخفى الرجل اذا استتر وتوارى
النون الخفيه صرفيون اصطلاحنده نون خفيفه يه اطلاق اولنور كه ثقيله مقابليدر الاخفية اخيه وزننده
خفاء كلمه سندن كه خانك كسريله در جمعدر اغاج چچكنك قبجوغنه دينور يقال ظهرت اخفية النور اى اكنه واخفية
الكرا كوزلره اطلاق اولنور كه او يقو كساءلريدر الخوافى خانك فتحيله قوشك شول يلكلرينه دينور كه قنادلرنى
قصوب يومدقده كيزلنوب كورنميه لر على قول مناكب ديدكلرى يلكلردن صكره اولان درت يلكلره دينور ياخود
اوكده اولان يدى يلكلردن صكركى يدى يلكلردن عبارتدر الخفاء كساء وزننده ومرادفيدر كه كليمه دينور بعض
نسنه لرك اوزرينه اورتلمكله ما تحتنى ستر ايلديكيچون جمعى اخفيه درنته كه ذكر اولندى الخفية غنيه وزننده دبى
بقيق قيويه واسميه يه دينور يقال حفر خفية اى ركية واغاجلرى صيق چتلق وجاتقين اورمانه دينور وبر آدمه جن
طوقنمق اثرينه دينور چالقلق وسرسملك حالتلرى كبى يقال به خفية اى لمم الخفيان تثنيه بنيه سيله بر آدمك آوازيله
يرده اولان ايزينه اطلاق اولنور ومنه قولهم اذا حسن من المرأة خفياها حسن سائرها يعنى صوتها واثر وطئها الارض
معلوم مدركه صوتك حسن ولطافتى اهل ادب وحيا اولمسنه وايزك حسن ولطافتى سهولت وزن اكتله يورمسنه دلالت
ايدر المختفى اسم فاعل بنيه سيله كفن صويجى يه دينور استخراج معناسندندر يقال اخذوا مختفيا اى نبّاشا اليائى
الاخفاء قافله اخفاء وزننده فرجى بول عورتله جماع ايلمك معناسنه در يقال اخفى الرجل اذا جامع واسعة من النساء
الواوى الخلو سموّ وزننده والخلاء وفاء وزننده بوش وتهى اولمق معناسنه در يقال خلا المكان يخلو خلوّا وخلاء
اذا فرغ وشنلكسز تنها وخالى يره اوغرامق معناسنه در يقال خلا الرجل اذا وقع فى موضع خال لا يزاحم فيه وحاضر
اطعمه نك مجموعندن اكل ايلميوب بعضنه قصر ايلمك معناسنه مستعملدر يقال خلا على بعض الطعام اذا اقتصر عليه
وخلو مكان وفاتى ايلمكدن كنايه اولور يقال خلا مكان فلان اى مات وخلو وخلاء بر نسنه زمان ماضيده صاوشوب
كچمك معناسنه مستعملدر يقال خلا الشئ اذا مضى وعن ومن حرفلريله بر نسنه دن تبرّى ايلمك معناسنه مستعملدر
يقال خلا عن الامر ومنه اذا تبرأ و بر نسنه يى بوشلبوب صالبو يرمك معناسنه در يقال خلا عن الشئ اذا ارسله
و باء حرفيله بر آدمى مسخره لغه آلمق معناسنه در يقال خلا به اذا سخر منه وخلو خالى لفظندن جمع اولور ساجد
وسجود كبى يقال جاؤنى خلوّا زيدا اى خلو هم منه يعنى خالين عنه الاخلاء همزه نك كسريله بودخى بوش وتهى
اولمق معناسنه در يقال اخلى المكان بمعنى خلا و يرى خالى قلمق ياخود خالى بولمق معناسنه در يقال اخلى
المكان اذا جعله خاليا او وجده خاليا و بركسه ايله خلوت ايلمك معناسنه در يقال اخلاه واخلا به بمعنى خلا به خلوة
وشنلكسز تنها يرده اولمق معناسنه در يقال اخلى الرجل اذا وقع فى موضع خال لا يزاحم فيه و بر آدمى بركسه ايله
خلوتده بولمق معناسنه در يقال اخلاه معه اى وجدهما خلوين الاستخلاء بودخى خالى اولمق معناسنه در
يقال استخلى المكان اذا فرغ و بركسه دن خلوت طلب ايلمك معناسنه در يقال استخلى الملك وبه فاخلاه وبه
وخلوت اولمق معناسنه در يقال استخلى بالملك بمعنى خلا به الخلو خانك فتحيله والخلاء بلاء وزننده والخلوة
سلوه وزننده بركسه ايله يالكز قالمق معناسنه دركه خلوت ايلمك تعبير اولنور يقال استخلى الملك فخلا به واليه ومعه
خلوا وخلاء وخلوة اى سأله ان يجتمع به فى خلوة ففعل الخلاء صلاء وزننده مصدردر كه ذكر اولندى وشنلكسز
خالى يره دينور يقال مكان خلاء اى ما فيه احد ومنه المثل * خلاؤك اقنى لحيائك * اى منزلك اذا خلوت فيه الزم
لحيائك بوراده اقنى كلمه سى الزم معناسنه در وحاصل معناسى كندى منزلنده منزوى اولديغكده ناسك شتركريه
اوضاعى وساير كونه معاملاتى سببيله عارض اولان غضبدن ناشى موجب شرم وحيا اوله جق رنج وعارضه دن
سالم اولورسن ديمكدر اختلاط ناسك مذموميتى معرضنده ايراد اولنور وخلاء برى معناسنه مستعملدر يقال

هو خلاء عنه اى برئ ومشابه اطلاق اولنور يقال مافى داره خلاء اى متوضأ وبوش يره دينور كه اصلا آنده برنسنه
اولميه الخلو خانك كسريله خالى وتنها معناسنه در تقول وجدتهما خلوين اى خاليين وفارغ وبى قيد وغائله آدمه
دينور مؤنثى خلوه در خلو دخى دينور هاسز جمعى اخلاء كلور الخلى غنى وزننده بودخى فارغ وبى هم وغائله
آدمه دينور جمعى خليون واخليا كلور يقال هو خلى اى فارغ واركن آدمه اطلاق اولنور يقال هو خلى
اى لازوجة له وآرى قوانه سنه دينور خليه كبى الخالى بوش وتهى معناسنه در واركن آدمه دينور وآرى قوانه
دينور وارسز عورته دينور جمعى اخلاء كلور التخلية تأديه وزننده والتخلى تفعل وزننده والمخالاة مبالاة
وزننده برنسنه يى ترك وفراغت قلمق معناسنه دركه بوشلامق تعبير اولنور يقال خلى الامر وعن الامر وتخلى
منه وعنه وخالاه اذا تركه الخلية غنيه وزننده بودخى آرى قوانه سنه دينور ياخود چامور دن دوزلمش راقود شكلنده نسنه يه
دينوركه توكيده بتك تعبير اولنور آنده دخى آرى قسمى ابو ايدر ياخود اغاجدن اويمه اولانه دينور ياخود خزمه
ديدكلرى شجرك اويمه طرفنه دينوركه بعينه راقود شكلنده وايچى اوزسز قاووق اولمغله آنده آريلر يوه ايدوب بال ياپارلر
بونلرك مجموعى قوان اوله جقدر وخليه همان سودنى صاغمق ايچون استعمالدن تخليه اولنمش ناقه يه دينور ياخود سائرك
كوشكنه يا قلمش ناقه يه دينور ياخود ولدندن مهجور اولمغله سائرك ولدنه ياقيلوب لكن امزرميه رك سودى صاغيلان
ناقه يه دينور ياخود شول ناقه يه دينوركه ياورى طوغوروب كنديسى بك صو يى پاك اولمغله سودى فراوان اولديغندن
آلتندن ولدى آلنوب سائر ناقه يه نقل وكنديسى همان صاغمال اوله رق ترك واخلا اولنه ياخود شول ناقه يه دينوركه ايكى
ياخود اوچ ناقه ايله ولد واحده ياقيلوب اول سببله سودى ادرار ايدوب لكن ولدى آنلرك يالكز بريسى امزرمكله
صاحبخانه ديكرلرنى صاغمق ايچون تفرغ ايده لر واياغنك باغى بوشاندر يلوب صاليورلمش ناقه يه دينور وبيوك
كمى يه دينوركه قليون تعبير اولنور على قول ملاحلرك صنعى اولميه رق براسه يورين كمى يه دينور ياخود آرد نده
بدك صندلى اولان كمى يه دينور وخليه طلاق مرأه دن كنايه اولور يعنى الفاظ كنائيه دندر زوج زوجه سنه انت
خلية ديوب وانكله طلاقه نيت ايلسه مطلقه اولور خلا عدا وزننده حروف استثناندندر يقال جاء نى القوم
خلازيد شارح ديركه عند البعض حرف جردر وعند البعض مصدر مضافدر وبعضلر فعل تصور ايلمكله
مابعدى منصوب اولور الخلاوة خانك فتحيله تجيب قبيله سندن بر بطن دركه پدرلرى خلاوه نام كمسه ايدى
ومنه المثل * انا منه فالج بن خلاوة * اى خلاء برئ اصلى بودركه انيس نام كمسه اسيرلرى قتل ايدركن مز بور فالجه سنده
انيسه معاونت قيل نه طوره يورسن ديدكلرنده انا برئ من ذلك ديو اظهار تبرى ايلمكله من بعد بن اول ماده دن
برئ و بعيدم ديجك يرده انا منه فالج بن خلاوة مثل اولدى محمد ثبتندن مالك بن عبد الله بن سيف الخلاوى اول
بطندندر البائى الخلا عصا وزننده تازه اوتلره دينور خلاة مفرديدر على قول يرندن چيلوب ياخود قوپارلمش
تازه اوته دينور جمعى اخلاء كلور المخلاة مصباح وزننده ايچنه بچلمش اوتلق وضع اولنان ظرفه دينوركه
طوربه تعبير اولنور آلت منزلنه تنزيل اولنمشدر الاخلاء همزه نك كسريله خداى متعال تازه اوت بتورمك معناسنه در
يقال اخلى الله الماشية اذا انبت لها الخلا و يرتازه اوتلو اولمق معناسنه در يقال اخلت الارض اذا كثر خلاها الخلى
رمى وزننده تازه اوت بچمك ياخود چكوب قوپرمق معناسنه در يقال خلا فلان الخلا خليا اذا اجتزه اونزعه و يقال
خلا الماشية اذا اجتزلها خلا وآتك آغزنه كم اورمق معناسنه مستعملدر يقال خلا الفرس اذا القى فى فيه اللجام
وآتك آغزندن كمى چقرمق معناسنه در يقال خلا اللجام عن فيه اذا نزعه وتنجره نك آلتنه اوطون صوقمق ياخود
تنجره ايچره ات قومق معناسنه در يقال خلا القدر اذا القى تحتها حطبا اوطرح فيها لحما وطواره يم ايچون طوربه يه
اربه قومق معناسنه در يقال خلا الشعير فى المخلاة اذا جعله فيها الاختلاء افتعال وزننده بودخى تازه اوت بچمك
ياخود قوپرمق معناسنه در يقال اختلى الخلا اذا اجتزه اونزعه المختلى ممتلى وزننده ارسلانه دينور المخالاة
مبالاة وزننده بركمسه ايله كورش طوتمق على قول دك وفند ايله آلداتمق معناسنه در يقال خالاه اذا صارعه اوخادعه
الاخليلاء اعشيشاب وزننده دائما سود ايچر اولمق معناسنه در يقال اخلولى الرجل اذا دام على شرب اللبن
الواوى الخمو خانك فتحى وميمك سكونيله سود بوغرد كبى قايلمق معناسنه در يقال خما اللبن يخمو خموا اذا اشتد
الواوى الخموة خانك فتحيله نجاسته دينور عذره معناسنه وسازلقدن ياپلمش آلاچق وهوغ ديدكلرى اعراب
اولرينك باجه لرينه وفرجه لرينه دينور الخنو خانك فتحى ونونك سكونيله فاحش سوزسويلمك معناسنه در يقال
خنا الرجل يخنو خنوا اذا افحش يعنى فى منطقه البائى الخنا عصا وزننده بودخى هرزه وفاحش سوز سويلمك
معناسنه در يقال خنى الرجل خنا من الباب الرابع اذا افحش وخنا آفات ونوائب معناسنه در مفردى

خناة در يقال اصابته خنا الدهر اى آفاته الاخناء همزه نك كسريله بو دخى فاحش سوز سويلمك معناسنه در
يقال اخنى الرجل اذا افحش وعلى ايله اهلاك معناسنه در يقال اخنى عليهم اذا اهلكهم و چكركه بمورطلبوب
كومك معناسنه در يقال اخنى الجراد اذا كثر بيضه و اوتلاغك چايرلرى چوغالمق معناسنه در يقال
اخنى المرعى اذا كثر نباته وبرنسنه اوزرندن زمان مديد گچمك معناسنه در يقال اخنى الدهر عليه
اذا طال الخنى خانك فتحى ونونك سكونيله كسمك معناسنه در تقول خنيت الجذع خنيا من الباب الثانى اذا قطعته
خنيه خانك كسريله قسطنطنيه نواحيسنده برموضعدر الواوى الخو خانك فتحى وواوك تشديديله آچلغه
دينور جوع معناسنه تقول اخذنى الخو اى الجوع ونجدده برقوم تپه سنك آديدر وواسع دره يه دينور يقال
واد خو اى واسع ويوم خو بين العرب معروفدركه اوراده بنو اسد بنى يربوع اوزره هجوم وشبخون ايلديلر الخوة
خانك ضميله ارض خاليه يه دينور البائى الخواء هواء وزننده خانه چوكوب خراب اولمق معناسنه در يقال
خوت الدار تخوى خواء اذا تهدمت وخواء خوايه معناسنه دركه سيدكر وايكى نسنه ارالغنده اولان بوشلغه
دينور ايكى طاغ وايكى ديوار ارالغى كبى يقال بينهما خواء اى هواء وخواء وخوى عصا وزننده پدرپى آچ قالمق
معناسنه دركه معده بوش قالور يقال خوى الرجل يخوى خوى وخواء اذا تتابع عليه الجوع وخاتون طوغورمغله
قارنى بوش قالمق معناسنه در يقال خوت المرأة تخوى خواء من الباب الثانى ويقال خويت خواء من الباب
الرابع اذا ولدت فخلت بطنها الخو خانك فتحى وواوك تشديديله بودخى خانه يقلمق معناسنه در يقال خوت
الدار بتشديد الواو يعنى من الواوى خوا اذا تهدمت وخوباله دينور عسل معناسنه خانك ضميله ده لغتدر ومطره
دال اولان كوكب امطار ايلميه رك نوء وسقوط ايلمك معناسنه در زراعر بلر مطرى نوء كواكبه اسناد ايدرلر يقال
خوت النجوم خوا اى امحلت فلم تمطر الخيا عصا وزننده والخوى غنى وزننده والخواء هواء وزننده والخواية
سحابه وزننده خانه اهل وسكاننده خالى قلمق معناسنه در يقال خويت الدار خيا وخويا وخواء وخواية
من الباب الرابع اذا خلت من اهلها وخيا يغموره دال اولان كوكب امطار ايلميه رك نوء وسقوط ايلمكله قوراقلق
پيدا ايلمك معناسنه در يقال خوت النجوم خيا من الباب الثانى اذا امحلت فلم تمطر الخاوية شنلكسزيره دينور
يقال ارض خاوية اى خالية من اهلها الخوا عصا وهواء وزنلرنده آدمك جوفى طعامدن خالى قالمق معناسنه در
يقال خوى الرجل يخوى خوا وخواء اذا خلا جوفه من الطعام وخوا برون قانه دينور رعاف معناسنه و پدرپى
آچ قالمق معناسنه دركه ذكر اولندى وچاقمقدن آتش چقميوب كور اولمق معناسنه در يقال خوى الزند اذا لم يور
وثابت و پايدار اولان شيئه دينور وايكى طاغ ارالغنده اولان بوش ودرين يره دينور و يومشق طپراقلو يره دينور
الاخواء همزه نك كسريله چقماق آتشسز اولمق معناسنه در يقال اخوى الزند اذا لم يور ومطره دال اولان
كوكب يغمورسز نوء وسقوط ايلمك معناسنه در يقال اخوت النجوم اذا امحلت فلم تمطر و برآدمك جمله وارنى آلمق
معناسنه در يقال اخوى ماعنده فلان اذا اخذ كل شئ منه وآچقمق معناسنه در يقال اخوى الرجل اذا جاع
وطوارك سمورب تاولنمق معناسنه در يقال اخوى المال اذا بلغ غاية السمن الخوى هوى وزننده والخواية
سحابه وزننده برنسنه يى قاپمق معناسنه در يقال خوى الشئ خوى وخواية اذا اختطفه وخاتون طوغورمغله
قارنى بوش قالمق معناسنه در يقال خوت المرأة اذا ولدت فخلا بطنها كذلك حين ولادتده برنسنه اكل ايلمامكله
معده سى بوش قالمق معناسنه در يقال خوت المرأة اذا لم تأكل عند الولادة فخلا بطنها الخوية غنيه وزننده
طوغوران خاتونه پدردكلرى لوغسه طعامنه دينور التخوية تأديه وزننده لوغسه طعامى ياپمق معناسنه در
يقال خوى المرأة وخوى لها اذا عمل لها خوية ومصلى سجده حالتنده قارنى يردن ميد آلمو وبازولرنى يانلرندن
آچق وآيرق ايلمك معناسنه مستعمل شرعيدر نته كه نسوان بونك عكسنى ايدرلر كه احتفاز دينور يقال خوى
المصلى فى سجوده اذا تجافى وفرج مابين عضديه وجنبيه وطوارك سموروب تاولنمق معناسنه در يقال خوى
المال اذا بلغ غاية السمن وباديه نشينلر برعلت مخصوصه يه كرفتار اولان خاتون ايچون تنور كبى بر چقور قازوب
ايچنه آتش ياقدقد نصكره اول خاتونى آنده اوتورتمق معناسنه در اعراب تيمارندندر ريح وفالج ونقرس
مقوله سى علتلره بورسمه علاج ايدرلر تقول خويت المرأة اذا حفرت حفيرة فاوقدت فيها ثم اقعدتها فيها لداء بها
الخواة حصاة وزننده دواب وانعامك عملر يله قبل طرفنك ارالقلرى آيرلديغى يره دينوركه بوش بوكورسمنى
اوله جقدر والفك مديله جائزدر الخواية سحابه وزننده مزراق واوق تمرنلرينك قوانلرينه دينور يقال خوا
السنان اى جنته وخواية الرجل آدمك جوفنك ككبش اولان يرندن عبارتدر وخواية الخيل آت قسمنك سكردركن

قارندن ظهور ایدن چاغلدی یه وهارلدی یه اطلاق اولنور خوایه تمامه وزننده ری قضاسنده بر موضع آدیدر
بوم خوی حانك فتحی وضمی والفك قصریله ایام وقایع عربدن بوم معروفدر الاختواء افتعال وزننده برآدم
یر یری کندیسنه مقاطعه ایدنمك معناسنه در یقال اختوی البلد اذا اقتطعها وطوارك اللریله آیاقلری بیننه یعنی
بوکر بنه دورتشدرمك معناسنه در یقال اختوی الفرس اذا طعن فی خوائه وبیهوش اولمق معناسنه در یقال
اختوی فلان اذا ذهب عقله وبرآدمك بالجمله وارنی آلمق معناسنه در یقال اختوی ماعند فلان اذا اخذ کل شیء
منه وجانور قسمی اوغلاق وبوزاغی مقوله سنی اوغورلین قاپوب اکل ایلمك معناسنه در یقال اختوی السبع
ولد البقرة اذا استرقه واکله الخی حانك فتحی ویانك تشدیدیله برنسنه یه قصد وآهنك ایلمك معناسنه در یقال
خواه یخویه خیا اذا قصده خوی سمی وزننده اذربیجان اولکه سنده بر بلده در بو بلده حالا خای مضمومه ایله
خوی دیدکلریدر محدثیندن محمد بن عبد الله واحمد بن الخلیل که قاضی دمشق ایدی وابو قاضیء دمشق شهاب
الدین محمد وطبیب معاذ بن عبدان الخوییون اورآدندندر خیوان کیوان وزننده محدثیندن برجماعت اسملریدر
وخالد بن علقمة الخیوانی امام ثوری شیخیدر فصـــــل الدال الواوی الدأو دالك فتحی وهمزه نك سکونیله
قورد شکارایده جکی صیدایچون مکر وخدعه ایله تلکولك ایلمك معناسنه در یقال دأی الذئب للصید دأوا وهو
شبه الختل والمراوغة البائی الدأی رأی وزننده والدأی عتی وزننده والدئی کسرتیله یغرنیده
وارقه ده اولان اکورغه کمکلرینه دینور علی قول کوکس قبورغه سنده اولان غراضیفه یعنی کرتلك دیدکلری
یومشق کمکلره دینور یاخود کوکس ایله یانلرك قاوشدیغی یرلرده اولان ایکو کمکلرینه دینور بعضلر عندنده دأیات که
دأی لفظندن جمعدر کورکده اولان التی عدد قبورغه یه دینور که هرطرفده اوچر دانه اولور ودأی سعی وزننده
مصدر اولور فند ودك وحیله ایلمك معناسنه تقول دأیت للشیء دأیا من الباب الثالث اذا ختلت ابن دأیه ثمره
وزننده وهمزه نك الفه قلبیله قرغه نك کنیه سیدر وبو حیله معناسنه در یاخود دابه نك دأی دیدکلری عضو
مذکوری یاغر اولدقده اورایه مسلط اولدیغنه مبنی در شارح دیر که همزه سی الفه قلبیله ابن دابه دخی دیرلر البائی
الدبی فتحی والفك قصریله یاپجه یاپجه یورمکه دینور یقال یمشی الدبا ای الروید وخرده چکرکه یه دینور
وعربلره مخصوص بر بازار اسمیدر که بنا ایرلر ندر المدبیة محسنه وزننده خرده چکرکه سی وقربجه سی
چوق یره دینور یقال ارض مدبیة ای کثیرة الدبی المدبیة مرمیه وزننده والمدبوة مدعوه وزننده شول
یردر که آنك نباتی خرده چکرکه لر یمش اوله یقال ارض مدبیة ومدبوة اذا صارت قد اکلت الدبی نبتها
الادباء همزه نك کسریله عرفج نام شجردن خرده چکرکه شکلنده نسنه بلورمك معناسنه درکه یمشی برنده در
یقال ادبی العرفج اذا اخرج منه مثل الدبا دبی سمی وزننده دهناء نام محلده بر موضعدر چکرکه بتاغیدر
دبی دبی اولده دالك فتحی والفك قصریله وثانی سمی وزننده ودبی دیبین ثانیده تثنیه بنیه سیله
کلمهء مرکبه در وفرت وکثرت موقعنده استعمال اولنور یرا دبی چکرکه یه دینور ودبی موضع مزبور که اسمیدر که چکرکه
بتاغیدر وتثنیه تکراری متضمندر کویا که موضع مزبورك چکرکه لری عددنجه کثیردیمکدر ومنه یقال جاء بدبی دبی
وبدبی دیبین ای بمال کثیر بونده جوهری غلط ایدوب دبی دبی عنواننده ثبت ایلدی ابو دبیه سمیه وزننده برشاعردر
الدباء رمان وزننده قباغه دینور باء موحده بابنده ذکر اولندی جوهری وهمندن بو راده ذکر ایلدی التدبیة تأدبه
وزننده کار ایشلمك معناسنه در یقال دباه اذا اصنعه الواوی الدجو دالك فتحی وجیمك سکونیله والدجو علو
وزننده قراکو اولمق معناسنه در یقال دجا اللیل دجوا ودجوا اذا اظلم وکچینك تویلری دیدیلوب آچلمامق اوزره
بری برینه ایلشوب قات قات کچه لنمك معناسنه مستعملدر یقال دجا شعر الماعز اذا البس بعضه بعضا ولم ینتفش
وجماع ایلمك معناسنه مستعملدر یقال دجا فلان اذا جامع ولباس طارو قصه اولیوب بول واوزون ووافی اولمق
معناسنه مستعملدر کویا که بتون بدنی قابلامغله ظلمت کبی ستر ایلمش اولور یقال دجا الثوب اذا سبغ الادجاء
همزه نك کسریله والتدجی تفعل وزننده والادجیجاء اعشیشاب وزننده بونلر دخی قراکو اولمق معناسنه در
یقال ادجی اللیل وتدجی وادجوجی اذا اظلم الداجیة مظلم کیجه یه دینور یقال لیلة داجیة ای مظلمة ووافیه
وکامله معناسنه مستعملدر یقال نعمة داجیة ای سابغة الدیاجی دالك فتحیله کیجه لرك زیاده ظلمتلرینه دینور کویا که
دیجاة کلمه سنك جمعیدر الدجواء حمراء وزننده تویلری اوزون وفراوان کچی یه دینور که مجسم سیاه کورینور
یقال عنز دجواء ای سابغة الشعر الدجة ثبه وزننده لقمه طوتان اوچ پرمغه دینور که حالا لقمه طوتراوله وقفتانك
دوکمه سنه دینور که یقاده وبکده اولور جمعی دجات کلور دالك ضمی والفك قصریله المداجاة مباهاة

وزننده مدارا ایلمك معناسنه در کویا که مدارا سبیله درونده اولان کینه وعداوتی ستر ایدر یقال داجاه اذا داراه
وبرآدمی بین الشدة والرخاء منع ایلمك معناسنه در یقال داجاه اذا منعه بین الشدة والرخاء البائی الدجیه غرفه
وزننده آوجی کوملتبسنه دینور یقال یقعد الصائد فی دجیته ای قترته ودجیة القوس شول ایکی پرمق قدر قایشه دینور که
یای اصه جق تصمه نك اوجنه کچر بلور ودجیه قراکولغه دینور ظلمت معناسنه جمعی دجی کلور دالك ضمی والفك
قصریله الدجی غنی وزننده قراکو کیجه یه دینور یقال لیل دجی ای داج المداجاة مباهاة وزننده درونده
اولان عداوتی ستر ایلمك معناسنه در یقال داجاه اذا ساتره بالعداوة الواوی الدحو دالك فتحی وحای مهمله نك
سکونیله برنسنه یی دوشیوب یایمق معناسنه در یقال دحا الله الارض یدحوها ویدحاها دحوا من الباب الاول والثالث
اذا بسطها وجماع ایلمك معناسنه مستعملدر یقال دحا المرأة اذا جامعها وقارن یو یوب اشاغی یه طوغری صارقمق
معناسنه در یقال دحا البطن اذا عظم واسترسل الی اسفل الادحواء ارعواء وزننده برنسنه یایلوب دوشنمك
معناسنه در یقال ادحوی الشیء اذا انبسط الادحی همزه نك فتحی وکسریله والادحیة اضحیه وزننده
والادحوة همزه نك وحانك ضمیله قومسالده دوه قوشنك یمورطه چقاردیغی یره دینور البائی الدحی وحی وزننده
بودخی برنسنه یی دوشیوب یایمق معناسنه در یقال وحیت الشیء ادحاه دحیا من الباب الثالث ای بسطته ودوه
سورمك معناسنه در یقال دحیت الابل اذا سقتها الادحی همزه نك ضمی وکسریله ادحوة معناسنه درکه
دوه قوشی یوه سنه دینور ومنازل قمردن برمنزل آدیدر منزل مزبور حالا بلده ایله متعارف اولان منزلدر دحی سمی
وزننده عربدن بر بطن آدیدر دحی غنی وزننده بر موضع آدیدر الدحیة دالك کسریله سرعسکره دینور
یقال هو دحیة الجند ای رئیسهم ودحیة بن خلیفة الکلبی صحابه در طلحه وزننده دخی زیارده در الدحیة دالك فتحیله
دیشی ممونه دینور ودحیه ابن معاویة بن بکر بن هوازن در المدحاة مسحاة وزننده شول عربه طرزنده تخته دن
دوزلمش برنسنه یه دینور که اکا کوچك چوجقلری یا نوروب یوریدرلر اوکنه کلان طپراغی وچقلری کوروب
صیراره رق یوریوب کیدر بوچوجق عربه سی اوله جقدر التدحی تفعل وزننده دوشنوب یایلمق معناسنه در
یقال تدحی الشیء اذا تبسط البائی الدخا خامجه ایله عصا وزننده قراکولغه دینور ظلمت معناسنه الدخیاء
حمراء وزننده قراکو کیجه یه دینور یقال لیلة دخیاء ای ظلماء الواوی الددا قفا وزننده لهو ولعب معناسنه در
شه که ددو ددن دخی بو معنایه در یقال هو فی الددا والددو والددن ای اللهو واللعب الواوی الدروان دالك فتحیله
صرتلانك دیشی قوردون اوریسنه دینور البائی الدری والدریة دالرك فتحی وکسریله والدریان دالك
کسریله والدریان فتحاتله والدرایة کتابه وزننده والدری حلی وزننده بیلمك معناسنه در علی قول حیله ایله
بر تقریب بیلمك معناسنه در تقول دریته وبه ادری دریا ودریة ودریانا ودریانا ودرایة ودریا اذا علمته او بضرب
من الحیلة شارح دیر که درایت ایله خدای متعال وصفلنمز ودری فند ودوباره ایله آلدامق معناسنه در یقال دری الصید
دریا اذا ختله ومدری ایله باش قاشیمق معناسنه در یقال دری رأسه اذا حکه بالمدری الادراء همزه نك کسریله
بیلدرمك معناسنه در یقال ادراه به اذا اعلمه التدری تفعل وزننده والادراء دال مشدده ایله افتعال وزننده
مکر وفریب ایله آلدامق معناسنه در یقال تدری الصید وادراه اذا ختله وخاتون صاچنی طرایوب صالیورمك
معناسنه در یقال ادرت المرأة وتدرت اذا سرحت شعرها المدری میمك کسریله طراغه دینور مشط معناسنه
شارح دیر که امهات سائره ده مدری شول دموردن دوزلمش پنجه شکلنده کوچك پرمقلی قاشیغه دینور که انکله عورتلر
باشلرنی قاشیوب صاچلرنی دوزلدرلر انتهی ومدری طو پلو وصاچق تعبیر اولنان دمور وآلتون ایکنه یه دینور که خاتونلر
انکله صاچلرنی دوزلدرلر فارسیده سرخاره دینور حالا مسموعمزه کوره اسلامبول خاتملری مجوهر ایکنه تعبیر ایتدکلریدر
ومدری بو بنوزه دینور قرن معناسنه جمعی مداری کلور مجاری کبی ومداری کلور میمك وراك فتحیله المدراة میمك
کسریله والمدریة منزله وزننده مدری معناسنه در الدریة غنیه وزننده جنکلرك مشق وتعلیم طعن ایچون
مزراغی اتوب دلیکندن کچوردکلری حلقه یه دینور مؤلف همزه بابنده دخی ذکر ایلدی مدری مجری وزننده بجیله
قبیله سنه مخصوص بر قریه آدیدر الواوی الدسوة دالك فتحی وسینك سکونیله برنسنه نشو ونما بولمیوب موزه
وبودور اولمق معناسنه در یقال دسا الشیء یدسو دسوة نقیض زکا یر کووکیرلنمك معناسنه در یقال دسا الرجل اذا
استخفی الداسی معنای اولدن اسم فاعلدر نشو ونما بولمیوب موزه وبودور قالمش نسنه یه دینور یقال هو داس لازاك
البائی الدسی دالك فتحی وسینك سکونیله دسوه معناسنه در یقال دسی یدسی دسیا ضد زکا التدسیة تأدیه وزننده
برآدمی اغوا وافساد ایله کراه ایلمك معناسنه در یقال دساه اذا اغواه وافسده مؤلف دس ماده سنده دخی ذکر ایلدی

واوراده و بصائرده بیانه کوره اصلی دسس اولوب سین ثانیه یایه مقلوب اولمق اغلبدر وتدسیه کیزلو خبر کوترمك
معناسنه‌در یقال دسّی عنه حدیثا اذا احتمله الواوی دستوی دالك وتانك وواوك فتحیله عجمده برمعروف قصبه آدیدر
الواوی الدشو دالك فتحی وشین معجمه نك سکونیله جنکه طالمق معناسنه‌در یقال دشا فلان یدشو دشوا اذا غاص
فی الحرب الواوی الدعاء دالك ضمیله رغبت الی الله تعالی معناسنه درکه نیاز وابتهال الله حق تعالی
درکاهندن خیر ورحمت رجاسندن عبارتدر الدعوی فتوی وزننده دعاء معناسنه‌در تقول دعوت الله ادعوه
دعاء ودعوی ای رغبت الیه یعنی ابتهلت الیه بالسؤال ورغبت فیما عنده من الخیر مؤلف بصائرده دیدیکه اشبو
دعاء ودعوی ماده سی اصل نداء یعنی برآدمی چاغرمق معناسنه موضوعدر لکن نداء اکثری حرف ندایه مقرون
اولورمنادانك اسمك انضمامنه حاجت اولمیه‌رق ودعاء بمه‌حال مدعوك اسمنه مصحوب اولور یا احمد کبی وبعضا
احدهما آخرك مقامنه قائم اولور ودعاء الی الله تعالی نیاز وسؤ الله درکاه الهیدن خیر واحسانی رجا ایلمکدن مطلب
عبارتدر و بعضا تسمیهٔ اسم معناسنه استعمال اولنور ودعاء لامله صله لنورسه خیر وعلی ایله صله لنورسه
شر ومضرت یعنی بددعاء اولور انتهی وتقول العرب دعاه الله بمکروه ای انزله به بورادده معنای لازمی مراد در
ودعاء برکسه‌یی برنسنه‌یه سوق ایلمك معناسنه مستعملدر یقال دعاه الی الامر اذا ساقه و برآدمی براسمله تسمیه ایلمك
معناسنه‌در یقال دعوته زیدا وبزید ای سمیته به وحیوانك ممه‌سنده داعیه یعنی سود بقیه‌سی ابقومق معناسنه‌در
یقال دعا فی الضرع اذا ابقی الداعیة فیه ودعوی اسم اولور کاسیذکر الدعاعة دالك فتحی وعینك تشدیدیله
سبابه پرمغنه اطلاق اولنور یقال یشیر بدعاعته ای بسبابته الدعوة دالك فتحیله اسمدر چاغرمغه دینور
ومنه تقول هو منی دعوة الرجل ای قدر ما بینی وبینه ذلك بورادده دعوة لفظی ظرفیت اوزره منصوب اولمغله فلان ایله
ما بینمز برآدمك چاغروب سسی یتشه‌جك مسافه مقدارنجه دیمك اولور ورفعله اولنجه مضاف تقدیر اولنور و یقال
لهم الدعوة علی غیرهم ای یبدأ بهم فی الدعاء یعنی آنلر دعوت اولنمقده سائرلره تقدیم اولنوب کندیلردن بدء اولنور
پس بورادده ملازمه یاخود اطلاق وتقیید علاقه سیله دعوت تقدیم معناسنده استعمال اولندی ودعوت ادّعا
ماده سندن اسم اولور کاسیذکر وعهد و پیمان معناسنه مستعملدر یقال بینهما دعوة ای حلف وخاصةً برآدمی
طعام وضیافته چاغرمق معناسنه‌در دالك ضمیله ده لغتدر مدعاة دخی بو معنایه‌در تقول دعوته دعوة ومدعاة
اذا طلبته لیأکل عندك وضیافت معناسنده مستعملدر تقول کنا فی دعوة فلان ومدعاته ای فی طعامه التداعی
تفاعل وزننده ناس برکك معناسنه‌در بری برلرنی دعوتك لازمیدر یقال تداعی القوم علیه اذا تجمعوا وهر طرفدن
دشمنلر قصد وتوجه ایلمك معناسنه‌در یقال تداعی العدو اذا اقبل و بنانك اجزاسی سوکیلوب یقلمغه یشلمق
معناسنه درکویا که خراب اولمق ایچون بری برنی دعوت ایدرلر یقال تداعت الحیطان اذا انقاضت الداعی
اسم فاعلدر دعوت ایدیجی‌یه و برآدمی برنسنه‌یه سوق وتشویق ایدیجی‌یه دینور ومنه ان النبی علیه الصلوة والسلام
داعی الله کما قال تعالی وداعیا الی الله باذنه الآیة ای الی توحیده وما یقرب منه وداعی مؤذنه اطلاق اولنور الداعیة
جنك هنکامنده آتلرك بانك وفریادلرینه اطلاق اولنور وداعیة اللبن ممه‌ده ابقا اولنان سود بقیه‌سنه دینور کویا که
کیروسنده اولان سودی دعوت وجذب ایدر الادّعاء دال مشدده ایله افتعال وزننده برنسنه حقنده بغدردیو
زعم ایلمك معناسنه‌در کرك حق وکرك باطل اولسون اصطلاحمزده دعوی ایلمك تعبیر اولنور یقال ادّعی فلان
کذا ای زعم انه له حقا او باطلا الدعوة والدعاوة دالك فتحیله ادّعاء معناسندن اسملردر دالك کسریله ده
لغتلردر برنسنه حقنده بغدردیو زعم ایلمکه دینور واول زعم ایلدیکی مطلبه دعوی اطلاق اولنور فتوی کبی
الفی تأنیث ایچوندر زیرا اصلی دعوه ایدی یقال بینهما دعوی باطلة و یقال دعوی باطل نظرا الی لفظه شارح دیرکه
جمعی دعاوی در واوك فتحیله فتاوی کبی وسیبویه واوك کسرنی ترجیح ایلدی الدعوة دالك کسریله نسب
خصوصنده ادّعا ایلمکه مخصوصدر یعنی فلان بنم پدرمدر یاخود اوغلمدر دیو ادّعا ایلمکه خاصدر تقول دعوته
بابن زید دعوة و بو معناده اسم اوله‌رق استعمال اولنور یقال بینهما دعوة ای ادّعاء فی النسب الدعیّ غنیّ وزننده
اوغلغه دینور یقال هو دعیّ لك اذا کنت قد تبنیته ونسب جهتنده متهم اولان آدمه دینور یقال هو دعیّ ای متهم
فی نسبه الادعاء همزه نك کسریله برآدمی پدرینك غیری‌یه منسوب قلمق معناسنه درکه بو فلانك اوغلیدر کلدر
بنم یا فلانك اوغلیدر دیمك کبی یقال ادعاه اذا صیره یدعی الی غیر ابیه الادعیة اضحیه وزننده والادعوة
ادحوه وزننده ما به التداعی اولان شیئه دینور مثلا لغز واحجیه کبی که بری برنی آنی بیلمکه دعوت ایدرلر یقال بینهم
ادعیة وادعوة وهی ما یتداعون به المداعاة مباهاة وزننده بیلمجه ولغز سویلشمك معناسنه‌در یقال داعاه اذا حاجاه

وبنایی هر طرفدن هدم ایلمك معناسنه‌در تقول داعینا الحایط ای هدمناه دواعی الدهر زمانك صروف
وتقلباتنه اطلاق اولنور بر بادنغه داعیه اولدیغیچون یقال اصابتهم دواعی الدهر ای صروفه الدعوتی ترکی
وزننده شخص وکسه معناسنه مستعملدر یقال بالمکان دعوی ای احد و بو دعوت معناسندندر لبس فیه
من تدعوه یعنی آنده برچاغروب جواب ویره‌جك کسه یوقدر سیکنده در ونفی مقامنده مخصوصدر الاندعاء
انفعال وزننده دعوته اجابت ایلمك معناسنه‌در یقال اندعی لدعوته اذا اجاب الیائی دعیت ادعی دعاء لغة
فی دعوت ادعو دعاء یعنی دعاء ماده‌سی واویه ویائیه‌در الواوی الدغوة دالك فتحی وغین معجمه‌نك سکونیله کوتو
خویه دینور جمعی دغوات کلور یقال به دغوة ای خلق ردیء الیائی الدغبة دغوه وزننده ومرادفیدر
جمعی دغیات کلور دغه ثبه وزننده عجل قبیله‌سندن برخاتونك آدیدر حمقله ضرب مثل اولوب احمق من دغة
دیرلر اصلی دغی یاخود دغو ایدی هاء حرف علتدن عوض اولدی مستقصاده مرسومدرکه مزبوره‌نك اسمی
ماریة در دغه لقبیدر قصه‌سندن بریسی بودرکه کبه اولمغله وقت ولادتی حلول ایلدیکی کون اوبه‌دن چقوب بری اوته
کزینور ایکن وضع یوریسی حادث اولمغله ادراك ایده‌مبوب اسهال طبیعی ملاحظه‌سیله برچقوره نزول ووضع ولد
ایلدی آنی دخی درك ایده‌مبوب غائط ظنیله ضره‌سنه کلوب یا هنتاه هل یفتح الجعر فاه یعنی غائط اغزنی
اچارمی دیو سؤال ایلدکده ضره‌سی تفطن ایدوب واروب ولدی اخذ ایلدی الواوی الدفو عفو
وزننده مجروحی اکلندرمیوب علی الفور قتل ایدوب خلاصلمق معناسنه‌در تقول دفوت الجریح دفوا
ای اجهزت علیه مترجم صحاح زیغ ایلمشدر الادفاء همزه‌نك کسریله دفو معناسنه‌در تقول ادفیت الجریح
یعنی دفوت وایصندرمق معناسنه‌در تقول ادفیته لغة فی ادفأته بالهمزة وکیکك بوینوزی اکسه سنه طوغری
یك اوزایوب کوتنه قدر وارمق معناسنه‌در یقال اوفی الظبی اذا طال قرناه حتی کادان یبلغا استه الادفی
احری وزننده بلی اکلمش دوتاقده آدمه دینور یقال رجل ادفی ای منحن الدفواء حمراء وزننده بورنی اکری
طوشنجل قوشنه دینور یقال عقاب دفواء ای معوجة المنقار واوزون بوینلو ناقه‌یه دینور یقال ناقة دفواء
ای الطویلة العنق التدافی تفاعل وزننده تدارك معناسنه‌در یقال تدافاه اذا تدارکه وتداول معناسنه‌در یقال
تدافوه ای تداولوه ودوه قسمی آدیملرنی سیرك آتارق یورومك معناسنه‌در یقال تدافی البعیر اذا سار سیرا
متجافیا الاستدفاء ایصنمق معناسنه‌در تقول استدفیت به لغة فی استدفأت بالهمزة ادفو همزه‌نك ضمیله
اسکندریه قربنده برقریه آدیدر وصعید مصرده اسوان ایله اسنی بیننده بربلده اسمیدر اعلامدن محمد بن
علی النحوی اورادندر قرق جلدده برتفسیر شریف تألیف ایلمشدر الیائی الدقا قافله عصا وزننده دوه یاوریسی
سودی چوق امتمکله ایچریسی بوز یلوب بورکی سورمك معناسنه‌در یقال دقی الفصیل دقا من الباب الرابع
اذا اکثر من اللبن ففسد بطنه فسلح الدقی کتف وزننده وصف مذکور اوزره اولان دوه یاوریسنه دینور مؤنثی
دقیه در فرحه وزننده الدقوان سکران وزننده دقی معناسنه‌در مؤنثی دقوی در سکری کبی الواوی الدلو
دالك فتحی ولامك سکونیله معلومدرکه قوغه‌یه دینور و بو مؤنثدر بعضا مذکر اولور جمعی ادلی ودلاء کلور کتاب وزننده
ودلی کلور دالك ضمی ولامك کسریله ودلی کلور کسرتینله ودلی کلور قصر ایله علی وزننده ودلو فلکده بر برجك
آدیدرکه کوا کبدن دلو صورتی مشتملدر ودوه‌یه مخصوص برکونه تمغا اسمیدرکه دلو صورتنده اولور وآفت
وداهیه‌یه اطلاق اولنور ودلو مصدر اولور قیویه قوغه صارقتمق معناسنه تقول دلوت الدلو دلوا اذا ارسلتها
فی البئر وقیودن قوغه‌یی چکمك معناسنه‌در یقال دلا الدلو اذا جبذها لیخرجها ودوه‌یی سهولتله آهسته‌جه
یورتمك معناسنه‌در تقول دلوت الناقة اذا سیرتها رویدا و برآدمه رفق وملایمتله معامله ایلمك معناسنه‌در
تقول دلوت فلانا اذا رفقت به الدلاة حصاة وزننده کوچك قوغه‌یه دینور الادلاء همزه‌نك کسریله قیویه
قوغه صارقتمق معناسنه‌در تقول ادلیت اذا ارسلت الدلو الی البئر وحیوان تبول ایچون یاخود ضراب ایچون
آلتنی صالندرمق معناسنه مستعملدر یقال ادلی الفرس وغیره اذا اخرج جردانه لیبول او یضرب و برآدمك
حقنده بد وناسزا سوزسویلمك معناسنه مستعملدر یقال ادلی فلان فی فلان اذا قال قبیحا وتوسل معناسنه
مستعملدر یقال ادلی برحمه ای توسل بقرابته و برماده ضمننده دلیل وحجت احضار ایلمك معناسنه مستعملدر
یقال ادلی بحجته ای احضرها یعنی احضار حجتله مدعاسنه واصل اولدی و برآدمه رشوت کونه مال دفع واعطا
ایلمك معناسنه مستعملدر یقال ادلی الیه بمال اذا دفعه ومنه قوله تعالی وتدلوا بها الی الحکام ای تدفعونها الیهم
رشوة الدالیة طوار دوندردیکی بیوك دولابه دینور منجنون معناسنه وصو دوندردیکی بیوك دولابه دخی دینور

ناعوره معناسنه ودالیه برنسنه درکه خرما یپراغندن اتخاذ اولنوب براوزون صریغك اوجنه بند واستوار ایدرلر
مؤلف ایجاز مخلّ اوزره تعبیر ایلمشدر بوندن مراد طولمبه اوله جقدر که اعراب طائفه سی خرما یپراغندن یاتخته دن
اتخاذ ایدرلر حالا بورارده باقردن وتنکه دن اتخاذ ایدرلر ودالیه قوغه ایله یاخود طوار دولابیله سقی اولنان تارلایه
دینور فاعله بمعنی مفعوله در یقال ارض دالیة ای تسقی بدلو او منجنون الدوالی عوالی وزننده برنوع سیاه اوزمدر که
یك سیاه اولمیوب قرامتق اولور مؤلف دول ماده سنده بونی عنب طائفی ایله بیان ایلدی وشول خرما قورغنه
دینورکه آغاجندن کسوب بر یره آصلمش اولمغله برمدّت طوره رق اولدقده اکل ایدرلر التدلی تفعل وزننده تدلل
معناسنه درکه نازلنمق وانبساط کوسترمکدن عبارتدر یقال تدلّی علیه اذا تدلل وصالنوب صارقمق معناسنه در
یقال تدلی من الشجر اذا تعلق المدالاة مباهاة وزننده برآدمه رفق وسهولتله معامله ایلمك معناسنه در تقول
دالیته اذا رفقت به الیائی الدلا عصا وزننده متحیر اولمق معناسنه در یقال دلی الرجل دلا من الباب الرابع اذا تحیر
التدلّی تفعل وزننده قریب اولمق معناسنه در یقال تدلّی به اذا قرب وتواضع ایلمك معناسنه در یقال تدلّی له
اذا تواضع المدلاة مبالاة وزننده مدارا ایلمك معناسنه در تقول دالیته اذا داریته پس واوی و یائی اولور بوراده
واو ایله داوته نسخه سی غلطدر الیائی الدم دالك فتحی ومیمك تخفیفیله معلومدرکه قانه دینور فارسیده خون دیرلر
اصلی دمی ایدی فتحتیله وتثنیه سنده دمان واصلی اوزره دمیان دخی دینور جمعی دماء کلور دالك کسریله ودمیّ
کلورغنیّ وزننده شارح دیرکه عند البعض اصلی دمی ایدی میمك سکونیله وعند البعض واو یدر وبعضا آخرنی
میمه قلب وادغامله دمّ دخی دیرلر الدمة فتحتیله تخصیص ایچوندر برپارچه قانه دینور علی قول دم لفظنده لغتدر یقال
دم ودمة ودم کدی به دینور سنور معناسنه دم الغزلان برنوع نبات آدیدر دم الاخوین ایکی قرداش قانی دیدکلری
دارو در فارسیده خون سیاوشان دیرلر الدمی عصا وزننده قانه مق معناسنه در یقال دمی الجرح دمی
من الباب الرابع اذا خرج منه دم الادماء همزه نك کسریله والتدمیة تفعله وزننده قاناتمق معناسنه در تقول
ادمیت الجرح ودمّیته اذا اخرجت منه الدم وتدمیه برآدمه تسهیل طریق ایلمك معناسنه مستعملدر تقول دمیت له
اذا سهلت له سبیلا وطرقته وتقریب ایلمك معناسنه در تقول دمّیت له کذا اذا قربت له وظاهر اولمق معناسنه در
تقول دمّیت له اذا ظهرت ویقال خذما دمّی لك ای ماظهر الدامی قانیان عضوه دینور نسبت اوزره در بوجهتله
فقیر وبینوا آدمه دامی الشفه اطلاق اولنور شدّت غم وکدرندن کویا که دوداغی چتلیوب خون آلود صورتنده اولور
یقال هو دامی الشفة ای فقیر بنات دم برنبات معروف آدیدر الدمیة غرفه وزننده مرمردن تراشیده صورتنه
دینور علی قول عام در یقال هو کالدمیة وهی الصورة المنقشة من الرخام اوعام وبته دینور صنم معناسنه جمعی
دمی کلور دالك ضمی والفك قصریله المدمّی معظم وزننده قان بیلاشمش اوقه دینور یقال سهم مدمی اذا کان
علیه حمرة الدم وآت وسائر نسنه نك پك قزل اولانه اطلاق اولنور یقال فرس مدمّی ای شدید الحمرة وکذا غیره
المستدمی اسم فاعل بنیه سیله غریمندن مطلوبنی سهولتله استخراج ایدن آدمه اطلاق اولنور یقال رجل
مستدم اذا کان یستخرج من غریمه دینه بالرفق وبرونی قانامغله باشنی یره اکش آدمه دینور الدامیة شول باش
یاریغنه دینورکه قان ظهور ایدوب لکن سیلان ایلمیه یقال شجة دامیة اذا کانت تدمی ولا تسیل الدامیاء مدّ ایله
خیر وبرکت معناسنه در یقال ترکهم فی الدامیاء ای فی الخیر والبرکة الواوی الدنوّ علوّ وزننده والدناوة
سحابه وزننده یقین اولمق معناسنه در یقال دنا الیه ومنه وله یدنو دنوّا ودناوة اذا قرب الادناء همزه نك کسریله
بو دخی قریب اولمق معناسنه در یقال ادنی منه اذا قرب ویقین قلمق معناسنه در یقال ادناه اذا قربه ومضایقه
اوزره کچنمك معناسنه در یقال ادنی الرجل اذا عاش عیشا ضیقا التدنیة تأدیه وزننده یقین قلمق معناسنه در
یقال دنّاه اذا قربه وبرنسنه نك صغیر وکبیرنی تتبع ایلمك معناسنه در یقال دنّی فی الامور اذا تتبع صغیرها وکبیرها
الاستدناء برآدمك قریب اولمسنی ایستمك معناسنه در یقال استدناه اذا طلب منه الدنوّ الدناوة دالك فتحیله
مصدردرکه ذکر اولندی وخصملق معناسنه مستعملدر یقال بینهما دناوة ای قرابة وقربی الدنیا دالك ضمیله آخرت
مقابلیدرکه بو جهانه دینور وبعضا آخرینه تنوین الحاق اولنور جمعی دنی کلور صغر وصغری وکبر وکبری کبی
شارح دیرکه دنیا کلمه سی ادنی کلمه سنك مؤنثیدر بو عالمه دنیا اطلاقی آخرته نسبتله اقرب اولدیغنه مبنی در وتأنیثی
مخلوقات اعتباریله در واوی الاصل اولوب واوی یایه منقلب اولمشدر حرف تعریفی ازاله اولنوب منکّر اولدقده
آخرینه تنوین الحاق اولنور فیقال ماله دنیا ولا آخرة ودرّة الغواصده مشروحدرکه دنیا کلمه سنه تنوین ادخالیله
هذه دنیا متعبة دیمك اوهامدندر زیرا دنیا کلمه سی واول وزننده اولان کلمه لر کرك معرفه وکرك نکره حاللرنده قطعا

مطلب

منصرف ومنوّن اولمق صحیح دکلدر زیرا دنیا کلمه سنده الف مقصوره تأنیث ایچوندر قالدیکه الفله مؤنث اولان
کلمه کرك معرفه وکرك نکره حاللرنده ممنوع عن الصرف اولوب لکن هاء ایله مؤنث اولان منصرف اولدیغنك
باعثی بودرکه الف ایله مؤنث اولان کلمه الفه موضوع اولدیغندن ناشی اقوی اولوب هاء تانیث ایسه کلمه یه صکره دن
عارض اولمغله اضعف اولدیغندن الف تانیث علتین مقامنه قائم اولدی انتهی ویقال هو ابن عمی او ابن خالتی او ابن
عمّی او ابن خالتی او ابن اخی او ابن اختی دنیة ودنیا بکسر الدال فیهما منوّنتین ودنیا بضم الدال غیر منونة ای لحا یعنی
فلان بنم بی واسطه متصل وملاصق فلا زاده مدر شارح دیرکه داللرك کسریله دنیه ودنی اسملردر قرابه
معناسنه در ودنیا کلمه سی که دالك ضمیله در حالیت اوزره منصوبلردر یاء مناسبتیله دالی مکسور دخی اولور زیرا
بینلرنده کی نون خفیه در وبونلر فی الاصل مصدرلردر مناسبی دانیا سبکنده در وابن اعرابی دیدیکه بوراده دنیا
کلمه سی منصرفدر وبوماده دن غیری الف تانیثی اولان کلمه نك انصرافی معلوم دکلدر المداناة مباهاة وزننده
ایاغه بوقاغوبی صقشدرمق معناسنه مستعملدر تقول دانیت القید اذا ضیقته المدنیة محسنه وزننده والمدنی
محسن وزننده طوغورمسی پك یقین حیوانه دینور یقال ناقة مدنیة ومدن اذا دنی نتاجها الدنی غنی وزننده
ساقط وضعیف اولوب اصلا ایشه یرامیان آدمه دینور یقال رجل دنیّ ای ساقط ضعیف شارحك بیانه کوره
مهموزده لغتدر الدنا عصا وزننده والدنایة سحابه وزننده برکسه دنیّ وبی مایه اولمق معناسنه در یقال
ما کان دنیا ولقد دنی دنا ودنایة من الباب الرابع اذا صار دنیا ودنا عصا وزننده برموضع آدیدر الادنیان ایکی
معروف دره یه اطلاق اولنور الادنی احری وزننده اقرب معناسنه در ومنه تقول لقیته ادنی دنیّ وادنی دنا ای اول
شیء یعنی جمله دن اقدم ابتداء وهله ده اکا بولشدم بوراده دنیّ جنیّ وزننده ودنا عصا وزننده در قریب وقرب
معنالرینه در التدنّی تفعل وزننده برنسنه یه آزجه آزجه واروب یقلشمق معناسنه در یقال تدنّی الیه اذا دناه
قلیلا قلیلا التدانی تفاعل وزننده بری برینه یقلشمق معناسنه در یقال تدانوا اذا دنا بعضهم من بعض دانیه
جانیه وزننده مغربده بر بلده در اندهنجه علماء ظهور ایلدی ابو عمرو المقری الدانی انلردندر الیائی الدواء دالك
حرکات ثلاثی والفك مدّیله علاج ودرمان ایچون اولان نسنه یه دینور یقال داواه بالدواء مثلثة وهی ماداوی به
الدوا عصا وزننده خسته اولمق معناسنه در یقال دوی الرجل دوا من الباب الرابع اذا مرض وخسته یه اطلاق
اولنور وصف بالمصدر در الدویّ کتف وزننده خسته یه دینور یقال رجل دو ویقال دوی علی المصدر
وصیغه ثانیه ده مفرد وجمع وتذکیر وتانیث برابر اولور ودوی اجمق آدمه اطلاق اولنور واصلا یرندن ایرلمز اولان
آدمه اطلاق اولنور یقال رجل دوای لازم مکانه الدویّة غنیه وزننده دالك ضمیله ده جائزدر هواسی مزاجه
اویمیان وخامتلو یره دینور یقال ارض دویّة ای غیر موافقة الدواة حصاة وزننده یازو یازه جق آلت معروفدرکه
دیویت تعبیر اولنور جمعی دوی کلور نوات ونوی کبی ودویّ کلورعتیّ وزننده مترجم حقیر دیرکه شهاب درّه
شرحنده دیدیکه دیویت ایشلین آدمه دوانی دیمك لحندر اصوب اولان دووی دیمکدر زیرا تأنیث نسبت حالنده
حذف اولنور نته کم فاطمه یه نسبتده فاطمی ومکه یه نسبتده مکی دینور زیرا اسم مسماسندن منسوبه نقل اولندقده
صفات عدادینه ملتحق اولمغله مذکر ومؤنث اولمق صحیح اولور پس مؤنث اولان منسوبده ایکی علامت تانیث
جمع اولمق کراهتنه وتاء تانیثك حشو کلمه اولمق هجنتنه مبنی تاء مزبوره یی حذف ایدرلر انتهی ودواة ابو جهل
قرپوزینك واوزمك وقاون وقرپوزك قبوغنه دینور ذال معجمه ده لغتدر الدوایة ثمامه وکتابه وزنلرنده هریسه
وچورپا اوات صوبی وسود مقوله سنه روزکار طوقندقده یوززنده بورطه زاری کبی بوفقه جه پیدا اولان یوزینه
وقیمغنه دینور ودوایة الاسنان دیشلرك یوزنده حادث اولان پشلکه دینور طرامه کبی الداوی یوزنده ذکر
اولنان بوفقه چه قیمق حاصل اولان سود وچوربا مقوله سنه دینور یقال لبن داو ای ذو دوایة التدویة تأدیه
وزننده سود وچوربا مقوله سنك یوزی دوایه طوتمق معناسنه در یقال دوّی اللبن اذا رکبته الدوایة وبرآدمه
دوایه ویرمك معناسنه در تقول دوّیته اذا اعطیته الدوایة کذلك صوبك یوزنده دوایه کبی یل صاوردیسی پیدا
اولمق معناسنه در یقال دوّی الماء اذا علاه مما تسفیه الریح واسرمش دوه کوکره یوب کورلده مك معناسنه در
یقال دوّی الفحل اذا سمع لهدیره دویّ الادواء تشدید داله افتعال وزننده سود یوزنی آکوب اکل ایلمك معناسنه در
تقول ادّویته الدوایة فادّواها ای اخذها فاکلها المداوی والمدوّی مقوّی وزننده چوق طعامه دینور یقال
طعام داو ومدوّ ای کثیر ومدوّی کورلدیلی بلوده دینور یقال سحاب مدوّ ای مرعد واورتیلی مستور ایشه دینور یقال
امر مدوّ ای مغطی الدویّ غنیّ وزننده والدویّ عنیّ وزننده والدوویّ فتحتیله ناس وکس وکسه

مطلب

معناسنه مستعملدر قشلدی یه یاخود دوه یعنی صحرایه منسوبدر یقال ما بالدار دوی ودوی ودووی ای احد
ودوی غنی وزننده اسن یلك قشلدیسنه دینور کذلك آری قسمنك وقوشلرك کورلدیسنه وقشلدیسنه دینور
یقال للریح والنحل والطائر دوی ای حفیف المداواة مباهاة وزننده خسته یه علاج وتیمار ایلمك معناسنه در
تقول داویت المریض اذا عالجته وخسته یه خدمت ایدوب دردنی چکمك معناسنه در تقول داویت المریض
اذا عانیته الادواء همزه نك کسریله برآدمی خسته قلمق معناسنه در تقول ادویته اذا امرضته ویقال هو
یدوی ویداوی ای یمرض ویعالج وخسته یه همدم اولمق معناسنه در یقال ادوی فلان اذا صحب مریضا الواوی
الدو جو وزننده والدوية یای نسبتله که نفسنه منسوبدر والداوية واو اولی الفه مقلوبدر بونده یانك
تخفیفیله ده جائزدر بریه وبیابانه دینور یقال خرجوا الی الدو والدوية والداوية ای الفلاة ودو بر بلده آدیدر
التدوية تفعله وزننده بیابانه کتمك معناسنه در یقال دوی الرجل اذا اخذ فی الدو الدوة هایله برموضعدر
الدوداة دالك فتحیله ایپ صالنجغك کوده یه تأثیر ایدن یرینه واثرینه دینور البائی الدهی دالك فتحی وهانك
سکونیله والدهاء بهاء وزننده غاية الغایه زیرکلك وجودت رأی وحسن فکر ودقت تدبیر معناسنه در یقال به
دهی ودهاء ای نکر وجودة رأی وارب ودهی ودهاء ودهاءه مصدر اولورلر برکسه بك زیرك وجودت رأی وحسن
فکر وتدبیر صاحبی اولمق معناسنه که جن فکرلو اولمق تعبیر اولنور یقال دهی الرجل دهیا ودهاء ودهاءة من الباب الرابع
اذا کان داهیا ودهی برآدمی داهیه لکه نسبت ایلمك علی قول نقیصه عزو واسنادیله عیبلمك یاخود برداهیه یه
اوغراتمق معناسنه در یقال دهاه دهیا اذا نسبه الی الدهاء او عابه وتنقصه او اصابه بداهية الداهي والدهي
کتف وزننده والداهية هاء مبالغه ایچوندر جن فکرلو آفت ذهن آدمه دینور جمعی دهاة کلور قضاة کبی ودهون
کلور بو دهی کلمه سنك جمعیدر اصلی دهیون ایدی التدهی تفعل وزننده جن فکرلو آدم کبی ایش ایشلمك معناسنه در
یقال تدهی فلان اذا فعل فعل الدهاة التدهية تأدیه وزننده بودخی دهی معناسنه در یقال دهی فلانا بمعنی
دهاه الداهية بك زیرك جن فکرلو آدمه دینور که ذکر اولندی وداهیه امر عظیمه اطلاق اولنور حادثه ونازله
عظیمه کبی که آفت تعبیر اولنور یقال اصابته داهية ای امر عظیم الدهی غنی وزننده عاقل ومتبصر آدمه
دینور جمعی ادهیه ودهواء کلور کرماء وزننده یقال رجل دهی وده ای عاقل المداهی اسم فاعل بنیه سیله
ارسلانه دینور الواوی الدهواء حمراء وزننده والدهوية دالك ضمیله تأکید ایچون داهیه لفظنه صفت
اولورلر نته که دهیاء دخی وصف اولور یقال داهية دهواء ودهوية ای شدیدة جدا یوم دهو زهو وزننده ایام
عربدن بر یوم معروفدر البائی دی دی دالرك فتحی ویالرك سکونیله نغمات‌له دوه سورمنك اصل ومنشأی اولان
کلمه در فی الاصل غنا ونغمات‌له دوه سورمك یوغیدی وقتا که براعرابی غلامنك الینی اصروب زخمدار ایلمکله غلام
مزبور دی دی یعنی یایدی یایدی دیه رك فریاد وفغانله کندکده ایلروده اولان دوه‌لر غلامك آوازمذکورنی ایشتمکله
شوقلنوب دلخواه اوزره اشوب یوریمکه بشلدیلر اعرابی بو حالی کوردکده غلامه نوازش واکساء ایدوب دائما دوه‌لرك
آکنه سنده بوکونه آوازه یه مداومت ایلمسی ضمننده توصیه ایلدی من بعد دوه‌لری اول رسمه صونله وکیده رك
نغمات‌له سوق ایدراولدیلر زیراده قسمی آوازه ونغمات‌دن بك محظوظ ومنشوق اولورلر فصـــــــــل الذال المعجمة
الذأو ذالك فتحی وهمزه نك سکونیله دوه‌یی بك سوروب قوغه‌رق کوترمك معناسنه در یقال ذأی الابل ذأوا
من الباب الثالث اذا طردها وساقها وجماع ایلمك معناسنه در یقال ذأی المرأة اذا نکحها واوت صولمق معناسنه در
یقال ذأی البقل اذا ذوی الذأوة تمره وزننده آریق وزبون قیونه دینور یقال شاة ذأوة ای مهزولة البائی
ذبیان ذالك ضمی وکسریله برقبیله در نابغه ایله ملقب زیاد بن معاویه نام شاعر اکا منسوبدر شارح دیر که ذبیان
دومنك کوده سنده قلان توی بقیه سنه دینور الواوی الذحو حای مهمله ایله دحو وزننده دوه‌یی بك شدتله
سورمك علی قول اوکنه قاتوب قوغه‌رق کوترمك معناسنه در یقال ذحا الابل یذحاها ویذحوها ذحوا
من الباب الثالث والاول اذا ساقها عنيفا او طردها وجماع ایلمك معناسنه در یقال ذحا المرأة اذا جامعها وتیز تیز یوریمك
معناسنه در یقال ذحا الرجل اذا اسرع البائی الذحی وحی وزننده یاغی یی طوقمقله چرپمك معناسنه در یقال
ذحی الصوف یذحیه ذحیا اذا طرقه بالمطرقة وآچقده اولان آدمه یل طوقنمق معناسنه در یقال ذحتهم الریح
ای اصابتهم ولیس لهم منها ستر المذحاة مرماة وزننده اغاج قسمندن عاری اولان ارضه دینور یقال ارض مذحاة
ای لا شجر بها الواوی الذرو ذالك فتحی ورانك سکونیله یل برنسنه یی توز یدوب ایلتمك معناسنه در یقال
ذرت الریح الشیء تذروه ذروا اذا اطارته واذهبته وبو معناده لازم اولور توزمق معناسنه یقال ذرا الشیء اذا طار

فی الهواء وصاورمق معناسنه در یقال ذرا الحنطة اذا نقاها فی الریح وقیرمق معناسنه در یقال ذرا الشیء اذا کسره
وسرعتله کتمك معناسنه در یقال ذرا الظبي اذا اسرع وآغزدن دیشلر دوشوب دوکلمك معناسنه در یقال ذرا
فوه ای اسنانه اذا اسقط الاذراء همزه نك کسریله والتذرية تأدیه وزننده بودخی یل برنسنه یی توزتمق معناسنه در
یقال اذرته الریح وذرته اذا اطارته واذهبته وتذریه برآدمی مدح وثنا ایلمك معناسنه مستعملدر که اصطلاحمزده
اوچورمق تعبیر اولنور تقول ذریته اذا مدحته ومعدن ترابنده التون اراشدرمق معناسنه مستعملدر تقول ذریت
تراب المعدن اذا طلبت ذهبه التذري تفعل وزننده صاورلمق معناسنه در یقال ذرا الحنطة فتذرت وبرنسنه نك
یوقری یسنه چقمق معناسنه در تقول تذریت الذروة اذا علوتها الذراوة ثمامه وزننده قوریمش اوتلق اوفندیسنك
توزندیسنه دینور که یل اوکنده توزوب صاورلور یقال مواعیده کذراوة النبت وهي ما ارفت من یابسه
فطارت به الریح وصاورلور کن یره دوکیلن غله دوکندیسنه دینور ومطلقا روزکار توز یدوب اوچوردیغی
توزندی یه واوچوردی یه دینور الذری هدی وزننده بودخی توزندی یه واوچوردی یه دینور الذروة
ذالك ضمی وکسریله برنسنه نك یوقری یسنه دینور یقال هو فی ذروة الشرف ای اعلاه المذروان میمك کسریله
آدمك ایکی قیناغنك اوجلرینه دینور مفردی یوقدر علی قول مذری مفردیدر ومذروان الرأس باشك ایکی
طرفنه اطلاق اولنور ومذروان القوس یایك یوقری واشاغی باشلرندن کیریش اوجلری کچوره جك یرلره دینور که
ایکی اوجلری اوله جقدر ومنه یقال جاء فلان ینفض مذرویه ای باغیا متهددا یعنی بغی وتعدی قصدیله تهدید
ایلیه رك کلدی وبو معنای اولدن ومعنای اخیردن محتملدر الاستذراء کچی کوسنمك معناسنه در یقال
استذرت المعزی اذا اشتهت الفحل الذرة ثبه وزننده معروف غله اسمیدر که مصر بغدایی دیدکلریدر اصلی
ذرو ایدی هاء واودن عوضدر ابو الذری سعی وزننده خالد بن عبد الرحمن الافریقی کنیه سیدر وعلی بن
ذری الحضرمی وانعم بن ذری الشعبانی محدثلردر بئر ذروان سحبان وزننده مدینه ده بر قیو آدیدر علی قول
ذواروان دیرلر یاخود ذروان در فتحاتله البائی الذاغبة غین معجمه ایله شاشقین وچولپه نادان عورته دینور
یقال امرأة ذاغبة ای مضاغة رعناء الواوی الاذقی قافله احری وزننده قولقلری وبورنی صالقی وسلوك آته
دینور مؤنثی ذقواء در یقال فرس اذقی ای ارخو الاذن والانف الواوی الذکو علو وزننده والذکا عصا
وزننده والذکاء بهاء وزننده وبو زمخشریدن منقولدر آتش یك علولنمك معناسنه در یقال ذکت النار تذکو
ذکوا وذکا وذکاء اذا اشتد لهبها الاستذکاء ذکو معناسنه در یقال استذکت النار بمعنی ذکت الاذکاء همزه نك
کسریله آتشی یاقوب علولندرمك معناسنه در یقال اذکی النار اذا اوقدها التذکية تفعله وزننده اذکاء
معناسنه در یقال ذکی النار بمعنی اذکاها وبوغزلمق معناسنه در یقال ذکی الذبيحة اذا ذبحها وپیر وسالخورده
اولمق معناسنه در عادتا تجاربله صاحب ذکاء اولدقلری تصوربنه مبنی در یقال ذکی الرجل اذا اسن وبدن الذکیة
غنیه وزننده علولنمش مشتعل آدمه دینور الذکوة والذکية تمره وزنلرنده آتش طوتشدیره جق طوترغه
دینور یقال ذکی النار بالذکوة والذکية وهي ما ذکاها به وشعله لو آتش کوزنه دینور الذکا عصا وزننده بودخی
شعله لو پرلاق آتش کوزینه دینور وذکا وذکاة هایله بوغزلمق معناسنه در یقال ذکا الذبيحة ذکا وذکاة اذا ذبحها
الذکاء وفاء وزننده برکسه تیزفهم وزیرك اولمق معناسنه در یقال ذکی الرجل وذکی وذکو ذکاء
من الباب الرابع والثالث والخامس اذا کان سریع الفطنة وذکاء سن وسال وعمر معناسنه در یقال
بلغت الدابة الذکاء اذا اسنت الذکی غنی وزننده ذکاء وذهن وفطنت صاحبی آدمه دینور وبوغزلنمش
قربانه دینور ذکاء غراب وزننده کونش اسماسندندر وبو معرفه درلا ینصرفدر حرف تعریف داخل اولمز
یقال طلعت ذکاء ای الشمس ابن ذکاء صباح وقتنك کنیه سیدر یقال ظهر ابن ذکاء ای الصبح المذاکی
میمك فتحیله شول آتلره دینور که قروحنی یعنی دیشلری کماله واردیغی هنکامی بر یاخود ایکی یاش کچمش اوله‌لر
مذکی مفردیدر مخلف وزننده یقال خیل مذاك اذا اتت علیها بعد قروحها سنة او سنتان الذکی غنی وزننده
والذاکی والذکية غنیه وزننده بك تیز رایحه لو مسکه وصف اولور یقال مسك ذکی وذاك وذکية ای ساطع
ریحه شارح دیر که مسك وعنبر کلمه لرینك تذکیر وتأنیثلری جائزدر ظاهرا تأنیثلری شمامه اعتباریله در المذکية
محسنه وزننده مرة بعد اخری یاغدیران بلوده دینور یقال سحابة مذکية اذا امطرت مرة بعد اخری الذکاوین
ذالك فتحی وواوك کسریله ذکوانه کلمه سنك جمعیدر کوچك سرح آغاجلرینه دینور ظاهرا پك متوقد اولدیغیچون
ابن ذکوان سلمان وزننده ائمه قرأتدن ابن عامرك راویسیدر ذکوه تمره وزننده بادیه ده بر ارسلان بتاغی برك

آدیدر البائی الادیلاء اعشباب وزننده بر یره کبرلوجه کتمك معناسنه‌در یقال اذلولی لرجل اذا انطلق
فی استخفاء ورام ومنقاداولمق معناسنه‌در یقال اذلولی الرجل اذا ذل وانقاد وشکستهٔ خاطر اولمق معناسنه‌در
یقال اذلولی فلان اذا انکسر قلبه وآلت تناسل فرسرجه قالقمق معناسنه‌در تریاکی آلتی کبی یقال اذلولی الذکر
اذا قام مسترخیا الذولی سفرجل وزننده ذلیل ورام اولمش آدمه دینور یقال رجل ذلولی ای مذلول التدلی
تفعل وزننده تواضع ایلمك معناسنه‌در یقال تدلی له اذا تواضع الدلی سعی وزننده آغاجدن میوه دیرمك
معناسنه‌در یقال ذلی الرطب ذلیا من الباب الثالث اذا جناه الاذلاء همزه‌نك کسریله برکسه ایله بیله جه آغاجدن
میوه دیرمك معناسنه‌در یقال ذلی الرطب فاذلی معه شارح فاذلی نسخه‌سنی تغلیط و بو نسخه‌یی تصویب ایلمشدر
البائی الدماء وفاء وزننده درپرنمك و قلداق معناسنه‌در یقال ذمی الشیء ذماء من الباب الرابع اذا تحرك وذماء
اولوبجل وجودده فلان بقیهٔ روحه یاخود قوت قلبه دینور یقال مابقی منه الاذماء ای بقیة النفس اوقوة القلب
و بدنده همان بقیهٔ روح یاخود قوت قلب قالمق معناسنه مصدر اولور یقال ذمی المذبوح ذماء من الباب الثانی
اذا بقی منه الذماء الذمی والمدماة مرماة وزننده زنجدار اولمش صیده دینور الذمیان فحاله سرعتله یوریمك
معناسنه‌در یقال ذمی الرجل ذمیانا من الباب الثانی اذا اسرع الذمی رمی وزننده برآدمی برنسنه‌نك رایحه‌سی
آزرده قلمق معناسنه‌در یقال ذمته رایحته ذمیا ای آذته الاستذماء برآدمك وارنی آراشدروب آلمق معناسنه‌در
تقول استذمیت ماعنده اذا تتبعته واخذته الاذماء همزه‌نك کسریله اوردیغی نسنه‌یی بقیهٔ جاله ترك ایلمك
معناسنه‌در یقال اذماه اذا وقذه وترکه برمقه الذمی عصا وزننده رایحهٔ منکره‌یه دینور الواوی الدهو لهو
وزننده کبر ایلمك معناسنه‌در یقال ذها الرجل یذهو ذهوا اذا تکبر البائی الذوتی غنی وزننده اوت صولمق
معناسنه‌در یقال ذوی البقل وذوی ذویا من الباب الثانی والرابع اذا ذبل الاذواء همزه‌نك کسریله اوتی
صولدرمق معناسنه‌در یقال اذواه الحر اذا ذبله الذواة حصاة وزننده بغدایك واوزم وقاون وقرپوز
مقوله سنك قبوغنه دینور الذوی الی وزننده خرده وجوره قبوقلره دینور ذائك ذالك وزننده وآنده لغتدرکه
اسم اشارتدر یقال ذائك الرجل ای ذلك و بونك تفصیلی اشاغیده مبسوطدر فصـــــل الراء البائی الرؤیة
رانك ضمی وهمزه‌نك سکونیله کوز ایله کورمکه کذلك قلبله کورمکه یعنی عقل ایله مشاهده رتبه‌سنده بیلمکه
دینورکه اسمدر اولکیدن بصر ایله ثانیدن بصیرت ایله تعبیر اولنور یقال شهد له عن رؤیة وهی النظر بالعین
و بالقلب شارحك بیاننه کوره جمعی رؤی کلور مدیه ومدی کبی مؤلفك اطلاقنه کوره مشترك اولور لکن عینده
حقیقت وقلبده مجازدر ورؤیه ورأی رانك فتحی وهمزه‌نك سکونیله وراءه راعه وزننده ورأیه ضربه وزننده
ورئیان رانك کسریله مصدرلردر کورمك و بیلمك معناسنه‌در تقول رأیته رؤیة ورأیا وراءة ورأیة ورئیانا
من الباب الثالث اذا نظرته بالعین و بالقلب مؤلفك بصائرده بیاننه کوره رؤیت شیء مرئی‌یی ادراکدن عبارتدر
واول قوای نفسیه حسبیله برقاچ کونه اولور اولا حاسهٔ بصریه وآنك مجراسنه جاری اولانله اولور رأیت زیدا کبی
وقل اعملوا فسیری الله عملکم الایة کریمه‌سی کبی زیرا حق تعالی‌یه حاسه اسنادی صحیح دکلدر ثانیا وهم وتخیل ایله
ادراك اولنور نحو رأی ان زیدا منطلق ثالثا تفکر ایله ادراك اولنور کقوله تعالی انی اری مالا یرون الایة رابعا عقل ایله
ادراك اولنور وعلی ذلك قوله تعالی ما کذب الفؤاد مارأی الآیة ورؤیت بصریه مراد اولورسه مفعول واحده
تعدیه ایدر نحو رأی زیدا وعلم معناسی اراده اولنورسه مفعولینه تعدیه ایدر نحو رأیت زیدا عالما انتهی وفی الحدیث
ارأیتك وارأیتکما وارأیتکم وهی کلمة تقول العرب بمعنی اخبرنی واخبرانی واخبرونی وکذلك الم تر الی کذا کلمة تقال
عند التعجب یعنی ارأیت کلمه‌سی کلام عربده اخبرنی معناسنه استعمال اولنور ذهنك لفظ مزبوردن معنای
مرقومه انتقالی رؤیت اخبارك سبب اقواسی اولدیغنه مبنی اولمغله اطلاق سبب واراده مسبب وجهیله رؤیت
اطلاق واخبار اراده اولندی وهمزهٔ استفهام که طلب فهم ایچون موضوعدر آنکله امر بالاخبار مراد اولندی
طلبه دلالتده مشترك اولدقلری ایچون پس ارأیت کلمه‌سی اخبرنی کلمه‌سندن ذکر السبب وارادة المسبب وجهیله
مجاز مرسل اولور وطلب فهمه موضوع اولان اداة اطلاق اولنوب طلبه موضوع اولان صیغهٔ امر اراده اولنمشدر   مطلب
صیغهٔ مزبوره اداة مرقومه‌یه تشبیها خلاصه‌سی ارأیت کلمه‌سی مجاز مرسله مبنی استعاره اولور وتاء دائما مفتوح اولور
وکافك اعرابدن محلی یوقدر مجرد خطاب ایچوندر احوال مخاطبه دلالت ایلمکله تثنیه وجمعده وتذکیر وتأنیثده
متغیر اولور والم تر قوللری تعجب معناسنده مثل مجراسنه اجرا اولندی برقصه‌یی کوروب وکورمین واشیدوب
واشیتمین کسیه خطاب اولور و بو بالتعجب تقریری مفیددر زیرا استفهام انکار وقوعی ایچون اولوب نفیی نفی

اثبات اولمغله نفی اولان رؤیتی تقریر ایدر و بوندن تعجب متولد اولور بو جهتله معنیین مجازیین بینی جمع لازم کلمز
هرنقدر مؤلفه کوره جائز ایسه ده واشبو رأی ماده‌سی الی ایله صله لندقده اعتباره مؤدی نظر معناسنی مقتضی اولور
دیدکلری وجه مذکور اوزره تعجب معناسنه اشارتدر الارتئاء افتعال وزننده بودخی کورمك معناسنه‌در تقول
ارتأیته بمعنی رأیته و برماده ضمننده رأی وتدبیر ایلمك ایچون فکر وملاحظه ایلمك معناسنه‌در یقال ارتأینا فی الامر
ای نظرناه الاسترآء استفعال وزننده بودخی کورمك معناسنه‌در تقول استرأیته بمعنی رأیته و برآدمك
دیدارنی یعنی کورمسنی استدعا ایلمك معناسنه‌در یقال استرأه اذا استدعی رؤیته و برکسه‌دن بالاستشاره
رأی طلب ایلمك معناسنه‌در تقول استرأیته اذا استشرته الرئة نیه وزننده کورمکه دینور اسمدر تقول
الحمد لله علی رئتك ای رؤیتك شارحك بیاننه کوره بونك اصلی رؤیه ایدی همزه ابدال صحیحله واوه ابدال و بعده
یایه قلب وادغام اولنوب یایه مجاورت سببیله راء مکسور اولدی الرءآء شداد وزننده کثیر الرؤیه اولان
یعنی کوره‌کن بینا آدمه دینور یقال هو رءآء ای کثیر الرؤیة الرؤتی رانك ضمی همزه‌نك کسریله صلی
وزننده والرآء غراب وزننده والمرآه مرماة وزننده انسانده نظر تعلق ایده جك یره دینور منظر معناسنه علی
قول رؤی ورؤآء حسن منظر معناسنه اولوب ومرآة علی الاطلاق منظر معناسنه‌در یقال هو حسن الرؤی
والرؤآء والمرآة ای المنظر اوالاولی حسن النظر والثالث علی الاطلاق الترئیة تفعله وزننده اسمدر بهجت
و بها وحسن منظر معناسنه‌در وترئیه مصدر اولور ریاء ایلمك معناسنه تقول رأیته ترئیة ای رائیته رئاء
و برآدمه بقمق ایچون آینه عرض ایلمك علی قول اکا آینه طوتمق معناسنه‌در تقول رأیته اذا عرضت المرآة علیه
او جلستها له لینظر فیها الاراءة والاراء همزه‌لرك کسریله کوسترمك معناسنه‌در تقول اریته ایاه اراءة واراء
ای جعلته ینظر فیه اشبو اری کلمه‌سی فی الاصل ارائی ایدی یانك ماقبلی مفتوح اولمغله الفه قلب اولنوب ارائی
اولدقدنصکره همزه‌سی تلیین وحرکه‌سی رایه نقل اولنوب اجتماع ساکنین اولمغله همزه حذف اولندی وتقول
العرب اری الله بفلان ای اری الناس به العذاب والهلاك یعنی حق تعالی فلانی بلیه و عقوبته کرفتار ایدوب ناسه
عذاب وهلاك عبرتلرنی انکله کوستورسون که انك مبتلا اولدیغی عقوباتی ناسه مدار اعتبار ایتسون دیمکدر و بو مثلدر
المراآة مباها وزننده والرئاء قتال وزننده برکسه ناسه کندی متصف ومتخلق اولدیغی فعل وکردارینك خلافنی
کوستورمك معناسنه‌درکه ریا ایلمك وکوستورش ایلمك تعبیر اولنور تقول رائیته مراأة ورئاء ای اریته علی خلاف
ماانا علیه و برآدمی قرشوسنه چکوب کورمك معناسنه‌در تقول رائیته ای قابلته فرأیته و برکسه ایله مشاوره ایلمك
معناسنه‌در تقول رائیته اذا شاورته المرآة مسحاة وزننده اینه‌یه دینور شارح دیرکه اصلی مرآیه ایدی مفعله وزننده
اسم الت واسم مکان دخی اولور جمعی مرآی کلور جواری وغواشی کبی ومرایا کلمسی قیاسدن خارجدر لکن
دره شرحنده شهاب سماعا وقیاسا وارودنی تصریح ایلمشدر الترائی تفاعل وزننده اینه‌یه بقمق معناسنه‌در
تقول ترأیت فی المرآة ای نظرت فیها و بری برنی کورمك وکورشمك معناسنه‌در یقال ترأوا اذا رأی بعضهم بعضا ومنه
الحدیث انا بریء من کل مسلم مع مشرك قیل لم یارسول الله قال لاترأی ناراهما ای لایتجاور المسلم والمشرك بل یتباعد
عنه منزله بحیث لو اوقدنارا ما رآها یعنی مطلقا اهل اسلامك مشرکینله مجاورت ومقاربتلرندن نهیی متضمن‌در یعنی
آتشلری بری برنی کوره جك قدر مسافه‌ده تقرب ایلمیوب بلکه انلردن تباعد ایلسونلر زیرا مشرکین عهدوا ماندن
مبرادر واهل اسلامك دلالتی طرف رحمانه وانلرك دلالتی جانب شیطانه اولور پس ترآئی بوراده تعاین وتقابل معناسنه
اولمش اولور و ترأی اصلده تترأی ایدی تالرك بری تخفیفا حذف اولندی شارح دیرکه ابو الهیثم علیه الرحمه لایتسم المسلم
بسمة المشرك ولایتشبه به عبارتیله تفسیر ایلدی یعنی مسلم اولان کسه مشرکلرك اشکاللریله متشکل واخلاقلریله متخلق
اولمسون انتهی وترائی برماده ضمننده فکر واندیشه وملاحظه ایلمك معناسنه‌در تقول ترأینا فی الامر ای نظرناه
وخرما قورغنده رنکلر کورنمك معناسنه‌درکه بکلشمکله صاری وقرمزی رنکلر ظاهر اولور یقال ترأی النخل
اذا ظهرت الوان بسره وکورنمك ایچون برآدمك اوکنه ارقری کلمك معناسنه‌در یقال ترأی لی ای تصدی لاراه
الترأی تفعل وزننده آینه‌یه بقمق معناسنه‌در تقول ترأیت فی المرآة اذا نظرت فیها و برکسه‌یه کورنمك ایچون تعرض
ایلمك معناسنه‌در یقال ترأی لی ای تصدی لاراه الرؤیا رانك ضمی وهمزه‌نك سکونیله دوشه دینورکه او یقو
ایچره کوربلور جمعی رؤی کلور هدی وزننده تقول رأیت رؤیا حسنة وهی ما رأیته فی منامك شارح دیرکه وزنی
فعلی در الفی تأنیث اولمغله غیر منصرفدر وتأنیثی صورت اعتباریله‌در یاخود اصلی رؤیه ایدی ور ؤیاروی معناسنه‌در
کاسیذکر مترجم حقیردیرکه رؤیا ماده‌سنه بو مقامده اهل تحقیق مقاله‌سنك خلاصه‌سی قید و بیان اولنمق مناسب

كورلدى معلوم اوله كه نفس ناطقه حين نوم ابدانيده حواس خمس ظاهره يه اشتغالندن منقطع و برمقدار فراغ وكسب راحت ايتدكده مناسبت اصليه سى سببيله عالم ملكوته كه عالم شهادتده ماكان ومايكون بالجمله صور معانى ايله اول عالمده بلكه جميع مبادى عاليه و ملكيه سماويه ده على طريق الازدحام موجود و منقوش اولوب شيئا فشيئا على حسب التقدير والاراده بو عالمده جلوه كر ظهور اولور تعلق واتصال ايده عقل فعال يعنى روح القدسدن تلقف معنوى روحانيله مرتسمات و منتقشات مذكوره دن بعض نقوش و مرسوماتله منتقش اولوب نساج المعانى وحياك الصور اولان قوت متخيله دا نماً نسج معانى وحياكت صورشاندن اولمغله اول معانى ونقوشى كنديه مناسب بر رقالبه افراغ ايدراندن اول صور وقوالب افق متخيله دن حس مشتركه منحدر اولنده مشاهد و محسوس اولوراندن خزانهٔ صور محسوسات مطلب اولان قوت خياليه ده محفوظ و مستقر اولور رؤياى صادقه بوندن عبارتدر پس متخيله نك معنايه الباس ايلديكى صورتك ملبوسنه شدت مناسبتى اولور ايسه اول رؤيا تعبيره محتاج اولمز اكر ضعف متخيله سببيله مناسبت بعيد اولور ايسه تعبيره محتاج اولور زيرا انتقالات وقهقرى وغيرها متوقف اولور وكاه اولور كه صلاح وصفوت باطن سببيله رائى اهلى واولادى اولدانغى بلده يه بلكه مصالح ناس احوالنه اطلاعه اهتمام ايدرسه آكاندن بعض اشياء لايح اولور واولياء اللهه حين مراقبه ده حاصل اولان تلقف اخبار علويه وكشف اسرار ملكوتيه اشبو كيفيت اوزره افاضه اولنور اما بعض اسباب بدنيه و بواعث طبيعيه وعلل واخلاط امزجه ايله تخيلات منا ميه اضغاث احلام اولوب تعبيرونأويله كلمز اولور واغلب واكثر منامات اضغاث احلام مقوله سندندر وكيفيت مذكوره اوزره رؤياى صادقه نك عزيزه در وقال النبى عليه الصلوة والسلام رؤيا المسلم جزء من ست وار بعين جزء من النبوة الرأى غنى وزننده ورانك كسريله لغتدر جنى يه و پرى يه دينور كه حسن صورتله انسانه ظاهر اولمغله آدم آكا عاشق وآشفته اولور على قول رانك كسريله پرى طا ئفه سنك دلبرلرينه دينور ورأى بيوك يلانه اطلاق اولنور و بيع ايچون نشر و بسط اولنمش ثوبه وقماشه اطلاق اولور كه مشتريلر رؤيت ايدرلر المرأى مرعا وزننده كوريلجك يره دينور كه اسم مكاندر نته كه مسمع سس ايشيديلجك يره دينور تقول هو منى مرأى ومسمع بالرفع والنصب اى بحيث اراه واسمعه يعنى فلان بكا ديدارى كوريلجك وسسى ايشيديلجك يرده درشارح ديركه عند سيبويه بو ظروف مخصوصه دندر غير مخصوصه مجراسنه اجرا اولنمشدر الرئاء كتاب وزننده برنسنه نك كورنشنك وكوستورشنك مقدارنه دينور يقال هم رئاء الف اى زهاؤه فى رأى العين الرؤى والرؤيا رانك ضمى وفتحيله مرئى معناسنده اسم اولملريله شخص معناسنده مستعملدر ومنه يقال جاء حين جن رؤى ورؤياى حين اختلط الظلام فلم يترأوا الرأى رانك فتحيله اعتقاد معناسنده اسمدر جمعى اراء كلور همزه نك مديله واراء كلوركه آ ولدن مقلوبدر وارأى كلور ارعى وزننده ورتى كلور رانك كسرى وفتحيله ورئى كلوغنى وزننده تقول هو رأى كذا اى فى اعتقادى المرأة مسعاة وزننده برنسنه يى باقشدران آدمه و برنسنه نك باقشغنه باعث اولانه دينور يقال هو مرأة بكذا اى مخلقة الارأى اخرى وزننده بك لايق وروا معناسنده در تقول انا ارأى ان افعل ذلك اى اخلق الرئة عده وزننده جانلو قسمنك نفس وريح وهواء موضعنه دينوركه آق جكردر فارسيده شش تركيده او يكن ديرلر جمعى رئات ورئون كلور شارحك بيانته كوره اصلى رئى ايدى الرأى سعى وزننده برآدمك آق جكرنه اوردق ياطوقنمق معناسنده در يقال رأه رأيا اذا اصاب رئته و يره سنجق ديكمك معناسنده در يقال رأى الراية اذا ركزها فى الارض وچقماغى چاقمق معناسنده در كه لازم ومطاوع اولور يقال رأى الزند فرأى هو اى اوقده فوقد الارءاء اكرام وزننده سنجق ديكمك معناسنده در يقال ارأى الراية اذا ركزها فى الارض و بركسنه عقل وتدبير صاحبى اولمق معناسنده در يقال ارأى زيد اذا صار ذا عقل و بركسنه نك چهره وقيافتنده اثر حماقت ظاهر اولمق معناسنده در يقال ارأى الرجل اذا تبينت الحماقة فى وجهه بو جهتله اضداددن اولور وآينه يه بقمق معناسنده در يقال ارأى زيد اذا نظر فى المرأة و برنسنه يه كرپكلرنى چوق قيپه رق نظر ايلمك معناسنه در يقال ارأى الرجل اذا حرك جفنيه عند النظر و بركسنه نك پرى طائفه سندن مأوف ومحبوبى اولمق معناسنده در يقال ارأى فلان اذا صارله رئى من الجن وريا وسمعه قصديله عمل ايلمك معناسنه در كه مرايلق ايلمك تعبير اولنور يقال ارأى الواعظ اذا عمل رياء وسمعة و برآدمك اق جكرى اغريمق معناسنده در يقال ارأى الرجل اذا اشتكى رئته و بعض فقهانك رأيته تابع اولمق معناسنده مستعملدر يقال ارأى فلان اذا تبع رأى بعض الفقهاء وچوق رؤيا كورراولمق معناسنده در يقال ارأى الرجل اذا اكثر رؤاه ودوه نك بورنى بوغزينه طوغرى كميجه دوشوك اولمق معناسنده در يقال ارأى البعير اذا انكب خطمه على حلقه وحافر وسبع جنسلرندن ماعدا حيوانك ممه لرنده كبه لك علامتى ظاهر اولمق معناسنده در كه ممه لرى يوب يوب سود لنمكه بشلر يقال ارأت الحامل من غير الحافر والسبع اذا روئى فى ضرعها

الحمل واستبين المرءى ميمك ضميله مضنى وزننده بورنى اوزون اولوب اشاغى بوغزينه طوغرى كمى شكله دوشوك اولان دوه كله سنه وصف اولور يقال رأس مرءى اى طويل الخطم فيه تصويب المرئى والمرئية اسم فاعل بنيه لريله ممه لرنده اثر حمل ظاهر اولمش حيوانه دينور حافر ايله سبع جنسلرندن ماعدا لاترما ولم ترما واوترما فى الاصل مضارع مخاطبلردر و ما كلمه لرى لغو درادات استثناء اولان لاسيما معناسنه مستعملدر كه خصوصا ديمكدر يقال انه لخبيث لاترما ولم ترما واوترما اى لاسيما صيغهٔ اخيره ده اولفظى احدا مرين ايچون اولمغله نفى معناسنده مستعملدر ذوالراى عباس بن عبد المطلب وحباب بن منزر الانصارى لقبلريدر ربيعة الرأى امام مالكك شيخيدر هلال الرأى اعيان حنفيه دندر اصحاب الرأى اصحاب قياسدر كه برماده يه متعلق حديث واثره ظفرياب اولميجق رأى وقياسله حكم ايلديلر سرّ من رأى كه قصبهٔ معروفه در سرماده سنده بيان اولندى الواوى الربو علو وزننده والرباء كتاب وزننده برنسنه نما بولوب آرتمق معناسنده در يقال ربا الشئ يربو ربوا ورباء اذا زاد ونما و بوكسك يره چقمق معناسنده در يقال ربا الرابية اذا علاها و برنسنه شيشوب قبارمق معناسنده در يقال ربا السويق اذا اصب عليه الماء فانتفخ الارباء همزه نك كسريله برنسنه يى نما الندروب آرتمق معناسنده در تقول اربيته اذا نميته وزنده الربو رانك فتحيله يورغنلقدن ياعلتدن ناشى هارهار صولوب خشلمغه وخشلدى يه دينور ومصدر اولور يورغنلقدن ياقورقودن شيشوب شدتله هارهار صولوب خشلمق معناسنده در يقال ربا الفرس ربوا اذا انتفخ من عدو اوفزع واخذه الربو واى الانبهار وربو يوكسك تپه يه دينور كاسيذكر وربو وربو علو وزننده بسلنوب نشو ونما بولمق معناسنده در تقول ربوت فى حجره ربوا وربوا اى نشأت الربا رانك كسرى والفك قصريله عينه معناسنه دركه معامله ده اولان قدر مشروعدن متجاوز فضل وزياده يه دينور اقچه ربحى كبى تثنيه سنده ربوان وريان دخى دينور رالرك كسريله تخفيفا واو يايه قلب اولندى المربى اسم فاعل بنيه سيله رباخوار آدمه دينور الربوة والرباوة رالرك حركات ثلاثيله والرابية والرباة حصاة وزننده ربوكبى يوكسك تپه يه دينور يقال ربا ربوا وربوة ورباوة ورابية ورباة اى ما ارتفع من الارض ورابيه شديده وزائده معناسنه مستعملدر ومنه قوله تعالى فاخذهم اخذة رابية اى شديدة زائدة الرباء سحاب وزننده والربى عنى وزننده بودخى بسلنوب نشو ونما بولمق معناسنه در تقول ربيت فى حجره رباء وربيا من الباب الرابع اذا نشأت التربية تأديه وزننده بسلمك معناسنه در تقول ربيته اذا غذوته و يورغون وطونقون حيوانى صولو قلندرمق معناسنه دركه بابى ازاله ايچوندر ربوى يعنى صولومه عارضه سنى ازاله ايدر تقول ربيت عن خناقه اذا نفسته التربى تفعل وزننده بودخى بسلمك معناسنه در يقال تربيته بمعنى ربيته المربى معظم وزننده رب ايله برورده اولمش نسنه يه دينور مربب دخى بو معنايه در يقال زنجبيل مربى ومربب اى معمول بالرب الرباء سماء وزننده جميله ولطف ومنت معناسنه در يقال لفلان على فلان رباء اى طول ومنة وفضل الاربية اثفيه وزننده اويلغك كوكنه دينور كه قاسقه باشى اوله جقدر ياخود اويلغك يوقر يسيله اسفل بطنك ارالغنه دينوركه تومسكجه لحمه دن عبارتدر ايكى طرفلو اولور ايكيسنه اربيتان دينور و برآدمك آل واقرباسنه دينور اهل بيتى وابن عمى كبى يقال جاء فى اربيته وهى اهل بيته و بنو عمه الربوة رانك كسريله والربة ثبه وزننده اون بيك اقچه يه اطلاق اولنور يقال عنده ربوة وربة اى عشرة آلاف درهم الربو رانك فتحيله جماعت معناسنه مستعملدر جمعى ارباء كلور الربة رانك ضميله زبيه وزننده حشرات ارضدن برجانور در وكدى يه دينور سنور معناسنه الاربيان همزه نك كسريله برجنس بالق آديدر بياض قور تجغزه شبيه اولور بونى مفردانده اسقوز ايله و بعضلر تكه وكرويتدبدكلريله بيان ايلديلر المراباة مباهاة وزننده مدارا ايلمك معناسنه در تقول رابيته اذا داريته الربى هدى وزننده بروضع آديدر الواوى الرتو رانك فتحى وتاى فوقيه نك سكونيله برنسنه يى محكم بغلمق معناسنه در يقال رتاه يرتوه رتوا اذا شده وكوشمك معناسنه اولمغله ضد اولور يقال رتاه اى ارخاه وقلبه قوت ويرمك معناسنه در يقال رتا القلب اذا قواه وقپودن قوغه يى آهسته جه چكمك معناسنه در يقال رتا الدلو اذا جذبها رفيقا ورتو ورتو علو وزننده باشله اشارت ايلمك معناسنه در يقال رتا برأسه رتوا ورتوا اذا اشار ورتو برنسنه يى برنسنه يه بناشدرمق معناسنه در يقال رتاه اليه اذا ضمه وآديملمق وآديم آتمق معناسنه در يقال رتا الرجل اذا خطا و برآدمك قولى ازيلوب خرد اولمق معناسنه در يقال رتى فى ذرعه على المجهول اى فت فى عضده الرتوة خطوه وزننده ومرادفيدر كه آديمه دينور تقول دنوت منه رتوة اى خطوة و يوكسك يار وتپه مقوله سنه دينور وزماندن ادنى ساعته دينوركه دقيقه

اوله جقدر تقول قعدت عنده رتوة ای سویعة من الزمان ودعوت وضیافت معناسنه در وقطره یه دینور یقال
سقانی رتوة من المال ای قطرة واوق آتمی مسافه‌یه یاخود برمیل قدر علی قول کوز ایرمی مسافه یه دینور یقال بینهم
رتوة ای رمیة سهم اونحو میل اومدی البصر الراتی علومده متبحر وفاضل اولان عالم ربانی یه دینور شدّ واحکام
معناسنه‌در یقال هورات ای عالم ربانی متبحر الواوی الرثو رانك فتحی وثای مثلثه‌نك سكونیله رثیه معناسنه‌در که
اکثی سوداوزره تازه‌سود ضاغملغله اولان یوغرده دینور ومصدر اولور میته مرثیه ایلمك یعنی محاسننی تعداد ایده رك
آجیوب اغلمق معناسنه در تقول رثوت المیت بمعنی رثأته پس مهموزده لغت اولورته که یائیه ده دخی لغتدر
و رقصه یی ولاقردی یی ازبر ایلمك علی قول ذکر ایلمك معناسنه در تقول رثوت الحدیث اذا حفظته اوذکرته
الیائی الرثیة تمره وزننده مفاصلده وللرده واپاقلرده حادث اولان درد ووجعه دینور علی قول اپاقلرده اولان شیشه
وورمه دینور یاخود پیرلکدن یاخود درد وعلتدن ناشی حرکت وانبعاثه مانع اولان عارضه یه دینور یقال به رثیة
ای وجع المفاصل والیدین والرجلین اوورم فی القوائم اومنعه الالتفات من کبراووجع وضعف وزبونی معناسنه در
یقال به رثیة ای ضعف وحمق معناسنه در الرثیة غنیه وزننده بودخی ضعف وحمق معنالرینه‌در الرثا عصا
وزننده معانی مذکوره دن مصدرلردر یقال رثی الرجل رثا من الباب الرابع اذا کانت به رثیة الرثی سعی وزننده
والرثاء والرثایة کتاب وکتابه وزنلرنده والمرثاة مرماة وزننده والمرثیة مرثله وزننده میتك محاسننی تعداد
ایده رك آجیوب اغلمق معناسنه در تقول رثیت المیت رثیا ورثاء ورثایة ومرثاة ومرثیة من الباب الثانی ای بکیته
وعددت محاسنه کما تقول رثوته رثوا کذلك میت حقنده مرثیه نظم ایلمك معناسنه در تقول رثیت المیت اذا نظمت
فیه شعرا ورثی برآدمه آجیوب رحم ورقت ایلمك معناسنه در یقال رثی له اذا رحمه ورق له ورثایه کتابه وزننده
برکسه‌دن برلاقردی ویرخبر ذکر ایلمك معناسنه در تقول رثیت حدیثا عنه رثایة اذا ذکرته عنه واز برلمك
معناسنه در تقول رثیت حدیثا اذا حفظته الترثیة تادیه وزننده والترثی تفعل وزننده بونلرده میتك محاسننی
ذکر وتعداد ایده رك بکا ایلمك معناسنه‌در تقول رثیت المیت وترثیته بمعنی رثیته الرثاءة والرثایة شدّاده وزنلرنده
میت اوزره نوحه ایدیجی قاری یه دینور که آغیجی تعبیر اولنور عربستان توره سندندر یقال امرأة رثاءة ورثایة
ای نواحة الواوی الرجاء وفاء وزننده والرجو رانك فتحیله والرجاة والمرجاة میمك فتحیله والرجاوة
سحابه وزننده والرجاءة همزه ایله اومق وامید ایلمك معناسنه در یقال رجاه یرجوه رجاء ورجوا ورجاة
ومرجاة ورجاوة ورجاءة ضد یأس الترجی تفعل وزننده والارتجاء افتعال وزننده والترجیة تفعله
وزننده بونلرده اومق معناسنه در یقال ترجاه وارتجاه ورجاه بمعنی رجاه وارتجاء خوف معناسنه
مستعملدر یقال ارتجاه اذا خافه شارح دیر که ثلاثی اولان رجاء ماده سی دخی خوف معناسنه مستعمل اولور
تلازم علاقه سیله وبونلردن اسم رجاء در مدّ ایله الرجا عصا وزننده ناحیه وجانب معناسنه در علی قول
قیونك خاصة برناحیه سنه دینور مدّ ایله ده لغتدر تثنیه سی رجوان وجمعی ارجاء کلور ومنه المثل * رمی به الرجوان
ای استهین به کانه رمی به یعنی فلان خوار ومهان اولسون کویا که قیودن قوغه چقرکن ایکی طرفه
چارپلدیغی کبی اولدخی اویله ذل ومحنت واستهانته دوچار اولسون دیمکدر بوراده استهزاء نسخه سی
غلطدر ورجا سرخس قضاسنده برقریه آدیدر ووجره نام محلده بر موضع آدیدر ورجا مصدر اولور تکلم ایدن کسنه
کلامدن منقطع اولمق معناسنه در یقال رجی الرجل رجا من الباب الرابع اذا انقطع من الکلام وسویلرکن حصر
اولمق معناسنه در یقال رجی علیه علی المجهول اذا ارتج علیه الارجاء همزه‌نك کسریله قیویه کاریاتمق
معناسنه در یقال ارجی البئر اذا جعل لها رجا وصیاد شکاردن خائب اولمق معناسنه در یقال ارجی الصید
اذا لم یصب منه شیئا وتأخیر ایلمك معناسنه در یقال ارجی الامر اذا اخره مهموزده لغتدر وکبه حیوانك طوغورمسی
یك کلوب چاتمق معناسنه در یقال ارجأت الحامل اذا دنت ان یخرج ولدها الارجوان عنفوان وزننده
قرمزی نسنه یه دینور یقال قطیفة ارجوان ای احمر ویقال احمر ارجوانی ای قانی بونده تأکید ومبالغه ایچون
نقسنه نسبت اولندی وقرمزی ثوبه دینور یقال جاء وعلیه ارجوان ای ثوب احمر وقرمزی بویه یه دینور
وقرمز یلغه دینور حمرت معناسنه ونشاستج اسمیدر که لطایف الوان حمرتندر آندن اشاغیسی بهرمان درکه
قنه بویاسیدر صاری یه مائل آچق قرمزی اوله جقدر بوراده نشاستج بغدای اوزندن معمول نشاسته معرب
دکلدر بلکه بنه معربدر لکن الواندن عامّة عرب نشاء تعبیر ایتدکلری لون مزبوردر که لسانمزده بنبه وکلنبه
تعبیر اولنان خوشنما قرمز یلقدر شارح دیر که ارجوان ارغوان فارسی معربیدر المرجیة محسنه وزننده مطلب

باب همزه ده ذکر اولندی که فرقه معروفه در عملی رتبه ده نیتدن واعتقاددن تأخیر ایدیلر واذا اضفت الرجل به
قلت هو مرج ومرجی واذا نسبت قلت هو مرجی ومرجائی پس معتل ومهموز اولور ومرجیه ومرجی وضع حملی یك
قریب اولان حامله دینور الارجیة اثفیه وزننده تأخیر اولنان نسنه یه دینور رجاء کتان وزننده بنی غنی
جماعتندن برصحابیه بصریه در ابن سیرین آندن تقدیم ثلاثة من الولد مثنیله اولان حدیث شریفی روایت ایلدی
وحدیث مذکور مسندده مقیددر الواوی الرحی حای مهمله ایله عصا وزننده دکرمنه دینور آسیا معناسنه
وبو مؤنثدر تثنیه سی رحوان درکه ایکی حجردر ویائیه ده دخی اولمغله رحیان دینور فتحاتله جمعی ارحی کلور همزه‌نك
فتحی وحانك کسریله وارحاء کلور وارحیّ کلور همزه‌نك ضمیله ورحیّ ورحیّ کلور رانك ضمی وکسریله
وارحیه کلور که نادردر کویا که جمع الجمعدر الرحو رانك فتحیله دکرمن یاپمق علی قول دکرمن دوندرمك
معناسنه در تقول رحوت الرحی رحوا اذا عملتها اوادرتها ویلان قیوردلوب دکرمن طاشی هیئتنده چورکلمك
معناسنه در یقال رحیت الحیة اذا استدارت الترحی تفعل وزننده بودخی یلان چورکلمك معناسنه در یقال
ترحت الحیة بمعنی رحت الیائی الرحی عصا وزننده دکرمنه دینور واویه ویائیه در جملری وتثنیه لری آنفا
ذکر اولندی ورحی الحرب معظم ومزدحم اولان جنکاهه اطلاق اولنور نته که مرحی الحرب دخی اطلاق اولنور
زیرا دوران حرب اوراده اولور واولکی مبالغه یه محمولدر ورحی کوکسه اطلاق اولنور ودوه‌نك کوکسنده اولان دکرمی
مهره یه اطلاق اولنور وشول اطرافندن یوکسك سدّ وسکی طرزنده ارضه دینور که برمیل مقداری دائره سی اولوب
ودکرمی ومدوّر اوله یقال نزلوا فی رحی من الارض وهی قطعة من النجفة مشرفة تعظم نحو میل ورحی القوم برقوم
وجماعتك مدار اموری اولان سید واعیانلرینه اطلاق اولنور وبرآدمك جماعت عیال ومتعلقاتنه اطلاق اولنور
وآزی دیشه اطلاق اولنور یقال طحنه بارحائه ای باضراسه وسائردن مستغنی ومستقل اولان قبیله یه اطلاق اولنور
یقال هؤلاء رحی ای قبیلة مستقلة واسفناخ دیدکلری سبزه یه دینور ودوه وفیل قسمنك طبانلرینه اطلاق اولنور
وازد حاملوده سور یسنه دینور جملری ارحاء کلور وبرفرسك اسمیدر وبمامه ایله بصره بیننده برطاغك آدیدر
وسجستانده بر موضع آدیدر فحولدن محمد بن احمد بن ابراهیم اورادندر ورحی بطان بانك کسریله بادیه ده بر ارضك آدیدر
رحی البطریق بغداد ده بر موضعدر رحی جابر بلاد عربده بر موضعدر رحی عماره کوفه ده بر موضعدر
رحی المثل بشقه بر موضعدر واحمد بن العباس الرحی محدّثدر الرحی رانك فتحی وحانك سکونیله رحو معناسنه در که
دکرمن دوزمك یاخود دکرمن دوندرمك معناسنه در تقول رحیت الرحی اذا عملتها اوادرتها وبونادر در ویلان
قیوردلوب چورکلمك معناسنه در یقال رحیت الحیة اذا استدارت المرحی محدّث وزننده دکرمن دوزیجی یه
ودکرمنجی یه دینور ابو رحی سمیّ وزننده احمد بن خنبش کنیه سیدر که محدّثدر رحبه سمیه وزننده
بحفه قربنده بر قیو آدیدر الارحاء همزه‌نك فتحیله واسط قضاسنده بر قریه در علی بن ابی الکرم المحدّث الارحائی
اورادندر الواوی الرخو رانك حرکات ثلاثی وخانك سکونیله سست وسلپوك وکوشك نسنه یه دینور مؤنثی
رخوه در یقال شیء رخو ای هشّ الرخاء والرخاوة رانك فتحیله والرخوة رانك کسریله برنسنه کوشك
وسلپوك اولمق معناسنه در یقال رخو الشیء ورخی به رخاء ورخاوة ورخوة من الباب الخامس والرابع اذا کان
هشا ورخاء برآدمك معاشی وسعت اوزره اولمق معناسنه در یقال رخو الرجل ورخا ورخی رخاء من الباب الخامس
والاول والثالث اذا وسع عیشه ویقال هو فی رخاء من العیش ای فی سعة الاسترخاء بودخی برنسنه صالق
وسلپوك اولمق معناسنه در یقال استرخی الشیء بمعنی رخی الارخاء همزه‌نك کسریله برنسنه یی کوشك یاپمق
وکوشتمك معناسنه در یقال ارخی الرباط اذا جعله رخوا وارخاء عمامه خوف واندیشه وخلجاندن امین ومطمئن
القلب اولمقدن کنایه در زیرا شدّت هنکامنده عمامه ارخا اولنمز یقال ارخی فلان عمامته اذا امن واطمأنّ ومرعاده‌آت
هر طرفی دلخواه اوزره اوتلامق ایچون طوبله سنی اوزاتمق معناسنه مستعملدر یقال ارخی الفرس وللفرس
اذا اطوله من حبله وبوباش ایپنی ودیزکینی کوشدوب اوزاتمقده دخی استعمال اولنور که ارخاء عنان ایلمك تعبیر اولنور
وپرده یی اشاغی صالیورمك معناسنه در یقال ارخی الستر اذا اسدله وطوار یك یك یلمك علی قول تقریب دیدکلری
نعلمقدن زیاده‌جه یلمك معناسنه در که لنك ایلمك تعبیر اولنور یقال ارخی الفرس اذا عدا شدیدا اوفوق التقریب
وطواری ارخاء ایله یلدرمك معناسنه در یقال ارخی دابته اذا سار بها بالارخاء وناقه‌نك قالجه اتلری صالق اولمق
معناسنه در یقال ارخت الناقة اذا استرخی صلاها المراخاة مباهاة وزننده برنسنه یی کوشتمك معناسنه در
یقال راخاه اذا جعله رخوا وخاتونك طوغورمسی یقلشمق معناسنه در یقال راخت المرأة اذا حان ولادها و برنسنه‌دن

مساعدت ايلمك معناسنه در يقال راخاه اذا اعاده الرخوة رانك كسرى وضميله اسمدر سستلكه وكوشكلكه
دينور يقال فيه رخوة اى استرخاء الحروف الرخوة اهل تصريف عرفنده لم يرعونا حرفلرندن كه سكز حرفدر
ماعدا حروفه اطلاق اولنور يقال فيه حرف من الحروف الرخوة وهى سوى لم يرعونا شارح ديركه مؤلفك بيانته
كوره اشبو سكز حرفدن ماعدايه حروف رخوه دينوركه حروف شديده مقابلى اوله جقدر لكن بو راده سبق قلم
واقع اولمشدر زيرا محلنده مبين دركه حروف يا شديده يا رخوه اولور ياخود ايكيسنك بيننده اولوركه اكا حروف
بينه ديرلر مؤلفك ذكر ايتديكى حروف لينه درحتى محكمده حروف رخوه اون اوج حرف اولمق اوزره مرسومدركه
ثاى مثلثه وحاء وخاء وذال معجمه وزاى معجمه وظاى معجمه وصاد وضاد وغين معجمه وفاء وسين وشين وهاء حرفلرندن
عبارتدر واقعا شافيه ده وتجويد كتابلرنده شارحه موافق مثبت و بو وجه اوزره مشروحدركه حروف شديده
شول حرفلردركه وقف واسكان اولندقده مخرجده منقبض اولوب صوتك جريانى منحصر اوله واول سكز
حرفدن عبارتدركه اجدك قطبت كلمه لرى حاويدر مثلا جيم اوزره الف مكسوره ادخال اولنوب اج دينسه صوت
مطلب
جارى اولميوب منحصر اولور وحروف رخوه بونك مقابليدر و بونلرك بيننده بر از حروف واردركه انلره حروف لينه
اطلاق اولنور بين الجرى والانحصار اولور و بونلرى لم يرعونا كلمه سى جامعدر بو صورتده مؤلفك بياننده طغيان
قلم واقعدر الرخاء رانك ضميله ملايم اسن يله دينور يقال ريح رخاء اى لينة الهبوب الراخى والرخى غنى
وزننده ديرلكى وسعت ورفاه اوزره اولان خوشحال آدمه دينور يقال رجل راخ ورخى اى واسع العيش التراخى
تفاعل وزننده كيرو چكلمك معناسنه در يقال تراخى عنه اذا تقاعس و كيچكمك معناسنه در يقال تراخى السماء
اذا ابطأ المطر المرخاء محراب وزننده ارخاء ديدكلرى ذكر اولنان يلمك ايله يلوب سكردر اولان آته دينور
مرخيه محسنه وزننده شعرادن جامع بن مالك بن شداد لقبيدر الارخية اثفيه وزننده صالبور يرلمش نسنه يه
دينور پرده كبى الواو الردو عدو وزننده برآدمه طاش آتمق معناسنه در يقال رداه بحجر يردوه ردوا اذا رماه به
وردى لفظنده لغتدر كماسيذكر اليائى الردى سعى وزننده والرديان فحاتله آت قسمى برى طرنغيله
تپوب چاله رق اشكين وآتشلو يورمك على قول يورغه يورمك معناسنه در يقال ردى الفرس رديا ورديانا اذا رجم
الارض بحوافرها وهو بين العدو والمشى وقرغه سكه رك يورمك معناسنه در يقال ردى الغراب اذا حجل وانسان
بر اياغله سكمك معناسنه در يقال ردت الجارية اذا رفعت رجلا ومشت على اخرى تلعب وقيرمق معناسنه در
يقال ردى الشئ اذا كسره وآرتمق معناسنه در يقال ردت غنمه اذا زادت و برآدمه يان باشى كلوب طوقنمق
وچارپمق معناسنه در يقال ردى فلانا اذا صدمه و برآدمه طاش آتمق معناسنه در يقال رداه بحجر اذا رماه به
وكتمك معناسنه در يقال ردى فلان اذا ذهب واشاغى دوشمك معناسنه در يقال ردى فى البئر اذا سقط الارداء
همزه نك كسريله آتى اشكين ياخود يورغه يورتمك معناسنه در تقول اردیت الفرس اذا مشيت به رديانا وارتمق
معناسنه در يقال اردت غنمه اذا زادت واشاغى يه دوشورمك معناسنه در يقال ارداه اذا اسقطه وهلاك ايلمك
معناسنه در يقال ارداه اى اهلكه المردى منبر وزننده بركسيه آتيلان طاشه دينور آلت مرزلنده در ياخود
آت اهلاك اولديغى تصوريله در التردى تفعل وزننده اشاغى يه دوشمك معناسنه در يقال تردى فى البئر
اذا سقط فيها وخاتون وشاح طاقنمق معناسنه در يقال تردت الجارية اذا توشحت وشال ورداء اورتمك معناسنه در
يقال تردت الجارية اذا لبست الرداء التردية تأديه وزننده اشاغى يه دوشورمك معناسنه در يقال رداه فى البئر
اذا اسقطه فيها الردى عصا وزننده هلاك اولمق معناسنه در يقال ردى فلان ردى من الباب الرابع اذا هلك
الرداء رانك كسريله ملحفة معروفه دركه باشه و بلدن يوقرى يه بورينه جك چار وشال وفوطه مقوله سنه دينور
ازار مقابليدركه بلدن اشاغى يه طوتنه جق فوطه مقوله سندن و پشتمالدن عبارتدر رداءه دخى دينور هايله يقال
جاء وعليه الرداء والرداءة اى نقيض الازار وقلجه ويايه اطلاق اولنور وعقل ومدركه يه اطلاق اولنور وجهل ونادانى
معناسنه مستعملدر ساتر اولديغيچون يقال به رداء اى جهل ومطلقا آدمه زين ورونق ايراث ايدن نسنه يه اطلاق
اولنور علم وعقل وسخا كبى كذلك آدمه شين ونقيصه ويرن نسنه يه اطلاق اولنور جهل وحمق وبخل كبى بو جهتله
اضداددن اولور و بو وجه اطلاق اولنور رقبه يه لازم اولديغيچون يقال خلص من الرداء اى الدين ووشاح
ديدكلرى زينت نسوانه دينور ومعناى اولندركه فلان كثير المعروف وواسع الاحسان درديجك يرده هو غمر الرداء
ديرلر زيرا رداء واسع سائرى دخى احاطه ايدوب زير حمايته اخذ ايدر وفلان قليل العيال وخفيف الدين ديجك يرده
هو خفيف الرداء ديرلر زيرا عيال ايله دين رقبه ده ملتزملردر الارتداء افتعال وزننده بو دخى ردا اتمك معناسنه در

يقال ارتدت المرأة بمعنى لبست المراداة مباهاة وزننده بركسه دن برنسنه طلب ايلمك معناسنه در يقال راداه
اذا راوده ومدارا ايلمك معناسنه در يقال راداه اى داراه وطاش آتمق معناسنه در يقال رادى عن القوم اى رمى
عنهم بالحجارة الردى كتف وزننده هلاك اولان آدمه دينور مؤنثى رديه در فرحه وزننده المردى ميمك
ضمى ويانك تشديديله شول اوزون صريغه دينوركه ملاحلر كمى يى وقايغى صيغ يردن وكناردن آنكله دفع ايدرلر
كوندراغاجى تعبير اولنور جمعى مرادى كلور ميمك فتحى ودالك كسريله يقال دفع السفينة بالمردى وهى خشبة
تدفع بها السفينة الرادى ارسلانه دينور الرداة كتابه وزننده والمرداة ميمك كسريله بونلرده رداء
معناسنه دركه بلدن يوقرى اورتونجك چار مقوله سيدر المرادى مبادى وزننده كه مرداة كلمه سنك جمعيدر
ازار معناسنه دركه ازارك جمعيدر مؤلف بو راده تشويش ايلمشدر ومرادى دوه نك وفيلك اياقلرينه اطلاق اولنور
الرداة حصاة وزننده قيايه دينور صخره معناسنه جمعى ردى كلور حصى وزننده الواوى الرذى
ذال معجمه ايله غنى وزننده شول آدمه دينوركه مرض وعلت آنى بصوب مغلوب وناتوان ايلمش اوله يقال رجل
رذى اذا اثقله المرض ومطلقا ضعيف وزبون انسان وحيوانه دينور مؤنثى رذيه در جمعى رذايا ورذاة كلور قضاة
وزننده الرذاوة سخاوه وزننده ضعيف وزبون اولمق معناسنه در يقال رذى الرجل رذاوة من الباب الرابع
اذا صار رذيا الارذاء همزه نك كسريله ضعيف وزبون قلمق معناسنه در تقول ارذيته اذا جعلته رذيا و برآدمك
آتلرى يادوه لرى ضعيف اولمق معناسنه در يقال ارذى فلان اذا صارت خيله وابله رذايا و برآدمه ضعيف وزبون
حيوانلر ويرمك معناسنه در يقال ارذى فلانا اذا اعطاه رذية و بركسه دابه سنى سفرده زبون ومهزول ايلمكله
همپالرندن كيرو قومق معناسنه در يقال ارذى ناقته اى خلفها وهزلها راذان اصفهانده بر موضع آديدر
اصلى روذان ايدى واو الفه مقلوبدر الواو رزا على وزننده امام جامع اصفهان اولان ابو الخير محمد بن احمدك
جدى اسميدر اليائى الرزى رانك فتحى وزايك سكونيله برآدمك بر واحساننى قبول ايلمك معناسنه در يقال
رزى فلانا رزيا اذا قبل بره الارزاء همزه نك كسريله بركسيه ارقه ويروب صغنمق معناسنه در يقال ارزى اليه
اذا استند والتجأ الواو الرسو حسو وزننده والرسو علو وزننده ثابت و پايدار اولمق معناسنه در يقال رسا الشئ
يرسو رسوا ورسوا اذا ثبت وكمى دمور اوسنده طورمق معناسنه در يقال رست السفينة اذا وقفت على الانجر
و برنسنه يه نيت ايلمك معناسنه در يقال رسا الصوم اذا نواه ورسو حسو وزننده برخبرك ولاقردينك اوجنى ذكر ايلمك
معناسنه در يقال رساله رسوا من الحديث اذا ذكر طرفا منه و برآدمه اسناد ايله اندن برحديث وخبر نقل وروايت
ايلمك معناسنه در يقال رساعنه حديثا اذا رفعه وحدثه عنه وحكيلجك ناقه لر پراكنده اولمغله ارقه لرندن بوغور
حيقروب جمله سنى طوردرمق ورام ايلمك معناسنه مستعملدر يقال رسا الفحل بشوله اذا افترقت عنه فهدر بها فراعت
اليه وسكنت الارساء همزه نك كسريله بودخى برنسنه ثابت و پايدار اولمق معناسنه در يقال ارسى الشئ اذا ثبت
وكمى يى دمور اوزره طوردرمق معناسنه در تقول ارسيت السفينة اذا وقفتها على الانجر المرساة محراب وزننده كمى
دمورينه دينوركه دريايه آتوب آنكله كمى يى طوردررلر انجر معناسنه كه لنكر معربيدر الرسوة ثمرة وزننده دستينج
معناسنه دركه نسوانك انجودن و بونجقدن ديزوب قوللرينه بلازك طرزنده چوردكلرى قول باغنه دينور المرسى مكرم
وزننده كه افعال بابندن مصدر ميمى دركمى يى طوردرمق معناسنه درنته كه مجرى دخى آنك كبى مصدردر آقتمق معناسنه
درومنه قوله تعالى بسم الله مجريها ومرسيها بضم الميمين وقد تفتح ميماهما من جرت ورست يعنى ميملرى مفتوح
قرأت اولندقده ثلاثيدن مصدر اولورلر آقمق وطورمق معنالرينه وقرئ مجريها ومرسيها نعتا لله تعالى يعنى اسم
فاعل بنيه سيله ده قرأت اولنملريله بو صورتده حق تعالى يه صفت اولور اجرا وارساء ايديجى معنالرينه وقوله تعالى
يسئلونك عن الساعة ايان مرسيها اى متى وقوعها يعنى ثبوتها المراسى ميمك فتحيله مرساة كلمه سنك جمعيدركه
اكمى دمورينه دينور ومنه يقال القت السحاب مراسيها اى استقرت وجادت يعنى بلود هوا يوزنده كركى كبى چوكوب
طباق وشمول اوزره ياغدرمغه بشلدى المراساة مباهاة وزننده بركسه ايله صوده يوزشمك معناسنه در يقال راساه
اذا سابحه الرسى غنى وزننده چادرك والاچغك وسطنده ثابت اولان ديركه دينوركه آنك اوزرينه قوريلور
وخيرده ياخود شرده ثابت ومقيم اولان آدمه دينور يقال هو رسى فى الخير او الشر اى ثابت مرسيه محسنه
وزننده مغربده بر بلده در الراسية شول قزغانه دينوركه بيوكلكندن ناشى يرندن قلداميوب ثابت و برقرار اوله يقال
قدر راسية اى لاتبرح مكانها لعظمها الواوى الرشوة رانك حركات ثلاثى وشين معجمه نك سكونيله جعل
معناسنه دركه برآدمه عملى مقابلنده ويريلان اجرته واياق رينه دينور جمعى رشى كلور رانك ضمى والفك قصريله

ورشی کلور رانك کسری والفك قصریله شارح دیرکه بوراده جعل مخصص عرفیدرکه حاکمه یاغیری یه کندی
مقصودینه ایصال ضمننده و بریلان برطیلدن عبارتدر حبل معناسنه اولان رشا ماده سندن مأخوذدر یقال
اعطاه الرشوة ای الجعل الرشو رانك فتحیله برآدمه رشوت ویرمك معناسنه در یقال رشاه یرشوه رشوا
اذا اعطاه الرشوة الارتشاء افتعال وزننده رشوت آلمق معناسنه در یقال رشاه فارتشی ای اخذ الرشوة الاسترشاء
رشوت ایستمك معناسنه در یقال استرشی الحاکم اذا طلب الرشوة ودوه یاوریسی بیوتی اوزادوب اناسندن امزك
ایستمك معناسنه در یقال استرشی الفصیل اذا طلب الرضاع الارشاء همزه نك کسریله دوه یاوریسی اناسنه
اوزادوب امزرتمك معناسنه در تقول ارشیت الفصیل اذا ارضعته وکیدرکن توقف ایدن دوه یاور یسنك یاخود
دوه نك صغر یسنی قاشیه رق ارشه ارشه دیه رك یورتمك معناسنه در اکا ارشی دینور کاسیذکر و برآدمك دم ودیتنده
شریك اولمق معناسنه در یقال ارشی القوم فی دمه اذا اشرکوا و برآدمه سلاح چکمك معناسنه در مزراق
طوغرلتمق کبی یقال ارشوا بسلاحهم فیه اذا اشرعوه فیه وابو جهل قرپوزینك فلیزلری ایپ کبی اوزامق
معناسنه در یقال ارشی الحنظل اذا امتدت اغصانه وقوغه یه ایپ بغلمق معناسنه در یقال ارشی الدلو
اذا جعل لها رشاء المراشاة مباهاة وزننده مساعده ومسامحه معناسنه در یقال راشاه اذا حاباه و برآدمه شرتنی
دفع ایچون برازمال ویرمك معناسنه در یقال راشاه اذا صانعه الترشی تفعل وزننده ملایمت ایلمك معناسنه در
یقال ترشاه اذا لاینه الرشاء کساء وزننده والترشاء تانك کسریله ایپه دینور حبل معناسنه جمعی ارشیه کلور
ومنازل قمردن برمنزل آدیدر وارشیة الیقطین وارشیة الحنظل قباق وابوجهل قرپوزی تکالرنده انجه ایپ کبی
سوروب اوزانان فلیزلره اطلاق اولنور الرشاة حصاة وزننده براوتك آدیدر جمعی رشی کلور حصی وزننده
الرشی غنی وزننده شول دوه کوشکنه یاخود دوه یه دینورکه کیدرکن توقف ایلمکله چوبان اکا همزه لرك ضمیله ارشه
ارشه یاخود همزه لرك فتحیله ارشه ارشه دیو حیقره رق یانه واروب الیله صغریسنی قاشید قده سکردوب
کیدر اوله بوراده ارشه کلمه لری امر حاضر اولملریله کویا که ممدام یاخود امزر دیمکله تأنیسی متضمن اولمغین کلام
مزبوره آلشمشلر المسترشی اسم فاعل بنیه سیله رشوت طالبنه دینور ومنه یقال انك لمسترش لفلان مطیع له تابع
لمسرته الواو الرصو رانك فتحی وصادك سکونیله برنسنه یی محکم واستوار ایلمك معناسنه در یقال رصاه یرصوه
رصوا اذا احکمه واتقنه الارصاء همزه نك کسریله برکسه برندن اصلا منفك اولمیوب دائما اوراده برقرار اولمق
معناسنه در یقال ارصی بالمکان اذا لزمه لایبرح الواو الرضا رانك کسری وضمی والفك قصریله والرضوان
رانك کسری وضمیله والمرضاة مرماة وزننده خشنود اولمق معناسنه در یقال رضی عنه وعلیه رضا ورضوانا
ومرضاة من الباب الرابع ضد سخط شارح دیرکه مصباحده بنفسه متعدی اوله رق رضیت الشیء وباء حرفیله
اخترته لفظیله مفسر اولوب وعن وعلی ایله تعدیه سی لغت حجاز اولمق اوزره مرسومدر وعلی ایله تعدیه سی اقبال
معناسنی متضمن اولوب یاخود نقیضی اولان سخط اوزره محمولدر و بو ماده واوی ایکن یایه قلب اولنمشدر انتهی
ورضا برنسنه یی پسند واختیار ایلمك معناسنه در بونده بنفسه و باء حرفیله استعمال اولنور تقول رضیته به
ورضیت به اذا اخترته ورضا مرضی معناسنه کلورکه مبالغة وصف اولور یقال رجل رضا ای مرضی الراضی
اسم فاعلدر جمعی رضاة در قضاة کبی الرضی غنی وزننده بودخی اسم فاعلدر خشنود دیمکدر جمعی ارضیاء
ورضاة کلور ورضون کلور اصلی رضیون ایدی یقال هو راض من رضاة ورضی من ارضیاء ورضاة ورض من رضین
ورضی ضامن وکفیله اطلاق اولنور ودوست ومحب معناسنه اولور وتابعیه دن شنیه نام محدثه نك پدری اسمیدر وعلی
بن موسی بن جعفر بن محمد بن علی المرتضانك لقبیدر کذلك جعفر بن دبوقا المقری لقبیدر الارضاء همزه نك کسریله
راضی قلمق معناسنه در و برآدمه راضی وخشنود ایده جك نسنه ویرمك معناسنه در یقال ارضاه اذا اعطاه
ما یرضیه الاسترضاء والترضی تفعل وزننده برآدمك رضاسنی طلب ایلمك معناسنه در یقال استرضاه
وترضاه اذا طلب رضاه واسترضاء برکسه دن کندو یی راضی ایلمکی طلب ایلمك معناسنه در یقال استرضاه اذا طلب
ان یرضیه المرضو مدعو وزننده که اصلی اوزره در والمرضی مرعی وزننده پسندیده ومختار اولان شیئه
دینور الارتضاء افتعال وزننده بودخی پسند واختیار ایلمك معناسنه در یقال ارتضاه لصحبته وخدمته
اذا اختاره ورآه اهلا التراضی تفاعل وزننده بری برندن راضی اولمق معناسنه در یقال تراضوا اذا رضی
بعض عن بعض ویقال تراضیاه اذا وقع به التراضی الرضوة رانك کسریله اسمدر خشنودلغه دینور تقول ما فعلته
الا عن رضوة فلان ای عن رضاه الرضاء قتال وزننده مفاعله دن مصدردر یقال راضاه مراضاة ورضاء

وقصر ایله ثلاثیدن مصدردرکه ذکر اولندی وجنس یاخود نوع اراده سنه مبنی تثنیه اولنوب رضوان ورضیان
دینور الراضیة اسم فاعلدر موصوف اعتباریله مؤنثدر مرضیه معناسنه مستعملدر کما فی قوله تعالی فی عیشة
راضیه ای مرضیة وقالوا رضیت معیشة علی المجهول فهی راضیة ولا یقال رضیت علی المعلوم المراضاة مباهاة
وزننده باب مغالبه ده استعمال اولنور خشنود ایلمکده یارشمق معناسنه در تقول راضانی فرضوته ای غلبته
فی الرضا رضی رانك ضمیله سدی وزننده ابن زاهر المرادی در وعبد رضی الخولانی مظهر صحبت حضرت
نبوی اولدی ورضی جاهلیه ده ربیعه قبیله سنه مخصوص بتخانه آدیدر رضوی سکری وزننده
برفرس آدیدر ومدینه ده برطاغك اسمیدر و بربلده آدیدر رضوان رانك کسریله برطاغك آدیدر وخزینه دار
جنتك اسمیدر الواو الرطو خطو وزننده جماع ایلمك معناسنه در یقال رطا المرأة رطوا اذا جامعها
الیائی الرطی رطو وزننده ومرادفیدر یقال رطی المرأة رطیا من الباب الرابع اذا جامعها الارطی همزه مفتوحه
ایله که برشجر آدیدر رطء ماده سنده بیان اولندی الراطیة والرواطی ایکی موضعدر الواو الرعو والرعوة
رانك حرکات ثلاثیله والرعوی رانك فتحی وضمی والفك قصریله والرعیا رانك ضمیله اسملردر جهالتدن
حسن وجهله رجوع ایدوب کیرو چکلمکه دینور یقال فلان حسن الرعو والرعوة مثلثة والرعوی والرعیا ای النزوع
عن الجهل وحسن الرجوع عنه شارح دیرکه رعو ورعوه مصدر ورعوی ورعیا اسملردر یقال رعا یرعو رعوا ورعوة
وهو حسن الرعوی والرعیا الارعواء همزه نك کسریله جهالتدن حسن وجهله رجوع ایدوب کیرو چکلمك
معناسنه در یقال ارعوی الرجل عن الجهل ای رجع وکف شارح دیرکه ارعوی کلمه سی فی الاصل ارعو وایدی
افعلل وزننده که احمرار بابندندر بعد الاعلال افعول اولدی و باب مزبوردن ورودی نادردر و بونده ادغام
اولنمدیغی اعلال ادغام اوزره مقدم اولدیغنه مبنیدر زیرا اعلال اواخر کلمه نك وادغام اواسطك عارضه سیدر مطلب
واواخر محل تغییر اولمغله اعلالی اولی واسبق در پس واو ثانیه خامسه ده واقع اولدیغندن یایه قلب اولنوب ارعوی
اولدی نته که اقتوی دخی بویلهجه در الیائی الرعی رانك کسریله حیوان اوتلایجق چایره دینور جمعی ارعاء کلور
یقال اخرج المواشی الی الرعی ای الکلاء الرعی رانك فتحیله والرعایة کتابه وزننده والمرعی مرمی وزننده
اوتلامق معناسنه مصدرلردر یقال رعت الماشیة الرعی رعیا ورعایة و مرعی اذا سرحتها و متعدی اولور اوتارمق
معناسنه یقال رعی الماشیة اذا اسرحها وکواکبه نظر ایده رك غروبنه منتظر اولمق معناسنه مستعملدر یقال
رعی النجوم اذا راقبها وانتظر مغیبها وحفظ ونکاه ایلمك معناسنه در یقال رعی امره اذا حفظه المرعی میمك
فتحیله مصدر میمیدرکه ذکر اولندی واوتلایجق اوته دینور یقال رعت الماشیة المرعی ای الرعی واسم مکان اولور
چایرلغه واوتلاغه دینور چراگاه معناسنه که مرعاة دخی دینور الراعی طوار اوتاریجی یه دینورکه چوبان تعبیر
اولنور و برقوم و برشهر وولایت اوزره والی اولان آدمه اطلاق اولنورکه تحت ایالتنده اولنلرك حفظ ورعایتی ذمت
همتنه منوط اولور جمعی رعاة کلور قضاة کبی ورعیان کلور رانك ضمیله ورعاء کلور رانك ضمی وکسریله یقال هو
راعیهم ای والی امورهم وراعی برشاعرك لقبیدر الرعیة غنیه وزننده اوتلیان ماشیه یه دینور یقال له رعیة ای ماشیة
راعیة ومرعیه ومحفوظه معناسنه در ووالی زیردستنده اولان عامه ناسه دینور قال الشارح ومنه الحدیث * کلکم راع
وکلکم مسؤل عن رعیته * الترعیة تانك حرکات ثلاثی و یانك تشدیدی و بعضا تخفیفیله والترعایة تانك کسریله
والتراعیة تانك ضمی وکسری و یانك تخفیفیله والترعی تانك کسریله دوه لری خوش وکوزل رعی ایدن یاخود کندینك
وآباء واجدادینك کار وپیشه سی چوبانلق اولان چوبانه دینور یقال رجل ترعیة وترعایة وترعیة وترعی اذا کان تجید
رعیة الابل او صناعته وصناعة آبائه رعایة الابل الرعاوی سکاری وزننده ورانك ضمیله ده شول دوه لردرکه اوبه نك
چوره سنده اوتلیوب بعید سمتلره کتمز اوله لر المراعاة مباهاة وزننده برآدمی برکسه احسان ایده رك کوزه دوب حفظ
ونکاه ایلمك معناسنه درکه حقنه حرمت ورعایت ایلمك تعبیر اولنور تقول راعیته اذا لاحظته محسنا الیه ومنه مراعاة
الحقوق و برایشك عاقبتی نه منجر اولور دیو کوزتمك معناسنه در تقول راعیت الامر اذا نظرت الی م یصیر بوراده
م کلمه سی ما مخففیدر وحیوانلر بری بریله برابرجه اوتارمق معناسنه در یقال راعی الحمار الحمر اذا رعی معها وکواکبه
نظر ایده رك غروبنه منتظر اولمق معناسنه در یقال راعی النجوم اذا راقبها وانتظر مغیبها و برنسنه یی حفظ ونکاه
ایلمك معناسنه در یقال راعی امره اذا حفظه و برپرده اوتلاق چوق اولمق معناسنه در یقال راعت الارض
اذا کثر فیها المرعی و برآدمك سوزینه قولاق طوتمق معناسنه در تقول راعنی سمعك ای استمع مقالتی
الرعیا والرعوی رانك ضمی وفتحیله اسملردر حفظ ونکاه معناسنه الاسترعاء برکسه دن برنسنه یی

حفظ وحمایه ایلمکی استمك معناسنه در یقال استرعاه اباه اذا استحفظه الارتعاء افتعال وزننده والرعی تفعل وزننده اوتلامق معناسنه در یقال ارتعت الماشیة وترعت بمعنی رعت الارعاء همزه نك کسریله اوتارمق معناسنه در یقال ارعی الماشیة بمعنی رعاها وبرآدمه بر یری اوتلاق تعیین ایلمك معناسنه در یقال ارعاه المکان اذا جعله له مرعی وبر یرك مرعاسی چوق اولمق معناسنه در یقال ارعت الارض اذا کثر رعیها وبرآدمك سوزنه قولاق طوتمق معناسنه در مراعاة کبی تقول ارعنی سمعك ای استمع قالی وبرآدمه عفو ومرحمت ایلمك معناسنه در تقول ارعیت علیه ای ابقیت علیه وترحمته الرعیة رانك کسریله اسمدر اوتلامغه دینور وشول تلایه دینور که ایچنده جابجا یومری طاشلر اولمغله صبان یوریمسنه مانع اوله وسحیم قبیله سندن برصحابی اسمیدر یاخود سمیه وزننده در الرعایا برایا وزننده والرعاویة رانك فتحی ویانك تشدیدیله مرعاده اوتلیان مواشی یه دینور هرکیمك اولورسه اولسون الارعاوبة همزه نك فتحیله مرعاده اوتلیان شول مواشی یه دینورکه خاصة سلطان ووالی وحاکمك اوله راعی البستان وراعیة الاتن ایکی جنس چکرکه لردر راعیة الجبل برقوشدر الارعوة همزه نك وعینك ضمیله یوند رغه دینور راعیة الشیب وراعی الشیب پیرلك حالتنك اوائلنه اطلاق اولنور الواوی الرغاء غین معجمه ایله ثغاء وزننده دوه وصرتلان ودوه قوشی بوکوردك وباغرمق معناسنه درنته که ثغاء غنم وظباء دقوله سنه مخصوصدر یقال رغا البعیر والضبع والنعام یرغو رغاء اذا صوتت فضجت وفریاد ایله اغلمق معناسنه مستعملدر یقال رغا الصبی اذا بکی اشد البکاء الرغو عدو وزننده چوق باغروب بوکوریجی ناقه یه دینورکه باغرغان تعبیر اولنور یقال ناقة رغو ای کثیرة الرغاء الارغاء همزه نك کسریله دوه یی باغرتمق معناسنه در تقول ارغیت الناقة اذا حملتها علی الرغاء وسود کپوکلنمك معناسنه در یقال ارغی اللبن اذا صارت له رغوة کذلك تبول ایدن آدمك بولی کپوکلنمك معناسنه در یقال ارغی البائل اذا صارت لبوله رغوة وبرآدمه ناقه ویرمك معناسنه در تقول اتیته فما اثغی وما ارغی ای لم یعط شاة ولا ناقة التراغی تفاعل وزننده هرطرفدن باغرشمق معناسنه در یقال تراغوا اذا رغا واحد ههنا وواحد ههنا الرغوة رانك حرکات ثلاثیله والرغاوة والرغایة رانك ضمیله وکسریله سودك یوزنه کلان کپوکه دینور الارتغاء افتعال وزننده سودك کپوکنی الوب ایچمك معناسنه در یقال ارتغی الرغوة اذا اخذها واحتساها الرغو رانك فتحیله سود کپوکلنمك معناسنه در یقال رغا اللبن یرغو رغوا اذا صارت له رغوة المراغی میمك فتحیله سودلری پك کپوکلنور اولان ناقه لره دینور یقال ابل مراغی اذا کانت لالبانها رغوة کثیرة وبو مرغیه نك جمعیدر محسنه وزننده المرغاة مسحاة وزننده شول قاشیق مقوله سنه دینورکه آنکله سودك یوزندن کپوك وقیمق اخذ اولنه الترغیة تفعله وزننده سودی کپوکلندرمك معناسنه در بومناسبتله برآدمی طارلتمق معناسنه مستعملدر یقال رغاه اذا اغضبه الرغاء شداد وزننده برقوش آدیدر الرغوة ثمره وزننده قیایه دینور صخره معناسنه الرغو رانك ضمیله برفرس اسمیدر المرغی محدث وزننده معنا ومفهومی خوشجه ظاهر ومتبین اولمیان پروزلی کلامه اطلاق اولنور یقال کلام مرغ اذا لم یفصح معناه رغوان سلمان وزننده مجاشع بن دارمك لقبیدر فصاحتندن ناشی ملقب اولدی زیرا جهارت صوت وفصاحتله تکلم ایدرایدی بحرة الرغاء بانك فتحیله طائف ترانده لیه نام وادیده برموضع آدیدر آنده مسجد حضرت نبوی اولمغله حالا زیارتگاه ومتبرکدر الواوی الرفو عفو وزننده یرتق ثوبی یماموب اوکارمق معناسنه در یقال رفا الثوب یرفو رفوا اذا اصلحه وبرآدمی خوفدن امین ایلمك معناسنه مستعملدر یقال رفا فلانا اذا اسکنه من الرعب الرفاء کساء وزننده امتزاج واتفاق معناسنه در ومنه قولهم فی الدعاء للمتزوج بالرفاء والبنین ای بالالتحام والاتفاق یعنی بری بریکزایله دائما امتزاج ومعاشرت اوزره دوللودوشلو اوله سز الترفیة تفعله وزننده متزوجه بالرفاء والبنین دیو دعا ایلمك معناسنه در تقول رفیته ای قلت له بالرفاء والبنین رفی مصغر بنیه سیله اسمادندر حیی بن رفی برمعروف کسه ایدی الارفی احوی وزننده قولاقلری صالق ودوشوك اوله رق بیوك اولان کشی یه دینور مؤنثی رفواء در یقال رجل ارفی ای العظیم الاذنین فی استرخاء الارفی ترکی وزننده کبك سودنه علی قول خالص وخوش سوده دینور الواوی الرقو والرقوة رانك فتحی وقافك سکونیله شول قوم ال قطعه سنه دینورکه دعص دیدکلری اوزون ودکرمی قوم ال قطعه سندن زیاده جه اوله الترقوة تانك فتحی وقافك ضمیله کوکسك یوقریسنده بوغزك اوکنده اولان کیکه دینورکه صولوغك ترقی ایده جکی موقعدر ترکیده بیون حلقه سی وبیون چنبری تعبیر اولنور فارسیده چنبر گردن دینور الیائی الرقی رانك فتحی وقافك سکونیله والرقی عتی وزننده

یوقری چقمق معناسنه در یقال رقی الیه رقیا ورقیا من الباب الرابع اذا صعد وافسون ایلمك معناسنه در یقال رقاه رقیا ورقیا من الباب الثانی اذا نفث فی عوذته الارتقاء افتعال وزننده والترقی تفعل وزننده یوقری چقمق معناسنه در یقال ارتقی الجبل وترقاه اذا صعد شارح دیرکه بوماده بنفسه والی ایله وفی ایله استعمال اولنور المرقاة میمك فتحیله وکسریله نردبانه دینور یقال ترقی الیه بالمرقاة ای الدرجة شارح دیرکه موضع رقی اعتباریله میمی مفتوح وآلت اعتباریله مکسور اولور الترقیة تفعله وزننده یوقری یه چقرمق معناسنه در ومنه یقال رقی علیه کلاما اذا رفعه الرقیة غرفه وزننده افسونه دینور جمعی رقی کلور مدی ومدیه کبی یقال هو نافع الرقیة ای العوذة ورقیه مصدر اولور رقی ورقی کبی افسون ایلمك معناسنه یقال رقاه رقیا ورقیا ورقیة اذا نفث فی عوذته الرقاء شداد وزننده افسونجی یه دینور مرقیا الانف میمك وقافك فتحی وتثنیه بنیه سیله برونك ایکی کنارینه اطلاق اولنور رقیه سمیه وزننده اسماء نسواندندر جمعی رقیات در وعبیدالله بن قیس الرقیات که شاعر مشهوردر اکا اضافتی اتفاقی رقیه نام ازواج عدیده تزوج ایلدیکنه مبنی در یاخود رقیه نام جدات متعدده سی یاخود اول اسمده بنجه معشوقه لری اولدیغیچوندر بوراده جوهری وهم ایلمشدر یعنی عبیدالله کلمه سنی مکبر اسم ایلمشدر ورقیه بنت النبی علیه الصلوة والسلام درکه حضرت عثمان تزوج ایلدی وایکی صحابیه اسمیدر رقی سمی وزننده برموضع آدیدر وعبدالله بن شفی بن رقی اصحابدندر الواوی الرکوة رانك حرکات ثلاثیله کوچك قایغه دینور زورق صغیر معناسنه شارح دیرکه امهات سائره ده کوندن وسختیاندن دوزلمش کوچك صوقابیله مفسردرکه ترکیده قلاز ومطهره دیدکلری اوله جقدر ورکوه عواصرك یعنی اوزم صقه جق منکنه نك وطاشلرك آلتلرینه وضع اولنان رقعه یه وتکنه یه دینور ومنه المثل * صارت القوس رکوة * مثل مزبور دولت ادباره یوز طوتوب احوال منقلب اولدقده ضرب اولنور ورکوه نسوانك فرجنه اطلاق اولنور جمعی رکاء کلور رانك کسریله ورکوات کلور فتحاتله الرکیة غنیه وزننده قیویه دینور بئر معناسنه جمعی رکی کلور عتی وزننده ورکایا کلور الرکو زکو وزننده یری قازمق معناسنه در یقال رکا الارض رکوا اذا حفرها واصلاح ایلمك معناسنه در یقال رکا الامر اذا اصلحه وبرکسه حقنده بدسویلیوب قدح وفصل ایلمك معناسنه در یقال رکا علیه اذا اثنی علیه قبیحا وتأخیر ایلمك معناسنه در یقال رکا الشیء اذا اخره ومقیم اولمق معناسنه در یقال رکا بالمکان اذا اقام وبرنسنه یی چکوب محکم بغلمق معناسنه در یقال رکاه اذا شده وطواره قراردن زیاده یوك یوکلتمك معناسنه در یقال رکا البعیر اذا ضاعفه الارکاء همزه نك کسریله بودخی برکسه حقنده بدسویلمك معناسنه در یقال ارکا علیه اذا اثنی قبیحا وتأخیر ایلمك معناسنه در یقال ارکی الامر اذا اخره وصغنمق معناسنه در یقال ارکی الیه اذا لجأ وبرآدمه اسناد مالم یفعل ایله افترا ایلمك معناسنه در یقال ارکی علیه الذنب اذا ورّك وعسکر تهیئه ایلمك معناسنه در یقال ارکی لهم جندا اذا هیأهم المرکو مدعو وزننده حوض کبیره دینور وبوکسك دیوارلو کوچك حوضه دینور المراکی والمرتکی اسم فاعل بنیه لریله دائم وثابت اولان نسنه یه دینور یقال شیء راك ومرتك ای دائم وثابت ومرتکی اعتماد ایدیجی معناسنه درکه ارتکاء اعتماد معناسنه در تقول انا مرتك علیه ای معول بصیغة اسم الفاعل المرتکی اسم مفعول بنیه سیله معتمد ومعول معناسنه در یقال ماله مرتکی الا علیك ای معتمد المراکیة میمك ضمیله حمض دیدکلری دوه مرعاسندن برشجردر جمعی مراکی کلور الرکاء شداد وزننده بروادی اسمیدر الیائی الرکی غنی وزننده ضعیف وزبون معناسنه در یقال رجل رکی ای ضعیف الارکی احری وزننده افعل تفضیلدر پك ضعیف نسنه یه دینور یقال هذا الامر ارکی من ذلك ای اهون واضعف الیائی الرمی رانك فتحی ومیمك سکونیله والرمایة کتابه وزننده آتمق معناسنه در یقال رماه وبه یرمیه رمیا ورمایة اذا القاه ویقال رمی السهم عن القوس وعلی القوس ولا یقال رمی بالقوس زیرا باء رمی اولنه جق نسنه یه داخل اولور پس الدن یابی رمی ایدرسه اول وقتده رمی بالقوس دینور ورمی برنسنه اوزره زیاده اولمق معناسنه مستعملدر کویا که اول نسنه یی آتوب کچمش اولور یقال رمی علی الخمسین اذا زاد ویقال له علیه رمی ای فضل وزیادة ونصرت ایلمك معناسنه مستعملدر کویا که بروبه نصرتله اعدایی رمی ایدر یقال رمی الله له ای نصره وقولهم رمی الله فی یده وانفه وغیر ذلك دعاء علیه یعنی کلام مذکور بد دعادر حق تعالی آنك النه یابرونه یاخود سائر عضوینه علت القا ایلسون دیمکدر الارماء همزه نك کسریله آتمق معناسنه در مؤلف بونی تکرار ایلمشدر یقال ارماه بمعنی رماه وزیاده اولمق معناسنه در یقال ارمی علی الخمسین ای زاد واخراج عن الارض معناسنه مستعملدر یقال ارمت به البلاد ای اخرجته الارتماء افتعال وزننده آتلمق

معناسنه در يقال رماه فارتمى ومشاركت ايچون اولور آتشمق معناسنه تقول ارتمينا اى ترامينا المراماة
مباهاة وزننده والرماء قتال وزننده والترماء تانك فتحيله آتشمق معناسنه در تقول رامينه مراماة ورماء
الترامى تفاعل وزننده بودخى آتشمق معناسنه در تقول ترامينا بمعنى رامينا وتراخى معناسنه مستعملدر يقال
ترامى الامر اى تراخى و برايش برحالته وارمق معناسنه مستعملدر كويا كه تقدير آنى اول حالته رمى ايلمشدر
يقال ترامى امره الى الظفر او الخذلان اى صار اليه و بلود برى برينه منضم اولوب صقشمق معناسنه مستعملدر
يقال ترامى السحاب اذا انضم بعضه الى بعض واخراج عن الارض معناسنه مستعملدر يقال ترامت به البلاد
اى اخرجته المرماة مسحاة وزننده كوچك وضعيف اوقه علی قول تعليم اوقنه دينور وچتال طرنقلى
حيوانك طرنغنه دينور ظلف معناسنه وقيون قسمنك طرنقلرى ارالغنده اولان خرده مهره كبى نسنه يه دينور
بونده ميمك فتحيله ده لغتدر الرمىّ غنىّ وزننده كوچك بلود پاره لرينه دينور على قول يغمورينك قطره لرى
ايرى وطلو دانه لرى كبى شديد الوقع اولان بلوده دينور جمعى ارماء كلور وارميه كلور ورمايا كلور ارميا
همزه نك وميمك كسريله بر پيغمبر ذيشان اسميدر على نبينا وعليه السلام بنى اسرائيل پيغمبرلرندن ايدى
بعض مورخين بيانلرينه كوره يوزسنه اماته اولنوب بعده احيا اولنان مشار اليه حضرتلريدر الرماء
سماء وزننده زياده معناسنه در يقال فيه رماء اى ربا الرمياّ عميّا وزننده آتشمق مراماة معناسنه در
شارح ديركه ابن اثير بونى خصيصى كبى مصدردر مبالغه ايچوندر ديو بيان ايلمشدر الرمى الى وزننده اطفالك
اندقلرى طاشك كيدركن سسنه دينوركه فكلدى تعبير اولنور المرتمى اسم فاعل بنيه سيله دشمن طرفنه
ارسال اولنان جاسوسه وانجه قراغوله دينور يقال هو مرتم لنا اى طليعة الرمة ثبه وزننده بر دره اسميدر رمىّ
سمىّ وزننده بر موضعدر رميان رانك وميم مشدده نك كسريله بر موضعدر الواوى الرنوّ دنوّ وزننده والرنا
عصا وزننده اصلا كوز قيميه رق برنسنه يه كوزديكوب خيلى زمان بقمق معناسنه در يقال رناه واليه برنو رنوّا ورنا
اذا ادام النظر اليه بسكون الطرف وقلب و بصر مشغول وهوى وهوس غالب اوله رق لهو ولعب ايلمك معناسنه در
يقال رنا الرجل اذا الهى مع شغل قلب وغلبة هوى و برنسنه دن طربناك اولمق معناسنه در يقال رنا الرجل اذا طرب
الرنا عصا وزننده مصدردركه ذكر اولندى وشول خوب ودلبر نسنه يه دينوركه خوبلغندن ناشى اكا هر كس
كوز ديكوب نظر ايدر اوله يقال شئ رنا وهو ما يرنى اليه لحسنه الرناء رانك ضميله صوت وآوازه يه دينور وطرب
وسرور وتغنى معنالرينه در الارناء همزه نك كسريله برخوش دلكش نسنه برآدمى متعجب ايلمكله كنديسنه
چوق بقدرمغه مجبور ايلمك معناسنه در يقال ارناه الحسن اى اعجبه وحمله على الرنوّ الترنية تفعله وزننده
ارناء معناسنه در يقال رناه الحسن بمعنى ارناه و برآدمى طربناك ايلمك معناسنه در يقال رناه اذا طربه وتغنى ونغمات
ايلمك معناسنه در يقال رنى الرجل اذا غنىّ وحنين ايدوب اوزلمك معناسنه در يقال رنى اليه اذا حن الرنوّ عدوّ
وزننده برنسنه دن پك خوشلنمغله اكا بقوب طوران آدمه دينور ومنه يقال هو رنو فلانة اى يرنو الى حديثها
و يعجبه ترنى كبرى وزننده زانيه عورته علم اولمشدر ومنه يقال يا ابن ترنى اى ابن الزانية شارح ديركه بو رنو
ماده سندن مؤنث مضارع مجهول اولوب بعده زانيه ده غالب اولدى زيرا منظورهٔ زنباركان در وترنى برقوسال
آديدر تانك فتحيله ده زبازده در الرنوناة رانك ونونك فتحيله باده كشانك مخصوص اولان پيالهٔ عشرتلرينه
دينوركه دائما انكله نوش ايدرلر جمعى رنونيات كلور يقال يشرب بالرنوناة وهى الكأس الدائمة على الشرب
بوراده شرب شينك فتحيله درشاربك جمعيدر المراناة مباهاة وزننده مدارا قلمق معناسنه در يقال راناه اذا داراه
الرنوة شهوه وزننده ارغاجه دينوركه ارش مقابليدر لحمه معناسنه جمعى رنوات كلور فتحاتله الترنى تفعل وزننده
برآدم محبوبنه دائمى بقوب طورمق معناسنه در يقال ترنى الرجل اذا ادام النظر الى محبوبه اليائى الرّتى رانك
كسرى و يانك تشديديله والرّتى رانك فتحيله والروا رضا وزننده ايچوب قانمق معناسنه در يقال روى من الماء
واللبن ريا وريا ورواً من الباب الرابع اذا شرب وشبع واغاج صو يه قانوب تاب وطراوتلمك معناسنه در يقال روى الشجر
اذا تنعم التروى تفعل وزننده بودخى قانمق معناسنه در يقال تروى الرجل والشجر من الماء بمعنى روى
وحديث وكلام نقل ايلمك معناسنه در يقال تروّى الحديث اذا نقله وتفكر ايلمك معناسنه در يقال تروى الرجل
اذا تفكر ومفاصل اعضاء صو يه قانمش فدان كبى اعتدال وجهيله قالينلشوب قوند وقوى اولمق معناسنه در
يقال تروت مفاصله اذا اعتدلت وغلظت الارتواء افتعال وزننده بودخى قانمق ومفاصل اعضاء اعتدال الله
تاب وقوت بولوب قالينلشمق معناسنه در واپ بوكلمك معناسنه در يقال روى الحبل فارتوى اى فتله فانفتل

الرّتى رانك كسريله مصدر اولديغى كبى اسم دخى اولور قانمغه دينور الارواء همزه نك كسريله قاندرمق
معناسنه در تقول اروانى اى جعلنى ريانا و برآدمه حديث وشعر مقوله سى روايت ايتدرمك معناسنه در يقال ارويته
الشعر اى حملته على روايته الريان شداد وزننده صويه قانمش سيراب معناسنه صفتدر مؤنثى ريا در قصريله
جمعى رواء كلور رانك كسريله وجبل الريان طئ قبيله سى بلادنده بر طاغدر آندن همبشه صو سيلان ايلمكله
اطلاق اولندى و بوندن بشقه بلاد مذكوره ده برسياه وعظيم طاغك آديدر وريان نسأ قضاسنده برقريه آديدر
محدثيندن محمد بن احمد بن ابى عون اورادندر بونى يانك تخفيفيله ضبط ايدنلر غلط ايلديلر ومدينه ده برقله آديدر
وحمى ضريه ده بر دره آديدر وديار بنى عامرده بر طاغك آديدر و يمامه ده برقريه و بغدادده بر محله آديدر اعلامدن
ابن التل ديمكله معروف هبة الله بن الحسين وعبد الله بن معالى اورادندر ومعدن بنى سليم قربنده بر موضعدر
وريان الراسى وريان بن مسلم وحجاج بن ريان وعمر بن يوسف بن ريان محدثلردر وريان ايله مسما اولنلرك اكثرى
مذكورلردن ماعدا معرفلردر الروىّ غنىّ وزننده والروى الى وزننده والرواء سماء وزننده قاندريجى
چوق صو يه دينور يقال ماء روىّ وروى ورواء اى كثير مرو الراوية زاويه وزننده صو طاشيد قلرى طلومه
اطلاق اولنور معناى ثانيدن مستعاردر يقال عنده راوية من الماء وهى المزادة فيها الماء ودولابه قوشدقلرى
وارقه سنده صو طاشيدقلرى دوه وقاتر وحمار مقوله سنه دينوركه سقا طوارى اوله جقدر يقال له راوية يستقى
عليها وهو بعير او بغل او حمار يستقى عليه بونده هاء دابه اعتباريله در ياخود نقليدر وراويه همبشه حديث ياشعر
روايت ايدن آدمه دينور بو روايتندر هاء مبالغه ايچوندر يقال هو راوية فلان اى يروى الحديث او الشعر منه
الرواية كتابه وزننده حديث ياخود شعر حمل ونقل ايلمك معناسنه در يقال روى الحديث يرويه رواية اذا حمله
ونقله واپ بوكمك معناسنه در يقال روى الحبل اذا فتله و برآدمه صو كتورمك معناسنه در يقال روى على اهله
ولهم اذا اتاهم بالماء ودوه راكبى دوشمسون ديو سمره بغلمق معناسنه در يقال روى على الرجل اذا شده على البعير
لئلا يسقط وناس ايچون قيودن صو چكمك معناسنه در يقال روى القوم اذا استقى لهم التروية تفعله وزننده
برآدمه حديث ياشعر ياقصه روايت ايتدرمك معناسنه در تقول رويته الشعر اذا حملته على روايته و برنسنه ده
كركى كبى دوشونمك معناسنه در تقول رويت فى الامر اذا نظرت وفكرت الروية غنيه وزننده اسمدر
فكر وانديشه يه دينور يقال هو سديد الروية اى الفكر يوم التروية تفعله وزننده ثامن ذى الحجه دركه عرفه
كوننده مقدم اولان كوندر حجاج اول كون منايه عزيمت ايدوب انده صو اولمامغله كنديلرى ودابه لرى كركى كبى
صو يه قاندردقلر ايچون اطلاق اولندى ياخود حضرت ابراهيم على نبينا وعليه التسليم رؤياى ذبحى اول كيجه
كورمكله يوم مزبورده رؤياى مرقومه يى تروى وتفكر ايلدى فرداسى رحمانى اولديغنى بيلوب يوم عاشرده امر ذبحه
مباشرت ايلدى مؤلف زاكنله يوم عرفه نك دخى وجه تسميه سنه تلميح ايلمشدر الروىّ غنىّ وزننده اهل عروض
اصطلاحنده قافيه حرفنه دينوركه قافيه نك مبناسى اولان حرفدن عبارتدر مثلا قصيدهٔ لاميه يا خود رائيه كبى كه
روى لام ياخود راء حرفيدر تفكر معناسندن ياخود رواء ايله ربط ايلمك معناسندن مأخوذدر وروى شول سحابه
دينوركه قطره لرى طلودانه لرى كبى ايرى اوله وقاندريجى اكمكه دينور يقال شربة رويا اى شربا تاما الراوى
آت اوزره كركى كبى طوران راكبه دينور كويا كه رواء ايله مربوطدر يقال هو راو اى يقوم على الخيل الريا
رانك فتحى و يانك تشديديله ريان مؤنثيدركه ذكر اولندى وخوش رايحه يه دينور يقال له ريا اى ريح طيبة
كويا كه طيبدن قانمش اولور و بو صفت غالبه در الاروية همزه نك ضمى وكسرى و واوك كسرى و يانك
تشديديله طاغ كچيسنك كه جيران تعبير اولنور ديشيسنه دينور جمع قلتى اراوى كلور افاعيل وزننده
يقال ثلاث اراوى الى العشر وجمع كثرتى اروى كلور افعل وزننده و بونلر غير قياس اوزره در زيرا
قياس برعكس اولمقدر على قول اروى اسم جمعدر المروى مقعد وزننده باديه ده بر موضع آديدر
الرواء سماء وزننده بئر زمزم اسميدر الرواء كساء وزننده شول ايپه وشريده دينوركه انكله دوه نك اوزرينه
يوك چكوب بند ايدرلر جمعى اروية كلور المروى منبر وزننده رواء معناسنه در جمعى مروى كلور يقال شد الحمل
على البعير بالرواء والمروى وهو الحبل يشد به المتاع عليه الروّ رانك فتحى و واوك تشديديله اوجوزلغه وآبادانلغه
دينور يقال بالبلد روّ اى خصب اروى احرى وزننده مروقضاسنده برقريه در نسبتنده اروا وى دينور غير قياس
اوزره وطريق مكه ده برصويك آديدركه حاجر قربنده در رواوه ثمامه وزننده مدينه قربنده بر موضعدر الروية
سميه وزننده برصويك آديدر المروّى معظم وزننده بر موضعدر اليائى الرىّ رانك فتحيله ايرانده بلدهٔ

معروفه‌در نسبنده رازی دینور مترجم حقیردرکه برهان قاطع ترجمه مزده بونك وجهی مشروحدر الرّتی رانك
کسریله خوب چهره به ودلبرمنظره وقیافته دینور یقال له رتی‌ای منظر حسن الرایة سنجاغه دینور جمعی
رایات ورای کلور یقال قدّموا الرایة ای العلم مؤلف وسائرلری بونی اشبو حسن منظر معناسندن اخذ ایلدیلر
لکن راغب مفرداتده الرایة العلامة المنصوبة للرؤیة عبارتیله بیان ایلمکله رؤیت ماده سندن اعتبار ایلمشدر
ایکیسیده موجهدر ورایة قلاده‌یه دینور که کردانلقدر علی قول قاچقن قولبوینه یکچور یلان دمور طوقه دینور
وهذیل قبیله سنه مخصوص بربلده آدیدر ودمشق قضاسنده بربلده آدیدر الاراء همزه‌نك کسریله سنجاق
دیکمك معناسنه در تقول ارأیت الرایة اذا رکزتها رئّا ورئة رانك فتحیله ایکی موضعلردر داریّا راء بابنده
ذکر اولندی الواوی الرهو سهو وزننده پاچه‌لری آیرمق معناسنه درکه آیشی اچمق تعبیر اولنور یقال رها
بین رجلیه یرهو رهوا اذا فتح وسهولتله آهسته‌جه یوریمك معناسنه در یقال رها الرجل اذا سار سهلا ویوکسك یره
دینور یارکبی یقال مکان رهوای مرتفع والحق یره دیمکله ضد اولور نته‌که رهوه دخی بومعناره در ارض اعتباریله
ورهو فرجی واسع عورته دینور وطورنا قوشنه دینور وجماعت انسانی‌یه دینور وقوش قنادلرینی آچوب یایمق
معناسنه در یقال رها الطائر جناحیه اذا نشره وسکون بولمق معناسنه در یقال رها البحر اذا سکن الرهواء
حمراء وزننده والرهاء سماء وزننده بونلرده فرجی ککیش عورته دینور رهوکبی یقال امرأة رهو ورهواء ورهاء
ای الواسعة الهن ورهاء واسع ومیدانلو یره دینور یقال موضع رهاء ای واسع ومدحج قبیله سندن برجماعت
آدیدر مالك بن مراره وزید بن شجرة الصحابیان ومحدثیندن عمیرة بن عبد المؤمن الرهاوی بونلردندر الارهاء
همزه‌نك کسریله فرجی بول عورت تزوّج ایلمك معناسنه در یقال ارهی الرجل اذا تزوّج واسعة ودائما طورنا
اتی یمك معناسنه در یقال ارهی الرجل اذا دام علی اکل الکرکی ووسعتلو یره اوغرامق معناسنه در یقال ارهی
فلان اذا صادف موضعا رهاء وبرآدمه دائما مأکولات ومشروبات ویرمك معناسنه در یقال ارهی لهم الطعام
والشراب اذا ادامه ورفق وسهولتله معامله ایلمك معناسنه در تقول اره علی نفسك ای ارفق بها وتقول ما ارهیت
الا علی نفسك ای مارفقت الراهیة بال آریسنه دینور طیرانده سکونته بناء الترّاهی تفاعل وزننده بری برینه
وداع ایلمك معناسنه در یقال تراهیا اذا تواد عا المراهاة مباهاة وزننده مقاربه معناسنه در یقال راهاه
اذا قاربه وبرآدمی بونسمك معناسنه در یقال راهاه اذا حامقه المرهاة محراب وزننده جست وچالاك قسراغه
دینور جمعی مراهی کلور یقال فرس مرهاة ای سریعة رهواء صهباء وزننده بر موضعدر رها هدی
وزننده بربلده آدیدر فرات قربنده رقه ایالتنك قاعده سیدر اعلامدن زید بن ابی انیسه ویزید بن سنان وحافظ
عبد القادر الرهاوی بونلردندر الراهی رفاه وحضور اوزره اولان دیرلکه دینور یقال عیش راه ای رافه الرهیة
غنیه وزننده بردرلو طعامدر تازه بغدای سنبله سنی الده اوغوب فریك ایلدکدنصکره دوکوب سود ایله طبخ ایدرلر
سودلو فریك لاپه سی اولور الارتهاء افتعال وزننده اختلاط معناسنه در یقال ارتهوا اذا اختلطوا ورهیه
دیدکلری طعام مزبوری پاپمق معناسنه در یقال ارتهوا اذا اتخذوا الرهیة فصـــــــل الزای المعجمه
الزأی زانك فتحی وهمزه‌نك سکونیله تکبرلك ایلمك معناسنه در یقال زأی الرجل زأیا من الباب الثالث
اذا تکبر الازآء اکرام وزننده قارن طعامله طولوب آغرلغنله صاحبی حرکتدن آلیقومق معناسنه در یقال
ازأه بطنه اذا امتلأ فلم یتحرك الیائی الزبی زانك فتحیله برنسنه‌یی یوکلتمك معناسنه در یقال زباه یزبیه زبیا
اذا حمله وسوروب کوترمك معناسنه در یقال زباه اذا ساقه وبرآدمه برشرّ وکریهه ایرشدرمك معناسنه در
یقال زباه بشرّ ای دهاه الازدباء فی الاصل افتعال وزننده بودخی برنسنه‌یی یوکلنوب کتورمك معناسنه در
یقال ازدباه اذا حمله وسوروب ایلتمك معناسنه در یقال ازدباه اذا ساقه التزبیة تأدیه وزننده بودخی سوروب ایلتمك
معناسنه در یقال زبّاه اذا ساقه وصو یا صمیان یوکسك تپه‌یه قورتمق ایچون ات سرمك معناسنه در یقال زبّی اللحم
اذا نشره فی الزبیة وارسلان صید ایتمك ایچون زبیه قازمق معناسنه در یقال زبی الزبیة اذا حفرها التزبّی
تفعل وزننده بودخی زبیه قازمق معناسنه در یقال تزبّی الزبیة اذا حفرها الزبیة غرفه وزننده شول یوکسك
تپه‌یه دینور که اکا سیل صویی چقوب یصمز اوله یقال قعد فی زبیة ای رابیة لا یعلوها ماء جمعی زبی کلور هدی
وزننده وارسلان صید ایده‌جك چقوره دینور یوکسك یرلرده قازلدیغیچون قال الشارح ومنه المثل * بلغ السیل الزبی
ای اشتدّ الامر الازبی ترکی وزننده سرعت ونشاط معناسنه در وبرکونه یوروییشه دینور وامر عظیم معناسنه در
کذلك شرّ عظیم معناسنه در جمعی ازابی کلور الزابیان فراتك اشاغی طرفنده ایکی نهرلردر زابان دخی دینور

بونهرلر موصل ایله تکریت بیننده درکه زاب صویی تعبیر ایدرلر بری زاب صغیر وبری کبیردر الترابی تفاعل
وزننده کرینه‌رك آغر آغر یوریمك معناسنه در یقال هو یتزابی ای یمشی فی تمدّد وبطء وکبرلنمك معناسنه در
یقال تزابی الرجل اذا تکبر زبیه تمره وزننده بروادی آدیدر زبیبا زانك وبای اولانك کسریله ابوطاهر السلفی
شیخی محمد بن علی بن ابی طالبك پدرینك جدی اسمیدر الواوی الزجو زانك فتحی وجیمك سکونیله برنسنه‌یی
اوته دفع ایده‌رك سوروب کوترمك معناسنه در یقال زجاه زجوا اذا ساقه ودفعه وزجو وزجوّ علوّ وزننده وزجاء
سحاب وزننده برایش بولنه کیروب راست وآسان اولمق معناسنه در یقال زجا الامر زجوّا وزجوا وزجاء اذا تیسر
واستقام وزجاء جبایت خراج سهل وآسانلق بولمق معناسنه در یقال زجا الخراج زجاء اذا تیسر جبایته وبرآدمك
کولمسی کسلمك معناسنه در یقال زجا فلان اذا انقطع ضحکه التزجیة تأدیه وزننده والازجاء همزه‌نك
کسریله بونلرده دفع ایده‌رك سوروب ایلتمك معناسنه در یقال زجّاه وازجاه بمعنی زجاه المزجاة میمك ضمیله
مزجی لفظنك مؤنثیدر که شیء قلیل معناسنه در یاخود تام الصلاح اولمیان نسنه‌یه دینور که بین الجید والردی
اوله جقدر یقال بضاعة مزجاة ای قلیلة اولم یتم صلاحها شارح دیرکه فی الاصل دفع وسوق یسیر اولان نسنه‌یه
کذلك خسّتندن ناشی عرض اولنان آدملرك قبول ایلمیوب دفع ایلدکلری نسنه‌یه دینور الزجاء سحاب
وزننده مصدر درکه ذکر اولندی وبرایشده نافذ اولمق معناسنه در یقال زجا فی الامر زجاء اذا انفذ ویقال هو
ازجی منه بهذا الامر ای اشدّ نفاذا فیه منه الزواجی یمنده مهجم ناحیه سنده برقریه در الیائی زجّی خای
معجمه ایله سمی وزننده عنبر قبیله سندن برصحابیدرکه فرط بن عبد مناف نسلندندر فخر عالم علیه السلام حضرتلری
آنك باشنی صیغیوب حقنده خیر وبرکتله دعا ایلدیلر الواوی المزداة مرماة وزننده چوجقلرك جوزاویونده
جوزآتدقلری چقوره دینور الزدو زانك فتحیله چوجقلر چقوره جوز آتمه اویونی اوینامق معناسنه در یقال
زدا الصبیّ الجوز وبه زدوا اذا لعب ورمی به فی المزداة الزدوّ علوّ وزننده برنسنه‌یه طوغری ال اوزاتمق معناسنه در
یقال زدا یده الی الشیء اذا مدها الیه الازداء همزه‌نك کسریله برکیسه‌یه ایولك واحسان ایلمك معناسنه در یقال ازدی
فلان اذا اصنع معروفا واحمد بن مزدی که مکرم وزننده در محدثدر واکا مسدی دخی دیرلر الیائی الزری زانك
فتحیله والزرایة کتابه وزننده والمزریة محمده وزننده والزریان زانك ضمیله برآدمه عیب وعتاب ایلمك
معناسنه در یقال زری علیه زریا وزرایة ومزریة وزریانا اذا عابه وعاتبه الازراء همزه‌نك کسریله بودخی برآدمه
عیب وعتاب ایلمك معناسنه در لکن بوقلیل الاستعمالدر یقال ازری علیه بمعنی زری علیه وبرآدمی برعیب
ونقیصه اسناد ایله آلوده ایلمك یاخود بین الناس مشتبه الحال ایلمك ایچون اکا رماده صوقشدرمق معناسنه در مثلا
سوء ظنی یاخود التباس واشتباهی مستلزم برایشه بیلاشدرمق کبی یقال ازری باخیه اذا ادخل علیه عیبا او امرا یرید
ان یلبس علیه به وبرایشده تهاون وتقصیر قلمق معناسنه در یقال ازری بالامر اذا تهاون المزراء محراب وزننده
دائما ناسی تعییب ایدر اولان آدمه دینور یقال رجل مزراء اذا کان یزری یعنی یعیب علی الناس الزرتی غنی وزننده
نه بیوك ونه کوچك طلومه دینور یقال سقاء زرتی ای بین الصغیر والکبیر المزدری والمستزری اسم
فاعل بنیه سیله دائما ناسی خوار لیوب احتقار ایدن آدمه دینور یقال هو مزدر ومستزر ای محتقر ومزدری
ارسلانه اطلاق اولنور الواوی زرا زای معجمه ایله عصا وزننده محدثیندن محمد بن محمود بن ابراهیم بن نبا
الفارقانی جدّینك جدّی اسمیدر کذلك محدثیندن ابو الخیرك پدری اسمیدر الواوی الزعو زانك فتحیله عدل
وداد ایلمك معناسنه در یقال زعا الوالی زعوا اذا عدل واقسط الواوی الزغو زعو وزننده چوجق اغلمق
معناسنه در یقال زغا الصبیّ زغوا اذا بکی الزاغیة ارلر اوزره کورلیوب دوشن فاجره قاری‌یه دینور یقال امرأة
زاغیة ای هلوك الزغا هدی وزننده قاره عربلرك بدنلری رایحه سنه دینور زغاوه ثمامه وزننده زنکی عربلردن
برجنس آدیدر زغوان سلمان وزننده برطاغك آدیدر الیائی الزفی زانك فتحیله والزفیان فتحاتله یل سحابی
سوروب کوترمك معناسنه در یقال زفت الریح السحاب زفیا وزفیانا اذا طردته واستخفته ویای چکره یوب
طنقرده‌مق معناسنه در یقال زفت القوس اذا صوّتت وسراب شخص متخیلی قالقمق معناسنه در یقال زفی
السراب الآل اذا رفعه الازفاء همزه‌نك کسریله برنسنه‌یی محلندن محلّ آخره نقل ایلمك معناسنه در یقال
ازفاه اذا انقله من مکان الی آخر الزفیان فتحاتله بودور عورته دینور وایکی شاعرك لقبیدر واوقی پك سرعتله
چقان یایه دینور المزفیّ مرمیّ وزننده قورقودلمش آدمه دینور مفزّع معناسنه در المتزفی متزوی وزننده
مزفی معناسنه در الواوی الزفو زانك فتحی وقافك سکونیله والزقاء زانك ضمیله بیقوش اوتمك معناسنه در

يقال زقا الصدى يزقو زقوا وزقاء اذا صاح الياتى الزقى زانك فتحيله زقو معناسنه در يقال زقى الصدا زقيا
اذا صاح الزقية تمره وزننده حيقرمغه وفرياده دينور يقال زقى زقية اى صيحة الزقية غرفه وزننده اقچه
وسائرنسنه كومه سنه دينور يقال عنده زقية من الدراهم اى كومة الزواقى زانك فتحيله خروسلره دينور
مفردى زاقيه در ومنه يقال هو اثقل من الزواقى زيرا كيجه‌لر انجمن اولوب مسامره يه مستغرق ايكن خروس
اوتدكده صباح يقيلغنه دال اولمغله صحبتى قطع وهركس خانه لرينه پراكنده اولمغين آنى ثقلت عد ايدرلر زقوقى
تحويجى وزننده فارس ايله كرمان بيننده برموضع آديدر زقا عصا وزننده برصو آديدر الواوى الزكاء زانك فتحيله
والزكو علو وزننده نشوونما بولمق معناسنه در يقال زكى الشيء يزكو زكاء وزكوا اذا نمى و بركسنه اهل صلاح
اولمق معناسنه در يقال زكى الرجل اذا صلح وتنعم اولمق معناسنه در يقال زكا فلان اذا تنعم الازكاء همزه‌نك
كسريله بودخى نما بولمق معناسنه در يقال ازكى الزرع اذا نمى ونما بولدرمق معناسنه در يقال ازكاه الله
تعالى اى انماه التزكية تفعله وزننده بودخى نما بولدرمق معناسنه در يقال زكاه الله تعالى بمعنى ازكاه الزكى
غنى وزننده زكاء ماده سندن وصفدر جمعى ازكياء كلور الزكوة حصاة وزننده هرنسنه‌نك خالص
وپاكيزه سنه دينور صفوه معناسنه در وكشينك كندى مالندن اخراج وانفاق ايلديكى مقدار معينه اطلاق
شرعيدر كه مالنى تطهير ايچون افراز ايدر يقال اعطى زكاة ماله وهى ما اخرجه منه ليطهره به شارح ديركه زكاة
لفظنك اصلى فعله درصدقه وزننده طهارت ونماء وبركت معنالرينه اولوب بعده مال مرقومده استعمال اولندى
الزكا عصا وزننده عدد دن جفت معناسنه دركه تك مقابليدر يقال اخسام زكا اى فرد ام شفعا اليائى
الزكا زانك فتحى والفك قصريله بودخى برنسنه نما بولوب آرتمق معناسنه در يقال زكى المال زكا من الباب
الرابع اذا نمى وزاد وصوصه مق معناسنه در يقال زكى الرجل اذا عطش التزكى تفعل وزننده بودخى
نما بولمق معناسنه در يقال تزكى المال اذا نمى وزاد زكيه غنيه وزننده بصره ايله واسط بيننده برقريه آديدر
اليائى الزلية جنيه وزننده زيلو معربيدر كه تركيده زيلى ديدكلرى قالين شطرنجى كليمه دينور بريوزى صچاقلى
اولور حالا احرام ديدكلرى اول نوعدندر جمعى زلالى كلور الواوى الزنو علو وزننده طارلمق معناسنه در
يقال زنا الموضع يزنو زنوا اذا ضاق وبو مهموزده لغتدر التزنية تاديه وزننده طارلتمق معناسنه در يقال زنى
عليه اذا ضيق الزنى غنى وزننده طارنسنه يه دينور يقال وعاء زنى اى ضيق الياتى الزنا زانك كسرى
والفك قصريله والزناء مد ايله حرام فرج تصرف ايلمك معناسنه در يقال زنى الرجل زنا وزناء اذا فجر
المزاناة مباهاة وزننده والزناء قتال وزننده بونلرده زنا ايلمك معناسنه در يقال زانا الفاجر مزاناة وزناء بمعنى زنى
و برآدمى زانيدر ديمك معناسنه در يقال زانا فلانا اذا نسبه الى الزنا الزنية زانك فتحى وكسريله زناء معناسنه
اسمدر يقال هو ابن زنية اى ابن زنا بنوزنيه زانك كسريله عربدن برجماعتدر وزنيه زانك فتحى وكسريله برآدمك
الك صكره متولد اولان ولدينه دينور يقال هو ولده زنية اى آخر ولده الزوانى عمامه ده اوچ قاره طاشلق
تپه‌نك آديدر الواوى الزى زانك فتحى وبانك تشديديله والزوى عتى وزننده برنسنه‌يى برندن ايروب آلارغه
ايلمك معناسنه در يقال زواه زيا وزويا اذا نحاه وكتم راز ايلمك معناسنه در يقال زواسره عنه اذا طواه
وبرنسنه‌يى دوروب دوشورمك معناسنه در يقال زوا الشيء اذا جمعه وقبضه الانزواء انفعال وزننده
برنسنه برندن برطرف اولمق معناسنه در يقال زواه فانزوى اى نحاه فانتحى وزاويه نشين اولمق معناسنه در
يقال انزوى الرجل اذا صار فى الزاوية الزاوية يانك تخفيفيله كوشه يه دينور جمعى زوايا كلور يقال قعد فى زاوية
البيت اى ركنه وبصره ده برقريه آديدر آنده حجاج ايله عبدالرحمن بن الاشعث بيننده بروقعه اولدى وواسط
قضاسنده برقريه آديدر ومدينه قربنده برموضع آديدر كه آنده انس بن مالك حضرتلرينك قصرى واردر واندلس
اولكه سنده برموضع آديدر وموصل قضاسنده برقريه آديدر الزوزاة زانك فتحيله ارقه‌يى ديكوب طوغرى طوتديغى
حالده آديملرى صيق صيق آتارق يوريمك معناسنه در يقال زوزى المال زوزاة اذا نصب ظهره وقارب الخطو
وطرد ايلمك معناسنه در يقال زوزى بفلان اذا طرده الزوزية علبطه وزننده كه بيوك چوملكه دينورمش وزا اولمغله
همزه بابنده ذكر اولندى جوهرى وهمندن ناشى بو راده ثبت ايلمشدر الزاى حروف هجادندر مد اولندقده
بعد الالف همزه ايله رسم اولنور جوهرى بونده وهم ايلدى يعنى مد وقصر صورتلرنده همان يا ايله رسم اولنوردیدى
وبونده بش لغت واردر زاى كه يا ايله در زاء كه همزه ايله در زى طى وزننده در زى تخفيف يا ايله كى وزننده در
زا تنوينله در جمعى ازواء وازياء وازوى وازى كلور كه افعل وزننده در الزو بو وزننده قرينان معناسنه دركه

برى برينه قوشلمش ايكى نسنه دن عبارتدر چفته تعبير اولنور ومطلقا زوج يعنى چفت معناسنه درته كه تو فرد
معناسنه در يقال جاء زوا اى زوجا كما يقال جاء توا اى فردا ومتوكل خليفه يايدر ديغى بركونه سفينه اسمى ايدى كه
چفته يور ايدى جوهرينك وهمى كبى عراقده برطاغك آدى دكلدر وجوهرى يى بحترينك اشبو * ولاجبلا
كالزو يوقف تارة * وينقاد اتاما قدته بزمام * بيتى تغرير ايلدى زواوه ثمامه وزننده مغربده بربلده در الزوية سميه
وزننده عبس قبيله سى بلادنده برموضع آديدر الازواء همزه‌نك كسريله بركسنه يانده برآدم ايله چفته كلمك معناسنه در
يقال ازوى الرجل اذا جاء ومعه آخر اليائى الزى زانك كسرى ويانك تشديديله هيئت وقيافت معناسنه در
جمعى ازياء كلور تقول رأيته بزى حسن اى هيئة التزيى تفعل وزننده برقيافته قيافتلنمك معناسنده در يقال
تزيا الرجل اذا تهيأ التزية تربيه وزننده قيافتلندرمك معناسنه در تقول زيته اى هيئته الواوى الزهو زانك فتحى
وهانك سكونيله كوزل منظريه وخوب ودلبر چهره يه دينور تقول رايت غلاماله زهو اى منظر حسن وبو وصف
بالمصدردر وتاب وطراوتلو نباته دينور يقال نبات زهو اى ناضر ونباتك چچكنه دينور وزهو وزهو علو وزننده وزهاء
عطاء وزننده چچكلر جواهر كبى رونق بولوب تاب وطراوتلنمك معناسنه در يقال زها نور النبت يزهو زهوا
وزهوا وزهاء اذا زهر واشرق وزهو باطل وبيهوده يه دينور يقال هوزهو اى باطل ويلان سويلمك معناسنه در
يقال زها زهوا اذا كذب واستخفاف معناسنه در يقال زهاه اذا استخفه وشيملو نباتى يل برى اوته اوينا تمق معناسنه در
يقال زهت الريح النبات اذا هزته غب الندى والاجه لنمش خرماقورغنه دينور ته كه زهو دخى دينور زانك ضميله
يقال اذا ظهرت الحمرة والصفرة فى النخل قد ظهر فيه الزهو اى البسر الملون وكبر وپندار وفخر وتعظم
معناسنه در يقال زهى الرجل على المجهول بكذا يزهى به زهوا اذا تاه وتكبر وزها يزهو كدعا يدعو على المعلوم
قليلة ويقال زهاه الكبر اذا جعله معجبا بنفسه واغاج اوزامق معناسنه در يقال زها النخل اذا طال
وخرماقورغى صارى وقرمزى الاجه لنمق معناسنه در يقال زها البسر اذا تلون واوغلان بيو يوب يال وبال
صاحبى اولمق معناسنه در يقال زها الغلام اذا شب وحيوانك ولادتى يقلشمغله ممه سى بيومك معناسنه در يقال
زهت الشاة اذا اضرعت ودوه صولند قدنصكره بركون يا ايكى كون متصل يوريمك معناسنه در يقال زهت
الابل اذا سارت بعد الورد ليلة اوليلتين وبو معناده متعدى اولور تقول زهوت الابل اذا سرت به زهوا ودوه كذلك
صولند قدنصكره اوتلاق طلبنه كتمك معناسنه در يقال زهت الابل اذا مرت فى طلب المرعى بعدان شربت
وچراغى شعله لندرمك معناسنه در يقال زها السراج اذا اضاءه وقلجى پارلدتمق معناسنه در يقال
زها بالسيف اذا لمع به ودكنكله اورمق معناسنه در يقال زهاه بالعصا اذا ضربه بها وتقدير وتخمين ايلمك معناسنه در
يقال زهاه بمائة رطل اذا خرزه الازهاء همزه‌نك كسريله بودخى استخفاف معناسنه در يقال ازهاه اذا استخفه
وكبر وفخر وتعظم ايلمك معناسنه در يقال ازهى الرجل اذا تاه وتكبر واغاج اوزامق معناسنه در يقال ازهى النخل
اذا طال وخرماقورغى الاجه لنمق معناسنه در يقال ازهى البسر اذا تلون التزهية تاديه وزننده بودخى خرماقورغى
الاجه لنمق معناسنه در يقال ازهى البسر اذا تلون الزهاء زانك ضميله مقدار معناسنه در يقال زهاء مائة
اى قدرها وخرزها الزها هدى وزننده زينت ورونق ونمايشى خوب وتابدار نسنه لره دينور ومنه يقال
زها الدنيا اى زينتها وانياقها الازهو قندأ وزننده خودبين ومدمغ ومتكبر شخصه دينور يقال رجل ازهو
اى متكبر زها هدى وزننده برموضعدر زهوه ثمره وزننده احمد بن بدرك معتقه سيدركه راويه حديثدر
فصـــل السين الواوى السأو سينك فتحى وهمزه‌نك سكونيله يورده دينور وطن معناسنه در وبرنسنه يه
قصد وشوق يك زياده وقوى اولمق معناسنه در ومنه يقال انه لذو سأو اى بعيد الهم ونيت وطيت معناسنه دركه
برنسنه يه اراده وعزم ايلمكدن عبارتدر يقال ساءه سأوا من الباب الثالث اذا نواه بو راده ظاى معجمه ونونله الظنة
نسخه‌لرى غلطدر صواب الطية ولمغدر وسأ وسوء معناسنه در مقلوبدر يقال سأءه سأوا كرماه رمبا اى ساءه
سوء ابو راده ساءه ساءة نسخه‌لرى غلطدر وسأو سكرتمك معناسنه در يقال سأى الرجل اذا عدا وسأو وسأى
برنى چكوب سوندرمكله يرتمق معناسنه در يقال سأى الثوب سأوا وسأيا اذا مده فانشق وميانه ناسى افساد ايلمك
معناسنه در يقال سأى بينهم اذا افسد السئة سينك حركات ثلاثيله سيه لفظنده لغتدر كه يايك كوشه سنه دينور
وبو ابن مالكدن منقولدر الاسآء اكرام وزننده يايه كوشه دوزمك معناسنه در تقول اسأيت القوس اذا عملت لها سأة
اليائى السبى سينك فتحى ويانك سكونيله والسباء سينك كسريله اسير ايلمك معناسنه در يقال سبى العدو سبيا وسباء
اذا اسره وصاتمق ايچون برشهردن شهر آخره خمر ايلتمك معناسنه در يقال سبى الخمر اذا حملها من بلد الى بلد

جرهری بونك مصدرنی بالکز سباء عنوانده قصر ایلمکله وهم ایلدی و برآدمی وطنندن ابعاد ایدوب غربته
دوشورمك معناسنه در یقال سبى الله فلانا ای غربه وابعده وقبو قاروب صو یه ایرشمك معناسنه در یقال
سبى الماء اذا حفر حتی ادرکه وسبى اسیر اولان آدمه دینور که وصف بالمصدردر جمعی سبى کلور عنی وزننده یقال
جاؤا بسبى کثیر ای مابسبى وسبى نسوان طائفه سنه اطلاق اولنور اسم فاعل معناسنه زیرا افئده رجالی اسر وبند ایدرلر
واسم مفعول معناسنه اولور زیرا کندیلری اسر واستملاك اولنورلر و بوا کثر مبنیدر بو معنا اعتباریله رجاله اطلاق اولنمز
وسبى الحیه یلانقاوینه دینور که صو یلمش دخی یسیدر مسبی معناسنه در الاستباء افتعال وزننده بودخی اسیر ایلمك
معناسنه در یقال استباه اذا اسره السبیّ غنیّ وزننده اسیر اولان آدمه دینور مذکر ومؤنثه اطلاق اولنور
جمعی سبایا کلور یقال غلام وجاریة سبى ای مأسور و بر یردن آخر یره سیل صویی کوتردیکی چالی چرپی وخار
وخاشاك مقوله سنه دینور وسبى الحیه یلانقاوینه دینور السبیة غنیة وزننده بر بلده دن بر بلده یه صاتمق ایچون
کوترلمش باده یه دینور السابیاء مد ایله یکی طوغان ولد ایله بیله جه چقان دری یه دینور که اش تعبیر اولنور
علی قول یوزنده قابلوجقان یوفقه دری یه دینور که فی الحال آنی صو یوب المزلرسه چوجق دمبسنه اولوب هلاك اولور
ومال کثیره دینور که مراد مواشی قسمیدر وحیوانك دوللرینه دینور نتاج ایچون اتخاذ اولنان دوه لره دینور ورلا صحابنك
ایندن چقروب یغدیغی طپراغه دینور ودوللری چوق قیون وکچی سوریلرینه دینور الاسابیّ همزه نك فتحیله
آقانك اوزون اور ونطریقه لرینه دینور مفردی اسباءه در همزه نك کسریله سبیه غنیه وزننده دهناء نام محلده
برقومسال آدیدر وسبیه غواصك دریادن اخراج ایلدیکی انجویه دینور سبیه سبنك کسریله دمنه وزننده وثمره
وزننده رمله قضاسنده برقریه آدیدر محدثیندن ابو القاسم عبد الرحمن بن محمد وابو طالب السبیان آندندر
السباء سما وزننده وعصا وزننده بودخی سیلندی اغاج وچالی چرپی مقوله سنه دینور وسبا یمنده برجماعت آدیدر
مؤلف باب همزه ده جبل وزننده تقیید ایلدی ومنه المثل * ذهبوا ایدی سبا * وایادی سبا * ای متفرقین یعنی تارمار
اولوب هر بری بر طرفه پراکنده اولدیلر باب همزه ده تفصیل اولنمشدر شارح دیرکه ایدی سبا وایادی سبا کلمه لری
مرکبدر معدی کرب کبی دائما حال واقع اولدیغندن نکره اولمغله منصرفدر وایدی وایادیدن مراد نفسلریدر
نته که وجه ایله ده نفس مراد اولور یاخود بوراده ید طریق معناسنه در یقال اخذ فلان ید بحر ای طریق بحر
و بو طریقدن لسانمزده بنه مجازا وله رق قول ایله تعبیر اولنور که اول قولدن کتدی دینور پس اهل سبا پراکنده
اولوب هر بری بر قوله کتمکله تفرقوا ایدی سبا قولی تفرقوا آخذین طرقا مختلفة سککنده اولور وعند البعض
یددن مراد نعمتدر زیرا انفرقلری سبیله نعمت وساما نلری دخی تارمار اولدی یاخود یدفرقه دن کنایه در پس تفرقوا
تفرق فرق سبا دیمك اولور و بعضلر دیدیکه عن اصل قبیلهٔ سبا ید واحده یعنی جمله سی یکدل یکجهت اولوب
وقتا که متفرق اولدقده ایادی مختلفه اولدیلر التسابی تفاعل وزننده ایکی عسکر بری برینی سبی واسیر ایلمك
معناسنه در یقال تسابوا اذا سبى بعضهم بعضا الواوی السنا عصا وزننده برك ارشنه دینور که ارغاج
مقابلیدر رسدی لفظنده لغتدر ومعروف واحسان معناسنه در یقال نال منه السنا ای المعروف الاسنیّ ترکی
وزننده بودخی برك ارشنه دینور وارشلنمش بزه دینور ثوب مسدی معناسنه الاسناء همزه نك کسریله بزی
ارشلمك معناسنه در یقال اسنی الثوب اذا اسداه السنو سهو وزننده سرعتله کتمك معناسنه در یقال
سنا الرجل یسنو سنوا اذا اسرع المساناة مباهاة وزننده برکسه ایله شفلقه دیدکلری او یون اوینامق معناسنه در
یقال ساناه اذا لعب معه الشفلقة وشفلقه برآدمك اکسه سندن کلوب مقعدینه تمه اورمغه دینور الاستیناء ناقه
کوسنید کندن سست اندام اولمق معناسنه در یقال استانت الناقة اذا استرخت من الضبعة الواوی السجو
علو وزننده برنسنه قرارنی بولمغله طوروب دیکمك معناسنه در یقال سجا البحر یسجو سجوا اذا سکن ودام
ومنه البحر الساجی والطرف الساجی ای الساکن وناقه اوزون اوزادی ناله وحنین ایلمك معناسنه در یقال
سجت الناقة اذا مدت حنینها الاسجاء همزه نك کسریله ناقه نك سودی فراوان اولمق معناسنه در یقال
اسجت الناقة اذا غزر لبنها المساجاة مباهاة وزننده مس ایلمك معناسنه در یقال ساجاه اذا مسه و یقال اتانا
بالطعام فساجیناه یعنی بزه طعام کتوردی لکن اکا المزی طوقندرمدق و برنسنه یه دورشمك معناسنه در یقال
ساجاه اذا عالجه السجواء حمراء وزننده کوزلری فاتر اولان خاتونه دینور یقال امرأة سجواء الطرف ای ساجیته
وصاغیلورکن تلاش ایلمیوب سکون وآرام اوزره اولان ناقه یه دینور یقال ناقة سجواء اذا حلبت سکنت التسجیة
تأدیه وزننده میتك اوزرنی ثوب ایله اورتوب بورمك معناسنه در یقال سجی المیت اذا غطاه شارح دیرکه تسجیه

سجا اللیل ماده سندندر نته که خلق معناسنه اولان سجیه دخی سکوندن مأخوذدر که نفس انسانیده ثابت وساکن
اولان ملکه دن عبارتدر مؤلف بونی اهمال ایلدی بو السحی وحی وزننده بر یوزندن چپا ایله یاخق صیرمق
معناسنه در یقال سحا الطین یسحیه و یسحوه و یسحاه سحیا من الباب الثانی والاول والثالث اذا قشره وجرفه
ومکتوبی سحاءه ایله بغلمق معناسنه در یقال سحا الکتاب اذا شده بسحاءة واوجاقدن آتش قورنی کورکله کورمك
معناسنه در یقال سحا الجمر اذا جرفه وتراش ایلمك معناسنه در یقال سحا الشعر اذا حلقه المسحاة میمك کسریله
یاخق صیرمجق آلته دینور که چپا تعبیر اولنور السحاء کتان وزننده چپادوز یجی یه دینور السحایة کتابه
وزننده چپا جیلغه دینور و برنسنه نك صیرندیسنه دینور وسحایة القرطاس وسحاوه وسحاءه کاغدك یوزندن
صیردقلری یوفقه ترشه کبی صیرندی یه دینور که انکله مکتوبی بند ایدرلر جمعی اسحیه کلور وسحایه ام الرأس اسمیدرکه
بیت الدماغ درقحف سطحی منزلنده در ودرت کبکی واردر که جدران اربعه سیدر و برکبك دخی واردر که اساس
منزلنده در واکا سحاءه دخی دینور همزه ایله وسحابه سحاب قطعه سنه دینور الساحیة اوغرادیغی یرلری
صیروب کوتورر اولان سیل صویینه دینور وشدید الوقع اولان یغموره دینور یقال مطرة ساحیة ای الشدیدة الوقع
التسحیة تأدیه وزننده کاغد ترشه سیله مکتوبی بغلمق معناسنه در یقال سحی الکتاب اذا شده بالسحایة
الاستحاء افتعال وزننده تراش ایلمك معناسنه در یقال استحی الشعر اذا حلقه السحاة حصاة وزننده
ناحیه معناسنه در و بر تیکنلو اغاجك آدیدر و براسه قوشنه دینور جمعی سحا کلور وسحاة ساحة دار معناسنه در
شارح دیرکه مقلوبدر الاسحاء همزه نك کسریله برآدمك یاننده مکتوب بغلیه جق کاغد ترشه لری چوق
اولمق معناسنه در یقال اسحی الرجل اذا کثر عنده الاسحیة الاسحوان عنفوان وزننده اوزون بویلو خوب
ودلبر آدمه دینور وکثیر الاکل کسبه دینور یقال رجل اسحوان ای جمیل طویل وکذا کثیر الاکل سحاء کساء
وزننده برجنس تیکنلو اوتك آدیدر که بال آریسنك اندن آلوب یاپدیغی بال پك لذیذ اولور الاسحیة اضحیه
وزننده ات تکه لرینك یوزلرنده اولان قبوق کبی یوفقه زاره دینور البائی السخی خای معجمه ایله غنی
وزننده جوانمرد آدمه دینور جمعی اسخیاء وسخواء کلور کرماء وزننده مؤنثی سخیه در جمعی سخیات وسخایا
کلور یقال رجل سخی ای جواد وسخی کثرت تعبدن اباغی آغسق دوه یه اطلاق اولنور کما سیذکر السخا عطاء
وزننده والسخا عصا وزننده والسخوة سموه وزننده والسخو علو وزننده جوانمردلك ایلمك
وجوانمرد اولمق معناسنه در یقال سخی الرجل وسخا وسخو وسخی سخاء وسخا وسخوة وسخوا من الباب الثالث
والاول والخامس والرابع و یقال سخا یکذا ای جاد التسخی تفعل وزننده کوجله زوراکی اظهار سخاء ایلمك
معناسنه در یقال تسخی الرجل اذا تکلف السخاء السخو والسخی سینلرك فتحیله تجره آلتنه آتش
ایشلیه جك یردوزلتمك معناسنه در که کوسکی ایله کوللرنی یا اوزرنده اولان اوطونلری ایکی طرفه چکوب یول کبی
آچمقدن عبارتدر تا که وسعتلنوب آتش میدانه چقمغله تجره یه تأثیر ایلیه یقال سخا النار وسخی سخوا وسخیا
من الباب الاول والثالث اذا جعل لها مذهبا تحت القدر و یقال سخا القدر اذا جعل للنار تحتها مذهبا وساکن
وایسم اولمق معناسنه در یقال سخا فلان اذا سکن من حرکته السخاءة سحابه وزننده برکونه نبات مأکول
آدیدر جمعی سخاء در السخا عصا وزننده دوه شدت تعبدن آغسیوب یاتی چکرك یوررا ولمق معناسنه در که
یکه مك تعبیر اولنور یقال سخی البعیر سخا من الباب الرابع اذا اصابه ظلع فهو سخ علی النقص وسخی کغنی
السخاویة سحابیه وزننده ملایم طپراقلو یره دینور علی قول ککبش یره دینور جمعی سخاوی کلور هاسز
السخواء حمراء وزننده سخاویه معناسنه در جمعی سخاوی کلور صحاری وصحاری وزنلرنده سخا
عصا وزننده مصراولکه سنده بر ایالت آدیدر ابو الحسن علی بن محمد السخاوی المقری المشهور آندندر واکا
اعلام عدیده منسوبلردر البائی السدا عصا وزننده ثوبك ارشنه دینور که ارغاج مقابلیدر یقال هذا الثوب
سداه حریر وهو ما مدّ منه وکیجه لرده نبات اوزره دوشن شبنمه دینور و یشل خرما قروغنه دینور بونده مدّ ایله ده
لغتدر وبال کوبجنه دینور واحسان ومعروف معناسنه در یقال نال سداه ای معروفه وصالمه کیدن مسیب
ومهمل دوه یه دینور بونده سینك ضمیله اکثردر یقال ابل سدی وسدی ای مهملة ایکیسنده دخی مفرد وجمعی
برابردر الاسدیّ ترکیّ وزننده وهمزه نك فتحیله ده بودخی ثوبك ارشنه دینور تار معناسنه وارشلنمش بزه دینور
السداة حصاة وزننده بودخی ارشه دینور الاسداء همزه نك کسریله جلاه بزه ارش یاپمق معناسنه در
یقال اسدی الثوب اذا اقام سداه ودوه یی وساژی مسیب ومهمل ایلمك معناسنه در یقال اسداه اذا اهمله

وعبانهٔ ناسی اصلاح ایلمك معناسنه مستعملدر یقال اسدی بینهما اذا اصلح واحسان ایلمك معناسنه‌در
یقال اسدی الیه اذا احسن وخرما سالقملرینك چوپلری صالقیلمق معناسنه‌در یقال اسدی النخل اذا اسدی
بسره السادی مهمل ومسبب دوه‌یه دینور وسادس معناسنه‌در که التنجی دیمکدر سین یایه مبدلدر التسدیه
تأدیه وزننده بودخی ثوبه ارش یاپمق معناسنه‌در یقال سدّی الثوب اذا اقام سداه واحسان ایلمك معناسنه‌در
یقال سدّی الیه اذا احسن التسدّی تفعل وزننده بودخی ثوبه ارش یاپمق معناسنه‌در یقال تسدّی الثوب
بمعنی سدّاه السدو سینك فتحیله برنسنه‌یه طوغری ال اوزاتمق معناسنه‌در یقال سدا بیده نحو الشیٔ یسدو
سدوا اذا مدّها وچوجقلر چقوره جوز آتمه او یونی اوینامق معناسنه‌در یقال سدا الصبی بالجوز اذا لعب وبو
زای معجمه ایله زدو ماده‌سنده لغتدر ودوه یوروركن آدیملرنی سیرك سیرك آتمق معناسنه‌در یقال سدت الناقة اذا
اتسع خطوها الاستداء افتعال وزننده برنسنه‌یه طوغری ال اوزاتمق معناسنه‌در یقال استدی بیده
نحو الشیٔ اذا مدّها وچوجقلر چقوره جوز آتمه او یونی اوینامق معناسنه‌در یقال استدی الصبی بالجوز اذا
لعب به وترلمك معناسنه‌در یقال استدی الفرس اذا عرق السوادی یوروركن آدیملرنی سیرك سیرك آتان ناقه‌لره
دینور التسدّی تفعل وزننده برنسنه‌نك اوستنه چقمق معناسنه‌در یقال تسدّاه اذا رکبه وعلاه وبرکسه‌یه
تابع اولمق معناسنه‌در یقال تسدّاه اذا تبعه السدی عصا وزننده خرما قوروغنك قبجوقلری یاخود سا القملرینك
چوپلری صالقی اولمق معناسنه‌در یقال سدی البسر سدی من الباب الرابع اذا استرخت ثفاریقه السدی
سینك فتحی ودالك کسریله قبجوغی یاخود سا القملرینك چوپلری صالقی اولان خرما قوروغنه دینور سدّی حتی
وزننده زبید قربنده برموضعدر السدّیا حمیا وزننده زبید قربنده بربلده‌در نسبتنده سدوتی دینور حرکاتله
غیرقیاس اوزره آندن اعلا نار چقمغله رمّان سدوتی معروفدر البائی السری سینك ضمیله هدی وزننده عامّهٔ
لیلده یوله کتمکه دینور که اسمدر کرك اوّل واوسط وکرك آخرنده اولسون وبو مؤنثدر مذکر دخی اولور تقول
اعجبنی واعجبتنی سراه ای سیره عامّة اللیل شارح دیرکه اشبو سری وهدی وزننده مصدرنادردر زیرا بو جمع
بنیه‌سیدر حتی بنو اسد بونلری جمع قیاسیله مؤنث استعمال ایلدیلر انتهی وسری ومسری میمك فتحیله وسریة
سینك فتحی وضمی ورانك سکونیله وسرایة کتابه وزننده مصدرلردر کیجه یوله کتمك معناسنه‌در یقال سری
الرجل یسری سری ومسری وسریة وسریة وسرایة اذا سار عامّة اللیل وباء حرفیله متعدی اولور یقال
سری به اذا اسراه وآغاج کوکسنك طمرلری یراکنده سوروب کتمك معناسنه‌در یقال سری عرق الشجر اذا دبّ
تحت الارض وطوارك آقه‌سنه متاع آتمق معناسنه‌در یقال سری متاعه اذا القاه علی ظهر دابته الاسراء
همزه‌نك کسریله بودخی کیجه یوریمك ویوله کتمك معناسنه‌در یقال اسری الرجل بمعنی سری وبو معناده
متعدی اولور وباء حرفیله ده متعدی اولور یقال اسراه واسری به اذا اسیره باللیل وقوله تعالی سبحان الذی اسری
بعبده لیلا الایة تأکید اومعناه سیره یعنی وجه مذکور اوزره کیجه وقتی یورتمك معناسنه اولمغله لیلا کلمه‌سی تاکید
ایچون اولورکه تجوّزدن مناص در یاخود تجریده محمول اولمغله مطلقا تسییر معناسنه اولوب ایلا کلمه‌سی بیان
وقت ایچون ایراد اولنمش اولور مؤلف بصائرده دیدیکه بعضلر بونی سراة ماده‌سندن تصریف ایلدیلر وسراة
ارض واسعه‌یه دینور ایمدی اسری بعبده قولی ذهب به فی سراة الارض تأویلنده اولور وزمخشری تنوینی تقلیله
حمل ایلمکله بعض لیلده اسرا اولدیغی تلمیح ایچون ایراد اولدیغنه ذاهب اولدی وسرا سراة نام بلاده وارمق
معناسنه‌در یقال اسری الرجل اذا صار الی السراة الاستراء افتعال وزننده بودخی کیجه کتمك معناسنه‌در
یقال استری بمعنی سری السراء شدّاد وزننده اکثری کیجه کیدن آدمه دینور یقال رجل سرّاء ای الکثیر السری
السارية کیجه ایله کلان سحابه دینور جمعی سواری کلور ودیرکه دینور اسطوانه معناسنه درکه جامعلرده
ودیوانخانه‌لرده اولان ایاقلردن وچادرلرده وسائرده دیکیلی اولان دیرکلردن عبارتدر رفعت معناسنه‌ندر وطبرستان
ایالتنده بربلده آدیدر بندار بن قلیل الزاهد السروی اکا منسوبدر وساریة بن زنیم شول ذاتدر که حضرت فاروق
رضی الله عنه طرفندن عجم اوزره سرعسکر اولمغله نهاوند صحراسنده محاربه‌یه مشتغل ایکن لشکر عجمدن برفرقه
اوغورلنوب برجانبده حواله اولان طاغك آرقه‌سنده درکین اولدیلر تا که عسکر اسلام جنکه مستغرق ایکن
ناکهانی ورالرندن هجومله پریشانلق ایراث ایلیه‌لر اول هنکامده حضرت فاروق مدینه‌ده مسجد شریفده
منبر اوزره جمعه خطبه‌سی قرأت ایدرلرایدی ارائت ربانیه‌له حالت مزبوره آیینه کبی نظرکاهنده متمثل اولدقده
همان اثنای خطبه‌ده یا ساریة الجبل الجبل دیوندا واغراء ایلمکله اسماع الهیله ساریه ندای فاروقی استماع وطاغ

طرفنه التفات ایتدکده کیفیت مزبوره‌یه مطلع اولوب درحال تدارکنه قیامله مکرلرندن سالم اولدیلر وهومی الیه
ساریه بغایت دونده وچالاك ایدی، وساریة بن عمر والحنفی حنیفه قبیله‌سندندر خالد بن ولید رضی الله عنه
اصحابندندر وساریة بن مسلمة بن عبید الحنفی کذلك حضرت خالد اصحابندندر السریة غنیه وزننده
دشمن اوزره تسییر اولنان شول عسکره دینورکه اقلی بش نفر واکثری اوجیوز یاخود درتیوز اوله مترجم دیرکه فعیله
بمعنی فاعله درکیجه وقتنده راهی اولدقلر ایچون اطلاق اولنور که اصطلاحمزده چته تعبیر اولنور یاخود سریه
کزیده وخلاصه معناسنه‌در خیل مذکور البته کزیده ومنتخب اولور وسریه کوچك ومدوّر اولان تمرنه دینور
التسریة تأدیه وزننده عسکردن سریه افراز وترتیب ایدوب اعدا اوزره شبخون ایچون یوللامق معناسنه‌در
یقال سرّی قائد الجیش اذا جرّد السریة السریّ غنیّ وزننده خرمالغه جاری اولان جدوله دینور جمعی
اسریه وسریان کلور سینك ضمیله وسریّ الزاهد السقطی صالح معروفدر وسریّ نامنده اعلامدن برجماعت
کلمشدر سریّ سمیّ وزننده بودخی اسمادندر غنم بن سری خزرج نسبی رجالندندر طلحة بن البراء الصحابی
آنك نسلندندر وبنو حنیفه‌ده دخی سریّ اسمنده برآدم کلمشدر سراء سماء وزننده برشجر آدیدر مفردی سراءة در
السراة حصاة وزننده هرنسنه‌نك یوقریسنه دینور تقول علوت سراته ای اعلاه ومنه سراة النهار والجبل
ای اعلاه وسراة قبائل عدیده‌یه مضاف اوله‌رق برموضع آدیدر سراة بجیله وسراة زهران وسراة عنز وسراة
الحجر وسراة بنی القرن وسراة بنی شبابه وسراة المغافر که نیجه قراء وجبالی محتویدر وسراة الکراع که بودخی
قرای متعدده‌یه مشتملدر وسراة بنی سیف وسراة خثلان وسراة الهان وسراة المصانع وسراة فدم که ضمیله‌در
وسراة هنوم وسراة الطائف که بونك غور واسفل طرفی مکه ونجد وعالی طرفی دیار هوازندر جمله‌سی برموضعدر
سریا سینك کسریله بصره‌ده برقریه‌در سریاقوس سین مکسوره وقاف مضمومه ایله مصرده برقریه‌در السریة
سمیه وزننده شامده برقریه‌در الساری برموضعدر وارسلانه اطلاق اولنور المساری والمستری اسم فاعل
وزنلرنده بونلرده ارسلانه دینور الواوی السرو سینك فتحی ورانك سکونیله بو اسمله معروف شجر اسمیدر مؤلف
عرعری بونکله تفسیر ایلمشیدی وسرو طاغك قالین ویومری یریله دره‌نك مابینی اولان پاره دینورکه طاغك بوکری
اوله جقدر ونبات ایچره اولور برکونه قور تجغزه دینور وحمیر قبیله‌سنك قرارکاهلری اولان یوردك آدیدر وبرنیجه
مواضع اسمیدر که آنفا سراة عنوانیله ذکر اولندی وسرو اسمادندر محمد بن سرو احادیث موضوعه وضع ایدر برشخص
ایدی وسرو مصدر اولور چکرکه یمورطلمق معناسنه یقال سرت الجرادة تسرو سروا اذا باضت وبو مهموزده
لغتدر وبرنسنه‌یی برآدم کندی اوزرندن برطرف ایدوب آتمق معناسنه‌در لباسنی اکندن چقروب آتمق کبی
یقال سرا الثوب عنه اذا القاه وبرکسه شرف واصالتله مرؤتمند اولمق معناسنه‌در وبونده اسم دخی اولور
کما سیذکر السراوة سماحه وزننده والسرو سینك فتحیله والسرا عصا وزننده والسراء عطاء وزننده
برآدم شرف اصالتله مرؤتمند اولمق معناسنه‌در یقال سرو الرجل وسرا وسری سراوة وسروا وسرا وسراء
من الباب الخامس والاول والرابع اذا کان ذا مروءة فی شرف السریّ غنیّ وزننده شرف واصالتله مرؤتمند آدمه
دینور جمعی اسریاء وسرواء کلور کرماء کبی وسری کلور هدی کبی آندن اسم جمع سراة لفظیدر سینك فتحیله
بونك جمعی سروات کلور فتحاتله مؤنثی سریه‌در جمعی سریات وسرایا کلور الاسراء همزه‌نك کسریله
والتسریة تأدیه وزننده بونلرده برنسنه‌یی برآدم کندی اوزرندن برطرف ایدوب آتمق معناسنه‌در یقال اسری
الثوب عنه وسرّاه اذا القاه عنه وتسریه غم وغصه‌یی برطرف ایلمك معناسنه مستعملدر یقال سرّی عنه الهمّ
علی المجهول اذا انکشف الانسراء انفعال وزننده بودخی غم وغصه برطرف اولمق معناسنه‌در یقال انسری
عنه الهمّ اذا انکشف التسرّی تفعل وزننده کوجله زورا کی مروتمندلك ایلمك علی قول اوطه‌لق جاریه ایدنمك
معناسنه‌در یقال تسرّی الرجل اذا تکلف السرو اواخذ سریة مؤلف بونی سرر ماده‌سنده بیان ایلمشدرکه
سریه سینك ضمیله اوطه‌لق جاریه‌یه دینور سر لفظنه منسوبدرکه جماعدن کنایه‌در تغییر نسب قبیلندندر
وتسرّی بوندن تفعلدر اصلی تسرر ایدی راء ثالثه یایه ابدال اولندی السروة سینك حرکات ثلاثیله قصه
وخرده اوقه دینور علی قول تمرنی بصی واوزون اولانه دینور یقال رماه بالسروة مثلثة ای بالسهم الصغیر
القصیر اوهو عریض النصل وطویله السراة حصاة وزننده صرته وارقه‌یه دینور ظهر معناسنه جمعی
سروات در فتحاتله وسراة النهار ارتفاع بولدیغی وقتدن عبارتدر که قوشلق زمانیدر تقول جئته سراة النهار
ای ارتفاعه وسراة الطریق یولك صرتندن عبارتدر یقال اخذوا سراة الطریق ای متنه السرو سینك کسریله

دمياط قربنده بربلده در وبلخ قضاسنده برقريه در سروان سلمان وزننده سجستان قصاسنده برقريه در
الاسراء افتعال وزننده اختيار ايلمك معناسنده در تقول استريتهم اى اخترتهم و برنسنه نك كزيده ومختارنى اخذ
ايلمك معناسنده در يقال استرى الموت الحى اى اختار سراتهم اسرايل همزه نك كسرى وياى تحتيه ايله
واسرائيل همزه يله واسرابين واسرئين بونلر اسمدر يعنى اسم عجمه در كه يعقوب عليه السلامك لقبيدر
على قول اسميدر شارح ديركه بولفظ عبرانيدر صفوة الله ياخود عبدالله ديمكدر حضرت يعقوبك اسمى ياخود
لقبيدر و بونده اسرال دخى لغتدر ميكال كبى الواوى المساساة مباهاة وزننده برآدمه توبيخ وتعيير وسرزنش
ايلمك معناسنه در يقال ساساه اذاعيره و وبخه الواوى السطو والسطوة سينلرك فتحيله بركسه اوزره
صيچرايوب حمله ايلمك على قول خشم وشدتله قاوره يوب اخذ وقهر ايلمك معناسنه در يقال سطا عليه وبه
يسطو سطوا وسطوة اذاصال اوقهره بالبطش وصو چوغالوب طاشمق معناسنه مستعملدر يقال سطا الماء
اذا كثر وزخر وطعام طاتمق ويمك معناسنه مستعملدر ال اوزاتمق تصوريله يقال سطا الطعام اذاذاقه وآت
آديملرنى سيرك وميدانلو آته رق يوريمك معناسنه در يقال سطا الفرس اذا ابعد الخطو وناقه يه صو يسز بوغور
آشمغله اول منى بى اخراج ايچون النى ناقه نك فرجنه ادخال ايلمك معناسنه در يقال سطا الراعى على الناقة اذا ادخل
يده فى رحمها ليخرج مافيها من ماء الفحل وآت ديزكينى اسلبوب كندى باشنه كتمك معناسنه در يقال سطا الفرس
اذاركب رأسه المساطاة مباهاة وزننده بركسه يه تشديد ايلمك معناسنه در يقال ساطاه اذا اشتد عليه
الساطى آديملرنى سيرك وميدانلو آتان آته دينور يقال فرس ساط اى البعيد الخطو وسكردركن قويرغنى علم كبى
يوقرى ديكن آته دينور يقال فرس ساط اذا كان يرفع ذنبه فى حضره وغلبهٔ شهوتدن وحرصندن ناشى برناقه
سوريسندن اول برسورى يه عزم وهجوم ايدن بوغوره دينور واوزون نسنه يه دينور الياتى السعى رعى وزننده
قصد ايلمك معناسنه در يقال سعى اليه سعيا من الباب الثالث اذاقصد مؤلفك بصائرده بيانه كوره سعى مشى
سريع معناسنه موضوعدر معانئ سائره آندن متفرعدر وايش ايشلمك معناسنه در يقال سعى فلان اذاعمل
ويوريمك معناسنه در يقال سعى الرجل اذامشى ويلمك معناسنه در يقال سعى الرجل اذاعدا و برآدمى غمزايدوب
قوغلمق معناسنه در يقال سعى به اذانمّ به شارح ديركه بونده سعايه متعارفدر وكسب ايلمك معناسنه در يقال
سعى على عياله اذاكسب لهم وجاريه روسبولغه يلمك معناسنه در يقال سعت الامة اذابغت شارح ديركه بومعنا
خصائصدندر حره ده استعمال اولنمز السعاية كتابه وزننده زكات وميرى تحصيلنه مباشر اولمق معناسنه در
يقال سعى المصدق سعاية اذاباشر عمل الصدقات وسعايه استسعا اولنان عبدك مكلف اولديغى كسبه ومبلغه
دينور شارح ديركه بو فى الاصل مصدردر عبد رقبه سنى تخليص ايچون كسب ايلمك معناسنه در المساعاة مباهاة
وزننده جاريه يى زنا ايچون طلب وتكليف ايلمك معناسنه در يقال ساعى الامة اذاطلبها للبغاء الاسعاء
همزه نك كسريله برآدمى اهل كسب ايلمك معناسه در يقال اسعاه اذاجعله يسعى اى يكسب و برآدمك حاجتنى روا
قلمق معناسنه در همزه سى ازاله ايچوندر يقال اسعوا به اذا اطلبوه المسعاة ميمك فتحيله انواع مجد وشرفه
مقارن مكرمت ومعلاة وفضل ومزيته دينور جمعى مساعى كلور يقال هو اهل المسعاة اى المكرمة والمعلاة فى انواع
المجد جوهرى فى الكرم يرنده فى الكلام عنوانيله ثبت ايلمكله غلط ايلدى شارح ديركه نسخ مصححهٔ صحاحده بالجمله
فى الكرم عنوانيله مثبتدر الاستسعاء برآدم رقبه سنك بعضى معتق اولان قولنى تخليص تمام رقبه ايلمك ايچون مكاتب
كبى كسب وكار ايلمسنى طلب وتكليف قلمق معناسنه در يقال استسعى العبد اذاكلفه من العمل مايؤدى به عن نفسه
اذا اعتق بعضه ليعتق به مابقى بوندن اسم سعايه درندكه ذكر اولندى سعيا يحيا وزننده ابن امصادر كه انبياء
بنى اسرائيلدن برپيغمبردر عيسى عليه السلامك ورودو بعثلرنى تبشير ايلمشدر شين معجمه ايله ده لغتدر شارح ديركه
معجمه ايله اعرفدر وبرموضع آديدر السعوة سينك كسريله والسعواء سينك فتحى وضميله ساعت معناسنه در كه
وقت وزماندن برجزؤدر يقال سعوة من الليل وسعواء اى ساعة وسعوه بى پرده وبى حيا وسليطه وبد زبان
عورته دينور السعوة تمره وزننده مومه دينور شمعه معناسنه وبر رجل آديدر الساعى برخصوصه والى
ومباشر ياخود برقوم وجماعت اوزره والى اولان آدمه دينور يقال هو ساع على امر او على قوم اى وال ويهود
ونصارانك سركرده لرينه وقوجه باشليرينه وجماعت باشليرينه دينور يقال هو ساعى اليهود والنصارى
اى رئيسهم السعاة سينك فتحيله تصرف وتقلب معناسنه در يقال ماتجدى فيه سعاته اى تصرفه وتقلبه
سعبه تمره وزننده ديشى كچينك عليدر صاغلمغه چاغرلدقده سعى ايلديكيچون السعاوى غرابى وزننده

سهر وسفره صبور ومتحمل آدمه دينور يقال رجل سعاوى اى صبور على السهر والسفر الياتى الساغبة
لاغبه وزننده لذيذ وخوشكوار مشروبه دينور يقال شربة ساغبة اى لذيذة شارح ديركه سايغه دن مقلوبدر
اليائى السفى سينك فتحى وفانك سكونيله يل طپراق صاورمق ياخود توز يدوب كوتورمك معناسنه در يقال
سفت الريح التراب تسفيه سفيا اذاذرته اوحملته الاسفاء همزه نك كسريله سفى معناسنه در يقال اسفت الريح
التراب بمعنى سفته واوك قلچقلرى دوكلمك معناسنه در يقال اسفت البهمى اذا اسقطت سفاها بونك بابى ازاله
ايچوندر واكين سنبله سنك اوجلرى سرتلنوب قلچقلنمق معناسنه در يقال اسفى الزرع اذاخشن اطراف سنبله وطپراق
طاشيمق معناسنه در يقال اسفى فلان اذانقل التراب واياغى چابك ورونده قاطر ايدنمك معناسنه در يقال اسفى الرجل
اذا اتخذ بغلة سفواء وطوار زبونلمق معناسنه در يقال اسفت الناقة اذاهزلت و برآدمه خفيفلك وشنفدلك ايتدرمك
معناسنه در يقال اسفى فلانا اذاحمله على الطيش والخفة و برآدمه كوتيلك ايلمك معناسنه در يقال اسفى به اذاساء به
وسفيه اولمق معناسنه در يقال اسفى الرجل اذاسفه السافى والسفى غنى وزننده صاور يلان طپراغه دينور
وسفى سفيه آدمه دينور السافياء مدايله توزه دينور غبار معناسنه على قول طپراغى توز يدوب كوترن يله
دينور السفا عصا وزننده آتك آلننده اولان پرچمى از اولمق معناسنه در يقال سفى الفرس سفا من الباب الرابع
اذاخفت ناصيته وسفا طپراغه دينور وزبونلغه وآريقلغه دينور يقال به سفا اى هزال واوجلرى تيكنلو
اولان شجره دينور سفاة مفرديدر وسفا بركسه سفيه اولمق معناسنه در يقال سفى الرجل سفا من الباب الرابع
اذاسفه وال چتلامق معناسنه در يقال سفيت يده اذا تشققت الاسفى احمر وزننده آلننك پرچمى آزجه اولان
آته دينور يقال فرس اسفى اى خفيف الناصية السفواء حمراء وزننده جست ورونده قاطره دينور يقال
بغلة سفواء اى سريعة السفاء سماء وزننده ناقه نك سودى كسلمكه دينور السفاء كساء وزننده دواء
معناسنه در يقال به سفاؤه اى دواؤه سفيان سينك حركات ثلاثيله اسامئ رجالدندر سفيان سينك كسرى
ياخود فتحيله هراة قضاسنده برقريه در فى ولدن احمدبن محمدبن اسمعيل بن الصباح السفيانى اكا منسوبدر
سفوان فتحاتله بصره ده برموضعدر المساناة مباهاة وزننده برى برينه سفيهانه وضع ومعامله ايلمك معناسنه در
يقال ساناه اذاسافهه وخسته يه مداواة ايلمك معناسنه در يقال ساناه اذاداواه المسنى اسم فاعل بنيه سيله
قوغجى يه اطلاق اولنور يقال رجل مسف اى نمام سفوى جمزى وزننده برموضعدر الاستفاء افتعال وزننده
بوزدوندرمك معناسنه در يقال استنى وجهه اذا اصطرفه اليائى السقى سينك فتحى وقافك سكونيله والتسقية
تأديه وزننده والاسقاء همزه نك كسريله صوارمق وصو ايچورمك معناسنه در يقال سقاه سقيا وسقاه
تسقية واسقاه اسقاء بمعنى بعضلر بونلرى فرق ايدوب ديديلر كه سقى وتسقيه صو ايچورمكه واسقاء صويه دلالت
ايلمكه مخصوصدر تقول سقاه سقيا وسقاه تسقية وهما بالشفة واسقاه اسقاء اذادله على الماء و بعضلر ديديكه
اسقاء صوارمق معناسنه در تقول اسقى ماشيته وارضه اى سقاهما وعند البعض سقى واسقا بركسيه تناول ايچون
صو تعيين ايلمك معناسنه در يقال سقاه واسقاه اذاجعل له ماء ويقال سقاه الله الغيث اى انزله له ويقال سقى
زيد عمرا اى اغتابه يعنى عمروى فصل وغيبت ايلدى بو تعبير بزم اصطلا حمزده دخى زبانزده در ويقال
اسقاه الله الغيث واسقى زيد عمرا ويقال سقى قلبه عداوة على المجهول اى اشرب وتسقيه برآدمه سقاك الله ياخود
سقيالك ديو دعا ايلمك معناسنه دركه استنزال رحمتدر يقال سقاه اى قال له سقاك الله اوسقيالك ويقال فيه
اسقاه واسقاء برآدمه صو طلومى وبرمك ياخود طلوم يا پمق ايچون درى و برمك معناسنه در يقال اسقاه اذاوهب له
سقاء معمولا اواهابا ليتخذه سقاء الساقى صواريجى يه دينور جمعى سقى كلور غنى وزننده وسقاء كلور
رمان وزننده السقاء كتان وزننده مبالغه در جمعى سقاؤن در مؤنثى سقاءه در همزه ايله وسقايه در بايله السقى
سعى وزننده دمشق ترابنده برموضعدر السقى سينك كسريله كندى يسيله سقى اولنان صويه دينور
مؤلف بصائرده صودن اولان حصه ايله تفسير ايلمكله مرجعلرى بردر تقول كم سقى ارضك وهو مايسقى به وصوايله
صوار يلان اكينه دينور مسقوى كبى يقال زرعه سقى اى مستق ومادهٔ علت استسقا اولان صويه دينور كه
مستسقى اولانك بطننده مجتمع اولور بونده سينك فتحيله ده لغتدر ويكى طوغان ولدك باشنده يله جفتان بوقعه
درى يه دينور كه ايچنده صارى صو اولور انى شق وطرح ايدرلر وبو صوك تعبير ايتدكلريدر المسقوى ميمك
فتحيله بو دخى آقار صو ايله صوار يلان اكينه دينور كويا كه مسقى لفظنه منسوبدر يقال زرع مسقوى اى مستق
الاستسقاء برآدمك قارننده سقى ديدكلرى ذكر اولنان صو بركلمك مستسقى اولمق معناسنه در يقال استسقى الرجل

اذا اجتمع فی بطنه السقی کتب طبیه ده مشروحدر که استسقاء علتی مادهٔ بارده دن اولور انواعی اوجدر بری زقی
و بری طبلی و بریسی لحمیدر واستسقاء برآدمدن ایچه جك صو ایستمك معناسنه در یقال استسقی منه اذا طلب
سقیا ای مایشرب وعمل ایله قوصمق معناسنه در یقال استسقی الرجل اذاتقیأ الاستقاء افتعال وزننده
بودخی برآدمدن ایچه جك صو ایستمك معناسنه در یقال استقی منه بمعنی استسقی وعمل وتکلفله قوصمق
معناسنه در یقال استقی الرجل اذاتقیأ وسمورمك معناسنه در یقال استقی الرجل اذاسمن السقایة
سینك کسری وضمیله والمسقاة میمك فتحی وکسریله صو ایچه جك موضعه دینور صواد وچشمه وحوض کبی
وسقایه صو ایچه جك قابه دینور مشربه معناسنه السقاء کساء وزننده طلومه دینور که طوقلی قیوندر یسندن
دوزیلور اکاصو وسود قورلر جمعی اسقیه واسقیات واساقی کلور السقیا بشری وزننده اسمدر صوارمغه
دینور السقی غنیٔ وزننده یغمورینك قطره لری ایری اولان بلوده دینور جمعی اسقیه کلور وحصیر اوتی
وقوغه لق دیدکلری سازلغه دینور بردی معناسنه وخرما اغاجنه اطلاق اولنور الساقیة نهرصغیره دینور که
زلاو باغچه صوارد قلری جدولدر السقیاء سینك ضمیله یمنده بر بلده در ومدینه ایله وادی الصفراء بیننده
بر موضعدر سقیه سمیه وزننده سلفده مکه ده برقیو آدیدر التسقی تفعل وزننده دوه حوذان دیدکلری
اوتك تازه سنی اوتلامغله سمورمك معناسنه در یقال تسقت الابل الحوذان اذا اکلته رطبا فسمنت علیه وصوانوب
کرکی کبی ایچنه سیمکله ایوجه قانمق معناسنه در یقال تسقی الشیٔ اذاقبل السقی وتروی الواوی المساکاة
مساهاة وزننده برکسیه مطالبه ضمننده تقاضا وتضییق ایلمك معناسنه در یقال ساکاه اذاضیق علیه فی المطالبة
الواوی السلو سینك فتحی ولامك سکونیله والسلو علو وزننده والسلوان سینك ضمیله والسلی
عنی وزننده برنسنه یی اونودوب آندن قلبی فارغ وآزاده اولمق معناسنه در یقال سلاه وسلاعنه وسلیه سلوا وسلوا
وسلوانا وسلیا من الباب الاول والرابع اذانسیه یعنی وفرغ وذهل عن ذکره مؤلفك بصائرده بیانینه کوره سلو ماده سی
برنسنه نك محبتی کوکلدن زائل اولمق معناسنه موضوعدر پس اونوتمق معنای لازمی اولور الاسلاء همزه نك
کسریله برآدمه برنسنه یی اونوتدروب آندن آزاده دل ایلمك معناسنه در یقال اسلاه عنه اذاجعله متسلیا عنه و ربحی
جانورلردن مأمون اولمق معناسنه در یقال اسلی القوم اذا امنوا السبع التسلی تفعل وزننده اسلاء لفظندن
مطاوعدر متسلی اولمق معناسنه در مثلا غمناك اولان آدمه بعض نصح یاتبشیر کونه تلطیف وتطییب ایلمکله
مطمئن القلب اولمق کبی یقال اسلاه عنه فتسلی السلوة سینك فتحی وضمیله اسمدر برنسنه دن آزاده لکه
وفراغت خاطره دینور السلوانة سینك ضمیله بال دینور عسل معناسنه ونسوان عربك تسخیر ایچون قوللندقلری
بونجغه دینور بونده سینك فتحیله ده لغتدر وشول بونجغه ده دینور که آنی قوم ایچره دفن ایدوب سیاهلندقده
چقاروب صو ایله ازدکدنصکره عاشقه ایچورمکله درد عشقدن متسلی اولورلر السلوی باوی وزننده
بودخی اله دینور عسل معناسنه و برقوش آدیدر سلواة مفردیدر مترجم دیر که بوقوش ترکیده باوه دیدکلری
قوشدر که بلدرجینه شبیه اولور بنی اسرائیله سوق ورزق اولنان بوقوشلردر پك وحشی اولورلر که بوقطعه ده
تلمیح اولنمشدر *من آل اسرائیل علقته *قابلنی بالصد والتیه *قدانزل السلوی علی قلبه *ونزل المن
علی فیه *وسلوی مطلقا قلبی فارغ ومتسلی ایدن شیئه دینور السلوان سینك ضمیله سلوانه
دیدکلری ذکراولنان بونجغه دینور بعضلر دیدیکه سلوان متسلی اولمق ایچون ایچیلان صویه دینور یاخود
شول طپراغه دینورکه مینك قبرندن آلنوب صو ایله قارشدردقدنصکره عاشقه ایچورلر آنك خاصه سیله
اول بیچاره نك کوکلنده اولان عشق زائل اولور یاخود شول دوایه دینور که غمکین اولان آدمه ایچورلدکده تفریح
ایدر اوله وسلوان سلیم قبیله سی یوردنده بروادی اسمیدر وقدس شریفده برچشمه آدیدر کویك عجیبه درکونده همان
بریا ایکی کره جریان ایدر ناس انکله تبرك ایدرلر مسلیه محسنه وزننده بربطن پدرینك اسمیدر ومسلیه بن هزان
اصحابندر السلی سمی وزننده ولامك کسریله ده بادیه ده بروادی آدیدر الاستلاء افتعال وزننده طوار سمورمك
معناسنه در یقال استلت الشاة اذاسمنت البائی السلا عصا وزننده شول یوفقه دری به دینور که اطن مادرده
ولد آنده تولد ایدر واکثری بیله جه حقار اکر طوغدقنی انده یوزندن صیروب النمزایسه ولد هلاك اولور انسانده
ومواشیده اولانه اطلاق اولنور ترکیده اش وصوك تعبیر ایدرلر جمعی اسلاء کلور ومنه المثل *وقعوافی سلا جمل
ای ام صعب یعنی برمشکل حاله دوچار اولدقده ضرب اولنور زیرا ارکك دوه دا اول دری اولمز وکذا یقال انقطع
السلا فی البطن کما یقال بلغ السکین العظم یعنی بودخی مثلدر برایش نهایت درجه ده دشوار اولدقده ایراد اولنور

وسلا مغربده بر بلده آدیدر نسبتنده سلاوی دینور وسلا مصدر اولور رجده ذکر اولنان دری پاره لنمق معناسنه در
یقال سلیت الشاة سلا من الباب الرابع اذا انقطع سلاها السلیا سکری وزننده قارنده سلا دیدیکی دری پاره لنمش
قیونه دینور التسلیة تأدیه وزننده خاتونك یاحیوانك طوغوردقدنصکره صولك تعبیر اولنان مذکور دری یی چکوب
چقرمق معناسنه در یقال سلی المرأة اوالشاة اذانزع سلاها الاستلاء افتعال وزننده عورت یاحیوان
طوغوردقدنصکره صو کنی طشره طرح ایلمك معناسنه در یقال استلت الناقة اذاطرحت سلاها الواوی السمو
علو وزننده یوکسلمك معناسنه در یقال سما الشیٔ یسمو سموا اذا ارتفع وباء حرفیله متعدی اولور یوکسلتمك معناسنه یقال
سما به ای اعلاه و یقال سمالی الشیٔ ای رفع من بعد فاستبنته یعنی ایراقدن فلان نسنه بکا رفع واشخاص اولنمغله آنی
کرکی کبی ادراك ایلدم وسمو شکاره چقمق معناسنه در یقال سما القوم اذا خرجوا للصید الاسماء همزه نك کسریله
یوکسلتمك معناسنه در یقال اسماه اذا اعلاه واسم وضع ایلمك معناسنه در یقال اسماه اباه واسمی به اذاجعله
اسماله السماة قضاة وزننده شکاره چقان صیادلره دینور صفت غالبه در سامی مفردیدر السماوة سینك
فتحیله ارکك دیشی اوزره آشمق معناسنه در یقال سما الفحل سماوة اذا تطاول علی شوله وسماوة البیت اوك چارداغنه
وشروانه دینور و برنسنه نك شخص وقالبنه دینور تقول رأیت سماوته ای شخصه وسماوه کوفه ایله شام بیننده
بر موضعدر و بو عواصمدن دکلدر جوهری عواصمدن دیمکله وهم ایلدی شارح دیر که برسماوه دخی واردر که
عواصمدندر السماء سینك فتحیله معلومدر که کوکه دینور فارسیده آسمان درلر مؤنثدر ومذکر اولور شارح دیر که
نخل وشجر وسماء وارض کبی اسم جنس واسم جنس مجراسنه جاری اولان کلمه لرکه واحد وجمعه اطلاق اولنور
تذکیروتأنیثلری جائزدر وسماء هر نسنه نك سقفنه اطلاق اولنور تقول اصلح سماء بیتك ای سقفه کذلك رواق بیته
اطلاق اولنور و برفرس آدیدر وآتك صرتنه اطلاق اولنور یقال فرس رفیع السماء ای الظهر و بلوده اطلاق اولنور
یقال امطرت السماء ای السحاب و یغموره علی قول جید وشاملنه اطلاق اولنور جمعی اسمیه وسموات وسمی کلور
عتی وزننده وسما کلور سینك کسری والفك قصریله ماء السماء ملوك عراقدن بنو ماء السماء دیدکلری
جماعتك والده لری اسمیدر که نعمانك والده سی اوله جقدر مزبوره نك بوندن غیری اسمی یوقدر بعضلر ماویه اسمی
وماء السماء لقبیدر دیمکله مؤلف سلب ایلدی بغایت دلبر وصافی منظر اولمغله اطلاق ایلمشلر ایدی المسماة
میمك کسریله چوربه دینور که ایاغه کیلور الاستماء افتعال وزننده صیاد ایاغنه چورب کیمك علی قول
آهو صیدینه چقمقله حرارضدن ایاغنی وقایه ایچون برآدمدن چورب استعاره ایلمك معناسنه در یقال استمی الصائد
اذالبس المسماة اواستعارها الصید الظبا فی الحر وآهو صیدینك هنکامی اولیان سهیل یلدزی طلوعی وقتنده
آهو صیدینه چقمق معناسنه در یقال استمی الصائد الظبا اذاطلبها فی غیرانها عند مطلع سهیل و برادمك
زبارتنه قصد وتوجه ایلمك علی قول برکسه دن خبر نشانه لری تفرس ایلمك معناسنه در تقول استمیته اذا تعمدته
باز یاره اوتوسمت فیه الخیر الاسم همزه نك کسری وضمیله والسم والسما سینلرك حرکات ثلاثی والفك قصریله که
مجموعی سکز لغتدر برنسنه نك علامت ونشانه دینور علو معناسندن مأخوذدر یقال اسمه کذا وسمه وسماه ای علامته
وجوهر وعرضدن هر نسنه نك ازاسنه موضوع اولان لفظه دینور بکدیکر دن فصل وتمییز ایچون فارسیده نام وترکیده
آد تعبیر اولنور جمعی اسماء واسماوات وجمع الجمعی اسامی کلور بابك اثباتی وتفصیله شارح دیر که بونلرك اصللری
سمو ایدی که علو معناسنه در مؤلفك علامتله تفسیری بنه علو معناسندن مأخوذدر و بصریون وکوفیون بینلرنده
اولان اختلاف معلومدر التسمیة تأدیه وزننده برشیئه اسم وضع ایلمك معناسنه در یقال سماه فلانا وسمی به
اذاجعله اسماله السمو سینك فتحیله بودخی آد قومق معناسنه در یقال سماه اباه وسمی به یسمو سموا بمعنی سماه
والاول یعنی سماه بالتخفیف عن ثعلب لم یحکه غیره السمی غنی وزننده همنام معناسنه در که اداش تعبیر اولنور
یقال هوسمیك وهومن اسمه اسمك وماند ونظیره اطلاق اولنور یقال هوسمیه ای نظیره التسمی تفعل وزننده
برادایله آد لنمق معناسنه در یقال سماه بکذا فتسمی به و برکسیه یاخود برقبیله یه منتسب اولمق معناسنه در یقال
تسمی بالقوم والیهم اذا انتسب بهم المساماة مباهاة وزننده علوشان جهتیله مفاخره ایلمك معناسنه در یقال
ساماه اذافاخره و یارشمق معناسنه در یقال ساماه اذاباراه التسامی تفاعل وزننده بری برلیله یارشمق معناسنه در
یقال تساموا اذاتباروا السما هدی وزننده برآدمك خیر وجمیله جهتیله اولان نام وآوازه وشهرتنه دینور یقال
شاع سماه ای صوته فی الخیر سمیه سینك ضمیله بر جبل آدیدر وعمار بن یاسر حضرتلرینك والده لری اسمیدر
رضی الله عنهما البائی سمی سینك ضمیله بروادی یاخود بر بلده آدیدر ابن جنی دیدیکه کلام عربده بوندن غیری

سمی لفظنك استعمالی معلوم دكلدر البائی السنا عصا وزننده شمشكك آیدینلغنه و پارلدیسنه دینور تقول
رایت سنا البرق ای ضوءه و برجنس نبات اسمیدر كه صفراء وسوداء وبلغمی مسهلدر سناء دخی دینور مد ایله بو نبات
سناء مكی دیدكلری نباتدر كه مسهل معر وفدر و بر نوعی دخی واردر كه روم دیارنده نابت اولمغله سناء رومی دیرلر
وسنا بر جسید حریر لباس آدیدر ونجد اولكه سنده بر وادی آدیدر وسنا بنت اسماء بن الصلت كرچه امهات المؤمنین
رشته سنه كشیده اولوب لكن قبل الدخول وفات ایلدی السناء عطاء وزننده یوكسلمك معناسنه در یقال سنی الشیء
سناء من الباب الرابع اذا صار ذا سناء ویقال به سناء ای رفعة ابدمر السنائی بر شاعر محسن در متأخرینده ندر وبو فرس
شاعرلرندن سنائی دیدكلری شاعرك غیریدر واحمد بن ابی بكر السنوی حركاتله محدثدر وبو عصوی وزننده در
الاسناء همزه نك كسریله بو قری قالدرمق وبو كسلتمك معناسنه در یقال اسناه اذا رفعه وشمشكك شعاعی خانه دن
ایچری یه كیرمك یاخود یر اوزره دوشمك یاخود سحاب ایچره یوریوب اوینامق معناسنه در یقال اسنی البرق اذا دخل
سناه البیت او وقع علی الارض او طار فی السحاب و بر سنه بر یره مكث ایلمك معناسنه در یقال اسنی القوم اذا لبثوا سنة
یعنی فی موضع السنیة تأدیه وزننده بر نسنه یی قولایلیوب فتح ایلمك معناسنه در یقال سناه اذا سهله وفتحه
المساناة مباهاة وزننده بر كسه ایله مدارا و حسن زندكانی ایلمكله خشنود ایلمك معناسنه در یقال ساناه اذا راضاه وداراه
وحسن معاشرته التسنی تفعل وزننده بوزلمق معناسنه در یقال تسنی الشیء اذا تغیر شارح دیر كه بعضلر بو معناده اصلی
تسنن اولمغه ذاهبدر كه نون ثانیه یایه قلب اولنمشدر وتسنی بر كسه امورنده سهولت بولمق معناسنه در كه سهولتله
حصولپذیر اولقدن عبارتدر یقال تسنی زید اذا تسهل فی اموره و بو كسكه چقمق معناسنه در یقال تسنی الرجل
اذا رقی رقیة و بر آدمی كوچله خشنود ایلمك معناسنه در یقال تسنی فلانا اذا ترضاه واركك دیشی یه آشمق معناسنه در
یقال تسنی البعیر الناقة اذا تسداها لیضربها المسناة میمك ضمی ونونك تشدیدیله صو بندینه دینور كه سد
تعبیر اولنور یقال عقد وامسناة للماء ای عرما ترفع معناسندن مأخوذدر السانیة ادواتیله برابر اوله رق بیوك
قوغه یه دینور وصو چكمك ایچون دولابه قوشیلان ناقه یه دینور السنو سینك فتحیله والسناوة سماحه وزننده
دولابه قوشیلان ناقه ترلا صوارمق معناسنه در یقال سنت السانیة تسنو سنوا وسناوة اذا سقت الارض
وآتشك شعله سی یوكسلمك معناسنه در یقال سنت النار اذا علی ضوءها وشمشك چاقق معناسنه در یقال
سنا البرق اذا اضاء وقیودن صو چكمك معناسنه در یقال القوم یسنون لانفسهم اذا استقوا وآچمق معناسنه در یقال
سنوت الباب ای فتحته المسنوة والمسنیة میملرك فتحیله سانیه ایله سقی اولنان ارضه دینور ثانیده واو یایه مقلو بدر السنایة
كنایه وزننده بر نسنه نك كوتریسنه دینور یقال اخذه بسنایته ای كله السنة سینك ونونك فتحیله یله دینور كه
فارسیده سال دیرلر یقال مضت سنة ای عام شارح دیر كه مؤلف بونی هاء بابنده دخی ذكر ایلدی زیرا بعضلر هائی
و بعضلر یائی و بعضلر واوی اولمسنه ذاهبلردر هائی اولدیغنه كوره اصلی سنهه در كه جبهه وزننده در هاء
حذف اولنمشدر زیرا عربلر سنهت النخلة دیرلر خرما اغاجی اسكیوب اوزرندن زمان مرور ایلسه و یائی اولدیغنه كوره
ثانیه ماده سندن مأخوذ اولور كه دولابه قیو چوره سنده دونه رك صو چكن ناقه یه دینور بل دخی دائرا اولمغله
اطلاق اولندی یاخود رفعت معناسندن مأخوذدر مخلوق اوزره دائرا اولدیغنه مبنی در و واوی اولدیغنه كوره
عنقریب مذكوردر الاسنات اكرام وزننده ناس قیتلغه اوغرامق معناسنه در زیرا قیتلغه سنه اطلاق اولنور
یقال اسنتوا اذا اصابتهم الجدوبة فرق ایچون واو تا یه منقلب اولدی السنی سینك فتحی وتونك سكونیله سنو كبی
آچمق معناسنه در تقول سنیت الباب سنیا اذا فتحته پس واوی و یائی اولور السنایا سینك فتحی وقصریله
شریف ورفیع الشان آدمه دینور و بو مفرد در یقال رجل سنایا ای شریف اسنا همزهٔ مكسوره ایله كه صعید ده
بر بلده در نون بابنده ذكر اولندی الواوی السنة فتحتیله یله دینور عام معناسنه جمعی سنون كلور سینك
كسریله وسنوات كلور فتحاتله وسنهات كلور هاایله نته كه آنفا مأخذلری بیان اولندی وسنه قورا قلغه وقیتلغه
اطلاق اولنور یقال اصابتهم سنة ای قحط وجدب وقوراق یره دینور ارض مجدبه معناسنه جمعی سنون كلور
الاسنات اكرام وزننده قیتلغه وقوراقلغه دوشمك معناسنه در یقال اسنتوا اذا اصابتهم الجدوبة المساناة
مباهاة وزننده والسناء قتال وزننده یللق ایله معامله ایلمك معناسنه در یقال ساناه مساناة وسناء اذا استأجره
للسنة السنواء حمراء وزننده شدتلو ومحنتلو سنه یه وصف اولور یقال سنة سنواء ای شدیدة السنا عصا
وزننده بر نباتدر نته كه یائیده ذكر اولندی الواوی السواء سینك فتحی والفك مدیله اسمدر عدل وداد معناسنه در
قال الشارح ومنه قوله تعالی فانبذ الیهم علی سواء ای عدل من الحكم ووسط معناسنه در یقال مكان سواء

ای وسط بین الحدین وغیر معناسنه در یقال جاؤا سواء فلان ای غیره وهر طرفی برابر دوز ومستوی معناسنه در
یقال مكان سواء ای مستو وثوب سواء ای مستو عرضه وطوله شارح دیر كه سواء كلمه سی فی الاصل مصدردر بعده وصف
وظرف اوله رق استعمال اولندی وسواء الجبل طاغك ذروه سنه اطلاق اولنور یقال قعد فی سواء الجبل ای ذروته وسواء
النهار كوندزك تمام نصفی زمانندن عبارتدر تقول لقیته سواء النهار ای منتصفه و بر موضع آدیدر و یمنده صبر نام
طاغك باشنده بر یلاقه آدیدر وسواء بن الحارث وسواء بن خالد صحابیلردر وسواء مثل ومانند معناسنه در جمعی
اسواء كلور وسواسیه وسواسی وسواسوه كلور سینلر اولیلرك فتحی وثانیه لرك كسریله شارح دیر كه بونلر نوادردندر
و بعضلر بونلرك اسم جمع اولملرینه ذاهب اولدیلر انتهی وكاه اولور كه سواء كلمه سی ایكی نسنه نك وجودنی اقتضا
وطلب ایدر بینلرنده استواء حالتنی تحقیق و بیان ایچون ومنه یقال سواء زید وعمرو ای ذوسواء بوراده سواء كلمه سی
ذوسواء ایله مأول اوله رق مقدم خبردر نته كه عدل زید وعمرو دیرلر ذوعدل معناسنه و بو اعتبار سواء وعدل
كلمه لرینك مصدر یتلرینه مبنی در زیرا مصدرك مابعدنده فاعل مرفوعی ذكر اولنمز مگر وجه مذكور اوزره حذف
واضمار ایله موصوفیت اوزره جاری اوله وتقول مررت برجل سواء والعدم كما سیذكر لیلة السواء آیك اون دردنجی
یاخود اون اوچنجی كیجه سنه اطلاق اولنور زیرا آی اول كیجه لرده مستوی اولور السوی سینك كسری وضمی
والفك قصریله بونلرده سواء كبی عدل ووسط وغیر معنالرینه در و برابر ومستوی معناسنه در سواء كبی ومنه یقال
مررت برجل سواء كما ذكر وسواء بكسر السین والمد وسوی بالكسر وسوی بالضم والعدم ای مستو وجوده وعدمه
شارح دیر كه بونلر مصدریت اوزره منصوبلردر استواء هو وعدمه سبكنده در وصفت اولمق اوزره مرفوع
اولورلر كه مستونا و یلنده اولور لر انتهی وقوله تعالی لانخلفه نحن ولا انت مكانا سوی الایه قری بالكسر والضم
ای معلما وتقدیره ذا معلم یعنی میعادمز جمله یه معلوم اوله جق علامتله معلم اولان بر مكان اولسون كه آنده بزم
ساحرلرمز ایله جمع اوله سز شارح دیر كه كویا كه جمله بیننده مستوی اولمش اولور وراغب مستوطرفاه عبارتیله
تفسیر ایلدی وكشاف منصفا بیننا و بینك عبارتیله بیان ایلدیكه ایكی طرفك مسافه سنه نصف ووسط اولان
مكان اولور كه طرفینه بعد وقرب جهتیله متفاوت اولمیه الاستواء افتعال وزننده ایكی نسنه بری برینه مماثل
اولمق معناسنه در كه كمیتده یا كیفیتده برابر اولمقدن عبارتدر یقال استویا اذا تماثلا واعتدال معناسنه در كه
بر طرفده تفاوت اولمیوب مستقیم اولمقدن عبارتدر یقال استوی الشیء اذا اعتدل و بر آدمك جوانلغی كماله وارمق
معناسنه در كه تمام یكیت اولمقدن عبارتدر یاخود قرق یاشنه واروب قرارنی بولمق معناسنه در یقال استوی
الرجل اذا بلغ اشده او اربعین سنة وقوله تعالی ثم استوی الی السماء ای صعد او عمد الیها او قصد او اقبل علیها
او استولی یعنی الی كلمه سیله صله لنورسه معانی مذكوره یه دلالت ایدر ایمدی معنای شریف بودر كه حق جل وعلی
ارضی خلق ایلدكدنصكره امر عالیسی تسویهٔ سماء خصوصنه صعود ایلدی یاخود ارادهٔ علیه سی آنك تسویه
وتدبیرینه تعلق ایلدی یاخود اراده سا ئر تكوین تخلل ایلمیوب طوغری آنك تسویه وتنظیمنه قصد ومباشرت
ایلدی یاخود آنك تسویه سنه توجه ایلدی یاخود اكا مستولی ومتصرف اولدی مؤلف بصائرده دیدیكه استواء
ماده سی الی ایله صله لنورسه بر نسنه یه بالذات یاخود بالتدبیر منتهی اولمق معناسنی اقتضا ایدر آیت مرقومه شق
ثانیدندر وكشافك بیاننه كوره مجاز بمرتبتین اوزره مرتب استعاره اولور وثم كلمه سی تراخی فی الرتبه معناسنه در انتهی
وتقول العرب استوت به الارض ای هلك فیها بوراده باء علی یاخود مع معناسنه در بونك مآلی اصطلاحمزده خاكله
یكسان اولدی تعبیرینه اقربدر التساوی تفاعل وزننده بودخی بری برینه مماثل اولمق معناسنه در كه بس
برابر اولمق تعبیر اولنور یقال تساویا اذا تماثلا التسویة تفعله وزننده ایكی نسنه یی بری برینه برابر ایلمك
معناسنه در تقول سویته به وسویت بینهما اذا عدلت و بر نسنه یی دوز وهموار ایلمك معناسنه در كه
دوزلتمك تعبیر اولنور ومنه یقال سویت علیه الارض علی المجهول اذا هلك فیها و بر شیئی طوغرلتمق معناسنه در
یقال سواه اذا جعله سویا المساواة مباهاة وزننده بر نسنه یی بر نسنه یه برابرلشدرمك معناسنه در
تقول ساویته به وساویت بینهما بمعنی سویت و بر نسنه بر نسنه یه كمیتده یا كیفیتده معادل اولمق
معناسنه در یقال هو لا یساوی شیئا ای لا یعادله بو معنادن اصطلاحمزده شو بر شیء دكمز ایله تعبیر اولنور
مثلا هذا لا یساوی درهما دیرلر شونك قیمتی بر اقچه یه معادل اولمز كه بر اقچه یی دكمز دیمكدر وقولهم لا یسوی كبرضی
قلیل یعنی لغت قلیله ده ثلاثی اوله رق باب رابعدن دخی بو معناده وارد اولدی الاسواء همزه نك كسریله بودخی
بر شیئی آخره معادل ایلمك معناسنه در تقول اسویته بمعنی سویته به و بر نسنه یی دوز وطوغری قلمق وطوغرلتمق

معناسنه در يقال اسواه اذا جعله سو يا وبركمسه خلق وطبيعتده پدرينه چكمك معناسنه در يقال اسوى فلان اذا كان خلقه
وخلق والده سواء وحدثلك معناسنه مستعملدر يقال اسوى الرجل اذا احدث وخوار وذليل اولمق معناسنه در يقال
اسوى الرجل اذا اخزى وذكرى تماما فرجه صوقق معناسنه در يقال اسوى فى المرأة اذا اوعب شارح ديركه بو اوج معنا
مهموز اولان سوءه دن متصرفدر وبرنسنه يى غفلت سبيله ترك واسقاط ايلمك معناسنه در يقال اسوى حرفا من القرأن
اى اسقط وترك واغفل السوآن سينك فتحيله سواء كلمه سنك تثنيه سيدر جمعى اسواء كلور ايكيسى بس برابرلردر
ديمكدر يقال هما سوآن اى مثلان السى سينك كسريله بودخى مثل ومساوى معناسنه در تثنيه سى سيان در يقال
ماهو بسى لك اى مثلا وهما سيان اى مثلان جمعى اسواء كلور ويقال لبست المرأة لك بسى وماهن لك باسواء اى بمثل
ولا امثال بونك اصلى سوى ايدى واو يايه ابدال اولندى وسى دوز وهر طرفى برابر نسنه يه دينور يقال مكان سى اى مستو
يعنى طرفاها فى المسافة ودوز اوويه اطلاق اولنور فلاة معناسنه وبر موضع آديدر وتقول العرب وقع فى سى رأسه
وفى سواء رأسه بفتح السين فى الاخير وكسرها اى حكمه من الخير اوفى قدر مايضربه رأسه اوفى عدد شعره مؤلف
بو مثلى سن مادهسنده وقع فى سن رأسه اى عدد شعره من الخير اوفيما شاء واحتكم عبارتيله ده ذكر ايلمشيدى شارح ديركه
مستقصاده ايكى وجهله محرردر فى سن رأسه عبارتنه كوره كثير وواسع معناسنه مستعمل اولان سن لفظندن مصوغدر
لانهم يقولون وجد فلان كلأ سنا اى كثيرا واسعا وفى سى رأسه وسواء رأسه عبارتنه كوره برابر ومماثل معناسندن
مسبوكدر خلاصه سى باشى برابرنجه نعمت ورفاه شامله يه مالك وآنده دلخواهى اوزره متصرف اولدى ديمكدر
ياخود يردن باشى بورى يه جك قدر نعمت واسعه يه نائل اولدى ديمكدر كه سرتا پا نعمته مستغرق اولدى تعبير اولنور
ياخود باشنك قيللرى عددينه مساوى نعمته فائز اولدى ديمكدر كه كثرتدن كنايه در لاسيما سينك كسرى ويائى
مشدده نك نصبيله كه جاء نى القوم لاسيما زيد قولنده واقعدر لا مثل زيد كيدر ما كلمه سى لغو وزائددر ومابعدنده كى
زيد لفظنك رفعى جائزدر دع ما زيد قولنده كى كبى وكاه اولوركه يايى تخفيف ايدوب لاسيما ديرلر ولاسى لما فلان
ولاسيك مافلان ولاسية فلان ولاسيك اذا فعلت ذاك ولاسى لمن فعل ذلك دخى ديرلر شارح ديركه لاء كلمه سى نفى
جنس ايچوندر سى كلمه سى اسميدر وبو تركيب استثناء موقعنده مستعملدر يعنى مابعدنى ماقبلنه ترجيح ايچون مسوق
اولمغله مساواتدن تفضيله اخراج اولنمش كبى اولور آندن لسانمزده خصوصا ايله تعبير اولنور مثلا تستحب الصدقة
فى شهر رمضان لاسيما فى العشر الاواخر ديدكده اعطاء صدقه نك عشر اواخرده استحبابى آكد وافضل اولديغى مطلب
متبين اولور پس ماقبلنه مساواتدن مخرج اولور بو تقديرجه حرف تفسير استعمال اولنمز ومابعدنده كلان اسمك
اعرابنده جر ومطلقا رفع ونكره اولورسه نصب حالاتى جائزدر جر حالتنده ما كلمه سى زائد اعتبار اولنوب سى
كلمه سى مابعدينه مضاف قلنور نته كه ايما الاجلين قول شريفنده ما زائده در ورفع حالتنده ما موصوله ياخود
موصوفه اعتبار واسم مزبوره بر مبتداء تقدير اولنور مثلا لاسيما يوم تركيبى لا مثل الذى هو يوم ياخود لا مثل شئ هو
يوم تقديرنده اولور ونصب حالتنده تمييزيت اوزره منصوبدر سائر تراكيب مسروده بوندن استنباط اولنور وتفصيلى
مغنى اللبيبده مشروحدر السوى غنى وزننده دوز وطوغرى نسنه يه دينور وطرفينى مساوى مكانه دينور
سى كبى يقال مكان سوى وسى اى مستو يعنى طرفاه فى المسافة التسوى تفعل وزننده دوزلنمك و برابرلنمك
معنالرينه در ومنه يقال تسوت به الارض اى هلك كما يقال استوت به الارض باء حرفى على ياخود مع معناسنه در
السوية غنيه وزننده برابرلك استواء موقعنده مستعملدر يقال هم على سوية اى استواء بوراده سويه مقدر
موصوفه وصفدر خصلة وقسمة وهيئت كبى برمناسب موصوف مقدردر وسويه باركير سمرينه شبيه برنسنه دركه
اكا جوارى وفقراء مقوله سى راكب اولور على قول ثمام اوتنك قبقلريله طولمش منذره دينوركه دابه نك صرتنه
پالان كبى وضع ايدوب اوزرينه بينرلر ابو سويه صحابيدر وعبيد بن سوية بن ابى سوية الانصارى كه انصاردن
برينك معتقيدر وعبد الملك بن ابى سويه سهل بن خليفه وحماد بن شاكر بن سويه كه امام بخاريدن صحيح بخارى
راويسيدر محدثلردر سويه عمرويه وزننده اساميدندر محمد بن على بن محمد بن سويه المؤدب وعلى بن احمد
بن محمد بن سويه محدثلردر السوية سميه وزننده برخاتون آديدر السوى عصا وزننده طوغرى وقصد
معناسنه در تقول قصدت سواه اى قصدت قصده السابة تسويه ماده سندن فعله دركه اصلى سويه ايدى
طوغرلمش ودوزلنمش يوله دينور وبرآدمى فريفته ومفتون ايلمك ايچون تسويه وتنظيم اولنمش سوزه اطلاق اولنور
تقول ضرب لى سابة اى هيأ لى كلمة وسايه مكه قضاسنده برقريه ياخود بين الحرمين بروادى اسميدر ساوه عجمده
برشهر معروفدر السوى هدى وزننده سواء كلمه سندن فعلى در حبلى وزننده ومنه قوله تعالى من اصحاب

الصراط

الصراط السوى وهو فعلى من السواء وعلى تليين السوء ى والابدال قول اوله كوره سوءى كلمه سندن كه سيئه
معناسنه در مخفف اولور الواوى السهو لهو وزننده والسهو علو وزننده برآدمك قلبى بشقه يره كيتمكله
برخصوصى غفلت ايدوب اونتمق معناسنه در يقال سها فى الامر يسهو سهوا وسهوا اذا نسيه وغفل عنه وذهب
قلبه الى غيره شارح ديركه سهو فى حرفيله صله لنورسه عن غير علم ترك وعن ايله صله لنورسه عن علم ترك معناسنه در
وتقول العرب حملت المرأة سهوا اى حبلت على حيض كويا كه آنده وصف غالب اولمشدر وسهو سكون وملايمت
معناسنه در ومنه تقول افعله سهوا رهوا اى عفوا بلا تقاض ويقال مال لا يسهى ولا ينهى اى لا تبلغ غايته يعنى
كثرت ووفرتدن نهايتنه بالغ اولنمز درجه سنده در وبو سكون وآرام معناسندن ماخوذدر وسهو سهل وملايم آدمه
وايشه دينور يقال رجل سهو وامر سهو اى سهل وخوشكوار صويه اطلاق اولنور يقال ماء سهو اى زلال وبواش
وملايم اركك دوه يه دينور مؤنثى سهوه در يقال جمل سهو وناقة سهوة اى وطئ السهاوة سماحه وزننده
دوه رام وملايم وخوب روش اولمق معناسنه در يقال سهو البعير سهاوة من الباب الخامس اذا كان سهوا السهوة
سينك فتحيله سهوك مؤنثيدركه ذكر اولندى وكاده تعبير اولنان ملايم يايه دينور يقال قوس سهوة اى مؤاتية وقبايه
دينور صخره معناسنه وصفه وايوانه على قول ايكى اوطه ارالقنده اولان كيلاره ياخزينه اوطه سنه دينور ياخود رف
ومصندره وشروان مقوله سنه دينوركه اكا بعض حوايج وضع اولنور ياخود كوچك خزينه اوطه سى شكلنده
اوطه يه دينور ياخود درت يا اوچ اغاجلردن چاتمه تخته پوشه دينوركه اوزرينه امتعة بيت مقوله سى نسنه لر وضع
اولنور وكندوج اسميدركه طشره ديوارلرده صرپون وبتك تعبير ايتدكلرى بيوك ظرفدر فيچى ومابخنه طرزنده
اولور تخته انباره دخى دينور واوطه نك باجه سنه وپنجره سنه دينور وعروسك جهازاوينه ياخود اول شكلده
اولان اوه دينور وحولوى خانه اوكنه چكيلان ستره يه دينور جمعلرى سهاء كلور سينك كسريله وبر زمينده
بربلده آديدر وبر موضع آديدر الساهى والسهوان سكران وزننده اسم فاعللردر سهو ايديجى آدمه دينور
ثانيه ابلغدركه اونوتغان كسه ديمكدر وسهوان وسهى سينك كسريله وضميله وسهى سمى وزننده برموضع آديدر
سهيه سميه وزننده اساميدندر ارطاة بن سهيه فارس وشاعردر الاسهاء همزه نك فتحيله الوان معناسنه دركه
كونا كون ديمكدر مفردى بوقدر الاسهاء همزه نك كسريله سهوه ديدكلرى ذكر اولنان اوطه يابمق معناسنه در
يقال سهى الرجل اذا بنى السهوة السهواء صحراء وزننده برقصراغك آديدر وكيجه دن برساعته دينور يقال
مضت سهواء من الليل اى ساعة المساهاة مباهاة وزننده الفت ومعاشرتده پك استقصا ايلميوب مسامحه
وملايمتله معامله ايلمك معناسنه در يقال ساهاه فى العشرة اى ترك الاستقصاء يعنى خالقه وساهله السهاء
سينك ضميله بنات نعش صغرى ايچره بر كوكب خفى اسميدر نته كه قود ماده سنده بيان اولندى البائى السبه
سينك كسرى وباى مخففه نك فتحيله يايك ايكى باشلرنده اولان اكرى يره دينوركه كوشه كمان تعبير اولنور جمعى
سيات كلور شارح ديركه بونك آخرنده اولان هاء واودن عوضدر عجبدركه مؤلف بونى يائى علامتيله معلم ايلدى
لاسيما سوى ماده سنده ذكر اولندى زيرا واويدر مؤلف بونكله جوهرى يه حرف انداز تعريض اولمشدر
فصل الشين المعجمة الواوى الشأو شينك فتحى وهمزه نك سكونيله سبق وتقدم ايلمك معناسنه در
تقول شأوت القوم شأوا اذا سبقتهم وامد وغايت معناسنه در يقال بعيد الشأو اى الامد والغاية وناقه نك
بولارينه دينور وقيغنه دينور بعر الناقه معناسنه وقازيلان قيودن طپراق چكوب چقرمق معناسنه در يقال
شأوت من البئر شأوا اذا نزعت منها التراب وقيودن چقان طپراغه ده اطلاق اولنور يقال نزع من البئر شأوا كثيرا
اى ترابا وزنبيله دينور يقال نقل التراب بالشأو اى الزنبيل المشأة مسحاة وزننده بودخى زنبيله دينور قيودن آنكله
طپراق اخراج اولنديغيچون التشائى تفاعل وزننده ايرافلشمق معناسنه در يقال تشاءى ما بينهما اذا تباعد
وتارمار اولمق معناسنه در يقال تشاءى القوم اذا تفرقوا المشاءاة مباهاة وزننده بركمسه ايله مسابقه ايلمك على قول
سبق ايلمك معناسنه دركه واحد ايچون اولور يقال شاءاه اى سابقه اوسبقه الاشتاء افتعال وزننده استماع
معناسنه در يقال اشتأى الرجل اذا استمع وسبق ايلمك معناسنه در يقال اشتأاه اذا سبقه الواوى الشبو
شينك فتحى وبانك سكونيله يوكسك اولمق معناسنه در يقال شبا الشئ شبوا اذا علا وبكر بوزلدقدنصكره
يرينه كلوب روشن اولمق معناسنه در يقال شبا وجهه اذا اضاء بعد تغير وآت شاخلنمق معناسنه در يقال
شبا الفرس اذا قام على رجليه وآتش ياقمق معناسنه در يقال شبا النار اذا اوقدها الشباة حصاة وزننده
هنوز طوغمش عقربه دينور على قول صارى عقربه دينور يقال كأنه شباة وهى العقرب ساعة تولد اوعقرب

صفراء ودرکه کریلوراولان کسکین آته دینور وشاخلنوراولان آته دینور وعقربك نشترینه دینورکه آنکله چلار
وهرشینك کسکین اوجنه وکارینه دینور یقال کانه شباة السنان ای حدّه وشباة النعل آیاق قابنك بورنلرینك
اوجنه دینور جمعی شبا کلور حصاکبی وشبوات کلور فتحاتله الاشباء همزه نك کسریله و یرمك معناسنه‌در
یقال اشباه اذا اعطاه و برکسه‌یی اسرکیوب مهربانلق ایلمك معناسنه‌در یقال اشباه اذا اشبله ای اشفق
و برآدمك رشید وعاقل اوغلو اولمق معناسنه‌در یقال اشبی الرجل اذا ولدله ولد کیس ودفع ایلمك معناسنه‌در
یقال اشباه اذا دفعه و برآدمی برقیویه یاخود برکریهه یه القا ایلمك معناسنه‌در یقال اشبی فلانا اذا القاه فی بئر
اومکروه و برآدمه اعزاز وتکریم ایلمك معناسنه اولمغله ضد اولور یقال اشبی فلانا اذا اکرمه واعزّه وآغاج بو یلنوب
تاب وطراوتله داللری کور و بری برینه صارمشق اولمق معناسنه‌در یقال اشبی الشجر اذا طال والتف نعمة و بر
آدمك اولادی کندیسنه چکوب بکزه‌مك معناسنه‌در یقال اشبی زید اولاده اذا اشبهوه المشبی اسم مفعول
بنیه‌سیله والمشبی اسم فاعل بنیه‌سیله رشید وزیرك ولد صاحبی آدمه دینور یقال رجل مشبی ومشب اذا ولدله
ولد کیس الشبا عصا وزننده یوصونه دینور طحلب معناسنه ومدینه ده بر وادی آدیدر شبوه تمره وزننده
عقربك ایکنه‌سنه دینور معرفه وغیرمنصرفدر وحرف تعریف دخی داخل اولور و برقبیله پدرینك آدیدر
وبادیه ده برموضع ویمنده برحصار آدیدر ومأرب ایله حضرموت بیننده بر بلده آدیدرکه لحج نام بلده یه قریبدر
الواوی الشتاء کساء وزننده والشتاة فصول اربعه دن قیش فصلنه دینور وشتاء کلمه سی شتوه لفظنك
جمعیدر کلبه وکلاب کبی علی قول ایکیسی دخی مفرددر جمعلری شتی کلور عتی وزننده واشتیه کلور ابنیه وزننده
وشتاء طلو یه دینور که کوکدن یاغار وقیشلغه وقوراقلغه دینور المشتاء والمشتاة میملرك فتحیله اسم مکانلردر
قیش اوطه‌سنه وقشلاغه دینور شارح دیرکه بونلر اسم زمان ومصدر میمی دخی اولور الشتوی شینك فتحی
وتانك سکونیله والشتوی فتحتینله اسم منسوبلردر یقال مکان شتوی وشتوی ای منسوب الی الشتاء وشتوی
فتحتینله خاصة قیش یغمورینه دینورکه شتی دخی دینور غنی وزننده یقال کثر الشتوی والشتی ای مطر الشتاء
الشتو شینك فتحیله بریرده قیشلامق معناسنه‌در یقال شتا بالبلد یشتو شتوا اذا اقام به شتاء وخاصة قیش
ایامنده قوراقلغه اوغرامق معناسنه‌در یقال شتا القوم اذا اجدبوا فی الشتاء وقیش پك صوغوق اولمق
معناسنه‌در یقال شتا الشتاء اذا برد التشتیة تأدیه وزننده والتشتی تفعل وزننده بونلرده بریرده قشلمق
معناسنه‌در یقال شتی بالبلد وتشتی اذا اقام به شتاء الاشتاء اعطاء وزننده بودخی قیش موسمنده قوراقلغه
دوشمك معناسنه‌در یقال اشتی القوم اذا اجدبوا فی الشتاء وقیشه کیرمك معناسنه‌در یقال اشتی القوم اذا
دخلوا فی الشتاء الشاتی قیشلوکونه دینور یقال یوم شات وغداة شاتیة ای ذو شتاء المشاتاة مباهاة وزننده
قیش ایامی قولیله معامله ایلمك معناسنه‌در یقال شاتاه اذا عامله شتاء الشتا عصا وزننده سرد وخشونتلو
یره دینور ودره‌نك کوکسنه دینور الواوی الشتا ثای مثلثه ایله حصا وزننده شتاء کبی دره‌نك کوکسنه دینور
و بوشنا مصحفی دکلدر یقال نزلوا شتا الوادی وشتاه ای صدره الواوی الشجو شینك فتحی وجیمك سکونیله
برآدمی غمناك ایلمك معناسنه‌در یقال شجاه شجوا اذا احزنه وطربناك ونشاطمند ایلمك معناسنه اولمغله ضد اولور
یقال شجاه اذا طربه وناس ارالغنه شقاق واختلاف دوشورمك معناسنه‌در یقال شجی بینهم اذا اشجر وشجو
حاجت ومهمه یه دینور یقال له شجو ای حاجة الاشجاء همزه‌نك کسریله بودخی برآدمی محزون ایلمك ومنشرح
وطربناك ایلمك معنالرینه‌در یقال اشجاه اذا احزنه ویقال اشجاه اذا طربه و برآدمی مغلوب ومقهور ایلمك
معناسنه‌در یقال اشجاه اذا قهره وغلبه و برآدمی برغم واندوهه اوغراتمق معناسنه‌در یقال اشجاه اذا اوقعه
فی حزن الشجا عصا وزننده بوغزه طوران کمك مقوله‌سنه دینور یقال نشب فی حلقه شجا وهو ما اعترض فیه
من عظم ونحوه وشجا مصدر اولور برآدمك بوغزینه برنسنه طورمق معناسنه‌در یقال شجی به شجی من الباب
الرابع اذا اعترض فی حلقه شجی و برآدمك بورجلوسی صاویلوب کیتمك معناسنه‌در یقال شجی به الغریم عنه اذا ذهب
الشجی غنی وزننده مشغول ومهموم آدمه دینور بعض اشعارده تشدیدیله وارد اولدی یقال رجل شجی وشج
ای مشغول الشجواء حمراء وزننده صاوکی صرب وکوچ صحرایه دینور یقال مفازة شجواء ای صعبة الشجوجی
سفرجل وزننده ومد ایله نعتدر پك اوزون آدمه علی قول کیکلری ایری اوله رق اوزون آدمه دینور یاخود اوزون ایاقلو یه
یاخود بلدن یوقریسی اوزون وایاقلری قصه اولانه دینور واری وتنومند آته دینور وصقصغان قوشنه دینور مؤنثی
شجوجاة در وشجوجی وشجوجاة دائمی اسن یله دینور شجا عصا وزننده وشجوه تمره وزننده ایکی وادی آدیدر

التساجی تفاعل وزننده خاتون زوجنه اظهار حزن وملالتله تمنع ایلمك معناسنه‌در یقال تساجت المرأة
علی زوجها اذا تمنعت وتجازنت الساجی ابن سعد العشیرة در وساجی ابن النمر الحضرمی جاهلیدر شجی غنی
وزننده وشجیه غنیه وزننده ایکی موضعلردر الواوی الشحو محو وزننده اغز آچمق معناسنه‌در یقال شحا
الرجل شحوا اذا فتح فاه واغز آچلمق معناسنه‌در یقال شحا فوه اذا انفتح الاشحاء همزه‌نك کسریله بودخی
اغز آچمق معناسنه‌در یقال اشحی الرجل اذا فتح الشحوة خطوه وزننده ومرادفیدرکه آدیمه دینور یقال
بعید الشحوة ای الخطوة التشحی تفعل وزننده برآدمه زبان درازلقله آلاینده و یرمك معناسنه‌در یقال تشحی
علیه اذا ابسط لسانه فیه الشواحی اغزلرنی آچان آته وصف اولور یقال خیل شواح ای فاتحات افواهها
مفردی شاحیه‌در الشحا عصا وزننده ککبش نسنه‌یه دینور یقال شیء شحا ای واسع و برصویك آدیدر الشحواء
حمراء وزننده واسع قیویه دینور یقال بئر شحواء ای واسعة الیائی الشحی شینك فتحی وحانك سکونیله شحو
کلمه‌سنده لغتدر یقال شحی فمه شحا من الباب الرابع لغة فی شحا شحوا الواوی الشخا خای معجمه ایله عصا
وزننده چوراق یره دینور سبخه معناسنه الواوی الشدو عدو وزننده دوه سورمك معناسنه‌در یقال شدا الابل
شدوا اذا ساقها ونغماتله شعر اوقومق یاخود ایرلمق معناسنه‌در یقال شدا الشعر اذا غنی به اوترنم وموسقیده بربیت
یا ایکی بیت اوقومق معناسنه‌در تقسیم وموال ومغنی کبی یقال شدا الرجل اذا غنی بیتا او بیتین بالغناء وادب
ودانشدن حصه‌مند اولمق معناسنه مستعملدر یقال شدا فلان اذا اخذ طرفا من الادب و برنسنه جانبنه قصد
وتوجه قلمق معناسنه‌در یقال شدا شدوه ای نحا نحوه و برنسنه‌یی برنسنه‌یه بکزتمك معناسنه‌در یقال شدا فلانا فلانا
اذا شبهه اباه وشدو چوق نسنه‌دن برمقداره دینور یقال اخذ شدوا من المال ای قلیلا منه الشادی شدو
لفظندن اسم فاعلدر الشدا عصا وزننده وجودده قلان قوت بقیه سنه وحصه‌سنه دینور وهر نسنه‌نك کسکین
اولان کارینه واوجنه دینور واسیلکه دینور یقال یوما شدا شدید ای حرّ وابوزلغه دینور یقال اخذه الشدی
ای الجرب الاشداء همزه‌نك کسریله موسقیده ماهر اصول آشنا خواننده اولمق معناسنه‌در یقال اشدی فلان
اذا صار ناخما مجیدا شدوان سلمان وزننده برموضعدر الواوی الشذو شینك فتحی وذال معجمه‌نك سکونیله
مسکه دینور علی قول رایحه‌سنه یاخود لوننه دینور ومصدر اولور برآدمی رنجیده ایلمك معناسنه‌در یقال شذاه
یشذوه شذوا ای اذاه ومسك سورنمك معناسنه‌در یقال شذا الرجل اذا تطیب بالمسك الشذا عصا وزننده
برشجر اسمیدرکه آندن مسواك اتخاذ اولنور وابوزلغه دینور یقال اخذه الشذا ای الجرب وطوزه دینور ملح معناسنه
ورایحه‌نك پك ایبلکنه وتیزلکنه دینور شارح دیرکه تیز رایحه ده دخی استعمال اولنور و برکونه سفینه اسمیدر
واپت سینکنه دینور ذباب الکلب معناسنه علی قول مطلقا سینکه دینور ورنج واذی معناسنه‌در تقول لقیت
منه الشذی ای الاذی وشذا بصره قضاسنده برقریه آدیدر احمد بن نصر الشذائی المقرئ وابو الطیب محمد بن احمد
الشذائی الکاتب اورادندر وشذا اغاج پاره‌لرینه دینور یقال شذا العود ای کسره شارح دیرکه شذاة مفردیدر
الشذاة حصاة وزننده بدنده قلان قوت بقیه‌سنه دینور واسکی و بیرك نسنه‌یه دینور بعض نسخه‌ده السی الخلق
عنوانده اولمغله بدخوی آدم دیمك اولور الاشذاء همزه‌نك کسریله برنسنه‌یی برطرف ایدوب ارغه قیلمق
معناسنه‌در یقال اشذاه عنه اذا نحاه واقصاه التشذیة تأدیه وزننده برنسنه‌یی تحصیل شعور ایدوب آخره افهام
ایلمك معناسنه‌در یقال شذی بالخبر اذا علم به فافهمه شاذی اسمادندر یوسف بن ایوب بن شاذی سلطان
صلاح الدین اسمیدرکه کندیلری واقاربی محدث اولمغله تحدیث ایلدیلر مشار الیه پادشاه مملکت مصر ایدی غزا
وجهاد ایله مشهور صلحاء اقتدن ومحدثیندن ایدی رحمة الله تعالی علیه ومحمد بن شاذی بخاری محدثندر الیائی
الشراء شینك کسری والفك مدیله وقصریله برنسنه‌یی صاتون آلمق معناسنه‌در یقال شراه یشریه شراء
وشری اذا ملکه بالبیع وصاتمق معناسنه اولمغله ضد اولور یقال شراه اذا باعه و برنسنه‌یی سرمك معناسنه‌در
یقال شری اللحم والثوب والاقط اذا شرّرها و برکسه‌یی هزل وسخریه ایلمك علی قول خوارلیوب تذلیل وارغام
ایلمك معناسنه‌در یقال شری فلانا اذا سخر به اوارغمه وشراء نفس عسکرك اوکنه چکوب آنلرك طرفندن مقاتله
ایلمك یاخود قومی طرفندن سلطانه یاخود والی‌یه واروب آنلرك امور ومصلحتلرنی عرض وتنظیم ایلمکدن عبارتدر
یقال شری بنفسه عن القوم اذا تقدّم بین ایدیهم فقاتل عنهم اوالی السلطان فتکلم عنهم وشرا برآدمی قوردا شنی
دیدکلری کیجیکه اوغراتمق معناسنه‌در یقال شری الله فلانا اذا اصابه بعلة الشری الاشتراء افتعال وزننده
بودخی صاتون آلمق وصاتمق معنالرینه‌در یقال اشتراه اذا ملکه بالبیع ویقال اشتراه اذا باعه ومطلقا برنسنه‌یی

ترك ايدوب بر آخر نسنه يه تمسك ايلمك معناسنه مستعملدر ثمنى ترك ايدوب ومثمنه رغبت وتمسك ايدن مشترى كبى
وبو باء مقابله ايله استعمال اولنور ومنه قوله تعالى اولئك الذين اشتروا الضلالة بالهدى الآية اى تركوا الهدى
وتمسكوا بالضلالة يعنى بالقوة ابدىء استحصال ارنده اولان هدايى ترك ايدوب ضلالتى اختيار ايلديلر الشرى عصا
وزننده قورداشنى ديدكلرى كيجيك زحمته دينور انسابدننده اكثرى دفعة حادث اولور بر مرضدر خرده خرده
وقزل قزل سوزشلى بثره لردر ودردى كيجه لر زياده ومشتد اولور سببى اتشى بخاردركه بدنده دفعة ثوران ايدر
يقال اصابه الشرى اى بثور صغار حمر حكاكة مكربة وشرى مصدر اولور ناس بيننده شر وفتنه شراره لنمك
معناسنه در يقال شرى الشر بينهم شرى اذا استطار قورداشنى اولمق معناسندن ماخوذدر وشمشك چاقمق
معناسنه در يقال شرى البرق اذا لمع وخشمه كلمك معناسنه در يقال شرى الرجل اذا غضب واوكولك
وبنازلق ايلمك معناسنه در يقال شرى الرجل اذا لج وقورداشنى يه اوغرامق معناسنه در يقال شرى جلده
اذا خرج عليه الشرى وآت اشوب يوريمكده فتورسز مبالغه واقدام ايلمك معناسنه در يقال شرى الفرس
فى سيره اذا بالغ فيه المشاراة مباهاة وزننده والشراء قتال وزننده مبايعه معناسنه در يقال شاراه مشاراة
وشراء اذا بايعه ومجادله معناسنه در يقال هو يشاريه اى يجادله بونك اصل يشارره ايدى راى ثانيه يايه منقلب
اولدى الشروى جدوى وزننده مثل ومانند معناسنه در يقال ماله شروى اى مثل الاشراء همزه نك
كسريله بودخى شمشك پارلدامق معناسنه در يقال اشرى البرق اذا لمع وطولدرمق معناسنه در يقال اشرى
الحوض اذا ملاءه وبر نسنه يى برطرفه اكمك معناسنه در يقال اشراه اذا اماله واغاج يمشنك طمورجقلرى
آچوب يارلمق معناسنه در يقال اشرى الحمل اذا تفلقت عقيقته وناس بينه شورش الفاسيله برى برينه دوشورمك
معناسنه در يقال اشرى بينهم اذا اغرى الاستشراء بودخى بنازلق واوكولك ايلمك معناسنه در يقال
استشرى الرجل اذا لج وبر ماده عظيم اولمق معناسنه در يقال استشرت الامور اذا تفاقمت وعظمت الشراة
عصاة وزننده خوارج طائفه سنه اطلاق اولنور لجاج وعناد معناسنه اولان شرى ماده سندن مأخوذدر زيراخ
وتعندلرندن ناشى خروج ايلديلر يوخسه شرينا انفسنا فى الطاعة ماده سندن مأخوذ دكلدر جوهرى اويله ديمكله
وهم ايلدى شارى مفرديدر شارح ديركه جوهرى بو قولنده ائمۀ كثيره يه اقتدا ايلمشدر حتى ابن اثير ديديكه آنلره شراة
اطلاقى دنيا مقابلى آخرت اشترا ايلدك ديو زعملرينه مبنى درانتهى الشرى شبنك فتحى ورانك كسر ومديله قورداشنى يه
اوغرامش آدمه دينور يقال رجل شراى اصابه الشرا الشرى غنى وزننده شول آته دينوركه اشوب يوريمكنده
قطعا فاتر اولميوب اقدام ومبالغه اوزره اوله يقال فرس شرى اذا كان يبالغ فى سيره الشرى شبنك فتحيله
ابوجهل قربوزينه دينور على قول تكاكنه دينور وچكردكدن بتشمش خرما اغاجنه دينور الشرى على
وزننده والشراة حصاة وزننده مالك يعنى مواشى قسمنك رذال وكترينه دينور يقال اخذ الشرى
والشراة من المال اى رذاله ومالك كزيده ونفيسنه ديمكله ضد اولور يقال بقى عنده الشرى والشراة
اى خيار المال جوهرى بونى شبنك فتحى ورانك سكونيله ضبط ايلمكله وهم ايلدى وشرى طاغه دينور وبوله
دينور طريق معناسنه وسلمى نام طاغده بر يولك آديدركه ارسلانى بك چوقدر ونجدده طى قبيله سى يورنده
بر طاغك آديدر وتهامه ده بر طاغ اسميدركه برنجى جانورلرى كثيردر وكبكب ايله نعمان بيننده بر وادى اسميدركه
عرفانه بر مرحله در وشرى ومد ايله شراء ناحيه معناسنه در جمعى اشراء كلور ذو الشرى عصا وزننده دوس
قبيله سنه مخصوص بر صنم آديدر الشريان شبنك فتحى وكسريله بر شجر آديدركه اندن ياى دوزيلور
وشريان شرايين لفظندن مفرد اولوركه بدنده اولان نبض طمرلرينه دينور عروق نابضه معناسنه در
بين الاطباء عروق ضوارب تعبير اولنور يقال انقطعت شراينه وهى العروق النابضة مترجم ديركه كتب
تشريحده مشروح اولديغى اوزره شرايين بدنده نابض ومتحرك اولان طمرلردركه سواكن واورده مقابلىدر
اصلى يونانيده متحرك بالحياة معناسنه اولان اورطا تعبير ايتدكلرى بر قالين طمردركه يسار قلب جهتندن نابتدر
ايكى قسم اولور بر قسمى بدنك نصف اعلاسنه وبر قسمى نصف اسفلنه متوجه وشعبۀ كثيره ايله متشعب اولور
الشريه غنيه وزننده طريقه واسلوب معناسنه در يقال هو على شريه حسنة اى طريقة وسرشت وطبيعت
معناسنه در يقال كريم الشريه اى الطبيعة ودائما قيز طوغورر اولان خاتونه دينور يقال امرأة شريه اذا كانت
يلدن الاناث المشترى اسم فاعل بنيه سيله بر قوش آديدر وسياره دن بر كوكب معروف اسميدركه فلك سادسده
مركوزدر فارسيده برجيس ديرلر بهاء وسعادتى كويا كه كندى ايچون اشتراء واختيار ايلمشدر الاشرياء

اعشباب

اعشباب وزننده مضطرب اولمق معناسنه در يقال اشرورى الرجل اذا اضطرب الشراء سماء وزننده
بر طاغك آديدر شراء قطام وزننده بر موضع آديدر الشروان فتحاتله كه تثنيه در ايكى طاغه
اطلاق اولنور الشراة حصاة وزننده دمشق ايله مدينه بيننده بر موضع آديدر على بن مسلم واحمد بن محمود
الشرويان المحدثان اورايه منسوبدر شريان سلمان وزننده بر وادى اسميدر التشرى تفعل وزننده پراكنده
اولمق معناسنه در يقال تشرى الشيء اذا تفرق الشرو شبنك فتحى وكسريله باله دينور عسل معناسنه
الواوى الشزو شبنك فتحى وزاى معجمه نك سكونيله مرتفع اولمق معناسنه در يقال شزا الشيء شزوا اذا ارتفع
الواوى الشصو علو وزننده كوز بلرمك معناسنه در يقال شصا بصره شصوا اذا شخص وبلود يوكسلمك
معناسنه در يقال شصا السحاب اذا ارتفع وقربه كركى كبى طولمغله بجاقلرى يوقرى قالقمق معناسنه در يقال
شصت القربة اذا امتلئت ماء فارتفعت قوائمها الاشصاء همزه نك كسريله كوزى بلرتمك معناسنه در يقال
اشصى بصره اذا اشخصه الشاصلى باقلى وزننده لام بابنده ذكر اولندى جوهرى وهمنه مبنى بوراده ثبت
ايلدى الشصو حشو وزننده قاتيلق شدت معناسنه در يقال به شصواى شدة اليائى الشصى شبنك
ضميله صلى وزننده ميت شيشوب اللرى واياقلرى يوقرى ديكلمك معناسنه در يقال شصى الميت وشصا
شصيا من الباب الرابع والاول اذا ارتفعت يداه ورجلاه اليائى شطاة حصاة وزننده مصرده بر قريه آديدر
جوهرى وهمندن ناشى هاسز رسم ايلدى شارح ديركه محكمده هاسز مرسومدر الشطى غنى وزننده تزلادن
اولك تعبير اولنان قطعه يه دينور دبره معناسنه جمعى شطبان كلور شبنك كسريله الانشطاء انفعال وزننده
منشعب اولمق معناسنه در يقال انشطى منه الشيء اذا انشعب التشطية تفعله وزننده فرباك دريسنى
يوزوب اتنى طاغتمق معناسنه در تقول شطينا الجزور اى سلخناها وفرقنا لحمها وتنقيص ايلمك معناسنه در يقال
تقول شطينا الطعام اى زرأناه الشطى شبنك ضميله شصى وزننده ومرادفيدركه ميتك اللرى واياقلرى
يوقرى ديكلمك معناسنه در يقال شطى الميت شطيا من الباب الرابع بمعنى شصى الواوى الشطو خطو
وزننده جانب وناحيه معناسنه در يقال قعد شطوا لوادى اى جانبه وناحيته اليائى الشظا ظاى معجمه ايله
عصا وزننده بدنده دبزه ياپشق على قول قوله ياپشق ياخود انجكه ياپشق اولان انجه رك كبكه دينور ياخود
انجكده اولان خرده سكيرلره دينور وشظا القوم برقومك اتباعندن وعهد واماله صكره دن دخيل ولاحق
اولنلرندن عبارتدر يقال هم شظا القوم اى اتباعهم والدخلاء عليهم ولاده آقدرمه اوزره اولان تكرار
آقدرمه يه دينور تانهايتنه وارنجه كه بردونم سورد كدنصكره اوزرينه تكرار بردونم نطسدن عبارتدر ومصدر
اولور بدنده سكير چتلامق معناسنه در يقال شظى عصبه شظا من الباب الرابع اذا انشق وشظا بر طاغك آديدر
وشظا ديدكلرى ذكر اولنان كميك چتلايوب يارلمق معناسنه در يقال شظى الفرس شظى من الباب المزبور
اذا فلق شظاه التشظى تفعل وزننده سكير چتلايوب نصمه نصمه اولمق معناسنه در يقال تشظى العصب
اذا انشق واغاج پاره لنوب قيمق قيمق اولمق معناسنه در يقال تشظى العود اذا تطاير شظايا الشظية غنيه وزننده
پايه دينور قوس معناسنه وانجك كميكنه دينور ومطلقا برنسنه دن قوپمش پاره يه دينور واغاج قيمغى كبى جمعى
شظايا وشظى كلور عنى وزننده وطاغدن قوپوب آيريلان پارچه يه دينور يقال سقطت شظية من الجبل اى فندرة
الشنظية شبنك وظانك كسريله بودخى طاغدن آيريلان پارچه يه دينور الاشظاء همزه نك كسريله برآدمك
شظا ديدكلرى ذكر اولنان كميكنه اورمق معناسنه در يقال اشظاه اذا اصاب شظاه وادى الشظا
عصا وزننده بر معروف دره آديدر التشظية تفعله وزننده طاغتمق معناسنه در يقال شظاه اذا فرقه
شظى غنى وزننده بر موضع آديدر الشظى صلى وزننده ميت شيشوب اللرى واياقلرى يوقرى ديكلمك
معناسنه در يقال شظى الميت شظيا من الباب الرابع بمعنى شصى الشنظاة شبنك فتحيله طاغك كنكره
شكلنده اولان تپه سنه دينور الواوى الاشعاء همزه نك كسريله برنسنه يه اهتمام ايلمك معناسنه در يقال
اشعى به اذا اهتم وشبخون عسكرنى كه چاپول تعبير اولنور دشمن اوزره هر طرفدن حواله ايلمك معناسنه در يقال
اشعى القوم الغارة اذا اشعلوها يعنى بثوها وفرقوها الشعواء حمراء وزننده دشمن اوزره هر طرفدن حواله
اولوب هجوم ايدن چاپوله دينور يقال غارة شعواء اى متفرقة ودالرى هر طرفه طاغنق اغاجه دينور يقال شجرة
شعواء اى منتشرة الاغصان وبر ناقه اسميدر الشاعى ايراق نسنه يه دينور يقال مكان شاع اى بعيد ومقسوم
ومحدود اولميان حصه يه دينور يقال نصيب شاع اى شايع الشواعى شاعيه نك جمعيدركه پراكنده يه دينور

يقال جاءت الخيل شواعى اى متفرقة الشعو شينك فتحيله قيل اوريمك معناسنه در يقال شعا شعره شعوا
اذا انتفش الشعى هدى وزننده طاغنق صاچ بلوكلرينه دينور مفردى شعوه در الشعوانة شينك فتحيله
پريشان صاچدن قولاغه طوغرى صارقان بلوكنه دينور و برخاتون آدیدر شعيا بحيا وزننده سعى ماده سنده
ذكر اولندى كه بر پيغمبر عالیشان آدیدر شعبه حمزه وزننده ياخود سميه وزننده بنت حبيب ياخود بنت حبس دركه
رواة حديث سلسله سندندر وسميه وزننده بنت الجلندى دركه پدرندن اولدخى انس حضرتلرندن روايت حديث
ايلديلر الواوى الشغا غين معجمه ايله عصا وزننده ديشلرك اختلافنه دينوركه كيمى اوزون وكيمى قصه وكيمى
ايچرويه باتيق وكيمى طشره يه چيقق اولمسندن عبارتدر يقال فى اسنانه شغا وهو اختلاف نبتتها بالطول
والقصر والدخول والخروج وشغا وشغو علو وزننده مصدر اولور ديشلر نظامسز اولمق معناسنه
يقال شغت سنه وشغيت شغوا وشغا من الباب الاول والرابع اذا اختلف نبتتها وشغا اسم اولور طمله طمله ايشه مكه
دينور تقطير بول معناسنه نته كه شغبه دخى بو معنايه در ثمره وزننده الشغياء والشغواء حمراء وزننده
نظامسز اولان ديشلره دينور يقال سن شغياء وشغواء اى مختلفة النبتة وشغواء طوشنجل قوشنه دينور اوست
منقارى آلتندن اوزون اولديغيچون التشغبة تفعله وزننده طمله طمله وآزجه آزجه ايشمك معناسنه در وكاهى
بو علتدن ناشى اولور يقال شغى الرجل اذا بال تقطيرا الاشغاء همزه نك كسريله برخصوصده ناسه مخالفت ايلمك
معناسنه در يقال اشغوابه اذا خالفوا الناس فى امره اليائى الشفاء كساء وزننده دواء وعلاج معناسنه در
تسميه بالمصدردر جمعى اشفيه وجمع الجمعى اشافى كلور يقال فيه شفاء اى دواء مؤلفك بصائرده بيانه كوره
بو ماده شين مفتوحه ايله كنار معناسنه اولان شفا ماده سندن مأخوذدر كه عافيت وسلامت كنارينه وارمق معناسنه
اولوب بعده عافيتده مستعمل اولدى وشفاء خسته يى صاغلتمق معناسنه در يقال شفاه الله من مرضه يشفيه
شفاء اى برأه شارح ديركه خسته صاغلمق معناسنده كلور يقال شفى المريض على المجهول اذا برأ وشفاء خسته
ايچون عافيت ايستمك معناسنه در يقال شفاه اذا طلب له الشفاء وكونش باتمق معناسنه در يقال شفت الشمس اذا غربت
وشفاء اسامى ناسدندر الاشفاء همزه نك كسريله بو دخى خسته ايچون شفا ايستمك معناسنه در يقال اشفاه اذا طلب له
الشفاء وبر نسنه يه يك قريب اولمق معناسنه در كه كنار معناسنه اولان شفا لفظندن اولمغله كويا كه اول نسنه نك
كنارينه چاتوب آكا حواله اولور يقال اشفى عليه اذا اشرف وخسته يه شفاء ويره جك نسنه ويرمك معناسنه در يقال
اشفى الشىء المريض اذا اعطاه يستشفى به الشفا عصا وزننده بو دخى كونش باتمق معناسنه در يقال شفيت
الشمس شفا من الباب الرابع اذا غربت وشفا شىء قليله دينور يقال ما بقى منه الا شفا اى قليل وهلالك
عند الغروب خيال كبى بقيه سنه دينور وهر شيئك اوجنه وكنارينه دينور يقال ما بقى من الشىء الا شفا اى حرف
الاشتفاء افتعال وزننده شفا بولمق معناسنه در يقال اشتفى بكذا اذا نال به الشفاء التشفى تفعل وزننده بو دخى
شفا بولمق معناسنه در يقال تشفى بكذا بمعنى اشتفى وغيظى اولان كسه دن اخذ انتقام ايلمكله يورككى صوغومق
معناسنه مستعملدر يقال تشفى من غيظه اذا برئ منه الاشفياء همزه نك فتحيله برتيه نك اسميدر الاشفى
همزه نك كسرى والفك قصريله نسنه دله جك آلته دينور يقال ثقبه بالاشفى اى المثقب و پاپوشجيلر آلتندن بر تعبير
اولنان آلته دينور و بو مذكر دومؤنث دخى اولور يقال خرزه بالاشفى اى السراد الواوى الشفو عفو وزننده
كونش غروبه يقلشوب صالنمق معناسنه در يقال شفت الشمس تشفو شفوا اذا قاربت الغروب ويكى آى طوغمق
معناسنه در يقال شفا الهلال اذا طلع وبر نسنه ظاهر وعيان اولمق معناسنه در يقال شفا الشخص اذا ظهر
وهيثم بن شفى كه عمى وزننده در يعنى ابن شفى دركه محدثدر بونى بعض محدثين رضا و بعضى سمى
وزننده رسم وضبط ايلمكله لحن ايلديلر وشفى بن مانع كه سمى وزننده بو دخى محدثدر الشفه فتحيله دوداغه دينور
بونك نقصانى واو ياخود هاء در يعنى اصلى شفو ياخود شفهه درنته كه هاء بابنده ذكر اولندى الواوى الشقا قافله
عصا وزننده ووفاء وزننده شدت وعسرت معناسنه در يقال هو فى شقا وشقاء اى شدة وعسرة مؤلفك بصائرده
بيانه كوره شقا سعادت مقابليدر كه بدبختلك ديمكدر شدت وعسرت ومحنت معناى لازميدر الشقاوة سماحه
وزننده والشقا عصا وزننده والشقاء بقاء وزننده والشقوة شينك فتحى وكسريله بدبخت اولمق
معناسنه در يقال شقى الرجل شقاوة وشقا وشقاء وشقوة من الباب الرابع ضد سعد و بو معناده متعدى اولور
يقال شقاه الله تعالى الاشقاء همزه نك كسريله بو دخى مدبر و بدبخت ايلمك معناسنه در يقال اشقاه الله ضد اسعده
وصاچ وصقال طرامق معناسنه در يقال اشقى الرجل اذا سرح بالمشقا المشقا ميمك كسريله طراغه دينور مشط

معناسنه مهموزده لغتدر المشاقاة مباهاة وزننده بركسه ايله جنك مقوله سى شدتلو ايشه دور شمك معناسنه در يقال
شاقاه اذا عالجه فى الحرب ونحوها وباب مغالبه ده استعمال اولنور كه برتعب ومحنتلو ايشه دورشوب زحمتنه تحمل ايلمك
بابنده يارشمق معناسنه در يقال شاقاه اى غالبه فى الشقاء فشقاه يشقوه اى غلبه الشقى هوايه طوغرى اوزون اولوب ديك
يوقرى يالم اولان طاغه دينوركه صعودى قابل اولميه جمعى شواقى كلور الواوى الشكوى شينك فتحى والفك
قصريله وتنوينله ده جائزدر والشكاة شينك كسريله والشكاوة شينك فتحيله والشكية غنيه وزننده والشكاية
حكايه وزننده بركسه ضعف حالنى اخبار ايلمك معناسنه در يقال شكا امره الى الله يشكو شكوى وشكاة وشكاوة
وشكية وشكاية اذا اخبره بضعف حاله ويقال شكا فلانا عنه اذا اخبره بسوء فعله به مؤلفك بصائرده بيانه كوره
بو ماده نك اصلى ذكرى آتى شكوه ديدكلرى صوقابنك اغزينى آچمق معناسنه اولمغله اظهار بث وحزن واخبار
ضعف وحال معناسنده مستعاردر التشكى تفعل وزننده بو دخى شكايت ايلمك معناسنه در يقال تشكى اليه بمعنى
شكا و يايق ايلمك ايچون شكوه ديدكلرى طلوم ايدنمك معناسنه در يقال تشكت المرأة اذا اتخذت الشكوة لمخض اللبن
الاشتكاء افتعال وزننده تشكى معنا رينه در التشاكى تفاعل وزننده بربرينه حاللرندن شكايت ايلمك معناسنه در
يقال تشاكوا اذا شكى بعضهم الى بعض الشكو شينك فتحيله والشكوى حلوى وزننده والشكواء مدايه
والشكاة حصاة وزننده والشكاء عطا وزننده خسته لكه دينور مرض معناسنه وشكو وشكاة وشكوى
مصدر اولور برادمى مرض دردناك ايلمك معناسنه يقال شكاه المرض شكوا وشكاة وشكوى الشكى غنى وزننده
شكايت اولنان درد ومرض وعارضه يه دينور يقال شكية كذا اى مشكوه ودردناك اولانه دينور يقال هو شكى
اى موجع و برمقدار جه خسته و بيمزاج اولانه دينور يقال هو شكى اذا كان مرضه اقل مرض واهونه الشاكى بو دخى
اهونجه بيمزاج اولانه دينور وارسلانه دينور وشاكى السلاح آلات واسلحه سى حدتلو وشوكتلو آدمه دينور كه كسكين
براقلو تعبير اولنور مؤلف بونى شرك ماده سنده ذكر ايلمشدر كه مقلوبدر الاشكاء همزه نك كسريله برادمى بر نسنه دن
شكايت ايدر بولمق معناسنه در يقال اشكى فلانا اذا وجده شاكيا و برادمك شكايت ايلديكى كسه دن اول آدمك
خشنود اوله جق نسنه سنى اخذ و رد ايلمك معناسنه در مال مغصوبنى ورد وانتقامنى المق كبى يقال اشكى فلانا من فلان
اذا اخذ له منه ما رضيه و برآدمك رنج وشكايتنى زياده قلمق معناسنه در يقال اشكى فلانا اذا زاده اذى وشكاية
و برآدمك شكايتنى ازاله قلمق معناسنه اولمغله ضد اولور يقال اشكى فلانا اذا ازال شكايته واتهام معناسنه مستعملدر
يقال هو يشكى بكذا على المجهول اى يتهم به الشكوة خطوه وزننده تويسز مشيندن ياخود كوندن اولان طلومه
دينور كه صو وسود قورلر جمعى شكوات كلور فتحاتله وشكاء كلور شينك كسريله التشكية تأديه وزننده يايق ايلمك
ايچون شكوه ايدنمك معناسنه در يقال شكت النساء اذا اتخذت الشكوة لمخض اللبن و بركسه نك ماده شكايتى اولان
كيفيتدن فراغتله تطييب وخوشدل ايلمك معناسنه در يقال شكى شاكيه اذا كف عنه وطيب نفسه الشكو خطو
وزننده كوچك جثه لو اركك دوه يه دينور وبربطن پدرينك آديدر المشكاة مصباح وزننده ايچنه چراغ وضع ايلمك
ايچون ديوارده اولان ديبسز باجه يه وحجره يه دينور يقال كانه مصباح فى مشكاة وهى كوة غير نافذة الشكى
شينك ضمى وكافك تشديديله لجام عسره دينور شكك ماده سنده ذكر اولندى جوهرينك بو راده ذكرى وهمدن
ناشيدر شكى حتى وزننده ارمينيه ده بر قريه در اندن اعلا لجاملر و بوستلر حقار البائى الشكى شينك فتحى
وكافك سكونيله شكو ماده سنده لغتدر يقال شكيت اليه بمعنى شكوت الشكية رميه وزننده بقيه معناسنه در يقال
بقيت منه شكية اى بقية الواوى الشلو شينك كسريله عضو معناسنه در يقال قطع شلوا منه اى عضوا
و بر نسنه نك جسد وكالبدينه دينور وشول درى يسى يوزلمش مذبوحه دينوركه اتنك برمقدارى اكل اولنوب بقيه سى
قالمش اوله جمعى اشلاء كلور الشلا عصا وزننده بو دخى بر نسنه نك جسدينه دينور الاشلاء همزه نك كسريله
بانه كتورمك ايچون دابه يه يم طوربه سى كوسترمك معناسنه در يقال اشلى دابته اذا اراها المخلاة لتأتيه وصاغمق
ايچون حيوانى چاغرمق معناسنه در يقال اشلى الناقة اذا دعاها للحلب الاستشلاء طارلمق معناسنه در
يقال استشلى الرجل اذا غضب وكندويى بر مضايقه دن ياهلاكدن تخليص ايچون بر آدمى يانه چاغرمق معناسنه در
يقال استشلى غيره اذا دعاه لينجيه من ضيق او هلاك وقورتمق معناسنه در يقال استشلاه اذا استنقذه الاشتلاء
افتعال وزننده بو دخى بر مضايقه دن استخلاص ايچون بر آدمى چاغرمق معناسنه در يقال اشتلاه اذا دعاه لينجيه
من ضيق او هلاك المشلى معظم وزننده وجودى چلمسز آدمه دينور يقال رجل مشلى اى قضيف الشلو
شينك فتحى ولامك سكونيله سير ايلمك معناسنه در يقال شلا الرجل شلوا اذا سار و بر نسنه يى يوقرى قالدرمق

معناسنه‌در یقال شلا شبئا اذا رفعه الشلیة بقیه ورننده ات پارچه سنه دینور یقـال اطعمه شلیة من اللحم
ای قدرة زمان بقیه سنه دینور یقال سلیة من المـال ای بقیة الاشلاء همزه نك فتحیله شلوكلمه سنك جمعیدر كه
عضو معناسنه در واشلاء اللجام آت او یانك باشلق ودیزكین قایشلرینه دینور یقـال قام باشلاء اللجام ای سبوره
علی قول شول كلره دینور كه زمان وافردنبرو قوللنمغله دموری آشنوب یوففلنمش اوله الواوی الشمو علو
وزننده برآدمك امروشانی عالی اولمق معناسنه در یقال شما الرجل یشمو شموا اذا علا امره الشما عصا وزننده
شمع معناسنه دركه مومه دینور الیائی شـایـا قصریله كوفه ده برناحیه آدیدر الشوانی باب همزه ده ذكر
اولندی الواوی شوه شبنك فتحی ونونك ضمی وواوك تشدیدیله شوءه لفظنده لغتدر كه برقبیله آدیدر نسبتنده
شنوی دینور عربی وزننده المشنو مدعو وزننده مشنوءه معناسنه دركه مبغوض دیمكدر
نته كه باب همزه ده ذكر اولندی الیائی الشی شبنك فتحی و یانك تشدیدیله اتی كباب وبریان ایلمك معناسنه در یقال
شوی اللحم یشویه شیا اذا جعله شواء وصویی اصیمق معناسنه در یقـال شوی الماء اذا اسخنه الاشتواء افتعال
وزننده والانشواء انفعال وزننده ات بریان اولمق معناسنه در یقـال شوی اللحم فاشتوی وانشوی الشواء
شبنك كسری وضمیله والشوی غنی وزننده كبابه و بریانه دینور التشویه تفعله وزننده برآدمه كبابلق
وبریانلق ات ویرمك معناسنه در یقـال شوّاهم اذا اعطاهم لحما یشوون منه و برآدمك اوله جك یری اولمیان
عضوینه اورمق معناسنه در یقال شوّاه اذا اصاب شواه لامقتله و برآدمه بریان یدرمك معناسنه در یقال شوّاهم
اذا اطعمهم الشواء الاشواء همزه نك كسریله بودخی برآدمه كبابلق وبریانلق ات ویرمك معناسنه در یقـال
اشواهم اذا اعطاهم لحما یشوون منه وتازه بغدای سنبله سی فریك اولوب اوتلمكه كلمك معناسنه در یقـال اشوی
القمح اذا افرك وصلح ان یشوی واوله جك اولمیان عضوه اورمق معناسـنه در یقال شواه اذا اصاب شواه لامقتله
واكل اولنان طعامدن بقیه آلیقومق معناسنه در یقال اشوی الرجل اذا ابقی من عشائه بقیة ومالك كثرتی كسب
وادخار ایلمك معناسـنه در یقال اشوی الرجل اذا اقتنی رذال المـال و برآدمه بریان یدرمك معناسنه در یقـال
اشواهم اذا اطعمهم شواء وخرمادالری صراروب قورِ بمغه یوزطوتمق معناسـنه در یقال اشوی السعف اذا اصفرّ
للیبوس الشواية ثمامه وزننده كبابلق و بریانلق كسلمش اته دینور الشوی عصا وزننده ناچیز نسنه یه دینور
یقال هو شوی ای هین حقیر ومالك كوتیسنه ركزینه دینور والمره وایاقلره واطراف بدنه دینور و باشك كاسه سنه
دینور یقال اصاب شواه ای قحف رأسه و بدنده مقتل اولمیان عضوه دینور كه اورلدقده صاحبی هلاك اولمز اولان
عضودن عبارتدر یقال اصاب شواه وهو ما كان غیر مقتل المشوی میمك ضمیله مهدی وزننده شول رمیه یه
دینور كه كندیسنه آتیلان طاش طوقنیوب خطا ایلمش اوله الشواية شبنك حركات ثلاثیله هلاك اولمش قومك یا خود
مالك بقیه سنه دینور جمعی شوایا كلور وشواية الابل وشواية الغنم دوه نك وقیونك كوتو وكمترا ولانه دینور وشواية الخبز
اتمكك قرصنه دینور الشوية غنیه وزننده بودخی هلاك اولمش قومك یا مالك بقیه سنه دینور الشوی غنی
وزننده والشیة عده وزننده قیونه دینور شاء معناسـنه الشاوی قیون صاحبنه دینور الشاوية قوریمش
داله دینور یقال سعفة شاوية ای یابسة الشی والشوی غنی وزنلرنده عی وعوی كلمه لرینه اتباع اولورلر كه پك
عاجزدیمك اولور یقال هو عی شی وعوی شوی ویقـال ما اعیاه وما اشیاه وما اشواه فی التعجب ویقـال جاء
بالعی والشی كل ذلك اتباع الشاة عورته اطلاق اولنور وفلكده برقاچ خرده كواكبه دینور كه قرحه ایله جدی
ینده واقعلردر و بیـان او كوزینك اركگنه دینور الشی شبنك فتحیله برموضعدر الشیان شبنك فتحی و یانك
تشدیدیله ایكی قرداش قانی دیدكاری داروبه دینور ودوراندیش آدمه دینور یقـال رجل شیان ای بعید النظر
الشوشاء شبنك فتحیله رونده وچابك ناقه یه دینور یو الشهوة شبنك فتحیله برنسـنه یی سووب اكابل ورغبت
ایلمك معناسـنه‌در یقال شهیه وشهاه شهوة من البـاب الرابع والاول اذا احبه ورغب فیه الاشتهاء افتعال
وزننده والتشهی تفعل وزننده بونلرده شهوه معناسـنه در یقال اشتهاه وتشهاه بمعنی شهیه وتشهی بركسه دن
برنسنه یی پیدر پی آرزو وطلب ایلمك معناسـنه در یقال تشهی علی فلان كذا اذا اقترح شهوة بعد شهوة الشهی
غنی وزننده والشهوان عطشان وزننده والشهوانی یای نسبتله شدید الشهوه آدمه دینور مؤنثی شهوی در
سكری كبی جمعی شهـاوی كلور سكاری وزننده الاشهـاء همزه نك كسریله برآدمه آرزو ایتدیكنی و یرمك
معناسـنه در یقال اشهاه اذا اعطاه ما یشتهیه و برنسـنه یه كوزدكورمك معناسـنه در یقال اشهاه اذا اصابه بعین
شاهی البصر حدید النظر آدمه دینور یقال رجل شاهی البصر ای حدیده موسی شهوات برشاعر معروفدر

المشاهاة مباهاة وزننده برنسنه یه بكزه دك معناسـنه در یقال شاهاه اذا شابهه الیائی شیاء كساء وزننده بخارا
قضاسنده برقریه در ابو نعیم عبد الصمد بن علی الشیائی كه فقهـادندر اورادندر بونده قیاس اولان شیوی اولمقدر
شارح دیر كه مقصور اولایدی قیاس او یلجه ایدی والله اعلم فصــــل الصاد الیائی الصئی صادك حركات
ثلاثی و یانك تشدیدیله قوش یاوریسی وفاره وحیه وهرّه ویربوع مقوله سی جانور سسلمك واوتمك معناسـنه در
یقال صأی الفرخ صئیا من البـاب الثالث اذا صاح ومنه یقال جاء بما صأی وصمت ای بالمـال الناطق والصامت
الاصئاء اعطاء وزننده ذكر اولنان جانور مقوله سنی سسلندرمك معناسنه در تقول اصأیته اذا صوّته الصأة
حصاة وزننده والصاءة ساعة وزننده ولد طوغدقده صولك تعبیر اولنان دغار جقده اولان مردار صویه دینور
الواوی الصبوة حبوه وزننـده دلی قانلولغه دینور كه اول هنكامده باشده اولان هوا وهوس وجاهلاق ولهو ولعب
ومستلك شیوه سندن عبارتدر یقال به صبوة ای جهلة الفتوة الصبو صادك فتحی و یانك سكونیله والصبو علو
وزننده والصبا رضا وزننده والصباء عطاء وزننده دلو قانلولق هوا وهوسنه میل ایلمك معناسنه در یقال صبا
الرجـل یصبو صبوا وصبوّا وصبا وصباء اذا مال الی جهلة الفتوة الصبی غنی وزننـده هنوز سوددن كسلمامش
اوغلانه دینور یقـال معه صبی وهو من لم یفطم بعد و كوزك بیكنه اطلاق اولنور وقولق یومشغنك آلتی یاننده اولان
كمیكه دینور وقلجك اغزینه دینور علی قول اغزینك اورتاسـنده سوه لی تومسكه دینور واپاغك اوجنه دینور یقال به
وجع فی صبی قدمه ای رأس قدمه وچكه كمكلرینك اوجلرینه دینور جمعی اصبیه كلور واصبی كلور وصبوه كلور
صادك كسریله وصبیه كلور صادك فتحی و یانك سكونیـله وصبیه كلور صادك كسریله وصبوان وصبیان كلور
صادلرك كسری وضمیله الصباء سخاء وزننده برآدم چوجقلق ایلمك معناسنه در یقال صبی الرجل صباء من الباب
الرابع اذا فعل فعل الصبی وعاشق وآشفته اولمق معناسـنه در یقال صبی الی المرأة اذا حنّ الیها الصبوة صادك
فتحیله والصبوة ضمله والصبو علو وزننده بونلرده عاشق وآشفته اولمق معناسنه در یقال صبا الی المرأة تصبو
صبوة وصبوة وصبوّا من الباب الاول اذا حنّ الیها وخرما اغاجی بعید اولان اركك خرما اغاجنه طوغری میل وتوجه
ایلمك معناسـنه مستعملدر كه دیشی خرما اغاجنه مخصوصدر یقـال صبت النخلة اذا مالت الی الفحال البعید منها
وصبو علو وزننده اوتلیان حیوان باشنی یك اكوب اوتلادیغی چایره طیامق معناسـنه در یقال صبت الراعیة صبوّا
ای امالت رأسها فوضعته فی المرعی وصبا یلی اسمك معناسنه دركما سیذكر الاصباء همزه نك كسریله محبوبه
بانو زند وست چلبی یه عشقبازلق ایلمكله آنی كندیسنه مائل وهوادار ایلمك معناسـنه در یقال اصبت المرأة فلانا
اذا شاقته ودعته الی الصبا فحنّ الیها وصبا یلنه كیرمك معناسـنه در یقال اصبی القوم اذا دخلوا فی الصباء التصبی
تفعل وزننـده اصباء ایله معنای اولده مرادفدر یقال تصبته المرأة بمعنی اصبته وخاتونی وعده وفریبله كندیسـنه
مفتون قلمق معناسـنه در یقال تصباها اذا خدعها وفتنها التصابی تفاعل وزننـده تصبی ایله معنای ثانیده
مرادفدر یقال تصاباها بمعنی تصباها المصاباة مباهاة وزننـده مزراغی ساپجمق ایچون اشاغی یه طوغری اكمك
معناسـنه در یقال صابا رمحه اذا اماله للطعن و بركسه انشاد ایلدیكی شعرك بیتنی كج ونا موزون اوقومق معناسنه‌در
یقال صابا البیت ای انشده فلم یقمه وكلامی اسلوب ومساقندن خارج كج ومج سوق ایلمك معناسـنه در یقال صابا
الكلام اذا لم یجره علی وجهه ومطلقا برنسنه یی برطرفه مائل قلمق معناسـنه در یقـال صابا البانی بناءه اذا اماله
ودوه صو ایچركن دوداغنی دو یرمك معناسـنه در یقال صابا البعیر مشافره اذا قلبها عند الشرب وقلجی قینته ترس
صوقمق معناسنه در یقال صابا السیف اذا اغمده مقلوبا الصبا صادك فتحی والفك قصریله روز كار اقسامندن
شول روز كاره دینور كه مطلع ثریا ایله بنات نعش بیننـدن هبوب ایدر اوله تثنیه سـنده صبوان وصبیان دیرلر فتحاتله
وتثنیه سی مرتین اعتباریله در جمعی صبوات كلور فتحاتله واصباء كلور یقال هبت الصبا وهی ریح مهبها من مطلع
الثریا الی بنـات نعش شارح دیر كه قبله یه مائل ومستقبل اولدیغیچون اطلاق اولندی وارباح اربعه نك تفصیلاری
بوقریده بالدفعات تحریر اولندی وصبا وصبو علو وزننده صبا یلی اسمك معناسـنه در یقـال صبت الصبا تصبوا
صبا وصبوا اذا هبت وصبا یلی طوقنمق معناسـنه در یقال صبی القوم علی المجهول اذا اصابتهم الصبا المصابة
اسم فاعل بنیة سیله داهیه یه دینور یقـال اصابته مصابة ای داهیة المصبیة محسنه وزننده والمصبی محسن
وزننـده چوجقلو خاتونه دینور یقـال امرأة مصبیة ومصب ای ذات صبی الصابیة شول اكری یله دینور كه
صبا ایله شمال كرته سنك بیننده اولان كرته دن هبوب ایلیه یقال هبت صابیة وهی النكباء تجری بین الصبا والشمال
صبی سمی وزننـده ابن معبد دركه تابعیدر وصبی بن اشعث اتباع تابعیندندر ام صبیه سمیه وزننده صحابیه

چهنبه دراسمی خولهدر الواوی الصنو صادك فتحی ونانك سكونیله قالقیه رق وآتیله رق یوریمك معناسنه در
یقال صنا الرجل یصنو صنوا اذامشی مشیا فیه وثب الواوی الصحو محو وزننده كوك یوزندن بولود كتمك
معناسنه دركه هوا آیاز اولمق تعبیر اولنور یقال صحت السماء صحوا اذاذهب الغیم عنها وسرخوش آیلمق معناسنه در
یقال صحا السكران اذاذهب سكره ولهو وهوا وباطلی ترك ایلمك معناسنه دركه كندیسنه كلمك تعبیر اولنور یقال
صحا فلان اذاترك الصبا وصحو آیاز معناسنه كلوركه وصف بالمصدردر یقال یوم صحو وسماء صحو الصحا عصا
وزننده كون وهوا آیاز اولمق معناسنه در یقال صحی الیوم والسماء صحا من الباب الرابع اذاصار صحوا وسرخوش
وعاشق آیلمق معناسنه در یقال صحی السكران والمشتاق اذاافاق الاصحاء همزهنك كسریله صحا معناسنه در
یقال اصحی الیوم والسماء والسكران اذاكان صحوا المصحاة مسحاة وزننده صوایچهجك اناء معروف آدیدر
بعضلر طاس ایله وبعضلر جام ایله بیان ایلدیلر الواوی الصخو خای معجمه ایله صحو وزننده آتش قورنی
قارشدروب آچمق معناسنه در یقال صخا النار صخوا اذافتح عینها الصخا عصا وزننده كیرلنمك معناسنه در
یقال صخی الثوب صخا من الباب الرابع اذاتسخ ودرن الصخاة حصاة وزننده اسمدر كیر و پاسه دینور یقال به
صخاة ای درن وبراونك آدیدر الصخی كنف وزننده وصفدر كیرلو نسنهیه دینور یقال ثوب صخ ای درن الیائی
الصدی عصا وزننده بدنی لطیف خوش اندام آدمه دینور یقال رجل صدی ای اللطیف الجسد ومیت اولان جسد
آدمیه دینور و باشك ایچنده اولان حشو واجزاسنه دینور و بینیه دینور دماغ معناسنه و برقوش آدیدركه كیجهلر اوتوب
واورادن اورایه صچرایوب اوچار وزعم جاهلیه اوزره برقوشك دخی اسمیدركه مقتولك قبرده اعضاسی چوریدكده
باشندن خروج وظهور ایدر بوقوش بایقوش اوله جقدر كاسیذكر وصدی برنسنهیه تصدی وتعرض ایدن
آدمك فعلنه دینوركه اسم اولور تعرض معناسنه تقول منعت صداه ای تعرضه ودواب ومواشی قسمنك مصالحنه وتیمار
ورعایتی خصوصنه عارف وآگاه اولان آدمه دینور یقال هو صدی ای عالم بمصلحة المال وصوسزلغه دینور
وصوصهمق معناسنه در یقال صدی الرجل صدی من الباب الرابع اذاعطش وصدا چاغرلدقده طاغ وكنبد
مقولهسندن منعكس اولان آوازهدینوركه یانقو تعبیر اولنور تقول سمعت صدی وهو ما یرده الجبل علی المصوت ومنه
یقال اصم الله صداه ای اهلكه زیرا آوازی منقطع اولمغله صدادخی منعكس اولمز وصدی اركك بیقوشه دینور
یقال طار صدی ای ذكر البوم و برجنس اوزون وسیاه بالق آدیدر الصدی كتف وزننده والصادی
والصدیان سكران وزننده وصفلردر صوسزهدینور مؤنثی صدیاء وصادیهدر یقال رجل صد وصاد وصدیان
ای عطشان الصوادی صادیهنك جمعیدر واوزون خرما اغاجلرینه دینور التصدیة تفعله وزننده ال قاقق
تصفیق معناسنهدر یاخود صد كلمهسندن كه اعراض معناسنهدر تفعلهدركه دال ثانیه یایه مقلوب اولور یقال صدی
بیدیه تصدیة اذاصفق اوهو تفعلة من الصد مؤلف بونكله وما كان صلوتهم عندالبیت الامكاء وتصدیه الآیة
كریمهسنه تلمیح ایلمشدر بوراده تصدیه ال قاقق معناسنهدر یاخود صد مادهسندن تفعلهدر زیرا آنلر
اسلامدن صد واعراض ایدرلر المصاداة مباهاة وزننده مدارا ایلمك معناسنهدر یقال صاداه اذاداجاه وداراه
واورتمك معناسنهدر یقال صاداه اذاساتره ومعارضه ایلمك معناسنهدر یقال صاداه اذاعارضه الصدو عدو
وزننده ال قاقق معناسنهدر یقال صدا بیدیه صدوا اذاصفق التصدی تفعل وزننده تعرض ایلمك معناسنهدر
كویا كه صدای جبل كبی مقابله ایدر یقال تصدی له اذاتعرض الاصداء همزهنك كسریله اولمك معناسنهدر
همزهسی سلبیه اولمغله كویا كه صداسنی ازاله ایلمش اولور یقال اصدی فلان اذامات وطاغ وقبه مقولهسی ینقولمق
معناسنهدر یقال اصدی الجبل اذااجاب بالصدا صدیان سلمان وزننده برموضعدر صدی سمی وزننده برصوبك
وبرفرسك اسملریدر وصدی بن عجلان اصحابدندر الصدی صادك ضمی یانك تخفیفیله ابوموسی الاشعری
رضی الله عنه قلیجنك آدیدر الیائی الصری جری وزننده كسمك معناسنهدر یقال صراه یصریه صریا اذاقطعه
ودفع ایلمك معناسنهدر یقال صراه اذادفعه ومنع ایلمك معناسنهدر یقال صراه اذامنعه وصاقلمق معناسنهدر
یقال صراه اذاحفظه وبرآدمك ایشنی تماما بتورمك كفایه معناسنهدر یقال صراه اذاكفاه ووقایه وصیانت ایلمك
معناسنهدر یقال صراه اذاوقاه وجماعدن امتناعله نطفهیی صلبنده آلیقومق معناسنهدر یقال صری ماءه
اذاحبسه فی ظهره بامتناعه عن النكاح وتقدم ایلمك معناسنهدر یقال صری القوم اذاتقدمهم وتاخر ایلمك
معناسنه اولمغله ضد اولور یقال صری عنهم اذاتاخر وبوكسك اولمق معناسنهدر یقال صری الشیء اذاعلا
واشاغی والچق اولمق معناسنه اولمغله ضد اولور یقال صری الشیء اذاسفل وبرنسنهیی ایكی قات اكمك

معناسنهدر یقال صراه اذاعطفه وبرآدمی برمهلكهدن قورتارمق معناسنهدر یقال صری انسانا اذا انجاه
من هلكة ومحبوس قالمق معناسنهدر یقال صری فلان فی ید فلان اذابقی محبوسا وفصل خصومت ایلمك معناسنهدر
یقال صری بینهم اذافصل الصرا عصا وزننده چوق طورمغله دادی بوزلمش سوده دینور وصف بالمصدردر
تقول سقانا صری وهو اللبن المتغیر وبرنسنهنك بقیهسنه دینور الصریاء حمراء وزننده ممهسنده سود یغلمش ناقهیه
دینور جمعی صرایا كلور غیرقیاس اوزره یقال ناقة صریاء ای محفلة الصرایة سحابه وزننده ابوجهل قربوزینه
دینور وابوجهل قربوزینك صولری بركدیكی یره دینور جمعی صراء كلور صادك كسریله الصاری كمیلاحنه
دینوركه لوند اوله جقدر جمعی صراء كلور تمان كبی وصراری وجمع الجمع صراریون كلور وكمی اورتهسنده
معترض اولان خشبهیه دینور شارح دیركه ابن اثیر كمینك سرن دیدكلری دیركیله بیان ایلدی الصراة حصاة وزننده
عراقده برنهر آدیدر وممهسنده سود یغلمش حیوانه دینور الصری غنی وزننده بدرینك زوجهسنه جرأت واقدام
ایدر اولان ناخلف حرامزادهیه دینور قطع معناسنهدر یقال هو صری ای مقدم علی امرأة ابیه الصری ربی
وزننده والمصراة معراة وزننده ممهسنده سودی یغلمش قیونه دینور یقال اتی بالصری والمصراة ای الشاة المحفلة
وبوعن قصد برقاچ كون صاغمامغله سودی یغلمش اولاندر الاصراء همزهنك كسریله صراة دیدكلری حیوان
مذكوری صاغمق معناسنهدر یقال اصری الرجل اذاباع الصراة الصاریة شول قیویه دینوركه صویی مدت
مدیده دنیر وقالمغله بوزلمش اوله یقال بئر صاریة ای البعیدة العهد بالماء الاجنة الصری علی وزننده والی وزننده
بر یرده چوقدن اریكلوب قالمش صویه دینور یقال ماء صری وصری اذاطال مكثه الواوی الصرو صادك
فتحیله باقق معناسنهدر یقال صرا الیه صروا اذانظر الصروة صادك كسریله خرده نبات نوعندن برنباتدر
الواوی الصعو صادك فتحی وعینك سكونیله سرچه جنسندن بركوچك قوشك آدیدر تركیده قوبرق صلان
ویوندقوشی دیدكلریدر مؤنثی صعوهدر جمعی صعوات كلور فتحاتله وصعاء كلور صادك كسریله وصعوهده هاء وحدته
دخی حمل اولنور وصعو مصدر اولور برنسنه اوفق وكوچك اولمق معناسنهدر یقال صعا الشیء صعوا من الباب
الثالث اذادق وصغر الصعوة تمرة وزننده خرده باشلو ناقهیه دینور یقال ناقة صعوة ای صغیرة الرأس وابن ابی
الصعوه محدثدر الواوی الصغو صادك فتحی وغین معجمهنك سكونیله میل ایلمك معناسنهدر یقال صغا الیه
یصغو وصغی یصغی صغوا من الباب الاول والثالث اذامال وكونش غروبه دورلمك معناسنه مستعملدر
یقال صغت الشمس اذامالت للغروب الصغا عصا وزننده والصغی عتی وزننده بودخی میل ایلمك معناسنهدر
علی قول برآدمك طمآغیله دوداقلرینك بریسی بریكا آكیلمك معناسنهدر یقال صغی الرجل صغا وصغیا من الباب
الرابع اذامال اومال حنكه واحدی شفتیه ویقال صغاه معك ای میله معك الاصغی احوی وزننده طمآغیله
دوداغنك بریسی بریكا اكری اولان آدمه دینور الصغواء حمراء وزننده والصغوة صادك فتحیله والصغوة
صادك كسریله غروبه میل ایلمش كونشه دینور الصاغیة حسب الحاجه بركسه طرفنه میل وتوجه ایله وارد
اولان جماعته دینور یقال هم صاغیتك ای الذین یمیلون الیك فی حاجتهم الاصغاء همزهنك كسریله سوزدیكلمك
معناسنهدركه برآدمك سوزینه امالهٔ گوش ایدر یقال اصغی الی حدیثه اذااستمع وبرآدمك سوزنی ایشتمك ایچون
قولاق طوتمق معناسنهدر یقال اصغی الیه اذامال بسمعه وبرنسنهیی بریكا اكمك معناسنهدر یقال اصغی الاناء
اذاامالة واكسلتمك معناسنهدر یقال اصغی الشیء اذانقصه وناقه سوزدیكلر شكلنده باشنی پالانه طوغری اكمك
معناسنهدر یقال اصغت الناقة اذاامالت برأسها الی الرحل كالمستمع شیئا الصغو صادك كسریله كیجهنك
وچومچهنك جوفنه دینور وصغو البئر قویونك جانب وناحیهسندن عبارتدر وصغو الدلو قوغهنك كنارنده اولان
قیورمه ونوكلمه اطلاق اولنور الاصاغی بربلده آدیدر الیائی الصغا عصا وزننده والصغی عتی وزننده
واوتهده لغتدر یقال صغی الیه صغا وصغیا من الباب الرابع اذامال واستمع الواوی الصفو عفو وزننده
والصفاء وفاء وزننده والصفو علو وزننده برنسنه بولانق اولمیوب طوری اولمق معناسنهدر یقال صفا الماء
یصفو صفوا وصفاء وصفو انقبض كدر وهوا بوزی ایاز اولمق معناسنه مستعملدر یقال صفا الجو اذالم تك فیه لطخة
غیم وناقهنك سودی فراوان اولمق معناسنهدر یقال صفت الناقة صفوا ویقال صفوت الناقة صفاوة من الباب
الخامس اذاصارت غزیرة اللبن الصفوة صادك حركات ثلاثیله والصفو هاسز برنسنهنك پاكیزه
وخالصنه دینور یقال اخذ صفوة الشیء وصفوه ای ماصفا منه الصافی والصفوان سكران وزننده خالص
وپاكیزه نسنهیه دینور وبلودسز وبخار وكدرسز سرین وخالص آیاز كونه وصف اولور یقال یوم صاف

وصفوان ای بارد بلاغيم وكدز الاستصفاء برنسنه‌نك خالص وكزيده‌سنی اخذواختيار ايلمك معناسنه در يقال
استصفاه اذا اخذ صفوه واختاره وبرنسنه‌يی پاكيزه وخالص عدّ ايلمك معناسنه در يقال استصفاه اذا عدّه صفيا
وبرآدمك جمله مالنی اخذ ايلمك معناسنه مستعملدر يقال استصفى ماله اذا اخذ كله الاصطفاء افتعال وزننده
بودخی برنسنه‌نك كزيده وپاكيزه سنی اخذ واختيار ايلمك معناسنه در يقال اصطفاه اذا اخذ صفوه
واختاره المصافاة مباهاة وزننده بركمسنه ايله خالص دوستلق ايلمك معناسنه در يقال صافاه
اذا صدقه الاخاء الاصفاء همزه‌نك كسريله مصافاة معناسنه در يقال اصفاه بمعنى صافاه وبرنسنه دن
خالی اولمق معناسنه مستعملدر يقال اصفى من المال والادب اذا اخلا ونسوان كثرت مجامعتله رجلك
نطفهٔ صلبيه‌سنی بتورمك معناسنه مستعملدر يقال اصفى الرجل اذا انفدت النساء ماء صلبه وبرآدمی برخصوصه
اختيار ايلمك معناسنه در يقال اصفى فلانا بكذا اذا آثره وشاعرك قوّت قريحه‌سی تمام اولوب شعرسويليه مز
اولمق معناسنه مستعملدر يقال اصفى الشاعر اذا اصارلم يقل شعرا وطاوق يمورطه‌دن كسلمك معناسنه مستعملدر
يقال اصفت الدجاجة اذا انقطع بيضها الصفىّ غنىّ وزننده خالص وصافی دوسته دينور يقال هو صفيه
ای حبيبه المصافی وسرعسكرك مال غنيمتدن قبل القسمه كندی نفسيچون اختيار وتخصيص ايلديكی ماله دينور
يقال اخذ الرئيس صفيه من المغنم وهو ما اختارمنه لنفسه قبل القسمة وهرشيئك خالص وكزيده سنه دينور
وسودی چوق ناقه‌يه دينور جمعی صفايا كلور وميوه‌سی چوق خرما اغاجنه دينور يقال نخل صفىّ ونخلة صفية
ای الكثير الحمل المصفى معظم وزننده اسماددندر محمد بن المصفى ثقاتدندر الصفاة حصاة وزننده اصلا نسنه
انبات ايلمز اولان ايری وياحين دوز طاشه دينور جمعی صفوات كلور فتحاتله وصفا كلور حصا وزننده وجمع الجمعی
اصفاء كلور وصفىّ كلور صادك ضمی وفانك كسريله وصفىّ كلور صادك كسريله الصفواء حمراء وزننده
والصفوانة صادك فتحيله بونلرده بوزی دوز ايری يالم طاشه دينور جمعی صفوان كلور هاسرز وفتحاتله جائزدر
الصفا عصا وزننده مشاعر مكهٔ مكرمه دندندر كه ابو قبيس جبلنه متصل برجبل صغيردر آنك صرتنده بر بوجك
خانه بنا واستقرار ايلمشيدم وبحرين ترابنده برنهرك آديدر المصفاة مسحاة وزننده سوزكی‌يه دينور تقول
صفيت الشراب بالمصفاة ای بار اووق صفيه سميه وزننده ايام بردك ابتدا كوننه دينور وايكنجی كوننه صفوان
ديرلر اول كونلرده هوا آياز اولديغيچون وصفيه برصويك آديدر صفايه ثمامه وزننده برموضع آديدر صفوی
جمزی وزننده برموضع آديدر الواوی الصكو صادك فتحی وكافك سكونيله برنسنه دن ايرلمامق اوزره ملازم
وملاصق اولمق معناسنه در يقال صكاه يصكوه صكوا اذا لزمه اليائى الصلى صادك فتحی ولامك سكونيله
اتی بريان ايلمك معناسنه در علی قول برنسنه‌يی احراق ايچون آتشه آتمق معناسنه در يقال صلى اللحم يصليه
صليا اذا شواه او يقال صلى الشيء اذا القاه فی النار للاحراق وبرنسنه‌يی آتشده اصتمق معناسنه در يقال صلى يده
بالنار اذا اسخنها وبرآدمه مدارا ايلمك ياخود رنك وفند وخدعه ايلمك معناسنه در يقال صلى فلانا اذا داراه اوختله
وخدعه وبرنسنه‌يی آتشه صوقوب انده مكث ايتدرمك معناسنه در يقال صلاه النار اذا ادخله اياها واثواه فيها
الاصلاء همزه‌نك كسريله برنسنه‌يی ياقمق ايچون آتشه القا ايلمك معناسنه در يقال اصلاه اذا القاه فی النار
للاحراق وبرنسنه‌يی آتشه ادخال ايدوب آنده مكث ايتدرمك معناسنه در يقال اصلاه النار اذا ادخله اياها
واثواه فيها التصلية تفعله وزننده بودخی برنسنه‌يی ياقمق ايچون آتشه القا ايلمك معناسنه در يقال صلاه
اذا القاه فی النار للاحراق ودكنك مقوله‌سی نسنه‌يی آتشله يومشدوب طوغرلتمق معناسنه در يقال صلى عصاه
على النار اذا لوّحه الصلىّ عتىّ وزننده والصلىّ كسرتينله والصلا صادك فتحی وكسری والفك قصريله
آتشك شدّت حرّندن كوينوب آزرده وزحنكش اولمق معناسنه در يقال صلى النار صليا وصليا وصلا وصلا
من الباب الرابع اذا قاسى حرّها التصلى تفعل وزننده صلى معناسنه در يقال تصلى النار بمعنى صلى ودكنك
مقوله‌سنی آتشله يومشدوب طوغرلتمق معناسنه در يقال تصلى عصاه على النار اذا لوحه الصلاء كساء
وزننده بريانه دينور تقول اطعمنا الصلاء ای الشواء وآتش طوترغنه دينور وقود معناسنه على قول آتشه دينور
الصلا على وزننده بودخی طوترغه ياخود آتشه دينور الاصطلاء افتعال وزننده آتشده ايصتمق
معناسنه در يقال اصطلى بالنار اذا استدفى المصلاة ميمك فتحيله صليان ديديكی نبات چوق اولان يره دينور
وصليان لام بابنده ذكر اولندی الصلاية سحابه وزننده وهمزه ايله صلاءه دخی لغتدر جبهه‌يه دينور وبررجل
آديدر وعطارلرك دسته سنك وسماقی تعبيرايتدكلری طاشه دينور كه اوزرنده طيب ازرلر جمعی صلىّ وصلىّ كلور

صادك ضمی وكسری ولامك كسريله الواوی الصلا عصا وزننده انسانك صرتنك وسطنه دينور على قول
چارپا قسمنك وسط ظهرينه دينور ياخود چارپانك اويلقلرندن اشاغی به منحدر اولان يره دينور كه ياغجق تعبير اولنور
ياخود دبريله قويرغی ارالغنه دينور كه قوسقون بری اوله جقدر ياخود قويرغك صاغ وصول طرفلرندن هر برينه
دينور ايكی طرفنه صلوان دينور كه تثنيه در جمعی صلوات كلور فتحاتله واصلاء كلور الصلو صادك فتحيله
برآدمك ياخود چارپا قسمنك صلا ديدكلری موضع مزبوربنه اورمق ياطوقنمق معناسنه در تقول صلوته صلوا
اذا اصبت صلاه الاصلاء همزه‌نك كسريله قسراغك طوغورمسی يقلشمغله صلا ديديكی موضعی
صاقيلمق معناسه در يقال اصلت الفرس اذا استرخت صلاها لقرب نتاجها الصلا عصا وزننده اصلاء
معناسنه در يقال صليت الفرس صلا من الباب الرابع بمعنى اصلت الصلاة زكاة وزننده دعاء معناسنه در
مطلب ورحمت واستغفار معنالرينه‌در شارحك بيانه كوره دعاء معناسنده حقيقتدر وبو اسمدر مصدر تفعيل موقعنده
استعمال اولنور يقال صلى صلوة اذا دعا ورحمت واستغفار معنالرنده مجاز لزوميدر كه حق تعالايه مسند اولورسه
رحمت وملائكه‌يه مسند اولورسه استغفار معناسی اراده اولور مؤلف شافعی اولمغله اشترا كه ذاهبدر انتهى وطرف
الهيدن رسول حقنده صادر اولورسه حسن الثناء على الرسول معناسی مراد اولور وركوع وسجودی مشتمل اولان
عبادت مخصوصه‌يه دينور كه نماز تعبير اولنور دعايی مشتمل اولديغيچون تسميه اولندی وبونده دخی اسمدر
موضع مصدره وضع اولنور يقال صلى صلوة ولا يقال صلى تصلية شارح ديركه صلوة على النبي موقعنده
تصليه مستعملدر نماز معناسنده التباس محذور يچون مستعمل دكلدر ومغرب صاحبی ديديكه صلاة نماز معناسنده
مطلب حقيقتدر صلا ماده سندندر كه آنك يانجغنه دينور مصلی ركوع وسجود حاللرنده اورالرنی تحريك ايلديكی
تصوريله در وعند البعض مصلی ديدكلری ايكنجی قوشی آتنه تشبيه اولنمشدر كه باشی اوكده كی آتك صلالرنده
اولور ودعاء معناسنده استعمالی اعظم اجزاء صلاة اولديغنه مبنيدر وراغبك بيانه كوره تصليه دن مأخوذدر كه
بناسی ازاله ايچوندر ازالهٔ توقد نار معناسنه دركويا كه مصلی كندی نفسندن نماز ايله ازالهٔ حرق نار ايدر كتب
تفاسيرده وجوه عديده دخی مشروحدر خصوصا سورهٔ بقره‌ده كشاف اشباع ايلمشدر ولامك تخفيفی وبعده
واورسمی شافيه شروحنده مشروحدر التصلية تفعله وزننده قوشی آتلرينك بريسی اك ايلروده كلان آتك
اردنده كلمك معناسنه دركه باشی كويا كه آنك صلا ديدكلری موضعنه كلور يقال صلى الفرس تصلية اذا تلا
السابق پس ايكنجی كلان قوشی آتنه مصلی اطلاق اولنور وآيغراشك دينشی اشكلری اوكنه قاتوب قووه رق
بوله صوقمق معناسنه در يقال صلى الحمار اتنه اذا طردها وقحمها الطريق بوراده وقحمها الطريق تركيبی
تتميدر الصلوات صلاة افظندن جمعدر كه نمازه دينور ويهود كنيسه لرينه دينور كه هاوره تعبير اولنور بونكده
مفردی صلوة درموضع عبادت عبادتله مسما اولمشدر بونك اصلی صلوتا ايدی كه عبرانيدر صادك فتحی ولامك ضميله
شارح ديركه اصل صلوتا ايدی كه ثای مثلثه ايله در موضع نماز ديمكدر بوجهتله صلاة آندن معرّب ياخود مترادف
اولور اليائى الصميان فتحاتله صچرايوب آتلمق معناسنه در يقال صمى الرجل يصمى صميا نا اذا تفلت ووثب
بوراده تقلب نسخه لری كه قاف وبای موحده ايله درغلطدر وسرعتله كتمك معناسنه در يقال صمى الرجل
اذا اسرع وصميان صادق الحمله آدمه دينور كه دشمن اوزره تهورايله ارسلان كبی بی پروا حمله ايدن بهادردن
عبارتدر وصف بالمصدر در يقال رجل صميان ای الصادق الحملة وبرنسنه‌يه برآدمی حمل وسوق ايلمك معناسنه در
تقول ما صماك عليه ای ما حملك عليه الاصماء همزه‌نك كسريله بودخی سرعتله كتمك معناسنه در يقال اصمى الرجل
اذا اسرع وصيدی اوروب قلدامديه رق همان اولديغی يرده اولدرمك معناسنه در يقال اصمى الصيد اذا رماه فقتله
مكانه وآت قسمی دزكنی قاوره يوب اسليه رك كندی باشنه زوراكی كتمك معناسنه در يقال اصمى الفرس على لجامه
اذا عضّ ومضى الصمى صادك فتحی وميمك سكونيله صيد اوريلوب همان اولديغی يرده اولمك معناسنه در يقال
صمى الصيد يصمى صميا اذا مات مكانه وبرآدمه برماده عارض اولمق معناسنه در يقال صمى الامر فلانا اذا حلّ به
الانصماء انفعال وزننده دوكلمك معناسنه در يقال انصمى عليه اذا انصب الواوی الصنو صادك فتحی ونونك سكونيله
ايكی طاغ ارالغنده اولان چتلق اغاجلره دينور وعود خبس معناسنه على قول ايكی طاغ ارالغنده جاری اولان
آزجه صويه دينور ياخود ايكی طاغ ارالغنده اولان قيايه دينور جمعی صنوّ كلور ضمتيله نحو ونحوّ كبی
الصنو صادك كسريله ديواری اورلماش معطل ايشلمز قيويه دينور وبنو ثعلبه يورونده براسكی قيونك آديدر
وبرآدمك اوزقرنداشنه دينور يقال هو صنوه ای اخوه الشقيق وبرآدمك اوغلنه دينور يقال هو صنوه ای ابنه

وعوجه سنه دینور جمعی اصناء کلور وصنوان کلور صادك کسریله مؤنثی صنوه در وخرما اغاجنك برکوکدن چقان
ایکی یا اوچ بازباده فداتلرینك هرچتالنه دینور صادك ضمیله ده لغتدر علی قول مطلقا شجرده اعم در ایکی چتالنه
صنوان وصنیان دینور صادك حرکات ثلاثیله شارح دیرکه جمعنده دخی صنوان دینور فرقی اعراب بالحرکه ایله
متحقق اولور انتهی وصنوان شول ایکی قیویه دینورکه بری برینه پك یقین اوله علی قول ایکیسینك صویی برکوزدن
نبع ایدر اوله یقال رکیتان صنوان ای متجاورتان اوتنبعان من عین واحد الصانی خدمته مداوم آدمه دینور
یقال هوصانیه ای ملازم لخدمته الصناء کساء وزننده وقصرایله جائزدر کوله دینور رماد معناسنه التصنی
تفعل وزننده والاصناء اکرام وزننده کمال حرص وشرهدن اوجاقده تنجره دیبنه اوتوروب آشجی ایله بیله جه
کباب وبریان ایده رك کوله بیلنمك معناسنه در یقال تصنی الرجل واصنی اذا قعد عند القدر شرها یکبب ویشوی
حتی یصیبه الصناء الصنی سمی وزننده شول کوچك اشمه یه دینورکه ناچیز اولدیغندن اکا کمسه میل وورود
ایلمیه یقال بالارض صنی ای حسی صغیر لا یرده احد الصنابة کتابه وزننده کوتری وهپ معناسنه در یقال اخذه
بصنابته ای بجمیعه الواوی الصوة صادك ضمی وواوك تشدیدیله برنجی جانور جماعتنه دینور وبوللرده
علامت ونشان ایچون وضع ونصب اولنان طاشدن نشانه یه دینور یقال بالطریق صوة ای حجر یکون علامة
بالطریق وروزکارك قارشق اسدیکی یره دینور و بیقوش سسنه دینور تقول سمعت صوة الصدی ای صوته وغلیظ
ومرتفع اولان یاره دینور جمعلری صوی کلور هدی وزننده وجمع الجمعی اصواء کلور ذات الصوی هدی وزننده
برموضع آدیدر الصو صادك فتحیله بوش وخالی نسنه یه دینور یقال شیء صو ای فارغ الصوی هدی وزننده
برنسنه نك تروتازه لکنه وآب وتاب ورونقنه دینور یقال اخذه بصواه ای بطرائته الیائی الصاوی واوك
کسریله قوری نسنه یه دینور یقال شیء صاو ای یابس الصوی عتی وزننده قورومق معناسنه در یقال
صوت النخلة صویا اذا یبست الصوا عصا وزننده صوی معناسنه در یقال صویت النخلة صوی بمعنی صوت
وقوی وتوانا اولمق معناسنه در یقال صوی الرجل اذا قوی الصاویة والصویة غنیه وزننده قورومش
خرما اغاجنه دینور الاصواء همزه نك کسریله والتصویة تأدیه وزننده بونلرده قورومق معناسنه در یقال
صوت النخلة وصوت اذا یبست وتصویه حیوان سموروب طاولنسون دیو سودنی صاغمیوب او بلجه ترك ایلمك
کذلك بوغور دیشی یه آشمق خصوصنده شوقلو وقواملو بولنمق ایچون استعمالدن و باغلیوب حبس ایلمکدن
معاف ایلمك معناسنه در یقال صوی الناقة اذا لم یحلبها لتسمن وکذا یقال صوی الفحل اذا لم یحمل علیه ولم یعقد
فیه حبل لیکون انشط واقوی للضراب الواوی الصهوة قهوه وزننده آت قسمنك صرتنك ایکی یاننه دینورکه
تکلتبك قادزی آنلرك اوزرینه کلوب قپانور علی قول فارسك اوتوره جق یرینه دینورکه تمام ارقه سی اولور یقال
استوی علی صهوة الفرس وهی ما اسهل من ناحیتی سراة الفرس اومقعد الفارس منه ودوه اورکجنك کیرو یاننه
دینورکه اورایه رکوب اولنور جمعی صهوات کلور فتحاتله وصهاء کلور صادك کسریله وتپه نك اوستنده اولان
قله یه وبرجه دینور وشول اوتوراقلی الحق یره دینورکه کراه اولان دوه لر اورایه قصد وایوا ایدرلر وطاغلرده اولان
مغاره وکهف لك مقوله سنه دینورکه آنده یغمور صولری ایرکیلور جمعی صهاء کلور صادك کسریله الاصهاء
همزه نك کسریله اعراب طائفه سی خسته چوجغی صافی یاغله یاغلیوب کونشه قرشو اوتورتمق معناسنه در
یقال اصهی الصبی اذا دهنه بالسمن ووضعه فی الشمس من مرض یصیبه وآتك صهوه سی آغریمق معناسنه در
یقال اصهی الفرس اذا اشتکی صهوته المصاهاة مباهاة وزننده آتك یادوه نك صهوه سنه بنمك معناسنه در
یقال صاها الفرس اوالبعیر اذا رکب صهوته الصهی نهی وزننده بر آدمك مالی چوغلمق معناسنه در یقال
صهی الرجل صهیا من الباب الثالث اذا کثر ماله وبر آدم یاره لنوب یاره سی صولنمق معناسنه در یقال صهی الرجل
اذا اصابه جرح فندی الصها عصا وزننده بودخی یاره صولنمق معناسنه در یقال صهی الرجل صها بمعنی صهی
صهیا صهیون برذون وزننده بیت المقدس اسمیدر یاخود اوراده برموضع آدیدر علی قول روم دیارنده برموضعدر
کتب جغرافیاده بیت مقدس ترابنده حضرت داود علیه السلام مدفنی اولان موضعله مرسومدر ودروازه صهیون
اول سمته مقابلدر صهی سمی وزننده نمر بن تواب نام کمسه نك فرسی اسمیدر فصـــل الضاد المعجمة
الیائی الضأی ضادك فتحی وهمزه نك سکونیله وجود خیره وجوره اولمق معناسنه در یقال ضأی الرجل
ضأیا من الباب الثالث اذا دق جسمه الواوی الضبو ضادك فتحی وبانك سکونیله برنسنه یی آتش پك چالوب
کوینده رمك معناسنه در یقال ضبته النار تضبو ضبوا اذا غیرته وشوته وصغنمق معناسنه در یقال ضبا الیه اذا لجأ

المضباة میمك ضمیله که اسم مفعولدر کولده پشمش اتمکه دینور خبز الملّه معناسنه الضابی کوله دینور رماد
معناسنه الاضباء همزه نك کسریله امساك معناسنه در یقال اضباه اذا امسکه و یوقری قالدرمق معناسنه در
یقال اضبی الشیء اذا رفعه و برکسه خیره وجوره اولمق معناسنه در یقال اضبی الغلام اذا اضوی و برنسنه یه ظفریاب
اولمق ایچون اوزرینه حواله ومشرف اولمق معناسنه در یقال اضبی علیه اذا اشرف لیظفر به وسفرده تجارتدن
مأمول اولان ربح وفائده دن خائب ومحروم اولمق معناسنه در یقال اضبی بهم السفر اذا اخلفهم فیما رجوا من ربح
الواوی الضحو والضحوة ضادك فتحی وحاءك سکونیله والضحیة عشیه وزننده ارتفاع نهار معناسنه در
بعده حلول وظرفیت علاقه سیله اولوقته اطلاق اولندی که کنج قوشلق تعبیر اولنور شمسك هنوز افقدن قالقوب
یکیجه یایلدیغی وقتدرکه صلوة اشراق هنکامیدر آندنصکره ضحی اطلاق اولنور ضادك ضمی والفك قصریله که
قبا قوشلق تعبیر اولنور وآندنصکره ضحاء اطلاق اولنور ضادك فتحی والفك مدیله که نصف نهاره قریب وقتدن
عبارتدر اصطلاحمزده قوجه قوشلق تعبیر اولنور وضحی لفظی که ضادك ضمی والفك مدیله در مؤنث ومذکر
اولور ومصغرنده ضحی دینور هاسز تقول جئته ضحوا وضحوة وضحیة ای ارتفاع النهار یعنی وقته وتقول جئته
ضحی ای فویق الضحو وتقول جئته ضحاء اذا کرب انتصاف النهار شارح دیرکه بونلر فی الاصل وجه مذکور مطلب
اوزره ارتفاع نهارك اسمی اولوب بعده وقتلرنده استعمال اولندیلر بروز وظهور معناسندن مأخوذدر وضحی
لفظنك بعضلر فی الاصل ضحوه لفظندن جمع اولوب بعده مفرد کبی مستعمل اولمسنه ذاهب اولدیلر
اکا مبنی مؤنثدر دیدیلر و بعضلر عن اصل مفرد اولمسنه ذاهب اولمغله مذکردر دیدیلر پس مصغرنده هاء
ادخال ایلمدیلر ومؤنثلکنه ذاهب اولنلر استعمالنه نظرا یاخود ضحوه نك مصغرینه التباس حذرندن
بنه مصغرنده هاء ادخال ایلمدیلر واشبو ضحوه وضحیه وضحی ماده لری همین ظرفیت اوزره استعمال اولنورلر
واکر ایچنده بولندیغك یومك ضحوه سی مراد اولورسه تنوین ادخال اولنمز مثلا لقیته ضحوة وضحی دینور واکر
غیر معین نهارك ضحوه سی مراد اولورسه منصرف اولور انتهی وضحوه ضحی موقعنده دخی استعمال اولنور تقول
اتیتك ضحوة ای ضحی شارح دیرکه بو ابن بری روایتیدر وضحی ضادك ضمی والفك قصریله کونشه اطلاق
اولنور یقال ارتفعت الضحی ای الشمس ووضوح وبیان معناسنه مستعملدر یقال ما لکلامه ضحی ای بیان
الاضحاء همزه نك کسریله قوشلق وقتنه وارمق معناسنه در یقال اضحی الرجل اذا صار فی الضحی واظهار
ایلمك معناسنه در یقال اضحی الشیء اذا اظهره وقوشلق وقتنده ایش ایشلمك معناسنه در یقال اضحی یفعل
کذا ای صار فاعله فی الضحی المضاحاة مباهاة وزننده برآدمه یارمحله قوشلق وقتنده کلمك معناسنه در یقال
ضاحاه اذا اتاه فی الضحی التضحی تفعل وزننده قوشلق طعام ایلمك معناسنه در یقال تضحی الرجل اذا
اکل فی الضحی التضحیة تفعل وزننده برآدمه قوشلق طعام یدرمك معناسنه در تقول ضحیته اذا اطعمته
فی الضحوة وقوشلق وقتی قربان کسمك معناسنه در تقول ضحیت بالشاة اذا ذبحتها فی الضحی وقوشلق وقتی
حیوان اوتارمق معناسنه در تقول ضحیت الغنم اذا رعیتها فی الضحی الاضحیة همزه نك ضمی وکسری ویانك
تشدیدیله والضحیة غنیه وزننده قوشلق وقتی ذبح اولنان قیونه دینور اضحیه نك جمعی اضاحی وضحیه نك
جمعی ضحایا کلور الاضحاة ارطاة وزننده بودخی اضحیه معناسنه در جمعی اضحی کلور ارطی کبی قربان بیرامی
کوننه یوم اضحی اطلاقی بو معنایه مبنیدر زیرا اکثری قوشلق وقتنده ذبح قرابین ایدرلر شارح دیرکه بعده توسعله
یوم مذکورك وقت مطلقنده ذبح اولنانه اطلاق اولنور واضحیه نك وزنی افعوله در الضاحیة قوشلق وقتی
صو ایچن ماشیه یه اطلاق اولنور وضاحیة البصره بطن ماده سنده ذکر اولندی وضاحیه بارزه وظاهره
معناسنه در جمعی ضواحی کلور بو معنادندر که انسانك کورکلری واموزلری کبی کونشه کلن یرلرینه ضواحی اطلاق
اولنور یقال شکت ضواحیه ای ما برز منه للشمس کالکتفین والمنکبین وضواحی الحوض نواحی حوضدن عبارتدر
وضواحی الروم اقلیم رومك ایچروسنده وقولتقلرنده اولمیوب ظاهر وبارز اولان بلادندن عبارتدر وضواحی
سموات وافلاکه اطلاق اولنور وضاحیه آشکاره معناسنه در یقال فعله ضاحیة ای علانیة الضحو صحو وزننده
والضحو علو وزننده والضحی غنی وزننده کونشه چقمق معناسنه در یقال ضحا الرجل یضحو ضحوا
وضحوا وضحیا اذا برز للشمس وضحو صحو وزننده وضحی عتی وزننده برنسنه یه کونش طوقنمق وکونش طوقنور اولمق
معناسنه در یقال ضحا الشیء وضحی ضحوا وضحیا من الباب الثالث والرابع اذا اصابته الشمس وضحو علو
وزننده برنسنه بللو وآشکاره اولمق معناسنه در یقال ضحا الطریق ضحوا اذا بدا وظهر وضحو الظل موتدن

كنايه در زيرا آدمك كولكه سى شمس اولدقده محو اولور يقال ضحا ظله اذا مات المضحاة ميمك فتحيله كونى وچوغاچ
تعبير اولنان يره دينوركه دائما كونشلك اولور يقال ارض مضحاة اى لاتكاد تغيب عنها الشمس الضحياء حمراء
وزننده والاضحيانة والاضحية همزه لرك كسريله روشن وتابان كيجه يه وصف اولور يقال ليلة ضحياء واضحيانة
واضحية اى مضيئة ويقال يوم اضحيان اى مضئ بوراده ضحياة نسخه لرى غلطدر وضحياء برقسراغك
آديدر ودمورى قيرآته اطلاق اولنور مذكرنده اضحى دينور يقال حصان اضحى اى اشهب وفرس ضحياء اى
شهباء وضحياء شول خاتونه دينوركه قاسقلرنده اصلا قيل بتميوب كومش كبى ساده اوله يقال مرأة ضحياء اذا كانت
لاينبت شعرعانتها وعمرو بن عامرك قسراغى آديدر القلة الضحيانة كونشه قرشو كونى قله يه اطلاق اولنور يقال
قلة ضحيانة اى بارزة للشمس قله دن مراد طاغك اك تپه سيدر الضاحى بردره و برقوملق اسميدر الضحيان
سلمان وزننده حضرموتدن مكه يولنده برموضع آديدر ومدينه ده احيحة بن الجلاح نام كسه يه مخصوص برقله نك
آديدر الضحى غنى وزننده يمنده برموضعدر الضحيان سكران وزننده دائما قوشلق وقتى طعام ايدن آدمه
دينور مؤنثى ضحيانه در يقال رجل ضحيان اذا كان يأكل فى الضحى المتضحى والمستضحى والمضطحى
اسم فاعل بنيه لريله قوشلق وقتنه داخل اولان آدمه دينور الاضحيان همزه نك كسريله اخوانه شبيه
برنبات آديدر اليائى الضاخية خاى معجمه ايله داهيه معناسنه در يقال اصابته ضاخية اى داهية اليائى
الضدى عصا وزننده طارلمق معناسنه در يقال ضدى عليه ضدى من الباب الرابع اذا غضب الضوادى
بد وقبيح سوزلره دينور ياخود آونج سوزلره دينوركه نفس الامرده تحقيق اولميوب همان برآدمى آويدوب اشغال
ايچون مزاجه مطابق سويلنان سوزلردن عبارتدر مفردى ضاديه در يقال اتى بالضوادى اى الكلام القبيح اوما
يتعلل به ولايحقق له فعل الاضداء همزه نك كسريله يرقابى طاشنجه قدر طولدرمق معناسنه در يقال
اضدى الاناء اذا ملأه فارعه المضاداة مباهاة وزننده برآدمه ضد اولوب دشمنلك ايلمك مضادة معناسنه در
يقال ضاداه اى ضادّه ويقال انه لصاحب ضدى اى ضدّ الواوى ضدوان فتحاتله ايكى طاغك آديدر
اليائى الضرى عصا وزننده والضراوة عداوه وزننده والضرى رمى وزننده والضراءة سحابه وزننده
دادانمق معناسنه در يقال ضرى به ضرى وضراوة وضريا وضراوة من الباب الرابع اذا لهج به وتازى قسمى
آوه اوكره نوب باولمق معناسنه در يقال ضرى الكلب بالصيد ضرى وضراء بالكسر والفتح اذا تعوّد به
التضرية تفعله وزننده برآدمى برنسنه يه آلشدروب دادندرمق معناسنه در يقال ضرّاه به اذا الهجه به وعوّده
وتضرية الغرارة خرارك جوانب واقطارنى بوككدن عبارتدر يقال ضرّى الغرارة اذا فتل قطرها الاضراء
همزه نك كسريله بودخى برنسنه يه آلشدروب دادندرمق معناسنه در يقال اضراه به بمعنى ضرّاه وذكرى آتى
ضرتى ديدكلرى نبيذ ايچمك معناسنه در يقال اضرى الرجل اذا شرب الضرتى الضرتى غنى وزننده
قانى طورميان طمره دينور يقال عرق ضرتى اى لايكاد ينقطع دمه وآوه باولبوب اوكرنمش تازى انيكنه دينور
و بردرلو نبيذ اسميدركه خرمانك قزارمش وصرارمش قورقلرنى اصلدوب بعده صوينى سدر يمشنك اوزرينه
دوكوب بر برده برمدت حفظ وابقا ايلدكدنصكره چقاروب استعمال ايدرلر الضرو علو وزننده طمردن
لاينقطع قان ظهور ايلمك معناسنه در يقال ضرا العرق يضرو ضروّا اذا بدا منه الدم يعنى لايكاد ينقطع الضرو
ضادك كسريله بودخى آوه باولبوب دادانمش تازى انيكنه دينور يقال جرو ضرو اى ضار بالصيد وشجر كماكام
اسميدر جوهرى آنك صمغيله تفسير ايلمكله غلط ايلدى شجر مزبور شجر بمايدركه حصى لبان ديدكلرى بخور
آنك صمغيدر وساقزلق آغاجنك يمشنه دينوركه چتلنبك تعبير اولنور بونده ضادك فتحيله ده لغتدر ونعوذ
بالله تعالى مرض جذام يبلاشغنه دينور يقال به ضرو من الجذام اى لطخ منه الضارى قانى طورميان طمره دينور وآوه
باولبوب دادانمش تازى يه دينور وشول طلومه دينوركه ايچنده خيلى مدتدن برو ياغ قونه رق اسكيمكله قونان ياغك دادى
خوش وكوزل اولور اوله يقال سقاء ضار بالسمن اذا كان يعتق فيه ويجود طعمه الضرى رمى وزننده سيلان ايلمك
معناسنه در يقال ضرى الشئ ضريا اذا سال الضراء وفاء وزننده كيزلنمكه دينور يقال انه ليمشى الضراء اى
بالاستخفاء ودره ده اولان چتلق وصيق آغاج قورواغنه دينور على قول شول دوزاوه يه دينوركه آنده برمقدار آغاجلق
اولوب واوراده برنجى جانورلر ايوا ايدرلر اوله ضريه غنيه وزننده بصره ايله مكه بيننده برقريه آديدر الاضر راء
جوهرى بوراده ذكر ايلمكله غلط ايلدى صواب اولان ظاى معجمه ايله اولمقدر الواوى الضعو ضادك فتحى
وعين مهمله نك سكونيله كيزلنوب صقلنمق معناسنه در يقال ضعا الرجل ضعوا اذا اختبأ واستتر الضعة

فتحنبله باديه ده برشجر آديدر نسبتنده ضعوى دينور فتحنبله الواوى الضغو ضادك فتحى وغين معجمه نك سكونيله
تذلل وخضوع وسرفرو قلمق معناسنه در يقال ضغا اليه ضغوا اذا استخذى وقاراوبونده خيانت ايلمك
معناسنه در يقال ضغا المقامر اذا خان وضغو وضغاء غراب وزننده كدى وطاوشان وتلكى مقوله سى چاغرمق
معناسنه در يقال ضغا السنوّر ونحوه ضغوا وضغاء اذا صاح الاضغاء همزه نك كسريله كدى مقوله سى حيوانى
چاغرتمق معناسنه در يقال اضغاه اذا حمله على الضغاء الواوى الضفو عفو وزننده برنسنه وافى وكامل اولمق
معناسنه در يقال ضفا الثوب ضفوا اذا سبغ وفراوان اولمق معناسنه در يقال ضفا الشئ اذا كثر وحوض لبريز
اولمق معناسنه در يقال ضفا الحوض اذا فاض من امتلائه الضافى وافى وواسع اولان نسنه در يقال ثوب
ضاف اى سابغ الضفا عصا وزننده جانب معناسنه در ضفوان تثنيه سيدر فتحاتله يقال قعد فى ضفاه اى
فى جانبه الضفوة تمر وزننده وسعت ورفاه اوزره اولانديرلكه دينور يقال هو فى ضفوة من العيش اى بلهنية
اليائى الضلى رمى وزننده هلاك اولمق معناسنه در يقال ضلى الرجل ضليا من الباب الثانى اذا هلك التضلى
تفعل وزننده اهل ضلالنى اختيار ايدوب انلره قرين وهمدم اولمق معناسنه در يقال تضلى فلان اذا لزم الضلال
واختارهم شارح ديركه اصلى تضلل ايدى اليائى الضمى رمى وزننده ظلم ايلمك معناسنه در يقال ضماه ضميا
من الباب الثانى اذا ظلمه شارح ديركه كويا كه ضيم مقلوبيدر اليائى الضناء وفاء وزننده والضنا عصا وزننده
خاتونك اولادى چوق اولمق معناسنه در يقال ضنت المرأة ضناء وضنا من الباب الثانى ويقال ضنيت ضنا من الرابع
اذا كثر ولدها و برآدمك برنسنه سى نما و بركتلنوب آرتمق معناسنه در يقال ضنا نصيبه اذا تربع وزاد الواوى
الضنو ضادك فتحى وكسريله ولد معناسنه در يقال له ضنو كثير اى ولد الضنا عصا وزننده بركسه بركونه
شديد ومشتبه ومزمن درد ومرضه اوغرايوب خسته اولمق معناسنه دركه هرچند افاقت بولدى ظن اولنسه
ينه نكس ايدوب على حاله دردناك اوله يقال ضنى الرجل ضنا من الباب الرابع اذا مرض مرضا مخامرا كلما ظن برؤ
نكس الضنى حرى وزننده والضنى ياى مخففه ايله حرى وزننده وجه مذكور اوزره اولان خسته يه دينور
يقال هو ضنى وضن الاضناء همزه نك كسريله برآدمى ذكر اولنان خسته لك بصمق معناسنه در يقال اضناه
المرض اذا اثقله المضاناة مباهاة وزننده رنج وزحمت چكمك معناسنه در يقال ضاناه اذا عاناه ابو ضنى سمى
وزننده سعيد بن ضنى نام محدثك كنيه سيدر اليائى الضوى هوى وزننده بركسه خلقة باهزالا انجه وچلمسره
خيره وآريق اولمق معناسنه دركه چوبدن چلبى تعبير اولنور يقال ضوى الرجل ضوى من الباب الرابع اذا دق
عظمه وقل جسمه خلقة او هزالا الضاوى تشديد يا ايله خيره وچلمسر آدمه دينور مؤنثى ضاويه در بونك اصلى
فاعول ايدى يقال غلام ضاوى وجارية ضاوية اى دقيق العظم قليل الجسم الاضواء همزه نك كسريله انجه
وآرق اولمق معناسنه در يقال اضوى الرجل اذا دق و برآدمى يادابه يى ضعيف وزبون قلمق معناسنه در يقال
اضواه اذا اضعفه وخاتون خيره وجوره ولد طوغورمق معناسنه در يقال اضوت المرأة اذا ولدت ضاويا و برآدمك
حقنى اكسلتمك معناسنه مستعملدر يقال اضوى حقه اذا انقصه اياه و برايشى محكم ايليوب كوشك وواهى طوتمق
وواهى قلمق معناسنه در يقال اضوى الامر اذا لم يحكمه الضى تشديد يا ايله عى وزننده والضوى غنى وزننده
بركسه يه صغنوب اكا منضم وملتحق اولمق معناسنه در يقال ضوى اليه ضيا وضويا من الباب الثانى اذا انضم
اليه ولجأ و بريره كيجه وقتنده كلمك معناسنه در يقال ضوى الرحل اذا اتى ليلا وخبر صورمق معناسنه در يقال
ضوى الى خبره اذا سأل الضاوى كيجه وقتنده كلان آدمه دينور يقال جاء ضاو اى طارق و برفرس آديدر
الضواة حصاة وزننده قولق يومشغنك آلتنده ظهور ايدن اور تعبير ايتدكلرى يومرى يه دينور برديدكلرى
يومريدن بيوجك اولور وشول خرده خرده سيور يجه سبولجه لره دينوركه طوغوران نافه نك هنوز ولد چقمزدن
مقدمجه فرجنده ظهور ايدر الواوى الضوة ضادك وواو مشدده نك فتحيله والضوضاة غريو وفرياده
وجعلق يه دينور تقول سمعت ضوة القوم وضوضاتهم اى جلبتهم الضواضى علابط وزننده ايرى و يومرى
نسنه يه دينور الضويضية مصغر بنيه سيله والضواضية علابطه وزننده داهيه يه دينور وضويضيه
اسرمش دوه يه دينور الواوى الضهوة قهوه وزننده صو بركه سنه دينور جمعى اضهاء كلور تقول نزلنا عند
الضهوة اى بركة الماء الضهواء حمراء وزننده هنوز ممه لرى قالقوب بلورمامش قيزه دينور يقال جارية ضهواء
اى لم تنهد اليائى الضهياء ضادك فتحى والفك مدى وقصر يله اصلا حائض وحامل اولمز اولان خاتونه دينور
على قول حائض اولوب لكن حامل اولميه كه قسير تعبير اولنور ياخود ممه لرى بلورمز اولانه دينوركه اركك

عمه‌سى كبى اوله يقال امرأة ضهياء وضهيى اى لاتحيض ولاتحمل اوتحيض ولاتحمل اولاينبت ثدياها شارح ديركه ارككه مضاهاتندن ناشى تصرف اولنمشدر وضهياء اصلانبات بتورمز اولان يوره دینور يقال ارض ضهياء اى لاتنبت ومغيلان كبى برنوع مبنه آغاجك اسميدر الضها عصا وزننده خاتون ضهياء اولمق معناسنه‌در يقال ضهيت المرأة ضها من الباب الرابع اذا كانت ضهياء الاضهاء همزه‌نك كسريله دوه‌يى ضهياء ديدكلرى ذكراولنان آغاجلنده اوتارمق معناسنه‌در يقال اضهى الرجل اذا رعى ابله فى الضهياء وضهياء خاتون آلمق معناسنه‌در يقال اضهى الرجل اذا تزوج بضهياء المضاهاة مباهاة وزننده برنسنه‌يه شبيه ومشاكل اولمق معناسنه‌در يقال ضاهاه اذا شاكله الضهى غنىّ وزننده شبيه ومانند معناسنه‌در يقال هو ضهيك اى شبهك

فصـــــل الطاء

الواوى الطأة طعاة وحصاة وزننده قاره بالچغه دینور حمئه معناسنه الطووتى والطوويتى طانك ضميله طوعى وزننده والطاوتى والطاوتى جهنىّ وزننده احد وكمسه معناسنه‌در يقال ما بالدار طوءتى وطووتى وطاوتى وطأوتى اى احد مؤلف بونى همزه بابنده رسم وذهاب معناسندن اشعار ايلمشيدى اليائى الطبى طانك فتحى وبانك سكونيله برآدمى برنسنه‌دن صرف وتحويل ايلمك معناسنه‌در تقول طبيته عند طبيا اذا صرفته ودعوت ايلمك معناسنه‌در تقول طبيته اليه اذا دعوته ويدكلمك معناسنه‌در تقول طبيته اذا قدته الاطباء همزه‌نك كسريله بودخى دعوت ايلمك معناسنه‌در تقول اطبيته اليه اذا دعوته الطبى طانك كسرى وضمى وبانك سكونيله خف وظلف وحافر صاحبى حيوانلرك ويرتجى جانورلرك ممه‌لرينك امزكلرينه دینوركه سود مثانه‌سيدر جمعى اطباء كلور ومنه المثل ❊ جاوز الحزام الطبيين ❊ يعنى قولان صبر يلوب اينه‌رك ايكى ممه‌لرى بيله تجاوز ايلدى ناقه حدّ ووسعدن خارج يوريوب فرومانده اولمغله قارنى ايچرو چكوب وقولان صبر يلوب اينه‌رك ممه‌لرنى تجاوز ايلمش اولور برماده مشكل ومشتدّ اولوب اولبابده رنج ومحنت حدّى تجاوز ايلدكده ضرب اولنور اطبا عصا وزننده طوارك ممه‌سى صارقوب سلپوكلمك معناسنه‌در يقال طبيت الناقة طبا من الباب الرابع اذا استرخى طبيها الطبية فرحه وزننده وطبواء حمراء وزننده ممه‌لرى صالق وسلپوك حيوانه دینور ذوالطبيين طانك ضميله كه تثنيه‌در وثيل بن عمرو نام شاعرك لقبيدر الطبىّ غنىّ وزننده شول ممه‌يه دینوركه سهولتله صاغيلوب چوق سود ويرر اوله يقال خلف طبىّ اى مجيب الواوى الطبو حبو وزننده دعوت ايلمك معناسنه‌در يقال طباه يطبوه طبوا اذا دعاه الاطباء همزه‌نك وطاى مشدده‌نك كسريله كه افتعال وزننده‌در بودخى دعوت ايلمك معناسنه‌در يقال اطباه اذا دعاه وبركسه ايله دوستلق ايدوب اول تقربيله قتل ايلمك معناسنه‌در يقال اطبى القوم فلانا اذا خالوه وقتلوه الواوى الطتو طانك فتحى وتاى فوقيه‌نك سكونيله كتمك معناسنه‌در يقال طتا الرجل طتوا من الباب الاول اذا ذهب الواوى الطثو طانك فتحى وثاى مثلثه‌نك سكونيله چليك چوماق اوينامق معناسنه‌در يقال طثا الصبىّ طثوا اذا لعب بالقلة الطثى طانك ضمى والفك قصريله خرده خرده آغاج پاره‌لرينه دینور چليك كبى مفردى طثيه‌در غرفه وزننده الواوى الطحو دحو وزننده دوشيوب يايمق معناسنه‌در يقال طحاه يطحاه طحوا من الباب الثالث اذا بسطه ودوشنوب يايلمق معناسنه لازم اولور يقال طحا الشىء اذا انبسط ويان اوزره اوزانوب ياتمق معناسنه‌در يقال طحا الرجل اذا اضطجع وبريره كتمك معناسنه‌در يقال طحا بد اذا ذهب فى الارض وبومعناده باء حرفيله متعدى اولور يقال طحا به قلبه اى ذهب به فى كل شىء يعنى خاطره قلبى انى بريرده قرار كير ايلميوب اورادن اورايه نقل ومضطرب ايلدى وطحو بعيد اولمق معناسنه‌در يقال طحا الرجل طحوا من الباب الاول اذا بعد وهلاك اولمق معناسنه‌در يقال طحا الرجل اذا هلك وبرآدمى يوزى اوزره يقمق معناسنه‌در يقال طحا فلان اذا القى انسانا على وجهه الطحا عصا وزننده دوشكلى دوزيره دینور ارض منبسطه معناسنه وطحا قصر ايله ومدّ ايله مصر اولكه‌سنده درت قريه آديدر شارح ديركه امام طحاوى اورادندر الطاحى جمع عظيم معناسنه‌در وبوكسك نسنه‌يه دینور يقال سحاب طاح اى مرتفع وريوزينه يايلمش نسنه‌يه دینور يقال شىء طاح اى منبسط وكثرتندن ناشى هرنسنه‌يى طولدران شيئه دینور يقال جيش طاح اذا ملأ كل شىء الطاحية والمطحية والمطحوة ميملرك فتحيله بيوك وپايوان سايبانه دینور يقال مظلة طاحية ومطحية ومطحوة اى عظيمة المطحية محدثه وزننده شول سبزه ونباته دینوركه ساقى اولمامغله ريوزينه منبسط اوله قر يوزوقاق كبى يقال بقلة مطحية اى نائمة على وجه الارض الطخية تمره وزننده برمقدار بلوت پارچه‌جه‌سنه دینور يقال ما فى السماء طحية من سحاب اى قطعة منه اليائى الطخية خاى معجمه ايله طحيه وزننده ومرادفيدركه برمقدارجه بلوت پاره‌سنه دینور يقال ما فى السماء طخية من السحاب اى قطعة الطخاء سماء وزننده يوكسك بلوده دینور

يقال سحاب طخاء اى مرتفع وقلبه عارض اولان صقندى‌يه وتاسه‌يه دینور يقال بقلبى طخاء اى كرب الطخيا حمراء وزننده قرا كوكيجه‌يه دینور يقال ليلة طخياء اى مظلمة ومآل ومفهومى فهم اولنميان مشتبه سوزلره دینور يقال كلمات طخياء اى لاتفهم الطاخى پك قراويه دینور يقال ظلام طاخ اى شديد الطخية طانك فتحيله احمق آدمه دینور جمعى طخيون‌در وقرا كولغه دینور ظلمت معناسنه وبونده طانك حركات ثلاثيله لغتدر طاخيه داهيه وزننده حضرت سليمان عليه السلام ايله تكلم ايدن قرنجه‌نك آديدر شارح ديركه نهايه‌ده عيجلوف اسميله مرسومدر ومؤلف فاء بابنده كذلك عيجلوف اولمق اوزره ثبت ايلدى الطخىّ سمىّ وزننده خروسه دینور ديك معناسنه الواوى الطخوة تمره وزننده بوفقه بلود پاره‌سنه دینور يقال بدت فى السماء طخية اى سحابة رقيقة الووى الطادية عاديه وزننده ثابت وقديم اولان نسنه‌يه دینور يقال عادة طادية اى ثابتة قديمة الواوى الطروّ علوّ وزننده بربعيد يردن ناكهانى چقه كلمك معناسنه‌در يقال طرا عليهم طروّا اذا اتى من مكان بعيد شارح ديركه مهموزده لغتدر الطرا عصا وزننده ماده‌سى جبلت ارضدن اولميان نسنه‌يه دینوركه طپراق وقوم وطاش جنسندن اولميان نسنه‌دن عبارتدر وبحدوحساب اولان اصناف مخلوقاته دینور يقال هم اكثر من الطرا وهى ما لايحصى عدده من صنوف الخلق الطرىّ غنى وزننده تروتازه شيئه دینور يقال شىء طرىّ اى غضّ الطراوة حلاوه وزننده والطراءة همزه ايله والطراء وفاء وزننده والطراة حصاة وزننده برنسنه تروتازه اولمق معناسنه‌در يقال طرو الغصن وطرى طراوة وطراءة وطراء وطراة من الباب الخامس والرابع اذا صار طريا التطرية تفعله وزننده برنسنه‌يى تروتازه قلمق معناسنه‌در يقال طرّاه اذا جعله طريا وعطر وطيب مقوله‌سنه بعض خوشبو نسنه قاتوب قوامه كتورمك معناسنه‌در يقال طرى الطيب اذا فتقه باخلاط وخلطه وكذا الطعام اذا خلطه بالافاويه الاطراء همزه‌نك كسريله برآدمه حسن مدح وثنا ايلمك معناسنه‌در يقال اطراه اذا احسن الثناء عليه الاطرية همزه‌نك وراناك كسريله رشته چورباسنه دینوركه بوديارده شعيريه چورباسى تعبير ايدرلر تقول اطعمنا اطرية وهو طعام كالخيوط من الدقيق الاطرياء اعشيشاب وزننده كثرت اكلدن تخمه وامتلا اولوب قارن شيشمك معناسنه‌در يقال اطرورى الرجل اذا اتخم وانتفخ بطنه الاطروان عنفوان وزننده جوانلق هنكامنك اوائل چاغنه دینور تمام دلوقانلولق سرخوشلغندن عبارتدر يقال فعله فى اطروان شبابه اى اوله وغلوائه اليائى الطرا طانك فتحى والفك قصريله بوتملك على قول مرور ايلمك معناسنه‌در يقال طرى اليه طرى من الباب الرابع اذا اقبل اومرّ الطرية غنبه وزننده يمنده برقريه آديدر اليائى الطسا عصا وزننده ياغلو طعامى چوق يمكدن معده بوزيلوب امتلاء اولمق معناسنه‌در يقال طسى الرجل طسا من الباب الرابع اذا غلب الدسم على قلبه فاتخم الواوى الطسو حسو وزننده طسا معناسنه‌در يقال طسا الرجل يطسو طسوا بمعنى اطسى الواوى الطاعبة ساعبه وزننده جكرى مرضلو خاتونه دینور يقال امرأة طاعبة اى العليلة الكبد اليائى الطغى طانك فتحى وغين معجمه‌نك سكونيله والطغيان طانك ضمى وكسريله برنسنه حدّ ومقدارنى تجاوز ايلمك معناسنه‌دركه آزمق وازغون اولمق تعبير اولنور يقال طغى الشىء طغيا وطغيانا من الباب الرابع اذا جاوز القدر وپك يوكسلمك معناسنه مستعملدر يقال طغى السحاب اذا ارتفع وكافر كفرنده پك ازغونلق ايلمك معناسنه‌در فرعون ونمرود كبى يقال طغى الكافر اذا غلا فى الكفر وظلم ومعاصيده افراط ايلمك معناسنه‌در يقال طغى الرجل اذا اسرف فى المعاصى والظلم وصو چوغالوب طاشقين اولمق معناسنه‌در يقال طغى الماء اذا ارتفع ومزاجده قان غلبه ايلمك معناسنه مستعملدر يقال طغى به الدم اذا تبيغ وصغير قسمى بوكورمك معناسنه‌در يقال طغت البقرة اذا صاحت طغا طانك فتحيله بيان اكوزينك علميدر الطغا طانك ضميله سسه دینور صوت معناسنه الطغية تمره وزننده هرنسنه‌دن نبذه ومقداره دینور يقال طغية منه اى نبذة منه وطاغك صرپ يرينه دینور وپالچين قيايه دینور الطاغية جبار وعنيد كسيه دینور هاء مبالغه ايچوندر يقال هو طاغية اى جبار واحمق اولوب متكبر اولان شخصه دینور يقال رجل طاغية اى احمق متكبر وصاعقه‌يه اطلاق اولنور يقال نزلت الطاغية اى الصاعقة وسلفده روم قراللرينه اطلاق اولنورايدى كثرت طغيانلرندن ناشى الواوى الطغوى بشرى وزننده لكن شارحك بياننه كوره علوّ وزننده‌در والطغوان طانك ضميله بودخى حدّ واندازه‌يى تجاوز ايدوب افراطه كتمك معناسنه‌در يائيده‌ده لغتدر يقال طغا يطغو طغوى وطغوانا من الباب الاول بمعنى طغى يطغى الطغوى طانك فتحى والفك قصريله معناى مذكوردن اسمدر آزغونلغه دینور ومنه قوله تعالى كذبت ثمود بطغواها الطاغوت جالوت وزننده كه قران مبيننده واقعدر مرادلات وعزى ديدكلرى صنملردر وزعمنجه غيبدن خبر ويرن كاهنه وشيطانه

وهر ضلالت وغوایت رئیسنه وصنملره ومطلقا معبود باطله ومردهٔ اهل کتابه اطلاق اولنور مفرد
وجمعی ساویدر جمعی طواغیت کلور وطواغی کلور فی الاصل تا زائد اولدیغیچون و بو طغوت ماده سندن فلعوت در
فالک ولامک فتحیله اصلی طغیوت ایدی فعلوت وزننده یانک بقاسنی محافظه ایچون عین اوزره تقدیم اولندقدنصکره
یانک تحرکنه مبنی الفه قلب اولنمغله که وزنی فلعوت اولدی و بعضلر دیدیکه یؤمنون بالجبت والطاغوت الآیة
کریمه سنده جبتدن مراد حیی بن اخطب وطاغوتدن مراد کعب بن اشرف نام یهودیلردر الاطغاء همزه نك
کسریله رآدمی طاغی قلمق معناسنه در یقال طغاه اذا جعله طاغیا الطغوة ثمره وزننده مکان مرتفعه دینور
تقول رأیته فی طغوة ای مکان مرتفع الواوی الطغو عفو وزننده والطغو علو وزننده برنسنه یاعیوب
صوئ یوزینه چقمق معناسنه در یقال طفا الشیء فوق الماء طفوا وطفوا اذا علا واغاج اوزره یپراق بلورمك
معناسنه مستعملدر یقال طفت الخوصة فوق الشجر اذا ظهرت وحیوان تپه نك اوزرینه چقمق معناسنه
مستعملدر یقال طفا الثور اذا علا الاکم وآهونك سکرتمك معناسنه مستعملدر یقال طفا الظبی اذا اشتد عدوه
واولمك معناسنه مستعملدر یقال طفا فلان اذا مات و برایشه کیرمك معناسنه در یقال طفا فی الامر اذا دخل
فیه الطفاوة ثمامة وزننده کونشك وآیك اغیلرینه دینور یقال طفاوة القمر ای دارتهما وتحره ایچره صویك
یوزینه چقان کپوکنه وکفنه دینور وقیس عیلان قبیله سندن برجماعتك آدیدر مترجم حقیردر که راسب قبیله سیله
طفاوه قبیله سی برآدمك کندیلره انتسابی خصوصنده هینقه یه اختصام ایلملریله هبنقه بو آدمی دریایه القا ایده لم
اکر دیبه باتوب کیدرسه راسب قبیله سندندر و اکر یوزینه چقرسه طفاوه دندر دیو حکومت عدل اظهار لطیفـــه
ایلمشدر الطفوة ثمره وزننده یك بچه ویه دینور الطافی برفرس آدیدر الطفیة غرفه وزننده مقل اغاجنك
یپراغنه دینور و برکونه حیه یه دینور که پك خبیث وقتال اولور ارقه سنده مقل یپراغی طرزنده ایکی جزکیسی اولور
الواوی الطفو طانك فتحی وقافك سکونیله تیز تیز یورمك معناسنه در یقال طفا الرجل طقوا اذا مشی سریعا
الواوی الطلاوة طانك حرکات ثلاثیله حسن و بهجت وقبول معناسنه در که برنسنه نك حسن ورونق
و بهجتندن ناشی مقبول ومحبوب القلوب اولسندن عبارتدر یقال ما علی وجهه حلاوة وفی کلامه طلاوة ای حسن
و بهجة وقبول وجادولغه دینور سحر معناسنه وسودك وقانك یوزلرنده ظهور ایدن یوفقه جه زاره دینور و بعد
الطعام آغزده قلان طعام بقیه سنه دینور و برعارضه دن یاخود خسته لکدن ناشی اغزده پیدا اولان غلیظ
سالیاره دینور که یلاشق کبی اغزك ایچنه یاپشق اولور ترکیده یار تعبیر اولنور و کیچکمك معناسنه در یقال طلا
الرجل طلاوة اذا ابطأ الطلا عصا وزننده والطلوان طانك ضمیله وفتحیله لغتدر بونلر ده آغزده حادث
اولان غلیظ سالیاره دینور وطلا هنوز طوغمش آهو یاوریسنه دینور یقال رایت ظبیا وعنده طلا ای ولده ساعة
یولد ومطلقا کوچك نسنه یه دینور جمعی اطلاء وطلاء کلور طانك کسریله وطلی کلور عتی وزننده وطلیان کلور
طانك ضمیله وکسریله الطلواء غلواء وزننده انتظار معناسنه در تقول ماهذا الطلواء ای الانتظار و کیچکمك
ابطاء معناسنه در الطلو طانك کسریله لطیف الجسم اولان قانصه یعنی صیاده دینور که هر یره وهردلیکه
کیروب وصیده قرالتبسی خیال کبی اولور وقورده دینور ذئب معناسنه الطلو طانك فتحیله بودخی کوچك اولان
شیئه دینور کرك حیواندن و کرك سائر نسنه دن اولسون الطلوة غرفه وزننده صباح وقتك آیدنلغنه دینور
یقال بدت طلوة الصبح ای بیاضه الطلوة طانك کسریله وحشی جانورلرك یاوریسنه دینور الیائی الطلی
طانك فتحی ولامك سکونیله برشیئه برنسنه بی صوایوب سورمك معناسنه در یقال طلی البعیر الهناء یطلیه و به
طلیا اذا لطخه به وقوزی دقوله سنك ایاغی بغلمق معناسنه در که کوکنمك تعبیر اولنور تقول طلیت الطلی
اذا ربطته وحبسته التطلیة تفعله وزننده بودخی برشیئه برنسنه صوامق معناسنه در یقال طلی البعیر الهناء
ای لطخه به وخسته بی کوروب کوزدوب خدمت وتیمار ایلمك معناسنه در یقال طلی فلانا اذا مرضه و برآدمه
سوکك معناسنه مستعملدر یقال طلاه اذا شتمه وموسیقی اوقومق معناسنه مستعملدر که قلوبه طرب ونشاط
طلا یدر یقال طلی فلان اذا غنی الاطلاء همزه نك وطای مشدده نك کسریله افتعال وزننده برنسنه یی سورنمك
معناسنه در طیب ودواء سورنمك کبی یقال اطلی به اذا اطلاه علیه التطلی تفعل وزننده اطلاء معناسنه در
یقال تطلی به بمعنی اطلی ود تمالهو وطرب وهوایه دوشمك معناسنه در یقال اطلی فلان اذا لزم اللهو والطرب
الطلیاء حمراء وزننده قطران سورلمش ناقه یه دینور یقال ناقة طلیاء ای مطلیة واو بوز ناقه یه اطلاق اولنور
قطران سورلمك شاننداولدیغنه مبنی یقال ناقة طلیاء ای جرباء ونسوانك حیض بزلرینه دینور یقال هو

اقذر من الطلیاء ای خرقة العارك الطلاء کساء وزننده سوریلجك قطرانه دینور یقال طلی البعیر بالطلاء
ای الهناء ومطلقا سوره جك وسورینه جك نسنه یه دینور صیواو بالدز وعطر کبی وخمره وباده یه اطلاق اولنور
التون بالدزینه تشبیهله یقال سقاه الطلاء ای الخمر ومنصف تعبیر اولنان اوزم شیره سنك قویولشنه دینور که مثلث
تعبیر ایتدکلری اولور ومنصف نصفی قالنجه قاینادلمش اولان شیره در شارح دیر که بعضلر بونی فارسیدن معرب
اولان میفختج ایله بیان ایلدیلر که ترکیده ناردنك دیدکلری اوله جقدر علی کلا التقدیرین حلالدر وخمره اطلاقی
محدثدر انتهی وطلاء سوککه دینور شتم معناسنه وقوزینك اباغی باغنه دینور که کوکن تعبیر اولنور الطلاء طانك
ضمیله قان اوزره انجه زار کبی پیدا اولان قبوغه دینور الطلاء طانك ضمی ولامك تشدیدیله مکاء وزننده قانه
دینور دم معناسنه الطلا عصا وزننده شخص وقالب معناسنه در تقول رأیت طلاه ای شخصه وقطران
سورلمش دوه یه دینور وشدید المرض خسته آدمه دینور وظلف وخف صاحبی حیوانك یاوریسنه دینور جمعی
اطلاء کلور تثنیه سی طلیان در فتحاتله وهوا وهوس معناسنه در یقال قضی طلاه ای هواه الطلا رضا وزننده
لذت معناسنه در یقال مافیه طلا ای لذة الطلا طانك ضمیله طلیه لفظندن که غرفه وزننده در یاخود
طلاة لفظندن که طانك ضمیله در جمعدر بیونه دینور عنق معناسنه علی قول بیونك کوکنه دینور یقال ضربوا
طلاهم ای عنقهم او اصولها المطلی منبر وزننده برموضع آدیدر المطلی مهنی وزننده آغر خسته یه دینور
یقال مریض مطلی ای مدنف وخلاصی مأمول اولمیان محبوسه دینور یقال محبوس مطلی ای لایرجی خلاصه
الطلی رتبی وزننده برایچم سوده دینور الاطلاء همزه نك کسریله هوا وهوسه میل ایلمك معناسنه در ومنه
الحدیث ماطلی نبی قط ای ما مال الی هواه شارح دیر که بو میل عنق معناسندن مأخوذ در واولو محل کسنه نك
بیونی اکیلوب دوشمك معناسنه در یقال اطلی الرجل اذا مالت عنقه للموت الطلیا طانك فتحی ولامك کسری
و یانك تشدیدیله او بوزاغه دینور یقال اخذه الطلیا ای الجرب وتمرکی یه شبیه برکونه قرحه اسمیدر مفردات
طبیه نك بیانلرینه کوره بدنه یایلم اولان تمرکی اوله جقدر الطالی یوصونلو صویه دینور یقال منهل
طال ای مطحلب و قرا کوکیجه یه دینور یقال لیل طال ای مظلم المطلا میمك کسری والفك
قصری ومدیله طاره جق سیل صوبی یولنه دینور علی قول غضا دیدکلری اشجار انبات ایدن دوز
و یومشق ارضه دینور المطالی میمك فتحیله وحشی جانورلرك یاوریلرنی بسلدکلری مواضعه دینور
مطلاء مفردیدر میمك کسریله الطلی غنی وزننده کوچك قوزی یه واوغلاغه دینور
جمعی طلیان کلور طانك ضمیله الیائی الطمی طانك فتحی ومیمك سکونیله صو چوغالوب یوقری قالقمق
معناسنه در یقال طمی الماء طمیا من الباب الثانی اذا علا ونبات بویلنوب اوزامق معناسنه در یقال طمی
النبت اذا طال و برآدمك همتی عالی اولمق معناسنه مستعملدر یقال طمت همته اذا علت ونهر یاخود بحر طلوب
طاشقین اولمق معناسنه در یقال طمی البحر اذا امتلأ الواوی الطمو علو وزننده بائیه ده لغتدر یقال
طما یطمو طموا لغة فی طمی یطمی فی الکل طمویه عمویه وزننده مصرده ایکی قریه در طمیه غنیه وزننده
بادیه ده برطاغ آدیدر ونیل مصر ساحلنده برموضع آدیدر الیائی الطنی طانك فتحی والفك قصریله تهمت
معناسنه در یقال رماه بالطنی ای التهمة وصوغومش اوجاق کولنه دینور وخسته لکه دینور مرض معناسنه
وصو یوزنده اولان یوصونه دینور وشجر صا تون المق یاخود خاصة خرما اغاجنده اولان خرمایی صاتمق
معناسنه در یقال طنی فلان طنا من الباب الرابع اذا شری الشجر اوهو بیع ثمر النخل خاصة وزنا و فجور ایلمك
معناسنه در یقال طنی الی المرأة اذا فجر بها وزنا و فجورده مستمر اولمق معناسنه در یقال طنی فی فجوره اذا مضی
وصوسزلقدن یاعلتدن طلاق واو یکن صول طرفدن پهلو یه یاپشمق معناسنه در یقال طنی زید اذا لزق طحاله
وریته بالاضلاع من الجانب الایسر بوراده جانب ایسر قیدی بیان منزلنده در وطنا وصف بالمصدر اولور
صوسزلقدن یاعلتدن طلاغی واو یکنی پهلوسنه یاپشمش آدمه دینور وذکری آتی اطناء حیه ماده سندن اسم اولور
الطنا رضا وزننده عقرب صوقمسندن افاقت بولمق معناسنه در یقال طنی اللدیغ من لدغ العقرب طنا
من الباب الرابع اذا عوفی الطنی طانك کسری ونونك سکونیله حسی وزننده فجور وزنا معناسنه در یقال
هو من اهل الطنی ای الفجور و بادیه ده برمعروف صو آدیدر الطنو طانك ضمیله بودخی فجور وزنا معناسنه در
الاطناء همزه نك کسریله زنا و فجورده مستمر اولوب کتمك معناسنه در یقال اطنی الرجل اذا مضی فی الفجور
وصوسزلقدن یاخود علتدن طلاق وآق جکر پهلو یه یاپشمق معناسنه در یقال اطنی زید اذا لزق طحاله وریته

بالاصلاع من الجانب الايسر واغاج صاتمق ياخود اغاجده اولان خرمالری صاتمق معناسنه در تقول اطنبت الشجر
اوثمر النخل اذا بعتهما واغاجی یاخود خرمالری صاتون الق معناسنه اولمغله ضد اولور تقول اطنبت الشجر اوثمر النخل
اذا اشتريتهما و برکسه نك اولمیه جك عضو ینه اورمق یاطوقنمق معناسنه در تقول اطنبت فلانا اذا اصبته فی غیر المقتل
وتهمته وسوء ظنه میل ایتمك معناسنه در یقال اطنی زید اذا مال الى التهمة والريبة و باغه آغوب کسل وفتوردن
اویومق معناسنه در یقال اطنی الرجل اذا مال الى الطنو فنام کسلا وحیه صوقدیغی آدمی على الفور هلاك ایلیوب
ابقا ایلمك معناسنه در ومنه قولهم حية لاتطنی ای لا يبقى لديغها شارح دیر که مؤلف بو ماده لری همزه بابنده دخی
ذکر ایلدی طنأبقية روحه دیمکله آندن مأخوذدر یاخود اولمیه جك یره اورمق یاخود طلاقی پهلویه یاپشدرمق
معناسندن اولورکه صوقدیغی کسه نك طلاغنی پهلویه یاپشدرمغه میدان و یرمزدیمك اولور وابن اعرابی دیدیکه
اطناه المرض دیرلر علت بر آدمی هلاك ایلیوب بقیۀ قوت ابقا ایلسه پس بوندن اخذی اظهردر الطنی عمی وزننده
وصفدر صوسزلقدن یاعلتدن طلاغی وآق جکری پهلوسنه یاپشمش آدمه دینور نته که طنا دخی دینور که وصف
بالمصدر در یقال رجل طن وطنا ای اللازق طحاله وربته باضلاعه التطنیة تفعله وزننده طلاغی واویکنی
پهلوسنه یاپشمش آدمه معالجه وتدبیر ایلمك معناسنه در یقال طنی الطنی بطنیة اذا عالجه من طناه ودوه نك
بو کوردن طرفه یانی داغلمق معناسنه در یقال طنی البعیر اذا کواه فی جنبه الطناة زناة وزننده ومرادفیدر که
زانی وفاجر اره دینور طانی مفردیدر یقال هم طناة ای زناة الطنو طانك کسریله دوشکه دینور بساط معناسنه
البائی الطی طانك فتحی ویانك تشدیدیله برنسنه یی دورمك معناسنه در یقال طوی الصحیفة طیا من الباب الثانی
نقیض نشرها بونك اصلی طوی ایدی و برلاقردی یی یاخبری کتم ایلمك معناسنه مستعملدر یقال طوی الحدیث
اذا کتمه وطی کشح برآدمدن کلی اعراض ومفارقت ایلمکدن کنایه در تقول طوی کشحه عنی ای اعرض عنی مهاجرا
وجاعتك یاننه اوتورمق یاخود آنلره کلمك یاخود آنلری کچوب کتمك معناسنه مستعملدرکویا که آنلری دورمش اولور
یقال طوی القوم اذا جلس عندهم اواتاهم اوجازهم کذلك طی کشح على الامر بر ایشی اخفاء واضمار ایلمکدن
کنایه اولور یقال طوی کشحه على امر اذا اخفاه وطی بلاد ومسافه قطع وکذراندن کنایه در یقال طوی البلاد
اذا قطعها وطی البعد تقریبدن کنایه در یقال طوی الله البعد لنا ای قربه وطی عن قصد آج طورمق معناسنه در
یقال طوی الرجل اذا تعمد الجوع الاطواء همزه نك وطای مشدده نك کسریله افتعال وزننده والانطواء
انفعال وزننده دورلمك معناسنه در یقال طوی الصحیفة فاطوت وانطوت الطیة طانك کسریله نیه وزننده
بناء نوعدر برکونه دورمك ودورلمك معناسنه درکه آندن ترکیده دوروش ایله ودورلش ایله تعبیر اولنور یقال
انه لحسن الطیة وضمیر ونیت معناسنه درکه سر ومقصد اوزره مطوی اولور یقال له طیة بعیدة ای ضمیر ونیة
الاطواء همزه نك فتحیله ناقه نك اورکجده اولان اوزون اوزون یاغدن بوکومله ویوله دینورکه سموزلکدن
پیدا اولور وعمامه ده برقریه آدیدر المطاوی میمك فتحیله مطوی کلمه سنك که مفعل وزننده در جمعیدر قیورمله
و بوکومله دینور یقال مطاوی الحية والامعاء والشحم والبطن والثوب ای اطواءها طوی طانك ضمی
وکسری والفك قصریله وتنوینله جائزدر شامده اولکه سنده بر وادی اسمیدر شارح دیرکه انك بالواد المقدس طوی
کریمه سی انکله مفسردر انصرافی وادی اعتباریله وعدم انصرافی بقعه اعتباریله در یاخود طاوی لفظندن
معدولدر ذوطوی طانك حرکات ثلاثیله والفك قصریله وتنوینله ده جائزدر مکه قربنده بر موضع آدیدر حالا
زاهر ایله متعارفدر الطوتی غنی وزننده ذوطوی نام بقعۀ مذکوره ده برقیو آدیدر وطوی بر بوغچه یه دینور
یقال اتانا بطوتی ای بحزمة من البز وکیجه دن برساعته دینور یقال مضی طوتی من اللیل ای ساعة الطویة
غنیه وزننده ضمیر قلبه ونیته اطلاق اولنور یقال له طویة شاسعة ای ضمیر ونیة بعیدة وقیویه اطلاق اولنور دیواری
طاشله اورلدیکیچون الطایة طامه دینور سطح معناسنه وخرماسره جك یره دینور وقومسالده اولان بیوك
قیایه دینور الطیان ریان وزننده یك آج آدمه دینور یقال رجل طیان ای لم یأکل شیئا الطوی هوی وزننده
آجقمق معناسنه در یقال طوی الرجل طوی من الباب الرابع اذا جاع الطاوی والطوی عمی وزننده معنای
مذکوردن اسم فاعللردر آج آدمه دینور یقال هو طاو وطواء جایع مؤنثلری طیا کلور سکری وزننده وطاویه کلور
الاطواء همزه نك کسریله بودخی آج اولمق معناسنه در یقال اطوی الرجل اذا جاع الصوا عصا وزننده صو
طلومنه اطلاق اولنور سقاء معناسنه الواوی الطهو سهو وزننده والطهو علو وزننده والطهی عتی وزننده
والطهایة سماحه وزننده اتی ابوجه پشورمکه یاخود قاورمغه وبریان ایلمکه صواشوب دورشمك معناسنه در یقال

طها اللحم یطهوه ویطهاه طهوا وطهوا وطهیا وطهایة من الباب الاول والثالث اذا عالجه بالطبخ اوالشی
وطهوا ایشه دینور کار وعمل معناسنه تقول کان طهوی کذا ای عملی و بو فی الاصل مصدردر و برسمته کتمك معناسنه در
یقال طها الرجل طهوا اذا ذهب فی الارض الطاهی آشجی یه دینور وکبابجی یه و بریانجی یه دینور واتمکجی یه دینور
ومطلقا طبخ طعام ایله اوغراشیجی کسه یه دینور پاچه جی و بورکجی وسائر کبی جمعی طهاة کلور قضاة کبی
وطهی کلور عتی وزننده الطهاوة طفاوه وزننده سودك وقاتك یوزلرنده پیدا اولان یوفقه جه زاره دینور
طهیة سمیه وزننده برقبیله آدیدر نسبتنده طهوی دینور طانك ضمی وفتحی وهانك سکونیله وکاه اولورکه ایکی
صورتده دخی هایی مفتوح اولور الطهاء طخاء وزننده ومرادفیدر که بوکسك سحابه دینور الطهی هدی وزننده
کناهه دینور ذنب معناسنه یقال ماطهاه ای ذنبه وجرمه و پشمش طعامه دینور تقول اتانا بالطهی ای بالطبخ
الطهی على وزننده صمان خرده لرینه دینور الطهیان فتحاتله طاغك قله سنه دینور و برطاغك آدیدر
و براده معناسنه درکه الكدن نسنه نك دوکیلان خرده لرینه دینور اکثی تعبیر اولنور شارح دیرکه بو براده در
جبانه وزننده که صو یی صوغوده جق قابه دینور قارلق کبی الاطهاء همزه نك کسریله برکسه کار وصنعتنده
اوز واستاد اولمق معناسنه در یقال اطهی الرجل اذا حذق فی صناعته الطهیاء صحراء وزننده ناس معناسنه در
تقول ما ادری ای الطهیاء هو ای ای الناس ظاهر اجماعتله مأ ولدر فصــــــــل الظای المعجمة الواوی
الظبة ظانك ضمیله ثبه وزننده قلجك وخنجرك آغزینه وتمرنك اوجنه دینورکه اوراریله قطع واعمال اولنور چالمبری
تعبیر اولنور جمعی اظبی کلور همزه نك فتحی و بانك کسریله وظبات کلور ظانك ضمیله وظبون کلور ظانك ضمی
وکسریله وظبی کلور هدی وزننده یقال ضربه بظبة السیف اوالسنان ای حده البائی الظبی ظانك فتحی
و بانك سکونیله کیك تعبیر اولنان حیوانه دینور جمعی اظبی کلور همزه نك فتحی و با کسریله وظبیات کلور فتحاتله وظباء کلور
ظانك کسریله وظبی کلور عتی وزننده وظبی بر وادی اسمیدر و بعض عربه مخصوص تمغا ونشان اسمیدر
و بررجلك وموضعك اسملریدر مترجم دیرکه بین العرب *به داء ظبی* مثلدر فلانك اصلا دردی بوقدر دیمجك یرده
ضرب اولنور زیرا آهو قسمنك مرض موتدن غیری مرضی اولمز کذلك دشمنك محنتنه متعلق کلام ایشیدلدکده
لابظبی دیرلر اکا اصابت ایدن حادثه کندوسنه لازم ومؤثر اولسون دیمکدر لاکان بمثل الظبی فی سلامته منه
تقدیرنده در حاصلی شماتت موقعنده ضرب اولنور الظبیة ها ایله دیشی کیکه دینور وشاة و بقره یه دخی
اطلاق اولنور ونسوان فرجنه دینور شارح دیرکه مؤلف بو راده خبط ایلدی زیرا محکمده وفرج المرأة والشاة
والبقرة عنوانیله ذکر اولنمشدرکه شاة و بقره لفظلری مرأه اوزره معطوف اولملریله عورتك وقیونك واینکك
فرجلرینه دخی دینور دیمکدر و بونلری ابن اعرابی نقل وامام فرا بی رد ایلدی زیرا فراء بالکز کلبك فرجنه
تخصیص ایلمشیدی نته که جوهری تصریح ایلدی و بو معناذکری آتی دغارجق معناسندن مستعاردر انتهى
وظبیه دغارجغه دینور على قول کوچکنه دینور یقال وضعه فی ظبیة ای جراب اوالصغیرمنه ودره نك بورغاج
و بوکلم یرینه دینور وظبیه بربلید وکند ذهن کسه نك آدیدر واوج رأس قسراغك آدیدر وایکی صویك وایکی
موضعك اسملریدر الظباء علاء وزننده ومرج الظباء کساء وزننده وعرق الظبیة غرفه وزننده وظبی
رتبی وزننده وظبی دلی وزننده برموضعلردر البائی الظاری اصریجی نسنه یه دینور یقال هو ظار ای عاض
الظری جری وزننده اقمق معناسنه در یقال ظری الماء ظریا من الباب الثانی اذا جری وپك اسهاله اوغرامق
معناسنه در یقال ظری بطنه اذا لم یتمالك لینا الظری عصا وزننده زیرك ودانا اولمق معناسنه در یقال ظری
الرجل ظرا من الباب الرابع اذا کاس ای صار کیسا الظروری سفرجل وزننده زیرك وفهیم آدمه دینور یقال
رجل ظروری ای کیس الاظرراء اعشیشاب وزننده برآدمك قارنی شیشمك یاخود پك امتلا اولمق یاخود پك یاغلو
یمکله معده سی فاسد اولمق معناسنه در یقال اظروری الرجل اذا انتفخ بطنه اوصار ذا بطنة اوغلب على قلبه
الدسم البائی الظاعیة ساعیه وزننده دایه وحاضنه یه دینورکه طایه قادین اوله جقدر یقال هی ظاعیة له ای
دایة وحاضنة البائی التظلی تفعل وزننده دائما سایه وآسایشده اولمق معناسنه در یقال تظلی الرجل اذا لزم
الظلال والدعة شارحك بیانه کوره اصلی تظلل ایدی البائی الظمیاء حمراء وزننده سیاه توبلو ناقه یه دینور
یقال ناقة ظمیاء ای سوداء وتپسرمش دوداغه دینورکه قانی چکلمکله صلیوکلنوب قرامتق اوله کرك خلقی وکرك
عارضی اولسون یقال شفة ظمیاء ای ذابلة فی سمرة وقپاقلری یوفقه جه اولان کوزه دینور یقال عین ظمیاء ای الرقیقة
الجفن وچلیمسز بالدره دینور یقال ساق ظمیاء ای قلیلة اللحم وقانی آزجه ورونقسز اولان دیش اتنه دینور یقال

انه ظمياء اى القليلة الدم المظمى مرمى وزننده يغمور صويله سقى اولنان اكينه دينور يقال زرع مظمى اذا
كان سقته السماء الواوى التظنى تفعل وزننده ظن وكمان ايلك معناسنده در يقال تظنى الرجل كذا اذا ظن
شارحك بياننه كوره اصلى تظنن ايدى اليائى الاظواء اغواء وزننده احمق اولمق معناسنده در يقال اظوى
الرجل اذا حمق اليائى الظا حروف هجادن برحرفدر كه لسان عربه مخصوصدر الظية ظانك كسرى
وياءنك تخفيفيله ه وزنلو اجزاسى طاغلمغه بشلامش لاشه دينور الظيان رتان وزننده والظى ظانك
فتحيله بال ده دينور تقول اكلت ظيانا وظيا اى عسلا وظيان يبان ياسمينه دينور كه ليلابه شبيه وبرى برينه طولاشق
وچچكى بغايت خوشبو اولور وبشقه بر نبات دخى اسميدر كه يبراغيله درى دباغت ايدرلر المظين والمظيا
مهيأ وزننده والمظوى مقوى وزننده ظيان ديدكلرى نبات مزبور يبراغيله دباغت اولنمش درى يه دينور يقال
اديم ظين ومظيا ومظوى اى دبغ بالظيان اشبو ظيان كلمه سنده الف ونون زائددر صيغهٔ اولى لفظى اوزره در
واصلى اجوف واويدر المظياة والمظواة مهلكه فتحيله ظيان نام نباتى چوق بتر يره دينور يقال ارض مظياة
ومظواة اى الكثيرة الظيان فصل العين المهملة الواوى العبو عينك فتحى وبانك سكونيله چهره
وشن وتابدار اولمق معناسنده در يقال عبا الرجل يعبو عبوا اذا اضاء وجهه ومتاعى يرلو يرنده يصامق معناسنده در
يقال عبا المتاع اذا هيأه فى مواضعه العابية قمرچهره دلبر قيزه دينور يقال جارية عابية اى حسناء اليائى العباية
والعباءة سماحه وزنلرنده تركيده آبا تعبير اولنان ايبدن منسوج قبا كسوه يه دينور روستائى مقوله سى كيوب
ودوشنورلر جمعى عباء در مفرده دخى اطلاق اولنور يقال جاء وعليه عباية وعباءة وهى ضرب من الاكسية
وعبايه برقسم اعك آديدر وتصلق وباقشقسز قبا وغليظ وثقيل كسه يه اطلاق اولنور يقال هو عباء اى
جاف ثقيل بو معناده قصرى افصحدر مؤلف بنه ايجاز واخلال ايلمشدر وعباية بن رفاعة تابعيدر عبيه سميه
وزننده برصويك وبرخاتونك اسميدر التعبية تأديه وزننده عسكرى يرلو يرنده يصامق معناسنده در يقال عبى
الجيش اذا هيأه فى مواضعه العبى غنى وزننده قربان پاينه دينور يقال اعطى عبيك من الجزور اى نصيبك
التعابى تفاعل وزننده بركسنه برقومه وديكر كسنه برآخر قومه ميل ايدوب يصامق معناسنده دركه ايكى طائفه ضيافت
طعامى ترتيب ايدوب هر برى مزبورلردن بريسى ايچون اطعام ايلملريله مزبورلر دخى كندى طرفدارلرى جانبنه
ميل والتحاق ايلملرندن عبارتدر بوحالت عادات عربدندر يقال وقع بينهم التعابى وهو ان يميل رجل مع قوم
والاخر مع آخرين وذلك اذا اصنعوا طعاما فيخبر احد الفريقين لهذا والاخر لاخر الواوى العتو علو وزننده
والعتى عينك ضمى وتانك كسريله والعتى كسرتينله حدى متجاوز سركشلكله تكبر ايلمك معناسنده در يقال عتا
الرجل عتوا وعتيا من الباب الاول اذا استكبر وجاوز الحد وعتى عينك ضمى وفتحيله پك قوجامق معناسنده
مستعملدر يقال عتا الشيخ عتيا اذا كبر وولى العاتى والعتى غنى وزننده حدى متجاوز علو واستكبار ايدن
آدمه دينور عاتى لفظنك جمعى عتى كلور عينك ضمى وتانك كسريله اصلى عتوى ايدى عتى حتى وزننده وآنده
لغتدر شارحك بياننه كوره هذيل وثقيف لغتلريدركه عن محلنده حتى ديرلر اليائى العتى عصا وزننده
عتو لفظنده لغتدر تقول عتيت يافلان عتيا من الباب الرابع بمعنى عتوت التعتى تفعل وزننده عتو معناسنده در
تقول تعتيت بمعنى عتيت عتى سمى وزننده ابن ضمره دركه تابعيدر الاعتاء همزه نك فتحيله مفسد وفتنه كار
كسنه لره دينور يقال هم اعتاء اى دعارون عتى مفرديدر غنى وزننده الواوى العثوة ثاى مثلثه ايله ثمره وزننده
اموز باشنه قدر نازل اولان اوزون صاچه دينور جمعى عثى كلور دبوه ودلى كبى العثى عينك ضمى وثانك كسريله
والعثى كسرتينله والعثيان فتحاتله والعثو سمو وزننده فساد ايتمك وفساد اوزره اولمق معناسنده در يقال عثى
الرجل وعثى وعثا عثيا وعثيا وعثيانا وعثوا من الباب الثانى والثالث والرابع والاول اذا افسد الاعثى احوى
وزننده قرامتق رنكه دينور يقال لونه اعثى اى ضارب الى السواد وقرامتق آدمه دينور يقال رجل اعثى اى يضرب
لونه الى السواد واحمق آدمه دينور وبدنى قيللو آدمه دينور يقال رجل اعثى اى الكثير الشعر واركك صرتلانه دينور
العثواء حمراء وزننده ديشى صرتلانه دينور العثى عينك ضمى والفك قصريله عثوه نك جمعيدر كه غرفه
وزننده در فى الاصل تويلره وقيللره دينور بعده هنوز قيتايوب چقان خرده اوتلرده استعمال اولندى ومنه يقال
شاب عثى الارض اذا هاج نبتها الواوى العجوة عينك فتحى وجيمك سكونيله والده ولدينك رضاعنى وقتلرندن
تأخير ايلمك معناسنده دركه مدت فصالدن زياده امزرمكدن عبارتدر شارحك بياننه كوره بو اسمدر پس مؤلفك
العجوة والمعاجاة قولى مسامحه اولور يقال ارضعته عجوة وهى ان تؤخر الام رضاع الولد عن مواقيته العجو عجو

وزننده

وزننده معناى مذكوردن مصدردر يقال عجت الام الولد تعجوه عجوا اذا اخرت رضاعه عن مواقيته ودوه بوكورمك
معناسنه در يقال عجا البعير اذا رغا وآغز آچمق معناسنه در يقال عجا فاه اذا فتحه وبركسنه يوزنى كوزنى اكوب
بورتمق معناسنه در تعبس ايلمك تعبير اولنور يقال عجا وجهه اذا زواه واماله ودوه بدخوى اولمق وسركشلمك
معناسنه در يقال عجا البعير اذا شرس خلقه المعاجاة مناجاة وزننده بو دخى والده ولدك رضاعنى وقتلرندن تأخير
ايلمك معناسنه در يقال عاجته امه بمعنى عجته العجى عينك ضميله صلى وزننده رضاعى وقتندن تأخير اولنمش
معصومه دينور مؤنثى عجيه در جمعى عجايا كلور عينك ضمى وفتحيله العجى غنى وزننده اناسز قالمش دوه
باورى سنه كذلك اناسز قالمش معصومه دينور التعجية تفعله وزننده بو دخى تعبس ايلمك معناسنه در يقال عجى
وجهه اذا زواه واماله العجاوة والعجاية ثمامه وزنلرنده والعجوة ثمره وزننده حجازده تمر محشى يه دينور كه
خشف ديدكلرى فنا وكنز اولان خرمادن عبارتدر ومدينه ده برجنس خرما اسميدر شارحك بياننه كوره پك اعلا اولور
بصره ده اولان شهريز كبى لسانمزده اكا باتلجق خرما تعبير اولنور العجى هدى وزننده شول يابس درى يه دينور كه
ضرورت تامه وقتنده بدويلر انى طبخ واكل ايدرلر مفردى عجيه در غرفه وزننده العجوة غرفه وزننده اناسز
قلان معصومه بدل اوله رق تغذيه ايچون ايچوردكلرى سوده دينور العجاوة عينك ضمى وكسريله عجوه معناسنه در
اليائى العجاية ثمامه وزننده حيوان قسمنك قوللرنده بيلكنه متصل يرلرنده واقع شول طوب سكيره دينور كه آنده
بوزك قاشى طرزنده اكلر ومهره لر اولور على قول مطلقا قوللرنده واياقلرنده اولان سكيره دينور ياخود آت وصغير
قسمنك قوللرينك ايچ يوزلرنده اولان انجك سكيرينه دينور جمعى عجى كلور هدى وزننده وعجى كلور عتى وزننده
وعجايا كلور الواوى العدو عينك فتحى ودالك سكونيله والعدوان فتحاتله والتعداء تذكار وزننده والعدا
عصا وزننده سكرتمك معناسنه در يقال عدا الرجل يعدو عدوا وعدوانا وتعداء وعدا اذا احضر العدوان
فتحاتله كه وصف بالمصدردر والعداء شداد وزننده پك سكردجى يه دينور كه يوكرك تعبير اولنور يقال فرس
عدوان وعداء اى شديد العدو وخاصة قورد قسمنه وصف اولور يقال ذئب عدوان اى عاد مؤلفك بصائرده
بياننه كوره اشبو عدو ماده سى تجاوز ومنافات التيام معناسنه موضوعدر كاه اولور كه حالت مذكوره قلبا اعتبار
اولنور كه آندن عداوت ومعادات ايله تعبير اولنور وبعضا مشى ايله اعتبار اولنور كه آندن عدو ايله يعنى سكرتمك ايله
تعبير اولنور وكاه اولور كه اخلال بالعداله ايله اعتبار اولنور كه آندن عدوان ايله يعنى ظلم ايله تعبير اولنور وكاهجه مقر
ومكان ايله اعتبار اولنور كه آندن عدواء ايله يعنى اوتوراقلى اولميوب ناملايم اولمغله تعبير اولنور الحاصل معانىٔ سائره
آندن متفرعدر التعادى تفاعل وزننده سكرتمك خصوصنده يارشمق معناسنه در يقال تعادوا اذا تباروا
فى العدو وتعادى تعداء كلمه سندن جمع اولور كه امكنهٔ غير متساويه يعنى دوز واوتوراقلى اولميوب چاقر چقور
اولان يره دينور كه آنلرده راحتله اوتورلميه قال الشارح ومنه الحديث وفى المسجد جراثيم وتعاد اى امكنة مختلفة
غير مستوية وتعادى مصدر اولور برمحل دوز واوتوراقلو اولميوب ناهموار اولمق معناسنه در يقال تعادى المكان
اذا تفاوت ولم يستو واراقلشمق معناسنه در يقال تعادى الرجل اذا تباعد وناس بيننده فساد واختلاف تحدث
ايلمك معناسنه در يقال تعادى ما بينهم اذا اختلف وبرى برينه دشمنلك ايلمك معناسنه يقال تعادى القوم
اذا عادى بعضهم بعضا الاعداء همزه نك كسريله سكرتدرمك معناسنه در يقال اعداه غيره اذا حمله على الحضر
وبرآدمه ظلم ايلمك معناسنه در يقال اعدى عليه اذا ظلمه وسرايت ايتدرمك معناسنه در يقال اعدى الامر
اذا جاوز غيره اليه ومظلوم ومغلوبه امداد ونصرت ايلمك معناسنه در يقال اعدى زيدا على فلان اذا نصره واعانه
وقواه العداء كساء وزننده وسماء وزننده برباش سكرتمكه دينور يقال عدا عداء اى طلقا واحدا وعداء كساء
وزننده شول يوفقه طبق طرزنده طاشه دينور كه قپاق كبى آنكله نسنه قپايوب اورترلر العدى غنى وزننده برقومدن
شول جماعته دينور كه دائما حرب وقتاله سكرديشوب هجوم ايدرلر قومك برى هاى آدملرى اوله جقدر على قول
پيادكاندن دشمن اوزره اك اول حمله وهجوم ايدن كسه لره دينور شارحك بياننه كوره بو عادى كلمه سندن اسم جمعدر
غازى وغزى كبى يقال هم عدى القوم اى يعدون لقتال اوهو من يحمل من الرجالة وعدى برقبيله اسميدر نسبتنده
عدوى دينور حنفى وزننده وعدتى دينور حنبتى كبى العادية عدى ايله ايكى معناى اولورده مرادفدر على قول
عدى پياده كانه وعاديه سواريلره مخصوصدر وعاديه ايراقلغه دينور يقال بينهما عادية اى بعد وبرآدمى برنسنه دن
صرف ايدن مشغله يه دينور جمعى عوادى كلور يقال صرفته عن كذا عواد اى صوارف ودائما حمض ديدكلرى
شور اوت اوتلبان دوه لره دينور العدو بدو وزننده والعدو غلو وزننده والعداء عطا وزننده والعدوان

عينك ضمى وكسريله والعدوى بشرى وزننده برآدمه ظلم ايلمك معناسنه در يقال عدا عليه عدوا وعدوّا
وعداء وعدوانا وعدوى اذا ظلمه وعداء عطاء وزننده وعدوان عينك ضمى وفتحيله نسنه اوغورلمق معناسنه در
يقال عدا اللص على القماش عداء وعدوانا وعدوانا اذا سرقه وعدو بدو وزننده وعدوان عينك ضميله برآدمى
برنسنه دن صرف ايدوب چويرمك وچكورمك معناسنه در يقال عداه عن الامر عدوا وعدوانا اذا صرفه وشغله
وبركسه اوزره صچرايوب آتلمق معناسنه در يقال عدا عليه اذا وثب وبرايشى ترك ايدوب آندن كچمك معناسنه در
يقال عدا الامر وعنه اذا جاوزه وتركه التعدّى تفعل وزننده بركسيه ظلم ايلمك معناسنه در يقال تعدّى عليه اذا ظلمه
وبرنسنه يى ترك ايدوب اندن كچمك معناسنه در يقال تعداه اذا جاوزه وتركه وبركسه خمردن مغنى واكابدل اولمق
اوزره ايچه جك سود بولمق معناسنه در يقال تعدى القوم اذا وجدوا لبنا فاغناهم عن الخمر ظاهرا سودك اغناسى
اعرابيلره همان ايچه جك اولمقه در ياخود دوه سودينك اسكارينه مبنى در كذلك طوارلره علف اشتراسندن مغنى
اولملغه ظفرياب اولمق معناسنه در يقال تعدوا اذا وجدوا مرعى فاغناهم عن شراء العلف وتزويج اولنان
خاتونك مهرنى اخذ ايلمك معناسنه در يقال تعدّى مهر فلانة اذا اخذه الاعتداء افتعال وزننده بودخى ظلم
ايلمك معناسنه در يقال اعتدى عليه اذا ظلمه المعدوّ والمعدّى مرمّى وزننده كه على ايله مستعملدر ثانيده
خفت ايچون واو يايه مقلوب در كنديسنه ظلم اولنمش مظلومه دينور يقال هو معدوّ عليه ومعدّى عليه اى ظلم
العدوى جدوى وزننده فساد معناسنه در يقال به عدوى اى فساد وسارى اولان اويوزلق مقوله سى علته
دينور يقال لاتقربه منه فان به عدوى وهو مايعدى من جرب اوغيره واويوزلق مقوله سى علتك آخره سرايتنه دينوركه
اسمدر قال الشارح ومنه الحديث لاعدوى ولاصفر وهو مجاورة الجرب وغيره من صاحبه الى غيره التعدية تفعله
وزننده برآدمى برنسنه دن آخره صرف ايدوب چويرمك معناسنه در يقال عدّاه عن الامر اذا صرفه وشغله
وبرنسنه يى غيره صاوشدرمق معناسنه در يقال عدّاه اذا اجازه وانفذه فى غيره العداء سماء وزننده ايراقلغه
دينور يقال بينهما عداء اى بعد وبرنسنه يه هر جهتله موافق ومنقاد اولان شيئه دينور كما سيذكر العدواء غلواء
وزننده بودخى ايراقلق معناسنه در يقال فرقهم عدواء الدار اى بعدها وبرآدمى برنسنه دن ردّ وصرف ايدن شغل
ومانعه دينور وطپراغى پك وقورى ارضه دينور يقال ارض عدواء اى يابسة صلبة وشول مركوبه دينوركه
ارقه سنده طاقى ناهموار اولملغله راكبى راحت واطمينان اوزره اوتورهميه العدى الى وزننده متباعدون معناسنه در
مفردى عدوّ در فعول وزننده يقال هم العدى اى المتباعدون وغرباء واجانبه دينور ودشمنلره دينور اعداء كبى بوراده
كافله كالاعداء نسخه لرى غلطدر صواب اولان والاعداء اولمقدر شارح ديركه بوندن غيرى نعوتده فعل وزننده
جمع يوقدر وعدى مفرد اوله رق ناحيه معناسنه در عينك فتحيله ده لغتدر جمعى اعداء كلور وبرنسنه يه طولا
وعرضا موافق اولان شيئه دينور كما سيذكر ودره نك قييسنه دينور يقال قعد عدى الوادى اى شاطئه وسريوبناء
مقوله سنده ايكى تخته ارالغنه صوقلشدر يلان تخته يه دينور وشول يوفقه طبق شكلنده طاشلره دينوركه قپاق كبى
برنسنه اوزره قپايوب اورترلر مفردى عدوه در جرو وزننده العدوة غرفه وزننده ايراق مكانه دينور يقال هو
فى عدوة اى مكان متباعد وعدوه عينك حركات ثلاثيله دره نك قييسنه دينور يقال عدوة الوادى مثلثة اى شاطئه
الاستعداء بركسه دن برمظلوم استغاثه واستمداد ايلمك معناسنه در يقال استعداه اذا استغاثه واستنصره
المعاداة مباهاة وزننده والعداء قتال وزننده برسكردمده ايكى شكارى بيدرپى صيد ايلمك معناسنه در يقال
عادى بين الصيدين معاداة وعداء اذا والى وتابع فى طلق واحد وبركسيه دشمنلك ايلمك معناسنه در يقال عاداه
اى خاصمه وصاچدن باصقالدن برازينى آلمق ياخود يوقرى قالدرمق معناسنه در يقال عادى شعره اذا اخذ منه
اورفعه العدو عينك كسريله والعدوة عينك كسرى وضميله برنسنه نك طولا وعرضا موافقنه دينور
يقال هذه الدار عداء تلك الدار بالفتح وعداها بالكسر والقصر كما ذكر وعدوها وعدونها اى طوارها وعدوه
عينك كسرى وضميله مكان مرتفعه دينور جمعى عداء كلور عينك كسريله وعديات كلور فتحاتله العدوّ عينك
فتحيله دشمنه دينور مفرد وجمعى ومذكر ومؤنثى برابردر وبعضا تثنيه وجمع وهاء ايله مؤنث اولور جمعى اعداء
وجمع الجمعى اعادى كلور شارح ديركه بونك حالى ضدّى اولان صديق ماده سنه مقيس در نته كه محلنده بيان اولندى
يقال هو وهم وهى عدوّ ويقال هى عدوّة العدى عينك ضمى وكسرى والفك قصريله عدوّ لفظندن
اسم جمعدر يقال هو عدوّ ضدّ صديقه ويقال هى وهما وهم عدوّ ويقال هى عدوّة وهما عدوّان وعدوّتان
وهم اعداء ويقال هم عداء وعداه وهو اسم الجمع العداوة حلاوه وزننده معادات اسمدر دشمنلكه دينور

يقال بينهما عداوة اى خصومة الغادى دشمنه دينور جمعى عداة كلور قضاة وزننده وارسلانه اطلاق اولنور
العدى عصا وزننده برآدمى سوميوب بغض ايلمك معناسنه در تقول عديت له عدى من الباب الرابع اذا ابغضته
العوادى عاديه نك جمعيدر حمض ديدكلرى شوراوت اوتليان دوه لره دينور يقال ابل عادية وعواد اذا كانت
ترعى الحمض بنو عدا الى وزننده برجماعتدر نسبتنده عداوى دينوركه شاذدر عدوان سلمان وزننده برقبيله در
بنو عدّاء شدّاد وزننده برقبيله در معدى كرب ميمك فتحى ودالك كسرى وبعضا فتحيله اسمادندر باء بابنده
دخى ذكر اولندى عدا عينك فتحى والفك قصرى وآخرك بناسيله برفعلدركه انكله استثناء اولنور ماء حرفيله
وآندن مجرد استعمال اولنور تقول جاء فى القوم ماعدا زيدا ويقال عدا زيدا شارح ديركه عدا كلمه سنك مابعدى
مطلب كندى نسبيله منصوب اولوب فاعلى تحتنده مضمر اولور واتفاق نحويين اوزره ايكى وجهله استعمال اولنور اولا
حرف جر اولوب مستثناى جرّ ايدر ثانيا فعل متعدّى اولوب مستثنانى نصب ايدر وما كلمه سى على قول زائده وعلى رأى
مصدريه در العدوية عربيه وزننده موسم بهار كچدكدنصكره صيف هنكامنده نابت اولان نباتله دينور
وقرق كونلك قوزيلره دينور على قول بونده معجمه ايله در ومصر قربنده برقريه آديدر عديّه سميه وزننده برخاتونك
وبرقبيله نك وبرباولك اسميدر عدوه ثمره وزننده برموضعدر العاديان تثنيه بنيه سيله تخته نك ايكى يوزينه
دينور عادى مفرديدر العوادى ايرى اغاجلرك ديبلرينه غرس اولنمش اوزم تكلكنه دينور مفردى عاديه در
وعاديه مكلم الذئب اهبان رضى الله عنه حضرتلرينك والده سى اسميدر العدّاء شدّاد وزننده ابن خالددركه
صحابيدر الواوى العذو عينك فتحى وذال معجمه نك سكونيله بربرك هواسى خوش ومزاجه موافق اولمق معناسنه در
يقال عذا البلد يعذو عذوا اذا طاب هواءه العذاة حصاة وزننده والعذية فرحه وزننده انهار وبحوردن ومرجلردن
وچوراقلردن ووخامتى موجب حالات سائره دن بعيد اولوب هواسى پك صاغ وطپراغى خوش وپاكيزه ارضه دينور
عذاة لفظنك جمعى عذوات كلور يقال ارض عذاة وعذية اى طيبة بعيدة من الماء والوخم العذاوة طراوه وزننده
والعذى عصا وزننده برمحلك عذاة اولمق معناسنه در يقال عذوت الارض عذاوة وعذيت عذى من الباب
الخامس والرابع اذا كانت احسن العذاة البائى العذى عينك كسرى وفتحيله شول اكينه دينوركه آنى همان يغمور
سقى ايدر اوله يقال زرع عذى اى لايسقيه الا المطر وبرموضع آديدر وچوراق واكشى اوت اولميان يره دينور الاستعذاء
برمكانك هواسى خوش ولطيف ومزاجه موافق اولمغله بركسه اندن خوشلنمق معناسنه در تقول استعذيت المكان
اى وافقنى واستطبته العواذى والعاذية والعذوية عربيه وزننده شول دوه لره دينوركه شورا وتلرى اولميان
مرعاده اوتلر اوله يقال ابل عواذ وعاذية وعذوية اذا كانت فى مرعى لاحمض فيه الواوى العرو عينك فتحى
وراءنك سكونيله برآدمه بركسه جرّ ومأمول ضمننده كابوس كبى كلوب بصمق معناسنه در يقال عراه يعروه عروا اذا غشيه
طالبا معروفه وبرنسنه يى صاتدقدنصكره اكا تأسفله ملول وغمكين اولمق معناسنه در اول نسنه نك نفاستى حسبيله
قلبى اكا متعلق اولديغندن ناشى اولور عروة آنيه دن مأخوذ در يقال عرى فلان الى الشئ على المجهول اذا باعه
ثم استوحش اليه واسمه علتك ابتداسى دترمسى ظهورنده اوشومك معناسنه در يقال عرى الرجل على المجهول
اذا اصابته العرواء كما سيذكر الاعتراء افتعال وزننده عرو ايله معناى اولده مرادفدر يقال اعتراه اذا غشيه طالبا
معروفه الاعراء همزه نك كسريله بركسه ياروهمدمنى ترك واهمال ايلمك معناسنه در كويا كه عراء ديدكلرى
مكان خاليده تنها براقوب كتمش اولور يقال اعروا صاحبهم اذا تركوه العرواء غلواء وزننده اسمه علتك ابتدا
دترمسى ظهورنده عارض اولان اوشومك حالتنه دينوركه مقدمه سيدر يقال اخذته العرواء اى قرّة الحمى ومسها
فى اول رعدتها ويقال عرى الرجل على المجهول فهو معروّ اذا اصابته العرواء وعرواء الاسد ارسلانك حس
وحركتنه اطلاق اولنور وكونشك صراروب طولنمغه يوز طوتديغى زماننه كيجه نك مابيننه دينوركه اول هنكامده
بوبرازيلى كبى سرين روزكار اسر اوله ومنه يقال اهلك والعرواء وهى مابين اصفرار الشمس الى الليل اذا اهاجت ريح
عريّة العروة غرفه وزننده قوغه وبردق مقوله سنك قولپنه دينور تقول استمسك بعروة الدلو والكوز
اى مقبضها وعروة الثوب لباسك ايليكنه دينوركه دكمه كچريلور وعروة الفرج نسوان فرجنك طشره يوزندن
ايكى طرفلو شول انجه رك اوزونجه اتلرك هر برينه دينوركه جناح كبى ايكى جانبده ثقبه دن اشاغى يه طوغرى
اوزانمش اولور ظاهر المزكلى ايريغك قوللرى مشابه سنده در وعروه مغيلان كبى ايرى مبشه اغاجى باوكنه كذلك
شورا وتلوق بلوكنه دينوركه قوراق يللرده رعى اولنور مواشينك غلقه سيدر وعروه ارسلانه دينور وشول حنلق
واورمان اغاجلغه دينوركه ايچنده دوه لر قشلوب وآندن اكل وتعيش ايده لر وشتاء ايامنده يپراقلرى خزان اولميان

هردم تازه اغاجه دينور يقال فى ارض كذا عروة اى شجر لا يسقط ورقه فى الشتاء شارحك بياننه كوره بونكله صبور
كسه دن كنايه ايدرلر وعروه نفيس وفاخر ماله اطلاق اولنور فرس كريم كبى يقال لفلان عروة من المال اى النفيس
وشهرك يوره لرينه وحواليسنه دينور تقول رعينا عروة البلد اى حواليه ابو عروه مكه قضاسنده برقريه در
وبرآدمك كنيه سيدر كه بغايت شديد الصوت نعره زن ايدى ارسلانه چيقردقده درساعت ارسلانك زهره سى
چاك اولوب هلاك اولورايدى خلق اول ارسلانك قارنتى ياروب فى الواقع يوركى يرندن قوپمش بولورلر ايدى وفيه قال
النابغة الجعدى * زجر ابى عروة السباع اذا * اشفق ان يختلطن بالغنم * ازجر زجر ابى عروة تقديرنده در العرى
عينك ضمى وكسرى وراءك سكونيله بودخى اثوابده اولان ايليكه دينور وبرنسنه نك قولنه دينور المعرى معظم
وزننده ايكى جانبنده عروه سى اولان فرجه دينور العرية غنيه وزننده صوغوق وسرديله دينور يقال ريح عرية
وعرى اى باردة بوراده تذكيرى شمال اعتباريله در العرو عينك كسريله ناحيه وجانب معناسنه در وبرايشى
وقيله طوتوب اهتمام ايلمز اولان آدمه دينور جمعى اعراء كلور يقال هو عرو اى لايهتم بالامر عروى سكرى
وزننده برموضع وبررجل وبرياصتم طاغك آديدر عروان سلمان وزننده بررجل و برموضع اسملريدر ابن عروان
برطاغه اطلاق اولنور التعرية تفعله وزننده برنسنه يه قولپ طاقمق وقولپ ياپمق معناسنه در يقال عرى
المزادة اذا اتخذ لها عروة الاعروان عنفوان وزننده برنبات آديدر اليائى العرى عينك ضميله چبلاقلغه
دينور اسمدر لبس مقابليدر فارسيده برهنكى دينور يقال ما احسن عريها ولبسها وعرى وعريه مصدر اولور
صو يوب چبلاق اولمق معناسنه يقال عرى الرجل من ثيابه عريا وعرية من الباب الرابع نقيض لبس
وعرى چبلاق آته دينور يقال فرس عرى اى بلا سرج التعرى تفعل وزننده بودخى صويوب چبلاق اولمق
معناسنه در يقال تعرى من ثيابه بمعنى عرى الاعراء همزه نك كسريله برآدمى صويمق معناسنه در يقال
اعراه الثوب ومن الثوب ضد البسه وميدان كبى ستره سز آچق صحرا وعرصه ده كتمك معناسنه در كذلك آنده آرام
واقامت ايلمك معناسنه در يقال اعرى الرجل اذا سار فى العراء ويقال اعرى الرجل اذا اقام فى العراء واغاجك
برسنه لك خرماسنى محتاجه بغشلمق معناسنه در كه اول سنه اغاج آنده عاريت اولور يقال اعراه النخلة اذا وهبه
ثمرة عامها التعرية تفعله وزننده بودخى صويوب چبلاتمق معناسنه در يقال عراه بمعنى اعراه العريان
عينك ضميله والعارى چبلاق كسه يه دينور برهنه معناسنه عريان لفظنك جمعنده عريانون ومؤنثنده عريانه
دينور وعارى لفظنك جمعنده عراة ومؤنثده عاريه دينور وعريان اياقلرى اوزونجه اوسته لككلى چمرك آته اطلاق
اولنور يقال فرس عريان اى مقلص طويل و بررجل اسميدر ومدينه ده برقله آديدر وسهل ومنقاد اولان قوم
يغنه ياخود اصلا نبات نباب ايتمز اولانه دينور النذير العريان خثعم قبيله سندن برآدمك لقبيدر شارح ديركه
ذوالخلصه وقعه سنده عوف بن عامر آنى صويوب اللرنى قطع واول قبافتله قومنه اعاده ايلدى من بعد مطلقا
برامر هولناك ظهورندن تنبيه وتخويف ايدن كسه ده مثل اولدى وعند البعض برقومك جاسوس وديدبانى دائما
بريوكسك محلده آرام وجوانب اربعه يه حواله نظر ايدوب برطرفدن اعدانك ظهورنى كوردكده همان صويوب
ثوبيله كندى قومنه لماع واشارت ايلمكله تنبيه وانذار ايدر اولديغندن اكا نذير عريان اطلاق اولنوب كيده رك
مطلقا منذر بليغده استعمال اولندى العرية عينك ضمى وكسريله والمعرى والمعراة ميملرك ضمى وراءلرك
تشديديله بناء نوعلردر صو بقلق وصويونش حالتلرينه دينور يقال جارية حسنة العرية والمعرى والمعراة
اى المجرد شارح ديركه نسخه لرده كرچه معرى ومعراة واقعدر كه مرمى ومرماة وزنلرنده در لكن محكمده وسائرده
تفعيلدن اولمق اوزره مرسومدر المعارى ميمك فتحيله انسانده دائما آچق ومرئى اولان اعضايه اطلاق اولنور وجه
ويدين ورجلين كبى معرى مفرديدر ميمك فتحيله يقال ما احسن معارى هذه المرأة وهى حيث يرى كالوجه
واليدين والرجلين واصلا نبات انبات ايلمز اولان مواضعه اطلاق اولنور ودوشكلره اطلاق اولنور الاعرياء
اعشيشاب وزننده بريره ياالكزجه كتمك وتنها كتمك معناسنه در يقال اعرورى الرجل اذا سار فى الارض وحده و برامر
قبيح ارتكاب ايلمك معناسنه در يقال اعرورى امرا قبيحا اذا اتاه اى ركبه وچبلاق آته بنمك معناسنه در يقال
اعرورى فرسا اذا ركبه عريانا شارح ديركه افيعال بابندن متعدى اوله رق بونكله احليلاء ماده سندن
غيرى يوقدر المعرى معظم وزننده نحويون اصطلاحنده عامل لفظيدن مجرد اولان اسمه اطلاق اولنور
مبتدا كبى واهل عروض عرفنده شول شعره اطلاق اولنور كه ترفيل واذاله واسباغ علتلرندن سالم اوله
العراء سماء وزننده ميدان كبى قطعا ستره سى اولميان آچق عرصه وفضايه دينور تقول رأيته فى العراء

اى الفضاء لايستتر فيه بشئ جمعى اعراء كلور فارسيده اكاهامون ديرلر العرى عصا وزننده ناحيه
معناسنه در وسراى ميدانه وخانه نك بناسدن خالى اولان حواوشنه وبوره سنه دينور جناب معناسنه در
العراة حصاة وزننده بودخى عرى معناسنه در وشدت برد معناسنه در يقال اخذته العراة اى شدة البرد
العرية غنيه وزننده يپراقدن وميوه دن مجرد چبلاق خرما اغاجنه دينور يقال نخله عرية اى معراة
وميوه سى اكل اولنمغله خالى قالمش اغاجه دينور يقال نخلة عرية اذا كانت اكل ما عليها وبركسه خرماسنى بيع
وايجار ايدركن عقد وپازاردن طشره قويوب افراز واستثنا ايلديكى اغاجه ده دينور يقال بقيت له عرية وهى
ما عزل عن المسا ومة عند بيع النخل وزنبيله دينور مكتل معناسنه وريح بارده يه دينور عرى دخى دينور يقال
ريح عرية وعرى اى بارده الاستعراء اغاجدن تازه خرما ديوشوروب يمك معناسنه در يقال استعرى الناس
اذا اكلوا الرطب المعاراة مباهاة وزننده چبلاق آته بنمك معناسنه در تقول نحن نعارى اى نركب الخيل اعراء
العرى جرى وزننده عطيه واحسان جرومأموليله برآدمه كلمك معناسنه در عرو كبى تقول عريته عريا
اذا غشيته كعروته عروا الوو العزة عده وزننده جمهور وكروه ناسه دينور جمعى عزون كلور عينك كسريله
يقال جائت عزة من الناس اى عصبة ورايت حوله عزين اى جماعات شارح ديركه اصلى عزو ايدى واو حذف
اولنوب هاء عوض اولدى نسبت معناسندن مأخوذ درمفرد نده اولان حذف نقيصه سنى جبر ايچون جمع عاقل ايله
جمعلندى العزو عينك فتحى وزايك سكونيله برآدمى بركسنه يابرقبيله يه نسبت ايلمك معناسنه در يقال عزاه
الى ابيه عزوا اذا نسبه اليه و بركسنه كنديسى برينه نسبتلمك معناسنه در يقال عزا الرجل الى فلان ولفلان
اذا انتسب اليه صدقا اوكذبا الاعتزاء افتعال وزننده والتعزى تفعل وزننده بونلرده بركسنه يابرقبيله يه
نسبتلمك معناسنه در يقال اعتزى اليه وله وتعزى اذا انتسب له صدقا اوكذبا العزوة والعزية عينلرك
كسريله بناء نوعلردر بركسنه يابرقبيله يه نسبتلمك حالتندن وهيئتندن عبارتدر يقال انه لحسن العزوة والعزية
اى الانتساب عزوى جدوى وزننده وتعزى تاى مفتوحه ايله ايكى كلمه دركه استعطاف محلنده ايراد اولنور
عزومذ كوردن مأخوذ اولمغله كويا كه بن سنكم وسكا منتسم لطف واحسان ايله ديمك اولور شارح ديركه بونلر
اهل شحر تعبيراتندندر مثلا سائرك نحن لعمرى لقد كان كذا وكذا ديدكلرى يرده انلر عزوى وتعزى لقد كان كذا وكذا
ديدلر اكا كوره تلطف ونوازش مقامنده اولور عزويت عفريت وزننده برموضع آديدر بنوعزوان سلمان
وزننده جن طائفه سندن برجماعتدر اليائى العزاء سماء وزننده والتعزوة تانك فتحى وزايك ضميله
اسملردر صبر وشكيب معناسنه در كه بربلا وقوعنده جزع وفزع وشكايت ايلميوب فرج ومكافاته انتظار ايله تحمل
ايدوب قالمقدن عبارتدر على قول مطلق اولميوب حسن صبر وتحمل مقبول معناسنه در يقال به عزاء وتعزوة
اى صبر اوحسن الصبر وعزا صبر وتحمل ايلمك معناسنه مصدر اولور يقال عزى فلان عزى من الباب الرابع اذا صبر
على مانابه العزى كتف وزننده صبور ومتحمل آدمه دينور يقال هو عزى اى صبور التعزية تفعله وزننده
برآدمى مصيبت وقوعنده صبر وتحمله ترغيب واغرا ايلمك معناسنه در يقال عزاه اذا صبره وقال فى المصباح تقول
عزيته اى قلت له احسن الله عزاءك اى رزقك الله الصبر الحسن التعازى تفاعل وزننده بربرينى صبر ايتدرمك
معناسنه در يقال تعازوا اى عزى بعضهم بعضا العزى عينك فتحيله برآدمى برينه نسبت ايلمك معناسنه در
عزو كبى پس واوى ويائى اولور يقال عزاه اليه يعزيه عزيا بمعنى عزاه عزوا الاعتزاء افتعال وزننده خلال
جنك وقتالده برقوم وقبيله يه انتسابنى ادعا ايلمك معناسنه دركه يالفلان ويالبنى فلان ديو منتسب اولدينى قومه فرياد
ايلمكدن عبارتدر يقال كان له اعتزاء اى ادعاء وشعار فى الحرب يعزى يرضى وزننده كلمه تلطف ونوازشدر لعمرى
موقعنده ايراد اولنور يقال يعزى ما كان كذا كقولك لعمرك ما كان كذا انته كه انفا تعزى عنوانيله ده ذكر اولندى
شارحك بياننه كوره بنومهره تعبير اتندندر وبونلر حشويات كلامدندر الواوى العسو عينك فتحى وسينك
سكونيله والعسو علو وزننده والعسى عتى وزننده والعساء سماء وزننده والعسا عصا وزننده
يك قوجالمق معناسنه در يقال عسا الشيخ يعسو عسوا وعسوا اوعسيا وعساء من الباب الاول ويقال عسى عسا
من الباب الرابع اذا كبر وعساء وعسو علو وزننده اوت قارتلوب قوپقورى اولمق معناسنه در يقال عسا
النبت عساء وعسوا اذا غلظ ويبس وكيجه پك قرا كولق چوكمك معناسنه در يقال عسا الليل اذا اشتدت ظلمته
العسو عينك فتحى وسينك سكونيله مومه دينور شمع معناسنه ابو العسا عصا وزننده بررجلدر اليائى عسى عدى
وزننده مطلقا فعلدر ياخود مطلقا حرفدر امر محبوبده ترجى وامر مكروهده حذر واشفاق معنالرينه دلالت ايدر

معنیین مذکورین اشبو عسی ان تکرهوا شیئا فهو خیر لکم وعسی ان تحبوا شیئا فهو شر لکم کریمه سنده مجتمع
اولدیلر وعسی کلمه سی شك و یقین معنالرینه استعمال اولنور وکاهیجه کاد کلمه سنه مشابه استعمال اولنوب مابعدنده
اولان فعل بلا ان ذکر اولنور تقول عسی زید ینطلق وعسی باری تعالی طرفندن ایجاب ایچوندر واشبو *عسی
الغویر ابؤسا* مثلنده کان کلمه سی منزلنده در که ابؤسا لفظی خبر موضعنه وضع اولندی الحاصل عسی کلمه سی افعال
مقاربه دندر اوله که وشاید که ومکر که واولور وکرکدر معنالرینه کلور که هر بری وجه مذکور اوزره محلنده مرعیدر
ممکن الحصول اولان ماده ده در بازده در طمع وحذری مشتمل ورجا ویقینه دال اولوب لکن لیت معناسنه تمنی ایچون
استعمالی نادر در وقرآن کریمده من طرف الباری اولورسه یقین وجوبی ایچوندر انجق عسی ربه ان طلقکن ان یبدله
ازواجا کریمه سنده شذوذ اوزره در وتفصیلاتی مغنی اللبیبده مشروحدر وقوله تعالی فهل عسیتم الایة ای هل
انتم قریب من الفرار کشافك بیاننه کوره جبن وفرارلری درجهٔ تحقیقده متوقع اولمغله هل ایله متوقع من بوردن
استفهام اولوب واستفهامده تثبت وتقریری متضمندر العسا عصا وزننده اوت قوریوب قاتیلنمق معناسنه در
یقال عسی النبات عسا من الباب الرابع بمعنی عسا عسوا العاسی خرما اغاجنه دینور وجوهری بوراده عسا کلمه سنی
خرما قورغیله بیان ایلمکله غلط ایلدی صواب اولان غین معجمه ایله در المعسیة محسنه وزننده شول ناقه در که
سودی اولوب اولمدیغی مشکوك اوله یقال ناقة معسیة اذا کانت تشك ابها لبن ام لا المعساة مرماة وزننده برار وروا
وجسبان معناسنه در مذکر ومؤنث ومفرد وجمعی برابردر یقال انه لمعساة بکذا ای مخلقة به اعس به همزه نك
فتحی وسینك کسریله فعل تعجبدر اخلق به معناسنه در که عجب یراشقلو وروا وجسباندر دیمکدر یقال اعس به
ای اخلق به العسی غنی وزننده والعسی کنف وزننده برنسنه یه باقشجی شبئه دینور یقال هو عسی به
وعس ای خلیق ویقال بالعسی ان تفعل ای بالحری المعساء مکسال وزننده بلوغه تقرب ایلمش قیزه دینور
یقال جاریة معساء ای مراهقة الواو العشا عصا وزننده والعشاوة عداوه وزننده کیجه ده وکوندزده
کور طومانلو اولمغه دینور که باصره سی ضعیف وقاصر اولمغله منظره سی قرانلق اولور علی قول کور لکه دینور یقال
فی عینه عشا وعشاوة ای سوء البصر باللیل والنهار او العمی وعشا مصدر اولور برادمك کوزی طومانلو یاخود کور
اولمق معناسنه در یقال عشی الرجل عشا من الباب الرابع وعشا یعشو عشوا من الاول اذا ساء بصره او عمی شارح دیر که
امهات سائره ده اشبو عشاء ماده سنی کوندز کوروب کیجه کورممك ایله بیان ایدرلر که شبکورلق وطاوق قراکوسی
تعبیر اولنور العشی کنف وزننده والاعشی احمر وزننده وصفلردر عشاء علتنه مبتلا آدمه دینور مؤنثی
عشواء در یقال رجل عش منقوصا واعشی ورجلان اعشیان وامرأة عشواء وعشواوان واعشی ایله جاهلیتده
واسلامده شعرای عدیده ملقب اولدی ازجمله اعشی باهله که اسمی عامردر جاهلیدر واعشی بنی نهشل که اسمی
اسود بن یعفردر واعشی همدان که اسمی عبد الرحمن در واعشی بنی ابی ربیعه واعشی طرود واعشی بنی
الحرماز و بنی اسد وعکل که اسمی کهمس در واعشی بن معروف که اسمی خیثمه در و بنی عقیل و بنی مالك و بنی
عوف که اسمی ضابئ ایدی و بنی ضوره که اسمی عبد الله در و بنی جلان که اسمی سلمه در و بنی قیس که ابو بصیردر
والاعشی التغلبی که اسمی نعمان ایدی و بونلردن ماعدا نیجه اعشی ایله ملقبلر واردر جمعی عشی کلور حمر وزننده
التعشیه تفعله وزننده کیجه آتش یاقوب ایشغیله قوش آولمق معناسنه در زیرا ایشقدن قوش قسمنك کوزلری
خیره لنور یقال عشی الطیر اذا اوقد لها نار التعشی فتصاد و برآدمه اخشام طعامی یدرمك معناسنه در یقال
عشاه اذا اطعمه العشاء و کیجه وقتنده حیوان اوتارمق معناسنه در یقال عشی الابل اذا رعاها لیلا و برایشی
تأنی ورفق وملایمتله طوتمق معناسنه در یقال عشی عنه اذا رفق به شارح دیر که نته که ضحی عنه تضحیه دخی
بو معنایه در تضحیة الابل وتعشیة الابل عن الورد ماده سندن مأخوذدر زیرا دوه لری صباح واخشام صویه
کتوروب کوترر ایکن آهسته آهسته رعی ایده رك کوترملریله من بعد تضحیه وتعشیه مطلق رفق وسهولت
معامله سنده مستعمل اولدی حتی *ضح رویدا وعش رویدا* امثاللری دخی بوندن مأخوذدر ترفق فی الامر ولا تعجل
معناسنه در التعاشی تفاعل وزننده تجاهل معناسنه مستعملدر یقال تعاشی عنه اذا تجاهل العشواء حمراء
وزننده اعشی مؤنثیدر که ذکر اولندی وشول ناقه یه دینور که اوکنده اولان نسنه لری کورمکله کورلمه دن اللریله
اورانه بورایه بصوب چاله رق یوررا اوله ومنه المثل *خبطه خبط عشواء* ای رکبه علی غیر بصیرة وقراکویه
دینور ظلمت معناسنه تقول لقیته فی عشواء العتمة ای فی ظلمتها و برجنس خرمانك یاخود آغاجنك آدیدر العشو
حشو وزننده والعشو علو وزننده ایراقدن کوردیکی آتشه یاچراغه استضاءه قصدیله توجه ایلمك معناسنه در

یقال عشا النار والیها یعشو عشوا وعشوا ای رآها لیلا من بعید فقصدها مستضیئا وعشو وعشی عینلرك فتحی
وشینلرك سکونیله برآدمه اخشام یمکی یدرمك معناسنه در یقال عشاه یعشوه عشوا و یعشیه عشیا اذا اطعمه
العشاء وعشو حیوانی کیجه اوتارمق معناسنه در یقال عشا الابل عشوا اذا رعاها لیلا وکوزی طومانلو آدمك
طوتدیغی کبی طوتمق واول کونه عمل وحرکت ایتمك معناسنه در یقال عشا الرجل اذا فعل فعل الاعشی الاعتشاء
افتعال وزننده بودخی کیجه وقتی ایراقدن کوردیکی آتشه استضاءه ایچون قصد وتوجه ایلمك معناسنه در یقال
اعتشی النار و بالنار اذا رآها لیلا من بعید فقصدها مستضیئا وعشاء وقتنده کتمك معناسنه در یقال اعتشی
الرجل اذا سار وقت العشاء العشوة عینك ضمی وکسریله کیجه وقتی ایراقدن کوردیکی آتشه دینور که استضاءه
ایچون اکا قصد وتوجه اولنه وبیان و بصیرتسز وهدایتسز کور کبی کورلمه دن برامر ملتبسه صاشمغه دینور بونده
عینك حرکات ثلاثیله لغتدر یقال رکب فلان عشوة ای باشر امرا علی غیر بیان العشوة عینك فتحیله قراکولغه
دینور ظلمت معناسنه علی قول کیجه نك اولندن ربعنه دك کچن زمانه دینور العشاء کساء وزننده کیجه
قراکولغنك اولنه دینور که صولر قراردیغی وقتدر علی قول اخشام نمازندن یتسو وقتنه قدر زمانه دینور یاخود
زوال شمسدن ایرته طلوع فجر مابینده اولان زماندن عبارتدر تقول جئته عشاء ای اول الظلام او من المغرب الی
العتمة او من زوال الشمس الی طلوع الفجر العشی والعشیة غنی وغنیه وزنلرنده آخر نهاره دینور جمعلری عشایا
وعشیات کلور یقال رعی الابل عشیا وعشیة ای آخر النهار و بلوده دینور سحاب معناسنه العشیشة جهینة
وزننده والعشیشان والعشیان عینلرك ضمیله والعشیشیه جویریه وزننده والعشیشات والعشیشیات که
جمله سی مصغر بنیه سیله در عشیشه وعشیشیه عشیه کلمه سنك خلاف قیاس اوزره مصغرلریدر وصیغ اخیره
جمعلریدر یاء وسطی شینه مقلوبه در ونونله عشیان مغیربان کلمه سنه نظیردر تقول لقیته عشیشة وعشیشانا
وعشیانا وعشیشیة وعشیشات وعشیشیات العشی عینك کسریله والعشاء سماء وزننده اخشام طعامنه
دینور جمعی اعشیه وعشی کلور عتی وزننده یقال اکل العشی والعشاء ای طعام العشی صلاتا العشی تثنیه
بنیه سیله زکاتا الغنی وزننده اویله ایله ایکندی نمازندن عبارتدر العشاءان عینك کسریله اخشام ایله یتسو
وقتلرندن عبارتدر التعشی تفعل وزننده اخشام طعامی یمك معناسنه در یقال تعشی الرجل اذا اکل العشاء العشیان
سکران وزننده والمتعشی دائما اخشام وقتی طعام اکل ایدن آدمه دینور الاعشاء همزه نك کسریله برآدمه
اخشام طعامی یدرمك معناسنه در یقال اعشاه اذا اطعمه العشاء ویرمك معناسنه مستعملدر یقال اعشاه اذا
اعطاه العواشی حواشی وزننده دائما کیجه وقتنده اوتلیان دوه وقیون مقوله لرینه دینور مفردی عاشیه در
العشی غنی وزننده شول دوه در که اخشام علفنی چابك بتورمیوب اوزون اوزادی اکل ایدر اوله مؤنثی عشیه در
العشا عصا وزننده ظلم ایلمك معناسنه در یقال عشی علیه عشا من الباب الرابع اذا ظلمه ومواشی کیجه اوتلامق
معناسنه در یقال عشیت الابل اذا تعشت العاشیة کیجه وقتی اوتلیان ماشیه یه دینور که ذکر اولندی العشوان
عینك ضمیله برجنس خرمانك یاخود اغاجنك آدیدر عشواء کبی الاستعشاء برآدمی حیران بولمق معناسنه در
یقال استعشاه اذا وجده حائرا وآتش یاچراغ ومشعل شعله سیله کوزاوکنی کوروب بوله کتمك معناسنه در یقال
استعشی نارا اذا اهتدی بها العشو عینك کسریله شول جناغه دینور که قیون وکچی مقوله سنك اوتلاقدن
دونشلرنده یاخود صکره جه اکا صاغوب ایچرلر الواوی العصا عینك فتحی والفك قصریله دکنکه دینور مؤنث
سماعیدر جمعی اعصی کلور همزه نك فتحی وصادك کسریله واعصاء کلور وعصی کلور عتی وزننده وعصی کلور
کسرتیله وعربلر القاء عصا ایله مسافرك یرینه واروب آرام واقامت ایلمسندن یاخود قازقلری یرلو یرینه قاقوب
چادرنی قورمقدن کنایه ایدرلر یقولون القی عصاه ای بلغ موضعه واقام او اثبت اوتاده ثم خیم کذلك لین العصا ایله برآدمك
شدید ومتهور اولمیوب ملایم طبع وسهل العطف وحسن السیاسة اولمسندن کنایه ایدرلر یقال هو لین العصا
ای رفیق حسن السیاسة وفلان چوبان یا فلان دوه جی رعی وسوقنده عنف وشدتله طوتمیوب حیوانی آزجه
وخفیفجه ضرب وملایمتله معامله ایدر دیجك یرده هو ضعیف العصا دیرلر وشق عصا ایله جماعت مسلمینه
مخالفت مراد ایدرلر یقال هو قد شق عصا المسلمین ای خالف جماعتهم وفلان کمسه لر دائما خلقی دکنکله
دوکرلر دیجك یرده هم عبید العصا دیرلر وعصا مصدر اولور اله دکنك آلمق معناسنه یقال عصی الرجل
عصا من الباب الرابع اذا اخذ العصا وقلجی دکنك کبی آلمق یاخود دکنکله اورور کبی قلجله اورمق معناسنه در یقال
عصی بسیفه اذا اخذه اخذ العصا او ضرب به ضربها ویقال عصا بسیفه یعصو عصا بمعناه او تقول عصوت

بالسيف عصيت بالعصا او عكسه او كلاهما في كليهما هر حالده بائي تكلدر الني واودن مقلو بدر وعصا السانه اطلاق ولنور
وابجك كبكنه اطلاق اولنور كه قلم ودودك تعبير اولنور وعصانيجه فرسلرك اسميدر وجماعت اسلامه اطلاق اولنور
نته كه ذكر الندى ونسوانك باشلرني اورتدكلري اورتويه دينور وجذيمة الابرش نام كسه نك قسراغي اسميدر
اناسنك آدي عصيه ايدي سميه وزننده ومنه المثل * انّ العصا من العصية * اي بعض الامر من بعض العصو
عينك فتحي وصادك سكونيله دكنكله اورمق معناسنه در يقال عصاه يعصوه عصوا اذا ضربه بالعصا ويارهيي
صاروب بغلمق معناسنه در تقول عصوت الجرح اذا شددته وناسي برخيره ياخود شرّه دائر ماده ضمننده بركدرمك
معناسنه در تقول عصوت القوم اذا جمعتهم على خير او شرّ الاعتصاء افتعال وزننده اغاجدن عصا كسمك
معناسنه در يقال اعتصى الشجرة اذا قطع منها عصا المعاصاة مباهاة وزننده باب مغالبه ده مستعملدر
دكنكله اورشمق معناسنه در تقول عاصاني فعصوته اي ضاربني بالعصا فغلبته التعصية تفعله وزننده برآدمه
عصا ويرمكله عصالندرمك معناسنه در يقال عصاه العصا اذا اعطاه اياها الاعصاء همزه نك كسريله باغ
آصمه سي چبوقلر ويرمك معناسنه در يقال عصى الكرم اذا خرج عيدانه ولم يثمر العاصي كسلدكده قاني طورميوب اولا
طمره دينور شارح ديركه بو ماده ونهر آني عصيان ماده سنه متعلق اولمغله مؤلف تخليل ايلمشدر وعاصي نهر حماة
لقبيدركه حالا عاصي صوبي ديمكله متعارفدر اسمي ميماس در ومقلو بدركه جميع انهار قبله طرفنه جاري ونهر مزبور
شمال طرفنه جاري اولوب وبر محلده دولابسز سقي اراضي ايلمديكندن كويا كه عصيان ايدر اولمغله عاصي ايله
ملقب اولدي العصوة عينك ضمي وفتحي وصادك ضميله والعنصية زبرجه وزننده صاچ بلوكه دينور نته كه
عنص ماده سنده بيان اولندي البائي العصيان عينك كسريله والعصي عينك فتحي وصادك سكونيله
والمعصية مبزله وزننده بركسنه امره انقياد ايلموب اطاعتسز اولمق معناسنه دركه عاصي اولمق تعبير اولنور يقال
عصاه يعصيه عصيانا وعصيا ومعصية اذا خرج عن طاعته وخالف امره المعاصاة مباهاة وزننده عصيان
معناسنه در يقال عاصاه بمعنى عصاه العاصي والعصيّ غنيّ وزننده امره مخالفت ايديجي نافرمان كسه يه دينور
الاعتصاء افتعال وزننده ميوه چكردكي پكشمك معناسنه در يقال اعتصت النواة اذا اشتدت ابن ابي عاصيه
ارشاعردر التعصي تفعل وزننده برايش كوچلمك معناسنه دركويا كه عصيان ايدر يقال تعصى الامر اذا اعتاص
عصيه سميه وزننده بربطن در الواوي العضو عينك ضمي وكسري وضاد معجمه نك سكونيله بدندن برجزؤه
وبرپاره يه دينور كه كيكله بيله جه لحم وافردن عبارتدر فارسيده اندام دينور جمعي اعضاء كلور يقال قطع عضوا
من بدنه وهو كل لحم وافر بعظمه التعضية تفعله وزننده برنسنه يي پاره لمق معناسنه در يقال عضى الشاة اذا
جزأها وبرنسنه يي بلوك بلوك طاغتمق معناسنه در يقال عضى القوم اذا فرقه العضو عينك فتحي وضادك
سكونيله تعضيه معنا سنه در يقال عضا الشاة يعضوها عضوا اذا جزأها ويقال عضا الشيء اذا فرقه العضة
غدوه وزننده تفريق اولنان نسنه دن بربلوكه دينور فرقه معناسنه وبرپاره يه دينور قطعه معناسنه ويلانه دينور
كذب معناسنه جمعي عضون كلور عزون كبي يقال جعلوه عضين اي مفرّقة وعضون عضه لفظندن
جمع اولوركه هايله در جادولغه دينور نته كه هاء ماده سنده ذكر اولندي العضوّ سمو وزننده بركسنه ملبوسات
وما كولاتده خوشحال اولوب ساز وسامان صاحبي اولمق معناسنه دركه اجزاي رفاهي تام اولمقدن عبارتدر
العاضي عضو مذكور ايله متصف اولان آدمه دينور يقال رجل عاض اي بين العضوّ اي كاس طعم مكفيّ الواوي
العطو خطو وزننده برنسنه يه ال صونوب آلمق معناسنه در يقال عطا الشيء واليه يعطو عطوا اذا تناوله
وميوه كبي يوقريده اولان نسنه يه طوغري باشي واللري قالدروب اوزاتمق معناسنه در يقال عطا اليه رأسه ويديه
اذا رفعه العطو عينك حركات ثلاثي وطانك سكونيله والعطوّ عدوّ وزننده دائما آغاجك داللرندن وپراقلرندن
قوپروب يمك ايچون بيوني سوندروب اوزانور اولان آهويه وصف اولور يقال ظبي عطو مثلثة وعطوّ اذا كان
يتطاول الشجر ليتناول منه العطا عصا وزننده وبعضا ممدود اولور بخشش معناسنه دركه وركي تعبير اولنور
يقال هو اهل العطا والعطاء اي نول السمح وبخش طريقيله ويريلان وركي يه دينور جمعي اعطيه وجمع الجمعي
اعطيات كلور يقال كثير العطا وهو ما يعطى العطية غنيه وزننده بودخي ويريلان وركي يه دينور المعطاء
محراب وزننده وبركسي چوق آدمه دينور مذكر ومؤنثه وصف اولور جمعي معاطي كلور ميمك فتحي وياتك تخفيفيله
ومعاطي كلور ياتك تشديديله يقال رجل وامرأة معطاء اي كثير العطاء الاستعطاء برآدمدن عطيه ايستمك
معناسنه در يقال استعطى الرجل اذا سأل العطا التعطي تفعل وزننده استعطاء معناسنه در يقال تعطاه اذا

سأله

سأله العطاء وبرايشه صتاشوب اكا شروع ايلمك معناسنه در يقال تعطى الامر اذا ركبه وايومك معناسنه در
يقال تعطى الرجل اذا انجل الاعطاء همزه نك كسريله ويرمك معناسنه در يقال اعطاه شيئا اذا ناوله اتاه
وانقياد ايلمك معناسنه در يقال اعطى فلانا اذا انقاد شارح ديركه بونده رأس ايله ويد ايله استعمال اولنور يقال
اعطى رأسه او يده اذا انقاد المعاطاة مباهاة وزننده والعطاء قتال وزننده ويرمك معناسنه در يقال عاطاه
معاطاة وعطاء بمعنى اعطاه ومعاطاة الصبيّ اوغلان بشقه جه كسب وكار ايله قزانج ايدوب پدر وما دركي
اقرباسنك مؤنتلرني رؤيت واداي خدمت ايلمسندن عبارتدر نته كه تعطيه دخي بو معناده مستعملدر ومنه
تقول يعاطيني الصبيّ ويعطيني اي ينصفني ويخدمني التعاطي تفاعل وزننده برنسنه يه ال صونوب آلمق
معناسنه در يقال تعاطاه اذا تناوله وخاصة حق ولايق اولميان نسنه يه ال اوزاتمق معناسنه در يقال فلان
يتعاطى اي يتناول ما لا يحق وبرنسنه يي آلمق خصوصنده هر بري ال صونوب نزاع ايدشمك معناسنه در يقال
يتعاطون الكأس اي يتنازعون في اخذها وبرنسنه يي آلمق ايچون آياغك پرمقلري اوزره قالقوب اكا طوغري اللري
اوزاتمق معناسنه در ومنه قوله تعالى فتعاطى فعقر اي قام على اطراف اصابع الرجلين ثم رفع يديه فضربها وبرايشه
صتاشوب مشتغل اولمق معناسنه در تعطي كبي على قول تعاطي رفعنده يعني بين الناس موجب عزّ ورفعت
اوله جق حالتله اوغراشمغه وتعطي مذموم وقبيح ماده ايله اوغراشمغه مخصوصدر يقال فلان يتعاطى الامر
اي يركبه ويخوض فيه كالتعطي او التعاطي في الرفعة والتعطي في القبيح وتعاطي الصبيّ اوغلان
بشقه جه كسب وكار ايله قزانج ايدوب پدر وما دركي اقرباسنك مؤنتلرني رؤيت ودلخواهلرني كندبلره ايصال
واعطا ايلمك معناسنه در بعض نسخه ده بو معنا معاطاة وبعضده تعاطي ايله مرسومدر يقال الصبي يتعاطى
اهله اي يعمل لهم ويناولهم ما ارادوا وتعاطي باب مغالبه ده استعمال اولنور وركي ويرنده يارشمق معناسنه
تقول تعاطيناه فعطوته اي غلبته في المعاطاة التعطية تأديه وزننده معاطاة كبي خدمت ايلمك معناسنه مستعملدر
يقول هو يعاطيني ويعطيني اي ينصفني ويخدمني وايو درمك معناسنه در تقول عطيته اذا عجلته العطوى سكرى
وزننده كاده كبي قوللنمسي سهل اولان ملايم يايه دينور يقال قوس عطوى اي سهلة عطاء وعطيه اسملردر
الواوي العظو عينك فتحي وظاي معجمه نك سكونيله برآدمي برمحنته كرفتار ايلمكله مغموم وبدحال ايلمك معناسنه در
يقال عظاه يعظوه عظوا اذا ساءه وبرآدمي على الغفله تسميم ايلمك معناسنه در يقال عظاه اذا اغتاله فسقاه
سمّا وبرآدمي خيردن صرف ايلمك معناسنه در يقال عظاه اذا صرفه عن الخير وبرآدمي غيبت ايلمك ياخود
حقنده زباندرازلقله ناسزاد يلمك معناسنه در يقال عظاه اذا اغتابه او تناوله بلسانه اليائي العنظوان عنفوان
وزننده بركونه اوتلقدر كه پك آجي اولور بوني آجي چوغان ايله بيان ايلمشدر العظا عطا وزننده دوه عنظوان
اوتلامغله قارني شيشمك معناسنه در يقال عظي الجمل عظا من الباب الرابع اذا انتفخ بطنه من اكل العنظوان
العظاية سحابه وزننده سام ابرص ديدكلري كرتنكله يه شبيه برجانوردر جمعي عظاء كلور مدّ ايله بو جانور
كرتنكله نوعندن يلانه آغوورن ديدكلريدر العظي كتف وزننده والعظيان عطشان وزننده شول دوه دركه
عنظوان اوتلامغله قارني شيشمش اوله الواوي العفو عينك فتحي وفانك سكونيله محو وطمس معناسنه در قال
المؤلف العفو عفو الله عزّ وجلّ عن خلقه والصفح وترك عقوبة المستحق يعني عفو كامل واعظم انجق عفو الهيدركه
عقوبته مستحق اولان جاني وعاصي ومذنب قوللرينك محض فضل وكرميله كناهلرني محو وعقابني ترك وتجاوز
ايلمكدن عبارتدر يقال عفا الله عنه يعفو عفوا وعفا له ذنبه وعن ذنبه اي صفح ولم يعاقبه شارح ديركه
عفو ماده سي عند الراغب برنسنه نك اخذ وتناولنه قصد ايلمك معناسنه موضوعدر يقال عفاه اذا قصده
متناولا ما عنده ويقال عفت الريح الدار اي قصدتها متناولة آثارها ويقال عفا النبت والشعر اذا قصد تناول
الزيادة وتقول عفوت عنك كانك قصدت ازالة ذنبه صارفا عنه فالمعفو متروك في الحقيقة وعن متعلق بمضمر وعند
ابن الاثير عفو ماده سي محو وطمس معناسنه موضوعدر على كلا التقديرين معاني سائره آنلردن متفرعدر ومطلوب
اهم آنجق عفو وصفح رباني اولمغله مؤلف تقديم وادا ايله قصر ايلدي انتهى وعفو برنسنه نك اثر ووجودني بالكليه
ازاله ونابود ايلمك معناسنه در يقال عفت الريح الدار اذا درستها ومحتها وانمحا معناسنه دركه ميم مشدده ايله افتعالدر
محو ومضمحل اولمق معناسنه در يقال عفا الاثر اذا امّحى واضمحلّ وعفو بك حلال وطيب اولان ماله اطلاق اولنور
كويا كه مشتبهي ترك ومحو اولنمشدر وبو وصف بالمصدردر تقول هذا من عفو مالي اي احله واطيبه وبرنسنه نك
پك ايوسنه وكزيده وانفسنه دينور يقال اعطاه عفو المال اي خياره واجوده وفضل واحسان ومعروف معناسنه در

وعفو الماء شاربه دن يعنى نهر ومنهل مقوله سى كارنده صوايچن جماعتدن آرتوب قلان صو فضله سنه دينور يقال
سقاه من عفو الماء اى مافضل من الشاربة وعفو البلاد شول ارضدن عبارتدر كه آنده بر كمسه نك ملكيت جهتيله
اثر وعلاقه سى اولميوب خدايى اوله يقال اقطع له عفوا من الارض وهى مالا اثر لاحد فيها ايلك وعفو اشك صو په سنه دينور
ولد حمار معناسنه بونده عينك حركات ثلاثيله جائزدر جمعى عفوه كلور عنبه وزننده وعفاء كلور عينك كسريله وعفو
كذلك مصدر اولور دواب ومواشى اوتى يقين يردن اوتلامق معناسنه در يقال عفت الابل المرعى اذا اتاه وتناولته قريبا يقيننده
كثير اولديغندن ايراغى ترك ايلمشدر ودوه نك تو يلرى چوغالوب اوزامغله صغرى طرفنى بورمك معناسنه در يقال
عفا شعر البعير اذا كثر وطال فغطى دبره وصو بى بولاندروب مكدر ايدن نسنه قارشدرميوب طورى وصافى اولمق
معناسنه در يقال عفا الماء اذا لم يطأه مايكدره وزائد وفاضل اولمق معناسنه در يقال عفا عليه فى العلم اى زاد
واوت فراوان اولمغله يرك يوزنى بوريوب اورتمك معناسنه در يقال عفت الارض اذا اغطاها النبات وقيونك يوكى
چوغالمغله قيرقمق معناسنه در يقال عفا الصوف اذا جزه وبر كمسه به طلب وسؤال ايتمكسزين و يريلان شيئه
دينور تقول اعطيته عفوا اى بغير مسئلة العفا عصا وزننده بر كمسه نك تملك جهتيله اثر ومدخلى اولميان يره
دينور واشك صو په سنه دينور جحش كبى العفوة ثمره وزننده ديته دينور خونبها معناسنه اوليای مقتولدن
آنكله كويا كه عفو حاصل اولور يقال اعطى له عفوة اى دية وعفوة القدر عينك حركات ثلاثيله تنجره نك قينار كن
يوزينه كلان كفه وكپوكه دينور العفو عدو وزننده كثير العفو ديمكدر يقال رجل عفو عن الذنب اى عاف
الاعفاء همزه نك كسريله بر آدمى بر خصوصدن برئ ومعاف ايلمك معناسنه در يقال اعفاه عن الامر اذا براه
ودوه نك تو يلى قرقيوب چوغلمغله چاق صاغريسنى بوريوب اورتدرمك معناسنه در تقول اعفيت شعر الجمل
اذا كثرته فطال وغطى دبره ونفقه دن زائد اولان مالى محتاجلره بذل وانفاق ايلمك معناسنه در يقال اعفى الرجل
اذا انفق العفو من ماله ى الفضلة وبرنسنه يى چوغلتمق معناسنه در يقال اعفى اللحية اذا وفرها وبر آدمى صحت
وعافيتده قلمق معناسنه در يقال اعفاه بمعنى عافاه كما سيذكر التعفية تفعله وزننده بودخى دوه نك تو يلى قرقامغله
اوزايوب وچوغالوب صغريسنى بوريمك معناسنه در يقال عفى الجمل بمعنى اعفاه وتعفية الخبال بر قومك بالجمله
هلاك وانقراضندن عبارتدر يقال عفى عليهم الخبال اى ماتوا عربلر عفى على اثره ديرلر ايزنى ترابله محو ونابديد
ايتدى معناسنه دركه بونده على ايله استعمال ايدر و بوراده خبال سحاب وزننده هلاك وجن وجنون معنالرينه
محتملدر العفاء سماء وزننده محو وهلاك اولمق معناسنه در يقال عفا اثره عفاء اذا هلك العافى برنسنه يى
طلب وجستجو ايدن آدمه دينور كرك احسان وكرك مرعى اولسون يقال هو عافيه اى رائد وصو يه كلان آدمه دينور
يقال عفا الماء اذا ورد عليه فهو عاف وصاچى ياخود صقالى اوزون آدمه دينور يقال رجل عاف اى الطويل
الشعر وعاريت آلنان چوملك دبنده چوملك صاحبنه رد وايثار اولنان چورباوات صو يى بقيه سنه دينور يقال
رده عافى القدر وهو مايرد فيها من مرقة اذا استعيرت ومهمانه دينور يقال هو عافيه اى ضيفه ومطلقا فضل وكرم
ياخود رزق ومؤنث طالبنه دينور يقال جاء عافيا اى طالب فضل اورزق المعتفى مختفى وزننده بودخى فضل وكرم
ياخود رزق ومؤنث طالبنه دينور العفاء سماء وزننده طپراغه دينور وكوزك سياهنه عارض اولان آقلغه دينور كه
علندر وعفاء وعفو سمو وزننده خراب ومضمحل اولمق معناسنه در يقال عفت الدار عفاء وعفوا اذا درست وعفاء
يغموره دينور التعفى تفعل وزننده بودخى خراب و بباب ومضمحل اولمق معناسنه در يقال تعفى الشئ اذا درس
العفاء كساء وزننده دوه قوشنده اولان چوق تو يلره دينور و بدنده اوزون وفراوان قيللره دينور وسحاب يوزنده
اثواب پروزى شكلنده مرئى اولان نسنه لره دينور ابو العفاء حمارك كنيه سيدر الاستعفاء بر آدم كنديسنه
تكليف وسپارش اولنان خصوص وخدمتدن معاف اولمغى ايستمك معناسنه در يقال استعفاه منه اذا طلب العفو
منه عن تكليفه ودوه قسمى قورى اوتلغى دوداغيله اوكورتليه رك اوتلامق معناسنه در يقال استعفت الابل اليبيس
اذا اخذته بمشافرها مستصفية الاعتفاء افتعال وزننده استعفا ايله معناى ثانيده مرادفدر يقال اعتفت الابل
اليبس بمعنى استعفته العفاوة عينك حركات ثلاثيله چوملك قينار كن يوزينه كلان كفه وكپوكه دينور العافية
كوده سى اتلو وسموز ناقه يه دينور جمعى عافيات كلور يقال ناقة عافية اللحم اى كثيرته وعافيه اسم اولور صحت
وسلامته دينور وثلاثيدن مصدر اولوب مفاعله بابنده استعمال اولنور معافات وعفاء كبى كه قتال وزننده دركما سيذكر
المعفى محدث وزننده شول كمسه دركه بر آدم ايله يار وهمدم ورفيق اولوب قطعا آنك معروف واحساننه تعرض
وجر ومنفعت قيدينه تصدى ايلميه يقال هو معف له اى يصحبه ولا يتعرض لمعروفه العافية وافيه وزننده فى الاصل

اسمدر حق تعالى قوللرندن امراض و بلايايى دفع وحفظ ايلمكله حاصل اولان صحت وسلامته دينور يقال جعله الله
فى عافية اى صحة وسلامة وعافيه مفاعله دن مصدر ثالث اوله رق شذوذ اوزره مستعمل اولور يعنى مصدر موقعنده
استعمال اولنور شارح ديركه عند البعض عافيه ناشئه كبى مصدر ثلاثيدر المعافاة مكافاة وزننده والعفاء
قتال وزننده والعافية نادر اوله رق حق جل وعلا قولنه علل و بلايادن صحت وسلامت ويرمك معناسنه در
يقال عافاه الله من المكروه معافاة وعفاء وعافية اى وهب له العافية من العلل والبلايا وحق جل سبحانه بر قولنى
ناسدن وناسى اول قولندن عافيتده قلمق معناسنه دركه ناسك كندودن اذا وثقلت وتسلطنى وكندينك ناسه
احتياج وتعرض ومراجعتنى صرفله اول قولنى آسوده وآزاده ايلمكدن عبارتدر يقال عافاه الله اى جعله من الناس
والناس منه فى عافية الواوى العقوة عينك فتحيله بر شجر آديدر وعقوه خانه نك ومحله نك يوره سنه وچوره سنه
دينور جمعى عقاء كلور عينك كسريله تقول رأيته يدور فى عقوة الدار او المحلة اى ماحولها العقاة حصاة
وزننده عقوه معناسنه در العقو عفو وزننده قيو قازوب بر طرفندن صو چقرمق معناسنه در يقال
عقا الرجل عقوا اذا حفر البئر فانبط من جانبها و يوقرى آغوب يوكسلمك معناسنه در يقال عقا العلم اذا علا
وارتفع و برنسنه دن خوشلنميوب ايكرنمك معناسنه در يقال عقا الامر يعقوه يعقى من الباب الاول والثانى اذا كرهه
الاعتقاء افتعال وزننده بودخى قيو قازوب بر طرفندن صو چقرمق معناسنه در يقال اعتقى الرجل بمعنى عقا
المعقى محدث وزننده بر يوكسك نسنه اوزرنده جولان ايدن شخصه دينور عقاب كبى كه يوكسك طاغلرك
حواله سنده چور ينوب دوران ايدر اليائى العقى عينك كسريله هنوز تولد ايدن چوجغك قارننده چقان
فضله يه دينور جمعى اعقاء كلور العقى عينك فتحى وقافك سكونيله هنوز تولد ايدن چوجغك فضله سنى
اخراج ايليه جك نسنه ايچورمك معناسنه در عربلر بال ايچوررلر يقال عقاه يعقيه عقيا اذا اسقاه التعقية تفعله
وزننده عقى معناسنه در يقال عقاه بمعنى عقاه وهوايه طوغرى اوق آتمق معناسنه در يقال عقى بسهمه
اذا رمى به فى الهواء وقوش هوا لنوب يوكسلمك معناسنه در يقال عقى الطائر اذا ارتفع فى طيرانه و بريردن
كتورلمك معناسنه دركه كلان كسبه ازدراء موقعنده ايراد اولنور معناى اولدن مأخوذدر يقال من اين
عقيت على المجهول اى اتيت العقيان عينك كسريله شول جنس التونه دينور كه يردن نبات كبى نابت اولور
فارسيده زر رسته ديرلر يقال بنو فلان عقيان الذهب وهو ذهب ينبت الاعقاء همزه نك كسريله برنسنه آجى
ياخود بك آجى اولمق معناسنه در يقال اعقى الشئ اذا صار مرا او اشتدت مرارته و برنسنه يى آجيلغدن ناشى
اغزدن چيقروب آتمق معناسنه در يقال اعقى الشئ اذا ازاله من فيه الاعتقاء افتعال وزننده تعقيه ايله
معناى اخيرده مراد فدر تقول من اين اعتقيت على المجهول اى اتيت الواوى العكوة عروه وثمره وزنلرنده
كوچك چوجغك ذقننده اولان چقورجغه دينور نونه معناسنه واورته يه دينور يقال عكوة الدار اى وسطها
ودلك دبنه وكوكنه دينور واصل اللسان معناسنه وقويرق صوقنه دينور يقال فرس شديد العكوة اى اصل الذنب
وسكيردن يالمش طوره يه وطوماغه دينور كه سكيرى اوزونلغنه ياروب هر طرفنى اوروب طوره ايدرلر و بدنده حجزه
غليظه يه يعنى اوچقور كلان بوغونه دينور كه مراد قولنق آلتيدر تركيده سپدلك تعبير اولنور وهر شيئك كوم
وغليظ اولان يرينه دينور جمعى عكا كلور عينك ضمى والفك قصريله وعكاء كلور كساء وزننده عكوه ثمره
وزننده بر شاعر تميمى اسميدر العكو عفو وزننده آتك قويرغنى قويرق صوقنه طوغرى قيوروب دوكمك معناسنه در
يقال عكا ذنب الفرس عكوا اذا عطفه الى العكوة وعقده وطونك وشلوارك اوچقورلغنى قالين و بيوك ايلمك
معناسنه در يقال عكا بازاره اذا اعظم حجزته وغلظها ودوه سموروب تومند اولمق معناسنه در يقال عكت الابل
اذا غلظت وسمنت ودبردن فضله نك بر مقدارى چيقوب و بر مقدارى چيقميوب قالمق معناسنه در يقال عكا بخرئه
اذا اخرج بعض و بقى بعض وتتون هوايه آغمق معناسنه در يقال عكا الدخان اذا تصعد و بوغورناقه يى كبه قلمق
معناسنه در يقال عكا الفحل الناقة اذا القحها و بر آدمه مهر بالنلق ايلمك معناسنه در يقال عكا على قومه اذا عطف
واسيرى يا مجرمى بنده چكمك معناسنه در يقال عكا فلانا فى الحديد اذا قيده وشده المعكاء محراب وزننده
سموز دوه لره دينور ياخود شول چوق دوه لره دينور كه كثرت وازدحامدن باشلرى برى برينك قويرق صوقلرينه
كيرشمش اوله يقال ابل معكاء اى سمينة او كثيرة رأس ذا عند عكوة ذا الاعكى اعلى وزننده ايكى يانلرى
بوغون وقويرق صوقى پك وقاتى اولان دوه يه دينور العكواء حمراء وزننده قويرغى آق وسائر يرلرى سياه اولان
ديشى قيونه دينور و بوديشى قيونه مخصوصدر يقال شاة عكواء اى بيضاء الذنب وسائرها اسود التعكية تفعله

وزننده قلجك قبضه سنه یاخود مزراغك تمرنی یاننده یلش سکیر صارمق معناسنه در یقال عکی علی سیفه ورمحه اذا شد علیهما علباء رطبا العکیّ غنیّ وزننده طلوم ایچره اویمش قویوسوده دینور که یوغورد اوله جقدر الباقی العکی عینك فتحی وکافك سکونیله طونك یاشلوارك اوچقورلغی قالین ایلمك معناسنه در یقال عکی بازاره عکیا اذا اغلظ بمقعده واولمك معناسنه در یقال عکی زید اذا مات التعکیة تفعله وزننده والاعکاء همزه نك کسریله بونلرده اوچقورلغی قالین ایلمك معناسنه در یقال عکی بازاره واعکی اذا اغلظ بمعقده واعکاء بر آدمی بنده چکمك معناسنه در یقال اعکاه اذا اوثقه فی الحدید العکا عینك ضمی والفك قصریله عکوه نك جمعیدر که غرفه وزننده در مؤلف معناسندن سکوت ایلمکله شارح دیر که بو اکیرلوب هنوز یومق اولمامش ایپلك کلته سنه دینور العاکی میته دینور وعکوه دیدکلری ذکر اولنان ایپلك صانجی یه دینور وسو یق مقل اکلنه دوشکون آدمه دینور العکیّ غنیّ وزننده مقل دیدکلری یمشك قاودینه دینور الواوی العلو عینك حرکات ثلاثی ولامك سکونیله والعلاوة ثمامه وزننده والعالیة برنسنه نك یوقریسنه دینور تپه باشی کبی یقال علو الشیء مثلثة وعلاوته وعالیته ای ارفعه وعالیه مزراغك وقارغینك یوقریسنه که اوست طرفیدر علی قول اوجنه یاخود تمرن طرفندن نصفنه دینور یقال ماعالیة القناة کسافلتها ای اعلاها اورأسها اونصفها الذی یلی السنان وعالیه نجد اولکه سنك مافوقیله ارض تهامه یه وماوراء مکه یه وارنجه قدر مشتمل اولدیغی ارضه دینور که ارض حجاز اولور وظاهر مدینه ده نیجه قریه لره اطلاق اولنور مجموعنه عوالی دینور نسبتنده عالی دیرلر وغیرقیاس اوزره علوی دینور عینك ضمیله العلوّ سموّ وزننده برنسنه یوکسك و بلند اولمق معناسنه در یقال علا الشیء یعلو علوّا اذا ارتفع و یقال علا النهار اذا ارتفع و برشیئك یوقریسنه چقمق معناسنه در یقال علاه و به اذا اصعده ودابه یه بنمك معناسنه در یقال علا الدابة اذا رکبها وقدر وشان وشرف صاحبی اولمق معناسنه در یقال علا فی المکارم اذا شرف وباء حرفیله یوکسلتمك و یوکسك ایلمك معناسنه اولور یقال علا به اذا جعله عالیا العلیّ غنیّ وزننده اسم فاعلدر یوکسك و بلند نسنه یه دینور وشدید وقویّ آدمه اطلاق اولنور بو معنا اعتبار یله بعض کسه لر تسمیه اولندی علیّ المرتضی کبی کرم الله وجهه العلاء عطاء وزننده بودخی یوکسك و بلند اولمق معناسنه در یقال علی الشیء علاء من الباب الرابع اذا ارتفع وشرف وشان جهتیله بلندمرتبه اولمق معناسنه در یقال علی فی المکارم اذا شرف التعلی تفعل وزننده بودخی یوکسك اولمق معناسنه در یقال تعلی الشیء بمعنی علا وتدریجله یوکسلمك معناسنه در یقال تعلی الرجل اذا علا فی مهلة وخاتون نفاسدن یاخود مرضدن سلامت بولمق معناسنه مستعملدر که قالقمق تعبیر اولنور یقال تعلت المرأة من نفاسها اومن مرضها اذا سلمت الاستعلاء برنسنه نك یوقریسنه اغمق معناسنه در یقال استعلاه اذا اصعده و یوکسلمك معناسنه در یقال استعلی النهار اذا ارتفع الاعلیلاء اعشیشاب وزننده بودخی برشیئك یوقریسنه چقمق معناسنه در یقال اعلولاه اذا اصعده الاعلاء همزه نك کسریله بودخی برنسنه نك یوقریسنه چقمق معناسنه در یقال اعلاه اذا اصعده و برنسنه یی یوکسلتمك معناسنه در یقال اعلاه اذا جعله عالیا وعن حرفیله برنسنه دن نزول ایلمك معناسنه اولور یقال اعلی عن الدابة اذا نزل عنها وعالیه دیدکلری ارض مذکوره یه کلمك معناسنه در یقال اعلی الرجل اذا اتی العالیة التعلیة تفعله وزننده بودخی برنسنه نك یوقریسنه چقمق معناسنه در یقال علاّه اذا اصعده و برنسنه یی یوکسلتمك معناسنه در یقال علاّه اذا جعله عالیا وعن حرفیله برنسنه یی یوقریدن اندرمك معناسنه در یقال علی المتاع عن الدابة اذا نزله ومکتوبه سرنامه یازمق معناسنه در یقال علی الکتاب اذا عنونه کما یقال علونه علونة وعلوانا المعالاة مبالاة وزننده بودخی برنسنه نك یوقریسنه چقمق معناسنه در یقال عالاه وبه اذا اصعده وعالیه دیدکلری ارض مذکوره یه کلمك معناسنه در یقال عالی الرجل اذا اتی العالیة و برخبری فاش ایلمك معناسنه در یقال عالوا نعیه اذا اظهروه وعلی حرفیله برنسنه یی برینه یوکلتمك معناسنه اولور تقول عاله علیّ بالامر ای احمله علی الحروف المستعلیة اهل تجوید عرفنده یدی حرفدن عبارتدر که صاد مهمله وغین معجمه وقاف وضاد معجمه وخای معجمه وطاء وظاء حرفلریدر مجموعنی صفق ضغطظ کلملری جامعه در بونلرك کیمنده لسان یوقری طماغه استعلاء کیمنده ادا ایدرکن صوت علو جهتندن خروج ایلمکله مستعلیه اطلاق اولندی العلاء سماء وزننده مصدردر که ذکر اولندی واسم اولور یوکسکلکه دینور یقال فیه علاء ای رفعة و بر رجل آدیدر ومدینه ده بر موضع اسمیدر سکة العلاء بخارا شهرنده برصوقاقدر الاعتلاء افتعال وزننده یوکسلمك معناسنه در یقال اعتلی النهار اذا ارتفع العالی باب اولدن اسم فاعلدر

یوکسك

یوکسك نسنه یه دینور وعربلر شرف وشان صاحبی آدمه عالی الکعب اطلاق ایدرلر یقولون رجل عالی الکعب ای شریف شارح دیر که کعب قارغینك بوغومنه دینور که ماده سندن عالی اولور بو وجهله کنایه ایدرلر یاخود کعب رجلندر که مراد ابا قدر امتیاز وتفوق جهتیله اهل صدر اولور المعلاة مرماة وزننده کسب شرف معناسنه در شارح دیر که بو معناده مصدر میمی واسم اولور واسم مکان اولور ومجبنه ومبخله کبی باعث معناسنه اولور جمعی معالی کلور ومنه معالی الامور ای مکسب الشرف ومعلاة مکه مکرمه نك مقبره سی اسمیدر که حجون نام محلده واقعدر مکه نك اوست طرفنده در بونده معلاة اسم مکاندر ویمامه ده بر قریه آدیدر وبدر قربنده بر موضع اسمیدر العلیة والعلی عینلرك کسریله اجله واشراف ناسه دینور علیّ کلمه سنك جمعلریدر که غنیّ وزننده یقال هم علیة الناس وعلیه ای جلتهم العلاوة کتابه وزننده باشك یوقریسنه دینور علی قول بیونك یوقریسنه دینور یقال ضرب علاوته ای اعلی رأسه اوعنقه ودابه یه محمول اولان ایکی دنکك ارالغنه زائد اوله رق وضع اولنان نسنه یه دینور فارسی ادا ایله سربار تعبیر اولنور یقال لاتضع العلاوة بین العدلین وهی ماوضع بین العدلین ومطلقا برنسنه اوزره زیاده قلنان شیئه دینور یقال اعطاه الف دینارا ودینارعلاوة و برقسراغك ادیدر العلیاء صحراء وزننده کوکه اطلاق اولنور سماء معناسنه شارحك بیاننه کوره اسمدر صفت دکلدر وطاغك تپه سنه دینور ومکان عالی یه دینور یقال رأیته یقعد فی العلیاء ای المکان العالی ومطلقا برنسنه دن عالی اولان شیئه دینور وفعلة عالیه معناسنه در که شرفور فعتی متضمن عملدن عبارتدر شارح ابن اثیردن نقل ایدر که حضرت عباسك نعت شریف نبویده نظم وانشاد ایلدیکی اشبو * حتی احتوی بیتك المهیمن من * خندف علیاء تحتها النطق * بیتنده واقع علیاء کلمه سی مکان مرتفع معناسنه در اعلی کلمه سنك مؤنثی دکلدر زیرا منکرا ایراد اولنمشدر فعلاء افعل ایسه البته معرّف اولمق لازمدر انتهی علیا مضر عینك ضمی والفك قصریله قبیله مضرك اعلاسنه اطلاق اولنور که عند البعض قریش قبیله سیدر ماعداسنه سفلی مضر تعبیر اولنور وعلیا لفظی علی کلمه سنك مؤنثیدر جمعی علی کلور کبری وکبر کبی العلیان عینك کسریله ایری وتنومند انسان وحیوانه دینور واوزون نسنه یه دینور طویل معناسنه وکالاومتاعه دینور و یوکسك ناقه یه دینور وآواز بلنده دینور یقال له علیان ای صوت جهیر وارکك صرتلانه دینور العلیان عینك ولام مشدده نك کسریله بودخی یوکسك ناقه یه وآواز بلنده دینور العلوان عینك ضمیله مکتوبك سرنامه سنه ودیباجه سنه دینور یقال کتب علوان الکتاب ای عنوانه العلایة سحابه وزننده بر موضع آدیدر و یوکسك محله دینور العلی ظبی وزننده بودخی یوکسك محله دینور العلاة حصاة وزننده دمورجیلرك اورس تعبیر ایتدکلری دموره دینور سندان معناسنه واوزرنده کش یاپدقلری یصی طاشه دینور بوغردی اوزرینه سروب قوریدوب کش پیارلر وکولك طرزنده برکونه قابه دینور که یره قویوب اطرافنی صغیرتر کلریله بسلیوب اکاسود صاغارلر و یوکسك ناقه یه دینور و برقسراغك و برطاغك اسملریدر علیون عینك ولام مشدده نك کسریله علی کلمه سنك جمعیدر که عینك ولام مشدده نك کسری و یانك تشدیدیله در سماء سابعه ده بر موضع اسمیدر که ارواح مؤمنین اورایه صعود ایدرلر مؤلف بصائرده بو معنایی بیانده نصکره دیمشدر که علیون علی قول اشرف مواضع جنانك اسمیدر نته که سجین اشرّ مواضع نیرانك اسمیدر وعند البعض اهل وسکاننك اسمیدر و بو عربیه اقربدر زیرا جمع مذ بورنا طقینه مخصوصدر وعلی انك مفردیدر بطیخ کبی وابن اثیرك بیاننه کوره سماء سابعه نك یاخود حفظه ملائکه سنك دیوانلری اسمیدر که اعمال صالحین اورایه رفع اولنور یاخود اعلای امکنه واشرف مراتب دیمکدر که مراد دار آخرتده درکاه رضایه اقرب اولان درجاتدر وعلیون کلمه سی حروف وحرکاتله معرب اولور قنسرین کبی وعند البعض وجه مذکور اوزره جمعدر یاخود مفردی یوقدر یاخود مفرددر جمعی یوقدر یعلی یرضی وزننده که فعل مستقبلدر اسمادندر یعلی بن امیه صحابیدر معلی معظم وزننده اسمادندر معلی بن اسد صحابیدر یعلی یانك کسری والفك قصریله برخاتون اسمیدر وعبید بن یعلی تابعیدر العلو عینك فتحی ولامك سکونیله قهر وغلبه معناسنه در یقال اخذه علوا ای عنوة التعالی تفاعل وزننده یوکسلمك معناسنه در یقال تعالی الرجل اذا ارتفع بونك امر حاضرنده تعال دیرسن لامك فتحیله اعل معناسنه ومفرد مؤنثده تعالی وجمعنده تعالین دیرسن مترجم دیر که فی الاصل تعال کلمه سی تعالی ماده سندن امردر اولمغله آنکله اسفلده اولان آدمك یوقری چقمسی ضمننده ندا اولنور ایدی که آنکله یوقری کل تعبیر اولنور بعده کثرت استعمالله مطلقا هلمّ یعنی کل معناسنده استعمال ایلدیلر کرك مدعوّ اولان کسه اعلاده وکرك اسفلده اولسون وکرك برابرده اولسون پس معنای خاصی عامده استعمال ایلدیلر وکاه جمع مذکر سالمده مجانست واوملایسه سیله لامی مضموم اولور

مطلب

مطلب

وبه قرأ الحسن البصری قل یا اهل الکتاب تعالوا ومؤنثده یایه مجانسله مسکوراولور انتهی العل عینك فتحی ولامك کسری وضمیله اسمدر فوق معناسنه علا لفظندن مقصوردر تقول اتیته من عل بکسر اللام وضمها ای من فوق وکاه اولوکه الفله من علا دخی دیرلر من عال دخی بومعنایه در تقول اتیته من عل ومن علا ومن عال ای من فوق شارح دیرکه کسره تخفیفا حالی اوزره ابقایه وضمه غایاته الحاقه مبنی در تفصیلی مغنی اللبیبده مذکوردر العلیة عینك ضمی وکسری ولام مکسوره نك ویانك تشدیدلریله چارطاق تعبیر اولنان یوکسك اوطه یه دینور جمعی علالی کلور تقول قعدنا فی العلیة ای الغرفة المعلی معظم وزننده قارا وقلرینك یدنجیسنك اسمیدر واسعر نام کسه نك فرسی اسمیدر جوهری محدث وزننده تقیید ایلمکله وهم ایلدی المعلی محدث وزننده شول آدمه دینور که دائما سودی حیوانك صاغ طرفندن کلوب صاغاراوله وبرفرسك آدیدر یعیلی مصغر بنیه سیله بررجل آدیدر المعتلی ممتلی وزننده ارسلانه دینور علی سمی وزننده اسامیدندر علی بن رباح محدثلردر علیان سلمان وزننده وعلیان مصغر بنیه سیله محدثلردر و ابراهیم بن علیه که سمیه وزننده در محدثدر العلی هدی وزننده وادی القری ناحیه سنده بر بلده آدیدر ودیار غطفانده برموضعدر ودیار کلابده برنیجه قیو آدیدر کورة العلائیی عینك فتحی وتثنیه بنیه سیله حمص ایالتنده برقضا آدیدر العلواء حمراء وزننده قصهٔ عالیه معناسنه در تقول سمعنا منه علواء ای قصهٔ عالیهٔ وبرخاتون وایکی قسراق اسملریدر العلی کسریله ویانك تشدیدیله یوکسکلکه دینور یقال به علی ای علو البائی العلی عینك فتحی ولامك سکونیله والعلی عنی وزننده یوقری یه آغمق معناسنه در یقال علی السطح یعلیه علیا وعلیا اذا اصعده علی عینك فتحی والفك قصریله حرفدر یعنی حروف جاره دندر سیبویهدن اسمیتی مرویدر طقوز معنایه دلالت ایدر ۱ حسی ومعنوی استعلاء وتفرق ایچون اولور که غالبا مجرورینه استعلایه دلالت ایدر نحو قوله تعالی وعلیها وعلی الفلك تحملون و بعضا مجرورینك مقابلنه مستعلی اولور نحو قوله تعالی اواجد علی النار هدی ای علی المکان الذی هو قریب من النار هادیا یدلنی علی الطریق واستعلاء معنوی ایچون اولور نحو علیه دین ۲ مصاحبت ایچون کلور مع کلمه سی کبی نحو قوله تعالی واتی المال علی حبه ای مع حبه ۳ مجاوزه ایچوندر عن کبی کقول الشاعر * اذا رضیت علی بنو قشیر * لعمر الله اعجبنی رضاها * ای رضیت عنی ٤ تعلیل ایچوندر لام کبی نحو قوله تعالی ولتکبروا الله علی ما هداکم یعنی لهدایته ایاکم ٥ ظرفیت ایچوندر نحو قوله تعالی ودخل المدینة علی حین غفلة ای فی حین غفلة ٦ حرف جر اولان من معناسنه در نحو قوله تعالی واذا اکتالوا علی الناس ای من الناس ۷ باء جاره معناسنه در نحو قوله تعالی حقیق علی ان لا اقول علی الله الا الحق ای بان لا اقول و بو قراءت مخصوصه در ۸ زائده اولوب محذوف اولان علی کلمه سندن عوض اولور کقول الشاعر * ان الکریم وابیك یعتمل * ان لم یجد یوما علی من یتکل ای من یتکل علیه فحذف علیه وزاد علی قبل الموصول عوضا ۹ استدراك ایچوندر که لکن معناسنه اولور نحو قولهم فلان جهنمی علی انه لا ییأس من رحمة الله وعلی کلمه سی اسم اولور فوق معناسنه در که فوق مصغریدر یوقریجه دیمك اولور کقول الشاعر * غدت من علیه بعدما تم ظمؤها * علیك اسم فعل امردر الزم معناسنه در که ملازمت ومداومت ایله دیمکدر تقول علیك زیدا ای الزمه وعلیك الامر و بالامر یعنی شوایش اوزره اول وشوایشه ملازمت واهتمام ایله مترجم دیرکه شیخ رضی بیاننه کوره اصلی وجب علیك ایدی مثلا علیك زیدا قولی فی الاصل وجب علیك اخذ زید ایدی سرعت ایچون اختصار ایلدیلر الیك وامامك ودونك قوللری دخی بونك کبیدر البائی العمی عصا وزننده برآدمك صکره دن کوزلری بتون کور ونابینا اولمق معناسنه در یقال عمی الرجل عمی من الباب الرابع اذا ذهب بصره کله شارح دیرکه ایکی کوزك کور اولمسنه خاصدر بر کوزده استعمال اولنمز و کوزده دخی وصف اولور یقال عمیت عیناه انتهی وعمی قلب کور اولمق معناسنه ده مستعملدر که مراد جهل و بلادت وقساوتدر یقال عمی الرجل اذا ذهب بصر قلبه و بو معناده افعال بابندن وارد اولمزنه که معنای اولده وارد اولور کما سیذکر وعمی قد و قامته دینور واوزونلغه دینور یقال ما احسن عماه ای قامته اوطوله وتوزه دینور غبار معناسنه الاعمیاء همزه نك وصیمك کسریله بودخی کور اولمق معناسنه در یقال اعمای یعمای اعمیاء بمعنی عمی شارحك بیاننه کوره بو افعیلال بابندندر احیرار کبی اصلی اعمایی ایدی ادهام صیغه سنه احتذاء قصدیله لفظ صحیح مخرجنه اخراج اولنوب یای ثانیه الفه قلب اولنمغله اعمایا اعمیاء اولدی کرچه اعمایا کلمه سنده دندانهٔ یاء اولی مرسوم اولمیوب لکن تلفظده مثبت اولور ومصدرنده یای اولایی اسقاط ایلدیلر اشهیباب کلمه سنده اشهباب دیدکاری کبی و بعضا بابی مشدده ایدوب اعمای یعمای دخی دیرلر ادهام یدهام کبی و بواحیرار بابندن دخی اولور که اعمای یعمای دینور اصلی

اعمیی ایدی شذوذا اوزره یاء اولی الفه قلب اولندی طایه وغایه کلمه لری کبی وافعیلال مراد اولندقده بالرادغام اولنوب اعمای دینور التعمی تفعل وزننده بودخی کور اولمق معناسنه در یقال تعمی الرجل بمعنی عمی الاعمی احمر وزننده والعمی کتف وزننده بصر سز کور آدمه و بصیرتسز یعنی قلب کوزی کور آدمه دینور که مراد جاهل ونادان در اعمی لفظنك جمعی عمی وعمیان کلور عینلرك ضمی ومیملرك سکونیله وعماة کلور رماة وزننده بو کویا که عامی کلمه سنك جمعیدر مؤنثی عمیاء در حمراء وزننده وعمیه در فرحه وزننده که عمی مؤنثیدر التعمیة تفعله وزننده کور ایلمك معناسنه در یقال عماه ای صیره اعمی وبرنسنه یی کیزلمك ستر واخفاء معناسنه مستعملدر یقال عمی معنی البیت اذا اخفاه اشعارده معما بوندن مأخوذ در ماعماه فعل تعجبدر عمای بصیرتدن مصوغدر نه عجب کوردل بی بصیرت جاهل ونادانادر دیمکدر تعجب کوردل اولمسنه مصروفدر زیرا عین ظاهر یده ازدیاد عما متصور دکلدر التعامی تفاعل وزننده تصنعله کورلك کوسترمك معناسنه در یقال تعامی الرجل اذا اظهر العما العماء سماء وزننده والعمایة سحابه وزننده والعمیة غنیه وسمیه وزنلرنده غوایت ولجاج معناسنه در یقال فلان فی عماء وعمایة وعمیة ای فی غوایة ولجاج العمیة عینك کسری وضمی ومیمك و یانك تشدیدلریله کبر وتعظم یاخود ضلال وکراهی معناسنه در و بو عمی لفظندن فعیله در یقال ماهذه العمیة ای الکبر والضلال العمیا رمیا وزننده فی الاصل مصدر در رمیا وخصیصا کبی کور اولمق و برنسنه مستور ومشتبه اولمق معنالرینه در بعده اسم موقعنده استعمال اولندی ومنه یقال قتل فلان عمیا ای لم یدر من قتله قال الشارح وفی النهایة العمیا فعیلا من العمی کالرمیا من الرمی والخصیصا من التخصص وهی مصادر ومنه حدیث من قتل فی عمیا فی رمی یکون بینهم فهو خطأ والمعنی ان یوجد بینهم قتیل یعمی امره ولا یتبین قاتله فحکمه حکم قتل الخطأ یجب فیه الدیة پس بوراده قتل عمیا قارشقلقده اوق اصابتیله مقتول اولمقدر الاعماء همزه نك فتحیله جاهل ونادانلره دینور اعمی کلمه سنك جمعیدر یقال هم اعماء ای جهال شارح دیرکه مؤلفك سیاقی ایکی وجهله غلطی مشتملدر اولا محکمده منصوص اولدیغی اوزره اعماء مجاهل معناسنه درکه میمك فتحیله در مجهول ونامعلوم نسنه لردن عبارتدر ثانیا مفردی اعمی دکلدر بلکه عمی کلمه سیدر کتف وزننده که بمعنی مفعولدر انتهی واعماء شول اراضی یه اطلاق اولنور که آنده قطعا آبادانلق وشنلك وعمارت اثری اولیه یقال رمی بهم فی الاعماء وهی اغفال الارض التی لا عمارة بها واوزون بویلو آدملره دینور المعامی میمك فتحیله بودخی اثر عمارتدن خالی اولان بور اراضی یه دینور شارحك بیاننه کوره غیر قیاس اوزره عمی کلمه سندن جمعدر قیاس اولان معمیه اولمق ایدی العمایة مبالغه اعماء کلمه سنی تأکید ایچون ایراد اولنور کرك جهال وکرك سائر معانی یه اولسون یقال اعماء عامیة مبالغة ای متناهیة فیه وعامیه سودی بك آز اولان خاتونه دینور که مراد ممه سی کور اولان خاتوندر یقال امرأة عامیة ای بکاءة صکة عمی صادك وکاف مشدده نك فتحیله وعمی سمی وزننده و بعض اشعارده عینك ضمی ومیمك سکونیله وارد اولدی وصکة اعمی عنوانیله ده وارد اولمشدر نصف نهارك بك اسیلکی وقتك اسمیدر که کونشك اسیسی وجودی آتش علوی کبی چالوب یاقدیغی وقتدن عبارتدر یاخود عمی اولوقتده اولان بعینه اسیلکك اسمیدر صکه کلمه سی چالوب چارپمق معناسنه در وعمی اعمی لفظندن مرخما مصغردر تعظیم ایچوندر کونشك حرّی کوزده فرقومیوب کوز باقمقدن قالدیغی تصوریله اولوقته یاخود اسیلکنه اطلاق اولندی وعند البعض عمی جاهلیه ده عدوان قبیله سندن برکسه آدیدر که فقیه اولمغله اثنای حجده حجاجه مناسك حجه متعلق افتا ایدر ایدی برسنه علی العاده قافله ایله کلور ایکن مکه یه ایکی مرحله مسافه ده برقوناغه نزول ایلدیلر واول کون اتفاقی هوانك اسی ایدی رفقاسنه توجه ایدوب هرکیمکه یارین بو ساعته قدر اداء عمره ایلمیوب محرم اولدیغی حالده قالورسه سنهٔ آتیه یه دك اداء عمره ایده میوب او یلجه حرام اوله رق قالور دیدکده اهل قافله بالجمله صبحر ایوب اول آتشناك وقتده مکه جانبنه عزم وشتاب ایلدیلر اول ایکی مرحله یی جد تام ایله قطع ایدوب زمان یسیرده مکه یه واصل اولدیلر وعند البعض عمی عمالقه دن برامیر آدیدر وقت هاجره ده برقوم اوزره چاپول ایدوب جمله سنی استیصال ایلمکله وقت مزبورا کا مضاف ومنسوب اولدی وجهینده دخی اضافت ادنا مناسبت ایچوندر وصکه لفظی همیشه ظرفیت اوزره منصوبدر تقول لقیته اوانا زید صکة عمی ای فی اشد الهاجرة حرا العماء سماء وزننده یوکسك سحابه دینور یاخود صیق وقالین وکثیف اولانه یاخود ممطر اولانه یاخود یوفقه یاسیاه یابیاض یاخود افراغ مطر ایلمش خالی سحابه دینور یقال فی السماء عماء وهو السحاب المرتفع او الکثیف او الممطر او الرقیق او الاسود او الابیض او الذی هراق ماءه العمی عینك فتحی ومیمك سکونیله آقمق معناسنه در یقال عمی الماء عمیا من الباب الثانی اذا سال وطالغه خار وخاشاکی طشره

آتمق معناسنه در يقال عمى الموج اذا رمى بالقذر ودوه اسريوب اغزينك كوپوكنى تپه سنه طوغرى ياخود
نيره يه اولورسه آتوب صاچمق معناسنه در يقال عمى البعير بلغامه اذا هدر فرمى على هامته اوايا كان الاعماء
افتعال وزننده برنسنه يى اختيار ايلمك معناسنه در يقال اعتماه اذا اختاره وقصد ايلمك معناسنه در يقال اعتماه
اذا قصده العمية عينك كسريله اختيار معناسنه اولان اعتماء ماده سندن اسمدر اختيار معناسنه در الاعميان
تثنيه بنيه سيله سيل وحريق ياخود سيل وليل ياخود سيل ايله اسرمش دوه يه اطلاق اولنور ومنه اعوذ بالله
من الاعمين اى السيل والحريق او السيل والليل او السيل والجمل الهائج العمى رنى وزننده اوله مجل آدملره
اطلاق اولنور كويا كه عامى لفظندن جمعدر كه اولوب وديرى قاله جغى مشتبه در يقال تركناهم عمى اى اشرفوا
على الموت عمايه سحابه وزننده بر طاغك آديدر جرير شعرنده تثنيه صيغه سيله ايراد ايلمشدر كه اتصالنده اولان
جبل آخره تغليب ايتمشدر عما عينك فتحى وميمك تخفيفيله اما معناسنه در كه حرف استفتاحدر يقال عما والله
كان كذا لغة فى اما الاعماء همزه نك كسريله بر آدمى اعمى بولمق معناسنه در يقال اعماه اذا وجده اعمى الواوى
العمو عينك فتحى وميمك سكونيله ضلال معناسنه در يقال هو فى عمو اى ضلال وذلت وخضوع معناسنه در
جمعى اعماء كلور الواوى العنو علو وزننده والعناء عطاء وزننده اسير اولمق معناسنه در تقول عنوت فيهم
عنوا وعناء اى صرت اسيرا فيهم ويقال عنيت فيهم عنا من الباب الرابع اى صرت اسيرا فيهم وتذلل وخضوع
وسرفرو قلمق معناسنه در تقول عنوت له اذا خضعت وبرنسنه يى آچقه چقروب آشكاره قلمق معناسنه در
تقول عنوت الشئ اذا ابديته وباء حرفيله اخراج معناسنه اولور تقول عنوت به اذا اخرجته وارض نبات بتورمك
معناسنه در يقال عنت الارض بالنبات اذا اظهرته وكلب برنسنه يى كلوب قوقلمق معناسنه در يقال عنا الكلب
للشئ اذا اتاه فشمه وقربه نك ديكش ارالقلرى سيرك اولمغله صويى طشره صيزدرمق معناسنه مستعملدر يقال
عنت القربة بماء كثير اى لم تحفظه فظهر و بر آدمه بعض امور وحوادث حادث اولمق معناسنه در يقال عنت به
الامور اذا نزلت وبرنسنه بر آدمى رنج وزحمته اوغراتمق معناسنه در يقال عنا الامر عليه اذا شق العنا عصا
وزننده بودخى اسيرلكه دوشمك معناسنه در تقول عنيت فيهم عنا من الباب الرابع اذا صرت فيهم اسيرا الاعناء
همزه نك كسريله بر آدمى ذلول وفرمانبر ايلمك معناسنه در تقول اعنيته اذا اخضعته وينبات اظهار ايلمك معناسنه در
يقال اعنت الارض النبات اذا اظهرته العنوة خطوه وزننده اسمدر اسيرلكه دينور وخوارلغه وفرمانبرلكه دينور
وقهر واستيلاء معناسنه در يقال فتحت هذه البلدة عنوة اى قهرا ومحبت ومودت معناسنه كلمكله ضد اولور تقول
بقلبى له عنوة اى مودة العوانى نسوانه اطلاق اولنور زيرا طائفه نسوان طرف رجالدن ظلم وجفا كوروب
بركسه دن مظهر داد ونصرت اولمزلر شارح ديركه ابن اثيرك بيانه كوره تحت ايدى رجالده اسير ومقهور اولدقلرينه
مبنى مترجم ديركه وجهين مذكورين صدور اسلامه نسبتله در بو خسته زمانه نسوانى خصوصا استنبول جادولرينك
بيچاره رجاله استيلالرى قلمه كلور معنا اولمدىغى هويدادر التعنية تأديه وزننده حبس ايلمك معناسنه در يقال
عناه اذا حبسه وتعنيه اسم اولور دوه قيغيله آغشته اولمش بولاندن مركب علاجه دينوركه كركى كبى مزج ايدوب
كونشده عقد ايلدكدنصكره او يوز وكچيك اولمش دوه يه طلا ايدرلر وتعنيه بو معناده مصدر اولور او يوز وكچيك
اولمش دوه يه علاج مزبورى سورمك معناسنه در يقال عنا البعير اذا طلاه بالتعنية العنية غنيه وزننده بودخى
تعنيه كبى ذكر اولنان علاجه دينور الاعناء همزه نك فتحيله جوانب ونواحى معناسنه در يقال اعناء السماء
اى نواحيها وكذا اعناء البلاد وقبائل مختلفه دن مجتمع جماعته دينور مفردلرى عنودر عينك كسريله العانى اسير
وكرفتاره دينور يقال هو عان اى اسير ودم سائله دينور العنوان عينك ضميله مكتوبك نشان وعلامتنه دينوركه
مراد سرنامه وديباجه سيدر المعنا معطى وزننده عنوان معناسنه در العنونة عنعنه وزننده مكتوبه
عنوان يازمق معناسنه در تقول عنونته اذا وسمته شارح ديركه مؤلف بونلرى لون بابندن وجوهيله بيان ايلمشدر
اليائى العناية كتابه وزننده والعناية سحابه وزننده والعنى عنى وزننده بر آدمه برزحمتلو نسنه مهم اولمق
معناسنه در يقال عناه الامر يعنيه ويعنوه عناية وعناية وعنيا اذا اهمه وبر امر مهمه اوغرايوب اكا مشغول اولمق
معناسنده در يقال عنى فلان على المجهول عناية ويقال عنى بحاجة عنا من الباب الرابع اذا اهمته واشتغل بها وباب
رابعدن ورودى قليلدر الاعتناء افتعال وزننده برزحمتلو ايشه اهتمام ايلمك معناسنه در يقال اعتنى بالامر اذا اهتم به
العنى كتف وزننده بر ايشه اوغراملقه رنج وتعب چكن آدمه دينور العنى عينك فتحى ونونك سكونيله بر آدمه
بر تعبلو ايش پيدا اولمق معناسنه در يقال عنى الامر له يعنى عنيا اذا احدث ونزل وطعام وشراب خوشكوار

اولمغله مزاجه موافق اولوب سيمك معناسنه در يقال عنى فيه الاكل اذا نجع وبراوت بتورمك معناسنه در
يقال عنت الارض بالنبات اذا اظهرته وعنى وعناية اراده وقصد ايلمك معناسنه در يقال عنى بالقول كذا عنيا
وعناية اذا اراد العنا عصا وزننده بودخى طعام وشراب خوشكوار اولمغله مزاجه براق معناسنه در يقال
عنى فيه الاكل عنا من الباب الرابع اذا نجع واسيرلكه كرفتار اولمق معناسنه در يقال عنى الرجل اذا نشب
فى الاسار المعنى مأوى وزننده والمعنى مرمى وزننده والمعناة مرماة وزننده والمعنية مرميه وزننده
كلمه وكلامك مدلولنه دينوركه متضمن اولدقلرى امر مقصوددر قصد واراده معناسنه در خلاصه سى ازاسنه
الفاظ وضع اولنان صورت ذهنيه دن عبارتدر مفهوم اندن اعمدر العناء عطاء وزننده رنج وزحمت چكمك
معناسنه در يقال عنى الرجل عناء من الباب الرابع اذا نصب التعنى تفعل وزننده بودخى رنج وزحمت چكمك
معناسنه در يقال تعنى الرجل اذا نصب وبر تعب ومخلوايشك زحمتنى ارتكاب ايدوب اوزرينه المق معناسنه در
يقال تعنى العنية اذا تجشمها الاعناء همزه نك كسريله والتعنية تاديه وزننده بر آدمى زحمته اوغراتمق
معناسنه در يقال اعناه وعناه اذا انصبه وكتابه عنوان يازمق معناسنه در يقال اعنى الكتاب وعناه اذا عنونه
ويقال عنه بالنون العنية تمره وزننده اسمدر رنج ومشقت معناسنه در يقال به عنية اى عناء العانى والمعنى
محدث وزننده عناء كلمه سنى مبالغة تاكيد اولورلر زحمت ومشقت ديمك اولور يقال عناء عان ومعن مبالغة
المعاناة مباهاة وزننده مشاجره ومنازعه معناسنه در يقال عاناه اذا شاجره وبرنسنه نك رنج وزحمتنى چكمك
معناسنه در يقال عاناه اى قاساه ومال اوزره دائما تقيد ونظارتله رعايت وتيمارنده اهتمام ايلمك معناسنه در يقال
هم مايعانون مالهم اى مايقومون عليها المعنى معظم وزننده برفرس اسميدر الواوى العى عينك فتحى وياءنك
تشديديله كه اصلى عوى ايدى والعواء عينك ضمى والفك مديله والعوة عينك فتحى وواوك تشديديله
والعوية غنيه وزننده كلب وقورد مقوله سى اغزينى بر طرفه چويروب اورمك على قول صوتنى آچقليه رق اوزاتمق
معناسنه دركه اولومق تعبير اولنور يقال عوى الكلب يعوى عيا وعواء وعوة وعوية من الباب الثانى اذا لوى
خطمه وصوت او مد صوته ولم يفصح وبرنسنه يى بر طرفه بوروب بوكمك معناسنه در يقال عوى الشئ اذا عطفه
وبركسه مثلا اوتوز ياش كبى تمامى قوت كرته سنه كلوب بازولرى كركى كبى قوى اولمغله اخرك پنجه سنى بورمق معناسنه
مستعملدر يقال عوى الرجل اذا بلغ ثلثين سنة فقوى يده فعوى يد غيره وبرنسنه يى ايكى قات اكمك معناسنه در
يقال عوى البرة والقوس اذا عطفها وعن حرفيله رد وصرف معناسنه مستعمل اولور يقال عوى عن الرجل
اذا كذب ورد يعنى فلان حقنده غيبت ايدن كسنه يى تكذيب ايدوب اول تهمتى فلان اوزرندن رد ايلدى وبر جماعتى
فتنه وغوغايه چاغرمق معناسنه مستعملدر يقال عوى القوم الى الفتنة اذا دعاهم الاعتواء افتعال وزننده
بودخى كلب اورمك ياخو اولومق معناسنه در يقال اعتوى الكلب بمعنى عوى وبرنسنه يى بوروب بوكمك
معناسنه در يقال اعتوى الشئ اذا عطفه التعوية تأديه وزننده بودخى برنسنه يى ايكى قات اكمك معناسنه در
يقال عوى البرة والقوس اذا عطفها الانعواء انفعال وزننده برنسنه ايكى قات اكلمك معناسنه در يقال عوى القوس
فانعوت العواء شد اوزننده وقصر ايله كلبه دينور ودبره ومقعده اطلاق ولنور ومنازل قمردن بر منزلك اديدر
بش ياخود درت كوكبدن عبارتدركه كتابت الف صورتنده واقع اولمشلردر واكاورك الاسد دخى ديرلر بو صورت
صورشماليه دندر برالنى آسمانه طوغرى اوزادوب بر آدمى چاغررشكلنده بركسه صورتى اوله جقدر كواكب مزبوره طرف
اسفلنده مركوزدر شارح ديركه اساسك بيانه كوره منزل مزبور برودت هوا موسمنك عقبنده طلوع ايلمكله كويا كه
بردى طرد وتبعيد ايدرك اكسه سندن چاغروب كيدر اولديغى باعث تسميه در انكيچون طاردة البرد دخى ديرلر وعواء
قوجه ناقه يه دينور العوة عينك ضمى وفتحيله بودخى است ومقعده دينور الاستعواء دادخواه اولمق
معناسنه در يقال استعواهم اذا استغاثهم المعاوية ميمك ضميله اركك قيزمش قانجق كلبه دينور يقال عوت المعاوية
اى الكلبة المستحرمة وتلكى انيكنه دينور وحرف تعريفسز اساميدندر معاوية بن ابى سفيان صحابيدر ومعاويه نك
مصغرنده معيوه ومعيه دينور يانك تشديديله ومعيبه دينور ياء ثلاث ايله ابومعاويه پارس ديدكلرى جانورك
كنيه سيدر معويه ميمك فتحيله منزله وزننده ابن امرء القيس بن ثعلبه دركه قضاعه دن بر بطن پدريدر عا
قصر ايله وعو عينك فتحى وواوك سكونيله وعاى سكون يا ايله قيون سوره جك صوتدن حكايه در المعاعاة
مباهاة وزننده الفاظ مذكوره ايله قيون سورمك معناسنه در يقال عاعى الراعى اذا زجر الضئين فقال عاوعى اوعاى
شارح ديركه بو عين ماده سنه متعلقدر العوعاة والعيعاة والعيعاء دحرجه وزنلرنده بونلرده معاعاة معناسنه در

يقال عوعى يعوى عوعاة وعبى يعبى عيعاة وعيعاء بمعنى عاعى معاعاة المعاواة مباهاة وزننده بركسنه حيفرمق
معناسنه در يقال عاواهم اذا صابحهم عوّه عينك فتحيله بر رجل آديدر اعواء همزه نك فتحيله وعوىّ سمى
وزننده ايكى موضعلردر التعاوى تفاعل وزننده ناس هر طرفدن كلوب بركك معناسنه در يقال تعاووا عليه اذا اجتمعوا
الواوى العهو عينك كسريله اشك صوپه سنه دينور جحش معناسنه وجنسى پاك واندامى معتدل ياقشقلو ياوز
وقوّتلو دوه يه دينور الاعهاء همزه نك كسريله برادمك مالنه آفت ايرشمك معناسنه در يقال اعهى الرجل
اذا وقعت فى ماله العاهة اليائى العىّ عينك فتحى ويانك تشديديله والعياء عطاء وزننده بركسه مراد ايلديكى
بر ايشك يولنى بيله ميوب و بوله ميوب آشوب قالمق ياخود مباشرت ايلديكى ايشه كمال ومتانت ويره ميوب عاجز
ودرمانده اولمق معناسنه در يقال عىّ الرجل بالادغام وفكه عيا وعياء من الباب الرابع اذا لم يهتد لوجه مراده
او عجز منه ولم يطق احكامه وجهل معناسنه مستعملدر تقول عيبته اذا جهلته العيان ريان وزننده والعياياء
عينك فتحيله والعىّ طىّ وزننده والعيى فعيل وزننده وجه مذكور اوزره برنسنه دن عاجز ودرمانده آدمه
دينور وعىّ وعيى كلمه لرينك جمعلرنده اعياء واعيا دينور التعايى تفاعل وزننده والاستعياء والتعيى
تفعل وزننده عىّ وعياء معناسنه در يقال تعايا الرجل واستعيى وتعيى بمعنى عيى العىّ عينك كسريله تكلمدن
عجز ايله حصر اولمق معناسنه در يقال عيى فى المنطق عيا من الباب الرابع اذا حصر الاعياء همزه نك كسريله
يوريلوب درمانده اولمق معناسنه در يقال اعيى الماشى اذا كلّ ويوروب درمانده قلمق معناسنه در يقال اعيى
السير البعير اذا كله وعاجز ايلمك معناسنه در يقال اعياه الداء اذا عجزه المعايا والمعايى ميملرك فتحيله معيى كلمه سنك
جمعلريدر كه يورغون ودرمانده لر ديمكدر يقال ابل معايا ومعاى اى معيية العياء سحاب وزننده والعياياء عينك فتحيله
شول پوغوره دينور كه ناقه يه چكلدكده كاركذارلق مصلحتنى بيلميوب عجميلك ايليه ياخود اصلا ناقه يه چكلمامش اوله
كذلك بنى آدمده دخى استعمال اولنور يقال فحل عياء وعياياء اذا كان لا يهتدى للضراب او الذى لم يضرب قط وكذا
الرجل جمعلرى اعياء كلور عيايا كلمه سنك جمعى حذف زائد اوزره مبنى در وعياء سحاب وزننده علاج پذير اولميان مرضه
دينور يقال داء عياء اى لا يبرأ منه و بو وصف بالمصدردر المعاياة مباهاة وزننده والتعيية تفعله وزننده تعميه
ولغز كبى فهم واستخراجندن عاجز اوله جق كلام ايراد ايلمك معناسنه در يقال عايا الرجل وعيى اذا اتى بكلام لا يهتدى له
الاعيية اثفية وزننده لغز ومعما كبى فهم واستخراجندن عاجز اوله جق كلامه دينور بنو عياء سماء وزننده
جرم قبيله سندن برجماعتدر عيعايه عينك فتحيله عدوان قبيله سندن برجماعتدر المعيى معظم وزننده
برموضعدر عبايه سحابه وزننده برجماعتدر العىّ طىّ وزننده ابن عدناندر كه معد نام كمسنه نك
برادرى ايدى فصـــــل الغين المعجمة اليائى الغبية غينك فتحى وبانك سكونيله آزجه يغموره دينور
على قول بردن صاغانقلى ياغان يغموره دينور تقول اخذتنا غبية اى مطرة غير كثيرة او الدفعة الشديدة ومتابعا
دوكيلان چوق صويه دينور ومتابعا اوريلان قامچى يه دينور بونلرك مجموعنده اسمدر واسم مصدردخى اولور
وغبية التراب طپراغك هوايه توزوب چقان توزينه دينور وغبيه نابديد لكه دينور غيبت معناسنه در يقال جاؤا
على غبية الشمس اى غيبتها الغبا عصا وزننده بودخى هوايه آغوب چقان توزه دينور الغبياء حمراء وزننده
صرمشق چتلق اغاجلره دينور يقال شجرة غبياء اى ملتفة ويقال غصن اغبى التغبية تأديه وزننده اورتمك
معناسنه در يقال غباه اذا ستره و باشدن صاچك مجموعنى كسمك معناسنه در يقال غبى الشعر اذا قصره واستأصله
الواوى الغبا عصا وزننده والغباوة عداوه وزننده بركسه كند ذهن و بليد اولمغله فهم وفطنتدن قاصر
اولمق معناسنه در يقال غبى الرجل الشئ وعنه غبا وغباوة من الباب الرابع اذا لم يفطن له و برنسنه مستور ومخفى
اولمق معناسنه در يقال غبى الشئ منه اذا خفى الغبىّ غنىّ وزننده ذهنى آغر بلادتلو آدمه دينور كه زكى
وزيرك مقابليدر الغبوة خطوه وزننده والغبوة فتوّه وزننده والغبىّ صلىّ وزننده غفلت معناسنه در
يقال فيه غبوة وغبوة وغبىّ اى غفلة الغباء سماء وزننده كيزلوجه ارضه دينور اليائى الغاتية تاى فوقيه ايله
غانيه وزننده بون واوغوز خاتونه دينور يقال امرأة غاتية اى بلهاء الواوى الغثاء ثاى مثلثه ايله غراب وزننده
والغثاء زنار وزننده صو يوزنده اولان وسيل صويى كتورديكى خار وخاشاك وكوپوكه وسيل صوينه قارشمش يپراق
مقوله سنه دينور وقال فى الاساس يقال فلان ماله غثاء وغثاء وعمله هباء وسعيه جفاء الغثو حشو وزننده برده غثاء
چوغالمق معناسنه در يقال غثا الوادى يغثو غثوا اذا كثر فيه الغثاء اليائى الغثى غثو وزننده ومرادفيدر يقال
غثى الوادى يغثى غثيا بمعنى غثا غثوا وسيل صويى مرعايى بوزوب برى برينه قاتمغله حلاوتنى كيدرمك معناسنه در

يقال غثى السيل المرتع اذا جمع بعضه الى بعض واذهب حلاوته وخلط كلام ايلمك معناسنه در يقال غثى الكلام
غثيا من الباب الثانى والرابع اذا خلطه ودواب ومواشى يى ياخود ناسى برى برينه قاتوب هرج ومرج ايلمك معناسنه در
يقال غثى المال او الناس اذا خبطهم وضرب فيهم وغثى وغثيان فتحاتله كوكل بولانمق معناسنه دركه قئ
مقدمه سيدر يقال غثت النفس غثيا وغثيانا اذا خبثت وهوا يوزى بولانوب بولوتلنمق معناسنه در يقال
غثت السماء بالسحاب اذا غيمت الاغثاء همزه نك كسريله بودخى سيل صويى مرعايى بوزوب برى برينه قاتمق
معناسنه در يقال اغثى السيل المرتع بمعنى غثى الغثا عصا وزننده پريوزنده نبات چوغلمق معناسنه در يقال
غثبت الارض بالنبات غثا من الباب الرابع اذا كثر فيها الاغثى اقصى وزننده ارسلانه دينور الواوى الغدوة
غينك ضمى ودالك سكونيله صباحك اوّل وقتنه دينور بكره معناسنه فارسيده بامداد وتركيده اركن
تعبير اولنور على قول صلوة فجر ايله طلوع شمس بيننده اولان وقته دينور تقول اتيته غدوة اى بكرة او ما بين
صلوة الفجر وطلوع الشمس شارح ديركه غدوه و بكره كلمه لريله اكر ايچنده اولديغك كونك صباحى مراد اولور ايسه
منوّن اولمز واكر نكره مراد اولورسه منون اولورلر وغدوه لفظنك جمعى غدى كلور مديه ومدى كبى الغداة
حصاة وزننده والغدية غنيه وزننده بونلرده غدوه معناسنه در غداة كلمه سنك جمعى غدوات كلور فتحاتله
وغديه نك جمعى غديات كلور وغدايا كلور وغدوّ كلور ضمتيله وواوك تشديديله وعند البعض غدايا غديه نك جمعى
دكلدر بلكه عشايا كلمه سنه مزاوجه وجهيله استعمال اولنور پس قائل مز بور غداة كلمه سندن جمع اولديغنه ذاهب
اولمشدر الغدوّ سموّ وزننده والغدوة غرفه وزننده برپره صباح وقتى كلمك وصباح وقتى كتمك و بر ايشه صباح
وقتى مباشرت ايلمك معناسنه در يقال غدا عليه غدوّا وغدوة اذا بكر عليه شارح ديركه بعده توسعه اولنوب وقتدن
تجريد ايله راح كبى افعال ناقصه يه ملحق اولمشدر صار معناسنه مستعملدر الاغتداء افتعال وزننده غدوّ
معناسنه در يقال اغتدى عليه بمعنى غدا عليه المغاداة مفاعله وزننده بركسنه يه اركندن وارمق و بر ايشى
اركندن ايشلمك معناسنه در يقال غاداه وغادى الامر اذا باكره الغد غينك فتحى ودالك تخفيفيله ايرته كونه دينور كه
يارين دخى تعبير اولنور فارسيده فردا دينور و بونك اصلى غدو ايدى بلاعوض واو حذف اولندى نسبتنده غدتى
وغدوتى دينور اثبات واو ايله الغادية صباح وقتنده پيدا اولان بلوده ياخود يغموره دينور الغداء سماء وزننده
صباح طعامنه اسمدر جمعى اغديه در تقول اطعمنا غداء اى طعام الغدوة التغدى تفعل وزننده صباح
طعامى يمك معناسنه در يقال تغدى الرجل اذا اكل الغداء الغدا عصا وزننده تغدّى معناسنه در يقال
غدى الرجل غدا من الباب الرابع بمعنى تغدى التغدية تأديه وزننده صباح طعامى يدرمك معناسنه در تقول
غديته اذا اطعمته الغداء الغديان سكران وزننده دائما اركن طعام اكل ايدن آدمه دينور مؤنثى غدياء در
ابو الغاديه يسار بن سبع دركه صحابيدر الغادى ارسلانه اطلاق اولنور الغدّاء شدّاد وزننده ابن كعب دركه
اعيان عربدندر المغدى ميمك ودالك فتحيله اسم مكاندر مؤنثى مغداة درشول يره دينور كه قوم اندن صباح وقتنده
رحلت ايده لر كذلك وقت مرقومده رحلت اولنان يره دينورنته كه مراح ومراحه بونك مقابليدر بو مناسبتله مطلقا
منشأ ومصيرده استعمال اولندیلر بعده بر ولدك پدرينه مشابهت كامله سنده استعمال ايلديلر زيرا پدر اولادك اصل
ومنشأى ونسب واخلاق وشمائلده بالنسبه مرجع ومصيريدر بو جهتله مجاز بمرتبتين اولور ومنه يقال ماترك فلان
من ابيه مغدى ومغداة ولا مراحا ومراحة اى شبها يعنى كويا كه جمله سنى اخذ واستيفا ايلمشدر الغدوىّ عربىّ
وزننده كبه حيوان قارننده اولان ياورى يه دينور على قول قيون قسمنه مخصوصدر ياخود فحلك طونددريغى دوله
مقابل بيع اولنان دوه يه وسائر حيوانه دينور ياخود قوچك طونددريغى دوله مقابل بيع اولنان قيونه دينور
مؤلفك بما يباع اوان ينتاع قوللرى مسامحه اوزره در ولفظ مزبور كلمه نسبت اولمغله كويا كه آنلر فرداً فرداً به منسوبلردر
الواوى الغذى ذال معجمه ايله غنى وزننده والغذوىّ عربىّ وزننده غدوىّ معناسنه در بو صورتده غذايه
منسوب اولور وغذىّ تازه قوزويه دينور جمعى غذاء كلور غينك كسريله الغذاء كساء وزننده مأكولات
ومشروباتدن بدنك نماء وقوامنه مدار اولان شيئه دينور يقال اعطاه غذاء وهو ما به نماء الجسم وقوامه الغذو
عزو وزننده بركسنه يه غذاء ويرمك معناسنه در يقال غذاه يغذوه غذوا اذا اعطاه الغذاء واركك دوه افشانى كسه رك
ايشه مك معناسنه مستعملدر يقال غذا الجمل بوله و ببوله اذا قطع ودوه نك افشانى كسيله كسيله كلمك معناسنه در
يقال غذا بول الجمل اذا انقطع وآقمق معناسنه در يقال غذا الشئ اى سال وتيز تيز يورمك معناسنه در يقال غذا الرجل
اذا اسرع وطمردن قان روان اولمق معناسنه در يقال غذا العرق اذا سال دما التغذية تفعله وزننده بودخى غذا الدرمك

معاسنه در يقال غدة بمعنى غداة و بسابك معناسنه مستعملدر يقال غذاه اذا رباه ودوه كسدرك ايشه مك معناسنه در
يقال عدى الجمل بوله اذا قطعه وطمردن قان آقمق معناسنه در يقال غذى العرق اذا سال دما الاغتذاء افتعال
وزننده والتغدى تفعل وزننده غدالنمك معناسنه در يقال غذاه فاغتذى وتغذى الغذا عصا وزننده
اركك دوه لك بولنه د بور الغذوان فتحاتله شوقلو وجنبشلو اويناق بوكركه ديور و بدزبان وفاحش ودلازار
آدمه ديور موشى غذونه در و بصره ايله مدينه بيننده برصو يك آديدر الاستغذاء برآدمى بره چاوب خاكسار ايلك
معناسنه در يقال استغذاه اذا صرعه فشد صرعه الغاذية بدنده بر طمرك آديدر الغاذى غدا الندريجى
و بسليجى معنالرينه در بو مناسبتله دواب ومواشى يى كوزل بسليوب رعايت وتيمارنده حاذق آدمه اطلاق اولنور يقال
هو غارى مال ى مصلحه وسائسه البائى الغذى غذو وزننده ومرادفيدر تقول غذيته غذيا من الباب الثانى
بمعنى غذوته جوهرى يائيدن دخى كلديكنى بيلمامكله انكار ايلدى الواوى الغرو غينك فتحى وراك سكونيله
برنسنه يه بوس بتون محكمجه يابشوب قلامق معناسنه در يقال غرا السمن قلبه يغروغروا اذا لزق به
وغطاه و برنسنه يى توتقالله يابشدرمق معناسنه در يقال غرى الجلد به اذا الصقه بالغراء وغرو عجب معناسنه دركه
تعجبندرنه كه غروى دخى بو معنايه در دعوى وزننده يقال لاغرو من كذا ولا غروى اى لا عجب الغرا عصا
وزننده والغراء كساء وزننده برنسنه دركه كنديسيله برنسنه طلا اولنور ياخود آخرنسنه يه يابشدريلور بعضلر
ديديكه برنسنه دركه بالغك قارنندن ظهور ايدر آنكله نسنه يابشدريلور بونلر تركيده طوتقال ديدكلريدركه ايكى
درلو اولور بردرلوسى غرا الجلود ديدكلريدركه حيوانك جلدنى مهرا اولنجه تكرار تكرار طبخ وتصفيه دنصكره
انعقادنده سنه كانجه برى برينه ضربله حاصل اولان طوتقالدر و بريسى غرا السمك ديدكلريدركه بالق
طوتقالى ديرلر خنزير البحر ديدكلرى اوزون برونلو بالغك وامثالنك جوفنده اولور منجمدر طوتدر وغرا عصا
وزننده كوچك بوزاغى يه ديور ومطلقا تازه ولده ديور وآربق ومهزول انسانه وحيوانه ديور غراة دخى ديور
جمعى اغراء كلور وغرا كوزللكه ديور يقال به غرا اى حسن الغراء كساء وزننده طوتقاله ديوركه ذكر اولندى
ودابه سى اولميان آدمه ديور يقال رجل غراء اى لا دابة له المغروة مقروة وزننده والمغرية مرمية وزننده
طوتقالله يابشدرلمش يايه ديور يقال قوس مغروة ومغرية اى ملصقة بالغراء الغرا عصا وزننده والغراء سما
وزننده برنسنه يه بك حرصله دوشكون اولمق معناسنه در يقال غرى به غرا وغراء من الباب الرابع اذا اولع ومايه
ومادة اولان آبازمه و پيكار مقوله سنك صوينى صوغومق معناسنه در يقال غرى العد اذا برد ماؤه بوراده عد
عينك كسريله در الاغراء همزه نك كسريله بودخى برنسنه يه دوشكون اولمق معناسنه در يقال اغرى به
على المجهول اذا اولع و برآدمى برنسنه يه ترغيب وتحريصله قندرمق معناسنه در يقال اغرى فلانا به اذا اولعه وناس
ارالغنه فتنه واختلال القاسيله برى برينه قشقرتمق معناسنه در يقال اغرى بينهم العداوة اى القاها كانه الزقها بهم
الغروى دعوى وزننده اسمدر برنسنه يه دوشكونلكه ديور التغرية تفعله وزننده بودخى برنسنه يه بك حرصله
دوشكون اولمق معناسنه در يقال غرى به على المجهول اى اولع وصوامق معناسنه در يقال غراه به اذا طلاه
الغرى غنى وزننده كوزله ديور يقال رجل وشئ غرى اى حسن ورسم وطرح و بناسى خوب واطيف بنا
وعمارته ديور الغريان تثنيه بنيه سيله كوفه ده ايكى بناء مشهوردر ماده مرقومه دن مأخوذدر المغاراة مباهاة
وزننده والغراء قتال وزننده ايكى نسنه بيننده فاصله ويرميوب برى برينه اولاشدرمق و يناشدرمق معناسنه در
يقال غارى بين الشيئين اذا ولى و بركسه ايله اونكولك ايدوب لج وجدال ايلمك معناسنه در يقال غارى فلانا
اذا لاجه الغراوى رغامى وزننده كوكه ديور رغوه معناسنه جمعى رغاوى دررانك فتحيله غرية غنيه وزننده
بر موضع آديدر عرية سميه وزننده غنى قبيله سى يورنده برصو آديدر عرى سمى وزننده اجا نام جبل قربنده
برصو آديدر الواوى الغزو غينك فتحى وزاى معجمه نك سكونيله برنسنه يى اراده وطلب ايلمك معناسنه در يقال
غزاه يغزوه غزوا اذا اراده وطلبه وقصد ايلمك معناسنه در يقال غزاه اذا قصده وتقول غزوى كذا اى قصدى
ودشمنله جنك وقتال ايلمكه كتمك معناسنه در يقال غزا العدو اذا سار الى قتالهم وانتهابهم الغزوان فتحاتله
والغزاوة عداوة وزننده بونلرده دشمن اوزره جنك وقتال ايلمكه كتمك معناسنه در يقال غزا العدو غزوا
وغزوانا وغزاوة اذا سار الى قتالهم وانتهابهم الغازى غزوايدن آدمه ديور جمعى غزى كلور غينك ضمى وزاى
مشدده نك فتحيله وغزى كلور دلى وزننده الغزى غنى وزننده اسم جمعدر الاغتزاء افتعال وزننده بودخى
قصد ايلمك معناسنه در يقال اغتزاه اذا قصده و برآدمى سائر همدم واصحابلرى بيندن اختيار واختصاص

معناسنه در يقال اغتزى بفلان اذا اختص به من بين اصحابه الاغزاء همزه نك كسريله برآدمى غزايه حمل
ايلمك معناسنه دركه غزا ايتدرمكدن عبارتدر يقال اغزاه اذا حمله على الغزو ومديون ذمتنده اولان دين ومطلوبى
تعجيل ايلميوب تاخير وامهال ايلمك معناسنه در يقال اغزاه اذا امهله واخر ماله عليه من الدين وناقه نك دول طوتمسى
چپارزلنمق معناسنه در يقال اغزت الناقة اذا عسر لقاحها وخاتونك ارى غزايه كتمك معناسنه در يقال اغزت
المرأة اذا اغزا بعلها التغزية تفعله وزننده بودخى برآدمى غزا ايتدرمك معناسنه در يقال غزاه اذا حمله
على الغزو المغزى مجرا وزننده اسم مكاندر مقصد ومرام معناسنه در يقال مغزى الكلام اى مقصده المغازى
ميمك فتحيله غزاة قسمنك مناقب وداستانلرينه ديور سير وشهنامه كبى ومنه كتاب المغازى اى مناقب الغزاة
شارح ديركه بونك مفردى بوقدر ياخود مغزى ياخود مغزاة كلملريدر المغزية محسنه وزننده كبه ناقه يه ديوركه
مدت حملندن برسنه اوزره برآى كچمش اوله كداون اوچ آيه بالغ اولور يقال ناقة مغزية اى زادت على السنة
شهرا فى الحمل غزوان سلمان وزننده هرات شهرنده برمحله آديدر وطائفده برجبل آديدر و بررجل اسميدر غازية
وغزية غنيه وزننده وغزيه سميه وزننده وغزى سمى وزننده اساميدندر ابن غزو دلو وزننده محدثدر
ور بيعة بن الغازى تابعيدر الواوى الغسو علو وزننده كيجه قرا كو اولمق معناسنه در يقال غسا الليل يغسو
غسوا اذا اظلم الاغساء همزه نك كسريله غسو معناسنه در يقال اغسى الليل بمعنى غسى الغساة حصاة
وزننده خرمانك هنوز قورغنه ديوركه اوچنجى مرتبه سيدر بلح معناسنه جمعى غسا كلور وغسيات كلور فتحاتله
الغسوة تمره وزننده سدر اغاجنك يمشنه ديور نبقه معناسنه دركه عربستان خرماسى ديدكلريدر الغسا
عصا وزننده بودخى كيجه قرا كو اولمق معناسنه در يقال غسى الليل غسا من الباب الرابع اذا اظلم الاغساء
همزه نك كسريله كيجه نك ظلمتى قبلايوب بورمك معناسنه در يقال اغساه الليل اذا البسه ظلامه الواوى
الغشى غينك فتحى وشين معجمه نك سكونيله والغشيان فتحاتله بيخود اولمق معناسنه دركه بايلمق تعبير اولنور
يقال غشى عليه غشيا وغشيانا على بناء المجهول اذا اغمى و بوستر وغطاء معناسندن مأخوذدر شارح ديركه
اكثر لغويين غشى ايله اغماء بينينى فرق ايدرلر واقعا كتب طبيه ده دخى بو وجهله مشروحدركه غشى
برحالتدركه قلبك ضعفدن وروح حيوانينك داخله حركتى ياخود مختنق اولمسى حسبيله بالكليه قلبه اجتماعندن
ناشى قلب تنفس ايده مديكندن حس وحركتك معطل اولمسيدر ياخود روح قليل ورقيق اولمغله معدن روح
اولان قلبده موجود اولان روحدن فضله اولمامغله سائر اعضايه توزيع اولمديغندن حس وحركت معطل اولور
ياخود سببى برودتك شدتى و ياحرارتك حدتى اولور اكا بايغنلق تعبير اولنور واغماء بطون دماغ بارد وغليظ بلغم ايله
ممتلى اولديغندن روحك مجرالرنده روحك نفوذنى مانع سده كامله سببيله اعضانك حس وحركتدن قالوب
معطل اولمسندن عبارتدر بوكه اوغونمق تعبير اولنور المغشى عليه مرمى وزننده بايلمش آدمه ديوركه بايغين
تعبير اولنور الغشية خطوه وزننده اسمدر بايغنلغه ديور الغشوة والغشاوة غينلرك حركات ثلاثيله
والغاشية والغشية غرفه وزننده والغشاية ثمامه وزننده والغشاية كتابه وزننده اورتويه ديور يقال
على بصره وقلبه غشوة وغشاوة مثلثين وغاشية وغشية وغشاية وغشاية اى غطاء الغواشى غاشيه نك
جمعيدر كاسيذكر التغشية تفعله وزننده اورتمك معناسنه در يقال غشى الله على بصره اى غطاه الاغشاء
همزه نك كسريله تغشيه معناسنه در يقال اغشى الله على بصره اى غطاه وتغشيه واغشاء برنسنه يى شئ
آخر ايله بورمك معناسنه در تقول اغشيته واياه وغشيته اذا غطيته مثال اوللرده مجاز و بونلرده حقيقتدر
الغشاوة عداوه وزننده برنسنه برشيئى بورمك معناسنه در يقال غشيه الامر غشاوة من الباب الرابع اذا غطاه
التغشى تفعل وزننده بودخى بورمك معناسنه در يقال تغشاه الامر اذا تغطاه الغاشية برنسنه يى اورتوب
بوريين شيئه ديور تأنيثى موصوف اعتباريله ياخود مبالغه يه محمولدر جمعى غواشى كلور ومنه قوله تعالى ومن
فوقهم غواش اى اغماء اى اغطية آت قسمنك اكرى اورتوسنه كه فارسيده زينپوش ديرلر غاشيه ديدكلرى
بو معنادندر وغاشيه قيامته اطلاق اولنور ومنه قوله تعالى هل اتاك حديث الغاشية اى القيامة ونار جهنمه
اطلاق اولنور و بوركى احاطه ايدن انجه زاره ديوركه انخلاعنده صاحبى هلاك اولور قبض القلب معناسنه در
فارسيده پوشش دل ديرلر وقلچ قبضنك اغزندن اشاغيده ديبلك تعبير اولنان يرينه قدر صاريلان صغرى
دريسنه ديور على قول قبضه سنه صاريلان قالين درى يه ديور و انسان وحيوانك جوفنده عارض اولان
ايچ مرضنه ديور وكابوس كبى آدمه مستولى اولان جرارله وسائلره اطلاق اولنور يقال غشيت عليه الغاشية

مطلب

اى السؤال وجمعيتله زيارته كلان يارانه اطلاق اولنور ودوه پالاننك آرد قاشنده اولان دموره دينور الغشاء كساء
وزننده اورتو يه و پرده يه دينور ومنه غشاء القلب والسرج والسيف وغيره اى ماتغشاه الغشواء حمراء وزننده
برمعروف قسراغك آديدر وشول كچى يه دينور كه سائر بدنى بتون سياه اولوب يوزى قبلايى بياض اوله الاغشى
غشواء لفظنك مذكريدر وصف مذكور اوزره اولان اركك آته ده وصف اولور الغشو حشو وزننده سدر
آغاجنك يمشنه دينور نبق معناسنه وغشو مصدر اولور بركسنه يه همان چيقه كلمك معناسنه يقال غشاه يغشوه
غشوا اذا اتاه الغشيان فتحلتله قامچيله يادكنكله پيدرپى ضرب ايلمك معناسنه در يقال غشيه بالسوط
غشيانا من الباب الرابع اذا ضربه و بركسنه يه چيقه كلمك معناسنه در يقال غشى فلانا اذا اتاه وجماع ايلمك معناسنه
مستعملدر يقال غشى فلانة اذا جامعها الاستغشاء اورتنوب بورنمك معناسنه در يقال استغشى ثوبه وبثوبه
اذا تغطى به كيلا يسمع ولايرى بوراده كيلا يسمع قولى تتميم در غشى سمى وزننده برموضعدر اليائى الغضاة ضاد
معجمه ايله حصاة وزننده برشجر معروف آديدر جمعى غضا كلور ومنه ذئب غضا بو شجر باديه اشجارندندر فارسيده
تاغ وتركيده داغد غان وسكسك آغاجى ديرلر بغايت متين اولور آتشى نيچه كون سونمبوب طورر بين العرب نار
الغضا متعارفدر واول آغاجلقده توره يوب ايو ابدن قورد قسمى بغايت خبيث ومغتال اولمغله *ذئب غضا واخبث
من ذئب الغضا* مثل اعرابندر وعربلر بعض حيوانى بعض امكنه ومراعى يه مضاف ايدرلر زيرا امكنه واغذيه نك
طباعلرنده تأثيرلرى اولديغندن كويا كه آنكله نشأت ايلمشلردر وغضايى كلابه مخصوص برارضك آديدر ونجد
اولكه سنده بروادى آديدر واورمانه دينور اهل الغضا اهل نجددر زيرا شجر غضا آنده چوق اولور ذئاب الغضا
بنو كعب بن مالك بن حنظله جماعتيدركه پك خبيث وبدكار اولور الغضياء حمراء وزننده شجر غضا
چوق اولان يره دينور يقال ارض غضياء اى كثيرة الغضا وغضياء مد وقصر ايله شجر غضا اورمانه وقورو يلغه دينور
الغاضى شجر غضا اوتلايجى دوه يه دينور يقال بعير غاض اذا كان يأكل الغضا ويقال ابل غاضية وغواض
وغاضى ديرنكلو وجمعيتى منتظم تام ووافر شيئه دينور يقال شئ غاض اى حسن الغضو جام وافر ونظام حال
وجمعيت وسامان وثروت صاحبى آدمه دينور يقال رجل غاض اى حسن الغضو كاس طاعم مكفى الغضى
كتف وزننده شول دوه دركه شجر غضا اوتلامغله قارن آغريسنه اوغرامش اوله يقال بعير غض اذا اشتكى بطنه
من اكل الغضا ويقال ابل غضية وغضايا الغضا عصا وزننده دوه شجر غضا اوتلامقدن قارن آغريسنه
اوغرامق معناسنه در يقال غضيت الابل غضا من الباب الرابع اذا اشتكى بطنها من اكل الغضا غضيا سلمى
وزننده يوز عدد دوه نك علميدر غيرمنصرفدر غضيان سكران وزننده برموضعدر الغاضية مظلمه معناسنه در
يقال ليلة غاضية اى مظلمة ومضيئه معناسنه اولمغله ضد اولور يقال ليلة غاضية اى مضيئة ونار عظيمه يه
اطلاق اولنور يقال نار غاضية اى عظيمة التغاضى تفاعل وزننده تغافل معناسنه در يقال تغاضى عنه اذا
تغافل شارح ديركه اصلى تغاضض دخى اولور الاغضاء همزه نك كسريله كوز قپاقلرنى قيمق معناسنه در يقال
اغضى الرجل اذا ادنى الجفون وبرنسنه حقنده طنبوب اسم اولمق معناسنه در يقال اغضى على الشى اذا سكت
وكيجه قراكومق ياخود ظلمتله هرشيئى قبلايوب بوريمك معناسنه در يقال اغضى الليل اذا اظلم اوالبس ظلامه
كل شئ وبرنسنه يى كورممزدن كلمك ياخود كورديكى كبى كورمزلك صورتيله اوته يه باقيويرمك معناسنه دركه
مسامحه ايلمكدن عبارتدر يقال اغضى عنه طرفه اذا سده اوصده الغضو غينك فتحى وضادك سكونيله بودخى
كيجه قراكومق ياخود ظلمتله هرشيئى قبلامق معناسنه در يقال غضا الليل يغضو غضوا اذا اظلم اوالبس ظلامه
كل شئ الغضيانة سكرانه وزننده جنسى پاك اصيل دوه بلوكنه دينور الغضو سمو وزننده برنسنه ديرنكلو
ومنتظم ووافر ووافى اولمق معناسنه در يقال غضا الشئ يغضو غضوا اذا كان جاما وافرا اليائى الغطى غينك
فتحى وضمى وطانك سكونيله بكتلك حالتى درجه كماله واروب تمام يكت اولمق معناسنه در يقال غطى الشباب غطيا
من الباب الثانى اذا امتلأ ويوريمكده تمام دوشنوب بردوزه يه اشوب كتمك معناسنه در يقال غطت الناقة اذا ذهبت
فى سيرها وكيجه مظلم اولمق معناسنه در يقال غطى الليل اذا اظلم وآغاجك داللرى اوزانوب بريوزينه دوشمك
معناسنه در يقال غطت الشجرة اذا طالت اغصانها وانبسطت على الارض وكيجه ظلمتيله برنسنه يى قبلايوب بوريمك
معناسنه در يقال غطى الليل فلانا اى البسه ظلمته وبرنسنه نك اوزرنى اورتوايله اورتمك ياقاقله قپامق معناسنه در يقال
غطى الشئ وعليه اذا ستره وعلاه الاغطاء همزه نك كسريله بودخى آغاجك داللرى اوزانوب بريوزينه دوشمك
معناسنه در يقال اغطت الشجرة اذا طالت اغصانها وانبسطت على الارض وبرنسنه نك اوزرنى اورتمك معناسنه در

يقال اغطى الشئ وعليه اذا ستره وعلاه التغطية تفعله وزننده كيجه ظلمتله برنسنه يى قبلامق معناسنه در يقال غطى
الليل فلانا اذا البسه ظلمته وبرشيئك اوزرنى پوشيده ايله اورتمك معناسنه در يقال غطاه اذا ستره وعلاه
الاغتطاء افتعال وزننده اورتنمك معناسنه در يقال اغتطى به اذا تغطى الواوى الغطو خطو وزننده والغطو
سمو وزننده كيجه مظلم اولمق معناسنه در يقال غطا الليل غطوا وغطوا اذا اظلم وبحر ونهر مقوله سنك صويى
چوغالوب قالقمق معناسنه در يقال غطا الماء اذا ارتفع واورتمك معناسنه دركه واوى ويائيدر يقال غطاه اذا
واراه وستره الغطاء كساء وزننده اورتو يه دينور يقال ماله وطاء وغطاء اى ما يتغطى به الغطاية كتابه وزننده
عرب نسوانك كوملك اوزرندن كيدكلرى زبون مقوله سنه دينوركه آنكله تغطى ايدرلر الاغطاء همزه نك
كسريله باغ آصمه سنه صو يوريمك معناسنه در يقال اغطى الكرم اذا جرى فيه الماء الغطوان فتحاتله برآدمك
اتباع واعوان ومتعلقاتى مقوله سى جمع كثرتنه دينور يقال انه لذو غطوان اى ذو منعة وكثرة الواوى الغفو
والغفوة والغفية غينلرك فتحى وفالرك سكونلريله توسك ومرتفع يره دينوركه اورايى صو بصمز زيره معناسنه
الغفو عفو وزننده والغفو سمو وزننده اويومق ياخود اويوقلمق معناسنه در يقال غفا الرجل غفوا وغفوا اذا
نام اونعس وبرنسنه صويك دبنه باتميوب يوزينه چقمق معناسنه در يقال غفا الشئ اذا طفا على الماء الاغفاء
همزه نك كسريله بودخى اويومق ياخود امزغنمق معناسنه در يقال اغفى الرجل اذا نام اونعس اليائى الغفا عصا
وزننده بغداى ايچندن آيرلنوب آيله جق بيكانه نسنه يه دينور قره موق ودلوجه وصمان كبى الغفى غينك
فتحى وفانك سكونيله بغداى ايچندن غفا ديدكلرى بيكانه لرى آيرليوب اوكورتلمك معناسنه در يقال غفى الطعام
غفيا من الباب الثانى اذا نقاه من الغفا الاغفاء همزه نك كسريله غفى معناسنه ده يقال اغفى الطعام بمعنى غفاه
وبغداى كيكلى اولمق معناسنه در يقال اغفى الطعام اذا كثرت نخالته وخرمنده صمان اوزره ياتوب اويومق
معناسنه در يقال اغفى الرجل اذا نام على الغفا اى التبن فى بيدره الغفاء غثاء وزننده ومرادفيدركه
سيلندى يه دينور وتوز كبى خرما قورغنه عارض اولور برآفت اسميدركه قورغى كويمز اولور وبغداى ايچره اولان
ويرنده قلان صمان وكسمك خرده لرينه والندى وچاقندى مقوله سنه دينور كذلك دوه لر ايچندن آيرلنوب
سچيلان كمترلرينه دينور الانغفاء انفعال وزننده قيرلمق معناسنه در يقال انغفى الشئ اذا انكسر الغفاة ثمامه
وزننده كوزك سياهنه عارض اولان آقلغه دينور يقال اصابت عينه غفاة اى بياض على حدقتها الغفية غفله
وزننده امزغنمق معناسنه در يقال غفى الرجل غفية من الباب الرابع اذا نعس وزبيه معناسنه دركه صو بصمز اولان
تپه سى يره دينور الواوى الغلاء سماء وزننده نرخ زياده بهايه چقمق معناسنه در يقال غلا السعر يغلو غلاء
ضد رخص مؤلفك بصائرده بياننه كوره غلو وغلا ماده سى برنسنه حدى صاوشمق معناسنه موضوعدر
مصدرى نرخده اولورسه غلاء وقدر ومنزلت مقوله سنده اولورسه غلو ورمى سهامده غلو كلور سمو وزننده
ومعانئ سائره آندن متفرعدر انتهى وغلاء اوقى پك ايراق كيدن تيرانداز ه دينور يقال رجل غلاء اى بعيد الغلو بالسهم
الغالى والغلى غنى وزننده پهالو نسنه يه دينور نسب اوزره دررلر تقول بعته بالغالى والغلى اى بالغلاء يعنى
بالسعر الغالى الاغلاء همزه نك كسريله نرخى زياده بهايه چقرمق معناسنه در يقال اغلى الله السعر اى جعله غاليا
واوتلقلرك بويلنوب برى برينه صارمشمق معناسنه در يقال اغلى النبت اذا التف وعظم ونباتك داللرى قوتلنوب
اوزامق ايچون بيراقلرنى صيروب تخفيف ايلمك معناسنه در يقال اغلى الكرم اذا خففه من ورقه المغالاة مباهاة
وزننده صاتلق نسنه يى حدندن زياده بها ايله بازار ايلمك معناسنه در يقال غالاه وبه اذا ساومه فابعط واوقى
پك ايراغه آتمق ايچون اللرنى يوقرى طوتمق معناسنه در يقال غالى السهم وبه مغالاة وغلاء اذا رفع يديه لاقصى
الغاية الغلو سمو وزننده برنسنه حدى تجاوز ايلمك معناسنه در يقال غلا فى الامر يغلو غلوا اذا جاوز حده
وغلو غينك فتحيله وغلو سمو وزننده اوقى ايراغه آتمق ايچون اللرنى يوقرى طوتمق معناسنه در يقال غلا بالسهم
غلوا وغلوا اذا رفع يديه لاقصى الغاية وغلو سمو وزننده اوق حد ومقداردن ازيد ايراغه كتمك معناسنه در
يقال غلا السهم اذا ارتفع فى ذهابه وجاوز المدى واوتلرك بويلنوب برى برينه صارمشمق معناسنه در يقال غلا
النبت اذا التف وعظم الغلوة ثمره وزننده اوق آتمى مسافه يه دينور جمعى غلوات كلور فتحاتله وغلاء كلور
غينك كسريله ومنه المثل * جرى المذكيات غلاء * بوراده مذكيات مذكيه نك جمعيدركه بش ياشنى كچمش
آتلره دينور يعنى سن مذكوره ده اولان آتلر ميدانلو اولور جذع كبى ميدانى طار اولمز بو مثل ميدان فضيلتده اقرانته
فائق اولان كسنه موقعنده ايراد اولنور المغلا منبر وزننده ايراغه كيدن اوقه دينوركه مزل اوقى تعبير ايتدكلريدر

الغلواء نفساء وزننده ولامك سكونيله ده لغتدر حدّی صاوشمغه دینور تقول خفض من غلوائك ای من غلوك
ودلو قانلولغك سرعتله كلوت باصمش اوائل هنكامنه دینور یقال فعل ذلك فی غلواء شبابه ای فی اوله وسرعته
الغلوان غینك ضمیله غلواء معناسنه در یقال غلوان الشباب ای غلواؤه الغالی سموزاته دینور یقال لحم غال
ای سمین الغلاء سماء وزننده خرده بالغه دینور جمعی اغلیه كلور الغلوی سكری وزننده غالیه یه دینور كه
طیب معروفدر كما سیذكر وجوهری برفرسك اسمی اولمق اوزره ده ثبت ایلمكله غلط ایلدی زیرا اول مهمله ایله
علوی در شارح دیر كه جوهری دخی مهمله ایله محلنده رسم ایلمشدر التغالی تفاعل وزننده نبات بویلوب
اورامق معناسنه در یقال تغالی النبت اذا ارتفع وطوار قسمی زبونلیوب اتی كمك معناسنه در یقال تغالی لحم
الناقة اذا ذهب واوتلر وزایوب بری برینه صرمشمق معناسنه در یقال تغالی النبت اذا التف وعظم الاغلیلاء
اعشیشاب وزننده بودخی اوتلر وزایوب بری برینه صرمشمق معناسنه در یقال اغلولی النبت بمعنی تغالی الاغتلاء
افتعال وزننده سرعتله یوریمك معناسنه در یقال اغتلی البعیر اذا اسرع الیائی الغلی غینك فتحی ولامك
سكونیله والغلیان فتحاتله قینامق معناسنه در یقال غلت القدر غلیا وغلیانا من الباب الثانی اذا جاشت
لاغلاء همزه نك كسریله والتغلیة تفعله وزننده قینادمق معناسنه در یقال اغلی القدر وغلاها
اذا جاش بها وتغلیه برآدمه ایراقدن اشارتله سلام ویرمك معناسنه در یقال غلاه اذا سلمه من بعد
واشار به الغالیة طیب معروف آدیدر تركیده تحریفله قلیه مسك دیرلر مركبات قدیمه دندر ابتدا آنی
ایجاد ایدن جالینوس در اصل ماده سی مسك وعنبر وبان یاغی وعسلبند وخوشبو مقطر صولردر قیمتلو اولمسی
وجه تسمیه در التغلی تفعل وزننده غالیه سورنمك معناسنه در یقال تغلی الرجل اذا تخلق بالغالیة الغلانیة
علانیه وزننده برنسنه ده حدّی تجاوز ایلمكه دینور نونی زائده در تغالی معناسنه در یقال باعه غلانیة ای بالتغالی
الواوی الغمو غینك فتحی ومیمك سكونیله سقف بیتی چاطور وتخته وآغاج مقوله سیله اورتمك معناسنه در یقال
غما البیت یغمو غموا اذا غطاه بالطین والخشب الیائی الغمی غمو وزننده اوغونمق معناسنه در یقال غمی
علی المریض علی المجهول ای غشی علیه ثم افاق الاغماء همزه نك كسریله غمی معناسنه در یقال اغمی علی المریض
علی المجهول بمعنی غمی علیه وبتون كون هوا قبلایی بلوتلو اولمق معناسنه در تقول اغمی یومنا علی المجهول ایضا
اذا دام غیمه واخشام هلالك اوكنه بلود كلمكله كورنمز اولمق معناسنه در یقال اغمیت لیلتنا علی المجهول ای غم هلالها
الغما قفا وزننده اوغونمش آدمه دینور یقال رجل غما ای مغمی علیه بونك مفرد وجمعی وتثنیه سی مساویدر
یاخود تثنیه سنده غمیان دینور فتحاتله وجمعنده اغماء دینور وغما وغماء كساء وزننده خانه نك تاوانته دینور یاخود
طام اوزره اورتدكلری طبراق وتخته وطوغله مقوله سنه دینور بونك تثنیه سنده غمیان وغموان وجمعنده اغمیه
وغماء دینور وغما آتی ترلتمك ایچون صرتنه چكدكلری چول وپلاس مقوله سنه دینور وغما هواده بلود اولمغله
هلال مستور اولمغه دینور كما سیذكر الغمی غینك فتحی ومیمك سكونیله سقف خانه یی اورتمك معناسنه در
تقول غمیت البیت غمیا من الباب الثانی اذا غطیته وهوا بلوتلی اولمغله هلال كورنمز اولمق معناسنه در ومنه یقال
فی السماء غمی وغما اذا غم علیهم الهلال وبونلر غم ماده سندن دكلدر برأسه لغتلردر غما غینك فتحیله اما
لفظنده لغتدر كه حرف استفتاحدر یقال غما والله ای اما والله الغاماء قاصعاء وزننده زلا فاره سی یوه لرندن
برینك اسمیدر الواوی الغنوة غرفه وزننده زنكینلكه دینور كه غیره محتاج اولمامقدن عبارتدر تقول لی
عنه غنوة ای غنی الیائی الغنا غینك كسری والفك قصریله بركسنه تاهل ایلمك معناسنددر معنای آتیه دندر
زیرا اول سببله نامحرمدن اكتفا اولنور یقال غنی الرجل غنا من الباب الرابع اذا تزوج وزنكین اولمق معناسنه در
وبونده غین مفتوح اولدقده الفی ممدود اولور یقال غنی فلان غنا وغناء ضد فقر وكفایت واكتفاء معناسنه در
كما سیذكر وخاتون غانیه اولمق معناسنه در یقال غنیت المرأة اذا اصارت غانیة وبر محلده مقیم اولمق معناسنه در كه
محال سائره دن مستغنی اولور یقال غنی بالمكان اذا اقام به ودیرلك سورمك معناسنه در یقال غنی فلان اذا عاش
وملاقی اولمق معناسنه در یقال غنی به اذا لقی وبرآدمك دوستلغنده علی الدوام طورمق معناسنه در تقول
غنیت لك منی بالمودة ای بقیت واولمق كون معناسنه مستعملدر كه مجاز مرسل تبعی اولور تقول غنیت دارنا تهامة
ای كانت فیها الاستغناء والاغتناء افتعال وزننده بونلرده زنكین اولمق معناسنه در یقال استغنی الرجل
واغتنی بمعنی غنی واستغناء زنكینلك ایستمك معناسنه در یقال استغنی الله تعالی ای سأله ان یغنیه التغانی
تفاعل وزننده بودخی زنكین اولمق معناسنه در یقال تغانی زید بمعنی غنی وبری برندن مستغنی وبی نیاز اولمق

معناسنه در یقال تغانی القوم اذا استغنی بعضهم عن بعض التغنی تفعل وزننده بودخی زنكین اولمق معناسنه در
یقال تغنی الرجل بمعنی غنی وایرلامق معناسنه در یقال تغنی بالشعر اذا صوّت به وشاعر قصیده سنده بردلبرایله
تغزل ایلمك معناسنه در یقال تغنی بالمرأة اذا تغزّل بها وشاعر برآدمی شعر ایله مدح یاخود هجو ایلمك معناسنه در
یقال تغنی بزید اذا مدحه او هجاه التغنیة تفعله وزننده برآدمی زنكین قلمق معناسنه در یقال غناه الله تعالی
ای جعله غنیا وایرلامق معناسنه در یقال غناه الشعر وبه اذا تغنی به وشاعر شعرنده دلبرایله تغزّل ایلمك معناسنه در
یقال غنی الشاعر بالمرأة اذا تغزّل بها وشعرده برآدمی مدح یاخود هجو ایلمك معناسنه در یقال غنی بزید اذا مدحه
او هجاه وقوش لطیف ودلنشین آوازایله اوتمك معناسنه در یقال غنی الحمام اذا صوّت الاغناء همزه نك كسریله
زنكین ایلمك معناسنه در یقال اغناه الله تعالی ای جعله غنیا وبرنسنه یه كفایت ایدوب یرنی طوتمق معناسنه
مستعملدر كما سیذكر الغنیة غینك ضمی وكسریله والغنوة كه واویدر والغنیان غینلرك ضمیله زنكینلكه
دینور كه اسملردر یقال له غنیة وغنوة وغنیان ای غنی وغنیه وغنیان غینلرك ضمیله كفایت معناسنه در كه بی نیاز
اولمقدن عبارتدر كما سیذكر المغنی مرمی وزننده بودخی كفایت معناسنه در یقال ماله عنه غنی ولامغنی ولاغنیة
ولاغنیان ای ماله بدّ یعنی فلانك آندن كفایت واستغناسی یوقدر بهمه حال اكا محتاج وناچاردر ومغنی اسم مكان اولور
شول منزله دینور كه آنده اهل وسكانی اقامت ایلدكدنصكره كوچوب كتمشلر اوله علی قول عامدر یعنی مطلقا منزل
معناسنه در یقال خلا مغناهم وهو المنزل الذی غنی به اهله ثم ظعنوا عنه او عام ومغنی مثنه معناسنه در كما سیذكر
الغنیّ وفیّ وزننده والغانی زنكین آدمه دینور یقال رجل غنیّ وغان ای ذو الوفر وغنیّ غطفان قبیله سندن
برجماعتدر الغانیة شول خاتونه دینور كه ناس كندیسنی طلب ورغبت ایدوب كندیسی كسه یه طالبه وخواهشكر
اولمیه علی قول پك دلبر وحسنداراولمغله رونق حسن وجمالیله زیب وزیندن احتیاجسز اوله یاخود ابوینی
خانه سنده اقامت ایدوب سائر محله نقل وتبعیدی واقع اولمیه یاخود شول تازه محبوبه یه دینور كه عفیفه وپاكدامن اوله
كرك ذات الزوج اولسون كرك اولمسون جمعی غوانی كلور یقال امرأة غانیة ای التی تطلب ولا تطلب او الغنیة بحسنها
عن الزینة او التی غنیت ببیت ابویها ولم یقع علیها سباء او الشابة العفیفة ذات زوج ام لا الغناء سحاب وزننده
والمغنی والمغناة میملرك فتحی وضمیله كفایت معناسنه در كه برنسنه نك یرنی طوتمقدن عبارتدر یقال اغنی عنه
غناء فلان ومغناه ومغناته ای ناب عنه واجزأ مجزأه ویقال مافیه غناء ذلك ای اقامته والاضطلاع به یعنی بونده
آنك یرنی طوتمق حالتی وانكله حاصل اولان تقوّی یوقدر الغنیان غینك ضمیله برنسنه سببیله سائردن مستغنی
واحتیاجسز اولمق معناسنه در یقال غنیت المرأة بزوجها غنیانا من الباب الرابع اذا استغنت به الغناء كسا
وزننده طربناك اوله جق آوازه دینور كه خواننده آوازی اوله جقدر تركیده ایر تعبیر اولنور فارسیده سرود دینور
تقول سمعت غناءه ای صوته المطرب الغناء سماء وزننده برقوملق آدیدر الاغنیة اثفیه وزننده ویانك تخفیفیله
لغتدر خواننده نك تغنی ایلدیكی بركونه نغمه وآهنكه دینور مثلا شرقی وتقسیم وقوشمه ومغنی كبی یقال بینهم
اغنیة ای نوع من الغناء وبونده همزه نك كسریله ده جائزدر الاغناء همزه نك فتحیله كلینلرك جهازلرینه دینور
یقال نقلوا اغناء العروس ای املاكها الغنا عصا وزننده مغنی كبی مثنه معناسنه در كه برنسنه نك موضع
كفایتندن عبارتدر یقال مكان كذا غنا من فلان ومغنی منه ای مثنة منه غنیه وغنیّ سمیه وسمیّ وزنلرنده
اسامیدندر الواوی الغی غینك فتحی ویانك تشدیدیله آزغون وكمراه اولمق معناسنه در یقال غوی الرجل غیا
من الباب الثانی اذا ضلّ ومتعدی اولور یقال غواه غیره اذا اضله وغیّ جهنمده بردره نك یاخود برنهرك اسمیدر
اعاذنا الله من ذلك قال الشارح ومنه قوله تعالی فسوف یلقون غیا وهو واد فی جهنم او نهر الغوایة سحابه
وزننده بودخی آزغون وكمراه اولمق معناسنه در یقال غوی الرجل غوایة من الباب الرابع اذا ضلّ بونده كتابه
وزننده جائز دكلدر الغاوی والغویّ غنیّ وزننده والغیان ریان وزننده وصفلردر آزغون وكمراه آدمه دینور
وقوله تعالی والشعراء یتبعهم الغاوون ای الشیاطین او من ضلّ من الناس او الذین یحبون الشاعر اذا هجا قوما او یحبوه
لمدحه ایاهم بما لیس فیهم وغاوی كوچك باشه اطلاق اولنور كویا كه اعتدالدن صاپمشدر یقال رأس غاو
ای صغیر وچكركه یه اطلاق اولنور الاغواء همزه نك كسریله والتغویة تفعله وزننده برآدمی آزدروب آزغون
قلمق معناسنه در یقال اغواه وغوّاه اذا اضله وتغویه سودی چالوب بوغردایلمك معناسنه مستعملدر
تقول غوّیت اللبن اذا صیرته رائبا المغوّاة میمك ضمی وواوك تشدیدیله آزه جق یره دینور مضله معناسنه
جمعی مغوّیات كلور یقال وقعوا فی مغوّیات ای مضلات المغواة مهواة وزننده مغوّات معناسنه در یقال ارض

مغواةای مضلة الاغوية اثفيه وزننده مهلكه معناسنه در يقال وقع فی اغوية ای مهلكة وارسلان صيدی
ايجون قازلمش چقوره دينور زبيه معناسنه التغاوی بری برينه معاونتله بركسه اوزرينه اوشوتی ايدوب قتل
ايلمك معناسنه در علی قول شورادن بورادن چوقشوب اوزرينه اوشوتی ايلمك معناسنه در هر نقدر قتل ايلمزلر ايسه ده
يقال تغاووا عليه اذا تعاونوا عليه فقتلوا اوجاؤا من ههنا وههنا وان لم يقتلوه الغوی عصا وزننده دوه ياوريسی
سوددن تخمه اولمق ياخود ممه امزمكدن ممنوع اولمغله پك آرقلبوب اولو مجل اولمق معناسنه در يقال غوی الفصيل
وغوی غوی من الباب الرابع والثانی اذا بشم من اللبن او منع الرضاع فهزل وكاد يهلك الغوی كتف وزننده
معنای مزبوردن اسم فاعلدر الغية غينك فتحی وكسريله زنيه معناسنه در كه رشده مقابليدر حرامزاده
ديمكدر يقال ولد غية ای زنية غوی غنی وزننده وغويه غنيه وزننده وغويه سميه وزننده اسمادندر
بنو غيان حيان وزننده برجماعت ايدی كه دركاه حضرت مصطفوی يه وافدا كلديلر كنيه لرنی رسول انام عليه
السلام حضرتلری تبديل ايدوب بنو رشدان اطلاق ايلديلر الغوغاء غينك فتحيله چكركه يه دينور واجناس
مختلفه دن ناس كثيره دينور مؤلف بونی غين ماده سنده ثبت ايلمشدر الغاغة بودخی اجناس مختلفه دن مجتمع
ناس كثيره دينور و بر نبات آديدر غاوه برطاغك آديدر الغوی عصا وزننده والغوی غنی وزننده والمغوی
محسن وزننده يالكزجه نك وتنها آدمه دينور تقول بت غوی وغو يا ومغو يا ای مخليا مغويه معصبه وزننده اجرم
بن باهش لقبيدر ابومغويه محسنه وزننده اصحابدن عبدالعزی كنيه سيدر كه بعد الاسلام رسول انام عليه السلام
عبدالرحمن ايله تسميه بيورديلر الغاوية طلوصوطلومنه دينور راويه معناسنه الانغواء انفعال وزننده هوا
وهوسه اويوب ضلالته دوشمك معناسنه در يقال انغوی الرجل اذا انهوی ومال اليائی الغياية سحابه وزننده
پرتوشمسك آيدينلغنه وضياسنه دينور نفس پرتودكلدر وقيونك دبنه دينور يقال وقع فی غياية البئر ای قعرها
وانسان اوزره مطلقا كولكه ايدن نسنه يه دينور سحاب وسايبان كبی و يمامه ده برموضع آديدر المغاياة مباهاة
وزننده برنسنه اوزره كولكه صالمق معناسنه در يقال غايا القوم فوق رأسه بالسيف ای اظلوا به الغاية نهايت
وانجام معناسنه در يقال بلغ الغاية ای المدی وسنجاغه دينور رايه معناسنه جمعی غای در التغية تفعله
وزننده والاغياء همزه نك كسريله سنجاق ديكمك معناسنه در تقول غيبت الغاية واغيتها اذا نصبتها
واغياء هوا بوزننده بلود سايبان كبی طورمق معناسنه در يقال اغيی السحاب اذا اقام فصـــــل الفاء
الواوی الفأو فانك فتحی وهمزه نك سكونيله برنسنه يی اوروب يارمق معناسنه در نته كه فأی دخی بو معنايه در كه
واوی ويائی اولور يقال فأی رأس فلان فأوا وفأيا من الباب الثالث اذا ضربه وشقه وفأو ايكی طاغ آرالغنده
اولان آرالغه دينور وايكی قاره طاشلق تپه آرالغنده اولان دوزجه وملايم يره دينور ودكرمجه قوملق قطعه سنه
دينور وطاغ آرالقلرنده حولو كبی محاط اولان دوز واوتوراقلی پاكيزه دينور وصعيد ايلنده برقريه آديدر وفأو كيجه يه
دينور واخشامه دينور ودوح ناحيه سنده برموضع آديدر ودره نك شول صنق طاره جق يرينه دينور كه اورته سی
يايوانلق اوله تركيده او بوزتعبير اولنور ومهره تخته سی كبی پك دوز ويالم يره دينور الافاء همزه نك كسريله فأو
ديديكی موضع مزبوره اوغرامق معناسنه در علی قول باشی موضحه اوله رق يارلمق معناسنه در يقال افأی
الرجل اذا وقع فی الفأو اوشج موضحة الانفاء انفعال وزننده آچلمق معناسنه در يقال انفأی الشئ اذا انفتح
وايكی نسنه نك آرالغی آريلوب آچلمق معناسنه در يقال انفأی ما بينهما اذا انفرج وبرنسنه چتلامق و يارلمق
معناسنه در يقال انفأی الشئ اذا انصدع الفئة عده وزننده جماعت وكروه معناسنه در جمعی فئات
وفئون كلور مؤلف همزه بابنده دخی ثبت ايلمشدر آنده رجوع معناسندندر و بونده شق معناسندندر الفأوی
سكری وزننده ذكر باشنه دينور فيشه معناسنه الفأنية شول بوكسك يره دينور كه صحرا كبی دوبدوز اوله
اليائی الفتاء سماء وزننده دلوقانلو يكيت اولمق معناسنه در يقال فتی الغلام فتاء من الباب الرابع اذا شب شبابا
الفتا عصا وزننده دلوقانلو جوانه دينور يقال هو فتی ای شاب وسخی وكريم وجوانمرد آدمه اطلاق اولنور تثنيه سنده
فتيان وفتوان دينور جمعی فتيان وفتوه كلور فانك كسريله وفتو كلور ضمتيله وفتی كلور عصی وزننده مؤنثنده
فتاة دينور جمعی فتيات كلور فتحاتله الفتی غنی وزننده هر حيوانك كنجنه دينور مؤنثی فتيه وجمعی فتاء كلور
كساء وزننده يقال ثور فتی ای شاب التفتية تفعله وزننده براوغلانی چوجقلق اوضاعندن منع ايله يكيتلك
كرته سنده معامله ايلمك واكا من بعد يكيت اولدك مثلا سكا من بعد چوجقلق وضعی عيبدر كبی سوزديمك
معناسنه در تقول فتيت البنت اذا منعت من اللعب مع الصبيان التفتی تفعل وزننده تفتيه دن مطاوعدر يقال

فتيت

فتيت البنت فتفتت الفتيان فتحاتله كه فتا لفظندن تثنيه در ليل ونهاره اطلاق اولنور تقول ما افعله ما كر الفتيان
ای الليل والنهار الافتاء همزه نك كسريله برآدمه برمشكل خصوصی بيان واظهار ايلمك معناسنه در يقال
افتاه فی الامر اذا ابانه له مفتی افنديتك افتاسی بو معنادندر الفتيا والفتوی فانك ضمی وفتحيله اسملردر سائلك
مشكلی حل و بيان ضمننده اولان سؤالنك جوابنه دينور بعده فقيهك مسئله جوابنده غالب اولدی يقال هو
من اهل الفتيا والفتوی وهو ما افتی به الفقيه شارحك بيانی اوزره بو نلرفتی ماده سندندر كه شاب قوی معناسنه در
زيرا فتوی برحادثه نك جوابندن ياخود برحكمی احداثدن ياخود برمشكلی حل و بيان وتقويتدن عبارتدر
وفتوی لفظنك جمعی فتاوی كلور واوك كسريله وواوك فتحيله ده جائزدر الفتيان فانك كسريله بجيله دن
برقبيله در ربيعة الفتيانی كه اصحاب مرتضويدندر آنلردندر الفتوة ابوه وزننده كرم ومروت وجوانمردی
معناسنه در يقال هو من اهل الفتوة ای الكرم مؤلف بصائرده بونی حق اوزره بسط ايلمشدر رحمه الله التفتی
تفعل وزننده والتفاتی تفاعل وزننده برآدم فتوت صاحبی اولمق معناسنه در يقال تفتی الرجل وتفاتی اذا كان
اهل الفتوة المفاتاة مباهاة وزننده فتوت بابنده يارشمق معناسنه در باب مغالبه دندر تقول فاتونی ففتوتهم
ای غلبتهم فی الفتوة الفتی سمی وزننده اهل عشيرتك پياله سنه دينور المفتی محسن وزننده هشام بن هبيره يه
مخصوص براولجك آديدر الفتة عده وزننده بيوك صو دستيسنه دينور جره معناسنه جمعی فتون كلور فانك
كسريله الواوی الافثاء ثای مثلثه ايله افتاء وزننده بوريلوب قالمق معناسنه در يقال عدا الرجل حتی
افثی ای اعيی الواوی الفجوة فانك فتحی وجيمك سكونيله ايكی نسنه نك آرالق يرينه دينور كه آچق اولور يقال
بينهما فجوة ای فرجة وككبش وميدانلو يره دينور تقول بينی وبينه فجوة ای ارض متسعة واوحولوسنه دينور يقال
فجوة الدار ای ساحتها ودابه قسمنك صاغ طرنغيله صول طرنغنك آرالغنه دينور كرك طورركن وكرك يرده
ايزنده اولسون جمعی فجوات كلور فتحاتله وفجاء كلور كساء وزننده الفجواء حمراء وزننده بو دخی ميدانلو
ككبش ارضه دينور وكريشی بغرندن آچق وميدانلو يايه دينور يقال قوس فجواء ای البعيد وترها عن كبدها
والفجی كلمه سندن مؤنث اولور الفجو زجو وزننده برنسنه يی آچمق معناسنه در يقال فجا بابه يفجو فجوا اذا فتحه
ويايك كريشی بغرندن آچق وميدانلو قلمق معناسنه در يقال فجا قوسه اذا رفع وترها عن كبدها الانفجاء
انفعال وزننده آچلمق معناسنه در يقال فجا بابه فانفجی ای انفتح الفجا عصا وزننده يايك كريشی بغرندن ميدانلو
اولمق معناسنه در يقال فجيت القوس فجا من الباب الرابع اذا بعد وترها عن كبدها وبرآدمك اويلقلرينك
يا دizلرينك يا بالدرلرينك آرالقلری ميدانلو وآچق اولمق معناسنه در يقال فجی الرجل اذا تباعد ما بين فخذيه
اوركبتيه اوساقيه وعند البعض دوه نك آرد سكيرلری برندن ميدانلو اولمق معناسنه در يقال فجی البعير
اذا تباعد ما بين عرقوبيه وناقه پك بيوك قارنلو اولمق معناسنه در يقال فجيت الناقة اذا اعظم بطنها الافجی
احمر وزننده وصف مذكور اوزره اولان آدمه ودوه يه دينور مؤنثی فجواء در التفجية تفعله وزننده مستور نسنه يی
كشف وعيان ايلمك معناسنه در يقال فجاه اذا كشفه وبرنسنه يی آلارغه ايلمك معناسنه در يقال فجاه عنه
اذا نحاه الافجاء همزه نك كسريله اهل وعيالی طرفنه نفقه خصوصنی توسيع ايلمك معناسنه در يقال افجی
زيد اذا اوسع النفقة علی عياله الواوی الفحا حای مهمله ايله عصا وزننده وفانك كسريله ده لغتدر بزر
معناسنه در كه حوايج ديكدر طعامك طبخنه مباشرتده لذيذ وخوشبو اولمق ايچون تنجره يه قونيلان بيرودارچين
وقرنفل امثالی نسنه لردن عبارتدر فارسيده افرازديك ديرلر علی قول آنلرك يابس اولاننه مخصوصدر جمعی
افحاء كلور تقول اكثر افحاء قدرك ای ابازيرها اوهی اليابسة منها الفحواء صحراء وزننده فحا معناسنه در وفحواء
فحوی الكلام معناسنه در كما سيذكر التفحية تفعله وزننده تنجره يه حوايجی چوقجه قومق معناسنه در يقال
فحی القدر اذا كثر ابازيرها و بر كلامله برمعنای مفهومه ذاهب وراجع اولمق معناسنه در يقال فحی بكلامه الی كذا
اذا ذهب الفحوة تمره وزننده كوچ بالنه دينور كه برقطعه سيدر تقول اكلنا فحوة ای شهدة الفحوی دعوی
وزننده والفحواء صحراء وزننده والفحواء غلواء وزننده بر كلامك ذهن ذاهب اوله جق معنا ومذهبنه دينور كه
سباق وسياقدن ياقرائن سائره دن فهم وانتقال اولنه جق مداول ومألندن عبارتدر تقول عرفت ذلك من فحوی
كلامه وفحوائه وفحوائه ای من معناه ومذهبه الفحية جريه وزننده والفحية ركيه وزننده طوری چوربايه دينور ياخود
اعمدر اليائی الفداء الفدی فانك كسری وفتحی والفك قصريله بدل ويروب اسير وكرفتار
مفعوله سنی قورتمق معناسنه در كه بكيدن اشترا ايلمك منزلنده در يقال فداه يفديه فداء وفدی اذا اعطی شيئا

فانقذه الافتداء افتعال وزننده والمفاداة مباهاة وزننده فداء معناسنه‌در یقال افتدی به وفاداه بمعنی فداه
الفداء کساء وزننده والفدی علی وزننده والفدی الی وزننده والفدیة فتیه وزننده شول بدلدر که آنکله
اسیر یاخود بر آدمك بر ماده‌دن کندی نفسی تخلیص اولنمق ایچون اعطا اولنه وکفارت فدیه‌سی معروفدر وعربلر
فدیه لفظی هدیه کلمه‌سنه تزویج وارداف ایدرلر یقولون خذ علی هدیتك وفدیتك ای فیما کنت فیه یعنی
طریقت قدیمك و بولندیغك حال اوزره اول دیمکدر التفدیة تفعله وزننده بر آدمه سکا نفسم فدا اولسون دیمك
معناسنه‌در یقال فدّاه اذا قال له جعلت فداك الافداء همزه‌نك کسریله اسیر طرفندن عرض اولنان فدیه‌یی
قبول ایلمك معناسنه‌در یقال افداه الاسیر اذا قبل منه فدیته وچوجغی الده آویدوب اویناتمق معناسنه‌در زیرا
فدی لك ابی وامی دیه‌رك اویناتدرلر یقال افدی فلان اذا رقص صبیه وخرمایه انبار یاپمق یاخود صاتمق
معناسنه‌در یقال افدی فلان اذا جعل لتمره انبارا او باع التمر وبر آدم تنومند اولمق معناسنه‌در یقال افدی
الرجل اذا عظم بدنه کویا که انبار کبی اولمش اولور الفداء سماء وزننده برشیئك قالینلغنه وحجمنه دینور یقال
فدؤه غلیظ ای حجمه وغلال انبارینه دینور علی قول غله یاخود کومه‌سنه دینور التفادی تفاعل وزننده
برکسه‌دن صاقنوب قورنمق معناسنه‌در یقال تفادی عنه اذا تحامی الواوی الفروة فانك فتحی ورانك سکونیله
لبس معروفه دینور که ترکیده کورك وفارسیده پوستین دیرلر سمور وتلکی پوستلرندن اولور وخاصة باشك
دریسنه دینور یقال سلخ فروة رأسه ای جلدته واصلا نبات اثری اولمیان فیریره دینور وغنا وثروت وسامان
معناسنه مستعملدر یقال انه لذو فروة ای ثروة وغنا قال الشارح وفی النهایة فی حدیث علی کرّم الله وجهه
قال اللهم انی قد مللتهم وملونی وسئمتهم وسئمونی فسلط علیهم فتی ثقیف الذیال المنان یلبس فروتها ویأکل
خضرتها ای یتمتع بنعمتها لبسا واکلا یقال فلان ذو فروة وثروة بمعنی والضمیر للدنیا واراد بالفتی الثقفی الحجاج
بن یوسف وانه ولد فی السنة التی دعا فیها علی رضی الله عنه بهذه الدعوة شارح دیرکه بو وجهله حجاجك اهل
عراق وحجازه استیلاسی تسلیط من الله اولمشدر وفروه بر رجل آدیدر و بر یرده مجتمع بر بلوك قوری اوتلغه دینور
وکوچك یکلی جبه‌یه دینور که مراد حشم نشینلرك کبه تعبیر ایلدکلری لباسلریدر دوه یوکندن یاپارلر کذلك دوه
یوکندن یاپلمش یارم اینکلیجه دینور اینچه چوبان مقوله‌سی اوسته کینورلر ودلیجی طوربه‌سنه دینور وباشه
کیلان کسوته وتاجه دینور ونسوانك باش اورتولرینه دینور ذوالفروة دلیجی‌یه اطلاق اولنور ذوالفروین تثنیه
صیغه‌سیله شامده بر طاغدر ساق الفروین بجدده بر طاغدر المفرّاة میمك ضمی ورانك تشدیدیله کورك قبلانمش
جبه‌یه دینور یقال جبة مفرّاة ای علیها فروة الافتراء افتعال وزننده ارقه‌یه کورك کیمك معناسنه‌در یقال
افتری فروا اذا لبسه ذوالفرتیة سمیه وزننده بر فارس و برشاعر کنیه‌لریدر فروان مران وزننده بر رجل آدیدر
فاریاتان مرو قضاسنده بر قریه‌در محمد بن نعیم واحمد بن حکیم المحدثان اورادندر فراوه سحابه وزننده
خراسانده بر بلده‌در الیائی الفری جری وزننده برنسنه‌یی یارمق معناسنه‌در کرك فاسد وکرك صالح اولسون
یعنی کرك افساد وکرك اصلاح ایچون اولسون یقال فراه یفریه فریا اذا شقه فاسدا او صالحا و یلان سوز پیدا ایلمك
معناسنه‌در یقال فری الکذب اذا اختلقه وقربه وطلوم مقوله‌سی نسنه‌یی کسوب بچوب یکیدن دوزمك معناسنه‌در یقال
فری المزادة اذا خلقها وصنعها وقطع مسافه ایلمك معناسنه مستعملدر یقال فری الارض اذا سارها وقطعها التفریة
تفعله وزننده والافراء همزه‌نك بونلرده یارمق معناسنه‌در یقال فرّاه وافراه اذا شقه فاسدا او صالحا وافراء برنسنه‌یی
اوکارمق یاخود اوکارمسیله امر ایلمك معناسنه‌در یقال افراه اذا اصلحه او امر باصلاحه وبر آدمه لوم وتوبیخ ایلمك
معناسنه‌در یقال افری فلانا اذا لامه الافتراء افتعال وزننده یلان سوز پیدا ایلمك معناسنه‌در یقال افتری الکذب اذا
اختلقه الفرا عصا وزننده حیران ومدهوش اولمق معناسنه‌در یقال فری الرجل فری اذا تحیر ودهش الفریة مریه وزننده
افتراء معناسندن اسمدر کذب واسناد مالم یکن معناسنه‌در ومنه یقال هذه فریة بلا مریة الفریة تمره وزننده غوغا
وشماطه‌یه وجفلتی‌یه دینور تقول ماهذه الفریة ای الجلبة الفری غنیّ وزننده یکیدن دوزیلوب اختراع اولنمش نسنه‌یه
دینور علی قول امر عظیمه دینور یقال امر فری ای مختلق مصنوع او عظیم و یك پسندیده وعجیب نسنه‌یه دینور
ومنه یقال هو یفری الفری ای یأتی بالعجب فی عمله وککیش قوغه‌یه دینور فریه دخی دینور یقال دلو فری وفریة
ای واسعة وهنوز صاغلمش سوده دینور یقال لبن فری ای حلیب ساعة یحلب التفری تفعل وزننده یارلمق
معناسنه‌در یقال تفری الشیء اذا انشق و یردن صوقینلوب چیقمق معناسنه‌در یقال تفرت العین اذا انبجست
فریه سمیه وزننده ابن ماطل درکتابعیدر الواوی الفسو حسو وزننده والفساء غراب وزننده صوتسز

آهسته‌جه یللنمك معناسنه‌در یقال فسا الرجل یفسو فسوا وفساء اذا اخرج ریحا بلا صوت الفساء کتّان
وزننده والفسو عدوّ وزننده چوق یللنیجی آدمه دینور الفاسیاء والفاسیة اوصورغان بوجکنه دینور
خنفساء معناسنه فسوات الضباع فتحاته برجنس منتاردر بغایت بدبوی اولور الفسو فانك فتحیله
عبدالقیس قبیله‌سندن بر جماعتك لقبیدر که * اخبث صفقة من شیخ مهر * مثلك منشأیدر اصلی بودر که جماعت
مزبوره لقب مرقومدن بك عار ایدر اولملریله ایچلرندن زید بن سلامه بر کون یمنی قماشلرندن بردحبره نام قماشدن
الته ایکی طاقه آلوب سوق عکاظ دیدکلری پنارده قیام وعلی ملأ الناس بو قماشلری آلوب بزدن بو لقبی رفع ایدن
کیمدر دیو ندا ایلدکده مهو قبیله‌سندن عبدالله بن بیدرة بن مهو اول قماشلری اخذ وتلبس ایلدکدنصکره
وصف سفور ایله کندی متصف اولمق ایچون اول جمع کثیر میاننده ضرطه چکه‌رك جولان ایلدی فسا
عصا وزننده فارس اولکه‌سنده بر بلده‌در ابو علی النحوی الفسوی آندندر وفساساریه دیدکلری ثیاب دخی
اکا منسوبدر و بو نسبت غیر قیاس اوزره‌در ابن فسوه تمره وزننده برشاعردر الفسا عصا وزننده
مهموزده لغتدر که ماده‌سنده بیان اولندی الواوی الفشو حشو وزننده والفشوّ علوّ وزننده والفشیّ
صلیّ وزننده راز وخبر خلق ایچره یایلوب شایع اولمق معناسنه‌در یقال فشا خبره وعرفه وفضله فشوا وفشوّا وفشیا
اذا انتشر الافشاء همزه‌نك کسریله راز وخبر مقوله‌سنی شایع ایلمك معناسنه‌در یقال افشی الخبر اذا نشره
و برآدمك فواشی وسوایمی فراوان اولمق معناسنه‌در یقال افشی زید اذا کثرت فواشیه الفواشی حواشی وزننده
پراکنده ومنتشر دواب ومواشی‌یه دینور که یایلده اوتلیان قیون و یکی ودوه مقوله‌سندن عبارتدر مفردی فاشیه‌در
التفشی تفعل وزننده برنسنه چوغالوب یایلمق معناسنه‌در یقال تفشاهم المرض وبهم ای کثر فیهم و یاره‌نك
ایچی بولالمق معناسنه‌در یقال تفشت القرحة اذا اتسعت الفشاء سماء وزننده دواب ومواشی چوق دول
دوش پیدا ایدوب کثیر وفراوان اولمق معناسنه‌در یقال فشی المال فشاء اذا تناسل وکثر الفشیان فانك
فتحی وشینك سکونیله انسانه عارض اولان غشیه حالتنه دینور که فارسیده تاسا ولسا ترده تاسه دینور قلبه عارض اولان
اندوه وغمدن عبارتدر الیائی الفصی فانك فتحی وصادك سکونیله برنسنه‌یی برنسنه‌دن آیرمق معناسنه‌در
یقال فصا الشیء من الشیء یفصیه فصیا اذا فصله الفصیة فصله وزننده حرارت و برودت زمانلری بیننده
اولان ارالغه اطلاق اولنور بر معتدلانه سکته اولور روز قاسمدن صکره‌جه اولان اعتدال کبی یقال قد ادرکت الفصیة
وهی سکتة ما بین الحر والبرد و یقال یوم فصیة ولیلة فصیة بالنعت و بالاضافة الافصاء همزه‌نك کسریله
بر حالتدن قورتیلوب چقمق معناسنه‌در یقال افصی الرجل اذا تخلص من خیر او شر وقیش و یاز موسملری صاوشمق
یاخود سکونت بولمقله اعتداله وارمق معناسنه‌در یقال افصی عنا الشتاء او الحر اذا ذهبا او سقطا ویغمور
کچوب هوا آچلمق معناسنه‌در یقال افصی المطر اذا اقلع وصیاد دوزاغنه شکار ایلشمیوب خالی قالمق معناسنه‌در
یقال افصی الصائد اذا لم ینشب بحبالته صید التفصی تفعل وزننده برنسنه‌دن آیریلوب قورتلمق معناسنه‌در یقال
تفصی الرجل منه اذا تخلص الفصیة رمیه وزننده والفصیة غنیه وزننده تفصی معناسندن اسملردر
برنسنه‌دن صیرلوب قورتلمغه دینور التفصیة تفعله وزننده برنسنه‌دن بر آدمی آیروب قورترمق معناسنه‌در تقول
فصیته عنه اذا خلصته الانفصاء انفعال وزننده تفصیه‌نك مطاوعیدر تقول فصیته عنه فانفصی افصی
اعلی وزننده بر جماعت آدیدر بنو فصیه سمیه وزننده بر بطندر الفصا عصا وزننده قوری اوزم دانه‌لرینه
دینور مفردی فصاة‌در الواوی الفضاء قضاء وزننده والفضوّ علوّ وزننده برکسکبش اولمق معناسنه‌در یقال
فضا المکان یفضو فضاء وفضوّا اذا اتسع واچه‌یی کیسه‌لنوب میدانده قومق معناسنه‌در یقال فضی دراهمه
اذا لم یجعلها فی صرة الفضا فصا وزننده ومراد فیدر که قوری اوزم دانه‌لرینه دینور و بریرینه قاتیلوب قارشمش
نسنه‌یه دینور بال وطحین وموز وزبیب کبی ورکشده یالکزجه اولان اوقه دینور یقال سهم فضا ای واحد
ومنه تقول بقیت فضا ای وحدی الفضاء سماء وزننده ساحه ومیدانه دینور وککبش آچق صحرایه دینور
ومدینه‌ده برموضع آدیدر الفضاء کساء وزننده یر یوزنده جاری اولان صویه دینور یقال بالارض فضاء ای الماء
یجری علی الارض الافضاء همزه‌نك کسریله جماع ایدرکن ارالقده اولان زاری خرق ایلمکله خاتونك ایکی دلیکنی
بر ایلمك معناسنه‌در توسیعله برنسنه‌یی فضا کبی ایلمك معناسندن مأخوذدر یقال افضا المرأة اذا جعل مسلکها
واحدا وخاتونله جماع ایلمك یاخود آنکله خلوت ایلمك معناسنه‌در کرك جماع ایلسون وکرك ایلمسون یقال افضی
الی المرأة اذا جامعها او خلا بها جامع ام لا وسجود حالتنده الی آیه‌سنی یره مس ایلمك معناسنه مستعملدر یقال افضی

السـاجديده الى الارض اذا مسها براحته فى سجوده المفضاة ميمك ضميله ايكى دليكى براولمش خاتونه دينور يقال
امرأة مفضاة اى جعل مسلكهاواحدا فضا عصا وزننده اسماندندر محمد وخالد ابنا فضا ايكيسيده معبرايدى
الواوى القطو خطو وزننده دابه يى عنف وشدتله سورمك معناسنه دريقال قطا الدابة قطوا اذا ساقها
شديدا اليائى الافظاء ظاى معجمه ايله اعطاء وزننده بدخوى اولمق معناسنه دريقال افظى الرجل اذاساء خلقه
الفظا عصا وزننده بطن مادرده ياورى ياتاغنه دينور رحم معناسنه اليائى الافعاء همزه نك فتحيله روايح
طيبه يه دينور الفاعى اسرمش دوه كبى اعزى كبوريجى خشمناك آدمه دينور يقال رجل فاع اى غضبان مزبد
الفاعية تمامه اسميدركه مارصمه تعبير اولنان چچكه دينور وقنه چچكنه دينور الافعى اعلى وزننده بنوكلاب
يوردنده بريصتم طاغك آديدر و برجنس خبيث حيه آديدر تركيده انكرك ديدكلريدر و بو وصف واسم اولور
وصفيته كوره غيرمنصرف واسم اعتبار اولندقده منصرف اولور اروى وارطى كبى جمعى افاعى كلور الافعو
همزه نك وعينك فتحيله افعى معناسنه در المفعاة مرماة وزننده انكرك يلانى كثير اولان يره دينور يقال ارض
مفعاة اى كثيرة الافعى المفعاة ميمك ضمى وعينك تشديديله دوه يه مخصوص بركونه تمغا اسميدركه افعى شكلنده
اولور المفعى معظم وزننده مفعاة ديدكى تمغا باصلمش اركك دوه يه دينور يقال جمل مفعى اى وسم بالمفعاة التفعى
تفعل وزننده بركسه افعى كبى موذى وخبيث اولمق معناسنه دريقال تفعى الرجل اذا صار كالافعى افاعيه علابطه
وزننده مناده بردره آديدر الافاعى همزه نك فتحيله افعى لفظنك جمعيدر وحالبى ديدكى نبات كوكنك
برآلتنده منشعب اولان طمرلرينه دينور بوراده من الحالبين نسخه لرى غلطدر الواوى الفغا غين معجمه
ايله عصا وزننده غفا كلمه سيله كه غينك تقديميله در جمله معناده مرادفدركه ذكر اولندى وكولكه دينور علبه معناسنه
وآغاجدن دورلمش قوطويه دينور وخناغه وقواطه يه دينور واغز برطرفه اكريجه اولمغه واول كونه اكريلكه
دينـور يقال فى فمه فغا اى ميل الفاغية قنه چچكنه دينور على قول قنه نباتنك چبوغى يره مقلو بانغرس
اولندقده اصل قنه چچكندن الطف وخوشمنظر بركونه چچك ويرمكله فاغيه اول چچكه دينـور الافغاء همزه نك
كسريله قنه نباتى چچك ويرمك معناسنه دريقال افغى نبات الحناء اذا اخرجت فاغيته وبركسه دائما فاسد اولمش
خرما قورغى يمك معناسنه دريقال افغى الرجل اذادام على اكل الفغا وخرما آغاجى فاسد ومتغير اولمق معناسنه در
يقال افغت النخلة اذا فسدت وبرآدم زنكين ايكن فقير اولمق معناسنه در يقال افغى الرجل اذا افتقر بعد غنى
وكوزل ايكن چركين اولمق معناسنه در يقال افغى فلان اذا سمج بعد حسن ومطيع ايكن عاصى وسركش اولمق
معناسنه در يقال افغى الرجل اذا عصى بعد طاعة وبرآدمى طارلتمق معناسنه در يقال افغاه اذا اغضبه
الفغواء لغواء وزننده اسماندندر علقمة بن الفغواء ياخود ابن ابى الفغوادركه صحابيدر الفغو لغو وزننده
برنسنه فاش وشايع اولمق معناسنه دريقال فغا الشئ فغوا اذا فشى واكين قوريمق معناسنه دريقال فغا الزرع اذا يبس
الواوى الفقو فانك فتحى وقافك سكونيله برآدمك ازينه اويوب كتمك وازنى سورمك معناسنه در تقول فقوت اثره
فقوا يعنى قفوت شارحك بيانته كوره مقلوبدر وفقو برموضع آديدر الفقا عصا وزننده برصويك آديدر
الفقوة غرفه وزننده اوقك كزينه دينور جمعى فقى كلور مديه ومدى كبى يقال كسر فقوة السهم اى فوقه اليائى
الفقى فقو وزننده تمامه ده بر وادى اسميدر فقى سمى وزننده تمامه ده بنوالعنبر جماعتنه مخصوص نججه
چفتلك وخرمالق آديدر الواوى الفلو فانك فتحى ولامك سكونيله والفلاء عطاء وزننده جوجغى ياخود سائر
ياورى يى ممه دن چكوب آيرمق على قول ممه دن كسمك معناسنه در يقال فلا الصبى والمهر يفلوفلوا وفلاء اذا عزله
عن الرضاع او فطمه وقلجله چالمق معناسنه دريقال فلاه بالسيف اذا ضربه وسير وسفر ايلمك معناسنه در يقال
فلا زيد اذا سافر وبعد الجهاله عاقل وهشيار اولمق معناسنه در يقال فلا الرجل اذا عقل بعد جهل الافلاء
همزه نك كسريله فلو ايله معناى اولده مرادفدر يقال افلى الصبى والمهر بمعنى فلاه واسسز شلكسز بيابانه
وارمق ياخود اورايه داخل اولمق معناسنه دريقال افلى زيد اذا صار الى الفلاة اودخلها وخاتونك جوجغى
يا آتك قولونى سوددن كسلمك كرته سنه كلمك معناسنه دريقال افلت المرأة او الفرس اذا بلغ ولدها ان يفطم الافتلاء
افتعال وزننده بودخى فلو ايله معناى اولده مرادفدر يقال افتلى الصبى اذا فطمه ومواشى يه بربرك نباتنى اوتارمق
معناسنه دريقال يفتلون المكان اى يرعونه الفلو فانك كسريله والفلو عدو وزننده والفلو سمو وزننده ممه دن
كسلمش اشك صو يه سنه وآت قولونه دينور على قول برياشنه وارمش اولانه دينور جمعى افلاء كلور وفلاوى كلور
سكارى وزننده الفلاة حصاة وزننده شلكسز بيابانه دينوركه چول تعبير اولنور على قول اصلا صوارى

اولميان بيابانه دينور ياخود شول بيابانه دينوركه براوجندن براوجنه اقلى دوه قسمى دردنجى كون واشك وقيون وكچى
قسمى بشنجى كون بالغ اولور اوله ياخود ككبش صحرايه دينوركه اوه تعبير اولنور جمعى فلا كلور حصا كبى وفلوات
كلور فتحاتله وفلى كلور صلى وزننده وفلى كلور كسرتيله وجمع الجمعى افلاء كلور يقال اخذوا الفلاة اى القفر
او المفازة لاماء فيها او اقلها للابل ربع وللحمير والغنم غب او الصحراء الواسعة مؤلفك بوراده ربع قولى رانك
كسريله دركه دوه دوردنجى كون وارمقدر وغب قولى دخى غينك كسريله دركه بشنجى كون وارمقدن عبارتدر فلا
عصا وزننده طوسده برموضع آديدر اليائى الفلى فانك فتحى ولامك سكونيله قلجله چالمق معناسنه در يقال فلاه
بالسيف يفليه فليا بمعنى فلاه يفلوه فلوا وبرآدمك باشنى بتلمك معناسنه در يقال فلى رأسه اذا بحثه عن القمل
وبر كلامى تدبر وملاحظه ايله معنا ومفادنى استخراج ايلمك معناسنه مستعملدر يقال فلى الشعر اذا تدبره واستخرج
معانيه وبرآدمك عقل ورشد وعرفانى يوقلبوب ميزانه آلمق معناسنه در يقال فلى فلانا فى عقله اذا رازه التفلية
تفعله وزننده بودخى باش بتلمك معناسنه در يقال فلى رأسه بمعنى فلاه الفلاية كتابه وزننده اسمدر باش بتلمكه
دينـور الاستفلاء والتفالى تفاعل وزننده بركسه كندى باشنى بتلتمك ايستمك معناسنه در يقال استفلى الرجل
رأسه وتفالى اذا اشتهى ان يفلى رأسه الفلا عصا وزننده كسلمك معناسنه در يقال فلى الشئ فلامن الباب الرابع
اذا انقطع فلى حتى وزننده برطاغ آديدر فالية الافاعى شر وشور وفتنه نك اوائلنه اطلاق اولنور اصلى
بودركه برجنس خنفساء واردركه آلاجه وبنكلى اولور دائما عقربلر ايله ويلانلر ايله الفت ايدوب بريرده اولورلر عربلر
اكا فالية الافاعى ديرلر زيرا بردليكدن چقدقده اكسه سندن يلان بالتقرب ظهورنى اشعار ايدر بوجهتله شر وشور
وفتنه نك اوائلنه اطلاق ايلديلر بحث عن القمل معناسندندر اليائى فاميه ياخود افاميه كه علابطه وزننده در
شام اولكه سنده بربلده وواسط قضاسنده برقريه در اليائى الفناء سناء وزننده برنسنه يوق اولمق معناسنه در
يقال فنى الشئ وفنى فناء من الباب الرابع والثالث اذا عدم شارح ديركه عدم ايله تفسيرى تفسير بالاعم در زيرا فناء
بقاء مقابليدر وفناء پك قوجالمق معناسنه مستعملدر يقال فنى فلان اذا هرم الافناء همزه نك كسريله برنسنه يى
يوق ايلمك معناسنه در يقال افناه اذا اعدمه الفانى پك قوجه وسالخورده پيره دينور يقال شيخ فان اى كبير
التفانى تفاعل وزننده بربرينى افناء ايلمك معناسنه در يقال تفانوا اذا افنى بعضهم بعضا الفناء كساء وزننده
خانه نك اوكنده اولان آچيق حواليه وبوريه يه دينور حدود اوراده توكنديكيچون اطلاق اولندى واوكندن
مراد هر طرفندن اولان اوكيدركه بوره تعبير اولنور يقال فناء الدار لصاحبها وهى ما اتسع من امامها جمعى افنيه
وفنى كلور صلى وزننده المفاناة مباهاة وزننده مدارا ايلمك معناسنه در يقال فاناه اذا داراه المفناة مرماة وزننده
نازل اولانلرك مزاجلرينه موافق اولان خصب ورخا وخوش هوا ارضه دينور يقال ارض مفناة اى موافقة لنازليها
الافانى افاعى وزننده برجنس نباتدر مفردى افانيه در ثمانيه وزننده مترجم ديركه مؤلف افناء لفظندن كه همزه
مفتوحه ايله در ذهول ايلدى ابن اثيرك بيانته كوره مفردى فنودر فانك كسريله وبو عند البعض فناء دار ماده سندندر
وافناء كمنام وخامل وبى نشان آدملره دينور يقال هو من افناء الناس اذا لم يعلم الواوى الفناة حصاة وزننده
صغره دينور بقره معناسنه جمعى فنوات كلور فتحاتله وعنب الثعلب آديدركه ايت اوزمى ديدكلرى نباتدر جمعى
فنا كلور حصا كبى وجذيمه يه مخصوص برصو آديدر الافنى اعلى وزننده اوزون صاچه دينور يقال
شعر افنى اى فينان الفنواء حمراء وزننده صاچى كور واوزون خاتونه دينور يقال امرأة فنواء اى اثيثة
الشعر وككبش كولكه لو آغاجه دينور يقال شجرة فنواء اى واسعة الظل وبونده قياس اولان فناء اولمقدر
شداد وزننده زيرا ماده سى ناقصه در فنا عصا وزننده نجدده برطاغدر الواوى الفوة فانك ضمى وواوك
تشديديله قوة وزننده قزل بويه وبوياجيلر كوكى تعبير اولنان كوك اسميدركه بوياجيلر قوللنورلر وادويه دندر چمدن
جنينلرى مسقط وحيض وبولى مدر ومفتح وجلاء وبشره يى تمركى وبرص وبهق مقوله سى عارضه دن منقى ومطهردر
ومصر ديارنده بربلده آديدر المفوى معظم وزننده فوه ايله بويانمش ثوبه دينور يقال ثوب مفوى اى صبغ بالفوة
المفواة ميمك ضمى وواوك تشديديله فوه منبتى اولان يره دينور يقال ارض مفواة اى كثيرة الفوة الفو فانك ضمى
وواوك سكونيله بردارو اسميدركه ادويه دندر مدر وذات الجنب وداء الثعلب عللرينه نافعدر بونى مفرداتده بيان
سنبلى ديدكلريله بيان ايدرلر فاو صعيد ايلنده برقريه دركه قاف ايله قاو ديدكلرى قريه حذاسنده در وطائفده
برناحيه آديدر الواوى الفهو سهو وزننده ومرادفيدركه غفلت سببيله خطا ايلمكدر تقول فهوت عنه فهوا
من الباب الاول اذا سهوت الافهاء همزه نك كسريله بركسه ضعيف الرأى وسخيف العقل اولمق معناسنه در

يقال افهى الرجل اذا قال رأيه البائي في فانك كسر ومدّيله حروف جارّه دندر ظرفيت معناسنه مستعمل اولور
كرك زمانى اولسون نحوقوله تعالى فى ايام معدودات الاية وكرك مكانى اولسون نحوقوله تعالى وانتم عاكفون
فى المساجد ومصاحبت ايچون اولور نحوقوله تعالى ادخلوا فى امم وتعليل ايچون اولور نحو قوله تعالى فيما افضتم
فيه اى لاجل ماافضتم واستعلاء ايچون اولور نحو قوله تعالى ولاصلبنكم فى جذوع النخل اى عليها وباء
جارّه به مرادف اولور نحو قوتعالى يذرأكم فيه اى به والى حرفنه مرادف اولور نحوقوله تعالى فردّوا ايديهم
فى افواههم اى اليها ومن جارّه به مرادف اولور نحوقوله تعالى فى تسع آيات اى من تسع آيات ومع معناسنه اولور
نحوقوله تعالى وجعل القمر فيهن نورا اى معهن ومقايسه ايچون اولور كه مفصول سابقله فاصل لاحق بيننه دخول ايدر
نحوقوله تعالى ومامتاع الحياة الدنيا فى الاخرة الاقليل وتاكيد ايچون اولور كه بغير تعويض زائددر نحوقوله تعالى
اركبوا فيها وتعويض ايچون اولور كه محذوف اولان فى كلمه سندن عوض اوله رق زائددر كقولك ضربت فيمن رغبت
اى ضربت من رغبت فيه يافيا لاسيما وزننده كه فى كلمه سى ياى متكلمه داخلدر مقام تعجبده مستعملدر شارح ديركه
يافى مالى وياهى مالى وياشى مالى ديرلر مهموز وغير مهموز اوله رق ياعجبا مالى تاويلنده درلر ما كلمه سى تعجب ايچوندر
عجبا بوندن بكانه حاصل اولدجقدر ديمكدر وجمله سى رفع موضعنده در بعضلر مااحسن هذا ايله تاويل ايلديلر
وابوعبيد شىء فاته تاسف وتلهف معرضنده استعمال اولنورلر ديدى كه ايواه عجبا بكا نولور اوله ديمك اولور ومؤلف
مهموزه ده دخى ذكر ايلدى وبونلرده ياحرف ندادر فايا منبج ايالتنده برقضا آديدر محدثيندن رافع بن عبدالله
الفايابى اورايه منسوبدر فصـــــل القاف البائى القأى قافك فتحى وهمزه نك سكونيله مديون دائننه
ذمتنده اولان حق ومطلوبنى اقرار ايلمك معناسنه در يقال قأى الرجل قأيا من الباب الثالث اذا اقر لخصمه
بحق الواوى القبو حبو وزننده برنسنه يى پرمقله بركدرمك معناسنه در يقال قباه يقبوه قبوا اذا جمعه باصابعه
وبنايى يوكسك ياپمق معناسنه در يقال قبا البناء اذا رفعه وخاصة نبات زعفران ديروب ديوشورمك معناسنه در
يقال قبا الزعفران اذا اجتناه القبا عصا وزننده بر نبات آديدر وقبا برنسنه يى اكوب مقوّس قلمق معناسنه در
يقال قبا الشىء قبا اذا قوّسه القبوة غرفه وزننده ايكى دوداغك برى برينه قاوشمسنه دينور القباء سماء وزننده
قفتان وقپامه تعبير اولنان لباسه دينور قبوه ماده سندندر جمعى اقبيه در التقبية تربيه وزننده متاع مقوله سنى
برلو برينه يصامق معناسنه در يقال قبى المتاع اذا عباه وبرآدمك مصلحتى خصوصنده حق اوزره طوتميوب جوروتعدّى
ايلمك معناسنه در يقال قبى عليه اذا عدا عليه فى امره وبزدن ياقفتان بچمك معناسنه در يقال قبى الثوب
اذا جعل منه قباء الاقتباء افتعال وزننده بودخى متاعى برلو برينه يصامق معناسنه در يقال اقتبى المتاع اذا عباه
التقبى تفعل وزننده قفتان كيمك معناسنه در يقال تقبى الرجل القباء اذا لبسه وبرادمه اكسه طرفندن كلمك
معناسنه در يقال تقبى زيدا اذا اتاه من قفاه وبرنسنه قبه كبى چوره سى قاوشق يوكسك اولمق معناسنه در يقال
تقبى الشىء اذا صار كالقبة القابية دائما منبتدن اصپور ديروب ديوشور يجى عورته دينور يقال امرأة قابية
اذا كانت تلقط العصفر وجمعه القابياء لئيم وناكس وفرومايه به دينور بنوقابياء شرب خمر ايچون انجمن اولمش
عياش يارانه اطلاق اولنور يقال هم بنوقابياء اى المجتمعون لشرب الخمر قباء قافك ضمى والفك مدّى وقصريله
مدينه يه قريب برموضع اسميدر كه مسجد قباء انده مؤسسدر مدينه يه ايكى ميل مسافه ده جنوب طرفنده واقعدر وقباء
لفظى مؤنثدر مذكر دخى اولور مكان اعتباريله ومكه ايله بصره بيننده دخى برموضع آديدر وقصر يله قبا فرغانه ده بربلده
آديدر الانقباء انفعال وزننده كيزلنمك معناسنه در يقال انقبى عنا فلان اذا استخفى القبى قافك كسريله والقباء
كسا وزننده قاب معناسنه دركه يايك بغريله كوشه سى ارالغى اولان مقداردن عبارتدر يقال بينهما قبى قوسين
وقباء قوسين اى قاب قوسين المقبى مرمىّ وزننده كثرت لحم وشحمدن شيشمش قبارمش انسان وحيوانه دينور
القباية سحابه وزننده چول يابانه دينور مفازه معناسنه الواوى القتو قافك فتحى وتانك سكونيله والقتا قافك
حركات ثلاثيله والفك قصريله والمقتا ميمك فتحى والفك قصريله ملوك وكباره كوزل حذمت ايلمك معناسنه در
يقال قتا الملوك يقتو قتوا وقتا مثلثة ومقتى اذا احسن الخدمة لهم القتوة خطوه وزننده قوغجيلغه دينور نميمه
معناسنه المقتوون ميمك فتحيله والمقاتوة والمقاتية ميملرك فتحيله خدمتكارلره دينور مفردلرى مقتوى
ومقتا كلملريدر ياخود مقتوين در ميمك فتحى وواوك كسرى وبعضا فتحيله وايكى صورتده دخى صيغه اخيره غير
منصرفدر مفرد وجمعى ومذكر ومؤنثى مساويدر وعلى قول ميمى اصليه در مقت ماده سندن ماخوذدر كه حذمت
معناسنه در شارح ديركه مقت ماده سنده مؤلف حذمت معناسنه كلديكنى ذكر ايلمدى الاقتواء ارعواء وزننده

برادمى حذمتكار ايدنمك معناسنه در يقال اقتواه اذا استخدمه وبوشاذ در زيرا افعلال بابى البته لازمدر متعدى
دكلدر اصلى اقتووايدى الواوى القثو قافك فتحى وثاى مثلثه نك سكونيله برنسنه يى بركدرمك معناسنه در يقال قثا
المال يقثو قثوا اذا جمعه وخيار ياخود آجور يمك معناسنه در يقال قثا الرجل اذا اكل القثد او الكربز الاقتثاء
افتعال وزننده بودخى بركدرمك معناسنه در يقال اقتثى المال اذا جمعه القثوى سكرى وزننده اسمدر بركمكه دينور
القثا عصا وزننده خيار ولهنه مقوله سى سلونسنه يمك معناسنه در يقال قثا الرجل قثا اذا اكل ماله صوت
تحت الاضراس اليائى القثى قثو وزننده ومرادفيدر يقال قثى يقثى قثيا لغة فى قثا يقثو قثوا الواوى الاقحوان
همزه نك وحاى مهمله نك ضميله والقحوان همزه سز عثمان وزننده بابونج اسميدر كه پاپاديه درجمعى اقاحى كلور
ياى مشدده ايله واقاحى كلور يانك تخفيفيله المقحو مدعو وزننده والمقحى مرمى وزننده پاپاديه قونمش تركيب
ودوايه دينور يقال دواء مقحو ومقحى اذا كان فيه الاقحوان الاقحوانة همزه نك ضميله مكه قربنده برموضع اديدر
وشامده برموضع آديدر وبصره ايله نباح ارالغنده برموضعدر الاقاحى اقحواندن جمعدر كه ذكر اولندى بومناسبتله
برنسنه نك هنوز نمايان اولان اثار اوائلنه ودلائلنه اطلاق اولنور كويا كه پاپاديه كبى علامتلرى بلورمش اولور ومنه
تقول رايت اقاحى امره اى تباشيره القحو محو وزننده برنسنه يى تماما صيروب آلمق معناسنه در يقال
قحا المال قحوا اذا اخذه يعنى اجتفه الاقتحاء افتعال وزننده قحو معناسنه در يقال اقتحاه بمعنى قحاه
المقحاة مسحاة وزننده چپاديدكلرى آلته دينور يقال قحاه بالمقحاة اى بالمجرفة بو التقخية خاى معجمه ايله
تفعله وزننده قبيح وجهله فخ ديو آغزدن بلغم توكورمك معناسنه دركه آخردن تعبير اولنور يقال قخى الرجل
اذا تنخع تنخعا قبيحا اليائى القدوة قافك حركات ثلاثى ودالك سكونيله والقدة عده وزننده اردنجه اويوب
كيده جك نسنه يه دينور كرك حسى وكرك معنوى اولسون اسوه كبى تقول لى بك قدوة مثلثة وقدة وانت لى قدوة
وقدة وهو ماتسننت به واقتديت به فارسيده اكا پيشرو وپيشوا ديرلر الاقتداء افتعال وزننده برآدمه اويمق
معناسنه در يقال اقتدى به اذا استن به التقدّى تفعل وزننده دابه اصلايولك طوغريسندن صاپميوب راكبى
طوغريسنه كوتوروب كتمك معناسنه در يقال تقدّت به دابته اذا لزمت به سنن الطريق ودابه نك راكبى دخى وجه
مذكور اوزره كتمك معناسنه در يقال تقدّى الراكب على الدابة اذا لزم سنن الطريق القدىّ غنىّ وزننده
والقدى عمى وزننده دادى وقوقوسى خوش ولطيف اولان طعامه دينور يقال طعام قدىّ وقد اى طيب الطعم
والريح القدى عصا وزننده والقداوة عداوه وزننده طعام لذتلو وخوش قوقولى اولمق معناسنه در
يقال قدى الطعام قدى وقداوة من الباب الرابع اذا صار قديا القدو عدو وزننده قداوه معناسنه در يقال قدا
الطعام يقدو قدوا بمعنى قدى وقريب اولمق معناسنه در يقال قدا الرجل اذا قرب وسفردن كلمك معناسنه در
يقال قدا فلان اذا اقدم من السفر ماأقداه فعل تعجبدر نه كوزل لذتلو ورايحه سى خوش طعام ديمكدر يقال
مااقدى طعام فلان اى مااطيبه الاقداء همزه نك كسريله پير فانى اولوب موت هنكامنه يقلشمق معناسنه در
يقال اقدى الرجل اذا اسنّ وبلغ الموت وبرآدم خير ومبرّات جهتنده ودين ومذهبده مستقيم اولمق معناسنه در
يقال اقدى فلان اى استقام فى الخير وفى طريق الدّين ومسك مقوله سى عطرك رايحه سى ياىلمق معناسنه در
يقال اقدى المسك اذا فاحت رايحته وسفردن كلمك معناسنه در يقال اقدى فلان اذا قدم من السفر القدو
قافك كسريله شول كوكه دينور كه آندن نيچه طمرلر وفروع وشعبه لر سوروب ياىلمش اوله يقال له قدو وهو الاصل
الذى يتشعب منه الفروع القدوى دعوى وزننده اسمدر طوغريلغه دينور يقال به قدوى اى استقامة اليائى
القادية شول قوم وجماعته دينوركه باديه ده قورا قلق اولمغله باجمله كوچلريله سوروب آبادانلغه كلوراوله القدى
قافك فتحيله هدى وزننده قاديه ديدكلرى جماعت مذكوره بر محله كلمك معناسنه در يقال قدت قادية تقدى قديا
اى جاء قوم قد اقحموا من البادية القديان فتحاتله سرعتله يورمك معناسنه در يقال قدى الفرس قديانا
اذا اسرع القدة عده وزننده برجنس حيه آديدر جمعى قدات كلور قافك كسريله القدية قافك كسريله
هديه وزننده ومرادفيدر كه برآدمك سالك اولديغى سيرت واسلوبه وبولنديغى وضع وحالته دينور تقول خذ
فى قديتك وهديتك اى فيما كنت فيه بوراده غيه وزننده اولان نسخه لر غلطدر القدا قافك كسرى والفك
قصريله مقدار معناسنه در يقال قدارمح اى قيده المقاداة مباهاة وزننده بركسه يه معارضه ايدوب يارشمق
معناسنه در يقال لايقاديه احد اى لايباريه المتقدّى متصدّى وزننده ارسلانه دينور وصالنى صالنى يوردا اولان
آدمه دينور متبختر معناسنه در القنداوة قافك كسريله قدأ ماده سنده كه مهموزدر ذكر اولندى اليائى

القذی ذال معجمه ایله عصا وزننده انسانک کوزینه ومشروبانه دوشن خار وخاشاکه وچرک مقوله سنه دینور یقال
وقع فی عینه وفی الشراب قذی وهو مایقع فی العین وفی الشراب من الوسخ ونحوه وناقه وقیون مقوله سی
حیوانلرک طوغورمزدن اول وصکره جه ظهور ایدن قان وچرکاب مقوله سنه دینور وقذیان معناسنه مصدر
اولور کاسید کر القذی الی وزننده اوکیپک خرده طپراغه دینور جمعی اقذاء کلور وقذی صلی وزننده
القذی عصا وزننده والقذیان فتحاتله برآدمک کوزینه چور چوب مقوله سی دوشمک معناسنه در یقال قذیت
عینه قذی وقذیانا من الباب الرابع اذا وقع فیها القذی وقذی وقذیان وقذی رمی وزننده وقذی عنی وزننده کوزه مسند
اولورکه کوز کندی ایچنه دوشن چرک وچپاق مقوله سنی چپالیه رق طشره آتمق معناسنه در یقال قذت عینه
قذیا وقذیانا وقذیا وقذی من الباب الثانی اذا قذفت بالغمص والرمص وعربلر فلان ذل وظلم وحقارتی هضم
ایدوب مدافعه ومجادله ایلمیوب ساکت وابکم اولوردیجک یرده هو یغضی علی القذی دیرلر اصل معناسی کوزینه
دوشن چور چوب ایچنده اوله رق کوزنی قپایوب یومردیمکدر القذیة غنیه وزننده والقذیة قافک کسریله
والمقذیة مرمیه وزننده خار وخاشاک دوشمش کوزه دینور التقذیة تفعله وزننده والاقذاء همزه نک کسریله
کوزه خار وخاشاک آتمق معناسنه در یقال قذی عینه واقذی عینه اذا القی فیها القذی وکوزدن خار وخاشاک
چیقارمق معناسنه در یقال قذی عینه واقذی اذا اخرج القذی منها معنای ثانیه کوره بنالری سلب ایچوندر
ومؤلفک اواخرجه قولنده اولفظی تنویع ایچوندر بوجهتله ضد اولور القاذیة جماعت ناس معناسنه درکه
مراد قورالق سببیله باجمله آباد البلغه ورود ایدن جماعتدر قاذیه کبی القذی رمی وزننده قورالق سببیله قوم
وجماعت آباد البلغه کلمک معناسنه در یقال قذت قاذیة قذیا اذا اقدمت جماعة وقرغین دیشی حیوان ارکک طلبنده
حرارت شهوتندن ناشی رحمندن مذی طرزنده بیاض نسنه اخراج ایلمک معناسنه در یقال قذت الشاة اذا القت
بیاضا من رحمها حین ترید الفحل وبو نسنه ارکک حیواندن ظهور ایدرسه تمذی ودیشیدن ظهور ایدرسه تقذی
اطلاق اولنور که مذی منزلنده در المقاذاة مباهاة وزننده مجازات معناسنه در یقال قاذاه اذا جازاه الاقتذاء
افتعال وزننده قوش قسمی کوزلرنی پیدرپی آچوب قپامق معناسنه در یقال الطیر یقتذی ای ینظر ثم یغمض
الیائی القریة قافک فتحی وکسری وراءنک سکونیله مصر جامعه دینور نسبتنده قریی دینور یا ایله وقروی دینور
کروی وزنلرنده در جمعی قری کلور قافک ضمی والفک قصریله وبو جمع شواذ صیغه سندندر ونسبتی دخی
نوادردندر مؤلفک بصائرده بیاننه کوره قریه ناسک اجتماع ایلدکلری موضعدن عبارتدر بوجهتله شهردن
وکویدن اعم اولور لکن عرفا کویده استعمالی شایعدر واول مجتمع اولان ناسه ده اطلاق اولنور حالیت ومحلیت
اعتباریله وابن جنی دیدیکه واسئل القریة التی کنا فیها الایة کریمه سی اتساع وتشبیه وتوکید حالاتی متضمندر
اما اتساعی تصحیح سؤال لفظنک فی الحقیقه مسؤل عنه اولمغه صلاحیتی اولمیان شیئه القا اولندیغنه مبنی در وتشبیه
مسؤلیته صلاحی اولمیان نسنه صلاحیتی اولانه تشبیه اولنمشدر که کثرت مجاورت سببیله حالات مرقومه نک وجودنی
ادعایه مبنی در وتوکید حالتی تصحیح خبرک نهایت درجه سنی ایذان واشعاره مبنی در زیرا بو برماده در که اهل جوابک مطلب
بیاننده فضله عادتا متکفل ولیان جمادات دخی مسؤلک صحتنی بیان واجابت ایدردیمک اولور القریتین تثنیه بنیه سیله
ایکی قریه دیمکدر واشبو علی رجل من القریتین عظیم آیت کریمه سنده مراد مکه ایله طائف در مکه تغلیب
اولنمشدر واکثری لفظ مرقوم یا ایله قریتین عنوانندهده متلفظدر یعنی الفله قریتان عنوانندهکه حالت رفعیدر
قلیلدر وقریه مکه ایله بصره بیننده بنباج قربنده برکویک آدیدر وحمص قضاسنده برکوی آدیدر ویمامه ده
برموضعدر قریة النمل قرنجه یواسنه اطلاق اولنور قریة الانصار مدینۀ منوره در الاقراء همزه نک
کسریله دائما قریه ده اولمق معناسنه در یقال اقری الرجل اذا لزم القریة وبرکسه دن ضیافت
طلب ایلمک معناسنه درکه اول کمسه یی قاری یعنی مضیف قلمش اولور یقال اقری الرجل اذا طلب ضیافة
القاری قریه ده ساکن آدمه دینور یقال هو قار ای ساکن القریة القاریة والقاراة حاضره جامعه
معناسنه درکه جماعت صفتیدر نته که بادیه دخی بویله در وقاریه مزراغک اسفل طرفنه علی قول یلمانه اولان
یوقری طرفنه دینورکه اوره جق اوجی اولور وقلجک اغزنه دینور یقال ضربه بقاریة السیف ای بحده القری
جری وزننده والقری عصا وزننده برکدرمک معناسنه در ذکر اولنان قریه بو معنادندر یقال قری الماء
فی الحوض قریا وقری من الباب الثانی اذا جمعه وکویش کتورن حیوان کوینشی آوردینه برکدروب آتمق معناسنه در
یقال قری البعیر وکل ما اجتر اذا جمع جرته فی شدقه ودوه نک دیشلری آغز یعلنه آوردی شیشمک معناسنه در یقال

قرت الناقة اذا ورم شدقاها من وجع الاسنان وبلاد وقصباتی تتبع ایدرک کزمک معناسنه در یقال قری البلاد
اذا تتبعها یخرج من ارض الی ارض واوقومق معناسنه درکه مهموزده لغتدر تقول قریت الصحیفة لغة فی قرأتها
فهی مقریة القرا رضا وزننده والقراء سحاب وزننده برآدمی مهمان ایدوب ضیافت ایلمک معناسنه در یقال
قری الضیف قری وقراء من الباب الثانی اذا اضافه الاقتراء افتعال وزننده بودخی برآدمی مهمان ایدینوب ضیافت
ایلمک معناسنه در یقال اقتری الضیف اذا اضافه وبلاد وقصباتی تتبع ایدرک کزمک معناسنه در یقال اقتری
البلاد اذا تتبعها یخرج من ارض الی ارض وبرکسه دن ضیافت ایستمک معناسنه در یقال اقتری الرجل اذا طلب
ضیافة الاستقراء بودخی بلاد وقصباتی تتبع ایدرک کزمک معناسنه در یقال استقری البلاد اذا تتبعها یخرج
من ارض الی ارض شارح دیرکه بعده مطلق تتبع معناسنده استعمال اولندی واستقراء ضیافت ایستمک معناسنه در
یقال استقری زیدا اذا طلب ضیافة المقری والمقراة مجری ومجراة وزنلرنده صو برکدیکی یره دینور حوض وبرکه
وصهریج کبی القری غنی وزننده یوکسکدن اولان صو اقندیسنه دینور علی قول یوکسکدن باغچه یه آقوب
دوکلدیکی یره دینور جمعی اقریه کلور وقریان کلور قافک ضمیله وهنوز یاتقده یاتمامش قویوسوده دینور
قری الجبل برواری آدیدر القریان تثنیه بنیه سیله برموضع اسمیدر المقری منبر وزننده والمقراء معطاء وزننده
خاندان ومهماندوست آدمه دینور مؤنثلری مقراة ومقراء کلور که مذکری کبیدر ومقراة مسافره طعام وضع ایدوب
ضیافت ایده جک بیوک چناغه وقواطه یه دینور تقول اطعمنا بالمقراة وهی قصعة یقری بها ومقراة لفظنک جمعی
مقاری کلور ومقاری تنجره لره اطلاق اولنور یقال اخرج الطعام بالمقاری ای القدور القریة غنیه وزننده
عصایه دینور وقرنجه یواسنه دینور قریه کبی وشول دیرکلره واغاجلره دینور که کرتکلری اولمغله اوارتدکارنده سقفه
اوزاتدقدنصکره آنلرک اوزرندن سقف اغاجلرنی اوزادوب اوجلرنی اول کرتکلره وضع واستوار ایدرلر وکیده سرن
دیرکنک تپه سنده اولان آرقوری اغاجه دینور که بابافقو تعبیر اولنور قابه دیدکاری یلکن آندن آچلور وبعضلر
عندنده محفه نک اوستنده اولان اغاجه دینور قریة سمیه وزننده بغداده اوج موضعک آدیدر المقریة مرمیه
وزننده قرأت اولنان صحیفه یه دینور مقروة معناسنه القاریة یانک تشدیدیله برقوش آدیدرکه عربلر آنی
کوردکده یغمور ظهوریله استبشار ایدرلر کویا که یغمور طرفندن ایلچی یاخود مقدمه سیدر جمعی قواری کلور
بونی یشل صغرجق قوشیله بیان ایدرلر که آری قوشی وچکرکه قوشی دخی دیرلر فارسیده سار سبز دیرلر الواوی
القرو قافک فتحی وراءنک سکونیله برنسنه یه طوغری قصد ایلمک معناسنه در یقال قرا الیه قروا من الباب الاول
اذا قصده وبرنسنه نک آردینه دوشوب آراشدرمق معناسنه در یقال قرا الامر اذا تتبعه ودورتمک معناسنه در
یقال قراه بالرمح اذا طعنه به وقرو نهر طرزنده اوزون حوضه دینور که آنده دوه لر صولنور وشول اوزون اوزادی ارضه
دینور که یوریمکله قطعی قابل اولمز درجه ده اوله جمعی قری وکلور علو وزننده تقول وقعنا فی قرو ای ارض لاتکاد
تقطع وقرو اسلوب وطریقت معناسنه مستعملدر که ذکر اولنان معنالردن مأخوذدر ومنه تقول ترکتهم قروا
واحدا ای علی طریقة واحدة وشیره مقوله سی نسنه صقه جق منکنه اولوغنه واوله سنه دینور که شیره اورادن
جریان ایدر انیق بوغزی کبی وخرما کتوکندن دوزلمش تکنه وباطیه وفچی طرزنده قابه دینور که نبیذ ایچون
ایچنه خرما اوزم باصیلور علی قول اول کتوکدن دوزلمش لکن وطاس وبرداق مقوله سی مشربه یه دینور که آنکله
شرب اولنور وکوچک کاسه یه یاخود مطلقا کوچک قابه دینور وکلب یلاغنه دینور مبلغه معناسنه بونده قافک
حرکات ثلاثیله ده لغتدر جمعلری اقراء واقری واقروه وقری کلور صلی وزننده ویل یاصو یاخود بغر سفلر ایمکله
دریسی قوغه کبی بیوک اولمش خایه یه دینور که دبه تعبیر اولنور قروه دخی دینور هایله مؤلفک وجوه نک بوراده
تعریفلری مسامحه اوزره در القروانی قافک فتحی وراءنک سکونیله خایه سی دبه اولان آدمه دینور قری قافک
ضمیله فعلی وزننده بادیه ده برصو آدیدر القرا عصا وزننده والقروان قافک فتحیله ارقه یه دینور ظهر معناسنه
وقراقباغه دینور که سبز واتندر قرع معناسنه القرواء صحراء وزننده اوزون اورکجلو ناقه یه دینور یقال ناقة قرواء
ای طویلة السنام وبونک مذکری یوقدر جمل اقری دینمز وقرواء توره وداب وعادت معناسنه در یقال علی قرواء
حسنة ای علی عادة حسنة ودبر ومقعده دینور القروری عجوجی وزننده طریق کوفه ده برموضعدر الاقراء
همزه نک کسریله برآدمک ارقه سی اغریمق معناسنه در یقال اقری الرجل اذا شکی قراه ای ظهره وضیافت ایستمک
معناسنه در یقال اقری الرجل اذا طلب القری ای الضیافة شارح دیرکه بونده واوی ویائی مشوش اولمشدر ودائما آتک
صرتی چوللو طوردرمق معناسنه در یقال اقری الجل علی الفرس اذا الزمه مقری سکری وزننده دمشق

قضاسنده برقریه در مقری حبلی وزننده نوبه مملکتنده بر بلده در مقریه محمیه وزننده یمنده بر حصن آدیدر
المقاری میمك فتحیله یوكسك تپه لرك باشلرینه دینور مقری مفرد یدر سکری وزننده القیروان قافك وراناك
فتحیله قافله وکاربانه دینور و بوکاروان فارسی معربیدر ومغربده بر بلده آدیدر المقروة مدعوه وزننده شول
دیشی قیونه دینور که کندی ممه سنی امسون دیو باشنه اغاجدن دوزلمه باشلق کچورلمش اوله یقال شاة مقروة
اذا جعل رأسها فی خشبة لئلا ترضع نفسها المقروری اسم فاعل بنیه سیله اوزون ارقه لو حیوانه دینور
القروة فروه وزننده دبه اولان خایه یه دینور که ذکر اولندی و باشك تپه سنك اوجنه دینور یقال ضرب
قروة رأسه ای طرفه الاستقراء بدنده چبان ماده لنوب یعنی چرکلنوب ایرینلنمك معناسنه در یقال
استقری الدمل اذا صارت فیه المدة الواوی القزو قافك فتحی وزای معجمه نك سکونیله مکروه ومردار
نسنه لردن وآلوده لکدن صاقنوب نظافت اوزره اولمق معناسنه در یقال به قزو ای تقزز ودکنك
اوجیله یری دورتشدرمك معناسنه در که اکثری براندیشه وملاحظه ضمننده ایدرلر یقال قزا بعصاه الارض
تقزو قزوا اذا نکتها بها وقزه دیدکلری اویون اوینامق معناسنه در یقال قزا الرجل اذا لعب بالقزة
الاقزاء همزه نك کسریله بین الناس استواء واستقامتله معروف ایکن بر عیب ونقیصه ایله آلوده اولمق
معناسنه در یقال اقزی فلان اذا تلطخ بعیب بعد استواء القزة ثبه وزننده یلانه دینور حیه
معناسنه علی قول بر جنس یلانه دینور که قوپرقسز واکری بوکری اولور جمعی قزات کلور قضاة وزننده
و بین العرب بر لعب آدیدر الیائی القزی قافك کسریله لقب معناسنه در یقال بئس القزی هذا ای اللقب
التقزیة تفعله وزننده برکسه یی بره چالوب اولدرمك معناسنه در یقال قزاه اذا صرعه وقتله الواوی القسو
والقسوة قافلرك فتحی وسینلرك سکونیله والقساوة عداوه وزننده والقساء قضاء وزننده برنسنه طاش کبی
پك وقاتی اولمق معناسنه در یقال قسا قلبه یقسو قسوا وقسوة وقساوة وقساء اذا صلب وغلظ واقچه قلب
وزیوف اولمق معناسنه مستعملدر یقال قسا الدرهم اذا زاف القسی غنی وزننده طاش کبی پك وقاتی اولان
نسنه یه دینور وزیوف اقچه یه دینور جمعی قسیان کلور صبیان کبی واشیدن یاصوغوقدن یاخود لخط
مقوله سی حالاتدن ناشی سخت وشدید زمانه وصف اولور یقال یوم وقرب وعام قسی ای شدید من حر او برد او لخط
ونحوه وقسی بن منبه ابو قبیله اولان ثقیفك بر آدیدر ذوقسی یمندن بصره یولنك آدیدر المقساة مرماة وزننده
قسوت قلبه باعث اولان نسنه یه دینور یقال الذنب مقساة للقلب ای یقسیه المقاساة مباهاة وزننده برنسنه نك
شدت وزحمتنی چکمك معناسنه در یقال قاساه اذا کابده قسا عصا وزننده مصرده بر قریه در وتمیم قبیله سی
یوردنده برقاره تپه آدیدر بونده مد ایله ده زبانزده در قساء غراب وزننده بر طاغك آدیدر الاقساء همزه نك
کسریله برنسنه یی پکلندروب قایلندرمق معناسنه در یقال اقساه اذا صلبه وغلظه وقساء دیدیکی طاغده
ساکن اولمق معناسنه در یقال اقسی الرجل اذا سکن قساء قساء کساء وزننده بر موضعدر الاقسیان اجران
وزننده بر نبات آدیدر و بر رجل علمیدر قسیان علیان وزننده بر وادی یاخود بر صحرا آدیدر قسیان عثمان
وزننده عقیقده بر موضع آدیدر الواوی القشو حشو وزننده اغاجك بیراغنی وقبوغنی صیروب صویمق
معناسنه در یقال قشا العود یقشو قشوا اذا قشره وخرطه و برنسنه یی سیلمك معناسنه در یقال قشا الوجه
اذا مسحه ویلانك قاوینی صویمق معناسنه در یقال قشا الحیة اذا نزع عنها لباسها وحیه لفظی مذکر ومؤنث اولور
التقشیة تفعله وزننده بودخی یلانی قاولتمق معناسنه در یقال قشی الحیة اذا نزع لباسها عنها و بر آدمی ایشندن
چویرمك معناسنه در یقال قشاه عن حاجته اذا رده المقشی معظم وزننده والمقشو مدعو وزننده قبوغی
صویلمش نسنه یه دینور یقال عدس مقشی ومقشو ای مقشر القشوة خطوه وزننده شول سپده وکفه یه
دینور که خرما بیراغندن اوریلوب نسوان آنك ایچنه عطریات وایپلك و بوق مقوله سی ادواتلرنی وضع وحفظ
ایدرلر جمعی قشوات کلور فتحاتله وقشاء کلور کساء وزننده القشاء غراب وزننده توکرکه دینور بزاق معناسنه
الاقشاء همزه نك کسریله زنکین ایکن فقیر اولمق معناسنه در یقال اقشی الرجل اذا افتقر بعد غنی القاشی کمتر
وکوتی پوله ومنقوره دینور القشی غنی وزننده کچمز قلب اقچه یه دینور یقال درهم قشی ای قسی القشاوة
ثمامه وزننده بر یوزنده اوزون اوزادی چکلمش سنور وسد وبند مقوله سنه دینور ونجدده بر صو آدیدر القشوان
سکران وزننده جوره وخرده آدمه دینور مؤنثی قشوانه در یقال رجل قشوان ای دقیق الواوی القصو قصد
وزننده والقصو علو وزننده والقصاء عصا وزننده والقصاء سخاء وزننده بعید اولمق معناسنه در یقال

قصا عنه یقصو قصوا وقصوا وقصی وقصاء اذا بعد و یقال قصی عنه قصا من الباب الرابع القصی غنی
وزننده والقاصی بعید اولان شیئه دینور جمعلری اقصاء کلور نصیر وانصار وشاهد واشهاد کبی القصوی
والقصیا بشری وزنلرنده غایة بعیده یه دینور مذکری اقصی در یقال مکان اقصی وغایة قصوی وقصیا ای
بعیدة شارحك بیاننه کوره قصوی اهل عالیه وقصیا اهل نجد لغتیدر وقصوی الوادی دره نك اوجنه دینور که نهایتیدر
الاقصاء همزه نك کسریله بعید ایلمك معناسنه در یقال اقصاه اذا ابعده وکریم ونفیس ناقه لری اکتساب واتخاذ
ایلمك معناسنه در یقال اقصی الرجل اذا اقتنی القصیة وعسکرك چوره سنی و یوره سنی کوروب کوزه دوب
محافظه ایلمك معناسنه در یقال اقصی فلان اذا حفظ قصا العسکر المقاصاة مباهاة وزننده باب مغالبه ده
مستعملدر مباعده بابنده یارشمق معناسنه در تقول قصانی فقصوته ای باعدنی فغلبته القصا عصا وزننده
وسماء وزننده خانه نك یورسنه وحولوسنه دینور یقال نزل فی قصا الدار وقصائه ای فنائه ونسب بعید
معناسنه در یقال هو منه بالقصا ای بعید النسب وناحیه معناسنه در یقال هو فی قصاه ای فی ناحیته ومنه
تقول حطنی القصا ای تباعد عنی یعنی بندن آلارغه اول بوراده حط کلمه سی حیاطه دن امردر و یقال حاطهم
القصا اذا کان فی ناحیتهم وقصا ناقه نك وقیونك قولقلری اوجلرنده اولان جزئیجه کسکلکه دینور القصو
قصد وزننده ناقه نك یاخود قیونك قولقلری اوجنی جزئیجه کسمك معناسنه در یقال قصا الناقة والشاة قصوا
من الباب الاول اذا قطع طرف اذنها قلیلا التقصیة تفعله وزننده قصو معناسنه در یقال قصی الناقة والشاة
بمعنی قصاها وطرنق کسمك معناسنه در یقال قصی الاظفار اذا اقصها القصواء حمراء وزننده والمقصوة
مدعوه وزننده والمقصاة میمك ضمیله قولقلرینك اوجلری برمقدارجه کسلمش ناقه یه یاخود قیونه دینور الاقصی
اعلی وزننده والمقصو مدعو وزننده والمقصی معظم وزننده قصواء ومقصوه ومقصاة لفظلرندن مذکرلردر
یقال جمل وکبش اقصی ومقصو ومقصی القصیة غنیه وزننده استعمالدن معاف اولمش جنسی پاك نفیس
وکریم ناقه یه دینور که صاحبی استعماله قیه مز یقال ناقة قصیة ای کریمة نجیبة مبعدة عن الاستعمال وچوق
قوللنلوب اورسلنمش ناقه یه دینمکله ضد اولور یقال ناقة قصیة ای رذلة جمعی قصایا کلور القاصیة ناحیة
معناسنه در یقال هو فی قاصیة البلد ای ناحیته وپك قوجه دیشی قیونه دینور یقال نعجة قاصیة ای هرمة
الاستقصاء والتقصی تفعل وزننده برنسنه نك نهایتنه بالغ اولمق معناسنه در یقال استقصی فی المسئلة وتقصی
اذا بلغ الغایة شارح دیر که بونك سبنی طلب ایچونده کلمکله برشیئك اوته سنی آراشدرمق وآراشدیره رق اوته سنه
بالغ اولمق معناسنه در قصی سمی وزننده ابن کلاب درکه عمود نسب حضرت مصطفوی علیه السلام
جمله سندن جد خامسلریدر اسمی زید یاخود مجمع درکه محدث وزننده در نسبتنده قصوی دینور یارك برنی
حذف و برنی الفه قلب ایتدنصکره واوه قلب ایلدیلر وقصی یمنده بر صرب عقبه آدیدر القصوه ثمره وزننده
دوه قسمنك قولغنك اوجنه باصیلان تمغایه دینور قصوان عثمان وزننده وسلمان وزننده بر موضع آدیدر مترجم دیر که
مؤلف اسم ناقة حضرت رسول الله علیه الصلوة والسلام اولان قصوی ماده سندن ذهول ایلدی و بو عند
البعض بشری وزننده وعند البعض حمراء وزننده در الیائی القضاء سخاء وعصا وزنلرنده
حکم معناسنه در که اسمدر یقال طلب قضائه وقضاه ای حکمه شارحك بیاننه کوره جمعی اقضیه در واصل
قضاء قطع وفصل معناسنه اولوب معانئ سائره آندن متفرعدر انتهی القضی قافك فتحی وضادك سکونیله
والقضاء سخاء وزننده والقضیة عطیه وزننده مصدرلردر حکم ایلمك معناسنه در یقال قضی علیه یقضی قضیا
وقضاء وقضیة من الباب الثانی اذا حکم علیه وقضیه اسم اولور حکومت معناسنه جمعی قضایادر فعالی وزننده که
مقصوردر و بونك اصلی فعائل در قلب مکانله فعالی اولمشدر وقضاء صنع وکار معناسنه مستعملدر یقال قضی
الشیء اذا صنعه و برنسنه یی بر آدمه لازم قلمق حتم وایجاب معناسنه در یقال قضاه علیه اذا حتمه علیه واوجبه
و بیان ایلمك معناسنه در ومنه قوله تعالی من قبل ان یقضی الیك وحیه ای یبین الیك وموت معناسنه مستعملدر
یقال قضی الرجل اذا مات کویا که امر دنیاسنی فصل وقطع ایلدی وکذا یقال قضی نحبه اذا مات بوراده نحب
نذر معناسنه اخذ اولنور سه عهده سنده نذر کبی لازم اولان مونی ادا ایلدی دیمك اولور وعلی ایله صله لنورسه
قتل معناسنه اولور یقال ضربه فقضی علیه اذا قتله کویا که انك ایشنی فصل وقطع ایدوب فارغ اولمش اولور
و بر مأموله دلخواه اوزره نائل اولوب آنی کماله یتشدرمك معناسنه در یقال قضی وطره اذا اتمه و بلغه وعهد ویمانی
متضمن وصیت ایلمك معناسنه در یقال قضی علیه عهدا اذا اوصاه وانفاذ عهد ایلمك معناسنه در یقال قضی

الیه عهدا اذا انفذه و برامر و خبری محلنه ایرشدرمك معناسنه در یقال قضی الیه اذا انهاه ومنه قوله تعالی
وقضینا الیه ذلك الامر ای انهیناه الیه وابلغناه ذلك و اوده مك اداء معناسنه در یقال قضی غریمه دینه اذا اداه
شارح دیر که اداء معناسنده عند البعض حقیقت و عند البعض مجازدر لکن راغبك بیانه کوره مجازدر و بنه راغب
دیدیکه قضاء ماده سی فصل الامر معناسنه موضوعدر که برنسنه یی فصل و قطع ایلمکدن عبارتدر کرك قولا و کرك
فعلا اولسون و بونلرك هر بری الهی و بشری اولور و قالدیکه قضاء و قدر بحثنده قضاء قدردن اخصدر زیرا
قدر تقدیر و قضاء تفصیل و قطع ایلمکدر و بعضلر دیدیکه قدر کیل ایچون تهیئه و اعداد اولنان نسنه دن و قضاء
آنی اولچمکدن عبارتدر بو جهتدن شامده طاعون اولدیغی حضرت عمر رضی الله عنه ایشندکده کیرموب سمت
آخره منصرف اولمغله ابو عبیده رضی الله عنه * انفر من القضاء * دیدکده حضرت عمر * افر من قضاء الله تعالی
الی قدره * دیدی که قدر مادام قضاء صورتنی بولمدقجه دفع الهی مرجودر خلاصه سی قدر دیوان دولت علیه ده
دفتر اجمال و قضاء آنك توزیع و تقسیمی منزلنده اولور و ابن اثیر دیدیکه قضاء و قدر متلازملردر احدهما آخردن
منفك اولمز زیرا قدر اساس و قضاء بناء منزلنده در و بو مبحثك تفصیلی کتب کلامیه ده در القاضیة اولومه اطلاق
اولنور یقال انت علیه القاضیة ای الموت بوراده تانیث منیه اعتباریله در امر حیاتی قاطع و فاصل اولدیغیچون
اطلاق اولنور یاخود لازم معناسنه محمولدر و قاضیه دیت و فریضه زکات خصوصلرنده جائزه و رایجه اولان
دوه یه دینور یقال ابل قاضیة ای جائزة فی الدیة و فریضة الصدقة القضی غنی وزننده بو دخی اولومه
اطلاق اولنور مقضی معناسنه در و سریع القضاء اولان آدمه دینور کرك بورج و کرك حکومت خصوصنده اولسون
یقال رجل قضی ای سریع القضاء یکون فی الدین والحکومة القضیة تفعله وزننده والقضاء کذاب وزننده
بو دخی برنسنه یه مأمولی اوزره نائل اولوب اتمام و اکمال ایلمك معناسنه در یقال قضی وطره اذا اتمه و بلغه و برادمی
قاضی نصب ایلمك معناسنه در یقال قضاه السلطان اذا جعله قاضیا الاستقضاء برکسه کندی ماده سنه
برآدمك حکم و فصل ایلمسنی طلب ایلمك معناسنه در یقال استقضی فلانا اذا طلب الیه ان یقضیه بوراده طلب مراجعت
معناسنی متضمندر و برکسه قاضی تعیین اولنمق معناسنه در یقال استقضی فلان علی بناء المفعول ای صیر قاضیا
التقاضی تفاعل وزننده برکسه مدیوننـدن حقنی قبض ایلمك معناسنه در یقال تقاضاه الدین اذا قبضه منه
لکن امهات سائره ده تقاضی طلب دین معناسنه ده مرسومدر که تقاضا ایتمك تعبیر اولنور یقال تقاضیته دینی ای طلبته
القضاة قافك ضمیله شول یوفقه زاره دینور که حین ولادتده معصومك یوزنده قابلو ظهور ایدر القضة عده وزننده
برجنس نباتدر جمعی قضی اکلور قافك کسری والفك قصریله و قضات کلور التقضی تفعل وزننده برنسنه نك
اونه سی کسیلوب بتمك معناسنه در یقال تقضی الشیء اذا فنی وانصرم و قوش هوادن سوزیلوب اینمك معناسنه در
یقال تقضی البازی اذا انقض شارحك بیانه کوره بو معناده اصلی تقضض ایدی الانقضاء انفعال وزننده
بو دخی برنسنه نك آردی کسیلوب یوق اولمق معناسنه در یقال انقضی الشیء اذا فنی وانصرم القاضی حاکم
افندیدر قضاة جمعیدر که اصلی قضیه در و قاتل معناسنه مستعملدر که مقتولك ایشنی بتورر یقال سم قاض
ای قاتل قاتلك قاضی یه ملایمی موقعنده در القضاء شداد وزننده متین و محکم زرهه دینور القضا عصا
وزننده قوری اوزم چکردکنه دینور عنجد معناسنه قضاء سماء وزننده اسامیدندر الیائی القطا عصا وزننده
برکونه مرض ادیدر که انسان و حیوانك صغری طرفلرنده ظهور ایدر التقطی تفعل وزننده قوغه نك طولمغله
قیودن یاپجه یاپجه چکیلوب چقمق معناسنه در تقطت الدلو اذا خرجت من البئر قلیلا قلیلا لملئها القطیات
فتحاتله قطوات لفظنده لغتدر که قطاة لفظندن جمعدر قطیات سمیات وزننده بر وادی ادیدر قطیه غنیه
وزننـده مصر یولنده برقریه آدیدر رفطیاله معروفدر که تخفیفله والفله در القطیا قافك فتحی و یانك تشدیدیله
کنار صینه اسمیدر که نارجیل اغاجنك لیفندن بوکلمش ایپه دینـور بونکله برآدم مسمی اولورسه یای مخفف اولور
الواوی القطو خطو وزننده آغر و آهسته یوریمك معناسنه در یقال قطا الرجل یقطو قطوا اذا ثقل مشیه
و بغرتلق قوشی قطا قطا دیو اوتمك معناسنه در یقال قطت القطاة اذا صوتت وحدها قطا قطا بوراده وحدها
قولی قید وقوعیدر و آدیملری صیق صیق آتارق یوریمك معناسنه در یقال قطا الماشی اذا قارب فی مشیه الاقطیطاء
بو دخی آدیملری صیق صیق آتارق یوریمك معناسنه در یقال اقطوطی الرجل اذا قارب فی مشیه القطوان
سلمان وزننده و فتحاتله والقطوطی عجوجی وزننده آدیملرنی صیق صیق آتارق یورر اولان شخصه دینور
وقطوطی برموضع آدیدر بونك وزنی فعوعل یاخود فعلعل در و یافلری اوزون اولوب ادیملرنی صیق صیق آتارق

یورین آدمه ده دینور القطاة حصاة وزننده بدنده صغری یه دینور و بو جلرك ارالغنه علی قول دابه نك ارد نه
دینور که راکبك اکسه سنه بنن آدمك اوتوردیغی یردن عبارتدر و بغرتلق قوشنه دینور جمعی قطا کلور و قطوات
کلور حرکاتله التقطی تبطی وزننده و مرادفیدر که اویالوب کیجکمك معناسنه در یقال تقطی الرجل اذا تبطی
و برآدمه فندورنك ایدوب الدانمق معناسنه در یقال تقطی لاصحابه اذا ختلهم و برکسه دن یوزدوندروب اعراض
ایلمك معناسنه در یقال تقطی بوجهه عنه اذا صدف و طوارك آردینه بنمك معناسنه در یقال تقطی الفرس اذا رکب
قطاتها قطیه سمیه وزننده مروان بن الحکم الاموی زوجه سنك آدیدر روض القطا برموضعدر قطوان
حرکاتله کوفه ده برموضعدر اکسیه قطوانیه اورایه منسوبدر القطا عصا وزننده قیون قسمنه مخصوص برمرض
آدیدر القطیة فرحه وزننده قطا علتنه اوغرامش قیونه دینور یقال شاة قطیة اذا کان بها قطا الواوی القعو
قافك فتحی و عینك سکونیله بکره یه دینور که تحریفله مقاره دیدکلری قیو چرخیدر علی قول اغاج مقوله سندن اولانه
دینـور یاخود دموردن اولان بکره اوقنه دینور که تکرلك اکا کچوریلوب اوزرنده دوران ایدر القعوان تثنیه
بنیه سیله شول ایکی طرفلو تختهیه دینور که بکره نك ایکی جانبنده قابلو اولوب بکره انلرك ارالرنده اولور علی قول
شول ایکی دموره دینـور که تکرلك انلرك ارالغنده دوران ایدر قعو کلمه سنك جمعی قعی کلور صلی وزننده القعو
جعو وزننده والقعو علو وزننده ارکك دیشی یه کرکمك معناسنه در کرك جماع ایلسون و کرك ایلمسون یقال
قعا الفحل الناقة قعوا و قعوا اذا ارسل نفسه علیها ضرب ام لا و قوش چفتلشمك معناسنه در یقال قعا الطائر اذا سفد
قعو العجیزتین قیناقلری چلمسز یاخود غلیظ یاخود بومری اولان آدمه دینور یقال رجل قعو العجیزتین ای ارسح
او غلیظهما او انهما غیر منبسطتهما الاقتعاء افتعال وزننده بو دخی ارکك دیشی یه کرکمك معناسنه در یقال اقتعی
الفحل الناقة بمعنی قعاها القعواء حمراء وزننده اوفق و جوره عورته دینور یاخود انجه بجاقلو اولانه دینور
الاقعاء همزه نك کسریله برنسنه یه سویکنوب طیانه رق اوتورمق معناسنه در یقال اقعی فی جلوسه اذا تساند
الی ماوراه و کلب انجکلرنی دیکوب دینی به قویوب اوتورمق معناسنه در که چومك تعبیر اولنور یقال اقعی الکلب
اذا جلس علی استه و راکب آتی اوکجه سی اوزره چویروب دوندرمك معناسنه در یقال اقعی فرسه
اذا رده القهقری و برآدمك بورنی قعا صفتیله متصف اولمق معناسنه در که آتیده ذکر ایدر یقال اقعی
انفه اذا کان به قعا القعا عصا وزننده بورنك یومشغی قصبه یه طوغری حواله اولمق
معناسنه در که اوراسی قالقق اولوب قصبه قصه و باصق اولمغله اوزرینه دوریلوب طبانمش کبی اولور یقال
قعی الرجل قعا من الباب الرابع اذا اشرفت ارنبة انفه ثم اقعت نحو القصبة الاقعی اعلی وزننده بورنی وصف
مذکور اوزره اولان کشی یه دینور قعواء مؤنثیدر الواوی القفا فا ایله عصا وزننده بیونك آردینه دینور که انسه تعبیر
اولنور فارسیده خیره دینور و بو مؤنث و مذکر اولور و بعضا ممدود اولور جمعی اقفی و اقفیه و اقفاء کلور و قفی
کلور صلی وزننـده و قفی کلور کسرتیله و قفین کلور قافك ضمیله و تقول العرب لا افعله قفا الدهر ای طوله یعنی ابد
الدهر یعنی زمانك اکسه سنی آنجه قدر آنی ایتم دیمکدر و یقال رد فلان قفا و علی قفاه ای هرم یعنی پیر فانی
اولوب عدم طرفنه توجه ایلدی القافیة قفا معناسنه در یقال ضرب علی قافیته ای علی قفاه و قافیه اهل عروض
عندنده بیتك آخر کلمه سنه علی قول بیتك آخرنده اولان حرف ساکندن مقید مجه اولان ساکنه وارنجه
حروفله اول اولکی ساکندن مقدم اولان حرف متحرکك حرکه سنه اطلاق اولنور و عند البعض قصیده نك
مبنی علیهاسی اولان حرفه اطلاق اولنور قول اول اخفش مذهبیدر و قول ثانی خلیل مذهبیدر مثلا * عفت الدیار
محلها فمقامها * مصراعنده مقامها کلمه سنده اولان قافك فتحه سندن آخری اولان الفه وارنجه که الف دخی داخلدر
عند الخلیل قافیه بودر مؤلفك آخر حرف قولی من آخر حرف سکنده در و یلیه کلمه سنك فاعل ضمیری آخر حرف
ساکنه و مفعول ضمیری اول ساکنه راجعدر و قول ثالث قطرب مذهبیدر و خلیله کوره قافیه بر کلمه یا ایکی یاخود
بر کلمه نك بعضی یاخود بر کلمه ایله کلمه اخرانك بعضی دخی اولور القفو عفو وزننـده والقفو علو وزننده برآدمك
اردینـه دوشوب کتمك معناسنه در تقول قفوته اقفوه قفوا و قفوا اذا تبعته و برآدمك قفاسنه اورمق معناسنه در
تقول قفوته اذا ضربت قفاه و برآدمه آچقدن فجور و ناسزا اسناد ایله سب و قذف ایلمك معناسنه مستعملدر که شتم
و تعریضله اردنه دشمکدن عبارتدر تقول قفوته ای قذفته بالفجور صریحا و درمیته بامر قبیح و برآدمی برخصوصده
سائرندن مختص و ممتاز ایلمك معناسنه در که آغرلمق تعبیر اولنور تقول قفوت فلانا بامر اذا آثرته به و قفو اثر برآدمی
محو و مضمحل ایلمکدن کنایه اولور یقال قفا الله اثره ای عفاه التقفی تفعل وزننـده بو دخی برآدمی اردنه

دوشوب كتمك معناسنه در تقول تقفيته اذا تبعته و برآدمك دكنكله اكسه سند و يوني كوكنه اورشدرمق
معناسنه در يقال تقفاه بالعصا اذا ضرب قفاه بها و برآدمه يك اكرام وتلطف ايلمك معناسنه در يقال
تقفى به اذا تحفى الاقتفاء افتعال وزننده بودخى برآدمك اردينه دوشوب كتمك معناسنه در كه ييرولك ايلمك تعبير
اولنور تقول اقتفيته اذا تبعته و برآدمى برخصوصله آغرلمق معناسنه در تقول اقتفيته بامر اذا اثرته و برنسنه يى
كندى نفسنه مخصوص ايدنمك معناسنه در يقال اقتفى به اذا اختص يعنى خص نفسه به واختيار ايلمك معناسنه در
يقال اقتفى الشىء اذا اختاره شارحك بيانه كوره بوندن اسم قفوه در قافك كسريله صفوه ومختار معناسنه در
تقول هو قفوتى اى صفوتى وخيرتى القفوه قافك كسريله - والقفى عنى وزننده اسملردر آچقدن برآدمه اسناد
تهمتله سوككه و بد سويلمكه دينور وقفوه كاهه دينور ذنب معناسنه ياخود برآدمى ديلمكه دينور كرك واقع و كرك غير
واقع اولسون يقال بئس القفوة اى الذنب اوهوان تقول للانسان ما فيه وماليس فيه الاقفاء همزه نك كسريله
بودخى برآدمى برخصوصله ممتاز ايدوب آغرلمق معناسنه در تقول اقفيته بامر اذا اثرته به و برآدمى آخراوزره تفضيل
وترجيح ايلمك معناسنه در يقال اقفاه عليه اذا فضله و برنسنه يى آخره تخصيص ايلمك معناسنه در يقال
اقفاه به اذا خصه ومهمانه اكرام اولنه جق طعام اكل ايلمك معناسنه در يقال اقفى الضيف اوالرجل اذا اكل القفى
الاستقفاء بودخى برآدمك دكنكله اكسه سنه اورشدرمق معناسنه در يقال استقفاه بالعصا اذا ضرب قفاه بها
القفية غنيه وزننده والمقفية مرميه وزننده اكسه سندن ذبح اولنمش قيونه دينور يقال شاة قفية ومقفية
اى ذبحت من قفاها وقفيه سائر اوزره باعث فضل وتفوق اولان مزيت وفضيلته دينور يقال له قفية اى مزية
على الغير و برآدمك اردنده باقى قلان خلفنه وقفادارينه دينور قفى كبى كما سيذكر التقفية تفعله وزننده
بركسه يى برآدمك آردنجه يوللامق معناسنه در كه اكا قفادار ايلمك تعبير اولنور تقول قفيته زيدا و بزيد اذا اتبعته
اياه القفى عنى وزننده بودخى برآدمك خلفنه وقفادارينه دينور يقال هو قفيهم وقفيتهم اى الخلف منهم
و يك رحم وشفقتلو مكرم ومهربان آمه دينور تقول انا قفى به اى حفى و مهمان مكرمه دينور يقال هو قفى اى ضيف
مكرم و مهمانه اكرام اولنه جق طعامه دينور يقال هيأ للضيف قفيا وهو مايكرم الضيف به من الطعام واخوان
واحبابدن بركزيده ومختار اولان باره دينور ياخود متهم ومعيوب اولانه دينمكله ضد اولور يقال هو قفى اى خيرة
من الاخوان اومتهم منهم القفاوة حفاوه وزننده ومرادفيدر كه اسمدر مهر بالغه دينور التقافى تفاعل وزننده
برآدمه بهتان ايلمك معناسنه در يقال تقافاه اذا بهته القفا عصا وزننده ياخود قفا آدم برطاغك آديدر القفو
عفو وزننده برموضعدر و يغمور ياغاركن توزان توزندى يه دينور القفية غرفه وزننده صيادك تپه لرده قازديغى
چقوره دينور كه سباع اكا دوشمكله صيد اولنور عويف القوافى مصغر بنيه سيله برشاعردر اسمى عويف اولوب
اشبو * سأكذب من قد كان يزعم انني * اذا قلت قولا لا اجيد القوافيا * بيتى سبب اضافتى اولدى الواوى القلو
قافك كسرى ولامك سكونيله يني نسنه يه دينور يقال شىء قلو اى خفيف و كنج اشكه دينور يقال ركب قلوا
اى حمارا فتيا القلوة قافك كسريله شول دابه يه دينور كه يك اشكين وروندہ اولمغله يولده راكبنى دائما رفقاية
تقديم ايدر اوله يقال يركب فلان قلوة اى دابة تتقدم بصاحبها القلة ثبه وزننده والقلى رضا وزننده
والمقلى منبر وزننده چوجقلرك چليك چوماق اوينادقلرى اغاجلره دينور قله چليك ومقلى چوماقدر قله لفظنك
جمعى قلات وقلون كلور قافلرك ضميله وقلون كلور قافك كسريله شارحدر كه كرچه نسخه لرده والقلى عنوانده در
لكن صواب اولان والمقلى والمقلاء اولمقدر منبر ومحراب وزنلرنده القلو دلو وزننده چوجقلر چليك چوماق
اوينامق معناسنه در يقال قلا القلة و بالقلة اذا رمى بها ودوه يى عنف وشدتله سورمك معناسنه در يقال
قلا الابل اذا ساقها شديدا وتاوه ده ات قاورمق معناسنه در يقال قلا اللحم اذا انضجه فى المقلى القلى رضا
وزننده والقلاء عطاء وزننده برآدمه بغض ايلمك معناسنه در يقال قلا زيدا يقلوه قلا وقلاء اذا ابغضه
و بوباب ثانيدن دخى وركاسيذكر الاقليلاء برمحل آخره كوچمك معناسنه در يقال اقلولى الرجل اذا ارحل
وتاوه يه دوشمش الق كبى مضطرب و بيقرار اولمق معناسنه در يقال اقلولى الرجل اذا اقلق وتجافى عن محله
و رايشده صيغنوب جست وچابك سرعت واقدام ايلمك معناسنه در يقال اقلولى الرجل اذا انكمش وطاغك
الك تپه سنه چقوب يوكسلمك معناسنه در يقال اقلولى الجبل اذا صعد اعلاه فاشرف وقوش اغاجك الك باشنه
قونمق معناسنه در يقال اقلولى الطائر اذا وقع اعلا الشجر القلولى خجوجى وزننده يك يوكسك اوچان
قوشه دينور اليائى القلا رضا وزننده والقلاء عطاء وزننده والمقلية محمده وزننده برنسنه دن هركز

خوشلنميوب وسومديكندن بغض وتنفر ايدوب ترك ايلمك معناسنه در يقال قلاه يقليه وقليه يقلاه قلا وقلاء
ومقلية من الباب الثانى والرابع اذا ابغضه وكرهه غاية الكراهة فتركه و بعضلر عندنده باب ثانيدن ترك وهجر ايلمك
معناسنه مخصوصدر فيقال قلاه يقليه اذا هجره وقليه يقلاه اذا ابغضه مترجم ديركه اشبو وجدت الناس اخبر
تقله حديثنده ابن اثير ديديكه تقله كلمه سى كه مستقبل مخاطبدر ايكى بابدن دخى ممكندر واخبر كلمه سى امردر تقله
جزاسيدر وكرچه لفظا امردر لكن معنا خبردر وهاء تقله سكته در مفهومى ناسك ايچ يوزنى اراشديروب
بطانه لرندن خبردار اولان كسه البته ناسه بغض ايدوب ترك ايدر يعنى سلام و يره جك آدم بوله مز پس ناسك ايچ
يوزنى اراشدرميوب همان الصورة بالصورة معامله ايلمك لازمدر نته كم تجسس نص قرآن ايله منهيدر و بو مقتضايقاندر
زيرا انكدخى ايچ يوزينه باقلسه نه درلو فاشى ظهور ايدر وقلا وقلاء تاوه ده نسنه قاورمق معناسنه در
يقال قلاه اذا انضجه فى المقلى قاورمه به قليه ديدكلرى بو معنادندر وقلا وقلاء برآدمك باشنه اورمق معناسنه در
يقال قلا فلانا اذا ضرب رأسه المقلى منبر وزننده تاوه يه دينور القلاء شداد وزننده تاوه جى يه دينور
وقاورمه جى يه دينور القلاءة شداده وزننده تاوه دوزيلان كارخانه يه دينور القلى قافك كسرى ولامك سكونيله
والقلى الى وزننده والقلو صنو وزننده اشنان اخضر ورمث ومرام مقوله سى اكشيجه وشورا وتلرك محرقندن
دوزيلور برنسنه دركه تركيبده قليه طاشى ديرلر صابونك جزء اعظميدر صوده حل ايدوب تصفيه دنصكره
آتشده عقد ايتدكلرى طوزه ملح القلى ديرلر قالى قلا قافك فتحيله برموضع آديدر كاتب چلبى مرحومك جهان نمانام
كتابنده ارض روم شهرينك نام قديمى اولمق اوزره مرسومدر وشارحك بيانه كوره فى الاصل ايكى اسمدر نسبتنده
قالى دينور القلا قافك ضمى والفك قصريله طاغلرك الثپه لرينه دينور مفردى قله در ثبه وزننده وانسانك
دخى تپه لرينه دينور مقلاء القنبص ميمك كسريله بركلب معلم اسمدر اليائى المقاماة مباهاة وزننده موافقت
معناسنه در تقول مايقامينى الشىء اى مايوافقنى و بو ابو عبيده دن مرويدر الواوى القنوة قافك كسرى
وضميله قزانجه دينور اسمدر يقال طيب القنوة اى الكسبة و برآدمك تجارت ايچون اولميوب خاصة نفسيچون اتخاذ
ايلديكى ثابت ماله وسرمايه يه دينور يقال غنمه قنوة اى خالصة له ثابتة عليه القنو قافك فتحى ونونك سكونيله
والقنوان قافك ضميله والقنو علو وزننده كسب ايلمك معناسنه در تقول قنوته قنوا وقنوانا وقنوا اذا كسبته
وهمان صاغلمق ايچون قيون وكچى ايدنمك معناسنه در يقال قنا العنز اذا اتخذها للحلب الاقتناء افتعال وزننده
امك چكوب كسب وكار ايلمك معناسنه در تقول اقتنيته اذا اكتسبته ودائما حياء اوزره اولمق معناسنه در يقال
اقتنى الحياء اذا لزمه القنى غنى وزننده شول حيوانه دينور كه تجارت ايچون اولميوب همان دوللرينى آلمق ايچون
ياخود صاغلمق ايچون اتخاذ اولنمش اوله يقال عنده قنى من الغنم اى ما يتخذ منها لولد اولبن القنو حنو وزننده
بودخى حيا وحجابه مداوم اولمق معناسنه در يقال قنى الحياء وقنا قنوا من الباب الرابع والثانى اذا لزمه الاقناء
همزه نك كسريله بودخى حيايه ملازم اولمق معناسنه در يقال اقنى الحياء اذا لزمه وهو ادن يغمور ديكوب بلود
آچلمق معناسنه در يقال اقنت السماء اذا اقلع مطرها التقنية تفعله وزننده بودخى حيايه ملازم اولمق معناسنه در
يقال قنى الحياء اذا لزمه القنا عصا وزننده برونك بوقريسى بوكسكجه واورته سى نوعا فالق واوجى كه بومشغبدر
اويغون وطلوجه اولمق معناسنه دركه طوغان برونلو اولمق وقوج برونلو اولمق وچكمه برونلو اولمق تعبير اولنور
اورته سنده اولان قالقيقلق سمركبى اولوب يافشقلو وناز كانه اولور و بو آت قسمنده عيب وصقر و بازى قسمنده
مدحه در على قول اورته سى فى الجمله تومسكجه اوله رق دليكلرى نوعا طارجه اولمقدن عبارتدر يقال فى انفه قنى
وهو ارتفاع اعلاه واحديداب وسطه وسبوغ طرفه اونتو وسط القصبة وضيق المنخرين الاقنى احمر وزننده
وصفدر طوغان برونلو آدمه دينور مؤنثى قنواء در يقال رجل اقنى وامرأة قنواء اى بانفه قنى القناة حصاة وزننده
قارغى يه دينور رمح معناسنه جمعى قنوات كلور حركاتله وقنا كلور حصا كبى وقنى كلورصلى وزننده وقنيات كلور
حركاتله وطوغرى دكنكه دينور ياخود اكرى دخى اولورسه اطلاق اولنور و يرده صواجرا ايده جك كاريزه وكنكه
دينور جمعى قنى كلورصلى وزننده القناء شداد وزننده والمقنى محسن وزننده قارغى صاحبنه دينور وقناء
ومقنى كه محدث وزننده در صو بولجى يه دينور كه صو علمندن خبيرا اولور ومنه يقال الهدهد قناء الارض ومقنيها
اى عالم بمواضع الماء منها القنو قافك كسرى وضميله والقناء كساء وسماء وزنلرنده خرما سالقمنه دينور جمعى
اقناء كلور وقنيان وقنوان كلور قافلرك حركات ثلاثلريله يقال معه قنو وقناء من التمر اى كباسة المقناة مرماة
وزننده والمقنوة مكرمه وزننده دائما كونشلك اولان يره دينور كه كونى تعبير اولنور مضحاة معناسنه در شارح ديركه

مطلب

صحاحده ولسان العربده ضدّ المضحاة ایله مفسر و مرسوم وز وغیر مهموز اوله رق ثبت اولمغله ظاهرا بوراده سقطهٔ
ناسخ واقعدر اکا کوره قونی یره دیمك اولور ومؤلف همزه بابنده دخی قونی برایله بیان ایلمشدر وذکری آتی قناء
واقناء ماده لری دخی بونی مؤید اولور التقنی تفعل وزننده برکسه نفقه ومعاشنده تصرف واکتفا ایلکله
برمقدارجه آرزوب ادخار ایلمك معناسنه‌در یقال تقنی الرجل اذا اکتفی بنفقته ففضلت فضلة فادخرها قنوه
قنوه وزننده روم دیارنده بر بلده آدیدر قناء غراب وزننده برصوآدیدر قنی الی وزننده صعید ایلنده بر بلده در
قنی علی وزننده یمنده برموضعدر قنی عمی وزننده ساحل بحرهندده میفع قربنده برقریه در القنو قافك فتحی
ونونك سکونیله یراتمق معناسنه‌در یقال قناه الله قنوا ای خلقه القنوّ علو وزننده سیاهلغه دینور یقال به
قنوّ ای سواد القنی کتف وزننده رایحه‌سی آزمش مشکه وطلومه دینور یقال سقاء قنٍ ای متغیرالریح قنوان
حرکاتله ایکی طاغلردر القناء سماء وزننده والاقناءة همزه مفتوحه ایله دیوارك کولکه دوشن جانبنه دینور که
قوینی طرفیدر تقول رایته یقعد فی قناء الحایط واقنائته ای جانبه الذی یفیء علیه الفیء الیائی القنیة قافك
کسری وضمیله قزانجه دینور جمعی قنی کلور قافك کسری وضمی والفك قصریله یقال هذه قنیته ای ما
اکتسبه القنی قافك فتحی ونونك سکونیله والقنیان قافك کسری وضمیله کسب وکار ایدوب مال قزانمق
معناسنه‌در یقال قنی المال قنیا وقنیانا من الباب الثانی اذا اکتسبه القنا رضا وزننده ومرادفیدر یقال قنی عنه
قنا من الباب الرابع اذا رضی التقنیة تفعله وزننده والاقناء همزه‌نك کسریله راضی وخشنود ایلمك معناسنه‌در
یقال قناه الله واقناه ای ارضاه واقناء صید صیادك توکننه کلمك معناسنه‌در یقال اقناه الصید واقنی له اذا امکنه
المقاناة مباهاة وزننده برنسنه‌یی آخره قاتمق معناسنه‌در یقال قاناه اذا خلطه وبرنسنه‌یه اویمق معناسنه‌در
یقال قاناه اذا وافقه القانی پك قرمزی یه دینور و بونده صواب اولان همزه ایله اولمقدر جوهری وهمندن ناشی
بوراده ذکر ایلدی شارح دیرکه جوهری مهموزده دخی ذکر ایلدی و بوراده اعاده سی اختلافه مبنی در الواوی
القوّة قافك ضمی وواوك تشدیدیله زور معناسنه‌درکه ضعف مقابلیدر جمعی قوی کلور قافك ضمی وکسری
والفك قصریله القوایة کتابه وزننده قوّة معناسنه‌در یقال به قوّة وقوایة ضدّ الضعف و بونلر
مصدر اولورلر کوجلو وزورلو وتوانا اولمق معناسنه یقال قوی الرجل قوّة وقوایة من الباب
الرابع ضدّ ضعف القوی غنی وزننده کوجلو زورمند آدمه وحیوانه دینور التقوی تفعل وزننده
والاقتواء افتعال وزننده قوتلنمك معناسنه‌در یقال تقوّی الرجل واقتوی اذا قوی واقتواء برنسنه‌یی کندی
نفسنه مخصوص ایدنمك معناسنه‌در یقال اقتواه اذا اختصه لنفسه وخشم وعتاب ایلمك معناسنه‌در یقال
اقتوی علیه اذا عاتب التقویة تفعله وزننده قوتلندرمك معناسنه‌در یقال قوّاه الله ای جعله قویا و برنسنه ایله متهم
قلمق معناسنه‌در یقال هو یقوّی بذلك علی المجهول ای یرمی به المقوی محسن وزننده زورمند وتوانا آته دینور
یقال فرس مقو ای قوی ودابه سی توانا وزورمند اولان آدمه دینور یقال فلان قوی مقو ای قوی فی نفسه ودابته
القوی قافك ضمیله هدی وزننده که قوه‌نك جمعیدر عقل وهوشه اطلاق اولنور که قوت قلبیه‌دن عبارتدر
یقال له قوة سدیدة ای عقل شارح دیرکه اهل حکمتك قوای ظاهره و باطنه تعبیراتی بوندن مأخوذ در
وقوة قاتلمش ایپ وایپلك مقوله سنك قاتنه دینور تقول زدقوة فی قوة الحبل ای طاقا القوی عمی وزننده
قاتلری مختلف اولان ایپه دینور یقال حبل قو ای مختلف القوی الاقواء همزه‌نك کسریله زنکین اولمق
معناسنه‌درکه قوت مالیه پیدا ایلمکدن عبارتدر یقال اقوی الرجل اذا استغنی وفقیر اولمق معناسنه اولمغله
ضد اولور یقال اقوی زید اذا افتقر مترجم دیرکه بونده بابی ازاله یه حمل اولنور لکن راغبك بیاننه کوره ذکری
آتی قیّ وقواء ماده سندندرکه قیر یره قونمق معناسنه‌در بوندن افتقار تصور اولنمشدر نته که اتراب وارمال
دخی بوممیزانده‌در واقواء ایپ مقوله‌سنی قاتلمق معناسنه‌در یقال اقوی الحبل اذا جعل بعضه اغلظ من بعض
واهل عروض اصطلاحنده اقواء شاعر شعرینك قافیه‌لرینك حرکه لرنی بری برینه مخالف ایلمکدن عبارتدرکه
بریتك اعرابنی مرفوع وآخرك مجرور ایلمکله اولور واما نصبله اقواء قلیلدر یقال اقوی الشاعر الشعر
اذا خالف قوافیه برفع بیت وجرآخر واوتدن وصودن خالی اولان قیر یره قونمق معناسنه‌در یقال اقوی الرجل
اذا نزل فی القواء وخانه شنلکدن خالی اولمق معناسنه‌در یقال اقوت الدار اذا خلت التقاوی تفاعل وزننده
بین الشرکاء برمالی مزایده ایدوب نهایت بهاسنه یتشدرمك معناسنه‌در یقال تقاووه بینهم اذا تزایدوه و کیجه
آج یاتمق معناسنه‌در یقال تقاوی الرجل اذا بات علی القوی القوی هوی وزننده آجلغه دینور جوع

معناسنه‌در القی قافك کسریله اوتسز صوسز قیر یره دینور القواء کساء وزننده والقوایة سحابه وزننده
قی معناسنه‌در القوی هوی وزننده خانه خالی اولمق معناسنه‌در یقال قویت الدار قوی من الباب
الرابع اذا خلت ویك آجقمق معناسنه‌در یقال قوی الرجل اذا جاع شدیدا و یغمور محتبس اولمق معناسنه‌در
یقال قوی المطر اذا احتبس قوه کوه وزننده بررجل آدیدر القواء سماء وزننده آجلغه دینور یقال بات
القواء ای جایعا المقاواة مباهاة وزننده برکسه ایله زور وقوت بابنده یارشمق معناسنه‌در باب مغالبه‌دندر
تقول قاویته فقویته ای غلبته فی القوی و برآدمه برنسنه ویرمك معناسنه‌درکه قوت مالیه یه مظهر ایلر یقال
قاواه اذا اعطاه القاوی اخذ ایدیجی یه دینور یقال هو قاو ای آخذ القاویة یغمورطه یه دینور
و یغمورسز سنه یه وصف اولور یقال سنة قاویة ای قلیلة المطر و برچمزار آدیدر القوی سمی وزننده
قاویه دیدکلری چمزاره قریب بروادی آدیدر و یمورطه‌دن چیقان پلیجه دینور قاوه صعید ایلنده برقریه‌در
القیقاء قافك کسریله ثلثله کبی برکونه مشربه آدیدر وارض غلیظه یه دینور القوقاة قافك فتحیله والقیقاء
قافك کسریله حیقرمق معناسنه‌در یقال قوقی الرجل قوقاة وقیقاء اذا صاح الیائی القهی هوا وزننده
برنسنه‌دن یکرنمك معناسنه‌در یقال قهی من الطعام قهی من الباب الرابع اذا اجتواه الاقهاء همزه‌نك
کسریله قهی معناسنه‌در یقال اقهی من الطعام اذا اجتواه القاهی خصب ونعمت کثیره ایله قونوب کوچن
آدمه دینور وحدید الفؤاد جست وچالاك آدمه دینور الواوی القهوة شهوه وزننده باده یه دینور یقال
شرب القهوة ای الخمر مترجم دیرکه شاربنك طعامدن اشتهاسنی قاطع اولدیغیچون اطلاق اولندی وحالا
متعارف اولان مشروبه قهوه اطلاقی اهل کیف تسمیه سیدر بوملابسه ایله صوفیلر بوندن تنزه ایتمك لازمدر
برصوفی وار ایدی یدنجی جدّی قاضی اولمش برطالبك یدندن صو ایچمز ایدی بونك اجدادنده قاضی وار ایدی
دیو تنزه ایدر ایدی وانکارك ابتدا نشأتی فرنکستاندن ایدی دیو اصلا انکار ایمز ایدی وصول الیه سلام لطیفه
ومرحبا ایدنه انفعال ایدوب اجابت ایلمز ایدی زیرا صول ال جای عورت مخصوصندن اولمغله بنی کمال تحقیر
ایدردی ایدی وقهوه کرکی کبی طوقلغه دینور یقال به قهوة ای شبعة محکمة وخالص سوده دینور ورایحه
معناسنه‌در یقال له قهوة طیبة ای رایحة القهة عده وزننده بودخی خالص سوده دینور القهوان سلمان
وزننده ایری بوینوزلو قوجه قیون قوچنه دینور الاقهاء همزه‌نك کسریله دائما قهوه یعنی خمر ایچر اولمق
معناسنه‌در یقال اقهی الرجل اذا دام علی شرب القهوة وسلطان ووالی یه اطاعت ایلمك معناسنه‌در یقال
اقهی الرجل اذا اطاع السلطان الواوی قبوان کیوان وزننده یمنده برموضعدرکه بلاد خولانده در
فصل الکاف الیائی الکأی سعی وزننده برآدمی بدسوز ایله رنجیده ایلمك معناسنه‌در یقال کأی
فلانا کأیا من الباب الثالث اذا وجعه بالکلام الاکأء همزه‌نك کسریله برنسنه‌دن خوشلنموب ایکرنمك
معناسنه‌در یقال اکأی عنه اذا کرهه الواوی الکبو حبو وزننده والکبوّ سمو وزننده سورچوب یوز
اوزره یره قپانمق معناسنه‌در یقال کبا الرجل یکبو کبوا وکبوّا اذا انکب علی وجهه وچقماقدن آتش چقمیوب
آتشسز اولمق معناسنه مستعملدر یقال کبا الزند اذا لم یور واوجاقده آتش فوری یغلوب تومك معناسنه‌در
یقال کبا الجمر اذا ارتفع وآت قسمی صولودیغی یا صولغانلغی بلورتمیوب ایچر یسندن آلمق معناسنه‌در یقال
کبا الفرس اذا کتم الربو و برنسنه‌یی باش اشاغی چویروب ایچنده اولانی دوکمك معناسنه‌در یقال کبا الکوز
اذا صب مافیه ونبات صولمق معناسنه مستعملدر یقال کبا النبت اذا ذوی وهوایه توز آغمق معناسنه‌در یقال
کبا الغبار اذا علا الاکباء همزه‌نك کسریله بودخی چقماقدن آتش چقمیوب آتشسز اولمق معناسنه‌در یقال
اکبی الزند اذا لم یور وچهره‌یی بوزمق معناسنه‌در یقال اکبی وجهه اذا غیره الکبوة خطوه وزننده اسمدر
سورچوب یوز اوزره قپانمغه دینور ومنه *لکل جواد کبوة* ای انکباب وکبو ماده سنك سائر معنالرندن دخی اسمدر
و برنسنه‌یه توز چوکدیکندن آنك توزلولغنه دینور یقال به کبوة ای غبرة و برآدمدن برناخوش وضع وحالت
کورلدیکندن یاخود ایشیدلدیکندن ناشی ایرکیلوب طورمغه دینور تقول سألته فما کانت له کبوة ای وقفة الکبا
الی وزننده سپورندیلکه دینورکه کومه اولور کاسه معناسنه‌در تثنیه سنده کبوان دینور کافك کسری وبالك
فتحیله جمعی اکباء کلور قال الشارح وفی النهایة کان قبر عثمان بن مظعون عند کبا بنی عمرو بن عوف ای کناستهم بوراده
بابله کباسه نسخه لری غلطدر وقال فی الاساس کبوت البیت اذا کنسته الکبة ثبه وزننده بودخی سپورندی
کومه‌سنه دینور جمعی کبون کلور اصلی کبوه در غرفه وزننده الکباء کساء وزننده عود اغاجنه دینورکه بخور

اولنور ياخود آتدن برنوعدر جمعی كبی كلور مدی وزننده الكباء غراب وزننده والكابی يوكسك ومرتفع
نسنه يه دينور ومنه يقال هو كابی الرماد ای عظيمه يعنی اوجاغنده كوللری خرمن كبی عظيم ومرتفعدر كه خاندان
ومكرم ومضياف ديمكدن كنايه در وهيثم بن كابی محدثدر الكباء سماء زننده يردن صيرزوب چقان صيرندی يه
دينور ومهتابدن هر يره بايلوب شامل اولان پرتو وشعاعه دينور الكبوة غرفه وزننده بخوردانه دينور مجمره
معناسنه التكبی تفعل وزننده والاكتباء افتعال وزننده تبخر ايچون بخوردان اوزره يقاری آچوب قپانمق
معناسنه در يقال تكبی علی المجمرة واكتبی اذا اكب عليها بثوبه التكبية تفعله وزننده آتش قورلرنی كول ايله
اورتوب باصرمق معناسنه در يقال كبی النار اذا القی عليها رمادا الواوی الكتو كتم وزننده آدملری صيق
صيق اتارق يوريمك معناسنه در يقال كتا الرجل كتوا اذا قارب الخطو الاكتاء همزه نك كسريله دوشمن
اوزره غالب اولمق معناسنه در يقال اكتی الرجل اذا اعلا علی عدوه اليائی الاكتيتاء احليلاء وزننده
بركسه نك غصبه كلوب برخشم وغيظ اولمق معناسنه در يقال اكتوتی الرجل اذا امتلأ غيظا ولسان
بيه بی اولمق معناسنه در يقال اكتوتی زيد اذا تتعتع وافراط اوزره كندی نفسنی وصف ومدح ايدوب
اوكمك معناسنه در يقال اكتوتی الرجل اذا بالغ فی صفة نفسه الواوی الكثو كافك ضمی وثای مثلثه نك سكونيله
طپراق يغندیسنه دينور و برمقدار جه سوده دينور و بغرتلق قوشنه دينور كثوه غرفه وزننده برموضع آديدر
الكثا عصا وزننده والكثاة حصاة وزننده ايهقان اسميدر كه صوره سی وصو كردمه سی ديدكلری نباتدر
جمعی كثی كلور كافك ضمی والفك قصريله علی قول ابكده اغاجنه شبيه برجنس اغاجك آديدر كثه ثبه وزننده
برذابالنك قاعدة الملكی اولان شهرك آديدر اصلی كثو در اليائی الكحی محووزننده فاسد وتباه اولمق معناسنه در
يقال كحی الشیء كحيا من الباب الثانی اذا افسد بوراده همزه ايله افسد نسخه سی غلطدر اليائی الكدية كافك
ضميله والكادية دهر وزمانك شدت ومحنتنه دينور يقال اصابته الكدية والكادية ای شدة الدهر وكديه
پك وقاتی اولان ارضه دينور وپك صلابتلو بيوك باچين قيايه دينور ومتحجر باخفه دينور كه طاش ايله حجر بيننده
ميانه اوله كريچ كبی وآزجه آزجه بركدر يلوب كومه لنمش غله وطپراق كومه سنه دينور يقال قعد علی كدية
من الطعام او التراب ای ما جمع منهما بوراده اوشراب نسخه سی غلطدر الكداية ثمامه وزننده والكداة
حصاة وزننده بونلرده آزجه آزجه بركش غله وطپراق كومه سنه دينور الاكداء همزه نك كسريله برحفرايدن
كسه نك وقاتی بره وارمق معناسنه در يقال حفر الحافر فاكدی ای صادف الكدية ای الارض الغليظة ونسنه
ايستديكی كسه نك بدعطاسنی ارض مذكوره كبی پك وخيرسز بولمق معناسنه مستعملدر يقال سأله فاكدی
ای وجده مثل الكدية وبرنسنه يی وبرميوب بخل ايلمك علی قول خير واحسانی پك آزجه اولمق ياخود برآدمه عطايی
تقليل ايلمك معناسنه در كه بوراده تقليل قطعدن كنايه در يقال اكدی الرجل اذا بخل اوقل خيره اوقلل عطائه
ومعدنده جوهره دائر نسنه نكون ايلميوب خالی اولمق معناسنه در يقال اكدی المعدن اذا لم ينكون به جوهر الكدی
غنی وزننده والكدی عمی وزننده قفوسز مسكه دينور يقال مسك كدی وكدای لا رائحة له المكدية محسنه
وزننده آصلق خاتونه دينور يقال امرأة مكدية ای رتقاء الكدی جدی وزننده بودخی بخل ايلمك معناسنه در
يقال كدی الرجل كديا من الباب الثانی اذا بخل وبرآدمی عزيمتدن مشغول ايدوب آليقومق معناسنه در يقال كداه
كديا من الباب الثانی اذا احبسه وشغله وطرملق معناسنه در يقال كدی وجهه اذا خدشه وكدو وكدو علو وزننده
براوتی كيجكدرمك معناسنه در يقال كدت الارض كدوا وكدوا اذا ابطأ نباتها واكينك بتشی كمز وبدحال اولمق
معناسنه در يقال كدا الزرع اذا ساءت نبتته الكدی كافك ضمی والفك قصريله كديه نك جمعيدر كه ارض
صلبه يه دينور بومعنادندر كه كلر قسمنه ضباب الكدی اطلاق اولنور اللريله پك يرلری حفر ايدر اولديغيچون الكداء
كساء وزننده برآدمدن احسانی قطع ومنع ايلمك معناسنه در يقال كدا خيره عنه كداء اذا منعه وقطعه كداء
سماء وزننده جبل عرفات اسميدر واعلای مكه ده برجبل آديدر كه سيد الانام عليه السلام حضرتلری يوم فتحده مكه يه
اورادن داخل اولديلر كدی سمی وزننده اسفل مكه ده برجبل آديدر رسول اكرم عليه السلام حضرتلری عودتده
اورادن خروج ايلديلر وعرفات قربنده دخی برجبل آديدر كدی قری وزننده مكه نك مسفله سنده طريق يمن
اوزره برجبل آديدر كدی منقوص اوله رق فتا وزننده طائف يولنده اولان يوقشك آديدر متأخرون بونلرك
تعيينلری خصوصنده بورسمه تفصيلده غلط ايدوب اوتوزدن زياده اقوالله اختلاف ايلديلر الكدی عصا
وزننده خرما اصلادلمش سوده دينور كه تسميندن ايچون قيز جغزلر ايچرلر وكدی مصدر اولور برآدمك بوغزينه

نسنه طيقانمغله ديبسته اولمق معناسنه يقال كدی بالعظم كدی من الباب الرابع اذا غص ودوه كوشكی صاعلمش
سود ايچمكله ايچريسی بوزلمق معناسنه در يقال كدی الفصيل اذا شرب اللبن ففسد جوفه الواوی كذا
كافك فتحی والفك قصريله بركلمه در كه آنكله شیء دن يعنی نسنه دن كنايه اولنور كرك عدد ومقدار وكرك افعال
واقوال اولسون كاف تشبيهله اسم اشارت اولان ذا كلمه سندن مركبدر تركيده آندن شويلجه وبويلجه ايله تعبير اولنور
الكاذی برنوع دهن آديدر وبرجنس خوشبوی نبات آديدر مفرداتده بوكونه مرسومدر كه كاذی بلاد يمنده
نابت برجنس شجردر خرما آغاجنه شبيه وكچی بوينوزی چكردكنه مشابه غلاف ايچره ثمری اولور وچچكی خرما چچكی
طرزنده وبغايت خوش رائحه اولور مقطر صويی اولور كه مكه دن حجاج صو يی كتوررلر كادی صويی معروفدر وباغنی
چقاررلر كه دهن الكاذی ديرلر وكاذی قرمزی نسنه يه دينور اليائی الكری عصا وزننده اويقومق
معناسنه در يقال كری الرجل كری من الباب الرابع اذا نعس شارح ديركه نومده دخی استعمال اولنور الكری
عمی وزننده والكريان سكران وزننده والكری غنی وزننده اويقو به وارمش آدمه دينور
اولك مؤنثی كريه در الكری جری وزننده پك سكرتمك معناسنه در يقال كری الرجل كريا من الباب الثانی
اذا عدا شديدا ويكيدن نهر قازمق معناسنه در يقال كری النهر اذا استحدث حفره ودوه سكردركن اياقلرنی
ايچرويه طوغری دوروب دوندرمك معناسنه در يقال كرت الناقة برجليها اذا قلبتهما فی العدو الاكراء
همزه نك كسريله آرتمق معناسنه در يقال اكری الشیء اذا زاد واكسلمك معناسنه اولمغله ضد اولور يقال اكری
الشیء اذا نقص وعبادت ربانی ايچون كيجه اويوميوب اويانق طورمق معناسنه در بناسی ازاله ايچوندر يقال اكری
الرجل اذا سهر فی طاعة الله تعالی وبرنسنه يی تأخير ايلمك معناسنه در يقال اكری العشاء اذا أخره وبرنسنه يی
اوزاتمق واوزون اوزادی سوردرمك معناسنه در يقال اكری الحديث اذا اطاله ودابه وخانه مقوله سنی كرايه ويرمك
معناسنه در تقول اكرانی دابته ای آجرنی الكری غنی وزننده برنسنه يی كرايه ويرن آدمه دينور يقال
هو كری ای مكار فعيل بمعنی مفعلدر ومرعانو عندن برنبات آديدر مفردی كريه در وچوق شيئه دينور يقال شیء
كری ای كثير الكرويا فتحتيله وقصر ايله ومد ايله تخم معروف اسميدر كه فارسيده زيره رومی وتركيده قرمان
كمونی ديدكلری بذردر كموندن اطول اولور وبو فعوللی وزننده در الكروة والكراء كافك كسريله مستأجرك
ويرديكی اجرته وبدل ايجاره دينور شارح ديركه كراء مفاعله دن مأخوذدر المكاراة مباهاة وزننده والكراء
قتال وزننده خانه ودكان ودابه مقوله سنی كرايه ويرمك معناسنه در يقال كاراه مكاراة وكراء اذا آجره الاكتراء
افتعال وزننده نسنه يی كرا ايله طوتمق معناسنه در يقال كاراه فاكتراه الكروة والكرو كافلرك فتحی
وضميله اسملردر كرا جيلغه دينور المكاری مجادل وزننده خانه ودابه مقوله سنی دائما كرايه ويرن آدمه دينور
جمعی مكارون كلور اصلی مكاريون ايدی شارحك بيانته كوره بوراده وجمع المكاری اكرياء ومكارون نسخه لری
غلطدر صواب اولان اكرياء كری لفظنك جمعيدر كه ذكر اولندی الكرو سرو وزننده يرقازمق معناسنه در
يقال كرا الارض يكرو كروا اذا حفرها وقيونك ديوارلرنی آغاجلردن چاتوب طاش كبی اورمك معناسنه در يقال
كرا البئر اذا طواها بالشجر وبرنسنه يی بالدفعات تكرار واعاده ايلمك معناسنه در يقال كرا الامر اذا اعاده مرارا
وتيز تيز يوريمك معناسنه در يقال كرت الدابة اذا اسرعت وطوپ اويناتمق معناسنه در يقال كرا بالكرة
اذا لعب بها ويقال كری يكری كريا من الباب الثانی الكرا عصا وزننده برآدمك آيشی آيرق اولمق معناسنه در
ياخود بالدرلری انجه وقوللری ايری اولمق معناسنه در يقال كری الرجل كرا من الباب الرابع اذا فحج او هی دقة
الساقين وضخم الذراعين الكروان سلمان وزننده طوس قضاسنده برقريه آديدر وككلك قوشنك اركك نه
دينور رجل وقبج معناسنه در مؤنثی كروانه در جمعی كراوين وكروان كلور كافك كسريله واركك نه كرا دخی
دينور عصا وزننده ومنه المثل *اطرق كرا اطرق كرا* ان النعامة فی القری* بغاثكم فی ارضنا* استنسرا استنسرا
بومثل برآدمی نرم وخوش آمد سوزلر ايله منافع ارائت ايده رك اغفال ايله مقصود اولان غائله يه دوشورمك موقعنده
ضرب اولنور لكن امهات سائره ده كرا وكروان طوی قوشی نوعندن جاغرغان طوی ديدكلريله مبين در كروان
قوشی دخی ديرلر الكری غنی وزننده مكاری معناسنه در كه كراجی كسه در الكرة ثبه وزننده بولغه دينور
چوكان طوپی كبی جمعی كرين وكرين كلور كافك ضمی وكسريله وكری كلور كافك ضمی والفك قصريله وكرات
كلور كافك ضميله شارح ديركه كره نك جمعنده عامه نك اكره ديدكلری غلطدر كراء سماء وزننده برموضع
آديدر كه طائف يولنده اولان ضرب عقبه اكا مضاف اولور التكری تفعل وزننده اويومق معناسنه در يقال

تكرى الرجل اذا نام اليائى الكزى كافك فتحى وزاى معجمه نك سكونيله لطف وكرم مأمول ايدن آدمه فضل
واحسان ايلمك معناسنه در يقال كزى فلان كزيا من الباب الثانى اذا افضل على معتفيه بوراده قاف ايله معتقيه
نسخه لرى غلطدر الواوى الكسوة غرفه وزننده دمشق قضاسنده برقريه آديدر وكسوه ارقه يه كيلجك كيسى يه
دينور كافك كسريله ده لغتدر جمعى كسى كلور كافك ضمى والفك قصريله وكساء كلور كافك كسريله يقال له
كسوة اى ثوب الكسا عصا وزننده لباس كيمك معناسنه در يقال كسى الرجل كسا من الباب الرابع اذا لبس
الكسوة الاكتساء افتعال وزننده بودخى لباس كيمك معناسنه در يقال اكتسى فلان بمعنى كسى الكسو
حسو وزننده برآدمه لباس كيدرمك معناسنه در يقال كساه الثوب كسوا اذا البسه اياه الكاسى كسوتلو آدمه
دينور نسب اوزره در يقال رجل كاس اى ذو كسوة مترجم ديركه زمخشرى اساسده اشبو باب رابعدن كاسى اسم فاعل
اولمق اوزره تنصيص ايلمشدر نته كه حالى كلمه سى دخى باب رابعدندر يقال حلى فهو حال پس نسب اوزره اولميوب
وسائر تاويله ده حاجت يوقدر و بوماده شافيه ده وچاربردى شرحنده مشروحدر الكساء كافك كسريله
معلومدر كه كليمه دينور كه كسوه يتندر جمعى اكسيه در الكساء سماء وزننده مجد وشرف ورفعت معناسنه مستعملدر
يقال به كساء اى مجد وشرف ورفعة الاكسى اعلى وزننده افعل تفضيلدر غيردن اكثر وازيد كسوه كبر اولان ياخود
كسوه وير اولان آدمه دينور يقال هو اكسى منه اى اكثر اكتساء منه او اكثر منه عطاء للكسوة المكاساة
مباهاة وزننده مفاخره معناسنه در ظاهرا كسوت خصوصنده اولمقدر يقال كاساه اذا فاخره الكسى كافك
ضمى وسينك سكونيله هر نسنه نك كيروسنه خصوصا بدنده صغرينك كيروسنه دينور جمعى اكساء كلور يقال ضربه
كسى عجزه اى مؤخره ومنه يقال ركب اكساءه اى سقط على قفاه يعنى قفاسى اوزره دوشدى كويا كه كندى دبنه بنمش
اولور شارح ديركه همزه ده دخى مرسوم اولمغله لغتدر وآنده همزه سرنشتدر بوراده جمع عنوانى مبالغه يه محمولدر
كويا كه هر اعضاسى يره كلمش اولور الواوى الكشو حشو وزننده برنسنه يى ديش ايله اصيروب قوپرمق معناسنه در
تقول كشوته كشوا اذا عضضته فانتزعته بفيك اليائى الكشية غرفه وزننده كلر ديدكلرى جانورك قارننده اولان
ياغه دينور كه ايكى يانلرنده اوزون اوزادى اولور على قول قويرغنك دبنه وكوكسنه دينور يقال اكل كشية الضب
وهى شحمة بطنه او اصل ذنبه ومنه المثل * اطعم اخاك كشية الضب * بومثل برآدمى بركسه ايله مواسات ومعاشرته
اغراء وتشويق ايلمك موقعنده ايراد اولنور و بعضلر عندنده هزل واستهزاء محلنده ضرب اولنور قول اول معناى
اوله كوره در زيرا ذكر اولنان ياغ عند الاعراب معتبردر وثانى معناى ثانى يه كوره در نته كه اطعم اخاك من عقنقل الضب
دخى ديرلر اليائى الكصى كافك فتحى وصادك سكونيله بركسه عاليقدر ايكن دون و بيقدر اولمق معناسنه در
يقال كصى الرجل يكصى كصيا اذا اخس بعد رفعة الواوى الكظو ظاى معجمه ايله حظو وزننده بدنك اتى
صمصيق طقناز اولمق معناسنه در يقال كظا لحمه كظوا اذا اشتد ويقال خظا بظا كظا اتباع للصلب المكتنز
الكاظية قوپقورى قاتى ارضه دينور يقال ارض كاظية اى يابسة التكظى تفعل وزننده بدن سمورمكله لحم
وشحمى شبشوب قبارمق معناسنه در يقال تكظى لحمه سمنا اذا ارتفع الواوى الكعو كافك فتحى وعينك
سكونيله بركسه قورقق و يوركسز اولمق معناسنه در يقال كعا الرجل كعوا اذا جبن الاكعاء همزه نك فتحيله
قورقق آدملره دينور مفردى كاعى در وكاعى دائما دشمندن منهزم اولان ثبات وشهامتسز بى جوهر آدمه دينور
اليائى الكاغى غين معجمه ايله كاعى معناسنه در اليائى الكفاية كتابه وزننده برنسنه يى بركسنه يه
يتشدرمك ويتشور ايلمك معناسنه دركه آنكله غيردن مستغنى ايلمكدن عبارتدر فارسيده بسنده كردن دينور يقال
كفاه مؤنته يكفيه كفاية اذا اجعلها كافية له و برنسنه برآدمه يتشور اولمق معناسنه دركه سائره احتياجى قالمز اولور
تقول كفاك الشىء اذا حصل به الاستغناء عن غيره پس فعل مزبور ايكى مفعوله متعدى اولدقده جعل معناسنى
تضمنيله مهمنى يتشدردى معناسنه اولور و برمفعوله متعدى اولدقده اكا كفايت ووفا ايلدى يعنى يترو يتشور اولدى
معناسنه اولور وقوله تعالى وكفى بالله وكيلا يعنى كارساز اولان حضرت خداى متعال كافيدر يعنى ايش
بتورمكه يتشور غيردن استمداده حاجت يوقدر الاكتفاء افتعال وزننده بركسه برنسنه يى كنديسنه كفايت
ايدر قيلمق معناسنه دركه آنكله قناعت ايدوب سائردن مستغنى اولمقدن عبارتدر تقول اكتفيت به اى جعلته كافيا لى
الاستكفاء برآدمدن برنسنه ايله قناعت ايدوب چكنمك طلب ايلمك معناسنه در تقول استكفيته الشىء فكفانيه
الكافى والكفى غنى وزننده نسنه ايله كفايت ايديجى آدمه و برآدمك مؤنته ومهمنه كفايت ايديجى آدمه
دينور يقال رجل كاف وكفى مثل سالم وسليم ويقال هذا رجل كافيك من رجل اى كفاك به ومثل ناهيك من رجل

وجا

وجازيك يعنى بو برآدمدركه سائردن كفايت ايدر سنك باشكزجه مهمكى بتوروب غيره محتاج ايلمز رجل كاف
يكفيك من رجل آخر سبكنده در الكفى كافك حركات ثلاثى وفانك سكونيله كفايت ايدن شيئه دينور يقال
هو كفيك من رجل اى حسبك و بونك مفرد وجمعى ومذكر ومؤنثى مساويدر الكفية غرفه وزننده كچنه جك
ويته جك قوت وتوشه وغدايه دينور جمعى كفى كلور مديه ومدى كبى تقول قنعت بالكفية اى القوت التكفى تفعل
وزننده نبات بويلنوب اوزامق معناسنه در يقال تكفى النبات اذا طال الكفى غنى وزننده بعموره اطلاق اولنور
بيع الكفاية عند الفقهاء مال مشترا بهاسنى مديون آخر ذمتنده اولان مطلوبه تقاص وحواله ايلمكدن عبارتدر
مثلا بنم زيد ذمتنده بش غروشم اولوب عمرودن بش غروشلق برنسنه اشترا ايلسم نقد ويرميوب زيد ذمتنده
اولان بش غروشمه تقاص وحواله ايلمك كبى يقال جرى بينهما بيع الكفاية وهو ان يكون لى مثلا على رجل خمسة دراهم
واشترى منك شيئا بخمسة فاقول خذها منه الواوى الكنو كافك ضميله والكفى هدى وزننده كفؤ كلمه سنده
لغتدر كه مثل ومانند معناسنه در اليائى الكليتان كافك ضميله كه تثنيه در مفردى كليه وكلوه در غرفه وزننده
جوف حيوانيده احشاء تعبير اولنان اجزاى باطنه دن بوكرك ديدكلرى عضوه دينور ايكى طرفلو بوكورله
قريب ارقه كميكنه ياپشق ايكى دانه لحمه در ايچ اغندن ايكى دانه انجه ظرف ايچره صارلمش اولور واول ظرفلره بوكرك
ياغى تعبير اولنور جمعى كليات وكلى كلور كافك ضمى والفك قصريله وكلية القوس يايك ايكى طرفلو كوشه لرينك
ارقه طرفندن بغرينك مابينه دينور كه قبضه نك ايكى طرفلو انجه رك يريدر على قول اصمق ايچون باغ بندايده جك
يرينه دينور ياخود قبضه دن اوچ قارش برو يه قدر يرينه دينور وكلية السحاب بلودك اشاغى طرفنه دينور كه انكرينه
طوغرى يريدر وكلية المزادة طلومك ودغارجغك قوپاى اتنه ديكلمش تيريز شكلنده دكرميجه كون پارچه سنه دينور
الكلى كافك فتحى ولامك سكونيله برآدمك بوكرى اوستنه اورمق ياطوقنمق معناسنه دركه بوكركنى رنجيده ايدر
تقول كليته كليا من الباب الثانى اذا اصبت كليته الكلى عصا وزننده برآدمك بوكركى اغريمق معناسنه در
تقول كليته كليا فكلى كلا من الباب الرابع اذا المت كليته الاكتلاء افتعال وزننده بودخى برادمك بوكركى اغريمق
معناسنه در يقال اكتلى الرجل اذا المت كليته الكلى كافك ضمى والفك قصريله كليه نك جمعدركه ذكر اولندى
ومنه يقال غنم حمراء الكلى اى مهازيل زيرا حيوانك بوكركلرينك قزل اولمسى ارق اولمسندن كنايه در زيرا سموز
اولدقده قرامتق مور اولور وكذا يقال لقيته بشحم كلاه اى بحدثانه ونشاطه زيرا تازه لك وطراوت هنكامنده
بوكركلر چرب وسموز وياغلو اولور وكلا الوادى دره نك اطراف وجوانبنه اطلاق اولنور كليه سميه وزننده بر موضع ايدر
التكلية تفعله وزننده برادم پنهان اوله جق موضعى اولان محله كلمك معناسنه در يقال كلى الرجل اذا اتى مكانا فيه
مستتر كليان عليان وزننده بر موضعدر الواوى كلا كافك كسرى ولامك تخفيفيله بركلمه دركه تثنيه يه دلالت
ايلمك ايچون موضوعدر وقطعا اضافتدن منقطع اولمز دائما مضاف اولور مؤنثنده كلتا دينور كه اولدخى حكم مزبور
اوزره در يقال جاءنى كلا الرجلين وكلتا المرأتين وتقول جاءنى الرجلان كلاهما والمرأتان كلتاهما يعنى ايكيسى بيله كلديلر
پس ايكى عددى مؤكد اولور نته كه كل كلمه سى جمعى مؤكد اولور مترجم ديركه مصباحده مشروح اولديغى اوزره كلا
كلمه سنك لفظى مفرد ومعناسى تثنيه در ودائما تثنيه يه مضاف اولور يقال قام كلا الرجلين ومضمره مضاف اولسه الفى يايه
منقلب اولور تقول رايت كليهما وعودت ضميرده افصح اولان ضمير مفرد اولمقدر نحو كلاهما قام وقوله تعالى كلتا الجنتين آتت
اكلها والمعنى كل واحدة منهما آتت اكلها وضميرى تثنيه اوله رق ايراد ايلمك دخى جائزدر تقول كلاهما قاما بو صورتده
مطلب
الفى لام كلمه اولمغله اسم متمكن اولديغندن منون اولور نته كه مقصور اولنلر منون اولورلر معا وعصا كلمه لرى كبى
الفى واودن عوضدر و عند البعض اسم منقوصدر الفى تثنيه ايچوندر بدل واو دكلدر بو صورتده منون اولمز وكلتا كلمه سى
مؤنث ايچوندر تاسى زائده والفى لام كلمه اولمغله فعلى وزننده در بو جهتله منون اولور و على قول تاء لام كلمه اولان واودن
بدل والفى تانيث ايچون اولمغله فعلى وزننده در بو صورتده منون اولمز الحاصل لفظين مزبورين بوكرك اسمى اولان
كلوه دن مأخوذدر حوالده البته ايكيشر اولمغله اكا بنى تثنيه يه موضوع اولدى تنصيص وتاكيدى افاده ايدرلر
كلوه كافك كسريله زنكبارده بر بلده اديدر اليائى الكمى كافك فتحى وميمك سكونيله برنسنه يى طمبوب كتم
وستر ايلمك معناسنه در يقال كمى شهادته كميا من الباب الثانى اذا كتمها شارح بيانه كوره خصا نصدن
دكلدر وجبه جوشن ومغفر ايله وجودى بوريوب كيرلمك معناسنه در يقال كمى نفسه اذا سترها بالدرع
والبيضة الاكماء همزه نك كسريله بودخى كمى معناسنه در يقال اكمى شهادته اذا كتمها وعسكرك بهادرنى
قتل ايلمك معناسنه در يقال اكمى فلان اذا قتل كمى العسكر وعيون ناسدن برآدم منزلنى ستر ايلمك معناسنه در يقال

اكمى الرجل اذا استتر منزله من العيون وبرايشه صميمى عزم وقصد ايلمك معناسنه در يقال اكمى على الامر
اذا عزم عليه الكمى غنى وزننده دلير وبهادره دينور ياخود كيملى سلاحپوش آدمه دينور جمعى كماة كلور
قضاة وزننده واكماء كلور يقال هو كمى اى شجاع اولابس السلاح المتكمى اسم فاعل بنيه سيله بودخى كيملى
سلاحپوشه دينور التكمى تفعل وزننده عسكرك دلاورلرى مقتول اولمق معناسنه در يقال تكمى الجيش
على المجهول اذا اقتل كيهم وبرنسنه يى كوروب كوزنمك معناسنه مستعملدر يقال تكمى الشئ اذا تعهده وستر
ايلمك معناسنه در يقال تكماه اذا استره الكيمياء سيمياء وزننده معلومدر مؤلف بونى ميم بابنده دخى ذكر ايلدى
پس مقتضاى سوقى عربى اولوب ستر معناسنه اولان كم ماده سندن ياخود كمى ماده سندن اولمقدر لكن درة الانوار نام
كتابده عبرانيدن معرب ومركب اولمق اوزره مرسومدر اصلى كيم وياه ايدى كيم ملك معناسنه در كه كتف وزننده در وياه
اسماء ربانيدندر معناسى يا ملك يا الله ديمكدر صنعت مزبوره يى اعمالده مالك الملك جل شانه حضرتلرينك اعانه وافاضهٔ
قدسيه سنه محتاج اولمغله دائما تعبير مذكور ايله استفاضه اولنديغندن كيده رك مزج ايله انده علم غالب اولدى
ورسالهٔ مولدده يونانى اولوب حيله وحذق معناسنه اولمق اوزره مشروحدر وعند البعض خيمياء يونانيدن معربدر
برء الساعه معناسنه در الواوى الكموى سكرى وزننده پك روشن ونورانى مهتاب كيجه يه دينور يقال ليلة كموى
اى قمراء مضيئة البائى الكناية كتابه وزننده برآخر نسنه يه استدلال اولنه جق بر كلام سويلمك معناسنه در
رفث وغائط كبى كه رفث فحش معناسنه اولمغله جماعه وغائط چقور يره ديمكله فضلهٔ طبيعى يه اطلاق اولنور على قول
كنايه برنسنه يى تكلم ايدوب غيرى نسنه يى اراده ايلمك معناسنه در ياخود بر لفظله تكلم ايلمك معناسنه در كه آنى حقيقت
ومجاز طرفلرى متجاذب اوله يعنى حقيقتنى ومجازنى اراده ممكن اوله مثلا طويل النجاد قولنده فى الحقيقه قلجى
باغنك اوزونلغى مراد اولمق كذلك بوينك اوزونلغى مراد اولمق ممكندر يقال كنى به عن كذا يكنى ويكنو كناية
اذا تكلم بما يستدل به عليه اوهو ان تتكلم بشئ وانت تريد غيره او بلفظ يجاذبه جانبا حقيقة ومجاز الكنية كافك
كسرى وضميله برآدمه اب وام وابن وبنت كلمه لرينك برنى مضاف ايده رك تسميه ايلمك معناسنه در كه انكله اسمندن توريه
ايلمش اولور يقال كنى زيدا اباعمرو وبابى عمرو كنية وكنية اى سماه به وكنيه وكنوه كلمه لرى كه كافلرك ضمى وكسريله در
اسملر دراب وام وابن وبنت ايله مصدر اولان اسمه دينور يقال ابو عمرو كنيته وكنيته الاكناء همزه نك كسريله
والتكنية تفعله وزننده بونلرده برآدمه كنيه وضع ايلمك معناسنه در يقال اكناه ابافلان وبابى فلان وكناه ابافلان وبابى
فلان يعنى كناه الكنى غنى وزننده بركسه ايله كنيه ده موافق اولانه دينور كه همكنيه تعبير اولنور يقال هو كنيه اى كنيته
كنيته تكنى مضارع مؤنث مجهول صيغه سيله برخاتون آديدر البائى الكى كافك فتحى وياءك تشديديله داغلمق
مقوله سيله داغلمق وداغ بصمق معناسنه در يقال كواه يكويه كيا اذا احرق جلده بحديدة ونحوها المكواة محراب وزننده
داغ بصه جق داغلغى يه دينور الكية كافك فتحيله داغ اوريلان يره دينور الكاوياء بركونه داغ وتمغا بصه جق
آلته دينور معلوم اوله كه حالا بعض عوارض ايچون بدنده آچدقلرى ياقى يه كى اطلاقى تشبيه جهتيله در الاكتواء افتعال
وزننده داغلنمق معناسنه در يقال اكتوى الرجل اذا استعمل الكى فى بدنه وبيهوده لاف وكذاف ايلمك معناسنه
مستعملدر يقال اكتوى فلان اذا تمدح بما ليس فيه الاستكواء بركسه دن كنديسنى داغلمق ايستمك معناسنه در يقال
استكواه اذا طلب منه الكى الكواء شداد وزننده خبيث وبدزبان ودائما ناسه سوكوب صوار راولان هرزه
كاره دينور كه لسانيله خلقك جكرينه داغ اورر يقال رجل كواء اى خبيث شتام ابو الكواء كتان وزننده
عرب كنيه لرندندر المكاواة مكافاة وزننده سوكشمك معناسنه در يقال كاواه اذا شاتمه الواوى
الكوة كافك فتحى وضمى وواوك تشديديله والكو هاسز خانه نك ديوارنده اولان باجه يه وطلبكه دينور
وعند البعض بيوكنه كو دينور هاسز وكوچكنه كوه دينور جمعى كوى كلور مديه ومدى كبى وكواء كلور غراب وزننده
يقال وضع فى الحائط كوة وكوا اى خرقا شارح ديركه كوه بو صورتده آيدينلق ايچون اولان باجه ايله حجره دن
اعم اولور التكوى تفعل وزننده كوه كبى طاره جق يره كيرمكله طورطوپ بوزيلوب قصلمق معناسنه در يقال
تكوى الرجل اذا دخل مكانا ضيقا فتقبض فيه وفراش ايچره خاتونك قولتغنه صوقلوب جسدينك حرارتيله
اصنمق معناسنه در يقال تكوى بامرأته اذا تدفأ واصطلى بحر جسدها كوتى سمى وزننده بر كوكب آديدر
كاوان بصره دكزنده برآطه آديدر البائى الكهاة والكهاء كافلرك فتحيله پك طاوا وسموز ناقه يه دينور على قول
باشنى بولمق كرته سنه وارمش ايرى وقوجمانه ياخود ممه لرينك امزكلرينك دريلرى كلكبش اولانه دينور
الاكهى احمر وزننده چهره سنده كلف ديدكلرى قره چه لكه لرى اولان آدمه دينور يقال رجل اكهى اى

مطلب

الاكلف الوجه واغزى قوقان آدمه دينور كه علتدر يقال رجل اكهى اى البخر ويكباره اولوب اصلا يارينغى
وچنلاغى اولميان طاشه دينور وضعيف وبوركسر قورقق آدمه دينور يقال رجل اكهى اى ضعيف جبان
الكهى كافك ضميله هدى وزننده بركسه اكهى اولمق معناسنه در يقال كهى الرجل كهى من الباب الرابع اذا
كان اكهى الاكهاء همزه نك فتحيله عظيم القدر آدملره دينور المكاهاة مكافاة وزننده مفاخره معناسنه در
يقال كاهاه اذا فاخره الاكتهاء افتعال وزننده برنسنه يى برآدمه مشافهة صورمق معناسنه در تقول اكتهيك
بمسئلة اى اشافهك الاكهاء همزه نك كسريله برنسنه دن بيقوب اوصانمق معناسنه در يقال اكهى عن
الطعام اذا امتنع عنه وصوغوق كونده پرمقلرك اوجلرنى آغزيله هاولبوب اصتمق معناسنه در يقال اكهى الرجل
اذا سخن اطراف اصابعه بنفس فصل اللام البائى اللأى لامك فتحى وهمزه نك سكونيله كيجكوب
قالمق معناسنه در يقال لأى الرجل لأيا من الباب الثالث اذا ابطأ واحتبس وشدت ومحنت معناسنه در اللأى
لعا وزننده واللأواء صحراء وزننده بونلرده شدت ومحنت معناسنه در يقال تركته فى لأى ولأيا ولأواء اى
فى شدة ولئا لعا وزننده يبان اكوزينه دينور ياخود اهلى اولان صغره دينور جمعى الئاء كلور العاع وزننده مؤنثنده
لئاة دينور يقال عنده لئا اى الثور الوحشى اوالبقرة ولأى لعى وزننده قلقانه دينور ترس معناسنه ومدينه ده
بر موضع آديدر واوراده بر بشقه موضعك دخى آديدر وبر رجل آديدر مصغرنده لؤى دينور ومنه لؤى بن غالب
بن فهر الالاء اكرام وزننده شدت ومحنته اوغرامق معناسنه در يقال الأى الرجل اذا وقع فى اللأواء الالتاء
افتعال وزننده مفلس اولمق معناسنه در يقال التأى الرجل اذا افلس واو بالنوب كيجكمك معناسنه در يقال
التأى الرجل اذا ابطأ التلبية تفعله وزننده كه حج اثناسنده لبيك ديمك معناسنه در لبب ماده سنده ذكر اولندى
البائى اللبى لامك فتحى وباءك سكونيله طعامى چوق يمك معناسنه در يقال لبى من الطعام لبيا من الباب الرابع
اذا اكثر منه اللباية ثمامه وزننده شجرا وطى اسميدر كه ساقزلق اغاجيدر لبى مصغر بنيه سيله ابن لبا در كه
على وزننده در ولابى بن بور صحابيلردر لبى حتى وزننده ولامك حركات ثلاثيله بر موضعدر الواوى اللبو عدو
وزننده ابن عبد القيس دركه بر قبيله پدر پدر وكاهجه همزه ايله مذكور اولور لبوان سلمان وزننده بر طاغك اديدر
اللبوة عنوه وزننده واللبوة لامك كسريله واللبوة سمره وزننده واللباة فتاه وزننده واللبة فتحاتله واللب
لامك فتحيله كه ايكبسيده مخففدر ديشى ارسلانه دينور مؤلف بونلرى همزه بابنده دخى ايراد ايلدى شارح ديركه لبوه
كلمه سنده كى هاء تاكيد تأنيث ايچوندر ناقه ونعجه ده اولديغى كبى زيرا بونلرك لفظلرندن مذكر يوقدر كه هاء تذكير
وتأنيثى فارق اوله البائى التى همزه نك ولام مشدده نك فتحيله واللائى لامك اشباعيله واللت تانك كسريله كه
مخففدر واللت تانك سكونيله كه درت لغت اولمشدر اسم موصول اولان الذى كلمه سنك صيغه سنك غيريدن
مؤنثلريدر پس التى اول خاتون كه واللتان اول ايكى خاتون كه ديمك اولور اللاتى تانك كسر ومديله واللات
تانك كسريله كه مخففدر واللواتى يايله واللوات تانك كسريله واللائى همزه ايله واللاى همزه سز يايله واللاء
ياسز همزه ايله واللوا تاسز وهمزه سز وياسز واللاءات لامك والفك مديله كه مجموعى سكز لغتدر التى كلمه سنك
جمعلريدر وتثنيه سنده اللتان دينور نون مخففه نك كسريله واللتان دينور نون مشدده ايله واللتا دينور نونسز ومصغرنده
اللتيا دينور لامك وتانك فتحى وياءك تشديديله واللتيا دينور لامك ضمى وتانك فتحيله واللتيان والتى كلمه لرى
داهيه اسماسندندر يقال وقع فلان فى اللتيا والتى اى فى الداهية مترجم حقير ديركه حريرى درة ده اللتيا كلمه سنك
ضمنى تلحين وتغليط ايلمشدر زيرا ضمه تصغير مبهماتدن خارج اولوب قياس مستمكنات اوزره جارى اولديغندن
بشقه آخرينه زياده قلنان ياء اولنك ضمه سندن عوضدر پس الذى والتى كلمه لرينك مصغرلرنده اللذيا واللتيا
دينور لاملرك فتحى وياءلرك تشديديله وكتاب مذكور شرحنده شهاب ديديكه تسهيلده مشروحدر كه عربلرك
بعد اللتيا والتى قوللرى بعد الخطة الصغيرة والكبيرة سبكنده در كويا كه آنى احاطه دن عباره قاصر اولمغله صله سى
حذف اولندى وعند البعض اللتيا خطة كبيره دن والتى صغيره دن عبارتدر تصغيرى تعظيم ايچوندر ومجمع الامثالده
مرسومدر كه كلام مزبور ايله عربلر كمال شدت ومحنتدن كنايه ايدرلر وبو مناسبتله داهيه ده علم غالب اولدى نهايت
التى غايته بالغ اولميان واللتيا متناهيه اولان داهيه دن عبارتدر والحاصل بعد الخطة التى بلغت النهاية سبكنده در
البائى اللثى ثاى مثلثه ايله لعى وزننده برنسنه دركه باديه اشجارندن سمره اغاجندن ساقط اولور كه مراد آندن
صمغ كبى سيلان ايدر برنسنه در منجمد اولدقده اكا صعرور ديرلر وپكشممش سيلان ايدن صويق ساقزه دينور
واثى مصدر اولور سمره آغاجندن شئ مذكور وساقزلق آغاجندن صويق ساقز ظهور ايلمك معناسنه يقال لثيت

مطلب

الشجرة لثا من الباب الرابع اذا اخرج منها اللثى واغاجه چه دوشمكله باشارمق معناسنه در يقال لثبت الشجرة اذا
نديت ولثى هوادن دوشن چه تعبير ايدكلرى رطوبته دينور ياخود آنك كبى خفيفجه رطوبته دينور وصويه ياخود
قانه بصمغله آياق فابى نمناك اولمق معناسنه در يقال لثى خفه لثا اذا ندى من الوطء فى ماء اودم وبرنسنه يه سود
زفرى بلاشمق معناسنه در يقال لثبت يده اذا زجت من دسم اللبن وآزجه صو ايچمك معناسنه در يقال لثى
الرجل اذا شرب الماء قليلا وتجره نك بلاشغى كركى كبى يلامق معناسنه در يقال لثى القدر اذا لحسها شديدا
اللثية فرحه وزننده لثى ديديكى رطوبتى سيلان ايدن سمره آغاجنه دينور ولثيه ولثياء حمراء وزننده شول
خاتونه دينور كه دائما فرجى وسائر بدنى ترلوب باشارر اوله كه ذميمه در يقال امرأة لثية ولثياء اذا كانت يعرق
قبلها وجدها الالثاء همزه نك كسريله بودخى سمره آغاجندن لثى ديديكى نسنه ظهور ايلمك معناسنه در
يقال الثت السمرة بمعنى لثبت وبر آدمه لثى ديديكى نسنه يدرمك معناسنه در يقال الثاه اذا اطعمه اللثى الالتثاء افتعال
وزننده سمره آغاجندن لثى ديديكى نسنه دروب دوشورمك معناسنه در التلثى تفعل وزننده التثاء معناسنه در
تقول خرجنا نلثى ونتلثى اى نأخذ اللثى اللثى غنى وزننده لثى اكلنه دوشكون آدمه دينور اللثاة لامك فتحيله لهاة
معناسنه دركه بوغزده كوچك دل تعبير اولنان ات پاره سنه دينور وبر شجر آديدر اللثة عده وزننده لثاة
معناسنه در شارح ديركه مؤلف ديش اتنه اطلاق اولنان لثه دن سكوت ايلمشدر واول يائيدر اصلى لثى ايدى
الواوى الالتجاء افتعال وزننده برآدم اجنبى قومه نسبت ادعا ايلمك معناسنه در يقال التجى الى غير قومه
اى ادعى الواوى اللحو محو وزننده برادمه سوكمك معناسنه در يقال لحاه يلحوه لحوا اذا شتمه واغاجك
قبوغنى صويمق معناسنه در يقال لحا الشجرة اذا قشرها الالتحاء افتعال وزننده بودخى اغاجك قبوغنى
صويمق معناسنه در يقال التحى الشجرة بمعنى لحاها اليائى اللحية لامك كسريله صقاله دينوركه حلية جهره
انسانيدر جمعى لحى كلور لامك كسرى والفك قصريله ولحى كلور لامك ضميله ذروه وذرى كبى ونسبتنده لحوى
دينور لامك كسرى وحانك فتحيله ومنه قولهم من طالت لحيته قصرت فطنته وهى شعر الخدين والذقن مترجم
ديركه بولحاء معناسندن كه قبوغه دينور مأخوذدر زيرا چهره نك قبوغى منزلنده در الالحى احمر وزننده واللحيانى
لامك كسريله اوزون صقاللو ياخود قباصقاللو آدمه دينور يقال رجل الحى ولحيانى اى طويل اللحية او عظيمها
اللحى لامك فتحى وحانك سكونيله چكه كميكنه دينوركه صقال بتن موضعدر تثنيه سى لحيان در وجمع قلتى الحى
كلور همزه نك فتحى وحانك كسريله وجمع كثرتى لحى كلور لامك ضمى وحانك كسريله يقال هما لحيان وثلاثة
الح والكثير لحى اللحيان لامك كسريله وشل معناسنه دركه يردن وقيادن ترشح ايدن صو صيزنديسنه دينور
وسيل صو يى ياردىغى خندقه وياره دينور وقباصقاللو آدمه دينور لحيانى كبى وبرقبيله پدرينك اسميدر اللحاء
كساء وزننده اغاجك قبوغنه دينور يقال لحاء الشجر اى قشره اللحى وحى وزننده اغاجك قبوغنى صويمق
معناسنه در تقول لحيت الشجر لحيا من الباب الثالث اذا قشرته وبرآدمه لوم وتوبيخ ايلمك معناسنه مستعملدر
تقول لحيت فلانا اذا لمته ولعن ونفرين ايلمك معناسنه مستعملدر يقال لحاه الله فلانا اى قبحه ولعنه الملحى
مرمى وزننده لوم وتوبيخ اولنمش آدمه دينور الملاحاة مباهاة وزننده واللحاء جدال وزننده منازعه
ومجادله ايلمك معناسنه در يقال لاحاه ملاحاة ولحاء اذا نازعه الالحاء همزه نك كسريله برآدم لوم وتعييرى موجب
بروضع وحركت ايلمك معناسنه در يقال الحى فلان اذا اتى ما يلحى عليه اى يلام واغاجك قبوغى صويلمق وقتى
كلوب چاتمق معناسنه در يقال الحى العود اى آن له ان يقشر لحى هدى وزننده وغراب وزننده مدينه ده
برواديك اسميدر لحيان عثمان وزننده ايكى وادى اسميدر لحيان سلمان وزننده امير حيره اولان نعمان بن منذرك
حيره ده برقصر معلاسى اسميدر ذو لحيان اسعد بن عوفك لقبيدر ذو اللحية ايكى كسه نك لقبيدر لحية التيس
تكه صقالى ديدكلرى نباتدر اليائى اللخى خاى معجمه ايله عصا وزننده پك چوق هرزه وبيهوده سوز سويلمك
معناسنه در يقال لخى الرجل لخى من الباب الرابع اذا كثر كلامه فى الباطل ولخى برونه دار ودوكجك آلته دينور هونى
كبى على قول هونى طرزنده مخصوص بر آلتدر كه برخنس در باجا نوربنك در يسندن دوزوب انكله برونه انفيه كبى
دارو حكرلر سماء وزننده دخى لغتدر الملخى منبر وزننده بودخى لخى ديديكى آلته دينور الالخى احمر وزننده
هرزه كوى مالا يعنى سويليجى بكشاق آدمه دينور مؤنثى لخواء در ودبرلر ينك بريسى آخرندن بيوك اولان دوه يه دينور
بونكده مؤنثى لخواء در ولخواء فرجى واسع خاتونه دينور يقال امرأة لخواء اى الواسعة الجهاز واوست برونى التندن
وزون اولان طوشنجل قوشنه دينور اللخى رمى وزننده برآدمه مال ويرمك معناسنه در تقول لخيته لخيا

من الباب الثانى اى اعطيته مالى وبر آدمك برونه انفيه كبى دارو چكدرمك ياخود اغزينه اغزاوتى دوكمك معناسنه در
تقول لخيته اى سعطته او اوجرته الدواء الالخاء همزه نك كسريله لخى معنا رينه در تقول الخيته بمعنى لخيته الالتخاء
افتعال وزننده دوه نك كوكسى در يسندن صر يملق چقرمق معناسنه در يقال التخى صدر البعير اذا قد منه سيرا وصوده
اصلنمش اتمك يمك معناسنه در التخى الصبى اذا اكل خبزا مبلولا الملاخاة مباهاة وزننده واللخاء قتال وزننده
بركسه ايله صميمى دوستلشمق معناسنه در يقال لاخاه ملاخاة ولخاء اذا صادقه ومعاهده ايدوب آندلشمق معناسنه در
يقال لاخاه اذا حالفه وبر آدمك دلخواهى اوزره معامله ايله مدارا وموافقت ايلمك معناسنه در يقال لاخاه اذا صانعه
وبر آدمى برنسنه اوزره قشقرتمق معناسنه در يقال لاخاه عليه اذا حرشه وبر آدمى غمز وسعايت ايلمك معناسنه اولمغله
معناى اول ايله ضد اولور يقال لاخى به اذا وشى اللخى عمى وزننده الخى كبى برديزى اخرندن بيوك اولان دوه يه
دينور يقال بعير لخ والخى اذا كانت احدى ركبتيه اعظم من الاخرى اللخاء غداء وزننده اسمدر صوده اصلنمش
اتمكه دينور الواوى اللخو لامك فتحى وخانك سكونيله لخى كبى برونه دار وچكدرمك معناسنه در تقول لخوته
لخوا اذا سعطته لخوه طلحه وزننده ابن جشم بن مالك دركه معروفدر اليائى لدى عصا وزننده لدن
كلمه سنده لغتدر كه ماده سنده بيان اولندى اللدة عده وزننده باشداشه دينور جمعى لدات كلور يقال هولدته
اى تربه وبو معتل اولمغله محل ذكرى بو مقامدر جوهرى ولد ماده سنده ذكر ايلمكله وهم ايلدى شارح ديركه مؤلف
دخى ولد ماده سنده ذكر ايلدى الالداء همزه نك كسريله بر آدمك باشداشلرى چوق اولمق معناسنه در يقال
الدى الرجل اذا كثرت لداته اليائى الذى لامك فتحى وذال معجمه نك كسريله اسم موصولدر كنديسيله معارفى
جمله لر ايله صفتلمغه توصل اولنمق ايچون مصوغ وموضوعدر صله سز تمام اولمز وبونده بش لغت دخى واردر
اللذ ذالك كسريله كه مخففدر واللذ ذالك سكونيله واللذى يای مشدده نك ضمى وكسريله والذى
محذوف اللام ومخفف الياء اوله رق كه بش ومجموعى التى لغتدر تثنيه سنده اللذان دينور واللذا دينور نونك
اسقاطيله كه مفردنده ذالك سكونيله اولانكدر جمعى الذين كلور احوال ثلاثه ده واللذى كلور مفردى كبى مترجم
حقير ديركه كتب نحويه ده مبين اولديغى اوزره الذى كلمه سى كه اسم موصولدر معرفه يى جمله ايله توصيف ايلمكه
وصلت اولمق ايچون موضوعدر زيرا جمله فى ذاتها نكره اولمغله معرفه يه صفت وقوعى صحيح اولمز پس موصولك
دخوليله كسب تعريف ايلدكده توصيفى صحيح اولور مؤنثنده التى دينوركه ذكر اولندى مثلا جاءنى الذى قلته
تركيبى شول سنك سويلديكك آدم بكا كلدى ديمكدر وبونده وجه مذكور اوزره التى كونه لغت واركثرت تداولندن
ناشى وصله سيله مستطال اولمق حسبيله تخفيف وبلكه تخفيق خصوصنده مبالغه اولنوب ياسى وحركه سى ولامى
بيله قصر اولندى بلكه باالكز الف ولامله ده اكتفا اولنور اسم فاعلده واسم مفعولده اولديغى كبى وعند اهل
التحقيق الذين كلمه سى الذى لفظندن جمع مصحح دكلدر زيرا الذى كلمه سى مفرد وجماعته متناول معناى جنسى يه
دال اولمغله الذين كلمه سنك مفردى دكلدر بلكه الذى ذو زياده در يعنى فقط عدد وكثرت ضمننده تحقق
حيثيتيله جنسه دلالتى اراده اولندقده آخرينه نون زياده ايدرلر بوصورتده فرد ياخود فردان اراده سنه
صلاحيتى قالمز بلكه كنديسيله جماعت مراد اولمغه متعين اولور كويا كه لام استغراقله محلى جنس منزلنده
اولور وبنى عقيل لغتنده حالت رفعده واو ايله الذون دينور انتهى اللذا عصا وزننده بريرده دائمى
مقيم اولمق معناسنه در يقال لذى بالمكان لذا من الباب الرابع اذا اسد لك الواوى اللسو حسو وزننده
طعامى كستاخانه پك پك يمك معناسنه در يقال لسا الرجل يلسو لسوا اذا اكل اكلا شديدا الواوى اللشو
حشو وزننده بركسه عاليقدر ايكن ذليل وكقدر اولمق معناسنه در يقال لشا فلان لشوا اذا خس بعد رفعة
اللشى غنى وزننده صاغمال حيوانى چوق ادمه دينور يقال رجل لشى اى كثير الحلب الواوى اللصو لامك فتحى
وصادك سكونيله مظنه تهمت اولان آدمه يناشمق معناسنه در يقال لصاه واليه لصوا اذا انضم اليه لريبة وبر خاتونه
اسناد تهمت فجور ايلمك معناسنه در يقال لصا المرأة اذا قذفها اليائى اللصى لصو وزننده ومرادفيدر يقال لصى
اليه ولصى لصيا من الباب الثانى والرابع اذا انضم اليه لريبة اللصى غنى وزننده خصى لفظنه اتباع اولور يقال
خصى بصى لصى اتباع الواوى اللضو لامك فتحى وضاد معجمه نك سكونيله قولاغوز لقده اوزلق ايلمك معناسنه در
يقال لضا الرجل لضوا اذا حذق الدلالة اليائى اللطاة حصاة وزننده ارض معناسنه در وموضع معناسنه در
وجبهه يه على قول وسطنه دينور وبر آدمك قربنده اولان اوغريلره دينور الملطاة مصباح وزننده سمحاق ديدكلرى
باش يار يغنه دينوركه جراحتله كميك بينده بر يوفقه جه زار قالمش اوله الملطية محسنه وزننده ملطاة معناسنه در

مطلب

اللطى لامك فتحى وطانك سكونيله يره ياپشوب قالمق معناسنه در يقال اطى الرجل لطا من الباب الثالث اذا لزق
بالارض اللطا عصا وزننده برادمى ثقلتله بصدرمق معناسنه در تقول لطينى فلان لطا من الباب الرابع
اى ثقلنى وبرآدمه برنسنه ضمننده كمان ايلمك معناسنه در تقول لطيته بذلك اى ظننت عنده ذلك التلطى تفعل
وزننده دشمنك غفلتله فرصتنى كوزتمك ياخود عند الاعداء برجهتله مطالبه سى اولمغله برمقدار مالرنى اخذ ايله سبق
ايلمك معناسنه در يقال تلطى على العدو اذا انتظر غرتهم او كان له عندهم طلبة فاخذ من مالهم شيأ فسبق به
الواوى اللطو خطو وزننده برعارضه سببيله بر بيوك قيايه ياخود برمغاره يه صغنمق معناسنه در يقال لطا الرجل
يلطو لطوا اذا التجأ الى صخرة او غار اليائى اللظى ظاى معجمه ايله فتى وزننده آتشه ياخود يالكنه وعلوينه دينور
يقال ما اشد اللظى اى النار او لهيبها ولظى جهنم اسماسندندر ومعرفه در پس علميت وتأنيثله غير منصرفدر
ومصدر اولور آتش علولنمك معناسنه در يقال لظيت النار لظى من الباب الرابع اذا التهبت الالتظا والتلظى
بونلرده لظى معناسنه در يقال التظت النار وتلظت بمعنى لظيت التلظية تفعله وزننده آتشى علولندرمك
معناسنه در يقال لظى النار اذا الهبها ذو لظى برموضعدر الواوى اللعو لامك فتحى وعينك سكونيله بدخوى
آدمه دينور يقال رجل لعو اى السيئ الخلق وچولپه وهيچ كسيه دينور يقال هو لعو اى فسل ويك حريص وعبد
النفس آدمه دينور مؤنثى لعوه در وجمعى لعاء كلور لامك كسريله اللعا عصا وزننده بودخى يك شره وحرصى
اولان آچ كوزلو آدمه دينور اللعوة تمره وزننده ممه باشلرينك چوره لرنده اولان سياه چورتى يه دينور غرفه وزننده
دخى لغتدر ديشى كلبه دينور اللعاة حصاة وزننده بودخى ديشى كلبه دينور ذو لعوه تمره وزننده ملوك حميردن كه
اذواء تعبير اولنور برملك لقبيدر ونشقه بر آدمك لقبيدر اللاعى سهلجه نسنه دن بلكلنوب قورقان يوركسز آدمه
دينور يقال رجل لاع اى يفزع ادنى شيئ التلعى تفعل وزننده بال مقوله سى نسنه قوامه كلمك معناسنه در يقال
تلعى العسل اذا انعقد وبركه اول بهارده ظهور ايدن اوتلق ديروب ديوشورمك معناسنه در يقال تلعى اللعاع
اذا خرج يأخذه الالعاء همزه نك فتحيله پرمق ككلرينه دينور سلاميات معناسنه اللاعية سودلكن انواعندن
صارى سودلكن وبالق سودلكنى ديدكلرى نباته دينور كه طاغ طورولرنده نابت اولور صارى چچكلرى اولوب
شاخلرى سود ايله مملو اولور تخمنى صو به القايلدكده اكل ايدن بالقلر بيخود اولوب صويك يوزينه چقرلر وورق
مدقوقنى شرب زياده سيله مسهلدر وسودى مقيى كذلك بلغم وصفرانى اسهالده بيعديلدر مترجم ديركه مؤلف
كرچه لعالك تركيبنى عين ماده سنده ذكر ايلدى لكن اصل وفصلنى بيان ايلمدى تركيب مزبورى عربلر براده مك
اياغى سورچسه اكادعا مقامنده ايراد ايدرلر كه بر يرك رنجيده اولميه رق درست قالقه سن ديمكدر نته كه لعالك دخى ديرلر كه
اكتفاء اولنمشدر ظاهر العالك تركيبنك اصلى لعلك ايدى كه لعلك تنعش صحيحا وسالما تركيبندن مختصردر شيخ
رضى زياده جه تفصيل ايلمشدر فليراجع الواوى اللغة لامك ضمى وغين معجمه نك فتحيله شول اصواتدن
عبارتدر كه آنلر ايله هر قوم وطائفه يعنى هر صنف انسانى غرض ومراملرندن تعبير ايدرلر عربى وفارسى وتركى كبى
جمعى لغات ولغون كلور لاملرك ضميله يقال لغة العرب افصح اللغات وهى اصوات يعبر بها كل قوم عن اغراضهم
مؤلفك جمع بنيه سيله تعريفى انواع واصناف اعتبارينه مبنيدر وبو تكلم وتلفظ معناسندن مأخوذدر اصل فعل
وزننده در كه لغو ايدى ثبه كلمه سى كبى هاء واودن عوضدر شارح ديركه اصل لغو قوش جولديسنه موضوعدر بعده
مفهومسز بيهوده كلامده استعمال اولندى صكره توسعله مطلق كلامده مستعمل اولدى هر قومك كندى
لسانلرى اوزره اولان كلامه لغه اطلاقى معناى موضوعندن ياخود ذكر اولنان معناى مجازندن مأخوذدر اللغو
لامك فتحى وعينك سكونيله تكلم ايلمك معناسنه در يقال لغا الرجل يلغو لغوا اذا تكلم ونوميد اولمق معناسنه در يقال
لغا الرجل اذا خاب وتربدى باغه كركى كبى قاندروب طويورمق معناسنه در يقال لغا بريده اذا رواها بالدسم ولغو
معتدبه اولميان هرزه وبيهوده نسنه يه دينور افعال واقوالدن اعمدر لغى ولغوى كبى كما سيذكر وبيع وشرا مقوله سى
معامله ده معتدبها اولمامغله مهمل وساقط اولان قيونه دينور وقوله تعالى لا يؤاخذكم الله باللغو فى ايمانكم الاية
اى لا يؤاخذكم بالاثم فى الحلف اذا كفرتم يعنى كفارتى ويريلان يمينك وبالى ساقط اولمغله دفتر حقوقه قيد اولنميوب
هدر وساقط اولديغندن حق جل وعلا اول حالفى مؤاخذه وعقاب ايلمز لكن مؤلف بصائرده بو معنانى صيغه
تمريض ايله ذكر ايدوب ويمين لغوى عقد قلب تعلق ايلميه رك يعنى اثناى كلامده من غير فكر ولا روية سبق لسان
ايدن يمين ايله تعريف ايلدى خلال كلامده لا والله وبلى والله ديدكلرى كبى وجوهرى لغو كلمه سنى كلب اورمك
معناسيله ده تفسير وبريتله استشهاد ايلمكله بو تعبيرى باطلدر بيت مرقومده واقع كلاب لفظندن مراد ابن ربيعة

مطلب

بن عامردر بو خسه كلبك جمعى دكلدر وبيت مرقوم بودر * وقلنا للدليل اقم اليهم * فلا تلغى لغيرهم كلاب * الالغاء
همزه نك كسريله برآدمى خائب ونوميد قلمق معناسنه در يقال الغاه اذا خيبه پس ابطال ايلمك معناسى بوندن
مأخوذ اولور اللغى فتى وزننده لغو كبى بيهوده وبمعنى سقط ولاطائل نسنه يه دينور لغوى دخى دينور كما سيذكر
ومصدر اولور خطا ايلمك معناسنه كما سيجيئ وبر نسنه يه يك دوشكون حريص اولمق معناسنه در يقال لغى به لغا
من الباب الرابع اذا لهج به وصويى يك حوق ايچوب هنوز قانميوب صوسز جه قالمق معناسنه در يقال لغى بالماء
اذا اكثر منه وهو لا يروى مع ذلك اللغوى سكرى وزننده بودخى بيهوده وساقط وبمعنى نسنه يه دينور يقال تكلم
باللغو واللغى واللغوى او اشتغل به اى بالسقط وما لا يعتد به من كلام ونحوه ولغوى بغر تلق قوشلرينك فرياد
وشماطه لرينه دينور تقول سمعت لغوى القطا اى لغطها اللغا عصا وزننده واللاغية والملغاة مرماة وزننده
خطا ايلمك معناسنه در يقال لغى فى قوله ولغى لغا ولاغية وملغاة من الباب الثالث والاول والرابع اذا اخطأ
ولاغيه فاحش سوزه دينور يقال كلمة لاغية اى فاحشة الاستلغاء لغت استماع ايلمك معناسنه در تقول استلغ
العرب اى استمع لغاتهم من غير مسئلة پس سينى طلب ايچون اولمز الواوى اللفاء فايله سماء وزننده طپراغه دينور
ويربو زنده اولان مولوز وايشه يارامز دوكنتى وقرنتى مقوله سنه دينور ومطلقا ناچيز نسنه يه دينور ضايع ايدن آجيز
وبولانلر سوغمز بيوفا احباب زمانه كبى ومنه يقال رضى مع الوفاء باللفاء وهو التراب والقماش على وجه الارض وكل
خسيس يسير حقير مؤلف بونى باب همزه ده دخى بكت ايلدى الالفاء همزه نك كسريله بولمق معناسنه در يقال
الفاه اذا وجده التلافى تفاعل وزننده قصورى ياخود فوت اولنان نسنه يى صكره دن تدارك ايلمك معناسنه در
يقال تلافاه اذا تداركه اليائى اللقاء قافله كتاب وزننده واللقاءة واللقاية كتابه وزنلرنده واللقى كسرتيله
واللقيان واللقيانة لاملرك كسريله واللقى صلى وزننده واللقيان لامك ضميله واللقية غرفه وزننده
واللقى لامك ضميله هدى وزننده واللقاءة سماحه وزننده برآدمه قرشو راست كلوب قاوشوب كورمك معناسنه در كه
بولشمق تعبير اولنور يقال لقيه لقاء ولقاءة ولقاية ولقيا ولقيانا ولقيانة ولقيا ولقيانا ولقية ولقى ولقاءة من الباب
الرابع اذا رأه وشارحك مفردات راغبده بيانته كوره مقابلة الشيئ ومصادفته معناسنه موضوع اولمغله برنسنه يه
قرشو راست كلوب كورمك معناسنه در وبعضا بو مفهوم ايكى يه تحليل اولنوركه يالكز قرشو راست كلمك
معناسنه اولور ويالكز كورمك معناسنه اولور بوراده مؤلف شق ثانى ايله تفسير ايلدى التلقى تفعل وزننده
والالتقاء افتعال وزننده بونلرده برنسنه يه قرشو تصادف ايدوب كورمك معناسنه در يقال تلقاه والتقاه بمعنى
لقيه والتقاء مشاركت ايچون اولور تقول التقينا اى لاقيا وتلقى برنسنه يى قرشويه آلمق وقرشولمق معناسنه
اولمغله قبول ايلمك معناسنده استعمال اولنور ومنه يقال تلقت المرأة اذا علقت التلقاء تانك كسريله اسمدر
كورشمكه وبولشمغه دينور كه فارسيده ديدار دينور وبونك تبيان لفظندن غيرى نظيرى يوقدر شارح ديركه
مؤلفك كلامى مشوشدر زيرا تبيان كلمه سى مصدردر وتلقاء كندى بيانته كوره اسمدر انتهى وتلقاء توسعله ظرف
مكان اولور جهت لقاء ومقابله معناسنه وبو جهتله ظرفيت اوزره منصوب اولور يقال توجه تلقاء النار وتلقاء
فلان اى حذائه التلاقى تفاعل وزننده بربرينه قرشو كلوب كورشمك وبولشمق معناسنه در تقول تلاقينا
بمعنى التقينا يوم التلاقى قيامت كونندن عبارتدر اسلاف واخلاف واهل ارض وسماء بربرينه ملاقى اولورلر
اللقى غنى وزننده قرشو راست كلنوب كورشلمش كسيه دينور كه هر برينه نسبتله لقى دينور وايكيسنه لقيان دينور
يقال هو لقيه اى ملتقاه وهما لقيان ولقى شقى لفظنه اتباع اولور يقال شقى لقى اتباع اللقى فتى وزننده والملقى
مكرم وزننده والملقى معظم وزننده والملقى مرمى وزننده واللقاء شدا وزننده بونلرك جمله سى خيرده وشرده
مستعمللردر لكن شهرده استعماللرى اكثردر يعنى بونلر خيره ياخود دائما شره قاوشوب وكنديسنه دائما شر
وكريهه تصادف ايدن آدمه اطلاق اولنور يقال رجل لقى وملقى وملقى وملقى ولقاء فى الخير والشر وهو اكثر
وفى الاساس فلان ملقى اى ممتحن لا يزال يلقاه مكروه الملاقاة مباهاة وزننده واللقاء قتال وزننده برآدمه
قاوشوب بولشمق معناسنه در يقال لاقاه ملاقاة ولقاء اذا قابله وصادفه الالاقى همزه نك مفتوحه ايله شدائد ومحن
معناسنه در يقال لقى منه الالاقى اى الشدائد مفردى القيه در اثفيه وزننده الملاقى ميمك فتحيله رحمك اغزنده
اولان شعبه لره دينور ملقى وملقاة مفرديدر مبلرك فتحيله شعبه لر ديديكى ظاهرا فوهات عروق اولان نقره لر
اوله جقدر المتلقى اسم فاعل صيغه سيله رحمى نطفه يى قبول ايله كه قلان خاتونه دينور الالقاء همزه نك كسريله
برنسنه يى نظر كاهه براقمق معناسنه اولوب بعده مطلقا براقمقده مستعمل اولدى يقال القاه الى الارض اذا طرحه

التلقية تفعله وزننده القاء معناسنه در يقال لقاه الشئ بمعنى القاه اليه ومنه قوله تعالى وانك لتلقى القرآن
من لدن حكيم حميد اى يلقى اليك وحيا من الله تعالى اللقى فتى وزننده حقارت وذلتندن اعتبار اولنيوب طرح
واسقاط اولنان نسنه يه دينور جمعى القاء كلور اللقاة حصاة وزننده يولك وسطنه اطلاق اولنور يقال القاه
فى لقاة الطريق اى وسطه الالقية همزه نك ضميله اغنيه وزننده محاجات ايچون ميدانه القا اولنان كلامه دينور كه
بيلجه ولغز تعبير اولنور فارسيده چيستان دينور يقال القى اليهم القية وهى ما القى من الاحاجى الملقى مسعى وزننده
طاغلرده جيران قسمنك مقام ومأوا ربنه دينور الاستلقاء ارقه اوزره ياتوب اويومق معناسنه در كه هر نسنه
يوز ينه قرشو كلور يقال استلقى على قفاه اذا نام مؤلف بونى سلق ماده سنده افتعلاء وزننده اولمق اوزره رسم
ايلمشيدى الواوى اللقوة ثمره وزننده انسانك يوزينه عارض اولور برعلت آديدر يعنى يوزى واغزى اكيلور
جسمانى وروحانى علاجلر ايله طوغريلور ربحك مدخلى عناصر سائره يه غلبه ايلدكده قسمت عادله ده عدم تساوى
ايله حادث اولور الملقو مدعو وزننده لقوه علتنه اوغرامش آدمه دينور يقال لقى الرجل على المجهول فهو
ملقو اى اصابته اللقوة اللقوة لامك فتحى وكسريله شول خاتونه وناقه يه دينور كه نطفه يى قبول واستمسا كله
تيز كبه قالور اوله وديشى طوشنجل قوشنه ياخود چابك وچالاك اولانه دينور جمعى لقاء كلور لامك كسريله والقاء كلور
ذو اللقوة بوغدانه دن عقاب نام كسنه لقبيدر اللقو لامك فتحى وقافك سكونيله برآدمى لقوه علتنه اوغراتمق
معناسنه در تقول لقوته لقوا اى اجريت عليه اللقوة اليائى اللكا عصا وزننده برنسنه يه پك دوشكون
حريص اولمق معناسنه در على قول برنسنه يه مداوم اولمق معناسنه در يقال لكى به لكا من الباب الرابع
اذا اولع به او لزمه اللاكى لائك معناسنه در كه لوكدن مأخوذ در چيكنمك معناسنه در شارحك بيانه كوره مقلوبدر
الواوى اللمو لامك فتحى وميمك سكونيله برنسنه نك مجموعنى بردن صيروب آلمق معناسنه در يقال لما الشئ يلمو لموا
اذا اخذه اجمع اللمة لامك ضميله اوچدن اون نفره وارنجه جماعت انسانى يه دينور وبرآدمك باشداشنه دينور
يقال هو لمته اى تربه وشكله واسوه ومقتدا معناسنه در يقال هو لمته اى اسوته اليائى اللمى لامك حركات ثلاثى
والفك قصريله دوداقده اولان اسمرلكه دينور كه عند العرب مدحيه در يقال بشفته لمى اى السمرة اللما عصا
وزننده واللمى صلى وزننده برآدم اسمر دوداقلى اولمق معناسنه در يقال لمى الغلام لما ولما لميا من الباب الرابع
والثانى اذا اسودت شفته الالمى احمر وزننده اسمر دوداقلى آدمه دينور لمياء مؤنثيدر وقارغيسى متين ومحكم
وقبوغى پك سمرتلو مزراغه دينور يقال رمح المى اى شديد سمرة الليط صلب وقو يو كولكه يه وصف اولور قرانلق
اولديغيچون يقال ظل المى اى كثيف وقو يو كولكه لى اغاجه وصف اولور يقال شجر المى اى كثيف الظل
وانجوكبى اغزى يارى وديشلرى آب وتاب ايله رونقلو اولان محبوبه اطلاق اولنور يقال غلام المى اى البارد الريق
الالتماء افتعال وزننده لون متغير اولمق معناسنه در يقال التمى لونه على المجهول اى التمع التلمى تفعل وزننده
تلؤماء سنده كه مهموز در لغتدر برنسنه يى قبلايوب بوريمك معناسنه در يقال تلمت به الارض اذا اشتملت
الالماء همزه نك كسريله برنسنه يى اوغرى چالوب كوترمك معناسنه در بودخى مهموزده لغتدر يقال المى
بطلبه اللص اى ذهب به خفية اليائى اللى لامك فتحى وياءك تشديديله واللوى عنى وزننده ايپ مفوله سنى
بوروب بوكمك معناسنه در يقال لوى الحبل ليا ولويا من الباب الثانى اذا فتله وثناه واوغلان يكرمى ياشنه وارمق
معناسنه در كويا كه كمال قوته وارمغله سائرك قوللرنى بوكر اولور يقال لوى الغلام اذا بلغ عشرين وبرايشده سرعت
واقدام ايليوب تكاسل ايلمك معناسنه مستعملدر يقال لوى عن الامر اذا تثاقل ولى وليان بيان وزننده بركمسه دن
بر لاقردى يى يا خبرى بيلدرمك ايچون بوكوب قيورمغله كتم واخفا ايلمك معناسنه مستعملدر تقول لوى عنى امره ليا
وليانا اى طواه ولى برنسنه يه پك ميل واقبال ايلمك ياخود منتظر اولمق معناسنه در يقال لوى عليه اذا عطف اوانتظر
وباشى برطرفه طوغرى چويروب اماله قلمق معناسنه در يقال لوى برأسه اذا امال به ودوه قويرغنى برى اوته
صالوب اوينامق معناسنه در يقال لوت الناقة بذنبها اذا حركت وبرآدمى سائر اوزره ترجيح واختيار ايلمك
معناسنه در يقال لوى فلانا على فلان اذا اثره الالتواء افتعال وزننده ايپ مفوله سى نسنه بوريلوب بوكلمك
معناسنه در يقال لوى الحبل فالتوى وبرايشده اغردرنوب تكاسل ايلمك معناسنه در يقال التوى عن الامر
اذا تثاقل وبرنسنه اكرى بوكرى اولمق معناسنه در يقال التوى الرمل اذا اعوج وبرطرفه اكيلوب مائل
اولمق معناسنه در يقال التوى الشئ اذا انعطف التلوى تفعل وزننده التوا معناسنه در يقال تلوى الشئ بمعنى
التوى وشمشك طوغريلغنه چاقيوب بورغاجنه چاقمق معناسنه مستعملدر يقال تلوى البرق فى السحاب

اذا اضطرب على غير جهة اللية لامك وياى مشدده نك فتحه لى ماده سندن بناء مره در بركره بورمق وبوكمك
معناسنه در جمعى لوى كلور رضا وزننده الالواء همزه نك كسريله بودخى باشى برطرفه چويروب اكمك معناسنه در
يقال الوى برأسه اذا امال ودوه قويرغنى برى اوته صالوب اوينامق معناسنه در يقال الوت الناقة بذنبها
اذا حركت ولوى ديديكى ذكرى اتى قوملغه وارمق معناسنه در تقول الوينا اى صرنا الى لوى الرمل وبركسه نك تولاده
اولان اكينك دانه لرى از طوتمغله خفيف اولمق معناسنه مستعملدر يقال الوى الرجل اذا خف زرعه وبيراق شقه سى
ديكمك معناسنه در يقال الوى فلان اذا خاط لواء الامير وچوق تمنى ايدر اولمق معناسنه در بونده اوكلمه سندن
متصرفدر كه تمنى ايچوندر يقال الوى زيد اذا اكثر التمنى ولوى ديدكلر طعام يمك معناسنه در يقال الوى الرجل اذا اكل اللوية
وال ايله ياثوب ايله اشارت ايلمك معناسنه در يقال الوى بثوبه اذا اشار واوت صولمق معناسنه در يقال الوى البقل اذا ذوى
وبرآدمك حقنى انكار ايلمك معناسنه در يقال الوى بحقه اذا جحده اياه وبرنسنه يى الوب ايلتمك معناسنه در يقال
الوى به اى ذهب به وسائره تغلبله برنسنه يى كندى نفسنه تخصيص وايثار ايلمك معناسنه در يقال الوى بما فى الاناء
اذا استأثر به وغلب على غيره وبرنسنه يى قاپوب نابديد ايلمك معناسنه در يقال الوى به العقاب اذا طارت به وهلاك
ايلمك معناسنه در يقال الوى بهم الدهر وبرآدمك كلامنى مقصودى اولميان سمته چويرمك معناسنه مستعملدر يقال
الوى بكلامه اذا خالف به عن جهته ورفع لواء ايلمك معناسنه در يقال الوى اللواء اذا رفعه وبرك اوتلغى قوريمق
ياصولمق معناسنه در يقال الوى النبت اذا اصار لويا اللوى عصا وزننده برنسنه اكرى اولمق معناسنه در يقال لوى
القدح لوى من الباب الرابع اذا اعوج واوت قوريمق ياخود صولمق معناسنه در يقال لوى النبت اذا اصار لويا
ومعده آغريمق معناسنه در كه امتلادن بوروتى ايله تحدث ايدر يقال لوى الرجل اذا وجعت معدته لوى اى وجع وارقه
بوكرى اولمق معناسنه در يقال لوى ظهره اذا اعوج ولوى اللاتى معناسنه در كه اسم موصول مؤنث اولان التى كلمه سنك
جمعيدر شارح ديديكه اصلى اللواتى ايدى تاء ويا اسقاط اولندقد نصكره يا ايله رسم اولندى اللوى عمى وزننده
اكرى نسنه يه دينور يقال قدح لو ورمل لواى معوج ومعده آغريسنه اوغرامش ادمه دينور وصرتى بوكرى اولان
انه دينور اللوى الى وزننده بوكرى وبورغاج قوملغه دينور ياخود توكنوب اوته سى منقطع اولانه دينور جمعى الواء
والويه كلور اللواء كساء وزننده حيه قيورلوب چوركلمك معناسنه در يقال لوت الحية لواء اذا انطوت والواء
مفاعله دن مصدر اولور يلانلر برى برى اوزره صاريلوب قيورلمق معناسنه يقال لاوت الحية الحية لواء اذا التوت
عليها ولواء بيراغه دينور علم معناسنه لواى دخى لغتدر جمعى الويه وجمع الجمعى الويات كلور شارحك بيانه كوره
لواء سر عسكر بيراغنه دينور كه علم وسنجاق اوله جقدر ورايه سائر بيراغه دينور ولواء اشبو لوى ماده سندندر كه
شقه سى صاريلوب دوريلور ورايه رؤيت ماده سندندر واحدهما اخرده استعمال اولنور وعلم ايكيسنه ده شاملدر
زيرا علامتدندر وفى المثل * بعثوا بالسواء واللواء * اى بعثوا يستغيثون احشام واعراب طائفه سى بر دشمن استيلاسنده
قبائل سائره يه سياه بيراقلر ارساليله استغاثه واستمداد ايدرلر الالوى احمر وزننده اكرى نسنه يه دينور جمعى لى كلور
لامك ضميله بونده يايه مجاورتله قياس اولان لام مكسور اولمقدر يقال قرن الوى اى معوج وبعيد ومجهول اولان يوله اطلاق
اولنور يقال طريق الوى اى بعيد مجهول وشديد الخصومه مجادل چارز ايلشكن ادمه اطلاق اولنور يقال رجل
الوى اى الشديد الخصومة الجدل وناسدن كناره كيراولوب دائما تنها ومنفرد ادمه دينور مؤنثى لياء در يقال رجل
الوى اى منفرد معتزل والوى برشجر آديدر اللى ملى وزننده واللى واللبان لامك كسريله بورجى ادا ايليوب
عوق وتأخير ايلمك معناسنه در يقال لواه دينه وبدينه ليا ولويا وليانا اذا مطله وبرآدمك حقنى انكار ايلمك معناسنه در
يقال لواه بحقه اذا جحده اياه اللوى غنى وزننده قورى اوتلغه على قول تازه ايله قورى بيننده اولانه دينور كه
صولمغه يوز طوتمش اولور اللوى سمى وزننده بودخى الوى ديديكى شجره قومه دينور اللوية غنيه وزننده
برآدمك كيزليوب صقلديغى شيئه دينور جمعى لوايا كلور اللواء شداد وزننده برقوشك اسميدر اللاوياء برنبات
اديدر رود اغلغى يه دينور كه انكله داغ وتمغا باصيلور اللوى لامك ضمى والفك قصريله باطل وبيهوده اولان
اقوال وافعاله دينور يقال جاء باللوى اى الاباطيل اللاؤن لامك مدى وهمزه نك ضميله واللاؤو نونك حذفيله
الذين معناسنه در كه اسم موصول جمعيدر يعنى الذين كلمه سنك من غير لفظها جمعيدر حالت رفعى واو ايله ونصب
وجرى يا ايله در اللوة لامك وواو مشدده نك فتحه يله چركينلكه وبدچهره لكه دينور يقال به لوة اى شوهة اللوة
لامك ضميله والليه لامك كسريله عود اغاجنه دينور كه تبخير اولنور اللياء شداد وزننده صودن بعيد اولان
ارضه دينور يقال ارض لياء اى بعيدة عن الماء جوهرى بونى يانك تخفيفى والفك قصريله قيد ايلمكله غلط ايلدى

لوبه سمبه وزننده مكه يه قريب بستان ابن عامر سمتنده برموضع آديدر لبه لامك كسريله حجازده ثقيف
قبيله سى يوردنده بر وادى اديدر على قول طائف ترابنده بر طاغدر كه اوسط طرفى ثقيف يوردى واسفلى نصر
بن معاويه يوردى داخلندندر ولبه قرابات معناسنه در كه بر آدمك يقين خصملرينه واقربالرينه دينور كه برى برينه
صارلمش اولور الالواء همزه نك فتحيله لوى كله سنك جمعيدر كه بورمه و بورغاج نسنه يه دينور ومنه الواء الوادى
اى احناؤه والواء البلاد اراضى و بلادك نواحى واطرافندن عبارتدر اللواية لامك كسريله شول دكنكه دينوربوك
دنكنك اغزينه بكچريلوب تحميل اولندقده ايپلرى اكا طاقوب صرارلر التلاوى تفاعل وزننده ناس برنسنه
اوزره چوقشوب بركمك معناسنه در يقال تلاووا عليه اذا اجتمعوا اللولاة دحرجه وزننده برنسنه دن
بوزچويروب قاچمق معناسنه در تقول لوليت مدبرا اى وليت اللات حال وزننده ثقيف قبيله سنك صنمى
اسميدر و بونك اصلى فعله در فتحاتله شطف وميلان معناسندندر مشركون اكا مائل ايديلرو بو ابو على فارسى
روايتيدر و بو ماده لاه ولتت ماده لرنده دخى ذكر اولندى زج لاوه زايك ضميله ضريه ناحيه سنده برموضع اديدر الواى
اللهو سهو وزننده اويونا وينامق معناسنه در يقال لهاز بديلهو لهوا اذا لعب شارح ديركه اصل لهو انسانى مهم
ومايعنيدن صرف ايدن نسنه ايله مشغول اولمق معناسنه دركه لعب اندن اخص در ولهو ولهو عتو وزننده
برنسنه دن بك خوشلنمغله اكا مفتون اولوب دائما آنكله آوينوب قالمق معناسنه در يقال لهت المرأة بحديث
الرجل لهوا ولهوا اذا انست به واعجبها الالتهاء افتعال وزننده بودخى برنسنه ايله اوينامق معناسنه در يقال
التهى الرجل بمعنى لها الالهاء همزه نك كسريله برآدمى لعب مقوله سى بيهوده نسنه اشغال ايلمك معناسنه در
يقال الهاه اللعب اذا اشغله مؤلف بونى تكرار ايلمشدر و برنسنه يى عجزدن ناشى ترك ايلمك معناسنه در و بعضلر
عندنده ساز ونغمات وآهنك استماعنه مشغول اولمق معناسنه در يقال الهى الشئ اذا تركه عجزا او يقال الهى
الرجل اذا اشتغل بسماع الغناء الملاهى مناهى وزننده لهو ولعب آلاتنه دينور سازنده و بازنده طاقمى كبى يقال
عنده الملاهى اى آلات اللهو شارحك بياننه كوره مفردى ملهى وملهاة در التلاهى تفاعل وزننده آلات لهو ايله
اوغراشوب واوينامق معناسنه در يقال تلاهى بالملاهى اذا اشتغل بها وتلاعب الالهوة والالهية القوة والنقيه
وزننده والتلهية تكرمه وزننده اويونجغه دينور يقال بينهم الهوة والهية اى مايتلاهى به اللهوة شهوه
وزننده واللهو هاسر كنديسيله ملهو ومشغول اولنان عورته دينور اكبر مالايعنيدندر اللهوة غرفه وثمره
وزنلرنده دكرمن چكركن اوكنمك ايچون بوغزينه قونيلان غله يه دينور و بخشش دينور على قول افضل واجزل
اولاننه دينور لهيه دخى دينور يابله يقال اعطاه لهوة ولهية اى عطية وافضلها واجزلها و بر آوج طلوسى ماله
دينور ياخود خاصة بيك دانه آلتونه واقچه يه دينور تقول اعطانى لهوة اى حفنة من المال والفامن الدنانير والدراهم
لاغير اللهى عصا وزننده برنسنه يى مفتونلق درجه سنده سومك معناسنه در يقال لهى به لها من الباب
الرابع اذا احبه و برنسنه دن بتون بتون بحمك معناسنه در يقال لهى عنه اذا سلا وغفل وترك ذكره اللهى
غنى وزننده واللهيان لحيان وزننده بودخى برنسنه دن بتون بتون بحمك وفراغت ايلمك معناسنه در يقال
لها عنه يلهو لهيا ولهيانا بمعنى لهى عنه التلهى تفعل وزننده بودخى برنسنه دن ظاهرى و باطنى بحمك
معناسنه در يقال تلهى عنه بمعنى لهى عنه اللهاة حصاة وزننده بوغزده كوچك دل تعبير اولنان ات پارچه سنه
دينور على قول سقف فمدن لسانك توكنديكى يردن كه لسانك ديبدر بوركك نهايتنه وارنجه محلدن عبارتدر جمعى
لهوات ولهيات كلور فتحاتله ولهى ولهى كلور لامك ضمى وكسرى و يانك تشديديله ولهاء كلور سحاب وزننده
ولهاء كلور كتاب وزننده يقال اشتكت لهاته وهى اللحمة المشرفة على الحلق اوهى مابين منقطع اصل اللسان
الى منقطع القلب من اعلى الفم مترجم ديركه متنبى شاعرك اشبو * لولا مفارقة الاحباب ماوجدت * لها المنايا الى ارواحنا
سبلا * بيتنى احاجيدن عد ايلمشلردر يعنى لها كلمه سنده عقد مقاله ايلمشلر كيمى ها ى ضمير اعتبار ومرجعنده
توقف ايدوب وكيمى ارواحه ارجاع ايلديلر كه ماوجدت المنية الى ارواحنا سبلا لها سبكنده اعتبار ايلديلر وكيمى
لهاة لفظنك جمعى اولان لها عنوانده تفوه ايلديلر كه كوچك دله ديرلر بو هله خاطره كلجك توجيه دكلدر لكن
بونلرك اقربى لهى عنوانيله اولمقدركه لاهى لفظنك جمعيدر ساقى سقاة وقاضى قضاة وماشى مشاة كبى ولاهى
لاعب معناسنه در امواج ورياح ومنايا مقوله سنه حركت ومزاوله اراده سيله لعب ولهو اطلاقى جاده ء اهل
بياندر يقال تلاعبت بنا الامواج وتلاعبت الرياح وتلاعبت المنايا بينهم و بعض نسخه ده مصراع مزبور يد المنايا
الى ارواحنا عباره سيله مرسومدر اللهواء صحراء وزننده برموضعدر لهوه طلحه وزننده برخاتون آديدر مطلب

اللهاء زهاء وزننده ومرادفيدر كه مقدار معناسنه در يقال لهاء مائة اى زهاؤها الملاهاة مباهاة وزننده
برنسنه يه يقلشمق معناسنه در يقال لاهاه اذا قاربه ومنازعه معناسنه در يقال لاهاه اذا نازعه و برنسنه يه
واروب چاتمق معناسنه در يقال لاهاه اذا داناه ومعصوم ممه دن كسلمك وقتنه كلمك معناسنه در يقال لاهى
الغلام الفطام اذا دنامنه اللاهون لاهى كلمه سنك جمعيدر كه اشبو سألت ربى ان لايعذب اللاهين من ذرية
البشر فاعطانيهم حديثنده واقعدر مراد برجنحه وكناهى عن قصد ايشلميوب بلكه نسيان ياخود سهو وغفلت
ياخود خطاء طريقيله ايشليلردر ياخود اصلا كسب ذنوب ايلمامش اطفال زمره سيدر حق تعالى آنلرى تعذيب
ايلمامك بابنده رجاى مصطفوى يه مساعده ووعد ايلديلر لهيا لامك فتحيله باب دمشق شامده برموضع اسميدر
اليائى اللياء كساء وزننده نخود مقدارنده برنسنه اسميدر كه پك بياض اولور آنكله سمين محبوبه لرصفتلور شارحك
بياننه كوره حجازه مخصوصدر همزه بابنده دخى ذكر اولندى ولياء برجنس باقى اسميدر كه درياسندن اعلا قلقان
دوزيلور وصودن بعيد اولان ارضه دينور اللياء شداد وزننده بودخى صودن بعيد اولان ارضه دينور جوهرى
مقصورا ثبت ايلمكله وهم ايلدى ليه لامك كسريله كه بر وادى اسميدر لوى ماده سنده بيان اولندى اليا
همزه نك كسريله كه بيت مقدسك اسميدر ايل ماده سنده ذكر اولندى فصل الميم الواوى المأو
ميمك فتحى وهمزه نك سكونيله طلوم وقوغه وسائر درى مقوله سنى توسيع ايچون چكوب سوندرمك معناسنه در
تقول مأوت السقاء والدلو مأوا من الباب الاول اذا مددته ليتسع التمأى تفعل وزننده مأو ماده سندن مطاوعدر
تقول مأوت السقاء فتمأى اى اتسع و بين الناس شر وشور وفتنه يايلمق معناسنه در يقال تمأى الشر بينهم اذا
فشا المأوة ثمره وزننده آچق واورق ارضه دينور جمعى مأو كلور المواء غراب وزننده كدى مأولمق معناسنه در
يقال مأى السنور بمؤمراء اذا صاح المأواء لأواء وزننده شدت ومحنت معناسنه در يقال اصابته المأواء اى
الشدة ذو المأوين تثنيه بنيه سيله برموضع آديدر البائى المأى نأى وزننده برنسنه خصوصنده پك تعمق
ومبالغه واستقصا ايلمك معناسنه در يقال مأى فيه مأيا من الباب الثالث اذا بالغ وتعمق وآغاج چكلنمك ياخود
يپراقلنمق معناسنه در يقال مأى الشجر اذا اطلع او اورق وناس بيننه القاى فساد ايلمك معناسنه در يقال مأى
بينهم اذا افسد و بركسه بر جماعتى كنديسيله كامل يوز نفره ابلاغ ايلمك معناسنه دركه يوزنجيسى اولور يقال
مأى القوم اذا تممهم بنفسه مائة الممئيون مرميون وزننده بر آدمك زياده سيله تمام يوز نفر اولمش جماعته دينور
التمأى تفعل وزننده طلوم ودرى مقوله سى چكيلوب سوندرلمكله بولانمق معناسنه در واويه ده لغتدر يقال
تمأى السقاء اذا توسع وامتد المأة ماعه وزننده قوغجى عورته دينور يقال امرأة مأة اى نمامة بونده قياس اولان
مأة اولمقدر معاة وزننده پس مقلوب اولور المائة ميمك كسرى وهمزه نك فتحيله يوز عددك اسميدر فارسيده
صد مرادفيدر فى ذاته اسم ايكن كلمهٔ اخرايه صفت واقع اولور تقول مررت برجل مائة ابله و بونده مائه لفظى
مجرور در لكن وصف بالجمله اولمغله قياس اولان مرفوع اولمقدر ومائه لفظنك جمعى مأت كلور ومئون كلور كه
جمع مذكر سالم صورتنده در ومئ كلور ميمك كسريله معى وزننده شارح ديركه سيبويه جمع اخيرى انكار
ايلدى زيرا مفردى اجحافله بنات حرفين اوزره كلمه جمعلنمز انتهى واكر عدد ايكيوز اولورسه مائتين دينور
واوچيوز ايسه ثلاثمائة دينور كه ادناى عددى مفرده مضاف ايدرلر مفرد مزبور معناى جمعيته دال اولديغيچون
و بو شاذدر وقياس اوزره ثلاثمأت وثلاث مئين دخى دينور لكن قول اول اكثردر ومائه لفظنك نسبتنده مئوى دينور
ميمك كسرى وهمزه نك فتحيله شارح ديركه مائه لفظى مأيت الجلد اى مددته معناسندن مأخوذ در زيرا يوز عدد
امتداد ايله آحاد وعشراتدن متوسع ومزداد اولور ومركبات عدديه ده همشه اول اولان عدد اكثر اولان عدد اوزره تقديم
اولنور احد عشر وتسعة عشر وسبعة عشر وعشرون كبى واون بردن يوقرى اون طقوزه وارنجه عدد بيننده ملحوظ
اولان واو عاطفه ساقط اولور بعده يوزه وارنجه واو ملفوظ اولور آندنصكره اوچيوزدن طقوز يوزه دك اقل اكثر اوزره
تقديم اولنور زيرا آنلرده اقل اكثرك مقدارنى بيان ايچوندر مثلا ثلثمائة لفظنده اولان ثلاث قاچيوز اولديغنى تعيين ايدر
وثلاثمائه دن تسعمائه يه وارنجه مميزى شذوذ اوزره مفرد اولور احد عشره يه وثلاث عشره يه تشبيهله زيرا تسعة عشره
وارنجه آنلرك مميزلرى مفرد اولور و بونده قياس اولان مميزى جمع اولمق ايدى زيرا ثلاثه نك عشره يه وارنجه مميزى
جمع صيغه سيله اولور ثلاثة رجال كبى وعصام عليه الرحمه ديديكه مطلقا عدد كم مقوله سندن اولمغله اعراض
جمله سندندر بعده الفاظ عدد ايله معدود اندن تعبير غالب اولمغله آنلره اسماء مشتقه معناسى اولان معناى وصف
طارى اولدى مثلا ثلاثة رجال تركيبى معدودة بهذا العدد سبكنده درنهايت معناى وصفيتك غلبه سى سببيله

مطلب

غالبا موصوفلرینه تابع اوله‌رق استعمال اولنور الاماء همزه‌نك كسریله برنسنه یوز اعدد اولمق معناسنه‌در یقال امأی القوم اذا صاروا مائة و برنسنه‌یی یوز عدده ابلاغ ایلمك معناسنه‌در تقول امأیت القوم اذا تممتهم مائة الممئون معطون وزننده یوز نفره بالغ اولمش جماعته دینور اصلی ممأوون ایدی المماءاة مماشاة وزننده یوز عدد اوزره معامله ایلمك معناسنه‌در یقال شارطه ممآءاة ای علی مأة كما یقال شارطه مؤالفة ای علی الف الواو المتو میمك فتحی وتانك سكونیله بك سرعتله یوریمك معناسنه‌در تقول متوت فی الارض متواغة فی مطوت و برنسنه‌یی چكوب سوندرمك معناسنه‌در تقول متوت الحبل اذا مددته التمتی تفعل وزننده یایی اوزانوب كرنمكله چكمك معناسنه‌در یقال تمتی فی نزع القوس اذا مد الصلب الامتناء همزه‌نك كسریله بدوجركین یوریمك معناسنه‌دركه مراد قوللرنی آچوب كرینه‌رك یوریمكدر یقال امتی الرجل اذا مشی مشیة قبیحة و برآدمك رزق ومعاشی كثیر وممتد اولمق معناسنه‌در یقال امتی الرجل اذا امتد رزقه وكثر ابن ماتی محدثیندن علی بن عبد الرحمن كنیه‌سیدر متی میمك فتحی والفك قصریله حروف لینه‌ده مذكوردر الیائی المنی متو وزننده وآنده لغتدركه ذكر اولندی تقول منیته متیا من الباب الثانی لغة فی متوته الواوی المحو صحو وزننده برنسنه‌نك اثرنی ازاله ایلمك معناسنه‌دركه بتون بتون نابدید ایلمكدن عبارتدر یقال محاه یمحوه و یمحاه محوا من الباب الاول والثالث اذا اذهب اثره و بو معناده لازم اولور یقال محا الشیء اذا ذهب اثره ومحو قمرك یوزنده مرئی اولان سیاهلق صورتنه اطلاق اولنوركه اثر محو ومسحه جبریل علیه السلام‌در الامحاء همزه‌نك ومیم مشدده‌نك كسریله‌كه اصلی انمحاء ایدی انفعال وزننده والامتحاء افتعال وزننده برنسنه محو ونابود اولمق معناسنه‌در وصیغه اخیره قلیل الاستعمالدر یقال امحی الشیء وامتحی اذا ذهب اثره المحوة تمره وزننده یغموره اطلاق اولنوركه قحط و یبوستی ازاله ومحو ایدر یقال اصابت الارض محوة ای مطرة تمحو الجدب وعار وناموسه دینور وساعت زمانیه‌یه اطلاق اولنور ومحوة لامسز معرفه اوله‌رق ریح دبور اسمیدركه باطی یلیدر یقال هبت محوة ای الدبور شارح دیركه اساسده ریح شمال ایله مفسردر زیرا سحابی محو وازاله ایدر ومحوه برموضع آدیدر الماحی اسماء حضرت نبویه‌دندر علیه السلام زیرا حضرت باری عزشانه ذات رسالت آیاتلریله آثار كفر وضلالتی جهاندن محو ونابدید ایلمشدر وسیله محو اولدقلری باعث تسمیه‌در المتحاة محراب وزننده شول مجاوره و برمقوله‌سنه دینوركه آنكله متی وا كا شبیه نسنه‌لر محو اولنوركه سیلكی بچاوره‌سی تعبیر اولنور الیائی المحی محو وزننده وآنده لغتدر یقال محاه یمحیه محیا من البابین المزبورین لغة فی محاه الممحی مرمی وزننده والممحو مدعو وزننده اسم مفعولدر محو ونابود اولمش نسنه‌یه دینور الیائی التمخی خای معجمه ایله تفعل وزننده برنسنه‌دن اجتناب ایدوب تبری ایلمك معناسنه‌در تقول تمخیت منه ای تبرأت وتحرجت وعذر وبهانه ایراد ایلمك معناسنه‌در تقول تمخیت الیه ای اعتذرت وكیكدن ایلك صوروب چقرمق معناسنه‌در تقول تمخیت العظم ای مخخته شارحك بیاننه كوره اصلی تمخخ ایدی خای اخیره یایه قلب اولندی الامخاء همزه‌نك كسریله بودخی اعتذار ایلمك معناسنه‌در تقول امخیت الیه ای اعتذرت مخا عصا وزننده ساحل بحر یمنده برقصبه آدیدر حالا بندر مخا دیدكلری بلده‌دركه تجار موقعیدر التمخیة تفعله وزننده برآدمی برماده‌دن بری و بعید ایلمك معناسنه‌در تقول مخیته عن الامر اذا اقصیته عنه الیائی المدی فتی وزننده والمدیة غرفه وزننده والمیداء میمك كسریله غایت وانجام معناسنه‌در یقال بلغ مدی الحیاة ومدیتها ومیداها ای غایتها وتقول هو منی مدی البصر ای منتهاه بوندن لسانمزده كوز ایرمی ایله تعبیر اولنور ولا تقل مد البصر شارح دیركه مؤلف مد ماده‌سنده مد البصر ایله تعبیر ایلمكله بوراده نهی اكا ماقضدر لكن جوازی لغت درجوده اولمق كركدر ومدی ماده‌سی مسافه معناسنه موضوع اولوب بعده غایتده مستعمل اولدی ومدی صو یوزنده اولان یوصونه دینور عرمض معناسنه المدیة میمك حركات ثلاثیله بچاغه دینور شفره معناسنه جمعی مدی كلور میمك كسری وضمی والفك قصریله ویایك بغرینه دینور یقال مدیة القوس ای كبدها الامدی احمر وزننده پك ایراق و پك میدانلو نسنه‌یه دینور بو مناسبتله عزت وقدر ورفعتده غایت درجه‌ده اولان آدمه اطلاق اولنور یقال فلان امدی العرب ای ابعدهم غایة فی العز المدی غنی وزننده اطرافنه طاش نصب اولنمامش حوضه دینور وحوض اباغندن آقوب اركیلان مردار ونابال صویه دینور وشول كوچك آرقه وجدوله دینوركه اكا سمتنده اولان قیودن فضله صو آقار اوله المدی میمك ضمیله هدی وزننده شام ومصر دیارلرینه مخصوص بركونه اولچك آدیدر و بومد دیدكلری اولچك غیریدر جمعی امداء كلور شارحك بیاننه كوره اون بش مكوك آلور براولچكدر الامداء همزه‌نك كسریله

برآدم باشی بولوب قوجالمق معناسنه‌در یقال امدی الرجل اذا اسن وسودی چوق ایچمك معناسنه‌در یقال امدی الرجل اذا اكثر من شرب اللبن و برآدمه برنسنه ضمننده مهلت ویروب میدانی اوزاتمق معناسنه‌در تقول امدیته ای املیت له المماداة مباهاة وزننده بودخی مهلت ویرمك معناسنه‌در تقول مادیته ای املیت له مدایه سحابه وزننده برموضع آدیدر ابن مدی فتی وزننده برواری‌یه اطلاق اولور المیداء میمك كسریله غایت معناسنه‌دركه ذكر اولندی و برنسنه‌نك یماجنه وقرشوسنه دینور تقول میداء داری میداء داره ای حذاؤه الیائی المذی میمك فتحی وذال معجمه‌نك سكونیله والمذی غنی وزننده والمذی عمی وزننده رجالدن نساایله ملاعبه وتقبیل اثناسنده ظهور ایدن قویوجه صوجغزه دینور تقول خرج منی المذی والمذی والمذی وهو ما یخرج منك عند الملاعبة والتقبیل ومذی میمك فتحی وذالك سكونیله حوض لوله‌سندن آقان صویه دینور المذیة غنیه وزننده برشاعرك والده‌سی لقبیدركه شاعر مزبور انكله تعبیر و ازدراء اولنور ایدی ومذیه آیینه‌یه دینور مذیه دخی دینور تمره وزننده جمعی مذیات كلور ومذاء كلور میمك كسریله یقال نظر فی المذیة والمذیة ای المرأة الامذاء امضاء وزننده بركسه عیالی طرفنه پزونكلك ایلمك معناسنه‌در یقال امذی الرجل اذا قاد علی اهله وشرابه چوق صو قاتمقله طوری و بو فقه ایلمك معناسنه‌در یقال امذی شرابه اذا زاد فی مزجه وآتی اوتلاغه صالیورمك معناسنه‌در یقال امذی الفرس اذا ارسله یرعی وآتك دیزكینی كوشدوب اوزرینه آتمق معناسنه‌در تقول امذ بعنان فرسك ای اتركه المذی میمك فتحی وذالك سكونیله والتمذیة تفعله وزننده بونلرده آتی مرعایه صالیورمك معناسنه‌در یقال مذی الفرس یمذیه مذیا ومذاه تمذیة اذا ارسله یرعی المذاء كساء وزننده رجال ونسایی بربره كتوروب بری بریله ملاعبه ایتدرمك معناسنه‌دركه اول سببله طرفینك شهوته كلوب مذیلری ظهور ایدر یاخود پزونكلك ایلمك معناسنه‌در و بو مفاعله‌دن مصدردر مماذاة دخی بو معنایه‌در یقال ماذی فلان مذاء ومماذاة اذا جمع الرجال والنساء وتركهم یلاعب بعضهم بعضا وهو الدیاثة بوراده كسماء نسخه‌سی غلطدر الماذی باله دینور عسل معناسنه ومطلقا دموردن اولان سلاحه دینور یقال جاء وعلیه ماذی ای سلاح من حدید الماذیة خوشكوار اولان یعنی ایچملی خمره دینور یقال خمر ماذیة ای سهلة وملایم زرهه دینوركه سرد اولنه یاخود بیاض اولانه دینور الماذیانات ذالك كسری وفتحیله صو مجرالرینه دینور مفردی ماذیانه‌در علی قول صو آقندیلرینك ایكی طرفلو قیلرنده بتمش چایره وچمنه دینور یاخود باغچه صواردقلری دولابلرك یوره‌زنده نابت اولانه دینور الواوی المرو میمك فتحی ورانك سكونیله برجنس آق و براق چقماق طاشنه دینوركه فرنك طاشی دیدكلریدر اكثری تفك چقماقلرینه اویدررلر علی قول بغایت پك ومتین طاشه دینور مفردی مروه‌در یقال ارض بها مرو وهی حجارة بیض براقة توری النار او اصلب الحجارة ومرو برشجر آدیدر مفرداتده مروانواع ریاحینه اطلاق اولنور اسم جنس منزلنده اولمق اوزره مرسومدر مطلق ذكر اولندقده مرماحور مراد اولوركه قوجه یارپوزی دیدكلریدر ومرو فارس اولكه‌سنده بربلده آدیدر نسبتنده مروی دینور ومروی دینور عربی وزننده ومروزی دینور زای معجمه زیاده‌سیله‌كه غیرقیاس اوزره‌در شارح دیركه انسان قسمیله سائر نسنه‌نك بیننی فرق ایچون ارتكاب ایلدیلر انسانك نسبتنده مروزی دینور زایله وثوب مقوله‌سی اشیاء نسبتنده مروی دینور المروة تمره وزننده مكه مكرمه‌ده برجبل آدیدركه صفا دیدكلری جبلك برادریدر مرو دیدكلری طاشله مسمادر مروان سلمان وزننده بررجل آدیدر المروراة نجوجاة وزننده قیر وجبلاق ارضه دینور جمعی مروری ومروریات كلور ومراری كلور ومروراة مخصوص برارضك اسمیدر المری جری وزننده سود ویرمك ایچون ناقه‌نك ممه‌سنی صغمق معناسنه‌در یقال مری الناقة مریا من الباب الثانی اذا مسح ضرعها لتدر و برنسنه‌یی خارجه چقرمق معناسنه‌در یقال مری الشیء اذا استخرجه و برآدمك حقنی انكار ایلمك معناسنه‌در یقال مری حقه اذا جحده واورمق معناسنه‌در یقال مری فلانا مائة سوط اذا ضربه وآت قسمنك برالی یار آیاغی قیریق یاخود آغسق شكلنده یری سورشدرمك معناسنه‌دركه مراد اوچ ایاغی اوزره طوروب بریله یری قازوب سورشدرمكدر اكثری یم وصو وقتنده ایدرلر یقال مری الفرس اذا جعل یمسح الارض و یجرها بیده اورجله من كسر او ظلع الامراء همزه‌نك كسریله ممه‌سی صغانان ناقه سود ادرار ایلمك معناسنه‌در یقال مری الناقة فامرت ای درلبنها المریة میمك ضمی وكسریله ناقه‌نك ممه‌سی صغانمغله ادرار ایلدیكی سوده دینور تقول اخذت مریة الناقة ای ما حلب منها بالمری ومریه میمك كسری وضمیله شك وشبهه معناسنه‌در یقال هذه فریة بلا مریة ای بلا شك وجدل ونزاع معناسنه‌در یقال ما فیه مریة ای جدل الامتراء افتعال وزننده بودخی برنسنه‌یی بریدن چقرمق

معناسنه‌در يقال امتراه اذا استخرجه وبرنسنه‌ده شك وتردد ايلمك معناسنه‌در يقال امترى فيه اذا شك
المرى غنى وزننده بك سودلو ناقه‌يه دينور على قول شول ناقه‌يه دينوركه ياور يسر قالمغله سودى ممه‌سنى صغمقله
كلور اوله يقال ناقة مرى اى غزيرة اللبن اولا ولدلها فهى تدر بالمرى على يد الحالب الممرى محسن وزننده شول
ناقه‌يه دينوركه بوغورك منبسنى بالجمله رحمنه جذب وجمع ايدوب طشره صالبور مزاوله و بولنده راست ودرست
اولان ايشه دينور يقال امر ممراى مستقيم المماراة مباهاة وزننده والمراء جدال وزننده مجادله ومنازعه
ايلمك معناسنه‌در يقال ماراه مماراة ومراء اذا جادله التمارى تفاعل وزننده شك وتردد ايلمك معناسنه‌در
يقال تمارى فيه اذا شك المارية ياى مشدده ايله تويلرى دوبدوز وهموار بغرتلق قوشنه دينور وبدنى سيم
صافى كبى آق وبراق اولان محبوبه‌يه دينور يقال امرأة مارية اى بيضاء براقة المارى تويلرى آق ودوبدز بالم
بوزاغى‌يه دينور ديشيسنه ماريه دينور وقملى كوچك كليمه وجاجيمه دينور وقبودن صوچكن آدمك بلنه طوتنديغى
قملى يشماله دينور و بغرتلق قوشنك اوجبسنه دينور و يوج طرفنه قدر اسكيوب بيريمش ثوبه دينور الممرية محسنه
وزننده والمارية صاحبه وزننده آق ودوز تويلو بوزاغيسى اولان اينكه دينور ظاهر لسان عوامده ديشى قبونه
ماريه تعبيرى بوندندر وماريه بنت ارقم ياخود بنت ظالم برخاتوندركه * خذه ولو بقرطى مارية * مثلنك منشأيدر
اصلى بودركه ماريه مرقومه ملوك كنده اولادندن اولمغله قولغنه طاقنديغى كوپه لرده ايكيوز دينار ياخود قرق
بيك التون قيمتلو برجوهر نفيس ياخود كوكرجين يمورطه سى قدر ايكى شهدانه انجو وارايدى كه مثلى مرئى
دكل ايدى نفسنه ايثار ايله اول كوپه لرى كعبهٔ معظمه‌يه اهدا ايلمكله خازن خزانهٔ كعبه دخى آلوب بيت شريف
ايچره تعليق ايلدى من بعد برنسنه‌يه ترغيب وعلى اى حال احراز واستحصالى خصوصنه اغرا وتشويق ضمننده
كلام مزبور مثل اولدى بقرطى ماريه تركيبنده باء حرفى مقابله معناسنه اولمغله سن آنى اخذ وتحصيل ايله اكر
مقابلنده ماريه‌نك كوپه لرينى دخى ويرمك اقتضا ايدرسه ده ديمكدر المرية غنيه وزننده اندلس ديارنده بربلده‌در
وينه ديار مزبوره‌ده برموضع آديدر وواسط ايله بصره ارا سنده برقريه آديدر المرايا ميمك فتحيله حيوانده سود
طمرلرينه دينوركه ممه‌يه سودانلردن كلور مرى مفرديدر غنى وزننده التمرى تفعل وزننده برنمك وطوتمق
معناسنه‌در يقال تمرى به اذا تزين الواوى المزية زاى معجمه ايله غنيه وزننده فضيلت معناسنه‌دركه
سائر اوزره تحقق ايدن مايهٔ رجحاندر خلاصه‌سى بعض آدمك متخصص وممتاز اولديغى نعمت غير متعديه‌در علم
وسماحت وشجاعت كبى يقال له على فلان مزية اى فضيلة شارح ديركه بوندن فعل ثلاثى متصرف دكلدر
المازية مزيه معناسنه‌در اليائى المزى ميمك فتحى وزايك سكونيله كبر ايلمك معناسنه‌در يقال مزى الرجل
يمزى مزيا اذا تكبر المزاة قضاة وزننده جباره‌يه دينور مازى مفرديدر يقال اكثر القضاة مزاة اى جبارة
المزى غنى وزننده ظريف وشوخ مشرب نازك آدمه دينور يقال رجل مزى اى ظريف التمزية تفعله وزننده
مدح ايلمك معناسنه‌در يقال مزاه اذا مدحه المازى والمتمازى ناسدن كار كسوب آلارغه وبرطرف اولان
آدمه دينور تقول قعد فلان عنى مازيا ومتمازيا اى مخالفا بعيدا الواوى المسو حسو وزننده صوبى پاك حيوانه
بيكانه اركك آشمغله صاحبى فرجنه النى صوقوب رحمندن منى بى چقروب پاكلمك معناسنه‌در تقول مسوت
على الناقه مسوا اذا ادخلت يدك فى حيائها فنقيته واشك خيرچيلق ايلمك معناسنه‌در يقال مسا الحمار اذا حرن
المساء سماء وزننده اخشام وقتنه دينوركه ظهردن صلاة مغربه قدر وقتدن عبارتدر تقول اتيته مساء وهو ضد
الصباح وتقول اتيته مساء امس كما سيذكر ويقال اتى صباح مساء وصباح مساء بالاضافة يعنى مركب اوله رق
اتى صباح مساء ديرلركه واو عاطفه‌يى متضمن صباحا ومساء معناسنه‌دركه اكا بن هر صباح وهر اخشام كلدم ديمكدر
و بو وقعوا فى حيص بيص و يوم يوم قبيلندندر واضافتله صباح مساء دخى جائزدر مترجم حقيردر كه حريرى دره‌ده مطلب
ديديكه بعضلر زيد يأتينا صباح مساء ديرلر اضافتله وصباح مساء ديرلر اضافتسز و بونلرك بينلرنى فرق ايلمزلر
حال بوكه بينلرنده فرق واردر زيرا قول اوله كوره يأتينا فى صباح مساء سبكنده اولمغله اخشامك صباحنده
يعنى همان صباح دمنده كلور ديمك اولور وثانى يه كوره يأتى فى الصباح والمساء سبكنده اولمغله هر صباح وهر
اخشام كلور ديمكدر بونك اصلى يأتينا صباحا ومساء ايدى واو عاطفه حذف اولنوب بعد التركيب احد عشر
كبى فتح اوزره مبنى اولدى انتهى وعربلر بركسه‌دن تطير وتشأم ايلدكده اول كسه‌يه قرشو مساؤك الله لا مساؤك
ديرلر مساء كلمه‌لرينك رفع ونصبلريله لنا مساؤ الله ونرجو مساء الله تقديرنده‌در زيرا عربلر اخشامله شر وويل
وكدردن كنايه ايدرلر نته كه صباحله خير وسروردن كنايه ايدرلر الامساء همزه‌نك كسريله اخشاملمق واخشامه

قالمق معناسنه‌در يقال امسى زيد ضد اصبح الممسى مكرم وزننده امساء بابندن مصدر ميميدر يقال امسى
امساء وممسى ضد اصبح المسى ميمك كسرى وضميله امساء ماده‌سندن اسمدر اخشاملمغه دينور نته كه صبح
اصباحدن اسمدر الامسية اثفيه وزننده اخشام چاتديغى وقته دينور اصبوحه مقابليدر ومنه يقال اتيته
مساء امس ومسيه وامسيته اى امس عند المساء المسيانات ميمك ضميله مسيان كلمه‌سنك جمعيدر كه مساء
مصغريدر يقال جاء مسيانات اى مغيربانات وبو دائما ظرف اوله‌رق مستعمل اولور التمسية تفعله وزننده برآدمه
كيف امسيت يعنى بو اخشام نه يايدك نه حالده ايدك ياخود مساك الله بالخير يعنى حق تعالى اخشامكى خير ايلسون
ديمك معناسنه‌در تقول مسيته اى قلت له كيف امسيت او مساك الله بالخير الامتساء افتعال وزننده برنسنه‌نك
جمله‌سنى بردن صيروب آلمق معناسنه‌در يقال امتسى ما عنده اذا اخذ كله اليائى المسى ميمك فتحى وسينك
سكونيله مسو لفظنده لغتدركه ناقه‌نك ياقسراغك رحمنى بيكانه منيدن پاكلمك معناسنه‌در يقال مسى الناقة
والفرس مسيا من الباب الثانى اذا نقى رحمها وهوانك اسيلكى طوارى زبونلتمق معناسنه‌در يقال مسى الحر
المال اذا هزله و ياپچه ياپچه يورتوب كتمك معناسنه‌در يقال مسى السير اذا رفق به و برنسنه‌يى ال ايله صغمق
معناسنه‌در يقال مسى الشئ اذا مسحه بيده و برنسنه‌يى صيروب چقرمق معناسنه‌در قيندن قلچ صيرمق كبى
يقال مساه اذا استله الماسى شول متمرد آدمه دينوركه برفردك نصح و پندينه التفات واصغا ايلمز اوله
يقال رجل ماس اذا كان لا يلتفت الى موعظة احد الامتساء افتعال وزننده صوصه‌مق معناسنه‌در يقال
امتسى الرجل اذا اعطش التمسى تفعل وزننده والتماسى تفاعل وزننده برنسنه بندبند كسيلوب پارچه
پارچه اولمق معناسنه‌در يقال تمسى الشئ وتماسى اذا انقطع وتماسى دواهى معناسنه‌در مفردى يوقدر يقال اصابتهم
التماسى اى الدواهى مسينا خصيصا وزننده بر قسطنطنيه‌ده بر بلده آديدر شارح ديركه قسطنطنيه ايله
ادرنه بينده‌دركه روم ايلى طرفنده اولور لكن مشهور اولان مسينه‌كه تخفيفله در بحر سفيد اقصاسنده
برجزيره‌در جائزدركه سلفده بو اسمده اوراده دخى برشهر اولمش اوله اليائى المشى ميمك فتحى وشين معجمه‌نك
سكونيله يورمك معناسنه‌در يقال مشى الرجل يمشى مشيا اذا مر و برآدمك ماشيه‌سى چوغلمق معناسنه‌در
يقال مشى فلان اذا كثرت ماشيته وطوغرى يول بولمق وطوغرى يوله كتمك معناسنه‌در يقال مشى الرجل
اذا اهتدى ومنه قوله تعالى نورا تمشون به اى تهتدون به المشية ميمك كسريله اسمدر يورمكه ويوروشه
دينور وبنا نوع اولور يقال مشى مشية حسنة التمشية تفعله وزننده بودخى يورمك معناسنه‌در يقال
مشى الرجل اذا مر الامشاء همزه‌نك كسريله برآدمك ماشيه‌سى چوق اولمق معناسنه‌در يقال امشى زيد
اذا كثرت ماشيته كذلك برآدمك ماشيه‌لرينك دوللرى دوشلرى فراوان اولمق معناسنه‌در يقال امشى القوم
اذا كثرت اولاد ماشيتهم التمشاء تانك كسريله ثلاثيدن مصدر در يورمك معناسنه يقال مشى زيد مشيا
وتمشاء اذا مر المشاء شداد وزننده قوغجى‌يه اطلاق اولنور يقال مشاء اى نمام المشاة ميمك ضميله ماشى
كلمه‌سنك جمعيدر غماز وساعى‌يه دينور يقال هم مشاة اى وشاة الماشية دوه وقيون وكچى قسمنه اطلاق
اولنور جمعى مواشى كلور يقال له ماشية كثيرة وهى الابل والغنم وماشيه اولادى كثير اولان خاتونه وسائر
حيوانه دينور يقال امرأة ماشية اى كثيرة الولد المشاء سحاء وزننده برخاتونك ياحيوانك اولادى كثير
اولمق معناسنه‌در يقال مشت المرأة مشاء اذا كثرت اولادها الامتشاء افتعال وزننده برآدمك ماشيه‌سى
كثير الاولاد اولمق معناسنه‌در يقال امتشى القوم اذا امتشى الواوى المشو حشو وزننده والمشو عدو
وزننده والمشى غنى وزننده والمشاء سماء وزننده مسهل داروى‌يه دينور راوند وسنامكى كبى يقال شرب
مشوا ومشوا ومشيا ومشاء اى دواء مسهلا الاستمشاء مسهل دوا استعمال ايلمك معناسنه‌در يقال استمشى
الرجل اذا شرب المشى الامشاء همزه‌نك كسريله مسهل دارو بوركى سوردرمك معناسنه‌در يقال امشاه الدواء
اذا اطلق بطنه بيت خلايه ممشا اطلاقى بوندندر ومسهل ايچمش آدمك بوركى سورمك معناسنه‌در يقال امشى الرجل
اذا ارتجى دواؤه المشا عصا وزننده سبزواندن هاويجه دينور على قول اكا شبيه برنباتدر الواوى المصواء
صحراء وزننده دبر ومقعده دينور واو يلقلرى انسز وچلپسز عورته دينور يقال امرأة مصواء اى لا لحم
على فخذيها المصابة ثمامه وزننده كوچك شيشه‌يه دينور قاروره صغيره معناسنه اليائى المضى ضاد
معجمه ايله عنى وزننده والمضو سمو وزننده يچوب كتمك معناسنه‌دركه فارسيده كذشتن مرادفيدر زمانك
يچوب كتمسى كبى يقال مضى الشئ يمضى مضيا ومضوا اذا خلا ومضاء سحاء وزننده ومضو سمو وزننده

برنسنه‌نك اوته‌سنه كچمك معناسنه‌دركه اوته ايشلمك تعبير اولنور يقال مضى فى الأمر مضاء ومضوًا اذا نفذ فيه ومضو سبيل اولمقدن كنايه دريقال مضى فلان سبيله اذامات ومضاء اوريلان نسنه‌يه قلج ايشليوب كسمك معناسنه‌در يقال مضى السيف فى الضريبة مضاء اذاقطع وايشلتمك انفاذ معناسنه‌در تقول مضيت على يعنى اذاجزته المضوّ عليه انفاذ ايه قرار داده اولمش ايشه دينور يقال امر ممضوّ عليه اى نفذ الامضاء همزه‌نك كسريله بودخى ايلدوب اوته كچورمك معناسنه‌در يقال امضاه اذا انفذه و برنسنه‌يى اتمام واجرا قلمق معناسنه مستعملدر تقول امضيت يعنى اذاجزته توقيع برنده امضاى صكوك ومكاتب بوندندر ومرسوم اولانه‌ده امضاء اطلاقى ممضى معناسنه‌در مأوادر الممضواء غلواء وزننده ايلرو كچمكه دينور تقدم معناسنه در ابو المضاء سماء وزننده آت قسمنك كنيه‌سيدر والمضاء الفايشى تابعيندندر الماضى قلجه وارسلانه اطلاق اولنور الواوى المطو خطو وزننده پك جد وجهد ايدوب سرعتله يوريمك معناسنه‌در يقال مطا الرجل مطوا اذاجدّ فى السير واسرع وصالقمدن خرما قوپروب يمك معناسنه‌در يقال مطا الرجل اذا اكل الرطب من الكباسة ودوست صميمى ايله يار وهمدم اولمق معناسنه‌در يقال مطا زيد اذاصاحب صديقا وكوزلرى آچمق معناسنه‌در يقال مطا الرجل اذافتح عينيه وبرنسنه‌يى چكوب اوزاتمق وكرمك معناسنه در اپى چكوب كرمك كبى ومنه يقال مطا بالقوم اذامدّ بهم فى السير وجماع ايلمك معناسنه‌در يقال مطا المرأة اذانكحها التمطى تفعل وزننده كريمك وسونوب اوزانمق معناسنه‌در ومنه يقال تمطى النهار وغيره اذاامتدّ وطال المطواء غلواء وزننده اسمدر كريمكه وسونوب اوزانمغه دينور المطا عصا وزننده كريمك معناسنه‌در يقال مطى الرجل مطا من الباب الرابع بمعنى تمطى وسطا ارقه‌يه دينور ظهر معناسنه جمعى امطاء كلور يقال ركب مطا الدابة اى ظهرها وخرما صالقمنه دينور المطية غنيه وزننده كرينه‌رك وسونوب اوزانه‌رق يوريين دابة مركوبه‌يه دينور جمعى مطايا كلور ومطىّ كلورهاسز شارح ديركه بعده مطلقا ركوب اولنه جق دابه‌ده استعمال اولندى الامتطاء افتعال وزننده برداب‌هيى مطيه ايدنمك معناسنه‌در يقال امتطى الدابة اذاجعلها مطية الامطاء همزه‌نك كسريله امتطاء معناسنه در يقال امطى الدابة بمعنى امتطاها المطو ميمك فتحى وكسريله اكين دمدى بغليجق خرما جريدينه دينوركه اورته سندن ايكى ديلوب انكله دمدى بنداايدرلر وخرما صالقمنه دينور جمعى مطاء كلور ميمك كسريله وامطاء كلور ومطىّ كلور غنىّ وزننده كه شارحك بيانه كوره اسم جمعدر الامطى تركى وزننده بركونه صمغ مأ كول اسميدر واوزون بويلو موزون آدمه دينور المطوة تمره وزننده ساعت ووقت معناسنه‌در يقال مضت من الليل مطوة اى ساعة المطو ميمك كسريله مثل ونظير معناسنه‌در و برآدمك يار وهمدمنه دينور يقال هو مطوه اى صاحبه ومصر بغدايك سنبله‌سنه دينور الواوى المعو ميمك فتحى وعينك سكونيله اولمش تازه خرمايه دينورعلى قول اولمق رتبه‌سنه وارمشنه دينور تقول اطعمنا المعو اى الرطب او البسر عمه الارطاب ودوه‌نك آلت دوداغنده اولان برلغه وشكافه دينور المعاء غراب وزننده كدى پك ماولمق معناسنه‌در يقال معا السنور يمعو معاء اذاصوّت التمعى تفعل وزننده برنسنه سونوب اوزانمق معناسنه‌در يقال تمعى السقاء اذاتمدد و بين الناس شرّ وشور وفتنه يايلمق معناسنه‌در يقال تمعى الشر اذافشا اليائى المعى ميمك فتحى والفك قصريله والمعى رضا وزننده اعفاج طنه‌دن بغرسغه دينور فارسيده روده دينور بعضا مؤنث اولور جمعى امعاء كلور وتقول العرب هم مثل المعى والكرش اى اخصبوا اوحسنت حالهم يعنى خصب ورخاده اولوب حسن حال ونظام ورفاه صاحبلريدرديمكدر زيرا بغرسق واشكنبه مادامكه درون بطنده اولدقجه تروتازه ومطرّا واحداث دهردن امين اولورلر ومعا الى وزننده شول انكبه صو آقديسنه دينوركه بناء دستكى كبى يوكسك اقندى‌يه متصل اوله يعنى ارانقلرى ديوار مثابه‌سنده اوله‌ز يرا اول كونه آقنديلر بغرسقلر صورتنده اولور دره اياقلرنده وصف مذكور اوزره اولان آقنديلره امعاء الوادى اطلاق ايدرلركه اولوق اولوق آقنديلردن عبارتدر وعند البعض ايكى قطعه پك وقاتى برلرارالغنده اولان يومشق يره دينور معى الفار برجنس كتر خرمايه دينور الماعى يومشق وسهل وملايم طعامه دينور الماعية پاره‌پاره وريزه‌ريزه اولمق شانندن اولان نسنه‌يه دينور مدمد مه معناسنه هاء تانيث موصوف ياخود مبالغه ايچوندر معىّ سمى وزننده برموضعدر الواوى المغاء غين معجمه ايله غراب وزننده كدى ماولمق معناسنه‌در يقال مغا السنور يمغو مغاء اذاصاح اليائى المغى ميمك فتحى وغينك سكونيله كونده وميشنده اولان بومشقله وكوشكلكه دينور وهزل باجد وتحقيق وجهيله بركسه‌يى متصف اولمديغى محامد ايله وصف ايلمكه دينور تقول ما هذا المغى

وهو ان يقول فيه ما ليس فيه اما هازلا واجادًا اوسوزسويلمك معناسنه‌در تقول مغيت مغيا من الباب الثالث اى نغيت التمغى تفعل وزننده مبشين وسختيان مقوله‌سى كوشوب يومشمق معناسنه‌در يقال تمغى الاديم اذا استرخى الماغية دائما ناسه سوء ظن اوزره اولان افتراجى آدمه دينور يقال رجل ماغية اى مريبة الواوى المقو ميمك فتحى وقافك سكونيله دوه ياورسى اناسنى شدتله امك معناسنه‌در يقال مقا الفصيل امه مقوا اذارضعها شديدا و برنسنه‌نك كيرو پاسنى آچوب جلا ويرمك معناسنه‌در يقال مقا السيف والسن ونحوه اذاجلاه ومقو ومقوه ومقاوه كه ميمك ضميله‌در برنسنه‌يى صقنوب صيانت ايلمك معناسنه‌در تقول امقه مقوك ومقوتك ومقاوتك مالك اى صنه صيانتك مالك شارحك بيانه كوره مقاوه اسم مصدردر اليائى المقى مقو وزننده وآنده لغتدر تقول مقيت اسنانى مقيا لغة فى مقوت وتقول امقه مقيك مالك اى صنه صيانتك مالك المقبة تمره وزننده كوزك پيكارينه دينور ماق معناسنه الواوى المكو ميمك فتحى وكافك سكونيله والمكاء غراب وزننده دودقله اصلق چالمق معناسنه‌در على قول پرمقلرى حلقه كبى مشبك ايلمكله بورى طرزنده ايدوب اوفورمكله اوتدرمك معناسنه‌دركه اكثرى چوبان وقوشجى مقوله‌سى ايدرلر اكادخى اصلق وصصلق تعبير اولنور يقال مكا الرجل مكوا ومكاء اذاصفر بفيه اوشبك باصابعه ونفخ فيها اوضرطه لمق معناسنه مستعملدر و بو مكشوف ومفتوح اولان مقعدك ياخود دابه قسمنك ضرطه‌سنه مخصوصدر يقال مكت استه اذانفخت ولايكون الا وهى مكشوفة مفتوحة اوخاصة بالدابة ومكونلكى وطاوشان مقوله‌سى وحوشك اينه دينور المكوة ميمك كسريله است ومقعده دينور المكا عصا وزننده بودخى تلكى وطاوشان مقوله‌سى وحوشك اينه دينور وجبل نعمان اوزره مشرف برجبل آديدر المكاء زنار وزننده چوبان آلدانقجى ديدكلرى قوشه دينوركه دائما صفير ايدر جمعى مكاكى كلور ميمك فتحيله التمكى تفعل وزننده ترليوب اصلنمق معناسنه‌در يقال تمكى الفرس اذا ابتلّ بالعرق وآت ديرلريله كوزنى قاشيمق معناسنه‌در يقال تمكى الفرس اذاحك عينه بركبتيه المكا عصا وزننده ال كثرت عملدن ناسورلنمق معناسنه‌در يقال مكيت يده مكا من الباب الرابع اذامجلت من العمل ميكائيل ميمك كسريله ارزاق اوزره مؤكل اولان فرشته‌نك اسميدر عليه السلام و بونده ميكال ولام بدلى نونله ميكائين دخى لغتدر شارحك بيانه كوره عبدالله ديمكدر وميكائيل بررجل آديدر مكوه تمره وزننده بحر عمانده برجبل آديدر الواوى الملو ميمك فتحى ولامك سكونيله شدتله يوريمك ياخود يلمك معناسنه‌در يقال ملا البعير ملوا اذاسار شديدا اوعدا التملية تفعله وزننده برآدمى برنسنه ايله متمتع ايدوب مدت مديده انكله يله جه كچيدرمك معناسنه‌در تقول ملاك الله حبيبك اى متعك به واعاشك معه طويلا وحق تعالى برآدمى طول عمر ايله بهره‌مند و برخوردار ايلمك معناسنه دريقال ملاه الله عمره اى اطاله ومتعه به الملى غنىّ وزننده عيش وحيات معناسنه‌در التملى تفعل وزننده طول عمر ايله بهره‌مند و برخوردار اولمق معناسنه در يقال تملى فلان عمره وملية اى استمتع منه الاملاء همزه‌نك كسريله بودخى حق تعالى برقولنى طول عمر وعافيتله بهره‌مند و برخوردار قلمق معناسنه در يقال املاه الله عمره اى اطاله ومتعه به ومدتنى امهال ايله اوزاتمق معناسنه‌در تقول امليت له فى غيه اذااطلت ودوه‌نك اياغنى باغى اوزادوب ميدانلو قلمق معناسنه‌در تقول امليت البعير اذاوسعت له فى قيده واملال معناسنه‌دركه برآدم تقرير و برآخر كسنه يازمقدن ياخود نسخه‌يه نظر ايتميوب عن ظهر القلب يازمقدن عبارتدر تقول امليت الكتاب اى امللته وامهال وتأخير ايلمك معناسنه‌در يقال املى الله للظالم اى امهله الملاوة والملوة ميملرك حركات ثلاثى واخيره تمره وزننده زماندن برمدته دينور تقول اقمت عنده ملاوة من الدهر وملوة اى برهة الملى غنىّ وزننده زماندن مدت مديده‌يه دينور يقال اقام به مليا من الدهر اى هويا ونهاردن ساعت طويله‌يه دينور يقال مضى ملىّ من النهار اى ساعة طويلة الملا عصا وزننده صحراء معناسنه‌در الملوان فتحاتله كه تثنيه‌در ليل ونهاره على قول ليل ونهارك ايكى طرفنه اطلاق اولنوركه اول وآخرلرندن عبارتدر مفردى ملادر عصا وزننده صحرا معناسنه‌ندر تقول لا افعله ما اختلف الملوان اى الليل والنهار اوطرفاهما الاستملاء برآدمك املا ايلمسنى ايستمك معناسنه در يقال استملاه اذاساًله الاملاء الملاة قناة وزننده شول چول بيابانه دينوركه بغايت اسى اولوب جابجا سراب لمعان ايدر اوله جمعى ملا كلور حصا كبى اليائى المنى ميمك فتحى ونونك سكونيله تقدير ايلمك معناسنه‌در يقال مناه الله منيا من الباب الثانى اى قدره شارح ديركه بوماده تقدير معناسنه موضوعدر معانىء سائره بررشعبه ايله اندن متفرعدر انتهى و برنسنه ايله مبتلا قلمق معناسنه‌در يقال مناه الله به اذاابتلاه به و بوقليوب صنه‌مق معناسنه در يقال مناه اذااختبره و برنسنه‌يه مبتلا اولمق معناسنه در يقال منى بكذا على المجهول اى ابتلى به مؤلف بونى تكرار ايلمشدر و برنسنه‌يه موفق

اولمق معناسنه در يقال منى لكذا على المجهول اى وفق له و ازال منى ايلمك معناسنه در يقال منا الرجل اذا انزل المنى
المنا عصا وزننده والمنية عنيه وزننده اولومه دينور كه اجل مقدوردر جمعى منايا كلور وسناقدر الهى به
دينور تقول نارض بمنا الله اى بقدره وقصد وآرزو معناسنه دركه ايستك وخواهش تعبيراولنور يقال له منا
اى قصد المنى غنى وزننده والمنى الى وزننده والمنية رميه وزننده مادهٔ تولبداولان صويه دينوراركككك
وديشينك صويندن اعم در آندن حيوان تقدير وتصوير اولنور ومنى لفظنك جمعى منى كلور قفل وزننده بر يد
وبردكى الامناء همزه نك كسريله منى ازال ايلمك معناسنه در يقال امنى الرجل اذا انزل المنى ومكه ده منا
ديدكلرى محله كلمك معناسنه در على قول منايه قونمق معناسنه در يقال امنى الحاج اذا اتى منا اونزلها وناقه
ممنيه اولمق معناسنه در يقال امنت الناقة اذا صارت ممنية التمنية تفعله وزننده بودخى ازال منى ايلمك
معناسنه در يقال منى الرجل اذا انزل المنى و برآدمى برنسنه به اومدرمق معناسنه در يقال مناه اياه و به اى جعل له
امنيته الاستمناء برآدم كنديدن منى خروجنى ايستمك معناسنه در تجلق كبى يقال استمنى الرجل اذا طلب خروج
المنى وناقه ممنيه مبدر دكلميدر يوقلبوب دنه مك معناسنه در تقول استمنيت الناقة اى اختبرتها ممنية هى ام لا منى
الى وزننده مكه قضاسنده برقريه آديدر غير منصرف ومنصرف اولور محل مزبورده دماء ذبايح امناء واراقه
اولنديغى باعث تسميه در وابن عباس رضى الله عنهما حضرتلرندن مرويدركه محل مزبورده جبريل امين آدم
عليهما السلام حضرتلرندن مفارقت ايليه جكلرى هنكامده حضرت آدمه تمن يعنى دركاه الهيدن برامنيه تمنى
ونياز ايله ديدكده حضرت آدم دخى جنتى تمنى ايدرم ديمكله امنيه وتمنى ماده سندن منا ايله مسمى اولدى شارح ديركه
ظاهر امكالمهٔ مزبوره لسان عربى ايله واقع اولمشدر ومنا نجد اولكه سنده برموضع آخر اسميدر وضريه قربنده
برصو آديدر الامتناء افتعال وزننده منا نام محل مزبوره وارمق ياخود اوراية قونمق معناسنه در يقال امتنى
الحاج اذا اتى منى اونزلها التمنى تفعل وزننده برنسنه يى ديلمك واوتمق معناسنه دركه تقدير معناسندن مأخوذدر
آرزو ايلديكى نسنه يى نفس ومخيله ده تقدير وتصوير دن عبارتدر يقال تمنى الشئ اذا اراده و يلان سويلمك
معناسنه مستعملدر يقال تمنى الرجل اذا كذب واوقومق معناسنه مستعملدر يقال تمنى الكتاب اذا قرأه و يلاندن
دوزمه لاقردى چقرمق معناسنه در يقال تمنى الحديث اذا اخترعه وافتعله المنية ميمك ضمى وكسريله والامنية
انفيه وزننده اومولان وتمنى اولنان آرزو ومقصوده دينور ومنيه كذلك ميمك ضميله وكسريله ومنوه غرفه وزننده
ناقه نك چكلدكدنصكره حامل اولوب اولمديغى ظاهر اولنجه قدر ممتد اولان ايامه اطلاق اولنور مثلا كنج بوغور
مقدم كبه اولمامش كنج ناقه به اشديغى كوندن اون كونه وارنجه قدر ايامدن عبارتدر ومنية الثنى يعنى التى ياشنه
كيرن بوغورك منيه سى اون بش كونه قدر در بومدتلر انقضاسنده ناقه نك حملى وعدم حملى متبين اولور الممنى
محسن وزننده والممنية محسنه وزننده هنوز ذكر اولنان منيه ايچره اولان ناقه يه دينور كه حملى وعدم حملى متبين
دكلدر المماناة مباهاة وزننده مجازاة معناسنه در على قول برنسنه يى برآدمه لازم قلمق الزام وايجاب معناسنه در
يقال ماناه اذا جازاه اوالزمه و كيجكدرمك معناسنه در يقال ماناه اذا ماطله ومدارا قلمق معناسنه در يقال ماناه
اذا داراه وراكبك اكسه سنه بنمك معناسنه در يقال ماناه اذا عاقبه فى الركوب تمنى تجلى وزننده بين الحرمين
بر بلده آديدر الواوى المنا عصا وزننده والمناة حصاة وزننده بركونه اولچك على قول بركونه طارتى اسميدركه
تركيدة بطمان تعبير اولنور تثنيه سنده منوان ومنيان دينور فتحاتله ياء خفت ايچون متعاقب اولمشدر جمعى امناء
كلور وامنى كلور همزه نك فتحى ونونك كسريله ومنى كلور عنى وزننده ومنى كلور كسرتينله شارح ديركه مؤلف
بونى من ماده سنده دخى ذكر وتفصيل ايلدى المنو حنو وزننده منى كبى برآدمى برنسنه ايله مبتلا قلمق
معناسنه در يقال مناه يمنوه منوا اذا ابتلاه و يوقلبوب دنه مك معناسنه در يقال مناه اذا اختبره المنوة فتوه
وزننده آرزو وامنيه معناسنه در المنا عصا وزننده برنسنه نك مقابله سى وتمام قرشوسنه دينور تقول دارى
منا داره اى حذاها مناة قناة وزننده حجازده برموضع آديدر و برصنم اسميدر مد ايله ده زبانزده در الممناة مرماة
وزننده طبراغى سياه ارضه دينور الممانى ميمك ضميله دتوث وقلتبانه دينور يقال هو ممان اى دتوث
مانى الموسوس اشعار رقيقه صاحبى برشاعر لقيدر ومانى برزنديق آديدر اكا اقتدا ايدن بى مذهبلره مانوتى اطلاق
اولنور شارح ديركه شرق جانبنده ظهور ايلمشدر فاعل خير نور وفاعل شر ظلام اولمسنه ذاهب ايدى نته كه
متنبى اشبو بيتنده اشارت ايلمشدر *وكم لظلام الليل عندى من يد* تخبر ان المانوية تكذب* التمانى تفاعل وزننده
برمق حسابله توزيع وتقسيم ايلمك معناسنه در يقال تمانى القوم اذا عاملوا بالمخارجة الواوى المموماء والمموماة

ميلرك فتحيله بيابانه دينور فلاة معناسنه در جمعى موامى كلور الموم ميمك ضمى ومديله بركونه دوايى دادر وادميدر كه
وجع مفاصله وكبده شربا وطلاء نافعدر وعسر بول ومثانه ورحم اوجاعنه وسانجو ونفخ ريح عارضه لرينه
مفيددر بودار وسنبل جبلى وسنبل الاسد يدكلرى كوكدر وعند البعض بيان هاو يجيدر الواوى المهو سهو
وزننده تازه خرمايه دينور رطب معناسنه وانجويه دينور لؤلؤ معناسنه و برجنس آق چاقل طاشنه دينور
مفرداتك بياننه كوره روم ديارندن وصعيد نواحيسندن ظهور ايدر الماس كبى آق وشفاف اولور فرنك طاشى
تعبير ايدرلر بعض بچاق قبضه سى وظروف بپارلر و بوحجر سلوانك غيريدر ومهو طلويه دينور كه كوكدن ياغار
برد معناسنه و يوفقه جه نازك قلنجه دينور على قول جوهرلو تابدار اولانه دينور وعبد القيس قبيله سندن برجماعتك
بدرى آديدر وطوروجه اولان سوده دينور ومهو مصدر اولور پك اورمق معناسنه در يقال مهاه مهوا اذا ضربه شديدا
الامهاء همزه نك كسريله ياغ وسود وشربت مقوله سنه چوق صوقاتمغله پك طورى قلمق معناسنه در يقال امهى السمن
والشراب اذا اكثر ماءه ودمور آلتى صواروب كسكينلتمك معناسنه در يقال امهى الحديدة اذا احدها وسقاها الماء
وطوارك اياغى كوسنكنى يا ايپنى اوزاتمق معناسنه در يقال امهى الفرس اذا طول رسنه المهاوة حلاوه وزننده ياغ
ياسود مقوله سى چوق صوقاتلمغله پك طورى اولمق معناسنه در يقال مهو السمن مهاوة من الباب الخامس اذا صار مهوا
فهو مهو كما ذكر المهى نهى وزننده اسمدر اتك كوسنكنى اوزاتمغه دينور ومهى مصدر اولور يالدزلمق معناسنه در
يقال مهى الشئ يمهاه و يمهيه مهيا من الباب الثالث والثانى اذا موهه بونلرده حرف حلق ايچون ياء معاقب
اولمشدر المهاة حصاة وزننده كونشه دينور يقال طلعت المهاة اى الشمس و بيان صغربنه دينور كه قولان
تعبير اولنور كاوكوهى معناسنه و بلوره دينوركه صرچه جنسندندر جمعى مها كلور حصا وزننده ومهوات
ومهيات كلور فتحاتله المهاة ميمك ضميله اركك حيوانك نطفه سنه دينور جمعى مهى كلور ميمك ضميله هدى وزننده
الممهاء محراب وزننده سودى طورى و يوفقه اولان ناقه به دينور يقال ناقة ممهاء اى رقيقة اللبن المهاء سخاء
وزننده بعض اوقده اولان اكر يلكه دينور كه طوغرى اولميوب برطرفه قاچق اولمسيدر يقال فى القدح مهاء اى اود
اليائى المهى نهى وزننده بچاغك اغزنى يوقلدوب كسكينلتمك معناسنه در يقال مهى الشفرة مهيا
من الباب الثانى اذا رققها الامهاء همزه نك كسريله والامتهاء افتعال وزننده مهى معناسنه در يقال
امهى الشفرة وامتهاها بمعنى مهاها الممهى منبر وزننده عبس قبيله سى يوردنده برصوادبدر الاستمهاء جنكده
دشمنك طابورنى خرق وهزم ايلمك معناسنه در ومنه هم يستمهون فى البهم اى يخرقون الصفوف فى الحروب
فلا يقدر عليهم شارح ديركه مؤلف بوماده ده پك ايجاز ايلمشدر لسان العربده ذكر اولنديغى اوزره استمهاءآت قسمنك
عهده سى اقتدارنده اولان سكرتمكى استخراج ايلمك امعناسنه در يقال استمهى الفرس اذا استخرج ماعنده من الجرى پس
مؤلفك اكتفا ايلديكى كلام كه عدى بن الرقاع نام شاعرك اشبو *هم يستجيبون للداعى و يكرمهم *حد الخميس
ويستمهون فى البهم* بيتندن مقتصردر يعنى مشار اليه اولان جماعت بغايت بهادر و دلاور اولملريله جنكلرده
دشمنك طابورلرنى خرق وهزم ايدوب وكسه انلرك اخذ وقتللرينه قادر اولمزلر پس معناى مزبورلردن مأخوذلردر
وبهم بانك ضميله عسكره دينور اليائى ميه ومى ميلرك فتحى و يارك تشديدايله اسماء نسواندندر ميا ميمك
فتحى و يانك تشديديله بنت اد بن اود نام خاتوندركه فارقين ديدكلرى بلده نك بانيه سيدر اسمى مضاف اولوب
ميافارقين ايله مشتهر اولمشدر فصـــــل النون اليائى النأى رأى وزننده برنسنه دن بعيد اولمق
معناسنه در يقال نأيته وعنه نأيا من الباب الثالث اى بعدت والاچق ياخود چادر اطرافنه مانع سيل اولمق ايچون
خرق قازمق معناسنه در يقال نأى النؤى للخيمة اذا عمله لها ووجه مذكور اوزره چادر اطرافنده قازلمش خرقه
دخى نأى دينور كما سيذكر الانآء اكرام وزننده بعيد ايلمك معناسنه در تقول انأيته عنه اذا ابعدته وچادر چوره سنه
خرق قازمق معناسنه در يقال انأى الخيمة اذا عمل لها نؤيا وتقول انأيت النؤى اذا عملته الانتاء افتعال وزننده
نبعيد اولمق معناسنه در تقول انأيته فانتأى اى ابعدته فبعد وچادر حوالیسنه خرق ايلمك معناسنه در تقول انتأيت
النؤى اذا عملته التنائى تفاعل وزننده ايراقلشمق معناسنه در يقال تناءوا عنه اذا تباعدوا المنتأى منتها
وزننده موضع بعيده دينور النأى نونك فتحى وهمزه نك سكونيله والنؤى نونك ضميله والنئى نونك كسريله
والنوى هدى وزننده شول خرقه دينوركه الاچق وچادر ايچلرينه صو كيرمك ايچون اطرافنه قازلمش اوله جمعى انآء
كلور ايا روزننده وانأى كلور همزه نك فتحى ونونك سكونيله ونؤى كلور صلى وزننده ونئى كلور كسرتينله بونلر مجموعنك
جمعيدر الواوى النأو نأى وزننده وانده لغتدركه بعيد اولمق معناسنه در تقول نأوت عنه نأوا والغة فى نأيت

الواوی النبو علو وزننده والنبی عتی وزننده والنبوة خطوه وزننده کوز بر نسنه دن باغمق وچونکلمك
معناسنه درکه بك قورقنج یاخود مردار وکریه اولدیغندن باصره نفوذ ومستقر اولمیوب یاتمقدن عبارتدرنته که دشمن
یوزینه باقمق حالنده اولور یقال نبا بصره نبوا ونبیا ونبوة اذا تجافی قال الشارح وفی النهایة وفی حدیث الاحنف
قدمنا علی عمر مع وفد فنبت عیناه عنهم ووقعت علی ای تجافی نظره ولم ینظر الیهم وقلج اوریلان نسنه یه ایشلیوب
کیروسچرامق وکیرودونمك معناسنه در یقال نبا السیف عن الضریبة اذا کل وارتد عنها ولم یمض وبرکسه
یا برنسنه یك چرکین وبدصورت اولمغله کوز آندن منصرف اولمق معناسنه مستعملدر یقال نبت صورته ای قبحت
فلم تقبلها العین وبریك هواسی مزاجه اویمز اولمق معناسنه مستعملدر یقال نبا منزله به اذا لم یوافقه وبرادمك بتاغی
اویغون اولمامغله آرام وراحت ایده میوب بری اوته مضطرب وبیقرار اولمق معناسنه مستعملدر یقال نبا جنبه
عن الفراش اذا لم یطمئن علیه واوق نشانه یه واره مز اولمق معناسنه در یقال نبا السهم عن الهدف اذا قصر
النابیة شول یایه دینور که کریشندن میدانلو اوله یقال قوس نابیة اذا نبت عن وترها النبی غنی وزننده یوله دینور یقال
اخذ نبیا سدیدا ای طریقا النبیة غنیه وزننده خرما یپراغندن اورلمش سفره یه دینور وبوفارسیدر معربنده
نفیه دینور قابله نته که نفف ماده سنده ذکر اولندی ترکیده اکانپیر تعبیر اولنور طبله طرزنده اولور النباوة
صحابه وزننده والنبوة تمره وزننده والنبی غنی وزننده یوکسك ارضه دینور ونباوه طائفده برموضع ادیدر
شارح دیرکه بونلر همزه بابنده دخی ذکر اولندی النباوة کتابه وزننده اسمدر یوکسکلکه دینور نابی اسماندندر
نابی بن ظبیان محدثدر واصحابدن عقبة بن عامرك جدی وثعلبة بن عمة بن عدی نام صحابه نك جدی والدی اسملریدر
نبی سمی وزننده ابن هرمز الباهلی درکه تابعیدر ذوالنبوان فتحاتله ودیعة بن مرثد نام کسنه نك لقبیدر
النبوان فتحاتله برصویك ادیدر الانباء همزه نك کسریله خبر ویرمك معناسنه در مهموزده لغتدر تقول انبیته
لغة فی انبأته وابو البیان نبا ابن محمد بن محفوظ که عصا وزننده درطریق بیانیون سلاکنك شیخیدر الواوی
النتو تای فوقیه ایله علو وزننده عضو بدن شیشوب قبارمق معناسنه در یقال نتا عضوه نتوا اذا ورم واصل برنسنه
توموب طوملمق معناسنه در بدنده هنوز چقمغه بشلیان چبانك تومرب طومالسی کبی نته که مهموزده لغتدر
النوتاة فتحاتله بودور آدمه دینور جمعی نواتی کلور الناتی شیشوب قبارمش عضوه دینور یقال عضو ناتئ
ای ورم الانتاء همزه نك کسریله کیرولنمك معناسنه در یقال انتی الرحل اذا تاخر وبرآدمك اوروب برونی ازمکله
شیشوب قبارتمق معناسنه در یقال انتی فلان اذا کسر انف انسان فورمه ویقال انتیته وبرادمه شکل وشمائلده
وخلق ومشربده او یغون اولمق معناسنه در یقال انتی فلانا اذا وافق شکله وخلقه التنتی تفعل وزننده سرعتله
برنا وایدوب آتلمق معناسنه در یقال تنتی علیه اذا نزی الاستنتاء چبان کرکی کبی چرکله طلوب قالقوب
طوملمق معناسنه در یقال استنتی الدمل اذا استقرن الیائی النواتی نونك فتحیله نوتی کلمه سنك جمعیدرکه
کمی طایفه سنه وخدمتجی نفرینه دینور که لوند تعبیر اولنور ملاحون معناسنه در مؤلف بونی نوت ماده سنده
دخی ذکر ایلدی الواوی النثو نونك فتحی وثای مثلثه نك سکونیله برلاقردی یی هر کسه سویلیوب فاش وشایع
قلمق معناسنه درکه دللره داستان ایلمك تعبیر اولنور یقال نثا الحدیث ینثو نثوا اذا احدث به واشاعه
وبرنسنه یی طاغیدوب یایمق معناسنه در یقال نثا الشیء اذا فرقه واذاعه الثنا عصا
وزننده برادمك یاد واخبار اولنان وصف حالنه اطلاق اولنور کرك کوزل وکرك قبیح اولسون
یقال هو حسن الثنا وهو ما اخبرت عن الرجل من حسن اوسیئ النثی غنی وزننده قیودن صو چکرکن ایپدن
صاچیلان صو صاچدیسنه دینور التناثی تفاعل وزننده برازکمه لر بینلرنده برآدمی یا برنسنه یی ذکر و یاد
ایدشمك معناسنه در یقال تناثوه ای تذاکروه الیائی النثی نثو وزننده وآنده لغتدرکه ذکر اولندی تقول نثیت
الحدیث نثیا من الباب الثانی لغة فی نثوت الانثاء همزه نك کسریله برآدمی فصل وغیبت ایلمك معناسنه در یقال
انثی زیدا اذا اغتاب وبرنسنه دن عار وجنابله استنکاف ایلمك معناسنه در یقال انثی عن الشیء اذا انف منه الواوی
النجو نونك فتحی وجیمك سکونیله والنجاء والنجاة والنجایة نونلرك فتحیله قورتلمق معناسنه در یقال
نجا منه ینجو نجوا ونجاء ونجاة ونجایة اذا خلص منه مترجم دیرکه راغبك بیاننه کوره بوماده انفصال من الشیء معناسنه
موضوعدر ونجو اغاجی کسمك معناسنه در یقال نجا الشجرة نجوا اذا قطعها ونجو ونجا عصا وزننده دری یی
یوزمك معناسنه در یقال نجا الجلد نجوا ونجا اذا کشطه ونجو ونجا یوزلمش دری یه دینور یقال عنده نجو ونجا
ای جلد منجو ونجو حدثلمك معناسنه در یقال نجا الصبی اذا احدث ونجو مطلقا بطندن خروج ایدن شیئه

دینور کرك نجس وکرك ریح اولسون ونجوی معناسنه کلور کاسیذکر وتعموری دوکلمکله بوش قالمش سحابه دینور
وبرآدمه یاخود برنسنه یه کوزدکورمك ایچون بدنظر ایلمك معناسنه در یقال نجا فلان اذا تشوه له لیصیبه بالعین
وبطندن حدث چقمق معناسنه در یقال نجا الحدث اذا اخرج التنجیة تفعله وزننده قورتلمق معناسنه در یقال
نجی منه اذا خلص وقورتمق معناسنه در یقال نجاه الله ای خلصه الاستنجاء بودخی قورتلمق معناسنه در یقال
استنجی منه اذا خلص واغاج کسمك معناسنه در یقال استنجی الشجرة اذا قطعها وبرکسه برآدمدن کندی حاجت
ومقصودینی استحصال ایلمك معناسنه در یقال استنجی منه حاجته ای تخلصها وقضای حاجتدنصکره موضع
طهارتی صو ایله یایقمق یاخود طاش ایله سیلمك معناسنه در یقال استنجی الرجل اذا اغتسل بالماء من النجو
او تمسح بالحجر مترجم دیرکه مصباحك بیاننه کوره بومعنا قطع شجر معناسنه اولان استنجاء ماده سندن یاخود التقاط
رطب معناسندن مأخوذدر وراغب تحری ازالة النجو وطلب نجوة لالقاء الاذی عبارهلر یله تفسیر ایلمکله اوله کوره
مطلب اعتاب واستعتاب قبیلندن اولور یعنی مزید فیهی طلب ایچون اولور اعتاب کلمه سنك همزه سی سلب ایچون اولدیغی
کبی بونك مزیدی اولان انجاء کلمه سنك دخی سلب ایچون اولمغله استنجاء ازالة نجو وطلب ایلمك معناسه اولور
وتردید ثانی یه کوره تستر ایچون نجوه یعنی یوکسکجه برارامق معناسنه اولوب بعده معنای مذکورده متعارف اولمش
اولور نته که تغوط ابتدا اغائط یعنی چقورجه برارامق معناسنه در لکن وجه اول اوجهدر وجوه سائره مجاز اولمغله
استخلاص معناسندن مأخوذ دیمك آنلردن اقربدر انتهی واستنجاء تازه خرمایه ایرشمك یاخود تازه خرما یمك
معناسنه در یقال استنجی القوم اذا اصابوا الرطب او اکلوه ومطلقا آغاجدن یمش دیرمك معناسنه در یقال
استنجی الجاء اذا اجتناه الانجاء همزه نك کسریله قورتمق معناسنه در یقال انجاه الله منه ای خلصه
واغاج کسمك معناسنه در یقال انجی الشجرة اذا قطعها ودری صویمق معناسنه در یقال انجی الجلد اذا کشطه
وبلود یاغدردقدنصکره کلدیکی سمته دونوب کتمك معناسنه در یقال انجت السحابة اذا ولت ای ادبرت بعد
ما امطرت وآغاجك میوه سنك دیرمه زمانی حلول ایلمك معناسنه در یقال انجت النخلة اذا اجنت وبرنسنه یی کشف
واظهار ایلمك معناسنه در یقال انجی الشیء اذا کشفه الانتجاء افتعال وزننده برآدمدن برکسه حاجتنی استحصال
ایلمك معناسنه در یقال انتجی منه حاجته اذا تخلصها وبرآدمی سرداش ایلمکه تخصیص واختیار ایلمك
معناسنه در یقال انتجاه اذا خصه بمناجاته ومرتفع یره اوتورمق معناسنه در یقال انتجی الرجل اذا قعد علی نجوة
وفسلدشمك معناسنه درکه مشارکت ایچوندر یقال انتجی القوم اذا تساروا النجا عصا وزننده والنجوة
تمره وزننده والمنجا مرمی وزننده تومسك ویوکسك یره دینور کویا که سیل صویندن نجاته باعثدر یقال نزلوا وراء
النجا والنجوة والمنجا ای ما ارتفع من الارض ونجاد کنکه دینور عصا معناسنه ودکنك دوزه جك صریق
مقوله سی اغاجه دینور الناجیة والنجیة غنیه وزننده یك چابك ورونده ناقه یه دینور یقال ناقة ناجیة ونجیة
ای سریعة وبونکاه ارکك دوه صفتلنمز وعند البعض صفتلنور یقال بعیر ناج ونجی ای سریع النجو نجم وزننده
والنجوی دعوی وزننده برآدمه سر اسوز سویلمك معناسنه درکه فسلدهمك تعبیر اولنور یقال نجاه نجوا ونجوی
اذا ساره وبرآدمك اغزنی قوقلمق معناسنه در یقال نجاه اذا انکهه ونجوی اسم اولور نجا کبی فسلدی یه دینور یقال
بینهم نجاو نجوی ای تسار وفسلدی ایدن کسنه لره دینور که وصف بالمصدر اولور یقال هم نجوی المسار ون شارح
دیرکه مفرد وجمعه اطلاق اولنور المناجاة مباهاة وزننده والنجاء جدال وزننده برکسه یه فسلدهمك
معناسنه در یقال ناجاه مناجاة ونجاء اذا ساره شارح دیرکه نیاز درکاه الهی یه مناجات اطلاقی اخفاء جهتیله
اولدیغنه مبنیدر التناجی تفاعل وزننده فسلدشمك معناسنه در یقال تناجی القوم اذا تساروا النجی
غنی وزننده فسلدی یه دینور وبرآدمله فسلدی ایدنه دینور که سرداش وهمراز اوله جقدر جمعی انجیه کلور یقال
هو نجیه ای یساره نجی هدی وزننده ساحل بحر زنکبارده بربلده آدیدر النجاءك النجاءك نونلرك فتحی
والفلرك مدیله وقصریله اسرع اسرع معناسنه درکه امر حاضرلردر چابك اول چابك اول دیمکدر وبواغراء
بابندندر فعلی وجوبا محذوفدر الزم النجاء سبکنده در تخصیص خطاب ایچون کاف لاحق اولدی ذلك وهنالك
کافلری کبی اعرابدن محلی یوقدر خلاصه سی چابك اول قورتلمغه باق دیمکدر قورتلمغك ملزومی اولان سرعت
معناسنه استعمال اولنمشدر یقال النجاءك النجاءك بالمد والقصر ای اسرع اسرع النجاة حصاة وزننده
قورتلمق معناسنه درکه ذکر اولندی وحرص معناسنه در یقال به نجاة ای حرص وحسد معناسنه در
ظاهرا بونلر قدره معناسندن مأخوذدر ونجاة مشاره دینورکاه معناسنه التنجی تفعل وزننده مرتفعه

براشدرمق معناسنه‌در يقال تنجى الرجل اذا التمس نجوه من الارض و برآدمه يا برنسنه‌يه كوز دكورمك ايچون
بدنظر ايتمك معناسنه‌در يقال تنجى لفلان اذا تشوه له لتصيبه بالعين النجاوة سحابه وزننده وسعتلو ميدانلو
ارضه دينور تقول بيننا نجاوة من الارض اى سعة النجوء علواء وزننده كه جوهرى غلط ايدوب كرنمك معناسيله
تفسير ايتمشدر صواب اولان حاى مهمله ايله اولمقدر نجى رضى وزننده برموضع آديدر المنجى مرمى وزننده
برقلعه اسميدر و بر رجل آديدر ناجيه بنواسد يوردنده برصو آديدر و بصره‌ده برموضع آديدر نجى سمى
وزننده بر رجل آديدر النجوة حرف تعريفله ثمره وزننده بحرين قضاسنده برقريه آديدر ونجوه حرف تعريفسز
بر رجل آديدر الناجى ابو المتوكل على بن داود و ابو الصديق بكر بن عمر وراوىء حسن بصرى اولان ابو عبيده
وريحان بن سعيد نام محدثلرك لقبلريدر و على بن نجا الواعظ الحنبلى كه اعلامدندر ابن نجيه ديمكله معروفدر كه سميه
وزننده دد نجيه غنيه وزننده ابن ثواب الاصفهانى دركه محدثدر الواوى النحو محو وزننده يوله دينور يقال
اخذ نحوا اى طريقا وجهت معناسنه‌در يقال هو على نحوه اى جهته جمعى انحاء ونحو كلور عتل وزننده وقصد معناسنه
كلور بو معناده ظرف واسم اولور تقول نحوت نحوه اى قصدت قصده وتقول نحوى اليه اى قصدى ومنه نحو العربية
يعنى علم نحو طلاق اولنان فن معهود اشبو قصد معناسندندر زيرا انكله كلام عربك سمت ومناهجى ادراك اولنور بونك
جمعى دخى كلور عتل وزننده ونحيه كلور دليه وزننده وقصد وعزم ايتمك معناسنه مصدر اولور يقال نحاه ينحوه وينحاه نحوا
من الباب الاول والثالث اذا قصده و بركسه برياني اوزره ميل ايدوب آغمق ياخود اوق اتان كمسه يايى چكركن برسمته
طوغرى اكيلوب آورلمق معناسنه‌در يقال نحا الرجل اذا مال على احد شقيه او انحنى فى قوسه و برنسنه‌يى بر طرفه صرف
ايتمك معناسنه‌در يقال نحاه اذا صرفه و برنسنه‌يه كوز دوندروب باقمق معناسنه‌در يقال نحا اليه بصره ينحاه و ينحوه
اذا ردّه الانتحاء افتعال وزننده بودخى برسمته و برنسنه‌يه قصد وعزيمت ايتمك معناسنه‌در يقال انتحاه اذا قصده
و برنسنه‌يه سويكنوب طيانمق معناسنه‌در يقال انتحى له اذا اعتمد ودوه قسمينك دبر كين آت كبى صول طرفه
طوغرى يمانوب چوكه رك يورومك معناسنه‌در يقال انتحى البعير اذا اعتمد فى سيره على ايسره النحى نسب
اوزره اسم فاعلدر علم نحوه منتسب اولان آدمه دينور جمعى نحاة كلور قضاة وزننده يقال رجل ناح من قوم نحاة
اى نحوى الانحاء همزه‌نك كسريله بركسه‌يه يا برنسنه‌يه قصد وتوجه قلمق معناسنه‌در يقال انحى عليه
ضربا اذا اقبل و برنسنه‌دن صرف بصر قلمق معناسنه‌در يقال انحى بصره عنه اذا عدله ودوه يورركن صول
طرفنه طوغرى يمانه رق وسويكنه رك يورومك معناسنه‌در يقال انحى البعير اذا اعتمد فى سيره على ايسره
النحواء علواء وزننده دتره دوب كرنمكه دينوركه اسمته مقدمه‌سيدر يقال اخذته النحواء اى الرعدة والتمطى
بنونحو ازد قبيله‌سندن برجماعتدر اليائى النحى نونك كسريله طلومه دينور زق معناسنه على قول خاصة
ياغ طلومنه دينور نته كه نحى دخى دينور وحى وزننده ونحاء دخى دينور فناء وزننده يقال جعله فى نحى وفى نحى
وفى نحاء اى فى زق او هو ما كان للسمن خاصة مترجم ديركه مؤلف * اشغل من ذات النحيين * مثلندن ذهول ايلدى
اصلى بودركه تيم الله بن ثعلبه قبيله‌سندن برخاتون زمان جاهليتده ايكى طلوم ايله بر بازارك الارغه محلنده ياغ بيع
ايدر ايدى خوات بن جبير الانصارى ياغ آلمق صورتيله يانته كلوب چاشنيلرينه باقمق ايچون طلومك برينك اغزنى
چوزدردى آنك چاشنيسنى كوردكدنصكره ديكر طلومه دخى اغزنى چوزدروب كوياكه آنكده چاشنيسنه
باقدى خاتون ياغ آقسون ديو ايكى اليله ايكى طلومك اغزنى طوتدقده همان خوات خاتونك اكسه سنه چوب
ايكسيده طونسز اولمغله بشقه داد وستده مباشرت ايلدى خاتون دفع صددنده اولسه ياغ كيدرنه ياپسون
بالضروره بو بازارلغه قائل اولدى من بعد بغايت مشغول اولان كمسه حقنده * اشغل من ذات النحيين * مثل اولدى
بعد زمان خوات اسلامه كلمكله سرور انام عليه الصلوة والسلام حضرتلرى مادهٔ مزبوره ضمننده خوات ايله
ملاطفه بيورورلر ايدى ونحى نونك كسريله طبراق دستى‌يه دينوركه يابق ايدوب ايچنده سود يايلور و برنوع تازه
خرما اسميدر وانلو ثمرنلو اوقه دينور جمعلرى انحاء كلور ونحى كلور عنى وزننده ونحاء كلور نونك كسريله
النحى وحى وزننده يايقده ياغى چقمق ايچون سودى چالقوب يايمق معناسنه‌در يقال نحى اللبن ينحيه و ينحاه
نحيا من الباب الثانى والثالث اذا مخضه و برنسنه‌يى برندن الارغه قلمق معناسنه‌در يقال نحى الشىء اذا ازاله
و برنسنه جانبنه اماله نظر ايتمك معناسنه‌در يقال نحى بصره اليه اذا صرفه التنحية تفعله وزننده بودخى
برنسنه‌يى برندن آروب الارغه قلمق معناسنه‌در يقال نحاه اذا ازاله التنحى تفعل وزننده الارغه اولمق معناسنه‌در
يقال نحاه فتنحى اى ازاله فزال الناحية والناحاة جانب معناسنه‌دركه قرار كاهدن الارغه جه اولان سمتدن

عبارتدر يقال قعد فى ناحيته وناحاته اى جانبه النحى غنى وزننده الارغه‌ده كيدن دوه‌لره دينور يقال ابل نحى
اى متنحية المنحاة مرماة وزننده بورغاج صو آقندبسنه دينور ودولاب طواربنك يولنه دينوركه صو چكركن
اورادن ترددايدر اهل المنحاة نسب جهتيله برى برينه بعيد اولان جماعته اطلاق اولنور المنحاة ميمك ضميله
ايرى و بيوك يايه دينور يقال قوس منحاة اى ضخمة و بيوك اوركجلو دوه‌لره دينور الانحاء همزه‌نك كسريله برنسنه‌يى
بركسه جانبنه اماله وتوجيه ايتمك معناسنه‌در ومنه يقال انحى له السلاح اذا ضربه به الانتحاء افتعال وزننده
برايشه چالشوب چبالمق معناسنه‌در يقال انتحى فى الامر اذا جدّ و برنسنه‌يه سويكنوب طيانمق معناسنه‌در
يقال انتحى فى الشىء اذا اعتمد عليه النحيئة غنيه وزننده قصد معناسنه اولان نحودن فعيله بمعنى مفعوله دركه
هرنسنه‌نك قصدايده جكى شيئه ديمكدر ومنه يقال هو نحيئة القوارع اى الشدائد تنتحيه يعنى فلان شدائد ومحن
روزكارك تختهٔ تعليم كبى مقصدى وتوجهكاهيدر اصلا كنديدن دور ومنفك اولمز الواوى النخوة خاى معجمه ايله
خطوه وزننده بركسه بيوكلنوب خود بينلك وتعظم وافتخار ايتمك معناسنه‌در يقال نخا الرجل ينخو نخوة ويقال
نخى الرجل على المجهول اذا افتخر وتعظم و برآدمى مدح ايتمك معناسنه‌در يقال نخا فلانا اذا مدحه الانتخاء
افتعال وزننده بودخى تعظم وافتخار ايتمك معناسنه‌در يقال انتخى الرجل اذا افتخر وتعظم الانخاء همزه‌نك
كسريله برآدمك كبر ونخوتى زياده اولمق معناسنه‌در يقال انخى الرجل اذا زادت نخوته يو الندو حدو وزننده
ناس برآرايه كلوب بركمك معناسنه‌در يقال ندا القوم يندو ندوا اذا اجتمعوا و برنسنه طاغلمق معناسنه‌در يقال
ندا الشىء اذا تفرق وناس مجلس مشورت كبى جمعيتكاهه حاضر اولمق معناسنه‌در يقال ندا القوم اذا حضروا
الندى ودوه قسمى اكشى اوتلاقدن طتلو اوتلاغه چقمق معناسنه‌در يقال ندت الابل اذا خرجت من الحمض
الى الخلة و برنسنه‌يه بكزه‌نوب خلق وخلق جهتيله اكا چكمك معناسنه مستعملدر يقال ناقة تندو الى نوق كرام
اى تنزع الانتداء افتعال وزننده والتنادى تفاعل وزننده بودخى ناس برارايه كلوب بركمك معناسنه‌در
يقال انتدى القوم وتنادوا اذا اجتمعوا وتنادى برى برينه چاغرمق معناسنه‌دركه نداء ماده‌سندندر يقال تنادوا
اذا نادى بعضهم بعضا ومجلس قوروب عقد انجمن ايتمك معناسنه‌در يقال تنادى القوم اذا تجالسوا فى النادى
التندية تفعله وزننده دوه‌لرى اكشى اوتلاقدن طتلو اوتلاغه چقرمق معناسنه‌در تقول نديت الابل اذا اخرجتها
من الحمض الى الخلة وعند البعض دوه‌لرى صويه كتوروب برمقدار ايچدكدنصكره برازاوتاروب بعده ينه صويه كوتورمك
معناسنه‌در يقال ندّى الابل اذا اوردها فشرب قليلا ثمّ رعاها قليلا ثمّ ردّها الى الماء و برنسنه‌يى نمناك ايتمك
معناسنه‌در تقول نديت الشىء اذا بللته المندى مكرم وزننده آت ودوه قسمينك وجه مذكور اوزره ايكى
صوارمق ييننده اوتاردقلرى اوتلاغه دينور تقول هذا مندى خيلنا اى موضع تنديتها النوادى اوركك دوه‌لره
دينور يقال ابل نوادا اى شاردة ونوادى النوى خرما چكردكلرنى دوه‌يه علف ايچون قيروب ازدكلرنده صچرايان
صچرانديلرينه دينور الندوة ثمره وزننده عقد مجلس ايدن جماعته دينور وندوه ناسك كوندز مجتمع اولدقلرى
مجلس وانجمنه دينور على قول ناس مجتمع اولدقلرى حالده اطلاق اولنور طاغلدقلرنده اطلاق اولنمز
قده كه ندى ونادى دخى بو معنايه دركاسيذكر دار الندوة مكه‌ده برخانهٔ معلومه‌در يعنى قصى بنا ايلديكى خانه‌دركه
قريش آنده دائما مجتمع اولوب مشاوره ايدرلر ايدى المناداة مباهاة وزننده بركسه ايله انجمن اولوب همنشين
اولمق معناسنه‌در وعند البعض مفاخره معناسنه‌در يقال ناداه اذا جالسه او فاخره و بركسه رازنى اظهار
ايتمك معناسنه‌در يقال نادى بسره اى اظهره و يول بلوروب آچغه چقمق معناسنه مستعملدر يقال نادى له
الطريق اذا ظهر و برنسنه‌يى كوروب بيلمك معناسنه‌در يقال نادى الشىء اذا رأه وعلمه و برآدمى چاغرمق
معناسنه‌در تقول ناديته وبه اى صحت به الندى غنى وزننده والنادى والندوة ثمره وزننده والمندى
ملتقا وزننده ناسك كوندز بركدكلرى مجلس وانجمنه دينور على قول مجتمع اولدقلرى حالده اطلاق اولنور تفرقلرنده
اطلاق اولنمز تقول حضرنا نديهم وناديهم وندوتهم ومنتداهم اى مجلسهم نهارا وهو المجلس ماداموا مجتمعين
فيه وتقول العرب ما ينديهم النادى اى ما يسعهم يعنى جماعت بك چوق اولمغله مجلس آنلرى احاطه ايلمز التندى
تفعل وزننده برآدم جوانمردلك ايدوب بركسه‌يه احسان وانعام ايتمك معناسنه‌در معناى آتيدن مأخوذدر
يقال تندّى الرجل اذا تسخى وافضل الانداء اكرام وزننده تندّى معناسنه‌در يقال اندى فلان
يعنى تندّى و برنسنه‌يى نمناك ايتمك معناسنه‌در تقول انديته اذا جعلته نديا و بركسه كثير العطاء اولمق
ياخود خوش آوازاولمق معناسنه‌در يقال اندى الرجل اذا كثر عطاه او حسن صوته الندى عصا وزننده

برده اولان باش طپراغه دینور ثری معناسنه وات باغنه دینور شحم معناسنه و یغموره دینور و باشلغه دینور
یقال به ندی ای بلل وچاره دینور کلأ معناسنه و بخور کبی خوشبو برنسنه یه دینور که انکله تطیب
اولنور وغایت ومدی معناسنه در جمعی اندیه وانداء کلور النَّدَی غنیٌ وزننده اصلاق نسنه یه دینور
بو مناسبتله سخیٌ وکریم آدمه ندیُّ الکف اطلاق اولنور یقال هوندی الکف ای سخیٌ و بلند آواز اولوب سسی
مسافهٔ بعیده یه بالغ اولان آدمه ندیُّ الصوت اطلاق اولنور یقال هوندیُّ الصوت ای بعیده المندیة محسنه
وزننده شول سوزه اطلاق اولنور که مخاطب اولان آدمك شرم وحیادن آلنی ترلر اوله یقال کلمة مندیة ای یندی بها
الجبین النِّداء نونك ضمی وکسریله سسه دینور صوت معناسنه النَّدی فتا وزننده سس ایراق کتمك
معناسنه در یقال ندی الصوت ندی من الباب الرابع اذا بعد النادیة صودن بعید اولان خرمالغه دینور
یقال نخل نادیة ای بعیدة عن الماء النَّدءتان تمرتان وزننده نده کلمه سنك تثنیه سیدر آت قسمنك یان باشلرینك
ایچ طرفلرینه قریب اولان یرلرینه دینور المندیات محسنات وزننده آدمی رسوا و مفتضح ایدن اقوال وافعاله
اطلاق اولنور که شرمنده لکدن جبهه بی ترلدر اوله یقال افعال او اقوال مندیات ای مخزیات النَّدی عصا وزننده
برنسنه یاشاروب نمناك اولمق معناسنه در یقال ندی الشیء ندی من الباب الرابع اذا ابتل النَّدیّ عمی وزننده
اصلا نمش نمناك شیئه دینور النوادی حوادث روزکاره اطلاق اولنور یقال اصابتهم النوادی ای الحوادث
النادیات برنسنه نك اوائلنه اطلاق اولنور یقال بدت نادیاته ای اوائله الواوی النَّزوة مروه وزننده
برجنس آق و بوقفه طاش اسمیدر که بعضا اندن چقماق دوزیلور الواوی النَّزو نونك فتحی وزای معجمه نك
سکونیله والنُّزاء غراب وزننده والنُّزوّ علوّ وزننده والنَّزوان فتحاتله صچرامق واطلامق معناسنه در
یقال نزا علیه ینزو نزوا ونزاء ونزوّا ونزوانا اذا وثب علیه وکوکل برنسنه یه چکمك معناسنه مستعملدر یقال نزا به
قلبه اذا طمح واشك قسمی حشار یلقدن بری اوته شاطر کبی قالقمق معناسنه مستعملدر یقال نزت الحمر اذا وثبت
من المراح ای مرحت فوثبت وتجربه ده طعام قینامق معناسنه مستعملدر یقال نزا الطعام اذا غلا التَّنزیة
تفعله وزننده صچرامق وآتمق معناسنه در یقال نزی علیه بمعنی نزا وتنزیه وتنزی هاسز متعدی اولور
صچراتمق وآشورمق معناسنه یقال نزاه تنزیة وتنزیا اذا وثب به الانزاء همزه نك کسریله بودخی صچراتمق
وآشورمق معناسنه در یقال انزاه بمعنی نزّاه النَّزوان فتحاتله صچرامق معناسنه در که ذکر اولندی و برنسنه
شیء آخردن صیرلوب قورتلمق معناسنه در یقال نزا عنه نزوانا اذا انفلت بوراده قاف و بایله تقلب نسخه سی غلطدر
وحدت وسورت معناسنه در یقال به نزوان ای سورة النَّزیّ غنیّ وزننده والنِّزاء شداد وزننده
والمتنزّی متنزه وزننده شر وشور وقتنه خصوصنه جسور وشیرمرد وجست وچالاك اولان آدمه اطلاق اولنور
یقال انه لنزیّ الی الشر ونزّاء ومتنزّ ای سوّار الیه النازیة تیزلك حدت معناسنه در یقال فی طبعه نازیة ای حدة
وهفوه و بادره یه اطلاق اولنور یقال صدرت منه نازیة ای بادرة ودبی چقور چناغه وکاسه یه دینور و بین الحرمین
صفراء نام محل قربنده بر پیکار آدیدر النَّزیة غنیه وزننده بودخی دبی چقور چناغه وکاسه یه دینور یقال
قصعة نازیة ونزیة ای قعیرة النِّزاء سماء وزننده والنُّزاء کساء وزننده ارکك حیوان دیشی یه آشمق
معناسنه در یقال نزا الفحل علی الناقة نزاء ونزاء اذا اسفد التنزّی تفعل وزننده برنسنه یه سرعتله صچرایوب
آتلمق معناسنه در یقال تنزّی علیه اذا توثب وتسرّع النَّزو حذو وزننده جراحتدن قان بك چوق آقمغله بیخود
اولمق معناسنه در یقال نزی الرجل علی المجهول نزوا ای نزف شارح دیرکه بوراده قاف ایله نزق نسخه سی
غلطدر ومنه فی النهایة وفی حدیث ابی عامر الاشعری انه رمی بسهم فی رکبته فنزی منه فمات یقال
اصابه جرح فنزی منه فمات وذلك اذا اصابته جراحة فجری دمه ولم ینقطع النَّزوة تمره وزننده قصه و بودور
نسنه یه دینور وزوه عمان ترابنده بر طاغك آدیدر النَّزیة غنیه وزننده سحابه دینور الواوی النِّسوة نونك
کسری وضمی وسینك سکونیله والنِّساء والنِّسوان والنِّسون نونلرك کسریله مرأة کلمه سنك من غیر لفظها
جمعلریدر نسبتنده نسوی دینور نونك کسری وسینك سکونیله النَّسوة خطوه وزننده برایش ایشلین کمسنه
ایشی ترك ایلمك معناسنه در یقال نساعمله ینسوه نسوة اذا ترکه ونسوه برایچم سوده دینور تقول سقانی نسوة
من اللبن ای جرعة منه مترجم دیرکه نسوه ماده سی بوندن مأخوذ اولمق اغلب ملحوظدر زیرا عرب قسمی بالطبع
زندوست اولوب وعندلرنده سود الطف اغذیه بلکه غدای مخصوص اولدیغی معلومدر بو ملابسه تصوریله اخذ
واطلاق ایلملری قریبدر نسا عصا وزننده فارس اولکه سنده بر بلده آدیدر وسرخس قضاسنده برقریه آدیدر

وکرمان وهمدان قضالرنده بر قریه آدیدر ونسا بوط طمرینه دینور که طوبوغه قدر ممتد اولور هر قالجه ده بردانه اولور
تثنیه سنده نسوان ونسیان دینور فتحاتله امام زجاج علیه الرحمه دیدیکه بونده عرق النسا دیمك جائزدکلدر زیرا
شیء کندی نفسنه مضاف اولمز شارح دیرکه عامك خاصه اضافتنه حمل ایله جائزدر یوم الاحد وشجر الاراك
دیدکلری کبی یاخود مسمانك اسمنه اضافتی یاخود اختلاف حسبیله شیئك کندی نفسنه اضافتی قبیلندن اولور
الیائی النِّسی والنِّسیان والنِّسایة والنِّساوة نونلرك کسریله والنَّسوة خطوه وزننده اونتمق معناسنه در یقال
نسیه نسیا ونسیانا ونسایة ونساوة من الباب الرابع ضد حفظه مؤلفك بصائرده بیاننه کوره نسیان ماده سی بر آدم
کندیسنه استیداع اولنان نسنه نك ضبطی ترك ایلمکدن عبارتدر اولدخی اول آدمك ضعف قلبندن یعنی
حافظه سی ضعیف اولدیغندن یاخود غفلتدن نشأت ایدر یاخود عن قصد قلبندن ذکری ساقط اولور حقنده
ذم الهی مترتب اولان قسم اخیردر الانساء همزه نك کسریله اونتدرمق معناسنه در یقال انساه ایاه
النِّسی نونك کسریله وفتحیله اونودیلوب فراموش اولنمش نسنه یه دینور یقال هونسیه ای مانسی ونسوانك
بیانه آتدقلری حیض بچاوره سنه دینور یقال القاه کالنسی وهو ماتلقاه المرأة من خرق اعتلالها النَّسیّ غنیّ
وزننده بین القوم معدود ومعتبر اولمیان آدمه دینور یقال هونسیّ ای لایعدّ فی القوم وقوت حافظه سی
اولمامغله کثیر النسیان اولان آدمه دینور که اونوتغان تعبیر اولنور النَّسیان سکران وزننده بودخی اونوتغان
آدمه دینور یقال رجل نسیّ ونسیان ای کثیر النسیان النَّسی نونك فتحی وسینك سکونیله بر آدمك نسا دیدکلری
ذکر اولنان بوط طمرینه اورمق معناسنه در یقال نسیه نسیا من الباب الرابع اذا ضرب نساه النَّسا عصا وزننده
بر آدمك بوط طمری اغریمق معناسنه در یقال نسی الرجل نسا من الباب الرابع اذا اشتکی نساه الانسی احوی وزننده
بوط طمری آغرر اولان کشی یه دینور نسیاء مؤنثیدر حمراء وزننده الانسیّ همزه نك فتحی وسینك کسریله
ساق سفلاده یعنی انجكلك اشاغیسنده بر طمر آدیدر بو طمر عامه نك عرق الاتی دیدکلری طمر اوله اجقدر الیائی
النَّشوة نونك حرکات ثلاثی وشین معجمه نك سکونیله خوشبو نسنه قوقلمق معناسنه در علی قول اعمدر یقال نشی ریحا
طیبة او عام نشوة مثلثة من الباب الرابع اذا شمها و بر خبری ایو جه طویوب حقیقتنه واقف اولمق معناسنه مستعملدر
یقال نشی الخبر اذا علمه وسرخوش اولمق معناسنه در یقال نشی من الشراب اذا سکر و برنسنه یی بره بعد اخری معاودت
وتکرار قلمق معناسنه در که مراد اعتیاد ایلمکدر یقال نشی بالشیء اذا عاوده مرة بعد اخری ومواشی مغیلان کبی ابری
میشه اغاجلرینك نشوه لرندن اوتلامقله خسته اولمق معناسنه در یقال نشی المال اذا اخذه داء من نشوة الغضا
الاستنشاء بودخی خوش رایحه قوقلمق یاخود مطلقا رایحه قوقلمق معناسنه در یقال استنشی ریحا طیبة
او عام اذا شمها الانتشاء افتعال وزننده والتنشّی تفعل وزننده استنشاء معناسنه در یقال انتشی وتنشی بمعنی
استنشی ومست وسرخوش الملق معناسنه در یقال انتشی الرجل وتنشی اذا سکر النَّشوة نمره وزننده مغیلان کبی
ابری میشه اغاجلرندن الك اول چچك طرزنده ظهور ایدر برنسنه یه دینور ورایحه یه دینور یقال اخذ نشوته
ای رایحته وسرخوشلغه دینور یقال به نشوة ای سکرة و برسنه لك اغاج قاونی دیدکاری میوه یه دینور یقال ارجة
نشوة ای لسنتها الانشاء همزه نك کسریله مواشی مغیلان کبی ابری میشه اغاجنك نشوه سنی بولمق معناسنه در یقال
انشی البعیر اذا وجد نشوة الغضاة الاشیة غنیه وزننده رایحه یه دینور النَّشوان والنَّشیان سکران وزنلرنده
سرخوشه دینور یقال رجل نشوان ونشیان ای سکران وبر خبرك ابتدا ظهورنده جستجو ایدر اولان آدمه دینور
یقال هونشیان بالاخبار ای یتخبر الاخبار اول ورودها النِّشوة نونك کسریله خبر طویمغه دینور النسا
عصا و بعضا سماء وزنلرنده نشاستج اسمیدر که ترکیده نشاسته تعبیر ایتدکلری بدر بغدایك اوزندن یاپیلور اشو نشا
کلمه سنك اصلی نشاستج ایدی که نشاسته فارسی معربیدر تخفیفا شطر کلمه حذف اولندی محدثیندن محمد بن حبیب
النشائی نشا عملنه منسوبدر نشوی سکری وزننده اذربیجان اولکه سنده بر بلده درکا نخجوان ونخشوان ونقشوان
دیمك جائزدکلدر بو بلده حالا شروان طرفنده نخجوان دیدکلری اوله جقدر النَّشاة حصاة وزننده نشوه سی
اولان میشه اغاجنه یاخود رایحه لو اولان اغاجه دینور جمعی نشا کلور حصا کبی الواوی الناصیة والناصاة
باشك اوك طرفنده قیل بتدیکی یرك نهایت بولدیغی محله دینور که آلین تعبیر اولنور قصاص الشعر معناسنه در مؤلفه
کوره قصاص الشعر باشك اوکندن واکسه سندن قیل بتمسی نهایت بولان موضعدر شهرته مبنی اوك طرفی
متبادردر وشارحك بیاننه کوره اوراده اولان پرچه وکاکله ناصیه اطلاقی مجازدر حالیت ومحلیت علاقه سنه
مبنیدر النَّصو نونك فتحی وصادك سکونیله بر آدمك الندن اولان پرچه یاپشوب قاورمق یاخود پرچنی چکمك

معناسنه‌در يقال نصاه نصوا اذا قبض ناصيته اومدبها ويابان بيابانه متصل اولمق معناسنه‌در يقال نصت
المفازة بالمفازة اذا اتصلت وبدندن لباسى صويوب چقرمق معناسنه‌در يقال نصا الثوب اذا كشفه ونصو
سانجو يه شبيه وجعه دينور كه جوف انسانى يه عارض اولور الانصاء همزه‌نك كسريله بودخى برآدمك آلنى قاوره‌يوب
چكمك معناسنه‌در يقال انصاه اذا قبض بناصيته المناصاة مباهاة وزننده والنصاء جدال وزننده
برى برينك آلنلرى پرچنى قاوره‌يوب چكشدرمك معناسنه‌در تقول ناصيته مناصاة ونصاء اى نصوته ونصانى
المنصى منقى وزننده برى برينه متصل اولان ايكى دره‌نك اوست طرفنه دينور كه برى برينه قاوشدقلرى محلدر
وبرموضع آديدر الناصية مرعانك ايلرى وبوقرى طرفنده اوتلبان دوه‌لره دينور يقال ابل ناصية اى ارتفعت
فى المرعى نصاء كساء وزننده برموضعدر النواصى ناصيه‌نك جمعيدر كه آلنه دينور بو مناسبتله اشراف ناسه اطلاق
اولنور نته كه اذناب اسافل ناسه اطلاق اولنور يقال هم نواصى القوم اى اشرافهم اليائى النصية غنية وزننده
ناسك كزيده وخيارينه دينور جمعى نصى وانصاء وانامى كلور الانصاء همزه‌نك كسريله بريره نصى ديدكلرى
اوت چوق اولمق معناسنه‌در يقال انصت الارض اذا كثر نصيها شارح ديركه نصى كلمه‌سنك تعريفى نسخه‌لردن
ساقط اولمشدر ونصى غنى وزننده افضل مرعادر تازه‌سنه نصى وصليان واغارد قده طريفه وبوغولنوب
قارنلندقده حلى دينور تركيده بغدايجق اوتى واشك كنكرى ودبجك اوتى تعبير اولنور الانتصاء افتعال وزننده
اورنديلك اختيار معناسنه‌در يقال انتصاه اذا اختاره وطاغ ياخود ارض اوزون اوزادى يوكسك اولمق معناسنه‌در
يقال انتصى الجبل والارض اذا طالا وارتفعا التنصى تفعل وزننده برنسنه‌يه ياشمق معناسنه‌در يقال تنصى الشئ به
اذا اتصل وبرقومك اشراف افرادنى تزوج ايلمك معناسنه‌در يقال تنصى بنى فلان اذا تزوج فى نواصيهم الواوى النضو
نونك فتحى وضاد معجمه‌نك سكونيله ارقه‌دن لباس صويوب چيلاتمق معناسنه‌در يقال نضاه من ثوبه نضوا اذا جرده
وسائره سبق وتقدم ايلمك معناسنه مستعملدر كوياكه آتلرك ايچندن كندى نفسنى تجريد ايدر يقال نضا الفرس
اذا سبق غيره وقيندن قلجى صيرمق معناسنه‌در يقال نضا السيف اذا سله وقطع مسافه ايلمك معناسنه‌در يقال نضا
البلاد اذا قطعها ونضوو نضو علو وزننده الده واياقده وباشده وصقالده اولان خضابك رنكى زائل اولمق معناسنه‌در
على قول باش ايله صقالده اولان خضابه مخصوصدر يقال نضا الخضاب نضوا ونضوا اذا ذهب لونه يكون فى اليد
والرجل والرأس واللحية او يخصهما وبدنده اولان ورم ساكن اولمق معناسنه‌در يقال نضا البدن اذا سكن ورمه وصو
نشف ايلمك معناسنه‌در يقال نضا الماء اذا نشف الانتضاء افتعال وزننده بودخى قيندن قلج صيرمق معناسنه‌در يقال
انتضى السيف اذا سله ولباسى اسكيتمك معناسنه‌در يقال انتضى الثوب اذا ابلاه النضو نونك كسريله آت
وياتنك باشلقسز يالكزجه كينه دينور واريق ومهزول اولان حيوانه دينور يقال ركب نضوا اى مهزولا من الابل
وغيرها مؤنثى نضوه‌در جمعى انضاء كلور ونجه اوقه دينور قدح رقيق معناسنه وچوق قوللنلوب آنلغله
كهنه وفاسد اولمش اوقه دينور وكهنه لباسه دينور النضى غنى وزننده آريق ومهزول حيوانه دينور يقال
بعير نضى اى مهزول وتمرنسز يلكسز اوقه دينور ومزراعك ال ايله طوتيجق يرندن بوقرسنه دينور ياخود بيونك
باشدن طرفه بوقريسنه دينور ياخود كيكنه ياخود چكنى ايا قواق اراقنه دينور ونضى اكاهل بغر يبنده اولان وكورغه
كيكلرينه دينور وانسانك آلت تناسلنه دينور الانضاء همزه‌نك كسريله دابه‌يى مهزول ايلمك معناسنه‌در
يقال انضى بعيره اذا هزله وبرآدمه مهزول حيوان ويرمك معناسنه‌در يقال انضاه اذا اعطاه مهزولا ولباسى
اسكيتمك معناسنه‌در يقال انضى الثوب اذا ابلاه اليائى النضى نضو وزننده قيندن قلج صيرمق معناسنه‌در يقال
نضيت الثوب نضا بالغة فى نضوته ولباسى اسكيتمك معناسنه‌در تقول نضيت الثوب اذا ابليته الانضاء
همزه‌نك كسريله والانتضاء افتعال وزننده بونلرده لباسى اسكيتمك معناسنه‌در تقول انضيت الثوب وانتضيته
اذا ابليته المنتضى منتقى وزننده برموضع آديدر الواوى النطو خطو وزننده برنسنه‌يى چكوب سوندرمك
معناسنه‌در يقال نطا الحبل ينطو نطوا اذا مده وبعيد اولمق معناسنه‌در يقال نطا المنزل اذا بعد وبرنسنه‌يى
طميوب اسم اولمق معناسنه‌در يقال نطا عنه اذا سكت ونسج اولنه‌جق بزه ايپلكى ارش ايلمك معناسنه‌در يقال
نطا الغزل اذا اسداه النطاة حصاة وزننده خرما قورغنك دبنده اولان قيجوغه دينور ياخود خرما قمعنه دينور
جمعى انطاء كلور ونطاة خيبر ايالتنه دينور على قول آنده برچشمه‌نك ياخود برقلعه‌نك آديدر ياخود خاصة خيبرك
حماى عارضه‌سنه دينور الانطاء اعطاء وزننده ومرادفيدركه ويرمك معناسنه‌در يقال انطاه
اى اعطاه التناطى تفاعل وزننده برى برنى سبق ايچون سكردشمك معناسنه‌در يقال تناطى القوم

اذا تسابقوا وبركسه ايله برنسنه ضمننده دورشوب اوغراشمق وصواشمق معناسنه‌در يقال تناطى فلانا
اذا مارسه وبرى بريله سوزده كشاكش اوزره اولمق معناسنه‌در يقال تناطى الكلام اذا تعاطاه وتجاذبه
المناطاة مباهاة وزننده برى بريله نزاع وتطاول ايلمك معناسنه‌در يقال ناطاه اذا نازعه وطاوله وايكى خاتون
اوتوروب ثوبه ارش ايلمك ايچون برى برينه ايپلك يومغى آتمق معناسنه‌در تقول رايت مناطاتهما وهى ان تجلس
المرأتان فترمى كل واحدة الى صاحبتها كبة غزل حتى تسدى الثوب واشبو مناطاة برنسج ايدركن اولور الواوى
النعو نونك فتحى وعينك سكونيله اوست دوداغك برون التنده اولان دكرمى يوه دينور ودوه قسمنك اوست
درداغنده اولان يريغه دينور وآت قسمنك طرنغك كيروسنده اولان قيناغك باريغنه كذلك طرنغك
كيروسنده اولان باريغه دينور وتازه خرمايه دينور نعوه تمره وزننده برموضعدر النعاء دعاء وزننده كدى
ماولمق معناسنه‌در يقال نعا السنور نعاء اذا صات نعوان سلمان وزننده بروادى اسميدر اليائى النعى سعى
وزننده والنعى غنى وزننده والنعيان غفران وزننده برآدمك وفات ايلديكنى خبرويرمك معناسنه‌در يقال
نعاه له ينعيه نعيا ونعيا ونعيانا اذا اخبره بموته وبرآدمك ذنوب وقبايحنى اظهار واشاعه ايلمك معناسنه مستعملدر
يقال هو ينعى على زيد ذنوبه اى يظهرها ويشهرها النعى غنى وزننده موت خبرينى اعلام ايدن آدمه دينور
عربده مخصوص ناعى اولور يقال هو نعى اى ناع ونعى بمعنى مفعول اولور موتى خبرى اعلام اولنمش آدمه دينور
يقال هو نعى اى منعى الاستنعاء دوه سائرلرى صاوشمق ياخود اوركوب كيرو دونمك ياخود سكرده‌رك راكبنى
ياصاحبنى آلوب قاچمق ياخود دوه‌لر پراكنده وتارمار اولمق معناسنه‌در يقال استنعت الناقة اذا تقدمت او تراجعت
نافرة او عدت بصاحبها او تفرقت وانتشرت وقيون قسمنك اوكنه كچوب آرديجه كلسون ديو چاغرمق معناسنه‌در
يقال استنعى الرجل الغنم اذا دعاها لتتبعه التناعى تفاعل وزننده ناس جنكده برى برنى اغراء وتشديد ايچون برى
برينه مقتوللرينك خبرنى بيلدرشمك معناسنه‌در يقال تناعى القوم اذا نعوا قتلاهم ليحرض بعضهم بعضا المنعى
والمنعاة مبلرك فتحيله موت خبرينه دينور نعاء قطام وزننده اسم فعل امردر نعى ايله يعنى فلانك موتى خبرنى
هركسه اعلام واظهار ايله ديمكدر تقول نعاء فلانا اى انعه واظهر خبر موته شارح ديركه عرب مراسمندندركه
برذيشان كسه وفات ايلدكده برى سوار اولوب بين القبائل وبين القوم نعى واعلان ايده‌رك دورايدر اليائى النغى
غين معجمه ايله بغى وزننده فهم اولنه‌جق سوز سويلمك معناسنه‌در يقال نغى اليه ينغى نغيا اذا تكلم بكلام يفهم
الانغاء اصغاء وزننده نغى معناسنه‌در يقال انغى الرجل بمعنى نغى النغية نغمه وزننده ومرادفيدركه برخوش
آينده ولطيف سوزه دينور تقول سمعت نغية اى نغمة وتازه ايشيديلن خبره دينور هنوز صحت وحقيقى ثبات وتمكين
بولمقسزين تقول سمعت نغية وهى اول الخبر قبل ان يستثبته المناغاة مباهاة وزننده برنسنه‌يه بك يقلشوب چاتمق
معناسنه‌در يقال ناغاه اذا داناه ويارشمق معناسنه‌در يقال ناغاه اذا باراه ومحبوبه ايله لاغ واطيفه ايلمك معناسنه‌در يقال
ناغى المرأة اذا غازلها نغيا بجيا وزننده انبار قضاسنده برقريه آديدر وواسط ايله بصره بيننده برقريه آديدر الواوى
النغوة نغبه وزننده ومرادفيدركه ذكر اولندى النغو نغى وزننده وآنده لغتدر تقول نغوت لغة فى نغيت
اليائى النفى نونك فتحى وفانك سكونيله برنسنه‌يى يرندن آيرمق معناسنه‌در يقال نفاه ينفيه نفيا اذا نحاه ويقال نفاه
ينفوه نفوا وهذا مروى عن ابى حبان ونفى لازم اولور يرندن آيرلمق معناسنه يقال نفاه فنفى متعد ولازم وسيل
صوينى سيلنتى يى كوتوروب ايلتمك معناسنه مستعملدر يقال نفى السيل الغثاء اذا حمله وانكار ايلمك معناسنه‌در
يقال نفى الشئ اذا جحده ونفى ونفيان فتحاتله يل طپراق توزتمق معناسنه‌در يقال نفت الريح التراب نفيا ونفيانا اذا
اطارته واوكورتلمك ايچون اقچه‌يى ال ايله صاورمق معناسنه‌در يقال نفى الدراهم اذا اثارها للانتقاء وبلود يغمور
فشقرتمق معناسنه‌در يقال نفت السحابة ماءها اذا مجته الانتفاء افتعال وزننده برنسنه يرندن آيريلوب الارغه
اولمق معناسنه‌در يقال انتفى منه اذا تنحى النفى غنى وزننده نفى اولنمش منفى معناسنه‌در عربلرك ابن نفى
اطلاق ايلملرى بوندندركه پدرى براوغلدن بيزار اولمغله بو بنم اوغلم دكلدر ديو جحد وسلب ايلديكى اوغلانه
اطلاق اولنور يقال هو ابن نفى اى نفاه ابوه ونفى چولمك قينار كن طشره آتديغى كفه وكوكه دينور يقال نفى
القدر اى ماجفأت به عند الغليان ونفى الماء سر پلان صويك سرپنديسنه دينور يقال هذا نفى الماء اى ما
تطاير منه عن الرشاء ونفى الحوافر دابه يوروركن اياغى آلتندن قالوب كيدن طاش وموله‌وز مقوله‌سنه دينور ونفى
خرما يپراغندن اورلمش قلقانه دينور ونفى الريح اشجار ديبلرينه روزكارك صاوروب يغديغى طپراغه دينور
وعسكر عظيم ايچندن كناركسوب كيروانن يادكاره دينور ونفى وعيد معناسنه مستعملدر تقول اتانا نفيكم اى

وعبدكم النقبان فتحاتله بودخی اشجار دیبلرینه روزكارك صاوروب سوردیکی طپراغه دینور النقابه نونك فتحی
وضمیله والنقاة حصاة وزننده والنقوة تمره وزننــده والنقیة غنیه وزننده والنقاء سماء وزننده والنقاوة
ثمامه وزننده برنسـنه نك كیرو یه قلان كترینه وكوسـنه دینور خرمن ارضیه سی كبی ونقیه تمره وزننده ونقیه
غنیه وزننده خرما پیراغندن اورلمش سفره یه دینور كه اوزرینه كش یاعق ایچون بوغرد سریلور الواوی النقو
نقی وزننده واندہ لغتدر وبوارتشاف نام كتابدن منقولدر كه ابو حیان قولیدر یقال نقاه ینقوه نقوا لغة فی نقاه ینقیه
نقیا الواوی النقاوة والنقاء والنقاءة نونلرك فتحیله والنقــاوة والنقایة نونلرك ضمیله برنســنه پاك وپاكیزه
اولمق معناســنه‌در یقال نقی الشیء نقاوة ونقاء ونقاءة ونقاوة ونقایة من الباب الرابع اذا نظفت النقی غنی وزننده
پاك وپاكیزه نسـنه یه دینور جمعی نقاء كلور نونك كسریله ونقواء كلور نقباء وزننده وبونادردر یقال هونقی ای
نظیف الانقاء همزه نك كسریله برنســنه یی پاك وپاكیزه قلمق معناســنه‌در یقال انقاه ای نظفه وحیوان ایلك
یاغلیوب سمورمك معناســنه‌در یقال انقت الابل اذا اسمنت وغله كركی كبی اوزلنوب قالنلشمق معناســنه‌در یقال
انقی البر اذا اسمن التنقی تفــعل وزننده والانتقاء افتعال وزننده برنسـنه یی اورندیلمك معناســنه‌در یقال تنقاه
وانتقاه اذا اختــاره النقوة والنقاوة والنقاة نونلرك فتحیله والنقایة والنقــاوة نونلرك ضمیله اسم اولورلر
برنسـنه نك كزیده ومختار ینه اطلاق اولنورلر ونقــاوه لفظنك كه نونك ضمیله‌در جمعی نقی كلور هدی وزنــده
ونقــاء كلور مدایله ونقایه كلمه سـنك كه ینه نونك ضمیله‌در جمعی نقایا كلور نونك فتحیله ونقــاء كلور نونك ضمیله
ومدایله یقــال هو نقوته ونقاوته ونقــاته ونقایته ونقــاوته ای خیاره ونقــاوة الطعام ونقــایة الطعام نونلرك
فتحی وضمیله‌در بغــدای آریلیوب پاك ایدركن بیانه آتدقلری دلوجه وچاودار وسائر فضلات مقوله سی نسـنه‌دن
عبــارتدر النقاء عصا وزنــده صرتی اوركج كبی بوكری اولان یومشق قوم یغنته دینور تثنیه سـند نقوان
ونقیــان دینور فتحاتله جمعی انقــاء ونقی كلور صلی وزننده بنــات النقا برجانوردركدر قومسـاللرده اولور
واكا شحمة النقــا دخی دیرلر النقو حقو وزنــنده والنقا عصا وزنــده قول كمیكنه دینور علی
قول مطلقــا ایلكلی كمیكه دینور جمعی انقــاء كلور النقی نونك كسریله ایلیكه دینور مخ معناسـنه
یقــال اخرج نقیه ای مخه الانقی احوی وزننده وجودنده ایلكلی كمیكلری انجه اولان آدمه دینور نقواء مؤنثیدر
یقــال رجل انقی وامرأة نقواء ای دقیقا القصب النقة ثقه وزنــنده واكا مزاوجةً ذكر اولنور یقــال ثقة نقة
اتباع النقاوة ثمــامه وزننده بركونه نباتدر كه صابون كبی آنكله اثواب غسل اولنور جمعی نقاوی كلور نونك ضمیله
البائی النقیة تمره وزنــنده برسوزه دینور یقــال ماقاه بنقیة ای بكلمة النقی غنی وزننده خاص اوندن یاپلمش
بیــاض اتمكه دینور حوّاری معناســنه المنقی معظم وزننده یوله دینور طریق معنــاسنه ومدینه ایله جبل احد
بیننده برموضع آدیدر نقیا نونك كسریله انبارده برقریه آدیدر یحیی بن معین الحافظ النقیاوی اورادندر بانقیا
نونك كسریله كوفه قضاسـنده برقریه در النقاء لقاء وزنــنده ومراد فیدر كه بولشمق معناســنه‌در تقول
نقیته نقاء ای لقیته لقاء البائی النكایة كتابه وزنــنده اعدایی قیروب كچورمك معناســنه‌در یقال نكی العدو
وفیه نكایة من الباب الثــانی اذا قتل وجرح وخام چبانك باشنی قوپروب دشمك معناســنه‌در یقــال نكی القرحة
اذا نكأهــا وتقول العرب هنبت ولانتك ای لانكیت ولا جعلت منكیا وبوتركیب دعادر ولانتك كلمه سی مجهولدر
ناقص اولمغله آخری منقوصدر همیشه اعداء اوزره غالب ومظفر اولوب اصلا منكوب ومخذول اولمیه سن دیمكدر
ومنكی كلمه سی نكایه دن مرمی وزننده‌در الواوی النمو علو وزننده برنسنه بركتلنوب آرتمق معناسنه‌در یقال نما
الشیء ینمو نموا اذا زاد واله وصقاله یاقیلان خضابك رنكی قویولنمق معناســنه‌در یقال نما الخضاب اذا ازداد حمرة
وسوادا البائی النمی رمی وزننده والنمی عنی وزنــنده والنماء سخاء وزننده والنمیة عطیه وزنــنده نمو
كلمه سنده لغتدر یقال نمی الشیء ینمی نمیا ونمیا ونماء ونمیة اذا زاد وطورغی چوغالتمغله آتشی پك علولندرمك معناسنه
مستعملدر یقــال نمی النار اذا رفعها واشبع وقودها وسمورمك معناســنه‌در یقــال نمی الرجــل اذا اسمن ونهر
وبحرك صویی قبــاروب قالقمق معناســنه‌در یقال نمی المــاء اذا طما وبر آدمه بركلام وخبر رفع واسناد اولنمق
معناســنه‌در یقال نمی الیه الحدیث اذا ارتفع الیه وبومعناده متعدی اولور تقول نمیت الحدیث الیه اذا رفعته وعزوته
الانماء همزه نك كسریله بودخی برنسنه ارتمق معناســنه‌در یقال انمی الشیء اذا زاد وآرتمق معناســنه‌در یقال
انماه اذا زاده وبرسوزی نمیمه وجهیله اشاعه وابلاغ ایلمك معناســنه‌در یقــال انمی الحدیث اذا اذاعه علی وجه
النمیمة وشكاری كوره‌رك اولدرمك معناســنه‌در كه ضرب ایدن كمسه نك اوكندن فرار ونظر كاهندن غائب

اولدقدنصكره اولمكدن عبارتدر یقال انمی الصید اذا رماه فاصابه ثم ذهب عنه فمات التنمیة تفعله وزننده بودخی
برنسنه بركتلنوب ارتمق معناســنه‌در یقال نمی الشیء اذا زاد وبرخبر وكلامی برآدمه عزو واسناد ایلمك معناسنه‌در
تقول نمیت الیه الحدیث اذا رفعته الیه وعزوته الانتماء افتعال وزننده برآدم بركمسه كندیسنی نسبت ایلمك انتساب
معناسنه‌در كه نسبتلنمك تعبیر اولنور یقال انتمی الیه اذا انتسب وقوش برمحلدن قالقوب آخر محله قونمق معناسنه‌در
یقــال انتمی البازی اذا ارتفع من موضعه الی آخر التنمی تفعل وزنــنده بودخی قوش بریندن قالقوب بشقه یره
قونمق معناســنه‌در یقال تنمی البازی بمعنی انتمی النامیة قوّت نمــاء صاحبیدر كه آرتوب بیومك شاننده اولان
نسنه لردر مراد مخلوق الهیدر قال الشارح ومنه الحدیث لا تمثلوا بنــامیة الله ای الخلق ونامیة الكرم آصمه نك
صــالقملو اولان چبوغنه اطــلاق اولنور ونامیه برمعروف صویك آدیدر الانمی تركی وزنــنده ایچی صمانله
طولدرلمش غلاف مقوله سنه دینور بصدق ودوه هاویدی وسائری كبی بوراده خبشه وحسبه نسخه‌لری غلطدر
صواب اولان حشیه‌در كه حشودن مأخوذدر النماة حصاة وزنــنده اوفق قرنجه یه دینور جمعی نمی كلور حصا
وزنــنده النامیان ایكی شاعره اطــلاق اولنور بری مصیصه‌لو وبری غزه لودر النمیة غنیه وزنــنده ایپلك
اكیرن كمسه نك چقرقدن صیردیغی بری برینه مقابل ایكی ایپلك قلمبدر كه اوزرلرینه ایپلك صارلمغله یومق اولورلر
النمی عنی وزنــنده نمم ماده سنده ذكر اولندی كه لغت رومیه ده فلس معناســنه‌در كه پوله ومنقوره دینور البائی
نثا عصا وزنــنده ابو بكر محمد بن محمود الاصفهانی نام فقیه ومحدثك پدری اسمیدر البائی النیة نونك كسری
ویانك تشدیدی وتخفیفیله برنسنه یه قصد وعزم ایلمك معنــاسنه‌در كه اكا مباشرته عقد قلب ایلمكدن عبارتدر
یقــال نوی الشیء ینویه نیة ونیة اذا قصده وبرنسنه یی ضایع ایلمیوب حفظ وصیانت ایلمك معنــاسنه مستعملدر
لزوم علاقه سیله یقال نوی الله فلانا ای حفظه ونیه عزم وتوجه اولنان سمت ومرامه دینور كرك سفر وكرك عمل
وحاجت مقوله سی اولسون یقــال نوی نیة ای قصد الوجه الذی یذهب فیه وایراق اولمق بعد معنــاسنه‌در
كما سیذكر الانتواء افتعال وزنــده بودخی برنسنه یه عزم وقصد ایلمك معناســنه‌در یقــال انتواه اذا قصده
التنوی تفعل وزنــنده انتوا معناســنه‌در یقــال تنوّاه اذا قصده النوی عصا وزنــنده بودخی عزم وقصد
اولنان سمت وجهت ومرامه دینور یقــال نوی نوی بعیدة ای جهة یذهب فیها وایراق اولمق معنــاسنه‌در نیة كبی
یقــال نوی عنه نیة ونوی اذا بعد ونوی خانه وسرایه اطــلاق اولنور وبرمكاندن مكان آخره نقل وتحوّل ایلمك
معنــاسنه‌در یقــال نوی من مكان الی آخر اذا تحوّل ونواة لفظندن جمع اولور كه چكردكه دینور جمع الجمعی انواء
كلور ونوی كلور عنی وزننده ونوی كلور كسرتینله ونوی قیرلزی ختان ایدن سنیجی یه دینور وشام دیارنده برقریه
آدیدر شیخ الاسلام ابو زكریا یحیی النووی قدس الله روحه اورادندر وسمرقند قضاسـنده برقریه آدیدر ونوی
مصدر اولور چكردك آتمق معنــاسنه یقــال نوی الرجل نوی اذا القی النواة الانواء همزه نك كسریله ایراقلشمق
معنــاسنه‌در یاخود كثیر الاسفار اولمق معنــاسنه‌در یقــال انوی الرجل اذا تباعد او كثرت اسفاره وبرآدمك ایشنی
بتورمك معنــاسنه‌در یقال انوی حاجته اذا قضاها وخرما قورغی وسائر میوه چكردك بغلمق معنــاسنه‌در یقــال
انوت البسرة اذا عقدت نواها وچكردك آتمق معنــاسنه‌در یقال انوی الرجل اذا القی النواة وناقه یی طاولندرمق
معنــاسنه‌در یقال انوی النــاقة السمن اذا جعلهــا ناویة التنویة تفعله وزنــده بودخی برآدمك ایشنی بتورمك
معنــاسنه‌در یقال نوّی حاجته اذا قضاها ومیوه قسمی چكردك بغلمق معنــاسنه‌در یقال نوّت البسرة اذا عقدت
نواها وچكردك آتمق معنــاسنه‌در یقــال نوّی الرجل اذا القی النواة النواة حصاة وزننده چكرده كه دینور كه
ذكر اولندی واعداددن یكرمی علی قول اون عدده دینور یقــال اخذ منه نواة ای عشرین او عشرة وبراوقیه
التونه دینور علی قول درت دانه مسكوك التونه دینور یاخود بش درهم وزننده یاخود اوچ درهم وزننده یاخود اوچ
بچق درهم وزننده اولانه دینور یقال تزوجها علی نواة من ذهب ای علی اوقیة من ذهب او هی اربعة دنانیر او ما زنته
خمسة دراهم او ثلاثة دراهم او ثلاثة ونصف شارح دیر كه بو معنا چكردك معنــاسندن مأخوذدر ونهایه ده بش درهم
قیمتنده اولان التونله ده مفسردر بنونوی قنا وزننده برقبیله‌در ناو حال وزننده برقلعه آدیدر النی نونك فتحیله
ایچ یاغنه دینور شحم معناسنه نیان ریان وزننده برموضعدر النوویة عربیه وزننده دائما خرما چكردكی اكل ایدن
دوه‌لره دینور یقال ابل نوویة ای تأكل النوی الاستنواء بودخی چكردك آتمق معنــاسنه‌در یقال استنوی الرجل اذا القی
النوی النی طیّ وزننده والنوایة نونك فتحی وكسریله ناقه سمورمك معنــاسنه‌در یقال نوت الناقة تنوی نیا ونوایة
اذا اسمنت الناویة والناوی سموز وطاولی ناقه یه دینــور وصف خاصدر جمعی نواء كلور نونك كسریله النی

نونك كسريله معناى مزبوردن اسمدر ناقه نك سموزلكنه دينور يقال بالناقة نى اى سمن ى النهى نونك
فتحى وهانك سكونيله برآدمى برنسنه دن منع ويساق ايلمك معناسنه در كه امر مقابليدر يقال نهاه عنه ينهاه
نهيا من الباب الثالث ضد امره الانتهاء افتعال وزننده مطاوعدر كه يساغى اسلوب كير وطورمق
معناسنه در يقال نهاه عنه فانتهى و برنسنه غايته وارمق معناسنه در كه تجاوز ايلميوب اوراده طورمقدن عبارتدر
يقال انتهى الشئ اذا بلغ نهايته و برآدمه برخبر يتشمك معناسنه در يقال اليك انهى المثل فانتهى اى بلغ التناهى
تفاعل وزننده بودخى يساغى قبولله كير وطورمق معناسنه در يقال نهاه فتناهى و برنسنه نهايت بولمق معناسنه در
يقال تناهى الشئ اذا بلغ نهايته النهو عدو وزننده منكراتدن دائما ناسى زجر ومنع ايدن آدمه دينور يقال هو
نهو عن المنكر امور بالمعروف النهية غرفه وزننده اسمدر برنسنه دن كير وطوردرمغه دينور كه يساق تعبير اولنور
و برنسنه نك غايت وانجامنه دينور يقال بلغ الشئ نهيته اى غايته وآخره و بره قاقيلان قازغك باشنده اولان
كرتكه دينور كه اكا ايپ چكيلور وعقل ومدركه يه دينور صاحبنى قبايحدن نهى ايلديكيچون جمعى نهى كلور
مديه ومدى كبى ونهى هدى كبى مفرد اولور يقال هو ذو النهية والنهى وهم اولو النهى اى العقل والعقول
النهاية والنهاء نونلرك كسريله بونلرده برشيئك غايت وآخرينه دينور يقال بلغ نهيته ونهايته ونهائه اى غايته
وآخره ونهايه بسرك دوه نك بوننه چكورد كلرى اغاجك اوجنه دينور وشول تخته يه دينور كه قرشو لقلى
دوزوب اوزرنده دابه يه يوك تحميل اولنور ايكى طرفنده اولانه حاملتان وعاضدتان دخى ديرلر ونهاء يك كوچك يغمور
كونجكنه دينور ونهاء النهار كوندزك كمال ارتفاعندن عبارتدر كه مراد نصف نهاره قريبدر ونهاء الماء صويك
كركى كبى قاروب قالقمسندن عبارتدر ونهاء صرچه يه دينور زجاج معناسنه على قول صرچه دن دوزلمش شيشه
و برداق مقوله سنه دينور بونده قصر ايله ده لغتدر مفردى نهاءه درهابله و برنوع آق طاش اسميدر كه مرمردن يومشق
اولور وباديه ده بردوايى نبات آديدر و برجنس بونجق آديدر التنهية تفعله وزننده برنسنه نهايته ايرمك معناسنه در يقال
نهى الشئ اذا بلغ نهايته و برآدمه برسوزى و برخبرى يتشدرمك معناسنه در يقال نهى اليه الخبر اذا بلغه وتنهيه
اسم اولوردره نك صويى منتهى اولديغى يره دينور الانهاء همزه نك كسريله برآدمه برسوزى وخبرى يتشدرمك
معناسنه در تقول اليك انهى المثل ونهى كما ذكر اى بلغه و يقال انتهى اليه المثل ونهى وانهى مجهولاين ونهى كسعى
قليله يعنى بو ماده دن سوز يتشمك معناسنه مجهول استعمال اولنور لكن معلوم اوله رق ورودى لغت نادره در وانهاء
صو كولنه كلمك معناسنه در يقال انهى الرجل اذا اتى نهيا اى غديرا و برنسنه يى برينه ابلاغ ايلمك معناسنه در يقال
نهى الشئ اذا بلغه النهى نونك كسرى وفتحى وهانك سكونيله صو كولنه دينور غدير معناسنه ياخود كوله
شبيه يره دينور كه انده صو ايركيلور جمعى انهى كلور همزه نك فتحى وهانك كسريله وانهاء كلور ونهى كلور صلى
وزننده ونهاء كلور كساء وزننده التنهاء تانك فتحيله دره نك صويى منتهى اولديغى يره دينور تنهيه كبى النهية
نونك كسريله والنهية غنيه وزننده نهايت درجه ده سموز وطاولى ناقه يه دينور يقال ناقة نهية ونهية اذا بلغت
غاية السمن المنهاة مرماة وزننده عاقل آدمه دينور نفسنى وسائرى قبايحدن نهى ومنعه باعث اولديغيچون
يقال رجل منهاة اى عاقل النهاوة حلاوه وزننده بركسنه عاقل وهوشمند اولمق معناسنه در يقال نهو الرجل
نهاوة من الباب الخامس اذا كان منهاة النهى غنى وزننده عاقل آدمه دينور جمعى انهياء كلور النهى عمى
وزننده بودخى يك عاقل آدمه دينور جمعى نهون كلور عمون وزننده كه اعلال اولنمشدر يقال هو نهى من قوم
انهياء ونه من نهين و يقال نه بالكسر على الاتباع اى متناهى العقل هذا نهيك من رجل وناهيك من رجل
ونهاك من رجل مجموعى حسبك معناسنه در تقول نهيك من رجل وناهيك منه ونهاك منه اى حسبك يعنى فلان
برغايتدركه سكا هر وجهله كافى ووافى اولمغله سنى سائره طلب ومراجعتدن لسان حالله نهى ومنع ايدر مثال اول
مبالغة وصف بالمصدردر شارح ديركه مثال اولده مفرد وجمع ومذكر ومؤنث مساويدر ومثال ثانى كه اسم فاعلدر
وثالث كه فعل ماضى در انلرده مرعيدر وثانى حالت اوزره منصوبدر نهاة حصاة وزننده برقرس آديدر نهيه
سميه وزننده اسد بن عبد العزى نام كسه نك ام ولدى اسميدر كه حضرت خديجه نك جده سيدر كذلك
عمر بن الخطاب رضى الله عنه حضرتلرينك ام ولدى اسميدر النهى فتا وزننده ترك حاجت ايلمك معناسنه در
كويا كه كندى نفسى جهتندن نهى اولنمشدر يقال طلب حاجته حتى نهى عنها نهيا من الباب الرابع و يقال انهى
عنها اى تركها ظفر بها اولم يظفر نهيا نونك كسريله ونهيا فتحاتله برصو آديدر النهاء نونك ضميله زهاء
وزننده ومرادفيدر كه مقدار معناسنه در يقال نهاء مأة اى زهاؤها دينهيا نونك كسريله مصرده برقريه در

نهى هدى وزننده بحر بن قضاسنده برقريه در التنهاة تانك كسريله طبراق وچاور مقوله سندن يا محصو
بندينه دينور كه آنكله سمت آخره صرف اولنور فصل الواو الياء الوأى رأى وزننده وعد ايلمك
معناسنه در يقال وأى الشئ وأيا من الباب الثانى اذا وعده و برنسنه يى درعهده ايلمك معناسنه در يقال وأه
اذا ضمنه ووأى ناسدن عدد كثيره دينور ووهم وظن معناسنه در تقول فى وأيى كذا اى فى وهمى وظنى الوأى
فتا وزننده باوزوجست وچالاك دابه يه دينور و بيان اشكنه دينور وءاة مؤنثيدر فتاة كبى الوئية غنيه وزننده
انجويه دينور در معناسنه وككش تجربه وچناغه دينور وأيه دخى دينور تمره وزننده يقال قدر وقصعة وئية
ووأيه اى واسعة و بيوك چواله دينور و بيوك قارنلو ناقه يه دينور وامور بيتنى كوزل اداره وحفظ ايدن كاركذار قادينه
دينور يقال امرأة وئية اى حافظة لبيتها الاتاء اتكاء وزننده برآدمك وعدنى قبول ايلمك معناسنه در يقال
اتأى الرجل اذا اتعد الاستيثاء برآدمدن وعده ايستمك معناسنه در يقال استوءاه اى استوعده التواءى
تفاعل وزننده بركك معناسنه در يقال تواءى القوم اذا اجتمعوا الباء الونى واوك فتحى وثانك سكونيله
كوجكلره دينور جيئات معناسنه مفردى ونيه در الباء الوثى ثاى مثلثه ايله حسى وزننده وثا معناسنه دركه
مفاصلده اولان وجعه دينور تركيده صزى تعبير اولنور يقال فى مفاصله وثى اى وثا الموثية مرميه وزننده برعضو
ومفصلنده صزى پيدا اولمش آدمه دينور يقال وثيت يده على المجهول فهى موثية اى موثوءة بها وثى الوثى
واوك ضميله هدى وزننده وثى لفظندن جمعدر صزيلر ديمكدر الايثاء همزه نك كسريله برآدمك مركوبى اولان
حيوان ياخود كمى صنوب برباد اولمق معناسنه در يقال اوثى الرجل اذا انكسر به مركبه من حيوان اوسفينة
الميثاءة ميمك كسريله دمورچومغه وكرزه دينور يقال ضربه بالميثاءة اى بالمرزبة الباء الوجى عصا وزننده
اياق ياطرنغى يالين يورمكدن ياخود طاشلق سرديرده يورمكدن آشوب فرسوده اولمق ياخود آتدن اشد
اولان حالته اوغرامق معناسنه دركه طاشر قدندر يلرى صويلوب آتلرى پاره پاره اولمقدن عبارتدر
يقال وجى الماشى وجا من الباب الرابع اذا حفى او اشد منه و يقال اصابه الوجى الوجى عمى وزننده
والوجى غنى وزننده اياغى طاشر ققله آشنوب يپرمش آدمه دينور مؤنثى وجياء در حمراء كبى
التوجى تفعل وزننده بودخى اياق آشنوب يپرمك معناسنه در يقال توجى الفرس بمعنى وجى الايجاء همزه نك
كسريله اياغى طاشرقدوب آشندرمق معناسنه در تقول اوجيته اى جعلته وجيا و و يرمك معناسنه در يقال
اوجاه اذا اعطاه و بخل ايلمك معناسنه اولمغله ضد اولور يقال اوجى الرجل على اذا بخل واوجيه صائمق
معناسنه در يقال اوجى فلان اذا باع الاوجية وصياد آو بولميوب خائب دونمك معناسنه در يقال اوجى الصائد
اذا اخفق وآت طرنقلرى يك كورلنوب كندا ولمغله ياصديغى يره تأثير ايلميوب قازمقدن قالمق معناسنه در يقال
اوجى الحافر اذا انتهى الى صلابة ولم ينبط و برنسنه دن فارغ اولوب كيرو چكلمك معناسنه در يقال اوجى عن كذا
اذا اضرب وانتزع و برآدمى ايشه برامز خير ومنفعتسز بولمق معناسنه در تقول سألناه فاوجيناه اى وجدناه
وجيا الوجى واوك فتحى وجيمك سكونيله بودخى بركسنه يى خير ومنفعتسز بولمق معناسنه در تقول سألناه
فوجيناه وجيا من الباب الثانى اى وجدناه وجيا وانهمك خصى معناسنه در تقول وجيته اذا خصيته الاوجية
اوديه وزننده وجاء لفظندن كه كساء وزننده در جمعدر كوچك آرقه يوكلرينه دينور عكوم صغار معناسنه
الوجى غنى وزننده خير ومنفعتسز جمادات قبيلندن اولان كسيه دينور يقال رجل وجى اى لا خير عنده مجى
عيسى وزننده نعمان بن مقرن الصحابى جدينك اسميدر الباء الوحى واوك فتحى وحاى مهمله نك سكونيله
اشارت ايلمك معناسنه در يقال وحى اليه يحى وحيا اذا اشار مؤلفك بصائرده بيانته كوره اشارت سريعه معناسنه
موضوعدر ومعناى مزقوم على وجه الرمز والتعريض كلامله وتركيبدن مجرد صوتيله و بعض جوارحله بالاشاره
حاصل اولور وكتابله ده صورت بولور بو جهتله بونلرك هر برنده استعمال اولنور و بصائرده بوندن بشقه نفايس
دخى اولمغله راغب اولنلر مراجعت ايدرلر انتهى ووحى يازو يازمق معناسنه در تقول وحيت الكتاب اذا كتبته
و يازلمش نامه وكتابه اطلاق اولنور وايلجى كوندرمك معناسنه در يقال وحى اليه اذا ارسل اليه رسولا والهام
معناسنه در يقال وحى الله فى قلبه كذا اى الهمه وكيزلوجه سوزسويلمك معناسنه در يقال وحى اليه اذا كلمه
خفيا ومطلقا برآخر آدمه القا اولنان كلامه دينور وصوت وآوازه دينور كرك انسانك وكرك سائرك اولسون جمعى
وحى كلور حلى وزننده ووحى سرعت ايلمك معناسنه در يقال وحى الرجل وحيا اذا اسرع الوحا عصا وزننده
والوحاة حصاة وزننده بونلرده صوت وآوازه دينور ووحا برقومك سيد وذيشانه دينور يقال هو وحا القوم اى

سبدهم وآنه دینور وفرشته یه دینور ملك معناسنه وعجله واسراع معناسنه‌در بونده مد ایله ده لغتدر
ومنه قولهم الوحا الوحا ای العجلة والاسراع وبوفعل مضمر ایله اغراء اوزره منصوبدر ویقال وحی یحی وحا
ووحاء اذا اسرع الایحاء همزه‌نك کسریله برآدمه برکسه‌یی یابرنسنه‌یی کوندرمك معناسنه‌در یقال اوحی لیه
اذا بعثه والهام معناسنه‌در یقال اوحی الله الیه ای الهمه وقلبه خوف واندیشه دوشوب خوفناك اولمق
معناسنه‌در یقال اوحت نفسه ای وقع بها خوف التوحی تفعل وزننده سرعت ایلمك معناسنه‌در یقال
توحی الرجل اذا اسرع الوحی غنی وزننده تیز وسرعتلو چابك معناسنه‌در یقال شیء وحی ای عجل مسرع
الاستیحاء برآدمی بریره کوندرمك ایچون چاغروب آنی تحریك وتشویق ایلمك معناسنه‌در یقال استوحاه اذا
حرکه ودعاه لیرسله وبرنسنه‌نك فهم وادراکنی طلب ایلمك معناسنه‌در یقال استوحاه اذا استفهمه التوحیه
تفعله وزننده برکسه‌یه تعجیل ایلمك معناسنه‌در یقال وحاه اذا عجله البائی الوخی واوك فتحی وخای معجمه‌نك
سکونیله قصد ایلمك معناسنه‌در یقال وخاه یخیه وخیا اذا قصده ومعتمد یوله دینور که هرکس قصد ایدر یقال
اخذ وخیا ای طریقا معتمدا وقاصد معناسنه‌در که قصد واعتدالی اولان یوله دینور جمعی وخی کلور عنی وزننده
ووخی کلور کسریله ووخی معتدل یوریمك معناسنه‌در یقال وخی الرجل یخی وخیا اذا سار قصدا التوخیة
تفعل وزننده برآدمی برایشه توجیه وتعیین ایلمك معناسنه‌در یقال وخاه للامر اذا وجهه له وبرنسنه‌یی تحری
قلمق معناسنه‌در یقال وخی رضاه اذا تحری الاستیخاء استخبار معناسنه‌در یقال استوخی القوم اذا استخبرهم
التوخی تفعل وزننده تحری قلمق معناسنه‌در یقال توخی رضاه اذا تحراه البائی الدیة دالك کسری و یانك
تخفیفیله مقتول ایچون ویریلان خونبهایه دینور که قان بهاسیدر جمعی دیات کلور یقال ادی دیة القتیل ای حقه
شارحك بیاننه کوره فی الاصل مصدردر اصلی ودی ایدی آخرنده‌کی هاء واو محذوفه‌دن عوضدر الودی
وعد وزننده والدیة عده وزننده مقتول ایچون وارثنه قان بهاسی ویرمك معناسنه‌در یقال ودی القتیل یدیه
ودیا ودیة اذا اعطی دیته وبرایشی یقلشدرمق معناسنه‌در یقال ودی الامر اذا قربه وبوغور قشانمق ایچون
بادشی‌یه آشمق ایچون آلتنی صارقتمق معناسنه‌در یقال ودی البعیر اذا ادلی ایبول اولیضرب وودی بعد البول
ذکردن چقان قویوجه زوجتلو صوجغزه دینور ودی دخی دینور غنی وزننده کما سیذکر یقال الودی لایوجب
الغسل وهو ما یخرج بعد البول ومصدر اولور برآدمدن ودی کلمك معناسنه یقال ودی الرجل ودیا اذا اخرج منه
الودی الوادی طاغلر وتپه‌لر و بایرلر ارالقلرنده اولان آچق وآیرق یره دینور که دره تعبیر اولنور جمعی اوداء
واودیه واوداة واودایه کلور شارح دیر که ودی ماده سندندر که سیلان معناسنه‌در ماءِ مذکوردن مأخوذدر
الایداء همزه‌نك کسریله هلاك اولمق معناسنه‌در یقال اودی الرجل اذا هلك وبرآدمی اعدام ونابدید ایلمك
معناسنه‌در یقال اودی به الموت اذا ذهب به وبرکسه سلاح ویراغه مستغرق اولمق معناسنه‌در یقال اودی
الرجل اذا تکفر بالسلاح وبرآدمك ذکرندن بعد البول ودی کلمك معناسنه‌در یقال اودی الرجل بمعنی ودی
الاستیداء برآدمك حقنی اقرار ایلمك معناسنه‌در تقول استودی بحقی ای اقربه الودی فتی وزننده هلاك
معناسنه‌در یقال اصابه الودی ای الهلاك الودی غنی وزننده کوچك کوچك خرما فدانلرینه دینور مفردی
ودیه‌در وبعد البول ذکردن چقان لزوجتلو صوجغزه دینورنته که ودی ودخی دینور که ذکر اولندی التودیة
تفعله وزننده ذکردن ودی چقمق معناسنه‌در یقال ودی الرجل اذا اخرج منه الودی وتودیه اسم اولور شول اغاج
پاره‌سنه دینور که سودی آقسون دیو ناقه‌نك ممه‌سنی آنکله صاروب بند ایدرلر جمعی توادی کلور وبودور
کنی‌یه دینور یقال رجل تودیة ای قصیر المودی محسن وزننده ارسلانه دینور البائی الوذی واوك فتحی وذال
معجمه‌نك سکونیله طرملق معناسنه‌در یقال وذی وجهه یذیه وذیا اذا خدشه الوذیة تمره وزننده آغری‌یه
وصیزی‌یه دینور یقال اخذته وذیة ای وجع ومرض وآزجه صویه دینور وعیب ونقیصه‌یه دینور یقال ما فیه وذیة
ای عیب الوذاة حصاة وزننده متأذی وزنجیده اولنه‌جق نسنه‌یه دینور یقال اصابته وذاة ای ما یتأذی به البائی
الوری واوك فتحی وراءنك سکونیله انسان وحیوانك ورمدن یاخود مرضدن ناشی جوفنده حادث اولان ارینه وچرکه دینور
یاخود شول شدید یاره‌یه دینور که ایچروده حادث اولوب قان واری قوصمغه مؤدی اوله یقال فی جوفه وری
ای قیح فی الجوف او قرح شدید یقاء منه القیح ووری مصدر اولور آدمك ایچریسنی یاره‌دن حادث اولان
ارین برباد ایلمك معناسنه‌در یقال وری القیح جوفه یری وریا اذا افسده وبرآدمك آق جکرینه اورمق معناسنه‌در
یقال وری فلان فلانا اذا اصاب ریته ووری وریه عده وزننده آتش یانوب علولنمك معناسنه‌در یقال ورت النار

وربا وریه اذا اتقدت ودوه سموروب یاغ وایلیك بغلمق معناسنه‌در یقال ورت الابل اذا سمنت فکثر شحمها ونقیها
ووری ووری عنی وزننده وریه عده وزننده چقماقدن آتش چقمق معناسنه‌در یقال وری الزند ووری وریا ووریا
وریة من الباب الثانی والرابع اذا خرجت ناره وکوده‌نك ایلیکی صمصقی طولغون اولمق معناسنه‌در یقال وری
المخ وربا من الباب الرابع اذا اکتنز الایراء همزه‌نك کسریله دوه‌یی سموزلك یاغلندروب ایلکلندرمك معناسنه‌در
یقال اورا الابل السمن اذا اکثر شحمها ونقیها وچقماقدن آتش چقرتمق معناسنه‌در تقول اوریت الزند
اذا اخرجت ناره الواریة آق جکره عارض اولان علته دینور وبوریه لفظندن مأخوذدکلدر زیرا رئه مهموز العیندر
یقال اصابته واریة ای داء فی رئته الواری والوری غنی وزننده سموز وطولغون ایچ یاغنه دینور وواری آتشلو
چقماغه دینور یقال زند وار ای تخرج منه النار وتیز رایحه لو بك اعلا مسکه دینور یقال مسك وار ای رفیع جدا
التوریة تفعله وزننده چقماقدن آتش چیقرمق معناسنه‌در تقول وریت الزند اذا اخرجت ناره وبرنسنه‌یی اورتوب
کیزلمك معناسنه‌در یقال وری الشیء اذا اخفاه وبرلاقردی‌یی وبرخبری اظهار وتصریح ایلیوب پرده خفاده
قومق معناسنه‌در یقال وری الخبر اذا جعله وراءه وبرنسنه‌یی مراد ایدوب ظاهرده غیری اظهار ایلمك معناسنه‌در
مثلا برلفظ ذکر ایلسه که ایکی معنایه دلالتی اولوب بری قریب وبری بعید اوله قرینه خفیه‌یه اعتمادا معنای بعید مراد
ایلمك کبی یقال وری عن کذا ای اراده واظهر غیره وبرآدمه نصرت ایدوب طرفنه متوجه اولان حوادث
ومظالم مقوله‌سی حالاتی اندن دفع ایلمك معناسنه‌در یقال وری عنه اذا نصره ودفعه بوراده بای موحده ایله نصره
نسخه‌لری غلطدر الاستیراء چقماقدن آتش چقرمق معناسنه‌در یقال استوریت الزند بمعنی اوریت الوریة
تمره وزننده والرية عده وزننده قاوه وسائر آتش طوتغنه دینور پچاوره وبموق واوطون خرده‌لری کبی تقول هل
عندك وریة ای ما توری به من خرقة او حطبة التوراة تانك فتحیله معنای مزبوردن تفعله‌در کتب اربعه‌دن موسی
علیه السلام حضرتلرینه نازل اولان کتاب اسمیدر توریة زند ماده‌سندن مأخوذ اسمدر سبب ضیاء ونور اولدیغیچون
اطلاق اولندی مترجم دیر که اکثر علماء عبرانیدن معرب اولمسنه ذاهبلردر نور وضیاء معناسنه‌در وکوفیون عربی اولوب
وزنی تفعله اولدیغنه ذاهبلردر وری زند ماده‌سندندر تخفیف ایچون رانك کسره‌سی فتحه‌یه تبدیل والفه قلب اولندی
وبصریون عندنده وزنی فوعله‌در وتأنیثی موماة کلمه‌سنه نظیر اولدیغنه مبنی درحالا یهودلر سفر توراة دیرلر تانك
ضمیله بو وجهله عبرانی الاصل اولمق غالبدر المواراة مباهاة وزننده بودخی برنسنه‌یی اورتوب کیزلمك معناسنه‌در
یقال واراه اذا اخفاه التواری تفاعل وزننده کیزلنمك معناسنه‌در یقال تواری الرجل اذا استتر الترية غنیه
وزننده حائض خاتونك تطهر ایچون اغتسال ایلدیکی وقتده کوردیکی بولانقجه صویه دینور که صفرتدن وکدرتدن
اقل وخفی اولور یقال قالت رایت تریة وهی ما تراه الحائض عند الاغتسال وهو الشیء الخفی الیسیر اقل من الصفرة
والکدرة الوری فتی وزننده خلق ومخلوق معناسنه‌در تقول ما ادری ای الوری هو ای ای الخلق مؤلفك
بصائرده بیاننه کوره ستر واخفاء معناسنه‌در که وجه ارضی ستر ایلدکلری علاقه‌سیله‌در بو وجهله کچمش
وکلجك خلقه اطلاق اولنمیوب برعصر وقرنده اولانه اطلاق اولنور وراء واوك حرکات ثلاثیله مبنی اوله‌رق والوراء
معرفه اوله‌رق ظرفدرنیرا کسه جهته واوك جهته اطلاق اولنمغله اضداددندر یقال هو وراءك ای خلفك
او قدامك علی قول اضداددن دکلدر زیرا ایکیسی برمعنایه‌در یعنی فی الاصل وراء مصدر اولوب ستر معناسنه اولمغله
بردفعه ساتریت مراد اولوب فاعله مضاف اولورا کسه معناسنه اولور مثلا زید وراء بکر مثالنده بکر ساتر اولمغله زید بکرك
اکسه‌سنده اولور کذلك بکر وراء زید مثالنده زید مستور اولمغله بکر زیدك اوکنده اولور بو وجهله امرنسبی
اولدیغندن اضداددن معدود دکلدر پس فی الحقیقه سندن متواری اولان جهت اولور ووراء برادمك ولد ولدینه
اطلاق اولنور ولداولدك آرنده اولمغله اطلاق اولندی یقال هو ابنه من الوراء ای ولد ولده الواوی الوزی واوك
فتحی وزایك سکونیله برنسنه طوپلنمق معناسنه‌در یقال وزی الشیء وزیا اذا اجتمع الایزاء همزه‌نك کسریله
ارقه‌یی برنسنه‌یه طیامق معناسنه‌در یقال اوزی ظهره اذا اسنده وخانه دیوارینك چوره‌سنی چامورلمق معناسنه‌در
یقال اوزی لداره اذا جعل حول حیطانها الطین الاستیزاء برنسنه‌یه ارقه ویرمك معناسنه‌در یقال استوزی
فی الجبل اذا اسندفیه الوزی فتا وزننده یاوز وطاش دوکن جلاد اشکه دینور وکوده‌سی صمصقی طقناز وطوباج
بودوره دینور المستوزی اسم فاعل بنیه‌سیله میل کبی دیم دیك نسنه‌یه وشخصه دینور یقال شیء مستوز ای منتصب
وخودرای آدمه دینور که همیشه کندی رأیله عامل اولوب اخرك رأی وتدبیرینه مراجعت ایلمز اوله یقال رجل مستوز
ای مستبد برأیه البائی الایساء همزه‌نك کسریله تراش ایلمك معناسنه‌در یقال اوسی رأسه اذا حلقه وکسمك

معناسنه‌در يقال اوساه اذا قطعه الموسى ميمك ضمى والفك قصريله استره‌يه دينوركه انكله باش تراش اولنور
يقال اوسى رأسه بالموسى وهو ما يحلق به بونك وزنى امام فرّاء قولنجه فعلى درشارح ديركه امام فرايه كوره ميمى اصليه
اولوب ومؤنث اولور تفصيلى موس ماده‌سنده مزور ايلدى وموسى بنى ربيعه يوردنده برحفر اسميدر وموسى القونس
جنكده باشه كيلان توغلغه‌نك كار بنه دينوركه استره كبى كسكين اولور بندرموسى بحرهندده اسكله سنده بر موضعدر
المواساة مباهاة وزننده برادمه يارو غمكسارلك ايلمك معناسنه‌در يقال واساه لغة فى آساه وهى لغة رديئة الاستيساء
برادمدن يارلق وغمكسارلق ايستمك معناسنه‌در تقول استوسيته اذا قلت له واسنى والصواب ان يقال استأسيته
واسيته الباثى الوشى واوك فتحى وشين معجمه‌نك سكونيله بزوقماش مقوله‌سنك نقشنه والاجه‌سنه دينور هرنه رنكدن
اولورسه اولسون تقول اعجبنى وشى هذا الثوب اى نقشه شارحك بيانه كوره الاجه ثوبه دخى دينور ووشى السيف
قلجك صو بنده اولان جوهرينه دينور يقال ما احسن وشى السيف اى فرنده ووشى وشيه عده وزننده مصدر اولورلر
ثوب وقماش مقوله‌سنى آلاجه ايلمك معناسنه‌دركه كوزل نقش ونكار ايله نقشليوب مزين وخوشمنظر ايلمكدن عبارتدر
يقال وشى الثوب يشيه وشيا وشية حسنة من الباب الثانى اذا نمنمه ونقشه وحسنه وسوزه دوزمه يلانلر ياقشدرمق
معناسنه مستعملدر يقال وشى الكلام اذا كذب فيه ووشى ووشايه كتابه وزننده غمز وسعايت ايلمك معناسنه
مستعملدر يقال وشى به الى السلطان وشيا ووشاية اذا نمّ عليه وسعى به وبرادمك نسل وذريتى چوغالمق معناسنه
مستعملدركه زينت دنيايه باعثدر يقال وشى بنو فلان اذا كثروا ووشى ذهبيتى اولان فلز معدنه اطلاق اولنور يقال
حجر به وشى اى من معدن فيه ذهب وشيه عده وزننده برنسنه‌نك لوننه دينوركه مراد اصل لوننه قارشق لونى
اوله جقدركه الاجه تعبير اولنور يقال ما احسن شية هذا الفرس اى لونه يعنى زائدا عليه قال الشارح ومنه قوله تعالى
لا شية فيها اى لبس فيها لون يخالف سائر لونها ويقولون الليل طويل لاش شيته اى لا اسهره للفكر
وتدبيرما اريدان ادبّره يعنى كرچه كيجه اوزوندر لكن بنم آنده رأى وتدبيرم مقصود اولان ماده ايچون اعمال فكر
واشغال ذهن واندیشه ايلمك ضمننده اويقودن قالوب تعب سهرى تحمل وارتكاب ايلم شارحك بيانه كوره
لاآش كلمه‌سى همزه‌نك مديله اولديغنه كوره افعال ياخود مفاعله بابندن نفس متكلم مستقبل ومنقوص اللام در
نقش ايلمك ياخود نقشنى چقرمق معناسنه‌در وقصر بنه كوره ثلاثيدن اولوركه نقش ايلمك معناسنه‌دركه
ايكبسيده كيجه ايچره دمبدم تفكر وملاحظه ايلمك ديمكدر كوياكه اويقوسزلقده اعمال فكر ايله كيجه‌يى آلاجه‌ليوب
نقش ايدوب ونقشنى ايشلر اولور وقالديكه مفاعله‌دن اولديغنه كوره اصلى واشاه اولوب واساه كبى واو همزه‌يه
مبدل اولور ومؤلفك ولا نعرف صيغة اش ولا وجه تصريفها قولنده اش كلمه‌سى همزهٔ مكسوره وشين مفتوحه ايله
كوياكه امر بنيه‌سنده‌در نه صيغه‌سنك وجهى ونه معناى مثله التيامى معلوم دكلدر وبعضلر كلام مزبورى دعا
موقعنه حمل ايلمكله حق تعالى اول ماده ايچون بنى كيجه‌لراو يقوسزلق زحمتنه كرفتار ايلمه ديمك اولور الاشى
همزه‌نك ضميله صلى وزننده آت قسمنك آلنده اولان غره‌يه دينوركه صباح الخير تعبير اولنور يقال فرس به اشى
اى فى جبهته غرة كذلك آتك اياغنده سكيل تعبير اولنان بياضه دينور يقال فرس حسن الاشى اى التحجيل
بونك اصلى وشى ايدى التوشى تفعل وزننده صاچ وصقال جابجا قيرسر يمكله آلاجه لنمق معناسنه‌در يقال
توشى فيه الشيب اذا ظهر كالشية الايشاء همزه‌نك كسريله برك ابتدا نباتلرى جابجا نقوش كبى ظهور ايلمك
معناسنه‌در يقال اوشت الارض اذا اخرج اوّل نبتها وخرما اغاجنك قورقلرى اولوب تازه خرمالرى كورنمكه بشلمق
معناسنه‌در يقال اوشت النخلة اذا روئى اوّل رطبها وبرآدمك مالى چوغلمق معناسنه‌در يقال اوشى الرجل اذا كثر
ماله وبر كلامك يا بر شعرك معنا ومفهومنى استخراج ايلمك معناسنه‌در يقال اوشى الرجل اذا استخرج معنى كلام
اوشعر ومعدنده بر مقدارجه التون بولنمق معناسنه‌در يقال اوشى المعدن اذا وجد فيه يسير من ذهب وبرنسنه‌يى
يابجه يابجه سهولتله چكوب چقرمق معناسنه‌در يقال اوشى الشئ اذا استخرجه برفق وآتى بك قوشدرمغله وسعنده
اولان بوكركلك مايه‌سنى ظاهره چقرتمق معناسنه‌در يقال اوشى فرسه اذا اخرج ما عنده من الجرى وبرنسنه‌يى
بيلمك معناسنه‌در يقال اوشى الشئ اذا علمه وميدانده اولان نسنه‌دن بر مقدارنى اخذ ايلمك معناسنه‌در يقال
اوشى فى الدراهم اذا اخذ منها وعلاج ودواء خسته‌يى صاغلتمق معناسنه‌در يقال اوشى الدواء المريض اذا برأه
الوشاء سماء وزننده كثرت مال معناسنه اولان ايشاء ماده‌سندن اسمدر چوق ماله ومالك چوقلغنه دينور
الاستيشاء بودخى آتى بك سكرتمكله عهده سنده اولان بوكركلك مايه‌سنى ظاهره چقرتمق معناسنه‌در يقال
استوشى الفرس بمعنى اوشاه وبرآدمى برمحله ارسال ايچون چاغروب تحريك واغرا قلمق معناسنه‌در يقال استوشاه

اذا دعاه وحركه ليرسله الوشاة قضاة وزننده واشى لفظندن جمعدر ضرّ بخانه‌ده آلتون ضرب ايدنلره دينوركه
سكه‌زن تعبير اولنور يقال هم وشاة اى الضرّابون للذهب وواشى كثير الولد آدمه دينور مؤنثى واشيه‌در وجلاهه
دينور حائك معناسنه الايتشاء افتعال وزننده بدنده قيريق كيك اوكلمق معناسنه‌در يقال ايتشى العظم
اذا برأ من كسر كان به الباثى الوصى واوك فتحى وصادك سكونيله بركسه عاليقدر ايكن پست پايه اولمق
معناسنه‌در يقال وصى الرجل يصى وصيا من الباب الثانى اذا خس بعد رفعة وخفيف الطبع ايكن آغرلنوب
وقار وتمكين صاحبى اولمق معناسنه‌در يقال وصى الرجل اذا رزن بعد خفة وبرنسنه شئ آخره متصل اولمق
معناسنه‌در يقال وصى الشئ به اذا اتصل به وبرنسنه‌يى شئ آخره وصل ايلمك معناسنه‌در يقال وصى الشئ به
اذا وصله به ووصى ووصى صلىّ وزننده ووصاء ووصاءه واوك فتحيله بر ك اوتلرى بربرينه بتشك اولمق
معناسنه‌در يقال وصت الارض وصيا ووصيا ووصاء ووصاءة اذا اتصل نباتها الايصاء همزه‌نك كسريله
والتوصية تفعله وزننده برنسنه‌نك ايشلمسنى برآدمه سپارشله درعهده ايتدرمك معناسنه‌در يقال اوصاه
ووصاه اى عهد اليه شارح ديركه ايصاء وتوصية شرعى بوندن مأخوذدر اتصال معناسندن متفرعدر
مؤلف قصر وايجاز ايلمشدر زيرا عهد لفظنى ماده‌سنده وصية ايله وبوراده وصيه‌يى عهد ايله تفسير ايلدى اصل
ايصاء لغتده بركسه كندى غيبتنده برآخر آدمدن برايشك ايشلمسنى طلب ايلمكه دينور وشرعده بعد وفاته
ايشلمسنى طلبدن عبارتدر واشبو ايصاء ماده‌سى لام ايله مستعمل اولور مثلا اوصى فلان لفلان بكذا ديرلر ملكه له
بعد موته معناسنه‌دركه فلان ايچون شومالى وصى نصب ايلديكى كسيه وصيت ايلدى ديمكدر والى ايله مستعمل
اولور مثلا اوصى فلان الى فلان جعله وصياله يتصرف فى ماله واطفاله بعد موته معناسنه‌كه فلانى مطلقا مالنه
وصى نصب ايلدى ديمكدر الوصاة حصاة وزننده والوصاية واوك فتحى وكسريله والوصية غنيه
وزننده اسملردر برنسنه‌نك ايشلمسنى برآدمه بركسه‌نك ايلديكى سپارشه واصمرلنجه دينور تقول قبل وصاتى ووصايتى
ووصيتى كذلك وصيه ميتك وصيت ايلديكى ماله دينور يقال هذا وصيته اى الموصى به ووصاة ووصيه بونجه
مقوله‌سنى صاروب بغلدقلرى خرما دالرينه دينور وصاة لفظنك جمعى وصا كلور حصا كبى ووصيه‌نك جمعى
وصى كلور الوصى غنى وزننده نسنه وصيت ايدن آدمه دينور يقال هو وصى له اى الموصى وكنديسنه نسنه
وصيت اولنمش آدمه دينور يقال قبل الوصى وصايته اى الموصى بونك مؤنثنده دخى وصى دينوركه اسميتى مراد
اولور وكيل كبى جمعى اوصياء كلور على قول تثنيه وجمعى كلمز الايصاء وصى نصب ايلمك ونسنه وصيت
ايلمك معناسنه‌دركه ذكر اولندى وقوله تعالى يوصيكم الله فى اولادكم اى يفرض عليكم زيرا خداى متعال
طرفندن وصيت امر وايجابدر شارح ديركه وصيه ماده‌سى وجه مشروح اوزره اصمرلمق معناسنه‌در ومجازا مطلب
استعطاف وامر معنالرينه استعمال اولنور شارع طرفندن وارد اولدقده البته امر وايجاب معناسنه اولور
نته‌كه معناى طلبى متضمن اولان جمع اخبار صيغه‌لرى امر معناسنه‌در مثلا لقد فاز من اتقى ورحم الله من شغله
عيبه عن عيوب الناس حديثلرى كبى التواصى تفاعل وزننده بربرينه وصيت ايلمك معناسنه‌در يقال تواصوا
اذا وصى بعضهم بعضا وقوله تعالى اتواصوا به الاية اى اوصى به اوّلهم آخرهم بوراده الف استفهاميه‌در توبيخ
وتقريعى متضمندر يوصى ياك وواوك وصاد مشدده‌نك فتحى والفك قصريله برقوش آديدر بعضلر عندنده
آتماجه قوشيدر الباثى الوعى رعى وزننده برنسنه‌يى صاقلمق وسوزى ازبرلمك معناسنه‌دركه قلبده صاقلمقدن
عبارتدر يقال وعى الشئ والكلام وعيا من الباب الثانى اذا حفظه وبركدرمك معناسنه‌در يقال وعاه اذا جمعه وبدنده
صينق كيك آكرى يجه اوكولوب بتشمك معناسنه‌در يقال وعى العظم اذا برأ على عثم ووعى جراحتدن اقان ارينه وصارى
صويه دينور يقال سال منه الوعى اى القيح والمدة وغربو وفريادة وجغلتى‌يه دينور على قول كلاب قسمنك
شماطه‌لرينه مخصوصدر وخلو وافتراق معناسنه‌دركه نفيه مخصوص اولمغله ضرورى وناچار ديمك اولور تقول مالى
عنه وعى اى بدّ وقدرت وتماسك معناسنه‌در يقال لاوعى لك عن ذلك اى لا تماسك دونه الوعى فتا وزننده بودخى
شماطه‌يه وغربو وغوغايه دينور الايعاء همزه‌نك كسريله بودخى حفظ ايلمك معناسنه‌در يقال اوعاه اذا حفظه
وبركدرمك معناسنه‌در يقال اوعاه اذا جمعه وانفاق خصوصنده بخل وتضييق ايلمك معناسنه مستعملدر
فى الاصل برنسنه‌يى برقاب ايچره قويوب صاقلمق معناسنه اولمغله معناى مزبور آندن مأخوذدر يقال اوعاه واوعى
عليه اذا قتر عليه ومنه الحديث لا توعى فيوعى الله عليك يعنى قال النبى عليه السلام لاسماء لا توعى فيوعى الله

علىك اى لاتجمعى وتنتحى بالنفقة فيشح عليك ويجازى بتضييق رزقك وايعاء بركسه نك بروتى استيصال وجهيله
كسمك معناسنه در يقال اوعى جدعه اذا اوعبه الاستيعاء بودخى بروتى استيصال وجهيله كسمك معناسنه در
يقال استوعى جدعه اذا استوعبه الوعا عصا وزننده شماطه يه وغريو وفرياده دينور وباوز وشديد آنه دينور
يقال فرس وعا اى شديد الوعاء واوك كسرى وضميله والاعاء واودن مبدل همزه ايله قابه دينور حفظ وجمع
معناسندندر جمعى اوعيه كلور يقال جعله فى الوعاء والاعاء اى الظرف الواعية غريو وفرياده دينور وخسه
جوهر بنك وهمى كبى صارخه معناسنه دكلدر قال فى الاساس ارتفعت الواعية اى الصراخ والصوت وتقول
سمعت واعية القوم اى اصواتهم الواعى حافظ ووالى ومراعى معناسنه در يقال هو واعى اليتيم اى واليه
الموعى مرمى وزننده بوريلوب بوكلكدن محفوظ قوى وزورمند اولان بيلكجه يه وصف اولور يقال هو موعى
الرسغ اى موثقه اليائى الوغا فتا وزننده والوغى رمى وزننده ناسك شماطه سنه وغريو وفريادينه دينور
تقول سمعت وغا القوم ووغيهم اى صوتهم وجلبتهم الوغية تمره وزننده برمقدارجه نسنه يه دينور يقال وغية
من خبر اى نبذ منه اليائى الوفاء سخاء وزننده عهد وپيمانى نقض ايلميوب محافظه ايلمك معناسنه در يقال
وفى بالعهد يفى وفاء ضد غدر و برنسنه اوزون اولمق معناسنه در يقال وفى الشئ اذا طال ومنه يقال مات فلان
وانت بوفاء اى بطول عمر الوفى واوك ضميله صلى وزننده برنسنه فراوان وتام ووافر اولمق معناسنه در يقال
وفى الشئ وفيا اذا تم وكثر ودرهم مثقاله معادل اولمق معناسنه دركه تمام وزننده برابر كلمكدن عبارتدر يقال
وفى الدراهم المثقال اذا عدله الايفاء همزه نك كسريله بودخى عهده غدر ايتميوب محافظه ومراعات ايلمك
معناسنه در يقال اوفى بالعهد بمعنى وفى و برنسنه نك اوزرينه آغمق معناسنه در يقال اوفى عليه اذا اشرف
و برنسنه يى بالتمام ويرمك معناسنه در يقال اوفى فلانا حقه اذا اعطاه وافيا و برآدمه يا برمحله كلمك معناسنه در
كويا كه كلمك وعدينه وفا ايدر تقول اوفيت القوم اذا اتيتهم الوفى غنى وزننده والوافى تام وفراوان نسنه يه
دينور يقال مال ودرهم وكيل وفى ووافى اى كثير تام التوفية تفعله وزننده بودخى برنسنه يى بالتمام ويرمك
معناسنه در يقال وفاه حقه اذا اعطاه وافيا الموافاة مباهاة وزننده توفيه معناسنه در يقال وافاه حقه
بمعنى وفاه وحج ايلمك معناسنه در كويا كه حسب الوعد ميعاده كلمش اولور تقول وافيت العام اذا حججت و برآدمه
يا برمكانه كلمك معناسنه در تقول وافيت القوم اذا اتيتهم الاستيفاء والتوفى تفعل وزننده برنسنه يى بالتمام
آلمق معناسنه در يقال وفى فلانا حقه فاستوفاه وتوفاه اى اخذه وافيا وتوفى حق تعالى مخلوقنك روحنى قبض
ايلمك معناسنه مستعملدر كه مخلوقنى كملا اخذ وقبض ايلمكدن يعنى روحك ظاهرا باطنا ياخود ظاهر الا باطنا
ابداندن تعلق وتصرفنى قطع ايدوب جانب اطلاقه قبض واسترجاع ايلمكدن عبارتدر شق اول موت وثانى
نوم اوله جقدر يقال توفاه الله اى قبض روحه الوفاة حصاة وزننده اسمدر اولمكه دينور يقال ادركته
الوفاة اى الموت الموفية محسنه وزننده برقريه آديدر الموفية محدثه وزننده مدينهٔ منوره نك اسميدر الوفاء
سماء وزننده برموضعدر الميفا منبر وزننده تنور قپاغنه دينور وكرچ طبخ ايلدكلرى كرچخانه يه دينور واطرافندن
بوكسك حواله يره دينور ميفاة دخى دينور هساله وفى دخى دينور رمى وزننده اوفى احمد وزننده اسمادندر اوفى
بن مطر وعبدالله بن ابى اوفى صحابيلردر التوفى تفاعل وزننده ناس بالجمله برابره كلوب تمام اولمق معناسنه در
يقال توافى القوم اذا تتاموا الوافى اوزاندن بردرهمله دورت دانق وزنه اطلاق اولنور يقال هو على زنة الوافى
وهو درهم واربعة دوانيق اليائى الوقى واوك فتحى وقافك سكونيله والوقاية كتابه وزننده والواقية لاغيه
وزننده برنسنه يى صاقنمق حفظ وصيانت معناسنه در يقال وقاه يقيه وقيا ووقاية وواقية اذا صانه وتقول
العرب ق على ظلعك اى الزمه واربع عليه اواصلح اولا امرك فتقول قد وقيت وقيا ووقيا يعنى عربلر ق على ظلعك
ديرلر كه وقايه دن امر حاضردر اياغك اغسقلغنه باقوب عهده كدن خارج حركاتدن نفسكى صيانت قيل ديمكدر كه
مراد كندى عيبكى صاقن بين الناس معيوب بلقله مشتهر اولمه ديمكدر ياخود ابتدا سن كندى مصلحتكى حفظ
واصلاح ايدوب بعده غيرك امورى غائله سنده مشغول اوله سن ديمكدر بومثلك اشباع اوزره تفصيلى ظلع ورق
ماده لرنده مرور ايلدى ووقى ووقى غنى وزننده برايشى اصلاح ايلمك معناسنه در تقول وقيت الامر وقيا
ووقيا اذا اصلحته ووقى طوار يالين يورمكدن اياغى طاشرفق معناسنه در يقال وقى الفرس من الحفا وقيا
بمعنى وجى كما يقال وفى من الحفا وقا من الباب الرابع التوقية تفعله وزننده بودخى برنسنه يى صقنمق معناسنه در
يقال وقاه بمعنى وقاه و برنسنه يى كوروب كوزتمك معناسنه در يقال وقاه اذا كلأه وحفظه الوقاة واوك فتحى

وكسريله

وكسريله والوقاية واوك حركات ثلاثيله شول شيئه دينوركه آنكله برنسنه صاقلنور يقال هذا وقاء له ووقاية
وهو ما يوقى به الاتقاء افتعال وزننده برنسنه دن صاقنمق معناسنه در تقول اتقيته اذا حذرته بونك اصلى
اوتقيت ايدى التقى هدى وزننده والتقية غنيه وزننده والتقاء كساء وزننده بونلرده صاقنمق معناسنه در
تقول تقيته اتقيه تقى وتقيه و تقاء اذا حذرته شارحك بيانه كوره بونلركه اصلى واودر تاء واودن بدلدر
وعندالبعض مصادر مزبوره افتعال موهومدندر شافيه ده بوبحث مبسوطدر التقوى دعوى وزننده اسمدر
صاقنمغه دينور يقال هو اهل التقوى اى الحذر بونك اصلى تقيا ايدى اسم ايله صفت بيننى فرق ايچون ياىى واوه قلب
ايلديلر حريا وصديا كلمه لرى كبى كه بونلر صفت اولمغله ياء واوه قلب اولنمدى وشارحك بيانه كوره تاء واودن
مبدلدر وقوله تعالى هو اهل التقوى اى اهل ان يتقى عقابه التقى غنى وزننده تقوا صاحبى آدمه دينور جمعى
اتقياء وتقواء كلور شرفاء وزننده نادر اوله رق الاوقية همزه نك ضمى وقافك كسرى وياءنك تشديديله
والوقية همزه نك حذفيله اوزاندن يدى مثقال وزننده وقرق درهم اولان وزنه دخى دينور جمعى اواقى
واواقى كلور ياءنك تشديديله وتخفيفيله ووقايا كلور بقايا وزننده يقال وزنه اكثر من اوقية ووقية وهى
سبعة مثاقيل وكذا اربعون درهما شارح ديركه بونك وزنى افعوله در اضحوكه كبى و مؤلف اشبو
اوزان خصوصنى مكك ماده سنده تفصيل ايلدى الواقى صاقنوب صيانت ايديجى يه دينور ومنه يقال
صرج واق اى بين الوقاء يعنى تكلنوسى دوزاولمغله آتك صرتنى باصمقدن حفظ وصيانت ايديجى ايردر
ووافى كركز تعبير اولنان قوشه دينور صرد معناسنه الوقى غنى وزننده بودخى صرج واقى يه دينور ابن وقاء
سماء وزننده وكساء وزننده بررجلدر الموقى معظم وزننده دلير و بهادره اطلاق اولنور يقال رجل موقى اى شجاع
وتقاء سماء وزننده ابن اياس دركه محدثدر التقى سمى وزننده برموضع اديدر ابو التقى هدى وزننده سط
البلقى نام شيخ كبيرك داو يلرى محمد بن الحسن وعبدالرحمن عيسى بن تقى نام ذاتلرك كنيه لريدر تقية الارمنازية
برشاعره بديعة النظم در وتقية بنت احمد وتقيه بنت اموسان ايكى محدثه لردر اليائى الوكاء كساء وزننده قربه
وطلوم مقوله سنك اغزلرينى بعليه جق باغه دينور يقال شد القربة بالوكاء اى بالرباط الوكى واوك فتحى وكافك
سكونيله قربه مقوله سنك اغزنى بغلمق معناسنه در يقال وكى القربة يكيه وكيا اذا شدها بالوكاء الايكاء
همزه نك كسريله وكى معناسنه در يقال اوكى القربة وعلى القربة بمعنى وكاها وبخل وامساك ايلمك معناسنه
مستعملدر يقال سئل فاوكى اى بخل الاستيكاء حيوان سمزوب كوده سى باغله طلوم كبى طولمق معناسنه در
يقال استوكت الناقة اذا امتلأت شحما وبطن منقبض اولمق معناسنه در يقال استوكى البطن اذا كان لا يخرج
منه النجو وقربه وطلوم مقوله سى طولمق معناسنه در يقال استوكى السقاء اذا امتلأ اليائى الولى واوك فتحى
ولامك سكونيله برنسنه يه يك يقين اولمق معناسنه در يقال وليه يليه وليا من الباب السادس وولاه يليه
من الثانى اذا دنا منه وقرب وتقول كل مما يليك اى مما يقاربك وولى برشيئه قريب اولان نسنه يه دينوركه وصف
بالمصدردر تقول داره ولى دارى اى قريبة منها و ريغموزك عقبنده ياغان يغموره دينور يقال سقط الولى اى المطر
بعد المطر شارحك بيانه كوره بهار يغمورندن صكره جه اولان يغمور اوله جقدر وولى بو معناده مصدر اولور يقال
وليت الارض على المجهول اذا مطرت بالولى الولى غنى وزننده اسمدر بريغمور عقبنده ياغان يغموره دينور وولى برادمك
دوستنه ويار وصديقنه دينور يقال هو وليه اى محبه وصديقه ومعين ونصير معناسنه در يقال هو وليه اى نصيره
مؤلفك بصائرده بيانه كوره اشبو ولى ماده سى ايكى ياخود زياده نسنه نك بينلرينه اجنبى تخلل ايلميه رك متعاقبا
حصوللرينه موضوعدر واستعاره وجهيله حصول مذكور من حيث المكان ومن حيث النسبة ومن حيث الدين
ومن حيث الصداقة ومن حيث النصرة ومن حيث الاعتقاد قربينده استعمال اولنور الولاية واوك كسريله
والولاية واوك فتحيله برنسنه يه قدرت جهتيله برأسه ضابط ومتصرف اولمق معناسنه دركه خداوندكار اولمق
تعبير اولنور يقال ولى الشئ وعليه ولاية وولاية من الباب السادس اذا ملك امره وعندالبعض واوك فتحيله مصدردر
ذكر اولنان ولى ماده لرندن كه دوست وصديق اولمق و برآدمه معين ونصير اولمق معناسنه دروواوك كسريله خطه
معناسنه دركه والينك تحت تولينده اولان ارض معينه دن عبارتدر اصطلاحمزده دخى ولايت وايالت تعبير اولنور
كذلك بكلك وحاكملك و پادشاهلق معنالرينه در فيقال وليه ولاية بالفتح اذا احبه ووليه وعليه اذا نصره ويقال
تحت يده ولاية بالكسر اى خطة وولى البلد اذا كان اميرا اوسلطانا فهو والى البلد ويقال القوم على ولاية واحدة
بالفتح والكسر اى يد واحدة يعنى برى برينه عون ونصرتله يكجهتلردر شارح ديركه سيبويه ديديكه ولايه فتحله

مطلب

مصدردر امیر ووالی اولمق معناسنه وکسرایله اسمدر بکلك وحاکملك وپادشاهلق معناسنه اماره ونقابه کبی
الایلاء همزه نك کسریله برادمی برایشه والی ومتصرف قلمق معناسنه در تقول اولیته الامر اذا جعلته والیا علیه
وبرادمی بر یتیمه وصی نصب ایلمك معناسنه در یقال اولاه علی الیتیم اذا اوصی علیه التولیة تفعله وزننده بودخی
برادمی برایشه والی ومتصرف قلمق معناسنه درتقول ولیته الامر بمعنی اولیته وتازه خرما قور یمغه یوز طوتمق
معناسنه درکه معنای آتیدن ماخوذدر یقال ولی الرطب اذا اخذ فی الهیج وبرنسنه یه آکسه چویرمك
معناسنه در یقال ولی هاربا اذا ادبر وبرنسنه دن اعراض ایدوب یوز دوندرمك علی قول اندن الارغه اولوب
ایراقلشمق معناسنه در یقال ولی الشیء وعنه اذا اعرض اونأی وتولیة فی البیع عقد اول ایله وثمن اول ایله مالك
اولدیغی متاعی من غیر زیادة آخره نقل وتوجیه وبیع ایلمکدن عبارتدر یقال باعه تولیة وهونقل ماملکه بالعقد
الاول وبالثمن الاول من غیرزیادة الولاء واوك فتحیله ملك ومالکیت معناسنه در یقال هوصاحبه ولاء ای ملکا
ویقینلق معناسنه در یقال بینهما ولاء ای قرابة شارح دیرکه ولاء عتق بونلردن مأخوذدر المولی میمك فتحی
والفك قصریله مالك معناسنه در یقال هو مولاه ای مالکه وقوله دینور عبد معناسنه جاریه یه مولاة دینور وقول
ازاد ایدن ادمه دینور معتق معناسنه وازاد اولمش قوله دینور معتق معناسنه وبرادمك یار وهمدم صاحبنه دینور
وبرکسه نك یقین خصمنه دینور عمزاده وطایی زاده کبی وقومشویه دینور جار معناسنه وبرادمك همعهدینه وحلیف
ومعاهدینه دینور فرانضده مولی الموالاة بوندندر وبرادمك اوغلنه دینور یقال هذا مولاه ای ابنه وعموجه سنه دینور
ومهمان ونزیلنه دینور وشریك واورتاغه دینور وبرادمك قز قرنداشی اوغلنه دینور که یکان تعبیر اولنور
وبرادمك ولبسنه دینور که امورنده ولایتی اولان کسه دن عبارتدر ولی نکاح وولی یتیم کبی وبرادمك مربیسنه دینور
یقال هو مولاه ای ربه ومعین وناصر معناسنه در وانعام ایدن ادمه دینور منعم معناسنه وانعام اولنمش ادمه دینور
منعم علیه معناسنه وبرادمك دوستنه ومحبنه دینور وبرکسه نك تابعنه دینور یقال هذا مولاه ای تابعه ودامادہ دینور
صهر معناسنه وسید وذیشان ادمه دینور یقال هو مولاهم ای سیدهم ومولی لفظنك جمعی موالی کلور وبوقرب
معناسنه اولان ولی ماده سندن مفعل در المولویة اولویه وزننده مولا لنمك معناسنه درکه موالی زمره سنه مشابهتدن
عبارتدر نه معنابه اعتبار اولنورسه اولسون یقال فیه مولویة ای یشبه الموالی التمولی تسلق وزننده موالی یه یعنی
سادات وکباره تشبه وتقلید ایلمك معناسنه در یقال هو یتمولی تمولیا ای یتشبه بالموالی ای السادة التولی تفعل
وزننده برادمی دوست ایدنمك معناسنه در یقال تولاه اذا اتخذه ولیا وبرایشی درعهده ایلمك معناسنه در یقال
تولی الامر اذا تقلده وبرادم آکسه چویروب کتمك معناسنه در یقال تولی هاربا اذا ادبر الولاة حصاة وزننده
والولیة غنیه وزننده والتولی تفعل وزننده والولاء سخا وزننده والولایة واوك فتحی وکسریله جمله سی یقینلق
قرابه معناسنه در یقال انه لبین الولاة والولیة والتولی والولاء والولایة ای القرابة وولیه وصف اولور قریبه معناسنه
یقال دار ولیة ای قریبة الموالاة مباهاة وزننده والولاء جدال وزننده ایکی نسنه بی بری اردنجه قلمق معناسنه در
یقال والی بین الامرین موالاة وولاء اذا تابع وسوریدن بعضلری بعضندن ایروب الارغه قلمق معناسنه در یقال والی غنمه
اذا عزل بعضها عن بعض ومیزها التوالی تفاعل وزننده بری بری اردنجه اولمق معناسنه در یقال توالی علیه شهران
اذا تتابع وتازه خرما قور یمغه بشلمق معناسنه در یقال توالی الرطب اذا اخذ فی الهیج الولیة غنیه وزننده ایرك وبالانك
تکلتوسنه دینور که دابه نك صرتنه کلور علی قول تکلتو التنه پالان پلاسه دینور ونسوانك احتیاطا مهمان ایچون حفظ
ایلدیکی زاد وطعامه دینور جمعی ولایا کلور الاستیلاء میدانك نهایتنه بالغ اولمق معناسنه در یقال استولی علی الامد
اذا بلغ الغایة شارح دیرکه اقتدار وتغلب معناسی بوندندر اولی لك همزه نك فتحیله بر تعبیردرکه آنکله وعید
وتهدید قصد اولنور یقال اولی لك ای قاربك مایهلك ویقال اولی له واولی لی کذلك یعنی اکاداهیة مهلکه مقارب
یعنی نازل وواقع اولسون دیمکدرکه دعائیه در یاخود حکایه اولور پس قرب معناسندن اولان ایلاء کلمه سندن ماضی
اولوب فاعلی محذوف اولور شارحك بیانی اوزره بو محاورات عربدندر بعضلر اولی کلمه سنی احری واجدر معناسنه
حمل ایله اولی لك العقاب اوالهلاك ایله تأویل ایلدیلرکه عقاب یاخود هلاك سکا احری وجهله الیقدر دیمك اولور
وبعضلر اصلی اولاك الله مانکرهه اولمغله لام زائده در حق تعالی سکا خوشلنمدیغك حالتی ایقاع ایلسون دیمك
اولور وعند البعض اولی کلمه سی ویل کلمه سندن مقلوب افعل درنته که دون لفظندن ادنی مقلوب افعل در وعلی قول
آل یؤل ماده سندن فعلی اولمغله عقباك النار یعنی عاقبت وارہ جغك جهنم اولسون دیمك اولور انتهی واولی
یك لایق وسزا معناسنه کلور که اقرب معناسندن مستعاردر یقال هو اولی بکذا ای احری جمعی اولی کلور همزه نك

فتحی ولامك کسریله واوالی کلور اعالی کبی واولون کلور اعلون کبی وتثنیه سنده اولیان دینور ومؤنثنده ولیا دینور واوك
ضمیله وتثنیه سنده ولییان دینور وجمعنده ولی دینور واوك ضمی والفك قصریله وولییات دینور کبریات وزننده الیائی
الونی عصا وزننده رنج وامکدن اولان یورغنلغه دینور یقال به ونا ای تعب وسستلك وکوشکلك فترت معناسنه
اولمغله ضد اولور ونا دخی لغتدر مد ایله یقال به ونی وونا ای فترة الونی رمی وزننده والونی صلی وزننده
والوناء کساء وزننده والونیة واوك کسریله والونا فنا وزننده کوشك وسست وبی تاب اولمق معناسنه در
یقال ونی الرجل بنی ونیا وونیا وونا وونیة وونا من الباب الثانی اذا فتر وضعف وناس برآدمی ترك واهمال ایلمك
معناسنه در یقال وناه القوم اذا ترکوه وثوبك بکنی صغمق معناسنه در یقال ونی الکم اذا شمره الاناء همزه نك
کسریله برآدمی یا برحیوانی سست وبی درمان ایلمك معناسنه در یقال اوناه اذا اضعفه التوانی تفاعل وزننده
برایشده تقصیر وتکاسل وفتور ایلمك معناسنه در یقال توانی فی حاجته اذا قصر الوانیة سست وعماننده
ناقه یه دینور یقال ناقة وانیة ای فاترة طلیح الوناة والاناة همزه ایله قناة وزننده والانیة غنیه وزننده آغر
طبیعتلو عورته دینور که قیام وقعود ومشی آغر وکیج اولور یقال امرأة وناة واناة وانیة ای حلیمة بطیئة القیام
والقعود والمشی المینا میمك کسری والفك قصری ومد ایله اسکله یه دینور مرفأ معناسنه وصرجه نك
جوهرینه واصل وماده سنه دینور فارسیده کوهر آبکینه دیرلر الونیة غنیه وزننده والوناة حصاة وزننده
انجویه دینور علی قول انجو دیزیسنه دینور وونیة چواله دینور وبرموضع آدیدر التونیة تفعله وزننده برکسه برایشده
جد واهتمام ایلمیوب تقصیر وفتور ایله ایشلمك معناسنه در یقال ونی الرجل اذا لم یجد فی العمل الواو حروف
هجادن برحرفدر ثلاثیه دندر وبونده وودخی دینور ثنائی اوله رق وواولفظی که مسمادر واووبا ووواودن مرکبدر
وواوك اقسامی حروف لینه ده ذکر اولنور انشاءالله تعالی مترجم دیرکه عند الاخفش اصلی اوج واودن عبارتدر
الیائی الوهی نهی وزننده برنسنه ده اولان یرتغه دینور جمعی وهی کلور صلی وزننده واوهیه کلور یقال
فی الثوب وهی ای شق ومصدر اولور برنسنه یرتیوب یرتلمق معناسنه در یقال وهی الثوب ووهی وهیا من الباب الثانی
والسادس اذا انخرق وانشق وبرنسنه نك باغی کوشمك معناسنه در یقال وهی السقاء اذا استرخی رباطه وبلوطك ثمورک
شدتله صولوسکن یاغمق معناسنه در کویا که بلود طلوم کبی یرتیلوب صویی بوشانمش اولور یقال وهی السحاب
اذا انبثق شدیدا وبرآدم بون واحمق اولمق معناسنه در یقال وهی الرجل اذا حمق وبرکسه صاتی دوشکون
وضعیف اولمق معناسنه در یقال وهی الرجل اذا سقط الوهیة غنیه وزننده بردانه انجویه دینور یقال رایت
وهیة کبیرة ای درة وایری وتنومند اولان قرباتلق دوه یه دینور الاوهیة رومیه وزننده ایکی طاغ ارالغنده اولان
فرجه یه دینور وطاغك تپه سندن دیبنده اولان دره یه کلنجه یوره یه ویالمه دینور وی واوك فتحی ویانك سکونیله
کلمة تعجبدر عجب وزهی دیمکدر وکاف خطاب لاحق اولوب ویك دخی دینور یقال ویك لزید ووی له ای عجبا وکاه
اولور که وی کلمه سی مخفف ومشدد اولان کان کلمه سنه که حروف مشبهه دندر داخل اولور ووی کلمه سیله ویل
معناسندن کنایه اولنور یعنی ویل معناسنه ده مستعمل اولور واشبو ویکان الله یبسط الرزق لمن یشاء آیتنده
سیبویه دیدیکه وی کلمه سی کان کلمه سندن مفصول اوله رق رسم اولنور وعند البعض الم تر معناسنه درکه
سن کورمدکمی دیمکدر بنه مرجعی تعجبدر وبعضلر ویلك معناسنه در یعنی اصلی ویلك ان ایدی علی قول اعلم
معناسنه درکه امر حاضردر ووی کلمه سیله ویل وهلاکدن کنایه اولنور مترجم دیرکه بوماده یی دخی شیخ رضی
اسم فعل بابنده شرح وتفصیل ایلمشدر فصـــل الهاء الواوی الهبوة هانك فتحی وبانك سکونیله
توزلولق غبره معناسنه در الهباء سماء وزننده توزه دینور علی قول تتون کبی هوایه آغان توزه دینور یقال
صارهباء ای غبارا وهو مایشبه الدخان وهوایه آغوب ویریوزینه طاغلمش خرده طپراغه دینور مؤلفك بصائرده
بیانه کوره بوشعاع شمسله اوایچنده مرئی اولان خرده خرده توزاوله جقدرکه باجه یه وپنجره یه طوغری چکیلور
عامه اکا ذره تعبیر ایدرلر وهباء قلیل العقل آدملره اطلاق اولنور واحدی هباءه در جمعی اهباء کلور الهبو سمو
وزننده هوایه توز آغمق معناسنه در یقال هبا الغبار یهبو هبوا اذا سطع وقاچمق معناسنه در یقال هبا
الرجل اذا فر واولمك معناسنه در یقال هبا الرجل اذا مات الاهباء همزه نك کسریله توز توزتمق معناسنه در
یقال اهبی الفرس اذا اثار الهباء الهابی مزار طپراغنه دینور التهبی تفعل وزننده توز توزمق معناسنه در
ومنه یقال جاء تبهی ای ینفض یدیه یعنی اللرنی سلکه رك کلدی که توزه رق کلدی دیمکدر الهبی هانك ضمیله
دبی وزننده توزه بورنمش یعنی توز وطمسان ایله قابلانوب ناپدید اولمش کواکبه دینور یقال نجوم هبی ای هابیة

قداستترت بالهباء بونك مفردی هابی در المتهبی اسم فاعل بنیدسیله ضعف بصره مبتلا آدمه دینور یقال
رجل متهب ای ضعیف البصر الهبو هانك فتحی و بانك سكونیله برجاعتدر الهباءة سحابه وزننده قبیله
غطفان یورندنده برارض آدیدر وآنده بروقعه اولمشدر هبی هانك فتحی و بانك كسریله آت قسمنه مخصوص زجر
وآزار كلماتندندر كه اسمك صمننده سویلنور الهبی فتحتیله وتشدید بایله كوچك معصومه دینور مؤنثی هبیه در
الهبابة تمامه وزننده اغاج قوغه دینور الیائی هات تانك كسراوزره بناسیله فعل امردر ویر معناسنه تقول
هات یارجل ای اعط شارح دیر كه بونك امرحاضردن ماعدا صیغه سنی عربلر استعمال ایلمیوب اماته ایلدیلر
انجق حیره اهالیسی استعمال یلدیلر وتقول هاتیا وهاتوا وهاتی المهاتاة مباهات وزننده معاطاة معناسنه در
برآدمه برنسنه ویرمك معناسنه در یقال هاتاه ای عاطاه وتقول ماهاتیك ای ما انا بمعطیك الهتی هانك فتحی
وتانك سكونیله كیجه دن بروقته دینور یقال مضی هتی من اللیل ای هتء الواوی الهتو هانك فتحی وتانك
سكونیله برنسنه یی ایاقله بصوب قیرمق معناسنه در تقول هتوت الشیء اهتوه ای كسرته وطئا برجلی المهاتاة
مباهاة وزننده برآدمه نسنه ویرمك معناسنه در یقال هاتاه مهاتاة اذا اعطاه و بونك تصریفی معاطاة ماده سنك
تصریفی كیبدر الیائی الهثیان هانك وثای مثلثه نك فتحیله طپراق صاچمق حثو معناسنه در شارحك بیانی اوزره
ثنی مجمه ایله حثو نسخه لری غلطدر یقال هثی التراب یهثیه هثیانا اذا حثاه الواوی الهجو هانك فتحی
وجیمك سكونیله والهجاء كساء وزننده برآدمی شعرایله ذم وشتم ایلمك معناسنه در یقال هجاه الشاعر یهجوه
هجوا وهجاء اذا شتمه بالشعر و بو تعدید حروف تهجیدن مأخوذ در المهاجاة مباهاة وزننده شاعرلر بری برنی
هجو وقدح ایلمك معناسنه در تقول هاجیته مهاجاة ای هجوته وهجانی الاهجیه اثفیه وزننده والاهجوة
اجهوة وزننده ماده هجو اولان نسنه در كه عامه هجویه تعبیر ایدرلر هجو ضمننده نظم اولنان قطعه وقصیده كبی
یقال بینهم اهجیة واهجوة یتهاجون بها الهجاء كساء وزننده برلفظی حروفیله تقطیع ایلمك معناسنه در كه
حروفنی الف باء وجیم ودال دیو تعداد ایلمكدن عبارتدر تقول هجیت حروف اللفظ هجاء اذا قطعتها وعددتها
وتقول تعلم هجاء الحروف ای تعدیدها وهجاء شكل وقیافت معناسنه در یقال هذا علی هجاء هذا ای علی شكله
التهجیة تفعله وزننده والتهجی تفعل وزننده بونلرده هجاء حروف معناسنه در تقول هجیت الحروف
وتهجیتها اذا عددتها الهجاوة عداوة وزننده كون پك اسی اولمق معناسنه در تقول هجو یومنا هجاوة من الباب
الخامس اذا اشتد حره الهجاة حصاة وزننده قوربغه یه دینور ضفدع معناسنه الاهجاء همزه نك
كسریله برشعری هجویه بولمق معناسنه در تقول اهجیت الشعر اذا وجدته هجاء المهتجون مهتدون وزننده
اهتجاء كلمه سندن جمع اسم فاعلدر مهاجون معناسنه در كه بری برنی هجوایله مشتغل اولان شاعرلردر یقال
هم المهتجون ای المهاجون الیائی الهجی هانك فتحی وجیمك سكونیله برنسنه قبالو اولمیوب آچق اولمق
معناسنه در یقال هجی البیت هجیا من الباب الرابع اذا انكشف وكوزاچروبانمق معناسنه در یقال هجیت عین
البعیر اذا غارت الیائی الهدی هانك ضمی والفك قصریله طوغری یوله كیتمكه دینور رشاد معناسنه وطوغری
یوله دلالت ایلمكه دینوركه اسمدر و بو مؤنثدر ومذكراولور یقال هوعلی الهدی ای علی الرشاد ویقال سل الله
الهدی ای الدلالة علی الرشاد وهدی كوندزه اطلاق اولنور نهار معناسنه وهدی وهدی هانك فتحی ودالك
سكونیله وهدایه هانك كسریله وهدیه فدیه وزننده مطلوبه ایصال ایلمك شاننده اولان طریقه دلالت وارشاد
ایلمك معناسنه مصدراولور یقال هداه یهدیه هدی وهدیا وهدایة وهدیة اذا ارشده و بو معناده لازم اولور كه
هدایت بولمق وهدایتلنمك معناسنه اولور یقال هداه فهدی ای اهتدی واشبو ماده ارائت طریق معناسنی
ملاحظه ایله بالنفس مفعول ثانی یه متعدی اولور یقال هداه الله الطریق واشارت طریق ملاحظه سیله الی
حرفیله متعدی اولور یقال هداه الیه وتلویح طریق ملاحظه سیله لامله متعدی اولور یقال هداه له التهدی
تفعل وزننده والاهتداء افتعال وزننده دلالت وارشادی قبولله هدایتلنوب طوغری یوله كیتمك معناسنه در كه
مطاوعلردر یقال هداه فتهدی واهتدی ومطاوع اولمیه رق استعمال اولنور كه بنفسه طوغری یول بولمق
وطوغری یوله كیتمك معناسنه اولور یقال هو لایهدی الطریق ثلاثیا ولایهتدی ولایهدی بفتح الیاء والهاء
وكسر الدال المشددة ولایهدی بفتح الیاء وكسرها مع كسر الهاء والدال المشددة ای لایكون مهتدیا بوراده
یهدی كلمه سی كه یانك وهانك فتحی ودال مشدده ایله در اصلی یهتدی ایدی تا داله ادغام اولنوب تانك فتحه سیله
ها مفتوح اولدی ایكنجی به كوره التقاء ساكنین ایچون ها مكسور اولدی واوچنجی یه كوره هانك كسره سنه

اتباعا یاء مكسور اولدی قال الشارح ومنه قوله تعالی افمن یهدی الی الحق احق ان یتبع امن لایهدی الا ان
یهدی الایة ای ام الذی لایهتدی الا ان یهدی من قولهم هدی بنفسه ای اهتدی واهتداء كلینی كوییكی اوینه
كوندروب كیردك ایلمك معناسنه در یقال اهتدی العروس الی بعلها ای زفها الیه وساتره تقدم ایلمك معناسنه
مستعملدر یقال اهتدی الفرس الخیل اذا صار فی اوائلها الهدو عدو وزننده والهادی طوغری یول
كوسترنجی دلیل ومرشده دینور یقال رجل هدو وهاد ای یرشد المهیدیة مصغر بنیه سیله برآدمك بولندیغی
حال وشان وسیرته دینور بونك مكبری یوقدر یقال هوعلی مهیدیته ای علی حاله یعنی التی كان علیها الهدیا
مصغر بنیه سیله برشیئك مثل ومانندینه اطلاق اولنور یقال لك عندی هدیاها ای مثلها ضمیر قصیده راجعدر
الهدیة هانك حركات ثلاثی ودالك سكونیله برایشك راست ودرست اوله جق سمت وجهتنه اطلاق اولنور
یقال نظر فلان هدیة امره مثلثة ای جهته الهدی والهدیة هانك فتحی وكسری ودالك سكونیله برآدمك
سیرت ومسلك وطریقته دینور راه وروش معناسنه یقال هدی هدی فلان وهدیته ای سار طریقته وسیرته
الهادی هدایت ایدیجی كه ذكر اولندی وسائردن ایلری ومتقدم اولانه اطلاق اولنور یقال هو هاد ای متقدم
و بیونه اطلاق اولنور اعضاء سائره دن متقدم اولدیغیچون جمعی هوادی كلور وهوادی اللیل كیجه نك اوائلنه
اطلاق اولنور یقال ینام فی هوادی اللیل ای اوائله وهوادی الابل دوه سوریسنك اوكلرنده اولوب ابتدا ظهور
ایدن دوه لردن عبارتدر وهادی اوق ومزراق تمرنه دینور یقال اصابه هادی السهم ای نصله وخرمنه
قوشیلان اوكوزلرك اول ایچنده دوران ایدن اوكوزه دینور نته كه راكس دخی دیرلر وارسلانه دینور الهدیة غنیه
وزننده ارمغانه دینور اكثری حاجات اوكلرنده تقدیم اولندیغیچون یاخود الفت ومحبته ارشاد ایچون یاخود مهدی له
یاننه صاحبندن مقدم واردیغیچون اوله جمعی هدایا وهداوی كلور بونده واولك كسریله ده لغتدر وهداوی كلور
واولك كسریله یقال ارسل هدیة وهی ما اتحف به الاهداء همزه نك كسریله والتهدیة تفعله وزننده برآدمه ارمغان
كوندرمك معناسنه در یقال اهدی له الهدیة اذا اتحفها واهداء كلینی داماد طرفنه كوندروب كیردك ایلمك
معناسنه در یقال اهدی العروس الی بعلها اذا زفها الیه وتهدیه طاغتمق معناسنه در یقال هدی الشیء اذا فرقه
المهدی منبر وزننده ایچنده هدیه ارسال اولنان ظرفه دینور طبق وقطو كبی وكثیرة الاهداء اولان خاتونه دینور
شارح دیر كه بونده صواب اولان مد ایله اولمقدر الهداء كساء وزننده عارفانه طریقیله طعام ایلمك معناسنه در كه
هر بری بردرلو كتوروب مجتمعا صفا لنمكدن عبارتدر یقال هادی الرجلان هداء اذا جاء احدهما بطعام والاخر
بطعام فاكلا معا وهداء ثلاثیدن مصدر اولور كلینی كوییكو یه بولمق معناسنه یقال هدی العروس الی بعلها
هداء اذا زفها الیه وهداء عقلی ضعیف بلادتلو نادان كمسنه یه دینور یقال رجل هداء ای ضعیف
بلید الهدی غنی وزننده طوتساغه دینور اسیر معناسنه وكلینه دینور هدیه دخی دینور هابله عروس
معناسنه وحرم شریفه سوق اولنان قربانه دینور واكا هدی دخی دینور هانك فتحی ودالك سكونیله یقال
اهدی الی الحرم هدیا وهدیا وهو ما اهدی الی مكة مؤلف بوراده كا لهدی فیهما عنوانیله رسم ایلمكله شارح دیر كه
تثنیه ضمیرینك وجهی معلوم دكلدر غالبا عبارده سقطه واقعدر زیرا امهات معتبره ده الهدی ما اهدی الی مكة
والرجل ذو الحرمة كالهدی فیهما عبارتیله مثبت اولمغله بوراده دخی عنوان مرقومله ایكن اقلام نساخدن ساقط
اولمشدر پس هدی غنی وزننده هدی دالك سكونیله عز وحرمت ووقع وحشمت صاحبی آدمه ده دینور الهادیة
عصایه اطلاق اولنور یقال توكأ علی الهادیة ای العصا وصوایچره توموب چقمش قیایه دینور الهداة اداة وزننده
ومراد فیدر كه ال آلتیدر براق و یوصات وآوادنلق تعبیر اولنور هاء همزه دن مبدلدر المهدیة مرثیه وزننده
مغربده بر بلده آدیدر هدیه غنیه وزننده وهدیه سمیه وزننده اسامی نسوان دندر التهادی تفاعل وزننده
ایكی طرفه تمایل ایله صالنه رق یورومك معناسنه در یقال تهادت المرأة اذا تمایلت فی مشیتها مترجم دیر كه تهادی
هدیه لشمك معناسنه ده كلور ومنه الحدیث تهادوا وانحابوا یعنی بری بریكزه هدیه اهدا ایده سز كه محبتكزه وسیله اولور
المهاداة مباهاة وزننده ایكی جانبه یوجه اوره رق یورومك معناسنه در یقال جاء یهادی بین اثنین ای یتمایل
الیائی الهذی هانك فتحی وذال معجمه نك سكونیله والهذیان فتحاتله هرزه و یاوه ونامعقول سوز سویلمك
معناسنه در یقال هذی الرجل هذیا وهذیانا من الباب الثانی اذا تكلم بغیر معقول لمرض اوغیره الهذاء
غراب وزننده هرزه و یاوه و پریشان سوزه دینور یقال هذا هذاء من القول ای كلام غیر معقول الهذاء والهذاءة
هانك فتحی وذالك تشدیدیله هرزه سویلجی پریشان گفتار آدمه دینور یقال رجل هذاء وهذاءة ای كثیر الهذیان

الاهذاء همزه نك كسريله اتى مهرّا اولنجه پشورمك معناسنه در يقال اهذيت اللحم اذا انضجته حتى لايتماسك
الواوى الهذو عزووزننده برنسنه يى قلجله برچالده كسمك معناسنه درتقول هذوته بالسيف هذوا اذا هذذته به
بوراده هذوت السيف نسخه سى غلطدر وهذو وهذى لفظده لغتدر كه ضاچمه صپان سوز سويلمك معناسنددر
تقول هذوت فى الكلام هذوا لغة فى هذيت الواوى الهراوة هانك كسريله ايكى قسراغك آديدر وعصايه
وچوپه ده دينور جمعى هراوى كلور هانك وواوك فتحيله وهرىّ كلور عتىّ وزننده وهرىّ كلور كسرتيله
يقال ضربه بالهراوة اى العصا الهرو سرو وزننده والتهرى تفعل وزننده عصا ايله اورمق
معناسنه در يقال هراه يهروه هروا وتهراه اذا ضربه بالهراوة اليائى الهرى جرى وزننده هرو لفظنده
لغتدر كه عصا ايله اورمق معناسنه در يقال هراه يهريه هريا اذا ضربه بالهراوة الهرى هانك ضمى وراتك
سكونيله ميرى غلالى يغبلان بيوك انباره دينور جمعى اهراء كلور يقال نقل الطعام الى الهرى وهو بيت كبير
يجمع فيه طعام السلطان هراة حصاة وزننده خراسان ايالتنده بر بلده آديدر وفارس اولكه سنده بر قريه
آديدر نسبتنده هروى دينور عربى وزننده التهرية تفعله وزننده هراة شهرنده نسج اولنمش ثوب ايدنمك
ياخود ثوبى صارى يه بويامق معناسنه در زيرا انده اعلا صارى بويه اولمغله اكثرى اثوابى صارى ايدرلر يقال
هرّى ثوبه اذا اتخذه هرويا او صفره الهرّاء شدّاد وزننده ثوب هروى صاتجى يه دينور ومنه معاذ الهرّاء
لبيعه الثياب الهروية المهاراة مباراة وزننده برآدمك صقالنه كولوب طعن وتمسخر ايلمك معناسنه در يقال
هاراه اذا طانزه بوراده ناظره نسخه سى غلطدر الهراء كساء وزننده خرما فدانته دينور فسيل معناسنه
الواوى الهزو عزو وزننده كزمك معناسنه در يقال هزا الرجل يهزو هزوا اذا سار ابو هزوان النطى
كه سحبان وزننده امراء امويه دن هشام بن عبد الملك حواشيسندن بر كسه در الواوى الاهساء همزه نك فتحيله
دنك وحيران اولمش كسه لره دينور مفردى مسموع دكلدر يقال هم اهساء اى المتحيرون الواوى المهاشاة
شين معجمه ايله مباهاة وزننده بر كسه ايله لاغ ولطيفه ايلمك معناسنه در يقال هاشاه اذا مازحه الواوى الهصو
هانك فتحى وصادك سكونيله قوجه مق معناسنه در يقال هصا الرجل يهصو هصوا اذا اسنّ وكبر الاهصاء
همزه نك فتحيله تند وقوتى وشديد اولان آدملره دينور يقال هم الاهصاء اى الاشداء المهاصاة مباهاة وزننده
برآدمك بلنى قيروب خرد ايلمك معناسنه در يقال هاصاه اذا كسر صلبه الواوى المهاضاة ضاد
معجمه ايله مباهاة وزننده برآدمى بونسنوب هزل واستخفاف ايلمك معناسنه در يقال هاضاه اذا استحمقه
واستخف به الاهضاء همزه نك فتحيله جماعات انسانى يه دينور الهضاة هانك كسريله زاف وذوابه معناسنه در
وقانجق حماره دينور الواوى الهطو خطو وزننده آتمق معناسنه در يقال هطابه يهطو هطوا
اذا رمى به الهطى هدى وزننده كورش طوتشمق صراع معناسنه در ياخود شدتله اورشمق معناسنه در يقال
وقع بينهما الهطى اى الصراع او الضراب الشديد اليائى الهاغية غين معجمه ايله لاغية وزننده بون
وكوشك خاتونه دينور يقال امرأة هاغية اى رعناء الواوى الهفو عفو وزننده والهفوة خطوه وزننده
والهفوان هذيان وزننده سرعتله كتمك معناسنه در يقال هفا الرجل يهفو هفوا وهفوة وهفوانا اذا اسرع
وقوش قناد قاقوب اوچمق معناسنه در يقال هفا الطائر بجناحيه اذا خفق وبرآدمك اياغى قايوب سورچمك
معناسنه در يقال هفا الرجل اذا زلّ وآجقمق معناسنه در يقال هفا زيد اذا جاع وهفو وهفوّ سموّ وزننده يوك
پاره سى هوايه آغوب توزمق معناسنه در يقال هفت الصوفة هفوا وهفوّا اذا ذهب وبل يوك پاره سنى هواده برى اوته
اوينا تمق معناسنه در يقال هفت الريح بالصوفة اذا حركتها وذهبت بها وكوكل متعلق اولديغى نسنه نك
اردنجه كتمك معناسنه در يقال هفا الفؤاد اذا ذهب فى اثر الشئ وسويوب طربناك اولمق معناسنه در يقال
هفا الرجل اذا طرب الهفا عصا وزننده بر كره ياغوب بر كره ديكوب اراليق ويرن يغموره دينور يقال عطاؤه
كالهفا وهو مطر يمطر ثم يكف الهفو هانك فتحى وفانك سكونيله جست وخفيف آدمه دينور الهوافى قوافى
وزننده آزمش دوه لره دينور يقال هذا من هوافى الابل اى ضوالها مفردى هافيه در الهفاة هانك فتحيله يغمور
دانه سنه دينور مطره معناسنه يوخسه جوهرينك وهمى كبى نظره معناسنه دكلدر ورهمه دن يعنى متصل
ياغان يغموردن بر مقداره دينور الاهفاء همزه نك فتحيله بون واحمق آدملره دينور يقال هم اهفاء اى حمقى
ظاهرا مفردى مستعمل دكلدر المهافاة مباهاة وزننده برآدمى بركسه كندى هوا وهوسنه ميل ايتدرمك
معناسنه در يقال هافاه اذا مايله الى هواه اليائى شارحك بيانه كوره بوراده واو نسخه لرى غلطدر الهقى

هانك فتحى وقافك سكونيله هرزه وهذيان سويلمك معناسنه در يقال هقى الرجل يهقى هقيا اذا هذى وبرآدمى ذم وقدح
ايدوب ديلمك معناسنه در يقال هقى فلانا اذا تناوله بالقبيح وكوكل مفتون اولديغى نسنه نك اكسه سنده كتمك
معناسنه در يقال هقى فؤاده اذا هفا الاهقاء همزه نك كسريله افساد ايلمك معناسنه در يقال اهقاه اذا افسده
الواوى الاهكاء همزه نك فتحيله آشفته وحيران آدملره دينور يقال هم اهكاء اى المتحيرون المهاكاة مباهاة
وزننده برآدمك عقلنى استصغار ايدوب ايله واحمق برينه قومق معناسنه در يقال هاكاه اذا استصغر عقله الواوى
المهالاة مباهاة وزننده برآدمى قورقنج نسنه ايله بلكلدوب قورقتمق معناسنه در يقال هالاه اذا فازعه وبو هاول
ماده سندن مقلوبدر هلا هانك فتحى والفك قصريله آت قسمنه مخصوص زجر وآزار حكايتندر اوته وآلارغه
ديمكدر ذو هليان هانك ولام مشدده نك كسريله ذو بليان وزننده ومرادفيدر كه نابديدلك واديسنه اطلاق اولنور
يقال ذهب بذى بليان وبذى هليان اى حيث لايدرى وبونلر غير منصرفلردر وبعضا منصرف اولورلر واشبو هليان مهالاة
ماده سندندر كه حاصلى قورقنج يره كتمكله نابديد اولدى ديمكدر وبونلر مبالغه يى متضمن تراكيب مخصوصه درنته كه
بليان ماده سنده تفصيل اولندى اليائى الهمى هانك فتحى وميمك سكونيله والهمىّ صلىّ وزننده والهميان فتحاتله
اقمق معناسنه در يقال همى الماء والدمع هميا وهميّا وهميانا من الباب الثانى اذا سال وكوز ياشنى صاپر صاپر
دوكمك معناسنه در يقال همت العين اذا صبت دمعها وحيوانلر اوتلامغه بردن قوشوب كتمك معناسنه در يقال
همت الماشية اذا ندّت للرعى وهمى دوشمك معناسنه در يقال همى الشئ اذا سقط الهوامى هانك فتحيله آزوب پراكنده
اولمش دوه لره دينور يقال هو من هوامى الابل اى ضوالها الهميان هانك كسريله سراويل باغنه دينور كه اوچقور
تعبير اولنور واقچه كيسه سنه دينور يقال جعل الدراهم فى الهميان اى وعائها وهميان بر شاعر اديدر وبونده
حركات ثلاثه ز بازده در شارح ديركه هميان فارسيده دغار جغه دينور ازهرى بونك دخيل اولمسنه ذاهب اولدى
وعند البعض معربدر هميان غثيان وزننده بر موضع اديدر هما هانك فتحيله اما لفظنده لغتدر كه كلمه استفتاحدر
تقول هما والله اى اما الواوى الهمو هانك فتحى وميمك سكونيله همى لفظنده لغتدر اقمق معناسنه در يقال هما
الدمع يهمو همو ا لغة فى همى الواوى الهنو هانك كسريله وقت وزمان معناسنه در يقال مضى هنواى وقت
وبر قبيله پدريتك اسميدر الهن هانك فتحى ونونك تخفيفيله اخ وزننده شئ معناسنه در يعنى انكله اسمى
ذكر ايلمد يكك هر اسم جنسدن كنايه اولنور بوندن عامه تركيده نسنه محرفى اولان نسنه ايله تعبير اولنور كه تاى
فوقيه در يقال هذا هنك اى شيئك شارح ديركه اكثرى تصريحى مستهجن ياخود غير مناسب اولان محلده ايراد
اولنور وبونك اصلى هنو ايدى اخ واخوكبى ويقال فى النداء للرجل ياهن اقبل اى يا رجل اقبل وياهنان اقبلا
وياهنون اقبلوا وللمرأة ياهنة اقبلى ويقال ياهنت اقبلى على زنة انت طويلة وبواخت وبنت كلمه لرى كبى اولور
جمعنده هنات وهنوات دينور فتحاتله وجاء فى الحديث هنية مصغرة هنة اصلها هنوة اى شئ يسير ويروى
هنيهة بابدال الياء هاء يعنى جاء فى الحديث عن ابى هريرة رضى الله عنه قال كان النبى عليه السلام يسكت بين التكبير
والقرأة اسكاتة قال احسبه هنية وكذا فى الحديث انه اقام هنية اى قليلا من الزمان وهو تصغير هنة ويقال هنيهة
پس مصغرى يك ازجه نسنه دن كنايه اولنور وهن كلمه سنك تثنيه سنده هنان وهنوان دينور ونسوانه مضاف اولورسه
فرجى مراد اولور يقال هن المرأة اى فرجها شارح ديركه نسوانه مخصوص دكلدر بلكه رجال ونسوانك موضع
عورتلرنده استعمال اولنور الهناة قناة وزننده داهيه يه اطلاق اولنور جمعى هنوات كلور فتحاتله اليائى هنيت
متكلم ماضى اوله رق فعلت معناسندن كنايه اولور كه بن ايتدم وبن ايشلدم ديمكدر وبو هن كلمه سندن متصرفدر
الواوى الهوة قوة وزننده چقور وانكبه يره دينور ياخود بك درين اولان چقور يره دينور يقال سقط فى الهوة
اى ما انهبط من الارض او الوهدة الغامضة منها الهواءة رمّانه وزننده هوة معناسنه در الهو هانك فتحى وواوك
تشديديله جانب معناسنه در يقال قعد فى هوّه اى جانبه وباجه يه دينور كوة معناسنه اليائى الهواء سماء وزننده برايله كوك
اراسنده دينور جو معناسنه شارح ديركه عند التحقيق عناصر اربعه اقسامندندر كه كرۀ ناردن اشاغى وماء وترابدن
يوقرى جرم بسيط وحار ورطب وشفاف ولطيف ومتحركدر انتهى وهواء برنسنه ايله مملو ومشغول اولميوب مطلقا
فارغ وخالى اولان يره اطلاق اولنور قال الشارح ومنه قوله تعالى وافئدتهم هواء اى لاعقول لهم وقورقق جبان آدمه
اطلاق اولنور قلبى جرأتدن خالى اولديغيچون المهواة مرماة وزننده والهوة كوة وزننده والاهوية اثفيه وزننده
والهاوية بونلرده هواء معناسنه در كه ارض وسماء بيننده عبارتدر الهوى هانك فتحى والفك قصريله برنسنه يه
مفتونلغه دينور عشق معناسنه در اسمدر وبو خيرده وشرده مستعمل اولور يقال اخذه هوى مى وهوى حسن

ای عشق ونفسك اراده وآرزوسنه دینور كه مراد شهوانه آرزودر بونلر صاحبنی ورطه‌یه دوشوردیكندن اطلاق اولندی
یقال لاتتبع هوی النفس ای ارادتها شارحك بیاننه كوره جمعی اهواء كلور وهوی نفسك اراده وارز وایلدیكی
نسنه‌یه دینور یقال هوهواه ای مهویه وهوی برنسنه‌یه محبت ایلمك معناسنه مصدر اولور یقال هوبه هوی
من الباب الرابع اذا احبه الهوی هانك ضمیله عتیّ وزننده مزراق تمرننك ضربه سندن اولان یاره‌نك لاله كبی
اغزی اچلمق معناسنه‌در یقال هوت الطعنة تهوی هویا اذا فتحت فاها وشاهین وعقاب مقوله‌سی قوش
یوقریدن اشاغی‌یه برنسنه اوزره صاعقه كبی سوزیلوب انمك معناسنه‌در یقال هوت العقاب اذا انقضت علی صید
اوغیره وبرنسنه یوقریدن اشاغی‌یه دوشمك معناسنه‌در یقال هوی الشیء اذاسقط وبرنسنه‌یی المق ایچون
ال صونلمق وال اوزاتمق معناسنه‌در تقول هوت یدی له ای امتدت وارتفعت ویل اسمك معناسنه‌در یقال هوت
الریح اذاهبت واولمك معناسنه‌در یقال هوی فلان ای مات الاهواء همزه‌نك كسریله بودخی یوقریدن اشاغی‌یه
دوشمك معناسنه‌در یقال اهوی الشیء اذاسقط وبرنسنه‌یه ال صونلمق معناسنه‌در تقول اهوت یدی له اذا امتدت
وارتفعت شارح دیركه بومعناده هوی واهواء باء ایله متعدی اولورلر كه برنسنه‌یه ال صونمق معناسنه اولور الانهواء
انفعال وزننده بودخی یوقریدن اشاغی‌یه دوشمك معناسنه‌در یقال انهوی الشیء اذاسقط من علو الی سفل
الهویّ غنیّ وعتیّ وزنلرنده والهویان هذیان وزننده بونلرده یوقریدن اشاغی‌یه دوشمك معناسنه‌در یقال
هوی الشیء هویا وهویا وهویانا اذاسقط من علو الی سفل وعند البعض هویّ غنیّ وزننده یوقری آغوب چقمق
معناسنه‌در وهویّ عتیّ وزننده اینشه وانكبه‌یه انمك معناسنه‌در فیقال هوی الرجل هویا اذاصعد وارتفع
وهوی الرجل هویا اذاانحدر الهوّة كوّه وزننده یوقری‌یه آغوب چقمق معناسنه‌در یقال هوی الرجل الجبل
هوّة اذاصعده وارتقع الهوی عمی وزننده محبت معناسنه اولان هوی ماده‌سندن اسم فاعلدر محب ودوست
معناسنه‌در یقال هوله هوای محب الاستهواء شیطان برادمك عقل وشعورنی چالمق یاخود سركشته وحیران
قلمق یاخود هوا وهوسنی كند یسنه خوش كوستورمك معناسنه‌در ومنه قوله تعالی كالذی استهوته الشیاطین
فی الارض الایة اذهبت هواه وعقله اواستهامته وحیرته اوزینت له هواه الهاوی چكركه‌یه اطلاق اولنور هاویة
حرف تعریفسز والهاویة حرف تعریفله جهنم اسماسندندر اعاذنا الله منها شارح دیركه سقوط معناسندن
مأخوذدر حرف تعریفدن تجرّدی علم اولدیغنه مبنی وحرف تعریفله لمح وصفی متضمن اولدیغندن ناشی‌در ومنه قوله
تعالی فامه هاویة ای جهنم الهویّ غنیّ وزننده وعتیّ وزننده والتهواء تای مفتوحه ایله كیجه‌دن برساعته
دینور یقال مضی هویّ من اللیل وهویّ وتهواء ای ساعة اهوی احری وزننده وسوقة اهوی ودارة اهوی
برموضعدر الواو الهاء حروف مهموسه‌دن برحرفدركه اولوركه حرف آخره یعنی یای تحتیه‌یه وهمزه‌یه
والفه ابدال اولنور وبركلمه‌نك اولنه واخرینه زیاده قلنور الهوهاة هانك فتحی وضمیله بون واحمق ادمه دینور وشول
قیویه دینوركه دیك ككبش اولمغله ایچنه نزول ایده‌جك كسنه ایچون اصلا ال یاپشه‌جق واباق ایلشدیره‌جك یری اولمیه یقال
بئرهوهاة ای لامتعلق لها ولاموضع لرجل نازلها لبعد جالیها الهویة غنیه وزننده دبی پك درین چقوره وقیویه دینور
الهویّ غنیّ وزننده قولاق كورلتیسنه دینور یقال سمع لاذنه هویا ای دویا وقولاق كورلده‌مك معناسنه
مصدر اولور یقال هوت اذنه هویا اذا دوی هیّ هانك فتحی ویای مشدده‌نك كسری اوزره مبنی اسم فعل امردر
اسرع فیما انت معناسنه كه مشتغل اولدیغك ایشده چابك اول دیمكدر ورویدك وهاك كلمه‌لری كبی اكا دخی كاف
خطاب لاحق اولور تقول هیك یارجل ای اسرع فیما انت شارح دیركه تثنیه وجمعنده هیا وهیوا دینور الهیان
هانك فتحی ویانك تشدیدیله امر وحال وشان معناسنه‌در یقال ماهیانه ای ما امره شارح دیركه بوتعبیر ماء استفهامیه ایله
بوعنوانده عربدن مسموعدر وهیان مجهول كسنه‌دن كنایه اولوركه سیذكر المهاواة مباهاة وزننده برادمه مدارا ایلمك
معناسنه‌در یقال هاواه اذاداراه ویهمز فیقال هاوءه الهواء كساء وزننده برنسنه‌یه اقبال وتوجه ایلمك
معناسنه‌درنته كه لواء برنسنه‌یه اكسه ویروب یوزدوندرمك ادبار معناسنه‌در وبونلر مزدوجا استعمال اولنور
بركره رفق وملایمت كوستوروب وبردفعه شدتله معامله ایلمك موقعنه مخصوصدر مثلا برادم برنسنه‌یی انكار یاخود
تعصب ایلدكده كاه سهولت وملایمت وكاه تشدید وتضییق ایلمك كبی یقال عامله بالهواء واللواء وهوان یقبل بالشیء
ویدبر ای یلاینه مرة ویشاده اخری هی هانك كسری ویانك تخفیفی وتشدیدیله ضمیردر مفرده مؤنثدن كنایه‌درنته كه
هومفرد مذكردن كنایه‌در یقال هی هند وكاه اولوركه آخرنده اولان یاء حذف اولنور یقال حتاه فعلت ذاك ای حتی هی
فعلت ومنه قول الشاعر * دیار سعدی اذ من هوا كا * ای اذهی هیّ بن بیّ هانك ویانك فتحی ویارك تشدیدیله وهیان

بن بیان كذلك تشدیدایله مجهول الذات والنسب اولان كسنه‌دن كنایه اولنور یقال هوهیّ بن بیّ وهیان بن بیان
ای لایعرف هو ولاابوه بعضلر دیدیكه هیّ حضرت آدم علیه السلام اولادندن ایدی لكن نسلی منقطع ومنقرض
اولدی بعده مطلقا مجهول شخصدن كنایه ایلدیلر وتأكیدا بیّ كلمه‌سنده مضاف ایلدیلر وهیان وبیان
دخی انلردن مبالغه‌در خلاصه بی نام ونشان شخصدن انلر ایله كنایه ایلدیلر مؤلف بونی بیّ ماده‌سنده دخی
ذكر ایلدی هیّ هانك ویای مشدده‌نك فتحیله مهموزه‌ده لغتدر كه كلمهٔ تعجبدر ماء استفهامیه‌یه مقرونا استعمال
اولنور تقول یاهیّ مالی ویاهیء مالی ای یاعجبا مالی وعربلر فیّ وشیء كلمه‌لرنی دخی بونك كبی محل تعجبده استعمال ایدرلر
وهربرنی برمعنادن تصور ایدرلر وبونده ما كلمه‌سی ابتداء اوزره مرفوع وخبری مابعدنده اولان ظرفدر هیاهیا
هانك فتحی ویانك تشدیدیله دوه قسمنه مخصوص زجر وآزار حكایاتندندر چابك اشوب یوریمسی ضمننده تفوّه اولنور
شارحك بیاننه كوره مكرّر اوغیر مكرّر ایراد اولنور فصل الیاء الید یانك فتحی ودالك تخفیفیله
اعضاء بدنیه‌دن اله دینور كف معناسنه كه فارسیده دست دینور بیلكجه‌دن بروپرمقلر ایله ال اباسندن مركب اولان
عضو معهوددر بعضلر پرمقلرك اوجلرندن اموز باشنه وارنجه مقدار ایله تحدید ایلدیلر یقال ضربه بیده ای بالكف
اوهی من اطراف الاصابع الی الكتف ویدلفظنك اصلی یدی ایدی دالك سكونی وآخرده یای مخففه ایله بعده
یاء تخفیفا حذف اولندی وجمعی ایدی كلور همزه‌نك فتحی ودالك كسریله ویدیّ كلور یانك ضمی ودالك كسری
ویانك تشدیدیله كه فعول وزننده اولور وجمع الجمعی ایادی كلور افاعی وزننده ویدلفظنده یدی كه فتی وزننده‌در
ویده كه هایله‌در ویدّ كه دال مشدده ایله‌در لغتدر وفتیّ وزننده یدی لغتنه كوره تثنیه‌سنده یدیان دینور لغت اوله كوره
یدان دینور شارح دیركه یدلفظی پرمقلرك اوجلرندن اموز باشنه وارنجه مقدار ایله تحدید ایلمك قطع ید سارق
ماده‌سنه مخالف اولور لكن بونده حقیقت اولورسه معنای اولده مجاز اولور زیرا جنابت سرقت كف ایله صورت
مطلب بولورحتی ابدست خصوصنده غسل یددخی معنای اوله متعلقدر خوارج طائفه‌سی قول ثانی‌یی اعتبار ایلمریله
منكبدن قطع ایدرلر انتهی وید جاه وقدر وشان معناسنه مستعملدر یقال له عند الناس ید ای جاه ووقار وتمكین
ورزانت معناسنه مستعملدر تقول شاهدت فیه یدا ای وقارا وبرنسنه‌یه مستحق اولانی اندن منع وتحریم معناسنه
مستعملدر ومظلوم اوزرندن ظلم وستمی منع معناسنده مستعملدر یقال هوصاحب الید ای یمنع الظلم وبوله اطلاق
اولنور یقال اخذبهم یدالبحر ای طریقه وبلادیمنه اطلاق اولنوركویا كه جزیرهٔ عربك یدی منزلنده‌در وزور
وقوت معناسنه مستعملدر یقال به ید عظیمة ای قوة قال الشارح ویقال أدیئدایدا اذاقوی وقدرت معناسنه
مستعملدر تقول الامر بیدالله ای بقدرته وسلطان وولایه معناسنه‌در تقول مالك علیه ید ای سلطان وولایة
وملك معناسنه‌دركه میمك كسریله‌در یقال هذه الدار فی یده ای فی ملكه وجماعته اطلاق اولنور یقال القوم
یدواحدة ای جماعة واكل معناسنه مستعملدر آت اولدیغیچون یقال هو اشدّ یدا ای اكلا وپشیمانلغه دینور
عادتا نادم اولان النی اصروب یاخود تاسفله تقلیب یاضرب وتصفیق ایلدیكی تصوریله مبنی‌در یقال اخذته
علیه ید ای ندم ومدد وغیاث معناسنه مستعملدر یقال نجابیده ای بغیاثه وانقیاد واستسلام معناسنه‌در
شارح دیركه بوراده استلام نسخه‌سی غلطدر وقال قالوا فی حدیث اعطوا الجزیة عن ید ای عن انقیاد واستسلام ومنه
حدیث عثمان رضی الله عنه هذه یدی لعمار ای انا مستسلم له منقاد لكن استلام معناسی دخی صحیحدر كه حجر اسوده
ال سورمك ومس ایلمك معناسنه‌در زیرا فعل مزبور یدك فعلیدر كما فی النهایة وفی الحدیث الحجر الاسود یمین الله
فی الارض قال هذا كلام تمثیل وتخییل واصله ان الملك اذا صافح رجلا قبل الرجل یده فكان الحجر الاسود لله عز وجل
بمنزلة الیمین للملك حیث یستلم ویلثم ومنه الحدیث الاخر وكلتا یدیه یمین ای ان یدیه تبارك وتعالی بصفة الكمال
لانقص فی واحدة منهما لان الشمال تنقص عن الیمین وكما جاء فی القران والحدیث من اضافة الید والیمین وغیر ذلك
من اسماء الجوارح الی الله تعالی فانما هو علی سبیل الاستعارة والمجاز وذلّ وحقارت معناسنه‌در ومنه قوله تعالی
حتی یعطوا الجزیة عن ید ای عن ذلّ ونعمت معناسنه مستعملدر یقال انه لذو ید ای نعمة وبرادمه برینك ایلدیكی
احسان ومكرمه وجمیله‌یه اطلاق اولنور تقول لفلان عندی ید ای احسان اصطنعه علیّ اشبو نعمت واحسان
معنالرنده جمعی یدی كلور یانك اولانك حركات ثلاثی ودالك كسریله وایدی كلور همزه‌نك فتحی ودالك كسریله
شارح دیركه بعضلر ایدی كلمه‌سنی جارحه‌نك وایادی‌یی نعمت واحسانك جمعنه تخصیص ایلدیلر ظاهرا استعمال
قبیلندندر انتهی وتقول العرب اعطاه عن ظهر ید ای فضلا لابیع ومكافاة وقرض یعنی اول نسنه‌یی غرض
وعوضسز حسبی اوله‌رق ویردی دیمكدر ویقال ابتعت الغنم بیدین ای بثمنین مختلفین یعنی اول قیونلری بن ایكی كونه

الجـه ایله اشترا ایلدم دیمکدر و یقال بین یدی الساعة ای قدامها زیرا نسنه نك قدامی متوجهك یمین وشمالی
بینه مسامت اولمغله جهت قدامی بین یدین ایله استعاره ایلدیلر شارح دیرکه مکاندن زمانی دخی استعاره ایدرلر
ونسبتله زمان ماضی و مستقبل اعتبار اولنور انتهی ویقال لقیته اول ذات یدین ای اول شیٔ یعنی اکا هر نسنه دن
اول ملاقی اولدم ویقال سقط فی یدیه واسقط فی یدیه علی بناء المجهول ای ندم زیرا یدادهٔ اشعار تاسف وندامتدر ویقال هذا
الشیٔ فی یدی ای فی ملکی نته که ذکر اولندی ویقال لا یدان لك بهذا ای لا قوة لك زیرا مقاومت ومداومت یدلر ایله اولمغله
عجزدن کویا که معدومة الیدان اولمشدر و یدلفظنك نسبتنده یدیّ و یدویّ دخی دینور ایکیجی اصلی اوزره درکه یاء
واوه مبدلدر یاخود فتحا وزننده اولان لغته مبنی در و ید القوس یایك کوشه سنه اطلاق اولنور و ید الفاس بالته نك
صاپیدر و ید الرحی دکرمن صاپیدرکه دکرمن الی تعبیر اولنور و ید الطائر قوشك قنادندن عبارتدر و ید الریح
روزکارك کمال قوت واستیلاسندن عبارتدر یقال قوبت ید الریح ای سلطانها و ید الدهر زمانك مدت
وامتدادندن عبارتدرکه تأبیدن کنایه‌در تقول لا افعله ید الدهر ای مدة یعنی ابدا بوراده ید ظرفیت
اوزره منصوبدر البدی بانك فتحی ودالك سکونیله والیدی عصا وزننده برآدمك نعمت
واحسانه مظهر اولمق معناسنه‌در یقال یدی الرجل منه علی المجهول ویدی کرضی یدیا ویدی من الباب الرابع
اذا اولی برّا و برآدمك الی قوریوب طوتمز اولمق معناسنه‌در یقال یدی فلان من یده اذا ذهبت یده
ویبست و یدی ثدی وزننده برآدمك النه طوقنمق یاخود اورمق معناسنه‌در تقول یدیته یدیا من الباب الثانی اذا اصبت
یده و برآدمه جمیله واحسان ایلمك معناسنه‌در تقول یدیته ای اتخذت عنده یدا الابداء همزه‌نك کسریله بودخی برادمه جمیله
واحسان قلمق معناسنه‌در تقول ابدیت عنده ای اتخذت عنده یدا وهذه اکثر یعنی بو معناده مزید استعمالی ثلاثیدن
اکثردر المودی محسن وزننده برآدمه جمیله واحسان ایدن کمسه‌یه دینورکه اسم مفعولنده مودی الیه دینور یقال هو
مود لفلان ای منعم ومحسن وذلك مودی الیه المیدی مرمیّ وزننده اللری دوزاغه ایلشوب قالمش آهویه
دینور یقال ظبی میدیّ ای وقعت یده فی الحبالة والی کسلمش آدمه دینور یقال رجل میدیّ ای مقطوع الید
المبادة مباهاة وزننده برآدمه یدا ید عوض ومکافاة ایلمك معناسنه‌در یقال یاداه اذا جازاه یدا ید و برنسنه‌یی
یدا ید ویرمك معناسنه‌در یقال اعطاه مباداة ای یدا ید الیدیة غنیه وزننده دائما ایشده کوجده اولان
عمارت و پیشه کر خاتونه دینورکه ایلك اکیرر و برطوقوب سائر کونه صنایع ایشلر یقال امرأة یدیّة ای صناعة
مذکرنده یدیّ دینور یقال رجل یدی ای صناع ویدی بول ثوبه دینور ادی دخی دینور همزه ایله یقال ثوب
ودیّ وادیّ ای واسع ما ایدی فعل تعجبدر نه عجب ایشجیمن والندن هر ایش کلور پیشه کردیمکدر یقال
ما ایدی فلانة ای ما اصنعها ذو الیدیة سمیه وزننده حرقوص بن زهیر نام شخصك لقبیدرکه رئیس خوارج ایدی
بعضلر بونی ثای مثلثه ایله ذو الثدیة عنوانیله قید ایلدیلرته که ثدی ماده سنده مرور ایلدی ومسفورنهروان وقعه سنده
قتل اولندی ذو الیدین خرباق السلمی لقبیدرکه اصحابدندر ایشی ایکی الیله ایشلر ایدی وذو الیدین نفیل بن
حبیب اول کمسه‌درکه فیل قصه سنده حبشه طائفه‌سنی مکه‌یه ایصال ایچون دلیل اولمشیدی الیداء دعاء وزننده
ال آغریسنه دینور یقال اصابه الیداء ای وجع الید الیائی یهیا یانك فتحی وهانك سکونیله چوبان کلماتندندرکه
دوه قسمنی سوررکن زجر ایدرلر الیائی بوتی سمیّ وزننده برآدمك اسمی اولمق ظن اولنور واهل
ساوه دن یونون دیدکلری جماعت اکا منسوبلردر نصر بن احمد الیوئی که حافظ ابو طاهر السلفی اندن بعض
اناشید کتب ایلدی انلردندر هذا آخر الیاء من الاوقیانوس البسیط فی ترجمة القاموس المحیط
والحمد لله الذی بنعمته تتم الصالحات وصلی الله علی سیدنا محمد وعلی آله واصحابه واتباعه ما اتصلت الحروف الی النهایات

❁ باب الالف اللینة ❁

أ ا مقصوره وموقوفه اوله‌رق حروف هجادندر وممدودا اولور یعنی اسم قلندیغی صورتده مدّ اولنور مؤلف بصائرده
دیدیکه الف فعل وزننده برکلمه‌در الفتدن مأخوذدر زیرا حروفك جمله سیله الفت ایدر وأ ا لفظی اسمیدر الف
مسماسیدر والف حروف هوائیه‌درکه جوفدن ظاهر اولور ومخرجی عینك مخرجنه قریبدر والف حقیقی الف ساکنه‌در
لا وما کلمه‌لرنده اولدیغی کبی واکا لینه دینور ومتحرك اولدقده اکا همزه دینور وکاه اولورکه توسعا الفه همزه
اطلاق اولنور انتهی آ ا مدّ ایله حروف ندادر آنکله منادای بعید ندا اولنور تقول آ ازید اقبل ومعلوم اولهکه الف
حرف اصول ثلاثه اوزره اولوب ماعداسی آنلرك فروع وتوابعیدر اصول مزبوره‌نك بری الف اصلیه‌درکه جوهر
کلمه‌دندر اخذ کلمه‌سنك الفی کبی ثانی الف قطعیه‌در اب وابل واحد واحسن کلمه‌لرینك الفلری کبی ثالث الف

وصلیه‌در استخرج واستوفی وابن وابنة کلمه‌لرینك الفلری کبی بو ذکر اولنانلر اصولدر وذکر اولنه جق الفات بونلرك
توابعیدرکه بو کتابده اون آلتی کونه الفدن عبارتدر ١ الف فاصله‌در و بو ایکی کونه‌در بری واو جمعدن صکره خط
وکتابده رسم اولنور واو جمع ایله مابعدنده اولان کلمه‌نك بینی فصل ایچون زیرا الف رسم اولنمجه واو مرقومه مابعدینه
متصل قیاس اولنور شکروا وکفروا کلمه‌لرنده رسم اولندیغی کبی ٢ علامات اناث اولان نونله ونون ثقیله
بینلرنی فصل ایچون زیاده قلنور افعلنان کلمه‌سنده اولدیغی کبی ٣ الف عباره‌درکه متکلم اسکله تفییدن تعبیر
ایدر واکا الف عامله دخی اطلاق اولنور انا استغفر الله وانا افعل کذا قوللرنده‌کی الف کبی ٤ الف مجهوله‌دن
فاعل وفاعول کلمه زنه‌ده‌کی الف کبی و بو شول الفدرکه اسم وفعلده اشباع فتحه ایچون زیاده اولنور ٥ الف
عوضدرکه تنوینه مبدل اولور رأیت زیدا قولنده‌کی الف کبی ٦ الف صله‌درکه آنکله فواصل آیات وقوافی ایالك
فتحه‌سنده وصل اولنور بیان فتحه ایچون ومنه قوله تعالی وتظنون بالله الظنونا والف صله ایله الف وصلك فرقی
بودرکه الف صله اواخر اسمایه جلب والحاق اولنور والف وصل اسماء وافعال اوائلنه زیاده قلنور ٧ الف
نون خفیفه‌درکقوله تعالی لنسفعا بالناصیة ٨ الف جمعدر نحو مساجد وجبال ٩ الف تفضیل
وتقصیردرکه افعل تفضیل الفیدر نحو هو اکرم منك واجهل منك ١٠ الف ندادر کقولك ازید ای یا زید و بو ندا
قریب ایچوندر ١١ الف ندبه‌در نحو وازیداه ١٢ الف تأنیثدر حمراء و بیضاء کلمه‌لرینك الفلری کبی که الف
ممدوده‌در وسکری وحبلی کلمه‌لرینك الفلری کبی که الف مقصوره‌در ١٣ الف تعایی درکه عی ماده سنده‌در
مثلا برآدم ان عمر منطلق دیمك مراد ایدوب ان عمر دیدکده حصر اولوب کیروسنی اداده مقتدر اولمامغله اوراده ان عمرا
ان عمرا دیو رابی مدایده‌رك توقف ایلدکده ایشته اول الحاق ومدّ ایلدیکی الفه الف تعایی تعبیر اولنور کویا که آنکله
بقیة کلامك انفتاحی استمداد ایدر ١٤ الفات مدّ اتدر کلکل وخاتم ودانق کلمه‌لرنده کلکال وخاتام ودانائق
دیدکلری کبی ١٥ الف محوله‌درکه واودن و یادن منقلب اولان الفدر نحو باع وقال ١٦ الف تثنیه‌در نحو یجلسان
ویذهبان وزیدان مؤلف ابتدای ماده‌ده الف قطع والف وصلی اسمادن ایراد ایلمامکله ذیل ماده‌ده ایراد ایدوب دیرلرکه
جمع صیغه‌سنده الف قطع الوان وازواج کلمه‌لرینك الفلری کبیدر واوائل اسماده الف وصل اشتواب وابنم وابنة
واثنین واثنتین وامر أوامر أه واسم واست وایمن وایم کلمه‌لرینك همزه‌لری کبیدر ومؤلف بصائرده الفی قرق وجه اوزره
ثبت وفرد افرد امثاللرنی ایراد ایلمشدر اذا همزه‌نك کسری والفك قصریله مفاجاه ایچون اولورکه سن برایش
اوزره ایکن ناکهانی و بغتةً برشیئك حصول وظهورنی افاده ایدر بو صورتده جملهٔ اسمیه‌یه مخصوص اولور
وشرط معناسنی متضمن اولمامغله جواب ایرادینه محتاج اولمز و کلامك صدر وابتداسنده واقع اولمز زیرا آکی ایاندن
غرض ماقبلنك وجودندن صکره مابعدینك علی سبیل المفاجاه حصولنه دلالت ایلمکدر واشبو اذای مفاجاه زمان
حاله دلالت ایدر شرطیه کبی استقباله دلالت ایلمز نحو خرجت فاذا الاسد بالباب وکقوله تعالی فاذا هی حیة تسعی
و بو عند الاخفش حرفدر وعند المبرد ظرف مکاندر وعند الزجاج ظرف زماندرکه زمان مستقبله
دلالت ایدر ومفاجاه ایچون اولمیان اذا کلمه‌سی غالبا ظرف زمان مستقبل اولوب شرط معناسنی متضمن
اولور بو صورتده جملهٔ فعلیه‌یه داخل اولور وفعل مزبور اکثری ماضی وبعضا مضارع واقع اولور وکاه اولورکه
ظرف زمان ماضی واقع اولور ومنه قوله تعالی واذا رأوا تجارة اولهوا انفضوا الیها الایة وکاه اولورکه
ظرف زمان حال اولور و بو بعد القسم واقع اولدقده اولور کقوله تعالی واللیل اذا یغشی وکقوله تعالی والنجم
اذا هوی واذا کلمه‌سنك ناصبی خصوصنده ایکی مذهب واردر بری ناصبی فعل شرطدر ثانی
جواب واقع اولان فعل یاخود شبه فعلدر اذ همزه‌نك کسری وذالك سکونیله زمان ماضی
ایچوندر وکاه هیجنه مفاجاه ایچون کلور اکر بینا و بینما کلمه‌لرندن صکره واقع اولور ایسه
تقول بینا و بینما انا کذا اذ جاء زید یعنی بن شو ایشه مشغول اولدیغم اثناده ناکهانی زید چیقه کلدی الی همزه‌نك
کسری والفك قصریله حروف جاره‌دندر انتهاء غایت ایچوندر وغایت زمانیه اولور کقوله تعالی ثم اتموا
الصیام الی اللیل ومکانیه اولور کقوله تعالی من المسجد الحرام الی المسجد الاقصی ومعیت ایچون یعنی مع
معناسنه اولور و بو برنسنه‌یی شیٔ آخره ضم ایلدیکك حالده اولور کندیلره متعلق معنا اعتباریله وشیٔ آخر
کرك جنسندن اولسون کرك اولمسون کقوله تعالی من انصاری الی الله ای مع الله وکقولهم الذود الی الذود ابل
ای اذا اجتمع القلیل مع القلیل کثیر وتبیین معناسنه کلورکه مجرورینك فاعلیتی یعنی الی کلمه‌سنك متعلقی اولان
جمله‌نك بحسب المعنی فاعل اولدیغی مقدمنده ذکر اولنان فعل تعجب یاخود اسم تفضیلدن محبت یاخود بغض

وعداوت معناسنی افاده ایلدکده ذکره مبین اولور کقوله تعالی رب السجن احب الیّ الایه بوراده الی کلمه سی
کندی مجروری اولان نفس متکلمک که مراد یوسف علیه السلام در اسم تفضیل اولان احب کلمه سنک مدلولی
اولان محبت حدثنه فاعل اولدیغنی بیان واشعار ایلمشدر ولام جارّه یه مرادف اولور کما فی حدیث الدعاء والامر
الیک ای لک وفی معناسنه اولور نحو قوله تعالی لیجمعنکم الی یوم القیامة ای فی یوم القیامة وابتداء غایت ایچون
اولور من کبی کقول ابن احمر * تقول وقد عالیت بالکور فوقها * ایسقی فلا یروی الی ابن احمرا * ای فلا یروی منیّ
بو بیتده کور لفظی کافک ضمیله پالانه دینور ویسقی کلمه سی مضارع مجهولدر ویروی واولک فتحیله فعل مضارع
معلومدر وابن احمر فاعلیدر وفوقها ضمیری ناقه یه راجعدر مضمونی بودر که ناقهٔ مز بوره بن پالانی اوزرینه وضع
یدر کن لسان حالله ابن احمر بکا تمکدن عجبا هر کز او صانمزمی اوله دیو شکایت ایلدی سقی وارواء حالتی استعارهٔ
اعثلیه یی متضمندر رکوب وملال کیفیتلرینه تشبیه اولنمشدر والی کلمه سی عند معناسنه اولور کقول الشاعر * ام
لا سبیل الی الشباب وذکره * اشهی الیّ من الرحیق السلسل * ای اشهی عندی وتأکید ایچون اولور که زائده اولور
کقوله تعالی واجعل افئدة من الناس تهوی الیهم بفتح للواو ای تهواهم و بو امام فرّاء قولیدر الیک اسم فعل
امردر آلارغه و بر طرف اول سائر آدملر ایله اوغراشمه سنک غیری کسه ده ایشک اولمسون معناسنه در تقول الیک
عنیّ ای امسک وکفّ وتقول الیک کذا ای خذه واذا قالوا اذهب الیک فانّ معناه اشتغل بنفسک یعنی یوری سن
کندی امورکه باق کندی احوالکه مشغول اول زید وعمروک احوالی سکا نه لازمدر الا همزه نک فتحی ولامک
تخفیفی والفک قصریله حرف استفتاحدر که آنکله کلامه بدؤ وآغاز اولنور یعنی ابتداء کلامده مخاطبی ایقاظ
وکرک تقریرینه شروع اولنه جق کلامک جلالتنی وسرّای اصغا اولدیغنی اشعار ایچون اول نقله تصدیر ایلدکلری
اداتندر که بعضا فعل اولور اعلم کبی واسم اولور ذلک کبی وحرف اولور الا کبی والا کلمه سی بش وجه اوزره
استعمال اولنور ۱ تنبیه ایچون اولور که آکاه وخبردار اول غافل اولمه دیمکدر نحو قوله تعالی الا انهم هم السفهاء
و بو صورتده تحقیق وتقریر کلامی مفید اولور زیرا فی الاصل همزهٔ استفهام ایله لاء نافیه دن مرکب اولور همزهٔ
استفهام ایسه نفیه داخل اولدقده تحقیق واثباتی مفید اولور نحو الیس ذلک بقادر ای هو قادر ثانی توبیخ وتقریع
وانکار ایچون اولور کقول الشاعر * الا ارعواء لمن ولت شبیبته * وآذنت بمشیب بعده هرم * ثالث استفهام عن النفی
اولور کقول الشاعر * الا اصطبار لسلمی ام به جلد * اذا الاقی الذی لاقاه امثالی * ثالث عرض ایچون اولور رابع حثّ
وتحضیض ایچون اولور کرچه ایکیسیده برنسنه نک طلبنه دلالت ایدر لکن عرضک مفهومی رفق وملایمتیله
طلب ایلمکی متضمندر کار واجله دن وخشونت فهم اولنان کسه دن برنسنه نک طلبی کبی ومنه قوله تعالی الا تحبون
ان یغفر الله لکم وتحضیض حثّ واغراء وترغیبله طلب ایلمکی متضمندر مثلا الا تضرب زیدا قولی کبی که
نه طوره یورسن زیدی دوکرمیسن معناسنه در که مرجی زیدی دوکمسنی طلبدر الو ضمیله برجمعدر که لفظندن
مفردی یوقدر علی قول اسم جمعدر مفردی ذو کلمه سیدر که صاحب معناسنه در اولات همزه نک ضمی
وآخرینک اعرابیله جمع مؤنثیدر مفردی ذات کلمه سیدر مثلا اولوا الالباب دیرلر ذوی العقول اولان رجال واولات
الاحمال دینور حمل صاحبه لری یعنی کبه خاتونلردر دیمکدر الی همزه نک ضمیله هدی وزننده در ومدّ ایله جائزدر
برجمعدر که لفظندن مفردی یوقدر علی قول مفرد مذکری ذا کلمه سیدر ومفرد مؤنثی ذه کلمه سیدر آنلر
معناسنه درکه فارسیده آنان مرادفیدر وکاه اولور که اولنه حرف تنبیه داخل اولوب هؤلاء دیرلر که ایشته
آنلر دیمک اولور وآخرینه کاف خطاب لاحق اولوب اولئک دیرلر واولاک دیرلر مدّ وقصر ایله واولالک دیرلر لام
توسیطیله هنالک وذلک کبی والاک دیرلر همزه نک ضمی ولامک تشدیدیله کما قال الراجز * ما بین الّاک الی الاکا
واما عربلرک ذهبت العرب الالی قوللرنده الی کلمه سی اول کلمه سندن مقلوبدر که اولی لفظنک جمعیدر اخری
واخر کبی الّا همزه نک کسری ولامک تشدیدیله حرف استثنادر مدخولنی متعدّد سابقدن اخراج وافراز ایدر
فارسیده مکر مرادفیدر نحو قوله تعالی فشربوا منه الا قلیلا و بو کلام موجبه مثالدر و بونده مابعدینک نصبی
الا ایله در ونفید نصکره واقع اولور نحو قوله تعالی ما فعلوه الا قلیل منهم و بونک مابعدی ماقبلندن بدل بعض من الکل
جهتیله بدلیت اوزره مرفوعدر وکاه اولور که الا کلمه سی غیر کلمه سی منزلنده استعمال اولنور که مابعدی ماقبلنه ذاتا
یاخود صفة مغایر اولور بو صورتده الامع مابعدها بر جمع منکره یاخود شبه جمع منکره صفت واقع اولور یعنی
بو یله اولدیغی صورتده غیر معناسنه اولور والحاصل الا کلمه سنده اصل اولان استثناء معناسیدر وغیر کلمه سنده
اصل اولان اعرابده ماقبلنه تابع صفت اولمقدر الا کلمه سی جمع منکر غیر محصوره تابع اوله رق ذکر اولنوب ومعناسی

استثناء ممتنع اولورسه غیر کلمه سی اوزره حمل ایله الاینی تالیها جمع مذکوره صفت ایدرلر نحو قوله تعالی لو کان فیهما
آلهة الا الله لفسدتا الایة تقدیره لو کان فیهما آلهة غیر الله پس بوراده الا الله کلمه سی آلهه لفظنه صفت واقع
اولمشدر زیرا بوراده استثناء معناسی ممتنعدر آلهه ده داخل دکلدر که اخراج اولنه وکاه اولور که شبه جمع منکره
یعنی تعریف لفظی ایله معرف اولان جمعه یاخود جمع معناسنه اولان نکره یه صفت اولور کقول الشاعر * انیخت
فالقت بلدة فوق بلدة * قلیل بها الاصوات الا بغامها * بوراده الابغامها قولی اصوات کلمه سنه صفت واقع اولمشدر
زیرا الاصوات لفظنک تعریفی تعریف جنس اولمغله نکره حکمنده در وکاه اولور که الا کلمه سی عاطفه اولوب واو منزلنده
اولور کقوله تعالی لئلا یکون للناس علیکم حجة الا الذین ظلموا وقوله تعالی لا یخاف لدیّ المرسلون الا من ظلم ای ولا
الذین ظلموا ولا من ظلم والا کاه اولور که زائد اولور کقول الشاعر * حراجیج ما تنفکّ الا مناخة * علی الخسف اونرمی بها
بلدة قفرا * الّا همزه نک فتحی ولامک تشدیدیله حرف تحضیض در که آنکله برنسنه یه حثّ واغرا اولنور و بو جملهٔ
فعلیهٔ خبریه یه مخصوصدر زیرا تحضیض امر متجدّدی طلبدن عبارت اولوب تجدّد ایسه فعلک شانندن اولوب اسمک
شانندن دکلدر کذلک خبریه ایله خارجدن متحصل اولان شیء طلب اولوب انشائک خارجی وواقعی اولمامغله خبریه یه
مختص اولدی پس اشبو الا مررت بریاض الجنة قولی مجلس ذکره وارمدکمی نیچون وارمدک وارسک نک مناسب اولور
وارمغه سعی ایله دیمکدر انّی نونله حتی وزننده من این معناسنه در که نیردن وقندن دیمکدر فارسیده از کجا مرادفیدر
ومنه قوله تعالی انّی لک هذا ای من این لک ومتی مراد فی اولور که نچن ونه زمان دیمکدر تقول انّی یکون هذا
ای متی یکون وکیف معناسنه کلور که نه کونه ونیجه دیمکدر کقوله تعالی انّی یحیی هذه الله بعد موتها ای کیف
یحیی واشبو انّی کلمه سی کندیسیله مجاز اولان ظروف اقسامندن اولور یعنی شرطیه وجزائیه تعبیر اولنان جملهٔ
فعلیه لره داخل اولوب شرطیه یی سبب وجزائیه یی مسبب ایدر تقول انّی تأتنی آتک وانا کلمه سی که مرکبدر نون
بابنده ذکر اولندی ایا همزه نک فتحی و یانک تخفیفیله حرف ندادر آنکله بعید ندا اولنور جوهرینک وهم
ایلدیکی کبی قریبه مخصوص دکلدر وکاه اولور که همزه سی هاء یه ابدال اولنوب هیا دینور ایّا همزه نک کسری
و یانک تشدیدیله اسم مبهمدر که جمیع مضمرات متصلهٔ منصوبه اکا لاحق اولور ضمیر مخاطبه متصل اولورسه سکا
وضمیر غائبه متصل اولورسه اکا وضمیر متکلمه متصل اولورسه بکا وبزه دیمک اولور تقول ایّاک وایّاه وایّای وایّانا
وکاه اولور که همزه سی هاء یه ابدال اولنوب هیاک و یاک وهیاه دینور و بعضا واوه تبدیل اولنوب وپاک دیرلر امام
خلیل ایتدیکه ایّا کلمه سی اسم مضمردر کافه یعنی مابعدینه مضافدر واخفش دیدیکه ایّا کلمه سی اسم مفرد ومضمردر
آخری متغیر اولورته که مضمراتک اواخری متغیر اولور مضمرینک یعنی خطاب وتکلم وغائب ضمیرلرینک اختلاف
اعدادلرینه بناء وایاکه همزه نک کسری و یانک تحفیفی وقصر ایله در کذلک ایاء که همزه نک فتحی والفک مدّیله در
وایاة که همزه نک فتحی وکسریله در کونشک نور وضیاء وحسن ور ونقنه دینور کذلک نبات قسمنک حسن
ولطافتنه وتاب ورونقنه دینور تقول اعجبنی ایا الشمس واباؤها وایاتها وایا النبات وایاته ای نورها وحسنها
ایایا همزه نک فتحیله و یایا همزه سز و یایه دوه قسمنی اشدروب سورمکه مخصوص زجر حکایاتندندر
و بوندن فعل تصریف ایدرلر یقال ایّا بالابل و یهیه بها ای قال لها ایایا و یایا و یایه مضارعنده همزه هاء یه
مبدلدر الباء مدّ ایله حروف جارّه دندر معانی عدیده یه دلالت ایدر ۱ الصاق ایچون اولور که مفعول به اولان
کلمه یه ایصالدن عبارتدر والصاق حقیقی اولور نحو امسکت بزید بوراده امساک فعلی حقیقة وجود زیده واصل
اولمشدر ومجازی اولور نحو مررت بزید بونده مرور بالحقیقه زیده واصل اولمیوب بلکه زیدک مکانه اقرب مکانه
واصل اولور شارح دیرکه معنای الصاق باء جارّه نک معنای اصلیسیدر معانیٔ سائره کویا که آندن متفرعدر
زیرا سائر معنالرک هر برنده شمهٔ الصاق موجوددر بناء علیه سیبویه اکا اقتصار ایلمشدر ۲ تعدیه ایچون اولور که
فعل لازمی تصییر معناسنی تضمنیله متعدی قلمقدن عبارتدر کقوله تعالی ذهب الله بنورهم ای صیّر الله نورهم
ذاهبا ۳ استعانه ایچون اولور نحو کتبت بالقلم ونجرت بالقدوم و بسملهٔ شریفه نک اولنده اولان باء دخی بو معنادندر
٤ سببیه ایچوندر کقوله تعالی وکلا اخذنا بذنبه ای بسبب ذنبه وکقوله تعالی انکم ظلمتم انفسکم باتخاذکم العجل
ای بسبب اتخاذکم ٥ مصاحبت ایچوندر و بونک ایکی مصححی واردر بری باء یرینه مع کلمه سنک قیامی ملایم اولمقدر
کقوله تعالی اهبط بسلام ای معه و بری باء ایله مدخولنک حال ایله ماوّل اولمسی صحیح اولمقدر کقوله تعالی
وقد دخلوا بالکفر ای کافرین ٦ ظرفیت ایچون اولور یعنی فی معناسنه اولور کرک ظرف مکانی اولسون کقوله
تعالی ولقد نصرکم الله ببدر ای فی بدر وکرک زمانی اولسون نحو ونجیناهم بسحر ونحو بایکم المفتون ای

فی ابکم الفتنة ٧ بدل معناسنه اولور و بونك مصححی مقامنه بدل لفظنی اقامتك صحیح اولمسیدر کقول الشاعر
فلیت لی بهم قوما اذا رکبوا * شنوا الاغارة فرسانا ورکبانا * ای بدلا بهم ٨ مقابله ایچون اولور که باء عوض دخی دیرلر
نحو شتریته بالف ونحو کافأته بضعف احسانه ٩ مجاوزه ایچون اولور عن کبی وعند البعض بو معنا موقع
سؤاله مخصوصدر کقوله تعالی فاسئل به خبیرا ای عنه وعلی قول سؤاله مخصوص دکلدر نحو قوله تعالی
ویوم تشقق السماء بالغمام ای عن الغمام وکقوله تعالی ماغرك بربك الکریم ای ماخدعك عن ربك والایمان به
١٠ استعلاء ایچون اولور علی کبی کقوله تعالی ومنهم من ان تأمنه بقنطار ای علی قنطار ١١ تبعیض ایچوندر
من کبی کقوله تعالی عینا یشرب بها عباد الله ای منها وکقوله تعالی وامسحوا برؤسکم ای بعض رؤسکم
١٢ قسم ایچون اولور نحو اقسم بالله ١٣ غایت معناسنه اولور نحو احسن بی ای الی ١٤ مجرد تاکید ایچون اولور که
باء زائده دیدکلریدر و بونك کاهی زیاده سی واجب اولور نحو احسن بزید ای احسن زید ای صار ذا حسن یعنی
بو فعل تعجبدر اصلی احسن زید ایدی که زید کوزل اولدی دیمکدر بعده صیغهٔ خبر طلب وانشایه تغییر اولنمغله
اصلاحا للفظ باء زیاده قلندی وکاه اولور که زیاده سی غالب اولور و بو کبی فعلك فاعلنه زیاده قلنور کقوله تعالی
وکفی بالله شهیدا وکاه اولور که زیاده سی ضرورت شعره مبنی اولور کقول الشاعر * الم یأتیك والانباء تنمی * بما لاقت
لبون بنی زیاد * ومعلوم اوله که باء حرف شفویدر ودائما مکسور تفوه اولنور و بعضلر عندنده اسم ظاهره متصل
اولدقده مفتوح اولور نحو مر بزید التاء حروف هجادندر نسبتنده تاوی وتیوی دینور عربی وزننده یقال
قصیدة تائیة وتیویة ای رویها التاء التنبیة تفعله وزننده تاء حرفی یازمق معناسنه در تقول تییت تاء حسنة
اذا کتبتها معلوم اوله که تاء مفرده درت کونه در اول اوائل اسماده متحرك اولور ثانی اواخر اسماده متحرك اولور
ثالث اواخر افعالده ساکن اولور رابع اواخر افعالده متحرك اولور قسم اول حروف جارهدندر قسم معناسنه
دلالت ایدر که تای قسمیه تعبیر اولنور و بو تعجب موقعنه واسم جلاله مخصوصدر نحو تالله لافعلن وکاه اولور که
تربی وترب الکعبة وتالرحمن دخی دیرلر که سائر اسماء حسنایهده داخل اولور وقسم ثانی حرف خطابدر انت وانت
کلمهلری کبی وقسم ثالث که اواخر افعالده متحرك اولاندر متکلم وخطاب وغائب ضمیری اولان تاء در قمت وقمت
وقمت کبی وقسم رابع علامت تأنیث ایچون یعنی مسند الیهك مؤنث اولدیغنه علامت ایچون وضع اولنان تاء در
قامت کلمه سنده کی تاء کبی وکاه اولور که تاء مذکوره ثم ورب کلمهلرینه ده الحاق اولنوب ثمت وربت دخی دیرلر
واکثری بونلرده مفتوح اولور وتاء لفظی کاه اولور که اسم اولوب کندیسیله مؤنثه اشارت اولنور ذا ایله مذکره
اشارت اولندیغی کبی ته تانك کسری وهانك سکونیله بو دخی اسم اشارت مؤنثدر شو خاتون دیمکدر ته که ذه
ذالك کسریله مذکره اشارتدر تثنیه سنده تان دینور نونك کسریله وجمعنده الاء دینور ته که تیان اولندی
ومصغرنده تیا دینور تانك فتحی و یانك تشدیدیله شو خاتونجغز دیمکدر وکاه اولور که کاف خطاب الحاقیله
تیاك دیرلر ولام توسطیله تیالك دیرلر وذکر اولنان تاء کلمهسنه هاء تنبیه الحاقیله هاتا دخی دینور ایشته شو خاتون
دیمکدر ورکسیه خطاب موقعنده ایراد اولنورسه کاف ایله تیك وتاك وتلك دینور تانك کسریله وتانك فتحیله
تلك لغی ردیه در وتثنیهده تالك دیرلر لام مکسوره ایله وتانك دیرلر نون مکسورهٔ مخففه ایله وتانك دیرلر نون مشدده ایله
وبالجمله تذکیر وتانیثده وافراد وتثنیه وجمعده کاف خطاب مخاطب اولان کسنه یه تابعدر وکافك ماقبلی
مشار الیهه تابعدر وکاه اولور که تیك وتاك کلمهلرینه هاء تنبیه داخل اولوب هاتاك وهاتیك دیرلر الحاء مهمله
اوله رق حروف هجادندر الفك قصری ومدی جائزدر وحاء کلمه سی مد ایله مدحج قبیله سندن برجماعت
اسمیدر وامام خلیل قولی اوزره بدزبان وسلیطه خاتونه دینور و بر رجل آدیدر که مدینهده بئر حاء دیدکلری
قیو اکا منسوبدر و بعضا بونده الفی قصر ایدرلر و بعضلر دیدیکه بونده صواب اولان بئرحی او لمقدر فیعلی
وزننده نته که برح ماده سنده بیان اولندی حاء الفك مدی و بعضا قصریله وهمزهنك کسر اوزره بناسیله
دوه قسمنه مخصوص زجر وآزار حکایتندر وقچن کچی قسمنی یاتلرینه چاغرسهلر حاحیت بالمعز حیحاء وحیحاة دیرلر
وقیونلرکی تاکه چاغرد بحك یرده حاء بضانك دیرلر که مفاعله بابندن امر حاضردر وعربلر بو زیاشنه بالغ اولمش
کسهحقنده لا حاء ولا ساء دیرلر لا یحسن ولا یسیء معناسنه که من بعد اندن ایولك وکتلك کلمز دیمکدر یاخود لا رجل
ولا امرأة معناسی مراد ایدرلر یاخود قیونلری حاء کلمهسیله وحماری سأ کلمهسیله زجر ایلمکه قادر دکلدر معناسنی
قصد ایدرلر شارح دیرکه معناء اولر دخی بوندن ماخوذ کنایه لردر نته که همزه بابنده حاء وساء ماده لرنده
معنالری ذکر اولندی خاء اعجام ایله همزه بابنده مرور ایلدی ذا اعجام ایله وقصر ایله اسم اشارتدر مشاری

مفرد مذکردر یقال ذا وذاك وکاهی لام توسط اولنوب ذلك دیرلر تاکیدی متضمندر و بعضا لام بدلی همزه
زیاده قلنوب ذائك دیرلر وذاك لفظنك مصغرنده ذیاك دینور یانك تشدیدیله شو نجغز دیمکدر وذلك کلمهسنك
مصغرنده ذیالك دیرلر وکاهی ذا کلمهسنه هاء تنبیه داخل اولوب هذا دیرلر ایشته شو دیمك اولور ذی ذالك
کسر ومدیله وذه هاء موقوفه ایله مفرد مؤنثه اشارتدر تقول ذی امة الله وذه امة الله وهاء مذکوره تانیث ایچون
دکلدر یادن مبدلهدر ذو ذالك ضم ومدیله صاحب معناسنهدر آنکله اسماء اجناس وصفنه توصل اولنور اسم
جنسه مضاف اولوب آنی نکرهیه صفت قیلرنته که الذی ایله وصف معارفه توصل اولنور جمعی ذوون کلور
مؤنثنده ذات دینور تثنیه سنده ذواتان وجمعنده ذوات دینور وقوله تعالی واصلحوا ذات بینکم ای حقیقة وصلکم
او ذات البین الحال التی بها یجتمع المسلمون شارح دیر که ذات ماده سنی برنسنهنك عین وحقیقتنده ونفس وخاصهسنده
بالاستعاره استعمال ایدرلر و بوراده احوالك بینه ملابسه وملازمه سی علاقهسیله ذات البین ایله تعبیر اولندی
نته که مضمرات قلبیه یی ذات الصدور ایله تعبیر ایدرلر وعربلر اسقنی ذا انائك دیرلر ما فی الاناء من الشراب معناسنه که
قابنده اولان شربتی مراد ایدرلر وهذا ذو بد دیرلر هذا صاحب هذا الاسم معناسنی اراده ایدرلر ویقال جاء من ذی نفسه
ومن ذات نفسه ای طبعا یعنی بالطوع والاختیار کلدی وذو کلمهسی طی لغتنده الذی معناسنه اسم موصول اولور
جمله ایله وصف معارفه وسیلهٔ وصلت اولور پس ناقص اولمغله لفظنده اعراب ظاهر اولمز الذی کلمهسی کبی
وافراد و تثنیه وجمع وتذکیر وتانیثی مساوی اولور تقول اتانی ذو قال کذا ای الذی قال وتقول العرب لا افعل ذلك بذی
تسلم وبذی تسلمان وبذی تسلمون والمعنی لا وسلامتك ولا والذی یسلمك ایکی وجهده دخی باء قسم ایچوندر اولدهکی
بالذی فیه سلامتك وثانیده بالذی یسلمك سبکنده در شارح دیرکه نته که اذهب بذی تسلم دخی دیرلر بونده باء ظرفیت
ایچون وذی زمن محذوفك صفتیدر یاخود باء مصاحبت ایچوندر اذهب بالشان الذی یقال لك تسلم سبکنده در
یاخود صاحب معناسنه اولمغله موصوف نکره اولور اذهب فی وقت صاحب سلامة دیمك اولور الفاء فاء مفرده
حرف مهمله در یعنی حروف عامله دن دکلدر وعند البعض عامله دندر بنفسها فعل مضارعی نصب ایدر نحو
ما تاتینا فتحدثنا و بعضلر عندنده جاره دندر مدخولنی جر ایدر نحو قوله * فمثلك حبلی قد طرقت ومرضع * بجر مثلك
شارح دیر که اهمالی جمهور مذهبیدر مثال اولده ان ناصبه وثانیده رب اضمار ایدرلر وفاء کلمهسی عاطفه اولور که
معطوفله معطوف علیه بیننده ترتیبی افاده ایدر و بو ایکی نوع اوزره در بری ترتیب معنویدر قام زید فعمرو کبی و بری
ترتیب ذکری در که معطوف بحسب اللفظ معطوف علیهدن صکره واقع اولور واشبو ترتیب ذکری مجملی مفصل اوزره
عطف ایلمك محلنده تحقق ایدر نحو قوله تعالی فازلهما الشیطان عنها فاخرجهما مما کانا فیه الایه بو مثالده
عنها ضمیری جنته راجع اولدیغنه مبنی در واکر شجرهیه راجع اولورسه قسم اولدن اولور وفاء تعقیب ایچون اولور که
مابعدی من غیر مهلة ولا تراخ ماقبلندن صکره واقع اولور یعنی جملهٔ ثانیهنك مضمونی جملهٔ اولی عقبنده اولدیغنی
افاده ایدر و بو مقامك مقتضاسنه کوره اولور مثلا تزوج فولد له ولد قولنده تزوج ایله ولادت بیننده مدت حمل اولمغله بحسب
العاده متعاقبدر هر نقدر مدت مذکوره متطاوله ایسهده وثم معناسنه اولور که مع التراخی جمع مطلقه دلالت ایدر
کقوله تعالی ثم خلقنا النطفة علقة فخلقنا العلقة مضغة فخلقنا المضغة عظاما فکسونا العظام لحما الایة
بوراده فاء کلمهلری ثم معناسنه درزیرا معطوفلر معطوف علیهلردن متراخیدر وواو عاطفه معناسنه کلور که من غیر
ترتیب جمع مطلق افاده ایدر کقول امرء القیس * بسقط اللوی بین الدخول فحومل * ای بین مواضع الدخول وحومل
وسببیه ایچون اولور که ماقبلنك مابعدینه سبب اولدیغنی افاده ایدر و بو عاطفهده غالبدر کرك جمله اولسون کقوله تعالی
فوکزه موسی فقضی علیه یاخود صفت اولسون نحو قوله تعالی لآکلون من شجر من زقوم فمالئون منها
البطون فشاربون علیه من الحمیم شارح دیرکه فاء فصیحه بوندن متفرعدر که مقدر اولان معطوف علیه معطوفه
سبب اولور وفاء تعلیلیه بوندن بشقهدر که اول لام تعلیلیه معناسنهدر وفاء رابطهٔ جواب اولور یعنی جوابی
شرطنه ربط وتعلیق ایدر و بو بیجه موقعده اولور بری جواب جملهٔ اسمیه واقع اولدقده اولور نحو قوله تعالی
وان یمسسك بخیر فهو علی کل شیء قدیر ونحو قوله تعالی ان تعذبهم فانهم عبادك وان تغفر لهم فانك انت
العزیز الحکیم ثانی جواب کاهیجه جملهٔ اسمیهیه شبیه جملهٔ فعلیه اولور یعنی منصرف اولمیوب افعال مقاربه
وافعال مدح وذم کبی جامد اولان فعل واقع اولور نحو قوله تعالی ان ترن انا اقل منك مالا وولدا فعسی ربی ان یؤتینی
وقوله تعالی ان تبدوا الصدقات فنعما هی یاخود فعلی انشائی اولور امر ونهی کبی نحو قوله تعالی ان کنتم تحبون الله
فاتبعونی یاخود فعل لفظا ومعنا ماضی اولور اولدخی حقیقی اولور نحو قوله تعالی ان یسرق فقد سرق اخ له

من قبل بالمجازی اولور نحو قوله تعالی ومن جاء بالسيئة فكبت وجوههم فی النار بورادہ كبت فعلی تحقق وقوعنه بناء
ماضی منزلنه تنزیل اولنمغله ماضی ایله تعبیر اولندی وكاهجه فاء ضرورت شعر سببیله كلمه‌دن حذف اولنور كقول
الشاعر من یفعل الحسنات الله یشكرها ای فالله وعند البعض یعنی عند المبرّد مطلقا یعنی سعه‌ده وضرورتده
حذفی جائز دكلدر ومصراع مرقومده روایت صحیحه من یفعل الخیر فالرحمن یشكره عنوانیله‌در علی قول یعنی عند
الاخفش فالك كلامدن حذفی لغت فصیحه‌در ومنه قوله تعالی ان ترك خیرا الوصیة للوالدین والاقربین ای فالوصیة
ومنه ایضا حدیث اللقطه فان جاء صاحبها والا استمتع بها ای فاستمتع بها كذا كافك فتحی والفك قصریله اسم
مبهمدر انكله برنسنه‌دن كنایه اولنور شویله‌جه وبونك كبی دیمكدر فی الاصل كاف تشبیهله اسم اشارتدن مركبدر
وكاهجه كم كلمه‌سنك مقامنده عدددن كنایه اولور بو صورتده ما بعدی تمیزیت اوزره منصوب اولور مثلا اعطانی
اربعین درهما یرنده كذا درهما دیرلر بكا شوقدر اقچه وبردی دیمكدر حریری درّه‌ده بورسمه سرد ایلمشدر كه
عربلر كذا كلمه‌سیله برنسنه‌نك عددندن ومقدارندن كنایه ایدرلر مثلا فلان شاعر شوقدر بیت سویلدی دیه‌جك یرده
قال فلان من الشعر كذا وكذا دیرلر وامیر شو مقدار نفر قول آلدی دیه‌جك یرده اشتری الامیر كذا وكذا عبدا دیرلر
قالدیكه بو كاف تشبیهله اسم اشارتدن مركبدر بعده كافدن تشبیه وذادن اشارت معنالری منخلع اولمشدر زیرا بونكله
نه برشیئه اشارت ونه تشبیه قصد اولنور بلكه عدد ومقداردن كنایه اولنور پس كاف زائدهٔ لازمه منزلنه تنزیل
اولنمشدر ولزوم جهتندن ذا ایله ممتزج اولمغله كلمهٔ واحده حكمنده اولدقلرندن حیثالفظنه موافق اولوب علامت
تأنیث الحاقی جائز كورلمدی پس عندی كذا وكذا عبدا وجاریة دینور كذا وجاریة دیمك جائز دكلدر بونك متفرعاتندندر كه
استعمالات عربیه‌ده دربت ودرایتی اولان ادیب بلا عطف لفلان علیّ كذا كذا درهما دیسه اكا اون بر درهم مطلب
لازم كلور زیرا احدی عشر اقل اعداد مركبه‌در واگر عطفله له علیّ كذا وكذا درهما دیسه یكرمی درهم دینی اولدیغنی
اقرار ایلمش اولور زیرا احد وعشرون اقل مراتب عدد معطوفدر زیرا شیء مبهمی مقرّ اولان كسه اوزره اقرارك اقل
محتملی لازم كلور نته كه له علیّ دراهم دیسه اوچ درهم لازم كلور كه اقل محتمل جمعدر كلاّ حتّی وزننده ما بعدینه صله
اولور یعنی اوزرینه وقف صحیح اولیوب ما بعدینه وصل اولنور وردع وزجر معناسنه اولور كه اوبله دكل دیمكدر
وكلمهٔ تحقیق اولور كه حقا معناسنه اولور وعربلر محاوره‌ده كاف خطاب الحاقیله كلاك والله وبلاك والله دیرلر
كلا والله وبلی والله دیمكدر ابن فارس اشبو كلا كلمه‌سنك تحقیقنده مستقل بر كتاب تصنیف ایلدی لا الفك
قصریله نافیه اولور یعنی حرف نفی اولور كه جواب محلنده وغیری محل انكارده ایراد اولنور بوقدر ودكلدر معنالرینه‌در
فارسیده نه لفظیله ادا اولنور واشبو لاء نافیه بش وجه اوزره استعمال اولنور ١ عامل اولوب مكسورة الهمزه
اولان انّ كلمه‌سنك عملی كبی اسمنی نصب وخبرنی رفع ایدر نحو لا صاحب جود ممقوت ٢ لیس كلمه‌سنك عملی كبی
عمل ایدر كه اسمنی رفع وخبرنی نصب ایدر نحو لا رجل فی الدار ولا كلمه‌سی همان نكره‌لرده عمل ایدر كقول الشاعر
من صدّ عن نیرانها * فانا ابن قیس لا براح * قوله لا براح منصوب مثل لا ریب ویجوز رفعه فتكون بمنزلة لیس ٣ عاطفه
اولور وبونك اوچ شرطی واردر بری لادن مقدّم مثبت واقع اولمقدر كه معطوف علیه اوزره ثابت اولان حكمی
معطوفدن نفی ایدر پس حكم معطوف علیه اوزره واقع اولور مثل جاءنی زید لا عمرو یاخود كندیدن مقدّم صیغهٔ
امر واقع اولمقدر مثل اضرب زیدا لا عمرا ثانی متعاطفلری متغایر اولمقدر پس جاءنی رجل لا زید تركیبی جائز دكلدر
زیرا زیده اسم رجل صادق اولوب عطف ایسه تغایر اقتضا ایلمكله عطف مزبور صحیح اولمز ثالث كه مؤلف آندن
سكوت ایلمشدر بشقه بر حرف عطفه مقارن اولمامقدر مثلا جاءنی زید لا بل عمرو قولنده عاطف بل كلمه‌سیدر
لا كلمه‌سی مقدّمی ردّ ونفی متضمندر ولا كلمه‌سی حرف تصدیق اولان نعم كلمه‌سنه مناقض جواب اولور بو صورتده
كندیدن صكره واقع اولان جمله‌لر اكثری حذف اولنور مثلا اجاءك زید قولیله زید سكا كلدیمی دیو سؤال ایلسه‌لر
جوابنده لا دیرسن كه لا جاء سكنده در یوق كلدی دیمكدر وكاه اولور كه لاء نافیه جارّ ایله مجرور بیننه تخلل
واعتراض ایدر یقال جئت بلا زاد وغضبت من لا شیء ٤ برفعلك تركنی طلب ایچون موضوعدر كه لاء ناهیه اطلاق
ایدرلر وبوخاصهٔ فعل مضارعه داخل اولوب معناسنك استقبالنی وآخر حرفنك جزمنی اقتضا ایدر نحو قوله
تعالی لا تتخذوا عدوی وعدوكم اولیاء ٥ زائد اولور نحو قوله تعالی ما منعك اذ رأیتهم ضلوا ان لا تتبعنی ای ان
تتبعنی وقوله تعالی ما منعك ان لا تسجد ای ان تسجد وقوله تعالی لئلا یعلم اهل الكتاب ای لیعلموا او لامك
فتحی وواوك سكونیله بر حرفدر كه ماضی‌یه داخل اولوب ولی ایلدیكی كلمه‌نك كه شرط ومقدّم اطلاق اولنور امتناع
مفهومنی وآنك تالیسنك كه جزاء وتالی تعبیر اولنور استلزامنی اقتضا ایدر سیبویه دیدیكه لو كلمه‌سی غیرك یعنی

اولك وقوعندن ناشی زمان استقبالده قریبا واقع اوله‌جق نسنه‌نك كه تالی تعبیر اولنور وقوعنه دلالت ایدر
ومتأخرینك لو كلمه‌سی حرف امتناعدر یعنی غیرك امتناعندن ناشی شیئك امتناعنه دلالت ایدر دیمه‌لری خلقدر
یعنی تحقیقه مخالفتی وبلادلیل دعواتی متضمندر وبالجمله لو كلمه‌سی بش وجه اوزره مستعملدر اول لو جاءنی
اكرمته مثللو تأكیده استعمال اولنانلردر وبو اوچ احوالی مفیددر ١ شرطیه یعنی كندیدن صكره واقع اولان جملتین
بیننده سببیت ومسببیت خصوصنك عقد وانعقادینه دلالت ایدر كه جملهٔ اولانك وقوعنی ثانیه‌نك تحققنه سبب
وبادی قیلر ٢ شرطیه‌یی زمان ماضی‌یه ربط وتقیید ایدر یعنی زمان ماضیده شرط ایچون اولور ٣ امتناع ایچون
یعنی مطلقا مقدّمك امتناعندن ناشی تالینك امتناعنه دلالت ایدر تفصیلی كتب نحویه‌ده مبسوطدر ما الف
مقصوره ایله ایكی وجه اوزره مستعملدر بری اسمیه ثانی حرفیه اولور واسمیه اوچ قسمدر ١ معرفه اولور بودخی
ایكی كونه‌در بری ناقصه‌در كه الّذی معناسنه‌در وبو ماء موصوله دیدكلری‌در صله ایله اتمامه محتاجدر كقوله تعالی
ما عندكم ینفد وما عند الله باق ثانی تامه‌در بودخی ایكی نوعدر بری عامه‌در كه معرّف الشیء كلمه‌سیله مقدّردر
وبو كندیسنی اسم تقدّم ایلمیان موقعده تحقق ایدر كقوله تعالی ان تبدوا الصدقات فنعما هی ای فنعم الشیء هی
وبو فی الاصل فنعم الشیء ابداؤها ایدی ثانی خاصه‌در كه كندیدن مقدّم اسم ذكر اولنوب وكندیسی اول اسمك
لفظندن تقدیر اولنور نحو غسلته غسلا نعما ای نعم الغسل ٢ معنای حرفدن مجرد نكره اولور بودخی ایكی نوعدر
بری ناقصه‌در كه ماء موصوفه دیدكلری‌در صفته محتاجدر منكر شیء كلمه‌سیله تقدیر وتأویل اولنور نحو مررت
بما معجب لك ای بشیء معجب لك ثانی تامه‌در بودخی اوچ بابده واقع اولور ١ تعجب بابنده اولور نحو ما احسن
زیدا ای شیء احسن زیدا ٢ نعم وبئس بابیدر كه افعال مدح وذم بابیدر نحو غسلته غسلا نعما ای نعم شیئا پس
بوراده ماء كلمه‌سی تمیزیت اوزره منصوبدر ٣ مبالغه ایچون اولور مثلا بر آدمك برفعلی ازجمله یازوییی پك چوق یازدیغنی
اخبار ایلمك مراد ایلدكده انّ زیدا مما ان یكتب دیرلر كویا كه زید كاتب فعلندن خلق اولنمشدر دیمكدر ماء كلمه‌سی
بوراده شیء معناسنه‌در وانّ همزهٔ مفتوحه ونون ساكنه ایله‌در مع صلتها بدلیت اوزره محلا مجروردر قسم ثالث
معنای حرفی متضمن نكره اولور بودخی ایكی نوعدر ١ استفهامیه‌در كه ای شیء معناسنه‌در ندر دیمكدر نحو
قوله تعالی ما هی وقوله تعالی ما لونها وقوله تعالی وما تلك بیمینك واشبو ماء استفهامیه بر حرف جرّ ایله مجرور واقع
اولدقده الفی حذف اولنوب الفه دلالت ایچون میمی فتحه اوزره ابقا اولنمق واجبه‌دندر نحو فیم والام وعلام ای
فیما والی ما وعلاما وكاه اولور كه ضرورت شعر ایچون فتحهٔ الفه تابع اولوب حذف اولنمغله میم ساكنا تلفظ اولنور
نحو قوله * یا ابا الاسود لم خلفتنی * بسكون المیم واسم اشارت اولان ذا ایله مركب اولدقده الفی حذف اولنمق جائز
دكلدر نحو لماذا جئت ماذا بر نیجه وجه اوزره مستعملدر ١ ماء استفهامیه اولوب وذا اسم اشارت اولمقدر نحو
ماذا التوانی وماذا الوقوف ای ای شیء هذا التوانی وهذا الوقوف ٢ ماء ینه استفهامیه اولوب ذا كلمه‌سی موصوله
اولمقدر كه الّذی معناسنه اولور كقول لبید * الا تسألان المرء ماذا یحاول * أنحب فیقضی ام ضلال وباطل * بوراده
ماء مبتدا وذا موصول ویحاول صله‌سیدر ٣ ماذا كلمه‌سی علی التركیب استفهام اولمقدر كقولك لماذا جئت ٤
ماذا كلمه‌سنك مجموعی اسم جنس اولمقدر شیء معناسنه یاخود موصول اولمقدر الّذی معناسنه كقوله دعی ماذا
علمت سأتقیه * ولكن بالمغیب خبرینی ٥ ماء كلمه‌سی زائد اولوب وذا كلمه‌سی اسم اشارت اولمقدر نحو قوله * افورا
سرع ماذا یا فروق * بوراده سرع كلمه‌سی فرع وزننده در سرع لفظندن كه رانك ضمیله ماضیدر مخففدر یقال
سرع ذا خروجا ٦ ماء كلمه‌سی استفهامیه وذا زائد اولمقدر نحو ماذا صنعت ای ای شیء صنعت ومطلقا ماء كلمه‌سی
كاهجه شرطیه اولور اگر معناسنه بودخی ایكی نوعدر بری غیر زمانیه‌در كقوله تعالی ما تفعلوا من خیر یعلمه الله
وقوله تعالی ما ننسخ من آیة او ننسها ثانی زمانیه اولور نحو قوله تعالی فما استقاموا لكم فاستقیموا لهم ای مدة
استقامتهم لكم وحرفیه اولان ماء ایچون دخی وجوه عدیده واردر ١ نافیه اولمقدر اگر جملهٔ اسمیه‌یه داخل
اولورسه حجازیون وتهامیون ونجدیون عندلرنده لیس كلمه‌سنك عملی كبی عمل ایدر ما ایله مدخولی بیننه ان كلمه‌سی
توسط ایلمامك واسمنه خبری تقدّم ایلمامك كبی شروطله مشروطدر نحو قوله تعالی ما هذا بشرا وقوله تعالی
ما هنّ امهاتهم وماء كلمه‌سنك لا كلمه‌سنه تشبیها نكره ایله تركیبی یعنی نكره‌یه دخولی نادردر كقوله * وما بأس
لو ردّت علینا تحیة * قلیل علی من یعرف الحق عابها * وكاهجه الاّی استثنائیه معناسنه مستعمل اولور كقولهم كل شیء
مهه ما النساء وذكرهنّ بوراده النساء كلمه‌سی استثنائیت اوزره منصوبدر یعنی نسوان ایله الفت ومحادثه‌دن ماعدا
هر برشیء خوش وطبعه ملایم وانسبدر وماء كلمه‌سی مصدریه اولور بودخی ایكی نوعدر غیر زمانی اولور نحو قوله

تعالى عزيز عليه ماعنتم وقوله تعالى وذوا ماعنتم وقوله تعالى فذوقوا بما نسيتم لقاء يومكم هذا وزمانيه اولور
نحو قوله تعالى مادمت حيا اى مدة دوامى حيا وقوله تعالى فاتقوا الله ما استطعتم اى مدة استطاعتكم
وكاهجه زائد اولور بودخى ايكى نوعدر برى ماء كافه دركه متصل اولديغى عاملى عملدن منع ايدر اوچ نوع
اوزره در ١ رفع عملندن كف ومنع ايدر وبو همان اوچ فعله متصل اولور برى قل فعليدر وبرى كثر وبرى طال
فعللريدر يقال قلما وكثرما وطالما ٢ نصب ورفع عملندن منع ايدر وبو حروف مشبهه يه متصل اولان ماءدر
نحو قوله تعالى انما الله اله واحد وقوله تعالى كانما يساقون الى الموت ٣ جر عملندن منع ايدر وبو حروف
جارّه يه وظروفه متصل اولان ماءدر حروف جارّه دن مراد اشبو درت حرفدر ١ ربّ كلمه سيدر كقوله * ربما
اوفيت فى علم * ترفعن ثوبى شمالات * اى ربما صعدت فى جبل والشمالات جمع شمال ٢ كاف دركقوله * كما سيف
عمرو لم تخنه مضاربه ٣ باء حرفيدر كقوله * فلئن صرت لاتحير جوابا * لبما قدترى وانت خطيب * ٤ من حرفيدر
كقوله * وانا لمما يضرب الكبش ضربة * وماء كلمه سنك متصل اولديغى ظروف بعد كلمه سيدر كقوله * اعلاقة
ام الوليد بعدما * افنان رأسك كالثغام المخلس * وبين كلمه سيدر كقوله * بينما نحن بالاراك معا * اذ اتى راكب
على جمله * مؤلف حيث واذ كلمه لرينه متصل اولاندن سكوت ايلدى نوع ثانى ماء غير كافه در بودخى ايكى نوعدر
برى فعلدن عوض اولور وبو ايكى موضعده اولور اما انت منطلقا انطلقت معك قولنده اولور كه اصلى انطلقت
لان كنت منطلقا ايدى وبرى افعل هذا امالا قولنده اولور كه ان كنت لاتفعل غيره سككنده در ثانى غير عوض
اولاندر وبو رافعه نصكره واقع اولور نحو شتان مازيد وعمرو وكقول الشاعر * لو بابانين جاء يخطبها * رمّل ماانف
خاطب بدم * ونصب ورفع ايله عامل اولاندنصكره واقع اولور نحو ليتما زيدا قائم وجازمدنصكره واقع اولور نحو قوله
تعالى واما ينزغنك وقوله تعالى ايا ماتدعو وجر ايله عامل اولاندنصكره اولور كرك حرف جر اولسون
كقوله تعالى فبما رحمة من الله وكرك اسم اولسون كقوله تعالى ايما الاجلين قضيت وكاه اولور كه ماء ذوى العقوله
مخصوص اولان من موضعنده استعمال اولنور كقوله تعالى ولا تنكحوا مانكح آباؤكم التقدير من نكح وماء كلمه سنك نسبتنده
موويه وماويه دينور واوايله يقال قصيدة مووية وماوية اى آخرها ماء مهما ميمك فتحيله كلم مجازاتندندر هر قچن
معناسنه در ومهما كلمه سى بسيطه در اكفف معناسنه اولان مه ايله ما كلمه سندن مركب دكلدر كذلك اصلى ما
اولوب ماء زائده ضم اولندقدنصكره الفى هاء يه قلب اولنمش دكلدر وبو ايكى قول بعضلرك زعملريدر واشبو مهما كلمه سى
اوچ معانى مشتملدر ١ شرط معناسنى متضمن اوله رق زمانك غيرى مالا يعقلده يعنى ذوى العقولك غيريده استعمال
اولنور كقوله تعالى مهما تأتنا به من آية ٢ شرط زمانى اولور بو صورتده فعل شرطه ظرف واقع اولور كقول الشاعر
وانك مهما تعط بطنك سؤله * وفرجك نالا منتهى الذم اجمعا * ٣ استفهام ايچون اولور كقوله * مهمالى الليلة مهماليه
اودى بنعلى وسربالية * متى ميمك فتحى وقيل بالضمى والفك قصريله ظرف غير متمكندر آنكله برامرك زماننددن
سؤال اولنور قچن ونه زمان ديمكدر كقوله تعالى متى نصر الله اى فى اى زمان ومجازات ايچون اولور تقول متى تأتنى
آتك وبعضا من جارّه معناسنه اولور نحو اخرجها متى كمه اى من كمه واسم شرط اولور كقوله * متى اضع العمامة
تعرفونى * ووسط معناسنه اولور بونده همان ميمك فتحيله در تقول وضعته متى كمى اى فى وسطه وا الفك
قصريله ايكى كونه مستعملدر برى حرف اولور يعنى باب ندبه يه مخصوص حرف ندا اولور كه مصيبت وماتم وقتنده
مندوب اولان اسمه ادخال اولنور مثلا وفات ايلمش زيده تحسر مقامنده وازيداه ديرلر وعند البعض مناداى حقيقيده
استعمال اولنور تقول وازيد ثانى اسم اولور اعجب معناسنه كه تعجبدن امر حاضردر كقول الشاعر * وابابى انت
وفوك الاشنب * كانما ذرّ عليه الزرنب * الواو معلوم اوله كه واو مفرده برنيجه قسمدر برى حرف عطف اولور جمع
مطلق معناسنه كه برنسنه بى مصاحبى اوزره عطفله بيلرنى بالترتيب وبلا ترتيب جمع ايچون مستعملدر كقوله تعالى
فانجيناه واصحاب السفينة وسابق اوزره عطفله ده جمع ايدر كقوله تعالى ولقد ارسلنا نوحا وابراهيم ولاحق اوزره ده
عطف ايدر كقوله تعالى وكذلك نوحى اليك والى الذين من قبلك ومثلا قام زيد وعمرو تركيبنده معانىء ثلاثه مذكوره
محتملدر ومعانىء مذكوره دن متعاطفينك معيت اوزره اولملرينه دلالتى راجح وترتيبه دلالتى كثيردر وبالعكس اولمق
قليل ونادردر ومتعاطفين بيننده تقارب ياخود تراخى اولمقده جائزدر كقوله تعالى انا رادّوه اليك وجاعلوه
من المرسلين وكاه اولور كه جمع مطلق معناسنى افاده دن خارج اولور وبو وجوه عديده يى مشتملدر برى او معناسنه
اولدقده اولور وبو اوچ وجه اوزره در ١ اوكلمه سنك مدلولى اولان تقسيم معناسنه اولمقدر نحو الكلمة اسم وفعل
وحرف ٢ اباحت معناسنه دلالت ايلمكدر كه بودخى اوكلمه سنك مدلولاتندندر نحو جالس الحسن وابن سيرين

اى احدهما ٣ تخيير معناسنه اولمقدر كقوله * وقالوا نأت فاخترلها الصبر والبكا * وجه ثانى باء جارّه معناسنه
اولمقدر نحو انت اعلم ومالك اى بمالك وبعت الشاة شاة ودرهما اى بدرهم وجه ثالث لام تعليل معناسنه اولمقدر
كقوله تعالى ياليتنا نرد ولا نكذب اى لئلا نكذب وبو معنا تكمله لعين مؤلفى خارزنجى قوليدر رابع استيناف ايچون
اولور كه مدخولى ماقبلندن منقطع اولور كقولهم لاتأكل السمك وتشرب اللبن فيمن رفع تشرب يعنى تشرب
لفظنك رفعى صورتنده اكل سمكدن نهى اولوب شرب لبنى اباحه يه دال اولور كه ولك شرب اللبن سككنده اولور
ونصب صورتنده معا اوزره معطوف اولمغله اكل سمك وشرب لبندن بالمعيه نهى متضمن اولور خامس مفعول معه
واويدركه اكا داخل اولوب منصوب ايدر نحو سرت والنيل اى مع النيل سادس واو قسمدر وبو آنجق اسم ظاهره
داخل اولور وهمان محذوفه تعلق ايدر كقوله تعالى والقرآن العظيم واكر واو مزبوره دنصكره صورت قسمده
بر واو دخى وارد اولورسه اول واو اخرى عطف ايچون اولور واكر بو يلجه اولمسه هر برى على حدة جوابه محتاج
اولمق لازم كلور كقوله تعالى والتين والزيتون سابع ربّ معناسنه اولان واودر وبو آنجق اسم منكره داخل اولور
نحو وبلدة ليس لها انيس اى ربّ بلدة ثامن واو زائده دركقوله تعالى حتى اذا جاؤها وفتحت ابوابها تاسع
واو ثمانيه در يقولون ستة سبعة وثمانية ومنه قوله تعالى سبعة وثامنهم كلبهم عربلر بينده سبعه عدد كامل
اولمغله سكزنجى يه شروعده كويا كه استيناف ايدرلر مترجم دركه عدد سبعك كامل اولمسنك وجهى بودركه عدد
سبع من حيث العدد جامع معانيدر زيرا عدد يازوج ويافرد ويازوج مع الفرد اولور سبع عددنده اشبو معانى مجتمعدر
زيرا زوج اوّل كه ايكيدر وزوج ثانى كه دردر وزوج ثالث آلتيدر كذلك فرد اول بردر وثانى اوچدر وثالث بشدر
پس فرد اول كه بردر زوج ثالث ايله كه آلتيدر مجتمع اولدقده يدى اولور كذلك فرد ثانى كه اوچدر زوج ثانى ايله كه
دردر جمع اولندقده يدى اولور كذلك زوج اوّل كه ايكيدر فرد ثالث ايله كه بشدر جمع اولندقده يدى اولور وسبع
برعدددر كه وترى شفع دركه واحد وثلاث وخمس وسبع دينور وشفعى وتردر كه اثنان واربعه وستة دينور وجه
مذكور اوزره اجزاى وتر اجزاى شفعله جمع اولندقده يدى حاصل اولور وعربلر بو جهتله سكزنجى يه نقل
ايلدكده واو ادخال ايدرلر واكا واو ثمانيه تعبير اولنور ومنه قوله تعالى التائبون العابدون الحامدون السائحون
الراكعون الساجدون الآمرون بالمعروف والناهون عن المنكر الآيه عاشر جمع مذكر ضميرى اولان واودر نحو
الرجال قاموا وبو واو عند الجمهور اسم وعند الاخفش والمازنى حرفدر حادى عشر جمع مذكر علامتى اولان
واودر وبو طى لغتنه ياخود بلحارث لغتنه مخصوصدر ومنه الحديث يتعاقبون فيكم ملائكة
بالليل وملائكة بالنهار ثانى عشر واو انكاريه در مثلا بر آدم قام الرجل ديدكده مخاطبك لسان انكار ايله
الرجلوه قولى كبى بونده اولان هاء وقفيه در رجلك قيامنى انكار ايله لامى ضمه سى اوزره مد ايدوب واو ايله
تصوير ايلمشدر ثالث عشر ماقبلى مضموم اولان همزهء استفهامدن مبدله واودر نته كه قنبل نام راوى اشبو
واليه النشور و وامنتم كذلك قال فرعون وامنتم آيتلرنى او يلجه قرائت ايلدى كه اصللرى همزهء استفهاميه
ايدى رابع عشر واو تذكيردر مثلا يقوم زيد ديمكى قصد ايدن كسه يقوم كلمه سنى سويلوب لكن زيدى
اونتدقده تذكره امداد ايچون يقوم كلمه سنى قطع ايلميوب زيدى در خاطر ايلمك ايچون يقومو ديو مد ايلمسى كبى
خامس عشر واو قوافى دركه قافيه لره الحاق اولنور واوصله دخى ديرلر كقول الشاعر * قف بالديار التى لم يعفها
القدمو * اصلى القدم ايدى ميمك ضمه سى مد اولنوب واوه وصل اولنمغله وزن تام اولدى سادس عشر واو اشباعدر
برقوع كلمه سنك واوى كبى كه اصلى برقع ايدى سابع عشر اسم منادابى مد ايله حاصل اولان واودر مثلا
يا قرط ديوندا ايدن كسه امتداد صوت ايچون قافك ضمه سنى مد ايدوب يا قورط ديمسى كبى ثامن عشر واو محوله دركه
يادن مبدله اولان واودر مثلا طوبى كلمه سنك واوى كبى كه اصلى طيبى ايدى تاسع عشر واوات ابنيه در جورب
وتورب وجدول كلمه لرنده اولان واو كبى عشرون واو وقتيه دركه مفهومده واو حاليه يه متقاربدر كقولك اعمل
وانت صحيح اى فى وقت صحتك الحادى والعشرون واو نسبتدر مثلا اخ كلمه سنك نسبتنده اخوى ديدكلرى كبى
الثانى والعشرون عمرو كلمه سنك آخرينه الحاق اولنان واودر كه رفع وجرّ حالتلرنده عمر ايله عمرو كلمه سى مفرقدر
وحالت نصبده التباسدن مأمون اولمغله الحاق اولنمز وعمرو كلمه سى عمردن اثقل اولمغله اكا تخصيص اولنمشدى
تقول جاءنى عمرو ورايت عمرا ومررت بعمرو الثالث والعشرون واو فارقه دركه حرفين مشبهين فى الرسم بينى
فرق ايچون داخل اولور مثلا اولئك واولى كلمه لرنده همزه ايله لام بينلرينه واو ادخال ايدرلر اليك والى كلمه لرينه مشتبه
اولماسى ايچون الرابع والعشرون صورت خطده مركز همزه اولان واودركه مضمومينه علامتدر تلفظ اولنمز

مطلب

نحو هـذه نساؤك وشاؤك كذلك واومز بورمتلفظ اولور حمراوان وسوداوان كبي الخامس والعشرون واونداه
وواوندبه در واز بدواغز بتاه كبي السادس والعشرون واوحاليه دركقولك بيته والشمس طالعة اى فى حال
طلوعها السابع والعشرون واوصرفدر و بوشول واودر كه اولنده معطوف حقنده اعاده سى صحيح ومستقيم
اولميان حادثه بى شتمل كلام اوزره بركلامى عطف ايچون ايراد ايدرلر پس ماقبلنده واقع اولان حادثه مابعدنده
رواولمديغندن ناشى منصرف اولمغله واوصرف ايله تعبير ايلديلر كقوله *لاتنه عن خلق وتأتى مثله* عار عليك
اذا فعلت عظيم *يعنى سن كندك متخلق اولديغك خلق ناسزادن سائرى نهى ومنع ايلمه زيرا بويله ايلمك سكا
عار وعيب عظيمدر پس بوراده اول كلامده واقع حادثه دن مراد نهى عن الخلق حالتيدر اكرتأتى مثله قولى لاتنه
فعلى اوزره عطف اولنسه لا كلمه سى اكا دخى تصدر ايلمك لازم اولمغله معناى مراده مخالف اولور بوجهتله
صورتا عطف ومعنا جهتيله صرف اولندى بوراده فانه لايجوز اعادة وتأتى مثله على تنه نسخه لرى غلطدر اصح
اولان لايجوز اعادة لاعلى وتأتى مثله عبارتيله اولمقدر الهاء حروف معجمه دن يعنى حروف هجادن برحرفدر
بش وجه اوزره مستعملدر اول ضمير غائب اولوب نصب وجر موضعلرنده استعمال اولنور كقوله تعالى قال له
صاحبه وهو يحاوره ثانى حرف غيبت اولور يعنى مجرد غائب معناسنه دال اولور اياه كلمه سنده كى هاء كبى پس
ضمير بالكز اياه لفظى اولور ثالث هاء سكته در كه كلمه نك آخرنده اولان حركه يى ياخود حرفى بيان ايچون آخرينه
الحاق اولور ماهيه وهاهناه كلمه لرنده اولان هاء كبى و بونده اصل اولان اوزرينه توقف اولنمقدر وبعضا على نية
الوقف وصل اولنور رابع همزه استفهامدن مبدله اولان هاء دركقوله * واتى ضواحيها فقلن هذا الذى
منح المودة غيرنا وجفانا *اصله اذا الذى خامس هاء تانيثدركه كردناء تعبير ايتدكلريدر وقف حالنده رحمه كلمه سنك
هاءى كبى ها قصر ايله كلمهٔ تنبيهدر انكله سياق كلامه آكاه اولوب نصب ذهن ايلمك ضمننده مخاطبه
تنبيه وتأكيد اولنور وكاه اولور كه اسم اشارت اولان ذاوذى كلمه لرينه داخل اولور هذا وهذه وهاذاك وهاذيك كبى
على قول ذا بعيد وهذا قريب اولان مشار اليهه مخصوصدر پس ذا اورجل وهذا ايشته شورجل ديمك اولور
وها لفظى مفرد مؤنثدن كنايه اولور رأيتها كبى كه رايت مرأة سبكنده در و بو ضمير مؤنث اولان هاء دكلدر
وهاء كلمه سى دوه قسمنه مخصوص زجر حكايه سيدر كه انكله دوه يى سوروب كوتررلر كذلك دوه يى چاغره جق
اصواتدندر وكلمهٔ تلبيه واجابت اولور مثلا برآدمى چاغرديغكده جوابنده هادير كه ايشته واردم ديمك اولور واسم فعل
امر اولور خذ معناسنه كه آل وطوت ديمكدر بونده مد ايله ده لغتدر وايكيسنده كاف خطاب ايله ده مستعمل اولورلر
مثلا هاك وهاءك ديرلر سن آل معناسنه وممدوده ده كافدن مستغنى اولمق جائزدر بوصورتده همزه سى كافك
تصريفلرى كبى تصريف اولنور مثلا هاء يا رجل ديرلر همزه نك فتحيله وهاء يامرأة ديرلر همزه نك كسريله وهاؤما
يارجلان ويا امرأتان وهاؤن يانسوة وهاؤم يارجال ديرلر ومنه قوله تعالى هاؤم اقرؤا كتابيه وجه ثانى ضمير
مؤنث اولوب محلا مجرور ومحلا منصوب اولهرق استعمال اولنور نحو فالهمها فجورها وتقواها اولده مفعوليت
اوزره منصوب وثانى وثالثده اضافتله مجرورلردر ثالث تنبيه ايچون اولور بوصورتده درت كلمه يه داخل اولور
١ بعيده مختص اولميان اسم اشارته داخل اولور هذا كبى ٢ اسم اشارتله مخبر عنه اولان ضمير مرفوعه داخل
اولور نحو هاانتم اولاء ٣ ندا موقعنده وصلت اولان اى كلمه سنه داخل اولور ياايها الرجل كبى بومقامده
هانك دخولى واجبدر منادانك مقصود بالندا اولديغنى تنبيه ايچون و بنى اسد لغتنده هاء مزبوره نك الفى حذف
اولنوب هانى اى كلمه سنك ضمه سنه اتباعا مضموم اولمق جائزدر ومنه قرأة ابن عامر ايه الثقلان بضم الهاء
فى الوصل ٤ قسم موقعنده اسم جلاله داخل اولور تقول ها الله بقطع الهمزه ووصلهما وكلاهما مع اثبات
الف ها وحذفها هو هانك ضميله صعيد ايلنده بر بلده آديدر هبوه هانك فتحى وبانك ضميله يمنده برحصار
آديدر هلا هانك فتحى ولامك تخفيفيله آت قسمنه مخصوص زجر وآزار اصواتندندر برحالتدن زجر ومنع
ضمننده تقوه اولنور هلا تشديد لامله تحضيض وترغيب واغراء معناسنه مستعملدر هل ايله لادن مركبدر
مثلا هلا مررت برياض الجنة ديرلر كه مجلس ذكره وارمدكمى نيچون وارمدك نه طوررسن وارسك السيدر ديمكدر
التهلى تفعل وزننده سرعت ايلمك معناسنه دركه كلمهٔ مذكوره دن متصرفدر يقال تهلى الفرس اذا اسرع هنا
هانك ضمى ونونك تخفيفيله وههنا هاء زياده سيله ظروف مكانيه دندر بونلر ايله قريب اراده اولنور مثلا اجلس
هنا وههنا ديرلر كه شورايه وايشته شورايه اوتور ديمكدر هنا وههنا وهناك وهاهناك هالرك فتحى ونونلرك
تشديديله بعيده اشارتلردر لسانمزده اورا ايله تعبير اولنور وعربلر دوسنه هاهنا وهنا ديرلر كه هالرك ضميله در

ادن ونقرب معناسنه كه بكا يك يقين كل ديمكدر وسومديكى آدمه هاهنا وهنا ديرلر كه هالرك فتحى ونونلرك تشديديله
تنح بعيدا معناسنه دركه بندن دور اول معناسنه كويا كه اسم فعل موقعنده استعمال ايدرلر وهنا هانك ضمى
واللنك قصريله معرفت لهو ولعب معناسنه در وهنا برموضعك آديدر وكاه اولور كه عربلر من هنى ديرلر هانك
فتحى ونونك كسرى و يانك سكونيله من هنا ديجك يرده وكاه اولور كه اناوانت كلمه لرينك همزه لرنى هايه ابدال ايله
هنا وهنت ديرلر الهنا عصا وزننده فرومايه ومجهول اولان نسبه دينور هناه هانك فتحيله
خاصهٔ ندا موقعنده فلان معناسنه استعمال اولنور كه الفاظ كنايه دندر يقال ياهناه و بو هنو ماده سندن
مأخوذ در هيا هانك فتحيله حرف ندادر اصلى ايا ايدى همزه يايه ابدال اولندى البياء
حروف هجادر وحروف مهموسه دندر وشديده ايله رخوه بيننده متوسطدر كه نه قوتلو ونه ضعيفدر
وحروف منفتحه دندر واول صط ضظ حرفلرندن ماعدا حروفدن عبارتدر وحروف منخفضه دندر واول قاف
وغين وضاد وخاء معجمات وصاد وطاء مهملتين وظاى معجمه دن ماعدا حرفدن عبارتدر وصمتدندر كه مر بنفل
حروفندن ماعدا سيدر شارح دير كه بوراده من المهموسة عبارتى قلم ناسخدن سهودر زيرا حروف مهموسه همس
ماده سنده ذكر اولنديغى اوزره حثه شخص فسكت حرفلريدر و بصائرده ياء شجريه دن اولمق اوزره مرسومدر
ومعلوم اوله كه اشبو ياء حرفى اوچ وجه اوزره استعمال اولنور ١ ضمير مؤنث اولور نحو تقومين للمخاطبة ونحو قومى
للامر ٢ حرف انكار اولور مثلا بركيمسه رايت زيدا ديدكده لسان انكار ايله ازيدنيه قولنده اولديغى كبى ٣ حرف
تذكار اولور نحو قدى و بو بعينه واو ماده سنده واوالانكار ايچون وتذكر ايچون كلديكى كيبيدر و يا كلمه سى كه الفله در
حرف ندادر منادای بعيد ندا اولنور كرك حقيقى وكرك حكمى اولسون وكاه اولور كه آنكله منادای قريب ندا اولنور
تأكيد ايچون ومنه قول الداعى ياالله يارب وعند البعض قريب وبعيد بيننده وعلى قول قريب و بعيد ومتوسط
بينلرنده مشتركدر واشبو يا كلمه سى سائر حروف ندادن اكثر مستعملدر بناء عليه حرف ندا محذوف اولان موقعده
آندن غيرى تقدير اولنمز كقوله تعالى يوسف اعرض عن هذا اى يايوسف واسم جلال واسم مستغاث وايها وايتها
كلمه لرى همان آنكله ندا اولنور كذلك مندوب انكله ندا اولنوب ياخود وا ايله ندا اولنور وخفى اولميه كه يا كلمه سنى
مثلا فعل كبى مضاف اولميان كلمه يى ولى ايلدكده يعنى اكا داخل اولدقده كذلك ندا ايچون اولوب منادى محذوف
اولور كقوله تعالى الا يا اسجدوا فى قرأة اى الا ياقوم وكقول الشاعر * الا يا اسقيانى قبل غارة سنجال * كذلك ولى
ايلديكى حرف اولورسه ده محذوف اولور كقوله تعالى ياليتنى كنت معهم ومنه الحديث يارب كاسية فى الدنيا عارية
يوم القيامة كذلك جملهٔ اسميه اولورسه محذوف اولور كقوله * يا لعنة الله والاقوام كلهم * والصالحين على سمعان
من جار * بونلرك مجموعنده منادى محذوفدر على قول مجرد تنبيه ايچون اولور تاكه جمله يى ايكيسى حذفله اجحاف
كلمه لازم كلميه و بعضلر ديديكه اكر يا كلمه سنى دعا ياخود صيغهٔ امر ولى ايدرسه ندا ايچون اولوب بونلردن غيرى
اولورسه تنبيه ايچون اولور و ياء حرفى القاب عديده يى مشتملدر از جمله ياء تأنيثدر اضربى كلمه سنده اولديغى كبى
واسماء وصفاتده حبلى وعطشى وذكرى وسيمى كلمه لرنده اولديغى كبى و ياء تثنيه و ياء جمعدر وقوافى يه لاحق اولان
ياء صله در واوصله كبى وواودن محول اولان يادر ميزان كبى كه اصلى موزان ايدى و ياء استنكار در مثلا برآدم
مررت بالحسن ديدكده مستنكر اولان كسنه نك الحسنيه قولنده اولان كبى و ياء تعايى دركه مراد ايلديكى كلامى
استحضاردن عاجز اولمغله استحضار ايچون كلديكى كلمه نك آخرنى مد ايله حاصل اولان يادر مثلا مررت بالحسن
ديوب اخى زيد ديمكى استحضار ايلدكده در خاطر ايلمكه وسيله اولمق ايچون بالحسنى ديو مد ايدر و ياء مد المنادى در
مثلا بشر كلمه سنى نداده يا بشرى ديو مد ايلدكلرى يادر وابنيه ده فاصل اولان ياء در ياء صيقل و ياء بيطار كبى وصورت
خطده مركز همزه اولان ياء دركه همزه نك مكسور بنى افاده ايچون رسم اولنور كذلك تلفظده همزه بدلى تلفظ
اولنان يادر قائم وسايل كبى و ياء تصغيردر نحو عمير فى عمر ولام فعل كلمه دن مبدله اولان ياء در خامس وسادس كلمه لرنده خامى
وسادى ديدكلرى كبى وثعالب لفظنده ثعالى ديدكلرى كبى و ياء ساكنه دركه جزم موضعنده على حالها ترك وابقا اولنور
كقوله * الم يأتيك والانباء تنمى * بما لاقت لبون بنى زياد * وبريسى اجابت شاننده اولميان شيئى ندا ايلدكده اكا تصدر
اولنان ياء ندادر يعنى ذوى العقله تشبيها غير عاقل اوزره تصدر اولنور كقوله تعالى ياحسرة على العباد وقوله تعالى
ياوبلنا ءالد وانا عجوز و بريسى ياء جزم مرسلدر كقولك اقض الامر و بونك ماقبلى مكسور اولوب كسره كديسنه
قائم مقام اولمغله حذف اولنور و بريسى ياء جزم منبسطدر كقولك رايت عبدى الله و بونده ياء ساقط اولمز
زيرا برينه قائم مقام اوله جق كسره يوقدر التبئبة تفعله وزننده ياء حرفنى يازمق معناسنه در تقول بيبت ياء اى كتبتها

قال مترجمه العبد القليل العليل الكليل الآثم الغريق فى لجة المعاصى والمآثم ابو الكمال السيد احمد عاصم
عصمه الله تعالى فى حرزه الدائم لحمدا ثم حمدا ثم حمدا لمن تيسيره بالختم ابدى هذا هو المرفاء لسفينة القلم
الجارية على البحر الخضم العيلم واليم الهقم الغطمطم الذى تخلو عن ادراك ساحله خلايا الاوهام فكانه
عنصر الماء البعيد الغور عن بلد العقول والافهام الا وهو الاوقيانوس البسيط فى ترجمة القاموس المحيط
والقاموس الوسيط وقد اتفق التوقف والاستواء على ميناء فرضة الانتهاء بشرطة التوفيق من مجرى
الرياح على وفق الاشتهاء فى اليوم الرابع عشر وهو يوم الاحد من ذى القعدة الشريفة المنخرطة فى سلك
شهور سنة خمس وعشرين ومأتين والف من هجرة من كما يرى من قدامه يرى من خلف وهى موافقة
لحساب كتبخانة علوم ١٢٢٥ ودقيقة هذا التاريخ غير ستير على اصحاب الفهوم اللهم انفع بفوائده
جميع المسلمين ومتع من عوائده كافة الطالبين واجعله ذخرا لاخرتى ولنسبة نبيك النبيه وسيلتى واعف
عن ماصدر منى من زلتى وصن وجهى يوم الحسرة عن ذلتى وهو يوم يندب فيه ويستغاث بندبة فيا جعلنا
يا كريمنا باندامنا على سوء اعمالى وهجنة حالتى واغفر لى ولوالدى ولجملة اصولى وفروعى وقرابتى واحبتى
واساتذتى ومشيختى ولجميع امة محمد عليه الصلوة والسلام بحرمة من به ختم مصحف الرسالة
وهو فاتحة الانبياء العظام وصلى الله عليه وعلى آله واصحابه وخلفائه واتباعه
واحبائه واشياعه وعلمائه وانصاره واوليائه وعلى قاطبة الانبياء
والمرسلين والملائكة اجمعين ماجرت جوارى الاقلام
فى عباب عوالم العلوم موشيات المعالم
ومنشآت الاعلام

مم

م

تاريخ

ترجمة القاموس لما كملت مسكية الختم على خير الختوم ارخت للاسم وللاتمام قدتم الاوقيانوس بحر العلوم
١٢٢٥

لله در العاصم الحبر الذى ذاعت فضائله لدى الافاق
فاق الانام سيادة وزهادة وعلى سناه مكارم الاخلاق
هو ترجم القاموس كشفا واضحا من بحر علم ذاخر دفاق
حتى ما اى فيه وحل رموزها يتعمق خال عن الاغلاق
لا يبتغى الجبلاء من تصنيفه الا رضاء القادر الخلاق
والله ينفد عند شخص ما اقتنا اما لدى الرحمن فهو الباقى
لا زال فى اوج السعادة صاعدا وحسوده فى الخسف والاملاق
كتبه عثمان بن سليمان بناه
غفر لهما الاله

لحمدا ثم حمدا ثم حمدا اشبو جلد ثالث اوقيانوسك دخى طبع وتمثيلى عون وياورىٔ حضرت رب جليل ابله
آثار عنايت ١٢٣٣ ياخود اثر عنايات ١٢٣٣ حسابنه موافق اشبو بيك ايكيوز اوتوز اوچ سنه سنك محرم
الحرامى اواخرنده رسيدهٔ سرحد تكميل اولدى حق الانصاف اشبو جلد ثلاثه يى مشتمل ترجمهٔ فضائل
انصاف كان امكانده نظيرى ناپيدا بر كوهر يكتا يعنى بر عالمها الماسپارهٔ مثلث الزوايا اولديغى
جوهر يان عندنده روشنادر جزاه الله تعالى مترجمه بخير الجزاء وچونكه حالا سرير آراى سلطنت عظمى
واريكه پيراى خلافت كبرى سايهٔ حضرت اله پادشاه عالمپناه مشيد دعايم دين ودولت ممهد قواعد ملك
وملت خلاصهٔ خاندان شوكت بنيان عثمانى نقاوهٔ دودمان حشمت اقتران خاقانى ابرمدرار عاطفت واحسان
بحر زخار مرحمت بيكران محب العلماء مربى الفضلاء قدردان واهالى پرور حيثيت شناس ومكارم كستر
الا وهو السلطان الاعظم والخاقان المعظم سلطان البرين والبحرين مطهر الحرمين المحترمين السلطان
ابن السلطان الغازى محمود خان خلد الله ملكه ودولته وابد وشيد مجده وسلطنته افندمز حضرتلرينك
ارادهٔ معالى افادهٔ شاهانه لرى موجبنجه نفعا للطلاب اشبو كتاب كبار بو بندهٔ مذنب السيد عبد الرحيم محب
قوللرينك سعى ومباشرتيله طبع وتمثيل وتاريخ مرسومده پذيراى حسن تكميل اولوب طرف اشرف ملوكانه دن
اندرون وبيرونده كائن هر كتابخانه يه حسبة لله الملك المعين بر ر نسخه سنى وقف وتمكين بر له طلبهٔ علومى
ممنون ومنشرح البال بيوروب بعده مترجم خطيله منسوخ اولوب دستور طبع وتمثيل اولان نسخه يى
دخى سجل ومضبطه شيوه سيله پدر جنت مقرلرينك اثر معتبرلرى اولان حميديه كتبخانه سنه وضع
وتعيين برله اكمال قاعدهٔ عون وافضال بيورملريله استفاده ايدن طلاب كرام اول پادشاه
اسلام وشهنشاه انام ادام الله عمره واقباله الى يوم القيام افندمز
حضرتلرينك جانب جلى المناقب همايونلرينه ومصنف قاموس
ومؤلف اوقيانوس حضراتنه خير دعا ايدوب اشبو
بو بندهٔ خدمت طبع اولان دردمندك دخى
وقوعيافته اولان قصور وكسورنى
عفو وسمح واغضا ايلملرى
مسئول ومتمنادر

مم